Holy Bible

Aionian Edition®

Bibbia Vulgata Jerome

Jerome Vulgate Bible

AionianBible.org
Prima Sacrorum Bibliorum Intranslatio in Mundo
Omnino gratis ad transcribendum et distribuendum
Aliter Biblia Purpurea nominata

Holy Bible Aionian Edition ®
Bibbia Vulgata Jerome
Jerome Vulgate Bible

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025
Source text: Crosswire.org
Source version: 2/16/2021
Source copyright: Public Domain
Saint Jerome's A.D. 405 Biblia Sacra Vulgata Latina, 405

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Praefatio

Latine at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Latine at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Index Rerum

VETUS TESTAMENTUM

Genesis 11
Exodus 116
Leviticus 203
Liber Numeri 263
Deuteronomii 348
Iosue 425
Iudicum 478
Ruth 532
I Samuelis 540
Ii Samuelis 613
I Regum 672
Ii Regum 743
I Paralipomenon 809
Ii Paralipomenon 870
Esdræ 948
Nehemiæ 970
Esther 1001
Job 1019
Psalmorum 1073
Proverbiorum 1206
Ecclesiastes 1250
Canticum Canticorum 1266
Isaiæ 1274
Jeremiæ 1377
Lamentationes 1499
Hiezechielis Prophetæ 1510
Danihelis Prophetæ 1620
Osee Propheta 1654
Joël Propheta 1669
Amos Propheta 1675
Abdias Propheta 1687
Jonas Propheta 1689
Micha Propheta 1693
Nahum Propheta 1702
Habacuc Propheta 1706
Sofonias Propheta 1711
Aggæi Prophetæ 1716
Zaccharias Propheta 1720
Malachi Propheta 1738

NOVUM TESTAMENTUM

Mattheum 1747
Marcum 1815
Lucam 1858
Iohannem 1931
Actuum Apostolorum 1986
Romanos 2059
Corinthios I 2087
Corinthios Ii 2115
Galatas 2134
Ephesios 2143
Philippenses 2153
Colossenes 2160
Thessalonicenses I 2167
Thessalonicenses Ii 2173
Timotheum I 2177
Timotheum Ii 2185
Titum 2191
Philemonem 2194
Hebræos 2196
Iacobi 2218
Petri I 2226
Petri Ii 2234
Iohannis I 2239
Iohannis Ii 2247
Iohannis Iii 2248
Iudæ 2249
Apocalypsis 2252

SUPPLEMENTA

Adiutorium Lectoris
Glossarium
Mappae
Sors
Picturae, Doré

VETUS TESTAMENTUM

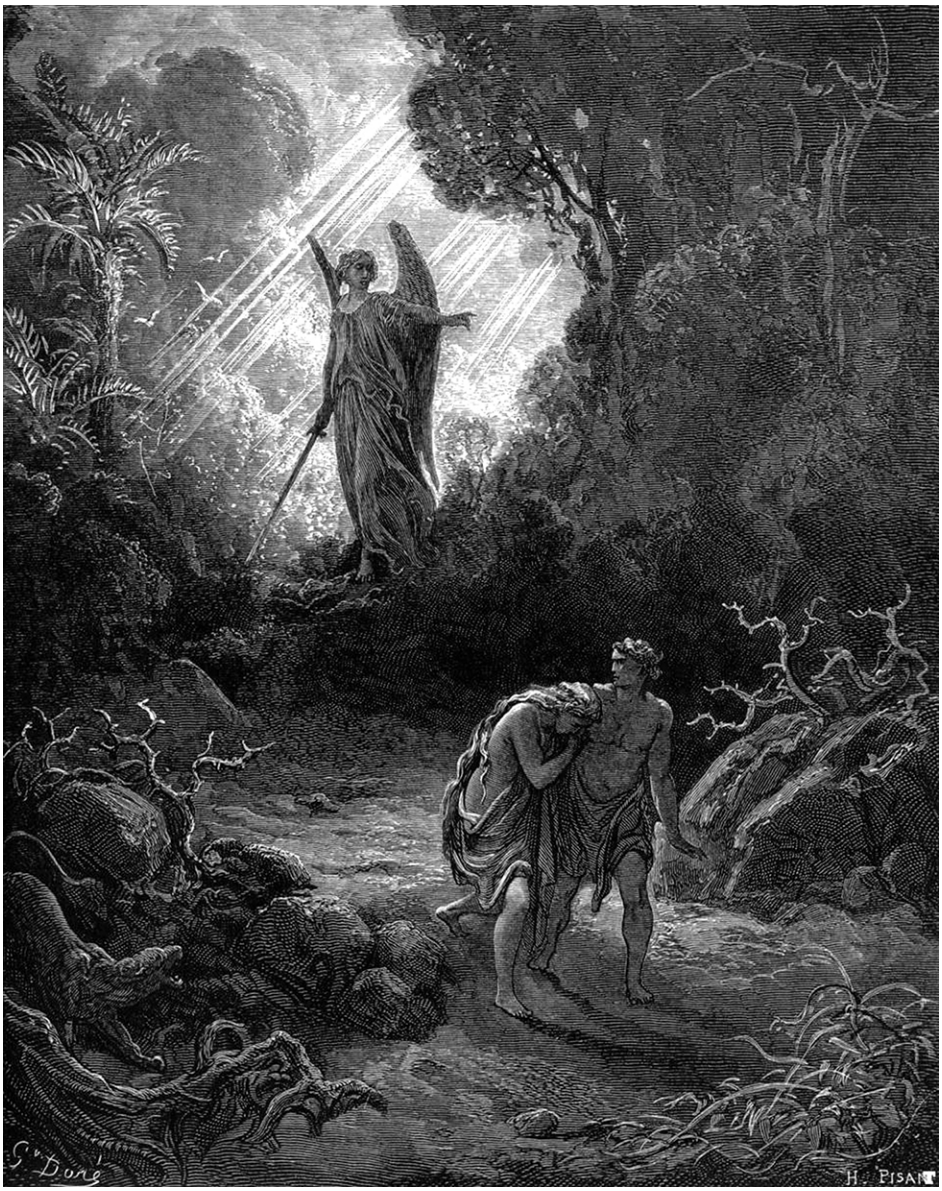

Eiecitque Adam et conlocavit ante paradisum voluptatis cherubin et flammeum gladium atque versatilem ad custodiendam viam ligni vitae

Genesis 3:24

Genesis

1 in principio creavit Deus caelum et terram **2** terra
autem erat inanis et vacua et tenebrae super faciem
abyssi et spiritus Dei ferebatur super aquas **3** dixitque
Deus fiat lux et facta est lux **4** et vidit Deus lucem quod
esset bona et divisit lucem ac tenebras **5** appellavitque
lucem diem et tenebras noctem factumque est vespere et
mane dies unus **6** dixit quoque Deus fiat firmamentum
in medio aquarum et dividat aquas ab aquis **7** et fecit
Deus firmamentum divisitque aquas quae erant sub
firmamento ab his quae erant super firmamentum et
factum est ita **8** vocavitque Deus firmamentum caelum
et factum est vespere et mane dies secundus **9** dixit
vero Deus congregentur aquae quae sub caelo sunt in
locum unum et appareat arida factumque est ita **10** et
vocavit Deus aridam terram congregationesque aquarum
appellavit maria et vidit Deus quod esset bonum **11** et ait
germinet terra herbam virentem et facientem semen et
lignum pomiferum faciens fructum iuxta genus suum
cuius semen in semet ipso sit super terram et factum est
ita **12** et protulit terra herbam virentem et adferentem
semen iuxta genus suum lignumque faciens fructum et
habens unumquodque sementem secundum speciem
suam et vidit Deus quod esset bonum **13** factumque
est vespere et mane dies tertius **14** dixit autem Deus
fiant luminaria in firmamento caeli ut dividant diem ac
noctem et sint in signa et tempora et dies et annos **15**
ut luceant in firmamento caeli et inluminent terram et
factum est ita **16** fecitque Deus duo magna luminaria

luminare maius ut praeesset diei et luminare minus ut
praeesset nocti et stellas **17** et posuit eas in firmamento
caeli ut lucerent super terram **18** et praeessent diei
ac nocti et dividerent lucem ac tenebras et vidit Deus
quod esset bonum **19** et factum est vespere et mane dies
quartus **20** dixit etiam Deus producant aquae reptile
animae viventis et volatile super terram sub firmamento
caeli **21** creavitque Deus cete grandia et omnem animam
viventem atque motabilem quam produxerant aquae in
species suas et omne volatile secundum genus suum et
vidit Deus quod esset bonum **22** benedixitque eis dicens
crescite et multiplicamini et replete aquas maris avesque
multiplicentur super terram **23** et factum est vespere
et mane dies quintus **24** dixit quoque Deus producat
terra animam viventem in genere suo iumenta et reptilia
et bestias terrae secundum species suas factumque est
ita **25** et fecit Deus bestias terrae iuxta species suas et
iumenta et omne reptile terrae in genere suo et vidit
Deus quod esset bonum **26** et ait faciamus hominem ad
imaginem et similitudinem nostram et praesit piscibus
maris et volatilibus caeli et bestiis universaeque terrae
omnique reptili quod movetur in terra **27** et creavit Deus
hominem ad imaginem suam ad imaginem Dei creavit
illum masculum et feminam creavit eos **28** benedixitque
illis Deus et ait crescite et multiplicamini et replete
terram et subicite eam et dominamini piscibus maris et
volatilibus caeli et universis animantibus quae moventur
super terram **29** dixitque Deus ecce dedi vobis omnem
herbam adferentem semen super terram et universa

ligna quae habent in semet ipsis sementem generis sui
ut sint vobis in escam **30** et cunctis animantibus terrae
omnique volucri caeli et universis quae moventur in terra
et in quibus est anima vivens ut habeant ad vescendum et
factum est ita **31** viditque Deus cuncta quae fecit et erant
valde bona et factum est vespere et mane dies sextus

2 igitur perfecti sunt caeli et terra et omnis ornatus
eorum **2** conplevitque Deus die septimo opus suum quod
fecerat et requievit die septimo ab universo opere quod
patrarat **3** et benedixit diei septimo et sanctificavit illum
quia in ipso cessaverat ab omni opere suo quod creavit
Deus ut faceret **4** istae generationes caeli et terrae quando
creatae sunt in die quo fecit Dominus Deus caelum et
terram **5** et omne virgultum agri antequam oreretur in
terra omnemque herbam regionis priusquam germinaret
non enim pluerat Dominus Deus super terram et homo
non erat qui operaretur terram **6** sed fons ascendebat e
terra inrigans universam superficiem terrae **7** formavit
igitur Dominus Deus hominem de limo terrae et inspiravit
in faciem eius spiraculum vitae et factus est homo in
animam viventem **8** plantaverat autem Dominus Deus
paradisum voluptatis a principio in quo posuit hominem
quem formaverat **9** produxitque Dominus Deus de humo
omne lignum pulchrum visu et ad vescendum suave
lignum etiam vitae in medio paradisi lignumque scientiae
boni et mali **10** et fluvius egrediebatur de loco voluptatis
ad inrigandum paradisum qui inde dividitur in quattuor
capita **11** nomen uni Phison ipse est qui circuit omnem
terram Evilat ubi nascitur aurum **12** et aurum terrae illius

optimum est ibique invenitur bdellium et lapis onychinus
13 et nomen fluvio secundo Geon ipse est qui circuit
omnem terram Aethiopiae **14** nomen vero fluminis tertii
Tigris ipse vadit contra Assyrios fluvius autem quartus
ipse est Eufrates **15** tulit ergo Dominus Deus hominem
et posuit eum in paradiso voluptatis ut operaretur et
custodiret illum **16** praecepitque ei dicens ex omni ligno
paradisi comede **17** de ligno autem scientiae boni et mali
ne comedas in quocumque enim die comederis ex eo
morte morieris **18** dixit quoque Dominus Deus non est
bonum esse hominem solum faciamus ei adiutorium
similem sui **19** formatis igitur Dominus Deus de humo
cunctis animantibus terrae et universis volatilibus caeli
adduxit ea ad Adam ut videret quid vocaret ea omne enim
quod vocavit Adam animae viventis ipsum est nomen eius
20 appellavitque Adam nominibus suis cuncta animantia
et universa volatilia caeli et omnes bestias terrae Adam
vero non inveniebatur adiutor similis eius **21** inmisit ergo
Dominus Deus soporem in Adam cumque obdormisset
tulit unam de costis eius et replevit carnem pro ea **22**
et aedificavit Dominus Deus costam quam tulerat de
Adam in mulierem et adduxit eam ad Adam **23** dixitque
Adam hoc nunc os ex ossibus meis et caro de carne mea
haec vocabitur virago quoniam de viro sumpta est **24**
quam ob rem relinquet homo patrem suum et matrem et
adherebit uxori suae et erunt duo in carne una **25** erant
autem uterque nudi Adam scilicet et uxor eius et non
erubescebant

3 sed et serpens erat callidior cunctis animantibus terrae
quae fecerat Dominus Deus qui dixit ad mulierem cur
praecepit vobis Deus ut non comederetis de omni ligno
paradisi **2** cui respondit mulier de fructu lignorum quae
sunt in paradiso vescemur **3** de fructu vero ligni quod est
in medio paradisi praecepit nobis Deus ne comederemus
et ne tangeremus illud ne forte moriamur **4** dixit autem
serpens ad mulierem nequaquam morte moriemini **5**
scit enim Deus quod in quocumque die comederitis ex
eo aperientur oculi vestri et eritis sicut dii scientes
bonum et malum **6** vidit igitur mulier quod bonum esset
lignum ad vescendum et pulchrum oculis aspectuque
delectabile et tulit de fructu illius et comedit deditque
viro suo qui comedit **7** et aperti sunt oculi amborum
cumque cognovissent esse se nudos consuerunt folia
ficus et fecerunt sibi perizomata **8** et cum audissent
vocem Domini Dei deambulantis in paradiso ad auram
post meridiem abscondit se Adam et uxor eius a facie
Domini Dei in medio ligni paradisi **9** vocavitque Dominus
Deus Adam et dixit ei ubi es **10** qui ait vocem tuam audivi
in paradiso et timui eo quod nudus essem et abscondi me
11 cui dixit quis enim indicavit tibi quod nudus esses nisi
quod ex ligno de quo tibi praeceperam ne comederes
comedisti **12** dixitque Adam mulier quam dedisti sociam
mihi dedit mihi de ligno et comedi **13** et dixit Dominus
Deus ad mulierem quare hoc fecisti quae respondit
serpens decepit me et comedi **14** et ait Dominus Deus ad
serpentem quia fecisti hoc maledictus es inter omnia
animantia et bestias terrae super pectus tuum gradieris

et terram comedes cunctis diebus vitae tuae **15** inimicitias
ponam inter te et mulierem et semen tuum et semen
illius ipsa conteret caput tuum et tu insidiaberis calcaneo
eius **16** mulieri quoque dixit multiplicabo aerumnas
tuas et conceptus tuos in dolore paries filios et sub viri
potestate eris et ipse dominabitur tui **17** ad Adam vero
dixit quia audisti vocem uxoris tuae et comedisti de ligno
ex quo praeceperam tibi ne comederes maledicta terra in
opere tuo in laboribus comedes eam cunctis diebus vitae
tuae **18** spinas et tribulos germinabit tibi et comedes
herbas terrae **19** in sudore vultus tui vesceris pane donec
revertaris in terram de qua sumptus es quia pulvis es et
in pulverem reverteris **20** et vocavit Adam nomen uxoris
suae Hava eo quod mater esset cunctorum viventium **21**
fecit quoque Dominus Deus Adam et uxori eius tunicas
pellicias et induit eos **22** et ait ecce Adam factus est quasi
unus ex nobis sciens bonum et malum nunc ergo ne forte
mittat manum suam et sumat etiam de ligno vitae et
comedat et vivat in aeternum **23** emisit eum Dominus
Deus de paradiso voluptatis ut operaretur terram de
qua sumptus est **24** eiecitque Adam et conlocavit ante
paradisum voluptatis cherubin et flammeum gladium
atque versatilem ad custodiendam viam ligni vitae

4 Adam vero cognovit Havam uxorem suam quae concepit
et peperit Cain dicens possedi hominem per Dominum
2 rursusque peperit fratrem eius Abel fuit autem Abel
pastor ovium et Cain agricola **3** factum est autem post
multos dies ut offerret Cain de fructibus terrae munera
Domino **4** Abel quoque obtulit de primogenitis gregis

sui et de adipibus eorum et respexit Dominus ad Abel et
ad munera eius **5** ad Cain vero et ad munera illius non
respexit iratusque est Cain vehementer et concidit vultus
eius **6** dixitque Dominus ad eum quare maestus es et cur
concidit facies tua **7** nonne si bene egeris recipies sin
autem male statim in foribus peccatum aderit sed sub te
erit appetitus eius et tu dominaberis illius **8** dixitque Cain
ad Abel fratrem suum egrediamur foras cumque essent
in agro consurrexit Cain adversus Abel fratrem suum
et interfecit eum **9** et ait Dominus ad Cain ubi est Abel
frater tuus qui respondit nescio num custos fratris mei
sum **10** dixitque ad eum quid fecisti vox sanguinis fratris
tui clamat ad me de terra **11** nunc igitur maledictus eris
super terram quae aperuit os suum et suscepit sanguinem
fratris tui de manu tua **12** cum operatus fueris eam non
dabit tibi fructus suos vagus et profugus eris super terram
13 dixitque Cain ad Dominum maior est iniquitas mea
quam ut veniam merear **14** ecce eicis me hodie a facie
terrae et a facie tua abscondar et ero vagus et profugus
in terra omnis igitur qui invenerit me occidet me **15**
dixitque ei Dominus nequaquam ita fiet sed omnis qui
occiderit Cain septuplum punietur posuitque Dominus
Cain signum ut non eum interficeret omnis qui invenisset
eum **16** egressusque Cain a facie Domini habitavit in terra
profugus ad orientalem plagam Eden **17** cognovit autem
Cain uxorem suam quae concepit et peperit Enoch et
aedificavit civitatem vocavitque nomen eius ex nomine
filii sui Enoch **18** porro Enoch genuit Irad et Irad genuit
Maviahel et Maviahel genuit Matusahel et Matusahel

genuit Lamech **19** qui accepit uxores duas nomen uni
Ada et nomen alteri Sella **20** genuitque Ada Iabel qui
fuit pater habitantium in tentoriis atque pastorum **21**
et nomen fratris eius Iubal ipse fuit pater canentium
cithara et organo **22** Sella quoque genuit Thubalcain
qui fuit malleator et faber in cuncta opera aeris et ferri
soror vero Thubalcain Noemma **23** dixitque Lamech
uxoribus suis Adae et Sellae audite vocem meam uxores
Lamech auscultate sermonem meum quoniam occidi
virum in vulnus meum et adulescentulum in livorem
meum **24** septuplum ultio dabitur de Cain de Lamech
vero septuagies septies **25** cognovit quoque adhuc Adam
uxorem suam et peperit filium vocavitque nomen eius
Seth dicens posuit mihi Deus semen aliud pro Abel quem
occidit Cain **26** sed et Seth natus est filius quem vocavit
Enos iste coepit invocare nomen Domini

5 hic est liber generationis Adam in die qua creavit Deus
hominem ad similitudinem Dei fecit illum **2** masculum et
feminam creavit eos et benedixit illis et vocavit nomen
eorum Adam in die qua creati sunt **3** vixit autem Adam
centum triginta annis et genuit ad similitudinem et
imaginem suam vocavitque nomen eius Seth **4** et facti
sunt dies Adam postquam genuit Seth octingenti anni
genuitque filios et filias **5** et factum est omne tempus
quod vixit Adam anni nongenti triginta et mortuus est **6**
vixit quoque Seth centum quinque annos et genuit Enos
7 vixitque Seth postquam genuit Enos octingentis septem
annis genuitque filios et filias **8** et facti sunt omnes dies
Seth nongentorum duodecim annorum et mortuus est

9 vixit vero Enos nonaginta annis et genuit Cainan **10**
post cuius ortum vixit octingentis quindecim annis et
genuit filios et filias **11** factique sunt omnes dies Enos
nongentorum quinque annorum et mortuus est **12** vixit
quoque Cainan septuaginta annis et genuit Malalehel **13**
et vixit Cainan postquam genuit Malalehel octingentos
quadraginta annos genuitque filios et filias **14** et facti
sunt omnes dies Cainan nongenti decem anni et mortuus
est **15** vixit autem Malalehel sexaginta quinque annos et
genuit Iared **16** et vixit Malalehel postquam genuit Iared
octingentis triginta annis et genuit filios et filias **17** et
facti sunt omnes dies Malalehel octingenti nonaginta
quinque anni et mortuus est **18** vixitque Iared centum
sexaginta duobus annis et genuit Enoch **19** et vixit Iared
postquam genuit Enoch octingentos annos et genuit
filios et filias **20** et facti sunt omnes dies Iared nongenti
sexaginta duo anni et mortuus est **21** porro Enoch vixit
sexaginta quinque annis et genuit Mathusalam **22** et
ambulavit Enoch cum Deo postquam genuit Mathusalam
trecentis annis et genuit filios et filias **23** et facti sunt
omnes dies Enoch trecenti sexaginta quinque anni **24**
ambulavitque cum Deo et non apparuit quia tulit eum
Deus **25** vixit quoque Mathusalam centum octoginta
septem annos et genuit Lamech **26** et vixit Mathusalam
postquam genuit Lamech septingentos octoginta duos
annos et genuit filios et filias **27** et facti sunt omnes dies
Mathusalae nongenti sexaginta novem anni et mortuus
est **28** vixit autem Lamech centum octoginta duobus annis
et genuit filium **29** vocavitque nomen eius Noe dicens

iste consolabitur nos ab operibus et laboribus manuum
nostrarum in terra cui maledixit Dominus **30** vixitque
Lamech postquam genuit Noe quingentos nonaginta
quinque annos et genuit filios et filias **31** et facti sunt
omnes dies Lamech septingenti septuaginta septem anni
et mortuus est **32** Noe vero cum quingentorum esset
annorum genuit Sem et Ham et Iafeth

6 cumque coepissent homines multiplicari super terram
et filias procreassent **2** videntes filii Dei filias eorum
quod essent pulchrae acceperunt uxores sibi ex omnibus
quas elegerant **3** dixitque Deus non permanebit spiritus
meus in homine in aeternum quia caro est eruntque
dies illius centum viginti annorum **4** gigantes autem
erant super terram in diebus illis postquam enim ingressi
sunt filii Dei ad filias hominum illaeque genuerunt isti
sunt potentes a saeculo viri famosi **5** videns autem Deus
quod multa malitia hominum esset in terra et cuncta
cogitatio cordis intenta esset ad malum omni tempore **6**
paenituit eum quod hominem fecisset in terra et tactus
dolore cordis intrinsecus **7** delebo inquit hominem quem
creavi a facie terrae ab homine usque ad animantia a
reptili usque ad volucres caeli paenitet enim me fecisse
eos **8** Noe vero invenit gratiam coram Domino **9** hae
generationes Noe Noe vir iustus atque perfectus fuit in
generationibus suis cum Deo ambulavit **10** et genuit tres
filios Sem Ham et Iafeth **11** corrupta est autem terra coram
Deo et repleta est iniquitate **12** cumque vidisset Deus
terram esse corruptam omnis quippe caro corruperat
viam suam super terram **13** dixit ad Noe finis universae

carnis venit coram me repleta est terra iniquitate a
facie eorum et ego disperdam eos cum terra **14** fac tibi
arcam de lignis levigatis mansiunculas in arca facies
et bitumine linies intrinsecus et extrinsecus **15** et sic
facies eam trecentorum cubitorum erit longitudo arcae
quinquaginta cubitorum latitudo et triginta cubitorum
altitudo illius **16** fenestram in arca facies et in cubito
consummabis summitatem ostium autem arcae pones ex
latere deorsum cenacula et tristega facies in ea **17** ecce
ego adducam diluvii aquas super terram ut interficiam
omnem carnem in qua spiritus vitae est subter caelum
universa quae in terra sunt consumentur **18** ponamque
foedus meum tecum et ingredieris arcam tu et filii tui
uxor tua et uxores filiorum tuorum tecum **19** et ex
cunctis animantibus universae carnis bina induces in
arcam ut vivant tecum masculini sexus et feminini **20** de
volucribus iuxta genus suum et de iumentis in genere suo
et ex omni reptili terrae secundum genus suum bina de
omnibus ingredientur tecum ut possint vivere **21** tolles
igitur tecum ex omnibus escis quae mandi possunt et
conportabis apud te et erunt tam tibi quam illis in cibum
22 fecit ergo Noe omnia quae praeceperat illi Deus

7 dixitque Dominus ad eum ingredere tu et omnis domus
tua arcam te enim vidi iustum coram me in generatione
hac **2** ex omnibus animantibus mundis tolle septena
septena masculum et feminam de animantibus vero
non mundis duo duo masculum et feminam **3** sed et de
volatilibus caeli septena septena masculum et feminam
ut salvetur semen super faciem universae terrae **4**

adhuc enim et post dies septem ego pluam super terram
quadraginta diebus et quadraginta noctibus et delebo
omnem substantiam quam feci de superficie terrae **5**
fecit ergo Noe omnia quae mandaverat ei Dominus **6**
eratque sescentorum annorum quando diluvii aquae
inundaverunt super terram **7** et ingressus est Noe et
filii eius uxor eius et uxores filiorum eius cum eo in
arcam propter aquas diluvii **8** de animantibus quoque
mundis et inmundis et de volucribus et ex omni quod
movetur super terram **9** duo et duo ingressa sunt ad
Noe in arcam masculus et femina sicut praeceperat
Deus Noe **10** cumque transissent septem dies aquae
diluvii inundaverunt super terram **11** anno sescentesimo
vitae Noe mense secundo septimodecimo die mensis
rupti sunt omnes fontes abyssi magnae et cataractae
caeli apertae sunt **12** et facta est pluvia super terram
quadraginta diebus et quadraginta noctibus **13** in articulo
diei illius ingressus est Noe et Sem et Ham et Iafeth
filii eius uxor illius et tres uxores filiorum eius cum
eis in arcam **14** ipsi et omne animal secundum genus
suum universaque iumenta in genus suum et omne quod
movetur super terram in genere suo cunctumque volatile
secundum genus suum universae aves omnesque volucres
15 ingressae sunt ad Noe in arcam bina et bina ex omni
carne in qua erat spiritus vitae **16** et quae ingressa sunt
masculus et femina ex omni carne introierunt sicut
praeceperat ei Deus et inclusit eum Dominus de foris
17 factumque est diluvium quadraginta diebus super
terram et multiplicatae sunt aquae et elevaverunt arcam

in sublime a terra 18 vehementer inundaverunt et omnia
repleverunt in superficie terrae porro arca ferebatur
super aquas 19 et aquae praevaluerunt nimis super
terram opertique sunt omnes montes excelsi sub universo
caelo 20 quindecim cubitis altior fuit aqua super montes
quos operuerat 21 consumptaque est omnis caro quae
movebatur super terram volucrum animantium bestiarum
omniumque reptilium quae reptant super terram universi
homines 22 et cuncta in quibus spiraculum vitae est
in terra mortua sunt 23 et delevit omnem substantiam
quae erat super terram ab homine usque ad pecus
tam reptile quam volucres caeli et deleta sunt de terra
remansit autem solus Noe et qui cum eo erant in arca
24 obtinueruntque aquae terras centum quinquaginta
diebus

8 recordatus autem Deus Noe cunctarumque animantium
et omnium iumentorum quae erant cum eo in arca
adduxit spiritum super terram et inminutae sunt aquae
2 et clausi sunt fontes abyssi et cataractae caeli et
prohibitae sunt pluviae de caelo 3 reversaeque aquae
de terra euntes et redeuntes et coeperunt minui post
centum quinquaginta dies 4 requievitque arca mense
septimo vicesima septima die mensis super montes
Armeniae 5 at vero aquae ibant et decrescebant usque ad
decimum mensem decimo enim mense prima die mensis
apparuerunt cacumina montium 6 cumque transissent
quadraginta dies aperiens Noe fenestram arcae quam
fecerat dimisit corvum 7 qui egrediebatur et revertebatur
donec siccarentur aquae super terram 8 emisit quoque

columbam post eum ut videret si iam cessassent aquae
super faciem terrae **9** quae cum non invenisset ubi
requiesceret pes eius reversa est ad eum in arcam aquae
enim erant super universam terram extenditque manum
et adprehensam intulit in arcam **10** expectatis autem
ultra septem diebus aliis rursum dimisit columbam ex
arca **11** at illa venit ad eum ad vesperam portans ramum
olivae virentibus foliis in ore suo intellexit ergo Noe
quod cessassent aquae super terram **12** expectavitque
nihilominus septem alios dies et emisit columbam quae
non est reversa ultra ad eum **13** igitur sescentesimo primo
anno primo mense prima die mensis inminutae sunt
aquae super terram et aperiens Noe tectum arcae aspexit
viditque quod exsiccata esset superficies terrae **14** mense
secundo septima et vicesima die mensis arefacta est terra
15 locutus est autem Deus ad Noe dicens **16** egredere de
arca tu et uxor tua filii tui et uxores filiorum tuorum
tecum **17** cuncta animantia quae sunt apud te ex omni
carne tam in volatilibus quam in bestiis et in universis
reptilibus quae reptant super terram educ tecum et
ingredimini super terram crescite et multiplicamini super
eam **18** egressus est ergo Noe et filii eius uxor illius et
uxores filiorum eius cum eo **19** sed et omnia animantia
iumenta et reptilia quae repunt super terram secundum
genus suum arcam egressa sunt **20** aedificavit autem
Noe altare Domino et tollens de cunctis pecoribus et
volucribus mundis obtulit holocausta super altare **21**
odoratusque est Dominus odorem suavitatis et ait ad eum
nequaquam ultra maledicam terrae propter homines

sensus enim et cogitatio humani cordis in malum prona
sunt ab adulescentia sua non igitur ultra percutiam
omnem animantem sicut feci **22** cunctis diebus terrae
sementis et messis frigus et aestus aestas et hiemps nox
et dies non requiescent

9 benedixitque Deus Noe et filiis eius et dixit ad eos
crescite et multiplicamini et implete terram **2** et terror
vester ac tremor sit super cuncta animalia terrae et
super omnes volucres caeli cum universis quae moventur
in terra omnes pisces maris manui vestrae traditi sunt
3 et omne quod movetur et vivit erit vobis in cibum
quasi holera virentia tradidi vobis omnia **4** excepto quod
carnem cum sanguine non comedetis **5** sanguinem enim
animarum vestrarum requiram de manu cunctarum
bestiarum et de manu hominis de manu viri et fratris
eius requiram animam hominis **6** quicumque effuderit
humanum sanguinem fundetur sanguis illius ad imaginem
quippe Dei factus est homo **7** vos autem crescite et
multiplicamini et ingredimini super terram et implete
eam **8** haec quoque dixit Deus ad Noe et ad filios eius
cum eo **9** ecce ego statuam pactum meum vobiscum et
cum semine vestro post vos **10** et ad omnem animam
viventem quae est vobiscum tam in volucribus quam in
iumentis et pecudibus terrae cunctis quae egressa sunt
de arca et universis bestiis terrae **11** statuam pactum
meum vobiscum et nequaquam ultra interficietur omnis
caro aquis diluvii neque erit deinceps diluvium dissipans
terram **12** dixitque Deus hoc signum foederis quod do
inter me et vos et ad omnem animam viventem quae

est vobiscum in generationes sempiternas **13** arcum
meum ponam in nubibus et erit signum foederis inter
me et inter terram **14** cumque obduxero nubibus caelum
apparebit arcus meus in nubibus **15** et recordabor foederis
mei vobiscum et cum omni anima vivente quae carnem
vegetat et non erunt ultra aquae diluvii ad delendam
universam carnem **16** eritque arcus in nubibus et videbo
illum et recordabor foederis sempiterni quod pactum est
inter Deum et inter omnem animam viventem universae
carnis quae est super terram **17** dixitque Deus Noe hoc
erit signum foederis quod constitui inter me et inter
omnem carnem super terram **18** erant igitur filii Noe
qui egressi sunt de arca Sem Ham et Iafeth porro Ham
ipse est pater Chanaan **19** tres isti sunt filii Noe et ab his
disseminatum est omne hominum genus super universam
terram **20** coepitque Noe vir agricola exercere terram
et plantavit vineam **21** bibensque vinum inebriatus est
et nudatus in tabernaculo suo **22** quod cum vidisset
Ham pater Chanaan verenda scilicet patris sui esse nuda
nuntiavit duobus fratribus suis foras **23** at vero Sem et
Iafeth pallium inposuerunt umeris suis et incedentes
retrorsum operuerunt verecunda patris sui faciesque
eorum aversae erant et patris virilia non viderunt **24**
evigilans autem Noe ex vino cum didicisset quae fecerat
ei filius suus minor **25** ait maledictus Chanaan servus
servorum erit fratribus suis **26** dixitque benedictus
Dominus Deus Sem sit Chanaan servus eius **27** dilatet
Deus Iafeth et habitet in tabernaculis Sem sitque Chanaan
servus eius **28** vixit autem Noe post diluvium trecentis

quinquaginta annis **29** et impleti sunt omnes dies eius
nongentorum quinquaginta annorum et mortuus est

10 hae generationes filiorum Noe Sem Ham Iafeth
natique sunt eis filii post diluvium **2** filii Iafeth Gomer
Magog et Madai Iavan et Thubal et Mosoch et Thiras
3 porro filii Gomer Aschenez et Rifath et Thogorma **4**
filii autem Iavan Elisa et Tharsis Cetthim et Dodanim **5**
ab his divisae sunt insulae gentium in regionibus suis
unusquisque secundum linguam et familias in nationibus
suis **6** filii autem Ham Chus et Mesraim et Fut et
Chanaan **7** filii Chus Saba et Hevila et Sabatha et Regma et
Sabathaca filii Regma Saba et Dadan **8** porro Chus genuit
Nemrod ipse coepit esse potens in terra **9** et erat robustus
venator coram Domino ab hoc exivit proverbium quasi
Nemrod robustus venator coram Domino **10** fuit autem
principium regni eius Babylon et Arach et Archad et
Chalanne in terra Sennaar **11** de terra illa egressus est
Assur et aedificavit Nineven et plateas civitatis et Chale
12 Resen quoque inter Nineven et Chale haec est civitas
magna **13** at vero Mesraim genuit Ludim et Anamim
et Laabim Nepthuim **14** et Phetrusim et Cesluim de
quibus egressi sunt Philisthim et Capthurim **15** Chanaan
autem genuit Sidonem primogenitum suum Ettheum
16 et Iebuseum et Amorreum Gergeseum **17** Eveum et
Araceum Sineum **18** et Aradium Samariten et Amatheum
et post haec disseminati sunt populi Chananeorum **19**
factique sunt termini Chanaan venientibus a Sidone
Geraram usque Gazam donec ingrediaris Sodomam et
Gomorram et Adama et Seboim usque Lesa **20** hii filii Ham

in cognationibus et linguis et generationibus terrisque et
gentibus suis **21** de Sem quoque nati sunt patre omnium
filiorum Eber fratre Iafeth maiore **22** filii Sem Aelam et
Assur et Arfaxad et Lud et Aram **23** filii Aram Us et Hul et
Gether et Mes **24** at vero Arfaxad genuit Sala de quo ortus
est Eber **25** natique sunt Eber filii duo nomen uni Faleg
eo quod in diebus eius divisa sit terra et nomen fratris
eius Iectan **26** qui Iectan genuit Helmodad et Saleph et
Asarmoth Iare **27** et Aduram et Uzal Decla **28** et Ebal
et Abimahel Saba **29** et Ophir et Evila et Iobab omnes
isti filii Iectan **30** et facta est habitatio eorum de Messa
pergentibus usque Sephar montem orientalem **31** isti
filii Sem secundum cognationes et linguas et regiones
in gentibus suis **32** hae familiae Noe iuxta populos et
nationes suas ab his divisae sunt gentes in terra post
diluvium

11 erat autem terra labii unius et sermonum eorundem
2 cumque proficiscerentur de oriente invenerunt campum
in terra Sennaar et habitaverunt in eo **3** dixitque alter ad
proximum suum venite faciamus lateres et coquamus
eos igni habueruntque lateres pro saxis et bitumen pro
cemento **4** et dixerunt venite faciamus nobis civitatem et
turrem cuius culmen pertingat ad caelum et celebremus
nomen nostrum antequam dividamur in universas terras
5 descendit autem Dominus ut videret civitatem et turrem
quam aedificabant filii Adam **6** et dixit ecce unus est
populus et unum labium omnibus coeperuntque hoc
facere nec desistent a cogitationibus suis donec eas opere
conpleant **7** venite igitur descendamus et confundamus

ibi linguam eorum ut non audiat unusquisque vocem
proximi sui **8** atque ita divisit eos Dominus ex illo loco in
universas terras et cessaverunt aedificare civitatem **9** et
idcirco vocatum est nomen eius Babel quia ibi confusum
est labium universae terrae et inde dispersit eos Dominus
super faciem cunctarum regionum **10** hae generationes
Sem Sem centum erat annorum quando genuit Arfaxad
biennio post diluvium **11** vixitque Sem postquam genuit
Arfaxad quingentos annos et genuit filios et filias **12**
porro Arfaxad vixit triginta quinque annos et genuit Sale
13 vixitque Arfaxad postquam genuit Sale trecentis tribus
annis et genuit filios et filias **14** Sale quoque vixit triginta
annis et genuit Eber **15** vixitque Sale postquam genuit
Eber quadringentis tribus annis et genuit filios et filias **16**
vixit autem Eber triginta quattuor annis et genuit Faleg
17 et vixit Eber postquam genuit Faleg quadringentis
triginta annis et genuit filios et filias **18** vixit quoque Faleg
triginta annis et genuit Reu **19** vixitque Faleg postquam
genuit Reu ducentis novem annis et genuit filios et filias
20 vixit autem Reu triginta duobus annis et genuit Sarug
21 vixitque Reu postquam genuit Sarug ducentis septem
annis et genuit filios et filias **22** vixit vero Sarug triginta
annis et genuit Nahor **23** vixitque Sarug postquam genuit
Nahor ducentos annos et genuit filios et filias **24** vixit
autem Nahor viginti novem annis et genuit Thare **25**
vixitque Nahor postquam genuit Thare centum decem et
novem annos et genuit filios et filias **26** vixitque Thare
septuaginta annis et genuit Abram et Nahor et Aran **27**
hae sunt autem generationes Thare Thare genuit Abram

et Nahor et Aran porro Aran genuit Loth **28** mortuusque
est Aran ante Thare patrem suum in terra nativitatis
suae in Ur Chaldeorum **29** duxerunt autem Abram et
Nahor uxores nomen autem uxoris Abram Sarai et nomen
uxoris Nahor Melcha filia Aran patris Melchae et patris
Ieschae **30** erat autem Sarai sterilis nec habebat liberos **31**
tulit itaque Thare Abram filium suum et Loth filium Aran
filium filii sui et Sarai nurum suam uxorem Abram filii
sui et eduxit eos de Ur Chaldeorum ut irent in terram
Chanaan veneruntque usque Haran et habitaverunt ibi **32**
et facti sunt dies Thare ducentorum quinque annorum et
mortuus est in Haran

12 dixit autem Dominus ad Abram egredere de terra
tua et de cognatione tua et de domo patris tui in
terram quam monstrabo tibi **2** faciamque te in gentem
magnam et benedicam tibi et magnificabo nomen tuum
erisque benedictus **3** benedicam benedicentibus tibi et
maledicam maledicentibus tibi atque in te benedicentur
universae cognationes terrae **4** egressus est itaque
Abram sicut praeceperat ei Dominus et ivit cum eo
Loth septuaginta quinque annorum erat Abram cum
egrederetur de Haran **5** tulitque Sarai uxorem suam
et Loth filium fratris sui universamque substantiam
quam possederant et animas quas fecerant in Haran et
egressi sunt ut irent in terram Chanaan cumque venissent
in eam **6** pertransivit Abram terram usque ad locum
Sychem usque ad convallem Inlustrem Chananeus autem
tunc erat in terra **7** apparuitque Dominus Abram et
dixit ei semini tuo dabo terram hanc qui aedificavit ibi

altare Domino qui apparuerat ei **8** et inde transgrediens
ad montem qui erat contra orientem Bethel tetendit
ibi tabernaculum suum ab occidente habens Bethel et
ab oriente Ai aedificavit quoque ibi altare Domino et
invocavit nomen eius **9** perrexitque Abram vadens et
ultra progrediens ad meridiem **10** facta est autem fames in
terra descenditque Abram in Aegyptum ut peregrinaretur
ibi praevaluerat enim fames in terra **11** cumque prope
esset ut ingrederetur Aegyptum dixit Sarai uxori suae
novi quod pulchra sis mulier **12** et quod cum viderint te
Aegyptii dicturi sunt uxor ipsius est et interficient me et
te reservabunt **13** dic ergo obsecro te quod soror mea sis
ut bene sit mihi propter te et vivat anima mea ob gratiam
tui **14** cum itaque ingressus esset Abram Aegyptum
viderunt Aegyptii mulierem quod esset pulchra nimis **15**
et nuntiaverunt principes Pharaoni et laudaverunt eam
apud illum et sublata est mulier in domum Pharaonis
16 Abram vero bene usi sunt propter illam fueruntque
ei oves et boves et asini et servi et famulae et asinae et
cameli **17** flagellavit autem Dominus Pharaonem plagis
maximis et domum eius propter Sarai uxorem Abram **18**
vocavitque Pharao Abram et dixit ei quidnam est quod
fecisti mihi quare non indicasti quod uxor tua esset **19**
quam ob causam dixisti esse sororem tuam ut tollerem
eam mihi in uxorem nunc igitur ecce coniux tua accipe
eam et vade **20** praecepitque Pharao super Abram viris et
deduxerunt eum et uxorem illius et omnia quae habebat
13 ascendit ergo Abram de Aegypto ipse et uxor eius
et omnia quae habebat et Loth cum eo ad australem

plagam **2** erat autem dives valde in possessione argenti
et auri **3** reversusque est per iter quo venerat a meridie
in Bethel usque ad locum ubi prius fixerat tabernaculum
inter Bethel et Ai **4** in loco altaris quod fecerat prius et
invocavit ibi nomen Domini **5** sed et Loth qui erat cum
Abram fuerunt greges ovium et armenta et tabernacula **6**
nec poterat eos capere terra ut habitarent simul erat
quippe substantia eorum multa et non quibant habitare
communiter **7** unde et facta est rixa inter pastores
gregum Abram et Loth eo autem tempore Chananeus
et Ferezeus habitabant in illa terra **8** dixit ergo Abram
ad Loth ne quaeso sit iurgium inter me et te et inter
pastores meos et pastores tuos fratres enim sumus **9** ecce
universa terra coram te est recede a me obsecro si ad
sinistram ieris ego ad dexteram tenebo si tu dexteram
elegeris ego ad sinistram pergam **10** elevatis itaque
Loth oculis vidit omnem circa regionem Iordanis quae
universa inrigabatur antequam subverteret Dominus
Sodomam et Gomorram sicut paradisus Domini et sicut
Aegyptus venientibus in Segor **11** elegitque sibi Loth
regionem circa Iordanem et recessit ab oriente divisique
sunt alterutrum a fratre suo **12** Abram habitavit in terra
Chanaan Loth moratus est in oppidis quae erant circa
Iordanem et habitavit in Sodomis **13** homines autem
Sodomitae pessimi erant et peccatores coram Domino
nimis **14** dixitque Dominus ad Abram postquam divisus
est Loth ab eo leva oculos tuos et vide a loco in quo
nunc es ad aquilonem et ad meridiem ad orientem et ad
occidentem **15** omnem terram quam conspicis tibi dabo

et semini tuo usque in sempiternum **16** faciamque semen
tuum sicut pulverem terrae si quis potest hominum
numerare pulverem semen quoque tuum numerare
poterit **17** surge et perambula terram in longitudine et
in latitudine sua quia tibi daturus sum eam **18** movens
igitur Abram tabernaculum suum venit et habitavit iuxta
convallem Mambre quod est in Hebron aedificavitque ibi
altare Domino

14 factum est autem in illo tempore ut Amrafel rex
Sennaar et Arioch rex Ponti et Chodorlahomor rex
Aelamitarum et Thadal rex Gentium **2** inirent bellum
contra Bara regem Sodomorum et contra Bersa regem
Gomorrae et contra Sennaab regem Adamae et contra
Semeber regem Seboim contraque regem Balae ipsa est
Segor **3** omnes hii convenerunt in vallem Silvestrem quae
nunc est mare Salis **4** duodecim enim annis servierant
Chodorlahomor et tertiodecimo anno recesserunt ab
eo **5** igitur anno quartodecimo venit Chodorlahomor
et reges qui erant cum eo percusseruntque Rafaim
in Astharothcarnaim et Zuzim cum eis et Emim in
Savecariathaim **6** et Chorreos in montibus Seir usque ad
campestria Pharan quae est in solitudine **7** reversique
sunt et venerunt ad fontem Mesfat ipsa est Cades
et percusserunt omnem regionem Amalechitarum et
Amorreum qui habitabat in Asasonthamar **8** et egressi
sunt rex Sodomorum et rex Gomorrae rexque Adamae
et rex Seboim necnon et rex Balae quae est Segor
et direxerunt contra eos aciem in valle Silvestri **9**
scilicet adversum Chodorlahomor regem Aelamitarum

et Thadal regem Gentium et Amrafel regem Sennaar et
Arioch regem Ponti quattuor reges adversus quinque **10**
vallis autem Silvestris habebat puteos multos bituminis
itaque rex Sodomorum et Gomorrae terga verterunt
cecideruntque ibi et qui remanserant fugerunt ad montem
11 tulerunt autem omnem substantiam Sodomorum
et Gomorrae et universa quae ad cibum pertinent et
abierunt **12** necnon et Loth et substantiam eius filium
fratris Abram qui habitabat in Sodomis **13** et ecce unus
qui evaserat nuntiavit Abram Hebraeo qui habitabat in
convalle Mambre Amorrei fratris Eschol et fratris Aner hii
enim pepigerant foedus cum Abram **14** quod cum audisset
Abram captum videlicet Loth fratrem suum numeravit
expeditos vernaculos suos trecentos decem et octo et
persecutus est eos usque Dan **15** et divisis sociis inruit
super eos nocte percussitque eos et persecutus est usque
Hoba quae est ad levam Damasci **16** reduxitque omnem
substantiam et Loth fratrem suum cum substantia illius
mulieres quoque et populum **17** egressus est autem rex
Sodomorum in occursum eius postquam reversus est a
caede Chodorlahomor et regum qui cum eo erant in valle
Save quae est vallis Regis **18** at vero Melchisedech rex
Salem proferens panem et vinum erat enim sacerdos Dei
altissimi **19** benedixit ei et ait benedictus Abram Deo
excelso qui creavit caelum et terram **20** et benedictus
Deus excelsus quo protegente hostes in manibus tuis
sunt et dedit ei decimas ex omnibus **21** dixit autem
rex Sodomorum ad Abram da mihi animas cetera tolle
tibi **22** qui respondit ei levo manum meam ad Dominum

Deum excelsum possessorem caeli et terrae **23** quod a
filo subteminis usque ad corrigiam caligae non accipiam
ex omnibus quae tua sunt ne dicas ego ditavi Abram
24 exceptis his quae comederunt iuvenes et partibus
virorum qui venerunt mecum Aner Eschol et Mambre isti
accipient partes suas

15 his itaque transactis factus est sermo Domini ad
Abram per visionem dicens noli timere Abram ego
protector tuus sum et merces tua magna nimis **2** dixitque
Abram Domine Deus quid dabis mihi ego vadam absque
liberis et filius procuratoris domus meae iste Damascus
Eliezer **3** addiditque Abram mihi autem non dedisti semen
et ecce vernaculus meus heres meus erit **4** statimque
sermo Domini factus est ad eum dicens non erit hic
heres tuus sed qui egredietur de utero tuo ipsum habebis
heredem **5** eduxitque eum foras et ait illi suspice caelum
et numera stellas si potes et dixit ei sic erit semen
tuum **6** credidit Domino et reputatum est ei ad iustitiam
7 dixitque ad eum ego Dominus qui eduxi te de Ur
Chaldeorum ut darem tibi terram istam et possideres
eam **8** at ille ait Domine Deus unde scire possum quod
possessurus sim eam **9** respondens Dominus sume inquit
mihi vaccam triennem et capram trimam et arietem
annorum trium turturem quoque et columbam **10** qui
tollens universa haec divisit per medium et utrasque
partes contra se altrinsecus posuit aves autem non divisit
11 descenderuntque volucres super cadavera et abigebat
eas Abram **12** cumque sol occumberet sopor inruit
super Abram et horror magnus et tenebrosus invasit

eum **13** dictumque est ad eum scito praenoscens quod
peregrinum futurum sit semen tuum in terra non sua et
subicient eos servituti et adfligent quadringentis annis
14 verumtamen gentem cui servituri sunt ego iudicabo et
post haec egredientur cum magna substantia **15** tu autem
ibis ad patres tuos in pace sepultus in senectute bona
16 generatione autem quarta revertentur huc necdum
enim conpletae sunt iniquitates Amorreorum usque ad
praesens tempus **17** cum ergo occubuisset sol facta est
caligo tenebrosa et apparuit clibanus fumans et lampas
ignis transiens inter divisiones illas **18** in die illo pepigit
Dominus cum Abram foedus dicens semini tuo dabo
terram hanc a fluvio Aegypti usque ad fluvium magnum
flumen Eufraten **19** Cineos et Cenezeos et Cedmoneos **20**
et Hettheos et Ferezeos Rafaim quoque **21** et Amorreos et
Chananeos et Gergeseos et Iebuseos

16 igitur Sarai uxor Abram non genuerat liberos sed
habens ancillam aegyptiam nomine Agar **2** dixit marito
suo ecce conclusit me Dominus ne parerem ingredere
ad ancillam meam si forte saltem ex illa suscipiam
filios cumque ille adquiesceret deprecanti **3** tulit Agar
Aegyptiam ancillam suam post annos decem quam
habitare coeperant in terra Chanaan et dedit eam viro
suo uxorem **4** qui ingressus est ad eam at illa concepisse
se videns despexit dominam suam **5** dixitque Sarai ad
Abram inique agis contra me ego dedi ancillam meam in
sinum tuum quae videns quod conceperit despectui me
habet iudicet Dominus inter me et te **6** cui respondens
Abram ecce ait ancilla tua in manu tua est utere ea ut

libet adfligente igitur eam Sarai fugam iniit **7** cumque
invenisset illam angelus Domini iuxta fontem aquae
in solitudine qui est in via Sur **8** dixit ad eam Agar
ancilla Sarai unde venis et quo vadis quae respondit
a facie Sarai dominae meae ego fugio **9** dixitque ei
angelus Domini revertere ad dominam tuam et humiliare
sub manibus ipsius **10** et rursum multiplicans inquit
multiplicabo semen tuum et non numerabitur prae
multitudine **11** ac deinceps ecce ait concepisti et paries
filium vocabisque nomen eius Ismahel eo quod audierit
Dominus adflictionem tuam **12** hic erit ferus homo manus
eius contra omnes et manus omnium contra eum et e
regione universorum fratrum suorum figet tabernacula
13 vocavit autem nomen Domini qui loquebatur ad eam
Tu Deus qui vidisti me dixit enim profecto hic vidi
posteriora videntis me **14** propterea appellavit puteum
illum puteum Viventis et videntis me ipse est inter Cades
et Barad **15** peperitque Abrae filium qui vocavit nomen
eius Ismahel **16** octoginta et sex annorum erat quando
peperit ei Agar Ismahelem

17 postquam vero nonaginta et novem annorum esse
coeperat apparuit ei Dominus dixitque ad eum ego
Deus omnipotens ambula coram me et esto perfectus **2**
ponamque foedus meum inter me et te et multiplicabo te
vehementer nimis **3** cecidit Abram pronus in faciem **4**
dixitque ei Deus ego sum et pactum meum tecum erisque
pater multarum gentium **5** nec ultra vocabitur nomen
tuum Abram sed appellaberis Abraham quia patrem
multarum gentium constitui te **6** faciamque te crescere

vehementissime et ponam in gentibus regesque ex te
egredientur **7** et statuam pactum meum inter me et
te et inter semen tuum post te in generationibus suis
foedere sempiterno ut sim Deus tuus et seminis tui post
te **8** daboque tibi et semini tuo terram peregrinationis
tuae omnem terram Chanaan in possessionem aeternam
eroque Deus eorum **9** dixit iterum Deus ad Abraham et tu
ergo custodies pactum meum et semen tuum post te in
generationibus suis **10** hoc est pactum quod observabitis
inter me et vos et semen tuum post te circumcidetur
ex vobis omne masculinum **11** et circumcidetis carnem
praeputii vestri ut sit in signum foederis inter me et
vos **12** infans octo dierum circumcidetur in vobis omne
masculinum in generationibus vestris tam vernaculus
quam empticius circumcidetur et quicumque non fuerit
de stirpe vestra **13** eritque pactum meum in carne vestra
in foedus aeternum **14** masculus cuius praeputii caro
circumcisa non fuerit delebitur anima illa de populo suo
quia pactum meum irritum fecit **15** dixit quoque Deus
ad Abraham Sarai uxorem tuam non vocabis Sarai sed
Sarram **16** et benedicam ei et ex illa dabo tibi filium cui
benedicturus sum eritque in nationes et reges populorum
orientur ex eo **17** cecidit Abraham in faciem et risit
dicens in corde suo putasne centenario nascetur filius et
Sarra nonagenaria pariet **18** dixitque ad Deum utinam
Ismahel vivat coram te **19** et ait Deus ad Abraham Sarra
uxor tua pariet tibi filium vocabisque nomen eius Isaac et
constituam pactum meum illi in foedus sempiternum et
semini eius post eum **20** super Ismahel quoque exaudivi

te ecce benedicam ei et augebo et multiplicabo eum valde
duodecim duces generabit et faciam illum in gentem
magnam **21** pactum vero meum statuam ad Isaac quem
pariet tibi Sarra tempore isto in anno altero **22** cumque
finitus esset sermo loquentis cum eo ascendit Deus ab
Abraham **23** tulit autem Abraham Ismahelem filium
suum et omnes vernaculos domus suae universosque
quos emerat cunctos mares ex omnibus viris domus
suae et circumcidit carnem praeputii eorum statim in
ipsa die sicut praeceperat ei Deus **24** nonaginta novem
erat annorum quando circumcidit carnem praeputii
sui **25** et Ismahel filius eius tredecim annos impleverat
tempore circumcisionis suae **26** eadem die circumcisus
est Abraham et Ismahel filius eius **27** et omnes viri domus
illius tam vernaculi quam empticii et alienigenae pariter
circumcisi sunt

18 apparuit autem ei Dominus in convalle Mambre
sedenti in ostio tabernaculi sui in ipso fervore diei **2**
cumque elevasset oculos apparuerunt ei tres viri stantes
propter eum quos cum vidisset cucurrit in occursum
eorum de ostio tabernaculi et adoravit in terra **3** et dixit
Domine si inveni gratiam in oculis tuis ne transeas servum
tuum **4** sed adferam pauxillum aquae et lavate pedes
vestros et requiescite sub arbore **5** ponam buccellam
panis et confortate cor vestrum postea transibitis idcirco
enim declinastis ad servum vestrum qui dixerunt fac
ut locutus es **6** festinavit Abraham in tabernaculum ad
Sarram dixitque ei adcelera tria sata similae commisce et
fac subcinericios panes **7** ipse vero ad armentum cucurrit

et tulit inde vitulum tenerrimum et optimum deditque
puero qui festinavit et coxit illum **8** tulit quoque butyrum
et lac et vitulum quem coxerat et posuit coram eis ipse
vero stabat iuxta eos sub arbore **9** cumque comedissent
dixerunt ad eum ubi est Sarra uxor tua ille respondit
ecce in tabernaculo est **10** cui dixit revertens veniam
ad te tempore isto vita comite et habebit filium Sarra
uxor tua quo audito Sarra risit post ostium tabernaculi
11 erant autem ambo senes provectaeque aetatis et
desierant Sarrae fieri muliebria **12** quae risit occulte
dicens postquam consenui et dominus meus vetulus
est voluptati operam dabo **13** dixit autem Dominus ad
Abraham quare risit Sarra dicens num vere paritura
sum anus **14** numquid Deo est quicquam difficile iuxta
condictum revertar ad te hoc eodem tempore vita comite
et habebit Sarra filium **15** negavit Sarra dicens non risi
timore perterrita Dominus autem non est inquit ita sed
risisti **16** cum ergo surrexissent inde viri direxerunt oculos
suos contra Sodomam et Abraham simul gradiebatur
deducens eos **17** dixitque Dominus num celare potero
Abraham quae gesturus sum **18** cum futurus sit in gentem
magnam ac robustissimam et benedicendae sint in illo
omnes nationes terrae **19** scio enim quod praecepturus sit
filiis suis et domui suae post se ut custodiant viam Domini
et faciant iustitiam et iudicium ut adducat Dominus
propter Abraham omnia quae locutus est ad eum **20**
dixit itaque Dominus clamor Sodomorum et Gomorrae
multiplicatus est et peccatum earum adgravatum est
nimis **21** descendam et videbo utrum clamorem qui venit

ad me opere conpleverint an non est ita ut sciam **22**
converteruntque se inde et abierunt Sodomam Abraham
vero adhuc stabat coram Domino **23** et adpropinquans
ait numquid perdes iustum cum impio **24** si fuerint
quinquaginta iusti in civitate peribunt simul et non parces
loco illi propter quinquaginta iustos si fuerint in eo **25**
absit a te ut rem hanc facias et occidas iustum cum impio
fiatque iustus sicut impius non est hoc tuum qui iudicas
omnem terram nequaquam facies iudicium **26** dixitque
Dominus ad eum si invenero Sodomis quinquaginta
iustos in medio civitatis dimittam omni loco propter
eos **27** respondens Abraham ait quia semel coepi loquar
ad Dominum meum cum sim pulvis et cinis **28** quid
si minus quinquaginta iustis quinque fuerint delebis
propter quinque universam urbem et ait non delebo si
invenero ibi quadraginta quinque **29** rursumque locutus
est ad eum sin autem quadraginta inventi fuerint quid
facies ait non percutiam propter quadraginta **30** ne
quaeso inquit indigneris Domine si loquar quid si inventi
fuerint ibi triginta respondit non faciam si invenero ibi
triginta **31** quia semel ait coepi loquar ad Dominum meum
quid si inventi fuerint ibi viginti dixit non interficiam
propter viginti **32** obsecro inquit ne irascaris Domine si
loquar adhuc semel quid si inventi fuerint ibi decem dixit
non delebo propter decem **33** abiit Dominus postquam
cessavit loqui ad Abraham et ille reversus est in locum
suum

19 veneruntque duo angeli Sodomam vespere sedente
Loth in foribus civitatis qui cum vidisset surrexit et

ivit obviam eis adoravitque pronus in terra **2** et dixit
obsecro domini declinate in domum pueri vestri et
manete ibi lavate pedes vestros et mane proficiscimini
in viam vestram qui dixerunt minime sed in platea
manebimus **3** conpulit illos oppido ut deverterent ad
eum ingressisque domum illius fecit convivium coxit
azyma et comederunt **4** prius autem quam irent cubitum
viri civitatis vallaverunt domum a puero usque ad senem
omnis populus simul **5** vocaveruntque Loth et dixerunt
ei ubi sunt viri qui introierunt ad te nocte educ illos
huc ut cognoscamus eos **6** egressus ad eos Loth post
tergum adcludens ostium ait **7** nolite quaeso fratres mei
nolite malum hoc facere **8** habeo duas filias quae necdum
cognoverunt virum educam eas ad vos et abutimini eis
sicut placuerit vobis dummodo viris istis nihil faciatis
mali quia ingressi sunt sub umbraculum tegminis mei **9**
at illi dixerunt recede illuc et rursus ingressus es inquiunt
ut advena numquid ut iudices te ergo ipsum magis quam
hos adfligemus vimque faciebant Loth vehementissime
iam prope erat ut refringerent fores **10** et ecce miserunt
manum viri et introduxerunt ad se Loth cluseruntque
ostium **11** et eos qui erant foris percusserunt caecitate a
minimo usque ad maximum ita ut ostium invenire non
possent **12** dixerunt autem ad Loth habes hic tuorum
quempiam generum aut filios aut filias omnes qui tui
sunt educ de urbe hac **13** delebimus enim locum istum eo
quod increverit clamor eorum coram Domino qui misit
nos ut perdamus illos **14** egressus itaque Loth locutus est
ad generos suos qui accepturi erant filias eius et dixit

surgite egredimini de loco isto quia delebit Dominus
civitatem hanc et visus est eis quasi ludens loqui **15**
cumque esset mane cogebant eum angeli dicentes surge
et tolle uxorem tuam et duas filias quas habes ne et
tu pariter pereas in scelere civitatis **16** dissimulante
illo adprehenderunt manum eius et manum uxoris ac
duarum filiarum eius eo quod parceret Dominus illi **17** et
eduxerunt eum posueruntque extra civitatem ibi locutus
est ad eum salva animam tuam noli respicere post tergum
nec stes in omni circa regione sed in monte salvum te
fac ne et tu simul pereas **18** dixitque Loth ad eos quaeso
Domine mi **19** quia invenit servus tuus gratiam coram te
et magnificasti misericordiam tuam quam fecisti mecum
ut salvares animam meam nec possum in monte salvari
ne forte adprehendat me malum et moriar **20** est civitas
haec iuxta ad quam possum fugere parva et salvabor
in ea numquid non modica est et vivet anima mea **21**
dixitque ad eum ecce etiam in hoc suscepi preces tuas
ut non subvertam urbem pro qua locutus es **22** festina
et salvare ibi quia non potero facere quicquam donec
ingrediaris illuc idcirco vocatum est nomen urbis illius
Segor **23** sol egressus est super terram et Loth ingressus
est in Segor **24** igitur Dominus pluit super Sodomam
et Gomorram sulphur et ignem a Domino de caelo **25**
et subvertit civitates has et omnem circa regionem
universos habitatores urbium et cuncta terrae virentia **26**
respiciensque uxor eius post se versa est in statuam salis
27 Abraham autem consurgens mane ubi steterat prius
cum Domino **28** intuitus est Sodomam et Gomorram et

universam terram regionis illius viditque ascendentem
favillam de terra quasi fornacis fumum **29** cum enim
subverteret Deus civitates regionis illius recordatus est
Abrahae et liberavit Loth de subversione urbium in
quibus habitaverat **30** ascenditque Loth de Segor et
mansit in monte duae quoque filiae eius cum eo timuerat
enim manere in Segor et mansit in spelunca ipse et duae
filiae eius **31** dixitque maior ad minorem pater noster
senex est et nullus virorum remansit in terra qui possit
ingredi ad nos iuxta morem universae terrae **32** veni
inebriemus eum vino dormiamusque cum eo ut servare
possimus ex patre nostro semen **33** dederunt itaque
patri suo bibere vinum nocte illa et ingressa est maior
dormivitque cum patre at ille non sensit nec quando
accubuit filia nec quando surrexit **34** altera quoque die
dixit maior ad minorem ecce dormivi heri cum patre
meo demus ei bibere vinum etiam hac nocte et dormies
cum eo ut salvemus semen de patre nostro **35** dederunt
et illa nocte patri vinum ingressaque minor filia dormivit
cum eo et nec tunc quidem sensit quando concubuerit
vel quando illa surrexerit **36** conceperunt ergo duae filiae
Loth de patre suo **37** peperitque maior filium et vocavit
nomen eius Moab ipse est pater Moabitarum usque in
praesentem diem **38** minor quoque peperit filium et
vocavit nomen eius Ammon id est filius populi mei ipse
est pater Ammanitarum usque hodie

20 profectus inde Abraham in terram australem habitavit
inter Cades et Sur et peregrinatus est in Geraris **2** dixitque
de Sarra uxore sua soror mea est misit ergo Abimelech rex

Gerarae et tulit eam **3** venit autem Deus ad Abimelech per
somnium noctis et ait ei en morieris propter mulierem
quam tulisti habet enim virum **4** Abimelech vero non
tetigerat eam et ait Domine num gentem ignorantem
et iustam interficies **5** nonne ipse dixit mihi soror mea
est et ipsa ait frater meus est in simplicitate cordis mei
et munditia manuum mearum feci hoc **6** dixitque ad
eum Deus et ego scio quod simplici corde feceris et
ideo custodivi te ne peccares in me et non dimisi ut
tangeres eam **7** nunc igitur redde uxorem viro suo quia
propheta est et orabit pro te et vives si autem nolueris
reddere scito quod morte morieris tu et omnia quae
tua sunt **8** statimque de nocte consurgens Abimelech
vocavit omnes servos suos et locutus est universa verba
haec in auribus eorum timueruntque omnes viri valde **9**
vocavit autem Abimelech etiam Abraham et dixit ei quid
fecisti nobis quid peccavimus in te quia induxisti super
me et super regnum meum peccatum grande quae non
debuisti facere fecisti nobis **10** rursusque expostulans
ait quid vidisti ut hoc faceres **11** respondit Abraham
cogitavi mecum dicens forsitan non est timor Dei in
loco isto et interficient me propter uxorem meam **12**
alias autem et vere soror mea est filia patris mei et
non filia matris meae et duxi eam uxorem **13** postquam
autem eduxit me Deus de domo patris mei dixi ad eam
hanc misericordiam facies mecum in omni loco ad quem
ingrediemur dices quod frater tuus sim **14** tulit igitur
Abimelech oves et boves et servos et ancillas et dedit
Abraham reddiditque illi Sarram uxorem suam **15** et ait

terra coram vobis est ubicumque tibi placuerit habita
16 Sarrae autem dixit ecce mille argenteos dedi fratri
tuo hoc erit tibi in velamen oculorum ad omnes qui
tecum sunt et quocumque perrexeris mementoque te
deprehensam **17** orante autem Abraham sanavit Deus
Abimelech et uxorem ancillasque eius et pepererunt **18**
concluserat enim Deus omnem vulvam domus Abimelech
propter Sarram uxorem Abraham

21 visitavit autem Dominus Sarram sicut promiserat et
implevit quae locutus est **2** concepitque et peperit filium
in senectute sua tempore quo praedixerat ei Deus **3**
vocavitque Abraham nomen filii sui quem genuit ei Sarra
Isaac **4** et circumcidit eum octavo die sicut praeceperat ei
Deus **5** cum centum esset annorum hac quippe aetate
patris natus est Isaac **6** dixitque Sarra risum fecit mihi
Deus quicumque audierit conridebit mihi **7** rursumque
ait quis auditurum crederet Abraham quod Sarra lactaret
filium quem peperit ei iam seni **8** crevit igitur puer et
ablactatus est fecitque Abraham grande convivium in die
ablactationis eius **9** cumque vidisset Sarra filium Agar
Aegyptiae ludentem dixit ad Abraham **10** eice ancillam
hanc et filium eius non enim erit heres filius ancillae cum
filio meo Isaac **11** dure accepit hoc Abraham pro filio suo
12 cui dixit Deus non tibi videatur asperum super puero et
super ancilla tua omnia quae dixerit tibi Sarra audi vocem
eius quia in Isaac vocabitur tibi semen **13** sed et filium
ancillae faciam in gentem magnam quia semen tuum est
14 surrexit itaque Abraham mane et tollens panem et
utrem aquae inposuit scapulae eius tradiditque puerum

et dimisit eam quae cum abisset errabat in solitudine
Bersabee **15** cumque consumpta esset aqua in utre abiecit
puerum subter unam arborum quae ibi erant **16** et abiit
seditque e regione procul quantum potest arcus iacere
dixit enim non videbo morientem puerum et sedens
contra levavit vocem suam et flevit **17** exaudivit autem
Deus vocem pueri vocavitque angelus Domini Agar de
caelo dicens quid agis Agar noli timere exaudivit enim
Deus vocem pueri de loco in quo est **18** surge tolle puerum
et tene manum illius quia in gentem magnam faciam
eum **19** aperuitque oculos eius Deus quae videns puteum
aquae abiit et implevit utrem deditque puero bibere **20**
et fuit cum eo qui crevit et moratus est in solitudine et
factus est iuvenis sagittarius **21** habitavitque in deserto
Pharan et accepit illi mater sua uxorem de terra Aegypti
22 eodem tempore dixit Abimelech et Fichol princeps
exercitus eius ad Abraham Deus tecum est in universis
quae agis **23** iura ergo per Dominum ne noceas mihi et
posteris meis stirpique meae sed iuxta misericordiam
quam feci tibi facies mihi et terrae in qua versatus es
advena **24** dixitque Abraham ego iurabo **25** et increpavit
Abimelech propter puteum aquae quem vi abstulerant
servi illius **26** respondit Abimelech nescivi quis fecerit
hanc rem sed et tu non indicasti mihi et ego non audivi
praeter hodie **27** tulit itaque Abraham oves et boves et
dedit Abimelech percusseruntque ambo foedus **28** et
statuit Abraham septem agnas gregis seorsum **29** cui dixit
Abimelech quid sibi volunt septem agnae istae quas stare
fecisti seorsum **30** at ille septem inquit agnas accipies

de manu mea ut sint in testimonium mihi quoniam
ego fodi puteum istum **31** idcirco vocatus est locus ille
Bersabee quia ibi uterque iuraverunt **32** et inierunt foedus
pro puteo Iuramenti **33** surrexit autem Abimelech et
Fichol princeps militiae eius reversique sunt in terram
Palestinorum Abraham vero plantavit nemus in Bersabee
et invocavit ibi nomen Domini Dei aeterni **34** et fuit
colonus terrae Philisthinorum diebus multis

22 quae postquam gesta sunt temptavit Deus Abraham
et dixit ad eum Abraham ille respondit adsum **2** ait ei
tolle filium tuum unigenitum quem diligis Isaac et vade
in terram Visionis atque offer eum ibi holocaustum super
unum montium quem monstravero tibi **3** igitur Abraham
de nocte consurgens stravit asinum suum ducens secum
duos iuvenes et Isaac filium suum cumque concidisset
ligna in holocaustum abiit ad locum quem praeceperat
ei Deus **4** die autem tertio elevatis oculis vidit locum
procul **5** dixitque ad pueros suos expectate hic cum
asino ego et puer illuc usque properantes postquam
adoraverimus revertemur ad vos **6** tulit quoque ligna
holocausti et inposuit super Isaac filium suum ipse vero
portabat in manibus ignem et gladium cumque duo
pergerent simul **7** dixit Isaac patri suo pater mi at ille
respondit quid vis fili ecce inquit ignis et ligna ubi est
victima holocausti **8** dixit Abraham Deus providebit sibi
victimam holocausti fili mi pergebant ergo pariter **9**
veneruntque ad locum quem ostenderat ei Deus in quo
aedificavit altare et desuper ligna conposuit cumque
conligasset Isaac filium suum posuit eum in altari super

struem lignorum **10** extenditque manum et arripuit
gladium ut immolaret filium **11** et ecce angelus Domini de
caelo clamavit dicens Abraham Abraham qui respondit
adsum **12** dixitque ei non extendas manum tuam super
puerum neque facias illi quicquam nunc cognovi quod
timeas Dominum et non peperceris filio tuo unigenito
propter me **13** levavit Abraham oculos viditque post
tergum arietem inter vepres herentem cornibus quem
adsumens obtulit holocaustum pro filio **14** appellavitque
nomen loci illius Dominus videt unde usque hodie dicitur
in monte Dominus videbit **15** vocavit autem angelus
Domini Abraham secundo de caelo dicens **16** per memet
ipsum iuravi dicit Dominus quia fecisti rem hanc et
non pepercisti filio tuo unigenito **17** benedicam tibi
et multiplicabo semen tuum sicut stellas caeli et velut
harenam quae est in litore maris possidebit semen
tuum portas inimicorum suorum **18** et benedicentur in
semine tuo omnes gentes terrae quia oboedisti voci meae
19 reversus est Abraham ad pueros suos abieruntque
Bersabee simul et habitavit ibi **20** his itaque gestis
nuntiatum est Abraham quod Melcha quoque genuisset
filios Nahor fratri suo **21** Hus primogenitum et Buz
fratrem eius Camuhel patrem Syrorum **22** et Chased et
Azau Pheldas quoque et Iedlaph **23** ac Bathuel de quo
nata est Rebecca octo istos genuit Melcha Nahor fratri
Abraham **24** concubina vero illius nomine Roma peperit
Tabee et Gaom et Thaas et Maacha

23 vixit autem Sarra centum viginti septem annis **2** et
mortua est in civitate Arbee quae est Hebron in terra

Chanaan venitque Abraham ut plangeret et fleret eam
3 cumque surrexisset ab officio funeris locutus est ad
filios Heth dicens **4** advena sum et peregrinus apud vos
date mihi ius sepulchri vobiscum ut sepeliam mortuum
meum **5** responderuntque filii Heth **6** audi nos domine
princeps Dei es apud nos in electis sepulchris nostris
sepeli mortuum tuum nullusque prohibere te poterit quin
in monumento eius sepelias mortuum tuum **7** surrexit
Abraham et adoravit populum terrae filios videlicet Heth
8 dixitque ad eos si placet animae vestrae ut sepeliam
mortuum meum audite me et intercedite apud Ephron
filium Soor **9** ut det mihi speluncam duplicem quam
habet in extrema parte agri sui pecunia digna tradat mihi
eam coram vobis in possessionem sepulchri **10** habitabat
autem Ephron in medio filiorum Heth responditque ad
Abraham cunctis audientibus qui ingrediebantur portam
civitatis illius dicens **11** nequaquam ita fiat domine mi
sed magis ausculta quod loquor agrum trado tibi et
speluncam quae in eo est praesentibus filiis populi mei
sepeli mortuum tuum **12** adoravit Abraham coram populo
terrae **13** et locutus est ad Ephron circumstante plebe
quaeso ut audias me dabo pecuniam pro agro suscipe eam
et sic sepeliam mortuum meum in eo **14** respondit Ephron
15 domine mi audi terram quam postulas quadringentis
argenti siclis valet istud est pretium inter me et te sed
quantum est hoc sepeli mortuum tuum **16** quod cum
audisset Abraham adpendit pecuniam quam Ephron
postulaverat audientibus filiis Heth quadringentos siclos
argenti et probati monetae publicae **17** confirmatusque

est ager quondam Ephronis in quo erat spelunca duplex
respiciens Mambre tam ipse quam spelunca et omnes
arbores eius in cunctis terminis per circuitum **18** Abrahae
in possessionem videntibus filiis Heth et cunctis qui
intrabant portam civitatis illius **19** atque ita sepelivit
Abraham Sarram uxorem suam in spelunca agri duplici
qui respiciebat Mambre haec est Hebron in terra Chanaan
20 et confirmatus est ager et antrum quod erat in eo
Abrahae in possessionem monumenti a filiis Heth

24 erat autem Abraham senex dierumque multorum et
Dominus in cunctis benedixerat ei **2** dixitque ad servum
seniorem domus suae qui praeerat omnibus quae habebat
pone manum tuam subter femur meum **3** ut adiurem te
per Dominum Deum caeli et terrae ut non accipias uxorem
filio meo de filiabus Chananeorum inter quos habito **4**
sed ad terram et ad cognationem meam proficiscaris et
inde accipias uxorem filio meo Isaac **5** respondit servus
si noluerit mulier venire mecum in terram hanc num
reducere debeo filium tuum ad locum de quo egressus es
6 dixit Abraham cave nequando reducas illuc filium meum
7 Dominus Deus caeli qui tulit me de domo patris mei et
de terra nativitatis meae qui locutus est mihi et iuravit
dicens semini tuo dabo terram hanc ipse mittet angelum
suum coram te et accipies inde uxorem filio meo **8** sin
autem noluerit mulier sequi te non teneberis iuramento
filium tantum meum ne reducas illuc **9** posuit ergo servus
manum sub femore Abraham domini sui et iuravit illi
super sermone hoc **10** tulitque decem camelos de grege
domini sui et abiit ex omnibus bonis eius portans secum

profectusque perrexit Mesopotamiam ad urbem Nahor
11 cumque camelos fecisset accumbere extra oppidum
iuxta puteum aquae vespere eo tempore quo solent
mulieres egredi ad hauriendam aquam dixit **12** Domine
Deus domini mei Abraham occurre obsecro hodie mihi et
fac misericordiam cum domino meo Abraham **13** ecce
ego sto propter fontem aquae et filiae habitatorum huius
civitatis egredientur ad hauriendam aquam **14** igitur
puella cui ego dixero inclina hydriam tuam ut bibam et
illa responderit bibe quin et camelis tuis dabo potum
ipsa est quam praeparasti servo tuo Isaac et per hoc
intellegam quod feceris misericordiam cum domino meo
15 necdum intra se verba conpleverat et ecce Rebecca
egrediebatur filia Bathuel filii Melchae uxoris Nahor
fratris Abraham habens hydriam in scapula **16** puella
decora nimis virgoque pulcherrima et incognita viro
descenderat autem ad fontem et impleverat hydriam ac
revertebatur **17** occurritque ei servus et ait pauxillum
mihi ad sorbendum praebe aquae de hydria tua **18** quae
respondit bibe domine mi celeriterque deposuit hydriam
super ulnam suam et dedit ei potum **19** cumque ille
bibisset adiecit quin et camelis tuis hauriam aquam donec
cuncti bibant **20** effundensque hydriam in canalibus
recurrit ad puteum ut hauriret aquam et haustam
omnibus camelis dedit **21** ille autem contemplabatur
eam tacitus scire volens utrum prosperum fecisset iter
suum Dominus an non **22** postquam ergo biberunt cameli
protulit vir inaures aureas adpendentes siclos duos et
armillas totidem pondo siclorum decem **23** dixitque ad

eam cuius es filia indica mihi est in domo patris tui locus
ad manendum **24** quae respondit filia Bathuelis sum
filii Melchae quem peperit Nahor **25** et addidit dicens
palearum quoque et faeni plurimum est apud nos et
locus spatiosus ad manendum **26** inclinavit se homo et
adoravit Dominum **27** dicens benedictus Dominus Deus
domini mei Abraham qui non abstulit misericordiam
et veritatem suam a domino meo et recto me itinere
perduxit in domum fratris domini mei **28** cucurrit itaque
puella et nuntiavit in domum matris suae omnia quae
audierat **29** habebat autem Rebecca fratrem nomine
Laban qui festinus egressus est ad hominem ubi erat
fons **30** cumque vidisset inaures et armillas in manibus
sororis suae et audisset cuncta verba referentis haec
locutus est mihi homo venit ad virum qui stabat iuxta
camelos et propter fontem aquae **31** dixitque ad eum
ingredere benedicte Domini cur foris stas praeparavi
domum et locum camelis **32** et introduxit eum hospitium
ac destravit camelos deditque paleas et faenum et aquam
ad lavandos pedes camelorum et virorum qui venerant
cum eo **33** et adpositus est in conspectu eius panis qui ait
non comedam donec loquar sermones meos respondit
ei loquere **34** at ille servus inquit Abraham sum **35** et
Dominus benedixit domino meo valde magnificatusque
est et dedit ei oves et boves argentum et aurum servos
et ancillas camelos et asinos **36** et peperit Sarra uxor
domini mei filium domino meo in senectute sua deditque
illi omnia quae habuerat **37** et adiuravit me dominus
meus dicens non accipies uxorem filio meo de filiabus

Chananeorum in quorum terra habito **38** sed ad domum
patris mei perges et de cognatione mea accipies uxorem
filio meo **39** ego vero respondi domino meo quid si
noluerit venire mecum mulier **40** Dominus ait in cuius
conspectu ambulo mittet angelum suum tecum et diriget
viam tuam accipiesque uxorem filio meo de cognatione
mea et de domo patris mei **41** innocens eris a maledictione
mea cum veneris ad propinquos meos et non dederint
tibi **42** veni ergo hodie ad fontem et dixi Domine Deus
domini mei Abraham si direxisti viam meam in qua
nunc ambulo **43** ecce sto iuxta fontem aquae et virgo
quae egredietur ad hauriendam aquam audierit a me
da mihi pauxillum aquae ad bibendum ex hydria tua
44 et dixerit mihi et tu bibe et camelis tuis hauriam
ipsa est mulier quam praeparavit Dominus filio domini
mei **45** dum haec mecum tacitus volverem apparuit
Rebecca veniens cum hydria quam portabat in scapula
descenditque ad fontem et hausit aquam et aio ad eam da
mihi paululum bibere **46** quae festina deposuit hydriam
de umero et dixit mihi et tu bibe et camelis tuis potum
tribuam bibi et adaquavit camelos **47** interrogavique
eam et dixi cuius es filia quae respondit filia Bathuelis
sum filii Nahor quem peperit illi Melcha suspendi itaque
inaures ad ornandam faciem eius et armillas posui in
manibus **48** pronusque adoravi Dominum benedicens
Domino Deo domini mei Abraham qui perduxisset me
recto itinere ut sumerem filiam fratris domini mei filio
eius **49** quam ob rem si facitis misericordiam et veritatem
cum domino meo indicate mihi sin autem aliud placet

et hoc dicite ut vadam ad dextram sive ad sinistram **50**
responderunt Laban et Bathuel a Domino egressus est
sermo non possumus extra placitum eius quicquam aliud
tecum loqui **51** en Rebecca coram te est tolle eam et
proficiscere et sit uxor filii domini tui sicut locutus est
Dominus **52** quod cum audisset puer Abraham adoravit in
terra Dominum **53** prolatisque vasis argenteis et aureis
ac vestibus dedit ea Rebeccae pro munere fratribus
quoque eius et matri dona obtulit **54** initoque convivio
vescentes pariter et bibentes manserunt ibi surgens
autem mane locutus est puer dimittite me ut vadam ad
dominum meum **55** responderunt fratres eius et mater
maneat puella saltem decem dies apud nos et postea
proficiscetur **56** nolite ait me retinere quia Dominus
direxit viam meam dimittite me ut pergam ad dominum
meum **57** dixerunt vocemus puellam et quaeramus ipsius
voluntatem **58** cumque vocata venisset sciscitati sunt vis
ire cum homine isto quae ait vadam **59** dimiserunt ergo
eam et nutricem illius servumque Abraham et comites
eius **60** inprecantes prospera sorori suae atque dicentes
soror nostra es crescas in mille milia et possideat semen
tuum portas inimicorum suorum **61** igitur Rebecca et
puellae illius ascensis camelis secutae sunt virum qui
festinus revertebatur ad dominum suum **62** eo tempore
Isaac deambulabat per viam quae ducit ad puteum cuius
nomen est Viventis et videntis habitabat enim in terra
australi **63** et egressus fuerat ad meditandum in agro
inclinata iam die cumque levasset oculos vidit camelos
venientes procul **64** Rebecca quoque conspecto Isaac

descendit de camelo **65** et ait ad puerum quis est ille
homo qui venit per agrum in occursum nobis dixit ei ipse
est dominus meus at illa tollens cito pallium operuit se
66 servus autem cuncta quae gesserat narravit Isaac **67**
qui introduxit eam in tabernaculum Sarrae matris suae
et accepit uxorem et in tantum dilexit ut dolorem qui ex
morte matris acciderat temperaret

25 Abraham vero aliam duxit uxorem nomine Cetthuram
2 quae peperit ei Zamram et Iexan et Madan et Madian et
Iesboch et Sue **3** Iexan quoque genuit Saba et Dadan filii
Dadan fuerunt Assurim et Lathusim et Loommim **4** at
vero ex Madian ortus est Epha et Opher et Enoch et Abida
et Eldaa omnes hii filii Cetthurae **5** deditque Abraham
cuncta quae possederat Isaac **6** filiis autem concubinarum
largitus est munera et separavit eos ab Isaac filio suo
dum adhuc ipse viveret ad plagam orientalem **7** fuerunt
autem dies vitae eius centum septuaginta quinque anni **8**
et deficiens mortuus est in senectute bona provectaeque
aetatis et plenus dierum congregatusque est ad populum
suum **9** et sepelierunt eum Isaac et Ismahel filii sui
in spelunca duplici quae sita est in agro Ephron filii
Soor Hetthei e regione Mambre **10** quem emerat a filiis
Heth ibi sepultus est ipse et Sarra uxor eius **11** et post
obitum illius benedixit Deus Isaac filio eius qui habitabat
iuxta puteum nomine Viventis et videntis **12** hae sunt
generationes Ismahel filii Abraham quem peperit ei
Agar Aegyptia famula Sarrae **13** et haec nomina filiorum
eius in vocabulis et generationibus suis primogenitus
Ismahelis Nabaioth dein Cedar et Abdeel et Mabsam **14**

Masma quoque et Duma et Massa **15** Adad et Thema
Itur et Naphis et Cedma **16** isti sunt filii Ismahel et haec
nomina per castella et oppida eorum duodecim principes
tribuum suarum **17** anni vitae Ismahel centum triginta
septem deficiens mortuus est et adpositus ad populum
suum **18** habitavit autem ab Evila usque Sur quae respicit
Aegyptum introeuntibus Assyrios coram cunctis fratribus
suis obiit **19** hae quoque sunt generationes Isaac filii
Abraham Abraham genuit Isaac **20** qui cum quadraginta
esset annorum duxit uxorem Rebeccam filiam Bathuel
Syri de Mesopotamiam sororem Laban **21** deprecatusque
est Dominum pro uxore sua eo quod esset sterilis qui
exaudivit eum et dedit conceptum Rebeccae **22** sed
conlidebantur in utero eius parvuli quae ait si sic mihi
futurum erat quid necesse fuit concipere perrexitque ut
consuleret Dominum **23** qui respondens ait duae gentes
in utero tuo sunt et duo populi ex ventre tuo dividentur
populusque populum superabit et maior minori serviet
24 iam tempus pariendi venerat et ecce gemini in utero
repperti sunt **25** qui primus egressus est rufus erat et
totus in morem pellis hispidus vocatumque est nomen
eius Esau protinus alter egrediens plantam fratris tenebat
manu et idcirco appellavit eum Iacob **26** sexagenarius
erat Isaac quando nati sunt parvuli **27** quibus adultis
factus est Esau vir gnarus venandi et homo agricola Iacob
autem vir simplex habitabat in tabernaculis **28** Isaac
amabat Esau eo quod de venationibus illius vesceretur et
Rebecca diligebat Iacob **29** coxit autem Iacob pulmentum
ad quem cum venisset Esau de agro lassus **30** ait da

mihi de coctione hac rufa quia oppido lassus sum quam
ob causam vocatum est nomen eius Edom **31** cui dixit
Iacob vende mihi primogenita tua **32** ille respondit en
morior quid mihi proderunt primogenita **33** ait Iacob
iura ergo mihi iuravit Esau et vendidit primogenita **34** et
sic accepto pane et lentis edulio comedit et bibit et abiit
parvipendens quod primogenita vendidisset

26 orta autem fame super terram post eam sterilitatem
quae acciderat in diebus Abraham abiit Isaac ad Abimelech
regem Palestinorum in Gerara **2** apparuitque ei Dominus
et ait ne descendas in Aegyptum sed quiesce in terra
quam dixero tibi **3** et peregrinare in ea eroque tecum et
benedicam tibi tibi enim et semini tuo dabo universas
regiones has conplens iuramentum quod spopondi
Abraham patri tuo **4** et multiplicabo semen tuum sicut
stellas caeli daboque posteris tuis universas regiones has
et benedicentur in semine tuo omnes gentes terrae **5**
eo quod oboedierit Abraham voci meae et custodierit
praecepta et mandata mea et caerimonias legesque
servaverit **6** mansit itaque Isaac in Geraris **7** qui cum
interrogaretur a viris loci illius super uxore sua respondit
soror mea est timuerat enim confiteri quod sibi esset
sociata coniugio reputans ne forte interficerent eum
propter illius pulchritudinem **8** cumque pertransissent
dies plurimi et ibi demoraretur prospiciens Abimelech
Palestinorum rex per fenestram vidit eum iocantem cum
Rebecca uxore sua **9** et accersito ait perspicuum est
quod uxor tua sit cur mentitus es sororem tuam esse
respondit timui ne morerer propter eam **10** dixitque

Abimelech quare inposuisti nobis potuit coire quispiam
de populo cum uxore tua et induxeras super nos grande
peccatum praecepitque omni populo dicens **11** qui
tetigerit hominis huius uxorem morte morietur **12**
seruit autem Isaac in terra illa et invenit in ipso anno
centuplum benedixitque ei Dominus **13** et locupletatus est
homo et ibat proficiens atque succrescens donec magnus
vehementer effectus est **14** habuit quoque possessionem
ovium et armentorum et familiae plurimum ob haec
invidentes ei Palestini **15** omnes puteos quos foderant
servi patris illius Abraham illo tempore obstruxerunt
implentes humo **16** in tantum ut ipse Abimelech diceret
ad Isaac recede a nobis quoniam potentior nostri factus
es valde **17** et ille discedens veniret ad torrentem Gerarae
habitaretque ibi **18** rursum fodit alios puteos quos
foderant servi patris sui Abraham et quos illo mortuo
olim obstruxerant Philisthim appellavitque eos hisdem
nominibus quibus ante pater vocaverat **19** foderunt
in torrente et reppererunt aquam vivam **20** sed et ibi
iurgium fuit pastorum Gerarae adversum pastores Isaac
dicentium nostra est aqua quam ob rem nomen putei
ex eo quod acciderat vocavit Calumniam **21** foderunt
et alium et pro illo quoque rixati sunt appellavitque
eum Inimicitias **22** profectus inde fodit alium puteum
pro quo non contenderunt itaque vocavit nomen illius
Latitudo dicens nunc dilatavit nos Dominus et fecit
crescere super terram **23** ascendit autem ex illo loco in
Bersabee **24** ubi apparuit ei Dominus in ipsa nocte dicens
ego sum Deus Abraham patris tui noli metuere quia

tecum sum benedicam tibi et multiplicabo semen tuum
propter servum meum Abraham **25** itaque aedificavit ibi
altare et invocato nomine Domini extendit tabernaculum
praecepitque servis suis ut foderent puteum **26** ad quem
locum cum venissent de Geraris Abimelech et Ochozath
amicus illius et Fichol dux militum **27** locutus est eis
Isaac quid venistis ad me hominem quem odistis et
expulistis a vobis **28** qui responderunt vidimus tecum
esse Dominum et idcirco nunc diximus sit iuramentum
inter nos et ineamus foedus **29** ut non facias nobis
quicquam mali sicut et nos nihil tuorum adtigimus nec
fecimus quod te laederet sed cum pace dimisimus auctum
benedictione Domini **30** fecit ergo eis convivium et post
cibum et potum **31** surgentes mane iuraverunt sibi mutuo
dimisitque eos Isaac pacifice in locum suum **32** ecce
autem venerunt in ipso die servi Isaac adnuntiantes
ei de puteo quem foderant atque dicentes invenimus
aquam **33** unde appellavit eum Abundantiam et nomen
urbi inpositum est Bersabee usque in praesentem diem
34 Esau vero quadragenarius duxit uxores Iudith filiam
Beeri Hetthei et Basemath filiam Helon eiusdem loci **35**
quae ambae offenderant animum Isaac et Rebeccae

27 senuit autem Isaac et caligaverunt oculi eius et videre
non poterat vocavitque Esau filium suum maiorem et
dixit ei fili mi qui respondit adsum **2** cui pater vides
inquit quod senuerim et ignorem diem mortis meae
3 sume arma tua faretram et arcum et egredere foras
cumque venatu aliquid adprehenderis **4** fac mihi inde
pulmentum sicut velle me nosti et adfer ut comedam et

benedicat tibi anima mea antequam moriar **5** quod cum
audisset Rebecca et ille abisset in agrum ut iussionem
patris expleret **6** dixit filio suo Iacob audivi patrem
tuum loquentem cum Esau fratre tuo et dicentem ei **7**
adfer mihi venationem tuam et fac cibos ut comedam
et benedicam tibi coram Domino antequam moriar **8**
nunc ergo fili mi adquiesce consiliis meis **9** et pergens
ad gregem adfer mihi duos hedos optimos ut faciam
ex eis escas patri tuo quibus libenter vescitur **10** quas
cum intuleris et comederit benedicat tibi priusquam
moriatur **11** cui ille respondit nosti quod Esau frater meus
homo pilosus sit et ego lenis **12** si adtractaverit me pater
meus et senserit timeo ne putet sibi voluisse inludere
et inducat super me maledictionem pro benedictione
13 ad quem mater in me sit ait ista maledictio fili mi
tantum audi vocem meam et perge adferque quae dixi
14 abiit et adtulit deditque matri paravit illa cibos sicut
noverat velle patrem illius **15** et vestibus Esau valde bonis
quas apud se habebat domi induit eum **16** pelliculasque
hedorum circumdedit manibus et colli nuda protexit **17**
dedit pulmentum et panes quos coxerat tradidit **18** quibus
inlatis dixit pater mi et ille respondit audio quis tu es fili
mi **19** dixitque Iacob ego sum Esau primogenitus tuus feci
sicut praecepisti mihi surge sede et comede de venatione
mea ut benedicat mihi anima tua **20** rursum Isaac ad
filium suum quomodo inquit tam cito invenire potuisti
fili mi qui respondit voluntatis Dei fuit ut cito mihi
occurreret quod volebam **21** dixitque Isaac accede huc ut
tangam te fili mi et probem utrum tu sis filius meus Esau

an non **22** accessit ille ad patrem et palpato eo dixit Isaac
vox quidem vox Iacob est sed manus manus sunt Esau **23**
et non cognovit eum quia pilosae manus similitudinem
maioris expresserant benedicens ergo illi **24** ait tu es
filius meus Esau respondit ego sum **25** at ille offer inquit
mihi cibos de venatione tua fili mi ut benedicat tibi anima
mea quos cum oblatos comedisset obtulit ei etiam vinum
quo hausto **26** dixit ad eum accede ad me et da mihi
osculum fili mi **27** accessit et osculatus est eum statimque
ut sensit vestimentorum illius flagrantiam benedicens ait
ecce odor filii mei sicut odor agri cui benedixit Dominus
28 det tibi Deus de rore caeli et de pinguedine terrae
abundantiam frumenti et vini **29** et serviant tibi populi
et adorent te tribus esto dominus fratrum tuorum et
incurventur ante te filii matris tuae qui maledixerit
tibi sit maledictus et qui benedixerit benedictionibus
repleatur **30** vix Isaac sermonem impleverat et egresso
Iacob foras venit Esau **31** coctosque de venatione cibos
intulit patri dicens surge pater mi et comede de venatione
filii tui ut benedicat mihi anima tua **32** dixitque illi Isaac
quis enim es tu qui respondit ego sum primogenitus filius
tuus Esau **33** expavit Isaac stupore vehementi et ultra
quam credi potest admirans ait quis igitur ille est qui
dudum captam venationem adtulit mihi et comedi ex
omnibus priusquam tu venires benedixique ei et erit
benedictus **34** auditis Esau sermonibus patris inrugiit
clamore magno et consternatus ait benedic etiam mihi
pater mi **35** qui ait venit germanus tuus fraudulenter et
accepit benedictionem tuam **36** at ille subiunxit iuste

vocatum est nomen eius Iacob subplantavit enim me en
altera vice primogenita mea ante tulit et nunc secundo
subripuit benedictionem meam rursumque ad patrem
numquid non reservasti ait et mihi benedictionem **37**
respondit Isaac dominum tuum illum constitui et omnes
fratres eius servituti illius subiugavi frumento et vino
stabilivi eum tibi post haec fili mi ultra quid faciam **38**
cui Esau num unam inquit tantum benedictionem habes
pater mihi quoque obsecro ut benedicas cumque heiulatu
magno fleret **39** motus Isaac dixit ad eum in pinguedine
terrae et in rore caeli desuper **40** erit benedictio tua
vives gladio et fratri tuo servies tempusque veniet cum
excutias et solvas iugum eius de cervicibus tuis **41** oderat
ergo semper Esau Iacob pro benedictione qua benedixerat
ei pater dixitque in corde suo veniant dies luctus patris
mei ut occidam Iacob fratrem meum **42** nuntiata sunt
haec Rebeccae quae mittens et vocans Iacob filium suum
dixit ad eum ecce Esau frater tuus minatur ut occidat te
43 nunc ergo fili audi vocem meam et consurgens fuge ad
Laban fratrem meum in Haran **44** habitabisque cum eo
dies paucos donec requiescat furor fratris tui **45** et cesset
indignatio eius obliviscaturque eorum quae fecisti in
eum postea mittam et adducam te inde huc cur utroque
orbabor filio in una die **46** dixit quoque Rebecca ad Isaac
taedet me vitae meae propter filias Heth si acceperit
Iacob uxorem de stirpe huius terrae nolo vivere

28 vocavit itaque Isaac Iacob et benedixit praecepitque
ei dicens noli accipere coniugem de genere Chanaan **2** sed
vade et proficiscere in Mesopotamiam Syriae ad domum

Bathuel patrem matris tuae et accipe tibi inde uxorem de
filiabus Laban avunculi tui **3** Deus autem omnipotens
benedicat tibi et crescere te faciat atque multiplicet ut sis
in turbas populorum **4** et det tibi benedictiones Abraham
et semini tuo post te ut possideas terram peregrinationis
tuae quam pollicitus est avo tuo **5** cumque dimisisset
eum Isaac profectus venit in Mesopotamiam Syriae ad
Laban filium Bathuel Syri fratrem Rebeccae matris suae
6 videns autem Esau quod benedixisset pater suus Iacob
et misisset eum in Mesopotamiam Syriae ut inde uxorem
duceret et quod post benedictionem praecepisset ei
dicens non accipies coniugem de filiabus Chanaan **7**
quodque oboediens Iacob parentibus isset in Syriam
8 probans quoque quod non libenter aspiceret filias
Chanaan pater suus **9** ivit ad Ismahelem et duxit uxorem
absque his quas prius habebat Maeleth filiam Ismahel
filii Abraham sororem Nabaioth **10** igitur egressus Iacob
de Bersabee pergebat Haran **11** cumque venisset ad
quendam locum et vellet in eo requiescere post solis
occubitum tulit de lapidibus qui iacebant et subponens
capiti suo dormivit in eodem loco **12** viditque in somnis
scalam stantem super terram et cacumen illius tangens
caelum angelos quoque Dei ascendentes et descendentes
per eam **13** et Dominum innixum scalae dicentem sibi
ego sum Dominus Deus Abraham patris tui et Deus
Isaac terram in qua dormis tibi dabo et semini tuo **14**
eritque germen tuum quasi pulvis terrae dilataberis ad
occidentem et orientem septentrionem et meridiem et
benedicentur in te et in semine tuo cunctae tribus terrae

15 et ero custos tuus quocumque perrexeris et reducam
te in terram hanc nec dimittam nisi conplevero universa
quae dixi **16** cumque evigilasset Iacob de somno ait vere
Dominus est in loco isto et ego nesciebam **17** pavensque
quam terribilis inquit est locus iste non est hic aliud
nisi domus Dei et porta caeli **18** surgens ergo mane tulit
lapidem quem subposuerat capiti suo et erexit in titulum
fundens oleum desuper **19** appellavitque nomen urbis
Bethel quae prius Luza vocabatur **20** vovit etiam votum
dicens si fuerit Deus mecum et custodierit me in via per
quam ambulo et dederit mihi panem ad vescendum et
vestem ad induendum **21** reversusque fuero prospere
ad domum patris mei erit mihi Dominus in Deum **22** et
lapis iste quem erexi in titulum vocabitur Domus Dei
cunctorumque quae dederis mihi decimas offeram tibi
29 profectus ergo Iacob venit ad terram orientalem **2** et
vidit puteum in agro tresque greges ovium accubantes
iuxta eum nam ex illo adaquabantur pecora et os eius
grandi lapide claudebatur **3** morisque erat ut cunctis
ovibus congregatis devolverent lapidem et refectis
gregibus rursum super os putei ponerent **4** dixitque ad
pastores fratres unde estis qui responderunt de Haran **5**
quos interrogans numquid ait nostis Laban filium Nahor
dixerunt novimus **6** sanusne est inquit valet inquiunt et
ecce Rahel filia eius venit cum grege suo **7** dixitque Iacob
adhuc multum diei superest nec est tempus ut reducantur
ad caulas greges date ante potum ovibus et sic ad pastum
eas reducite **8** qui responderunt non possumus donec
omnia pecora congregentur et amoveamus lapidem de

ore putei ut adaquemus greges **9** adhuc loquebantur et
ecce Rahel veniebat cum ovibus patris sui nam gregem
ipsa pascebat **10** quam cum vidisset Iacob et sciret
consobrinam suam ovesque Laban avunculi sui amovit
lapidem quo puteus claudebatur **11** et adaquato grege
osculatus est eam elevataque voce flevit **12** et indicavit
ei quod frater esset patris eius et filius Rebeccae at illa
festinans nuntiavit patri suo **13** qui cum audisset venisse
Iacob filium sororis suae cucurrit obviam conplexusque
eum et in oscula ruens duxit in domum suam auditis
autem causis itineris **14** respondit os meum es et caro
mea et postquam expleti sunt dies mensis unius **15** dixit
ei num quia frater meus es gratis servies mihi dic quid
mercedis accipias **16** habebat vero filias duas nomen
maioris Lia minor appellabatur Rahel **17** sed Lia lippis
erat oculis Rahel decora facie et venusto aspectu **18** quam
diligens Iacob ait serviam tibi pro Rahel filia tua minore
septem annis **19** respondit Laban melius est ut tibi eam
dem quam viro alteri mane apud me **20** servivit igitur
Iacob pro Rahel septem annis et videbantur illi pauci
dies prae amoris magnitudine **21** dixitque ad Laban da
mihi uxorem meam quia iam tempus expletum est ut
ingrediar ad eam **22** qui vocatis multis amicorum turbis
ad convivium fecit nuptias **23** et vespere filiam suam
Liam introduxit ad eum **24** dans ancillam filiae Zelpham
nomine ad quam cum ex more Iacob fuisset ingressus
facto mane vidit Liam **25** et dixit ad socerum quid est
quod facere voluisti nonne pro Rahel servivi tibi quare
inposuisti mihi **26** respondit Laban non est in loco nostro

consuetudinis ut minores ante tradamus ad nuptias **27**
imple ebdomadem dierum huius copulae et hanc quoque
dabo tibi pro opere quo serviturus es mihi septem annis
aliis **28** adquievit placito et ebdomade transacta Rahel
duxit uxorem **29** cui pater servam Balam dederat **30**
tandemque potitus optatis nuptiis amorem sequentis
priori praetulit serviens apud eum septem annis aliis
31 videns autem Dominus quod despiceret Liam aperuit
vulvam eius sorore sterili permanente **32** quae conceptum
genuit filium vocavitque nomen eius Ruben dicens vidit
Dominus humilitatem meam nunc amabit me vir meus
33 rursumque concepit et peperit filium et ait quoniam
audivit Dominus haberi me contemptui dedit etiam istum
mihi vocavitque nomen illius Symeon **34** concepit tertio
et genuit alium dixitque nunc quoque copulabitur mihi
maritus meus eo quod pepererim illi tres filios et idcirco
appellavit nomen eius Levi **35** quarto concepit et peperit
filium et ait modo confitebor Domino et ob hoc vocavit
eum Iudam cessavitque parere

30 cernens autem Rahel quod infecunda esset invidit
sorori et ait marito suo da mihi liberos alioquin moriar
2 cui iratus respondit Iacob num pro Deo ego sum qui
privavit te fructu ventris tui **3** at illa habeo inquit famulam
Balam ingredere ad eam ut pariat super genua mea et
habeam ex ea filios **4** deditque illi Balam in coniugium
quae **5** ingresso ad se viro concepit et peperit filium **6**
dixitque Rahel iudicavit mihi Dominus et exaudivit vocem
meam dans mihi filium et idcirco appellavit nomen illius
Dan **7** rursumque Bala concipiens peperit alterum **8** pro

quo ait Rahel conparavit me Deus cum sorore mea et
invalui vocavitque eum Nepthalim **9** sentiens Lia quod
parere desisset Zelpham ancillam suam marito tradidit
10 qua post conceptum edente filium **11** dixit feliciter et
idcirco vocavit nomen eius Gad **12** peperit quoque Zelpha
alterum **13** dixitque Lia hoc pro beatitudine mea beatam
quippe me dicent mulieres propterea appellavit eum
Aser **14** egressus autem Ruben tempore messis triticeae
in agro repperit mandragoras quos matri Liae detulit
dixitque Rahel da mihi partem de mandragoris filii tui **15**
illa respondit parumne tibi videtur quod praeripueris
maritum mihi nisi etiam mandragoras filii mei tuleris ait
Rahel dormiat tecum hac nocte pro mandragoris filii tui
16 redeuntique ad vesperam de agro Iacob egressa est
in occursum Lia et ad me inquit intrabis quia mercede
conduxi te pro mandragoris filii mei dormivit cum ea
nocte illa **17** et exaudivit Deus preces eius concepitque et
peperit filium quintum **18** et ait dedit Deus mercedem
mihi quia dedi ancillam meam viro meo appellavitque
nomen illius Isachar **19** rursum Lia concipiens peperit
sextum filium **20** et ait ditavit me Deus dote bona etiam
hac vice mecum erit maritus meus eo quod genuerim ei
sex filios et idcirco appellavit nomen eius Zabulon **21** post
quem peperit filiam nomine Dinam **22** recordatus quoque
Dominus Rahelis exaudivit eam et aperuit vulvam illius
23 quae concepit et peperit filium dicens abstulit Deus
obprobrium meum **24** et vocavit nomen illius Ioseph
dicens addat mihi Dominus filium alterum **25** nato autem
Ioseph dixit Iacob socero suo dimitte me ut revertar in

patriam et ad terram meam **26** da mihi uxores et liberos
meos pro quibus servivi tibi ut abeam tu nosti servitutem
qua servivi tibi **27** ait ei Laban inveniam gratiam in
conspectu tuo experimento didici quod benedixerit mihi
Deus propter te **28** constitue mercedem tuam quam dem
tibi **29** at ille respondit tu nosti quomodo servierim tibi et
quanta in manibus meis fuerit possessio tua **30** modicum
habuisti antequam venirem et nunc dives effectus es
benedixitque tibi Dominus ad introitum meum iustum
est igitur ut aliquando provideam etiam domui meae
31 dixitque Laban quid dabo tibi at ille ait nihil volo
sed si feceris quod postulo iterum pascam et custodiam
pecora tua **32** gyra omnes greges tuos et separa cunctas
oves varias et sparso vellere et quodcumque furvum
et maculosum variumque fuerit tam in ovibus quam
in capris erit merces mea **33** respondebitque mihi cras
iustitia mea quando placiti tempus advenerit coram te et
omnia quae non fuerint varia et maculosa et furva tam in
ovibus quam in capris furti me arguent **34** dixit Laban
gratum habeo quod petis **35** et separavit in die illo capras
et oves hircos et arietes varios atque maculosos cunctum
autem gregem unicolorem id est albi et nigri velleris
tradidit in manu filiorum suorum **36** et posuit spatium
itineris inter se et generum dierum trium qui pascebat
reliquos greges eius **37** tollens ergo Iacob virgas populeas
virides et amigdalinas et ex platanis ex parte decorticavit
eas detractisque corticibus in his quae spoliata fuerant
candor apparuit illa vero quae integra erant viridia
permanserunt atque in hunc modum color effectus est

varius 38 posuitque eas in canalibus ubi effundebatur
aqua ut cum venissent greges ad bibendum ante oculos
haberent virgas et in aspectu earum conciperent 39
factumque est ut in ipso calore coitus oves intuerentur
virgas et parerent maculosa et varia et diverso colore
respersa 40 divisitque gregem Iacob et posuit virgas ante
oculos arietum erant autem alba quaeque et nigra Laban
cetera vero Iacob separatis inter se gregibus 41 igitur
quando primo tempore ascendebantur oves ponebat
Iacob virgas in canalibus aquarum ante oculos arietum et
ovium ut in earum contemplatione conciperent 42 quando
vero serotina admissura erat et conceptus extremus non
ponebat eas factaque sunt ea quae erant serotina Laban
et quae primi temporis Iacob 43 ditatusque est homo
ultra modum et habuit greges multos ancillas et servos
camelos et asinos

31 postquam autem audivit verba filiorum Laban
dicentium tulit Iacob omnia quae fuerunt patris nostri et
de illius facultate ditatus factus est inclitus 2 animadvertit
quoque faciem Laban quod non esset erga se sicut
heri et nudius tertius 3 maxime dicente sibi Domino
revertere in terram patrum tuorum et ad generationem
tuam eroque tecum 4 misit et vocavit Rahel et Liam in
agrum ubi pascebat greges 5 dixitque eis video faciem
patris vestri quod non sit erga me sicut heri et nudius
tertius Deus autem patris mei fuit mecum 6 et ipsae
nostis quod totis viribus meis servierim patri vestro 7
sed pater vester circumvenit me et mutavit mercedem
meam decem vicibus et tamen non dimisit eum Deus ut

noceret mihi **8** si quando dixit variae erunt mercedes
tuae pariebant omnes oves varios fetus quando vero e
contrario ait alba quaeque accipies pro mercede omnes
greges alba pepererunt **9** tulitque Deus substantiam patris
vestri et dedit mihi **10** postquam enim conceptus ovium
tempus advenerat levavi oculos meos et vidi in somnis
ascendentes mares super feminas varios et maculosos
et diversorum colorum **11** dixitque angelus Dei ad me
in somnis Iacob et ego respondi adsum **12** qui ait leva
oculos tuos et vide universos masculos ascendentes super
feminas varios respersos atque maculosos vidi enim
omnia quae fecit tibi Laban **13** ego sum Deus Bethel ubi
unxisti lapidem et votum vovisti mihi nunc ergo surge
et egredere de terra hac revertens in terram nativitatis
tuae **14** responderunt Rahel et Lia numquid habemus
residui quicquam in facultatibus et hereditate domus
patris nostri **15** nonne quasi alienas reputavit nos et
vendidit comeditque pretium nostrum **16** sed Deus tulit
opes patris nostri et nobis eas tradidit ac filiis nostris
unde omnia quae praecepit fac **17** surrexit itaque Iacob et
inpositis liberis et coniugibus suis super camelos abiit
18 tulitque omnem substantiam et greges et quicquid
in Mesopotamiam quaesierat pergens ad Isaac patrem
suum in terram Chanaan **19** eo tempore Laban ierat ad
tondendas oves et Rahel furata est idola patris sui **20**
noluitque Iacob confiteri socero quod fugeret **21** cumque
abisset tam ipse quam omnia quae iuris eius erant et
amne transmisso pergeret contra montem Galaad **22**
nuntiatum est Laban die tertio quod fugeret Iacob **23**

qui adsumptis fratribus suis persecutus est eum diebus
septem et conprehendit in monte Galaad **24** viditque
in somnis dicentem sibi Dominum cave ne quicquam
aspere loquaris contra Iacob **25** iamque Iacob extenderat
in monte tabernaculum cum ille consecutus eum cum
fratribus suis in eodem monte Galaad fixit tentorium
26 et dixit ad Iacob quare ita egisti ut clam me abigeres
filias meas quasi captivas gladio **27** cur ignorante me
fugere voluisti nec indicare mihi ut prosequerer te cum
gaudio et canticis et tympanis et cithara **28** non es passus
ut oscularer filios meos ac filias stulte operatus es et
nunc **29** valet quidem manus mea reddere tibi malum sed
Deus patris vestri heri dixit mihi cave ne loquaris cum
Iacob quicquam durius **30** esto ad tuos ire cupiebas et
desiderio tibi erat domus patris tui cur furatus es deos
meos **31** respondit Iacob quod inscio te profectus sum
timui ne violenter auferres filias tuas **32** quod autem furti
arguis apud quemcumque inveneris deos tuos necetur
coram fratribus nostris scrutare quicquid tuorum apud
me inveneris et aufer haec dicens ignorabat quod Rahel
furata esset idola **33** ingressus itaque Laban tabernaculum
Iacob et Liae et utriusque famulae non invenit cumque
intrasset tentorium Rahelis **34** illa festinans abscondit
idola subter stramen cameli et sedit desuper scrutantique
omne tentorium et nihil invenienti **35** ait ne irascatur
dominus meus quod coram te adsurgere nequeo quia
iuxta consuetudinem feminarum nunc accidit mihi sic
delusa sollicitudo quaerentis est **36** tumensque Iacob cum
iurgio ait quam ob culpam meam et ob quod peccatum sic

exarsisti post me **37** et scrutatus es omnem supellectilem
meam quid invenisti de cuncta substantia domus tuae
pone hic coram fratribus meis et fratribus tuis et iudicent
inter me et te **38** idcirco viginti annis fui tecum oves
tuae et caprae steriles non fuerunt arietes gregis tui
non comedi **39** nec captum a bestia ostendi tibi ego
damnum omne reddebam quicquid furto perierat a me
exigebas **40** die noctuque aestu urebar et gelu fugiebat
somnus ab oculis meis **41** sic per viginti annos in domo
tua servivi tibi quattuordecim pro filiabus et sex pro
gregibus tuis inmutasti quoque mercedem meam decem
vicibus **42** nisi Deus patris mei Abraham et Timor Isaac
adfuisset mihi forsitan modo nudum me dimisisses
adflictionem meam et laborem manuum mearum respexit
Deus et arguit te heri **43** respondit ei Laban filiae et
filii et greges tui et omnia quae cernis mea sunt quid
possum facere filiis et nepotibus meis **44** veni ergo et
ineamus foedus ut sit testimonium inter me et te **45**
tulit itaque Iacob lapidem et erexit illum in titulum **46**
dixitque fratribus suis adferte lapides qui congregantes
fecerunt tumulum comederuntque super eum **47** quem
vocavit Laban tumulus Testis et Iacob acervum Testimonii
uterque iuxta proprietatem linguae suae **48** dixitque
Laban tumulus iste testis erit inter me et te hodie et
idcirco appellatum est nomen eius Galaad id est tumulus
Testis **49** intueatur Dominus et iudicet inter nos quando
recesserimus a nobis **50** si adflixeris filias meas et si
introduxeris uxores alias super eas nullus sermonis nostri
testis est absque Deo qui praesens respicit **51** dixitque

rursus ad Iacob en tumulus hic et lapis quem erexi inter
me et te **52** testis erit tumulus inquam iste et lapis sint in
testimonio si aut ego transiero illum pergens ad te aut tu
praeterieris malum mihi cogitans **53** Deus Abraham et
Deus Nahor iudicet inter nos Deus patris eorum iuravit
Iacob per Timorem patris sui Isaac **54** immolatisque
victimis in monte vocavit fratres suos ut ederent panem
qui cum comedissent manserunt ibi **55** Laban vero de
nocte consurgens osculatus est filios et filias suas et
benedixit illis reversus in locum suum

32 Iacob quoque abiit itinere quo coeperat fueruntque
ei obviam angeli Dei **2** quos cum vidisset ait castra Dei
sunt haec et appellavit nomen loci illius Manaim id est
Castra **3** misit autem et nuntios ante se ad Esau fratrem
suum in terram Seir regionis Edom **4** praecepitque
eis dicens sic loquimini domino meo Esau haec dicit
frater tuus Iacob apud Laban peregrinatus sum et fui
usque in praesentem diem **5** habeo boves et asinos oves
et servos atque ancillas mittoque nunc legationem ad
dominum meum ut inveniam gratiam in conspectu tuo **6**
reversi sunt nuntii ad Iacob dicentes venimus ad Esau
fratrem tuum et ecce properat in occursum tibi cum
quadringentis viris **7** timuit Iacob valde et perterritus
divisit populum qui secum erat greges quoque et oves et
boves et camelos in duas turmas **8** dicens si venerit Esau
ad unam turmam et percusserit eam alia turma quae
reliqua est salvabitur **9** dixitque Iacob Deus patris mei
Abraham et Deus patris mei Isaac Domine qui dixisti mihi
revertere in terram tuam et in locum nativitatis tuae et

benefaciam tibi **10** minor sum cunctis miserationibus et
veritate quam explesti servo tuo in baculo meo transivi
Iordanem istum et nunc cum duabus turmis regredior **11**
erue me de manu fratris mei de manu Esau quia valde
eum timeo ne forte veniens percutiat matrem cum filiis
12 tu locutus es quod bene mihi faceres et dilatares
semen meum sicut harenam maris quae prae multitudine
numerari non potest **13** cumque dormisset ibi nocte illa
separavit de his quae habebat munera Esau fratri suo
14 capras ducentas hircos viginti oves ducentas arietes
viginti **15** camelos fetas cum pullis suis triginta vaccas
quadraginta et tauros viginti asinas viginti et pullos
earum decem **16** et misit per manus servorum suorum
singulos seorsum greges dixitque pueris suis antecedite
me et sit spatium inter gregem et gregem **17** et praecepit
priori dicens si obvium habueris Esau fratrem meum
et interrogaverit te cuius es et quo vadis et cuius sunt
ista quae sequeris **18** respondebis servi tui Iacob munera
misit domino meo Esau ipse quoque post nos venit **19**
similiter mandata dedit secundo ac tertio et cunctis qui
sequebantur greges dicens hisdem verbis loquimini ad
Esau cum inveneritis eum **20** et addetis ipse quoque
servus tuus Iacob iter nostrum insequitur dixit enim
placabo illum muneribus quae praecedunt et postea
videbo forsitan propitiabitur mihi **21** praecesserunt
itaque munera ante eum ipse vero mansit nocte illa in
Castris **22** cumque mature surrexisset tulit duas uxores
suas et totidem famulas cum undecim filiis et transivit
vadum Iaboc **23** transductisque omnibus quae ad se

pertinebant **24** remansit solus et ecce vir luctabatur cum
eo usque mane **25** qui cum videret quod eum superare
non posset tetigit nervum femoris eius et statim emarcuit
26 dixitque ad eum dimitte me iam enim ascendit aurora
respondit non dimittam te nisi benedixeris mihi **27**
ait ergo quod nomen est tibi respondit Iacob **28** at ille
nequaquam inquit Iacob appellabitur nomen tuum sed
Israhel quoniam si contra Deum fortis fuisti quanto magis
contra homines praevalebis **29** interrogavit eum Iacob dic
mihi quo appellaris nomine respondit cur quaeris nomen
meum et benedixit ei in eodem loco **30** vocavitque Iacob
nomen loci illius Phanuhel dicens vidi Deum facie ad
faciem et salva facta est anima mea **31** ortusque est ei
statim sol postquam transgressus est Phanuhel ipse vero
claudicabat pede **32** quam ob causam non comedunt filii
Israhel nervum qui emarcuit in femore Iacob usque in
praesentem diem eo quod tetigerit nervum femoris eius
et obstipuerit

33 levans autem Iacob oculos suos vidit venientem Esau
et cum eo quadringentos viros divisitque filios Liae et
Rahel ambarumque famularum **2** et posuit utramque
ancillam et liberos earum in principio Liam vero et filios
eius in secundo loco Rahel autem et Ioseph novissimos **3**
et ipse praegrediens adoravit pronus in terram septies
donec adpropinquaret frater eius **4** currens itaque Esau
obviam fratri suo amplexatus est eum stringensque
collum et osculans flevit **5** levatisque oculis vidit mulieres
et parvulos earum et ait quid sibi volunt isti et si ad te
pertinent respondit parvuli sunt quos donavit mihi Deus

servo tuo **6** et adpropinquantes ancillae et filii earum
incurvati sunt **7** accessitque Lia cum liberis suis et cum
similiter adorassent extremi Ioseph et Rahel adoraverunt
8 quaenam sunt inquit istae turmae quas obvias habui
respondit ut invenirem gratiam coram domino meo **9** et
ille habeo ait plurima frater mi sint tua tibi **10** dixit Iacob
noli ita obsecro sed si inveni gratiam in oculis tuis accipe
munusculum de manibus meis sic enim vidi faciem tuam
quasi viderim vultum Dei esto mihi propitius **11** et suscipe
benedictionem quam adtuli tibi et quam donavit mihi
Deus tribuens omnia vix fratre conpellente suscipiens **12**
ait gradiamur simul eroque socius itineris tui **13** dixit
Iacob nosti domine mi quod parvulos habeam teneros et
oves ac boves fetas mecum quas si plus in ambulando
fecero laborare morientur una die cuncti greges **14**
praecedat dominus meus ante servum suum et ego sequar
paulatim vestigia eius sicut videro posse parvulos meos
donec veniam ad dominum meum in Seir **15** respondit
Esau oro te ut de populo qui mecum est saltem socii
remaneant viae tuae non est inquit necesse hoc uno
indigeo ut inveniam gratiam in conspectu domini mei **16**
reversus est itaque illo die Esau itinere quo venerat in
Seir **17** et Iacob venit in Soccoth ubi aedificata domo et
fixis tentoriis appellavit nomen loci illius Soccoth id est
Tabernacula **18** transivitque in Salem urbem Sycimorum
quae est in terra Chanaan postquam regressus est de
Mesopotamiam Syriae et habitavit iuxta oppidum **19**
emitque partem agri in qua fixerat tabernaculum a filiis

Emor patris Sychem centum agnis **20** et erecto ibi altari
invocavit super illud Fortissimum Deum Israhel

34 egressa est autem Dina filia Liae ut videret mulieres
regionis illius **2** quam cum vidisset Sychem filius Emor
Evei princeps terrae illius adamavit et rapuit et dormivit
cum illa vi opprimens virginem **3** et conglutinata est
anima eius cum ea tristemque blanditiis delinivit **4**
et pergens ad Emor patrem suum accipe mihi inquit
puellam hanc coniugem **5** quod cum audisset Iacob
absentibus filiis et in pastu occupatis pecorum siluit
donec redirent **6** egresso autem Emor patre Sychem
ut loqueretur ad Iacob **7** ecce filii eius veniebant de
agro auditoque quod acciderat irati sunt valde eo quod
foedam rem esset operatus in Israhel et violata filia
Iacob rem inlicitam perpetrasset **8** locutus est itaque
Emor ad eos Sychem filii mei adhesit anima filiae vestrae
date eam illi uxorem **9** et iungamus vicissim conubia
filias vestras tradite nobis et filias nostras accipite **10** et
habitate nobiscum terra in potestate vestra est exercete
negotiamini et possidete eam **11** sed et Sychem ad patrem
et ad fratres eius ait inveniam gratiam coram vobis et
quaecumque statueritis dabo **12** augete dotem munera
postulate libens tribuam quod petieritis tantum date mihi
puellam hanc uxorem **13** responderunt filii Iacob Sychem
et patri eius in dolo saevientes ob stuprum sororis **14** non
possumus facere quod petitis nec dare sororem nostram
homini incircumciso quod inlicitum et nefarium est apud
nos **15** sed in hoc valebimus foederari si esse volueritis
nostri similes et circumcidatur in vobis omne masculini

sexus **16** tunc dabimus et accipiemus mutuo filias nostras
ac vestras et habitabimus vobiscum erimusque unus
populus **17** sin autem circumcidi nolueritis tollemus
filiam nostram et recedemus **18** placuit oblatio eorum
Emor et Sychem filio eius **19** nec distulit adulescens quin
statim quod petebatur expleret amabat enim puellam
valde et ipse erat inclitus in omni domo patris sui **20**
ingressique portam urbis locuti sunt populo **21** viri isti
pacifici sunt et volunt habitare nobiscum negotientur in
terra et exerceant eam quae spatiosa et lata cultoribus
indiget filias eorum accipiemus uxores et nostras illis
dabimus **22** unum est quod differtur tantum bonum si
circumcidamus masculos nostros ritum gentis imitantes
23 et substantia eorum et pecora et cuncta quae possident
nostra erunt tantum in hoc adquiescamus et habitantes
simul unum efficiemus populum **24** adsensi sunt omnes
circumcisis cunctis maribus **25** et ecce die tertio quando
gravissimus vulnerum dolor est arreptis duo Iacob filii
Symeon et Levi fratres Dinae gladiis ingressi sunt urbem
confidenter interfectisque omnibus masculis **26** Emor et
Sychem pariter necaverunt tollentes Dinam de domo
Sychem sororem suam **27** quibus egressis inruerunt super
occisos ceteri filii Iacob et depopulati sunt urbem in
ultionem stupri **28** oves eorum et armenta et asinos
cunctaque vastantes quae in domibus et in agris erant
29 parvulos quoque et uxores eorum duxere captivas
30 quibus patratis audacter Iacob dixit ad Symeon et
Levi turbastis me et odiosum fecistis Chananeis et
Ferezeis habitatoribus terrae huius nos pauci sumus illi

congregati percutient me et delebor ego et domus mea
31 responderunt numquid ut scorto abuti debuere sorore
nostra

35 interea locutus est Deus ad Iacob surge et ascende
Bethel et habita ibi facque altare Deo qui apparuit
tibi quando fugiebas Esau fratrem tuum 2 Iacob vero
convocata omni domo sua ait abicite deos alienos qui in
medio vestri sunt et mundamini ac mutate vestimenta
vestra 3 surgite et ascendamus in Bethel ut faciamus ibi
altare Deo qui exaudivit me in die tribulationis meae et
fuit socius itineris mei 4 dederunt ergo ei omnes deos
alienos quos habebant et inaures quae erant in auribus
eorum at ille infodit ea subter terebinthum quae est
post urbem Sychem 5 cumque profecti essent terror Dei
invasit omnes per circuitum civitates et non sunt ausi
persequi recedentes 6 venit igitur Iacob Luzam quae est in
terra Chanaan cognomento Bethel ipse et omnis populus
cum eo 7 aedificavitque ibi altare et appellavit nomen
loci Domus Dei ibi enim apparuit ei Deus cum fugeret
fratrem suum 8 eodem tempore mortua est Debbora
nutrix Rebeccae et sepulta ad radices Bethel subter
quercum vocatumque est nomen loci quercus Fletus 9
apparuit autem iterum Deus Iacob postquam reversus
est de Mesopotamiam Syriae benedixitque ei 10 dicens
non vocaberis ultra Iacob sed Israhel erit nomen tuum et
appellavit eum Israhel 11 dixitque ei ego Deus omnipotens
cresce et multiplicare gentes et populi nationum erunt ex
te reges de lumbis tuis egredientur 12 terramque quam
dedi Abraham et Isaac dabo tibi et semini tuo post te 13

et recessit ab eo **14** ille vero erexit titulum lapideum in
loco quo locutus ei fuerat Deus libans super eum libamina
et effundens oleum **15** vocansque nomen loci Bethel **16**
egressus inde venit verno tempore ad terram quae ducit
Efratham in qua cum parturiret Rahel **17** ob difficultatem
partus periclitari coepit dixitque ei obsetrix noli timere
quia et hunc habebis filium **18** egrediente autem anima
prae dolore et inminente iam morte vocavit nomen filii
sui Benoni id est filius doloris mei pater vero appellavit
eum Beniamin id est filius dexterae **19** mortua est ergo
Rahel et sepulta in via quae ducit Efratham haec est
Bethleem **20** erexitque Iacob titulum super sepulchrum
eius hic est titulus monumenti Rahel usque in praesentem
diem **21** egressus inde fixit tabernaculum trans turrem
Gregis **22** cumque habitaret in illa regione abiit Ruben
et dormivit cum Bala concubina patris sui quod illum
minime latuit erant autem filii Iacob duodecim **23** filii
Liae primogenitus Ruben et Symeon et Levi et Iudas et
Isachar et Zabulon **24** filii Rahel Ioseph et Beniamin **25** filii
Balae ancillae Rahelis Dan et Nepthalim **26** filii Zelphae
ancillae Liae Gad et Aser hii filii Iacob qui nati sunt ei in
Mesopotamiam Syriae **27** venit etiam ad Isaac patrem
suum in Mambre civitatem Arbee haec est Hebron in qua
peregrinatus est Abraham et Isaac **28** et conpleti sunt
dies Isaac centum octoginta annorum **29** consumptusque
aetate mortuus est et adpositus populo suo senex et
plenus dierum et sepelierunt eum Esau et Iacob filii sui
36 hae sunt autem generationes Esau ipse est Edom **2**
Esau accepit uxores de filiabus Chanaan Ada filiam Elom

Hetthei et Oolibama filiam Anae filiae Sebeon Evei **3**
Basemath quoque filiam Ismahel sororem Nabaioth **4**
peperit autem Ada Eliphaz Basemath genuit Rauhel **5**
Oolibama edidit Hieus et Hielom et Core hii filii Esau
qui nati sunt ei in terra Chanaan **6** tulit autem Esau
uxores suas et filios et filias et omnem animam domus
suae et substantiam et pecora et cuncta quae habere
poterat in terra Chanaan et abiit in alteram regionem
recessitque a fratre suo Iacob **7** divites enim erant
valde et simul habitare non poterant nec sustinebat eos
terra peregrinationis eorum prae multitudine gregum
8 habitavitque Esau in monte Seir ipse est Edom **9** hae
sunt generationes Esau patris Edom in monte Seir **10** et
haec nomina filiorum eius Eliphaz filius Ada uxoris Esau
Rauhel quoque filius Basemath uxoris eius **11** fueruntque
filii Eliphaz Theman Omar Sephu et Gatham et Cenez **12**
erat autem Thamna concubina Eliphaz filii Esau quae
peperit ei Amalech hii sunt filii Adae uxoris Esau **13**
filii autem Rauhel Naath et Zara Semma et Meza hii filii
Basemath uxoris Esau **14** isti quoque erant filii Oolibama
filiae Ana filiae Sebeon uxoris Esau quos genuit ei Hieus
et Hielom et Core **15** hii duces filiorum Esau filii Eliphaz
primogeniti Esau dux Theman dux Omar dux Sephu dux
Cenez **16** dux Core dux Gatham dux Amalech hii filii
Eliphaz in terra Edom et hii filii Adae **17** hii quoque filii
Rauhel filii Esau dux Naath dux Zara dux Semma dux
Meza hii duces Rauhel in terra Edom isti filii Basemath
uxoris Esau **18** hii autem filii Oolibama uxoris Esau dux
Hieus dux Hielom dux Core hii duces Oolibama filiae Ana

uxoris Esau **19** isti filii Esau et hii duces eorum ipse est
Edom **20** isti filii Seir Horrei habitatores terrae Lotham
et Sobal et Sebeon et Anan **21** Dison et Eser et Disan
hii duces Horrei filii Seir in terra Edom **22** facti sunt
autem filii Lotham Horrei et Heman erat autem soror
Lotham Thamna **23** et isti filii Sobal Alvam et Maneeth et
Hebal Sephi et Onam **24** et hii filii Sebeon Ahaia et Anam
iste est Ana qui invenit aquas calidas in solitudine cum
pasceret asinos Sebeon patris sui **25** habuitque filium
Disan et filiam Oolibama **26** et isti filii Disan Amdan et
Esban et Iethran et Charan **27** hii quoque filii Eser Balaan
et Zevan et Acham **28** habuit autem filios Disan Hus et
Aran **29** isti duces Horreorum dux Lothan dux Sobal
dux Sebeon dux Ana **30** dux Dison dux Eser dux Disan
isti duces Horreorum qui imperaverunt in terra Seir **31**
reges autem qui regnaverunt in terra Edom antequam
haberent regem filii Israhel fuerunt hii **32** Bale filius
Beor nomenque urbis eius Denaba **33** mortuus est autem
Bale et regnavit pro eo Iobab filius Zare de Bosra **34**
cumque mortuus esset Iobab regnavit pro eo Husan de
terra Themanorum **35** hoc quoque mortuo regnavit pro
eo Adad filius Badadi qui percussit Madian in regione
Moab et nomen urbis eius Ahuith **36** cumque mortuus
esset Adad regnavit pro eo Semla de Maserecha **37** hoc
quoque mortuo regnavit pro eo Saul de fluvio Rooboth
38 cumque et hic obisset successit in regnum Baalanam
filius Achobor **39** isto quoque mortuo regnavit pro eo
Adad nomenque urbis eius Phau et appellabatur uxor
illius Meezabel filia Matred filiae Mizaab **40** haec ergo

nomina Esau in cognationibus et locis et vocabulis suis
dux Thamna dux Alva dux Ietheth **41** dux Oolibama dux
Ela dux Phinon **42** dux Cenez dux Theman dux Mabsar **43**
dux Mabdiel dux Iram hii duces Edom habitantes in terra
imperii sui ipse est Esau pater Idumeorum

37 habitavit autem Iacob in terra Chanaan in qua
peregrinatus est pater suus **2** et hae sunt generationes
eius Ioseph cum sedecim esset annorum pascebat gregem
cum fratribus suis adhuc puer et erat cum filiis Balae et
Zelphae uxorum patris sui accusavitque fratres suos apud
patrem crimine pessimo **3** Israhel autem diligebat Ioseph
super omnes filios suos eo quod in senectute genuisset
eum fecitque ei tunicam polymitam **4** videntes autem
fratres eius quod a patre plus cunctis filiis amaretur
oderant eum nec poterant ei quicquam pacificum loqui
5 accidit quoque ut visum somnium referret fratribus
quae causa maioris odii seminarium fuit **6** dixitque ad
eos audite somnium meum quod vidi **7** putabam ligare
nos manipulos in agro et quasi consurgere manipulum
meum et stare vestrosque manipulos circumstantes
adorare manipulum meum **8** responderunt fratres eius
numquid rex noster eris aut subiciemur dicioni tuae haec
ergo causa somniorum atque sermonum invidiae et odii
fomitem ministravit **9** aliud quoque vidit somnium quod
narrans fratribus ait vidi per somnium quasi solem et
lunam et stellas undecim adorare me **10** quod cum patri
suo et fratribus rettulisset increpavit eum pater et dixit
quid sibi vult hoc somnium quod vidisti num ego et mater
tua et fratres adorabimus te super terram **11** invidebant

igitur ei fratres sui pater vero rem tacitus considerabat
12 cumque fratres illius in pascendis gregibus patris
morarentur in Sychem **13** dixit ad eum Israhel fratres
tui pascunt oves in Sycimis veni mittam te ad eos quo
respondente **14** praesto sum ait vade et vide si cuncta
prospera sint erga fratres tuos et pecora et renuntia mihi
quid agatur missus de valle Hebron venit in Sychem **15**
invenitque eum vir errantem in agro et interrogavit quid
quaereret **16** at ille respondit fratres meos quaero indica
mihi ubi pascant greges **17** dixitque ei vir recesserunt de
loco isto audivi autem eos dicentes eamus in Dothain
perrexit ergo Ioseph post fratres suos et invenit eos
in Dothain **18** qui cum vidissent eum procul antequam
accederet ad eos cogitaverunt illum occidere **19** et mutuo
loquebantur ecce somniator venit **20** venite occidamus
eum et mittamus in cisternam veterem dicemusque fera
pessima devoravit eum et tunc apparebit quid illi prosint
somnia sua **21** audiens hoc Ruben nitebatur liberare
eum de manibus eorum et dicebat **22** non interficiamus
animam eius nec effundatis sanguinem sed proicite
eum in cisternam hanc quae est in solitudine manusque
vestras servate innoxias hoc autem dicebat volens eripere
eum de manibus eorum et reddere patri suo **23** confestim
igitur ut pervenit ad fratres nudaverunt eum tunica
talari et polymita **24** miseruntque in cisternam quae
non habebat aquam **25** et sedentes ut comederent
panem viderunt viatores Ismahelitas venire de Galaad et
camelos eorum portare aromata et resinam et stacten in
Aegyptum **26** dixit ergo Iudas fratribus suis quid nobis

prodest si occiderimus fratrem nostrum et celaverimus
sanguinem ipsius 27 melius est ut vendatur Ismahelitis
et manus nostrae non polluantur frater enim et caro
nostra est adquieverunt fratres sermonibus eius 28 et
praetereuntibus Madianitis negotiatoribus extrahentes
eum de cisterna vendiderunt Ismahelitis viginti argenteis
qui duxerunt eum in Aegyptum 29 reversusque Ruben
ad cisternam non invenit puerum 30 et scissis vestibus
pergens ad fratres ait puer non conparet et ego quo ibo 31
tulerunt autem tunicam eius et in sanguinem hedi quem
occiderant tinxerunt 32 mittentes qui ferrent ad patrem
et dicerent hanc invenimus vide utrum tunica filii tui sit
an non 33 quam cum agnovisset pater ait tunica filii mei
est fera pessima comedit eum bestia devoravit Ioseph 34
scissisque vestibus indutus est cilicio lugens filium multo
tempore 35 congregatis autem cunctis liberis eius ut
lenirent dolorem patris noluit consolationem recipere et
ait descendam ad filium meum lugens in infernum et illo
perseverante in fletu (Sheol h7585) 36 Madianei vendiderunt
Ioseph in Aegypto Putiphar eunucho Pharaonis magistro
militiae

38 eo tempore descendens Iudas a fratribus suis divertit
ad virum odollamitem nomine Hiram 2 viditque ibi
filiam hominis chananei vocabulo Suae et uxore accepta
ingressus est ad eam 3 quae concepit et peperit filium
vocavitque nomen eius Her 4 rursum concepto fetu
natum filium nominavit Onam 5 tertium quoque peperit
quem appellavit Sela quo nato parere ultra cessavit 6
dedit autem Iudas uxorem primogenito suo Her nomine

Thamar **7** fuitque Her primogenitus Iudae nequam in
conspectu Domini et ab eo occisus est **8** dixit ergo
Iudas ad Onam filium suum ingredere ad uxorem fratris
tui et sociare illi ut suscites semen fratri tuo **9** ille
sciens non sibi nasci filios introiens ad uxorem fratris
sui semen fundebat in terram ne liberi fratris nomine
nascerentur **10** et idcirco percussit eum Dominus quod
rem detestabilem faceret **11** quam ob rem dixit Iudas
Thamar nurui suae esto vidua in domo patris tui donec
crescat Sela filius meus timebat enim ne et ipse moreretur
sicut fratres eius quae abiit et habitavit in domo patris sui
12 evolutis autem multis diebus mortua est filia Suae uxor
Iudae qui post luctum consolatione suscepta ascendebat
ad tonsores ovium suarum ipse et Hiras opilio gregis
Odollamita in Thamnas **13** nuntiatumque est Thamar
quod socer illius ascenderet in Thamnas ad tondendas
oves **14** quae depositis viduitatis vestibus adsumpsit
theristrum et mutato habitu sedit in bivio itineris quod
ducit Thamnam eo quod crevisset Sela et non eum
accepisset maritum **15** quam cum vidisset Iudas suspicatus
est esse meretricem operuerat enim vultum suum ne
cognosceretur **16** ingrediensque ad eam ait dimitte me
ut coeam tecum nesciebat enim quod nurus sua esset
qua respondente quid mihi dabis ut fruaris concubitu
meo **17** dixit mittam tibi hedum de gregibus rursum
illa dicente patiar quod vis si dederis mihi arrabonem
donec mittas quod polliceris **18** ait Iudas quid vis tibi
pro arrabone dari respondit anulum tuum et armillam
et baculum quem manu tenes ad unum igitur coitum

concepit mulier **19** et surgens abiit depositoque habitu
quem adsumpserat induta est viduitatis vestibus **20** misit
autem Iudas hedum per pastorem suum Odollamitem
ut reciperet pignus quod dederat mulieri qui cum non
invenisset eam **21** interrogavit homines loci illius ubi est
mulier quae sedebat in bivio respondentibus cunctis non
fuit in loco isto meretrix **22** reversus est ad Iudam et dixit
ei non inveni eam sed et homines loci illius dixerunt mihi
numquam ibi sedisse scortum **23** ait Iudas habeat sibi
certe mendacii nos arguere non poterit ego misi hedum
quem promiseram et tu non invenisti eam **24** ecce autem
post tres menses nuntiaverunt Iudae dicentes fornicata
est Thamar nurus tua et videtur uterus illius intumescere
dixit Iudas producite eam ut conburatur **25** quae cum
educeretur ad poenam misit ad socerum suum dicens de
viro cuius haec sunt concepi cognosce cuius sit anulus et
armilla et baculus **26** qui agnitis muneribus ait iustior me
est quia non tradidi eam Sela filio meo attamen ultra
non cognovit illam **27** instante autem partu apparuerunt
gemini in utero atque in ipsa effusione infantum unus
protulit manum in qua obsetrix ligavit coccinum dicens
28 iste egreditur prior **29** illo vero retrahente manum
egressus est alter dixitque mulier quare divisa est propter
te maceria et ob hanc causam vocavit nomen eius Phares
30 postea egressus est frater in cuius manu erat coccinum
quem appellavit Zara

39 igitur Ioseph ductus est in Aegyptum emitque eum
Putiphar eunuchus Pharaonis princeps exercitus vir
aegyptius de manu Ismahelitarum a quibus perductus erat

2 fuitque Dominus cum eo et erat vir in cunctis prospere
agens habitabatque in domo domini sui **3** qui optime
noverat esse Dominum cum eo et omnia quae gereret
ab eo dirigi in manu illius **4** invenitque Ioseph gratiam
coram domino suo et ministrabat ei a quo praepositus
omnibus gubernabat creditam sibi domum et universa
quae tradita fuerant **5** benedixitque Dominus domui
Aegyptii propter Ioseph et multiplicavit tam in aedibus
quam in agris cunctam eius substantiam **6** nec quicquam
aliud noverat nisi panem quo vescebatur erat autem
Ioseph pulchra facie et decorus aspectu **7** post multos
itaque dies iecit domina oculos suos in Ioseph et ait dormi
mecum **8** qui nequaquam adquiescens operi nefario dixit
ad eam ecce dominus meus omnibus mihi traditis ignorat
quid habeat in domo sua **9** nec quicquam est quod non
in mea sit potestate vel non tradiderit mihi praeter te
quae uxor eius es quomodo ergo possum malum hoc
facere et peccare in Deum meum **10** huiuscemodi verbis
per singulos dies et mulier molesta erat adulescenti
et ille recusabat stuprum **11** accidit autem ut quadam
die intraret Ioseph domum et operis quippiam absque
arbitris faceret **12** et illa adprehensa lacinia vestimenti
eius diceret dormi mecum qui relicto in manu illius pallio
fugit et egressus est foras **13** cumque vidisset mulier
vestem in manibus suis et se esse contemptam **14** vocavit
homines domus suae et ait ad eos en introduxit virum
hebraeum ut inluderet nobis ingressus est ad me ut coiret
mecum cumque ego succlamassem **15** et audisset vocem
meam reliquit pallium quod tenebam et fugit foras **16** in

argumentum ergo fidei retentum pallium ostendit marito
revertenti domum **17** et ait ingressus est ad me servus
hebraeus quem adduxisti ut inluderet mihi **18** cumque
vidisset me clamare reliquit pallium et fugit foras **19**
his auditis dominus et nimium credulus verbis coniugis
iratus est valde **20** tradiditque Ioseph in carcerem ubi
vincti regis custodiebantur et erat ibi clausus **21** fuit
autem Dominus cum Ioseph et misertus illius dedit ei
gratiam in conspectu principis carceris **22** qui tradidit in
manu ipsius universos vinctos qui in custodia tenebantur
et quicquid fiebat sub ipso erat **23** nec noverat aliquid
cunctis ei creditis Dominus enim erat cum illo et omnia
eius opera dirigebat

40 his ita gestis accidit ut peccarent duo eunuchi
pincerna regis Aegypti et pistor domino suo **2** iratusque
Pharao contra eos nam alter pincernis praeerat alter
pistoribus **3** misit eos in carcerem principis militum in
quo erat vinctus et Ioseph **4** at custos carceris tradidit
eos Ioseph qui et ministrabat eis aliquantum temporis
fluxerat et illi in custodia tenebantur **5** videruntque ambo
somnium nocte una iuxta interpretationem congruam
sibi **6** ad quos cum introisset Ioseph mane et vidisset
eos tristes **7** sciscitatus est dicens cur tristior est hodie
solito facies vestra **8** qui responderunt somnium vidimus
et non est qui interpretetur nobis dixitque ad eos
Ioseph numquid non Dei est interpretatio referte mihi
quid videritis **9** narravit prior praepositus pincernarum
somnium videbam coram me vitem **10** in qua erant tres
propagines crescere paulatim gemmas et post flores

uvas maturescere **11** calicemque Pharaonis in manu mea
tuli ergo uvas et expressi in calicem quem tenebam et
tradidi poculum Pharaoni **12** respondit Ioseph haec est
interpretatio somnii tres propagines tres adhuc dies
sunt **13** post quos recordabitur Pharao magisterii tui et
restituet te in gradum pristinum dabisque ei calicem
iuxta officium tuum sicut facere ante consueveras **14**
tantum memento mei cum tibi bene fuerit et facies
mecum misericordiam ut suggeras Pharaoni et educat
me de isto carcere **15** quia furto sublatus sum de terra
Hebraeorum et hic innocens in lacum missus sum **16**
videns pistorum magister quod prudenter somnium
dissolvisset ait et ego vidi somnium quod haberem tria
canistra farinae super caput meum **17** et in uno canistro
quod erat excelsius portare me omnes cibos qui fiunt
arte pistoria avesque comedere ex eo **18** respondit Ioseph
haec est interpretatio somnii tria canistra tres adhuc
dies sunt **19** post quos auferet Pharao caput tuum ac
suspendet te in cruce et lacerabunt volucres carnes
tuas **20** exin dies tertius natalicius Pharaonis erat qui
faciens grande convivium pueris suis recordatus est inter
epulas magistri pincernarum et pistorum principis **21**
restituitque alterum in locum suum ut porrigeret regi
poculum **22** alterum suspendit in patibulo ut coniectoris
veritas probaretur **23** et tamen succedentibus prosperis
praepositus pincernarum oblitus est interpretis sui

41 post duos annos vidit Pharao somnium putabat
se stare super fluvium **2** de quo ascendebant septem
boves pulchrae et crassae nimis et pascebantur in locis

palustribus **3** aliae quoque septem emergebant de flumine
foedae confectaeque macie et pascebantur in ipsa amnis
ripa in locis virentibus **4** devoraveruntque eas quarum
mira species et habitudo corporum erat expergefactus
Pharao **5** rursum dormivit et vidit alterum somnium
septem spicae pullulabant in culmo uno plenae atque
formonsae **6** aliae quoque totidem spicae tenues et
percussae uredine oriebantur **7** devorantes omnem
priorum pulchritudinem evigilans post quietem **8** et facto
mane pavore perterritus misit ad coniectores Aegypti
cunctosque sapientes et accersitis narravit somnium
nec erat qui interpretaretur **9** tunc demum reminiscens
pincernarum magister ait confiteor peccatum meum **10**
iratus rex servis suis me et magistrum pistorum retrudi
iussit in carcerem principis militum **11** ubi una nocte
uterque vidimus somnium praesagum futurorum **12**
erat ibi puer hebraeus eiusdem ducis militum famulus
cui narrantes somnia **13** audivimus quicquid postea rei
probavit eventus ego enim redditus sum officio meo et
ille suspensus est in cruce **14** protinus ad regis imperium
eductum de carcere Ioseph totonderunt ac veste mutata
obtulerunt ei **15** cui ille ait vidi somnia nec est qui
edisserat quae audivi te prudentissime conicere **16**
respondit Ioseph absque me Deus respondebit prospera
Pharaoni **17** narravit ergo ille quod viderat putabam me
stare super ripam fluminis **18** et septem boves de amne
conscendere pulchras nimis et obesis carnibus quae in
pastu paludis virecta carpebant **19** et ecce has sequebantur
aliae septem boves in tantum deformes et macilentae ut

numquam tales in terra Aegypti viderim **20** quae devoratis
et consumptis prioribus **21** nullum saturitatis dedere
vestigium sed simili macie et squalore torpebant evigilans
rursum sopore depressus **22** vidi somnium septem spicae
pullulabant in culmo uno plenae atque pulcherrimae
23 aliae quoque septem tenues et percussae uredine
oriebantur stipula **24** quae priorum pulchritudinem
devorarunt narravi coniectoribus somnium et nemo est
qui edisserat **25** respondit Ioseph somnium regis unum
est quae facturus est Deus ostendit Pharaoni **26** septem
boves pulchrae et septem spicae plenae septem ubertatis
anni sunt eandemque vim somnii conprehendunt **27**
septem quoque boves tenues atque macilentae quae
ascenderunt post eas et septem spicae tenues et vento
urente percussae septem anni sunt venturae famis **28** qui
hoc ordine conplebuntur **29** ecce septem anni venient
fertilitatis magnae in universa terra Aegypti **30** quos
sequentur septem anni alii tantae sterilitatis ut oblivioni
tradatur cuncta retro abundantia consumptura est enim
fames omnem terram **31** et ubertatis magnitudinem
perditura inopiae magnitudo **32** quod autem vidisti
secundo ad eandem rem pertinens somnium firmitatis
indicium est eo quod fiat sermo Dei et velocius impleatur
33 nunc ergo provideat rex virum sapientem et industrium
et praeficiat eum terrae Aegypti **34** qui constituat
praepositos per singulas regiones et quintam partem
fructuum per septem annos fertilitatis **35** qui iam nunc
futuri sunt congreget in horrea et omne frumentum sub
Pharaonis potestate condatur serveturque in urbibus **36**

et paretur futurae septem annorum fami quae pressura
est Aegyptum et non consumetur terra inopia **37** placuit
Pharaoni consilium et cunctis ministris eius **38** locutusque
est ad eos num invenire poterimus talem virum qui
spiritu Dei plenus sit **39** dixit ergo ad Ioseph quia ostendit
Deus tibi omnia quae locutus es numquid sapientiorem et
similem tui invenire potero **40** tu eris super domum meam
et ad tui oris imperium cunctus populus oboediet uno
tantum regni solio te praecedam **41** dicens quoque rursum
Pharao ad Ioseph ecce constitui te super universam
terram Aegypti **42** tulit anulum de manu sua et dedit
in manu eius vestivitque eum stola byssina et collo
torquem auream circumposuit **43** fecitque ascendere
super currum suum secundum clamante praecone ut
omnes coram eo genuflecterent et praepositum esse
scirent universae terrae Aegypti **44** dixit quoque rex ad
Ioseph ego sum Pharao absque tuo imperio non movebit
quisquam manum aut pedem in omni terra Aegypti **45**
vertitque nomen illius et vocavit eum lingua aegyptiaca
Salvatorem mundi dedit quoque illi uxorem Aseneth
filiam Putiphare sacerdotis Heliopoleos egressus itaque
Ioseph ad terram Aegypti **46** triginta autem erat annorum
quando stetit in conspectu regis Pharaonis circuivit
omnes regiones Aegypti **47** venitque fertilitas septem
annorum et in manipulos redactae segetes congregatae
sunt in horrea Aegypti **48** omnis etiam frugum abundantia
in singulis urbibus condita est **49** tantaque fuit multitudo
tritici ut harenae maris coaequaretur et copia mensuram
excederet **50** nati sunt autem Ioseph filii duo antequam

veniret fames quos ei peperit Aseneth filia Putiphare
sacerdotis Heliopoleos **51** vocavitque nomen primogeniti
Manasse dicens oblivisci me fecit Deus omnium laborum
meorum et domum patris mei **52** nomen quoque secundi
appellavit Ephraim dicens crescere me fecit Deus in
terra paupertatis meae **53** igitur transactis septem annis
ubertatis qui fuerant in Aegypto **54** coeperunt venire
septem anni inopiae quos praedixerat Ioseph et in
universo orbe fames praevaluit in cuncta autem terra
Aegypti erat panis **55** qua esuriente clamavit populus ad
Pharaonem alimenta petens quibus ille respondit ite ad
Ioseph et quicquid vobis dixerit facite **56** crescebat autem
cotidie fames in omni terra aperuitque Ioseph universa
horrea et vendebat Aegyptiis nam et illos oppresserat
fames **57** omnesque provinciae veniebant in Aegyptum ut
emerent escas et malum inopiae temperarent

42 audiens autem Iacob quod alimenta venderentur in
Aegypto dixit filiis suis quare neglegitis **2** audivi quod
triticum venundetur in Aegypto descendite et emite
nobis necessaria ut possimus vivere et non consumamur
inopia **3** descendentes igitur fratres Ioseph decem ut
emerent frumenta in Aegypto **4** Beniamin domi retento
ab Iacob qui dixerat fratribus eius ne forte in itinere
quicquam patiatur mali **5** ingressi sunt terram Aegypti
cum aliis qui pergebant ad emendum erat autem fames
in terra Chanaan **6** et Ioseph princeps Aegypti atque
ad illius nutum frumenta populis vendebantur cumque
adorassent eum fratres sui **7** et agnovisset eos quasi ad
alienos durius loquebatur interrogans eos unde venistis

qui responderunt de terra Chanaan ut emamus victui
necessaria **8** et tamen fratres ipse cognoscens non est
agnitus ab eis **9** recordatusque somniorum quae aliquando
viderat ait exploratores estis ut videatis infirmiora terrae
venistis **10** qui dixerunt non est ita domine sed servi tui
venerunt ut emerent cibos **11** omnes filii unius viri sumus
pacifici venimus nec quicquam famuli tui machinantur
mali **12** quibus ille respondit aliter est inmunita terrae
huius considerare venistis **13** et illi duodecim inquiunt
servi tui fratres sumus filii viri unius in terra Chanaan
minimus cum patre nostro est alius non est super **14** hoc
est ait quod locutus sum exploratores estis **15** iam nunc
experimentum vestri capiam per salutem Pharaonis non
egrediemini hinc donec veniat frater vester minimus **16**
mittite e vobis unum et adducat eum vos autem eritis in
vinculis donec probentur quae dixistis utrum falsa an
vera sint alioquin per salutem Pharaonis exploratores
estis **17** tradidit ergo eos custodiae tribus diebus **18** die
autem tertio eductis de carcere ait facite quod dixi et
vivetis Deum enim timeo **19** si pacifici estis frater vester
unus ligetur in carcere vos autem abite et ferte frumenta
quae emistis in domos vestras **20** et fratrem vestrum
minimum ad me adducite ut possim vestros probare
sermones et non moriamini fecerunt ut dixerat **21** et
locuti sunt invicem merito haec patimur quia peccavimus
in fratrem nostrum videntes angustiam animae illius
cum deprecaretur nos et non audivimus idcirco venit
super nos ista tribulatio **22** e quibus unus Ruben ait
numquid non dixi vobis nolite peccare in puerum et non

audistis me en sanguis eius exquiritur **23** nesciebant
autem quod intellegeret Ioseph eo quod per interpretem
loquebatur ad eos **24** avertitque se parumper et flevit
et reversus locutus est ad eos **25** tollens Symeon et
ligans illis praesentibus iussitque ministris ut implerent
saccos eorum tritico et reponerent pecunias singulorum
in sacculis suis datis supra cibariis in via qui fecerunt
ita **26** at illi portantes frumenta in asinis profecti sunt
27 apertoque unus sacco ut daret iumento pabulum in
diversorio contemplatus pecuniam in ore sacculi **28**
dixit fratribus suis reddita est mihi pecunia en habetur
in sacco et obstupefacti turbatique dixerunt mutuo
quidnam est hoc quod fecit nobis Deus **29** veneruntque
ad Iacob patrem suum in terra Chanaan et narraverunt
ei omnia quae accidissent sibi dicentes **30** locutus est
nobis dominus terrae dure et putavit nos exploratores
provinciae **31** cui respondimus pacifici sumus nec ullas
molimur insidias **32** duodecim fratres uno patre geniti
sumus unus non est super minimus cum patre versatur
in terra Chanaan **33** qui ait nobis sic probabo quod
pacifici sitis fratrem vestrum unum dimittite apud me
et cibaria domibus vestris necessaria sumite et abite
34 fratremque vestrum minimum adducite ad me ut
sciam quod non sitis exploratores et istum qui tenetur in
vinculis recipere possitis ac deinceps emendi quae vultis
habeatis licentiam **35** his dictis cum frumenta effunderent
singuli reppererunt in ore saccorum ligatas pecunias
exterritisque simul omnibus **36** dixit pater Iacob absque
liberis me esse fecistis Ioseph non est super Symeon

tenetur in vinculis Beniamin auferetis in me haec mala
omnia reciderunt **37** cui respondit Ruben duos filios meos
interfice si non reduxero illum tibi trade in manu mea
et ego eum restituam **38** at ille non descendet inquit
filius meus vobiscum frater eius mortuus est ipse solus
remansit si quid ei adversi acciderit in terra ad quam
pergitis deducetis canos meos cum dolore ad inferos
(Sheol h7585)

43 interim fames omnem terram vehementer premebat
2 consumptisque cibis quos ex Aegypto detulerant dixit
Iacob ad filios suos revertimini et emite pauxillum
escarum **3** respondit Iudas denuntiavit nobis vir ille sub
testificatione iurandi dicens non videbitis faciem meam
nisi fratrem vestrum minimum adduxeritis vobiscum **4**
si ergo vis mittere eum nobiscum pergemus pariter et
ememus tibi necessaria **5** si autem non vis non ibimus
vir enim ut saepe diximus denuntiavit nobis dicens non
videbitis faciem meam absque fratre vestro minimo **6** dixit
eis Israhel in meam hoc fecistis miseriam ut indicaretis
ei et alium habere vos fratrem **7** at illi responderunt
interrogavit nos homo per ordinem nostram progeniem
si pater viveret si haberemus fratrem et nos respondimus
ei consequenter iuxta id quod fuerat sciscitatus numquid
scire poteramus quod dicturus esset adducite vobiscum
fratrem vestrum **8** Iudas quoque dixit patri suo mitte
puerum mecum ut proficiscamur et possimus vivere ne
moriamur nos et parvuli nostri **9** ego suscipio puerum
de manu mea require illum nisi reduxero et tradidero
eum tibi ero peccati in te reus omni tempore **10** si non

intercessisset dilatio iam vice altera venissemus **11** igitur
Israhel pater eorum dixit ad eos si sic necesse est facite
quod vultis sumite de optimis terrae fructibus in vasis
vestris et deferte viro munera modicum resinae et mellis
et styracis et stactes et terebinthi et amigdalarum **12**
pecuniamque duplicem ferte vobiscum et illam quam
invenistis in sacculis reportate ne forte errore factum sit
13 sed et fratrem vestrum tollite et ite ad virum **14** Deus
autem meus omnipotens faciat vobis eum placabilem et
remittat vobiscum fratrem vestrum quem tenet et hunc
Beniamin ego autem quasi orbatus absque liberis ero
15 tulerunt ergo viri munera et pecuniam duplicem et
Beniamin descenderuntque in Aegyptum et steterunt
coram Ioseph **16** quos cum ille vidisset et Beniamin
simul praecepit dispensatori domus suae dicens introduc
viros domum et occide victimas et instrue convivium
quoniam mecum sunt comesuri meridie **17** fecit ille
sicut fuerat imperatum et introduxit viros domum **18**
ibique exterriti dixerunt mutuo propter pecuniam quam
rettulimus prius in saccis nostris introducti sumus ut
devolvat in nos calumniam et violenter subiciat servituti
et nos et asinos nostros **19** quam ob rem in ipsis foribus
accedentes ad dispensatorem **20** locuti sunt oramus
domine ut audias iam ante descendimus ut emeremus
escas **21** quibus emptis cum venissemus ad diversorium
aperuimus sacculos nostros et invenimus pecuniam in
ore saccorum quam nunc eodem pondere reportamus
22 sed et aliud adtulimus argentum ut emamus quae
necessaria sunt non est in nostra conscientia quis eam

posuerit in marsuppiis nostris **23** at ille respondit pax
vobiscum nolite timere Deus vester et Deus patris vestri
dedit vobis thesauros in sacculis vestris nam pecuniam
quam dedistis mihi probatam ego habeo eduxitque ad
eos Symeon **24** et introductis domum adtulit aquam et
laverunt pedes suos deditque pabula asinis eorum **25**
illi vero parabant munera donec ingrederetur Ioseph
meridie audierant enim quod ibi comesuri essent panem
26 igitur ingressus est Ioseph domum suam obtuleruntque
ei munera tenentes in manibus et adoraverunt proni in
terram **27** at ille clementer resalutatis eis interrogavit
dicens salvusne est pater vester senex de quo dixeratis
mihi adhuc vivit **28** qui responderunt sospes est servus
tuus pater noster adhuc vivit et incurvati adoraverunt
eum **29** adtollens autem oculos Ioseph vidit Beniamin
fratrem suum uterinum et ait iste est frater vester
parvulus de quo dixeratis mihi et rursum Deus inquit
misereatur tui fili mi **30** festinavitque quia commota
fuerant viscera eius super fratre suo et erumpebant
lacrimae et introiens cubiculum flevit **31** rursusque lota
facie egressus continuit se et ait ponite panes **32** quibus
adpositis seorsum Ioseph et seorsum fratribus Aegyptiis
quoque qui vescebantur simul seorsum inlicitum est
enim Aegyptiis comedere cum Hebraeis et profanum
putant huiuscemodi convivium **33** sederunt coram eo
primogenitus iuxta primogenita sua et minimus iuxta
aetatem suam et mirabantur nimis **34** sumptis partibus
quas ab eo acceperant maiorque pars venit Beniamin ita

ut quinque partibus excederet biberuntque et inebriati
sunt cum eo

44 praecepit autem Ioseph dispensatori domus suae
dicens imple saccos eorum frumento quantum possunt
capere et pone pecuniam singulorum in summitate sacci
2 scyphum autem meum argenteum et pretium quod
dedit tritici pone in ore sacci iunioris factumque est ita **3**
et orto mane dimissi sunt cum asinis suis **4** iamque urbem
exierant et processerant paululum tum Ioseph arcessito
dispensatore domus surge inquit persequere viros et
adprehensis dicito quare reddidistis malum pro bono **5**
scyphum quem furati estis ipse est in quo bibit dominus
meus et in quo augurari solet pessimam rem fecistis **6**
fecit ille ut iusserat et adprehensis per ordinem locutus
est **7** qui responderunt quare sic loquitur dominus noster
ut servi tui tantum flagitii commiserint **8** pecuniam quam
invenimus in summitate saccorum reportavimus ad te
de terra Chanaan et quomodo consequens est ut furati
simus de domo domini tui aurum vel argentum **9** apud
quemcumque fuerit inventum servorum tuorum quod
quaeris moriatur et nos servi erimus domini nostri **10** qui
dixit fiat iuxta vestram sententiam apud quem fuerit
inventum ipse sit servus meus vos autem eritis innoxii **11**
itaque festinato deponentes in terram saccos aperuerunt
singuli **12** quos scrutatus incipiens a maiore usque ad
minimum invenit scyphum in sacco Beniamin **13** at illi
scissis vestibus oneratisque rursum asinis reversi sunt in
oppidum **14** primusque Iudas cum fratribus ingressus est
ad Ioseph necdum enim de loco abierat omnesque ante

eum in terra pariter corruerunt **15** quibus ille ait cur
sic agere voluistis an ignoratis quod non sit similis mei
in augurandi scientia **16** cui Iudas quid respondebimus
inquit domino meo vel quid loquemur aut iusti poterimus
obtendere Deus invenit iniquitatem servorum tuorum
en omnes servi sumus domini mei et nos et apud quem
inventus est scyphus **17** respondit Ioseph absit a me ut sic
agam qui furatus est scyphum ipse sit servus meus vos
autem abite liberi ad patrem vestrum **18** accedens propius
Iudas confidenter ait oro domine mi loquatur servus
tuus verbum in auribus tuis et ne irascaris famulo tuo tu
es enim post Pharaonem **19** dominus meus interrogasti
prius servos tuos habetis patrem aut fratrem **20** et nos
respondimus tibi domino meo est nobis pater senex
et puer parvulus qui in senecta illius natus est cuius
uterinus frater est mortuus et ipsum solum habet mater
sua pater vero tenere diligit eum **21** dixistique servis tuis
adducite eum ad me et ponam oculos meos super illum
22 suggessimus domino meo non potest puer relinquere
patrem suum si enim illum dimiserit morietur **23** et
dixisti servis tuis nisi venerit frater vester minimus
vobiscum non videbitis amplius faciem meam **24** cum
ergo ascendissemus ad famulum tuum patrem nostrum
narravimus ei omnia quae locutus est dominus meus **25** et
dixit pater noster revertimini et emite nobis parum tritici
26 cui diximus ire non possumus si frater noster minimus
descendet nobiscum proficiscemur simul alioquin illo
absente non audemus videre faciem viri **27** atque ille
respondit vos scitis quod duos genuerit mihi uxor mea

28 egressus est unus et dixistis bestia devoravit eum et
hucusque non conparet 29 si tuleritis et istum et aliquid
ei in via contigerit deducetis canos meos cum maerore
ad inferos (Sheol h7585) 30 igitur si intravero ad servum
tuum patrem nostrum et puer defuerit cum anima illius
ex huius anima pendeat 31 videritque eum non esse
nobiscum morietur et deducent famuli tui canos eius
cum dolore ad inferos (Sheol h7585) 32 ego proprie servus
tuus qui in meam hunc recepi fidem et spopondi dicens
nisi reduxero eum peccati reus ero in patrem meum
omni tempore 33 manebo itaque servus tuus pro puero in
ministerium domini mei et puer ascendat cum fratribus
suis 34 non enim possum redire ad patrem absente puero
ne calamitatis quae oppressura est patrem meum testis
adsistam

45 non se poterat ultra cohibere Ioseph multis coram
adstantibus unde praecepit ut egrederentur cuncti foras
et nullus interesset alienus agnitioni mutuae 2 elevavitque
vocem cum fletu quam audierunt Aegyptii omnisque
domus Pharaonis 3 et dixit fratribus suis ego sum Ioseph
adhuc pater meus vivit nec poterant respondere fratres
nimio timore perterriti 4 ad quos ille clementer accedite
inquit ad me et cum accessissent prope ego sum ait
Ioseph frater vester quem vendidistis in Aegypto 5 nolite
pavere nec vobis durum esse videatur quod vendidistis
me in his regionibus pro salute enim vestra misit me
Deus ante vos in Aegyptum 6 biennium est quod fames
esse coepit in terra et adhuc quinque anni restant quibus
nec arari poterit nec meti 7 praemisitque me Deus ut

reservemini super terram et escas ad vivendum habere
possitis **8** non vestro consilio sed Dei huc voluntate
missus sum qui fecit me quasi patrem Pharaonis et
dominum universae domus eius ac principem in omni
terra Aegypti **9** festinate et ascendite ad patrem meum et
dicetis ei haec mandat filius tuus Ioseph Deus me fecit
dominum universae terrae Aegypti descende ad me ne
moreris **10** et habita in terra Gessen erisque iuxta me tu
et filii tui et filii filiorum tuorum oves tuae et armenta
tua et universa quae possides **11** ibique te pascam adhuc
enim quinque anni residui sunt famis ne et tu pereas
et domus tua et omnia quae possides **12** en oculi vestri
et oculi fratris mei Beniamin vident quod os meum
loquatur ad vos **13** nuntiate patri meo universam gloriam
meam et cuncta quae vidistis in Aegypto festinate et
adducite eum ad me **14** cumque amplexatus recidisset
in collum Beniamin fratris sui flevit illo quoque flente
similiter super collum eius **15** osculatusque est Ioseph
omnes fratres suos et ploravit super singulos post quae
ausi sunt loqui ad eum **16** auditumque est et celebri
sermone vulgatum in aula regis venerunt fratres Ioseph
et gavisus est Pharao atque omnis familia eius **17** dixitque
ad Ioseph ut imperaret fratribus suis dicens onerantes
iumenta ite in terram Chanaan **18** et tollite inde patrem
vestrum et cognationem et venite ad me et ego dabo
vobis omnia bona Aegypti ut comedatis medullam terrae
19 praecipe etiam ut tollant plaustra de terra Aegypti ad
subvectionem parvulorum suorum et coniugum ac dicito
tollite patrem vestrum et properate quantocius venientes

20 ne dimittatis quicquam de supellectili vestra quia
omnes opes Aegypti vestrae erunt **21** fecerunt filii Israhel
ut eis mandatum fuerat quibus dedit Ioseph plaustra
secundum Pharaonis imperium et cibaria in itinere **22**
singulisque proferri iussit binas stolas Beniamin vero
dedit trecentos argenteos cum quinque stolis optimis **23**
tantundem pecuniae et vestium mittens patri suo addens
eis asinos decem qui subveherent ex omnibus divitiis
Aegypti et totidem asinas triticum in itinere panesque
portantes **24** dimisit ergo fratres suos et proficiscentibus
ait ne irascamini in via **25** qui ascendentes ex Aegypto
venerunt in terram Chanaan ad patrem suum Iacob **26** et
nuntiaverunt ei dicentes Ioseph vivit et ipse dominatur
in omni terra Aegypti quo audito quasi de gravi somno
evigilans tamen non credebat eis **27** illi contra referebant
omnem ordinem rei cumque vidisset plaustra et universa
quae miserat revixit spiritus eius **28** et ait sufficit mihi si
adhuc Ioseph filius meus vivit vadam et videbo illum
antequam moriar

46 profectusque Israhel cum omnibus quae habebat
venit ad puteum Iuramenti et mactatis ibi victimis
Deo patris sui Isaac **2** audivit eum per visionem nocte
vocantem se et dicentem sibi Iacob Iacob cui respondit
ecce adsum **3** ait illi Deus ego sum Fortissimus Deus
patris tui noli timere et descende in Aegyptum quia in
gentem magnam faciam te ibi **4** ego descendam tecum
illuc et ego inde adducam te revertentem Ioseph quoque
ponet manum suam super oculos tuos **5** surrexit Iacob
a puteo Iuramenti tuleruntque eum filii cum parvulis

et uxoribus suis in plaustris quae miserat Pharao ad
portandum senem **6** et omnia quae possederat in terra
Chanaan venitque in Aegyptum cum omni semine suo **7**
filii eius et nepotes filiae et cuncta simul progenies **8** haec
sunt autem nomina filiorum Israhel qui ingressi sunt in
Aegyptum ipse cum liberis suis primogenitus Ruben **9** filii
Ruben Enoch et Phallu et Esrom et Charmi **10** filii Symeon
Iemuhel et Iamin et Ahod et Iachin et Saher et Saul filius
Chananitidis **11** filii Levi Gerson Caath et Merari **12** filii
Iuda Her et Onan et Sela et Phares et Zara mortui sunt
autem Her et Onan in terra Chanaan natique sunt filii
Phares Esrom et Amul **13** filii Isachar Thola et Phua et Iob
et Semron **14** filii Zabulon Sared et Helon et Iahelel **15** hii
filii Liae quos genuit in Mesopotamiam Syriae cum Dina
filia sua omnes animae filiorum eius et filiarum triginta
tres **16** filii Gad Sephion et Haggi Suni et Esebon Heri et
Arodi et Areli **17** filii Aser Iamne et Iesua et Iesui et Beria
Sara quoque soror eorum filii Beria Heber et Melchihel **18**
hii filii Zelphae quam dedit Laban Liae filiae suae et hos
genuit Iacob sedecim animas **19** filii Rahel uxoris Iacob
Ioseph et Beniamin **20** natique sunt Ioseph filii in terra
Aegypti quos genuit ei Aseneth filia Putiphare sacerdotis
Heliopoleos Manasses et Ephraim **21** filii Beniamin Bela
et Bechor et Asbel Gera et Naaman et Ehi et Ros Mophim
et Opphim et Ared **22** hii filii Rahel quos genuit Iacob
omnes animae quattuordecim **23** filii Dan Usim **24** filii
Nepthalim Iasihel et Guni et Hieser et Sallem **25** hii filii
Balae quam dedit Laban Raheli filiae suae et hos genuit
Iacob omnes animae septem **26** cunctae animae quae

ingressae sunt cum Iacob in Aegyptum et egressae de
femore illius absque uxoribus filiorum sexaginta sex
27 filii autem Ioseph qui nati sunt ei in terra Aegypti
animae duae omnis anima domus Iacob quae ingressa est
Aegyptum fuere septuaginta **28** misit autem Iudam ante
se ad Ioseph ut nuntiaret ei et ille occurreret in Gessen
29 quo cum pervenisset iuncto Ioseph curru suo ascendit
obviam patri ad eundem locum videnque eum inruit
super collum eius et inter amplexus flevit **30** dixitque
pater ad Ioseph iam laetus moriar quia vidi faciem tuam
et superstitem te relinquo **31** et ille locutus est ad fratres
et ad omnem domum patris sui ascendam et nuntiabo
Pharaoni dicamque ei fratres mei et domus patris mei
qui erant in terra Chanaan venerunt ad me **32** et sunt viri
pastores ovium curamque habent alendorum gregum
pecora sua et armenta et omnia quae habere potuerunt
adduxerunt secum **33** cumque vocaverit vos et dixerit
quod est opus vestrum **34** respondebitis viri pastores
sumus servi tui ab infantia nostra usque in praesens
et nos et patres nostri haec autem dicetis ut habitare
possitis in terra Gessen quia detestantur Aegyptii omnes
pastores ovium

47 ingressus ergo Ioseph nuntiavit Pharaoni dicens
pater meus et fratres oves eorum et armenta et cuncta
quae possident venerunt de terra Chanaan et ecce
consistunt in terra Gessen **2** extremos quoque fratrum
suorum quinque viros statuit coram rege **3** quos ille
interrogavit quid habetis operis responderunt pastores
ovium sumus servi tui et nos et patres nostri **4** ad

peregrinandum in terra tua venimus quoniam non est
herba gregibus servorum tuorum ingravescente fame in
regione Chanaan petimusque ut esse nos iubeas servos
tuos in terra Gessen **5** dixit itaque rex ad Ioseph pater
tuus et fratres tui venerunt ad te **6** terra Aegypti in
conspectu tuo est in optimo loco fac habitare eos et
trade eis terram Gessen quod si nosti esse in eis viros
industrios constitue illos magistros pecorum meorum **7**
post haec introduxit Ioseph patrem suum ad regem et
statuit eum coram eo qui benedicens illi **8** et interrogatus
ab eo quot sunt dies annorum vitae tuae **9** respondit dies
peregrinationis vitae meae centum triginta annorum
sunt parvi et mali et non pervenerunt usque ad dies
patrum meorum quibus peregrinati sunt **10** et benedicto
rege egressus est foras **11** Ioseph vero patri et fratribus
suis dedit possessionem in Aegypto in optimo loco terrae
solo Ramesses ut praeceperat Pharao **12** et alebat eos
omnemque domum patris sui praebens cibaria singulis
13 in toto enim orbe panis deerat et oppresserat fames
terram maxime Aegypti et Chanaan **14** e quibus omnem
pecuniam congregavit pro venditione frumenti et intulit
eam in aerarium regis **15** cumque defecisset emptoris
pretium venit cuncta Aegyptus ad Ioseph dicens da nobis
panes quare morimur coram te deficiente pecunia **16**
quibus ille respondit adducite pecora vestra et dabo
vobis pro eis cibos si pretium non habetis **17** quae
cum adduxissent dedit eis alimenta pro equis et ovibus
et bubus et asinis sustentavitque eos illo anno pro
commutatione pecorum **18** veneruntque anno secundo

et dixerunt ei non celamus dominum nostrum quod
deficiente pecunia pecora simul defecerint nec clam te
est quod absque corporibus et terra nihil habeamus **19**
cur ergo morimur te vidente et nos et terra nostra tui
erimus eme nos in servitutem regiam et praebe semina ne
pereunte cultore redigatur terra in solitudinem **20** emit
igitur Ioseph omnem terram Aegypti vendentibus singulis
possessiones suas prae magnitudine famis subiecitque
eam Pharaoni **21** et cunctos populos eius a novissimis
terminis Aegypti usque ad extremos fines eius **22** praeter
terram sacerdotum quae a rege tradita fuerat eis quibus et
statuta cibaria ex horreis publicis praebebantur et idcirco
non sunt conpulsi vendere possessiones suas **23** dixit
ergo Ioseph ad populos en ut cernitis et vos et terram
vestram Pharao possidet accipite semina et serite agros
24 ut fruges habere possitis quintam partem regi dabitis
quattuor reliquas permitto vobis in sementem et in
cibos famulis et liberis vestris **25** qui responderunt salus
nostra in manu tua est respiciat nos tantum dominus
noster et laeti serviemus regi **26** ex eo tempore usque
in praesentem diem in universa terra Aegypti regibus
quinta pars solvitur et factum est quasi in legem absque
terra sacerdotali quae libera ab hac condicione fuit **27**
habitavit ergo Israhel in Aegypto id est in terra Gessen et
possedit eam auctusque est et multiplicatus nimis **28** et
vixit in ea decem et septem annis factique sunt omnes
dies vitae illius centum quadraginta septem annorum **29**
cumque adpropinquare cerneret mortis diem vocavit
filium suum Ioseph et dixit ad eum si inveni gratiam in

conspectu tuo pone manum sub femore meo et facies
mihi misericordiam et veritatem ut non sepelias me in
Aegypto **30** sed dormiam cum patribus meis et auferas
me de hac terra condasque in sepulchro maiorum cui
respondit Ioseph ego faciam quod iussisti **31** et ille iura
ergo inquit mihi quo iurante adoravit Israhel Deum
conversus ad lectuli caput

48 his ita transactis nuntiatum est Ioseph quod
aegrotaret pater eius qui adsumptis duobus filiis Manasse
et Ephraim ire perrexit **2** dictumque est seni ecce filius
tuus Ioseph venit ad te qui confortatus sedit in lectulo
3 et ingresso ad se ait Deus omnipotens apparuit mihi
in Luza quae est in terra Chanaan benedixitque mihi **4**
et ait ego te augebo et multiplicabo et faciam in turbas
populorum daboque tibi terram hanc et semini tuo post
te in possessionem sempiternam **5** duo igitur filii tui qui
nati sunt tibi in terra Aegypti antequam huc venirem ad
te mei erunt Ephraim et Manasses sicut Ruben et Symeon
reputabuntur mihi **6** reliquos autem quos genueris post
eos tui erunt et nomine fratrum suorum vocabuntur
in possessionibus suis **7** mihi enim quando veniebam
de Mesopotamiam mortua est Rahel in terra Chanaan
in ipso itinere eratque vernum tempus et ingrediebar
Ephratam et sepelivi eam iuxta viam Ephratae quae alio
nomine appellatur Bethleem **8** videns autem filios eius
dixit ad eum qui sunt isti **9** respondit filii mei sunt quos
dedit mihi Deus in hoc loco adduc inquit eos ad me ut
benedicam illis **10** oculi enim Israhel caligabant prae
nimia senectute et clare videre non poterat adplicitosque

ad se deosculatus et circumplexus **11** dixit ad filium non
sum fraudatus aspectu tuo insuper ostendit mihi Deus
semen tuum **12** cumque tulisset eos Ioseph de gremio
patris adoravit pronus in terram **13** et posuit Ephraim ad
dexteram suam id est ad sinistram Israhel Manassen vero
in sinistra sua ad dexteram scilicet patris adplicuitque
ambos ad eum **14** qui extendens manum dextram posuit
super caput Ephraim iunioris fratris sinistram autem
super caput Manasse qui maior natu erat commutans
manus **15** benedixitque Ioseph filio suo et ait Deus in
cuius conspectu ambulaverunt patres mei Abraham et
Isaac Deus qui pascit me ab adulescentia mea usque in
praesentem diem **16** angelus qui eruit me de cunctis malis
benedicat pueris et invocetur super eos nomen meum
nomina quoque patrum meorum Abraham et Isaac et
crescant in multitudinem super terram **17** videns autem
Ioseph quod posuisset pater suus dexteram manum super
caput Ephraim graviter accepit et adprehensam patris
manum levare conatus est de capite Ephraim et transferre
super caput Manasse **18** dixitque ad patrem non ita
convenit pater quia hic est primogenitus pone dexteram
tuam super caput eius **19** qui rennuens ait scio fili mi
scio et iste quidem erit in populos et multiplicabitur sed
frater eius iunior maior illo erit et semen illius crescet in
gentes **20** benedixitque eis in ipso tempore dicens in te
benedicetur Israhel atque dicetur faciat tibi Deus sicut
Ephraim et sicut Manasse constituitque Ephraim ante
Manassen **21** et ait ad Ioseph filium suum en ego morior
et erit Deus vobiscum reducetque vos ad terram patrum

vestrorum **22** do tibi partem unam extra fratres tuos
quam tuli de manu Amorrei in gladio et arcu meo

49 vocavit autem Iacob filios suos et ait eis congregamini
ut adnuntiem quae ventura sunt vobis diebus novissimis
2 congregamini et audite filii Iacob audite Israhel patrem
vestrum **3** Ruben primogenitus meus tu fortitudo mea et
principium doloris mei prior in donis maior imperio **4**
effusus es sicut aqua non crescas quia ascendisti cubile
patris tui et maculasti stratum eius **5** Symeon et Levi
fratres vasa iniquitatis bellantia **6** in consilio eorum
ne veniat anima mea et in coetu illorum non sit gloria
mea quia in furore suo occiderunt virum et in voluntate
sua suffoderunt murum **7** maledictus furor eorum quia
pertinax et indignatio illorum quia dura dividam eos in
Iacob et dispergam illos in Israhel **8** Iuda te laudabunt
fratres tui manus tua in cervicibus inimicorum tuorum
adorabunt te filii patris tui **9** catulus leonis Iuda a praeda
fili mi ascendisti requiescens accubuisti ut leo et quasi
leaena quis suscitabit eum **10** non auferetur sceptrum de
Iuda et dux de femoribus eius donec veniat qui mittendus
est et ipse erit expectatio gentium **11** ligans ad vineam
pullum suum et ad vitem o fili mi asinam suam lavabit
vino stolam suam et sanguine uvae pallium suum **12**
pulchriores oculi eius vino et dentes lacte candidiores **13**
Zabulon in litore maris habitabit et in statione navium
pertingens usque ad Sidonem **14** Isachar asinus fortis
accubans inter terminos **15** vidit requiem quod esset
bona et terram quod optima et subposuit umerum suum
ad portandum factusque est tributis serviens **16** Dan

iudicabit populum suum sicut et alia tribus Israhel **17**
fiat Dan coluber in via cerastes in semita mordens
ungulas equi ut cadat ascensor eius retro **18** salutare
tuum expectabo Domine **19** Gad accinctus proeliabitur
ante eum et ipse accingetur retrorsum **20** Aser pinguis
panis eius et praebebit delicias regibus **21** Nepthalim
cervus emissus et dans eloquia pulchritudinis **22** filius
adcrescens Ioseph filius adcrescens et decorus aspectu
filiae discurrerunt super murum **23** sed exasperaverunt
eum et iurgati sunt invideruntque illi habentes iacula
24 sedit in forti arcus eius et dissoluta sunt vincula
brachiorum et manuum illius per manus potentis Iacob
inde pastor egressus est lapis Israhel **25** Deus patris tui erit
adiutor tuus et Omnipotens benedicet tibi benedictionibus
caeli desuper benedictionibus abyssi iacentis deorsum
benedictionibus uberum et vulvae **26** benedictiones
patris tui confortatae sunt benedictionibus patrum eius
donec veniret desiderium collium aeternorum fiant in
capite Ioseph et in vertice nazarei inter fratres suos **27**
Beniamin lupus rapax mane comedet praedam et vespere
dividet spolia **28** omnes hii in tribubus Israhel duodecim
haec locutus est eis pater suus benedixitque singulis
benedictionibus propriis **29** et praecepit eis dicens ego
congregor ad populum meum sepelite me cum patribus
meis in spelunca duplici quae est in agro Ephron Hetthei
30 contra Mambre in terra Chanaan quam emit Abraham
cum agro ab Ephron Hettheo in possessionem sepulchri
31 ibi sepelierunt eum et Sarram uxorem eius ibi sepultus
est Isaac cum Rebecca coniuge ibi et Lia condita iacet

33 finitisque mandatis quibus filios instruebat collegit
pedes suos super lectulum et obiit adpositusque est ad
populum suum

50 quod cernens Ioseph ruit super faciem patris
flens et deosculans eum 2 praecepitque servis suis
medicis ut aromatibus condirent patrem 3 quibus iussa
explentibus transierunt quadraginta dies iste quippe
mos erat cadaverum conditorum flevitque eum Aegyptus
septuaginta diebus 4 et expleto planctus tempore locutus
est Ioseph ad familiam Pharaonis si inveni gratiam in
conspectu vestro loquimini in auribus Pharaonis 5 eo
quod pater meus adiuraverit me dicens en morior in
sepulchro meo quod fodi mihi in terra Chanaan sepelies
me ascendam igitur et sepeliam patrem meum ac revertar
6 dixitque ei Pharao ascende et sepeli patrem tuum
sicut adiuratus es 7 quo ascendente ierunt cum eo
omnes senes domus Pharaonis cunctique maiores natu
terrae Aegypti 8 domus Ioseph cum fratribus suis absque
parvulis et gregibus atque armentis quae dereliquerant
in terra Gessen 9 habuit quoque in comitatu currus et
equites et facta est turba non modica 10 veneruntque ad
aream Atad quae sita est trans Iordanem ubi celebrantes
exequias planctu magno atque vehementi impleverunt
septem dies 11 quod cum vidissent habitatores terrae
Chanaan dixerunt planctus magnus est iste Aegyptiis et
idcirco appellaverunt nomen loci illius Planctus Aegypti
12 fecerunt ergo filii Iacob sicut praeceperat eis 13
et portantes eum in terram Chanaan sepelierunt in
spelunca duplici quam emerat Abraham cum agro in

possessionem sepulchri ab Ephron Hettheo contra faciem
Mambre **14** reversusque est Ioseph in Aegyptum cum
fratribus suis et omni comitatu sepulto patre **15** quo
mortuo timentes fratres eius et mutuo conloquentes
ne forte memor sit iniuriae quam passus est et reddat
nobis malum omne quod fecimus **16** mandaverunt ei
pater tuus praecepit nobis antequam moreretur **17** ut
haec tibi verbis illius diceremus obsecro ut obliviscaris
sceleris fratrum tuorum et peccati atque malitiae quam
exercuerunt in te nos quoque oramus ut servis Dei patris
tui dimittas iniquitatem hanc quibus auditis flevit Ioseph
18 veneruntque ad eum fratres sui et proni in terram
dixerunt servi tui sumus **19** quibus ille respondit nolite
timere num Dei possumus rennuere voluntatem **20** vos
cogitastis de me malum et Deus vertit illud in bonum
ut exaltaret me sicut inpraesentiarum cernitis et salvos
faceret multos populos **21** nolite metuere ego pascam
vos et parvulos vestros consolatusque est eos et blande
ac leniter est locutus **22** et habitavit in Aegypto cum
omni domo patris sui vixitque centum decem annis **23**
et vidit Ephraim filios usque ad tertiam generationem
filii quoque Machir filii Manasse nati sunt in genibus
Ioseph **24** quibus transactis locutus est fratribus suis post
mortem meam Deus visitabit vos et ascendere faciet de
terra ista ad terram quam iuravit Abraham Isaac et Iacob
25 cumque adiurasset eos atque dixisset Deus visitabit vos
asportate vobiscum ossa mea de loco isto **26** mortuus
est expletis centum decem vitae suae annis et conditus
aromatibus repositus est in loculo in Aegypto

Exodus

1 haec sunt nomina filiorum Israhel qui ingressi sunt
Aegyptum cum Iacob singuli cum domibus suis introierunt
2 Ruben Symeon Levi Iuda **3** Isachar Zabulon et Beniamin **4**
Dan et Nepthalim Gad et Aser **5** erant igitur omnes animae
eorum qui egressi sunt de femore Iacob septuaginta Ioseph
autem in Aegypto erat **6** quo mortuo et universis fratribus
eius omnique cognatione illa **7** filii Israhel creverunt et
quasi germinantes multiplicati sunt ac roborati nimis
impleverunt terram **8** surrexit interea rex novus super
Aegyptum qui ignorabat Ioseph **9** et ait ad populum suum
ecce populus filiorum Israhel multus et fortior nobis **10**
venite sapienter opprimamus eum ne forte multiplicetur
et si ingruerit contra nos bellum addatur inimicis nostris
expugnatisque nobis egrediatur e terra **11** praeposuit
itaque eis magistros operum ut adfligerent eos oneribus
aedificaveruntque urbes tabernaculorum Pharaoni Phiton
et Ramesses **12** quantoque opprimebant eos tanto magis
multiplicabantur et crescebant **13** oderantque filios
Israhel Aegyptii et adfligebant inludentes eis **14** atque ad
amaritudinem perducebant vitam eorum operibus duris
luti et lateris omnique famulatu quo in terrae operibus
premebantur **15** dixit autem rex Aegypti obsetricibus
Hebraeorum quarum una vocabatur Sephra altera Phua
16 praecipiens eis quando obsetricabitis Hebraeas et
partus tempus advenerit si masculus fuerit interficite
illum si femina reservate **17** timuerunt autem obsetrices
Deum et non fecerunt iuxta praeceptum regis Aegypti
sed conservabant mares **18** quibus ad se accersitis rex ait

quidnam est hoc quod facere voluistis ut pueros servaretis
19 quae responderunt non sunt hebraeae sicut aegyptiae
mulieres ipsae enim obsetricandi habent scientiam et
priusquam veniamus ad eas pariunt 20 bene ergo fecit
Deus obsetricibus et crevit populus confortatusque est
nimis 21 et quia timuerant obsetrices Deum aedificavit
illis domos 22 praecepit autem Pharao omni populo suo
dicens quicquid masculini sexus natum fuerit in flumen
proicite quicquid feminei reservate

2 egressus est post haec vir de domo Levi accepta uxore
stirpis suae 2 quae concepit et peperit filium et videns
eum elegantem abscondit tribus mensibus 3 cumque
iam celare non posset sumpsit fiscellam scirpeam et
linivit eam bitumine ac pice posuitque intus infantulum
et exposuit eum in carecto ripae fluminis 4 stante procul
sorore eius et considerante eventum rei 5 ecce autem
descendebat filia Pharaonis ut lavaretur in flumine et
puellae eius gradiebantur per crepidinem alvei quae cum
vidisset fiscellam in papyrione misit unam e famulis
suis et adlatam 6 aperiens cernensque in ea parvulum
vagientem miserta eius ait de infantibus Hebraeorum
est 7 cui soror pueri vis inquit ut vadam et vocem tibi
hebraeam mulierem quae nutrire possit infantulum 8
respondit vade perrexit puella et vocavit matrem eius 9
ad quam locuta filia Pharaonis accipe ait puerum istum
et nutri mihi ego tibi dabo mercedem tuam suscepit
mulier et nutrivit puerum adultumque tradidit filiae
Pharaonis 10 quem illa adoptavit in locum filii vocavitque
nomen eius Mosi dicens quia de aqua tuli eum 11

in diebus illis postquam creverat Moses egressus ad
fratres suos vidit adflictionem eorum et virum aegyptium
percutientem quendam de Hebraeis fratribus suis **12**
cumque circumspexisset huc atque illuc et nullum adesse
vidisset percussum Aegyptium abscondit sabulo **13** et
egressus die altero conspexit duos Hebraeos rixantes
dixitque ei qui faciebat iniuriam quare percutis proximum
tuum **14** qui respondit quis constituit te principem et
iudicem super nos num occidere me tu dicis sicut occidisti
Aegyptium timuit Moses et ait quomodo palam factum
est verbum istud **15** audivitque Pharao sermonem hunc
et quaerebat occidere Mosen qui fugiens de conspectu
eius moratus est in terra Madian et sedit iuxta puteum
16 erant sacerdoti Madian septem filiae quae venerunt
ad hauriendas aquas et impletis canalibus adaquare
cupiebant greges patris sui **17** supervenere pastores
et eiecerunt eas surrexitque Moses et defensis puellis
adaquavit oves earum **18** quae cum revertissent ad
Raguhel patrem suum dixit ad eas cur velocius venistis
solito **19** responderunt vir aegyptius liberavit nos de
manu pastorum insuper et hausit aquam nobiscum
potumque dedit ovibus **20** at ille ubi est inquit quare
dimisistis hominem vocate eum ut comedat panem **21**
iuravit ergo Moses quod habitaret cum eo accepitque
Sefforam filiam eius **22** quae peperit filium quem vocavit
Gersam dicens advena fui in terra aliena **23** post multum
temporis mortuus est rex Aegypti et ingemescentes filii
Israhel propter opera vociferati sunt ascenditque clamor
eorum ad Deum ab operibus **24** et audivit gemitum eorum

ac recordatus foederis quod pepigerat cum Abraham et
Isaac et Iacob **25** respexit filios Israhel et cognovit eos

3 Moses autem pascebat oves Iethro cognati sui sacerdotis
Madian cumque minasset gregem ad interiora deserti
venit ad montem Dei Horeb **2** apparuitque ei Dominus in
flamma ignis de medio rubi et videbat quod rubus arderet
et non conbureretur **3** dixit ergo Moses vadam et videbo
visionem hanc magnam quare non conburatur rubus **4**
cernens autem Dominus quod pergeret ad videndum
vocavit eum de medio rubi et ait Moses Moses qui
respondit adsum **5** at ille ne adpropies inquit huc solve
calciamentum de pedibus tuis locus enim in quo stas
terra sancta est **6** et ait ego sum Deus patris tui Deus
Abraham Deus Isaac Deus Iacob abscondit Moses faciem
suam non enim audebat aspicere contra Deum **7** cui
ait Dominus vidi adflictionem populi mei in Aegypto
et clamorem eius audivi propter duritiam eorum qui
praesunt operibus **8** et sciens dolorem eius descendi ut
liberarem eum de manibus Aegyptiorum et educerem de
terra illa in terram bonam et spatiosam in terram quae
fluit lacte et melle ad loca Chananei et Hetthei et Amorrei
Ferezei et Evei et Iebusei **9** clamor ergo filiorum Israhel
venit ad me vidique adflictionem eorum qua ab Aegyptiis
opprimuntur **10** sed veni mittam te ad Pharaonem ut
educas populum meum filios Israhel de Aegypto **11** dixit
Moses ad Deum quis ego sum ut vadam ad Pharaonem et
educam filios Israhel de Aegypto **12** qui dixit ei ero tecum
et hoc habebis signum quod miserim te cum eduxeris
populum de Aegypto immolabis Deo super montem istum

13 ait Moses ad Deum ecce ego vadam ad filios Israhel
et dicam eis Deus patrum vestrorum misit me ad vos si
dixerint mihi quod est nomen eius quid dicam eis **14** dixit
Deus ad Mosen ego sum qui sum ait sic dices filiis Israhel
qui est misit me ad vos **15** dixitque iterum Deus ad Mosen
haec dices filiis Israhel Dominus Deus patrum vestrorum
Deus Abraham Deus Isaac et Deus Iacob misit me ad
vos hoc nomen mihi est in aeternum et hoc memoriale
meum in generationem et generatione **16** vade congrega
seniores Israhel et dices ad eos Dominus Deus patrum
vestrorum apparuit mihi Deus Abraham et Deus Isaac
et Deus Iacob dicens visitans visitavi vos et omnia quae
acciderunt vobis in Aegypto **17** et dixi ut educam vos
de adflictione Aegypti in terram Chananei et Hetthei et
Amorrei Ferezei et Evei et Iebusei ad terram fluentem
lacte et melle **18** et audient vocem tuam ingredierisque
tu et seniores Israhel ad regem Aegypti et dices ad eum
Dominus Deus Hebraeorum vocavit nos ibimus viam
trium dierum per solitudinem ut immolemus Domino
Deo nostro **19** sed ego scio quod non dimittet vos rex
Aegypti ut eatis nisi per manum validam **20** extendam
enim manum meam et percutiam Aegyptum in cunctis
mirabilibus meis quae facturus sum in medio eorum post
haec dimittet vos **21** daboque gratiam populo huic coram
Aegyptiis et cum egrediemini non exibitis vacui **22** sed
postulabit mulier a vicina sua et ab hospita vasa argentea
et aurea ac vestes ponetisque eas super filios et filias
vestras et spoliabitis Aegyptum

4 respondens Moses ait non credent mihi neque audient
vocem meam sed dicent non apparuit tibi Dominus **2**
dixit ergo ad eum quid est hoc quod tenes in manu tua
respondit virga **3** ait proice eam in terram proiecit et
versa est in colubrum ita ut fugeret Moses **4** dixitque
Dominus extende manum tuam et adprehende caudam
eius extendit et tenuit versaque est in virgam **5** ut credant
inquit quod apparuerit tibi Dominus Deus patrum tuorum
Deus Abraham Deus Isaac Deus Iacob **6** dixitque Dominus
rursum mitte manum in sinum tuum quam cum misisset
in sinum protulit leprosam instar nivis **7** retrahe ait
manum in sinum tuum retraxit et protulit iterum et
erat similis carni reliquae **8** si non crediderint inquit
tibi neque audierint sermonem signi prioris credent
verbo signi sequentis **9** quod si nec duobus quidem his
signis crediderint neque audierint vocem tuam sume
aquam fluminis et effunde eam super aridam et quicquid
hauseris de fluvio vertetur in sanguinem **10** ait Moses
obsecro Domine non sum eloquens ab heri et nudius
tertius et ex quo locutus es ad servum tuum inpeditioris
et tardioris linguae sum **11** dixit Dominus ad eum quis
fecit os hominis aut quis fabricatus est mutum et surdum
videntem et caecum nonne ego **12** perge igitur et ego
ero in ore tuo doceboque te quid loquaris **13** at ille
obsecro inquit Domine mitte quem missurus es **14** iratus
Dominus in Mosen ait Aaron frater tuus Levites scio
quod eloquens sit ecce ipse egreditur in occursum tuum
videnque te laetabitur corde **15** loquere ad eum et pone
verba mea in ore eius ego ero in ore tuo et in ore illius

et ostendam vobis quid agere debeatis **16** ipse loquetur
pro te ad populum et erit os tuum tu autem eris ei in
his quae ad Deum pertinent **17** virgam quoque hanc
sume in manu tua in qua facturus es signa **18** abiit
Moses et reversus est ad Iethro cognatum suum dixitque
ei vadam et revertar ad fratres meos in Aegyptum ut
videam si adhuc vivunt cui ait Iethro vade in pace **19**
dixit ergo Dominus ad Mosen in Madian vade revertere
in Aegyptum mortui sunt omnes qui quaerebant animam
tuam **20** tulit Moses uxorem et filios suos et inposuit
eos super asinum reversusque est in Aegyptum portans
virgam Dei in manu sua **21** dixitque ei Dominus revertenti
in Aegyptum vide ut omnia ostenta quae posui in manu
tua facias coram Pharaone ego indurabo cor eius et non
dimittet populum **22** dicesque ad eum haec dicit Dominus
filius meus primogenitus meus Israhel **23** dixi tibi dimitte
filium meum ut serviat mihi et noluisti dimittere eum
ecce ego interficiam filium tuum primogenitum **24**
cumque esset in itinere in diversorio occurrit ei Dominus
et volebat occidere eum **25** tulit ilico Seffora acutissimam
petram et circumcidit praeputium filii sui tetigitque
pedes eius et ait sponsus sanguinum tu mihi es **26** et
dimisit eum postquam dixerat sponsus sanguinum ob
circumcisionem **27** dixit autem Dominus ad Aaron vade
in occursum Mosi in deserto qui perrexit ei obviam
in montem Dei et osculatus est eum **28** narravitque
Moses Aaron omnia verba Domini quibus miserat eum
et signa quae mandaverat **29** veneruntque simul et
congregaverunt cunctos seniores filiorum Israhel **30**

locutusque est Aaron omnia verba quae dixerat Dominus
ad Mosen et fecit signa coram populo 31 et credidit
populus audieruntque quod visitasset Dominus filios
Israhel et quod respexisset adflictionem eorum et proni
adoraverunt

5 post haec ingressi sunt Moses et Aaron et dixerunt
Pharaoni haec dicit Dominus Deus Israhel dimitte
populum meum ut sacrificet mihi in deserto 2 at ille
respondit quis est Dominus ut audiam vocem eius et
dimittam Israhel nescio Dominum et Israhel non dimittam
3 dixerunt Deus Hebraeorum vocavit nos ut eamus viam
trium dierum in solitudinem et sacrificemus Domino Deo
nostro ne forte accidat nobis pestis aut gladius 4 ait ad
eos rex Aegypti quare Moses et Aaron sollicitatis populum
ab operibus suis ite ad onera vestra 5 dixitque Pharao
multus est populus terrae videtis quod turba succreverit
quanto magis si dederitis eis requiem ab operibus 6
praecepit ergo in die illo praefectis operum et exactoribus
populi dicens 7 nequaquam ultra dabitis paleas populo ad
conficiendos lateres sicut prius sed ipsi vadant et colligant
stipulam 8 et mensuram laterum quos prius faciebant
inponetis super eos nec minuetis quicquam vacant enim
et idcirco vociferantur dicentes eamus et sacrificemus
Deo nostro 9 opprimantur operibus et expleant ea ut
non adquiescant verbis mendacibus 10 igitur egressi
praefecti operum et exactores ad populum dixerunt
sic dicit Pharao non do vobis paleas 11 ite et colligite
sicubi invenire potueritis nec minuetur quicquam de
opere vestro 12 dispersusque est populus per omnem

terram Aegypti ad colligendas paleas **13** praefecti quoque
operum instabant dicentes conplete opus vestrum cotidie
ut prius facere solebatis quando dabantur vobis paleae **14**
flagellatique sunt qui praeerant operibus filiorum Israhel
ab exactoribus Pharaonis dicentibus quare non impletis
mensuram laterum sicut prius nec heri nec hodie **15**
veneruntque praepositi filiorum Israhel et vociferati
sunt ad Pharaonem dicentes cur ita agis contra servos
tuos **16** paleae non dantur nobis et lateres similiter
imperantur en famuli tui flagellis caedimur et iniuste
agitur contra populum tuum **17** qui ait vacatis otio
et idcirco dicitis eamus et sacrificemus Domino **18**
ite ergo et operamini paleae non dabuntur vobis et
reddetis consuetum numerum laterum **19** videbantque se
praepositi filiorum Israhel in malo eo quod diceretur
eis non minuetur quicquam de lateribus per singulos
dies **20** occurreruntque Mosi et Aaron qui stabant ex
adverso egredientes a Pharaone **21** et dixerunt ad eos
videat Dominus et iudicet quoniam fetere fecistis odorem
nostrum coram Pharao et servis eius et praebuistis
ei gladium ut occideret nos **22** reversusque Moses ad
Dominum ait Domine cur adflixisti populum istum quare
misisti me **23** ex eo enim quo ingressus sum ad Pharaonem
ut loquerer nomine tuo adflixit populum tuum et non
liberasti eos

6 dixit Dominus ad Mosen nunc videbis quae facturus sum
Pharaoni per manum enim fortem dimittet eos et in manu
robusta eiciet illos de terra sua **2** locutusque est Dominus
ad Mosen dicens ego Dominus **3** qui apparui Abraham

Isaac et Iacob in Deo omnipotente et nomen meum
Adonai non indicavi eis **4** pepigique cum eis foedus ut
darem illis terram Chanaan terram peregrinationis eorum
in qua fuerunt advenae **5** ego audivi gemitum filiorum
Israhel quo Aegyptii oppresserunt eos et recordatus
sum pacti mei **6** ideo dic filiis Israhel ego Dominus
qui educam vos de ergastulo Aegyptiorum et eruam
de servitute ac redimam in brachio excelso et iudiciis
magnis **7** et adsumam vos mihi in populum et ero
vester Deus scietisque quod ego sim Dominus Deus
vester qui eduxerim vos de ergastulo Aegyptiorum **8** et
induxerim in terram super quam levavi manum meam ut
darem eam Abraham Isaac et Iacob daboque illam vobis
possidendam ego Dominus **9** narravit ergo Moses omnia
filiis Israhel qui non adquieverunt ei propter angustiam
spiritus et opus durissimum **10** locutusque est Dominus
ad Mosen dicens **11** ingredere et loquere ad Pharao
regem Aegypti ut dimittat filios Israhel de terra sua **12**
respondit Moses coram Domino ecce filii Israhel non
me audiunt et quomodo audiet me Pharao praesertim
cum sim incircumcisus labiis **13** locutus est Dominus ad
Mosen et Aaron et dedit mandatum ad filios Israhel et
ad Pharao regem Aegypti ut educerent filios Israhel de
terra Aegypti **14** isti sunt principes domorum per familias
suas filii Ruben primogeniti Israhelis Enoch et Phallu
Aesrom et Charmi **15** hae cognationes Ruben filii Symeon
Iamuhel et Iamin et Aod Iachin et Soer et Saul filius
Chananitidis hae progenies Symeon **16** et haec nomina
filiorum Levi per cognationes suas Gerson et Caath et

Merari anni autem vitae Levi fuerunt centum triginta
septem **17** filii Gerson Lobeni et Semei per cognationes
suas **18** filii Caath Amram et Isuar et Hebron et Ozihel
annique vitae Caath centum triginta tres **19** filii Merari
Mooli et Musi hae cognationes Levi per familias suas **20**
accepit autem Amram uxorem Iocabed patruelem suam
quae peperit ei Aaron et Mosen fueruntque anni vitae
Amram centum triginta septem **21** filii quoque Isuar
Core et Napheg et Zechri **22** filii quoque Ozihel Misahel
et Elsaphan et Sethri **23** accepit autem Aaron uxorem
Elisabe filiam Aminadab sororem Naasson quae peperit
ei Nadab et Abiu et Eleazar et Ithamar **24** filii quoque
Core Asir et Helcana et Abiasab hae sunt cognationes
Coritarum **25** at vero Eleazar filius Aaron accepit uxorem
de filiabus Phutihel quae peperit ei Finees hii sunt
principes familiarum leviticarum per cognationes suas
26 iste est Aaron et Moses quibus praecepit Dominus ut
educerent filios Israhel de terra Aegypti per turmas suas
27 hii sunt qui loquuntur ad Pharao regem Aegypti ut
educant filios Israhel de Aegypto iste Moses et Aaron **28**
in die qua locutus est Dominus ad Mosen in terra Aegypti
29 et locutus est Dominus ad Mosen dicens ego Dominus
loquere ad Pharao regem Aegypti omnia quae ego loquor
tibi **30** et ait Moses coram Domino en incircumcisus labiis
sum quomodo audiet me Pharao

7 dixitque Dominus ad Mosen ecce constitui te Deum
Pharaonis Aaron frater tuus erit propheta tuus **2**
tu loqueris omnia quae mando tibi ille loquetur ad
Pharaonem ut dimittat filios Israhel de terra sua **3** sed ego

indurabo cor eius et multiplicabo signa et ostenta mea in
terra Aegypti **4** et non audiet vos inmittamque manum
meam super Aegyptum et educam exercitum et populum
meum filios Israhel de terra Aegypti per iudicia maxima **5**
et scient Aegyptii quod ego sim Dominus qui extenderim
manum meam super Aegyptum et eduxerim filios Israhel
de medio eorum **6** fecit itaque Moses et Aaron sicut
praeceperat Dominus ita egerunt **7** erat autem Moses
octoginta annorum et Aaron octoginta trium quando
locuti sunt ad Pharaonem **8** dixitque Dominus ad Mosen
et Aaron **9** cum dixerit vobis Pharao ostendite signa dices
ad Aaron tolle virgam tuam et proice eam coram Pharao
ac vertatur in colubrum **10** ingressi itaque Moses et
Aaron ad Pharaonem fecerunt sicut praeceperat Dominus
tulitque Aaron virgam coram Pharao et servis eius quae
versa est in colubrum **11** vocavit autem Pharao sapientes
et maleficos et fecerunt etiam ipsi per incantationes
aegyptias et arcana quaedam similiter **12** proieceruntque
singuli virgas suas quae versae sunt in dracones sed
devoravit virga Aaron virgas eorum **13** induratumque
est cor Pharaonis et non audivit eos sicut praeceperat
Dominus **14** dixit autem Dominus ad Mosen ingravatum
est cor Pharaonis non vult dimittere populum **15** vade ad
eum mane ecce egredietur ad aquas et stabis in occursum
eius super ripam fluminis et virgam quae conversa est
in draconem tolles in manu tua **16** dicesque ad eum
Dominus Deus Hebraeorum misit me ad te dicens dimitte
populum meum ut mihi sacrificet in deserto et usque
ad praesens audire noluisti **17** haec igitur dicit Dominus

in hoc scies quod Dominus sim ecce percutiam virga
quae in manu mea est aquam fluminis et vertetur in
sanguinem **18** pisces quoque qui sunt in fluvio morientur
et conputrescent aquae et adfligentur Aegyptii bibentes
aquam fluminis **19** dixit quoque Dominus ad Mosen dic
ad Aaron tolle virgam tuam et extende manum tuam
super aquas Aegypti et super fluvios eorum et rivos
ac paludes et omnes lacus aquarum ut vertantur in
sanguinem et sit cruor in omni terra Aegypti tam in
ligneis vasis quam in saxeis **20** feceruntque ita Moses
et Aaron sicut praeceperat Dominus et elevans virgam
percussit aquam fluminis coram Pharao et servis eius
quae versa est in sanguinem **21** et pisces qui erant
in flumine mortui sunt conputruitque fluvius et non
poterant Aegyptii bibere aquam fluminis et fuit sanguis
in tota terra Aegypti **22** feceruntque similiter malefici
Aegyptiorum incantationibus suis et induratum est cor
Pharaonis nec audivit eos sicut praeceperat Dominus **23**
avertitque se et ingressus est domum suam nec adposuit
cor etiam hac vice **24** foderunt autem omnes Aegyptii per
circuitum fluminis aquam ut biberent non enim poterant
bibere de aqua fluminis **25** impletique sunt septem dies
postquam percussit Dominus fluvium

8 dixitque Dominus ad Mosen ingredere ad Pharao et
dices ad eum haec dicit Dominus dimitte populum meum
ut sacrificet mihi **2** sin autem nolueris dimittere ecce ego
percutiam omnes terminos tuos ranis **3** et ebulliet fluvius
ranas quae ascendent et ingredientur domum tuam et
cubiculum lectuli tui et super stratum tuum et in domos

servorum tuorum et in populum tuum et in furnos tuos
et in reliquias ciborum tuorum **4** et ad te et ad populum
tuum et ad omnes servos tuos intrabunt ranae **5** dixitque
Dominus ad Mosen dic Aaron extende manum tuam super
fluvios et super rivos ac paludes et educ ranas super
terram Aegypti **6** extendit Aaron manum super aquas
Aegypti et ascenderunt ranae operueruntque terram
Aegypti **7** fecerunt autem et malefici per incantationes
suas similiter eduxeruntque ranas super terram Aegypti
8 vocavit autem Pharao Mosen et Aaron et dixit orate
Dominum ut auferat ranas a me et a populo meo et
dimittam populum ut sacrificet Domino **9** dixitque Moses
Pharaoni constitue mihi quando deprecer pro te et pro
servis tuis et pro populo tuo ut abigantur ranae a te
et a domo tua et tantum in flumine remaneant **10** qui
respondit cras at ille iuxta verbum inquit tuum ut scias
quoniam non est sicut Dominus Deus noster **11** et recedent
ranae a te et a domo tua et a servis tuis et a populo tuo
tantum in flumine remanebunt **12** egressique sunt Moses
et Aaron a Pharaone et clamavit Moses ad Dominum pro
sponsione ranarum quam condixerat Pharaoni **13** fecitque
Dominus iuxta verbum Mosi et mortuae sunt ranae de
domibus et de villis et de agris **14** congregaveruntque
eas in inmensos aggeres et conputruit terra **15** videns
autem Pharao quod data esset requies ingravavit cor
suum et non audivit eos sicut praeceperat Dominus **16**
dixitque Dominus ad Mosen loquere ad Aaron extende
virgam tuam et percute pulverem terrae et sint scinifes
in universa terra Aegypti **17** feceruntque ita et extendit

Aaron manu virgam tenens percussitque pulverem terrae
et facti sunt scinifes in hominibus et in iumentis omnis
pulvis terrae versus est in scinifes per totam terram
Aegypti **18** feceruntque similiter malefici incantationibus
suis ut educerent scinifes et non potuerunt erantque
scinifes tam in hominibus quam in iumentis **19** et dixerunt
malefici ad Pharao digitus Dei est induratumque est cor
Pharaonis et non audivit eos sicut praeceperat Dominus
20 dixit quoque Dominus ad Mosen consurge diluculo et
sta coram Pharaone egreditur enim ad aquas et dices
ad eum haec dicit Dominus dimitte populum meum ut
sacrificet mihi **21** quod si non dimiseris eum ecce ego
inmittam in te et in servos tuos et in populum tuum et
in domos tuas omne genus muscarum et implebuntur
domus Aegyptiorum muscis diversi generis et in universa
terra in qua fuerint **22** faciamque mirabilem in die illa
terram Gessen in qua populus meus est ut non sint ibi
muscae et scias quoniam ego Dominus in medio terrae **23**
ponamque divisionem inter populum meum et populum
tuum cras erit signum istud **24** fecitque Dominus ita et
venit musca gravissima in domos Pharaonis et servorum
eius et in omnem terram Aegypti corruptaque est terra
ab huiuscemodi muscis **25** vocavit Pharao Mosen et
Aaron et ait eis ite sacrificate Deo vestro in terra **26**
et ait Moses non potest ita fieri abominationes enim
Aegyptiorum immolabimus Domino Deo nostro quod
si mactaverimus ea quae colunt Aegyptii coram eis
lapidibus nos obruent **27** via trium dierum pergemus
in solitudine et sacrificabimus Domino Deo nostro sicut

praeceperit nobis **28** dixitque Pharao ego dimittam vos ut
sacrificetis Domino Deo vestro in deserto verumtamen
longius ne abeatis rogate pro me **29** et ait Moses egressus
a te orabo Dominum et recedet musca a Pharaone et
a servis et a populo eius cras verumtamen noli ultra
fallere ut non dimittas populum sacrificare Domino **30**
egressusque Moses a Pharao oravit Dominum **31** qui
fecit iuxta verbum illius et abstulit muscas a Pharao et a
servis et a populo eius non superfuit ne una quidem **32** et
ingravatum est cor Pharaonis ita ut ne hac quidem vice
dimitteret populum

9 dixit autem Dominus ad Mosen ingredere ad Pharaonem
et loquere ad eum haec dicit Dominus Deus Hebraeorum
dimitte populum meum ut sacrificet mihi **2** quod si adhuc
rennuis et retines eos **3** ecce manus mea erit super agros
tuos et super equos et asinos et camelos et boves et oves
pestis valde gravis **4** et faciet Dominus mirabile inter
possessiones Israhel et possessiones Aegyptiorum ut nihil
omnino intereat ex his quae pertinent ad filios Israhel **5**
constituitque Dominus tempus dicens cras faciet Dominus
verbum istud in terra **6** fecit ergo Dominus verbum hoc
altero die mortuaque sunt omnia animantia Aegyptiorum
de animalibus vero filiorum Israhel nihil omnino periit **7**
et misit Pharao ad videndum nec erat quicquam mortuum
de his quae possidebat Israhel ingravatumque est cor
Pharaonis et non dimisit populum **8** et dixit Dominus ad
Mosen et Aaron tollite plenas manus cineris de camino et
spargat illud Moses in caelum coram Pharao **9** sitque
pulvis super omnem terram Aegypti erunt enim in

hominibus et in iumentis vulnera et vesicae turgentes
in universa terra Aegypti **10** tuleruntque cinerem de
camino et steterunt contra Pharao et sparsit illud Moses
in caelum factaque sunt vulnera vesicarum turgentium
in hominibus et in iumentis **11** nec poterant malefici
stare coram Mosen propter vulnera quae in illis erant
et in omni terra Aegypti **12** induravitque Dominus cor
Pharaonis et non audivit eos sicut locutus est Dominus
ad Mosen **13** dixit quoque Dominus ad Mosen mane
consurge et sta coram Pharao et dices ad eum haec
dicit Dominus Deus Hebraeorum dimitte populum meum
ut sacrificet mihi **14** quia in hac vice mittam omnes
plagas meas super cor tuum super servos tuos et super
populum tuum ut scias quod non sit similis mei in omni
terra **15** nunc enim extendens manum percutiam te
et populum tuum peste peribisque de terra **16** idcirco
autem posui te ut ostendam in te fortitudinem meam et
narretur nomen meum in omni terra **17** adhuc retines
populum meum et non vis eum dimittere **18** en pluam
hac ipsa hora cras grandinem multam nimis qualis non
fuit in Aegypto a die qua fundata est usque in praesens
tempus **19** mitte ergo iam nunc et congrega iumenta tua
et omnia quae habes in agro homines enim et iumenta
et universa quae inventa fuerint foris nec congregata
de agris cecideritque super ea grando morientur **20** qui
timuit verbum Domini de servis Pharao fecit confugere
servos suos et iumenta in domos **21** qui autem neglexit
sermonem Domini dimisit servos suos et iumenta in agris
22 et dixit Dominus ad Mosen extende manum tuam in

caelum ut fiat grando in universa terra Aegypti super
homines et super iumenta et super omnem herbam agri
in terra Aegypti **23** extenditque Moses virgam in caelum
et Dominus dedit tonitrua et grandinem ac discurrentia
fulgura super terram pluitque Dominus grandinem super
terram Aegypti **24** et grando et ignis inmixta pariter
ferebantur tantaeque fuit magnitudinis quanta ante
numquam apparuit in universa terra Aegypti ex quo
gens illa condita est **25** et percussit grando in omni terra
Aegypti cuncta quae fuerunt in agris ab homine usque
ad iumentum cunctam herbam agri percussit grando et
omne lignum regionis confregit **26** tantum in terra Gessen
ubi erant filii Israhel grando non cecidit **27** misitque
Pharao et vocavit Mosen et Aaron dicens ad eos peccavi
etiam nunc Dominus iustus ego et populus meus impii **28**
orate Dominum et desinant tonitrua Dei et grando ut
dimittam vos et nequaquam hic ultra maneatis **29** ait
Moses cum egressus fuero de urbe extendam palmas
meas ad Dominum et cessabunt tonitrua et grando non
erit ut scias quia Domini est terra **30** novi autem quod et
tu et servi tui necdum timeatis Dominum Deum **31** linum
ergo et hordeum laesum est eo quod hordeum esset
virens et linum iam folliculos germinaret **32** triticum
autem et far non sunt laesa quia serotina erant **33**
egressusque Moses a Pharaone et ex urbe tetendit manus
ad Dominum et cessaverunt tonitrua et grando nec ultra
stillavit pluvia super terram **34** videns autem Pharao quod
cessasset pluvia et grando et tonitrua auxit peccatum **35**
et ingravatum est cor eius et servorum illius et induratum

nimis nec dimisit filios Israhel sicut praeceperat Dominus
per manum Mosi

10 et dixit Dominus ad Mosen ingredere ad Pharao ego
enim induravi cor eius et servorum illius ut faciam signa
mea haec in eo **2** et narres in auribus filii tui et nepotum
tuorum quotiens contriverim Aegyptios et signa mea
fecerim in eis et sciatis quia ego Dominus **3** introierunt
ergo Moses et Aaron ad Pharaonem et dixerunt ad eum
haec dicit Dominus Deus Hebraeorum usquequo non vis
subici mihi dimitte populum meum ut sacrificet mihi **4** sin
autem resistis et non vis dimittere eum ecce ego inducam
cras lucustam in fines tuos **5** quae operiat superficiem
terrae nec quicquam eius appareat sed comedatur quod
residuum fuit grandini conrodet enim omnia ligna quae
germinant in agris **6** et implebunt domos tuas et servorum
tuorum et omnium Aegyptiorum quantam non viderunt
patres tui et avi ex quo orti sunt super terram usque in
praesentem diem avertitque se et egressus est a Pharaone
7 dixerunt autem servi Pharaonis ad eum usquequo
patiemur hoc scandalum dimitte homines ut sacrificent
Domino Deo suo nonne vides quod perierit Aegyptus **8**
revocaveruntque Mosen et Aaron ad Pharaonem qui dixit
eis ite sacrificate Domino Deo vestro quinam sunt qui
ituri sunt **9** ait Moses cum parvulis nostris et senibus
pergemus cum filiis et filiabus cum ovibus et armentis
est enim sollemnitas Domini nostri **10** et respondit sic
Dominus sit vobiscum quomodo ego dimittam vos et
parvulos vestros cui dubium est quod pessime cogitetis **11**
non fiet ita sed ite tantum viri et sacrificate Domino hoc

enim et ipsi petistis statimque eiecti sunt de conspectu
Pharaonis **12** dixit autem Dominus ad Mosen extende
manum tuam super terram Aegypti ad lucustam ut
ascendat super eam et devoret omnem herbam quae
residua fuit grandini **13** extendit Moses virgam super
terram Aegypti et Dominus induxit ventum urentem
tota illa die ac nocte et mane facto ventus urens levavit
lucustas **14** quae ascenderunt super universam terram
Aegypti et sederunt in cunctis finibus Aegyptiorum
innumerabiles quales ante illud tempus non fuerant
nec postea futurae sunt **15** operueruntque universam
superficiem terrae vastantes omnia devorata est igitur
herba terrae et quicquid pomorum in arboribus fuit
quae grando dimiserat nihilque omnino virens relictum
est in lignis et in herbis terrae in cuncta Aegypto **16**
quam ob rem festinus Pharao vocavit Mosen et Aaron et
dixit eis peccavi in Dominum Deum vestrum et in vos
17 sed nunc dimittite peccatum mihi etiam hac vice et
rogate Dominum Deum vestrum ut auferat a me mortem
istam **18** egressusque est de conspectu Pharaonis et
oravit Dominum **19** qui flare fecit ventum ab occidente
vehementissimum et arreptam lucustam proiecit in mare
Rubrum non remansit ne una quidem in cunctis finibus
Aegypti **20** et induravit Dominus cor Pharaonis nec dimisit
filios Israhel **21** dixit autem Dominus ad Mosen extende
manum tuam in caelum et sint tenebrae super terram
Aegypti tam densae ut palpari queant **22** extendit Moses
manum in caelum et factae sunt tenebrae horribiles in
universa terra Aegypti tribus diebus **23** nemo vidit fratrem

suum nec movit se de loco in quo erat ubicumque autem
habitabant filii Israhel lux erat **24** vocavitque Pharao
Mosen et Aaron et dixit eis ite sacrificate Domino oves
tantum vestrae et armenta remaneant parvuli vestri eant
vobiscum **25** ait Moses hostias quoque et holocausta dabis
nobis quae offeramus Domino Deo nostro **26** cuncti greges
pergent nobiscum non remanebit ex eis ungula quae
necessaria sunt in cultum Domini Dei nostri praesertim
cum ignoremus quid debeat immolari donec ad ipsum
locum perveniamus **27** induravit autem Dominus cor
Pharaonis et noluit dimittere eos **28** dixitque Pharao
ad eum recede a me cave ne ultra videas faciem meam
quocumque die apparueris mihi morieris **29** respondit
Moses ita fiat ut locutus es non videbo ultra faciem tuam

11 et dixit Dominus ad Mosen adhuc una plaga tangam
Pharaonem et Aegyptum et post haec dimittet vos et
exire conpellet **2** dices ergo omni plebi ut postulet vir
ab amico suo et mulier a vicina sua vasa argentea et
aurea **3** dabit autem Dominus gratiam populo coram
Aegyptiis fuitque Moses vir magnus valde in terra Aegypti
coram servis Pharao et omni populo **4** et ait haec
dicit Dominus media nocte egrediar in Aegyptum **5** et
morietur omne primogenitum in terra Aegyptiorum a
primogenito Pharaonis qui sedet in solio eius usque
ad primogenitum ancillae quae est ad molam et omnia
primogenita iumentorum **6** eritque clamor magnus in
universa terra Aegypti qualis nec ante fuit nec postea
futurus est **7** apud omnes autem filios Israhel non muttiet
canis ab homine usque ad pecus ut sciatis quanto miraculo

dividat Dominus Aegyptios et Israhel **8** descendentque
omnes servi tui isti ad me et adorabunt me dicentes
egredere tu et omnis populus qui subiectus est tibi post
haec egrediemur **9** et exivit a Pharaone iratus nimis
dixit autem Dominus ad Mosen non audiet vos Pharao ut
multa signa fiant in terra Aegypti **10** Moses autem et
Aaron fecerunt omnia ostenta quae scripta sunt coram
Pharaone et induravit Dominus cor Pharaonis nec dimisit
filios Israhel de terra sua

12 dixit quoque Dominus ad Mosen et Aaron in terra
Aegypti **2** mensis iste vobis principium mensuum primus
erit in mensibus anni **3** loquimini ad universum coetum
filiorum Israhel et dicite eis decima die mensis huius
tollat unusquisque agnum per familias et domos suas
4 sin autem minor est numerus ut sufficere possit ad
vescendum agnum adsumet vicinum suum qui iunctus
est domui eius iuxta numerum animarum quae sufficere
possunt ad esum agni **5** erit autem agnus absque macula
masculus anniculus iuxta quem ritum tolletis et hedum **6**
et servabitis eum usque ad quartamdecimam diem mensis
huius immolabitque eum universa multitudo filiorum
Israhel ad vesperam **7** et sument de sanguine ac ponent
super utrumque postem et in superliminaribus domorum
in quibus comedent illum **8** et edent carnes nocte illa
assas igni et azymos panes cum lactucis agrestibus **9**
non comedetis ex eo crudum quid nec coctum aqua sed
assum tantum igni caput cum pedibus eius et intestinis
vorabitis **10** nec remanebit ex eo quicquam usque mane
si quid residui fuerit igne conburetis **11** sic autem

comedetis illum renes vestros accingetis calciamenta
habebitis in pedibus tenentes baculos in manibus et
comedetis festinantes est enim phase id est transitus
Domini **12** et transibo per terram Aegypti nocte illa
percutiamque omne primogenitum in terra Aegypti ab
homine usque ad pecus et in cunctis diis Aegypti faciam
iudicia ego Dominus **13** erit autem sanguis vobis in
signum in aedibus in quibus eritis et videbo sanguinem
ac transibo vos nec erit in vobis plaga disperdens quando
percussero terram Aegypti **14** habebitis autem hanc diem
in monumentum et celebrabitis eam sollemnem Domino
in generationibus vestris cultu sempiterno **15** septem
diebus azyma comedetis in die primo non erit fermentum
in domibus vestris quicumque comederit fermentatum
peribit anima illa de Israhel a primo die usque ad diem
septimum **16** dies prima erit sancta atque sollemnis et
dies septima eadem festivitate venerabilis nihil operis
facietis in eis exceptis his quae ad vescendum pertinent
17 et observabitis azyma in eadem enim ipsa die educam
exercitum vestrum de terra Aegypti et custodietis diem
istum in generationes vestras ritu perpetuo **18** primo
mense quartadecima die mensis ad vesperam comedetis
azyma usque ad diem vicesimam primam eiusdem mensis
ad vesperam **19** septem diebus fermentum non invenietur
in domibus vestris qui comederit fermentatum peribit
anima eius de coetu Israhel tam de advenis quam de
indigenis terrae **20** omne fermentatum non comedetis in
cunctis habitaculis vestris edetis azyma **21** vocavit autem
Moses omnes seniores filiorum Israhel et dixit ad eos ite

tollentes animal per familias vestras immolate phase **22**
fasciculumque hysopi tinguite sanguine qui est in limine
et aspergite ex eo superliminare et utrumque postem
nullus vestrum egrediatur ostium domus suae usque
mane **23** transibit enim Dominus percutiens Aegyptios
cumque viderit sanguinem in superliminari et in utroque
poste transcendet ostium et non sinet percussorem
ingredi domos vestras et laedere **24** custodi verbum istud
legitimum tibi et filiis tuis usque in aeternum **25** cumque
introieritis terram quam Dominus daturus est vobis ut
pollicitus est observabitis caerimonias istas **26** et cum
dixerint vobis filii vestri quae est ista religio **27** dicetis
eis victima transitus Domini est quando transivit super
domos filiorum Israhel in Aegypto percutiens Aegyptios
et domos nostras liberans incurvatusque populus adoravit
28 et egressi filii Israhel fecerunt sicut praeceperat
Dominus Mosi et Aaron **29** factum est autem in noctis
medio percussit Dominus omne primogenitum in terra
Aegypti a primogenito Pharaonis qui sedebat in solio eius
usque ad primogenitum captivae quae erat in carcere et
omne primogenitum iumentorum **30** surrexitque Pharao
nocte et omnes servi eius cunctaque Aegyptus et ortus
est clamor magnus in Aegypto neque enim erat domus in
qua non iaceret mortuus **31** vocatisque Mosen et Aaron
nocte ait surgite egredimini a populo meo et vos et
filii Israhel ite immolate Domino sicut dicitis **32** oves
vestras et armenta adsumite ut petieratis et abeuntes
benedicite mihi **33** urguebantque Aegyptii populum
de terra exire velociter dicentes omnes moriemur **34**

tulit igitur populus conspersam farinam antequam
fermentaretur et ligans in palliis posuit super umeros
suos **35** feceruntque filii Israhel sicut praeceperat Moses et
petierunt ab Aegyptiis vasa argentea et aurea vestemque
plurimam **36** dedit autem Dominus gratiam populo coram
Aegyptiis ut commodarent eis et spoliaverunt Aegyptios
37 profectique sunt filii Israhel de Ramesse in Soccoth
sescenta ferme milia peditum virorum absque parvulis
38 sed et vulgus promiscuum innumerabile ascendit cum
eis oves et armenta et animantia diversi generis multa
nimis **39** coxeruntque farinam quam dudum conspersam
de Aegypto tulerant et fecerunt subcinericios panes
azymos neque enim poterant fermentari cogentibus
exire Aegyptiis et nullam facere sinentibus moram nec
pulmenti quicquam occurrerant praeparare **40** habitatio
autem filiorum Israhel qua manserant in Aegypto fuit
quadringentorum triginta annorum **41** quibus expletis
eadem die egressus est omnis exercitus Domini de terra
Aegypti **42** nox est ista observabilis Domini quando
eduxit eos de terra Aegypti hanc observare debent
omnes filii Israhel in generationibus suis **43** dixitque
Dominus ad Mosen et Aaron haec est religio phase
omnis alienigena non comedet ex eo **44** omnis autem
servus empticius circumcidetur et sic comedet **45** advena
et mercennarius non edent ex eo **46** in una domo
comedetur nec efferetis de carnibus eius foras nec os
illius confringetis **47** omnis coetus filiorum Israhel faciet
illud **48** quod si quis peregrinorum in vestram voluerit
transire coloniam et facere phase Domini circumcidetur

prius omne masculinum eius et tunc rite celebrabit
eritque sicut indigena terrae si quis autem circumcisus
non fuerit non vescetur ex eo **49** eadem lex erit indigenae
et colono qui peregrinatur apud vos **50** fecerunt omnes
filii Israhel sicut praeceperat Dominus Mosi et Aaron **51**
et in eadem die eduxit Dominus filios Israhel de terra
Aegypti per turmas suas

13 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2** sanctifica
mihi omne primogenitum quod aperit vulvam in filiis
Israhel tam de hominibus quam de iumentis mea sunt
enim omnia **3** et ait Moses ad populum mementote
diei huius in qua egressi estis de Aegypto et de domo
servitutis quoniam in manu forti eduxit vos Dominus
de loco isto ut non comedatis fermentatum panem **4**
hodie egredimini mense novarum frugum **5** cumque te
introduxerit Dominus in terram Chananei et Hetthei et
Amorrei et Evei et Iebusei quam iuravit patribus tuis
ut daret tibi terram fluentem lacte et melle celebrabis
hunc morem sacrorum mense isto **6** septem diebus
vesceris azymis et in die septimo erit sollemnitas Domini
7 azyma comedetis septem diebus non apparebit apud
te aliquid fermentatum nec in cunctis finibus tuis **8**
narrabisque filio tuo in die illo dicens hoc est quod fecit
Dominus mihi quando egressus sum de Aegypto **9** et
erit quasi signum in manu tua et quasi monumentum
ante oculos tuos et ut lex Domini semper in ore tuo
in manu enim forti eduxit te Dominus de Aegypto **10**
custodies huiuscemodi cultum statuto tempore a diebus
in dies **11** cumque introduxerit te in terram Chananei

sicut iuravit tibi et patribus tuis et dederit eam tibi **12**
separabis omne quod aperit vulvam Domino et quod
primitivum est in pecoribus tuis quicquid habueris
masculini sexus consecrabis Domino **13** primogenitum
asini mutabis ove quod si non redemeris interficies omne
autem primogenitum hominis de filiis tuis pretio redimes
14 cumque interrogaverit te filius tuus cras dicens quid
est hoc respondebis ei in manu forti eduxit nos Dominus
de Aegypto de domo servitutis **15** nam cum induratus
esset Pharao et nollet nos dimittere occidit Dominus
omne primogenitum in terra Aegypti a primogenito
hominis usque ad primogenitum iumentorum idcirco
immolo Domino omne quod aperit vulvam masculini
sexus et omnia primogenita filiorum meorum redimo **16**
erit igitur quasi signum in manu tua et quasi adpensum
quid ob recordationem inter oculos tuos eo quod in manu
forti eduxerit nos Dominus de Aegypto **17** igitur cum
emisisset Pharao populum non eos duxit Dominus per
viam terrae Philisthim quae vicina est reputans ne forte
paeniteret eum si vidisset adversum se bella consurgere
et reverteretur in Aegyptum **18** sed circumduxit per
viam deserti quae est iuxta mare Rubrum et armati
ascenderunt filii Israhel de terra Aegypti **19** tulit quoque
Moses ossa Ioseph secum eo quod adiurasset filios
Israhel dicens visitabit vos Deus efferte ossa mea hinc
vobiscum **20** profectique de Soccoth castrametati sunt
in Etham in extremis finibus solitudinis **21** Dominus
autem praecedebat eos ad ostendendam viam per diem
in columna nubis et per noctem in columna ignis ut

dux esset itineris utroque tempore 22 numquam defuit
columna nubis per diem nec columna ignis per noctem
coram populo
14 locutus est autem Dominus ad Mosen dicens 2
loquere filiis Israhel reversi castrametentur e regione
Phiahiroth quae est inter Magdolum et mare contra
Beelsephon in conspectu eius castra ponetis super mare
3 dicturusque est Pharao super filiis Israhel coartati sunt
in terra conclusit eos desertum 4 et indurabo cor eius
ac persequetur vos et glorificabor in Pharao et in omni
exercitu eius scientque Aegyptii quia ego sum Dominus
feceruntque ita 5 et nuntiatum est regi Aegyptiorum
quod fugisset populus inmutatumque est cor Pharaonis
et servorum eius super populo et dixerunt quid voluimus
facere ut dimitteremus Israhel ne serviret nobis 6 iunxit
ergo currum et omnem populum suum adsumpsit secum
7 tulitque sescentos currus electos quicquid in Aegypto
curruum fuit et duces totius exercitus 8 induravitque
Dominus cor Pharaonis regis Aegypti et persecutus est
filios Israhel at illi egressi erant in manu excelsa 9
cumque persequerentur Aegyptii vestigia praecedentium
reppererunt eos in castris super mare omnis equitatus et
currus Pharaonis et universus exercitus erant in Ahiroth
contra Beelsephon 10 cumque adpropinquasset Pharao
levantes filii Israhel oculos viderunt Aegyptios post se
et timuerunt valde clamaveruntque ad Dominum 11
et dixerunt ad Mosen forsitan non erant sepulchra in
Aegypto ideo tulisti nos ut moreremur in solitudine
quid hoc facere voluisti ut educeres nos ex Aegypto 12

nonne iste est sermo quem loquebamur ad te in Aegypto
dicentes recede a nobis ut serviamus Aegyptiis multo
enim melius est servire eis quam mori in solitudine **13**
et ait Moses ad populum nolite timere state et videte
magnalia Domini quae facturus est hodie Aegyptios enim
quos nunc videtis nequaquam ultra videbitis usque in
sempiternum **14** Dominus pugnabit pro vobis et vos
tacebitis **15** dixitque Dominus ad Mosen quid clamas ad
me loquere filiis Israhel ut proficiscantur **16** tu autem
eleva virgam tuam et extende manum super mare et
divide illud ut gradiantur filii Israhel in medio mari
per siccum **17** ego autem indurabo cor Aegyptiorum ut
persequantur vos et glorificabor in Pharaone et in omni
exercitu eius in curribus et in equitibus illius **18** et scient
Aegyptii quia ego sum Dominus cum glorificatus fuero
in Pharaone et in curribus atque in equitibus eius **19**
tollensque se angelus Dei qui praecedebat castra Israhel
abiit post eos et cum eo pariter columna nubis priora
dimittens post tergum **20** stetit inter castra Aegyptiorum
et castra Israhel et erat nubes tenebrosa et inluminans
noctem ut ad se invicem toto noctis tempore accedere
non valerent **21** cumque extendisset Moses manum super
mare abstulit illud Dominus flante vento vehementi
et urente tota nocte et vertit in siccum divisaque est
aqua **22** et ingressi sunt filii Israhel per medium maris
sicci erat enim aqua quasi murus a dextra eorum et
leva **23** persequentesque Aegyptii ingressi sunt post eos
omnis equitatus Pharaonis currus eius et equites per
medium maris **24** iamque advenerat vigilia matutina et

ecce respiciens Dominus super castra Aegyptiorum per
columnam ignis et nubis interfecit exercitum eorum **25**
et subvertit rotas curruum ferebanturque in profundum
dixerunt ergo Aegyptii fugiamus Israhelem Dominus
enim pugnat pro eis contra nos **26** et ait Dominus ad
Mosen extende manum tuam super mare ut revertantur
aquae ad Aegyptios super currus et equites eorum **27**
cumque extendisset Moses manum contra mare reversum
est primo diluculo ad priorem locum fugientibusque
Aegyptiis occurrerunt aquae et involvit eos Dominus in
mediis fluctibus **28** reversaeque sunt aquae et operuerunt
currus et equites cuncti exercitus Pharaonis qui sequentes
ingressi fuerant mare ne unus quidem superfuit ex eis **29**
filii autem Israhel perrexerunt per medium sicci maris et
aquae eis erant quasi pro muro a dextris et a sinistris
30 liberavitque Dominus in die illo Israhel de manu
Aegyptiorum **31** et viderunt Aegyptios mortuos super
litus maris et manum magnam quam exercuerat Dominus
contra eos timuitque populus Dominum et crediderunt
Domino et Mosi servo eius

15 tunc cecinit Moses et filii Israhel carmen hoc Domino
et dixerunt cantemus Domino gloriose enim magnificatus
est equum et ascensorem deiecit in mare **2** fortitudo mea
et laus mea Dominus et factus est mihi in salutem iste
Deus meus et glorificabo eum Deus patris mei et exaltabo
eum **3** Dominus quasi vir pugnator Omnipotens nomen
eius **4** currus Pharaonis et exercitum eius proiecit in mare
electi principes eius submersi sunt in mari Rubro **5** abyssi
operuerunt eos descenderunt in profundum quasi lapis

6 dextera tua Domine magnifice in fortitudine dextera
tua Domine percussit inimicum **7** et in multitudine
gloriae tuae deposuisti adversarios meos misisti iram
tuam quae devoravit eos ut stipulam **8** et in spiritu
furoris tui congregatae sunt aquae stetit unda fluens
congregatae sunt abyssi in medio mari **9** dixit inimicus
persequar et conprehendam dividam spolia implebitur
anima mea evaginabo gladium meum interficiet eos
manus mea **10** flavit spiritus tuus et operuit eos mare
submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus
11 quis similis tui in fortibus Domine quis similis tui
magnificus in sanctitate terribilis atque laudabilis et
faciens mirabilia **12** extendisti manum tuam et devoravit
eos terra **13** dux fuisti in misericordia tua populo
quem redemisti et portasti eum in fortitudine tua ad
habitaculum sanctum tuum **14** adtenderunt populi et
irati sunt dolores obtinuerunt habitatores Philisthim
15 tunc conturbati sunt principes Edom robustos Moab
obtinuit tremor obriguerunt omnes habitatores Chanaan
16 inruat super eos formido et pavor in magnitudine
brachii tui fiant inmobiles quasi lapis donec pertranseat
populus tuus Domine donec pertranseat populus tuus
iste quem possedisti **17** introduces eos et plantabis
in monte hereditatis tuae firmissimo habitaculo tuo
quod operatus es Domine sanctuarium Domine quod
firmaverunt manus tuae **18** Dominus regnabit in aeternum
et ultra **19** ingressus est enim equus Pharao cum curribus
et equitibus eius in mare et reduxit super eos Dominus
aquas maris filii autem Israhel ambulaverunt per siccum

in medio eius **20** sumpsit ergo Maria prophetis soror
Aaron tympanum in manu egressaeque sunt omnes
mulieres post eam cum tympanis et choris **21** quibus
praecinebat dicens cantemus Domino gloriose enim
magnificatus est equum et ascensorem eius deiecit in
mare **22** tulit autem Moses Israhel de mari Rubro et
egressi sunt in desertum Sur ambulaveruntque tribus
diebus per solitudinem et non inveniebant aquam **23**
et venerunt in Marath nec poterant bibere aquas de
Mara eo quod essent amarae unde et congruum loco
nomen inposuit vocans illud Mara id est amaritudinem
24 et murmuravit populus contra Mosen dicens quid
bibemus **25** at ille clamavit ad Dominum qui ostendit
ei lignum quod cum misisset in aquas in dulcedinem
versae sunt ibi constituit ei praecepta atque iudicia et ibi
temptavit eum **26** dicens si audieris vocem Domini Dei
tui et quod rectum est coram eo feceris et oboedieris
mandatis eius custodierisque omnia praecepta illius
cunctum languorem quem posui in Aegypto non inducam
super te ego enim Dominus sanator tuus **27** venerunt
autem in Helim ubi erant duodecim fontes aquarum et
septuaginta palmae et castrametati sunt iuxta aquas

16 profectique sunt de Helim et venit omnis multitudo
filiorum Israhel in desertum Sin quod est inter Helim
et Sinai quintodecimo die mensis secundi postquam
egressi sunt de terra Aegypti **2** et murmuravit omnis
congregatio filiorum Israhel contra Mosen et contra Aaron
in solitudine **3** dixeruntque ad eos filii Israhel utinam
mortui essemus per manum Domini in terra Aegypti

quando sedebamus super ollas carnium et comedebamus
panes in saturitate cur eduxistis nos in desertum istud ut
occideretis omnem multitudinem fame **4** dixit autem
Dominus ad Mosen ecce ego pluam vobis panes de
caelo egrediatur populus et colligat quae sufficiunt per
singulos dies ut temptem eum utrum ambulet in lege
mea an non **5** die autem sexta parent quod inferant et
sit duplum quam colligere solebant per singulos dies
6 dixeruntque Moses et Aaron ad omnes filios Israhel
vespere scietis quod Dominus eduxerit vos de terra
Aegypti **7** et mane videbitis gloriam Domini audivit enim
murmur vestrum contra Dominum nos vero quid sumus
quia mussitatis contra nos **8** et ait Moses dabit Dominus
vobis vespere carnes edere et mane panes in saturitate eo
quod audierit murmurationes vestras quibus murmurati
estis contra eum nos enim quid sumus nec contra nos est
murmur vestrum sed contra Dominum **9** dixitque Moses
ad Aaron dic universae congregationi filiorum Israhel
accedite coram Domino audivit enim murmur vestrum
10 cumque loqueretur Aaron ad omnem coetum filiorum
Israhel respexerunt ad solitudinem et ecce gloria Domini
apparuit in nube **11** locutus est autem Dominus ad Mosen
dicens **12** audivi murmurationes filiorum Israhel loquere
ad eos vespere comedetis carnes et mane saturabimini
panibus scietisque quod sim Dominus Deus vester **13**
factum est ergo vespere et ascendens coturnix operuit
castra mane quoque ros iacuit per circuitum castrorum
14 cumque operuisset superficiem terrae apparuit in
solitudine minutum et quasi pilo tunsum in similitudinem

pruinae super terram **15** quod cum vidissent filii Israhel
dixerunt ad invicem man hu quod significat quid est
hoc ignorabant enim quid esset quibus ait Moses iste
est panis quem dedit Dominus vobis ad vescendum **16**
hic est sermo quem praecepit Dominus colligat ex eo
unusquisque quantum sufficiat ad vescendum gomor per
singula capita iuxta numerum animarum vestrarum quae
habitant in tabernaculo sic tolletis **17** feceruntque ita
filii Israhel et collegerunt alius plus alius minus **18** et
mensi sunt ad mensuram gomor nec qui plus collegerat
habuit amplius nec qui minus paraverat repperit minus
sed singuli iuxta id quod edere poterant congregarunt **19**
dixitque Moses ad eos nullus relinquat ex eo in mane **20**
qui non audierunt eum sed dimiserunt quidam ex eis
usque mane et scatere coepit vermibus atque conputruit
et iratus est contra eos Moses **21** colligebant autem
mane singuli quantum sufficere poterat ad vescendum
cumque incaluisset sol liquefiebat **22** in die vero sexta
collegerunt cibos duplices id est duo gomor per singulos
homines venerunt autem omnes principes multitudinis
et narraverunt Mosi **23** qui ait eis hoc est quod locutus
est Dominus requies sabbati sanctificata erit Domino cras
quodcumque operandum est facite et quae coquenda sunt
coquite quicquid autem reliquum fuerit reponite usque
in mane **24** feceruntque ita ut praeceperat Moses et non
conputruit neque vermis inventus est in eo **25** dixitque
Moses comedite illud hodie quia sabbatum est Domino
non invenietur hodie in agro **26** sex diebus colligite in
die autem septimo sabbatum est Domino idcirco non

invenietur **27** venit septima dies et egressi de populo
ut colligerent non invenerunt **28** dixit autem Dominus
ad Mosen usquequo non vultis custodire mandata mea
et legem meam **29** videte quod Dominus dederit vobis
sabbatum et propter hoc tribuerit vobis die sexto cibos
duplices maneat unusquisque apud semet ipsum nullus
egrediatur de loco suo die septimo **30** et sabbatizavit
populus die septimo **31** appellavitque domus Israhel
nomen eius man quod erat quasi semen coriandri album
gustusque eius quasi similae cum melle **32** dixit autem
Moses iste est sermo quem praecepit Dominus imple
gomor ex eo et custodiatur in futuras retro generationes
ut noverint panem quo alui vos in solitudine quando
educti estis de terra Aegypti **33** dixitque Moses ad
Aaron sume vas unum et mitte ibi man quantum potest
capere gomor et repone coram Domino ad servandum in
generationes vestras **34** sicut praecepit Dominus Mosi
posuitque illud Aaron in tabernaculo reservandum **35**
filii autem Israhel comederunt man quadraginta annis
donec venirent in terram habitabilem hoc cibo aliti sunt
usquequo tangerent fines terrae Chanaan **36** gomor
autem decima pars est oephi

17 igitur profecta omnis multitudo filiorum Israhel de
deserto Sin per mansiones suas iuxta sermonem Domini
castrametata est in Raphidim ubi non erat aqua ad
bibendum populo **2** qui iurgatus contra Mosen ait da
nobis aquam ut bibamus quibus respondit Moses quid
iurgamini contra me cur temptatis Dominum **3** sitivit
ergo populus ibi pro aquae penuria et murmuravit contra

Mosen dicens cur nos exire fecisti de Aegypto ut occideres
et nos et liberos nostros ac iumenta siti **4** clamavit autem
Moses ad Dominum dicens quid faciam populo huic adhuc
pauxillum et lapidabunt me **5** ait Dominus ad Mosen
antecede populum et sume tecum de senibus Israhel
et virgam qua percussisti fluvium tolle in manu tua et
vade **6** en ego stabo coram te ibi super petram Horeb
percutiesque petram et exibit ex ea aqua ut bibat populus
fecit Moses ita coram senibus Israhel **7** et vocavit nomen
loci illius Temptatio propter iurgium filiorum Israhel et
quia temptaverunt Dominum dicentes estne Dominus in
nobis an non **8** venit autem Amalech et pugnabat contra
Israhel in Raphidim **9** dixitque Moses ad Iosue elige viros
et egressus pugna contra Amalech cras ego stabo in
vertice collis habens virgam Dei in manu mea **10** fecit
Iosue ut locutus ei erat Moses et pugnavit contra Amalech
Moses autem et Aaron et Hur ascenderunt super verticem
collis **11** cumque levaret Moses manus vincebat Israhel
sin autem paululum remisisset superabat Amalech **12**
manus autem Mosi erant graves sumentes igitur lapidem
posuerunt subter eum in quo sedit Aaron autem et Hur
sustentabant manus eius ex utraque parte et factum
est ut manus ipsius non lassarentur usque ad occasum
solis **13** fugavitque Iosue Amalech et populum eius in
ore gladii **14** dixit autem Dominus ad Mosen scribe hoc
ob monumentum in libro et trade auribus Iosue delebo
enim memoriam Amalech sub caelo **15** aedificavitque
Moses altare et vocavit nomen eius Dominus exaltatio

mea dicens 16 quia manus solii Domini et bellum Dei erit
contra Amalech a generatione in generationem

18 cumque audisset Iethro sacerdos Madian cognatus
Mosi omnia quae fecerat Deus Mosi et Israhel populo suo
eo quod eduxisset Dominus Israhel de Aegypto 2 tulit
Sefforam uxorem Mosi quam remiserat 3 et duos filios
eius quorum unus vocabatur Gersan dicente patre advena
fui in terra aliena 4 alter vero Eliezer Deus enim ait
patris mei adiutor meus et eruit me de gladio Pharaonis
5 venit ergo Iethro cognatus Mosi et filii eius et uxor ad
Mosen in desertum ubi erat castrametatus iuxta montem
Dei 6 et mandavit Mosi dicens ego cognatus tuus Iethro
venio ad te et uxor tua et duo filii tui cum ea 7 qui
egressus in occursum cognati sui adoravit et osculatus est
eum salutaveruntque se mutuo verbis pacificis cumque
intrasset tabernaculum 8 narravit Moses cognato suo
cuncta quae fecerat Deus Pharaoni et Aegyptiis propter
Israhel universum laborem qui accidisset eis in itinere
quo liberarat eos Dominus 9 laetatusque est Iethro super
omnibus bonis quae fecerat Dominus Israheli eo quod
eruisset eum de manu Aegyptiorum 10 et ait benedictus
Dominus qui liberavit vos de manu Aegyptiorum et
de manu Pharaonis qui eruit populum suum de manu
Aegypti 11 nunc cognovi quia magnus Dominus super
omnes deos eo quod superbe egerint contra illos 12 obtulit
ergo Iethro cognatus Mosi holocausta et hostias Deo
veneruntque Aaron et omnes senes Israhel ut comederent
panem cum eo coram Domino 13 altero autem die sedit
Moses ut iudicaret populum qui adsistebat Mosi de mane

usque ad vesperam **14** quod cum vidisset cognatus eius
omnia scilicet quae agebat in populo ait quid est hoc
quod facis in plebe cur solus sedes et omnis populus
praestolatur de mane usque ad vesperam **15** cui respondit
Moses venit ad me populus quaerens sententiam Dei
16 cumque acciderit eis aliqua disceptatio veniunt ad
me ut iudicem inter eos et ostendam praecepta Dei
et leges eius **17** at ille non bonam inquit rem facis
18 stulto labore consumeris et tu et populus iste qui
tecum est ultra vires tuas est negotium solus illud non
poteris sustinere **19** sed audi verba mea atque consilia
et erit Deus tecum esto tu populo in his quae ad Deum
pertinent ut referas quae dicuntur ad eum **20** ostendasque
populo caerimonias et ritum colendi viamque per quam
ingredi debeant et opus quod facere **21** provide autem de
omni plebe viros potentes et timentes Deum in quibus
sit veritas et qui oderint avaritiam et constitue ex eis
tribunos et centuriones et quinquagenarios et decanos
22 qui iudicent populum omni tempore quicquid autem
maius fuerit referant ad te et ipsi minora tantummodo
iudicent leviusque tibi sit partito in alios onere **23** si hoc
feceris implebis imperium Dei et praecepta eius poteris
sustentare et omnis hic populus revertetur cum pace ad
loca sua **24** quibus auditis Moses fecit omnia quae ille
suggesserat **25** et electis viris strenuis de cuncto Israhel
constituit eos principes populi tribunos et centuriones et
quinquagenarios et decanos **26** qui iudicabant plebem
omni tempore quicquid autem gravius erat referebant

ad eum faciliora tantummodo iudicantes **27** dimisitque
cognatum qui reversus abiit in terram suam

19 mense tertio egressionis Israhel de terra Aegypti in
die hac venerunt in solitudinem Sinai **2** nam profecti
de Raphidim et pervenientes usque in desertum Sinai
castrametati sunt in eodem loco ibique Israhel fixit
tentoria e regione montis **3** Moses autem ascendit ad
Deum vocavitque eum Dominus de monte et ait haec
dices domui Iacob et adnuntiabis filiis Israhel **4** vos ipsi
vidistis quae fecerim Aegyptiis quomodo portaverim vos
super alas aquilarum et adsumpserim mihi **5** si ergo
audieritis vocem meam et custodieritis pactum meum
eritis mihi in peculium de cunctis populis mea est enim
omnis terra **6** et vos eritis mihi regnum sacerdotale
et gens sancta haec sunt verba quae loqueris ad filios
Israhel **7** venit Moses et convocatis maioribus natu populi
exposuit omnes sermones quos mandaverat Dominus
8 responditque universus populus simul cuncta quae
locutus est Dominus faciemus cumque rettulisset Moses
verba populi ad Dominum **9** ait ei Dominus iam nunc
veniam ad te in caligine nubis ut audiat me populus
loquentem ad te et credat tibi in perpetuum nuntiavit
ergo Moses verba populi ad Dominum **10** qui dixit ei vade
ad populum et sanctifica illos hodie et cras laventque
vestimenta sua **11** et sint parati in diem tertium die
enim tertio descendet Dominus coram omni plebe super
montem Sinai **12** constituesque terminos populo per
circuitum et dices cavete ne ascendatis in montem
nec tangatis fines illius omnis qui tetigerit montem

morte morietur **13** manus non tanget eum sed lapidibus
opprimetur aut confodietur iaculis sive iumentum fuerit
sive homo non vivet cum coeperit clangere bucina
tunc ascendant in montem **14** descenditque Moses de
monte ad populum et sanctificavit eum cumque lavissent
vestimenta sua **15** ait ad eos estote parati in diem tertium
ne adpropinquetis uxoribus vestris **16** iam advenerat
tertius dies et mane inclaruerat et ecce coeperunt audiri
tonitrua ac micare fulgura et nubes densissima operire
montem clangorque bucinae vehementius perstrepebat
timuit populus qui erat in castris **17** cumque eduxisset
eos Moses in occursum Dei de loco castrorum steterunt
ad radices montis **18** totus autem mons Sinai fumabat
eo quod descendisset Dominus super eum in igne et
ascenderet fumus ex eo quasi de fornace eratque mons
omnis terribilis **19** et sonitus bucinae paulatim crescebat
in maius et prolixius tendebatur Moses loquebatur
et Dominus respondebat ei **20** descenditque Dominus
super montem Sinai in ipso montis vertice et vocavit
Mosen in cacumen eius quo cum ascendisset **21** dixit
ad eum descende et contestare populum ne forte velint
transcendere terminos ad videndum Dominum et pereat
ex eis plurima multitudo **22** sacerdotes quoque qui
accedunt ad Dominum sanctificentur ne percutiat eos **23**
dixitque Moses ad Dominum non poterit vulgus ascendere
in montem Sinai tu enim testificatus es et iussisti dicens
pone terminos circa montem et sanctifica illum **24** cui ait
Dominus vade descende ascendesque tu et Aaron tecum
sacerdotes autem et populus ne transeant terminos

nec ascendant ad Dominum ne forte interficiat illos **25**
descendit Moses ad populum et omnia narravit eis

20 locutus quoque est Dominus cunctos sermones hos
2 ego sum Dominus Deus tuus qui eduxi te de terra
Aegypti de domo servitutis **3** non habebis deos alienos
coram me **4** non facies tibi sculptile neque omnem
similitudinem quae est in caelo desuper et quae in terra
deorsum nec eorum quae sunt in aquis sub terra **5** non
adorabis ea neque coles ego sum Dominus Deus tuus
fortis zelotes visitans iniquitatem patrum in filiis in
tertiam et quartam generationem eorum qui oderunt
me **6** et faciens misericordiam in milia his qui diligunt
me et custodiunt praecepta mea **7** non adsumes nomen
Domini Dei tui in vanum nec enim habebit insontem
Dominus eum qui adsumpserit nomen Domini Dei sui
frustra **8** memento ut diem sabbati sanctifices **9** sex
diebus operaberis et facies omnia opera tua **10** septimo
autem die sabbati Domini Dei tui non facies omne opus
tu et filius tuus et filia tua servus tuus et ancilla tua
iumentum tuum et advena qui est intra portas tuas **11**
sex enim diebus fecit Dominus caelum et terram et mare
et omnia quae in eis sunt et requievit in die septimo
idcirco benedixit Dominus diei sabbati et sanctificavit
eum **12** honora patrem tuum et matrem tuam ut sis
longevus super terram quam Dominus Deus tuus dabit
tibi **13** non occides **14** non moechaberis **15** non furtum
facies **16** non loqueris contra proximum tuum falsum
testimonium **17** non concupisces domum proximi tui nec
desiderabis uxorem eius non servum non ancillam non

bovem non asinum nec omnia quae illius sunt **18** cunctus
autem populus videbat voces et lampadas et sonitum
bucinae montemque fumantem et perterriti ac pavore
concussi steterunt procul **19** dicentes Mosi loquere tu
nobis et audiemus non loquatur nobis Dominus ne forte
moriamur **20** et ait Moses ad populum nolite timere ut
enim probaret vos venit Deus et ut terror illius esset in
vobis et non peccaretis **21** stetitque populus de longe
Moses autem accessit ad caliginem in qua erat Deus **22**
dixit praeterea Dominus ad Mosen haec dices filiis Israhel
vos vidistis quod de caelo locutus sum vobis **23** non
facietis mecum deos argenteos nec deos aureos facietis
vobis **24** altare de terra facietis mihi et offeretis super eo
holocausta et pacifica vestra oves vestras et boves in omni
loco in quo memoria fuerit nominis mei veniam ad te et
benedicam tibi **25** quod si altare lapideum feceris mihi
non aedificabis illud de sectis lapidibus si enim levaveris
cultrum tuum super eo polluetur **26** non ascendes per
gradus ad altare meum ne reveletur turpitudo tua

21 haec sunt iudicia quae propones eis **2** si emeris
servum hebraeum sex annis serviet tibi in septimo
egredietur liber gratis **3** cum quali veste intraverit cum
tali exeat si habens uxorem et uxor egredietur simul **4**
sin autem dominus dederit illi uxorem et peperit filios
et filias mulier et liberi eius erunt domini sui ipse vero
exibit cum vestitu suo **5** quod si dixerit servus diligo
dominum meum et uxorem ac liberos non egrediar liber
6 offeret eum dominus diis et adplicabitur ad ostium
et postes perforabitque aurem eius subula et erit ei

servus in saeculum **7** si quis vendiderit filiam suam in
famulam non egredietur sicut ancillae exire consuerunt **8**
si displicuerit oculis domini sui cui tradita fuerit dimittet
eam populo autem alieno vendendi non habet potestatem
si spreverit eam **9** sin autem filio suo desponderit eam
iuxta morem filiarum faciet illi **10** quod si alteram ei
acceperit providebit puellae nuptias et vestimenta et
pretium pudicitiae non negabit **11** si tria ista non fecerit
egredietur gratis absque pecunia **12** qui percusserit
hominem volens occidere morte moriatur **13** qui autem
non est insidiatus sed Deus illum tradidit in manu eius
constituam tibi locum quo fugere debeat **14** si quis de
industria occiderit proximum suum et per insidias ab
altari meo evelles eum ut moriatur **15** qui percusserit
patrem suum et matrem morte moriatur **16** qui furatus
fuerit hominem et vendiderit eum convictus noxae
morte moriatur **17** qui maledixerit patri suo et matri
morte moriatur **18** si rixati fuerint viri et percusserit
alter proximum suum lapide vel pugno et ille mortuus
non fuerit sed iacuerit in lectulo **19** si surrexerit et
ambulaverit foris super baculum suum innocens erit
qui percussit ita tamen ut operas eius et inpensas in
medicos restituat **20** qui percusserit servum suum vel
ancillam virga et mortui fuerint in manibus eius criminis
reus erit **21** sin autem uno die supervixerit vel duobus
non subiacebit poenae quia pecunia illius est **22** si rixati
fuerint viri et percusserit quis mulierem praegnantem
et abortivum quidem fecerit sed ipsa vixerit subiacebit
damno quantum expetierit maritus mulieris et arbitri

iudicarint **23** sin autem mors eius fuerit subsecuta reddet
animam pro anima **24** oculum pro oculo dentem pro
dente manum pro manu pedem pro pede **25** adustionem
pro adustione vulnus pro vulnere livorem pro livore **26**
si percusserit quispiam oculum servi sui aut ancillae et
luscos eos fecerit dimittet liberos pro oculo quem eruit
27 dentem quoque si excusserit servo vel ancillae suae
similiter dimittet eos liberos **28** si bos cornu petierit virum
aut mulierem et mortui fuerint lapidibus obruetur et
non comedentur carnes eius dominusque bovis innocens
erit **29** quod si bos cornipeta fuerit ab heri et nudius
tertius et contestati sunt dominum eius nec reclusit
eum occideritque virum aut mulierem et bos lapidibus
obruetur et dominum illius occident **30** quod si pretium
ei fuerit inpositum dabit pro anima sua quicquid fuerit
postulatus **31** filium quoque et filiam si cornu percusserit
simili sententiae subiacebit **32** si servum ancillamque
invaserit triginta siclos argenti dabit domino bos vero
lapidibus opprimetur **33** si quis aperuerit cisternam
et foderit et non operuerit eam cecideritque bos vel
asinus in eam **34** dominus cisternae reddet pretium
iumentorum quod autem mortuum est ipsius erit **35** si
bos alienus bovem alterius vulnerarit et ille mortuus
fuerit vendent bovem vivum et divident pretium cadaver
autem mortui inter se dispertient **36** sin autem sciebat
quod bos cornipeta esset ab heri et nudius tertius et non
custodivit eum dominus suus reddet bovem pro bove et
cadaver integrum accipiet

22 si quis furatus fuerit bovem aut ovem et occiderit
vel vendiderit quinque boves pro uno bove restituet et
quattuor oves pro una ove **2** si effringens fur domum sive
suffodiens fuerit inventus et accepto vulnere mortuus
fuerit percussor non erit reus sanguinis **3** quod si orto
sole hoc fecerit homicidium perpetravit et ipse morietur
si non habuerit quod pro furto reddat venundabitur **4** si
inventum fuerit apud eum quod furatus est vivens sive
bos sive asinus sive ovis duplum restituet **5** si laeserit
quispiam agrum vel vineam et dimiserit iumentum suum
ut depascatur aliena quicquid optimum habuerit in agro
suo vel in vinea pro damni aestimatione restituet **6** si
egressus ignis invenerit spinas et conprehenderit acervos
frugum sive stantes segetes in agris reddet damnum
qui ignem succenderit **7** si quis commendaverit amico
pecuniam aut vas in custodiam et ab eo qui susceperat
furto ablata fuerint si invenitur fur duplum reddet **8**
si latet dominus domus adplicabitur ad deos et iurabit
quod non extenderit manum in rem proximi sui **9** ad
perpetrandam fraudem tam in bove quam in asino et ove
ac vestimento et quicquid damnum inferre potest ad deos
utriusque causa perveniet et si illi iudicaverint duplum
restituet proximo suo **10** si quis commendaverit proximo
suo asinum bovem ovem et omne iumentum ad custodiam
et mortuum fuerit aut debilitatum vel captum ab hostibus
nullusque hoc viderit **11** iusiurandum erit in medio quod
non extenderit manum ad rem proximi sui suscipietque
dominus iuramentum et ille reddere non cogetur **12** quod
si furto ablatum fuerit restituet damnum domino **13** si

comestum a bestia deferet ad eum quod occisum est et
non restituet **14** qui a proximo suo quicquam horum
mutuo postularit et debilitatum aut mortuum fuerit
domino non praesente reddere conpelletur **15** quod si
inpraesentiarum fuit dominus non restituet maxime si
conductum venerat pro mercede operis sui **16** si seduxerit
quis virginem necdum desponsatam et dormierit cum
ea dotabit eam et habebit uxorem **17** si pater virginis
dare noluerit reddet pecuniam iuxta modum dotis quam
virgines accipere consuerunt **18** maleficos non patieris
vivere **19** qui coierit cum iumento morte moriatur **20** qui
immolat diis occidetur praeter Domino soli **21** advenam
non contristabis neque adfliges eum advenae enim et
ipsi fuistis in terra Aegypti **22** viduae et pupillo non
nocebitis **23** si laeseritis eos vociferabuntur ad me et ego
audiam clamorem eorum **24** et indignabitur furor meus
percutiamque vos gladio et erunt uxores vestrae viduae
et filii vestri pupilli **25** si pecuniam mutuam dederis
populo meo pauperi qui habitat tecum non urgues eum
quasi exactor nec usuris opprimes **26** si pignus a proximo
tuo acceperis vestimentum ante solis occasum redde ei **27**
ipsum enim est solum quo operitur indumentum carnis
eius nec habet aliud in quo dormiat si clamaverit ad me
exaudiam eum quia misericors sum **28** diis non detrahes
et principi populi tui non maledices **29** decimas tuas et
primitias non tardabis offerre primogenitum filiorum
tuorum dabis mihi **30** de bubus quoque et ovibus similiter
facies septem diebus sit cum matre sua die octavo reddes

illum mihi **31** viri sancti eritis mihi carnem quae a bestiis
fuerit praegustata non comedetis sed proicietis canibus

23 non suscipies vocem mendacii nec iunges manum
tuam ut pro impio dicas falsum testimonium **2** non
sequeris turbam ad faciendum malum nec in iudicio
plurimorum adquiesces sententiae ut a vero devies
3 pauperis quoque non misereberis in negotio **4** si
occurreris bovi inimici tui aut asino erranti reduc ad
eum **5** si videris asinum odientis te iacere sub onere
non pertransibis sed sublevabis cum eo **6** non declinabis
in iudicio pauperis **7** mendacium fugies insontem et
iustum non occides quia aversor impium **8** nec accipias
munera quae excaecant etiam prudentes et subvertunt
verba iustorum **9** peregrino molestus non eris scitis
enim advenarum animas quia et ipsi peregrini fuistis
in terra Aegypti **10** sex annis seminabis terram tuam et
congregabis fruges eius **11** anno autem septimo dimittes
eam et requiescere facies ut comedant pauperes populi
tui et quicquid reliqui fuerit edant bestiae agri ita facies
in vinea et in oliveto tuo **12** sex diebus operaberis
septima die cessabis ut requiescat bos et asinus tuus
et refrigeretur filius ancillae tuae et advena **13** omnia
quae dixi vobis custodite et per nomen externorum
deorum non iurabitis neque audietur ex ore vestro **14**
tribus vicibus per singulos annos mihi festa celebrabitis
15 sollemnitatem azymorum custodies septem diebus
comedes azyma sicut praecepi tibi tempore mensis
novorum quando egressus es de Aegypto non apparebis
in conspectu meo vacuus **16** et sollemnitatem messis

primitivorum operis tui quaecumque serueris in agro
sollemnitatem quoque in exitu anni quando congregaveris
omnes fruges tuas de agro **17** ter in anno apparebit omne
masculinum tuum coram Domino Deo **18** non immolabis
super fermento sanguinem victimae meae nec remanebit
adeps sollemnitatis meae usque mane **19** primitias frugum
terrae tuae deferes in domum Domini Dei tui nec coques
hedum in lacte matris suae **20** ecce ego mittam angelum
meum qui praecedat te et custodiat in via et introducat
ad locum quem paravi **21** observa eum et audi vocem
eius nec contemnendum putes quia non dimittet cum
peccaveritis et est nomen meum in illo **22** quod si audieris
vocem eius et feceris omnia quae loquor inimicus ero
inimicis tuis et adfligam adfligentes te **23** praecedetque te
angelus meus et introducet te ad Amorreum et Hettheum
et Ferezeum Chananeumque et Eveum et Iebuseum quos
ego contribo **24** non adorabis deos eorum nec coles eos
non facies opera eorum sed destrues eos et confringes
statuas eorum **25** servietisque Domino Deo vestro ut
benedicam panibus tuis et aquis et auferam infirmitatem
de medio tui **26** non erit infecunda nec sterilis in terra tua
numerum dierum tuorum implebo **27** terrorem meum
mittam in praecursum tuum et occidam omnem populum
ad quem ingredieris cunctorumque inimicorum tuorum
coram te terga vertam **28** emittens crabrones prius qui
fugabunt Eveum et Chananeum et Hettheum antequam
introeas **29** non eiciam eos a facie tua anno uno ne terra
in solitudinem redigatur et crescant contra te bestiae **30**
paulatim expellam eos de conspectu tuo donec augearis

et possideas terram **31** ponam autem terminos tuos a
mari Rubro usque ad mare Palestinorum et a deserto
usque ad Fluvium tradam manibus vestris habitatores
terrae et eiciam eos de conspectu vestro **32** non inibis
cum eis foedus nec cum diis eorum **33** non habitent in
terra tua ne forte peccare te faciant in me si servieris diis
eorum quod tibi certo erit in scandalum

24 Mosi quoque dixit ascende ad Dominum tu et Aaron
Nadab et Abiu et septuaginta senes ex Israhel et adorabitis
procul **2** solusque Moses ascendet ad Dominum et
illi non adpropinquabunt nec populus ascendet cum
eo **3** venit ergo Moses et narravit plebi omnia verba
Domini atque iudicia responditque cunctus populus una
voce omnia verba Domini quae locutus est faciemus
4 scripsit autem Moses universos sermones Domini et
mane consurgens aedificavit altare ad radices montis
et duodecim titulos per duodecim tribus Israhel **5**
misitque iuvenes de filiis Israhel et obtulerunt holocausta
immolaveruntque victimas pacificas Domino vitulos **6**
tulit itaque Moses dimidiam partem sanguinis et misit
in crateras partem autem residuam fudit super altare **7**
adsumensque volumen foederis legit audiente populo
qui dixerunt omnia quae locutus est Dominus faciemus
et erimus oboedientes **8** ille vero sumptum sanguinem
respersit in populum et ait hic est sanguis foederis quod
pepigit Dominus vobiscum super cunctis sermonibus
his **9** ascenderuntque Moses et Aaron Nadab et Abiu et
septuaginta de senioribus Israhel **10** et viderunt Deum
Israhel sub pedibus eius quasi opus lapidis sapphirini

et quasi caelum cum serenum est **11** nec super eos qui
procul recesserant de filiis Israhel misit manum suam
videruntque Deum et comederunt ac biberunt **12** dixit
autem Dominus ad Mosen ascende ad me in montem
et esto ibi daboque tibi tabulas lapideas et legem ac
mandata quae scripsi ut doceas eos **13** surrexerunt Moses
et Iosue minister eius ascendensque Moses in montem
Dei **14** senioribus ait expectate hic donec revertamur
ad vos habetis Aaron et Hur vobiscum si quid natum
fuerit quaestionis referetis ad eos **15** cumque ascendisset
Moses operuit nubes montem **16** et habitavit gloria
Domini super Sinai tegens illum nube sex diebus septimo
autem die vocavit eum de medio caliginis **17** erat autem
species gloriae Domini quasi ignis ardens super verticem
montis in conspectu filiorum Israhel **18** ingressusque
Moses medium nebulae ascendit in montem et fuit ibi
quadraginta diebus et quadraginta noctibus

25 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2** loquere
filiis Israhel ut tollant mihi primitias ab omni homine
qui offert ultroneus accipietis eas **3** haec sunt autem
quae accipere debetis aurum et argentum et aes **4**
hyacinthum et purpuram coccumque bis tinctum et
byssum pilos caprarum **5** et pelles arietum rubricatas
pelles ianthinas et ligna setthim **6** oleum ad luminaria
concinnanda aromata in unguentum et thymiama boni
odoris **7** lapides onychinos et gemmas ad ornandum
ephod ac rationale **8** facientque mihi sanctuarium et
habitabo in medio eorum **9** iuxta omnem similitudinem
tabernaculi quod ostendam tibi et omnium vasorum in

cultum eius sicque facietis illud **10** arcam de lignis setthim
conpingite cuius longitudo habeat duos semis cubitos
latitudo cubitum et dimidium altitudo cubitum similiter
ac semissem **11** et deaurabis eam auro mundissimo intus
et foris faciesque supra coronam auream per circuitum
12 et quattuor circulos aureos quos pones per quattuor
arcae angulos duo circuli sint in latere uno et duo in
altero **13** facies quoque vectes de lignis setthim et operies
eos auro **14** inducesque per circulos qui sunt in arcae
lateribus ut portetur in eis **15** qui semper erunt in circulis
nec umquam extrahentur ab eis **16** ponesque in arcam
testificationem quam dabo tibi **17** facies et propitiatorium
de auro mundissimo duos cubitos et dimidium tenebit
longitudo eius cubitum ac semissem latitudo **18** duos
quoque cherubin aureos et productiles facies ex utraque
parte oraculi **19** cherub unus sit in latere uno et alter in
altero **20** utrumque latus propitiatorii tegant expandentes
alas et operientes oraculum respiciantque se mutuo
versis vultibus in propitiatorium quo operienda est arca
21 in qua pones testimonium quod dabo tibi **22** inde
praecipiam et loquar ad te supra propitiatorio scilicet ac
medio duorum cherubin qui erunt super arcam testimonii
cuncta quae mandabo per te filiis Israhel **23** facies
et mensam de lignis setthim habentem duos cubitos
longitudinis et in latitudine cubitum et in altitudine
cubitum ac semissem **24** et inaurabis eam auro purissimo
faciesque illi labium aureum per circuitum **25** et ipsi labio
coronam interrasilem altam quattuor digitis et super
illam alteram coronam aureolam **26** quattuor quoque

circulos aureos praeparabis et pones eos in quattuor
angulis eiusdem mensae per singulos pedes **27** subter
coronam erunt circuli aurei ut mittantur vectes per eos
et possit mensa portari **28** ipsosque vectes facies de lignis
setthim et circumdabis auro ad subvehendam mensam
29 parabis et acetabula ac fialas turibula et cyatos in
quibus offerenda sunt libamina ex auro purissimo **30** et
pones super mensam panes propositionis in conspectu
meo semper **31** facies et candelabrum ductile de auro
mundissimo hastile eius et calamos scyphos et spherulas
ac lilia ex ipso procedentia **32** sex calami egredientur de
lateribus tres ex uno latere et tres ex altero **33** tres scyphi
quasi in nucis modum per calamos singulos spherulaque
simul et lilium et tres similiter scyphi instar nucis in
calamo altero spherulaque et lilium hoc erit opus sex
calamorum qui producendi sunt de hastili **34** in ipso
autem candelabro erunt quattuor scyphi in nucis modum
spherulaeque per singulos et lilia **35** spherula sub duobus
calamis per tria loca qui simul sex fiunt procedentes de
hastili uno **36** et spherae igitur et calami ex ipso erunt
universa ductilia de auro purissimo **37** facies et lucernas
septem et pones eas super candelabrum ut luceant ex
adverso **38** emunctoria quoque et ubi quae emuncta sunt
extinguantur fient de auro purissimo **39** omne pondus
candelabri cum universis vasis suis habebit talentum auri
mundissimi **40** inspice et fac secundum exemplar quod
tibi in monte monstratum est

26 tabernaculum vero ita fiet decem cortinas de bysso
retorta et hyacintho ac purpura coccoque bis tincto

variatas opere plumario facies **2** longitudo cortinae unius
habebit viginti octo cubitos latitudo quattuor cubitorum
erit unius mensurae fient universa tentoria **3** quinque
cortinae sibi iungentur mutuo et aliae quinque nexu
simili coherebunt **4** ansulas hyacinthinas in lateribus
ac summitatibus facies cortinarum ut possint invicem
copulari **5** quinquagenas ansulas cortina habebit in
utraque parte ita insertas ut ansa contra ansam veniat
et altera alteri possit aptari **6** facies et quinquaginta
circulos aureos quibus cortinarum vela iungenda sunt
ut unum tabernaculum fiat **7** facies et saga cilicina
undecim ad operiendum tectum tabernaculi **8** longitudo
sagi unius habebit triginta cubitos et latitudo quattuor
aequa erit mensura sagorum omnium **9** e quibus quinque
iunges seorsum et sex sibi mutuo copulabis ita ut sextum
sagum in fronte tecti duplices **10** facies et quinquaginta
ansas in ora sagi unius ut coniungi cum altero queat
et quinquaginta ansas in ora sagi alterius ut cum
altero copuletur **11** quinquaginta fibulas aeneas quibus
iungantur ansae et unum ex omnibus operimentum
fiat **12** quod autem superfuerit in sagis quae parantur
tecto id est unum sagum quod amplius est ex medietate
eius operies posteriora tabernaculi **13** et cubitus ex una
parte pendebit et alter ex altera qui plus est in sagorum
longitudine utrumque latus tabernaculi protegens **14**
facies et operimentum aliud tecto de pellibus arietum
rubricatis et super hoc rursum aliud operimentum de
ianthinis pellibus **15** facies et tabulas stantes tabernaculi
de lignis setthim **16** quae singulae denos cubitos in

longitudine habeant et in latitudine singulos ac semissem
17 in lateribus tabulae duae incastraturae fient quibus
tabula alteri tabulae conectatur atque in hunc modum
cunctae tabulae parabuntur **18** quarum viginti erunt
in latere meridiano quod vergit ad austrum **19** quibus
quadraginta bases argenteas fundes ut binae bases
singulis tabulis per duos angulos subiciantur **20** in latere
quoque secundo tabernaculi quod vergit ad aquilonem
viginti tabulae erunt **21** quadraginta habentes bases
argenteas binae bases singulis tabulis subponentur **22**
ad occidentalem vero plagam tabernaculi facies sex
tabulas **23** et rursum alias duas quae in angulis erigantur
post tergum tabernaculi **24** eruntque coniunctae a
deorsum usque sursum et una omnes conpago retinebit
duabus quoque tabulis quae in angulis ponendae sunt
similis iunctura servabitur **25** et erunt simul tabulae
octo bases earum argenteae sedecim duabus basibus
per unam tabulam supputatis **26** facies et vectes de
lignis setthim quinque ad continendas tabulas in uno
latere tabernaculi **27** et quinque alios in altero et
eiusdem numeri ad occidentalem plagam **28** qui mittentur
per medias tabulas a summo usque ad summum **29**
ipsasque tabulas deaurabis et fundes eis anulos aureos per
quos vectes tabulata contineant quos operies lamminis
aureis **30** et eriges tabernaculum iuxta exemplum quod
tibi in monte monstratum est **31** facies et velum de
hyacintho et purpura coccoque bis tincto et bysso retorta
opere plumario et pulchra varietate contextum **32** quod
adpendes ante quattuor columnas de lignis setthim

quae ipsae quidem deauratae erunt et habebunt capita
aurea sed bases argenteas **33** inseretur autem velum
per circulos intra quod pones arcam testimonii et quo
sanctuarium et sanctuarii sanctuaria dividentur **34** pones
et propitiatorium super arcam testimonii in sancta
sanctorum **35** mensamque extra velum et contra mensam
candelabrum in latere tabernaculi meridiano mensa enim
stabit in parte aquilonis **36** facies et tentorium in introitu
tabernaculi de hyacintho et purpura coccoque bis tincto
et bysso retorta opere plumarii **37** et quinque columnas
deaurabis lignorum setthim ante quas ducetur tentorium
quarum erunt capita aurea et bases aeneae

27 facies et altare de lignis setthim quod habebit quinque
cubitos in longitudine et totidem in latitudine id est
quadrum et tres cubitos in altitudine **2** cornua autem
per quattuor angulos ex ipso erunt et operies illud
aere **3** faciesque in usus eius lebetas ad suscipiendos
cineres et forcipes atque fuscinulas et ignium receptacula
omnia vasa ex aere fabricabis **4** craticulamque in modum
retis aeneam per cuius quattuor angulos erunt quattuor
anuli aenei **5** quos pones subter arulam altaris eritque
craticula usque ad altaris medium **6** facies et vectes
altaris de lignis setthim duos quos operies lamminis
aeneis **7** et induces per circulos eruntque ex utroque
latere altaris ad portandum **8** non solidum sed inane
et cavum intrinsecus facies illud sicut tibi in monte
monstratum est **9** facies et atrium tabernaculi in cuius
plaga australi contra meridiem erunt tentoria de bysso
retorta centum cubitos unum latus tenebit in longitudine

10 et columnas viginti cum basibus totidem aeneis quae
capita cum celaturis suis habebunt argentea **11** similiter
in latere aquilonis per longum erunt tentoria centum
cubitorum columnae viginti et bases aeneae eiusdem
numeri et capita earum cum celaturis suis argentea
12 in latitudine vero atrii quod respicit ad occidentem
erunt tentoria per quinquaginta cubitos et columnae
decem basesque totidem **13** in ea quoque atrii latitudine
quae respicit ad orientem quinquaginta cubiti erunt
14 in quibus quindecim cubitorum tentoria lateri uno
deputabuntur columnaeque tres et bases totidem **15**
et in latere altero erunt tentoria cubitos obtinentia
quindecim columnas tres et bases totidem **16** in introitu
vero atrii fiet tentorium cubitorum viginti ex hyacintho
et purpura coccoque bis tincto et bysso retorta opere
plumarii columnas habebit quattuor cum basibus totidem
17 omnes columnae atrii per circuitum vestitae erunt
argenti lamminis capitibus argenteis et basibus aeneis
18 in longitudine occupabit atrium cubitos centum in
latitudine quinquaginta altitudo quinque cubitorum erit
fietque de bysso retorta et habebit bases aeneas **19**
cuncta vasa tabernaculi in omnes usus et caerimonias
tam paxillos eius quam atrii ex aere facies **20** praecipe
filiis Israhel ut adferant tibi oleum de arboribus olivarum
purissimum piloque contusum ut ardeat lucerna semper
21 in tabernaculo testimonii extra velum quod oppansum
est testimonio et conlocabunt eam Aaron et filii eius ut
usque mane luceat coram Domino perpetuus erit cultus
per successiones eorum a filiis Israhel

28 adplica quoque ad te Aaron fratrem tuum cum filiis
suis de medio filiorum Israhel ut sacerdotio fungantur
mihi Aaron Nadab et Abiu Eleazar et Ithamar **2** faciesque
vestem sanctam fratri tuo in gloriam et decorem **3** et
loqueris cunctis sapientibus corde quos replevi spiritu
prudentiae ut faciant vestes Aaron in quibus sanctificatus
ministret mihi **4** haec autem erunt vestimenta quae
facient rationale et superumerale tunicam et lineam
strictam cidarim et balteum facient vestimenta sancta
Aaron fratri tuo et filiis eius ut sacerdotio fungantur
mihi **5** accipientque aurum et hyacinthum et purpuram
coccumque bis tinctum et byssum **6** facient autem
superumerale de auro et hyacintho ac purpura coccoque
bis tincto et bysso retorta opere polymito **7** duas
oras iunctas habebit in utroque latere summitatum ut
in unum redeant **8** ipsaque textura et cuncta operis
varietas erit ex auro et hyacintho et purpura coccoque
bis tincto et bysso retorta **9** sumesque duos lapides
onychinos et sculpes in eis nomina filiorum Israhel **10**
sex nomina in lapide uno et sex reliqua in altero iuxta
ordinem nativitatis eorum **11** opere sculptoris et celatura
gemmarii sculpes eos nominibus filiorum Israhel inclusos
auro atque circumdatos **12** et pones in utroque latere
superumeralis memoriale filiis Israhel portabitque Aaron
nomina eorum coram Domino super utrumque umerum
ob recordationem **13** facies et uncinos ex auro **14** et
duas catenulas auri purissimi sibi invicem coherentes
quas inseres uncinis **15** rationale quoque iudicii facies
opere polymito iuxta texturam superumeralis ex auro

hyacintho et purpura coccoque bis tincto et bysso retorta
16 quadrangulum erit et duplex mensuram palmi habebit
tam in longitudine quam in latitudine **17** ponesque in eo
quattuor ordines lapidum in primo versu erit lapis sardius
et topazius et zmaragdus **18** in secundo carbunculus
sapphyrus et iaspis **19** in tertio ligyrius achates et
amethistus **20** in quarto chrysolitus onychinus et berillus
inclusi auro erunt per ordines suos **21** habebuntque
nomina filiorum Israhel duodecim nominibus celabuntur
singuli lapides nominibus singulorum per duodecim tribus
22 facies in rationali catenas sibi invicem coherentes ex
auro purissimo **23** et duos anulos aureos quos pones
in utraque rationalis summitate **24** catenasque aureas
iunges anulis qui sunt in marginibus eius **25** et ipsarum
catenarum extrema duobus copulabis uncinis in utroque
latere superumeralis quod rationale respicit **26** facies et
duos anulos aureos quos pones in summitatibus rationalis
et in oris quae e regione sunt superumeralis et posteriora
eius aspiciunt **27** nec non et alios duos anulos aureos qui
ponendi sunt in utroque latere superumeralis deorsum
quod respicit contra faciem iuncturae inferioris ut aptari
possit cum superumerali **28** et stringatur rationale anulis
suis cum anulis superumeralis vitta hyacinthina ut
maneat iunctura fabrefacta et a se invicem rationale
et superumerale nequeant separari **29** portabitque
Aaron nomina filiorum Israhel in rationali iudicii super
pectus suum quando ingreditur sanctuarium memoriale
coram Domino in aeternum **30** pones autem in rationali
iudicii doctrinam et veritatem quae erunt in pectore

Aaron quando ingreditur coram Domino et gestabit
iudicium filiorum Israhel in pectore suo in conspectu
Domini semper **31** facies et tunicam superumeralis totam
hyacinthinam **32** in cuius medio supra erit capitium et
ora per gyrum eius textilis sicut fieri solet in extremis
vestium partibus ne facile rumpatur **33** deorsum vero
ad pedes eiusdem tunicae per circuitum quasi mala
punica facies ex hyacintho et purpura et cocco bis tincto
mixtis in medio tintinabulis **34** ita ut tintinabulum
sit aureum et malum rursumque tintinabulum aliud
aureum et malum punicum **35** et vestietur ea Aaron in
officio ministerii ut audiatur sonitus quando ingreditur
et egreditur sanctuarium in conspectu Domini et non
moriatur **36** facies et lamminam de auro purissimo in qua
sculpes opere celatoris Sanctum Domino **37** ligabisque
eam vitta hyacinthina et erit super tiaram **38** inminens
fronti pontificis portabitque Aaron iniquitates eorum
quae obtulerint et sanctificaverint filii Israhel in cunctis
muneribus et donariis suis erit autem lammina semper
in fronte eius ut placatus eis sit Dominus **39** stringesque
tunicam bysso et tiaram byssinam facies et balteum
opere plumarii **40** porro filiis Aaron tunicas lineas parabis
et balteos ac tiaras in gloriam et decorem **41** vestiesque
his omnibus Aaron fratrem tuum et filios eius cum
eo et cunctorum consecrabis manus sanctificabisque
illos ut sacerdotio fungantur mihi **42** facies et feminalia
linea ut operiant carnem turpitudinis suae a renibus
usque ad femina **43** et utentur eis Aaron et filii eius
quando ingredientur tabernaculum testimonii vel quando

adpropinquant ad altare ut ministrent in sanctuario ne
iniquitatis rei moriantur legitimum sempiternum erit
Aaron et semini eius post eum
29 sed et hoc facies ut mihi in sacerdotio consecrentur
tolle vitulum de armento et arietes duos inmaculatos
2 panesque azymos et crustula absque fermento quae
conspersa sint oleo lagana quoque azyma oleo lita de
simila triticea cuncta facies **3** et posita in canistro
offeres vitulum autem et duos arietes **4** et Aaron ac
filios eius adplicabis ad ostium tabernaculi testimonii
cumque laveris patrem cum filiis aqua **5** indues Aaron
vestimentis suis id est linea et tunica et superumerali
et rationali quod constringes balteo **6** et pones tiaram
in capite eius et lamminam sanctam super tiaram **7** et
oleum unctionis fundes super caput eius atque hoc ritu
consecrabitur **8** filios quoque illius adplicabis et indues
tunicis lineis cingesque balteo **9** Aaron scilicet et liberos
eius et inpones eis mitras eruntque sacerdotes mei in
religione perpetua postquam initiaveris manus eorum
10 adplicabis et vitulum coram tabernaculo testimonii
inponentque Aaron et filii eius manus super caput illius
11 et mactabis eum in conspectu Domini iuxta ostium
tabernaculi testimonii **12** sumptumque de sanguine
vituli pones super cornua altaris digito tuo reliquum
autem sanguinem fundes iuxta basim eius **13** sumes et
adipem totum qui operit intestina et reticulum iecoris
ac duos renes et adipem qui super eos est et offeres
incensum super altare **14** carnes vero vituli et corium et
fimum conbures foris extra castra eo quod pro peccato

sit **15** unum quoque arietum sumes super cuius caput
ponent Aaron et filii eius manus **16** quem cum mactaveris
tolles de sanguine eius et fundes circa altare **17** ipsum
autem arietem secabis in frusta lotaque intestina eius ac
pedes pones super concisas carnes et super caput illius
18 et offeres totum arietem in incensum super altare
oblatio est Domini odor suavissimus victimae Dei **19**
tolles quoque arietem alterum super cuius caput Aaron
et filii eius ponent manus **20** quem cum immolaveris
sumes de sanguine ipsius et pones super extremum
dextrae auriculae Aaron et filiorum eius et super pollices
manus eorum et pedis dextri fundesque sanguinem super
altare per circuitum **21** cumque tuleris de sanguine qui
est super altare et de oleo unctionis asperges Aaron et
vestes eius filios et vestimenta eorum consecratisque et
ipsis et vestibus **22** tolles adipem de ariete et caudam
et arvinam quae operit vitalia ac reticulum iecoris et
duos renes atque adipem qui super eos est armumque
dextrum eo quod sit aries consecrationum **23** tortam panis
unius crustulum conspersum oleo laganum de canistro
azymorum quod positum est in conspectu Domini **24**
ponesque omnia super manus Aaron et filiorum eius et
sanctificabis eos elevans coram Domino **25** suscipiesque
universa de manibus eorum et incendes super altare in
holocaustum odorem suavissimum in conspectu Domini
quia oblatio eius est **26** sumes quoque pectusculum
de ariete quo initiatus est Aaron sanctificabisque illud
elatum coram Domino et cedet in partem tuam **27**
sanctificabis et pectusculum consecratum et armum

quem de ariete separasti **28** quo initiatus est Aaron et
filii eius cedentque in partem Aaron et filiorum eius
iure perpetuo a filiis Israhel quia primitiva sunt et initia
de victimis eorum pacificis quae offerunt Domino **29**
vestem autem sanctam qua utitur Aaron habebunt filii
eius post eum ut unguantur in ea et consecrentur manus
eorum **30** septem diebus utetur illa qui pontifex pro
eo fuerit constitutus de filiis eius et qui ingredietur
tabernaculum testimonii ut ministret in sanctuario **31**
arietem autem consecrationum tolles et coques carnes
eius in loco sancto **32** quibus vescetur Aaron et filii eius
panes quoque qui sunt in canistro in vestibulo tabernaculi
testimonii comedent **33** ut sit placabile sacrificium
et sanctificentur offerentium manus alienigena non
vescetur ex eis quia sancti sunt **34** quod si remanserit de
carnibus consecratis sive de panibus usque mane conbures
reliquias igni non comedentur quia sanctificata sunt **35**
omnia quae praecepi tibi facies super Aaron et filiis eius
septem diebus consecrabis manus eorum **36** et vitulum
pro peccato offeres per singulos dies ad expiandum
mundabisque altare cum immolaris expiationis hostiam
et ungues illud in sanctificationem **37** septem diebus
expiabis altare et sanctificabis et erit sanctum sanctorum
omnis qui tetigerit illud sanctificabitur **38** hoc est quod
facies in altari agnos anniculos duos per singulos dies
iugiter **39** unum agnum mane et alterum vespere **40**
decimam partem similae conspersae oleo tunso quod
habeat mensuram quartam partem hin et vinum ad
libandum eiusdem mensurae in agno uno **41** alterum

vero agnum offeres ad vesperam iuxta ritum matutinae
oblationis et iuxta ea quae diximus in odorem suavitatis
42 sacrificium Domino oblatione perpetua in generationes
vestras ad ostium tabernaculi testimonii coram Domino
ubi constituam ut loquar ad te **43** ibique praecipiam
filiis Israhel et sanctificabitur altare in gloria mea **44**
sanctificabo et tabernaculum testimonii cum altari et
Aaron cum filiis eius ut sacerdotio fungantur mihi **45** et
habitabo in medio filiorum Israhel eroque eis Deus **46** et
scient quia ego Dominus Deus eorum qui eduxi eos de
terra Aegypti ut manerem inter illos ego Dominus Deus
ipsorum

30 facies quoque altare in adolendum thymiama de
lignis setthim **2** habens cubitum longitudinis et alterum
latitudinis id est quadrangulum et duos cubitos in
altitudine cornua ex ipso procedent **3** vestiesque illud
auro purissimo tam craticulam eius quam parietes per
circuitum et cornua faciesque ei coronam aureolam per
gyrum **4** et duos anulos aureos sub corona per singula
latera ut mittantur in eos vectes et altare portetur **5**
ipsos quoque vectes facies de lignis setthim et inaurabis
6 ponesque altare contra velum quod ante arcam pendet
testimonii coram propitiatorio quo tegitur testimonium
ubi loquar tibi **7** et adolebit incensum super eo Aaron
suave fraglans mane quando conponet lucernas incendet
illud **8** et quando conlocat eas ad vesperum uret thymiama
sempiternum coram Domino in generationes vestras **9**
non offeretis super eo thymiama conpositionis alterius
nec oblationem et victimam nec liba libabitis **10** et

deprecabitur Aaron super cornua eius semel per annum in
sanguine quod oblatum est pro peccato et placabit super
eo in generationibus vestris sanctum sanctorum erit
Domino **11** locutusque est Dominus ad Mosen dicens **12**
quando tuleris summam filiorum Israhel iuxta numerum
dabunt singuli pretium pro animabus suis Domino et
non erit plaga in eis cum fuerint recensiti **13** hoc autem
dabit omnis qui transit ad nomen dimidium sicli iuxta
mensuram templi siclus viginti obolos habet media pars
sicli offeretur Domino **14** qui habetur in numero a viginti
annis et supra dabit pretium **15** dives non addet ad
medium sicli et pauper nihil minuet **16** susceptamque
pecuniam quae conlata est a filiis Israhel trades in usus
tabernaculi testimonii ut sit monumentum eorum coram
Domino et propitietur animabus illorum **17** locutusque est
Dominus ad Mosen dicens **18** facies et labium aeneum cum
basi sua ad lavandum ponesque illud inter tabernaculum
testimonii et altare et missa aqua **19** lavabunt in eo Aaron
et filii eius manus suas ac pedes **20** quando ingressuri
sunt tabernaculum testimonii et quando accessuri ad
altare ut offerant in eo thymiama Domino **21** ne forte
moriantur legitimum sempiternum erit ipsi et semini eius
per successiones **22** locutusque est Dominus ad Mosen
23 dicens sume tibi aromata prima et zmyrnae electae
quingentos siclos et cinnamomi medium id est ducentos
quinquaginta calami similiter ducentos quinquaginta **24**
cassiae autem quingentos siclos in pondere sanctuarii olei
de olivetis mensuram hin **25** faciesque unctionis oleum
sanctum unguentum conpositum opere unguentarii

26 et ungues ex eo tabernaculum testimonii et arcam
testamenti 27 mensamque cum vasis suis candelabrum
et utensilia eius altaria thymiamatis 28 et holocausti et
universam supellectilem quae ad cultum eorum pertinent
29 sanctificabisque omnia et erunt sancta sanctorum
qui tetigerit ea sanctificabitur 30 Aaron et filios eius
ungues sanctificabisque eos ut sacerdotio fungantur
mihi 31 filiis quoque Israhel dices hoc oleum unctionis
sanctum erit mihi in generationes vestras 32 caro
hominis non unguetur ex eo et iuxta conpositionem
eius non facietis aliud quia sanctificatum est et sanctum
erit vobis 33 homo quicumque tale conposuerit et
dederit ex eo alieno exterminabitur de populo suo 34
dixitque Dominus ad Mosen sume tibi aromata stacten
et onycha galbanen boni odoris et tus lucidissimum
aequalis ponderis erunt omnia 35 faciesque thymiama
conpositum opere unguentarii mixtum diligenter et
purum et sanctificatione dignissimum 36 cumque in
tenuissimum pulverem universa contuderis pones ex
eo coram testimonio tabernaculi in quo loco apparebo
tibi sanctum sanctorum erit vobis thymiama 37 talem
conpositionem non facietis in usus vestros quia sanctum
est Domino 38 homo quicumque fecerit simile ut odore
illius perfruatur peribit de populis suis

31 locutusque est Dominus ad Mosen dicens 2 ecce
vocavi ex nomine Beselehel filium Uri filii Hur de tribu
Iuda 3 et implevi eum spiritu Dei sapientia intellegentia et
scientia in omni opere 4 ad excogitandum fabre quicquid
fieri potest ex auro et argento et aere 5 marmore et

gemmis et diversitate lignorum **6** dedique ei socium
Hooliab filium Achisamech de tribu Dan et in corde
omnis eruditi posui sapientiam ut faciant cuncta quae
praecepi tibi **7** tabernaculum foederis et arcam testimonii
et propitiatorium quod super eam est et cuncta vasa
tabernaculi **8** mensamque et vasa eius candelabrum
purissimum cum vasis suis et altaria thymiamatis **9**
et holocausti et omnia vasa eorum labium cum basi
sua **10** vestes sanctas in ministerio Aaron sacerdoti et
filiis eius ut fungantur officio suo in sacris **11** oleum
unctionis et thymiama aromatum in sanctuario omnia
quae praecepi tibi facient **12** et locutus est Dominus ad
Mosen dicens **13** loquere filiis Israhel et dices ad eos
videte ut sabbatum meum custodiatis quia signum est
inter me et vos in generationibus vestris ut sciatis quia
ego Dominus qui sanctifico vos **14** custodite sabbatum
sanctum est enim vobis qui polluerit illud morte morietur
qui fecerit in eo opus peribit anima illius de medio populi
sui **15** sex diebus facietis opus in die septimo sabbatum
est requies sancta Domino omnis qui fecerit opus in
hac die morietur **16** custodiant filii Israhel sabbatum
et celebrent illud in generationibus suis pactum est
sempiternum **17** inter me et filios Israhel signumque
perpetuum sex enim diebus fecit Dominus caelum et
terram et in septimo ab opere cessavit **18** dedit quoque
Mosi conpletis huiuscemodi sermonibus in monte Sinai
duas tabulas testimonii lapideas scriptas digito Dei

32 videns autem populus quod moram faceret
descendendi de monte Moses congregatus adversus

Aaron ait surge fac nobis deos qui nos praecedant Mosi
enim huic viro qui nos eduxit de terra Aegypti ignoramus
quid acciderit **2** dixitque ad eos Aaron tollite inaures
aureas de uxorum filiorumque et filiarum vestrarum
auribus et adferte ad me **3** fecit populus quae iusserat
deferens inaures ad Aaron **4** quas cum ille accepisset
formavit opere fusorio et fecit ex eis vitulum conflatilem
dixeruntque hii sunt dii tui Israhel qui te eduxerunt
de terra Aegypti **5** quod cum vidisset Aaron aedificavit
altare coram eo et praeconis voce clamavit dicens cras
sollemnitas Domini est **6** surgentesque mane obtulerunt
holocausta et hostias pacificas et sedit populus comedere
ac bibere et surrexerunt ludere **7** locutus est autem
Dominus ad Mosen vade descende peccavit populus tuus
quem eduxisti de terra Aegypti **8** recesserunt cito de via
quam ostendisti eis feceruntque sibi vitulum conflatilem
et adoraverunt atque immolantes ei hostias dixerunt isti
sunt dii tui Israhel qui te eduxerunt de terra Aegypti **9**
rursumque ait Dominus ad Mosen cerno quod populus
iste durae cervicis sit **10** dimitte me ut irascatur furor
meus contra eos et deleam eos faciamque te in gentem
magnam **11** Moses autem orabat Dominum Deum suum
dicens cur Domine irascitur furor tuus contra populum
tuum quem eduxisti de terra Aegypti in fortitudine magna
et in manu robusta **12** ne quaeso dicant Aegyptii callide
eduxit eos ut interficeret in montibus et deleret e terra
quiescat ira tua et esto placabilis super nequitia populi tui
13 recordare Abraham Isaac et Israhel servorum tuorum
quibus iurasti per temet ipsum dicens multiplicabo semen

vestrum sicut stellas caeli et universam terram hanc
de qua locutus sum dabo semini vestro et possidebitis
eam semper **14** placatusque est Dominus ne faceret
malum quod locutus fuerat adversus populum suum **15**
et reversus est Moses de monte portans duas tabulas
testimonii manu scriptas ex utraque parte **16** et factas
opere Dei scriptura quoque Dei erat sculpta in tabulis
17 audiens autem Iosue tumultum populi vociferantis
dixit ad Mosen ululatus pugnae auditur in castris **18**
qui respondit non est clamor adhortantium ad pugnam
neque vociferatio conpellentium ad fugam sed vocem
cantantium ego audio **19** cumque adpropinquasset ad
castra vidit vitulum et choros iratusque valde proiecit
de manu tabulas et confregit eas ad radices montis **20**
arripiensque vitulum quem fecerant conbusit et contrivit
usque ad pulverem quem sparsit in aqua et dedit ex
eo potum filiis Israhel **21** dixitque ad Aaron quid tibi
fecit hic populus ut induceres super eum peccatum
maximum **22** cui ille respondit ne indignetur dominus
meus tu enim nosti populum istum quod pronus sit ad
malum **23** dixerunt mihi fac nobis deos qui praecedant
nos huic enim Mosi qui nos eduxit de terra Aegypti
nescimus quid acciderit **24** quibus ego dixi quis vestrum
habet aurum tulerunt et dederunt mihi et proieci illud
in ignem egressusque est hic vitulus **25** videns ergo
Moses populum quod esset nudatus spoliaverat enim eum
Aaron propter ignominiam sordis et inter hostes nudum
constituerat **26** et stans in porta castrorum ait si quis est
Domini iungatur mihi congregatique sunt ad eum omnes

filii Levi **27** quibus ait haec dicit Dominus Deus Israhel
ponat vir gladium super femur suum ite et redite de
porta usque ad portam per medium castrorum et occidat
unusquisque fratrem et amicum et proximum suum **28**
fecerunt filii Levi iuxta sermonem Mosi cecideruntque
in die illo quasi tria milia hominum **29** et ait Moses
consecrastis manus vestras hodie Domino unusquisque
in filio et fratre suo ut detur vobis benedictio **30** facto
autem die altero locutus est Moses ad populum peccastis
peccatum maximum ascendam ad Dominum si quo modo
eum quivero deprecari pro scelere vestro **31** reversusque
ad Dominum ait obsecro peccavit populus iste peccatum
magnum feceruntque sibi deos aureos aut dimitte eis
hanc noxam **32** aut si non facis dele me de libro tuo
quem scripsisti **33** cui respondit Dominus qui peccaverit
mihi delebo eum de libro meo **34** tu autem vade et
duc populum istum quo locutus sum tibi angelus meus
praecedet te ego autem in die ultionis visitabo et hoc
peccatum eorum **35** percussit ergo Dominus populum pro
reatu vituli quem fecit Aaron

33 locutusque est Dominus ad Mosen vade ascende
de loco isto tu et populus tuus quem eduxisti de terra
Aegypti in terram quam iuravi Abraham Isaac et Iacob
dicens semini tuo dabo eam **2** et mittam praecursorem
tui angelum ut eiciam Chananeum et Amorreum et
Hettheum et Ferezeum et Eveum et Iebuseum **3** et
intres in terram fluentem lacte et melle non enim
ascendam tecum quia populus durae cervicis est ne
forte disperdam te in via **4** audiens populus sermonem

hunc pessimum luxit et nullus ex more indutus est cultu
suo **5** dixitque Dominus ad Mosen loquere filiis Israhel
populus durae cervicis es semel ascendam in medio
tui et delebo te iam nunc depone ornatum tuum ut
sciam quid faciam tibi **6** deposuerunt ergo filii Israhel
ornatum suum a monte Horeb **7** Moses quoque tollens
tabernaculum tetendit extra castra procul vocavitque
nomen eius tabernaculum foederis et omnis populus
qui habebat aliquam quaestionem egrediebatur ad
tabernaculum foederis extra castra **8** cumque egrederetur
Moses ad tabernaculum surgebat universa plebs et
stabat unusquisque in ostio papilionis sui aspiciebantque
tergum Mosi donec ingrederetur tentorium **9** ingresso
autem illo tabernaculum foederis descendebat columna
nubis et stabat ad ostium loquebaturque cum Mosi **10**
cernentibus universis quod columna nubis staret ad
ostium tabernaculi stabantque ipsi et adorabant per fores
tabernaculorum suorum **11** loquebatur autem Dominus
ad Mosen facie ad faciem sicut loqui solet homo ad
amicum suum cumque ille reverteretur in castra minister
eius Iosue filius Nun puer non recedebat de tabernaculo
12 dixit autem Moses ad Dominum praecipis ut educam
populum istum et non indicas mihi quem missurus es
mecum praesertim cum dixeris novi te ex nomine et
invenisti gratiam coram me **13** si ergo inveni gratiam in
conspectu tuo ostende mihi viam tuam ut sciam te et
inveniam gratiam ante oculos tuos respice populum tuum
gentem hanc **14** dixitque Dominus facies mea praecedet
te et requiem dabo tibi **15** et ait Moses si non tu ipse

praecedes ne educas nos de loco isto **16** in quo enim scire
poterimus ego et populus tuus invenisse nos gratiam in
conspectu tuo nisi ambulaveris nobiscum ut glorificemur
ab omnibus populis qui habitant super terram **17** dixit
autem Dominus ad Mosen et verbum istud quod locutus
es faciam invenisti enim gratiam coram me et te ipsum
novi ex nomine **18** qui ait ostende mihi gloriam tuam
19 respondit ego ostendam omne bonum tibi et vocabo
in nomine Domini coram te et miserebor cui voluero et
clemens ero in quem mihi placuerit **20** rursumque ait
non poteris videre faciem meam non enim videbit me
homo et vivet **21** et iterum ecce inquit est locus apud
me stabis super petram **22** cumque transibit gloria mea
ponam te in foramine petrae et protegam dextera mea
donec transeam **23** tollamque manum meam et videbis
posteriora mea faciem autem meam videre non poteris

34 ac deinceps praecide ait tibi duas tabulas lapideas
instar priorum et scribam super eas verba quae habuerunt
tabulae quas fregisti **2** esto paratus mane ut ascendas
statim in montem Sinai stabisque mecum super verticem
montis **3** nullus ascendat tecum nec videatur quispiam
per totum montem boves quoque et oves non pascantur
e contra **4** excidit ergo duas tabulas lapideas quales ante
fuerant et de nocte consurgens ascendit in montem Sinai
sicut ei praeceperat Dominus portans secum tabulas **5**
cumque descendisset Dominus per nubem stetit Moses
cum eo invocans nomen Domini **6** quo transeunte coram
eo ait Dominator Domine Deus misericors et clemens
patiens et multae miserationis ac verus **7** qui custodis

misericordiam in milia qui aufers iniquitatem et scelera
atque peccata nullusque apud te per se innocens est qui
reddis iniquitatem patrum in filiis ac nepotibus in tertiam
et quartam progeniem **8** festinusque Moses curvatus est
pronus in terram et adorans **9** ait si inveni gratiam in
conspectu tuo Domine obsecro ut gradiaris nobiscum
populus enim durae cervicis est et auferas iniquitates
nostras atque peccata nosque possideas **10** respondit
Dominus ego inibo pactum videntibus cunctis signa
faciam quae numquam sunt visa super terram nec in ullis
gentibus ut cernat populus in cuius es medio opus Domini
terribile quod facturus sum **11** observa cuncta quae hodie
mando tibi ego ipse eiciam ante faciem tuam Amorreum
et Chananeum et Hettheum Ferezeum quoque et Eveum
et Iebuseum **12** cave ne umquam cum habitatoribus
terrae illius iungas amicitias quae tibi sint in ruinam
13 sed aras eorum destrue confringe statuas lucosque
succide **14** noli adorare deum alienum Dominus Zelotes
nomen eius Deus est aemulator **15** ne ineas pactum cum
hominibus illarum regionum ne cum fornicati fuerint
cum diis suis et adoraverint simulacra eorum vocet te
quispiam ut comedas de immolatis **16** nec uxorem de
filiabus eorum accipies filiis tuis ne postquam ipsae
fuerint fornicatae fornicari faciant et filios tuos in deos
suos **17** deos conflatiles non facies tibi **18** sollemnitatem
azymorum custodies septem diebus vesceris azymis sicut
praecepi tibi in tempore mensis novorum mense enim
verni temporis egressus es de Aegypto **19** omne quod
aperit vulvam generis masculini meum erit de cunctis

animantibus tam de bubus quam de ovibus meum erit **20**
primogenitum asini redimes ove sin autem nec pretium
pro eo dederis occidetur primogenitum filiorum tuorum
redimes nec apparebis in conspectu meo vacuus **21** sex
diebus operaberis die septimo cessabis arare et metere
22 sollemnitatem ebdomadarum facies tibi in primitiis
frugum messis tuae triticeae et sollemnitatem quando
redeunte anni tempore cuncta conduntur **23** tribus
temporibus anni apparebit omne masculinum tuum in
conspectu omnipotentis Domini Dei Israhel **24** cum enim
tulero gentes a facie tua et dilatavero terminos tuos
nullus insidiabitur terrae tuae ascendente te et apparente
in conspectu Domini Dei tui ter in anno **25** non immolabis
super fermento sanguinem hostiae meae neque residebit
mane de victima sollemnitatis phase **26** primitias frugum
terrae tuae offeres in domum Domini Dei tui non coques
hedum in lacte matris suae **27** dixitque Dominus ad Mosen
scribe tibi verba haec quibus et tecum et cum Israhel
pepigi foedus **28** fecit ergo ibi cum Domino quadraginta
dies et quadraginta noctes panem non comedit et aquam
non bibit et scripsit in tabulis verba foederis decem
29 cumque descenderet Moses de monte Sinai tenebat
duas tabulas testimonii et ignorabat quod cornuta esset
facies sua ex consortio sermonis Dei **30** videntes autem
Aaron et filii Israhel cornutam Mosi faciem timuerunt
prope accedere **31** vocatique ab eo reversi sunt tam
Aaron quam principes synagogae et postquam locutus
est **32** venerunt ad eum etiam omnes filii Israhel quibus
praecepit cuncta quae audierat a Domino in monte Sinai

33 impletisque sermonibus posuit velamen super faciem
suam 34 quod ingressus ad Dominum et loquens cum
eo auferebat donec exiret et tunc loquebatur ad filios
Israhel omnia quae sibi fuerant imperata 35 qui videbant
faciem egredientis Mosi esse cornutam sed operiebat
rursus ille faciem suam si quando loquebatur ad eos

35 igitur congregata omni turba filiorum Israhel dixit
ad eos haec sunt quae iussit Dominus fieri 2 sex diebus
facietis opus septimus dies erit vobis sanctus sabbatum
et requies Domini qui fecerit opus in eo occidetur 3
non succendetis ignem in omnibus habitaculis vestris
per diem sabbati 4 et ait Moses ad omnem catervam
filiorum Israhel iste est sermo quem praecepit Dominus
dicens 5 separate apud vos primitias Domino omnis
voluntarius et proni animi offerat eas Domino aurum et
argentum et aes 6 hyacinthum purpuram coccumque bis
tinctum et byssum pilos caprarum 7 et pelles arietum
rubricatas et ianthinas 8 ligna setthim 9 et oleum ad
luminaria concinnanda et ut conficiatur unguentum et
thymiama suavissimum 10 lapides onychinos et gemmas
ad ornatum superumeralis et rationalis 11 quisquis
vestrum est sapiens veniat et faciat quod Dominus
imperavit 12 tabernaculum scilicet et tectum eius atque
operimentum anulos et tabulata cum vectibus paxillos
et bases 13 arcam et vectes propitiatorium et velum
quod ante illud oppanditur 14 mensam cum vectibus
et vasis et propositionis panibus 15 candelabrum ad
luminaria sustentanda vasa illius et lucernas et oleum
ad nutrimenta ignium 16 altare thymiamatis et vectes

oleum unctionis et thymiama ex aromatibus tentorium
ad ostium tabernaculi **17** altare holocausti et craticulam
eius aeneam cum vectibus et vasis suis labrum et basim
eius **18** cortinas atrii cum columnis et basibus tentorium
in foribus vestibuli **19** paxillos tabernaculi et atrii
cum funiculis suis **20** vestimenta quorum usus est in
ministerio sanctuarii vestes Aaron pontificis ac filiorum
eius ut sacerdotio fungantur mihi **21** egressaque omnis
multitudo filiorum Israhel de conspectu Mosi **22** obtulit
mente promptissima atque devota primitias Domino
ad faciendum opus tabernaculi testimonii quicquid
in cultum et ad vestes sanctas necessarium erat **23**
viri cum mulieribus praebuerunt armillas et inaures
anulos et dextralia omne vas aureum in donaria Domini
separatum est **24** si quis habuit hyacinthum purpuram
coccumque bis tinctum byssum et pilos caprarum pelles
arietum rubricatas et ianthinas **25** argenti et aeris
metalla obtulerunt Domino lignaque setthim in varios
usus **26** sed et mulieres doctae dederunt quae neverant
hyacinthum purpuram et vermiculum ac byssum **27**
et pilos caprarum sponte propria cuncta tribuentes **28**
principes vero obtulerunt lapides onychinos et gemmas
ad superumerale et rationale **29** aromataque et oleum ad
luminaria concinnanda et ad praeparandum unguentum
ac thymiama odoris suavissimi conponendum **30** omnes
viri et mulieres mente devota obtulerunt donaria ut
fierent opera quae iusserat Dominus per manum Mosi
cuncti filii Israhel voluntaria Domino dedicaverunt **31**
dixitque Moses ad filios Israhel ecce vocavit Dominus ex

nomine Beselehel filium Uri filii Hur de tribu Iuda **32**
implevitque eum spiritu Dei sapientiae et intellegentiae et
scientiae omni doctrina **33** ad excogitandum et faciendum
opus in auro et argento et aere sculpendisque lapidibus
et opere carpentario quicquid fabre adinveniri potest **34**
dedit in corde eius Hooliab quoque filium Achisamech de
tribu Dan **35** ambos erudivit sapientia ut faciant opera
abietarii polymitarii ac plumarii de hyacintho et purpura
coccoque bis tincto et bysso et texant omnia ac nova
quaeque repperiant

36 fecit ergo Beselehel et Hooliab et omnis vir sapiens
quibus dedit Dominus sapientiam et intellectum ut
scirent fabre operari quae in usus sanctuarii necessaria
sunt et quae praecepit Dominus **2** cumque vocasset
eos Moses et omnem eruditum virum cui dederat Deus
sapientiam et qui sponte sua obtulerant se ad faciendum
opus **3** tradidit eis universa donaria filiorum Israhel qui
cum instarent operi cotidie mane vota populus offerebat
4 unde artifices venire conpulsi **5** dixerunt Mosi plus
offert populus quam necessarium est **6** iussit ergo Moses
praeconis voce cantari nec vir nec mulier quicquam
ultra offerat in opere sanctuarii sicque cessatum est a
muneribus offerendis **7** eo quod oblata sufficerent et
superabundarent **8** feceruntque omnes corde sapientes
ad explendum opus tabernaculi cortinas decem de bysso
retorta et hyacintho et purpura coccoque bis tincto
opere vario et arte polymita **9** quarum una habebat in
longitudine viginti octo cubitos et in latitudine quattuor
una mensura erat omnium cortinarum **10** coniunxitque

cortinas quinque alteram alteri et alias quinque sibi
invicem copulavit **11** fecit et ansas hyacinthinas in
ora cortinae unius ex utroque latere et in ora cortinae
alterius similiter **12** ut contra se invicem venirent ansae
et mutuo iungerentur **13** unde et quinquaginta fudit
circulos aureos qui morderent cortinarum ansas et fieret
unum tabernaculum **14** fecit et saga undecim de pilis
caprarum ad operiendum tectum tabernaculi **15** unum
sagum habebat in longitudine cubitos triginta et in
latitudine cubitos quattuor unius mensurae erant omnia
saga **16** quorum quinque iunxit seorsum et sex alia
separatim **17** fecitque ansas quinquaginta in ora sagi
unius et quinquaginta in ora sagi alterius ut sibi invicem
iungerentur **18** et fibulas aeneas quinquaginta quibus
necteretur tectum et unum pallium ex omnibus sagis
fieret **19** fecit et opertorium tabernaculi de pellibus
arietum rubricatis aliudque desuper velamentum de
pellibus ianthinis **20** fecit et tabulas tabernaculi de lignis
setthim stantes **21** decem cubitorum erat longitudo
tabulae unius et unum ac semis cubitum latitudo retinebat
22 binae incastraturae erant per singulas tabulas ut altera
alteri iungeretur sic fecit in omnibus tabulis tabernaculi
23 e quibus viginti ad plagam meridianam erant contra
austrum **24** cum quadraginta basibus argenteis duae bases
sub una tabula ponebantur ex utraque angulorum parte
ubi incastraturae laterum in angulis terminantur **25** ad
plagam quoque tabernaculi quae respicit ad aquilonem
fecit viginti tabulas **26** cum quadraginta argenteis basibus
duas bases per singulas tabulas **27** contra occidentem

vero id est ad eam partem tabernaculi quae mare respicit
fecit sex tabulas **28** et duas alias per singulos angulos
tabernaculi retro **29** quae iunctae erant deorsum usque
sursum et in unam conpagem pariter ferebantur ita
fecit ex utraque parte per angulos **30** ut octo essent
simul tabulae et haberent bases argenteas sedecim binas
scilicet bases sub singulis tabulis **31** fecit et vectes de
lignis setthim quinque ad continendas tabulas unius
lateris tabernaculi **32** et quinque alios ad alterius lateris
tabulas coaptandas et extra hos quinque alios vectes ad
occidentalem plagam tabernaculi contra mare **33** fecit
quoque vectem alium qui per medias tabulas ab angulo
usque ad angulum perveniret **34** ipsa autem tabulata
deauravit et circulos eorum fecit aureos per quos vectes
induci possint quos et ipsos aureis lamminis operuit
35 fecit et velum de hyacintho purpura vermiculo ac
bysso retorta opere polymitario varium atque distinctum
36 et quattuor columnas de lignis setthim quas cum
capitibus deauravit fusis basibus earum argenteis **37**
fecit et tentorium in introitu tabernaculi ex hyacintho
purpura vermiculo byssoque retorta opere plumarii **38** et
columnas quinque cum capitibus suis quas operuit auro
basesque earum fudit aeneas

37 fecit autem Beselehel et arcam de lignis setthim
habentem duos semis cubitos in longitudinem et cubitum
ac semissem in latitudinem altitudo quoque uno cubito
fuit et dimidio vestivitque eam auro purissimo intus
ac foris **2** et fecit illi coronam auream per gyrum **3**
conflans quattuor anulos aureos per quattuor angulos

eius duos anulos in latere uno et duos in altero **4** vectes
quoque fecit de lignis setthim quos vestivit auro **5** et
quos misit in anulos qui erant in lateribus arcae ad
portandum eam **6** fecit et propitiatorium id est oraculum
de auro mundissimo duorum cubitorum et dimidio in
longitudine et cubito ac semisse in latitudine **7** duos
etiam cherubin ex auro ductili quos posuit ex utraque
parte propitiatorii **8** cherub unum in summitate huius
partis et cherub alterum in summitate partis alterius
duos cherubin in singulis summitatibus propitiatorii **9**
extendentes alas et tegentes propitiatorium seque mutuo
et illud respectantes **10** fecit et mensam de lignis setthim
in longitudine duorum cubitorum et in latitudine unius
cubiti quae habebat in altitudine cubitum ac semissem
11 circumdeditque eam auro mundissimo et fecit illi
labium aureum per gyrum **12** ipsique labio coronam
interrasilem quattuor digitorum et super eandem alteram
coronam auream **13** fudit et quattuor circulos aureos quos
posuit in quattuor angulis per singulos pedes mensae **14**
contra coronam misitque in eos vectes ut possit mensa
portari **15** ipsos quoque vectes fecit de lignis setthim et
circumdedit eos auro **16** et vasa ad diversos usus mensae
acetabula fialas cyatos et turibula ex auro puro in quibus
offerenda sunt liba **17** fecit et candelabrum ductile de
auro mundissimo de cuius vecte calami scyphi spherulae
ac lilia procedebant **18** sex in utroque latere tres calami
ex parte una et tres ex altera **19** tres scyphi in nucis
modum per calamos singulos spherulaeque simul et lilia
et tres scyphi instar nucis in calamo altero spherulaeque

simul et lilia aequum erat opus sex calamorum qui
procedebant de stipite candelabri **20** in ipso autem vecte
erant quattuor scyphi in nucis modum spherulaeque
per singulos et lilia **21** et spherae sub duobus calamis
per loca tria qui simul sex fiunt calami procedentes de
vecte uno **22** et spherae igitur et calami ex ipso erant
universa ductilia de auro purissimo **23** fecit et lucernas
septem cum emunctoriis suis et vasa ubi quae emuncta
sunt extinguuntur de auro mundissimo **24** talentum auri
adpendebat candelabrum cum omnibus vasis suis **25**
fecit et altare thymiamatis de lignis setthim habens per
quadrum singulos cubitos et in altitudine duos e cuius
angulis procedebant cornua **26** vestivitque illud auro
purissimo cum craticula ac parietibus et cornibus **27**
fecitque ei coronam aureolam per gyrum et duos anulos
aureos sub corona per singula latera ut mittantur in eos
vectes et possit altare portari **28** ipsos autem vectes fecit
de lignis setthim et operuit lamminis aureis **29** conposuit
et oleum ad sanctificationis unguentum et thymiama de
aromatibus mundissimis opere pigmentarii

38 fecit et altare holocausti de lignis setthim quinque
cubitorum per quadrum et trium in altitudine **2** cuius
cornua de angulis procedebant operuitque illud aeneis
lamminis **3** et in usus eius paravit ex aere vasa diversa
lebetas forcipes fuscinulas uncinos et ignium receptacula
4 craticulamque eius in modum retis fecit aeneam et
subter eam in altaris medio arulam **5** fusis quattuor
anulis per totidem retiaculi summitates ad inmittendos
vectes ad portandum **6** quos et ipsos fecit de lignis

setthim et operuit lamminis aeneis **7** induxitque in
circulos qui in altaris lateribus eminebant ipsum autem
altare non erat solidum sed cavum ex tabulis et intus
vacuum **8** fecit et labrum aeneum cum base sua de
speculis mulierum quae excubabant in ostio tabernaculi
9 et atrium in cuius australi plaga erant tentoria de
bysso retorta cubitorum centum **10** columnae aeneae
viginti cum basibus suis capita columnarum et tota operis
celatura argentea **11** aeque ad septentrionalis plagam
tentoria columnae basesque et capita columnarum
eiusdem et mensurae et operis ac metalli erant **12** in
ea vero plaga quae occidentem respicit fuere tentoria
cubitorum quinquaginta columnae decem cum basibus
suis aeneae et capita columnarum celata argentea **13**
porro contra orientem quinquaginta cubitorum paravit
tentoria **14** e quibus quindecim cubitos columnarum
trium cum basibus suis unum tenebat latus **15** et in
parte altera quia utraque introitum tabernaculi facit
quindecim aeque cubitorum erant tentoria columnae
tres et bases totidem **16** cuncta atrii tentoria byssus
torta texuerat **17** bases columnarum fuere aeneae capita
autem earum cum celaturis suis argentea sed et ipsas
columnas atrii vestivit argento **18** et in introitu eius
opere plumario fecit tentorium ex hyacintho purpura
vermiculo ac bysso retorta quod habebat viginti cubitos
in longitudine altitudo vero quinque cubitorum erat
iuxta mensuram quam cuncta atrii habebant tentoria **19**
columnae autem ingressus fuere quattuor cum basibus
aeneis capitaque earum et celaturae argenteae **20** paxillos

quoque tabernaculi et atrii per gyrum fecit aeneos
21 haec sunt instrumenta tabernaculi testimonii quae
numerata sunt iuxta praeceptum Mosi in caerimonias
Levitarum per manum Ithamar filii Aaron sacerdotis **22**
quas Beselehel filius Uri filii Hur de tribu Iuda Domino
per Mosen iubente conpleverat **23** iuncto sibi socio
Hooliab filio Achisamech de tribu Dan qui et ipse artifex
lignorum egregius fuit et polymitarius atque plumarius
ex hyacintho purpura vermiculo et bysso **24** omne aurum
quod expensum est in opere sanctuarii et quod oblatum in
donariis viginti novem talentorum fuit et septingentorum
triginta siclorum ad mensuram sanctuarii **25** oblatum
est autem ab his qui transierant ad numerum a viginti
annis et supra de sescentis tribus milibus et quingentis
quinquaginta armatorum **26** fuerunt praeterea centum
talenta argenti e quibus conflatae sunt bases sanctuarii et
introitus ubi velum pendet **27** centum bases factae sunt
de talentis centum singulis talentis per bases singulas
supputatis **28** de mille autem septingentis et septuaginta
quinque fecit capita columnarum quas et ipsas vestivit
argento **29** aeris quoque oblata sunt talenta septuaginta
duo milia et quadringenti supra sicli **30** ex quibus fusae
sunt bases in introitu tabernaculi testimonii et altare
aeneum cum craticula sua omniaque vasa quae ad usum
eius pertinent **31** et bases atrii tam in circuitu quam in
ingressu eius et paxilli tabernaculi atque atrii per gyrum

39 de hyacintho vero et purpura vermiculo ac bysso
fecit vestes quibus indueretur Aaron quando ministrabat
in sanctis sicut praecepit Dominus Mosi **2** fecit igitur

superumerale de auro hyacintho et purpura coccoque bis
tincto et bysso retorta **3** opere polymitario inciditque
bratteas aureas et extenuavit in fila ut possint torqueri
cum priorum colorum subtemine **4** duasque oras sibi
invicem copulatas in utroque latere summitatum **5** et
balteum ex hisdem coloribus sicut praeceperat Dominus
Mosi **6** paravit et duos lapides onychinos adstrictos
et inclusos auro et sculptos arte gemmaria nominibus
filiorum Israhel **7** posuitque eos in lateribus superumeralis
in monumentum filiorum Israhel sicut praeceperat
Dominus Mosi **8** fecit et rationale opere polymito
iuxta opus superumeralis ex auro hyacintho purpura
coccoque bis tincto et bysso retorta **9** quadrangulum
duplex mensurae palmi **10** et posuit in eo gemmarum
ordines quattuor in primo versu erat sardius topazius
zmaragdus **11** in secundo carbunculus sapphyrus iaspis
12 in tertio ligyrius achates amethistus **13** in quarto
chrysolitus onychinus berillus circumdati et inclusi
auro per ordines suos **14** ipsique lapides duodecim
sculpti erant nominibus duodecim tribuum Israhel singuli
per nomina singulorum **15** fecerunt in rationali et
catenulas sibi invicem coherentes de auro purissimo
16 et duos uncinos totidemque anulos aureos porro
anulos posuerunt in utroque latere rationalis **17** e quibus
penderent duae catenae aureae quas inseruerunt uncinis
qui in superumeralis angulis eminebant **18** haec et
ante et retro ita conveniebant sibi ut superumerale et
rationale mutuo necterentur **19** stricta ad balteum et
anulis fortius copulata quos iungebat vitta hyacinthina ne

laxe fluerent et a se invicem moverentur sicut praecepit
Dominus Mosi **20** fecerunt quoque tunicam superumeralis
totam hyacinthinam **21** et capitium in superiori parte
contra medium oramque per gyrum capitii textilem
22 deorsum autem ad pedes mala punica ex hyacintho
purpura vermiculo ac bysso retorta **23** et tintinabula de
auro mundissimo quae posuerunt inter mala granata
in extrema parte tunicae per gyrum **24** tintinabulum
aureum et malum punicum quibus ornatus incedebat
pontifex quando ministerio fungebatur sicut praecepit
Dominus Mosi **25** fecerunt et tunicas byssinas opere
textili Aaron et filiis eius **26** et mitras cum coronulis suis
ex bysso **27** feminalia quoque linea byssina **28** cingulum
vero de bysso retorta hyacintho purpura ac vermiculo
distinctum arte plumaria sicut praecepit Dominus Mosi
29 fecerunt et lamminam sacrae venerationis de auro
purissimo scripseruntque in ea opere gemmario Sanctum
Domini **30** et strinxerunt eam cum mitra vitta hyacinthina
sicut praecepit Dominus Mosi **31** perfectum est igitur
omne opus tabernaculi et tecti testimonii feceruntque
filii Israhel cuncta quae praeceperat Dominus Mosi **32**
et obtulerunt tabernaculum et tectum et universam
supellectilem anulos tabulas vectes columnas ac bases
33 opertorium de pellibus arietum rubricatis et aliud
operimentum de ianthinis pellibus **34** velum arcam vectes
propitiatorium **35** mensam cum vasis et propositionis
panibus **36** candelabrum lucernas et utensilia eorum
cum oleo **37** altare aureum et unguentum thymiama
ex aromatibus **38** et tentorium in introitu tabernaculi

39 altare aeneum retiaculum vectes et vasa eius omnia
labrum cum basi sua tentoria atrii et columnas cum
basibus suis 40 tentorium in introitu atrii funiculosque
illius et paxillos nihil ex vasis defuit quae in ministerium
tabernaculi et in tectum foederis iussa sunt fieri 41
vestes quoque quibus sacerdotes utuntur in sanctuario
Aaron scilicet et filii eius 42 obtulerunt filii Israhel sicut
praeceperat Dominus 43 quae postquam Moses cuncta
vidit expleta benedixit eis

40 locutusque est Dominus ad Mosen dicens 2 mense
primo die prima mensis eriges tabernaculum testimonii
3 et pones in eo arcam dimittesque ante illam velum 4
et inlata mensa pones super eam quae rite praecepta
sunt candelabrum stabit cum lucernis suis 5 et altare
aureum in quo adoletur incensum coram arca testimonii
tentorium in introitu tabernaculi pones 6 et ante illud
altare holocausti 7 labrum inter altare et tabernaculum
quod implebis aqua 8 circumdabisque atrium tentoriis
et ingressum eius 9 et adsumpto unctionis oleo ungues
tabernaculum cum vasis suis ut sanctificentur 10 altare
holocausti et omnia vasa eius 11 labrum cum basi sua
omnia unctionis oleo consecrabis ut sint sancta sanctorum
12 adplicabisque Aaron et filios eius ad fores tabernaculi
testimonii et lotos aqua 15 indues sanctis vestibus ut
ministrent mihi et unctio eorum in sacerdotium proficiat
sempiternum 16 fecitque Moses omnia quae praeceperat
Dominus 17 igitur mense primo anni secundi in prima
die mensis conlocatum est tabernaculum 18 erexitque
illud Moses et posuit tabulas ac bases et vectes statuitque

columnas **19** et expandit tectum super tabernaculum
inposito desuper operimento sicut Dominus imperarat
20 posuit et testimonium in arca subditis infra vectibus
et oraculum desuper **21** cumque intulisset arcam in
tabernaculum adpendit ante eam velum ut expleret
Domini iussionem **22** posuit et mensam in tabernaculo
testimonii ad plagam septentrionalem extra velum **23**
ordinatis coram propositionis panibus sicut praeceperat
Dominus Mosi **24** posuit et candelabrum in tabernaculum
testimonii e regione mensae in parte australi **25** locatis
per ordinem lucernis iuxta praeceptum Domini **26**
posuit et altare aureum sub tecto testimonii contra
velum **27** et adolevit super eo incensum aromatum sicut
iusserat Dominus **28** posuit et tentorium in introitu
tabernaculi **29** et altare holocausti in vestibulo testimonii
offerens in eo holocaustum et sacrificia ut Dominus
imperarat **30** labrum quoque statuit inter tabernaculum
testimonii et altare implens illud aqua **31** laveruntque
Moses et Aaron ac filii eius manus suas et pedes **32**
cum ingrederentur tectum foederis et accederent ad
altare sicut praeceperat Dominus **33** erexit et atrium
per gyrum tabernaculi et altaris ducto in introitu eius
tentorio postquam cuncta perfecta sunt **34** operuit
nubes tabernaculum testimonii et gloria Domini implevit
illud **35** nec poterat Moses ingredi tectum foederis nube
operiente omnia et maiestate Domini coruscante quia
cuncta nubes operuerat **36** si quando nubes tabernaculum
deserebat proficiscebantur filii Israhel per turmas suas
37 si pendebat desuper manebant in eodem loco **38** nubes

quippe Domini incubabat per diem tabernaculo et ignis in nocte videntibus populis Israhel per cunctas mansiones suas

Leviticus

1 vocavit autem Mosen et locutus est ei Dominus de
tabernaculo testimonii dicens **2** loquere filiis Israhel
et dices ad eos homo qui obtulerit ex vobis hostiam
Domino de pecoribus id est de bubus et ovibus offerens
victimas **3** si holocaustum fuerit eius oblatio ac de
armento masculum inmaculatum offeret ad ostium
tabernaculi testimonii ad placandum sibi Dominum **4**
ponetque manus super caput hostiae et acceptabilis erit
atque in expiationem eius proficiens **5** immolabitque
vitulum coram Domino et offerent filii Aaron sacerdotes
sanguinem eius fundentes super altaris circuitum quod
est ante ostium tabernaculi **6** detractaque pelle hostiae
artus in frusta concident **7** et subicient in altari ignem
strue lignorum ante conposita **8** et membra quae
caesa sunt desuper ordinantes caput videlicet et cuncta
quae adherent iecori **9** intestinis et pedibus lotis aqua
adolebitque ea sacerdos super altare in holocaustum et
suavem odorem Domino **10** quod si de pecoribus oblatio
est de ovibus sive de capris holocaustum anniculum et
absque macula offeret **11** immolabitque ad latus altaris
quod respicit ad aquilonem coram Domino sanguinem
vero illius fundent super altare filii Aaron per circuitum
12 dividentque membra caput et omnia quae adherent
iecori et inponent super ligna quibus subiciendus est ignis
13 intestina vero et pedes lavabunt aqua et oblata omnia
adolebit sacerdos super altare in holocaustum et odorem
suavissimum Domino **14** sin autem de avibus holocausti
oblatio fuerit Domino de turturibus et pullis columbae **15**

offeret eam sacerdos ad altare et retorto ad collum capite
ac rupto vulneris loco decurrere faciet sanguinem super
crepidinem altaris **16** vesiculam vero gutturis et plumas
proiciet propter altare ad orientalem plagam in loco in
quo cineres effundi solent **17** confringetque ascellas eius
et non secabit nec ferro dividet eam et adolebit super
altare lignis igne subposito holocaustum est et oblatio
suavissimi odoris Domino

2 anima cum obtulerit oblationem sacrificii Domino
simila erit eius oblatio fundetque super eam oleum et
ponet tus **2** ac deferet ad filios Aaron sacerdotes quorum
unus tollet pugillum plenum similae et olei ac totum tus
et ponet memoriale super altare in odorem suavissimum
Domino **3** quod autem reliquum fuerit de sacrificio erit
Aaron et filiorum eius sanctum sanctorum de oblationibus
Domini **4** cum autem obtuleris sacrificium coctum
in clibano de simila panes scilicet absque fermento
conspersos oleo et lagana azyma oleo lita **5** si oblatio tua
fuerit de sartagine similae conspersae oleo et absque
fermento **6** divides eam minutatim et fundes supra oleum
7 sin autem de craticula sacrificium aeque simila oleo
conspergetur **8** quam offeres Domino tradens manibus
sacerdotis **9** qui cum obtulerit eam tollet memoriale de
sacrificio et adolebit super altare in odorem suavitatis
Domino **10** quicquid autem reliquum est erit Aaron
et filiorum eius sanctum sanctorum de oblationibus
Domini **11** omnis oblatio quae offertur Domino absque
fermento fiet nec quicquam fermenti ac mellis adolebitur
in sacrificio Domini **12** primitias tantum eorum offeretis

et munera super altare vero non ponentur in odorem
suavitatis **13** quicquid obtuleris sacrificii sale condies
nec auferes sal foederis Dei tui de sacrificio tuo in
omni oblatione offeres sal **14** sin autem obtuleris munus
primarum frugum tuarum Domino de spicis adhuc
virentibus torres eas igni et confringes in morem farris
et sic offeres primitias tuas Domino **15** fundens supra
oleum et tus inponens quia oblatio Domini est **16** de qua
adolebit sacerdos in memoriam muneris partem farris
fracti et olei ac totum tus

3 quod si hostia pacificorum fuerit eius oblatio et de bubus
voluerit offerre marem sive feminam inmaculata offeret
coram Domino **2** ponetque manum super caput victimae
suae quae immolabitur in introitu tabernaculi fundentque
filii Aaron sacerdotes sanguinem per circuitum altaris
3 et offerent de hostia pacificorum in oblationem
Domini adipem qui operit vitalia et quicquid pinguedinis
intrinsecus est **4** duos renes cum adipe quo teguntur
ilia et reticulum iecoris cum renunculis **5** adolebuntque
ea super altare in holocaustum lignis igne subposito in
oblationem suavissimi odoris Domino **6** si vero de ovibus
fuerit eius oblatio et pacificorum hostia sive masculum
sive feminam obtulerit inmaculata erunt **7** si agnum
obtulerit coram Domino **8** ponet manum super caput
victimae suae quae immolabitur in vestibulo tabernaculi
testimonii fundentque filii Aaron sanguinem eius per
altaris circuitum **9** et offerent de pacificorum hostia
sacrificium Domino adipem et caudam totam **10** cum
renibus et pinguedinem quae operit ventrem atque

universa vitalia et utrumque renunculum cum adipe qui
est iuxta ilia reticulumque iecoris cum renunculis **11**
et adolebit ea sacerdos super altare in pabulum ignis
et oblationis Domini **12** si capra fuerit eius oblatio et
obtulerit eam Domino **13** ponet manum suam super
caput eius immolabitque eam in introitu tabernaculi
testimonii et fundent filii Aaron sanguinem eius per
altaris circuitum **14** tollentque ex ea in pastum ignis
dominici adipem qui operit ventrem et qui tegit universa
vitalia **15** duos renunculos cum reticulo qui est super
eos iuxta ilia et arvinam iecoris cum renunculis **16**
adolebitque ea sacerdos super altare in alimoniam ignis
et suavissimi odoris omnis adeps Domini erit **17** iure
perpetuo in generationibus et cunctis habitaculis vestris
nec adipes nec sanguinem omnino comedetis

4 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2** loquere
filiis Israhel anima cum peccaverit per ignorantiam et de
universis mandatis Domini quae praecepit ut non fierent
quippiam fecerit **3** si sacerdos qui est unctus peccaverit
delinquere faciens populum offeret pro peccato suo
vitulum inmaculatum Domino **4** et adducet illum ad
ostium tabernaculi testimonii coram Domino ponetque
manum super caput eius et immolabit eum Domino
5 hauriet quoque de sanguine vituli inferens illud in
tabernaculum testimonii **6** cumque intinxerit digitum in
sanguinem asperget eo septies coram Domino contra
velum sanctuarii **7** ponetque de eodem sanguine super
cornua altaris thymiamatis gratissimi Domino quod
est in tabernaculo testimonii omnem autem reliquum

sanguinem fundet in basim altaris holocausti in introitu
tabernaculi **8** et adipem vituli auferet pro peccato tam
eum qui operit vitalia quam omnia quae intrinsecus
sunt **9** duos renunculos et reticulum quod est super
eos iuxta ilia et adipem iecoris cum renunculis **10** sicut
aufertur de vitulo hostiae pacificorum et adolebit ea
super altare holocausti **11** pellem vero et omnes carnes
cum capite et pedibus et intestinis et fimo **12** et reliquo
corpore efferet extra castra in locum mundum ubi cineres
effundi solent incendetque ea super lignorum struem
quae in loco effusorum cinerum cremabuntur **13** quod
si omnis turba Israhel ignoraverit et per inperitiam
fecerit quod contra mandatum Domini est **14** et postea
intellexerit peccatum suum offeret vitulum pro peccato
adducetque eum ad ostium tabernaculi **15** et ponent
seniores populi manus super caput eius coram Domino
immolatoque vitulo in conspectu Domini **16** inferet
sacerdos qui unctus est de sanguine eius in tabernaculum
testimonii **17** tincto digito aspergens septies contra
velum **18** ponetque de eodem sanguine in cornibus
altaris quod est coram Domino in tabernaculo testimonii
reliquum autem sanguinem fundet iuxta basim altaris
holocaustorum quod est in ostio tabernaculi testimonii
19 omnemque eius adipem tollet et adolebit super altare
20 sic faciens et de hoc vitulo quomodo fecit et prius et
rogante pro eis sacerdote propitius erit Dominus **21** ipsum
autem vitulum efferet extra castra atque conburet sicut
et priorem vitulum quia pro peccato est multitudinis
22 si peccaverit princeps et fecerit unum e pluribus per

ignorantiam quod Domini lege prohibetur **23** et postea
intellexerit peccatum suum offeret hostiam Domino
hircum de capris inmaculatum **24** ponetque manum
suam super caput eius cumque immolaverit eum in loco
ubi solet mactari holocaustum coram Domino quia pro
peccato est **25** tinguet sacerdos digitum in sanguine
hostiae pro peccato tangens cornua altaris holocausti et
reliquum fundens ad basim eius **26** adipem vero adolebit
supra sicut in victimis pacificorum fieri solet rogabitque
pro eo et pro peccato eius ac dimittetur ei **27** quod si
peccaverit anima per ignorantiam de populo terrae ut
faciat quicquam ex his quae Domini lege prohibentur
atque delinquat **28** et cognoverit peccatum suum offeret
capram inmaculatam **29** ponetque manum super caput
hostiae quae pro peccato est et immolabit eam in loco
holocausti **30** tolletque sacerdos de sanguine in digito
suo et tangens cornua altaris holocausti reliquum fundet
ad basim eius **31** omnem autem auferens adipem sicut
auferri solet de victimis pacificorum adolebit super
altare in odorem suavitatis Domino rogabitque pro eo
et dimittetur ei **32** sin autem de pecoribus obtulerit
victimam pro peccato ovem scilicet inmaculatam **33**
ponet manum super caput eius et immolabit eam in loco
ubi solent holocaustorum caedi hostiae **34** sumetque
sacerdos de sanguine eius digito suo et tangens cornua
altaris holocausti reliquum fundet ad basim eius **35**
omnem quoque auferens adipem sicut auferri solet adeps
arietis qui immolatur pro pacificis et cremabit super

altare in incensum Domini rogabitque pro eo et pro
peccato eius et dimittetur illi

5 si peccaverit anima et audierit vocem iurantis testisque
fuerit quod aut ipse vidit aut conscius est nisi indicaverit
portabit iniquitatem suam **2** anima quae tetigerit
aliquid inmundum sive quod occisum a bestia est aut
per se mortuum vel quodlibet aliud reptile et oblita
fuerit inmunditiae suae rea est et deliquit **3** et si
tetigerit quicquam de inmunditia hominis iuxta omnem
inpuritatem qua pollui solet oblitaque cognoverit postea
subiacebit delicto **4** anima quae iuraverit et protulerit
labiis suis ut vel male quid faceret vel bene et id
ipsum iuramento et sermone firmaverit oblitaque postea
intellexerit delictum suum **5** agat paenitentiam pro
peccato **6** et offerat agnam de gregibus sive capram
orabitque pro eo sacerdos et pro peccato eius **7** sin
autem non potuerit offerre pecus offerat duos turtures
vel duos pullos columbarum Domino unum pro peccato
et alterum in holocaustum **8** dabitque eos sacerdoti qui
primum offerens pro peccato retorquebit caput eius ad
pinnulas ita ut collo hereat et non penitus abrumpatur **9**
et asperget de sanguine eius parietem altaris quicquid
autem reliquum fuerit faciet destillare ad fundamentum
eius quia pro peccato est **10** alterum vero adolebit
holocaustum ut fieri solet rogabitque pro eo sacerdos
et pro peccato eius et dimittetur ei **11** quod si non
quiverit manus eius offerre duos turtures vel duos pullos
columbae offeret pro peccato similam partem oephi
decimam non mittet in eam oleum nec turis aliquid

inponet quia pro peccato est **12** tradetque eam sacerdoti
qui plenum ex toto pugillum hauriens cremabit super
altare in monumentum eius qui obtulit **13** rogans pro
illo et expians reliquam vero partem ipse habebit in
munere **14** locutus est Dominus ad Mosen dicens **15**
anima si praevaricans caerimonias per errorem in his
quae Domino sunt sanctificata peccaverit offeret pro
delicto suo arietem inmaculatum de gregibus qui emi
potest duobus siclis iuxta pondus sanctuarii **16** ipsumque
quod intulit damni restituet et quintam partem ponet
supra tradens sacerdoti qui rogabit pro eo offerens
arietem et dimittetur ei **17** anima si peccaverit per
ignorantiam feceritque unum ex his quae Domini lege
prohibentur et peccati rea intellexerit iniquitatem suam
18 offeret arietem inmaculatum de gregibus sacerdoti
iuxta mensuram aestimationemque peccati qui orabit
pro eo quod nesciens fecerit et dimittetur ei **19** quia per
errorem deliquit in Dominum

6 locutus est Dominus ad Mosen dicens **2** anima quae
peccaverit et contempto Domino negaverit depositum
proximo suo quod fidei eius creditum fuerat vel vi aliquid
extorserit aut calumniam fecerit **3** sive rem perditam
invenerit et infitians insuper peierarit et quodlibet aliud
ex pluribus fecerit in quibus peccare solent homines **4**
convicta delicti reddet **5** omnia quae per fraudem voluit
obtinere integra et quintam insuper partem domino
cui damnum intulerat **6** pro peccato autem suo offeret
arietem inmaculatum de grege et dabit eum sacerdoti
iuxta aestimationem mensuramque delicti **7** qui rogabit

pro eo coram Domino et dimittetur illi pro singulis
quae faciendo peccaverit **8** locutus est Dominus ad
Mosen dicens **9** praecipe Aaron et filiis eius haec est lex
holocausti cremabitur in altari tota nocte usque mane
ignis ex eodem altari erit **10** vestietur sacerdos tunica et
feminalibus lineis tolletque cineres quos vorans ignis
exusit et ponens iuxta altare **11** spoliabitur prioribus
vestimentis indutusque aliis efferet eos extra castra et
in loco mundissimo usque ad favillam consumi faciet
12 ignis autem in altari semper ardebit quem nutriet
sacerdos subiciens ligna mane per singulos dies et
inposito holocausto desuper adolebit adipes pacificorum
13 ignis est iste perpetuus qui numquam deficiet in
altari **14** haec est lex sacrificii et libamentorum quae
offerent filii Aaron coram Domino et coram altari **15**
tollet sacerdos pugillum similae quae conspersa est oleo
et totum tus quod super similam positum est adolebitque
illud in altari in monumentum odoris suavissimi Domino
16 reliquam autem partem similae comedet Aaron cum
filiis suis absque fermento et comedet in loco sancto atrii
tabernaculi **17** ideo autem non fermentabitur quia pars
eius in Domini offertur incensum sanctum sanctorum
erit sicut pro peccato atque delicto **18** mares tantum
stirpis Aaron comedent illud legitimum ac sempiternum
est in generationibus vestris de sacrificiis Domini omnis
qui tetigerit illa sanctificabitur **19** et locutus est Dominus
ad Mosen dicens **20** haec est oblatio Aaron et filiorum
eius quam offerre debent Domino in die unctionis suae
decimam partem oephi offerent similae in sacrificio

sempiterno medium eius mane et medium vespere **21** quae in sartagine oleo conspersa frigetur offeret autem eam calidam in odorem suavissimum Domino **22** sacerdos qui patri iure successerit et tota cremabitur in altari **23** omne enim sacrificium sacerdotum igne consumetur nec quisquam comedet ex eo **24** locutus est Dominus ad Mosen dicens **25** loquere Aaron et filiis eius ista est lex hostiae pro peccato in loco ubi offertur holocaustum immolabitur coram Domino sanctum sanctorum est **26** sacerdos qui offert comedet eam in loco sancto in atrio tabernaculi **27** quicquid tetigerit carnes eius sanctificabitur si de sanguine illius vestis fuerit aspersa lavabitur in loco sancto **28** vas autem fictile in quo cocta est confringetur quod si vas aeneum fuerit defricabitur et lavabitur aqua **29** omnis masculus de genere sacerdotali vescetur carnibus eius quia sanctum sanctorum est **30** hostia enim quae caeditur pro peccato cuius sanguis infertur in tabernaculum testimonii ad expiandum in sanctuario non comedetur sed conburetur igni

7 haec quoque est lex hostiae pro delicto sancta sanctorum est **2** idcirco ubi immolatur holocaustum mactabitur et victima pro delicto sanguis eius per gyrum fundetur altaris **3** offerent ex ea caudam et adipem qui operit vitalia **4** duos renunculos et pinguedinem quae iuxta ilia est reticulumque iecoris cum renunculis **5** et adolebit ea sacerdos super altare incensum est Domini pro delicto **6** omnis masculus de sacerdotali genere in loco sancto vescetur his carnibus quia sanctum sanctorum est **7** sicut pro peccato offertur hostia ita et pro delicto

utriusque hostiae lex una erit ad sacerdotem qui eam
obtulerit pertinebit **8** sacerdos qui offert holocausti
victimam habebit pellem eius **9** et omne sacrificium
similae quod coquitur in clibano et quicquid in craticula
vel in sartagine praeparatur eius erit sacerdotis a quo
offertur **10** sive oleo conspersa sive arida fuerit cunctis
filiis Aaron aequa mensura per singulos dividetur **11** haec
est lex hostiae pacificorum quae offertur Domino **12**
si pro gratiarum actione fuerit oblatio offerent panes
absque fermento conspersos oleo et lagana azyma uncta
oleo coctamque similam et collyridas olei admixtione
conspersas **13** panes quoque fermentatos cum hostia
gratiarum quae immolatur pro pacificis **14** ex quibus
unus pro primitiis offeretur Domino et erit sacerdotis
qui fundet hostiae sanguinem **15** cuius carnes eadem
comedentur die nec remanebit ex eis quicquam usque
mane **16** si voto vel sponte quisquam obtulerit hostiam
eadem similiter edetur die sed et si quid in crastinum
remanserit vesci licitum est **17** quicquid autem tertius
invenerit dies ignis absumet **18** si quis de carnibus
victimae pacificorum die tertio comederit irrita fiet
oblatio nec proderit offerenti quin potius quaecumque
anima tali se edulio contaminarit praevaricationis rea erit
19 caro quae aliquid tetigerit inmundum non comedetur
sed conburetur igni qui fuerit mundus vescetur ea **20**
anima polluta quae ederit de carnibus hostiae pacificorum
quae oblata est Domino peribit de populis suis **21** et quae
tetigerit inmunditiam hominis vel iumenti sive omnis
rei quae polluere potest et comederit de huiuscemodi

carnibus interibit de populis suis **22** locutusque est
Dominus ad Mosen dicens **23** loquere filiis Israhel adipem
bovis et ovis et caprae non comedetis **24** adipem cadaveris
morticini et eius animalis quod a bestia captum est
habebitis in usus varios **25** si quis adipem qui offerri
debet in incensum Domini comederit peribit de populo
suo **26** sanguinem quoque omnis animalis non sumetis in
cibo tam de avibus quam de pecoribus **27** omnis anima
quae ederit sanguinem peribit de populis suis **28** locutus
est Dominus ad Mosen dicens **29** loquere filiis Israhel
qui offert victimam pacificorum Domino offerat simul
et sacrificium id est libamenta eius **30** tenebit manibus
adipem hostiae et pectusculum cumque ambo oblata
Domino consecrarit tradet sacerdoti **31** qui adolebit
adipem super altare pectusculum autem erit Aaron et
filiorum eius **32** armus quoque dexter de pacificorum
hostiis cedet in primitias sacerdotis **33** qui obtulerit
sanguinem et adipem filiorum Aaron ipse habebit et
armum dextrum in portione sua **34** pectusculum enim
elationis et armum separationis tuli a filiis Israhel de
hostiis eorum pacificis et dedi Aaron sacerdoti ac filiis
eius lege perpetua ab omni populo Israhel **35** haec est
unctio Aaron et filiorum eius in caerimoniis Domini die
qua obtulit eos Moses ut sacerdotio fungerentur **36** et
quae praecepit dari eis Dominus a filiis Israhel religione
perpetua in generationibus suis **37** ista est lex holocausti
et sacrificii pro peccato atque delicto et pro consecratione
et pacificorum victimis **38** quas constituit Dominus Mosi

in monte Sinai quando mandavit filiis Israhel ut offerrent
oblationes suas Domino in deserto Sinai

8 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2** tolle Aaron
cum filiis suis vestes eorum et unctionis oleum vitulum
pro peccato duos arietes canistrum cum azymis **3** et
congregabis omnem coetum ad ostium tabernaculi **4**
fecit Moses ut Dominus imperarat congregataque omni
turba ante fores **5** ait iste est sermo quem iussit Dominus
fieri **6** statimque obtulit Aaron et filios eius cumque
lavisset eos **7** vestivit pontificem subucula linea accingens
eum balteo et induens tunica hyacinthina et desuper
umerale inposuit **8** quod adstringens cingulo aptavit
rationali in quo erat doctrina et veritas **9** cidarim
quoque texit caput et super eam contra frontem posuit
lamminam auream consecratam in sanctificationem sicut
praeceperat ei Dominus **10** tulit et unctionis oleum
quo levit tabernaculum cum omni supellectili sua **11**
cumque sanctificans aspersisset altare septem vicibus
unxit illud et omnia vasa eius labrumque cum basi sua
sanctificavit oleo **12** quod fundens super caput Aaron
unxit eum et consecravit **13** filios quoque eius oblatos
vestivit tunicis lineis et cinxit balteo inposuitque mitras
ut iusserat Dominus **14** obtulit et vitulum pro peccato
cumque super caput eius posuissent Aaron et filii eius
manus suas **15** immolavit eum hauriens sanguinem et
tincto digito tetigit cornua altaris per gyrum quo expiato
et sanctificato fudit reliquum sanguinem ad fundamenta
eius **16** adipem autem qui erat super vitalia et reticulum
iecoris duosque renunculos cum arvinulis suis adolevit

super altare **17** vitulum cum pelle carnibus et fimo
cremans extra castra sicut praeceperat Dominus **18**
obtulit et arietem in holocaustum super cuius caput cum
inposuissent Aaron et filii eius manus suas **19** immolavit
eum et fudit sanguinem eius per altaris circuitum **20**
ipsumque arietem in frusta concidens caput eius et
artus et adipem adolevit igni **21** lotis prius intestinis et
pedibus totumque simul arietem incendit super altare
eo quod esset holocaustum suavissimi odoris Domino
sicut praeceperat ei **22** obtulit et arietem secundum
in consecrationem sacerdotum posueruntque super
caput illius Aaron et filii eius manus suas **23** quem cum
immolasset Moses sumens de sanguine tetigit extremum
auriculae dextrae Aaron et pollicem manus eius dextrae
similiter et pedis **24** obtulit et filios Aaron cumque de
sanguine arietis immolati tetigisset extremum auriculae
singulorum dextrae et pollices manus ac pedis dextri
reliquum fudit super altare per circuitum **25** adipem vero
et caudam omnemque pinguedinem quae operit intestina
reticulumque iecoris et duos renes cum adipibus suis
et armo dextro separavit **26** tollens autem de canistro
azymorum quod erat coram Domino panem absque
fermento et collyridam conspersam oleo laganumque
posuit super adipes et armum dextrum **27** tradens simul
omnia Aaron et filiis eius qui postquam levaverunt ea
coram Domino **28** rursum suscepta de manibus eorum
adolevit super altare holocausti eo quod consecrationis
esset oblatio in odorem suavitatis sacrificii Domini **29**
tulit et pectusculum elevans illud coram Domino de

ariete consecrationis in partem suam sicut praeceperat
ei Dominus **30** adsumensque unguentum et sanguinem
qui erat in altari aspersit super Aaron et vestimenta
eius et super filios illius ac vestes eorum **31** cumque
sanctificasset eos in vestitu suo praecepit eis dicens
coquite carnes ante fores tabernaculi et ibi comedite
eas panes quoque consecrationis edite qui positi sunt in
canistro sicut praecepit mihi dicens Aaron et filii eius
comedent eos **32** quicquid autem reliquum fuerit de carne
et panibus ignis absumet **33** de ostio quoque tabernaculi
non exibitis septem diebus usque ad diem quo conplebitur
tempus consecrationis vestrae septem enim diebus finitur
consecratio **34** sicut et inpraesentiarum factum est ut
ritus sacrificii conpleretur **35** die ac nocte manebitis in
tabernaculo observantes custodias Domini ne moriamini
sic enim mihi praeceptum est **36** feceruntque Aaron et
filii eius cuncta quae locutus est Dominus per manum
Mosi

9 facto autem octavo die vocavit Moses Aaron et filios
eius ac maiores natu Israhel dixitque ad Aaron **2** tolle de
armento vitulum pro peccato et arietem in holocaustum
utrumque inmaculatos et offer illos coram Domino **3**
et ad filios Israhel loqueris tollite hircum pro peccato
et vitulum atque agnum anniculos et sine macula in
holocaustum **4** bovem et arietem pro pacificis et immolate
eos coram Domino in sacrificio singulorum similam oleo
conspersam offerentes hodie enim Dominus apparebit
vobis **5** tulerunt ergo cuncta quae iusserat Moses ad
ostium tabernaculi ubi cum omnis staret multitudo **6** ait

Moses iste est sermo quem praecepit Dominus facite et
apparebit vobis gloria eius **7** dixit et ad Aaron accede
ad altare et immola pro peccato tuo offer holocaustum
et deprecare pro te et pro populo cumque mactaveris
hostiam populi ora pro eo sicut praecepit Dominus **8**
statimque Aaron accedens ad altare immolavit vitulum
pro peccato suo **9** cuius sanguinem obtulerunt ei filii sui
in quo tinguens digitum tetigit cornua altaris et fudit
residuum ad basim eius **10** adipemque et renunculos ac
reticulum iecoris quae sunt pro peccato adolevit super
altare sicut praeceperat Dominus Mosi **11** carnes vero et
pellem eius extra castra conbusit igni **12** immolavit et
holocausti victimam obtuleruntque ei filii sui sanguinem
eius quem fudit per altaris circuitum **13** ipsam etiam
hostiam in frusta concisam cum capite et membris
singulis obtulerunt quae omnia super altare cremavit igni
14 lotis prius aqua intestinis et pedibus **15** et pro peccato
populi offerens mactavit hircum expiatoque altari **16**
fecit holocaustum **17** addens in sacrificio libamenta quae
pariter offeruntur et adolens ea super altare absque
caerimoniis holocausti matutini **18** immolavit et bovem
atque arietem hostias pacificas populi obtuleruntque ei
filii sui sanguinem quem fudit super altare in circuitu
19 adipes autem bovis et caudam arietis renunculosque
cum adipibus suis et reticulum iecoris **20** posuerunt
super pectora cumque cremati essent adipes in altari **21**
pectora eorum et armos dextros separavit Aaron elevans
coram Domino sicut praeceperat Moses **22** et tendens
manum contra populum benedixit eis sicque conpletis

hostiis pro peccato et holocaustis et pacificis descendit **23**
ingressi autem Moses et Aaron tabernaculum testimonii
et deinceps egressi benedixerunt populo apparuitque
gloria Domini omni multitudini **24** et ecce egressus ignis a
Domino devoravit holocaustum et adipes qui erant super
altare quod cum vidissent turbae laudaverunt Dominum
ruentes in facies suas

10 arreptisque Nadab et Abiu filii Aaron turibulis
posuerunt ignem et incensum desuper offerentes coram
Domino ignem alienum quod eis praeceptum non erat
2 egressusque ignis a Domino devoravit eos et mortui
sunt coram Domino **3** dixitque Moses ad Aaron hoc
est quod locutus est Dominus sanctificabor in his qui
adpropinquant mihi et in conspectu omnis populi
glorificabor quod audiens tacuit Aaron **4** vocatis autem
Moses Misahel et Elsaphan filios Ozihel patrui Aaron
ait ad eos ite et colligite fratres vestros de conspectu
sanctuarii et asportate extra castra **5** confestimque
pergentes tulerunt eos sicut iacebant vestitos lineis
tunicis et eiecerunt foras ut sibi fuerat imperatum **6**
locutus est Moses ad Aaron et ad Eleazar atque Ithamar
filios eius capita vestra nolite nudare et vestimenta
nolite scindere ne forte moriamini et super omnem
coetum oriatur indignatio fratres vestri et omnis domus
Israhel plangant incendium quod Dominus suscitavit
7 vos autem non egredimini fores tabernaculi alioquin
peribitis oleum quippe sanctae unctionis est super vos
qui fecerunt omnia iuxta praeceptum Mosi **8** dixit
quoque Dominus ad Aaron **9** vinum et omne quod

inebriare potest non bibetis tu et filii tui quando intratis
tabernaculum testimonii ne moriamini quia praeceptum
est sempiternum in generationes vestras **10** et ut habeatis
scientiam discernendi inter sanctum et profanum inter
pollutum et mundum **11** doceatisque filios Israhel omnia
legitima mea quae locutus est Dominus ad eos per manum
Mosi **12** locutusque est Moses ad Aaron et ad Eleazar atque
Ithamar filios eius qui residui erant tollite sacrificium
quod remansit de oblatione Domini et comedite illud
absque fermento iuxta altare quia sanctum sanctorum
est **13** comedetis autem in loco sancto quod datum est
tibi et filiis tuis de oblationibus Domini sicut praeceptum
est mihi **14** pectusculum quoque quod oblatum est et
armum qui separatus est edetis in loco mundissimo tu
et filii tui ac filiae tuae tecum tibi enim ac liberis tuis
reposita sunt de hostiis salutaribus filiorum Israhel **15**
eo quod armum et pectus et adipes qui cremantur in
altari elevaverint coram Domino et pertineant ad te et
ad filios tuos lege perpetua sicut praecepit Dominus
16 inter haec hircum qui oblatus fuerat pro peccato
cum quaereret Moses exustum repperit iratusque contra
Eleazar et Ithamar filios Aaron qui remanserant ait **17** cur
non comedistis hostiam pro peccato in loco sancto quae
sancta sanctorum est et data vobis ut portetis iniquitatem
multitudinis et rogetis pro ea in conspectu Domini **18**
praesertim cum de sanguine illius non sit inlatum intra
sancta et comedere eam debueritis in sanctuario sicut
praeceptum est mihi **19** respondit Aaron oblata est hodie
victima pro peccato et holocaustum coram Domino mihi

autem accidit quod vides quomodo potui comedere eam
aut placere Domino in caerimoniis mente lugubri **20** quod
cum audisset Moses recepit satisfactionem

11 locutus est Dominus ad Mosen et Aaron dicens **2**
dicite filiis Israhel haec sunt animalia quae comedere
debetis de cunctis animantibus terrae **3** omne quod habet
divisam ungulam et ruminat in pecoribus comedetis **4**
quicquid autem ruminat quidem et habet ungulam sed
non dividit eam sicut camelus et cetera non comedetis
illud et inter inmunda reputabitis **5** chyrogryllius qui
ruminat ungulamque non dividit inmundus est **6** lepus
quoque nam et ipse ruminat sed ungulam non dividit **7**
et sus qui cum ungulam dividat non ruminat **8** horum
carnibus non vescemini nec cadavera contingetis quia
inmunda sunt vobis **9** haec sunt quae gignuntur in
aquis et vesci licitum est omne quod habet pinnulas
et squamas tam in mari quam in fluminibus et stagnis
comedetis **10** quicquid autem pinnulas et squamas
non habet eorum quae in aquis moventur et vivunt
abominabile vobis **11** et execrandum erit carnes eorum
non comedetis et morticina vitabitis **12** cuncta quae non
habent pinnulas et squamas in aquis polluta erunt **13** haec
sunt quae de avibus comedere non debetis et vitanda
sunt vobis aquilam et grypem et alietum **14** milvum ac
vulturem iuxta genus suum **15** et omne corvini generis in
similitudinem suam **16** strutionem et noctuam et larum
et accipitrem iuxta genus suum **17** bubonem et mergulum
et ibin **18** cycnum et onocrotalum et porphirionem **19**
erodionem et charadrion iuxta genus suum opupam

quoque et vespertilionem **20** omne de volucribus quod
graditur super quattuor pedes abominabile erit vobis **21**
quicquid autem ambulat quidem super quattuor pedes
sed habet longiora retro crura per quae salit super terram
22 comedere debetis ut est brucus in genere suo et attacus
atque ophiomachus ac lucusta singula iuxta genus suum
23 quicquid autem ex volucribus quattuor tantum habet
pedes execrabile erit vobis **24** et quicumque morticina
eorum tetigerit polluetur et erit inmundus usque ad
vesperum **25** et si necesse fuerit ut portet quippiam
horum mortuum lavabit vestimenta sua et inmundus
erit usque ad solis occasum **26** omne animal quod habet
quidem ungulam sed non dividit eam nec ruminat
inmundum erit et quicquid tetigerit illud contaminabitur
27 quod ambulat super manus ex cunctis animantibus
quae incedunt quadrupedia inmundum erit qui tetigerit
morticina eorum polluetur usque ad vesperum **28** et
qui portaverit huiuscemodi cadavera lavabit vestimenta
sua et inmundus erit usque ad vesperum quia omnia
haec inmunda sunt vobis **29** hoc quoque inter polluta
reputabitur de his quae moventur in terra mustela et
mus et corcodillus singula iuxta genus suum **30** migale
et cameleon et stelio ac lacerta et talpa **31** omnia haec
inmunda sunt qui tetigerit morticina eorum inmundus
erit usque ad vesperum **32** et super quod ceciderit
quicquam de morticinis eorum polluetur tam vas ligneum
et vestimentum quam pelles et cilicia et in quocumque fit
opus tinguentur aqua et polluta erunt usque ad vesperum
et sic postea mundabuntur **33** vas autem fictile in quo

horum quicquam intro ceciderit polluetur et idcirco
frangendum est **34** omnis cibus quem comeditis si fusa
fuerit super eum aqua inmundus erit et omne liquens
quod bibitur de universo vase inmundum erit **35** et
quicquid de morticinis istiusmodi ceciderit super illud
inmundum erit sive clibani sive cytropodes destruentur
et inmundi erunt **36** fontes vero et cisternae et omnis
aquarum congregatio munda erit qui morticinum eorum
tetigerit polluetur **37** si ceciderint super sementem non
polluent eam **38** sin autem quispiam aqua sementem
perfuderit et postea morticinis tacta fuerit ilico polluetur
39 si mortuum fuerit animal quod licet vobis comedere qui
cadaver eius tetigerit inmundus erit usque ad vesperum
40 et qui comederit ex eo quippiam sive portaverit lavabit
vestimenta sua et inmundus erit usque ad vesperum **41**
omne quod reptat super terram abominabile erit nec
adsumetur in cibum **42** quicquid super pectus quadrupes
graditur et multos habet pedes sive per humum trahitur
non comedetis quia abominabile est **43** nolite contaminare
animas vestras nec tangatis quicquam eorum ne inmundi
sitis **44** ego enim sum Dominus Deus vester sancti estote
quoniam et ego sanctus sum ne polluatis animas vestras
in omni reptili quod movetur super terram **45** ego sum
Dominus qui eduxi vos de terra Aegypti ut essem vobis in
Deum sancti eritis quia et ego sanctus sum **46** ista est
lex animantium et volucrum et omnis animae viventis
quae movetur in aqua et reptat in terra **47** ut differentias
noveritis mundi et inmundi et sciatis quid comedere et
quid respuere debeatis

12 locutus est Dominus ad Mosen dicens **2** loquere
filiis Israhel et dices ad eos mulier si suscepto semine
pepererit masculum inmunda erit septem diebus iuxta
dies separationis menstruae **3** et die octavo circumcidetur
infantulus **4** ipsa vero triginta tribus diebus manebit
in sanguine purificationis suae omne sanctum non
tanget nec ingredietur sanctuarium donec impleantur
dies purificationis eius **5** sin autem feminam pepererit
inmunda erit duabus ebdomadibus iuxta ritum fluxus
menstrui et sexaginta ac sex diebus manebit in sanguine
purificationis suae **6** cumque expleti fuerint dies
purificationis eius pro filio sive pro filia deferet agnum
anniculum in holocaustum et pullum columbae sive
turturem pro peccato ad ostium tabernaculi testimonii
et tradet sacerdoti **7** qui offeret illa coram Domino et
rogabit pro ea et sic mundabitur a profluvio sanguinis sui
ista est lex parientis masculum ac feminam **8** quod si
non invenerit manus eius nec potuerit offerre agnum
sumet duos turtures vel duos pullos columbae unum in
holocaustum et alterum pro peccato orabitque pro ea
sacerdos et sic mundabitur

13 locutus est Dominus ad Mosen et Aaron dicens **2**
homo in cuius carne et cute ortus fuerit diversus color
sive pustula aut quasi lucens quippiam id est plaga
leprae adducetur ad Aaron sacerdotem vel ad unum
quemlibet filiorum eius **3** qui cum viderit lepram in cute
et pilos in album mutatos colorem ipsamque speciem
leprae humiliorem cute et carne reliqua plaga leprae
est et ad arbitrium eius separabitur **4** sin autem lucens

candor fuerit in cute nec humilior carne reliqua et pili
coloris pristini recludet eum sacerdos septem diebus
5 et considerabit die septimo et siquidem lepra ultra
non creverit nec transierit in cute priores terminos
rursum includet eum septem diebus aliis **6** et die
septimo contemplabitur si obscurior fuerit lepra et
non creverit in cute mundabit eum quia scabies est
lavabitque homo vestimenta sua et mundus erit **7**
quod si postquam a sacerdote visus est et redditus
munditiae iterum lepra creverit adducetur ad eum **8**
et inmunditiae condemnabitur **9** plaga leprae si fuerit
in homine adducetur ad sacerdotem **10** et videbit eum
cumque color albus in cute fuerit et capillorum mutarit
aspectum ipsa quoque caro viva apparuerit **11** lepra
vetustissima iudicabitur atque inolita cuti contaminabit
itaque eum sacerdos et non recludet quia perspicue
inmunditia est **12** sin autem effloruerit discurrens lepra in
cute et operuerit omnem carnem a capite usque ad pedes
quicquid sub aspectu oculorum cadit **13** considerabit eum
sacerdos et teneri lepra mundissima iudicabit eo quod
omnis in candorem versa sit et idcirco homo mundus
erit **14** quando vero caro vivens in eo apparuerit **15**
tunc sacerdotis iudicio polluetur et inter inmundos
reputabitur caro enim viva si lepra aspergatur inmunda
est **16** quod si rursum versa fuerit in alborem et totum
hominem operuerit **17** considerabit eum sacerdos et
mundum esse decernet **18** caro et cutis in qua ulcus natum
est et sanatum **19** et in loco ulceris cicatrix apparuerit
alba sive subrufa adducetur homo ad sacerdotem **20**

qui cum viderit locum leprae humiliorem carne reliqua
et pilos versos in candorem contaminabit eum plaga
enim leprae orta est in ulcere **21** quod si pilus coloris
est pristini et cicatrix subobscura et vicina carne non
est humilior recludet eum septem diebus **22** et siquidem
creverit adiudicabit eum leprae **23** sin autem steterit in
loco suo ulceris est cicatrix et homo mundus erit **24** caro
et cutis quam ignis exuserit et sanata albam sive rufam
habuerit cicatricem **25** considerabit eam sacerdos et ecce
versa est in alborem et locus eius reliqua cute humilior
contaminabit eum quia plaga leprae in cicatrice orta
est **26** quod si pilorum color non fuerit inmutatus nec
humilior plaga carne reliqua et ipsa leprae species fuerit
subobscura recludet eum septem diebus **27** et die septimo
contemplabitur si creverit in cute lepra contaminabit
eum **28** sin autem in loco suo candor steterit non satis
clarus plaga conbustionis est et idcirco mundabitur quia
cicatrix est conbusturae **29** vir sive mulier in cuius capite
vel barba germinarit lepra videbit eos sacerdos **30** et
siquidem humilior fuerit locus carne reliqua et capillus
flavus solitoque subtilior contaminabit eos quia lepra
capitis ac barbae est **31** sin autem viderit et locum
maculae aequalem vicinae carni et capillum nigrum
recludet eos septem diebus **32** et die septimo intuebitur
si non creverit macula et capillus sui coloris est et locus
plagae carni reliquae aequalis **33** radetur homo absque
loco maculae et includetur septem diebus aliis **34** si die
septimo visa fuerit stetisse plaga in loco suo nec humilior
carne reliqua mundabit eum lotisque vestibus mundus

erit **35** sin autem post emundationem rursus creverit
macula in cute **36** non quaeret amplius utrum capillus in
flavum colorem sit commutatus quia aperte inmundus est
37 porro si steterit macula et capilli nigri fuerint noverit
hominem esse sanatum et confidenter eum pronuntiet
mundum **38** vir et mulier in cuius cute candor apparuerit
39 intuebitur eos sacerdos si deprehenderit subobscurum
alborem lucere in cute sciat non esse lepram sed maculam
coloris candidi et hominem mundum **40** vir de cuius
capite capilli fluunt calvus ac mundus est **41** et si a fronte
ceciderint pili recalvaster et mundus est **42** sin autem in
calvitio sive in recalvatione albus vel rufus color fuerit
exortus **43** et hoc sacerdos viderit condemnabit eum haut
dubiae leprae quae orta est in calvitio **44** quicumque
ergo maculatus fuerit lepra et separatus ad arbitrium
sacerdotis **45** habebit vestimenta dissuta caput nudum os
veste contectum contaminatum ac sordidum se clamabit
46 omni tempore quo leprosus est et inmundus solus
habitabit extra castra **47** vestis lanea sive linea quae
lepram habuerit **48** in stamine atque subtemine aut
certe pellis vel quicquid ex pelle confectum est **49** si
alba aut rufa macula fuerit infecta lepra reputabitur
ostendeturque sacerdoti **50** qui consideratam recludet
septem diebus **51** et die septimo rursus aspiciens si
crevisse deprehenderit lepra perseverans est pollutum
iudicabit vestimentum et omne in quo fuerit inventa **52**
et idcirco conburetur flammis **53** quod si eam viderit
non crevisse **54** praecipiet et lavabunt id in quo lepra
est recludetque illud septem diebus aliis **55** et cum

viderit faciem quidem pristinam non reversam nec tamen
crevisse lepram inmundum iudicabit et igne conburet eo
quod infusa sit in superficie vestimenti vel per totum
lepra **56** sin autem obscurior fuerit locus leprae postquam
vestis est lota abrumpet eum et a solido dividet **57** quod si
ultra apparuerit in his locis quae prius inmaculata erant
lepra volatilis et vaga debet igne conburi **58** si cessaverit
lavabit ea quae pura sunt secundo et munda erunt **59** ista
est lex leprae vestimenti lanei et linei staminis atque
subteminis omnisque supellectilis pelliciae quomodo
mundari debeat vel contaminari

14 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2** hic
est ritus leprosi quando mundandus est adducetur ad
sacerdotem **3** qui egressus e castris cum invenerit lepram
esse mundatam **4** praecipiet ei qui purificatur ut offerat
pro se duos passeres vivos quos vesci licitum est et
lignum cedrinum vermiculumque et hysopum **5** et unum
e passeribus immolari iubebit in vase fictili super aquas
viventes **6** alium autem vivum cum ligno cedrino et
cocco et hysopo tinguet in sanguine passeris immolati **7**
quo asperget illum qui mundandus est septies ut iure
purgetur et dimittet passerem vivum ut in agrum avolet
8 cumque laverit homo vestimenta sua radet omnes pilos
corporis et lavabitur aqua purificatusque ingredietur
castra ita dumtaxat ut maneat extra tabernaculum suum
septem diebus **9** et die septimo radat capillos capitis
barbamque et supercilia ac totius corporis pilos et lotis
rursum vestibus et corpore **10** die octavo adsumet duos
agnos inmaculatos et ovem anniculam absque macula et

tres decimas similae in sacrificium quae conspersa sit oleo
et seorsum olei sextarium **11** cumque sacerdos purificans
hominem statuerit eum et haec omnia coram Domino in
ostio tabernaculi testimonii **12** tollet agnum et offeret eum
pro delicto oleique sextarium et oblatis ante Dominum
omnibus **13** immolabit agnum ubi immolari solet hostia
pro peccato et holocaustum id est in loco sancto sicut
enim pro peccato ita et pro delicto ad sacerdotem
pertinet hostia sancta sanctorum est **14** adsumensque
sacerdos de sanguine hostiae quae immolata est pro
delicto ponet super extremum auriculae dextrae eius qui
mundatur et super pollices manus dextrae et pedis **15**
et de olei sextario mittet in manum suam sinistram **16**
tinguetque digitum dextrum in eo et asperget septies
contra Dominum **17** quod autem reliquum est olei in leva
manu fundet super extremum auriculae dextrae eius
qui mundatur et super pollices manus ac pedis dextri et
super sanguinem qui fusus est pro delicto **18** et super
caput eius **19** rogabitque pro eo coram Domino et faciet
sacrificium pro peccato tunc immolabit holocaustum **20**
et ponet illud in altari cum libamentis suis et homo rite
mundabitur **21** quod si pauper est et non potest manus
eius invenire quae dicta sunt adsumet agnum pro delicto
ad oblationem ut roget pro eo sacerdos decimamque
partem similae conspersae oleo in sacrificium et olei
sextarium **22** duosque turtures sive duos pullos columbae
quorum sit unus pro peccato et alter in holocaustum **23**
offeretque ea die octavo purificationis suae sacerdoti
ad ostium tabernaculi testimonii coram Domino **24** qui

suscipiens agnum pro delicto et sextarium olei levabit
simul **25** immolatoque agno de sanguine eius ponet
super extremum auriculae dextrae illius qui mundatur
et super pollices manus eius ac pedis dextri **26** olei
vero partem mittet in manum suam sinistram **27** in quo
tinguens digitum dextrae manus asperget septies contra
Dominum **28** tangetque extremum dextrae auriculae
illius qui mundatur et pollices manus ac pedis dextri in
loco sanguinis qui effusus est pro delicto **29** reliquam
autem partem olei quae est in sinistra manu mittet
super caput purificati ut placet pro eo Dominum **30** et
turturem sive pullum columbae offeret **31** unum pro
delicto et alterum in holocaustum cum libamentis suis
32 hoc est sacrificium leprosi qui habere non potest
omnia in emundationem sui **33** locutus est Dominus ad
Mosen et Aaron dicens **34** cum ingressi fueritis terram
Chanaan quam ego dabo vobis in possessionem si fuerit
plaga leprae in aedibus **35** ibit cuius est domus nuntians
sacerdoti et dicet quasi plaga leprae videtur mihi esse
in domo mea **36** at ille praecipiet ut efferant universa
de domo priusquam ingrediatur eam et videat utrum
lepra sit ne inmunda fiant omnia quae in domo sunt
intrabitque postea ut consideret domus lepram **37** et
cum viderit in parietibus illius quasi valliculas pallore
sive rubore deformes et humiliores superficie reliqua **38**
egredietur ostium domus et statim claudet eam septem
diebus **39** reversusque die septimo considerabit eam si
invenerit crevisse lepram **40** iubebit erui lapides in quibus
lepra est et proici eos extra civitatem in loco inmundo **41**

domum autem ipsam radi intrinsecus per circuitum et
spargi pulverem rasurae extra urbem in loco inmundo
42 lapidesque alios reponi pro his qui ablati fuerint et
luto alio liniri domum **43** sin autem postquam eruti sunt
lapides et pulvis elatus et alia terra lita **44** ingressus
sacerdos viderit reversam lepram et parietes aspersos
maculis lepra est perseverans et inmunda domus **45**
quam statim destruent et lapides eius ac ligna atque
universum pulverem proicient extra oppidum in loco
inmundo **46** qui intraverit domum quando clausa est
inmundus erit usque ad vesperum **47** et qui dormierit
in ea et comederit quippiam lavabit vestimenta sua **48**
quod si introiens sacerdos viderit lepram non crevisse in
domo postquam denuo lita est purificabit eam reddita
sanitate **49** et in purificationem eius sumet duos passeres
lignumque cedrinum et vermiculum atque hysopum
50 et immolato uno passere in vase fictili super aquas
vivas **51** tollet lignum cedrinum et hysopum et coccum et
passerem vivum et intinguet omnia in sanguine passeris
immolati atque in aquis viventibus et asperget domum
septies **52** purificabitque eam tam in sanguine passeris
quam in aquis viventibus et in passere vivo lignoque
cedrino et hysopo atque vermiculo **53** cumque dimiserit
passerem avolare in agrum libere orabit pro domo et iure
mundabitur **54** ista est lex omnis leprae et percussurae **55**
leprae vestium et domorum **56** cicatricis et erumpentium
papularum lucentis maculae et in varias species coloribus
inmutatis **57** ut possit sciri quo tempore mundum quid
vel inmundum sit

15 locutusque est Dominus ad Mosen et Aaron dicens **2**
loquimini filiis Israhel et dicite eis vir qui patitur fluxum
seminis inmundus erit **3** et tunc iudicabitur huic vitio
subiacere cum per momenta singula adheserit carni illius
atque concreverit foedus humor **4** omne stratum in quo
dormierit inmundum erit et ubicumque sederit **5** si quis
hominum tetigerit lectum eius lavabit vestimenta sua
et ipse lotus aqua inmundus erit usque ad vesperum
6 si sederit ubi ille sederat et ipse lavabit vestimenta
sua et lotus aqua inmundus erit usque ad vesperum
7 qui tetigerit carnem eius lavabit vestimenta sua et
ipse lotus aqua inmundus erit usque ad vesperum **8**
si salivam huiuscemodi homo iecerit super eum qui
mundus est lavabit vestem suam et lotus aqua inmundus
erit usque ad vesperum **9** sagma super quo sederit
inmundum erit **10** et quicquid sub eo fuerit qui fluxum
seminis patitur pollutum erit usque ad vesperum qui
portaverit horum aliquid lavabit vestem suam et ipse
lotus aqua inmundus erit usque ad vesperum **11** omnis
quem tetigerit qui talis est non lotis ante manibus lavabit
vestimenta sua et lotus aqua inmundus erit usque ad
vesperum **12** vas fictile quod tetigerit confringetur vas
autem ligneum lavabitur aqua **13** si sanatus fuerit qui
huiuscemodi sustinet passionem numerabit septem dies
post emundationem sui et lotis vestibus ac toto corpore
in aquis viventibus erit mundus **14** die autem octavo
sumet duos turtures aut duos pullos columbae et veniet
in conspectu Domini ad ostium tabernaculi testimonii
dabitque eos sacerdoti **15** qui faciet unum pro peccato

et alterum in holocaustum rogabitque pro eo coram
Domino ut emundetur a fluxu seminis sui **16** vir de
quo egreditur semen coitus lavabit aqua omne corpus
suum et inmundus erit usque ad vesperum **17** vestem
et pellem quam habuerit lavabit aqua et inmunda erit
usque ad vesperum **18** mulier cum qua coierit lavabitur
aqua et inmunda erit usque ad vesperum **19** mulier
quae redeunte mense patitur fluxum sanguinis septem
diebus separabitur **20** omnis qui tetigerit eam inmundus
erit usque ad vesperum **21** et in quo dormierit vel
sederit diebus separationis suae polluetur **22** qui tetigerit
lectum eius lavabit vestimenta sua et ipse lotus aqua
inmundus erit usque ad vesperum **23** omne vas super
quo illa sederit quisquis adtigerit lavabit vestimenta
sua et lotus aqua pollutus erit usque ad vesperum **24**
si coierit cum ea vir tempore sanguinis menstrualis
inmundus erit septem diebus et omne stratum in quo
dormierit polluetur **25** mulier quae patitur multis diebus
fluxum sanguinis non in tempore menstruali vel quae
post menstruum sanguinem fluere non cessat quamdiu
huic subiacet passioni inmunda erit quasi sit in tempore
menstruo **26** omne stratum in quo dormierit et vas in
quo sederit pollutum erit **27** quicumque tetigerit eam
lavabit vestimenta sua et ipse lotus aqua inmundus erit
usque ad vesperum **28** si steterit sanguis et fluere cessarit
numerabit septem dies purificationis suae **29** et octavo
die offeret pro se sacerdoti duos turtures vel duos pullos
columbae ad ostium tabernaculi testimonii **30** qui unum
faciet pro peccato et alterum in holocaustum rogabitque

pro ea coram Domino et pro fluxu inmunditiae eius **31**
docebitis ergo filios Israhel ut caveant inmunditiam et non
moriantur in sordibus suis cum polluerint tabernaculum
meum quod est inter eos **32** ista est lex eius qui patitur
fluxum seminis et qui polluitur coitu **33** et quae menstruis
temporibus separatur vel quae iugi fluit sanguine et
hominis qui dormierit cum ea

16 locutusque est Dominus ad Mosen post mortem
duum filiorum Aaron quando offerentes ignem alienum
interfecti sunt **2** et praecepit ei dicens loquere ad Aaron
fratrem tuum ne omni tempore ingrediatur sanctuarium
quod est intra velum coram propitiatorio quo tegitur arca
ut non moriatur quia in nube apparebo super oraculum
3 nisi haec ante fecerit vitulum offeret pro peccato
et arietem in holocaustum **4** tunica linea vestietur
feminalibus lineis verecunda celabit accingetur zona
linea cidarim lineam inponet capiti haec enim vestimenta
sunt sancta quibus cunctis cum lotus fuerit induetur **5**
suscipietque ab universa multitudine filiorum Israhel
duos hircos pro peccato et unum arietem in holocaustum
6 cumque obtulerit vitulum et oraverit pro se et pro
domo sua **7** duos hircos stare faciet coram Domino in
ostio tabernaculi testimonii **8** mittens super utrumque
sortem unam Domino et alteram capro emissario **9**
cuius sors exierit Domino offeret illum pro peccato **10**
cuius autem in caprum emissarium statuet eum vivum
coram Domino ut fundat preces super eo et emittat
illum in solitudinem **11** his rite celebratis offeret vitulum
et rogans pro se et pro domo sua immolabit eum **12**

adsumptoque turibulo quod de prunis altaris impleverit
et hauriens manu conpositum thymiama in incensum
ultra velum intrabit in sancta **13** ut positis super ignem
aromatibus nebula eorum et vapor operiat oraculum
quod est super testimonium et non moriatur **14** tollet
quoque de sanguine vituli et asperget digito septies
contra propitiatorium ad orientem **15** cumque mactaverit
hircum pro peccato populi inferet sanguinem eius intra
velum sicut praeceptum est de sanguine vituli ut aspergat
e regione oraculi **16** et expiet sanctuarium ab inmunditiis
filiorum Israhel et a praevaricationibus eorum cunctisque
peccatis iuxta hunc ritum faciet tabernaculo testimonii
quod fixum est inter eos in medio sordium habitationis
eorum **17** nullus hominum sit in tabernaculo quando
pontifex ingreditur sanctuarium ut roget pro se et pro
domo sua et pro universo coetu Israhel donec egrediatur
18 cum autem exierit ad altare quod coram Domino est
oret pro se et sumptum sanguinem vituli atque hirci
fundat super cornua eius per gyrum **19** aspergensque
digito septies expiet et sanctificet illud ab inmunditiis
filiorum Israhel **20** postquam emundarit sanctuarium et
tabernaculum et altare tunc offerat hircum viventem
21 et posita utraque manu super caput eius confiteatur
omnes iniquitates filiorum Israhel et universa delicta
atque peccata eorum quae inprecans capiti eius emittet
illum per hominem paratum in desertum **22** cumque
portaverit hircus omnes iniquitates eorum in terram
solitariam et dimissus fuerit in deserto **23** revertetur
Aaron in tabernaculum testimonii et depositis vestibus

quibus prius indutus erat cum intraret sanctuarium
relictisque ibi **24** lavabit carnem suam in loco sancto
indueturque vestimentis suis et postquam egressus
obtulerit holocaustum suum ac plebis rogabit tam pro se
quam pro populo **25** et adipem qui oblatus est pro peccatis
adolebit super altare **26** ille vero qui dimiserit caprum
emissarium lavabit vestimenta sua et corpus aqua et sic
ingredietur in castra **27** vitulum autem et hircum qui pro
peccato fuerant immolati et quorum sanguis inlatus est
ut in sanctuario expiatio conpleretur asportabunt foras
castra et conburent igni tam pelles quam carnes eorum et
fimum **28** et quicumque conbuserit ea lavabit vestimenta
sua et carnem aqua et sic ingredietur in castra **29** eritque
hoc vobis legitimum sempiternum mense septimo decima
die mensis adfligetis animas vestras nullumque facietis
opus sive indigena sive advena qui peregrinatur inter
vos **30** in hac die expiatio erit vestri atque mundatio ab
omnibus peccatis vestris coram Domino mundabimini
31 sabbatum enim requietionis est et adfligetis animas
vestras religione perpetua **32** expiabit autem sacerdos
qui unctus fuerit et cuius initiatae manus ut sacerdotio
fungatur pro patre suo indueturque stola linea et vestibus
sanctis **33** et expiabit sanctuarium et tabernaculum
testimonii atque altare sacerdotes quoque et universum
populum **34** eritque hoc vobis legitimum sempiternum
ut oretis pro filiis Israhel et pro cunctis peccatis eorum
semel in anno fecit igitur sicut praeceperat Dominus
Mosi

17 et locutus est Dominus ad Mosen dicens **2** loquere
Aaron et filiis eius et cunctis filiis Israhel et dices ad eos
iste est sermo quem mandavit Dominus dicens **3** homo
quilibet de domo Israhel si occiderit bovem aut ovem
sive capram in castris vel extra castra **4** et non obtulerit
ad ostium tabernaculi oblationem Domino sanguinis reus
erit quasi sanguinem fuderit sic peribit de medio populi
sui **5** ideo offerre debent sacerdoti filii Israhel hostias
suas quas occidunt in agro ut sanctificentur Domino
ante ostium tabernaculi testimonii et immolent eas
hostias pacificas Domino **6** fundetque sacerdos sanguinem
super altare Domini ad ostium tabernaculi testimonii
et adolebit adipem in odorem suavitatis Domino **7** et
nequaquam ultra immolabunt hostias suas daemonibus
cum quibus fornicati sunt legitimum sempiternum erit
illis et posteris eorum **8** et ad ipsos dices homo de domo
Israhel et de advenis qui peregrinantur apud vos qui
obtulerit holocaustum sive victimam **9** et ad ostium
tabernaculi testimonii non adduxerit eam ut offeratur
Domino interibit de populo suo **10** homo quilibet de
domo Israhel et de advenis qui peregrinantur inter eos si
comederit sanguinem obfirmabo faciem meam contra
animam illius et disperdam eam de populo suo **11** quia
anima carnis in sanguine est et ego dedi illum vobis
ut super altare in eo expietis pro animabus vestris et
sanguis pro animae piaculo sit **12** idcirco dixi filiis Israhel
omnis anima ex vobis non comedet sanguinem nec ex
advenis qui peregrinantur inter vos **13** homo quicumque
de filiis Israhel et de advenis qui peregrinantur apud

vos si venatione atque aucupio ceperit feram vel avem
quibus vesci licitum est fundat sanguinem eius et operiat
illum terra **14** anima enim omnis carnis in sanguine
est unde dixi filiis Israhel sanguinem universae carnis
non comedetis quia anima carnis in sanguine est et
quicumque comederit illum interibit **15** anima quae
comederit morticinum vel captum a bestia tam de
indigenis quam de advenis lavabit vestes suas et semet
ipsum aqua et contaminatus erit usque ad vesperum et
hoc ordine mundus fiet **16** quod si non laverit vestimenta
sua nec corpus portabit iniquitatem suam

18 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2** loquere
filiis Israhel et dices ad eos ego Dominus Deus vester **3**
iuxta consuetudinem terrae Aegypti in qua habitastis
non facietis et iuxta morem regionis Chanaan ad quam
ego introducturus sum vos non agetis nec in legitimis
eorum ambulabitis **4** facietis iudicia mea et praecepta
servabitis et ambulabitis in eis ego Dominus Deus vester
5 custodite leges meas atque iudicia quae faciens homo
vivet in eis ego Dominus **6** omnis homo ad proximam
sanguinis sui non accedet ut revelet turpitudinem eius
ego Dominus **7** turpitudinem patris et turpitudinem
matris tuae non discoperies mater tua est non revelabis
turpitudinem eius **8** turpitudinem uxoris patris tui non
discoperies turpitudo enim patris tui est **9** turpitudinem
sororis tuae ex patre sive ex matre quae domi vel foris
genita est non revelabis **10** turpitudinem filiae filii tui
vel neptis ex filia non revelabis quia turpitudo tua est
11 turpitudinem filiae uxoris patris tui quam peperit

patri tuo et est soror tua non revelabis **12** turpitudinem
sororis patris tui non discoperies quia caro est patris
tui **13** turpitudinem sororis matris tuae non revelabis eo
quod caro sit matris tuae **14** turpitudinem patrui tui non
revelabis nec accedes ad uxorem eius quae tibi adfinitate
coniungitur **15** turpitudinem nurus tuae non revelabis
quia uxor filii tui est nec discoperies ignominiam eius
16 turpitudinem uxoris fratris tui non revelabis quia
turpitudo fratris tui est **17** turpitudinem uxoris tuae
et filiae eius non revelabis filiam filii eius et filiam
filiae illius non sumes ut reveles ignominiam eius quia
caro illius sunt et talis coitus incestus est **18** sororem
uxoris tuae in pelicatum illius non accipies nec revelabis
turpitudinem eius adhuc illa vivente **19** ad mulierem quae
patitur menstrua non accedes nec revelabis foeditatem
eius **20** cum uxore proximi tui non coibis nec seminis
commixtione maculaberis **21** de semine tuo non dabis
ut consecretur idolo Moloch nec pollues nomen Dei tui
ego Dominus **22** cum masculo non commisceberis coitu
femineo quia abominatio est **23** cum omni pecore non
coibis nec maculaberis cum eo mulier non subcumbet
iumento nec miscebitur ei quia scelus est **24** ne polluamini
in omnibus his quibus contaminatae sunt universae
gentes quas ego eiciam ante conspectum vestrum **25**
et quibus polluta est terra cuius ego scelera visitabo
ut evomat habitatores suos **26** custodite legitima mea
atque iudicia et non faciat ex omnibus abominationibus
istis tam indigena quam colonus qui peregrinatur apud
vos **27** omnes enim execrationes istas fecerunt accolae

terrae qui fuerunt ante vos et polluerunt eam **28** cavete
ergo ne et vos similiter evomat cum paria feceritis sicut
evomuit gentem quae fuit ante vos **29** omnis anima quae
fecerit de abominationibus his quippiam peribit de medio
populi sui **30** custodite mandata mea nolite facere quae
fecerunt hii qui fuerunt ante vos et ne polluamini in eis
ego Dominus Deus vester

19 locutus est Dominus ad Mosen dicens **2** loquere ad
omnem coetum filiorum Israhel et dices ad eos sancti
estote quia ego sanctus sum Dominus Deus vester **3**
unusquisque matrem et patrem suum timeat sabbata mea
custodite ego Dominus Deus vester **4** nolite converti ad
idola nec deos conflatiles faciatis vobis ego Dominus Deus
vester **5** si immolaveritis hostiam pacificorum Domino
ut sit placabilis **6** eo die quo fuerit immolata comedetis
eam et die altero quicquid autem residuum fuerit in
diem tertium igne conburetis **7** si quis post biduum
comederit ex ea profanus erit et impietatis reus **8** portabit
iniquitatem suam quia sanctum Domini polluit et peribit
anima illa de populo suo **9** cum messueris segetes terrae
tuae non tondebis usque ad solum superficiem terrae
nec remanentes spicas colliges **10** neque in vinea tua
racemos et grana decidentia congregabis sed pauperibus
et peregrinis carpenda dimittes ego Dominus Deus vester
11 non facietis furtum non mentiemini nec decipiet
unusquisque proximum suum **12** non peierabis in nomine
meo nec pollues nomen Dei tui ego Dominus **13** non
facies calumniam proximo tuo nec vi opprimes eum non
morabitur opus mercennarii apud te usque mane **14** non

maledices surdo nec coram caeco pones offendiculum sed
timebis Deum tuum quia ego sum Dominus **15** non facies
quod iniquum est nec iniuste iudicabis nec consideres
personam pauperis nec honores vultum potentis iuste
iudica proximo tuo **16** non eris criminator et susurro in
populis non stabis contra sanguinem proximi tui ego
Dominus **17** ne oderis fratrem tuum in corde tuo sed
publice argue eum ne habeas super illo peccatum **18** non
quaeres ultionem nec memor eris iniuriae civium tuorum
diliges amicum tuum sicut temet ipsum ego Dominus **19**
leges meas custodite iumenta tua non facies coire cum
alterius generis animantibus agrum non seres diverso
semine veste quae ex duobus texta est non indueris **20**
homo si dormierit cum muliere coitu seminis quae sit
ancilla etiam nubilis et tamen pretio non redempta nec
libertate donata vapulabunt ambo et non morientur
quia non fuit libera **21** pro delicto autem suo offeret
Domino ad ostium tabernaculi testimonii arietem **22**
orabitque pro eo sacerdos et pro delicto eius coram
Domino et repropitiabitur ei dimitteturque peccatum **23**
quando ingressi fueritis terram et plantaveritis in ea ligna
pomifera auferetis praeputia eorum poma quae germinant
inmunda erunt vobis nec edetis ex eis **24** quarto anno
omnis fructus eorum sanctificabitur laudabilis Domino **25**
quinto autem anno comedetis fructus congregantes poma
quae proferunt ego Dominus Deus vester **26** non comedetis
cum sanguine non augurabimini nec observabitis somnia
27 neque in rotundum adtondebitis comam nec radatis
barbam **28** et super mortuo non incidetis carnem vestram

neque figuras aliquas et stigmata facietis vobis ego
Dominus **29** ne prostituas filiam tuam et contaminetur
terra et impleatur piaculo **30** sabbata mea custodite et
sanctuarium meum metuite ego Dominus **31** ne declinetis
ad magos nec ab ariolis aliquid sciscitemini ut polluamini
per eos ego Dominus Deus vester **32** coram cano capite
consurge et honora personam senis et time Deum tuum
ego sum Dominus **33** si habitaverit advena in terra vestra
et moratus fuerit inter vos ne exprobretis ei **34** sed sit
inter vos quasi indigena et diligetis eum quasi vosmet
ipsos fuistis enim et vos advenae in terra Aegypti ego
Dominus Deus vester **35** nolite facere iniquum aliquid in
iudicio in regula in pondere in mensura **36** statera iusta
et aequa sint pondera iustus modius aequusque sextarius
ego Dominus Deus vester qui eduxi vos de terra Aegypti
37 custodite omnia praecepta mea et universa iudicia et
facite ea ego Dominus

20 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2** haec
loqueris filiis Israhel homo de filiis Israhel et de advenis
qui habitant in Israhel si quis dederit de semine suo idolo
Moloch morte moriatur populus terrae lapidabit eum **3**
et ego ponam faciem meam contra illum succidamque
eum de medio populi sui eo quod dederit de semine
suo Moloch et contaminaverit sanctuarium meum ac
polluerit nomen sanctum meum **4** quod si neglegens
populus terrae et quasi parvipendens imperium meum
dimiserit hominem qui dederit de semine suo Moloch
nec voluerit eum occidere **5** ponam faciem meam super
hominem illum et cognationem eius succidamque et

ipsum et omnes qui consenserunt ei ut fornicarentur cum
Moloch de medio populi sui **6** anima quae declinaverit ad
magos et ariolos et fornicata fuerit cum eis ponam faciem
meam contra eam et interficiam illam de medio populi sui
7 sanctificamini et estote sancti quia ego Dominus Deus
vester **8** custodite praecepta mea et facite ea ego Dominus
qui sanctifico vos **9** qui maledixerit patri suo et matri
morte moriatur patri matrique maledixit sanguis eius sit
super eum **10** si moechatus quis fuerit cum uxore alterius
et adulterium perpetrarit cum coniuge proximi sui morte
moriantur et moechus et adultera **11** qui dormierit cum
noverca sua et revelaverit ignominiam patris sui morte
moriantur ambo sanguis eorum sit super eos **12** si quis
dormierit cum nuru sua uterque moriantur quia scelus
operati sunt sanguis eorum sit super eos **13** qui dormierit
cum masculo coitu femineo uterque operati sunt nefas
morte moriantur sit sanguis eorum super eos **14** qui
supra uxorem filiam duxerit matrem eius scelus operatus
est vivus ardebit cum eis nec permanebit tantum nefas
in medio vestri **15** qui cum iumento et pecore coierit
morte moriatur pecus quoque occidite **16** mulier quae
subcubuerit cuilibet iumento simul interficietur cum eo
sanguis eorum sit super eos **17** qui acceperit sororem
suam filiam patris sui vel filiam matris suae et viderit
turpitudinem eius illaque conspexerit fratris ignominiam
nefariam rem operati sunt occidentur in conspectu populi
sui eo quod turpitudinem suam mutuo revelarint et
portabunt iniquitatem suam **18** qui coierit cum muliere in
fluxu menstruo et revelaverit turpitudinem eius ipsaque

aperuerit fontem sanguinis sui interficientur ambo de
medio populi sui **19** turpitudinem materterae tuae et
amitae tuae non discoperies qui hoc fecerit ignominiam
carnis suae nudavit portabunt ambo iniquitatem suam **20**
qui coierit cum uxore patrui vel avunculi sui et revelaverit
ignominiam cognationis suae portabunt ambo peccatum
suum absque liberis morientur **21** qui duxerit uxorem
fratris sui rem facit inlicitam turpitudinem fratris sui
revelavit absque filiis erunt **22** custodite leges meas
atque iudicia et facite ea ne et vos evomat terra quam
intraturi estis et habitaturi **23** nolite ambulare in legitimis
nationum quas ego expulsurus sum ante vos omnia enim
haec fecerunt et abominatus sum eos **24** vobis autem
loquor possidete terram eorum quam dabo vobis in
hereditatem terram fluentem lacte et melle ego Dominus
Deus vester qui separavi vos a ceteris populis **25** separate
ergo et vos iumentum mundum ab inmundo et avem
mundam ab inmunda ne polluatis animas vestras in
pecore et in avibus et cunctis quae moventur in terra et
quae vobis ostendi esse polluta **26** eritis sancti mihi quia
sanctus ego sum Dominus et separavi vos a ceteris populis
ut essetis mei **27** vir sive mulier in quibus pythonicus vel
divinationis fuerit spiritus morte moriantur lapidibus
obruent eos sanguis eorum sit super illos

21 dixit quoque Dominus ad Mosen loquere ad sacerdotes
filios Aaron et dices eis ne contaminetur sacerdos in
mortibus civium suorum **2** nisi tantum in consanguineis
ac propinquis id est super matre et patre et filio ac filia
fratre quoque **3** et sorore virgine quae non est nupta viro

4 sed nec in principe populi sui contaminabitur **5** non
radent caput nec barbam neque in carnibus suis facient
incisuras **6** sancti erunt Deo suo et non polluent nomen
eius incensum enim Domini et panes Dei sui offerunt
et ideo sancti erunt **7** scortum et vile prostibulum non
ducet uxorem nec eam quae repudiata est a marito quia
consecratus est Deo suo **8** et panes propositionis offert
sit ergo sanctus quia et ego sanctus sum Dominus qui
sanctifico vos **9** sacerdotis filia si deprehensa fuerit in
stupro et violaverit nomen patris sui flammis exuretur **10**
pontifex id est sacerdos maximus inter fratres suos super
cuius caput fusum est unctionis oleum et cuius manus
in sacerdotio consecratae sunt vestitusque est sanctis
vestibus caput suum non discoperiet vestimenta non
scindet **11** et ad omnem mortuum non ingredietur omnino
super patre quoque suo et matre non contaminabitur **12**
nec egredietur de sanctis ne polluat sanctuarium Domini
quia oleum sanctae unctionis Dei sui super eum est
ego Dominus **13** virginem ducet uxorem **14** viduam et
repudiatam et sordidam atque meretricem non accipiet
sed puellam de populo suo **15** ne commisceat stirpem
generis sui vulgo gentis suae quia ego Dominus qui
sanctifico eum **16** locutusque est Dominus ad Mosen
dicens **17** loquere ad Aaron homo de semine tuo per
familias qui habuerit maculam non offeret panes Deo
suo **18** nec accedet ad ministerium eius si caecus fuerit
si claudus si vel parvo vel grandi et torto naso **19** si
fracto pede si manu **20** si gibbus si lippus si albuginem
habens in oculo si iugem scabiem si inpetiginem in

corpore vel hirniosus **21** omnis qui habuerit maculam
de semine Aaron sacerdotis non accedet offerre hostias
Domino nec panes Deo suo **22** vescetur tamen panibus qui
offeruntur in sanctuario **23** ita dumtaxat ut intra velum
non ingrediatur nec accedat ad altare quia maculam
habet et contaminare non debet sanctuarium meum ego
Dominus qui sanctifico eos **24** locutus est ergo Moses ad
Aaron et filios eius et ad omnem Israhel cuncta quae sibi
fuerant imperata

22 locutus quoque est Dominus ad Mosen dicens **2**
loquere ad Aaron et ad filios eius ut caveant ab his quae
consecrata sunt filiorum Israhel et non contaminent
nomen sanctificatorum mihi quae ipsi offerunt ego
Dominus **3** dic ad eos et ad posteros eorum omnis homo
qui accesserit de stirpe vestra ad ea quae consecrata
sunt et quae obtulerunt filii Israhel Domino in quo est
inmunditia peribit coram Domino ego sum Dominus **4**
homo de semine Aaron qui fuerit leprosus aut patiens
fluxum seminis non vescetur de his quae sanctificata sunt
mihi donec sanetur qui tetigerit inmundum super mortuo
et ex quo egreditur semen quasi coitus **5** et qui tangit
reptile et quodlibet inmundum cuius tactus est sordidus
6 inmundus erit usque ad vesperum et non vescetur his
quae sanctificata sunt sed cum laverit carnem suam
aqua **7** et occubuerit sol tunc mundatus vescetur de
sanctificatis quia cibus illius est **8** morticinum et captum
a bestia non comedent nec polluentur in eis ego sum
Dominus **9** custodient praecepta mea ut non subiaceant
peccato et moriantur in sanctuario cum polluerint illud

ego Dominus qui sanctifico eos **10** omnis alienigena
non comedet de sanctificatis inquilinus sacerdotis et
mercennarius non vescentur ex eis **11** quem autem
sacerdos emerit et qui vernaculus domus eius fuerit
hii comedent ex eis **12** si filia sacerdotis cuilibet ex
populo nupta fuerit de his quae sanctificata sunt et de
primitiis non vescetur **13** sin autem vidua vel repudiata
et absque liberis reversa fuerit ad domum patris sui sicut
puella consuerat aletur cibis patris sui omnis alienigena
comedendi ex eis non habet potestatem **14** qui comederit
de sanctificatis per ignorantiam addet quintam partem
cum eo quod comedit et dabit sacerdoti in sanctuarium
15 nec contaminabunt sanctificata filiorum Israhel quae
offerunt Domino **16** ne forte sustineant iniquitatem
delicti sui cum sanctificata comederint ego Dominus qui
sanctifico eos **17** locutus est Dominus ad Mosen dicens **18**
loquere ad Aaron et filios eius et ad omnes filios Israhel
dicesque ad eos homo de domo Israhel et de advenis qui
habitant apud vos qui obtulerit oblationem suam vel vota
solvens vel sponte offerens quicquid illud obtulerit in
holocaustum Domini **19** ut offeratur per vos masculus
inmaculatus erit ex bubus et ex ovibus et ex capris **20** si
maculam habuerit non offeretis neque erit acceptabile **21**
homo qui obtulerit victimam pacificorum Domino vel
vota solvens vel sponte offerens tam de bubus quam
de ovibus inmaculatum offeret ut acceptabile sit omnis
macula non erit in eo **22** si caecum fuerit si fractum si
cicatricem habens si papulas aut scabiem vel inpetiginem
non offeretis ea Domino neque adolebitis ex eis super

altare Domini 23 bovem et ovem aure et cauda amputatis
voluntarie offerre potes votum autem ex his solvi non
potest 24 omne animal quod vel contritis vel tunsis
vel sectis ablatisque testiculis est non offeretis Domino
et in terra vestra hoc omnino ne faciatis 25 de manu
alienigenae non offeretis panes Deo vestro et quicquid
aliud dare voluerint quia corrupta et maculata sunt omnia
non suscipietis ea 26 locutusque est Dominus ad Mosen
dicens 27 bos ovis et capra cum genita fuerint septem
diebus erunt sub ubere matris suae die autem octavo et
deinceps offerri poterunt Domino 28 sive illa bos sive
ovis non immolabuntur una die cum fetibus suis 29 si
immolaveritis hostiam pro gratiarum actione Domino ut
possit esse placabilis 30 eodem die comedetis eam non
remanebit quicquam in mane alterius diei ego Dominus
31 custodite mandata mea et facite ea ego Dominus 32
ne polluatis nomen meum sanctum ut sanctificer in
medio filiorum Israhel ego Dominus qui sanctifico vos 33
et eduxi de terra Aegypti ut essem vobis in Deum ego
Dominus

23 locutus est Dominus ad Mosen dicens 2 loquere
filiis Israhel et dices ad eos hae sunt feriae Domini
quas vocabitis sanctas 3 sex diebus facietis opus dies
septimus quia sabbati requies est vocabitur sanctus omne
opus non facietis in eo sabbatum Domini est in cunctis
habitationibus vestris 4 hae sunt ergo feriae Domini
sanctae quas celebrare debetis temporibus suis 5 mense
primo quartadecima die mensis ad vesperum phase
Domini est 6 et quintadecima die mensis huius sollemnitas

azymorum Domini est septem diebus azyma comedetis **7**
dies primus erit vobis celeberrimus sanctusque omne
opus servile non facietis in eo **8** sed offeretis sacrificium
in igne Domino septem diebus dies autem septimus
erit celebrior et sanctior nullumque servile opus fiet
in eo **9** locutusque est Dominus ad Mosen dicens **10**
loquere filiis Israhel et dices ad eos cum ingressi fueritis
terram quam ego dabo vobis et messueritis segetem
feretis manipulos spicarum primitias messis vestrae ad
sacerdotem **11** qui elevabit fasciculum coram Domino ut
acceptabile sit pro vobis altero die sabbati et sanctificabit
illum **12** atque in eodem die quo manipulus consecratur
caedetur agnus inmaculatus anniculus in holocaustum
Domini **13** et libamenta offerentur cum eo duae decimae
similae conspersae oleo in incensum Domini odoremque
suavissimum liba quoque vini quarta pars hin **14** panem
et pulentam et pultes non comedetis ex segete usque
ad diem qua offeratis ex ea Deo vestro praeceptum est
sempiternum in generationibus cunctisque habitaculis
vestris **15** numerabitis ergo ab altero die sabbati in quo
obtulistis manipulum primitiarum septem ebdomadas
plenas **16** usque ad alteram diem expletionis ebdomadae
septimae id est quinquaginta dies et sic offeretis
sacrificium novum Domino **17** ex omnibus habitaculis
vestris panes primitiarum duos de duabus decimis
similae fermentatae quos coquetis in primitias Domini
18 offeretisque cum panibus septem agnos inmaculatos
anniculos et vitulum de armento unum et arietes duos
et erunt in holocausto cum libamentis suis in odorem

suavissimum Domino **19** facietis et hircum pro peccato
duosque agnos anniculos hostias pacificorum **20** cumque
elevaverit eos sacerdos cum panibus primitiarum coram
Domino cedent in usum eius **21** et vocabitis hunc diem
celeberrimum atque sanctissimum omne opus servile
non facietis in eo legitimum sempiternum erit in cunctis
habitaculis et generationibus vestris **22** postquam autem
messueritis segetem terrae vestrae non secabitis eam
usque ad solum nec remanentes spicas colligetis sed
pauperibus et peregrinis dimittetis eas ego Dominus Deus
vester **23** locutusque est Dominus ad Mosen dicens **24**
loquere filiis Israhel mense septimo prima die mensis
erit vobis sabbatum memorabile clangentibus tubis et
vocabitur sanctum **25** omne opus servile non facietis
in eo et offeretis holocaustum Domino **26** locutusque
est Dominus ad Mosen dicens **27** decimo die mensis
huius septimi dies expiationum erit celeberrimus et
vocabitur sanctus adfligetisque animas vestras in eo
et offeretis holocaustum Domino **28** omne opus non
facietis in tempore diei huius quia dies propitiationis
est ut propitietur vobis Dominus Deus vester **29** omnis
anima quae adflicta non fuerit die hoc peribit de populis
suis **30** et quae operis quippiam fecerit delebo eam de
populo suo **31** nihil ergo operis facietis in eo legitimum
sempiternum erit vobis in cunctis generationibus et
habitationibus vestris **32** sabbatum requietionis est
adfligetis animas vestras die nono mensis a vespero
usque ad vesperum celebrabitis sabbata vestra **33** et
locutus est Dominus ad Mosen dicens **34** loquere filiis

Israhel a quintodecimo die mensis huius septimi erunt
feriae tabernaculorum septem diebus Domino **35** dies
primus vocabitur celeberrimus atque sanctissimus omne
opus servile non facietis **36** et septem diebus offeretis
holocausta Domino dies quoque octavus erit celeberrimus
atque sanctissimus et offeretis holocaustum Domino
est enim coetus atque collectae omne opus servile
non facietis in eo **37** hae sunt feriae Domini quas
vocabitis celeberrimas et sanctissimas offeretisque in eis
oblationes Domino holocausta et libamenta iuxta ritum
uniuscuiusque diei **38** exceptis sabbatis Domini donisque
vestris et quae offertis ex voto vel quae sponte tribuitis
Domino **39** a quintodecimo ergo die mensis septimi
quando congregaveritis omnes fructus terrae vestrae
celebrabitis ferias Domini septem diebus die primo et
die octavo erit sabbatum id est requies **40** sumetisque
vobis die primo fructus arboris pulcherrimae spatulasque
palmarum et ramos ligni densarum frondium et salices
de torrente et laetabimini coram Domino Deo vestro **41**
celebrabitisque sollemnitatem eius septem diebus per
annum legitimum sempiternum erit in generationibus
vestris mense septimo festa celebrabitis **42** et habitabitis
in umbraculis septem diebus omnis qui de genere est
Israhel manebit in tabernaculis **43** ut discant posteri
vestri quod in tabernaculis habitare fecerim filios Israhel
cum educerem eos de terra Aegypti ego Dominus Deus
vester **44** locutusque est Moses super sollemnitatibus
Domini ad filios Israhel

24 et locutus est Dominus ad Mosen dicens **2** praecipe
filiis Israhel ut adferant tibi oleum de olivis purissimum ac
lucidum ad concinnandas lucernas iugiter **3** extra velum
testimonii in tabernaculo foederis ponetque eas Aaron
a vespere usque in mane coram Domino cultu rituque
perpetuo in generationibus vestris **4** super candelabro
mundissimo ponentur semper in conspectu Domini **5**
accipies quoque similam et coques ex ea duodecim panes
qui singuli habebunt duas decimas **6** quorum senos
altrinsecus super mensam purissimam coram Domino
statues **7** et pones super eos tus lucidissimum ut sit
panis in monumentum oblationis Domini **8** per singula
sabbata mutabuntur coram Domino suscepti a filiis Israhel
foedere sempiterno **9** eruntque Aaron et filiorum eius ut
comedant eos in loco sancto quia sanctum sanctorum
est de sacrificiis Domini iure perpetuo **10** ecce autem
egressus filius mulieris israhelitis quem pepererat de
viro aegyptio inter filios Israhel iurgatus est in castris
cum viro israhelite **11** cumque blasphemasset nomen
et maledixisset ei adductus est ad Mosen vocabatur
autem mater eius Salumith filia Dabri de tribu Dan
12 miseruntque eum in carcerem donec nossent quid
iuberet Dominus **13** qui locutus est ad Mosen **14** dicens
educ blasphemum extra castra et ponant omnes qui
audierunt manus suas super caput eius et lapidet eum
populus universus **15** et ad filios Israhel loqueris homo
qui maledixerit Deo suo portabit peccatum suum **16**
et qui blasphemaverit nomen Domini morte moriatur
lapidibus opprimet eum omnis multitudo sive ille civis

seu peregrinus fuerit qui blasphemaverit nomen Domini
morte moriatur **17** qui percusserit et occiderit hominem
morte moriatur **18** qui percusserit animal reddat vicarium
id est animam pro anima **19** qui inrogaverit maculam
cuilibet civium suorum sicut fecit fiet ei **20** fracturam pro
fractura oculum pro oculo dentem pro dente restituet
qualem inflixerit maculam talem sustinere cogetur **21**
qui percusserit iumentum reddet aliud qui percusserit
hominem punietur **22** aequum iudicium sit inter vos sive
peregrinus sive civis peccaverit quia ego sum Dominus
Deus vester **23** locutusque est Moses ad filios Israhel
et eduxerunt eum qui blasphemaverat extra castra ac
lapidibus oppresserunt feceruntque filii Israhel sicut
praeceperat Dominus Mosi

25 locutusque est Dominus ad Mosen in monte Sinai
dicens **2** loquere filiis Israhel et dices ad eos quando
ingressi fueritis terram quam ego dabo vobis sabbatizet
sabbatum Domini **3** sex annis seres agrum tuum et sex
annis putabis vineam tuam colligesque fructus eius **4**
septimo autem anno sabbatum erit terrae requietionis
Domini agrum non seres et vineam non putabis **5** quae
sponte gignit humus non metes et uvas primitiarum
tuarum non colliges quasi vindemiam annus enim
requietionis terrae est **6** sed erunt vobis in cibum tibi
et servo tuo ancillae et mercennario tuo et advenae
qui peregrinantur apud te **7** iumentis tuis et pecoribus
omnia quae nascuntur praebebunt cibum **8** numerabis
quoque tibi septem ebdomades annorum id est septem
septies quae simul faciunt annos quadraginta novem

9 et clanges bucina mense septimo decima die mensis
propitiationis tempore in universa terra vestra **10**
sanctificabisque annum quinquagesimum et vocabis
remissionem cunctis habitatoribus terrae tuae ipse est
enim iobeleus revertetur homo ad possessionem suam et
unusquisque rediet ad familiam pristinam **11** quia iobeleus
est et quinquagesimus annus non seretis neque metetis
sponte in agro nascentia et primitias vindemiae non
colligetis **12** ob sanctificationem iobelei sed statim ablata
comedetis **13** anno iobelei redient omnes ad possessiones
suas **14** quando vendes quippiam civi tuo vel emes
ab eo ne contristes fratrem tuum sed iuxta numerum
annorum iobelei emes ab eo **15** et iuxta supputationem
frugum vendet tibi **16** quanto plus anni remanserint
post iobeleum tanto crescet et pretium et quanto minus
temporis numeraveris tanto minoris et emptio constabit
tempus enim frugum vendet tibi **17** nolite adfligere
contribules vestros sed timeat unusquisque Deum suum
quia ego Dominus Deus vester **18** facite praecepta mea et
iudicia custodite et implete ea ut habitare possitis in terra
absque ullo pavore **19** et gignat vobis humus fructus suos
quibus vescamini usque ad saturitatem nullius impetum
formidantes **20** quod si dixeritis quid comedemus anno
septimo si non seruerimus neque collegerimus fruges
nostras **21** dabo benedictionem meam vobis anno sexto et
faciet fructus trium annorum **22** seretisque anno octavo
et comedetis veteres fruges usque ad nonum annum
donec nova nascantur edetis vetera **23** terra quoque non
veniet in perpetuum quia mea est et vos advenae et

coloni mei estis **24** unde cuncta regio possessionis vestrae
sub redemptionis condicione vendetur **25** si adtenuatus
frater tuus vendiderit possessiunculam suam et voluerit
propinquus eius potest redimere quod ille vendiderat
26 sin autem non habuerit proximum et ipse pretium
ad redimendum potuerit invenire **27** conputabuntur
fructus ex eo tempore quo vendidit et quod reliquum
est reddet emptori sicque recipiet possessionem suam
28 quod si non invenerit manus eius ut reddat pretium
habebit emptor quod emerat usque ad annum iobeleum
in ipso enim omnis venditio redit ad dominum et ad
possessorem pristinum **29** qui vendiderit domum intra
urbis muros habebit licentiam redimendi donec unus
impleatur annus **30** si non redemerit et anni circulus
fuerit evolutus emptor possidebit eam et posteri eius
in perpetuum et redimi non poterit etiam in iobeleo **31**
sin autem in villa fuerit domus quae muros non habet
agrorum iure vendetur si ante redempta non fuerit in
iobeleo revertetur ad dominum **32** aedes Levitarum quae
in urbibus sunt semper possunt redimi **33** si redemptae
non fuerint in iobeleo revertentur ad dominos quia
domus urbium leviticarum pro possessionibus sunt inter
filios Israhel **34** suburbana autem eorum non venient quia
possessio sempiterna est **35** si adtenuatus fuerit frater
tuus et infirmus manu et susceperis eum quasi advenam
et peregrinum et vixerit tecum **36** ne accipias usuras ab
eo nec amplius quam dedisti time Deum tuum ut vivere
possit frater tuus apud te **37** pecuniam tuam non dabis ei
ad usuram et frugum superabundantiam non exiges **38**

ego Dominus Deus vester qui eduxi vos de terra Aegypti
ut darem vobis terram Chanaan et essem vester Deus
39 si paupertate conpulsus vendiderit se tibi frater tuus
non eum opprimes servitute famulorum **40** sed quasi
mercennarius et colonus erit usque ad annum iobeleum
operabitur apud te **41** et postea egredietur cum liberis
suis et revertetur ad cognationem et ad possessionem
patrum suorum **42** mei enim servi sunt et ego eduxi
eos de terra Aegypti non venient condicione servorum
43 ne adfligas eum per potentiam sed metuito Deum
tuum **44** servus et ancilla sint vobis de nationibus quae in
circuitu vestro sunt **45** et de advenis qui peregrinantur
apud vos vel qui ex his nati fuerint in terra vestra hos
habebitis famulos **46** et hereditario iure transmittetis
ad posteros ac possidebitis in aeternum fratres autem
vestros filios Israhel ne opprimatis per potentiam **47**
si invaluerit apud vos manus advenae atque peregrini
et adtenuatus frater tuus vendiderit se ei aut cuiquam
de stirpe eius **48** post venditionem potest redimi qui
voluerit ex fratribus suis redimet eum **49** et patruus
et patruelis et consanguineus et adfinis sin autem et
ipse potuerit redimet se **50** supputatis dumtaxat annis a
tempore venditionis suae usque ad annum iobeleum et
pecunia qua venditus fuerat iuxta annorum numerum et
rationem mercennarii supputata **51** si plures fuerint anni
qui remanent usque ad iobeleum secundum hos reddet
et pretium **52** si pauci ponet rationem cum eo iuxta
annorum numerum et reddet emptori quod reliquum est
annorum **53** quibus ante servivit mercedibus inputatis

non adfliget eum violenter in conspectu tuo **54** quod si
per haec redimi non potuerit anno iobeleo egredietur
cum liberis suis **55** mei sunt enim servi filii Israhel quos
eduxi de terra Aegypti

26 ego Dominus Deus vester non facietis vobis idolum
et sculptile nec titulos erigetis nec insignem lapidem
ponetis in terra vestra ut adoretis eum ego enim sum
Dominus Deus vester **2** custodite sabbata mea et pavete
ad sanctuarium meum ego Dominus **3** si in praeceptis
meis ambulaveritis et mandata mea custodieritis et
feceritis ea dabo vobis pluvias temporibus suis **4** et terra
gignet germen suum et pomis arbores replebuntur **5**
adprehendet messium tritura vindemiam et vindemia
occupabit sementem et comedetis panem vestrum in
saturitatem et absque pavore habitabitis in terra vestra **6**
dabo pacem in finibus vestris dormietis et non erit qui
exterreat auferam malas bestias et gladius non transibit
terminos vestros **7** persequemini inimicos vestros et
corruent coram vobis **8** persequentur quinque de vestris
centum alienos et centum ex vobis decem milia cadent
inimici vestri in conspectu vestro gladio **9** respiciam vos
et crescere faciam multiplicabimini et firmabo pactum
meum vobiscum **10** comedetis vetustissima veterum
et vetera novis supervenientibus proicietis **11** ponam
tabernaculum meum in medio vestri et non abiciet vos
anima mea **12** ambulabo inter vos et ero vester Deus
vosque eritis populus meus **13** ego Dominus Deus vester
qui eduxi vos de terra Aegyptiorum ne serviretis eis et
qui confregi catenas cervicum vestrarum ut incederetis

erecti **14** quod si non audieritis me nec feceritis omnia
mandata mea **15** si spreveritis leges meas et iudicia mea
contempseritis ut non faciatis ea quae a me constituta
sunt et ad irritum perducatis pactum meum **16** ego quoque
haec faciam vobis visitabo vos velociter in egestate et
ardore qui conficiat oculos vestros et consumat animas
frustra seretis sementem quae ab hostibus devorabitur
17 ponam faciem meam contra vos et corruetis coram
hostibus vestris et subiciemini his qui oderunt vos fugietis
nemine persequente **18** sin autem nec sic oboedieritis
mihi addam correptiones vestras septuplum propter
peccata vestra **19** et conteram superbiam duritiae vestrae
daboque caelum vobis desuper sicut ferrum et terram
aeneam **20** consumetur in cassum labor vester non
proferet terra germen nec arbores poma praebebunt **21**
si ambulaveritis ex adverso mihi nec volueritis audire
me addam plagas vestras usque in septuplum propter
peccata vestra **22** emittamque in vos bestias agri quae
consumant et vos et pecora vestra et ad paucitatem
cuncta redigant desertaeque fiant viae vestrae **23** quod si
nec sic volueritis recipere disciplinam sed ambulaveritis
ex adverso mihi **24** ego quoque contra vos adversus
incedam et percutiam vos septies propter peccata vestra
25 inducamque super vos gladium ultorem foederis mei
cumque confugeritis in urbes mittam pestilentiam in
medio vestri et trademini hostium manibus **26** postquam
confregero baculum panis vestri ita ut decem mulieres
in uno clibano coquant panes et reddant eos ad pondus
et comedetis et non saturabimini **27** sin autem nec

per haec audieritis me sed ambulaveritis contra me **28**
et ego incedam adversum vos in furore contrario et
corripiam vos septem plagis propter peccata vestra **29** ita
ut comedatis carnes filiorum et filiarum vestrarum **30**
destruam excelsa vestra et simulacra confringam cadetis
inter ruinas idolorum vestrorum et abominabitur vos
anima mea **31** in tantum ut urbes vestras redigam in
solitudinem et deserta faciam sanctuaria vestra nec
recipiam ultra odorem suavissimum **32** disperdamque
terram vestram et stupebunt super ea inimici vestri
cum habitatores illius fuerint **33** vos autem dispergam
in gentes et evaginabo post vos gladium eritque terra
vestra deserta et civitates dirutae **34** tunc placebunt
terrae sabbata sua cunctis diebus solitudinis suae quando
fueritis **35** in terra hostili sabbatizabit et requiescet in
sabbatis solitudinis suae eo quod non requieverit in
sabbatis vestris quando habitabatis in ea **36** et qui de
vobis remanserint dabo pavorem in cordibus eorum in
regionibus hostium terrebit eos sonitus folii volantis et
ita fugient quasi gladium cadent nullo sequente **37** et
corruent singuli super fratres suos quasi bella fugientes
nemo vestrum inimicis audebit resistere **38** peribitis inter
gentes et hostilis vos terra consumet **39** quod si et de his
aliqui remanserint tabescent in iniquitatibus suis in terra
inimicorum suorum et propter peccata patrum suorum
et sua adfligentur **40** donec confiteantur iniquitates suas
et maiorum suorum quibus praevaricati sunt in me et
ambulaverunt ex adverso mihi **41** ambulabo igitur et ego
contra eos et inducam illos in terram hostilem donec

erubescat incircumcisa mens eorum tunc orabunt pro
impietatibus suis **42** et recordabor foederis mei quod
pepigi cum Iacob et Isaac et Abraham terrae quoque
memor ero **43** quae cum relicta fuerit ab eis conplacebit
sibi in sabbatis suis patiens solitudinem propter illos
ipsi vero rogabunt pro peccatis suis eo quod abiecerint
iudicia mea et leges meas despexerint **44** et tamen etiam
cum essent in terra hostili non penitus abieci eos neque
sic despexi ut consumerentur et irritum facerem pactum
meum cum eis ego enim sum Dominus Deus eorum **45** et
recordabor foederis mei pristini quando eduxi eos de
terra Aegypti in conspectu gentium ut essem Deus eorum
ego Dominus Deus **46** haec sunt praecepta atque iudicia
et leges quas dedit Dominus inter se et inter filios Israhel
in monte Sinai per manum Mosi

27 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2** loquere
filiis Israhel et dices ad eos homo qui votum fecerit
et spoponderit Deo animam suam sub aestimatione
dabit pretium **3** si fuerit masculus a vicesimo usque ad
sexagesimum annum dabit quinquaginta siclos argenti
ad mensuram sanctuarii **4** si mulier triginta **5** a quinto
autem anno usque ad vicesimum masculus dabit viginti
siclos femina decem **6** ab uno mense usque ad annum
quintum pro masculo dabuntur quinque sicli pro femina
tres **7** sexagenarius et ultra masculus dabit quindecim
siclos femina decem **8** si pauper fuerit et aestimationem
reddere non valebit stabit coram sacerdote et quantum
ille aestimaverit et viderit eum posse reddere tantum
dabit **9** animal autem quod immolari potest Domino si

quis voverit sanctum erit **10** et mutari non poterit id est
nec melius malo nec peius bono quod si mutaverit et
ipsum quod mutatum est et illud pro quo mutatum est
consecratum erit Domino **11** animal inmundum quod
immolari Domino non potest si quis voverit adducetur
ante sacerdotem **12** qui diiudicans utrum bonum an
malum sit statuet pretium **13** quod si dare voluerit is
qui offert addet supra aestimationis quintam partem **14**
homo si voverit domum suam et sanctificaverit Domino
considerabit eam sacerdos utrum bona an mala sit et iuxta
pretium quod ab eo fuerit constitutum venundabitur **15**
sin autem ille qui voverat voluerit redimere eam dabit
quintam partem aestimationis supra et habebit domum **16**
quod si agrum possessionis suae voverit et consecraverit
Domino iuxta mensuram sementis aestimabitur pretium
si triginta modiis hordei seritur terra quinquaginta siclis
veniet argenti **17** si statim ab anno incipientis iobelei
voverit agrum quanto valere potest tanto aestimabitur **18**
sin autem post aliquantum temporis supputabit sacerdos
pecuniam iuxta annorum qui reliqui sunt numerum usque
ad iobeleum et detrahetur ex pretio **19** quod si voluerit
redimere agrum ille qui voverat addet quintam partem
aestimatae pecuniae et possidebit eum **20** sin autem
noluerit redimere sed alteri cuilibet fuerit venundatus
ultra eum qui voverat redimere non poterit **21** quia cum
iobelei venerit dies sanctificatus erit Domino et possessio
consecrata ad ius pertinet sacerdotum **22** si ager emptus et
non de possessione maiorum sanctificatus fuerit Domino
23 supputabit sacerdos iuxta annorum numerum usque ad

iobeleum pretium et dabit ille qui voverat eum Domino
24 in iobeleo autem revertetur ad priorem dominum qui
vendiderat eum et habuerat in sortem possessionis suae
25 omnis aestimatio siclo sanctuarii ponderabitur siclus
viginti obolos habet **26** primogenita quae ad Dominum
pertinent nemo sanctificare poterit et vovere sive bos sive
ovis fuerit Domini sunt **27** quod si inmundum est animal
redimet qui obtulit iuxta aestimationem tuam et addet
quintam partem pretii si redimere noluerit vendetur
alteri quantocumque a te fuerit aestimatum **28** omne
quod Domino consecratur sive homo fuerit sive animal
sive ager non veniet nec redimi poterit quicquid semel
fuerit consecratum sanctum sanctorum erit Domino
29 et omnis consecratio quae offertur ab homine non
redimetur sed morte morietur **30** omnes decimae terrae
sive de frugibus sive de pomis arborum Domini sunt
et illi sanctificantur **31** si quis autem voluerit redimere
decimas suas addet quintam partem earum **32** omnium
decimarum boves et oves et caprae quae sub pastoris
virga transeunt quicquid decimum venerit sanctificabitur
Domino **33** non eligetur nec bonum nec malum nec
altero commutabitur si quis mutaverit et quod mutatum
est et pro quo mutatum est sanctificabitur Domino et
non redimetur **34** haec sunt praecepta quae mandavit
Dominus Mosi ad filios Israhel in monte Sinai

Liber Numeri

1 locutusque est Dominus ad Mosen in deserto Sinai
in tabernaculo foederis prima die mensis secundi anno
altero egressionis eorum ex Aegypto dicens **2** tollite
summam universae congregationis filiorum Israhel
per cognationes et domos suas et nomina singulorum
quicquid sexus est masculini **3** a vicesimo anno et supra
omnium virorum fortium ex Israhel et numerabitis
eos per turmas suas tu et Aaron **4** eruntque vobiscum
principes tribuum ac domorum in cognationibus suis **5**
quorum ista sunt nomina de Ruben Elisur filius Sedeur **6**
de Symeon Salamihel filius Surisaddai **7** de Iuda Naasson
filius Aminadab **8** de Isachar Nathanahel filius Suar **9** de
Zabulon Heliab filius Helon **10** filiorum autem Ioseph de
Ephraim Helisama filius Ammiud de Manasse Gamalihel
filius Phadassur **11** de Beniamin Abidan filius Gedeonis **12**
de Dan Ahiezer filius Amisaddai **13** de Aser Phegihel filius
Ochran **14** de Gad Heliasaph filius Duhel **15** de Nepthali
Ahira filius Henan **16** hii nobilissimi principes multitudinis
per tribus et cognationes suas et capita exercitus
Israhel **17** quos tulerunt Moses et Aaron cum omni vulgi
multitudine **18** et congregaverunt primo die mensis
secundi recensentes eos per cognationes et domos ac
familias et capita et nomina singulorum a vicesimo anno
et supra **19** sicut praeceperat Dominus Mosi numeratique
sunt in deserto Sinai **20** de Ruben primogenito Israhelis
per generationes et familias ac domos suas et nomina
capitum singulorum omne quod sexus est masculini
a vicesimo anno et supra procedentium ad bellum **21**

quadraginta sex milia quingenti **22** de filiis Symeon
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina et capita singulorum
omne quod sexus est masculini a vicesimo anno et
supra procedentium ad bellum **23** quinquaginta novem
milia trecenti **24** de filiis Gad per generationes et
familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt
per nomina singulorum a viginti annis et supra omnes
qui ad bella procederent **25** quadraginta quinque milia
sescenti quinquaginta **26** de filiis Iuda per generationes
et familias ac domos cognationum suarum per nomina
singulorum a vicesimo anno et supra omnes qui poterant
ad bella procedere **27** recensiti sunt septuaginta quattuor
milia sescenti **28** de filiis Isachar per generationes et
familias ac domos cognationum suarum per nomina
singulorum a vicesimo anno et supra omnes qui ad bella
procederent **29** recensiti sunt quinquaginta quattuor
milia quadringenti **30** de filiis Zabulon per generationes
et familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt
per nomina singulorum a vicesimo anno et supra omnes
qui poterant ad bella procedere **31** quinquaginta septem
milia quadringenti **32** de filiis Ioseph filiorum Ephraim
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a vicesimo
anno et supra omnes qui poterant ad bella procedere **33**
quadraginta milia quingenti **34** porro filiorum Manasse
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a viginti
annis et supra omnes qui poterant ad bella procedere

35 triginta duo milia ducenti **36** de filiis Beniamin per
generationes et familias ac domos cognationum suarum
recensiti sunt nominibus singulorum a vicesimo anno
et supra omnes qui poterant ad bella procedere **37**
triginta quinque milia quadringenti **38** de filiis Dan per
generationes et familias ac domos cognationum suarum
recensiti sunt nominibus singulorum a vicesimo anno et
supra omnes qui poterant ad bella procedere **39** sexaginta
duo milia septingenti **40** de filiis Aser per generationes et
familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt
per nomina singulorum a vicesimo anno et supra omnes
qui poterant ad bella procedere **41** quadraginta milia et
mille quingenti **42** de filiis Nepthali per generationes
et familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt nominibus singulorum a vicesimo anno et supra
omnes qui poterant ad bella procedere **43** quinquaginta
tria milia quadringenti **44** hii sunt quos numeraverunt
Moses et Aaron et duodecim principes Israhel singulos
per domos cognationum suarum **45** fueruntque omnes
filiorum Israhel per domos et familias suas a vicesimo
anno et supra qui poterant ad bella procedere **46** sescenta
tria milia virorum quingenti quinquaginta **47** Levitae
autem in tribu familiarum suarum non sunt numerati
cum eis **48** locutusque est Dominus ad Mosen dicens
49 tribum Levi noli numerare neque ponas summam
eorum cum filiis Israhel **50** sed constitue eos super
tabernaculum testimonii cuncta vasa eius et quicquid
ad caerimonias pertinet ipsi portabunt tabernaculum et
omnia utensilia eius et erunt in ministerio ac per gyrum

tabernaculi metabuntur **51** cum proficiscendum fuerit
deponent Levitae tabernaculum cum castra metanda
erigent quisquis externorum accesserit occidetur **52**
metabuntur autem castra filii Israhel unusquisque per
turmas et cuneos atque exercitum suum **53** porro Levitae
per gyrum tabernaculi figent tentoria ne fiat indignatio
super multitudinem filiorum Israhel et excubabunt in
custodiis tabernaculi testimonii **54** fecerunt ergo filii
Israhel iuxta omnia quae praeceperat Dominus Mosi

2 locutusque est Dominus ad Mosen et Aaron dicens
2 singuli per turmas signa atque vexilla et domos
cognationum suarum castrametabuntur filiorum Israhel
per gyrum tabernaculi foederis **3** ad orientem Iudas
figet tentoria per turmas exercitus sui eritque princeps
filiorum eius Naasson filius Aminadab **4** et omnis de
stirpe eius summa pugnantium septuaginta quattuor
milia sescentorum **5** iuxta eum castrametati sunt de
tribu Isachar quorum princeps fuit Nathanahel filius
Suar **6** et omnis numerus pugnatorum eius quinquaginta
quattuor milia quadringenti **7** in tribu Zabulon princeps
fuit Heliab filius Helon **8** omnis de stirpe eius exercitus
pugnatorum quinquaginta septem milia quadringenti **9**
universi qui in castris Iudae adnumerati sunt fuerunt
centum octoginta sex milia quadringenti et per turmas
suas primi egredientur **10** in castris filiorum Ruben ad
meridianam plagam erit princeps Elisur filius Sedeur **11**
et cunctus exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt
quadraginta sex milia quingenti **12** iuxta eum castrametati
sunt de tribu Symeon quorum princeps fuit Salamihel

filius Surisaddai **13** et cunctus exercitus pugnatorum eius
qui numerati sunt quinquaginta novem milia trecenti
14 in tribu Gad princeps fuit Heliasaph filius Duhel **15**
et cunctus exercitus pugnatorum eius qui numerati
sunt quadraginta quinque milia sescenti quinquaginta
16 omnes qui recensiti sunt in castris Ruben centum
quinquaginta milia et mille quadringenti quinquaginta
per turmas suas in secundo loco proficiscentur **17**
levabitur autem tabernaculum testimonii per officia
Levitarum et turmas eorum quomodo erigetur ita et
deponetur singuli per loca et ordines suos proficiscentur
18 ad occidentalem plagam erunt castra filiorum Ephraim
quorum princeps fuit Helisama filius Ammiud **19** cunctus
exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt quadraginta
milia quingenti **20** et cum eis tribus filiorum Manasse
quorum princeps fuit Gamalihel filius Phadassur **21**
cunctus exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt
triginta duo milia ducenti **22** in tribu filiorum Beniamin
princeps fuit Abidan filius Gedeonis **23** et cunctus exercitus
pugnatorum eius qui recensiti sunt triginta quinque
milia quadringenti **24** omnes qui numerati sunt in castris
Ephraim centum octo milia centum per turmas suas tertii
proficiscentur **25** ad aquilonis partem castrametati sunt
filii Dan quorum princeps fuit Ahiezer filius Amisaddai
26 cunctus exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt
sexaginta duo milia septingenti **27** iuxta eum fixere
tentoria de tribu Aser quorum princeps fuit Phegihel
filius Ochran **28** cunctus exercitus pugnatorum eius qui
numerati sunt quadraginta milia et mille quingenti **29** de

tribu filiorum Nepthalim princeps fuit Ahira filius Henan
30 cunctus exercitus pugnatorum eius quinquaginta tria
milia quadringenti **31** omnes qui numerati sunt in castris
Dan fuerunt centum quinquaginta septem milia sescenti
et novissimi proficiscentur **32** hic numerus filiorum
Israhel per domos cognationum suarum et turmas divisi
exercitus sescenta tria milia quingenti quinquaginta **33**
Levitae autem non sunt numerati inter filios Israhel sic
enim praecepit Dominus Mosi **34** feceruntque filii Israhel
iuxta omnia quae mandaverat Dominus castrametati sunt
per turmas suas et profecti per familias ac domos patrum
suorum

3 haec sunt generationes Aaron et Mosi in die qua
locutus est Dominus ad Mosen in monte Sinai **2** et
haec nomina filiorum Aaron primogenitus eius Nadab
dein Abiu et Eleazar et Ithamar **3** haec nomina filiorum
Aaron sacerdotum qui uncti sunt et quorum repletae
et consecratae manus ut sacerdotio fungerentur **4**
mortui sunt Nadab et Abiu cum offerrent ignem alienum
in conspectu Domini in deserto Sinai absque liberis
functique sunt sacerdotio Eleazar et Ithamar coram Aaron
patre suo **5** locutus est Dominus ad Mosen dicens **6** adplica
tribum Levi et fac stare in conspectu Aaron sacerdotis
ut ministrent ei et excubent **7** et observent quicquid
ad cultum pertinet multitudinis coram tabernaculo
testimonii **8** et custodiant vasa tabernaculi servientes in
ministerio eius **9** dabisque dono Levitas **10** Aaron et filiis
eius quibus traditi sunt a filiis Israhel Aaron autem et
filios eius constitues super cultum sacerdotii externus

qui ad ministrandum accesserit morietur **11** locutusque
est Dominus ad Mosen dicens **12** ego tuli Levitas a filiis
Israhel pro omni primogenito qui aperit vulvam in filiis
Israhel eruntque Levitae mei **13** meum est enim omne
primogenitum ex quo percussi primogenitos in terra
Aegypti sanctificavi mihi quicquid primum nascitur in
Israhel ab homine usque ad pecus mei sunt ego Dominus
14 locutus est Dominus ad Mosen in deserto Sinai dicens **15**
numera filios Levi per domos patrum suorum et familias
omnem masculum ab uno mense et supra **16** numeravit
Moses ut praeceperat Dominus **17** et inventi sunt filii Levi
per nomina sua Gerson et Caath et Merari **18** filii Gerson
Lebni et Semei **19** filii Caath Amram et Iessaar Hebron et
Ozihel **20** filii Merari Mooli et Musi **21** de Gerson fuere
familiae duae lebnitica et semeitica **22** quarum numeratus
est populus sexus masculini ab uno mense et supra
septem milia quingentorum **23** hii post tabernaculum
metabuntur ad occidentem **24** sub principe Eliasaph filio
Lahel **25** et habebunt excubias in tabernaculo foederis **26**
ipsum tabernaculum et operimentum eius tentorium
quod trahitur ante fores tecti foederis et cortinas atrii
tentorium quoque quod adpenditur in introitu atrii
tabernaculi et quicquid ad ritum altaris pertinet funes
tabernaculi et omnia utensilia eius **27** cognatio Caath
habebit populos Amramitas et Iessaaritas et Hebronitas
et Ozihelitas hae sunt familiae Caathitarum recensitae
per nomina sua **28** omnes generis masculini ab uno
mense et supra octo milia sescenti habebunt excubias
sanctuarii **29** et castrametabuntur ad meridianam plagam

30 princepsque eorum erit Elisaphan filius Ozihel **31** et
custodient arcam mensamque et candelabrum altaria
et vasa sanctuarii in quibus ministratur et velum
cunctamque huiuscemodi supellectilem **32** princeps autem
principum Levitarum Eleazar filius Aaron sacerdotis erit
super excubitores custodiae sanctuarii **33** at vero de
Merari erunt populi Moolitae et Musitae recensiti per
nomina sua **34** omnes generis masculini ab uno mense
et supra sex milia ducenti **35** princeps eorum Surihel
filius Abiahihel in plaga septentrionali castrametabuntur
36 erunt sub custodia eorum tabulae tabernaculi et
vectes et columnae ac bases earum et omnia quae ad
cultum huiuscemodi pertinent **37** columnaeque atrii
per circuitum cum basibus suis et paxilli cum funibus
38 castrametabuntur ante tabernaculum foederis id est
ad orientalem plagam Moses et Aaron cum filiis suis
habentes custodiam sanctuarii in medio filiorum Israhel
quisquis alienus accesserit morietur **39** omnes Levitae
quos numeraverunt Moses et Aaron iuxta praeceptum
Domini per familias suas in genere masculino a mense
uno et supra fuerunt viginti duo milia **40** et ait Dominus
ad Mosen numera primogenitos sexus masculini de filiis
Israhel a mense uno et supra et habebis summam eorum
41 tollesque Levitas mihi pro omni primogenito filiorum
Israhel ego sum Dominus et pecora eorum pro universis
primogenitis pecoris filiorum Israhel **42** recensuit Moses
sicut praeceperat Dominus primogenitos filiorum Israhel
43 et fuerunt masculi per nomina sua a mense uno et
supra viginti duo milia ducenti septuaginta tres **44**

locutusque est Dominus ad Mosen **45** tolle Levitas pro
primogenitis filiorum Israhel et pecora Levitarum pro
pecoribus eorum eruntque Levitae mei ego sum Dominus
46 in pretio autem ducentorum septuaginta trium qui
excedunt numerum Levitarum de primogenitis filiorum
Israhel **47** accipies quinque siclos per singula capita
ad mensuram sanctuarii siclus habet obolos viginti **48**
dabisque pecuniam Aaron et filiis eius pretium eorum
qui supra sunt **49** tulit igitur Moses pecuniam eorum
qui fuerant amplius et quos redemerant a Levitis **50**
pro primogenitis filiorum Israhel mille trecentorum
sexaginta quinque siclorum iuxta pondus sanctuarii **51**
et dedit eam Aaroni et filiis eius iuxta verbum quod
praeceperat sibi Dominus

4 locutusque est Dominus ad Mosen et Aaron dicens **2**
tolle summam filiorum Caath de medio Levitarum per
domos et familias suas **3** a tricesimo anno et supra usque
ad quinquagesimum annum omnium qui ingrediuntur
ut stent et ministrent in tabernaculo foederis **4** hic
est cultus filiorum Caath tabernaculum foederis et
sanctum sanctorum **5** ingredientur Aaron et filii eius
quando movenda sunt castra et deponent velum quod
pendet ante fores involventque eo arcam testimonii
6 et operient rursum velamine ianthinarum pellium
extendentque desuper pallium totum hyacinthinum
et inducent vectes **7** mensam quoque propositionis
involvent hyacinthino pallio et ponent cum ea turibula
et mortariola cyatos et crateras ad liba fundenda
panes semper in ea erunt **8** extendentque desuper

pallium coccineum quod rursum operient velamento
ianthinarum pellium et inducent vectes **9** sument et
pallium hyacinthinum quo operient candelabrum cum
lucernis et forcipibus suis et emunctoriis et cunctis
vasis olei quae ad concinnandas lucernas necessaria sunt
10 et super omnia ponent operimentum ianthinarum
pellium et inducent vectes **11** nec non et altare aureum
involvent hyacinthino vestimento et extendent desuper
operimentum ianthinarum pellium inducentque vectes
12 omnia vasa quibus ministratur in sanctuario involvent
hyacinthino pallio et extendent desuper operimentum
ianthinarum pellium inducentque vectes **13** sed et altare
mundabunt cinere et involvent illud purpureo vestimento
14 ponentque cum eo omnia vasa quibus in ministerio
eius utuntur id est ignium receptacula fuscinulas ac
tridentes uncinos et vatilla cuncta vasa altaris operient
simul velamine ianthinarum pellium et inducent vectes
15 cumque involverint Aaron et filii eius sanctuarium et
omnia vasa eius in commotione castrorum tunc intrabunt
filii Caath ut portent involuta et non tangant vasa
sanctuarii ne moriantur ista sunt onera filiorum Caath in
tabernaculo foederis **16** super quos erit Eleazar filius Aaron
sacerdotis ad cuius pertinet curam oleum ad concinnandas
lucernas et conpositionis incensum et sacrificium quod
semper offertur et oleum unctionis et quicquid ad
cultum tabernaculi pertinet omniumque vasorum quae
in sanctuario sunt **17** locutusque est Dominus ad Mosen
et Aaron dicens **18** nolite perdere populum Caath de
medio Levitarum **19** sed hoc facite eis ut vivant et non

moriantur si tetigerint sancta sanctorum Aaron et filii
eius intrabunt ipsique disponent opera singulorum et
divident quid portare quis debeat **20** alii nulla curiositate
videant quae sunt in sanctuario priusquam involvantur
alioquin morientur **21** locutus est Dominus ad Mosen
dicens **22** tolle summam etiam filiorum Gerson per domos
ac familias et cognationes suas **23** a triginta annis et
supra usque ad annos quinquaginta numera omnes qui
ingrediuntur et ministrant in tabernaculo foederis **24** hoc
est officium familiae Gersonitarum **25** ut portent cortinas
tabernaculi et tectum foederis operimentum aliud et
super omnia velamen ianthinum tentoriumque quod
pendet in introitu foederis tabernaculi **26** cortinas atrii
et velum in introitu quod est ante tabernaculum omnia
quae ad altare pertinent funiculos et vasa ministerii
27 iubente Aaron et filiis eius portabunt filii Gerson et
scient singuli cui debeant oneri mancipari **28** hic est
cultus familiae Gersonitarum in tabernaculo foederis
eruntque sub manu Ithamar filii Aaron sacerdotis **29**
filios quoque Merari per familias et domos patrum
suorum recensebis **30** a triginta annis et supra usque ad
annos quinquaginta omnes qui ingrediuntur ad officium
ministerii sui et cultum foederis testimonii **31** haec sunt
onera eorum portabunt tabulas tabernaculi et vectes
eius columnas et bases earum **32** columnas quoque atrii
per circuitum cum basibus et paxillis et funibus suis
omnia vasa et supellectilem ad numerum accipient sicque
portabunt **33** hoc est officium familiae Meraritarum et
ministerium in tabernaculo foederis eruntque sub manu

Ithamar filii Aaron sacerdotis **34** recensuerunt igitur
Moses et Aaron et principes synagogae filios Caath per
cognationes et domos patrum suorum **35** a triginta annis
et supra usque ad annum quinquagesimum omnes qui
ingrediuntur ad ministerium tabernaculi foederis **36**
et inventi sunt duo milia septingenti quinquaginta **37**
hic est numerus populi Caath qui intrat tabernaculum
foederis hos numeravit Moses et Aaron iuxta sermonem
Domini per manum Mosi **38** numerati sunt et filii Gerson
per cognationes et domos patrum suorum **39** a triginta
annis et supra usque ad annum quinquagesimum omnes
qui ingrediuntur ut ministrent in tabernaculo foederis
40 et inventi sunt duo milia sescenti triginta **41** hic est
populus Gersonitarum quos numeraverunt Moses et
Aaron iuxta verbum Domini **42** numerati sunt et filii
Merari per cognationes et domos patrum suorum **43** a
triginta annis et supra usque ad annum quinquagesimum
omnes qui ingrediuntur ad explendos ritus tabernaculi
foederis **44** et inventi sunt tria milia ducenti **45** hic est
numerus filiorum Merari quos recensuerunt Moses et
Aaron iuxta imperium Domini per manum Mosi **46** omnes
qui recensiti sunt de Levitis et quos fecit ad nomen Moses
et Aaron et principes Israhel per cognationes et domos
patrum suorum **47** a triginta annis et supra usque ad
annum quinquagesimum ingredientes ad ministerium
tabernaculi et onera portanda **48** fuerunt simul octo milia
quingenti octoginta **49** iuxta verbum Domini recensuit
eos Moses unumquemque iuxta officium et onera sua
sicut praeceperat ei Dominus

5 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2** praecipe
filiis Israhel ut eiciant de castris omnem leprosum et
qui semine fluit pollutusque est super mortuo **3** tam
masculum quam feminam eicite de castris ne contaminent
ea cum habitaverim vobiscum **4** feceruntque ita filii
Israhel et eiecerunt eos extra castra sicut locutus erat
Dominus Mosi **5** locutus est Dominus ad Mosen dicens
6 loquere ad filios Israhel vir sive mulier cum fecerint
ex omnibus peccatis quae solent hominibus accidere et
per neglegentiam transgressi fuerint mandatum Domini
atque deliquerint **7** confitebuntur peccatum suum et
reddent ipsum caput quintamque partem desuper ei in
quem peccaverint **8** sin autem non fuerit qui recipiat
dabunt Domino et erit sacerdotis excepto ariete qui
offertur pro expiatione ut sit placabilis hostia **9** omnes
quoque primitiae quas offerunt filii Israhel ad sacerdotem
pertinent **10** et quicquid in sanctuarium offertur a
singulis et traditur manibus sacerdotis ipsius erit **11**
locutus est Dominus ad Mosen dicens **12** loquere ad
filios Israhel et dices ad eos vir cuius uxor erraverit
maritumque contemnens **13** dormierit cum altero viro
et hoc maritus deprehendere non quiverit sed latet
adulterium et testibus argui non potest quia non est
inventa in stupro **14** si spiritus zelotypiae concitaverit
virum contra uxorem suam quae vel polluta est vel falsa
suspicione appetitur **15** adducet eam ad sacerdotem et
offeret oblationem pro illa decimam partem sati farinae
hordiaciae non fundet super eam oleum nec inponet
tus quia sacrificium zelotypiae est et oblatio investigans

adulterium **16** offeret igitur eam sacerdos et statuet
coram Domino **17** adsumetque aquam sanctam in vase
fictili et pauxillum terrae de pavimento tabernaculi
mittet in eam **18** cumque steterit mulier in conspectu
Domini discoperiet caput eius et ponet super manus
illius sacrificium recordationis et oblationem zelotypiae
ipse autem tenebit aquas amarissimas in quibus cum
execratione maledicta congessit **19** adiurabitque eam
et dicet si non dormivit vir alienus tecum et si non
polluta es deserto mariti toro non te nocebunt aquae
istae amarissimae in quas maledicta congessi **20** sin
autem declinasti a viro tuo atque polluta es et concubuisti
cum altero **21** his maledictionibus subiacebis det te
Dominus in maledictionem exemplumque cunctorum
in populo suo putrescere faciat femur tuum et tumens
uterus disrumpatur **22** ingrediantur aquae maledictae in
ventrem tuum et utero tumescente putrescat femur et
respondebit mulier amen amen **23** scribetque sacerdos in
libello ista maledicta et delebit ea aquis amarissimis in
quas maledicta congessit **24** et dabit ei bibere quas cum
exhauserit **25** tollet sacerdos de manu eius sacrificium
zelotypiae et elevabit illud coram Domino inponetque
super altare ita dumtaxat ut prius **26** pugillum sacrificii
tollat de eo quod offertur et incendat super altare et
sic potum det mulieri aquas amarissimas **27** quas cum
biberit si polluta est et contempto viro adulterii rea
pertransibunt eam aquae maledictionis et inflato ventre
conputrescet femur eritque mulier in maledictionem et
in exemplum omni populo **28** quod si polluta non fuerit

erit innoxia et faciet liberos **29** ista est lex zelotypiae
si declinaverit mulier a viro suo et si polluta fuerit **30**
maritusque zelotypiae spiritu concitatus adduxerit eam
in conspectu Domini et fecerit ei sacerdos iuxta omnia
quae scripta sunt **31** maritus absque culpa erit et illa
recipiet iniquitatem suam

6 locutus est Dominus ad Mosen dicens **2** loquere ad filios
Israhel et dices ad eos vir sive mulier cum fecerit votum ut
sanctificentur et se voluerint Domino consecrare **3** vino et
omni quod inebriare potest abstinebunt acetum ex vino et
ex qualibet alia potione et quicquid de uva exprimitur non
bibent uvas recentes siccasque non comedent **4** cunctis
diebus quibus ex voto Domino consecrantur quicquid
ex vinea esse potest ab uva passa usque ad acinum non
comedent **5** omni tempore separationis suae novacula
non transibit super caput eius usque ad conpletum diem
quo Domino consecratur sanctus erit crescente caesarie
capitis eius **6** omni tempore consecrationis suae super
mortuum non ingredietur **7** nec super patris quidem
et matris et fratris sororisque funere contaminabitur
quia consecratio Dei sui super caput eius est **8** omnes
dies separationis suae sanctus erit Domino **9** sin autem
mortuus fuerit subito quispiam coram eo polluetur caput
consecrationis eius quod radet ilico et in eadem die
purgationis suae et rursum septima **10** in octavo autem die
offeret duos turtures vel duos pullos columbae sacerdoti
in introitu foederis testimonii **11** facietque sacerdos unum
pro peccato et alterum in holocaustum et deprecabitur
pro eo quia peccavit super mortuo sanctificabitque

caput eius in die illo **12** et consecrabit Domino dies
separationis illius offerens agnum anniculum pro peccato
ita tamen ut dies priores irriti fiant quoniam polluta est
sanctificatio eius **13** ista est lex consecrationis cum dies
quos ex voto decreverat conplebuntur adducet eum ad
ostium tabernaculi foederis **14** et offeret oblationem eius
Domino agnum anniculum inmaculatum in holocaustum
et ovem anniculam inmaculatam pro peccato et arietem
inmaculatum hostiam pacificam **15** canistrum quoque
panum azymorum qui conspersi sunt oleo et lagana
absque fermento uncta oleo ac libamina singulorum **16**
quae offeret sacerdos coram Domino et faciet tam pro
peccato quam in holocaustum **17** arietem vero immolabit
hostiam pacificam Domino offerens simul canistrum
azymorum et libamenta quae ex more debentur **18**
tunc radetur nazareus ante ostium tabernaculi foederis
caesarie consecrationis suae tolletque capillos eius
et ponet super ignem qui est subpositus sacrificio
pacificorum **19** et armum coctum arietis tortamque absque
fermento unam de canistro et laganum azymum unum et
tradet in manibus nazarei postquam rasum fuerit caput
eius **20** susceptaque rursum ab eo elevabit in conspectu
Domini et sanctificata sacerdotis erunt sicut pectusculum
quod separari iussum est et femur post haec potest
bibere nazareus vinum **21** ista est lex nazarei cum voverit
oblationem suam Domino tempore consecrationis suae
exceptis his quae invenerit manus eius iuxta quod mente
devoverat ita faciet ad perfectionem sanctificationis suae
22 locutus est Dominus ad Mosen dicens **23** loquere Aaron

et filiis eius sic benedicetis filiis Israhel et dicetis eis
24 benedicat tibi Dominus et custodiat te 25 ostendat
Dominus faciem suam tibi et misereatur tui 26 convertat
Dominus vultum suum ad te et det tibi pacem 27
invocabunt nomen meum super filios Israhel et ego
benedicam eis

7 factum est autem in die qua conplevit Moses
tabernaculum et erexit illud unxitque et sanctificavit
cum omnibus vasis suis altare similiter et vasa eius 2
obtulerunt principes Israhel et capita familiarum qui
erant per singulas tribus praefecti eorum qui numerati
fuerant 3 munera coram Domino sex plaustra tecta cum
duodecim bubus unum plaustrum obtulere duo duces
et unum bovem singuli obtuleruntque ea in conspectu
tabernaculi 4 ait autem Dominus ad Mosen 5 suscipe
ab eis ut serviant in ministerio tabernaculi et tradas
ea Levitis iuxta ordinem ministerii sui 6 itaque cum
suscepisset Moses plaustra et boves tradidit eos Levitis 7
duo plaustra et quattuor boves dedit filiis Gerson iuxta
id quod habebant necessarium 8 quattuor alia plaustra
et octo boves dedit filiis Merari secundum officia et
cultum suum sub manu Ithamar filii Aaron sacerdotis 9
filiis autem Caath non dedit plaustra et boves quia in
sanctuario serviunt et onera propriis portant umeris
10 igitur obtulerunt duces in dedicationem altaris die
qua unctum est oblationem suam ante altare 11 dixitque
Dominus ad Mosen singuli duces per singulos dies offerant
munera in dedicationem altaris 12 primo die obtulit
oblationem suam Naasson filius Aminadab de tribu Iuda

13 fueruntque in ea acetabulum argenteum pondo centum
triginta siclorum fiala argentea habens septuaginta
siclos iuxta pondus sanctuarii utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificium **14** mortariolum ex decem
siclis aureis plenum incenso **15** bovem et arietem et
agnum anniculum in holocaustum **16** hircumque pro
peccato **17** et in sacrificio pacificorum boves duos
arietes quinque hircos quinque agnos anniculos quinque
haec est oblatio Naasson filii Aminadab **18** secundo die
obtulit Nathanahel filius Suar dux de tribu Isachar **19**
acetabulum argenteum adpendens centum triginta siclos
fialam argenteam habentem septuaginta siclos iuxta
pondus sanctuarii utrumque plenum simila conspersa
oleo in sacrificium **20** mortariolum aureum habens decem
siclos plenum incenso **21** bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holocaustum **22** hircumque
pro peccato **23** et in sacrificio pacificorum boves duos
arietes quinque hircos quinque agnos anniculos quinque
haec fuit oblatio Nathanahel filii Suar **24** tertio die
princeps filiorum Zabulon Heliab filius Helon **25** obtulit
acetabulum argenteum adpendens centum triginta siclos
fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in
sacrificium **26** mortariolum aureum adpendens decem
siclos plenum incenso **27** bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holocaustum **28** hircumque pro
peccato **29** et in sacrificio pacificorum boves duos arietes
quinque hircos quinque agnos anniculos quinque haec
est oblatio Heliab filii Helon **30** die quarto princeps

filiorum Ruben Helisur filius Sedeur **31** obtulit acetabulum
argenteum adpendens centum triginta siclos fialam
argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in
sacrificium **32** mortariolum aureum adpendens decem
siclos plenum incenso **33** bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holocaustum **34** hircumque pro
peccato **35** et in hostias pacificorum boves duos arietes
quinque hircos quinque agnos anniculos quinque haec
fuit oblatio Helisur filii Sedeur **36** die quinto princeps
filiorum Symeon Salamihel filius Surisaddai **37** obtulit
acetabulum argenteum adpendens centum triginta siclos
fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in
sacrificium **38** mortariolum aureum adpendens decem
siclos plenum incenso **39** bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holocaustum **40** hircumque
pro peccato **41** et in hostias pacificorum boves duos
arietes quinque hircos quinque agnos anniculos quinque
haec fuit oblatio Salamihel filii Surisaddai **42** die sexto
princeps filiorum Gad Heliasaph filius Duhel **43** obtulit
acetabulum argenteum adpendens centum triginta siclos
fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in
sacrificium **44** mortariolum aureum adpendens siclos
decem plenum incenso **45** bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holocaustum **46** hircumque pro
peccato **47** et in hostias pacificorum boves duos arietes
quinque hircos quinque agnos anniculos quinque haec

fuit oblatio Heliasaph filii Duhel **48** die septimo princeps
filiorum Ephraim Helisama filius Ammiud **49** obtulit
acetabulum argenteum adpendens centum triginta siclos
fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in
sacrificium **50** mortariolum aureum adpendens decem
siclos plenum incenso **51** bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holocaustum **52** hircumque pro
peccato **53** et in hostias pacificas boves duos arietes
quinque hircos quinque agnos anniculos quinque haec
fuit oblatio Helisama filii Ammiud **54** die octavo princeps
filiorum Manasse Gamalihel filius Phadassur **55** obtulit
acetabulum argenteum adpendens centum triginta siclos
fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in
sacrificium **56** mortariolum aureum adpendens decem
siclos plenum incenso **57** bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holocaustum **58** hircumque pro
peccato **59** et in hostias pacificorum boves duos arietes
quinque hircos quinque agnos anniculos quinque haec
fuit oblatio Gamalihel filii Phadassur **60** die nono princeps
filiorum Beniamin Abidan filius Gedeonis **61** obtulit
acetabulum argenteum adpendens centum triginta siclos
fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in
sacrificium **62** mortariolum aureum adpendens decem
siclos plenum incenso **63** bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holocaustum **64** hircumque
pro peccato **65** et in hostias pacificorum boves duos

arietes quinque hircos quinque agnos anniculos quinque
haec fuit oblatio Abidan filii Gedeonis **66** die decimo
princeps filiorum Dan Ahiezer filius Amisaddai **67** obtulit
acetabulum argenteum adpendens centum triginta siclos
fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in
sacrificium **68** mortariolum aureum adpendens decem
siclos plenum incenso **69** bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holocaustum **70** hircumque pro
peccato **71** et in hostias pacificorum boves duos arietes
quinque hircos quinque agnos anniculos quinque haec
fuit oblatio Ahiezer filii Amisaddai **72** die undecimo
princeps filiorum Aser Phagaihel filius Ochran **73** obtulit
acetabulum argenteum adpendens centum triginta siclos
fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in
sacrificium **74** mortariolum aureum adpendens decem
siclos plenum incenso **75** bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holocaustum **76** hircumque pro
peccato **77** et in hostias pacificorum boves duos arietes
quinque hircos quinque agnos anniculos quinque haec
fuit oblatio Phagaihel filii Ochran **78** die duodecimo
princeps filiorum Nepthalim Achira filius Henan **79** obtulit
acetabulum argenteum adpendens centum triginta siclos
fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in
sacrificium **80** mortariolum aureum adpendens decem
siclos plenum incenso **81** bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holocaustum **82** hircumque pro

peccato 83 et in hostias pacificorum boves duos arietes
quinque hircos quinque agnos anniculos quinque haec
fuit oblatio Achira filii Henan 84 haec in dedicatione
altaris oblata sunt a principibus Israhel in die qua
consecratum est acetabula argentea duodecim fialae
argenteae duodecim mortariola aurea duodecim 85 ita ut
centum triginta argenti siclos haberet unum acetabulum
et septuaginta siclos una fiala id est in commune vasorum
omnium ex argento sicli duo milia quadringenti pondere
sanctuarii 86 mortariola aurea duodecim plena incenso
denos siclos adpendentia pondere sanctuarii id est
simul auri sicli centum viginti 87 boves de armento in
holocaustum duodecim arietes duodecim agni anniculi
duodecim et libamenta eorum hirci duodecim pro peccato
88 hostiae pacificorum boves viginti quattuor arietes
sexaginta hirci sexaginta agni anniculi sexaginta haec
oblata sunt in dedicatione altaris quando unctum est
89 cumque ingrederetur Moses tabernaculum foederis
ut consuleret oraculum audiebat vocem loquentis ad se
de propitiatorio quod erat super arcam testimonii inter
duos cherubin unde et loquebatur ei

8 locutus est Dominus ad Mosen dicens 2 loquere Aaroni
et dices ad eum cum posueris septem lucernas contra
eam partem quam candelabrum respicit lucere debebunt
3 fecitque Aaron et inposuit lucernas super candelabrum
ut praeceperat Dominus Mosi 4 haec autem erat factura
candelabri ex auro ductili tam medius stipes quam
cuncta ex utroque calamorum latera nascebantur iuxta
exemplum quod ostendit Dominus Mosi ita operatus est

candelabrum **5** et locutus est Dominus ad Mosen dicens **6**
tolle Levitas de medio filiorum Israhel et purificabis eos **7**
iuxta hunc ritum aspergantur aqua lustrationis et radant
omnes pilos carnis suae cumque laverint vestimenta
sua et mundati fuerint **8** tollant bovem de armentis
et libamentum eius similam oleo conspersam bovem
autem alterum de armento tu accipies pro peccato **9** et
adplicabis Levitas coram tabernaculo foederis convocata
omni multitudine filiorum Israhel **10** cumque Levitae
fuerint coram Domino ponent filii Israhel manus suas
super eos **11** et offeret Aaron Levitas munus in conspectu
Domini a filiis Israhel ut serviant in ministerio eius
12 Levitae quoque ponent manus suas super capita
boum e quibus unum facies pro peccato et alterum in
holocaustum Domini ut depreceris pro eis **13** statuesque
Levitas in conspectu Aaron et filiorum eius et consecrabis
oblatos Domino **14** ac separabis de medio filiorum Israhel
ut sint mei **15** et postea ingrediantur tabernaculum
foederis ut serviant mihi sicque purificabis et consecrabis
eos in oblationem Domini quoniam dono donati sunt
mihi a filiis Israhel **16** pro primogenitis quae aperiunt
omnem vulvam in Israhel accepi eos **17** mea sunt omnia
primogenita filiorum Israhel tam ex hominibus quam ex
iumentis ex die quo percussi omnem primogenitum in
terra Aegypti sanctificavi eos mihi **18** et tuli Levitas pro
cunctis primogenitis filiorum Israhel **19** tradidique eos
dono Aaroni et filiis eius de medio populi ut serviant mihi
pro Israhel in tabernaculo foederis et orent pro eis ne sit
in populo plaga si ausi fuerint accedere ad sanctuarium **20**

feceruntque Moses et Aaron et omnis multitudo filiorum
Israhel super Levitas quae praeceperat Dominus Mosi **21**
purificatique sunt et laverunt vestimenta sua elevavitque
eos Aaron in conspectu Domini et oravit pro eis **22** ut
purificati ingrederentur ad officia sua in tabernaculum
foederis coram Aaron et filiis eius sicut praeceperat
Dominus Mosi de Levitis ita factum est **23** locutus est
Dominus ad Mosen dicens **24** haec est lex Levitarum a
viginti quinque annis et supra ingredientur ut ministrent
in tabernaculo foederis **25** cumque quinquagesimum
annum aetatis impleverint servire cessabunt **26** eruntque
ministri fratrum suorum in tabernaculo foederis ut
custodiant quae sibi fuerint commendata opera autem
ipsa non faciant sic dispones Levitas in custodiis suis

9 locutus est Dominus ad Mosen in deserto Sinai anno
secundo postquam egressi sunt de terra Aegypti mense
primo dicens **2** faciant filii Israhel phase in tempore
suo **3** quartadecima die mensis huius ad vesperam iuxta
omnes caerimonias et iustificationes eius **4** praecepitque
Moses filiis Israhel ut facerent phase **5** qui fecerunt
tempore suo quartadecima die mensis ad vesperam in
monte Sinai iuxta omnia quae mandaverat Dominus Mosi
fecerunt filii Israhel **6** ecce autem quidam inmundi super
animam hominis qui non poterant facere pascha in die
illo accedentes ad Mosen et Aaron **7** dixerunt eis inmundi
sumus super animam hominis quare fraudamur ut non
valeamus offerre oblationem Domino in tempore suo
inter filios Israhel **8** quibus respondit Moses state ut
consulam quid praecipiat Dominus de vobis **9** locutusque

est Dominus ad Mosen dicens **10** loquere filiis Israhel
homo qui fuerit inmundus super anima sive in via procul
in gente vestra faciat phase Domino **11** mense secundo
quartadecima die mensis ad vesperam cum azymis et
lactucis agrestibus comedent illud **12** non relinquent
ex eo quippiam usque mane et os eius non confringent
omnem ritum phase observabunt **13** si quis autem et
mundus est et in itinere non fuit et tamen non fecit
phase exterminabitur anima illa de populis suis quia
sacrificium Domino non obtulit tempore suo peccatum
suum ipse portabit **14** peregrinus quoque et advena si
fuerit apud vos faciet phase Domini iuxta caerimonias
et iustificationes eius praeceptum idem erit apud vos
tam advenae quam indigenae **15** igitur die qua erectum
est tabernaculum operuit illud nubes a vespere autem
super tentorium erat quasi species ignis usque mane **16**
sic fiebat iugiter per diem operiebat illud nubes et per
noctem quasi species ignis **17** cumque ablata fuisset nubes
quae tabernaculum protegebat tunc proficiscebantur filii
Israhel et in loco ubi stetisset nubes ibi castrametabantur
18 ad imperium Domini proficiscebantur et ad imperium
illius figebant tabernaculum cunctis diebus quibus stabat
nubes super tabernaculum manebant in eodem loco **19** et
si evenisset ut multo tempore maneret super illud erant
filii Israhel in excubiis Domini et non proficiscebantur **20**
quotquot diebus fuisset nubes super tabernaculum ad
imperium Domini erigebant tentoria et ad imperium illius
deponebant **21** si fuisset nubes a vespere usque mane et
statim diluculo tabernaculum reliquisset proficiscebantur

et si post diem et noctem recessisset dissipabant tentoria
22 si biduo aut uno mense vel longiori tempore fuisset
super tabernaculum manebant filii Israhel in eodem
loco et non proficiscebantur statim autem ut recessisset
movebant castra 23 per verbum Domini figebant tentoria
et per verbum illius proficiscebantur erantque in excubiis
Domini iuxta imperium eius per manum Mosi

10 locutus est Dominus ad Mosen dicens 2 fac tibi
duas tubas argenteas ductiles quibus convocare possis
multitudinem quando movenda sunt castra 3 cumque
increpueris tubis congregabitur ad te omnis turba ad
ostium foederis tabernaculi 4 si semel clangueris venient
ad te principes et capita multitudinis Israhel 5 sin autem
prolixior atque concisus clangor increpuerit movebunt
castra primi qui sunt ad orientalem plagam 6 in secundo
autem sonitu et pari ululatu tubae levabunt tentoria
qui habitant ad meridiem et iuxta hunc modum reliqui
facient ululantibus tubis in profectione 7 quando autem
congregandus est populus simplex tubarum clangor
erit et non concise ululabunt 8 filii Aaron sacerdotes
clangent tubis eritque hoc legitimum sempiternum
in generationibus vestris 9 si exieritis ad bellum de
terra vestra contra hostes qui dimicant adversum vos
clangetis ululantibus tubis et erit recordatio vestri coram
Domino Deo vestro ut eruamini de manibus inimicorum
vestrorum 10 si quando habebitis epulum et dies festos
et kalendas canetis tubis super holocaustis et pacificis
victimis ut sint vobis in recordationem Dei vestri ego
Dominus Deus vester 11 anno secundo mense secundo

vicesima die mensis elevata est nubes de tabernaculo
foederis **12** profectique sunt filii Israhel per turmas suas
de deserto Sinai et recubuit nubes in solitudine Pharan
13 moveruntque castra primi iuxta imperium Domini in
manu Mosi **14** filii Iuda per turmas suas quorum princeps
erat Naasson filius Aminadab **15** in tribu filiorum Isachar
fuit princeps Nathanahel filius Suar **16** in tribu Zabulon
erat princeps Heliab filius Helon **17** depositumque est
tabernaculum quod portantes egressi sunt filii Gerson et
Merari **18** profectique sunt et filii Ruben per turmas et
ordinem suum quorum princeps erat Helisur filius Sedeur
19 in tribu autem filiorum Symeon princeps fuit Salamihel
filius Surisaddai **20** porro in tribu Gad erat princeps
Heliasaph filius Duhel **21** profectique sunt et Caathitae
portantes sanctuarium tamdiu tabernaculum portabatur
donec venirent ad erectionis locum **22** moverunt castra et
filii Ephraim per turmas suas in quorum exercitu princeps
erat Helisama filius Ammiud **23** in tribu autem filiorum
Manasse princeps fuit Gamalihel filius Phadassur **24** et in
tribu Beniamin dux Abidan filius Gedeonis **25** novissimi
castrorum omnium profecti sunt filii Dan per turmas suas
in quorum exercitu princeps fuit Ahiezer filius Amisaddai
26 in tribu autem filiorum Aser erat princeps Phagaihel
filius Ochran **27** et in tribu filiorum Nepthalim princeps
Achira filius Henan **28** haec sunt castra et profectiones
filiorum Israhel per turmas suas quando egrediebantur
29 dixitque Moses Hobab filio Rahuhel Madianiti cognato
suo proficiscimur ad locum quem Dominus daturus est
nobis veni nobiscum ut benefaciamus tibi quia Dominus

bona promisit Israheli **30** cui ille respondit non vadam
tecum sed revertar in terram meam in qua natus sum **31**
et ille noli inquit nos relinquere tu enim nosti in quibus
locis per desertum castra ponere debeamus et eris ductor
noster **32** cumque nobiscum veneris quicquid optimum
fuerit ex opibus quas nobis traditurus est Dominus
dabimus tibi **33** profecti sunt ergo de monte Domini
via trium dierum arcaque foederis Domini praecedebat
eos per dies tres providens castrorum locum **34** nubes
quoque Domini super eos erat per diem cum incederent
35 cumque elevaretur arca dicebat Moses surge Domine
et dissipentur inimici tui et fugiant qui oderunt te a facie
tua **36** cum autem deponeretur aiebat revertere Domine
ad multitudinem exercitus Israhel

11 interea ortum est murmur populi quasi dolentium
pro labore contra Dominum quod cum audisset iratus
est et accensus in eos ignis Domini devoravit extremam
castrorum partem **2** cumque clamasset populus ad Mosen
oravit Moses Dominum et absortus est ignis **3** vocavitque
nomen loci illius Incensio eo quod succensus fuisset
contra eos ignis Domini **4** vulgus quippe promiscuum
quod ascenderat cum eis flagravit desiderio sedens et
flens iunctis sibi pariter filiis Israhel et ait quis dabit
nobis ad vescendum carnes **5** recordamur piscium quos
comedebamus in Aegypto gratis in mentem nobis veniunt
cucumeres et pepones porrique et cepae et alia **6** anima
nostra arida est nihil aliud respiciunt oculi nostri nisi man
7 erat autem man quasi semen coriandri coloris bdellii **8**
circuibatque populus et colligens illud frangebat mola

sive terebat in mortario coquens in olla et faciens ex eo
tortulas saporis quasi panis oleati **9** cumque descenderet
nocte super castra ros descendebat pariter et man **10**
audivit ergo Moses flentem populum per familias singulos
per ostia tentorii sui iratusque est furor Domini valde sed
et Mosi intoleranda res visa est **11** et ait ad Dominum cur
adflixisti servum tuum quare non invenio gratiam coram
te et cur inposuisti pondus universi populi huius super
me **12** numquid ego concepi omnem hanc multitudinem
vel genui eam ut dicas mihi porta eos in sinu tuo sicut
portare solet nutrix infantulum et defer in terram pro
qua iurasti patribus eorum **13** unde mihi carnes ut dem
tantae multitudini flent contra me dicentes da nobis
carnes ut comedamus **14** non possum solus sustinere
omnem hunc populum quia gravis mihi est **15** sin aliter
tibi videtur obsecro ut interficias me et inveniam gratiam
in oculis tuis ne tantis adficiar malis **16** et dixit Dominus
ad Mosen congrega mihi septuaginta viros de senibus
Israhel quos tu nosti quod senes populi sint ac magistri
et duces eos ad ostium tabernaculi foederis faciesque ibi
stare tecum **17** ut descendam et loquar tibi et auferam
de spiritu tuo tradamque eis ut sustentent tecum onus
populi et non tu solus graveris **18** populo quoque dices
sanctificamini cras comedetis carnes ego enim audivi vos
dicere quis dabit nobis escas carnium bene nobis erat in
Aegypto ut det vobis Dominus carnes et comedatis **19** non
uno die nec duobus vel quinque aut decem nec viginti
quidem **20** sed usque ad mensem dierum donec exeat per
nares vestras et vertatur in nausiam eo quod reppuleritis

Dominum qui in medio vestri est et fleveritis coram eo
dicentes quare egressi sumus ex Aegypto **21** et ait Moses
sescenta milia peditum huius populi sunt et tu dicis dabo
eis esum carnium mense integro **22** numquid ovium et
boum multitudo caedetur ut possit sufficere ad cibum
vel omnes pisces maris in unum congregabuntur ut eos
satient **23** cui respondit Dominus numquid manus Domini
invalida est iam nunc videbis utrum meus sermo opere
conpleatur **24** venit igitur Moses et narravit populo verba
Domini congregans septuaginta viros de senibus Israhel
quos stare fecit circa tabernaculum **25** descenditque
Dominus per nubem et locutus est ad eum auferens
de spiritu qui erat in Mosen et dans septuaginta viris
cumque requievisset in eis spiritus prophetaverunt nec
ultra cessarunt **26** remanserant autem in castris duo viri
quorum unus vocabatur Heldad et alter Medad super
quos requievit spiritus nam et ipsi descripti fuerant et
non exierant ad tabernaculum **27** cumque prophetarent
in castris cucurrit puer et nuntiavit Mosi dicens Heldad
et Medad prophetant in castris **28** statim Iosue filius Nun
minister Mosi et electus e pluribus ait domine mi Moses
prohibe eos **29** at ille quid inquit aemularis pro me quis
tribuat ut omnis populus prophetet et det eis Dominus
spiritum suum **30** reversusque est Moses et maiores natu
Israhel in castra **31** ventus autem egrediens a Domino
arreptas trans mare coturnices detulit et dimisit in castra
itinere quantum uno die confici potest ex omni parte
castrorum per circuitum volabantque in aere duobus
cubitis altitudine super terram **32** surgens ergo populus

toto die illo et nocte ac die altero congregavit coturnicum
qui parum decem choros et siccaverunt eas per gyrum
castrorum 33 adhuc carnes erant in dentibus eorum
nec defecerat huiuscemodi cibus et ecce furor Domini
concitatus in populum percussit eum plaga magna nimis
34 vocatusque est ille locus sepulchra Concupiscentiae ibi
enim sepelierunt populum qui desideraverat 35 egressi
autem de sepulchris Concupiscentiae venerunt in Aseroth
et manserunt ibi

12 locutaque est Maria et Aaron contra Mosen propter
uxorem eius aethiopissam 2 et dixerunt num per solum
Mosen locutus est Dominus nonne et nobis similiter est
locutus quod cum audisset Dominus 3 erat enim Moses
vir mitissimus super omnes homines qui morabantur
in terra 4 statim locutus est ad eum et ad Aaron et
Mariam egredimini vos tantum tres ad tabernaculum
foederis cumque fuissent egressi 5 descendit Dominus in
columna nubis et stetit in introitu tabernaculi vocans
Aaron et Mariam qui cum issent 6 dixit ad eos audite
sermones meos si quis fuerit inter vos propheta Domini
in visione apparebo ei vel per somnium loquar ad illum 7
at non talis servus meus Moses qui in omni domo mea
fidelissimus est 8 ore enim ad os loquor ei et palam
non per enigmata et figuras Dominum videt quare igitur
non timuistis detrahere servo meo Mosi 9 iratusque
contra eos abiit 10 nubes quoque recessit quae erat super
tabernaculum et ecce Maria apparuit candens lepra quasi
nix cumque respexisset eam Aaron et vidisset perfusam
lepra 11 ait ad Mosen obsecro domine mi ne inponas nobis

hoc peccatum quod stulte commisimus **12** ne fiat haec
quasi mortua et ut abortivum quod proicitur de vulva
matris suae ecce iam medium carnis eius devoratum est
lepra **13** clamavitque Moses ad Dominum dicens Deus
obsecro sana eam **14** cui respondit Dominus si pater eius
spuisset in faciem illius nonne debuerat saltem septem
dierum rubore suffundi separetur septem diebus extra
castra et postea revocabitur **15** exclusa est itaque Maria
extra castra septem diebus et populus non est motus de
loco illo donec revocata est Maria **16** profectus est de
Aseroth fixis tentoriis in deserto Pharan

13 ibi locutus est Dominus ad Mosen dicens **2** mitte
viros qui considerent terram Chanaan quam daturus sum
filiis Israhel singulos de singulis tribubus ex principibus
3 fecit Moses quod Dominus imperarat de deserto Pharan
mittens principes viros quorum ista sunt nomina **4**
de tribu Ruben Semmua filium Zecchur **5** de tribu
Symeon Saphat filium Huri **6** de tribu Iuda Chaleb filium
Iepphonne **7** de tribu Isachar Igal filium Ioseph **8** de tribu
Ephraim Osee filium Nun **9** de tribu Beniamin Phalti
filium Raphu **10** de tribu Zabulon Geddihel filium Sodi
11 de tribu Ioseph sceptri Manasse Gaddi filium Susi **12**
de tribu Dan Ammihel filium Gemalli **13** de tribu Aser
Sthur filium Michahel **14** de tribu Nepthali Naabbi filium
Vaphsi **15** de tribu Gad Guhel filium Machi **16** haec sunt
nomina virorum quos misit Moses ad considerandam
terram vocavitque Osee filium Nun Iosue **17** misit ergo
eos Moses ad considerandam terram Chanaan et dixit ad
eos ascendite per meridianam plagam cumque veneritis

ad montes **18** considerate terram qualis sit et populum
qui habitator est eius utrum fortis sit an infirmus pauci
numero an plures **19** ipsa terra bona an mala urbes
quales muratae an absque muris **20** humus pinguis an
sterilis nemorosa an absque arboribus confortamini et
adferte nobis de fructibus terrae erat autem tempus
quando iam praecoquae uvae vesci possunt **21** cumque
ascendissent exploraverunt terram a deserto Sin usque
Roob intrantibus Emath **22** ascenderuntque ad meridiem
et venerunt in Hebron ubi erant Ahiman et Sisai et
Tholmai filii Enach nam Hebron septem annis ante Tanim
urbem Aegypti condita est **23** pergentesque usque ad
torrentem Botri absciderunt palmitem cum uva sua quem
portaverunt in vecte duo viri de malis quoque granatis et
de ficis loci illius tulerunt **24** qui appellatus est Neelescol
id est torrens Botri eo quod botrum inde portassent filii
Israhel **25** reversique exploratores terrae post quadraginta
dies omni regione circuita **26** venerunt ad Mosen et Aaron
et ad omnem coetum filiorum Israhel in desertum Pharan
quod est in Cades locutique eis et omni multitudini
ostenderunt fructus terrae **27** et narraverunt dicentes
venimus in terram ad quam misisti nos quae re vera fluit
lacte et melle ut ex his fructibus cognosci potest **28** sed
cultores fortissimos habet et urbes grandes atque muratas
stirpem Enach vidimus ibi **29** Amalech habitat in meridie
Hettheus et Iebuseus et Amorreus in montanis Chananeus
vero moratur iuxta mare et circa fluenta Iordanis **30** inter
haec Chaleb conpescens murmur populi qui oriebatur
contra Mosen ait ascendamus et possideamus terram

quoniam poterimus obtinere eam **31** alii vero qui fuerant
cum eo dicebant nequaquam ad hunc populum valemus
ascendere quia fortior nobis est **32** detraxeruntque terrae
quam inspexerant apud filios Israhel dicentes terram
quam lustravimus devorat habitatores suos populum
quem aspeximus procerae staturae est **33** ibi vidimus
monstra quaedam filiorum Enach de genere giganteo
quibus conparati quasi lucustae videbamur

14 igitur vociferans omnis turba flevit nocte illa **2** et
murmurati sunt contra Mosen et Aaron cuncti filii Israhel
dicentes **3** utinam mortui essemus in Aegypto et non in
hac vasta solitudine utinam pereamus et non inducat nos
Dominus in terram istam ne cadamus gladio et uxores ac
liberi nostri ducantur captivi nonne melius est reverti in
Aegyptum **4** dixeruntque alter ad alterum constituamus
nobis ducem et revertamur in Aegyptum **5** quo audito
Moses et Aaron ceciderunt proni in terram coram omni
multitudine filiorum Israhel **6** at vero Iosue filius Nun et
Chaleb filius Iepphonne qui et ipsi lustraverant terram
sciderunt vestimenta sua **7** et ad omnem multitudinem
filiorum Israhel locuti sunt terram quam circuivimus
valde bona est **8** si propitius fuerit Dominus inducet nos
in eam et tradet humum lacte et melle manantem **9** nolite
rebelles esse contra Dominum neque timeatis populum
terrae huius quia sicut panem ita eos possumus devorare
recessit ab illis omne praesidium Dominus nobiscum est
nolite metuere **10** cumque clamaret omnis multitudo et
lapidibus eos vellet opprimere apparuit gloria Domini
super tectum foederis cunctis filiis Israhel **11** et dixit

Dominus ad Mosen usquequo detrahet mihi populus iste
quousque non credent mihi in omnibus signis quae feci
coram eis **12** feriam igitur eos pestilentia atque consumam
te autem faciam principem super gentem magnam et
fortiorem quam haec est **13** et ait Moses ad Dominum ut
audiant Aegyptii de quorum medio eduxisti populum
istum **14** et habitatores terrae huius qui audierunt quod
tu Domine in populo isto sis et facie videaris ad faciem et
nubes tua protegat illos et in columna nubis praecedas
eos per diem et in columna ignis per noctem **15** quod
occideris tantam multitudinem quasi unum hominem et
dicant **16** non poterat introducere populum in terram
pro qua iuraverat idcirco occidit eos in solitudine **17**
magnificetur ergo fortitudo Domini sicut iurasti dicens
18 Dominus patiens et multae misericordiae auferens
iniquitatem et scelera nullumque innoxium derelinquens
qui visitas peccata patrum in filios in tertiam et quartam
generationem **19** dimitte obsecro peccatum populi tui
huius secundum magnitudinem misericordiae tuae sicut
propitius fuisti egredientibus de Aegypto usque ad locum
istum **20** dixitque Dominus dimisi iuxta verbum tuum
21 vivo ego et implebitur gloria Domini universa terra
22 attamen omnes homines qui viderunt maiestatem
meam et signa quae feci in Aegypto et in solitudine et
temptaverunt me iam per decem vices nec oboedierunt
voci meae **23** non videbunt terram pro qua iuravi patribus
eorum nec quisquam ex illis qui detraxit mihi intuebitur
eam **24** servum meum Chaleb qui plenus alio spiritu
secutus est me inducam in terram hanc quam circuivit

et semen eius possidebit eam **25** quoniam Amalechites
et Chananeus habitant in vallibus cras movete castra
et revertimini in solitudinem per viam maris Rubri **26**
locutusque est Dominus ad Mosen et Aaron dicens **27**
usquequo multitudo haec pessima murmurat contra me
querellas filiorum Israhel audivi **28** dic ergo eis vivo ego
ait Dominus sicut locuti estis audiente me sic faciam
vobis **29** in solitudine hac iacebunt cadavera vestra omnes
qui numerati estis a viginti annis et supra et murmurastis
contra me **30** non intrabitis terram super quam levavi
manum meam ut habitare vos facerem praeter Chaleb
filium Iepphonne et Iosue filium Nun **31** parvulos autem
vestros de quibus dixistis quod praedae hostibus forent
introducam ut videant terram quae vobis displicuit **32**
vestra cadavera iacebunt in solitudine **33** filii vestri
erunt vagi in deserto annis quadraginta et portabunt
fornicationem vestram donec consumantur cadavera
patrum in deserto **34** iuxta numerum quadraginta dierum
quibus considerastis terram annus pro die inputabitur
et quadraginta annis recipietis iniquitates vestras et
scietis ultionem meam **35** quoniam sicut locutus sum ita
faciam omni multitudini huic pessimae quae consurrexit
adversum me in solitudine hac deficiet et morietur **36**
igitur omnes viri quos miserat Moses ad contemplandam
terram et qui reversi murmurare fecerant contra eum
omnem multitudinem detrahentes terrae quod esset
mala **37** mortui sunt atque percussi in conspectu Domini
38 Iosue autem filius Nun et Chaleb filius Iepphonne
vixerunt ex omnibus qui perrexerant ad considerandam

terram 39 locutusque est Moses universa verba haec ad
omnes filios Israhel et luxit populus nimis 40 et ecce
mane primo surgentes ascenderunt verticem montis
atque dixerunt parati sumus ascendere ad locum de quo
Dominus locutus est quia peccavimus 41 quibus Moses
cur inquit transgredimini verbum Domini quod vobis non
cedet in prosperum 42 nolite ascendere non enim est
Dominus vobiscum ne corruatis coram inimicis vestris 43
Amalechites et Chananeus ante vos sunt quorum gladio
corruetis eo quod nolueritis adquiescere Domino nec erit
Dominus vobiscum 44 at illi contenebrati ascenderunt in
verticem montis arca autem testamenti Domini et Moses
non recesserunt de castris 45 descenditque Amalechites
et Chananeus qui habitabant in monte et percutiens eos
atque concidens persecutus est usque Horma

15 locutus est Dominus ad Mosen dicens 2 loquere
ad filios Israhel et dices ad eos cum ingressi fueritis
terram habitationis vestrae quam ego dabo vobis 3
et feceritis oblationem Domino in holocaustum aut
victimam vota solventes vel sponte offerentes munera
aut in sollemnitatibus vestris adolentes odorem suavitatis
Domino de bubus sive de ovibus 4 offeret quicumque
immolaverit victimam sacrificium similae decimam
partem oephi conspersae oleo quod mensuram habebit
quartam partem hin 5 et vinum ad liba fundenda eiusdem
mensurae dabit in holocausto sive in victima per agnos
singulos 6 et arietis erit sacrificium similae duarum
decimarum quae conspersa sit oleo tertiae partis hin 7 et
vinum ad libamentum tertiae partis eiusdem mensurae

offeret in odorem suavitatis Domino **8** quando vero de
bubus feceris holocaustum aut hostiam ut impleas votum
vel pacificas victimas **9** dabis per singulos boves similae
tres decimas conspersae oleo quod habeat medium
mensurae hin **10** et vinum ad liba fundenda eiusdem
mensurae in oblationem suavissimi odoris Domino **11**
sic facietis **12** per singulos boves et arietes et agnos
et hedos **13** tam indigenae quam peregrini **14** eodem
ritu offerent sacrificia **15** unum praeceptum erit atque
iudicium tam vobis quam advenis terrae **16** locutus est
Dominus ad Mosen dicens **17** loquere filiis Israhel et
dices ad eos **18** cum veneritis in terram quam dabo vobis
19 et comederitis de panibus regionis illius separabitis
primitias Domino **20** de cibis vestris sicut de areis primitias
separatis **21** ita et de pulmentis dabitis primitiva Domino
22 quod si per ignorantiam praeterieritis quicquam horum
quae locutus est Dominus ad Mosen **23** et mandavit
per eum ad vos a die qua coepit iubere et ultra **24**
oblitaque fuerit facere multitudo offeret vitulum de
armento holocaustum in odorem suavissimum Domino
et sacrificium eius ac liba ut caerimoniae postulant
hircumque pro peccato **25** et rogabit sacerdos pro omni
multitudine filiorum Israhel et dimittetur eis quoniam
non sponte peccaverunt nihilominus offerentes incensum
Domino pro se et pro peccato atque errore suo **26** et
dimittetur universae plebi filiorum Israhel et advenis
qui peregrinantur inter vos quoniam culpa est omnis
populi per ignorantiam **27** quod si anima una nesciens
peccaverit offeret capram anniculam pro peccato suo **28**

et deprecabitur pro ea sacerdos quod inscia peccaverit
coram Domino inpetrabitque ei veniam et dimittetur
illi **29** tam indigenis quam advenis una lex erit omnium
qui peccaverint ignorantes **30** anima vero quae per
superbiam aliquid commiserit sive civis sit ille sive
peregrinus quoniam adversum Dominum rebellis fuit
peribit de populo suo **31** verbum enim Domini contempsit
et praeceptum illius fecit irritum idcirco delebitur et
portabit iniquitatem suam **32** factum est autem cum
essent filii Israhel in solitudine et invenissent hominem
colligentem ligna in die sabbati **33** obtulerunt eum Mosi
et Aaron et universae multitudini **34** qui recluserunt eum
in carcerem nescientes quid super eo facere deberent
35 dixitque Dominus ad Mosen morte moriatur homo
iste obruat eum lapidibus omnis turba extra castra **36**
cumque eduxissent eum foras obruerunt lapidibus et
mortuus est sicut praeceperat Dominus **37** dixit quoque
Dominus ad Mosen **38** loquere filiis Israhel et dices ad eos
ut faciant sibi fimbrias per angulos palliorum ponentes in
eis vittas hyacinthinas **39** quas cum viderint recordentur
omnium mandatorum Domini nec sequantur cogitationes
suas et oculos per res varias fornicantes **40** sed magis
memores praeceptorum Domini faciant ea sintque sancti
Deo suo **41** ego Dominus Deus vester qui eduxi vos de
terra Aegypti ut essem vester Deus

16 ecce autem Core filius Isaar filii Caath filii Levi
et Dathan atque Abiram filii Heliab Hon quoque filius
Pheleth de filiis Ruben **2** surrexerunt contra Mosen
aliique filiorum Israhel ducenti quinquaginta viri proceres

synagogae et qui tempore concilii per nomina vocabantur
3 cumque stetissent adversum Mosen et Aaron dixerunt
sufficiat vobis quia omnis multitudo sanctorum est et in
ipsis est Dominus cur elevamini super populum Domini
4 quod cum audisset Moses cecidit pronus in faciem **5**
locutusque ad Core et ad omnem multitudinem mane
inquit notum faciet Dominus qui ad se pertineant et
sanctos adplicabit sibi et quos elegerit adpropinquabunt
ei **6** hoc igitur facite tollat unusquisque turibula sua
tu Core et omne concilium tuum **7** et hausto cras igne
ponite desuper thymiama coram Domino et quemcumque
elegerit ipse erit sanctus multum erigimini filii Levi **8**
dixitque rursum ad Core audite filii Levi **9** num parum
vobis est quod separavit vos Deus Israhel ab omni populo
et iunxit sibi ut serviretis ei in cultu tabernaculi et
staretis coram frequentia populi et ministraretis ei **10**
idcirco ad se fecit accedere te et omnes fratres tuos
filios Levi ut vobis etiam sacerdotium vindicetis **11** et
omnis globus tuus stet contra Dominum quid est enim
Aaron ut murmuretis contra eum **12** misit ergo Moses ut
vocaret Dathan et Abiram filios Heliab qui responderunt
non venimus **13** numquid parum est tibi quod eduxisti
nos de terra quae lacte et melle manabat ut occideres
in deserto nisi et dominatus fueris nostri **14** re vera
induxisti nos in terram quae fluit rivis lactis et mellis
et dedisti nobis possessiones agrorum et vinearum an
et oculos nostros vis eruere non venimus **15** iratusque
Moses valde ait ad Dominum ne respicias sacrificia eorum
tu scis quod ne asellum quidem umquam acceperim

ab eis nec adflixerim quempiam eorum **16** dixitque ad
Core tu et omnis congregatio tua state seorsum coram
Domino et Aaron die crastino separatim **17** tollite singuli
turibula vestra et ponite super ea incensum offerentes
Domino ducenta quinquaginta turibula Aaron quoque
teneat turibulum suum **18** quod cum fecissent stantibus
Mosen et Aaron **19** et coacervassent adversum eos omnem
multitudinem ad ostium tabernaculi apparuit cunctis
gloria Domini **20** locutusque Dominus ad Mosen et Aaron
ait **21** separamini de medio congregationis huius ut eos
repente disperdam **22** qui ceciderunt proni in faciem
atque dixerunt fortissime Deus spirituum universae
carnis num uno peccante contra omnes tua ira desaeviet
23 et ait Dominus ad Mosen **24** praecipe universo populo
ut separetur a tabernaculis Core et Dathan et Abiram
25 surrexitque Moses et abiit ad Dathan et Abiram et
sequentibus eum senioribus Israhel **26** dixit ad turbam
recedite a tabernaculis hominum impiorum et nolite
tangere quae ad eos pertinent ne involvamini in peccatis
eorum **27** cumque recessissent a tentoriis eorum per
circuitum Dathan et Abiram egressi stabant in introitu
papilionum suorum cum uxoribus et liberis omnique
frequentia **28** et ait Moses in hoc scietis quod Dominus
miserit me ut facerem universa quae cernitis et non ex
proprio ea corde protulerim **29** si consueta hominum
morte interierint et visitaverit eos plaga qua et ceteri
visitari solent non misit me Dominus **30** sin autem novam
rem fecerit Dominus ut aperiens terra os suum degluttiat
eos et omnia quae ad illos pertinent descenderintque

viventes in infernum scietis quod blasphemaverint
Dominum (Sheol h7585) 31 confestim igitur ut cessavit loqui
disrupta est terra sub pedibus eorum 32 et aperiens os
suum devoravit illos cum tabernaculis suis et universa
substantia 33 descenderuntque vivi in infernum operti
humo et perierunt de medio multitudinis (Sheol h7585)
34 at vero omnis Israhel qui stabat per gyrum fugit
ad clamorem pereuntium dicens ne forte et nos terra
degluttiat 35 sed et ignis egressus a Domino interfecit
ducentos quinquaginta viros qui offerebant incensum 36
locutusque est Dominus ad Mosen dicens 37 praecipe
Eleazaro filio Aaron sacerdotis ut tollat turibula quae
iacent in incendio et ignem huc illucque dispergat
quoniam sanctificata sunt 38 in mortibus peccatorum
producatque ea in lamminas et adfigat altari eo quod
oblatum sit in eis incensum Domino et sanctificata sint ut
cernant ea pro signo et monumento filii Israhel 39 tulit
ergo Eleazar sacerdos turibula aenea in quibus obtulerant
hii quos incendium devoravit et produxit ea in lamminas
adfigens altari 40 ut haberent postea filii Israhel quibus
commonerentur ne quis accedat alienigena et qui non
est de semine Aaron ad offerendum incensum Domino
ne patiatur sicut passus est Core et omnis congregatio
eius loquente Domino ad Mosen 41 murmuravit autem
omnis multitudo filiorum Israhel sequenti die contra
Mosen et Aaron dicens vos interfecistis populum Domini
42 cumque oreretur seditio et tumultus incresceret 43
Moses et Aaron fugerunt ad tabernaculum foederis quod
postquam ingressi sunt operuit nubes et apparuit gloria

Domini 44 dixitque Dominus ad Mosen 45 recedite de
medio huius multitudinis etiam nunc delebo eos cumque
iacerent in terra 46 dixit Moses ad Aaron tolle turibulum
et hausto igne de altari mitte incensum desuper pergens
cito ad populum ut roges pro eis iam enim egressa est ira
a Domino et plaga desaevit 47 quod cum fecisset Aaron et
cucurrisset ad mediam multitudinem quam iam vastabat
incendium obtulit thymiama 48 et stans inter mortuos ac
viventes pro populo deprecatus est et plaga cessavit 49
fuerunt autem qui percussi sunt quattuordecim milia
hominum et septingenti absque his qui perierant in
seditione Core 50 reversusque est Aaron ad Mosen ad
ostium tabernaculi foederis postquam quievit interitus

17 et locutus est Dominus ad Mosen dicens 2 loquere
ad filios Israhel et accipe ab eis virgas singulas per
cognationes suas a cunctis principibus tribuum virgas
duodecim et uniuscuiusque nomen superscribes virgae
suae 3 nomen autem Aaron erit in tribu Levi et una
virga cunctas eorum familias continebit 4 ponesque eas
in tabernaculo foederis coram testimonio ubi loquar
ad te 5 quem ex his elegero germinabit virga eius et
cohibebo a me querimonias filiorum Israhel quibus
contra vos murmurant 6 locutusque est Moses ad
filios Israhel et dederunt ei omnes principes virgas per
singulas tribus fueruntque virgae duodecim absque virga
Aaron 7 quas cum posuisset Moses coram Domino in
tabernaculo testimonii 8 sequenti die regressus invenit
germinasse virgam Aaron in domo Levi et turgentibus
gemmis eruperant flores qui foliis dilatatis in amigdalas

deformati sunt **9** protulit ergo Moses omnes virgas de
conspectu Domini ad cunctos filios Israhel videruntque
et receperunt singuli virgas suas **10** dixitque Dominus ad
Mosen refer virgam Aaron in tabernaculum testimonii ut
servetur ibi in signum rebellium filiorum et quiescant
querellae eorum a me ne moriantur **11** fecitque Moses
sicut praeceperat Dominus **12** dixerunt autem filii Israhel
ad Mosen ecce consumpti sumus omnes perivimus **13**
quicumque accedit ad tabernaculum Domini moritur
num usque ad internicionem cuncti delendi sumus

18 dixitque Dominus ad Aaron tu et filii tui et domus
patris tui tecum portabitis iniquitatem sanctuarii et tu et
filii tui simul sustinebitis peccata sacerdotii vestri **2** sed et
fratres tuos de tribu Levi et sceptro patris tui sume tecum
praestoque sint et ministrent tibi tu autem et filii tui
ministrabitis in tabernaculo testimonii **3** excubabuntque
Levitae ad praecepta tua et ad cuncta opera tabernaculi
ita dumtaxat ut ad vasa sanctuarii et altare non accedant
ne et illi moriantur et vos pereatis simul **4** sint autem
tecum et excubent in custodiis tabernaculi et in omnibus
caerimoniis eius alienigena non miscebitur vobis **5**
excubate in custodia sanctuarii et in ministerio altaris ne
oriatur indignatio super filios Israhel **6** ego dedi vobis
fratres vestros Levitas de medio filiorum Israhel et tradidi
donum Domino ut serviant in ministeriis tabernaculi
eius **7** tu autem et filii tui custodite sacerdotium vestrum
et omnia quae ad cultum altaris pertinent et intra velum
sunt per sacerdotes administrabuntur si quis externus
accesserit occidetur **8** locutus est Dominus ad Aaron

ecce dedi tibi custodiam primitiarum mearum omnia
quae sanctificantur a filiis Israhel tibi tradidi et filiis tuis
pro officio sacerdotali legitima sempiterna **9** haec ergo
accipies de his quae sanctificantur et oblata sunt Domino
omnis oblatio et sacrificium et quicquid pro peccato
atque delicto redditur mihi et cedet in sancta sanctorum
tuum erit et filiorum tuorum **10** in sanctuario comedes
illud mares tantum edent ex eo quia consecratum est tibi
11 primitias autem quas voverint et obtulerint filii Israhel
tibi dedi et filiis ac filiabus tuis iure perpetuo qui mundus
est in domo tua vescetur eis **12** omnem medullam olei et
vini ac frumenti quicquid offerunt primitiarum Domino
tibi dedi **13** universa frugum initia quas gignit humus et
Domino deportantur cedent in usus tuos qui mundus
est in domo tua vescetur eis **14** omne quod ex voto
reddiderint filii Israhel tuum erit **15** quicquid primum
erumpet e vulva cunctae carnis quam offerunt Domino
sive ex hominibus sive de pecoribus fuerit tui iuris erit ita
dumtaxat ut pro hominis primogenito pretium accipias
et omne animal quod inmundum est redimi facias **16**
cuius redemptio erit post unum mensem siclis argenti
quinque pondere sanctuarii siclus viginti obolos habet
17 primogenitum autem bovis et ovis et caprae non
facies redimi quia sanctificata sunt Domino sanguinem
tantum eorum fundes super altare et adipes adolebis in
suavissimum odorem Domino **18** carnes vero in usum
tuum cedent sicut pectusculum consecratum et armus
dexter tua erunt **19** omnes primitias sanctuarii quas
offerunt filii Israhel Domino tibi dedi et filiis ac filiabus

tuis iure perpetuo pactum salis est sempiternum coram
Domino tibi ac filiis tuis **20** dixitque Dominus ad Aaron
in terra eorum nihil possidebitis nec habebitis partem
inter eos ego pars et hereditas tua in medio filiorum
Israhel **21** filiis autem Levi dedi omnes decimas Israhelis
in possessionem pro ministerio quo serviunt mihi in
tabernaculo foederis **22** ut non accedant ultra filii Israhel
ad tabernaculum nec committant peccatum mortiferum
23 solis filiis Levi mihi in tabernaculo servientibus et
portantibus peccata populi legitimum sempiternum erit
in generationibus vestris nihil aliud possidebunt **24**
decimarum oblatione contenti quas in usus eorum et
necessaria separavi **25** locutusque est Dominus ad Mosen
dicens **26** praecipe Levitis atque denuntia cum acceperitis
a filiis Israhel decimas quas dedi vobis primitias earum
offerte Domino id est decimam partem decimae **27** ut
reputetur vobis in oblationem primitivorum tam de areis
quam de torcularibus **28** et universis quorum accipitis
primitias offerte Domino et date Aaron sacerdoti **29**
omnia quae offertis ex decimis et in donaria Domini
separatis optima et electa erunt **30** dicesque ad eos
si praeclara et meliora quaeque obtuleritis ex decimis
reputabitur vobis quasi de area et torculari dederitis
primitias **31** et comedetis eas in omnibus locis vestris
tam vos quam familiae vestrae quia pretium est pro
ministerio quo servitis in tabernaculo testimonii **32**
et non peccabitis super hoc egregia vobis et pinguia
reservantes ne polluatis oblationes filiorum Israhel et
moriamini

19 locutusque est Dominus ad Mosen et Aaron dicens
2 ista est religio victimae quam constituit Dominus
praecipe filiis Israhel ut adducant ad te vaccam rufam
aetatis integrae in qua nulla sit macula nec portaverit
iugum **3** tradetisque eam Eleazaro sacerdoti qui eductam
extra castra immolabit in conspectu omnium **4** et
tinguens digitum in sanguine eius asperget contra fores
tabernaculi septem vicibus **5** conburetque eam cunctis
videntibus tam pelle et carnibus eius quam sanguine
et fimo flammae traditis **6** lignum quoque cedrinum
et hysopum coccumque bis tinctum sacerdos mittet
in flammam quae vaccam vorat **7** et tunc demum
lotis vestibus et corpore suo ingredietur in castra
commaculatusque erit usque ad vesperam **8** sed et ille
qui conbuserit eam lavabit vestimenta sua et corpus et
inmundus erit usque ad vesperam **9** colliget autem vir
mundus cineres vaccae et effundet eos extra castra in
loco purissimo ut sint multitudini filiorum Israhel in
custodiam et in aquam aspersionis quia pro peccato vacca
conbusta est **10** cumque laverit qui vaccae portaverat
cineres vestimenta sua inmundus erit usque ad vesperum
habebunt hoc filii Israhel et advenae qui habitant inter
eos sanctum iure perpetuo **11** qui tetigerit cadaver
hominis et propter hoc septem diebus fuerit inmundus
12 aspergetur ex hac aqua die tertio et septimo et sic
mundabitur si die tertio aspersus non fuerit septimo
non poterit emundari **13** omnis qui tetigerit humanae
animae morticinum et aspersus hac commixtione non
fuerit polluet tabernaculum Domini et peribit ex Israhel

quia aqua expiationis non est aspersus inmundus erit et
manebit spurcitia eius super eum **14** ista est lex hominis
qui moritur in tabernaculo omnes qui ingrediuntur
tentorium illius et universa vasa quae ibi sunt polluta
erunt septem diebus **15** vas quod non habuerit operculum
nec ligaturam desuper inmundum erit **16** si quis in agro
tetigerit cadaver occisi hominis aut per se mortui sive os
illius vel sepulchrum inmundus erit septem diebus **17**
tollent de cineribus conbustionis atque peccati et mittent
aquas vivas super eos in vas **18** in quibus cum homo
mundus tinxerit hysopum asperget eo omne tentorium
et cunctam supellectilem et homines huiuscemodi
contagione pollutos **19** atque hoc modo mundus lustrabit
inmundum tertio et septimo die expiatusque die septimo
lavabit et se et vestimenta sua et mundus erit ad
vesperam **20** si quis hoc ritu non fuerit expiatus peribit
anima illius de medio ecclesiae quia sanctuarium Domini
polluit et non est aqua lustrationis aspersus **21** erit hoc
praeceptum legitimum sempiternum ipse quoque qui
aspergit aquas lavabit vestimenta sua omnis qui tetigerit
aquas expiationis inmundus erit usque ad vesperam **22**
quicquid tetigerit inmundus inmundum faciet et anima
quae horum quippiam tetigerit inmunda erit usque ad
vesperum

20 veneruntque filii Israhel et omnis multitudo in
desertum Sin mense primo et mansit populus in Cades
mortuaque est ibi Maria et sepulta in eodem loco **2**
cumque indigeret aqua populus coierunt adversum
Mosen et Aaron **3** et versi in seditionem dixerunt

utinam perissemus inter fratres nostros coram Domino
4 cur eduxistis ecclesiam Domini in solitudinem ut et
nos et nostra iumenta moriantur **5** quare nos fecistis
ascendere de Aegypto et adduxistis in locum istum
pessimum qui seri non potest qui nec ficum gignit nec
vineas nec mala granata insuper et aquam non habet
ad bibendum **6** ingressusque Moses et Aaron dimissa
multitudine tabernaculum foederis corruerunt proni in
terram et apparuit gloria Domini super eos **7** locutusque
est Dominus ad Mosen dicens **8** tolle virgam et congrega
populum tu et Aaron frater tuus et loquimini ad petram
coram eis et illa dabit aquas cumque eduxeris aquam
de petra bibet omnis multitudo et iumenta eius **9** tulit
igitur Moses virgam quae erat in conspectu Domini
sicut praeceperat ei **10** congregata multitudine ante
petram dixitque eis audite rebelles et increduli num
de petra hac vobis aquam poterimus eicere **11** cumque
elevasset Moses manum percutiens virga bis silicem
egressae sunt aquae largissimae ita ut et populus biberet
et iumenta **12** dixitque Dominus ad Mosen et Aaron quia
non credidistis mihi ut sanctificaretis me coram filiis
Israhel non introducetis hos populos in terram quam
dabo eis **13** haec est aqua Contradictionis ubi iurgati sunt
filii Israhel contra Dominum et sanctificatus est in eis **14**
misit interea nuntios Moses de Cades ad regem Edom qui
dicerent haec mandat frater tuus Israhel nosti omnem
laborem qui adprehendit nos **15** quomodo descenderint
patres nostri in Aegyptum et habitaverimus ibi multo
tempore adflixerintque nos Aegyptii et patres nostros **16**

et quomodo clamaverimus ad Dominum et exaudierit nos
miseritque angelum qui eduxerit nos de Aegypto ecce in
urbe Cades quae est in extremis finibus tuis positi **17**
obsecramus ut nobis transire liceat per terram tuam non
ibimus per agros nec per vineas non bibemus aquas de
puteis tuis sed gradiemur via publica nec ad dextram
nec ad sinistram declinantes donec transeamus terminos
tuos **18** cui respondit Edom non transibis per me alioquin
armatus occurram tibi **19** dixeruntque filii Israhel per
tritam gradiemur viam et si biberimus aquas tuas nos
et pecora nostra dabimus quod iustum est nulla erit in
pretio difficultas tantum velociter transeamus **20** at ille
respondit non transibis statimque egressus est obvius
cum infinita multitudine et manu forti **21** nec voluit
adquiescere deprecanti ut concederet transitum per fines
suos quam ob rem devertit ab eo Israhel **22** cumque
castra movissent de Cades venerunt in montem Or qui
est in finibus terrae Edom **23** ubi locutus est Dominus
ad Mosen **24** pergat inquit Aaron ad populos suos non
enim intrabit terram quam dedi filiis Israhel eo quod
incredulus fuerit ori meo ad aquas Contradictionis **25**
tolle Aaron et filium eius cum eo et duces eos in montem
Or **26** cumque nudaveris patrem veste sua indues ea
Eleazarum filium eius et Aaron colligetur et morietur ibi
27 fecit Moses ut praeceperat Dominus et ascenderunt in
montem Or coram omni multitudine **28** cumque Aaron
spoliasset vestibus suis induit eis Eleazarum filium eius
illo mortuo in montis supercilio descendit cum Eleazaro

29 omnis autem multitudo videns occubuisse Aaron flevit
super eo triginta diebus per cunctas familias suas

21 quod cum audisset Chananeus rex Arad qui habitabat
ad meridiem venisse scilicet Israhel per exploratorum
viam pugnavit contra illum et victor existens duxit ex
eo praedam 2 at Israhel voto se Domino obligans ait si
tradideris populum istum in manu mea delebo urbes
eius 3 exaudivitque Dominus preces Israhel et tradidit
Chananeum quem ille interfecit subversis urbibus eius et
vocavit nomen loci illius Horma id est anathema 4 profecti
sunt autem et de monte Or per viam quae ducit ad mare
Rubrum ut circumirent terram Edom et taedere coepit
populum itineris ac laboris 5 locutusque contra Deum et
Mosen ait cur eduxisti nos de Aegypto ut moreremur
in solitudine deest panis non sunt aquae anima nostra
iam nausiat super cibo isto levissimo 6 quam ob rem
misit Dominus in populum ignitos serpentes ad quorum
plagas et mortes plurimorum 7 venerunt ad Mosen atque
dixerunt peccavimus quia locuti sumus contra Dominum
et te ora ut tollat a nobis serpentes oravit Moses pro
populo 8 et locutus est Dominus ad eum fac serpentem et
pone eum pro signo qui percussus aspexerit eum vivet 9
fecit ergo Moses serpentem aeneum et posuit pro signo
quem cum percussi aspicerent sanabantur 10 profectique
filii Israhel castrametati sunt in Oboth 11 unde egressi
fixere tentoria in Hieabarim in solitudine quae respicit
Moab contra orientalem plagam 12 et inde moventes
venerunt ad torrentem Zared 13 quem relinquentes
castrametati sunt contra Arnon quae est in deserto et

prominet in finibus Amorrei siquidem Arnon terminus
est Moab dividens Moabitas et Amorreos **14** unde dicitur
in libro bellorum Domini sicut fecit in mari Rubro sic
faciet in torrentibus Arnon **15** scopuli torrentium inclinati
sunt ut requiescerent in Ar et recumberent in finibus
Moabitarum **16** ex eo loco apparuit puteus super quo
locutus est Dominus ad Mosen congrega populum et dabo
ei aquam **17** tunc cecinit Israhel carmen istud ascendat
puteus concinebant **18** puteus quem foderunt principes
et paraverunt duces multitudinis in datore legis et in
baculis suis de solitudine Matthana **19** de Matthana
Nahalihel de Nahalihel in Bamoth **20** de Bamoth vallis
est in regione Moab in vertice Phasga et quod respicit
contra desertum **21** misit autem Israhel nuntios ad Seon
regem Amorreorum dicens **22** obsecro ut transire mihi
liceat per terram tuam non declinabimus in agros et
vineas non bibemus aquas ex puteis via regia gradiemur
donec transeamus terminos tuos **23** qui concedere noluit
ut transiret Israhel per fines suos quin potius exercitu
congregato egressus est obviam in desertum et venit in
Iasa pugnavitque contra eum **24** a quo percussus est in ore
gladii et possessa est terra eius ab Arnon usque Iebboc et
filios Ammon quia forti praesidio tenebantur termini
Ammanitarum **25** tulit ergo Israhel omnes civitates eius et
habitavit in urbibus Amorrei in Esebon scilicet et viculis
eius **26** urbs Esebon fuit regis Seon Amorrei qui pugnavit
contra regem Moab et tulit omnem terram quae dicionis
illius fuerat usque Arnon **27** idcirco dicitur in proverbio
venite in Esebon aedificetur et construatur civitas Seon

28 ignis egressus est de Esebon flamma de oppido Seon
et devoravit Ar Moabitarum et habitatores excelsorum
Arnon **29** vae tibi Moab peristi popule Chamos dedit filios
eius in fugam et filias in captivitatem regi Amorreorum
Seon **30** iugum ipsorum disperiit ab Esebon usque Dibon
lassi pervenerunt in Nophe et usque Medaba **31** habitavit
itaque Israhel in terra Amorrei **32** misitque Moses qui
explorarent Iazer cuius ceperunt viculos et possederunt
habitatores **33** verteruntque se et ascenderunt per viam
Basan et occurrit eis Og rex Basan cum omni populo suo
pugnaturus in Edrai **34** dixitque Dominus ad Mosen ne
timeas eum quia in manu tua tradidi illum et omnem
populum ac terram eius faciesque illi sicut fecisti Seon
regi Amorreorum habitatori Esebon **35** percusserunt
igitur et hunc cum filiis suis universumque populum eius
usque ad internicionem et possederunt terram illius

22 profectique castrametati sunt in campestribus Moab
ubi trans Iordanem Hierichus sita est **2** videns autem
Balac filius Sepphor omnia quae fecerat Israhel Amorreo
3 et quod pertimuissent eum Moabitae et impetum
eius ferre non possent **4** dixit ad maiores natu Madian
ita delebit hic populus omnes qui in nostris finibus
commorantur quomodo solet bos herbas usque ad radices
carpere ipse erat eo tempore rex in Moab **5** misit ergo
nuntios ad Balaam filium Beor ariolum qui habitabat
super flumen terrae filiorum Ammon ut vocarent eum
et dicerent ecce egressus est populus ex Aegypto qui
operuit superficiem terrae sedens contra me **6** veni
igitur et maledic populo huic quia fortior me est si quo

modo possim percutere et eicere eum de terra mea novi
enim quod benedictus sit cui benedixeris et maledictus
in quem maledicta congesseris **7** perrexerunt seniores
Moab et maiores natu Madian habentes divinationis
pretium in manibus cumque venissent ad Balaam et
narrassent ei omnia verba Balac **8** ille respondit manete
hic nocte et respondebo quicquid mihi dixerit Dominus
manentibus illis apud Balaam venit Deus et ait ad eum
9 quid sibi volunt homines isti apud te **10** respondit
Balac filius Sepphor rex Moabitarum misit ad me **11**
dicens ecce populus qui egressus est de Aegypto operuit
superficiem terrae veni et maledic ei si quo modo possim
pugnans abicere eum **12** dixitque Deus ad Balaam noli
ire cum eis neque maledicas populo quia benedictus
est **13** qui mane consurgens dixit ad principes ite in
terram vestram quia prohibuit me Deus venire vobiscum
14 reversi principes dixerunt ad Balac noluit Balaam
venire nobiscum **15** rursum ille multo plures et nobiliores
quam ante miserat misit **16** qui cum venissent ad Balaam
dixerunt sic dicit Balac filius Sepphor ne cuncteris venire
ad me **17** paratum honorare te et quicquid volueris dare
veni et maledic populo isti **18** respondit Balaam si dederit
mihi Balac plenam domum suam argenti et auri non
potero inmutare verbum Domini Dei mei ut vel plus vel
minus loquar **19** obsecro ut hic maneatis etiam hac nocte
et scire queam quid mihi rursum respondeat Dominus **20**
venit ergo Deus ad Balaam nocte et ait ei si vocare te
venerunt homines isti surge et vade cum eis ita dumtaxat
ut quod tibi praecepero facias **21** surrexit Balaam mane

et strata asina profectus est cum eis **22** et iratus est
Deus stetitque angelus Domini in via contra Balaam qui
sedebat asinae et duos pueros habebat secum **23** cernens
asina angelum stantem in via evaginato gladio avertit
se de itinere et ibat per agrum quam cum verberaret
Balaam et vellet ad semitam reducere **24** stetit angelus in
angustiis duarum maceriarum quibus vineae cingebantur
25 quem videns asina iunxit se parieti et adtrivit sedentis
pedem at ille iterum verberabat **26** et nihilominus angelus
ad locum angustum transiens ubi nec ad dextram nec
ad sinistram poterat deviari obvius stetit **27** cumque
vidisset asina stantem angelum concidit sub pedibus
sedentis qui iratus vehementius caedebat fuste latera **28**
aperuitque Dominus os asinae et locuta est quid feci tibi
cur percutis me ecce iam tertio **29** respondit Balaam quia
commeruisti et inlusisti mihi utinam haberem gladium ut
te percuterem **30** dixit asina nonne animal tuum sum cui
semper sedere consuesti usque in praesentem diem dic
quid simile umquam fecerim tibi at ille ait numquam **31**
protinus aperuit Dominus oculos Balaam et vidit angelum
stantem in via evaginato gladio adoravitque eum pronus
in terram **32** cui angelus cur inquit tertio verberas asinam
tuam ego veni ut adversarer tibi quia perversa est via
tua mihique contraria **33** et nisi asina declinasset de
via dans locum resistenti te occidissem et illa viveret
34 dixit Balaam peccavi nesciens quod tu stares contra
me et nunc si displicet tibi ut vadam revertar **35** ait
angelus vade cum istis et cave ne aliud quam praecepero
tibi loquaris ivit igitur cum principibus **36** quod cum

audisset Balac egressus est in occursum eius in oppido
Moabitarum quod situm est in extremis finibus Arnon
37 dixitque ad Balaam misi nuntios ut vocarent te cur
non statim venisti ad me an quia mercedem adventui tuo
reddere nequeo 38 cui ille respondit ecce adsum numquid
loqui potero aliud nisi quod Deus posuerit in ore meo 39
perrexerunt ergo simul et venerunt in urbem quae in
extremis regni eius finibus erat 40 cumque occidisset
Balac boves et oves misit ad Balaam et principes qui cum
eo erant munera 41 mane autem facto duxit eum ad
excelsa Baal et intuitus est extremam partem populi

23 dixitque Balaam ad Balac aedifica mihi hic septem
aras et para totidem vitulos eiusdemque numeri arietes 2
cumque fecisset iuxta sermonem Balaam inposuerunt
simul vitulum et arietem super aram 3 dixitque Balaam
ad Balac sta paulisper iuxta holocaustum tuum donec
vadam si forte occurrat mihi Dominus et quodcumque
imperaverit loquar tibi 4 cumque abisset velociter
occurrit ei Deus locutusque ad eum Balaam septem
inquit aras erexi et inposui vitulum et arietem desuper 5
Dominus autem posuit verbum in ore eius et ait revertere
ad Balac et haec loqueris 6 reversus invenit stantem Balac
iuxta holocaustum suum et omnes principes Moabitarum
7 adsumptaque parabola sua dixit de Aram adduxit me
Balac rex Moabitarum de montibus orientis veni inquit et
maledic Iacob propera et detestare Israhel 8 quomodo
maledicam cui non maledixit Deus qua ratione detester
quem Dominus non detestatur 9 de summis silicibus
videbo eum et de collibus considerabo illum populus

solus habitabit et inter gentes non reputabitur **10** quis
dinumerare possit pulverem Iacob et nosse numerum
stirpis Israhel moriatur anima mea morte iustorum et
fiant novissima mea horum similia **11** dixitque Balac ad
Balaam quid est hoc quod agis ut malediceres inimicis
vocavi te et tu e contrario benedicis eis **12** cui ille
respondit num aliud possum loqui nisi quod iusserit
Dominus **13** dixit ergo Balac veni mecum in alterum locum
unde partem Israhelis videas et totum videre non possis
inde maledicito ei **14** cumque duxisset eum in locum
sublimem super verticem montis Phasga aedificavit
Balaam septem aras et inpositis supra vitulo atque ariete
15 dixit ad Balac sta hic iuxta holocaustum tuum donec
ego pergam obvius **16** cui cum Dominus occurrisset
posuissetque verbum in ore eius ait revertere ad Balac et
haec loqueris ei **17** reversus invenit eum stantem iuxta
holocaustum suum et principes Moabitarum cum eo ad
quem Balac quid inquit locutus est Dominus **18** at ille
adsumpta parabola sua ait sta Balac et ausculta audi fili
Sepphor **19** non est Deus quasi homo ut mentiatur nec ut
filius hominis ut mutetur dixit ergo et non faciet locutus
est et non implebit **20** ad benedicendum adductus sum
benedictionem prohibere non valeo **21** non est idolum
in Iacob nec videtur simulacrum in Israhel Dominus
Deus eius cum eo est et clangor victoriae regis in illo **22**
Deus eduxit eum de Aegypto cuius fortitudo similis est
rinocerotis **23** non est augurium in Iacob nec divinatio in
Israhel temporibus suis dicetur Iacob et Israheli quid
operatus sit Deus **24** ecce populus ut leaena consurget et

quasi leo erigetur non accubabit donec devoret praedam
et occisorum sanguinem bibat **25** dixitque Balac ad
Balaam nec maledicas ei nec benedicas **26** et ille nonne ait
dixi tibi quod quicquid mihi Deus imperaret hoc facerem
27 et ait Balac ad eum veni et ducam te ad alium locum
si forte placeat Deo ut inde maledicas eis **28** cumque
duxisset eum super verticem montis Phogor qui respicit
solitudinem **29** dixit ei Balaam aedifica mihi hic septem
aras et para totidem vitulos eiusdemque numeri arietes
30 fecit Balac ut Balaam dixerat inposuitque vitulos et
arietes per singulas aras

24 cumque vidisset Balaam quod placeret Domino ut
benediceret Israheli nequaquam abiit ut ante perrexerat
ut augurium quaereret sed dirigens contra desertum
vultum suum **2** et elevans oculos vidit Israhel in tentoriis
commorantem per tribus suas et inruente in se spiritu
Dei **3** adsumpta parabola ait dixit Balaam filius Beor
dixit homo cuius obturatus est oculus **4** dixit auditor
sermonum Dei qui visionem Omnipotentis intuitus est
qui cadit et sic aperiuntur oculi eius **5** quam pulchra
tabernacula tua Iacob et tentoria tua Israhel **6** ut valles
nemorosae ut horti iuxta fluvios inrigui ut tabernacula
quae fixit Dominus quasi cedri propter aquas **7** fluet
aqua de situla eius et semen illius erit in aquas multas
tolletur propter Agag rex eius et auferetur regnum illius
8 Deus eduxit illum de Aegypto cuius fortitudo similis est
rinocerotis devorabunt gentes hostes illius ossaque eorum
confringent et perforabunt sagittis **9** accubans dormivit
ut leo et quasi leaena quam suscitare nullus audebit

qui benedixerit tibi erit ipse benedictus qui maledixerit
in maledictione reputabitur **10** iratusque Balac contra
Balaam conplosis manibus ait ad maledicendum inimicis
meis vocavi te quibus e contrario tertio benedixisti **11**
revertere ad locum tuum decreveram quidem magnifice
honorare te sed Dominus privavit te honore disposito
12 respondit Balaam ad Balac nonne nuntiis tuis quos
misisti ad me dixi **13** si dederit mihi Balac plenam domum
suam argenti et auri non potero praeterire sermonem
Domini Dei mei ut vel boni quid vel mali proferam ex
corde meo sed quicquid Dominus dixerit hoc loquar **14**
verumtamen pergens ad populum meum dabo consilium
quid populus tuus huic populo faciat extremo tempore
15 sumpta igitur parabola rursum ait dixit Balaam filius
Beor dixit homo cuius obturatus est oculus **16** dixit
auditor sermonum Dei qui novit doctrinam Altissimi et
visiones Omnipotentis videt qui cadens apertos habet
oculos **17** videbo eum sed non modo intuebor illum sed
non prope orietur stella ex Iacob et consurget virga de
Israhel et percutiet duces Moab vastabitque omnes filios
Seth **18** et erit Idumea possessio eius hereditas Seir cedet
inimicis suis Israhel vero fortiter aget **19** de Iacob erit
qui dominetur et perdat reliquias civitatis **20** cumque
vidisset Amalech adsumens parabolam ait principium
gentium Amalech cuius extrema perdentur **21** vidit
quoque Cineum et adsumpta parabola ait robustum est
quidem habitaculum tuum sed si in petra posueris nidum
tuum **22** et fueris electus de stirpe Cain quamdiu poteris
permanere Assur enim capiet te **23** adsumptaque parabola

iterum locutus est heu quis victurus est quando ista
faciet Deus **24** venient in trieribus de Italia superabunt
Assyrios vastabuntque Hebraeos et ad extremum etiam
ipsi peribunt **25** surrexitque Balaam et reversus est in
locum suum Balac quoque via qua venerat rediit

25 morabatur autem eo tempore Israhel in Setthim
et fornicatus est populus cum filiabus Moab **2** quae
vocaverunt eos ad sacrificia sua at illi comederunt
et adoraverunt deos earum **3** initiatusque est Israhel
Beelphegor et iratus Dominus **4** ait ad Mosen tolle
cunctos principes populi et suspende eos contra solem in
patibulis ut avertatur furor meus ab Israhel **5** dixitque
Moses ad iudices Israhel occidat unusquisque proximos
suos qui initiati sunt Beelphegor **6** et ecce unus de
filiis Israhel intravit coram fratribus suis ad scortum
madianitin vidente Mose et omni turba filiorum Israhel
qui flebant ante fores tabernaculi **7** quod cum vidisset
Finees filius Eleazari filii Aaron sacerdotis surrexit de
medio multitudinis et arrepto pugione **8** ingressus est
post virum israhelitem in lupanar et perfodit ambos simul
virum scilicet et mulierem in locis genitalibus cessavitque
plaga a filiis Israhel **9** et occisi sunt viginti quattuor milia
homines **10** dixitque Dominus ad Mosen **11** Finees filius
Eleazari filii Aaron sacerdotis avertit iram meam a filiis
Israhel quia zelo meo commotus est contra eos ut non
ipse delerem filios Israhel in zelo meo **12** idcirco loquere
ad eos ecce do ei pacem foederis mei **13** et erit tam
ipsi quam semini illius pactum sacerdotii sempiternum
quia zelatus est pro Deo suo et expiavit scelus filiorum

Israhel **14** erat autem nomen viri israhelitae qui occisus
est cum Madianitide Zambri filius Salu dux de cognatione
et tribu Symeonis **15** porro mulier madianitis quae
pariter interfecta est vocabatur Chozbi filia Sur principis
nobilissimi Madianitarum **16** locutusque est Dominus
ad Mosen dicens **17** hostes vos sentiant Madianitae et
percutite eos **18** quia et ipsi hostiliter egerunt contra vos
et decepere insidiis per idolum Phogor et Chozbi filiam
ducis Madian sororem suam quae percussa est in die
plagae pro sacrilegio Phogor

26 postquam noxiorum sanguis effusus est dixit Dominus
ad Mosen et Eleazarum filium Aaron sacerdotem **2**
numerate omnem summam filiorum Israhel a viginti
annis et supra per domos et cognationes suas cunctos
qui possunt ad bella procedere **3** locuti sunt itaque
Moses et Eleazar sacerdos in campestribus Moab super
Iordanem contra Hierichum ad eos qui erant **4** a viginti
annis et supra sicut Dominus imperarat quorum iste
est numerus **5** Ruben primogenitus Israhel huius filius
Enoch a quo familia Enochitarum et Phallu a quo familia
Phalluitarum **6** et Esrom a quo familia Esromitarum et
Charmi a quo familia Charmitarum **7** hae sunt familiae de
stirpe Ruben quarum numerus inventus est quadraginta
tria milia et septingenti triginta **8** filius Phallu Heliab
9 huius filii Namuhel et Dathan et Abiram isti sunt
Dathan et Abiram principes populi qui surrexerunt contra
Mosen et Aaron in seditione Core quando adversum
Dominum rebellaverunt **10** et aperiens terra os suum
devoravit Core morientibus plurimis quando conbusit

ignis ducentos quinquaginta viros et factum est grande
miraculum **11** ut Core pereunte filii illius non perirent
12 filii Symeon per cognationes suas Namuhel ab hoc
familia Namuhelitarum Iamin ab hoc familia Iaminitarum
Iachin ab hoc familia Iachinitarum **13** Zare ab hoc
familia Zareitarum Saul ab hoc familia Saulitarum **14**
hae sunt familiae de stirpe Symeon quarum omnis
numerus fuit viginti duo milia ducentorum **15** filii Gad per
cognationes suas Sephon ab hoc familia Sephonitarum
Aggi ab hoc familia Aggitarum Suni ab hoc familia
Sunitarum **16** Ozni ab hoc familia Oznitarum Heri ab hoc
familia Heritarum **17** Arod ab hoc familia Aroditarum
Arihel ab hoc familia Arihelitarum **18** istae sunt familiae
Gad quarum omnis numerus fuit quadraginta milia
quingentorum **19** filii Iuda Her et Onan qui ambo mortui
sunt in terra Chanaan **20** fueruntque filii Iuda per
cognationes suas Sela a quo familia Selanitarum Phares a
quo familia Pharesitarum Zare a quo familia Zareitarum
21 porro filii Phares Esrom a quo familia Esromitarum et
Amul a quo familia Amulitarum **22** istae sunt familiae
Iuda quarum omnis numerus fuit septuaginta milia
quingentorum **23** filii Isachar per cognationes suas Thola
a quo familia Tholaitarum Phua a quo familia Phuaitarum
24 Iasub a quo familia Iasubitarum Semran a quo familia
Semranitarum **25** hae sunt cognationes Isachar quarum
numerus fuit sexaginta quattuor milia trecentorum **26**
filii Zabulon per cognationes suas Sared a quo familia
Sareditarum Helon a quo familia Helonitarum Ialel a
quo familia Ialelitarum **27** hae sunt cognationes Zabulon

quarum numerus fuit sexaginta milia quingentorum **28**
filii Ioseph per cognationes suas Manasse et Ephraim **29**
de Manasse ortus est Machir a quo familia Machiritarum
Machir genuit Galaad a quo familia Galaaditarum **30**
Galaad habuit filios Hiezer a quo familia Hiezeritarum et
Elec a quo familia Elecarum **31** et Asrihel a quo familia
Asrihelitarum et Sechem a quo familia Sechemitarum **32**
et Semida a quo familia Semidatarum et Epher a quo
familia Epheritarum **33** fuit autem Epher pater Salphaad
qui filios non habebat sed tantum filias quarum ista sunt
nomina Maala et Noa et Egla et Melcha et Thersa **34** hae
sunt familiae Manasse et numerus earum quinquaginta
duo milia septingentorum **35** filii autem Ephraim per
cognationes suas fuerunt hii Suthala a quo familia
Suthalitarum Becher a quo familia Becheritarum Tehen
a quo familia Tehenitarum **36** porro filius Suthala fuit
Heran a quo familia Heranitarum **37** hae sunt cognationes
filiorum Ephraim quarum numerus triginta duo milia
quingentorum **38** isti sunt filii Ioseph per familias suas
filii Beniamin in cognationibus suis Bale a quo familia
Baleitarum Azbel a quo familia Azbelitarum Ahiram a
quo familia Ahiramitarum **39** Supham a quo familia
Suphamitarum Hupham a quo familia Huphamitarum **40**
filii Bale Hered et Noeman de Hered familia Hereditarum
de Noeman familia Noemitarum **41** hii sunt filii Beniamin
per cognationes suas quorum numerus quadraginta
quinque milia sescentorum **42** filii Dan per cognationes
suas Suham a quo familia Suhamitarum hae cognationes
Dan per familias suas **43** omnes fuere Suhamitae quorum

numerus erat sexaginta quattuor milia quadringentorum
44 filii Aser per cognationes suas Iemna a quo familia
Iemnaitarum Iessui a quo familia Iessuitarum Brie a
quo familia Brieitarum **45** filii Brie Haber a quo familia
Haberitarum et Melchihel a quo familia Melchihelitarum
46 nomen autem filiae Aser fuit Sara **47** hae cognationes
filiorum Aser et numerus eorum quinquaginta tria milia
quadringentorum **48** filii Nepthalim per cognationes suas
Iessihel a quo familia Iessihelitarum Guni a quo familia
Gunitarum **49** Iesser a quo familia Iesseritarum Sellem
a quo familia Sellemitarum **50** hae sunt cognationes
filiorum Nepthalim per familias suas quorum numerus
quadraginta quinque milia quadringentorum **51** ista est
summa filiorum Israhel qui recensiti sunt sescenta milia
et mille septingenti triginta **52** locutusque est Dominus
ad Mosen dicens **53** istis dividetur terra iuxta numerum
vocabulorum in possessiones suas **54** pluribus maiorem
partem dabis et paucioribus minorem singulis sicut
nunc recensiti sunt tradetur possessio **55** ita dumtaxat
ut sors terram tribubus dividat et familiis **56** quicquid
sorte contigerit hoc vel plures accipient vel pauciores
57 hic quoque est numerus filiorum Levi per familias
suas Gerson a quo familia Gersonitarum Caath a quo
familia Caathitarum Merari a quo familia Meraritarum
58 hae sunt familiae Levi familia Lobni familia Hebroni
familia Mooli familia Musi familia Cori at vero Caath
genuit Amram **59** qui habuit uxorem Iochabed filiam
Levi quae nata est ei in Aegypto haec genuit viro suo
Amram filios Aaron et Mosen et Mariam sororem eorum

60 de Aaron orti sunt Nadab et Abiu et Eleazar et Ithamar
61 quorum Nadab et Abiu mortui sunt cum obtulissent
ignem alienum coram Domino 62 fueruntque omnes
qui numerati sunt viginti tria milia generis masculini
ab uno mense et supra quia non sunt recensiti inter
filios Israhel nec eis cum ceteris data possessio 63 hic est
numerus filiorum Israhel qui descripti sunt a Mosen et
Eleazaro sacerdote in campestribus Moab supra Iordanem
contra Hiericho 64 inter quos nullus fuit eorum qui
ante numerati sunt a Mose et Aaron in deserto Sinai 65
praedixerat enim Dominus quod omnes morerentur in
solitudine nullusque remansit ex eis nisi Chaleb filius
Iepphonne et Iosue filius Nun

27 accesserunt autem filiae Salphaad filii Epher filii
Galaad filii Machir filii Manasse qui fuit filius Ioseph
quarum sunt nomina Maala et Noa et Egla et Melcha et
Thersa 2 steteruntque coram Mosen et Eleazaro sacerdote
et cunctis principibus populi ad ostium tabernaculi
foederis atque dixerunt 3 pater noster mortuus est in
deserto nec fuit in seditione quae concitata est contra
Dominum sub Core sed in peccato suo mortuus est hic
non habuit mares filios cur tollitur nomen illius de
familia sua quia non habet filium date nobis possessionem
inter cognatos patris nostri 4 rettulitque Moses causam
earum ad iudicium Domini 5 qui dixit ad eum 6 iustam
rem postulant filiae Salphaad da eis possessionem inter
cognatos patris sui et ei in hereditate succedant 7 ad filios
autem Israhel loqueris haec 8 homo cum mortuus fuerit
absque filio ad filiam eius transibit hereditas 9 si filiam

non habuerit habebit successores fratres suos **10** quod si
et fratres non fuerint dabitis hereditatem fratribus patris
eius **11** sin autem nec patruos habuerit dabitur hereditas
his qui ei proximi sunt eritque hoc filiis Israhel sanctum
lege perpetua sicut praecepit Dominus Mosi **12** dixit
quoque Dominus ad Mosen ascende in montem istum
Abarim et contemplare inde terram quam daturus sum
filiis Israhel **13** cumque videris eam ibis et tu ad populum
tuum sicut ivit frater tuus Aaron **14** quia offendistis
me in deserto Sin in contradictione multitudinis nec
sanctificare me voluistis coram ea super aquas hae
sunt aquae Contradictionis in Cades deserti Sin **15** cui
respondit Moses **16** provideat Dominus Deus spirituum
omnis carnis hominem qui sit super multitudinem hanc
17 et possit exire et intrare ante eos et educere illos vel
introducere ne sit populus Domini sicut oves absque
pastore **18** dixitque Dominus ad eum tolle Iosue filium
Nun virum in quo est spiritus et pone manum tuam
super eum **19** qui stabit coram Eleazaro sacerdote et omni
multitudine **20** et dabis ei praecepta cunctis videntibus
et partem gloriae tuae ut audiat eum omnis synagoga
filiorum Israhel **21** pro hoc si quid agendum erit Eleazar
sacerdos consulet Dominum ad verbum eius egredietur
et ingredietur ipse et omnes filii Israhel cum eo et cetera
multitudo **22** fecit Moses ut praeceperat Dominus cumque
tulisset Iosue statuit eum coram Eleazaro sacerdote et
omni frequentia populi **23** et inpositis capiti eius manibus
cuncta replicavit quae mandaverat Dominus

28 dixit quoque Dominus ad Mosen **2** praecipe filiis
Israhel et dices ad eos oblationem meam et panes et
incensum odoris suavissimi offerte per tempora sua **3**
haec sunt sacrificia quae offerre debetis agnos anniculos
inmaculatos duos cotidie in holocaustum sempiternum **4**
unum offeretis mane et alterum ad vesperam **5** decimam
partem oephi similae quae conspersa sit oleo purissimo
et habeat quartam partem hin **6** holocaustum iuge est
quod obtulistis in monte Sinai in odorem suavissimum
incensi Domini **7** et libabitis vini quartam partem hin
per agnos singulos in sanctuario Domini **8** alterumque
agnum similiter offeretis ad vesperam iuxta omnem
ritum sacrificii matutini et libamentorum eius oblationem
suavissimi odoris Domino **9** die autem sabbati offeretis
duos agnos anniculos inmaculatos et duas decimas
similae oleo conspersae in sacrificio et liba **10** quae rite
funduntur per singula sabbata in holocausto sempiterno
11 in kalendis autem id est in mensuum exordiis offeretis
holocaustum Domino vitulos de armento duos arietem
unum agnos anniculos septem inmaculatos **12** et tres
decimas similae oleo conspersae in sacrificio per singulos
vitulos et duas decimas similae oleo conspersae per
singulos arietes **13** et decimam decimae similae ex oleo
in sacrificio per agnos singulos holocaustum suavissimi
odoris atque incensi est Domino **14** libamenta autem vini
quae per singulas fundenda sunt victimas ista erunt media
pars hin per vitulos singulos tertia per arietem quarta
per agnum hoc erit holocaustum per omnes menses qui
sibi anno vertente succedunt **15** hircus quoque offeretur

Domino pro peccatis in holocaustum sempiternum cum
libamentis suis **16** mense autem primo quartadecima
die mensis phase Domini erit **17** et quintadecima die
sollemnitas septem diebus vescentur azymis **18** quarum
dies prima venerabilis et sancta erit omne opus servile
non facietis in ea **19** offeretisque incensum holocaustum
Domino vitulos de armento duos arietem unum agnos
anniculos inmaculatos septem **20** et sacrificia singulorum
ex simila quae conspersa sit oleo tres decimas per
singulos vitulos et duas decimas per arietem **21** et
decimam decimae per agnos singulos id est per septem
agnos **22** et hircum pro peccato unum ut expietur pro
vobis **23** praeter holocaustum matutinum quod semper
offertis **24** ita facietis per singulos dies septem dierum
in fomitem ignis et in odorem suavissimum Domino
qui surget de holocausto et de libationibus singulorum
25 dies quoque septimus celeberrimus et sanctus erit
vobis omne opus servile non facietis in eo **26** dies
etiam primitivorum quando offertis novas fruges Domino
expletis ebdomadibus venerabilis et sancta erit omne
opus servile non facietis in ea **27** offeretisque holocaustum
in odorem suavissimum Domino vitulos de armento duos
arietem unum et agnos anniculos inmaculatos septem
28 atque in sacrificiis eorum similae oleo conspersae
tres decimas per singulos vitulos per arietes duas **29**
per agnos decimam decimae qui simul sunt agni septem
hircum quoque **30** qui mactatur pro expiatione praeter
holocaustum sempiternum et liba eius **31** inmaculata
offeretis omnia cum libationibus suis

29 mensis etiam septimi prima dies venerabilis et sancta
erit vobis omne opus servile non facietis in ea quia dies
clangoris est et tubarum **2** offeretisque holocaustum in
odorem suavissimum Domino vitulum de armento unum
arietem unum agnos anniculos inmaculatos septem **3** et
in sacrificiis eorum similae oleo conspersae tres decimas
per singulos vitulos duas decimas per arietem **4** unam
decimam per agnum qui simul sunt agni septem **5** et
hircum pro peccato qui offertur in expiationem populi
6 praeter holocaustum kalendarum cum sacrificiis suis
et holocaustum sempiternum cum libationibus solitis
hisdem caerimoniis offeretis in odorem suavissimum
incensum Domino **7** decima quoque dies mensis huius
septimi erit vobis sancta atque venerabilis et adfligetis
animas vestras omne opus servile non facietis in ea **8**
offeretisque holocaustum Domino in odorem suavissimum
vitulum de armento unum arietem unum agnos anniculos
inmaculatos septem **9** et in sacrificiis eorum similae oleo
conspersae tres decimas per vitulos singulos duas decimas
per arietem **10** decimam decimae per agnos singulos
qui sunt simul septem agni **11** et hircum pro peccato
absque his quae offerri pro delicto solent in expiationem
et holocaustum sempiternum in sacrificio et libaminibus
eorum **12** quintadecima vero die mensis septimi quae
vobis erit sancta atque venerabilis omne opus servile
non facietis in ea sed celebrabitis sollemnitatem Domino
septem diebus **13** offeretisque holocaustum in odorem
suavissimum Domino vitulos de armento tredecim arietes
duos agnos anniculos quattuordecim inmaculatos **14** et in

libamentis eorum similae oleo conspersae tres decimas
per vitulos singulos qui sunt simul vituli tredecim et
duas decimas arieti uno id est simul arietibus duobus
15 et decimam decimae agnis singulis qui sunt simul
agni quattuordecim **16** et hircum pro peccato absque
holocausto sempiterno et sacrificio et libamine eius **17** in
die altero offeres vitulos de armento duodecim arietes
duos agnos anniculos inmaculatos quattuordecim **18**
sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes
et agnos rite celebrabis **19** et hircum pro peccato absque
holocausto sempiterno sacrificioque eius et libamine **20**
die tertio offeres vitulos undecim arietes duos agnos
anniculos inmaculatos quattuordecim **21** sacrificiaque et
libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite
celebrabis **22** et hircum pro peccato absque holocausto
sempiterno et sacrificio et libamine eius **23** die quarto
offeres vitulos decem arietes duos agnos anniculos
inmaculatos quattuordecim **24** sacrificiaque eorum et
libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite
celebrabis **25** et hircum pro peccato absque holocausto
sempiterno sacrificioque eius et libamine **26** die quinto
offeres vitulos novem arietes duos agnos anniculos
inmaculatos quattuordecim **27** sacrificiaque et libamina
singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabis
28 et hircum pro peccato absque holocausto sempiterno
sacrificioque eius et libamine **29** die sexto offeres
vitulos octo arietes duos agnos anniculos inmaculatos
quattuordecim **30** sacrificiaque et libamina singulorum
per vitulos et arietes et agnos rite celebrabis **31** et hircum

pro peccato absque holocausto sempiterno sacrificioque
eius et libamine 32 die septimo offeres vitulos septem
arietes duos agnos anniculos inmaculatos quattuordecim
33 sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et
arietes et agnos rite celebrabis 34 et hircum pro peccato
absque holocausto sempiterno sacrificioque eius et
libamine 35 die octavo qui est celeberrimus omne opus
servile non facietis 36 offerentes holocaustum in odorem
suavissimum Domino vitulum unum arietem unum agnos
anniculos inmaculatos septem 37 sacrificiaque et libamina
singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabis
38 et hircum pro peccato absque holocausto sempiterno
sacrificioque eius et libamine 39 haec offeretis Domino
in sollemnitatibus vestris praeter vota et oblationes
spontaneas in holocausto in sacrificio in libamine et in
hostiis pacificis 40 narravitque Moses filiis Israhel omnia
quae ei Dominus imperarat

30 et locutus est ad principes tribuum filiorum Israhel
iste est sermo quem praecepit Dominus 2 si quis virorum
votum Domino voverit aut se constrinxerit iuramento
non faciet irritum verbum suum sed omne quod promisit
implebit 3 mulier si quippiam voverit et se constrinxerit
iuramento quae est in domo patris sui et in aetate adhuc
puellari si cognoverit pater votum quod pollicita est
et iuramentum quo obligavit animam suam et tacuerit
voti rea erit 4 quicquid pollicita est et iuravit opere
conplebit 5 sin autem statim ut audierit contradixerit
pater et vota et iuramenta eius irrita erunt nec obnoxia
tenebitur sponsioni eo quod contradixerit pater 6 si

maritum habuerit et voverit aliquid et semel verbum de
ore eius egrediens animam illius obligaverit iuramento **7**
quo die audierit vir et non contradixerit voti rea erit
reddet quodcumque promiserat **8** sin autem audiens
statim contradixerit et irritas fecerit pollicitationes eius
verbaque quibus obstrinxerat animam suam propitius
ei erit Dominus **9** vidua et repudiata quicquid voverint
reddent **10** uxor in domo viri cum se voto constrinxerit et
iuramento **11** si audierit vir et tacuerit nec contradixerit
sponsioni reddet quodcumque promiserat **12** sin autem
extemplo contradixerit non tenebitur promissionis rea
quia maritus contradixit et Dominus ei propitius erit **13**
si voverit et iuramento se constrinxerit ut per ieiunium
vel ceterarum rerum abstinentiam adfligat animam suam
in arbitrio viri erit ut faciat sive non faciat **14** quod
si audiens vir tacuerit et in alteram diem distulerit
sententiam quicquid voverat atque promiserat reddet
quia statim ut audivit tacuit **15** sin autem contradixerit
postquam rescivit portabit ipse iniquitatem eius **16** istae
sunt leges quas constituit Dominus Mosi inter virum et
uxorem inter patrem et filiam quae in puellari adhuc
aetate est vel quae manet in parentis domo

31 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2** ulciscere
prius filios Israhel de Madianitis et sic colligeris ad
populum tuum **3** statimque Moses armate inquit ex
vobis viros ad pugnam qui possint ultionem Domini
expetere de Madianitis **4** mille viri de singulis tribubus
eligantur Israhel qui mittantur ad bellum **5** dederuntque
millenos de cunctis tribubus id est duodecim milia

expeditorum ad pugnam **6** quos misit Moses cum Finees
filio Eleazari sacerdotis vasa quoque sancta et tubas ad
clangendum tradidit ei **7** cumque pugnassent contra
Madianitas atque vicissent omnes mares occiderunt
8 et reges eorum Evi et Recem et Sur et Ur et Rebe
quinque principes gentis Balaam quoque filium Beor
interfecerunt gladio **9** ceperuntque mulieres eorum et
parvulos omniaque pecora et cunctam supellectilem
quicquid habere potuerant depopulati sunt **10** tam
urbes quam viculos et castella flamma consumpsit **11**
et tulerunt praedam et universa quae ceperant tam ex
hominibus quam ex iumentis **12** et adduxerunt ad Mosen
et Eleazarum sacerdotem et ad omnem multitudinem
filiorum Israhel reliqua etiam utensilia portaverunt ad
castra in campestribus Moab iuxta Iordanem contra
Hiericho **13** egressi sunt autem Moses et Eleazar sacerdos
et omnes principes synagogae in occursum eorum
extra castra **14** iratusque Moses principibus exercitus
tribunis et centurionibus qui venerant de bello **15** ait cur
feminas reservastis **16** nonne istae sunt quae deceperunt
filios Israhel ad suggestionem Balaam et praevaricari
vos fecerunt in Domino super peccato Phogor unde
et percussus est populus **17** ergo cunctos interficite
quicquid est generis masculini etiam in parvulis et
mulieres quae noverunt viros in coitu iugulate **18** puellas
autem et omnes feminas virgines reservate vobis **19**
et manete extra castra septem diebus qui occiderit
hominem vel occisum tetigerit lustrabitur die tertio
et septimo **20** et de omni praeda sive vestimentum

fuerit sive vas et aliquid in utensilia praeparatum de
caprarum pellibus et pilis et ligno expiabitur **21** Eleazar
quoque sacerdos ad viros exercitus qui pugnaverant sic
locutus est hoc est praeceptum legis quod mandavit
Dominus Mosi **22** aurum et argentum et aes et ferrum et
stagnum et plumbum **23** et omne quod potest transire
per flammas igne purgabitur quicquid autem ignem
non potest sustinere aqua expiationis sanctificabitur **24**
et lavabitis vestimenta vestra die septimo et purificati
postea castra intrabitis **25** dixitque Dominus ad Mosen **26**
tollite summam eorum quae capta sunt ab homine usque
ad pecus tu et Eleazar sacerdos et principes vulgi **27**
dividesque ex aequo praedam inter eos qui pugnaverunt
et egressi sunt ad bellum et inter omnem reliquam
multitudinem **28** et separabis partem Domino ab his
qui pugnaverunt et fuerunt in bello unam animam de
quingentis tam ex hominibus quam ex bubus et asinis et
ovibus **29** et dabis eam Eleazaro sacerdoti quia primitiae
Domini sunt **30** ex media quoque parte filiorum Israhel
accipies quinquagesimum caput hominum et boum et
asinorum et ovium cunctarumque animantium et dabis
ea Levitis qui excubant in custodiis tabernaculi Domini **31**
feceruntque Moses et Eleazar sicut praeceperat Dominus
32 fuit autem praeda quam exercitus ceperat ovium
sescenta septuaginta quinque milia **33** boum septuaginta
duo milia **34** asinorum sexaginta milia et mille **35** animae
hominum sexus feminei quae non cognoverant viros
triginta duo milia **36** dataque est media pars his qui in
proelio fuerant ovium trecenta triginta septem milia

quingenta **37** e quibus in partem Domini supputatae
sunt oves sescentae septuaginta quinque **38** et de bubus
triginta sex milibus boves septuaginta duo **39** de asinis
triginta milibus quingentis asini sexaginta unus **40**
de animabus hominum sedecim milibus cesserunt in
partem Domini triginta duae animae **41** tradiditque Moses
numerum primitiarum Domini Eleazaro sacerdoti sicut
ei fuerat imperatum **42** ex media parte filiorum Israhel
quam separaverat his qui in proelio fuerant **43** de media
vero parte quae contigerat reliquae multitudini id est de
ovium trecentis triginta septem milibus quingentis **44**
et de bubus triginta sex milibus **45** et de asinis triginta
milibus quingentis **46** et de hominibus sedecim milibus
47 tulit Moses quinquagesimum caput et dedit Levitis
qui excubant in tabernaculo Domini sicut praeceperat
Dominus **48** cumque accessissent principes exercitus ad
Mosen et tribuni centurionesque dixerunt **49** nos servi tui
recensuimus numerum pugnatorum quos habuimus sub
manu nostra et ne unus quidem defuit **50** ob hanc causam
offerimus in donariis Domini singuli quod in praeda
auri potuimus invenire periscelides et armillas anulos et
dextralia ac murenulas ut depreceris pro nobis Dominum
51 susceperuntque Moses et Eleazar sacerdos omne aurum
in diversis speciebus **52** pondo sedecim milia septingentos
quinquaginta siclos a tribunis et centurionibus **53**
unusquisque enim quod in praeda rapuerat suum erat **54**
et susceptum intulerunt in tabernaculum testimonii in
monumentum filiorum Israhel coram Domino

32 filii autem Ruben et Gad habebant pecora multa et
erat illis in iumentis infinita substantia cumque vidissent
Iazer et Galaad aptas alendis animalibus **2** venerunt
ad Mosen et ad Eleazarum sacerdotem et principes
multitudinis atque dixerunt **3** Atharoth et Dibon et Iazer
et Nemra Esbon et Eleale et Sabam et Nebo et Beon **4**
terram quam percussit Dominus in conspectu filiorum
Israhel regionis uberrimae est ad pastum animalium et
nos servi tui habemus iumenta plurima **5** precamurque si
invenimus gratiam coram te ut des nobis famulis tuis eam
in possessionem ne facias nos transire Iordanem **6** quibus
respondit Moses numquid fratres vestri ibunt ad pugnam
et vos hic sedebitis **7** cur subvertitis mentes filiorum
Israhel ne transire audeant in locum quem eis daturus
est Dominus **8** nonne ita egerunt patres vestri quando
misi de Cadesbarne ad explorandam terram **9** cumque
venissent usque ad vallem Botri lustrata omni regione
subverterunt cor filiorum Israhel ut non intrarent fines
quos eis Dominus dedit **10** qui iratus iuravit dicens **11**
si videbunt homines isti qui ascenderunt ex Aegypto
a viginti annis et supra terram quam sub iuramento
pollicitus sum Abraham Isaac et Iacob et noluerunt sequi
me **12** praeter Chaleb filium Iepphonne Cenezeum et
Iosue filium Nun isti impleverunt voluntatem meam **13**
iratusque Dominus adversum Israhel circumduxit eum
per desertum quadraginta annis donec consumeretur
universa generatio quae fecerat malum in conspectu
eius **14** et ecce inquit vos surrexistis pro patribus vestris
incrementa et alumni hominum peccatorum ut augeretis

furorem Domini contra Israhel **15** qui si nolueritis sequi
eum in solitudine populum derelinquet et vos causa eritis
necis omnium **16** at illi prope accedentes dixerunt caulas
ovium fabricabimus et stabula iumentorum parvulis
quoque nostris urbes munitas **17** nos autem ipsi armati
et accincti pergemus ad proelium ante filios Israhel
donec introducamus eos ad loca sua parvuli nostri et
quicquid habere possumus erunt in urbibus muratis
propter habitatorum insidias **18** non revertemur in domos
nostras usquequo possideant filii Israhel hereditatem
suam **19** nec quicquam quaeremus trans Iordanem quia
iam habemus possessionem nostram in orientali eius
plaga **20** quibus Moses ait si facitis quod promittitis
expediti pergite coram Domino ad pugnam **21** et omnis
vir bellator armatus Iordanem transeat donec subvertat
Dominus inimicos suos **22** et subiciatur ei omnis terra
tunc eritis inculpabiles et apud Dominum et apud Israhel
et obtinebitis regiones quas vultis coram Domino **23**
sin autem quod dicitis non feceritis nulli dubium quin
peccetis in Dominum et scitote quoniam peccatum
vestrum adprehendet vos **24** aedificate ergo urbes parvulis
vestris et caulas ac stabula ovibus ac iumentis et quod
polliciti estis implete **25** dixeruntque filii Gad et Ruben
ad Mosen servi tui sumus faciemus quod iubet dominus
noster **26** parvulos nostros et mulieres et pecora ac
iumenta relinquemus in urbibus Galaad **27** nos autem
famuli tui omnes expediti pergemus ad bellum sicut
tu domine loqueris **28** praecepit ergo Moses Eleazaro
sacerdoti et Iosue filio Nun et principibus familiarum

per tribus Israhel et dixit ad eos **29** si transierint filii
Gad et filii Ruben vobiscum Iordanem omnes armati
ad bellum coram Domino et vobis fuerit terra subiecta
date eis Galaad in possessionem **30** sin autem noluerint
transire vobiscum in terram Chanaan inter vos habitandi
accipiant loca **31** responderuntque filii Gad et filii Ruben
sicut locutus est Dominus servis suis ita faciemus **32**
ipsi armati pergemus coram Domino in terram Chanaan
et possessionem iam suscepisse nos confitemur trans
Iordanem **33** dedit itaque Moses filiis Gad et Ruben et
dimidiae tribui Manasse filii Ioseph regnum Seon regis
Amorrei et regnum Og regis Basan et terram eorum
cum urbibus suis per circuitum **34** igitur extruxerunt
filii Gad Dibon et Atharoth et Aroer **35** Etrothsophan
et Iazer Iecbaa **36** et Bethnemra et Betharan urbes
munitas et caulas pecoribus suis **37** filii vero Ruben
aedificaverunt Esbon et Eleale et Cariathaim **38** et Nabo et
Baalmeon versis nominibus Sabama quoque inponentes
vocabula urbibus quas extruxerant **39** porro filii Machir
filii Manasse perrexerunt in Galaad et vastaverunt eam
interfecto Amorreo habitatore eius **40** dedit ergo Moses
terram Galaad Machir filio Manasse qui habitavit in
ea **41** Iair autem filius Manasse abiit et occupavit vicos
eius quos appellavit Avothiair id est villas Iair **42** Nobe
quoque perrexit et adprehendit Canath cum viculis suis
vocavitque eam ex nomine suo Nobe

33 hae sunt mansiones filiorum Israhel qui egressi sunt
de Aegypto per turmas suas in manu Mosi et Aaron **2**
quas descripsit Moses iuxta castrorum loca quae Domini

iussione mutabant **3** profecti igitur de Ramesse mense
primo quintadecima die mensis primi altera die phase filii
Israhel in manu excelsa videntibus cunctis Aegyptiis **4** et
sepelientibus primogenitos quos percusserat Dominus
nam et in diis eorum exercuerat ultionem **5** castrametati
sunt in Soccoth **6** et de Soccoth venerunt in Aetham
quae est in extremis finibus solitudinis **7** inde egressi
venerunt contra Phiahiroth quae respicit Beelsephon
et castrametati sunt ante Magdolum **8** profectique de
Phiahiroth transierunt per medium mare in solitudinem
et ambulantes tribus diebus per desertum Aetham
castrametati sunt in Mara **9** profectique de Mara venerunt
in Helim ubi erant duodecim fontes aquarum et palmae
septuaginta ibique castrametati sunt **10** sed et inde
egressi fixere tentoria super mare Rubrum profectique de
mari Rubro **11** castrametati sunt in deserto Sin **12** unde
egressi venerunt in Dephca **13** profectique de Dephca
castrametati sunt in Alus **14** egressi de Alus Raphidim
fixere tentoria ubi aqua populo defuit ad bibendum **15**
profectique de Raphidim castrametati sunt in deserto
Sinai **16** sed et de solitudine Sinai egressi venerunt ad
sepulchra Concupiscentiae **17** profectique de sepulchris
Concupiscentiae castrametati sunt in Aseroth **18** et de
Aseroth venerunt in Rethma **19** profectique de Rethma
castrametati sunt in Remmonphares **20** unde egressi
venerunt in Lebna **21** et de Lebna castrametati sunt in
Ressa **22** egressi de Ressa venerunt in Ceelatha **23** unde
profecti castrametati sunt in monte Sepher **24** egressi de
monte Sepher venerunt in Arada **25** inde proficiscentes

castrametati sunt in Maceloth **26** profectique de Maceloth
venerunt in Thaath **27** de Thaath castrametati sunt in
Thare **28** unde egressi fixerunt tentoria in Methca **29** et
de Methca castrametati sunt in Esmona **30** profectique
de Esmona venerunt in Moseroth **31** et de Moseroth
castrametati sunt in Baneiacan **32** egressique de Baneiacan
venerunt in montem Gadgad **33** unde profecti castrametati
sunt in Hietebatha **34** et de Hietebatha venerunt in
Ebrona **35** egressique de Ebrona castrametati sunt in
Asiongaber **36** inde profecti venerunt in desertum Sin
haec est Cades **37** egressique de Cades castrametati
sunt in monte Hor in extremis finibus terrae Edom **38**
ascenditque Aaron sacerdos montem Hor iubente Domino
et ibi mortuus est anno quadragesimo egressionis filiorum
Israhel ex Aegypto mense quinto prima die mensis **39**
cum esset annorum centum viginti trium **40** audivitque
Chananeus rex Arad qui habitabat ad meridiem in terra
Chanaan venisse filios Israhel **41** et profecti de monte Hor
castrametati sunt in Salmona **42** unde egressi venerunt
in Phinon **43** profectique de Phinon castrametati sunt
in Oboth **44** et de Oboth venerunt in Ieabarim quae
est in finibus Moabitarum **45** profectique de Ieabarim
fixere tentoria in Dibongad **46** unde egressi castrametati
sunt in Elmondeblathaim **47** egressi de Elmondeblathaim
venerunt ad montes Abarim contra Nabo **48** profectique
de montibus Abarim transierunt ad campestria Moab
super Iordanem contra Hiericho **49** ibique castrametati
sunt de Bethsimon usque ad Belsattim in planioribus
locis Moabitarum **50** ubi locutus est Dominus ad Mosen

51 praecipe filiis Israhel et dic ad eos quando transieritis
Iordanem intrantes terram Chanaan 52 disperdite cunctos
habitatores regionis illius confringite titulos et statuas
comminuite atque omnia excelsa vastate 53 mundantes
terram et habitantes in ea ego enim dedi vobis illam
in possessionem 54 quam dividetis vobis sorte pluribus
dabitis latiorem et paucis angustiorem singulis ut sors
ceciderit ita tribuetur hereditas per tribus et familias
possessio dividetur 55 sin autem nolueritis interficere
habitatores terrae qui remanserint erunt vobis quasi
clavi in oculis et lanceae in lateribus et adversabuntur
vobis in terra habitationis vestrae 56 et quicquid illis
facere cogitaram vobis faciam

34 locutus est Dominus ad Mosen 2 praecipe filiis Israhel
et dices ad eos cum ingressi fueritis terram Chanaan
et in possessionem vobis sorte ceciderit his finibus
terminabitur 3 pars meridiana incipiet a solitudine
Sin quae est iuxta Edom et habebit terminos contra
orientem mare Salsissimum 4 qui circumibunt australem
plagam per ascensum Scorpionis ita ut transeant Senna
et perveniant in meridiem usque ad Cadesbarne unde
egredientur confinia ad villam nomine Addar et tendent
usque Asemona 5 ibitque per gyrum terminus ab Asemona
usque ad torrentem Aegypti et maris Magni litore finietur
6 plaga autem occidentalis a mari Magno incipiet et
ipso fine cludetur 7 porro ad septentrionalem plagam
a mari Magno termini incipient pervenientes usque ad
montem Altissimum 8 a quo venies in Emath usque ad
terminos Sedada 9 ibuntque confinia usque Zephrona

et villam Henan hii erunt termini in parte aquilonis **10**
inde metabuntur fines contra orientalem plagam de villa
Henan usque Sephama **11** et de Sephama descendent
termini in Rebla contra fontem inde pervenient contra
orientem ad mare Chenereth **12** et tendent usque
Iordanem et ad ultimum Salsissimo cludentur mari
hanc habebitis terram per fines suos in circuitu **13**
praecepitque Moses filiis Israhel dicens haec erit terra
quam possidebitis sorte et quam iussit dari Dominus
novem tribubus et dimidiae tribui **14** tribus enim filiorum
Ruben per familias suas et tribus filiorum Gad iuxta
cognationum numerum media quoque tribus Manasse **15**
id est duae semis tribus acceperunt partem suam trans
Iordanem contra Hiericho ad orientalem plagam **16** et ait
Dominus ad Mosen **17** haec sunt nomina virorum qui
terram vobis divident Eleazar sacerdos et Iosue filius Nun
18 et singuli principes de tribubus singulis **19** quorum
ista sunt vocabula de tribu Iuda Chaleb filius Iepphonne
20 de tribu Symeon Samuhel filius Ammiud **21** de tribu
Beniamin Helidad filius Chaselon **22** de tribu filiorum
Dan Bocci filius Iogli **23** filiorum Ioseph de tribu Manasse
Hannihel filius Ephod **24** de tribu Ephraim Camuhel filius
Sephtan **25** de tribu Zabulon Elisaphan filius Pharnach
26 de tribu Isachar dux Faltihel filius Ozan **27** de tribu
Aser Ahiud filius Salomi **28** de tribu Nepthali Phedahel
filius Ameiud **29** hii sunt quibus praecepit Dominus ut
dividerent filiis Israhel terram Chanaan

35 haec quoque locutus est Dominus ad Mosen in
campestribus Moab super Iordanem contra Hiericho **2**

praecipe filiis Israhel ut dent Levitis de possessionibus
suis **3** urbes ad habitandum et suburbana earum per
circuitum ut ipsi in oppidis maneant et suburbana sint
pecoribus ac iumentis **4** quae a muris civitatum forinsecus
per circuitum mille passuum spatio tendentur **5** contra
orientem duo milia erunt cubiti et contra meridiem
similiter duo milia ad mare quoque quod respicit
occidentem eadem mensura erit et septentrionalis plaga
aequali termino finietur eruntque urbes in medio et foris
suburbana **6** de ipsis autem oppidis quae Levitis dabitis
sex erunt in fugitivorum auxilia separata ut fugiat ad ea
qui fuderit sanguinem exceptis his alia quadraginta duo
oppida **7** id est simul quadraginta octo cum suburbanis
suis **8** ipsaeque urbes quae dabuntur de possessionibus
filiorum Israhel ab his qui plus habent plures auferentur
et qui minus pauciores singuli iuxta mensuram hereditatis
suae dabunt oppida Levitis **9** ait Dominus ad Mosen **10**
loquere filiis Israhel et dices ad eos quando transgressi
fueritis Iordanem in terram Chanaan **11** decernite quae
urbes esse debeant in praesidia fugitivorum qui nolentes
sanguinem fuderint **12** in quibus cum fuerit profugus
cognatus occisi eum non poterit occidere donec stet
in conspectu multitudinis et causa illius iudicetur **13**
de ipsis autem urbibus quae ad fugitivorum subsidia
separantur **14** tres erunt trans Iordanem et tres in
terra Chanaan **15** tam filiis Israhel quam advenis atque
peregrinis ut confugiat ad eas qui nolens sanguinem
fuderit **16** si quis ferro percusserit et mortuus fuerit qui
percussus est reus erit homicidii et ipse morietur **17** si

lapidem iecerit et ictus occubuerit similiter punietur
18 si ligno percussus interierit percussoris sanguine
vindicabitur **19** propinquus occisi homicidam interficiet
statim ut adprehenderit eum percutiet **20** si per odium
quis hominem inpulerit vel iecerit quippiam in eum per
insidias **21** aut cum esset inimicus manu percusserit et
ille mortuus fuerit percussor homicidii reus erit cognatus
occisi statim ut invenerit eum iugulabit **22** quod si fortuito
et absque odio **23** et inimicitiis quicquam horum fecerit
24 et hoc audiente populo fuerit conprobatum atque inter
percussorem et propinquum sanguinis quaestio ventilata
25 liberabitur innocens de ultoris manu et reducetur per
sententiam in urbem ad quam confugerat manebitque
ibi donec sacerdos magnus qui oleo sancto unctus est
moriatur **26** si interfector extra fines urbium quae
exulibus deputatae sunt **27** fuerit inventus et percussus
ab eo qui ultor est sanguinis absque noxa erit qui eum
occiderit **28** debuerat enim profugus usque ad mortem
pontificis in urbe residere postquam autem ille obierit
homicida revertetur in terram suam **29** haec sempiterna
erunt et legitima in cunctis habitationibus vestris **30**
homicida sub testibus punietur ad unius testimonium
nullus condemnabitur **31** non accipietis pretium ab
eo qui reus est sanguinis statim et ipse morietur **32**
exules et profugi ante mortem pontificis nullo modo
in urbes suas reverti poterunt **33** ne polluatis terram
habitationis vestrae quae insontium cruore maculatur
nec aliter expiari potest nisi per eius sanguinem qui
alterius sanguinem fuderit **34** atque ita emundabitur

vestra possessio me commorante vobiscum ego enim
sum Dominus qui habito inter filios Israhel

36 accesserunt autem et principes familiarum Galaad filii
Machir filii Manasse de stirpe filiorum Ioseph locutique
sunt Mosi coram principibus Israhel atque dixerunt **2**
tibi domino nostro praecepit Dominus ut terram sorte
divideres filiis Israhel et ut filiabus Salphaad fratris nostri
dares possessionem debitam patri **3** quas si alterius tribus
homines uxores acceperint sequetur possessio sua et
translata ad aliam tribum de nostra hereditate minuetur **4**
atque ita fiet ut cum iobeleus id est quinquagesimus annus
remissionis advenerit confundatur sortium distributio et
aliorum possessio ad alios transeat **5** respondit Moses
filiis Israhel et Domino praecipiente ait recte tribus
filiorum Ioseph locuta est **6** et haec lex super filiabus
Salphaad a Domino promulgata est nubant quibus volunt
tantum ut suae tribus hominibus **7** ne commisceatur
possessio filiorum Israhel de tribu in tribum omnes
enim viri ducent uxores de tribu et cognatione sua **8** et
cunctae feminae maritos de eadem tribu accipient ut
hereditas permaneat in familiis **9** nec sibi misceantur
tribus sed ita maneant **10** ut a Domino separatae sunt
feceruntque filiae Salphaad ut fuerat imperatum **11** et
nupserunt Maala et Thersa et Egla et Melcha et Noa filiis
patrui sui **12** de familia Manasse qui fuit filius Ioseph et
possessio quae illis fuerat adtributa mansit in tribu et
familia patris earum **13** haec sunt mandata atque iudicia
quae praecepit Dominus per manum Mosi ad filios Israhel
in campestribus Moab super Iordanem contra Hiericho

Deuteronomii

1 haec sunt verba quae locutus est Moses ad omnem
Israhel trans Iordanem in solitudine campestri contra
mare Rubrum inter Pharan et Thophel et Laban et Aseroth
ubi auri est plurimum **2** undecim diebus de Horeb per
viam montis Seir usque Cadesbarne **3** quadragesimo anno
undecimo mense prima die mensis locutus est Moses
ad filios Israhel omnia quae praeceperat illi Dominus ut
diceret eis **4** postquam percussit Seon regem Amorreorum
qui habitavit in Esebon et Og regem Basan qui mansit
in Aseroth et in Edrai **5** trans Iordanem in terra Moab
coepitque Moses explanare legem et dicere **6** Dominus
Deus noster locutus est ad nos in Horeb dicens sufficit
vobis quod in hoc monte mansistis **7** revertimini et venite
ad montem Amorreorum et ad cetera quae ei proxima
sunt campestria atque montana et humiliora loca contra
meridiem et iuxta litus maris terram Chananeorum et
Libani usque ad flumen magnum Eufraten **8** en inquit
tradidi vobis ingredimini et possidete eam super qua
iuravit Dominus patribus vestris Abraham et Isaac et
Iacob ut daret illam eis et semini eorum post eos **9**
dixique vobis illo in tempore **10** non possum solus
sustinere vos quia Dominus Deus vester multiplicavit vos
et estis hodie sicut stellae caeli plurimae **11** Dominus Deus
patrum vestrorum addat ad hunc numerum multa milia
et benedicat vobis sicut locutus est **12** non valeo solus
vestra negotia sustinere et pondus ac iurgia **13** date e
vobis viros sapientes et gnaros et quorum conversatio sit
probata in tribubus vestris ut ponam eos vobis principes

14 tunc respondistis mihi bona res est quam vis facere
15 tulique de tribubus vestris viros sapientes et nobiles
et constitui eos principes tribunos et centuriones et
quinquagenarios ac decanos qui docerent vos singula **16**
praecepique eis dicens audite illos et quod iustum est
iudicate sive civis sit ille sive peregrinus **17** nulla erit
distantia personarum ita parvum audietis ut magnum
nec accipietis cuiusquam personam quia Dei iudicium est
quod si difficile vobis aliquid visum fuerit referte ad me et
ego audiam **18** praecepique omnia quae facere deberetis
19 profecti autem de Horeb transivimus per heremum
terribilem et maximam quam vidistis per viam montis
Amorrei sicut praeceperat Dominus Deus noster nobis
cumque venissemus in Cadesbarne **20** dixi vobis venistis
ad montem Amorrei quem Dominus Deus noster daturus
est nobis **21** vide terram quam Dominus Deus tuus dat
tibi ascende et posside eam sicut locutus est Dominus
Deus patribus tuis noli metuere nec quicquam paveas
22 et accessistis ad me omnes atque dixistis mittamus
viros qui considerent terram et renuntient per quod
iter debeamus ascendere et ad quas pergere civitates **23**
cumque mihi sermo placuisset misi e vobis duodecim
viros singulos de tribubus suis **24** qui cum perrexissent
et ascendissent in montana venerunt usque ad vallem
Botri et considerata terra **25** sumentes de fructibus
eius ut ostenderent ubertatem adtulerunt ad nos atque
dixerunt bona est terra quam Dominus Deus noster
daturus est nobis **26** et noluistis ascendere sed increduli
ad sermonem Domini Dei nostri **27** murmurati estis

in tabernaculis vestris atque dixistis odit nos Dominus
et idcirco eduxit nos de terra Aegypti ut traderet in
manu Amorrei atque deleret **28** quo ascendemus nuntii
terruerunt cor nostrum dicentes maxima multitudo est
et nobis in statura procerior urbes magnae et ad caelum
usque munitae filios Enacim vidimus ibi **29** et dixi vobis
nolite metuere nec timeatis eos **30** Dominus Deus qui
ductor est vester pro vobis ipse pugnabit sicut fecit in
Aegypto videntibus cunctis **31** et in solitudine ipse vidisti
portavit te Dominus Deus tuus ut solet homo gestare
parvulum filium suum in omni via per quam ambulasti
donec veniretis ad locum istum **32** et nec sic quidem
credidistis Domino Deo vestro **33** qui praecessit vos in via
et metatus est locum in quo tentoria figere deberetis
nocte ostendens vobis iter per ignem et die per columnam
nubis **34** cumque audisset Dominus vocem sermonum
vestrorum iratus iuravit et ait **35** non videbit quispiam de
hominibus generationis huius pessimae terram bonam
quam sub iuramento pollicitus sum patribus vestris **36**
praeter Chaleb filium Iepphonne ipse enim videbit eam et
ipsi dabo terram quam calcavit et filiis eius quia secutus
est Dominum **37** nec miranda indignatio in populum
cum mihi quoque iratus Dominus propter vos dixerit
nec tu ingredieris illuc **38** sed Iosue filius Nun minister
tuus ipse intrabit pro te hunc exhortare et robora et
ipse terram sorte dividat Israheli **39** parvuli vestri de
quibus dixistis quod captivi ducerentur et filii qui hodie
boni ac mali ignorant distantiam ipsi ingredientur et
ipsis dabo terram et possidebunt eam **40** vos autem

revertimini et abite in solitudinem per viam maris Rubri
41 et respondistis mihi peccavimus Domino ascendemus
atque pugnabimus sicut praecepit Dominus Deus noster
cumque instructi armis pergeretis in montem 42 ait mihi
Dominus dic ad eos nolite ascendere neque pugnetis non
enim sum vobiscum ne cadatis coram inimicis vestris
43 locutus sum et non audistis sed adversantes imperio
Domini et tumentes superbia ascendistis in montem 44
itaque egressus Amorreus qui habitabat in montibus
et obviam veniens persecutus est vos sicut solent apes
persequi et cecidit de Seir usque Horma 45 cumque
reversi ploraretis coram Domino non audivit vos nec voci
vestrae voluit adquiescere 46 sedistis ergo in Cadesbarne
multo tempore

2 profectique inde venimus in solitudinem quae ducit ad
mare Rubrum sicut mihi dixerat Dominus et circumivimus
montem Seir longo tempore 2 dixitque Dominus ad
me 3 sufficit vobis circumire montem istum ite contra
aquilonem 4 et populo praecipe dicens transibitis per
terminos fratrum vestrorum filiorum Esau qui habitant
in Seir et timebunt vos 5 videte ergo diligenter ne
moveamini contra eos neque enim dabo vobis de terra
eorum quantum potest unius pedis calcare vestigium
quia in possessionem Esau dedi montem Seir 6 cibos
emetis ab eis pecunia et comedetis aquam emptam
haurietis et bibetis 7 Dominus Deus tuus benedixit tibi in
omni opere manuum tuarum novit iter tuum quomodo
transieris solitudinem hanc magnam per quadraginta
annos habitans tecum Dominus Deus tuus et nihil tibi

defuit **8** cumque transissemus fratres nostros filios
Esau qui habitabant in Seir per viam campestrem de
Helath et de Asiongaber venimus ad iter quod ducit in
desertum Moab **9** dixitque Dominus ad me non pugnes
contra Moabitas nec ineas adversum eos proelium non
enim dabo tibi quicquam de terra eorum quia filiis
Loth tradidi Ar in possessionem **10** Emim primi fuerunt
habitatores eius populus magnus et validus et tam
excelsus ut de Enacim stirpe **11** quasi gigantes crederentur
et essent similes filiorum Enacim denique Moabitae
appellant eos Emim **12** in Seir autem prius habitaverunt
Horim quibus expulsis atque deletis habitaverunt filii
Esau sicut fecit Israhel in terra possessionis suae quam
dedit ei Dominus **13** surgentes ergo ut transiremus
torrentem Zared venimus ad eum **14** tempus autem quo
ambulavimus de Cadesbarne usque ad transitum torrentis
Zared triginta octo annorum fuit donec consumeretur
omnis generatio hominum bellatorum de castris sicut
iuraverat Dominus **15** cuius manus fuit adversum eos
ut interirent de castrorum medio **16** postquam autem
universi ceciderunt pugnatores **17** locutus est Dominus
ad me dicens **18** tu transibis hodie terminos Moab urbem
nomine Ar **19** et accedens in vicina filiorum Ammon cave
ne pugnes contra eos nec movearis ad proelium non
enim dabo tibi de terra filiorum Ammon quia filiis Loth
dedi eam in possessionem **20** terra gigantum reputata est
et in ipsa olim habitaverunt gigantes quos Ammanitae
vocant Zomzommim **21** populus magnus et multus et
procerae longitudinis sicut Enacim quos delevit Dominus

a facie eorum et fecit illos habitare pro eis **22** sicut
fecerat filiis Esau qui habitant in Seir delens Horreos
et terram eorum illis tradens quam possident usque
in praesens **23** Eveos quoque qui habitabant in Aserim
usque Gazam Cappadoces expulerunt qui egressi de
Cappadocia deleverunt eos et habitaverunt pro illis **24**
surgite et transite torrentem Arnon ecce tradidi in manu
tua Seon regem Esebon Amorreum et terram eius incipe
possidere et committe adversum eum proelium **25** hodie
incipiam mittere terrorem atque formidinem tuam in
populos qui habitant sub omni caelo ut audito nomine
tuo paveant et in morem parturientium contremescant
et dolore teneantur **26** misi ergo nuntios de solitudine
Cademoth ad Seon regem Esebon verbis pacificis dicens **27**
transibimus per terram tuam publica gradiemur via non
declinabimus neque ad dextram neque ad sinistram **28**
alimenta pretio vende nobis ut vescamur aquam pecunia
tribue et sic bibemus tantum est ut nobis concedas
transitum **29** sicut fecerunt filii Esau qui habitant in
Seir et Moabitae qui morantur in Ar donec veniamus ad
Iordanem et transeamus in terram quam Dominus Deus
noster daturus est nobis **30** noluitque Seon rex Esebon
dare nobis transitum quia induraverat Dominus Deus
tuus spiritum eius et obfirmaverat cor illius ut traderetur
in manus tuas sicut nunc vides **31** dixitque Dominus ad
me ecce coepi tradere tibi Seon et terram eius incipe
possidere eam **32** egressusque est Seon obviam nobis
cum omni populo suo ad proelium in Iesa **33** et tradidit
eum Dominus Deus noster nobis percussimusque eum

cum filiis et omni populo suo **34** cunctasque urbes in
tempore illo cepimus interfectis habitatoribus earum
viris ac mulieribus et parvulis non reliquimus in eis
quicquam **35** absque iumentis quae in partem venere
praedantium et spoliis urbium quas cepimus **36** ab Aroer
quae est super ripam torrentis Arnon oppido quod in
valle situm est usque Galaad non fuit vicus et civitas
quae nostras effugeret manus omnes tradidit Dominus
Deus noster nobis **37** absque terra filiorum Ammon ad
quam non accessimus et cunctis quae adiacent torrenti
Ieboc et urbibus montanis universisque locis a quibus
nos prohibuit Dominus Deus noster

3 itaque conversi ascendimus per iter Basan egressusque
est Og rex Basan in occursum nobis cum populo suo
ad bellandum in Edrai **2** dixitque Dominus ad me ne
timeas eum quia in manu tua traditus est cum omni
populo ac terra sua faciesque ei sicut fecisti Seon regi
Amorreorum qui habitavit in Esebon **3** tradidit ergo
Dominus Deus noster in manibus nostris etiam Og regem
Basan et universum populum eius percussimusque eos
usque ad internicionem **4** vastantes cunctas civitates
illius uno tempore non fuit oppidum quod nos effugeret
sexaginta urbes omnem regionem Argob regni Og in
Basan **5** cunctae urbes erant munitae muris altissimis
portisque et vectibus absque oppidis innumeris quae non
habebant muros **6** et delevimus eos sicut feceramus Seon
regi Esebon disperdentes omnem civitatem virosque
ac mulieres et parvulos **7** iumenta autem et spolia
urbium diripuimus **8** tulimusque illo in tempore terram

de manu duorum regum Amorreorum qui erant trans
Iordanem a torrente Arnon usque ad montem Hermon **9**
quem Sidonii Sarion vocant et Amorrei Sanir **10** omnes
civitates quae sitae sunt in planitie et universam terram
Galaad et Basan usque Selcha et Edrai civitates regni
Og in Basan **11** solus quippe Og rex Basan restiterat
de stirpe gigantum monstratur lectus eius ferreus qui
est in Rabbath filiorum Ammon novem cubitos habens
longitudinis et quattuor latitudinis ad mensuram cubiti
virilis manus **12** terramque possedimus in tempore illo
ab Aroer quae est super ripam torrentis Arnon usque
ad mediam partem montis Galaad et civitates illius dedi
Ruben et Gad **13** reliquam autem partem Galaad et omnem
Basan regni Og tradidi mediae tribui Manasse omnem
regionem Argob cuncta Basan vocatur terra gigantum
14 Iair filius Manasse possedit omnem regionem Argob
usque ad terminos Gesuri et Machathi vocavitque ex
nomine suo Basan Avothiair id est villas Iair usque in
praesentem diem **15** Machir quoque dedi Galaad **16** et
tribubus Ruben et Gad dedi terram Galaad usque ad
torrentem Arnon medium torrentis et finium usque ad
torrentem Ieboc qui est terminus filiorum Ammon **17**
et planitiem solitudinis atque Iordanem et terminos
Chenereth usque ad mare Deserti quod est Salsissimum
ad radices montis Phasga contra orientem **18** praecepique
vobis in tempore illo dicens Dominus Deus vester dat
vobis terram hanc in hereditatem expediti praecedite
fratres vestros filios Israhel omnes viri robusti **19** absque
uxoribus et parvulis ac iumentis novi enim quod plura

habeatis pecora et in urbibus remanere debebunt quas
tradidi vobis **20** donec requiem tribuat Dominus fratribus
vestris sicut vobis tribuit et possideant etiam ipsi terram
quam daturus est eis trans Iordanem tunc revertetur
unusquisque in possessionem suam quam dedi vobis
21 Iosue quoque in tempore illo praecepi dicens oculi
tui viderunt quae fecit Dominus Deus vester duobus his
regibus sic faciet omnibus regnis ad quae transiturus
es **22** ne timeas eos Dominus enim Deus vester pugnabit
pro vobis **23** precatusque sum Dominum in tempore
illo dicens **24** Domine Deus tu coepisti ostendere servo
tuo magnitudinem tuam manumque fortissimam neque
enim est alius Deus vel in caelo vel in terra qui possit
facere opera tua et conparari fortitudini tuae **25** transibo
igitur et videbo terram hanc optimam trans Iordanem
et montem istum egregium et Libanum **26** iratusque
est Dominus mihi propter vos nec exaudivit me sed
dixit mihi sufficit tibi nequaquam ultra loquaris de hac
re ad me **27** ascende cacumen Phasgae et oculos tuos
circumfer ad occidentem et aquilonem austrumque et
orientem et aspice nec enim transibis Iordanem istum **28**
praecipe Iosue et corrobora eum atque conforta quia ipse
praecedet populum istum et dividet eis terram quam
visurus es **29** mansimusque in valle contra fanum Phogor
4 et nunc Israhel audi praecepta et iudicia quae ego doceo
te ut faciens ea vivas et ingrediens possideas terram quam
Dominus Deus patrum vestrorum daturus est vobis **2** non
addetis ad verbum quod vobis loquor neque auferetis
ex eo custodite mandata Domini Dei vestri quae ego

praecipio vobis **3** oculi vestri viderunt omnia quae fecit
Dominus contra Beelphegor quomodo contriverit omnes
cultores eius de medio vestri **4** vos autem qui adheretis
Domino Deo vestro vivitis universi usque in praesentem
diem **5** scitis quod docuerim vos praecepta atque iustitias
sicut mandavit mihi Dominus Deus meus sic facietis ea in
terra quam possessuri estis **6** et observabitis et implebitis
opere haec est enim vestra sapientia et intellectus coram
populis ut audientes universa praecepta haec dicant en
populus sapiens et intellegens gens magna **7** nec est alia
natio tam grandis quae habeat deos adpropinquantes sibi
sicut Dominus Deus noster adest cunctis obsecrationibus
nostris **8** quae est enim alia gens sic inclita ut habeat
caerimonias iustaque iudicia et universam legem quam
ego proponam hodie ante oculos vestros **9** custodi igitur
temet ipsum et animam tuam sollicite ne obliviscaris
verborum quae viderunt oculi tui et ne excedant de corde
tuo cunctis diebus vitae tuae docebis ea filios ac nepotes
tuos **10** diem in quo stetisti coram Domino Deo tuo in
Horeb quando Dominus locutus est mihi dicens congrega
ad me populum ut audiat sermones meos et discat timere
me omni tempore quo vivit in terra doceantque filios
suos **11** et accessistis ad radices montis qui ardebat usque
ad caelum erantque in eo tenebrae nubes et caligo **12**
locutusque est Dominus ad vos de medio ignis vocem
verborum eius audistis et formam penitus non vidistis
13 et ostendit vobis pactum suum quod praecepit ut
faceretis et decem verba quae scripsit in duabus tabulis
lapideis **14** mihique mandavit in illo tempore ut docerem

vos caerimonias et iudicia quae facere deberetis in terra
quam possessuri estis **15** custodite igitur sollicite animas
vestras non vidistis aliquam similitudinem in die qua
locutus est Dominus vobis in Horeb de medio ignis **16** ne
forte decepti faciatis vobis sculptam similitudinem aut
imaginem masculi vel feminae **17** similitudinem omnium
iumentorum quae sunt super terram vel avium sub caelo
volantium **18** atque reptilium quae moventur in terra sive
piscium qui sub terra morantur in aquis **19** ne forte oculis
elevatis ad caelum videas solem et lunam et omnia astra
caeli et errore deceptus adores ea et colas quae creavit
Dominus Deus tuus in ministerium cunctis gentibus quae
sub caelo sunt **20** vos autem tulit Dominus et eduxit de
fornace ferrea Aegypti ut haberet populum hereditarium
sicut est in praesenti die **21** iratusque est Dominus contra
me propter sermones vestros et iuravit ut non transirem
Iordanem nec ingrederer terram optimam quam daturus
est vobis **22** ecce morior in hac humo non transibo
Iordanem vos transibitis et possidebitis terram egregiam
23 cave nequando obliviscaris pacti Domini Dei tui quod
pepigit tecum et facias tibi sculptam similitudinem eorum
quae fieri Dominus prohibuit **24** quia Dominus Deus tuus
ignis consumens est Deus aemulator **25** si genueritis filios
ac nepotes et morati fueritis in terra deceptique feceritis
vobis aliquam similitudinem patrantes malum coram
Domino Deo vestro ut eum ad iracundiam provocetis **26**
testes invoco hodie caelum et terram cito perituros vos
esse de terra quam transito Iordane possessuri estis non
habitabitis in ea longo tempore sed delebit vos Dominus

27 atque disperget in omnes gentes et remanebitis pauci
in nationibus ad quas vos ducturus est Dominus **28** ibique
servietis diis qui hominum manu fabricati sunt ligno et
lapidi qui non vident non audiunt non comedunt non
odorantur **29** cumque quaesieris ibi Dominum Deum
tuum invenies eum si tamen toto corde quaesieris et
tota tribulatione animae tuae **30** postquam te invenerint
omnia quae praedicta sunt novissimo tempore reverteris
ad Dominum Deum tuum et audies vocem eius **31** quia
Deus misericors Dominus Deus tuus est non dimittet
te nec omnino delebit neque obliviscetur pacti in quo
iuravit patribus tuis **32** interroga de diebus antiquis qui
fuerunt ante te ex die quo creavit Deus hominem super
terram a summo caeli usque ad summum eius si facta est
aliquando huiuscemodi res aut umquam cognitum est **33**
ut audiret populus vocem Dei loquentis de medio ignis
sicut tu audisti et vixisti **34** si fecit Deus ut ingrederetur et
tolleret sibi gentem de medio nationum per temptationes
signa atque portenta per pugnam et robustam manum
extentumque brachium et horribiles visiones iuxta omnia
quae fecit pro vobis Dominus Deus vester in Aegypto
videntibus oculis tuis **35** ut scires quoniam Dominus ipse
est Deus et non est alius praeter unum **36** de caelo te fecit
audire vocem suam ut doceret te et in terra ostendit tibi
ignem suum maximum et audisti verba illius de medio
ignis **37** quia dilexit patres tuos et elegit semen eorum
post eos eduxitque te praecedens in virtute sua magna
ex Aegypto **38** ut deleret nationes maximas et fortiores te
in introitu tuo et introduceret te daretque tibi terram

earum in possessionem sicut cernis in praesenti die **39**
scito ergo hodie et cogitato in corde tuo quod Dominus
ipse sit Deus in caelo sursum et in terra deorsum et non
sit alius **40** custodi praecepta eius atque mandata quae
ego praecipio tibi ut bene sit tibi et filiis tuis post te et
permaneas multo tempore super terram quam Dominus
Deus tuus daturus est tibi **41** tunc separavit Moses tres
civitates trans Iordanem ad orientalem plagam **42** ut
confugiat ad eas qui occiderit nolens proximum suum nec
fuerit inimicus ante unum et alterum diem et ad harum
aliquam urbium possit evadere **43** Bosor in solitudine
quae sita est in terra campestri de tribu Ruben et Ramoth
in Galaad quae est in tribu Gad et Golam in Basan quae
est in tribu Manasse **44** ista est lex quam proposuit Moses
coram filiis Israhel **45** et haec testimonia et caerimoniae
atque iudicia quae locutus est ad filios Israhel quando
egressi sunt de Aegypto **46** trans Iordanem in valle contra
fanum Phogor in terra Seon regis Amorrei qui habitavit
in Esebon quem percussit Moses filii quoque Israhel
egressi ex Aegypto **47** possederunt terram eius et terram
Og regis Basan duorum regum Amorreorum qui erant
trans Iordanem ad solis ortum **48** ab Aroer quae sita est
super ripam torrentis Arnon usque ad montem Sion qui
est et Hermon **49** omnem planitiem trans Iordanem ad
orientalem plagam usque ad mare Solitudinis et usque ad
radices montis Phasga

5 vocavitque Moses omnem Israhelem et dixit ad eum
audi Israhel caerimonias atque iudicia quae ego loquor
in auribus vestris hodie discite ea et opere conplete **2**

Dominus Deus noster pepigit nobiscum foedus in Horeb
3 non cum patribus nostris iniit pactum sed nobiscum
qui inpraesentiarum sumus et vivimus **4** facie ad faciem
locutus est nobis in monte de medio ignis **5** ego sequester
et medius fui inter Dominum et vos in tempore illo ut
adnuntiarem vobis verba eius timuistis enim ignem et
non ascendistis in montem et ait **6** ego Dominus Deus
tuus qui eduxi te de terra Aegypti de domo servitutis
7 non habebis deos alienos in conspectu meo **8** non
facies tibi sculptile nec similitudinem omnium quae
in caelo sunt desuper et quae in terra deorsum et
quae versantur in aquis sub terra **9** non adorabis ea
et non coles ego enim sum Dominus Deus tuus Deus
aemulator reddens iniquitatem patrum super filios in
tertiam et quartam generationem his qui oderunt me
10 et faciens misericordiam in multa milia diligentibus
me et custodientibus praecepta mea **11** non usurpabis
nomen Domini Dei tui frustra quia non erit inpunitus qui
super re vana nomen eius adsumpserit **12** observa diem
sabbati ut sanctifices eum sicut praecepit tibi Dominus
Deus tuus **13** sex diebus operaberis et facies omnia opera
tua **14** septimus dies sabbati est id est requies Domini Dei
tui non facies in eo quicquam operis tu et filius tuus et
filia servus et ancilla et bos et asinus et omne iumentum
tuum et peregrinus qui est intra portas tuas ut requiescat
servus et ancilla tua sicut et tu **15** memento quod et ipse
servieris in Aegypto et eduxerit te inde Dominus Deus
tuus in manu forti et brachio extento idcirco praecepit
tibi ut observares diem sabbati **16** honora patrem tuum et

matrem sicut praecepit tibi Dominus Deus tuus ut longo
vivas tempore et bene sit tibi in terra quam Dominus Deus
tuus daturus est tibi **17** non occides **18** neque moechaberis
19 furtumque non facies **20** nec loqueris contra proximum
tuum falsum testimonium **21** non concupisces uxorem
proximi tui non domum non agrum non servum non
ancillam non bovem non asinum et universa quae illius
sunt **22** haec verba locutus est Dominus ad omnem
multitudinem vestram in monte de medio ignis et nubis
et caliginis voce magna nihil addens amplius et scripsit
ea in duabus tabulis lapideis quas tradidit mihi **23** vos
autem postquam audistis vocem de medio tenebrarum et
montem ardere vidistis accessistis ad me omnes principes
tribuum et maiores natu atque dixistis **24** ecce ostendit
nobis Dominus Deus noster maiestatem et magnitudinem
suam vocem eius audivimus de medio ignis et probavimus
hodie quod loquente Deo cum homine vixerit homo **25** cur
ergo morimur et devorabit nos ignis hic maximus si enim
audierimus ultra vocem Domini Dei nostri moriemur **26**
quid est omnis caro ut audiat vocem Dei viventis qui
de medio ignis loquitur sicut nos audivimus et possit
vivere **27** tu magis accede et audi cuncta quae dixerit
Dominus Deus noster tibi loquerisque ad nos et nos
audientes faciemus ea **28** quod cum audisset Dominus ait
ad me audivi vocem verborum populi huius quae locuti
sunt tibi bene omnia sunt locuti **29** quis det talem eos
habere mentem ut timeant me et custodiant universa
mandata mea in omni tempore ut bene sit eis et filiis
eorum in sempiternum **30** vade et dic eis revertimini

in tentoria vestra **31** tu vero hic sta mecum et loquar
tibi omnia mandata et caerimonias atque iudicia quae
docebis eos ut faciant ea in terra quam dabo illis in
possessionem **32** custodite igitur et facite quae praecepit
Dominus Deus vobis non declinabitis neque ad dextram
neque ad sinistram **33** sed per viam quam praecepit
Dominus Deus vester ambulabitis ut vivatis et bene sit
vobis et protelentur dies in terra possessionis vestrae

6 haec sunt praecepta et caerimoniae atque iudicia quae
mandavit Dominus Deus vester ut docerem vos et faciatis
ea in terra ad quam transgredimini possidendam **2** ut
timeas Dominum Deum tuum et custodias omnia mandata
et praecepta eius quae ego praecipio tibi et filiis ac
nepotibus tuis cunctis diebus vitae tuae ut prolongentur
dies tui **3** audi Israhel et observa ut facias et bene sit tibi
et multipliceris amplius sicut pollicitus est Dominus Deus
patrum tuorum tibi terram lacte et melle manantem **4**
audi Israhel Dominus Deus noster Dominus unus est **5**
diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex
tota anima tua et ex tota fortitudine tua **6** eruntque
verba haec quae ego praecipio tibi hodie in corde tuo **7**
et narrabis ea filiis tuis et meditaberis sedens in domo
tua et ambulans in itinere dormiens atque consurgens
8 et ligabis ea quasi signum in manu tua eruntque et
movebuntur inter oculos tuos **9** scribesque ea in limine
et ostiis domus tuae **10** cumque introduxerit te Dominus
Deus tuus in terram pro qua iuravit patribus tuis Abraham
Isaac et Iacob et dederit tibi civitates magnas et optimas
quas non aedificasti **11** domos plenas cunctarum opum

quas non extruxisti cisternas quas non fodisti vineta et
oliveta quae non plantasti **12** et comederis et saturatus
fueris **13** cave diligenter ne obliviscaris Domini qui eduxit
te de terra Aegypti de domo servitutis Dominum Deum
tuum timebis et ipsi servies ac per nomen illius iurabis **14**
non ibitis post deos alienos cunctarum gentium quae in
circuitu vestro sunt **15** quoniam Deus aemulator Dominus
Deus tuus in medio tui nequando irascatur furor Domini
Dei tui contra te et auferat te de superficie terrae **16**
non temptabis Dominum Deum tuum sicut temptasti
in loco temptationis **17** custodi praecepta Domini Dei
tui ac testimonia et caerimonias quas praecepit tibi
18 et fac quod placitum est et bonum in conspectu
Domini ut bene sit tibi et ingressus possideas terram
optimam de qua iuravit Dominus patribus tuis **19** ut
deleret omnes inimicos tuos coram te sicut locutus est **20**
cum interrogaverit te filius tuus cras dicens quid sibi
volunt testimonia haec et caerimoniae atque iudicia
quae praecepit Dominus Deus noster nobis **21** dices
ei servi eramus Pharaonis in Aegypto et eduxit nos
Dominus de Aegypto in manu forti **22** fecitque signa
atque prodigia magna et pessima in Aegypto contra
Pharaonem et omnem domum illius in conspectu nostro
23 et eduxit nos inde ut introductis daret terram super qua
iuravit patribus nostris **24** praecepitque nobis Dominus
ut faciamus omnia legitima haec et timeamus Dominum
Deum nostrum et bene sit nobis cunctis diebus vitae
nostrae sicut est hodie **25** eritque nostri misericors si

custodierimus et fecerimus omnia praecepta eius coram
Domino Deo nostro sicut mandavit nobis

7 cum introduxerit te Dominus Deus tuus in terram quam
possessurus ingredieris et deleverit gentes multas coram
te Hettheum et Gergeseum et Amorreum Chananeum
et Ferezeum et Eveum et Iebuseum septem gentes
multo maioris numeri quam tu es et robustiores te **2**
tradideritque eas Dominus Deus tuus tibi percuties eas
usque ad internicionem non inibis cum eis foedus nec
misereberis earum **3** neque sociabis cum eis coniugia
filiam tuam non dabis filio eius nec filiam illius accipies
filio tuo **4** quia seducet filium tuum ne sequatur me et
ut magis serviat diis alienis irasceturque furor Domini
et delebit te cito **5** quin potius haec facietis eis aras
eorum subvertite confringite statuas lucosque succidite
et sculptilia conburite **6** quia populus sanctus es Domino
Deo tuo te elegit Dominus Deus tuus ut sis ei populus
peculiaris de cunctis populis qui sunt super terram **7**
non quia cunctas gentes numero vincebatis vobis iunctus
est Dominus et elegit vos cum omnibus sitis populis
pauciores **8** sed quia dilexit vos Dominus et custodivit
iuramentum quod iuravit patribus vestris eduxitque vos
in manu forti et redemit de domo servitutis de manu
Pharaonis regis Aegypti **9** et scies quia Dominus Deus
tuus ipse est Deus fortis et fidelis custodiens pactum
et misericordiam diligentibus se et his qui custodiunt
praecepta eius in mille generationes **10** et reddens
odientibus se statim ita ut disperdat eos et ultra non
differat protinus eis restituens quod merentur **11** custodi

ergo praecepta et caerimonias atque iudicia quae ego
mando tibi hodie ut facias **12** si postquam audieris haec
iudicia custodieris ea et feceris custodiet et Dominus
Deus tuus tibi pactum et misericordiam quam iuravit
patribus tuis **13** et diliget te ac multiplicabit benedicetque
fructui ventris tui et fructui terrae tuae frumento tuo
atque vindemiae oleo et armentis gregibus ovium tuarum
super terram pro qua iuravit patribus tuis ut daret
eam tibi **14** benedictus eris inter omnes populos non
erit apud te sterilis utriusque sexus tam in hominibus
quam in gregibus tuis **15** auferet Dominus a te omnem
languorem et infirmitates Aegypti pessimas quas novisti
non inferet tibi sed cunctis hostibus tuis **16** devorabis
omnes populos quos Dominus Deus tuus daturus est tibi
non parcet eis oculus tuus nec servies diis eorum ne
sint in ruinam tui **17** si dixeris in corde tuo plures sunt
gentes istae quam ego quomodo potero delere eas **18** noli
metuere sed recordare quae fecerit Dominus Deus tuus
Pharaoni et cunctis Aegyptiis **19** plagas maximas quas
viderunt oculi tui et signa atque portenta manumque
robustam et extentum brachium ut educeret te Dominus
Deus tuus sic faciet cunctis populis quos metuis **20**
insuper et crabrones mittet Dominus Deus tuus in eos
donec deleat omnes atque disperdat qui te fugerint
et latere potuerint **21** non timebis eos quia Dominus
Deus tuus in medio tui est Deus magnus et terribilis **22**
ipse consumet nationes has in conspectu tuo paulatim
atque per partes non poteris delere eas pariter ne forte
multiplicentur contra te bestiae terrae **23** dabitque eos

Dominus Deus tuus in conspectu tuo et interficiet illos
donec penitus deleantur **24** tradet reges eorum in manus
tuas et disperdes nomina eorum sub caelo nullus poterit
resistere tibi donec conteras eos **25** sculptilia eorum
igne conbures non concupisces argentum et aurum de
quibus facta sunt neque adsumes ex eis tibi quicquam ne
offendas propter ea quia abominatio est Domini Dei tui
26 nec inferes quippiam ex idolo in domum tuam ne fias
anathema sicut et illud est quasi spurcitiam detestaberis
et velut inquinamentum ac sordes abominationi habebis
quia anathema est

8 omne mandatum quod ego praecipio tibi hodie cave
diligenter ut facias ut possitis vivere et multiplicemini
ingressique possideatis terram pro qua iuravit Dominus
patribus vestris **2** et recordaberis cuncti itineris per
quod adduxit te Dominus Deus tuus quadraginta annis
per desertum ut adfligeret te atque temptaret et nota
fierent quae in tuo animo versabantur utrum custodires
mandata illius an non **3** adflixit te penuria et dedit
tibi cibum manna quem ignorabas tu et patres tui ut
ostenderet tibi quod non in solo pane vivat homo sed in
omni verbo quod egreditur ex ore Domini **4** vestimentum
tuum quo operiebaris nequaquam vetustate defecit et
pes tuus non est subtritus en quadragesimus annus
est **5** ut recogites in corde tuo quia sicut erudit homo
filium suum sic Dominus Deus tuus erudivit te **6** ut
custodias mandata Domini Dei tui et ambules in viis eius
et timeas eum **7** Dominus enim Deus tuus introducet te in
terram bonam terram rivorum aquarumque et fontium

in cuius campis et montibus erumpunt fluviorum abyssi
8 terram frumenti hordei vinearum in qua ficus et mala
granata et oliveta nascuntur terram olei ac mellis **9**
ubi absque ulla penuria comedes panem tuum et rerum
omnium abundantia perfrueris cuius lapides ferrum
sunt et de montibus eius aeris metalla fodiuntur **10**
ut cum comederis et satiatus fueris benedicas Domino
Deo tuo pro terra optima quam dedit tibi **11** observa et
cave nequando obliviscaris Domini Dei tui et neglegas
mandata eius atque iudicia et caerimonias quas ego
praecipio tibi hodie **12** ne postquam comederis et satiatus
domos pulchras aedificaveris et habitaveris in eis **13**
habuerisque armenta et ovium greges argenti et auri
cunctarumque rerum copiam **14** elevetur cor tuum et
non reminiscaris Domini Dei tui qui eduxit te de terra
Aegypti de domo servitutis **15** et ductor tuus fuit in
solitudine magna atque terribili in qua erat serpens flatu
adurens et scorpio ac dipsas et nullae omnino aquae qui
eduxit rivos de petra durissima **16** et cibavit te manna in
solitudine quod nescierunt patres tui et postquam adflixit
ac probavit ad extremum misertus est tui **17** ne diceres in
corde tuo fortitudo mea et robur manus meae haec mihi
omnia praestiterunt **18** sed recorderis Domini Dei tui
quod ipse tibi vires praebuerit ut impleret pactum suum
super quo iuravit patribus tuis sicut praesens indicat
dies **19** sin autem oblitus Domini Dei tui secutus fueris
alienos deos coluerisque illos et adoraveris ecce nunc
praedico tibi quod omnino dispereas **20** sicut gentes quas

delevit Dominus in introitu tuo ita et vos peribitis si
inoboedientes fueritis voci Domini Dei vestri

9 audi Israhel tu transgredieris hodie Iordanem ut
possideas nationes maximas et fortiores te civitates
ingentes et ad caelum usque muratas **2** populum magnum
atque sublimem filios Enacim quos ipse vidisti et audisti
quibus nullus potest ex adverso resistere **3** scies ergo
hodie quod Dominus Deus tuus ipse transibit ante te
ignis devorans atque consumens qui conterat eos et
deleat atque disperdat ante faciem tuam velociter sicut
locutus est tibi **4** ne dicas in corde tuo cum deleverit eos
Dominus Deus tuus in conspectu tuo propter iustitiam
meam introduxit me Dominus ut terram hanc possiderem
cum propter impietates suas istae deletae sint nationes **5**
neque enim propter iustitias tuas et aequitatem cordis
tui ingredieris ut possideas terras eorum sed quia illae
egerunt impie te introeunte deletae sunt et ut conpleret
verbum suum Dominus quod sub iuramento pollicitus est
patribus tuis Abraham Isaac et Iacob **6** scito igitur quod
non propter iustitias tuas Dominus Deus tuus dederit tibi
terram hanc optimam in possessionem cum durissimae
cervicis sis populus **7** memento et ne obliviscaris quomodo
ad iracundiam provocaveris Dominum Deum tuum in
solitudine ex eo die quo es egressus ex Aegypto usque ad
locum istum semper adversum Dominum contendisti
8 nam et in Horeb provocasti eum et iratus delere te
voluit **9** quando ascendi in montem ut acciperem tabulas
lapideas tabulas pacti quod pepigit vobiscum Dominus et
perseveravi in monte quadraginta diebus ac noctibus

panem non comedens et aquam non bibens **10** deditque
mihi Dominus duas tabulas lapideas scriptas digito Dei et
continentes omnia verba quae vobis in monte locutus est
de medio ignis quando contio populi congregata est **11**
cumque transissent quadraginta dies et totidem noctes
dedit mihi Dominus duas tabulas lapideas tabulas foederis
12 dixitque mihi surge et descende hinc cito quia populus
tuus quos eduxisti de Aegypto deseruerunt velociter
viam quam demonstrasti eis feceruntque sibi conflatile
13 rursumque ait Dominus ad me cerno quod populus
iste durae cervicis sit **14** dimitte me ut conteram eum
et deleam nomen eius sub caelo et constituam te super
gentem quae hac maior et fortior sit **15** cumque de monte
ardente descenderem et duas tabulas foederis utraque
tenerem manu **16** vidissemque vos peccasse Domino Deo
vestro et fecisse vobis vitulum conflatilem ac deseruisse
velociter viam eius quam vobis ostenderat **17** proieci
tabulas de manibus meis confregique eas in conspectu
vestro **18** et procidi ante Dominum sicut prius quadraginta
diebus et noctibus panem non comedens et aquam non
bibens propter omnia peccata vestra quae gessistis contra
Dominum et eum ad iracundiam provocastis **19** timui enim
indignationem et iram illius qua adversum vos concitatus
delere vos voluit et exaudivit me Dominus etiam hac vice
20 adversum Aaron quoque vehementer iratus voluit eum
conterere et pro illo similiter deprecatus sum **21** peccatum
autem vestrum quod feceratis id est vitulum arripiens
igne conbusi et in frusta comminuens omninoque in
pulverem redigens proieci in torrentem qui de monte

descendit 22 in Incendio quoque et in Temptatione et
in sepulchris Concupiscentiae provocastis Dominum 23
et quando misit vos de Cadesbarne dicens ascendite
et possidete terram quam dedi vobis et contempsistis
imperium Domini Dei vestri et non credidistis ei neque
vocem eius audire voluistis 24 sed semper fuistis rebelles
a die qua nosse vos coepi 25 et iacui coram Domino
quadraginta diebus ac noctibus quibus eum suppliciter
deprecabar ne deleret vos ut fuerat comminatus 26 et
orans dixi Domine Deus ne disperdas populum tuum et
hereditatem tuam quam redemisti in magnitudine tua
quos eduxisti de Aegypto in manu forti 27 recordare
servorum tuorum Abraham Isaac et Iacob ne aspicias
duritiam populi huius et impietatem atque peccatum
28 ne forte dicant habitatores terrae de qua eduxisti
nos non poterat Dominus introducere eos in terram
quam pollicitus est eis et oderat illos idcirco eduxit ut
interficeret eos in solitudine 29 qui sunt populus tuus et
hereditas tua quos eduxisti in fortitudine tua magna et in
brachio tuo extento

10 in tempore illo dixit Dominus ad me dola tibi duas
tabulas lapideas sicut priores fuerunt et ascende ad me
in montem faciesque arcam ligneam 2 et scribam in
tabulis verba quae fuerunt in his quas ante confregisti
ponesque eas in arca 3 feci igitur arcam de lignis setthim
cumque dolassem duas tabulas lapideas instar priorum
ascendi in montem habens eas in manibus 4 scripsitque
in tabulis iuxta id quod prius scripserat verba decem
quae locutus est Dominus ad vos in monte de medio

ignis quando populus congregatus est et dedit eas mihi
5 reversusque de monte descendi et posui tabulas in
arcam quam feceram quae hucusque ibi sunt sicut mihi
praecepit Dominus **6** filii autem Israhel castra moverunt
ex Beroth filiorum Iacan in Musera ubi Aaron mortuus
ac sepultus est pro quo sacerdotio functus est filius
eius Eleazar **7** inde venerunt in Gadgad de quo loco
profecti castrametati sunt in Ietabatha in terra aquarum
atque torrentium **8** eo tempore separavit tribum Levi
ut portaret arcam foederis Domini et staret coram eo
in ministerio ac benediceret in nomine illius usque in
praesentem diem **9** quam ob rem non habuit Levi partem
neque possessionem cum fratribus suis quia ipse Dominus
possessio eius est sicut promisit ei Dominus Deus tuus **10**
ego autem steti in monte sicut prius quadraginta diebus
ac noctibus exaudivitque me Dominus etiam hac vice
et te perdere noluit **11** dixitque mihi vade et praecede
populum ut ingrediatur et possideat terram quam iuravi
patribus eorum ut traderem eis **12** et nunc Israhel quid
Dominus Deus tuus petit a te nisi ut timeas Dominum
Deum tuum et ambules in viis eius et diligas eum ac
servias Domino Deo tuo in toto corde tuo et in tota anima
tua **13** custodiasque mandata Domini et caerimonias eius
quas ego hodie praecipio ut bene sit tibi **14** en Domini
Dei tui caelum est et caelum caeli terra et omnia quae
in ea sunt **15** et tamen patribus tuis conglutinatus est
Dominus et amavit eos elegitque semen eorum post eos
id est vos de cunctis gentibus sicut hodie conprobatur **16**
circumcidite igitur praeputium cordis vestri et cervicem

vestram ne induretis amplius **17** quia Dominus Deus
vester ipse est Deus deorum et Dominus dominantium
Deus magnus et potens et terribilis qui personam non
accipit nec munera **18** facit iudicium pupillo et viduae
amat peregrinum et dat ei victum atque vestitum **19** et
vos ergo amate peregrinos quia et ipsi fuistis advenae
in terra Aegypti **20** Dominum Deum tuum timebis et ei
servies ipsi adherebis iurabisque in nomine illius **21** ipse
est laus tua et Deus tuus qui fecit tibi haec magnalia
et terribilia quae viderunt oculi tui **22** in septuaginta
animabus descenderunt patres tui in Aegyptum et ecce
nunc multiplicavit te Dominus Deus tuus sicut astra caeli
11 ama itaque Dominum Deum tuum et observa
praecepta eius et caerimonias iudicia atque mandata
omni tempore **2** cognoscite hodie quae ignorant filii vestri
qui non viderunt disciplinam Domini Dei vestri magnalia
eius et robustam manum extentumque brachium **3** signa
et opera quae fecit in medio Aegypti Pharaoni regi et
universae terrae eius **4** omnique exercitui Aegyptiorum
et equis ac curribus quomodo operuerint eos aquae Rubri
maris cum vos persequerentur et deleverit eos Dominus
usque in praesentem diem **5** vobisque quae fecerit in
solitudine donec veniretis ad hunc locum **6** et Dathan
atque Abiram filiis Heliab qui fuit filius Ruben quos aperto
ore suo terra absorbuit cum domibus et tabernaculis
et universa substantia eorum quam habebant in medio
Israhelis **7** oculi vestri viderunt omnia opera Domini
magna quae fecit **8** ut custodiatis universa mandata
illius quae ego hodie praecipio vobis et possitis introire

et possidere terram ad quam ingredimini **9** multoque
in ea vivatis tempore quam sub iuramento pollicitus
est Dominus patribus vestris et semini eorum lacte et
melle manantem **10** terra enim ad quam ingredieris
possidendam non est sicut terra Aegypti de qua existi
ubi iacto semine in hortorum morem aquae ducuntur
inriguae **11** sed montuosa est et campestris de caelo
expectans pluvias **12** quam Dominus Deus tuus semper
invisit et oculi illius in ea sunt a principio anni usque ad
finem eius **13** si ergo oboedieritis mandatis meis quae
hodie praecipio vobis ut diligatis Dominum Deum vestrum
et serviatis ei in toto corde vestro et in tota anima vestra
14 dabo pluviam terrae vestrae temporivam et serotinam
ut colligatis frumentum et vinum et oleum **15** faenum
ex agris ad pascenda iumenta et ut ipsi comedatis ac
saturemini **16** cavete ne forte decipiatur cor vestrum et
recedatis a Domino serviatisque diis alienis et adoretis
eos **17** iratusque Dominus claudat caelum et pluviae
non descendant nec terra det germen suum pereatisque
velociter de terra optima quam Dominus daturus est vobis
18 ponite haec verba mea in cordibus et in animis vestris
et suspendite ea pro signo in manibus et inter vestros
oculos conlocate **19** docete filios vestros ut illa meditentur
quando sederis in domo tua et ambulaveris in via et
accubueris atque surrexeris **20** scribes ea super postes
et ianuas domus tuae **21** ut multiplicentur dies tui et
filiorum tuorum in terra quam iuravit Dominus patribus
tuis ut daret eis quamdiu caelum inminet terrae **22** si enim
custodieritis mandata quae ego praecipio vobis et feceritis

ea ut diligatis Dominum Deum vestrum et ambuletis in
omnibus viis eius adherentes ei **23** disperdet Dominus
omnes gentes istas ante faciem vestram et possidebitis
eas quae maiores et fortiores vobis sunt **24** omnis locus
quem calcaverit pes vester vester erit a deserto et Libano
a flumine magno Eufraten usque ad mare occidentale
erunt termini vestri **25** nullus stabit contra vos terrorem
vestrum et formidinem dabit Dominus Deus vester super
omnem terram quam calcaturi estis sicut locutus est vobis
26 en propono in conspectu vestro hodie benedictionem
et maledictionem **27** benedictionem si oboedieritis
mandatis Domini Dei vestri quae ego praecipio vobis **28**
maledictionem si non audieritis mandata Domini Dei
vestri sed recesseritis de via quam ego nunc ostendo
vobis et ambulaveritis post deos alienos quos ignoratis
29 cum introduxerit te Dominus Deus tuus in terram ad
quam pergis habitandam pones benedictionem super
montem Garizim maledictionem super montem Hebal **30**
qui sunt trans Iordanem post viam quae vergit ad solis
occubitum in terra Chananei qui habitat in campestribus
contra Galgalam quae est iuxta vallem tendentem et
intrantem procul **31** vos enim transibitis Iordanem ut
possideatis terram quam Dominus Deus vester daturus
est vobis et habeatis ac possideatis illam **32** videte ergo
ut impleatis caerimonias atque iudicia quae ego hodie
ponam in conspectu vestro

12 haec sunt praecepta atque iudicia quae facere debetis
in terra quam Dominus Deus patrum tuorum daturus est
tibi ut possideas eam cunctis diebus quibus super humum

gradieris **2** subvertite omnia loca in quibus coluerunt
gentes quas possessuri estis deos suos super montes
excelsos et colles et subter omne lignum frondosum **3**
dissipate aras earum et confringite statuas lucos igne
conburite et idola comminuite disperdite nomina eorum
de locis illis **4** non facietis ita Domino Deo vestro **5** sed ad
locum quem elegerit Dominus Deus vester de cunctis
tribubus vestris ut ponat nomen suum ibi et habitet
in eo venietis **6** et offeretis in illo loco holocausta et
victimas vestras decimas et primitias manuum vestrarum
et vota atque donaria primogenita boum et ovium **7**
et comedetis ibi in conspectu Domini Dei vestri ac
laetabimini in cunctis ad quae miseritis manum vos et
domus vestrae in quibus benedixerit vobis Dominus Deus
vester **8** non facietis ibi quae nos hic facimus hodie
singuli quod sibi rectum videtur **9** neque enim usque in
praesens tempus venistis ad requiem et possessionem
quam Dominus Deus daturus est vobis **10** transibitis
Iordanem et habitabitis in terram quam Dominus Deus
vester daturus est vobis ut requiescatis a cunctis hostibus
per circuitum et absque ullo timore habitetis **11** in loco
quem elegerit Dominus Deus vester ut sit nomen eius
in eo illuc omnia quae praecipio conferetis holocausta
et hostias ac decimas et primitias manuum vestrarum
et quicquid praecipuum est in muneribus quae vovistis
Domino **12** ibi epulabimini coram Domino Deo vestro vos
filii ac filiae vestrae famuli et famulae atque Levites qui
in vestris urbibus commorantur neque enim habet aliam
partem et possessionem inter vos **13** cave ne offeras

holocausta tua in omni loco quem videris **14** sed in eo
quem elegerit Dominus in una tribuum tuarum offeres
hostias et facies quaecumque praecipio tibi **15** sin autem
comedere volueris et te esus carnium delectarit occide
et comede iuxta benedictionem Domini Dei tui quam
dedit tibi in urbibus tuis sive inmundum fuerit hoc est
maculatum et debile sive mundum hoc est integrum et
sine macula quod offerri licet sicut capream et cervum
comedes **16** absque esu dumtaxat sanguinis quod super
terram quasi aquam effundes **17** non poteris comedere
in oppidis tuis decimam frumenti et vini et olei tui
primogenita armentorum et pecorum et omnia quae
voveris et sponte offerre volueris et primitias manuum
tuarum **18** sed coram Domino Deo tuo comedes ea in loco
quem elegerit Dominus Deus tuus tu et filius tuus ac filia
servus et famula atque Levites qui manet in urbibus tuis
et laetaberis et reficieris coram Domino Deo tuo in cunctis
ad quae extenderis manum tuam **19** cave ne derelinquas
Leviten omni tempore quo versaris in terra **20** quando
dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos sicut locutus
est tibi et volueris vesci carnibus quas desiderat anima
tua **21** locus autem quem elegerit Dominus Deus tuus ut
sit nomen eius ibi si procul fuerit occides de armentis et
pecoribus quae habueris sicut praecepi tibi et comedes
in oppidis tuis ut tibi placet **22** sicut comeditur caprea
et cervus ita vesceris eis et mundus et inmundus in
commune vescentur **23** hoc solum cave ne sanguinem
comedas sanguis enim eorum pro anima est et idcirco
non debes animam comedere cum carnibus **24** sed super

terram fundes quasi aquam **25** ut sit tibi bene et filiis tuis
post te cum feceris quod placet in conspectu Domini **26**
quae autem sanctificaveris et voveris Domino tolles et
venies ad locum quem elegerit Dominus **27** et offeres
oblationes tuas carnem et sanguinem super altare Domini
Dei tui sanguinem hostiarum fundes in altari carnibus
autem ipse vesceris **28** observa et audi omnia quae ego
praecipio tibi ut bene sit tibi et filiis tuis post te in
sempiternum cum feceris quod bonum est et placitum in
conspectu Domini Dei tui **29** quando disperderit Dominus
Deus tuus ante faciem tuam gentes ad quas ingredieris
possidendas et possederis eas atque habitaveris in terra
earum **30** cave ne imiteris eas postquam te fuerint
introeunte subversae et requiras caerimonias earum
dicens sicut coluerunt gentes istae deos suos ita et ego
colam **31** non facies similiter Domino Deo tuo omnes
enim abominationes quas aversatur Dominus fecerunt
diis suis offerentes filios et filias et conburentes igne **32**
quod praecipio tibi hoc tantum facito Domino nec addas
quicquam nec minuas

13 si surrexerit in medio tui prophetes aut qui somnium
vidisse se dicat et praedixerit signum atque portentum
2 et evenerit quod locutus est et dixerit tibi eamus et
sequamur deos alienos quos ignoras et serviamus eis **3**
non audies verba prophetae illius aut somniatoris quia
temptat vos Dominus Deus vester ut palam fiat utrum
diligatis eum an non in toto corde et in tota anima
vestra **4** Dominum Deum vestrum sequimini et ipsum
timete mandata illius custodite et audite vocem eius

ipsi servietis et ipsi adherebitis **5** propheta autem ille
aut fictor somniorum interficietur quia locutus est ut
vos averteret a Domino Deo vestro qui eduxit vos de
terra Aegypti et redemit de domo servitutis ut errare
te faceret de via quam tibi praecepit Dominus Deus
tuus et auferes malum de medio tui **6** si tibi voluerit
persuadere frater tuus filius matris tuae aut filius tuus
vel filia sive uxor quae est in sinu tuo aut amicus quem
diligis ut animam tuam clam dicens eamus et serviamus
diis alienis quos ignoras tu et patres tui **7** cunctarum
in circuitu gentium quae iuxta vel procul sunt ab initio
usque ad finem terrae **8** non adquiescas ei nec audias
neque parcat ei oculus tuus ut miserearis et occultes eum
9 sed statim interficies sit primum manus tua super eum
et post te omnis populus mittat manum **10** lapidibus
obrutus necabitur quia voluit te abstrahere a Domino
Deo tuo qui eduxit te de terra Aegypti de domo servitutis
11 ut omnis Israhel audiens timeat et nequaquam ultra
faciat quippiam huius rei simile **12** si audieris in una
urbium tuarum quas Dominus Deus tuus dabit tibi ad
habitandum dicentes aliquos **13** egressi sunt filii Belial
de medio tui et averterunt habitatores urbis tuae atque
dixerunt eamus et serviamus diis alienis quos ignoratis
14 quaere sollicite et diligenter rei veritate perspecta si
inveneris certum esse quod dicitur et abominationem
hanc opere perpetratam **15** statim percuties habitatores
urbis illius in ore gladii et delebis eam omniaque quae in
illa sunt usque ad pecora **16** quicquid etiam supellectilis
fuerit congregabis in medium platearum eius et cum

ipsa civitate succendes ita ut universa consumas Domino
Deo tuo et sit tumulus sempiternus non aedificabitur
amplius **17** et non adherebit de illo anathemate quicquam
in manu tua ut avertatur Dominus ab ira furoris sui et
misereatur tui multiplicetque te sicut iuravit patribus
tuis **18** quando audieris vocem Domini Dei tui custodiens
omnia praecepta eius quae ego praecipio tibi hodie ut
facias quod placitum est in conspectu Domini Dei tui

14 filii estote Domini Dei vestri non vos incidetis nec
facietis calvitium super mortuo **2** quoniam populus
sanctus es Domino Deo tuo et te elegit ut sis ei in populum
peculiarem de cunctis gentibus quae sunt super terram
3 ne comedatis quae inmunda sunt **4** hoc est animal
quod comedere debetis bovem et ovem et capram **5**
cervum capream bubalum tragelaphum pygargon orygem
camelopardalum **6** omne animal quod in duas partes
ungulam findit et ruminat comedetis **7** de his autem quae
ruminant et ungulam non findunt haec comedere non
debetis camelum leporem choerogyllium quia ruminant et
non dividunt ungulam inmunda erunt vobis **8** sus quoque
quoniam dividit ungulam et non ruminat inmunda erit
carnibus eorum non vescemini et cadavera non tangetis **9**
haec comedetis ex omnibus quae morantur in aquis quae
habent pinnulas et squamas comedite **10** quae absque
pinnulis et squamis sunt ne comedatis quia inmunda
sunt **11** omnes aves mundas comedite **12** inmundas ne
comedatis aquilam scilicet et grypem et alietum **13** ixon
et vulturem ac milvum iuxta genus suum **14** et omne
corvini generis **15** strutionem ac noctuam et larum atque

accipitrem iuxta genus suum **16** herodium et cycnum
et ibin **17** ac mergulum porphirionem et nycticoracem
18 onocrotalum et charadrium singula in genere suo
upupam quoque et vespertilionem **19** et omne quod reptat
et pinnulas habet inmundum erit nec comedetur **20** omne
quod mundum est comedite **21** quicquid morticinum est
ne vescamini ex eo peregrino qui intra portas tuas est da
ut comedat aut vende ei quia tu populus sanctus Domini
Dei tui es non coques hedum in lacte matris suae **22**
decimam partem separabis de cunctis frugibus tuis quae
nascuntur in terra per annos singulos **23** et comedes in
conspectu Domini Dei tui in loco quem elegerit ut in eo
nomen illius invocetur decimam frumenti tui et vini et
olei et primogenita de armentis et ovibus tuis ut discas
timere Dominum Deum tuum omni tempore **24** cum
autem longior fuerit via et locus quem elegerit Dominus
Deus tuus tibique benedixerit nec potueris ad eum haec
cuncta portare **25** vendes omnia et in pretium rediges
portabisque manu tua et proficisceris ad locum quem
elegerit Dominus Deus tuus **26** et emes ex eadem pecunia
quicquid tibi placuerit sive ex armentis sive ex ovibus
vinum quoque et siceram et omne quod desiderat anima
tua et comedes coram Domino Deo tuo et epulaberis
tu et domus tua **27** et Levita qui intra portas tuas est
cave ne derelinquas eum quia non habet aliam partem in
possessione tua **28** anno tertio separabis aliam decimam
ex omnibus quae nascuntur tibi eo tempore et repones
intra ianuas tuas **29** venietque Levites qui aliam non
habet partem nec possessionem tecum et peregrinus et

pupillus ac vidua qui intra portas tuas sunt et comedent
et saturabuntur ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in
cunctis operibus manuum tuarum quae feceris
15 septimo anno facies remissionem **2** quae hoc ordine
celebrabitur cui debetur aliquid ab amico vel proximo ac
fratre suo repetere non poterit quia annus remissionis
est Domini **3** a peregrino et advena exiges civem et
propinquum repetendi non habes potestatem **4** et omnino
indigens et mendicus non erit inter vos ut benedicat tibi
Dominus in terra quam traditurus est tibi in possessionem
5 si tamen audieris vocem Domini Dei tui et custodieris
universa quae iussit et quae ego hodie praecipio tibi
benedicet tibi ut pollicitus est **6** fenerabis gentibus multis
et ipse a nullo accipies mutuum dominaberis nationibus
plurimis et tui nemo dominabitur **7** si unus de fratribus
tuis qui morantur intra portas civitatis tuae in terra
quam Dominus Deus tuus daturus est tibi ad paupertatem
venerit non obdurabis cor tuum nec contrahes manum
8 sed aperies eam pauperi et dabis mutuum quod eum
indigere perspexeris **9** cave ne forte subripiat tibi impia
cogitatio et dicas in corde tuo adpropinquat septimus
annus remissionis et avertas oculos a paupere fratre tuo
nolens ei quod postulat mutuum commodare ne clamet
contra te ad Dominum et fiat tibi in peccatum **10** sed
dabis ei nec ages quippiam callide in eius necessitatibus
sublevandis ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni
tempore et in cunctis ad quae manum miseris **11** non
deerunt pauperes in terra habitationis tuae idcirco ego
praecipio tibi ut aperias manum fratri tuo egeno et

pauperi qui tecum versatur in terra **12** cum tibi venditus
fuerit frater tuus hebraeus aut hebraea et sex annis
servierit tibi in septimo anno dimittes eum liberum **13**
et quem libertate donaveris nequaquam vacuum abire
patieris **14** sed dabis viaticum de gregibus et de area et
torculari tuo quibus Dominus Deus tuus benedixerit tibi
15 memento quod et ipse servieris in terra Aegypti et
liberaverit te Dominus Deus tuus et idcirco ego nunc
praecipiam tibi **16** sin autem dixerit nolo egredi eo quod
diligat te et domum tuam et bene sibi apud te esse sentiat
17 adsumes subulam et perforabis aurem eius in ianua
domus tuae et serviet tibi usque in aeternum ancillae
quoque similiter facies **18** non avertes ab eis oculos tuos
quando dimiseris eos liberos quoniam iuxta mercedem
mercennarii per sex annos servivit tibi ut benedicat tibi
Dominus Deus tuus in cunctis operibus quae agis **19**
de primogenitis quae nascuntur in armentis et ovibus
tuis quicquid sexus est masculini sanctificabis Domino
Deo tuo non operaberis in primogenito bovis et non
tondebis primogenita ovium **20** in conspectu Domini Dei
tui comedes ea per annos singulos in loco quem elegerit
Dominus tu et domus tua **21** sin autem habuerit maculam
et vel claudum fuerit vel caecum aut in aliqua parte
deforme vel debile non immolabitur Domino Deo tuo **22**
sed intra portas urbis tuae comedes illud tam mundus
quam inmundus similiter vescentur eis quasi caprea et
cervo **23** hoc solum observabis ut sanguinem eorum non
comedas sed effundas in terram quasi aquam

16 observa mensem novarum frugum et verni primum
temporis ut facias phase Domino Deo tuo quoniam in
isto mense eduxit te Dominus Deus tuus de Aegypto
nocte **2** immolabisque phase Domino Deo tuo de ovibus
et de bubus in loco quem elegerit Dominus Deus tuus
ut habitet nomen eius ibi **3** non comedes in eo panem
fermentatum septem diebus comedes absque fermento
adflictionis panem quoniam in pavore egressus es de
Aegypto ut memineris diei egressionis tuae de Aegypto
omnibus diebus vitae tuae **4** non apparebit fermentum in
omnibus terminis tuis septem diebus et non manebit de
carnibus eius quod immolatum est vesperi in die primo
mane **5** non poteris immolare phase in qualibet urbium
tuarum quas Dominus Deus tuus daturus est tibi **6** sed in
loco quem elegerit Dominus Deus tuus ut habitet nomen
eius ibi immolabis phase vesperi ad solis occasum quando
egressus es de Aegypto **7** et coques et comedes in loco
quem elegerit Dominus Deus tuus maneque consurgens
vades in tabernacula tua **8** sex diebus comedes azyma et
in die septimo quia collecta est Domini Dei tui non facies
opus **9** septem ebdomadas numerabis tibi ab ea die qua
falcem in segetem miseris **10** et celebrabis diem festum
ebdomadarum Domino Deo tuo oblationem spontaneam
manus tuae quam offeres iuxta benedictionem Domini
Dei tui **11** et epulaberis coram Domino Deo tuo tu et filius
tuus et filia tua et servus tuus et ancilla et Levites qui
est intra portas tuas et advena ac pupillus et vidua qui
morantur vobiscum in loco quem elegerit Dominus Deus
tuus ut habitet nomen eius ibi **12** et recordaberis quoniam

servus fueris in Aegypto custodiesque ac facies quae
praecepta sunt **13** sollemnitatem quoque tabernaculorum
celebrabis per septem dies quando collegeris de area
et torculari fruges tuas **14** et epulaberis in festivitate
tua tu et filius tuus et filia et servus tuus et ancilla
Levites quoque et advena et pupillus ac vidua qui intra
portas tuas sunt **15** septem diebus Domino Deo tuo festa
celebrabis in loco quem elegerit Dominus benedicetque
tibi Dominus Deus tuus in cunctis frugibus tuis et in
omni opere manuum tuarum erisque in laetitia **16** tribus
vicibus per annum apparebit omne masculinum tuum
in conspectu Domini Dei tui in loco quem elegerit in
sollemnitate azymorum et in sollemnitate ebdomadarum
et in sollemnitate tabernaculorum non apparebit ante
Dominum vacuus **17** sed offeret unusquisque secundum
quod habuerit iuxta benedictionem Domini Dei sui quam
dederit ei **18** iudices et magistros constitues in omnibus
portis tuis quas Dominus Deus tuus dederit tibi per
singulas tribus tuas ut iudicent populum iusto iudicio **19**
nec in alteram partem declinent non accipies personam
nec munera quia munera excaecant oculos sapientium
et mutant verba iustorum **20** iuste quod iustum est
persequeris ut vivas et possideas terram quam Dominus
Deus tuus dederit tibi **21** non plantabis lucum et omnem
arborem iuxta altare Domini Dei tui **22** nec facies tibi
atque constitues statuam quae odit Dominus Deus tuus

17 non immolabis Domino Deo tuo bovem et ovem in
quo est macula aut quippiam vitii quia abominatio est
Domini Dei tui **2** cum repperti fuerint apud te intra unam

portarum tuarum quas Dominus Deus tuus dabit tibi vir
aut mulier qui faciant malum in conspectu Domini Dei tui
et transgrediantur pactum illius **3** ut vadant et serviant
diis alienis et adorent eos solem et lunam et omnem
militiam caeli quae non praecepi **4** et hoc tibi fuerit
nuntiatum audiensque inquisieris diligenter et verum
esse reppereris et abominatio facta est in Israhel **5** educes
virum ac mulierem qui rem sceleratissimam perpetrarunt
ad portas civitatis tuae et lapidibus obruentur **6** in ore
duorum aut trium testium peribit qui interficietur nemo
occidatur uno contra se dicente testimonium **7** manus
testium prima interficiet eum et manus reliqui populi
extrema mittetur ut auferas malum de medio tui **8** si
difficile et ambiguum apud te iudicium esse perspexeris
inter sanguinem et sanguinem causam et causam lepram
et non lepram et iudicum intra portas tuas videris verba
variari surge et ascende ad locum quem elegerit Dominus
Deus tuus **9** veniesque ad sacerdotes levitici generis et ad
iudicem qui fuerit illo tempore quaeresque ab eis qui
indicabunt tibi iudicii veritatem **10** et facies quodcumque
dixerint qui praesunt loco quem elegerit Dominus et
docuerint te **11** iuxta legem eius sequeris sententiam
eorum nec declinabis ad dextram vel ad sinistram **12** qui
autem superbierit nolens oboedire sacerdotis imperio
qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo et decreto
iudicis morietur homo ille et auferes malum de Israhel **13**
cunctusque populus audiens timebit ut nullus deinceps
intumescat superbia **14** cum ingressus fueris terram
quam Dominus Deus tuus dabit tibi et possederis eam

habitaverisque in illa et dixeris constituam super me
regem sicut habent omnes per circuitum nationes **15** eum
constitues quem Dominus Deus tuus elegerit de numero
fratrum tuorum non poteris alterius gentis hominem
regem facere qui non sit frater tuus **16** cumque fuerit
constitutus non multiplicabit sibi equos nec reducet
populum in Aegyptum equitatus numero sublevatus
praesertim cum Dominus praeceperit vobis ut nequaquam
amplius per eandem viam revertamini **17** non habebit
uxores plurimas quae inliciant animum eius neque argenti
et auri inmensa pondera **18** postquam autem sederit in
solio regni sui describet sibi deuteronomium legis huius
in volumine accipiens exemplar a sacerdotibus leviticae
tribus **19** et habebit secum legetque illud omnibus diebus
vitae suae ut discat timere Dominum Deum suum et
custodire verba et caerimonias eius quae lege praecepta
sunt **20** nec elevetur cor eius in superbiam super fratres
suos neque declinet in partem dextram vel sinistram ut
longo tempore regnet ipse et filii eius super Israhel

18 non habebunt sacerdotes et Levitae et omnes qui de
eadem tribu sunt partem et hereditatem cum reliquo
Israhel quia sacrificia Domini et oblationes eius comedent
2 et nihil aliud accipient de possessione fratrum suorum
Dominus enim ipse est hereditas eorum sicut locutus est
illis **3** hoc erit iudicium sacerdotum a populo et ab his
qui offerunt victimas sive bovem sive ovem immolaverint
dabunt sacerdoti armum ac ventriculum **4** primitias
frumenti vini et olei et lanarum partem ex ovium
tonsione **5** ipsum enim elegit Dominus Deus tuus de

cunctis tribubus tuis ut stet et ministret nomini Domini
ipse et filii eius in sempiternum **6** si exierit Levites de
una urbium tuarum ex omni Israhel in qua habitat et
voluerit venire desiderans locum quem elegerit Dominus
7 ministrabit in nomine Dei sui sicut omnes fratres eius
Levitae qui stabunt eo tempore coram Domino **8** partem
ciborum eandem accipiet quam et ceteri excepto eo
quod in urbe sua ex paterna ei successione debetur **9**
quando ingressus fueris terram quam Dominus Deus tuus
dabit tibi cave ne imitari velis abominationes illarum
gentium **10** nec inveniatur in te qui lustret filium suum
aut filiam ducens per ignem aut qui ariolos sciscitetur et
observet somnia atque auguria ne sit maleficus **11** ne
incantator ne pythones consulat ne divinos et quaerat
a mortuis veritatem **12** omnia enim haec abominatur
Dominus et propter istiusmodi scelera delebit eos in
introitu tuo **13** perfectus eris et absque macula cum
Domino Deo tuo **14** gentes istae quarum possidebis
terram augures et divinos audiunt tu autem a Domino
Deo tuo aliter institutus es **15** prophetam de gente tua
et de fratribus tuis sicut me suscitabit tibi Dominus
Deus tuus ipsum audies **16** ut petisti a Domino Deo tuo
in Horeb quando contio congregata est atque dixisti
ultra non audiam vocem Domini Dei mei et ignem
hunc maximum amplius non videbo ne moriar **17** et ait
Dominus mihi bene omnia sunt locuti **18** prophetam
suscitabo eis de medio fratrum suorum similem tui
et ponam verba mea in ore eius loqueturque ad eos
omnia quae praecepero illi **19** qui autem verba eius

quae loquetur in nomine meo audire noluerit ego ultor
existam **20** propheta autem qui arrogantia depravatus
voluerit loqui in nomine meo quae ego non praecepi illi ut
diceret aut ex nomine alienorum deorum interficietur **21**
quod si tacita cogitatione responderis quomodo possum
intellegere verbum quod non est locutus Dominus **22** hoc
habebis signum quod in nomine Domini propheta ille
praedixerit et non evenerit hoc Dominus non locutus est
sed per tumorem animi sui propheta confinxit et idcirco
non timebis eum

19 cum disperderit Dominus Deus tuus gentes quarum
tibi traditurus est terram et possederis eam habitaverisque
in urbibus eius et in aedibus **2** tres civitates separabis
tibi in medio terrae quam Dominus Deus tuus dabit tibi
in possessionem **3** sternens diligenter viam et in tres
aequaliter partes totam terrae tuae provinciam divides
ut habeat e vicino qui propter homicidium profugus est
quo possit evadere **4** haec erit lex homicidae fugientis
cuius vita servanda est qui percusserit proximum suum
nesciens et qui heri et nudius tertius nullum contra eum
habuisse odium conprobatur **5** sed abisse simpliciter
cum eo in silvam ad ligna caedenda et in succisione
lignorum securis fugerit manu ferrumque lapsum de
manubrio amicum eius percusserit et occiderit hic ad
unam supradictarum urbium confugiet et vivet **6** ne
forsitan proximus eius cuius effusus est sanguis dolore
stimulatus persequatur et adprehendat eum si longior
via fuerit et percutiat animam eius qui non est reus
mortis quia nullum contra eum qui occisus est odium

prius habuisse monstratur **7** idcirco praecipio tibi ut tres
civitates aequalis inter se spatii dividas **8** cum autem
dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos sicut iuravit
patribus tuis et dederit tibi cunctam terram quam eis
pollicitus est **9** si tamen custodieris mandata eius et
feceris quae hodie praecipio tibi ut diligas Dominum
Deum tuum et ambules in viis eius omni tempore addes
tibi tres alias civitates et supradictarum trium urbium
numerum duplicabis **10** ut non effundatur sanguis
innoxius in medio terrae quam Dominus Deus tuus dabit
tibi possidendam nec sis sanguinis reus **11** si quis autem
odio habens proximum suum insidiatus fuerit vitae eius
surgensque percusserit illum et mortuus fuerit fugeritque
ad unam de supradictis urbibus **12** mittent seniores
civitatis illius et arripient eum de loco effugii tradentque
in manu proximi cuius sanguis effusus est et morietur
13 nec misereberis eius et auferes innoxium sanguinem
de Israhel ut bene sit tibi **14** non adsumes et transferes
terminos proximi tui quos fixerunt priores in possessione
tua quam Dominus Deus tuus dabit tibi in terra quam
acceperis possidendam **15** non stabit testis unus contra
aliquem quicquid illud peccati et facinoris fuerit sed
in ore duorum aut trium testium stabit omne verbum
16 si steterit testis mendax contra hominem accusans
eum praevaricationis **17** stabunt ambo quorum causa
est ante Dominum in conspectu sacerdotum et iudicum
qui fuerint in diebus illis **18** cumque diligentissime
perscrutantes invenerint falsum testem dixisse contra
fratrem suum mendacium **19** reddent ei sicut fratri suo

facere cogitavit et auferes malum de medio tui **20** ut
audientes ceteri timorem habeant et nequaquam talia
audeant facere **21** non misereberis eius sed animam pro
anima oculum pro oculo dentem pro dente manum pro
manu pedem pro pede exiges

20 si exieris ad bellum contra hostes tuos et videris
equitatum et currus et maiorem quam tu habes adversarii
exercitus multitudinem non timebis eos quia Dominus
Deus tuus tecum est qui eduxit te de terra Aegypti **2**
adpropinquante autem iam proelio stabit sacerdos ante
aciem et sic loquetur ad populum **3** audi Israhel vos
hodie contra inimicos vestros pugnam committitis non
pertimescat cor vestrum nolite metuere nolite cedere
nec formidetis eos **4** quia Dominus Deus vester in medio
vestri est et pro vobis contra adversarios dimicabit
ut eruat vos de periculo **5** duces quoque per singulas
turmas audiente exercitu proclamabunt quis est homo
qui aedificavit domum novam et non dedicavit eam vadat
et revertatur in domum suam ne forte moriatur in bello
et alius dedicet illam **6** quis est homo qui plantavit
vineam et necdum eam fecit esse communem et de qua
vesci omnibus liceat vadat et revertatur in domum suam
ne forte moriatur in bello et alius homo eius fungatur
officio **7** quis est homo qui despondit uxorem et non
accepit eam vadat et revertatur in domum suam ne
forte moriatur in bello et alius homo accipiat eam **8** his
dictis addent reliqua et loquentur ad populum quis est
homo formidolosus et corde pavido vadat et revertatur
in domum suam ne pavere faciat corda fratrum suorum

sicut ipse timore perterritus est **9** cumque siluerint
exercitus duces et finem loquendi fecerint unusquisque
suos ad bellandum cuneos praeparabit **10** si quando
accesseris ad expugnandam civitatem offeres ei primum
pacem **11** si receperit et aperuerit tibi portas cunctus
populus qui in ea est salvabitur et serviet tibi sub tributo
12 sin autem foedus inire noluerint et receperint contra
te bellum obpugnabis eam **13** cumque tradiderit Dominus
Deus tuus illam in manu tua percuties omne quod in ea
generis masculini est in ore gladii **14** absque mulieribus et
infantibus iumentis et ceteris quae in civitate sunt omnem
praedam exercitui divides et comedes de spoliis hostium
tuorum quae Dominus Deus tuus dederit tibi **15** sic facies
cunctis civitatibus quae a te procul valde sunt et non sunt
de his urbibus quas in possessionem accepturus es **16** de
his autem civitatibus quae dabuntur tibi nullum omnino
permittes vivere **17** sed interficies in ore gladii Hettheum
videlicet et Amorreum et Chananeum Ferezeum et Eveum
et Iebuseum sicut praecepit tibi Dominus Deus tuus **18**
ne forte doceant vos facere cunctas abominationes quas
ipsi operati sunt diis suis et peccetis in Dominum Deum
vestrum **19** quando obsederis civitatem multo tempore
et munitionibus circumdederis ut expugnes eam non
succides arbores de quibus vesci potest nec securibus
per circuitum debes vastare regionem quoniam lignum
est et non homo nec potest bellantium contra te augere
numerum **20** si qua autem ligna non sunt pomifera
sed agrestia et in ceteros apta usus succide et extrue
machinas donec capias civitatem quae contra te dimicat

21 quando inventum fuerit in terra quam Dominus
Deus tuus daturus est tibi hominis cadaver occisi et
ignoratur caedis reus **2** egredientur maiores natu et
iudices tui et metientur a loco cadaveris singularum
per circuitum spatia civitatum **3** et quam viciniorem
ceteris esse perspexerint seniores civitatis eius tollent
vitulam de armento quae non traxit iugum nec terram
scidit vomere **4** et ducent eam ad vallem asperam atque
saxosam quae numquam arata est nec sementem recepit
et caedent in ea cervices vitulae **5** accedentque sacerdotes
filii Levi quos elegerit Dominus Deus tuus ut ministrent
ei et benedicant in nomine eius et ad verbum eorum
omne negotium et quicquid mundum vel inmundum est
iudicetur **6** et maiores natu civitatis illius ad interfectum
lavabuntque manus suas super vitulam quae in valle
percussa est **7** et dicent manus nostrae non effuderunt
hunc sanguinem nec oculi viderunt **8** propitius esto
populo tuo Israhel quem redemisti Domine et non reputes
sanguinem innocentem in medio populi tui Israhel et
auferetur ab eis reatus sanguinis **9** tu autem alienus
eris ab innocentis cruore qui fusus est cum feceris quod
praecepit Dominus **10** si egressus fueris ad pugnam
contra inimicos tuos et tradiderit eos Dominus Deus
tuus in manu tua captivosque duxeris **11** et videris in
numero captivorum mulierem pulchram et adamaveris
eam voluerisque habere uxorem **12** introduces in domum
tuam quae radet caesariem et circumcidet ungues **13**
et deponet vestem in qua capta est sedensque in domo
tua flebit patrem et matrem suam uno mense et postea

intrabis ad eam dormiesque cum illa et erit uxor tua **14**
sin autem postea non sederit animo tuo dimittes eam
liberam nec vendere poteris pecunia nec opprimere per
potentiam quia humiliasti eam **15** si habuerit homo uxores
duas unam dilectam et alteram odiosam genuerintque
ex eo liberos et fuerit filius odiosae primogenitus **16**
volueritque substantiam inter filios suos dividere non
poterit filium dilectae facere primogenitum et praeferre
filio odiosae **17** sed filium odiosae agnoscet primogenitum
dabitque ei de his quae habuerit cuncta duplicia iste
est enim principium liberorum eius et huic debentur
primogenita **18** si genuerit homo filium contumacem et
protervum qui non audiat patris aut matris imperium et
coercitus oboedire contempserit **19** adprehendent eum et
ducent ad seniores civitatis illius et ad portam iudicii **20**
dicentque ad eos filius noster iste protervus et contumax
est monita nostra audire contemnit comesationibus vacat
et luxuriae atque conviviis **21** lapidibus eum obruet
populus civitatis et morietur ut auferatis malum de
medio vestri et universus Israhel audiens pertimescat
22 quando peccaverit homo quod morte plectendum
est et adiudicatus morti adpensus fuerit in patibulo **23**
non permanebit cadaver eius in ligno sed in eadem die
sepelietur quia maledictus a Deo est qui pendet in ligno
et nequaquam contaminabis terram tuam quam Dominus
Deus tuus dederit tibi in possessionem

22 non videbis bovem fratris tui aut ovem errantem
et praeteribis sed reduces fratri tuo **2** etiam si non est
propinquus tuus frater nec nosti eum duces in domum

tuam et erunt apud te quamdiu quaerat ea frater tuus et
recipiat **3** similiter facies de asino et de vestimento et
de omni re fratris tui quae perierit si inveneris eam ne
neglegas quasi alienam **4** si videris asinum fratris tui aut
bovem cecidisse in via non despicies sed sublevabis cum
eo **5** non induetur mulier veste virili nec vir utetur veste
feminea abominabilis enim apud Deum est qui facit haec
6 si ambulans per viam in arbore vel in terra nidum avis
inveneris et matrem pullis vel ovis desuper incubantem
non tenebis eam cum filiis **7** sed abire patieris captos
tenens filios ut bene sit tibi et longo vivas tempore **8**
cum aedificaveris domum novam facies murum tecti per
circuitum ne effundatur sanguis in domo tua et sis reus
labente alio et in praeceps ruente **9** non seres vineam
tuam altero semine ne et sementis quam sevisti et quae
nascuntur ex vinea pariter sanctificentur **10** non arabis
in bove simul et asino **11** non indueris vestimento quod
ex lana linoque contextum est **12** funiculos in fimbriis
facies per quattuor angulos pallii tui quo operieris **13**
si duxerit vir uxorem et postea eam odio habuerit **14**
quaesieritque occasiones quibus dimittat eam obiciens
ei nomen pessimum et dixerit uxorem hanc accepi et
ingressus ad eam non inveni virginem **15** tollent eam
pater et mater eius et ferent secum signa virginitatis
eius ad seniores urbis qui in porta sunt **16** et dicet
pater filiam meam dedi huic uxorem quam quia odit **17**
inponet ei nomen pessimum ut dicat non inveni filiam
tuam virginem et ecce haec sunt signa virginitatis filiae
meae expandent vestimentum coram senibus civitatis **18**

adprehendentque senes urbis illius virum et verberabunt
illum **19** condemnantes insuper centum siclis argenti quos
dabit patri puellae quoniam diffamavit nomen pessimum
super virginem Israhel habebitque eam uxorem et non
poterit dimittere omni tempore vitae suae **20** quod
si verum est quod obicit et non est in puella inventa
virginitas **21** eicient eam extra fores domus patris sui et
lapidibus obruent viri civitatis eius et morietur quoniam
fecit nefas in Israhel ut fornicaretur in domo patris
sui et auferes malum de medio tui **22** si dormierit vir
cum uxore alterius uterque morientur id est adulter
et adultera et auferes malum de Israhel **23** si puellam
virginem desponderit vir et invenerit eam aliquis in
civitate et concubuerit cum illa **24** educes utrumque ad
portam civitatis illius et lapidibus obruentur puella quia
non clamavit cum esset in civitate vir quia humiliavit
uxorem proximi sui et auferes malum de medio tui **25** sin
autem in agro reppererit vir puellam quae desponsata
est et adprehendens concubuerit cum illa ipse morietur
solus **26** puella nihil patietur nec est rea mortis quoniam
sicut latro consurgit contra fratrem suum et occidit
animam eius ita et puella perpessa est **27** sola erat in
agro clamavit et nullus adfuit qui liberaret eam **28** si
invenerit vir puellam virginem quae non habet sponsum
et adprehendens concubuerit cum ea et res ad iudicium
venerit **29** dabit qui dormivit cum ea patri puellae
quinquaginta siclos argenti et habebit eam uxorem quia
humiliavit illam non poterit dimittere cunctis diebus

vitae suae **30** non accipiet homo uxorem patris sui nec
revelabit operimentum eius

23 non intrabit eunuchus adtritis vel amputatis testiculis
et absciso veretro ecclesiam Domini **2** non ingredietur
mamzer hoc est de scorto natus in ecclesiam Domini usque
ad decimam generationem **3** Ammanites et Moabites etiam
post decimam generationem non intrabunt ecclesiam
Domini in aeternum **4** quia noluerunt vobis occurrere
cum pane et aqua in via quando egressi estis de
Aegypto et quia conduxerunt contra te Balaam filium
Beor de Mesopotamiam Syriae ut malediceret tibi **5**
et noluit Dominus Deus tuus audire Balaam vertitque
maledictionem eius in benedictionem tuam eo quod
diligeret te **6** non facies cum eis pacem nec quaeres
eis bona cunctis diebus vitae tuae in sempiternum **7**
non abominaberis Idumeum quia frater tuus est nec
Aegyptium quia advena fuisti in terra eius **8** qui nati
fuerint ex eis tertia generatione intrabunt ecclesiam
Domini **9** quando egressus fueris adversus hostes tuos in
pugnam custodies te ab omni re mala **10** si fuerit inter
vos homo qui nocturno pollutus sit somnio egredietur
extra castra **11** et non revertetur priusquam ad vesperam
lavetur aqua et post solis occasum regredietur in castra
12 habebis locum extra castra ad quem egrediaris ad
requisita naturae **13** gerens paxillum in balteo cumque
sederis fodies per circuitum et egesta humo operies **14**
quo relevatus es Dominus enim Deus tuus ambulat in
medio castrorum ut eruat te et tradat tibi inimicos tuos
ut sint castra tua sancta et nihil in eis appareat foeditatis

nec derelinquat te **15** non trades servum domino suo qui
ad te confugerit **16** habitabit tecum in loco qui ei placuerit
et in una urbium tuarum requiescet nec contristes eum
17 non erit meretrix de filiabus Israhel neque scortator
de filiis Israhel **18** non offeres mercedem prostibuli nec
pretium canis in domum Domini Dei tui quicquid illud
est quod voverint quia abominatio est utrumque apud
Dominum Deum tuum **19** non fenerabis fratri tuo ad
usuram pecuniam nec fruges nec quamlibet aliam rem **20**
sed alieno fratri autem tuo absque usura id quod indiget
commodabis ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni
opere tuo in terra ad quam ingredieris possidendam **21**
cum voveris votum Domino Deo tuo non tardabis reddere
quia requiret illud Dominus Deus tuus et si moratus fueris
reputabit tibi in peccatum **22** si nolueris polliceri absque
peccato eris **23** quod autem semel egressum est de labiis
tuis observabis et facies sicut promisisti Domino Deo tuo
et propria voluntate et ore tuo locutus es **24** ingressus
vineam proximi tui comede uvas quantum tibi placuerit
foras autem ne efferas tecum **25** si intraveris in segetem
amici tui franges spicas et manu conteres falce autem
non metes

24 si acceperit homo uxorem et habuerit eam et non
invenerit gratiam ante oculos eius propter aliquam
foeditatem scribet libellum repudii et dabit in manu illius
et dimittet eam de domo sua **2** cumque egressa alterum
maritum duxerit **3** et ille quoque oderit eam dederitque
ei libellum repudii et dimiserit de domo sua vel certe
mortuus fuerit **4** non poterit prior maritus recipere eam

in uxorem quia polluta est et abominabilis facta est coram
Domino ne peccare facias terram tuam quam Dominus
Deus tuus tibi tradiderit possidendam **5** cum acceperit
homo nuper uxorem non procedet ad bellum nec ei
quippiam necessitatis iniungetur publicae sed vacabit
absque culpa domui suae ut uno anno laetetur cum uxore
sua **6** non accipies loco pignoris inferiorem et superiorem
molam quia animam suam adposuit tibi **7** si deprehensus
fuerit homo sollicitans fratrem suum de filiis Israhel
et vendito eo accipiens pretium interficietur et auferes
malum de medio tui **8** observa diligenter ne incurras
in plagam leprae sed facies quaecumque docuerint te
sacerdotes levitici generis iuxta id quod praecepi eis et
imple sollicite **9** mementote quae fecerit Dominus Deus
vester Mariae in via cum egrederemini de Aegypto **10**
cum repetes a proximo tuo rem aliquam quam debet tibi
non ingredieris domum eius ut pignus auferas **11** sed
stabis foris et ille tibi proferet quod habuerit **12** sin autem
pauper est non pernoctabit apud te pignus **13** sed statim
reddes ei ante solis occasum ut dormiens in vestimento
suo benedicat tibi et habeas iustitiam coram Domino Deo
tuo **14** non negabis mercedem indigentis et pauperis
fratris tui sive advenae qui tecum moratur in terra et
intra portas tuas est **15** sed eadem die reddes ei pretium
laboris sui ante solis occasum quia pauper est et ex eo
sustentat animam suam ne clamet contra te ad Dominum
et reputetur tibi in peccatum **16** non occidentur patres
pro filiis nec filii pro patribus sed unusquisque pro suo
peccato morietur **17** non pervertes iudicium advenae et

pupilli nec auferes pignoris loco viduae vestimentum
18 memento quod servieris in Aegypto et eruerit te
Dominus Deus tuus inde idcirco praecipio tibi ut facias
hanc rem 19 quando messueris segetem in agro tuo et
oblitus manipulum reliqueris non reverteris ut tollas eum
sed advenam et pupillum et viduam auferre patieris ut
benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum
tuarum 20 si fruges colliges olivarum quicquid remanserit
in arboribus non reverteris ut colligas sed relinques
advenae pupillo ac viduae 21 si vindemiaveris vineam
tuam non colliges remanentes racemos sed cedent in
usus advenae pupilli ac viduae 22 memento quod et tu
servieris in Aegypto et idcirco praecipiam tibi ut facias
hanc rem

25 si fuerit causa inter aliquos et interpellaverint
iudices quem iustum esse perspexerint illi iustitiae
palmam dabunt quem impium condemnabunt impietatis
2 sin autem eum qui peccavit dignum viderint plagis
prosternent et coram se facient verberari pro mensura
peccati erit et plagarum modus 3 ita dumtaxat ut
quadragenarium numerum non excedant ne foede
laceratus ante oculos tuos abeat frater tuus 4 non ligabis
os bovis terentis in area fruges tuas 5 quando habitaverint
fratres simul et unus ex eis absque liberis mortuus fuerit
uxor defuncti non nubet alteri sed accipiet eam frater
eius et suscitabit semen fratris sui 6 et primogenitum ex
ea filium nomine illius appellabit ut non deleatur nomen
eius ex Israhel 7 sin autem noluerit accipere uxorem
fratris sui quae ei lege debetur perget mulier ad portam

civitatis et interpellabit maiores natu dicetque non vult
frater viri mei suscitare nomen fratris sui in Israhel
nec me in coniugium sumere **8** statimque accersiri eum
facient et interrogabunt si responderit nolo eam uxorem
accipere **9** accedet mulier ad eum coram senioribus et
tollet calciamentum de pede eius spuetque in faciem
illius et dicet sic fit homini qui non aedificat domum
fratris sui **10** et vocabitur nomen illius in Israhel domus
Disculciati **11** si habuerint inter se iurgium viri et unus
contra alterum rixari coeperit volensque uxor alterius
eruere virum suum de manu fortioris miserit manum et
adprehenderit verenda eius **12** abscides manum illius
nec flecteris super eam ulla misericordia **13** non habebis
in sacculo diversa pondera maius et minus **14** nec erit
in domo tua modius maior et minor **15** pondus habebis
iustum et verum et modius aequalis et verus erit tibi ut
multo vivas tempore super terram quam Dominus Deus
tuus dederit tibi **16** abominatur enim Dominus eum qui
facit haec et aversatur omnem iniustitiam **17** memento
quae fecerit tibi Amalech in via quando egrediebaris
ex Aegypto **18** quomodo occurrerit tibi et extremos
agminis tui qui lassi residebant ceciderit quando tu
eras fame et labore confectus et non timuerit Deum **19**
cum ergo Dominus Deus tuus dederit tibi requiem et
subiecerit cunctas per circuitum nationes in terra quam
tibi pollicitus est delebis nomen eius sub caelo cave ne
obliviscaris

26 cumque intraveris terram quam Dominus Deus tuus
tibi daturus est possidendam et obtinueris eam atque

habitaveris in illa **2** tolles de cunctis frugibus primitias et
pones in cartallo pergesque ad locum quem Dominus Deus
tuus elegerit ut ibi invocetur nomen eius **3** accedesque
ad sacerdotem qui fuerit in diebus illis et dices ad eum
profiteor hodie coram Domino Deo tuo quod ingressus
sim terram pro qua iuravit patribus nostris ut daret
eam nobis **4** suscipiensque sacerdos cartallum de manu
eius ponet ante altare Domini Dei tui **5** et loqueris in
conspectu Domini Dei tui Syrus persequebatur patrem
meum qui descendit in Aegyptum et ibi peregrinatus est
in paucissimo numero crevitque in gentem magnam et
robustam et infinitae multitudinis **6** adflixeruntque nos
Aegyptii et persecuti sunt inponentes onera gravissima **7**
et clamavimus ad Dominum Deum patrum nostrorum qui
exaudivit nos et respexit humilitatem nostram et laborem
atque angustias **8** et eduxit nos de Aegypto in manu
forti et brachio extento in ingenti pavore in signis atque
portentis **9** et introduxit ad locum istum et tradidit nobis
terram lacte et melle manantem **10** et idcirco nunc offero
primitias frugum terrae quam dedit Dominus mihi et
dimittes eas in conspectu Domini Dei tui adorato Domino
Deo tuo **11** et epulaberis in omnibus bonis quae Dominus
Deus tuus dederit tibi et domui tuae tu et Levites et
advena qui tecum est **12** quando conpleveris decimam
cunctarum frugum tuarum anno decimarum tertio dabis
Levitae et advenae et pupillo et viduae ut comedant intra
portas tuas et saturentur **13** loquerisque in conspectu
Domini Dei tui abstuli quod sanctificatum est de domo
mea et dedi illud Levitae et advenae pupillo et viduae

sicut iussisti mihi non praeterivi mandata tua nec sum
oblitus imperii **14** non comedi ex eis in luctu meo nec
separavi ea in qualibet inmunditia nec expendi ex his
quicquam in re funebri oboedivi voci Domini Dei mei et
feci omnia sicut praecepisti mihi **15** respice de sanctuario
tuo de excelso caelorum habitaculo et benedic populo tuo
Israhel et terrae quam dedisti nobis sicut iurasti patribus
nostris terrae lacte et melle mananti **16** hodie Dominus
Deus tuus praecepit tibi ut facias mandata haec atque
iudicia et custodias et impleas ex toto corde tuo et ex
tota anima tua **17** Dominum elegisti hodie ut sit tibi Deus
et ambules in viis eius et custodias caerimonias illius
et mandata atque iudicia et oboedias eius imperio **18** et
Dominus elegit te hodie ut sis ei populus peculiaris sicut
locutus est tibi et custodias omnia praecepta eius **19** et
faciat te excelsiorem cunctis gentibus quas creavit in
laudem et nomen et gloriam suam ut sis populus sanctus
Domini Dei tui sicut locutus est

27 praecepit autem Moses et seniores Israhel populo
dicentes custodite omne mandatum quod praecipio vobis
hodie **2** cumque transieritis Iordanem in terram quam
Dominus Deus tuus dabit tibi eriges ingentes lapides
et calce levigabis eos **3** ut possis in eis scribere omnia
verba legis huius Iordane transmisso ut introeas terram
quam Dominus Deus tuus dabit tibi terram lacte et
melle manantem sicut iuravit patribus tuis **4** quando
ergo transieritis Iordanem erige lapides quos ego hodie
praecipio vobis in monte Hebal et levigabis calce **5** et
aedificabis ibi altare Domino Deo tuo de lapidibus quos

ferrum non tetigit **6** et de saxis informibus et inpolitis
et offeres super eo holocausta Domino Deo tuo **7** et
immolabis hostias pacificas comedesque ibi et epulaberis
coram Domino Deo tuo **8** et scribes super lapides omnia
verba legis huius plane et lucide **9** dixeruntque Moses et
sacerdotes levitici generis ad omnem Israhelem adtende
et audi Israhel hodie factus es populus Domini Dei tui **10**
audies vocem eius et facies mandata atque iustitias quas
ego praecipio tibi **11** praecepitque Moses populo in die
illo dicens **12** hii stabunt ad benedicendum Domino super
montem Garizim Iordane transmisso Symeon Levi Iudas
Isachar Ioseph et Beniamin **13** et e regione isti stabunt ad
maledicendum in monte Hebal Ruben Gad et Aser Zabulon
Dan et Nepthalim **14** et pronuntiabunt Levitae dicentque
ad omnes viros Israhel excelsa voce **15** maledictus homo
qui facit sculptile et conflatile abominationem Domini
opus manuum artificum ponetque illud in abscondito et
respondebit omnis populus et dicet amen **16** maledictus
qui non honorat patrem suum et matrem et dicet omnis
populus amen **17** maledictus qui transfert terminos
proximi sui et dicet omnis populus amen **18** maledictus
qui errare facit caecum in itinere et dicet omnis populus
amen **19** maledictus qui pervertit iudicium advenae
pupilli et viduae et dicet omnis populus amen **20**
maledictus qui dormit cum uxore patris sui et revelat
operimentum lectuli eius et dicet omnis populus amen
21 maledictus qui dormit cum omni iumento et dicet
omnis populus amen **22** maledictus qui dormit cum
sorore sua filia patris sui sive matris suae et dicet omnis

populus amen **23** maledictus qui dormit cum socru sua
et dicet omnis populus amen **24** maledictus qui clam
percusserit proximum suum et dicet omnis populus amen
25 maledictus qui accipit munera ut percutiat animam
sanguinis innocentis et dicet omnis populus amen **26**
maledictus qui non permanet in sermonibus legis huius
nec eos opere perficit et dicet omnis populus amen

28 sin autem audieris vocem Domini Dei tui ut facias
atque custodias omnia mandata eius quae ego praecipio
tibi hodie faciet te Dominus Deus tuus excelsiorem
cunctis gentibus quae versantur in terra **2** venientque
super te universae benedictiones istae et adprehendent
te si tamen praecepta eius audieris **3** benedictus tu in
civitate et benedictus in agro **4** benedictus fructus ventris
tui et fructus terrae tuae fructusque iumentorum tuorum
greges armentorum et caulae ovium tuarum **5** benedicta
horrea tua et benedictae reliquiae tuae **6** benedictus eris
et ingrediens et egrediens **7** dabit Dominus inimicos tuos
qui consurgunt adversum te corruentes in conspectu
tuo per unam viam venient contra te et per septem
fugient a facie tua **8** emittet Dominus benedictionem
super cellaria tua et super omnia opera manuum tuarum
benedicetque tibi in terra quam acceperis **9** suscitabit te
Dominus sibi in populum sanctum sicut iuravit tibi si
custodieris mandata Domini Dei tui et ambulaveris in
viis eius **10** videbuntque omnes terrarum populi quod
nomen Domini invocatum sit super te et timebunt te
11 abundare te faciet Dominus omnibus bonis fructu
uteri tui et fructu iumentorum tuorum fructu terrae

tuae quam iuravit Dominus patribus tuis ut daret tibi **12**
aperiet Dominus thesaurum suum optimum caelum ut
tribuat pluviam terrae tuae in tempore suo benedicet
cunctis operibus manuum tuarum et fenerabis gentibus
multis et ipse a nullo fenus accipies **13** constituet te
Dominus in caput et non in caudam et eris semper
supra et non subter si audieris mandata Domini Dei tui
quae ego praecipio tibi hodie et custodieris et feceris
14 ac non declinaveris ab eis nec ad dextram nec ad
sinistram nec secutus fueris deos alienos neque colueris
eos **15** quod si audire nolueris vocem Domini Dei tui ut
custodias et facias omnia mandata eius et caerimonias
quas ego praecipio tibi hodie venient super te omnes
maledictiones istae et adprehendent te **16** maledictus eris
in civitate maledictus in agro **17** maledictum horreum
tuum et maledictae reliquiae tuae **18** maledictus fructus
ventris tui et fructus terrae tuae armenta boum tuorum
et greges ovium tuarum **19** maledictus eris ingrediens
et maledictus egrediens **20** mittet Dominus super te
famem et esuriem et increpationem in omnia opera tua
quae facies donec conterat te et perdat velociter propter
adinventiones tuas pessimas in quibus reliquisti me **21**
adiungat Dominus tibi pestilentiam donec consumat te
de terra ad quam ingredieris possidendam **22** percutiat te
Dominus egestate febri et frigore ardore et aestu et aere
corrupto ac robigine et persequatur donec pereas **23** sit
caelum quod supra te est aeneum et terra quam calcas
ferrea **24** det Dominus imbrem terrae tuae pulverem
et de caelo descendat super te cinis donec conteraris

25 tradat te Dominus corruentem ante hostes tuos per
unam viam egrediaris contra eos et per septem fugias et
dispergaris per omnia regna terrae **26** sitque cadaver
tuum in escam cunctis volatilibus caeli et bestiis terrae et
non sit qui abigat **27** percutiat te Dominus ulcere Aegypti
et parte corporis per quam stercora digeruntur scabie
quoque et prurigine ita ut curari nequeas **28** percutiat
te Dominus amentia et caecitate ac furore mentis **29** et
palpes in meridie sicut palpare solet caecus in tenebris
et non dirigas vias tuas omnique tempore calumniam
sustineas et opprimaris violentia nec habeas qui liberet
te **30** uxorem accipias et alius dormiat cum ea domum
aedifices et non habites in ea plantes vineam et non
vindemies eam **31** bos tuus immoletur coram te et non
comedas ex eo asinus tuus rapiatur in conspectu tuo
et non reddatur tibi oves tuae dentur inimicis tuis et
non sit qui te adiuvet **32** filii tui et filiae tuae tradantur
alteri populo videntibus oculis tuis et deficientibus ad
conspectum eorum tota die et non sit fortitudo in manu
tua **33** fructus terrae tuae et omnes labores tuos comedat
populus quem ignoras et sis semper calumniam sustinens
et oppressus cunctis diebus **34** et stupens ad terrorem
eorum quae videbunt oculi tui **35** percutiat te Dominus
ulcere pessimo in genibus et in suris sanarique non
possis a planta pedis usque ad verticem tuum **36** ducet
Dominus te et regem tuum quem constitueris super te in
gentem quam ignoras tu et patres tui et servies ibi diis
alienis ligno et lapidi **37** et eris perditus in proverbium
ac fabulam omnibus populis ad quos te introduxerit

Dominus **38** sementem multam iacies in terram et
modicum congregabis quia lucustae omnia devorabunt
39 vineam plantabis et fodies et vinum non bibes nec
colliges ex ea quippiam quoniam vastabitur vermibus **40**
olivas habebis in omnibus terminis tuis et non ungueris
oleo quia defluent et peribunt **41** filios generabis et filias
et non frueris eis quoniam ducentur in captivitatem **42**
omnes arbores tuas et fruges terrae tuae robigo consumet
43 advena qui tecum versatur in terra ascendet super te
eritque sublimior tu autem descendes et eris inferior
44 ipse fenerabit tibi et tu non fenerabis ei ipse erit in
caput et tu eris in caudam **45** et venient super te omnes
maledictiones istae et persequentes adprehendent te
donec intereas quia non audisti vocem Domini Dei tui
nec servasti mandata eius et caerimonias quas praecepit
tibi **46** et erunt in te signa atque prodigia et in semine
tuo usque in sempiternum **47** eo quod non servieris
Domino Deo tuo in gaudio cordisque laetitia propter
rerum omnium abundantiam **48** servies inimico tuo
quem inmittet Dominus tibi in fame et siti et nuditate et
omnium penuria et ponet iugum ferreum super cervicem
tuam donec te conterat **49** adducet Dominus super te
gentem de longinquo et de extremis finibus terrae in
similitudinem aquilae volantis cum impetu cuius linguam
intellegere non possis **50** gentem procacissimam quae
non deferat seni nec misereatur parvulo **51** et devoret
fructum iumentorum tuorum ac fruges terrae tuae donec
intereas et non relinquat tibi triticum vinum et oleum
armenta boum et greges ovium donec te disperdat **52**

et conterat in cunctis urbibus tuis et destruantur muri
tui firmi atque sublimes in quibus habebas fiduciam in
omni terra tua obsideberis intra portas tuas in omni
terra quam dabit tibi Dominus Deus tuus **53** et comedes
fructum uteri tui et carnes filiorum et filiarum tuarum
quas dedit tibi Dominus Deus tuus in angustia et vastitate
qua opprimet te hostis tuus **54** homo delicatus in te et
luxuriosus valde invidebit fratri suo et uxori quae cubat
in sinu suo **55** ne det eis de carnibus filiorum suorum
quas comedet eo quod nihil habeat aliud in obsidione et
penuria qua vastaverint te inimici tui intra omnes portas
tuas **56** tenera mulier et delicata quae super terram
ingredi non valebat nec pedis vestigium figere propter
mollitiem et teneritudinem nimiam invidebit viro suo
qui cubat in sinu eius super filii et filiae carnibus **57** et
inluvie secundarum quae egrediuntur de medio feminum
eius et super liberis qui eadem hora nati sunt comedent
enim eos clam propter rerum omnium penuriam in
obsidione et vastitate qua opprimet te inimicus tuus
intra portas tuas **58** nisi custodieris et feceris omnia
verba legis huius quae scripta sunt in hoc volumine
et timueris nomen eius gloriosum et terribile hoc est
Dominum Deum tuum **59** augebit Dominus plagas tuas
et plagas seminis tui plagas magnas et perseverantes
infirmitates pessimas et perpetuas **60** et convertet in te
omnes adflictiones Aegypti quas timuisti et adherebunt
tibi **61** insuper et universos languores et plagas quae non
sunt scriptae in volumine legis huius inducet Dominus
super te donec te conterat **62** et remanebitis pauci

numero qui prius eratis sicut astra caeli prae multitudine
quoniam non audisti vocem Domini Dei tui **63** et sicut
ante laetatus est Dominus super vos bene vobis faciens
vosque multiplicans sic laetabitur disperdens vos atque
subvertens ut auferamini de terra ad quam ingredieris
possidendam **64** disperget te Dominus in omnes populos
a summitate terrae usque ad terminos eius et servies
ibi diis alienis quos et tu ignoras et patres tui lignis et
lapidibus **65** in gentibus quoque illis non quiesces neque
erit requies vestigio pedis tui dabit enim tibi Dominus ibi
cor pavidum et deficientes oculos et animam maerore
consumptam **66** et erit vita tua quasi pendens ante te
timebis nocte et die et non credes vitae tuae **67** mane
dices quis mihi det vesperum et vespere quis mihi det
mane propter cordis tui formidinem qua terreberis et
propter ea quae tuis videbis oculis **68** reducet te Dominus
classibus in Aegyptum per viam de qua dixi tibi ut eam
amplius non videres ibi venderis inimicis tuis in servos et
ancillas et non erit qui emat

29 haec sunt verba foederis quod praecepit Dominus
Mosi ut feriret cum filiis Israhel in terra Moab praeter
illud foedus quod cum eis pepigit in Horeb **2** vocavitque
Moses omnem Israhelem et dixit ad eos vos vidistis
universa quae fecit Dominus coram vobis in terra Aegypti
Pharaoni et omnibus servis eius universaeque terrae illius
3 temptationes magnas quas viderunt oculi tui signa illa
portentaque ingentia **4** et non dedit Dominus vobis cor
intellegens et oculos videntes et aures quae possint audire
usque in praesentem diem **5** adduxi vos quadraginta annis

per desertum non sunt adtrita vestimenta vestra nec
calciamenta pedum tuorum vetustate consumpta sunt **6**
panem non comedistis vinum et siceram non bibistis ut
sciretis quia ego sum Dominus Deus vester **7** et venistis
ad locum hunc egressusque est Seon rex Esebon et Og
rex Basan occurrens nobis ad pugnam et percussimus eos
8 et tulimus terram eorum ac tradidimus possidendam
Ruben et Gad et dimidiae tribui Manasse **9** custodite ergo
verba pacti huius et implete ea ut intellegatis universa
quae facitis **10** vos statis hodie cuncti coram Domino Deo
vestro principes vestri ac tribus et maiores natu atque
doctores omnis populus Israhel **11** liberi et uxores vestrae
et advena qui tecum moratur in castris exceptis lignorum
caesoribus et his qui conportant aquas **12** ut transeas
in foedere Domini Dei tui et in iureiurando quod hodie
Dominus Deus tuus percutit tecum **13** ut suscitet te sibi in
populum et ipse sit Deus tuus sicut locutus est tibi et sicut
iuravit patribus tuis Abraham Isaac et Iacob **14** nec vobis
solis ego hoc foedus ferio et haec iuramenta confirmo
15 sed cunctis praesentibus et absentibus **16** vos enim
nostis ut habitaverimus in terra Aegypti et quomodo
transierimus per medium nationum quas transeuntes
17 vidistis abominationes et sordes id est idola eorum
lignum et lapidem argentum et aurum quae colebant **18**
ne forte sit inter vos vir aut mulier familia aut tribus
cuius cor aversum est hodie a Domino Deo vestro ut
vadat et serviat diis illarum gentium et sit inter vos radix
germinans fel et amaritudinem **19** cumque audierit verba
iuramenti huius benedicat sibi in corde suo dicens pax

erit mihi et ambulabo in pravitate cordis mei et adsumat
ebria sitientem **20** et Dominus non ignoscat ei sed tunc
quam maxime furor eius fumet et zelus contra hominem
illum et sedeant super eo omnia maledicta quae scripta
sunt in hoc volumine et deleat nomen eius sub caelo **21**
et consumat eum in perditionem ex omnibus tribubus
Israhel iuxta maledictiones quae in libro legis huius ac
foederis continentur **22** dicetque sequens generatio et filii
qui nascentur deinceps et peregrini qui de longe venerint
videntes plagas terrae illius et infirmitates quibus eam
adflixerit Dominus **23** sulphure et salis ardore conburens
ita ut ultra non seratur nec virens quippiam germinet in
exemplum subversionis Sodomae et Gomorrae Adamae et
Seboim quas subvertit Dominus in ira et furore suo **24** et
dicent omnes gentes quare sic fecit Dominus terrae huic
quae est haec ira furoris eius inmensa **25** et respondebunt
quia dereliquerunt pactum Domini quod pepigit cum
patribus eorum quando eduxit eos de terra Aegypti
26 et servierunt diis alienis et adoraverunt eos quos
nesciebant et quibus non fuerant adtributi **27** idcirco
iratus est furor Domini contra terram istam ut induceret
super eam omnia maledicta quae in hoc volumine scripta
sunt **28** et eiecit eos de terra sua in ira et furore et
indignatione maxima proiecitque in terram alienam sicut
hodie conprobatur **29** abscondita Domino Deo nostro quae
manifesta sunt nobis et filiis nostris usque in aeternum
ut faciamus universa legis huius

30 cum ergo venerint super te omnes sermones isti
benedictio sive maledictio quam proposui in conspectu

tuo et ductus paenitudine cordis tui in universis gentibus
in quas disperserit te Dominus Deus tuus **2** reversus
fueris ad eum et oboedieris eius imperiis sicut ego hodie
praecipio tibi cum filiis tuis in toto corde tuo et in tota
anima tua **3** reducet Dominus Deus tuus captivitatem
tuam ac miserebitur tui et rursum congregabit te de
cunctis populis in quos te ante dispersit **4** si ad cardines
caeli fueris dissipatus inde te retrahet Dominus Deus
tuus **5** et adsumet atque introducet in terram quam
possederunt patres tui et obtinebis eam et benedicens
tibi maioris numeri esse te faciet quam fuerunt patres
tui **6** circumcidet Dominus Deus tuus cor tuum et cor
seminis tui ut diligas Dominum Deum tuum in toto corde
tuo et in tota anima tua et possis vivere **7** omnes autem
maledictiones has convertet super inimicos tuos et eos
qui oderunt te et persequuntur **8** tu autem reverteris et
audies vocem Domini Dei tui faciesque universa mandata
quae ego praecipio tibi hodie **9** et abundare te faciet
Dominus Deus tuus in cunctis operibus manuum tuarum
in subole uteri tui et in fructu iumentorum tuorum
in ubertate terrae tuae et in rerum omnium largitate
revertetur enim Dominus ut gaudeat super te in omnibus
bonis sicut gavisus est in patribus tuis **10** si tamen
audieris vocem Domini Dei tui et custodieris praecepta
eius et caerimonias quae in hac lege conscriptae sunt et
revertaris ad Dominum Deum tuum in toto corde tuo et
in tota anima tua **11** mandatum hoc quod ego praecipio
tibi hodie non supra te est neque procul positum **12**
nec in caelo situm ut possis dicere quis nostrum ad

caelum valet conscendere ut deferat illud ad nos et
audiamus atque opere conpleamus **13** neque trans mare
positum ut causeris et dicas quis e nobis transfretare
poterit mare et illud ad nos usque deferre ut possimus
audire et facere quod praeceptum est **14** sed iuxta te est
sermo valde in ore tuo et in corde tuo ut facias illum
15 considera quod hodie proposuerim in conspectu tuo
vitam et bonum et e contrario mortem et malum **16** ut
diligas Dominum Deum tuum et ambules in viis eius et
custodias mandata illius et caerimonias atque iudicia
et vivas ac multiplicet te benedicatque tibi in terra ad
quam ingredieris possidendam **17** sin autem aversum
fuerit cor tuum et audire nolueris atque errore deceptus
adoraveris deos alienos et servieris eis **18** praedico tibi
hodie quod pereas et parvo tempore moreris in terra ad
quam Iordane transmisso ingredieris possidendam **19**
testes invoco hodie caelum et terram quod proposuerim
vobis vitam et mortem bonum et malum benedictionem
et maledictionem elige ergo vitam ut et tu vivas et
semen tuum **20** et diligas Dominum Deum tuum atque
oboedias voci eius et illi adhereas ipse est enim vita tua
et longitudo dierum tuorum ut habites in terra pro qua
iuravit Dominus patribus tuis Abraham Isaac et Iacob ut
daret eam illis

31 abiit itaque Moses et locutus est omnia verba haec
ad universum Israhel **2** et dixit ad eos centum viginti
annorum sum hodie non possum ultra egredi et ingredi
praesertim cum et Dominus dixerit mihi non transibis
Iordanem istum **3** Dominus ergo Deus tuus transibit ante

te ipse delebit omnes gentes has in conspectu tuo et
possidebis eas et Iosue iste transibit ante te sicut locutus
est Dominus **4** facietque Dominus eis sicut fecit Seon
et Og regibus Amorreorum et terrae eorum delebitque
eos **5** cum ergo et hos tradiderit vobis similiter facietis
eis sicut praecepi vobis **6** viriliter agite et confortamini
nolite timere nec paveatis a conspectu eorum quia
Dominus Deus tuus ipse est ductor tuus et non dimittet
nec derelinquet te **7** vocavitque Moses Iosue et dixit ei
coram omni Israhel confortare et esto robustus tu enim
introduces populum istum in terram quam daturum
se patribus eorum iuravit Dominus et tu eam sorte
divides **8** et Dominus qui ductor vester est ipse erit
tecum non dimittet nec derelinquet te noli timere nec
paveas **9** scripsit itaque Moses legem hanc et tradidit
eam sacerdotibus filiis Levi qui portabant arcam foederis
Domini et cunctis senioribus Israhelis **10** praecepitque
eis dicens post septem annos anno remissionis in
sollemnitate tabernaculorum **11** convenientibus cunctis
ex Israhel ut appareant in conspectu Domini Dei tui in
loco quem elegerit Dominus leges verba legis huius coram
omni Israhel audientibus eis **12** et in unum omni populo
congregato tam viris quam mulieribus parvulis et advenis
qui sunt intra portas tuas ut audientes discant et timeant
Dominum Deum vestrum et custodiant impleantque
omnes sermones legis huius **13** filii quoque eorum
qui nunc ignorant audire possint et timeant Dominum
Deum suum cunctis diebus quibus versantur in terra ad
quam vos Iordane transito pergitis obtinendam **14** et ait

Dominus ad Mosen ecce prope sunt dies mortis tuae voca
Iosue et state in tabernaculo testimonii ut praecipiam ei
abierunt ergo Moses et Iosue et steterunt in tabernaculo
testimonii **15** apparuitque Dominus ibi in columna nubis
quae stetit in introitu tabernaculi **16** dixitque Dominus
ad Mosen ecce tu dormies cum patribus tuis et populus
iste consurgens fornicabitur post deos alienos in terra ad
quam ingredietur et habitabit in ea ibi derelinquet me et
irritum faciet foedus quod pepigi cum eo **17** et irascetur
furor meus contra eum in die illo et derelinquam eum et
abscondam faciem meam ab eo et erit in devorationem
invenient eum omnia mala et adflictiones ita ut dicat in
illo die vere quia non est Deus mecum invenerunt me
haec mala **18** ego autem abscondam et celabo faciem
meam in die illo propter omnia mala quae fecit quia
secutus est deos alienos **19** nunc itaque scribite vobis
canticum istud et docete filios Israhel ut memoriter
teneant et ore decantent et sit mihi carmen istud pro
testimonio inter filios Israhel **20** introducam enim eum
in terram pro qua iuravi patribus eius lacte et melle
manantem cumque comederint et saturati crassique
fuerint avertentur ad deos alienos et servient eis et
detrahent mihi et irritum facient pactum meum **21**
postquam invenerint eum mala multa et adflictiones
respondebit ei canticum istud pro testimonio quod nulla
delebit oblivio ex ore seminis tui scio enim cogitationes
eius quae facturus sit hodie antequam introducam eum
in terram quam ei pollicitus sum **22** scripsit ergo Moses
canticum et docuit filios Israhel **23** praecepitque Iosue

filio Nun et ait confortare et esto robustus tu enim
introduces filios Israhel in terram quam pollicitus sum et
ego ero tecum **24** postquam ergo scripsit Moses verba
legis huius in volumine atque conplevit **25** praecepit
Levitis qui portabant arcam foederis Domini dicens **26**
tollite librum istum et ponite eum in latere arcae foederis
Domini Dei vestri ut sit ibi contra te in testimonio **27**
ego enim scio contentionem tuam et cervicem tuam
durissimam adhuc vivente me et ingrediente vobiscum
semper contentiose egistis contra Dominum quanto
magis cum mortuus fuero **28** congregate ad me omnes
maiores natu per tribus vestras atque doctores et loquar
audientibus eis sermones istos et invocabo contra eos
caelum et terram **29** novi enim quod post mortem meam
inique agetis et declinabitis cito de via quam praecepi
vobis et occurrent vobis mala in extremo tempore quando
feceritis malum in conspectu Domini ut inritetis eum
per opera manuum vestrarum **30** locutus est ergo Moses
audiente universo coetu Israhel verba carminis huius et
ad finem usque conplevit

32 audite caeli quae loquor audiat terra verba oris
mei **2** concrescat in pluvia doctrina mea fluat ut ros
eloquium meum quasi imber super herbam et quasi
stillae super gramina **3** quia nomen Domini invocabo date
magnificentiam Deo nostro **4** Dei perfecta sunt opera
et omnes viae eius iudicia Deus fidelis et absque ulla
iniquitate iustus et rectus **5** peccaverunt ei non filii eius
in sordibus generatio prava atque perversa **6** haecine
reddis Domino popule stulte et insipiens numquid non

ipse est pater tuus qui possedit et fecit et creavit te
7 memento dierum antiquorum cogita generationes
singulas interroga patrem tuum et adnuntiabit tibi
maiores tuos et dicent tibi **8** quando dividebat Altissimus
gentes quando separabat filios Adam constituit terminos
populorum iuxta numerum filiorum Israhel **9** pars autem
Domini populus eius Iacob funiculus hereditatis eius **10**
invenit eum in terra deserta in loco horroris et vastae
solitudinis circumduxit eum et docuit et custodivit quasi
pupillam oculi sui **11** sicut aquila provocans ad volandum
pullos suos et super eos volitans expandit alas suas et
adsumpsit eum atque portavit in umeris suis **12** Dominus
solus dux eius fuit et non erat cum eo deus alienus **13**
constituit eum super excelsam terram ut comederet
fructus agrorum ut sugeret mel de petra oleumque de saxo
durissimo **14** butyrum de armento et lac de ovibus cum
adipe agnorum et arietum filiorum Basan et hircos cum
medulla tritici et sanguinem uvae biberet meracissimum
15 incrassatus est dilectus et recalcitravit incrassatus
inpinguatus dilatatus dereliquit Deum factorem suum
et recessit a Deo salutari suo **16** provocaverunt eum
in diis alienis et in abominationibus ad iracundiam
concitaverunt **17** immolaverunt daemonibus et non Deo
diis quos ignorabant novi recentesque venerunt quos non
coluerunt patres eorum **18** Deum qui te genuit dereliquisti
et oblitus es Domini creatoris tui **19** vidit Dominus et ad
iracundiam concitatus est quia provocaverunt eum filii
sui et filiae **20** et ait abscondam faciem meam ab eis et
considerabo novissima eorum generatio enim perversa

est et infideles filii **21** ipsi me provocaverunt in eo qui
non erat Deus et inritaverunt in vanitatibus suis et ego
provocabo eos in eo qui non est populus et in gente stulta
inritabo illos **22** ignis succensus est in furore meo et
ardebit usque ad inferni novissima devorabitque terram
cum germine suo et montium fundamenta conburet **(Sheol
h7585)** **23** congregabo super eos mala et sagittas meas
conplebo in eis **24** consumentur fame et devorabunt eos
aves morsu amarissimo dentes bestiarum inmittam in eos
cum furore trahentium super terram atque serpentium
25 foris vastabit eos gladius et intus pavor iuvenem
simul ac virginem lactantem cum homine sene **26** dixi
ubinam sunt cessare faciam ex hominibus memoriam
eorum **27** sed propter iram inimicorum distuli ne forte
superbirent hostes eorum et dicerent manus nostra
excelsa et non Dominus fecit haec omnia **28** gens absque
consilio est et sine prudentia **29** utinam saperent et
intellegerent ac novissima providerent **30** quomodo
persequatur unus mille et duo fugent decem milia nonne
ideo quia Deus suus vendidit eos et Dominus conclusit
illos **31** non enim est Deus noster ut deus eorum et
inimici nostri sunt iudices **32** de vinea Sodomorum vinea
eorum et de suburbanis Gomorrae uva eorum uva fellis
et botri amarissimi **33** fel draconum vinum eorum et
venenum aspidum insanabile **34** nonne haec condita
sunt apud me et signata in thesauris meis **35** mea est
ultio et ego retribuam in tempore ut labatur pes eorum
iuxta est dies perditionis et adesse festinant tempora
36 iudicabit Dominus populum suum et in servis suis

miserebitur videbit quod infirmata sit manus et clausi
quoque defecerint residuique consumpti sint **37** et dicet
ubi sunt dii eorum in quibus habebant fiduciam **38** de
quorum victimis comedebant adipes et bibebant vinum
libaminum surgant et opitulentur vobis et in necessitate
vos protegant **39** videte quod ego sim solus et non
sit alius deus praeter me ego occidam et ego vivere
faciam percutiam et ego sanabo et non est qui de manu
mea possit eruere **40** levabo ad caelum manum meam
et dicam vivo ego in aeternum **41** si acuero ut fulgur
gladium meum et arripuerit iudicium manus mea reddam
ultionem hostibus meis et his qui oderunt me retribuam
42 inebriabo sagittas meas sanguine et gladius meus
devorabit carnes de cruore occisorum et de captivitate
nudati inimicorum capitis **43** laudate gentes populum
eius quia sanguinem servorum suorum ulciscetur et
vindictam retribuet in hostes eorum et propitius erit
terrae populi sui **44** venit ergo Moses et locutus est
omnia verba cantici huius in auribus populi ipse et Iosue
filius Nun **45** conplevitque omnes sermones istos loquens
ad universum Israhel **46** et dixit ad eos ponite corda
vestra in omnia verba quae ego testificor vobis hodie ut
mandetis ea filiis vestris custodire et facere et implere
universa quae scripta sunt legis huius **47** quia non in
cassum praecepta sunt vobis sed ut singuli in eis viverent
quae facientes longo perseveretis tempore in terra ad
quam Iordane transmisso ingredimini possidendam **48**
locutusque est Dominus ad Mosen in eadem die dicens
49 ascende in montem istum Abarim id est transituum

in montem Nebo qui est in terra Moab contra Hiericho
et vide terram Chanaan quam ego tradam filiis Israhel
obtinendam et morere in monte **50** quem conscendens
iungeris populis tuis sicut mortuus est Aaron frater
tuus in monte Hor et adpositus populis suis **51** quia
praevaricati estis contra me in medio filiorum Israhel
ad aquas Contradictionis in Cades deserti Sin et non
sanctificastis me inter filios Israhel **52** e contra videbis
terram et non ingredieris in eam quam ego dabo filiis
Israhel

33 haec est benedictio qua benedixit Moses homo Dei
filiis Israhel ante mortem suam **2** et ait Dominus de Sina
venit et de Seir ortus est nobis apparuit de monte Pharan
et cum eo sanctorum milia in dextera eius ignea lex **3**
dilexit populos omnes sancti in manu illius sunt et qui
adpropinquant pedibus eius accipient de doctrina illius **4**
legem praecepit nobis Moses hereditatem multitudinis
Iacob **5** erit apud rectissimum rex congregatis principibus
populi cum tribubus Israhel **6** vivat Ruben et non moriatur
et sit parvus in numero **7** haec est Iudae benedictio
audi Domine vocem Iudae et ad populum suum introduc
eum manus eius pugnabunt pro eo et adiutor illius
contra adversarios eius erit **8** Levi quoque ait perfectio
tua et doctrina tua viro sancto tuo quem probasti in
Temptatione et iudicasti ad aquas Contradictionis **9** qui
dixit patri suo et matri suae nescio vos et fratribus suis
ignoro illos et nescierunt filios suos hii custodierunt
eloquium tuum et pactum tuum servaverunt **10** iudicia
tua o Iacob et legem tuam o Israhel ponent thymiama

in furore tuo et holocaustum super altare tuum **11**
benedic Domine fortitudini eius et opera manuum illius
suscipe percute dorsa inimicorum eius et qui oderunt
eum non consurgant **12** et Beniamin ait amantissimus
Domini habitabit confidenter in eo quasi in thalamo
tota die morabitur et inter umeros illius requiescet **13**
Ioseph quoque ait de benedictione Domini terra eius
de pomis caeli et rore atque abysso subiacente **14** de
pomis fructuum solis ac lunae **15** de vertice antiquorum
montium de pomis collium aeternorum **16** et de frugibus
terrae et plenitudine eius benedictio illius qui apparuit in
rubo veniat super caput Ioseph et super verticem nazarei
inter fratres suos **17** quasi primogeniti tauri pulchritudo
eius cornua rinocerotis cornua illius in ipsis ventilabit
gentes usque ad terminos terrae hae sunt multitudines
Ephraim et haec milia Manasse **18** et Zabulon ait laetare
Zabulon in exitu tuo et Isachar in tabernaculis tuis **19**
populos ad montem vocabunt ibi immolabunt victimas
iustitiae qui inundationem maris quasi lac sugent et
thesauros absconditos harenarum **20** et Gad ait benedictus
in latitudine Gad quasi leo requievit cepitque brachium
et verticem **21** et vidit principatum suum quod in parte
sua doctor esset repositus qui fuit cum principibus
populi et fecit iustitias Domini et iudicium suum cum
Israhel **22** Dan quoque ait Dan catulus leonis fluet largiter
de Basan **23** et Nepthalim dixit Nepthalim abundantia
perfruetur et plenus erit benedictione Domini mare et
meridiem possidebit **24** Aser quoque ait benedictus in
filiis Aser sit placens fratribus suis tinguat in oleo pedem

suum 25 ferrum et aes calciamentum eius sicut dies
iuventutis tuae ita et senectus tua 26 non est alius ut Deus
rectissimi ascensor caeli auxiliator tuus magnificentia
eius discurrunt nubes 27 habitaculum eius sursum et
subter brachia sempiterna eiciet a facie tua inimicum
dicetque conterere 28 habitabit Israhel confidenter et
solus oculus Iacob in terra frumenti et vini caelique
caligabunt rore 29 beatus tu Israhel quis similis tui popule
qui salvaris in Domino scutum auxilii tui et gladius gloriae
tuae negabunt te inimici tui et tu eorum colla calcabis

34 ascendit ergo Moses de campestribus Moab super
montem Nebo in verticem Phasga contra Hiericho
ostenditque ei Dominus omnem terram Galaad usque
Dan 2 et universum Nepthalim terramque Ephraim et
Manasse et omnem terram usque ad mare Novissimum
3 et australem partem et latitudinem campi Hiericho
civitatis Palmarum usque Segor 4 dixitque Dominus ad
eum haec est terra pro qua iuravi Abraham Isaac et
Iacob dicens semini tuo dabo eam vidisti eam oculis
tuis et non transibis ad illam 5 mortuusque est ibi
Moses servus Domini in terra Moab iubente Domino 6 et
sepelivit eum in valle terrae Moab contra Phogor et non
cognovit homo sepulchrum eius usque in praesentem
diem 7 Moses centum et viginti annorum erat quando
mortuus est non caligavit oculus eius nec dentes illius
moti sunt 8 fleveruntque eum filii Israhel in campestribus
Moab triginta diebus et conpleti sunt dies planctus
lugentium Mosen 9 Iosue vero filius Nun repletus est
spiritu sapientiae quia Moses posuit super eum manus

suas et oboedierunt ei filii Israhel feceruntque sicut
praecepit Dominus Mosi **10** et non surrexit propheta
ultra in Israhel sicut Moses quem nosset Dominus facie
ad faciem **11** in omnibus signis atque portentis quae misit
per eum ut faceret in terra Aegypti Pharaoni et omnibus
servis eius universaeque terrae illius **12** et cunctam
manum robustam magnaque mirabilia quae fecit Moses
coram universo Israhel

Iosue

1 et factum est ut post mortem Mosi servi Domini
loqueretur Dominus ad Iosue filium Nun ministrum Mosi
et diceret ei **2** Moses servus meus mortuus est surge
et transi Iordanem istum tu et omnis populus tecum
in terram quam ego dabo filiis Israhel **3** omnem locum
quem calcaverit vestigium pedis vestri vobis tradam sicut
locutus sum Mosi **4** a deserto et Libano usque ad fluvium
magnum Eufraten omnis terra Hettheorum usque ad
mare Magnum contra solis occasum erit terminus vester
5 nullus vobis poterit resistere cunctis diebus vitae tuae
sicut fui cum Mose ero et tecum non dimittam nec
derelinquam te **6** confortare et esto robustus tu enim
sorte divides populo huic terram pro qua iuravi patribus
suis ut traderem eam illis **7** confortare igitur et esto
robustus valde ut custodias et facias omnem legem quam
praecepit tibi Moses servus meus ne declines ab ea
ad dextram vel ad sinistram ut intellegas cuncta quae
agis **8** non recedat volumen legis huius de ore tuo sed
meditaberis in eo diebus ac noctibus ut custodias et
facias omnia quae scripta sunt in eo tunc diriges viam
tuam et intelleges eam **9** ecce praecipio tibi confortare
et esto robustus noli metuere et noli timere quoniam
tecum est Dominus Deus tuus in omnibus ad quaecumque
perrexeris **10** praecepitque Iosue principibus populi
dicens transite per medium castrorum et imperate populo
ac dicite **11** praeparate vobis cibaria quoniam post diem
tertium transibitis Iordanem et intrabitis ad possidendam
terram quam Dominus Deus vester daturus est vobis **12**

Rubenitis quoque et Gadditis et dimidiae tribui Manasse
ait **13** mementote sermonis quem praecepit vobis Moses
famulus Domini dicens Dominus Deus vester dedit vobis
requiem et omnem terram **14** uxores vestrae et filii ac
iumenta manebunt in terra quam tradidit vobis Moses
trans Iordanem vos autem transite armati ante fratres
vestros omnes fortes manu et pugnate pro eis **15** donec
det requiem Dominus fratribus vestris sicut et vobis
dedit et possideant ipsi quoque terram quam Dominus
Deus vester daturus est eis et sic revertemini in terram
possessionis vestrae et habitabitis in ea quam vobis dedit
Moses famulus Domini trans Iordanem contra solis ortum
16 responderuntque ad Iosue atque dixerunt omnia quae
praecepisti nobis faciemus et quocumque miseris ibimus
17 sicut oboedivimus in cunctis Mosi ita oboediemus et
tibi tantum sit Dominus Deus tecum sicut fuit cum Mose
18 qui contradixerit ori tuo et non oboedierit cunctis
sermonibus quos praeceperis ei moriatur tu tantum
confortare et viriliter age

2 misit ergo Iosue filius Nun de Setthim duos viros
exploratores abscondito et dixit eis ite et considerate
terram urbemque Hiericho qui pergentes ingressi sunt
domum mulieris meretricis nomine Raab et quieverunt
apud eam **2** nuntiatumque est regi Hiericho et dictum
ecce viri ingressi sunt huc per noctem de filiis Israhel
ut explorarent terram **3** misitque rex Hiericho ad
Raab dicens educ viros qui venerunt ad te et ingressi
sunt domum tuam exploratores quippe sunt et omnem
terram considerare venerunt **4** tollensque mulier viros

abscondit et ait fateor venerunt ad me sed nesciebam
unde essent **5** cumque porta clauderetur in tenebris et
illi pariter exierunt nescio quo abierunt persequimini
cito et conprehendetis eos **6** ipsa autem fecit ascendere
viros in solarium domus suae operuitque eos lini stipula
quae ibi erat **7** hii autem qui missi fuerant secuti sunt eos
per viam quae ducit ad vadum Iordanis illisque egressis
statim porta clausa est **8** necdum obdormierant qui
latebant et ecce mulier ascendit ad eos et ait **9** novi quod
tradiderit Dominus vobis terram etenim inruit in nos
terror vester et elanguerunt omnes habitatores terrae **10**
audivimus quod siccaverit Dominus aquas maris Rubri
ad vestrum introitum quando egressi estis ex Aegypto
et quae feceritis duobus Amorreorum regibus qui erant
trans Iordanem Seon et Og quos interfecistis **11** et haec
audientes pertimuimus et elanguit cor nostrum nec
remansit in nobis spiritus ad introitum vestrum Dominus
enim Deus vester ipse est Deus in caelo sursum et in
terra deorsum **12** nunc ergo iurate mihi per Dominum
ut quomodo ego feci vobiscum misericordiam ita et
vos faciatis cum domo patris mei detisque mihi signum
verum **13** et salvetis patrem meum et matrem fratres ac
sorores meas et omnia quae eorum sunt et eruatis animas
nostras de morte **14** qui responderunt ei anima nostra
sit pro vobis in mortem si tamen non prodideris nos
cumque tradiderit nobis Dominus terram faciemus in te
misericordiam et veritatem **15** dimisit ergo eos per funem
de fenestra domus enim eius herebat muro **16** dixitque
ad eos ad montana conscendite ne forte occurrant vobis

revertentes ibique latete diebus tribus donec redeant
et sic ibitis per viam vestram **17** qui dixerunt ad eam
innoxii erimus a iuramento hoc quo adiurasti nos **18**
si ingredientibus nobis terram signum fuerit funiculus
iste coccineus et ligaveris eum in fenestra per quam nos
dimisisti et patrem tuum ac matrem fratresque et omnem
cognationem tuam congregaveris in domum tuam **19** qui
ostium domus tuae egressus fuerit sanguis ipsius erit in
caput eius et nos erimus alieni cunctorum autem sanguis
qui tecum fuerint in domo redundabit in caput nostrum
si eos aliquis tetigerit **20** quod si nos prodere volueris
et sermonem istum proferre in medium erimus mundi
ab hoc iuramento quo adiurasti nos **21** et illa respondit
sicut locuti estis ita fiat dimittensque eos ut pergerent
adpendit funiculum coccineum in fenestra **22** illi vero
ambulantes pervenerunt ad montana et manserunt ibi
tres dies donec reverterentur qui fuerant persecuti
quaerentes enim per omnem viam non reppererunt eos
23 quibus urbem ingressis reversi sunt et descenderunt
exploratores de monte et Iordane transmisso venerunt
ad Iosue filium Nun narraveruntque ei omnia quae
acciderant sibi **24** atque dixerunt tradidit Dominus in
manus nostras omnem terram hanc et timore prostrati
sunt cuncti habitatores eius

3 igitur Iosue de nocte consurgens movit castra
egredientesque de Setthim venerunt ad Iordanem ipse et
omnes filii Israhel et morati sunt ibi per tres dies **2** quibus
evolutis transierunt praecones per castrorum medium **3**
et clamare coeperunt quando videritis arcam foederis

Domini Dei vestri et sacerdotes stirpis leviticae portantes
eam vos quoque consurgite et sequimini praecedentes
4 sitque inter vos et arcam spatium cubitorum duum
milium ut procul videre possitis et nosse per quam
viam ingrediamini quia prius non ambulastis per eam et
cavete ne adpropinquetis ad arcam **5** dixitque Iosue ad
populum sanctificamini cras enim faciet Dominus inter
vos mirabilia **6** et ait ad sacerdotes tollite arcam foederis
et praecedite populum qui iussa conplentes tulerunt
et ambulaverunt ante eos **7** dixitque Dominus ad Iosue
hodie incipiam exaltare te coram omni Israhel ut sciant
quod sicut cum Mosi fui ita et tecum sim **8** tu autem
praecipe sacerdotibus qui portant arcam foederis et dic
eis cum ingressi fueritis partem aquae Iordanis state
in ea **9** dixitque Iosue ad filios Israhel accedite huc et
audite verba Domini Dei vestri **10** et rursum in hoc inquit
scietis quod Dominus Deus vivens in medio vestri est
et disperdat in conspectu vestro Chananeum Hettheum
Eveum et Ferezeum Gergeseum quoque et Amorreum
et Iebuseum **11** ecce arca foederis Domini omnis terrae
antecedet vos per Iordanem **12** parate duodecim viros de
tribubus Israhel singulos per singulas tribus **13** et cum
posuerint vestigia pedum suorum sacerdotes qui portant
arcam Domini Dei universae terrae in aquis Iordanis
aquae quae inferiores sunt decurrent atque deficient quae
autem desuper veniunt in una mole consistent **14** igitur
egressus est populus de tabernaculis suis ut transirent
Iordanem et sacerdotes qui portabant arcam foederis
pergebant ante eum **15** ingressisque eis Iordanem et

pedibus eorum tinctis in parte aquae cum Iordanis autem
ripas alvei sui tempore messis impleret **16** steterunt aquae
descendentes in uno loco et instar montis intumescentes
apparebant procul ab urbe quae vocatur Adom usque
ad locum Sarthan quae autem inferiores erant in mare
Solitudinis quod nunc vocatur Mortuum descenderunt
usquequo omnino deficerent **17** populus autem incedebat
contra Iordanem et sacerdotes qui portabant arcam
foederis Domini stabant super siccam humum in medio
Iordanis accincti omnisque populus per arentem alveum
transiebat

4 quibus transgressis dixit Dominus ad Iosue **2** elige
duodecim viros singulos per singulas tribus **3** et praecipe
eis ut tollant de medio Iordanis alveo ubi steterunt
sacerdotum pedes duodecim durissimos lapides quos
ponetis in loco castrorum ubi fixeritis hac nocte tentoria
4 vocavitque Iosue duodecim viros quos elegerat de filiis
Israhel singulos de tribubus singulis **5** et ait ad eos ite
ante arcam Domini Dei vestri ad Iordanis medium et
portate singuli singulos lapides in umeris vestris iuxta
numerum filiorum Israhel **6** ut sit signum inter vos et
quando interrogaverint vos filii vestri cras dicentes quid
sibi volunt isti lapides **7** respondebitis eis defecerunt
aquae Iordanis ante arcam foederis Domini cum transiret
eum idcirco positi sunt lapides isti in monumentum
filiorum Israhel usque in aeternum **8** fecerunt ergo filii
Israhel sicut eis praecepit Iosue portantes de medio
Iordanis alveo duodecim lapides ut ei Dominus imperarat
iuxta numerum filiorum Israhel usque ad locum in quo

castrametati sunt ibique posuerunt eos **9** alios quoque
duodecim lapides posuit Iosue in medio Iordanis alveo
ubi steterunt sacerdotes qui portabant arcam foederis et
sunt ibi usque in praesentem diem **10** sacerdotes autem
qui portabant arcam stabant in Iordanis medio donec
omnia conplerentur quae Iosue ut loqueretur ad populum
praeceperat Dominus et dixerat ei Moses festinavitque
populus et transiit **11** cumque transissent omnes transivit
et arca Domini sacerdotesque pergebant ante populum
12 filii quoque Ruben et Gad et dimidiae tribus Manasse
armati praecedebant filios Israhel sicut eis praeceperat
Moses **13** et quadraginta pugnatorum milia per turmas
et cuneos incedebant per plana atque campestria urbis
Hiericho **14** in illo die magnificavit Dominus Iosue coram
omni Israhel ut timerent eum sicut timuerant Mosen dum
adviveret **15** dixitque ad eum **16** praecipe sacerdotibus
qui portant arcam foederis ut ascendant de Iordane **17**
qui praecepit eis dicens ascendite de Iordane **18** cumque
ascendissent portantes arcam foederis Domini et siccam
humum calcare coepissent reversae sunt aquae in alveum
suum et fluebant sicut ante consueverant **19** populus
autem ascendit de Iordane decimo mensis primi die et
castrametati sunt in Galgalis contra orientalem plagam
urbis Hiericho **20** duodecim quoque lapides quos de
Iordanis alveo sumpserant posuit Iosue in Galgalis **21**
et dixit ad filios Israhel quando interrogaverint filii
vestri cras patres suos et dixerint eis quid sibi volunt
isti lapides **22** docebitis eos atque dicetis per arentem
alveum transivit Israhel Iordanem istum **23** siccante

Domino Deo vestro aquas eius in conspectu vestro donec
transiretis sicut fecerat prius in mari Rubro quod siccavit
donec transiremus **24** ut discant omnes terrarum populi
fortissimam Domini manum et ut vos timeatis Dominum
Deum vestrum omni tempore

5 postquam ergo audierunt omnes reges Amorreorum
qui habitabant trans Iordanem ad occidentalem plagam et
cuncti reges Chanaan qui propinqua possidebant Magno
mari loca quod siccasset Dominus fluenta Iordanis coram
filiis Israhel donec transirent dissolutum est cor eorum
et non remansit in eis spiritus timentium introitum
filiorum Israhel **2** eo tempore ait Dominus ad Iosue
fac tibi cultros lapideos et circumcide secundo filios
Israhel **3** fecit quod iusserat Dominus et circumcidit filios
Israhel in colle Praeputiorum **4** haec autem causa est
secundae circumcisionis omnis populus qui egressus est
ex Aegypto generis masculini universi bellatores viri
mortui sunt in deserto per longissimos viae circuitus **5**
qui omnes circumcisi erant populus autem qui natus est
in deserto **6** per quadraginta annos itineris latissimae
solitudinis incircumcisus fuit donec consumerentur qui
non audierant vocem Domini et quibus ante iuraverat
ut ostenderet eis terram lacte et melle manantem **7**
horum filii in locum successerunt patrum et circumcisi
sunt ab Iosue quia sicut nati fuerant in praeputio erant
nec eos in via aliquis circumciderat **8** postquam autem
omnes circumcisi sunt manserunt in eodem castrorum
loco donec sanarentur **9** dixitque Dominus ad Iosue
hodie abstuli obprobrium Aegypti a vobis vocatumque

est nomen loci illius Galgala usque in praesentem diem
10 manseruntque filii Israhel in Galgalis et fecerunt phase
quartadecima die mensis ad vesperum in campestribus
Hiericho **11** et comederunt de frugibus terrae die altero
azymos panes et pulentam eiusdem anni **12** defecitque
manna postquam comederunt de frugibus terrae nec usi
sunt ultra illo cibo filii Israhel sed comederunt de frugibus
praesentis anni terrae Chanaan **13** cum autem esset
Iosue in agro urbis Hiericho levavit oculos et vidit virum
stantem contra se et evaginatum tenentem gladium
perrexitque ad eum et ait noster es an adversariorum **14**
qui respondit nequaquam sed sum princeps exercitus
Domini et nunc venio cecidit Iosue pronus in terram
et adorans ait quid dominus meus loquitur ad servum
suum **15** solve inquit calciamentum de pedibus tuis locus
enim in quo stas sanctus est fecitque Iosue ut sibi fuerat
imperatum

6 Hiericho autem clausa erat atque munita timore
filiorum Israhel et nullus egredi audebat aut ingredi
2 dixitque Dominus ad Iosue ecce dedi in manus tuas
Hiericho et regem eius omnesque fortes viros **3** circuite
urbem cuncti bellatores semel per diem sic facietis sex
diebus **4** septimo autem die sacerdotes tollant septem
bucinas quarum usus est in iobeleo et praecedant arcam
foederis septiesque circuibitis civitatem et sacerdotes
clangent bucinis **5** cumque insonuerit vox tubae
longior atque concisior et in auribus vestris increpuerit
conclamabit omnis populus vociferatione maxima et muri
funditus corruent civitatis ingredienturque singuli per

locum contra quem steterint **6** vocavit ergo Iosue filius
Nun sacerdotes et dixit ad eos tollite arcam foederis et
septem alii sacerdotes tollant septem iobeleorum bucinas
et incedant ante arcam Domini **7** ad populum quoque
ait vadite et circuite civitatem armati praecedentes
arcam Domini **8** cumque Iosue verba finisset et septem
sacerdotes septem bucinis clangerent ante arcam foederis
Domini **9** omnisque praecederet armatus exercitus
reliquum vulgus arcam sequebatur ac bucinis omnia
concrepabant **10** praeceperat autem Iosue populo dicens
non clamabitis nec audietur vox vestra neque ullus sermo
ex ore vestro egredietur donec veniat dies in quo dicam
vobis clamate et vociferamini **11** circuivit ergo arca
Domini civitatem semel per diem et reversa in castra
mansit ibi **12** igitur Iosue de nocte consurgente tulerunt
sacerdotes arcam Domini **13** et septem ex eis septem
bucinas quarum in iobeleis usus est praecedebantque
arcam Domini ambulantes atque clangentes et armatus
populus ibat ante eos vulgus autem reliquum sequebatur
arcam et bucinis personabat **14** circumieruntque civitatem
secundo die semel et reversi sunt in castra sic fecerunt
sex diebus **15** die autem septimo diluculo consurgentes
circumierunt urbem sicut dispositum erat septies **16**
cumque septimo circuitu clangerent bucinis sacerdotes
dixit Iosue ad omnem Israhel vociferamini tradidit enim
vobis Dominus civitatem **17** sitque civitas haec anathema
et omnia quae in ea sunt Domino sola Raab meretrix
vivat cum universis qui cum ea in domo sunt abscondit
enim nuntios quos direximus **18** vos autem cavete ne

de his quae praecepta sunt quippiam contingatis et
sitis praevaricationis rei et omnia castra Israhel sub
peccato sint atque turbentur **19** quicquid autem auri
et argenti fuerit et vasorum aeneorum ac ferri Domino
consecretur repositum in thesauris eius **20** igitur omni
vociferante populo et clangentibus tubis postquam in
aures multitudinis vox sonitusque increpuit muri ilico
corruerunt et ascendit unusquisque per locum qui
contra se erat ceperuntque civitatem **21** et interfecerunt
omnia quae erant in ea a viro usque ad mulierem ab
infante usque ad senem boves quoque et oves et asinos
in ore gladii percusserunt **22** duobus autem viris qui
exploratores missi fuerant dixit Iosue ingredimini domum
mulieris meretricis et producite eam omniaque quae
illius sunt sicut illi iuramento firmastis **23** ingressique
iuvenes eduxerunt Raab et parentes eius fratres quoque
et cunctam supellectilem ac cognationem illius et extra
castra Israhel manere fecerunt **24** urbem autem et
omnia quae in ea sunt succenderunt absque argento et
auro et vasis aeneis ac ferro quae in aerarium Domini
consecrarunt **25** Raab vero meretricem et domum patris
eius atque omnia quae habebat fecit Iosue vivere et
habitaverunt in medio Israhel usque in praesentem
diem eo quod absconderit nuntios quos miserat ut
explorarent Hiericho in tempore illo inprecatus est Iosue
dicens **26** maledictus vir coram Domino qui suscitaverit
et aedificaverit civitatem Hiericho in primogenito suo
fundamenta illius iaciat et in novissimo liberorum ponat

portas eius **27** fuit ergo Dominus cum Iosue et nomen
eius in omni terra vulgatum est

7 filii autem Israhel praevaricati sunt mandatum et
usurpaverunt de anathemate nam Achan filius Charmi filii
Zabdi filii Zare de tribu Iuda tulit aliquid de anathemate
iratusque est Dominus contra filios Israhel **2** cumque
mitteret Iosue de Hiericho viros contra Ahi quae est iuxta
Bethaven ad orientalem plagam oppidi Bethel dixit eis
ascendite et explorate terram qui praecepta conplentes
exploraverunt Ahi **3** et reversi dixerunt ei non ascendat
omnis populus sed duo vel tria milia virorum pergant et
deleant civitatem quare omnis populus frustra vexatur
contra hostes paucissimos **4** ascenderunt ergo tria milia
pugnatores qui statim terga vertentes **5** percussi sunt
a viris urbis Ahi et corruerunt ex eis triginta et sex
homines persecutique sunt eos adversarii de porta usque
Sabarim et ceciderunt per prona fugientes pertimuitque
cor populi et instar aquae liquefactum est **6** Iosue
vero scidit vestimenta sua et cecidit pronus in terram
coram arca Domini usque ad vesperum tam ipse quam
omnes senes Israhel miseruntque pulverem super capita
sua **7** et dixit Iosue heu Domine Deus quid voluisti
transducere populum istum Iordanem fluvium ut traderes
nos in manus Amorrei et perderes utinam ut coepimus
mansissemus trans Iordanem **8** mi Domine Deus quid
dicam videns Israhelem hostibus suis terga vertentem **9**
audient Chananei et omnes habitatores terrae ac pariter
conglobati circumdabunt nos atque delebunt nomen
nostrum de terra et quid facies magno nomini tuo **10**

dixitque Dominus ad Iosue surge cur iaces pronus in terra
11 peccavit Israhel et praevaricatus est pactum meum
tuleruntque de anathemate et furati sunt atque mentiti
et absconderunt inter vasa sua **12** nec poterit Israhel
stare ante hostes suos eosque fugiet quia pollutus est
anathemate non ero ultra vobiscum donec conteratis eum
qui huius sceleris reus est **13** surge sanctifica populum
et dic eis sanctificamini in crastinum haec enim dicit
Dominus Deus Israhel anathema in medio tui est Israhel
non poteris stare coram hostibus tuis donec deleatur ex
te qui hoc contaminatus est scelere **14** accedetisque mane
singuli per tribus vestras et quamcumque tribum sors
invenerit accedet per cognationes suas et cognatio per
domos domusque per viros **15** et quicumque ille in hoc
facinore fuerit deprehensus conburetur igni cum omni
substantia sua quoniam praevaricatus est pactum Domini
et fecit nefas in Israhel **16** surgens itaque Iosue mane
adplicavit Israhel per tribus suas et inventa est tribus
Iuda **17** quae cum iuxta familias suas esset oblata inventa
est familia Zarai illam quoque per viros offerens repperit
Zabdi **18** cuius domum in singulos dividens viros invenit
Achan filium Charmi filii Zabdi filii Zare de tribu Iuda **19**
et ait ad Achan fili mi da gloriam Domino Deo Israhel et
confitere atque indica mihi quid feceris ne abscondas **20**
responditque Achan Iosue et dixit ei vere ego peccavi
Domino Deo Israhel et sic et sic feci **21** vidi enim inter
spolia pallium coccineum valde bonum et ducentos siclos
argenti regulamque auream quinquaginta siclorum et
concupiscens abstuli et abscondi in terra contra medium

tabernaculi mei argentumque fossa humo operui **22** misit
ergo Iosue ministros qui currentes ad tabernaculum
illius reppererunt cuncta abscondita in eodem loco et
argentum simul **23** auferentesque de tentorio tulerunt
ea ad Iosue et ad omnes filios Israhel proieceruntque
ante Dominum **24** tollens itaque Iosue Achan filium Zare
argentumque et pallium et auream regulam filiosque eius
et filias boves et asinos et oves ipsumque tabernaculum et
cunctam supellectilem et omnis Israhel cum eo duxerunt
eos ad vallem Achor **25** ubi dixit Iosue quia turbasti nos
exturbet te Dominus in die hac lapidavitque eum omnis
Israhel et cuncta quae illius erant igne consumpta sunt
26 congregaverunt quoque super eum acervum magnum
lapidum qui permanet usque in praesentem diem et
aversus est furor Domini ab eis vocatumque est nomen
loci illius vallis Achor usque hodie

8 dixit autem Dominus ad Iosue ne timeas neque
formides tolle tecum omnem multitudinem pugnatorum
et consurgens ascende in oppidum Ahi ecce tradidi in
manu tua regem eius et populum urbemque et terram **2**
faciesque urbi Ahi et regi eius sicut fecisti Hiericho et
regi illius praedam vero et omnia animantia diripietis
vobis pone insidias urbi post eam **3** surrexitque Iosue et
omnis exercitus bellatorum cum eo ut ascenderent in Ahi
et electa triginta milia virorum fortium misit nocte **4**
praecepitque eis dicens ponite insidias post civitatem nec
longius recedatis et eritis omnes parati **5** ego autem et
reliqua multitudo quae mecum est accedemus ex adverso
contra urbem cumque exierint contra nos sicut ante

fecimus fugiemus et terga vertemus **6** donec persequentes
ab urbe longius protrahantur putabunt enim fugere nos
sicut prius **7** nobis ergo fugientibus et illis sequentibus
consurgetis de insidiis et vastabitis civitatem tradetque
eam Dominus Deus vester in manus vestras **8** cumque
ceperitis succendite eam sic omnia facietis ut iussi **9**
dimisitque eos et perrexerunt ad insidiarum locum
sederuntque inter Bethel et Ahi ad occidentalem plagam
urbis Ahi Iosue autem nocte illa in medio mansit populi
10 surgensque diluculo recensuit socios et ascendit cum
senioribus in fronte exercitus vallatus auxilio pugnatorum
11 cumque venissent et ascendissent ex adverso civitatis
steterunt ad septentrionalem urbis plagam inter quam
et eos vallis media erat **12** quinque milia autem viros
elegerat et posuerat in insidiis inter Bethaven et Ahi
ex occidentali parte eiusdem civitatis **13** omnis vero
reliquus exercitus ad aquilonem aciem dirigebat ita
ut novissimi multitudinis occidentalem plagam urbis
adtingerent abiit ergo Iosue nocte illa et stetit in vallis
medio **14** quod cum vidisset rex Ahi festinavit mane et
egressus est cum omni exercitu civitatis direxitque aciem
contra desertum ignorans quod post tergum laterent
insidiae **15** Iosue vero et omnis Israhel cesserunt loco
simulantes metum et fugientes per viam solitudinis
16 at illi vociferantes pariter et se mutuo cohortantes
persecuti sunt eos cumque recessissent a civitate **17** et
ne unus quidem in urbe Ahi et Bethel remansisset qui
non persequeretur Israhel sicut eruperant aperta oppida
relinquentes **18** dixit Dominus ad Iosue leva clypeum qui

in manu tua est contra urbem Ahi quoniam tibi tradam
eam **19** cumque elevasset clypeum ex adverso civitatis
insidiae quae latebant surrexerunt confestim et pergentes
ad civitatem ceperunt et succenderunt eam **20** viri
autem civitatis qui persequebantur Iosue respicientes et
videntes fumum urbis ad caelum usque conscendere non
potuerunt ultra huc illucque diffugere praesertim cum
hii qui simulaverant fugam et tendebant ad solitudinem
contra persequentes fortissime restitissent **21** videnque
Iosue et omnis Israhel quod capta esset civitas et fumus
urbis ascenderet reversus percussit viros Ahi **22** siquidem
et illi qui ceperant et succenderant civitatem egressi ex
urbe contra suos medios hostium ferire coeperunt cum
ergo ex utraque parte adversarii caederentur ita ut nullus
de tanta multitudine salvaretur **23** regem quoque urbis
Ahi adprehendere viventem et obtulerunt Iosue **24** igitur
omnibus interfectis qui Israhelem ad deserta tendentem
fuerant persecuti et in eodem loco gladio corruentibus
reversi filii Israhel percusserunt civitatem **25** erant autem
qui in eo die conciderant a viro usque ad mulierem
duodecim milia hominum omnes urbis Ahi **26** Iosue vero
non contraxit manum quam in sublime porrexerat tenens
clypeum donec interficerentur omnes habitatores Ahi **27**
iumenta autem et praedam civitatis diviserunt sibi filii
Israhel sicut praeceperat Dominus Iosue **28** qui succendit
urbem et fecit eam tumulum sempiternum **29** regem
quoque eius suspendit in patibulo usque ad vesperum
et solis occasum praecepitque et deposuerunt cadaver
eius de cruce proieceruntque in ipso introitu civitatis

congesto super eum magno acervo lapidum qui permanet
usque in praesentem diem **30** tunc aedificavit Iosue altare
Domino Deo Israhel in monte Hebal **31** sicut praeceperat
Moses famulus Domini filiis Israhel et scriptum est in
volumine legis Mosi altare de lapidibus inpolitis quos
ferrum non tetigit et obtulit super eo holocausta Domino
immolavitque pacificas victimas **32** et scripsit super
lapides deuteronomium legis Mosi quod ille digesserat
coram filiis Israhel **33** omnis autem populus et maiores
natu ducesque ac iudices stabant ex utraque parte arcae
in conspectu sacerdotum qui portabant arcam foederis
Domini ut advena ita et indigena media eorum pars iuxta
montem Garizim et media iuxta montem Hebal sicut
praeceperat Moses famulus Domini et primum quidem
benedixit populo Israhel **34** post haec legit omnia verba
benedictionis et maledictionis et cuncta quae scripta
erant in legis volumine **35** nihil ex his quae Moses iusserat
reliquit intactum sed universa replicavit coram omni
multitudine Israhel mulieribus ac parvulis et advenis qui
inter eos morabantur

9 quibus auditis cuncti reges trans Iordanem qui
versabantur in montanis et in campestribus in maritimis
ac litore maris Magni hii quoque qui habitabant iuxta
Libanum Hettheus et Amorreus et Chananeus Ferezeus et
Eveus et Iebuseus **2** congregati sunt pariter ut pugnarent
contra Iosue et Israhel uno animo eademque sententia **3**
at hii qui habitabant in Gabaon audientes cuncta quae
fecerat Iosue Hiericho et Ahi **4** et callide cogitantes
tulerunt sibi cibaria saccos veteres asinis inponentes et

utres vinarios scissos atque consutos **5** calciamentaque
perantiqua quae ad indicium vetustatis pittaciis consuta
erant induti veteribus vestimentis panes quoque quos
portabant ob viaticum duri erant et in frusta comminuti
6 perrexeruntque ad Iosue qui tunc morabatur in castris
Galgalae et dixerunt ei atque omni simul Israheli de terra
longinqua venimus pacem vobiscum facere cupientes
responderuntque viri Israhel ad eos atque dixerunt **7** ne
forsitan in terra quae nobis sorte debetur habitetis et
non possimus foedus inire vobiscum **8** at illi ad Iosue
servi inquiunt tui sumus quibus Iosue quinam ait estis et
unde venistis **9** responderunt de terra longinqua valde
venerunt servi tui in nomine Domini Dei tui audivimus
enim famam potentiae eius cuncta quae fecit in Aegypto
10 et duobus Amorreorum regibus trans Iordanem Seon
regi Esebon et Og regi Basan qui erat in Astharoth **11**
dixeruntque nobis seniores et omnes habitatores terrae
nostrae tollite in manibus cibaria ob longissimam viam
et occurrite eis ac dicite servi vestri sumus foedus inite
nobiscum **12** en panes quando egressi sumus de domibus
nostris ut veniremus ad vos calidos sumpsimus nunc
sicci facti sunt et vetustate nimia comminuti **13** utres
vini novos implevimus nunc rupti sunt et soluti vestes
et calciamenta quibus induimur et quae habemus in
pedibus ob longitudinem largioris viae trita sunt et
paene consumpta **14** susceperunt igitur de cibariis eorum
et os Domini non interrogaverunt **15** fecitque Iosue
cum eis pacem et inito foedere pollicitus est quod non
occiderentur principes quoque multitudinis iuraverunt

eis **16** post dies autem tres initi foederis audierunt
quod in vicino habitarent et inter eos futuri essent **17**
moveruntque castra filii Israhel et venerunt in civitates
eorum die tertio quarum haec vocabula sunt Gabaon et
Caphira et Beroth et Cariathiarim **18** et non percusserunt
eos eo quod iurassent eis principes multitudinis in nomine
Domini Dei Israhel murmuravit itaque omne vulgus
contra principes **19** qui responderunt eis iuravimus illis
in nomine Domini Dei Israhel et idcirco non possumus
eos contingere **20** sed hoc faciemus eis reserventur
quidem ut vivant ne contra nos ira Domini concitetur
si peieraverimus **21** sed sic vivant ut in usus universae
multitudinis ligna caedant aquasque conportent quibus
haec loquentibus **22** vocavit Gabaonitas Iosue et dixit
eis cur nos decipere fraude voluistis ut diceretis procul
valde habitamus a vobis cum in medio nostri sitis **23**
itaque sub maledictione eritis et non deficiet de stirpe
vestra ligna caedens aquasque conportans in domum
Dei mei **24** qui responderunt nuntiatum est nobis servis
tuis quae promisisset Dominus Deus tuus Mosi servo suo
ut traderet vobis omnem terram et disperderet cunctos
habitatores eius timuimus igitur valde et providimus
animabus nostris vestro terrore conpulsi et hoc consilium
inivimus **25** nunc autem in manu tua sumus quod tibi
bonum et rectum videtur fac nobis **26** fecit ergo Iosue ut
dixerat et liberavit eos de manibus filiorum Israhel ut
non occiderentur **27** decrevitque in illo die esse eos in
ministerium cuncti populi et altaris Domini caedentes

ligna et aquas conportantes usque in praesens tempus in
loco quem Dominus elegisset

10 quae cum audisset Adonisedec rex Hierusalem quod
scilicet cepisset Iosue Ahi et subvertisset eam sicut
enim fecerat Hiericho et regi eius sic fecit Ahi et regi
illius et quod transfugissent Gabaonitae ad Israhel et
essent foederati eorum **2** timuit valde urbs enim magna
erat Gabaon et una regalium civitatum et maior oppido
Ahi omnesque bellatores eius fortissimi **3** misit ergo
Adonisedec rex Hierusalem ad Oham regem Hebron et
ad Pharam regem Hieremoth ad Iaphie quoque regem
Lachis et ad Dabir regem Eglon dicens **4** ascendite ad
me et ferte praesidium ut expugnemus Gabaon quare
transfugerit ad Iosue et filios Israhel **5** congregati igitur
ascenderunt quinque reges Amorreorum rex Hierusalem
rex Hebron rex Hieremoth rex Lachis rex Eglon simul
cum exercitibus suis et castrametati sunt circa Gabaon
obpugnantes eam **6** habitatores autem Gabaon urbis
obsessae miserunt ad Iosue qui tunc morabatur in castris
apud Galgalam et dixerunt ei ne retrahas manus tuas ab
auxilio servorum tuorum ascende cito et libera nos ferque
praesidium convenerunt enim adversum nos omnes reges
Amorreorum qui habitant in montanis **7** ascenditque
Iosue de Galgalis et omnis exercitus bellatorum cum eo
viri fortissimi **8** dixitque Dominus ad Iosue ne timeas
eos in manus enim tuas tradidi illos nullus tibi ex eis
resistere poterit **9** inruit itaque Iosue super eos repente
tota ascendens nocte de Galgalis **10** et conturbavit eos
Dominus a facie Israhel contrivitque plaga magna in

Gabaon ac persecutus est per viam ascensus Bethoron et
percussit usque Azeca et Maceda **11** cumque fugerent
filios Israhel et essent in descensu Bethoron Dominus
misit super eos lapides magnos de caelo usque Azeca
et mortui sunt multo plures lapidibus grandinis quam
quos gladio percusserant filii Israhel **12** tunc locutus
est Iosue Domino in die qua tradidit Amorreum in
conspectu filiorum Israhel dixitque coram eis sol contra
Gabaon ne movearis et luna contra vallem Ahialon **13**
steteruntque sol et luna donec ulcisceretur se gens de
inimicis suis nonne scriptum est hoc in libro Iustorum
stetit itaque sol in medio caeli et non festinavit occumbere
spatio unius diei **14** non fuit ante et postea tam longa
dies oboediente Domino voci hominis et pugnante pro
Israhel **15** reversusque est Iosue cum omni Israhel in
castra Galgalae **16** fugerant enim quinque reges et se
absconderant in spelunca urbis Maceda **17** nuntiatumque
est Iosue quod inventi essent quinque reges latentes in
spelunca Maceda **18** qui praecepit sociis et ait volvite
saxa ingentia ad os speluncae et ponite viros industrios
qui clausos custodiant **19** vos autem nolite stare sed
persequimini hostes et extremos quosque fugientium
caedite ne dimittatis eos urbium suarum intrare praesidia
quos tradidit Dominus Deus in manus vestras **20** caesis
igitur adversariis plaga magna et usque ad internicionem
paene consumptis hii qui Israhel effugere potuerunt
ingressi sunt civitates munitas **21** reversusque est omnis
exercitus ad Iosue in Maceda ubi tunc erant castra
sani et integro numero nullusque contra filios Israhel

muttire ausus est **22** praecepitque Iosue dicens aperite os
speluncae et producite ad me quinque reges qui in ea
latitant **23** fecerunt ministri ut sibi fuerat imperatum
et eduxerunt ad eum quinque reges de spelunca regem
Hierusalem regem Hebron regem Hieremoth regem
Lachis regem Eglon **24** cumque educti essent ad eum
vocavit omnes viros Israhel et ait ad principes exercitus
qui secum erant ite et ponite pedes super colla regum
istorum qui cum perrexissent et subiectorum pedibus
colla calcarent **25** rursum ait ad eos nolite timere nec
paveatis confortamini et estote robusti sic enim faciet
Dominus cunctis hostibus vestris adversum quos dimicatis
26 percussitque Iosue et interfecit eos atque suspendit
super quinque stipites fueruntque suspensi usque ad
vesperum **27** cumque occumberet sol praecepit sociis ut
deponerent eos de patibulis qui depositos proiecerunt
in speluncam in qua latuerant et posuerunt super os
eius saxa ingentia quae permanent usque in praesens **28**
eodem die Macedam quoque cepit Iosue et percussit in
ore gladii regemque illius interfecit et omnes habitatores
eius non dimisit in ea saltim parvas reliquias fecitque
regi Maceda sicut fecerat regi Hiericho **29** transivit cum
omni Israhel de Maceda in Lebna et pugnabat contra
eam **30** quam tradidit Dominus cum rege suo in manu
Israhel percusseruntque urbem in ore gladii et omnes
habitatores eius non dimiserunt in ea ullas reliquias
feceruntque regi Lebna sicut fecerant regi Hiericho **31** de
Lebna transivit in Lachis et exercitu per gyrum disposito
obpugnabat eam **32** tradiditque Dominus Lachis in manu

Israhel et cepit eam die altero atque percussit in ore gladii
omnemque animam quae fuerat in ea sicut fecerat Lebna
33 eo tempore ascendit Hiram rex Gazer ut auxiliaretur
Lachis quem percussit Iosue cum omni populo eius usque
ad internicionem **34** transivitque de Lachis in Eglon
et circumdedit **35** atque expugnavit eam eadem die
percussitque in ore gladii omnes animas quae erant in ea
iuxta omnia quae fecerat Lachis **36** ascendit quoque cum
omni Israhele de Eglon in Hebron et pugnavit contra
eam **37** cepitque et percussit in ore gladii regem quoque
eius et omnia oppida regionis illius universasque animas
quae in ea fuerant commoratae non reliquit in ea ullas
reliquias sicut fecerat Eglon sic fecit et Hebron cuncta
quae in ea repperit consumens gladio **38** inde reversus in
Dabir **39** cepit eam atque vastavit regem quoque eius et
omnia per circuitum oppida percussit in ore gladii non
dimisit in ea ullas reliquias sicut fecerat Hebron et Lebna
et regibus earum sic fecit Dabir et regi illius **40** percussit
itaque Iosue omnem terram montanam et meridianam
atque campestrem et Asedoth cum regibus suis non
dimisit in ea ullas reliquias sed omne quod spirare poterat
interfecit sicut praeceperat ei Dominus Deus Israhel
41 a Cadesbarne usque Gazam omnem terram Gosen
usque Gabaon **42** universos reges et regiones eorum uno
cepit impetu atque vastavit Dominus enim Deus Israhel
pugnabat pro eo **43** reversusque est cum omni Israhele
ad locum castrorum in Galgala

11 quae cum audisset Iabin rex Asor misit ad Iobab regem
Madon et ad regem Someron atque ad regem Acsaph **2**

ad reges quoque aquilonis qui habitabant in montanis et
in planitie contra meridiem Cheneroth in campestribus
quoque et in regionibus Dor iuxta mare **3** Chananeumque
ab oriente et occidente et Amorreum atque Hettheum ac
Ferezeum et Iebuseum in montanis Eveum quoque qui
habitabat ad radices Hermon in terra Masphe **4** egressique
sunt omnes cum turmis suis populus multus nimis sicut
harena quae est in litore maris equi quoque et currus
inmensae multitudinis **5** conveneruntque omnes reges
isti in unum ad aquas Merom ut pugnarent contra Israhel
6 dixitque Dominus ad Iosue ne timeas eos cras enim
hac eadem hora ego tradam omnes istos vulnerandos in
conspectu Israhel equos eorum subnervabis et currus
igne conbures **7** venitque Iosue et omnis exercitus cum
eo adversum illos ad aquas Merom subito et inruerunt
super eos **8** tradiditque illos Dominus in manu Israhel qui
percusserunt eos et persecuti sunt usque ad Sidonem
magnam et aquas Maserefoth campumque Masphe qui
est ad orientalem illius partem ita percussit omnes ut
nullas dimitteret ex eis reliquias **9** fecit sicut praeceperat
ei Dominus equos eorum subnervavit currusque conbusit
10 reversusque statim cepit Asor et regem eius percussit
gladio Asor enim antiquitus inter omnia regna haec
principatum tenebat **11** percussitque omnes animas quae
ibidem morabantur non dimisit in ea ullas reliquias
sed usque ad internicionem universa vastavit ipsamque
urbem permisit incendio **12** et omnes per circuitum
civitates regesque earum cepit percussit atque delevit
sicut praeceperat ei Moses famulus Domini **13** absque

urbibus quae erant in collibus et in tumulis sitae ceteras
succendit Israhel unam tantum Asor munitissimam
flamma consumpsit **14** omnemque praedam istarum
urbium ac iumenta diviserunt sibi filii Israhel cunctis
hominibus interfectis **15** sicut praeceperat Dominus
Mosi servo suo ita praecepit Moses Iosue et ille universa
conplevit non praeteriit de universis mandatis ne unum
quidem verbum quod iusserat Dominus Mosi **16** cepit
itaque Iosue omnem terram montanam et meridianam
terramque Gosen et planitiem et occidentalem plagam
montemque Israhel et campestria eius **17** et partem
montis quae ascendit Seir usque Baalgad per planitiem
Libani subter montem Hermon omnes reges eorum cepit
percussit occidit **18** multo tempore pugnavit Iosue contra
reges istos **19** non fuit civitas quae se non traderet filiis
Israhel praeter Eveum qui habitabat in Gabaon omnes
bellando cepit **20** Domini enim sententiae fuerat ut
indurarentur corda eorum et pugnarent contra Israhel
et caderent et non mererentur ullam clementiam ac
perirent sicut praeceperat Dominus Mosi **21** in tempore
illo venit Iosue et interfecit Enacim de montanis Hebron
et Dabir et Anab et de omni monte Iuda et Israhel
urbesque eorum delevit **22** non reliquit ullum de stirpe
Enacim in terra filiorum Israhel absque civitatibus Gaza
et Geth et Azoto in quibus solis relicti sunt **23** cepit ergo
Iosue omnem terram sicut locutus est Dominus ad Mosen
et tradidit eam in possessionem filiis Israhel secundum
partes et tribus suas quievitque terra a proeliis

12 hii sunt reges quos percusserunt filii Israhel et
possederunt terram eorum trans Iordanem ad solis ortum
a torrente Arnon usque ad montem Hermon et omnem
orientalem plagam quae respicit solitudinem **2** Seon
rex Amorreorum qui habitavit in Esebon dominatus
est ab Aroer quae sita est super ripam torrentis Arnon
et mediae partis in valle dimidiique Galaad usque ad
torrentem Iaboc qui est terminus filiorum Ammon **3** et a
solitudine usque ad mare Cheneroth contra orientem et
usque ad mare Deserti quod est mare Salsissimum ad
orientalem plagam per viam quae ducit Bethesimoth
et ab australi parte quae subiacent Asedothphasga **4**
terminus Og regis Basan de reliquiis Rafaim qui habitavit
in Astharoth et in Edrain et dominatus est in monte
Hermon et in Salacha atque in universa Basan usque ad
terminos **5** Gesuri et Machathi et dimidiae partis Galaad
terminos Seon regis Esebon **6** Moses famulus Domini et
filii Israhel percusserunt eos tradiditque terram eorum
Moses in possessionem Rubenitis et Gadditis et dimidiae
tribui Manasse **7** hii sunt reges terrae quos percussit
Iosue et filii Israhel trans Iordanem ad occidentalem
plagam a Baalgad in campo Libani usque ad montem
cuius pars ascendit in Seir tradiditque eam Iosue in
possessionem tribubus Israhel singulis partes suas **8**
tam in montanis quam in planis atque campestribus
in Aseroth et solitudine ac meridie Hettheus fuit et
Amorreus Chananeus et Ferezeus Eveus et Iebuseus **9** rex
Hiericho unus rex Ahi quae est ex latere Bethel unus **10**
rex Hierusalem unus rex Hebron unus **11** rex Hierimoth

unus rex Lachis unus **12** rex Eglon unus rex Gazer unus
13 rex Dabir unus rex Gader unus **14** rex Herma unus
rex Hered unus **15** rex Lebna unus rex Odollam unus **16**
rex Maceda unus rex Bethel unus **17** rex Thaffua unus
rex Afer unus **18** rex Afec unus rex Saron unus **19** rex
Madon unus rex Asor unus **20** rex Someron unus rex
Acsaph unus **21** rex Thenach unus rex Mageddo unus **22**
rex Cades unus rex Iachanaem Chermeli unus **23** rex Dor
et provinciae Dor unus rex gentium Galgal unus **24** rex
Thersa unus omnes reges triginta et unus

13 Iosue senex provectaeque aetatis erat et dixit Dominus
ad eum senuisti et longevus es terraque latissima derelicta
est quae necdum est sorte divisa **2** omnis videlicet Galilea
Philisthim et universa Gesuri **3** a fluvio turbido qui
inrigat Aegyptum usque ad terminos Accaron contra
aquilonem terra Chanaan quae in quinque regulos
Philisthim dividitur Gazeos Azotios Ascalonitas Gettheos
et Accaronitas **4** ad meridiem vero sunt Evei omnis terra
Chanaan et Maara Sidoniorum usque Afeca et terminos
Amorrei **5** eiusque confinia Libani quoque regio contra
orientem a Baalgad sub monte Hermon donec ingrediaris
Emath **6** omnium qui habitant in monte a Libano usque
ad aquas Masrefoth universique Sidonii ego sum qui
delebo eos a facie filiorum Israhel veniat ergo in parte
hereditatis Israhel sicut praecepi tibi **7** et nunc divide
terram in possessionem novem tribubus et dimidiae tribui
Manasse **8** cum qua Ruben et Gad possederunt terram
quam tradidit eis Moses famulus Domini trans fluenta
Iordanis ad orientalem plagam **9** ab Aroer quae sita est

in ripa torrentis Arnon et in vallis medio universaque
campestria Medaba usque Dibon **10** et cunctas civitates
Seon regis Amorrei qui regnavit in Esebon usque ad
terminos filiorum Ammon **11** et Galaad ac terminum
Gesuri et Machathi omnemque montem Hermon et
universam Basan usque Saleca **12** omne regnum Og in
Basan qui regnavit in Astharoth et Edraim ipse fuit de
reliquiis Rafaim percussitque eos Moses atque delevit **13**
nolueruntque disperdere filii Israhel Gesuri et Machathi et
habitaverunt in medio Israhel usque in praesentem diem
14 tribui autem Levi non dedit possessionem sed sacrificia
et victimae Domini Dei Israhel ipsa est eius hereditas
sicut locutus est illi **15** dedit ergo Moses possessionem
tribui filiorum Ruben iuxta cognationes suas **16** fuitque
terminus eorum ab Aroer quae sita est in ripa torrentis
Arnon et in valle eiusdem torrentis media universam
planitiem quae ducit Medaba **17** et Esebon cunctosque
viculos earum qui sunt in campestribus Dibon quoque et
Bamothbaal et oppidum Baalmaon **18** Iessa et Cedmoth
et Mepheeth **19** Cariathaim et Sebama et Sarathasar
in monte convallis **20** Bethpheor et Asedothphasga et
Bethaisimoth **21** omnes urbes campestres universaque
regna Seon regis Amorrei qui regnavit in Esebon quem
percussit Moses cum principibus Madian Eveum et
Recem et Sur et Ur et Rabee duces Seon habitatores
terrae **22** et Balaam filium Beor ariolum occiderunt
filii Israhel gladio cum ceteris interfectis **23** factusque
est terminus filiorum Ruben Iordanis fluvius haec est
possessio Rubenitarum per cognationes suas urbium et

viculorum **24** deditque Moses tribui Gad et filiis eius per
cognationes suas possessionem cuius haec divisio est **25**
terminus Iazer et omnes civitates Galaad dimidiamque
partem terrae filiorum Ammon usque ad Aroer quae est
contra Rabba **26** et ab Esebon usque Ramoth Masphe
et Batanim et a Manaim usque ad terminos Dabir **27**
in valle quoque Betharaam et Bethnemra et Soccoth et
Saphon reliquam partem regni Seon regis Esebon huius
quoque Iordanis finis est usque ad extremam partem
maris Chenereth trans Iordanem ad orientalem plagam **28**
haec est possessio filiorum Gad per familias suas civitates
et villae earum **29** dedit et dimidiae tribui Manasse
filiisque eius iuxta cognationes suas possessionem **30**
cuius hoc principium est a Manaim universam Basan
et cuncta regna Og regis Basan omnesque vicos Air qui
sunt in Basan sexaginta oppida **31** et dimidiam partem
Galaad Astharoth et Edrai urbes regni Og in Basan filiis
Machir filii Manasse dimidiae parti filiorum Machir iuxta
cognationes suas **32** hanc possessionem divisit Moses
in campestribus Moab trans Iordanem contra Hiericho
ad orientalem plagam **33** tribui autem Levi non dedit
possessionem quoniam Dominus Deus Israhel ipse est
possessio eius ut locutus est illi

14 hoc est quod possederunt filii Israhel in terra Chanaan
quam dederunt eis Eleazar sacerdos et Iosue filius Nun et
principes familiarum per tribus Israhel **2** sorte omnia
dividentes sicut praeceperat Dominus in manu Mosi
novem tribubus et dimidiae tribui **3** duabus enim tribubus
et dimidiae dederat Moses trans Iordanem possessionem

absque Levitis qui nihil terrae acceperunt inter fratres
suos **4** sed in eorum successerant locum filii Ioseph in
duas divisi tribus Manasse et Ephraim nec acceperunt
Levitae aliam in terra partem nisi urbes ad habitandum
et suburbana earum ad alenda iumenta et pecora sua **5**
sicut praecepit Dominus Mosi ita fecerunt filii Israhel
et diviserunt terram **6** accesserunt itaque filii Iuda ad
Iosue in Galgala locutusque est ad eum Chaleb filius
Iepphonne Cenezeus nosti quid locutus sit Dominus
ad Mosen hominem Dei de me et te in Cadesbarne **7**
quadraginta annorum eram quando me misit Moses
famulus Domini de Cadesbarne ut considerarem terram
nuntiavique ei quod mihi verum videbatur **8** fratres
autem mei qui ascenderant mecum dissolverunt cor
populi et nihilominus ego secutus sum Dominum Deum
meum **9** iuravitque Moses in die illo dicens terram quam
calcavit pes tuus erit possessio tua et filiorum tuorum
in aeternum quia secutus es Dominum Deum meum
10 concessit ergo Dominus vitam mihi sicut pollicitus
est usque in praesentem diem quadraginta et quinque
anni sunt ex quo locutus est Dominus verbum istud ad
Mosen quando ambulabat Israhel per solitudinem hodie
octoginta quinque annorum sum **11** sic valens ut eo
valebam tempore quando ad explorandum missus sum
illius in me temporis fortitudo usque hodie perseverat
tam ad bellandum quam ad gradiendum **12** da ergo mihi
montem istum quem pollicitus est Dominus te quoque
audiente in quo Enacim sunt et urbes magnae atque
munitae si forte sit Dominus mecum et potuero delere eos

sicut promisit mihi **13** benedixitque ei Iosue et tradidit
Hebron in possessionem **14** atque ex eo fuit Hebron
Chaleb filio Iepphonne Cenezeo usque in praesentem
diem quia secutus est Dominum Deum Israhel **15** nomen
Hebron antea vocabatur Cariatharbe Adam maximus ibi
inter Enacim situs est et terra cessavit a proeliis

15 igitur sors filiorum Iudae per cognationes suas ista
fuit a termino Edom desertum Sin contra meridiem et
usque ad extremam partem australis plagae **2** initium eius
a summitate maris Salsissimi et a lingua eius quae respicit
meridiem **3** egrediturque contra ascensum Scorpionis et
pertransit in Sina ascenditque in Cadesbarne et pervenit
in Esrom ascendens Addara et circumiens Caricaa **4** atque
inde pertransiens in Asemona et perveniens ad torrentem
Aegypti eruntque termini eius mare Magnum hic erit
finis meridianae plagae **5** ab oriente vero erit initium
mare Salsissimum usque ad extrema Iordanis et ea quae
respiciunt aquilonem a lingua maris usque ad eundem
Iordanem fluvium **6** ascenditque terminus in Bethagla et
transit ab aquilone in Betharaba ascendens ad lapidem
Boem filii Ruben **7** et tendens usque ad terminos Debera
de valle Achor contra aquilonem respiciens Galgala quae
est ex adverso ascensionis Adommim ab australi parte
torrentis transitque aquas quae vocantur fons Solis et
erunt exitus eius ad fontem Rogel **8** ascenditque per
convallem filii Ennom ex latere Iebusei ad meridiem
haec est Hierusalem et inde se erigens ad verticem
montis qui est contra Gehennom ad occidentem in
summitate vallis Rafaim contra aquilonem **9** pertransitque

a vertice montis usque ad fontem aquae Nepthoa et
pervenit usque ad vicos montis Ephron inclinaturque
in Bala quae est Cariathiarim id est urbs Silvarum **10**
et circuit de Bala contra occidentem usque ad montem
Seir transitque iuxta latus montis Iarim ad aquilonem
in Cheslon et descendit in Bethsames transitque in
Thamna **11** et pervenit contra aquilonem partis Accaron
ex latere inclinaturque Sechrona et transit montem
Baala pervenitque in Iebnehel et maris Magni contra
occidentem fine concluditur **12** hii sunt termini filiorum
Iuda per circuitum in cognationibus suis **13** Chaleb vero
filio Iepphonne dedit partem in medio filiorum Iuda sicut
praeceperat ei Dominus Cariatharbe patris Enach ipsa
est Hebron **14** delevitque ex ea Chaleb tres filios Enach
Sesai et Ahiman et Tholmai de stirpe Enach **15** atque
inde conscendens venit ad habitatores Dabir quae prius
vocabatur Cariathsepher id est civitas Litterarum **16**
dixitque Chaleb qui percusserit Cariathsepher et ceperit
eam dabo illi Axam filiam meam uxorem **17** cepitque eam
Othonihel filius Cenez frater Chaleb iunior deditque ei
Axam filiam suam uxorem **18** quae cum pergerent simul
suasit viro ut peteret a patre suo agrum suspiravitque
ut sedebat in asino cui Chaleb quid habes inquit **19** at
illa respondit da mihi benedictionem terram australem
et arentem dedisti mihi iunge et inriguam dedit itaque
ei Chaleb inriguum superius et inferius **20** haec est
possessio tribus filiorum Iuda per cognationes suas **21**
erantque civitates ab extremis partibus filiorum Iuda
iuxta terminos Edom a meridie Cabsehel et Eder et Iagur

22 et Cina et Dimona Adeda **23** et Cedes et Asor Iethnan
24 Zif et Thelem Baloth **25** et Asor nova et Cariothesrom
haec est Asor **26** Aman Same et Molada **27** et Asergadda et
Asemon Bethfeleth **28** et Asersual et Bersabee et Baziothia
29 Bala et Hiim Esem **30** et Heltholad Exiil et Harma **31**
Siceleg et Medemena et Sensenna **32** Lebaoth et Selim
et Aenremmon omnes civitates viginti novem et villae
earum **33** in campestribus vero Esthaul et Saraa et Asena
34 et Azanoe et Aengannim Thaffua et Aenaim **35** et
Hierimoth Adulam Soccho et Azeca **36** et Saraim Adithaim
et Gedera et Giderothaim urbes quattuordecim et villae
earum **37** Sanan et Adesa et Magdalgad **38** Delean et Mesfa
et Iecthel **39** Lachis et Bascath et Aglon **40** Thebbon et
Lehemas et Chethlis **41** et Gideroth Bethdagon et Neema
et Maceda civitates sedecim et villae earum **42** Labana
et Aether et Asan **43** Ieptha et Esna et Nesib **44** Ceila
et Achzib et Maresa civitates novem et villae earum **45**
Accaron cum vicis et villulis suis **46** ab Accaron usque ad
mare omnia quae vergunt ad Azotum et viculos eius **47**
Azotus cum vicis et villulis suis Gaza cum viculis et villulis
suis usque ad torrentem Aegypti mare Magnum terminus
eius **48** et in monte Samir et Iether et Soccho **49** et Edenna
Cariathsenna haec est Dabir **50** Anab et Isthemo et Anim
51 Gosen et Olon et Gilo civitates undecim et villae earum
52 Arab et Roma et Esaan **53** Ianum et Bethafua et Afeca **54**
Ammatha et Cariatharbe haec est Hebron et Sior civitates
novem et villae earum **55** Maon et Chermel et Zif et
Iotae **56** Iezrehel et Iucadam et Zanoe **57** Accaim Gebaa
et Thamna civitates decem et villae earum **58** Alul et

Bethsur et Gedor **59** Mareth et Bethanoth et Elthecen
civitates sex et villae earum **60** Cariathbaal haec est
Cariathiarim urbs Silvarum et Arebba civitates duae et
villae earum **61** in deserto Betharaba Meddin et Schacha
62 Anepsan et civitas Salis et Engaddi civitates sex et
villae earum **63** Iebuseum autem habitatorem Hierusalem
non potuerunt filii Iuda delere habitavitque Iebuseus
cum filiis Iuda in Hierusalem usque in praesentem diem

16 cecidit quoque sors filiorum Ioseph ab Iordane
contra Hiericho et aquas eius ab oriente solitudo quae
ascendit de Hiericho ad montana Bethel **2** et egreditur de
Bethel Luzam transitque terminum Archiatharoth **3** et
descendit ad occidentem iuxta terminum Ieflethi usque
ad terminos Bethoron inferioris et Gazer finiunturque
regiones eius mari Magno **4** possederuntque filii Ioseph
Manasse et Ephraim **5** et factus est terminus filiorum
Ephraim per cognationes suas et possessio eorum contra
orientem Atharothaddar usque Bethoron superiorem
6 egrediunturque confinia in mare Machmethath vero
aquilonem respicit et circuit terminus contra orientem in
Thanathselo et pertransit ab oriente Ianoe **7** descenditque
de Ianoe in Atharoth et Noaratha et pervenit in Hiericho
et egreditur ad Iordanem **8** de Taffua pertransitque contra
mare in valle Harundineti suntque egressus eius in mare
Salsissimum haec est possessio tribus filiorum Ephraim
per familias suas **9** urbesque quae separatae sunt filiis
Ephraim in medio possessionis filiorum Manasse et villae
earum **10** et non interfecerunt filii Ephraim Chananeum

qui habitabat in Gazer habitavitque Chananeus in medio
Ephraim usque in diem hanc tributarius
17 cecidit autem sors tribui Manasse ipse est enim
primogenitus Ioseph Machir primogenito Manasse patri
Galaad qui fuit vir pugnator habuitque possessionem
Galaad et Basan **2** et reliquis filiorum Manasse iuxta
familias suas filiis Abiezer et filiis Elech et filiis Esrihel
et filiis Sechem et filiis Epher et filiis Semida isti sunt
filii Manasse filii Ioseph mares per cognationes suas **3**
Salphaad vero filio Epher filii Galaad filii Machir filii
Manasse non erant filii sed solae filiae quarum ista
sunt nomina Maala et Noa Egla et Melcha et Thersa **4**
veneruntque in conspectu Eleazari sacerdotis et Iosue
filii Nun et principum dicentes Dominus praecepit
per manum Mosi ut daretur nobis possessio in medio
fratrum nostrorum deditque eis iuxta imperium Domini
possessionem in medio fratrum patris earum **5** et
ceciderunt funiculi Manasse decem absque terra Galaad et
Basan trans Iordanem **6** filiae enim Manasse possederunt
hereditatem in medio filiorum eius terra autem Galaad
cecidit in sortem filiorum Manasse qui reliqui erant **7**
fuitque terminus Manasse ab Aser Machmathath quae
respicit Sychem et egreditur ad dextram iuxta habitatores
fontis Taffuae **8** etenim in sorte Manasse ceciderat
terra Taffuae quae est iuxta terminos Manasse filiorum
Ephraim **9** descenditque terminus vallis Harundineti in
meridiem torrentis civitatum Ephraim quae in medio
sunt urbium Manasse terminus Manasse ab aquilone
torrentis et exitus eius pergit ad mare **10** ita ut ab

austro sit possessio Ephraim et ab aquilone Manasse et
utramque claudat mare et coniungantur sibi in tribu
Aser ab aquilone et in tribu Isachar ab oriente **11** fuitque
hereditas Manasse in Isachar et in Aser Bethsan et viculi
eius et Ieblaam cum villulis suis et habitatores Dor cum
oppidis suis habitatores quoque Hendor cum villulis suis
similiterque habitatores Thanach cum villulis suis et
habitatores Mageddo cum viculis suis et tertia pars urbis
Nofeth **12** nec potuerunt filii Manasse has subvertere
civitates sed coepit Chananeus habitare in terra ista **13**
postquam autem convaluerunt filii Israhel subiecerunt
Chananeos et fecerunt sibi tributarios nec interfecerunt
eos **14** locutique sunt filii Ioseph ad Iosue atque dixerunt
quare dedisti mihi possessionem sortis et funiculi unius
cum sim tantae multitudinis et benedixerit mihi Dominus
15 ad quos Iosue ait si populus multus es ascende in
silvam et succide tibi spatia in terra Ferezei et Rafaim
quia angusta est tibi possessio montis Ephraim **16** cui
responderunt filii Ioseph non poterimus ad montana
conscendere cum ferreis curribus utantur Chananei qui
habitant in terra campestri in qua sitae sunt Bethsan
cum viculis suis et Iezrahel mediam possidens vallem **17**
dixitque Iosue ad domum Ioseph Ephraim et Manasse
populus multus es et magnae fortitudinis non habebis
sortem unam **18** sed transibis ad montem et succides
tibi atque purgabis ad habitandum spatia et poteris
ultra procedere cum subverteris Chananeum quem dicis
ferreos habere currus et esse fortissimum

18 congregatique sunt omnes filii Israhel in Silo ibique
fixerunt tabernaculum testimonii et fuit eis terra subiecta
2 remanserant autem filiorum Israhel septem tribus quae
necdum acceperant possessiones suas **3** ad quos Iosue ait
usquequo marcetis ignavia et non intratis ad possidendam
terram quam Dominus Deus patrum vestrorum dedit
vobis **4** eligite de singulis tribubus ternos viros ut mittam
eos et pergant atque circumeant terram et describant eam
iuxta numerum uniuscuiusque multitudinis referantque
ad me quod descripserint **5** dividite vobis terram in
septem partes Iudas sit in terminis suis ab australi plaga
et domus Ioseph ab aquilone **6** mediam inter hos terram
in septem partes describite et huc venietis ad me ut
coram Domino Deo vestro mittam vobis hic sortem **7**
quia non est inter vos pars Levitarum sed sacerdotium
Domini est eorum hereditas Gad autem et Ruben et
dimidia tribus Manasse iam acceperant possessiones suas
trans Iordanem ad orientalem plagam quas dedit eis
Moses famulus Domini **8** cumque surrexissent viri ut
pergerent ad describendam terram praecepit eis Iosue
dicens circuite terram et describite eam ac revertimini ad
me ut hic coram Domino Deo in Silo mittam vobis sortem
9 itaque perrexerunt et lustrantes eam in septem partes
diviserunt scribentes in volumine reversique sunt ad
Iosue in castra Silo **10** qui misit sortes coram Domino in
Silo divisitque terram filiis Israhel in septem partes **11** et
ascendit sors prima filiorum Beniamin per familias suas
ut possiderent terram inter filios Iuda et filios Ioseph **12**
fuitque terminus eorum contra aquilonem ab Iordane

pergens iuxta latus Hiericho septentrionalis plagae et
inde contra occidentem ad montana conscendens et
perveniens in solitudinem Bethaven **13** atque pertransiens
iuxta Luzam ad meridiem ipsa est Bethel descenditque
in Atharothaddar in montem qui est ad meridiem
Bethoron inferioris **14** et inclinatur circumiens contra
mare a meridie montis qui respicit Bethoron contra
africum suntque exitus eius in Cariathbaal quae vocatur
et Cariathiarim urbem filiorum Iuda haec est plaga
contra mare et occidentem **15** a meridie autem ex parte
Cariathiarim egreditur terminus contra mare et pervenit
usque ad fontem aquarum Nepthoa **16** descenditque in
partem montis qui respicit vallem filiorum Ennom et est
contra septentrionalem plagam in extrema parte vallis
Rafaim descenditque Gehennom id est vallis Ennom iuxta
latus Iebusei ad austrum et pervenit ad fontem Rogel **17**
transiens ad aquilonem et egrediens ad Aensemes id est
fontem Solis **18** et pertransit usque ad tumulos qui sunt e
regione ascensus Adommim descenditque ad Abenboen
id est lapidem Boen filii Ruben et pertransit ex latere
aquilonis ad campestria descenditque in planitiem **19**
et praetergreditur contra aquilonem Bethagla suntque
exitus eius contra linguam maris Salsissimi ab aquilone
in fine Iordanis ad australem plagam **20** qui est terminus
illius ab oriente haec est possessio filiorum Beniamin
per terminos suos in circuitu et familias singulas **21**
fueruntque civitates eius Hiericho et Bethagla et vallis
Casis **22** Betharaba et Semaraim et Bethel **23** Avim et
Affara et Ofra **24** villa Emona et Ofni et Gabee civitates

duodecim et villae earum **25** Gabaon et Rama et Beroth **26**
et Mesfe Cafera et Ammosa **27** et Recem Iarafel et Tharala
28 et Sela Eleph et Iebus quae est Hierusalem Gabaath et
Cariath civitates quattuordecim et villae earum haec est
possessio filiorum Beniamin iuxta familias suas

19 et egressa est sors secunda filiorum Symeon per
cognationes suas fuitque hereditas **2** eorum in medio
possessionis filiorum Iuda Bersabee et Sabee et Molada **3**
et Asersual Bala et Asem **4** et Heltholath Bethul Arma **5**
et Seceleg et Bethmarchaboth Asersusa **6** et Bethlebaoth
et Saroen civitates tredecim et villae earum **7** Ahin et
Remmon et Athar et Asan civitates quattuor et villae
earum **8** omnes viculi per circuitum urbium istarum
usque ad Balaath Berrameth contra australem plagam
haec est hereditas filiorum Symeon iuxta cognationes
suas **9** in funiculo et possessione filiorum Iuda quia
maior erat et idcirco possederunt filii Symeon in medio
hereditatis eorum **10** cecidit quoque sors tertia filiorum
Zabulon per cognationes suas et factus est terminus
possessionis eorum usque Sarith **11** ascenditque de mari
et Medala ac pervenit in Debbaseth usque ad torrentem
qui est contra Iecennam **12** et revertitur de Sarith
contra orientem in fines Ceseleththabor et egreditur ad
Dabereth ascenditque contra Iafie **13** et inde pertransit
ad orientalem plagam Getthefer Etthacasin et egreditur
in Remmon Ampthar et Noa **14** et circuit ad aquilonem
et Nathon suntque egressus eius vallis Iepthahel **15** et
Catheth et Nehalal et Semron et Iedala et Bethleem
civitates duodecim et villae earum **16** haec est hereditas

tribus filiorum Zabulon per cognationes suas urbes et
viculi earum **17** Isachar egressa est sors quarta per
cognationes suas **18** fuitque eius hereditas Hiezrahel et
Chasaloth et Sunem **19** et Afaraim Seon et Anaarath **20**
et Rabbith et Cesion Abes **21** et Rameth et Engannim
et Enadda et Bethfeses **22** et pervenit terminus usque
Thabor et Seesima et Bethsemes eruntque exitus eius
Iordanes civitates sedecim et villae earum **23** haec est
possessio filiorum Isachar per cognationes suas urbes et
viculi earum **24** cecidit sors quinta tribui filiorum Aser
per cognationes suas **25** fuitque terminus eorum Alchath
et Oali et Beten et Axab **26** Elmelech et Amaad et Messal
et pervenit usque ad Carmelum maris et Siorlabanath **27**
ac revertitur contra orientem Bethdagon et pertransit
usque Zabulon et vallem Iepthahel contra aquilonem in
Bethemech et Neihel egrediturque ad levam Chabul **28**
et Achran et Roob et Amon et Canae usque ad Sidonem
magnam **29** revertiturque in Orma usque ad civitatem
munitissimam Tyrum et usque Osa eruntque exitus eius
in mare de funiculo Acziba **30** et Amma et Afec et Roob
civitates viginti duae et villae earum **31** haec est possessio
filiorum Aser per cognationes suas urbes et viculi earum
32 filiorum Nepthalim sexta pars cecidit per familias
suas **33** et coepit terminus de Heleb et Helon in Sananim
et Adami quae est Neceb et Iebnahel usque Lecum et
egressus eorum usque ad Iordanem **34** revertiturque
terminus contra occidentem in Aznoththabor atque
inde egreditur in Ucoca et pertransit in Zabulon contra
meridiem et in Aser contra occidentem et in Iuda ad

Iordanem contra ortum solis **35** civitates munitissimae
Aseddim Ser et Ammath et Recchath Chenereth **36** et
Edema et Arama Asor **37** et Cedes et Edrai Nasor **38** et Ieron
et Magdalel Horem et Bethanath et Bethsemes civitates
decem et novem et villae earum **39** haec est possessio
tribus filiorum Nepthali per cognationes suas urbes et
viculi earum **40** tribui filiorum Dan per familias suas
egressa est sors septima **41** et fuit terminus possessionis
eius Saraa et Esthaol et Ahirsemes id est civitas Solis
42 Selebin et Ahialon et Iethela **43** Helon et Themna
et Acron **44** Helthecen et Gebthon et Baalath **45** Iud
et Benebarach et Gethremmon **46** aquae Hiercon et
Areccon cum termino qui respicit Ioppen **47** et ipso fine
concluditur ascenderuntque filii Dan et pugnaverunt
contra Lesem ceperuntque eam et percusserunt in ore
gladii ac possederunt et habitaverunt in ea vocantes
nomen eius Lesemdan ex nomine Dan patris sui **48** haec
est possessio tribus filiorum Dan per cognationes suas
urbes et viculi earum **49** cumque conplesset terram
sorte dividere singulis per tribus suas dederunt filii
Israhel possessionem Iosue filio Nun in medio sui
50 iuxta praeceptum Domini urbem quam postulavit
Thamnathseraa in monte Ephraim et aedificavit civitatem
habitavitque in ea **51** hae sunt possessiones quas sorte
diviserunt Eleazar sacerdos et Iosue filius Nun et principes
familiarum ac tribuum filiorum Israhel in Silo coram
Domino ad ostium tabernaculi testimonii partitique sunt
terram

20 et locutus est Dominus ad Iosue dicens loquere filiis
Israhel et dic eis **2** separate urbes fugitivorum de quibus
locutus sum ad vos per manum Mosi **3** ut confugiat ad
eas quicumque animam percusserit nescius et possit
evadere iram proximi qui ultor est sanguinis **4** cum ad
unam harum confugerit civitatum stabitque ante portam
civitatis et loquetur senioribus urbis illius ea quae se
conprobent innocentem sicque suscipient eum et dabunt
ei locum ad habitandum **5** cumque ultor sanguinis eum
fuerit persecutus non tradent in manus eius quia ignorans
percussit proximum eius nec ante biduum triduumve
eius probatur inimicus **6** et habitabit in civitate illa
donec stet ante iudicium causam reddens facti sui et
moriatur sacerdos magnus qui fuerit in illo tempore
tunc revertetur homicida et ingredietur civitatem et
domum suam de qua fugerat **7** decreveruntque Cedes in
Galilea montis Nepthali et Sychem in monte Ephraim et
Cariatharbe ipsa est Hebron in monte Iuda **8** et trans
Iordanem contra orientalem plagam Hiericho statuerunt
Bosor quae sita est in campestri solitudine de tribu Ruben
et Ramoth in Galaad de tribu Gad et Gaulon in Basan de
tribu Manasse **9** hae civitates constitutae sunt cunctis
filiis Israhel et advenis qui habitant inter eos ut fugeret
ad eas qui animam nescius percussisset et non moreretur
in manu proximi effusum sanguinem vindicare cupientis
donec staret ante populum expositurus causam suam
21 accesseruntque principes familiarum Levi ad Eleazar
sacerdotem et Iosue filium Nun et ad duces cognationum
per singulas tribus filiorum Israhel **2** locutique sunt ad eos

in Silo terrae Chanaan atque dixerunt Dominus praecepit
per manum Mosi ut darentur nobis urbes ad habitandum
et suburbana earum ad alenda iumenta **3** dederuntque
filii Israhel de possessionibus suis iuxta imperium Domini
civitates et suburbana earum **4** egressaque est sors in
familiam Caath filiorum Aaron sacerdotis de tribubus
Iuda et Symeon et Beniamin civitates tredecim **5** et
reliquis filiorum Caath id est Levitis qui superflui erant
de tribubus Ephraim et Dan et dimidia tribu Manasse
civitates decem **6** porro filiis Gerson egressa est sors
ut acciperent de tribubus Isachar et Aser et Nepthalim
dimidiaque tribu Manasse in Basan civitates numero
tredecim **7** et filiis Merari per cognationes suas de
tribubus Ruben et Gad et Zabulon urbes duodecim **8**
dederuntque filii Israhel Levitis civitates et suburbana
earum sicut praecepit Dominus per manum Mosi singulis
sorte tribuentes **9** de tribubus filiorum Iuda et Symeon
dedit Iosue civitates quarum ista sunt nomina **10** filiis
Aaron per familias Caath levitici generis prima enim
sors illis egressa est **11** Cariatharbe patris Enach quae
vocatur Hebron in monte Iuda et suburbana eius per
circuitum **12** agros vero et villas eius dederat Chaleb filio
Iepphonne ad possidendum **13** dedit ergo filiis Aaron
sacerdotis Hebron confugii civitatem ac suburbana eius
et Lebnam cum suburbanis suis **14** et Iether et Isthimon
15 et Helon Dabir **16** et Ahin et Iethan et Bethsemes cum
suburbanis suis civitates novem de tribubus ut dictum
est duabus **17** de tribu autem filiorum Beniamin Gabaon
et Gabee **18** et Anathoth et Almon cum suburbanis suis

civitates quattuor **19** omnes simul civitates filiorum
Aaron sacerdotis tredecim cum suburbanis suis **20** reliquis
vero per familias filiorum Caath levitici generis haec
est data possessio **21** de tribu Ephraim urbs confugii
Sychem cum suburbanis suis in monte Ephraim et Gazer
22 et Cebsain et Bethoron cum suburbanis suis civitates
quattuor **23** de tribu quoque Dan Elthece et Gebbethon **24**
et Ahialon et Gethremmon cum suburbanis suis civitates
quattuor **25** porro de dimidia tribu Manasse Thanach
et Gethremmon cum suburbanis suis civitates duae **26**
omnes civitates decem et suburbana earum datae sunt
filiis Caath inferioris gradus **27** filiis quoque Gerson
levitici generis dedit de dimidia tribu Manasse confugii
civitatem Gaulon in Basan et Bosram cum suburbanis suis
civitates duas **28** porro de tribu Isachar Cesion et Dabereth
29 et Iaramoth et Engannim cum suburbanis suis civitates
quattuor **30** de tribu autem Aser Masal et Abdon **31** et
Elacoth et Roob cum suburbanis suis civitates quattuor
32 de tribu quoque Nepthali civitatem confugii Cedes
in Galilea et Ammothdor et Charthan cum suburbanis
suis civitates tres **33** omnes urbes familiarum Gerson
tredecim cum suburbanis suis **34** filiis autem Merari
Levitis inferioris gradus per familias suas data est de
tribu Zabulon Iechenam et Chartha **35** et Damna et Nalol
civitates quattuor cum suburbanis suis **36** [de tribu quoque
Ruben ciuitates confugii Bosor in solitudine et Cedson et
Misor et Ocho ciuitates quattuor cum suburbanis suis]
37 et de tribu Gad civitates confugii Ramoth in Galaad
et Manaim et Esebon et Iazer civitates quattuor cum

suburbanis suis **40** omnes urbes filiorum Merari per
familias et cognationes suas duodecim **41** itaque universae
civitates Levitarum in medio possessionis filiorum Israhel
fuerunt quadraginta octo **42** cum suburbanis suis singulae
per familias distributae **43** deditque Dominus Israheli
omnem terram quam traditurum se patribus eorum
iuraverat et possederunt illam atque habitaverunt in ea
44 dataque est ab eo pax in omnes per circuitum nationes
nullusque eis hostium resistere ausus est sed cuncti in
eorum dicionem redacti sunt **45** ne unum quidem verbum
quod illis praestaturum se esse promiserat irritum fuit
sed rebus expleta sunt omnia

22 eodem tempore vocavit Iosue Rubenitas et Gadditas
et dimidiam tribum Manasse **2** dixitque ad eos fecistis
omnia quae vobis praecepit Moses famulus Domini
mihi quoque in omnibus oboedistis **3** nec reliquistis
fratres vestros longo tempore usque in praesentem diem
custodientes imperium Domini Dei vestri **4** quia igitur
dedit Dominus Deus vester fratribus vestris quietem ac
pacem sicut pollicitus est revertimini et ite in tabernacula
vestra et in terram possessionis quam tradidit vobis
Moses famulus Domini trans Iordanem **5** ita dumtaxat
ut custodiatis adtente et opere conpleatis mandatum
et legem quam praecepit vobis Moses servus Domini ut
diligatis Dominum Deum vestrum et ambuletis in omnibus
viis eius et observetis mandata illius adhereatisque ei
ac serviatis in omni corde et in omni anima vestra **6**
benedixitque eis Iosue et dimisit eos qui reversi sunt
in tabernacula sua **7** tribui autem Manasse mediae

possessionem Moses dederat in Basan et idcirco mediae
quae superfuit dedit Iosue sortem inter ceteros fratres
suos trans Iordanem ad occidentalem eius plagam cumque
dimitteret eos in tabernacula sua et benedixisset illis **8**
dixit ad eos in multa substantia atque divitiis revertimini
ad sedes vestras cum argento et auro aere ac ferro et
veste multiplici dividite praedam hostium cum fratribus
vestris **9** reversique sunt et abierunt filii Ruben et filii Gad
et dimidia tribus Manasse a filiis Israhel de Silo quae sita
est in Chanaan ut intrarent Galaad terram possessionis
suae quam obtinuerant iuxta imperium Domini in manu
Mosi **10** cumque venissent ad tumulos Iordanis in terra
Chanaan aedificaverunt iuxta Iordanem altare infinitae
magnitudinis **11** quod cum audissent filii Israhel et ad eos
certi nuntii detulissent aedificasse filios Ruben et Gad et
dimidiae tribus Manasse altare in terra Chanaan super
Iordanis tumulos contra filios Israhel **12** convenerunt
omnes in Silo ut ascenderent et dimicarent contra eos
13 et interim miserunt ad illos in terram Galaad Finees
filium Eleazar sacerdotem **14** et decem principes cum eo
singulos de tribubus singulis **15** qui venerunt ad filios
Ruben et Gad et dimidiae tribus Manasse in terram
Galaad dixeruntque ad eos **16** haec mandat omnis populus
Domini quae est ista transgressio cur reliquistis Dominum
Deum Israhel aedificantes altare sacrilegum et a cultu
illius recedentes **17** an parum vobis est quod peccastis
in Beelphegor et usque in praesentem diem macula
huius sceleris in nobis permanet multique de populo
corruerunt **18** et vos hodie reliquistis Dominum et cras in

universum Israhel eius ira desaeviet **19** quod si putatis
inmundam esse terram possessionis vestrae transite
ad terram in qua tabernaculum Domini est et habitate
inter nos tantum ut a Domino et a nostro consortio non
recedatis aedificato altari praeter altare Domini Dei vestri
20 nonne Achan filius Zare praeteriit mandatum Domini
et super omnem populum Israhel ira eius incubuit et ille
erat unus homo atque utinam solus perisset in scelere suo
21 responderuntque filii Ruben et Gad et dimidiae tribus
Manasse principibus legationis Israhel **22** fortissimus
Deus Dominus fortissimus Deus Dominus ipse novit et
Israhel simul intelleget si praevaricationis animo hoc
altare construximus non custodiat nos sed puniat in
praesenti **23** et si ea mente fecimus ut holocausta et
sacrificium et pacificas victimas super eo inponeremus
ipse quaerat et iudicet **24** et non ea magis cogitatione
atque tractatu ut diceremus cras dicent filii vestri filiis
nostris quid vobis et Domino Deo Israhel **25** terminum
posuit Dominus inter nos et vos o filii Ruben et filii
Gad Iordanem fluvium et idcirco partem non habetis in
Domino et per hanc occasionem avertent filii vestri filios
nostros a timore Domini putavimus itaque melius **26** et
diximus extruamus nobis altare non in holocausta neque
ad victimas offerendas **27** sed in testimonium inter nos
et vos et subolem nostram vestramque progeniem ut
serviamus Domino et iuris nostri sit offerre holocausta et
victimas et pacificas hostias et nequaquam dicant cras filii
vestri filiis nostris non est vobis pars in Domino **28** quod
si voluerint dicere respondebunt eis ecce altare Domini

quod fecerunt patres nostri non in holocausta neque in
sacrificium sed in testimonium vestrum ac nostrum **29**
absit a nobis hoc scelus ut recedamus a Domino et eius
vestigia relinquamus extructo altari ad holocausta et
sacrificia et victimas offerendas praeter altare Domini
Dei nostri quod extructum est ante tabernaculum eius **30**
quibus auditis Finees sacerdos et principes legationis
Israhel qui erant cum eo placati sunt et verba filiorum
Ruben et Gad et dimidiae tribus Manasse libentissime
susceperunt **31** dixitque Finees filius Eleazari sacerdos ad
eos nunc scimus quod nobiscum sit Dominus quoniam
alieni estis a praevaricatione hac et liberastis filios Israhel
de manu Domini **32** reversusque est cum principibus
a filiis Ruben et Gad de terra Galaad finium Chanaan
ad filios Israhel et rettulit eis **33** placuitque sermo
cunctis audientibus et laudaverunt Deum filii Israhel et
nequaquam ultra dixerunt ut ascenderent contra eos
atque pugnarent et delerent terram possessionis eorum
34 vocaveruntque filii Ruben et filii Gad altare quod
extruxerant Testimonium nostrum quod Dominus ipse
sit Deus

23 evoluto autem multo tempore postquam pacem
Dominus dederat Israheli subiectis in gyro nationibus
universis et Iosue iam longevo et persenilis aetatis **2**
vocavit Iosue omnem Israhelem maioresque natu et
principes ac duces et magistros dixitque ad eos ego senui
et progressioris aetatis sum **3** vosque cernitis omnia
quae fecerit Dominus Deus vester cunctis per circuitum
nationibus quomodo pro vobis ipse pugnaverit **4** et

nunc quia vobis sorte divisit omnem terram ab orientali
parte Iordanis usque ad mare Magnum multaeque adhuc
supersunt nationes **5** Dominus Deus vester disperdet eas
et auferet a facie vestra et possidebitis terram sicut vobis
pollicitus est **6** tantum confortamini et estote solliciti ut
custodiatis cuncta quae scripta sunt in volumine legis
Mosi et non declinetis ab eis nec ad dextram nec ad
sinistram **7** ne postquam intraveritis ad gentes quae
inter vos futurae sunt iuretis in nomine deorum earum
et serviatis eis et adoretis illos **8** sed adhereatis Domino
Deo vestro quod fecistis usque in diem hanc **9** et tunc
auferet Dominus in conspectu vestro gentes magnas et
robustissimas et nullus vobis resistere poterit **10** unus e
vobis persequetur hostium mille viros quia Dominus Deus
vester pro vobis ipse pugnabit sicut pollicitus est **11** hoc
tantum diligentissime praecavete ut diligatis Dominum
Deum vestrum **12** quod si volueritis gentium harum quae
inter vos habitant erroribus adherere et cum eis miscere
conubia atque amicitias copulare **13** iam nunc scitote quod
Dominus Deus vester non eas deleat ante faciem vestram
sed sint vobis in foveam ac laqueum et offendiculum ex
latere vestro et sudes in oculis vestris donec vos auferat
atque disperdat de terra hac optima quam tradidit vobis
14 en ego hodie ingrediar viam universae terrae et toto
animo cognoscetis quod de omnibus verbis quae se
Dominus praestaturum nobis esse pollicitus est unum
non praeterierit in cassum **15** sicut ergo implevit opere
quod promisit et prospera cuncta venerunt sic adducet
super vos quicquid malorum comminatus est donec

vos auferat atque disperdat de terra hac optima quam
tradidit vobis **16** eo quod praeterieritis pactum Domini
Dei vestri quod pepigit vobiscum et servieritis diis alienis
et adoraveritis eos cito atque velociter consurget in vos
furor Domini et auferemini de terra hac optima quam
tradidit vobis

24 congregavitque Iosue omnes tribus Israhel in Sychem
et vocavit maiores natu ac principes et iudices et
magistros steteruntque in conspectu Domini **2** et ad
populum sic locutus est haec dicit Dominus Deus Israhel
trans fluvium habitaverunt patres vestri ab initio Thare
pater Abraham et Nahor servieruntque diis alienis **3** tuli
ergo patrem vestrum Abraham de Mesopotamiae finibus
et adduxi eum in terram Chanaan multiplicavique semen
eius **4** et dedi ei Isaac illique rursum dedi Iacob et Esau e
quibus Esau dedi montem Seir ad possidendum Iacob
vero et filii eius descenderunt in Aegyptum **5** misique
Mosen et Aaron et percussi Aegyptum multis signis atque
portentis **6** eduxique vos et patres vestros de Aegypto
et venistis ad mare persecutique sunt Aegyptii patres
vestros cum curribus et equitatu usque ad mare Rubrum
7 clamaverunt autem ad Dominum filii Israhel qui posuit
tenebras inter vos et Aegyptios et adduxit super eos
mare et operuit illos viderunt oculi vestri cuncta quae in
Aegypto fecerim et habitastis in solitudine multo tempore
8 et introduxi vos ad terram Amorrei qui habitabat trans
Iordanem cumque pugnarent contra vos tradidi eos
in manus vestras et possedistis terram eorum atque
interfecistis illos **9** surrexit autem Balac filius Sepphor rex

Moab et pugnavit contra Israhelem misitque et vocavit
Balaam filium Beor ut malediceret vobis **10** et ego nolui
audire eum sed e contrario per illum benedixi vobis et
liberavi vos de manu eius **11** transistisque Iordanem
et venistis ad Hiericho pugnaveruntque contra vos viri
civitatis eius Amorreus et Ferezeus et Chananeus et
Hettheus et Gergeseus et Eveus et Iebuseus et tradidi illos
in manus vestras **12** misique ante vos crabrones et eieci
eos de locis suis duos reges Amorreorum non in gladio et
arcu tuo **13** dedique vobis terram in qua non laborastis et
urbes quas non aedificastis ut habitaretis in eis vineas et
oliveta quae non plantastis **14** nunc ergo timete Dominum
et servite ei perfecto corde atque verissimo et auferte
deos quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia et
in Aegypto ac servite Domino **15** sin autem malum vobis
videtur ut Domino serviatis optio vobis datur eligite
hodie quod placet cui potissimum servire debeatis utrum
diis quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia
an diis Amorreorum in quorum terra habitatis ego
autem et domus mea serviemus Domino **16** responditque
populus et ait absit a nobis ut relinquamus Dominum
et serviamus diis alienis **17** Dominus Deus noster ipse
eduxit nos et patres nostros de terra Aegypti de domo
servitutis fecitque videntibus nobis signa ingentia et
custodivit nos in omni via per quam ambulavimus et
in cunctis populis per quos transivimus **18** et eiecit
universas gentes Amorreum habitatorem terrae quam nos
intravimus serviemus igitur Domino quia ipse est Deus
noster **19** dixitque Iosue ad populum non poteritis servire

Domino Deus enim sanctus et fortis aemulator est nec
ignoscet sceleribus vestris atque peccatis **20** si dimiseritis
Dominum et servieritis diis alienis convertet se et adfliget
vos atque subvertet postquam vobis praestiterit bona **21**
dixitque populus ad Iosue nequaquam ita ut loqueris erit
sed Domino serviemus **22** et Iosue ad populum testes
inquit vos estis quia ipsi elegeritis vobis Dominum ut
serviatis ei responderuntque testes **23** nunc ergo ait
auferte deos alienos de medio vestrum et inclinate corda
vestra ad Dominum Deum Israhel **24** dixitque populus
ad Iosue Domino Deo nostro serviemus oboedientes
praeceptis eius **25** percussit igitur Iosue in die illo foedus
et proposuit populo praecepta atque iudicia in Sychem
26 scripsitque omnia verba haec in volumine legis Dei et
tulit lapidem pergrandem posuitque eum subter quercum
quae erat in sanctuario Domini **27** et dixit ad omnem
populum en lapis iste erit vobis in testimonium quod
audierit omnia verba Domini quae locutus est vobis
ne forte postea negare velitis et mentiri Domino Deo
vestro **28** dimisitque populum singulos in possessionem
suam **29** et post haec mortuus est Iosue filius Nun servus
Domini centum decem annorum **30** sepelieruntque eum
in finibus possessionis suae in Thamnathsare quae sita
est in monte Ephraim a septentrionali parte montis Gaas
31 servivitque Israhel Domino cunctis diebus Iosue et
seniorum qui longo vixerunt tempore post Iosue et qui
noverant omnia opera Domini quae fecerat in Israhel **32**
ossa quoque Ioseph quae tulerant filii Israhel de Aegypto
sepelierunt in Sychem in parte agri quem emerat Iacob a

filiis Emmor patris Sychem centum novellis ovibus et fuit
in possessione filiorum Ioseph **33** Eleazar quoque filius
Aaron mortuus est et sepelierunt eum in Gaab Finees filii
eius quae data est ei in monte Ephraim

Iudicum

1 post mortem Iosue consuluerunt filii Israhel Dominum
dicentes quis ascendet ante nos contra Chananeum et
erit dux belli **2** dixitque Dominus Iudas ascendet ecce
tradidi terram in manus eius **3** et ait Iudas Symeoni
fratri suo ascende mecum in sorte mea et pugna
contra Chananeum ut et ego pergam tecum in sorte
tua et abiit cum eo Symeon **4** ascenditque Iudas et
tradidit Dominus Chananeum ac Ferezeum in manus
eorum et percusserunt in Bezec decem milia virorum
5 inveneruntque Adonibezec in Bezec et pugnaverunt
contra eum ac percusserunt Chananeum et Ferezeum **6**
fugit autem Adonibezec quem secuti conprehenderunt
caesis summitatibus manuum eius ac pedum **7** dixitque
Adonibezec septuaginta reges amputatis manuum ac
pedum summitatibus colligebant sub mensa mea ciborum
reliquias sicut feci ita reddidit mihi Deus adduxeruntque
eum in Hierusalem et ibi mortuus est **8** obpugnantes
ergo filii Iuda Hierusalem ceperunt eam et percusserunt
in ore gladii tradentes cunctam incendio civitatem **9** et
postea descendentes pugnaverunt contra Chananeum qui
habitabat in montanis et ad meridiem et in campestribus
10 pergensque Iudas contra Chananeum qui habitabat in
Hebron cui nomen fuit antiquitus Cariatharbe percussit
Sisai et Ahiman et Tholmai **11** atque inde profectus
abiit ad habitatores Dabir cuius nomen vetus erat
Cariathsepher id est civitas Litterarum **12** dixitque Chaleb
qui percusserit Cariathsepher et vastaverit eam dabo
ei Axam filiam meam uxorem **13** cumque cepisset eam

Othonihel filius Cenez frater Chaleb minor dedit ei
filiam suam coniugem **14** quam pergentem in itinere
monuit vir suus ut peteret a patre suo agrum quae cum
suspirasset sedens asino dixit ei Chaleb quid habes **15**
at illa respondit da mihi benedictionem quia terram
arentem dedisti mihi da et inriguam aquis dedit ergo
ei Chaleb inriguum superius et inriguum inferius **16**
filii autem Cinei cognati Mosi ascenderunt de civitate
Palmarum cum filiis Iuda in desertum sortis eius quod est
ad meridiem Arad et habitaverunt cum eo **17** abiit autem
Iudas cum Symeone fratre suo et percusserunt simul
Chananeum qui habitabat in Sephath et interfecerunt
eum vocatumque est nomen urbis Horma id est anathema
18 cepitque Iudas Gazam cum finibus suis et Ascalonem
atque Accaron cum terminis suis **19** fuitque Dominus cum
Iuda et montana possedit nec potuit delere habitatores
vallis quia falcatis curribus abundabant **20** dederuntque
Chaleb Hebron sicut dixerat Moses qui delevit ex
ea tres filios Enach **21** Iebuseum autem habitatorem
Hierusalem non deleverunt filii Beniamin habitavitque
Iebuseus cum filiis Beniamin in Hierusalem usque in
praesentem diem **22** domus quoque Ioseph ascendit in
Bethel fuitque Dominus cum eis **23** nam cum obsiderent
urbem quae prius Luza vocabatur **24** viderunt hominem
egredientem de civitate dixeruntque ad eum ostende
nobis introitum civitatis et faciemus tecum misericordiam
25 qui cum ostendisset eis percusserunt urbem in ore
gladii hominem autem illum et omnem cognationem
eius dimiserunt **26** qui dimissus abiit in terram Etthim

et aedificavit ibi civitatem vocavitque eam Luzam quae
ita appellatur usque in praesentem diem **27** Manasses
quoque non delevit Bethsan et Thanach cum viculis suis
et habitatores Dor et Ieblaam et Mageddo cum viculis
suis coepitque Chananeus habitare cum eis **28** postquam
autem confortatus est Israhel fecit eos tributarios et
delere noluit **29** Ephraim etiam non interfecit Chananeum
qui habitabat in Gazer sed habitavit cum eo **30** Zabulon
non delevit habitatores Cetron et Naalon sed habitavit
Chananeus in medio eius factusque est ei tributarius **31**
Aser quoque non delevit habitatores Achcho et Sidonis
Alab et Achazib et Alba et Afec et Roob **32** habitavitque in
medio Chananei habitatoris illius terrae nec interfecit
eum **33** Nepthali non delevit habitatores Bethsemes et
Bethanath et habitavit inter Chananeum habitatorem
terrae fueruntque ei Bethsemitae et Bethanitae tributarii
34 artavitque Amorreus filios Dan in monte nec dedit eis
locum ut ad planiora descenderent **35** habitavitque in
monte Hares quod interpretatur testaceo in Ahilon et
Salabim et adgravata est manus domus Ioseph factusque
est ei tributarius **36** fuit autem terminus Amorrei ab
ascensu Scorpionis Petra et superiora loca

2 ascenditque angelus Domini de Galgal ad locum
Flentium et ait eduxi vos de Aegypto et introduxi in
terram pro qua iuravi patribus vestris et pollicitus sum
ut non facerem irritum pactum meum vobiscum in
sempiternum **2** ita dumtaxat ut non feriretis foedus cum
habitatoribus terrae huius et aras eorum subverteretis et
noluistis audire vocem meam cur hoc fecistis **3** quam ob

rem nolui delere eos a facie vestra ut habeatis hostes et dii
eorum sint vobis in ruinam **4** cumque loqueretur angelus
Domini verba haec ad omnes filios Israhel elevaverunt
vocem suam et fleverunt **5** et vocatum est nomen
loci illius Flentium sive Lacrimarum immolaveruntque
ibi hostias Domino **6** dimisit ergo Iosue populum et
abierunt filii Israhel unusquisque in possessionem suam
ut obtinerent eam **7** servieruntque Domino cunctis diebus
eius et seniorum qui longo post eum vixerunt tempore et
noverant omnia opera Domini quae fecerat cum Israhel
8 mortuus est autem Iosue filius Nun famulus Domini
centum et decem annorum **9** et sepelierunt eum in finibus
possessionis suae in Thamnathsare in monte Ephraim
a septentrionali plaga montis Gaas **10** omnisque illa
generatio congregata est ad patres suos et surrexerunt
alii qui non noverant Dominum et opera quae fecerat cum
Israhel **11** feceruntque filii Israhel malum in conspectu
Domini et servierunt Baalim **12** ac dimiserunt Dominum
Deum patrum suorum qui eduxerat eos de terra Aegypti
et secuti sunt deos alienos deos quoque populorum qui
habitabant in circuitu eorum et adoraverunt eos et ad
iracundiam concitaverunt Dominum **13** dimittentes eum
et servientes Baal et Astharoth **14** iratusque Dominus
contra Israhel tradidit eos in manibus diripientium qui
ceperunt eos et vendiderunt hostibus qui habitabant per
gyrum nec potuerunt resistere adversariis suis **15** sed
quocumque pergere voluissent manus Domini erat super
eos sicut locutus est et iuravit eis et vehementer adflicti
sunt **16** suscitavitque Dominus iudices qui liberarent eos

de vastantium manibus sed nec illos audire voluerunt
17 fornicantes cum diis alienis et adorantes eos cito
deseruerunt viam per quam ingressi fuerant patres eorum
et audientes mandata Domini omnia fecere contraria
18 cumque Dominus iudices suscitaret in diebus eorum
flectebatur misericordia et audiebat adflictorum gemitus
et liberabat eos de caede vastantium 19 postquam
autem mortuus esset iudex revertebantur et multo
maiora faciebant quam fecerant patres sui sequentes
deos alienos et servientes eis et adorantes illos non
dimiserunt adinventiones suas et viam durissimam per
quam ambulare consueverant 20 iratusque est furor
Domini in Israhel et ait quia irritum fecit gens ista pactum
meum quod pepigeram cum patribus eorum et vocem
meam audire contempsit 21 et ego non delebo gentes
quas dimisit Iosue et mortuus est 22 ut in ipsis experiar
Israhel utrum custodiant viam Domini et ambulent in ea
sicut custodierunt patres eorum an non 23 dimisit ergo
Dominus omnes has nationes et cito subvertere noluit
nec tradidit in manibus Iosue

3 hae sunt gentes quas Dominus dereliquit ut erudiret
in eis Israhelem et omnes qui non noverant bella
Chananeorum 2 et postea discerent filii eorum certare
cum hostibus et habere consuetudinem proeliandi 3
quinque satrapas Philisthinorum omnemque Chananeum
et Sidonium atque Eveum qui habitabat in monte Libano
de monte Baalhermon usque ad introitum Emath 4
dimisitque eos ut in ipsis experiretur Israhelem utrum
audiret mandata Domini quae praeceperat patribus

eorum per manum Mosi an non **5** itaque filii Israhel
habitaverunt in medio Chananei et Hetthei et Amorrei et
Ferezei et Evei et Iebusei **6** et duxerunt uxores filias eorum
ipsique filias suas eorum filiis tradiderunt et servierunt
diis eorum **7** feceruntque malum in conspectu Domini
et obliti sunt Dei sui servientes Baalim et Astharoth **8**
iratusque Dominus contra Israhel tradidit eos in manus
Chusanrasathaim regis Mesopotamiae servieruntque ei
octo annis **9** et clamaverunt ad Dominum qui suscitavit
eis salvatorem et liberavit eos Othonihel videlicet filium
Cenez fratrem Chaleb minorem **10** fuitque in eo spiritus
Domini et iudicavit Israhel egressusque est ad pugnam et
tradidit Dominus in manu eius Chusanrasathaim regem
Syriae et oppressit eum **11** quievitque terra quadraginta
annis et mortuus est Othonihel filius Cenez **12** addiderunt
autem filii Israhel facere malum in conspectu Domini
qui confortavit adversum eos Eglon regem Moab quia
fecerunt malum in conspectu eius **13** et copulavit ei
filios Ammon et Amalech abiitque et percussit Israhel
atque possedit urbem Palmarum **14** servieruntque filii
Israhel Eglon regi Moab decem et octo annis **15** et postea
clamaverunt ad Dominum qui suscitavit eis salvatorem
vocabulo Ahoth filium Gera filii Iemini qui utraque
manu utebatur pro dextera miseruntque filii Israhel per
illum munera Eglon regi Moab **16** qui fecit sibi gladium
ancipitem habentem in medio capulum longitudinis
palmae manus et accinctus est eo subter sagum in
dextro femore **17** obtulitque munera Eglon regi Moab
erat autem Eglon crassus nimis **18** cumque obtulisset ei

munera prosecutus est socios qui cum eo venerant **19** et
reversus de Galgalis ubi erant idola dixit ad regem verbum
secretum habeo ad te o rex et ille imperavit silentium
egressisque omnibus qui circa eum erant **20** ingressus est
Ahoth ad eum sedebat autem in aestivo cenaculo solus
dixitque verbum Dei habeo ad te qui statim surrexit de
throno **21** extenditque Ahoth manum sinistram et tulit
sicam de dextro femore suo infixitque eam in ventre eius
22 tam valide ut capulus ferrum sequeretur in vulnere
ac pinguissimo adipe stringeretur nec eduxit gladium
sed ita ut percusserat reliquit in corpore statimque
per secreta naturae alvi stercora proruperunt **23** Ahoth
autem clausis diligentissime ostiis cenaculi et obfirmatis
sera **24** per posticam egressus est servique regis ingressi
viderunt clausas fores cenaculi atque dixerunt forsitan
purgat alvum in aestivo cubiculo **25** expectantesque diu
donec erubescerent et videntes quod nullus aperiret
tulerunt clavem et aperientes invenerunt dominum
suum iacentem in terra mortuum **26** Ahoth autem dum
illi turbarentur effugit et pertransiit locum Idolorum
unde reversus fuerat venitque in Seirath **27** et statim
insonuit bucina in monte Ephraim descenderuntque cum
eo filii Israhel ipso in fronte gradiente **28** qui dixit ad eos
sequimini me tradidit enim Dominus inimicos nostros
Moabitas in manus nostras descenderuntque post eum et
occupaverunt vada Iordanis quae transmittunt in Moab et
non dimiserunt transire quemquam **29** sed percusserunt
Moabitas in tempore illo circiter decem milia omnes
robustos et fortes viros nullus eorum evadere potuit

30 humiliatusque est Moab die illo sub manu Israhel et
quievit terra octoginta annis 31 post hunc fuit Samgar
filius Anath qui percussit de Philisthim sescentos viros
vomere et ipse quoque defendit Israhel

4 addideruntque filii Israhel facere malum in conspectu
Domini post mortem Ahoth 2 et tradidit illos Dominus in
manu Iabin regis Chanaan qui regnavit in Asor habuitque
ducem exercitus sui nomine Sisaram ipse autem habitabat
in Aroseth gentium 3 clamaveruntque filii Israhel ad
Dominum nongentos enim habebat falcatos currus et
per viginti annos vehementer oppresserat eos 4 erat
autem Debbora prophetis uxor Lapidoth quae iudicabat
populum in illo tempore 5 et sedebat sub palma quae
nomine illius vocabatur inter Rama et Bethel in monte
Ephraim ascendebantque ad eam filii Israhel in omne
iudicium 6 quae misit et vocavit Barac filium Abinoem
de Cedes Nepthalim dixitque ad eum praecepit tibi
Dominus Deus Israhel vade et duc exercitum in montem
Thabor tollesque tecum decem milia pugnatorum de filiis
Nepthalim et de filiis Zabulon 7 ego autem ducam ad
te in loco torrentis Cison Sisaram principem exercitus
Iabin et currus eius atque omnem multitudinem et
tradam eos in manu tua 8 dixitque ad eam Barac si
venis mecum vadam si nolueris venire non pergam 9
quae dixit ad eum ibo quidem tecum sed in hac vice tibi
victoria non reputabitur quia in manu mulieris tradetur
Sisara surrexit itaque Debbora et perrexit cum Barac
in Cedes 10 qui accitis Zabulon et Nepthalim ascendit
cum decem milibus pugnatorum habens Debboram in

comitatu suo **11** Aber autem Cineus recesserat quondam
a ceteris Cineis fratribus suis filiis Obab cognati Mosi et
tetenderat tabernacula usque ad vallem quae vocatur
Sennim et erat iuxta Cedes **12** nuntiatumque est Sisarae
quod ascendisset Barac filius Abinoem in montem Thabor
13 et congregavit nongentos falcatos currus omnemque
exercitum de Aroseth gentium ad torrentem Cison **14**
dixitque Debbora ad Barac surge haec est enim dies in
qua tradidit Dominus Sisaram in manus tuas en ipse
ductor est tuus descendit itaque Barac de monte Thabor
et decem milia pugnatorum cum eo **15** perterruitque
Dominus Sisaram et omnes currus eius universamque
multitudinem in ore gladii ad conspectum Barac in
tantum ut Sisara de curru desiliens pedibus fugeret **16**
et Barac persequeretur fugientes currus et exercitum
usque ad Aroseth gentium et omnis hostium multitudo
usque ad internicionem caderet **17** Sisara autem fugiens
pervenit ad tentorium Iahel uxoris Aber Cinei erat enim
pax inter Iabin regem Asor et domum Aber Cinei **18**
egressa igitur Iahel in occursum Sisarae dixit ad eum
intra ad me domine mi intra ne timeas qui ingressus
tabernaculum eius et opertus ab ea pallio **19** dixit ad eam
da mihi obsecro paululum aquae quia valde sitio quae
aperuit utrem lactis et dedit ei bibere et operuit illum **20**
dixitque Sisara ad eam sta ante ostium tabernaculi et
cum venerit aliquis interrogans te et dicens numquid
hic est aliquis respondebis nullus est **21** tulit itaque
Iahel uxor Aber clavum tabernaculi adsumens pariter
malleum et ingressa abscondite et cum silentio posuit

supra tempus capitis eius clavum percussumque malleo
defixit in cerebrum usque ad terram qui soporem morti
socians defecit et mortuus est **22** et ecce Barac sequens
Sisaram veniebat egressaque Iahel in occursum eius dixit
ei veni et ostendam tibi virum quem quaeris qui cum
intrasset ad eam vidit Sisaram iacentem mortuum et
clavum infixum in tempore eius **23** humiliavit ergo Deus
in die illo Iabin regem Chanaan coram filiis Israhel **24**
qui crescebant cotidie et forti manu opprimebant Iabin
regem Chanaan donec delerent eum

5 cecineruntque Debbora et Barac filius Abinoem in die
illo dicentes **2** qui sponte obtulistis de Israhel animas
vestras ad periculum benedicite Domino **3** audite reges
percipite auribus principes ego sum ego sum quae Domino
canam psallam Domino Deo Israhel **4** Domine cum exires
de Seir et transires per regiones Edom terra mota est
caelique ac nubes stillaverunt aquis **5** montes fluxerunt
a facie Domini et Sinai a facie Domini Dei Israhel **6** in
diebus Samgar filii Anath in diebus Iahel quieverunt
semitae et qui ingrediebantur per eas ambulaverunt per
calles devios **7** cessaverunt fortes in Israhel et quieverunt
donec surgeret Debbora surgeret mater in Israhel **8** nova
bella elegit Dominus et portas hostium ipse subvertit
clypeus et hasta si apparuerint in quadraginta milibus
Israhel **9** cor meum diligit principes Israhel qui propria
voluntate obtulistis vos discrimini benedicite Domino **10**
qui ascenditis super nitentes asinos et sedetis in iudicio
et ambulatis in via loquimini **11** ubi conlisi sunt currus et
hostium est suffocatus exercitus ibi narrentur iustitiae

Domini et clementia in fortes Israhel tunc descendit
populus Domini ad portas et obtinuit principatum **12**
surge surge Debbora surge surge et loquere canticum
surge Barac et adprehende captivos tuos fili Abinoem
13 salvatae sunt reliquiae populi Dominus in fortibus
dimicavit **14** ex Ephraim delevit eos in Amalech et post
eum ex Beniamin in populos tuos o Amalech de Machir
principes descenderunt et de Zabulon qui exercitum
ducerent ad bellandum **15** duces Isachar fuere cum
Debbora et Barac vestigia sunt secuti qui quasi in praeceps
ac baratrum se discrimini dedit diviso contra se Ruben
magnanimorum repperta contentio est **16** quare habitas
inter duos terminos ut audias sibilos gregum diviso
contra se Ruben magnanimorum repperta contentio
est **17** Galaad trans Iordanem quiescebat et Dan vacabat
navibus Aser habitabat in litore maris et in portibus
morabatur **18** Zabulon vero et Nepthalim obtulerunt
animas suas morti in regione Merome **19** venerunt
reges et pugnaverunt pugnaverunt reges Chanaan in
Thanach iuxta aquas Mageddo et tamen nihil tulere
praedantes **20** de caelo dimicatum est contra eos stellae
manentes in ordine et cursu suo adversum Sisaram
pugnaverunt **21** torrens Cison traxit cadavera eorum
torrens Cadumim torrens Cison conculca anima mea
robustos **22** ungulae equorum ceciderunt fugientibus
impetu et per praeceps ruentibus fortissimis hostium **23**
maledicite terrae Meroz dixit angelus Domini maledicite
habitatoribus eius quia non venerunt ad auxilium Domini
in adiutorium fortissimorum eius **24** benedicta inter

mulieres Iahel uxor Aber Cinei benedicatur in tabernaculo
suo **25** aquam petenti lac dedit et in fiala principum
obtulit butyrum **26** sinistram manum misit ad clavum
et dexteram ad fabrorum malleos percussitque Sisaram
quaerens in capite vulneri locum et tempus valide
perforans **27** inter pedes eius ruit defecit et mortuus
est ante pedes illius volvebatur et iacebat exanimis et
miserabilis **28** per fenestram prospiciens ululabat mater
eius et de cenaculo loquebatur cur moratur regredi
currus eius quare tardaverunt pedes quadrigarum illius
29 una sapientior ceteris uxoribus eius haec socrui verba
respondit **30** forsitan nunc dividit spolia et pulcherrima
feminarum eligitur ei vestes diversorum colorum Sisarae
traduntur in praedam et supellex varia ad ornanda colla
congeritur **31** sic pereant omnes inimici tui Domine
qui autem diligunt te sicut sol in ortu suo splendet ita
rutilent quievitque terra per quadraginta annos

6 fecerunt autem filii Israhel malum in conspectu Domini
qui tradidit eos in manu Madian septem annis **2** et
oppressi sunt valde ab eis feceruntque sibi antra et
speluncas in montibus et munitissima ad repugnandum
loca **3** cumque sevisset Israhel ascendebat Madian et
Amalech et ceteri orientalium nationum **4** et apud eos
figentes tentoria sicut erant in herbis cuncta vastabant
usque ad introitum Gazae nihilque omnino ad vitam
pertinens relinquebant in Israhel non oves non boves non
asinos **5** ipsi enim et universi greges eorum veniebant cum
tabernaculis et instar lucustarum universa conplebant
innumera multitudo hominum et camelorum quicquid

tetigerant devastantes **6** humiliatusque est Israhel valde
in conspectu Madian **7** et clamavit ad Dominum postulans
auxilium contra Madianitas **8** qui misit ad eos virum
prophetam et locutus est haec dicit Dominus Deus Israhel
ego vos feci conscendere de Aegypto et eduxi de domo
servitutis **9** et liberavi de manu Aegyptiorum et omnium
inimicorum qui adfligebant vos eiecique eos ad introitum
vestrum et tradidi vobis terram eorum **10** et dixi ego
Dominus Deus vester ne timeatis deos Amorreorum in
quorum terra habitatis et noluistis audire vocem meam
11 venit autem angelus Domini et sedit sub quercu quae
erat in Ephra et pertinebat ad Ioas patrem familiae Ezri
cumque Gedeon filius eius excuteret atque purgaret
frumenta in torculari ut fugeret Madian **12** apparuit ei
et ait Dominus tecum virorum fortissime **13** dixitque
ei Gedeon obsecro Domine si Dominus nobiscum est
cur adprehenderunt nos haec omnia ubi sunt mirabilia
eius quae narraverunt patres nostri atque dixerunt de
Aegypto eduxit nos Dominus nunc autem dereliquit nos
et tradidit in manibus Madian **14** respexitque ad eum
Dominus et ait vade in hac fortitudine tua et liberabis
Israhel de manu Madian scito quod miserim te **15** qui
respondens ait obsecro Domine mi in quo liberabo Israhel
ecce familia mea infima est in Manasse et ego minimus
in domo patris mei **16** dixitque ei Dominus ego ero tecum
et percuties Madian quasi unum virum **17** et ille si inveni
inquit gratiam coram te da mihi signum quod tu sis qui
loquaris ad me **18** ne recedas hinc donec revertar ad te
portans sacrificium et offerens tibi qui respondit ego

praestolabor adventum tuum **19** ingressus est itaque
Gedeon et coxit hedum et de farinae modio azymos panes
carnesque ponens in canistro et ius carnium mittens
in ollam tulit omnia sub quercum et obtulit ei **20** cui
dixit angelus Domini tolle carnes et panes azymos et
pone super petram illam et ius desuper funde cumque
fecisset ita **21** extendit angelus Domini summitatem
virgae quam tenebat in manu et tetigit carnes et azymos
panes ascenditque ignis de petra et carnes azymosque
consumpsit angelus autem Domini evanuit ex oculis eius
22 videnque Gedeon quod esset angelus Domini ait heu
mihi Domine Deus quia vidi angelum Domini facie ad
faciem **23** dixitque ei Dominus pax tecum ne timeas non
morieris **24** aedificavit ergo ibi Gedeon altare Domino
vocavitque illud Domini pax usque in praesentem diem
cum adhuc esset in Ephra quae est familiae Ezri **25** nocte
illa dixit Dominus ad eum tolle taurum patris tui et
alterum taurum annorum septem destruesque aram Baal
quae est patris tui et nemus quod circa aram est succide **26**
et aedificabis altare Domino Deo tuo in summitate petrae
huius super quam sacrificium ante posuisti tollesque
taurum secundum et offeres holocaustum super lignorum
struem quae de nemore succideris **27** adsumptis igitur
Gedeon decem viris de servis suis fecit sicut praeceperat
Dominus timens autem domum patris sui et homines
illius civitatis per diem facere noluit sed omnia nocte
conplevit **28** cumque surrexissent viri oppidi eius mane
viderunt destructam aram Baal lucumque succisum
et taurum alterum inpositum super altare quod tunc

aedificatum erat **29** dixeruntque ad invicem quis hoc
fecit cumque perquirerent auctorem facti dictum est
Gedeon filius Ioas fecit haec omnia **30** et dixerunt ad
Ioas produc filium tuum ut moriatur quia destruxit aram
Baal et succidit nemus **31** quibus ille respondit numquid
ultores estis Baal et pugnatis pro eo qui adversarius eius
est moriatur antequam lux crastina veniat si deus est
vindicet se de eo qui suffodit aram eius **32** ex illo die
vocatus est Gedeon Hierobbaal eo quod dixisset Ioas
ulciscatur se de eo Baal qui suffodit altare eius **33** igitur
omnis Madian et Amalech et orientales populi congregati
sunt simul et transeuntes Iordanem castrametati sunt in
valle Iezrahel **34** spiritus autem Domini induit Gedeon qui
clangens bucina convocavit domum Abiezer ut sequeretur
35 misitque nuntios in universum Manassen qui et ipse
secutus est eum et alios nuntios in Aser et Zabulon et
Nepthalim qui occurrerunt ei **36** dixitque Gedeon ad
Dominum si salvum facis per manum meam Israhel sicut
locutus es **37** ponam vellus hoc lanae in area si ros in
solo vellere fuerit et in omni terra siccitas sciam quod
per manum meam sicut locutus es liberabis Israhel **38**
factumque est ita et de nocte consurgens expresso vellere
concam rore conplevit **39** dixitque rursus ad Dominum ne
irascatur furor tuus contra me si adhuc semel temptavero
signum quaerens in vellere oro ut solum vellus siccum sit
et omnis terra rore madens **40** fecitque Dominus nocte
illa ut postulaverat et fuit siccitas in solo vellere et ros in
omni terra

7 igitur Hierobbaal qui est et Gedeon de nocte consurgens
et omnis populus cum eo venit ad fontem qui vocatur Arad
erant autem castra Madian in valle ad septentrionalem
plagam collis Excelsi **2** dixitque Dominus ad Gedeon
multus tecum est populus nec tradetur Madian in
manus eius ne glorietur contra me Israhel et dicat meis
viribus liberatus sum **3** loquere ad populum et cunctis
audientibus praedica qui formidolosus et timidus est
revertatur recesseruntque de monte Galaad et reversa
sunt ex populo viginti duo milia virorum et tantum
decem milia remanserunt **4** dixitque Dominus ad Gedeon
adhuc populus multus est duc eos ad aquas et ibi probabo
illos et de quo dixero tibi ut tecum vadat ipse pergat
quem ire prohibuero revertatur **5** cumque descendisset
populus ad aquas dixit Dominus ad Gedeon qui lingua
lambuerint aquas sicut solent canes lambere separabis
eos seorsum qui autem curvatis genibus biberint in altera
parte erunt **6** fuit itaque numerus eorum qui manu
ad os proiciente aquas lambuerant trecenti viri omnis
autem reliqua multitudo flexo poplite biberat **7** et ait
Dominus ad Gedeon in trecentis viris qui lambuerunt
aquas liberabo vos et tradam Madian in manu tua omnis
autem reliqua multitudo revertatur in locum suum **8**
sumptis itaque pro numero cibariis et tubis omnem
reliquam multitudinem abire praecepit ad tabernacula
sua et ipse cum trecentis viris se certamini dedit castra
autem Madian erant subter in valle **9** eadem nocte
dixit Dominus ad eum surge et descende in castra
quia tradidi eos in manu tua **10** sin autem solus ire

formidas descendat tecum Phara puer tuus **11** et cum
audieris quid loquantur tunc confortabuntur manus
tuae et securior ad hostium castra descendes descendit
ergo ipse et Phara puer eius in partem castrorum ubi
erant armatorum vigiliae **12** Madian autem et Amalech
et omnes orientales populi fusi iacebant in valle ut
lucustarum multitudo cameli quoque innumerabiles
erant sicut harena quae iacet in litoribus maris **13**
cumque venisset Gedeon narrabat aliquis somnium
proximo suo et in hunc modum referebat quod viderat
vidi somnium et videbatur mihi quasi subcinericius
panis ex hordeo volvi et in Madian castra descendere
cumque pervenisset ad tabernaculum percussit illud
atque subvertit et terrae funditus coaequavit **14** respondit
is cui loquebatur non est hoc aliud nisi gladius Gedeonis
filii Ioas viri Israhelitae tradidit Deus in manu eius
Madian et omnia castra eius **15** cumque audisset Gedeon
somnium et interpretationem eius adoravit et reversus
ad castra Israhel ait surgite tradidit enim Dominus in
manus nostras castra Madian **16** divisitque trecentos
viros in tres partes et dedit tubas in manibus eorum
lagoenasque vacuas ac lampadas in medio lagoenarum
17 et dixit ad eos quod me facere videritis hoc facite
ingrediar partem castrorum et quod fecero sectamini **18**
quando personaverit tuba in manu mea vos quoque per
castrorum circuitum clangite et conclamate Domino et
Gedeoni **19** ingressusque est Gedeon et trecenti viri qui
erant cum eo in parte castrorum incipientibus vigiliis
noctis mediae et custodibus suscitatis coeperunt bucinis

clangere et conplodere inter se lagoenas **20** cumque per
gyrum castrorum in tribus personarent locis et hydrias
confregissent tenuerunt sinistris manibus lampadas et
dextris sonantes tubas clamaveruntque gladius Domini et
Gedeonis **21** stantes singuli in loco suo per circuitum
castrorum hostilium omnia itaque castra turbata sunt et
vociferantes ululantesque fugerunt **22** et nihilominus
insistebant trecenti viri bucinis personantes inmisitque
Dominus gladium in omnibus castris et mutua se caede
truncabant **23** fugientes usque Bethseta et crepidinem
Abelmeula in Tebbath conclamantes autem viri Israhel de
Nepthali et Aser et omni Manasse persequebantur Madian
24 misitque Gedeon nuntios in omnem montem Ephraim
dicens descendite in occursum Madian et occupate aquas
usque Bethbera atque Iordanem clamavitque omnis
Ephraim et praeoccupavit aquas atque Iordanem usque
Bethbera **25** adprehensosque duos viros Madian Oreb et
Zeb interfecit Oreb in petra Oreb Zeb vero in torculari Zeb
et persecuti sunt Madian capita Oreb et Zeb portantes ad
Gedeon trans fluenta Iordanis

8 dixeruntque ad eum viri Ephraim quid est hoc quod
facere voluisti ut non nos vocares cum ad pugnam
pergeres contra Madian iurgantes fortiter et prope vim
inferentes **2** quibus ille respondit quid enim tale facere
potui quale vos fecistis nonne melior est racemus Ephraim
vindemiis Abiezer **3** in manus vestras tradidit Dominus
principes Madian Oreb et Zeb quid tale facere potui quale
vos fecistis quod cum locutus esset requievit spiritus
eorum quo tumebant contra eum **4** cumque venisset

Gedeon ad Iordanem transivit eum cum trecentis viris
qui secum erant et prae lassitudine fugientes persequi
non poterant **5** dixitque ad viros Soccoth date obsecro
panes populo qui mecum est quia valde defecerunt ut
possimus persequi Zebee et Salmana reges Madian **6**
responderunt principes Soccoth forsitan palmae manuum
Zebee et Salmana in manu tua sunt et idcirco postulas
ut demus exercitui tuo panes **7** quibus ille ait cum ergo
tradiderit Dominus Zebee et Salmana in manus meas
conteram carnes vestras cum spinis tribulisque deserti **8**
et inde conscendens venit in Phanuhel locutusque est
ad viros eius loci similia cui et illi responderunt sicut
responderant viri Soccoth **9** dixit itaque et eis cum
reversus fuero victor in pace destruam turrem hanc
10 Zebee autem et Salmana requiescebant cum omni
exercitu suo quindecim milia enim viri remanserant ex
omnibus turmis orientalium populorum caesis centum
viginti milibus bellatorum et educentium gladium **11**
ascendensque Gedeon per viam eorum qui in tabernaculis
morabantur ad orientalem partem Nobee et Iecbaa
percussit castra hostium qui securi erant et nihil adversi
suspicabantur **12** fugeruntque Zebee et Salmana quos
persequens Gedeon conprehendit turbato omni exercitu
eorum **13** revertensque de bello ante solis ortum **14**
adprehendit puerum de viris Soccoth interrogavitque
eum nomina principum et seniorum Soccoth et descripsit
septuaginta septem viros **15** venitque ad Soccoth et dixit
eis en Zebee et Salmana super quibus exprobrastis mihi
dicentes forsitan manus Zebee et Salmana in manibus

tuis sunt et idcirco postulas ut demus viris qui lassi
sunt et defecerunt panes **16** tulit ergo seniores civitatis
et spinas deserti ac tribulos et contrivit cum eis atque
comminuit viros Soccoth **17** turrem quoque Phanuhel
subvertit occisis habitatoribus civitatis **18** dixitque ad
Zebee et Salmana quales fuerunt viri quos occidistis in
Thabor qui responderunt similes tui et unus ex eis quasi
filius regis **19** quibus ille ait fratres mei fuerunt filii matris
meae vivit Dominus si servassetis eos non vos occiderem
20 dixitque Ietther primogenito suo surge et interfice eos
qui non eduxit gladium timebat enim quia adhuc puer
erat **21** dixeruntque Zebee et Salmana tu surge et inrue in
nos quia iuxta aetatem robur est hominis surrexit Gedeon
et interfecit Zebee et Salmana et tulit ornamenta ac
bullas quibus colla regalium camelorum decorari solent
22 dixeruntque omnes viri Israhel ad Gedeon dominare
nostri tu et filius tuus et filius filii tui quia liberasti nos de
manu Madian **23** quibus ille ait non dominabor vestri nec
dominabitur in vos filius meus sed dominabitur Dominus
24 dixitque ad eos unam petitionem postulo a vobis
date mihi inaures ex praeda vestra inaures enim aureas
Ismahelitae habere consuerant **25** qui responderunt
libentissime dabimus expandentesque super terram
pallium proiecerunt in eo inaures de praeda **26** et fuit
pondus postulatarum inaurium mille septingenti auri
sicli absque ornamentis et monilibus et veste purpurea
quibus Madian reges uti soliti erant et praeter torques
aureos camelorum **27** fecitque ex eo Gedeon ephod et
posuit illud in civitate sua Ephra fornicatusque est omnis

Israhel in eo et factum est Gedeoni et omni domui eius
in ruinam **28** humiliatus est autem Madian coram filiis
Israhel nec potuerunt ultra elevare cervices sed quievit
terra per quadraginta annos quibus praefuit Gedeon **29**
abiit itaque Hierobbaal filius Ioas et habitavit in domo
sua **30** habuitque septuaginta filios qui egressi sunt de
femore eius eo quod plures haberet uxores **31** concubina
autem illius quam habebat in Sychem genuit ei filium
nomine Abimelech **32** mortuusque est Gedeon filius Ioas
in senectute bona et sepultus in sepulchro Ioas patris sui
in Ephra de familia Ezri **33** postquam autem mortuus est
Gedeon aversi sunt filii Israhel et fornicati cum Baalim
percusseruntque cum Baal foedus ut esset eis in deum
34 nec recordati sunt Domini Dei sui qui eruit eos de
manu omnium inimicorum suorum per circuitum **35** nec
fecerunt misericordiam cum domo Hierobbaal Gedeon
iuxta omnia bona quae fecerat Israheli

9 abiit autem Abimelech filius Hierobbaal in Sychem
ad fratres matris suae et locutus est ad eos et ad
omnem cognationem domus patris matris suae dicens
2 loquimini ad omnes viros Sychem quid vobis est
melius ut dominentur vestri septuaginta viri omnes filii
Hierobbaal an ut dominetur vobis unus vir simulque
considerate quia os vestrum et caro vestra sum **3** locutique
sunt fratres matris eius de eo ad omnes viros Sychem
universos sermones istos et inclinaverunt cor eorum
post Abimelech dicentes frater noster est **4** dederuntque
illi septuaginta pondo argenti de fano Baalbrith qui
conduxit sibi ex eo viros inopes et vagos secutique sunt

eum **5** et venit in domum patris sui Ephra et occidit
fratres suos filios Hierobbaal septuaginta viros super
lapidem unum remansitque Ioatham filius Hierobbaal
minimus et absconditus est **6** congregati sunt autem
omnes viri Sychem et universae familiae urbis Mello
abieruntque et constituerunt regem Abimelech iuxta
quercum quae stabat in Sychem **7** quod cum nuntiatum
esset Ioatham ivit et stetit in vertice montis Garizim
elevataque voce clamavit et dixit audite me viri Sychem
ita audiat vos Deus **8** ierunt ligna ut unguerent super se
regem dixeruntque olivae impera nobis **9** quae respondit
numquid possum deserere pinguedinem meam qua et dii
utuntur et homines et venire ut inter ligna promovear **10**
dixeruntque ligna ad arborem ficum veni et super nos
regnum accipe **11** quae respondit eis numquid possum
deserere dulcedinem meam fructusque suavissimos et ire
ut inter cetera ligna commovear **12** locuta sunt quoque
ligna ad vitem veni et impera nobis **13** quae respondit
numquid possum deserere vinum meum quod laetificat
Deum et homines et inter ligna cetera commoveri **14**
dixeruntque omnia ligna ad ramnum veni et impera
super nos **15** quae respondit eis si vere me regem vobis
constituitis venite et sub mea umbra requiescite sin
autem non vultis egrediatur ignis de ramno et devoret
cedros Libani **16** nunc igitur si recte et absque peccato
constituistis super vos regem Abimelech et bene egistis
cum Hierobbaal et cum domo eius et reddidistis vicem
beneficiis eius qui pugnavit pro vobis **17** et animam
suam dedit periculis ut erueret vos de manu Madian

18 qui nunc surrexistis contra domum patris mei et
interfecistis filios eius septuaginta viros super unum
lapidem et constituistis regem Abimelech filium ancillae
eius super habitatores Sychem eo quod frater vester sit
19 si ergo recte et absque vitio egistis cum Hierobbaal et
domo eius hodie laetamini in Abimelech et ille laetetur
in vobis **20** sin autem perverse egrediatur ignis ex eo
et consumat habitatores Sychem et oppidum Mello
egrediaturque ignis de viris Sychem et de oppido Mello
et devoret Abimelech **21** quae cum dixisset fugit et abiit
in Bera habitavitque ibi metu Abimelech fratris sui **22**
regnavit itaque Abimelech super Israhel tribus annis
23 misitque Deus spiritum pessimum inter Abimelech
et habitatores Sychem qui coeperunt eum detestari **24**
et scelus interfectionis septuaginta filiorum Hierobbaal
et effusionem sanguinis eorum conferre in Abimelech
fratrem suum et in ceteros Sycimarum principes qui
eum adiuverant **25** posueruntque insidias adversum
eum in montium summitate et dum illius praestolantur
adventum exercebant latrocinia agentes praedas de
praetereuntibus nuntiatumque est Abimelech **26** venit
autem Gaal filius Obed cum fratribus suis et transivit in
Sycimam ad cuius adventum erecti habitatores Sychem **27**
egressi sunt in agros vastantes vineas uvasque calcantes
et factis cantantium choris ingressi sunt fanum dei sui
et inter epulas et pocula maledicebant Abimelech **28**
clamante Gaal filio Obed quis est Abimelech et quae
est Sychem ut serviamus ei numquid non est filius
Hierobbaal et constituit principem Zebul servum suum

super viros Emmor patris Sychem cur igitur servimus
ei **29** utinam daret aliquis populum istum sub manu
mea ut auferrem de medio Abimelech dictumque est
Abimelech congrega exercitus multitudinem et veni **30**
Zebul enim princeps civitatis auditis sermonibus Gaal
filii Obed iratus est valde **31** et misit clam ad Abimelech
nuntios dicens ecce Gaal filius Obed venit in Sycimam
cum fratribus suis et obpugnat adversum te civitatem **32**
surge itaque nocte cum populo qui tecum est et latita in
agro **33** et primo mane oriente sole inrue super civitatem
illo autem egrediente adversum te cum populo suo fac ei
quod potueris **34** surrexit itaque Abimelech cum omni
exercitu suo nocte et tetendit insidias iuxta Sycimam in
quattuor locis **35** egressusque est Gaal filius Obed et stetit
in introitu portae civitatis surrexit autem Abimelech et
omnis exercitus cum eo de insidiarum loco **36** cumque
vidisset populum Gaal dixit ad Zebul ecce de montibus
multitudo descendit cui ille respondit umbras montium
vides quasi hominum capita et hoc errore deciperis **37**
rursumque Gaal ait ecce populus de umbilico terrae
descendit et unus cuneus venit per viam quae respicit
quercum **38** cui dixit Zebul ubi est nunc os tuum quo
loquebaris quis est Abimelech ut serviamus ei nonne
iste est populus quem despiciebas egredere et pugna
contra eum **39** abiit ergo Gaal spectante Sycimarum
populo et pugnavit contra Abimelech **40** qui persecutus
est eum fugientem et in urbem conpulit cecideruntque
ex parte eius plurimi usque ad portam civitatis **41** et
Abimelech sedit in Ruma Zebul autem Gaal et socios

eius expulit de urbe nec in ea passus est commorari
42 sequenti ergo die egressus est populus in campum
quod cum nuntiatum esset Abimelech **43** tulit exercitum
suum et divisit in tres turmas tendens insidias in agris
videnque quod egrederetur populus de civitate surrexit
et inruit in eos **44** cum cuneo suo obpugnans et obsidens
civitatem duae autem turmae palantes per campum
adversarios sequebantur **45** porro Abimelech omni illo die
obpugnabat urbem quam cepit interfectis habitatoribus
eius ipsaque destructa ita ut sal in ea dispergeret **46**
quod cum audissent qui habitabant in turre Sycimorum
ingressi sunt fanum dei sui Berith ubi foedus cum eo
pepigerant et ex eo locus nomen acceperat qui erat
valde munitus **47** Abimelech quoque audiens viros turris
Sycimorum pariter conglobatos **48** ascendit in montem
Selmon cum omni populo suo et arrepta securi praecidit
arboris ramum inpositumque ferens umero dixit ad socios
quod me vidistis facere cito facite **49** igitur certatim ramos
de arboribus praecidentes sequebantur ducem quos
circumdantes praesidio succenderunt atque ita factum
est ut fumo et igne mille hominum necarentur viri pariter
ac mulieres habitatorum turris Sychem **50** Abimelech
autem inde proficiscens venit ad oppidum Thebes quod
circumdans obsidebat exercitu **51** erat autem turris
excelsa in media civitate ad quam confugerant viri simul
ac mulieres et omnes principes civitatis clausa firmissime
ianua et super turris tectum stantes per propugnacula **52**
accedensque Abimelech iuxta turrem pugnabat fortiter
et adpropinquans ostio ignem subponere nitebatur **53** et

ecce una mulier fragmen molae desuper iaciens inlisit
capiti Abimelech et confregit cerebrum eius **54** qui vocavit
cito armigerum suum et ait ad eum evagina gladium
tuum et percute me ne forte dicatur quod a femina
interfectus sim qui iussa perficiens interfecit eum **55**
illoque mortuo omnes qui cum eo erant de Israhel reversi
sunt in sedes suas **56** et reddidit Deus malum quod fecerat
Abimelech contra patrem suum interfectis septuaginta
fratribus suis **57** Sycimitis quoque quod operati erant
retributum est et venit super eos maledictio Ioatham filii
Hierobbaal

10 post Abimelech surrexit dux in Israhel Thola filius
Phoa patrui Abimelech vir de Isachar qui habitavit in
Sanir montis Ephraim **2** et iudicavit Israhel viginti et
tribus annis mortuusque ac sepultus est in Sanir **3** huic
successit Iair Galaadites qui iudicavit Israhel per viginti
et duos annos **4** habens triginta filios sedentes super
triginta pullos asinarum et principes triginta civitatum
quae ex nomine eius appellatae sunt Avothiair id est
oppida Iair usque in praesentem diem in terra Galaad **5**
mortuusque est Iair ac sepultus in loco cui est vocabulum
Camon **6** filii autem Israhel peccatis veteribus iungentes
nova fecerunt malum in conspectu Domini et servierunt
idolis Baalim et Astharoth et diis Syriae ac Sidonis et
Moab et filiorum Ammon et Philisthim dimiseruntque
Dominum et non colebant eum **7** contra quos iratus
tradidit eos in manu Philisthim et filiorum Ammon **8**
adflictique sunt et vehementer oppressi per annos decem
et octo omnes qui habitabant trans Iordanem in terra

Amorrei quae est in Galaad **9** in tantum ut filii Ammon
Iordane transmisso vastarent Iudam et Beniamin et
Ephraim adflictusque est Israhel nimis **10** et clamantes ad
Dominum dixerunt peccavimus tibi quia dereliquimus
Deum nostrum et servivimus Baalim **11** quibus locutus
est Dominus numquid non Aegyptii et Amorrei filiique
Ammon et Philisthim **12** Sidonii quoque et Amalech et
Chanaan oppresserunt vos et clamastis ad me et erui vos
de manu eorum **13** et tamen reliquistis me et coluistis
deos alienos idcirco non addam ut ultra vos liberem
14 ite et invocate deos quos elegistis ipsi vos liberent
in tempore angustiae **15** dixeruntque filii Israhel ad
Dominum peccavimus redde tu nobis quicquid tibi placet
tantum nunc libera nos **16** quae dicentes omnia de finibus
suis alienorum deorum idola proiecerunt et servierunt
Deo qui doluit super miseriis eorum **17** itaque filii Ammon
conclamantes in Galaad fixere tentoria contra quos
congregati filii Israhel in Maspha castrametati sunt **18**
dixeruntque principes Galaad singuli ad proximos suos
qui primus e nobis contra filios Ammon coeperit dimicare
erit dux populi Galaad

11 fuit illo tempore Iepthae Galaadites vir fortissimus
atque pugnator filius meretricis mulieris qui natus est de
Galaad **2** habuit autem Galaad uxorem de qua suscepit
filios qui postquam creverant eiecerunt Iepthae dicentes
heres in domo patris nostri esse non poteris quia de
altera matre generatus es **3** quos ille fugiens atque
devitans habitavit in terra Tob congregatique sunt ad
eum viri inopes et latrocinantes et quasi principem

sequebantur **4** in illis diebus pugnabant filii Ammon
contra Israhel **5** quibus acriter instantibus perrexerunt
maiores natu de Galaad ut tollerent in auxilium sui
Iepthae de terra Tob **6** dixeruntque ad eum veni et
esto princeps noster et pugna contra filios Ammon **7**
quibus ille respondit nonne vos estis qui odistis me et
eiecistis de domo patris mei et nunc venistis ad me
necessitate conpulsi **8** dixeruntque principes Galaad ad
Iepthae ob hanc igitur causam nunc ad te venimus ut
proficiscaris nobiscum et pugnes contra filios Ammon
sisque dux omnium qui habitant in Galaad **9** Iepthae
quoque dixit eis si vere venistis ad me ut pugnem pro
vobis contra filios Ammon tradideritque eos Dominus in
manus meas ego ero princeps vester **10** qui responderunt
ei Dominus qui haec audit ipse mediator ac testis est
quod nostra promissa faciamus **11** abiit itaque Iepthae
cum principibus Galaad fecitque eum omnis populus
principem sui locutusque est Iepthae omnes sermones
suos coram Domino in Maspha **12** et misit nuntios ad
regem filiorum Ammon qui ex persona sua dicerent quid
mihi et tibi est quia venisti contra me ut vastares terram
meam **13** quibus ille respondit quia tulit Israhel terram
meam quando ascendit de Aegypto a finibus Arnon usque
Iaboc atque Iordanem nunc igitur cum pace redde mihi
eam **14** per quos rursum mandavit Iepthae et imperavit
eis ut dicerent regi Ammon **15** haec dicit Iepthae non
tulit Israhel terram Moab nec terram filiorum Ammon
16 sed quando de Aegypto conscenderunt ambulavit
per solitudinem usque ad mare Rubrum et venit in

Cades **17** misitque nuntios ad regem Edom dicens dimitte
ut transeam per terram tuam qui noluit adquiescere
precibus eius misit quoque et ad regem Moab qui et
ipse transitum praebere contempsit mansit itaque in
Cades **18** et circuivit ex latere terram Edom et terram
Moab venitque contra orientalem plagam terrae Moab et
castrametatus est trans Arnon nec voluit intrare terminos
Moab Arnon quippe confinium est terrae Moab **19** misit
itaque Israhel nuntios ad Seon regem Amorreorum qui
habitabat in Esebon et dixerunt ei dimitte ut transeam
per terram tuam usque ad fluvium **20** qui et ipse Israhel
verba despiciens non dimisit eum transire per terminos
suos sed infinita multitudine congregata egressus est
contra eum in Iassa et fortiter resistebat **21** tradiditque
eum Dominus in manu Israhel cum omni exercitu suo
qui percussit eum et possedit omnem terram Amorrei
habitatoris regionis illius **22** et universos fines eius de
Arnon usque Iaboc et de solitudine usque ad Iordanem **23**
Dominus ergo Deus Israhel subvertit Amorreum pugnante
contra illum populo suo Israhel et tu nunc vis possidere
terram eius **24** nonne ea quae possedit Chamos deus
tuus tibi iure debentur quae autem Dominus Deus noster
victor obtinuit in nostram cedent possessionem **25** nisi
forte melior es Balac filio Sepphor rege Moab aut docere
potes quod iurgatus sit contra Israhel et pugnaverit
contra eum **26** quando habitavit in Esebon et viculis
eius et in Aroer et villis illius vel in cunctis civitatibus
iuxta Iordanem per trecentos annos quare tanto tempore
nihil super hac repetitione temptastis **27** igitur non ego

pecco in te sed tu contra me male agis indicens mihi
bella non iusta iudicet Dominus arbiter huius diei inter
Israhel et inter filios Ammon **28** noluitque adquiescere
rex filiorum Ammon verbis Iepthae quae per nuntios
mandaverat **29** factus est ergo super Iepthae spiritus
Domini et circumiens Galaad et Manasse Maspha quoque
Galaad et inde transiens ad filios Ammon **30** votum
vovit Domino dicens si tradideris filios Ammon in manus
meas **31** quicumque primus fuerit egressus de foribus
domus meae mihique occurrerit revertenti cum pace
a filiis Ammon eum holocaustum offeram Domino **32**
transivitque Iepthae ad filios Ammon ut pugnaret contra
eos quos tradidit Dominus in manus eius **33** percussitque
ab Aroer usque dum venias in Mennith viginti civitates
et usque ad Abel quae est vineis consita plaga magna
nimis humiliatique sunt filii Ammon a filiis Israhel
34 revertenti autem Iepthae in Maspha domum suam
occurrit unigenita filia cum tympanis et choris non enim
habebat alios liberos **35** qua visa scidit vestimenta sua et
ait heu filia mi decepisti me et ipsa decepta es aperui enim
os meum ad Dominum et aliud facere non potero **36** cui
illa respondit pater mi si aperuisti os tuum ad Dominum
fac mihi quodcumque pollicitus es concessa tibi ultione
atque victoria de hostibus tuis **37** dixitque ad patrem hoc
solum mihi praesta quod deprecor dimitte me ut duobus
mensibus circumeam montes et plangam virginitatem
meam cum sodalibus meis **38** cui ille respondit vade et
dimisit eam duobus mensibus cumque abisset cum sociis
ac sodalibus suis flebat virginitatem suam in montibus **39**

expletisque duobus mensibus reversa est ad patrem suum
et fecit ei sicut voverat quae ignorabat virum exinde
mos increbuit in Israhel et consuetudo servata est **40** ut
post anni circulum conveniant in unum filiae Israhel et
plangant filiam Iepthae Galaaditae diebus quattuor

12 ecce autem in Ephraim orta seditio est nam
transeuntes contra aquilonem dixerunt ad Iepthae quare
vadens ad pugnam contra filios Ammon vocare nos
noluisti ut pergeremus tecum igitur incendimus domum
tuam **2** quibus ille respondit disceptatio erat mihi et
populo meo contra filios Ammon vehemens vocavique
vos ut mihi praeberetis auxilium et facere noluistis **3**
quod cernens posui in manibus meis animam meam
transivique ad filios Ammon et tradidit eos Dominus in
manus meas quid commerui ut adversum me consurgatis
in proelium **4** vocatis itaque ad se cunctis viris Galaad
pugnabat contra Ephraim percusseruntque viri Galaad
Ephraim quia dixerat fugitivus est Galaad de Ephraim et
habitat in medio Ephraim et Manasse **5** occupaveruntque
Galaaditae vada Iordanis per quae Ephraim reversurus
erat cumque venisset ad ea de Ephraim numero fugiens
atque dixisset obsecro ut me transire permittas dicebant ei
Galaaditae numquid Ephrateus es quo dicente non sum **6**
interrogabant eum dic ergo sebboleth quod interpretatur
spica qui respondebat tebboleth eadem littera spicam
exprimere non valens statimque adprehensum iugulabant
in ipso Iordanis transitu et ceciderunt in illo tempore de
Ephraim quadraginta duo milia **7** iudicavitque Iepthae
Galaadites Israhel sex annis et mortuus est ac sepultus in

civitate sua Galaad **8** post hunc iudicavit Israhel Abessan
de Bethleem **9** qui habuit triginta filios et totidem filias
quas emittens foras maritis dedit et eiusdem numeri
filiis suis accepit uxores introducens in domum suam
qui septem annis iudicavit Israhel **10** mortuusque est ac
sepultus in Bethleem **11** cui successit Ahialon Zabulonites
et iudicavit Israhelem decem annis **12** mortuusque
est ac sepultus in Zabulon **13** post hunc iudicavit in
Israhel Abdon filius Hellel Farathonites **14** qui habuit
quadraginta filios et triginta ex eis nepotes ascendentes
super septuaginta pullos asinarum et iudicavit in Israhel
octo annis **15** mortuusque est ac sepultus in Farathon
terrae Ephraim in monte Amalech

13 rursumque filii Israhel fecerunt malum in conspectu
Domini qui tradidit eos in manus Philisthinorum
quadraginta annis **2** erat autem vir quidam de Saraa et
de stirpe Dan nomine Manue habens uxorem sterilem **3**
cui apparuit angelus Domini et dixit ad eam sterilis es
et absque liberis sed concipies et paries filium **4** cave
ergo ne vinum bibas ac siceram ne inmundum quicquam
comedas **5** quia concipies et paries filium cuius non
tanget caput novacula erit enim nazareus Dei ab infantia
sua et ex matris utero et ipse incipiet liberare Israhel de
manu Philisthinorum **6** quae cum venisset ad maritum
dixit ei vir Dei venit ad me habens vultum angelicum
terribilis nimis quem cum interrogassem quis esset et
unde venisset et quo nomine vocaretur noluit mihi dicere
7 sed hoc respondit ecce concipies et paries filium cave ne
vinum bibas et siceram et ne aliquo vescaris inmundo erit

enim puer nazareus Dei ab infantia sua et ex utero matris
usque ad diem mortis suae **8** oravit itaque Manue Deum
et ait obsecro Domine ut vir Dei quem misisti veniat
iterum et doceat nos quid debeamus facere de puero qui
nasciturus est **9** exaudivitque Dominus precantem Manue
et apparuit rursum angelus Domini uxori eius sedenti in
agro Manue autem maritus eius non erat cum ea quae
cum vidisset angelum **10** festinavit et cucurrit ad virum
suum nuntiavitque ei dicens ecce apparuit mihi vir quem
ante videram **11** qui surrexit et secutus est uxorem suam
veniensque ad virum dixit ei tu es qui locutus es mulieri
et ille respondit ego sum **12** cui Manue quando inquit
sermo tuus fuerit expletus quid vis ut faciat puer aut
a quo se observare debebit **13** dixitque angelus Domini
ad Manue ab omnibus quae locutus sum uxori tuae
abstineat se **14** et quicquid ex vinea nascitur non comedat
vinum et siceram non bibat nullo vescatur inmundo et
quod ei praecepi impleat atque custodiat **15** dixitque
Manue ad angelum Domini obsecro te ut adquiescas
precibus meis et faciamus tibi hedum de capris **16** cui
respondit angelus si me cogis non comedam panes tuos
sin autem vis holocaustum facere offer illud Domino
et nesciebat Manue quod angelus Dei esset **17** dixitque
ad eum quod est tibi nomen ut si sermo tuus fuerit
expletus honoremus te **18** cui ille respondit cur quaeris
nomen meum quod est mirabile **19** tulit itaque Manue
hedum de capris et libamenta et posuit super petram
offerens Domino qui facit mirabilia ipse autem et uxor
eius intuebantur **20** cumque ascenderet flamma altaris

in caelum angelus Domini in flamma pariter ascendit
quod cum vidisset Manue et uxor eius proni ceciderunt
in terram **21** et ultra non eis apparuit angelus Domini
statimque intellexit Manue angelum esse Domini **22** et
dixit ad uxorem suam morte moriemur quia vidimus
Deum **23** cui respondit mulier si Dominus nos vellet
occidere de manibus nostris holocaustum et libamenta
non suscepisset nec ostendisset nobis haec omnia neque
ea quae sunt ventura dixisset **24** peperit itaque filium et
vocavit nomen eius Samson crevitque puer et benedixit
ei Dominus **25** coepitque spiritus Domini esse cum eo in
castris Dan inter Saraa et Esthaol

14 descendit igitur Samson in Thamnatha videnque ibi
mulierem de filiabus Philisthim **2** ascendit et nuntiavit
patri suo et matri dicens vidi mulierem in Thamnatha de
filiabus Philisthinorum quam quaeso ut mihi accipiatis
uxorem **3** cui dixerunt pater et mater sua numquid non est
mulier in filiabus fratrum tuorum et in omni populo meo
quia vis accipere uxorem de Philisthim qui incircumcisi
sunt dixitque Samson ad patrem suum hanc mihi accipe
quia placuit oculis meis **4** parentes autem eius nesciebant
quod res a Domino fieret et quaereret occasionem contra
Philisthim eo enim tempore Philisthim dominabantur
Israheli **5** descendit itaque Samson cum patre suo et
matre in Thamnatha cumque venissent ad vineas oppidi
apparuit catulus leonis saevus rugiens et occurrit ei **6**
inruit autem spiritus Domini in Samson et dilaceravit
leonem quasi hedum in frusta concerperet nihil omnino
habens in manu et hoc patri et matri noluit indicare **7**

descenditque et locutus est mulieri quae placuerat oculis
eius **8** et post aliquot dies revertens ut acciperet eam
declinavit ut videret cadaver leonis et ecce examen apium
in ore leonis erat ac favus mellis **9** quem cum sumpsisset
in manibus comedebat in via veniensque ad patrem suum
et matrem dedit eis partem qui et ipsi comederunt nec
tamen eis voluit indicare quod mel de corpore leonis
adsumpserat **10** descendit itaque pater eius ad mulierem
et fecit filio suo Samson convivium sic enim iuvenes
facere consuerant **11** cum igitur cives loci vidissent eum
dederunt ei sodales triginta qui essent cum eo **12** quibus
locutus est Samson proponam vobis problema quod si
solveritis mihi intra septem dies convivii dabo vobis
triginta sindones et totidem tunicas **13** sin autem non
potueritis solvere vos dabitis mihi triginta sindones et
eiusdem numeri tunicas qui responderunt ei propone
problema ut audiamus **14** dixitque eis de comedente
exivit cibus et de forte est egressa dulcedo nec potuerunt
per tres dies propositionem solvere **15** cumque adesset
dies septimus dixerunt ad uxorem Samson blandire viro
tuo et suade ei ut indicet tibi quid significet problema
quod si facere nolueris incendimus et te et domum patris
tui an idcirco nos vocastis ad nuptias ut spoliaretis **16**
quae fundebat apud Samson lacrimas et querebatur
dicens odisti me et non diligis idcirco problema quod
proposuisti filiis populi mei non vis mihi exponere at ille
respondit patri meo et matri nolui dicere et tibi indicare
potero **17** septem igitur diebus convivii flebat apud eum
tandemque die septimo cum ei molesta esset exposuit

quae statim indicavit civibus suis **18** et illi dixerunt ei die
septimo ante solis occubitum quid dulcius melle et quid
leone fortius qui ait ad eos si non arassetis in vitula mea
non invenissetis propositionem meam **19** inruit itaque in
eo spiritus Domini descenditque Ascalonem et percussit
ibi triginta viros quorum ablatas vestes dedit his qui
problema solverant iratusque nimis ascendit in domum
patris sui **20** uxor autem eius accepit maritum unum de
amicis eius et pronubis

15 post aliquantum autem temporis cum dies triticeae
messis instarent venit Samson invisere volens uxorem
suam et adtulit ei hedum de capris cumque cubiculum
eius solito vellet intrare prohibuit eum pater illius dicens
2 putavi quod odisses eam et ideo tradidi illam amico tuo
sed habet sororem quae iunior et pulchrior illa est sit tibi
pro ea uxor **3** cui respondit Samson ab hac die non erit
culpa in me contra Philistheos faciam enim vobis mala **4**
perrexitque et cepit trecentas vulpes caudasque earum
iunxit ad caudas et faces ligavit in medio **5** quas igne
succendens dimisit ut huc illucque discurrerent quae
statim perrexerunt in segetes Philisthinorum quibus
succensis et conportatae iam fruges et adhuc stantes in
stipula concrematae sunt in tantum ut vineas quoque et
oliveta flamma consumeret **6** dixeruntque Philisthim
quis fecit hanc rem quibus dictum est Samson gener
Thamnathei quia tulit uxorem eius et alteri tradidit haec
operatus est ascenderuntque Philisthim et conbuserunt
tam mulierem quam patrem eius **7** quibus ait Samson licet
haec feceritis tamen adhuc ex vobis expetam ultionem

et tunc quiescam **8** percussitque eos ingenti plaga ita
ut stupentes suram femori inponerent et descendens
habitavit in spelunca petrae Aetham **9** igitur ascendentes
Philisthim in terra Iuda castrametati sunt et in loco
qui postea vocatus est Lehi id est Maxilla eorum est
fusus exercitus **10** dixeruntque ad eos de tribu Iuda cur
ascendistis adversum nos qui responderunt ut ligemus
Samson venimus et reddamus ei quae in nos operatus
est **11** descenderunt ergo tria milia virorum de Iuda ad
specum silicis Aetham dixeruntque ad Samson nescis
quod Philisthim imperent nobis quare hoc facere voluisti
quibus ille ait sicut fecerunt mihi feci eis **12** ligare
inquiunt te venimus et tradere in manus Philisthinorum
iurate respondit mihi quod non me occidatis **13** dixerunt
non te occidimus sed vinctum tradimus ligaveruntque
eum duobus novis funibus et tulerunt de petra Aetham
14 qui cum venisset ad locum Maxillae et Philisthim
vociferantes occurrissent ei inruit spiritus Domini in
eum et sicut solent ad odorem ignis lina consumi ita
vincula quibus ligatus erat dissipata sunt et soluta **15**
inventamque maxillam id est mandibulam asini quae
iacebat arripiens interfecit in ea mille viros **16** et ait
in maxilla asini in mandibula pulli asinarum delevi eos
et percussi mille viros **17** cumque haec canens verba
conplesset proiecit mandibulam de manu et vocavit
nomen loci illius Ramathlehi quod interpretatur elevatio
Maxillae **18** sitiensque valde clamavit ad Dominum et
ait tu dedisti in manu servi tui salutem hanc maximam
atque victoriam et en siti morior incidamque in manus

incircumcisorum 19 aperuit itaque Dominus molarem
dentem in maxilla asini et egressae sunt ex eo aquae
quibus haustis refocilavit spiritum et vires recepit idcirco
appellatum est nomen loci illius Fons invocantis de
maxilla usque in praesentem diem 20 iudicavitque Israhel
in diebus Philisthim viginti annis

16 abiit quoque in Gazam et vidit ibi meretricem
mulierem ingressusque est ad eam 2 quod cum audissent
Philisthim et percrebruisset apud eos intrasse urbem
Samson circumdederunt eum positis in porta civitatis
custodibus et ibi tota nocte cum silentio praestolantes
ut facto mane exeuntem occiderent 3 dormivit autem
Samson usque ad noctis medium et inde consurgens
adprehendit ambas portae fores cum postibus suis et
sera inpositasque umeris portavit ad verticem montis
qui respicit Hebron 4 post haec amavit mulierem
quae habitabat in valle Sorech et vocabatur Dalila 5
veneruntque ad eam principes Philisthinorum atque
dixerunt decipe eum et disce ab illo in quo tantam habeat
fortitudinem et quomodo eum superare valeamus et
vinctum adfligere quod si feceris dabimus tibi singuli
mille centum argenteos 6 locuta est ergo Dalila ad
Samson dic mihi obsecro in quo sit tua maxima fortitudo
et quid sit quo ligatus erumpere nequeas 7 cui respondit
Samson si septem nervicis funibus necdum siccis et
adhuc humentibus ligatus fuero infirmus ero ut ceteri
homines 8 adtuleruntque ad eam satrapae Philisthinorum
septem funes ut dixerat quibus vinxit eum 9 latentibus
apud se insidiis et in cubiculo finem rei expectantibus

clamavitque ad eum Philisthim super te Samson qui
rupit vincula quomodo si rumpat quis filum de stuppae
tortum putamine cum odorem ignis acceperit et non
est cognitum in quo esset fortitudo eius **10** dixitque
ad eum Dalila ecce inlusisti mihi et falsum locutus es
saltim nunc indica quo ligari debeas **11** cui ille respondit
si ligatus fuero novis funibus qui numquam fuerunt in
opere infirmus ero et aliorum hominum similis **12** quibus
rursum Dalila vinxit eum et clamavit Philisthim super
te Samson in cubiculo insidiis praeparatis qui ita rupit
vincula quasi fila telarum **13** dixitque Dalila rursum ad
eum usquequo decipis me et falsum loqueris ostende
quo vinciri debeas si inquit septem crines capitis mei
cum licio plexueris et clavum his circumligatum terrae
fixeris infirmus ero **14** quod cum fecisset Dalila dixit
ad eum Philisthim super te Samson qui consurgens de
somno extraxit clavum cum crinibus et licio **15** dixitque
ad eum Dalila quomodo dicis quod ames me cum animus
tuus non sit mecum per tres vices mentitus es mihi et
noluisti dicere in quo sit tua maxima fortitudo **16** cumque
molesta ei esset et per multos dies iugiter adhereret
spatium ad quietem non tribuens defecit anima eius et
ad mortem usque lassata est **17** tunc aperiens veritatem
rei dixit ad eam ferrum numquam ascendit super caput
meum quia nazareus id est consecratus Deo sum de
utero matris meae si rasum fuerit caput meum recedet a
me fortitudo mea et deficiam eroque ut ceteri homines
18 videns illa quod confessus ei esset omnem animum
suum misit ad principes Philisthinorum atque mandavit

ascendite adhuc semel quia nunc mihi aperuit cor suum
qui ascenderunt adsumpta pecunia quam promiserant
19 at illa dormire eum fecit super genua sua et in sinu
suo reclinare caput vocavitque tonsorem et rasit septem
crines eius et coepit abicere eum et a se repellere statim
enim ab eo fortitudo discessit **20** dixitque Philisthim
super te Samson qui de somno consurgens dixit in animo
suo egrediar sicut ante feci et me excutiam nesciens quod
Dominus recessisset ab eo **21** quem cum adprehendissent
Philisthim statim eruerunt oculos eius et duxerunt Gazam
vinctum catenis et clausum in carcere molere fecerunt
22 iamque capilli eius renasci coeperant **23** et principes
Philisthinorum convenerunt in unum ut immolarent
hostias magnificas Dagon deo suo et epularentur dicentes
tradidit deus noster inimicum nostrum Samson in manus
nostras **24** quod etiam populus videns laudabat deum
suum eademque dicebat tradidit deus noster in manus
nostras adversarium qui delevit terram nostram et occidit
plurimos **25** laetantesque per convivia sumptis iam epulis
praeceperunt ut vocaretur Samson et ante eos luderet
qui adductus de carcere ludebat ante eos feceruntque
eum stare inter duas columnas **26** qui dixit puero regenti
gressus suos dimitte me ut tangam columnas quibus
omnis inminet domus ut recliner super eas et paululum
requiescam **27** domus autem plena erat virorum ac
mulierum et erant ibi omnes principes Philisthinorum
ac de tecto et solario circiter tria milia utriusque sexus
spectabant ludentem Samson **28** at ille invocato Domino
ait Domine Deus memento mei et redde nunc mihi

pristinam fortitudinem Deus meus ut ulciscar me de
hostibus meis et pro amissione duorum luminum unam
ultionem recipiam **29** et adprehendens ambas columnas
quibus innitebatur domus alteramque earum dextera
et alteram leva tenens **30** ait moriatur anima mea cum
Philisthim concussisque fortiter columnis cecidit domus
super omnes principes et ceteram multitudinem quae ibi
erat multoque plures interfecit moriens quam ante vivus
occiderat **31** descendentes autem fratres eius et universa
cognatio tulerunt corpus eius et sepelierunt inter Saraa
et Esthaol in sepulchro patris Manue iudicavitque Israhel
viginti annis

17 fuit eo tempore vir quidam de monte Ephraim
nomine Michas **2** qui dixit matri suae mille centum
argenteos quos separaveras tibi et super quibus me
audiente iuraveras ecce ego habeo et apud me sunt cui
illa respondit benedictus filius meus Domino **3** reddidit
ergo eos matri suae quae dixerat ei consecravi et vovi
argentum hoc Domino ut de manu mea suscipiat filius
meus et faciat sculptile atque conflatile et nunc trado
illud tibi **4** reddidit igitur matri suae quae tulit ducentos
argenteos et dedit eos argentario ut faceret ex eis sculptile
atque conflatile quod fuit in domo Micha **5** qui aediculam
quoque in ea Deo separavit et fecit ephod ac therafin
id est vestem sacerdotalem et idola implevitque unius
filiorum suorum manum et factus est ei sacerdos **6** in
diebus illis non erat rex in Israhel sed unusquisque quod
sibi rectum videbatur hoc faciebat **7** fuit quoque alter
adulescens de Bethleem Iuda et cognatione eius eratque

ipse Levites et habitabat ibi **8** egressusque de civitate
Bethleem peregrinari voluit ubicumque sibi commodum
repperisset cumque venisset in monte Ephraim iter
faciens et declinasset parumper in domum Micha **9**
interrogatus est ab eo unde venis qui respondit Levita
sum de Bethleem Iuda et vado ut habitem ubi potuero
et utile mihi esse perspexero **10** mane inquit apud me
et esto mihi parens ac sacerdos daboque tibi per annos
singulos decem argenteos ac vestem duplicem et quae
ad victum necessaria sunt **11** adquievit et mansit apud
hominem fuitque illi quasi unus de filiis **12** implevitque
Micha manum eius et habuit apud se puerum sacerdotem
13 nunc scio dicens quod bene mihi faciat Deus habenti
levitici generis sacerdotem

18 in diebus illis non erat rex in Israhel et tribus
Dan quaerebat possessionem sibi ut habitaret in ea
usque ad illum enim diem inter ceteras tribus sortem
non acceperat **2** miserunt igitur filii Dan stirpis et
familiae suae quinque viros fortissimos de Saraa et
Esthaol ut explorarent terram et diligenter inspicerent
dixeruntque eis ite et considerate terram qui cum
pergentes venissent in montem Ephraim et intrassent
domum Micha requieverunt ibi **3** et agnoscentes vocem
adulescentis Levitae utentesque illius diversorio dixerunt
ad eum quis te huc adduxit quid hic agis quam ob causam
huc venire voluisti **4** qui respondit eis haec et haec
praestitit mihi Michas et me mercede conduxit ut sim ei
sacerdos **5** rogaveruntque eum ut consuleret Dominum et
scire possent an prospero itinere pergerent et res haberet

effectum **6** qui respondit eis ite cum pace Dominus
respicit viam vestram et iter quo pergitis **7** euntes
itaque quinque viri venerunt Lais videruntque populum
habitantem in ea absque ullo timore iuxta Sidoniorum
consuetudinem securum et quietum nullo eis penitus
resistente magnarumque opum et procul a Sidone atque
a cunctis hominibus separatum **8** reversique ad fratres
suos in Saraa et Esthaol et quid egissent sciscitantibus
responderunt **9** surgite et ascendamus ad eos vidimus
enim terram valde opulentam et uberem nolite neglegere
nolite cessare eamus et possideamus eam nullus erit
labor **10** intrabimus ad securos in regionem latissimam
tradetque nobis Dominus locum in quo nullius rei est
penuria eorum quae gignuntur in terra **11** profecti igitur
sunt de cognatione Dan id est de Saraa et Esthaol sescenti
viri accincti armis bellicis **12** ascendentesque manserunt
in Cariathiarim Iudae qui locus ex eo tempore castrorum
Dan nomen accepit et est post tergum Cariathiarim **13**
inde transierunt in montem Ephraim cumque venissent
ad domum Micha **14** dixerunt quinque viri qui prius
missi fuerant ad considerandam terram Lais ceteris
fratribus suis nostis quod in domibus istis sit ephod et
therafin et sculptile atque conflatile videte quid vobis
placeat **15** et cum paululum declinassent ingressi sunt
domum adulescentis Levitae qui erat in domo Micha
salutaveruntque eum verbis pacificis **16** sescenti autem
viri ita ut erant armati stabant ante ostium **17** at illi qui
ingressi fuerant domum iuvenis sculptile et ephod et
therafin atque conflatile tollere nitebantur et sacerdos

stabat ante ostium sescentis viris fortissimis haut procul
expectantibus **18** tulerunt igitur qui intraverant sculptile
ephod et idola atque conflatile quibus dixit sacerdos
quid facitis **19** cui responderunt tace et pone digitum
super os tuum venique nobiscum ut habeamus te patrem
et sacerdotem quid tibi melius est ut sis sacerdos in
domo unius viri an in una tribu et familia in Israhel
20 quod cum audisset adquievit sermonibus eorum et
tulit ephod et idola ac sculptile et cum eis profectus est
21 qui cum pergerent et ante se ire fecissent parvulos
et iumenta et omne quod erat pretiosum **22** iamque a
domo Michae essent procul viri qui habitabant in aedibus
Michae conclamantes secuti sunt **23** et post tergum
clamare coeperunt qui cum respexissent dixerunt ad
Micham quid tibi vis cur clamas **24** qui respondit deos
meos quos mihi feci tulistis et sacerdotem et omnia
quae habeo et dicitis quid tibi est **25** dixeruntque ei
filii Dan cave ne ultra loquaris ad nos et veniant ad
te viri animo concitati et ipse cum omni domo tua
pereas **26** et sic coepto itinere perrexerunt videns autem
Micha quod fortiores se essent reversus est in domum
suam **27** sescenti autem viri tulerunt sacerdotem et
quae supra diximus veneruntque in Lais ad populum
quiescentem atque securum et percusserunt eos in ore
gladii urbemque incendio tradiderunt **28** nullo penitus
ferente praesidium eo quod procul habitarent a Sidone
et cum nullo hominum haberent quicquam societatis
ac negotii erat autem civitas sita in regione Roob quam
rursum extruentes habitaverunt in ea **29** vocato nomine

civitatis Dan iuxta vocabulum patris sui quem genuerat
Israhel quae prius Lais dicebatur **30** posueruntque sibi
sculptile et Ionathan filium Gersan filii Mosi ac filios eius
sacerdotes in tribu Dan usque ad diem captivitatis suae
31 mansitque apud eos idolum Michae omni tempore
quo fuit domus Dei in Silo in diebus illis non erat rex in
Israhel

19 fuit quidam vir Levites habitans in latere montis
Ephraim qui accepit uxorem de Bethleem Iuda **2** quae
reliquit eum et reversa est in domum patris sui Bethleem
mansitque apud eum quattuor mensibus **3** secutusque
est eam vir suus volens ei reconciliari atque blandiri
et secum reducere habens in comitatu puerum et duos
asinos quae suscepit eum et introduxit in domum patris
sui quod cum audisset socer eius eumque vidisset occurrit
ei laetus **4** et amplexatus est hominem mansitque gener
in domo soceri tribus diebus comedens cum eo et bibens
familiariter **5** die autem quarto de nocte consurgens
proficisci voluit quem tenuit socer et ait ad eum gusta
prius pauxillum panis et conforta stomachum et sic
proficisceris **6** sederuntque simul et comederunt ac
biberunt dixitque pater puellae ad generum suum quaeso
te ut hodie hic maneas pariterque laetemur **7** at ille
consurgens coepit velle proficisci et nihilominus obnixe
eum socer tenuit et apud se fecit manere **8** mane facto
parabat Levites iter cui rursum socer oro te inquit
ut paululum cibi capias et adsumptis viribus donec
increscat dies postea proficiscaris comederunt ergo simul
9 surrexitque adulescens ut pergeret cum uxore sua et

puero cui rursum locutus est socer considera quod dies
ad occasum declivior sit et propinquet ad vesperum
mane apud me etiam hodie et duc laetum diem et cras
proficisceris ut vadas in domum tuam **10** noluit gener
adquiescere sermonibus eius sed statim perrexit et venit
contra Iebus quae altero nomine vocabatur Hierusalem
ducens secum duos asinos onustos et concubinam **11**
iamque aderant iuxta Iebus et dies mutabatur in noctem
dixitque puer ad dominum suum veni obsecro declinemus
ad urbem Iebuseorum et maneamus in ea **12** cui respondit
dominus non ingrediar oppidum gentis alienae quae
non est de filiis Israhel sed transibo usque Gabaa **13** et
cum illuc pervenero manebimus in ea aut certe in urbe
Rama **14** transierunt igitur Iebus et coeptum carpebant
iter occubuitque eis sol iuxta Gabaa quae est in tribu
Beniamin **15** deverteruntque ad eam ut manerent ibi
quo cum intrassent sedebant in platea civitatis et nullus
eos recipere volebat hospitio **16** et ecce apparuit homo
senex revertens de agro et de opere suo vespere qui et
ipse erat de monte Ephraim et peregrinus habitabat in
Gabaa homines autem regionis illius erant filii Iemini **17**
elevatisque oculis vidit senex sedentem hominem cum
sarcinulis suis in platea civitatis et dixit ad eum unde
venis et quo vadis **18** qui respondit ei profecti sumus
de Bethleem Iuda et pergimus ad locum nostrum qui
est in latere montis Ephraim unde ieramus Bethleem et
nunc vadimus ad domum Dei nullusque nos sub tectum
suum vult recipere **19** habentes paleas et faenum in
asinorum pabulum et panem ac vinum in meos et ancillae

tuae usus et pueri qui mecum est nulla re indigemus
nisi hospitio **20** cui respondit senex pax tecum sit ego
praebebo omnia quae necessaria sunt tantum quaeso
ne in platea maneas **21** introduxitque eum in domum
suam et pabulum asinis praebuit ac postquam laverunt
pedes suos recepit eos in convivium **22** illis epulantibus et
post laborem itineris cibo ac potu reficientibus corpora
venerunt viri civitatis illius filii Belial id est absque iugo
et circumdantes domum senis fores pulsare coeperunt
clamantes ad dominum domus atque dicentes educ
virum qui ingressus est domum tuam ut abutamur eo **23**
egressusque est ad eos senex et ait nolite fratres nolite
facere malum hoc quia ingressus est homo hospitium
meum et cessate ab hac stultitia **24** habeo filiam virginem
et hic homo habet concubinam educam eas ad vos ut
humilietis eas et vestram libidinem conpleatis tantum
obsecro ne scelus hoc contra naturam operemini in
virum **25** nolebant adquiescere sermonibus eius quod
cernens homo eduxit ad eos concubinam suam et eis
tradidit inludendam qua cum tota nocte abusi essent
dimiserunt eam mane **26** at mulier recedentibus tenebris
venit ad ostium domus ubi manebat dominus suus et ibi
corruit **27** mane facto surrexit homo et aperuit ostium ut
coeptam expleret viam et ecce concubina eius iacebat
ante ostium sparsis in limine manibus **28** cui ille putans
eam quiescere loquebatur surge ut ambulemus qua nihil
respondente intellegens quod erat tulit eam et inposuit
asino reversusque est in domum suam **29** quam cum
esset ingressus arripuit gladium et cadaver uxoris cum

ossibus suis in duodecim partes ac frusta concidens misit
in omnes terminos Israhel 30 quod cum vidissent singuli
conclamabant numquam res talis facta est in Israhel ex
eo die quo ascenderunt patres nostri de Aegypto usque
in praesens tempus ferte sententiam et in commune
decernite quid facto opus sit

20 egressi sunt itaque omnes filii Israhel et pariter
congregati quasi vir unus de Dan usque Bersabee et
terra Galaad ad Dominum in Maspha 2 omnesque
anguli populorum et cunctae tribus Israhel in ecclesiam
populi Dei convenerunt quadringenta milia peditum
pugnatorum 3 nec latuit filios Beniamin quod ascendissent
filii Israhel in Maspha interrogatusque Levita maritus
mulieris interfectae quomodo tantum scelus perpetratum
esset 4 respondit veni in Gabaa Beniamin cum uxore
mea illucque deverti 5 et ecce homines civitatis illius
circumdederunt nocte domum in qua manebam volentes
me occidere et uxorem meam incredibili libidinis furore
vexantes denique mortua est 6 quam arreptam in frusta
concidi misique partes in omnes terminos possessionis
vestrae quia numquam tantum nefas et tam grande
piaculum factum est in Israhel 7 adestis omnes filii
Israhel decernite quid facere debeatis 8 stansque omnis
populus quasi unius hominis sermone respondit non
recedemus in tabernacula nostra nec suam quisquam
intrabit domum 9 sed hoc contra Gabaa in commune
faciemus 10 decem viri eligantur e centum ex omnibus
tribubus Israhel et centum de mille et mille de decem
milibus ut conportent exercitui cibaria et possimus

pugnantes contra Gabaa Beniamin reddere ei pro scelere
quod meretur **11** convenitque universus Israhel ad
civitatem quasi unus homo eadem mente unoque consilio
12 et miserunt nuntios ad omnem tribum Beniamin qui
dicerent cur tantum nefas in vobis reppertum est **13**
tradite homines de Gabaa qui hoc flagitium perpetrarunt
ut moriantur et auferatur malum de Israhel qui noluerunt
fratrum suorum filiorum Israhel audire mandatum **14** sed
ex cunctis urbibus quae suae sortis erant convenerunt
in Gabaa ut illis ferrent auxilium et contra universum
Israhel populum dimicarent **15** inventique sunt viginti
quinque milia de Beniamin educentium gladium praeter
habitatores Gabaa **16** qui septingenti erant viri fortissimi
ita sinistra ut dextra proeliantes et sic fundis ad certum
iacientes lapides ut capillum quoque possent percutere
et nequaquam in alteram partem ictus lapidis deferretur
17 virorum quoque Israhel absque filiis Beniamin inventa
sunt quadringenta milia educentium gladios et paratorum
ad pugnam **18** qui surgentes venerunt in domum Dei
hoc est in Silo consulueruntque eum atque dixerunt
quis erit in exercitu nostro princeps certaminis contra
filios Beniamin quibus respondit Dominus Iudas sit
dux vester **19** statimque filii Israhel surgentes mane
castrametati sunt iuxta Gabaa **20** et inde procedentes ad
pugnam contra Beniamin urbem obpugnare coeperunt
21 egressique filii Beniamin de Gabaa occiderunt de filiis
Israhel die illo viginti duo milia viros **22** rursum filii
Israhel et fortitudine et numero confidentes in eodem
loco in quo prius certaverant aciem direxerunt **23** ita

tamen ut prius ascenderent et flerent coram Domino
usque ad noctem consulerentque eum et dicerent debeo
ultra procedere ad dimicandum contra filios Beniamin
fratres meos an non quibus ille respondit ascendite ad
eum et inite certamen **24** cumque filii Israhel altero die
contra Beniamin ad proelium processissent **25** eruperunt
filii Beniamin de portis Gabaa et occurrentes eis tanta in
illos caede baccati sunt ut decem et octo milia virorum
educentium gladium prosternerent **26** quam ob rem
omnes filii Israhel venerunt in domum Dei et sedentes
flebant coram Domino ieiunaveruntque illo die usque ad
vesperam et obtulerunt ei holocausta et pacificas victimas
27 et super statu suo interrogaverunt eo tempore ibi erat
arca foederis Dei **28** et Finees filius Eleazari filii Aaron
praepositus domus consuluerunt igitur Dominum atque
dixerunt exire ultra debemus ad pugnam contra filios
Beniamin fratres nostros an quiescere quibus ait Dominus
ascendite cras enim tradam eos in manus vestras **29**
posueruntque filii Israhel insidias per circuitum urbis
Gabaa **30** et tertia vice sicut semel et bis contra Beniamin
exercitum produxerunt **31** sed et filii Beniamin audacter
eruperunt de civitate et fugientes adversarios longius
persecuti sunt ita ut vulnerarent ex eis sicut primo
et secundo die et caederent per duas semitas terga
vertentes quarum una ferebat in Bethel altera in Gabaa
atque prosternerent triginta circiter viros **32** putaverunt
enim solito eos more cedere qui fugam arte simulantes
iniere consilium ut abstraherent eos de civitate et quasi
fugientes ad supradictas semitas perducerent **33** omnes

itaque filii Israhel surgentes de sedibus suis tetenderunt
aciem in loco qui vocatur Baalthamar insidiae quoque
quae circa urbem erant paulatim se aperire coeperunt **34**
et ab occidentali urbis parte procedere sed et alia decem
milia virorum de universo Israhel habitatores urbis
ad certamina provocabant ingravatumque est bellum
contra filios Beniamin et non intellexerunt quod ex
omni parte illis instaret interitus **35** percussitque eos
Dominus in conspectu filiorum Israhel et interfecerunt
ex eis in illo die viginti quinque milia et centum viros
omnes bellatores et educentes gladium **36** filii autem
Beniamin cum se inferiores esse vidissent coeperunt
fugere quod cernentes filii Israhel dederunt eis ad
fugiendum locum ut ad praeparatas insidias devenirent
quas iuxta urbem posuerant **37** qui cum repente de
latibulis surrexissent et Beniamin terga caedentibus
daret ingressi sunt civitatem et percusserunt eam in ore
gladii **38** signum autem dederant filii Israhel his quos
in insidiis conlocaverant ut postquam urbem cepissent
ignem accenderent et ascendente in altum fumo captam
urbem demonstrarent **39** quod cum cernerent filii Israhel
in ipso certamine positi putaverunt enim filii Beniamin
eos fugere et instantius sequebantur caesis de exercitu
eorum triginta viris **40** et viderent quasi columnam fumi
de civitate conscendere Beniamin quoque retro aspiciens
captam cerneret civitatem et flammas in sublime ferri
41 qui prius simulaverant fugam versa facie fortius
resistebant quod cum vidissent filii Beniamin in fugam
versi sunt **42** et ad viam deserti ire coeperunt illuc quoque

eos adversariis persequentibus sed et hii qui urbem
succenderant occurrerunt eis **43** atque ita factum est ut
ex utraque parte ab hostibus caederentur nec erat ulla
morientium requies ceciderunt atque prostrati sunt ad
orientalem plagam urbis Gabaa **44** fuerunt autem qui in
eodem loco interfecti sunt decem et octo milia virorum
omnes robustissimi pugnatores **45** quod cum vidissent
qui remanserant de Beniamin fugerunt in solitudinem et
pergebant ad petram cuius vocabulum est Remmon in illa
quoque fuga palantes et in diversa tendentes occiderunt
quinque milia viros et cum ultra tenderent persecuti sunt
eos et interfecerunt etiam alios duo milia **46** et sic factum
est ut omnes qui ceciderant de Beniamin in diversis
locis essent viginti quinque milia pugnatores ad bella
promptissimi **47** remanserunt itaque de omni numero
Beniamin qui evadere potuerant et fugere in solitudinem
sescenti viri sederuntque in petra Remmon mensibus
quattuor **48** regressi autem filii Israhel omnes reliquias
civitatis a viris usque ad iumenta gladio percusserunt
cunctasque urbes et viculos Beniamin vorax flamma
consumpsit

21 iuraverunt quoque filii Israhel in Maspha et dixerunt
nullus nostrum dabit filiis Beniamin de filiabus suis
uxorem **2** veneruntque omnes ad domum Dei in Silo et in
conspectu eius sedentes usque ad vesperam levaverunt
vocem et magno ululatu coeperunt flere dicentes **3** quare
Domine Deus Israhel factum est hoc malum in populo tuo
ut hodie una tribus auferretur ex nobis **4** altera autem die
diluculo consurgentes extruxerunt altare obtuleruntque

ibi holocausta et pacificas victimas et dixerunt **5** quis non
ascendit in exercitu Domini de universis tribubus Israhel
grandi enim se iuramento constrinxerant cum essent in
Maspha interfici eos qui defuissent **6** ductique paenitentia
filii Israhel super fratre suo Beniamin coeperunt dicere
ablata est una tribus de Israhel **7** unde uxores accipient
omnes enim in commune iuravimus non daturos nos his
filias nostras **8** idcirco dixerunt quis est de universis
tribubus Israhel qui non ascendit ad Dominum in Maspha
et ecce inventi sunt habitatores Iabisgalaad in illo
exercitu non fuisse **9** eo quoque tempore cum essent in
Silo nullus ex eis ibi reppertus est **10** miserunt itaque
decem milia viros robustissimos et praeceperunt eis
ite et percutite habitatores Iabisgalaad in ore gladii
tam uxores quam parvulos eorum **11** et hoc erit quod
observare debetis omne generis masculini et mulieres
quae cognoverunt viros interficite **12** inventaeque sunt
de Iabisgalaad quadringentae virgines quae nescierunt
viri torum et adduxerunt eas in castra in Silo in terra
Chanaan **13** miseruntque nuntios ad filios Beniamin qui
erant in petra Remmon et praeceperunt eis ut eos in
pace susciperent **14** veneruntque filii Beniamin in illo
tempore et datae sunt eis uxores de filiabus Iabisgalaad
alias autem non reppererunt quas simili modo traderent
15 universusque Israhel valde doluit et egit paenitudinem
super interfectione unius tribus ex Israhel **16** dixeruntque
maiores natu quid faciemus reliquis qui non acceperunt
uxores omnes in Beniamin feminae conciderunt **17** et
magna nobis cura ingentique studio providendum est ne

una tribus deleatur ex Israhel **18** filias nostras eis dare
non possumus constricti iuramento et maledictione qua
diximus maledictus qui dederit de filiabus suis uxorem
Beniamin **19** ceperuntque consilium atque dixerunt ecce
sollemnitas Domini est in Silo anniversaria quae sita est
ad septentrionem urbis Bethel et ad orientalem plagam
viae quae de Bethel tendit ad Sycimam et ad meridiem
oppidi Lebona **20** praeceperuntque filiis Beniamin atque
dixerunt ite et latete in vineis **21** cumque videritis filias
Silo ad ducendos choros ex more procedere exite repente
de vineis et rapite eas singuli uxores singulas et pergite
in terram Beniamin **22** cumque venerint patres earum ac
fratres et adversum vos queri coeperint atque iurgari
dicemus eis miseremini eorum non enim rapuerunt
eas iure bellantium atque victorum sed rogantibus ut
acciperent non dedistis et a vestra parte peccatum est **23**
feceruntque filii Beniamin ut sibi fuerat imperatum et
iuxta numerum suum rapuerunt sibi de his quae ducebant
choros uxores singulas abieruntque in possessionem
suam aedificantes urbes et habitantes in eis **24** filii
quoque Israhel reversi sunt per tribus et familias in
tabernacula sua in diebus illis non erat rex in Israhel **25**
sed unusquisque quod sibi rectum videbatur hoc faciebat

Ruth

1 in diebus unius iudicis quando iudices praeerant facta
est fames in terra abiitque homo de Bethleem Iuda ut
peregrinaretur in regione moabitide cum uxore sua ac
duobus liberis **2** ipse vocabatur Helimelech uxor eius
Noemi e duobus filiis alter Maalon et alter Chellion
Ephrathei de Bethleem Iuda ingressique regionem
moabitidem morabantur ibi **3** et mortuus est Helimelech
maritus Noemi remansitque ipsa cum filiis **4** qui
acceperunt uxores moabitidas quarum una vocabatur
Orpha altera Ruth manseruntque ibi decem annis **5**
et ambo mortui sunt Maalon videlicet et Chellion
remansitque mulier orbata duobus liberis ac marito **6** et
surrexit ut in patriam pergeret cum utraque nuru sua
de regione moabitide audierat enim quod respexisset
Dominus populum suum et dedisset eis escas **7** egressa
est itaque de loco peregrinationis suae cum utraque
nuru et iam in via posita revertendi in terram Iuda **8**
dixit ad eas ite in domum matris vestrae faciat Dominus
vobiscum misericordiam sicut fecistis cum mortuis et
mecum **9** det vobis invenire requiem in domibus virorum
quos sortiturae estis et osculata est eas quae elevata
voce flere coeperunt **10** et dicere tecum pergemus ad
populum tuum **11** quibus illa respondit revertimini filiae
mi cur venitis mecum num ultra habeo filios in utero
meo ut viros ex me sperare possitis **12** revertimini filiae
mi abite iam enim senectute confecta sum nec apta
vinculo coniugali etiam si possem hac nocte concipere et
parere filios **13** si eos expectare velitis donec crescant

et annos impleant pubertatis ante eritis vetulae quam
nubatis nolite quaeso filiae mi quia vestra angustia me
magis premit et egressa est manus Domini contra me **14**
elevata igitur voce rursum flere coeperunt Orpha osculata
socrum est ac reversa Ruth adhesit socrui suae **15** cui dixit
Noemi en reversa est cognata tua ad populum suum et ad
deos suos vade cum ea **16** quae respondit ne adverseris
mihi ut relinquam te et abeam quocumque perrexeris
pergam ubi morata fueris et ego pariter morabor populus
tuus populus meus et Deus tuus Deus meus **17** quae te
morientem terra susceperit in ea moriar ibique locum
accipiam sepulturae haec mihi faciat Deus et haec addat si
non sola mors me et te separaverit **18** videns ergo Noemi
quod obstinato Ruth animo decrevisset secum pergere
adversari noluit nec ultra ad suos reditum persuadere **19**
profectaeque sunt simul et venerunt in Bethleem quibus
urbem ingressis velox apud cunctos fama percrebuit
dicebantque mulieres haec est illa Noemi **20** quibus ait
ne vocetis me Noemi id est pulchram sed vocate me
Mara hoc est amaram quia valde me amaritudine replevit
Omnipotens **21** egressa sum plena et vacuam reduxit me
Dominus cur igitur vocatis me Noemi quam humiliavit
Dominus et adflixit Omnipotens **22** venit ergo Noemi
cum Ruth Moabitide nuru sua de terra peregrinationis
suae ac reversa est in Bethleem quando primum hordea
metebantur

2 erat autem vir Helimelech consanguineus homo potens
et magnarum opum nomine Booz **2** dixitque Ruth
Moabitis ad socrum suam si iubes vadam in agrum

et colligam spicas quae metentium fugerint manus
ubicumque clementis in me patris familias repperero
gratiam cui illa respondit vade filia mi **3** abiit itaque et
colligebat spicas post terga metentium accidit autem ut
ager ille haberet dominum Booz qui erat de cognatione
Helimelech **4** et ecce ipse veniebat de Bethleem dixitque
messoribus Dominus vobiscum qui responderunt ei
benedicat tibi Dominus **5** dixitque Booz iuveni qui
messoribus praeerat cuius est haec puella **6** qui respondit
haec est Moabitis quae venit cum Noemi de regione
moabitide **7** et rogavit ut spicas colligeret remanentes
sequens messorum vestigia et de mane usque nunc stat
in agro et ne ad momentum quidem domum reversa est
8 et ait Booz ad Ruth audi filia ne vadas ad colligendum
in alterum agrum nec recedas ab hoc loco sed iungere
puellis meis **9** et ubi messuerint sequere mandavi enim
pueris meis ut nemo tibi molestus sit sed etiam si sitieris
vade ad sarcinulas et bibe aquas de quibus et pueri bibunt
10 quae cadens in faciem suam et adorans super terram
dixit ad eum unde mihi hoc ut invenirem gratiam ante
oculos tuos et nosse me dignareris peregrinam mulierem
11 cui ille respondit nuntiata sunt mihi omnia quae feceris
socrui tuae post mortem viri tui et quod dereliqueris
parentes tuos et terram in qua nata es et veneris ad
populum quem ante nesciebas **12** reddat tibi Dominus
pro opere tuo et plenam mercedem recipias a Domino
Deo Israhel ad quem venisti et sub cuius confugisti alas
13 quae ait inveni gratiam ante oculos tuos domine mi qui
consolatus es me et locutus es ad cor ancillae tuae quae

non sum similis unius puellarum tuarum **14** dixitque
ad eam Booz quando hora vescendi fuerit veni huc et
comede panem et intingue buccellam tuam in aceto sedit
itaque ad messorum latus et congessit pulentam sibi
comeditque et saturata est et tulit reliquias **15** atque
inde surrexit ut spicas ex more colligeret praecepit
autem Booz pueris suis dicens etiam si vobiscum metere
voluerit ne prohibeatis eam **16** et de vestris quoque
manipulis proicite de industria et remanere permittite
ut absque rubore colligat et colligentem nemo corripiat
17 collegit ergo in agro usque ad vesperam et quae
collegerat virga caedens et excutiens invenit hordei quasi
oephi mensuram id est tres modios **18** quos portans
reversa est in civitatem et ostendit socrui suae insuper
protulit et dedit ei de reliquiis cibi sui quo saturata fuerat
19 dixitque ei socrus ubi hodie collegisti et ubi fecisti
opus sit benedictus qui misertus est tui indicavitque
ei apud quem esset operata et nomen dixit viri quod
Booz vocaretur **20** cui respondit Noemi benedictus sit a
Domino quoniam eandem gratiam quam praebuerat vivis
servavit et mortuis rursumque propinquus ait noster est
homo **21** et Ruth hoc quoque inquit praecepit mihi ut
tamdiu messoribus eius iungerer donec omnes segetes
meterentur **22** cui dixit socrus melius est filia mi ut
cum puellis eius exeas ad metendum ne in alieno agro
quispiam resistat tibi **23** iuncta est itaque puellis Booz
et tamdiu cum eis messuit donec hordea et triticum in
horreis conderentur

3 postquam autem reversa est ad socrum suam audivit ab
ea filia mi quaeram tibi requiem et providebo ut bene sit
tibi **2** Booz iste cuius puellis in agro iuncta es propinquus
est noster et hac nocte aream hordei ventilat **3** lava igitur
et unguere et induere cultioribus vestimentis ac descende
in aream non te videat homo donec esum potumque
finierit **4** quando autem ierit ad dormiendum nota locum
in quo dormiat veniesque et discoperies pallium quo
operitur a parte pedum et proicies te et ibi iacebis ipse
autem dicet tibi quid agere debeas **5** quae respondit
quicquid praeceperis faciam **6** descenditque in aream
et fecit omnia quae sibi imperaverat socrus **7** cumque
comedisset Booz et bibisset et factus esset hilarior
issetque ad dormiendum iuxta acervum manipulorum
venit abscondite et discoperto a pedibus eius pallio se
proiecit **8** et ecce nocte iam media expavit homo et
conturbatus est viditque mulierem iacentem ad pedes
suos **9** et ait illi quae es illaque respondit ego sum
Ruth ancilla tua expande pallium tuum super famulam
tuam quia propinquus es **10** et ille benedicta inquit
es Domino filia et priorem misericordiam posteriore
superasti quia non es secuta iuvenes pauperes sive divites
11 noli ergo metuere sed quicquid dixeris mihi faciam
tibi scit enim omnis populus qui habitat intra portas
urbis meae mulierem te esse virtutis **12** nec abnuo me
propinquum sed est alius me propinquior **13** quiesce hac
nocte et facto mane si te voluerit propinquitatis iure
retinere bene res acta est sin autem ille noluerit ego te
absque ulla dubitatione suscipiam vivit Dominus dormi

usque mane **14** dormivit itaque ad pedes eius usque
ad noctis abscessum surrexitque antequam homines se
cognoscerent mutuo et dixit Booz cave ne quis noverit
quod huc veneris **15** et rursum expande inquit palliolum
tuum quo operiris et tene utraque manu qua extendente
et tenente mensus est sex modios hordei et posuit super
eam quae portans ingressa est civitatem **16** et venit ad
socrum suam quae dixit ei quid egisti filia narravitque ei
omnia quae sibi fecisset homo **17** et ait ecce sex modios
hordei dedit mihi et ait nolo vacuam te reverti ad socrum
tuam **18** dixitque Noemi expecta filia donec videamus
quem res exitum habeat neque enim cessabit homo nisi
conpleverit quod locutus est

4 ascendit ergo Booz ad portam et sedit ibi cumque
vidisset propinquum praeterire de quo prius sermo
habitus est dixit ad eum declina paulisper et sede hic
vocans eum nomine suo qui devertit et sedit **2** tollens
autem Booz decem viros de senioribus civitatis dixit
ad eos sedete hic **3** quibus residentibus locutus est ad
propinquum partem agri fratris nostri Helimelech vendit
Noemi quae reversa est de regione moabitide **4** quod
audire te volui et tibi dicere coram cunctis sedentibus
et maioribus natu de populo meo si vis possidere iure
propinquitatis eme et posside sin autem tibi displicet
hoc ipsum indica mihi ut sciam quid facere debeam
nullus est enim propinquus excepto te qui prior es et me
qui secundus sum at ille respondit ego agrum emam **5**
cui dixit Booz quando emeris agrum de manu mulieris
Ruth quoque Moabitidem quae uxor defuncti fuit debes

accipere ut suscites nomen propinqui tui in hereditate
sua **6** qui respondit cedo iure propinquitatis neque
enim posteritatem familiae meae delere debeo tu meo
utere privilegio quo me libenter carere profiteor **7** hic
autem erat mos antiquitus in Israhel inter propinquos
et si quando alter alteri suo iure cedebat ut esset firma
concessio solvebat homo calciamentum suum et dabat
proximo suo hoc erat testimonium cessionis in Israhel
8 dixit ergo propinquus Booz tolle calciamentum quod
statim solvit de pede suo **9** at ille maioribus natu
et universo populo testes inquit vos estis hodie quod
possederim omnia quae fuerunt Helimelech et Chellion et
Maalon tradente Noemi **10** et Ruth Moabitidem uxorem
Maalon in coniugium sumpserim ut suscitem nomen
defuncti in hereditate sua ne vocabulum eius de familia
sua ac fratribus et populo deleatur vos inquam huius
rei testes estis **11** respondit omnis populus qui erat in
porta et maiores natu nos testes sumus faciat Dominus
hanc mulierem quae ingreditur domum tuam sicut
Rachel et Liam quae aedificaverunt domum Israhel ut sit
exemplum virtutis in Ephrata et habeat celebre nomen in
Bethleem **12** fiatque domus tua sicut domus Phares quem
Thamar peperit Iudae de semine quod dederit Dominus
tibi ex hac puella **13** tulit itaque Booz Ruth et accepit
uxorem ingressusque est ad eam et dedit illi Dominus
ut conciperet et pareret filium **14** dixeruntque mulieres
ad Noemi benedictus Dominus qui non est passus ut
deficeret successor familiae tuae et vocaretur nomen
eius in Israhel **15** et habeas qui consoletur animam

tuam et enutriat senectutem de nuru enim tua natus est
quae te diligit et multo tibi est melior quam si septem
haberes filios **16** susceptumque Noemi puerum posuit
in sinu suo et nutricis ac gerulae officio fungebatur **17**
vicinae autem mulieres congratulantes ei et dicentes
natus est filius Noemi vocaverunt nomen eius Obed hic
est pater Isai patris David **18** hae sunt generationes
Phares Phares genuit Esrom **19** Esrom genuit Aram Aram
genuit Aminadab **20** Aminadab genuit Naasson Naasson
genuit Salma **21** Salma genuit Booz Booz genuit Obed **22**
Obed genuit Isai Isai genuit David

I Samuelis

1 fuit vir unus de Ramathaimsophim de monte Ephraim
et nomen eius Helcana filius Hieroam filii Heliu filii Thau
filii Suph Ephratheus **2** et habuit duas uxores nomen uni
Anna et nomen secundae Fenenna fueruntque Fenennae
filii Annae autem non erant liberi **3** et ascendebat vir ille
de civitate sua statutis diebus ut adoraret et sacrificaret
Domino exercituum in Silo erant autem ibi duo filii Heli
Ofni et Finees sacerdotes Domini **4** venit ergo dies et
immolavit Helcana deditque Fenennae uxori suae et
cunctis filiis eius et filiabus partes **5** Annae autem dedit
partem unam tristis quia Annam diligebat Dominus autem
concluserat vulvam eius **6** adfligebat quoque eam aemula
eius et vehementer angebat in tantum ut exprobraret
quod conclusisset Dominus vulvam eius **7** sicque faciebat
per singulos annos cum redeunte tempore ascenderent
templum Domini et sic provocabat eam porro illa flebat et
non capiebat cibum **8** dixit ergo ei Helcana vir suus Anna
cur fles et quare non comedis et quam ob rem adfligitur
cor tuum numquid non ego melior sum tibi quam decem
filii **9** surrexit autem Anna postquam comederat in Silo
et biberat et Heli sacerdote sedente super sellam ante
postes templi Domini **10** cum esset amaro animo oravit
Dominum flens largiter **11** et votum vovit dicens Domine
exercituum si respiciens videris adflictionem famulae
tuae et recordatus mei fueris nec oblitus ancillae tuae
dederisque servae tuae sexum virilem dabo eum Domino
omnes dies vitae eius et novacula non ascendet super
caput eius **12** factum est ergo cum illa multiplicaret

preces coram Domino ut Heli observaret os eius **13** porro
Anna loquebatur in corde suo tantumque labia illius
movebantur et vox penitus non audiebatur aestimavit
igitur eam Heli temulentam **14** dixitque ei usquequo ebria
eris digere paulisper vinum quo mades **15** respondens
Anna nequaquam inquit domine mi nam mulier infelix
nimis ego sum vinumque et omne quod inebriare potest
non bibi sed effudi animam meam in conspectu Domini
16 ne reputes ancillam tuam quasi unam de filiabus Belial
quia ex multitudine doloris et maeroris mei locuta sum
usque in praesens **17** tunc Heli ait ei vade in pace et Deus
Israhel det tibi petitionem quam rogasti eum **18** et illa
dixit utinam inveniat ancilla tua gratiam in oculis tuis
et abiit mulier in viam suam et comedit vultusque eius
non sunt amplius in diversa mutati **19** et surrexerunt
mane et adoraverunt coram Domino reversique sunt
et venerunt in domum suam Ramatha cognovit autem
Helcana Annam uxorem suam et recordatus est eius
Dominus **20** et factum est post circulum dierum concepit
Anna et peperit filium vocavitque nomen eius Samuhel
eo quod a Domino postulasset eum **21** ascendit autem
vir Helcana et omnis domus eius ut immolaret Domino
hostiam sollemnem et votum suum **22** et Anna non
ascendit dixit enim viro suo non vadam donec ablactetur
infans et ducam eum et appareat ante conspectum
Domini et maneat ibi iugiter **23** et ait ei Helcana vir suus
fac quod bonum tibi videtur et mane donec ablactes eum
precorque ut impleat Dominus verbum suum mansit ergo
mulier et lactavit filium suum donec amoveret eum a

lacte **24** et adduxit eum secum postquam ablactaverat in
vitulis tribus et tribus modiis farinae et amphora vini
et adduxit eum ad domum Domini in Silo puer autem
erat adhuc infantulus **25** et immolaverunt vitulum et
obtulerunt puerum Heli **26** et ait obsecro mi domine vivit
anima tua domine ego sum illa mulier quae steti coram
te hic orans Dominum **27** pro puero isto oravi et dedit
Dominus mihi petitionem meam quam postulavi eum **28**
idcirco et ego commodavi eum Domino cunctis diebus
quibus fuerit accommodatus Domino et adoraverunt ibi
Dominum et oravit Anna et ait

2 exultavit cor meum in Domino exaltatum est cornu
meum in Domino dilatatum est os meum super inimicos
meos quia laetata sum in salutari tuo **2** non est sanctus ut
est Dominus neque enim est alius extra te et non est fortis
sicut Deus noster **3** nolite multiplicare loqui sublimia
gloriantes recedant vetera de ore vestro quoniam Deus
scientiarum Dominus est et ipsi praeparantur cogitationes
4 arcus fortium superatus est et infirmi accincti sunt
robore **5** saturati prius pro pane se locaverunt et famelici
saturati sunt donec sterilis peperit plurimos et quae
multos habebat filios infirmata est **6** Dominus mortificat
et vivificat deducit ad infernum et reducit **(Sheol h7585)** **7**
Dominus pauperem facit et ditat humiliat et sublevat
8 suscitat de pulvere egenum et de stercore elevat
pauperem ut sedeat cum principibus et solium gloriae
teneat Domini enim sunt cardines terrae et posuit super
eos orbem **9** pedes sanctorum suorum servabit et impii in
tenebris conticescent quia non in fortitudine roborabitur

vir **10** Dominum formidabunt adversarii eius super ipsos
in caelis tonabit Dominus iudicabit fines terrae et dabit
imperium regi suo et sublimabit cornu christi sui **11** et
abiit Helcana Ramatha in domum suam puer autem erat
minister in conspectu Domini ante faciem Heli sacerdotis
12 porro filii Heli filii Belial nescientes Dominum **13**
neque officium sacerdotum ad populum sed quicumque
immolasset victimam veniebat puer sacerdotis dum
coquerentur carnes et habebat fuscinulam tridentem in
manu sua **14** et mittebat eam in lebetem vel in caldariam
aut in ollam sive in caccabum et omne quod levabat
fuscinula tollebat sacerdos sibi sic faciebant universo
Israheli venientium in Silo **15** etiam antequam adolerent
adipem veniebat puer sacerdotis et dicebat immolanti da
mihi carnem ut coquam sacerdoti non enim accipiam a te
carnem coctam sed crudam **16** dicebatque illi immolans
incendatur primum iuxta morem hodie adeps et tolle tibi
quantumcumque desiderat anima tua qui respondens
aiebat ei nequaquam nunc enim dabis alioquin tollam vi
17 erat ergo peccatum puerorum grande nimis coram
Domino quia detrahebant homines sacrificio Domini **18**
Samuhel autem ministrabat ante faciem Domini puer
accinctus ephod lineo **19** et tunicam parvam faciebat
ei mater sua quam adferebat statutis diebus ascendens
cum viro suo ut immolaret hostiam sollemnem **20** et
benedixit Heli Helcanae et uxori eius dixitque reddat
Dominus tibi semen de muliere hac pro fenore quod
commodasti Domino et abierunt in locum suum **21**
visitavit ergo Dominus Annam et concepit et peperit tres

filios et duas filias et magnificatus est puer Samuhel apud
Dominum **22** Heli autem erat senex valde et audivit omnia
quae faciebant filii sui universo Israheli et quomodo
dormiebant cum mulieribus quae observabant ad ostium
tabernaculi **23** et dixit eis quare facitis res huiuscemodi
quas ego audio res pessimas ab omni populo **24** nolite filii
mi non enim est bona fama quam ego audio ut transgredi
faciatis populum Domini **25** si peccaverit vir in virum
placari ei potest Deus si autem in Domino peccaverit
vir quis orabit pro eo et non audierunt vocem patris
sui quia voluit Dominus occidere eos **26** puer autem
Samuhel proficiebat atque crescebat et placebat tam
Deo quam hominibus **27** venit autem vir Dei ad Heli
et ait ad eum haec dicit Dominus numquid non aperte
revelatus sum domui patris tui cum essent in Aegypto in
domo Pharaonis **28** et elegi eum ex omnibus tribubus
Israhel mihi in sacerdotem ut ascenderet altare meum
et adoleret mihi incensum et portaret ephod coram me
et dedi domui patris tui omnia de sacrificiis filiorum
Israhel **29** quare calce abicitis victimam meam et munera
mea quae praecepi ut offerrentur in templo et magis
honorasti filios tuos quam me ut comederetis primitias
omnis sacrificii Israhel populi mei **30** propterea ait
Dominus Deus Israhel loquens locutus sum ut domus
tua et domus patris tui ministraret in conspectu meo
usque in sempiternum nunc autem dicit Dominus absit
hoc a me sed quicumque glorificaverit me glorificabo
eum qui autem contemnunt me erunt ignobiles **31** ecce
dies veniunt et praecidam brachium tuum et brachium

domus patris tui ut non sit senex in domo tua **32** et
videbis aemulum tuum in templo in universis prosperis
Israhel et non erit senex in domo tua omnibus diebus
33 verumtamen non auferam penitus virum ex te ab
altari meo sed ut deficiant oculi tui et tabescat anima
tua et pars magna domus tuae morietur cum ad virilem
aetatem venerit **34** hoc autem erit tibi signum quod
venturum est duobus filiis tuis Ofni et Finees in die
uno morientur ambo **35** et suscitabo mihi sacerdotem
fidelem qui iuxta cor meum et animam meam faciat et
aedificabo ei domum fidelem et ambulabit coram christo
meo cunctis diebus **36** futurum est autem ut quicumque
remanserit in domo tua veniat ut oretur pro eo et offerat
nummum argenteum et tortam panis dicatque dimitte
me obsecro ad unam partem sacerdotalem ut comedam
buccellam panis

3 puer autem Samuhel ministrabat Domino coram Heli
et sermo Domini erat pretiosus in diebus illis non erat
visio manifesta **2** factum est ergo in die quadam Heli
iacebat in loco suo et oculi eius caligaverant nec poterat
videre **3** lucerna Dei antequam extingueretur Samuhel
autem dormiebat in templo Domini ubi erat arca Dei **4** et
vocavit Dominus Samuhel qui respondens ait ecce ego **5**
et cucurrit ad Heli et dixit ecce ego vocasti enim me qui
dixit non vocavi revertere dormi et abiit et dormivit **6** et
adiecit Dominus vocare rursum Samuhel consurgensque
Samuhel abiit ad Heli et dixit ecce ego quia vocasti me
qui respondit non vocavi te fili mi revertere et dormi **7**
porro Samuhel necdum sciebat Dominum neque revelatus

fuerat ei sermo Domini **8** et adiecit Dominus et vocavit
adhuc Samuhel tertio qui consurgens abiit ad Heli **9** et
ait ecce ego quia vocasti me intellexit igitur Heli quia
Dominus vocaret puerum et ait ad Samuhel vade et dormi
et si deinceps vocaverit te dices loquere Domine quia
audit servus tuus abiit ergo Samuhel et dormivit in loco
suo **10** et venit Dominus et stetit et vocavit sicut vocaverat
secundo Samuhel Samuhel et ait Samuhel loquere quia
audit servus tuus **11** et dixit Dominus ad Samuhel ecce ego
facio verbum in Israhel quod quicumque audierit tinnient
ambae aures eius **12** in die illo suscitabo adversum Heli
omnia quae locutus sum super domum eius incipiam et
conplebo **13** praedixi enim ei quod iudicaturus essem
domum eius in aeternum propter iniquitatem eo quod
noverat indigne agere filios suos et non corripuit eos **14**
idcirco iuravi domui Heli quod non expietur iniquitas
domus eius victimis et muneribus usque in aeternum **15**
dormivit autem Samuhel usque mane aperuitque ostia
domus Domini et Samuhel timebat indicare visionem
Heli **16** vocavit ergo Heli Samuhelem et dixit Samuhel fili
mi qui respondens ait praesto sum **17** et interrogavit eum
quis est sermo quem locutus est ad te oro te ne celaveris
me haec faciat tibi Deus et haec addat si absconderis a
me sermonem ex omnibus verbis quae dicta sunt tibi
18 indicavit itaque ei Samuhel universos sermones et
non abscondit ab eo et ille respondit Dominus est quod
bonum est in oculis suis faciat **19** crevit autem Samuhel
et Dominus erat cum eo et non cecidit ex omnibus
verbis eius in terram **20** et cognovit universus Israhel

a Dan usque Bersabee quod fidelis Samuhel propheta
esset Domini 21 et addidit Dominus ut appareret in Silo
quoniam revelatus fuerat Dominus Samuheli in Silo iuxta
verbum Domini et evenit sermo Samuhelis universo
Israheli

4 egressus est namque Israhel obviam Philisthim in
proelium et castrametatus est iuxta lapidem Adiutorii
porro Philisthim venerunt in Afec 2 et instruxerunt
aciem contra Israhel inito autem certamine terga vertit
Israhel Philistheis et caesa sunt in illo certamine passim
per agros quasi quattuor milia virorum 3 et reversus est
populus ad castra dixeruntque maiores natu de Israhel
quare percussit nos Dominus hodie coram Philisthim
adferamus ad nos de Silo arcam foederis Domini et veniat
in medium nostri ut salvet nos de manu inimicorum
nostrorum 4 misit ergo populus in Silo et tulerunt
inde arcam foederis Domini exercituum sedentis super
cherubin erantque duo filii Heli cum arca foederis Domini
Ofni et Finees 5 cumque venisset arca foederis Domini in
castra vociferatus est omnis Israhel clamore grandi et
personuit terra 6 et audierunt Philisthim vocem clamoris
dixeruntque quaenam haec est vox clamoris magni in
castris Hebraeorum et cognoverunt quod arca Domini
venisset in castra 7 timueruntque Philisthim dicentes
venit Deus in castra et ingemuerunt 8 vae nobis non
enim fuit tanta exultatio heri et nudius tertius vae nobis
quis nos servabit de manu deorum sublimium istorum
hii sunt dii qui percusserunt Aegyptum omni plaga
in deserto 9 confortamini et estote viri Philisthim ne

serviatis Hebraeis sicut illi servierunt vobis confortamini
et bellate **10** pugnaverunt ergo Philisthim et caesus est
Israhel et fugit unusquisque in tabernaculum suum et
facta est plaga magna nimis et ceciderunt de Israhel
triginta milia peditum **11** et arca Dei capta est duoque
filii Heli mortui sunt Ofni et Finees **12** currens autem
vir de Beniamin ex acie venit in Silo in die illo scissa
veste et conspersus pulvere caput **13** cumque ille venisset
Heli sedebat super sellam contra viam aspectans erat
enim cor eius pavens pro arca Domini vir autem ille
postquam ingressus est nuntiavit urbi et ululavit omnis
civitas **14** et audivit Heli sonitum clamoris dixitque quis
est hic sonitus tumultus huius at ille festinavit et venit et
adnuntiavit Heli **15** Heli autem erat nonaginta et octo
annorum et oculi eius caligaverant et videre non poterat
16 et dixit ad Heli ego sum qui veni de proelio et ego
qui de acie fugi hodie cui ille ait quid actum est fili mi
17 respondens autem qui nuntiabat fugit inquit Israhel
coram Philisthim et ruina magna facta est in populo
insuper et duo filii tui mortui sunt Ofni et Finees et arca
Dei capta est **18** cumque ille nominasset arcam Dei cecidit
de sella retrorsum iuxta ostium et fractis cervicibus
mortuus est senex enim erat vir et grandevus et ipse
iudicavit Israhel quadraginta annis **19** nurus autem eius
uxor Finees praegnans erat vicinaque partui et audito
nuntio quod capta esset arca Dei et mortuus socer suus
et vir suus incurvavit se et peperit inruerant enim in
eam dolores subiti **20** in ipso autem momento mortis eius
dixerunt ei quae stabant circa eam ne timeas quia filium

peperisti quae non respondit eis neque animadvertit **21**
et vocavit puerum Hicabod dicens translata est gloria de
Israhel quia capta est arca Dei et pro socero suo et pro
viro suo **22** et ait translata est gloria ab Israhel eo quod
capta esset arca Dei

5 Philisthim autem tulerunt arcam Dei et asportaverunt
eam a lapide Adiutorii in Azotum **2** tulerunt Philisthim
arcam Dei et intulerunt eam in templum Dagon et
statuerunt eam iuxta Dagon **3** cumque surrexissent
diluculo Azotii altera die ecce Dagon iacebat pronus
in terram ante arcam Domini et tulerunt Dagon et
restituerunt eum in loco suo **4** rursumque mane die
alio consurgentes invenerunt Dagon iacentem super
faciem suam in terram coram arca Domini caput autem
Dagon et duae palmae manuum eius abscisae erant super
limen **5** porro Dagon truncus solus remanserat in loco
suo propter hanc causam non calcant sacerdotes Dagon
et omnes qui ingrediuntur templum eius super limen
Dagon in Azoto usque in hodiernum diem **6** adgravata
autem est manus Domini super Azotios et demolitus
est eos et percussit in secretiori parte natium Azotum
et fines eius **7** videntes autem viri azotii huiuscemodi
plagam dixerunt non maneat arca Dei Israhel apud
nos quoniam dura est manus eius super nos et super
Dagon deum nostrum **8** et mittentes congregaverunt
omnes satrapas Philisthinorum ad se et dixerunt quid
faciemus de arca Dei Israhel responderuntque Getthei
circumducatur arca Dei Israhel et circumduxerunt arcam
Dei Israhel **9** illis autem circumducentibus eam fiebat

manus Dei per singulas civitates interfectionis magnae
nimis et percutiebat viros uniuscuiusque urbis a parvo
usque ad maiorem et conputrescebant prominentes
extales eorum **10** miserunt ergo arcam Dei in Accaron
cumque venisset arca Dei in Accaron exclamaverunt
Accaronitae dicentes adduxerunt ad nos arcam Dei Israhel
ut interficiat nos et populum nostrum **11** miserunt itaque
et congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum qui
dixerunt dimittite arcam Dei Israhel et revertatur in
locum suum et non interficiat nos cum populo nostro **12**
fiebat enim pavor mortis in singulis urbibus et gravissima
valde manus Dei viri quoque qui mortui non fuerant
percutiebantur in secretiori parte natium et ascendebat
ululatus uniuscuiusque civitatis in caelum

6 fuit ergo arca Domini in regione Philisthinorum septem
mensibus **2** et vocaverunt Philisthim sacerdotes et
divinos dicentes quid faciemus de arca Dei indicate nobis
quomodo remittemus eam in locum suum qui dixerunt
3 si remittitis arcam Dei Israhel nolite dimittere eam
vacuam sed quod debetis reddite ei pro peccato et tunc
curabimini et scietis quare non recedat manus eius a
vobis **4** qui dixerunt quid est quod pro delicto reddere
debeamus ei responderuntque illi **5** iuxta numerum
provinciarum Philisthim quinque anos aureos facietis
et quinque mures aureos quia plaga una fuit omnibus
vobis et satrapis vestris facietisque similitudines anorum
vestrorum et similitudines murium qui demoliti sunt
terram et dabitis Deo Israhel gloriam si forte relevet
manum suam a vobis et a diis vestris et a terra vestra **6**

quare gravatis corda vestra sicut adgravavit Aegyptus et
Pharao cor suum nonne postquam percussus est tunc
dimisit eos et abierunt **7** nunc ergo arripite et facite
plaustrum novum unum et duas vaccas fetas quibus non
est inpositum iugum iungite in plaustro et recludite
vitulos earum domi **8** tolletisque arcam Domini et ponetis
in plaustro et vasa aurea quae exsolvistis ei pro delicto
ponetis in capsella ad latus eius et dimittite eam ut vadat
9 et aspicietis et si quidem per viam finium suorum
ascenderit contra Bethsames ipse fecit nobis malum
hoc grande sin autem minime sciemus quia nequaquam
manus eius tetigit nos sed casu accidit **10** fecerunt ergo illi
hoc modo et tollentes duas vaccas quae lactabant vitulos
iunxerunt ad plaustrum vitulosque earum concluserunt
domi **11** et posuerunt arcam Dei super plaustrum et
capsellam quae habebat mures aureos et similitudinem
anorum **12** ibant autem in directum vaccae per viam quae
ducit Bethsames et itinere uno gradiebantur pergentes et
mugientes et non declinabant neque ad dextram neque
ad sinistram sed et satrapae Philisthinorum sequebantur
usque ad terminos Bethsames **13** porro Bethsamitae
metebant triticum in valle et elevantes oculos viderunt
arcam et gavisi sunt cum vidissent **14** et plaustrum venit
in agrum Iosue Bethsamitae et stetit ibi erat autem ibi
lapis magnus et conciderunt ligna plaustri vaccasque
inposuerunt super ea holocaustum Domino **15** Levitae
autem deposuerunt arcam Dei et capsellam quae erat
iuxta eam in qua erant vasa aurea et posuerunt super
lapidem grandem viri autem bethsamitae obtulerunt

holocausta et immolaverunt victimas in die illa Domino
16 et quinque satrapae Philisthinorum viderunt et reversi
sunt in Accaron in die illa 17 hii sunt autem ani aurei quos
reddiderunt Philisthim pro delicto Domino Azotus unum
Gaza unum Ascalon unum Geth unum Accaron unum 18
et mures aureos secundum numerum urbium Philisthim
quinque provinciarum ab urbe murata usque ad villam
quae erat absque muro et usque ad Abel magnum super
quem posuerunt arcam Domini quae erat usque in illa
die in agro Iosue Bethsamitis 19 percussit autem de
viris bethsamitibus eo quod vidissent arcam Domini et
percussit de populo septuaginta viros et quinquaginta
milia plebis luxitque populus quod percussisset Dominus
plebem plaga magna 20 et dixerunt viri bethsamitae quis
poterit stare in conspectu Domini Dei sancti huius et
ad quem ascendet a nobis 21 miseruntque nuntios ad
habitatores Cariathiarim dicentes reduxerunt Philisthim
arcam Domini descendite et ducite eam ad vos

7 venerunt ergo viri Cariathiarim et duxerunt arcam
Domini et intulerunt eam in domum Abinadab in
Gabaa Eleazarum autem filium eius sanctificaverunt
ut custodiret arcam Domini 2 et factum est ex qua
die mansit arca in Cariathiarim multiplicati sunt dies
erat quippe iam annus vicesimus et requievit omnis
domus Israhel post Dominum 3 ait autem Samuhel
ad universam domum Israhel dicens si in toto corde
vestro revertimini ad Dominum auferte deos alienos
de medio vestrum et Astharoth et praeparate corda
vestra Domino et servite ei soli et eruet vos de manu

Philisthim **4** abstulerunt ergo filii Israhel Baalim et
Astharoth et servierunt Domino soli **5** dixit autem
Samuhel congregate universum Israhel in Masphat ut
orem pro vobis Dominum **6** et convenerunt in Masphat
hauseruntque aquam et effuderunt in conspectu Domini
et ieiunaverunt in die illa et dixerunt ibi peccavimus
Domino iudicavitque Samuhel filios Israhel in Masphat **7**
et audierunt Philisthim quod congregati essent filii Israhel
in Masphat et ascenderunt satrapae Philisthinorum ad
Israhel quod cum audissent filii Israhel timuerunt a facie
Philisthinorum **8** dixeruntque ad Samuhel ne cesses pro
nobis clamare ad Dominum Deum nostrum ut salvet
nos de manu Philisthinorum **9** tulit autem Samuhel
agnum lactantem unum et obtulit illum holocaustum
integrum Domino et clamavit Samuhel ad Dominum pro
Israhel et exaudivit eum Dominus **10** factum est ergo
cum Samuhel offerret holocaustum Philistheos inire
proelium contra Israhel intonuit autem Dominus fragore
magno in die illa super Philisthim et exterruit eos et
caesi sunt a filiis Israhel **11** egressique viri Israhel de
Masphat persecuti sunt Philistheos et percusserunt eos
usque ad locum qui erat subter Bethchar **12** tulit autem
Samuhel lapidem unum et posuit eum inter Masphat et
inter Sen et vocavit nomen eius lapis Adiutorii dixitque
hucusque auxiliatus est nobis Dominus **13** et humiliati
sunt Philisthim nec adposuerunt ultra ut venirent in
terminos Israhel facta est itaque manus Domini super
Philistheos cunctis diebus Samuhel **14** et redditae sunt
urbes quas tulerant Philisthim ab Israhel Israheli ab

Accaron usque Geth et terminos suos liberavit Israhel
de manu Philisthinorum eratque pax inter Israhel et
Amorreum **15** iudicabat quoque Samuhel Israhel cunctis
diebus vitae suae **16** et ibat per singulos annos circumiens
Bethel et Galgal et Masphat et iudicabat Israhelem in
supradictis locis **17** revertebaturque in Ramatha ibi enim
erat domus eius et ibi iudicabat Israhelem aedificavit
etiam ibi altare Domino

8 factum est autem cum senuisset Samuhel posuit filios
suos iudices Israhel **2** fuitque nomen filii eius primogeniti
Iohel et nomen secundi Abia iudicum in Bersabee **3** et
non ambulaverunt filii illius in viis eius sed declinaverunt
post avaritiam acceperuntque munera et perverterunt
iudicium **4** congregati ergo universi maiores natu Israhel
venerunt ad Samuhel in Ramatha **5** dixeruntque ei
ecce tu senuisti et filii tui non ambulant in viis tuis
constitue nobis regem ut iudicet nos sicut universae
habent nationes **6** displicuitque sermo in oculis Samuhelis
eo quod dixissent da nobis regem ut iudicet nos et oravit
Samuhel Dominum **7** dixit autem Dominus ad Samuhel
audi vocem populi in omnibus quae loquuntur tibi non
enim te abiecerunt sed me ne regnem super eos **8** iuxta
omnia opera sua quae fecerunt a die qua eduxi eos de
Aegypto usque ad diem hanc sicut dereliquerunt me
et servierunt diis alienis sic faciunt etiam tibi **9** nunc
ergo audi vocem eorum verumtamen contestare eos et
praedic eis ius regis qui regnaturus est super eos **10**
dixit itaque Samuhel omnia verba Domini ad populum
qui petierat a se regem **11** et ait hoc erit ius regis

qui imperaturus est vobis filios vestros tollet et ponet
in curribus suis facietque sibi equites et praecursores
quadrigarum suarum **12** et constituet sibi tribunos et
centuriones et aratores agrorum suorum et messores
segetum et fabros armorum et curruum suorum **13** filias
quoque vestras faciet sibi unguentarias et focarias et
panificas **14** agros quoque vestros et vineas et oliveta
optima tollet et dabit servis suis **15** sed et segetes vestras
et vinearum reditus addecimabit ut det eunuchis et
famulis suis **16** servos etiam vestros et ancillas et iuvenes
optimos et asinos auferet et ponet in opere suo **17** greges
vestros addecimabit vosque eritis ei servi **18** et clamabitis
in die illa a facie regis vestri quem elegistis vobis et
non exaudiet vos Dominus in die illa **19** noluit autem
populus audire vocem Samuhel sed dixerunt nequaquam
rex enim erit super nos **20** et erimus nos quoque sicut
omnes gentes et iudicabit nos rex noster et egredietur
ante nos et pugnabit bella nostra pro nobis **21** et audivit
Samuhel omnia verba populi et locutus est ea in auribus
Domini **22** dixit autem Dominus ad Samuhel audi vocem
eorum et constitue super eos regem et ait Samuhel ad
viros Israhel vadat unusquisque in civitatem suam

9 et erat vir de Beniamin nomine Cis filius Abihel filii
Seror filii Bechoreth filii Afia filii viri Iemini fortis robore
2 et erat ei filius vocabulo Saul electus et bonus et
non erat vir de filiis Israhel melior illo ab umero et
sursum eminebat super omnem populum **3** perierant
autem asinae Cis patris Saul et dixit Cis ad Saul filium
suum tolle tecum unum de pueris et consurgens vade et

quaere asinas qui cum transissent per montem Ephraim
4 et per terram Salisa et non invenissent transierunt
etiam per terram Salim et non erant sed et per terram
Iemini et minime reppererunt **5** cum autem venissent in
terram Suph dixit Saul ad puerum suum qui erat cum
eo veni et revertamur ne forte dimiserit pater meus
asinas et sollicitus sit pro nobis **6** qui ait ei ecce est
vir Dei in civitate hac vir nobilis omne quod loquitur
absque ambiguitate venit nunc ergo eamus illuc si forte
indicet nobis de via nostra propter quam venimus **7**
dixitque Saul ad puerum suum ecce ibimus quid feremus
ad virum panis defecit in sitarciis nostris et sportulam
non habemus ut demus homini Dei nec quicquam aliud **8**
rursum puer respondit Sauli et ait ecce inventa est in
manu mea quarta pars stateris argenti demus homini
Dei ut indicet nobis viam nostram **9** olim in Israhel sic
loquebatur unusquisque vadens consulere Deum venite
et eamus ad videntem qui enim propheta dicitur hodie
vocabatur olim videns **10** et dixit Saul ad puerum suum
optimus sermo tuus veni eamus et ierunt in civitatem in
qua erat vir Dei **11** cumque ascenderent clivum civitatis
invenerunt puellas egredientes ad hauriendam aquam et
dixerunt eis num hic est videns **12** quae respondentes
dixerunt illis hic est ecce ante te festina nunc hodie
enim venit in civitate quia sacrificium est hodie populo
in excelso **13** ingredientes urbem statim invenietis
eum antequam ascendat excelsum ad vescendum neque
enim comesurus est populus donec ille veniat quia ipse
benedicit hostiae et deinceps comedunt qui vocati sunt

nunc ergo conscendite quia hodie repperietis eum **14**
et ascenderunt in civitatem cumque illi ambularent in
medio urbis apparuit Samuhel egrediens obviam eis ut
ascenderet in excelsum **15** Dominus autem revelaverat
auriculam Samuhel ante unam diem quam veniret Saul
dicens **16** hac ipsa quae nunc est hora cras mittam ad te
virum de terra Beniamin et ungues eum ducem super
populum meum Israhel et salvabit populum meum de
manu Philisthinorum quia respexi populum meum venit
enim clamor eorum ad me **17** cumque aspexisset Samuhel
Saulem Dominus ait ei ecce vir quem dixeram tibi iste
dominabitur populo meo **18** accessit autem Saul ad
Samuhelem in medio portae et ait indica oro mihi ubi est
domus videntis **19** et respondit Samuhel Sauli dicens ego
sum videns ascende ante me in excelsum ut comedatis
mecum hodie et dimittam te mane et omnia quae sunt in
corde tuo indicabo tibi **20** et de asinis quas perdidisti
nudius tertius ne sollicitus sis quia inventae sunt et
cuius erunt optima quaeque Israhel nonne tibi et omni
domui patris tui **21** respondens autem Saul ait numquid
non filius Iemini ego sum de minima tribu Israhel et
cognatio mea novissima inter omnes familias de tribu
Beniamin quare ergo locutus es mihi sermonem istum
22 adsumens itaque Samuhel Saulem et puerum eius
introduxit eos in triclinium et dedit eis locum in capite
eorum qui fuerant invitati erant enim quasi triginta viri
23 dixitque Samuhel coco da partem quam dedi tibi et
praecepi ut reponeres seorsum apud te **24** levavit autem
cocus armum et posuit ante Saul dixitque Samuhel ecce

quod remansit pone ante te et comede quia de industria
servatum est tibi quando populum vocavi et comedit Saul
cum Samuhel in die illa **25** et descenderunt de excelso in
oppidum et locutus est cum Saul in solario **26** cumque
mane surrexissent et iam dilucesceret vocavit Samuhel
Saul in solarium dicens surge ut dimittam te et surrexit
Saul egressique sunt ambo ipse videlicet et Samuhel **27**
cumque descenderent in extrema parte civitatis Samuhel
dixit ad Saul dic puero ut antecedat nos et transeat tu
autem subsiste paulisper ut indicem tibi verbum Domini

10 tulit autem Samuhel lenticulam olei et effudit super
caput eius et deosculatus eum ait ecce unxit te Dominus
super hereditatem suam in principem **2** cum abieris
hodie a me invenies duos viros iuxta sepulchrum Rachel
in finibus Beniamin in meridie dicentque tibi inventae
sunt asinae ad quas ieras perquirendas et intermissis
pater tuus asinis sollicitus est pro vobis et dicit quid
faciam de filio meo **3** cumque abieris inde et ultra
transieris et veneris ad quercum Thabor invenient te ibi
tres viri ascendentes ad Deum in Bethel unus portans tres
hedos et alius tres tortas panis et alius portans lagoenam
vini **4** cumque te salutaverint dabunt tibi duos panes et
accipies de manu eorum **5** post haec venies in collem
Domini ubi est statio Philisthinorum et cum ingressus
fueris ibi urbem obviam habebis gregem prophetarum
descendentium de excelso et ante eos psalterium et
tympanum et tibiam et citharam ipsosque prophetantes
6 et insiliet in te spiritus Domini et prophetabis cum eis et
mutaberis in virum alium **7** quando ergo evenerint signa

haec omnia tibi fac quaecumque invenerit manus tua quia
Dominus tecum est **8** et descendes ante me in Galgala
ego quippe descendam ad te ut offeras oblationem et
immoles victimas pacificas septem diebus expectabis
donec veniam ad te et ostendam tibi quae facias **9** itaque
cum avertisset umerum suum ut abiret a Samuhele
inmutavit ei Deus cor aliud et venerunt omnia signa haec
in die illa **10** veneruntque ad praedictum collem et ecce
cuneus prophetarum obvius ei et insilivit super eum
spiritus Dei et prophetavit in medio eorum **11** videntes
autem omnes qui noverant eum heri et nudius tertius
quod esset cum prophetis et prophetaret dixerunt ad
invicem quaenam res accidit filio Cis num et Saul in
prophetis **12** responditque alius ad alterum dicens et quis
pater eorum propterea versum est in proverbium num et
Saul inter prophetas **13** cessavit autem prophetare et
venit ad excelsum **14** dixitque patruus Saul ad eum et ad
puerum eius quo abistis qui responderunt quaerere asinas
quas cum non repperissemus venimus ad Samuhelem
15 et dixit ei patruus suus indica mihi quid dixerit tibi
Samuhel **16** et ait Saul ad patruum suum indicavit nobis
quia inventae essent asinae de sermone autem regni
non indicavit ei quem locutus illi fuerat Samuhel **17** et
convocavit Samuhel populum ad Dominum in Maspha **18**
et ait ad filios Israhel haec dicit Dominus Deus Israhel
ego eduxi Israhel de Aegypto et erui vos de manu
Aegyptiorum et de manu omnium regum qui adfligebant
vos **19** vos autem hodie proiecistis Deum vestrum qui
solus salvavit vos de universis malis et tribulationibus

vestris et dixistis nequaquam sed regem constitue super
nos nunc ergo state coram Domino per tribus vestras et
per familias **20** et adplicuit Samuhel omnes tribus Israhel
et cecidit sors tribus Beniamin **21** et adplicuit tribum
Beniamin et cognationes eius et cecidit cognatio Metri et
pervenit usque ad Saul filium Cis quaesierunt ergo eum et
non est inventus **22** et consuluerunt post haec Dominum
utrumnam venturus esset illuc responditque Dominus
ecce absconditus est domi **23** cucurrerunt itaque et
tulerunt eum inde stetitque in medio populi et altior fuit
universo populo ab umero et sursum **24** et ait Samuhel
ad omnem populum certe videtis quem elegit Dominus
quoniam non sit similis ei in omni populo et clamavit
cunctus populus et ait vivat rex **25** locutus est autem
Samuhel ad populum legem regni et scripsit in libro
et reposuit coram Domino et dimisit Samuhel omnem
populum singulos in domum suam **26** sed et Saul abiit in
domum suam in Gabaath et abiit cum eo pars exercitus
quorum tetigerat Deus corda **27** filii vero Belial dixerunt
num salvare nos poterit iste et despexerunt eum et non
adtulerunt ei munera ille vero dissimulabat se audire

11 ascendit autem Naas Ammonites et pugnare coepit
adversus Iabesgalaad dixeruntque omnes viri Iabes
ad Naas habeto nos foederatos et serviemus tibi **2**
et respondit ad eos Naas Ammonites in hoc feriam
vobiscum foedus ut eruam omnium vestrum oculos
dextros ponamque vos obprobrium in universo Israhel **3**
et dixerunt ad eum seniores Iabes concede nobis septem
dies ut mittamus nuntios in universos terminos Israhel

et si non fuerit qui defendat nos egrediemur ad te **4**
venerunt ergo nuntii in Gabaath Saulis et locuti sunt
verba audiente populo et levavit omnis populus vocem
suam et flevit **5** et ecce Saul veniebat sequens boves de
agro et ait quid habet populus quod plorat et narraverunt
ei verba virorum Iabes **6** et insilivit spiritus Domini
in Saul cum audisset verba haec et iratus est furor
eius nimis **7** et adsumens utrumque bovem concidit in
frusta misitque in omnes terminos Israhel per manum
nuntiorum dicens quicumque non exierit secutusque
fuerit Saul et Samuhelem sic fiet bubus eius invasit ergo
timor Domini populum et egressi sunt quasi vir unus
8 et recensuit eos in Bezec fueruntque filiorum Israhel
trecenta milia virorum autem Iuda triginta milia **9** et
dixerunt nuntiis qui venerant sic dicetis viris qui sunt
in Iabesgalaad cras erit vobis salus cum incaluerit sol
venerunt ergo nuntii et adnuntiaverunt viris Iabes qui
laetati sunt **10** et dixerunt mane exibimus ad vos et
facietis nobis omne quod placuerit vobis **11** et factum
est cum venisset dies crastinus constituit Saul populum
in tres partes et ingressus est media castra in vigilia
matutina et percussit Ammon usque dum incalesceret
dies reliqui autem dispersi sunt ita ut non relinquerentur
in eis duo pariter **12** et ait populus ad Samuhel quis est
iste qui dixit Saul non regnabit super nos date viros et
interficiemus eos **13** et ait Saul non occidetur quisquam
in die hac quia hodie fecit Dominus salutem in Israhel
14 dixit autem Samuhel ad populum venite et eamus in
Galgala et innovemus ibi regnum **15** et perrexit omnis

populus in Galgala et fecerunt ibi regem Saul coram
Domino in Galgala et immolaverunt ibi victimas pacificas
coram Domino et laetatus est ibi Saul et cuncti viri Israhel
nimis

12 dixit autem Samuhel ad universum Israhel ecce
audivi vocem vestram iuxta omnia quae locuti estis ad me
et constitui super vos regem **2** et nunc rex graditur ante
vos ego autem senui et incanui porro filii mei vobiscum
sunt itaque conversatus coram vobis ab adulescentia mea
usque ad diem hanc ecce praesto sum **3** loquimini de
me coram Domino et coram christo eius utrum bovem
cuiusquam tulerim an asinum si quempiam calumniatus
sum si oppressi aliquem si de manu cuiusquam munus
accepi et contemnam illud hodie restituamque vobis **4**
et dixerunt non es calumniatus nos neque oppressisti
neque tulisti de manu alicuius quippiam **5** dixitque ad
eos testis Dominus adversus vos et testis christus eius in
die hac quia non inveneritis in manu mea quippiam et
dixerunt testis **6** et ait Samuhel ad populum Dominus
qui fecit Mosen et Aaron et eduxit patres nostros de
terra Aegypti **7** nunc ergo state ut iudicio contendam
adversum vos coram Domino de omnibus misericordiis
Domini quas fecit vobiscum et cum patribus vestris **8**
quomodo ingressus est Iacob in Aegyptum et clamaverunt
patres vestri ad Dominum et misit Dominus Mosen et
Aaron et eduxit patres vestros ex Aegypto et conlocavit
eos in loco hoc **9** qui obliti sunt Domini Dei sui et tradidit
eos in manu Sisarae magistri militiae Asor et in manu
Philisthinorum et in manu regis Moab et pugnaverunt

adversum eos **10** postea autem clamaverunt ad Dominum
et dixerunt peccavimus quia dereliquimus Dominum et
servivimus Baalim et Astharoth nunc ergo erue nos de
manu inimicorum nostrorum et serviemus tibi **11** et misit
Dominus Hierobaal et Bedan et Ieptha et Samuhel et
eruit vos de manu inimicorum vestrorum per circuitum
et habitastis confidenter **12** videntes autem quod Naas
rex filiorum Ammon venisset adversum vos dixistis mihi
nequaquam sed rex imperabit nobis cum Dominus Deus
vester regnaret in vobis **13** nunc ergo praesto est rex
vester quem elegistis et petistis ecce dedit vobis Dominus
regem **14** si timueritis Dominum et servieritis ei et
audieritis vocem eius et non exasperaveritis os Domini
eritis et vos et rex qui imperat vobis sequentes Dominum
Deum vestrum **15** si autem non audieritis vocem Domini
sed exasperaveritis sermonem Domini erit manus Domini
super vos et super patres vestros **16** sed et nunc state et
videte rem istam grandem quam facturus est Dominus in
conspectu vestro **17** numquid non messis tritici est hodie
invocabo Dominum et dabit voces et pluvias et scietis et
videbitis quia grande malum feceritis vobis in conspectu
Domini petentes super vos regem **18** et clamavit Samuhel
ad Dominum et dedit Dominus voces et pluviam in die illa
19 et timuit omnis populus nimis Dominum et Samuhelem
dixitque universus populus ad Samuhel ora pro servis tuis
ad Dominum Deum tuum ut non moriamur addidimus
enim universis peccatis nostris malum ut peteremus
nobis regem **20** dixit autem Samuhel ad populum nolite
timere vos fecistis universum malum hoc verumtamen

nolite recedere a tergo Domini et servite Domino in omni
corde vestro **21** et nolite declinare post vana quae non
proderunt vobis neque eruent vos quia vana sunt **22** et
non derelinquet Dominus populum suum propter nomen
suum magnum quia iuravit Dominus facere vos sibi
populum **23** absit autem a me hoc peccatum in Domino
ut cessem orare pro vobis et docebo vos viam bonam et
rectam **24** igitur timete Dominum et servite ei in veritate
et ex toto corde vestro vidistis enim magnifica quae in
vobis gesserit **25** quod si perseveraveritis in malitia et vos
et rex vester pariter peribitis

13 filius unius anni Saul cum regnare coepisset duobus
autem annis regnavit super Israhel **2** et elegit sibi Saul tria
milia de Israhel et erant cum Saul duo milia in Machmas
et in monte Bethel mille autem cum Ionathan in Gabaath
Beniamin porro ceterum populum remisit unumquemque
in tabernacula sua **3** et percussit Ionathan stationem
Philisthim quae erat in Gabaa quod cum audissent
Philisthim Saul cecinit bucina in omni terra dicens audiant
Hebraei **4** et universus Israhel audivit huiuscemodi
famam percussit Saul stationem Philisthinorum et erexit
se Israhel adversum Philisthim clamavit ergo populus
post Saul in Galgala **5** et Philisthim congregati sunt ad
proeliandum contra Israhel triginta milia curruum et
sex milia equitum et reliquum vulgus sicut harena quae
est in litore maris plurima et ascendentes castrametati
sunt in Machmas ad orientem Bethaven **6** quod cum
vidissent viri Israhel se in arto sitos adflictus est enim
populus absconderunt se in speluncis et in abditis in

petris quoque et in antris et in cisternis **7** Hebraei autem
transierunt Iordanem terram Gad et Galaad cumque
adhuc esset Saul in Galgal universus populus perterritus
est qui sequebatur eum **8** et expectavit septem diebus
iuxta placitum Samuhel et non venit Samuhel in Galgala
dilapsusque est populus ab eo **9** ait ergo Saul adferte
mihi holocaustum et pacifica et obtulit holocaustum **10**
cumque conplesset offerens holocaustum ecce Samuhel
veniebat et egressus est Saul obviam ei ut salutaret eum
11 locutusque est ad eum Samuhel quid fecisti respondit
Saul quia vidi quod dilaberetur populus a me et tu non
veneras iuxta placitos dies porro Philisthim congregati
fuerant in Machmas **12** dixi nunc descendent Philisthim
ad me in Galgala et faciem Domini non placavi necessitate
conpulsus obtuli holocaustum **13** dixitque Samuhel ad
Saul stulte egisti nec custodisti mandata Domini Dei
tui quae praecepit tibi quod si non fecisses iam nunc
praeparasset Dominus regnum tuum super Israhel in
sempiternum **14** sed nequaquam regnum tuum ultra
consurget quaesivit sibi Dominus virum iuxta cor suum
et praecepit ei Dominus ut esset dux super populum
suum eo quod non servaveris quae praecepit Dominus **15**
surrexit autem Samuhel et ascendit de Galgalis in Gabaa
Beniamin et recensuit Saul populum qui inventi fuerant
cum eo quasi sescentos viros **16** et Saul et Ionathan
filius eius populusque qui inventus fuerat cum eis erat
in Gabaa Beniamin porro Philisthim consederant in
Machmas **17** et egressi sunt ad praedandum de castris
Philisthim tres cunei unus cuneus pergebat contra viam

Ephra ad terram Saul **18** porro alius ingrediebatur per
viam Bethoron tertius autem verterat se ad iter termini
inminentis valli Seboim contra desertum **19** porro faber
ferrarius non inveniebatur in omni terra Israhel caverant
enim Philisthim ne forte facerent Hebraei gladium aut
lanceam **20** descendebat ergo omnis Israhel ad Philisthim
ut exacueret unusquisque vomerem suum et ligonem
et securim et sarculum **21** retunsae itaque erant acies
vomerum et ligonum et tridentum et securium usque ad
stimulum corrigendum **22** cumque venisset dies proelii
non est inventus ensis et lancea in manu totius populi
qui erat cum Saul et cum Ionathan excepto Saul et
Ionathan filio eius **23** egressa est autem statio Philisthim
ut transcenderet in Machmas

14 et accidit quadam die ut diceret Ionathan filius Saul
ad adulescentem armigerum suum veni et transeamus
ad stationem Philisthim quae est trans locum illum
patri autem suo hoc ipsum non indicavit **2** porro Saul
morabatur in extrema parte Gabaa sub malogranato quae
erat in Magron et erat populus cum eo quasi sescentorum
virorum **3** et Ahias filius Achitob fratris Ichabod filii
Finees qui ortus fuerat ex Heli sacerdote Domini in Silo
portabat ephod sed et populus ignorabat quod isset
Ionathan **4** erant autem inter ascensus per quos nitebatur
Ionathan transire ad stationem Philisthinorum eminentes
petrae ex utraque parte et quasi in modum dentium
scopuli hinc inde praerupti nomen uni Boses et nomen
alteri Sene **5** unus scopulus prominens ad aquilonem
ex adverso Machmas et alter a meridie contra Gabaa

6 dixit autem Ionathan ad adulescentem armigerum
suum veni transeamus ad stationem incircumcisorum
horum si forte faciat Dominus pro nobis quia non est
Domino difficile salvare vel in multitudine vel in paucis **7**
dixitque ei armiger suus fac omnia quae placent animo
tuo perge quo cupis ero tecum ubicumque volueris
8 et ait Ionathan ecce nos transimus ad viros istos
cumque apparuerimus eis **9** si taliter locuti fuerint
ad nos manete donec veniamus ad vos stemus in loco
nostro nec ascendamus ad eos **10** si autem dixerint
ascendite ad nos ascendamus quia tradidit eos Dominus in
manibus nostris hoc erit nobis signum **11** apparuit igitur
uterque stationi Philisthinorum dixeruntque Philisthim
en Hebraei egrediuntur de cavernis in quibus absconditi
fuerant **12** et locuti sunt viri de statione ad Ionathan
et ad armigerum eius dixeruntque ascendite ad nos et
ostendimus vobis rem et ait Ionathan ad armigerum suum
ascendamus sequere me tradidit enim eos Dominus in
manu Israhel **13** ascendit autem Ionathan reptans manibus
et pedibus et armiger eius post eum itaque alii cadebant
ante Ionathan alios armiger eius interficiebat sequens
eum **14** et facta est plaga prima quam percussit Ionathan
et armiger eius quasi viginti virorum in media parte
iugeri quam par boum in die arare consuevit **15** et factum
est miraculum in castris per agros sed et omnis populus
stationis eorum qui ierant ad praedandum obstipuit et
conturbata est terra et accidit quasi miraculum a Deo
16 et respexerunt speculatores Saul qui erant in Gabaa
Beniamin et ecce multitudo prostrata et huc illucque

diffugiens **17** et ait Saul populo qui erat cum eo requirite
et videte quis abierit ex nobis cumque requisissent
reppertum est non adesse Ionathan et armigerum eius **18**
et ait Saul ad Ahiam adplica arcam Dei erat enim ibi arca
Dei in die illa cum filiis Israhel **19** cumque loqueretur
Saul ad sacerdotem tumultus magnus exortus est in
castris Philisthinorum crescebatque paulatim et clarius
reboabat et ait Saul ad sacerdotem contrahe manum
tuam **20** conclamavit ergo Saul et omnis populus qui erat
cum eo et venerunt usque ad locum certaminis et ecce
versus fuerat gladius uniuscuiusque ad proximum suum
et caedes magna nimis **21** sed et Hebraei qui fuerant cum
Philisthim heri et nudius tertius ascenderantque cum eis
in castris reversi sunt ut essent cum Israhele qui erant
cum Saul et Ionathan **22** omnes quoque Israhelitae qui se
absconderant in monte Ephraim audientes quod fugissent
Philisthim sociaverunt se cum suis in proelio **23** et salvavit
Dominus in die illa Israhel pugna autem pervenit usque
Bethaven **24** et vir Israhel sociatus sibi est in die illa
adiuravit autem Saul populum dicens maledictus vir qui
comederit panem usque ad vesperam donec ulciscar
de inimicis meis et non manducavit universus populus
panem **25** omneque terrae vulgus venit in saltum in quo
erat mel super faciem agri **26** ingressus est itaque populus
saltum et apparuit fluens mel nullusque adplicuit manum
ad os suum timebat enim populus iuramentum **27** porro
Ionathan non audierat cum adiuraret pater eius populum
extenditque summitatem virgae quam habebat in manu
et intinxit in favo mellis et convertit manum suam ad os

suum et inluminati sunt oculi eius **28** respondensque
unus de populo ait iureiurando constrinxit pater tuus
populum dicens maledictus qui comederit panem hodie
defecerat autem populus **29** dixitque Ionathan turbavit
pater meus terram vidistis ipsi quia inluminati sunt oculi
mei eo quod gustaverim paululum de melle isto **30** quanto
magis si comedisset populus de praeda inimicorum
suorum quam repperit nonne maior facta fuisset plaga in
Philisthim **31** percusserunt ergo in die illa Philistheos a
Machmis usque in Ahialon defatigatus est autem populus
nimis **32** et versus ad praedam tulit oves et boves et
vitulos et mactaverunt in terra comeditque populus cum
sanguine **33** nuntiaverunt autem Saul dicentes quod
populus peccasset Domino comedens cum sanguine qui
ait praevaricati estis volvite ad me iam nunc saxum
grande **34** et dixit Saul dispergimini in vulgus et dicite eis
ut adducat ad me unusquisque bovem suum et arietem et
occidite super istud et vescimini et non peccabitis Domino
comedentes cum sanguine adduxit itaque omnis populus
unusquisque bovem in manu sua usque ad noctem et
occiderunt ibi **35** aedificavit autem Saul altare Domini
tuncque primum coepit aedificare altare Domini **36** et
dixit Saul inruamus super Philisthim nocte et vastemus
eos usque dum inlucescat mane nec relinquamus de eis
virum dixitque populus omne quod bonum videtur in
oculis tuis fac et ait sacerdos accedamus huc ad Deum
37 et consuluit Saul Deum num persequar Philisthim si
trades eos in manu Israhel et non respondit ei in die
illa **38** dixitque Saul adplicate huc universos angulos

populi et scitote et videte per quem acciderit peccatum
hoc hodie **39** vivit Dominus salvator Israhel quia si per
Ionathan filium meum factum est absque retractatione
morietur ad quod nullus contradixit ei de omni populo
40 et ait ad universum Israhel separamini vos in partem
unam et ego cum Ionathan filio meo ero in parte una
respondit populus ad Saul quod bonum videtur in oculis
tuis fac **41** et dixit Saul ad Dominum Deum Israhel da
indicium et deprehensus est Ionathan et Saul populus
autem exivit **42** et ait Saul mittite sortem inter me et
inter Ionathan filium meum et captus est Ionathan **43**
dixit autem Saul ad Ionathan indica mihi quid feceris et
indicavit ei Ionathan et ait gustans gustavi in summitate
virgae quae erat in manu mea paululum mellis et ecce
ego morior **44** et ait Saul haec faciat mihi Deus et haec
addat quia morte morieris Ionathan **45** dixitque populus
ad Saul ergone Ionathan morietur qui fecit salutem
hanc magnam in Israhel hoc nefas est vivit Dominus
si ceciderit capillus de capite eius in terram quia cum
Deo operatus est hodie liberavit ergo populus Ionathan
ut non moreretur **46** recessitque Saul nec persecutus
est Philisthim porro Philisthim abierunt in loca sua **47**
at Saul confirmato regno super Israhel pugnabat per
circuitum adversum omnes inimicos eius contra Moab
et filios Ammon et Edom et reges Suba et Philistheos
et quocumque se verterat superabat **48** congregatoque
exercitu percussit Amalech et eruit Israhel de manu
vastatorum eius **49** fuerunt autem filii Saul Ionathan et
Iesui et Melchisua nomina duarum filiarum eius nomen

primogenitae Merob et nomen minoris Michol **50** et
nomen uxoris Saul Ahinoem filia Ahimaas et nomina
principum militiae eius Abner filius Ner patruelis Saul **51**
Cis fuerat pater Saul et Ner pater Abner filius Abihel **52**
erat autem bellum potens adversum Philistheos omnibus
diebus Saul nam quemcumque viderat Saul virum fortem
et aptum ad proelium sociabat eum sibi

15 et dixit Samuhel ad Saul me misit Dominus ut
unguerem te in regem super populum eius Israhel nunc
ergo audi vocem Domini **2** haec dicit Dominus exercituum
recensui quaecumque fecit Amalech Israheli quomodo
restitit ei in via cum ascenderet de Aegypto **3** nunc
igitur vade et percute Amalech et demolire universa eius
non parcas ei sed interfice a viro usque ad mulierem
et parvulum atque lactantem bovem et ovem camelum
et asinum **4** praecepit itaque Saul populo et recensuit
eos quasi agnos ducenta milia peditum et decem milia
virorum Iuda **5** cumque venisset Saul usque ad civitatem
Amalech tetendit insidias in torrente **6** dixitque Saul
Cineo abite recedite atque descendite ab Amalech ne
forte involvam te cum eo tu enim fecisti misericordiam
cum omnibus filiis Israhel cum ascenderent de Aegypto
et recessit Cineus de medio Amalech **7** percussitque
Saul Amalech ab Evila donec venias Sur quae est e
regione Aegypti **8** et adprehendit Agag regem Amalech
vivum omne autem vulgus interfecit in ore gladii **9** et
pepercit Saul et populus Agag et optimis gregibus ovium
et armentorum et vestibus et arietibus et universis quae
pulchra erant nec voluerunt disperdere ea quicquid vero

vile fuit et reprobum hoc demoliti sunt **10** factum est
autem verbum Domini ad Samuhel dicens **11** paenitet me
quod constituerim Saul regem quia dereliquit me et verba
mea opere non implevit contristatusque est Samuhel et
clamavit ad Dominum tota nocte **12** cumque de nocte
surrexisset Samuhel ut iret ad Saul mane nuntiatum
est Samuheli eo quod venisset Saul in Carmelum et
erexisset sibi fornicem triumphalem et reversus transisset
descendissetque in Galgala venit ergo Samuhel ad Saul et
13 dixit ei Saul benedictus tu Domino implevi verbum
Domini **14** dixitque Samuhel et quae est haec vox gregum
quae resonat in auribus meis et armentorum quam
ego audio **15** et ait Saul de Amalech adduxerunt ea
pepercit enim populus melioribus ovibus et armentis ut
immolarentur Domino Deo tuo reliqua vero occidimus **16**
dixit autem Samuhel ad Saul sine me et indicabo tibi quae
locutus sit Dominus ad me nocte dixitque ei loquere **17** et
ait Samuhel nonne cum parvulus esses in oculis tuis caput
in tribubus Israhel factus es unxitque te Dominus regem
super Israhel **18** et misit te Dominus in via et ait vade
et interfice peccatores Amalech et pugnabis contra eos
usque ad internicionem eorum **19** quare ergo non audisti
vocem Domini sed versus ad praedam es et fecisti malum
in oculis Domini **20** et ait Saul ad Samuhelem immo
audivi vocem Domini et ambulavi in via per quam misit
me Dominus et adduxi Agag regem Amalech et Amalech
interfeci **21** tulit autem populus de praeda oves et boves
primitias eorum quae caesa sunt ut immolet Domino Deo
suo in Galgalis **22** et ait Samuhel numquid vult Dominus

holocausta aut victimas et non potius ut oboediatur
voci Domini melior est enim oboedientia quam victimae
et auscultare magis quam offerre adipem arietum **23**
quoniam quasi peccatum ariolandi est repugnare et
quasi scelus idolatriae nolle adquiescere pro eo ergo
quod abiecisti sermonem Domini abiecit te ne sis rex
24 dixitque Saul ad Samuhel peccavi quia praevaricatus
sum sermonem Domini et verba tua timens populum et
oboediens voci eorum **25** sed nunc porta quaeso peccatum
meum et revertere mecum ut adorem Dominum **26** et
ait Samuhel ad Saul non revertar tecum quia proiecisti
sermonem Domini et proiecit te Dominus ne sis rex super
Israhel **27** et conversus est Samuhel ut abiret ille autem
adprehendit summitatem pallii eius quae et scissa est **28**
et ait ad eum Samuhel scidit Dominus regnum Israhel a
te hodie et tradidit illud proximo tuo meliori te **29** porro
Triumphator in Israhel non parcet et paenitudine non
flectetur neque enim homo est ut agat paenitentiam **30**
at ille ait peccavi sed nunc honora me coram senibus
populi mei et coram Israhel et revertere mecum ut
adorem Dominum Deum tuum **31** reversus ergo Samuhel
secutus est Saulem et adoravit Saul Dominum **32** dixitque
Samuhel adducite ad me Agag regem Amalech et oblatus
est ei Agag pinguissimus et dixit Agag sicine separat
amara mors **33** et ait Samuhel sicut fecit absque liberis
mulieres gladius tuus sic absque liberis erit inter mulieres
mater tua et in frusta concidit Samuhel Agag coram
Domino in Galgalis **34** abiit autem Samuhel in Ramatha
Saul vero ascendit in domum suam in Gabaath **35** et

non vidit Samuhel ultra Saul usque ad diem mortis suae
verumtamen lugebat Samuhel Saul quoniam Dominum
paenitebat quod constituisset regem Saul super Israhel
16 dixitque Dominus ad Samuhel usquequo tu luges
Saul cum ego proiecerim eum ne regnet super Israhel
imple cornu tuum oleo et veni ut mittam te ad Isai
Bethleemitem providi enim in filiis eius mihi regem **2**
et ait Samuhel quomodo vadam audiet enim Saul et
interficiet me et ait Dominus vitulum de armento tolles
in manu tua et dices ad immolandum Domino veni **3**
et vocabis Isai ad victimam et ego ostendam tibi quid
facias et ungues quemcumque monstravero tibi **4** fecit
ergo Samuhel sicut locutus est ei Dominus venitque in
Bethleem et admirati sunt seniores civitatis occurrentes
ei dixeruntque pacificus ingressus tuus **5** et ait pacificus
ad immolandum Domino veni sanctificamini et venite
mecum ut immolem sanctificavit ergo Isai et filios eius
et vocavit eos ad sacrificium **6** cumque ingressi essent
vidit Heliab et ait num coram Domino est christus eius **7**
et dixit Dominus ad Samuhel ne respicias vultum eius
neque altitudinem staturae eius quoniam abieci eum
nec iuxta intuitum hominis iudico homo enim videt ea
quae parent Dominus autem intuetur cor **8** et vocavit
Isai Abinadab et adduxit eum coram Samuhel qui dixit
nec hunc elegit Dominus **9** adduxit autem Isai Samma de
quo ait etiam hunc non elegit Dominus **10** adduxit itaque
Isai septem filios suos coram Samuhel et ait Samuhel
ad Isai non elegit Dominus ex istis **11** dixitque Samuhel
ad Isai numquid iam conpleti sunt filii qui respondit

adhuc reliquus est parvulus et pascit oves et ait Samuhel
ad Isai mitte et adduc eum nec enim discumbemus
priusquam ille huc venerit **12** misit ergo et adduxit eum
erat autem rufus et pulcher aspectu decoraque facie
et ait Dominus surge ungue eum ipse est enim **13** tulit
igitur Samuhel cornu olei et unxit eum in medio fratrum
eius et directus est spiritus Domini in David a die illa et
in reliquum surgensque Samuhel abiit in Ramatha **14**
spiritus autem Domini recessit a Saul et exagitabat eum
spiritus nequam a Domino **15** dixeruntque servi Saul ad
eum ecce spiritus Dei malus exagitat te **16** iubeat dominus
noster et servi tui qui coram te sunt quaerant hominem
scientem psallere cithara ut quando arripuerit te spiritus
Dei malus psallat manu sua et levius feras **17** et ait Saul ad
servos suos providete mihi aliquem bene psallentem et
adducite eum ad me **18** et respondens unus de pueris ait
ecce vidi filium Isai Bethleemitem scientem psallere et
fortissimum robore et virum bellicosum et prudentem in
verbis et virum pulchrum et Dominus est cum eo **19** misit
ergo Saul nuntios ad Isai dicens mitte ad me David filium
tuum qui est in pascuis **20** tulitque Isai asinum plenum
panibus et lagoenam vini et hedum de capris unum et
misit per manum David filii sui Saul **21** et venit David ad
Saul et stetit coram eo at ille dilexit eum nimis et factus
est eius armiger **22** misitque Saul ad Isai dicens stet David
in conspectu meo invenit enim gratiam in oculis meis **23**
igitur quandocumque spiritus Dei arripiebat Saul tollebat
David citharam et percutiebat manu sua et refocilabatur

Saul et levius habebat recedebat enim ab eo spiritus
malus
17 congregantes vero Philisthim agmina sua in proelium
convenerunt in Soccho Iudae et castrametati sunt inter
Soccho et Azeca in finibus Dommim **2** porro Saul et
viri Israhel congregati venerunt in valle Terebinthi et
direxerunt aciem ad pugnandum contra Philisthim **3**
et Philisthim stabant super montem ex hac parte et
Israhel stabat super montem ex altera parte vallisque
erat inter eos **4** et egressus est vir spurius de castris
Philisthinorum nomine Goliath de Geth altitudinis sex
cubitorum et palmo **5** et cassis aerea super caput
eius et lorica hamata induebatur porro pondus loricae
eius quinque milia siclorum aeris **6** et ocreas aereas
habebat in cruribus et clypeus aereus tegebat umeros
eius **7** hastile autem hastae eius erat quasi liciatorium
texentium ipsum autem ferrum hastae eius sescentos
siclos habebat ferri et armiger eius antecedebat eum **8**
stansque clamabat adversum falangas Israhel et dicebat
eis quare venitis parati ad proelium numquid ego non
sum Philistheus et vos servi Saul eligite ex vobis virum et
descendat ad singulare certamen **9** si quiverit pugnare
mecum et percusserit me erimus vobis servi si autem ego
praevaluero et percussero eum vos servi eritis et servietis
nobis **10** et aiebat Philistheus ego exprobravi agminibus
Israhelis hodie date mihi virum et ineat mecum singulare
certamen **11** audiens autem Saul et omnes viri israhelitae
sermones Philisthei huiuscemodi stupebant et metuebant
nimis **12** David autem erat filius viri ephrathei de quo

supra dictum est de Bethleem Iuda cui erat nomen Isai
qui habebat octo filios et erat vir in diebus Saul senex et
grandevus inter viros **13** abierunt autem tres filii eius
maiores post Saul in proelium et nomina trium filiorum
eius qui perrexerant ad bellum Heliab primogenitus et
secundus Abinadab tertiusque Samma **14** David autem
erat minimus tribus ergo maioribus secutis Saulem **15**
abiit David et reversus est a Saul ut pasceret gregem patris
sui in Bethleem **16** procedebat vero Philistheus mane et
vespere et stabat quadraginta diebus **17** dixit autem Isai
ad David filium suum accipe fratribus tuis oephi pulentae
et decem panes istos et curre in castra ad fratres tuos
18 et decem formellas casei has deferes ad tribunum et
fratres tuos visitabis si recte agant et cum quibus ordinati
sint disce **19** Saul autem et illi et omnes filii Israhel
in valle Terebinthi pugnabant adversum Philisthim **20**
surrexit itaque David mane et commendavit gregem
custodi et onustus abiit sicut praeceperat ei Isai et venit
ad locum Magala et ad exercitum qui egressus ad pugnam
vociferatus erat in certamine **21** direxerat enim aciem
Israhel sed et Philisthim ex adverso fuerant praeparati **22**
derelinquens ergo David vasa quae adtulerat sub manu
custodis ad sarcinas cucurrit ad locum certaminis et
interrogabat si omnia recte agerentur erga fratres suos
23 cumque adhuc ille loqueretur eis apparuit vir ille
spurius ascendens Goliath nomine Philistheus de Geth
ex castris Philisthinorum et loquente eo haec eadem
verba audivit David **24** omnes autem Israhelitae cum
vidissent virum fugerunt a facie eius timentes eum

valde **25** et dixit unus quispiam de Israhel num vidisti
virum hunc qui ascendit ad exprobrandum enim Israheli
ascendit virum ergo qui percusserit eum ditabit rex
divitiis magnis et filiam suam dabit ei et domum patris
eius faciet absque tributo in Israhel **26** et ait David ad
viros qui stabant secum dicens quid dabitur viro qui
percusserit Philistheum hunc et tulerit obprobrium de
Israhel quis est enim hic Philistheus incircumcisus qui
exprobravit acies Dei viventis **27** referebat autem ei
populus eundem sermonem dicens haec dabuntur viro
qui percusserit eum **28** quod cum audisset Heliab frater
eius maior loquente eo cum aliis iratus est contra David
et ait quare venisti et quare dereliquisti pauculas oves
illas in deserto ego novi superbiam tuam et nequitiam
cordis tui quia ut videres proelium descendisti **29** et
dixit David quid feci numquid non verbum est **30** et
declinavit paululum ab eo ad alium dixitque eundem
sermonem et respondit ei populus verbum sicut et prius
31 audita sunt autem verba quae locutus est David et
adnuntiata in conspectu Saul **32** ad quem cum fuisset
adductus locutus est ei non concidat cor cuiusquam in eo
ego servus tuus vadam et pugnabo adversus Philistheum
33 et ait Saul ad David non vales resistere Philistheo
isti nec pugnare adversum eum quia puer es hic autem
vir bellator ab adulescentia sua **34** dixitque David ad
Saul pascebat servus tuus patris sui gregem et veniebat
leo vel ursus tollebatque arietem de medio gregis **35** et
sequebar eos et percutiebam eruebamque de ore eorum
et illi consurgebant adversum me et adprehendebam

mentum eorum et suffocabam interficiebamque eos **36**
nam et leonem et ursum interfeci ego servus tuus erit
igitur et Philistheus hic incircumcisus quasi unus ex
eis quia ausus est maledicere exercitum Dei viventis
37 et ait David Dominus qui eruit me de manu leonis
et de manu ursi ipse liberabit me de manu Philisthei
huius dixit autem Saul ad David vade et Dominus tecum
sit **38** et induit Saul David vestimentis suis et inposuit
galeam aeream super caput eius et vestivit eum lorica **39**
accinctus ergo David gladio eius super veste sua coepit
temptare si armatus posset incedere non enim habebat
consuetudinem dixitque David ad Saul non possum sic
incedere quia nec usum habeo et deposuit ea **40** et tulit
baculum suum quem semper habebat in manibus et
elegit sibi quinque limpidissimos lapides de torrente et
misit eos in peram pastoralem quam habebat secum et
fundam manu tulit et processit adversum Philistheum
41 ibat autem Philistheus incedens et adpropinquans
adversum David et armiger eius ante eum **42** cumque
inspexisset Philistheus et vidisset David despexit eum
erat enim adulescens rufus et pulcher aspectu **43** et
dixit Philistheus ad David numquid ego canis sum quod
tu venis ad me cum baculo et maledixit Philistheus
David in diis suis **44** dixitque ad David veni ad me et
dabo carnes tuas volatilibus caeli et bestiis terrae **45**
dixit autem David ad Philistheum tu venis ad me cum
gladio et hasta et clypeo ego autem venio ad te in
nomine Domini exercituum Dei agminum Israhel quibus
exprobrasti **46** hodie et dabit te Dominus in manu mea

et percutiam te et auferam caput tuum a te et dabo
cadaver castrorum Philisthim hodie volatilibus caeli et
bestiis terrae ut sciat omnis terra quia est Deus in Israhel
47 et noverit universa ecclesia haec quia non in gladio
nec in hasta salvat Dominus ipsius est enim bellum et
tradet vos in manus nostras **48** cum ergo surrexisset
Philistheus et veniret et adpropinquaret contra David
festinavit David et cucurrit ad pugnam ex adverso
Philisthei **49** et misit manum suam in peram tulitque
unum lapidem et funda iecit et percussit Philistheum
in fronte et infixus est lapis in fronte eius et cecidit
in faciem suam super terram **50** praevaluitque David
adversus Philistheum in funda et in lapide percussumque
Philistheum interfecit cumque gladium non haberet in
manu David **51** cucurrit et stetit super Philistheum et
tulit gladium eius et eduxit de vagina sua et interfecit
eum praeciditque caput eius videntes autem Philisthim
quod mortuus esset fortissimus eorum fugerunt **52**
et consurgentes viri Israhel et Iuda vociferati sunt et
persecuti Philistheos usque dum venirent in vallem et
usque ad portas Accaron cecideruntque vulnerati de
Philisthim in via Sarim usque ad Geth et usque Accaron
53 et revertentes filii Israhel postquam persecuti fuerant
Philistheos invaserunt castra eorum **54** adsumens autem
David caput Philisthei adtulit illud in Hierusalem arma
vero eius posuit in tabernaculo suo **55** eo autem tempore
quo viderat Saul David egredientem contra Philistheum
ait ad Abner principem militiae de qua stirpe descendit
hic adulescens Abner dixitque Abner vivit anima tua

rex si novi 56 et ait rex interroga tu cuius filius sit
iste puer 57 cumque regressus esset David percusso
Philistheo tulit eum Abner et introduxit coram Saul caput
Philisthei habentem in manu 58 et ait ad eum Saul de
qua progenie es o adulescens dixitque David filius servi
tui Isai Bethleemitae ego sum

18 et factum est cum conplesset loqui ad Saul anima
Ionathan conligata est animae David et dilexit eum
Ionathan quasi animam suam 2 tulitque eum Saul in
die illa et non concessit ei ut reverteretur in domum
patris sui 3 inierunt autem Ionathan et David foedus
diligebat enim eum quasi animam suam 4 nam expoliavit
se Ionathan tunicam qua erat vestitus et dedit eam
David et reliqua vestimenta sua usque ad gladium et
arcum suum et usque ad balteum 5 egrediebatur quoque
David ad omnia quaecumque misisset eum Saul et
prudenter se agebat posuitque eum Saul super viros belli
et acceptus erat in oculis universi populi maximeque
in conspectu famulorum Saul 6 porro cum reverteretur
percusso Philistheo David egressae sunt mulieres de
universis urbibus Israhel cantantes chorosque ducentes in
occursum Saul regis in tympanis laetitiae et in sistris 7 et
praecinebant mulieres ludentes atque dicentes percussit
Saul mille et David decem milia 8 iratus est autem Saul
nimis et displicuit in oculis eius iste sermo dixitque
dederunt David decem milia et mihi dederunt mille quid
ei superest nisi solum regnum 9 non rectis ergo oculis
Saul aspiciebat David ex die illa et deinceps 10 post
diem autem alteram invasit spiritus Dei malus Saul et

prophetabat in medio domus suae David autem psallebat
manu sua sicut per singulos dies tenebatque Saul lanceam
11 et misit eam putans quod configere posset David cum
pariete et declinavit David a facie eius secundo **12** et
timuit Saul David eo quod esset Dominus cum eo et a se
recessisset **13** amovit ergo eum Saul a se et fecit eum
tribunum super mille viros et egrediebatur et intrabat in
conspectu populi **14** in omnibus quoque viis suis David
prudenter agebat et Dominus erat cum eo **15** vidit itaque
Saul quod prudens esset nimis et coepit cavere eum **16**
omnis autem Israhel et Iuda diligebat David ipse enim
egrediebatur et ingrediebatur ante eos **17** dixit autem
Saul ad David ecce filia mea maior Merob ipsam dabo tibi
uxorem tantummodo esto vir fortis et proeliare bella
Domini Saul autem reputabat dicens non sit manus mea
in eo sed sit super illum manus Philisthinorum **18** ait
autem David ad Saul quis ego sum aut quae est vita mea
aut cognatio patris mei in Israhel ut fiam gener regis **19**
factum est autem tempus cum deberet dari Merob filia
Saul David data est Hadrihel Molathitae uxor **20** dilexit
autem Michol filia Saul altera David et nuntiatum est Saul
et placuit ei **21** dixitque Saul dabo eam illi ut fiat ei in
scandalum et sit super eum manus Philisthinorum dixit
ergo Saul ad David in duabus rebus gener meus eris hodie
22 et mandavit Saul servis suis loquimini ad David clam
me dicentes ecce places regi et omnes servi eius diligunt
te nunc ergo esto gener regis **23** et locuti sunt servi Saul in
auribus David omnia verba haec et ait David num parum
vobis videtur generum esse regis ego autem sum vir

pauper et tenuis **24** et renuntiaverunt servi Saul dicentes
huiuscemodi verba locutus est David **25** dixit autem Saul
sic loquimini ad David non habet necesse rex sponsalia
nisi tantum centum praeputia Philisthinorum ut fiat
ultio de inimicis regis porro Saul cogitabat tradere David
in manibus Philisthinorum **26** cumque renuntiassent
servi eius David verba quae diximus placuit sermo in
oculis David ut fieret gener regis **27** et post dies paucos
surgens David abiit cum viris qui sub eo erant et percussis
Philisthim ducentis viris adtulit praeputia eorum et
adnumeravit ea regi ut esset gener eius dedit itaque
ei Saul Michol filiam suam uxorem **28** et vidit Saul et
intellexit quia Dominus esset cum David Michol autem
filia Saul diligebat eum **29** et Saul magis coepit timere
David factusque est Saul inimicus David cunctis diebus
30 et egressi sunt principes Philisthinorum a principio
autem egressionis eorum prudentius se gerebat David
quam omnes servi Saul et celebre factum est nomen eius
nimis

19 locutus est autem Saul ad Ionathan filium suum
et ad omnes servos suos ut occiderent David porro
Ionathan filius Saul diligebat David valde **2** et indicavit
Ionathan David dicens quaerit Saul pater meus occidere
te quapropter observa te quaeso mane et manebis clam
et absconderis **3** ego autem egrediens stabo iuxta patrem
meum in agro ubicumque fueris et ego loquar de te ad
patrem meum et quodcumque videro nuntiabo tibi **4**
locutus est ergo Ionathan de David bona ad Saul patrem
suum dixitque ad eum ne pecces rex in servum tuum

David quia non peccavit tibi et opera eius bona sunt tibi
valde **5** et posuit animam suam in manu sua et percussit
Philistheum et fecit Dominus salutem magnam universo
Israhel vidisti et laetatus es quare ergo peccas in sanguine
innoxio interficiens David qui est absque culpa **6** quod
cum audisset Saul placatus voce Ionathae iuravit vivit
Dominus quia non occidetur **7** vocavit itaque Ionathan
David et indicavit ei omnia verba haec et introduxit
Ionathan David ad Saul et fuit ante eum sicut fuerat heri
et nudius tertius **8** motum est autem rursus bellum et
egressus David pugnavit adversus Philisthim percussitque
eos plaga magna et fugerunt a facie eius **9** et factus est
spiritus Domini malus in Saul sedebat autem in domo sua
et tenebat lanceam porro David psallebat in manu sua **10**
nisusque est Saul configere lancea David in pariete et
declinavit David a facie Saul lancea autem casso vulnere
perlata est in parietem et David fugit et salvatus est nocte
illa **11** misit ergo Saul satellites suos in domum David
ut custodirent eum et interficeretur mane quod cum
adnuntiasset David Michol uxor sua dicens nisi salvaveris
te nocte hac cras morieris **12** deposuit eum per fenestram
porro ille abiit et aufugit atque salvatus est **13** tulit autem
Michol statuam et posuit eam super lectum et pellem
pilosam caprarum posuit ad caput eius et operuit eam
vestimentis **14** misit autem Saul apparitores qui raperent
David et responsum est quod aegrotaret **15** rursumque
misit Saul nuntios ut viderent David dicens adferte eum
ad me in lecto ut occidatur **16** cumque venissent nuntii
inventum est simulacrum super lectum et pellis caprarum

ad caput eius **17** dixitque Saul ad Michol quare sic inlusisti
mihi et dimisisti inimicum meum ut fugeret et respondit
Michol ad Saul quia ipse locutus est mihi dimitte me
alioquin interficiam te **18** David autem fugiens salvatus
est et venit ad Samuhel in Ramatha et nuntiavit ei omnia
quae fecerat sibi Saul et abierunt ipse et Samuhel et
morati sunt in Nahioth **19** nuntiatum est autem Sauli
a dicentibus ecce David in Nahioth in Rama **20** misit
ergo Saul lictores ut raperent David qui cum vidissent
cuneum prophetarum vaticinantium et Samuhel stantem
super eos factus est etiam in illis spiritus Domini et
prophetare coeperunt etiam ipsi **21** quod cum nuntiatum
esset Sauli misit alios nuntios prophetaverunt autem
et illi et rursum Saul misit tertios nuntios qui et ipsi
prophetaverunt **22** abiit autem etiam ipse in Ramatha et
venit usque ad cisternam magnam quae est in Soccho et
interrogavit et dixit in quo loco sunt Samuhel et David
dictumque est ei ecce in Nahioth sunt in Rama **23** et abiit
in Nahioth in Rama et factus est etiam super eum spiritus
Dei et ambulabat ingrediens et prophetabat usque dum
veniret in Nahioth in Rama **24** et expoliavit se etiam
ipse vestimentis suis et prophetavit cum ceteris coram
Samuhel et cecidit nudus tota die illa et nocte unde et
exivit proverbium num et Saul inter prophetas

20 fugit autem David de Nahioth quae erat in Rama
veniensque locutus est coram Ionathan quid feci quae
est iniquitas mea et quod peccatum meum in patrem
tuum quia quaerit animam meam **2** qui dixit ei absit non
morieris neque enim faciet pater meus quicquam grande

vel parvum nisi prius indicaverit mihi hunc ergo celavit
me pater meus sermonem tantummodo nequaquam erit
istud **3** et iuravit rursum David et ille ait scit profecto
pater tuus quia inveni gratiam in oculis tuis et dicet
nesciat hoc Ionathan ne forte tristetur quinimmo vivit
Dominus et vivit anima tua quia uno tantum ut ita
dicam gradu ego morsque dividimur **4** et ait Ionathan
ad David quodcumque dixerit mihi anima tua faciam
tibi **5** dixit autem David ad Ionathan ecce kalendae
sunt crastino et ego ex more sedere soleo iuxta regem
ad vescendum dimitte ergo me ut abscondar in agro
usque ad vesperam diei tertiae **6** si requisierit me pater
tuus respondebis ei rogavit me David ut iret celeriter in
Bethleem civitatem suam quia victimae sollemnes ibi
sunt universis contribulibus eius **7** si dixerit bene pax
erit servo tuo si autem fuerit iratus scito quia conpleta
est malitia eius **8** fac ergo misericordiam in servum
tuum quia foedus Domini me famulum tuum tecum
inire fecisti si autem est in me aliqua iniquitas tu me
interfice et ad patrem tuum ne introducas me **9** et ait
Ionathan absit hoc a te neque enim fieri potest ut si certo
cognovero conpletam patris mei esse malitiam contra te
non adnuntiem tibi **10** responditque David ad Ionathan
quis nuntiabit mihi si quid forte responderit tibi pater
tuus dure **11** et ait Ionathan ad David veni egrediamur in
agrum cumque exissent ambo in agrum **12** ait Ionathan
ad David Domine Deus Israhel si investigavero sententiam
patris mei crastino vel perendie et aliquid boni fuerit
super David et non statim misero ad te et notum tibi

fecero **13** haec faciat Dominus Ionathan et haec augeat
si autem perseveraverit patris mei malitia adversum te
revelabo aurem tuam et dimittam te ut vadas in pace et
sit Dominus tecum sicut fuit cum patre meo **14** et si vixero
facies mihi misericordiam Domini si vero mortuus fuero
15 non auferas misericordiam tuam a domo mea usque
in sempiternum quando eradicaverit Dominus inimicos
David unumquemque de terra **16** pepigit ergo foedus
Ionathan cum domo David et requisivit Dominus de manu
inimicorum David **17** et addidit Ionathan deierare David
eo quod diligeret illum sicut animam enim suam ita
diligebat eum **18** dixitque ad eum Ionathan cras kalendae
sunt et requireris **19** requiretur enim sessio tua usque
perendie descendes ergo festinus et venies in locum
ubi celandus es in die qua operari licet et sedebis iuxta
lapidem cui est nomen Ezel **20** et ego tres sagittas mittam
iuxta eum et iaciam quasi exercens me ad signum **21**
mittam quoque et puerum dicens ei vade et adfer mihi
sagittas **22** si dixero puero ecce sagittae intra te sunt
tolle eas tu veni ad me quia pax tibi est et nihil est mali
vivit Dominus si autem sic locutus fuero puero ecce
sagittae ultra te sunt vade quia dimisit te Dominus **23** de
verbo autem quod locuti fuimus ego et tu sit Dominus
inter me et te usque in sempiternum **24** absconditus
est ergo David in agro et venerunt kalendae et sedit
rex ad comedendum panem **25** cumque sedisset rex
super cathedram suam secundum consuetudinem quae
erat iuxta parietem surrexit Ionathan et sedit Abner ex
latere Saul vacuusque apparuit locus David **26** et non est

locutus Saul quicquam in die illa cogitabat enim quod
forte evenisset ei ut non esset mundus nec purificatus **27**
cumque inluxisset dies secunda post kalendas rursum
vacuus apparuit locus David dixitque Saul ad Ionathan
filium suum cur non venit filius Isai nec heri nec hodie
ad vescendum **28** et respondit Ionathan Sauli rogavit me
obnixe ut iret in Bethleem **29** et ait dimitte me quoniam
sacrificium sollemne est in civitate unus de fratribus
meis accersivit me nunc ergo si inveni gratiam in oculis
tuis vadam cito et videbo fratres meos ob hanc causam
non venit ad mensam regis **30** iratus autem Saul adversus
Ionathan dixit ei fili mulieris virum ultro rapientis
numquid ignoro quia diligis filium Isai in confusionem
tuam et in confusionem ignominiosae matris tuae **31**
omnibus enim diebus quibus filius Isai vixerit super
terram non stabilieris tu neque regnum tuum itaque
iam nunc mitte et adduc eum ad me quia filius mortis
est **32** respondens autem Ionathan Sauli patri suo ait
quare moritur quid fecit **33** et arripuit Saul lanceam ut
percuteret eum et intellexit Ionathan quod definitum
esset patri suo ut interficeret David **34** surrexit ergo
Ionathan a mensa in ira furoris et non comedit in die
kalendarum secunda panem contristatus est enim super
David eo quod confudisset eum pater suus **35** cumque
inluxisset mane venit Ionathan in agrum iuxta placitum
David et puer parvulus cum eo **36** et ait ad puerum
suum vade et adfer mihi sagittas quas ego iacio cumque
puer cucurrisset iecit aliam sagittam trans puerum **37**
venit itaque puer ad locum iaculi quod miserat Ionathan

et clamavit Ionathan post tergum pueri et ait ecce ibi
est sagitta porro ultra te **38** clamavitque Ionathan post
tergum pueri festina velociter ne steteris collegit autem
puer Ionathae sagittas et adtulit ad dominum suum **39**
et quid ageretur penitus ignorabat tantummodo enim
Ionathan et David rem noverant **40** dedit igitur Ionathan
arma sua puero et dixit ei vade defer in civitatem **41**
cumque abisset puer surrexit David de loco qui vergebat
ad austrum et cadens pronus in terram adoravit tertio
et osculantes alterutrum fleverunt pariter David autem
amplius **42** dixit ergo Ionathan ad David vade in pace
quaecumque iuravimus ambo in nomine Domini dicentes
Dominus sit inter me et te et inter semen meum et semen
tuum usque in sempiternum et surrexit et abiit sed et
Ionathan ingressus est civitatem

21 venit autem David in Nobe ad Ahimelech sacerdotem
et obstipuit Ahimelech eo quod venisset David et dixit
ei quare tu solus et nullus est tecum **2** et ait David ad
Ahimelech sacerdotem rex praecepit mihi sermonem
et dixit nemo sciat rem propter quam a me missus
es et cuiusmodi tibi praecepta dederim nam et pueris
condixi in illum et illum locum **3** nunc igitur si quid
habes ad manum vel quinque panes da mihi aut quicquid
inveneris **4** et respondens sacerdos David ait ei non habeo
panes laicos ad manum sed tantum panem sanctum si
mundi sunt pueri maxime a mulieribus **5** et respondit
David sacerdoti et dixit ei equidem si de mulieribus
agitur continuimus nos ab heri et nudius tertius quando
egrediebamur et fuerunt vasa puerorum sancta porro via

haec polluta est sed et ipsa hodie sanctificabitur in vasis
6 dedit ergo ei sacerdos sanctificatum panem neque enim
erat ibi panis nisi tantum panes propositionis qui sublati
fuerant a facie Domini ut ponerentur panes calidi **7** erat
autem ibi vir de servis Saul in die illa intus in tabernaculo
Domini et nomen eius Doec Idumeus potentissimus
pastorum Saul **8** dixit autem David ad Ahimelech si
habes hic ad manum hastam aut gladium quia gladium
meum et arma mea non tuli mecum sermo enim regis
urguebat **9** et dixit sacerdos gladius Goliath Philisthei
quem percussisti in valle Terebinthi est involutus pallio
post ephod si istum vis tollere tolle neque enim est alius
hic absque eo et ait David non est huic alter similis da
mihi eum **10** surrexit itaque David et fugit in die illa a
facie Saul et venit ad Achis regem Geth **11** dixeruntque ei
servi Achis numquid non iste est David rex terrae nonne
huic cantabant per choros dicentes percussit Saul mille et
David decem milia **12** posuit autem David sermones istos
in corde suo et extimuit valde a facie Achis regis Geth **13**
et inmutavit os suum coram eis et conlabebatur inter
manus eorum et inpingebat in ostia portae defluebantque
salivae eius in barbam **14** et ait Achis ad servos suos
vidistis hominem insanum quare adduxistis eum ad me
15 an desunt nobis furiosi quod introduxistis istum ut
fureret me praesente hicine ingredietur domum meam
22 abiit ergo inde David et fugit in speluncam Odollam
quod cum audissent fratres eius et omnis domus patris
eius descenderunt ad eum illuc **2** et convenerunt ad
eum omnes qui erant in angustia constituti et oppressi

aere alieno et amaro animo et factus est eorum princeps
fueruntque cum eo quasi quadringenti viri **3** et profectus
est David inde in Maspha quae est Moab et dixit ad regem
Moab maneat oro pater meus et mater mea vobiscum
donec sciam quid faciat mihi Deus **4** et reliquit eos ante
faciem regis Moab manseruntque apud eum cunctis
diebus quibus David fuit in praesidio **5** dixitque Gad
propheta ad David noli manere in praesidio proficiscere
et vade in terram Iuda et profectus David venit in saltum
Hareth **6** et audivit Saul quod apparuisset David et viri qui
erant cum eo Saul autem cum maneret in Gabaa et esset in
nemore quod est in Rama hastam manu tenens cunctique
socii eius circumstarent eum **7** ait ad servos suos qui
adsistebant ei audite filii Iemini numquid omnibus vobis
dabit filius Isai agros et vineas et universos vos faciet
tribunos et centuriones **8** quoniam coniurastis omnes
adversum me et non est qui mihi renuntiet maxime cum
et filius meus foedus iunxerit cum filio Isai non est qui
vicem meam doleat ex vobis nec qui adnuntiet mihi eo
quod suscitaverit filius meus servum meum adversum me
insidiantem mihi usque hodie **9** respondens autem Doec
Idumeus qui adsistebat et erat primus inter servos Saul
vidi inquit filium Isai in Nobe apud Ahimelech filium
Achitob **10** qui consuluit pro eo Dominum et cibaria
dedit ei sed et gladium Goliath Philisthei dedit illi **11**
misit ergo rex ad accersiendum Ahimelech filium Achitob
sacerdotem et omnem domum patris eius sacerdotum qui
erant in Nobe qui venerunt universi ad regem **12** et ait
Saul audi fili Achitob qui respondit praesto sum domine

13 dixitque ad eum Saul quare coniurastis adversum
me tu et filius Isai et dedisti ei panes et gladium et
consuluisti pro eo Deum ut consurgeret adversum me
insidiator usque hodie permanens **14** respondensque
Ahimelech regi ait et quis in omnibus servis tuis sicut
David fidelis et gener regis et pergens ad imperium tuum
et gloriosus in domo tua **15** num hodie coepi consulere
pro eo Deum absit hoc a me ne suspicetur rex adversus
servum suum rem huiuscemodi in universa domo patris
mei non enim scivit servus tuus quicquam super hoc
negotio vel modicum vel grande **16** dixitque rex morte
morieris Ahimelech tu et omnis domus patris tui **17** et ait
rex emissariis qui circumstabant eum convertimini et
interficite sacerdotes Domini nam manus eorum cum
David est scientes quod fugisset non indicaverunt mihi
noluerunt autem servi regis extendere manum suam in
sacerdotes Domini **18** et ait rex Doec convertere tu et
inrue in sacerdotes conversusque Doec Idumeus inruit in
sacerdotes et trucidavit in die illa octoginta quinque viros
vestitos ephod lineo **19** Nobe autem civitatem sacerdotum
percussit in ore gladii viros et mulieres parvulos et
lactantes bovem et asinum et ovem in ore gladii **20**
evadens autem unus filius Ahimelech filii Achitob cuius
nomen erat Abiathar fugit ad David **21** et adnuntiavit ei
quod occidisset Saul sacerdotes Domini **22** et ait David
ad Abiathar sciebam in die illa quod cum ibi esset Doec
Idumeus procul dubio adnuntiaret Saul ego sum reus
omnium animarum patris tui **23** mane mecum ne timeas

si quis quaesierit animam meam quaeret et animam tuam
mecumque servaberis

23 et nuntiaverunt David dicentes ecce Philisthim
obpugnant Ceila et diripiunt areas **2** consuluit igitur David
Dominum dicens num vadam et percutiam Philistheos
istos et ait Dominus ad David vade et percuties Philistheos
et salvabis Ceila **3** et dixerunt viri qui erant cum David
ad eum ecce nos hic in Iudaea consistentes timemus
quanto magis si ierimus in Ceila adversum agmina
Philisthinorum **4** rursum ergo David consuluit Dominum
qui respondens ei ait surge et vade in Ceila ego enim
tradam Philistheos in manu tua **5** abiit David et viri
eius in Ceila et pugnavit adversum Philistheos et abegit
iumenta eorum et percussit eos plaga magna et salvavit
David habitatores Ceilae **6** porro eo tempore quo fugiebat
Abiathar filius Ahimelech ad David in Ceila ephod secum
habens descenderat **7** nuntiatum est autem Saul quod
venisset David in Ceila et ait Saul tradidit eum Deus in
manus meas conclususque est introgressus urbem in qua
portae et serae **8** et praecepit Saul omni populo ut ad
pugnam descenderet in Ceila et obsideret David et viros
eius **9** quod cum rescisset David quia praepararet ei Saul
clam malum dixit ad Abiathar sacerdotem adplica ephod
10 et ait David Domine Deus Israhel audivit famam servus
tuus quod disponat Saul venire ad Ceila ut evertat urbem
propter me **11** si tradent me viri Ceila in manus eius
et si descendet Saul sicut audivit servus tuus Domine
Deus Israhel indica servo tuo et ait Dominus descendet
12 dixitque David si tradent viri Ceilae me et viros qui

sunt mecum in manu Saul et dixit Dominus tradent **13**
surrexit ergo David et viri eius quasi sescenti et egressi
de Ceila huc atque illuc vagabantur incerti nuntiatumque
est Saul quod fugisset David de Ceila quam ob rem
dissimulavit exire **14** morabatur autem David in deserto
in locis firmissimis mansitque in monte solitudinis Ziph
quaerebat tamen eum Saul cunctis diebus et non tradidit
eum Deus in manus eius **15** et vidit David quod egressus
esset Saul ut quaereret animam eius porro David erat in
deserto Ziph in silva **16** et surrexit Ionathan filius Saul et
abiit ad David in silva et confortavit manus eius in Deo
dixitque ei **17** ne timeas neque enim inveniet te manus
Saul patris mei et tu regnabis super Israhel et ego ero tibi
secundus sed et Saul pater meus scit hoc **18** percussit
igitur uterque foedus coram Domino mansitque David
in silva Ionathas autem reversus est in domum suam
19 ascenderunt autem Ziphei ad Saul in Gabaa dicentes
nonne David latitat apud nos in locis tutissimis silvae
in colle Achilae quae est ad dexteram deserti **20** nunc
ergo sicut desideravit anima tua ut descenderes descende
nostrum autem erit ut tradamus eum in manus regis
21 dixitque Saul benedicti vos a Domino quia doluistis
vicem meam **22** abite oro et diligentius praeparate et
curiosius agite et considerate locum ubi sit pes eius
vel quis viderit eum ibi recogitat enim de me quod
callide insidier ei **23** considerate et videte omnia latibula
eius in quibus absconditur et revertimini ad me ad rem
certam ut vadam vobiscum quod si etiam in terra se
abstruserit perscrutabor eum in cunctis milibus Iuda

24 at illi surgentes abierunt in Ziph ante Saul David
autem et viri eius erant in deserto Maon in campestribus
ad dextram Iesimuth **25** ivit ergo Saul et socii eius ad
quaerendum et nuntiatum est David statimque descendit
ad petram et versabatur in deserto Maon quod cum
audisset Saul persecutus est David in deserto Maon **26** et
ibat Saul ad latus montis ex parte una David autem et viri
eius erant in latere montis ex parte altera porro David
desperabat se posse evadere a facie Saul itaque Saul et
viri eius in modum coronae cingebant David et viros
eius ut caperent eos **27** et nuntius venit ad Saul dicens
festina et veni quoniam infuderunt se Philisthim super
terram **28** reversus est ergo Saul desistens persequi David
et perrexit in occursum Philisthinorum propter hoc
vocaverunt locum illum petram Dividentem **29** ascendit
ergo David inde et habitavit in locis tutissimis Engaddi

24 cumque reversus esset Saul postquam persecutus est
Philistheos nuntiaverunt ei dicentes ecce David in deserto
est Engaddi **2** adsumens ergo Saul tria milia electorum
virorum ex omni Israhel perrexit ad investigandum David
et viros eius etiam super abruptissimas petras quae solis
hibicibus perviae sunt **3** et venit ad caulas quoque ovium
quae se offerebant vianti eratque ibi spelunca quam
ingressus est Saul ut purgaret ventrem porro David et viri
eius in interiori parte speluncae latebant **4** et dixerunt
servi David ad eum ecce dies de qua locutus est Dominus
ad te ego tradam tibi inimicum tuum ut facias ei sicut
placuerit in oculis tuis surrexit ergo David et praecidit
oram clamydis Saul silenter **5** post haec percussit cor

suum David eo quod abscidisset oram clamydis Saul **6**
dixitque ad viros suos propitius mihi sit Dominus ne
faciam hanc rem domino meo christo Domini ut mittam
manum meam in eum quoniam christus Domini est **7** et
confregit David viros suos sermonibus et non permisit
eos ut consurgerent in Saul porro Saul exsurgens de
spelunca pergebat coepto itinere **8** surrexit autem et
David post eum et egressus de spelunca clamavit post
tergum Saul dicens domine mi rex et respexit Saul post
se et inclinans se David pronus in terram adoravit **9**
dixitque ad Saul quare audis verba hominum loquentium
David quaerit malum adversum te **10** ecce hodie viderunt
oculi tui quod tradiderit te Dominus in manu mea in
spelunca et cogitavi ut occiderem te sed pepercit tibi
oculus meus dixi enim non extendam manum meam
in domino meo quia christus Domini est **11** quin potius
pater mi vide et cognosce oram clamydis tuae in manu
mea quoniam cum praeciderem summitatem clamydis
tuae nolui extendere manum meam in te animadverte
et vide quoniam non est in manu mea malum neque
iniquitas neque peccavi in te tu autem insidiaris animae
meae ut auferas eam **12** iudicet Dominus inter me et
te et ulciscatur me Dominus ex te manus autem mea
non sit in te **13** sicut et in proverbio antiquo dicitur ab
impiis egredietur impietas manus ergo mea non sit in te
14 quem sequeris rex Israhel quem persequeris canem
mortuum sequeris et pulicem unum **15** sit Dominus iudex
et iudicet inter me et te et videat et diiudicet causam
meam et eruat me de manu tua **16** cum autem conplesset

David loquens sermones huiuscemodi ad Saul dixit Saul
numquid vox haec tua est fili mi David et levavit Saul
vocem suam et flevit **17** dixitque ad David iustior tu
es quam ego tu enim tribuisti mihi bona ego autem
reddidi tibi mala **18** et tu indicasti hodie quae feceris mihi
bona quomodo tradiderit me Dominus in manu tua et
non occideris me **19** quis enim cum invenerit inimicum
suum dimittet eum in via bona sed Dominus reddat tibi
vicissitudinem hanc pro eo quod hodie operatus es in me
20 et nunc quia scio quod certissime regnaturus sis et
habiturus in manu tua regnum Israhel **21** iura mihi in
Domino ne deleas semen meum post me neque auferas
nomen meum de domo patris mei **22** et iuravit David
Sauli abiit ergo Saul in domum suam et David et viri eius
ascenderunt ad tutiora loca

25 mortuus est autem Samuhel et congregatus est
universus Israhel et planxerunt eum et sepelierunt in
domo sua in Rama consurgensque David descendit in
desertum Pharan **2** erat autem vir quispiam in solitudine
Maon et possessio eius in Carmelo et homo ille magnus
nimis erantque ei oves tria milia et mille caprae et accidit
ut tonderetur grex eius in Carmelo **3** nomen autem viri
illius erat Nabal et nomen uxoris eius Abigail eratque
mulier illa prudentissima et speciosa porro vir eius durus
et pessimus et malitiosus erat autem de genere Chaleb **4**
cum ergo audisset David in deserto quod tonderet Nabal
gregem suum **5** misit decem iuvenes et dixit eis ascendite
in Carmelum et venietis ad Nabal et salutabitis eum ex
nomine meo pacifice **6** et dicetis sic fratribus meis et tibi

pax et domui tuae pax et omnibus quaecumque habes
sit pax **7** audivi quod tonderent pastores tui qui erant
nobiscum in deserto numquam eis molesti fuimus nec
aliquando defuit eis quicquam de grege omni tempore
quo fuerunt nobiscum in Carmelo **8** interroga pueros
tuos et indicabunt tibi nunc ergo inveniant pueri gratiam
in oculis tuis in die enim bona venimus quodcumque
invenerit manus tua da servis tuis et filio tuo David **9**
cumque venissent pueri David locuti sunt ad Nabal omnia
verba haec ex nomine David et siluerunt **10** respondens
autem Nabal pueris David ait quis est David et quis est
filius Isai hodie increverunt servi qui fugiunt dominos
suos **11** tollam ergo panes meos et aquas meas et carnes
pecorum quae occidi tonsoribus meis et dabo viris quos
nescio unde sint **12** regressi sunt itaque pueri David per
viam suam et reversi venerunt et nuntiaverunt ei omnia
verba quae dixerat **13** tunc David ait viris suis accingatur
unusquisque gladio suo et accincti sunt singuli gladio suo
accinctusque est et David ense suo et secuti sunt David
quasi quadringenti viri porro ducenti remanserunt ad
sarcinas **14** Abigail autem uxori Nabal nuntiavit unus
de pueris dicens ecce misit David nuntios de deserto ut
benedicerent domino nostro et aversus est eos **15** homines
isti boni satis fuerunt nobis et non molesti nec quicquam
aliquando periit omni tempore quo sumus conversati
cum eis in deserto **16** pro muro erant nobis tam in nocte
quam in die omnibus diebus quibus pavimus apud eos
greges **17** quam ob rem considera et recogita quid facias
quoniam conpleta est malitia adversum virum tuum et

adversus domum tuam et ipse filius est Belial ita ut nemo
ei possit loqui **18** festinavit igitur Abigail et tulit ducentos
panes et duos utres vini et quinque arietes coctos et
quinque sata pulentae et centum ligaturas uvae passae et
ducentas massas caricarum et inposuit super asinos **19**
dixitque pueris suis praecedite me ecce ego post tergum
sequar vos viro autem suo Nabal non indicavit **20** cum
ergo ascendisset asinum et descenderet ad radices montis
David et viri eius descendebant in occursum eius quibus
et illa occurrit **21** et ait David vere frustra servavi omnia
quae huius erant in deserto et non periit quicquam de
cunctis quae ad eum pertinebant et reddidit mihi malum
pro bono **22** haec faciat Deus inimicis David et haec addat
si reliquero de omnibus quae ad eum pertinent usque
mane mingentem ad parietem **23** cum autem vidisset
Abigail David festinavit et descendit de asino et procidit
coram David super faciem suam et adoravit super terram
24 et cecidit ad pedes eius et dixit in me sit domine mi
haec iniquitas loquatur obsecro ancilla tua in auribus tuis
et audi verba famulae tuae **25** ne ponat oro dominus meus
rex cor suum super virum istum iniquum Nabal quia
secundum nomen suum stultus est et est stultitia cum eo
ego autem ancilla tua non vidi pueros tuos domine mi
quos misisti **26** nunc ergo domine mi vivit Dominus et
vivit anima tua qui prohibuit te ne venires in sanguine et
salvavit manum tuam tibi et nunc fiant sicut Nabal inimici
tui et qui quaerunt domino meo malum **27** quapropter
suscipe benedictionem hanc quam adtulit ancilla tua tibi
domino meo et da pueris qui sequuntur te dominum

meum **28** aufer iniquitatem famulae tuae faciens enim
faciet tibi Dominus domino meo domum fidelem quia
proelia Domini domine mi tu proeliaris malitia ergo non
inveniatur in te omnibus diebus vitae tuae **29** si enim
surrexerit aliquando homo persequens te et quaerens
animam tuam erit anima domini mei custodita quasi in
fasciculo viventium apud Dominum Deum tuum porro
anima inimicorum tuorum rotabitur quasi in impetu et
circulo fundae **30** cum ergo fecerit tibi Dominus domino
meo omnia quae locutus est bona de te et constituerit te
ducem super Israhel **31** non erit tibi hoc in singultum et in
scrupulum cordis domino meo quod effuderis sanguinem
innoxium aut ipse te ultus fueris et cum benefecerit
Dominus domino meo recordaberis ancillae tuae **32** et
ait David ad Abigail benedictus Dominus Deus Israhel
qui misit te hodie in occursum meum et benedictum
eloquium tuum **33** et benedicta tu quae prohibuisti me
hodie ne irem ad sanguinem et ulciscerer me manu mea
34 alioquin vivit Dominus Deus Israhel qui prohibuit
me malum facere tibi nisi cito venisses in occursum
mihi non remansisset Nabal usque ad lucem matutinam
mingens ad parietem **35** suscepit ergo David de manu
eius omnia quae adtulerat ei dixitque ei vade pacifice
in domum tuam ecce audivi vocem tuam et honoravi
faciem tuam **36** venit autem Abigail ad Nabal et ecce erat
ei convivium in domo eius quasi convivium regis et cor
Nabal iucundum erat enim ebrius nimis et non indicavit
ei verbum pusillum aut grande usque in mane **37** diluculo
autem cum digessisset vinum Nabal indicavit ei uxor

sua verba haec et emortuum est cor eius intrinsecus et
factus est quasi lapis **38** cumque pertransissent decem
dies percussit Dominus Nabal et mortuus est **39** quod cum
audisset David mortuum Nabal ait benedictus Dominus
qui iudicavit causam obprobrii mei de manu Nabal et
servum suum custodivit a malo et malitiam Nabal reddidit
Dominus in caput eius misit ergo David et locutus est ad
Abigail ut sumeret eam sibi in uxorem **40** et venerunt
pueri David ad Abigail in Carmelum et locuti sunt ad
eam dicentes David misit nos ad te ut accipiat te sibi in
uxorem **41** quae consurgens adoravit prona in terram
et ait ecce famula tua sit in ancillam ut lavet pedes
servorum domini mei **42** et festinavit et surrexit Abigail
et ascendit super asinum et quinque puellae ierunt cum
ea pedisequae eius et secuta est nuntios David et facta est
illi uxor **43** sed et Ahinoem accepit David de Iezrahel et
fuit utraque uxor eius **44** Saul autem dedit Michol filiam
suam uxorem David Falti filio Lais qui erat de Gallim

26 et venerunt Ziphei ad Saul in Gabaa dicentes ecce
David absconditus est in colle Achilae quae est ex adverso
solitudinis **2** et surrexit Saul et descendit in desertum
Ziph et cum eo tria milia virorum de electis Israhel ut
quaereret David in deserto Ziph **3** et castrametatus est
Saul in Gabaa Achilae quae erat ex adverso solitudinis in
via David autem habitabat in deserto videns autem quod
venisset Saul post se in desertum **4** misit exploratores et
didicit quod venisset certissime **5** et surrexit David et
venit ad locum ubi erat Saul cumque vidisset locum in
quo dormiebat Saul et Abner filius Ner princeps militiae

eius Saulem dormientem in tentorio et reliquum vulgus
per circuitum eius **6** ait David ad Ahimelech Cettheum et
Abisai filium Sarviae fratrem Ioab dicens quis descendet
mecum ad Saul in castra dixitque Abisai ego descendam
tecum **7** venerunt ergo David et Abisai ad populum
nocte et invenerunt Saul iacentem et dormientem in
tentorio et hastam fixam in terra ad caput eius Abner
autem et populum dormientes in circuitu eius **8** dixitque
Abisai ad David conclusit Deus hodie inimicum tuum in
manus tuas nunc ergo perfodiam eum lancea in terra
semel et secundo opus non erit **9** et dixit David ad Abisai
ne interficias eum quis enim extendit manum suam in
christum Domini et innocens erit **10** et dixit David vivit
Dominus quia nisi Dominus percusserit eum aut dies eius
venerit ut moriatur aut in proelium descendens perierit
11 propitius mihi sit Dominus ne extendam manum meam
in christum Domini nunc igitur tolle hastam quae est ad
caput eius et scyphum aquae et abeamus **12** tulit ergo
David hastam et scyphum aquae qui erat ad caput Saul et
abierunt et non erat quisquam qui videret et intellegeret
et vigilaret sed omnes dormiebant quia sopor Domini
inruerat super eos **13** cumque transisset David ex adverso
et stetisset in vertice montis de longe et esset grande
intervallum inter eos **14** clamavit David ad populum et ad
Abner filium Ner dicens nonne respondebis Abner et
respondens Abner ait quis es tu qui clamas et inquietas
regem **15** et ait David ad Abner numquid non vir tu
es et quis alius similis tui in Israhel quare ergo non
custodisti dominum tuum regem ingressus est enim unus

de turba ut interficeret regem dominum tuum **16** non
est bonum hoc quod fecisti vivit Dominus quoniam filii
mortis estis vos qui non custodistis dominum vestrum
christum Domini nunc ergo vide ubi sit hasta regis et
ubi scyphus aquae qui erat ad caput eius **17** cognovit
autem Saul vocem David et dixit num vox tua est haec
fili mi David et David vox mea domine mi rex **18** et ait
quam ob causam dominus meus persequitur servum
suum quid feci aut quod est in manu mea malum **19** nunc
ergo audi oro domine mi rex verba servi tui si Dominus
incitat te adversum me odoretur sacrificium si autem
filii hominum maledicti sunt in conspectu Domini qui
eiecerunt me hodie ut non habitem in hereditate Domini
dicentes vade servi diis alienis **20** et nunc non effundatur
sanguis meus in terra coram Domino quia egressus est rex
Israhel ut quaerat pulicem unum sicut persequitur perdix
in montibus **21** et ait Saul peccavi revertere fili mi David
nequaquam enim ultra male tibi faciam eo quod pretiosa
fuerit anima mea in oculis tuis hodie apparet quod stulte
egerim et ignoraverim multa nimis **22** et respondens
David ait ecce hasta regis transeat unus de pueris et tollat
eam **23** Dominus autem retribuet unicuique secundum
iustitiam suam et fidem tradidit enim te Dominus hodie
in manu mea et nolui levare manum meam in christum
Domini **24** et sicuti magnificata est anima tua hodie in
oculis meis sic magnificetur anima mea in oculis Domini
et liberet me de omni angustia **25** ait ergo Saul ad David
benedictus tu fili mi David et quidem faciens facies et

potens poteris abiit autem David in viam suam et Saul
reversus est in locum suum

27 et ait David in corde suo aliquando incidam in uno
die in manu Saul nonne melius est ut fugiam et salver
in terra Philisthinorum ut desperet Saul cessetque me
quaerere in cunctis finibus Israhel fugiam ergo manus
eius **2** et surrexit David et abiit ipse et sescenti viri cum
eo ad Achis filium Mahoc regem Geth **3** et habitavit David
cum Achis in Geth ipse et viri eius vir et domus eius
David et duae uxores eius Ahinoem Iezrahelites et Abigail
uxor Nabal Carmeli **4** et nuntiatum est Saul quod fugisset
David in Geth et non addidit ultra ut quaereret eum **5**
dixit autem David ad Achis si inveni gratiam in oculis
tuis detur mihi locus in una urbium regionis huius ut
habitem ibi cur enim manet servus tuus in civitate regis
tecum **6** dedit itaque ei Achis in die illa Siceleg propter
quam causam facta est Siceleg regum Iuda usque in diem
hanc **7** fuit autem numerus dierum quibus habitavit
David in regione Philisthinorum quattuor mensuum **8** et
ascendit David et viri eius et agebant praedas de Gesuri
et de Gedri et de Amalechitis hii enim pagi habitabantur
in terra antiquitus euntibus Sur usque ad terram Aegypti
9 et percutiebat David omnem terram nec relinquebat
viventem virum et mulierem tollensque oves et boves et
asinos et camelos et vestes revertebatur et veniebat ad
Achis **10** dicebat autem ei Achis in quem inruisti hodie
respondebatque David contra meridiem Iudae et contra
meridiem Hiramel et contra meridiem Ceni **11** virum et
mulierem non vivificabat David nec adducebat in Geth

dicens ne forte loquantur adversum nos haec fecit David
et hoc erat decretum illi omnibus diebus quibus habitavit
in regione Philisthinorum **12** credidit ergo Achis David
dicens multa mala operatus est contra populum suum
Israhel erit igitur mihi servus sempiternus

28 factum est autem in diebus illis congregaverunt
Philisthim agmina sua ut praepararentur ad bellum contra
Israhel dixitque Achis ad David sciens nunc scito quoniam
mecum egredieris in castris tu et viri tui **2** dixitque David
ad Achis nunc scies quae facturus est servus tuus et ait
Achis ad David et ego custodem capitis mei ponam te
cunctis diebus **3** Samuhel autem mortuus est planxitque
eum omnis Israhel et sepelierunt eum in Rama urbe sua
et Saul abstulit magos et ariolos de terra **4** congregatique
sunt Philisthim et venerunt et castrametati sunt in
Sunam congregavit autem et Saul universum Israhel et
venit in Gelboe **5** et vidit Saul castra Philisthim et timuit
et expavit cor eius nimis **6** consuluitque Dominum et
non respondit ei neque per somnia neque per sacerdotes
neque per prophetas **7** dixitque Saul servis suis quaerite
mihi mulierem habentem pythonem et vadam ad eam
et sciscitabor per illam et dixerunt servi eius ad eum
est mulier habens pythonem in Aendor **8** mutavit ergo
habitum suum vestitusque est aliis vestimentis abiit ipse
et duo viri cum eo veneruntque ad mulierem nocte et
ait divina mihi in pythone et suscita mihi quem dixero
tibi **9** et ait mulier ad eum ecce tu nosti quanta fecerit
Saul et quomodo eraserit magos et ariolos de terra quare
ergo insidiaris animae meae ut occidar **10** et iuravit ei

Saul in Domino dicens vivit Dominus quia non veniet tibi
quicquam mali propter hanc rem **11** dixitque ei mulier
quem suscitabo tibi qui ait Samuhelem suscita mihi **12**
cum autem vidisset mulier Samuhelem exclamavit voce
magna et dixit ad Saul quare inposuisti mihi tu es enim
Saul **13** dixitque ei rex noli timere quid vidisti et ait
mulier ad Saul deos vidi ascendentes de terra **14** dixitque
ei qualis est forma eius quae ait vir senex ascendit et
ipse amictus est pallio intellexit Saul quod Samuhel esset
et inclinavit se super faciem suam in terra et adoravit
15 dixit autem Samuhel ad Saul quare inquietasti me ut
suscitarer et ait Saul coartor nimis siquidem Philisthim
pugnant adversum me et Deus recessit a me et exaudire
me noluit neque in manu prophetarum neque per somnia
vocavi ergo te ut ostenderes mihi quid faciam **16** et ait
Samuhel quid interrogas me cum Dominus recesserit a te
et transierit ad aemulum tuum **17** faciet enim Dominus
tibi sicut locutus est in manu mea et scindet regnum de
manu tua et dabit illud proximo tuo David **18** quia non
oboedisti voci Domini neque fecisti iram furoris eius in
Amalech idcirco quod pateris fecit tibi Dominus hodie **19**
et dabit Dominus etiam Israhel tecum in manu Philisthim
cras autem tu et filii tui mecum eritis sed et castra
Israhel tradet Dominus in manu Philisthim **20** statimque
Saul cecidit porrectus in terram extimuerat enim verba
Samuhel et robur non erat in eo quia non comederat
panem tota die illa **21** ingressa est itaque mulier ad Saul
et ait conturbatus enim erat valde dixitque ad eum ecce
oboedivit ancilla tua voci tuae et posui animam meam in

manu mea et audivi sermones tuos quos locutus es ad me
22 nunc igitur audi et tu vocem ancillae tuae ut ponam
coram te buccellam panis et comedens convalescas ut
possis iter facere **23** qui rennuit et ait non comedam
coegerunt autem eum servi sui et mulier et tandem
audita voce eorum surrexit de terra et sedit super lectum
24 mulier autem illa habebat vitulum pascualem in domo
et festinavit et occidit eum tollensque farinam miscuit
eam et coxit azyma **25** et posuit ante Saul et ante servos
eius qui cum comedissent surrexerunt et ambulaverunt
per totam noctem illam

29 congregata sunt ergo Philisthim universa agmina
in Afec sed et Israhel castrametatus est super fontem
qui erat in Iezrahel **2** et satrapae quidem Philisthim
incedebant in centuriis et milibus David autem et viri
eius erant in novissimo agmine cum Achis **3** dixeruntque
principes Philisthim quid sibi volunt Hebraei isti et ait
Achis ad principes Philisthim num ignoratis David qui
fuit servus Saul regis Israhel et est apud me multis
diebus vel annis et non inveni in eo quicquam ex die
qua transfugit ad me usque ad diem hanc **4** irati sunt
autem adversus eum principes Philisthim et dixerunt ei
revertatur vir et sedeat in loco suo in quo constituisti
eum et non descendat nobiscum in proelium ne fiat nobis
adversarius cum proeliari coeperimus quomodo enim
aliter placare poterit dominum suum nisi in capitibus
nostris **5** nonne iste est David cui cantabant in choro
dicentes percussit Saul in milibus suis et David in decem
milibus suis **6** vocavit ergo Achis David et ait ei vivit

Dominus quia rectus es tu et bonus in conspectu meo
et exitus tuus et introitus tuus mecum est in castris et
non inveni in te quicquam mali ex die qua venisti ad me
usque ad diem hanc sed satrapis non places **7** revertere
ergo et vade in pace et non offendes oculos satraparum
Philisthim **8** dixitque David ad Achis quid enim feci et
quid invenisti in me servo tuo a die qua fui in conspectu
tuo usque in diem hanc ut non veniam et pugnem contra
inimicos domini mei regis **9** respondens autem Achis
locutus est ad David scio quia bonus es tu in oculis meis
sicut angelus Dei sed principes Philisthim dixerunt non
ascendet nobiscum in proelium **10** igitur consurge mane
tu et servi domini tui qui venerunt tecum et cum de nocte
surrexeritis et coeperit dilucescere pergite **11** surrexit
itaque de nocte David ipse et viri eius ut proficiscerentur
mane et reverterentur ad terram Philisthim Philisthim
autem ascenderunt in Iezrahel

30 cumque venissent David et viri eius in Siceleg die
tertia Amalechitae impetum fecerant ex parte australi
in Siceleg et percusserant Siceleg et succenderant eam
igni **2** et captivas duxerant mulieres ex ea et a minimo
usque ad magnum et non interfecerant quemquam sed
secum duxerant et pergebant in itinere suo **3** cum ergo
venisset David et viri eius ad civitatem et invenissent
eam succensam igni et uxores suas et filios suos et filias
ductas esse captivas **4** levaverunt David et populus qui
erat cum eo voces suas et planxerunt donec deficerent in
eis lacrimae **5** siquidem et duae uxores David captivae
ductae fuerant Ahinoem Iezrahelites et Abigail uxor

Nabal Carmeli **6** et contristatus est David valde volebat
enim eum populus lapidare quia amara erat anima
uniuscuiusque viri super filiis suis et filiabus confortatus
est autem David in Domino Deo suo **7** et ait ad Abiathar
sacerdotem filium Ahimelech adplica ad me ephod et
adplicuit Abiathar ephod ad David **8** et consuluit David
Dominum dicens persequar an non latrunculos hos et
conprehendam eos dixitque ei persequere absque dubio
enim conprehendes eos et excuties praedam **9** abiit ergo
David ipse et sescenti viri qui erant cum eo et venerunt
usque ad torrentem Besor et lassi quidam substiterunt
10 persecutus est autem David ipse et quadringenti viri
substiterant enim ducenti qui lassi transire non poterant
torrentem Besor **11** et invenerunt virum aegyptium in
agro et adduxerunt eum ad David dederuntque ei panem
ut comederet et ut biberet aquam **12** sed et fragmen
massae caricarum et duas ligaturas uvae passae quae cum
comedisset reversus est spiritus eius et refocilatus est
non enim comederat panem neque biberat aquam tribus
diebus et tribus noctibus **13** dixit itaque ei David cuius es
tu vel unde quo pergis qui ait ei puer aegyptius ego sum
servus viri amalechitae dereliquit autem me dominus
meus quia aegrotare coepi nudius tertius **14** siquidem nos
erupimus ad australem partem Cerethi et contra Iudam
et ad meridiem Chaleb et Siceleg succendimus igni **15**
dixitque ei David potes me ducere ad istum cuneum qui
ait iura mihi per Deum quod non occidas me et non tradas
me in manu domini mei et ducam te ad cuneum istum
16 qui cum duxisset eum ecce illi discumbebant super

faciem universae terrae comedentes et bibentes et quasi
festum celebrantes diem pro cuncta praeda et spoliis
quae ceperant de terra Philisthim et de terra Iuda **17** et
percussit eos David a vespere usque ad vesperam alterius
diei et non evasit ex eis quisquam nisi quadringenti viri
adulescentes qui ascenderant camelos et fugerant **18**
eruit ergo David omnia quae tulerant Amalechitae et duas
uxores suas eruit **19** nec defuit quicquam a parvo usque
ad magnum tam de filiis quam de filiabus et de spoliis
et quaecumque rapuerant omnia reduxit David **20** et
tulit universos greges et armenta et minavit ante faciem
suam dixeruntque haec est praeda David **21** venit autem
David ad ducentos viros qui lassi substiterant nec sequi
potuerant David et residere eos iusserat in torrente Besor
qui egressi sunt obviam David et populo qui erat cum eo
accedens autem David ad populum salutavit eos pacifice
22 respondensque omnis vir pessimus et iniquus de viris
qui ierant cum David dixit quia non venerunt nobiscum
non dabimus eis quicquam de praeda quam eruimus sed
sufficiat unicuique uxor sua et filii quos cum acceperint
recedant **23** dixit autem David non sic facietis fratres
mei de his quae tradidit Dominus nobis et custodivit
nos et dedit latrunculos qui eruperant adversum nos in
manu nostra **24** nec audiet vos quisquam super sermone
hoc aequa enim pars erit descendentis ad proelium et
remanentis ad sarcinas et similiter divident **25** et factum
est hoc ex die illa et deinceps constitutum et praefinitum
et quasi lex in Israhel usque ad diem hanc **26** venit ergo
David in Siceleg et misit dona de praeda senioribus Iuda

proximis suis dicens accipite benedictionem de praeda
hostium Domini 27 his qui erant in Bethel et qui in
Ramoth ad meridiem et qui in Iether 28 et qui in Aroer et
qui in Sefamoth et qui in Esthama 29 et qui in Rachal
et qui in urbibus Ierameli et qui in urbibus Ceni 30 et
qui in Arama et qui in lacu Asan et qui in Athac 31 et
qui in Hebron et reliquis qui erant in his locis in quibus
commoratus fuerat David ipse et viri eius

31 Philisthim autem pugnabant adversum Israhel et
fugerunt viri Israhel ante faciem Philisthim et ceciderunt
interfecti in monte Gelboe 2 inrueruntque Philisthim in
Saul et filios eius et percusserunt Ionathan et Abinadab
et Melchisue filios Saul 3 totumque pondus proelii
versum est in Saul et consecuti sunt eum viri sagittarii et
vulneratus est vehementer a sagittariis 4 dixitque Saul
ad armigerum suum evagina gladium tuum et percute
me ne forte veniant incircumcisi isti et interficiant me
inludentes mihi et noluit armiger eius fuerat enim nimio
timore perterritus arripuit itaque Saul gladium et inruit
super eum 5 quod cum vidisset armiger eius videlicet
quod mortuus esset Saul inruit etiam ipse super gladium
suum et mortuus est cum eo 6 mortuus est ergo Saul et
tres filii eius et armiger illius et universi viri eius in die
illa pariter 7 videntes autem viri Israhel qui erant trans
vallem et trans Iordanem quod fugissent viri israhelitae et
quod mortuus esset Saul et filii eius reliquerunt civitates
suas et fugerunt veneruntque Philisthim et habitaverunt
ibi 8 facta autem die altera venerunt Philisthim ut
spoliarent interfectos et invenerunt Saul et tres filios

eius iacentes in monte Gelboe **9** et praeciderunt caput
Saul et expoliaverunt eum armis et miserunt in terram
Philisthinorum per circuitum ut adnuntiaretur in templo
idolorum et in populis **10** et posuerunt arma eius in
templo Astharoth corpus vero eius suspenderunt in muro
Bethsan **11** quod cum audissent habitatores Iabesgalaad
quaecumque fecerant Philisthim Saul **12** surrexerunt
omnes viri fortissimi et ambulaverunt tota nocte et
tulerunt cadaver Saul et cadavera filiorum eius de muro
Bethsan veneruntque Iabes et conbuserunt ea ibi **13** et
tulerunt ossa eorum et sepelierunt in nemore Iabes et
ieiunaverunt septem diebus

Ii Samuelis

1 factum est autem postquam mortuus est Saul ut David
reverteretur a caede Amalech et maneret in Siceleg dies
duos **2** in die autem tertia apparuit homo veniens de
castris Saul veste conscissa et pulvere aspersus caput et
ut venit ad David cecidit super faciem suam et adoravit
3 dixitque ad eum David unde venis qui ait ad eum de
castris Israhel fugi **4** et dixit ad eum David quod est
verbum quod factum est indica mihi qui ait fugit populus
e proelio et multi corruentes e populo mortui sunt sed
et Saul et Ionathan filius eius interierunt **5** dixitque
David ad adulescentem qui nuntiabat unde scis quia
mortuus est Saul et Ionathan filius eius **6** ait adulescens
qui narrabat ei casu veni in montem Gelboe et Saul
incumbebat super hastam suam porro currus et equites
adpropinquabant ei **7** et conversus post tergum suum
videnque me vocavit cui cum respondissem adsum **8**
dixit mihi quisnam es tu et aio ad eum Amalechites
sum **9** et locutus est mihi sta super me et interfice me
quoniam tenent me angustiae et adhuc tota anima in me
est **10** stansque super eum occidi illum sciebam enim
quod vivere non poterat post ruinam et tuli diadema
quod erat in capite eius et armillam de brachio illius et
adtuli ad te dominum meum huc **11** adprehendens autem
David vestimenta sua scidit omnesque viri qui erant
cum eo **12** et planxerunt et fleverunt et ieiunaverunt
usque ad vesperam super Saul et super Ionathan filium
eius et super populum Domini et super domum Israhel
quod corruissent gladio **13** dixitque David ad iuvenem

qui nuntiaverat ei unde es qui respondit filius hominis
advenae amalechitae ego sum **14** et ait ad eum David
quare non timuisti mittere manum tuam ut occideres
christum Domini **15** vocansque David unum de pueris ait
accedens inrue in eum qui percussit illum et mortuus
est **16** et ait ad eum David sanguis tuus super caput
tuum os enim tuum locutum est adversum te dicens
ego interfeci christum Domini **17** planxit autem David
planctum huiuscemodi super Saul et super Ionathan
filium eius **18** et praecepit ut docerent filios Iuda arcum
sicut scriptum est in libro Iustorum **19** incliti Israhel
super montes tuos interfecti sunt quomodo ceciderunt
fortes **20** nolite adnuntiare in Geth neque adnuntietis in
conpetis Ascalonis ne forte laetentur filiae Philisthim ne
exultent filiae incircumcisorum **21** montes Gelboe nec ros
nec pluviae veniant super vos neque sint agri primitiarum
quia ibi abiectus est clypeus fortium clypeus Saul quasi
non esset unctus oleo **22** a sanguine interfectorum ab
adipe fortium sagitta Ionathan numquam rediit retrorsum
et gladius Saul non est reversus inanis **23** Saul et Ionathan
amabiles et decori in vita sua in morte quoque non sunt
divisi aquilis velociores leonibus fortiores **24** filiae Israhel
super Saul flete qui vestiebat vos coccino in deliciis qui
praebebat ornamenta aurea cultui vestro **25** quomodo
ceciderunt fortes in proelio Ionathan in excelsis tuis
occisus est **26** doleo super te frater mi Ionathan decore
nimis et amabilis super amorem mulierum **27** quomodo
ceciderunt robusti et perierunt arma bellica

2 igitur post haec consuluit David Dominum dicens num
ascendam in unam de civitatibus Iuda et ait Dominus ad
eum ascende dixitque David quo ascendam et respondit
ei in Hebron **2** ascendit ergo David et duae uxores eius
Ahinoem Iezrahelites et Abigail uxor Nabal Carmeli **3**
sed et viros qui erant cum eo duxit David singulos cum
domo sua et manserunt in oppidis Hebron **4** veneruntque
viri Iuda et unxerunt ibi David ut regnaret super domum
Iuda et nuntiatum est David quod viri Iabesgalaad
sepelissent Saul **5** misit ergo David nuntios ad viros
Iabesgalaad dixitque ad eos benedicti vos Domino qui
fecistis misericordiam hanc cum domino vestro Saul et
sepelistis eum **6** et nunc retribuet quidem vobis Dominus
misericordiam et veritatem sed et ego reddam gratiam
eo quod feceritis verbum istud **7** confortentur manus
vestrae et estote filii fortitudinis licet enim mortuus
sit dominus vester Saul tamen me unxit domus Iuda
regem sibi **8** Abner autem filius Ner princeps exercitus
Saul tulit Hisboseth filium Saul et circumduxit eum per
Castra **9** regemque constituit super Galaad et super Gesuri
et super Iezrahel et super Ephraim et super Beniamin
et super Israhel universum **10** quadraginta annorum
erat Hisboseth filius Saul cum regnare coepisset super
Israhel et duobus annis regnavit sola autem domus
Iuda sequebatur David **11** et fuit numerus dierum quos
commoratus est David imperans in Hebron super domum
Iuda septem annorum et sex mensuum **12** egressusque
Abner filius Ner et pueri Hisboseth filii Saul de Castris
in Gabaon **13** porro Ioab filius Sarviae et pueri David

egressi sunt et occurrerunt eis iuxta piscinam Gabaon
et cum in unum convenissent e regione sederunt hii ex
una parte piscinae et illi ex altera **14** dixitque Abner ad
Ioab surgant pueri et ludant coram nobis et respondit
Ioab surgant **15** surrexerunt ergo et transierunt numero
duodecim de Beniamin ex parte Hisboseth filii Saul et
duodecim de pueris David **16** adprehensoque unusquisque
capite conparis sui defixit gladium in latus contrarii et
ceciderunt simul vocatumque est nomen loci illius ager
Robustorum in Gabaon **17** et ortum est bellum durum satis
in die illa fugatusque est Abner et viri Israhel a pueris
David **18** erant autem ibi tres filii Sarviae Ioab et Abisai
et Asahel porro Asahel cursor velocissimus fuit quasi
unus ex capreis quae morantur in silvis **19** persequebatur
autem Asahel Abner et non declinavit ad dexteram
sive ad sinistram omittens persequi Abner **20** respexit
itaque Abner post tergum suum et ait tune es Asahel qui
respondit ego sum **21** dixitque ei Abner vade ad dextram
sive ad sinistram et adprehende unum de adulescentibus
et tolle tibi spolia eius noluit autem Asahel omittere
quin urgueret eum **22** rursumque locutus est Abner ad
Asahel recede noli me sequi ne conpellar confodere
te in terra et levare non potero faciem meam ad Ioab
fratrem tuum **23** qui audire contempsit et noluit declinare
percussit ergo eum Abner aversa hasta in inguine et
transfodit et mortuus est in eodem loco omnesque qui
transiebant per locum in quo ceciderat Asahel et mortuus
erat subsistebant **24** persequentibus autem Ioab et Abisai
fugientem Abner sol occubuit et venerunt usque ad

collem Aquaeductus qui est ex adverso vallis et itineris
deserti in Gabaon **25** congregatique sunt filii Beniamin
ad Abner et conglobati in unum cuneum steterunt in
summitate tumuli unius **26** et exclamavit Abner ad Ioab
et ait num usque ad internicionem tuus mucro desaeviet
an ignoras quod periculosa sit desperatio usquequo non
dicis populo ut omittat persequi fratres suos **27** et ait
Ioab vivit Dominus si locutus fuisses mane recessisset
populus persequens fratrem suum **28** insonuit ergo Ioab
bucina et stetit omnis exercitus nec persecuti sunt ultra
Israhel neque iniere certamen **29** Abner autem et viri eius
abierunt per campestria tota nocte illa et transierunt
Iordanem et lustrata omni Bethoron venerunt ad Castra
30 porro Ioab reversus omisso Abner congregavit omnem
populum et defuerunt de pueris David decem et novem
viri excepto Asahele **31** servi autem David percusserunt
de Beniamin et de viris qui erant cum Abner trecentos
sexaginta qui et mortui sunt **32** tuleruntque Asahel et
sepelierunt eum in sepulchro patris sui in Bethleem et
ambulaverunt tota nocte Ioab et viri qui erant cum eo et
in ipso crepusculo pervenerunt in Hebron

3 facta est ergo longa concertatio inter domum Saul et
inter domum David David proficiens et semper se ipso
robustior domus autem Saul decrescens cotidie **2** nati
quoque sunt filii David in Hebron fuitque primogenitus
eius Amnon de Ahinoem Iezrahelitide **3** et post eum
Chelaab de Abigail uxore Nabal Carmeli porro tertius
Absalom filius Maacha filiae Tholomai regis Gessur **4**
quartus autem Adonias filius Aggith et quintus Safathia

filius Abital **5** sextus quoque Iethraam de Agla uxore
David hii nati sunt David in Hebron **6** cum ergo esset
proelium inter domum Saul et domum David Abner filius
Ner regebat domum Saul **7** fuerat autem Sauli concubina
nomine Respha filia Ahia dixitque Hisboseth ad Abner **8**
quare ingressus es ad concubinam patris mei qui iratus
nimis propter verba Hisboseth ait numquid caput canis
ego sum adversum Iuda hodie qui fecerim misericordiam
super domum Saul patris tui et super fratres et proximos
eius et non tradidi te in manu David et tu requisisti in
me quod argueres pro muliere hodie **9** haec faciat Deus
Abner et haec addat ei nisi quomodo iuravit Dominus
David sic faciam cum eo **10** ut transferatur regnum de
domo Saul et elevetur thronus David super Israhel et
super Iudam a Dan usque Bersabee **11** et non potuit
respondere ei quicquam quia metuebat illum **12** misit
ergo Abner nuntios ad David pro se dicentes cuius est
terra et loquerentur fac mecum amicitias et erit manus
mea tecum et reducam ad te universum Israhel **13** qui
ait optime ego faciam tecum amicitias sed unam rem
peto a te dicens non videbis faciem meam antequam
adduxeris Michol filiam Saul et sic venies et videbis me
14 misit autem David nuntios ad Hisboseth filium Saul
dicens redde uxorem meam Michol quam despondi mihi
centum praeputiis Philisthim **15** misit ergo Hisboseth et
tulit eam a viro suo Faltihel filio Lais **16** sequebaturque
eam vir suus plorans usque Baurim et dixit ad eum
Abner vade revertere qui reversus est **17** sermonem
quoque intulit Abner ad seniores Israhel dicens tam

heri quam nudius tertius quaerebatis David ut regnaret
super vos **18** nunc ergo facite quoniam Dominus locutus
est ad David dicens in manu servi mei David salvabo
populum meum Israhel de manu Philisthim et omnium
inimicorum eius **19** locutus est autem Abner etiam ad
Beniamin et abiit ut loqueretur ad David in Hebron
omnia quae placuerant Israhel et universo Beniamin **20**
venitque ad David in Hebron cum viginti viris et fecit
David Abner et viris eius qui venerant cum eo convivium
21 et dixit Abner ad David surgam ut congregem ad te
dominum meum regem omnem Israhel et ineam tecum
foedus et imperes omnibus sicut desiderat anima tua
cum ergo deduxisset David Abner et ille isset in pace **22**
statim pueri David et Ioab venerunt caesis latronibus
cum praeda magna nimis Abner autem non erat cum
David in Hebron quia iam dimiserat eum et profectus
fuerat in pace **23** et Ioab et omnis exercitus qui erat
cum eo postea venerant nuntiatum est itaque Ioab a
narrantibus venit Abner filius Ner ad regem et dimisit
eum et abiit in pace **24** et ingressus est Ioab ad regem et
ait quid fecisti ecce venit Abner ad te quare dimisisti eum
et abiit et recessit **25** ignoras Abner filium Ner quoniam
ad hoc venit ut deciperet te et sciret exitum tuum et
introitum tuum et nosset omnia quae agis **26** egressus
itaque Ioab a David misit nuntios post Abner et reduxit
eum a cisterna Sira ignorante David **27** cumque redisset
Abner in Hebron seorsum abduxit eum Ioab ad medium
portae ut loqueretur ei in dolo et percussit illum ibi in
inguine et mortuus est in ultionem sanguinis Asahel

fratris eius **28** quod cum audisset David rem iam gestam
ait mundus ego sum et regnum meum apud Dominum
usque in sempiternum a sanguine Abner filii Ner **29**
et veniat super caput Ioab et super omnem domum
patris eius nec deficiat de domo Ioab fluxum seminis
sustinens et leprosus tenens fusum et cadens gladio
et indigens pane **30** igitur Ioab et Abisai frater eius
interfecerunt Abner eo quod occidisset Asahel fratrem
eorum in Gabaon in proelio **31** dixit autem David ad
Ioab et ad omnem populum qui erat cum eo scindite
vestimenta vestra et accingimini saccis et plangite ante
exequias Abner porro rex David sequebatur feretrum **32**
cumque sepelissent Abner in Hebron levavit rex vocem
suam et flevit super tumulum Abner flevit autem et omnis
populus **33** plangensque rex Abner ait nequaquam ut
mori solent ignavi mortuus est Abner **34** manus tuae non
sunt ligatae et pedes tui non sunt conpedibus adgravati
sed sicut solent cadere coram filiis iniquitatis corruisti
congeminansque omnis populus flevit super eum **35**
cumque venisset universa multitudo cibum capere cum
David clara adhuc die iuravit David dicens haec faciat
mihi Deus et haec addat si ante occasum solis gustavero
panem vel aliud quicquam **36** omnisque populus audivit
et placuerunt eis cuncta quae fecit rex in conspectu
totius populi **37** et cognovit omne vulgus et universus
Israhel in die illa quoniam non actum fuisset a rege ut
occideretur Abner filius Ner **38** dixit quoque rex ad servos
suos num ignoratis quoniam princeps et maximus cecidit
hodie in Israhel **39** ego autem adhuc delicatus et unctus

rex porro viri isti filii Sarviae duri mihi sunt retribuat
Dominus facienti malum iuxta malitiam suam

4 audivit autem filius Saul quod cecidisset Abner in
Hebron et dissolutae sunt manus eius omnisque Israhel
perturbatus est **2** duo autem viri principes latronum
erant filio Saul nomen uni Baana et nomen alteri Rechab
filii Remmon Berothitae de filiis Beniamin siquidem et
Beroth reputata est in Beniamin **3** et fugerunt Berothitae
in Getthaim fueruntque ibi advenae usque in tempus
illud **4** erat autem Ionathan filio Saul filius debilis pedibus
quinquennis enim fuit quando venit nuntius de Saul
et Ionathan ex Iezrahel tollens itaque eum nutrix sua
fugit cumque festinaret ut fugeret cecidit et claudus
effectus est habuitque vocabulum Mifiboseth **5** venientes
igitur filii Remmon Berothitae Rechab et Baana ingressi
sunt fervente die domum Hisboseth qui dormiebat super
stratum suum meridie **6** ingressi sunt autem domum
adsumentes spicas tritici et percusserunt eum in inguine
Rechab et Baana frater eius et fugerunt **7** cum autem
ingressi fuissent domum ille dormiebat super lectulum
suum in conclavi et percutientes interfecerunt eum
sublatoque capite eius abierunt per viam deserti tota
nocte **8** et adtulerunt caput Hisboseth ad David in Hebron
dixeruntque ad regem ecce caput Hisboseth filii Saul
inimici tui qui quaerebat animam tuam et dedit Dominus
domino meo regi ultiones hodie de Saul et de semine eius
9 respondens autem David Rechab et Baana fratri eius
filiis Remmon Berothei dixit ad eos vivit Dominus qui
eruit animam meam de omni angustia **10** quoniam eum

qui adnuntiaverat mihi et dixerat mortuus est Saul qui
putabat se prospera nuntiare tenui et occidi in Siceleg cui
oportebat me dare mercedem pro nuntio **11** quanto magis
nunc cum homines impii interfecerint virum innoxium in
domo sua super lectulum suum non quaeram sanguinem
eius de manu vestra et auferam vos de terra **12** praecepit
itaque David pueris et interfecerunt eos praecidentesque
manus et pedes eorum suspenderunt eos super piscinam
in Hebron caput autem Hisboseth tulerunt et sepelierunt
in sepulchro Abner in Hebron

5 et venerunt universae tribus Israhel ad David in Hebron
dicentes ecce nos os tuum et caro tua sumus **2** sed et
heri et nudius tertius cum esset Saul rex super nos tu
eras educens et reducens Israhel dixit autem Dominus
ad te tu pasces populum meum Israhel et tu eris dux
super Israhel **3** venerunt quoque et senes de Israhel
ad regem in Hebron et percussit cum eis rex David
foedus in Hebron coram Domino unxeruntque David in
regem super Israhel **4** filius triginta annorum erat David
cum regnare coepisset et quadraginta annis regnavit **5**
in Hebron regnavit super Iudam septem annis et sex
mensibus in Hierusalem autem regnavit triginta tribus
annis super omnem Israhel et Iudam **6** et abiit rex et
omnes viri qui erant cum eo in Hierusalem ad Iebuseum
habitatorem terrae dictumque est ad David ab eis non
ingredieris huc nisi abstuleris caecos et claudos dicentes
non ingredietur David huc **7** cepit autem David arcem
Sion haec est civitas David **8** proposuerat enim in die
illa praemium qui percussisset Iebuseum et tetigisset

domatum fistulas et claudos et caecos odientes animam
David idcirco dicitur in proverbio caecus et claudus non
intrabunt templum **9** habitavit autem David in arce et
vocavit eam civitatem David et aedificavit per gyrum
a Mello et intrinsecus **10** et ingrediebatur proficiens
atque succrescens et Dominus Deus exercituum erat
cum eo **11** misit quoque Hiram rex Tyri nuntios ad
David et ligna cedrina et artifices lignorum artificesque
lapidum ad parietes et aedificaverunt domum David **12**
et cognovit David quoniam confirmasset eum Dominus
regem super Israhel et quoniam exaltasset regnum eius
super populum suum Israhel **13** accepit ergo adhuc
concubinas et uxores de Hierusalem postquam venerat
de Hebron natique sunt David et alii filii et filiae **14** et
haec nomina eorum qui nati sunt ei in Hierusalem Samua
et Sobab et Nathan et Salomon **15** et Ibaar et Helisua et
Nepheg **16** et Iafia et Helisama et Helida et Helifeleth **17**
audierunt vero Philisthim quod unxissent David regem
super Israhel et ascenderunt universi ut quaererent David
quod cum audisset David descendit in praesidium **18**
Philisthim autem venientes diffusi sunt in valle Raphaim
19 et consuluit David Dominum dicens si ascendam ad
Philisthim et si dabis eos in manu mea et dixit Dominus
ad David ascende quia tradens dabo Philisthim in manu
tua **20** venit ergo David in Baalpharasim et percussit eos
ibi et dixit divisit Dominus inimicos meos coram me
sicut dividuntur aquae propterea vocatum est nomen
loci illius Baalpharasim **21** et reliquerunt ibi sculptilia
sua quae tulit David et viri eius **22** et addiderunt adhuc

Philisthim ut ascenderent et diffusi sunt in valle Raphaim
23 consuluit autem David Dominum qui respondit non
ascendas sed gyra post tergum eorum et venies ad eos ex
adverso pirorum **24** et cum audieris sonitum gradientis
in cacumine pirorum tunc inibis proelium quia tunc
egredietur Dominus ante faciem tuam ut percutiat castra
Philisthim **25** fecit itaque David sicut ei praeceperat
Dominus et percussit Philisthim de Gabee usque dum
venias Gezer

6 congregavit autem rursum David omnes electos ex
Israhel triginta milia **2** surrexitque et abiit et universus
populus qui erat cum eo de viris Iuda ut adducerent arcam
Dei super quam invocatum est nomen Domini exercituum
sedentis in cherubin super eam **3** et inposuerunt arcam
Domini super plaustrum novum tuleruntque eam de
domo Abinadab qui erat in Gabaa Oza autem et Haio filii
Abinadab minabant plaustrum novum **4** cumque tulissent
eam de domo Abinadab qui erat in Gabaa custodiens
arcam Dei Haio praecedebat arcam **5** David autem et
omnis Israhel ludebant coram Domino in omnibus lignis
fabrefactis et citharis et lyris et tympanis et sistris et
cymbalis **6** postquam autem venerunt ad aream Nachon
extendit manum Oza ad arcam Dei et tenuit eam quoniam
calcitrabant boves **7** iratusque est indignatione Dominus
contra Ozam et percussit eum super temeritate qui
mortuus est ibi iuxta arcam Dei **8** contristatus autem est
David eo quod percussisset Dominus Ozam et vocatum
est nomen loci illius Percussio Oza usque in diem hanc **9**
et extimuit David Dominum in die illa dicens quomodo

ingredietur ad me arca Domini **10** et noluit devertere ad se
arcam Domini in civitate David sed devertit eam in domo
Obededom Getthei **11** et habitavit arca Domini in domo
Obededom Getthei tribus mensibus et benedixit Dominus
Obededom et omnem domum eius **12** nuntiatumque
est regi David benedixit Dominus Obededom et omnia
eius propter arcam Dei abiit ergo David et adduxit
arcam Dei de domo Obededom in civitatem David cum
gaudio **13** cumque transcendissent qui portabant arcam
Domini sex passus immolabat bovem et arietem **14**
et David saltabat totis viribus ante Dominum porro
David erat accinctus ephod lineo **15** et David et omnis
domus Israhel ducebant arcam testamenti Domini in
iubilo et in clangore bucinae **16** cumque intrasset arca
Domini civitatem David Michol filia Saul prospiciens
per fenestram vidit regem David subsilientem atque
saltantem coram Domino et despexit eum in corde suo
17 et introduxerunt arcam Domini et posuerunt eam in
loco suo in medio tabernaculi quod tetenderat ei David
et obtulit David holocausta coram Domino et pacifica
18 cumque conplesset offerens holocaustum et pacifica
benedixit populo in nomine Domini exercituum **19** et
partitus est multitudini universae Israhel tam viro quam
mulieri singulis collyridam panis unam et assaturam
bubulae carnis unam et similam frixam oleo et abiit omnis
populus unusquisque in domum suam **20** reversusque est
et David ut benediceret domui suae et egressa Michol filia
Saul in occursum David ait quam gloriosus fuit hodie rex
Israhel discoperiens se ante ancillas servorum suorum et

nudatus est quasi si nudetur unus de scurris **21** dixitque
David ad Michol ante Dominum qui elegit me potius
quam patrem tuum et quam omnem domum eius et
praecepit mihi ut essem dux super populum Domini
Israhel **22** et ludam et vilior fiam plus quam factus sum
et ero humilis in oculis meis et cum ancillis de quibus
locuta es gloriosior apparebo **23** igitur Michol filiae Saul
non est natus filius usque ad diem mortis suae

7 factum est autem cum sedisset rex in domo sua
et Dominus dedisset ei requiem undique ab universis
inimicis suis **2** dixit ad Nathan prophetam videsne quod
ego habitem in domo cedrina et arca Dei posita sit in
medio pellium **3** dixitque Nathan ad regem omne quod
est in corde tuo vade fac quia Dominus tecum est **4**
factum est autem in nocte illa et ecce sermo Domini ad
Nathan dicens **5** vade et loquere ad servum meum David
haec dicit Dominus numquid tu aedificabis mihi domum
ad habitandum **6** neque enim habitavi in domo ex die qua
eduxi filios Israhel de terra Aegypti usque in diem hanc
sed ambulans ambulabam in tabernaculo et in tentorio **7**
per cuncta loca quae transivi cum omnibus filiis Israhel
numquid loquens locutus sum ad unam de tribubus
Israhel cui praecepi ut pasceret populum meum Israhel
dicens quare non aedificastis mihi domum cedrinam **8** et
nunc haec dices servo meo David haec dicit Dominus
exercituum ego tuli te de pascuis sequentem greges ut
esses dux super populum meum Israhel **9** et fui tecum
in omnibus ubicumque ambulasti et interfeci universos
inimicos tuos a facie tua fecique tibi nomen grande iuxta

nomen magnorum qui sunt in terra **10** et ponam locum
populo meo Israhel et plantabo eum et habitabit sub eo
et non turbabitur amplius nec addent filii iniquitatis ut
adfligant eum sicut prius **11** ex die qua constitui iudices
super populum meum Israhel et requiem dabo tibi ab
omnibus inimicis tuis praedicitque tibi Dominus quod
domum faciat tibi Dominus **12** cumque conpleti fuerint
dies tui et dormieris cum patribus tuis suscitabo semen
tuum post te quod egredietur de utero tuo et firmabo
regnum eius **13** ipse aedificabit domum nomini meo et
stabiliam thronum regni eius usque in sempiternum **14**
ego ero ei in patrem et ipse erit mihi in filium qui si
inique aliquid gesserit arguam eum in virga virorum et in
plagis filiorum hominum **15** misericordiam autem meam
non auferam ab eo sicut abstuli a Saul quem amovi a
facie tua **16** et fidelis erit domus tua et regnum tuum
usque in aeternum ante faciem tuam et thronus tuus erit
firmus iugiter **17** secundum omnia verba haec et iuxta
universam visionem istam sic locutus est Nathan ad David
18 ingressus est autem rex David et sedit coram Domino
et dixit quis ego sum Domine Deus et quae domus mea
quia adduxisti me hucusque **19** sed et hoc parum visum
est in conspectu tuo Domine Deus nisi loquereris etiam
de domo servi tui in longinquum ista est enim lex Adam
Domine Deus **20** quid ergo addere poterit adhuc David ut
loquatur ad te tu enim scis servum tuum Domine Deus
21 propter verbum tuum et secundum cor tuum fecisti
omnia magnalia haec ita ut notum faceres servo tuo **22**
idcirco magnificatus es Domine Deus quia non est similis

tui neque est deus extra te in omnibus quae audivimus
auribus nostris **23** quae est autem ut populus tuus Israhel
gens in terra propter quam ivit Deus ut redimeret eam
sibi in populum et poneret sibi nomen faceretque eis
magnalia et horribilia super terram a facie populi tui
quem redemisti tibi ex Aegypto gentem et deum eius
24 et firmasti tibi populum tuum Israhel in populum
sempiternum et tu Domine factus es eis in Deum **25** nunc
ergo Domine Deus verbum quod locutus es super servum
tuum et super domum eius suscita in sempiternum et fac
sicut locutus es **26** et magnificetur nomen tuum usque in
sempiternum atque dicatur Dominus exercituum Deus
super Israhel et domus servi tui David erit stabilita coram
Domino **27** quia tu Domine exercituum Deus Israhel
revelasti aurem servi tui dicens domum aedificabo tibi
propterea invenit servus tuus cor suum ut oraret te
oratione hac **28** nunc ergo Domine Deus tu es Deus et
verba tua erunt vera locutus es enim ad servum tuum
bona haec **29** incipe igitur et benedic domui servi tui
ut sit in sempiternum coram te quia tu Domine Deus
locutus es et benedictione tua benedicetur domus servi
tui in sempiternum

8 factum est autem post haec percussit David Philisthim
et humiliavit eos et tulit David frenum tributi de manu
Philisthim **2** et percussit Moab et mensus est eos funiculo
coaequans terrae mensus est autem duos funiculos unum
ad occidendum et unum ad vivificandum factusque est
Moab David serviens sub tributo **3** et percussit David
Adadezer filium Roob regem Soba quando profectus

est ut dominaretur super flumen Eufraten **4** et captis
David ex parte eius mille septingentis equitibus et viginti
milibus peditum subnervavit omnes iugales curruum
dereliquit autem ex eis centum currus **5** venit quoque
Syria Damasci ut praesidium ferret Adadezer regi Soba
et percussit David de Syria viginti duo milia virorum **6**
et posuit David praesidium in Syria Damasci factaque
est Syria David serviens sub tributo servavit Dominus
David in omnibus ad quaecumque profectus est **7** et
tulit David arma aurea quae habebant servi Adadezer
et detulit ea in Hierusalem **8** et de Bete et de Beroth
civitatibus Adadezer tulit rex David aes multum nimis **9**
audivit autem Thou rex Emath quod percussisset David
omne robur Adadezer **10** et misit Thou Ioram filium suum
ad regem David ut salutaret eum congratulans et gratias
ageret eo quod expugnasset Adadezer et percussisset
eum hostis quippe erat Thou Adadezer et in manu eius
erant vasa argentea et vasa aurea et vasa aerea **11** quae et
ipsa sanctificavit rex David Domino cum argento et auro
quae sanctificaverat de universis gentibus quas subegerat
12 de Syria et Moab et filiis Ammon et Philisthim et
Amalech et de manubiis Adadezer filii Roob regis Soba **13**
fecit quoque sibi David nomen cum reverteretur capta
Syria in valle Salinarum caesis duodecim milibus **14**
et posuit in Idumea custodes statuitque praesidium et
facta est universa Idumea serviens David et servavit
Dominus David in omnibus ad quaecumque profectus
est **15** et regnavit David super omnem Israhel faciebat
quoque David iudicium et iustitiam omni populo suo **16**

Ioab autem filius Sarviae erat super exercitum porro
Iosaphat filius Ahilud erat a commentariis **17** et Sadoc
filius Achitob et Ahimelech filius Abiathar sacerdotes
et Saraias scriba **18** Banaias autem filius Ioiada super
Cherethi et Felethi filii autem David sacerdotes erant

9 et dixit David putasne est aliquis qui remanserit de
domo Saul ut faciam cum eo misericordiam propter
Ionathan **2** erat autem de domo Saul servus nomine Siba
quem cum vocasset rex ad se dixit ei tune es Siba et ille
respondit ego sum servus tuus **3** et ait rex num superest
aliquis de domo Saul ut faciam cum eo misericordiam Dei
dixitque Siba regi superest filius Ionathan debilis pedibus
4 ubi inquit est et Siba ad regem ecce ait in domo est
Machir filii Amihel in Lodabar **5** misit ergo rex David et
tulit eum de domo Machir filii Amihel de Lodabar **6** cum
autem venisset Mifiboseth filius Ionathan filii Saul ad
David corruit in faciem suam et adoravit dixitque David
Mifiboseth qui respondit adsum servus tuus **7** et ait ei
David ne timeas quia faciens faciam in te misericordiam
propter Ionathan patrem tuum et restituam tibi omnes
agros Saul patris tui et tu comedes panem in mensa mea
semper **8** qui adorans eum dixit quis ego sum servus
tuus quoniam respexisti super canem mortuum similem
mei **9** vocavit itaque rex Sibam puerum Saul et dixit ei
omnia quaecumque fuerunt Saul et universam domum
eius dedi filio domini tui **10** operare igitur ei terram tu
et filii tui et servi tui et inferes filio domini tui cibos
ut alatur Mifiboseth autem filius domini tui comedet
semper panem super mensam meam erant autem Sibae

quindecim filii et viginti servi **11** dixitque Siba ad regem
sicut iussisti domine mi rex servo tuo sic faciet servus
tuus et Mifiboseth comedet super mensam tuam quasi
unus de filiis regis **12** habebat autem Mifiboseth filium
parvulum nomine Micha omnis vero cognatio domus
Siba serviebat Mifiboseth **13** porro Mifiboseth habitabat
in Hierusalem quia de mensa regis iugiter vescebatur et
erat claudus utroque pede

10 factum est autem post haec ut moreretur rex filiorum
Ammon et regnaret Anon filius eius pro eo **2** dixitque
David faciam misericordiam cum Anon filio Naas sicut
fecit pater eius mecum misericordiam misit ergo David
consolans eum per servos suos super patris interitu cum
autem venissent servi David in terram filiorum Ammon **3**
dixerunt principes filiorum Ammon ad Anon dominum
suum putas quod propter honorem patris tui David
miserit ad te consolatores et non ideo ut investigaret
et exploraret civitatem et everteret eam misit David
servos suos ad te **4** tulit itaque Anon servos David
rasitque dimidiam partem barbae eorum et praecidit
vestes eorum medias usque ad nates et dimisit eos **5** quod
cum nuntiatum esset David misit in occursum eorum
erant enim viri confusi turpiter valde et mandavit eis
David manete Hiericho donec crescat barba vestra et tunc
revertimini **6** videntes autem filii Ammon quod iniuriam
fecissent David miserunt et conduxerunt mercede Syrum
Roob et Syrum Soba viginti milia peditum et a rege
Maacha mille viros et ab Histob duodecim milia virorum **7**
quod cum audisset David misit Ioab et omnem exercitum

bellatorum **8** egressi sunt ergo filii Ammon et direxerunt
aciem ante ipsum introitum portae Syrus autem Soba
et Roob et Histob et Maacha seorsum erant in campo
9 videns igitur Ioab quod praeparatum esset adversum
se proelium et ex adverso et post tergum elegit ex
omnibus electis Israhel et instruxit aciem contra Syrum
10 reliquam autem partem populi tradidit Abisai fratri
suo qui direxit aciem adversum filios Ammon **11** et ait
Ioab si praevaluerint adversum me Syri eris mihi in
adiutorium si autem filii Ammon praevaluerint adversum
te auxiliabor tibi **12** esto vir fortis et pugnemus pro
populo nostro et civitate Dei nostri Dominus autem
faciet quod bonum est in conspectu suo **13** iniit itaque
Ioab et populus qui erat cum eo certamen contra Syros
qui statim fugerunt a facie eius **14** filii autem Ammon
videntes quod fugissent Syri fugerunt et ipsi a facie
Abisai et ingressi sunt civitatem reversusque est Ioab
a filiis Ammon et venit Hierusalem **15** videntes igitur
Syri quoniam corruissent coram Israhel congregati sunt
pariter **16** misitque Adadezer et eduxit Syros qui erant
trans Fluvium et adduxit exercitum eorum Sobach autem
magister militiae Adadezer erat princeps eorum **17** quod
cum nuntiatum esset David contraxit omnem Israhelem
et transivit Iordanem venitque in Helema et direxerunt
aciem Syri ex adverso David et pugnaverunt contra eum
18 fugeruntque Syri a facie Israhel et occidit David de
Syris septingentos currus et quadraginta milia equitum et
Sobach principem militiae percussit qui statim mortuus
est **19** videntes autem universi reges qui erant in praesidio

Adadezer victos se ab Israhel fecerunt pacem cum Israhel
et servierunt eis timueruntque Syri auxilium praebere
filiis Ammon
11 factum est ergo vertente anno eo tempore quo solent
reges ad bella procedere misit David Ioab et servos suos
cum eo et universum Israhel et vastaverunt filios Ammon
et obsederunt Rabba David autem remansit in Hierusalem
2 dum haec agerentur accidit ut surgeret David de stratu
suo post meridiem et deambularet in solario domus
regiae viditque mulierem se lavantem ex adverso super
solarium suum erat autem mulier pulchra valde **3** misit
ergo rex et requisivit quae esset mulier nuntiatumque ei
est quod ipsa esset Bethsabee filia Heliam uxor Uriae
Hetthei **4** missis itaque David nuntiis tulit eam quae
cum ingressa esset ad illum dormivit cum ea statimque
sanctificata est ab inmunditia sua **5** et reversa est domum
suam concepto fetu mittensque nuntiavit David et ait
concepi **6** misit autem David ad Ioab dicens mitte ad me
Uriam Hettheum misitque Ioab Uriam ad David **7** et venit
Urias ad David quaesivitque David quam recte ageret
Ioab et populus et quomodo administraretur bellum **8** et
dixit David ad Uriam vade in domum tuam et lava pedes
tuos egressus est Urias de domo regis secutusque est eum
cibus regius **9** dormivit autem Urias ante portam domus
regiae cum aliis servis domini sui et non descendit ad
domum suam **10** nuntiatumque est David a dicentibus non
ivit Urias ad domum suam et ait David ad Uriam numquid
non de via venisti quare non descendisti ad domum
tuam **11** et ait Urias ad David arca et Israhel et Iuda

habitant in papilionibus et dominus meus Ioab et servi
domini mei super faciem terrae manent et ego ingrediar
domum meam ut comedam et bibam et dormiam cum
uxore mea per salutem tuam et per salutem animae
tuae quod non faciam rem hanc **12** ait ergo David ad
Uriam mane hic etiam hodie et cras dimittam te mansit
Urias in Hierusalem die illa et altera **13** et vocavit eum
David ut comederet coram se et biberet et inebriavit
eum qui egressus vespere dormivit in stratu suo cum
servis domini sui et in domum suam non descendit **14**
factum est ergo mane et scripsit David epistulam ad Ioab
misitque per manum Uriae **15** scribens in epistula ponite
Uriam ex adverso belli ubi fortissimum proelium est et
derelinquite eum ut percussus intereat **16** igitur cum Ioab
obsideret urbem posuit Uriam in loco quo sciebat viros
esse fortissimos **17** egressique viri de civitate bellabant
adversum Ioab et ceciderunt de populo servorum David
et mortuus est etiam Urias Hettheus **18** misit itaque Ioab
et nuntiavit David omnia verba proelii **19** praecepitque
nuntio dicens cum conpleveris universos sermones belli
ad regem **20** si eum videris indignari et dixerit quare
accessistis ad murum ut proeliaremini an ignorabatis
quod multa desuper ex muro tela mittantur **21** quis
percussit Abimelech filium Hieroboseth nonne mulier
misit super eum fragmen molae de muro et interfecit
eum in Thebes quare iuxta murum accessistis dices etiam
servus tuus Urias Hettheus occubuit **22** abiit ergo nuntius
et venit et narravit David omnia quae ei praeceperat
Ioab **23** et dixit nuntius ad David praevaluerunt adversum

nos viri et egressi sunt ad nos in agrum nos autem
facto impetu persecuti eos sumus usque ad portam
civitatis **24** et direxerunt iacula sagittarii ad servos tuos
ex muro desuper mortuique sunt de servis regis quin
etiam servus tuus Urias Hettheus mortuus est **25** et dixit
David ad nuntium haec dices Ioab non te frangat ista
res varius enim eventus est proelii et nunc hunc nunc
illum consumit gladius conforta bellatores tuos adversum
urbem ut destruas eam et exhortare eos **26** audivit autem
uxor Uriae quod mortuus esset Urias vir suus et planxit
eum **27** transactoque luctu misit David et introduxit eam
domum suam et facta est ei uxor peperitque ei filium et
displicuit verbum hoc quod fecerat David coram Domino

12 misit ergo Dominus Nathan ad David qui cum venisset
ad eum dixit ei duo viri erant in civitate una unus dives et
alter pauper **2** dives habebat oves et boves plurimos valde
3 pauper autem nihil habebat omnino praeter ovem unam
parvulam quam emerat et nutrierat et quae creverat
apud eum cum filiis eius simul de pane illius comedens et
de calice eius bibens et in sinu illius dormiens eratque
illi sicut filia **4** cum autem peregrinus quidam venisset
ad divitem parcens ille sumere de ovibus et de bubus
suis ut exhiberet convivium peregrino illi qui venerat ad
se tulit ovem viri pauperis et praeparavit cibos homini
qui venerat ad se **5** iratus autem indignatione David
adversus hominem illum nimis dixit ad Nathan vivit
Dominus quoniam filius mortis est vir qui fecit hoc **6**
ovem reddet in quadruplum eo quod fecerit verbum istud
et non pepercerit **7** dixit autem Nathan ad David tu es

ille vir haec dicit Dominus Deus Israhel ego unxi te in
regem super Israhel et ego erui te de manu Saul **8** et
dedi tibi domum domini tui et uxores domini tui in sinu
tuo dedique tibi domum Israhel et Iuda et si parva sunt
ista adiciam tibi multo maiora **9** quare ergo contempsisti
verbum Domini ut faceres malum in conspectu meo
Uriam Hettheum percussisti gladio et uxorem illius
accepisti uxorem et interfecisti eum gladio filiorum
Ammon **10** quam ob rem non recedet gladius de domo tua
usque in sempiternum eo quod despexeris me et tuleris
uxorem Uriae Hetthei ut esset uxor tua **11** itaque haec
dicit Dominus ecce ego suscitabo super te malum de domo
tua et tollam uxores tuas in oculis tuis et dabo proximo
tuo et dormiet cum uxoribus tuis in oculis solis huius **12**
tu enim fecisti abscondite ego vero faciam verbum istud
in conspectu omnis Israhel et in conspectu solis **13** et
dixit David ad Nathan peccavi Domino dixitque Nathan
ad David Dominus quoque transtulit peccatum tuum non
morieris **14** verumtamen quoniam blasphemare fecisti
inimicos Domini propter verbum hoc filius qui natus est
tibi morte morietur **15** et reversus est Nathan domum
suam percussitque Dominus parvulum quem pepererat
uxor Uriae David et desperatus est **16** deprecatusque est
David Dominum pro parvulo et ieiunavit David ieiunio et
ingressus seorsum iacuit super terram **17** venerunt autem
seniores domus eius cogentes eum ut surgeret de terra
qui noluit neque comedit cum eis cibum **18** accidit autem
die septima ut moreretur infans timueruntque servi David
nuntiare ei quod mortuus esset parvulus dixerunt enim

ecce cum parvulus adhuc viveret loquebamur ad eum et
non audiebat vocem nostram quanto magis si dixerimus
mortuus est puer se adfliget **19** cum ergo vidisset David
servos suos musitantes intellexit quod mortuus esset
infantulus dixitque ad servos suos num mortuus est puer
qui responderunt ei mortuus est **20** surrexit igitur David
de terra et lotus unctusque est cumque mutasset vestem
ingressus est domum Domini et adoravit et venit in
domum suam petivitque ut ponerent ei panem et comedit
21 dixerunt autem ei servi sui quis est sermo quem fecisti
propter infantem cum adhuc viveret ieiunasti et flebas
mortuo autem puero surrexisti et comedisti panem **22**
qui ait propter infantem dum adhuc viveret ieiunavi et
flevi dicebam enim quis scit si forte donet eum mihi
Dominus et vivet infans **23** nunc autem quia mortuus
est quare ieiuno numquid potero revocare eum amplius
ego vadam magis ad eum ille vero non revertetur ad
me **24** et consolatus est David Bethsabee uxorem suam
ingressusque ad eam dormivit cum ea quae genuit filium
et vocavit nomen eius Salomon et Dominus dilexit eum
25 misitque in manu Nathan prophetae et vocavit nomen
eius Amabilis Domino eo quod diligeret eum Dominus **26**
igitur pugnabat Ioab contra Rabbath filiorum Ammon et
expugnabat urbem regiam **27** misitque Ioab nuntios ad
David dicens dimicavi adversum Rabbath et capienda est
urbs Aquarum **28** nunc igitur congrega reliquam partem
populi et obside civitatem et cape eam ne cum a me
vastata fuerit urbs nomini meo adscribatur victoria **29**
congregavit itaque David omnem populum et profectus

est adversum Rabbath cumque dimicasset cepit eam **30**
et tulit diadema regis eorum de capite eius pondo auri
talentum habens gemmas pretiosissimas et inpositum est
super caput David sed et praedam civitatis asportavit
multam valde **31** populum quoque eius adducens serravit
et circumegit super eos ferrata carpenta divisitque cultris
et transduxit in typo laterum sic fecit universis civitatibus
filiorum Ammon et reversus est David et omnis exercitus
Hierusalem

13 factum est autem post haec ut Absalom filii David
sororem speciosissimam vocabulo Thamar adamaret
Amnon filius David **2** et deperiret eam valde ita ut
aegrotaret propter amorem eius quia cum esset virgo
difficile ei videbatur ut quippiam inhoneste ageret cum
ea **3** erat autem Amnonis amicus nomine Ionadab filius
Semaa fratris David vir prudens valde **4** qui dixit ad
eum quare sic adtenuaris macie fili regis per singulos
dies cur non indicas mihi dixitque ei Amnon Thamar
sororem Absalom fratris mei amo **5** cui respondit Ionadab
cuba super lectulum tuum et languorem simula cumque
venerit pater tuus ut visitet te dic ei veniat oro Thamar
soror mea ut det mihi cibum et faciat pulmentum ut
comedam de manu eius **6** accubuit itaque Amnon et quasi
aegrotare coepit cumque venisset rex ad visitandum eum
ait Amnon ad regem veniat obsecro Thamar soror mea
ut faciat in oculis meis duas sorbitiunculas et cibum
capiam de manu eius **7** misit ergo David ad Thamar
domum dicens veni in domum Amnon fratris tui et fac ei
pulmentum **8** venitque Thamar in domum Amnon fratris

sui ille autem iacebat quae tollens farinam commiscuit
et liquefaciens in oculis eius coxit sorbitiunculas **9**
tollensque quod coxerat effudit et posuit coram eo et
noluit comedere dixitque Amnon eicite universos a me
cumque eiecissent omnes **10** dixit Amnon ad Thamar
infer cibum in conclave ut vescar de manu tua tulit ergo
Thamar sorbitiunculas quas fecerat et intulit ad Amnon
fratrem suum in conclave **11** cumque obtulisset ei cibum
adprehendit eam et ait veni cuba mecum soror mea
12 quae respondit ei noli frater mi noli opprimere me
neque enim hoc fas est in Israhel noli facere stultitiam
hanc **13** et ego enim ferre non potero obprobrium meum
et tu eris quasi unus de insipientibus in Israhel quin
potius loquere ad regem et non negabit me tibi **14** noluit
autem adquiescere precibus eius sed praevalens viribus
oppressit eam et cubavit cum illa **15** et exosam eam
habuit Amnon magno odio nimis ita ut maius esset odium
quo oderat eam amore quo ante dilexerat dixitque ei
Amnon surge vade **16** quae respondit ei maius est hoc
malum quod nunc agis adversum me quam quod ante
fecisti expellens me et noluit audire eam **17** sed vocato
puero qui ministrabat ei dixit eice hanc a me foras et
claude ostium post eam **18** quae induta erat talari tunica
huiuscemodi enim filiae regis virgines vestibus utebantur
eiecit itaque eam minister illius foras clausitque fores
post eam **19** quae aspergens cinerem capiti suo scissa
talari tunica inpositisque manibus super caput suum
ibat ingrediens et clamans **20** dixit autem ei Absalom
frater suus num Amnon frater tuus concubuit tecum sed

nunc soror tace frater tuus est neque adfligas cor tuum
pro re hac mansit itaque Thamar contabescens in domo
Absalom fratris sui **21** cum autem audisset rex David
verba haec contristatus est valde **22** porro non est locutus
Absalom ad Amnon nec malum nec bonum oderat enim
Absalom Amnon eo quod violasset Thamar sororem suam
23 factum est autem post tempus biennii ut tonderentur
oves Absalom in Baalasor quae est iuxta Ephraim et
vocavit Absalom omnes filios regis **24** venitque ad regem
et ait ad eum ecce tondentur oves servi tui veniat oro
rex cum servis suis ad servum suum **25** dixitque rex ad
Absalom noli fili mi noli rogare ut veniamus omnes et
gravemus te cum autem cogeret eum et noluisset ire
benedixit ei **26** et ait Absalom si non vis venire veniat
obsecro nobiscum saltem Amnon frater meus dixitque ad
eum rex non est necesse ut vadat tecum **27** coegit itaque
eum Absalom et dimisit cum eo Amnon et universos
filios regis **28** praeceperat autem Absalom pueris suis
dicens observate cum temulentus fuerit Amnon vino et
dixero vobis percutite eum et interficite nolite timere ego
enim sum qui praecepi vobis roboramini et estote viri
fortes **29** fecerunt ergo pueri Absalom adversum Amnon
sicut praeceperat eis Absalom surgentesque omnes filii
regis ascenderunt singuli mulas suas et fugerunt **30**
cumque adhuc pergerent in itinere fama praevenit ad
David dicens percussit Absalom omnes filios regis et non
remansit ex eis saltem unus **31** surrexit itaque rex et
scidit vestimenta sua et cecidit super terram et omnes
servi ipsius qui adsistebant ei sciderunt vestimenta sua

32 respondens autem Ionadab filius Samaa fratris David
dixit ne aestimet dominus meus quod omnes pueri filii
regis occisi sint Amnon solus mortuus est quoniam in
ore Absalom erat positus ex die qua oppressit Thamar
sororem eius **33** nunc ergo ne ponat dominus meus rex
super cor suum verbum istud dicens omnes filii regis
occisi sunt quoniam Amnon solus mortuus est **34** fugit
autem Absalom et levavit puer speculator oculos suos et
aspexit et ecce populus multus veniebat per iter devium
ex latere montis **35** dixit autem Ionadab ad regem ecce
filii regis adsunt iuxta verbum servi tui sic factum est
36 cumque cessasset loqui apparuerunt et filii regis et
intrantes levaverunt vocem suam et fleverunt sed et rex
et omnes servi eius fleverunt ploratu magno nimis **37**
porro Absalom fugiens abiit ad Tholomai filium Amiur
regem Gessur luxit ergo David filium suum cunctis diebus
38 Absalom autem cum fugisset et venisset in Gessur
fuit ibi tribus annis **39** cessavitque David rex persequi
Absalom eo quod consolatus esset super Amnon interitu

14 intellegens autem Ioab filius Sarviae quod cor regis
versum esset ad Absalom **2** misit Thecuam et tulit
inde mulierem sapientem dixitque ad eam lugere te
simula et induere veste lugubri et ne unguaris oleo ut
sis quasi mulier plurimo iam tempore lugens mortuum
3 et ingredieris ad regem et loqueris ad eum sermones
huiuscemodi posuit autem Ioab verba in ore eius **4**
itaque cum ingressa fuisset mulier thecuites ad regem
cecidit coram eo super terram et adoravit et dixit serva
me rex **5** et ait ad eam rex quid causae habes quae

respondit heu mulier vidua ego sum mortuus est enim
vir meus **6** et ancillae tuae erant duo filii qui rixati sunt
adversum se in agro nullusque erat qui eos prohibere
posset et percussit alter alterum et interfecit eum **7** et
ecce consurgens universa cognatio adversum ancillam
tuam dicit trade eum qui percussit fratrem suum ut
occidamus eum pro anima fratris sui quem interfecit et
deleamus heredem et quaerunt extinguere scintillam
meam quae relicta est ut non supersit viro meo nomen et
reliquiae super terram **8** et ait rex ad mulierem vade
in domum tuam et ego iubebo pro te **9** dixitque mulier
thecuites ad regem in me domine mi rex iniquitas et in
domum patris mei rex autem et thronus eius sit innocens
10 et ait rex qui contradixerit tibi adduc eum ad me et
ultra non addet ut tangat te **11** quae ait recordetur rex
Domini Dei sui ut non multiplicentur proximi sanguinis
ad ulciscendum et nequaquam interficient filium meum
qui ait vivit Dominus quia non cadet de capillis filii tui
super terram **12** dixit ergo mulier loquatur ancilla tua
ad dominum meum regem verbum et ait loquere **13**
dixitque mulier quare cogitasti istiusmodi rem contra
populum Dei et locutus est rex verbum istud ut peccet et
non reducat eiectum suum **14** omnes morimur et quasi
aquae delabimur in terram quae non revertuntur nec vult
perire Deus animam sed retractat cogitans ne penitus
pereat qui abiectus est **15** nunc igitur veni ut loquar ad
regem dominum meum verbum hoc praesente populo
et dixit ancilla tua loquar ad regem si quo modo faciat
rex verbum ancillae suae **16** et audivit rex ut liberaret

ancillam suam de manu omnium qui volebant delere
me et filium meum simul de hereditate Dei **17** dicat
ergo ancilla tua ut fiat verbum domini mei regis quasi
sacrificium sicut enim angelus Dei sic est dominus meus
rex ut nec benedictione nec maledictione moveatur unde
et Dominus Deus tuus est tecum **18** et respondens rex
dixit ad mulierem ne abscondas a me verbum quod te
interrogo dixitque mulier loquere domine mi rex **19** et
ait rex numquid manus Ioab tecum est in omnibus istis
respondit mulier et ait per salutem animae tuae domine
mi rex nec ad dextram nec ad sinistram est ex omnibus
his quae locutus est dominus meus rex servus enim tuus
Ioab ipse praecepit mihi et ipse posuit in os ancillae
tuae omnia verba haec **20** ut verterem figuram sermonis
huius servus tuus Ioab praecepit istud tu autem domine
mi sapiens es sicut habet sapientiam angelus Dei ut
intellegas omnia super terram **21** et ait rex ad Ioab ecce
placatus feci verbum tuum vade igitur et revoca puerum
Absalom **22** cadensque Ioab super faciem suam in terram
adoravit et benedixit regi et dixit Ioab hodie intellexit
servus tuus quia inveni gratiam in oculis tuis domine mi
rex fecisti enim sermonem servi tui **23** surrexit ergo Ioab
et abiit in Gessur et adduxit Absalom in Hierusalem **24**
dixit autem rex revertatur in domum suam et faciem
meam non videat reversus est itaque Absalom in domum
suam et faciem regis non vidit **25** porro sicut Absalom
vir non erat pulcher in omni Israhel et decorus nimis
a vestigio pedis usque ad verticem non erat in eo ulla
macula **26** et quando tondebatur capillum semel autem in

anno tondebatur quia gravabat eum caesaries ponderabat
capillos capitis sui ducentis siclis pondere publico **27** nati
sunt autem Absalom filii tres et filia una nomine Thamar
eleganti forma **28** mansitque Absalom Hierusalem duobus
annis et faciem regis non vidit **29** misit itaque ad Ioab
ut mitteret eum ad regem qui noluit venire ad eum
cumque secundo misisset et ille noluisset venire **30**
dixit servis suis scitis agrum Ioab iuxta agrum meum
habentem messem hordei ite igitur et succendite eum
igni succenderunt ergo servi Absalom segetem igni **31**
surrexitque Ioab et venit ad Absalom in domum eius et
dixit quare succenderunt servi tui segetem meam igni **32**
et respondit Absalom ad Ioab misi ad te obsecrans ut
venires ad me et mitterem te ad regem ut diceres ei quare
veni de Gessur melius mihi erat ibi esse obsecro ergo ut
videam faciem regis quod si memor est iniquitatis meae
interficiat me **33** ingressus Ioab ad regem nuntiavit ei
vocatusque Absalom intravit ad regem et adoravit super
faciem terrae coram eo osculatusque est rex Absalom

15 igitur post haec fecit sibi Absalom currum et equites
et quinquaginta viros qui praecederent eum **2** et mane
consurgens Absalom stabat iuxta introitum portae et
omnem virum qui habebat negotium ut veniret ad regis
iudicium vocabat Absalom ad se et dicebat de qua civitate
es tu qui respondens aiebat ex una tribu Israhel ego
sum servus tuus **3** respondebatque ei Absalom videntur
mihi sermones tui boni et iusti sed non est qui te
audiat constitutus a rege dicebatque Absalom **4** quis
me constituat iudicem super terram ut ad me veniant

omnes qui habent negotium et iuste iudicem **5** sed et cum
accederet ad eum homo ut salutaret illum extendebat
manum suam et adprehendens osculabatur eum **6**
faciebatque hoc omni Israhel qui veniebat ad iudicium
ut audiretur a rege et sollicitabat corda virorum Israhel
7 post quattuor autem annos dixit Absalom ad regem
vadam et reddam vota mea quae vovi Domino in Hebron **8**
vovens enim vovit servus tuus cum esset in Gessur Syriae
dicens si reduxerit me Dominus in Hierusalem sacrificabo
Domino **9** dixitque ei rex vade in pace et surrexit et abiit in
Hebron **10** misit autem Absalom exploratores in universas
tribus Israhel dicens statim ut audieritis clangorem
bucinae dicite regnavit Absalom in Hebron **11** porro cum
Absalom ierunt ducenti viri de Hierusalem vocati euntes
simplici corde et causam penitus ignorantes **12** accersivit
quoque Absalom Ahitofel Gilonitem consiliarium David
de civitate sua Gilo cum immolaret victimas et facta
est coniuratio valida populusque concurrens augebatur
cum Absalom **13** venit igitur nuntius ad David dicens
toto corde universus Israhel sequitur Absalom **14** et ait
David servis suis qui erant cum eo in Hierusalem surgite
fugiamus neque enim erit nobis effugium a facie Absalom
festinate egredi ne forte veniens occupet nos et inpellat
super nos ruinam et percutiat civitatem in ore gladii
15 dixeruntque servi regis ad eum omnia quaecumque
praeceperit dominus noster rex libenter exsequimur
servi tui **16** egressus est ergo rex et universa domus eius
pedibus suis et dereliquit rex decem mulieres concubinas
ad custodiendam domum **17** egressusque rex et omnis

Israhel pedibus suis stetit procul a domo **18** et universi
servi eius ambulabant iuxta eum et legiones Cherethi
et Felethi et omnes Getthei sescenti viri qui secuti eum
fuerant de Geth praecedebant regem **19** dixit autem rex
ad Ethai Gettheum cur venis nobiscum revertere et habita
cum rege quia peregrinus es et egressus de loco tuo
20 heri venisti et hodie inpelleris nobiscum egredi ego
autem vadam quo iturus sum revertere et reduc tecum
fratres tuos ostendisti gratiam et fidem **21** et respondit
Ethai regi dicens vivit Dominus et vivit dominus meus rex
quoniam in quocumque loco fueris domine mi rex sive in
morte sive in vita ibi erit servus tuus **22** et ait David Ethai
veni et transi et transivit Ethai Gettheus et omnes viri qui
cum eo erant et reliqua multitudo **23** omnesque flebant
voce magna et universus populus transiebat rex quoque
transgrediebatur torrentem Cedron et cunctus populus
incedebat contra viam quae respicit ad desertum **24** venit
autem et Sadoc et universi Levitae cum eo portantes
arcam foederis Dei et deposuerunt arcam Dei et ascendit
Abiathar donec expletus est omnis populus qui egressus
fuerat de civitate **25** et dixit rex ad Sadoc reporta arcam
Dei in urbem si invenero gratiam in oculis Domini reducet
me et ostendet mihi eam et tabernaculum suum **26** si
autem dixerit non places praesto sum faciat quod bonum
est coram se **27** et dixit rex ad Sadoc sacerdotem o videns
revertere in civitatem in pace et Achimaas filius tuus et
Ionathan filius Abiathar duo filii vestri sint vobiscum **28**
ecce ego abscondar in campestribus deserti donec veniat
sermo a vobis indicans mihi **29** reportaverunt igitur Sadoc

et Abiathar arcam Dei Hierusalem et manserunt ibi **30**
porro David ascendebat clivum Olivarum scandens et
flens operto capite et nudis pedibus incedens sed et omnis
populus qui erat cum eo operto capite ascendebat plorans
31 nuntiatum est autem David quod et Ahitofel esset in
coniuratione cum Absalom dixitque David infatua quaeso
consilium Ahitofel Domine **32** cumque ascenderet David
summitatem montis in quo adoraturus erat Dominum
ecce occurrit ei Husai Arachites scissa veste et terra
pleno capite **33** et dixit ei David si veneris mecum eris
mihi oneri **34** si autem in civitatem revertaris et dixeris
Absalom servus tuus sum rex sicut fui servus patris
tui sic ero servus tuus dissipabis consilium Ahitofel **35**
habes autem tecum Sadoc et Abiathar sacerdotes et omne
verbum quodcumque audieris de domo regis indicabis
Sadoc et Abiathar sacerdotibus **36** sunt autem cum eis
duo filii eorum Achimaas Sadoc et Ionathan Abiathar et
mittetis per eos ad me omne verbum quod audieritis **37**
veniente ergo Husai amico David in civitatem Absalom
quoque ingressus est Hierusalem

16 cumque David transisset paululum montis verticem
apparuit Siba puer Mifiboseth in occursum eius cum
duobus asinis qui onerati erant ducentis panibus
et centum alligaturis uvae passae et centum massis
palatarum et utribus vini **2** et dixit rex Sibae quid sibi
volunt haec responditque Siba asini domestici regis ut
sedeant et panes et palatae ad vescendum pueris tuis
vinum autem ut bibat si quis defecerit in deserto **3**
et ait rex ubi est filius domini tui responditque Siba

regi remansit in Hierusalem dicens hodie restituet mihi
domus Israhel regnum patris mei **4** et ait rex Sibae
tua sint omnia quae fuerunt Mifiboseth dixitque Siba
adoro inveniam gratiam coram te domine mi rex **5**
venit ergo rex David usque Baurim et ecce egrediebatur
inde vir de cognatione domus Saul nomine Semei filius
Gera procedebat egrediens et maledicebat **6** mittebatque
lapides contra David et contra universos servos regis
David omnis autem populus et universi bellatores a
dextro et sinistro latere regis incedebant **7** ita autem
loquebatur Semei cum malediceret regi egredere egredere
vir sanguinum et vir Belial **8** reddidit tibi Dominus
universum sanguinem domus Saul quoniam invasisti
regnum pro eo et dedit Dominus regnum in manu
Absalom filii tui et ecce premunt te mala tua quoniam
vir sanguinum es **9** dixit autem Abisai filius Sarviae regi
quare maledicit canis hic moriturus domino meo regi
vadam et amputabo caput eius **10** et ait rex quid mihi et
vobis filii Sarviae dimittite eum maledicat Dominus enim
praecepit ei ut malediceret David et quis est qui audeat
dicere quare sic fecerit **11** et ait rex Abisai et universis
servis suis ecce filius meus qui egressus est de utero
meo quaerit animam meam quanto magis nunc filius
Iemini dimittite eum ut maledicat iuxta praeceptum
Domini **12** si forte respiciat Dominus adflictionem meam
et reddat mihi bonum pro maledictione hac hodierna **13**
ambulabat itaque David et socii eius per viam cum eo
Semei autem per iugum montis ex latere contra illum
gradiebatur maledicens et mittens lapides adversum eum

terramque spargens **14** venit itaque rex et universus
populus cum eo lassus et refocilati sunt ibi **15** Absalom
autem et omnis populus Israhel ingressi sunt Hierusalem
sed et Ahitofel cum eo **16** cum autem venisset Husai
Arachites amicus David ad Absalom locutus est ad eum
salve rex salve rex **17** ad quem Absalom haec est inquit
gratia tua ad amicum tuum quare non isti cum amico
tuo **18** responditque Husai ad Absalom nequaquam quia
illius ero quem elegit Dominus et omnis hic populus et
universus Israhel et cum eo manebo **19** sed ut et hoc
inferam cui ego serviturus sum nonne filio regis sicut
parui patri tuo sic parebo et tibi **20** dixit autem Absalom
ad Ahitofel inite consilium quid agere debeamus **21** et ait
Ahitofel ad Absalom ingredere ad concubinas patris tui
quas dimisit ad custodiendam domum ut cum audierit
omnis Israhel quod foedaveris patrem tuum roborentur
manus eorum tecum **22** tetenderunt igitur Absalom
tabernaculum in solario ingressusque est ad concubinas
patris sui coram universo Israhel **23** consilium autem
Ahitofel quod dabat in diebus illis quasi si quis consuleret
Deum sic erat omne consilium Ahitofel et cum esset cum
David et cum esset cum Absalom

17 dixit igitur Ahitofel ad Absalom eligam mihi duodecim
milia virorum et consurgens persequar David hac nocte
2 et inruens super eum quippe qui lassus est et solutis
manibus percutiam eum cumque fugerit omnis populus
qui cum eo est percutiam regem desolatum **3** et reducam
universum populum quomodo omnis reverti solet unum
enim virum tu quaeris et omnis populus erit in pace **4**

placuitque sermo eius Absalom et cunctis maioribus natu
Israhel **5** ait autem Absalom vocate et Husai Arachiten
et audiamus quid etiam ipse dicat **6** cumque venisset
Husai ad Absalom ait Absalom ad eum huiuscemodi
sermonem locutus est Ahitofel facere debemus an non
quod das consilium **7** et dixit Husai ad Absalom non
bonum consilium quod dedit Ahitofel hac vice **8** et
rursum intulit Husai tu nosti patrem tuum et viros qui
cum eo sunt esse fortissimos et amaro animo veluti si
ursa raptis catulis in saltu saeviat sed et pater tuus vir
bellator est nec morabitur cum populo **9** forsitan nunc
latitat in foveis aut in uno quo voluerit loco et cum
ceciderit unus quilibet in principio audiet quicumque
audierit et dicet facta est plaga in populo qui sequebatur
Absalom **10** et fortissimus quoque cuius cor est quasi
leonis pavore solvetur scit enim omnis populus Israhel
fortem esse patrem tuum et robustos omnes qui cum
eo sunt **11** sed hoc mihi videtur rectum esse consilium
congregetur ad te universus Israhel a Dan usque Bersabee
quasi harena maris innumerabilis et tu eris in medio
eorum **12** et inruemus super eum in quocumque loco
fuerit inventus et operiemus eum sicut cadere solet ros
super terram et non relinquemus de viris qui cum eo
sunt ne unum quidem **13** quod si urbem aliquam fuerit
ingressus circumdabit omnis Israhel civitati illi funes
et trahemus eam in torrentem ut non repperiatur nec
calculus quidem ex ea **14** dixitque Absalom et omnis vir
Israhel melius consilium Husai Arachitae consilio Ahitofel
Domini autem nutu dissipatum est consilium Ahitofel

utile ut induceret Dominus super Absalom malum **15** et
ait Husai Sadoc et Abiathar sacerdotibus hoc et hoc modo
consilium dedit Ahitofel Absalom et senibus Israhel et
ego tale et tale dedi consilium **16** nunc ergo mittite cito
et nuntiate David dicentes ne moremini nocte hac in
campestribus deserti sed absque dilatione transgredere
ne forte absorbeatur rex et omnis populus qui cum
eo est **17** Ionathan autem et Achimaas stabant iuxta
fontem Rogel abiit ancilla et nuntiavit eis et illi profecti
sunt ut referrent ad regem David nuntium non enim
poterant videri aut introire civitatem **18** vidit autem eos
quidam puer et indicavit Absalom illi vero concito gradu
ingressi sunt domum cuiusdam viri in Baurim qui habebat
puteum in vestibulo suo et descenderunt in eum **19** tulit
autem mulier et expandit velamen super os putei quasi
siccans ptisanas et sic res latuit **20** cumque venissent
servi Absalom ad mulierem in domum dixerunt ubi est
Achimaas et Ionathan et respondit eis mulier transierunt
gustata paululum aqua at hii qui quaerebant cum non
repperissent reversi sunt Hierusalem **21** cumque abissent
ascenderunt illi de puteo et pergentes nuntiaverunt
regi David atque dixerunt surgite transite cito fluvium
quoniam huiuscemodi dedit consilium contra vos Ahitofel
22 surrexit ergo David et omnis populus qui erat cum eo
et transierunt Iordanem donec dilucesceret et ne unus
quidem residuus fuit qui non transisset fluvium **23** porro
Ahitofel videns quod non fuisset factum consilium suum
stravit asinum suum et surrexit et abiit in domum suam
et in civitatem suam et disposita domo sua suspendio

interiit et sepultus est in sepulchro patris sui **24** David
autem venit in Castra et Absalom transivit Iordanem ipse
et omnis vir Israhel cum eo **25** Amasam vero constituit
Absalom pro Ioab super exercitum Amasa autem erat
filius viri qui vocabatur Iethra de Hiesreli qui ingressus
est ad Abigail filiam Naas sororem Sarviae quae fuit
mater Ioab **26** et castrametatus est Israhel cum Absalom
in terra Galaad **27** cumque venisset David in Castra
Sobi filius Naas de Rabbath filiorum Ammon et Machir
filius Ammihel de Lodabar et Berzellai Galaadites de
Rogelim **28** obtulerunt ei stratoria et tappetia et vasa
fictilia frumentum et hordeum et farinam pulentam et
fabam et lentem frixum cicer **29** et mel et butyrum oves
et pingues vitulos dederuntque David et populo qui cum
eo erat ad vescendum suspicati enim sunt populum fame
et siti fatigari in deserto

18 igitur considerato David populo suo constituit super
eum tribunos et centuriones **2** et dedit populi tertiam
partem sub manu Ioab et tertiam in manu Abisai filii
Sarviae fratris Ioab et tertiam sub manu Ethai qui erat de
Geth dixitque rex ad populum egrediar et ego vobiscum
3 et respondit populus non exibis sive enim fugerimus
non magnopere ad eos de nobis pertinebit sive media
pars ceciderit e nobis non satis curabunt quia tu unus
pro decem milibus conputaris melius est igitur ut sis
nobis in urbe praesidio **4** ad quos rex ait quod vobis
rectum videtur hoc faciam stetit ergo rex iuxta portam
egrediebaturque populus per turmas suas centeni et
milleni **5** et praecepit rex Ioab et Abisai et Ethai dicens

servate mihi puerum Absalom et omnis populus audiebat
praecipientem regem cunctis principibus pro Absalom **6**
itaque egressus est populus in campum contra Israhel
et factum est proelium in saltu Ephraim **7** et caesus est
ibi populus Israhel ab exercitu David factaque est ibi
plaga magna in die illa viginti milium **8** fuit autem ibi
proelium dispersum super faciem omnis terrae et multo
plures erant quos saltus consumpserat de populo quam
hii quos voraverat gladius in die illa **9** accidit autem ut
occurreret Absalom servis David sedens mulo cumque
ingressus fuisset mulus subter condensam quercum et
magnam adhesit caput eius quercui et illo suspenso inter
caelum et terram mulus cui sederat pertransivit **10** vidit
autem hoc quispiam et nuntiavit Ioab dicens vidi Absalom
pendere de quercu **11** et ait Ioab viro qui nuntiaverat
ei si vidisti quare non confodisti eum cum terra et ego
dedissem tibi decem argenti siclos et unum balteum **12**
qui dixit ad Ioab si adpenderes in manibus meis mille
argenteos nequaquam mitterem manum meam in filium
regis audientibus enim nobis praecepit rex tibi et Abisai
et Ethai dicens custodite mihi puerum Absalom **13** sed et
si fecissem contra animam meam audacter nequaquam
hoc regem latere potuisset et tu stares ex adverso **14**
et ait Ioab non sicut tu vis sed adgrediar eum coram te
tulit ergo tres lanceas in manu sua et infixit eas in corde
Absalom cumque adhuc palpitaret herens in quercu **15**
cucurrerunt decem iuvenes armigeri Ioab et percutientes
interfecerunt eum **16** cecinit autem Ioab bucina et retinuit
populum ne persequeretur fugientem Israhel volens

parcere multitudini **17** et tulerunt Absalom et proiecerunt
eum in saltu in foveam grandem et conportaverunt super
eum acervum lapidum magnum nimis omnis autem
Israhel fugit in tabernacula sua **18** porro Absalom erexerat
sibi cum adhuc viveret titulum qui est in valle Regis
dixerat enim non habeo filium et hoc erit monumentum
nominis mei vocavitque titulum nomine suo et appellatur
manus Absalom usque ad hanc diem **19** Achimaas autem
filius Sadoc ait curram et nuntiabo regi quia iudicium
fecerit ei Dominus de manu inimicorum eius **20** ad quem
Ioab dixit non eris nuntius in hac die sed nuntiabis in alia
hodie nolo te nuntiare filius enim regis est mortuus **21** et
ait Ioab Chusi vade et nuntia regi quae vidisti adoravit
Chusi Ioab et cucurrit **22** rursum autem Achimaas filius
Sadoc dixit ad Ioab quid inpedit si etiam ego curram post
Chusi dixitque Ioab quid vis currere fili mi non eris boni
nuntii baiulus **23** qui respondit quid enim si cucurrero et
ait ei curre currens ergo Achimaas per viam conpendii
transivit Chusi **24** David autem sedebat inter duas portas
speculator vero qui erat in fastigio portae super murum
elevans oculos vidit hominem currentem solum **25** et
exclamans indicavit regi dixitque rex si solus est bonus
est nuntius in ore eius properante autem illo et accedente
propius **26** vidit speculator hominem alterum currentem
et vociferans in culmine ait apparet mihi homo currens
solus dixitque rex et iste bonus est nuntius **27** speculator
autem contemplor ait cursum prioris quasi cursum
Achimaas filii Sadoc et ait rex vir bonus est et nuntium
portans bonum venit **28** clamans autem Achimaas dixit

ad regem salve et adorans regem coram eo pronus in
terram ait benedictus Dominus Deus tuus qui conclusit
homines qui levaverunt manus suas contra dominum
meum regem **29** et ait rex estne pax puero Absalom
dixitque Achimaas vidi tumultum magnum cum mitteret
Ioab servus tuus o rex me servum tuum nescio aliud **30**
ad quem rex transi ait et sta hic cumque ille transisset et
staret **31** apparuit Chusi et veniens ait bonum adporto
nuntium domine mi rex iudicavit enim pro te Dominus
hodie de manu omnium qui surrexerunt contra te **32**
dixit autem rex ad Chusi estne pax puero Absalom cui
respondens Chusi fiant inquit sicut puer inimici domini
mei regis et universi qui consurgunt adversum eum in
malum **33** contristatus itaque rex ascendit cenaculum
portae et flevit et sic loquebatur vadens fili mi Absalom
fili mi Absalom quis mihi tribuat ut ego moriar pro te
Absalom fili mi fili mi

19 nuntiatum est autem Ioab quod rex fleret et lugeret
filium suum **2** et versa est victoria in die illa in luctum
omni populo audivit enim populus in die illa dici dolet
rex super filio suo **3** et declinabat populus in die illa
ingredi civitatem quomodo declinare solet populus versus
et fugiens de proelio **4** porro rex operuit caput suum
et clamabat voce magna fili mi Absalom Absalom fili
mi fili mi **5** ingressus ergo Ioab ad regem in domo
dixit confudisti hodie vultus omnium servorum tuorum
qui salvam fecerunt animam tuam et animam filiorum
tuorum et filiarum tuarum et animam uxorum tuarum et
animam concubinarum tuarum **6** diligis odientes te et

odio habes diligentes te et ostendisti hodie quia non curas
de ducibus tuis et de servis tuis et vere cognovi modo
quia si Absalom viveret et nos omnes occubuissemus tunc
placeret tibi **7** nunc igitur surge et procede et adloquens
satisfac servis tuis iuro enim tibi per Dominum quod si
non exieris ne unus quidem remansurus sit tecum nocte
hac et peius erit hoc tibi quam omnia mala quae venerunt
super te ab adulescentia tua usque in praesens **8** surrexit
ergo rex et sedit in porta et omni populo nuntiatum est
quod rex sederet in porta venitque universa multitudo
coram rege Israhel autem fugit in tabernacula sua **9** omnis
quoque populus certabat in cunctis tribubus Israhel
dicens rex liberavit nos de manu inimicorum nostrorum
ipse salvavit nos de manu Philisthinorum et nunc fugit de
terra propter Absalom **10** Absalom autem quem unximus
super nos mortuus est in bello usquequo siletis et non
reducitis regem **11** rex vero David misit ad Sadoc et ad
Abiathar sacerdotes dicens loquimini ad maiores natu
Iuda dicentes cur venitis novissimi ad reducendum regem
in domum suam sermo autem omnis Israhel pervenerat
ad regem in domo eius **12** fratres mei vos os meum et caro
mea vos quare novissimi reducitis regem **13** et Amasae
dicite nonne os meum es et caro mea haec faciat mihi
Deus et haec addat si non magister militiae fueris coram
me omni tempore pro Ioab **14** et inclinavit cor omnium
virorum Iuda quasi viri unius miseruntque ad regem
dicentes revertere tu et omnes servi tui **15** et reversus est
rex et venit usque ad Iordanem et Iuda venit in Galgala
ut occurreret regi et transduceret eum Iordanem **16**

festinavit autem Semei filius Gera filii Iemini de Baurim
et descendit cum viris Iuda in occursum regis David
17 cum mille viris de Beniamin et Siba puer de domo
Saul et quindecim filii eius ac viginti servi erant cum
eo et inrumpentes Iordanem ante regem **18** transierunt
vada ut transducerent domum regis et facerent iuxta
iussionem eius Semei autem filius Gera prostratus coram
rege cum iam transisset Iordanem **19** dixit ad eum ne
reputes mihi domine mi iniquitatem neque memineris
iniuriam servi tui in die qua egressus es domine mi
rex de Hierusalem neque ponas rex in corde tuo **20**
agnosco enim servus tuus peccatum meum et idcirco
hodie primus veni de omni domo Ioseph descendique in
occursum domini mei regis **21** respondens vero Abisai
filius Sarviae dixit numquid pro his verbis non occidetur
Semei quia maledixit christo Domini **22** et ait David
quid mihi et vobis filii Sarviae cur efficimini mihi hodie
in Satan ergone hodie interficietur vir in Israhel an
ignoro hodie me factum regem super Israhel **23** et ait rex
Semei non morieris iuravitque ei **24** Mifiboseth quoque
filius Saul descendit in occursum regis inlotis pedibus
et intonsa barba vestesque suas non laverat a die qua
egressus fuerat rex usque ad diem reversionis eius in
pace **25** cumque Hierusalem occurrisset regi dixit ei rex
quare non venisti mecum Mifiboseth **26** qui respondens
ait domine mi rex servus meus contempsit me dixi ei
ego famulus tuus ut sterneret mihi asinum et ascendens
abirem cum rege claudus enim sum servus tuus **27** insuper
et accusavit me servum tuum ad te dominum meum

regem tu autem domine mi rex sicut angelus Dei fac quod
placitum est tibi **28** neque enim fuit domus patris mei
nisi morti obnoxia domino meo regi tu autem posuisti
me servum tuum inter convivas mensae tuae quid igitur
habeo iustae querellae aut quid possum ultra vociferari
ad regem **29** ait ergo ei rex quid ultra loqueris fixum
est quod locutus sum tu et Siba dividite possessiones
30 responditque Mifiboseth regi etiam cuncta accipiat
postquam reversus est dominus meus rex pacifice in
domum suam **31** Berzellai quoque Galaadites descendens
de Rogelim transduxit regem Iordanem paratus etiam
ultra fluvium prosequi eum **32** erat autem Berzellai
Galaadites senex valde id est octogenarius et ipse praebuit
alimenta regi cum moraretur in Castris fuit quippe vir
dives nimis **33** dixit itaque rex ad Berzellai veni mecum
ut requiescas secure mecum in Hierusalem **34** et ait
Berzellai ad regem quot sunt dies annorum vitae meae ut
ascendam cum rege Hierusalem **35** octogenarius sum
hodie numquid vigent sensus mei ad discernendum
suave aut amarum aut delectare potest servum tuum
cibus et potus vel audire ultra possum vocem cantorum
atque cantricum quare servus tuus fit oneri domino meo
regi **36** paululum procedam famulus tuus ab Iordane
tecum nec indigeo hac vicissitudine **37** sed obsecro ut
revertar servus tuus et moriar in civitate mea iuxta
sepulchrum patris mei et matris meae est autem servus
tuus Chamaam ipse vadat tecum domine mi rex et fac ei
quod tibi bonum videtur **38** dixitque rex mecum transeat
Chamaam et ego faciam ei quicquid tibi placuerit et

omne quod petieris a me inpetrabis **39** cumque transisset
universus populus et rex Iordanem osculatus est rex
Berzellai et benedixit ei et ille reversus est in locum suum
40 transivit ergo rex in Galgalam et Chamaam cum eo
omnis autem populus Iuda transduxerat regem et media
tantum pars adfuerat de populo Israhel **41** itaque omnes
viri Israhel concurrentes ad regem dixerunt ei quare
te furati sunt fratres nostri viri Iuda et transduxerunt
regem et domum eius Iordanem omnesque viros David
cum eo **42** et respondit omnis vir Iuda ad viros Israhel
quia propior mihi est rex cur irasceris super hac re
numquid comedimus aliquid ex rege aut munera nobis
data sunt **43** et respondit vir Israhel ad viros Iuda et ait
decem partibus maior ego sum apud regem magisque ad
me pertinet David quam ad te cur mihi fecisti iniuriam
et non mihi nuntiatum est priori ut reducerem regem
meum durius autem responderunt viri Iuda viris Israhel

20 accidit quoque ut ibi esset vir Belial nomine Seba
filius Bochri vir iemineus et cecinit bucina et ait non est
nobis pars in David neque hereditas in filio Isai vir in
tabernacula tua Israhel **2** et separatus est omnis Israhel a
David secutusque est Seba filium Bochri viri autem Iuda
adheserunt regi suo a Iordane usque Hierusalem **3** cumque
venisset rex in domum suam Hierusalem tulit decem
mulieres concubinas quas dereliquerat ad custodiendam
domum et tradidit eas in custodiam alimenta eis praebens
et non est ingressus ad eas sed erant clausae usque ad
diem mortis suae in viduitate viventes **4** dixit autem
rex Amasae convoca mihi omnes viros Iuda in diem

tertium et tu adesto praesens **5** abiit ergo Amasa ut
convocaret Iudam et moratus est extra placitum quod
ei constituerat **6** ait autem David ad Abisai nunc magis
adflicturus est nos Seba filius Bochri quam Absalom tolle
igitur servos domini tui et persequere eum ne forte
inveniat civitates munitas et effugiat nos **7** egressi sunt
ergo cum eo viri Ioab Cherethi quoque et Felethi et
omnes robusti exierunt de Hierusalem ad persequendum
Seba filium Bochri **8** cumque illi essent iuxta lapidem
grandem qui est in Gabaon Amasa veniens occurrit eis
porro Ioab vestitus erat tunica stricta ad mensuram
habitus sui et desuper accinctus gladio dependente usque
ad ilia in vagina qui fabrefactus levi motu egredi poterat
et percutere **9** dixit itaque Ioab ad Amasa salve mi
frater et tenuit manu dextra mentum Amasae quasi
osculans eum **10** porro Amasa non observavit gladium
quem habebat Ioab qui percussit eum in latere et effudit
intestina eius in terram nec secundum vulnus adposuit
Ioab autem et Abisai frater eius persecuti sunt Seba
filium Bochri **11** interea quidam viri cum stetissent
iuxta cadaver Amasae de sociis Ioab dixerunt ecce qui
esse voluit pro Ioab comes David pro Ioab **12** Amasa
autem conspersus sanguine iacebat in media via vidit hoc
quidam vir quod subsisteret omnis populus ad videndum
eum et amovit Amasam de via in agrum operuitque
eum vestimento ne subsisterent transeuntes propter
eum **13** amoto igitur illo de via transiebat omnis vir
sequens Ioab ad persequendum Seba filium Bochri **14**
porro ille transierat per omnes tribus Israhel in Abelam

et in Bethmacha omnesque electi congregati fuerant ad
eum **15** venerunt itaque et obpugnabant eum in Abela et
in Bethmacha et circumdederunt munitionibus civitatem
et obsessa est urbs omnis autem turba quae erat cum
Ioab moliebatur destruere muros **16** et exclamavit mulier
sapiens de civitate audite audite dicite Ioab adpropinqua
huc et loquar tecum **17** qui cum accessisset ad eam ait
illi tu es Ioab et ille respondit ego ad quem sic locuta
est audi sermones ancillae tuae qui respondit audio **18**
rursumque illa sermo inquit dicebatur in veteri proverbio
qui interrogant interrogent in Abela et sic perficiebant
19 nonne ego sum quae respondeo veritatem Israhel et tu
quaeris subruere civitatem et evertere matrem in Israhel
quare praecipitas hereditatem Domini **20** respondensque
Ioab ait absit absit hoc a me non praecipito neque
demolior **21** non se sic habet res sed homo de monte
Ephraim Seba filius Bochri cognomine levavit manum
contra regem David tradite illum solum et recedemus a
civitate et ait mulier ad Ioab ecce caput eius mittetur ad
te per murum **22** ingressa est ergo ad omnem populum
et locuta est eis sapienter qui abscisum caput Seba
filii Bochri proiecerunt ad Ioab et ille cecinit tuba et
recesserunt ab urbe unusquisque in tabernacula sua Ioab
autem reversus est Hierusalem ad regem **23** fuit ergo
Ioab super omnem exercitum Israhel Banaias autem filius
Ioiadae super Cheretheos et Feletheos **24** Aduram vero
super tributa porro Iosaphat filius Ahilud a commentariis
25 Sia autem scriba Sadoc vero et Abiathar sacerdotes **26**
Hira autem Hiaiarites erat sacerdos David

21 facta est quoque fames in diebus David tribus annis
iugiter et consuluit David oraculum Domini dixitque
Dominus propter Saul et domum eius et sanguinem quia
occidit Gabaonitas **2** vocatis ergo Gabaonitis rex dixit
ad eos porro Gabaonitae non sunt de filiis Israhel sed
reliquiae Amorreorum filii quippe Israhel iuraverant
eis et voluit Saul percutere eos zelo quasi pro filiis
Israhel et Iuda **3** dixit ergo David ad Gabaonitas quid
faciam vobis et quod erit vestri piaculum ut benedicatis
hereditati Domini **4** dixeruntque ei Gabaonitae non est
nobis super argento et auro quaestio contra Saul et
contra domum eius neque volumus ut interficiatur homo
de Israhel ad quos ait quid ergo vultis ut faciam vobis
5 qui dixerunt regi virum qui adtrivit nos et oppressit
inique ita delere debemus ut ne unus quidem residuus sit
de stirpe eius in cunctis finibus Israhel **6** dentur nobis
septem viri de filiis eius et crucifigamus eos Domino
in Gabaath Saul quondam electi Domini et ait rex ego
dabo **7** pepercitque rex Mifiboseth filio Ionathan filii
Saul propter iusiurandum Domini quod fuerat inter
David et inter Ionathan filium Saul **8** tulit itaque rex
duos filios Respha filiae Ahia quos peperit Saul Armoni
et Mifiboseth et quinque filios Michol filiae Saul quos
genuerat Hadriheli filio Berzellai qui fuit de Molathi **9** et
dedit eos in manu Gabaonitarum qui crucifixerunt illos
in monte coram Domino et ceciderunt hii septem simul
occisi in diebus messis primis incipiente messione hordei
10 tollens autem Respha filia Ahia cilicium substravit
sibi super petram ab initio messis donec stillaret aqua

super eos de caelo et non dimisit aves lacerare eos per
diem neque bestias per noctem **11** et nuntiata sunt David
quae fecerat Respha filia Ahia concubina Saul **12** et abiit
David et tulit ossa Saul et ossa Ionathan filii eius a viris
Iabesgalaad qui furati fuerant ea de platea Bethsan in
qua suspenderant eos Philisthim cum interfecissent Saul
in Gelboe **13** et asportavit inde ossa Saul et ossa Ionathan
filii eius et colligentes ossa eorum qui adfixi fuerant **14**
sepelierunt ea cum ossibus Saul et Ionathan filii eius
in terra Beniamin in latere in sepulchro Cis patris eius
feceruntque omnia quae praeceperat rex et repropitiatus
est Deus terrae post haec **15** factum est autem rursum
proelium Philisthinorum adversum Israhel et descendit
David et servi eius cum eo et pugnabant contra Philisthim
deficiente autem David **16** Iesbidenob qui fuit de genere
Arafa cuius ferrum hastae trecentas uncias adpendebat
et accinctus erat ense novo nisus est percutere David **17**
praesidioque ei fuit Abisai filius Sarviae et percussum
Philistheum interfecit tunc iuraverunt viri David dicentes
non egredieris nobiscum in bellum ne extinguas lucernam
Israhel **18** secundum quoque fuit bellum in Gob contra
Philistheos tunc percussit Sobbochai de Usathi Seph
de stirpe Arafa **19** tertium quoque fuit bellum in Gob
contra Philistheos in quo percussit Adeodatus filius Saltus
polymitarius bethleemites Goliath Gettheum cuius hastile
hastae erat quasi liciatorium texentium **20** quartum
bellum fuit in Geth in quo vir excelsus qui senos in
manibus pedibusque habebat digitos id est viginti et
quattuor et erat de origine Arafa **21** blasphemavit Israhel

percussit autem eum Ionathan filius Sammaa fratris
David 22 hii quattuor nati sunt de Arafa in Geth et
ceciderunt in manu David et servorum eius

22 locutus est autem David Domino verba carminis
huius in die qua liberavit eum Dominus de manu omnium
inimicorum suorum et de manu Saul 2 et ait Dominus
petra mea et robur meum et salvator meus 3 Deus meus
fortis meus sperabo in eum scutum meum et cornu salutis
meae elevator meus et refugium meum salvator meus de
iniquitate liberabis me 4 laudabilem invocabo Dominum
et ab inimicis meis salvus ero 5 quia circumdederunt me
contritiones mortis torrentes Belial terruerunt me 6 funes
inferi circumdederunt me praevenerunt me laquei mortis
(Sheol h7585) 7 in tribulatione mea invocabo Dominum et ad
Deum meum clamabo et exaudiet de templo suo vocem
meam et clamor meus veniet ad aures eius 8 commota
est et contremuit terra fundamenta montium concussa
sunt et conquassata quoniam iratus est 9 ascendit fumus
de naribus eius et ignis de ore eius voravit carbones
incensi sunt ab eo 10 et inclinavit caelos et descendit et
caligo sub pedibus eius 11 et ascendit super cherubin et
volavit et lapsus est super pinnas venti 12 posuit tenebras
in circuitu suo latibulum cribrans aquas de nubibus
caelorum 13 prae fulgore in conspectu eius succensi sunt
carbones ignis 14 tonabit de caelis Dominus et Excelsus
dabit vocem suam 15 misit sagittas et dissipavit eos fulgur
et consumpsit eos 16 et apparuerunt effusiones maris et
revelata sunt fundamenta orbis ab increpatione Domini
ab inspiratione spiritus furoris eius 17 misit de excelso et

adsumpsit me extraxit me de aquis multis **18** liberavit
me ab inimico meo potentissimo ab his qui oderant me
quoniam robustiores me erant **19** praevenit me in die
adflictionis meae et factus est Dominus firmamentum
meum **20** et eduxit me in latitudinem liberavit me quia
placuit ei **21** retribuet mihi Dominus secundum iustitiam
meam et secundum munditiam manuum mearum reddet
mihi **22** quia custodivi vias Domini et non egi impie a
Deo meo **23** omnia enim iudicia eius in conspectu meo et
praecepta eius non amovi a me **24** et ero perfectus cum eo
et custodiam me ab iniquitate mea **25** et restituet Dominus
mihi secundum iustitiam meam et secundum munditiam
manuum mearum in conspectu oculorum suorum **26**
cum sancto sanctus eris et cum robusto perfectus **27**
cum electo electus eris et cum perverso perverteris
28 et populum pauperem salvum facies oculisque tuis
excelsos humiliabis **29** quia tu lucerna mea Domine
et Domine inluminabis tenebras meas **30** in te enim
curram accinctus in Deo meo transiliam murum **31** Deus
inmaculata via eius eloquium Domini igne examinatum
scutum est omnium sperantium in se **32** quis est deus
praeter Dominum et quis fortis praeter Deum nostrum **33**
Deus qui accingit me fortitudine et conplanavit perfectam
viam meam **34** coaequans pedes meos cervis et super
excelsa mea statuens me **35** docens manus meas ad
proelium et conponens quasi arcum aereum brachia mea
36 dedisti mihi clypeum salutis tuae et mansuetudo mea
multiplicavit me **37** dilatabis gressus meos subtus me
et non deficient tali mei **38** persequar inimicos meos

et conteram et non revertar donec consumam eos **39**
consumam eos et confringam ut non consurgant cadent
sub pedibus meis **40** accinxisti me fortitudine ad proelium
incurvabis resistentes mihi sub me **41** inimicos meos
dedisti mihi dorsum odientes me et disperdam eos **42**
clamabunt et non erit qui salvet ad Dominum et non
exaudiet eos **43** delebo eos ut pulverem terrae quasi
lutum platearum comminuam eos atque conpingam **44**
salvabis me a contradictionibus populi mei custodies in
caput gentium populus quem ignoro serviet mihi **45** filii
alieni resistent mihi auditu auris oboedient mihi **46** filii
alieni defluxerunt et contrahentur in angustiis suis **47**
vivit Dominus et benedictus Deus meus et exaltabitur
Deus fortis salutis meae **48** Deus qui das vindictas mihi et
deicis populos sub me **49** qui educis me ab inimicis meis
et a resistentibus mihi elevas me a viro iniquo liberabis
me **50** propterea confitebor tibi Domine in gentibus et
nomini tuo cantabo **51** magnificanti salutes regis sui et
facienti misericordiam christo suo David et semini eius
in sempiternum

23 haec autem sunt verba novissima quae dixit David
filius Isai dixit vir cui constitutum est de christo Dei
Iacob egregius psalta Israhel **2** spiritus Domini locutus
est per me et sermo eius per linguam meam **3** dixit
Deus Israhel mihi locutus est Fortis Israhel dominator
hominum iustus dominator in timore Dei **4** sicut lux
aurorae oriente sole mane absque nubibus rutilat et sicut
pluviis germinat herba de terra **5** nec tanta est domus
mea apud Deum ut pactum aeternum iniret mecum

firmum in omnibus atque munitum cuncta enim salus
mea et omnis voluntas nec est quicquam ex ea quod non
germinet **6** praevaricatores autem quasi spinae evellentur
universi quae non tolluntur manibus **7** et si quis tangere
voluerit eas armabitur ferro et ligno lanceato igneque
succensae conburentur usque ad nihilum **8** haec nomina
fortium David Sedens in cathedra sapientissimus princeps
inter tres ipse est quasi tenerrimus ligni vermiculus qui
octingentos interfecit impetu uno **9** post hunc Eleazar
filius patrui eius Ahoi inter tres fortes qui erant cum
David quando exprobraverunt Philisthim et congregati
sunt illuc in proelium **10** cumque ascendissent viri Israhel
ipse stetit et percussit Philistheos donec deficeret manus
eius et obrigesceret cum gladio fecitque Dominus salutem
magnam in die illa et populus qui fugerat reversus est ad
caesorum spolia detrahenda **11** et post hunc Semma filius
Age de Arari et congregati sunt Philisthim in statione erat
quippe ibi ager plenus lente cumque fugisset populus a
facie Philisthim **12** stetit ille in medio agri et tuitus est
eum percussitque Philistheos et fecit Dominus salutem
magnam **13** necnon ante descenderant tres qui erant
principes inter triginta et venerant tempore messis ad
David in speluncam Odollam castra autem Philisthim
erant posita in valle Gigantum **14** et David erat in praesidio
porro statio Philisthinorum tunc erat in Bethleem **15**
desideravit igitur David et ait si quis mihi daret potum
aquae de cisterna quae est in Bethleem iuxta portam
16 inruperunt ergo tres fortes castra Philisthinorum et
hauserunt aquam de cisterna Bethleem quae erat iuxta

portam et adtulerunt ad David at ille noluit bibere sed
libavit illam Domino **17** dicens propitius mihi sit Dominus
ne faciam hoc num sanguinem hominum istorum qui
profecti sunt et animarum periculum bibam noluit ergo
bibere haec fecerunt tres robustissimi **18** Abisai quoque
frater Ioab filius Sarviae princeps erat de tribus ipse est
qui elevavit hastam suam contra trecentos quos interfecit
nominatus in tribus **19** et inter tres nobilior eratque
eorum princeps sed usque ad tres primos non pervenerat
20 et Banaias filius Ioiada viri fortissimi magnorum
operum de Capsehel ipse percussit duos leones Moab
et ipse descendit et percussit leonem in media cisterna
diebus nivis **21** ipse quoque interfecit virum aegyptium
virum dignum spectaculo habentem in manu hastam
itaque cum descendisset ad eum in virga vi extorsit
hastam de manu Aegyptii et interfecit eum hasta sua
22 haec fecit Banaias filius Ioiadae **23** et ipse nominatus
inter tres robustos qui erant inter triginta nobiliores
verumtamen usque ad tres non pervenerat fecitque eum
David sibi auricularium a secreto **24** Asahel frater Ioab
inter triginta Eleanan filius patrui eius de Bethleem **25**
Semma de Arari Helica de Arodi **26** Helas de Felthi Hira
filius Aces de Thecua **27** Abiezer de Anathoth Mobonnai
de Usathi **28** Selmon Aohites Maharai Netophathites **29**
Heled filius Banaa et ipse Netophathites Hithai filius Ribai
de Gebeeth filiorum Beniamin **30** Banahi Aufrathonites
Heddai de torrente Gaas **31** Abialbon Arbathites Azmaveth
de Beromi **32** Eliaba de Salboni filii Iasen Ionathan
33 Semma de Horodi Haiam filius Sarar Arorites **34**

Elifeleth filius Aasbai filii Maachathi Heliam filius Ahitofel
Gelonites **35** Esrai de Carmelo Farai de Arbi **36** Igaal filius
Nathan de Soba Bonni de Gaddi **37** Selech de Ammoni
Naharai Berothites armiger Ioab filii Sarviae **38** Hira
Hiethrites Gareb et ipse Hiethrites **39** Urias Hettheus
omnes triginta septem

24 et addidit furor Domini irasci contra Israhel
commovitque David in eis dicentem vade numera Israhel
et Iudam **2** dixitque rex ad Ioab principem exercitus sui
perambula omnes tribus Israhel a Dan usque Bersabee et
numerate populum ut sciam numerum eius **3** dixitque
Ioab regi adaugeat Dominus Deus tuus ad populum
quantus nunc est iterumque centuplicet in conspectu
domini mei regis sed quid sibi dominus meus rex vult in
re huiuscemodi **4** obtinuit autem sermo regis verba Ioab
et principum exercitus egressusque est Ioab et principes
militum a facie regis ut numerarent populum Israhel
5 cumque pertransissent Iordanem venerunt in Aroer
ad dextram urbis quae est in valle Gad **6** et per Iazer
transierunt in Galaad et in terram inferiorem Hodsi
et venerunt in Dan silvestria circumeuntesque iuxta
Sidonem **7** transierunt propter moenia Tyri et omnem
terram Hevei et Chananei veneruntque ad meridiem Iuda
in Bersabee **8** et lustrata universa terra adfuerunt post
novem menses et viginti dies in Hierusalem **9** dedit ergo
Ioab numerum descriptionis populi regi et inventa sunt
de Israhel octingenta milia virorum fortium qui educerent
gladium et de Iuda quingenta milia pugnatorum **10**
percussit autem cor David eum postquam numeratus

est populus et dixit David ad Dominum peccavi valde in
hoc facto sed precor Domine ut transferas iniquitatem
servi tui quia stulte egi nimis **11** surrexit itaque David
mane et sermo Domini factus est ad Gad propheten et
videntem David dicens **12** vade et loquere ad David haec
dicit Dominus trium tibi datur optio elige unum quod
volueris ex his ut faciam tibi **13** cumque venisset Gad ad
David nuntiavit ei dicens aut septem annis veniet tibi
fames in terra tua aut tribus mensibus fugies adversarios
tuos et illi persequentur aut certe tribus diebus erit
pestilentia in terra tua nunc ergo delibera et vide quem
respondeam ei qui me misit sermonem **14** dixit autem
David ad Gad artor nimis sed melius est ut incidam in
manu Domini multae enim misericordiae eius sunt quam
in manu hominis **15** inmisitque Dominus pestilentiam in
Israhel de mane usque ad tempus constitutum et mortui
sunt ex populo a Dan usque Bersabee septuaginta milia
virorum **16** cumque extendisset manum angelus Dei super
Hierusalem ut disperderet eam misertus est Dominus
super adflictione et ait angelo percutienti populum
sufficit nunc contine manum tuam erat autem angelus
Domini iuxta aream Areuna Iebusei **17** dixitque David ad
Dominum cum vidisset angelum caedentem populum ego
sum qui peccavi ego inique egi isti qui oves sunt quid
fecerunt vertatur obsecro manus tua contra me et contra
domum patris mei **18** venit autem Gad ad David in die
illa et dixit ei ascende constitue Domino altare in area
Areuna Iebusei **19** et ascendit David iuxta sermonem Gad
quem praeceperat ei Dominus **20** conspiciensque Areuna

animadvertit regem et servos eius transire ad se **21** et
egressus adoravit regem prono vultu in terra et ait quid
causae est ut veniat dominus meus rex ad servum suum
cui David ait ut emam a te aream et aedificem altare
Domino et cesset interfectio quae grassatur in populo
22 et ait Areuna ad David accipiat et offerat dominus
meus rex sicut ei placet habes boves in holocaustum et
plaustrum et iuga boum in usum lignorum **23** omnia
dedit Areuna rex regi dixitque Areuna ad regem Dominus
Deus tuus suscipiat votum tuum **24** cui respondens
rex ait nequaquam ut vis sed emam pretio a te et non
offeram Domino Deo meo holocausta gratuita emit ergo
David aream et boves argenti siclis quinquaginta **25** et
aedificavit ibi David altare Domino et obtulit holocausta
et pacifica et repropitiatus est Dominus terrae et cohibita
est plaga ab Israhel

I Regum

1 et rex David senuerat habebatque aetatis plurimos
dies cumque operiretur vestibus non calefiebat **2**
dixerunt ergo ei servi sui quaeramus domino nostro
regi adulescentulam virginem et stet coram rege et
foveat eum dormiatque in sinu tuo et calefaciat dominum
nostrum regem **3** quaesierunt igitur adulescentulam
speciosam in omnibus finibus Israhel et invenerunt
Abisag Sunamitin et adduxerunt eam ad regem **4** erat
autem puella pulchra nimis dormiebatque cum rege et
ministrabat ei rex vero non cognovit eam **5** Adonias autem
filius Aggith elevabatur dicens ego regnabo fecitque sibi
currum et equites et quinquaginta viros qui ante eum
currerent **6** nec corripuit eum pater suus aliquando
dicens quare hoc fecisti erat autem et ipse pulcher valde
secundus natu post Absalom **7** et sermo ei cum Ioab
filio Sarviae et cum Abiathar sacerdote qui adiuvabant
partes Adoniae **8** Sadoc vero sacerdos et Banaias filius
Ioiadae et Nathan propheta et Semei et Rhei et robur
exercitus David non erat cum Adonia **9** immolatis ergo
Adonias arietibus et vitulis et universis pinguibus iuxta
lapidem Zoheleth qui erat vicinus fonti Rogel vocavit
universos fratres suos filios regis et omnes viros Iuda
servos regis **10** Nathan autem prophetam et Banaiam
et robustos quosque et Salomonem fratrem suum non
vocavit **11** dixit itaque Nathan ad Bethsabee matrem
Salomonis num audisti quod regnaverit Adonias filius
Aggith et dominus noster David hoc ignorat **12** nunc ergo
veni accipe a me consilium et salva animam tuam filiique

tui Salomonis **13** vade et ingredere ad regem David et
dic ei nonne tu domine mi rex iurasti mihi ancillae tuae
dicens quod Salomon filius tuus regnabit post me et ipse
sedebit in solio meo quare ergo regnavit Adonias **14** et
adhuc ibi te loquente cum rege ego veniam post te et
conplebo sermones tuos **15** ingressa est itaque Bethsabee
ad regem in cubiculo rex autem senuerat nimis et Abisag
Sunamitis ministrabat ei **16** inclinavit se Bethsabee et
adoravit regem ad quam rex quid tibi inquit vis **17** quae
respondens ait domine mi tu iurasti per Dominum Deum
tuum ancillae tuae Salomon filius tuus regnabit post me
et ipse sedebit in solio meo **18** et ecce nunc Adonias
regnavit te domine mi rex ignorante **19** mactavit boves et
pinguia quaeque et arietes plurimos et vocavit omnes
filios regis Abiathar quoque sacerdotem et Ioab principem
militiae Salomonem autem servum tuum non vocavit
20 verumtamen domine mi rex in te oculi respiciunt
totius Israhel ut indices eis qui sedere debeat in solio
tuo domine mi rex post te **21** eritque cum dormierit
dominus meus rex cum patribus suis erimus ego et filius
meus Salomon peccatores **22** adhuc illa loquente cum
rege Nathan prophetes venit **23** et nuntiaverunt regi
dicentes adest Nathan propheta cumque introisset ante
conspectum regis et adorasset eum pronus in terram **24**
dixit Nathan domine mi rex tu dixisti Adonias regnet post
me et ipse sedeat super thronum meum **25** quia descendit
hodie et immolavit boves et pinguia et arietes plurimos
et vocavit universos filios regis et principes exercitus
Abiathar quoque sacerdotem illisque vescentibus et

bibentibus coram eo et dicentibus vivat rex Adonias **26**
me servum tuum et Sadoc sacerdotem et Banaiam filium
Ioiadae et Salomonem famulum tuum non vocavit **27**
numquid a domino meo rege exivit hoc verbum et mihi
non indicasti servo tuo qui sessurus esset super thronum
domini mei regis post eum **28** et respondit rex David
dicens vocate ad me Bethsabee quae cum fuisset ingressa
coram rege et stetisset ante eum **29** iuravit rex et ait vivit
Dominus qui eruit animam meam de omni angustia **30**
quia sicut iuravi tibi per Dominum Deum Israhel dicens
Salomon filius tuus regnabit post me et ipse sedebit super
solium meum pro me sic faciam hodie **31** submissoque
Bethsabee in terram vultu adoravit regem dicens vivat
dominus meus rex David in aeternum **32** dixit quoque rex
David vocate mihi Sadoc sacerdotem et Nathan propheten
et Banaiam filium Ioiadae qui cum ingressi fuissent
coram rege **33** dixit ad eos tollite vobiscum servos domini
vestri et inponite Salomonem filium meum super mulam
meam et ducite eum in Gion **34** et unguat eum ibi Sadoc
sacerdos et Nathan propheta in regem super Israhel et
canetis bucina atque dicetis vivat rex Salomon **35** et
ascendetis post eum et veniet et sedebit super solium
meum et ipse regnabit pro me illique praecipiam ut sit
dux super Israhel et super Iudam **36** et respondit Banaias
filius Ioiadae regi dicens amen sic loquatur Dominus
Deus domini mei regis **37** quomodo fuit Dominus cum
domino meo rege sic sit cum Salomone et sublimius
faciat solium eius a solio domini mei regis David **38**
descendit ergo Sadoc sacerdos et Nathan propheta et

Banaias filius Ioiadae et Cherethi et Felethi et inposuerunt
Salomonem super mulam regis David et adduxerunt eum
in Gion **39** sumpsitque Sadoc sacerdos cornu olei de
tabernaculo et unxit Salomonem et cecinerunt bucina et
dixit omnis populus vivat rex Salomon **40** et ascendit
universa multitudo post eum et populus canentium
tibiis et laetantium gaudio magno et insonuit terra ad
clamorem eorum **41** audivit autem Adonias et omnes qui
invitati fuerant ab eo iamque convivium finitum erat sed
et Ioab audita voce tubae ait quid sibi vult clamor civitatis
tumultuantis **42** adhuc illo loquente Ionathan filius
Abiathar sacerdotis venit cui dixit Adonias ingredere quia
vir fortis es et bona nuntians **43** responditque Ionathan
Adoniae nequaquam dominus enim noster rex David
regem constituit Salomonem **44** misitque cum eo Sadoc
sacerdotem et Nathan prophetam et Banaiam filium
Ioiadae et Cherethi et Felethi et inposuerunt eum super
mulam regis **45** unxeruntque eum Sadoc sacerdos et
Nathan propheta regem in Gion et ascenderunt inde
laetantes et insonuit civitas haec est vox quam audistis **46**
sed et Salomon sedit super solio regni **47** et ingressi servi
regis benedixerunt domino nostro regi David dicentes
amplificet Deus nomen Salomonis super nomen tuum
et magnificet thronum eius super thronum tuum et
adoravit rex in lectulo suo **48** insuper et haec locutus
est benedictus Dominus Deus Israhel qui dedit hodie
sedentem in solio meo videntibus oculis meis **49** territi
sunt ergo et surrexerunt omnes qui invitati fuerant ab
Adonia et ivit unusquisque in viam suam **50** Adonias

autem timens Salomonem surrexit et abiit tenuitque
cornu altaris **51** et nuntiaverunt Salomoni dicentes ecce
Adonias timens regem Salomonem tenuit cornu altaris
dicens iuret mihi hodie rex Salomon quod non interficiat
servum suum gladio **52** dixitque Salomon si fuerit vir
bonus non cadet ne unus quidem capillus eius in terram
sin autem malum inventum fuerit in eo morietur **53** misit
ergo rex Salomon et eduxit eum ab altari et ingressus
adoravit regem Salomonem dixitque ei Salomon vade in
domum tuam

2 adpropinquaverant autem dies David ut moreretur
praecepitque Salomoni filio suo dicens **2** ego ingredior
viam universae terrae confortare et esto vir **3** et observa
custodias Domini Dei tui ut ambules in viis eius et
custodias caerimonias eius et praecepta eius et iudicia et
testimonia sicut scriptum est in lege Mosi ut intellegas
universa quae facis et quocumque te verteris **4** ut
confirmet Dominus sermones suos quos locutus est de me
dicens si custodierint filii tui viam suam et ambulaverint
coram me in veritate in omni corde suo et in omni anima
sua non auferetur tibi vir de solio Israhel **5** tu quoque
nosti quae fecerit mihi Ioab filius Sarviae quae fecerit
duobus principibus exercitus Israhel Abner filio Ner et
Amasa filio Iether quos occidit et effudit sanguinem
belli in pace et posuit cruorem proelii in balteo suo qui
erat circa lumbos eius et in calciamento suo quod erat
in pedibus eius **6** facies ergo iuxta sapientiam tuam
et non deduces canitiem eius pacifice ad inferos **(Sheol
h7585)** **7** sed et filiis Berzellai Galaaditis reddes gratiam

eruntque comedentes in mensa tua occurrerunt enim
mihi quando fugiebam a facie Absalom fratris tui **8** habes
quoque apud te Semei filium Gera filii Iemini de Baurim
qui maledixit mihi maledictione pessima quando ibam
ad Castra sed quia descendit mihi in occursum cum
transirem Iordanem et iuravi ei per Dominum dicens non
te interficiam gladio **9** tu noli pati esse eum innoxium vir
autem sapiens es et scies quae facias ei deducesque canos
eius cum sanguine ad infernum **(Sheol h7585)** **10** dormivit
igitur David cum patribus suis et sepultus est in civitate
David **11** dies autem quibus regnavit David super Israhel
quadraginta anni sunt in Hebron regnavit septem annis
in Hierusalem triginta tribus **12** Salomon autem sedit
super thronum David patris sui et firmatum est regnum
eius nimis **13** et ingressus est Adonias filius Aggith ad
Bethsabee matrem Salomonis quae dixit ei pacificusne
ingressus tuus qui respondit pacificus **14** addiditque
sermo mihi est ad te cui ait loquere et ille **15** tu inquit
nosti quia meum erat regnum et me proposuerat omnis
Israhel sibi in regem sed translatum est regnum et factum
est fratris mei a Domino enim constitutum est ei **16** nunc
ergo petitionem unam deprecor a te ne confundas faciem
meam quae dixit ad eum loquere **17** et ille ait precor ut
dicas Salomoni regi neque enim negare tibi quicquam
potest ut det mihi Abisag Sunamitin uxorem **18** et ait
Bethsabee bene ego loquar pro te regi **19** venit ergo
Bethsabee ad regem Salomonem ut loqueretur ei pro
Adonia et surrexit rex in occursum eius adoravitque eam
et sedit super thronum suum positus quoque est thronus

matri regis quae sedit ad dexteram eius **20** dixitque
ei petitionem unam parvulam ego deprecor a te ne
confundas faciem meam dixit ei rex pete mater mi neque
enim fas est ut avertam faciem tuam **21** quae ait detur
Abisag Sunamitis Adoniae fratri tuo uxor **22** responditque
rex Salomon et dixit matri suae quare postulas Abisag
Sunamitin Adoniae postula ei et regnum ipse est enim
frater meus maior me et habet Abiathar sacerdotem et
Ioab filium Sarviae **23** iuravit itaque rex Salomon per
Dominum dicens haec faciat mihi Deus et haec addat quia
contra animam suam locutus est Adonias verbum hoc **24**
et nunc vivit Dominus qui firmavit me et conlocavit super
solium David patris mei et qui fecit mihi domum sicut
locutus est quia hodie occidetur Adonias **25** misitque rex
Salomon per manum Banaiae filii Ioiadae qui interfecit
eum et mortuus est **26** Abiathar quoque sacerdoti dixit rex
vade in Anathot ad agrum tuum es quidem vir mortis sed
hodie te non interficiam quia portasti arcam Domini Dei
coram David patre meo et sustinuisti laborem in omnibus
in quibus laboravit pater meus **27** eiecit ergo Salomon
Abiathar ut non esset sacerdos Domini ut impleretur
sermo Domini quem locutus est super domum Heli in Silo
28 venit autem nuntius ad Ioab quod Ioab declinasset post
Adoniam et post Absalom non declinasset fugit ergo Ioab
in tabernaculum Domini et adprehendit cornu altaris
29 nuntiatumque est regi Salomoni quod fugisset Ioab
in tabernaculum Domini et esset iuxta altare misitque
Salomon Banaiam filium Ioiadae dicens vade interfice
eum **30** venit Banaias ad tabernaculum Domini et dixit

ei haec dicit rex egredere qui ait non egrediar sed hic
moriar renuntiavit Banaias regi sermonem dicens haec
locutus est Ioab et haec respondit mihi **31** dixitque ei
rex fac sicut locutus est et interfice eum et sepeli et
amovebis sanguinem innocentem qui effusus est a Ioab a
me et a domo patris mei **32** et reddat Dominus sanguinem
eius super caput eius quia interfecit duos viros iustos
melioresque se et occidit eos gladio patre meo David
ignorante Abner filium Ner principem militiae Israhel
et Amasa filium Iether principem exercitus Iuda **33** et
revertetur sanguis illorum in caput Ioab et in caput
seminis eius in sempiternum David autem et semini
eius et domui et throno illius sit pax usque in aeternum
a Domino **34** ascendit itaque Banaias filius Ioiadae et
adgressus eum interfecit sepultusque est in domo sua
in deserto **35** et constituit rex Banaiam filium Ioiadae
pro eo super exercitum et Sadoc sacerdotem posuit pro
Abiathar **36** misit quoque rex et vocavit Semei dixitque
ei aedifica tibi domum in Hierusalem et habita ibi et
non egredieris inde huc atque illuc **37** quacumque autem
die egressus fueris et transieris torrentem Cedron scito
te interficiendum sanguis tuus erit super caput tuum
38 dixitque Semei regi bonus sermo sicut locutus est
dominus meus rex sic faciet servus tuus habitavit itaque
Semei in Hierusalem diebus multis **39** factum est autem
post annos tres ut fugerent servi Semei ad Achis filium
Maacha regem Geth nuntiatumque est Semei quod servi
eius essent in Geth **40** et surrexit Semei et stravit asinum
suum ivitque in Geth ad Achis ad requirendos servos suos

et adduxit eos de Geth **41** nuntiatum est autem Salomoni
quod isset Semei in Geth de Hierusalem et redisset **42** et
mittens vocavit eum dixitque illi nonne testificatus sum
tibi per Dominum et praedixi tibi quacumque die egressus
ieris huc et illuc scito te esse moriturum et respondisti
mihi bonus sermo audivi **43** quare ergo non custodisti
iusiurandum Domini et praeceptum quod praeceperam
tibi **44** dixitque rex ad Semei tu nosti omne malum cuius
tibi conscium est cor tuum quod fecisti David patri meo
reddidit Dominus malitiam tuam in caput tuum **45** et
rex Salomon benedictus et thronus David erit stabilis
coram Domino usque in sempiternum **46** iussit itaque
rex Banaiae filio Ioiadae qui egressus percussit eum et
mortuus est

3 confirmatum est igitur regnum in manu Salomonis et
adfinitate coniunctus est Pharaoni regi Aegypti accepit
namque filiam eius et adduxit in civitatem David donec
conpleret aedificans domum suam et domum Domini et
murum Hierusalem per circuitum **2** et tamen populus
immolabat in excelsis non enim aedificatum erat templum
nomini Domini usque in die illo **3** dilexit autem Salomon
Dominum ambulans in praeceptis David patris sui excepto
quod in excelsis immolabat et accendebat thymiama **4**
abiit itaque in Gabaon ut immolaret ibi illud quippe erat
excelsum maximum mille hostias in holocaustum obtulit
Salomon super altare illud in Gabaon **5** apparuit Dominus
Salomoni per somnium nocte dicens postula quod vis ut
dem tibi **6** et ait Salomon tu fecisti cum servo tuo David
patre meo misericordiam magnam sicut ambulavit in

conspectu tuo in veritate et iustitia et recto corde tecum
custodisti ei misericordiam tuam grandem et dedisti ei
filium sedentem super thronum eius sicut et hodie **7** et
nunc Domine Deus tu regnare fecisti servum tuum pro
David patre meo ego autem sum puer parvus et ignorans
egressum et introitum meum **8** et servus tuus in medio
est populi quem elegisti populi infiniti qui numerari
et supputari non potest prae multitudine **9** dabis ergo
servo tuo cor docile ut iudicare possit populum tuum
et discernere inter malum et bonum quis enim potest
iudicare populum istum populum tuum hunc multum **10**
placuit ergo sermo coram Domino quod Salomon rem
huiuscemodi postulasset **11** et dixit Deus Salomoni quia
postulasti verbum hoc et non petisti tibi dies multos nec
divitias aut animam inimicorum tuorum sed postulasti
tibi sapientiam ad discernendum iudicium **12** ecce feci
tibi secundum sermones tuos et dedi tibi cor sapiens
et intellegens in tantum ut nullus ante te similis tui
fuerit nec post te surrecturus sit **13** sed et haec quae non
postulasti dedi tibi divitias scilicet et gloriam ut nemo
fuerit similis tui in regibus cunctis retro diebus **14** si
autem ambulaveris in viis meis et custodieris praecepta
mea et mandata mea sicut ambulavit pater tuus longos
faciam dies tuos **15** igitur evigilavit Salomon et intellexit
quod esset somnium cumque venisset Hierusalem stetit
coram arca foederis Domini et obtulit holocausta et fecit
victimas pacificas et grande convivium universis famulis
suis **16** tunc venerunt duae mulieres meretrices ad regem
steteruntque coram eo **17** quarum una ait obsecro mi

domine ego et mulier haec habitabamus in domo una et
peperi apud eam in cubiculo **18** tertia vero die postquam
ego peperi peperit et haec et eramus simul nullusque
alius in domo nobiscum exceptis nobis duabus **19** mortuus
est autem filius mulieris huius nocte dormiens quippe
oppressit eum **20** et consurgens intempesta nocte silentio
tulit filium meum de latere meo ancillae tuae dormientis
et conlocavit in sinu suo suum autem filium qui erat
mortuus posuit in sinu meo **21** cumque surrexissem mane
ut darem lac filio meo apparuit mortuus quem diligentius
intuens clara luce deprehendi non esse meum quem
genueram **22** responditque altera mulier non est ita sed
filius tuus mortuus est meus autem vivit e contrario
illa dicebat mentiris filius quippe meus vivit et filius
tuus mortuus est atque in hunc modum contendebant
coram rege **23** tunc rex ait haec dicit filius meus vivit et
filius tuus mortuus est et ista respondit non sed filius
tuus mortuus est et filius meus vivit **24** dixit ergo rex
adferte mihi gladium cumque adtulissent gladium coram
rege **25** dividite inquit infantem vivum in duas partes
et date dimidiam partem uni et dimidiam partem alteri
26 dixit autem mulier cuius filius erat vivus ad regem
commota sunt quippe viscera eius super filio suo obsecro
domine date illi infantem vivum et nolite interficere
eum contra illa dicebat nec mihi nec tibi sit dividatur
27 respondens rex ait date huic infantem vivum et non
occidatur haec est mater eius **28** audivit itaque omnis
Israhel iudicium quod iudicasset rex et timuerunt regem
videntes sapientiam Dei esse in eo ad faciendum iudicium

4 erat autem rex Salomon regnans super omnem Israhel
2 et hii principes quos habebat Azarias filius Sadoc
sacerdos **3** Helioreph et Ahia filii Sesa scribae Iosaphat
filius Ahilud a commentariis **4** Banaias filius Ioiadae
super exercitum Sadoc autem et Abiathar sacerdotes
5 Azarias filius Nathan super eos qui adsistebant regi
Zabud filius Nathan sacerdos amicus regis **6** et Ahisar
praepositus domus et Adoniram filius Abda super tributa
7 habebat autem Salomon duodecim praefectos super
omnem Israhel qui praebebant annonam regi et domui
eius per singulos enim menses in anno singuli necessaria
ministrabant **8** et haec nomina eorum Benhur in monte
Ephraim **9** Bendecar in Macces et in Salebbim et in
Bethsemes et Helon Bethanan **10** Benesed in Araboth
ipsius erat Soccho et omnis terra Epher **11** Benabinadab
cuius omnis Nepthad Dor Tapheth filiam Salomonis
habebat uxorem **12** Bana filius Ahilud regebat Thanac et
Mageddo et universam Bethsan quae est iuxta Sarthana
subter Hiezrahel a Bethsan usque Abelmeula e regione
Iecmaan **13** Bengaber in Ramoth Galaad habebat Avothiair
filii Manasse in Galaad ipse praeerat in omni regione
Argob quae est in Basan sexaginta civitatibus magnis
atque muratis quae habebant seras aereas **14** Ahinadab
filius Addo praeerat in Manaim **15** Ahimaas in Nepthali
sed et ipse habebat Basmath filiam Salomonis in coniugio
16 Baana filius Usi in Aser et in Balod **17** Iosaphat filius
Pharue in Isachar **18** Semei filius Hela in Beniamin
19 Gaber filius Uri in terra Galaad in terra Seon regis
Amorrei et Og regis Basan super omnia quae erant

in illa terra **20** Iuda et Israhel innumerabiles sicut
harena maris in multitudine comedentes et bibentes
atque laetantes **21** Salomon autem erat in dicione sua
habens omnia regna sicut a flumine terrae Philisthim
usque ad terminum Aegypti offerentium sibi munera et
servientium ei cunctis diebus vitae eius **22** erat autem
cibus Salomonis per dies singulos triginta chori similae et
sexaginta chori farinae **23** decem boves pingues et viginti
boves pascuales et centum arietes excepta venatione
cervorum caprearum atque bubalorum et avium altilium
24 ipse enim obtinebat omnem regionem quae erat trans
flumen quasi a Thapsa usque Gazam et cunctos reges
illarum regionum et habebat pacem ex omni parte in
circuitu **25** habitabatque Iudas et Israhel absque timore
ullo unusquisque sub vite sua et sub ficu sua a Dan
usque Bersabee cunctis diebus Salomonis **26** et habebat
Salomon quadraginta milia praesepia equorum currulium
et duodecim milia equestrium **27** nutriebantque eos
supradicti regis praefecti sed et necessaria mensae regis
Salomonis cum ingenti cura praebebant in tempore suo
28 hordeum quoque et paleas equorum et iumentorum
deferebant in locum ubi erat rex iuxta constitutum sibi
29 dedit quoque Deus sapientiam Salomoni et prudentiam
multam nimis et latitudinem cordis quasi harenam quae
est in litore maris **30** et praecedebat sapientia Salomonis
sapientiam omnium Orientalium et Aegyptiorum **31** et
erat sapientior cunctis hominibus sapientior Aethan
Ezraita et Heman et Chalcal et Dorda filiis Maol et erat
nominatus in universis gentibus per circuitum **32** locutus

est quoque Salomon tria milia parabolas et fuerunt
carmina eius quinque et mille **33** et disputavit super
lignis a cedro quae est in Libano usque ad hysopum
quae egreditur de pariete et disseruit de iumentis et
volucribus et reptilibus et piscibus **34** et veniebant de
cunctis populis ad audiendam sapientiam Salomonis et ab
universis regibus terrae qui audiebant sapientiam eius

5 misit quoque Hiram rex Tyri servos suos ad Salomonem
audivit enim quod ipsum unxissent regem pro patre eius
quia amicus fuerat Hiram David omni tempore **2** misit
autem et Salomon ad Hiram dicens **3** tu scis voluntatem
David patris mei et quia non potuerit aedificare domum
nomini Domini Dei sui propter bella inminentia per
circuitum donec daret Dominus eos sub vestigio pedum
eius **4** nunc autem requiem dedit Deus meus mihi per
circuitum non est Satan neque occursus malus **5** quam
ob rem cogito aedificare templum nomini Domini Dei
mei sicut locutus est Dominus David patri meo dicens
filius tuus quem dabo pro te super solium tuum ipse
aedificabit domum nomini meo **6** praecipe igitur ut
praecidant mihi cedros de Libano et servi mei sint cum
servis tuis mercedem autem servorum tuorum dabo tibi
quamcumque praeceperis scis enim quoniam non est in
populo meo vir qui noverit ligna caedere sicut Sidonii **7**
cum ergo audisset Hiram verba Salomonis laetatus est
valde et ait benedictus Dominus hodie qui dedit David
filium sapientissimum super populum hunc plurimum **8**
et misit Hiram ad Salomonem dicens audivi quaecumque
mandasti mihi ego faciam omnem voluntatem tuam

in lignis cedrinis et abiegnis **9** servi mei deponent
ea de Libano ad mare et ego conponam ea in ratibus
in mari usque ad locum quem significaveris mihi et
adplicabo ea ibi et tu tolles ea praebebisque necessaria
mihi ut detur cibus domui meae **10** itaque Hiram dabat
Salomoni ligna cedrina et ligna abiegna iuxta omnem
voluntatem eius **11** Salomon autem praebebat Hiram
viginti milia chororum tritici in cibum domui eius et
viginti choros purissimi olei haec tribuebat Salomon
Hiram per annos singulos **12** dedit quoque Dominus
sapientiam Salomoni sicut locutus est ei et erat pax inter
Hiram et Salomonem et percusserunt foedus ambo **13**
legitque rex Salomon operas de omni Israhel et erat
indictio triginta milia virorum **14** mittebatque eos in
Libanum decem milia per menses singulos vicissim ita ut
duobus mensibus essent in domibus suis et Adoniram
erat super huiuscemodi indictione **15** fuerunt itaque
Salomoni septuaginta milia eorum qui onera portabant
et octoginta milia latomorum in monte **16** absque
praepositis qui praeerant singulis operibus numero trium
milium et trecentorum praecipientium populo et his qui
faciebant opus **17** praecepitque rex ut tollerent lapides
grandes lapides pretiosos in fundamentum templi et
quadrarent eos **18** quos dolaverunt cementarii Salomonis
et cementarii Hiram porro Biblii praeparaverunt ligna et
lapides ad aedificandam domum

6 factum est igitur quadringentesimo et octogesimo
anno egressionis filiorum Israhel de terra Aegypti in
anno quarto mense zio ipse est mensis secundus regis

Salomonis super Israhel aedificare coepit domum Domino
2 domus autem quam aedificabat rex Salomon Domino
habebat sexaginta cubitos in longitudine et viginti cubitos
in latitudine et triginta cubitos in altitudine **3** et porticus
erat ante templum viginti cubitorum longitudinis iuxta
mensuram latitudinis templi et habebat decem cubitos
latitudinis ante faciem templi **4** fecitque in templo
fenestras obliquas **5** et aedificavit super parietem templi
tabulata per gyrum in parietibus domus per circuitum
templi et oraculi et fecit latera in circuitu **6** tabulatum
quod subter erat quinque cubitos habebat latitudinis et
medium tabulatum sex cubitorum latitudinis et tertium
tabulatum septem habens cubitos latitudinis trabes autem
posuit in domo per circuitum forinsecus ut non hererent
muris templi **7** domus autem cum aedificaretur lapidibus
dedolatis atque perfectis aedificata est et malleus et
securis et omne ferramentum non sunt audita in domo
cum aedificaretur **8** ostium lateris medii in parte erat
domus dexterae et per cocleam ascendebant in medium
cenaculum et a medio in tertium **9** et aedificavit domum
et consummavit eam texit quoque domum laquearibus
cedrinis **10** et aedificavit tabulatum super omnem domum
quinque cubitis altitudinis et operuit domum lignis
cedrinis **11** et factus est sermo Domini ad Salomonem
dicens **12** domus haec quam aedificas si ambulaveris
in praeceptis meis et iudicia mea feceris et custodieris
omnia mandata mea gradiens per ea firmabo sermonem
meum tibi quem locutus sum ad David patrem tuum **13** et
habitabo in medio filiorum Israhel et non derelinquam

populum meum Israhel **14** igitur aedificavit Salomon
domum et consummavit eam **15** et aedificavit parietes
domus intrinsecus tabulatis cedrinis a pavimento domus
usque ad summitatem parietum et usque ad laquearia
operuit lignis intrinsecus et texit pavimentum domus
tabulis abiegnis **16** aedificavitque viginti cubitorum ad
posteriorem partem templi tabulata cedrina a pavimento
usque ad superiora et fecit interiorem domum oraculi
in sanctum sanctorum **17** porro quadraginta cubitorum
erat ipsum templum pro foribus oraculi **18** et cedro
omnis domus intrinsecus vestiebatur habens tornaturas
suas et iuncturas fabrefactas et celaturas eminentes
omnia cedrinis tabulis vestiebantur nec omnino lapis
apparere poterat in pariete **19** oraculum autem in
medio domus in interiori parte fecerat ut poneret ibi
arcam foederis Domini **20** porro oraculum habebat
viginti cubitos longitudinis et viginti cubitos latitudinis
et viginti cubitos altitudinis et operuit illud atque
vestivit auro purissimo sed et altare vestivit cedro **21**
domum quoque ante oraculum operuit auro purissimo
et adfixit lamminas clavis aureis **22** nihilque erat in
templo quod non auro tegeretur sed et totum altare
oraculi texit auro **23** et fecit in oraculo duo cherubin de
lignis olivarum decem cubitorum altitudinis **24** quinque
cubitorum ala cherub una et quinque cubitorum ala
cherub altera id est decem cubitos habentes a summitate
alae usque ad alae alterius summitatem **25** decem quoque
cubitorum erat cherub secundus mensura pari et opus
unum erat in duobus cherubin **26** id est altitudinem

habebat unus cherub decem cubitorum et similiter
cherub secundus 27 posuitque cherubin in medio templi
interioris extendebant autem alas suas cherubin et
tangebat ala una parietem et ala cherub secundi tangebat
parietem alterum alae autem alterae in media parte
templi se invicem contingebant 28 texit quoque cherubin
auro 29 et omnes parietes templi per circuitum scalpsit
variis celaturis et torno et fecit in eis cherubin et
palmas et picturas varias quasi prominentes de pariete
et egredientes 30 sed et pavimentum domus texit auro
intrinsecus et extrinsecus 31 et in ingressu oraculi fecit
ostiola de lignis olivarum postesque angulorum quinque
32 et duo ostia de lignis olivarum et scalpsit in eis
picturam cherubin et palmarum species et anaglyfa valde
prominentia et texit ea auro et operuit tam cherubin
quam palmas et cetera auro 33 fecitque in introitum
templi postes de lignis olivarum quadrangulatos 34 et
duo ostia de lignis abiegnis altrinsecus et utrumque
ostium duplex erat et se invicem tenens aperiebatur 35 et
scalpsit cherubin et palmas et celaturas valde eminentes
operuitque omnia lamminis aureis opere quadro ad
regulam 36 et aedificavit atrium interius tribus ordinibus
lapidum politorum et uno ordine lignorum cedri 37 anno
quarto fundata est domus Domini in mense zio 38 et
in anno undecimo mense bul ipse est mensis octavus
perfecta est domus in omni opere suo et in universis
utensilibus aedificavitque eam annis septem

7 domum autem suam aedificavit Salomon tredecim
annis et ad perfectum usque perduxit 2 aedificavit quoque

domum saltus Libani centum cubitorum longitudinis et
quinquaginta cubitorum latitudinis et triginta cubitorum
altitudinis et quattuor deambulacra inter columnas
cedrinas ligna quippe cedrina exciderat in columnas
3 et tabulatis cedrinis vestivit totam cameram quae
quadraginta quinque columnis sustentabatur unus
autem ordo habebat columnas quindecim **4** contra se
invicem positas **5** et e regione se respicientes aequali
spatio inter columnas et super columnas quadrangulata
ligna in cunctis aequalia **6** et porticum columnarum
fecit quinquaginta cubitorum longitudinis et triginta
cubitorum latitudinis et alteram porticum in facie maioris
porticus et columnas et epistylia super columnas **7**
porticum quoque solii in qua tribunal est fecit et texit
lignis cedrinis a pavimento usque ad summitatem **8**
et domuncula in qua sedetur ad iudicandum erat in
media porticu simili opere domum quoque fecit filiae
Pharaonis quam uxorem duxerat Salomon tali opere
quali et hanc porticum **9** omnia lapidibus pretiosis qui
ad normam quandam atque mensuram tam intrinsecus
quam extrinsecus serrati erant a fundamento usque ad
summitatem parietum et intrinsecus usque ad atrium
maius **10** fundamenta autem de lapidibus pretiosis
lapidibus magnis decem sive octo cubitorum **11** et desuper
lapides pretiosi aequalis mensurae secti erant similiterque
de cedro **12** et atrium maius rotundum trium ordinum de
lapidibus sectis et unius ordinis dolata cedro necnon et in
atrio domus Domini interiori et in porticu domus **13** misit
quoque rex Salomon et tulit Hiram de Tyro **14** filium

mulieris viduae de tribu Nepthali patre Tyrio artificem
aerarium et plenum sapientia et intellegentia et doctrina
ad faciendum omne opus ex aere qui cum venisset ad
regem Salomonem fecit omne opus eius **15** et finxit duas
columnas aereas decem et octo cubitorum altitudinis
columnam unam et linea duodecim cubitorum ambiebat
columnam utramque **16** duo quoque capitella fecit quae
ponerentur super capita columnarum fusili aere quinque
cubitorum altitudinis capitellum unum et quinque
cubitorum altitudinis capitellum alterum **17** et quasi
in modum retis et catenarum sibi invicem miro opere
contextarum utrumque capitellum columnarum fusile
erat septena versuum retiacula in capitello uno et septena
retiacula in capitello altero **18** et perfecit columnas et
duos ordines per circuitum retiaculorum singulorum
ut tegerent capitella quae erant super summitatem
malogranatorum eodem modo fecit et capitello secundo
19 capitella autem quae erant super capita columnarum
quasi opere lilii fabricata erant in porticu quattuor
cubitorum **20** et rursum alia capitella in summitate
columnarum desuper iuxta mensuram columnae contra
retiacula malogranatorum autem ducenti ordines erant
in circuitu capitelli secundi **21** et statuit duas columnas in
porticum templi cumque statuisset columnam dexteram
vocavit eam nomine Iachin similiter erexit columnam
secundam et vocavit nomen eius Booz **22** et super capita
columnarum opus in modum lilii posuit perfectumque
est opus columnarum **23** fecit quoque mare fusile decem
cubitorum a labio usque ad labium rotundum in circuitu

quinque cubitorum altitudo eius et resticula triginta
cubitorum cingebat illud per circuitum **24** et scalptura
subter labium circumibat illud decem cubitis ambiens
mare duo ordines scalpturarum histriatarum erant
fusiles **25** et stabat super duodecim boves e quibus tres
respiciebant ad aquilonem et tres ad occidentem et tres
ad meridiem et tres ad orientem et mare super eos
desuper erat quorum posteriora universa intrinsecus
latitabant **26** grossitudo autem luteris trium unciarum
erat labiumque eius quasi labium calicis et folium repandi
lilii duo milia batos capiebat **27** et fecit bases decem
aereas quattuor cubitorum longitudinis bases singulas
et quattuor cubitorum latitudinis et trium cubitorum
altitudinis **28** et ipsum opus basium interrasile erat et
scalpturae inter iuncturas **29** et inter coronulas et plectas
leones et boves et cherubin et in iuncturis similiter
desuper et subter leones et boves quasi lora ex aere
dependentia **30** et quattuor rotae per bases singulas et
axes aerei et per quattuor partes quasi umeruli subter
luterem fusiles contra se invicem respectantes **31** os
quoque luteris intrinsecus erat in capitis summitate
et quod forinsecus apparebat unius cubiti erat totum
rotundum pariterque habebat unum cubitum et dimidium
in angulis autem columnarum variae celaturae erant et
media intercolumnia quadrata non rotunda **32** quattuor
quoque rotae quae per quattuor angulos basis erant
coherebant subter basi una rota habebat altitudinis
cubitum et semis **33** tales autem rotae erant quales
solent in curru fieri et axes earum et radii et canti et

modioli omnia fusilia **34** nam et umeruli illi quattuor
per singulos angulos basis unius ex ipsa basi fusiles
et coniuncti erant **35** in summitate autem basis erat
quaedam rotunditas dimidii cubiti ita fabrefacta ut luter
desuper possit inponi habens celaturas suas et scalpturas
varias ex semet ipso **36** scalpsit quoque in tabulatis
illis quae erant ex aere et in angulis cherubin et leones
et palmas quasi in similitudinem stantis hominis ut
non celata sed adposita per circuitum viderentur **37** in
hunc modum fecit decem bases fusura una et mensura
scalpturaque consimili **38** fecit quoque decem luteres
aereos quadraginta batos capiebat luter unus eratque
quattuor cubitorum singulosque luteres per singulas id est
decem bases posuit **39** et constituit decem bases quinque
ad dexteram partem templi et quinque ad sinistram mare
autem posuit ad dexteram partem templi contra orientem
ad meridiem **40** fecit ergo Hiram lebetas et scutras et
amulas et perfecit omne opus regis Salomonis in templo
Domini **41** columnas duas et funiculos capitulorum super
capitella columnarum duos et retiacula duo ut operirent
duos funiculos qui erant super capita columnarum
42 et malogranata quadringenta in duobus retiaculis
duos versus malogranatorum in retiaculis singulis ad
operiendos funiculos capitellorum qui erant super capita
columnarum **43** et bases decem et luteres decem super
bases **44** et mare unum et boves duodecim subter mare
45 et lebetas et scutras et amulas omnia vasa quae fecit
Hiram regi Salomoni in domo Domini de aurichalco erant
46 in campestri regione Iordanis fudit ea rex in argillosa

terra inter Socchoth et Sarthan **47** et posuit Salomon
omnia vasa propter multitudinem autem nimiam non
erat pondus aeris **48** fecitque Salomon omnia vasa in
domo Domini altare aureum et mensam super quam
ponerentur panes propositionis auream **49** et candelabra
aurea quinque ad dexteram et quinque ad sinistram
contra oraculum ex auro primo et quasi lilii flores et
lucernas desuper aureas et forcipes aureos **50** et hydrias
et fuscinulas et fialas et mortariola et turibula de auro
purissimo et cardines ostiorum domus interioris sancti
sanctorum et ostiorum domus templi ex auro erant **51**
et perfecit omne opus quod faciebat Salomon in domo
Domini et intulit quae sanctificaverat David pater suus
argentum et aurum et vasa reposuitque in thesauris
domus Domini

8 tunc congregavit omnes maiores natu Israhel cum
principibus tribuum et duces familiarum filiorum Israhel
ad regem Salomonem in Hierusalem ut deferrent arcam
foederis Domini de civitate David id est de Sion **2**
convenitque ad regem Salomonem universus Israhel
in mense hethanim in sollemni die ipse est mensis
septimus **3** veneruntque cuncti senes ex Israhel et
tulerunt sacerdotes arcam **4** et portaverunt arcam Domini
et tabernaculum foederis et omnia vasa sanctuarii quae
erant in tabernaculo et ferebant ea sacerdotes et Levitae
5 rex autem Salomon et omnis multitudo Israhel quae
convenerat ad eum gradiebatur cum illo ante arcam
et immolabant oves et boves absque aestimatione et
numero **6** et intulerunt sacerdotes arcam foederis Domini

in locum suum in oraculum templi in sanctum sanctorum
subter alas cherubin **7** siquidem cherubin expandebant
alas super locum arcae et protegebant arcam et vectes
eius desuper **8** cumque eminerent vectes et apparerent
summitates eorum foris sanctuarium ante oraculum non
apparebant ultra extrinsecus qui et fuerunt ibi usque in
praesentem diem **9** in arca autem non est aliud nisi duae
tabulae lapideae quas posuerat in ea Moses in Horeb
quando pepigit foedus Dominus cum filiis Israhel cum
egrederentur de terra Aegypti **10** factum est autem cum
exissent sacerdotes de sanctuario nebula implevit domum
Domini **11** et non poterant sacerdotes stare et ministrare
propter nebulam impleverat enim gloria Domini domum
Domini **12** tunc ait Salomon Dominus dixit ut habitaret in
nebula **13** aedificans aedificavi domum in habitaculum
tuum firmissimum solium tuum in sempiternum **14**
convertitque rex faciem suam et benedixit omni ecclesiae
Israhel omnis enim ecclesia Israhel stabat **15** et ait
benedictus Dominus Deus Israhel qui locutus est ore
suo ad David patrem meum et in manibus eius perfecit
dicens **16** a die qua eduxi populum meum Israhel de
Aegypto non elegi civitatem de universis tribubus Israhel
ut aedificaretur domus et esset nomen meum ibi sed
elegi David ut esset super populum meum Israhel **17**
voluitque David pater meus aedificare domum nomini
Domini Dei Israhel **18** et ait Dominus ad David patrem
meum quod cogitasti in corde tuo aedificare domum
nomini meo bene fecisti hoc ipsum mente tractans **19**
verumtamen tu non aedificabis domum sed filius tuus qui

egredietur de renibus tuis ipse aedificabit domum nomini
meo **20** confirmavit Dominus sermonem suum quem
locutus est stetique pro David patre meo et sedi super
thronum Israhel sicut locutus est Dominus et aedificavi
domum nomini Domini Dei Israhel **21** et constitui ibi
locum arcae in qua foedus est Domini quod percussit cum
patribus nostris quando egressi sunt de terra Aegypti **22**
stetit autem Salomon ante altare Domini in conspectu
ecclesiae Israhel et expandit manus suas in caelum **23** et
ait Domine Deus Israhel non est similis tui Deus in caelo
desuper et super terra deorsum qui custodis pactum et
misericordiam servis tuis qui ambulant coram te in toto
corde suo **24** qui custodisti servo tuo David patri meo
quae locutus es ei ore locutus es et manibus perfecisti ut
et haec dies probat **25** nunc igitur Domine Deus Israhel
conserva famulo tuo David patri meo quae locutus es
ei dicens non auferetur de te vir coram me qui sedeat
super thronum Israhel ita tamen si custodierint filii tui
viam suam ut ambulent coram me sicut tu ambulasti in
conspectu meo **26** et nunc Deus Israhel firmentur verba
tua quae locutus es servo tuo David patri meo **27** ergone
putandum est quod vere Deus habitet super terram si
enim caelum et caeli caelorum te capere non possunt
quanto magis domus haec quam aedificavi **28** sed respice
ad orationem servi tui et ad preces eius Domine Deus
meus audi hymnum et orationem quam servus tuus orat
coram te hodie **29** ut sint oculi tui aperti super domum
hanc nocte et die super domum de qua dixisti erit nomen
meum ibi ut exaudias orationem qua orat te servus tuus in

loco isto **30** ut exaudias deprecationem servi tui et populi
tui Israhel quodcumque oraverint in loco isto et exaudies
in loco habitaculi tui in caelo et cum exaudieris propitius
eris **31** si peccaverit homo in proximum suum et habuerit
aliquod iuramentum quo teneatur adstrictus et venerit
propter iuramentum coram altari tuo in domum tuam
32 tu exaudies in caelo et facies et iudicabis servos tuos
condemnans impium et reddens viam suam super caput
eius iustificansque iustum et retribuens ei secundum
iustitiam suam **33** si fugerit populus tuus Israhel inimicos
suos quia peccaturus est tibi et agentes paenitentiam et
confitentes nomini tuo venerint et oraverint et deprecati
te fuerint in domo hac **34** exaudi in caelo et dimitte
peccatum populi tui Israhel et reduces eos in terram
quam dedisti patribus eorum **35** si clausum fuerit caelum
et non pluerit propter peccata eorum et orantes in loco
isto paenitentiam egerint nomini tuo et a peccatis suis
conversi fuerint propter adflictionem suam **36** exaudi
eos in caelo et dimitte peccata servorum tuorum et
populi tui Israhel et ostende eis viam bonam per quam
ambulent et da pluviam super terram tuam quam dedisti
populo tuo in possessionem **37** fames si oborta fuerit in
terra aut pestilentia aut corruptus aer aurugo lucusta
rubigo et adflixerit eum et inimicus eius portas obsidens
omnis plaga universa infirmitas **38** cuncta devotatio et
inprecatio quae acciderit omni homini de populo tuo
Israhel si quis cognoverit plagam cordis sui et expanderit
manus suas in domo hac **39** tu audies in caelo in loco
habitationis tuae et repropitiaberis et facies ut des

unicuique secundum omnes vias suas sicut videris cor
eius quia tu nosti solus cor omnium filiorum hominum
40 ut timeant te cunctis diebus quibus vivunt super
faciem terrae quam dedisti patribus nostris **41** insuper et
alienigena qui non est de populo tuo Israhel cum venerit
de terra longinqua propter nomen tuum audietur enim
nomen tuum magnum et manus tua fortis et brachium
tuum **42** extentum ubique cum venerit ergo et oraverit in
loco hoc **43** tu exaudies in caelo in firmamento habitaculi
tui et facies omnia pro quibus invocaverit te alienigena
ut discant universi populi terrarum nomen tuum timere
sicut populus tuus Israhel et probent quia nomen tuum
invocatum est super domum hanc quam aedificavi **44** si
egressus fuerit populus tuus ad bellum contra inimicos
suos per viam quocumque miseris eos orabunt te contra
viam civitatis quam elegisti et contra domum quam
aedificavi nomini tuo **45** et exaudies in caelo orationem
eorum et preces eorum et facies iudicium eorum **46**
quod si peccaverint tibi non est enim homo qui non
peccet et iratus tradideris eos inimicis suis et capti ducti
fuerint in terram inimicorum longe vel prope **47** et
egerint paenitentiam in corde suo in loco captivitatis et
conversi deprecati te fuerint in captivitate sua dicentes
peccavimus inique egimus impie gessimus **48** et reversi
fuerint ad te in universo corde suo et tota anima sua in
terra inimicorum suorum ad quam captivi ducti sunt et
oraverint te contra viam terrae suae quam dedisti patribus
eorum et civitatis quam elegisti et templi quod aedificavi
nomini tuo **49** exaudies in caelo in firmamento solii tui

orationem eorum et preces et facies iudicium eorum **50**
et propitiaberis populo tuo qui peccavit tibi et omnibus
iniquitatibus eorum quibus praevaricati sunt in te et
dabis misericordiam coram eis qui eos captivos habuerint
ut misereantur eis **51** populus enim tuus est et hereditas
tua quos eduxisti de terra Aegypti de medio fornacis
ferreae **52** ut sint oculi tui aperti ad deprecationem servi
tui et populi tui Israhel et exaudias eos in universis
pro quibus invocaverint te **53** tu enim separasti eos
tibi in hereditatem de universis populis terrae sicut
locutus es per Mosen servum tuum quando eduxisti
patres nostros de Aegypto Domine Deus **54** factum est
autem cum conplesset Salomon orans Dominum omnem
orationem et deprecationem hanc surrexit de conspectu
altaris Domini utrumque enim genu in terram fixerat et
manus expanderat ad caelum **55** stetit ergo et benedixit
omni ecclesiae Israhel voce magna dicens **56** benedictus
Dominus qui dedit requiem populo suo Israhel iuxta
omnia quae locutus est non cecidit ne unus quidem
sermo ex omnibus bonis quae locutus est per Mosen
servum suum **57** sit Dominus Deus noster nobiscum
sicut fuit cum patribus nostris non derelinquens nos
neque proiciens **58** sed inclinet corda nostra ad se ut
ambulemus in universis viis eius et custodiamus mandata
eius et caerimonias et iudicia quaecumque mandavit
patribus nostris **59** et sint sermones mei isti quibus
deprecatus sum coram Domino adpropinquantes Domino
Deo nostro die et nocte ut faciat iudicium servo suo et
populo suo Israhel per singulos dies **60** et sciant omnes

populi terrae quia Dominus ipse est Deus et non est ultra
absque eo **61** sit quoque cor nostrum perfectum cum
Domino Deo nostro ut ambulemus in decretis eius et
custodiamus mandata eius sicut et hodie **62** igitur rex
et omnis Israhel cum eo immolabant victimas coram
Domino **63** mactavitque Salomon hostias pacificas quas
immolavit Domino boum viginti duo milia ovium centum
viginti milia et dedicaverunt templum Domini rex et filii
Israhel **64** in die illa sanctificavit rex medium atrii quod
erat ante domum Domini fecit quippe ibi holocaustum et
sacrificium et adipem pacificorum quia altare aereum
quod erat coram Domino minus erat et capere non poterat
holocausta et sacrificium et adipem pacificorum **65** fecit
ergo Salomon in tempore illo festivitatem celebrem et
omnis Israhel cum eo multitudo magna ab introitu Emath
usque ad rivum Aegypti coram Domino Deo nostro septem
diebus et septem diebus id est quattuordecim diebus **66**
et in die octava dimisit populos qui benedicentes regi
profecti sunt in tabernacula sua laetantes et alacri corde
super omnibus bonis quae fecerat Dominus David servo
suo et Israhel populo suo

9 factum est autem cum perfecisset Salomon aedificium
domus Domini et aedificium regis et omne quod optaverat
et voluerat facere **2** apparuit Dominus ei secundo sicut
apparuerat ei in Gabaon **3** dixitque Dominus ad eum
exaudivi orationem tuam et deprecationem tuam qua
deprecatus es coram me sanctificavi domum hanc quam
aedificasti ut ponerem nomen meum ibi in sempiternum
et erunt oculi mei et cor meum ibi cunctis diebus **4**

tu quoque si ambulaveris coram me sicut ambulavit
pater tuus in simplicitate cordis et in aequitate et feceris
omnia quae praecepi tibi et legitima mea et iudicia mea
servaveris **5** ponam thronum regni tui super Israhel in
sempiternum sicut locutus sum David patri tuo dicens
non auferetur de genere tuo vir de solio Israhel **6** si autem
aversione aversi fueritis vos et filii vestri non sequentes
me nec custodientes mandata mea et caerimonias quas
proposui vobis sed abieritis et colueritis deos alienos et
adoraveritis eos **7** auferam Israhel de superficie terrae
quam dedi eis et templum quod sanctificavi nomini meo
proiciam a conspectu meo eritque Israhel in proverbium
et in fabulam cunctis populis **8** et domus haec erit in
exemplum omnis qui transierit per eam stupebit et
sibilabit et dicet quare fecit Dominus sic terrae huic
et domui huic **9** et respondebunt quia dereliquerunt
Dominum Deum suum qui eduxit patres eorum de terra
Aegypti et secuti sunt deos alienos et adoraverunt eos
et coluerunt idcirco induxit Dominus super eos omne
malum hoc **10** expletis autem annis viginti postquam
aedificaverat Salomon duas domos id est domum Domini
et domum regis **11** Hiram rege Tyri praebente Salomoni
ligna cedrina et abiegna et aurum iuxta omne quod opus
habuerat tunc dedit Salomon Hiram viginti oppida in
terra Galileae **12** egressusque est Hiram de Tyro ut videret
oppida quae dederat ei Salomon et non placuerunt ei
13 et ait haecine sunt civitates quas dedisti mihi frater
et appellavit eas terram Chabul usque in diem hanc **14**
misit quoque Hiram ad regem centum viginti talenta

auri **15** haec est summa expensarum quam obtulit rex
Salomon ad aedificandam domum Domini et domum
suam et Mello et murum Hierusalem et Eser et Mageddo
et Gazer **16** Pharao rex Aegypti ascendit et cepit Gazer
succenditque eam igni et Chananeum qui habitabat in
civitate interfecit et dedit eam in dote filiae suae uxori
Salomonis **17** aedificavit ergo Salomon Gazer et Bethoron
inferiorem **18** et Baalath et Palmyram in terra solitudinis
19 et omnes vicos qui ad se pertinebant et erant absque
muro munivit et civitates curruum et civitates equitum
et quodcumque ei placuit ut aedificaret in Hierusalem et
in Libano et in omni terra potestatis suae **20** universum
populum qui remanserat de Amorreis et Hettheis et
Ferezeis et Eveis et Iebuseis qui non sunt de filiis Israhel
21 horum filios qui remanserant in terra quos scilicet
non potuerant filii Israhel exterminare fecit Salomon
tributarios usque ad diem hanc **22** de filiis autem Israhel
non constituit Salomon servire quemquam sed erant
viri bellatores et ministri eius et principes et duces et
praefecti curruum et equorum **23** erant autem principes
super omnia opera Salomonis praepositi quingenti
quinquaginta qui habebant subiectum populum et statutis
operibus imperabant **24** filia autem Pharaonis ascendit de
civitate David in domum suam quam aedificaverat ei tunc
aedificavit Mello **25** offerebat quoque Salomon tribus
vicibus per annos singulos holocausta et pacificas victimas
super altare quod aedificaverat Domino et adolebat
thymiama coram Domino perfectumque est templum **26**
classem quoque fecit rex Salomon in Asiongaber quae est

iuxta Ahilam in litore maris Rubri in terra Idumea **27**
misitque Hiram in classe illa servos suos viros nauticos et
gnaros maris cum servis Salomonis **28** qui cum venissent
in Ophir sumptum inde aurum quadringentorum viginti
talentorum detulerunt ad regem Salomonem

10 sed et regina Saba audita fama Salomonis in nomine
Domini venit temptare eum in enigmatibus **2** et ingressa
Hierusalem multo comitatu et divitiis camelis portantibus
aromata et aurum infinitum nimis et gemmas pretiosas
venit ad Salomonem et locuta est ei universa quae
habebat in corde suo **3** et docuit eam Salomon omnia
verba quae proposuerat non fuit sermo qui regem
posset latere et non responderet ei **4** videns autem
regina Saba omnem sapientiam Salomonis et domum
quam aedificaverat **5** et cibos mensae eius et habitacula
servorum et ordinem ministrantium vestesque eorum et
pincernas et holocausta quae offerebat in domo Domini
non habebat ultra spiritum **6** dixitque ad regem verus
est sermo quem audivi in terra mea **7** super sermonibus
tuis et super sapientia tua et non credebam narrantibus
mihi donec ipsa veni et vidi oculis meis et probavi quod
media pars mihi nuntiata non fuerit maior est sapientia
et opera tua quam rumor quem audivi **8** beati viri tui et
beati servi tui hii qui stant coram te semper et audiunt
sapientiam tuam **9** sit Dominus Deus tuus benedictus
cui placuisti et posuit te super thronum Israhel eo quod
dilexerit Dominus Israhel in sempiternum et constituit te
regem ut faceres iudicium et iustitiam **10** dedit ergo regi
centum viginti talenta auri et aromata multa nimis et

gemmas pretiosas non sunt adlata ultra aromata tam
multa quam ea quae dedit regina Saba regi Salomoni
11 sed et classis Hiram quae portabat aurum de Ophir
adtulit ex Ophir ligna thyina multa nimis et gemmas
pretiosas **12** fecitque rex de lignis thyinis fulchra domus
Domini et domus regiae et citharas lyrasque cantoribus
non sunt adlata huiuscemodi ligna thyina neque visa
usque in praesentem diem **13** rex autem Salomon dedit
reginae Saba omnia quae voluit et petivit ab eo exceptis
his quae ultro obtulerat ei munere regio quae reversa
est et abiit in terram suam cum servis suis **14** erat
autem pondus auri quod adferebatur Salomoni per annos
singulos sescentorum sexaginta sex talentorum auri **15**
excepto eo quod offerebant viri qui super vectigalia
erant et negotiatores universique scruta vendentes et
omnes reges Arabiae ducesque terrae **16** fecit quoque
rex Salomon ducenta scuta de auro puro sescentos auri
siclos dedit in lamminas scuti unius **17** et trecentas peltas
ex auro probato trecentae minae auri unam peltam
vestiebant posuitque ea rex in domo silvae Libani **18**
fecit etiam rex Salomon thronum de ebore grandem et
vestivit eum auro fulvo nimis **19** qui habebat sex gradus
et summitas throni rotunda erat in parte posteriori et
duae manus hinc atque inde tenentes sedile et duo leones
stabant iuxta manus singulas **20** et duodecim leunculi
stantes super sex gradus hinc atque inde non est factum
tale opus in universis regnis **21** sed et omnia vasa de
quibus potabat rex Salomon erant aurea et universa
supellex domus saltus Libani de auro purissimo non

erat argentum nec alicuius pretii putabatur in diebus
Salomonis **22** quia classis regis per mare cum classe
Hiram semel per tres annos ibat in Tharsis deferens
inde aurum et argentum dentes elefantorum et simias et
pavos **23** magnificatus est ergo rex Salomon super omnes
reges terrae divitiis et sapientia **24** et universa terra
desiderabat vultum Salomonis ut audiret sapientiam eius
quam dederat Deus in corde eius **25** et singuli deferebant
ei munera vasa argentea et aurea vestes et arma bellica
aromata quoque et equos et mulos per annos singulos
26 congregavitque Salomon currus et equites et facti
sunt ei mille quadringenti currus et duodecim milia
equitum et disposuit eos per civitates munitas et cum
rege in Hierusalem **27** fecitque ut tanta esset abundantia
argenti in Hierusalem quanta lapidum et cedrorum
praebuit multitudinem quasi sycomoros quae nascuntur
in campestribus **28** et educebantur equi Salomoni de
Aegypto et de Coa negotiatores enim regis emebant de
Coa et statuto pretio perducebant **29** egrediebatur autem
quadriga ex Aegypto sescentis siclis argenti et equus
centum quinquaginta atque in hunc modum cuncti reges
Hettheorum et Syriae equos venundabant

11 rex autem Salomon amavit mulieres alienigenas
multas filiam quoque Pharaonis et Moabitidas et
Ammanitidas Idumeas et Sidonias et Chettheas **2** de
gentibus super quibus dixit Dominus filiis Israhel non
ingrediemini ad eas neque de illis ingredientur ad vestras
certissimo enim avertent corda vestra ut sequamini deos
earum his itaque copulatus est Salomon ardentissimo

amore **3** fueruntque ei uxores quasi reginae septingentae
et concubinae trecentae et averterunt mulieres cor eius
4 cumque iam esset senex depravatum est per mulieres
cor eius ut sequeretur deos alienos nec erat cor eius
perfectum cum Domino Deo suo sicut cor David patris
eius **5** sed colebat Salomon Astharthen deam Sidoniorum
et Moloch idolum Ammanitarum **6** fecitque Salomon
quod non placuerat coram Domino et non adimplevit ut
sequeretur Dominum sicut pater eius **7** tunc aedificavit
Salomon fanum Chamos idolo Moab in monte qui est
contra Hierusalem et Moloch idolo filiorum Ammon
8 atque in hunc modum fecit universis uxoribus suis
alienigenis quae adolebant tura et immolabant diis
suis **9** igitur iratus est Dominus Salomoni quod aversa
esset mens eius a Domino Deo Israhel qui apparuerat ei
secundo **10** et praeceperat de verbo hoc ne sequeretur
deos alienos et non custodivit quae mandavit ei Dominus
11 dixit itaque Dominus Salomoni quia habuisti hoc apud
te et non custodisti pactum meum et praecepta mea
quae mandavi tibi disrumpens scindam regnum tuum
et dabo illud servo tuo **12** verumtamen in diebus tuis
non faciam propter David patrem tuum de manu filii
tui scindam illud **13** nec totum regnum auferam sed
tribum unam dabo filio tuo propter David servum meum
et Hierusalem quam elegi **14** suscitavit autem Dominus
adversarium Salomoni Adad Idumeum de semine regio
qui erat in Edom **15** cum enim esset David in Idumea
et ascendisset Ioab princeps militiae ad sepeliendos eos
qui fuerant interfecti et occidisset omne masculinum

in Idumea **16** sex enim mensibus ibi moratus est Ioab
et omnis Israhel donec interimerent omne masculinum
in Idumea **17** fugit Adad ipse et viri idumei de servis
patris eius cum eo ut ingrederetur Aegyptum erat autem
Adad puer parvulus **18** cumque surrexissent de Madian
venerunt in Pharan tuleruntque secum viros de Pharan et
introierunt Aegyptum ad Pharaonem regem Aegypti qui
dedit ei domum et cibos constituit et terram delegavit **19**
et invenit Adad gratiam coram Pharao valde in tantum
ut daret ei uxorem sororem uxoris suae germanam
Tafnes reginae **20** genuitque ei soror Tafnes Genebath
filium et nutrivit eum Tafnes in domo Pharaonis eratque
Genebath habitans apud Pharaonem cum filiis eius **21**
cumque audisset Adad in Aegypto dormisse David cum
patribus suis et mortuum esse Ioab principem militiae
dixit Pharaoni dimitte me ut vadam in terram meam
22 dixitque ei Pharao qua enim re apud me indiges ut
quaeras ire ad terram tuam at ille respondit nulla sed
obsecro ut dimittas me **23** suscitavit quoque ei Deus
adversarium Razon filium Heliada qui fugerat Adadezer
regem Soba dominum suum **24** et congregavit contra eum
viros et factus est princeps latronum cum interficeret
eos David abieruntque Damascum et habitaverunt ibi
et constituerunt eum regem in Damasco **25** eratque
adversarius Israhel cunctis diebus Salomonis et hoc est
malum Adad et odium contra Israhel regnavitque in
Syria **26** Hieroboam quoque filius Nabath Ephratheus
de Sareda cuius mater erat nomine Sarva mulier vidua
servus Salomonis levavit manum contra regem **27** et haec

causa rebellionis adversus eum quia Salomon aedificavit
Mello et coaequavit voraginem civitatis David patris sui
28 erat autem Hieroboam vir fortis et potens videnque
Salomon adulescentem bonae indolis et industrium
constituerat eum praefectum super tributa universae
domus Ioseph **29** factum est igitur in tempore illo ut
Hieroboam egrederetur de Hierusalem et inveniret eum
Ahias Silonites propheta in via opertus pallio novo
erant autem duo tantum in agro **30** adprehendensque
Ahia pallium suum novum quo opertus erat scidit in
duodecim partes **31** et ait ad Hieroboam tolle tibi decem
scissuras haec enim dicit Dominus Deus Israhel ecce
ego scindam regnum de manu Salomonis et dabo tibi
decem tribus **32** porro una tribus remanebit ei propter
servum meum David et Hierusalem civitatem quam elegi
ex omnibus tribubus Israhel **33** eo quod dereliquerint me
et adoraverint Astharoth deam Sidoniorum et Chamos
deum Moab et Melchom deum filiorum Ammon et non
ambulaverint in viis meis ut facerent iustitiam coram
me et praecepta mea et iudicia sicut David pater eius
34 nec auferam omne regnum de manu eius sed ducem
ponam eum cunctis diebus vitae suae propter David
servum meum quem elegi qui custodivit mandata mea
et praecepta mea **35** auferam autem regnum de manu
filii eius et dabo tibi decem tribus **36** filio autem eius
dabo tribum unam ut remaneat lucerna David servo
meo cunctis diebus coram me in Hierusalem civitatem
quam elegi ut esset nomen meum ibi **37** te autem
adsumam et regnabis super omnia quae desiderat anima

tua erisque rex super Israhel **38** si igitur audieris omnia
quae praecepero tibi et ambulaveris in viis meis et feceris
quod rectum est coram me custodiens mandata mea et
praecepta mea sicut fecit David servus meus ero tecum
et aedificabo tibi domum fidelem quomodo aedificavi
David et tradam tibi Israhel **39** et adfligam semen David
super hoc verumtamen non cunctis diebus **40** voluit
ergo Salomon interficere Hieroboam qui surrexit et
aufugit in Aegyptum ad Susac regem Aegypti et fuit in
Aegypto usque ad mortem Salomonis **41** reliquum autem
verborum Salomonis et omnia quae fecit et sapientia eius
ecce universa scripta sunt in libro verborum Salomonis
42 dies autem quos regnavit Salomon in Hierusalem super
omnem Israhel quadraginta anni sunt **43** dormivitque
Salomon cum patribus suis et sepultus est in civitate
David patris sui regnavitque Roboam filius eius pro eo

12 venit autem Roboam in Sychem illuc enim
congregatus erat omnis Israhel ad constituendum eum
regem **2** at Hieroboam filius Nabath cum adhuc esset in
Aegypto profugus a facie regis Salomonis audita morte
eius reversus est de Aegypto **3** miseruntque et vocaverunt
eum venit ergo Hieroboam et omnis multitudo Israhel et
locuti sunt ad Roboam dicentes **4** pater tuus durissimum
iugum inposuit nobis tu itaque nunc inminue paululum
de imperio patris tui durissimo et de iugo gravissimo
quod inposuit nobis et serviemus tibi **5** qui ait eis ite
usque ad tertium diem et revertimini ad me cumque
abisset populus **6** iniit consilium rex Roboam cum senibus
qui adsistebant coram Salomone patre eius dum adviveret

et ait quod mihi datis consilium ut respondeam populo
7 qui dixerunt ei si hodie oboedieris populo huic et
servieris et petitioni eorum cesseris locutusque fueris
ad eos verba lenia erunt tibi servi cunctis diebus **8** qui
dereliquit consilium senum quod dederant ei et adhibuit
adulescentes qui nutriti fuerant cum eo et adsistebant
illi **9** dixitque ad eos quod mihi datis consilium ut
respondeam populo huic qui dixerunt mihi levius fac
iugum quod inposuit pater tuus super nos **10** et dixerunt
ei iuvenes qui nutriti fuerant cum eo sic loquere populo
huic qui locuti sunt ad te dicentes pater tuus adgravavit
iugum nostrum tu releva nos sic loqueris ad eos minimus
digitus meus grossior est dorso patris mei **11** et nunc
pater meus posuit super vos iugum grave ego autem
addam super iugum vestrum pater meus cecidit vos
flagellis ego autem caedam scorpionibus **12** venit ergo
Hieroboam et omnis populus ad Roboam die tertia sicut
locutus fuerat rex dicens revertimini ad me die tertia **13**
responditque rex populo dura derelicto consilio seniorum
quod ei dederant **14** et locutus est eis secundum consilium
iuvenum dicens pater meus adgravavit iugum vestrum
ego autem addam iugo vestro pater meus cecidit vos
flagellis et ego caedam scorpionibus **15** et non adquievit
rex populo quoniam aversatus eum fuerat Dominus ut
suscitaret verbum suum quod locutus fuerat in manu
Ahiae Silonitae ad Hieroboam filium Nabath **16** videns
itaque populus quod noluisset eos audire rex respondit ei
dicens quae nobis pars in David vel quae hereditas in filio
Isai in tabernacula tua Israhel nunc vide domum tuam

David et abiit Israhel in tabernacula sua **17** super filios
autem Israhel quicumque habitabant in civitatibus Iuda
regnavit Roboam **18** misit igitur rex Roboam Aduram
qui erat super tributum et lapidavit eum omnis Israhel
et mortuus est porro rex Roboam festinus ascendit
currum et fugit in Hierusalem **19** recessitque Israhel
a domo David usque in praesentem diem **20** factum
est autem cum audisset omnis Israhel quod reversus
esset Hieroboam miserunt et vocaverunt eum congregato
coetu et constituerunt regem super omnem Israhel nec
secutus est quisquam domum David praeter tribum Iuda
solam **21** venit autem Roboam Hierusalem et congregavit
universam domum Iuda et tribum Beniamin centum
octoginta milia electorum virorum et bellatorum ut
pugnaret contra domum Israhel et reduceret regnum
Roboam filio Salomonis **22** factus est vero sermo Domini
ad Semeiam virum Dei dicens **23** loquere ad Roboam
filium Salomonis regem Iuda et ad omnem domum Iuda
et Beniamin et reliquos de populo dicens **24** haec dicit
Dominus non ascendetis nec bellabitis contra fratres
vestros filios Israhel revertatur vir in domum suam a me
enim factum est verbum hoc audierunt sermonem Domini
et reversi sunt de itinere sicut eis praeceperat Dominus **25**
aedificavit autem Hieroboam Sychem in monte Ephraim
et habitavit ibi et egressus inde aedificavit Phanuhel **26**
dixitque Hieroboam in corde suo nunc revertetur regnum
ad domum David **27** si ascenderit populus iste ut faciat
sacrificia in domo Domini in Hierusalem et convertetur
cor populi huius ad dominum suum Roboam regem Iuda

interficientque me et revertentur ad eum **28** et excogitato
consilio fecit duos vitulos aureos et dixit eis nolite ultra
ascendere Hierusalem ecce dii tui Israhel qui eduxerunt
te de terra Aegypti **29** posuitque unum in Bethel et
alterum in Dan **30** et factum est verbum hoc in peccatum
ibat enim populus ad adorandum vitulum usque in Dan
31 et fecit fana in excelsis et sacerdotes de extremis
populi qui non erant de filiis Levi **32** constituitque
diem sollemnem in mense octavo quintadecima die
mensis in similitudinem sollemnitatis quae celebratur
in Iuda et ascendens altare similiter fecit in Bethel ut
immolaret vitulis quos fabricatus erat constituitque in
Bethel sacerdotes excelsorum quae fecerat **33** et ascendit
super altare quod extruxerat in Bethel quintadecima
die mensis octavi quem finxerat de corde suo et fecit
sollemnitatem filiis Israhel et ascendit super altare ut
adoleret incensum

13 et ecce vir Dei venit de Iuda in sermone Domini in
Bethel Hieroboam stante super altare et tus iaciente **2** et
exclamavit contra altare in sermone Domini et ait altare
altare haec dicit Dominus ecce filius nascetur domui
David Iosias nomine et immolabit super te sacerdotes
excelsorum qui nunc in te tura succendunt et ossa
hominum incendet super te **3** deditque in die illa signum
dicens hoc erit signum quod locutus est Dominus ecce
altare scinditur et effunditur cinis qui in eo est **4** cumque
audisset rex sermonem hominis Dei quem inclamaverat
contra altare in Bethel extendit manum suam de altari
dicens adprehendite eum et exaruit manus eius quam

extenderat contra eum nec valuit retrahere eam ad se **5**
altare quoque scissum est et effusus cinis de altari iuxta
signum quod praedixerat vir Dei in sermone Domini **6** et
ait rex ad virum Dei deprecare faciem Domini Dei tui et
ora pro me ut restituatur manus mea mihi oravit vir Dei
faciem Domini et reversa est manus regis ad eum et facta
est sicut prius fuerat **7** locutus est autem rex ad virum
Dei veni mecum domum ut prandeas et dabo tibi munera
8 responditque vir Dei ad regem si dederis mihi mediam
partem domus tuae non veniam tecum nec comedam
panem neque bibam aquam in loco isto **9** sic enim
mandatum est mihi in sermone Domini praecipientis
non comedes panem neque bibes aquam nec reverteris
per viam qua venisti **10** abiit ergo per aliam viam et non
est reversus per iter quo venerat in Bethel **11** prophetes
autem quidam senex habitabat in Bethel ad quem venit
filius suus et narravit ei omnia opera quae fecerat vir Dei
illa die in Bethel et verba quae locutus fuerat ad regem et
narraverunt patri suo **12** et dixit eis pater eorum per
quam viam abiit ostenderunt ei filii sui viam per quam
abierat vir Dei qui venerat de Iuda **13** et ait filiis suis
sternite mihi asinum qui cum stravissent ascendit **14**
et abiit post virum Dei et invenit eum sedentem subtus
terebinthum et ait illi tune es vir Dei qui venisti de Iuda
respondit ille ego sum **15** dixit ad eum veni mecum
domum ut comedas panem **16** qui ait non possum reverti
neque venire tecum nec comedam panem nec bibam
aquam in loco isto **17** quia locutus est Dominus ad me
in sermone Domini dicens non comedes panem et non

bibes ibi aquam nec reverteris per viam qua ieris **18** qui
ait illi et ego propheta sum similis tui et angelus locutus
est mihi in sermone Domini dicens reduc eum tecum in
domum tuam et comedat panem et bibat aquam fefellit
eum **19** et reduxit secum comedit ergo panem in domo
eius et bibit aquam **20** cumque sederent ad mensam
factus est sermo Domini ad prophetam qui reduxerat eum
21 et exclamavit ad virum Dei qui venerat de Iuda dicens
haec dicit Dominus quia inoboediens fuisti ori Domini et
non custodisti mandatum quod praecepit tibi Dominus
Deus tuus **22** et reversus es et comedisti panem et bibisti
aquam in loco in quo praecepit tibi ne comederes panem
neque biberes aquam non inferetur cadaver tuum in
sepulchrum patrum tuorum **23** cumque comedisset et
bibisset stravit asinum prophetae quem reduxerat **24**
qui cum abisset invenit eum leo in via et occidit et erat
cadaver eius proiectum in itinere asinus autem stabat
iuxta illum et leo stabat iuxta cadaver **25** et ecce viri
transeuntes viderunt cadaver proiectum in via et leonem
stantem iuxta cadaver et venerunt et divulgaverunt in
civitate in qua prophetes senex ille habitabat **26** quod
cum audisset propheta ille qui reduxerat eum de via ait
vir Dei est qui inoboediens fuit ori Domini et tradidit eum
Dominus leoni et confregit eum et occidit iuxta verbum
Domini quod locutus est ei **27** dixitque ad filios suos
sternite mihi asinum qui cum stravissent **28** et ille abisset
invenit cadaver eius proiectum in via et asinum et leonem
stantes iuxta cadaver non comedit leo de cadavere nec
laesit asinum **29** tulit ergo prophetes cadaver viri Dei et

posuit illud super asinum et reversus intulit in civitatem
prophetae senis ut plangerent eum **30** et posuit cadaver
eius in sepulchro suo et planxerunt eum heu frater
31 cumque planxissent eum dixit ad filios suos cum
mortuus fuero sepelite me in sepulchro in quo vir Dei
sepultus est iuxta ossa eius ponite ossa mea **32** profecto
enim veniet sermo quem praedixit in sermone Domini
contra altare quod est in Bethel et contra omnia fana
excelsorum quae sunt in urbibus Samariae **33** post verba
haec non est reversus Hieroboam de via sua pessima
sed e contrario fecit de novissimis populi sacerdotes
excelsorum quicumque volebat implebat manum suam et
fiebat sacerdos excelsorum **34** et propter hanc causam
peccavit domus Hieroboam et eversa est et deleta de
superficie terrae

14 in tempore illo aegrotavit Abia filius Hieroboam
2 dixitque Hieroboam uxori suae surge et commuta
habitum ne cognoscaris quod sis uxor Hieroboam et vade
in Silo ubi est Ahia propheta qui locutus est mihi quod
regnaturus essem super populum hunc **3** tolle quoque
in manu tua decem panes et crustula et vas mellis et
vade ad illum ipse indicabit tibi quid eventurum sit huic
puero **4** fecit ut dixerat uxor Hieroboam et consurgens
abiit in Silo et venit in domum Ahia at ille non poterat
videre quia caligaverant oculi eius prae senectute **5**
dixit autem Dominus ad Ahiam ecce uxor Hieroboam
ingreditur ut consulat te super filio suo qui aegrotat haec
et haec loqueris ei cum ergo illa intraret et dissimularet
se esse quae erat **6** audivit Ahias sonitum pedum eius

introeuntis per ostium et ait ingredere uxor Hieroboam
quare aliam esse te simulas ego autem missus sum ad
te durus nuntius **7** vade et dic Hieroboam haec dicit
Dominus Deus Israhel quia exaltavi te de medio populi et
dedi te ducem super populum meum Israhel **8** et scidi
regnum domus David et dedi illud tibi et non fuisti sicut
servus meus David qui custodivit mandata mea et secutus
est me in toto corde suo faciens quod placitum esset in
conspectu meo **9** sed operatus es male super omnes qui
fuerunt ante te et fecisti tibi deos alienos et conflatiles
ut me ad iracundiam provocares me autem proiecisti
post corpus tuum **10** idcirco ecce ego inducam mala
super domum Hieroboam et percutiam de Hieroboam
mingentem ad parietem et clausum et novissimum in
Israhel et mundabo reliquias domus Hieroboam sicut
mundari solet fimus usque ad purum **11** qui mortui
fuerint de Hieroboam in civitate comedent eos canes qui
autem mortui fuerint in agro vorabunt eos aves caeli
quia Dominus locutus est **12** tu igitur surge et vade in
domum tuam et in ipso introitu pedum tuorum in urbem
morietur puer **13** et planget eum omnis Israhel et sepeliet
iste enim solus infertur de Hieroboam in sepulchrum
quia inventus est super eo sermo bonus ad Dominum
Deum Israhel in domo Hieroboam **14** constituet autem
sibi Dominus regem super Israhel qui percutiat domum
Hieroboam in hac die et in hoc tempore **15** et percutiet
Dominus Israhel sicut moveri solet harundo in aqua et
evellet Israhel de terra bona hac quam dedit patribus
eorum et ventilabit eos trans Flumen quia fecerunt sibi

lucos ut inritarent Dominum **16** et tradet Dominus Israhel
propter peccata Hieroboam qui peccavit et peccare fecit
Israhel **17** surrexit itaque uxor Hieroboam et abiit et
venit in Thersa cumque illa ingrederetur limen domus
puer mortuus est **18** et sepelierunt eum et planxit illum
omnis Israhel iuxta sermonem Domini quem locutus
est in manu servi sui Ahiae prophetae **19** reliqua autem
verborum Hieroboam quomodo pugnaverit et quomodo
regnaverit ecce scripta sunt in libro verborum dierum
regum Israhel **20** dies autem quibus regnavit Hieroboam
viginti duo anni sunt et dormivit cum patribus suis
regnavitque Nadab filius eius pro eo **21** porro Roboam
filius Salomonis regnavit in Iuda quadraginta et unius anni
erat Roboam cum regnare coepisset et decem et septem
annis regnavit in Hierusalem civitatem quam elegit
Dominus ut poneret nomen suum ibi ex omnibus tribubus
Israhel nomen autem matris eius Naama Ammanites **22**
et fecit Iudas malum coram Domino et inritaverunt eum
super omnibus quae fecerant patres eorum in peccatis
suis quae peccaverant **23** aedificaverunt enim et ipsi sibi
aras et statuas et lucos super omnem collem excelsum et
subter omnem arborem frondosam **24** sed et effeminati
fuerunt in terra feceruntque omnes abominationes
gentium quas adtrivit Dominus ante faciem filiorum
Israhel **25** in quinto autem anno regni Roboam ascendit
Sesac rex Aegypti in Hierusalem **26** et tulit thesauros
domus Domini et thesauros regios et universa diripuit
scuta quoque aurea quae fecerat Salomon **27** pro quibus
fecit rex Roboam scuta aerea et tradidit ea in manu

ducum scutariorum et eorum qui excubabant ante ostium
domus regis 28 cumque ingrederetur rex in domum
Domini portabant ea qui praeeundi habebant officium et
postea reportabant ad armamentarium scutariorum 29
reliqua autem sermonum Roboam et omnium quae fecit
ecce scripta sunt in libro verborum dierum regum Iuda
30 fuitque bellum inter Roboam et Hieroboam cunctis
diebus 31 dormivit itaque Roboam cum patribus suis
et sepultus est cum eis in civitate David nomen autem
matris eius Naama Ammanites et regnavit Abiam filius
eius pro eo

15 igitur in octavodecimo anno regni Hieroboam filii
Nabath regnavit Abiam super Iudam 2 tribus annis
regnavit in Hierusalem nomen matris eius Maacha filia
Absalom 3 ambulavitque in omnibus peccatis patris
sui quae fecerat ante eum nec erat cor eius perfectum
cum Domino Deo suo sicut cor David patris eius 4 sed
propter David dedit ei Dominus Deus suus lucernam
in Hierusalem ut suscitaret filium eius post eum et
staret Hierusalem 5 eo quod fecisset David rectum
in oculis Domini et non declinasset ab omnibus quae
praeceperat ei cunctis diebus vitae suae excepto sermone
Uriae Hetthei 6 attamen bellum fuit inter Roboam et
inter Hieroboam omni tempore vitae eius 7 reliqua
autem sermonum Abiam et omnia quae fecit nonne
haec scripta sunt in libro verborum dierum regum Iuda
fuitque proelium inter Abiam et inter Hieroboam 8 et
dormivit Abiam cum patribus suis et sepelierunt eum in
civitate David regnavitque Asa filius eius pro eo 9 in anno

ergo vicesimo Hieroboam regis Israhel regnavit Asa rex
Iuda **10** et quadraginta uno anno regnavit in Hierusalem
nomen matris eius Maacha filia Absalom **11** et fecit Asa
rectum ante conspectum Domini sicut David pater eius
12 et abstulit effeminatos de terra purgavitque universas
sordes idolorum quae fecerant patres eius **13** insuper et
Maacham matrem suam amovit ne esset princeps in sacris
Priapi et in luco eius quem consecraverat subvertitque
specum eius et confregit simulacrum turpissimum et
conbusit in torrente Cedron **14** excelsa autem non abstulit
verumtamen cor Asa perfectum erat cum Deo cunctis
diebus suis **15** et intulit ea quae sanctificaverat pater
suus et voverat in domum Domini argentum et aurum
et vasa **16** bellum autem erat inter Asa et Baasa regem
Israhel cunctis diebus eorum **17** ascendit quoque Baasa
rex Israhel in Iudam et aedificavit Rama ut non possit
quispiam egredi vel ingredi de parte Asa regis Iudae
18 tollens itaque Asa omne argentum et aurum quod
remanserat in thesauris domus Domini et in thesauris
domus regiae dedit illud in manu servorum suorum et
misit ad Benadad filium Tabremmon filii Ezion regem
Syriae qui habitabat in Damasco dicens **19** foedus est
inter me et te et inter patrem meum et patrem tuum ideo
misi tibi munera argentum et aurum et peto ut venias et
irritum facias foedus quod habes cum Baasa rege Israhel
et recedat a me **20** adquiescens Benadad regi Asa misit
principes exercitus sui in civitates Israhel et percusserunt
Ahion et Dan et Abel domum Maacha et universam
Cenneroth omnem scilicet terram Nepthalim **21** quod

cum audisset Baasa intermisit aedificare Rama et reversus
est in Thersa **22** rex autem Asa nuntium misit in omnem
Iudam nemo sit excusatus et tulerunt lapides Rama et
ligna eius quibus aedificaverat Baasa et extruxit de eis rex
Asa Gaba Beniamin et Maspha **23** reliqua autem omnium
sermonum Asa et universae fortitudines eius et cuncta
quae fecit et civitates quas extruxit nonne haec scripta
sunt in libro verborum dierum regum Iuda verumtamen
in tempore senectutis suae doluit pedes **24** et dormivit
cum patribus suis et sepultus est cum eis in civitate
David patris sui regnavitque Iosaphat filius eius pro eo **25**
Nadab vero filius Hieroboam regnavit super Israhel anno
secundo Asa regis Iuda regnavitque super Israhel duobus
annis **26** et fecit quod malum est in conspectu Domini
et ambulavit in viis patris sui et in peccatis eius quibus
peccare fecit Israhel **27** insidiatus est autem ei Baasa filius
Ahia de domo Isachar et percussit eum in Gebbethon
quae est urbs Philisthinorum siquidem Nadab et omnis
Israhel obsidebant Gebbethon **28** interfecit igitur illum
Baasa in anno tertio Asa regis Iuda et regnavit pro eo **29**
cumque regnasset percussit omnem domum Hieroboam
non dimisit ne unam quidem animam de semine eius
donec deleret eum iuxta verbum Domini quod locutus
fuerat in manu servi sui Ahiae Silonitis **30** propter peccata
Hieroboam quae peccaverat et quibus peccare fecerat
Israhel et propter delictum quo inritaverat Dominum
Deum Israhel **31** reliqua autem sermonum Nadab et
omnia quae operatus est nonne haec scripta sunt in libro
verborum dierum regum Israhel **32** fuitque bellum inter

Asa et Baasa regem Israhel cunctis diebus eorum **33** anno
tertio Asa regis Iuda regnavit Baasa filius Ahia super
omnem Israhel in Thersa viginti quattuor annis **34** et fecit
malum coram Domino ambulavitque in via Hieroboam et
in peccatis eius quibus peccare fecit Israhel

16 factus est autem sermo Domini ad Hieu filium Anani
contra Baasa dicens **2** pro eo quod exaltavi te de pulvere
et posui ducem super populum meum Israhel tu autem
ambulasti in via Hieroboam et peccare fecisti populum
meum Israhel ut me inritares in peccatis eorum **3** ecce ego
demetam posteriora Baasa et posteriora domus eius et
faciam domum tuam sicut domum Hieroboam filii Nabath
4 qui mortuus fuerit de Baasa in civitate comedent eum
canes et qui mortuus fuerit ex eo in regione comedent
eum volucres caeli **5** reliqua autem sermonum Baasa et
quaecumque fecit et proelia eius nonne haec scripta sunt
in libro verborum dierum regum Israhel **6** dormivit ergo
Baasa cum patribus suis sepultusque est in Thersa et
regnavit Hela filius eius pro eo **7** cum autem in manu Hieu
filii Anani prophetae verbum Domini factum esset contra
Baasa et contra domum eius et contra omne malum quod
fecerat coram Domino ad inritandum eum in operibus
manuum suarum ut fieret sicut domus Hieroboam ob
hanc causam occidit eum **8** anno vicesimo sexto Asa
regis Iuda regnavit Hela filius Baasa super Israhel in
Thersa duobus annis **9** et rebellavit contra eum servus
suus Zamri dux mediae partis equitum erat autem Hela
in Thersa bibens et temulentus in domo Arsa praefecti
Thersa **10** inruens ergo Zamri percussit et occidit eum

anno vicesimo septimo Asa regis Iuda et regnavit pro
eo **11** cumque regnasset et sedisset super solium eius
percussit omnem domum Baasa et non dereliquit ex eo
mingentem ad parietem et propinquos et amicos eius **12**
delevitque Zamri omnem domum Baasa iuxta verbum
Domini quod locutus fuerat ad Baasa in manu Hieu
prophetae **13** propter universa peccata Baasa et peccata
Hela filii eius qui peccaverunt et peccare fecerunt Israhel
provocantes Dominum Deum Israhel in vanitatibus suis
14 reliqua autem sermonum Hela et omnia quae fecit
nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum regum
Israhel **15** anno vicesimo et septimo Asa regis Iuda
regnavit Zamri septem diebus in Thersa porro exercitus
obsidebat Gebbethon urbem Philisthinorum **16** cumque
audisset rebellasse Zamri et occidisse regem fecit sibi
regem omnis Israhel Amri qui erat princeps militiae
super Israhel in die illa in castris **17** ascendit ergo Amri et
omnis Israhel cum eo de Gebbethon et obsidebant Thersa
18 videns autem Zamri quod expugnanda esset civitas
ingressus est palatium et succendit secum domum regiam
et mortuus est **19** in peccatis suis quae peccaverat faciens
malum coram Domino et ambulans in via Hieroboam
et in peccato eius quo fecit peccare Israhel **20** reliqua
autem sermonum Zamri et insidiarum eius et tyrannidis
nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum regum
Israhel **21** tunc divisus est populus Israhel in duas partes
media pars populi sequebatur Thebni filium Gineth ut
constitueret eum regem et media pars Amri **22** praevaluit
autem populus qui erat cum Amri populo qui sequebatur

Thebni filium Gineth mortuusque est Thebni et regnavit
Amri **23** anno tricesimo primo Asa regis Iuda regnavit
Amri super Israhel duodecim annis in Thersa regnavit
sex annis **24** emitque montem Samariae a Somer duobus
talentis argenti et aedificavit eam et vocavit nomen
civitatis quam extruxerat nomine Somer domini montis
Samariae **25** fecit autem Amri malum in conspectu
Domini et operatus est nequiter super omnes qui fuerant
ante eum **26** ambulavitque in omni via Hieroboam filii
Nabath et in peccatis eius quibus peccare fecerat Israhel
ut inritaret Dominum Deum Israhel in vanitatibus suis
27 reliqua autem sermonum Amri et proelia eius quae
gessit nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum
regum Israhel **28** et dormivit Amri cum patribus suis et
sepultus est in Samaria regnavitque Ahab filius eius pro
eo **29** Ahab vero filius Amri regnavit super Israhel anno
tricesimo octavo Asa regis Iuda et regnavit Ahab filius
Amri super Israhel in Samaria viginti et duobus annis **30**
et fecit Ahab filius Amri malum in conspectu Domini
super omnes qui fuerunt ante eum **31** nec suffecit ei ut
ambularet in peccatis Hieroboam filii Nabath insuper
duxit uxorem Hiezabel filiam Ethbaal regis Sidoniorum et
abiit et servivit Baal et adoravit eum **32** et posuit aram
Baal in templo Baal quod aedificaverat in Samaria **33** et
plantavit lucum et addidit Ahab in opere suo inritans
Dominum Deum Israhel super omnes reges Israhel qui
fuerant ante eum **34** in diebus eius aedificavit Ahiel de
Bethel Hiericho in Abiram primitivo suo fundavit eam et

in Segub novissimo suo posuit portas eius iuxta verbum
Domini quod locutus fuerat in manu Iosue filii Nun

17 et dixit Helias Thesbites de habitatoribus Galaad ad
Ahab vivit Dominus Deus Israhel in cuius conspectu sto si
erit annis his ros et pluvia nisi iuxta oris mei verba **2**
et factum est verbum Domini ad eum dicens **3** recede
hinc et vade contra orientem et abscondere in torrente
Charith qui est contra Iordanem **4** et ibi de torrente
bibes corvisque praecepi ut pascant te ibi **5** abiit ergo
et fecit iuxta verbum Domini cumque abisset sedit in
torrente Charith qui est contra Iordanem **6** corvi quoque
deferebant panem et carnes mane similiter panem et
carnes vesperi et bibebat de torrente **7** post dies autem
siccatus est torrens non enim pluerat super terram **8**
factus est igitur sermo Domini ad eum dicens **9** surge et
vade in Sareptha Sidoniorum et manebis ibi praecepi
enim ibi mulieri viduae ut pascat te **10** surrexit et abiit
Sareptham cumque venisset ad portam civitatis apparuit
ei mulier vidua colligens ligna et vocavit eam dixitque da
mihi paululum aquae in vase ut bibam **11** cumque illa
pergeret ut adferret clamavit post tergum eius dicens
adfer mihi obsecro et buccellam panis in manu tua **12**
quae respondit vivit Dominus Deus tuus quia non habeo
panem nisi quantum pugillus capere potest farinae in
hydria et paululum olei in lecytho en colligo duo ligna ut
ingrediar et faciam illud mihi et filio meo ut comedamus
et moriamur **13** ad quam Helias ait noli timere sed vade
et fac sicut dixisti verumtamen mihi primum fac de ipsa
farinula subcinericium panem parvulum et adfer ad me

tibi autem et filio tuo facies postea **14** haec autem dicit
Dominus Deus Israhel hydria farinae non deficiet nec
lecythus olei minuetur usque ad diem in qua daturus
est Dominus pluviam super faciem terrae **15** quae abiit
et fecit iuxta verbum Heliae et comedit ipse et illa et
domus eius et ex illa die **16** hydria farinae non defecit et
lecythus olei non est inminutus iuxta verbum Domini
quod locutus fuerat in manu Heliae **17** factum est autem
post verba haec aegrotavit filius mulieris matris familiae
et erat languor fortis nimis ita ut non remaneret in eo
halitus **18** dixit ergo ad Heliam quid mihi et tibi vir Dei
ingressus es ad me ut rememorarentur iniquitates meae
et interficeres filium meum **19** et ait ad eam da mihi filium
tuum tulitque eum de sinu illius et portavit in cenaculum
ubi ipse manebat et posuit super lectulum suum **20** et
clamavit ad Dominum et dixit Domine Deus meus etiamne
viduam apud quam ego utcumque sustentor adflixisti ut
interficeres filium eius **21** et expandit se atque mensus est
super puerum tribus vicibus clamavitque ad Dominum et
ait Domine Deus meus revertatur oro anima pueri huius
in viscera eius **22** exaudivit Dominus vocem Heliae et
reversa est anima pueri intra eum et revixit **23** tulitque
Helias puerum et deposuit eum de cenaculo in inferiorem
domum et tradidit matri suae et ait illi en vivit filius
tuus **24** dixitque mulier ad Heliam nunc in isto cognovi
quoniam vir Dei es tu et verbum Domini in ore tuo verum
est

18 post dies multos verbum Domini factum est ad
Heliam in anno tertio dicens vade et ostende te Ahab

ut dem pluviam super faciem terrae **2** ivit ergo Helias
ut ostenderet se Ahab erat autem fames vehemens
in Samaria **3** vocavitque Ahab Abdiam dispensatorem
domus suae Abdias autem timebat Dominum valde **4**
nam cum interficeret Hiezabel prophetas Domini tulit
ille centum prophetas et abscondit eos quinquagenos in
speluncis et pavit eos pane et aqua **5** dixit ergo Ahab ad
Abdiam vade in terram ad universos fontes aquarum et
in cunctas valles si forte invenire possimus herbam et
salvare equos et mulos et non penitus iumenta intereant
6 diviseruntque sibi regiones ut circuirent eas Ahab ibat
per viam unam et Abdias per viam alteram seorsum **7**
cumque esset Abdias in via Helias occurrit ei qui cum
cognovisset eum cecidit super faciem suam et ait num tu
es domine mi Helias **8** cui ille respondit ego vade dic
domino tuo adest Helias **9** et ille quid peccavi inquit
quoniam trades me servum tuum in manu Ahab ut
interficiat me **10** vivit Dominus Deus tuus non est gens
aut regnum quo non miserit dominus meus te requirens
et respondentibus cunctis non est hic adiuravit regna
singula et gentes eo quod minime repperireris **11** et nunc
dicis mihi vade et dic domino tuo adest Helias **12** cumque
recessero a te spiritus Domini asportabit te in locum
quem ego ignoro ingressus nuntiabo Ahab et non inveniet
te et interficiet me servus autem tuus timet Dominum ab
infantia sua **13** numquid non indicatum est tibi domino
meo quid fecerim cum interficeret Hiezabel prophetas
Domini quod absconderim de prophetis Domini centum
viros quinquagenos et quinquagenos in speluncis et

paverim eos pane et aqua **14** et nunc tu dicis vade et
dic domino tuo adest Helias ut interficiat me **15** dixit
Helias vivit Dominus exercituum ante cuius vultum sto
quia hodie apparebo ei **16** abiit ergo Abdias in occursum
Ahab et indicavit ei venitque Ahab in occursum Heliae
17 et cum vidisset eum ait tune es ille qui conturbas
Israhel **18** et ille ait non turbavi Israhel sed tu et domus
patris tui qui dereliquistis mandata Domini et secuti
estis Baalim **19** verumtamen nunc mitte et congrega ad
me universum Israhel in monte Carmeli et prophetas
Baal quadringentos quinquaginta prophetasque lucorum
quadringentos qui comedunt de mensa Hiezabel **20** misit
Ahab ad omnes filios Israhel et congregavit prophetas
in monte Carmeli **21** accedens autem Helias ad omnem
populum ait usquequo claudicatis in duas partes si
Dominus est Deus sequimini eum si autem Baal sequimini
illum et non respondit ei populus verbum **22** et ait rursum
Helias ad populum ego remansi propheta Domini solus
prophetae autem Baal quadringenti et quinquaginta viri
sunt **23** dentur nobis duo boves et illi eligant bovem unum
et in frusta caedentes ponant super ligna ignem autem
non subponant et ego faciam bovem alterum et inponam
super ligna ignemque non subponam **24** invocate nomina
deorum vestrorum et ego invocabo nomen Domini et
deus qui exaudierit per ignem ipse sit Deus respondens
omnis populus ait optima propositio **25** dixit ergo
Helias prophetis Baal eligite vobis bovem unum et facite
primi quia vos plures estis et invocate nomina deorum
vestrorum ignemque non subponatis **26** qui cum tulissent

bovem quem dederat eis fecerunt et invocabant nomen
Baal de mane usque ad meridiem dicentes Baal exaudi
nos et non erat vox nec qui responderet transiliebantque
altare quod fecerant **27** cumque esset iam meridies
inludebat eis Helias dicens clamate voce maiore deus
enim est et forsitan loquitur aut in diversorio est aut in
itinere aut certe dormit ut excitetur **28** clamabant ergo
voce magna et incidebant se iuxta ritum suum cultris et
lanceolis donec perfunderentur sanguine **29** postquam
autem transiit meridies et illis prophetantibus venerat
tempus quo sacrificium offerri solet nec audiebatur vox
neque aliquis respondebat nec adtendebat orantes **30**
dixit Helias omni populo venite ad me et accedente ad se
populo curavit altare Domini quod destructum fuerat
31 et tulit duodecim lapides iuxta numerum tribuum
filiorum Iacob ad quem factus est sermo Domini dicens
Israhel erit nomen tuum **32** et aedificavit lapidibus
altare in nomine Domini fecitque aquaeductum quasi
per duas aratiunculas in circuitu altaris **33** et conposuit
ligna divisitque per membra bovem et posuit super
ligna **34** et ait implete quattuor hydrias aqua et fundite
super holocaustum et super ligna rursumque dixit etiam
secundo hoc facite qui cum fecissent et secundo ait etiam
tertio id ipsum facite feceruntque et tertio **35** et currebant
aquae circa altare et fossa aquaeductus repleta est **36**
cumque iam tempus esset ut offerretur holocaustum
accedens Helias propheta ait Domine Deus Abraham
Isaac et Israhel hodie ostende quia tu es Deus Israhel et
ego servus tuus et iuxta praeceptum tuum feci omnia

verba haec **37** exaudi me Domine exaudi me ut discat
populus iste quia tu es Dominus Deus et tu convertisti cor
eorum iterum **38** cecidit autem ignis Domini et voravit
holocaustum et ligna et lapides pulverem quoque et
aquam quae erat in aquaeductu lambens **39** quod cum
vidisset omnis populus cecidit in faciem suam et ait
Dominus ipse est Deus Dominus ipse est Deus **40** dixitque
Helias ad eos adprehendite prophetas Baal et ne unus
quidem fugiat ex eis quos cum conprehendissent duxit
eos Helias ad torrentem Cison et interfecit eos ibi **41** et ait
Helias ad Ahab ascende comede et bibe quia sonus multae
pluviae est **42** ascendit Ahab ut comederet et biberet
Helias autem ascendit in vertice Carmeli et pronus in
terram posuit faciem inter genua sua **43** et dixit ad
puerum suum ascende et prospice contra mare qui cum
ascendisset et contemplatus esset ait non est quicquam
et rursum ait illi revertere septem vicibus **44** in septima
autem vice ecce nubicula parva quasi vestigium hominis
ascendebat de mari qui ait ascende et dic Ahab iunge et
descende ne occupet te pluvia **45** cumque se verterent
huc atque illuc ecce caeli contenebrati sunt et nubes et
ventus et facta est pluvia grandis ascendens itaque Ahab
abiit in Hiezrahel **46** et manus Domini facta est super
Heliam accinctisque lumbis currebat ante Ahab donec
veniret in Hiezrahel

19 nuntiavit autem Ahab Hiezabel omnia quae fecerat
Helias et quomodo occidisset universos prophetas gladio
2 misitque Hiezabel nuntium ad Heliam dicens haec mihi
faciant dii et haec addant nisi hac hora cras posuero

animam tuam sicut animam unius ex illis **3** timuit ergo
Helias et surgens abiit quocumque eum ferebat voluntas
venitque in Bersabee Iuda et dimisit ibi puerum suum **4**
et perrexit in desertum via unius diei cumque venisset et
sederet subter unam iuniperum petivit animae suae ut
moreretur et ait sufficit mihi Domine tolle animam meam
neque enim melior sum quam patres mei **5** proiecitque
se et obdormivit in umbra iuniperi et ecce angelus tetigit
eum et dixit illi surge comede **6** respexit et ecce ad
caput suum subcinericius panis et vas aquae comedit
ergo et bibit et rursum obdormivit **7** reversusque est
angelus Domini secundo et tetigit eum dixitque illi
surge comede grandis enim tibi restat via **8** qui cum
surrexisset comedit et bibit et ambulavit in fortitudine
cibi illius quadraginta diebus et quadraginta noctibus
usque ad montem Dei Horeb **9** cumque venisset illuc
mansit in spelunca et ecce sermo Domini ad eum dixitque
illi quid hic agis Helia **10** at ille respondit zelo zelatus
sum pro Domino Deo exercituum quia dereliquerunt
pactum Domini filii Israhel altaria tua destruxerunt et
prophetas tuos occiderunt gladio et derelictus sum ego
solus et quaerunt animam meam ut auferant eam **11** et
ait ei egredere et sta in monte coram Domino et ecce
Dominus transit et spiritus grandis et fortis subvertens
montes et conterens petras ante Dominum non in spiritu
Dominus et post spiritum commotio non in commotione
Dominus **12** et post commotionem ignis non in igne
Dominus et post ignem sibilus aurae tenuis **13** quod cum
audisset Helias operuit vultum suum pallio et egressus

stetit in ostio speluncae et ecce vox ad eum dicens quid
agis hic Helia **14** et ille respondit zelo zelatus sum pro
Domino Deo exercituum quia dereliquerunt pactum tuum
filii Israhel altaria tua destruxerunt et prophetas tuos
occiderunt gladio et derelictus sum ego solus et quaerunt
animam meam ut auferant eam **15** et ait Dominus ad
eum vade et revertere in viam tuam per desertum in
Damascum cumque perveneris ungues Azahel regem
super Syriam **16** et Hieu filium Namsi ungues regem
super Israhel Heliseum autem filium Saphat qui est de
Abelmaula ungues prophetam pro te **17** et erit quicumque
fugerit gladium Azahel occidet eum Hieu et qui fugerit
gladium Hieu interficiet eum Heliseus **18** et derelinquam
mihi in Israhel septem milia universorum genua quae
non sunt incurvata Baal et omne os quod non adoravit
eum osculans manum **19** profectus ergo inde repperit
Heliseum filium Saphat arantem duodecim iugis boum et
ipse in duodecim arantibus unus erat cumque venisset
Helias ad eum misit pallium suum super illum **20** qui
statim relictis bubus cucurrit post Heliam et ait osculer
oro te patrem meum et matrem meam et sic sequar te
dixitque ei vade et revertere quod enim meum erat feci
tibi **21** reversus autem ab eo tulit par boum et mactavit
illud et in aratro boum coxit carnes et dedit populo et
comederunt consurgensque abiit et secutus est Heliam et
ministrabat ei

20 porro Benadad rex Syriae congregavit omnem
exercitum suum et triginta et duos reges secum et equos
et currus et ascendens pugnabat contra Samariam et

obsidebat eam **2** mittensque nuntios ad Ahab regem
Israhel in civitatem **3** ait haec dicit Benadad argentum
tuum et aurum tuum meum est et uxores tuae et filii
tui optimi mei sunt **4** responditque rex Israhel iuxta
verbum tuum domine mi rex tuus sum ego et omnia
mea **5** revertentesque nuntii dixerunt haec dicit Benadad
qui misit nos ad te argentum tuum et aurum tuum et
uxores tuas et filios tuos dabis mihi **6** cras igitur hac
eadem hora mittam servos meos ad te et scrutabuntur
domum tuam et domum servorum tuorum et omne
quod eis placuerit ponent in manibus suis et auferent **7**
vocavit autem rex Israhel omnes seniores terrae et ait
animadvertite et videte quoniam insidietur nobis misit
enim ad me pro uxoribus meis et filiis et pro argento
et auro et non abnui **8** dixeruntque omnes maiores
natu et universus populus ad eum non audias neque
adquiescas illi **9** respondit itaque nuntiis Benadad dicite
domino meo regi omnia propter quae misisti ad me
servum tuum initio faciam hanc autem rem facere non
possum **10** reversique nuntii rettulerunt ei qui remisit et
ait haec faciant mihi dii et haec addant si suffecerit pulvis
Samariae pugillis omnis populi qui sequitur me **11** et
respondens rex Israhel ait dicite ei ne glorietur accinctus
aeque ut discinctus **12** factum est autem cum audisset
verbum istud bibebat ipse et reges in umbraculis et ait
servis suis circumdate civitatem et circumdederunt eam
13 et ecce propheta unus accedens ad Ahab regem Israhel
ait haec dicit Dominus certe vidisti omnem multitudinem
hanc nimiam ecce ego tradam eam in manu tua hodie ut

scias quia ego sum Dominus **14** et ait Ahab per quem
dixitque ei haec dicit Dominus per pedisequos principum
provinciarum et ait quis incipiet proeliari et ille dixit
tu **15** recensuit ergo pueros principum provinciarum et
repperit numerum ducentorum triginta duum et post eos
recensuit populum omnes filios Israhel septem milia **16** et
egressi sunt meridie Benadad autem bibebat temulentus
in umbraculo suo et reges triginta duo cum eo qui ad
auxilium eius venerant **17** egressi sunt autem pueri
principum provinciarum in prima fronte misit itaque
Benadad qui nuntiaverunt ei dicentes viri egressi sunt de
Samaria **18** at ille sive ait pro pace veniunt adprehendite
eos vivos sive ut proelientur vivos eos capite **19** egressi
sunt ergo pueri principum provinciarum ac reliquus
exercitus sequebatur **20** et percussit unusquisque virum
qui contra se venerat fugeruntque Syri et persecutus est
eos Israhel fugit quoque Benadad rex Syriae in equo cum
equitibus **21** necnon et egressus rex Israhel percussit
equos et currus et percussit Syriam plaga magna **22**
accedens autem propheta ad regem Israhel dixit ei vade
et confortare et scito et vide quid facias sequenti enim
anno rex Syriae ascendet contra te **23** servi vero regis
Syriae dixerunt ei dii montium sunt dii eorum ideo
superaverunt nos sed melius est ut pugnemus contra eos
in campestribus et obtinebimus eos **24** tu ergo verbum hoc
fac amove reges singulos ab exercitu suo et pone principes
pro eis **25** et instaura numerum militum qui ceciderunt
de tuis et equos secundum equos pristinos et currus
secundum currus quos ante habuisti et pugnabimus

contra eos in campestribus et videbis quod obtinebimus
eos credidit consilio eorum et fecit ita **26** igitur postquam
annus transierat recensuit Benadad Syros et ascendit
in Afec ut pugnaret contra Israhel **27** porro filii Israhel
recensiti sunt et acceptis cibariis profecti ex adverso
castraque metati contra eos quasi duo parvi greges
caprarum Syri autem repleverunt terram **28** et accedens
unus vir Dei dixit ad regem Israhel haec dicit Dominus
quia dixerunt Syri deus montium est Dominus et non est
deus vallium dabo omnem multitudinem grandem hanc
in manu tua et scietis quia ego Dominus **29** dirigebant
septem diebus ex adverso hii atque illi acies septima
autem die commissum est bellum percusseruntque filii
Israhel de Syris centum milia peditum in die una **30**
fugerunt autem qui remanserant in Afec in civitatem
et cecidit murus super viginti septem milia hominum
qui remanserant porro Benadad fugiens ingressus est
civitatem in cubiculum quod erat intra cubiculum **31**
dixeruntque ei servi sui ecce audivimus quod reges domus
Israhel clementes sint ponamus itaque saccos in lumbis
nostris et funiculos in capitibus nostris et egrediamur
ad regem Israhel forsitan salvabit animas nostras **32**
accinxerunt saccis lumbos suos et posuerunt funes in
capitibus veneruntque ad regem Israhel et dixerunt
servus tuus Benadad dicit vivat oro te anima mea et ille
ait si adhuc vivit frater meus est **33** quod acceperunt
viri pro omine et festinantes rapuerunt verbum ex ore
eius atque dixerunt frater tuus Benadad et dixit eis ite
et adducite eum egressus est ergo ad eum Benadad et

levavit eum in currum suum **34** qui dixit ei civitates quas
tulit pater meus a patre tuo reddam et plateas fac tibi
in Damasco sicut fecit pater meus in Samaria et ego
foederatus recedam a te pepigit ergo foedus et dimisit
eum **35** tunc vir quidam de filiis prophetarum dixit ad
socium suum in sermone Domini percute me at ille noluit
percutere **36** cui ait quia noluisti audire vocem Domini
ecce recedes a me et percutiet te leo cumque paululum
recessisset ab eo invenit eum leo atque percussit **37** sed
et alterum conveniens virum dixit ad eum percute me
qui percussit eum et vulneravit **38** abiit ergo propheta et
occurrit regi in via et mutavit aspersione pulveris os et
oculos suos **39** cumque rex transiret clamavit ad regem et
ait servus tuus egressus est ad proeliandum comminus
cumque fugisset vir unus adduxit eum quidam ad me et
ait custodi virum istum qui si lapsus fuerit erit anima tua
pro anima eius aut talentum argenti adpendes **40** dum
autem ego turbatus huc illucque me verterem subito non
conparuit et ait rex Israhel ad eum hoc est iudicium tuum
quod ipse decrevisti **41** at ille statim abstersit pulverem
de facie sua et cognovit eum rex Israhel quod esset de
prophetis **42** qui ait ad eum haec dicit Dominus quia
dimisisti virum dignum morte de manu tua erit anima
tua pro anima eius et populus tuus pro populo eius **43**
reversus est igitur rex Israhel in domum suam audire
contemnens et furibundus venit Samariam

21 post verba autem haec vinea erat Naboth
Hiezrahelitae qui erat in Hiezrahel iuxta palatium Ahab
regis Samariae **2** locutus est ergo Ahab ad Naboth dicens

da mihi vineam tuam ut faciam mihi hortum holerum
quia vicina est et prope domum meam daboque tibi
pro ea vineam meliorem aut si tibi commodius putas
argenti pretium quanto digna est **3** cui respondit Naboth
propitius mihi sit Dominus ne dem hereditatem patrum
meorum tibi **4** venit ergo Ahab in domum suam indignans
et frendens super verbo quod locutus fuerat ad eum
Naboth Hiezrahelites dicens non do tibi hereditatem
patrum meorum et proiciens se in lectulum suum avertit
faciem ad parietem et non comedit panem **5** ingressa
est autem ad eum Hiezabel uxor sua dixitque ei quid
est hoc unde anima tua contristata est et quare non
comedis panem **6** qui respondit ei locutus sum Naboth
Hiezrahelitae et dixi ei da mihi vineam tuam accepta
pecunia aut si tibi placet dabo tibi vineam pro ea et ille
ait non do tibi vineam meam **7** dixit ergo ad eum Hiezabel
uxor eius grandis auctoritatis es et bene regis regnum
Israhel surge et comede panem et aequo esto animo ego
dabo tibi vineam Naboth Hiezrahelitae **8** scripsit itaque
litteras ex nomine Ahab et signavit eas anulo eius et misit
ad maiores natu et ad optimates qui erant in civitate eius
et habitabant cum Naboth **9** litterarum autem erat ista
sententia praedicate ieiunium et sedere facite Naboth
inter primos populi **10** et submittite duos viros filios Belial
contra eum et falsum testimonium dicant benedixit Deum
et regem et educite eum et lapidate sicque moriatur **11**
fecerunt ergo cives eius maiores natu et optimates qui
habitabant cum eo in urbe sicut praeceperat eis Hiezabel
et sicut scriptum erat in litteris quas miserat ad eos

12 praedicaverunt ieiunium et sedere fecerunt Naboth
inter primos populi **13** et adductis duobus viris filiis
diaboli fecerunt eos sedere contra eum at illi scilicet ut
viri diabolici dixerunt contra eum testimonium coram
multitudine benedixit Naboth Deo et regi quam ob rem
eduxerunt eum extra civitatem et lapidibus interfecerunt
14 miseruntque ad Hiezabel dicentes lapidatus est Naboth
et mortuus est **15** factum est autem cum audisset Hiezabel
lapidatum Naboth et mortuum locuta est ad Ahab surge
posside vineam Naboth Hiezrahelitae qui noluit tibi
adquiescere et dare eam accepta pecunia non enim vivit
Naboth sed mortuus est **16** quod cum audisset Ahab
mortuum videlicet Naboth surrexit et descendebat in
vineam Naboth Hiezrahelitae ut possideret eam **17** factus
est igitur sermo Domini ad Heliam Thesbiten dicens
18 surge et descende in occursum Ahab regis Israhel
qui est in Samaria ecce ad vineam Naboth descendit ut
possideat eam **19** et loqueris ad eum dicens haec dicit
Dominus occidisti insuper et possedisti et post haec addes
haec dicit Dominus in loco hoc in quo linxerunt canes
sanguinem Naboth lambent tuum quoque sanguinem **20**
et ait Ahab ad Heliam num invenisti me inimice mee qui
dixit inveni eo quod venundatus sis ut faceres malum
in conspectu Domini **21** ecce ego inducam super te
malum et demetam posteriora tua et interficiam de Ahab
mingentem ad parietem et clausum et ultimum in Israhel
22 et dabo domum tuam sicut domum Hieroboam filii
Nabath et sicut domum Baasa filii Ahia quia egisti ut
me ad iracundiam provocares et peccare fecisti Israhel

23 sed et de Hiezabel locutus est Dominus dicens canes
comedent Hiezabel in agro Hiezrahel 24 si mortuus
fuerit Ahab in civitate comedent eum canes si autem
mortuus fuerit in agro comedent eum volucres caeli 25
igitur non fuit alter talis ut Ahab qui venundatus est
ut faceret malum in conspectu Domini concitavit enim
eum Hiezabel uxor sua 26 et abominabilis effectus est in
tantum ut sequeretur idola quae fecerant Amorrei quos
consumpsit Dominus a facie filiorum Israhel 27 itaque
cum audisset Ahab sermones istos scidit vestem suam et
operuit cilicio carnem suam ieiunavitque et dormivit in
sacco et ambulabat dimisso capite 28 factus est autem
sermo Domini ad Heliam Thesbiten dicens 29 nonne
vidisti humiliatum Ahab coram me quia igitur humiliatus
est mei causa non inducam malum in diebus eius sed in
diebus filii sui inferam malum domui eius

22 transierunt igitur tres anni absque bello inter Syriam
et Israhel 2 in anno autem tertio descendit Iosaphat
rex Iuda ad regem Israhel 3 dixitque rex Israhel ad
servos suos ignoratis quod nostra sit Ramoth Galaad
et neglegimus tollere eam de manu regis Syriae 4 et
ait ad Iosaphat veniesne mecum ad proeliandum in
Ramoth Galaad 5 dixitque Iosaphat ad regem Israhel
sicut ego sum ita et tu populus meus et populus tuus
unum sunt et equites mei et equites tui dixitque Iosaphat
ad regem Israhel quaere oro te hodie sermonem Domini
6 congregavit ergo rex Israhel prophetas quadringentos
circiter viros et ait ad eos ire debeo in Ramoth Galaad ad
bellandum an quiescere qui responderunt ascende et

dabit Dominus in manu regis **7** dixit autem Iosaphat non
est hic propheta Domini quispiam ut interrogemus per
eum **8** et ait rex Israhel ad Iosaphat remansit vir unus
per quem possimus interrogare Dominum sed ego odi
eum quia non prophetat mihi bonum sed malum Micheas
filius Hiemla cui Iosaphat ait ne loquaris ita rex **9** vocavit
ergo rex Israhel eunuchum quendam et dixit ei festina
adducere Micheam filium Hiemla **10** rex autem Israhel
et Iosaphat rex Iuda sedebat unusquisque in solio suo
vestiti cultu regio in area iuxta ostium portae Samariae et
universi prophetae prophetabant in conspectu eorum **11**
fecit quoque sibi Sedecias filius Chanaan cornua ferrea et
ait haec dicit Dominus his ventilabis Syriam donec deleas
eam **12** omnesque prophetae similiter prophetabant
dicentes ascende in Ramoth Galaad et vade prospere
et tradet Dominus in manu regis **13** nuntius vero qui
ierat ut vocaret Micheam locutus est ad eum dicens ecce
sermones prophetarum ore uno bona regi praedicant sit
ergo et sermo tuus similis eorum et loquere bona **14** cui
Micheas ait vivit Dominus quia quodcumque dixerit mihi
Dominus hoc loquar **15** venit itaque ad regem et ait illi rex
Michea ire debemus in Ramoth Galaad ad proeliandum
an cessare cui ille respondit ascende et vade prospere
et tradet Dominus in manu regis **16** dixit autem rex ad
eum iterum atque iterum adiuro te ut non loquaris mihi
nisi quod verum est in nomine Domini **17** et ille ait vidi
cunctum Israhel dispersum in montibus quasi oves non
habentes pastorem et ait Dominus non habent dominum
isti revertatur unusquisque in domum suam in pace **18**

dixit ergo rex Israhel ad Iosaphat numquid non dixi tibi
quia non prophetat mihi bonum sed semper malum **19**
ille vero addens ait propterea audi sermonem Domini
vidi Dominum sedentem super solium suum et omnem
exercitum caeli adsistentem ei a dextris et a sinistris
20 et ait Dominus quis decipiet Ahab regem Israhel ut
ascendat et cadat in Ramoth Galaad et dixit unus verba
huiuscemodi et alius aliter **21** egressus est autem spiritus
et stetit coram Domino et ait ego decipiam illum cui
locutus est Dominus in quo **22** et ille ait egrediar et ero
spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius et dixit
Dominus decipies et praevalebis egredere et fac ita **23**
nunc igitur ecce dedit Dominus spiritum mendacii in ore
omnium prophetarum tuorum qui hic sunt et Dominus
locutus est contra te malum **24** accessit autem Sedecias
filius Chanaan et percussit Micheam in maxillam et dixit
mene ergo dimisit spiritus Domini et locutus est tibi **25**
et ait Micheas visurus es in die illa quando ingredieris
cubiculum intra cubiculum ut abscondaris **26** et ait rex
Israhel tollite Micheam et maneat apud Amon principem
civitatis et apud Ioas filium Ammelech **27** et dicite eis haec
dicit rex mittite virum istum in carcerem et sustentate
eum pane tribulationis et aqua angustiae donec revertar
in pace **28** dixitque Micheas si reversus fueris in pace
non est locutus Dominus in me et ait audite populi
omnes **29** ascendit itaque rex Israhel et Iosaphat rex Iuda
in Ramoth Galaad **30** dixitque rex Israhel ad Iosaphat
sume arma et ingredere proelium et induere vestibus
tuis porro rex Israhel mutavit habitum et ingressus est

bellum **31** rex autem Syriae praeceperat principibus
curruum triginta duobus dicens non pugnabitis contra
minorem et maiorem quempiam nisi contra regem Israhel
solum **32** cum ergo vidissent principes curruum Iosaphat
suspicati sunt quod ipse esset rex Israhel et impetu
facto pugnabant contra eum et exclamavit Iosaphat **33**
intellexeruntque principes curruum quod non esset rex
Israhel et cessaverunt ab eo **34** unus autem quidam
tetendit arcum in incertum sagittam dirigens et casu
percussit regem Israhel inter pulmonem et stomachum
at ille dixit aurigae suo verte manum tuam et eice me de
exercitu quia graviter vulneratus sum **35** commissum
est ergo proelium in die illa et rex Israhel stabat in
curru suo contra Syros et mortuus est vesperi fluebat
autem sanguis plagae in sinum currus **36** et praeco
personuit in universo exercitu antequam sol occumberet
dicens unusquisque revertatur in civitatem et in terram
suam **37** mortuus est autem rex et perlatus est Samariam
sepelieruntque regem in Samaria **38** et laverunt currum
in piscina Samariae et linxerunt canes sanguinem eius
et habenas laverunt iuxta verbum Domini quod locutus
fuerat **39** reliqua vero sermonum Ahab et universa quae
fecit et domus eburneae quam aedificavit cunctarumque
urbium quas extruxit nonne scripta sunt haec in libro
verborum dierum regum Israhel **40** dormivit ergo Ahab
cum patribus suis et regnavit Ohozias filius eius pro eo **41**
Iosaphat filius Asa regnare coeperat super Iudam anno
quarto Ahab regis Israhel **42** triginta quinque annorum
erat cum regnare coepisset et viginti et quinque annos

regnavit in Hierusalem nomen matris eius Azuba filia
Salai **43** et ambulavit in omni via Asa patris sui et non
declinavit ex ea fecitque quod rectum est in conspectu
Domini verumtamen excelsa non abstulit adhuc enim
populus sacrificabat et adolebat incensum in excelsis **44**
pacemque habuit Iosaphat cum rege Israhel **45** reliqua
autem verborum Iosaphat et opera eius quae gessit
et proelia nonne haec scripta sunt in libro verborum
dierum regum Iuda **46** sed et reliquias effeminatorum
qui remanserant in diebus Asa patris eius abstulit de
terra **47** nec erat tunc rex constitutus in Edom **48** rex vero
Iosaphat fecerat classes in mari quae navigarent in Ophir
propter aurum et ire non potuerunt quia confractae sunt
in Asiongaber **49** tunc ait Ohozias filius Ahab ad Iosaphat
vadant servi mei cum servis tuis in navibus et noluit
Iosaphat **50** dormivitque cum patribus suis et sepultus
est cum eis in civitate David patris sui regnavitque Ioram
filius eius pro eo **51** Ohozias autem filius Ahab regnare
coeperat super Israhel in Samaria anno septimodecimo
Iosaphat regis Iuda regnavitque super Israhel duobus
annis **52** et fecit malum in conspectu Domini et ambulavit
in via patris sui et matris suae et in via Hieroboam filii
Nabath qui peccare fecit Israhel **53** servivit quoque Baal
et adoravit eum et inritavit Dominum Deum Israhel iuxta
omnia quae fecerat pater eius

Ii Regum

1 praevaricatus est autem Moab in Israhel postquam
mortuus est Ahab **2** ceciditque Ohozias per cancellos
cenaculi sui quod habebat in Samaria et aegrotavit
misitque nuntios dicens ad eos ite consulite Beelzebub
deum Accaron utrum vivere queam de infirmitate mea
hac **3** angelus autem Domini locutus est ad Heliam
Thesbiten surge ascende in occursum nuntiorum regis
Samariae et dices ad eos numquid non est Deus in Israhel
ut eatis ad consulendum Beelzebub deum Accaron **4**
quam ob rem haec dicit Dominus de lectulo super quem
ascendisti non descendes sed morte morieris et abiit
Helias **5** reversique sunt nuntii ad Ohoziam qui dixit eis
quare reversi estis **6** at illi responderunt ei vir occurrit
nobis et dixit ad nos ite revertimini ad regem qui misit
vos et dicetis ei haec dicit Dominus numquid quia non
erat Deus in Israhel mittis ut consulatur Beelzebub deus
Accaron idcirco de lectulo super quem ascendisti non
descendes sed morte morieris **7** qui dixit eis cuius figurae
et habitu est vir qui occurrit vobis et locutus est verba
haec **8** at illi dixerunt vir pilosus et zona pellicia accinctis
renibus qui ait Helias Thesbites est **9** misitque ad eum
quinquagenarium principem et quinquaginta qui erant
sub eo qui ascendit ad eum sedentique in vertice montis
ait homo Dei rex praecepit ut descendas **10** respondensque
Helias dixit quinquagenario si homo Dei sum descendat
ignis e caelo et devoret te et quinquaginta tuos descendit
itaque ignis e caelo et devoravit eum et quinquaginta
qui erant cum eo **11** rursum misit ad eum principem

quinquagenarium alterum et quinquaginta cum eo qui
locutus est illi homo Dei haec dicit rex festina descende
12 respondens Helias ait si homo Dei ego sum descendat
ignis e caelo et devoret te et quinquaginta tuos descendit
ergo ignis Dei e caelo et devoravit illum et quinquaginta
eius **13** iterum misit principem quinquagenarium tertium
et quinquaginta qui erant cum eo qui cum venisset
curvavit genua contra Heliam et precatus est eum et
ait homo Dei noli despicere animam meam et animam
servorum tuorum qui mecum sunt **14** ecce descendit ignis
de caelo et devoravit duos principes quinquagenarios
primos et quinquagenos qui cum eis erant sed nunc
obsecro ut miserearis animae meae **15** locutus est autem
angelus Domini ad Heliam dicens descende cum eo ne
timeas surrexit igitur et descendit cum eo ad regem **16** et
locutus est ei haec dicit Dominus quia misisti nuntios
ad consulendum Beelzebub deum Accaron quasi non
esset Deus in Israhel a quo possis interrogare sermonem
ideo de lectulo super quem ascendisti non descendes
sed morte morieris **17** mortuus est ergo iuxta sermonem
Domini quem locutus est Helias et regnavit Ioram frater
eius pro eo anno secundo Ioram filii Iosaphat regis Iudae
non enim habebat filium **18** reliqua autem verborum
Ohoziae quae operatus est nonne haec scripta sunt in
libro sermonum dierum regum Israhel

2 factum est autem cum levare vellet Dominus Heliam per
turbinem in caelum ibant Helias et Heliseus de Galgalis **2**
dixitque Helias ad Heliseum sede hic quia Dominus misit
me usque Bethel cui ait Heliseus vivit Dominus et vivit

anima tua quia non derelinquam te cumque descendissent
Bethel **3** egressi sunt filii prophetarum qui erant Bethel
ad Heliseum et dixerunt ei numquid nosti quia hodie
Dominus tollat dominum tuum a te qui respondit et ego
novi silete **4** dixit autem Helias ad Heliseum sede hic quia
Dominus misit me in Hiericho et ille ait vivit Dominus
et vivit anima tua quia non derelinquam te cumque
venissent Hierichum **5** accesserunt filii prophetarum qui
erant in Hiericho ad Heliseum et dixerunt ei numquid
nosti quia hodie Dominus tollet dominum tuum a te et
ait et ego novi silete **6** dixit autem ei Helias sede hic quia
Dominus misit me ad Iordanem qui ait vivit Dominus et
vivit anima tua quia non derelinquam te ierunt igitur
ambo pariter **7** et quinquaginta viri de filiis prophetarum
secuti sunt qui et steterunt e contra longe illi autem
ambo stabant super Iordanem **8** tulitque Helias pallium
suum et involvit illud et percussit aquas quae divisae sunt
in utramque partem et transierunt ambo per siccum **9**
cumque transissent Helias dixit ad Heliseum postula quod
vis ut faciam tibi antequam tollar a te dixitque Heliseus
obsecro ut fiat duplex spiritus tuus in me **10** qui respondit
rem difficilem postulasti attamen si videris me quando
tollor a te erit quod petisti si autem non videris non
erit **11** cumque pergerent et incedentes sermocinarentur
ecce currus igneus et equi ignei diviserunt utrumque et
ascendit Helias per turbinem in caelum **12** Heliseus autem
videbat et clamabat pater mi pater mi currus Israhel et
auriga eius et non vidit eum amplius adprehenditque
vestimenta sua et scidit illa in duas partes **13** et levavit

pallium Heliae quod ceciderat ei reversusque stetit super
ripam Iordanis **14** et pallio Heliae quod ceciderat ei
percussit aquas et dixit ubi est Deus Heliae etiam nunc
percussitque aquas et divisae sunt huc atque illuc et
transiit Heliseus **15** videntes autem filii prophetarum qui
erant in Hiericho de contra dixerunt requievit spiritus
Heliae super Heliseum et venientes in occursum eius
adoraverunt eum proni in terram **16** dixeruntque illi ecce
cum servis tuis sunt quinquaginta viri fortes qui possint
ire et quaerere dominum tuum ne forte tulerit eum
spiritus Domini et proiecerit in uno montium aut in una
vallium qui ait nolite mittere **17** coegeruntque eum donec
adquiesceret et diceret mittite et miserunt quinquaginta
viros qui cum quaesissent tribus diebus non invenerunt
18 et reversi sunt ad eum at ille habitabat in Hiericho
dixitque eis numquid non dixi vobis nolite ire **19** dixerunt
quoque viri civitatis ad Heliseum ecce habitatio civitatis
huius optima est sicut tu ipse domine perspicis sed aquae
pessimae sunt et terra sterilis **20** at ille ait adferte mihi
vas novum et mittite in illud sal qui cum adtulissent
21 egressus ad fontem aquarum misit in eum sal et ait
haec dicit Dominus sanavi aquas has et non erit ultra
in eis mors neque sterilitas **22** sanatae sunt ergo aquae
usque ad diem hanc iuxta verbum Helisei quod locutus
est **23** ascendit autem inde Bethel cumque ascenderet per
viam pueri parvi egressi sunt de civitate et inludebant
ei dicentes ascende calve ascende calve **24** qui cum se
respexisset vidit eos et maledixit eis in nomine Domini
egressique sunt duo ursi de saltu et laceraverunt ex eis

quadraginta duos pueros **25** abiit autem inde in montem
Carmeli et inde reversus est Samariam

3 Ioram vero filius Ahab regnavit super Israhel in Samaria
anno octavodecimo Iosaphat regis Iudae regnavitque
duodecim annis **2** et fecit malum coram Domino sed non
sicut pater suus et mater tulit enim statuas Baal quas
fecerat pater eius **3** verumtamen in peccatis Hieroboam
filii Nabath qui peccare fecit Israhel adhesit nec recessit
ab eis **4** porro Mesa rex Moab nutriebat pecora multa et
solvebat regi Israhel centum milia agnorum et centum
milia arietum cum velleribus suis **5** cumque mortuus
fuisset Ahab praevaricatus est foedus quod habebat cum
rege Israhel **6** egressus est igitur rex Ioram in die illa de
Samaria et recensuit universum Israhel **7** misitque ad
Iosaphat regem Iuda dicens rex Moab recessit a me veni
mecum contra Moab ad proelium qui respondit ascendam
qui meus est tuus est populus meus populus tuus equi
mei equi tui **8** dixitque per quam viam ascendemus
at ille respondit per desertum Idumeae **9** perrexerunt
igitur rex Israhel et rex Iuda et rex Edom et circumierunt
per viam septem dierum nec erat aqua exercitui et
iumentis quae sequebantur eos **10** dixitque rex Israhel
eheu eheu eheu congregavit nos Dominus tres reges
ut traderet in manu Moab **11** et ait Iosaphat estne hic
propheta Domini ut deprecemur Dominum per eum et
respondit unus de servis regis Israhel est hic Heliseus
filius Saphat qui fundebat aquam super manus Heliae **12**
et ait Iosaphat est apud eum sermo Domini descenditque
ad eum rex Israhel et Iosaphat et rex Edom **13** dixit

autem Heliseus ad regem Israhel quid mihi et tibi est
vade ad prophetas patris tui et matris tuae et ait illi
rex Israhel quare congregavit Dominus tres reges hos ut
traderet eos in manu Moab **14** dixit autem Heliseus vivit
Dominus exercituum in cuius conspectu sto quod si non
vultum Iosaphat regis Iudae erubescerem ne adtendissem
quidem te nec respexissem **15** nunc autem adducite
mihi psalten cumque caneret psaltes facta est super
eum manus Domini et ait **16** haec dicit Dominus facite
alveum torrentis huius fossas et fossas **17** haec enim dicit
Dominus non videbitis ventum neque pluviam et alveus
iste replebitur aquis et bibetis vos et familiae vestrae
et iumenta vestra **18** parumque hoc est in conspectu
Domini insuper tradet etiam Moab in manu vestra **19** et
percutietis omnem civitatem munitam et omnem urbem
electam et universum lignum fructiferum succidetis
cunctosque fontes aquarum obturabitis et omnem agrum
egregium operietis lapidibus **20** factum est igitur mane
quando sacrificium offerri solet et ecce aquae veniebant
per viam Edom et repleta est terra aquis **21** universi autem
Moabitae audientes quod ascendissent reges ut pugnarent
adversum eos convocaverunt omnes qui accincti erant
balteo desuper et steterunt in terminis **22** primoque mane
surgentes et orto iam sole ex adverso aquarum viderunt
Moabitae contra aquas rubras quasi sanguinem **23**
dixeruntque sanguis est gladii pugnaverunt reges contra
se et caesi sunt mutuo nunc perge ad praedam Moab
24 perrexeruntque in castra Israhel porro consurgens
Israhel percussit Moab at illi fugerunt coram eis venerunt

igitur qui vicerant et percusserunt Moab **25** et civitates
destruxerunt et omnem agrum optimum mittentes
singuli lapides repleverunt et universos fontes aquarum
obturaverunt et omnia ligna fructifera succiderunt ita ut
muri tantum fictiles remanerent et circumdata est civitas
a fundibalariis et magna ex parte percussa **26** quod cum
vidisset rex Moab praevaluisse scilicet hostes tulit secum
septingentos viros educentes gladium ut inrumperet ad
regem Edom et non potuerunt **27** arripiensque filium
suum primogenitum qui regnaturus erat pro eo obtulit
holocaustum super murum et facta est indignatio magna
in Israhel statimque recesserunt ab eo et reversi sunt in
terram suam

4 mulier autem quaedam de uxoribus prophetarum
clamabat ad Heliseum dicens servus tuus vir meus
mortuus est et tu nosti quia servus tuus fuit timens
Dominum et ecce creditor venit ut tollat duos filios meos
ad serviendum sibi **2** cui dixit Heliseus quid vis ut faciam
tibi dic mihi quid habes in domo tua at illa respondit
non habeo ancilla tua quicquam in domo mea nisi parum
olei quo unguear **3** cui ait vade pete mutuo ab omnibus
vicinis tuis vasa vacua non pauca **4** et ingredere et claude
ostium cum intrinsecus fueris tu et filii tui et mitte inde
in omnia vasa haec et cum plena fuerint tolles **5** ivit
itaque mulier et clusit ostium super se et super filios suos
illi offerebant vasa et illa infundebat **6** cumque plena
fuissent vasa dixit ad filium suum adfer mihi adhuc vas et
ille respondit non habeo stetitque oleum **7** venit autem
illa et indicavit homini Dei et ille vade inquit vende

oleum et redde creditori tuo tu autem et filii tui vivite
de reliquo **8** facta est autem quaedam dies et transiebat
Heliseus per Sunam erat autem ibi mulier magna quae
tenuit eum ut comederet panem cumque frequenter inde
transiret devertebat ad eam ut comederet panem **9** quae
dixit ad virum suum animadverto quod vir Dei sanctus
est iste qui transit per nos frequenter **10** faciamus ergo
cenaculum parvum et ponamus ei in eo lectulum et
mensam et sellam et candelabrum ut cum venerit ad nos
maneat ibi **11** facta est igitur dies quaedam et veniens
devertit in cenaculum et requievit ibi **12** dixitque ad Giezi
puerum suum voca Sunamitin istam qui cum vocasset
eam et illa stetisset coram eo **13** dixit ad puerum loquere
ad eam ecce sedule in omnibus ministrasti nobis quid vis
ut faciam tibi numquid habes negotium et vis ut loquar
regi sive principi militiae quae respondit in medio populi
mei habito **14** et ait quid ergo vult ut faciam ei dixitque
Giezi ne quaeras filium enim non habet et vir eius senex
est **15** praecepit itaque ut vocaret eam quae cum vocata
fuisset et stetisset ad ostium **16** dixit ad eam in tempore
isto et in hac eadem hora si vita comes fuerit habebis in
utero filium at illa respondit noli quaeso domine mi vir
Dei noli mentiri ancillae tuae **17** et concepit mulier et
peperit filium in tempore et in hora eadem quam dixerat
Heliseus **18** crevit autem puer et cum esset quaedam
dies et egressus isset ad patrem suum ad messores **19** ait
patri suo caput meum caput meum at ille dixit puero
tolle et duc eum ad matrem suam **20** qui cum tulisset et
adduxisset eum ad matrem suam posuit eum illa super

genua sua usque ad meridiem et mortuus est **21** ascendit
autem et conlocavit eum super lectulum hominis Dei
et clusit ostium et egressa **22** vocavit virum suum et
ait mitte mecum obsecro unum de pueris et asinam ut
excurram usque ad hominem Dei et revertar **23** qui ait illi
quam ob causam vadis ad eum hodie non sunt kalendae
neque sabbatum quae respondit vale **24** stravitque asinam
et praecepit puero mina et propera ne mihi moram facias
in eundo et hoc age quod praecipio tibi **25** profecta est
igitur et venit ad virum Dei in montem Carmeli cumque
vidisset eam vir Dei de contra ait ad Giezi puerum suum
ecce Sunamitis illa **26** vade ergo in occursum eius et dic ei
rectene agitur circa te et circa virum tuum et circa filium
tuum quae respondit recte **27** cumque venisset ad virum
Dei in monte adprehendit pedes eius et accessit Giezi ut
amoveret eam et ait homo Dei dimitte illam anima enim
eius in amaritudine est et Dominus celavit me et non
indicavit mihi **28** quae dixit illi numquid petivi filium a
domino meo numquid non dixi tibi ne inludas me **29**
et ille ait ad Giezi accinge lumbos tuos et tolle baculum
meum in manu tua et vade si occurrerit tibi homo non
salutes eum et si salutaverit te quispiam non respondeas
illi et pones baculum meum super faciem pueri **30** porro
mater pueri ait vivit Dominus et vivit anima tua non
dimittam te surrexit ergo et secutus est eam **31** Giezi
autem praecesserat eos et posuerat baculum super faciem
pueri et non erat vox neque sensus reversusque est in
occursum eius et nuntiavit ei dicens non surrexit puer **32**
ingressus est ergo Heliseus domum et ecce puer mortuus

iacebat in lectulo eius **33** ingressusque clusit ostium super
se et puerum et oravit ad Dominum **34** et ascendit et
incubuit super puerum posuitque os suum super os eius
et oculos suos super oculos eius et manus suas super
manus eius et incurvavit se super eum et calefacta est
caro pueri **35** at ille reversus deambulavit in domo semel
huc et illuc et ascendit et incubuit super eum et oscitavit
puer septies aperuitque oculos **36** et ille vocavit Giezi
et dixit ei voca Sunamitin hanc quae vocata ingressa
est ad eum qui ait tolle filium tuum **37** venit illa et
corruit ad pedes eius et adoravit super terram tulitque
filium suum et egressa est **38** et Heliseus reversus est in
Galgala erat autem fames in terra et filii prophetarum
habitabant coram eo dixitque uni de pueris suis pone
ollam grandem et coque pulmentum filiis prophetarum
39 et egressus est unus in agrum ut colligeret herbas
agrestes invenitque quasi vitem silvestrem et collegit
ex ea colocyntidas agri et implevit pallium suum et
reversus concidit in ollam pulmenti nesciebat enim quid
esset **40** infuderunt ergo sociis ut comederent cumque
gustassent de coctione exclamaverunt dicentes mors in
olla vir Dei et non potuerunt comedere **41** at ille adferte
inquit farinam et misit in ollam et ait infunde turbae
et comedat et non fuit amplius quicquam amaritudinis
in olla **42** vir autem quidam venit de Balsalisa deferens
viro Dei panes primitiarum et viginti panes hordiacios et
frumentum novum in pera sua at ille dixit da populo ut
comedat **43** responditque ei minister eius quantum est
hoc ut adponam coram centum viris rursum ille da ait

populo ut comedat haec enim dicit Dominus comedent et
supererit **44** posuit itaque coram eis qui comederunt et
superfuit iuxta verbum Domini

5 Naaman princeps militiae regis Syriae erat vir magnus
apud dominum suum et honoratus per illum enim
dedit Dominus salutem Syriae erat autem vir fortis et
dives sed leprosus **2** porro de Syria egressi fuerant
latrunculi et captivam duxerant de terra Israhel puellam
parvulam quae erat in obsequio uxoris Naaman **3** quae
ait ad dominam suam utinam fuisset dominus meus ad
prophetam qui est in Samaria profecto curasset eum
a lepra quam habet **4** ingressus est itaque Naaman ad
dominum suum et nuntiavit ei dicens sic et sic locuta
est puella de terra Israhel **5** dixitque ei rex Syriae vade
et mittam litteras ad regem Israhel qui cum profectus
esset et tulisset secum decem talenta argenti et sex milia
aureos et decem mutatoria vestimentorum **6** detulit
litteras ad regem Israhel in haec verba cum acceperis
epistulam hanc scito quod miserim ad te Naaman servum
meum ut cures eum a lepra sua **7** cumque legisset rex
Israhel litteras scidit vestimenta sua et ait numquid Deus
sum ut occidere possim et vivificare quia iste misit ad
me ut curem hominem a lepra sua animadvertite et
videte quod occasiones quaerat adversum me **8** quod
cum audisset Heliseus vir Dei scidisse videlicet regem
Israhel vestimenta sua misit ad eum dicens quare scidisti
vestimenta tua veniat ad me et sciat esse prophetam
in Israhel **9** venit ergo Naaman cum equis et curribus
et stetit ad ostium domus Helisei **10** misitque ad eum

Heliseus nuntium dicens vade et lavare septies in Iordane
et recipiet sanitatem caro tua atque mundaberis **11** iratus
Naaman recedebat dicens putabam quod egrederetur ad
me et stans invocaret nomen Domini Dei sui et tangeret
manu sua locum leprae et curaret me **12** numquid non
meliores sunt Abana et Pharphar fluvii Damasci omnibus
aquis Israhel ut laver in eis et munder cum ergo vertisset
se et abiret indignans **13** accesserunt ad eum servi sui et
locuti sunt ei pater si rem grandem dixisset tibi propheta
certe facere debueras quanto magis quia nunc dixit tibi
lavare et mundaberis **14** descendit et lavit in Iordane
septies iuxta sermonem viri Dei et restituta est caro eius
sicut caro pueri parvuli et mundatus est **15** reversusque
ad virum Dei cum universo comitatu suo venit et stetit
coram eo et ait vere scio quod non sit Deus in universa
terra nisi tantum in Israhel obsecro itaque ut accipias
benedictionem a servo tuo **16** at ille respondit vivit
Dominus ante quem sto quia non accipiam cumque vim
faceret penitus non adquievit **17** dixitque Naaman ut
vis sed obsecro concede mihi servo tuo ut tollam onus
duorum burdonum de terra non enim faciet ultra servus
tuus holocaustum aut victimam diis alienis nisi Domino
18 hoc autem solum est de quo depreceris Dominum pro
servo tuo quando ingreditur dominus meus templum
Remmon ut adoret et illo innitente super manum meam
si adoravero in templo Remmon adorante me in eodem
loco ut ignoscat mihi Dominus servo tuo pro hac re **19**
qui dixit ei vade in pace abiit ergo ab eo electo terrae
tempore **20** dixitque Giezi puer viri Dei pepercit dominus

meus Naaman Syro isti ut non acciperet ab eo quae adtulit
vivit Dominus quia curram post eum et accipiam ab eo
aliquid **21** et secutus est Giezi post tergum Naaman quem
cum vidisset ille currentem ad se desilivit de curru in
occursum eius et ait rectene sunt omnia **22** et ille ait recte
dominus meus misit me dicens modo venerunt ad me duo
adulescentes de monte Ephraim ex filiis prophetarum
da eis talentum argenti et vestes mutatorias duplices
23 dixitque Naaman melius est ut accipias duo talenta
et coegit eum ligavitque duo talenta argenti in duobus
saccis et duplicia vestimenta et inposuit duobus pueris
suis qui et portaverunt coram eo **24** cumque venisset
iam vesperi tulit de manu eorum et reposuit in domo
dimisitque viros et abierunt **25** ipse autem ingressus
stetit coram domino suo et dixit Heliseus unde venis
Giezi qui respondit non ivit servus tuus quoquam **26**
at ille nonne ait cor meum in praesenti erat quando
reversus est homo de curru suo in occursum tui nunc
igitur accepisti argentum et accepisti vestes ut emas
oliveta et vineta et oves et boves et servos et ancillas
27 sed et lepra Naaman adherebit tibi et semini tuo in
sempiternum et egressus est ab eo leprosus quasi nix

6 dixerunt autem filii prophetarum ad Heliseum ecce
locus in quo habitamus coram te angustus est nobis
2 eamus usque ad Iordanem et tollant singuli de silva
materias singulas ut aedificemus nobis ibi locum ad
habitandum qui dixit ite **3** et ait unus ex illis veni ergo et
tu cum servis tuis respondit ego veniam **4** et abiit cum eis
cumque venissent ad Iordanem caedebant ligna **5** accidit

autem ut cum unus materiem succidisset caderet ferrum
securis in aquam exclamavitque ille et ait eheu eheu eheu
domine mi et hoc ipsum mutuo acceperam **6** dixit autem
homo Dei ubi cecidit at ille monstravit ei locum praecidit
ergo lignum et misit illuc natavitque ferrum **7** et ait tolle
qui extendit manum et tulit illud **8** rex autem Syriae
pugnabat contra Israhel consiliumque iniit cum servis
suis dicens in loco illo et illo ponamus insidias **9** misit
itaque vir Dei ad regem Israhel dicens cave ne transeas in
loco illo quia ibi Syri in insidiis sunt **10** misit rex Israhel
ad locum quem dixerat ei vir Dei et praeoccupavit eum et
observavit se ibi non semel neque bis **11** conturbatumque
est cor regis Syriae pro hac re et convocatis servis suis
ait quare non indicastis mihi quis proditor mei sit apud
regem Israhel **12** dixitque unus servorum eius nequaquam
domine mi rex sed Heliseus propheta qui est in Israhel
indicat regi Israhel omnia verba quaecumque locutus
fueris in conclavi tuo **13** dixit eis ite et videte ubi sit ut
mittam et capiam eum adnuntiaveruntque ei dicentes
ecce in Dothan **14** misit ergo illuc equos et currus et
robur exercitus qui cum venissent nocte circumdederunt
civitatem **15** consurgens autem diluculo minister viri
Dei egressus est viditque exercitum in circuitu civitatis
et equos et currus nuntiavitque ei dicens eheu eheu
domine mi quid faciemus **16** at ille respondit noli timere
plures enim nobiscum sunt quam cum illis **17** cumque
orasset Heliseus ait Domine aperi oculos huius ut videat
et aperuit Dominus oculos pueri et vidit et ecce mons
plenus equorum et curruum igneorum in circuitu Helisei

18 hostes vero descenderunt ad eum porro Heliseus
oravit Dominum dicens percute obsecro gentem hanc
caecitate percussitque eos Dominus ne viderent iuxta
verbum Helisei **19** dixit autem ad eos Heliseus non est
haec via nec ista est civitas sequimini me et ostendam
vobis virum quem quaeritis duxit ergo eos in Samariam
20 cumque ingressi fuissent in Samaria dixit Heliseus
Domine aperi oculos istorum ut videant aperuitque
Dominus oculos eorum et viderunt esse se in medio
Samariae **21** dixitque rex Israhel ad Heliseum cum vidisset
eos numquid percutiam eos pater mi **22** at ille ait non
percuties neque enim cepisti eos gladio et arcu tuo ut
percutias pone panem et aquam coram eis ut comedant
et bibant et vadant ad dominum suum **23** adpositaque
est eis ciborum magna praeparatio et comederunt et
biberunt et dimisit eos abieruntque ad dominum suum
et ultra non venerunt latrones Syriae in terram Israhel
24 factum est autem post haec congregavit Benadad
rex Syriae universum exercitum suum et ascendit et
obsidebat Samariam **25** factaque est fames magna in
Samaria et tamdiu obsessa est donec venundaretur caput
asini octoginta argenteis et quarta pars cabi stercoris
columbarum quinque argenteis **26** cumque rex Israhel
transiret per murum mulier exclamavit ad eum dicens
salva me domine mi rex **27** qui ait non te salvet Dominus
unde salvare te possum de area an de torculari dixitque
ad eam rex quid tibi vis quae respondit **28** mulier ista
dixit mihi da filium tuum ut comedamus eum hodie et
filium meum comedemus cras **29** coximus ergo filium

meum et comedimus dixique ei die altera da filium tuum
ut comedamus eum quae abscondit filium suum **30** quod
cum audisset rex scidit vestimenta sua et transiebat super
murum viditque omnis populus cilicium quo vestitus erat
ad carnem intrinsecus **31** et ait haec mihi faciat Deus et
haec addat si steterit caput Helisei filii Saphat super eum
hodie **32** Heliseus autem sedebat in domo sua et senes
sedebant cum eo praemisit itaque virum et antequam
veniret nuntius ille dixit ad senes numquid scitis quod
miserit filius homicidae hic ut praecidatur caput meum
videte ergo cum venerit nuntius cludite ostium et non
sinatis eum introire ecce enim sonitus pedum domini
eius post eum est **33** et adhuc illo loquente eis apparuit
nuntius qui veniebat ad eum et ait ecce tantum malum a
Domino est quid amplius expectabo a Domino

7 dixit autem Heliseus audite verbum Domini haec
dicit Dominus in tempore hoc cras modius similae uno
statere erit et duo modii hordei statere uno in porta
Samariae **2** respondens unus de ducibus super cuius
manum rex incumbebat homini Dei ait si Dominus
fecerit etiam cataractas in caelo numquid poterit esse
quod loqueris qui ait videbis oculis tuis et inde non
comedes **3** quattuor ergo viri erant leprosi iuxta introitum
portae qui dixerunt ad invicem quid hic esse volumus
donec moriamur **4** sive ingredi voluerimus civitatem
fame moriemur sive manserimus hic moriendum nobis
est venite igitur et transfugiamus ad castra Syriae si
pepercerint nobis vivemus si autem occidere voluerint
nihilominus moriemur **5** surrexerunt igitur vesperi ut

venirent ad castra Syriae cumque venissent ad principium
castrorum Syriae nullum ibidem reppererunt **6** siquidem
Dominus sonitum audiri fecerat in castris Syriae curruum
et equorum et exercitus plurimi dixeruntque ad invicem
ecce mercede conduxit adversum nos rex Israhel reges
Hettheorum et Aegyptiorum et venerunt super nos **7**
surrexerunt ergo et fugerunt in tenebris et dereliquerunt
tentoria sua et equos et asinos in castris fugeruntque
animas tantum suas salvare cupientes **8** igitur cum
venissent leprosi illi ad principium castrorum ingressi
sunt unum tabernaculum et comederunt et biberunt
tuleruntque inde argentum et aurum et vestes et
abierunt et absconderunt et rursum reversi sunt ad aliud
tabernaculum et inde similiter auferentes absconderunt
9 dixeruntque ad invicem non recte facimus haec enim
dies boni nuntii est si tacuerimus et noluerimus nuntiare
usque mane sceleris arguemur venite eamus et nuntiemus
in aula regis **10** cumque venissent ad portam civitatis
narraverunt eis dicentes ivimus ad castra Syriae et
nullum ibidem repperimus hominum nisi equos et asinos
alligatos et fixa tentoria **11** ierunt ergo portarii et
nuntiaverunt in palatio regis intrinsecus **12** qui surrexit
nocte et ait ad servos suos dico vobis quid fecerint nobis
Syri sciunt quia fame laboramus et idcirco egressi sunt
de castris et latitant in agris dicentes cum egressi fuerint
de civitate capiemus eos viventes et tunc civitatem
ingredi poterimus **13** respondit autem unus servorum
eius tollamus quinque equos qui remanserunt in urbe
quia ipsi tantum sunt in universa multitudine Israhel alii

enim consumpti sunt et mittentes explorare poterimus
14 adduxerunt ergo duos equos misitque rex ad castra
Syrorum dicens ite videte **15** qui abierunt post eos usque
ad Iordanem ecce autem omnis via plena erat vestibus et
vasis quae proiecerant Syri cum turbarentur reversique
nuntii indicaverunt regi **16** et egressus populus diripuit
castra Syriae factusque est modius similae statere uno
et duo modii hordei statere uno iuxta verbum Domini
17 porro rex ducem illum in cuius manu incubuerat
constituit ad portam quem conculcavit turba in introitu
et mortuus est iuxta quod locutus fuerat vir Dei quando
descenderat rex ad eum **18** factumque est secundum
sermonem viri Dei quem dixerat regi quando ait duo
modii hordei statere uno erunt et modius similae statere
uno hoc eodem tempore cras in porta Samariae **19** quando
responderat dux ille viro Dei et dixerat etiam si Dominus
fecerit cataractas in caelo numquid fieri poterit quod
loqueris et dixit ei videbis oculis tuis et inde non comedes
20 evenit ergo ei sicut praedictum erat et conculcavit
eum populus in porta et mortuus est

8 Heliseus autem locutus est ad mulierem cuius vivere
fecerat filium dicens surge vade tu et domus tua et
peregrinare ubicumque reppereris vocavit enim Dominus
famem et veniet super terram septem annis **2** quae
surrexit et fecit iuxta verbum hominis Dei et vadens cum
domo sua peregrinata est in terra Philisthim diebus multis
3 cumque finiti essent anni septem reversa est mulier
de terra Philisthim et egressa est ut interpellaret regem
pro domo sua et agris suis **4** rex autem loquebatur cum

Giezi puero viri Dei dicens narra mihi omnia magnalia
quae fecit Heliseus **5** cumque ille narraret regi quomodo
mortuum suscitasset apparuit mulier cuius vivificaverat
filium clamans ad regem pro domo sua et pro agris suis
dixitque Giezi domine mi rex haec est mulier et hic
filius eius quem suscitavit Heliseus **6** et interrogavit rex
mulierem quae narravit ei deditque ei rex eunuchum
unum dicens restitue ei omnia quae sua sunt et universos
reditus agrorum a die qua reliquit terram usque ad
praesens **7** venit quoque Heliseus Damascum et Benadad
rex Syriae aegrotabat nuntiaveruntque ei dicentes venit
vir Dei huc **8** et ait rex ad Azahel tolle tecum munera et
vade in occursum viri Dei et consule Dominum per eum
dicens si evadere potero de infirmitate mea hac **9** ivit
igitur Azahel in occursum eius habens secum munera
et omnia bona Damasci onera quadraginta camelorum
cumque stetisset coram eo ait filius tuus Benadad rex
Syriae misit me ad te dicens si sanari potero de infirmitate
mea hac **10** dixitque ei Heliseus vade dic ei sanaberis
porro ostendit mihi Dominus quia morte morietur **11**
stetitque cum eo et conturbatus est usque ad suffusionem
vultus flevitque vir Dei **12** cui Azahel ait quare dominus
meus flet at ille respondit quia scio quae facturus sis filiis
Israhel mala civitates eorum munitas igne succendes
et iuvenes eorum interficies gladio et parvulos eorum
elides et praegnantes divides **13** dixitque Azahel quid
enim sum servus tuus canis ut faciam rem istam magnam
et ait Heliseus ostendit mihi Dominus te regem Syriae
fore **14** qui cum recessisset ab Heliseo venit ad dominum

suum qui ait ei quid tibi dixit Heliseus at ille respondit
dixit mihi recipiet sanitatem **15** cumque venisset dies
altera tulit sagulum et infudit aqua et expandit super
faciem eius quo mortuo regnavit Azahel pro eo **16** anno
quinto Ioram filii Ahab regis Israhel et Iosaphat regis
Iuda regnavit Ioram filius Iosaphat rex Iuda **17** triginta
duorum erat annorum cum regnare coepisset et octo
annis regnavit in Hierusalem **18** ambulavitque in viis
regum Israhel sicut ambulaverat domus Ahab filia enim
Ahab erat uxor eius et fecit quod malum est coram
Domino **19** noluit autem Dominus disperdere Iudam
propter David servum suum sicut promiserat ei ut daret
illi lucernam et filiis eius cunctis diebus **20** in diebus eius
recessit Edom ne esset sub Iuda et constituit sibi regem **21**
venitque Ioram Seira et omnis currus cum eo et surrexit
nocte percussitque Idumeos qui eum circumdederant et
principes curruum populus autem fugit in tabernacula
sua **22** recessit ergo Edom ne esset sub Iuda usque ad
diem hanc tunc recessit et Lobna in tempore illo **23**
reliqua autem sermonum Ioram et universa quae fecit
nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum regum
Iuda **24** et dormivit Ioram cum patribus suis sepultusque
est cum eis in civitate David et regnavit Ahazias filius
eius pro eo **25** anno duodecimo Ioram filii Ahab regis
Israhel regnavit Ahazias filius Ioram regis Iudae **26** viginti
duorum annorum erat Ahazias cum regnare coepisset
et uno anno regnavit in Hierusalem nomen matris eius
Athalia filia Amri regis Israhel **27** et ambulavit in viis
domus Ahab et fecit quod malum est coram Domino

sicut domus Ahab gener enim domus Ahab fuit **28** abiit
quoque cum Ioram filio Ahab ad proeliandum contra
Azahel regem Syriae in Ramoth Galaad et vulneraverunt
Syri Ioram **29** qui reversus est ut curaretur in Hiezrahel
quia vulneraverant eum Syri in Rama proeliantem contra
Azahel regem Syriae porro Ahazias filius Ioram rex Iuda
descendit invisere Ioram filium Ahab in Hiezrahel quia
aegrotabat

9 Heliseus autem prophetes vocavit unum de filiis
prophetarum et ait illi accinge lumbos tuos et tolle
lenticulam olei hanc in manu tua et vade in Ramoth
Galaad **2** cumque veneris illuc videbis Hieu filium Iosaphat
filii Namsi et ingressus suscitabis eum de medio fratrum
suorum et introduces interius cubiculum **3** tenensque
lenticulam olei fundes super caput eius et dices haec dicit
Dominus unxi te regem super Israhel aperiesque ostium
et fugies et non ibi subsistes **4** abiit ergo adulescens
puer prophetae Ramoth Galaad **5** et ingressus est ecce
autem principes exercitus sedebant et ait verbum mihi
ad te princeps dixitque Hieu ad quem ex omnibus nobis
at ille dixit ad te o princeps **6** et surrexit et ingressus
est cubiculum at ille fudit oleum super caput eius et ait
haec dicit Dominus Deus Israhel unxi te regem super
populum Domini Israhel **7** et percuties domum Ahab
domini tui ut ulciscar sanguinem servorum meorum
prophetarum et sanguinem omnium servorum Domini
de manu Hiezabel **8** perdamque omnem domum Ahab et
interficiam de Ahab mingentem ad parietem et clausum
et novissimum in Israhel **9** et dabo domum Ahab sicut

domum Hieroboam filii Nabath et sicut domum Baasa
filii Ahia **10** Hiezabel quoque comedent canes in agro
Hiezrahel nec erit qui sepeliat eam aperuitque ostium et
fugit **11** Hieu autem egressus est ad servos domini sui qui
dixerunt ei rectene sunt omnia quid venit insanus iste ad
te qui ait eis nostis hominem et quid locutus sit **12** at illi
responderunt falsum est sed magis narra nobis qui ait eis
haec et haec locutus est mihi et ait haec dicit Dominus
unxi te regem super Israhel **13** festinaverunt itaque et
unusquisque tollens pallium suum posuerunt sub pedibus
eius in similitudinem tribunalis et cecinerunt tuba atque
dixerunt regnavit Hieu **14** coniuravit ergo Hieu filius
Iosaphat filii Namsi contra Ioram porro Ioram obsederat
Ramoth Galaad ipse et omnis Israhel contra Azahel regem
Syriae **15** et reversus fuerat ut curaretur in Hiezrahel
propter vulnera quia percusserant eum Syri proeliantem
contra Azahel regem Syriae dixitque Hieu si placet vobis
nemo egrediatur profugus de civitate ne vadat et nuntiet
in Hiezrahel **16** et ascendit et profectus est in Hiezrahel
Ioram enim aegrotabat ibi et Ahazia rex Iuda descenderat
ad visitandum Ioram **17** igitur speculator qui stabat
super turrem Hiezrahel vidit globum Hieu venientis
et ait video ego globum dixitque Ioram tolle currum
et mitte in occursum eorum et dicat vadens rectene
sunt omnia **18** abiit igitur qui ascenderat currum in
occursum eius et ait haec dicit rex pacata sunt omnia
dixitque ei Hieu quid tibi et paci transi et sequere me
nuntiavit quoque speculator dicens venit nuntius ad
eos et non revertitur **19** misit etiam currum equorum

secundum venitque ad eos et ait haec dicit rex num pax
est et ait Hieu quid tibi et paci transi et sequere me **20**
nuntiavit autem speculator dicens venit usque ad eos et
non revertitur est autem incessus quasi incessus Hieu
filii Namsi praeceps enim graditur **21** et ait Ioram iunge
currum iunxeruntque currum eius et egressus est Ioram
rex Israhel et Ahazias rex Iuda singuli in curribus suis
egressique sunt in occursum Hieu et invenerunt eum
in agro Naboth Hiezrahelitis **22** cumque vidisset Ioram
Hieu dixit pax est Hieu at ille respondit quae pax adhuc
fornicationes Hiezabel matris tuae et veneficia eius multa
vigent **23** convertit autem Ioram manum suam et fugiens
ait ad Ahaziam insidiae Ahazia **24** porro Hieu tetendit
arcum manu et percussit Ioram inter scapulas et egressa
est sagitta per cor eius statimque corruit in curru suo
25 dixitque Hieu ad Baddacer ducem tolle proice eum
in agro Naboth Hiezrahelitae memini enim quando ego
et tu sedentes in curru sequebamur Ahab patrem huius
quod Dominus onus hoc levaverit super eum dicens **26**
si non pro sanguine Naboth et pro sanguine filiorum
eius quem vidi heri ait Dominus reddam tibi in agro isto
dicit Dominus nunc igitur tolle proice eum in agro iuxta
verbum Domini **27** Ahazias autem rex Iuda videns hoc
fugit per viam domus horti persecutusque est eum Hieu
et ait etiam hunc percutite in curru suo in ascensu Gaber
qui est iuxta Ieblaam qui fugit in Mageddo et mortuus
est ibi **28** et inposuerunt eum servi eius super currum
suum et tulerunt Hierusalem sepelieruntque in sepulchro
cum patribus suis in civitate David **29** anno undecimo

Ioram filii Ahab rege Ahazia super Iudam **30** venit Hieu
Hiezrahel porro Hiezabel introitu eius audito depinxit
oculos suos stibio et ornavit caput suum et respexit
per fenestram **31** ingredientem Hieu per portam et ait
numquid pax esse potest Zamri qui interfecit dominum
suum **32** levavitque Hieu faciem suam ad fenestram et
ait quae est ista et inclinaverunt se ad eum duo vel tres
eunuchi **33** at ille dixit eis praecipitate eam deorsum et
praecipitaverunt eam aspersusque est sanguine paries et
equorum ungulae qui conculcaverunt eam **34** cumque
ingressus esset et comederet bibissetque ait ite videte
maledictam illam et sepelite eam quia filia regis est **35**
cumque issent ut sepelirent eam non invenerunt nisi
calvariam et pedes et summas manus **36** reversique
nuntiaverunt ei et ait Hieu sermo Domini est quem
locutus est per servum suum Heliam Thesbiten dicens in
agro Hiezrahel comedent canes carnes Hiezabel **37** et
erunt carnes Hiezabel sicut stercus super faciem terrae
in agro Hiezrahel ita ut praetereuntes dicant haecine est
illa Hiezabel

10 erant autem Ahab septuaginta filii in Samaria scripsit
ergo Hieu litteras et misit in Samariam ad optimates
civitatis et ad maiores natu et ad nutricios Ahab dicens
2 statim ut acceperitis litteras has qui habetis filios
domini vestri et currus et equos et civitates firmas et
arma **3** eligite meliorem et eum qui vobis placuerit de
filiis domini vestri et ponite eum super solium patris
sui et pugnate pro domo domini vestri **4** timuerunt illi
vehementer et dixerunt ecce duo reges non potuerunt

stare coram eo et quomodo nos valebimus resistere **5**
miserunt ergo praepositus domus et praefectus civitatis
et maiores natu et nutricii ad Hieu dicentes servi tui
sumus quaecumque iusseris faciemus nec constituemus
regem quodcumque tibi placet fac **6** rescripsit autem
eis litteras secundo dicens si mei estis et oboeditis mihi
tollite capita filiorum domini vestri et venite ad me hac
eadem hora cras in Hiezrahel porro filii regis septuaginta
viri apud optimates civitatis nutriebantur **7** cumque
venissent litterae ad eos tulerunt filios regis et occiderunt
septuaginta viros et posuerunt capita eorum in cofinis
et miserunt ad eum in Hiezrahel **8** venit autem nuntius
et indicavit ei dicens adtulerunt capita filiorum regis
qui respondit ponite ea duos acervos iuxta introitum
portae usque mane **9** cumque diluxisset egressus est
et stans dixit ad omnem populum iusti estis si ego
coniuravi contra dominum meum et interfeci eum quis
percussit omnes hos **10** videte ergo nunc quoniam non
cecidit de sermonibus Domini in terram quos locutus
est Dominus super domum Ahab et Dominus fecit quod
locutus est in manu servi sui Heliae **11** percussit igitur
Hieu omnes qui reliqui erant de domo Ahab in Hiezrahel
et universos optimates eius et notos et sacerdotes donec
non remanerent ex eo reliquiae **12** et surrexit et venit
in Samariam cumque venisset ad Camaram pastorum
in via **13** invenit fratres Ahaziae regis Iuda dixitque ad
eos quinam estis vos at illi responderunt fratres Ahaziae
sumus et descendimus ad salutandos filios regis et filios
reginae **14** qui ait conprehendite eos vivos quos cum

conprehendissent vivos iugulaverunt eos in cisterna
iuxta Camaram quadraginta duos viros et non reliquit ex
eis quemquam **15** cumque abisset inde invenit Ionadab
filium Rechab in occursum sibi et benedixit ei et ait ad
eum numquid est cor tuum rectum sicut cor meum cum
corde tuo et ait Ionadab est si est inquit da manum tuam
qui dedit manum suam at ille levavit eum ad se in curru
16 dixitque ad eum veni mecum et vide zelum meum pro
Domino et inpositum currui suo **17** duxit in Samariam et
percussit omnes qui reliqui fuerant de Ahab in Samaria
usque ad unum iuxta verbum Domini quod locutus est
per Heliam **18** congregavit ergo Hieu omnem populum et
dixit ad eos Ahab coluit Baal parum ego autem colam
eum amplius **19** nunc igitur omnes prophetas Baal et
universos servos eius et cunctos sacerdotes ipsius vocate
ad me nullus sit qui non veniat sacrificium enim grande
est mihi Baal quicumque defuerit non vivet porro Hieu
faciebat hoc insidiose ut disperderet cultores Baal **20** dixit
sanctificate diem sollemnem Baal vocavitque **21** et misit
in universos terminos Israhel et venerunt cuncti servi
Baal non fuit residuus ne unus quidem qui non veniret
et ingressi sunt templum Baal et repleta est domus
Baal a summo usque ad summum **22** dixitque his qui
erant super vestes proferte vestimenta universis servis
Baal et protulerunt eis vestes **23** ingressusque Hieu et
Ionadab filius Rechab templum Baal et ait cultoribus Baal
perquirite et videte ne quis forte vobiscum sit de servis
Domini sed ut sint soli servi Baal **24** ingressi sunt igitur ut
facerent victimas et holocausta Hieu autem praeparaverat

sibi foris octoginta viros et dixerat eis quicumque fugerit
de hominibus his quos ego adduxero in manus vestras
anima eius erit pro anima illius **25** factum est ergo cum
conpletum esset holocaustum praecepit Hieu militibus et
ducibus suis ingredimini et percutite eos nullus evadat
percusseruntque eos ore gladii et proiecerunt milites et
duces et ierunt in civitatem templi Baal **26** et protulerunt
statuam de fano Baal et conbuserunt **27** et comminuerunt
eam destruxerunt quoque aedem Baal et fecerunt pro ea
latrinas usque ad diem hanc **28** delevit itaque Hieu Baal de
Israhel **29** verumtamen a peccatis Hieroboam filii Nabath
qui peccare fecerat Israhel non recessit nec dereliquit
vitulos aureos qui erant in Bethel et in Dan **30** dixit
autem Dominus ad Hieu quia studiose fecisti quod rectum
erat et placebat in oculis meis et omnia quae erant in
corde meo fecisti contra domum Ahab filii tui usque ad
quartam generationem sedebunt super thronum Israhel
31 porro Hieu non custodivit ut ambularet in lege Domini
Dei Israhel in toto corde suo non enim recessit a peccatis
Hieroboam qui peccare fecerat Israhel **32** in diebus illis
coepit Dominus taedere super Israhel percussitque eos
Azahel in universis finibus Israhel **33** a Iordane contra
orientalem plagam omnem terram Galaad et Gad et
Ruben et Manasse ab Aroer quae est super torrentem
Arnon et Galaad et Basan **34** reliqua autem verborum
Hieu et universa quae fecit et fortitudo eius nonne haec
scripta sunt in libro verborum dierum regum Israhel **35**
et dormivit Hieu cum patribus suis sepelieruntque eum
in Samaria et regnavit Ioachaz filius eius pro eo **36** dies

autem quos regnavit Hieu super Israhel viginti et octo
anni sunt in Samaria

11 Athalia vero mater Ahaziae videns mortuum filium
suum surrexit et interfecit omne semen regium **2** tollens
autem Iosaba filia regis Ioram soror Ahaziae Ioas filium
Ahaziae furata est eum de medio filiorum regis qui
interficiebantur et nutricem eius de triclinio et abscondit
eum a facie Athaliae ut non interficeretur **3** eratque
cum ea in domo Domini clam sex annis porro Athalia
regnavit super terram **4** anno autem septimo misit Ioiada
et adsumens centuriones et milites introduxit ad se in
templum Domini pepigitque cum eis foedus et adiurans
eos in domo Domini ostendit eis filium regis **5** et praecepit
illis dicens iste sermo quem facere debetis **6** tertia pars
vestrum introeat sabbato et observet excubitum domus
regis tertia autem pars sit ad portam Sir et tertia pars
ad portam quae est post habitaculum scutariorum et
custodietis excubitum domus Messa **7** duae vero partes e
vobis omnes egredientes sabbato custodiant excubias
domus Domini circum regem **8** et vallabitis eum habentes
arma in manibus vestris si quis autem ingressus fuerit
septum templi interficiatur eritisque cum rege introeunte
et egrediente **9** et fecerunt centuriones iuxta omnia quae
praeceperat eis Ioiada sacerdos et adsumentes singuli
viros suos qui ingrediebantur sabbatum cum his qui
egrediebantur e sabbato venerunt ad Ioiada sacerdotem
10 qui dedit eis hastas et arma regis David quae erant
in domo Domini **11** et steterunt singuli habentes arma
in manu sua a parte templi dextra usque ad partem

sinistram altaris et aedis circum regem **12** produxitque
filium regis et posuit super eum diadema et testimonium
feceruntque eum regem et unxerunt et plaudentes manu
dixerunt vivat rex **13** audivit Athalia vocem currentis
populi et ingressa ad turbas in templum Domini **14**
vidit regem stantem super tribunal iuxta morem et
cantores et tubas propter eum omnemque populum
terrae laetantem et canentem tubis et scidit vestimenta
sua clamavitque coniuratio coniuratio **15** praecepit autem
Ioiada centurionibus qui erant super exercitum et ait
eis educite eam extra consepta templi et quicumque
secutus eam fuerit feriatur gladio dixerat enim sacerdos
non occidatur in templo Domini **16** inposueruntque ei
manus et inpegerunt eam per viam introitus equorum
iuxta palatium et interfecta est ibi **17** pepigit igitur Ioiada
foedus inter Dominum et inter regem et inter populum
ut esset populus Domini et inter regem et populum **18**
ingressusque est omnis populus terrae templum Baal et
destruxerunt aras eius et imagines contriverunt valide
Matthan quoque sacerdotem Baal occiderunt coram altari
et posuit sacerdos custodias in domo Domini **19** tulitque
centuriones et Cherethi et Felethi legiones et omnem
populum terrae deduxeruntque regem de domo Domini
et venerunt per viam portae scutariorum in palatium et
sedit super thronum regum **20** laetatusque est omnis
populus terrae et civitas conquievit Athalia autem occisa
est gladio in domo regis **21** septemque annorum erat Ioas
cum regnare coepisset

12 anno septimo Hieu regnavit Ioas quadraginta annis
regnavit in Hierusalem nomen matris eius Sebia de
Bersabee **2** fecitque Ioas rectum coram Domino cunctis
diebus quibus docuit eum Ioiada sacerdos **3** verumtamen
excelsa non abstulit adhuc populus immolabat et adolebat
in excelsis incensum **4** dixitque Ioas ad sacerdotes omnem
pecuniam sanctorum quae inlata fuerit in templum
Domini a praetereuntibus quae offertur pro pretio
animae et quam sponte et arbitrio cordis sui inferunt
in templum Domini **5** accipiant illam sacerdotes iuxta
ordinem suum et instaurent sarta tecta domus si quid
necessarium viderint instauratione **6** igitur usque ad
vicesimum tertium annum regis Ioas non instauraverunt
sacerdotes sarta tecta templi **7** vocavitque rex Ioas Ioiada
pontificem et sacerdotes dicens eis quare sarta tecta
non instaurastis templi nolite ergo amplius accipere
pecuniam iuxta ordinem vestrum sed ad instaurationem
templi reddite eam **8** prohibitique sunt sacerdotes ultra
accipere pecuniam a populo et instaurare sarta tecta
domus **9** et tulit Ioiada pontifex gazofilacium unum
aperuitque foramen desuper et posuit illud iuxta altare
ad dexteram ingredientium domum Domini mittebantque
in eo sacerdotes qui custodiebant ostia omnem pecuniam
quae deferebatur ad templum Domini **10** cumque viderent
nimiam pecuniam esse in gazofilacio ascendebat scriba
regis et pontifex effundebantque et numerabant pecuniam
quae inveniebatur in domo Domini **11** et dabant eam iuxta
numerum atque mensuram in manu eorum qui praeerant
cementariis domus Domini qui inpendebant eam in fabris

lignorum et in cementariis his qui operabantur in domo
Domini **12** et sarta tecta faciebant et in his qui caedebant
saxa et ut emerent ligna et lapides qui excidebantur ita
ut impleretur instauratio domus Domini in universis
quae indigebant expensa ad muniendam domum **13**
verumtamen non fiebant ex eadem pecunia hydriae
templi Domini et fuscinulae et turibula et tubae omne
vas aureum et argenteum de pecunia quae inferebatur in
templum Domini **14** his enim qui faciebant opus dabatur
ut instauraretur templum Domini **15** et non fiebat ratio
his hominibus qui accipiebant pecuniam ut distribuerent
eam artificibus sed in fide tractabant eam **16** pecuniam
vero pro delicto et pecuniam pro peccatis non inferebant
in templum Domini quia sacerdotum erat **17** tunc ascendit
Azahel rex Syriae et pugnabat contra Geth cepitque eam
et direxit faciem suam ut ascenderet in Hierusalem **18**
quam ob rem tulit Ioas rex Iuda omnia sanctificata quae
consecraverant Iosaphat et Ioram et Ahazia patres eius
reges Iuda et quae ipse obtulerat et universum argentum
quod inveniri potuit in thesauris templi Domini et in
palatio regis misitque Azaheli regi Syriae et recessit ab
Hierusalem **19** reliqua autem sermonum Ioas et universa
quae fecit nonne haec scripta sunt in libro verborum
dierum regum Iuda **20** surrexerunt autem servi eius et
coniuraverunt inter se percusseruntque Ioas in domo
Mello in descensu Sela **21** Iozachar namque filius Semath
et Iozabad filius Somer servi eius percusserunt eum et
mortuus est et sepelierunt eum cum patribus suis in
civitate David regnavitque Amasias filius eius pro eo

13 anno vicesimo tertio Ioas filii Ahaziae regis Iudae
regnavit Ioachaz filius Hieu super Israhel in Samaria
decem et septem annis **2** et fecit malum coram Domino
secutusque est peccata Hieroboam filii Nabath qui
peccare fecit Israhel non declinavit ab eis **3** iratusque
est furor Domini contra Israhel et tradidit eos in manu
Azahelis regis Syriae et in manu Benadad filii Azahel
cunctis diebus **4** deprecatus est autem Ioachaz faciem
Domini et audivit eum Dominus vidit enim angustiam
Israhel qua adtriverat eos rex Syriae **5** et dedit Dominus
Israheli salvatorem et liberatus est de manu Syriae
habitaveruntque filii Israhel in tabernaculis suis sicut
heri et nudius tertius **6** verumtamen non recesserunt
a peccatis domus Hieroboam qui peccare fecit Israhel
in ipsis ambulaverunt siquidem et lucus permansit in
Samaria **7** et non sunt derelicti Ioachaz de populo nisi
quinquaginta equites et decem currus et decem milia
peditum interfecerat enim eos rex Syriae et redegerat
quasi pulverem in tritura areae **8** reliqua autem sermonum
Ioachaz et universa quae fecit sed et fortitudo eius nonne
haec scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Israhel **9** dormivitque Ioachaz cum patribus suis et
sepelierunt eum in Samaria regnavitque Ioas filius eius
pro eo **10** anno tricesimo septimo Ioas regis Iuda regnavit
Ioas filius Ioachaz super Israhel in Samaria sedecim annis
11 et fecit quod malum est in conspectu Domini non
declinavit ab omnibus peccatis Hieroboam filii Nabath qui
peccare fecit Israhel in ipsis ambulavit **12** reliqua autem
sermonum Ioas et universa quae fecit sed et fortitudo eius

quomodo pugnaverit contra Amasiam regem Iuda nonne
haec scripta sunt in libro sermonum regum Israhel **13** et
dormivit Ioas cum patribus suis Hieroboam autem sedit
super solium eius porro Ioas sepultus est in Samaria cum
regibus Israhel **14** Heliseus autem aegrotabat infirmitate
qua et mortuus est descenditque ad eum Ioas rex Israhel
et flebat coram eo dicebatque pater mi pater mi currus
Israhel et auriga eius **15** et ait illi Heliseus adfer arcum
et sagittas cumque adtulisset ad eum arcum et sagittas
16 dixit ad regem Israhel pone manum tuam super
arcum et cum posuisset ille manum suam superposuit
Heliseus manus suas manibus regis **17** et ait aperi
fenestram orientalem cumque aperuisset dixit Heliseus
iace sagittam et iecit et ait Heliseus sagitta salutis Domini
et sagitta salutis contra Syriam percutiesque Syriam in
Afec donec consumas eam **18** et ait tolle sagittas qui cum
tulisset rursum dixit ei percute iaculo terram et cum
percussisset tribus vicibus et stetisset **19** iratus est contra
eum vir Dei et ait si percussisses quinquies aut sexies sive
septies percussisses Syriam usque ad consummationem
nunc autem tribus vicibus percuties eam **20** mortuus est
ergo Heliseus et sepelierunt eum latrunculi quoque de
Moab venerunt in terra in ipso anno **21** quidam autem
sepelientes hominem viderunt latrunculos et proiecerunt
cadaver in sepulchro Helisei quod ambulavit et tetigit
ossa Helisei et revixit homo et stetit super pedes suos **22**
igitur Azahel rex Syriae adflixit Israhel cunctis diebus
Ioachaz **23** et misertus est Dominus eorum et reversus
est ad eos propter pactum suum quod habebat cum

Abraham Isaac et Iacob et noluit disperdere eos neque
proicere penitus usque in praesens tempus **24** mortuus
est autem Azahel rex Syriae et regnavit Benadad filius
eius pro eo **25** porro Ioas filius Ioachaz tulit urbes de
manu Benadad filii Azahel quas tulerat de manu Ioachaz
patris sui iure proelii tribus vicibus percussit eum Ioas et
reddidit civitates Israheli

14 anno secundo Ioas filii Ioachaz regis Israhel regnavit
Amasias filius Ioas regis Iuda **2** viginti quinque annorum
erat cum regnare coepisset viginti autem et novem annis
regnavit in Hierusalem nomen matris eius Ioaden de
Hierusalem **3** et fecit rectum coram Domino verumtamen
non ut David pater eius iuxta omnia quae fecit Ioas
pater suus fecit **4** nisi hoc tantum quod excelsa non
abstulit adhuc enim populus immolabat et adolebat in
excelsis **5** cumque obtinuisset regnum percussit servos
suos qui interfecerant regem patrem suum **6** filios autem
eorum qui occiderant non occidit iuxta quod scriptum
est in libro legis Mosi sicut praecepit Dominus dicens
non morientur patres pro filiis neque filii morientur pro
patribus sed unusquisque in peccato suo morietur **7**
ipse percussit Edom in valle Salinarum decem milia et
adprehendit Petram in proelio vocavitque nomen eius
Iecethel usque in praesentem diem **8** tunc misit Amasias
nuntios ad Ioas filium Ioachaz filii Hieu regis Israhel
dicens veni et videamus nos **9** remisitque Ioas rex Israhel
ad Amasiam regem Iuda dicens carduus Libani misit ad
cedrum quae est in Libano dicens da filiam tuam filio meo
uxorem transieruntque bestiae saltus quae sunt in Libano

et conculcaverunt carduum **10** percutiens invaluisti super
Edom et sublevavit te cor tuum contentus esto gloria
et sede in domo tua quare provocas malum ut cadas tu
et Iuda tecum **11** et non adquievit Amasias ascenditque
Ioas rex Israhel et viderunt se ipse et Amasias rex Iuda
in Bethsames oppido Iudae **12** percussusque est Iuda
coram Israhel et fugerunt unusquisque in tabernacula
sua **13** Amasiam vero regem Iuda filium Ioas filii Ahaziae
cepit Ioas rex Israhel in Bethsames et adduxit eum in
Hierusalem et interrupit murum Hierusalem a porta
Ephraim usque ad portam Anguli quadringentis cubitis
14 tulitque omne aurum et argentum et universa vasa
quae inventa sunt in domo Domini et in thesauris regis
et obsides et reversus est Samariam **15** reliqua autem
verborum Ioas quae fecit et fortitudo eius qua pugnavit
contra Amasiam regem Iuda nonne haec scripta sunt in
libro sermonum dierum regum Israhel **16** dormivitque
Ioas cum patribus suis et sepultus est in Samaria cum
regibus Israhel et regnavit Hieroboam filius eius pro eo
17 vixit autem Amasias filius Ioas rex Iuda postquam
mortuus est Ioas filius Ioachaz regis Israhel viginti
quinque annis **18** reliqua autem sermonum Amasiae
nonne haec scripta sunt in libro sermonum dierum
regum Iuda **19** factaque est contra eum coniuratio in
Hierusalem at ille fugit in Lachis miseruntque post eum
in Lachis et interfecerunt eum ibi **20** et asportaverunt
in equis sepultusque est in Hierusalem cum patribus
suis in civitate David **21** tulit autem universus populus
Iudae Azariam annos natum sedecim et constituerunt

eum regem pro patre eius Amasia **22** ipse aedificavit
Ahilam et restituit eam Iudae postquam dormivit rex cum
patribus suis **23** anno quintodecimo Amasiae filii Ioas
regis Iuda regnavit Hieroboam filius Ioas regis Israhel in
Samaria quadraginta et uno anno **24** et fecit quod malum
est coram Domino non recessit ab omnibus peccatis
Hieroboam filii Nabath qui peccare fecit Israhel **25** ipse
restituit terminos Israhel ab introitu Emath usque ad
mare Solitudinis iuxta sermonem Domini Dei Israhel
quem locutus est per servum suum Ionam filium Amathi
prophetam qui erat de Geth quae est in Opher **26** vidit
enim Dominus adflictionem Israhel amaram nimis et quod
consumpti essent usque ad clausos carcere et extremos
et non esset qui auxiliaretur Israhel **27** nec locutus
est Dominus ut deleret nomen Israhel sub caelo sed
salvavit eos in manu Hieroboam filii Ioas **28** reliqua autem
sermonum Hieroboam et universa quae fecit et fortitudo
eius qua proeliatus est et quomodo restituit Damascum
et Emath Iudae in Israhel nonne haec scripta sunt in
libro sermonum dierum regum Israhel **29** dormivitque
Hieroboam cum patribus suis regibus Israhel et regnavit
Zaccharias filius eius pro eo

15 anno vicesimo septimo Hieroboam regis Israhel
regnavit Azarias filius Amasiae regis Iudae **2** sedecim
annorum erat cum regnare coepisset et quinquaginta
duobus annis regnavit in Hierusalem nomen matris eius
Iecelia de Hierusalem **3** fecitque quod erat placitum
coram Domino iuxta omnia quae fecit Amasias pater
eius **4** verumtamen excelsa non est demolitus adhuc

populus sacrificabat et adolebat incensum in excelsis **5**
percussit autem Dominus regem et fuit leprosus usque in
diem mortis suae et habitabat in domo libera seorsum
Ioatham vero filius regis gubernabat palatium et iudicabat
populum terrae **6** reliqua autem sermonum Azariae et
universa quae fecit nonne haec scripta sunt in libro
verborum dierum regum Iuda **7** et dormivit Azarias cum
patribus suis sepelieruntque eum cum maioribus suis in
civitate David et regnavit Ioatham filius eius pro eo **8** anno
tricesimo octavo Azariae regis Iudae regnavit Zaccharias
filius Hieroboam super Israhel in Samaria sex mensibus **9**
et fecit quod malum est coram Domino sicut fecerant
patres eius non recessit a peccatis Hieroboam filii Nabath
qui peccare fecit Israhel **10** coniuravit autem contra eum
Sellum filius Iabes percussitque eum palam et interfecit
regnavitque pro eo **11** reliqua autem verborum Zacchariae
nonne haec scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Israhel **12** ipse est sermo Domini quem locutus est ad Hieu
dicens filii usque ad quartam generationem sedebunt de
te super thronum Israhel factumque est ita **13** Sellum
filius Iabes regnavit tricesimo nono anno Azariae regis
Iudae regnavit autem uno mense in Samaria **14** et ascendit
Manahem filius Gaddi de Thersa venitque Samariam et
percussit Sellum filium Iabes in Samaria et interfecit eum
regnavitque pro eo **15** reliqua autem verborum Sellum
et coniuratio eius per quam tetendit insidias nonne
haec scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Israhel **16** tunc percussit Manahem Thapsam et omnes
qui erant in ea et terminos eius de Thersa noluerant

enim aperire ei et interfecit omnes praegnantes eius
et scidit eas **17** anno tricesimo nono Azariae regis Iuda
regnavit Manahem filius Gaddi super Israhel decem
annis in Samaria **18** fecitque quod erat malum coram
Domino non recessit a peccatis Hieroboam filii Nabath
qui peccare fecit Israhel cunctis diebus eius **19** veniebat
Phul rex Assyriorum in terram et dabat Manahem Phul
mille talenta argenti ut esset ei in auxilio et firmaret
regnum eius **20** indixitque Manahem argentum super
Israhel cunctis potentibus et divitibus ut daret regi
Assyriorum quinquaginta siclos argenti per singulos
reversusque est rex Assyriorum et non est moratus in
terra **21** reliqua autem sermonum Manahem et universa
quae fecit nonne haec scripta sunt in libro sermonum
dierum regum Israhel **22** et dormivit Manahem cum
patribus suis regnavitque Phaceia filius eius pro eo **23**
anno quinquagesimo Azariae regis Iudae regnavit Phaceia
filius Manahem super Israhel in Samaria biennio **24** et
fecit quod erat malum coram Domino non recessit a
peccatis Hieroboam filii Nabath qui peccare fecit Israhel
25 coniuravit autem adversum eum Phacee filius Romeliae
dux eius et percussit eum in Samaria in turre domus
regiae iuxta Argob et iuxta Ari et cum eo quinquaginta
viros de filiis Galaaditarum et interfecit eum regnavitque
pro eo **26** reliqua autem sermonum Phaceia et universa
quae fecit nonne haec scripta sunt in libro sermonum
dierum regum Israhel **27** anno quinquagesimo secundo
Azariae regis Iudae regnavit Phacee filius Romeliae super
Israhel in Samaria viginti annis **28** et fecit quod malum

erat coram Domino non recessit a peccatis Hieroboam
filii Nabath qui peccare fecit Israhel **29** in diebus Phacee
regis Israhel venit Theglathfalassar rex Assur et cepit
Aiom et Abel domum Maacha et Ianoe et Cedes et Asor
et Galaad et Galileam universam terram Nepthalim et
transtulit eos in Assyrios **30** coniuravit autem et tetendit
insidias Osee filius Hela contra Phacee filium Romeliae et
percussit eum et interfecit regnavitque pro eo vicesimo
anno Ioatham filii Oziae **31** reliqua autem sermonum
Phacee et universa quae fecit nonne haec scripta sunt in
libro sermonum dierum regum Israhel **32** anno secundo
Phacee filii Romeliae regis Israhel regnavit Ioatham
filius Oziae regis Iuda **33** viginti quinque annorum erat
cum regnare coepisset et sedecim annis regnavit in
Hierusalem nomen matris eius Hierusa filia Sadoc **34**
fecitque quod erat placitum coram Domino iuxta omnia
quae fecerat Ozias pater suus operatus est **35** verumtamen
excelsa non abstulit adhuc populus immolabat et adolebat
incensum in excelsis ipse aedificavit portam domus
Domini sublimissimam **36** reliqua autem sermonum
Ioatham et universa quae fecit nonne haec scripta sunt
in libro verborum dierum regum Iuda **37** in diebus illis
coepit Dominus mittere in Iudam Rasin regem Syriae
et Phacee filium Romeliae **38** et dormivit Ioatham cum
patribus suis sepultusque est cum eis in civitate David
patris sui et regnavit Ahaz filius eius pro eo

16 anno septimodecimo Phacee filii Romeliae regnavit
Ahaz filius Ioatham regis Iuda **2** viginti annorum erat
Ahaz cum regnare coepisset et sedecim annis regnavit in

Hierusalem non fecit quod erat placitum in conspectu
Domini Dei sui sicut David pater eius **3** sed ambulavit in
via regum Israhel insuper et filium suum consecravit
transferens per ignem secundum idola gentium quae
dissipavit Dominus coram filiis Israhel **4** immolabat
quoque victimas et adolebat incensum in excelsis et
in collibus et sub omni ligno frondoso **5** tunc ascendit
Rasin rex Syriae et Phacee filius Romeliae rex Israhel in
Hierusalem ad proeliandum cumque obsiderent Ahaz non
valuerunt superare eum **6** in tempore illo restituit Rasin
rex Syriae Ahilam Syriae et eiecit Iudaeos de Ahilam et
Idumei venerunt in Ahilam et habitaverunt ibi usque in
diem hanc **7** misit autem Ahaz nuntios ad Theglathfalassar
regem Assyriorum dicens servus tuus et filius tuus ego
sum ascende et salvum me fac de manu regis Syriae et de
manu regis Israhel qui consurrexerunt adversum me **8** et
cum collegisset argentum et aurum quod invenire potuit
in domo Domini et in thesauris regis misit regi Assyriorum
munera **9** qui et adquievit voluntati eius ascendit enim
rex Assyriorum in Damascum et vastavit eam et transtulit
habitatores eius Cyrenen Rasin autem interfecit **10**
perrexitque rex Ahaz in occursum Theglathfalassar regis
Assyriorum in Damascum cumque vidisset altare Damasci
misit rex Ahaz ad Uriam sacerdotem exemplar eius et
similitudinem iuxta omne opus eius **11** extruxitque Urias
sacerdos altare iuxta omnia quae praeceperat rex Ahaz de
Damasco ita fecit Urias sacerdos donec veniret rex Ahaz
de Damasco **12** cumque venisset rex de Damasco vidit
altare et veneratus est illud ascenditque et immolavit

holocausta et sacrificium suum **13** et libavit libamina et
fudit sanguinem pacificorum quae obtulerat super altare
14 porro altare aeneum quod erat coram Domino transtulit
de facie templi et de loco altaris et de loco templi
Domini posuitque illud ex latere altaris ad aquilonem **15**
praecepit quoque rex Ahaz Uriae sacerdoti dicens super
altare maius offer holocaustum matutinum et sacrificium
vespertinum et holocaustum regis et sacrificium eius et
holocaustum universi populi terrae et sacrificia eorum
et libamina eorum et omnem sanguinem holocausti et
universum sanguinem victimae super illud effundes
altare vero aeneum erit paratum ad voluntatem meam **16**
fecit igitur Urias sacerdos iuxta omnia quae praeceperat
rex Ahaz **17** tulit autem rex Ahaz celatas bases et luterem
qui erat desuper et mare deposuit de bubus aeneis qui
sustentabant illud et posuit super pavimentum stratum
lapide **18** Musach quoque sabbati quod aedificaverat in
templo et ingressum regis exterius convertit in templo
Domini propter regem Assyriorum **19** reliqua autem
verborum Ahaz quae fecit nonne haec scripta sunt in
libro sermonum dierum regum Iuda **20** dormivitque Ahaz
cum patribus suis et sepultus est cum eis in civitate David
et regnavit Ezechias filius eius pro eo

17 anno duodecimo Ahaz regis Iuda regnavit Osee filius
Hela in Samaria super Israhel novem annis **2** fecitque
malum coram Domino sed non sicut reges Israhel qui
ante eum fuerant **3** contra hunc ascendit Salmanassar
rex Assyriorum et factus est ei Osee servus reddebatque
illi tributa **4** cumque deprehendisset rex Assyriorum

Osee quod rebellare nitens misisset nuntios ad Sua
regem Aegypti ne praestaret tributa regi Assyriorum
sicut singulis annis solitus erat obsedit eum et vinctum
misit in carcerem **5** pervagatusque est omnem terram et
ascendens Samariam obsedit eam tribus annis **6** anno
autem nono Osee cepit rex Assyriorum Samariam et
transtulit Israhel in Assyrios posuitque eos in Ala et in
Habor iuxta fluvium Gozan in civitatibus Medorum **7**
factum est enim cum peccassent filii Israhel Domino
Deo suo qui eduxerat eos de terra Aegypti de manu
Pharaonis regis Aegypti coluerunt deos alienos **8** et
ambulaverunt iuxta ritum gentium quas consumpserat
Dominus in conspectu filiorum Israhel et regum Israhel
quia similiter fecerant **9** et operuerunt filii Israhel verbis
non rectis Dominum Deum suum et aedificaverunt sibi
excelsa in cunctis urbibus suis a turre custodum usque
ad civitatem munitam **10** feceruntque sibi statuas et
lucos in omni colle sublimi et subter omne lignum
nemorosum **11** et adolebant ibi incensum super aras in
more gentium quas transtulerat Dominus a facie eorum
feceruntque verba pessima inritantes Dominum **12** et
coluerunt inmunditias de quibus praecepit Dominus eis
ne facerent verbum hoc **13** et testificatus est Dominus in
Israhel et in Iuda per manum omnium prophetarum et
videntum dicens revertimini a viis vestris pessimis et
custodite praecepta mea et caerimonias iuxta omnem
legem quam praecepi patribus vestris et sicut misi ad
vos in manu servorum meorum prophetarum **14** qui
non audierunt sed induraverunt cervicem suam iuxta

cervicem patrum suorum qui noluerunt oboedire Domino
Deo suo **15** et abiecerunt legitima eius et pactum quod
pepigit cum patribus eorum et testificationes quibus
contestatus est eos secutique sunt vanitates et vane
egerunt et secuti sunt gentes quae erant per circuitum
eorum super quibus praeceperat Dominus eis ut non
facerent sicut et illae faciebant **16** et dereliquerunt omnia
praecepta Domini Dei sui feceruntque sibi conflatiles
duos vitulos et lucos et adoraverunt universam militiam
caeli servieruntque Baal **17** et consecrabant ei filios suos
et filias suas per ignem et divinationibus inserviebant
et auguriis et tradiderunt se ut facerent malum coram
Domino et inritarent eum **18** iratusque est Dominus
vehementer Israhel et abstulit eos de conspectu suo et
non remansit nisi tribus Iuda tantummodo **19** sed nec ipse
Iuda custodivit mandata Domini Dei sui verum ambulavit
in erroribus Israhel quos operatus fuerat **20** proiecitque
Dominus omne semen Israhel et adflixit eos et tradidit in
manu diripientium donec proiceret eos a facie sua **21** ex
eo iam tempore quo scissus est Israhel a domo David
et constituerunt sibi regem Hieroboam filium Nabath
separavit enim Hieroboam Israhel a Domino et peccare
eos fecit peccatum magnum **22** et ambulaverunt filii
Israhel in universis peccatis Hieroboam quae fecerat
non recesserunt ab eis **23** usquequo auferret Dominus
Israhel a facie sua sicut locutus fuerat in manu omnium
servorum suorum prophetarum translatusque est Israhel
de terra sua in Assyrios usque in diem hanc **24** adduxit
autem rex Assyriorum de Babylone et de Chutha et de

Haiath et de Emath et de Sepharvaim et conlocavit eos in civitatibus Samariae pro filiis Israhel qui possederunt Samariam et habitaverunt in urbibus eius **25** cumque ibi habitare coepissent non timebant Dominum et inmisit eis Dominus leones qui interficiebant eos **26** nuntiatumque est regi Assyriorum et dictum gentes quas transtulisti et habitare fecisti in civitatibus Samariae ignorant legitima Dei terrae et inmisit in eos Dominus leones et ecce interficiunt eos eo quod ignorent ritum Dei terrae **27** praecepit autem rex Assyriorum dicens ducite illuc unum de sacerdotibus quos inde captivos adduxistis et vadat et habitet cum eis et doceat eos legitima Dei terrae **28** igitur cum venisset unus de sacerdotibus his qui captivi ducti fuerant de Samaria habitavit in Bethel et docebat eos quomodo colerent Dominum **29** et unaquaeque gens fabricata est deum suum posueruntque eos in fanis excelsis quae fecerant Samaritae gens et gens in urbibus suis in quibus habitabant **30** viri enim babylonii fecerunt Socchothbenoth viri autem chutheni fecerunt Nergel et viri de Emath fecerunt Asima **31** porro Evei fecerunt Nebaaz et Tharthac hii autem qui erant de Sepharvaim conburebant filios suos igni Adramelech et Anamelech diis Sepharvaim **32** et nihilominus colebant Dominum fecerunt autem sibi de novissimis sacerdotes excelsorum et ponebant eos in fanis sublimibus **33** et cum Dominum colerent diis quoque suis serviebant iuxta consuetudinem gentium de quibus translati fuerant Samariam **34** usque in praesentem diem morem sequuntur antiquum non timent Dominum neque custodiunt caerimonias eius et

iudicia et legem et mandatum quod praeceperat Dominus
filiis Iacob quem cognominavit Israhel **35** et percusserat
cum eis pactum et mandaverat eis dicens nolite timere
deos alienos et non adoretis eos neque colatis et non
immoletis eis **36** sed Dominum Deum vestrum qui eduxit
vos de terra Aegypti in fortitudine magna et in brachio
extento ipsum timete illum adorate et ipsi immolate **37**
caerimonias quoque et iudicia et legem et mandatum
quod scripsit vobis custodite ut faciatis cunctis diebus et
non timeatis deos alienos **38** et pactum quod percussi
vobiscum nolite oblivisci nec colatis deos alienos **39** sed
Dominum Deum vestrum timete et ipse eruet vos de manu
omnium inimicorum vestrorum **40** illi vero non audierunt
sed iuxta consuetudinem suam pristinam perpetrabant
41 fuerunt igitur gentes istae timentes quidem Dominum
sed nihilominus et idolis suis servientes nam et filii
eorum et nepotes sicut fecerunt parentes sui ita faciunt
usque in praesentem diem

18 anno tertio Osee filii Hela regis Israhel regnavit
Ezechias filius Ahaz regis Iuda **2** viginti quinque annorum
erat cum regnare coepisset et viginti et novem annis
regnavit in Hierusalem nomen matris eius Abi filia
Zacchariae **3** fecitque quod erat bonum coram Domino
iuxta omnia quae fecerat David pater suus **4** ipse
dissipavit excelsa et contrivit statuas et succidit lucos
confregitque serpentem aeneum quem fecerat Moses
siquidem usque ad illud tempus filii Israhel adolebant
ei incensum vocavitque eum Naasthan **5** in Domino
Deo Israhel speravit itaque post eum non fuit similis ei

de cunctis regibus Iuda sed neque in his qui ante eum
fuerunt **6** et adhesit Domino et non recessit a vestigiis
eius fecitque mandata eius quae praeceperat Dominus
Mosi **7** unde et erat Dominus cum eo et in cunctis ad quae
procedebat sapienter se agebat rebellavit quoque contra
regem Assyriorum et non servivit ei **8** ipse percussit
Philistheos usque Gazam et omnes terminos eorum a turre
custodum usque ad civitatem muratam **9** anno quarto
regis Ezechiae qui erat annus septimus Osee filii Hela regis
Israhel ascendit Salmanassar rex Assyriorum Samariam
et obpugnavit eam **10** et cepit nam post annos tres anno
sexto Ezechiae id est nono anno Osee regis Israhel capta
est Samaria **11** et transtulit rex Assyriorum Israhel in
Assyrios conlocavitque eos in Ala et in Habor fluviis
Gozan in civitatibus Medorum **12** quia non audierunt
vocem Domini Dei sui sed praetergressi sunt pactum
eius omnia quae praeceperat Moses servus Domini
non audierunt neque fecerunt **13** anno quartodecimo
regis Ezechiae ascendit Sennacherib rex Assyriorum ad
universas civitates Iuda munitas et cepit eas **14** tunc misit
Ezechias rex Iuda nuntios ad regem Assyriorum Lachis
dicens peccavi recede a me et omne quod inposueris
mihi feram indixit itaque rex Assyriorum Ezechiae regi
Iudae trecenta talenta argenti et triginta talenta auri
15 deditque Ezechias omne argentum quod reppertum
fuerat in domo Domini et in thesauris regis **16** in tempore
illo confregit Ezechias valvas templi Domini et lamminas
auri quas ipse adfixerat et dedit eas regi Assyriorum
17 misit autem rex Assyriorum Tharthan et Rabsaris

et Rabsacen de Lachis ad regem Ezechiam cum manu
valida Hierusalem qui cum ascendissent venerunt in
Hierusalem et steterunt iuxta aquaeductum piscinae
superioris quae est in via agri Fullonis **18** vocaveruntque
regem egressus est autem ad eos Eliachim filius Helciae
praepositus domus et Sobna scriba et Ioahe filius Asaph
a commentariis **19** dixitque ad eos Rabsaces loquimini
Ezechiae haec dicit rex magnus rex Assyriorum quae
est ista fiducia qua niteris **20** forsitan inisti consilium
ut praepares te ad proelium in quo confidis ut audeas
rebellare **21** an speras in baculo harundineo atque
confracto Aegypto super quem si incubuerit homo
comminutus ingreditur manum eius et perforabit eam
sic est Pharao rex Aegypti omnibus qui confidunt in se **22**
quod si dixeritis mihi in Domino Deo nostro habemus
fiduciam nonne iste est cuius abstulit Ezechias excelsa
et altaria et praecepit Iudae et Hierusalem ante altare
hoc adorabitis in Hierusalem **23** nunc igitur transite ad
dominum meum regem Assyriorum et dabo vobis duo
milia equorum et videte an habere valeatis ascensores
eorum **24** et quomodo potestis resistere ante unum
satrapam de servis domini mei minimis an fiduciam habes
in Aegypto propter currus et equites **25** numquid sine
Domini voluntate ascendi ad locum istum ut demolirer
eum Dominus dixit mihi ascende ad terram hanc et
demolire eam **26** dixerunt autem Eliachim filius Helciae
et Sobna et Ioahe Rabsaci precamur ut loquaris nobis
servis tuis syriace siquidem intellegimus hanc linguam
et non loquaris nobis iudaice audiente populo qui est

super murum **27** responditque eis Rabsaces numquid
ad dominum tuum et ad te misit me dominus meus ut
loquerer sermones hos et non ad viros qui sedent super
murum ut comedant stercora sua et bibant urinam suam
vobiscum **28** stetit itaque Rabsaces et clamavit voce magna
iudaice et ait audite verba regis magni regis Assyriorum **29**
haec dicit rex non vos seducat Ezechias non enim poterit
eruere vos de manu mea **30** neque fiduciam vobis tribuat
super Domino dicens eruens liberabit nos Dominus et
non tradetur civitas haec in manu regis Assyriorum **31**
nolite audire Ezechiam haec enim dicit rex Assyriorum
facite mecum quod vobis est utile et egredimini ad me
et comedet unusquisque de vinea sua et de ficu sua et
bibetis aquas de cisternis vestris **32** donec veniam et
transferam vos in terram quae similis terrae vestrae est
in terram fructiferam et fertilem vini terram panis et
vinearum terram olivarum et olei ac mellis et vivetis et
non moriemini nolite audire Ezechiam qui vos decipit
dicens Dominus liberabit nos **33** numquid liberaverunt
dii gentium terram suam de manu regis Assyriorum **34**
ubi est deus Emath et Arfad ubi est deus Sepharvaim Ana
et Ava numquid liberaverunt Samariam de manu mea **35**
quinam illi sunt in universis diis terrarum qui eruerunt
regionem suam de manu mea ut possit eruere Dominus
Hierusalem de manu mea **36** tacuit itaque populus et
non respondit ei quicquam siquidem praeceptum regis
acceperant ut non responderent ei **37** venitque Eliachim
filius Helciae praepositus domus et Sobna scriba et Ioahe

filius Asaph a commentariis ad Ezechiam scissis vestibus
et nuntiaverunt ei verba Rabsacis

19 quae cum audisset rex Ezechias scidit vestimenta sua
et opertus est sacco ingressusque est domum Domini
2 et misit Eliachim praepositum domus et Sobnam
scribam et senes de sacerdotibus opertos saccis ad Esaiam
prophetam filium Amos **3** qui dixerunt haec dicit Ezechias
dies tribulationis et increpationis et blasphemiae dies
iste venerunt filii usque ad partum et vires non habet
parturiens **4** si forte audiat Dominus Deus tuus universa
verba Rabsacis quem misit rex Assyriorum dominus
suus ut exprobraret Deum viventem et argueret verbis
quae audivit Dominus Deus tuus et fac orationem pro
reliquiis quae reppertae sunt **5** venerunt ergo servi regis
Ezechiae ad Esaiam **6** dixitque eis Esaias haec dicetis
domino vestro haec dicit Dominus noli timere a facie
sermonum quos audisti quibus blasphemaverunt pueri
regis Assyriorum me **7** ecce ego inmittam ei spiritum et
audiet nuntium et revertetur in terram suam et deiciam
eum gladio in terra sua **8** reversus est igitur Rabsaces et
invenit regem Assyriorum expugnantem Lobnam audierat
enim quod recessisset de Lachis **9** cumque audisset de
Tharaca rege Aethiopiae dicentes ecce egressus est ut
pugnet adversum te et iret contra eum misit nuntios ad
Ezechiam dicens **10** haec dicite Ezechiae regi Iudae non te
seducat Deus tuus in quo habes fiduciam neque dicas non
tradetur Hierusalem in manu regis Assyriorum **11** tu enim
ipse audisti quae fecerint reges Assyriorum universis
terris quomodo vastaverint eas num ergo solus poteris

liberari **12** numquid liberaverunt dii gentium singulos
quos vastaverunt patres mei Gozan videlicet et Aran et
Reseph et filios Eden qui erant in Thelassar **13** ubi est rex
Emath et rex Arfad et rex civitatis Sepharvaim Ana et
Ava **14** itaque cum accepisset Ezechias litteras de manu
nuntiorum et legisset eas ascendit in domum Domini et
expandit eas coram Domino **15** et oravit in conspectu eius
dicens Domine Deus Israhel qui sedes super cherubin tu
es Deus solus regum omnium terrae tu fecisti caelum
et terram **16** inclina aurem tuam et audi aperi Domine
oculos tuos et vide et audi omnia verba Sennacherib
qui misit ut exprobraret nobis Deum viventem **17** vere
Domine dissipaverunt reges Assyriorum gentes et terras
omnium **18** et miserunt deos eorum in ignem non enim
erant dii sed opera manuum hominum e ligno et lapide
et perdiderunt eos **19** nunc igitur Domine Deus noster
salvos nos fac de manu eius ut sciant omnia regna terrae
quia tu es Dominus Deus solus **20** misit autem Esaias
filius Amos ad Ezechiam dicens haec dicit Dominus Deus
Israhel quae deprecatus es me super Sennacherib rege
Assyriorum audivi **21** iste est sermo quem locutus est
Dominus de eo sprevit te et subsannavit virgo filia Sion
post tergum tuum caput movit filia Hierusalem **22** cui
exprobrasti et quem blasphemasti contra quem exaltasti
vocem et elevasti in excelsum oculos tuos contra Sanctum
Israhel **23** per manum servorum tuorum exprobrasti
Domino et dixisti in multitudine curruum meorum
ascendi excelsa montium in summitate Libani et succidi
sublimes cedros eius electas abietes eius et ingressus

sum usque ad terminos eius saltum Carmeli eius **24** ego
succidi et bibi aquas alienas et siccavi vestigiis pedum
meorum omnes aquas clausas **25** numquid non audisti
quid ab initio fecerim ex diebus antiquis plasmavi illud et
nunc adduxi eruntque in ruinam collium pugnantium
civitates munitae **26** et qui sedent in eis humiles manu
contremuerunt et confusi sunt facti sunt quasi faenum
agri et virens herba tectorum quae arefacta est antequam
veniret ad maturitatem **27** habitaculum tuum et egressum
tuum et viam tuam ego praescivi et furorem tuum contra
me **28** insanisti in me et superbia tua ascendit in aures
meas ponam itaque circulum in naribus tuis et camum in
labris tuis et reducam te in viam per quam venisti **29** tibi
autem Ezechia hoc erit signum comede hoc anno quod
reppereris in secundo autem anno quae sponte nascuntur
porro in anno tertio seminate et metite plantate vineas
et comedite fructum earum **30** et quodcumque reliquum
fuerit de domo Iuda mittet radicem deorsum et faciet
fructum sursum **31** de Hierusalem quippe egredientur
reliquiae et quod salvetur de monte Sion zelus Domini
exercituum faciet hoc **32** quam ob rem haec dicit Dominus
de rege Assyriorum non ingredietur urbem hanc nec
mittet in eam sagittam nec occupabit eam clypeus nec
circumdabit eam munitio **33** per viam qua venit revertetur
et civitatem hanc non ingredietur dicit Dominus **34**
protegamque urbem hanc et salvabo eam propter me
et propter David servum meum **35** factum est igitur
in nocte illa venit angelus Domini et percussit castra
Assyriorum centum octoginta quinque milia cumque

diluculo surrexisset vidit omnia corpora mortuorum
et recedens abiit **36** et reversus est Sennacherib rex
Assyriorum et mansit in Nineve **37** cumque adoraret in
templo Neserach deum suum Adramelech et Sarasar filii
eius percusserunt eum gladio fugeruntque in terram
Armeniorum et regnavit Eseraddon filius eius pro eo

20 in diebus illis aegrotavit Ezechias usque ad mortem et
venit ad eum Esaias filius Amos prophetes dixitque ei haec
dicit Dominus Deus praecipe domui tuae morieris enim
et non vives **2** qui convertit faciem suam ad parietem
et oravit Dominum dicens **3** obsecro Domine memento
quomodo ambulaverim coram te in veritate et in corde
perfecto et quod placitum est coram te fecerim flevit
itaque Ezechias fletu magno **4** et antequam egrederetur
Esaias mediam partem atrii factus est sermo Domini
ad eum dicens **5** revertere et dic Ezechiae duci populi
mei haec dicit Dominus Deus David patris tui audivi
orationem tuam vidi lacrimam tuam et ecce sanavi te
die tertio ascendes templum Domini **6** et addam diebus
tuis quindecim annos sed et de manu regis Assyriorum
liberabo te et civitatem hanc et protegam urbem istam
propter me et propter David servum meum **7** dixitque
Esaias adferte massam ficorum quam cum adtulissent et
posuissent super ulcus eius curatus est **8** dixerat autem
Ezechias ad Esaiam quod erit signum quia Dominus
me sanabit et quia ascensurus sum die tertio templum
Domini **9** cui ait Esaias hoc erit signum a Domino quod
facturus sit Dominus sermonem quem locutus est vis ut
accedat umbra decem lineis an ut revertatur totidem

gradibus **10** et ait Ezechias facile est umbram crescere
decem lineis nec hoc volo ut fiat sed ut revertatur
retrorsum decem gradibus **11** invocavit itaque Esaias
propheta Dominum et reduxit umbram per lineas quibus
iam descenderat in horologio Ahaz retrorsum decem
gradibus **12** in tempore illo misit Berodach Baladan filius
Baladan rex Babyloniorum litteras et munera ad Ezechiam
audierat enim quod aegrotasset Ezechias **13** laetatus
est autem in adventum eorum Ezechias et ostendit eis
domum aromatum et aurum et argentum et pigmenta
varia unguenta quoque et domum vasorum suorum et
omnia quae habere potuerat in thesauris suis non fuit
quod non monstraret eis Ezechias in domo sua et in
omni potestate sua **14** venit autem Esaias propheta ad
regem Ezechiam dixitque ei quid dixerunt viri isti aut
unde venerunt ad te cui ait Ezechias de terra longinqua
venerunt de Babylone **15** at ille respondit quid viderunt
in domo tua ait Ezechias omnia quae sunt in domo mea
viderunt nihil est quod non monstraverim eis in thesauris
meis **16** dixit itaque Esaias Ezechiae audi sermonem
Domini **17** ecce dies venient et auferentur omnia quae
sunt in domo tua et quae condiderunt patres tui usque
in diem hanc in Babylone non remanebit quicquam ait
Dominus **18** sed et de filiis tuis qui egredientur ex te
quos generabis tollentur et erunt eunuchi in palatio
regis Babylonis **19** dixit Ezechias ad Esaiam bonus sermo
Domini quem locutus est sit pax et veritas in diebus meis
20 reliqua autem sermonum Ezechiae et omnis fortitudo
eius et quomodo fecerit piscinam et aquaeductum et

introduxerit aquas in civitatem nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum regum Iuda **21** dormivitque
Ezechias cum patribus suis et regnavit Manasses filius
eius pro eo

21 duodecim annorum erat Manasses cum regnare
coepisset et quinquaginta quinque annis regnavit in
Hierusalem nomen matris eius Aphsiba **2** fecitque malum
in conspectu Domini iuxta idola gentium quas delevit
Dominus a facie filiorum Israhel **3** conversusque est et
aedificavit excelsa quae dissipaverat Ezechias pater eius
et erexit aras Baal et fecit lucos sicut fecerat Ahab rex
Israhel et adoravit omnem militiam caeli et coluit eam **4**
extruxitque aras in domo Domini de qua dixit Dominus
in Hierusalem ponam nomen meum **5** et extruxit altaria
universae militiae caeli in duobus atriis templi Domini
6 et transduxit filium suum per ignem et ariolatus est
et observavit auguria et fecit pythones et aruspices
multiplicavit ut faceret malum coram Domino et inritaret
eum **7** posuit quoque idolum luci quem fecerat in templo
Domini super quo locutus est Dominus ad David et ad
Salomonem filium eius in templo hoc et in Hierusalem
quam elegi de cunctis tribubus Israhel ponam nomen
meum in sempiternum **8** et ultra non faciam commoveri
pedem Israhel de terra quam dedi patribus eorum sic
tamen si custodierint opere omnia quae praecepi eis et
universam legem quam mandavit eis servus meus Moses
9 illi vero non audierunt sed seducti sunt a Manasse ut
facerent malum super gentes quas contrivit Dominus
a facie filiorum Israhel **10** locutusque est Dominus in

manu servorum suorum prophetarum dicens **11** quia
fecit Manasses rex Iuda abominationes istas pessimas
super omnia quae fecerunt Amorrei ante eum et peccare
fecit etiam Iudam in inmunditiis suis **12** propterea haec
dicit Dominus Deus Israhel ecce ego inducam mala super
Hierusalem et Iudam ut quicumque audierit tinniant
ambae aures eius **13** et extendam super Hierusalem
funiculum Samariae et pondus domus Ahab et delebo
Hierusalem sicut deleri solent tabulae delens vertam et
ducam crebrius stilum super faciem eius **14** dimittam
vero reliquias hereditatis meae et tradam eas in manu
inimicorum eius eruntque in vastitate et rapina cunctis
adversariis suis **15** eo quod fecerint malum coram me et
perseveraverint inritantes me ex die qua egressi sunt
patres eorum ex Aegypto usque ad diem hanc **16** insuper
et sanguinem innoxium fudit Manasses multum nimis
donec impleret Hierusalem usque ad os absque peccatis
suis quibus peccare fecit Iudam ut faceret malum coram
Domino **17** reliqua autem sermonum Manasse et universa
quae fecit et peccatum eius quod peccavit nonne haec
scripta sunt in libro sermonum dierum regum Iuda **18**
dormivitque Manasses cum patribus suis et sepultus
est in horto domus suae in horto Aza et regnavit Amon
filius eius pro eo **19** viginti et duo annorum erat Amon
cum regnare coepisset duobusque annis regnavit in
Hierusalem nomen matris eius Mesallemeth filia Arus
de Iethba **20** fecitque malum in conspectu Domini sicut
fecerat Manasses pater eius **21** et ambulavit in omni via
per quam ambulaverat pater eius servivitque inmunditiis

quibus servierat pater suus et adoravit eas **22** et dereliquit
Dominum Deum patrum suorum et non ambulavit in
via Domini **23** tetenderuntque ei insidias servi sui et
interfecerunt regem in domo sua **24** percussit autem
populus terrae omnes qui coniuraverant contra regem
Amon et constituerunt sibi regem Iosiam filium eius pro
eo **25** reliqua autem sermonum Amon quae fecit nonne
haec scripta sunt in libro sermonum dierum regum Iuda
26 sepelieruntque eum in sepulchro suo in horto Aza et
regnavit Iosias filius eius pro eo

22 octo annorum erat Iosias cum regnare coepisset et
triginta uno anno regnavit in Hierusalem nomen matris
eius Idida filia Phadaia de Besecath **2** fecitque quod
placitum erat coram Domino et ambulavit per omnes
vias David patris sui non declinavit ad dextram sive ad
sinistram **3** anno autem octavodecimo regis Iosiae misit
rex Saphan filium Aslia filii Mesullam scribam templi
Domini dicens ei **4** vade ad Helciam sacerdotem magnum
ut confletur pecunia quae inlata est in templum Domini
quam collegerunt ianitores a populo **5** deturque fabris
per praepositos in domo Domini qui et distribuent eam
his qui operantur in templo Domini ad instauranda sarta
tecta templi **6** tignariis videlicet et cementariis et his qui
interrupta conponunt et ut emantur ligna et lapides de
lapidicinis ad instaurandum templum **7** verumtamen
non supputetur eis argentum quod accipiunt sed in
potestate habeant et in fide **8** dixit autem Helcias
pontifex ad Saphan scribam librum legis repperi in
domo Domini deditque Helcias volumen Saphan qui

et legit illud **9** venit quoque Saphan scriba ad regem
et renuntiavit ei quod praeceperat et ait conflaverunt
servi tui pecuniam quae repperta est in domo Domini et
dederunt ut distribueretur fabris a praefectis operum
templi Domini **10** narravitque Saphan scriba regi dicens
librum dedit mihi Helcias sacerdos quem cum legisset
Saphan coram rege **11** et audisset rex verba libri legis
Domini scidit vestimenta sua **12** et praecepit Helciae
sacerdoti et Ahicham filio Saphan et Achobor filio Micha
et Saphan scribae et Asaiae servo regis dicens **13** ite et
consulite Dominum super me et super populo et super
omni Iuda de verbis voluminis istius quod inventum est
magna enim ira Domini succensa est contra nos quia
non audierunt patres nostri verba libri huius ut facerent
omne quod scriptum est nobis **14** ierunt itaque Helcias
sacerdos et Ahicham et Achobor et Saphan et Asaia
ad Oldam propheten uxorem Sellum filii Thecue filii
Araas custodis vestium quae habitabat in Hierusalem
in secunda locutique sunt ad eam **15** et illa respondit
eis haec dicit Dominus Deus Israhel dicite viro qui misit
vos ad me **16** haec dicit Dominus ecce ego adducam
mala super locum hunc et super habitatores eius omnia
verba legis quae legit rex Iuda **17** quia dereliquerunt me
et sacrificaverunt diis alienis inritantes me in cunctis
operibus manuum suarum et succendetur indignatio
mea in loco hoc et non extinguetur **18** regi autem Iuda
qui misit vos ut consuleretis Dominum sic dicetis haec
dicit Dominus Deus Israhel pro eo quod audisti verba
voluminis **19** et perterritum est cor tuum et humiliatus

es coram Domino auditis sermonibus contra locum istum
et habitatores eius quo videlicet fierent in stuporem et in
maledictum et scidisti vestimenta tua et flevisti coram
me et ego audivi ait Dominus **20** idcirco colligam te ad
patres tuos et colligeris ad sepulchrum tuum in pace ut
non videant oculi tui omnia mala quae inducturus sum
super locum istum

23 et renuntiaverunt regi quod dixerat qui misit et
congregati sunt ad eum omnes senes Iuda et Hierusalem
2 ascenditque rex templum Domini et omnes viri Iuda
universique qui habitant in Hierusalem cum eo sacerdotes
et prophetae et omnis populus a parvo usque ad magnum
legitque cunctis audientibus omnia verba libri foederis
qui inventus est in domo Domini **3** stetitque rex super
gradum et percussit foedus coram Domino ut ambularent
post Dominum et custodirent praecepta eius et testimonia
et caerimonias in omni corde et in tota anima et
suscitarent verba foederis huius quae scripta erant in
libro illo adquievitque populus pacto **4** et praecepit
rex Helciae pontifici et sacerdotibus secundi ordinis
et ianitoribus ut proicerent de templo Domini omnia
vasa quae facta fuerant Baal et in luco et universae
militiae caeli et conbusit ea foris Hierusalem in convalle
Cedron et tulit pulverem eorum in Bethel **5** et delevit
aruspices quos posuerant reges Iuda ad sacrificandum
in excelsis per civitates Iuda et in circuitu Hierusalem
et eos qui adolebant incensum Baal et soli et lunae et
duodecim signis et omni militiae caeli **6** et efferri fecit
lucum de domo Domini foras Hierusalem in convalle

Cedron et conbusit eum ibi et redegit in pulverem et
proiecit super sepulchrum vulgi **7** destruxit quoque
aediculas effeminatorum quae erant in domo Domini
pro quibus mulieres texebant quasi domunculas luci **8**
congregavitque omnes sacerdotes de civitatibus Iuda
et contaminavit excelsa ubi sacrificabant sacerdotes
de Gabaa usque Bersabee et destruxit aras portarum
in introitu ostii Iosue principis civitatis quod erat ad
sinistram portae civitatis **9** verumtamen non ascendebant
sacerdotes excelsorum ad altare Domini in Hierusalem
sed tantum comedebant azyma in medio fratrum suorum
10 contaminavit quoque Thafeth quod est in convalle filii
Ennom ut nemo consecraret filium suum aut filiam per
ignem Moloch **11** abstulit quoque equos quos dederant
reges Iudae soli in introitu templi Domini iuxta exedram
Nathanmelech eunuchi qui erat in Farurim currus autem
solis conbusit igni **12** altaria quoque quae erant super
tecta cenaculi Ahaz quae fecerant reges Iuda et altaria
quae fecerat Manasses in duobus atriis templi Domini
destruxit rex et cucurrit inde et dispersit cinerem eorum
in torrentem Cedron **13** excelsa quoque quae erant in
Hierusalem ad dexteram partem montis Offensionis
quae aedificaverat Salomon rex Israhel Astharoth idolo
Sidoniorum et Chamos offensioni Moab et Melchom
abominationi filiorum Ammon polluit rex **14** et contrivit
statuas et succidit lucos replevitque loca eorum ossibus
mortuorum **15** insuper et altare quod erat in Bethel
excelsum quod fecerat Hieroboam filius Nabath qui
peccare fecit Israhel et altare illud et excelsum destruxit

atque conbusit et comminuit in pulverem succenditque
etiam lucum **16** et conversus Iosias vidit ibi sepulchra
quae erant in monte misitque et tulit ossa de sepulchris
et conbusit ea super altare et polluit illud iuxta verbum
Domini quod locutus est vir Dei qui praedixerat verba haec
17 et ait quis est titulus ille quem video responderuntque
ei cives illius urbis sepulchrum est hominis Dei qui
venit de Iuda et praedixit verba haec quae fecisti super
altare Bethel **18** et ait dimittite eum nemo commoveat
ossa eius et intacta manserunt ossa illius cum ossibus
prophetae qui venerat de Samaria **19** insuper et omnia
fana excelsorum quae erant in civitatibus Samariae quae
fecerant reges Israhel ad inritandum Dominum abstulit
Iosias et fecit eis secundum omnia opera quae fecerat in
Bethel **20** et occidit universos sacerdotes excelsorum qui
erant ibi super altaria et conbusit ossa humana super ea
reversusque est Hierusalem **21** et praecepit omni populo
dicens facite phase Domino Deo vestro secundum quod
scriptum est in libro foederis huius **22** nec enim factum
est phase tale a diebus iudicum qui iudicaverunt Israhel
et omnium dierum regum Israhel et regum Iuda **23** sicut
in octavodecimo anno regis Iosiae factum est phase istud
Domino in Hierusalem **24** sed et pythones et ariolos et
figuras idolorum et inmunditias abominationesque quae
fuerant in terra Iuda et in Hierusalem abstulit Iosias ut
statueret verba legis quae scripta sunt in libro quem
invenit Helcias sacerdos in templo Domini **25** similis illi
non fuit ante eum rex qui reverteretur ad Dominum in
omni corde suo et in tota anima sua et in universa virtute

sua iuxta omnem legem Mosi neque post eum surrexit
similis illi **26** verumtamen non est aversus Dominus ab
ira furoris sui magni quo iratus est furor eius contra
Iudam propter inritationes quibus provocaverat eum
Manasses **27** dixit itaque Dominus etiam Iudam auferam a
facie mea sicut abstuli Israhel et proiciam civitatem hanc
quam elegi Hierusalem et domum de qua dixi erit nomen
meum ibi **28** reliqua autem verba Iosiae et universa
quae fecit nonne haec scripta sunt in libro verborum
dierum regum Iuda **29** in diebus eius ascendit Pharao
Necho rex Aegypti contra regem Assyriorum ad flumen
Eufraten et abiit Iosias rex in occursum eius et occisus
est in Mageddo cum vidisset eum **30** et portaverunt
eum servi sui mortuum de Mageddo et pertulerunt in
Hierusalem et sepelierunt eum in sepulchro suo tulitque
populus terrae Ioahaz filium Iosiae et unxerunt eum
et constituerunt eum regem pro patre suo **31** viginti
trium annorum erat Ioahaz cum regnare coepisset et
tribus mensibus regnavit in Hierusalem nomen matris
eius Amithal filia Hieremiae de Lobna **32** et fecit malum
coram Domino iuxta omnia quae fecerant patres eius
33 vinxitque eum Pharao Necho in Rebla quae est in
terra Emath ne regnaret in Hierusalem et inposuit
multam terrae centum talentis argenti et talento auri **34**
regemque constituit Pharao Necho Eliachim filium Iosiae
pro Iosia patre eius vertitque nomen eius Ioiachim porro
Ioahaz tulit et duxit in Aegyptum **35** argentum autem et
aurum dedit Ioiachim Pharaoni cum indixisset terrae per
singulos ut conferretur iuxta praeceptum Pharaonis et

unumquemque secundum vires suas exegit tam argentum
quam aurum de populo terrae ut daret Pharaoni Necho
36 viginti quinque annorum erat Ioiachim cum regnare
coepisset et undecim annis regnavit in Hierusalem nomen
matris eius Zebida filia Phadaia de Ruma 37 et fecit
malum coram Domino iuxta omnia quae fecerant patres
eius

24 in diebus eius ascendit Nabuchodonosor rex Babylonis
et factus est ei Ioiachim servus tribus annis et rursum
rebellavit contra eum 2 inmisitque ei Dominus latrunculos
Chaldeorum et latrunculos Syriae latrunculos Moab et
latrunculos filiorum Ammon et inmisit eos in Iudam ut
disperderent eum iuxta verbum Domini quod locutus erat
per servos suos prophetas 3 factum est autem hoc per
verbum Domini contra Iudam ut auferret eum coram se
propter peccata Manasse universa quae fecit 4 et propter
sanguinem innoxium quem effudit et implevit Hierusalem
cruore innocentium et ob hanc rem noluit Dominus
propitiari 5 reliqua autem sermonum Ioiachim et universa
quae fecit nonne haec scripta sunt in libro sermonum
dierum regum Iuda et dormivit Ioiachim cum patribus
suis 6 regnavitque Ioiachin filius eius pro eo 7 et ultra non
addidit rex Aegypti ut egrederetur de terra sua tulerat
enim rex Babylonis a rivo Aegypti usque ad fluvium
Eufraten omnia quae fuerant regis Aegypti 8 decem et
octo annorum erat Ioiachin cum regnare coepisset et
tribus mensibus regnavit in Hierusalem nomen matris
eius Naestha filia Helnathan de Hierusalem 9 et fecit
malum coram Domino iuxta omnia quae fecerat pater

eius **10** in tempore illo ascenderunt servi Nabuchodonosor
regis Babylonis in Hierusalem et circumdata est urbs
munitionibus **11** venitque Nabuchodonosor rex Babylonis
ad civitatem cum servi eius obpugnarent eam **12**
egressusque est Ioiachin rex Iuda ad regem Babylonis ipse
et mater eius et servi eius et principes eius et eunuchi
eius et suscepit eum rex Babylonis anno octavo regni sui
13 et protulit inde omnes thesauros domus Domini et
thesauros domus regiae et concidit universa vasa aurea
quae fecerat Salomon rex Israhel in templo Domini iuxta
verbum Domini **14** et transtulit omnem Hierusalem et
universos principes et omnes fortes exercitus decem
milia in captivitatem et omnem artificem et clusorem
nihilque relictum est exceptis pauperibus populi terrae
15 transtulit quoque Ioiachin in Babylonem et matrem
regis et uxores regis et eunuchos eius et iudices terrae
duxit in captivitatem de Hierusalem in Babylonem **16**
et omnes viros robustos septem milia et artifices et
clusores mille omnes viros fortes et bellatores duxitque
eos rex Babylonis captivos in Babylonem **17** et constituit
Matthaniam patruum eius pro eo inposuitque nomen
ei Sedeciam **18** vicesimum et primum annum aetatis
habebat Sedecias cum regnare coepisset et undecim
annis regnavit in Hierusalem nomen matris eius erat
Amithal filia Hieremiae de Lobna **19** et fecit malum coram
Domino iuxta omnia quae fecerat Ioiachim **20** irascebatur
enim Dominus contra Hierusalem et contra Iudam donec
proiceret eos a facie sua recessitque Sedecias a rege
Babylonis

25 factum est autem anno nono regni eius mense
decimo decima die mensis venit Nabuchodonosor rex
Babylonis ipse et omnis exercitus eius in Hierusalem
et circumdederunt eam et extruxerunt in circuitu eius
munitiones **2** et clausa est civitas atque vallata usque ad
undecimum annum regis Sedeciae **3** nona die mensis
praevaluitque fames in civitate nec erat panis populo
terrae **4** et interrupta est civitas et omnes viri bellatores
nocte fugerunt per viam portae quae est inter duplicem
murum ad hortum regis porro Chaldei obsidebant in
circuitu civitatem fugit itaque per viam quae ducit ad
campestria solitudinis **5** et persecutus est exercitus
Chaldeorum regem conprehenditque eum in planitie
Hiericho et omnes bellatores qui erant cum eo dispersi
sunt et reliquerunt eum **6** adprehensum ergo regem
duxerunt ad regem Babylonis in Reblatha qui locutus
est cum eo iudicium **7** filios autem Sedeciae occidit
coram eo et oculos eius effodit vinxitque eum catenis
et adduxit in Babylonem **8** mense quinto septima die
mensis ipse est annus nonusdecimus regis Babylonis venit
Nabuzardan princeps exercitus servus regis Babylonis
Hierusalem **9** et succendit domum Domini et domum
regis et domos Hierusalem omnemque domum conbusit
igni **10** et muros Hierusalem in circuitu destruxit omnis
exercitus Chaldeorum qui erat cum principe militum **11**
reliquam autem populi partem qui remanserat in civitate
et perfugas qui transfugerant ad regem Babylonis et
reliquum vulgus transtulit Nabuzardan princeps militiae
12 et de pauperibus terrae reliquit vinitores et agricolas

13 columnas autem aereas quae erant in templo Domini
et bases et mare aereum quod erat in domo Domini
confregerunt Chaldei et transtulerunt aes omnium in
Babylonem **14** ollas quoque aereas et trullas et tridentes
et scyphos et omnia vasa aerea in quibus ministrabant
tulerunt **15** necnon turibula et fialas quae aurea aurea et
quae argentea argentea tulit princeps militiae **16** id est
columnas duas mare unum et bases quas fecerat Salomon
in templo Domini non erat pondus aeris omnium vasorum
17 decem et octo cubitos altitudinis habebat columna
una et capitellum aereum super se altitudinis trium
cubitorum et reticulum et malogranata super capitellum
columnae omnia aerea similem et columna secunda
habebat ornatum **18** tulit quoque princeps militiae Seraian
sacerdotem primum et Sophoniam sacerdotem secundum
et tres ianitores **19** et de civitate eunuchum unum qui
erat praefectus super viros bellatores et quinque viros de
his qui steterant coram rege quos repperit in civitate
et Sopher principem exercitus qui probabat tirones de
populo terrae et sex viros e vulgo qui inventi fuerant in
civitate **20** quos tollens Nabuzardan princeps militum
duxit ad regem Babylonis in Reblatha **21** percussitque
eos rex Babylonis et interfecit in Reblatha in terra
Emath et translatus est Iuda de terra sua **22** populo
autem qui relictus erat in terra Iuda quem dimiserat
Nabuchodonosor rex Babylonis praefecit Godoliam filium
Ahicham filii Saphan **23** quod cum audissent omnes
duces militum ipsi et viri qui erant cum eis videlicet
quod constituisset rex Babylonis Godoliam venerunt ad

Godoliam in Maspha Ismahel filius Nathaniae et Iohanan
filius Caree et Sareia filius Thenaameth Nethophathites et
Iezonias filius Maachathi ipsi et socii eorum **24** iuravitque
eis Godolias et sociis eorum dicens nolite timere servire
Chaldeis manete in terra et servite regi Babylonis et
bene erit vobis **25** factum est autem in mense septimo
venit Ismahel filius Nathaniae filii Elisama de semine
regio et decem viri cum eo percusseruntque Godoliam
qui mortuus est sed et Iudaeos et Chaldeos qui erant
cum eo in Maspha **26** consurgens autem omnis populus a
parvo usque ad magnum et principes militum venerunt
in Aegyptum timentes Chaldeos **27** factum est vero
anno tricesimo septimo transmigrationis Ioiachin regis
Iudae mense duodecimo vicesima septima die mensis
sublevavit Evilmerodach rex Babylonis anno quo regnare
coeperat caput Ioiachin regis Iuda de carcere **28** et locutus
est ei benigna et posuit thronum eius super thronum
regum qui erant cum eo in Babylone **29** et mutavit
vestes eius quas habuerat in carcere et comedebat panem
semper in conspectu eius cunctis diebus vitae suae **30**
annonam quoque constituit ei absque intermissione quae
et dabatur ei a rege per singulos dies omnibus diebus
vitae suae

I Paralipomenon

1 Adam Seth Enos **2** Cainan Malelehel Iared **3** Enoch
Matusale Lamech **4** Noe Sem Ham et Iafeth **5** filii Iafeth
Gomer Magog Madai et Iavan Thubal Mosoch Thiras **6**
porro filii Gomer Aschenez et Rifath et Thogorma **7** filii
autem Iavan Elisa et Tharsis Cetthim et Dodanim **8** filii
Ham Chus et Mesraim Phut et Chanaan **9** filii autem
Chus Saba et Evila Sabatha et Rechma et Sabathaca
porro filii Rechma Saba et Dadan **10** Chus autem genuit
Nemrod iste coepit esse potens in terra **11** Mesraim vero
genuit Ludim et Anamim et Laabim et Nepthuim **12**
Phethrosim quoque et Chasluim de quibus egressi sunt
Philisthim et Capthurim **13** Chanaan vero genuit Sidonem
primogenitum et Heth **14** Iebuseum quoque et Amorreum
et Gergeseum **15** Evheumque et Aruceum et Asineum
16 Aradium quoque et Samareum et Ematheum **17** filii
Sem Aelam et Assur et Arfaxad et Lud et Aram et Us
et Hul et Gothor et Mosoch **18** Arfaxad autem genuit
Sala qui et ipse genuit Heber **19** porro Heber nati sunt
duo filii nomen uni Phaleg quia in diebus eius divisa est
terra et nomen fratris eius Iectan **20** Iectan autem genuit
Helmodad et Saleph et Asermoth et Iare **21** Aduram
quoque et Uzal et Decla **22** Ebal etiam et Abimahel et
Saba necnon **23** et Ophir et Evila et Iobab omnes isti filii
Iectan **24** Sem Arfaxad Sale **25** Heber Phaleg Raau **26** Serug
Nahor Thare **27** Abram iste est Abraham **28** filii autem
Abraham Isaac et Ismahel **29** et hae generationes eorum
primogenitus Ismahelis Nabaioth et Cedar et Adbeel et
Mabsam **30** Masma et Duma Massa Adad et Thema **31**

Iathur Naphis Cedma hii sunt filii Ismahelis **32** filii autem
Cetthurae concubinae Abraham quos genuit Zamram
Iecsan Madan Madian Iesboc Sue porro filii Iecsan Saba
et Dadan **33** filii autem Madian Epha et Apher et Enoch
et Abida et Eldaa omnes hii filii Cetthurae **34** generavit
autem Abraham Isaac cuius fuerunt filii Esau et Israhel
35 filii Esau Eliphaz Rauhel Iaus Ialam Core **36** filii Eliphaz
Theman Omer Sepphu Gethem Cenez Thamna Amalech
37 filii Rauhel Naath Zara Samma Maza **38** filii Seir Lothan
Sobal Sebeon Ana Dison Eser Disan **39** filii Lothan Horri
Humam soror autem Lothan fuit Thamna **40** filii Sobal
Alian et Manaath et Ebal et Sepphi et Onam filii Sebeon
Aia et Ana filii Ana Dison **41** filii Dison Amaran et Eseban
et Iethran et Charan **42** filii Eser Balaan et Zaban et Iacan
filii Dison Us et Aran **43** isti sunt reges qui imperaverunt
in terra Edom antequam esset rex super filios Israhel Bale
filius Beor et nomen civitatis eius Denaba **44** mortuus
est autem Bale et regnavit pro eo Iobab filius Zare de
Bosra **45** cumque et Iobab fuisset mortuus regnavit pro eo
Husam de terra Themanorum **46** obiit quoque et Husam
et regnavit pro eo Adad filius Badad qui percussit Madian
in terra Moab et nomen civitatis eius Avith **47** cumque et
Adad fuisset mortuus regnavit pro eo Semla de Masreca
48 sed et Semla mortuus est et regnavit pro eo Saul de
Rooboth quae iuxta amnem sita est **49** mortuo quoque
Saul regnavit pro eo Baalanan filius Achobor **50** sed et
hic mortuus est et regnavit pro eo Adad cuius urbis fuit
nomen Phou et appellata est uxor eius Mehetabel filia
Matred filiae Mezaab **51** Adad autem mortuo duces pro

regibus in Edom esse coeperunt dux Thamna dux Alva
dux Ietheth **52** dux Oolibama dux Hela dux Phinon **53**
dux Cenez dux Theman dux Mabsar **54** dux Magdihel dux
Iram hii duces Edom

2 filii autem Israhel Ruben Symeon Levi Iuda Isachar
et Zabulon **2** Dan Ioseph Beniamin Nepthali Gad Aser **3**
filii Iuda Her Aunan Sela tres nati sunt ei de filia Sue
Chananitidis fuit autem Her primogenitus Iuda malus
coram Domino et occidit eum **4** Thamar autem nurus eius
peperit ei Phares et Zara omnes ergo filii Iuda quinque
5 filii autem Phares Esrom et Hamul **6** filii quoque
Zarae Zamri et Ethan et Eman Chalchal quoque et Darda
simul quinque **7** filii Carmi Achar qui turbavit Israhel
et peccavit in furto anathematis **8** filii Ethan Azarias **9**
filii autem Esrom qui nati sunt ei Ieremahel et Ram et
Chalubi **10** porro Ram genuit Aminadab Aminadab autem
genuit Naasson principem filiorum Iuda **11** Naasson
quoque genuit Salma de quo ortus est Boez **12** Boez vero
genuit Obed qui et ipse genuit Isai **13** Isai autem genuit
primogenitum Heliab secundum Abinadab tertium Samaa
14 quartum Nathanahel quintum Raddai **15** sextum Asom
septimum David **16** quorum sorores fuerunt Sarvia et
Abigail filii Sarviae Abisai Ioab et Asahel tres **17** Abigail
autem genuit Amasa cuius pater fuit Iether Ismahelites
18 Chaleb vero filius Esrom accepit uxorem nomine Azuba
de qua genuit Ierioth fueruntque filii eius Iesar et Sobab
et Ardon **19** cumque mortua fuisset Azuba accepit uxorem
Chaleb Ephrath quae peperit ei Ur **20** porro Ur genuit
Uri et Uri genuit Beselehel **21** post haec ingressus est

Esrom ad filiam Machir patris Galaad et accepit eam cum
esset annorum sexaginta quae peperit ei Segub **22** sed
et Segub genuit Iair et possedit viginti tres civitates in
terra Galaad **23** cepitque Gessur et Aram oppida Iair et
Canath et viculos eius sexaginta civitatum omnes isti filii
Machir patris Galaad **24** cum autem mortuus esset Esrom
ingressus est Chaleb ad Ephrata habuit quoque Esrom
uxorem Abia quae peperit ei Assur patrem Thecue **25**
nati sunt autem filii Hieramehel primogeniti Esrom Ram
primogenitus eius et Buna et Aran et Asom et Ahia **26**
duxit quoque uxorem alteram Hieramehel nomine Atara
quae fuit mater Onam **27** sed et filii Ram primogeniti
Hieramehel fuerunt Moos et Iamin et Achar **28** Onam
autem habuit filios Semmei et Iada filii autem Semmei
Nadab et Abisur **29** nomen vero uxoris Abisur Abiail quae
peperit Ahobban et Molid **30** filii autem Nadab fuerunt
Saled et Apphaim mortuus est autem Saled absque liberis
31 filius vero Apphaim Iesi qui Iesi genuit Sesan porro
Sesan genuit Oholi **32** filii autem Iada fratris Semmei
Iether et Ionathan sed et Iether mortuus est absque liberis
33 porro Ionathan genuit Phaleth et Ziza isti fuerunt filii
Hieramehel **34** Sesan autem non habuit filios sed filias et
servum aegyptium nomine Ieraa **35** deditque ei filiam
suam uxorem quae peperit ei Eththei **36** Eththei autem
genuit Nathan et Nathan genuit Zabad **37** Zabad quoque
genuit Ophlal et Ophlal genuit Obed **38** Obed genuit Ieu
Ieu genuit Azariam **39** Azarias genuit Helles Helles genuit
Elasa **40** Elasa genuit Sisamoi Sisamoi genuit Sellum **41**
Sellum genuit Icamian Icamian genuit Elisama **42** filii

autem Chaleb fratris Hieramehel Mosa primogenitus eius
ipse est pater Ziph et filii Maresa patris Hebron **43** porro
filii Hebron Core et Thapphu et Recem et Samma **44**
Samma autem genuit Raam patrem Iercaam et Recem
genuit Semmei **45** filius Semmei Maon et Maon pater
Bethsur **46** Epha autem concubina Chaleb peperit Arran
et Musa et Gezez porro Arran genuit Gezez **47** filii Iadai
Regom et Iotham et Gesum et Phaleth et Epha et Saaph
48 concubina Chaleb Maacha peperit Saber et Tharana
49 genuit autem Saaph pater Madmena Sue patrem
Machbena et patrem Gabaa filia vero Chaleb fuit Achsa
50 hii erant filii Chaleb filii Ur primogeniti Ephrata Sobal
pater Cariathiarim **51** Salma pater Bethleem Ariph pater
Bethgader **52** fuerunt autem filii Sobal patris Cariathiarim
qui videbat dimidium requietionum **53** et de cognatione
Cariathiarim Iethrei et Apphutei et Semathei et Maserei
ex his egressi sunt Saraitae et Esthaolitae **54** filii Salma
Bethleem et Netophathi coronae domus Ioab et dimidium
requietionis Sarai **55** cognationes quoque scribarum
habitantium in Iabis canentes atque resonantes et in
tabernaculis commorantes hii sunt Cinei qui venerunt de
calore patris domus Rechab

3 David vero hos habuit filios qui ei nati sunt in
Hebron primogenitum Amnon ex Achinaam Iezrahelitide
secundum Danihel de Abigail Carmelitide **2** tertium
Absalom filium Maacha filiae Tholmei regis Gessur
quartum Adoniam filium Aggith **3** quintum Saphatiam
ex Abital sextum Iethraam de Egla uxore sua **4** sex ergo
nati sunt ei in Hebron ubi regnavit septem annis et

sex mensibus triginta autem et tribus annis regnavit
in Hierusalem **5** porro in Hierusalem nati sunt ei filii
Samaa et Sobab et Nathan et Salomon quattuor de
Bethsabee filia Amihel **6** Iebaar quoque et Elisama **7** et
Eliphalet et Noge et Napheg et Iaphie **8** necnon Elisama
et Heliade et Eliphalet novem **9** omnes hii filii David
absque filiis concubinarum habuerunt sororem Thamar
10 filius autem Salomonis Roboam cuius Abia filius genuit
Asa de hoc quoque natus est Iosaphat **11** pater Ioram
qui Ioram genuit Ohoziam ex quo ortus est Ioas **12** et
huius Amasias filius genuit Azariam porro Azariae filius
Ioatham **13** procreavit Achaz patrem Ezechiae de quo
natus est Manasses **14** sed et Manasses genuit Amon
patrem Iosiae **15** filii autem Iosiae fuerunt primogenitus
Iohanan secundus Ioacim tertius Sedecias quartus Sellum
16 de Ioacim natus est Iechonias et Sedecias **17** filii
Iechoniae fuerunt Asir Salathihel **18** Melchiram Phadaia
Sennaser et Iecemia Sama et Nadabia **19** de Phadaia orti
sunt Zorobabel et Semei Zorobabel genuit Mosollam
Ananiam et Salomith sororem eorum **20** Asabamque et
Ohol et Barachiam et Asadiam Iosabesed quinque **21** filius
autem Ananiae Phaltias pater Ieseiae cuius filius Raphaia
huius quoque filius Arnam de quo natus est Obdia cuius
filius fuit Sechenia **22** filius Secheniae Semeia cuius filii
Attus et Iegal et Baria et Naaria et Saphat sex numero **23**
filius Naariae Helioenai et Ezechias et Ezricam tres **24**
filii Helioenai Oduia et Heliasub et Pheleia et Accub et
Iohanan et Dalaia et Anani septem

4 filii Iuda Phares Esrom et Carmi et Ur et Subal **2** Reaia
vero filius Subal genuit Ieth de quo nati sunt Ahimai
et Laed hae cognationes Sarathi **3** ista quoque stirps
Hetam Iezrahel et Iesema et Iedebos nomenque sororis
eorum Asalelphuni **4** Phunihel autem pater Gedor et Ezer
pater Osa isti sunt filii Ur primogeniti Ephrata patris
Bethleem **5** Asur vero patris Thecue erant duae uxores
Halaa et Naara **6** peperit autem ei Naara Oozam et Epher
et Themani et Asthari isti sunt filii Naara **7** porro filii
Halaa Sereth Isaar et Ethnan **8** Cos autem genuit Anob
et Sobaba et cognationem Aral filii Arum **9** fuit autem
Iabes inclitus prae fratribus suis et mater eius vocavit
nomen illius Iabes dicens quia peperi eum in dolore **10**
invocavit vero Iabes Deum Israhel dicens si benedicens
benedixeris mihi et dilataveris terminos meos et fuerit
manus tua mecum et feceris me a malitia non opprimi
et praestitit Deus quae precatus est **11** Chaleb autem
frater Suaa genuit Machir qui fuit pater Esthon **12** porro
Esthon genuit Bethrapha et Phesse et Thena patrem urbis
Naas hii sunt viri Recha **13** filii autem Cenez Othonihel
et Saraia porro filii Othonihel Athath **14** et Maonathi
genuit Ophra Saraias autem genuit Ioab patrem vallis
Artificum ibi quippe artifices erant **15** filii vero Chaleb
filii Iephonne Hir et Hela et Nahem filiique Hela et Cenez
16 filii quoque Iallelel Ziph et Zipha Thiria et Asrahel **17**
et filii Ezra Iether et Mered et Epher et Ialon genuitque
Mariam et Sammai et Iesba patrem Esthamo **18** uxor
quoque eius Iudaia peperit Iared patrem Gedor et Heber
patrem Soccho et Hicuthihel patrem Zano hii autem

filii Beththiae filiae Pharaonis quam accepit Mered **19**
et filii uxoris Odaiae sororis Naham patris Ceila Garmi
et Esthamo qui fuit de Machathi **20** filii quoque Simon
Amnon et Rena filius Anan et Thilon et filii Iesi Zoeth et
Benzoeth **21** filii Sela filii Iuda Her pater Lecha et Laada
pater Maresa et cognationes Domus operantium byssum
in domo Iuramenti **22** et Qui stare fecit solem virique
Mendacii et Securus et Incendens qui principes fuerunt
in Moab et qui reversi sunt in Leem haec autem verba
vetera **23** hii sunt figuli habitantes in plantationibus et in
praesepibus apud regem in operibus eius commoratique
sunt ibi **24** filii Symeon Namuhel et Iamin Iarib Zara
Saul **25** Sellum filius eius Mabsam filius eius Masma
filius eius **26** filii Masma Amuhel filius eius Zacchur
filius eius Semei filius eius **27** filii Semei sedecim et
filiae sex fratres autem eius non habuerunt filios multos
et universa cognatio non potuit adaequare summam
filiorum Iuda **28** habitaverunt autem in Bersabee et
Molada et Asarsual **29** et in Ballaa et in Asom et in
Tholad **30** et in Bathuhel et in Orma et in Siceleg **31** et
in Bethmarchaboth et in Asarsusim et in Bethberai et
in Saarim hae civitates eorum usque ad regem David
32 villae quoque eorum Etham et Aen et Remmon et
Thochen et Asan civitates quinque **33** et universi viculi
eorum per circuitum civitatum istarum usque ad Baal
haec est habitatio eorum et sedum distributio **34** Masobab
quoque et Iemlech et Iosa filius Amasiae **35** et Iohel et
Ieu filius Iosabiae filii Saraiae filii Asihel **36** et Helioenai
et Iacoba et Isuaia et Asaia et Adihel et Isimihel et

Banaia **37** Ziza quoque filius Sephei filii Allon filii Idaia
filii Semri filii Samaia **38** isti sunt nominati principes
in cognationibus suis et in domo adfinitatum suarum
multiplicati sunt vehementer **39** et profecti sunt ut
ingrederentur in Gador usque ad orientem vallis et ut
quaererent pascua gregibus suis **40** inveneruntque pascuas
uberes et valde bonas et terram latissimam et quietam et
fertilem in qua ante habitaverunt de stirpe Ham **41** hii
ergo venerunt quos supra descripsimus nominatim in
diebus Ezechiae regis Iuda et percusserunt tabernacula
eorum et habitatores qui inventi fuerant ibi et deleverunt
eos usque in praesentem diem habitaveruntque pro
eis quoniam uberrimas ibidem pascuas reppererunt **42**
de filiis quoque Symeon abierunt in montem Seir viri
quingenti habentes principes Phaltiam et Nahariam et
Raphaiam et Ozihel filios Iesi **43** et percusserunt reliquias
quae evadere potuerant Amalechitarum et habitaverunt
ibi pro eis usque ad diem hanc

5 filii quoque Ruben primogeniti Israhel ipse quippe fuit
primogenitus eius sed cum violasset torum patris sui
data sunt primogenita eius filiis Ioseph filii Israhel et non
est ille reputatus in primogenitum **2** porro Iudas qui erat
fortissimus inter fratres suos de stirpe eius principes
germinati sunt primogenita autem reputata sunt Ioseph
3 filii ergo Ruben primogeniti Israhel Enoch et Phallu
Esrom et Charmi **4** filii Iohel Samaia filius eius Gog filius
eius Semei filius eius **5** Micha filius eius Reeia filius eius
Baal filius eius **6** Beera filius eius quem captivum duxit
Theglathphalnasar rex Assyriorum et fuit princeps in

tribu Ruben **7** fratres autem eius et universa cognatio
quando numerabantur per familias suas habuerunt
principes Ieihel et Zacchariam **8** porro Bala filius Azaz
filii Samma filii Iohel ipse habitavit in Aroer usque ad
Nebo et Beelmeon **9** contra orientalem quoque plagam
habitavit usque ad introitum heremi et flumen Eufraten
multum quippe iumentorum numerum possidebat in
terra Galaad **10** in diebus autem Saul proeliati sunt
contra Agareos et interfecerunt illos habitaveruntque
pro eis in tabernaculis eorum in omni plaga quae respicit
ad orientem Galaad **11** filii vero Gad e regione eorum
habitaverunt in terra Basan usque Selcha **12** Iohel in
capite et Saphan secundus Ianai autem et Saphat in Basan
13 fratres vero eorum secundum domos cognationum
suarum Michahel et Mosollam et Sebe et Iori et Iachan
et Zie et Heber septem **14** hii filii Abiahil filii Uri filii
Iaro filii Galaad filii Michahel filii Iesesi filii Ieddo filii
Buz **15** fratres quoque filii Abdihel filii Guni princeps
domus in familiis suis **16** et habitaverunt in Galaad
et in Basan et in viculis eius et in cunctis suburbanis
Saron usque ad terminos **17** omnes hii numerati sunt in
diebus Ioatham regis Iuda et in diebus Hieroboam regis
Israhel **18** filii Ruben et Gad et dimidiae tribus Manasse
viri bellatores scuta portantes et gladios et tendentes
arcum eruditique ad proelia quadraginta quattuor milia
et septingenti sexaginta procedentes ad pugnam **19**
dimicaverunt contra Agarenos Iturei vero et Naphei et
Nodab **20** praebuerunt eis auxilium traditique sunt in
manus eorum Agareni et universi qui fuerant cum eis

quia Deum invocaverunt cum proeliarentur et exaudivit
eos eo quod credidissent in eum **21** ceperuntque omnia
quae possederant camelorum quinquaginta milia et
ovium ducenta quinquaginta milia asinos duo milia et
animas hominum centum milia **22** vulnerati autem multi
corruerunt fuit enim bellum Domini habitaveruntque pro
eis usque ad transmigrationem **23** filii quoque dimidiae
tribus Manasse possederunt terram a finibus Basan
usque Baalhermon et Sanir et montem Hermon ingens
quippe numerus erat **24** et hii fuerunt principes domus
cognationis eorum Epher et Iesi et Helihel Ezrihel et
Hieremia et Odoia et Iedihel viri fortissimi et potentes et
nominati duces in familiis suis **25** reliquerunt autem Deum
patrum suorum et fornicati sunt post deos populorum
terrae quos abstulit Dominus coram eis **26** et suscitavit
Deus Israhel spiritum Ful regis Assyriorum et spiritum
Theglathphalnasar regis Assur et transtulit Ruben et Gad
et dimidium tribus Manasse et adduxit eos in Alae et
Abor et Ara et fluvium Gozan usque ad diem hanc

6 filii Levi Gersom Caath Merari **2** filii Caath Amram
Isaar Hebron et Ozihel **3** filii Amram Aaron Moses et
Maria filii Aaron Nadab et Abiu Eleazar et Ithamar **4**
Eleazar genuit Finees et Finees genuit Abisue **5** Abisue
vero genuit Bocci et Bocci genuit Ozi **6** Ozi genuit Zaraiam
et Zaraias genuit Meraioth **7** porro Meraioth genuit
Amariam et Amarias genuit Ahitob **8** Ahitob genuit
Sadoc Sadoc genuit Achimaas **9** Achimaas genuit Azariam
Azarias genuit Iohanan **10** Iohanan genuit Azariam ipse
est qui sacerdotio functus est in domo quam aedificavit

Salomon in Hierusalem **11** genuit autem Azarias Amariam
et Amarias genuit Ahitob **12** Ahitob genuit Sadoc et
Sadoc genuit Sellum **13** Sellum genuit Helciam et Helcias
genuit Azariam **14** Azarias genuit Saraiam et Saraias
genuit Iosedec **15** porro Iosedec egressus est quando
transtulit Dominus Iudam et Hierusalem per manus
Nabuchodonosor **16** filii ergo Levi Gersom Caath et Merari
17 et haec nomina filiorum Gersom Lobeni et Semei **18** filii
Caath Amram et Isaar et Hebron et Ozihel **19** filii Merari
Mooli et Musi hae autem cognationes Levi secundum
familias eorum **20** Gersom Lobeni filius eius Iaath filius
eius Zamma filius eius **21** Ioaa filius eius Addo filius eius
Zara filius eius Iethrai filius eius **22** filii Caath Aminadab
filius eius Core filius eius Asir filius eius **23** Helcana filius
eius Abiasaph filius eius Asir filius eius **24** Thaath filius
eius Urihel filius eius Ozias filius eius Saul filius eius **25**
filii Helcana Amasai et Ahimoth **26** Helcana filii Helcana
Sophai filius eius Naath filius eius **27** Heliab filius eius
Hieroam filius eius Helcana filius eius **28** filii Samuhel
primogenitus Vasseni et Abia **29** filii autem Merari Mooli
Lobeni filius eius Semei filius eius Oza filius eius **30**
Samaa filius eius Aggia filius eius Asaia filius eius **31**
isti sunt quos constituit David super cantores domus
Domini ex quo conlocata est arca **32** et ministrabant
coram tabernaculo testimonii canentes donec aedificaret
Salomon domum Domini in Hierusalem stabant autem
iuxta ordinem suum in ministerio **33** hii vero sunt qui
adsistebant cum filiis suis de filiis Caath Heman cantor
filius Iohel filii Samuhel **34** filii Helcana filii Hieroam filii

Helihel filii Thou **35** filii Suph filii Helcana filii Maath
filii Amasai **36** filii Helcana filii Iohel filii Azariae filii
Sophoniae **37** filii Thaath filii Asir filii Abiasaph filii Core
38 filii Isaar filii Caath filii Levi filii Israhel **39** et fratres
eius Asaph qui stabat a dextris eius Asaph filius Barachiae
filii Samaa **40** filii Michahel filii Basiae filii Melchiae **41**
filii Athnai filii Zara filii Adaia **42** filii Ethan filii Zamma
filii Semei **43** filii Ieth filii Gersom filii Levi **44** filii autem
Merari fratres eorum ad sinistram Ethan filius Cusi filii
Abdi filii Maloch **45** filii Asabiae filii Amasiae filii Helciae
46 filii Amasai filii Bonni filii Somer **47** filii Mooli filii Musi
filii Merari filii Levi **48** fratres quoque eorum Levitae qui
ordinati sunt in cunctum ministerium tabernaculi domus
Domini **49** Aaron vero et filii eius adolebant incensum
super altare holocausti et super altare thymiamatis in
omne opus sancti sanctorum et ut precarentur pro Israhel
iuxta omnia quae praecepit Moses servus Dei **50** hii sunt
autem filii Aaron Eleazar filius eius Finees filius eius
Abisue filius eius **51** Bocci filius eius Ozi filius eius Zaraia
filius eius **52** Meraioth filius eius Amaria filius eius Ahitob
filius eius **53** Sadoc filius eius Achimaas filius eius **54** et
haec habitacula eorum per vicos atque confinia filiorum
scilicet Aaron iuxta cognationes Caathitarum ipsis enim
sorte contigerat **55** dederunt igitur eis Hebron in terra
Iuda et suburbana eius per circuitum **56** agros autem
civitatis et villas Chaleb filio Iephonne **57** porro filiis
Aaron dederunt civitates ad confugiendum Hebron et
Lobna et suburbana eius **58** Iether quoque et Esthmo cum
suburbanis suis sed et Helon et Dabir cum suburbanis

suis **59** Asan quoque et Bethsemes et suburbana eorum
60 de tribu autem Beniamin Gabee et suburbana eius
et Almath cum suburbanis suis Anathoth quoque cum
suburbanis suis omnes civitates tredecim per cognationes
suas **61** filiis autem Caath residuis de cognatione sua
dederunt ex dimidia tribu Manasse in possessionem
urbes decem **62** porro filiis Gersom per cognationes suas
de tribu Isachar et de tribu Aser et de tribu Nepthali
et de tribu Manasse in Basan urbes tredecim **63** filiis
autem Merari per cognationes suas de tribu Ruben et de
tribu Gad et de tribu Zabulon dederunt sorte civitates
duodecim **64** dederunt quoque filii Israhel Levitis civitates
et suburbana earum **65** dederuntque per sortem ex tribu
filiorum Iuda et ex tribu filiorum Symeon et ex tribu
filiorum Beniamin urbes has quas vocaverunt nominibus
suis **66** et his qui erant ex cognatione filiorum Caath
fueruntque civitates in terminis eorum de tribu Ephraim
67 dederunt ergo eis urbes ad confugiendum Sychem
cum suburbanis suis in monte Ephraim et Gazer cum
suburbanis suis **68** Hicmaam quoque cum suburbanis suis
et Bethoron similiter **69** necnon et Helon cum suburbanis
suis et Gethremmon in eundem modum **70** porro ex
dimidia tribu Manasse Aner et suburbana eius Balaam et
suburbana eius his videlicet qui de cognatione filiorum
Caath reliqui erant **71** filiis autem Gersom de cognatione
dimidiae tribus Manasse Gaulon in Basan et suburbana
eius et Astharoth cum suburbanis suis **72** de tribu Isachar
Cedes et suburbana eius et Dabereth cum suburbanis
suis **73** Ramoth quoque et suburbana illius et Anem

cum suburbanis suis **74** de tribu vero Aser Masal cum
suburbanis suis et Abdon similiter **75** Acac quoque et
suburbana eius et Roob cum suburbanis suis **76** porro
de tribu Nepthali Cedes in Galilea et suburbana eius
Amon cum suburbanis suis et Cariathaim et suburbana
eius **77** filiis autem Merari residuis de tribu Zabulon
Remmono et suburbana eius et Thabor cum suburbanis
suis **78** trans Iordanem quoque ex adverso Hiericho contra
orientem Iordanis de tribu Ruben Bosor in solitudine
cum suburbanis suis et Iasa cum suburbanis suis **79**
Cademoth quoque et suburbana eius et Miphaath cum
suburbanis suis **80** necnon de tribu Gad Ramoth in Galaad
et suburbana eius et Manaim cum suburbanis suis **81** sed
et Esbon cum suburbanis eius et Iezer cum suburbanis
suis

7 porro filii Isachar Thola et Phua Iasub et Samaron
quattuor **2** filii Thola Ozi et Raphaia et Ierihel et Iemai et
Iebsem et Samuhel principes per domos cognationum
suarum de stirpe Thola viri fortissimi numerati sunt in
diebus David viginti duo milia sescenti **3** filii Ozi Iezraia de
quo nati sunt Michahel et Obadia et Iohel et Iesia quinque
omnes principes **4** cumque eis per familias et populos
suos accincti ad proelium viri fortissimi triginta sex
milia multas enim habuere uxores et filios **5** fratresque
eorum per omnem cognationem Isachar robustissimi
ad pugnandum octoginta septem milia numerati sunt **6**
Beniamin Bale et Bochor et Iadihel tres **7** filii Bale Esbon
et Ozi et Ozihel et Ierimoth et Urai quinque principes
familiarum et ad pugnandum robustissimi numerus

autem eorum viginti duo milia et triginta quattuor **8**
porro filii Bochor Zamira et Ioas et Eliezer et Helioenai et
Amri et Ierimoth et Abia et Anathoth et Almathan omnes
hii filii Bochor **9** numerati sunt autem per familias suas
principes cognationum ad bella fortissimi viginti milia et
ducenti **10** porro filii Iadihel Balan filii autem Balan Hieus
et Beniamin et Ahoth et Chanana et Iothan et Tharsis et
Haisaar **11** omnes hii filii Iadihel principes cognationum
suarum viri fortissimi decem et septem milia et ducenti
ad proelium procedentes **12** Sephan quoque et Apham filii
Hir et Asim filii Aer **13** filii autem Nepthali Iasihel et Guni
et Asar et Sellum filii Balaa **14** porro filius Manasse Esrihel
concubinaque eius syra peperit Machir patrem Galaad
15 Machir autem accepit uxores filiis suis Happhim et
Sepham et habuit sororem nomine Maacha nomen autem
secundi Salphaad nataeque sunt Salphaad filiae **16** et
peperit Maacha uxor Machir filium vocavitque nomen
eius Phares porro nomen fratris eius Sares et filii eius
Ulam et Recem **17** filius autem Ulam Badan hii sunt filii
Galaad filii Machir filii Manasse **18** soror autem eius
Regina peperit virum Decorum et Abiezer et Moola **19**
erant autem filii Semida Ahin et Sechem et Leci et Aniam
20 filii autem Ephraim Suthala Bareth filius eius Thaath
filius eius Elada filius eius Thaath filius eius et huius
filius Zabad **21** et huius filius Suthala et huius filius Ezer
et Elad occiderunt autem eos viri Geth indigenae quia
descenderant ut invaderent possessiones eorum **22** luxit
igitur Ephraim pater eorum multis diebus et venerunt
fratres eius ut consolarentur eum **23** ingressusque est ad

uxorem suam quae concepit et peperit filium et vocavit
nomen eius Beria eo quod in malis domus eius ortus esset
24 filia autem eius fuit Sara quae aedificavit Bethoron
inferiorem et superiorem et Ozensara **25** porro filius eius
Rapha et Reseph et Thale de quo natus est Thaan **26**
qui genuit Laadan huius quoque filius Ammiud genuit
Elisama **27** de quo ortus est Nun qui habuit filium Iosue
28 possessio autem eorum et habitatio Bethel cum filiabus
suis et contra orientem Noran ad occidentalem plagam
Gazer et filiae eius Sychem quoque cum filiabus suis
usque Aza et filias eius **29** iuxta filios quoque Manasse
Bethsan et filias eius Thanach et filias eius Mageddo
et filias eius Dor et filias eius in his habitaverunt filii
Ioseph filii Israhel **30** filii Aser Iomna et Iesua et Isui et
Baria et Sara soror eorum **31** filii autem Baria Heber et
Melchihel ipse est pater Barzaith **32** Heber autem genuit
Iephlat et Somer et Otham et Suaa sororem eorum **33**
filii Iephlat Phosech et Chamaal et Asoth hii filii Iephlat
34 porro filii Somer Ahi et Roaga et Iaba et Aram **35**
filii autem Helem fratris eius Supha et Iemna et Selles
et Amal **36** filii Supha Sue Arnaphed et Sual et Beri et
Iamra **37** Bosor et Od et Samma et Salusa et Iethran et
Bera **38** filii Iether Iephonne et Phaspha et Ara **39** filii
autem Olla Aree et Anihel et Resia **40** omnes hii filii
Aser principes cognationum electi atque fortissimi duces
ducum numerus autem eorum aetatis quae apta esset ad
bellum viginti sex milia

8 Beniamin autem genuit Bale primogenitum suum
Asbal secundum Ohora tertium **2** Nuaha quartum et

Rapha quintum **3** fueruntque filii Bale Addaor et Gera
et Abiud **4** Abisue quoque et Neman et Ahoe **5** sed et
Gera et Sephuphan et Uram **6** hii sunt filii Aod principes
cognationum habitantium in Gabaa qui translati sunt in
Manath **7** Nooman autem et Achia et Gera ipse transtulit
eos et genuit Oza et Ahiud **8** porro Saarim genuit in
regione Moab postquam dimisit Usim et Bara uxores
suas **9** genuit autem de Edes uxore sua Iobab et Sebia et
Mosa et Molchom **10** Iehus quoque et Sechia et Marma
hii sunt filii eius principes in familiis suis **11** Meusim
vero genuit Abitob et Elphaal **12** porro filii Elphaal Heber
et Misaam et Samad hic aedificavit Ono et Lod et filias
eius **13** Bara autem et Samma principes cognationum
habitantium in Aialon hii fugaverunt habitatores Geth
14 et Haio et Sesac et Ierimoth **15** et Zabadia et Arod et
Eder **16** Michahel quoque et Iespha et Ioaa filii Baria **17** et
Zabadia et Mosollam et Ezeci et Heber **18** et Iesamari et
Iezlia et Iobab filii Elphaal **19** et Iacim et Zechri et Zabdi
20 et Helioenai et Selethai et Helihel **21** et Adaia et Baraia
et Samarath filii Semei **22** et Iesphan et Heber et Helihel
23 et Abdon et Zechri et Hanan **24** et Anania et Ailam
et Anathothia **25** et Iephdaia et Phanuhel filii Sesac **26**
et Samsari et Sooria et Otholia **27** et Iersia et Helia et
Zechri filii Ieroam **28** hii patriarchae et cognationum
principes qui habitaverunt in Hierusalem **29** in Gabaon
autem habitaverunt Abigabaon et nomen uxoris eius
Maacha **30** filiusque eius primogenitus Abdon et Sur et
Cis et Baal et Nadab **31** Gedor quoque et Ahio et Zacher
32 et Macelloth genuit Samaa habitaveruntque ex adverso

fratrum suorum in Hierusalem cum fratribus suis **33** Ner
autem genuit Cis et Cis genuit Saul porro Saul genuit
Ionathan et Melchisuae et Abinadab et Esbaal **34** filius
autem Ionathan Meribbaal et Meribbaal genuit Micha
35 filii Micha Phithon et Melech et Thara et Ahaz **36** et
Ahaz genuit Ioada et Ioada genuit Almoth et Azmoth
et Zamari porro Zamari genuit Mosa **37** et Mosa genuit
Baana cuius filius fuit Rapha de quo ortus est Elasa qui
genuit Asel **38** porro Asel sex filii fuere his nominibus
Ezricam Bochru Ismahel Saria Abadia Anan omnes hii filii
Asel **39** filii autem Esec fratris eius Ulam primogenitus
et Us secundus et Eliphalet tertius **40** fueruntque filii
Ulam viri robustissimi et magno robore tendentes arcum
et multos habentes filios ac nepotes usque ad centum
quinquaginta omnes hii filii Beniamin

9 universus ergo Israhel dinumeratus est et summa eorum
scripta est in libro regum Israhel et Iuda translatique
sunt in Babylonem propter delictum suum **2** qui autem
habitaverunt primi in possessionibus et in urbibus suis
Israhel et sacerdotes Levitae et Nathinnei **3** commorati
sunt in Hierusalem de filiis Iuda et de filiis Beniamin de
filiis quoque Ephraim et Manasse **4** Othei filius Amiud
filius Emri filii Omrai filii Bonni de filiis Phares filii Iuda **5**
et de Siloni Asaia primogenitus et filii eius **6** de filiis autem
Zara Ieuhel et fratres eorum sescenti nonaginta **7** porro de
filiis Beniamin Salo filius Mosollam filii Oduia filii Asana
8 et Iobania filius Hieroam et Hela filius Ozi filii Mochori
et Mosollam filius Saphatiae filii Rahuhel filii Iebaniae **9**
et fratres eorum per familias suas nongenti quinquaginta

sex omnes hii principes cognationum per domos patrum
suorum **10** de sacerdotibus autem Iedaia Ioiarib et Iachin
11 Azarias quoque filius Helciae filii Mosollam filii Sadoc
filii Maraioth filii Ahitob pontifex domus Dei **12** porro
Adaias filius Hieroam filii Phasor filii Melchia et Masaia
filius Adihel filii Iezra filii Mosollam filii Mosollamoth filii
Emmer **13** fratres quoque eorum principes per familias
suas mille septingenti sexaginta fortissimi robore ad
faciendum opus ministerii in domo Dei **14** de Levitis
autem Semeia filius Assub filii Ezricam filii Asebiu de
filiis Merari **15** Bacbacar quoque carpentarius et Galal et
Mathania filius Micha filii Zechri filii Asaph **16** et Obdia
filius Semeiae filii Galal filii Idithun et Barachia filius Asa
filii Helcana qui habitavit in atriis Netophathi **17** ianitores
autem Sellum et Acub et Telmon et Ahiman et frater
eorum Sellum princeps **18** usque ad illud tempus in porta
Regis ad orientem observabant per vices suas de filiis
Levi **19** Sellum vero filius Core filii Abiasaph filii Core cum
fratribus suis et domo patris sui hii sunt Coritae super
opera ministerii custodes vestibulorum tabernaculi et
familiae eorum per vices castrorum Domini custodientes
introitum **20** Finees autem filius Eleazar erat dux eorum
coram Domino **21** porro Zaccharias filius Mosollamia
ianitor portae tabernaculi testimonii **22** omnes hii electi
in ostiarios per portas ducenti duodecim et descripti
in villis propriis quos constituerunt David et Samuhel
videns in fide sua **23** tam ipsos quam filios eorum in
ostiis domus Domini et in tabernaculo vicibus suis **24** per
quattuor ventos erant ostiarii id est ad orientem et ad

occidentem ad aquilonem et ad austrum **25** fratres autem
eorum in viculis morabantur et veniebant in sabbatis
suis de tempore usque ad tempus **26** his quattuor Levitis
creditus erat omnis numerus ianitorum et erant super
exedras et thesauros domus Domini **27** per gyrum quoque
templi Domini morabantur in custodiis suis ut cum
tempus fuisset ipsi mane aperirent fores **28** de horum
grege erant et super vasa ministerii ad numerum enim et
inferebantur vasa et efferebantur **29** de ipsis et qui credita
habebant utensilia sanctuarii praeerant similae et vino
et oleo et turi et aromatibus **30** filii autem sacerdotum
unguenta ex aromatibus conficiebant **31** et Matthathias
Levites primogenitus Sellum Coritae praefectus erat
eorum quae in sartagine frigebantur **32** porro de filiis
Caath fratribus eorum super panes erant propositionis
ut semper novos per singula sabbata praepararent **33**
hii sunt principes cantorum per familias Levitarum qui
in exedris morabantur ita ut die et nocte iugiter suo
ministerio deservirent **34** capita Levitarum per familias
suas principes manserunt in Hierusalem **35** in Gabaon
autem commorati sunt pater Gabaon Iaihel et nomen
uxoris eius Maacha **36** filius primogenitus eius Abdon et
Sur et Cis et Baal et Ner et Nadab **37** Gedor quoque et Ahio
et Zaccharias et Macelloth **38** porro Macelloth genuit
Semmaam isti habitaverunt e regione fratrum suorum in
Hierusalem cum fratribus suis **39** Ner autem genuit Cis et
Cis genuit Saul et Saul genuit Ionathan et Melchisuae et
Abinadab et Esbaal **40** filius autem Ionathan Meribbaal et
Meribbaal genuit Micha **41** porro filii Micha Phiton et

Malech et Thara **42** Ahaz autem genuit Iara et Iara genuit
Alamath et Azmoth et Zamri et Zamri genuit Mosa **43**
Mosa vero genuit Baana cuius filius Raphaia genuit Elasa
de quo ortus est Esel **44** porro Esel sex filios habuit his
nominibus Ezricam Bochru Ismahel Saria Obdia Anan hii
filii Esel

10 Philisthim autem pugnabant contra Israhel
fugeruntque viri Israhel Palestinos et ceciderunt vulnerati
in monte Gelboe **2** cumque adpropinquassent Philisthei
persequentes Saul et filios eius percusserunt Ionathan et
Abinadab et Melchisuae filios Saul **3** et adgravatum est
proelium contra Saul inveneruntque eum sagittarii et
vulneraverunt iaculis **4** et dixit Saul ad armigerum suum
evagina gladium tuum et interfice me ne forte veniant
incircumcisi isti et inludant mihi noluit autem armiger
eius hoc facere timore perterritus arripuit igitur Saul
ensem et inruit in eum **5** quod cum vidisset armiger
eius videlicet mortuum esse Saul inruit etiam ipse in
gladium suum et mortuus est **6** interiit ergo Saul et tres
filii eius et omnis domus illius pariter concidit **7** quod
cum vidissent viri Israhel qui habitabant in campestribus
fugerunt et Saul ac filiis eius mortuis dereliquerunt urbes
suas et huc illucque dispersi sunt veneruntque Philisthim
et habitaverunt in eis **8** die igitur altero detrahentes
Philisthim spolia caesorum invenerunt Saul et filios eius
iacentes in monte Gelboe **9** cumque spoliassent eum
et amputassent caput armisque nudassent miserunt in
terram suam ut circumferretur et ostenderetur idolorum
templis et populis **10** arma autem eius consecraverunt

in fano dei sui et caput adfixerunt in templo Dagon **11**
hoc cum audissent viri Iabesgalaad omnia scilicet quae
Philisthim fecerunt super Saul **12** consurrexerunt singuli
virorum fortium et tulerunt cadavera Saul et filiorum
eius adtuleruntque ea in Iabes et sepelierunt ossa eorum
subter quercum quae erat in Iabes et ieiunaverunt septem
diebus **13** mortuus est ergo Saul propter iniquitates
suas eo quod praevaricatus sit mandatum Domini quod
praeceperat et non custodierit illud sed insuper etiam
pythonissam consuluerit **14** nec speraverit in Domino
propter quod et interfecit eum et transtulit regnum eius
ad David filium Isai

11 congregatus est igitur omnis Israhel ad David in
Hebron dicens os tuum sumus et caro tua **2** heri quoque
et nudius tertius cum adhuc regnaret Saul tu eras qui
educebas et introducebas Israhel tibi enim dixit Dominus
Deus tuus tu pasces populum meum Israhel et tu eris
princeps super eum **3** venerunt ergo omnes maiores
natu Israhel ad regem in Hebron et iniit David cum eis
foedus coram Domino unxeruntque eum regem super
Israhel iuxta sermonem Domini quem locutus est in
manu Samuhel **4** abiit quoque David et omnis Israhel in
Hierusalem haec est Iebus ubi erant Iebusei habitatores
terrae **5** dixeruntque qui habitabant in Iebus ad David
non ingredieris huc porro David cepit arcem Sion quae est
civitas David **6** dixitque omnis qui percusserit Iebuseum
in primis erit princeps et dux ascendit igitur primus Ioab
filius Sarviae et factus est princeps **7** habitavit autem
David in arce et idcirco appellata est civitas David **8**

aedificavitque urbem in circuitu a Mello usque ad gyrum
Ioab autem reliqua urbis extruxit **9** proficiebatque David
vadens et crescens et Dominus exercituum erat cum eo **10**
hii principes virorum fortium David qui adiuverunt eum
ut rex fieret super omnem Israhel iuxta verbum Domini
quod locutus est ad Israhel **11** et iste numerus robustorum
David Iesbaam filius Achamoni princeps inter triginta
iste levavit hastam suam super trecentos vulneratos una
vice **12** et post eum Eleazar filius patrui eius Ahoites
qui erat inter tres potentes **13** iste fuit cum David in
Aphesdommim quando Philisthim congregati sunt ad
locum illum in proelium et erat ager regionis illius plenus
hordeo fugeratque populus a facie Philisthinorum **14** hic
stetit in medio agri et defendit eum cumque percussisset
Philistheos dedit Dominus salutem magnam populo suo
15 descenderunt autem tres de triginta principibus ad
petram in qua erat David ad speluncam Odollam quando
Philisthim fuerant castrametati in valle Raphaim **16**
porro David erat in praesidio et statio Philisthinorum
in Bethleem **17** desideravit igitur David et dixit o si
quis daret mihi aquam de cisterna Bethleem quae est in
porta **18** tres ergo isti per media castra Philisthinorum
perrexerunt et hauserunt aquam de cisterna Bethleem
quae erat in porta et adtulerunt ad David ut biberet
qui noluit sed magis libavit illam Domino **19** dicens
absit ut in conspectu Dei mei hoc faciam et sanguinem
virorum istorum bibam quia in periculo animarum
suarum adtulerunt mihi aquam et ob hanc causam noluit
bibere haec fecerunt tres robustissimi **20** Abisai quoque

frater Ioab ipse erat princeps trium et ipse levavit hastam
suam contra trecentos vulneratos et ipse erat inter tres
nominatissimus **21** inter tres secundos inclitus et princeps
eorum verumtamen usque ad tres primos non pervenerat
22 Banaia filius Ioiadae viri robustissimi qui multa opera
perpetrarat de Capsehel ipse percussit duos Arihel Moab
et ipse descendit et interfecit leonem in media cisterna
tempore nivis **23** et ipse percussit virum aegyptium cuius
statura erat quinque cubitorum et habebat lanceam ut
liciatorium texentium descendit ergo ad eum cum virga
et rapuit hastam quam tenebat manu et interfecit eum
hasta sua **24** haec fecit Banaia filius Ioiada qui erat inter
tres robustos nominatissimus **25** inter triginta primus
verumtamen ad tres usque non pervenerat posuit autem
eum David ad auriculam suam **26** porro fortissimi in
exercitu Asahel frater Ioab et Eleanan filius patrui eius
de Bethleem **27** Semmoth Arorites Helles Phallonites
28 Iras filius Acces Thecuites Abiezer Anathothites **29**
Sobbochai Asothites Ilai Ahoites **30** Marai Netophathites
Heled filius Baana Netophathites **31** Ethai filius Ribai de
Gabaath filiorum Beniamin Banaia Pharathonites **32** Uri
de torrente Gaas Abial Arabathites Azmoth Bauramites
Eliaba Salabonites **33** filii Asom Gezonites Ionathan filius
Sega Ararites **34** Ahiam filius Sachar Ararites **35** Eliphal
filius Ur **36** Apher Mechurathites Ahia Phellonites **37** Asrai
Carmelites Noorai filius Azbi **38** Iohel frater Nathan Mabar
filius Agarai **39** Sellec Ammonites Noorai Berothites
armiger Ioab filii Sarviae **40** Iras Iethreus Gareb Iethreus
41 Urias Ettheus Zabad filius Ooli **42** Adina filius Seza

Rubenites princeps Rubenitarum et cum eo triginta **43**
Hanan filius Maacha et Iosaphat Mathanites **44** Ozias
Astharothites Semma et Iaihel filii Hotam Aroerites **45**
Iedihel filius Samri et Ioha frater eius Thosaites **46** Elihel
Maumites et Ieribai et Iosaia filii Elnaem **47** et Iethma
Moabites Elihel et Obed et Iasihel de Masobia

12 hii quoque venerunt ad David in Siceleg cum adhuc
fugeret Saul filium Cis qui erant fortissimi et egregii
pugnatores **2** tendentes arcum et utraque manu fundis
saxa iacientes et dirigentes sagittas de fratribus Saul
ex Beniamin **3** princeps Ahiezer et Ioas filii Sammaa
Gabathites et Iazihel et Phallet filii Azmoth et Baracha
et Ieu Anathothites **4** Samaias quoque Gabaonites
fortissimus inter triginta et super triginta Hieremias
et Iezihel et Iohanan et Iezbad Gaderothites **5** Eluzai
et Ierimuth et Baalia et Samaria et Saphatia Aruphites
6 Helcana et Iesia et Azrahel et Ioezer et Iesbaam de
Careim **7** Ioeela quoque et Zabadia filii Ieroam de Gedor
8 sed et de Gaddi transfugerunt ad David cum lateret in
deserto viri robustissimi et pugnatores optimi tenentes
clypeum et hastam facies eorum quasi facies leonis et
veloces quasi capreae in montibus **9** Ezer princeps Obdias
secundus Eliab tertius **10** Masmana quartus Hieremias
quintus **11** Hetthi sextus Helihel septimus **12** Iohanan
octavus Helzebad nonus **13** Hieremias decimus Bachannai
undecimus **14** hii de filiis Gad principes exercitus
novissimus centum militibus praeerat et maximus mille
15 isti sunt qui transierunt Iordanem mense primo quando
inundare consuevit super ripas suas et omnes fugaverunt

qui morabantur in vallibus ad orientalem plagam et
occidentalem **16** venerunt autem et de Beniamin et
de Iuda ad praesidium in quo morabatur David **17**
egressusque est David obviam eis et ait si pacifice venistis
ad me ut auxiliemini mihi cor meum iungatur vobis
si autem insidiamini mihi pro adversariis meis cum
ego iniquitatem in manibus non habeam videat Deus
patrum nostrorum et iudicet **18** spiritus vero induit
Amessai principem inter triginta et ait tui sumus o
David et tecum fili Isai pax pax tibi et pax adiutoribus
tuis te enim adiuvat Deus tuus suscepit ergo eos David
et constituit principes turmae **19** porro de Manasse
transfugerunt ad David quando veniebat cum Philisthim
adversum Saul ut pugnaret et non dimicavit cum eis quia
inito consilio remiserunt eum principes Philisthinorum
dicentes periculo capitis nostri revertetur ad dominum
suum Saul **20** quando igitur reversus est in Siceleg
transfugerunt ad eum de Manasse Ednas et Iozabad et
Iedihel et Michahel et Iozabad et Heliu et Salathi principes
milium in Manasse **21** hii praebuerunt auxilium David
adversum latrunculos omnes enim erant viri fortissimi et
facti sunt principes in exercitu **22** sed et per singulos
dies veniebant ad David ad auxiliandum ei usque dum
fieret grandis numerus quasi exercitus Dei **23** iste quoque
est numerus principum exercitus qui venerunt ad David
cum esset in Hebron ut transferrent regnum Saul ad eum
iuxta verbum Domini **24** filii Iuda portantes clypeum
et hastam sex milia octingenti expediti ad proelium **25**
de filiis Symeon virorum fortissimorum ad pugnandum

septem milia centum **26** de filiis Levi quattuor milia
sescenti **27** Ioiada quoque princeps de stirpe Aaron
et cum eo tria milia septingenti **28** Sadoc etiam puer
egregiae indolis et domus patris eius principes viginti
duo **29** de filiis autem Beniamin fratribus Saul tria milia
magna enim pars eorum adhuc sequebatur domum
Saul **30** porro de filiis Ephraim viginti milia octingenti
fortissimi robore viri nominati in cognationibus suis **31**
et ex dimidia parte tribus Manasse decem et octo milia
singuli per nomina sua venerunt ut constituerent regem
David **32** de filiis quoque Isachar viri eruditi qui norant
singula tempora ad praecipiendum quid facere deberet
Israhel principes ducenti omnis autem reliqua tribus
eorum consilium sequebatur **33** porro de Zabulon qui
egrediebantur ad proelium et stabant in acie instructi
armis bellicis quinquaginta milia venerunt in auxilium
non in corde duplici **34** et de Nepthali principes mille et
cum eis instructa clypeo et hasta triginta septem milia **35**
de Dan etiam praeparata ad proelium viginti octo milia
sescentorum **36** et de Aser egredientes ad pugnam et in
acie provocantes quadraginta milia **37** trans Iordanem
autem de filiis Ruben et Gad et dimidia parte tribus
Manasse instructa armis bellicis centum viginti milia **38**
omnes isti viri bellatores et expediti ad pugnandum corde
perfecto venerunt in Hebron ut constituerent regem
David super universum Israhel sed et omnes reliqui ex
Israhel uno corde erant ut rex fieret David **39** fueruntque
ibi apud David tribus diebus comedentes et bibentes
praeparaverunt enim eis fratres sui **40** sed et qui iuxta

eos erant usque ad Isachar et Zabulon et Nepthalim
adferebant panes in asinis et camelis et mulis et bubus ad
vescendum farinam palatas uvam passam vinum oleum
boves arietes ad omnem copiam gaudium quippe erat in
Israhel

13 iniit autem consilium David cum tribunis et
centurionibus et universis principibus **2** et ait ad omnem
coetum Israhel si placet vobis et a Domino Deo nostro
egreditur sermo quem loquor mittamus ad fratres
nostros reliquos in universas regiones Israhel et ad
sacerdotes et Levitas qui habitant in suburbanis urbium
ut congregentur ad nos **3** et reducamus arcam Dei nostri
ad nos non enim requisivimus eam in diebus Saul **4** et
respondit universa multitudo ut ita fieret placuerat enim
sermo omni populo **5** congregavit ergo David cunctum
Israhel a Sior Aegypti usque dum ingrediaris Emath ut
adduceret arcam Dei de Cariathiarim **6** et ascendit David
et omnis vir Israhel ad collem Cariathiarim quae est in
Iuda ut adferrent inde arcam Dei Domini sedentis super
cherubin ubi invocatum est nomen eius **7** inposueruntque
arcam Dei super plaustrum novum de domo Aminadab
Oza autem et fratres eius minabant plaustrum **8** porro
David et universus Israhel ludebant coram Deo omni
virtute in canticis et in citharis et psalteriis et tympanis
et cymbalis et tubis **9** cum autem pervenissent ad aream
Chidon tetendit Oza manum suam ut sustentaret arcam
bos quippe lasciviens paululum inclinaverat eam **10** iratus
est itaque Dominus contra Ozam et percussit eum eo
quod contigisset arcam et mortuus est ibi coram Deo **11**

contristatusque David eo quod divisisset Dominus Ozam
vocavit locum illum Divisio Oza usque in praesentem
diem **12** et timuit Deum tunc temporis dicens quomodo
possum ad me introducere arcam Dei **13** et ob hanc
causam non eam adduxit ad se hoc est in civitatem David
sed avertit in domum Obededom Getthei **14** mansit ergo
arca Dei in domo Obededom tribus mensibus et benedixit
Dominus domui eius et omnibus quae habebat

14 misit quoque Hiram rex Tyri nuntios ad David et ligna
cedrina et artifices parietum lignorumque ut aedificarent
ei domum **2** cognovitque David eo quod confirmasset
eum Dominus in regem super Israhel et sublevatum
esset regnum suum super populum eius Israhel **3** accepit
quoque David alias uxores in Hierusalem genuitque filios
et filias **4** et haec nomina eorum qui nati sunt ei in
Hierusalem Sammu et Sobab Nathan et Salomon **5** Iebar et
Helisu et Eliphaleth **6** Noga quoque et Napheg et Iaphiae
7 Elisama et Baliada et Eliphaleth **8** audientes autem
Philisthim eo quod unctus esset David in regem super
universum Israhel ascenderunt omnes ut quaererent
eum quod cum audisset David egressus est obviam
eis **9** porro Philisthim venientes diffusi sunt in valle
Raphaim **10** consuluitque David Deum dicens si ascendam
ad Philistheos si trades eos in manu mea et dixit ei
Dominus ascende et tradam eos in manu tua **11** cumque
illi ascendissent in Baalpharasim percussit eos ibi David et
dixit divisit Deus inimicos meos per manum meam sicuti
dividuntur aquae et idcirco vocatum est nomen loci illius
Baalpharasim **12** dereliqueruntque ibi deos suos quos

David iussit exuri **13** alia etiam vice Philisthim inruerunt
et diffusi sunt in valle **14** consuluitque rursum David
Deum et dixit ei Deus non ascendas post eos recede ab
eis et venies contra illos ex adverso pirorum **15** cumque
audieris sonitum gradientis in cacumine pirorum tunc
egredieris ad bellum egressus est enim Deus ante te
ut percutiat castra Philisthim **16** fecit ergo David sicut
praeceperat ei Deus et percussit castra Philisthinorum de
Gabaon usque Gazera **17** divulgatumque est nomen David
in universis regionibus et Dominus dedit pavorem eius
super omnes gentes

15 fecit quoque sibi domos in civitate David et aedificavit
locum arcae Dei tetenditque ei tabernaculum **2** tunc
dixit David inlicitum est ut a quocumque portetur arca
Dei nisi a Levitis quos elegit Dominus ad portandum
eam et ad ministrandum sibi usque in aeternum **3**
congregavitque universum Israhel in Hierusalem ut
adferretur arca Dei in locum suum quem praeparaverat
ei **4** necnon et filios Aaron et Levitas **5** de filiis Caath
Urihel princeps fuit et fratres eius centum viginti **6**
de filiis Merari Asaia princeps et fratres eius ducenti
viginti **7** de filiis Gersom Iohel princeps et fratres eius
centum triginta **8** de filiis Elisaphan Semeias princeps et
fratres eius ducenti **9** de filiis Hebron Elihel princeps
et fratres eius octoginta **10** de filiis Ozihel Aminadab
princeps et fratres eius centum duodecim **11** vocavitque
David Sadoc et Abiathar sacerdotes et Levitas Urihel
Asaiam Iohel Semeiam Elihel et Aminadab **12** et dixit
ad eos vos qui estis principes familiarum leviticarum

sanctificamini cum fratribus vestris et adferte arcam
Domini Dei Israhel ad locum qui ei praeparatus est **13**
ne ut a principio quia non eratis praesentes percussit
nos Dominus sic et nunc fiat inlicitum quid nobis
agentibus **14** sanctificati sunt ergo sacerdotes et Levitae
ut portarent arcam Domini Dei Israhel **15** et tulerunt filii
Levi arcam Dei sicut praeceperat Moses iuxta verbum
Domini umeris suis in vectibus **16** dixit quoque David
principibus Levitarum ut constituerent de fratribus suis
cantores in organis musicorum nablis videlicet et lyris
et cymbalis ut resonaret in excelsum sonitus laetitiae
17 constitueruntque Levitas Heman filium Iohel et de
fratribus eius Asaph filium Barachiae de filiis vero Merari
fratribus eorum Ethan filium Casaiae **18** et cum eis fratres
eorum in secundo ordine Zacchariam et Ben et Iazihel et
Semiramoth et Iahihel et Ani Eliab et Banaiam et Maasiam
et Matthathiam et Eliphalu et Macheniam et Obededom
et Ieihel ianitores **19** porro cantores Heman Asaph et
Ethan in cymbalis aeneis concrepantes **20** Zaccharias
autem et Ozihel et Semiramoth et Iahihel et Ani et Eliab
et Maasias et Banaias in nablis arcana cantabant **21** porro
Matthathias et Eliphalu et Machenias et Obededom et
Ieihel et Ozaziu in citharis pro octava canebant epinikion
22 Chonenias autem princeps Levitarum prophetiae
praeerat ad praecinendam melodiam erat quippe valde
sapiens **23** et Barachias et Helcana ianitores arcae **24**
porro Sebenias et Iosaphat et Nathanahel et Amasai et
Zaccharias et Banaias et Eliezer sacerdotes clangebant
tubis coram arca Dei et Obededom et Ahias erant ianitores

arcae **25** igitur David et maiores natu Israhel et tribuni
ierunt ad deportandam arcam foederis Domini de domo
Obededom cum laetitia **26** cumque adiuvisset Deus Levitas
qui portabant arcam foederis Domini immolabantur
septem tauri et septem arietes **27** porro David erat
indutus stola byssina et universi Levitae qui portabant
arcam cantoresque et Chonenias princeps prophetiae
inter cantores David autem indutus erat etiam ephod
lineo **28** universusque Israhel deducebant arcam foederis
Domini in iubilo et sonitu bucinae et tubis et cymbalis et
nablis et citharis concrepantes **29** cumque pervenisset
arca foederis Domini usque ad civitatem David Michol
filia Saul prospiciens per fenestram vidit regem David
saltantem atque ludentem et despexit eum in corde suo

16 adtulerunt igitur arcam Dei et constituerunt eam in
medio tabernaculi quod tetenderat ei David et obtulerunt
holocausta et pacifica coram Deo **2** cumque conplesset
David offerens holocausta et pacifica benedixit populo in
nomine Domini **3** et divisit universis per singulos a viro
usque ad mulierem tortam panis et partem assae carnis
bubulae et frixam oleo similam **4** constituitque coram
arca Domini de Levitis qui ministrarent et recordarentur
operum eius et glorificarent atque laudarent Dominum
Deum Israhel **5** Asaph principem et secundum eius
Zacchariam porro Iahihel et Semiramoth et Ieihel et
Matthathiam et Eliab et Banaiam et Obededom et Ieihel
super organa psalterii et lyras Asaph autem ut cymbalis
personaret **6** Banaiam vero et Azihel sacerdotes canere
tuba iugiter coram arca foederis Domini **7** in illo die

fecit David principem ad confitendum Domino Asaph
et fratres eius **8** confitemini Domino invocate nomen
eius notas facite in populis adinventiones illius **9** canite
ei et psallite et narrate omnia mirabilia eius **10** laudate
nomen sanctum eius laetetur cor quaerentium Dominum
11 quaerite Dominum et virtutem eius quaerite faciem
eius semper **12** recordamini mirabilium eius quae fecit
signorum illius et iudiciorum oris eius **13** semen Israhel
servi eius filii Iacob electi illius **14** ipse Dominus Deus
noster in universa terra iudicia eius **15** recordamini in
sempiternum pacti eius sermonis quem praecepit in
mille generationes **16** quem pepigit cum Abraham et
iuramenti illius cum Isaac **17** et constituit illud Iacob in
praeceptum et Israhel in pactum sempiternum **18** dicens
tibi dabo terram Chanaan funiculum hereditatis vestrae
19 cum essent pauci numero parvi et coloni eius **20** et
transierunt de gente in gentem et de regno ad populum
alterum **21** non dimisit quemquam calumniari eos sed
increpuit pro eis reges **22** nolite tangere christos meos
et in prophetis meis nolite malignari **23** canite Domino
omnis terra adnuntiate ex die in diem salutare eius
24 narrate in gentibus gloriam eius in cunctis populis
mirabilia illius **25** quia magnus Dominus et laudabilis
nimis et horribilis super omnes deos **26** omnes enim
dii populorum idola Dominus autem caelos fecit **27**
confessio et magnificentia coram eo fortitudo et gaudium
in loco eius **28** adferte Domino familiae populorum
adferte Domino gloriam et imperium **29** date Domino
gloriam nomini eius levate sacrificium et venite in

conspectu eius et adorate Dominum in decore sancto **30**
commoveatur a facie illius omnis terra ipse enim fundavit
orbem inmobilem **31** laetentur caeli et exultet terra et
dicant in nationibus Dominus regnavit **32** tonet mare et
plenitudo eius exultent agri et omnia quae in eis sunt **33**
tunc laudabunt ligna saltus coram Domino quia venit
iudicare terram **34** confitemini Domino quoniam bonus
quoniam in aeternum misericordia eius **35** et dicite salva
nos Deus salvator noster et congrega nos et erue de
gentibus ut confiteamur nomini sancto tuo et exultemus
in carminibus tuis **36** benedictus Dominus Deus Israhel ab
aeterno usque in aeternum et dicat omnis populus amen
et hymnus Domino **37** dereliquit itaque ibi coram arca
foederis Domini Asaph et fratres eius ut ministrarent
in conspectu arcae iugiter per singulos dies et vices
suas **38** porro Obededom et fratres eius sexaginta octo
et Obededom filium Idithun et Osa constituit ianitores
39 Sadoc autem sacerdotem et fratres illius sacerdotes
coram tabernaculo Domini in excelso quod erat in
Gabaon **40** ut offerrent holocausta Domino super altare
holocaustomatis iugiter mane et vespere iuxta omnia
quae scripta sunt in lege Domini quam praecepit Israheli
41 et post eum Heman et Idithun et reliquos electos
unumquemque vocabulo suo ad confitendum Domino
quoniam in aeternum misericordia eius **42** Heman quoque
et Idithun canentes tuba et quatientes cymbala et omnia
musicorum organa ad canendum Deo filios autem Idithun
fecit esse portarios **43** reversusque est omnis populus in
domum suam et David ut benediceret etiam domui suae

17 cum autem habitaret David in domo sua dixit ad
Nathan prophetam ecce ego habito in domo cedrina
arca autem foederis Domini sub pellibus est **2** et ait
Nathan ad David omnia quae in corde tuo sunt fac Deus
enim tecum est **3** igitur nocte illa factus est sermo Dei
ad Nathan dicens **4** vade et loquere David servo meo
haec dicit Dominus non aedificabis tu mihi domum ad
habitandum **5** neque enim mansi in domo ex eo tempore
quo eduxi Israhel usque ad hanc diem sed fui semper
mutans loca tabernaculi et in tentorio **6** manens cum
omni Israhel numquid locutus sum saltim uni iudicum
Israhel quibus praeceperam ut pascerent populum meum
et dixi quare non aedificastis mihi domum cedrinam **7**
nunc itaque sic loqueris ad servum meum David haec
dicit Dominus exercituum ego tuli te cum in pascuis
sequereris gregem ut esses dux populi mei Israhel **8**
et fui tecum quocumque perrexisti et interfeci omnes
inimicos tuos coram te fecique tibi nomen quasi unius
magnorum qui celebrantur in terra **9** et dedi locum
populo meo Israhel plantabitur et habitabit in eo et
ultra non commovebitur nec filii iniquitatis adterent
eos sicut a principio **10** ex diebus quibus dedi iudices
populo meo Israhel et humiliavi universos inimicos tuos
adnuntio ergo tibi quod aedificaturus sit domum tibi
Dominus **11** cumque impleveris dies tuos ut vadas ad
patres tuos suscitabo semen tuum post te quod erit de
filiis tuis et stabiliam regnum eius **12** ipse aedificabit
mihi domum et firmabo solium eius usque in aeternum
13 ego ero ei in patrem et ipse erit mihi in filium et

misericordiam meam non auferam ab eo sicut abstuli ab
eo qui ante te fuit **14** et statuam eum in domo mea et in
regno meo usque in sempiternum et thronus eius erit
firmissimus in perpetuum **15** iuxta omnia verba haec et
iuxta universam visionem istam sic locutus est Nathan
ad David **16** cumque venisset rex David et sedisset coram
Domino dixit quis ego sum Domine Deus et quae domus
mea ut praestares mihi talia **17** sed et hoc parum visum
est in conspectu tuo ideoque locutus es super domum
servi tui etiam in futurum et fecisti me spectabilem
super omnes homines Domine Deus meus **18** quid ultra
addere potest David cum ita glorificaveris servum tuum
et cognoveris eum **19** Domine propter famulum tuum
iuxta cor tuum fecisti omnem magnificentiam hanc et
nota esse voluisti universa magnalia **20** Domine non est
similis tui et non est alius deus absque te ex omnibus
quos audivimus auribus nostris **21** quis autem est alius ut
populus tuus Israhel gens una in terra ad quam perrexit
Deus ut liberaret et faceret populum sibi et magnitudine
sua atque terroribus eiceret nationes a facie eius quem
de Aegypto liberarat **22** et posuisti populum tuum Israhel
tibi in populum usque in aeternum et tu Domine factus
es Deus eius **23** nunc igitur Domine sermo quem locutus
es famulo tuo et super domum eius confirmetur in
perpetuum et fac sicut locutus es **24** permaneatque
et magnificetur nomen tuum usque in sempiternum
et dicatur Dominus exercituum Deus Israhel et domus
David servi eius permanens coram eo **25** tu enim Domine
Deus meus revelasti auriculam servi tui ut aedificares ei

domum et idcirco invenit servus tuus fiduciam ut oret
coram te **26** nunc ergo Domine tu es Deus et locutus es ad
servum tuum tanta beneficia **27** et coepisti benedicere
domui servi tui ut sit semper coram te te enim Domine
benedicente benedicta erit in perpetuum

18 factum est autem post haec ut percuteret David
Philisthim et humiliaret eos et tolleret Geth et filias eius
de manu Philisthim **2** percuteretque Moab et fierent
Moabitae servi David offerentes ei munera **3** eo tempore
percussit David etiam Adadezer regem Suba regionis
Emath quando perrexit ut dilataret imperium suum usque
ad flumen Eufraten **4** cepit ergo David mille quadrigas
eius et septem milia equites ac viginti milia virorum
peditum subnervavitque omnes equos curruum exceptis
centum quadrigis quas reservavit sibi **5** supervenit autem
et Syrus damascenus ut auxilium praeberet Adadezer
regi Suba sed et huius percussit David viginti duo milia
virorum **6** et posuit milites in Damasco ut Syria quoque
serviret sibi et offerret munera adiuvitque eum Dominus
in cunctis ad quae perrexerat **7** tulit quoque David
faretras aureas quas habuerant servi Adadezer et adtulit
eas in Hierusalem **8** necnon de Thebath et Chun urbibus
Adadezer aeris plurimum de quo fecit Salomon mare
aeneum et columnas et vasa aenea **9** quod cum audisset
Thou rex Emath percussisse videlicet David omnem
exercitum Adadezer regis Suba **10** misit Aduram filium
suum ad regem David ut postularet ab eo pacem et
congratularetur ei eo quod expugnasset et percussisset
Adadezer adversarius quippe Thou erat Adadezer **11** sed

et omnia vasa aurea et argentea et aenea consecravit
rex David Domino cum argento et auro quod tulerat
ex universis gentibus tam de Idumea et Moab et filiis
Ammon quam de Philisthim et Amalech **12** Abisai vero
filius Sarviae percussit Edom in valle Salinarum decem
et octo milia **13** et constituit in Edom praesidium ut
serviret Idumea David salvavitque Dominus David in
cunctis ad quae perrexerat **14** regnavit ergo David super
universum Israhel et faciebat iudicium atque iustitiam
cuncto populo suo **15** porro Ioab filius Sarviae erat super
exercitum et Iosaphat filius Ahilud a commentariis **16**
Sadoc autem filius Ahitob et Ahimelech filius Abiathar
sacerdotes et Susa scriba **17** Banaias vero filius Ioiada
super legiones Cherethi et Felethi porro filii David primi
ad manum regis

19 accidit autem ut moreretur Naas rex filiorum Ammon
et regnaret filius eius pro eo **2** dixitque David faciam
misericordiam cum Hanon filio Naas praestitit enim pater
eius mihi gratiam misitque David nuntios ad consolandum
eum super morte patris sui qui cum pervenissent in
terram filiorum Ammon ut consolarentur Hanon **3**
dixerunt principes filiorum Ammon ad Hanon tu forsitan
putas quod David honoris causa in patrem tuum miserit
qui consolentur te nec animadvertis quod ut explorent et
investigent et scrutentur terram tuam venerint ad te
servi eius **4** igitur Hanon pueros David decalvavit et rasit
et praecidit tunicas eorum a natibus usque ad pedes et
dimisit eos **5** qui cum abissent et hoc mandassent David
misit in occursum eorum grandem enim contumeliam

sustinuerant et praecepit ut manerent in Hiericho donec
cresceret barba eorum et tunc reverterentur **6** videntes
autem filii Ammon quod iniuriam fecissent David tam
Hanon quam reliquus populus miserunt mille talenta
argenti ut conducerent sibi de Mesopotamia et de Syria
Macha et de Suba currus et equites **7** conduxeruntque
triginta duo milia curruum et regem Macha cum populo
eius qui cum venissent castrametati sunt e regione
Medaba filii quoque Ammon congregati de urbibus suis
venerunt ad bellum **8** quod cum audisset David misit
Ioab et omnem exercitum virorum fortium **9** egressique
filii Ammon direxerunt aciem iuxta portam civitatis
reges autem qui ad auxilium venerant separatim in agro
steterunt **10** igitur Ioab intellegens bellum et ex adverso
et post tergum contra se fieri elegit viros fortissimos de
universo Israhel et perrexit contra Syrum **11** reliquam
autem partem populi dedit sub manu Abisai fratris sui et
perrexerunt contra filios Ammon **12** dixitque si vicerit
me Syrus auxilio eris mihi sin autem superaverint te
filii Ammon ero tibi in praesidium **13** confortare et
agamus viriliter pro populo nostro et pro urbibus Dei
nostri Dominus autem quod in conspectu suo bonum
est faciet **14** perrexit ergo Ioab et populus qui cum
eo erat contra Syrum ad proelium et fugavit eos **15**
porro filii Ammon videntes quod fugisset Syrus ipsi
quoque fugerunt Abisai fratrem eius et ingressi sunt
civitatem reversusque est etiam Ioab in Hierusalem
16 videns autem Syrus quod cecidisset coram Israhel
misit nuntios et adduxit Syrum qui erat trans Fluvium

Sophach autem princeps militiae Adadezer erat dux
eorum 17 quod cum nuntiatum esset David congregavit
universum Israhel et transivit Iordanem inruitque in eos
et direxit ex adverso aciem illis contra pugnantibus 18
fugit autem Syrus Israhel et interfecit David de Syris
septem milia curruum et quadraginta milia peditum et
Sophach exercitus principem 19 videntes autem servi
Adadezer se ab Israhel esse superatos transfugerunt ad
David et servierunt ei noluitque ultra Syria auxilium
praebere filiis Ammon

20 factum est autem post anni circulum eo tempore
quo solent reges ad bella procedere congregavit Ioab
exercitum et robur militiae et vastavit terram filiorum
Ammon perrexitque et obsedit Rabba porro David
manebat in Hierusalem quando Ioab percussit Rabba et
destruxit eam 2 tulit autem David coronam Melchom
de capite eius et invenit in ea auri pondo talentum
et pretiosissimas gemmas fecitque sibi inde diadema
manubias quoque urbis plurimas tulit 3 populum autem
qui erat in ea eduxit et fecit super eos tribulas et
trahas et ferrata carpenta transire ita ut dissicarentur et
contererentur sic fecit David cunctis urbibus filiorum
Ammon et reversus est cum omni populo suo in
Hierusalem 4 post haec initum est bellum in Gazer
adversus Philistheos in quo percussit Sobbochai Usathites
Saphai de genere Raphaim et humiliavit eos 5 aliud
quoque bellum gestum est adversum Philistheos in quo
percussit Adeodatus filius Saltus Lehemites fratrem
Goliath Getthei cuius hastae lignum erat quasi liciatorium

texentium 6 sed et aliud bellum accidit in Geth in
quo fuit homo longissimus habens digitos senos id est
simul viginti quattuor qui et ipse de Rapha fuerat stirpe
generatus 7 hic blasphemavit Israhel et percussit eum
Ionathan filius Sammaa fratris David 8 hii sunt filii Rapha
in Geth qui ceciderunt in manu David et servorum eius
21 consurrexit autem Satan contra Israhel et incitavit
David ut numeraret Israhel 2 dixitque David ad Ioab et ad
principes populi ite et numerate Israhel a Bersabee usque
Dan et adferte mihi numerum ut sciam 3 responditque
Ioab augeat Dominus populum suum centuplum quam
sunt nonne domine mi rex omnes servi tui sunt quare
hoc quaerit dominus meus quod in peccatum reputetur
Israheli 4 sed sermo regis magis praevaluit egressusque
est Ioab et circuivit universum Israhel et reversus est
Hierusalem 5 deditque David numerum eorum quos
circumierat et inventus est omnis Israhel numerus mille
milia et centum milia virorum educentium gladium de
Iuda autem trecenta septuaginta milia bellatorum 6
nam Levi et Beniamin non numeravit eo quod invitus
exsequeretur regis imperium 7 displicuit autem Deo quod
iussum erat et percussit Israhel 8 dixitque David ad Deum
peccavi nimis ut hoc facerem obsecro aufer iniquitatem
servi tui quia insipienter egi 9 et locutus est Dominus ad
Gad videntem David dicens 10 vade et loquere ad David
et dic haec dicit Dominus trium tibi optionem do unum
quod volueris elige et faciam tibi 11 cumque venisset Gad
ad David dixit ei haec dicit Dominus elige quod volueris
12 aut tribus annis pestilentiam aut tribus mensibus

fugere te hostes tuos et gladium eorum non posse evadere
aut tribus diebus gladium Domini et mortem versari
in terra et angelum Domini interficere in universis
finibus Israhel nunc igitur vide quid respondeam ei qui
misit me **13** et dixit David ad Gad ex omni parte me
angustiae premunt sed melius mihi est ut incidam in
manus Domini quia multae sunt miserationes eius quam
in manus hominum **14** misit ergo Dominus pestilentiam in
Israhel et ceciderunt de Israhel septuaginta milia virorum
15 misit quoque angelum in Hierusalem ut percuteret
eam cumque percuteretur vidit Dominus et misertus
est super magnitudinem mali et imperavit angelo qui
percutiebat sufficit iam cesset manus tua porro angelus
Domini stabat iuxta aream Ornan Iebusei **16** levansque
David oculos suos vidit angelum Domini stantem inter
terram et caelum et evaginatum gladium in manu eius et
versum contra Hierusalem et ceciderunt tam ipse quam
maiores natu vestiti ciliciis et proni in terram **17** dixitque
David ad Deum nonne ego sum qui iussi ut numeraretur
populus ego qui peccavi ego qui malum feci iste grex
quid commeruit Domine Deus meus vertatur obsecro
manus tua in me et in domum patris mei populus autem
tuus non percutiatur **18** angelus autem Domini praecepit
Gad ut diceret David et ascenderet extrueretque altare
Domino Deo in area Ornan Iebusei **19** ascendit ergo David
iuxta sermonem Gad quem locutus fuerat ex nomine
Domini **20** porro Ornan cum suspexisset et vidisset
angelum quattuorque filii eius cum eo absconderunt
se nam eo tempore terebat in area triticum **21** igitur

cum venisset David ad Ornan conspexit eum Ornan et
processit ei obviam de area et adoravit illum pronus
in terram **22** dixitque ei David da mihi locum areae
tuae ut aedificem in ea altare Domini ita ut quantum
valet argenti accipias et cesset plaga a populo **23** dixit
autem Ornan ad David tolle et faciat dominus meus rex
quodcumque ei placet sed et boves do in holocaustum
et tribulas in ligna et triticum in sacrificium omnia
libens praebeo **24** dixitque ei rex David nequaquam ita
fiet sed argentum dabo quantum valet neque enim tibi
auferre debeo et sic offerre Domino holocausta gratuita
25 dedit ergo David Ornan pro loco siclos auri iustissimi
ponderis sescentos **26** et aedificavit ibi altare Domino
obtulitque holocausta et pacifica et invocavit Dominum
et exaudivit eum in igne de caelo super altare holocausti
27 praecepitque Dominus angelo et convertit gladium
suum in vaginam **28** protinus ergo David videns quod
exaudisset eum Dominus in area Ornan Iebusei immolavit
ibi victimas **29** tabernaculum autem Domini quod fecerat
Moses in deserto et altare holocaustorum ea tempestate
erat in excelso Gabaon **30** et non praevaluit David ire ad
altare ut ibi obsecraret Deum nimio enim fuerat timore
perterritus videns gladium angeli Domini

22 dixitque David haec est domus Dei et hoc altare in
holocaustum Israhel **2** et praecepit ut congregarentur
omnes proselyti de terra Israhel et constituit ex eis
latomos ad caedendos lapides et poliendos ut aedificaretur
domus Dei **3** ferrum quoque plurimum ad clavos ianuarum
et ad commissuras atque iuncturas praeparavit David et

aeris pondus innumerabile **4** ligna quoque cedrina non
poterant aestimari quae Sidonii et Tyrii deportaverant
ad David **5** et dixit David Salomon filius meus puer
parvulus est et delicatus domus autem quam aedificari
volo Domino talis esse debet ut in cunctis regionibus
nominetur praeparabo ergo ei necessaria et ob hanc
causam ante mortem suam omnes paravit inpensas
6 vocavitque Salomonem filium suum et praecepit ei
ut aedificaret domum Domino Deo Israhel **7** dixitque
David ad Salomonem fili mi voluntatis meae fuit ut
aedificarem domum nomini Domini Dei mei **8** sed factus
est ad me sermo Domini dicens multum sanguinem
effudisti et plurima bella bellasti non poteris aedificare
domum nomini meo tanto effuso sanguine coram me
9 filius qui nascetur tibi et erit vir quietissimus faciam
enim eum requiescere ab omnibus inimicis suis per
circuitum et ob hanc causam pacificus vocabitur et
pacem et otium dabo in Israhel cunctis diebus eius **10**
ipse aedificabit domum nomini meo et ipse erit mihi
in filium et ego ero ei in patrem firmaboque solium
regni eius super Israhel in aeternum **11** nunc ergo fili
mi sit Dominus tecum et prosperare et aedifica domum
Domino Deo tuo sicut locutus est de te **12** det quoque tibi
Dominus prudentiam et sensum ut regere possis Israhel
et custodire legem Domini Dei tui **13** tunc enim proficere
poteris si custodieris mandata et iudicia quae praecepit
Dominus Mosi ut doceret Israhel confortare viriliter age
ne timeas neque paveas **14** ecce ego in paupertatula
mea praeparavi inpensas domus Domini auri talenta

centum milia et argenti mille milia talentorum aeris
vero et ferri non est pondus vincitur enim numerus
magnitudine ligna et lapides praeparavi ad universa
inpendia **15** habes quoque plurimos artifices latomos et
cementarios artificesque lignorum et omnium artium ad
faciendum opus prudentissimos **16** in auro et argento
aere et ferro cuius non est numerus surge igitur et fac et
erit Dominus tecum **17** praecepit quoque David cunctis
principibus Israhel ut adiuvarent Salomonem filium suum
18 cernitis inquiens quod Dominus Deus vester vobiscum
sit et dederit vobis requiem per circuitum et tradiderit
omnes inimicos in manu vestra et subiecta sit terra coram
Domino et coram populo eius **19** praebete igitur corda
vestra et animas vestras ut quaeratis Dominum Deum
vestrum et consurgite et aedificate sanctuarium Domino
Deo ut introducatur arca foederis Domini et vasa Domino
consecrata in domum quae aedificatur nomini Domini

23 igitur David senex et plenus dierum regem constituit
Salomonem filium suum super Israhel **2** et congregavit
omnes principes Israhel et sacerdotes atque Levitas
3 numeratique sunt Levitae a triginta annis et supra
et inventa sunt triginta octo milia virorum **4** ex his
electi sunt et distributi in ministerium domus Domini
viginti quattuor milia praepositorum autem et iudicum
sex milia **5** porro quattuor milia ianitores et totidem
psaltae canentes Domino in organis quae fecerat ad
canendum **6** et distribuit eos David per vices filiorum Levi
Gersom videlicet et Caath et Merari **7** Gersom Leedan et
Semei **8** filii Leedan princeps Ieihel et Zetham et Iohel

tres **9** filii Semei Salomith et Ozihel et Aran tres isti
principes familiarum Leedan **10** porro filii Semei Ieeth
et Ziza et Iaus et Baria isti filii Semei quattuor **11** erat
autem Ieeth prior Ziza secundus porro Iaus et Baria
non habuerunt plurimos filios et idcirco in una familia
unaque domo conputati sunt **12** filii Caath Amram et
Isaar Hebron et Ozihel quattuor **13** filii Amram Aaron et
Moses separatusque est Aaron ut ministraret in sancto
sanctorum ipse et filii eius in sempiternum et adoleret
incensum Domino secundum ritum suum ac benediceret
nomini eius in perpetuum **14** Mosi quoque hominis Dei
filii adnumerati sunt in tribu Levi **15** filii Mosi Gersom et
Eliezer **16** filii Gersom Subuhel primus **17** fuerunt autem
filii Eliezer Roobia primus et non erant Eliezer filii alii
porro filii Roobia multiplicati sunt nimis **18** filii Isaar
Salumith primus **19** filii Hebron Ieriau primus Amarias
secundus Iazihel tertius Iecmaam quartus **20** filii Ozihel
Micha primus Iesia secundus **21** filii Merari Mooli et Musi
filii Mooli Eleazar et Cis **22** mortuus est autem Eleazar
et non habuit filios sed filias acceperuntque eas filii Cis
fratres earum **23** filii Musi Mooli et Eder et Ierimuth
tres **24** hii filii Levi in cognationibus et familiis suis
principes per vices et numerum capitum singulorum qui
faciebant opera ministerii domus Domini a viginti annis
et supra **25** dixit enim David requiem dedit Dominus Deus
Israhel populo suo et habitationem Hierusalem usque in
aeternum **26** nec erit officii Levitarum ut ultra portent
tabernaculum et omnia vasa eius ad ministrandum **27**
iuxta praecepta quoque David novissima supputabitur

numerus filiorum Levi a viginti annis et supra **28** et erunt
sub manu filiorum Aaron in cultum domus Domini in
vestibulis et in exedris et in loco purificationis et in
sanctuario et in universis operibus ministerii templi
Domini **29** sacerdotes autem super panes propositionis et
ad similae sacrificium et ad lagana et azyma et sartaginem
et ad ferventem similam et super omne pondus atque
mensuram **30** Levitae vero ut stent mane ad confitendum
et canendum Domino similiterque ad vesperam **31** tam in
oblatione holocaustorum Domini quam in sabbatis et
kalendis et sollemnitatibus reliquis iuxta numerum et
caerimonias uniuscuiusque rei iugiter coram Domino **32**
et custodiant observationes tabernaculi foederis et ritum
sanctuarii et observationem filiorum Aaron fratrum
suorum ut ministrent in domo Domini

24 porro filiis Aaron hae partitiones erunt filii Aaron
Nadab et Abiu et Eleazar et Ithamar **2** mortui sunt
autem Nadab et Abiu ante patrem suum absque liberis
sacerdotioque functus est Eleazar et Ithamar **3** et divisit
eos David id est Sadoc de filiis Eleazar et Ahimelech de
filiis Ithamar secundum vices suas et ministerium **4**
inventique sunt multo plures filii Eleazar in principibus
viris quam filii Ithamar divisit autem eis hoc est filiis
Eleazar principes per familias sedecim et filiis Ithamar per
familias et domos suas octo **5** porro divisit utrasque inter
se familias sortibus erant enim principes sanctuarii et
principes Dei tam de filiis Eleazar quam de filiis Ithamar
6 descripsitque eos Semeias filius Nathanahel scriba
Levites coram rege et principibus et Sadoc sacerdote et

Ahimelech filio Abiathar principibus quoque familiarum
sacerdotalium et leviticarum unam domum quae ceteris
praeerat Eleazar et alteram domum quae sub se habebat
ceteros Ithamar **7** exivit autem sors prima Ioiarib
secunda Iedeiae **8** tertia Arim quarta Seorim **9** quinta
Melchia sexta Maiman **10** septima Accos octava Abia
11 nona Hiesu decima Sechenia **12** undecima Eliasib
duodecima Iacim **13** tertiadecima Oppa quartadecima
Isbaal **14** quintadecima Belga sextadecima Emmer **15**
septimadecima Ezir octavadecima Hapses **16** nonadecima
Phetheia vicesima Iezecel **17** vicesima prima Iachin
vicesima secunda Gamul **18** vicesima tertia Dalaiau
vicesima quarta Mazziau **19** hae vices eorum secundum
ministeria sua ut ingrediantur domum Domini et iuxta
ritum suum sub manu Aaron patris eorum sicut praecepit
Dominus Deus Israhel **20** porro filiorum Levi qui reliqui
fuerant de filiis Amram erat Subahel et filiis Subahel
Iedeia **21** de filiis quoque Roobiae princeps Iesias **22** Isaaris
vero Salemoth filiusque Salemoth Iaath **23** filiusque
eius Ieriahu Amarias secundus Iazihel tertius Iecmaam
quartus **24** filius Ozihel Micha filius Micha Samir **25**
frater Micha Iesia filiusque Iesiae Zaccharias **26** filii
Merari Mooli et Musi filius Ioziau Benno **27** filius quoque
Merari Oziau et Soem et Zacchur et Hebri **28** porro Mooli
filius Eleazar qui non habebat liberos **29** filius vero Cis
Ierahemel **30** filii Musi Mooli Eder et Ierimoth isti filii Levi
secundum domos familiarum suarum **31** miseruntque et
ipsi sortes contra fratres suos filios Aaron coram David
rege et Sadoc et Ahimelech et principibus familiarum

sacerdotalium et leviticarum tam maiores quam minores
omnes sors aequaliter dividebat

25 igitur David et magistratus exercitus secreverunt
in ministerium filios Asaph et Heman et Idithun
qui prophetarent in citharis et psalteriis et cymbalis
secundum numerum suum dedicato sibi officio servientes
2 de filiis Asaph Zacchur et Ioseph et Nathania et Asarela
filii Asaph sub manu Asaph prophetantis iuxta regem **3**
porro Idithun filii Idithun Godolias Sori Iesaias et Sabias et
Matthathias sex sub manu patris sui Idithun qui in cithara
prophetabat super confitentes et laudantes Dominum **4**
Heman quoque filii Heman Bocciau Matthaniau Ozihel
Subuhel et Ierimoth Ananias Anani Elietha Geddelthi
et Romemthiezer et Iesbacasa Mellothi Othir Mazioth
5 omnes isti filii Heman videntis regis in sermonibus
Dei ut exaltaret cornu deditque Deus Heman filios
quattuordecim et filias tres **6** universi sub manu patris
sui ad cantandum in templo Domini distributi erant in
cymbalis et psalteriis et citharis in ministeria domus
Domini iuxta regem Asaph videlicet et Idithun et Heman
7 fuit autem numerus eorum cum fratribus suis qui
erudiebant canticum Domini cuncti doctores ducenti
octoginta octo **8** miseruntque sortes per vices suas ex
aequo tam maior quam minor doctus pariter et indoctus
9 egressaque est sors prima Ioseph qui erat de Asaph
secunda Godoliae ipsi et filiis eius et fratribus duodecim
10 tertia Zacchur filiis et fratribus eius duodecim **11** quarta
Isari filiis et fratribus eius duodecim **12** quinta Nathaniae
filiis et fratribus eius duodecim **13** sexta Bocciau filiis

et fratribus eius duodecim **14** septima Israhela filiis et
fratribus eius duodecim **15** octava Isaiae filiis et fratribus
eius duodecim **16** nona Matthaniae filiis et fratribus
eius duodecim **17** decima Semeiae filiis et fratribus eius
duodecim **18** undecima Ezrahel filiis et fratribus eius
duodecim **19** duodecima Asabiae filiis et fratribus eius
duodecim **20** tertiadecima Subahel filiis et fratribus eius
duodecim **21** quartadecima Matthathiae filiis et fratribus
eius duodecim **22** quintadecima Ierimoth filiis et fratribus
eius duodecim **23** sextadecima Ananiae filiis et fratribus
eius duodecim **24** septimadecima Iesbocasae filiis et
fratribus eius duodecim **25** octavadecima Anani filiis et
fratribus eius duodecim **26** nonadecima Mellothi filiis
et fratribus eius duodecim **27** vicesima Eliatha filiis et
fratribus eius duodecim **28** vicesima prima Othir filiis et
fratribus eius duodecim **29** vicesima secunda Godollathi
filiis et fratribus eius duodecim **30** vicesima tertia Maziuth
filiis et fratribus eius duodecim **31** vicesima quarta
Romamthiezer filiis et fratribus eius duodecim

26 divisiones autem ianitorum de Coritis Mesellemia
filius Core de filiis Asaph **2** filii Mesellemiae
Zaccharias primogenitus Iadihel secundus Zabadias
tertius Iathanahel quartus **3** Ahilam quintus Iohanan
sextus Helioenai septimus **4** filii autem Obededom
Semeias primogenitus Iozabad secundus Iohaa tertius
Sachar quartus Nathanahel quintus **5** Amihel sextus
Isachar septimus Phollathi octavus quia benedixit illi
Dominus **6** Semeiae autem filio eius nati sunt filii praefecti
familiarum suarum erant enim viri fortissimi **7** filii ergo

Semeiae Othni et Raphahel et Obedihel Zabad fratres eius
viri fortissimi Heliu quoque et Samachias **8** omnes hii de
filiis Obededom ipsi et filii et fratres eorum fortissimi
ad ministrandum sexaginta duo de Obededom **9** porro
Mesellamiae filii et fratres robustissimi decem et octo **10**
de Hosa autem id est de filiis Merari Semri princeps non
enim habuerat primogenitum et idcirco posuerat eum
pater eius in principem **11** Helchias secundus Tabelias
tertius Zaccharias quartus omnes hii filii et fratres Hosa
tredecim **12** hii divisi sunt in ianitores ut semper principes
custodiarum sicut et fratres eorum ministrarent in domo
Domini **13** missae sunt autem sortes ex aequo et parvis et
magnis per familias suas in unamquamque portarum **14**
cecidit igitur sors orientalis Selemiae porro Zacchariae
filio eius viro prudentissimo et erudito sortito obtigit
plaga septentrionalis **15** Obededom vero et filiis eius ad
austrum in qua parte domus erat seniorum concilium
16 Sepphima et Hosa ad occidentem iuxta portam quae
ducit ad viam ascensionis custodia contra custodiam **17**
ad orientem vero Levitae sex et ad aquilonem quattuor
per diem atque ad meridiem similiter in die quattuor
et ubi erat concilium bini et bini **18** in cellulis quoque
ianitorum ad occidentem quattuor in via binique per
cellulas **19** hae sunt divisiones ianitorum filiorum Core
et Merari **20** porro Achias erat super thesauros domus
Dei ac vasa sanctorum **21** filii Ledan filii Gersonni de
Ledan principes familiarum Ledan et Gersonni Ieiheli **22**
filii Ieiheli Zathan et Iohel frater eius super thesauros
domus Domini **23** Amramitis et Isaaritis et Hebronitis et

Ozihelitibus **24** Subahel autem filius Gersom filii Mosi
praepositus thesauris **25** fratres quoque eius Eliezer
cuius filius Raabia et huius filius Isaias et huius filius
Ioram huius quoque filius Zechri sed et huius filius
Selemith **26** ipse Selemith et fratres eius super thesauros
sanctorum quae sanctificavit David rex et principes
familiarum et tribuni et centuriones et duces exercitus
27 de bellis et manubiis proeliorum quae consecraverant
ad instaurationem et supellectilem templi Domini **28**
haec autem universa sanctificavit Samuhel videns et
Saul filius Cis et Abner filius Ner et Ioab filius Sarviae
omnes qui sanctificaverunt ea per manum Salemith et
fratrum eius **29** Saaritis vero praeerat Chonenias et filii
eius ad opera forinsecus super Israhel ad docendum et ad
iudicandum eos **30** porro de Hebronitis Asabias et fratres
eius viri fortissimi mille septingenti praeerant Israheli
trans Iordanem contra occidentem in cunctis operibus
Domini et in ministerium regis **31** Hebronitarum autem
princeps fuit Hieria secundum familias et cognationes
eorum quadragesimo anno regni David recensiti sunt
et inventi viri fortissimi in Iazer Galaad **32** fratresque
eius robustioris aetatis duo milia septingenti principes
familiarum praeposuit autem eos David rex Rubenitis et
Gadditis et dimidio tribus Manasse in omne ministerium
Dei et regis

27 filii autem Israhel secundum numerum suum
principes familiarum tribuni et centuriones et praefecti
qui ministrabant regi iuxta turmas suas ingredientes et
egredientes per singulos menses in anno viginti quattuor

milibus singuli praeerant **2** primae turmae in primo
mense Isboam praeerat filius Zabdihel et sub eo viginti
quattuor milia **3** de filiis Phares princeps cunctorum
principum in exercitu mense primo **4** secundi mensis
habebat turmam Dudi Ahohites et post se alterum nomine
Macelloth qui regebat partem exercitus viginti quattuor
milium **5** dux quoque turmae tertiae in mense tertio erat
Banaias filius Ioiadae sacerdos et in divisione sua viginti
quattuor milia **6** ipse est Banaias fortissimus inter triginta
et super triginta praeerat autem turmae ipsius Amizabad
filius eius **7** quartus mense quarto Asahel frater Ioab et
Zabadias filius eius post eum et in turma eius viginti
quattuor milia **8** quintus mense quinto princeps Samaoth
Iezarites et in turma eius viginti quattuor milia **9** sextus
mense sexto Hira filius Acces Thecuites et in turma
eius viginti quattuor milia **10** septimus mense septimo
Helles Phallonites de filiis Ephraim et in turma eius
viginti quattuor milia **11** octavus mense octavo Sobochai
Asothites de stirpe Zarai et in turma eius viginti quattuor
milia **12** nonus mense nono Abiezer Anathothites de
filiis Iemini et in turma eius viginti quattuor milia **13**
decimus mense decimo Marai et ipse Netophathites de
stirpe Zarai et in turma eius viginti quattuor milia **14**
undecimus mense undecimo Banaias Pharathonites de
filiis Ephraim et in turma eius viginti quattuor milia
15 duodecimus mense duodecimo Holdai Netophathites
de stirpe Gothonihel et in turma eius viginti quattuor
milia **16** porro tribubus praeerant Israhel Rubenitis
dux Eliezer filius Zechri Symeonitis dux Saphatias filius

Macha **17** Levitis Asabias filius Camuhel Aaronitis Sadoc
18 Iuda Heliu frater David Isachar Amri filius Michahel **19**
Zabulonitis Iesmaias filius Abdiae Nepthalitibus Ierimoth
filius Ozihel **20** filiis Ephraim Osee filius Ozaziu dimidio
tribus Manasse Iohel filius Phadiae **21** et dimidio tribus
Manasse in Galaad Iaddo filius Zacchariae Beniamin
autem Iasihel filius Abner **22** Dan vero Ezrihel filius
Hieroam hii principes filiorum Israhel **23** noluit autem
David numerare eos a viginti annis inferius quia dixerat
Dominus ut multiplicaret Israhel quasi stellas caeli **24**
Ioab filius Sarviae coeperat numerare nec conplevit quia
super hoc ira inruerat in Israhel et idcirco numerus
eorum qui fuerant recensiti non est relatus in fastos regis
David **25** super thesauros autem regis fuit Azmoth filius
Adihel his autem thesauris qui erant in urbibus et in vicis
et in turribus praesidebat Ionathan filius Oziae **26** operi
autem rustico et agricolis qui exercebant terram praeerat
Ezri filius Chelub **27** vinearumque cultoribus Semeias
Ramathites cellis autem vinariis Zabdias Aphonites **28**
nam super oliveta et ficeta quae erant in campestribus
Balanan Gaderites super apothecas autem olei Ioas **29**
porro armentis quae pascebantur in Sarona praepositus
fuit Setrai Saronites et super boves in vallibus Saphat
filius Adli **30** super camelos vero Ubil Ismahelites et super
asinos Iadias Meronathites **31** super oves quoque Iaziz
Agarenus omnes hii principes substantiae regis David **32**
Ionathan autem patruus David consiliarius vir prudens
et litteratus ipse et Iaihel filius Achamoni erant cum
filiis regis **33** Ahitophel etiam consiliarius regis et Husi

Arachites amicus regis **34** post Ahitophel fuit Ioiada filius
Banaiae et Abiathar princeps autem exercitus regis erat
Ioab

28 convocavit igitur David omnes principes Israhel
duces tribuum et praepositos turmarum qui ministrabant
regi tribunos quoque et centuriones et qui praeerant
substantiae et possessionibus regis filiosque suos cum
eunuchis et potentes et robustissimos quosque in exercitu
Hierusalem **2** cumque surrexisset rex et stetisset ait
audite me fratres mei et populus meus cogitavi ut
aedificarem domum in qua requiesceret arca foederis
Domini et scabillum pedum Dei nostri et ad aedificandum
omnia praeparavi **3** Deus autem dixit mihi non aedificabis
domum nomini meo eo quod sis vir bellator et sanguinem
fuderis **4** sed elegit Dominus Deus Israhel me de
universa domo patris mei ut essem rex super Israhel
in sempiternum de Iuda enim elegit principes porro
de domo Iuda domum patris mei et de filiis patris mei
placuit ei ut me eligeret regem super cunctum Israhel **5**
sed et de filiis meis filios enim multos dedit mihi Dominus
elegit Salomonem filium meum ut sederet in throno regni
Domini super Israhel **6** dixitque mihi Salomon filius tuus
aedificabit domum meam et atria mea ipsum enim elegi
mihi in filium et ego ero ei in patrem **7** et firmabo regnum
eius usque in aeternum si perseveraverit facere praecepta
mea et iudicia sicut et hodie **8** nunc igitur coram universo
coetu Israhel audiente Deo nostro custodite et perquirite
cuncta mandata Domini Dei nostri ut possideatis terram
bonam et relinquatis eam filiis vestris post vos usque in

sempiternum **9** tu autem Salomon fili mi scito Deum patris
tui et servi ei corde perfecto et animo voluntario omnia
enim corda scrutatur Dominus et universas mentium
cogitationes intellegit si quaesieris eum invenies si autem
dereliqueris illum proiciet te in aeternum **10** nunc ergo
quia elegit te Dominus ut aedificares domum sanctuarii
confortare et perfice **11** dedit autem David Salomoni filio
suo descriptionem porticus et templi et cellariorum et
cenaculi et cubiculorum in adytis et domus propitiationis
12 necnon et omnium quae cogitaverat atriorum et
exedrarum per circuitum in thesauros domus Domini et in
thesauros sanctorum **13** divisionumque sacerdotalium et
leviticarum in omnia opera domus Domini et in universa
vasa ministerii templi Domini **14** aurum in pondere
per singula vasa ministerii argenti quoque pondus pro
vasorum ad opera diversitate **15** sed et ad candelabra aurea
et ad lucernas eorum aurum pro mensura uniuscuiusque
candelabri et lucernarum similiter et in candelabris
argenteis et in lucernis eorum pro diversitate mensurae
pondus argenti tradidit **16** aurum quoque dedit in mensas
propositionis pro diversitate mensarum similiter et
argentum in alias mensas argenteas **17** ad fuscinulas
quoque et fialas et turibula ex auro purissimo et leunculos
aureos pro qualitate mensurae pondus distribuit in
leunculum et leunculum similiter et in leones argenteos
diversum argenti pondus separavit **18** altari autem in
quo adoletur incensum aurum purissimum dedit ut ex
ipso fieret similitudo quadrigae cherubin extendentium
alas et velantium arcam foederis Domini **19** omnia inquit

venerunt scripta manu Domini ad me ut intellegerem
universa opera exemplaris **20** dixit quoque David Salomoni
filio suo viriliter age et confortare et fac ne timeas et
ne paveas Dominus enim Deus meus tecum erit et non
dimittet te nec derelinquet donec perficias omne opus
ministerii domus Domini **21** ecce divisiones sacerdotum et
Levitarum in omne ministerium domus Domini adsistunt
tibi et parati sunt et noverunt tam principes quam
populus facere omnia praecepta tua

29 locutusque est David rex ad omnem ecclesiam
Salomonem filium meum unum elegit Deus adhuc puerum
et tenellum opus autem grande est neque enim homini
praeparatur habitatio sed Deo **2** ego autem totis viribus
meis praeparavi inpensas domus Dei mei aurum ad vasa
aurea et argentum in argentea aes in aenea ferrum in
ferrea lignum ad lignea lapides onychinos et quasi stibinos
et diversorum colorum omnem pretiosum lapidem et
marmor parium abundantissime **3** et super haec quae
obtuli in domum Dei mei de peculio meo aurum et
argentum do in templum Dei mei exceptis his quae
paravi in aedem sanctam **4** tria milia talenta auri de auro
Ophir et septem milia talentorum argenti probatissimi
ad deaurandos parietes templi **5** ut ubicumque opus est
aurum de auro et ubicumque opus est argentum argenti
opera fiant per manus artificum et si quis sponte offert
impleat manum suam hodie et offerat quod voluerit
Domino **6** polliciti sunt itaque principes familiarum et
proceres tribuum Israhel tribuni quoque et centuriones
et principes possessionum regis **7** dederuntque in opera

domus Dei auri talenta quinque milia et solidos decem
milia argenti talenta decem milia et aeris talenta decem
et octo milia ferri quoque centum milia talentorum **8**
et apud quemcumque inventi sunt lapides dederunt in
thesaurum domus Domini per manum Ieihel Gersonitis **9**
laetatusque est populus cum vota sponte promitterent
quia corde toto offerebant ea Domino sed et David rex
laetatus est gaudio magno **10** et benedixit Domino coram
universa multitudine et ait benedictus es Domine Deus
Israhel patris nostri ab aeterno in aeternum **11** tua est
Domine magnificentia et potentia et gloria atque victoria
et tibi laus cuncta enim quae in caelo sunt et in terra tua
sunt tuum Domine regnum et tu es super omnes principes
12 tuae divitiae et tua est gloria tu dominaris omnium in
manu tua virtus et potentia in manu tua magnitudo et
imperium omnium **13** nunc igitur Deus noster confitemur
tibi et laudamus nomen tuum inclitum **14** quis ego et quis
populus meus ut possimus haec tibi universa promittere
tua sunt omnia et quae de manu tua accepimus dedimus
tibi **15** peregrini enim sumus coram te et advenae sicut
omnes patres nostri dies nostri quasi umbra super terram
et nulla est mora **16** Domine Deus noster omnis haec
copia quam paravimus ut aedificaretur domus nomini
sancto tuo de manu tua est et tua sunt omnia **17** scio
Deus meus quod probes corda et simplicitatem diligas
unde et ego in simplicitate cordis mei laetus obtuli
universa haec et populum tuum qui hic reppertus est
vidi cum ingenti gaudio tibi offerre donaria **18** Domine
Deus Abraham et Isaac et Israhel patrum nostrorum

custodi in aeternum hanc voluntatem cordis eorum et
semper in venerationem tui mens ista permaneat **19**
Salomoni quoque filio meo da cor perfectum ut custodiat
mandata tua testimonia tua caerimonias tuas et faciat
universa et aedificet aedem cuius inpensas paravi **20**
praecepit autem David universae ecclesiae benedicite
Domino Deo nostro et benedixit omnis ecclesia Domino
Deo patrum suorum et inclinaverunt se et adoraverunt
Deum et deinde regem **21** immolaveruntque victimas
Domino et obtulerunt holocausta die sequenti tauros
mille arietes mille agnos mille cum libaminibus suis et
universo ritu abundantissime in omnem Israhel **22** et
comederunt et biberunt coram Domino in die illo cum
grandi laetitia et unxerunt secundo Salomonem filium
David unxerunt autem Domino in principem et Sadoc in
pontificem **23** seditque Salomon super solium Domini in
regem pro David patre suo et cunctis placuit et paruit illi
omnis Israhel **24** sed et universi principes et potentes
et cuncti filii regis David dederunt manum et subiecti
fuerunt Salomoni regi **25** magnificavit ergo Dominus
Salomonem super omnem Israhel et dedit illi gloriam
regni qualem nullus habuit ante eum rex Israhel **26** igitur
David filius Isai regnavit super universum Israhel **27** et
dies quibus regnavit super Israhel fuerunt quadraginta
anni in Hebron regnavit septem annis et in Hierusalem
triginta tribus **28** et mortuus est in senectute bona plenus
dierum et divitiis et gloria regnavitque Salomon filius
eius pro eo **29** gesta autem David regis priora et novissima
scripta sunt in libro Samuhel videntis et in libro Nathan

prophetae atque in volumine Gad videntis **30** universique
regni eius et fortitudinis et temporum quae transierunt
sub eo sive in Israhel sive in cunctis regnis terrarum

Ii Paralipomenon

1 confortatus est ergo Salomon filius David in regno
suo et Dominus erat cum eo et magnificavit eum in
excelsum **2** praecepitque Salomon universo Israheli
tribunis et centurionibus et ducibus et iudicibus omnis
Israhel et principibus familiarum **3** et abiit cum universa
multitudine in excelsum Gabaon ubi erat tabernaculum
foederis Dei quod fecit Moses famulus Dei in solitudine
4 arcam autem Dei adduxerat David de Cariathiarim in
locum quem paraverat ei et ubi fixerat illi tabernaculum
hoc est in Hierusalem **5** altare quoque aeneum quod
fabricatus fuerat Beselehel filius Uri filii Ur ibi erat
coram tabernaculo Domini quod et requisivit Salomon et
omnis ecclesia **6** ascenditque Salomon ad altare aeneum
coram tabernaculo foederis Domini et obtulit in eo mille
hostias **7** ecce autem in ipsa nocte apparuit ei Deus dicens
postula quod vis ut dem tibi **8** dixitque Salomon Deo
tu fecisti cum David patre meo misericordiam magnam
et constituisti me regem pro eo **9** nunc igitur Domine
Deus impleatur sermo tuus quem pollicitus es David
patri meo tu enim fecisti me regem super populum
tuum multum qui tam innumerabilis est quam pulvis
terrae **10** da mihi sapientiam et intellegentiam ut egrediar
coram populo tuo et ingrediar quis enim potest hunc
populum tuum digne qui tam grandis est iudicare **11**
dixit autem Deus ad Salomonem quia hoc magis placuit
cordi tuo et non postulasti divitias et substantiam et
gloriam neque animas eorum qui te oderunt sed nec dies
vitae plurimos petisti autem sapientiam et scientiam ut

iudicare possis populum meum super quem constitui
te regem **12** sapientia et scientia data sunt tibi divitias
autem et substantiam et gloriam dabo tibi ita ut nullus
in regibus nec ante te nec post te fuerit similis tui **13**
venit ergo Salomon ab excelso Gabaon in Hierusalem
coram tabernaculo foederis et regnavit super Israhel
14 congregavitque sibi currus et equites et facti sunt ei
mille quadringenti currus et duodecim milia equitum
et fecit eos esse in urbibus quadrigarum et cum rege
in Hierusalem **15** praebuitque rex argentum et aurum
in Hierusalem quasi lapides et cedros quasi sycomoros
quae nascuntur in campestribus multitudine magna **16**
adducebantur autem ei et equi de Aegypto et de Coa a
negotiatoribus regis qui ibant et coemebant pretio **17**
quadrigam equorum sescentis argenteis et equum centum
quinquaginta similiter de universis regnis Cettheorum et
a regibus Syriae emptio celebrabatur

2 decrevit autem Salomon aedificare domum nomini
Domini et palatium sibi **2** et numeravit septuaginta
milia virorum portantium umeris et octoginta milia qui
caederent lapides in montibus praepositosque eorum
tria milia sescentos **3** misit quoque ad Hiram regem Tyri
dicens sicut egisti cum David patre meo et misisti ei ligna
cedrina ut aedificaret sibi domum in qua et habitavit **4**
sic fac mecum ut aedificem domum nomini Domini Dei
mei et consecrem eam ad adolendum incensum coram
illo et fumiganda aromata et ad propositionem panum
sempiternam et holocaustomata mane et vespere sabbatis
quoque et neomeniis et sollemnitatibus Domini Dei nostri

in sempiternum quae mandata sunt Israheli **5** domus
autem quam aedificare cupio magna est magnus est
enim Deus noster super omnes deos **6** quis ergo poterit
praevalere ut aedificet ei dignam domum si caelum et
caeli caelorum capere eum non queunt quantus ego
sum ut possim ei aedificare domum sed ad hoc tantum
ut adoleatur incensum coram illo **7** mitte igitur mihi
virum eruditum qui noverit operari in auro et argento
aere ferro purpura coccino et hyacintho et qui sciat
scalpere celata cum his artificibus quos mecum habeo in
Iudaea et in Hierusalem quos praeparavit David pater
meus **8** sed et ligna cedrina mitte mihi et arceuthina
et pinea de Libano scio enim quod servi tui noverint
caedere ligna de Libano et erunt servi mei cum servis
tuis **9** ut parentur mihi ligna plurima domus enim quam
cupio aedificare magna est nimis et inclita **10** praeterea
operariis qui caesuri sunt ligna servis tuis dabo in cibaria
tritici choros viginti milia et hordei choros totidem olei
quoque sata viginti milia **11** dixit autem Hiram rex Tyri
per litteras quas miserat Salomoni quia dilexit Dominus
populum suum idcirco te regnare fecit super eum **12** et
addidit dicens benedictus Dominus Deus Israhel qui fecit
caelum et terram qui dedit David regi filium sapientem
et eruditum et sensatum atque prudentem ut aedificaret
domum Domino et palatium sibi **13** misi ergo tibi virum
prudentem et scientissimum Hiram patrem meum **14**
filium mulieris de filiabus Dan cuius pater Tyrius fuit
qui noverit operari in auro et argento et aere et ferro et
marmore et lignis in purpura quoque et hyacintho et

bysso et coccino et qui sciat celare omnem scalpturam et
adinvenire prudenter quodcumque in opere necessarium
est cum artificibus tuis et cum artificibus domini mei
David patris tui **15** triticum ergo et hordeum et oleum et
vinum quae pollicitus es domine mi mitte servis tuis **16**
nos autem caedemus ligna de Libano quot necessaria
habueris et adplicabimus ea ratibus per mare in Ioppe
tuum erit transferre ea in Hierusalem **17** numeravit igitur
Salomon omnes viros proselytos qui erant in terra Israhel
post dinumerationem quam dinumeravit David pater
eius et inventi sunt centum quinquaginta milia et tria
milia sescenti **18** fecitque ex eis septuaginta milia qui
umeris onera portarent et octoginta milia qui lapides
in montibus caederent tria milia autem et sescentos
praepositos operum populi

3 et coepit Salomon aedificare domum Domini in
Hierusalem in monte Moria qui demonstratus fuerat
David patri eius in loco quem paraverat David in area
Ornan Iebusei **2** coepit autem aedificare mense secundo
anno quarto regni sui **3** et haec sunt fundamenta quae
iecit Salomon ut aedificaret domum Dei longitudinis
cubitos in mensura prima sexaginta latitudinis cubitos
viginti **4** porticum vero ante frontem quae tendebatur in
longum iuxta mensuram latitudinis domus cubitorum
viginti porro altitudo centum viginti cubitorum erat et
deauravit eam intrinsecus auro mundissimo **5** domum
quoque maiorem texit tabulis ligneis abiegnis et lamminas
auri obrizi adfixit per totum scalpsitque in ea palmas et
quasi catenulas se invicem conplectentes **6** stravit quoque

pavimentum templi pretiosissimo marmore decore multo
7 porro aurum erat probatissimum de cuius lamminis
texit domum et trabes eius et postes et parietes et
ostia et celavit cherubin in parietibus **8** fecit quoque
domum sancti sanctorum longitudinem iuxta latitudinem
domus cubitorum viginti et latitudinem similiter viginti
cubitorum et lamminis aureis texit eam quasi talentis
sescentis **9** sed et clavos fecit aureos ita ut singuli clavi
siclos quinquagenos adpenderent cenacula quoque texit
auro **10** fecit etiam in domo sancti sanctorum cherubin
duo opere statuario et texit eos auro **11** alae cherubin
viginti cubitis extendebantur ita ut una ala haberet
cubitos quinque et tangeret parietem domus et altera
quinque cubitos habens alam tangeret alterius cherub **12**
similiter cherub alterius ala quinque habebat cubitos et
tangebat parietem et ala eius altera quinque cubitorum
alam cherub alterius contingebat **13** igitur alae utriusque
cherubin expansae erant et extendebantur per cubitos
viginti ipsi autem stabant erectis pedibus et facies eorum
versae erant ad exteriorem domum **14** fecit quoque
velum ex hyacintho purpura coccino et bysso et intexuit
ei cherubin **15** ante fores etiam templi duas columnas
quae triginta et quinque cubitos habebant altitudinis
porro capita earum quinque cubitorum **16** necnon et
quasi catenulas in oraculo et superposuit eas capitibus
columnarum malagranata etiam centum quae catenulis
interposuit **17** ipsas quoque columnas posuit in vestibulo
templi unam a dextris et alteram a sinistris eam quae a
dextris erat vocavit Iachin et quae ad levam Booz

4 fecit quoque altare aeneum viginti cubitorum
longitudinis et viginti cubitorum latitudinis et decem
cubitorum altitudinis **2** mare etiam fusile decem cubitis a
labio usque ad labium rotundum per circuitum quinque
cubitos habebat altitudinis et funiculus triginta cubitorum
ambiebat gyrum eius **3** similitudo quoque boum erat
subter illud et decem cubitis quaedam extrinsecus
celaturae quasi duobus versibus alvum maris circuibant
boves autem erant fusiles **4** et ipsum mare super duodecim
boves inpositum erat quorum tres respiciebant aquilonem
et alii tres occidentem porro tres alii meridiem et tres
qui reliqui erant orientem mare habentes superpositum
posteriora autem boum erant intrinsecus sub mari **5**
porro vastitas eius habebat mensuram palmi et labium
illius erat quasi labium calicis vel repandi lilii capiebatque
mensurae tria milia metretas **6** fecit quoque concas
decem et posuit quinque a dextris et quinque a sinistris
ut lavarent in eis omnia quae in holocaustum oblaturi
erant porro in mari sacerdotes lavabantur **7** fecit autem
et candelabra aurea decem secundum speciem qua iussa
erant fieri et posuit ea in templo quinque a dextris et
quinque a sinistris **8** necnon et mensas decem posuitque
eas in templo quinque a dextris et quinque a sinistris
fialas quoque aureas centum **9** fecit etiam atrium
sacerdotum et basilicam grandem et ostia in basilica quae
texit aere **10** porro mare posuit in latere dextro contra
orientem ad meridiem **11** fecit autem Hiram lebetas
quoque et creagras et fialas et conplevit omne opus regis
in domo Dei **12** hoc est columnas duas et epistylia et

capita et quasi quaedam retiacula quae capita tegerent
super epistylia **13** malagranata quoque quadringenta
et retiacula duo ita ut bini ordines malagranatorum
singulis retiaculis iungerentur quae protegerent epistylia
et capita columnarum **14** bases etiam fecit et concas quas
superposuit basibus **15** mare unum bovesque duodecim
sub mari **16** et lebetas et creagras et fialas omnia vasa
fecit Salomoni Hiram pater eius in domo Domini ex aere
mundissimo **17** in regione Iordanis fudit ea rex in argillosa
terra inter Socchoth et Saredatha **18** erat autem multitudo
vasorum innumerabilis ita ut ignoraretur pondus aeris **19**
fecitque Salomon omnia vasa domus Dei et altare aureum
et mensas et super eas panes propositionis **20** candelabra
quoque cum lucernis suis ut lucerent ante oraculum
iuxta ritum ex auro purissimo **21** et florentia quaedam et
lucernas et forcipes aureos omnia de auro mundissimo
facta sunt **22** thymiamateria quoque et turibula et fialas
et mortariola ex auro purissimo et ostia celavit templi
interioris id est in sancto sanctorum et ostia templi
forinsecus aurea sicque conpletum est omne opus quod
fecit Salomon in domo Domini

5 intulit igitur Salomon omnia quae voverat David pater
suus argentum et aurum et universa vasa posuit in
thesauris domus Dei **2** post quae congregavit maiores natu
Israhel et cunctos principes tribuum et capita familiarum
de filiis Israhel in Hierusalem ut adducerent arcam
foederis Domini de civitate David quae est Sion **3** venerunt
igitur ad regem omnes viri Israhel in die sollemni
mensis septimi **4** cumque venissent cuncti seniorum

Israhel portaverunt Levitae arcam **5** et intulerunt eam
et omnem paraturam tabernaculi porro vasa sanctuarii
quae erant in tabernaculo portaverunt sacerdotes cum
Levitis **6** rex autem Salomon et universus coetus Israhel
et omnes qui fuerant congregati ante arcam immolabant
arietes et boves absque ullo numero tanta enim erat
multitudo victimarum **7** et intulerunt sacerdotes arcam
foederis Domini in locum suum id est ad oraculum
templi in sancta sanctorum subter alas cherubin **8**
ita ut cherubin expanderent alas suas super locum
in quo posita erat arca et ipsam arcam tegerent cum
vectibus eius **9** vectium autem quibus portabatur arca
quia paululum longiores erant capita parebant ante
oraculum si vero quis paululum fuisset extrinsecus
eos videre non poterat fuit itaque arca ibi usque in
praesentem diem **10** nihilque erat aliud in arca nisi duae
tabulae quas posuerat Moses in Horeb quando legem
dedit Dominus filiis Israhel egredientibus ex Aegypto **11**
egressis autem sacerdotibus de sanctuario omnes enim
sacerdotes qui ibi potuerant inveniri sanctificati sunt
nec adhuc illo tempore vices et ministeriorum ordo
inter eos divisus erat **12** tam Levitae quam cantores
id est et qui sub Asaph erant et qui sub Heman et
qui sub Idithun filii et fratres eorum vestiti byssinis
cymbalis et psalteriis et citharis concrepabant stantes
ad orientalem plagam altaris cumque eis sacerdotes
centum viginti canentes tubis **13** igitur cunctis pariter et
tubis et voce et cymbalis et organis et diversi generis
musicorum concinentibus et vocem in sublime tollentibus

longe sonitus audiebatur ita ut cum Dominum laudare
coepissent et dicere confitemini Domino quoniam bonus
quoniam in aeternum misericordia eius impleretur
domus Domini nube 14 nec possent sacerdotes stare et
ministrare propter caliginem conpleverat enim gloria
Domini domum Dei

6 tunc Salomon ait Dominus pollicitus est ut habitaret
in caligine 2 ego autem aedificavi domum nomini eius
ut habitaret ibi in perpetuum 3 et convertit faciem
suam et benedixit universae multitudini Israhel nam
omnis turba stabat intenta et ait 4 benedictus Dominus
Deus Israhel qui quod locutus est David patri meo opere
conplevit dicens 5 a die qua eduxi populum meum de
terra Aegypti non elegi civitatem de cunctis tribubus
Israhel ut aedificaretur in ea domus nomini meo neque
elegi quemquam alium virum ut esset dux in populo meo
Israhel 6 sed elegi Hierusalem ut sit nomen meum in
ea et elegi David ut constituerem eum super populum
meum Israhel 7 cumque fuisset voluntatis David patris
mei ut aedificaret domum nomini Domini Dei Israhel
8 dixit Dominus ad eum quia haec fuit voluntas tua ut
aedificares domum nomini meo bene quidem fecisti
habere huiuscemodi voluntatem 9 sed non tu aedificabis
domum verum filius tuus qui egredietur de lumbis tuis
ipse aedificabit domum nomini meo 10 conplevit ergo
Dominus sermonem suum quem locutus fuerat et ego
surrexi pro David patre meo et sedi super thronum
Israhel sicut locutus est Dominus et aedificavi domum
nomini Domini Dei Israhel 11 et posui in ea arcam in qua

est pactum Domini quod pepigit cum filiis Israhel **12**
stetit ergo coram altare Domini ex adverso universae
multitudinis Israhel et extendit manus suas **13** siquidem
fecerat Salomon basem aeneam et posuerat eam in
medio basilicae habentem quinque cubitos longitudinis
et quinque cubitos latitudinis et tres cubitos in altum
stetitque super eam et deinceps flexis genibus contra
universam multitudinem Israhel et palmis in caelum
levatis **14** ait Domine Deus Israhel non est similis tui Deus
in caelo et in terra qui custodis pactum et misericordiam
cum servis tuis qui ambulant coram te in toto corde suo
15 qui praestitisti servo tuo David patri meo quaecumque
locutus fueras ei et quae ore promiseras opere conplesti
sicut et praesens tempus probat **16** nunc ergo Domine
Deus Israhel imple servo tuo patri meo David quaecumque
locutus es dicens non deficiet ex te vir coram me qui
sedeat super thronum Israhel ita tamen si custodierint
filii tui vias suas et ambulaverint in lege mea sicut et
tu ambulasti coram me **17** et nunc Domine Deus Israhel
firmetur sermo tuus quem locutus es servo tuo David
18 ergone credibile est ut habitet Deus cum hominibus
super terram si caelum et caeli caelorum non te capiunt
quanto magis domus ista quam aedificavi **19** sed ad
hoc tantum facta est ut respicias orationem servi tui et
obsecrationem eius Domine Deus meus audias et preces
quas fundit famulus tuus coram te **20** ut aperias oculos
tuos super domum istam diebus et noctibus super locum
in quo pollicitus es ut invocaretur nomen tuum **21** et
exaudires orationem quam servus tuus orat in eo exaudi

preces famuli tui et populi tui Israhel quicumque oraverit
in loco isto et exaudi de habitaculo tuo id est de caelis et
propitiare **22** si peccaverit quispiam in proximum suum
et iurare contra eum paratus venerit seque maledicto
constrinxerit coram altari in domo ista **23** tu audies de
caelo et facies iudicium servorum tuorum ita ut reddas
iniquo viam suam in caput proprium et ulciscaris iustum
retribuens ei secundum iustitiam suam **24** si superatus
fuerit populus tuus Israhel ab inimicis peccabunt enim
tibi et conversi egerint paenitentiam et obsecraverint
nomen tuum et fuerint deprecati in loco isto **25** tu exaudi
de caelo et propitiare peccato populi tui Israhel et reduc
eos in terram quam dedisti eis et patribus eorum **26** si
clauso caelo pluvia non fluxerit propter peccata populi
et deprecati te fuerint in loco isto et confessi nomini
tuo et conversi a peccatis suis cum eos adflixeris **27**
exaudi de caelo Domine et dimitte peccata servis tuis
et populi tui Israhel et doce eos viam bonam per quam
ingrediantur et da pluviam terrae quam dedisti populo
tuo ad possidendum **28** fames si orta fuerit in terra
et pestilentia erugo et aurugo et lucusta et brucus et
hostes vastatis regionibus portas obsederint civitatis
omnisque plaga et infirmitas presserit **29** si quis de
populo tuo Israhel fuerit deprecatus cognoscens plagam
et infirmitatem suam et expanderit manus suas in domo
hac **30** tu exaudi de caelo de sublimi scilicet habitaculo
tuo et propitiare et redde unicuique secundum vias suas
quas nosti eum habere in corde suo tu enim solus nosti
corda filiorum hominum **31** ut timeant te et ambulent

in viis tuis cunctis diebus quibus vivunt super faciem
terrae quam dedisti patribus nostris **32** externum quoque
qui non est de populo tuo Israhel si venerit de terra
longinqua propter nomen tuum magnum et propter
manum tuam robustam et brachium tuum extentum et
adoraverit in loco isto **33** tu exaudies de caelo firmissimo
habitaculo tuo et facies cuncta pro quibus invocaverit te
ille peregrinus ut sciant omnes populi terrae nomen tuum
et timeant te sicut populus tuus Israhel et cognoscant
quia nomen tuum invocatum est super domum hanc
quam aedificavi **34** si egressus fuerit populus tuus ad
bellum contra adversarios suos per viam in qua miseris
eos adorabunt te contra viam in qua civitas haec est
quam elegisti et domus quam aedificavi nomini tuo **35**
ut exaudias de caelo preces eorum et obsecrationem et
ulciscaris **36** si autem et peccaverint tibi neque enim est
homo qui non peccet et iratus fueris eis et tradideris
hostibus et captivos eos duxerint in terram longinquam
vel certe quae iuxta est **37** et conversi corde suo in terra
ad quam captivi ducti fuerant egerint paenitentiam et
deprecati te fuerint in terra captivitatis suae dicentes
peccavimus inique fecimus iniuste egimus **38** et reversi
fuerint ad te in toto corde suo et in tota anima sua in
terra captivitatis suae ad quam ducti sunt adorabunt te
contra viam terrae suae quam dedisti patribus eorum et
urbis quam elegisti et domus quam aedificavi nomini tuo
39 ut exaudias de caelo hoc est de firmo habitaculo tuo
preces eorum et facias iudicium et dimittas populo tuo
quamvis peccatori **40** tu es enim Deus meus aperiantur

quaeso oculi tui et aures tuae intentae sint ad orationem
quae fit in loco isto **41** nunc igitur consurge Domine Deus
in requiem tuam tu et arca fortitudinis tuae sacerdotes
tui Domine Deus induantur salute et sancti tui laetentur
in bonis **42** Domine Deus ne averseris faciem christi tui
memento misericordiarum David servi tui

7 cumque conplesset Salomon fundens preces ignis
descendit de caelo et devoravit holocausta et victimas
et maiestas Domini implevit domum **2** nec poterant
sacerdotes ingredi templum Domini eo quod implesset
maiestas Domini templum Domini **3** sed et omnes
filii Israhel videbant descendentem ignem et gloriam
Domini super domum et corruentes proni in terram
super pavimentum stratum lapide adoraverunt et
laudaverunt Dominum quoniam bonus quoniam in
aeternum misericordia eius **4** rex autem et omnis populus
immolabant victimas coram Domino **5** mactavit igitur
rex Salomon hostias boum viginti duo milia arietum
centum viginti milia et dedicavit domum Dei rex et
universus populus **6** sacerdotes autem stabant in officiis
suis et Levitae in organis carminum Domini quae fecit
David rex ad laudandum Dominum quoniam in aeternum
misericordia eius hymnos David canentes per manus suas
porro sacerdotes canebant tubis ante eos cunctusque
Israhel stabat **7** sanctificavit quoque Salomon medium
atrii ante templum Domini obtulerat enim ibi holocausta
et adipes pacificorum quia altare aeneum quod fecerat
non poterat sustinere holocausta et sacrificia et adipes **8**
fecit ergo Salomon sollemnitatem in tempore illo septem

diebus et omnis Israhel cum eo ecclesia magna valde ab
introitu Emath usque ad torrentem Aegypti **9** fecitque
die octavo collectam eo quod dedicasset altare septem
diebus et sollemnitatem celebrasset diebus septem **10**
igitur in die vicesimo tertio mensis septimi dimisit
populos ad tabernacula sua laetantes atque gaudentes
super bono quod fecerat Dominus David et Salomoni
et Israhel populo suo **11** conplevitque Salomon domum
Domini et domum regis et omnia quae disposuerat in
corde suo ut faceret in domo Domini et in domo sua et
prosperatus est **12** apparuit autem ei Dominus nocte et
ait audivi orationem tuam et elegi locum istum mihi in
domum sacrificii **13** si clausero caelum et pluvia non
fluxerit et mandavero et praecepero lucustae ut devoret
terram et misero pestilentiam in populum meum **14**
conversus autem populus meus super quos invocatum est
nomen meum deprecatus me fuerit et exquisierit faciem
meam et egerit paenitentiam a viis suis pessimis et ego
exaudiam de caelo et propitius ero peccatis eorum et
sanabo terram eorum **15** oculi quoque mei erunt aperti
et aures meae erectae ad orationem eius qui in loco
isto oraverit **16** elegi enim et sanctificavi locum istum
ut sit nomen meum ibi in sempiternum et permaneant
oculi mei et cor meum ibi cunctis diebus **17** tu quoque si
ambulaveris coram me sicut ambulavit David pater tuus
et feceris iuxta omnia quae praecepi tibi et iustitias meas
iudiciaque servaveris **18** suscitabo thronum regni tui
sicut pollicitus sum David patri tuo dicens non auferetur
de stirpe tua vir qui sit princeps in Israhel **19** si autem

aversi fueritis et dereliqueritis iustitias meas et praecepta
mea quae proposui vobis et abeuntes servieritis diis
alienis et adoraveritis eos **20** evellam vos de terra mea
quam dedi vobis et domum hanc quam sanctificavi
nomini meo proiciam a facie mea et tradam eam in
parabolam et in exemplum cunctis populis **21** et domus
ista erit in proverbium universis transeuntibus et dicent
stupentes quare fecit Dominus sic terrae huic et domui
huic **22** respondebuntque quia dereliquerunt Dominum
Deum patrum suorum qui eduxit eos de terra Aegypti et
adprehenderunt deos alienos et adoraverunt eos atque
coluerunt idcirco venerunt super eos universa haec mala

8 expletis autem viginti annis postquam aedificavit
Salomon domum Domini et domum suam **2** civitates
quas dederat Hiram Salomoni aedificavit et habitare
ibi fecit filios Israhel **3** abiit quoque in Emath Suba
et obtinuit eam **4** et aedificavit Palmyram in deserto
et alias civitates munitissimas aedificavit in Emath **5**
extruxitque Bethoron superiorem et Bethoron inferiorem
civitates muratas habentes portas et vectes et seras **6**
Baalath etiam et omnes urbes firmissimas quae fuerunt
Salomonis cunctasque urbes quadrigarum et urbes
equitum omnia quae voluit Salomon atque disposuit
aedificavit in Hierusalem et in Libano et in universa
terra potestatis suae **7** omnem populum qui derelictus
fuerat de Hettheis et Amorreis et Ferezeis et Eveis
et Iebuseis qui non erant de stirpe Israhel **8** de filiis
eorum et de posteris quos non interfecerant filii Israhel
subiugavit Salomon in tributarios usque in diem hanc **9**

porro de filiis Israhel non posuit ut servirent operibus
regis ipsi enim erant viri bellatores et duces primi et
principes quadrigarum et equitum eius **10** omnes autem
principes exercitus regis Salomonis fuerunt ducenti
quinquaginta qui erudiebant populum **11** filiam vero
Pharaonis transtulit de civitate David in domum quam
aedificaverat ei dixit enim non habitabit uxor mea in
domo David regis Israhel eo quod sanctificata sit quia
ingressa est eam arca Domini **12** tunc obtulit Salomon
holocausta Domino super altare Domini quod extruxerat
ante porticum **13** ut per singulos dies offerretur in eo iuxta
praeceptum Mosi in sabbatis et in kalendis et in festis
diebus ter per annum id est in sollemnitate azymorum
et in sollemnitate ebdomadarum et in sollemnitate
tabernaculorum **14** et constituit iuxta dispositionem
David patris sui officia sacerdotum in ministeriis suis
et Levitas in ordine suo ut laudarent et ministrarent
coram sacerdotibus iuxta ritum uniuscuiusque diei et
ianitores in divisionibus suis per portam et portam sic
enim praeceperat David homo Dei **15** nec praetergressi
sunt de mandatis regis tam sacerdotes quam Levitae ex
omnibus quae praeceperat et in custodiis thesaurorum
16 omnes inpensas praeparatas habuit Salomon ex eo die
quo fundavit domum Domini usque in diem quo perfecit
eam **17** tunc abiit Salomon in Hesiongaber et in Ahilath
ad oram maris Rubri quae est in terra Edom **18** misit
autem ei Hiram per manum servorum suorum naves et
nautas gnaros maris et abierunt cum servis Salomonis

in Ophir tuleruntque inde quadringenta quinquaginta
talenta auri et adtulerunt ad regem Salomonem
9 regina quoque Saba cum audisset famam Salomonis
venit ut temptaret eum enigmatibus in Hierusalem cum
magnis opibus et camelis qui portabant aromata et auri
plurimum gemmasque pretiosas cumque venisset ad
Salomonem locuta est ei quaecumque erant in corde
suo **2** et exposuit ei Salomon omnia quae proposuerat
nec quicquam fuit quod ei non perspicuum fecerit **3**
quod postquam vidit sapientiam scilicet Salomonis et
domum quam aedificaverat **4** necnon cibaria mensae eius
et habitacula servorum et officia ministrorum eius et
vestimenta eorum pincernas quoque et vestes eorum
et victimas quas immolabat in domo Domini non erat
prae stupore ultra in ea spiritus **5** dixitque ad regem
verus sermo quem audieram in terra mea de virtutibus
et sapientia tua **6** non credebam narrantibus donec
ipsa venissem et vidissent oculi mei et probassem vix
medietatem mihi sapientiae tuae fuisse narratam vicisti
famam virtutibus tuis **7** beati viri tui et beati servi tui
hii qui adsistunt coram te in omni tempore et audiunt
sapientiam tuam **8** sit Dominus Deus tuus benedictus qui
voluit te ordinare super thronum suum regem Domini
Dei tui quia diligit Deus Israhel et vult servare eum
in aeternum idcirco posuit te super eum regem ut
facias iudicia atque iustitiam **9** dedit autem regi centum
viginti talenta auri et aromata multa nimis et gemmas
pretiosissimas non fuerunt aromata talia ut haec quae
dedit regina Saba regi Salomoni **10** sed et servi Hiram

cum servis Salomonis adtulerunt aurum de Ophir et
ligna thyina et gemmas pretiosissimas **11** de quibus fecit
rex de lignis scilicet thyinis gradus in domo Domini et
in domo regia citharas quoque et psalteria cantoribus
numquam visa sunt in terra Iuda ligna talia **12** rex
autem Salomon dedit reginae Saba cuncta quae voluit
et quae postulavit multo plura quam adtulerat ad eum
quae reversa abiit in terram suam cum servis suis **13**
erat autem pondus auri quod adferebatur Salomoni per
annos singulos sescenta sexaginta sex talenta auri **14**
excepta ea summa quam legati diversarum gentium
et negotiatores adferre consueverant omnesque reges
Arabiae et satrapae terrarum qui conportabant aurum et
argentum Salomoni **15** fecit igitur rex Salomon ducentas
hastas aureas de summa sescentorum aureorum qui in
hastis singulis expendebantur **16** trecenta quoque scuta
aurea trecentorum aureorum quibus tegebantur scuta
singula posuitque ea rex in armamentario quod erat
consitum nemore **17** fecit quoque rex solium eburneum
grande et vestivit illud auro mundissimo **18** sexque gradus
quibus ascendebatur ad solium et scabillum aureum et
brachiola duo altrinsecus et duos leones stantes iuxta
brachiola **19** sed et alios duodecim leunculos stantes
super sex gradus ex utraque parte non fuit tale solium
in universis regnis **20** omnia quoque vasa convivii regis
erant aurea et vasa domus saltus Libani ex auro purissimo
argentum enim in diebus illis pro nihilo reputabatur
21 siquidem naves regis ibant in Tharsis cum servis
Hiram semel in annis tribus et deferebant inde aurum

et argentum et ebur et simias et pavos **22** magnificatus
est igitur Salomon super omnes reges terrae divitiis
et gloria **23** omnesque reges terrarum desiderabant
faciem videre Salomonis ut audirent sapientiam quam
dederat Deus in corde eius **24** et deferebant ei munera
vasa argentea et aurea et vestes et arma et aromata
equos et mulos per singulos annos **25** habuit quoque
Salomon quadraginta milia equorum in stabulis et
curruum equitumque duodecim milia constituitque eos
in urbibus quadrigarum et ubi erat rex in Hierusalem **26**
exercuit etiam potestatem super cunctos reges a fluvio
Eufraten usque ad terram Philisthinorum id est usque
ad terminos Aegypti **27** tantamque copiam praebuit
argenti in Hierusalem quasi lapidum et cedrorum tantam
multitudinem velut sycaminorum quae gignuntur in
campestribus **28** adducebantur autem ei equi de Aegypto
cunctisque regionibus **29** reliqua vero operum Salomonis
priorum et novissimorum scripta sunt in verbis Nathan
prophetae et in libris Ahiae Silonitis in visione quoque
Iaddo videntis contra Hieroboam filium Nabath **30**
regnavit autem Salomon in Hierusalem super omnem
Israhel quadraginta annis **31** dormivitque cum patribus
suis et sepelierunt eum in civitate David regnavitque pro
eo Roboam filius eius

10 profectus est autem Roboam in Sychem illuc enim
cunctus Israhel convenerat ut constituerent eum regem
2 quod cum audisset Hieroboam filius Nabath qui erat
in Aegypto fugerat quippe illuc ante Salomonem statim
reversus est **3** vocaveruntque eum et venit cum universo

Israhel et locuti sunt ad Roboam dicentes **4** pater tuus
durissimo iugo nos pressit tu leviora impera patre tuo
qui nobis gravem inposuit servitutem et paululum de
onere subleva ut serviamus tibi **5** qui ait post tres
dies revertimini ad me cumque abisset populus **6** iniit
consilium cum senibus qui steterant coram patre eius
Salomone dum adviveret dicens quid datis consilii ut
respondeam populo **7** qui dixerunt ei si placueris populo
huic et lenieris eos verbis clementibus servient tibi
omni tempore **8** at ille reliquit consilium senum et cum
iuvenibus tractare coepit qui cum eo nutriti fuerant et
erant in comitatu illius **9** dixitque ad eos quid vobis
videtur vel respondere quid debeo populo huic qui dixit
mihi subleva iugum quod inposuit nobis pater tuus **10**
at illi responderunt ut iuvenes et nutriti cum eo in
deliciis atque dixerunt sic loqueris populo qui dixit tibi
pater tuus adgravavit iugum nostrum tu subleva et sic
respondebis eis minimus digitus meus grossior est lumbis
patris mei **11** pater meus inposuit vobis iugum grave
et ego maius pondus adponam pater meus cecidit vos
flagellis ego vero caedam scorpionibus **12** venit ergo
Hieroboam et universus populus ad Roboam die tertio
sicut praeceperat eis **13** responditque rex dura derelicto
consilio seniorum **14** locutusque est iuxta iuvenum
voluntatem pater meus grave vobis inposuit iugum quod
ego gravius faciam pater meus cecidit vos flagellis ego
vero caedam scorpionibus **15** et non adquievit populi
precibus erat enim voluntatis Dei ut conpleretur sermo
eius quem locutus fuerat per manum Ahiae Silonitis ad

Hieroboam filium Nabath **16** populus autem universus
rege duriora dicente sic locutus est ad eum non est nobis
pars in David neque hereditas in filio Isai revertere in
tabernacula tua Israhel tu autem pasce domum tuam
David et abiit Israhel in tabernacula sua **17** super filios
autem Israhel qui habitabant in civitatibus Iuda regnavit
Roboam **18** misitque rex Roboam Aduram qui praeerat
tributis et lapidaverunt eum filii Israhel et mortuus est
porro rex Roboam currum festinavit ascendere et fugit in
Hierusalem **19** recessitque Israhel a domo David usque ad
diem hanc

11 venit autem Roboam in Hierusalem et convocavit
universam domum Iuda et Beniamin in centum octoginta
milibus electorum atque bellantium ut dimicaret contra
Israhel et converteret ad se regnum suum **2** factusque
est sermo Domini ad Semeiam hominem Dei dicens **3**
loquere ad Roboam filium Salomonis regem Iuda et ad
universum Israhel qui est in Iuda et Beniamin **4** haec
dicit Dominus non ascendetis neque pugnabitis contra
fratres vestros revertatur unusquisque in domum suam
quia mea hoc gestum est voluntate qui cum audissent
sermonem Domini reversi sunt nec perrexerunt contra
Hieroboam **5** habitavit autem Roboam in Hierusalem
et aedificavit civitates muratas in Iuda **6** extruxitque
Bethleem et Aetham et Thecue **7** Bethsur quoque et
Soccho et Odollam **8** necnon Geth et Maresa et Ziph
9 sed et Aduram et Lachis et Azecha **10** Saraa quoque
et Ahilon et Hebron quae erant in Iuda et Beniamin
civitates munitissimas **11** cumque clausisset eas muris

posuit in eis principes ciborumque horrea hoc est olei
et vini **12** sed et in singulis urbibus fecit armamentaria
scutorum et hastarum firmavitque eas multa diligentia et
imperavit super Iudam et Beniamin **13** sacerdotes autem
et Levitae qui erant in universo Israhel venerunt ad eum
de cunctis sedibus suis **14** relinquentes suburbana et
possessiones suas et transeuntes ad Iudam et Hierusalem
eo quod abiecisset eos Hieroboam et posteri eius ne
sacerdotio Domini fungerentur **15** qui constituit sibi
sacerdotes excelsorum et daemonum vitulorumque quos
fecerat **16** sed et de cunctis tribubus Israhel quicumque
dederant cor suum ut quaererent Dominum Deum Israhel
venerunt Hierusalem ad immolandas victimas Domino
Deo patrum suorum **17** et roboraverunt regnum Iuda
et confirmaverunt Roboam filium Salomonis per tres
annos ambulaverunt enim in viis David et Salomonis
annis tantum tribus **18** duxit autem Roboam uxorem
Maalath filiam Hierimuth filii David Abiail quoque filiam
Heliab filii Isai **19** quae peperit ei filios Ieus et Somoriam
et Zoom **20** post hanc quoque accepit Maacha filiam
Absalom quae peperit ei Abia et Ethai et Ziza et Salumith
21 amavit autem Roboam Maacha filiam Absalom super
omnes uxores suas et concubinas nam uxores decem et
octo duxerat concubinasque sexaginta et genuit viginti
octo filios et sexaginta filias **22** constituit vero in capite
Abiam filium Maacha ducem super fratres suos ipsum
enim regem facere cogitabat **23** qui sapientior fuit et
potentior super omnes filios eius et in cunctis finibus

Iuda et Beniamin et in universis civitatibus muratis
praebuitque eis escas plurimas et multas petivit uxores
12 cumque roboratum fuisset regnum Roboam et
confortatum dereliquit legem Domini et omnis Israhel
cum eo **2** anno autem quinto regni Roboam ascendit Sesac
rex Aegypti in Hierusalem quia peccaverunt Domino **3**
cum mille ducentis curribus et sexaginta milibus equitum
nec erat numerus vulgi quod venerat cum eo ex Aegypto
Lybies scilicet et Trogoditae et Aethiopes **4** cepitque
civitates munitissimas in Iuda et venit usque Hierusalem
5 Semeias autem propheta ingressus est ad Roboam et
principes Iuda qui congregati fuerant in Hierusalem
fugientes Sesac dixitque ad eos haec dicit Dominus
vos reliquistis me et ego reliqui vos in manu Sesac **6**
consternatique principes Israhel et rex dixerunt iustus
est Dominus **7** cumque vidisset Dominus quod humiliati
essent factus est sermo Domini ad Semeiam dicens quia
humiliati sunt non disperdam eos daboque eis pauxillum
auxilii et non stillabit furor meus super Hierusalem
per manum Sesac **8** verumtamen servient ei ut sciant
distantiam servitutis meae et servitutis regni terrarum **9**
recessit itaque Sesac rex Aegypti ab Hierusalem sublatis
thesauris domus Domini et domus regis omniaque secum
tulit et clypeos aureos quos fecerat Salomon **10** pro
quibus fecit rex aeneos et tradidit illos principibus
scutariorum qui custodiebant vestibulum palatii **11**
cumque introiret rex domum Domini veniebant scutarii
et tollebant eos iterumque referebant ad armamentarium
suum **12** verumtamen quia humiliati sunt aversa est ab

eis ira Domini nec deleti sunt penitus siquidem et in
Iuda inventa sunt opera bona **13** confortatus est igitur
rex Roboam in Hierusalem atque regnavit quadraginta
autem et unius anni erat cum regnare coepisset et decem
septemque annis regnavit in Hierusalem urbe quam
elegit Dominus ut confirmaret nomen suum ibi de cunctis
tribubus Israhel nomenque matris eius Naama Ammanitis
14 fecit autem malum et non praeparavit cor suum ut
quaereret Dominum **15** opera vero Roboam prima et
novissima scripta sunt in libris Semeiae prophetae et
Addo videntis et diligenter exposita pugnaveruntque
adversum se Roboam et Hieroboam cunctis diebus **16** et
dormivit Roboam cum patribus suis sepultusque est in
civitate David et regnavit Abia filius eius pro eo

13 anno octavodecimo regis Hieroboam regnavit Abia
super Iudam **2** tribus annis regnavit in Hierusalem
nomenque matris eius Michaia filia Urihel de Gabaa et
erat bellum inter Abia et Hieroboam **3** cumque inisset Abia
certamen et haberet bellicosissimos viros et electorum
quadringenta milia Hieroboam instruxit e contra aciem
octingenta milia virorum qui et ipsi electi erant et ad bella
fortissimi **4** stetit igitur Abia super montem Someron qui
erat in Ephraim et ait audi Hieroboam et omnis Israhel
5 num ignoratis quod Dominus Deus Israhel dederit
regnum David super Israhel in sempiternum ipsi et filiis
eius pactum salis **6** et surrexit Hieroboam filius Nabath
servus Salomonis filii David et rebellavit contra dominum
suum **7** congregatique sunt ad eum viri vanissimi et filii
Belial et praevaluerunt contra Roboam filium Salomonis

porro Roboam erat rudis et corde pavido nec potuit
resistere eis **8** nunc ergo vos dicitis quod resistere
possitis regno Domini quod possidet per filios David
habetisque grandem populi multitudinem atque vitulos
aureos quos fecit vobis Hieroboam in deos **9** et eiecistis
sacerdotes Domini filios Aaron atque Levitas et fecistis
vobis sacerdotes sicut omnes populi terrarum quicumque
venerit et initiaverit manum suam in tauro in bubus et in
arietibus septem fit sacerdos eorum qui non sunt dii **10**
noster autem Dominus Deus est quem non relinquimus
sacerdotesque ministrant Domino de filiis Aaron et
Levitae sunt in ordine suo **11** holocausta quoque offerunt
Domino per singulos dies mane et vespere et thymiama
iuxta legis praecepta confectum et proponuntur panes in
mensa mundissima estque apud nos candelabrum aureum
et lucernae eius ut accendantur semper ad vesperam nos
quippe custodimus praecepta Domini Dei nostri quem
vos reliquistis **12** ergo in exercitu nostro dux Deus est et
sacerdotes eius qui clangunt tubis et resonant contra
vos filii Israhel nolite pugnare contra Dominum Deum
patrum vestrorum quia non vobis expedit **13** haec illo
loquente Hieroboam retro moliebatur insidias cumque ex
adverso hostium staret ignorantem Iudam suo ambiebat
exercitu **14** respiciensque Iudas vidit instare bellum ex
adverso et post tergum et clamavit ad Dominum ac
sacerdotes tubis canere coeperunt **15** omnesque viri Iuda
vociferati sunt et ecce illis clamantibus perterruit Deus
Hieroboam et omnem Israhel qui stabat ex adverso Abia
et Iuda **16** fugeruntque filii Israhel Iudam et tradidit

eos Deus in manu eorum **17** percussit ergo eos Abia et
populus eius plaga magna et corruerunt vulnerati ex
Israhel quingenta milia virorum fortium **18** humiliatique
sunt filii Israhel in tempore illo et vehementissime
confortati filii Iuda eo quod sperassent in Domino Deo
patrum suorum **19** persecutus est autem Abia fugientem
Hieroboam et cepit civitates eius Bethel et filias eius et
Hiesena cum filiabus suis Ephron quoque et filias eius
20 nec valuit ultra resistere Hieroboam in diebus Abia
quem percussit Dominus et mortuus est **21** igitur Abia
confortato imperio suo accepit uxores quattuordecim
procreavitque viginti duos filios et sedecim filias **22**
reliqua autem sermonum Abia viarumque et operum eius
scripta sunt diligentissime in libro prophetae Addo

14 dormivit autem Abia cum patribus suis et sepelierunt
eum in civitate David regnavitque Asa filius eius pro eo
in cuius diebus quievit terra annis decem **2** fecit autem
Asa quod bonum et placitum erat in conspectu Dei sui et
subvertit altaria peregrini cultus et excelsa **3** et confregit
statuas lucosque succidit **4** ac praecepit Iudae ut quaereret
Dominum Deum patrum suorum et faceret legem et
universa mandata **5** et abstulit e cunctis urbibus Iuda aras
et fana et regnavit in pace **6** aedificavit quoque urbes
munitas in Iuda quia quietus erat et nulla temporibus
eius bella surrexerant pacem Domino largiente **7** dixit
autem Iudae aedificemus civitates istas et vallemus
muris et roboremus turribus et portis et seris donec a
bellis quieta sunt omnia eo quod quaesierimus Dominum
Deum patrum nostrorum et dederit nobis pacem per

gyrum aedificaverunt igitur et nullum in extruendo
inpedimentum fuit **8** habuit autem Asa in exercitu suo
portantium scuta et hastas de Iuda trecenta milia de
Beniamin vero scutariorum et sagittariorum ducenta
octoginta milia omnes isti viri fortissimi **9** egressus est
autem contra eos Zara Aethiops cum exercitu decies
centena milia et curribus trecentis et venit usque Maresa
10 porro Asa perrexit obviam et instruxit aciem ad bellum
in valle Sephata quae est iuxta Maresa **11** et invocavit
Dominum Deum et ait Domine non est apud te ulla
distantia utrum in paucis auxilieris an in pluribus adiuva
nos Domine Deus noster in te enim et in tuo nomine
habentes fiduciam venimus contra hanc multitudinem
Domine Deus noster tu es non praevaleat contra te homo
12 exterruit itaque Dominus Aethiopas coram Asa et
Iuda fugeruntque Aethiopes **13** et persecutus est eos
Asa et populus qui cum eo erat usque Gerar et ruerunt
Aethiopes usque ad internicionem quia Domino caedente
contriti sunt et exercitu illius proeliante tulerunt ergo
spolia multa **14** et percusserunt omnes civitates per
circuitum Gerare grandis quippe cunctos terror invaserat
et diripuerunt urbes et multam praedam asportaverunt
15 sed et caulas ovium destruentes tulerunt pecorum
infinitam multitudinem et camelorum reversique sunt
Hierusalem

15 Azarias autem filius Oded facto in se spiritu Dei
2 egressus est in occursum Asa et dixit ei audite me
Asa et omnis Iuda et Beniamin Dominus vobiscum quia
fuistis cum eo si quaesieritis eum invenietis si autem

dereliqueritis derelinquet vos **3** transibunt autem multi
dies in Israhel absque Deo vero et absque sacerdote
doctore et absque lege **4** cumque reversi fuerint in
angustia sua ad Dominum Deum Israhel et quaesierint
eum repperient **5** in tempore illo non erit pax egredienti et
ingredienti sed terrores undique in cunctis habitatoribus
terrarum **6** pugnabit enim gens contra gentem et civitas
contra civitatem quia Dominus conturbabit eos in omni
angustia **7** vos ergo confortamini et non dissolvantur
manus vestrae erit enim merces operi vestro **8** quod cum
audisset Asa verba scilicet et prophetiam Oded prophetae
confortatus est et abstulit idola de omni terra Iuda et
Beniamin et ex urbibus quas ceperat montis Ephraim
et dedicavit altare Domini quod erat ante porticum
Domini **9** congregavitque universum Iuda et Beniamin et
advenas cum eis de Ephraim et de Manasse et de Symeon
plures enim ad eum confugerant ex Israhel videntes quod
Dominus Deus illius esset cum eo **10** cumque venissent
Hierusalem mense tertio anno quintodecimo regni Asa **11**
immolaverunt Domino in die illa de manubiis et praeda
quam adduxerant boves septingentos et arietes septem
milia **12** et intravit ex more ad corroborandum foedus ut
quaererent Dominum Deum patrum suorum in toto corde
et in tota anima sua **13** si quis autem inquit non quaesierit
Dominum Deum Israhel moriatur a minimo usque ad
maximum a viro usque ad mulierem **14** iuraveruntque
Domino voce magna in iubilo et in clangore tubae et
in sonitu bucinarum **15** omnes qui erant in Iuda cum
execratione in omni enim corde suo iuraverunt et in tota

voluntate quaesierunt eum et invenerunt praestititque
eis Dominus requiem per circuitum **16** sed et Maacham
matrem Asa regis ex augusto deposuit imperio eo quod
fecisset in luco simulacrum Priapi quod omne contrivit
et in frusta comminuens conbusit in torrente Cedron **17**
excelsa autem derelicta sunt in Israhel attamen cor Asa
erat perfectum cunctis diebus eius **18** ea quae voverat
pater suus et ipse intulit in domum Domini argentum et
aurum vasorumque diversam supellectilem **19** bellum
vero non fuit usque ad tricesimum quintum annum regni
Asa

16 anno autem tricesimo sexto regni eius ascendit Baasa
rex Israhel in Iudam et muro circumdabat Rama ut nullus
tute posset egredi et ingredi de regno Asa **2** protulit ergo
Asa argentum et aurum de thesauris domus Domini et de
thesauris regis misitque ad Benadad regem Syriae qui
habitabat in Damasco dicens **3** foedus inter me et te est
pater quoque meus et pater tuus habuere concordiam
quam ob rem misi tibi argentum et aurum ut rupto
foedere quod habes cum Baasa rege Israhel facias eum a
me recedere **4** quo conperto Benadad misit principes
exercituum suorum ad urbes Israhel qui percusserunt
Ahion et Dan et Abelmaim et universas urbes muratas
Nepthalim **5** quod cum audisset Baasa desivit aedificare
Rama et intermisit opus suum **6** porro Asa rex adsumpsit
universum Iudam et tulerunt lapides Rama et ligna quae
aedificationi praeparaverat Baasa aedificavitque ex eis
Gabaa et Maspha **7** in tempore illo venit Anani propheta
ad Asam regem Iuda et dixit ei quia habuisti fiduciam

in rege Syriae et non in Domino Deo tuo idcirco evasit
Syriae regis exercitus de manu tua **8** nonne Aethiopes
et Lybies multo plures erant quadrigis et equitibus
et multitudine nimia quos cum Domino credidisses
tradidit in manu tua **9** oculi enim eius contemplantur
universam terram et praebent fortitudinem his qui corde
perfecto credunt in eum stulte igitur egisti et propter
hoc ex praesenti tempore contra te bella consurgent
10 iratusque Asa adversus videntem iussit eum mitti
in nervum valde quippe super hoc fuerat indignatus
et interfecit de populo in tempore illo plurimos **11**
opera autem Asa prima et novissima scripta sunt in
libro regum Iuda et Israhel **12** aegrotavit etiam Asa anno
tricesimo nono regni sui dolore pedum vehementissimo
et nec in infirmitate sua quaesivit Dominum sed magis in
medicorum arte confisus est **13** dormivitque cum patribus
suis et mortuus est anno quadragesimo primo regni sui
14 et sepelierunt eum in sepulchro suo quod foderat sibi
in civitate David posueruntque eum super lectulum suum
plenum aromatibus et unguentis meretriciis quae erant
pigmentariorum arte confecta et conbuserunt super eum
ambitione nimia

17 regnavit autem Iosaphat filius eius pro eo et invaluit
contra Israhel **2** constituitque militum numeros in cunctis
urbibus Iudae quae erant vallatae muris praesidiaque
disposuit in terra Iuda et in civitatibus Ephraim quas
ceperat Asa pater eius **3** et fuit Dominus cum Iosaphat
quia ambulavit in viis David patris sui primis et non
speravit in Baalim **4** sed in Deo patris sui et perrexit

in praeceptis illius et non iuxta peccata Israhel **5**
confirmavitque Dominus regnum in manu eius et dedit
omnis Iuda munera Iosaphat factaeque sunt ei infinitae
divitiae et multa gloria **6** cumque sumpsisset cor eius
audaciam propter vias Domini etiam excelsa et lucos
de Iuda abstulit **7** tertio autem anno regni sui misit
de principibus suis Benail et Obdiam et Zacchariam et
Nathanahel et Micheam ut docerent in civitatibus Iuda **8**
et cum eis Levitas Semeiam et Nathaniam et Zabadiam
Asahel quoque et Semiramoth et Ionathan Adoniam et
Tobiam et Tobadoniam Levitas et cum eis Elisama et
Ioram sacerdotes **9** docebantque in Iuda habentes librum
legis Domini et circuibant cunctas urbes Iuda atque
erudiebant populum **10** itaque factus est pavor Domini
super omnia regna terrarum quae erant per gyrum
Iuda nec audebant bellare contra Iosaphat **11** sed et
Philisthei Iosaphat munera deferebant et vectigal argenti
Arabes quoque adducebant pecora arietum septem milia
septingentos et hircos totidem **12** crevit ergo Iosaphat
et magnificatus est usque in sublime atque aedificavit
in Iuda domos ad instar turrium urbesque muratas **13**
et multa opera patravit in urbibus Iuda viri quoque
bellatores et robusti erant in Hierusalem **14** quorum iste
numerus per domos atque familias singulorum in Iuda
principes exercitus Ednas dux et cum eo robustissimorum
trecenta milia **15** post hunc Iohanan princeps et cum eo
ducenta octoginta milia **16** post istum quoque Amasias
filius Zechri consecratus Domino et cum eo ducenta milia
virorum fortium **17** hunc sequebatur robustus ad proelia

Heliada et cum eo tenentium arcum et clypeum ducenta
milia **18** post istum etiam Iozabath et cum eo centum
octoginta milia expeditorum militum **19** hii omnes erant
ad manum regis exceptis aliis quos posuerat in urbibus
muratis et in universo Iuda

18 fuit ergo Iosaphat dives et inclitus multum et
adfinitate coniunctus est Ahab **2** descenditque post annos
ad eum in Samariam ad cuius adventum mactavit Ahab
arietes et boves plurimos et populo qui venerat cum
eo persuasitque illi ut ascenderet in Ramoth Galaad **3**
dixitque Ahab rex Israhel ad Iosaphat regem Iuda veni
mecum in Ramoth Galaad cui ille respondit ut ego et
tu sicut populus tuus sic et populus meus tecumque
erimus in bello **4** dixitque Iosaphat ad regem Israhel
consule obsecro inpraesentiarum sermonem Domini **5**
congregavitque rex Israhel prophetarum quadringentos
viros et dixit ad eos in Ramoth Galaad ad bellandum ire
debemus an quiescere at illi ascende inquiunt et tradet
Deus in manu regis **6** dixitque Iosaphat numquid non est
hic prophetes Domini ut ab illo etiam requiramus **7** et
ait rex Israhel ad Iosaphat est vir unus a quo possumus
quaerere Domini voluntatem sed ego odi eum quia
non prophetat mihi bonum sed malum omni tempore
est autem Micheas filius Iembla dixitque Iosaphat ne
loquaris rex hoc modo **8** vocavit ergo rex Israhel unum
de eunuchis et dixit ei voca cito Micheam filium Iembla **9**
porro rex Israhel et Iosaphat rex Iuda uterque sedebant in
solio suo vestiti cultu regio sedebant autem in area iuxta
portam Samariae omnesque prophetae vaticinabantur

coram eis **10** Sedecias vero filius Chanana fecit sibi
cornua ferrea et ait haec dicit Dominus his ventilabis
Syriam donec conteras eam **11** omnesque prophetae
similiter prophetabant atque dicebant ascende in Ramoth
Galaad et prosperaberis et tradet eos Dominus in manu
regis **12** nuntius autem qui ierat ad vocandum Micheam
ait illi en verba omnium prophetarum uno ore bona
regi adnuntiant quaeso ergo te ut et sermo tuus ab eis
non dissentiat loquarisque prospera **13** cui respondit
Micheas vivit Dominus quia quodcumque dixerit Deus
meus hoc loquar **14** venit ergo ad regem cui rex ait
Michea ire debemus in Ramoth Galaad ad bellandum
an quiescere cui ille respondit ascendite cuncta enim
prospera evenient et tradentur hostes in manus vestras
15 dixitque rex iterum atque iterum te adiuro ut non mihi
loquaris nisi quod verum est in nomine Domini **16** at
ille ait vidi universum Israhel dispersum in montibus
sicut oves absque pastore et dixit Dominus non habent
isti dominos revertatur unusquisque ad domum suam
in pace **17** et ait rex Israhel ad Iosaphat nonne dixi
tibi quod non prophetaret iste mihi quicquam boni sed
ea quae mala sunt **18** at ille idcirco ait audite verbum
Domini vidi Dominum sedentem in solio suo et omnem
exercitum caeli adsistentem ei a dextris et sinistris **19**
et dixit Dominus quis decipiet Ahab regem Israhel ut
ascendat et corruat in Ramoth Galaad cumque diceret
unus hoc modo et alter alio **20** processit spiritus et stetit
coram Domino et ait ego decipiam eum cui Dominus
in quo inquit decipies **21** at ille respondit egrediar et

ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius
dixitque Dominus decipies et praevalebis egredere et fac
ita **22** nunc igitur ecce dedit Dominus spiritum mendacii
in ore omnium prophetarum tuorum et Dominus locutus
est de te mala **23** accessit autem Sedecias filius Chanana
et percussit Micheae maxillam et ait per quam viam
transivit spiritus Domini a me ut loqueretur tibi **24**
dixitque Micheas tu ipse videbis in die illo quando
ingressus fueris cubiculum de cubiculo ut abscondaris
25 praecepit autem rex Israhel dicens tollite Micheam
et ducite eum ad Amon principem civitatis et ad Ioas
filium Ammelech **26** et dicetis haec dicit rex mittite
hunc in carcerem et date ei panis modicum et aquae
pauxillum donec revertar in pace **27** dixitque Micheas
si reversus fueris in pace non est locutus Dominus in
me et ait audite populi omnes **28** igitur ascenderunt
rex Israhel et Iosaphat rex Iuda in Ramoth Galaad **29**
dixitque rex Israhel ad Iosaphat mutabo habitum et sic
ad pugnandum vadam tu autem induere vestibus tuis
mutatoque rex Israhel habitu venit ad bellum **30** rex
autem Syriae praeceperat ducibus equitatus sui dicens
ne pugnetis contra minimum aut contra maximum nisi
contra solum regem Israhel **31** itaque cum vidissent
principes equitatus Iosaphat dixerunt rex Israhel iste
est et circumdederunt eum dimicantes at ille clamavit
ad Dominum et auxiliatus est ei atque avertit eos ab
illo **32** cum enim vidissent duces equitatus quod non
esset rex Israhel reliquerunt eum **33** accidit autem ut
unus e populo sagittam in incertum iaceret et percuteret

regem Israhel inter cervicem et scapulas at ille aurigae
suo ait converte manum tuam et educ me de acie quia
vulneratus sum **34** et finita est pugna in die illo porro
rex Israhel stabat in curru suo contra Syros usque ad
vesperam et mortuus est occidente sole

19 reversus est autem Iosaphat rex Iuda domum suam
pacifice in Hierusalem **2** cui occurrit Hieu filius Anani
videns et ait ad eum impio praebes auxilium et his
qui oderunt Dominum amicitia iungeris et idcirco iram
quidem Domini merebaris **3** sed bona opera inventa
sunt in te eo quod abstuleris lucos de terra Iuda et
praeparaveris cor tuum ut requireres Dominum **4** habitavit
ergo Iosaphat in Hierusalem rursumque egressus est
ad populum de Bersabee usque ad montem Ephraim
et revocavit eos ad Dominum Deum patrum suorum **5**
constituitque iudices terrae in cunctis civitatibus Iuda
munitis per singula loca **6** et praecipiens iudicibus videte
ait quid faciatis non enim hominis exercetis iudicium sed
Domini et quodcumque iudicaveritis in vos redundabit
7 sit timor Domini vobiscum et cum diligentia cuncta
facite non est enim apud Dominum Deum nostrum
iniquitas nec personarum acceptio nec cupido munerum
8 in Hierusalem quoque constituit Iosaphat Levitas
et sacerdotes et principes familiarum ex Israhel ut
iudicium et causam Domini iudicarent habitatoribus eius
9 praecepitque eis dicens sic agetis in timore Dei fideliter
et corde perfecto **10** omnem causam quae venerit ad vos
fratrum vestrorum qui habitant in urbibus suis inter
cognationem et cognationem ubicumque quaestio est

de lege de mandato de caerimoniis de iustificationibus
ostendite eis ut non peccent in Dominum et ne veniat
ira super vos et super fratres vestros sic ergo agetis et
non peccabitis **11** Amarias autem sacerdos et pontifex
vester in his quae ad Dominum pertinent praesidebit
porro Zabadias filius Ismahel qui est dux in domo Iuda
super ea opera erit quae ad regis officium pertinent
habetisque magistros Levitas coram vobis confortamini
et agite diligenter et erit Dominus cum bonis

20 post haec congregati sunt filii Moab et filii Ammon
et cum eis de Ammanitis ad Iosaphat ut pugnarent contra
eum **2** veneruntque nuntii et indicaverunt Iosaphat
dicentes venit contra te multitudo magna de his locis
quae trans mare sunt et de Syria et ecce consistunt in
Asasonthamar quae est Engaddi **3** Iosaphat autem timore
perterritus totum se contulit ad rogandum Dominum et
praedicavit ieiunium universo Iuda **4** congregatusque
Iudas ad precandum Dominum sed et omnes de urbibus
suis venerunt ad obsecrandum eum **5** cumque stetisset
Iosaphat in medio coetu Iudae et Hierusalem in domo
Domini ante atrium novum **6** ait Domine Deus patrum
nostrorum tu es Deus in caelo et dominaris cunctis
regnis gentium in manu tua est fortitudo et potentia
nec quisquam tibi potest resistere **7** nonne tu Deus
noster interfecisti omnes habitatores terrae huius coram
populo tuo Israhel et dedisti eam semini Abraham
amici tui in sempiternum **8** habitaveruntque in ea et
extruxerunt in illa sanctuarium nomini tuo dicentes **9**
si inruerint super nos mala gladius iudicii pestilentia

et fames stabimus coram domo hac in conspectu tuo in
qua invocatum est nomen tuum et clamabimus ad te
in tribulationibus nostris et exaudies salvosque facies
10 nunc igitur ecce filii Ammon et Moab et mons Seir
per quos non concessisti Israheli ut transirent quando
egrediebantur de Aegypto sed declinaverunt ab eis et
non interfecerunt illos **11** e contrario agunt et nituntur
eicere nos de possessione quam tradidisti nobis **12** Deus
noster ergo non iudicabis eos in nobis quidem non
tanta est fortitudo ut possimus huic multitudini resistere
quae inruit super nos sed cum ignoremus quid agere
debeamus hoc solum habemus residui ut oculos nostros
dirigamus ad te **13** omnis vero Iuda stabat coram Domino
cum parvulis et uxoribus et liberis suis **14** erat autem
Hiazihel filius Zacchariae filii Banaiae filii Hiehihel filii
Mathaniae Levites de filiis Asaph super quem factus
est spiritus Domini in medio turbae **15** et ait adtendite
omnis Iuda et qui habitatis Hierusalem et tu rex Iosaphat
haec dicit Dominus vobis nolite timere nec paveatis hanc
multitudinem non est enim vestra pugna sed Dei **16** cras
descendetis contra eos ascensuri enim sunt per clivum
nomine Sis et invenietis illos in summitate torrentis
qui est contra solitudinem Hieruhel **17** non eritis vos
qui dimicabitis sed tantummodo confidenter state et
videbitis auxilium Domini super vos o Iuda et Hierusalem
nolite timere nec paveatis cras egredimini contra eos et
Dominus erit vobiscum **18** Iosaphat ergo et Iuda et omnes
habitatores Hierusalem ceciderunt proni in terram coram
Domino et adoraverunt eum **19** porro Levitae de filiis

Caath et de filiis Core laudabant Dominum Deum Israhel
voce magna in excelsum **20** cumque mane surrexissent
egressi sunt per desertum Thecuae profectisque eis
stans Iosaphat in medio eorum dixit audite me Iuda
et omnes habitatores Hierusalem credite in Domino
Deo vestro et securi eritis credite prophetis eius et
cuncta evenient prospera **21** deditque consilium populo
et statuit cantores Domini ut laudarent eum in turmis
suis et antecederent exercitum ac voce consona dicerent
confitemini Domino quoniam in aeternum misericordia
eius **22** cumque coepissent laudes canere vertit Dominus
insidias eorum in semet ipsos filiorum scilicet Ammon et
Moab et montis Seir qui egressi fuerant ut pugnarent
contra Iudam et percussi sunt **23** namque filii Ammon
et Moab consurrexerunt adversum habitatores montis
Seir ut interficerent et delerent eos cumque hoc opere
perpetrassent etiam in semet ipsos versi mutuis concidere
vulneribus **24** porro Iudas cum venisset ad speculam quae
respicit solitudinem vidit procul omnem late regionem
plenam cadaveribus nec superesse quemquam qui necem
potuisset evadere **25** venit ergo Iosaphat et omnis populus
cum eo ad detrahenda spolia mortuorum inveneruntque
inter cadavera variam supellectilem vestes quoque et
vasa pretiosissima et diripuerunt ita ut omnia portare
non possent nec per tres dies spolia auferre pro praedae
magnitudine **26** die autem quarto congregati sunt in
valle Benedictionis etenim quoniam ibi benedixerant
Domino vocaverunt locum illum vallis Benedictionis
usque in praesentem diem **27** reversusque est omnis

vir Iuda et habitatores Hierusalem et Iosaphat ante eos
in Hierusalem cum laetitia magna eo quod dedisset eis
Dominus gaudium de inimicis suis **28** ingressique sunt
Hierusalem cum psalteriis et citharis et tubis in domum
Domini **29** inruit autem pavor Domini super universa
regna terrarum cum audissent quod pugnasset Dominus
contra inimicos Israhel **30** quievitque regnum Iosaphat
et praebuit ei Deus pacem per circuitum **31** regnavit
igitur Iosaphat super Iudam et erat triginta quinque
annorum cum regnare coepisset viginti autem et quinque
annis regnavit in Hierusalem nomen matris eius Azuba
filia Selachi **32** et ambulavit in via patris sui Asa nec
declinavit ab ea faciens quae placita erant coram Domino
33 verumtamen excelsa non abstulit et adhuc populus
non direxerat cor suum ad Dominum Deum patrum
suorum **34** reliqua autem gestorum Iosaphat priorum et
novissimorum scripta sunt in verbis Hieu filii Anani quae
digessit in libro regum Israhel **35** post haec iniit amicitias
Iosaphat rex Iuda cum Ochozia rege Israhel cuius opera
fuerunt impiissima **36** et particeps fuit ut facerent naves
quae irent in Tharsis feceruntque classem in Asiongaber
37 prophetavit autem Eliezer filius Dodoau de Maresa
ad Iosaphat dicens quia habuisti foedus cum Ochozia
percussit Dominus opera tua contritaeque sunt naves nec
potuerunt ire in Tharsis

21 dormivit autem Iosaphat cum patribus suis et sepultus
est cum eis in civitate David regnavitque Ioram filius
eius pro eo **2** qui habuit fratres filios Iosaphat Azariam
et Hiahihel et Zacchariam et Azariam et Michahel

et Saphatiam omnes hii filii Iosaphat regis Israhel **3**
deditque eis pater suus multa munera argenti et auri
et pensitationes cum civitatibus munitissimis in Iuda
regnum autem tradidit Ioram eo quod esset primogenitus
4 surrexit ergo Ioram super regnum patris sui cumque
se confirmasset occidit omnes fratres suos gladio et
quosdam de principibus Israhel **5** triginta duo annorum
erat Ioram cum regnare coepisset et octo annis regnavit
in Hierusalem **6** ambulavitque in viis regum Israhel
sicut egerat domus Ahab filia quippe Ahab erat uxor
eius et fecit malum in conspectu Domini **7** noluit autem
Dominus disperdere domum David propter pactum quod
inierat cum eo et quia promiserat ut daret illi lucernam
et filiis eius omni tempore **8** in diebus illis rebellavit
Edom ne esset subditus Iudae et constituit sibi regem **9**
cumque transisset Ioram cum principibus suis et cuncto
equitatu qui erat secum surrexit nocte et percussit Edom
qui se circumdederat et omnes duces equitatus eius
10 attamen rebellavit Edom ne esset sub dicione Iuda
usque ad hanc diem eo tempore et Lobna recessit ne
esset sub manu illius dereliquerat enim Dominum Deum
patrum suorum **11** insuper et excelsa fabricatus est in
urbibus Iuda et fornicari fecit habitatores Hierusalem
et praevaricari Iudam **12** adlatae sunt autem ei litterae
ab Helia propheta in quibus scriptum erat haec dicit
Dominus Deus David patris tui quoniam non ambulasti in
viis Iosaphat patris tui et in viis Asa regis Iuda **13** sed
incessisti per iter regum Israhel et fornicari fecisti Iudam
et habitatores Hierusalem imitatus fornicationem domus

Ahab insuper et fratres tuos domum patris tui meliores
te occidisti **14** ecce Dominus percutiet te plaga magna
cum populo tuo et filiis et uxoribus tuis universaque
substantia tua **15** tu autem aegrotabis pessimo languore
uteri donec egrediantur vitalia tua paulatim per dies
singulos **16** suscitavit ergo Dominus contra Ioram spiritum
Philisthinorum et Arabum qui confines sunt Aethiopibus
17 et ascenderunt in terram Iuda et vastaverunt eam
diripueruntque cunctam substantiam quae inventa est in
domo regis insuper et filios eius et uxores nec remansit ei
filius nisi Ioachaz qui minimus natu erat **18** et super haec
omnia percussit eum Dominus alvi languore insanabili
19 cumque diei succederet dies et temporum spatia
volverentur duorum annorum expletus est circulus et
sic longa consumptus tabe ita ut egereret etiam viscera
sua languore pariter et vita caruit mortuusque est in
infirmitate pessima et non fecit ei populus secundum
morem conbustionis exequias sicut fecerat maioribus eius
20 triginta duum annorum fuit cum regnare coepisset
et octo annis regnavit in Hierusalem ambulavitque non
recte et sepelierunt eum in civitate David verumtamen
non in sepulchro regum

22 constituerunt autem habitatores Hierusalem
Ochoziam filium eius minimum regem pro eo omnes
enim maiores natu qui ante eum fuerant interfecerant
latrones Arabum qui inruerant in castra regnavitque
Ochozias filius Ioram regis Iuda **2** filius quadraginta duo
annorum erat Ochozias cum regnare coepisset et uno
anno regnavit in Hierusalem nomen matris eius Otholia

filia Amri **3** sed et ipse ingressus est per vias domus Ahab
mater enim eius inpulit eum ut impie ageret **4** fecit igitur
malum in conspectu Domini sicut domus Ahab ipsi enim
fuerunt ei consiliarii post mortem patris sui in interitum
eius **5** ambulavitque in consiliis eorum et perrexit cum
Ioram filio Ahab rege Israhel in bellum contra Azahel
regem Syriae in Ramoth Galaad vulneraveruntque Syri
Ioram **6** qui reversus est ut curaretur in Hiezrahel multas
enim plagas acceperat in supradicto certamine igitur
Azarias filius Ioram rex Iuda descendit ut inviseret
Ioram filium Ahab in Hiezrahel aegrotantem **7** voluntatis
quippe fuit Dei adversum Ochoziam ut veniret ad Ioram
et cum venisset egrederetur cum eo adversum Hieu
filium Namsi quem unxit Dominus ut deleret domum
Ahab **8** cum ergo subverteret Hieu domum Ahab invenit
principes Iuda et filios fratrum Ochoziae qui ministrabant
ei et interfecit illos **9** ipsumque perquirens Ochoziam
conprehendit latentem in Samaria adductumque ad se
occidit et sepelierunt eum eo quod esset filius Iosaphat
qui quaesierat Dominum in toto corde suo nec erat
ultra spes aliqua ut de stirpe regnaret Ochoziae **10**
siquidem Otholia mater eius videns quod mortuus esset
filius suus surrexit et interfecit omnem stirpem regiam
domus Ioram **11** porro Iosabeth filia regis tulit Ioas filium
Ochoziae et furata est eum de medio filiorum regis cum
interficerentur absconditque cum nutrice sua in cubiculo
lectulorum Iosabeth autem quae absconderat eum erat
filia regis Ioram uxor Ioiadae pontificis soror Ochoziae et
idcirco Otholia non interfecit eum **12** fuit ergo cum eis in

domo Dei absconditus sex annis quibus regnavit Otholia
super terram
23 anno autem septimo confortatus Ioiadae adsumpsit
centuriones Azariam videlicet filium Hieroam et Ismahel
filium Iohanan Azariam quoque filium Oded et Maasiam
filium Adaiae et Elisaphat filium Zechri et iniit cum eis
foedus **2** qui circumeuntes Iudam congregaverunt Levitas
de cunctis urbibus Iuda et principes familiarum Israhel
veneruntque in Hierusalem **3** iniit igitur omnis multitudo
pactum in domo Domini cum rege dixitque ad eos Ioiadae
ecce filius regis regnabit sicut locutus est Dominus
super filios David **4** iste est ergo sermo quem facietis **5**
tertia pars vestrum qui veniunt ad sabbatum sacerdotum
et Levitarum et ianitorum erit in portis tertia vero
pars ad domum regis et tertia in porta quae appellatur
Fundamenti omne vero reliquum vulgus sit in atriis
domus Domini **6** nec quisquam alius ingrediatur domum
Domini nisi sacerdotes et qui ministrant de Levitis ipsi
tantummodo ingrediantur quia sanctificati sunt et omne
reliquum vulgus observet custodias Domini **7** Levitae
autem circumdent regem habentes singuli arma sua et si
quis alius ingressus fuerit templum interficiatur sintque
cum rege et intrante et egrediente **8** fecerunt igitur
Levitae et universus Iuda iuxta omnia quae praeceperat
Ioiadae pontifex et adsumpserunt singuli viros qui sub
se erant et veniebant per ordinem sabbati cum his qui
iam impleverant sabbatum et egressuri erant siquidem
Ioiadae pontifex non dimiserat abire turmas quae sibi per
singulas ebdomadas succedere consueverant **9** deditque

Ioiadae sacerdos centurionibus lanceas clypeosque et
peltas regis David quas consecraverat in domo Domini **10**
constituitque omnem populum tenentium pugiones a
parte templi dextra usque ad partem templi sinistram
coram altari et templo per circuitum regis **11** et eduxerunt
filium regis et inposuerunt ei diadema dederuntque
in manu eius tenendam legem et constituerunt eum
regem unxit quoque illum Ioiadae pontifex et filii eius
inprecatique sunt atque dixerunt vivat rex **12** quod
cum audisset Otholia vocem scilicet currentium atque
laudantium regem ingressa est ad populum in templum
Domini **13** cumque vidisset regem stantem super gradum
in introitu et principes turmasque circa eum omnem
quoque populum terrae gaudentem atque clangentem
tubis et diversi generis organis concinentem vocemque
laudantium scidit vestimenta sua et ait insidiae insidiae
14 egressus autem Ioiadae pontifex ad centuriones et
principes exercitus dixit eis educite illam extra septa
templi et interficiatur foris gladio praecepitque sacerdos
ne occideretur in domo Domini **15** et inposuerunt
cervicibus eius manus cumque intrasset portam Equorum
domus regis interfecerunt eam ibi **16** pepigit autem
Ioiadae foedus inter se universumque populum et regem
ut esset populus Domini **17** itaque ingressus est omnis
populus domum Baal et destruxerunt eam et altaria ac
simulacra illius confregerunt Matthan quoque sacerdotem
Baal interfecerunt ante aras **18** constituit autem Ioiadae
praepositos in domo Domini et sub manibus sacerdotum
ac Levitarum quos distribuit David in domo Domini ut

offerrent holocausta Domino sicut scriptum est in lege
Mosi in gaudio et canticis iuxta dispositionem David **19**
constituit quoque ianitores in portis domus Domini ut non
ingrederetur eam inmundus in omni re **20** adsumpsitque
centuriones et fortissimos viros ac principes populi et
omne vulgus terrae et fecerunt descendere regem de
domo Domini et introire per medium portae superioris
in domum regis et conlocaverunt eum in solio regali
21 laetatusque est omnis populus terrae et urbs quievit
porro Otholia interfecta est gladio

24 septem annorum erat Ioas cum regnare coepisset
et quadraginta annis regnavit in Hierusalem nomen
matris eius Sebia de Bersabee **2** fecitque quod bonum
est coram Domino cunctis diebus Ioiadae sacerdotis **3**
accepit autem ei Ioiadae uxores duas e quibus genuit
filios et filias **4** post quae placuit Ioas ut instauraret
domum Domini **5** congregavitque sacerdotes et Levitas
et dixit eis egredimini ad civitates Iuda et colligite de
universo Israhel pecuniam ad sarta tecta templi Dei
vestri per singulos annos festinatoque hoc facite porro
Levitae egere neglegentius **6** vocavitque rex Ioiadae
principem et dixit ei quare non tibi fuit curae ut cogeres
Levitas inferre de Iuda et de Hierusalem pecuniam quae
constituta est a Mose servo Domini ut inferret eam omnis
multitudo Israhel in tabernaculum testimonii **7** Otholia
enim impiissima et filii eius destruxerunt domum Domini
et de universis quae sanctificata fuerant templo Domini
ornaverunt fanum Baalim **8** praecepit ergo rex et fecerunt
arcam posueruntque eam iuxta portam domus Domini

forinsecus **9** et praedicatum est in Iuda et Hierusalem
ut deferrent singuli pretium Domino quod constituit
Moses servus Dei super omnem Israhel in deserto **10**
laetatique sunt cuncti principes et omnis populus et
ingressi contulerunt in arcam Domini atque miserunt
ita ut impleretur **11** cumque tempus esset ut deferrent
arcam coram rege per manus Levitarum videbant enim
multam pecuniam ingrediebatur scriba regis et quem
primus sacerdos constituerat effundebantque pecuniam
quae erat in arca porro arcam reportabant ad locum
suum sicque faciebant per singulos dies et congregata est
infinita pecunia **12** quam dederunt rex et Ioiada his qui
praeerant operibus domus Domini at illi conducebant
ex ea caesores lapidum et artifices operum singulorum
ut instaurarent domum Domini fabros quoque ferri et
aeris ut quod cadere coeperat fulciretur **13** egeruntque
hii qui operabantur industrie et obducebatur parietum
cicatrix per manus eorum ac suscitaverunt domum
Domini in statum pristinum et firme eam stare fecerunt
14 cumque conplessent omnia opera detulerunt coram
rege et Ioiadae reliquam partem pecuniae de qua facta
sunt vasa templi in ministerium et ad holocausta fialae
quoque et cetera vasa aurea et argentea et offerebantur
holocausta in domo Domini iugiter cunctis diebus Ioiadae
15 senuit autem Ioiadae plenus dierum et mortuus est
cum centum triginta esset annorum **16** sepelieruntque
eum in civitate David cum regibus eo quod fecisset
bonum cum Israhel et cum domo eius **17** postquam autem
obiit Ioiada ingressi sunt principes Iuda et adoraverunt

regem qui delinitus obsequiis eorum adquievit eis **18**
et dereliquerunt templum Domini Dei patrum suorum
servieruntque lucis et sculptilibus et facta est ira
contra Iudam et Hierusalem propter hoc peccatum **19**
mittebatque eis prophetas ut reverterentur ad Dominum
quos protestantes illi audire nolebant **20** spiritus itaque
Dei induit Zacchariam filium Ioiadae sacerdotem et stetit
in conspectu populi et dixit eis haec dicit Dominus
quare transgredimini praeceptum Domini quod vobis
non proderit et dereliquistis Dominum ut derelinqueret
vos **21** qui congregati adversus eum miserunt lapides
iuxta regis imperium in atrio domus Domini **22** et non est
recordatus Ioas rex misericordiae quam fecerat Ioiadae
pater illius secum sed interfecit filium eius qui cum
moreretur ait videat Dominus et requirat **23** cumque
evolutus esset annus ascendit contra eum exercitus Syriae
venitque in Iudam et Hierusalem et interfecit cunctos
principes populi atque universam praedam miserunt regi
Damascum **24** et certe cum permodicus venisset numerus
Syrorum tradidit Dominus manibus eorum infinitam
multitudinem eo quod reliquissent Dominum Deum
patrum suorum in Ioas quoque ignominiosa exercuere
iudicia **25** et abeuntes dimiserunt eum in languoribus
magnis surrexerunt autem contra eum servi sui in
ultionem sanguinis filii Ioiadae sacerdotis et occiderunt
eum in lectulo suo et mortuus est sepelieruntque eum in
civitate David sed non in sepulchris regum **26** insidiati
vero sunt ei Zabath filius Semath Ammanitidis et Iozabath
filius Semarith Moabitidis **27** porro filii eius ac summa

pecuniae quae adunata fuerat sub eo et instauratio domus
Dei scripta sunt diligentius in libro regum regnavitque
Amasias filius eius pro eo
25 viginti quinque annorum erat Amasias cum regnare
coepisset et viginti novem annis regnavit in Hierusalem
nomen matris eius Ioaden de Hierusalem **2** fecitque
bonum in conspectu Domini verumtamen non in corde
perfecto **3** cumque roboratum sibi videret imperium
iugulavit servos qui occiderant regem patrem suum **4** sed
filios eorum non interfecit sicut scriptum est in libro legis
Mosi ubi praecepit Dominus dicens non occidentur patres
pro filiis neque filii pro patribus suis sed unusquisque
in suo peccato morietur **5** congregavit igitur Amasias
Iudam et constituit eos per familias tribunosque et
centuriones in universo Iuda et Beniamin et recensuit a
viginti annis sursum invenitque triginta milia iuvenum
qui egrederentur ad pugnam et tenerent hastam et
clypeum **6** mercede quoque conduxit de Israhel centum
milia robustorum centum talentis argenti **7** venit autem
homo Dei ad illum et ait o rex ne egrediatur tecum
exercitus Israhel non est enim Dominus cum Israhel et
cunctis filiis Ephraim **8** quod si putas in robore exercitus
bella consistere superari te faciet Deus ab hostibus Dei
quippe est et adiuvare et in fugam vertere **9** dixitque
Amasias ad hominem Dei quid ergo fiet de centum
talentis quae dedi militibus Israhel et respondit ei homo
Dei habet Dominus unde tibi dare possit multo his plura
10 separavit itaque Amasias exercitum qui venerat ad
eum ex Ephraim ut reverteretur in locum suum at illi

contra Iudam vehementer irati reversi sunt in regionem
suam **11** porro Amasias confidenter eduxit populum
suum et abiit in vallem Salinarum percussitque filios Seir
decem milia **12** et alia decem milia virorum ceperunt
filii Iuda et adduxerunt ad praeruptum cuiusdam petrae
praecipitaveruntque eos de summo in praeceps qui
universi crepuerunt **13** at ille exercitus quem remiserat
Amasias ne secum iret ad proelium diffusus est in
civitatibus Iuda a Samaria usque Bethoron et interfectis
tribus milibus diripuit praedam magnam **14** Amasias
vero post caedem Idumeorum et adlatos deos filiorum
Seir statuit illos in deos sibi et adorabat eos et illis
adolebat incensum **15** quam ob rem iratus Dominus
contra Amasiam misit ad illum prophetam qui diceret ei
cur adorasti deos qui non liberaverunt populum suum
de manu tua **16** cumque haec ille loqueretur respondit
ei num consiliarius regis es quiesce ne interficiam te
discedensque propheta scio inquit quod cogitaverit
Dominus occidere te qui et fecisti hoc malum et insuper
non adquievisti consilio meo **17** igitur Amasias rex Iuda
inito pessimo consilio misit ad Ioas filium Ioachaz filii
Hieu regem Israhel dicens veni videamus nos mutuo **18** at
ille remisit nuntium dicens carduus qui est in Libano misit
ad cedrum Libani dicens da filiam tuam filio meo uxorem
et ecce bestiae quae erant in silva Libani transierunt
et conculcaverunt carduum **19** dixisti percussi Edom et
idcirco erigitur cor tuum in superbiam sede in domo tua
cur malum adversum te provocas ut cadas et tu et Iudas
tecum **20** noluit audire Amasias eo quod Domini esset

voluntas ut traderetur in manibus hostium propter deos
Edom **21** ascendit igitur Ioas rex Israhel et mutuos sibi
praebuere conspectus Amasias autem rex Iuda erat in
Bethsames Iudae **22** corruitque Iudas coram Israhel et
fugit in tabernacula sua **23** porro Amasiam regem Iuda
filium Ioas filii Ioachaz cepit Ioas rex Israhel in Bethsames
et adduxit in Hierusalem destruxitque murum eius a
porta Ephraim usque ad portam Anguli quadringentis
cubitis **24** omne quoque aurum et argentum et universa
vasa quae reppererat in domo Dei et apud Obededom in
thesauris etiam domus regiae necnon et filios obsidum
reduxit Samariam **25** vixit autem Amasias filius Ioas rex
Iuda postquam mortuus est Ioas filius Ioachaz rex Israhel
quindecim annis **26** reliqua vero sermonum Amasiae
priorum et novissimorum scripta sunt in libro regum Iuda
et Israhel **27** qui postquam recessit a Domino tetenderunt
ei insidias in Hierusalem cumque fugisset Lachis miserunt
et interfecerunt eum ibi **28** reportantesque super equos
sepelierunt eum cum patribus suis in civitate David

26 omnis autem populus Iuda filium eius Oziam annorum
sedecim constituit regem pro patre suo Amasia **2** ipse
aedificavit Ahilath et restituit eam dicioni Iudae postquam
dormivit rex cum patribus suis **3** sedecim annorum erat
Ozias cum regnare coepisset et quinquaginta duobus
annis regnavit in Hierusalem nomen matris eius Hiechelia
de Hierusalem **4** fecitque quod erat rectum in oculis
Domini iuxta omnia quae fecerat Amasias pater eius **5** et
exquisivit Deum in diebus Zacchariae intellegentis et
videntis Deum cumque requireret Dominum direxit eum

in omnibus **6** denique egressus est et pugnavit contra
Philisthim et destruxit murum Geth et murum Iabniae
murumque Azoti aedificavit quoque oppida in Azoto et
in Philisthim **7** et adiuvit eum Deus contra Philisthim
et contra Arabas qui habitabant in Gurbaal et contra
Ammanitas **8** pendebantque Ammanitae munera Oziae et
divulgatum est nomen eius usque ad introitum Aegypti
propter crebras victorias **9** aedificavitque Ozias turres in
Hierusalem super portam Anguli et super portam Vallis et
reliquas in eodem muri latere firmavitque eas **10** extruxit
etiam turres in solitudine et fodit cisternas plurimas
eo quod haberet multa pecora tam in campestribus
quam in heremi vastitate vineas quoque habuit et
vinitores in montibus et in Carmelo erat quippe homo
agriculturae deditus **11** fuit autem exercitus bellatorum
eius qui procedebant ad proelia sub manu Hiehihel
scribae Maasiaeque doctoris et sub manu Ananiae qui
erat de ducibus regis **12** omnisque numerus principum
per familias virorum fortium duum milium sescentorum
13 et sub eis universus exercitus trecentorum et septem
milium quingentorum qui erant apti ad bella et pro rege
contra adversarios dimicabant **14** praeparavit quoque eis
Ozias id est cuncto exercitui clypeos et hastas et galeas
et loricas arcusque et fundas ad iaciendos lapides **15**
et fecit in Hierusalem diversi generis machinas quas in
turribus conlocavit et in angulis murorum ut mitterent
sagittas et saxa grandia egressumque est nomen eius
procul eo quod auxiliaretur ei Dominus et corroborasset
illum **16** sed cum roboratus esset elevatum est cor eius

in interitum suum et neglexit Dominum Deum suum
ingressusque templum Domini adolere voluit incensum
super altare thymiamatis **17** statimque ingressus post
eum Azarias sacerdos et cum eo sacerdotes Domini
octoginta viri fortissimi **18** restiterunt regi atque dixerunt
non est tui officii Ozia ut adoleas incensum Domino sed
sacerdotum hoc est filiorum Aaron qui consecrati sunt
ad huiuscemodi ministerium egredere de sanctuario
ne contempseris quia non reputabitur tibi in gloriam
hoc a Domino Deo **19** iratusque est Ozias et tenens
in manu turibulum ut adoleret incensum minabatur
sacerdotibus statimque orta est lepra in fronte eius coram
sacerdotibus in domo Domini super altare thymiamatis **20**
cumque respexisset eum Azarias pontifex et omnes reliqui
sacerdotes viderunt lepram in fronte eius et festinato
expulerunt eum sed et ipse perterritus adceleravit egredi
eo quod sensisset ilico plagam Domini **21** fuit igitur Ozias
rex leprosus usque ad diem mortis suae et habitavit in
domo separata plenus lepra ob quam et eiectus fuerat de
domo Domini porro Ioatham filius eius rexit domum regis
et iudicabat populum terrae **22** reliqua autem sermonum
Oziae priorum et novissimorum scripsit Esaias filius
Amos propheta **23** dormivitque Ozias cum patribus suis et
sepelierunt eum in agro regalium sepulchrorum eo quod
esset leprosus regnavitque Ioatham filius eius pro eo

27 viginti quinque annorum erat Ioatham cum regnare
coepisset et sedecim annis regnavit in Hierusalem nomen
matris eius Hierusa filia Sadoc **2** fecitque quod rectum
erat coram Domino iuxta omnia quae fecerat Ozias

pater suus excepto quod non est ingressus templum
Domini et adhuc populus delinquebat **3** ipse aedificavit
portam domus Domini Excelsam et in muro Ophel multa
construxit **4** urbes quoque aedificavit in montibus Iuda
et in saltibus castella et turres **5** ipse pugnavit contra
regem filiorum Ammon et vicit eos dederuntque ei filii
Ammon in tempore illo centum talenta argenti et decem
milia choros tritici ac totidem choros hordei haec ei
praebuerunt filii Ammon in anno secundo et tertio **6**
corroboratusque est Ioatham eo quod direxisset vias
suas coram Domino Deo suo **7** reliqua autem sermonum
Ioatham et omnes pugnae eius et opera scripta sunt in
libro regum Israhel et Iuda **8** viginti quinque annorum
erat cum regnare coepisset et sedecim annis regnavit in
Hierusalem **9** dormivitque Ioatham cum patribus suis et
sepelierunt eum in civitate David et regnavit Achaz filius
eius pro eo

28 viginti annorum erat Achaz cum regnare coepisset
et sedecim annis regnavit in Hierusalem non fecit
rectum in conspectu Domini sicut David pater eius **2**
sed ambulavit in viis regum Israhel insuper et statuas
fudit Baalim **3** ipse est qui adolevit incensum in valle
Benennon et lustravit filios suos in igne iuxta ritum
gentium quas interfecit Dominus in adventu filiorum
Israhel **4** sacrificabat quoque et thymiama succendebat
in excelsis et in collibus et sub omni ligno frondoso
5 tradiditque eum Dominus Deus eius in manu regis
Syriae qui percussit eum magnamque praedam de eius
cepit imperio et adduxit in Damascum manibus quoque

regis Israhel traditus est et percussus plaga grandi
6 occiditque Phacee filius Romeliae de Iuda centum
viginti milia in die uno omnes viros bellatores eo quod
reliquissent Dominum Deum patrum suorum **7** eodem
tempore occidit Zechri vir potens ex Ephraim Masiam
filium regis et Ezricam ducem domus eius Helcanam
quoque secundum a rege **8** ceperuntque filii Israhel
de fratribus suis ducenta milia mulierum puerorum et
puellarum et infinitam praedam pertuleruntque eam
in Samariam **9** ea tempestate erat ibi propheta Domini
nomine Oded qui egressus obviam exercitui venientium
in Samariam dixit eis ecce iratus Dominus Deus patrum
vestrorum contra Iudam tradidit eos manibus vestris et
occidistis illos atrociter ita ut caelum pertingeret vestra
crudelitas **10** insuper filios Iuda et Hierusalem vultis vobis
subicere in servos et ancillas quod nequaquam facto
opus est peccatis enim super hoc Domino Deo vestro **11**
sed audite consilium meum et reducite captivos quos
adduxistis de fratribus vestris quia magnus furor Domini
inminet vobis **12** steterunt itaque viri de principibus
filiorum Ephraim Azarias filius Iohanan Barachias filius
Mosollamoth Hiezechias filius Sellum et Amasa filius
Adali contra eos qui veniebant de proelio **13** et dixerunt
eis non introducetis huc captivos ne peccemus Domino
quare vultis adicere super peccata nostra et vetera
cumulare delicta grande quippe peccatum est et ira
furoris Domini inminet super Israhel **14** dimiseruntque
viri bellatores praedam et universa quae ceperant coram
principibus et omni multitudine **15** steteruntque viri

quos supra memoravimus et adprehendentes captivos
omnesque qui nudi erant vestierunt de spoliis cumque
vestissent eos et calciassent et refecissent cibo ac potu
unxissent quoque propter laborem et adhibuissent eis
curam quicumque ambulare non poterant et erant
inbecillo corpore inposuerunt eos iumentis et adduxerunt
Hierichum civitatem Palmarum ad fratres eorum ipsique
reversi sunt Samariam **16** tempore illo misit rex Achaz ad
regem Assyriorum auxilium postulans **17** veneruntque
Idumei et percusserunt multos ex Iuda et ceperunt
praedam magnam **18** Philisthim quoque diffusi sunt
per urbes campestres et ad meridiem Iuda ceperuntque
Bethsames et Ahilon et Gaderoth Soccho quoque et
Thamnam et Gamzo cum viculis suis et habitaverunt
in eis **19** humiliaverat enim Dominus Iudam propter
Achaz regem Iuda eo quod nudasset eum auxilio et
contemptui habuisset Dominum **20** adduxitque contra
eum Thaglathphalnasar regem Assyriorum qui et adflixit
eum et nullo resistente vastavit **21** igitur Achaz spoliata
domo Domini et domo regum et principum dedit regi
Assyriorum munera et tamen nihil ei profuit **22** insuper
et in tempore angustiae suae auxit contemptum in
Dominum ipse per se rex Achaz **23** immolavit diis Damasci
victimas percussoribus suis et dixit dii regum Syriae
auxiliantur eis quos ego placabo hostiis et aderunt mihi
cum e contrario ipsi fuerint ruina eius et universo Israhel
24 direptis itaque Achaz omnibus vasis domus Dei atque
confractis clusit ianuas templi Dei et fecit sibi altaria
in universis angulis Hierusalem **25** in omnibus quoque

urbibus Iuda extruxit aras ad cremandum tus atque ad
iracundiam provocavit Dominum Deum patrum suorum
26 reliqua autem sermonum eius et omnium operum
priorum et novissimorum scripta sunt in libro regum
Iuda et Israhel 27 dormivitque Achaz cum patribus suis
et sepelierunt eum in civitate Hierusalem neque enim
receperunt eum in sepulchra regum Israhel regnavitque
Ezechias filius eius pro eo

29 igitur Ezechias regnare coepit cum viginti quinque
esset annorum et viginti novem annis regnavit in
Hierusalem nomen matris eius Abia filia Zacchariae 2
fecitque quod erat placitum in conspectu Domini iuxta
omnia quae fecerat David pater eius 3 ipse anno et
mense primo regni sui aperuit valvas domus Domini et
instauravit eas 4 adduxitque sacerdotes atque Levitas
et congregavit eos in plateam orientalem 5 dixitque
ad eos audite me Levitae et sanctificamini mundate
domum Domini Dei patrum vestrorum auferte omnem
inmunditiam de sanctuario 6 peccaverunt patres nostri
et fecerunt malum in conspectu Domini Dei nostri
derelinquentes eum averterunt facies suas a tabernaculo
Domini et praebuerunt dorsum 7 cluserunt ostia quae
erant in porticu et extinxerunt lucernas incensumque non
adoleverunt et holocausta non obtulerunt in sanctuario
Deo Israhel 8 concitatus est itaque furor Domini super
Iudam et Hierusalem tradiditque eos in commotionem
et in interitum et in sibilum sicut ipsi cernitis oculis
vestris 9 en corruerunt patres nostri gladiis filii nostri et
filiae nostrae et coniuges captivae ductae sunt propter

hoc scelus **10** nunc igitur placet mihi ut ineamus foedus
cum Domino Deo Israhel et avertat a nobis furorem
irae suae **11** filii mi nolite neglegere vos elegit Dominus
ut stetis coram eo et ministretis illi colatis eum et
cremetis incensum **12** surrexerunt ergo Levitae Maath
filius Amasiae et Iohel filius Azariae de filiis Caath
porro de filiis Merari Cis filius Abdai et Azarias filius
Iallelel de filiis autem Gersom Ioha filius Zemma et
Eden filius Ioaha **13** at vero de filiis Elisaphan Samri et
Iahihel de filiis quoque Asaph Zaccharias et Mathanias **14**
necnon de filiis Heman Iahihel et Semei sed et de filiis
Idithun Semeias et Ozihel **15** congregaveruntque fratres
suos et sanctificati sunt et ingressi iuxta mandatum
regis et imperium Domini ut expiarent domum Dei
16 sacerdotes quoque ingressi templum Domini ut
sanctificarent illud extulerunt omnem inmunditiam
quam intro reppererant in vestibulum domus Domini
quam tulerunt Levitae et asportaverunt ad torrentem
Cedron foras **17** coeperunt autem prima die mensis primi
mundare et in die octava eiusdem mensis ingressi sunt
porticum templi Domini expiaveruntque templum diebus
octo et in die sextadecima mensis eiusdem quod coeperant
impleverunt **18** ingressi quoque sunt ad Ezechiam regem
et dixerunt ei sanctificavimus omnem domum Domini et
altare holocaustoseos vasaque eius necnon et mensam
propositionis cum omnibus vasis suis **19** cunctamque
templi supellectilem quam polluerat rex Achaz in regno
suo postquam praevaricatus est et ecce exposita sunt
omnia coram altari Domini **20** consurgensque diluculo

Ezechias rex adunavit omnes principes civitatis et
ascendit domum Domini **21** obtuleruntque simul tauros
septem arietes septem agnos septem et hircos septem pro
peccato pro regno pro sanctuario pro Iuda dixit quoque
sacerdotibus filiis Aaron ut offerrent super altare Domini
22 mactaverunt igitur tauros et susceperunt sacerdotes
sanguinem et fuderunt illud super altare mactaverunt
etiam arietes et illorum sanguinem super altare fuderunt
immolaverunt agnos et fuderunt super altare sanguinem
23 adplicaverunt hircos pro peccato coram rege et universa
multitudine inposueruntque manus suas super eos **24** et
immolaverunt illos sacerdotes et asperserunt sanguinem
eorum altari pro piaculo universi Israhelis pro omni
quippe Israhel praeceperat rex ut holocaustum fieret
et pro peccato **25** constituit quoque Levitas in domo
Domini cum cymbalis et psalteriis et citharis secundum
dispositionem David et Gad videntis regis et Nathan
prophetae siquidem Domini praeceptum fuit per manum
prophetarum eius **26** steteruntque Levitae tenentes
organa David et sacerdotes tubas **27** et iussit Ezechias ut
offerrent holocaustum super altare cumque offerrentur
holocausta coeperunt laudes canere Domino et clangere
tubis atque in diversis organis quae David rex Israhel
reppererat concrepare **28** omni autem turba adorante
cantores et hii qui tenebant tubas erant in officio suo
donec conpleretur holocaustum **29** cumque finita esset
oblatio incurvatus est rex et omnes qui erant cum eo
et adoraverunt **30** praecepitque Ezechias et principes
Levitis ut laudarent Dominum sermonibus David et Asaph

videntis qui laudaverunt eum magna laetitia et curvato
genu adoraverunt **31** Ezechias autem etiam haec addidit
implestis manus vestras Domino accedite et offerte
victimas et laudes in domo Domini obtulit ergo universa
multitudo hostias et laudes et holocausta mente devota
32 porro numerus holocaustorum quae obtulit multitudo
hic fuit tauros septuaginta arietes centum agnos ducentos
33 sanctificaveruntque Domino boves sescentos et oves
tria milia **34** sacerdotes vero pauci erant nec poterant
sufficere ut pelles holocaustorum detraherent unde et
Levitae fratres eorum adiuverunt eos donec impleretur
opus et sanctificarentur antistites Levitae quippe faciliori
ritu sanctificantur quam sacerdotes **35** fuerunt igitur
holocausta plurima adipes pacificorum et libamina
holocaustorum et conpletus est cultus domus Domini
36 laetatusque est Ezechias et omnis populus eo quod
ministerium Domini esset expletum de repente quippe
hoc fieri placuerat

30 misit quoque Ezechias ad omnem Israhel et Iudam
scripsitque epistulas ad Ephraim et Manassem ut venirent
ad domum Domini in Hierusalem et facerent phase
Domino Deo Israhel **2** inito ergo consilio regis et principum
et universi coetus Hierusalem decreverunt ut facerent
phase mense secundo **3** non enim occurrerant facere
in tempore suo quia sacerdotes qui possent sufficere
sanctificati non fuerant et populus necdum congregatus
erat in Hierusalem **4** placuitque sermo regi et omni
multitudini **5** et decreverunt ut mitterent nuntios in
universum Israhel de Bersabee usque Dan ut venirent

et facerent phase Domino Deo Israhel in Hierusalem
multi enim non fecerant sicut lege praescriptum est **6**
perrexeruntque cursores cum epistulis ex regis imperio
et principum eius in universum Israhel et Iudam iuxta
quod rex iusserat praedicantes filii Israhel revertimini ad
Dominum Deum Abraham et Isaac et Israhel et revertetur
ad reliquias quae effugerunt manum regis Assyriorum **7**
nolite fieri sicut patres vestri et fratres qui recesserunt a
Domino Deo patrum suorum et tradidit eos in interitum ut
ipsi cernitis **8** nolite indurare cervices vestras sicut patres
vestri tradite manus Domino et venite ad sanctuarium
eius quod sanctificavit in aeternum servite Domino Deo
patrum vestrorum et avertetur a vobis ira furoris eius **9**
si enim vos reversi fueritis ad Dominum fratres vestri et
filii habebunt misericordiam coram dominis suis qui illos
duxere captivos et revertentur in terram hanc pius enim
et clemens est Dominus Deus vester et non avertet faciem
suam a vobis si reversi fueritis ad eum **10** igitur cursores
pergebant velociter de civitate in civitatem per terram
Ephraim et Manasse usque Zabulon illis inridentibus et
subsannantibus eos **11** attamen quidam viri ex Aser et
Manasse et Zabulon adquiescentes consilio venerunt
Hierusalem **12** in Iuda vero facta est manus Domini ut
daret eis cor unum et facerent iuxta praeceptum regis
et principum verbum Domini **13** congregatique sunt
in Hierusalem populi multi ut facerent sollemnitatem
azymorum in mense secundo **14** et surgentes destruxerunt
altaria quae erant in Hierusalem atque universa in quibus
idolis adolebatur incensum subvertentes proiecerunt

in torrentem Cedron **15** immolaverunt autem phase
quartadecima die mensis secundi sacerdotes quoque
atque Levitae tandem sanctificati obtulerunt holocausta
in domo Domini **16** steteruntque in ordine suo iuxta
dispositionem et legem Mosi hominis Dei sacerdotes
vero suscipiebant effundendum sanguinem de manibus
Levitarum **17** eo quod multa turba sanctificata non
esset et idcirco Levitae immolarent phase his qui non
occurrerant sanctificari Domino **18** magna etiam pars
populi de Ephraim et Manasse et Isachar et Zabulon quae
sanctificata non fuerat comedit phase non iuxta quod
scriptum est et oravit pro eis Ezechias dicens Dominus
bonus propitiabitur **19** cunctis qui in toto corde requirunt
Dominum Deum patrum suorum et non inputabit eis quod
minus sanctificati sunt **20** quem exaudivit Dominus et
placatus est populo **21** feceruntque filii Israhel qui inventi
sunt in Hierusalem sollemnitatem azymorum septem
diebus in laetitia magna laudantes Dominum per singulos
dies Levitae quoque et sacerdotes per organa quae suo
officio congruebant **22** et locutus est Ezechias ad cor
omnium Levitarum qui habebant intellegentiam bonam
super Domino et comederunt septem diebus sollemnitatis
immolantes victimas pacificorum et laudantes Dominum
Deum patrum suorum **23** placuitque universae multitudini
ut celebrarent etiam alios dies septem quod et fecerunt
cum ingenti gaudio **24** Ezechias enim rex Iuda praebuerat
multitudini mille tauros et septem milia ovium principes
vero dederant populo tauros mille et oves decem milia
sanctificata ergo est sacerdotum plurima multitudo **25**

et hilaritate perfusa omnis turba Iuda tam sacerdotum
et Levitarum quam universae frequentiae quae venerat
ex Israhel proselytorum quoque de terra Israhel et
habitantium in Iuda **26** factaque est grandis celebritas in
Hierusalem qualis a diebus Salomonis filii David regis
Israhel in ea urbe non fuerat **27** surrexerunt autem
sacerdotes atque Levitae benedicentes populo et exaudita
est vox eorum pervenitque oratio in habitaculum sanctum
caeli

31 cumque haec fuissent rite celebrata egressus est
omnis Israhel qui inventus fuerat in urbibus Iuda et
fregerunt simulacra succideruntque lucos demoliti sunt
excelsa et altaria destruxerunt non solum de universo
Iuda et Beniamin sed de Ephraim quoque et Manasse
donec penitus everterent reversique sunt omnes filii
Israhel in possessiones et civitates suas **2** Ezechias vero
constituit turmas sacerdotales et leviticas per divisiones
suas unumquemque in officio proprio tam sacerdotum
videlicet quam Levitarum ad holocausta et pacifica ut
ministrarent et confiterentur canerentque in portis
castrorum Domini **3** pars autem regis erat ut de propria
eius substantia offerretur holocaustum mane semper et
vespere sabbatis quoque et kalendis et sollemnitatibus
ceteris sicut scriptum est in lege Mosi **4** praecepit
etiam populo habitantium Hierusalem ut darent partes
sacerdotibus et Levitis et possent vacare legi Domini **5**
quod cum percrebruisset in auribus multitudinis plurimas
obtulere primitias filii Israhel frumenti vini et olei
mellis quoque et omnium quae gignit humus decimas

obtulerunt **6** sed et filii Israhel et Iuda qui habitabant
in urbibus Iuda obtulerunt decimas boum et ovium
decimasque sanctorum quae voverant Domino Deo suo
atque universa portantes fecerunt acervos plurimos **7**
mense tertio coeperunt acervorum iacere fundamenta
et mense septimo conpleverunt eos **8** cumque ingressi
fuissent Ezechias et principes eius viderunt acervos et
benedixerunt Domino ac populo Israhel **9** interrogavitque
Ezechias sacerdotes et Levitas cur ita iacerent acervi **10**
respondit illi Azarias sacerdos primus de stirpe Sadoc
dicens ex quo coeperunt offerri primitiae in domo Domini
comedimus et saturati sumus remanseruntque plurima
eo quod benedixerit Dominus populo suo reliquiarum
autem copia est ista quam cernis **11** praecepit igitur
Ezechias ut praepararent horrea in domo Domini quod
cum fecissent **12** intulerunt tam primitias quam decimas
et quaecumque voverant fideliter fuit autem praefectus
eorum Chonenias Levita et Semei frater eius secundus
13 post quem Ieihel et Azazias et Naath et Asahel et
Ierimoth Iozabath quoque et Helihel et Iesmachias et
Maath et Banaias praepositi sub manibus Choneniae et
Semei fratris eius ex imperio Ezechiae regis et Azariae
pontificis domus Domini ad quos omnia pertinebant
14 Core vero filius Iemna Levites et ianitor orientalis
portae praepositus erat his quae sponte offerebantur
Domino primitiisque et consecratis in sancta sanctorum
15 et sub cura eius Eden et Meniamin Hiesue et Sameias
Amarias quoque et Sechenias in civitatibus sacerdotum
ut fideliter distribuerent fratribus suis partes minoribus

atque maioribus **16** exceptis maribus ab annis tribus et
supra cunctis qui ingrediebantur templum Domini et
quicquid per dies singulos conducebat in ministerio atque
observationibus iuxta divisiones suas **17** sacerdotibus
per familias et Levitis a vicesimo anno et supra per
ordines et turmas suas **18** universaeque multitudini tam
uxoribus quam liberis eorum utriusque sexus fideliter
cibi de his quae sanctificata fuerant praebebantur **19**
sed et filiorum Aaron per agros et suburbana urbium
singularum dispositi erant viri qui partes distribuerent
universo sexui masculino de sacerdotibus et Levitis
20 fecit ergo Ezechias universa quae diximus in omni
Iuda operatusque est bonum et rectum et verum coram
Domino Deo suo **21** in universa cultura ministerii domus
Domini iuxta legem et caerimonias volens requirere
Deum suum in toto corde suo fecitque et prosperatus est

32 post quae et huiuscemodi veritatem venit
Sennacherib rex Assyriorum et ingressus Iudam obsedit
civitates munitas volens eas capere **2** quod cum vidisset
Ezechias venisse scilicet Sennacherib et totum belli
impetum verti contra Hierusalem **3** inito cum principibus
consilio virisque fortissimis ut obturarent capita fontium
quae erant extra urbem et hoc omnium decernente
sententia **4** congregavit plurimam multitudinem et
obturaverunt cunctos fontes et rivum qui fluebat in
medio terrae dicentes ne veniant reges Assyriorum et
inveniant aquarum abundantiam **5** aedificavit quoque
agens industrie omnem murum qui fuerat dissipatus et
extruxit turres desuper et forinsecus alterum murum

instauravitque Mello in civitate David et fecit universi
generis armaturam et clypeos **6** constituitque principes
bellatorum in exercitu et convocavit universos in platea
portae civitatis ac locutus est ad cor eorum dicens **7**
viriliter agite et confortamini nolite timere nec paveatis
regem Assyriorum et universam multitudinem quae est
cum eo multo enim plures nobiscum sunt quam cum
illo **8** cum illo est brachium carneum nobiscum Dominus
Deus noster qui auxiliator est noster pugnatque pro
nobis confortatusque est populus huiuscemodi verbis
Ezechiae regis Iuda **9** quae postquam gesta sunt misit
Sennacherib rex Assyriorum servos suos Hierusalem
ipse enim cum universo exercitu obsidebat Lachis ad
Ezechiam regem Iuda et ad omnem populum qui erat in
urbe dicens **10** haec dicit Sennacherib rex Assyriorum
in quo habentes fiduciam sedetis obsessi in Hierusalem
11 num Ezechias decipit vos ut tradat morti in fame et
siti adfirmans quod Dominus Deus vester liberet vos de
manu regis Assyriorum **12** numquid non iste est Ezechias
qui destruxit excelsa illius et altaria et praecepit Iudae
et Hierusalem dicens coram altari uno adorabitis et
in ipso conburetis incensum **13** an ignoratis quae ego
fecerim et patres mei cunctis terrarum populis numquid
praevaluerunt dii gentium omniumque terrarum liberare
regionem suam de manu mea **14** quis est de universis
diis gentium quas vastaverunt patres mei qui potuerit
eruere populum suum de manu mea ut possit etiam
Deus vester eruere vos de hac manu **15** non vos ergo
decipiat Ezechias nec vana persuasione deludat neque

credatis ei si enim nullus potuit deus cunctarum gentium
atque regnorum liberare populum suum de manu mea
et de manu patrum meorum consequenter nec Deus
vester poterit eruere vos de hac manu **16** sed et alia
multa locuti sunt servi eius contra Dominum Deum
et contra Ezechiam servum eius **17** epistulas quoque
scripsit plenas blasphemiae in Dominum Deum Israhel et
locutus est adversus eum sicut dii gentium ceterarum
non potuerunt liberare populos suos de manu mea sic et
Deus Ezechiae eruere non poterit populum suum de manu
ista **18** insuper et clamore magno lingua iudaica contra
populum qui sedebat in muris Hierusalem personabat
ut terreret eos et caperet civitatem **19** locutusque est
contra Deum Hierusalem sicut adversum deos populorum
terrae opera manuum hominum **20** oraverunt igitur
Ezechias rex et Esaias filius Amos prophetes adversum
hanc blasphemiam ac vociferati sunt usque in caelum
21 et misit Dominus angelum qui percussit omnem
virum robustum et bellatorem et principem exercitus
regis Assyriorum reversusque est cum ignominia in
terram suam cumque ingressus esset domum dei sui
filii qui egressi fuerant de utero eius interfecerunt eum
gladio **22** salvavitque Dominus Ezechiam et habitatores
Hierusalem de manu Sennacherib regis Assyriorum et
de manu omnium et praestitit ei quietem per circuitum
23 multi etiam deferebant hostias et sacrificia Domino
Hierusalem et munera Ezechiae regi Iuda qui exaltatus
est post haec coram cunctis gentibus **24** in diebus illis
aegrotavit Ezechias usque ad mortem et oravit Dominum

exaudivitque eum et dedit ei signum **25** sed non iuxta
beneficia quae acceperat retribuit quia elevatum est
cor eius et facta est contra eum ira et contra Iudam
ac Hierusalem **26** humiliatusque est postea eo quod
exaltatum fuisset cor eius tam ipse quam habitatores
Hierusalem et idcirco non venit super eos ira Domini in
diebus Ezechiae **27** fuit autem Ezechias dives et inclitus
valde et thesauros sibi plurimos congregavit argenti auri
et lapidis pretiosi aromatum et armorum universi generis
et vasorum magni pretii **28** apothecas quoque frumenti
vini et olei et praesepia omnium iumentorum caulasque
pecoribus **29** et urbes exaedificavit habebat quippe greges
ovium et armentorum innumerabiles eo quod dedisset ei
Dominus substantiam multam nimis **30** ipse est Ezechias
qui obturavit superiorem fontem aquarum Gion et
avertit eas subter ad occidentem urbis David in omnibus
operibus suis fecit prospere quae voluit **31** attamen
in legatione principum Babylonis qui missi fuerant ad
eum ut interrogarent de portento quod acciderat super
terram dereliquit eum Deus ut temptaretur et nota
fierent omnia quae erant in corde eius **32** reliqua autem
sermonum Ezechiae et misericordiarum eius scripta sunt
in visione Esaiae filii Amos prophetae et in libro regum
Iuda et Israhel **33** dormivitque Ezechias cum patribus
suis et sepelierunt eum supra sepulchra filiorum David
et celebravit eius exequias universus Iuda et omnes
habitatores Hierusalem regnavitque Manasses filius eius
pro eo

33 duodecim annorum erat Manasses cum regnare
coepisset et quinquaginta quinque annis regnavit in
Hierusalem **2** fecit autem malum coram Domino iuxta
abominationes gentium quas subvertit Dominus coram
filiis Israhel **3** et conversus instauravit excelsa quae
demolitus fuerat Ezechias pater eius construxitque aras
Baalim et fecit lucos et adoravit omnem militiam caeli et
coluit eam **4** aedificavit quoque altaria in domo Domini
de qua dixerat Dominus in Hierusalem erit nomen meum
in aeternum **5** aedificavit autem ea cuncto exercitui caeli
in duobus atriis domus Domini **6** transireque fecit filios
suos per ignem in valle Benennon observabat somnia
sectabatur auguria maleficis artibus inserviebat habebat
secum magos et incantatores multaque mala operatus est
coram Domino ut inritaret eum **7** sculptile quoque et
conflatile signum posuit in domo Domini de qua locutus
est Dominus ad David et ad Salomonem filium eius dicens
in domo hac et in Hierusalem quam elegi de cunctis
tribubus Israhel ponam nomen meum in sempiternum **8**
et movere non faciam pedem Israhel de terra quam tradidi
patribus eorum ita dumtaxat si custodierint facere quae
praecepi eis cunctamque legem et caerimonias atque
iudicia per manum Mosi **9** igitur Manasses seduxit Iudam
et habitatores Hierusalem ut facerent malum super omnes
gentes quas subverterat Dominus a facie filiorum Israhel
10 locutusque est Dominus ad eum et ad populum illius et
adtendere noluerunt **11** idcirco superinduxit eis principes
exercitus regis Assyriorum ceperuntque Manassen et
vinctum catenis atque conpedibus duxerunt Babylonem

12 qui postquam coangustatus est oravit Dominum Deum
suum et egit paenitentiam valde coram Deo patrum
suorum **13** deprecatusque est eum et obsecravit intente
et exaudivit orationem eius reduxitque eum Hierusalem
in regnum suum et cognovit Manasses quod Dominus
ipse esset Deus **14** post haec aedificavit murum extra
civitatem David ad occidentem Gion in convalle ab
introitu portae Piscium per circuitum usque ad Ophel
et exaltavit illum vehementer constituitque principes
exercitus in cunctis civitatibus Iuda munitis **15** et abstulit
deos alienos et simulacrum de domo Domini aras quoque
quas fecerat in monte domus Domini et in Hierusalem et
proiecit omnia extra urbem **16** porro instauravit altare
Domini et immolavit super illud victimas et pacifica
et laudem praecepitque Iudae ut serviret Domino Deo
Israhel **17** attamen adhuc populus immolabat in excelsis
Domino Deo suo **18** reliqua autem gestorum Manasse et
obsecratio eius ad Deum suum verba quoque videntium
qui loquebantur ad eum in nomine Domini Dei Israhel
continentur in sermonibus regum Israhel **19** oratio quoque
eius et exauditio et cuncta peccata atque contemptus
loca etiam in quibus aedificavit excelsa et fecit lucos
et statuas antequam ageret paenitentiam scripta sunt
in sermonibus Ozai **20** dormivit ergo Manasses cum
patribus suis et sepelierunt eum in domo sua regnavitque
pro eo filius eius Amon **21** viginti duo annorum erat
Amon cum regnare coepisset et duobus annis regnavit
in Hierusalem **22** fecitque malum in conspectu Domini
sicut fecerat Manasses pater eius et cunctis idolis quae

Manasses fuerat fabricatus immolavit atque servivit **23**
et non est reveritus faciem Domini sicut reveritus est
Manasses pater eius et multo maiora deliquit **24** cumque
coniurassent adversus eum servi sui interfecerunt eum
in domo sua **25** porro reliqua populi multitudo caesis his
qui Amon percusserant constituit regem Iosiam filium
eius pro eo

34 octo annorum erat Iosias cum regnare coepisset et
triginta et uno annis regnavit in Hierusalem **2** fecitque
quod erat rectum in conspectu Domini et ambulavit in
viis David patris sui non declinavit neque ad dexteram
neque ad sinistram **3** octavo autem anno regni sui
cum adhuc esset puer coepit quaerere Deum patris sui
David et duodecimo anno postquam coeperat mundavit
Iudam et Hierusalem ab excelsis et lucis simulacrisque
et sculptilibus **4** destruxeruntque coram eo aras Baalim
et simulacra quae superposita fuerant demoliti sunt
lucos etiam et sculptilia succidit atque comminuit et
super tumulos eorum qui eis immolare consueverant
fragmenta dispersit **5** ossa praeterea sacerdotum conbusit
in altaribus idolorum mundavitque Iudam et Hierusalem
6 sed et in urbibus Manasse et Ephraim et Symeon usque
Nepthalim cuncta subvertit **7** cumque altaria dissipasset
et lucos et sculptilia contrivisset in frusta cunctaque
delubra demolitus esset de universa terra Israhel reversus
est Hierusalem **8** igitur anno octavodecimo regni sui
mundata iam terra et templo Domini misit Saphan filium
Eseliae et Maasiam principem civitatis et Ioha filium
Ioachaz a commentariis ut instaurarent domum Domini

Dei sui **9** qui venerunt ad Helciam sacerdotem magnum
acceptamque ab eo pecuniam quae inlata fuerat in domum
Domini et quam congregaverant Levitae ianitores de
Manasse et Ephraim et universis reliquiis Israhel ab omni
quoque Iuda et Beniamin et habitatoribus Hierusalem **10**
tradiderunt in manibus eorum qui praeerant operariis
in domo Domini ut instaurarent templum et infirma
quaeque sarcirent **11** at illi dederunt eam artificibus et
cementariis ut emerent lapides de lapidicinis et ligna ad
commissuras aedificii et ad contignationem domorum
quas destruxerant reges Iuda **12** qui fideliter cuncta
faciebant erant autem praepositi operantium Iaath et
Abdias de filiis Merari Zaccharias et Mosollam de filiis
Caath qui urguebant opus omnes Levitae scientes organis
canere **13** super eos vero qui ad varios usus onera
portabant erant scribae et magistri de Levitis ianitores
14 cumque efferrent pecuniam quae inlata fuerat in
templum Domini repperit Helcias sacerdos librum legis
Domini per manum Mosi **15** et ait ad Saphan scribam
librum legis inveni in domo Domini et tradidit ei **16**
at ille intulit volumen ad regem et nuntiavit ei dicens
omnia quae dedisti in manu servorum tuorum ecce
conplentur **17** argentum quod reppertum est in domo
Domini conflaverunt datumque est praefectis artificum
et diversa opera fabricantium **18** praeterea tradidit mihi
Helcias sacerdos hunc librum quem cum rege praesente
recitasset **19** audissetque ille verba legis scidit vestimenta
sua **20** et praecepit Helciae et Ahicam filio Saphan et
Abdon filio Micha Saphan quoque scribae et Asaiae

servo regis dicens **21** ite et orate Dominum pro me et
pro reliquiis Israhel et Iuda super universis sermonibus
libri istius qui reppertus est magnus enim furor Domini
stillavit super nos eo quod non custodierint patres nostri
verba Domini ut facerent omnia quae scripta sunt in
isto volumine **22** abiit igitur Helcias et hii qui simul a
rege missi fuerant ad Holdan propheten uxorem Sellum
filii Thecuath filii Hasra custodis vestium quae habitabat
Hierusalem in secunda et locuti sunt ei verba quae supra
narravimus **23** at illa respondit eis haec dicit Dominus
Deus Israhel dicite viro qui misit vos ad me **24** haec dicit
Dominus ecce ego inducam mala super locum istum et
super habitatores eius cunctaque maledicta quae scripta
sunt in libro hoc quem legerunt coram rege Iuda **25** quia
dereliquerunt me et sacrificaverunt diis alienis ut me ad
iracundiam provocarent in cunctis operibus manuum
suarum idcirco stillavit furor meus super locum istum
et non extinguetur **26** ad regem autem Iuda qui misit
vos pro Domino deprecando sic loquimini haec dicit
Dominus Deus Israhel quoniam audisti verba voluminis
27 atque emollitum est cor tuum et humiliatus es in
conspectu Dei super his quae dicta sunt contra locum
hunc et habitatores Hierusalem reveritusque faciem
meam scidisti vestimenta tua et flevisti coram me ego
quoque exaudivi te dicit Dominus **28** iam enim colligam
te ad patres tuos et infereris in sepulchrum tuum in
pace nec videbunt oculi tui omne malum quod ego
inducturus sum super locum istum et super habitatores
eius rettulerunt itaque regi cuncta quae dixerat **29** at ille

convocatis universis maioribus natu Iuda et Hierusalem
30 ascendit domum Domini unaque omnes viri Iuda et
habitatores Hierusalem sacerdotes et Levitae et cunctus
populus a minimo usque ad maximum quibus audientibus
in domo Domini legit rex omnia verba voluminis 31 et
stans in tribunali suo percussit foedus coram Domino ut
ambularet post eum et custodiret praecepta et testimonia
et iustificationes eius in toto corde suo et in tota anima
sua faceretque quae scripta sunt in volumine illo quem
legerat 32 adiuravit quoque super hoc omnes qui repperti
fuerant in Hierusalem et Beniamin et fecerunt habitatores
Hierusalem iuxta pactum Domini Dei patrum suorum 33
abstulit ergo Iosias cunctas abominationes de universis
regionibus filiorum Israhel et fecit omnes qui residui
erant in Israhel servire Domino Deo suo cunctis diebus
eius non recesserunt a Domino Deo patrum suorum

35 fecit autem Iosias in Hierusalem phase Domino quod
immolatum est quartadecima die mensis primi 2 et
constituit sacerdotes in officiis suis hortatusque est eos ut
ministrarent in domo Domini 3 Levitis quoque ad quorum
eruditionem omnis Israhel sanctificabatur Domino locutus
est ponite arcam in sanctuario templi quod aedificavit
Salomon filius David rex Israhel nequaquam enim eam
ultra portabitis nunc autem ministrate Domino Deo vestro
et populo eius Israhel 4 et praeparate vos per domos
et cognationes vestras in divisionibus singulorum sicut
praecepit David rex Israhel et descripsit Salomon filius
eius 5 ministrate in sanctuario per familias turmasque
leviticas 6 et sanctificati immolate phase fratres etiam

vestros ut possint iuxta verba quae locutus est Dominus
in manu Mosi facere praeparate **7** dedit praeterea Iosias
omni populo qui ibi fuerat inventus in sollemnitatem
phase agnos et hedos de gregibus et reliqui pecoris
triginta milia boumque tria milia haec de regis universa
substantia **8** duces quoque eius sponte quod voluerant
obtulerunt tam populo quam sacerdotibus et Levitis
porro Helcias et Zaccharias et Iehihel principes domus
Domini dederunt sacerdotibus ad faciendum phase pecora
commixtim duo milia sescenta et boves trecentos **9**
Chonenias autem Semeias etiam et Nathanahel fratres
eius necnon Asabias et Iahihel et Iozabath principes
Levitarum dederunt ceteris Levitis ad celebrandum
phase quinque milia pecorum et boves quingentos **10**
praeparatumque est ministerium et steterunt sacerdotes
in officio suo Levitae quoque in turmis iuxta regis
imperium **11** et immolatum est phase asperseruntque
sacerdotes manu sua sanguinem et Levitae detraxerunt
pelles holocaustorum **12** et separaverunt ea ut darent
per domos et familias singulorum et offerrentur Domino
sicut scriptum est in libro Mosi de bubus quoque fecere
similiter **13** et assaverunt phase super ignem iuxta quod
lege praeceptum est pacificas vero hostias coxerunt
in lebetis et caccabis et ollis et festinato distribuerunt
universae plebi **14** sibi autem et sacerdotibus postea
paraverunt nam in oblatione holocaustorum et adipum
usque ad noctem sacerdotes fuerant occupati unde
Levitae et sibi et sacerdotibus filiis Aaron paraverunt
novissimis **15** porro cantores filii Asaph stabant in ordine

suo iuxta praeceptum David et Asaph et Heman et
Idithun prophetarum regis ianitores vero per portas
singulas observabant ita ut ne puncto quidem discederent
a ministerio quam ob rem et fratres eorum Levitae
paraverunt eis cibos **16** omnis igitur cultura Domini rite
conpleta est in die illa ut facerent phase et offerrent
holocausta super altare Domini iuxta praeceptum regis
Iosiae **17** feceruntque filii Israhel qui repperti fuerant ibi
phase in tempore illo et sollemnitatem azymorum septem
diebus **18** non fuit phase simile huic in Israhel a diebus
Samuhelis prophetae sed nec quisquam de cunctis regibus
Israhel fecit phase sicut Iosias sacerdotibus et Levitis et
omni Iuda et Israhel qui reppertus fuerat et habitantibus
in Hierusalem **19** octavodecimo anno regni Iosiae hoc
phase celebratum est **20** postquam instauraverat Iosias
templum ascendit Nechao rex Aegypti ad pugnandum
in Charchamis iuxta Eufraten et processit in occursum
eius Iosias **21** at ille missis ad eum nuntiis ait quid
mihi et tibi est rex Iuda non adversum te hodie venio
sed contra aliam pugno domum ad quam me Deus
festinato ire praecepit desine adversum Deum facere qui
mecum est ne interficiat te **22** noluit Iosias reverti sed
praeparavit contra eum bellum nec adquievit sermonibus
Nechao ex ore Dei verum perrexit ut dimicaret in campo
Mageddo **23** ibique vulneratus a sagittariis dixit pueris
suis educite me de proelio quia oppido vulneratus sum
24 qui transtulerunt eum de curru in alterum currum
qui sequebatur eum more regio et asportaverunt in
Hierusalem mortuusque est et sepultus in mausoleo

patrum suorum et universus Iuda et Hierusalem luxerunt
eum **25** Hieremias maxime cuius omnes cantores atque
cantrices usque in praesentem diem lamentationes super
Iosia replicant et quasi lex obtinuit in Israhel ecce
scriptum fertur in Lamentationibus **26** reliqua autem
sermonum Iosiae et misericordiarum eius quae lege
praecepta sunt Domini **27** opera quoque illius prima et
novissima scripta sunt in libro regum Israhel et Iuda

36 tulit ergo populus terrae Ioachaz filium Iosiae et
constituit regem pro patre suo in Hierusalem **2** viginti
trium annorum erat Ioachaz cum regnare coepisset
et tribus mensibus regnavit in Hierusalem **3** amovit
autem eum rex Aegypti cum venisset Hierusalem et
condemnavit terram centum talentis argenti et talento
auri **4** constituitque regem pro eo Eliacim fratrem
eius super Iudam et Hierusalem et vertit nomen eius
Ioacim ipsum vero Ioachaz tulit secum et adduxit in
Aegyptum **5** viginti quinque annorum erat Ioacim
cum regnare coepisset et undecim annis regnavit in
Hierusalem fecitque malum coram Domino Deo suo **6**
contra hunc ascendit Nabuchodonosor rex Chaldeorum
et vinctum catenis duxit in Babylonem **7** ad quam et vasa
Domini transtulit et posuit ea in templo suo **8** reliqua
autem verborum Ioacim et abominationum eius quas
operatus est et quae inventa sunt in eo continentur in
libro regum Israhel et Iuda regnavitque Ioachin filius
eius pro eo **9** octo annorum erat Ioachin cum regnare
coepisset et tribus mensibus ac decem diebus regnavit
in Hierusalem fecitque malum in conspectu Domini **10**

cumque anni circulus volveretur misit Nabuchodonosor
rex qui et adduxerunt eum in Babylonem asportatis simul
pretiosissimis vasis domus Domini regem vero constituit
Sedeciam fratrem eius super Iudam et Hierusalem **11**
viginti et unius anni erat Sedecias cum regnare coepisset
et undecim annis regnavit in Hierusalem **12** fecitque
malum in oculis Domini Dei sui nec erubuit faciem
Hieremiae prophetae loquentis ad se ex ore Domini **13** a
rege quoque Nabuchodonosor recessit qui adiuraverat
eum per Deum et induravit cervicem suam et cor ut
non reverteretur ad Dominum Deum Israhel **14** sed et
universi principes sacerdotum et populus praevaricati
sunt inique iuxta universas abominationes gentium et
polluerunt domum Domini quam sanctificaverat sibi in
Hierusalem **15** mittebat autem Dominus Deus patrum
suorum ad illos per manum nuntiorum suorum de nocte
consurgens et cotidie commonens eo quod parceret
populo et habitaculo suo **16** at illi subsannabant nuntios
Dei et parvipendebant sermones eius inludebantque
prophetis donec ascenderet furor Domini in populum eius
et esset nulla curatio **17** adduxit enim super eos regem
Chaldeorum et interfecit iuvenes eorum gladio in domo
sanctuarii sui non est misertus adulescentis et virginis et
senis nec decrepiti quidem sed omnes tradidit manibus
eius **18** universaque vasa domus Domini tam maiora
quam minora et thesauros templi et regis et principum
transtulit in Babylonem **19** incenderunt hostes domum
Dei destruxerunt murum Hierusalem universas turres
conbuserunt et quicquid pretiosum fuerat demoliti sunt

20 si quis evaserat gladium ductus in Babylonem servivit
regi et filiis eius donec imperaret rex Persarum **21** et
conpleretur sermo Domini ex ore Hieremiae et celebraret
terra sabbata sua cunctis enim diebus desolationis egit
sabbatum usque dum conplerentur septuaginta anni **22**
anno autem primo Cyri regis Persarum ad explendum
sermonem Domini quem locutus fuerat per os Hieremiae
suscitavit Dominus spiritum Cyri regis Persarum qui iussit
praedicari in universo regno suo etiam per scripturam
dicens **23** haec dicit Cyrus rex Persarum omnia regna
terrae dedit mihi Dominus Deus caeli et ipse praecepit
mihi ut aedificarem ei domum in Hierusalem quae est in
Iudaea quis ex vobis est in omni populo eius sit Dominus
Deus suus cum eo et ascendat

Esdræ

1 in anno primo Cyri regis Persarum ut conpleretur
verbum Domini ex ore Hieremiae suscitavit Dominus
spiritum Cyri regis Persarum et transduxit vocem in
universo regno suo etiam per scripturam dicens **2** haec
dicit Cyrus rex Persarum omnia regna terrae dedit mihi
Dominus Deus caeli et ipse praecepit mihi ut aedificarem
ei domum in Hierusalem quae est in Iudaea **3** quis
est in vobis de universo populo eius sit Deus illius
cum ipso ascendat Hierusalem quae est in Iudaea et
aedificet domum Domini Dei Israhel ipse est Deus qui
est in Hierusalem **4** et omnes reliqui in cunctis locis
ubicumque habitant adiuvent eum viri de loco suo
argento et auro et substantia et pecoribus excepto quod
voluntarie offerunt templo Dei quod est in Hierusalem **5**
et surrexerunt principes patrum de Iuda et Beniamin et
sacerdotes et Levitae omnis cuius suscitavit Deus spiritum
ut ascenderent ad aedificandum templum Domini quod
erat in Hierusalem **6** universique qui erant in circuitu
adiuverunt manus eorum in vasis argenteis et aureis
in substantia in iumentis in supellectili exceptis his
quae sponte obtulerunt **7** rex quoque Cyrus protulit
vasa templi Domini quae tulerat Nabuchodonosor de
Hierusalem et posuerat ea in templo dei sui **8** protulit
autem ea Cyrus rex Persarum per manum Mitridatis filii
Gazabar et adnumeravit ea Sasabassar principi Iudae **9**
et hic est numerus eorum fialae aureae triginta fialae
argenteae mille cultri viginti novem scyphi aurei triginta
10 scyphi argentei secundi quadringenti decem vasa

alia mille **11** omnia vasa aurea et argentea quinque
milia quadringenta universa tulit Sasabassar cum his qui
ascendebant de transmigratione Babylonis in Hierusalem
2 hii sunt autem filii provinciae qui ascenderunt de
captivitate quam transtulerat Nabuchodonosor rex
Babylonis in Babylonem et reversi sunt in Hierusalem et
Iudam unusquisque in civitatem suam **2** qui venerunt
cum Zorobabel Hiesua Neemia Saraia Rahelaia Mardochai
Belsan Mesphar Beguai Reum Baana numerus virorum
populi Israhel **3** filii Pharos duo milia centum septuaginta
duo **4** filii Sephetia trecenti septuaginta duo **5** filii Area
septingenti septuaginta quinque **6** filii Phaethmoab
filiorum Iosue Ioab duo milia octingenti duodecim **7**
filii Helam mille ducenti quinquaginta quattuor **8** filii
Zeththua nongenti quadraginta quinque **9** filii Zacchai
septingenti sexaginta **10** filii Bani sescenti quadraginta
duo **11** filii Bebai sescenti viginti tres **12** filii Azgad mille
ducenti viginti duo **13** filii Adonicam sescenti sexaginta
sex **14** filii Beguai duo milia quinquaginta sex **15** filii
Adin quadringenti quinquaginta quattuor **16** filii Ater
qui erant ex Hiezechia nonaginta octo **17** filii Besai
trecenti viginti tres **18** filii Iora centum duodecim **19**
filii Asom ducenti viginti tres **20** filii Gebbar nonaginta
quinque **21** filii Bethleem centum viginti tres **22** viri
Netupha quinquaginta sex **23** viri Anathoth centum
viginti octo **24** filii Azmaveth quadraginta duo **25** filii
Cariathiarim Caephira et Beroth septingenti quadraginta
tres **26** filii Arama et Gaba sescenti viginti unus **27** viri
Machmas centum viginti duo **28** viri Bethel et Gai ducenti

viginti tres **29** filii Nebo quinquaginta duo **30** filii Megbis
centum quinquaginta sex **31** filii Helam alterius mille
ducenti quinquaginta quattuor **32** filii Arim trecenti
viginti **33** filii Lod Adid et Ono septingenti viginti quinque
34 filii Hiericho trecenti quadraginta quinque **35** filii
Sennaa tria milia sescenti triginta **36** sacerdotes filii
Idaia in domo Hiesue nongenti septuaginta tres **37** filii
Emmer mille quinquaginta duo **38** filii Phessur mille
ducenti quadraginta septem **39** filii Arim mille decem
et septem **40** Levitae filii Hiesue et Cedmihel filiorum
Odevia septuaginta quattuor **41** cantores filii Asaph
centum viginti octo **42** filii ianitorum filii Sellum filii
Ater filii Telmon filii Accub filii Atita filii Sobai universi
centum triginta novem **43** Nathinnei filii Sia filii Asupha
filii Tebbaoth **44** filii Ceros filii Siaa filii Phadon **45** filii
Levana filii Agaba filii Accub **46** filii Agab filii Selmai
filii Anan **47** filii Gaddel filii Gaer filii Rahaia **48** filii
Rasin filii Nechoda filii Gazem **49** filii Aza filii Phasea
filii Besee **50** filii Asenaa filii Munim filii Nephusim **51**
filii Becbuc filii Acupha filii Arur **52** filii Besluth filii
Maida filii Arsa **53** filii Bercos filii Sisara filii Thema **54**
filii Nasia filii Atupha **55** filii servorum Salomonis filii
Sotei filii Suphereth filii Pharuda **56** filii Iala filii Dercon
filii Gedel **57** filii Saphatia filii Athil filii Phocereth qui
erant de Asebaim filii Ammi **58** omnes Nathinnei et filii
servorum Salomonis trecenti nonaginta duo **59** et hii qui
ascenderunt de Thelmela Thelarsa Cherub et Don et Mer
et non potuerunt indicare domum patrum suorum et
semen suum utrum ex Israhel essent **60** filii Delaia filii

Tobia filii Necoda sescenti quinquaginta duo **61** et de filiis
sacerdotum filii Obia filii Accos filii Berzellai qui accepit de
filiabus Berzellai Galaditis uxorem et vocatus est nomine
eorum **62** hii quaesierunt scripturam genealogiae suae et
non invenerunt et eiecti sunt de sacerdotio **63** et dixit
Athersatha eis ut non comederent de sancto sanctorum
donec surgeret sacerdos doctus atque perfectus **64** omnis
multitudo quasi unus quadraginta duo milia trecenti
sexaginta **65** exceptis servis eorum et ancillis qui erant
septem milia trecenti triginta septem et in ipsis cantores
atque cantrices ducentae **66** equi eorum septingenti
triginta sex muli eorum ducenti quadraginta quinque
67 cameli eorum quadringenti triginta quinque asini
eorum sex milia septingenti viginti **68** et de principibus
patrum cum ingrederentur templum Domini quod est
in Hierusalem sponte obtulerunt in domum Dei ad
extruendam eam in loco suo **69** secundum vires suas
dederunt in inpensas operis auri solidos sexaginta milia et
mille argenti minas quinque milia et vestes sacerdotales
centum **70** habitaverunt ergo sacerdotes et Levitae et de
populo et cantores et ianitores et Nathinnei in urbibus
suis universusque Israhel in civitatibus suis

3 iamque venerat mensis septimus et erant filii Israhel
in civitatibus suis congregatus est ergo populus quasi vir
unus in Hierusalem **2** et surrexit Iosue filius Iosedech
et fratres eius sacerdotes et Zorobabel filius Salathihel
et fratres eius et aedificaverunt altare Dei Israhel ut
offerrent in eo holocaustomata sicut scriptum est in lege
Mosi viri Dei **3** conlocaverunt autem altare super bases

suas deterrentibus eos per circuitum populis terrarum
et obtulerunt super illud holocaustum Domino mane et
vespere **4** feceruntque sollemnitatem tabernaculorum
sicut scriptum est et holocaustum diebus singulis per
ordinem secundum praeceptum opus diei in die suo **5** et
post haec holocaustum iuge tam in kalendis quam in
universis sollemnitatibus Domini quae erant consecratae
et in omnibus in quibus ultro offerebatur munus Deo **6** a
primo die mensis septimi coeperunt offerre holocaustum
Domino porro templum Dei fundatum necdum erat **7**
dederunt autem pecunias latomis et cementariis cibum
quoque et potum et oleum Sidoniis Tyriisque ut deferrent
ligna cedrina de Libano ad mare Ioppes iuxta quod
praeceperat Cyrus rex Persarum eis **8** anno autem
secundo adventus eorum ad templum Dei in Hierusalem
mense secundo coeperunt Zorobabel filius Salathihel
et Iosue filius Iosedech et reliqui de fratribus eorum
sacerdotes et Levitae et omnes qui venerant de captivitate
in Hierusalem et constituerunt Levitas a viginti annis et
supra ut urguerent opus Domini **9** stetitque Iosue filii eius
et fratres eius Cedmihel et filii eius et filii Iuda quasi unus
ut instarent super eos qui faciebant opus in templo Dei
filii Enadad filii eorum et fratres eorum Levitae **10** fundato
igitur a cementariis templo Domini steterunt sacerdotes
in ornatu suo cum tubis et Levitae filii Asaph in cymbalis
ut laudarent Deum per manus David regis Israhel **11** et
concinebant in hymnis et confessione Domino quoniam
bonus quoniam in aeternum misericordia eius super
Israhel omnis quoque populus vociferabatur clamore

magno in laudando Dominum eo quod fundatum esset
templum Domini 12 plurimi etiam de sacerdotibus
et Levitis et principes patrum seniores qui viderant
templum prius cum fundatum esset et hoc templum in
oculis eorum flebant voce magna et multi vociferantes
in laetitia elevabant vocem 13 nec poterat quisquam
agnoscere vocem clamoris laetantium et vocem fletus
populi commixtim enim populus vociferabatur clamore
magno et vox audiebatur procul

4 audierunt autem hostes Iudae et Beniamin quia filii
captivitatis aedificarent templum Domino Deo Israhel 2 et
accedentes ad Zorobabel et ad principes patrum dixerunt
eis aedificemus vobiscum quia ita ut vos quaerimus
Deum vestrum ecce nos immolamus victimas ex diebus
Asoraddan regis Assur qui adduxit nos huc 3 et dixit eis
Zorobabel et Iosue et reliqui principes patrum Israhel
non est vobis et nobis ut aedificemus domum Deo nostro
sed nos ipsi soli aedificabimus Domino Deo nostro sicut
praecepit nobis rex Cyrus rex Persarum 4 factum est
igitur ut populus terrae inpediret manus populi Iudae
et turbaret eos in aedificando 5 conduxerunt quoque
adversum eos consiliatores ut destruerent consilium
eorum omnibus diebus Cyri regis Persarum et usque
ad regnum Darii regis Persarum 6 in regno autem
Asueri principio regni eius scripserunt accusationem
adversum habitatores Iudae et Hierusalem 7 et in
diebus Artarxersis scripsit Beselam Mitridatis et Tabel
et reliqui qui erant in consilio eorum ad Artarxersen
regem Persarum epistula autem accusationis scripta erat

syriace et legebatur sermone syro **8** Reum Beelteem et
Samsai scriba scripserunt epistulam unam de Hierusalem
Artarxersi regi huiuscemodi **9** Reum Beelteem et Samsai
scriba et reliqui consiliatores eorum Dinei et Apharsathei
Terphalei Apharsei Erchuei Babylonii Susannechei Deaei
Aelamitae **10** et ceteri de gentibus quas transtulit
Asennaphar magnus et gloriosus et habitare eas fecit in
civitatibus Samariae et in reliquis regionibus trans Flumen
in pace **11** hoc est exemplar epistulae quam miserunt
ad eum Artarxersi regi servi tui viri qui sunt trans
Fluvium salutem dicunt **12** notum sit regi quia Iudaei qui
ascenderunt a te ad nos venerunt in Hierusalem civitatem
rebellem et pessimam quam aedificant extruentes muros
eius et parietes conponentes **13** nunc igitur notum sit
regi quia si civitas illa aedificata fuerit et muri eius
instaurati tributum et vectigal et annuos reditus non
dabunt et usque ad reges haec noxa perveniet **14** nos
ergo memores salis quod in palatio comedimus et quia
laesiones regis videre nefas ducimus idcirco misimus et
nuntiavimus regi **15** ut recenseas in libris historiarum
patrum tuorum et invenies scriptum in commentariis
et scies quoniam urbs illa urbs rebellis est et nocens
regibus et provinciis et bella concitant in ea ex diebus
antiquis quam ob rem et civitas ipsa destructa est **16**
nuntiamus nos regi quoniam si civitas illa aedificata fuerit
et muri ipsius instaurati possessionem trans Fluvium
non habebis **17** verbum misit rex ad Reum Beelteem et
Samsai scribam et ad reliquos qui erant in consilio eorum
habitatores Samariae et ceteris trans Fluvium salutem

dicens et pacem **18** accusationem quam misistis ad nos
manifeste lecta est coram me **19** et a me praeceptum est
et recensuerunt inveneruntque quoniam civitas illa a
diebus antiquis adversum reges rebellat et seditiones
et proelia concitantur in ea **20** nam et reges fortissimi
fuerunt in Hierusalem qui et dominati sunt omni regioni
quae trans Fluvium est tributum quoque et vectigal et
reditus accipiebant **21** nunc ergo audite sententiam ut
prohibeatis viros illos et urbs illa non aedificetur donec
si forte a me iussum fuerit **22** videte ne neglegenter
hoc impleatis et paulatim crescat malum contra reges
23 itaque exemplum edicti Artarxersis regis lectum est
coram Reum et Samsai scriba et consiliariis eorum et
abierunt festini in Hierusalem ad Iudaeos et prohibuerunt
eos in brachio et robore **24** tunc intermissum est opus
domus Dei in Hierusalem et non fiebat usque ad annum
secundum regni Darii regis Persarum

5 prophetaverunt autem Aggeus propheta et Zaccharias
filius Addo prophetantes ad Iudaeos qui erant in Iudaea
et Hierusalem in nomine Dei Israhel **2** tunc surrexerunt
Zorobabel filius Salathihel et Iosue filius Iosedech et
coeperunt aedificare templum Dei in Hierusalem et cum
eis prophetae Dei adiuvantes eos **3** in ipso tempore venit
ad eos Tatannai qui erat dux trans Flumen et Starbuzannai
et consiliarii eorum sicque dixerunt eis quis dedit vobis
consilium ut domum hanc aedificaretis et muros hos
instauraretis **4** ad quod respondimus eis quae essent
nomina hominum auctorum illius aedificationis **5** oculus
autem Dei eorum factus est super senes Iudaeorum et

non potuerunt inhibere eos placuitque ut res ad Darium
referretur et tunc satisfacerent adversus accusationem
illam **6** exemplar epistulae quam misit Tatannai dux
regionis trans Flumen et Starbuzannai et consiliatores
eius Apharsacei qui erant trans Flumen ad Darium
regem **7** sermo quem miserant ei sic scriptus erat Dario
regi pax omnis **8** notum sit regi isse nos ad Iudaeam
provinciam ad domum Dei magni quae aedificatur lapide
inpolito et ligna ponuntur in parietibus opusque illud
diligenter extruitur et crescit in manibus eorum **9**
interrogavimus ergo senes illos et ita diximus eis quis
dedit vobis potestatem ut domum hanc aedificaretis et
muros instauraretis **10** sed et nomina eorum quaesivimus
ab eis ut nuntiaremus tibi quae scripsimus nomina
virorum qui sunt principes in eis **11** huiuscemodi autem
sermonem responderunt nobis dicentes nos sumus servi
Dei caeli et terrae et aedificamus templum quod erat
extructum ante hos annos multos quodque rex Israhel
magnus aedificaverat et extruxerat **12** postquam autem
ad iracundiam provocaverunt patres nostri Deum caeli et
tradidit eos in manu Nabuchodonosor regis Babylonis
Chaldei domum quoque hanc destruxit et populum eius
transtulit in Babylonem **13** anno autem primo Cyri regis
Babylonis Cyrus rex proposuit edictum ut domus Dei
aedificaretur **14** nam et vasa templi Dei aurea et argentea
quae Nabuchodonosor tulerat de templo quod erat in
Hierusalem et asportaverat ea in templum Babylonis
protulit Cyrus rex de templo Babylonis et data sunt
Sasabassar vocabulo quem et principem constituit **15**

dixitque ei haec vasa tolle et vade et pone ea in templo
quod est in Hierusalem et domus Dei aedificetur in
loco suo **16** tunc itaque Sasabassar ille venit et posuit
fundamenta templi Dei in Hierusalem et ex eo tempore
usque nunc aedificatur et necdum conpletum est **17** nunc
ergo si videtur regi bonum recenseat in bibliotheca regis
quae est in Babylone utrumnam a Cyro rege iussum sit ut
aedificaretur domus Dei in Hierusalem et voluntatem
regis super hac re mittat ad nos

6 tunc Darius rex praecepit et recensuerunt in bibliotheca
librorum qui erant repositi in Babylone **2** et inventum
est in Ecbathanis quod est castrum in Madena provincia
volumen unum talisque scriptus erat in eo commentarius
3 anno primo Cyri regis Cyrus rex decrevit ut domus Dei
quae est in Hierusalem aedificaretur in loco ubi immolent
hostias et ut ponant fundamenta subportantia altitudinem
cubitorum sexaginta et latitudinem cubitorum sexaginta
4 ordines de lapidibus inpolitis tres et sic ordines de lignis
novis sumptus autem de domo regis dabuntur **5** sed et
vasa templi Dei aurea et argentea quae Nabuchodonosor
tulerat de templo Hierusalem et adtulerat ea in Babylonem
reddantur et referantur in templo Hierusalem in locum
suum quae et posita sunt in templo Dei **6** nunc ergo
Tatannai dux regionis quae est trans Flumen Starbuzannai
et consiliarii vestri Apharsacei qui estis trans Flumen
procul recedite ab illis **7** et dimittite fieri templum Dei
illud a duce Iudaeorum et a senioribus eorum domum
Dei illam aedificent in loco suo **8** sed et a me praeceptum
est quid oporteat fieri a presbyteris Iudaeorum illis

ut aedificetur domus Dei scilicet ut de arca regis id
est de tributis quae dantur de regione trans Flumen
studiose sumptus dentur viris illis ne inpediatur opus
9 quod si necesse fuerit et vitulos et agnos et hedos in
holocaustum Deo caeli frumentum sal vinum et oleum
secundum ritum sacerdotum qui sunt in Hierusalem
detur eis per dies singulos ne sit in aliquo querimonia
10 et offerant oblationes Deo caeli orentque pro vita
regis et filiorum eius **11** a me ergo positum est decretum
ut omnis homo qui hanc mutaverit iussionem tollatur
lignum de domo ipsius et erigatur et configatur in eo
domus autem eius publicetur **12** Deus autem qui habitare
fecit nomen suum ibi dissipet omnia regna et populum
qui extenderit manum suam ut repugnet et dissipet
domum Dei illam quae est in Hierusalem ego Darius statui
decretum quod studiose impleri volo **13** igitur Tatannai
dux regionis trans Flumen et Starbuzannai et consiliarii
eius secundum quod praeceperat Darius rex sic diligenter
exsecuti sunt **14** seniores autem Iudaeorum aedificabant
et prosperabantur iuxta prophetiam Aggei prophetae et
Zacchariae filii Addo et aedificaverunt et construxerunt
iubente Deo Israhel et iubente Cyro et Dario et Artarxerse
regibus Persarum **15** et conpleverunt domum Dei istam
usque ad diem tertium mensis adar qui est annus
sextus regni Darii regis **16** fecerunt autem filii Israhel
sacerdotes et Levitae et reliqui filiorum transmigrationis
dedicationem domus Dei in gaudio **17** et obtulerunt in
dedicationem domus Dei vitulos centum arietes ducentos
agnos quadringentos hircos caprarum pro peccato totius

Israhel duodecim iuxta numerum tribuum Israhel **18**
et statuerunt sacerdotes in ordinibus suis et Levitas in
vicibus suis super opera Dei in Hierusalem sicut scriptum
est in libro Mosi **19** fecerunt autem filii transmigrationis
pascha quartadecima die mensis primi **20** purificati enim
fuerant sacerdotes et Levitae quasi unus omnes mundi
ad immolandum pascha universis filiis transmigrationis
et fratribus suis sacerdotibus et sibi **21** et comederunt
filii Israhel qui reversi fuerant de transmigratione et
omnis qui se separaverat a coinquinatione gentium
terrae ad eos ut quaererent Dominum Deum Israhel **22**
et fecerunt sollemnitatem azymorum septem diebus in
laetitia quoniam laetificaverat eos Dominus et converterat
cor regis Assur ad eos ut adiuvaret manus eorum in opere
domus Domini Dei Israhel

7 post haec autem verba in regno Artarxersis regis
Persarum Ezras filius Saraiae filii Azariae filii Helciae **2**
filii Sellum filii Sadoc filii Achitob **3** filii Amariae filii
Azariae filii Maraioth **4** filii Zaraiae filii Ozi filii Bocci **5**
filii Abisue filii Finees filii Eleazar filii Aaron sacerdotis
ab initio **6** ipse Ezras ascendit de Babylone et ipse scriba
velox in lege Mosi quam dedit Dominus Deus Israhel et
dedit ei rex secundum manum Domini Dei eius super
eum omnem petitionem eius **7** et ascenderunt de filiis
Israhel et de filiis sacerdotum et de filiis Levitarum
et de cantoribus et de ianitoribus et de Nathinneis in
Hierusalem anno septimo Artarxersis regis **8** et venerunt
in Hierusalem mense quinto ipse est annus septimus regis
9 quia in primo die mensis primi coepit ascendere de

Babylone et in primo mensis quinti venit in Hierusalem
iuxta manum Dei sui bonam super se **10** Ezras enim
paravit cor suum ut investigaret legem Domini et faceret
et doceret in Israhel praeceptum et iudicium **11** hoc
est autem exemplar epistulae edicti quod dedit rex
Artarxersis Ezrae sacerdoti scribae erudito in sermonibus
et praeceptis Domini et caerimoniis eius in Israhel
12 Artarxersis rex regum Ezrae sacerdoti scribae legis
Dei caeli doctissimo salutem **13** a me decretum est ut
cuicumque placuerit in regno meo de populo Israhel et
de sacerdotibus eius et de Levitis ire in Hierusalem tecum
vadat **14** a facie enim regis et septem consiliatorum eius
missus es ut visites Iudaeam et Hierusalem in lege Dei tui
quae est in manu tua **15** et ut feras argentum et aurum
quod rex et consiliatores eius sponte obtulerunt Deo
Israhel cuius in Hierusalem tabernaculum est **16** et omne
argentum et aurum quodcumque inveneris in universa
provincia Babylonis et populus offerre voluerit et de
sacerdotibus qui sponte obtulerint domui Dei sui quae
est in Hierusalem **17** libere accipe et studiose eme de hac
pecunia vitulos arietes agnos et sacrificia et libamina
eorum et offer ea super altare templi Dei vestri quod
est in Hierusalem **18** sed et si quid tibi et fratribus tuis
placuerit de reliquo argento et auro ut faciatis iuxta
voluntatem Dei vestri facite **19** vasa quoque quae dantur
tibi in ministerium domus Dei tui trade in conspectu Dei
Hierusalem **20** sed et cetera quibus opus fuerit in domo
Dei tui quantumcumque necesse est ut expendas dabis de
thesauro et de fisco regis **21** et a me ego Artarxersis rex

statui atque decrevi omnibus custodibus arcae publicae
qui sunt trans Flumen ut quodcumque petierit a vobis
Ezras sacerdos scriba legis Dei caeli absque mora detis **22**
usque ad argenti talenta centum et usque ad frumenti
choros centum et usque ad vini batos centum et usque
ad batos olei centum sal vero absque mensura **23** omne
quod ad ritum Dei caeli pertinet tribuatur diligenter in
domo Dei caeli ne forte irascatur contra regnum regis et
filiorum eius **24** vobisque notum facimus de universis
sacerdotibus et Levitis cantoribus ianitoribus Nathinneis
et ministris domus Dei huius ut vectigal et tributum et
annonas non habeatis potestatem inponendi super eos **25**
tu autem Ezras secundum sapientiam Dei tui quae est in
manu tua constitue iudices et praesides ut iudicent omni
populo qui est trans Flumen his videlicet qui noverunt
legem Dei tui sed et inperitos docete libere **26** et omnis
qui non fecerit legem Dei tui et legem regis diligenter
iudicium erit de eo sive in mortem sive in exilium sive in
condemnationem substantiae eius vel certe in carcerem
27 benedictus Dominus Deus patrum nostrorum qui dedit
hoc in corde regis ut glorificaret domum Domini quae
est in Hierusalem **28** et in me inclinavit misericordiam
coram rege et consiliatoribus eius et universis principibus
regis potentibus et ego confortatus manu Domini Dei
mei quae erat in me congregavi de Israhel principes qui
ascenderent mecum

8 hii sunt ergo principes familiarum et genealogia eorum
qui ascenderunt mecum in regno Artarxersis regis de
Babylone **2** de filiis Finees Gersom de filiis Ithamar

Danihel de filiis David Attus **3** de filiis Secheniae et de
filiis Pharos Zaccharias et cum eo numerati sunt viri
centum quinquaginta **4** de filiis Phaethmoab Helioenai
filius Zareae et cum eo ducenti viri **5** de filiis Secheniae
filius Hiezihel et cum eo trecenti viri **6** de filiis Adden
Abeth filius Ionathan et cum eo quinquaginta viri **7** de
filiis Helam Isaias filius Athaliae et cum eo septuaginta
viri **8** de filiis Saphatiae Zebedia filius Michahel et cum
eo octoginta viri **9** de filiis Ioab Obedia filius Iehihel et
cum eo ducenti decem et octo viri **10** de filiis Selomith
filius Iosphiae et cum eo centum sexaginta viri **11** de filiis
Bebai Zaccharias filius Bebai et cum eo viginti octo viri
12 de filiis Ezgad Iohanan filius Eccetan et cum eo centum
decem viri **13** de filiis Adonicam qui erant novissimi et
haec nomina eorum Helifeleth et Heihel et Samaias et
cum eis sexaginta viri **14** de filiis Beggui Uthai et Zacchur
et cum eo septuaginta viri **15** congregavi autem eos ad
fluvium qui decurrit ad Ahavva et mansimus ibi diebus
tribus quaesivique in populo et in sacerdotibus de filiis
Levi et non inveni ibi **16** itaque misi Heliezer et Arihel et
Semeam et Helnathan et Iarib et alterum Helnathan et
Nathan et Zacchariam et Mesolam principes et Ioarib
et Helnathan sapientes **17** et misi eos ad Heddo qui est
primus in Casphiae loco et posui in ore eorum verba quae
loquerentur ad Addom et ad fratres eius Nathinneos in
loco Casphiae ut adducerent nobis ministros domus Dei
nostri **18** et adduxerunt nobis per manum Dei nostri
bonam super nos virum doctissimum de filiis Moolli filii
Levi filii Israhel et Sarabiam et filios eius et fratres eius

decem et octo **19** et Asabiam et cum eo Isaiam de filiis
Merari fratres eius et filios eius viginti **20** et de Nathinneis
quos dederat David et principes ad ministeria Levitarum
Nathinneos ducentos viginti omnes hii suis nominibus
vocabantur **21** et praedicavi ibi ieiunium iuxta fluvium
Ahavva ut adfligeremur coram Domino Deo nostro et
peteremus ab eo viam rectam nobis et filiis nostris
universaeque substantiae nostrae **22** erubui enim petere
regem auxilium et equites qui defenderent nos ab inimico
in via quia dixeramus regi manus Dei nostri est super
omnes qui quaerunt eum in bonitate et imperium eius et
fortitudo eius et furor super omnes qui derelinquunt eum
23 ieiunavimus autem et rogavimus Deum nostrum pro
hoc et evenit nobis prospere **24** et separavi de principibus
sacerdotum duodecim Sarabian Asabian et cum eis de
fratribus eorum decem **25** adpendique eis argentum et
aurum et vasa consecrata domus Dei nostri quae obtulerat
rex et consiliatores eius et principes eius universusque
Israhel eorum qui inventi fuerant **26** et adpendi in
manibus eorum argenti talenta sescenta quinquaginta et
vasa argentea centum auri centum talenta **27** et crateras
aureos viginti qui habebant solidos millenos et vasa aeris
fulgentis optimi duo pulchra ut aurum **28** et dixi eis vos
sancti Domini et vasa sancta et argentum et aurum quod
sponte oblatum est Domino Deo patrum vestrorum **29**
vigilate et custodite donec adpendatis coram principibus
sacerdotum et Levitarum et ducibus familiarum Israhel in
Hierusalem et thesaurum domus Domini **30** susceperunt
autem sacerdotes et Levitae pondus argenti et auri

et vasorum ut deferrent in Hierusalem in domum Dei
nostri **31** promovimus ergo a flumine Ahavva duodecimo
die mensis primi ut pergeremus Hierusalem et manus
Dei nostri fuit super nos et liberavit nos de manu
inimici et insidiatoris in via **32** et venimus Hierusalem
et mansimus ibi diebus tribus **33** die autem quarta
adpensum est argentum et aurum et vasa in domo Dei
nostri per manum Meremoth filii Uriae sacerdotis et
cum eo Eleazar filius Finees cumque eis Iozaded filius
Iosue et Noadaia filius Bennoi Levitae **34** iuxta numerum
et pondus omnium descriptumque est omne pondus in
tempore illo **35** sed et qui venerant de captivitate filii
transmigrationis obtulerunt holocaustomata Deo Israhel
vitulos duodecim pro omni Israhel arietes nonaginta sex
agnos septuaginta septem hircos pro peccato duodecim
omnia in holocaustum Domino **36** dederunt autem edicta
regis satrapis qui erant de conspectu regis et ducibus
trans Flumen et elevaverunt populum et domum Dei

9 postquam autem haec conpleta sunt accesserunt
ad me principes dicentes non est separatus populus
Israhel et sacerdotes et Levitae a populis terrarum et de
abominationibus eorum Chananei videlicet et Hetthei
et Ferezei et Iebusei et Ammanitarum et Moabitarum
et Aegyptiorum et Amorreorum **2** tulerunt enim de
filiabus eorum sibi et filiis suis et commiscuerunt semen
sanctum cum populis terrarum manus etiam principum et
magistratuum fuit in transgressione hac prima **3** cumque
audissem sermonem istum scidi pallium meum et tunicam
et evelli capillos capitis mei et barbae et sedi maerens **4**

convenerunt autem ad me omnes qui timebant verbum
Dei Israhel pro transgressione eorum qui de captivitate
venerant et ego sedebam tristis usque ad sacrificium
vespertinum **5** et in sacrificio vespertino surrexi de
adflictione mea et scisso pallio et tunica curvavi genua
mea et expandi manus meas ad Dominum Deum meum **6**
et dixi Deus meus confundor et erubesco levare Deus
meus faciem meam ad te quoniam iniquitates nostrae
multiplicatae sunt super caput et delicta nostra creverunt
usque in caelum **7** a diebus patrum nostrorum sed et
nos ipsi peccavimus granditer usque ad diem hanc et in
iniquitatibus nostris traditi sumus ipsi et reges nostri et
sacerdotes nostri in manum regum terrarum in gladium
in captivitatem in rapinam et in confusionem vultus sicut
et die hac **8** et nunc quasi parum et ad momentum facta
est deprecatio nostra apud Dominum Deum nostrum ut
dimitterentur nobis reliquiae et daretur paxillus in loco
sancto eius et inluminaret oculos nostros Deus noster et
daret nobis vitam modicam in servitute nostra **9** quia
servi sumus et in servitute nostra non dereliquit nos
Deus noster et inclinavit super nos misericordiam coram
rege Persarum ut daret nobis vitam et sublimaret domum
Dei nostri et extrueret solitudines eius et daret nobis
sepem in Iuda et in Hierusalem **10** et nunc quid dicemus
Deus noster post haec quia dereliquimus mandata tua **11**
quae praecepisti in manu servorum tuorum prophetarum
dicens terram ad quam vos ingredimini ut possideatis
eam terra inmunda est iuxta inmunditiam populorum
ceterarumque terrarum abominationibus eorum qui

repleverunt eam ab ore usque ad os in coinquinatione
sua **12** nunc ergo filias vestras ne detis filiis eorum et
filias eorum non accipiatis filiis vestris et non quaeratis
pacem eorum et prosperitatem eorum usque in aeternum
ut confortemini et comedatis quae bona sunt terrae
et heredes habeatis filios vestros usque in saeculum
13 et post omnia quae venerunt super nos in operibus
nostris pessimis et in delicto nostro magno quia tu Deus
noster liberasti nos de iniquitate nostra et dedisti nobis
salutem sicut est hodie **14** ut non converteremur et irrita
faceremus mandata tua neque matrimonia iungeremus
cum populis abominationum istarum numquid iratus es
nobis usque ad consummationem ne dimitteres nobis
reliquias et salutem **15** Domine Deus Israhel iustus tu
quoniam derelicti sumus qui salvaremur sicut die hac
ecce coram te sumus in delicto nostro non enim stari
potest coram te super hoc

10 sic ergo orante Ezra et inplorante eo et flente et
iacente ante templum Dei collectus est ad eum de Israhel
coetus grandis nimis virorum et mulierum puerorumque
et flevit populus multo fletu **2** et respondit Sechenia filius
Iehihel de filiis Helam et dixit Ezrae nos praevaricati
sumus in Deum nostrum et duximus uxores alienigenas
de populis terrae et nunc si est paenitentia Israhel super
hoc **3** percutiamus foedus cum Deo nostro ut proiciamus
universas uxores et eos qui de his nati sunt iuxta
voluntatem Domini et eorum qui timent praeceptum Dei
nostri secundum legem fiat **4** surge tuum est decernere
nosque erimus tecum confortare et fac **5** surrexit ergo

Ezras et adiuravit principes sacerdotum Levitarum et
omnem Israhel ut facerent secundum verbum hoc et
iuraverunt **6** et surrexit Ezras ante domum Dei et abiit
ad cubiculum Iohanan filii Eliasib et ingressus est illuc
panem non comedit et aquam non bibit lugebat enim
in transgressione eorum qui de captivitate venerant **7**
et missa est vox in Iuda et in Hierusalem omnibus filiis
transmigrationis ut congregarentur in Hierusalem **8** et
omnis qui non venerit in tribus diebus iuxta consilium
principum et seniorum auferetur universa substantia eius
et ipse abicietur de coetu transmigrationis **9** convenerunt
igitur omnes viri Iuda et Beniamin in Hierusalem tribus
diebus ipse est mensis nonus vicesimo die mensis et
sedit omnis populus in platea domus Dei trementes
pro peccato et pluviis **10** et surrexit Ezras sacerdos
et dixit ad eos vos transgressi estis et duxistis uxores
alienigenas ut adderetis super delictum Israhel **11** et nunc
date confessionem Domino Deo patrum vestrorum et
facite placitum eius et separamini a populis terrae et ab
uxoribus alienigenis **12** et respondit universa multitudo
dixitque voce magna iuxta verbum tuum ad nos sic
fiat **13** verumtamen quia populus multus est et tempus
pluviae et non sustinemus stare foris et opus non est
diei unius vel duorum vehementer quippe peccavimus
in sermone isto **14** constituantur principes in universa
multitudine et omnes in civitatibus nostris qui duxerunt
uxores alienigenas veniant in temporibus statutis et cum
his seniores per civitatem et civitatem et iudices eius
donec avertatur ira Dei nostri a nobis super peccato hoc

15 igitur Ionathan filius Asahel et Iaazia filius Thecuae
steterunt super hoc et Mesollam et Sebethai Levites
adiuverunt eos **16** feceruntque sic filii transmigrationis
et abierunt Ezras sacerdos et viri principes familiarum
in domum patrum suorum et omnes per nomina sua et
sederunt in die primo mensis decimi ut quaererent rem
17 et consummati sunt omnes viri qui duxerant uxores
alienigenas usque ad diem primam mensis primi **18** et
inventi sunt de filiis sacerdotum qui duxerant uxores
alienigenas de filiis Iosue filii Iosedech et fratres eius
Maasia et Eliezer et Iarib et Godolia **19** et dederunt manus
suas ut eicerent uxores suas et pro delicto suo arietem de
ovibus offerrent **20** et de filiis Emmer Anani et Zebedia **21**
et de filiis Erim Masia et Helia et Semeia et Hiehihel et
Ozias **22** et de filiis Phessur Helioenai Maasia Ismahel
Nathanahel Iozabeth et Elasa **23** et de filiis Levitarum
Iozabeth et Semei et Celaia ipse est Calita Phataia Iuda
et Eliezer **24** et de cantoribus Eliasub et de ianitoribus
Sellum et Telem et Uri **25** et ex Israhel de filiis Pharos
Remia et Ezia et Melchia et Miamin et Eliezer et Melchia
et Banea **26** et de filiis Helam Mathania Zaccharias et
Hiehil et Abdi et Irimoth et Helia **27** et de filiis Zethua
Helioenai Eliasib Mathania et Ierimuth et Zabeth et Aziza
28 et de filiis Bebai Iohanan Anania Zabbai Athalai **29** et de
filiis Bani Mosollam et Melluch et Adaia Iasub et Saal et
Ramoth **30** et de filiis Phaethmoab Edna et Chalal Banaias
Maasias Mathanias Beselehel et Bennui et Manasse **31** et
de filiis Erem Eliezer Iesue Melchias Semeias Symeon **32**
Beniamin Maloch Samarias **33** de filiis Asom Matthanai

Matthetha Zabed Elipheleth Iermai Manasse Semei **34** de
filiis Bani Maaddi Amram et Huhel **35** Baneas et Badaias
Cheiliau **36** Vannia Marimuth et Eliasib **37** Matthanias
Mathanai et Iasi **38** et Bani et Bennui Semei **39** et Salmias
et Nathan et Adaias **40** Mechnedabai Sisai Sarai **41** Ezrel
et Selemau Semeria **42** Sellum Amaria Ioseph **43** de filiis
Nebu Iaihel Matthathias Zabed Zabina Ieddu et Iohel
Banaia **44** omnes hii acceperunt uxores alienigenas et
fuerunt ex eis mulieres quae pepererant filios

Nehemiæ

1 verba Neemiae filii Echliae et factum est in mense
casleu anno vicesimo et ego eram in Susis castro **2**
et venit Anani unus de fratribus meis ipse et viri ex
Iuda et interrogavi eos de Iudaeis qui remanserant et
supererant de captivitate et de Hierusalem **3** et dixerunt
mihi qui remanserunt et derelicti sunt de captivitate ibi
in provincia in adflictione magna sunt et in obprobrio et
murus Hierusalem dissipatus est et portae eius conbustae
sunt igni **4** cumque audissem verba huiuscemodi sedi
et flevi et luxi diebus et ieiunabam et orabam ante
faciem Dei caeli **5** et dixi quaeso Domine Deus caeli
fortis magne atque terribilis qui custodis pactum et
misericordiam cum his qui te diligunt et custodiunt
mandata tua **6** fiat auris tua auscultans et oculi tui aperti
ut audias orationem servi tui quam ego oro coram te
hodie nocte et die pro filiis Israhel servis tuis et confiteor
pro peccatis filiorum Israhel quibus peccaverunt tibi et
ego et domus patris mei peccavimus **7** vanitate seducti
sumus et non custodivimus mandatum et caerimonias et
iudicia quae praecepisti Mosi servo tuo **8** memento verbi
quod mandasti Mosi famulo tuo dicens cum transgressi
fueritis ego dispergam vos in populos **9** et si revertamini
ad me et custodiatis mandata mea et faciatis ea etiam si
abducti fueritis ad extrema caeli inde congregabo vos et
inducam in locum quem elegi ut habitaret nomen meum
ibi **10** et ipsi servi tui et populus tuus quos redemisti in
fortitudine tua magna et in manu tua valida **11** obsecro
Domine sit auris tua adtendens ad orationem servi tui et

ad orationem servorum tuorum qui volunt timere nomen
tuum et dirige servum tuum hodie et da ei misericordiam
ante virum hunc ego enim eram pincerna regis
2 factum est autem in mense nisan anno vicesimo
Artarxersis regis et vinum erat ante eum et levavi vinum
et dedi regi et non eram quasi languidus ante faciem
eius **2** dixitque mihi rex quare vultus tuus tristis cum te
aegrotum non videam non est hoc frustra sed malum
nescio quid in corde tuo est et timui valde ac nimis **3**
et dixi regi rex in aeternum vive quare non maereat
vultus meus quia civitas domus sepulchrorum patris
mei deserta est et portae eius conbustae sunt igni **4**
et ait mihi rex pro qua re postulas et oravi Deum caeli
5 et dixi ad regem si videtur regi bonum et si placet
servus tuus ante faciem tuam ut mittas me in Iudaeam
ad civitatem sepulchri patris mei et aedificabo eam **6**
dixitque mihi rex et regina quae sedebat iuxta eum usque
ad quod tempus erit iter tuum et quando reverteris et
placuit ante vultum regis et misit me et constitui ei
tempus **7** et dixi regi si regi videtur bonum epistulas
det mihi ad duces regionis trans Flumen ut transducant
me donec veniam in Iudaeam **8** et epistulam ad Asaph
custodem saltus regis ut det mihi ligna et tegere possim
portas turris domus et muri civitatis et domum quam
ingressus fuero et dedit mihi rex iuxta manum Dei mei
bonam mecum **9** et veni ad duces regionis trans Flumen
dedique eis epistulas regis miserat autem mecum rex
principes militum et equites **10** et audierunt Sanaballat
Horonites et Tobias servus ammanites et contristati sunt

adflictione magna quod venisset homo qui quaereret
prosperitatem filiorum Israhel **11** et veni Hierusalem et
eram ibi diebus tribus **12** et surrexi nocte ego et viri
pauci mecum et non indicavi cuiquam quid Deus dedisset
in corde meo ut facerem in Hierusalem et iumentum non
erat mecum nisi animal cui sedebam **13** et egressus sum
per portam Vallis nocte et ante fontem Draconis et ad
portam Stercoris et considerabam murum Hierusalem
dissipatum et portas eius consumptas igni **14** et transivi
ad portam Fontis et ad aquaeductum Regis et non erat
locus iumento cui sedebam ut transiret **15** et ascendi per
torrentem nocte et considerabam murum et reversus veni
ad portam Vallis et redii **16** magistratus autem nesciebant
quo abissem aut quid ego facerem sed et Iudaeis et
sacerdotibus et optimatibus et magistratibus et reliquis
qui faciebant opus usque ad id locorum nihil indicaveram
17 et dixi eis vos nostis adflictionem in qua sumus quia
Hierusalem deserta est et portae eius consumptae sunt
igni venite et aedificemus muros Hierusalem et non
simus ultra obprobrium **18** et indicavi eis manum Dei mei
quod esset bona mecum et verba regis quae locutus est
mihi et aio surgamus et aedificemus et confortatae sunt
manus eorum in bono **19** audierunt autem Sanaballat
Horonites et Tobias servus ammanites et Gosem Arabs et
subsannaverunt nos et despexerunt dixeruntque quae
est haec res quam facitis numquid contra regem vos
rebellatis **20** et reddidi eis sermonem dixique ad eos Deus
caeli ipse nos iuvat et nos servi eius sumus surgamus

et aedificemus vobis autem non est pars et iustitia et
memoria in Hierusalem

3 et surrexit Eliasib sacerdos magnus et fratres
eius sacerdotes et aedificaverunt portam Gregis ipsi
sanctificaverunt eam et statuerunt valvas eius et usque
ad turrem centum cubitorum sanctificaverunt eam usque
ad turrem Ananehel **2** et iuxta eum aedificaverunt viri
Hiericho et iuxta eum aedificavit Zecchur filius Amri **3**
portam autem Piscium aedificaverunt filii Asanaa ipsi
texerunt eam et statuerunt valvas eius et seras et vectes
et iuxta eos aedificavit Marimuth filius Uriae filii Accus **4**
et iuxta eos aedificavit Mosollam filius Barachiae filii
Mesezebel et iuxta eos aedificavit Sadoc filius Baana **5**
et iuxta eos aedificaverunt Thecueni optimates autem
eorum non subposuerunt colla sua in opere Domini sui **6**
et portam Veterem aedificaverunt Ioiada filius Fasea et
Mosollam filius Besodia ipsi texerunt eam et statuerunt
valvas eius et seras et vectes **7** et iuxta eos aedificavit
Meletias Gabaonites et Iadon Meronathites viri de Gabaon
et Maspha pro duce qui erat in regione trans Flumen
8 et iuxta eum aedificavit Ezihel filius Araia aurifex
et iuxta eum aedificavit Anania filius pigmentarii et
dimiserunt Hierusalem usque ad murum plateae latioris
9 et iuxta eum aedificavit Rafaia filius Ahur princeps
vici Hierusalem **10** et iuxta eos aedificavit Ieiada filius
Aromath contra domum suam et iuxta eum aedificavit
Attus filius Asebeniae **11** mediam partem vici aedificavit
Melchias filius Erem et Asub filius Phaethmoab et turrem
Furnorum **12** iuxta eum aedificavit Sellum filius Alloes

princeps mediae partis vici Hierusalem ipse et filiae
eius **13** et portam Vallis aedificavit Anun et habitatores
Zanoe ipsi aedificaverunt eam et statuerunt valvas eius et
seras et vectes et mille cubitos in muro usque ad portam
Sterquilinii **14** et portam Sterquilinii aedificavit Melchias
filius Rechab princeps vici Bethaccharem ipse aedificavit
eam et statuit valvas eius et seras et vectes **15** et portam
Fontis aedificavit Sellum filius Choloozai princeps pagi
Maspha ipse aedificavit eam et texit et statuit valvas eius
et seras et vectes et muros piscinae Siloae in hortum
regis et usque ad gradus qui descendunt de civitate David
16 post eum aedificavit Neemias filius Azboc princeps
dimidiae partis vici Bethsur usque contra sepulchra David
et usque ad piscinam quae grandi opere constructa est et
usque ad domum Fortium **17** post eum aedificaverunt
Levitae Reum filius Benni post eum aedificavit Asebias
princeps dimidiae partis vici Ceilae in vico suo **18** post
eum aedificaverunt fratres eorum Behui filius Enadad
princeps dimidiae partis Ceila **19** et aedificavit iuxta eum
Azer filius Iosue princeps Maspha mensuram secundam
contra ascensum firmissimi anguli **20** post eum in monte
aedificavit Baruch filius Zacchai mensuram secundam
ab angulo usque ad portam domus Eliasib sacerdotis
magni **21** post eum aedificavit Meremuth filius Uriae filii
Accus mensuram secundam a porta domus Eliasib donec
extenderetur domus Eliasib **22** et post eum aedificaverunt
sacerdotes viri de campestribus Iordanis **23** post eum
aedificavit Beniamin et Asub contra domum suam et
post eum aedificavit Azarias filius Maasiae filii Ananiae

contra domum suam **24** post eum aedificavit Bennui filius
Enadda mensuram secundam a domo Azariae usque ad
flexuram et usque ad angulum **25** Falel filius Ozi contra
flexuram et turrem quae eminet de domo regis excelsa id
est in atrio carceris post eum Phadaia filius Pheros **26**
Nathinnei autem habitabant in Ofel usque contra portam
Aquarum ad orientem et turrem quae prominebat **27**
post eum aedificaverunt Thecueni mensuram secundam
e regione a turre magna et eminenti usque ad murum
templi **28** sursum autem a porta Equorum aedificaverunt
sacerdotes unusquisque contra domum suam **29** post
eos aedificavit Seddo filius Emmer contra domum suam
et post eum aedificavit Semeia filius Secheniae custos
portae orientalis **30** post eum aedificavit Anania filius
Selemiae et Anon filius Selo sextus mensuram secundam
post eum aedificavit Mosollam filius Barachiae contra
gazofilacium suum **31** post eum aedificavit Melchias
filius aurificis usque ad domum Nathinneorum et scruta
vendentium contra portam Iudicialem et usque ad
cenaculum Anguli **32** et inter cenaculum Anguli in porta
Gregis aedificaverunt artifices et negotiatores

4 factum est autem cum audisset Sanaballat quod
aedificaremus murum iratus est valde et motus nimis
subsannavit Iudaeos **2** et dixit coram fratribus suis
et frequentia Samaritanorum quid Iudaei inbecilli
faciunt num dimittent eos gentes num sacrificabunt
et conplebunt in una die numquid aedificare poterunt
lapides de acervis pulveris qui conbusti sunt **3** sed
et Tobias Ammanites proximus eius ait aedificent si

ascenderit vulpis transiliet murum eorum lapideum **4**
audi Deus noster quia facti sumus despectio converte
obprobrium super caput eorum et da eos in despectionem
in terra captivitatis **5** ne operias iniquitatem eorum
et peccatum eorum coram facie tua non deleatur quia
inriserunt aedificantes **6** itaque aedificavimus murum
et coniunximus totum usque ad partem dimidiam et
provocatum est cor populi ad operandum **7** factum est
autem cum audisset Sanaballat et Tobias et Arabes et
Ammanitae et Azotii quod obducta esset cicatrix muri
Hierusalem et quod coepissent interrupta concludi irati
sunt nimis **8** et congregati omnes pariter ut venirent et
pugnarent contra Hierusalem et molirentur insidias **9** et
oravimus Deum nostrum et posuimus custodes super
murum die et nocte contra eos **10** dixit autem Iudas
debilitata est fortitudo portantis et humus nimia est et nos
non poterimus aedificare murum **11** et dixerunt hostes
nostri nesciant et ignorent donec veniamus in medio
eorum et interficiamus eos et cessare faciamus opus **12**
factum est autem venientibus Iudaeis qui habitabant
iuxta eos et dicentibus nobis per decem vices ex omnibus
locis quibus venerant ad nos **13** statui in loco post
murum per circuitum populum in ordine cum gladiis
suis et lanceis et arcis **14** perspexi atque surrexi et aio ad
optimates et ad magistratus et ad reliquam partem vulgi
nolite timere a facie eorum Domini magni et terribilis
mementote et pugnate pro fratribus vestris filiis vestris
et filiabus vestris uxoribus vestris et domibus **15** factum
est autem cum audissent inimici nostri nuntiatum esse

nobis dissipavit Deus consilium eorum et reversi sumus
omnes ad muros unusquisque ad opus suum **16** et factum
est a die illa media pars iuvenum eorum faciebant opus
et media parata erat ad bellum et lanceae et scuta et
arcus et loricae et principes post eos in omni domo
Iuda **17** aedificantium in muro et portantium onera
et inponentium una manu sua faciebat opus et altera
tenebat gladium **18** aedificantium enim unusquisque
gladio erat accinctus renes et aedificabant et clangebant
bucina iuxta me **19** et dixi ad optimates et ad magistratus
et ad reliquam partem vulgi opus grande est et latum
et nos separati sumus in muro procul alter ab altero
20 in loco quocumque audieritis clangorem tubae illuc
concurrite ad nos Deus noster pugnabit pro nobis **21** et
nos ipsi faciamus opus et media pars nostrum teneat
lanceas ab ascensu aurorae donec egrediantur astra **22**
in tempore quoque illo dixi populo unusquisque cum
puero suo maneat in medio Hierusalem et sint vobis
vices per noctem et diem ad operandum **23** ego autem
et fratres mei et pueri mei et custodes qui erant post
me non deponebamus vestimenta nostra unusquisque
tantum nudabatur ad baptismum

5 et factus est clamor populi et uxorum eius magnus
adversus fratres suos iudaeos **2** et erant qui dicerent filii
nostri et filiae nostrae multae sunt nimis accipiamus pro
pretio eorum frumentum et comedamus et vivamus **3**
et erant qui dicerent agros nostros et vineas et domos
nostras opponamus et accipiamus frumentum in fame
4 et alii dicebant mutuo sumamus pecunias in tributa

regis demusque agros nostros et vineas **5** et nunc sicut
carnes fratrum nostrorum sic carnes nostrae sunt sicut
filii eorum ita filii nostri ecce nos subiugamus filios
nostros et filias nostras in servitutem et de filiabus
nostris sunt famulae nec habemus unde possint redimi
et agros nostros et vineas alii possident **6** et iratus
sum nimis cum audissem clamorem eorum secundum
verba haec **7** cogitavitque cor meum mecum et increpui
optimates et magistratus et dixi eis usurasne singuli
a fratribus vestris exigatis et congregavi adversus eos
contionem magnam **8** et dixi eis nos ut scitis redemimus
fratres nostros iudaeos qui venditi fuerant gentibus
secundum possibilitatem nostram et vos igitur vendite
fratres vestros et emimus eos et siluerunt nec invenerunt
quid responderent **9** dixique ad eos non est bona res
quam facitis quare non in timore Dei nostri ambulatis
ne exprobretur nobis a gentibus inimicis nostris **10** et
ego et fratres mei et pueri mei commodavimus plurimis
pecuniam et frumentum non repetamus in commune
istud aes alienum concedamus quod debetur nobis **11**
reddite eis hodie agros suos vineas suas oliveta sua et
domos suas quin potius et centesimam pecuniae frumenti
vini et olei quam exigere soletis ab eis date pro illis **12**
et dixerunt reddimus et ab eis nihil quaerimus sicque
faciemus ut loqueris et vocavi sacerdotes et adiuravi eos
ut facerent iuxta quod dixeram **13** insuper et sinum meum
excussi et dixi sic excutiat Deus omnem virum qui non
conpleverit verbum istud de domo sua et de laboribus suis
sic excutiatur et vacuus fiat et dixit universa multitudo

amen et laudaverunt Deum fecit ergo populus sicut
dictum erat **14** a die autem illa qua praeceperat mihi
ut essem dux in terra Iuda ab anno vicesimo usque
ad annum tricesimum secundum Artarxersis regis per
annos duodecim ego et fratres mei annonas quae ducibus
debebantur non comedimus **15** duces autem primi qui
fuerant ante me gravaverunt populum et acceperunt ab
eis in pane vino et pecunia cotidie siclos quadraginta
sed et ministri eorum depresserant populum ego autem
non feci ita propter timorem Dei **16** quin potius in opere
muri aedificavi et agrum non emi et omnes pueri mei
congregati ad opus erant **17** Iudaei quoque et magistratus
centum quinquaginta viri et qui veniebant ad nos de
gentibus quae in circuitu nostro sunt in mensa mea
erant **18** parabatur autem mihi per dies singulos bos unus
arietes sex electi exceptis volatilibus et inter dies decem
vina diversa et alia multa tribuebam insuper et annonas
ducatus mei non quaesivi valde enim erat adtenuatus
populus **19** memento mei Deus meus in bonum secundum
omnia quae feci populo huic

6 factum est autem cum audisset Sanaballat et Tobia et
Gosem Arabs et ceteri inimici nostri quod aedificassem
ego murum et non esset in ipso residua interruptio usque
ad tempus autem illud valvas non posueram in portis **2**
miserunt Sanaballat et Gosem ad me dicentes veni et
percutiamus foedus pariter in viculis in campo Ono ipsi
autem cogitabant ut facerent mihi malum **3** misi ergo ad
eos nuntios dicens opus grande ego facio et non possum
descendere ne forte neglegatur cum venero et descendero

ad vos **4** miserunt autem ad me secundum verbum
hoc per quattuor vices et respondi eis iuxta sermonem
priorem **5** et misit ad me Sanaballat iuxta verbum
prius quinta vice puerum suum et epistulam habebat
in manu scriptam hoc modo **6** in gentibus auditum est
et Gosem dixit quod tu et Iudaei cogitetis rebellare et
propterea aedifices murum et levare te velis super eos
regem propter quam causam **7** et prophetas posueris qui
praedicent de te in Hierusalem dicentes rex in Iudaea
est auditurus est rex verba haec idcirco nunc veni ut
ineamus consilium pariter **8** et misi ad eos dicens non est
factum secundum verba haec quae tu loqueris de corde
enim tuo tu conponis haec **9** omnes autem hii terrebant
nos cogitantes quod cessarent manus nostrae ab opere et
quiesceremus quam ob causam magis confortavi manus
meas **10** et ingressus sum domum Samaiae filii Dalaiae
filii Metabehel secreto qui ait tractemus nobiscum in
domo Dei in medio templi et claudamus portas aedis
quia venturi sunt ut interficiant te et nocte venturi sunt
ad occidendum te **11** et dixi num quisquam similis mei
fugit et quis ut ego ingredietur templum et vivet non
ingrediar **12** et intellexi quod Deus non misisset eum
sed quasi vaticinans locutus esset ad me et Tobia et
Sanaballat conduxissent eum **13** acceperat enim pretium
ut territus facerem et peccarem et haberent malum quod
exprobrarent mihi **14** memento Domine mei pro Tobia
et Sanaballat iuxta opera eorum talia sed et Noadiae
prophetae et ceterorum prophetarum qui terrebant me
15 conpletus est autem murus vicesimo quinto die mensis

elul quinquaginta duobus diebus **16** factum est ergo cum
audissent omnes inimici nostri ut timerent universae
gentes quae erant in circuitu nostro et conciderent intra
semet ipsos et scirent quod a Deo factum esset opus hoc
17 sed et in diebus illis multae optimatium Iudaeorum
epistulae mittebantur ad Tobiam et a Tobia veniebant ad
eos **18** multi enim erant in Iudaea habentes iuramentum
eius quia gener erat Secheniae filii Orei et Iohanan filius
eius acceperat filiam Mosollam filii Barachiae **19** sed et
laudabant eum coram me et verba mea nuntiabant ei et
Tobias mittebat epistulas ut terreret me

7 postquam autem aedificatus est murus et posui valvas
et recensui ianitores et cantores et Levitas **2** praecepi
Aneni fratri meo et Ananiae principi domus de Hierusalem
ipse enim quasi vir verax et timens Deum plus ceteris
videbatur **3** et dixi eis non aperiantur portae Hierusalem
usque ad calorem solis cumque adhuc adsisterent clausae
portae sunt et oppilatae et posui custodes de habitatoribus
Hierusalem singulos per vices suas et unumquemque
contra domum suam **4** civitas autem erat lata nimis et
grandis et populus parvus in medio eius et non erant
domus aedificatae **5** dedit autem Deus in corde meo
et congregavi optimates et magistratus et vulgum ut
recenserem eos et inveni librum census eorum qui
ascenderant primum et inventum est scriptum in eo **6** isti
filii provinciae qui ascenderunt de captivitate migrantium
quos transtulerat Nabuchodonosor rex Babylonis et
reversi sunt in Hierusalem et in Iudaeam unusquisque in
civitatem suam **7** qui venerunt cum Zorobabel Hiesuae

Neemias Azarias Raamias Naamni Mardocheus Belsar
Mespharath Beggoai Naum Baana numerus virorum
populi Israhel **8** filii Pharos duo milia centum septuaginta
duo **9** filii Saphatiae trecenti septuaginta duo **10** filii Area
sescenti quinquaginta duo **11** filii Phaethmoab filiorum
Hiesuae et Ioab duo milia octingenti decem et octo
12 filii Helam mille octingenti quinquaginta quattuor
13 filii Zethua octingenti quadraginta quinque **14** filii
Zacchai septingenti sexaginta **15** filii Bennui sescenti
quadraginta octo **16** filii Bebai sescenti viginti octo **17** filii
Azgad duo milia trecenti viginti duo **18** filii Adonicam
sescenti sexaginta septem **19** filii Baggoaim duo milia
sexaginta septem **20** filii Adin sescenti quinquaginta
quinque **21** filii Ater filii Ezechiae nonaginta octo **22** filii
Asem trecenti viginti octo **23** filii Besai trecenti viginti
quattuor **24** filii Areph centum duodecim **25** filii Gabaon
nonaginta quinque **26** viri Bethleem et Netupha centum
octoginta octo **27** viri Anathoth centum viginti octo **28**
viri Bethamoth quadraginta duo **29** viri Cariathiarim
Cephira et Beroth septingenti quadraginta tres **30** viri
Rama et Geba sescenti viginti unus **31** viri Machmas
centum viginti duo **32** viri Bethel et Hai centum viginti
tres **33** viri Nebo alterius quinquaginta duo **34** viri Helam
alterius mille ducenti quinquaginta quattuor **35** filii Arem
trecenti viginti **36** filii Hiericho trecenti quadraginta
quinque **37** filii Lod Adid et Ono septingenti viginti unus
38 filii Senaa tria milia nongenti triginta **39** sacerdotes
filii Idaia in domo Iosua nongenti septuaginta tres **40**
filii Emmer mille quinquaginta duo **41** filii Phassur mille

ducenti quadraginta septem **42** filii Arem mille decem et
septem Levitae **43** filii Iosue et Cadmihel filiorum **44** Oduia
septuaginta quattuor cantores **45** filii Asaph centum
quadraginta octo **46** ianitores filii Sellum filii Ater filii
Telmon filii Accub filii Atita filii Sobai centum triginta
octo **47** Nathinnei filii Soa filii Asfa filii Tebaoth **48** filii
Ceros filii Siaa filii Fado filii Lebana filii Agaba filii Selmon
49 filii Anan filii Geddel filii Gaer **50** filii Raaia filii Rasim
filii Necoda **51** filii Gezem filii Aza filii Fasea **52** filii Besai
filii Munim filii Nephusim **53** filii Becbuc filii Acupha filii
Arur **54** filii Besloth filii Meida filii Arsa **55** filii Bercos filii
Sisara filii Thema **56** filii Nesia filii Atipha **57** filii servorum
Salomonis filii Sotai filii Sophereth filii Pherida **58** filii
Iahala filii Dercon filii Geddel **59** filii Saphatia filii Athil filii
Phocereth qui erat ortus ex Sabaim filio Amon **60** omnes
Nathinnei et filii servorum Salomonis trecenti nonaginta
duo **61** hii sunt autem qui ascenderunt de Thelmella
Thelarsa Cherub Addon et Emmer et non potuerunt
indicare domum patrum suorum et semen suum utrum
ex Israhel essent **62** filii Dalaia filii Tobia filii Necoda
sescenti quadraginta duo **63** et de sacerdotibus filii Abia
filii Accos filii Berzellai qui accepit de filiabus Berzellai
Galaditis uxorem et vocatus est nomine eorum **64** hii
quaesierunt scripturam suam in censu et non invenerunt
et eiecti sunt de sacerdotio **65** dixitque Athersatha eis
ut non manducarent de sanctis sanctorum donec staret
sacerdos doctus et eruditus **66** omnis multitudo quasi
unus quadraginta duo milia sescenti sexaginta **67** absque
servis et ancillis eorum qui erant septem milia trecenti

triginta et septem et inter eos cantores et cantrices
ducentae quadraginta quinque **69** cameli quadringenti
triginta quinque asini sex milia septingenti viginti **70**
nonnulli autem de principibus familiarum dederunt
in opus Athersatha dedit in thesaurum auri dragmas
mille fialas quinquaginta tunicas sacerdotales quingentas
triginta **71** et de principibus familiarum dederunt in
thesaurum operis auri dragmas viginti milia et argenti
minas duo milia ducentas **72** et quod dedit reliquus
populus auri dragmas viginti milia et argenti minas
duo milia et tunicas sacerdotales sexaginta septem **73**
habitaverunt autem sacerdotes et Levitae et ianitores
et cantores et reliquum vulgus et Nathinnei et omnis
Israhel in civitatibus suis

8 et venerat mensis septimus filii autem Israhel erant
in civitatibus suis congregatusque est omnis populus
quasi vir unus ad plateam quae est ante portam Aquarum
et dixerunt Ezrae scribae ut adferret librum legis Mosi
quam praecepit Dominus Israheli **2** adtulit ergo Ezras
sacerdos legem coram multitudine virorum et mulierum
cunctisque qui poterant intellegere in die prima mensis
septimi **3** et legit in eo aperte in platea quae erat ante
portam Aquarum de mane usque ad mediam diem in
conspectu virorum et mulierum et sapientium et aures
omnis populi erant erectae ad librum **4** stetit autem Ezras
scriba super gradum ligneum quem fecerat ad loquendum
et steterunt iuxta eum Matthathia et Sema et Ania et
Uria et Helcia et Maasia ad dextram eius et ad sinistram
Phadaia Misahel et Melchia et Asum et Asephdana

Zaccharia et Mosollam **5** et aperuit Ezras librum coram
omni populo super universum quippe populum eminebat
et cum aperuisset eum stetit omnis populus **6** et benedixit
Ezras Domino Deo magno et respondit omnis populus
amen amen elevans manus suas et incurvati sunt et
adoraverunt Deum proni in terram **7** porro Hiesue
et Baani et Serebia Iamin Accub Septhai Odia Maasia
Celita Azarias Iozabed Anam Phalaia Levitae silentium
faciebant in populo ad audiendam legem populus autem
stabat in gradu suo **8** et legerunt in libro legis Dei
distincte et adposite ad intellegendum et intellexerunt
cum legeretur **9** dixit autem Neemias ipse est Athersatha
et Ezras sacerdos scriba et Levitae interpretantes universo
populo dies sanctificatus est Domino Deo nostro nolite
lugere et nolite flere flebat enim omnis populus cum
audiret verba legis **10** et dixit eis ite comedite pinguia et
bibite mulsum et mittite partes ei qui non praeparavit
sibi quia sanctus dies Domini est et nolite contristari
gaudium enim Domini est fortitudo nostra **11** Levitae
autem silentium faciebant in omni populo dicentes tacete
quia dies sanctus est et nolite dolere **12** abiit itaque
omnis populus ut comederet et biberet et mitteret partes
et faceret laetitiam magnam quia intellexerant verba
quae docuerat eos **13** et in die secundo congregati sunt
principes familiarum universi populi sacerdotes et Levitae
ad Ezram scribam ut interpretaretur eis verba legis **14** et
invenerunt scriptum in lege praecepisse Dominum in
manu Mosi ut habitent filii Israhel in tabernaculis in die
sollemni mense septimo **15** et ut praedicent et divulgent

vocem in universis urbibus suis et in Hierusalem dicentes
egredimini in montem et adferte frondes olivae et frondes
ligni pulcherrimi frondes myrti et ramos palmarum
et frondes ligni nemorosi ut fiant tabernacula sicut
scriptum est **16** et egressus est populus et adtulerunt
feceruntque sibi tabernacula unusquisque in domate
suo et in atriis suis et in atriis domus Dei et in platea
portae Aquarum et in platea portae Ephraim **17** fecit
ergo universa ecclesia eorum qui redierant de captivitate
tabernacula et habitaverunt in tabernaculis non enim
fecerant a diebus Iosue filii Nun taliter filii Israhel usque
ad diem illum et fuit laetitia magna nimis **18** legit autem
in libro legis Dei per dies singulos a die primo usque
ad diem novissimum et fecerunt sollemnitatem septem
diebus et in die octavo collectum iuxta ritum

9 in die autem vicesimo quarto mensis huius convenerunt
filii Israhel in ieiunio et in saccis et humus super eos
2 et separatum est semen filiorum Israhel ab omni
filio alienigena et steterunt et confitebantur peccata
sua et iniquitates patrum suorum **3** et consurrexerunt
ad standum et legerunt in volumine legis Domini Dei
sui quater in die et quater confitebantur et adorabant
Dominum Deum suum **4** surrexit autem super gradum
Levitarum Iosue et Bani Cedmihel Sebnia Bani Sarebias
Bani Chanani et inclamaverunt voce magna Dominum
Deum suum **5** et dixerunt Levitae Iosue et Cedmihel Bonni
Asebia Serebia Odoia Sebna Fataia surgite benedicite
Domino Deo vestro ab aeterno usque in aeternum
et benedicant nomini gloriae tuae excelso in omni

benedictione et laude **6** tu ipse Domine solus tu fecisti
caelum caelum caelorum et omnem exercitum eorum
terram et universa quae in ea sunt maria et omnia quae
in eis sunt et tu vivificas omnia haec et exercitus caeli
te adorat **7** tu ipse Domine Deus qui elegisti Abram et
eduxisti eum de igne Chaldeorum et posuisti nomen
eius Abraham **8** et invenisti cor eius fidele coram te et
percussisti cum eo foedus ut dares ei terram Chananei
Chetthei Amorrei et Ferezei et Iebusei et Gergesei ut
dares semini eius et implesti verba tua quoniam iustus es
9 et vidisti adflictionem patrum nostrorum in Aegypto
clamoremque eorum audisti super mare Rubrum **10** et
dedisti signa et portenta in Pharao et in universis servis
eius et in omni populo terrae illius cognovisti enim quia
superbe egerant contra eos et fecisti tibi nomen sicut et
in hac die **11** et mare divisisti ante eos et transierunt
per medium maris in sicca persecutores autem eorum
proiecisti in profundum quasi lapidem in aquas validas
12 et in columna nubis ductor eorum fuisti per diem
et in columna ignis per noctem ut appareret eis via
per quam ingrediebantur **13** ad montem quoque Sinai
descendisti et locutus es cum eis de caelo et dedisti eis
iudicia recta et legem veritatis caerimonias et praecepta
bona **14** et sabbatum sanctificatum tuum ostendisti
eis et mandata et caerimonias et legem praecepisti
eis in manu Mosi servi tui **15** panem quoque de caelo
dedisti eis in fame eorum et aquam de petra eduxisti eis
sitientibus et dixisti eis ut ingrederentur et possiderent
terram super quam levasti manum tuam ut traderes

eis **16** ipsi vero et patres nostri superbe egerunt et
induraverunt cervices suas et non audierunt mandata tua
17 et noluerunt audire et non sunt recordati mirabilium
tuorum quae feceras eis et induraverunt cervices suas et
dederunt caput ut converterentur ad servitutem suam
quasi per contentionem tu autem Deus propitius clemens
et misericors longanimis et multae miserationis non
dereliquisti eos **18** et quidem cum fecissent sibi vitulum
conflatilem et dixissent iste est Deus tuus qui eduxit te de
Aegypto feceruntque blasphemias magnas **19** tu autem
in misericordiis tuis multis non dimisisti eos in deserto
columna nubis non recessit ab eis per diem ut duceret
eos in via et columna ignis in nocte ut ostenderet eis
iter per quod ingrederentur **20** et spiritum tuum bonum
dedisti qui doceret eos et manna tuum non prohibuisti
ab ore eorum et aquam dedisti eis in siti **21** quadraginta
annis pavisti eos in deserto nihilque eis defuit vestimenta
eorum non inveteraverunt et pedes eorum non sunt
adtriti **22** et dedisti eis regna et populos et partitus es eis
sortes et possederunt terram Seon et terram regis Esebon
et terram Og regis Basan **23** et filios eorum multiplicasti
sicut stellas caeli et adduxisti eos ad terram de qua
dixeras patribus eorum ut ingrederentur et possiderent
24 et venerunt filii et possederunt terram et humiliasti
coram eis habitatores terrae Chananeos et dedisti eos in
manu eorum et reges eorum et populos terrae ut facerent
eis sicut placebat illis **25** ceperunt itaque urbes munitas
et humum pinguem et possederunt domos plenas cunctis
bonis cisternas ab aliis fabricatas vineas et oliveta et

ligna pomifera multa et comederunt et saturati sunt et
inpinguati sunt et abundavere deliciis in bonitate tua
magna **26** provocaverunt autem te ad iracundiam et
recesserunt a te et proiecerunt legem tuam post terga
sua et prophetas tuos occiderunt qui contestabantur eos
ut reverterentur ad te feceruntque blasphemias grandes
27 et dedisti eos in manu hostium suorum et adflixerunt
eos et in tempore tribulationis suae clamaverunt ad te
et tu de caelo audisti et secundum miserationes tuas
multas dedisti eis salvatores qui salvaverunt eos de
manu hostium suorum **28** cumque requievissent reversi
sunt ut facerent malum in conspectu tuo et dereliquisti
eos in manu inimicorum suorum et possederunt eos
conversique sunt et clamaverunt ad te tu autem de
caelo audisti et liberasti eos in misericordiis tuis multis
temporibus **29** et contestatus es eos ut reverterentur ad
legem tuam ipsi vero superbe egerunt et non audierunt
mandata tua et in iudiciis tuis peccaverunt quae faciet
homo et vivet in eis et dederunt umerum recedentem
et cervicem suam induraverunt nec audierunt **30** et
protraxisti super eos annos multos et contestatus es
eos in spiritu tuo per manum prophetarum tuorum
et non audierunt et tradidisti eos in manu populorum
terrarum **31** in misericordiis autem tuis plurimis non
fecisti eos in consumptione nec dereliquisti eos quoniam
Deus miserationum et clemens tu es **32** nunc itaque
Deus noster Deus magne fortis et terribilis custodiens
pactum et misericordiam ne avertas a facie tua omnem
laborem qui invenit nos reges nostros principes nostros

et sacerdotes nostros prophetas nostros et patres nostros
et omnem populum tuum a diebus regis Assur usque in
diem hanc **33** et tu iustus in omnibus quae venerunt
super nos quia veritatem fecisti nos autem impie egimus
34 reges nostri principes nostri sacerdotes nostri et patres
nostri non fecerunt legem tuam et non adtenderunt
mandata tua et testimonia tua quae testificatus es in eis
35 et ipsi in regnis suis bonis et in bonitate tua multa
quam dederas eis et in terra latissima et pingui quam
tradideras in conspectu eorum non servierunt tibi nec
reversi sunt ab studiis suis pessimis **36** ecce nos ipsi hodie
servi sumus et terram quam dedisti patribus nostris ut
comederent panem eius et quae bona sunt eius et nos
ipsi servi sumus in ea **37** et fruges eius multiplicantur
regibus quos posuisti super nos propter peccata nostra et
in corporibus nostris dominantur et in iumentis nostris
secundum voluntatem suam et in tribulatione magna
sumus **38** super omnibus ergo his nos ipsi percutimus
foedus et scribimus et signant principes nostri Levitae
nostri et sacerdotes nostri

10 signatores autem fuerunt Neemias Athersatha filius
Achelai et Sedecias **2** Saraias Azarias Hieremias **3** Phessur
Amaria Melchia **4** Attus Sebenia Melluc **5** Arem Mermuth
Obdias **6** Danihel Genton Baruch **7** Mosollam Abia Miamin
8 Mazia Belga Semaia hii sacerdotes **9** porro Levitae Iosue
filius Azaniae Bennui de filiis Enadad Cedmihel **10** et
fratres eorum Sechenia Odevia Celita Phalaia Anan **11**
Micha Roob Asebia **12** Zacchur Serebia Sabania **13** Odia
Bani Baninu **14** capita populi Pheros Phaethmoab Helam

Zethu Bani **15** Bonni Azgad Bebai **16** Adonia Beggoai
Adin **17** Ater Ezechia Azur **18** Odevia Asum Besai **19**
Ares Anathoth Nebai **20** Mecphia Mosollam Azir **21**
Mesizabel Sadoc Ieddua **22** Felthia Anan Ania **23** Osee
Anania Asub **24** Aloes Phaleam Sobec **25** Reum Asebna
Madsia **26** et Haia Hanam Anan **27** Melluc Arem Baana
28 et reliqui de populo sacerdotes Levitae ianitores et
cantores Nathinnei et omnes qui se separaverunt de
populis terrarum ad legem Dei uxores eorum filii eorum
et filiae eorum **29** omnis qui poterat sapere spondentes
pro fratribus suis optimates eorum et qui veniebant ad
pollicendum et iurandum ut ambularent in lege Dei quam
dederat in manu Mosi servi Dei ut facerent et custodirent
universa mandata Domini Dei nostri et iudicia eius et
caerimonias eius **30** et ut non daremus filias nostras
populo terrae et filias eorum non acciperemus filiis
nostris **31** populi quoque terrae qui inportant venalia
et omnia ad usum per diem sabbati ut vendant non
accipiemus ab eis in sabbato et in die sanctificata et
dimittemus annum septimum et exactionem universae
manus **32** et statuemus super nos praecepta ut demus
tertiam partem sicli per annum ad opus domus Dei nostri
33 ad panes propositionis et ad sacrificium sempiternum
et in holocaustum sempiternum in sabbatis in kalendis
in sollemnitatibus et in sanctificatis et pro peccato ut
exoretur pro Israhel et in omnem usum domus Dei
nostri **34** sortes ergo misimus super oblatione lignorum
inter sacerdotes et Levitas et populos ut inferrentur in
domum Dei nostri per domos patrum nostrorum per

tempora a temporibus anni usque ad annum ut arderent
super altare Domini Dei nostri sicut scriptum est in lege
Mosi **35** et ut adferremus primogenita terrae nostrae et
primitiva universi fructus omnis ligni ab anno in annum
in domo Domini **36** et primitiva filiorum nostrorum et
pecorum nostrorum sicut scriptum est in lege et primitiva
boum nostrorum et ovium nostrarum ut offerrentur
in domo Dei nostri sacerdotibus qui ministrant in
domo Dei nostri **37** et primitias ciborum nostrorum et
libaminum nostrorum et poma omnis ligni vindemiae
quoque et olei adferemus sacerdotibus ad gazofilacium
Dei nostri et decimam partem terrae nostrae Levitis
ipsi Levitae decimas accipient ex omnibus civitatibus
operum nostrorum **38** erit autem sacerdos filius Aaron
cum Levitis in decimis Levitarum et Levitae offerent
decimam partem decimae suae in domum Dei nostri ad
gazofilacium in domo thesauri **39** ad gazofilacium enim
deportabunt filii Israhel et filii Levi primitias frumenti
vini et olei et ibi erunt vasa sanctificata et sacerdotes
et cantores et ianitores et ministri et non dimittemus
domum Dei nostri

11 habitaverunt autem principes populi in Hierusalem
reliqua vero plebs misit sortem ut tollerent unam
partem de decem qui habitaturi essent in Hierusalem
in civitate sancta novem vero partes in civitatibus **2**
benedixit autem populus omnibus viris qui se sponte
obtulerunt ut habitarent in Hierusalem **3** hii sunt itaque
principes provinciae qui habitaverunt in Hierusalem et in
civitatibus Iuda habitavit unusquisque in possessione sua

in urbibus suis Israhel sacerdotes Levitae Nathinnei et
filii servorum Salomonis **4** et in Hierusalem habitaverunt
de filiis Iuda et de filiis Beniamin de filiis Iuda Athaias
filius Aziam filii Zacchariae filii Amariae filii Saphatia
filii Malelehel de filiis Phares **5** Imaasia filius Baruch
filius Coloza filius Azia filius Adaia filius Ioiarib filius
Zacchariae filius Silonites **6** omnes filii Phares qui
habitaverunt in Hierusalem quadringenti sexaginta octo
viri fortes **7** hii sunt autem filii Beniamin Sellum filius
Mosollam filius Ioed filius Phadaia filius Colaia filius
Masia filius Ethehel filius Isaia **8** et post eum Gabbai Sellai
nongenti viginti octo **9** et Iohel filius Zechri praepositus
eorum et Iuda filius Sennua super civitatem secundus
10 et de sacerdotibus Idaia filius Ioarib Iachin **11** Saraia
filius Elcia filius Mesollam filius Sadoc filius Meraioth
filius Ahitub princeps domus Dei **12** et fratres eorum
facientes opera templi octingenti viginti duo et Adaia
filius Ieroam filius Felelia filius Amsi filius Zacchariae
filius Phessur filius Melchiae **13** et fratres eius principes
patrum ducenti quadraginta duo et Amassai filius Azrihel
filius Aazi filius Mosollamoth filius Emmer **14** et fratres
eorum potentes nimis centum viginti octo et praepositus
eorum Zabdihel filius potentium **15** et de Levitis Sebenia
filius Asob filius Azaricam filius Asabia filius Boni **16** et
Sabathai et Iozabed super opera quae erant forinsecus in
domo Dei a principibus Levitarum **17** et Mathania filius
Micha filius Zebdaei filius Asaph princeps ad laudandum
et confitendum in oratione et Becbecia secundus de
fratribus eius et Abda filius Sammua filius Galal filius

Idithun 18 omnes Levitae in civitate sancta ducenti
octoginta quattuor 19 et ianitores Accob Telmon et fratres
eorum qui custodiebant ostia centum septuaginta duo 20
et reliqui ex Israhel sacerdotes et Levitae in universis
civitatibus Iuda unusquisque in possessione sua 21 et
Nathinnei qui habitabant in Ofel et Siaha et Gaspha de
Nathinneis 22 et episcopus Levitarum in Hierusalem
Azzi filius Bani filius Asabiae filius Matthaniae filius
Michae de filiis Asaph cantores in ministerio domus Dei
23 praeceptum quippe regis super eos erat et ordo in
cantoribus per dies singulos 24 et Fataia filius Mesezebel
de filiis Zera filii Iuda in manu regis iuxta omne verbum
populi 25 et in domibus per omnes regiones eorum de
filiis Iuda habitaverunt in Cariatharbe et in filiabus eius
et in Dibon et in filiabus eius et in Capsel et in viculis
eius 26 et in Iesue et in Molada et in Bethfaleth 27 et in
Asersual et in Bersabee et in filiabus eius 28 et in Siceleg
et in Mochona et in filiabus eius 29 et in Ainremmon et in
Sara et in Irimuth 30 Zanoa Odollam et villis earum Lachis
et regionibus eius Azeca et filiabus eius et manserunt in
Bersabee usque ad vallem Ennom 31 filii autem Beniamin
a Geba Mechmas et Aia et Bethel et filiabus eius 32
Anathoth Nob Anania 33 Asor Rama Getthaim 34 Adid
Seboim Neballa Loth 35 et Ono valle Artificum 36 et de
Levitis partitiones Iuda et Beniamin

12 hii autem sacerdotes et Levitae qui ascenderunt cum
Zorobabel filio Salathihel et Iosue Saraia Hieremias Ezra 2
Amaria Melluch Attus 3 Sechenia Reum Meremuth 4 Addo
Genthon Abia 5 Miamin Madia Belga 6 Semaia et Ioarib

Idaia Sellum Amoc Elceia **7** Idaia isti principes sacerdotum
et fratres eorum in diebus Iosue **8** porro Levitae Iesua
Bennui Cedmihel Sarabia Iuda Mathanias super hymnos
ipsi et fratres eorum **9** et Becbecia atque et Hanni fratres
eorum unusquisque in officio suo **10** Hiesue autem genuit
Ioachim et Ioachim genuit Eliasib et Eliasib genuit Ioiada
11 et Ioiada genuit Ionathan et Ionathan genuit Ieddoa
12 in diebus autem Ioachim erant sacerdotes principes
familiarum Saraiae Amaria Hieremiae Anania **13** Ezrae
Mosollam Amariae Iohanan **14** Milico Ionathan Sebeniae
Ioseph **15** Arem Edna Maraioth Elci **16** Addaiae Zaccharia
Genthon Mosollam **17** Abiae Zecheri Miamin et Moadiae
Felti **18** Belgae Sammua Semaiae Ionathan **19** Ioiarib
Matthanai Iadaiae Azzi **20** Sellaiae Celai Amoc Eber **21**
Elciae Asebia Idaiae Nathanahel **22** Levitae in diebus
Eliasib et Ioiada et Ionan et Ieddoa scripti principes
familiarum et sacerdotes in regno Darii Persae **23** filii Levi
principes familiarum scripti in libro verborum dierum
et usque ad dies Ionathan filii Eliasib **24** et principes
Levitarum Asebia Serebia et Iesue filius Cedmihel et
fratres eorum per vices suas ut laudarent et confiterentur
iuxta praeceptum David viri Dei et observarent aeque
per ordinem **25** Matthania et Becbecia Obedia Mosollam
Thelmon Accub custodes portarum et vestibulorum ante
portas **26** hii in diebus Ioachim filii Iesue filii Iosedech et
in diebus Neemiae ducis et Ezrae sacerdotis scribaeque
27 in dedicatione autem muri Hierusalem requisierunt
Levitas de omnibus locis suis ut adducerent eos in
Hierusalem et facerent dedicationem et laetitiam in

actione gratiarum et in cantico in cymbalis psalteriis
et citharis **28** congregati sunt ergo filii cantorum et de
campestribus circa Hierusalem et de villis Netuphati **29**
et de domo Galgal et de regionibus Geba et Azmaveth
quoniam villas aedificaverunt sibi cantores in circuitu
Hierusalem **30** et mundati sunt sacerdotes et Levitae et
mundaverunt populum et portas et murum **31** ascendere
autem feci principes Iuda super murum et statui duos
choros laudantium magnos et ierunt ad dexteram super
murum ad portam Sterquilinii **32** et ivit post eos Osaias
et media pars principum Iuda **33** et Azarias Ezras et
Mosollam **34** Iuda et Beniamin et Semeia et Hieremia **35**
et de filiis sacerdotum in tubis Zaccharias filius Ionathan
filius Semeiae filius Mathaniae filius Michaiae filius
Zecchur filius Asaph **36** et fratres eius Semeia et Azarel
Malalai Galalai Maai Nathanel et Iuda et Anani in vasis
cantici David viri Dei et Ezras scriba ante eos in porta
Fontis **37** et contra eos ascenderunt in gradibus civitatis
David in ascensu muri super domum David et usque ad
portam Aquarum ad orientem **38** et chorus secundus
gratias referentium ibat ex adverso et ego post eum
et media pars populi super murum et super turrem
Furnorum et usque ad murum latissimum **39** et super
portam Ephraim et super portam Antiquam et super
portam Piscium et turrem Ananehel et turrem Ema et
usque ad portam Gregis et steterunt in porta Custodiae
40 steteruntque duo chori laudantium in domo Dei et ego
et dimidia pars magistratuum mecum **41** et sacerdotes
Eliachim Maasia Miniamin Michea Elioenai Zaccharia

Anania in tubis **42** et Maasia et Semea et Eleazar et Azi et
Iohanan et Melchia et Elam et Ezer et clare cecinerunt
cantores et Iezraia praepositus **43** et immolaverunt
in die illa victimas magnas et laetati sunt Deus enim
laetificaverat eos laetitia magna sed et uxores eorum
et liberi gavisi sunt et audita est laetitia Hierusalem
procul **44** recensuerunt quoque in die illa viros super
gazofilacia thesauri ad libamina et ad primitias et ad
decimas ut introferrent per eos principes civitatis in
decore gratiarum actionis sacerdotes et Levitas quia
laetatus est Iuda in sacerdotibus et Levitis adstantibus **45**
et custodierunt observationem Dei sui et observationem
expiationis et cantores et ianitores iuxta praeceptum
David et Salomonis filii eius **46** quia in diebus David et
Asaph ab exordio erant principes constituti cantorum in
carmine laudantium et confitentium Deo **47** et omnis
Israhel in diebus Zorobabel et in diebus Neemiae dabat
partes cantoribus et ianitoribus per dies singulos et
sanctificabant Levitas et Levitae sanctificabant filios
Aaron

13 in die autem illo lectum est in volumine Mosi audiente
populo et inventum est scriptum in eo quod non debeat
introire Ammanites et Moabites in ecclesiam Dei usque
in aeternum **2** eo quod non occurrerint filiis Israhel cum
pane et aqua et conduxerint adversum eum Balaam ad
maledicendum ei et convertit Deus noster maledictionem
in benedictionem **3** factum est autem cum audissent
legem separaverunt omnem alienigenam ab Israhel **4**
et super hoc erat Eliasib sacerdos qui fuerat positus

in gazofilacio domus Dei nostri et proximus Tobiae **5**
fecit ergo sibi gazofilacium grande et ibi erant ante eum
reponentes munera et tus et vasa et decimam frumenti et
vini et olei partes Levitarum et cantorum et ianitorum et
primitias sacerdotales **6** in omnibus autem his non fui in
Hierusalem quia in anno tricesimo secundo Artarxersis
regis Babylonis veni ad regem et in fine dierum rogavi
regem **7** et veni in Hierusalem et intellexi malum quod
fecerat Eliasib Tobiae ut faceret ei thesaurum in vestibulis
domus Dei **8** et malum mihi visum est valde et proieci
vasa domus Tobiae foras de gazofilacio **9** praecepique et
mundaverunt gazofilacia et rettuli ibi vasa domus Dei
sacrificium et tus **10** et cognovi quoniam partes Levitarum
non fuissent datae et fugisset unusquisque in regionem
suam de Levitis et de cantoribus et de his qui ministrabant
11 et egi causam adversus magistratus et dixi quare
dereliquimus domum Dei et congregavi eos et feci stare
in stationibus suis **12** et omnis Iuda adportabat decimam
frumenti et vini et olei in horrea **13** et constituimus
super horrea Selemiam sacerdotem et Sadoc scribam et
Phadaiam de Levitis et iuxta eos Anan filium Zacchur
filium Matthaniae quoniam fideles conprobati sunt et
ipsis creditae sunt partes fratrum suorum **14** memento
mei Deus meus pro hoc et ne deleas miserationes meas
quas feci in domo Dei mei et in caerimoniis eius **15** in
diebus illis vidi in Iuda calcabant torcularia in sabbato
portantes acervos et onerantes super asinos vinum et
uvas et ficus et omne onus et inferentes Hierusalem in die
sabbati et contestatus sum ut in die qua vendere liceret

venderent **16** et Tyrii habitaverunt in ea inferentes pisces
et omnia venalia et vendebant in sabbatis filiis Iuda et in
Hierusalem **17** et obiurgavi optimates Iuda et dixi eis quae
est res haec mala quam vos facitis et profanatis diem
sabbati **18** numquid non haec fecerunt patres nostri et
adduxit Deus noster super nos omne malum hoc et super
civitatem hanc et vos additis iracundiam super Israhel
violando sabbatum **19** factum est itaque cum quievissent
portae Hierusalem die sabbati dixi et cluserunt ianuas et
praecepi ut non aperirent eas usque post sabbatum et
de pueris meis constitui super portas ut nullus inferret
onus in die sabbati **20** et manserunt negotiatores et
vendentes universa venalia foris Hierusalem semel et bis
21 et contestatus sum eos et dixi eis quare manetis ex
adverso muri si secundo hoc feceritis manum mittam
in vos itaque ex tempore illo non venerunt in sabbato
22 dixi quoque Levitis ut mundarentur et venirent ad
custodiendas portas et sanctificandum diem sabbati et
pro hoc ergo memento mei Deus meus et parce mihi
secundum multitudinem miserationum tuarum **23** sed
et in diebus illis vidi Iudaeos ducentes uxores azotias
ammanitidas et moabitidas **24** et filii eorum ex media
parte loquebantur azotice et nesciebant loqui iudaice
et loquebantur iuxta linguam populi et populi **25** et
obiurgavi eos et maledixi et cecidi ex ipsis viros et
decalvavi eos et adiuravi in Deo ut non darent filias suas
filiis eorum et non acciperent de filiabus eorum filiis suis
et sibimet ipsis dicens **26** numquid non in huiuscemodi re
peccavit Salomon rex Israhel et certe in gentibus multis

non erat rex similis ei et dilectus Deo suo erat et posuit
eum Deus regem super omnem Israhel et ipsum ergo ad
peccatum duxerunt mulieres alienigenae **27** numquid
et nos inoboedientes faciemus omne malum grande
hoc ut praevaricemur in Deo nostro et ducamus uxores
peregrinas **28** de filiis autem Ioiada filii Eliasib sacerdotis
magni gener erat Sanaballat Horonitis quem fugavi a
me **29** recordare Domine Deus meus adversum eos qui
polluunt sacerdotium iusque sacerdotale et leviticum **30**
igitur mundavi eos ab omnibus alienigenis et constitui
ordines sacerdotum et Levitarum unumquemque in
ministerio suo **31** et in oblatione lignorum in temporibus
constitutis et in primitiis memento mei Deus meus in
bonum

Esther

1 in diebus Asueri qui regnavit ab India usque Aethiopiam
super centum viginti septem provincias **2** quando sedit
in solio regni sui Susa civitas regni eius exordium fuit
3 tertio igitur anno imperii sui fecit grande convivium
cunctis principibus et pueris suis fortissimis Persarum et
Medorum inclitis et praefectis provinciarum coram se **4**
ut ostenderet divitias gloriae regni sui ac magnitudinem
atque iactantiam potentiae suae multo tempore centum
videlicet et octoginta diebus **5** cumque implerentur
dies convivii invitavit omnem populum qui inventus
est Susis a maximo usque ad minimum et septem
diebus iussit convivium praeparari in vestibulo horti
et nemoris quod regio cultu et manu consitum erat **6**
et pendebant ex omni parte tentoria aerii coloris et
carpasini et hyacinthini sustentata funibus byssinis atque
purpureis qui eburneis circulis inserti erant et columnis
marmoreis fulciebantur lectuli quoque aurei et argentei
super pavimentum zmaragdino et pario stratum lapide
dispositi erant quod mira varietate pictura decorabat
7 bibebant autem qui invitati erant aureis poculis et
aliis atque aliis vasis cibi inferebantur vinum quoque ut
magnificentia regia dignum erat abundans et praecipuum
ponebatur **8** nec erat qui nolentes cogeret ad bibendum
sed sic rex statuerat praeponens mensis singulos de
principibus suis ut sumeret unusquisque quod vellet
9 Vasthi quoque regina fecit convivium feminarum in
palatio ubi rex Asuerus manere consueverat **10** itaque
die septimo cum rex esset hilarior et post nimiam

potionem incaluisset mero praecepit Mauman et Bazatha
et Arbona et Bagatha et Abgatha et Zarath et Charchas
septem eunuchis qui in conspectu eius ministrabant **11**
ut introducerent reginam Vasthi coram rege posito super
caput eius diademate et ostenderet cunctis populis et
principibus illius pulchritudinem erat enim pulchra valde
12 quae rennuit et ad regis imperium quod per eunuchos
mandaverat venire contempsit unde iratus rex et nimio
furore succensus **13** interrogavit sapientes qui ex more
regio semper ei aderant et illorum faciebat cuncta consilio
scientium leges ac iura maiorum **14** erant autem primi
et proximi Charsena et Sethar et Admatha et Tharsis et
Mares et Marsana et Mamucha septem duces Persarum
atque Medorum qui videbant faciem regis et primi
post eum residere soliti erant **15** cui sententiae Vasthi
regina subiaceret quae Asueri regis imperium quod per
eunuchos mandaverat facere noluisset **16** responditque
Mamuchan audiente rege atque principibus non solum
regem laesit regina Vasthi sed omnes principes et populos
qui sunt in cunctis provinciis regis Asueri **17** egredietur
enim sermo reginae ad omnes mulieres ut contemnant
viros suos et dicant rex Asuerus iussit ut regina Vasthi
intraret ad eum et illa noluit **18** atque hoc exemplo
omnes principum coniuges Persarum atque Medorum
parvipendent imperia maritorum unde regis iusta est
indignatio **19** et si tibi placet egrediatur edictum a facie
tua et scribatur iuxta legem Persarum atque Medorum
quam praeteriri inlicitum est ut nequaquam ultra Vasthi
ingrediatur ad regem sed regnum illius altera quae melior

illa est accipiat **20** et hoc in omne quod latissimum est
provinciarum tuarum divulgetur imperium et cunctae
uxores tam maiorum quam minorum deferant maritis
suis **21** placuit consilium eius regi et principibus fecitque
rex iuxta consultum Mamuchan **22** et misit epistulas ad
universas provincias regni sui ut quaeque gens audire
et legere poterat diversis linguis et litteris esse viros
principes ac maiores in domibus suis et hoc per cunctos
populos divulgari

2 his itaque gestis postquam regis Asueri deferbuerat
indignatio recordatus est Vasthi et quae fecisset vel
quae passa esset **2** dixeruntque pueri regis ac ministri
eius quaerantur regi puellae virgines ac speciosae **3**
et mittantur qui considerent per universas provincias
puellas speciosas et virgines et adducant eas ad civitatem
Susan et tradant in domum feminarum sub manu Aegaei
eunuchi qui est praepositus et custos mulierum regiarum
et accipiant mundum muliebrem et cetera ad usus
necessaria **4** et quaecumque inter omnes oculis regis
placuerit ipsa regnet pro Vasthi placuit sermo regi et ita
ut suggesserant iussit fieri **5** erat vir iudaeus in Susis
civitate vocabulo Mardocheus filius Iair filii Semei filii Cis
de stirpe Iemini **6** qui translatus fuerat de Hierusalem eo
tempore quo Iechoniam regem Iuda Nabuchodonosor rex
Babylonis transtulerat **7** qui fuit nutricius filiae fratris
sui Edessae quae altero nomine Hester vocabatur et
utrumque parentem amiserat pulchra nimis et decora
facie mortuisque patre eius ac matre Mardocheus sibi
eam adoptavit in filiam **8** cumque percrebuisset regis

imperium et iuxta mandata illius multae virgines pulchrae
adducerentur Susan et Aegaeo traderentur eunucho
Hester quoque inter ceteras puellas ei tradita est ut
servaretur in numero feminarum **9** quae placuit ei
et invenit gratiam in conspectu illius ut adceleraret
mundum muliebrem et traderet ei partes suas et septem
puellas speciosissimas de domo regis et tam ipsam
quam pedisequas eius ornaret atque excoleret **10** quae
noluit indicare ei populum et patriam suam Mardocheus
enim praeceperat ut de hac re omnino reticeret **11** qui
deambulabat cotidie ante vestibulum domus in qua electae
virgines servabantur curam agens salutis Hester et scire
volens quid ei accideret **12** cum autem venisset tempus
singularum per ordinem puellarum ut intrarent ad regem
expletis omnibus quae ad cultum muliebrem pertinebant
mensis duodecimus vertebatur ita dumtaxat ut sex
menses oleo unguerentur myrtino et aliis sex quibusdam
pigmentis et aromatibus uterentur **13** ingredientesque
ad regem quicquid postulassent ad ornatum pertinens
accipiebant et ut eis placuerat conpositae de triclinio
feminarum ad regis cubiculum transiebant **14** et quae
intraverat vespere egrediebatur mane atque inde in
secundas aedes deducebatur quae sub manu Sasagazi
eunuchi erant qui concubinis regis praesidebat nec
habebat potestatem ad regem ultra redeundi nisi voluisset
rex et eam venire iussisset ex nomine **15** evoluto autem
tempore per ordinem instabat dies quo Hester filia
Abiahil fratris Mardochei quam sibi adoptaverat in filiam
intrare deberet ad regem quae non quaesivit muliebrem

cultum sed quaecumque voluit Aegaeus eunuchus custos
virginum haec ei ad ornatum dedit erat enim formonsa
valde et incredibili pulchritudine omnium oculis gratiosa
et amabilis videbatur **16** ducta est itaque ad cubiculum
regis Asueri mense decimo qui vocatur tebeth septimo
anno regni eius **17** et amavit eam rex plus quam omnes
mulieres habuitque gratiam et misericordiam coram eo
super omnes mulieres et posuit diadema regni in capite
eius fecitque eam regnare in loco Vasthi **18** et iussit
convivium praeparari permagnificum cunctis principibus
et servis suis pro coniunctione et nuptiis Hester et dedit
requiem in universis provinciis ac dona largitus est
iuxta magnificentiam principalem **19** cumque et secundo
quaererentur virgines et congregarentur Mardocheus
manebat ad regis ianuam **20** necdumque prodiderat
Hester patriam et populum suum iuxta mandatum eius
quicquid enim ille praecipiebat observabat Hester et
ita cuncta faciebat ut eo tempore solita erat quo eam
parvulam nutriebat **21** eo igitur tempore quo Mardocheus
ad regis ianuam morabatur irati sunt Bagathan et Thares
duo eunuchi regis qui ianitores erant et in primo palatii
limine praesidebant volueruntque insurgere in regem et
occidere eum **22** quod Mardocheum non latuit statimque
nuntiavit reginae Hester et illa regi ex nomine Mardochei
qui ad se rem detulerat **23** quaesitum est et inventum
et adpensus uterque eorum in patibulo mandatumque
historiis et annalibus traditum coram rege

3 post haec rex Asuerus exaltavit Aman filium Amadathi
qui erat de stirpe Agag et posuit solium eius super

omnes principes quos habebat **2** cunctique servi regis
qui in foribus palatii versabantur flectebant genu et
adorabant Aman sic enim eis praeceperat imperator solus
Mardocheus non flectebat genu neque adorabat eum **3**
cui dixerunt regis pueri qui ad fores palatii praesidebant
cur praeter ceteros non observas mandata regis **4** cumque
hoc crebrius dicerent et ille nollet audire nuntiaverunt
Aman scire cupientes utrum perseveraret in sententia
dixerat enim eis se esse Iudaeum **5** quod cum audisset
Aman et experimento probasset quod Mardocheus non
sibi flecteret genu nec se adoraret iratus est valde **6** et
pro nihilo duxit in unum Mardocheum mittere manus
suas audierat enim quod esset gentis iudaeae magisque
voluit omnem Iudaeorum qui erant in regno Asueri
perdere nationem **7** mense primo cuius vocabulum est
nisan anno duodecimo regni Asueri missa est sors in
urnam quae hebraice dicitur phur coram Aman quo die
et quo mense gens Iudaeorum deberet interfici et exivit
mensis duodecimus qui vocatur adar **8** dixitque Aman
regi Asuero est populus per omnes provincias regni tui
dispersus et a se mutuo separatus novis utens legibus et
caerimoniis insuper et regis scita contemnens et optime
nosti quod non expediat regno tuo ut insolescat per
licentiam **9** si tibi placet decerne ut pereat et decem
milia talentorum adpendam arcariis gazae tuae **10** tulit
ergo rex anulum quo utebatur de manu sua et dedit eum
Aman filio Amadathi de progenie Agag hosti Iudaeorum
11 dixitque ad eum argentum quod polliceris tuum sit de
populo age quod tibi placet **12** vocatique sunt scribae

regis mense primo nisan tertiadecima die eius et scriptum
est ut iusserat Aman ad omnes satrapas regis et iudices
provinciarum diversarumque gentium ut quaeque gens
legere poterat et audire pro varietate linguarum ex
nomine regis Asueri et litterae ipsius signatae anulo **13**
missae sunt per cursores regis ad universas provincias
ut occiderent atque delerent omnes Iudaeos a puero
usque ad senem parvulos et mulieres uno die hoc est
tertiodecimo mensis duodecimi qui vocatur adar et bona
eorum diriperent **14** summa autem epistularum haec fuit
ut omnes provinciae scirent et pararent se ad praedictam
diem **15** festinabant cursores qui missi erant explere regis
imperium statimque in Susis pependit edictum rege et
Aman celebrante convivium et cunctis qui in urbe erant
flentibus

4 quae cum audisset Mardocheus scidit vestimenta
sua et indutus est sacco spargens cinerem capiti et in
platea mediae civitatis voce magna clamabat ostendens
amaritudinem animi sui **2** et hoc heiulatu usque ad fores
palatii gradiens non enim erat licitum indutum sacco
aulam regis intrare **3** in omnibus quoque provinciis oppidis
ac locis ad quae crudele regis dogma pervenerat planctus
ingens erat apud Iudaeos ieiunium ululatus et fletus
sacco et cinere multis pro strato utentibus **4** ingressae
sunt autem puellae Hester et eunuchi nuntiaveruntque ei
quod audiens consternata est et misit vestem ut ablato
sacco induerent eum quam accipere noluit **5** accitoque
Athac eunucho quem rex ministrum ei dederat praecepit
ut iret ad Mardocheum et disceret ab eo cur hoc faceret

6 egressusque Athac ivit ad Mardocheum stantem in
platea civitatis ante ostium palatii **7** qui indicavit ei
omnia quae acciderant quomodo Aman promisisset ut in
thesauros regis pro Iudaeorum nece inferret argentum
8 exemplarque edicti quod pendebat in Susis dedit ei
ut reginae ostenderet et moneret eam ut intraret ad
regem et deprecaretur eum pro populo suo **9** regressus
Athac nuntiavit Hester omnia quae Mardocheus dixerat
10 quae respondit ei et iussit ut diceret Mardocheo **11**
omnes servi regis et cunctae quae sub dicione eius sunt
norunt provinciae quod sive vir sive mulier invocatus
interius atrium regis intraverit absque ulla cunctatione
statim interficiatur nisi forte rex auream virgam ad eum
tetenderit pro signo clementiae atque ita possit vivere
ego igitur quomodo ad regem intrare potero quae triginta
iam diebus non sum vocata ad eum **12** quod cum audisset
Mardocheus **13** rursum mandavit Hester dicens ne putes
quod animam tuam tantum liberes quia in domo regis es
prae cunctis Iudaeis **14** si enim nunc silueris per aliam
occasionem liberabuntur Iudaei et tu et domus patris tui
peribitis et quis novit utrum idcirco ad regnum veneris
ut in tali tempore parareris **15** rursumque Hester haec
Mardocheo verba mandavit **16** vade et congrega omnes
Iudaeos quos in Susis reppereris et orate pro me non
comedatis et non bibatis tribus diebus ac noctibus et ego
cum ancillulis meis similiter ieiunabo et tunc ingrediar
ad regem contra legem faciens invocata tradensque me
morti et periculo **17** ivit itaque Mardocheus et fecit omnia
quae ei Hester praeceperat

5 die autem tertio induta est Hester regalibus vestimentis
et stetit in atrio domus regiae quod erat interius contra
basilicam regis at ille sedebat super solium in consistorio
palatii contra ostium domus **2** cumque vidisset Hester
reginam stantem placuit oculis eius et extendit contra
eam virgam auream quam tenebat manu quae accedens
osculata est summitatem virgae eius **3** dixitque ad eam
rex quid vis Hester regina quae est petitio tua etiam
si dimidiam regni partem petieris dabitur tibi **4** at illa
respondit si regi placet obsecro ut venias ad me hodie et
Aman tecum ad convivium quod paravi **5** statimque rex
vocate inquit cito Aman ut Hester oboediat voluntati
venerunt itaque rex et Aman ad convivium quod eis
regina paraverat **6** dixitque ei rex postquam vinum
biberat abundanter quid petis ut detur tibi et pro qua re
postulas etiam si dimidiam partem regni mei petieris
inpetrabis **7** cui respondit Hester petitio mea et preces
istae sunt **8** si inveni gratiam in conspectu regis et si
regi placet ut det mihi quod postulo et meam impleat
petitionem veniat rex et Aman ad convivium quod paravi
eis et cras regi aperiam voluntatem meam **9** egressus est
itaque illo die Aman laetus et alacer cumque vidisset
Mardocheum sedentem ante fores palatii et non solum
non adsurrexisse sibi sed nec motum quidem de loco
sessionis suae indignatus est valde **10** et dissimulata ira
reversus in domum suam convocavit ad se amicos et
Zares uxorem suam **11** et exposuit illis magnitudinem
divitiarum suarum filiorumque turbam et quanta eum
gloria super omnes principes et servos suos rex elevasset

12 et post haec ait regina quoque Hester nullum alium
vocavit cum rege ad convivium praeter me apud quam
etiam cras cum rege pransurus sum 13 et cum haec
omnia habeam nihil me habere puto quamdiu videro
Mardocheum Iudaeum sedentem ante fores regias 14
responderuntque ei Zares uxor eius et ceteri amici
iube parari excelsam trabem habentem altitudinem
quinquaginta cubitos et dic mane regi ut adpendatur
super eam Mardocheus et sic ibis cum rege laetus ad
convivium placuit ei consilium et iussit excelsam parari
crucem

6 noctem illam rex duxit insomnem iussitque adferri
sibi historias et annales priorum temporum qui cum
illo praesente legerentur 2 ventum est ad eum locum
ubi scriptum erat quomodo nuntiasset Mardocheus
insidias Bagathan et Thares eunuchorum regem Asuerum
iugulare cupientium 3 quod cum rex audisset ait quid
pro hac fide honoris ac praemii Mardocheus consecutus
est dixeruntque ei servi illius ac ministri nihil omnino
mercedis accepit 4 statimque rex quis est inquit in atrio
Aman quippe interius atrium domus regiae intraverat ut
suggereret regi et iuberet Mardocheum adfigi patibulo
quod ei fuerat praeparatum 5 responderunt pueri Aman
stat in atrio dixitque rex ingrediatur 6 cumque esset
ingressus ait illi quid debet fieri viro quem rex honorare
desiderat cogitans Aman in corde suo et reputans quod
nullum alium rex nisi se vellet honorare 7 respondit
homo quem rex honorare cupit 8 debet indui vestibus
regiis et inponi super equum qui de sella regis est et

accipere regium diadema super caput suum **9** et primus
de regis principibus ac tyrannis teneat equum eius et per
plateam civitatis incedens clamet ac dicat sic honorabitur
quemcumque rex voluerit honorare **10** dixitque ei rex
festina et sumpta stola et equo fac ita ut locutus es
Mardocheo Iudaeo qui sedet ante fores palatii cave ne
quicquam de his quae locutus es praetermittas **11** tulit
itaque Aman stolam et equum indutumque Mardocheum
in platea civitatis et inpositum equo praecedebat atque
clamabat hoc honore condignus est quemcumque rex
voluerit honorare **12** reversus est Mardocheus ad ianuam
palatii et Aman festinavit ire in domum suam lugens
et operto capite **13** narravitque Zares uxori suae et
amicis omnia quae evenissent sibi cui responderunt
sapientes quos habebat in consilio et uxor eius si de
semine Iudaeorum est Mardocheus ante quem cadere
coepisti non poteris ei resistere sed cades in conspectu
eius **14** adhuc illis loquentibus venerunt eunuchi regis et
cito eum ad convivium quod regina paraverat pergere
conpulerunt

7 intravit itaque rex et Aman ut biberent cum regina
2 dixitque ei rex etiam in secundo die postquam vino
incaluerat quae est petitio tua Hester ut detur tibi et
quid vis fieri etiam si dimidiam regni mei partem petieris
inpetrabis **3** ad quem illa respondit si inveni gratiam
in oculis tuis o rex et si tibi placet dona mihi animam
meam pro qua rogo et populum meum pro quo obsecro **4**
traditi enim sumus ego et populus meus ut conteramur
iugulemur et pereamus atque utinam in servos et famulas

venderemur esset tolerabile malum et gemens tacerem
nunc autem hostis noster est cuius crudelitas redundat
in regem **5** respondensque rex Asuerus ait quis est iste
et cuius potentiae ut haec audeat facere **6** dixit Hester
hostis et inimicus noster pessimus iste est Aman quod
ille audiens ilico obstipuit vultum regis ac reginae ferre
non sustinens **7** rex autem surrexit iratus et de loco
convivii intravit in hortum arboribus consitum Aman
quoque surrexit ut rogaret Hester reginam pro anima sua
intellexit enim a rege sibi paratum malum **8** qui cum
reversus esset de horto nemoribus consito et intrasset
convivii locum repperit Aman super lectulum corruisse
in quo iacebat Hester et ait etiam reginam vult opprimere
me praesente in domo mea necdum verbum de ore regis
exierat et statim operuerunt faciem eius **9** dixitque
Arbona unus de eunuchis qui stabant in ministerio regis
en lignum quod paraverat Mardocheo qui locutus est pro
rege stat in domo Aman habens altitudinis quinquaginta
cubitos cui dixit rex adpendite eum in eo **10** suspensus
est itaque Aman in patibulo quod paraverat Mardocheo
et regis ira quievit

8 die illo dedit rex Asuerus Hester reginae domum Aman
adversarii Iudaeorum et Mardocheus ingressus est ante
faciem regis confessa est enim ei Hester quod esset
patruus suus **2** tulitque rex anulum quem ab Aman recipi
iusserat et tradidit Mardocheo Hester autem constituit
Mardocheum super domum suam **3** nec his contenta
procidit ad pedes regis flevitque et locuta ad eum oravit ut
malitiam Aman Agagitae et machinationes eius pessimas

quas excogitaverat contra Iudaeos iuberet irritas fieri **4**
at ille ex more sceptrum aureum protendit manu quo
signum clementiae monstrabatur illaque consurgens
stetit ante eum **5** et ait si placet regi et inveni gratiam
coram oculis eius et deprecatio mea non ei videtur
esse contraria obsecro ut novis epistulis veteres Aman
litterae insidiatoris et hostis Iudaeorum quibus eos in
cunctis regis provinciis perire praeceperat corrigantur **6**
quomodo enim potero sustinere necem et interfectionem
populi mei **7** responditque rex Asuerus Hester reginae et
Mardocheo Iudaeo domum Aman concessi Hester et ipsum
iussi adfigi cruci qui ausus est manum in Iudaeos mittere
8 scribite ergo Iudaeis sicut vobis placet ex regis nomine
signantes litteras anulo meo haec enim consuetudo
erat ut epistulis quae ex regis nomine mittebantur et
illius anulo signatae erant nemo auderet contradicere **9**
accitisque scribis et librariis regis erat autem tempus
tertii mensis qui appellatur siban vicesima et tertia
illius die scriptae sunt epistulae ut Mardocheus voluerat
ad Iudaeos et ad principes procuratoresque et iudices
qui centum viginti septem provinciis ab India usque
Aethiopiam praesidebant provinciae atque provinciae
populo et populo iuxta linguas et litteras suas et Iudaeis
ut legere poterant et audire **10** ipsaeque epistulae quae
ex regis nomine mittebantur anulo illius obsignatae
sunt et missae per veredarios qui per omnes provincias
discurrentes veteres litteras novis nuntiis praevenirent
11 quibus imperavit rex ut convenirent Iudaeos per
singulas civitates et in unum praeciperent congregari ut

starent pro animabus suis et omnes inimicos suos cum
coniugibus ac liberis et universis domibus interficerent
atque delerent **12** et constituta est per omnes provincias
una ultionis dies id est tertiadecima mensis duodecimi
adar **13** summaque epistulae fuit ut in omnibus terris
ac populis qui regis Asueri imperio subiacebant notum
fieret paratos esse Iudaeos ad capiendam vindictam
de hostibus suis **14** egressique sunt veredarii celeres
nuntios perferentes et edictum regis pependit in Susis
15 Mardocheus autem de palatio et de conspectu regis
egrediens fulgebat vestibus regiis hyacinthinis videlicet
et aerinis coronam auream portans capite et amictus
pallio serico atque purpureo omnisque civitas exultavit
atque laetata est **16** Iudaeis autem nova lux oriri visa est
gaudium honor et tripudium **17** apud omnes populos
urbes atque provincias quocumque regis iussa veniebant
mira exultatio epulae atque convivia et festus dies in
tantum ut plures alterius gentis et sectae eorum religioni
et caerimoniis iungerentur grandis enim cunctos iudaici
nominis terror invaserat

9 igitur duodecimi mensis quem adar vocari ante
iam diximus tertiadecima die quando cunctis Iudaeis
interfectio parabatur et hostes eorum inhiabant sanguini
versa vice Iudaei superiores esse coeperunt et se de
adversariis vindicare **2** congregatique sunt per singulas
civitates oppida et loca ut extenderent manum contra
inimicos et persecutores suos nullusque ausus est resistere
eo quod omnes populos magnitudinis eorum formido
penetrarat **3** nam et provinciarum iudices duces et

procuratores omnisque dignitas quae singulis locis et
operibus praeerat extollebant Iudaeos timore Mardochei
4 quem principem esse palatii et plurimum posse
cognoverant fama quoque nominis eius crescebat cotidie
et per cunctorum ora volitabat **5** itaque percusserunt
Iudaei inimicos suos plaga magna et occiderunt eos
reddentes eis quod sibi paraverant facere **6** in tantum ut
etiam in Susis quingentos viros interficerent et decem
extra filios Aman Agagitae hostis Iudaeorum quorum ista
sunt nomina **7** Pharsandatha et Delphon et Esphata **8** et
Phorata et Adalia et Aridatha **9** et Ephermesta et Arisai
et Aridai et Vaizatha **10** quos cum occidissent praedas de
substantiis eorum agere noluerunt **11** statimque numerus
eorum qui occisi erant in Susis ad regem relatus est
12 qui dixit reginae in urbe Susis interfecere Iudaei
quingentos viros et alios decem filios Aman quantam
putas eos exercere caedem in universis provinciis quid
ultra postulas et quid vis ut fieri iubeam **13** cui illa
respondit si regi placet detur potestas Iudaeis ut sicut
hodie fecerunt in Susis sic et cras faciant et decem filii
Aman in patibulis suspendantur **14** praecepitque rex ut ita
fieret statimque in Susis pependit edictum et decem Aman
filii suspensi sunt **15** congregatis Iudaeis quartadecima
adar mensis die interfecti sunt in Susis trecenti viri nec
eorum ab illis direpta substantia est **16** sed et per omnes
provincias quae dicioni regis subiacebant pro animabus
suis stetere Iudaei interfectis hostibus ac persecutoribus
suis in tantum ut septuaginta quinque milia occisorum
implerentur et nullus de substantiis eorum quicquam

contingeret **17** dies autem tertiusdecimus mensis adar
unus apud omnes interfectionis fuit et quartodecimo die
caedere desierunt quem constituerunt esse sollemnem ut
in eo omni deinceps tempore vacarent epulis gaudio atque
conviviis **18** at hii qui in urbe Susis caedem exercuerant
tertiodecimo et quartodecimo eiusdem mensis die in
caede versati sunt quintodecimo autem die percutere
desierunt et idcirco eandem diem constituere sollemnem
epularum atque laetitiae **19** hii vero Iudaei qui in oppidis
non muratis ac villis morabantur quartumdecimum diem
mensis adar conviviorum et gaudii decreverunt ita ut
exultent in eo et mittant sibi mutuo partes epularum
et ciborum **20** scripsit itaque Mardocheus omnia haec
et litteris conprehensa misit ad Iudaeos qui in omnibus
regis provinciis morabantur tam in vicino positis quam
procul **21** ut quartamdecimam et quintamdecimam diem
mensis adar pro festis susciperent et revertente semper
anno sollemni honore celebrarent **22** quia in ipsis diebus
se ulti sunt Iudaei de inimicis suis et luctus atque tristitia
in hilaritatem gaudiumque conversa sint essentque istae
dies epularum atque laetitiae et mitterent sibi invicem
ciborum partes et pauperibus munuscula largirentur **23**
susceperuntque Iudaei in sollemnem ritum cuncta quae
eo tempore facere coeperant et quae Mardocheus litteris
facienda mandaverat **24** Aman enim filius Amadathi
stirpis Agag hostis et adversarius Iudaeorum cogitavit
contra eos malum ut occideret illos atque deleret et
misit phur quod nostra lingua vertitur in sortem **25** et
postea ingressa est Hester ad regem obsecrans ut conatus

eius litteris regis irriti fierent et malum quod contra
Iudaeos cogitaverat reverteretur in caput eius denique
et ipsum et filios eius adfixerunt cruci **26** atque ex illo
tempore dies isti appellati sunt Phurim id est Sortium eo
quod phur id est sors in urnam missa fuerit et cuncta
quae gesta sunt epistulae id est libri huius volumine
continentur **27** quaeque sustinuerint et quae deinceps
inmutata sint suscepere Iudaei super se et semen suum et
super cunctos qui religioni eorum voluerint copulari ut
nulli liceat duos hos dies absque sollemnitate transigere
quam scriptura testatur et certa expetunt tempora annis
sibi iugiter succedentibus **28** isti sunt dies quos nulla
umquam delebit oblivio et per singulas generationes
cunctae in toto orbe provinciae celebrabunt nec est ulla
civitas in qua dies Phurim id est Sortium non observentur
a Iudaeis et ab eorum progenie quae his caerimoniis
obligata est **29** scripseruntque Hester regina filia Abiahil
et Mardocheus Iudaeus etiam secundam epistulam ut
omni studio dies ista sollemnis sanciretur in posterum
30 et miserunt ad omnes Iudaeos qui in centum viginti
septem regis Asueri provinciis versabantur ut haberent
pacem et susciperent veritatem **31** observantes dies
Sortium et suo tempore cum gaudio celebrarent sicut
constituerat Mardocheus et Hester et illi observanda
susceperant a se et a semine suo ieiunia atque clamores
et Sortium dies **32** et omnia quae libri huius qui vocatur
Hester historia continentur

10 rex vero Asuerus omnem terram et cunctas maris
insulas fecit tributarias **2** cuius fortitudo et imperium

et dignitas atque sublimitas qua exaltavit Mardocheum
scripta sunt in libris Medorum atque Persarum **3** et
quomodo Mardochaeus Iudaici generis secundus a rege
Assuero fuerit et magnus apud Iudaeos et acceptabilis
plebi fratrum suorum quaerens bona populo suo et
loquens ea quae ad pacem seminis sui pertinerent

Job

1 vir erat in terra Hus nomine Iob et erat vir ille simplex
et rectus ac timens Deum et recedens a malo **2** natique
sunt ei septem filii et tres filiae **3** et fuit possessio eius
septem milia ovium et tria milia camelorum quingenta
quoque iuga boum et quingentae asinae ac familia multa
nimis eratque vir ille magnus inter omnes Orientales
4 et ibant filii eius et faciebant convivium per domos
unusquisque in die suo et mittentes vocabant tres sorores
suas ut comederent et biberent cum eis **5** cumque in
orbem transissent dies convivii mittebat ad eos Iob
et sanctificabat illos consurgensque diluculo offerebat
holocausta per singulos dicebat enim ne forte peccaverint
filii mei et benedixerint Deo in cordibus suis sic faciebat
Iob cunctis diebus **6** quadam autem die cum venissent filii
Dei ut adsisterent coram Domino adfuit inter eos etiam
Satan **7** cui dixit Dominus unde venis qui respondens ait
circuivi terram et perambulavi eam **8** dixitque Dominus
ad eum numquid considerasti servum meum Iob quod
non sit ei similis in terra homo simplex et rectus et timens
Deum ac recedens a malo **9** cui respondens Satan ait
numquid frustra timet Iob Deum **10** nonne tu vallasti eum
ac domum eius universamque substantiam per circuitum
operibus manuum eius benedixisti et possessio illius
crevit in terra **11** sed extende paululum manum tuam et
tange cuncta quae possidet nisi in facie tua benedixerit
tibi **12** dixit ergo Dominus ad Satan ecce universa quae
habet in manu tua sunt tantum in eum ne extendas
manum tuam egressusque est Satan a facie Domini **13**

cum autem quadam die filii et filiae eius comederent
et biberent vinum in domo fratris sui primogeniti **14**
nuntius venit ad Iob qui diceret boves arabant et asinae
pascebantur iuxta eos **15** et inruerunt Sabei tuleruntque
omnia et pueros percusserunt gladio et evasi ego solus ut
nuntiarem tibi **16** cumque adhuc ille loqueretur venit
alter et dixit ignis Dei cecidit e caelo et tactas oves
puerosque consumpsit et effugi ego solus ut nuntiarem
tibi **17** sed et illo adhuc loquente venit alius et dixit
Chaldei fecerunt tres turmas et invaserunt camelos et
tulerunt eos necnon et pueros percusserunt gladio et ego
fugi solus ut nuntiarem tibi **18** loquebatur ille et ecce
alius intravit et dixit filiis tuis et filiabus vescentibus
et bibentibus vinum in domo fratris sui primogeniti
19 repente ventus vehemens inruit a regione deserti
et concussit quattuor angulos domus quae corruens
oppressit liberos tuos et mortui sunt et effugi ego solus
ut nuntiarem tibi **20** tunc surrexit Iob et scidit tunicam
suam et tonso capite corruens in terram adoravit **21** et
dixit nudus egressus sum de utero matris meae et nudus
revertar illuc Dominus dedit Dominus abstulit sit nomen
Domini benedictum **22** in omnibus his non peccavit Iob
neque stultum quid contra Deum locutus est

2 factum est autem cum quadam die venissent filii Dei
et starent coram Domino venisset quoque Satan inter
eos et staret in conspectu eius **2** ut diceret Dominus ad
Satan unde venis qui respondens ait circuivi terram et
perambulavi eam **3** et dixit Dominus ad Satan numquid
considerasti servum meum Iob quod non sit ei similis in

terra vir simplex et rectus timens Deum ac recedens a
malo et adhuc retinens innocentiam tu autem commovisti
me adversus eum ut adfligerem illum frustra **4** cui
respondens Satan ait pellem pro pelle et cuncta quae
habet homo dabit pro anima sua **5** alioquin mitte manum
tuam et tange os eius et carnem et tunc videbis quod
in facie benedicat tibi **6** dixit ergo Dominus ad Satan
ecce in manu tua est verumtamen animam illius serva **7**
egressus igitur Satan a facie Domini percussit Iob ulcere
pessimo a planta pedis usque ad verticem eius **8** qui testa
saniem deradebat sedens in sterquilinio **9** dixit autem illi
uxor sua adhuc tu permanes in simplicitate tua benedic
Deo et morere **10** qui ait ad illam quasi una de stultis
locuta es si bona suscepimus de manu Domini quare
mala non suscipiamus in omnibus his non peccavit Iob
labiis suis **11** igitur audientes tres amici Iob omne malum
quod accidisset ei venerunt singuli de loco suo Eliphaz
Themanites et Baldad Suites et Sophar Naamathites
condixerant enim ut pariter venientes visitarent eum
et consolarentur **12** cumque levassent procul oculos
suos non cognoverunt eum et exclamantes ploraverunt
scissisque vestibus sparserunt pulverem super caput
suum in caelum **13** et sederunt cum eo in terram septem
diebus et septem noctibus et nemo loquebatur ei verbum
videbant enim dolorem esse vehementem

3 post haec aperuit Iob os suum et maledixit diei suo **2**
et locutus est **3** pereat dies in qua natus sum et nox in
qua dictum est conceptus est homo **4** dies ille vertatur in
tenebras non requirat eum Deus desuper et non inlustret

lumine **5** obscurent eum tenebrae et umbra mortis
occupet eum caligo et involvatur amaritudine **6** noctem
illam tenebrosus turbo possideat non conputetur in diebus
anni nec numeretur in mensibus **7** sit nox illa solitaria
nec laude digna **8** maledicant ei qui maledicunt diei qui
parati sunt suscitare Leviathan **9** obtenebrentur stellae
caligine eius expectet lucem et non videat nec ortum
surgentis aurorae **10** quia non conclusit ostia ventris qui
portavit me nec abstulit mala ab oculis meis **11** quare
non in vulva mortuus sum egressus ex utero non statim
perii **12** quare exceptus genibus cur lactatus uberibus **13**
nunc enim dormiens silerem et somno meo requiescerem
14 cum regibus et consulibus terrae qui aedificant sibi
solitudines **15** aut cum principibus qui possident aurum
et replent domos suas argento **16** aut sicut abortivum
absconditum non subsisterem vel qui concepti non
viderunt lucem **17** ibi impii cessaverunt a tumultu et ibi
requieverunt fessi robore **18** et quondam vincti pariter
sine molestia non audierunt vocem exactoris **19** parvus
et magnus ibi sunt et servus liber a domino suo **20**
quare data est misero lux et vita his qui in amaritudine
animae sunt **21** qui expectant mortem et non venit quasi
effodientes thesaurum **22** gaudentque vehementer cum
invenerint sepulchrum **23** viro cuius abscondita est via et
circumdedit eum Deus tenebris **24** antequam comedam
suspiro et quasi inundantes aquae sic rugitus meus **25**
quia timor quem timebam evenit mihi et quod verebar
accidit **26** nonne dissimulavi nonne silui nonne quievi et
venit super me indignatio

4 respondens autem Eliphaz Themanites dixit **2** si
coeperimus loqui tibi forsitan moleste accipias sed
conceptum sermonem tenere quis possit **3** ecce
docuisti multos et manus lassas roborasti **4** vacillantes
confirmaverunt sermones tui et genua trementia
confortasti **5** nunc autem venit super te plaga et defecisti
tetigit te et conturbatus es **6** timor tuus fortitudo tua
patientia tua et perfectio viarum tuarum **7** recordare
obsecro te quis umquam innocens perierit aut quando
recti deleti sint **8** quin potius vidi eos qui operantur
iniquitatem et seminant dolores et metunt eos **9** flante
Deo perisse et spiritu irae eius esse consumptos **10**
rugitus leonis et vox leaenae et dentes catulorum leonum
contriti sunt **11** tigris periit eo quod non haberet praedam
et catuli leonis dissipati sunt **12** porro ad me dictum
est verbum absconditum et quasi furtive suscepit auris
mea venas susurri eius **13** in horrore visionis nocturnae
quando solet sopor occupare homines **14** pavor tenuit me
et tremor et omnia ossa mea perterrita sunt **15** et cum
spiritus me praesente transiret inhorruerunt pili carnis
meae **16** stetit quidam cuius non agnoscebam vultum
imago coram oculis meis et vocem quasi aurae lenis
audivi **17** numquid homo Dei conparatione iustificabitur
aut factore suo purior erit vir **18** ecce qui serviunt ei non
sunt stabiles et in angelis suis repperit pravitatem **19**
quanto magis hii qui habitant domos luteas qui terrenum
habent fundamentum consumentur velut a tinea **20** de
mane usque ad vesperum succidentur et quia nullus

intellegit in aeternum peribunt **21** qui autem reliqui
fuerint auferentur ex eis morientur et non in sapientia

5 voca ergo si est qui tibi respondeat et ad aliquem
sanctorum convertere **2** vere stultum interficit iracundia
et parvulum occidit invidia **3** ego vidi stultum firma
radice et maledixi pulchritudini eius statim **4** longe fient
filii eius a salute et conterentur in porta et non erit
qui eruat **5** cuius messem famelicus comedet et ipsum
rapiet armatus et ebibent sitientes divitias eius **6** nihil
in terra sine causa fit et de humo non orietur dolor **7**
homo ad laborem nascitur et avis ad volatum **8** quam
ob rem ego deprecabor Dominum et ad Deum ponam
eloquium meum **9** qui facit magna et inscrutabilia et
mirabilia absque numero **10** qui dat pluviam super faciem
terrae et inrigat aquis universa **11** qui ponit humiles
in sublimi et maerentes erigit sospitate **12** qui dissipat
cogitationes malignorum ne possint implere manus
eorum quod coeperant **13** qui adprehendit sapientes in
astutia eorum et consilium pravorum dissipat **14** per
diem incurrent tenebras et quasi in nocte sic palpabunt
in meridie **15** porro salvum faciet a gladio oris eorum
et de manu violenti pauperem **16** et erit egeno spes
iniquitas autem contrahet os suum **17** beatus homo
qui corripitur a Domino increpationem ergo Domini ne
reprobes **18** quia ipse vulnerat et medetur percutit et
manus eius sanabunt **19** in sex tribulationibus liberabit te
et in septima non tanget te malum **20** in fame eruet te de
morte et in bello de manu gladii **21** a flagello linguae
absconderis et non timebis calamitatem cum venerit

22 in vastitate et fame ridebis et bestiam terrae non
formidabis 23 sed cum lapidibus regionum pactum tuum
et bestiae terrae pacificae erunt tibi 24 et scies quod
pacem habeat tabernaculum tuum et visitans speciem
tuam non peccabis 25 scies quoque quoniam multiplex
erit semen tuum et progenies tua quasi herba terrae
26 ingredieris in abundantia sepulchrum sicut infertur
acervus in tempore suo 27 ecce hoc ut investigavimus ita
est quod auditum mente pertracta

6 respondens autem Iob dixit 2 utinam adpenderentur
peccata mea quibus iram merui et calamitas quam patior
in statera 3 quasi harena maris haec gravior appareret
unde et verba mea dolore sunt plena 4 quia sagittae
Domini in me sunt quarum indignatio ebibit spiritum
meum et terrores Domini militant contra me 5 numquid
rugiet onager cum habuerit herbam aut mugiet bos cum
ante praesepe plenum steterit 6 aut poterit comedi
insulsum quod non est sale conditum aut potest aliquis
gustare quod gustatum adfert mortem 7 quae prius
tangere nolebat anima mea nunc prae angustia cibi mei
sunt 8 quis det ut veniat petitio mea et quod expecto
tribuat mihi Deus 9 et qui coepit ipse me conterat solvat
manum suam et succidat me 10 et haec mihi sit consolatio
ut adfligens me dolore non parcat nec contradicam
sermonibus Sancti 11 quae est enim fortitudo mea ut
sustineam aut quis finis meus ut patienter agam 12 nec
fortitudo lapidum fortitudo mea nec caro mea aerea
est 13 ecce non est auxilium mihi in me et necessarii
quoque mei recesserunt a me 14 qui tollit ab amico suo

misericordiam timorem Domini derelinquit **15** fratres
mei praeterierunt me sicut torrens qui raptim transit in
convallibus **16** qui timent pruinam inruet super eos nix
17 tempore quo fuerint dissipati peribunt et ut incaluerit
solventur de loco suo **18** involutae sunt semitae gressuum
eorum ambulabunt in vacuum et peribunt **19** considerate
semitas Theman itinera Saba et expectate paulisper **20**
confusi sunt quia speravi venerunt quoque usque ad
me et pudore cooperti sunt **21** nunc venistis et modo
videntes plagam meam timetis **22** numquid dixi adferte
mihi et de substantia vestra donate mihi **23** vel liberate
me de manu hostis et de manu robustorum eruite me **24**
docete me et ego tacebo et si quid forte ignoravi instruite
me **25** quare detraxistis sermonibus veritatis cum e vobis
nullus sit qui possit arguere **26** ad increpandum tantum
eloquia concinnatis et in ventum verba profertis **27**
super pupillum inruitis et subvertere nitimini amicum
vestrum **28** verumtamen quod coepistis explete praebete
aurem et videte an mentiar **29** respondete obsecro absque
contentione et loquentes id quod iustum est iudicate
30 et non invenietis in lingua mea iniquitatem nec in
faucibus meis stultitia personabit

7 militia est vita hominis super terram et sicut dies
mercennarii dies eius **2** sicut servus desiderat umbram
et sicut mercennarius praestolatur finem operis sui **3**
sic et ego habui menses vacuos et noctes laboriosas
enumeravi mihi **4** si dormiero dico quando consurgam
et rursum expectabo vesperam et replebor doloribus
usque ad tenebras **5** induta est caro mea putredine et

sordibus pulveris cutis mea aruit et contracta est **6** dies
mei velocius transierunt quam a texente tela succiditur
et consumpti sunt absque ulla spe **7** memento quia
ventus est vita mea et non revertetur oculus meus ut
videat bona **8** nec aspiciet me visus hominis oculi tui
in me et non subsistam **9** sicut consumitur nubes et
pertransit sic qui descenderit ad inferos non ascendet
(Sheol h7585) **10** nec revertetur ultra in domum suam neque
cognoscet eum amplius locus eius **11** quapropter et ego
non parcam ori meo loquar in tribulatione spiritus mei
confabulabor cum amaritudine animae meae **12** numquid
mare sum ego aut cetus quia circumdedisti me carcere
13 si dixero consolabitur me lectulus meus et relevabor
loquens mecum in strato meo **14** terrebis me per somnia
et per visiones horrore concuties **15** quam ob rem elegit
suspendium anima mea et mortem ossa mea **16** desperavi
nequaquam ultra iam vivam parce mihi nihil enim sunt
dies mei **17** quid est homo quia magnificas eum aut quia
ponis erga eum cor tuum **18** visitas eum diluculo et subito
probas illum **19** usquequo non parces mihi nec dimittis
me ut gluttiam salivam meam **20** peccavi quid faciam
tibi o custos hominum quare posuisti me contrarium
tibi et factus sum mihimet ipsi gravis **21** cur non tolles
peccatum meum et quare non auferes iniquitatem meam
ecce nunc in pulvere dormiam et si mane me quaesieris
non subsistam

8 respondens autem Baldad Suites dixit **2** usquequo
loqueris talia et spiritus multiplex sermones oris tui
3 numquid Deus subplantat iudicium et Omnipotens

subvertit quod iustum est **4** etiam si filii tui peccaverunt
ei et dimisit eos in manu iniquitatis suae **5** tu tamen
si diluculo consurrexeris ad Deum et Omnipotentem
fueris deprecatus **6** si mundus et rectus incesseris statim
evigilabit ad te et pacatum reddet habitaculum iustitiae
tuae **7** in tantum ut priora tua fuerint parva et novissima
tua multiplicentur nimis **8** interroga enim generationem
pristinam et diligenter investiga patrum memoriam
9 hesterni quippe sumus et ignoramus quoniam sicut
umbra dies nostri sunt super terram **10** et ipsi docebunt
te loquentur tibi et de corde suo proferent eloquia **11**
numquid vivere potest scirpus absque humore aut crescet
carectum sine aqua **12** cum adhuc sit in flore nec carpatur
manu ante omnes herbas arescit **13** sic viae omnium qui
obliviscuntur Deum et spes hypocritae peribit **14** non
ei placebit vecordia sua et sicut tela aranearum fiducia
eius **15** innitetur super domum suam et non stabit fulciet
eam et non consurget **16** humectus videtur antequam
veniat sol et in horto suo germen eius egreditur **17** super
acervum petrarum radices eius densabuntur et inter
lapides commorabitur **18** si absorbuerit eum de loco suo
negabit eum et dicet non novi te **19** haec est enim laetitia
viae eius ut rursum de terra alii germinentur **20** Deus
non proiciet simplicem nec porriget manum malignis
21 donec impleatur risu os tuum et labia tua iubilo **22**
qui oderunt te induentur confusione et tabernaculum
impiorum non subsistet

9 et respondens Iob ait **2** vere scio quod ita sit et quod
non iustificetur homo conpositus Deo **3** si voluerit

contendere cum eo non poterit ei respondere unum pro
mille **4** sapiens corde est et fortis robore quis restitit ei et
pacem habuit **5** qui transtulit montes et nescierunt hii
quos subvertit in furore suo **6** qui commovet terram de
loco suo et columnae eius concutiuntur **7** qui praecipit
soli et non oritur et stellas claudit quasi sub signaculo **8**
qui extendit caelos solus et graditur super fluctus maris **9**
qui facit Arcturum et Oriona et Hyadas et interiora austri
10 qui facit magna et inconprehensibilia et mirabilia
quorum non est numerus **11** si venerit ad me non videbo
si abierit non intellegam eum **12** si repente interroget
quis respondebit ei vel quis dicere potest cur facis **13** Deus
cuius resistere irae nemo potest et sub quo curvantur qui
portant orbem **14** quantus ergo sum ego qui respondeam
ei et loquar verbis meis cum eo **15** qui etiam si habuero
quippiam iustum non respondebo sed meum iudicem
deprecabor **16** et cum invocantem exaudierit me non
credo quod audierit vocem meam **17** in turbine enim
conteret me et multiplicabit vulnera mea etiam sine causa
18 non concedit requiescere spiritum meum et implet me
amaritudinibus **19** si fortitudo quaeritur robustissimus
est si aequitas iudicii nemo pro me audet testimonium
dicere **20** si iustificare me voluero os meum condemnabit
me si innocentem ostendere pravum me conprobabit **21**
etiam si simplex fuero hoc ipsum ignorabit anima mea et
taedebit me vitae meae **22** unum est quod locutus sum
et innocentem et impium ipse consumit **23** si flagellat
occidat semel et non de poenis innocentum rideat **24**
terra data est in manu impii vultum iudicum eius operit

quod si non ille est quis ergo est **25** dies mei velociores
fuerunt cursore fugerunt et non viderunt bonum **26**
pertransierunt quasi naves poma portantes sicut aquila
volans ad escam **27** cum dixero nequaquam ita loquar
commuto faciem meam et dolore torqueor **28** verebar
omnia opera mea sciens quod non parceres delinquenti
29 si autem et sic impius sum quare frustra laboravi
30 si lotus fuero quasi aquis nivis et fulserint velut
mundissimae manus meae **31** tamen sordibus intingues
me et abominabuntur me vestimenta mea **32** neque enim
viro qui similis mei est respondebo nec qui mecum in
iudicio ex aequo possit audiri **33** non est qui utrumque
valeat arguere et ponere manum suam in ambobus **34**
auferat a me virgam suam et pavor eius non me terreat **35**
loquar et non timebo eum neque enim possum metuens
respondere

10 taedet animam meam vitae meae dimittam adversum
me eloquium meum loquar in amaritudine animae meae
2 dicam Deo noli me condemnare indica mihi cur me ita
iudices **3** numquid bonum tibi videtur si calumnieris
et opprimas me opus manuum tuarum et consilium
impiorum adiuves **4** numquid oculi carnei tibi sunt
aut sicut videt homo et tu videbis **5** numquid sicut
dies hominis dies tui et anni tui sicut humana sunt
tempora **6** ut quaeras iniquitatem meam et peccatum
meum scruteris **7** et scias quia nihil impium fecerim cum
sit nemo qui de manu tua possit eruere **8** manus tuae
plasmaverunt me et fecerunt me totum in circuitu et sic
repente praecipitas me **9** memento quaeso quod sicut

lutum feceris me et in pulverem reduces me **10** nonne
sicut lac mulsisti me et sicut caseum me coagulasti **11** pelle
et carnibus vestisti me et ossibus et nervis conpegisti me
12 vitam et misericordiam tribuisti mihi et visitatio tua
custodivit spiritum meum **13** licet haec celes in corde tuo
tamen scio quia universorum memineris **14** si peccavi et
ad horam pepercisti mihi cur ab iniquitate mea mundum
me esse non pateris **15** et si impius fuero vae mihi est
et si iustus non levabo caput saturatus adflictione et
miseria **16** et propter superbiam quasi leaenam capies me
reversusque mirabiliter me crucias **17** instauras testes
tuos contra me et multiplicas iram tuam adversum me
et poenae militant in me **18** quare de vulva eduxisti me
qui utinam consumptus essem ne oculus me videret
19 fuissem quasi qui non essem de utero translatus ad
tumulum **20** numquid non paucitas dierum meorum
finietur brevi dimitte ergo me ut plangam paululum
dolorem meum **21** antequam vadam et non revertar ad
terram tenebrosam et opertam mortis caligine **22** terram
miseriae et tenebrarum ubi umbra mortis et nullus ordo
et sempiternus horror inhabitans

11 respondens autem Sophar Naamathites dixit **2**
numquid qui multa loquitur non et audiet aut vir verbosus
iustificabitur **3** tibi soli tacebunt homines et cum ceteros
inriseris a nullo confutaberis **4** dixisti enim purus est
sermo meus et mundus sum in conspectu tuo **5** atque
utinam Deus loqueretur tecum et aperiret labia sua tibi **6**
ut ostenderet tibi secreta sapientiae et quod multiplex
esset lex eius et intellegeres quod multo minora exigaris

a Deo quam meretur iniquitas tua **7** forsitan vestigia Dei
conprehendes et usque ad perfectum Omnipotentem
repperies **8** excelsior caelo est et quid facies profundior
inferno et unde cognosces **(Sheol h7585)** **9** longior terrae
mensura eius et latior mari **10** si subverterit omnia vel
in unum coartaverit quis contradicet ei **11** ipse enim
novit hominum vanitatem et videns iniquitatem nonne
considerat **12** vir vanus in superbiam erigitur et tamquam
pullum onagri se liberum natum putat **13** tu autem
firmasti cor tuum et expandisti ad eum manus tuas **14**
si iniquitatem quod est in manu tua abstuleris a te et
non manserit in tabernaculo tuo iniustitia **15** tum levare
poteris faciem tuam absque macula et eris stabilis et
non timebis **16** miseriae quoque oblivisceris et quasi
aquarum quae praeterierint recordaberis **17** et quasi
meridianus fulgor consurget tibi ad vesperam et cum te
consumptum putaveris orieris ut lucifer **18** et habebis
fiduciam proposita tibi spe et defossus securus dormies
19 requiesces et non erit qui te exterreat et deprecabuntur
faciem tuam plurimi **20** oculi autem impiorum deficient
et effugium peribit ab eis et spes eorum abominatio
animae

12 respondens autem Iob dixit **2** ergo vos estis soli
homines et vobiscum morietur sapientia **3** et mihi
est cor sicut et vobis nec inferior vestri sum quis
enim haec quae nostis ignorat **4** qui deridetur ab
amico suo sicut ego invocabit Deum et exaudiet eum
deridetur enim iusti simplicitas **5** lampas contempta
apud cogitationes divitum parata ad tempus statutum **6**

abundant tabernacula praedonum et audacter provocant
Deum cum ipse dederit omnia in manibus eorum **7**
nimirum interroga iumenta et docebunt te et volatilia
caeli et indicabunt tibi **8** loquere terrae et respondebit
tibi et narrabunt pisces maris **9** quis ignorat quod omnia
haec manus Domini fecerit **10** in cuius manu anima omnis
viventis et spiritus universae carnis hominis **11** nonne
auris verba diiudicat et fauces comedentis saporem **12**
in antiquis est sapientia et in multo tempore prudentia
13 apud ipsum est sapientia et fortitudo ipse habet
consilium et intellegentiam **14** si destruxerit nemo est
qui aedificet et si incluserit hominem nullus est qui
aperiat **15** si continuerit aquas omnia siccabuntur et
si emiserit eas subvertent terram **16** apud ipsum est
fortitudo et sapientia ipse novit et decipientem et eum
qui decipitur **17** adducit consiliarios in stultum finem
et iudices in stuporem **18** balteum regum dissolvit et
praecingit fune renes eorum **19** ducit sacerdotes inglorios
et optimates subplantat **20** commutans labium veracium
et doctrinam senum auferens **21** effundit despectionem
super principes et eos qui oppressi fuerant relevans **22**
qui revelat profunda de tenebris et producit in lucem
umbram mortis **23** qui multiplicat gentes et perdet eas
et subversas in integrum restituet **24** qui inmutat cor
principum populi terrae et decipit eos ut frustra incedant
per invium **25** palpabunt quasi in tenebris et non in luce
et errare eos faciet quasi ebrios

13 ecce omnia et vidit oculus meus et audivit auris
mea et intellexi singula **2** secundum scientiam vestram

et ego novi nec inferior vestri sum **3** sed tamen ad
Omnipotentem loquar et disputare cum Deo cupio **4**
prius vos ostendens fabricatores mendacii et cultores
perversorum dogmatum **5** atque utinam taceretis ut
putaremini esse sapientes **6** audite ergo correptiones
meas et iudicium labiorum meorum adtendite **7** numquid
Deus indiget vestro mendacio ut pro illo loquamini dolos
8 numquid faciem eius accipitis et pro Deo iudicare
nitimini **9** aut placebit ei quem celare nihil potest aut
decipietur ut homo vestris fraudulentiis **10** ipse vos
arguet quoniam in abscondito faciem eius accipitis **11**
statim ut se commoverit turbabit vos et terror eius inruet
super vos **12** memoria vestra conparabitur cineri et
redigentur in lutum cervices vestrae **13** tacete paulisper
ut loquar quodcumque mihi mens suggesserit **14** quare
lacero carnes meas dentibus meis et animam meam porto
in manibus meis **15** etiam si occiderit me in ipso sperabo
verumtamen vias meas in conspectu eius arguam **16** et
ipse erit salvator meus non enim veniet in conspectu eius
omnis hypocrita **17** audite sermonem meum et enigmata
percipite auribus vestris **18** si fuero iudicatus scio quod
iustus inveniar **19** quis est qui iudicetur mecum veniat
quare tacens consumor **20** duo tantum ne facias mihi et
tunc a facie tua non abscondar **21** manum tuam longe
fac a me et formido tua non me terreat **22** et voca me
et respondebo tibi aut certe loquar et tu responde mihi
23 quantas habeo iniquitates et peccata scelera mea et
delicta ostende mihi **24** cur faciem tuam abscondis et
arbitraris me inimicum tuum **25** contra folium quod vento

rapitur ostendis potentiam tuam et stipulam siccam
persequeris **26** scribis enim contra me amaritudines et
consumere me vis peccatis adulescentiae meae **27** posuisti
in nervo pedem meum et observasti omnes semitas meas
et vestigia pedum meorum considerasti **28** qui quasi
putredo consumendus sum et quasi vestimentum quod
comeditur a tinea

14 homo natus de muliere brevi vivens tempore repletus
multis miseriis **2** quasi flos egreditur et conteritur et
fugit velut umbra et numquam in eodem statu permanet
3 et dignum ducis super huiuscemodi aperire oculos
tuos et adducere eum tecum in iudicium **4** quis potest
facere mundum de inmundo conceptum semine nonne
tu qui solus es **5** breves dies hominis sunt numerus
mensuum eius apud te est constituisti terminos eius
qui praeterire non poterunt **6** recede paululum ab eo
ut quiescat donec optata veniat sicut mercennarii dies
eius **7** lignum habet spem si praecisum fuerit rursum
virescit et rami eius pullulant **8** si senuerit in terra
radix eius et in pulvere emortuus fuerit truncus illius
9 ad odorem aquae germinabit et faciet comam quasi
cum primum plantatum est **10** homo vero cum mortuus
fuerit et nudatus atque consumptus ubi quaeso est **11**
quomodo si recedant aquae de mari et fluvius vacuefactus
arescat **12** sic homo cum dormierit non resurget donec
adteratur caelum non evigilabit nec consurget de somno
suo **13** quis mihi hoc tribuat ut in inferno protegas
me ut abscondas me donec pertranseat furor tuus et
constituas mihi tempus in quo recorderis mei **(Sheol h7585)**

14 putasne mortuus homo rursum vivet cunctis diebus
quibus nunc milito expecto donec veniat inmutatio
mea **15** vocabis et ego respondebo tibi operi manuum
tuarum porriges dexteram **16** tu quidem gressus meos
dinumerasti sed parces peccatis meis **17** signasti quasi in
sacculo delicta mea sed curasti iniquitatem meam **18**
mons cadens defluet et saxum transfertur de loco suo
19 lapides excavant aquae et adluvione paulatim terra
consumitur et homines ergo similiter perdes **20** roborasti
eum paululum ut in perpetuum pertransiret inmutabis
faciem eius et emittes eum **21** sive nobiles fuerint filii eius
sive ignobiles non intelleget **22** attamen caro eius dum
vivet dolebit et anima illius super semet ipso lugebit

15 respondens autem Eliphaz Themanites dixit **2**
numquid sapiens respondebit quasi in ventum loquens
et implebit ardore stomachum suum **3** arguis verbis
eum qui non est aequalis tui et loqueris quod tibi non
expedit **4** quantum in te est evacuasti timorem et tulisti
preces coram Deo **5** docuit enim iniquitas tua os tuum
et imitaris linguam blasphemantium **6** condemnabit te
os tuum et non ego et labia tua respondebunt tibi **7**
numquid primus homo tu natus es et ante colles formatus
8 numquid consilium Dei audisti et inferior te erit eius
sapientia **9** quid nosti quod ignoremus quid intellegis
quod nesciamus **10** et senes et antiqui sunt in nobis multo
vetustiores quam patres tui **11** numquid grande est ut
consoletur te Deus sed verba tua prava hoc prohibent **12**
quid te elevat cor tuum et quasi magna cogitans adtonitos
habes oculos **13** quid tumet contra Deum spiritus tuus

ut proferas de ore huiuscemodi sermones **14** quid est
homo ut inmaculatus sit et ut iustus appareat natus de
muliere **15** ecce inter sanctos eius nemo inmutabilis
et caeli non sunt mundi in conspectu eius **16** quanto
magis abominabilis et inutilis homo qui bibit quasi aquas
iniquitatem **17** ostendam tibi audi me quod vidi narrabo
tibi **18** sapientes confitentur et non abscondunt patres
suos **19** quibus solis data est terra et non transibit
alienus per eos **20** cunctis diebus suis impius superbit
et numerus annorum incertus est tyrannidis eius **21**
sonitus terroris semper in auribus illius et cum pax sit
ille insidias suspicatur **22** non credit quod reverti possit
de tenebris circumspectans undique gladium **23** cum se
moverit ad quaerendum panem novit quod paratus sit in
manu eius tenebrarum dies **24** terrebit eum tribulatio
et angustia vallabit eum sicut regem qui praeparatur
ad proelium **25** tetendit enim adversus Deum manum
suam et contra Omnipotentem roboratus est **26** cucurrit
adversus eum erecto collo et pingui cervice armatus
est **27** operuit faciem eius crassitudo et de lateribus eius
arvina dependet **28** habitavit in civitatibus desolatis et in
domibus desertis quae in tumulos sunt redactae **29** non
ditabitur nec perseverabit substantia eius nec mittet in
terra radicem suam **30** non recedet de tenebris ramos
eius arefaciet flamma et auferetur spiritu oris sui **31**
non credat frustra errore deceptus quod aliquo pretio
redimendus sit **32** antequam dies eius impleantur peribit
et manus eius arescet **33** laedetur quasi vinea in primo
flore botrus eius et quasi oliva proiciens florem suum **34**

congregatio enim hypocritae sterilis et ignis devorabit
tabernacula eorum qui munera libenter accipiunt **35**
concepit dolorem et peperit iniquitatem et uterus eius
praeparat dolos

16 respondens autem Iob dixit **2** audivi frequenter
talia consolatores onerosi omnes vos estis **3** numquid
habebunt finem verba ventosa aut aliquid tibi molestum
est si loquaris **4** poteram et ego similia vestri loqui atque
utinam esset anima vestra pro anima mea consolarer
et ego vos sermonibus et moverem caput meum super
vos **5** roborarem vos ore meo et moverem labia quasi
parcens vobis **6** sed quid agam si locutus fuero non
quiescet dolor meus et si tacuero non recedet a me **7**
nunc autem oppressit me dolor meus et in nihili redacti
sunt omnes artus mei **8** rugae meae testimonium dicunt
contra me et suscitatur falsiloquus adversus faciem
meam contradicens mihi **9** collegit furorem suum in
me et comminans mihi infremuit contra me dentibus
suis hostis meus terribilibus oculis me intuitus est **10**
aperuerunt super me ora sua exprobrantes percusserunt
maxillam meam satiati sunt poenis meis **11** conclusit me
Deus apud iniquum et manibus impiorum me tradidit
12 ego ille quondam opulentus repente contritus sum
tenuit cervicem meam confregit me et posuit sibi quasi
in signum **13** circumdedit me lanceis suis convulneravit
lumbos meos non pepercit et effudit in terra viscera
mea **14** concidit me vulnere super vulnus inruit in me
quasi gigans **15** saccum consui super cutem meam et
operui cinere cornu meum **16** facies mea intumuit a

fletu et palpebrae meae caligaverunt **17** haec passus sum
absque iniquitate manus meae cum haberem mundas ad
Deum preces **18** terra ne operias sanguinem meum neque
inveniat locum in te latendi clamor meus **19** ecce enim in
caelo testis meus et conscius meus in excelsis **20** verbosi
mei amici mei ad Deum stillat oculus meus **21** atque
utinam sic iudicaretur vir cum Deo quomodo iudicatur
filius hominis cum collega suo **22** ecce enim breves anni
transeunt et semitam per quam non revertar ambulo

17 spiritus meus adtenuabitur dies mei breviabuntur
et solum mihi superest sepulchrum **2** non peccavi et
in amaritudinibus moratur oculus meus **3** libera me et
pone iuxta te et cuiusvis manus pugnet contra me **4**
cor eorum longe fecisti a disciplina et propterea non
exaltabuntur **5** praedam pollicetur sociis et oculi filiorum
eius deficient **6** posuit me quasi in proverbium vulgi et
exemplum sum coram eis **7** caligavit ab indignatione
oculus meus et membra mea quasi in nihili redacta
sunt **8** stupebunt iusti super hoc et innocens contra
hypocritam suscitabitur **9** et tenebit iustus viam suam
et mundis manibus addet fortitudinem **10** igitur vos
omnes convertimini et venite et non inveniam in vobis
ullum sapientem **11** dies mei transierunt cogitationes
meae dissipatae sunt torquentes cor meum **12** noctem
verterunt in diem et rursum post tenebras spero lucem
13 si sustinuero infernus domus mea est in tenebris stravi
lectulum meum **(Sheol h7585)** **14** putredini dixi pater meus
es mater mea et soror mea vermibus **15** ubi est ergo nunc
praestolatio mea et patientiam meam quis considerat

16 in profundissimum infernum descendent omnia mea
putasne saltim ibi erit requies mihi (Sheol h7585)

18 respondens autem Baldad Suites dixit 2 usque
ad quem finem verba iactabitis intellegite prius et
sic loquamur 3 quare reputati sumus ut iumenta et
sorduimus coram vobis 4 qui perdis animam tuam in
furore tuo numquid propter te derelinquetur terra et
transferentur rupes de loco suo 5 nonne lux impii
extinguetur nec splendebit flamma ignis eius 6 lux
obtenebrescet in tabernaculo illius et lucerna quae super
eum est extinguetur 7 artabuntur gressus virtutis eius
et praecipitabit eum consilium suum 8 inmisit enim in
rete pedes suos et in maculis eius ambulat 9 tenebitur
planta illius laqueo et exardescet contra eum sitis 10
abscondita est in terra pedica eius et decipula illius
super semitam 11 undique terrebunt eum formidines et
involvent pedes eius 12 adtenuetur fame robur eius et
inedia invadat costas illius 13 devoret pulchritudinem
cutis eius consumat brachia illius primogenita mors 14
avellatur de tabernaculo suo fiducia eius et calcet super
eum quasi rex interitus 15 habitent in tabernaculo illius
socii eius qui non est aspergatur in tabernaculo eius
sulphur 16 deorsum radices eius siccentur sursum autem
adteratur messis eius 17 memoria illius pereat de terra et
non celebretur nomen eius in plateis 18 expellet eum
de luce in tenebras et de orbe transferet eum 19 non
erit semen eius neque progenies in populo suo nec ullae
reliquiae in regionibus eius 20 in die eius stupebunt

novissimi et primos invadet horror **21** haec sunt ergo
tabernacula iniqui et iste locus eius qui ignorat Deum

19 respondens autem Iob dixit **2** usquequo adfligitis
animam meam et adteritis me sermonibus **3** en decies
confunditis me et non erubescitis opprimentes me **4**
nempe et si ignoravi mecum erit ignorantia mea **5** at
vos contra me erigimini et arguitis me obprobriis meis
6 saltim nunc intellegite quia Deus non aequo iudicio
adflixerit me et flagellis suis me cinxerit **7** ecce clamabo
vim patiens et nemo audiet vociferabor et non est qui
iudicet **8** semitam meam circumsepsit et transire non
possum et in calle meo tenebras posuit **9** spoliavit me
gloria mea et abstulit coronam de capite meo **10** destruxit
me undique et pereo et quasi evulsae arbori abstulit
spem meam **11** iratus est contra me furor eius et sic me
habuit quasi hostem suum **12** simul venerunt latrones
eius et fecerunt sibi viam per me et obsederunt in gyro
tabernaculum meum **13** fratres meos longe fecit a me et
noti mei quasi alieni recesserunt a me **14** dereliquerunt
me propinqui mei et qui me noverant obliti sunt mei
15 inquilini domus meae et ancillae meae sicut alienum
habuerunt me et quasi peregrinus fui in oculis eorum
16 servum meum vocavi et non respondit ore proprio
deprecabar illum **17** halitum meum exhorruit uxor mea et
orabam filios uteri mei **18** stulti quoque despiciebant me
et cum ab eis recessissem detrahebant mihi **19** abominati
sunt me quondam consiliarii mei et quem maxime
diligebam aversatus est me **20** pelli meae consumptis
carnibus adhesit os meum et derelicta sunt tantummodo

labia circa dentes meos **21** miseremini mei miseremini
mei saltim vos amici mei quia manus Domini tetigit me
22 quare persequimini me sicut Deus et carnibus meis
saturamini **23** quis mihi tribuat ut scribantur sermones
mei quis mihi det ut exarentur in libro **24** stilo ferreo et
plumbi lammina vel certe sculpantur in silice **25** scio
enim quod redemptor meus vivat et in novissimo de terra
surrecturus sim **26** et rursum circumdabor pelle mea et
in carne mea videbo Deum **27** quem visurus sum ego
ipse et oculi mei conspecturi sunt et non alius reposita
est haec spes mea in sinu meo **28** quare ergo nunc
dicitis persequamur eum et radicem verbi inveniamus
contra eum **29** fugite ergo a facie gladii quoniam ultor
iniquitatum gladius est et scitote esse iudicium

20 respondens autem Sophar Naamathites dixit **2** idcirco
cogitationes meae variae succedunt sibi et mens in
diversa rapitur **3** doctrinam qua me arguis audiam et
spiritus intellegentiae meae respondebit mihi **4** hoc scio
a principio ex quo positus est homo super terram **5**
quod laus impiorum brevis sit et gaudium hypocritae ad
instar puncti **6** si ascenderit usque ad caelum superbia
eius et caput eius nubes tetigerit **7** quasi sterquilinium
in fine perdetur et qui eum viderant dicent ubi est **8**
velut somnium avolans non invenietur transiet sicut visio
nocturna **9** oculus qui eum viderat non videbit neque
ultra intuebitur eum locus suus **10** filii eius adterentur
egestate et manus illius reddent ei dolorem suum **11** ossa
eius implebuntur vitiis adulescentiae eius et cum eo in
pulverem dormient **12** cum enim dulce fuerit in ore eius

malum abscondet illud sub lingua sua **13** parcet illi et non
derelinquet illud et celabit in gutture suo **14** panis eius in
utero illius vertetur in fel aspidum intrinsecus **15** divitias
quas devoravit evomet et de ventre illius extrahet eas
Deus **16** caput aspidum suget occidet eum lingua viperae
17 non videat rivulos fluminis torrentes mellis et butyri
18 luet quae fecit omnia nec tamen consumetur iuxta
multitudinem adinventionum suarum sic et sustinebit **19**
quoniam confringens nudavit pauperes domum rapuit et
non aedificavit eam **20** nec est satiatus venter eius et
cum habuerit quae cupierat possidere non poterit **21** non
remansit de cibo eius et propterea nihil permanebit de
bonis eius **22** cum satiatus fuerit artabitur aestuabit et
omnis dolor inruet in eum **23** utinam impleatur venter
eius ut emittat in eum iram furoris sui et pluat super
illum bellum suum **24** fugiet arma ferrea et inruet in
arcum aereum **25** eductus et egrediens de vagina sua et
fulgurans in amaritudine sua vadent et venient super
eum horribiles **26** omnes tenebrae absconditae sunt in
occultis eius devorabit eum ignis qui non succenditur
adfligetur relictus in tabernaculo suo **27** revelabunt caeli
iniquitatem eius et terra consurget adversus eum **28**
apertum erit germen domus illius detrahetur in die
furoris Dei **29** haec est pars hominis impii a Deo et
hereditas verborum eius a Domino

21 respondens autem Iob dixit **2** audite quaeso sermones
meos et agetis paenitentiam **3** sustinete me ut et ego
loquar et post mea si videbitur verba ridete **4** numquid
contra hominem disputatio mea est ut merito non debeam

contristari **5** adtendite me et obstupescite et superponite
digitum ori vestro **6** et ego quando recordatus fuero
pertimesco et concutit carnem meam tremor **7** quare
ergo impii vivunt sublevati sunt confortatique divitiis **8**
semen eorum permanet coram eis propinquorum turba
et nepotum in conspectu eorum **9** domus eorum securae
sunt et pacatae et non est virga Dei super illos **10** bos
eorum concepit et non abortit vacca peperit et non est
privata fetu suo **11** egrediuntur quasi greges parvuli
eorum et infantes eorum exultant lusibus **12** tenent
tympanum et citharam et gaudent ad sonitum organi
13 ducunt in bonis dies suos et in puncto ad inferna
descendunt **(Sheol h7585)** **14** qui dixerunt Deo recede a
nobis et scientiam viarum tuarum nolumus **15** quid est
Omnipotens ut serviamus ei et quid nobis prodest si
oraverimus illum **16** verumtamen quia non sunt in manu
eorum bona sua consilium impiorum longe sit a me **17**
quotiens lucerna impiorum extinguetur et superveniet
eis inundatio et dolores dividet furoris sui **18** erunt
sicut paleae ante faciem venti et sicut favilla quam
turbo dispergit **19** Deus servabit filiis illius dolorem
patris et cum reddiderit tunc sciet **20** videbunt oculi
eius interfectionem suam et de furore Omnipotentis
bibet **21** quid enim ad eum pertinet de domo sua post
se et si numerus mensuum eius dimidietur **22** numquid
Deum quispiam docebit scientiam qui excelsos iudicat **23**
iste moritur robustus et sanus dives et felix **24** viscera
eius plena sunt adipe et medullis ossa illius inrigantur
25 alius vero moritur in amaritudine animae absque

ullis opibus **26** et tamen simul in pulverem dormient et
vermes operient eos **27** certe novi cogitationes vestras et
sententias contra me iniquas **28** dicitis enim ubi est domus
principis et ubi tabernacula impiorum **29** interrogate
quemlibet de viatoribus et haec eadem eum intellegere
cognoscetis **30** quia in diem perditionis servabitur malus
et ad diem furoris ducitur **31** quis arguet coram eo viam
eius et quae fecit quis reddet illi **32** ipse ad sepulchra
ducetur et in congerie mortuorum vigilabit **33** dulcis
fuit glareis Cocyti et post se omnem hominem trahet et
ante se innumerabiles **34** quomodo igitur consolamini
me frustra cum responsio vestra repugnare ostensa sit
veritati

22 respondens autem Eliphaz Themanites dixit **2**
numquid Deo conparari potest homo etiam cum perfectae
fuerit scientiae **3** quid prodest Deo si iustus fueris aut quid
ei confers si inmaculata fuerit via tua **4** numquid timens
arguet te et veniet tecum in iudicium **5** et non propter
malitiam tuam plurimam et infinitas iniquitates tuas **6**
abstulisti enim pignus fratrum tuorum sine causa et nudos
spoliasti vestibus **7** aquam lasso non dedisti et esurienti
subtraxisti panem **8** in fortitudine brachii tui possidebas
terram et potentissimus obtinebas eam **9** viduas dimisisti
vacuas et lacertos pupillorum comminuisti **10** propterea
circumdatus es laqueis et conturbat te formido subita **11**
et putabas te tenebras non visurum et impetu aquarum
inundantium non oppressurum **12** an cogitas quod Deus
excelsior caelo et super stellarum vertices sublimetur
13 et dicis quid enim novit Deus et quasi per caliginem

iudicat **14** nubes latibulum eius nec nostra considerat et
circa cardines caeli perambulat **15** numquid semitam
saeculorum custodire cupis quam calcaverunt viri iniqui
16 qui sublati sunt ante tempus suum et fluvius subvertit
fundamentum eorum **17** qui dicebant Deo recede a nobis
et quasi nihil possit facere Omnipotens aestimabant
eum **18** cum ille implesset domos eorum bonis quorum
sententia procul sit a me **19** videbunt iusti et laetabuntur
et innocens subsannabit eos **20** nonne succisa est erectio
eorum et reliquias eorum devoravit ignis **21** adquiesce
igitur ei et habeto pacem et per haec habebis fructus
optimos **22** suscipe ex ore illius legem et pone sermones
eius in corde tuo **23** si reversus fueris ad Omnipotentem
aedificaberis et longe facies iniquitatem a tabernaculo
tuo **24** dabit pro terra silicem et pro silice torrentes aureos
25 eritque Omnipotens contra hostes tuos et argentum
coacervabitur tibi **26** tunc super Omnipotentem deliciis
afflues et elevabis ad Deum faciem tuam **27** rogabis eum
et exaudiet te et vota tua reddes **28** decernes rem et
veniet tibi et in viis tuis splendebit lumen **29** qui enim
humiliatus fuerit erit in gloria et qui inclinaverit oculos
suos ipse salvabitur **30** salvabitur innocens salvabitur
autem munditia manuum suarum

23 respondens autem Iob dixit **2** nunc quoque in
amaritudine est sermo meus et manus plagae meae
adgravata est super gemitum meum **3** quis mihi tribuat
ut cognoscam et inveniam illum et veniam usque ad
solium eius **4** ponam coram eo iudicium et os meum
replebo increpationibus **5** ut sciam verba quae mihi

respondeat et intellegam quid loquatur mihi **6** nolo multa
fortitudine contendat mecum nec magnitudinis suae
mole me premat **7** proponat aequitatem contra me et
perveniat ad victoriam iudicium meum **8** si ad orientem
iero non apparet si ad occidentem non intellegam eum **9**
si ad sinistram quid agat non adprehendam eum si me
vertam ad dextram non videbo illum **10** ipse vero scit
viam meam et probavit me quasi aurum quod per ignem
transit **11** vestigia eius secutus est pes meus viam eius
custodivi et non declinavi ex ea **12** a mandatis labiorum
eius non recessi et in sinu meo abscondi verba oris eius **13**
ipse enim solus est et nemo avertere potest cogitationem
eius et anima eius quodcumque voluerit hoc facit **14** cum
expleverit in me voluntatem suam et alia multa similia
praesto sunt ei **15** et idcirco a facie eius turbatus sum et
considerans eum timore sollicitor **16** Deus mollivit cor
meum et Omnipotens conturbavit me **17** non enim perii
propter inminentes tenebras nec faciem meam operuit
caligo

24 ab Omnipotente non sunt abscondita tempora qui
autem noverunt eum ignorant dies illius **2** alii terminos
transtulerunt diripuerunt greges et paverunt eos **3** asinum
pupillorum abigerunt et abstulerunt pro pignore bovem
viduae **4** subverterunt pauperum viam et oppresserunt
pariter mansuetos terrae **5** alii quasi onagri in deserto
egrediuntur ad opus suum vigilantesque ad praedam
praeparant panem liberis **6** agrum non suum demetunt
et vineam eius quem vi oppresserunt vindemiant **7** nudos
dimittunt homines indumenta tollentes quibus non est

operimentum in frigore **8** quos imbres montium rigant
et non habentes velamen amplexantur lapides **9** vim
fecerunt depraedantes pupillos et vulgum pauperem
spoliaverunt **10** nudis et incedentibus absque vestitu
et esurientibus tulerunt spicas **11** inter acervos eorum
meridiati sunt qui calcatis torcularibus sitiunt **12** de
civitatibus fecerunt viros gemere et anima vulneratorum
clamavit et Deus inultum abire non patitur **13** ipsi fuerunt
rebelles luminis nescierunt vias eius nec reversi sunt per
semitas illius **14** mane primo consurgit homicida interficit
egenum et pauperem per noctem vero erit quasi fur **15**
oculus adulteri observat caliginem dicens non me videbit
oculus et operiet vultum suum **16** perfodit in tenebris
domos sicut in die condixerant sibi et ignoraverunt
lucem **17** si subito apparuerit aurora arbitrantur umbram
mortis et sic in tenebris quasi in luce ambulant **18** levis
est super faciem aquae maledicta sit pars eius in terra
nec ambulet per viam vinearum **19** ad nimium calorem
transeat ab aquis nivium et usque ad inferos peccatum
illius **(Sheol h7585)** **20** obliviscatur eius misericordia dulcedo
illius vermes non sit in recordatione sed conteratur quasi
lignum infructuosum **21** pavit enim sterilem et quae
non parit et viduae bene non fecit **22** detraxit fortes in
fortitudine sua et cum steterit non credet vitae suae **23**
dedit ei Deus locum paenitentiae et ille abutitur eo in
superbiam oculi autem eius sunt in viis illius **24** elevati
sunt ad modicum et non subsistent et humiliabuntur
sicut omnia et auferentur et sicut summitates spicarum

conterentur 25 quod si non est ita quis me potest arguere
esse mentitum et ponere ante Deum verba mea

25 respondens autem Baldad Suites dixit 2 potestas et
terror apud eum est qui facit concordiam in sublimibus
suis 3 numquid est numerus militum eius et super quem
non surget lumen illius 4 numquid iustificari potest
homo conparatus Deo aut apparere mundus natus de
muliere 5 ecce etiam luna non splendet et stellae non
sunt mundae in conspectu eius 6 quanto magis homo
putredo et filius hominis vermis

26 respondens autem Iob dixit 2 cuius adiutor es
numquid inbecilli et sustentas brachium eius qui non est
fortis 3 cui dedisti consilium forsitan illi qui non habet
sapientiam et prudentiam tuam ostendisti plurimam
4 quem docere voluisti nonne eum qui fecit spiramen
tuum 5 ecce gigantes gemunt sub aquis et qui habitant
cum eis 6 nudus est inferus coram illo et nullum est
operimentum perditioni (Sheol h7585) 7 qui extendit
aquilonem super vacuum et adpendit terram super nihili
8 qui ligat aquas in nubibus suis ut non erumpant pariter
deorsum 9 qui tenet vultum solii sui et expandit super
illud nebulam suam 10 terminum circumdedit aquis
usque dum finiantur lux et tenebrae 11 columnae caeli
contremescunt et pavent ad nutum eius 12 in fortitudine
illius repente maria congregata sunt et prudentia eius
percussit superbum 13 spiritus eius ornavit caelos et
obsetricante manu eius eductus est coluber tortuosus 14
ecce haec ex parte dicta sunt viarum eius et cum vix

parvam stillam sermonis eius audierimus quis poterit
tonitruum magnitudinis illius intueri

27 addidit quoque Iob adsumens parabolam suam et dixit
2 vivit Deus qui abstulit iudicium meum et Omnipotens
qui ad amaritudinem adduxit animam meam **3** quia
donec superest halitus in me et spiritus Dei in naribus
meis **4** non loquentur labia mea iniquitatem nec lingua
mea meditabitur mendacium **5** absit a me ut iustos vos
esse iudicem donec deficiam non recedam ab innocentia
mea **6** iustificationem meam quam coepi tenere non
deseram nec enim reprehendit me cor meum in omni
vita mea **7** sit ut impius inimicus meus et adversarius
meus quasi iniquus **8** quae enim spes est hypocritae si
avare rapiat et non liberet Deus animam eius **9** numquid
clamorem eius Deus audiet cum venerit super illum
angustia **10** aut poterit in Omnipotente delectari et
invocare Deum in omni tempore **11** docebo vos per
manum Dei quae Omnipotens habeat nec abscondam **12**
ecce vos omnes nostis et quid sine causa vana loquimini
13 haec est pars hominis impii apud Deum et hereditas
violentorum quam ab Omnipotente suscipient **14** si
multiplicati fuerint filii eius in gladio erunt et nepotes
eius non saturabuntur pane **15** qui reliqui fuerint ex eo
sepelientur in interitu et viduae illius non plorabunt **16**
si conportaverit quasi terram argentum et sicut lutum
praeparaverit vestimenta **17** praeparabit quidem sed
iustus vestietur illis et argentum innocens dividet **18**
aedificavit sicut tinea domum suam et sicut custos fecit
umbraculum **19** dives cum dormierit nihil secum auferet

aperit oculos suos et nihil inveniet **20** adprehendit eum
quasi aqua inopia nocte opprimet eum tempestas **21**
tollet eum ventus urens et auferet et velut turbo rapiet
eum de loco suo **22** et mittet super eum et non parcet de
manu eius fugiens fugiet **23** stringet super eum manus
suas et sibilabit super illum intuens locum eius

28 habet argentum venarum suarum principia et auro
locus est in quo conflatur **2** ferrum de terra tollitur
et lapis solutus calore in aes vertitur **3** tempus posuit
tenebris et universorum finem ipse considerat lapidem
quoque caliginis et umbram mortis **4** dividit torrens a
populo peregrinante eos quos oblitus est pes egentis
hominum et invios **5** terra de qua oriebatur panis in loco
suo igne subversa est **6** locus sapphyri lapides eius et
glebae illius aurum **7** semitam ignoravit avis nec intuitus
est oculus vulturis **8** non calcaverunt eam filii institorum
nec pertransivit per eam leaena **9** ad silicem extendit
manum suam subvertit a radicibus montes **10** in petris
rivos excidit et omne pretiosum vidit oculus eius **11**
profunda quoque fluviorum scrutatus est et abscondita
produxit in lucem **12** sapientia vero ubi invenitur et quis
est locus intellegentiae **13** nescit homo pretium eius
nec invenitur in terra suaviter viventium **14** abyssus
dicit non est in me et mare loquitur non est mecum
15 non dabitur aurum obrizum pro ea nec adpendetur
argentum in commutatione eius **16** non conferetur tinctis
Indiae coloribus nec lapidi sardonico pretiosissimo vel
sapphyro **17** non adaequabitur ei aurum vel vitrum nec
commutabuntur pro ea vasa auri **18** excelsa et eminentia

non memorabuntur conparatione eius trahitur autem
sapientia de occultis **19** non adaequabitur ei topazium
de Aethiopia nec tincturae mundissimae conponetur **20**
unde ergo sapientia veniet et quis est locus intellegentiae
21 abscondita est ab oculis omnium viventium volucres
quoque caeli latet **22** perditio et mors dixerunt auribus
nostris audivimus famam eius **23** Deus intellegit viam
eius et ipse novit locum illius **24** ipse enim fines mundi
intuetur et omnia quae sub caelo sunt respicit **25** qui
fecit ventis pondus et aquas adpendit mensura **26** quando
ponebat pluviis legem et viam procellis sonantibus **27**
tunc vidit illam et enarravit et praeparavit et investigavit
28 et dixit homini ecce timor Domini ipsa est sapientia et
recedere a malo intellegentia

29 addidit quoque Iob adsumens parabolam suam
et dixit **2** quis mihi tribuat ut sim iuxta menses
pristinos secundum dies quibus Deus custodiebat me
3 quando splendebat lucerna eius super caput meum
et ad lumen eius ambulabam in tenebris **4** sicut fui
in diebus adulescentiae meae quando secreto Deus
erat in tabernaculo meo **5** quando erat Omnipotens
mecum et in circuitu meo pueri mei **6** quando lavabam
pedes meos butyro et petra fundebat mihi rivos olei
7 quando procedebam ad portam civitatis et in platea
parabant cathedram mihi **8** videbant me iuvenes et
abscondebantur et senes adsurgentes stabant **9** principes
cessabant loqui et digitum superponebant ori suo **10**
vocem suam cohibebant duces et lingua eorum gutturi
suo adherebat **11** auris audiens beatificabat me et oculus

videns testimonium reddebat mihi **12** quod liberassem
pauperem vociferantem et pupillum cui non esset adiutor
13 benedictio perituri super me veniebat et cor viduae
consolatus sum **14** iustitia indutus sum et vestivit me sicut
vestimento et diademate iudicio meo **15** oculus fui caeco
et pes claudo **16** pater eram pauperum et causam quam
nesciebam diligentissime investigabam **17** conterebam
molas iniqui et de dentibus illius auferebam praedam
18 dicebamque in nidulo meo moriar et sicut palma
multiplicabo dies **19** radix mea aperta est secus aquas et
ros morabitur in messione mea **20** gloria mea semper
innovabitur et arcus meus in manu mea instaurabitur
21 qui me audiebant expectabant sententiam et intenti
tacebant ad consilium meum **22** verbis meis addere nihil
audebant et super illos stillabat eloquium meum **23**
expectabant me sicut pluviam et os suum aperiebant
quasi ad imbrem serotinum **24** si quando ridebam ad eos
non credebant et lux vultus mei non cadebat in terram **25**
si voluissem ire ad eos sedebam primus cumque sederem
quasi rex circumstante exercitu eram tamen maerentium
consolator

30 nunc autem derident me iuniores tempore quorum
non dignabar patres ponere cum canibus gregis mei
2 quorum virtus manuum erat mihi pro nihilo et vita
ipsa putabantur indigni **3** egestate et fame steriles qui
rodebant in solitudine squalentes calamitate et miseria
4 et mandebant herbas et arborum cortices et radix
iuniperorum erat cibus eorum **5** qui de convallibus ista
rapientes cum singula repperissent ad ea cum clamore

currebant **6** in desertis habitabant torrentium et in
cavernis terrae vel super glaream **7** qui inter huiuscemodi
laetabantur et esse sub sentibus delicias conputabant
8 filii stultorum et ignobilium et in terra penitus non
parentes **9** nunc in eorum canticum versus sum et factus
sum eis proverbium **10** abominantur me et longe fugiunt
a me et faciem meam conspuere non verentur **11** faretram
enim suam aperuit et adflixit me et frenum posuit in os
meum **12** ad dexteram orientis calamitatis meae ilico
surrexerunt pedes meos subverterunt et oppresserunt
quasi fluctibus semitis suis **13** dissipaverunt itinera mea
insidiati sunt mihi et praevaluerunt et non fuit qui ferret
auxilium **14** quasi rupto muro et aperta ianua inruerunt
super me et ad meas miserias devoluti sunt **15** redactus
sum in nihili abstulisti quasi ventus desiderium meum
et velut nubes pertransiit salus mea **16** nunc autem in
memet ipso marcescit anima mea et possident me dies
adflictionis **17** nocte os meum perforatur doloribus et qui
me comedunt non dormiunt **18** in multitudine eorum
consumitur vestimentum meum et quasi capitio tunicae
sic cinxerunt me **19** conparatus sum luto et adsimilatus
favillae et cineri **20** clamo ad te et non exaudis me sto
et non respicis me **21** mutatus es mihi in crudelem
et in duritia manus tuae adversaris mihi **22** elevasti
me et quasi super ventum ponens elisisti me valide
23 scio quia morti tradas me ubi constituta domus est
omni viventi **24** verumtamen non ad consumptionem
eorum emittis manum tuam et si corruerint ipse salvabis
25 flebam quondam super eum qui adflictus erat et

conpatiebatur anima mea pauperi **26** expectabam bona et
venerunt mihi mala praestolabar lucem et eruperunt
tenebrae **27** interiora mea efferbuerunt absque ulla requie
praevenerunt me dies adflictionis **28** maerens incedebam
sine furore consurgens in turba clamavi **29** frater fui
draconum et socius strutionum **30** cutis mea denigrata
est super me et ossa mea aruerunt prae caumate **31** versa
est in luctum cithara mea et organum meum in vocem
flentium

31 pepigi foedus cum oculis meis ut ne cogitarem
quidem de virgine **2** quam enim partem haberet Deus in
me desuper et hereditatem Omnipotens de excelsis **3**
numquid non perditio est iniquo et alienatio operantibus
iniustitiam **4** nonne ipse considerat vias meas et cunctos
gressus meos dinumerat **5** si ambulavi in vanitate et
festinavit in dolo pes meus **6** adpendat me in statera iusta
et sciat Deus simplicitatem meam **7** si declinavit gressus
meus de via et si secutum est oculos meos cor meum et
in manibus meis adhesit macula **8** seram et alius comedat
et progenies mea eradicetur **9** si deceptum est cor meum
super mulierem et si ad ostium amici mei insidiatus sum
10 scortum sit alteri uxor mea et super illam incurventur
alii **11** hoc enim nefas est et iniquitas maxima **12** ignis
est usque ad perditionem devorans et omnia eradicans
genimina **13** si contempsi subire iudicium cum servo
meo et ancillae meae cum disceptarent adversum me **14**
quid enim faciam cum surrexerit ad iudicandum Deus
et cum quaesierit quid respondebo illi **15** numquid non
in utero fecit me qui et illum operatus est et formavit

in vulva unus **16** si negavi quod volebant pauperibus
et oculos viduae expectare feci **17** si comedi buccellam
meam solus et non comedit pupillus ex ea **18** quia ab
infantia mea crevit mecum miseratio et de utero matris
meae egressa est mecum **19** si despexi pereuntem eo
quod non habuerit indumentum et absque operimento
pauperem **20** si non benedixerunt mihi latera eius et
de velleribus ovium mearum calefactus est **21** si levavi
super pupillum manum meam etiam cum viderem me in
porta superiorem **22** umerus meus a iunctura sua cadat et
brachium meum cum suis ossibus confringatur **23** semper
enim quasi tumentes super me fluctus timui Deum et
pondus eius ferre non potui **24** si putavi aurum robur
meum et obrizae dixi fiducia mea **25** si laetatus sum super
multis divitiis meis et quia plurima repperit manus mea
26 si vidi solem cum fulgeret et lunam incedentem clare
27 et lactatum est in abscondito cor meum et osculatus
sum manum meam ore meo **28** quae est iniquitas maxima
et negatio contra Deum altissimum **29** si gavisus sum ad
ruinam eius qui me oderat et exultavi quod invenisset
eum malum **30** non enim dedi ad peccandum guttur
meum ut expeterem maledicens animam eius **31** si non
dixerunt viri tabernaculi mei quis det de carnibus eius ut
saturemur **32** foris non mansit peregrinus ostium meum
viatori patuit **33** si abscondi quasi homo peccatum meum
et celavi in sinu meo iniquitatem meam **34** si expavi ad
multitudinem nimiam et despectio propinquorum terruit
me et non magis tacui nec egressus sum ostium **35** quis
mihi tribuat auditorem ut desiderium meum Omnipotens

audiat et librum scribat ipse qui iudicat **36** ut in umero
meo portem illum et circumdem illum quasi coronam
mihi **37** per singulos gradus meos pronuntiabo illum
et quasi principi offeram eum **38** si adversum me terra
mea clamat et cum ipsa sulci eius deflent **39** si fructus
eius comedi absque pecunia et animam agricolarum
eius adflixi **40** pro frumento oriatur mihi tribulus et pro
hordeo spina finita sunt verba Iob

32 omiserunt autem tres viri isti respondere Iob eo
quod iustus sibi videretur **2** et iratus indignatusque
Heliu filius Barachel Buzites de cognatione Ram iratus
est autem adversus Iob eo quod iustum se esse diceret
coram Deo **3** porro adversum amicos eius indignatus
est eo quod non invenissent responsionem rationabilem
sed tantummodo condemnassent Iob **4** igitur Heliu
expectavit Iob loquentem eo quod seniores se essent qui
loquebantur **5** cum autem vidisset quod tres respondere
non potuissent iratus est vehementer **6** respondensque
Heliu filius Barachel Buzites dixit iunior sum tempore
vos autem antiquiores idcirco dimisso capite veritus sum
indicare vobis meam sententiam **7** sperabam enim quod
aetas prolixior loqueretur et annorum multitudo doceret
sapientiam **8** sed ut video spiritus est in hominibus et
inspiratio Omnipotentis dat intellegentiam **9** non sunt
longevi sapientes nec senes intellegunt iudicium **10**
ideo dicam audite me ostendam vobis etiam ego meam
scientiam **11** expectavi enim sermones vestros audivi
prudentiam vestram donec disceptaremini sermonibus **12**
et donec putabam vos aliquid dicere considerabam sed ut

video non est qui arguere possit Iob et respondere ex vobis
sermonibus eius **13** ne forte dicatis invenimus sapientiam
Deus proiecit eum non homo **14** nihil locutus est mihi
et ego non secundum vestros sermones respondebo illi
15 extimuerunt non responderunt ultra abstuleruntque
a se eloquia **16** quoniam igitur expectavi et non sunt
locuti steterunt nec responderunt ultra **17** respondebo
et ego partem meam et ostendam scientiam meam **18**
plenus sum enim sermonibus et coartat me spiritus uteri
mei **19** en venter meus quasi mustum absque spiraculo
quod lagunculas novas disrumpit **20** loquar et respirabo
paululum aperiam labia mea et respondebo **21** non
accipiam personam viri et Deum homini non aequabo **22**
nescio enim quamdiu subsistam et si post modicum tollat
me factor meus

33 audi igitur Iob eloquia mea et omnes sermones meos
ausculta **2** ecce aperui os meum loquatur lingua mea
in faucibus meis **3** simplici corde meo sermones mei et
sententiam labia mea puram loquentur **4** spiritus Dei
fecit me et spiraculum Omnipotentis vivificavit me **5** si
potes responde mihi et adversus faciem meam consiste **6**
ecce et me sicut et te fecit Deus et de eodem luto ego
quoque formatus sum **7** verumtamen miraculum meum
non te terreat et eloquentia mea non sit tibi gravis **8**
dixisti ergo in auribus meis et vocem verborum audivi
9 mundus sum ego absque delicto inmaculatus et non
est iniquitas in me **10** quia querellas in me repperit ideo
arbitratus est me inimicum sibi **11** posuit in nervo pedes
meos custodivit omnes semitas meas **12** hoc est ergo

in quo non es iustificatus respondebo tibi quia maior
sit Deus homine **13** adversum eum contendis quod non
ad omnia verba responderit tibi **14** semel loquitur Deus
et secundo id ipsum non repetit **15** per somnium in
visione nocturna quando inruit sopor super homines
et dormiunt in lectulo **16** tunc aperit aures virorum et
erudiens eos instruit disciplinam **17** ut avertat hominem
ab his quae facit et liberet eum de superbia **18** eruens
animam eius a corruptione et vitam illius ut non transeat
in gladium **19** increpat quoque per dolorem in lectulo et
omnia ossa eius marcescere facit **20** abominabilis ei fit in
vita sua panis et animae illius cibus ante desiderabilis **21**
tabescet caro eius et ossa quae tecta fuerant nudabuntur
22 adpropinquabit corruptioni anima eius et vita illius
mortiferis **23** si fuerit pro eo angelus loquens unum de
milibus ut adnuntiet hominis aequitatem **24** miserebitur
eius et dicet libera eum et non descendat in corruptionem
inveni in quo ei propitier **25** consumpta est caro eius
a suppliciis revertatur ad dies adulescentiae suae **26**
deprecabitur Deum et placabilis ei erit et videbit faciem
eius in iubilo et reddet homini iustitiam suam **27** respiciet
homines et dicet peccavi et vere deliqui et ut eram dignus
non recepi **28** liberavit animam suam ne pergeret in
interitum sed vivens lucem videret **29** ecce haec omnia
operatur Deus tribus vicibus per singulos **30** ut revocet
animas eorum a corruptione et inluminet luce viventium
31 adtende Iob et audi me et tace dum ego loquar **32** si
autem habes quod loquaris responde mihi loquere volo

enim te apparere iustum **33** quod si non habes audi me
tace et docebo te sapientiam

34 pronuntians itaque Heliu etiam haec locutus est **2**
audite sapientes verba mea et eruditi auscultate me **3**
auris enim verba probat et guttur escas gustu diiudicat
4 iudicium eligamus nobis et inter nos videamus quid
sit melius **5** quia dixit Iob iustus sum et Deus subvertit
iudicium meum **6** in iudicando enim me mendacium
est violenta sagitta mea absque ullo peccato **7** quis est
vir ut est Iob qui bibit subsannationem quasi aquam **8**
qui graditur cum operantibus iniquitatem et ambulat
cum viris impiis **9** dixit enim non placebit vir Deo etiam
si cucurrerit cum eo **10** ideo viri cordati audite me
absit a Deo impietas et ab Omnipotente iniquitas **11**
opus enim hominis reddet ei et iuxta vias singulorum
restituet **12** vere enim Deus non condemnabit frustra
nec Omnipotens subvertet iudicium **13** quem constituit
alium super terram aut quem posuit super orbem quem
fabricatus est **14** si direxerit ad eum cor suum spiritum
illius et flatum ad se trahet **15** deficiet omnis caro
simul et homo in cinerem revertetur **16** si habes ergo
intellectum audi quod dicitur et ausculta vocem eloquii
mei **17** numquid qui non amat iudicium sanare potest et
quomodo tu eum qui iustus est in tantum condemnas
18 qui dicit regi apostata qui vocat duces impios **19** qui
non accipit personas principum nec cognovit tyrannum
cum disceptaret contra pauperem opus enim manuum
eius sunt universi **20** subito morientur et in media
nocte turbabuntur populi et pertransibunt et auferent

violentum absque manu **21** oculi enim eius super vias
hominum et omnes gressus eorum considerat **22** non
sunt tenebrae et non est umbra mortis ut abscondantur
ibi qui operantur iniquitatem **23** neque enim ultra in
hominis potestate est ut veniat ad Deum in iudicium
24 conteret multos innumerabiles et stare faciet alios
pro eis **25** novit enim opera eorum et idcirco inducet
noctem et conterentur **26** quasi impios percussit eos in
loco videntium **27** qui quasi de industria recesserunt
ab eo et omnes vias eius intellegere noluerunt **28** ut
pervenire facerent ad eum clamorem egeni et audiret
vocem pauperum **29** ipso enim concedente pacem quis
est qui condemnet ex quo absconderit vultum quis est
qui contempletur eum et super gentem et super omnes
homines **30** qui regnare facit hominem hypocritam
propter peccata populi **31** quia ergo ego locutus sum ad
Deum te quoque non prohibeo **32** si erravi tu doce me si
iniquitatem locutus sum ultra non addam **33** numquid a
te Deus expetit eam quia displicuit tibi tu enim coepisti
loqui et non ego quod si quid nosti melius loquere **34** viri
intellegentes loquantur mihi et vir sapiens audiat me **35**
Iob autem stulte locutus est et verba illius non sonant
disciplinam **36** pater mi probetur Iob usque ad finem
ne desinas in hominibus iniquitatis **37** quia addit super
peccata sua blasphemiam inter nos interim constringatur
et tunc ad iudicium provocet sermonibus suis Deum

35 igitur Heliu haec rursum locutus est **2** numquid
aequa tibi videtur tua cogitatio ut diceres iustior Deo sum
3 dixisti enim non tibi placet quod rectum est vel quid

tibi proderit si ego peccavero **4** itaque ego respondebo
sermonibus tuis et amicis tuis tecum **5** suspice caelum
et intuere et contemplare aethera quod altior te sit **6**
si peccaveris quid ei nocebis et si multiplicatae fuerint
iniquitates tuae quid facies contra eum **7** porro si iuste
egeris quid donabis ei aut quid de manu tua accipiet **8**
homini qui similis tui est nocebit impietas tua et filium
hominis adiuvabit iustitia tua **9** propter multitudinem
calumniatorum clamabunt et heiulabunt propter vim
brachii tyrannorum **10** et non dixit ubi est Deus qui
fecit me qui dedit carmina in nocte **11** qui docet nos
super iumenta terrae et super volucres caeli erudit nos
12 ibi clamabunt et non exaudiet propter superbiam
malorum **13** non ergo frustra audiet Deus et Omnipotens
singulorum causas intuebitur **14** etiam cum dixeris non
considerat iudicare coram eo et expecta eum **15** nunc
enim non infert furorem suum nec ulciscitur scelus valde
16 ergo Iob frustra aperit os suum et absque scientia
verba multiplicat

36 addens quoque Heliu haec locutus est **2** sustine
me paululum et indicabo tibi adhuc enim habeo quod
pro Deo loquar **3** repetam scientiam meam a principio
et operatorem meum probabo iustum **4** vere enim
absque mendacio sermones mei et perfecta scientia
probabitur tibi **5** Deus potentes non abicit cum et ipse sit
potens **6** sed non salvat impios et iudicium pauperibus
tribuit **7** non aufert a iusto oculos suos et reges in
solio conlocat in perpetuum et illi eriguntur **8** et si
fuerint in catenis et vinciantur funibus paupertatis **9**

indicabit eis opera eorum et scelera eorum quia violenti
fuerint **10** revelabit quoque aurem eorum ut corripiat
et loquetur ut revertantur ab iniquitate **11** si audierint
et observaverint conplebunt dies suos in bono et annos
suos in gloria **12** si autem non audierint transibunt per
gladium et consumentur in stultitia **13** simulatores et
callidi provocant iram Dei neque clamabunt cum vincti
fuerint **14** morietur in tempestate anima eorum et vita
eorum inter effeminatos **15** eripiet pauperem de angustia
sua et revelabit in tribulatione aurem eius **16** igitur
salvabit te de ore angusto latissime et non habentis
fundamentum subter se requies autem mensae tuae erit
plena pinguedine **17** causa tua quasi impii iudicata est
causam iudiciumque recipies **18** non te ergo superet ira
ut aliquem opprimas nec multitudo donorum inclinet
te **19** depone magnitudinem tuam absque tribulatione
et omnes robustos fortitudine **20** ne protrahas noctem
ut ascendant populi pro eis **21** cave ne declines ad
iniquitatem hanc enim coepisti sequi post miseriam **22**
ecce Deus excelsus in fortitudine sua et nullus ei similis in
legislatoribus **23** quis poterit scrutari vias eius aut quis ei
dicere operatus es iniquitatem **24** memento quod ignores
opus eius de quo cecinerunt viri **25** omnes homines
vident eum unusquisque intuetur procul **26** ecce Deus
magnus vincens scientiam nostram numerus annorum
eius inaestimabilis **27** qui aufert stillas pluviae et effundit
imbres ad instar gurgitum **28** qui de nubibus fluunt quae
praetexunt cuncta desuper **29** si voluerit extendere nubes
quasi tentorium suum **30** et fulgurare lumine suo desuper

cardines quoque maris operiet **31** per haec enim iudicat
populos et dat escas multis mortalibus **32** in manibus
abscondit lucem et praecipit ei ut rursus adveniat **33**
adnuntiat de ea amico suo quod possessio eius sit et ad
eam possit ascendere

37 super hoc expavit cor meum et emotum est de loco
suo **2** audite auditionem in terrore vocis eius et sonum
de ore illius procedentem **3** subter omnes caelos ipse
considerat et lumen illius super terminos terrae **4** post
eum rugiet sonitus tonabit voce magnitudinis suae et non
investigabitur cum audita fuerit vox eius **5** tonabit Deus in
voce sua mirabiliter qui facit magna et inscrutabilia **6** qui
praecipit nivi ut descendat in terram et hiemis pluviis et
imbri fortitudinis suae **7** qui in manu omnium hominum
signat ut noverint singuli opera sua **8** ingredietur bestia
latibulum et in antro suo morabitur **9** ab interioribus
egreditur tempestas et ab Arcturo frigus **10** flante Deo
concrescit gelu et rursum latissimae funduntur aquae **11**
frumentum desiderat nubes et nubes spargunt lumen
suum **12** quae lustrant per circuitum quocumque eas
voluntas gubernantis duxerit ad omne quod praeceperit
illis super faciem orbis terrarum **13** sive in una tribu sive
in terra sua sive in quocumque loco misericordiae suae
eas iusserit inveniri **14** ausculta haec Iob sta et considera
miracula Dei **15** numquid scis quando praeceperit Deus
pluviis ut ostenderent lucem nubium eius **16** numquid
nosti semitas nubium magnas et perfectas scientias **17**
nonne vestimenta tua calida sunt cum perflata fuerit
terra austro **18** tu forsitan cum eo fabricatus es caelos

qui solidissimi quasi aere fusi sunt **19** ostende nobis
quid dicamus illi nos quippe involvimur tenebris **20** quis
narrabit ei quae loquor etiam si locutus fuerit homo
devorabitur **21** at nunc non vident lucem subito aer
cogitur in nubes et ventus transiens fugabit eas **22** ab
aquilone aurum venit et ad Deum formidolosa laudatio **23**
digne eum invenire non possumus magnus fortitudine et
iudicio et iustitia et enarrari non potest **24** ideo timebunt
eum viri et non audebunt contemplari omnes qui sibi
videntur esse sapientes

38 respondens autem Dominus Iob de turbine dixit **2**
quis est iste involvens sententias sermonibus inperitis **3**
accinge sicut vir lumbos tuos interrogabo te et responde
mihi **4** ubi eras quando ponebam fundamenta terrae
indica mihi si habes intellegentiam **5** quis posuit mensuras
eius si nosti vel quis tetendit super eam lineam **6** super
quo bases illius solidatae sunt aut quis dimisit lapidem
angularem eius **7** cum me laudarent simul astra matutina
et iubilarent omnes filii Dei **8** quis conclusit ostiis mare
quando erumpebat quasi de vulva procedens **9** cum
ponerem nubem vestimentum eius et caligine illud
quasi pannis infantiae obvolverem **10** circumdedi illud
terminis meis et posui vectem et ostia **11** et dixi usque
huc venies et non procedes amplius et hic confringes
tumentes fluctus tuos **12** numquid post ortum tuum
praecepisti diluculo et ostendisti aurorae locum suum
13 et tenuisti concutiens extrema terrae et excussisti
impios ex ea **14** restituetur ut lutum signaculum et stabit
sicut vestimentum **15** auferetur ab impiis lux sua et

brachium excelsum confringetur **16** numquid ingressus
es profunda maris et in novissimis abyssis deambulasti
17 numquid apertae tibi sunt portae mortis et ostia
tenebrosa vidisti **18** numquid considerasti latitudines
terrae indica mihi si nosti omnia **19** in qua via habitet lux
et tenebrarum quis locus sit **20** ut ducas unumquodque
ad terminos suos et intellegas semitas domus eius **21**
sciebas tunc quod nasciturus esses et numerum dierum
tuorum noveras **22** numquid ingressus es thesauros nivis
aut thesauros grandinis aspexisti **23** quae praeparavi
in tempus hostis in diem pugnae et belli **24** per quam
viam spargitur lux dividitur aestus super terram **25** quis
dedit vehementissimo imbri cursum et viam sonantis
tonitrui **26** ut plueret super terram absque homine in
deserto ubi nullus mortalium commoratur **27** ut impleret
inviam et desolatam et produceret herbas virentes **28**
quis est pluviae pater vel quis genuit stillas roris **29**
de cuius utero egressa est glacies et gelu de caelo quis
genuit **30** in similitudinem lapidis aquae durantur et
superficies abyssi constringitur **31** numquid coniungere
valebis micantes stellas Pliadis aut gyrum Arcturi poteris
dissipare **32** numquid producis luciferum in tempore
suo et vesperum super filios terrae consurgere facis **33**
numquid nosti ordinem caeli et pones rationem eius
in terra **34** numquid elevabis in nebula vocem tuam et
impetus aquarum operiet te **35** numquid mittes fulgura
et ibunt et revertentia dicent tibi adsumus **36** quis posuit
in visceribus hominis sapientiam vel quis dedit gallo
intellegentiam **37** quis enarravit caelorum rationem

et concentum caeli quis dormire faciet **38** quando
fundebatur pulvis in terram et glebae conpingebantur **39**
numquid capies leaenae praedam et animam catulorum
eius implebis **40** quando cubant in antris et in specubus
insidiantur **41** quis praeparat corvo escam suam quando
pulli eius ad Deum clamant vagantes eo quod non habeant
cibos

39 numquid nosti tempus partus hibicum in petris vel
parturientes cervas observasti **2** dinumerasti menses
conceptus earum et scisti tempus partus earum **3**
incurvantur ad fetum et pariunt et rugitus emittunt **4**
separantur filii earum pergunt ad pastum egrediuntur et
non revertuntur ad eas **5** quis dimisit onagrum liberum
et vincula eius quis solvit **6** cui dedi in solitudine domum
et tabernacula eius in terra salsuginis **7** contemnit
multitudinem civitatis clamorem exactoris non audit **8**
circumspicit montes pascuae suae et virentia quaeque
perquirit **9** numquid volet rinoceros servire tibi aut
morabitur ad praesepe tuum **10** numquid alligabis
rinocerota ad arandum loro tuo aut confringet glebas
vallium post te **11** numquid fiduciam habebis in magna
fortitudine eius et derelinques ei labores tuos **12** numquid
credes ei quoniam reddat sementem tibi et aream tuam
congreget **13** pinna strutionum similis est pinnis herodii
et accipitris **14** quando derelinquit in terra ova sua tu
forsitan in pulvere calefacis ea **15** obliviscitur quod pes
conculcet ea aut bestiae agri conterant **16** duratur ad
filios suos quasi non sint sui frustra laboravit nullo timore
cogente **17** privavit enim eam Deus sapientia nec dedit illi

intellegentiam **18** cum tempus fuerit in altum alas erigit
deridet equitem et ascensorem eius **19** numquid praebebis
equo fortitudinem aut circumdabis collo eius hinnitum
20 numquid suscitabis eum quasi lucustas gloria narium
eius terror **21** terram ungula fodit exultat audacter in
occursum pergit armatis **22** contemnit pavorem nec cedit
gladio **23** super ipsum sonabit faretra vibrabit hasta et
clypeus **24** fervens et fremens sorbet terram nec reputat
tubae sonare clangorem **25** ubi audierit bucinam dicet
va procul odoratur bellum exhortationem ducum et
ululatum exercitus **26** numquid per sapientiam tuam
plumescit accipiter expandens alas suas ad austrum **27**
aut ad praeceptum tuum elevabitur aquila et in arduis
ponet nidum suum **28** in petris manet et in praeruptis
silicibus commoratur atque inaccessis rupibus **29** inde
contemplatur escam et de longe oculi eius prospiciunt
30 pulli eius lambent sanguinem et ubicumque cadaver
fuerit statim adest

40 et adiecit Dominus et locutus est ad Iob **2** numquid
qui contendit cum Deo tam facile conquiescit utique qui
arguit Deum debet respondere ei **3** respondens autem Iob
Domino dixit **4** qui leviter locutus sum respondere quid
possum manum meam ponam super os meum **5** unum
locutus sum quod utinam non dixissem et alterum quibus
ultra non addam **6** respondens autem Dominus Iob de
turbine ait **7** accinge sicut vir lumbos tuos interrogabo te
et indica mihi **8** numquid irritum facies iudicium meum et
condemnabis me ut tu iustificeris **9** et si habes brachium
sicut Deus et si voce simili tonas **10** circumda tibi decorem

et in sublime erigere et esto gloriosus et speciosis induere
vestibus **11** disperge superbos furore tuo et respiciens
omnem arrogantem humilia **12** respice cunctos superbos
et confunde eos et contere impios in loco suo **13** absconde
eos in pulvere simul et facies eorum demerge in foveam
14 et ego confitebor quod salvare te possit dextera tua
15 ecce Behemoth quem feci tecum faenum quasi bos
comedet **16** fortitudo eius in lumbis eius et virtus illius in
umbilicis ventris eius **17** constringit caudam suam quasi
cedrum nervi testiculorum eius perplexi sunt **18** ossa
eius velut fistulae aeris cartilago illius quasi lamminae
ferreae **19** ipse principium est viarum Dei qui fecit eum
adplicabit gladium eius **20** huic montes herbas ferunt
omnes bestiae agri ludent ibi **21** sub umbra dormit in
secreto calami et locis humentibus **22** protegunt umbrae
umbram eius circumdabunt eum salices torrentis **23** ecce
absorbebit fluvium et non mirabitur habet fiduciam quod
influat Iordanis in os eius **24** in oculis eius quasi hamo
capiet eum et in sudibus perforabit nares eius

41 an extrahere poteris Leviathan hamo et fune ligabis
linguam eius **2** numquid pones circulum in naribus eius et
armilla perforabis maxillam eius **3** numquid multiplicabit
ad te preces aut loquetur tibi mollia **4** numquid feriet
tecum pactum et accipies eum servum sempiternum **5**
numquid inludes ei quasi avi aut ligabis illum ancillis
tuis **6** concident eum amici divident illum negotiatores
7 numquid implebis sagenas pelle eius et gurgustium
piscium capite illius **8** pone super eum manum tuam
memento belli nec ultra addas loqui **9** ecce spes eius

frustrabitur eum et videntibus cunctis praecipitabitur
10 non quasi crudelis suscitabo eum quis enim resistere
potest vultui meo **11** quis ante dedit mihi ut reddam
ei omnia quae sub caelo sunt mea sunt **12** non parcam
ei et verbis potentibus et ad deprecandum conpositis
13 quis revelavit faciem indumenti eius et in medium
oris eius quis intrabit **14** portas vultus eius quis aperiet
per gyrum dentium eius formido **15** corpus illius quasi
scuta fusilia et conpactum squamis se prementibus **16**
una uni coniungitur et ne spiraculum quidem incedit per
eas **17** una alteri adherebunt et tenentes se nequaquam
separabuntur **18** sternutatio eius splendor ignis et oculi
eius ut palpebrae diluculi **19** de ore eius lampades
procedunt sicut taedae ignis accensae **20** de naribus eius
procedit fumus sicut ollae succensae atque ferventis
21 halitus eius prunas ardere facit et flamma de ore
eius egreditur **22** in collo eius morabitur fortitudo et
faciem eius praecedet egestas **23** membra carnium eius
coherentia sibi mittet contra eum fulmina et ad locum
alium non ferentur **24** cor eius indurabitur quasi lapis
et stringetur quasi malleatoris incus **25** cum sublatus
fuerit timebunt angeli et territi purgabuntur **26** cum
adprehenderit eum gladius subsistere non poterit neque
hasta neque torax **27** reputabit enim quasi paleas ferrum
et quasi lignum putridum aes **28** non fugabit eum vir
sagittarius in stipulam versi sunt ei lapides fundae **29**
quasi stipulam aestimabit malleum et deridebit vibrantem
hastam **30** sub ipso erunt radii solis sternet sibi aurum
quasi lutum **31** fervescere faciet quasi ollam profundum

mare ponet quasi cum unguenta bulliunt **32** post eum
lucebit semita aestimabit abyssum quasi senescentem **33**
non est super terram potestas quae conparetur ei qui
factus est ut nullum timeret **34** omne sublime videt ipse
est rex super universos filios superbiae

42 respondens autem Iob Domino dixit **2** scio quia omnia
potes et nulla te latet cogitatio **3** quis est iste qui celat
consilium absque scientia ideo insipienter locutus sum et
quae ultra modum excederent scientiam meam **4** audi et
ego loquar interrogabo et ostende mihi **5** auditu auris
audivi te nunc autem oculus meus videt te **6** idcirco ipse
me reprehendo et ago paenitentiam in favilla et cinere **7**
postquam autem locutus est Dominus verba haec ad Iob
dixit ad Eliphaz Themaniten iratus est furor meus in te
et in duos amicos tuos quoniam non estis locuti coram
me rectum sicut servus meus Iob **8** sumite igitur vobis
septem tauros et septem arietes et ite ad servum meum
Iob et offerte holocaustum pro vobis Iob autem servus
meus orabit pro vobis faciem eius suscipiam ut non vobis
inputetur stultitia neque enim locuti estis ad me recta
sicut servus meus Iob **9** abierunt ergo Eliphaz Themanites
et Baldad Suites et Sophar Naamathites et fecerunt sicut
locutus fuerat ad eos Dominus et suscepit Dominus faciem
Iob **10** Dominus quoque conversus est ad paenitentiam Iob
cum oraret ille pro amicis suis et addidit Dominus omnia
quaecumque fuerant Iob duplicia **11** venerunt autem ad
eum omnes fratres sui et universae sorores suae et cuncti
qui noverant eum prius et comederunt cum eo panem in
domo eius et moverunt super eum caput et consolati

sunt eum super omni malo quod intulerat Dominus super
eum et dederunt ei unusquisque ovem unam et inaurem
auream unam **12** Dominus autem benedixit novissimis Iob
magis quam principio eius et facta sunt ei quattuordecim
milia ovium et sex milia camelorum et mille iuga boum
et mille asinae **13** et fuerunt ei septem filii et filiae tres
14 et vocavit nomen unius Diem et nomen secundae
Cassia et nomen tertiae Cornu stibii **15** non sunt autem
inventae mulieres speciosae sicut filiae Iob in universa
terra deditque eis pater suus hereditatem inter fratres
earum **16** vixit autem Iob post haec centum quadraginta
annis et vidit filios suos et filios filiorum suorum usque
ad quartam generationem **17** et mortuus est senex et
plenus dierum

Psalmorum

1 beatus vir qui non abiit in consilio impiorum et in via
peccatorum non stetit et in cathedra pestilentiae non
sedit **2** sed in lege Domini voluntas eius et in lege eius
meditabitur die ac nocte **3** et erit tamquam lignum quod
plantatum est secus decursus aquarum quod fructum
suum dabit in tempore suo et folium eius non defluet
et omnia quaecumque faciet prosperabuntur **4** non sic
impii non sic sed tamquam pulvis quem proicit ventus a
facie terrae **5** ideo non resurgent impii in iudicio neque
peccatores in consilio iustorum **6** quoniam novit Dominus
viam iustorum et iter impiorum peribit

2 psalmus David quare fremuerunt gentes et populi
meditati sunt inania adstiterunt reges terrae et principes
convenerunt in unum adversus Dominum et adversus
christum eius diapsalma **2** disrumpamus vincula eorum
et proiciamus a nobis iugum ipsorum **3** qui habitat in
caelis inridebit eos et Dominus subsannabit eos **4** tunc
loquetur ad eos in ira sua et in furore suo conturbabit
eos **5** ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion
montem sanctum eius praedicans praeceptum eius **6**
Dominus dixit ad me filius meus es tu ego hodie genui
te **7** postula a me et dabo tibi gentes hereditatem tuam
et possessionem tuam terminos terrae **8** reges eos in
virga ferrea tamquam vas figuli confringes eos **9** et
nunc reges intellegite erudimini qui iudicatis terram **10**
servite Domino in timore et exultate ei in tremore **11**
adprehendite disciplinam nequando irascatur Dominus

et pereatis de via iusta 12 cum exarserit in brevi ira eius
beati omnes qui confidunt in eo

3 psalmus David cum fugeret a facie Abessalon filii sui
Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me multi
insurgunt adversum me 2 multi dicunt animae meae non
est salus ipsi in Deo eius diapsalma 3 tu autem Domine
susceptor meus es gloria mea et exaltans caput meum 4
voce mea ad Dominum clamavi et exaudivit me de monte
sancto suo diapsalma 5 ego dormivi et soporatus sum
exsurrexi quia Dominus suscipiet me 6 non timebo milia
populi circumdantis me exsurge Domine salvum me fac
Deus meus 7 quoniam tu percussisti omnes adversantes
mihi sine causa dentes peccatorum contrivisti 8 Domini
est salus et super populum tuum benedictio tua

4 in finem in carminibus psalmus David cum invocarem
exaudivit me Deus iustitiae meae in tribulatione dilatasti
mihi miserere mei et exaudi orationem meam filii
hominum usquequo gravi corde ut quid diligitis vanitatem
et quaeritis mendacium diapsalma 2 et scitote quoniam
mirificavit Dominus sanctum suum Dominus exaudiet me
cum clamavero ad eum 3 irascimini et nolite peccare
quae dicitis in cordibus vestris in cubilibus vestris
conpungimini diapsalma 4 sacrificate sacrificium iustitiae
et sperate in Domino multi dicunt quis ostendet nobis
bona 5 signatum est super nos lumen vultus tui Domine
dedisti laetitiam in corde meo 6 a fructu frumenti et vini
et olei sui multiplicati sunt 7 in pace in id ipsum dormiam
et requiescam 8 quoniam tu Domine singulariter in spe
constituisti me

5 in finem pro ea quae hereditatem consequitur psalmus
David verba mea auribus percipe Domine intellege
clamorem meum **2** intende voci orationis meae rex
meus et Deus meus **3** quoniam ad te orabo Domine
mane exaudies vocem meam **4** mane adstabo tibi et
videbo quoniam non deus volens iniquitatem tu es **5**
neque habitabit iuxta te malignus neque permanebunt
iniusti ante oculos tuos **6** odisti omnes qui operantur
iniquitatem perdes omnes qui loquuntur mendacium
virum sanguinum et dolosum abominabitur Dominus **7**
ego autem in multitudine misericordiae tuae introibo
in domum tuam adorabo ad templum sanctum tuum in
timore tuo **8** Domine deduc me in iustitia tua propter
inimicos meos dirige in conspectu meo viam tuam **9**
quoniam non est in ore eorum veritas cor eorum vanum
est **10** sepulchrum patens est guttur eorum linguis suis
dolose agebant iudica illos Deus decidant a cogitationibus
suis secundum multitudinem impietatum eorum expelle
eos quoniam inritaverunt te Domine **11** et laetentur
omnes qui sperant in te in aeternum exultabunt et
habitabis in eis et gloriabuntur in te omnes qui diligunt
nomen tuum **12** quoniam tu benedices iusto Domine ut
scuto bonae voluntatis coronasti nos

6 in finem in carminibus pro octava psalmus David
Domine ne in furore tuo arguas me neque in ira tua
corripias me **2** miserere mei Domine quoniam infirmus
sum sana me Domine quoniam conturbata sunt ossa
mea **3** et anima mea turbata est valde et tu Domine
usquequo **4** convertere Domine eripe animam meam

salvum me fac propter misericordiam tuam **5** quoniam
non est in morte qui memor sit tui in inferno autem
quis confitebitur tibi **(Sheol h7585)** **6** laboravi in gemitu
meo lavabo per singulas noctes lectum meum in lacrimis
meis stratum meum rigabo **7** turbatus est a furore
oculus meus inveteravi inter omnes inimicos meos **8**
discedite a me omnes qui operamini iniquitatem quoniam
exaudivit Dominus vocem fletus mei **9** exaudivit Dominus
deprecationem meam Dominus orationem meam suscepit
10 erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici
mei convertantur et erubescant valde velociter

7 psalmus David quem cantavit Domino pro verbis Chusi
filii Iemini Domine Deus meus in te speravi salvum me fac
ex omnibus persequentibus me et libera me **2** nequando
rapiat ut leo animam meam dum non est qui redimat
neque qui salvum faciat **3** Domine Deus meus si feci istud
si est iniquitas in manibus meis **4** si reddidi retribuentibus
mihi mala decidam merito ab inimicis meis inanis **5**
persequatur inimicus animam meam et conprehendat
et conculcet in terra vitam meam et gloriam meam in
pulverem deducat diapsalma **6** exsurge Domine in ira
tua exaltare in finibus inimicorum meorum et exsurge
Domine Deus meus in praecepto quod mandasti **7** et
synagoga populorum circumdabit te et propter hanc
in altum regredere **8** Dominus iudicat populos iudica
me Domine secundum iustitiam meam et secundum
innocentiam meam super me **9** consummetur nequitia
peccatorum et diriges iustum et scrutans corda et renes
Deus **10** iustum adiutorium meum a Deo qui salvos facit

rectos corde **11** Deus iudex iustus et fortis et patiens
numquid irascitur per singulos dies **12** nisi conversi
fueritis gladium suum vibrabit arcum suum tetendit et
paravit illum **13** et in eo paravit vasa mortis sagittas
suas ardentibus effecit **14** ecce parturiit iniustitiam
et; concepit dolorem et peperit iniquitatem **15** lacum
aperuit et effodit eum et incidet in foveam quam fecit **16**
convertetur dolor eius in caput eius et in verticem ipsius
iniquitas eius descendet **17** confitebor Domino secundum
iustitiam eius et psallam nomini Domini altissimi

8 in finem pro torcularibus psalmus David Domine
Dominus noster quam admirabile est nomen tuum in
universa terra quoniam elevata est magnificentia tua
super caelos **2** ex ore infantium et lactantium perfecisti
laudem propter inimicos tuos ut destruas inimicum et
ultorem **3** quoniam videbo caelos tuos; opera digitorum
tuorum lunam et stellas quae tu fundasti **4** quid est homo
quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas
eum **5** minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et
honore coronasti eum **6** et constituisti eum super opera
manuum tuarum **7** omnia subiecisti sub pedibus eius oves
et boves universas insuper et pecora campi **8** volucres
caeli et pisces maris qui perambulant semitas maris **9**
Domine Dominus noster quam admirabile est nomen
tuum in universa terra

9 in finem pro occultis filii psalmus David confitebor tibi
Domine in toto corde meo narrabo omnia mirabilia tua **2**
laetabor et exultabo in te psallam nomini tuo Altissime **3**
in convertendo inimicum meum retrorsum infirmabuntur

et peribunt a facie tua **4** quoniam fecisti iudicium meum
et causam meam sedisti super thronum qui iudicas
iustitiam **5** increpasti gentes et periit impius nomen
eorum delisti in aeternum et in saeculum saeculi **6** inimici
defecerunt frameae in finem et civitates destruxisti
periit memoria eorum cum sonitu **7** et Dominus in
aeternum permanet paravit in iudicio thronum suum
8 et ipse iudicabit orbem terrae in aequitate iudicabit
populos in iustitia **9** et factus est Dominus refugium
pauperi adiutor in oportunitatibus in tribulatione **10** et
sperent in te qui noverunt nomen tuum quoniam non
dereliquisti quaerentes te Domine **11** psallite Domino
qui habitat in Sion adnuntiate inter gentes studia eius
12 quoniam requirens sanguinem eorum recordatus est
non est oblitus clamorem pauperum **13** miserere mei
Domine vide humilitatem meam de inimicis meis **14**
qui exaltas me de portis mortis ut adnuntiem omnes
laudationes tuas in portis filiae Sion **15** exultabo in
salutari tuo infixae sunt gentes in interitu quem fecerunt
in laqueo isto quem absconderunt conprehensus est pes
eorum **16** cognoscitur Dominus iudicia faciens in operibus
manuum suarum conprehensus est peccator canticum
diapsalmatis **17** convertantur peccatores in infernum
omnes gentes quae obliviscuntur Deum **(Sheol h7585)** **18**
quoniam non in finem oblivio erit pauperis patientia
pauperum non peribit in finem **19** exsurge Domine non
confortetur homo iudicentur gentes in conspectu tuo **20**
constitue Domine legislatorem super eos sciant gentes
quoniam homines sunt diapsalma

10 ut quid Domine recessisti longe dispicis in
oportunitatibus in tribulatione **2** dum superbit impius
incenditur pauper conprehenduntur in consiliis quibus
cogitant **3** quoniam laudatur peccator in desideriis animae
suae et iniquus benedicitur **4** exacerbavit Dominum
peccator secundum multitudinem irae suae non quaeret
5 non est Deus in conspectu eius inquinatae sunt viae
illius in omni tempore auferuntur iudicia tua a facie
eius omnium inimicorum suorum dominabitur **6** dixit
enim in corde suo non movebor a generatione in
generationem sine malo **7** cuius maledictione os plenum
est et amaritudine et dolo sub lingua eius labor et dolor
8 sedet in insidiis cum divitibus in occultis ut interficiat
innocentem **9** oculi eius in pauperem respiciunt insidiatur
in abscondito quasi leo in spelunca sua insidiatur ut
rapiat pauperem rapere pauperem dum adtrahit eum
10 in laqueo suo humiliabit eum inclinabit se et cadet
cum dominatus fuerit pauperum **11** dixit enim in corde
suo oblitus est Deus avertit faciem suam ne videat in
finem **12** exsurge Domine Deus exaltetur manus tua ne
obliviscaris pauperum **13** propter quid inritavit impius
Deum dixit enim in corde suo non requiret **14** vides
quoniam tu laborem et dolorem consideras ut tradas
eos in manus tuas tibi derelictus est pauper orfano tu
eras adiutor **15** contere brachium peccatoris et maligni
quaeretur peccatum illius et non invenietur **16** Dominus
regnabit in aeternum et in saeculum saeculi peribitis
gentes de terra illius **17** desiderium pauperum exaudivit
Dominus praeparationem cordis eorum audivit auris

tua 18 iudicare pupillo et humili ut non adponat ultra
magnificare se homo super terram

11 in finem psalmus David in Domino confido quomodo
dicitis animae meae transmigra in montes sicut passer 2
quoniam ecce peccatores intenderunt arcum paraverunt
sagittas suas in faretra ut sagittent in obscuro rectos corde
3 quoniam quae perfecisti destruxerunt iustus autem quid
fecit 4 Dominus in templo sancto suo Dominus in caelo
sedis eius oculi eius in pauperem respiciunt palpebrae
eius interrogant filios hominum 5 Dominus interrogat
iustum et impium qui autem diligit iniquitatem odit
animam suam 6 pluet super peccatores laqueos ignis
et sulphur et spiritus procellarum pars calicis eorum 7
quoniam iustus Dominus et iustitias dilexit aequitatem
vidit vultus eius

12 in finem pro octava psalmus David salvum me fac
Domine quoniam defecit sanctus quoniam deminutae
sunt veritates a filiis hominum 2 vana locuti sunt
unusquisque ad proximum suum labia dolosa in corde et
corde locuti sunt 3 disperdat Dominus universa labia
dolosa linguam magniloquam 4 qui dixerunt linguam
nostram magnificabimus labia nostra a nobis sunt quis
noster dominus est 5 propter miseriam inopum et
gemitum pauperum nunc exsurgam dicit Dominus ponam
in salutari fiducialiter agam in eo 6 eloquia Domini
eloquia casta argentum igne examinatum probatum
terrae purgatum septuplum 7 tu Domine servabis nos
et custodies nos a generatione hac et in aeternum 8 in

circuitu impii ambulant secundum altitudinem tuam
multiplicasti filios hominum

13 in finem psalmus David usquequo Domine oblivisceris
me in finem usquequo avertis faciem tuam a me **2**
quamdiu ponam consilia in anima mea dolorem in
corde meo per diem **3** usquequo exaltabitur inimicus
meus super me **4** respice exaudi me Domine Deus meus
inlumina oculos meos ne umquam obdormiam in mortem
5 nequando dicat inimicus meus praevalui adversus eum
qui tribulant me exultabunt si motus fuero **6** ego autem
in misericordia tua speravi exultabit cor meum in salutari
tuo cantabo Domino qui bona tribuit mihi et psallam
nomini Domini altissimi

14 in finem psalmus David dixit insipiens in corde
suo non est Deus corrupti sunt et abominabiles facti
sunt in studiis suis non est qui faciat bonum non est
usque ad unum **2** Dominus de caelo prospexit super
filios hominum ut videat si est intellegens aut requirens
Deum **3** omnes declinaverunt simul inutiles facti sunt
non est qui faciat bonum non est usque ad unum
sepulchrum patens est guttur eorum linguis suis dolose
agebant venenum aspidum sub labiis eorum quorum os
maledictione et amaritudine plenum est veloces pedes
eorum ad effundendum sanguinem contritio et infelicitas
in viis eorum et viam pacis non cognoverunt non est
timor Dei ante oculos eorum **4** nonne cognoscent omnes
qui operantur iniquitatem qui devorant plebem meam
sicut escam panis **5** Dominum non invocaverunt illic
trepidaverunt timore ubi non erat timor **6** quoniam

Deus in generatione iusta consilium inopis confudistis
quoniam Dominus spes eius est 7 quis dabit ex Sion
salutare Israhel cum averterit Dominus captivitatem
plebis suae exultabit Iacob et laetabitur Israhel

15 psalmus David Domine quis habitabit in tabernaculo
tuo aut quis requiescet in monte sancto tuo 2 qui
ingreditur sine macula et operatur iustitiam 3 qui loquitur
veritatem in corde suo qui non egit dolum in lingua
sua nec fecit proximo suo malum et obprobrium non
accepit adversus proximos suos 4 ad nihilum deductus
est in conspectu eius malignus timentes autem Dominum
glorificat qui iurat proximo suo et non decipit 5 qui
pecuniam suam non dedit ad usuram et munera super
innocentes non accepit qui facit haec non movebitur in
aeternum

16 tituli inscriptio ipsi David conserva me Domine
quoniam in te speravi 2 dixi Domino Dominus meus es tu
quoniam bonorum meorum non eges 3 sanctis qui sunt
in terra eius mirificavit mihi; omnes voluntates meas
in eis 4 multiplicatae sunt infirmitates eorum postea
adceleraverunt non congregabo conventicula eorum de
sanguinibus nec memor ero nominum eorum per labia
mea 5 Dominus pars hereditatis meae et calicis mei tu es
qui restitues hereditatem meam mihi 6 funes ceciderunt
mihi in praeclaris etenim hereditas mea praeclara est
mihi 7 benedicam Domino qui tribuit mihi intellectum
insuper et usque ad noctem increpaverunt me renes
mei 8 providebam Dominum in conspectu meo semper
quoniam a dextris est mihi ne commovear 9 propter

hoc laetatum est cor meum et exultavit lingua mea
insuper et caro mea requiescet in spe **10** quoniam non
derelinques animam meam in inferno non dabis sanctum
tuum videre corruptionem **(Sheol h7585)** **11** notas mihi
fecisti vias vitae adimplebis me laetitia cum vultu tuo
delectatio in dextera tua usque in finem

17 oratio David exaudi Domine iustitiam meam intende
deprecationem meam auribus percipe orationem meam
non in labiis dolosis **2** de vultu tuo iudicium meum
prodeat oculi tui videant aequitates **3** probasti cor meum
visitasti nocte igne me examinasti et non est inventa in
me iniquitas **4** ut non loquatur os meum opera hominum
propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras
5 perfice gressus meos in semitis tuis ut non moveantur
vestigia mea **6** ego clamavi quoniam exaudisti me Deus
inclina aurem tuam mihi et exaudi verba mea **7** mirifica
misericordias tuas qui salvos facis sperantes in te **8**
a resistentibus dexterae tuae custodi me ut pupillam
oculi sub umbra alarum tuarum proteges me **9** a facie
impiorum qui me adflixerunt inimici mei animam meam
circumdederunt super me; **10** adipem suum concluserunt
os eorum locutum est superbia **11** proicientes me nunc
circumdederunt me oculos suos statuerunt declinare in
terram **12** susceperunt me sicut leo paratus ad praedam
et sicut catulus leonis habitans in abditis **13** exsurge
Domine praeveni eum et subplanta eum eripe animam
meam ab impio frameam tuam **14** ab inimicis manus tuae
Domine a paucis de terra divide eos in vita eorum de
absconditis tuis adimpletus est venter eorum saturati

sunt filiis et dimiserunt reliquias suas parvulis suis **15**
ego autem in iustitia apparebo conspectui tuo satiabor
cum apparuerit gloria tua

18 in finem puero Domini David quae locutus est Domino
verba cantici huius in die qua eripuit eum Dominus
de manu omnium inimicorum eius et de manu Saul
et dixit diligam te Domine fortitudo mea **2** Dominus
firmamentum meum et refugium meum et liberator meus
Deus meus adiutor meus et sperabo in eum protector
meus et cornu salutis meae et susceptor meus **3** laudans
invocabo Dominum et ab inimicis meis salvus ero **4**
circumdederunt me dolores mortis et torrentes iniquitatis
conturbaverunt me **5** dolores inferni circumdederunt
me praeoccupaverunt me laquei mortis **(Sheol h7585)** **6**
cum tribularer invocavi Dominum et ad Deum meum
clamavi exaudivit de templo sancto suo vocem meam et
clamor meus in conspectu eius introibit in aures eius **7** et
commota est et contremuit terra et fundamenta montium
conturbata sunt et commota sunt quoniam iratus est
eis **8** ascendit fumus in ira eius et ignis a facie eius
exarsit carbones succensi sunt ab eo **9** inclinavit caelos
et descendit et caligo sub pedibus eius **10** et ascendit
super cherubin et volavit volavit super pinnas ventorum
11 et posuit tenebras latibulum suum in circuitu eius
tabernaculum eius tenebrosa aqua in nubibus aeris **12**
prae fulgore in conspectu eius nubes eius; transierunt
grando et carbones ignis **13** et intonuit de caelo Dominus
et Altissimus dedit vocem suam grando et carbones
ignis; **14** et misit sagittas et dissipavit eos et fulgora

multiplicavit et conturbavit eos **15** et apparuerunt fontes
aquarum et revelata sunt fundamenta orbis terrarum ab
increpatione tua Domine ab inspiratione spiritus irae
tuae **16** misit de summo et accepit me adsumpsit me de
aquis multis **17** eripiet me de inimicis meis fortissimis et
ab his qui oderunt me quoniam confirmati sunt super
me **18** praevenerunt me in die adflictionis meae et
factus est Dominus protector meus **19** et eduxit me in
latitudinem salvum me faciet quoniam voluit me **20** et
retribuet mihi Dominus secundum iustitiam meam et
secundum puritatem manuum mearum retribuet mihi **21**
quia custodivi vias Domini nec impie gessi a Deo meo
22 quoniam omnia iudicia eius in conspectu meo sunt
et iustitias eius non reppuli a me **23** et ero inmaculatus
cum eo et observabo ab iniquitate mea **24** et retribuet
mihi Dominus secundum iustitiam meam et secundum
puritatem manuum mearum in conspectu oculorum
eius **25** cum sancto sanctus eris et cum viro innocente
innocens eris **26** et cum electo electus eris et cum perverso
perverteris **27** quoniam tu populum humilem salvum
facies et oculos superborum humiliabis **28** quoniam tu
inluminas lucernam meam Domine Deus meus inluminas
tenebras meas **29** quoniam in te eripiar a temptatione et
in Deo meo transgrediar murum **30** Deus meus inpolluta
via eius eloquia Domini igne examinata protector est
omnium sperantium in eum **31** quoniam quis deus praeter
Dominum et quis deus praeter Deum nostrum **32** Deus qui
praecingit me virtute et posuit inmaculatam viam meam
33 qui perfecit pedes meos tamquam cervorum et super

excelsa statuens me **34** qui doces manus meas in proelium
et posuisti arcum aereum brachia mea **35** et dedisti mihi
protectionem salutis tuae et dextera tua suscepit me
et disciplina tua correxit me in finem et disciplina tua
ipsa me docebit **36** dilatasti gressus meos subtus me et
non sunt infirmata vestigia mea **37** persequar inimicos
meos et conprehendam illos et non convertar donec
deficiant **38** confringam illos nec poterunt stare cadent
subtus pedes meos **39** et praecinxisti me virtute ad bellum
subplantasti insurgentes in me subtus me **40** et inimicos
meos dedisti mihi dorsum et odientes me disperdisti **41**
clamaverunt nec erat qui salvos faceret ad Dominum
nec exaudivit eos **42** et comminuam illos ut pulverem
ante faciem venti ut lutum platearum delebo eos **43**
eripe me de contradictionibus populi constitues me in
caput gentium **44** populus quem non cognovi servivit
mihi in auditu auris oboedivit mihi **45** filii alieni mentiti
sunt mihi filii alieni inveterati sunt et claudicaverunt a
semitis suis **46** vivit Dominus et benedictus Deus meus et
exaltetur Deus salutis meae **47** Deus qui dat vindictas mihi
et subdidit populos sub me liberator meus de gentibus
iracundis **48** et ab insurgentibus in me exaltabis me a
viro iniquo eripies me **49** propterea confitebor tibi in
nationibus Domine et psalmum dicam nomini tuo **50**
magnificans salutes regis eius et faciens misericordiam
christo suo David et semini eius usque in saeculum

19 in finem psalmus David caeli enarrant gloriam Dei et
opera manuum eius adnuntiat firmamentum **2** dies diei
eructat verbum et nox nocti indicat scientiam **3** non sunt

loquellae neque sermones quorum non audiantur voces
eorum **4** in omnem terram exivit sonus eorum et in fines
orbis terrae verba eorum **5** in sole posuit tabernaculum
suum et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo
suo exultavit ut gigans ad currendam viam suam **6** a
summo caeli egressio eius et occursus eius usque ad
summum eius nec est qui se abscondat a calore eius **7**
lex Domini inmaculata convertens animas testimonium
Domini fidele sapientiam praestans parvulis **8** iustitiae
Domini rectae laetificantes corda praeceptum Domini
lucidum inluminans oculos **9** timor Domini sanctus
permanens in saeculum saeculi iudicia Domini vera
iustificata in semet ipsa **10** desiderabilia super aurum
et lapidem pretiosum multum et dulciora super mel et
favum **11** etenim servus tuus custodit ea in custodiendis
illis retributio multa **12** delicta quis intellegit ab occultis
meis munda me **13** et ab alienis parce servo tuo si mei
non fuerint dominati tunc inmaculatus ero et emundabor
a delicto maximo **14** et erunt ut conplaceant eloquia oris
mei et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper
Domine adiutor meus et redemptor meus

20 in finem psalmus David exaudiat te Dominus in die
tribulationis protegat te nomen Dei Iacob **2** mittat tibi
auxilium de sancto et de Sion tueatur te **3** memor sit
omnis sacrificii tui et holocaustum tuum pingue fiat
diapsalma **4** tribuat tibi secundum cor tuum et omne
consilium tuum confirmet **5** laetabimur in salutari tuo et
in nomine Dei nostri magnificabimur **6** impleat Dominus
omnes petitiones tuas nunc cognovi quoniam salvum

fecit Dominus christum suum exaudiet illum de caelo
sancto suo in potentatibus salus dexterae eius 7 hii in
curribus et hii in equis nos autem in nomine Domini Dei
nostri invocabimus 8 ipsi obligati sunt et ceciderunt nos
vero surreximus et erecti sumus 9 Domine salvum fac
regem et exaudi nos in die qua invocaverimus te

21 in finem psalmus David Domine in virtute tua
laetabitur rex et super salutare tuum exultabit
vehementer 2 desiderium animae eius tribuisti ei et
voluntate labiorum eius non fraudasti eum diapsalma 3
quoniam praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis
posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso 4 vitam
petiit a te et tribuisti ei longitudinem dierum in saeculum
et in saeculum saeculi 5 magna gloria eius in salutari
tuo gloriam et magnum decorem inpones super eum 6
quoniam dabis eum benedictionem in saeculum saeculi
laetificabis eum in gaudio cum vultu tuo 7 quoniam
rex sperat in Domino et in misericordia Altissimi non
commovebitur 8 inveniatur manus tua omnibus inimicis
tuis dextera tua inveniat omnes qui te oderunt 9 pones
eos ut clibanum ignis in tempore vultus tui Dominus in
ira sua conturbabit eos et devorabit eos ignis 10 fructum
eorum de terra perdes et semen eorum a filiis hominum
11 quoniam declinaverunt in te mala cogitaverunt consilia
quae non potuerunt stabilire 12 quoniam pones eos
dorsum in reliquis tuis praeparabis vultum eorum 13
exaltare Domine in virtute tua cantabimus et psallemus
virtutes tuas

22 in finem pro adsumptione matutina psalmus David
Deus Deus meus respice me quare me dereliquisti longe
a salute mea verba delictorum meorum **2** Deus meus
clamabo per diem et non exaudies et nocte et non ad
insipientiam mihi **3** tu autem in sancto habitas Laus
Israhel **4** in te speraverunt patres nostri speraverunt et
liberasti eos **5** ad te clamaverunt et salvi facti sunt in
te speraverunt et non sunt confusi **6** ego autem sum
vermis et non homo obprobrium hominum et abiectio
plebis **7** omnes videntes me deriserunt me locuti sunt
labiis moverunt caput **8** speravit in Domino eripiat eum
salvum faciat eum quoniam vult eum **9** quoniam tu es
qui extraxisti me de ventre spes mea ab uberibus matris
meae **10** in te proiectus sum ex utero de ventre matris
meae Deus meus es tu **11** ne discesseris a me quoniam
tribulatio proxima est quoniam non est qui adiuvet **12**
circumdederunt me vituli multi tauri pingues obsederunt
me **13** aperuerunt super me os suum sicut leo rapiens et
rugiens **14** sicut aqua effusus sum et dispersa sunt universa
ossa mea factum est cor meum tamquam cera liquescens
in medio ventris mei **15** aruit tamquam testa virtus mea
et lingua mea adhesit faucibus meis et in limum mortis
deduxisti me **16** quoniam circumdederunt me canes multi
concilium malignantium obsedit me foderunt manus
meas et pedes meos **17** dinumeraverunt omnia ossa mea
ipsi vero consideraverunt et inspexerunt me **18** diviserunt
sibi vestimenta mea et super vestem meam miserunt
sortem **19** tu autem Domine ne elongaveris auxilium
tuum ad defensionem meam conspice **20** erue a framea

animam meam et de manu canis unicam meam **21** salva
me ex ore leonis et a cornibus unicornium humilitatem
meam **22** narrabo nomen tuum fratribus meis in media
ecclesia laudabo te **23** qui timetis Dominum laudate eum
universum semen Iacob magnificate eum **24** timeat eum
omne semen Israhel quoniam non sprevit neque dispexit
deprecationem pauperis nec avertit faciem suam a me et
cum clamarem ad eum exaudivit me **25** apud te laus mea in
ecclesia magna vota mea reddam in conspectu timentium
eum **26** edent pauperes et saturabuntur et laudabunt
Dominum qui requirunt eum vivent corda eorum in
saeculum saeculi **27** reminiscentur et convertentur ad
Dominum universi fines terrae et adorabunt in conspectu
eius universae familiae gentium **28** quoniam Dei est
regnum et ipse dominabitur gentium **29** manducaverunt
et adoraverunt omnes pingues terrae in conspectu eius
cadent omnes qui descendunt in terram **30** et anima mea
illi vivet et semen meum serviet ipsi **31** adnuntiabitur
Domino generatio ventura et adnuntiabunt iustitiam eius
populo qui nascetur quem fecit Dominus

23 psalmus David Dominus reget me et nihil mihi
deerit **2** in loco pascuae ibi me conlocavit super aquam
refectionis educavit me **3** animam meam convertit
deduxit me super semitas iustitiae propter nomen suum
4 nam et si ambulavero in medio umbrae mortis non
timebo mala quoniam tu mecum es virga tua et baculus
tuus ipsa me consolata sunt **5** parasti in conspectu meo
mensam adversus eos qui tribulant me inpinguasti in oleo
caput meum et calix meus inebrians quam praeclarus est

6 et misericordia tua subsequitur me omnibus diebus vitae
meae et ut inhabitem in domo Domini in longitudinem
dierum

24 psalmus David prima sabbati Domini est terra et
plenitudo eius orbis terrarum et universi qui habitant in
eo 2 quia; ipse super maria fundavit eum et super flumina
praeparavit eum 3 quis ascendit in montem Domini aut
quis stabit in loco sancto eius 4 innocens manibus et
mundo corde qui non accepit in vano animam suam nec
iuravit in dolo proximo suo 5 hic accipiet benedictionem
a Domino et misericordiam a Deo salvatore suo 6 haec
est generatio quaerentium eum quaerentium faciem Dei
Iacob diapsalma 7 adtollite portas principes vestras et
elevamini portae aeternales et introibit rex gloriae 8 quis
est iste rex gloriae Dominus fortis et potens Dominus
potens in proelio 9 adtollite portas principes vestras et
elevamini portae aeternales et introibit rex gloriae 10
quis est iste rex gloriae Dominus virtutum ipse est rex
gloriae diapsalma

25 psalmus David ad te Domine levavi animam meam
2 Deus meus in te confido non erubescam 3 neque
inrideant me inimici mei etenim universi qui sustinent
te non confundentur 4 confundantur omnes iniqua
agentes supervacue vias tuas Domine demonstra mihi
et semitas tuas doce me 5 dirige me in veritatem tuam
et doce me quoniam tu es Deus salvator meus et te
sustinui tota die 6 reminiscere miserationum tuarum
Domine et misericordiarum tuarum quia a saeculo
sunt 7 delicta iuventutis meae et ignorantias meas ne

memineris secundum misericordiam tuam memento mei
tu; propter bonitatem tuam Domine **8** dulcis et rectus
Dominus propter hoc legem dabit delinquentibus in
via **9** diriget mansuetos in iudicio docebit mites vias
suas **10** universae viae Domini misericordia et veritas
requirentibus testamentum eius et testimonia eius **11**
propter nomen tuum Domine et propitiaberis peccato
meo multum est enim **12** quis est homo qui timet
Dominum legem statuet ei in via quam elegit **13** anima
eius in bonis demorabitur et semen ipsius hereditabit
terram **14** firmamentum est Dominus timentibus eum et
testamentum ipsius ut manifestetur illis **15** oculi mei
semper ad Dominum quoniam ipse evellet de laqueo
pedes meos **16** respice in me et miserere mei quia unicus et
pauper sum ego **17** tribulationes cordis mei multiplicatae
sunt de necessitatibus meis erue me **18** vide humilitatem
meam et laborem meum et dimitte universa delicta mea
19 respice inimicos meos quoniam multiplicati sunt et
odio iniquo oderunt me **20** custodi animam meam et erue
me non erubescam quoniam speravi in te **21** innocentes
et recti adheserunt mihi quia sustinui te **22** libera Deus
Israhel ex omnibus tribulationibus suis

26 psalmus David iudica me Domine quoniam ego in
innocentia mea ingressus sum et in Domino sperans
non infirmabor **2** proba me Domine et tempta me ure
renes meos et cor meum **3** quoniam misericordia tua
ante oculos meos est et conplacui in veritate tua **4** non
sedi cum concilio vanitatis et cum iniqua gerentibus
non introibo **5** odivi ecclesiam malignantium et cum

impiis non sedebo **6** lavabo inter innocentes manus
meas et circumdabo altare tuum Domine **7** ut audiam
vocem laudis et enarrem universa mirabilia tua **8** Domine
dilexi decorem domus tuae et locum habitationis gloriae
tuae **9** ne perdas cum impiis animam meam et cum
viris sanguinum vitam meam **10** in quorum manibus
iniquitates sunt dextera eorum repleta est muneribus **11**
ego autem in innocentia mea ingressus sum redime me
et miserere mei **12** pes meus stetit in directo in ecclesiis
benedicam te Domine

27 David priusquam liniretur Dominus inluminatio mea
et salus mea quem timebo Dominus protector vitae meae
a quo trepidabo **2** dum adpropiant super me nocentes
ut edant carnes meas qui tribulant me et inimici mei
ipsi infirmati sunt et ceciderunt **3** si consistant adversus
me castra non timebit cor meum si exsurgat adversus
me proelium in hoc ego sperabo **4** unam petii a Domino
hanc requiram ut inhabitem in domo Domini omnes
dies vitae meae ut videam voluntatem Domini et visitem
templum eius **5** quoniam abscondit me in tabernaculo in
die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui
6 in petra exaltavit me et nunc exaltavit caput meum
super inimicos meos circuivi et immolavi in tabernaculo
eius hostiam vociferationis cantabo et psalmum dicam
Domino **7** exaudi Domine vocem meam qua clamavi
miserere mei et exaudi me **8** tibi dixit cor meum exquisivit
facies mea faciem tuam Domine requiram **9** ne avertas
faciem tuam a me ne declines in ira a servo tuo adiutor
meus esto ne derelinquas me neque dispicias me Deus

salvator meus **10** quoniam pater meus et mater mea
dereliquerunt me Dominus autem adsumpsit me **11** legem
pone mihi Domine in via tua et dirige me in semita recta
propter inimicos meos **12** ne tradideris me in animas
tribulantium me quoniam insurrexerunt in me testes
iniqui et mentita est iniquitas sibi **13** credo videre bona
Domini in terra viventium **14** expecta Dominum viriliter
age et confortetur cor tuum et sustine Dominum

28 huic David ad te Domine clamabo Deus meus ne sileas
a me nequando taceas a me et adsimilabor descendentibus
in lacum **2** exaudi vocem deprecationis meae dum oro ad
te dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum **3**
ne simul tradas me cum peccatoribus et cum operantibus
iniquitatem ne perdideris me qui loquuntur pacem cum
proximo suo mala autem sunt in cordibus eorum **4** da
illis secundum opera ipsorum et secundum nequitiam
adinventionum ipsorum secundum opera manuum eorum
tribue illis redde retributionem eorum ipsis **5** quoniam
non intellexerunt opera Domini et in opera manuum
eius destrues illos et non aedificabis eos **6** benedictus
Dominus quoniam exaudivit vocem deprecationis meae **7**
Dominus adiutor meus et protector meus in ipso speravit
cor meum et adiutus sum et refloruit caro mea et ex
voluntate mea confitebor ei **8** Dominus fortitudo plebis
suae et protector salvationum christi sui est **9** salvam fac
plebem tuam et benedic hereditati tuae et rege eos et
extolle eos usque in aeternum

29 psalmus David in consummatione tabernaculi adferte
Domino filii Dei adferte Domino filios arietum **2** adferte

Domino gloriam et honorem adferte Domino gloriam
nomini eius adorate Dominum in atrio sancto eius **3** vox
Domini super aquas Deus maiestatis intonuit Dominus
super aquas multas **4** vox Domini in virtute vox Domini
in magnificentia **5** vox Domini confringentis cedros et
confringet Dominus cedros Libani **6** et comminuet eas
tamquam vitulum Libani et dilectus quemadmodum
filius unicornium **7** vox Domini intercidentis flammam
ignis **8** vox Domini concutientis desertum et commovebit
Dominus desertum Cades **9** vox Domini praeparantis
cervos et revelabit condensa et in templo eius omnis
dicet gloriam **10** Dominus diluvium inhabitare facit et
sedebit Dominus rex in aeternum **11** Dominus virtutem
populo suo dabit Dominus benedicet populo suo in pace

30 psalmus cantici in dedicatione domus David exaltabo
te Domine quoniam suscepisti me nec delectasti inimicos
meos super me **2** Domine Deus meus clamavi ad te et
sanasti me **3** Domine eduxisti ab inferno animam meam
salvasti me a descendentibus in lacum **(Sheol h7585)** **4**
psallite Domino sancti eius et confitemini memoriae
sanctitatis eius **5** quoniam ira in indignatione eius et vita
in voluntate eius ad vesperum demorabitur fletus et ad
matutinum laetitia **6** ego autem dixi in abundantia mea
non movebor in aeternum **7** Domine in voluntate tua
praestitisti decori meo virtutem avertisti faciem tuam et
factus sum conturbatus **8** ad te Domine clamabo et ad
Deum meum deprecabor **9** quae utilitas in sanguine meo
dum descendo in corruptionem numquid confitebitur
tibi pulvis aut adnuntiabit veritatem tuam **10** audivit

Dominus et misertus est mei Dominus factus est adiutor
meus **11** convertisti planctum meum in gaudium mihi
conscidisti saccum meum et circumdedisti me laetitia **12**
ut cantet tibi gloria mea et non conpungar Domine Deus
meus in aeternum confitebor tibi

31 in finem psalmus David in te Domine speravi non
confundar in aeternum in iustitia tua libera me **2** inclina
ad me aurem tuam adcelera ut eruas me esto mihi in
Deum protectorem et in domum refugii ut salvum me
facias **3** quoniam fortitudo mea et refugium meum es tu et
propter nomen tuum deduces me et enutries me **4** educes
me de laqueo hoc quem absconderunt mihi quoniam
tu es protector meus **5** in manus tuas commendabo
spiritum meum redemisti me Domine Deus veritatis **6**
odisti observantes vanitates supervacue ego autem in
Domino speravi **7** exultabo et laetabor in misericordia
tua quoniam respexisti humilitatem meam salvasti de
necessitatibus animam meam **8** nec conclusisti me in
manibus inimici statuisti in loco spatioso pedes meos **9**
miserere mei Domine quoniam tribulor conturbatus est
in ira oculus meus anima mea et venter meus **10** quoniam
defecit in dolore vita mea et anni mei in gemitibus
infirmata est in paupertate virtus mea et ossa mea
conturbata sunt **11** super omnes inimicos meos factus
sum obprobrium et vicinis meis valde et timor notis meis
qui videbant me foras fugerunt a me **12** oblivioni datus
sum tamquam mortuus a corde factus sum tamquam vas
perditum **13** quoniam audivi vituperationem multorum
commorantium in circuitu in eo dum convenirent simul

adversus me accipere animam meam consiliati sunt
14 ego autem in te speravi Domine dixi Deus meus es
tu 15 in manibus tuis sortes meae eripe me de manu
inimicorum meorum et a persequentibus me 16 inlustra
faciem tuam super servum tuum salvum me fac in
misericordia tua 17 Domine ne confundar quoniam
invocavi te erubescant impii et deducantur in infernum
(Sheol h7585) 18 muta fiant labia dolosa quae loquuntur
adversus iustum iniquitatem in superbia et in abusione
19 quam magna multitudo dulcedinis tuae Domine quam
abscondisti timentibus te perfecisti eis qui sperant in
te in conspectu filiorum hominum 20 abscondes eos in
abdito faciei tuae a conturbatione hominum proteges eos
in tabernaculo a contradictione linguarum 21 benedictus
Dominus quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in
civitate munita 22 ego autem dixi in excessu mentis meae
proiectus sum a facie oculorum tuorum ideo exaudisti
vocem orationis meae dum clamarem ad te 23 diligite
Dominum omnes sancti eius quoniam veritates requirit
Dominus et retribuit abundanter facientibus superbiam
24 viriliter agite et confortetur cor vestrum omnes qui
speratis in Domino

32 huic David intellectus beati quorum remissae sunt
iniquitates et quorum tecta sunt peccata 2 beatus vir
cui non inputabit Dominus peccatum nec est in spiritu
eius dolus 3 quoniam tacui inveteraverunt ossa mea dum
clamarem tota die 4 quoniam die ac nocte gravata est
super me manus tua conversus sum in aerumna mea;
dum configitur mihi spina diapsalma 5 delictum meum

cognitum tibi; feci et iniustitiam meam non abscondi
dixi confitebor adversus me iniustitiam meam Domino
et tu remisisti impietatem peccati mei diapsalma **6** pro
hac orabit ad te omnis sanctus in tempore oportuno
verumtamen in diluvio aquarum multarum ad eum non
adproximabunt **7** tu es refugium meum a tribulatione quae
circumdedit me exultatio mea erue me a circumdantibus
me diapsalma **8** intellectum tibi dabo et instruam te in
via hac qua gradieris firmabo super te oculos meos **9**
nolite fieri sicut equus et mulus quibus non est intellectus
in camo et freno maxillas eorum constringe qui non
adproximant ad te **10** multa flagella peccatoris sperantem
autem in Domino misericordia circumdabit **11** laetamini
in Domino et exultate iusti et gloriamini omnes recti
corde

33 psalmus David exultate iusti in Domino rectos decet
laudatio **2** confitemini Domino in cithara in psalterio
decem cordarum psallite illi **3** cantate ei canticum novum
bene psallite in vociferatione **4** quia rectum est verbum
Domini et omnia opera eius in fide **5** diligit misericordiam
et iudicium misericordia Domini plena est terra **6** verbo
Domini caeli firmati sunt et spiritu oris eius omnis virtus
eorum **7** congregans sicut in utre aquas maris ponens
in thesauris abyssos **8** timeat Dominum omnis terra ab
eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem **9**
quoniam ipse dixit et facta sunt ipse mandavit et creata
sunt **10** Dominus dissipat consilia gentium reprobat autem
cogitationes populorum et reprobat consilia principum **11**
consilium autem Domini in aeternum manet cogitationes

cordis eius in generatione et generationem **12** beata
gens cuius est Dominus Deus eius populus quem elegit
in hereditatem sibi **13** de caelo respexit Dominus vidit
omnes filios hominum **14** de praeparato habitaculo
suo respexit super omnes qui habitant terram **15** qui
finxit singillatim corda eorum qui intellegit omnia opera
illorum **16** non salvatur rex per multam virtutem et
gigans non salvabitur in multitudine virtutis suae **17**
fallax equus ad salutem in abundantia autem virtutis suae
non salvabitur **18** ecce oculi Domini super metuentes
eum qui sperant super misericordia eius **19** ut eruat a
morte animas eorum et alat eos in fame **20** anima nostra
sustinet Dominum quoniam adiutor et protector noster
est **21** quia in eo laetabitur cor nostrum et in nomine
sancto eius speravimus **22** fiat misericordia tua Domine
super nos quemadmodum speravimus in te

34 David cum inmutavit vultum suum coram Abimelech
et dimisit eum et abiit benedicam Dominum in omni
tempore semper laus eius in ore meo **2** in Domino
laudabitur anima mea audiant mansueti et laetentur **3**
magnificate Dominum mecum et exaltemus nomen eius
in id ipsum **4** exquisivi Dominum et exaudivit me et ex
omnibus tribulationibus meis eripuit me **5** accedite ad
eum et inluminamini et facies vestrae non confundentur
6 iste pauper clamavit et Dominus exaudivit eum et de
omnibus tribulationibus eius salvavit eum **7** vallabit
angelus Domini in circuitu timentium eum et eripiet eos
8 gustate et videte quoniam suavis est Dominus beatus
vir qui sperat in eo **9** timete Dominum omnes sancti

eius quoniam non est inopia timentibus eum **10** divites
eguerunt et esurierunt inquirentes autem Dominum non
minuentur omni bono diapsalma **11** venite filii audite
me timorem Domini docebo vos **12** quis est homo qui
vult vitam cupit videre dies bonos **13** prohibe linguam
tuam a malo et labia tua ne loquantur dolum **14** deverte a
malo et fac bonum inquire pacem et persequere eam
15 oculi Domini super iustos et aures eius in precem
eorum **16** facies Domini super facientes mala ut perdat de
terra memoriam eorum **17** clamaverunt iusti et Dominus
exaudivit et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit
eos **18** iuxta est Dominus his qui tribulato sunt corde et
humiles spiritu salvabit **19** multae tribulationes iustorum
et de omnibus his liberavit eos **20** Dominus custodit
omnia ossa eorum unum ex his non conteretur **21** mors
peccatorum pessima et qui oderunt iustum delinquent
22 redimet Dominus animas servorum suorum et non
delinquent omnes qui sperant in eum

35 huic David iudica Domine nocentes me expugna
expugnantes me **2** adprehende arma et scutum et exsurge
in adiutorium mihi **3** effunde frameam et conclude
adversus eos qui persequuntur me dic animae meae salus
tua ego sum **4** confundantur et revereantur quaerentes
animam meam avertantur retrorsum et confundantur
cogitantes mihi mala **5** fiant tamquam pulvis ante faciem
venti et angelus Domini coartans eos **6** fiat via illorum
tenebrae et lubricum et angelus Domini persequens eos
7 quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei
sui supervacue exprobraverunt animam meam **8** veniat

illi laqueus quem ignorat et captio quam abscondit
conprehendat eum et in laqueo cadat in ipso **9** anima
autem mea exultabit in Domino delectabitur super
salutari suo **10** omnia ossa mea dicent Domine quis similis
tui eripiens inopem de manu fortiorum eius egenum et
pauperem a diripientibus eum **11** surgentes testes iniqui
quae ignorabam interrogabant me **12** retribuebant mihi
mala pro bonis sterilitatem animae meae **13** ego autem
cum mihi molesti essent induebar cilicio humiliabam
in ieiunio animam meam et oratio mea in sinum meum
convertetur **14** quasi proximum quasi fratrem nostrum sic
conplacebam quasi lugens et contristatus sic humiliabar
15 et adversum me laetati sunt et convenerunt congregata
sunt super me flagella et ignoravi **16** dissipati sunt
nec conpuncti temptaverunt me subsannaverunt me
subsannatione frenduerunt super me dentibus suis **17**
Domine quando respicies restitue animam meam a
malignitate eorum a leonibus unicam meam **18** confitebor
tibi in ecclesia magna in populo gravi laudabo te **19**
non supergaudeant mihi qui adversantur mihi inique
qui oderunt me gratis et annuunt oculis **20** quoniam
mihi quidem pacifice loquebantur et in iracundia terrae
loquentes; dolos cogitabant **21** et dilataverunt super me
os suum dixerunt euge euge viderunt oculi nostri **22**
vidisti Domine ne sileas Domine ne discedas a me **23**
exsurge et intende iudicio meo Deus meus et Dominus
meus in causam meam **24** iudica me secundum iustitiam
tuam Domine Deus meus et non supergaudeant mihi **25**
non dicant in cordibus suis euge euge animae nostrae nec

dicant devoravimus eum **26** erubescant et revereantur
simul qui gratulantur malis meis induantur confusione et
reverentia qui magna loquuntur super me **27** exultent et
laetentur qui volunt iustitiam meam et dicant semper
magnificetur Dominus qui volunt pacem servi eius **28** et
lingua mea meditabitur iustitiam tuam tota die laudem
tuam

36 in finem servo Domini David dixit iniustus ut
delinquat in semet ipso non est timor Dei ante oculos eius
2 quoniam dolose egit in conspectu eius ut inveniatur
iniquitas eius ad odium **3** verba oris eius iniquitas et dolus
noluit intellegere ut bene ageret **4** iniquitatem meditatus
est in cubili suo adstetit omni viae non bonae malitiam
autem non odivit **5** Domine in caelo misericordia tua et
veritas tua usque ad nubes **6** iustitia tua sicut montes Dei
iudicia tua abyssus multa homines et iumenta salvabis
Domine **7** quemadmodum multiplicasti misericordiam
tuam Deus filii autem hominum in tegmine alarum
tuarum sperabunt **8** inebriabuntur ab ubertate domus
tuae et torrente voluntatis tuae potabis eos **9** quoniam
apud te fons vitae in lumine tuo videbimus lumen **10**
praetende misericordiam tuam scientibus te et iustitiam
tuam his qui recto sunt corde **11** non veniat mihi pes
superbiae et manus peccatoris non moveat me **12** ibi
ceciderunt qui operantur iniquitatem expulsi sunt nec
potuerunt stare

37 ipsi David noli aemulari in malignantibus neque
zelaveris facientes iniquitatem **2** quoniam tamquam
faenum velociter arescent et quemadmodum holera

herbarum cito decident **3** spera in Domino et fac
bonitatem et inhabita terram et pasceris in divitiis eius
4 delectare in Domino et dabit tibi petitiones cordis
tui **5** revela Domino viam tuam et spera in eum et
ipse faciet **6** et educet quasi lumen iustitiam tuam
et iudicium tuum tamquam meridiem **7** subditus esto
Domino et ora eum noli aemulari in eo qui prosperatur
in via sua in homine faciente iniustitias **8** desine ab ira
et derelinque furorem noli aemulari ut maligneris **9**
quoniam qui malignantur exterminabuntur sustinentes
autem Dominum ipsi hereditabunt terram **10** et adhuc
pusillum et non erit peccator et quaeres locum eius et
non invenies **11** mansueti autem hereditabunt terram
et delectabuntur in multitudine pacis **12** observabit
peccator iustum et stridebit super eum dentibus suis **13**
Dominus autem inridebit eum quia prospicit quoniam
veniet dies eius **14** gladium evaginaverunt peccatores
intenderunt arcum suum ut decipiant pauperem et
inopem ut trucident rectos corde **15** gladius eorum
intret in corda ipsorum et arcus ipsorum confringatur
16 melius est modicum iusto super divitias peccatorum
multas **17** quoniam brachia peccatorum conterentur
confirmat autem iustos Dominus **18** novit Dominus dies
inmaculatorum et hereditas eorum in aeternum erit **19**
non confundentur in tempore malo et in diebus famis
saturabuntur **20** quia peccatores peribunt inimici vero
Domini mox honorificati fuerint et exaltati deficientes
quemadmodum fumus defecerunt **21** mutuabitur peccator
et non solvet iustus autem miseretur et tribuet **22**

quia benedicentes ei hereditabunt terram maledicentes
autem ei disperibunt **23** apud Dominum gressus hominis
dirigentur et viam eius volet **24** cum ceciderit non
conlidetur quia Dominus subponit manum suam **25** iunior
fui et senui et non vidi iustum derelictum nec semen
eius quaerens panes **26** tota die miseretur et commodat
et semen illius in benedictione erit **27** declina a malo
et fac bonum et inhabita in saeculum saeculi **28** quia
Dominus amat iudicium et non derelinquet sanctos suos
in aeternum conservabuntur iniusti punientur et semen
impiorum peribit **29** iusti autem hereditabunt terram et
inhabitabunt in saeculum saeculi super eam **30** os iusti
meditabitur sapientiam et lingua eius loquetur iudicium
31 lex Dei eius in corde ipsius et non subplantabuntur
gressus eius **32** considerat peccator iustum et quaerit
mortificare eum **33** Dominus autem non derelinquet eum
in manus eius nec damnabit eum cum iudicabitur illi **34**
expecta Dominum et custodi viam eius et exaltabit te ut
hereditate capias terram cum perierint peccatores videbis
35 vidi impium superexaltatum et elevatum sicut cedros
Libani **36** et transivi et ecce non erat et quaesivi eum et
non est inventus locus eius **37** custodi innocentiam et
vide aequitatem quoniam sunt reliquiae homini pacifico
38 iniusti autem disperibunt simul reliquiae impiorum
peribunt **39** salus autem iustorum a Domino et protector
eorum in tempore tribulationis **40** et adiuvabit eos
Dominus et liberabit eos et eruet eos a peccatoribus et
salvabit eos quia speraverunt in eo

38 psalmus David in rememorationem de sabbato
Domine ne in furore tuo arguas me neque in ira tua
corripias me **2** quoniam sagittae tuae infixae sunt mihi et
confirmasti super me manum tuam **3** non est sanitas
carni meae a facie irae tuae non est pax ossibus meis
a facie peccatorum meorum **4** quoniam iniquitates
meae supergressae sunt caput meum sicut onus grave
gravatae sunt super me **5** putruerunt et corruptae
sunt cicatrices meae a facie insipientiae meae **6** miser
factus sum et curvatus sum usque ad finem tota die
contristatus ingrediebar **7** quoniam lumbi mei impleti
sunt inlusionibus et non est sanitas in carne mea **8**
adflictus sum et humiliatus sum nimis rugiebam a gemitu
cordis mei **9** Domine ante te omne desiderium meum
et gemitus meus a te non est absconditus **10** cor meum
conturbatum est dereliquit me virtus mea et lumen
oculorum meorum et ipsum non est mecum **11** amici
mei et proximi mei adversus me adpropinquaverunt et
steterunt et qui iuxta me erant de longe steterunt **12**
et vim faciebant qui quaerebant animam meam et qui
inquirebant mala mihi locuti sunt vanitates et dolos tota
die meditabantur **13** ego autem tamquam surdus non
audiebam et sicut mutus non aperiens os suum **14** et
factus sum sicut homo non audiens et non habens in
ore suo redargutiones **15** quoniam in te Domine speravi
tu exaudies Domine Deus meus **16** quia dixi nequando
supergaudeant mihi inimici mei et dum commoventur
pedes mei super me magna locuti sunt **17** quoniam ego in
flagella paratus et dolor meus in conspectu meo semper

18 quoniam iniquitatem meam adnuntiabo et cogitabo pro
peccato meo 19 inimici autem mei vivent et firmati sunt
super me et multiplicati sunt qui oderunt me inique 20
qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi quoniam
sequebar bonitatem 21 non derelinquas me Domine Deus
meus ne discesseris a me 22 intende in adiutorium meum
Domine salutis meae

39 in finem Idithun canticum David dixi custodiam
vias meas ut non delinquam in lingua mea posui ori
meo custodiam cum consisteret peccator adversum me
2 obmutui et humiliatus sum et silui a bonis et dolor
meus renovatus est 3 concaluit cor meum intra me et
in meditatione mea exardescet ignis 4 locutus sum in
lingua mea notum fac mihi Domine finem meum et
numerum dierum meorum quis est ut sciam quid desit
mihi 5 ecce mensurabiles posuisti dies meos et substantia
mea tamquam nihilum ante te verumtamen universa
vanitas omnis homo vivens diapsalma 6 verumtamen
in imagine pertransit homo sed et frustra conturbatur
thesaurizat et ignorat cui congregabit ea 7 et nunc quae
est expectatio mea nonne Dominus et substantia mea
apud te est 8 ab omnibus iniquitatibus meis erue me
obprobrium insipienti dedisti me 9 obmutui et non aperui
os meum quoniam tu fecisti 10 amove a me plagas tuas
11 a fortitudine manus tuae ego defeci in increpationibus
propter iniquitatem corripuisti hominem et tabescere
fecisti sicut araneam animam eius verumtamen vane
conturbatur omnis homo diapsalma 12 exaudi orationem
meam Domine et deprecationem meam auribus percipe

lacrimas meas ne sileas quoniam advena sum apud te et
peregrinus sicut omnes patres mei **13** remitte mihi ut
refrigerer priusquam abeam et amplius non ero

40 in finem David psalmus expectans expectavi
Dominum et intendit mihi **2** et exaudivit preces meas et
eduxit me de lacu miseriae et de luto fecis et statuit super
petram pedes meos et direxit gressus meos **3** et inmisit in
os meum canticum novum carmen Deo nostro videbunt
multi et timebunt et sperabunt in Domino **4** beatus vir
cuius est nomen Domini spes ipsius et non respexit in
vanitates et insanias falsas **5** multa fecisti tu Domine
Deus meus mirabilia tua et cogitationibus tuis non est
qui similis sit tibi adnuntiavi et locutus sum multiplicati
sunt super numerum **6** sacrificium et oblationem noluisti
aures autem perfecisti mihi holocaustum et pro peccato
non postulasti **7** tunc dixi ecce venio in capite libri
scriptum est de me **8** ut facerem voluntatem tuam
Deus meus volui et legem tuam in medio cordis mei **9**
adnuntiavi iustitiam in ecclesia magna ecce labia mea
non prohibebo Domine tu scisti **10** iustitiam tuam non
abscondi in corde meo veritatem tuam et salutare tuum
dixi non abscondi misericordiam tuam et veritatem tuam
a concilio multo **11** tu autem Domine ne longe facias
miserationes tuas a me misericordia tua et veritas tua
semper susceperunt me **12** quoniam circumdederunt me
mala quorum non est numerus conprehenderunt me
iniquitates meae et non potui ut viderem multiplicatae
sunt super capillos capitis mei et cor meum dereliquit
me **13** conplaceat tibi Domine ut eruas me Domine ad

adiuvandum me respice **14** confundantur et revereantur
simul qui quaerunt animam meam ut auferant eam
convertantur retrorsum et revereantur qui volunt mihi
mala **15** ferant confestim confusionem suam qui dicunt
mihi euge euge **16** exultent et laetentur super te omnes
quaerentes te et dicant semper magnificetur Dominus
qui diligunt salutare tuum **17** ego autem mendicus sum
et pauper Dominus sollicitus est mei adiutor meus et
protector meus tu es Deus meus ne tardaveris

41 in finem psalmus David beatus qui intellegit super
egenum et pauperem in die mala liberabit eum Dominus **2**
Dominus conservet eum et vivificet eum et beatum faciat
eum in terra et non tradat eum in animam inimicorum
eius **3** Dominus opem ferat illi super lectum doloris eius
universum stratum eius versasti in infirmitate eius **4** ego
dixi Domine miserere mei sana animam meam quoniam
peccavi tibi **5** inimici mei dixerunt mala mihi quando
morietur et peribit nomen eius **6** et si ingrediebatur ut
videret vane loquebatur cor eius congregavit iniquitatem
sibi egrediebatur foras et loquebatur **7** in id ipsum
adversum me susurrabant omnes inimici mei adversus me
cogitabant mala mihi **8** verbum iniquum constituerunt
adversus me numquid qui dormit non adiciet ut resurgat
9 etenim homo pacis meae in quo speravi qui edebat
panes meos magnificavit super me subplantationem **10** tu
autem Domine miserere mei et resuscita me et retribuam
eis **11** in hoc cognovi quoniam voluisti me quoniam non
gaudebit inimicus meus super me **12** me autem propter
innocentiam suscepisti et confirmasti me in conspectu

tuo in aeternum 13 benedictus Dominus Deus Israhel a
saeculo et in saeculum fiat fiat

42 in finem in intellectum filiis Core quemadmodum
desiderat cervus ad fontes aquarum ita desiderat anima
mea ad te Deus 2 sitivit anima mea ad Deum fortem vivum
quando veniam et parebo ante faciem Dei 3 fuerunt mihi
lacrimae meae panis die ac nocte dum dicitur mihi cotidie
ubi est Deus tuus 4 haec recordatus sum et effudi in me
animam meam quoniam transibo in loco tabernaculi
admirabilis usque ad domum Dei in voce exultationis et
confessionis sonus epulantis 5 quare tristis es anima mea
et quare conturbas me spera in Deo quoniam confitebor
illi salutare vultus mei 6 Deus meus ad me ipsum anima
mea conturbata est propterea memor ero tui de terra
Iordanis et Hermoniim a monte modico 7 abyssus ad;
abyssum invocat in voce cataractarum tuarum omnia
excelsa tua et fluctus tui super me transierunt 8 in
die mandavit Dominus misericordiam suam et nocte
canticum eius apud me oratio Deo vitae meae 9 dicam Deo
susceptor meus es quare oblitus es mei quare contristatus
incedo dum adfligit me inimicus 10 dum confringuntur
ossa mea exprobraverunt mihi qui tribulant me dum
dicunt mihi per singulos dies ubi est Deus tuus 11 quare
tristis es anima mea et quare conturbas me spera in
Deum quoniam adhuc; confitebor illi salutare vultus mei
et; Deus meus

43 psalmus David iudica me Deus et discerne causam
meam de gente non sancta ab homine iniquo et doloso
erue me 2 quia tu es Deus fortitudo mea quare me

reppulisti quare tristis incedo dum adfligit me inimicus **3**
emitte lucem tuam et veritatem tuam ipsa me deduxerunt
et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula
tua **4** et introibo ad altare Dei ad Deum qui laetificat
iuventutem meam confitebor tibi in cithara Deus Deus
meus **5** quare tristis es anima mea et quare conturbas me
spera in Deum quoniam adhuc; confitebor illi salutare
vultus mei et; Deus meus

44 in finem filiis Core ad intellectum **2** Deus auribus
nostris audivimus patres nostri adnuntiaverunt nobis
opus quod operatus es in diebus eorum in diebus antiquis
3 manus tua gentes disperdit et plantasti eos adflixisti
populos et expulisti eos **4** nec enim in gladio suo
possederunt terram et brachium eorum non salvavit
eos sed dextera tua et brachium tuum et inluminatio
faciei tuae quoniam conplacuisti in eis **5** tu es ipse rex
meus et Deus meus qui mandas salutes Iacob **6** in te
inimicos nostros ventilabimus cornu et in nomine tuo
spernemus insurgentes in nobis **7** non enim in arcu meo
sperabo et gladius meus non salvabit me **8** salvasti enim
nos de adfligentibus nos et odientes nos confudisti **9** in
Deo laudabimur tota die et in nomine tuo confitebimur
in saeculum diapsalma **10** nunc autem reppulisti et
confudisti nos et non egredieris in virtutibus nostris
11 avertisti nos retrorsum post inimicos nostros et qui
oderunt nos diripiebant sibi **12** dedisti nos tamquam
oves escarum et in gentibus dispersisti nos **13** vendidisti
populum tuum sine pretio et non fuit multitudo in
commutationibus nostris **14** posuisti nos obprobrium

vicinis nostris subsannationem et derisum his qui in
circuitu nostro **15** posuisti nos in similitudinem gentibus
commotionem capitis in populis **16** tota die verecundia
mea contra me est et confusio faciei meae cooperuit
me **17** a voce exprobrantis et obloquentis a facie inimici
et persequentis **18** haec omnia venerunt super nos nec
obliti sumus te et inique non egimus in testamento tuo
19 et non recessit retrorsum cor nostrum et declinasti
semitas nostras a via tua **20** quoniam humiliasti nos in
loco adflictionis et cooperuit nos umbra mortis **21** si obliti
sumus nomen Dei nostri et si expandimus manus nostras
ad deum alienum **22** nonne Deus requiret ista ipse enim
novit abscondita cordis quoniam propter te mortificamur
omni die aestimati sumus sicut oves occisionis **23** exsurge
quare dormis Domine exsurge et ne repellas in finem **24**
quare faciem tuam avertis oblivisceris inopiae nostrae et
tribulationis nostrae **25** quoniam humiliata est in pulvere
anima nostra conglutinatus est in terra venter noster **26**
exsurge adiuva nos et redime nos propter nomen tuum

45 in finem pro his qui commutabuntur filiis Core ad
intellectum canticum pro dilecto eructavit cor meum
verbum bonum dico ego opera mea regi lingua mea
calamus scribae velociter scribentis **2** speciosus forma
prae filiis hominum diffusa est gratia in labiis tuis
propterea benedixit te Deus in aeternum **3** accingere
gladio tuo super femur tuum potentissime **4** specie tua
et pulchritudine tua et intende prospere procede et
regna propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam
et deducet te mirabiliter dextera tua **5** sagittae tuae

acutae populi sub te cadent in corde inimicorum regis
6 sedis tua Deus in saeculum saeculi virga directionis
virga regni tui **7** dilexisti iustitiam et odisti iniquitatem
propterea unxit te Deus Deus tuus oleo laetitiae prae
consortibus tuis **8** murra et gutta et cassia a vestimentis
tuis a domibus eburneis ex quibus delectaverunt te **9**
filiae regum in honore tuo adstetit regina a dextris tuis
in vestitu deaurato circumdata varietate **10** audi filia et
vide et inclina aurem tuam et obliviscere populum tuum
et domum patris tui **11** et concupiscet rex decorem tuum
quoniam ipse est dominus tuus et adorabunt eum **12** et;
filiae Tyri in muneribus vultum tuum deprecabuntur
divites plebis **13** omnis gloria eius filiae regis ab intus in
fimbriis aureis **14** circumamicta varietatibus adducentur
regi virgines post eam proximae eius adferentur tibi
15 adferentur in laetitia et exultatione adducentur in
templum regis **16** pro patribus tuis nati sunt tibi filii
constitues eos principes super omnem terram **17** memor
ero nominis tui in omni generatione et generatione
propterea populi confitebuntur tibi in aeternum et in
saeculum saeculi

46 in finem pro filiis Core pro arcanis psalmus Deus
noster refugium et virtus adiutor in tribulationibus quae
invenerunt nos nimis **2** propterea non timebimus dum
turbabitur terra et transferentur montes in cor maris **3**
sonaverunt et turbatae sunt aquae eorum conturbati sunt
montes in fortitudine eius diapsalma **4** fluminis impetus
laetificat civitatem Dei sanctificavit tabernaculum suum
Altissimus **5** Deus in medio eius non commovebitur

adiuvabit eam Deus mane diluculo 6 conturbatae sunt
gentes inclinata sunt regna dedit vocem suam mota est
terra 7 Dominus virtutum nobiscum susceptor noster
Deus Iacob diapsalma 8 venite et videte opera Domini
quae posuit prodigia super terram 9 auferens bella usque
ad finem terrae arcum conteret et confringet arma et
scuta conburet in igne 10 vacate et videte quoniam ego
sum Deus exaltabor in gentibus exaltabor in terra 11
Dominus virtutum nobiscum susceptor noster Deus Iacob

47 in finem pro filiis Core psalmus omnes gentes plaudite
manibus iubilate Deo in voce exultationis 2 quoniam
Dominus excelsus terribilis rex magnus super omnem
terram 3 subiecit populos nobis et gentes sub pedibus
nostris 4 elegit nobis hereditatem suam speciem Iacob
quam dilexit diapsalma 5 ascendit Deus in iubilo Dominus
in voce tubae 6 psallite Deo nostro psallite psallite
regi nostro psallite 7 quoniam rex omnis terrae Deus
psallite sapienter 8 regnavit Deus super gentes Deus
sedit super sedem sanctam suam 9 principes populorum
congregati sunt cum Deo Abraham quoniam Dei fortes
terrae vehementer elevati sunt

48 canticum psalmi filiis Core secunda sabbati magnus
Dominus et laudabilis nimis in civitate Dei nostri in
monte sancto eius 2 fundatur exultatione universae
terrae montes Sion latera aquilonis civitas regis magni
3 Deus in domibus eius cognoscitur cum suscipiet eam
4 quoniam ecce reges congregati sunt convenerunt in
unum 5 ipsi videntes sic admirati sunt conturbati sunt
commoti sunt 6 tremor adprehendit eos ibi dolores

ut parturientis 7 in spiritu vehementi conteres naves
Tharsis 8 sicut audivimus sic vidimus in civitate Domini
virtutum in civitate Dei nostri Deus fundavit eam in
aeternum diapsalma 9 suscepimus Deus misericordiam
tuam in medio templi tui 10 secundum nomen tuum Deus
sic et laus tua in fines terrae iustitia plena est dextera
tua 11 laetetur mons Sion exultent filiae Iudaeae propter
iudicia tua Domine 12 circumdate Sion et conplectimini
eam narrate in turribus eius 13 ponite corda vestra in
virtute eius et distribuite domus eius ut enarretis in
progeniem alteram 14 quoniam hic est Deus Deus noster
in aeternum et in saeculum saeculi ipse reget nos in
saecula

49 in finem filiis Core psalmus audite haec omnes
gentes auribus percipite omnes qui habitatis orbem 2
quique terriginae et filii hominum in unum dives et
pauper 3 os meum loquetur sapientiam et meditatio
cordis mei prudentiam 4 inclinabo in parabolam aurem
meam aperiam in psalterio propositionem meam 5 cur
timebo in die malo iniquitas calcanei mei circumdabit
me 6 qui confidunt in virtute sua et in multitudine
divitiarum suarum gloriantur 7 frater non redimit redimet
homo non dabit Deo placationem suam 8 et pretium
redemptionis animae suae et laboravit in aeternum 9
et vivet adhuc; in finem 10 non videbit interitum cum
viderit sapientes morientes simul insipiens et stultus
peribunt et relinquent alienis divitias suas 11 et sepulchra
eorum domus illorum in aeternum tabernacula eorum
in progeniem et progeniem vocaverunt nomina sua in

terris suis 12 et homo cum in honore esset non intellexit
conparatus est iumentis insipientibus et similis factus
est illis 13 haec via illorum scandalum ipsis et postea
in ore suo conplacebunt diapsalma 14 sicut oves in
inferno positi sunt mors depascet eos et dominabuntur
eorum iusti in matutino et auxilium eorum veterescet in
inferno a gloria eorum (Sheol h7585) 15 verumtamen Deus
redimet animam meam de manu inferi cum acceperit me
diapsalma (Sheol h7585) 16 ne timueris cum dives factus
fuerit homo et cum multiplicata fuerit gloria domus
eius 17 quoniam cum interierit non sumet omnia neque
descendet cum eo pone; gloria eius 18 quia anima eius in
vita ipsius benedicetur confitebitur tibi cum benefeceris
ei 19 introibit usque in progenies patrum suorum usque
in aeternum non videbit lumen 20 homo in honore cum
esset non intellexit conparatus est iumentis insipientibus
et similis factus est illis

50 psalmus Asaph Deus deorum Dominus locutus est et
vocavit terram a solis ortu usque ad occasum 2 ex Sion
species decoris eius 3 Deus manifeste veniet Deus noster et
non silebit ignis in conspectu eius exardescet et in circuitu
eius tempestas valida 4 advocabit caelum desursum et
terram discernere populum suum 5 congregate illi sanctos
eius qui ordinant testamentum eius super sacrificia
6 et adnuntiabunt caeli iustitiam eius quoniam Deus
iudex est diapsalma 7 audi populus meus et loquar tibi
Israhel et testificabor tibi Deus Deus tuus ego sum 8
non in sacrificiis tuis arguam te holocausta autem tua in
conspectu meo sunt semper 9 non accipiam de domo tua

vitulos neque de gregibus tuis hircos **10** quoniam meae
sunt omnes ferae silvarum iumenta in montibus et boves
11 cognovi omnia volatilia caeli et pulchritudo agri mecum
est **12** si esuriero non dicam tibi meus est enim orbis
terrae et plenitudo eius **13** numquid manducabo carnes
taurorum aut sanguinem hircorum potabo **14** immola
Deo sacrificium laudis et redde Altissimo vota tua **15** et
invoca me in die tribulationis et eruam te et honorificabis
me diapsalma **16** peccatori autem dixit Deus quare tu
enarras iustitias meas et adsumis testamentum meum
per os tuum **17** tu vero odisti disciplinam et proiecisti
sermones meos retrorsum **18** si videbas furem currebas
cum eo et cum adulteris portionem tuam ponebas **19** os
tuum abundavit malitia et lingua tua concinnabat dolos
20 sedens adversus fratrem tuum loquebaris et adversus
filium matris tuae ponebas scandalum **21** haec fecisti et
tacui existimasti inique quod ero tui similis arguam te
et statuam contra faciem tuam **22** intellegite nunc haec
qui obliviscimini Deum nequando rapiat et non sit qui
eripiat **23** sacrificium laudis honorificabit me et illic iter
quod ostendam illi salutare Dei

51 in finem psalmus David cum venit ad eum Nathan
propheta quando intravit ad Bethsabee miserere mei Deus
secundum magnam misericordiam tuam et secundum
multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem
meam **2** amplius lava me ab iniquitate mea et a peccato
meo munda me **3** quoniam iniquitatem meam ego
cognosco et peccatum meum contra me est semper **4**
tibi soli peccavi et malum coram te feci ut iustificeris

in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris **5** ecce enim
in iniquitatibus conceptus sum et in peccatis concepit
me mater mea **6** ecce enim veritatem dilexisti incerta et
occulta sapientiae tuae manifestasti mihi **7** asparges me
hysopo et mundabor lavabis me et super nivem dealbabor
8 auditui meo dabis gaudium et laetitiam exultabunt
ossa humiliata **9** averte faciem tuam a peccatis meis et
omnes iniquitates meas dele **10** cor mundum crea in me
Deus et spiritum rectum innova in visceribus meis **11**
ne proicias me a facie tua et spiritum sanctum tuum
ne auferas a me **12** redde mihi laetitiam salutaris tui
et spiritu principali confirma me **13** docebo iniquos
vias tuas et impii ad te convertentur **14** libera me de
sanguinibus Deus Deus salutis meae exultabit lingua
mea iustitiam tuam **15** Domine labia mea aperies et os
meum adnuntiabit laudem tuam **16** quoniam si voluisses
sacrificium dedissem utique holocaustis non delectaberis
17 sacrificium Deo spiritus contribulatus cor contritum et
humiliatum Deus non spernet **18** benigne fac Domine in
bona voluntate tua Sion et aedificentur muri Hierusalem
19 tunc acceptabis sacrificium iustitiae oblationes et
holocausta tunc inponent super altare tuum vitulos

52 in finem intellectus David cum venit Doec Idumeus et
adnuntiavit Saul et dixit venit David in domo Achimelech
quid gloriatur in malitia qui potens est iniquitate **2** tota
die iniustitiam cogitavit lingua tua sicut novacula acuta
fecisti dolum **3** dilexisti malitiam super benignitatem
iniquitatem magis quam loqui aequitatem diapsalma **4**
dilexisti omnia verba praecipitationis linguam dolosam **5**

propterea Deus destruet te in finem evellet te et emigrabit
te de tabernaculo et radicem tuam de terra viventium
diapsalma 6 videbunt iusti et timebunt et super eum
ridebunt et dicent 7 ecce homo qui non posuit Deum
adiutorem suum sed speravit in multitudine divitiarum
suarum et praevaluit in vanitate sua 8 ego autem sicut
oliva fructifera in domo Dei speravi in misericordia Dei
in aeternum et in saeculum saeculi 9 confitebor tibi in
saeculum quia fecisti et expectabo nomen tuum quoniam
bonum in conspectu sanctorum tuorum

53 in finem pro Melech intellegentiae David dixit
insipiens in corde suo non est Deus corrupti sunt et
abominabiles facti sunt in iniquitatibus non est qui faciat
bonum 2 Deus de caelo prospexit in filios hominum ut
videat si est intellegens aut requirens Deum 3 omnes
declinaverunt simul inutiles facti sunt non est qui faciat
bonum non est usque ad unum 4 nonne scient omnes qui
operantur iniquitatem qui devorant plebem meam ut
cibum panis 5 Deum non invocaverunt illic trepidabunt
timore ubi non fuit timor quoniam Deus dissipavit ossa
eorum qui hominibus placent confusi sunt quoniam Deus
sprevit eos 6 quis dabit ex Sion salutare Israhel dum
convertit Deus captivitatem plebis suae exultabit Iacob et
laetabitur Israhel

54 in finem in carminibus intellectus David cum
venissent Ziphei et dixissent ad Saul nonne David
absconditus est apud nos Deus in nomine tuo salvum
me fac et in virtute tua iudica me 2 Deus exaudi
orationem meam auribus percipe verba oris mei 3

quoniam alieni insurrexerunt adversum me et fortes
quaesierunt animam meam non proposuerunt Deum ante
conspectum suum diapsalma **4** ecce enim Deus adiuvat
me Dominus susceptor animae meae **5** avertet mala
inimicis meis in veritate tua disperde illos **6** voluntarie
sacrificabo tibi confitebor nomini tuo Domine quoniam
bonum **7** quoniam ex omni tribulatione eripuisti me et
super inimicos meos despexit oculus meus

55 in finem in carminibus intellectus David exaudi
Deus orationem meam et ne despexeris deprecationem
meam **2** intende mihi et exaudi me contristatus sum in
exercitatione mea et conturbatus sum **3** a voce inimici
et a tribulatione peccatoris quoniam declinaverunt in
me iniquitatem et in ira molesti erant mihi **4** cor meum
conturbatum est in me et formido mortis cecidit super
me **5** timor et tremor venit super me et contexit me
tenebra **6** et dixi quis dabit mihi pinnas sicut columbae
et volabo et requiescam **7** ecce elongavi fugiens et mansi
in solitudine diapsalma **8** expectabam eum qui salvum
me fecit a pusillanimitate spiritus et a tempestate **9**
praecipita Domine divide linguas eorum quoniam vidi
iniquitatem et contradictionem in civitate **10** die et nocte
circumdabit eam super muros eius et iniquitas et labor
in medio eius **11** et iniustitia et non defecit de plateis
eius usura et dolus **12** quoniam si inimicus maledixisset
mihi sustinuissem utique et si is qui oderat me super
me magna locutus fuisset abscondissem me forsitan ab
eo **13** tu vero homo unianimis dux meus et notus meus
14 qui simul mecum dulces capiebas cibos in domo Dei

ambulavimus cum consensu **15** veniat mors super illos
et descendant in infernum viventes quoniam nequitiae
in habitaculis eorum in medio eorum **(Sheol h7585)** **16**
ego autem ad Deum clamavi et Dominus salvabit me **17**
vespere et mane et meridie narrabo et adnuntiabo et
exaudiet vocem meam **18** redimet in pace animam meam
ab his qui adpropinquant mihi quoniam inter multos
erant mecum **19** exaudiet Deus et humiliabit illos qui est
ante saecula diapsalma non enim est illis commutatio
et non timuerunt Deum **20** extendit manum suam in
retribuendo contaminaverunt testamentum eius **21** divisi
sunt ab ira vultus eius et adpropinquavit cor illius molliti
sunt sermones eius super oleum et ipsi sunt iacula **22**
iacta super Dominum curam tuam et ipse te enutriet
non dabit in aeternum fluctuationem iusto **23** tu vero
Deus deduces eos in puteum interitus viri sanguinum et
doli non dimidiabunt dies suos ego autem sperabo in te
Domine

56 in finem pro populo qui a sanctis longe factus est
David in tituli inscriptione cum tenuerunt eum Allophili
in Geth miserere mei Deus quoniam conculcavit me homo
tota die inpugnans tribulavit me **2** conculcaverunt me
inimici mei tota die quoniam multi bellantes adversum
me **3** ab altitudine diei timebo ego vero in te sperabo
4 in Deo laudabo sermones meos in Deo speravi non
timebo quid faciat mihi caro **5** tota die verba mea
execrabantur adversum me omnia consilia eorum in
malum **6** inhabitabunt et abscondent ipsi calcaneum
meum observabunt sicut sustinuerunt animam meam **7**

pro nihilo salvos facies illos in ira populos confringes
Deus **8** vitam meam adnuntiavi tibi posuisti lacrimas
meas in conspectu tuo sicut et in promissione tua **9** tunc
convertentur inimici mei retrorsum in quacumque die
invocavero te ecce cognovi quoniam Deus meus es **10** in
Deo laudabo verbum in Domino laudabo sermonem **11**
in Deo speravi non timebo quid faciat mihi homo **12** in
me sunt Deus vota tua; quae reddam laudationes tibi **13**
quoniam eripuisti animam meam de morte et pedes meos
de lapsu ut placeam coram Deo in lumine viventium

57 in finem ne disperdas David in tituli inscriptione
cum fugeret a facie Saul in spelunca miserere mei Deus
miserere mei quoniam in te confidit anima mea et in
umbra alarum tuarum sperabo donec transeat iniquitas **2**
clamabo ad Deum altissimum Deum qui benefecit mihi
3 misit de caelo et liberavit me dedit in obprobrium
conculcantes me diapsalma misit Deus misericordiam
suam et veritatem suam **4** et eripuit animam meam
de medio catulorum leonum dormivi conturbatus filii
hominum dentes eorum arma et sagittae et lingua eorum
gladius acutus **5** exaltare super caelos Deus et in omnem
terram gloria tua **6** laqueum paraverunt pedibus meis
et incurvaverunt animam meam foderunt ante faciem
meam foveam et inciderunt in eam diapsalma **7** paratum
cor meum Deus paratum cor meum cantabo et psalmum
dicam **8** exsurge gloria mea exsurge psalterium et cithara
exsurgam diluculo **9** confitebor tibi in populis Domine
psalmum dicam tibi in gentibus **10** quoniam magnificata
est usque ad caelos misericordia tua et usque ad nubes

veritas tua **11** exaltare super caelos Deus et super omnem
terram gloria tua

58 in finem ne disperdas David in tituli inscriptione
si vere utique iustitiam loquimini recta iudicate filii
hominum **2** etenim in corde iniquitates operamini in terra
iniustitiam manus vestrae concinnant **3** alienati sunt
peccatores a vulva erraverunt ab utero locuti sunt falsa **4**
furor illis secundum similitudinem serpentis sicut aspidis
surdae et obturantis aures suas **5** quae non exaudiet
vocem incantantium et venefici incantantis sapienter **6**
Deus conteret dentes eorum in ore ipsorum molas leonum
confringet Dominus **7** ad nihilum devenient tamquam
aqua decurrens intendit arcum suum donec infirmentur
8 sicut cera quae fluit auferentur supercecidit ignis et
non viderunt solem **9** priusquam intellegerent spinae
vestrae ramnum sicut viventes sicut in ira absorbet vos
10 laetabitur iustus cum viderit vindictam manus suas
lavabit in sanguine peccatoris **11** et dicet homo si utique
est fructus iusto utique est Deus iudicans eos in terra

59 in finem ne disperdas David in tituli inscriptione
quando misit Saul et custodivit domum eius ut interficeret
eum eripe me de inimicis meis Deus et ab insurgentibus
in me libera me **2** eripe me de operantibus iniquitatem
et de viris sanguinum salva me **3** quia ecce ceperunt
animam meam inruerunt in me fortes **4** neque iniquitas
mea neque peccatum meum Domine sine iniquitate
cucurri et direxi **5** exsurge in occursum meum et vide
et tu Domine Deus virtutum Deus Israhel intende ad
visitandas omnes gentes non miserearis omnibus qui

operantur iniquitatem diapsalma **6** convertentur ad
vesperam et famem patientur ut canes et circuibunt
civitatem **7** ecce loquentur in ore suo et gladius in
labiis eorum quoniam quis audivit **8** et tu Domine
deridebis eos ad nihilum deduces omnes gentes **9**
fortitudinem meam ad te custodiam quia Deus susceptor
meus **10** Deus meus voluntas eius praeveniet me **11**
Deus ostendet mihi super inimicos meos ne occidas
eos nequando obliviscantur populi mei disperge illos
in virtute tua et depone eos protector meus Domine
12 delictum oris eorum sermonem labiorum ipsorum
et conprehendantur in superbia sua et de execratione
et mendacio adnuntiabuntur **13** in consummatione in
ira consummationis et non erunt et scient quia Deus
dominatur Iacob finium terrae diapsalma **14** convertentur
ad vesperam et famem patientur ut canes et circuibunt
civitatem **15** ipsi dispergentur ad manducandum si
vero non fuerint saturati et murmurabunt **16** ego
autem cantabo fortitudinem tuam et exultabo mane
misericordiam tuam quia factus es susceptor meus et
refugium meum in die tribulationis meae **17** adiutor
meus tibi psallam quia Deus susceptor meus es Deus
meus misericordia mea

60 in finem his qui inmutabuntur in tituli inscriptione
David in doctrina cum succendit Syriam Mesopotamiam
et Syriam Soba et convertit Ioab et percussit vallem
Salinarum duodecim milia Deus reppulisti nos et
destruxisti nos iratus es et misertus es nobis **2** commovisti
terram et turbasti eam sana contritiones eius quia

commota est **3** ostendisti populo tuo dura potasti nos vino
conpunctionis **4** dedisti metuentibus te significationem
ut fugiant a facie arcus diapsalma ut liberentur dilecti tui
5 salvum fac dextera tua et exaudi me **6** Deus locutus est
in sancto suo laetabor et partibor Sicima et convallem
tabernaculorum metibor **7** meus est Galaad et meus
est Manasses et Effraim fortitudo capitis mei Iuda rex
meus **8** Moab olla spei meae in Idumeam extendam
calciamentum meum mihi alienigenae subditi sunt **9** quis
deducet me in civitatem munitam quis deducet me usque
in Idumeam **10** nonne tu Deus qui reppulisti nos et non
egredieris Deus in virtutibus nostris **11** da nobis auxilium
de tribulatione et vana salus hominis **12** in Deo faciemus
virtutem et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos

61 in finem in hymnis David exaudi Deus deprecationem
meam intende orationi meae **2** a finibus terrae ad te
clamavi dum anxiaretur cor meum in petra exaltasti me
deduxisti me **3** quia factus es spes mea turris fortitudinis
a facie inimici **4** inhabitabo in tabernaculo tuo in saecula
protegar in velamento alarum tuarum diapsalma **5**
quoniam tu Deus meus exaudisti orationem meam dedisti
hereditatem timentibus nomen tuum **6** dies super dies
regis adicies annos eius usque in diem generationis
et generationis **7** permanet in aeternum in conspectu
Dei misericordiam et veritatem quis requiret eius **8**
sic psalmum dicam nomini tuo in saeculum saeculi ut
reddam vota mea de die in diem

62 in finem pro Idithun psalmus David nonne Deo
subiecta erit anima mea ab ipso enim salutare meum

2 nam et ipse Deus meus et salutaris meus susceptor
meus non movebor amplius 3 quousque inruitis in
hominem interficitis universi vos tamquam parieti
inclinato et maceriae depulsae 4 verumtamen pretium
meum cogitaverunt repellere cucurri in siti ore suo
benedicebant et corde suo maledicebant diapsalma 5
verumtamen Deo subiecta esto anima mea quoniam ab
ipso patientia mea 6 quia ipse Deus meus et salvator
meus adiutor meus non emigrabo 7 in Deo salutare meum
et gloria mea Deus auxilii mei et spes mea in Deo est 8
sperate in eo omnis congregatio populi effundite coram
illo corda vestra Deus adiutor noster in aeternum 9
verumtamen vani filii hominum mendaces filii hominum
in stateris ut decipiant ipsi de vanitate in id ipsum 10
nolite sperare in iniquitate et rapinas nolite concupiscere
divitiae si affluant nolite cor adponere 11 semel locutus
est Deus duo haec audivi quia potestas Dei 12 et tibi
Domine misericordia quia tu reddes unicuique iuxta
opera sua

63 psalmus David cum esset in deserto Iudaeae Deus
Deus meus ad te de luce vigilo sitivit in te anima mea
quam multipliciter tibi caro mea 2 in terra deserta et
invia et inaquosa sic in sancto apparui tibi ut viderem
virtutem tuam et gloriam tuam 3 quoniam melior est
misericordia tua super vitas labia mea laudabunt te 4 sic
benedicam te in vita mea in nomine tuo levabo manus
meas 5 sicut adipe et pinguidine repleatur anima mea
et labia exultationis laudabit os meum 6 si memor fui
tui super stratum meum in matutinis meditabar in te 7

quia fuisti adiutor meus et in velamento alarum tuarum
exultabo 8 adhesit anima mea post te me suscepit dextera
tua 9 ipsi vero in vanum quaesierunt animam meam
introibunt in inferiora terrae 10 tradentur in manus
gladii partes vulpium erunt 11 rex vero laetabitur in Deo
laudabitur omnis qui iurat in eo quia obstructum est os
loquentium iniqua

64 in finem psalmus David exaudi Deus orationem meam
cum deprecor a timore inimici eripe animam meam 2
protexisti me a conventu malignantium a multitudine
operantium iniquitatem 3 quia exacuerunt ut gladium
linguas suas intenderunt arcum rem amaram 4 ut
sagittent in occultis inmaculatum 5 subito sagittabunt
eum et non timebunt firmaverunt sibi sermonem
nequam narraverunt ut absconderent laqueos dixerunt
quis videbit eos 6 scrutati sunt iniquitates defecerunt
scrutantes scrutinio accedet homo et cor altum 7 et
exaltabitur Deus sagittae parvulorum factae sunt plagae
eorum 8 et infirmatae sunt contra eos linguae eorum
conturbati sunt omnes qui videbant eos 9 et timuit
omnis homo et adnuntiaverunt opera Dei et facta eius
intellexerunt 10 laetabitur iustus in Domino et sperabit
in eo et laudabuntur omnes recti corde

65 in finem psalmus David canticum; Hieremiae et Aggei
de verbo peregrinationis quando incipiebant proficisci
te decet hymnus Deus in Sion et tibi reddetur votum
in Hierusalem 2 exaudi orationem ad te omnis caro
veniet 3 verba iniquorum praevaluerunt super nos et
impietatibus nostris tu propitiaberis 4 beatus quem

elegisti et adsumpsisti inhabitabit in atriis tuis replebimur
in bonis domus tuae sanctum est templum tuum **5**
mirabile in aequitate exaudi nos Deus salutaris noster
spes omnium finium terrae et in mari longe **6** praeparans
montes in virtute tua accinctus potentia **7** qui conturbas
profundum maris sonum fluctuum eius turbabuntur
gentes **8** et timebunt qui inhabitant terminos a signis tuis
exitus matutini et vespere delectabis **9** visitasti terram
et inebriasti eam multiplicasti locupletare eam flumen
Dei repletum est aquis parasti cibum illorum quoniam
ita est praeparatio eius **10** rivos eius inebria multiplica
genimina eius in stillicidiis eius laetabitur germinans **11**
benedices coronae anni benignitatis tuae et campi tui
replebuntur ubertate **12** pinguescent speciosa deserti
et exultatione colles accingentur **13** induti sunt arietes
ovium et valles abundabunt frumento clamabunt etenim
hymnum dicent

66 in finem canticum psalmi resurrectionis iubilate Deo
omnis terra **2** psalmum dicite nomini eius date gloriam
laudi eius **3** dicite Deo quam terribilia sunt opera tua
Domine in multitudine virtutis tuae mentientur tibi
inimici tui **4** omnis terra adorent te et psallant tibi
psalmum dicant nomini tuo diapsalma **5** venite et videte
opera Dei terribilis in consiliis super filios hominum **6**
qui convertit mare in aridam in flumine pertransibunt
pede ibi laetabimur in ipso **7** qui dominatur in virtute
sua in aeternum oculi eius super gentes respiciunt qui
exasperant non exaltentur in semet ipsis diapsalma **8**
benedicite gentes Deum nostrum et auditam facite vocem

laudis eius **9** qui posuit animam meam ad vitam et non
dedit in commotionem pedes meos **10** quoniam probasti
nos Deus igne nos examinasti sicut examinatur argentum
11 induxisti nos in laqueum posuisti tribulationes in
dorso nostro **12** inposuisti homines super capita nostra
transivimus per ignem et aquam et eduxisti nos in
refrigerium **13** introibo in domum tuam in holocaustis
reddam tibi vota mea **14** quae distinxerunt labia mea et
locutum est os meum in tribulatione mea **15** holocausta
medullata offeram tibi cum incensu arietum offeram tibi
boves cum hircis diapsalma **16** venite audite et narrabo
omnes qui timetis Deum quanta fecit animae meae **17** ad
ipsum ore meo clamavi et exaltavi sub lingua mea **18**
iniquitatem si aspexi in corde meo non exaudiat Dominus
19 propterea exaudivit Deus adtendit voci deprecationis
meae **20** benedictus Deus qui non amovit orationem
meam et misericordiam suam a me

67 in finem in hymnis psalmus cantici Deus misereatur
nostri et benedicat nobis inluminet vultum suum super
nos et misereatur nostri diapsalma **2** ut cognoscamus in
terra viam tuam in omnibus gentibus salutare tuum **3**
confiteantur tibi populi Deus confiteantur tibi populi
omnes **4** laetentur et exultent gentes quoniam iudicas
populos in aequitate et gentes in terra diriges diapsalma
5 confiteantur tibi populi Deus confiteantur tibi populi
omnes **6** terra dedit fructum suum benedicat nos Deus
Deus noster **7** benedicat nos Deus et metuant eum omnes
fines terrae

68 in finem David psalmus cantici exsurgat Deus et
dissipentur inimici eius et fugiant qui oderunt eum a
facie eius **2** sicut deficit fumus deficiant sicut fluit cera
a facie ignis sic pereant peccatores a facie Dei **3** et
iusti epulentur exultent in conspectu Dei delectentur in
laetitia **4** cantate Deo psalmum dicite nomini eius iter
facite ei qui ascendit super occasum Dominus nomen illi
et exultate in conspectu eius turbabuntur a facie eius **5**
patris orfanorum et iudicis viduarum Deus in loco sancto
suo **6** Deus inhabitare facit unius moris in domo qui
educit vinctos in fortitudine similiter eos qui exasperant
qui habitant in sepulchris **7** Deus cum egredereris
in conspectu populi tui cum pertransieris in deserto
diapsalma **8** terra mota est etenim caeli distillaverunt a
facie Dei Sinai a facie Dei Israhel **9** pluviam voluntariam
segregabis Deus hereditati tuae et infirmata est tu vero
perfecisti eam **10** animalia tua habitant in ea parasti in
dulcedine tua pauperi Deus **11** Dominus dabit verbum
evangelizantibus virtute multa **12** rex virtutum dilecti
dilecti; et speciei domus dividere spolia **13** si dormiatis
inter medios cleros pinnae columbae deargentatae et
posteriora dorsi eius in pallore auri **14** dum discernit
Caelestis reges super eam nive dealbabuntur in Selmon
15 mons Dei mons pinguis mons coagulatus mons pinguis
16 ut quid suspicamini montes coagulatos mons in quo
beneplacitum est Deo habitare in eo etenim Dominus
habitabit in finem **17** currus Dei decem milibus multiplex
milia laetantium Dominus in eis in Sina in sancto **18**
ascendisti in altum cepisti captivitatem accepisti dona in

hominibus etenim non credentes inhabitare Dominum
Deus **19** benedictus Dominus die cotidie prosperum
iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum diapsalma
20 Deus noster Deus salvos faciendi et Domini Domini
exitus mortis **21** verumtamen Deus confringet capita
inimicorum suorum verticem capilli perambulantium
in delictis suis **22** dixit Dominus ex Basan convertam
convertam in profundis maris **23** ut intinguatur pes tuus
in sanguine lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso **24**
viderunt ingressus tui Deus ingressus Dei mei regis mei
qui est in sancto **25** praevenerunt principes coniuncti
psallentibus in medio iuvencularum tympanistriarum
26 in ecclesiis benedicite Deum Dominum de fontibus
Israhel **27** ibi Beniamin adulescentulus in mentis excessu
principes Iuda duces eorum principes Zabulon principes
Nepthali **28** manda Deus virtutem tuam confirma Deus
hoc quod operatus es nobis **29** a templo tuo in Hierusalem
tibi adferent reges munera **30** increpa feras harundinis
congregatio taurorum in vaccis populorum ut excludant
eos qui probati sunt argento dissipa gentes quae bella
volunt **31** venient legati ex Aegypto Aethiopia praeveniet
manus eius Deo **32** regna terrae cantate Deo psallite
Domino diapsalma psallite Deo **33** qui ascendit super
caelum caeli ad orientem ecce dabit voci suae vocem
virtutis **34** date gloriam Deo super Israhel magnificentia
eius et virtus eius in nubibus **35** mirabilis Deus in sanctis
suis Deus Israhel ipse dabit virtutem et fortitudinem
plebi suae benedictus Deus

69 in finem pro his qui commutabuntur David salvum
me fac Deus quoniam intraverunt aquae usque ad animam
meam **2** infixus sum in limum profundi et non est
substantia veni in altitudines maris et tempestas demersit
me **3** laboravi clamans raucae factae sunt fauces meae
defecerunt oculi mei dum spero in Deum meum **4**
multiplicati sunt super capillos capitis mei qui oderunt
me gratis confortati sunt qui persecuti sunt me inimici
mei iniuste quae non rapui tunc exsolvebam **5** Deus tu
scis insipientiam meam et delicta mea a te non sunt
abscondita **6** non erubescant in me qui expectant te
Domine Domine virtutum non confundantur super me qui
quaerunt te Deus Israhel **7** quoniam propter te sustinui
obprobrium operuit confusio faciem meam **8** extraneus
factus sum fratribus meis et peregrinus filiis matris meae
9 quoniam zelus domus tuae comedit me et obprobria
exprobrantium tibi ceciderunt super me **10** et operui
in ieiunio animam meam et factum est in obprobrium
mihi **11** et posui vestimentum meum cilicium et factus
sum illis in parabolam **12** adversum me exercebantur
qui sedebant in porta et in me psallebant qui bibebant
vinum **13** ego vero orationem meam ad te Domine tempus
beneplaciti Deus in multitudine misericordiae tuae exaudi
me in veritate salutis tuae **14** eripe me de luto ut non
infigar liberer ab his qui oderunt me et de profundis
aquarum **15** non me demergat tempestas aquae neque
absorbeat me profundum neque urgeat super me puteus
os suum **16** exaudi me Domine quoniam benigna est
misericordia tua secundum multitudinem miserationum

tuarum respice me **17** et ne avertas faciem tuam a puero
tuo quoniam tribulor velociter exaudi me **18** intende
animae meae et libera eam propter inimicos meos eripe
me **19** tu scis inproperium meum et confusionem et
reverentiam meam **20** in conspectu tuo sunt omnes
qui tribulant me inproperium expectavit cor meum et
miseriam et sustinui qui simul contristaretur et non
fuit et qui consolaretur et non inveni **21** et dederunt in
escam meam fel et in siti mea potaverunt me aceto **22** fiat
mensa eorum coram ipsis in laqueum et in retributiones
et in scandalum **23** obscurentur oculi eorum ne videant
et dorsum eorum semper incurva **24** effunde super eos
iram tuam et furor irae tuae conprehendat eos **25** fiat
habitatio eorum deserta et in tabernaculis eorum non sit
qui inhabitet **26** quoniam quem tu percussisti persecuti
sunt et super dolorem vulnerum meorum addiderunt
27 adpone iniquitatem super iniquitatem eorum et non
intrent in iustitia tua **28** deleantur de libro viventium et
cum iustis non scribantur **29** ego sum pauper et dolens
salus tua Deus suscepit me **30** laudabo nomen Dei cum
cantico magnificabo eum in laude **31** et placebit Deo
super vitulum novellum cornua producentem et ungulas
32 videant pauperes et laetentur quaerite Deum et vivet
anima vestra **33** quoniam exaudivit pauperes Dominus
et vinctos suos non despexit **34** laudent illum caeli et
terra mare et omnia reptilia in eis **35** quoniam Deus
salvam faciet Sion et aedificabuntur civitates Iudaeae et
inhabitabunt ibi et hereditate adquirent eam **36** et semen

servorum eius possidebunt eam et qui diligunt nomen
eius habitabunt in ea

70 in finem David in rememoratione eo quod salvum
me fecit Dominus Deus in adiutorium meum intende
Domine ad adiuvandum me festina; **2** confundantur et
revereantur qui quaerunt animam meam **3** avertantur
retrorsum et erubescant qui volunt mihi mala avertantur
statim erubescentes qui dicunt mihi euge euge **4** exultent
et laetentur in te omnes qui quaerunt te et dicant semper
magnificetur Deus qui diligunt salutare tuum **5** ego
vero egenus et pauper Deus adiuva me adiutor meus et
liberator meus es tu Domine ne moreris

71 David psalmus filiorum Ionadab et priorum
captivorum in te Domine speravi non confundar in
aeternum **2** in iustitia tua libera me et eripe me inclina
ad me aurem tuam et salva me **3** esto mihi in Deum
protectorem et in locum munitum ut salvum me facias
quoniam firmamentum meum et refugium meum es
tu **4** Deus meus eripe me de manu peccatoris de manu
contra legem agentis et iniqui **5** quoniam tu es patientia
mea Domine Domine spes mea a iuventute mea **6** in
te confirmatus sum ex utero de ventre matris meae
tu es protector meus in te cantatio mea semper **7**
tamquam prodigium factus sum multis et tu adiutor
fortis **8** repleatur os meum laude ut cantem gloriam
tuam tota die magnitudinem tuam **9** non proicias
me in tempore senectutis cum deficiet virtus mea ne
derelinquas me **10** quia dixerunt inimici mei mihi et
qui custodiebant animam meam consilium fecerunt in

unum **11** dicentes Deus dereliquit eum persequimini et
conprehendite eum quia non est qui eripiat **12** Deus ne
elongeris a me Deus meus in adiutorium meum respice
13 confundantur et deficiant detrahentes animae meae
operiantur confusione et pudore qui quaerunt mala mihi
14 ego autem semper sperabo et adiciam super omnem
laudem tuam **15** os meum adnuntiabit iustitiam tuam
tota die salutem tuam quoniam non cognovi litteraturam
16 introibo in potentiam Domini Domine memorabor
iustitiae tuae solius **17** Deus docuisti me ex iuventute
mea et usque nunc pronuntiabo mirabilia tua **18** et
usque in senectam et senium Deus ne derelinquas me
donec adnuntiem brachium tuum generationi omni quae
ventura est potentiam tuam **19** et iustitiam tuam Deus
usque in altissima quae fecisti magnalia Deus quis similis
tibi **20** quantas ostendisti mihi tribulationes multas et
malas et conversus vivificasti me et de abyssis terrae
iterum reduxisti me **21** multiplicasti magnificentiam tuam
et conversus consolatus es me **22** nam et ego confitebor
tibi in vasis psalmi veritatem tuam Deus psallam tibi
in cithara Sanctus Israhel **23** exultabunt labia mea cum
cantavero tibi et anima mea quam redemisti **24** sed et
lingua mea tota die meditabitur iustitiam tuam cum
confusi et reveriti fuerint qui quaerunt mala mihi

72 in Salomonem **2** Deus iudicium tuum regi da et
iustitiam tuam filio regis iudicare populum tuum in
iustitia et pauperes tuos in iudicio **3** suscipiant montes
pacem populo et colles iustitiam **4** iudicabit pauperes
populi et salvos faciet filios pauperum et humiliabit

calumniatorem **5** et permanebit cum sole et ante lunam
generationes generationum **6** descendet sicut pluvia
in vellus et sicut stillicidia stillantia super terram **7**
orietur in diebus eius iustitia et abundantia pacis donec
auferatur luna **8** et dominabitur a mari usque ad mare et
a flumine usque ad terminos orbis terrarum **9** coram illo
procident Aethiopes et inimici eius terram lingent **10**
reges Tharsis et insulae munera offerent reges Arabum
et Saba dona adducent **11** et adorabunt eum omnes reges
omnes gentes servient ei **12** quia liberavit pauperem
a potente et pauperem cui non erat adiutor **13** parcet
pauperi et inopi et animas pauperum salvas faciet **14** ex
usuris et iniquitate redimet animas eorum et honorabile
nomen eorum coram illo **15** et vivet et dabitur ei de auro
Arabiae et orabunt de ipso semper tota die benedicent
ei **16** erit firmamentum in terra in summis montium
superextolletur super Libanum fructus eius et florebunt
de civitate sicut faenum terrae **17** sit nomen eius
benedictum in saecula ante solem permanet nomen eius
et benedicentur in ipso omnes tribus terrae omnes gentes
beatificabunt eum **18** benedictus Dominus Deus Deus
Israhel qui facit mirabilia solus **19** et benedictum nomen
maiestatis eius in aeternum et replebitur maiestate eius
omnis terra fiat fiat **20** defecerunt laudes David filii Iesse
73 psalmus Asaph quam bonus Israhel Deus his qui recto
sunt corde **2** mei autem paene moti sunt pedes paene
effusi sunt gressus mei **3** quia zelavi super iniquis pacem
peccatorum videns **4** quia non est respectus morti eorum
et firmamentum in plaga eorum **5** in labore hominum

non sunt et cum hominibus non flagellabuntur **6** ideo
tenuit eos superbia operti sunt iniquitate et impietate sua
7 prodiet quasi ex adipe iniquitas eorum transierunt in
affectum cordis **8** cogitaverunt et locuti sunt in nequitia
iniquitatem in excelso locuti sunt **9** posuerunt in caelum
os suum et lingua eorum transivit in terra **10** ideo
convertetur populus meus hic et dies pleni invenientur in
eis **11** et dixerunt quomodo scit Deus et si est scientia in
Excelso **12** ecce ipsi peccatores et abundantes in saeculo
obtinuerunt divitias **13** et dixi ergo sine causa iustificavi
cor meum et lavi inter innocentes manus meas **14** et
fui flagellatus tota die et castigatio mea in matutino **15**
si dicebam narrabo sic ecce nationem filiorum tuorum
reprobavi **16** et existimabam cognoscere hoc labor est
ante me **17** donec intrem in sanctuarium Dei intellegam in
novissimis eorum **18** verumtamen propter dolos posuisti
eis deiecisti eos dum adlevarentur **19** quomodo facti sunt
in desolationem subito defecerunt perierunt propter
iniquitatem suam **20** velut somnium surgentium Domine
in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges **21**
quia inflammatum est cor meum et renes mei commutati
sunt **22** et ego ad nihilum redactus sum et nescivi **23**
ut iumentum factus sum apud te et ego semper tecum
24 tenuisti manum dexteram meam et in voluntate tua
deduxisti me et cum gloria suscepisti me **25** quid enim
mihi est in caelo et a te quid volui super terram **26** defecit
caro mea et cor meum Deus cordis mei et pars mea Deus
in aeternum **27** quia ecce qui elongant se a te peribunt
perdidisti omnem qui fornicatur abs te **28** mihi autem

adherere Deo bonum est ponere in Domino Deo spem
meam ut adnuntiem omnes praedicationes tuas in portis
filiae Sion

74 intellectus Asaph ut quid Deus reppulisti in finem
iratus est furor tuus super oves pascuae tuae **2** memor esto
congregationis tuae quam possedisti ab initio redemisti
virgam hereditatis tuae mons Sion in quo habitasti in eo
3 leva manus tuas in superbias eorum in finem quanta
malignatus est inimicus in sancto **4** et gloriati sunt
qui oderunt te in medio sollemnitatis tuae posuerunt
signa sua signa **5** et non cognoverunt sicut in exitu
super summum quasi in silva lignorum securibus **6**
exciderunt ianuas eius in id ipsum in securi et ascia
deiecerunt eam **7** incenderunt igni sanctuarium tuum in
terra polluerunt tabernaculum nominis tui **8** dixerunt
in corde suo cognatio eorum simul quiescere faciamus
omnes dies festos Dei a terra **9** signa nostra non vidimus
iam non est propheta et nos non cognoscet amplius **10**
usquequo Deus inproperabit inimicus inritat adversarius
nomen tuum in finem **11** ut quid avertis manum tuam et
dexteram tuam de medio sinu tuo in finem **12** Deus autem
rex noster ante saeculum operatus est salutes in medio
terrae **13** tu confirmasti in virtute tua mare contribulasti
capita draconum in aquis **14** tu confregisti capita draconis
dedisti eum escam populis Aethiopum **15** tu disrupisti
fontem et torrentes tu siccasti fluvios Aetham; **16** tuus
est dies et tua est nox tu fabricatus es auroram et
solem **17** tu fecisti omnes terminos terrae aestatem
et ver tu plasmasti ea **18** memor esto huius inimicus

inproperavit Dominum et populus insipiens incitavit
nomen tuum **19** ne tradas bestiis animam confitentem
tibi animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem
20 respice in testamentum tuum quia repleti sunt qui
obscurati sunt terrae domibus iniquitatum **21** ne avertatur
humilis factus confusus pauper et inops laudabunt nomen
tuum **22** exsurge Deus iudica causam tuam memor esto
inproperiorum tuorum eorum qui ab insipiente sunt tota
die **23** ne obliviscaris voces inimicorum tuorum superbia
eorum qui te oderunt ascendit semper

75 in finem ne corrumpas psalmus Asaph cantici
confitebimur tibi Deus confitebimur et invocabimus
nomen tuum narrabimus mirabilia tua **2** cum accepero
tempus ego iustitias iudicabo **3** liquefacta est terra
et omnes qui habitant in ea ego confirmavi columnas
eius diapsalma **4** dixi iniquis nolite inique facere et
delinquentibus nolite exaltare cornu **5** nolite extollere
in altum cornu vestrum nolite loqui adversus Deum
iniquitatem **6** quia neque ab oriente neque ab occidente
neque a desertis montibus **7** quoniam Deus iudex est hunc
humiliat et hunc exaltat **8** quia calix in manu Domini vini
meri plenus mixto et inclinavit ex hoc in hoc verum fex
eius non est exinanita bibent omnes peccatores terrae **9**
ego autem adnuntiabo in saeculum cantabo Deo Iacob **10**
et omnia cornua peccatorum confringam et exaltabuntur
cornua iusti

76 in finem in laudibus psalmus Asaph canticum ad
Assyrium notus in Iudaea Deus in Israhel magnum nomen
eius **2** et factus est in pace locus eius et habitatio eius

in Sion **3** ibi confregit potentias arcuum scutum et
gladium et bellum diapsalma **4** inluminas tu mirabiliter
de montibus aeternis **5** turbati sunt omnes insipientes
corde dormierunt somnum suum et nihil invenerunt
omnes viri divitiarum manibus suis **6** ab increpatione
tua Deus Iacob dormitaverunt qui ascenderunt equos **7**
tu terribilis es et quis resistet tibi ex tunc ira tua **8** de
caelo auditum fecisti iudicium terra timuit et quievit
9 cum exsurgeret in iudicium Deus ut salvos faceret
omnes mansuetos terrae diapsalma **10** quoniam cogitatio
hominis confitebitur tibi et reliquiae cogitationis diem
festum agent tibi **11** vovete et reddite Domino Deo vestro
omnes qui in circuitu eius adferent munera terribili **12**
et ei qui aufert spiritus principum terribili apud reges
terrae

77 in finem pro Idithun psalmus Asaph voce mea ad
Dominum clamavi voce mea ad Deum et intendit me **2**
in die tribulationis meae Deum exquisivi manibus meis
nocte contra eum et non sum deceptus rennuit consolari
anima mea **3** memor fui Dei et delectatus sum exercitatus
sum et defecit spiritus meus diapsalma **4** anticipaverunt
vigilias oculi mei turbatus sum et non sum locutus **5**
cogitavi dies antiquos et annos aeternos in mente habui
6 et meditatus sum nocte cum corde meo exercitabar
et scobebam spiritum meum **7** numquid in aeternum
proiciet Deus et non adponet ut conplacitior sit adhuc **8**
aut in finem misericordiam suam abscidet a generatione
in generationem **9** aut obliviscetur misereri Deus aut
continebit in ira sua misericordias suas diapsalma **10** et

dixi nunc coepi haec mutatio dexterae Excelsi **11** memor
fui operum Domini quia memor ero ab initio mirabilium
tuorum **12** et meditabor in omnibus operibus tuis et in
adinventionibus tuis exercebor **13** Deus in sancto via tua
quis deus magnus sicut Deus noster **14** tu es Deus qui
facis mirabilia notam fecisti in populis virtutem tuam **15**
redemisti in brachio tuo populum tuum filios Iacob et
Ioseph diapsalma **16** viderunt te aquae Deus viderunt te
aquae et timuerunt et turbatae sunt abyssi **17** multitudo
sonitus aquarum vocem dederunt nubes etenim sagittae
tuae transeunt **18** vox tonitrui tui in rota inluxerunt
coruscationes tuae orbi terrae commota est et contremuit
terra **19** in mari via tua et semitae tuae in aquis multis et
vestigia tua non cognoscentur **20** deduxisti sicut oves
populum tuum in manu Mosi et Aaron

78 intellectus Asaph adtendite populus meus legem
meam inclinate aurem vestram in verba oris mei **2**
aperiam in parabola os meum eloquar propositiones
ab initio **3** quanta audivimus et cognovimus ea et
patres nostri narraverunt nobis **4** non sunt occultata a
filiis eorum in generationem alteram narrantes laudes
Domini et virtutes eius et mirabilia eius quae fecit **5**
et suscitavit testimonium in Iacob et legem posuit in
Israhel quanta mandavit patribus nostris nota facere
ea filiis suis **6** ut cognoscat generatio altera filii qui
nascentur et exsurgent et narrabunt filiis suis **7** ut
ponant in Deo spem suam et non obliviscantur opera
Dei et mandata eius exquirant **8** ne fiant sicut patres
eorum generatio prava et exasperans generatio quae non

direxit cor suum et non est creditus cum Deo spiritus
eius **9** filii Effrem intendentes et mittentes arcus conversi
sunt in die belli **10** non custodierunt testamentum Dei
et in lege eius noluerunt ambulare **11** et obliti sunt
benefactorum eius et mirabilium eius quae ostendit eis
12 coram patribus eorum quae fecit mirabilia in terra
Aegypti in campo Taneos **13** interrupit mare et perduxit
eos statuit aquas quasi utrem **14** et deduxit eos in nube
diei et tota nocte in inluminatione ignis **15** interrupit
petram in heremo et adaquavit eos velut in abysso
multa **16** et eduxit aquam de petra et deduxit tamquam
flumina aquas **17** et adposuerunt adhuc peccare ei in ira
excitaverunt Excelsum in inaquoso **18** et temptaverunt
Deum in cordibus suis ut peterent escas animabus suis
19 et male locuti sunt de Deo dixerunt numquid poterit
Deus parare mensam in deserto **20** quoniam percussit
petram et fluxerunt aquae et torrentes inundaverunt
numquid et panem potest dare aut parare mensam
populo suo **21** ideo audivit Dominus et distulit et ignis
accensus est in Iacob et ira ascendit in Israhel **22** quia
non crediderunt in Deo nec speraverunt in salutare
eius **23** et mandavit nubibus desuper et ianuas caeli
aperuit **24** et pluit illis manna ad manducandum et panem
caeli dedit eis **25** panem angelorum manducavit homo
cibaria misit eis in abundantiam **26** transtulit austrum
de caelo et induxit in virtute sua africum **27** et pluit
super eos sicut pulverem carnes et sicut harenam maris
volatilia pinnata **28** et ceciderunt in medio castrorum
eorum circa tabernacula eorum **29** et manducaverunt et

saturati sunt nimis et desiderium eorum adtulit eis **30**
non sunt fraudati a desiderio suo adhuc escae eorum
erant in ore ipsorum **31** et ira Dei ascendit in eos et
occidit pingues eorum et electos Israhel inpedivit **32**
in omnibus his peccaverunt adhuc et non crediderunt
mirabilibus eius **33** et defecerunt in vanitate dies eorum
et anni eorum cum festinatione **34** cum occideret eos
quaerebant eum et revertebantur et diluculo veniebant
ad Deum **35** et rememorati sunt quia Deus adiutor est
eorum et Deus excelsus redemptor eorum est **36** et
dilexerunt eum in ore suo et lingua sua mentiti sunt
ei **37** cor autem ipsorum non erat rectum cum eo nec
fideles habiti sunt in testamento eius **38** ipse autem
est misericors et propitius fiet peccatis eorum et non
perdet eos et abundabit ut avertat iram suam et non
accendet omnem iram suam **39** et recordatus est quia
caro sunt spiritus vadens et non rediens **40** quotiens
exacerbaverunt eum in deserto in ira concitaverunt eum
in inaquoso **41** et conversi sunt et temptaverunt Deum et
Sanctum Israhel exacerbaverunt **42** non sunt recordati
manus eius die qua redemit eos de manu tribulantis
43 sicut posuit in Aegypto signa sua et prodigia sua in
campo Taneos **44** et convertit in sanguine flumina eorum
et imbres eorum ne biberent **45** misit in eos cynomiam et
comedit eos et ranam et disperdit eos **46** et dedit erugini
fructus eorum et labores eorum lucustae **47** et occidit
in grandine vineam eorum et moros eorum in pruina
48 et tradidit grandini iumenta eorum et possessionem
eorum igni **49** misit in eos iram indignationis suae

indignationem et iram et tribulationem inmissionem
per angelos malos **50** viam fecit semitae irae suae non
pepercit a morte animarum eorum et iumenta eorum
in morte conclusit **51** et percussit omne primitivum in
terra Aegypti primitias laborum eorum in tabernaculis
Cham **52** et abstulit sicut oves populum suum et perduxit
eos tamquam gregem in deserto **53** et deduxit eos in spe
et non timuerunt et inimicos eorum operuit mare **54**
et induxit eos in montem sanctificationis suae montem
quem adquisivit dextera eius et eiecit a facie eorum
gentes et sorte divisit eis terram in funiculo distributionis
55 et habitare fecit in tabernaculis eorum tribus Israhel
56 et temptaverunt et exacerbaverunt Deum excelsum
et testimonia eius non custodierunt **57** et averterunt
se et non servaverunt pactum quemadmodum patres
eorum conversi sunt in arcum pravum **58** et in ira
concitaverunt eum in collibus suis et in sculptilibus suis
ad aemulationem eum provocaverunt **59** audivit Deus et
sprevit et ad nihilum redegit valde Israhel **60** et reppulit
tabernaculum Selo tabernaculum suum ubi habitavit
in hominibus **61** et tradidit in captivitatem virtutem
eorum et pulchritudinem eorum in manus inimici **62**
et conclusit in gladio populum suum et hereditatem
suam sprevit **63** iuvenes eorum comedit ignis et virgines
eorum non sunt lamentatae **64** sacerdotes eorum in
gladio ceciderunt et viduae eorum non plorabuntur **65**
et excitatus est tamquam dormiens Dominus tamquam
potens crapulatus a vino **66** et percussit inimicos suos
in posteriora obprobrium sempiternum dedit illis **67**

et reppulit tabernaculum Ioseph et tribum Effrem non
elegit **68** et elegit tribum Iuda montem Sion quem dilexit
69 et aedificavit sicut unicornium sanctificium suum in
terra quam fundavit in saecula **70** et elegit David servum
suum et sustulit eum de gregibus ovium de post fetantes
accepit eum **71** pascere Iacob servum suum et Israhel
hereditatem suam **72** et pavit eos in innocentia cordis sui
et in intellectibus manuum suarum deduxit eos

79 psalmus Asaph Deus venerunt gentes in hereditatem
tuam polluerunt templum sanctum tuum posuerunt
Hierusalem in pomorum custodiam **2** posuerunt morticina
servorum tuorum escas volatilibus caeli carnes sanctorum
tuorum bestiis terrae **3** effuderunt sanguinem ipsorum
tamquam aquam in circuitu Hierusalem et non erat
qui sepeliret **4** facti sumus obprobrium vicinis nostris
subsannatio et inlusio his qui circum nos sunt **5** usquequo
Domine irasceris in finem accendetur velut ignis zelus
tuus **6** effunde iram tuam in gentes quae te non noverunt
et in regna quae nomen tuum non invocaverunt **7**
quia comederunt Iacob et locum eius desolaverunt **8**
ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum cito
anticipent nos misericordiae tuae quia pauperes facti
sumus nimis **9** adiuva nos Deus salutaris noster propter
gloriam nominis tui Domine libera nos et propitius
esto peccatis nostris propter nomen tuum **10** ne forte
dicant in gentibus ubi est Deus eorum et innotescat in
nationibus coram oculis nostris ultio sanguinis servorum
tuorum qui effusus est **11** introeat in conspectu tuo
gemitus conpeditorum secundum magnitudinem brachii

tui posside filios mortificatorum **12** et redde vicinis
nostris septuplum in sinu eorum inproperium ipsorum
quod exprobraverunt tibi Domine **13** nos autem populus
tuus et oves pascuae tuae confitebimur tibi in saeculum
in generationem et generationem adnuntiabimus laudem
tuam

80 in finem pro his qui commutabuntur testimonium
Asaph psalmus qui regis Israhel intende qui deducis
tamquam oves Ioseph qui sedes super cherubin
manifestare **2** coram Effraim et Beniamin et Manasse
excita potentiam tuam et veni ut salvos facias nos **3**
Deus converte nos et ostende faciem tuam et salvi
erimus **4** Domine Deus virtutum quousque irasceris super
orationem servi tui **5** cibabis nos pane lacrimarum et
potum dabis nobis in lacrimis in mensura **6** posuisti
nos in contradictionem vicinis nostris et inimici nostri
subsannaverunt nos **7** Deus virtutum converte nos
et ostende faciem tuam et salvi erimus **8** vineam de
Aegypto transtulisti eiecisti gentes et plantasti eam **9**
dux itineris fuisti in conspectu eius et plantasti radices
eius et implevit terram **10** operuit montes umbra eius et
arbusta eius cedros Dei **11** extendit palmites suos usque
ad mare et usque ad Flumen propagines eius **12** ut quid
destruxisti maceriam eius et vindemiant eam omnes
qui praetergrediuntur viam **13** exterminavit eam aper
de silva et singularis ferus depastus est eam **14** Deus
virtutum convertere respice de caelo et vide et visita
vineam istam **15** et perfice eam quam plantavit dextera
tua et super filium quem confirmasti tibi **16** incensa igni

et suffossa ab increpatione vultus tui peribunt **17** fiat
manus tua super virum dexterae tuae et super filium
hominis quem confirmasti tibi **18** et non discedimus a te
vivificabis nos et nomen tuum invocabimus **19** Domine
Deus virtutum converte nos et ostende faciem tuam et
salvi erimus

81 in finem pro torcularibus Asaph exultate Deo adiutori
nostro iubilate Deo Iacob **2** sumite psalmum et date
tympanum psalterium iucundum cum cithara **3** bucinate
in neomenia tuba in insigni die sollemnitatis nostrae
4 quia praeceptum Israhel est et iudicium Dei Iacob
5 testimonium in Ioseph posuit illud cum exiret de
terra Aegypti linguam quam non noverat audivit **6**
devertit ab oneribus dorsum eius manus eius in cofino
servierunt **7** in tribulatione invocasti me et liberavi te
exaudivi te in abscondito tempestatis probavi te apud
aquam Contradictionis diapsalma **8** audi populus meus
et contestabor te Israhel si audias me **9** non erit in te
deus recens nec adorabis deum alienum **10** ego enim
sum Dominus Deus tuus qui eduxi te de terra Aegypti
dilata os tuum et implebo illud **11** et non audivit populus
meus vocem meam et Israhel non intendit mihi **12** et
dimisi illos secundum desideria cordis eorum ibunt in
adinventionibus suis **13** si populus meus audisset me
Israhel si in viis meis ambulasset **14** pro nihilo forsitan
inimicos eorum humiliassem et super tribulantes eos
misissem manum meam **15** inimici Domini mentiti sunt
ei et erit tempus eorum in saeculo **16** et cibavit illos ex
adipe frumenti et de petra melle saturavit illos

82 psalmus Asaph Deus stetit in synagoga deorum
in medio autem Deus deiudicat **2** usquequo iudicatis
iniquitatem et facies peccatorum sumitis diapsalma **3**
iudicate egenum et pupillum humilem et pauperem
iustificate **4** eripite pauperem et egenum de manu
peccatoris liberate **5** nescierunt neque intellexerunt in
tenebris ambulant movebuntur omnia fundamenta terrae
6 ego dixi dii estis et filii Excelsi omnes **7** vos autem sicut
homines moriemini et sicut unus de principibus cadetis
8 surge Deus iudica terram quoniam tu hereditabis in
omnibus gentibus

83 canticum psalmi Asaph Deus quis similis erit tibi ne
taceas neque conpescaris Deus **2** quoniam ecce inimici
tui sonaverunt et qui oderunt te extulerunt caput **3** super
populum tuum malignaverunt consilium et cogitaverunt
adversus sanctos tuos **4** dixerunt venite et disperdamus
eos de gente et non memoretur nomen Israhel ultra **5**
quoniam cogitaverunt unianimiter simul adversum te
testamentum disposuerunt **6** tabernacula Idumeorum
et Ismahelitae Moab et Aggareni **7** Gebal et Ammon et
Amalech alienigenae cum habitantibus Tyrum **8** etenim
Assur venit cum illis facti sunt in adiutorium filiis Loth
diapsalma **9** fac illis sicut Madiam et Sisarae sicut Iabin
in torrente Cison **10** disperierunt in Endor facti sunt
ut stercus terrae **11** pone principes eorum sicut Oreb
et Zeb et Zebee et Salmana omnes principes eorum **12**
qui dixerunt hereditate possideamus sanctuarium Dei
13 Deus meus pone illos ut rotam sicut stipulam ante
faciem venti **14** sicut ignis qui conburit silvam sicut

flamma conburens montes **15** ita persequeris illos in
tempestate tua et in ira tua turbabis eos **16** imple facies
illorum ignominia et quaerent nomen tuum Domine
17 erubescant et conturbentur in saeculum saeculi et
confundantur et pereant **18** et cognoscant quia nomen
tibi Dominus tu solus Altissimus in omni terra

84 in finem pro torcularibus filiis Core psalmus quam
dilecta tabernacula tua Domine virtutum **2** concupiscit et
defecit anima mea in atria Domini cor meum et caro mea
exultavit in Deum vivum **3** etenim passer invenit sibi
domum et turtur nidum sibi ubi ponat pullos suos altaria
tua Domine virtutum rex meus et Deus meus **4** beati qui
habitant in domo tua in saecula saeculorum laudabunt te
diapsalma **5** beatus vir cui est auxilium abs te ascensiones
in corde suo disposuit **6** in valle lacrimarum in loco quem
posuit **7** etenim benedictiones dabit legis dator ibunt
de virtute in virtutem videbitur Deus deorum in Sion **8**
Domine Deus virtutum exaudi orationem meam auribus
percipe Deus Iacob diapsalma **9** protector noster aspice
Deus et respice in faciem christi tui **10** quia melior est
dies una in atriis tuis super milia elegi abiectus esse
in domo Dei mei magis quam habitare in tabernaculis
peccatorum **11** quia misericordiam et veritatem diligit
Deus gratiam et gloriam dabit Dominus **12** non privabit
bonis eos qui ambulant in innocentia Domine virtutum
beatus vir qui sperat in te

85 in finem filiis Core psalmus benedixisti Domine
terram tuam avertisti captivitatem Iacob **2** remisisti
iniquitates plebis tuae operuisti omnia peccata eorum

diapsalma **3** mitigasti omnem iram tuam avertisti ab
ira indignationis tuae **4** converte nos Deus salutum
nostrarum et averte iram tuam a nobis **5** numquid
in aeternum irasceris nobis aut extendes iram tuam
a generatione in generationem **6** Deus tu conversus
vivificabis nos et plebs tua laetabitur in te **7** ostende nobis
Domine misericordiam tuam et salutare tuum da nobis
8 audiam quid loquatur in me Dominus Deus quoniam
loquetur pacem in plebem suam et super sanctos suos
et in eos qui convertuntur ad cor **9** verumtamen prope
timentes eum salutare ipsius ut inhabitet gloria in terra
nostra **10** misericordia et veritas obviaverunt sibi iustitia
et pax osculatae sunt **11** veritas de terra orta est et iustitia
de caelo prospexit **12** etenim Dominus dabit benignitatem
et terra nostra dabit fructum suum **13** iustitia ante eum
ambulabit et ponet in via gressus suos

86 oratio ipsi David inclina Domine aurem tuam et
exaudi me quoniam inops et pauper sum ego **2** custodi
animam meam quoniam sanctus sum salvum fac servum
tuum Deus meus sperantem in te **3** miserere mei
Domine quoniam ad te clamabo tota die **4** laetifica
animam servi tui quoniam ad te Domine animam meam
levavi **5** quoniam tu Domine suavis et mitis et multae
misericordiae omnibus invocantibus te **6** auribus percipe
Domine orationem meam et intende voci orationis meae
7 in die tribulationis meae clamavi ad te quia exaudisti me
8 non est similis tui in diis Domine et non est secundum
opera tua **9** omnes gentes quascumque fecisti venient
et adorabunt coram te Domine et glorificabunt nomen

tuum **10** quoniam magnus es tu et faciens mirabilia tu es
Deus solus **11** deduc me Domine in via tua et ingrediar in
veritate tua laetetur cor meum ut timeat nomen tuum **12**
confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo et
glorificabo nomen tuum in aeternum **13** quia misericordia
tua magna est super me et eruisti animam meam ex
inferno inferiori **(Sheol h7585)** **14** Deus iniqui insurrexerunt
super me et synagoga potentium quaesierunt animam
meam et non proposuerunt te in conspectu suo **15** et tu
Domine Deus miserator et misericors patiens et multae
misericordiae et verax **16** respice in me et miserere mei
da imperium tuum puero tuo et salvum fac filium ancillae
tuae **17** fac mecum signum in bono et videant qui oderunt
me et confundantur quoniam tu Domine adiuvasti me et
consolatus es me

87 filiis Core psalmus cantici fundamenta eius in
montibus sanctis **2** diligit Dominus portas Sion super
omnia tabernacula Iacob **3** gloriosa dicta sunt de te civitas
Dei diapsalma **4** memor ero Raab et Babylonis scientibus
me ecce alienigenae et Tyrus et populus Aethiopum hii
fuerunt illic **5** numquid Sion dicet homo et homo natus
est in ea et ipse fundavit eam Altissimus **6** Dominus
narrabit in scriptura populorum et principum horum
qui fuerunt in ea diapsalma **7** sicut laetantium omnium
habitatio in te

88 canticum psalmi filiis Core in finem pro Maeleth ad
respondendum intellectus Eman Ezraitae Domine Deus
salutis meae die clamavi et nocte coram te **2** intret in
conspectu tuo oratio mea inclina aurem tuam ad precem

meam 3 quia repleta est malis anima mea et vita mea
in inferno adpropinquavit (Sheol h7585) 4 aestimatus sum
cum descendentibus in lacum factus sum sicut homo sine
adiutorio 5 inter mortuos liber sicut vulnerati dormientes
in sepulchris quorum non es memor amplius et ipsi de
manu tua repulsi sunt 6 posuerunt me in lacu inferiori in
tenebrosis et in umbra mortis 7 super me confirmatus
est furor tuus et omnes fluctus tuos induxisti super me
diapsalma 8 longe fecisti notos meos a me posuerunt me
abominationem sibi traditus sum et non egrediebar 9
oculi mei languerunt prae inopia clamavi ad te Domine
tota die expandi ad te manus meas 10 numquid mortuis
facies mirabilia aut medici suscitabunt et confitebuntur
tibi diapsalma 11 numquid narrabit aliquis in sepulchro
misericordiam tuam et veritatem tuam in perditione
12 numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua et
iustitia tua in terra oblivionis 13 et ego ad te Domine
clamavi et mane oratio mea praeveniet te 14 ut quid
Domine repellis orationem meam avertis faciem tuam a
me 15 pauper sum ego et in laboribus a iuventute mea
exaltatus autem humiliatus sum et conturbatus 16 in me
transierunt irae tuae et terrores tui conturbaverunt me
17 circuierunt me sicut aqua tota die circumdederunt me
simul 18 elongasti a me amicum et proximum et notos
meos a miseria

89 intellectus Aethan Ezraitae misericordias Domini
in aeternum cantabo in generationem et generationem
adnuntiabo veritatem tuam in ore meo 2 quoniam
dixisti in aeternum misericordia aedificabitur in caelis

praeparabitur veritas tua in eis; **3** disposui testamentum
electis meis iuravi David servo meo **4** usque in aeternum
praeparabo semen tuum et aedificabo in generationem et
generationem sedem tuam diapsalma **5** confitebuntur
caeli mirabilia tua Domine etenim veritatem tuam in
ecclesia sanctorum **6** quoniam quis in nubibus aequabitur
Domino similis erit Domino in filiis Dei **7** Deus qui
glorificatur in consilio sanctorum magnus et horrendus
super omnes qui in circuitu eius sunt **8** Domine Deus
virtutum quis similis tibi potens es Domine et veritas tua
in circuitu tuo **9** tu dominaris potestatis maris motum
autem fluctuum eius tu mitigas **10** tu humiliasti sicut
vulneratum superbum in brachio virtutis tuae dispersisti
inimicos tuos **11** tui sunt caeli et tua est terra orbem
terrae et plenitudinem eius tu fundasti **12** aquilonem
et mare tu creasti Thabor et Hermon in nomine tuo
exultabunt **13** tuum brachium cum potentia firmetur
manus tua et exaltetur dextera tua **14** iustitia et iudicium
praeparatio sedis tuae misericordia et veritas praecedent
faciem tuam **15** beatus populus qui scit iubilationem
Domine in lumine vultus tui ambulabunt **16** et in nomine
tuo exultabunt tota die et in iustitia tua exaltabuntur **17**
quoniam gloria virtutis eorum tu es et in beneplacito tuo
exaltabitur cornu nostrum **18** quia Domini est adsumptio
nostra; et Sancti Israhel regis nostri **19** tunc locutus
es in visione sanctis tuis et dixisti posui adiutorium
in potentem exaltavi electum de plebe mea **20** inveni
David servum meum in oleo sancto meo linui eum **21**
manus enim mea auxiliabitur ei et brachium meum

confirmabit eum **22** nihil proficiet inimicus in eo et filius
iniquitatis non adponet nocere eum **23** et concidam
a facie ipsius inimicos eius et odientes eum in fugam
convertam **24** et veritas mea et misericordia mea cum
ipso et in nomine meo exaltabitur cornu eius **25** et
ponam in mari manum eius et in fluminibus dexteram
eius **26** ipse invocabit me pater meus es tu Deus meus et
susceptor salutis meae **27** et ego primogenitum ponam
illum excelsum prae regibus terrae **28** in aeternum
servabo illi misericordiam meam et testamentum meum
fidele ipsi **29** et ponam in saeculum saeculi semen eius
et thronum eius sicut dies caeli **30** si dereliquerint filii
eius legem meam et in iudiciis meis non ambulaverint
31 si iustitias meas profanaverint et mandata mea non
custodierint **32** visitabo in virga iniquitates eorum et in
verberibus peccata eorum **33** misericordiam autem meam
non dispergam ab eo neque nocebo in veritate mea **34**
neque profanabo testamentum meum et quae procedunt
de labiis meis non faciam irrita **35** semel iuravi in sancto
meo si David mentiar **36** semen eius in aeternum manebit
37 et thronus eius sicut sol in conspectu meo et sicut luna
perfecta in aeternum et testis in caelo fidelis diapsalma
38 tu vero reppulisti et despexisti distulisti christum tuum
39 evertisti testamentum servi tui profanasti in terram
sanctuarium eius **40** destruxisti omnes sepes eius posuisti
firmamenta eius formidinem **41** diripuerunt eum omnes
transeuntes viam factus est obprobrium vicinis suis **42**
exaltasti dexteram deprimentium eum laetificasti omnes
inimicos eius **43** avertisti adiutorium gladii eius et non es

auxiliatus ei in bello **44** destruxisti eum a mundatione
sedem eius in terram conlisisti **45** minorasti dies temporis
eius perfudisti eum confusione diapsalma **46** usquequo
Domine avertis in finem exardescet sicut ignis ira tua
47 memorare quae mea substantia numquid enim vane
constituisti omnes filios hominum **48** quis est homo qui
vivet et non videbit mortem eruet animam suam de manu
inferi diapsalma **(Sheol h7585)** **49** ubi sunt misericordiae
tuae antiquae Domine sicut iurasti David in veritate
tua **50** memor esto Domine obprobrii servorum tuorum
quod continui in sinu meo multarum gentium **51** quod
exprobraverunt inimici tui Domine quod exprobraverunt
commutationem christi tui **52** benedictus Dominus in
aeternum fiat fiat

90 oratio Mosi hominis Dei Domine refugium tu factus
es nobis in generatione et generatione **2** priusquam
montes fierent et formaretur terra et orbis a saeculo
usque in saeculum tu es Deus **3** ne avertas hominem
in humilitatem et dixisti convertimini filii hominum
4 quoniam mille anni ante oculos tuos tamquam dies
hesterna quae praeteriit et custodia in nocte **5** quae
pro nihilo habentur eorum anni erunt **6** mane sicut
herba transeat mane floreat et transeat vespere decidat
induret et arescat **7** quia defecimus in ira tua et in
furore tuo turbati sumus **8** posuisti iniquitates nostras in
conspectu tuo saeculum nostrum in inluminatione vultus
tui **9** quoniam omnes dies nostri defecerunt in ira tua
defecimus anni nostri sicut aranea meditabantur **10** dies
annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni si autem in

potentatibus octoginta anni et amplius eorum labor et
dolor quoniam supervenit mansuetudo et corripiemur
11 quis novit potestatem irae tuae et prae timore tuo
iram tuam **12** dinumerare dexteram tuam sic notam fac
et conpeditos corde in sapientia **13** convertere Domine
usquequo et deprecabilis esto super servos tuos **14** repleti
sumus mane misericordia tua et exultavimus et delectati
sumus in omnibus diebus nostris **15** laetati sumus pro
diebus quibus nos humiliasti annis quibus vidimus mala
16 et respice in servos tuos et in opera tua et dirige filios
eorum **17** et sit splendor Domini Dei nostri super nos
et opera manuum nostrarum dirige super nos et opus
manuum nostrarum dirige;

91 laus cantici David qui habitat in adiutorio Altissimi
in protectione Dei caeli commorabitur **2** dicet Domino
susceptor meus es tu et refugium meum Deus meus
sperabo in eum **3** quoniam ipse liberabit me de laqueo
venantium et a verbo aspero **4** in scapulis suis obumbrabit
te et sub pinnis eius sperabis **5** scuto circumdabit te
veritas eius non timebis a timore nocturno **6** a sagitta
volante in die a negotio perambulante in tenebris ab
incursu et daemonio meridiano **7** cadent a latere tuo
mille et decem milia a dextris tuis ad te autem non
adpropinquabit **8** verumtamen oculis tuis considerabis et
retributionem peccatorum videbis **9** quoniam tu Domine
spes mea Altissimum posuisti refugium tuum **10** non
accedent ad te mala et flagellum non adpropinquabit
tabernaculo tuo **11** quoniam angelis suis mandabit de te ut
custodiant te in omnibus viis tuis **12** in manibus portabunt

te ne forte offendas ad lapidem pedem tuum **13** super
aspidem et basiliscum ambulabis et conculcabis leonem
et draconem **14** quoniam in me speravit et liberabo eum
protegam eum quia cognovit nomen meum **15** clamabit
ad me et exaudiam eum cum ipso sum in tribulatione
eripiam eum et clarificabo eum **16** longitudine dierum
replebo eum et ostendam illi salutare meum

92 psalmus cantici in die sabbati bonum est confiteri
Domino et psallere nomini tuo Altissime **2** ad
adnuntiandum mane misericordiam tuam et veritatem
tuam per noctem **3** in decacordo psalterio cum cantico in
cithara **4** quia delectasti me Domine in factura tua et in
operibus manuum tuarum exultabo **5** quam magnificata
sunt opera tua Domine nimis profundae factae sunt
cogitationes tuae **6** vir insipiens non cognoscet et stultus
non intelleget haec **7** cum exorti fuerint peccatores sicut
faenum et apparuerint omnes qui operantur iniquitatem
ut intereant in saeculum saeculi **8** tu autem Altissimus in
aeternum Domine **9** quoniam ecce inimici tui Domine;
quoniam ecce inimici tui peribunt et dispergentur omnes
qui operantur iniquitatem **10** et exaltabitur sicut unicornis
cornu meum et senectus mea in misericordia uberi **11** et
despexit oculus meus inimicis meis et insurgentibus in
me malignantibus audiet auris mea **12** iustus ut palma
florebit ut cedrus Libani multiplicabitur **13** plantati in
domo Domini in atriis Dei nostri florebunt **14** adhuc
multiplicabuntur in senecta uberi et bene patientes erunt
15 ut adnuntient quoniam rectus Dominus Deus noster et
non est iniquitas in eo

93 laus cantici David in die ante sabbatum quando
inhabitata est terra Dominus regnavit decore indutus est
indutus est Dominus fortitudine et praecinxit se etenim
firmavit orbem terrae qui non commovebitur **2** parata
sedis tua ex tunc a saeculo tu es **3** elevaverunt flumina
Domine elevaverunt flumina vocem suam elevabunt
flumina fluctus suos; **4** a vocibus aquarum multarum
mirabiles elationes maris mirabilis in altis Dominus **5**
testimonia tua credibilia facta sunt nimis domum tuam
decet sanctitudo Domine in longitudine dierum

94 psalmus David quarta sabbati Deus ultionum Dominus
Deus ultionum libere egit **2** exaltare qui iudicas terram
redde retributionem superbis **3** usquequo peccatores
Domine usquequo peccatores gloriabuntur **4** effabuntur
et loquentur iniquitatem loquentur omnes qui operantur
iniustitiam **5** populum tuum Domine humiliaverunt et
hereditatem tuam vexaverunt **6** viduam et advenam
interfecerunt et pupillos occiderunt **7** et dixerunt non
videbit Dominus nec intelleget Deus Iacob **8** intellegite
qui insipientes estis in populo et stulti aliquando sapite **9**
qui plantavit aurem non audiet aut qui finxit oculum
non considerat **10** qui corripit gentes non arguet qui
docet hominem scientiam **11** Dominus scit cogitationes
hominum quoniam vanae sunt **12** beatus homo quem
tu erudieris Domine et de lege tua docueris eum **13** ut
mitiges ei a diebus malis donec fodiatur peccatori fovea
14 quia non repellet Dominus plebem suam et hereditatem
suam non derelinquet **15** quoadusque iustitia convertatur
in iudicium et qui iuxta illam omnes qui recto sunt corde

diapsalma **16** quis consurget mihi adversus malignantes
aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem
17 nisi quia Dominus adiuvit me paulo minus habitavit
in inferno anima mea **(questioned)** **18** si dicebam motus
est pes meus misericordia tua Domine adiuvabat me
19 secundum multitudinem dolorum meorum in corde
meo consolationes tuae laetificaverunt animam meam **20**
numquid aderit tibi sedis iniquitatis qui fingis dolorem in
praecepto **21** captabunt in animam iusti et sanguinem
innocentem condemnabunt **22** et factus est Dominus
mihi in refugium et Deus meus in adiutorem spei meae
23 et reddet illis iniquitatem ipsorum et in malitia eorum
disperdet eos disperdet illos Dominus Deus noster

95 laus cantici David venite exultemus Domino iubilemus
Deo salutari nostro **2** praeoccupemus faciem eius in
confessione et in psalmis iubilemus ei **3** quoniam Deus
magnus Dominus et rex magnus super omnes deos **4**
quia in manu eius fines terrae et altitudines montium
ipsius sunt **5** quoniam ipsius est mare et ipse fecit illud et
siccam manus eius formaverunt **6** venite adoremus et
procidamus et ploremus ante Dominum qui fecit nos **7**
quia ipse est Deus noster et nos populus pascuae eius et
oves manus eius **8** hodie si vocem eius audieritis nolite
obdurare corda vestra **9** sicut in inritatione secundum
diem temptationis in deserto ubi temptaverunt me
patres vestri probaverunt me; et viderunt opera mea **10**
quadraginta annis offensus fui generationi illi et dixi
semper errant corde **11** et isti non cognoverunt vias meas
ut iuravi in ira mea si intrabunt in requiem meam

96 quando domus aedificabatur post captivitatem
canticum huic David cantate Domino canticum novum
cantate Domino omnis terra **2** cantate Domino benedicite
nomini eius adnuntiate diem de die salutare eius **3**
adnuntiate inter gentes gloriam eius in omnibus populis
mirabilia eius **4** quoniam magnus Dominus et laudabilis
valde terribilis est super omnes deos **5** quoniam omnes
dii gentium daemonia at vero Dominus caelos fecit **6**
confessio et pulchritudo in conspectu eius sanctimonia
et magnificentia in sanctificatione eius **7** adferte Domino
patriae gentium adferte Domino gloriam et honorem
8 adferte Domino gloriam nomini eius tollite hostias
et introite in atria eius **9** adorate Dominum in atrio
sancto eius commoveatur a facie eius universa terra **10**
dicite in gentibus quia Dominus regnavit etenim correxit
orbem qui non movebitur iudicabit populos in aequitate
11 laetentur caeli et exultet terra commoveatur mare
et plenitudo eius **12** gaudebunt campi et omnia quae
in eis sunt tunc exultabunt omnia ligna silvarum **13** a
facie Domini quia venit quoniam venit iudicare terram
iudicabit orbem terrae in aequitate et populos in veritate
sua

97 huic David quando terra eius restituta est Dominus
regnavit exultet terra laetentur insulae multae **2** nubes
et caligo in circuitu eius iustitia et iudicium correctio
sedis eius **3** ignis ante ipsum praecedet et inflammabit
in circuitu inimicos eius **4** adluxerunt fulgora eius
orbi terrae vidit et commota est terra **5** montes sicut
cera fluxerunt a facie Domini; a facie Domini omnis

terrae 6 adnuntiaverunt caeli iustitiam eius et viderunt
omnes populi gloriam eius 7 confundantur omnes
qui adorant sculptilia qui gloriantur in simulacris suis
adorate eum omnes angeli eius 8 audivit et laetata est
Sion et exultaverunt filiae Iudaeae propter iudicia tua
Domine 9 quoniam tu Dominus Altissimus super omnem
terram nimis superexaltatus es super omnes deos 10
qui diligitis Dominum odite malum custodit animas
sanctorum suorum de manu peccatoris liberabit eos 11
lux orta est iusto et rectis corde laetitia 12 laetamini iusti
in Domino et confitemini memoriae sanctificationis eius

98 psalmus David cantate Domino canticum novum
quoniam mirabilia fecit salvavit sibi dextera eius et
brachium sanctum eius 2 notum fecit Dominus salutare
suum in conspectu gentium revelavit iustitiam suam
3 recordatus est misericordiae suae et veritatem suam
domui Israhel viderunt omnes termini terrae salutare Dei
nostri 4 iubilate Domino omnis terra cantate et exultate
et psallite 5 psallite Domino in cithara in cithara et voce
psalmi 6 in tubis ductilibus et voce tubae corneae iubilate
in conspectu regis Domini 7 moveatur mare et plenitudo
eius orbis terrarum et qui habitant in eo 8 flumina
plaudent manu simul montes exultabunt 9 a conspectu
Domini quoniam venit iudicare terram iudicabit orbem
terrarum in iustitia et populos in aequitate

99 psalmus David Dominus regnavit irascantur populi
qui sedet super cherubin moveatur terra 2 Dominus in
Sion magnus et excelsus est super omnes populos 3
confiteantur nomini tuo magno quoniam terribile et

sanctum est **4** et honor regis iudicium diligit tu parasti
directiones iudicium et iustitiam in Iacob tu fecisti **5**
exaltate Dominum Deum nostrum et adorate scabillum
pedum eius quoniam sanctum est **6** Moses et Aaron
in sacerdotibus eius et Samuhel inter eos qui invocant
nomen eius invocabant Dominum et ipse exaudiebat
illos **7** in columna nubis loquebatur ad eos custodiebant
testimonia eius et praeceptum quod dedit illis **8** Domine
Deus noster tu exaudiebas illos Deus tu propitius fuisti
eis et ulciscens in omnes adinventiones eorum **9** exaltate
Dominum Deum nostrum et adorate in monte sancto
eius quoniam sanctus Dominus Deus noster

100 psalmus in confessione **2** iubilate Domino omnis
terra servite Domino in laetitia introite in conspectu eius
in exultatione **3** scitote quoniam Dominus ipse est Deus
ipse fecit nos et non ipsi nos populus eius et oves pascuae
eius **4** introite portas eius in confessione atria eius in
hymnis confitemini illi laudate nomen eius **5** quoniam
suavis Dominus in aeternum misericordia eius et usque
in generationem et generationem veritas eius

101 David psalmus misericordiam et iudicium cantabo
tibi Domine psallam **2** et intellegam in via inmaculata
quando venies ad me perambulabam in innocentia cordis
mei in medio domus meae **3** non proponebam ante oculos
meos rem iniustam facientes praevaricationes odivi non
adhesit mihi **4** cor pravum declinante a me maligno
non cognoscebam **5** detrahentem secreto proximo suo
hunc persequebar superbo oculo et insatiabili corde
cum hoc non edebam **6** oculi mei ad fideles terrae ut

sederent mecum ambulans in via inmaculata hic mihi
ministrabat **7** non habitabat in medio domus meae
qui facit superbiam qui loquitur iniqua non direxit in
conspectu oculorum meorum **8** in matutino interficiebam
omnes peccatores terrae ut disperderem de civitate
Domini omnes operantes iniquitatem

102 oratio pauperis cum anxius fuerit et coram Domino
effuderit precem suam Domine exaudi orationem meam
et clamor meus ad te veniat **2** non avertas faciem tuam
a me in quacumque die tribulor inclina ad me aurem
tuam in quacumque die invocavero te velociter exaudi
me **3** quia defecerunt sicut fumus dies mei et ossa mea
sicut gremium aruerunt **4** percussum est ut faenum
et aruit cor meum quia oblitus sum comedere panem
meum **5** a voce gemitus mei adhesit os meum carni
meae **6** similis factus sum pelicano solitudinis factus sum
sicut nycticorax in domicilio **7** vigilavi et factus sum
sicut passer solitarius in tecto **8** tota die exprobrabant
mihi inimici mei et qui laudabant me adversus me
iurabant **9** quia cinerem tamquam panem manducavi et
poculum meum cum fletu miscebam **10** a facie irae et
indignationis tuae quia elevans adlisisti me **11** dies mei
sicut umbra declinaverunt et ego sicut faenum arui **12**
tu autem Domine in aeternum permanes et memoriale
tuum in generationem et generationem **13** tu exsurgens
misereberis Sion quia tempus miserendi eius quia venit
tempus **14** quoniam placuerunt servis tuis lapides eius et
terrae eius miserebuntur **15** et timebunt gentes nomen
Domini et omnes reges terrae gloriam tuam **16** quia

aedificabit Dominus Sion et videbitur in gloria sua **17**
respexit in orationem humilium et non sprevit precem
eorum **18** scribantur haec in generationem alteram et
populus qui creabitur laudabit Dominum **19** quia prospexit
de excelso sancto suo Dominus de caelo in terram aspexit
20 ut audiret gemitum conpeditorum ut solvat filios
interemptorum **21** ut adnuntiet in Sion nomen Domini et
laudem suam in Hierusalem **22** in conveniendo populos
in unum et reges ut serviant Domino **23** respondit ei
in via virtutis suae paucitatem dierum meorum nuntia
mihi **24** ne revoces me in dimidio dierum meorum in
generationem et generationem anni tui **25** initio tu
Domine terram fundasti et opera manuum tuarum sunt
caeli **26** ipsi peribunt tu autem permanes et omnes sicut
vestimentum veterescent et sicut opertorium mutabis
eos et mutabuntur **27** tu autem idem ipse es et anni tui
non deficient **28** filii servorum tuorum habitabunt et
semen eorum in saeculum dirigetur

103 ipsi David benedic anima mea Domino et omnia
quae intra me sunt nomini sancto eius **2** benedic anima
mea Domino et noli oblivisci omnes retributiones eius **3**
qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis qui sanat omnes
infirmitates tuas **4** qui redimit de interitu vitam tuam
qui coronat te in misericordia et miserationibus **5** qui
replet in bonis desiderium tuum renovabitur ut aquilae
iuventus tua **6** faciens misericordias Dominus et iudicium
omnibus iniuriam patientibus **7** notas fecit vias suas Mosi
filiis Israhel voluntates suas **8** miserator et misericors
Dominus longanimis et multum misericors **9** non in

perpetuum irascetur neque in aeternum comminabitur **10**
non secundum peccata nostra fecit nobis nec secundum
iniustitias nostras retribuit nobis **11** quoniam secundum
altitudinem caeli a terra corroboravit misericordiam
suam super timentes se **12** quantum distat ortus ab
occidente longe fecit a nobis iniquitates nostras **13**
quomodo miseretur pater filiorum misertus est Dominus
timentibus se **14** quoniam ipse cognovit figmentum
nostrum recordatus est quoniam pulvis sumus **15** homo
sicut faenum dies eius tamquam flos agri sic efflorebit
16 quoniam spiritus pertransivit in illo et non subsistet
et non cognoscet amplius locum suum **17** misericordia
autem Domini ab aeterno et usque in aeternum super
timentes eum et iustitia illius in filios filiorum **18** his qui
servant testamentum eius et memores sunt mandatorum
ipsius ad faciendum ea **19** Dominus in caelo paravit
sedem suam et regnum ipsius omnibus dominabitur **20**
benedicite Domino angeli eius potentes virtute facientes
verbum illius ad audiendam vocem sermonum eius **21**
benedicite Domino omnes virtutes eius ministri eius
qui facitis voluntatem eius **22** benedicite Domino omnia
opera eius in omni loco dominationis ipsius benedic
anima mea Domino

104 ipsi David benedic anima mea Domino Domine
Deus meus magnificatus es vehementer confessionem
et decorem induisti **2** amictus lumine sicut vestimento
extendens caelum sicut pellem **3** qui tegis in aquis
superiora eius qui ponis nubem ascensum tuum qui
ambulas super pinnas ventorum **4** qui facis angelos

tuos spiritus et ministros tuos ignem urentem **5** qui
fundasti terram super stabilitatem suam non inclinabitur
in saeculum saeculi **6** abyssus sicut vestimentum amictus
eius super montes stabunt aquae **7** ab increpatione tua
fugient a voce tonitrui tui formidabunt **8** ascendunt
montes et descendunt campi in locum quem fundasti
eis **9** terminum posuisti quem non transgredientur
neque convertentur operire terram **10** qui emittis fontes
in convallibus inter medium montium pertransibunt
aquae **11** potabunt omnes bestiae agri expectabunt onagri
in siti sua **12** super ea volucres caeli habitabunt de
medio petrarum dabunt vocem **13** rigans montes de
superioribus suis de fructu operum tuorum satiabitur
terra **14** producens faenum iumentis et herbam servituti
hominum ut educas panem de terra **15** et vinum laetificat
cor hominis ut exhilaret faciem in oleo et panis cor
hominis confirmat **16** saturabuntur ligna campi et cedri
Libani quas plantavit **17** illic passeres nidificabunt erodii
domus dux est eorum **18** montes excelsi cervis petra
refugium erinaciis **19** fecit lunam in tempora sol cognovit
occasum suum **20** posuisti tenebras et facta est nox
in ipsa pertransibunt omnes bestiae silvae **21** catuli
leonum rugientes ut rapiant et quaerant a Deo escam
sibi **22** ortus est sol et congregati sunt et in cubilibus
suis conlocabuntur **23** exibit homo ad opus suum et
ad operationem suam usque ad vesperum **24** quam
magnificata sunt opera tua Domine omnia in sapientia
fecisti impleta est terra possessione tua **25** hoc mare
magnum et spatiosum manibus; illic reptilia quorum non

est numerus animalia pusilla cum magnis **26** illic naves
pertransibunt draco iste quem formasti ad inludendum ei
27 omnia a te expectant ut des illis escam in tempore **28**
dante te illis colligent aperiente te manum tuam omnia
implebuntur bonitate **29** avertente autem te faciem
turbabuntur auferes spiritum eorum et deficient et in
pulverem suum revertentur **30** emittes spiritum tuum et
creabuntur et renovabis faciem terrae **31** sit gloria Domini
in saeculum laetabitur Dominus in operibus suis **32** qui
respicit terram et facit eam tremere qui tangit montes et
fumigant **33** cantabo Domino in vita mea psallam Deo
meo quamdiu sum **34** iucundum sit ei eloquium meum
ego vero delectabor in Domino **35** deficiant peccatores a
terra et iniqui ita ut non sint benedic anima mea Domino

105 alleluia confitemini Domino et invocate nomen eius
adnuntiate inter gentes opera eius **2** cantate ei et psallite
ei narrate omnia mirabilia eius **3** laudamini in nomine
sancto eius laetetur cor quaerentium Dominum **4** quaerite
Dominum et confirmamini quaerite faciem eius semper **5**
mementote mirabilium eius quae fecit prodigia eius et
iudicia oris eius **6** semen Abraham servi eius filii Iacob
electi eius **7** ipse Dominus Deus noster in universa terra
iudicia eius **8** memor fuit in saeculum testamenti sui verbi
quod mandavit in mille generationes **9** quod disposuit
ad Abraham et iuramenti sui ad Isaac **10** et statuit illud
Iacob in praeceptum et Israhel in testamentum aeternum
11 dicens tibi dabo terram Chanaan funiculum hereditatis
vestrae **12** cum essent numero breves paucissimos et
incolas eius **13** et pertransierunt de gente in gentem et

de regno ad populum alterum **14** non reliquit hominem
nocere eis et corripuit pro eis reges **15** nolite tangere
christos meos et in prophetis meis nolite malignari **16** et
vocavit famem super terram omne firmamentum panis
contrivit **17** misit ante eos virum in servum venundatus
est Ioseph **18** humiliaverunt in conpedibus pedes eius
ferrum pertransiit anima eius **19** donec veniret verbum
eius eloquium Domini inflammavit eum **20** misit rex
et solvit eum princeps populorum et dimisit eum **21**
constituit eum dominum domus suae et principem omnis
possessionis suae **22** ut erudiret principes eius sicut
semet ipsum et senes eius prudentiam doceret **23** et
intravit Israhel in Aegyptum et Iacob accola fuit in terra
Cham **24** et auxit populum eius vehementer et firmavit
eum super inimicos eius **25** convertit cor eorum ut
odirent populum eius ut dolum facerent in servos eius
26 misit Mosen servum suum Aaron quem elegit ipsum
27 posuit in eis verba signorum suorum et prodigiorum
in terra Cham **28** misit tenebras et obscuravit et non
exacerbavit sermones suos **29** convertit aquas eorum in
sanguinem et occidit pisces eorum **30** dedit terra eorum
ranas in penetrabilibus regum ipsorum **31** dixit et venit
cynomia et scinifes in omnibus finibus eorum **32** posuit
pluvias eorum grandinem ignem conburentem in terra
ipsorum **33** et percussit vineas eorum et ficulneas eorum
et contrivit lignum finium eorum **34** dixit et venit lucusta
et bruchus cuius non erat numerus **35** et comedit omne
faenum in terra eorum et comedit omnem fructum terrae
eorum **36** et percussit omne primogenitum in terra eorum

primitias omnis laboris eorum **37** et eduxit eos in argento
et auro et non erat in tribubus eorum infirmus **38** laetata
est Aegyptus in profectione eorum quia incubuit timor
eorum super eos **39** expandit nubem in protectionem
eorum et ignem ut luceret eis per noctem **40** petierunt et
venit coturnix et panem caeli saturavit eos **41** disrupit
petram et fluxerunt aquae abierunt in sicco flumina **42**
quoniam memor fuit verbi sancti sui quod habuit ad
Abraham puerum suum **43** et eduxit populum suum in
exultatione et electos suos in laetitia **44** et dedit illis
regiones gentium et labores populorum possederunt **45**
ut custodiant iustificationes eius et legem eius requirant
106 alleluia confitemini Domino quoniam bonus
quoniam in saeculum misericordia eius **2** quis loquetur
potentias Domini auditas faciet omnes laudes eius **3** beati
qui custodiunt iudicium et faciunt iustitiam in omni
tempore **4** memento nostri Domine in beneplacito populi
tui visita nos in salutari tuo **5** ad videndum in bonitate
electorum tuorum ad laetandum in laetitia gentis tuae et
lauderis cum hereditate tua **6** peccavimus cum patribus
nostris iniuste egimus iniquitatem fecimus **7** patres nostri
in Aegypto non intellexerunt mirabilia tua non fuerunt
memores multitudinis misericordiae tuae et inritaverunt
ascendentes in mare mare; Rubrum **8** et salvavit eos
propter nomen suum ut notam faceret potentiam suam **9**
et increpuit mare Rubrum et exsiccatum est et deduxit
eos in abyssis sicut in deserto **10** et salvavit eos de manu
odientium et redemit eos de manu inimici **11** et operuit
aqua tribulantes eos unus ex eis non remansit **12** et

crediderunt in verbis eius et laudaverunt laudem eius **13**
cito fecerunt obliti sunt operum eius non sustinuerunt
consilium eius **14** et concupierunt concupiscentiam in
deserto et temptaverunt Deum in inaquoso **15** et dedit
eis petitionem ipsorum et misit saturitatem in anima
eorum **16** et inritaverunt Mosen in castris Aaron sanctum
Domini **17** aperta est terra et degluttivit Dathan et
operuit super congregationem Abiron **18** et exarsit ignis
in synagoga eorum flamma conbusit peccatores **19** et
fecerunt vitulum in Choreb et adoraverunt sculptile
20 et mutaverunt gloriam suam in similitudine vituli
comedentis faenum **21** obliti sunt Deum qui salvavit eos
qui fecit magnalia in Aegypto **22** mirabilia in terra Cham
terribilia in mari Rubro **23** et dixit ut disperderet eos
si non Moses electus eius stetisset in confractione in
conspectu eius ut averteret iram eius ne disperderet eos
24 et pro nihilo habuerunt terram desiderabilem non
crediderunt verbo eius **25** et murmurabant in tabernaculis
suis non exaudierunt vocem Domini **26** et elevavit manum
suam super eos ut prosterneret eos in deserto **27** et
ut deiceret semen eorum in nationibus et dispergeret
eos in regionibus **28** et initiati sunt Beelphegor et
comederunt sacrificia mortuorum **29** et inritaverunt
eum in adinventionibus suis et multiplicata est in eis
ruina **30** et stetit Finees et placavit et cessavit quassatio
31 et reputatum est ei in iustitiam in generatione et
generationem usque in sempiternum **32** et inritaverunt ad
aquam Contradictionis et vexatus est Moses propter eos
33 quia exacerbaverunt spiritum eius et distinxit in labiis

suis **34** non disperdiderunt gentes quas dixit Dominus
illis **35** et commixti sunt inter gentes et didicerunt opera
eorum **36** et servierunt sculptilibus eorum et factum
est illis in scandalum **37** et immolaverunt filios suos
et filias suas daemoniis **38** et effuderunt sanguinem
innocentem sanguinem filiorum suorum et filiarum
suarum; quas sacrificaverunt sculptilibus Chanaan et
interfecta est terra in sanguinibus **39** et contaminata est
in operibus eorum et fornicati sunt in adinventionibus
suis **40** et iratus est furore Dominus in populo suo et
abominatus est hereditatem suam **41** et tradidit eos in
manus gentium et dominati sunt eorum qui oderant eos
42 et tribulaverunt eos inimici eorum et humiliati sunt
sub manibus eorum **43** saepe liberavit eos ipsi autem
exacerbaverunt eum in consilio suo et humiliati sunt in
iniquitatibus suis **44** et vidit cum tribularentur et audiret
orationem eorum **45** et memor fuit testamenti sui et
paenituit eum secundum multitudinem misericordiae
suae **46** et dedit eos in misericordias in conspectu omnium
qui ceperant eos **47** salvos fac nos Domine Deus noster et
congrega nos de nationibus ut confiteamur nomini tuo
sancto et gloriemur in laude tua **48** benedictus Dominus
Deus Israhel a saeculo et usque in saeculum et dicet
omnis populus fiat fiat

107 alleluia confitemini Domino quoniam bonus
quoniam in saeculum misericordia eius **2** dicant qui
redempti sunt a Domino quos redemit de manu inimici de
regionibus congregavit eos **3** a solis ortu et occasu et ab
aquilone et mari **4** erraverunt in solitudine in inaquoso

viam civitatis habitaculi non invenerunt **5** esurientes et
sitientes anima eorum in ipsis defecit **6** et clamaverunt
ad Dominum cum tribularentur et de necessitatibus
eorum eripuit eos **7** et deduxit eos in viam rectam ut
irent in civitatem habitationis **8** confiteantur Domino
misericordiae eius et mirabilia eius filiis hominum **9** quia
satiavit animam inanem et animam esurientem satiavit
bonis **10** sedentes in tenebris et umbra mortis vinctos in
mendicitate et ferro **11** quia exacerbaverunt eloquia Dei et
consilium Altissimi inritaverunt **12** et humiliatum est in
laboribus cor eorum infirmati sunt nec fuit qui adiuvaret
13 et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur et de
necessitatibus eorum liberavit eos **14** et eduxit eos de
tenebris et umbra mortis et vincula eorum disrupit **15**
confiteantur Domino misericordiae eius et mirabilia eius
filiis hominum **16** quia contrivit portas aereas et vectes
ferreos confregit **17** suscepit eos de via iniquitatis eorum
propter iniustitias enim suas humiliati sunt **18** omnem
escam abominata est anima eorum et adpropinquaverunt
usque ad portas mortis **19** et clamaverunt ad Dominum
cum tribularentur et de necessitatibus eorum liberavit
eos **20** misit verbum suum et sanavit eos et eripuit
eos de interitionibus eorum **21** confiteantur Domino
misericordiae eius et mirabilia eius filiis hominum **22** et
sacrificent sacrificium laudis et adnuntient opera eius in
exultatione **23** qui descendunt mare in navibus facientes
operationem in aquis multis **24** ipsi viderunt opera Domini
et mirabilia eius in profundo **25** dixit et stetit spiritus
procellae et exaltati sunt fluctus eius **26** ascendunt

usque ad caelos et descendunt usque ad abyssos anima
eorum in malis tabescebat **27** turbati sunt et moti sunt
sicut ebrius et omnis sapientia eorum devorata est **28**
et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur et de
necessitatibus eorum eduxit eos **29** et statuit procellam
eius in auram et siluerunt fluctus eius **30** et laetati
sunt quia siluerunt et deduxit eos in portum voluntatis
eorum **31** confiteantur Domino misericordiae eius et
mirabilia eius filiis hominum **32** exaltent eum in ecclesia
plebis et in cathedra seniorum laudent eum **33** posuit
flumina in desertum et exitus aquarum in sitim **34** terram
fructiferam in salsuginem a malitia inhabitantium in
ea **35** posuit desertum in stagna aquarum et terram
sine aqua in exitus aquarum **36** et conlocavit illic
esurientes et constituerunt civitatem habitationis **37** et
seminaverunt agros et plantaverunt vineas et fecerunt
fructum nativitatis **38** et benedixit eis et multiplicati sunt
nimis et iumenta eorum non minoravit **39** et pauci facti
sunt et vexati sunt a tribulatione malorum et dolore **40**
effusa est contemptio super principes et errare fecit eos
in invio et non in via **41** et adiuvit pauperem de inopia et
posuit sicut oves familias **42** videbunt recti et laetabuntur
et omnis iniquitas oppilabit os suum **43** quis sapiens et
custodiet haec et intellegent misericordias Domini

108 canticum psalmi David paratum cor meum Deus
paratum cor meum cantabo et psallam in gloria mea
2 exsurge psalterium et cithara exsurgam diluculo **3**
confitebor tibi in populis Domine et psallam tibi in
nationibus **4** quia magna super caelos misericordia tua

et usque ad nubes veritas tua **5** exaltare super caelos
Deus et super omnem terram gloria tua **6** ut liberentur
dilecti tui salvum fac dextera tua et exaudi me **7** Deus
locutus est in sancto suo exaltabor et dividam Sicima et
convallem tabernaculorum dimetiar **8** meus est Galaad et
meus est Manasse et Effraim susceptio capitis mei Iuda
rex meus **9** Moab lebes spei meae in Idumeam extendam
calciamentum meum mihi alienigenae amici facti sunt
10 quis deducet me in civitatem munitam quis deducet
me usque in Idumeam **11** nonne tu Deus qui reppulisti
nos et non exibis Deus in virtutibus nostris **12** da nobis
auxilium de tribulatione quia vana salus hominis **13**
in Deo faciemus virtutem et ipse ad nihilum deducet
inimicos nostros

109 in finem David psalmus **2** Deus laudem meam
ne tacueris quia os peccatoris et os dolosi super me
apertum est **3** locuti sunt adversum me lingua dolosa
et sermonibus odii circuierunt me et expugnaverunt
me gratis **4** pro eo ut me diligerent detrahebant mihi
ego autem orabam **5** et posuerunt adversus me mala
pro bonis et odium pro dilectione mea **6** constitue
super eum peccatorem et diabulus stet a dextris eius
7 cum iudicatur exeat condemnatus et oratio eius fiat
in peccatum **8** fiant dies eius pauci et episcopatum
eius accipiat alter **9** fiant filii eius orfani et uxor eius
vidua **10** nutantes transferantur filii eius et mendicent
eiciantur de habitationibus suis **11** scrutetur fenerator
omnem substantiam eius et diripiant alieni labores eius
12 non sit illi adiutor nec sit qui misereatur pupillis

eius **13** fiant nati eius in interitum in generatione una
deleatur nomen eius **14** in memoriam redeat iniquitas
patrum eius in conspectu Domini et peccatum matris
eius non deleatur **15** fiant contra Dominum semper et
dispereat de terra memoria eorum **16** pro eo quod non
est recordatus facere misericordiam **17** et persecutus est
hominem inopem et mendicum et conpunctum corde
mortificare **18** et dilexit maledictionem et veniet ei et
noluit benedictionem et elongabitur ab eo et induit
maledictionem sicut vestimentum et intravit sicut aqua
in interiora eius et sicut oleum in ossibus eius **19** fiat ei
sicut vestimentum quo operitur et sicut zona qua semper
praecingitur **20** hoc opus eorum qui detrahunt mihi apud
Dominum et qui loquuntur mala adversus animam meam
21 et tu Domine Domine fac mecum propter nomen tuum
quia suavis misericordia tua libera me **22** quia egenus et
pauper ego sum et cor meum turbatum est intra me **23**
sicut umbra cum declinat ablatus sum excussus sum sicut
lucustae **24** genua mea infirmata sunt a ieiunio et caro
mea inmutata est propter oleum **25** et ego factus sum
obprobrium illis viderunt me moverunt capita sua **26**
adiuva me Domine Deus meus salvum fac me secundum
misericordiam tuam **27** et sciant quia manus tua haec tu
Domine fecisti eam **28** maledicent illi et tu benedices
qui insurgunt in me confundantur servus autem tuus
laetabitur **29** induantur qui detrahunt mihi pudore et
operiantur sicut deploide confusione sua **30** confitebor
Domino nimis in ore meo et in medio multorum laudabo

eum 31 quia adstetit a dextris pauperis ut salvam faceret
a persequentibus animam meam

110 David psalmus dixit Dominus Domino meo sede
a dextris meis donec ponam inimicos tuos scabillum
pedum tuorum 2 virgam virtutis tuae emittet Dominus
ex Sion dominare in medio inimicorum tuorum 3 tecum
principium in die virtutis tuae in splendoribus sanctorum
ex utero ante luciferum genui te 4 iuravit Dominus et non
paenitebit eum tu es sacerdos in aeternum secundum
ordinem Melchisedech 5 Dominus a dextris tuis confregit
in die irae suae reges 6 iudicabit in nationibus implebit
cadavera conquassabit capita in terra multorum 7 de
torrente in via bibet propterea exaltabit caput

111 alleluia reversionis Aggei et Zacchariae confitebor
tibi Domine in toto corde meo in consilio iustorum et
congregatione 2 magna opera Domini exquisita in omnes
voluntates eius 3 confessio et magnificentia opus eius et
iustitia eius manet in saeculum saeculi 4 memoriam fecit
mirabilium suorum misericors et miserator Dominus
5 escam dedit timentibus se memor erit in saeculum
testamenti sui 6 virtutem operum suorum adnuntiabit
populo suo 7 ut det illis hereditatem gentium opera
manuum eius veritas et iudicium 8 fidelia omnia mandata
eius confirmata in saeculum saeculi facta in veritate et
aequitate 9 redemptionem misit populo suo mandavit in
aeternum testamentum suum sanctum et terribile nomen
eius 10 initium sapientiae timor Domini intellectus bonus
omnibus facientibus eum laudatio eius manet in saeculum
saeculi

112 alleluia reversionis Aggei et Zacchariae beatus vir
qui timet Dominum in mandatis eius volet nimis **2** potens
in terra erit semen eius generatio rectorum benedicetur
3 gloria et divitiae in domo eius et iustitia eius manet in
saeculum saeculi **4** exortum est in tenebris lumen rectis
misericors et miserator et iustus **5** iucundus homo qui
miseretur et commodat disponet sermones suos in iudicio
6 quia in aeternum non commovebitur **7** in memoria
aeterna erit iustus ab auditione mala non timebit paratum
cor eius sperare in Domino **8** confirmatum est cor eius
non commovebitur donec dispiciat inimicos suos **9**
dispersit dedit pauperibus iustitia eius manet in saeculum
saeculi cornu eius exaltabitur in gloria **10** peccator videbit
et irascetur dentibus suis fremet et tabescet desiderium
peccatorum peribit

113 alleluia laudate pueri Dominum laudate nomen
Domini **2** sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc
et usque in saeculum **3** a solis ortu usque ad occasum
laudabile nomen Domini **4** excelsus super omnes gentes
Dominus super caelos gloria eius **5** quis sicut Dominus
Deus noster qui in altis habitat **6** et humilia respicit in
caelo et in terra **7** suscitans a terra inopem et de stercore
erigens pauperem **8** ut conlocet eum cum principibus
cum principibus populi sui **9** qui habitare facit sterilem
in domo matrem filiorum laetantem

114 alleluia in exitu Israhel de Aegypto domus Iacob de
populo barbaro **2** facta est Iudaea sanctificatio eius Israhel
potestas eius **3** mare vidit et fugit Iordanis conversus
est retrorsum **4** montes exultaverunt ut arietes colles

sicut agni ovium **5** quid est tibi mare quod fugisti et tu
Iordanis quia conversus es retrorsum **6** montes exultastis
sicut arietes et colles sicut agni ovium **7** a facie Domini
mota est terra a facie Dei Iacob **8** qui convertit petram in
stagna aquarum et rupem in fontes aquarum

115 non nobis Domine non nobis sed nomini tuo da
gloriam **2** super misericordia tua et veritate tua nequando
dicant gentes ubi est Deus eorum **3** Deus autem noster
in caelo omnia quaecumque voluit fecit **4** simulacra
gentium argentum et aurum opera manuum hominum
5 os habent et non loquentur oculos habent et non
videbunt **6** aures habent et non audient nares habent et
non odorabuntur **7** manus habent et non palpabunt pedes
habent et non ambulabunt non clamabunt in gutture suo
8 similes illis fiant qui faciunt ea et omnes qui confidunt
in eis **9** domus Israhel speravit in Domino adiutor eorum
et protector eorum est **10** domus Aaron speravit in
Domino adiutor eorum et protector eorum est **11** qui
timent Dominum speraverunt in Domino adiutor eorum
et protector eorum est **12** Dominus memor fuit nostri et
benedixit nobis benedixit domui Israhel benedixit domui
Aaron **13** benedixit omnibus qui timent Dominum pusillis
cum maioribus **14** adiciat Dominus super vos super vos et
super filios vestros **15** benedicti vos Domino qui fecit
caelum et terram **16** caelum caeli Domino terram autem
dedit filiis hominum **17** non mortui laudabunt te Domine
neque omnes qui descendunt in infernum **(questioned)** **18**
sed nos qui vivimus benedicimus Domino ex hoc nunc et
usque in saeculum

116 alleluia dilexi quoniam exaudiet Dominus vocem
orationis meae **2** quia inclinavit aurem suam mihi et in
diebus meis invocabo te **3** circumdederunt me dolores
mortis pericula inferni invenerunt me tribulationem et
dolorem inveni **(Sheol h7585)** **4** et nomen Domini invocavi o
Domine libera animam meam **5** misericors Dominus et
iustus et Deus noster miseretur **6** custodiens parvulos
Dominus humiliatus sum et liberavit me **7** convertere
anima mea in requiem tuam quia Dominus benefecit
tibi **8** quia eripuit animam meam de morte oculos meos
a lacrimis pedes meos a lapsu **9** placebo Domino in
regione vivorum **10** alleluia credidi propter quod locutus
sum ego autem humiliatus sum nimis **11** ego dixi in
excessu meo omnis homo mendax **12** quid retribuam
Domino pro omnibus quae retribuit mihi **13** calicem
salutaris accipiam et nomen Domini invocabo **14** vota
mea Domino reddam coram omni populo eius **15** pretiosa
in conspectu Domini mors sanctorum eius **16** o Domine
quia ego servus tuus ego servus tuus et filius ancillae
tuae disrupisti vincula mea **17** tibi sacrificabo hostiam
laudis et in nomine Domini invocabo **18** vota mea Domino
reddam in conspectu omnis populi eius **19** in atriis domus
Domini in medio tui Hierusalem

117 alleluia laudate Dominum omnes gentes laudate
eum omnes populi **2** quoniam confirmata est super nos
misericordia eius et veritas Domini manet in saeculum

118 alleluia confitemini Domino quoniam bonus
quoniam in saeculum misericordia eius **2** dicat nunc
Israhel quoniam bonus quoniam in saeculum misericordia

eius **3** dicat nunc domus Aaron quoniam in saeculum
misericordia eius **4** dicant nunc qui timent Dominum
quoniam in saeculum misericordia eius **5** de tribulatione
invocavi Dominum et exaudivit me in latitudinem
Dominus **6** Dominus mihi adiutor non timebo quid faciat
mihi homo **7** Dominus mihi adiutor et ego despiciam
inimicos meos **8** bonum est confidere in Domino quam
confidere in homine **9** bonum est sperare in Domino quam
sperare in principibus **10** omnes gentes circumierunt
me et in nomine Domini quia; ultus sum in eos **11**
circumdantes circumdederunt me in nomine autem
Domini quia; ultus sum in eos **12** circumdederunt me
sicut apes et exarserunt sicut ignis in spinis et in nomine
Domini quia; ultus sum in eos **13** inpulsus eversus sum ut
caderem et Dominus suscepit me **14** fortitudo mea et
laudatio mea Dominus et factus est mihi in salutem **15**
vox exultationis et salutis in tabernaculis iustorum **16**
dextera Domini fecit virtutem dextera Domini exaltavit
me dextera Domini fecit virtutem **17** non moriar sed
vivam et narrabo opera Domini **18** castigans castigavit me
Dominus et morti non tradidit me **19** aperite mihi portas
iustitiae ingressus in eas confitebor Domino **20** haec porta
Domini iusti intrabunt in eam **21** confitebor tibi quoniam
exaudisti me et factus es mihi in salutem **22** lapidem quem
reprobaverunt aedificantes hic factus est in caput anguli
23 a Domino factum est istud hoc est mirabile in oculis
nostris **24** haec est dies quam fecit Dominus exultemus
et laetemur in ea **25** o Domine salvum fac o Domine
prosperare **26** benedictus qui venturus est in nomine

Domini benediximus vobis de domo Domini **27** Deus
Dominus et inluxit nobis constituite diem sollemnem
in condensis usque ad cornua altaris **28** Deus meus es
tu et confitebor tibi Deus meus es tu et exaltabo te
confitebor tibi quoniam exaudisti me et factus es mihi in
salutem **29** confitemini Domino quoniam bonus quoniam
in saeculum misericordia eius

119 alleluia aleph beati inmaculati in via qui ambulant
in lege Domini **2** beati qui scrutantur testimonia eius
in toto corde exquirent eum **3** non enim qui operantur
iniquitatem in viis eius ambulaverunt **4** tu mandasti
mandata tua custodire nimis **5** utinam dirigantur viae
meae ad custodiendas iustificationes tuas **6** tunc non
confundar cum perspexero in omnibus mandatis tuis
7 confitebor tibi in directione cordis in eo quod didici
iudicia iustitiae tuae **8** iustificationes tuas custodiam
non me derelinquas usquequaque **9** beth in quo corriget
adulescentior viam suam in custodiendo sermones tuos **10**
in toto corde meo exquisivi te non repellas me a mandatis
tuis **11** in corde meo abscondi eloquia tua ut non peccem
tibi **12** benedictus es Domine doce me iustificationes
tuas **13** in labiis meis pronuntiavi omnia iudicia oris
tui **14** in via testimoniorum tuorum delectatus sum
sicut in omnibus divitiis **15** in mandatis tuis exercebor
et considerabo vias tuas **16** in iustificationibus tuis
meditabor non obliviscar sermones tuos **17** gimel retribue
servo tuo vivifica me et custodiam sermones tuos **18**
revela oculos meos et considerabo mirabilia de lege tua
19 incola ego sum in terra non abscondas a me mandata

tua **20** concupivit anima mea desiderare iustificationes
tuas in omni tempore **21** increpasti superbos maledicti
qui declinant a mandatis tuis **22** aufer a me obprobrium
et contemptum quia testimonia tua exquisivi **23** etenim
sederunt principes et adversum me loquebantur servus
autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis **24** nam
et testimonia tua meditatio mea et consilium meum
iustificationes tuae **25** deleth adhesit pavimento anima
mea vivifica me secundum verbum tuum **26** vias meas
enuntiavi et exaudisti me doce me iustificationes tuas **27**
viam iustificationum tuarum instrue me et exercebor in
mirabilibus tuis **28** dormitavit anima mea prae taedio
confirma me in verbis tuis **29** viam iniquitatis amove
a me et lege tua miserere mei **30** viam veritatis elegi
iudicia tua non sum oblitus **31** adhesi testimoniis tuis
Domine noli me confundere **32** viam mandatorum tuorum
cucurri cum dilatasti cor meum **33** he legem pone mihi
Domine viam iustificationum tuarum et exquiram eam
semper **34** da mihi intellectum et scrutabor legem tuam
et custodiam illam in toto corde meo **35** deduc me in
semita mandatorum tuorum quia ipsam volui **36** inclina
cor meum in testimonia tua et non in avaritiam **37** averte
oculos meos ne videant vanitatem in via tua vivifica me **38**
statue servo tuo eloquium tuum in timore tuo **39** amputa
obprobrium meum quod suspicatus sum quia iudicia tua
iucunda **40** ecce concupivi mandata tua in aequitate tua
vivifica me **41** vav et veniat super me misericordia tua
Domine salutare tuum secundum eloquium tuum **42** et
respondebo exprobrantibus mihi verbum quia speravi

in sermonibus tuis **43** et ne auferas de ore meo verbum
veritatis usquequaque quia in iudiciis tuis supersperavi
44 et custodiam legem tuam semper in saeculum et in
saeculum saeculi **45** et ambulabam in latitudine quia
mandata tua exquisivi **46** et loquebar in testimoniis tuis
in conspectu regum et non confundebar **47** et meditabar
in mandatis tuis quae dilexi **48** et levavi manus meas ad
mandata quae dilexi et exercebar in iustificationibus tuis
49 zai memor esto verbi tui servo tuo in quo mihi spem
dedisti **50** haec me consolata est in humilitate mea quia
eloquium tuum vivificavit me **51** superbi inique agebant
usquequaque a lege autem tua non declinavi **52** memor fui
iudiciorum tuorum a saeculo Domine et consolatus sum
53 defectio tenuit me prae peccatoribus derelinquentibus
legem tuam **54** cantabiles mihi erant iustificationes tuae
in loco peregrinationis meae **55** memor fui in nocte
nominis tui Domine et custodivi legem tuam **56** haec
facta est mihi quia iustificationes tuas exquisivi **57**
heth portio mea Dominus dixi custodire legem tuam **58**
deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo miserere
mei secundum eloquium tuum **59** cogitavi vias meas et
avertisti pedes meos in testimonia tua **60** paratus sum et
non sum turbatus ut custodiam mandata tua **61** funes
peccatorum circumplexi sunt me et legem tuam non sum
oblitus **62** media nocte surgebam ad confitendum tibi
super iudicia iustificationis tuae **63** particeps ego sum
omnium timentium te et custodientium mandata tua **64**
misericordia Domini plena est terra iustificationes tuas
doce me **65** teth bonitatem fecisti cum servo tuo Domine

secundum verbum tuum **66** bonitatem et disciplinam
et scientiam doce me quia mandatis tuis credidi **67**
priusquam humiliarer ego deliqui propterea eloquium
tuum custodivi **68** bonus es tu et in bonitate tua doce me
iustificationes tuas **69** multiplicata est super me iniquitas
superborum ego autem in toto corde scrutabor mandata
tua **70** coagulatum est sicut lac cor eorum ego vero legem
tuam meditatus sum **71** bonum mihi quia humiliasti me
ut discam iustificationes tuas **72** bonum mihi lex oris tui
super milia auri et argenti **73** ioth manus tuae fecerunt
me et plasmaverunt me da mihi intellectum et discam
mandata tua **74** qui timent te videbunt me et laetabuntur
quia in verba tua supersperavi **75** cognovi Domine quia
aequitas iudicia tua et veritate humiliasti me **76** fiat
misericordia tua ut consoletur me secundum eloquium
tuum servo tuo **77** veniant mihi miserationes tuae et
vivam quia lex tua meditatio mea est **78** confundantur
superbi quia iniuste iniquitatem fecerunt in me ego
autem exercebor in mandatis tuis **79** convertantur mihi
timentes te et qui noverunt testimonia tua **80** fiat cor
meum inmaculatum in iustificationibus tuis ut non
confundar **81** caf defecit in salutare tuum anima mea in
verbum tuum supersperavi **82** defecerunt oculi mei in
eloquium tuum dicentes quando consolaberis me **83** quia
factus sum sicut uter in pruina iustificationes tuas non
sum oblitus **84** quot sunt dies servo tuo quando facies de
persequentibus me iudicium **85** narraverunt mihi iniqui
fabulationes sed non ut lex tua **86** omnia mandata tua
veritas inique persecuti sunt me adiuva me **87** paulo

minus consummaverunt me in terra ego autem non
dereliqui mandata tua **88** secundum misericordiam tuam
vivifica me et custodiam testimonia oris tui **89** lamed in
aeternum Domine verbum tuum permanet in caelo **90**
in generationem et generationem veritas tua fundasti
terram et permanet **91** ordinatione tua perseverat
dies quoniam omnia serviunt tibi **92** nisi quod lex tua
meditatio mea est tunc forte perissem in humilitate
mea **93** in aeternum non obliviscar iustificationes tuas
quia in ipsis vivificasti me **94** tuus sum ego salvum
me fac quoniam iustificationes tuas exquisivi **95** me
expectaverunt peccatores ut perderent me testimonia
tua intellexi **96** omni consummationi vidi finem latum
mandatum tuum nimis **97** mem quomodo dilexi legem
tuam tota die meditatio mea est **98** super inimicos meos
prudentem me fecisti mandato tuo quia in aeternum mihi
est **99** super omnes docentes me intellexi quia testimonia
tua meditatio mea est **100** super senes intellexi quia
mandata tua quaesivi **101** ab omni via mala prohibui
pedes meos ut custodiam verba tua **102** a iudiciis tuis
non declinavi quia tu legem posuisti mihi **103** quam
dulcia faucibus meis eloquia tua super mel ori meo **104**
a mandatis tuis intellexi propterea odivi omnem viam
iniquitatis **105** nun lucerna pedibus meis verbum tuum et
lumen semitis meis **106** iuravi et statui custodire iudicia
iustitiae tuae **107** humiliatus sum usquequaque Domine
vivifica me secundum verbum tuum **108** voluntaria oris
mei beneplacita fac Domine et iudicia tua doce me **109**
anima mea in manibus meis semper et legem tuam non

sum oblitus **110** posuerunt peccatores laqueum mihi et
de mandatis tuis non erravi **111** hereditate adquisivi
testimonia tua in aeternum quia exultatio cordis mei sunt
112 inclinavi cor meum ad faciendas iustificationes tuas in
aeternum propter retributionem **113** samech iniquos odio
habui et legem tuam dilexi **114** adiutor meus et susceptor
meus es tu in verbum tuum supersperavi **115** declinate a
me maligni et scrutabor mandata Dei mei **116** suscipe me
secundum eloquium tuum et vivam et non confundas
me ab expectatione mea **117** adiuva me et salvus ero et
meditabor in iustificationibus tuis semper **118** sprevisti
omnes discedentes a iustitiis tuis quia iniusta cogitatio
eorum **119** praevaricantes reputavi omnes peccatores
terrae ideo dilexi testimonia tua **120** confige timore
tuo carnes meas a iudiciis enim tuis timui **121** ain feci
iudicium et iustitiam non tradas me calumniantibus me
122 suscipe servum tuum in bonum non calumnientur
me superbi **123** oculi mei defecerunt in salutare tuum
et in eloquium iustitiae tuae **124** fac cum servo tuo
secundum misericordiam tuam et iustificationes tuas
doce me **125** servus tuus sum ego da mihi intellectum
et sciam testimonia tua **126** tempus faciendi Domino
dissipaverunt legem tuam **127** ideo dilexi mandata tua
super aurum et topazion **128** propterea ad omnia mandata
tua dirigebar omnem viam iniquam odio habui **129** fe
mirabilia testimonia tua ideo scrutata est ea anima mea
130 declaratio sermonum tuorum inluminat et intellectum
dat parvulis **131** os meum aperui et adtraxi spiritum
quia mandata tua desiderabam **132** aspice in me et

miserere mei secundum iudicium diligentium nomen
tuum **133** gressus meos dirige secundum eloquium tuum
et non dominetur mei omnis iniustitia **134** redime me
a calumniis hominum et custodiam mandata tua **135**
faciem tuam inlumina super servum tuum et doce me
iustificationes tuas **136** exitus aquarum deduxerunt oculi
mei quia non custodierunt legem tuam **137** sade iustus es
Domine et rectum iudicium tuum **138** mandasti iustitiam
testimonia tua et veritatem tuam nimis **139** tabescere me
fecit zelus meus quia obliti sunt verba tua inimici mei
140 ignitum eloquium tuum vehementer et servus tuus
dilexit illud **141** adulescentulus sum ego et contemptus
iustificationes tuas non sum oblitus **142** iustitia tua
iustitia in aeternum et lex tua veritas **143** tribulatio et
angustia invenerunt me mandata tua meditatio mea
144 aequitas testimonia tua in aeternum intellectum da
mihi et vivam **145** cof clamavi in toto corde exaudi me
Domine iustificationes tuas requiram **146** clamavi te
salvum me fac et custodiam mandata tua **147** praeveni
in maturitate et clamavi in verba tua supersperavi **148**
praevenerunt oculi mei ad diluculum ut meditarer eloquia
tua **149** vocem meam audi secundum misericordiam
tuam Domine secundum iudicium tuum vivifica me **150**
adpropinquaverunt persequentes me iniquitate a lege
autem tua longe facti sunt **151** prope es tu Domine et
omnes viae tuae veritas **152** initio cognovi de testimoniis
tuis quia in aeternum fundasti ea **153** res vide humilitatem
meam et eripe me quia legem tuam non sum oblitus **154**
iudica iudicium meum et redime me propter eloquium

tuum vivifica me **155** longe a peccatoribus salus quia
iustificationes tuas non exquisierunt **156** misericordiae
tuae multae Domine secundum iudicia tua vivifica me **157**
multi qui persequuntur me et tribulant me a testimoniis
tuis non declinavi **158** vidi praevaricantes et tabescebam
quia eloquia tua non custodierunt **159** vide quoniam
mandata tua dilexi Domine in misericordia tua vivifica me
160 principium verborum tuorum veritas et in aeternum
omnia iudicia iustitiae tuae **161** sen principes persecuti
sunt me gratis et a verbis tuis formidavit cor meum **162**
laetabor ego super eloquia tua sicut qui invenit spolia
multa **163** iniquitatem odio habui et abominatus sum
legem autem tuam dilexi **164** septies in die laudem dixi
tibi super iudicia iustitiae tuae **165** pax multa diligentibus
legem tuam et non est illis scandalum **166** expectabam
salutare tuum Domine et mandata tua dilexi **167** custodivit
anima mea testimonia tua et dilexi ea vehementer **168**
servavi mandata tua et testimonia tua quia omnes viae
meae in conspectu tuo **169** thau adpropinquet deprecatio
mea in conspectu tuo Domine iuxta eloquium tuum da
mihi intellectum **170** intret postulatio mea in conspectu
tuo secundum eloquium tuum eripe me **171** eructabunt
labia mea hymnum cum docueris me iustificationes tuas
172 pronuntiabit lingua mea eloquium tuum quia omnia
mandata tua aequitas **173** fiat manus tua ut salvet me
quoniam mandata tua elegi **174** concupivi salutare tuum
Domine et lex tua meditatio mea **175** vivet anima mea et
laudabit te et iudicia tua adiuvabunt me **176** erravi sicut

ovis quae periit quaere servum tuum quia mandata tua
non sum oblitus

120 canticum graduum ad Dominum cum tribularer
clamavi et exaudivit me **2** Domine libera animam meam
a labiis iniquis a lingua dolosa **3** quid detur tibi et
quid adponatur tibi ad linguam dolosam **4** sagittae
potentis acutae cum carbonibus desolatoriis **5** heu
mihi quia incolatus meus prolongatus est habitavi cum
habitationibus Cedar **6** multum incola fuit anima mea **7**
cum his qui oderant pacem eram pacificus cum loquebar
illis inpugnabant me gratis

121 canticum graduum levavi oculos meos in montes
unde veniet auxilium mihi **2** auxilium meum a Domino
qui fecit caelum et terram **3** non det in commotionem
pedem tuum neque dormitet qui custodit te **4** ecce
non dormitabit neque dormiet qui custodit Israhel **5**
Dominus custodit te Dominus protectio tua super manum
dexteram tuam **6** per diem sol non uret te neque luna per
noctem **7** Dominus custodit te ab omni malo custodiat
animam tuam Dominus **8** Dominus custodiat introitum
tuum et exitum tuum ex hoc nunc et usque in saeculum

122 canticum graduum huic David laetatus sum in
his quae dicta sunt mihi in domum Domini ibimus **2**
stantes erant pedes nostri in atriis tuis Hierusalem **3**
Hierusalem quae aedificatur ut civitas cuius participatio
eius in id ipsum **4** illic enim ascenderunt tribus tribus
Domini testimonium Israhel ad confitendum nomini
Domini **5** quia illic sederunt sedes in iudicium sedes super
domum David **6** rogate quae ad pacem sunt Hierusalem

et abundantia diligentibus te 7 fiat pax in virtute tua et
abundantia in turribus tuis 8 propter fratres meos et
proximos meos loquebar pacem de te 9 propter domum
Domini Dei nostri quaesivi bona tibi

123 canticum graduum ad te levavi oculos meos qui
habitas in caelo 2 ecce sicut oculi servorum in manibus
dominorum suorum sicut oculi ancillae in manibus
dominae eius ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum
donec misereatur nostri 3 miserere nostri Domine
miserere nostri quia multum repleti sumus despectione
4 quia multum repleta est anima nostra obprobrium
abundantibus et despectio superbis

124 canticum graduum huic David nisi quia Dominus
erat in nobis dicat nunc Israhel 2 nisi quia Dominus erat
in nobis cum exsurgerent in nos homines 3 forte vivos
degluttissent nos cum irasceretur furor eorum in nos 4
forsitan aqua absorbuisset nos 5 torrentem pertransivit
anima nostra forsitan pertransisset anima nostra aquam
intolerabilem 6 benedictus Dominus qui non dedit nos in
captionem dentibus eorum 7 anima nostra sicut passer
erepta est de laqueo venantium laqueus contritus est
et nos liberati sumus 8 adiutorium nostrum in nomine
Domini qui fecit caelum et terram

125 canticum graduum qui confidunt in Domino sicut
mons Sion non commovebitur in aeternum qui habitat
2 in Hierusalem montes in circuitu eius et Dominus in
circuitu populi sui ex hoc nunc et usque in saeculum
3 quia non relinquet virgam peccatorum super sortem
iustorum ut non extendant iusti ad iniquitatem manus

suas 4 benefac Domine bonis et rectis corde 5 declinantes
autem in obligationes adducet Dominus cum operantibus
iniquitatem pax super Israhel

126 canticum graduum in convertendo Dominum
captivitatem Sion facti sumus sicut consolati 2 tunc
repletum est gaudio os nostrum et lingua nostra
exultatione tunc dicent inter gentes magnificavit Dominus
facere cum eis 3 magnificavit Dominus facere nobiscum
facti sumus laetantes 4 converte Domine captivitatem
nostram sicut torrens in austro 5 qui seminant in lacrimis
in exultatione metent 6 euntes ibant et flebant portantes
semina sua venientes autem venient in exultatione
portantes manipulos suos

127 canticum graduum Salomonis nisi Dominus
aedificaverit domum in vanum laboraverunt qui aedificant
eam nisi Dominus custodierit civitatem frustra vigilavit
qui custodit 2 vanum est vobis ante lucem surgere surgere
postquam sederitis qui manducatis panem doloris cum
dederit dilectis suis somnum 3 ecce hereditas Domini filii
mercis fructus ventris 4 sicut sagittae in manu potentis
ita filii excussorum 5 beatus vir qui implebit desiderium
suum ex ipsis non confundentur cum loquentur inimicis
suis in porta

128 canticum graduum beati omnes qui timent
Dominum qui ambulant in viis eius 2 labores manuum
tuarum quia; manducabis beatus es et bene tibi erit 3
uxor tua sicut vitis abundans in lateribus domus tuae filii
tui sicut novella olivarum in circuitu mensae tuae 4 ecce
sic benedicetur homo qui timet Dominum 5 benedicat te

Dominus ex Sion et videas bona Hierusalem omnibus
diebus vitae tuae 6 et videas filios filiorum tuorum pax
super Israhel

129 canticum graduum saepe expugnaverunt me a
iuventute mea dicat nunc Israhel 2 saepe expugnaverunt
me a iuventute mea etenim non potuerunt mihi 3 supra
dorsum meum fabricabantur peccatores prolongaverunt
iniquitatem suam 4 Dominus iustus concidet cervices
peccatorum 5 confundantur et convertantur retrorsum
omnes qui oderunt Sion 6 fiant sicut faenum tectorum
quod priusquam evellatur exaruit 7 de quo non implevit
manum suam qui metit et sinum suum qui manipulos
colligit 8 et non dixerunt qui praeteribant benedictio
Domini super vos benediximus vobis in nomine Domini

130 canticum graduum de profundis clamavi ad te
Domine 2 Domine exaudi vocem meam fiant aures tuae
intendentes in vocem deprecationis meae 3 si iniquitates
observabis Domine Domine quis sustinebit 4 quia apud te
propitiatio est propter legem tuam sustinui te Domine
sustinuit anima mea in verbum eius 5 speravit anima mea
in Domino 6 a custodia matutina usque ad noctem speret
Israhel in Domino 7 quia apud Dominum misericordia et
copiosa apud eum redemptio 8 et ipse redimet Israhel ex
omnibus iniquitatibus eius

131 canticum graduum David Domine non est exaltatum
cor meum neque elati sunt oculi mei neque ambulavi in
magnis neque in mirabilibus super me 2 si non humiliter
sentiebam sed exaltavi animam meam sicut ablactatum

super matrem suam ita retributio in anima mea **3** speret
Israhel in Domino ex hoc nunc et usque in saeculum

132 canticum graduum memento Domine David et
omnis mansuetudinis eius **2** sicut iuravit Domino votum
vovit Deo Iacob **3** si introiero in tabernaculum domus
meae si ascendero in lectum strati mei **4** si dedero
somnum oculis meis et palpebris meis dormitationem
5 et requiem temporibus meis donec inveniam locum
Domino tabernaculum Deo Iacob **6** ecce audivimus eam
in Efrata invenimus eam in campis silvae **7** introibimus
in tabernacula eius adorabimus in loco ubi steterunt
pedes eius **8** surge Domine in requiem tuam tu et arca
sanctificationis tuae **9** sacerdotes tui induentur iustitia
et sancti tui exultabunt **10** propter David servum tuum
non avertas faciem christi tui **11** iuravit Dominus David
veritatem et non frustrabit eum de fructu ventris tui
ponam super sedem tuam **12** si custodierint filii tui
testamentum meum et testimonia mea haec quae docebo
eos et filii eorum usque in saeculum sedebunt super
sedem tuam **13** quoniam elegit Dominus Sion elegit eam
in habitationem sibi **14** haec requies mea in saeculum
saeculi hic habitabo quoniam elegi eam **15** viduam eius
benedicens benedicam pauperes eius saturabo panibus **16**
sacerdotes eius induam salutari et sancti eius exultatione
exultabunt **17** illic producam cornu David paravi lucernam
christo meo **18** inimicos eius induam confusione super
ipsum autem efflorebit sanctificatio mea

133 canticum graduum David ecce quam bonum et
quam iucundum habitare fratres in unum **2** sicut

unguentum in capite quod descendit in barbam barbam
Aaron quod descendit in ora vestimenti eius **3** sicut
ros Hermon qui descendit in montes Sion quoniam illic
mandavit Dominus benedictionem et vitam usque in
saeculum

134 canticum graduum ecce nunc benedicite Dominum
omnes servi Domini qui statis in domo Domini in atriis
domus Dei nostri **2** in noctibus extollite manus vestras in
sancta et benedicite Domino **3** benedicat te Dominus ex
Sion qui fecit caelum et terram

135 alleluia laudate nomen Domini laudate servi
Dominum **2** qui statis in domo Domini in atriis domus
Dei nostri **3** laudate Dominum quia bonus Dominus
psallite nomini eius quoniam suave **4** quoniam Iacob
elegit sibi Dominus Israhel in possessionem sibi **5** quia
ego cognovi quod magnus est Dominus et Deus noster
prae omnibus diis **6** omnia quae voluit Dominus fecit
in caelo et in terra in mare et in omnibus abyssis **7**
educens nubes ab extremo terrae fulgora in pluviam fecit
qui producit ventos de thesauris suis **8** qui percussit
primogenita Aegypti ab homine usque ad pecus **9** emisit
signa et prodigia in medio tui Aegypte in Pharaonem et
in omnes servos eius **10** qui percussit gentes multas et
occidit reges fortes **11** Seon regem Amorreorum et Og
regem Basan et omnia regna Chanaan **12** et dedit terram
eorum hereditatem hereditatem Israhel populo suo **13**
Domine nomen tuum in aeternum Domine memoriale
tuum in generationem et generationem **14** quia iudicabit
Dominus populum suum et in servis suis deprecabitur **15**

simulacra gentium argentum et aurum opera manuum
hominum 16 os habent et non loquentur oculos habent
et non videbunt 17 aures habent et non audient neque
enim est spiritus in ore eorum 18 similes illis fiant qui
faciunt ea et omnes qui sperant in eis 19 domus Israhel
benedicite Domino domus Aaron benedicite Domino 20
domus Levi benedicite Domino qui timetis Dominum
benedicite Domino 21 benedictus Dominus ex Sion qui
habitat in Hierusalem

136 alleluia confitemini Domino quoniam bonus
quoniam in aeternum misericordia eius 2 confitemini
Deo deorum quoniam in aeternum misericordia eius 3
confitemini Domino dominorum quoniam in aeternum
misericordia eius 4 qui facit mirabilia magna solus
quoniam in aeternum misericordia eius 5 qui fecit caelos
in intellectu quoniam in aeternum misericordia eius 6
qui firmavit terram super aquas quoniam in aeternum
misericordia eius 7 qui fecit luminaria magna quoniam
in aeternum misericordia eius 8 solem in potestatem
diei quoniam in aeternum misericordia eius 9 lunam
et stellas in potestatem noctis quoniam in aeternum
misericordia eius 10 qui percussit Aegyptum cum
primogenitis eorum quoniam in aeternum misericordia
eius 11 qui eduxit Israhel de medio eorum quoniam
in aeternum misericordia eius 12 in manu potenti
et brachio excelso quoniam in aeternum misericordia
eius 13 qui divisit Rubrum mare in divisiones quoniam
in aeternum misericordia eius 14 et duxit Israhel
per medium eius quoniam in aeternum misericordia

eius **15** et excussit Pharaonem et virtutem eius in
mari Rubro quoniam in aeternum misericordia eius
16 qui transduxit populum suum in deserto quoniam
in aeternum misericordia eius **17** qui percussit reges
magnos quoniam in aeternum misericordia eius **18** et
occidit reges fortes quoniam in aeternum misericordia
eius **19** Seon regem Amorreorum quoniam in aeternum
misericordia eius **20** et Og regem Basan quoniam in
aeternum misericordia eius **21** et dedit terram eorum
hereditatem quoniam in aeternum misericordia eius **22**
hereditatem Israhel servo suo quoniam in aeternum
misericordia eius **23** quia in humilitate nostra memor
fuit nostri quoniam in aeternum misericordia eius **24** et
redemit nos ab inimicis nostris quoniam in aeternum
misericordia eius **25** qui dat escam omni carni quoniam
in aeternum misericordia eius **26** confitemini Deo caeli
quoniam in aeternum misericordia eius confitemini
Domino dominorum quoniam in aeternum misericordia
eius

137 David Hieremiae super flumina Babylonis illic
sedimus et flevimus cum recordaremur Sion **2** in salicibus
in medio eius suspendimus organa nostra **3** quia illic
interrogaverunt nos qui captivos duxerunt nos verba
cantionum et qui abduxerunt nos hymnum cantate nobis
de canticis Sion **4** quomodo cantabimus canticum Domini
in terra aliena **5** si oblitus fuero tui Hierusalem oblivioni
detur dextera mea **6** adhereat lingua mea faucibus meis
si non meminero tui si non praeposuero Hierusalem in
principio laetitiae meae **7** memor esto Domine filiorum

Edom diem Hierusalem qui dicunt exinanite exinanite
usque ad fundamentum in ea **8** filia Babylonis misera
beatus qui retribuet tibi retributionem tuam quam
retribuisti nobis **9** beatus qui tenebit et adlidet parvulos
tuos ad petram

138 ipsi David confitebor tibi Domine in toto corde meo
quoniam audisti verba oris mei in conspectu angelorum
psallam tibi **2** adorabo ad templum sanctum tuum et
confitebor nomini tuo super misericordia tua et veritate
tua quoniam magnificasti super omne nomen sanctum
tuum **3** in quacumque die invocavero te exaudi me
multiplicabis me in anima mea virtute **4** confiteantur
tibi Domine omnes reges terrae quia audierunt omnia
verba oris tui **5** et cantent in viis Domini quoniam magna
gloria Domini **6** quoniam excelsus Dominus et humilia
respicit et alta a longe cognoscit **7** si ambulavero in
medio tribulationis vivificabis me super iram inimicorum
meorum extendisti manum tuam et salvum me fecit
dextera tua **8** Dominus retribuet propter me Domine
misericordia tua in saeculum opera manuum tuarum ne
dispicias

139 in finem David psalmus **2** Domine probasti me
et cognovisti me tu cognovisti sessionem meam et
surrectionem meam **3** intellexisti cogitationes meas de
longe semitam meam et funiculum meum investigasti **4**
et omnes vias meas praevidisti quia non est sermo in
lingua mea **5** ecce Domine tu cognovisti omnia novissima
et antiqua tu formasti me et posuisti super me manum
tuam **6** mirabilis facta est scientia tua ex me confortata

est non potero ad eam **7** quo ibo ab spiritu tuo et quo a
facie tua fugiam **8** si ascendero in caelum tu illic es si
descendero ad infernum ades **(Sheol h7585)** **9** si sumpsero
pinnas meas diluculo et habitavero in extremis maris
10 etenim illuc manus tua deducet me et tenebit me
dextera tua **11** et dixi forsitan tenebrae conculcabunt me
et nox inluminatio in deliciis meis **12** quia tenebrae non
obscurabuntur a te et nox sicut dies inluminabitur sicut
tenebrae eius ita et lumen eius **13** quia tu possedisti renes
meos suscepisti me de utero matris meae **14** confitebor
tibi quia terribiliter magnificatus es mirabilia opera tua
et anima mea cognoscit nimis **15** non est occultatum os
meum a te quod fecisti in occulto et substantia mea in
inferioribus terrae **16** inperfectum meum viderunt oculi
tui et in libro tuo omnes scribentur die formabuntur
et nemo in eis **17** mihi autem nimis honorificati sunt
amici tui Deus nimis confirmati sunt principatus eorum
18 dinumerabo eos et super harenam multiplicabuntur
exsurrexi et adhuc sum tecum **19** si occideris Deus
peccatores et viri sanguinum declinate a me **20** quia
dices in cogitatione accipient in vanitate civitates tuas **21**
nonne qui oderunt te Domine oderam et super inimicos
tuos tabescebam **22** perfecto odio oderam illos inimici
facti sunt mihi **23** proba me Deus et scito cor meum
interroga me et cognosce semitas meas **24** et vide si via
iniquitatis in me est et deduc me in via aeterna

140 in finem psalmus David eripe me Domine ab homine
malo a viro iniquo eripe me **2** qui cogitaverunt iniquitates
in corde tota die constituebant proelia **3** acuerunt linguam

suam sicut serpentis venenum aspidum sub labiis eorum
diapsalma **4** custodi me Domine de manu peccatoris ab
hominibus iniquis eripe me qui cogitaverunt subplantare
gressus meos **5** absconderunt superbi laqueum mihi
et funes extenderunt in laqueum iuxta iter scandalum
posuerunt mihi diapsalma **6** dixi Domino Deus meus es
tu exaudi Domine vocem deprecationis meae **7** Domine
Domine virtus salutis meae obumbrasti super caput
meum in die belli **8** non tradas Domine desiderio meo
peccatori cogitaverunt contra me ne derelinquas me
ne forte exaltentur diapsalma **9** caput circuitus eorum
labor labiorum ipsorum operiet eos **10** cadent super eos
carbones in igne deicies eos in miseriis non subsistent
11 vir linguosus non dirigetur in terra virum iniustum
mala capient in interitu **12** cognovi quia faciet Dominus
iudicium inopis et vindictam pauperum **13** verumtamen
iusti confitebuntur nomini tuo habitabunt recti cum
vultu tuo

141 psalmus David Domine clamavi ad te exaudi me
intende voci meae cum clamavero ad te **2** dirigatur
oratio mea sicut incensum in conspectu tuo elevatio
manuum mearum sacrificium vespertinum **3** pone Domine
custodiam ori meo et ostium circumstantiae labiis meis **4**
non declines cor meum in verba malitiae ad excusandas
excusationes in peccatis cum hominibus operantibus
iniquitatem et non communicabo cum electis eorum **5**
corripiet me iustus in misericordia et increpabit me oleum
autem peccatoris non inpinguet caput meum quoniam
adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum **6** absorti sunt

iuncti petrae iudices eorum audient verba mea quoniam
potuerunt 7 sicut crassitudo terrae erupta est super
terram dissipata sunt ossa nostra secus infernum (Sheol
h7585) 8 quia ad te Domine Domine oculi mei in te speravi
non auferas animam meam 9 custodi me a laqueo quem
statuerunt mihi et ab scandalis operantium iniquitatem
10 cadent in retiaculo eius peccatores singulariter sum
ego donec transeam

142 intellectus David cum esset in spelunca oratio
voce mea ad Dominum clamavi voce mea ad
Dominum deprecatus sum 2 effundo in conspectu eius
deprecationem meam tribulationem meam ante ipsum
pronuntio 3 in deficiendo ex me spiritum meum et
tu cognovisti semitas meas in via hac qua ambulabam
absconderunt laqueum mihi 4 considerabam ad dexteram
et videbam et non erat qui cognosceret me periit fuga
a me et non est qui requirit animam meam 5 clamavi
ad te Domine dixi tu es spes mea portio mea in terra
viventium 6 intende ad deprecationem meam quia
humiliatus sum nimis libera me a persequentibus me
quia confortati sunt super me 7 educ de custodia animam
meam ad confitendum nomini tuo me expectant iusti
donec retribuas mihi

143 psalmus David quando filius eum persequebatur
Domine exaudi orationem meam auribus percipe
obsecrationem meam in veritate tua exaudi me in tua
iustitia 2 et non intres in iudicio cum servo tuo quia
non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens 3
quia persecutus est inimicus animam meam humiliavit

in terra vitam meam conlocavit me in obscuris sicut
mortuos saeculi **4** et anxiatus est super me spiritus meus
in me turbatum est cor meum **5** memor fui dierum
antiquorum meditatus sum in omnibus operibus tuis in
factis manuum tuarum meditabar **6** expandi manus meas
ad te anima mea sicut terra sine aqua tibi diapsalma **7**
velociter exaudi me Domine defecit spiritus meus non
avertas faciem tuam a me et similis ero descendentibus in
lacum **8** auditam mihi fac mane misericordiam tuam quia
in te speravi notam fac mihi viam in qua ambulem quia
ad te levavi animam meam **9** eripe me de inimicis meis
Domine ad te confugi **10** doce me facere voluntatem tuam
quia Deus meus es tu spiritus tuus bonus deducet me in
terra recta **11** propter nomen tuum Domine vivificabis me
in aequitate tua educes de tribulatione animam meam **12**
et in misericordia tua disperdes inimicos meos et perdes
omnes qui tribulant animam meam quoniam ego servus
tuus sum

144 David adversus Goliad benedictus Dominus Deus
meus qui docet manus meas ad proelium digitos meos ad
bellum **2** misericordia mea et refugium meum susceptor
meus et liberator meus protector meus et in eo speravi qui
subdis populum meum sub me **3** Domine quid est homo
quia innotuisti ei aut filius hominis quia reputas eum **4**
homo vanitati similis factus est dies eius sicut umbra
praetereunt **5** Domine inclina caelos tuos et descende
tange montes et fumigabunt **6** fulgora coruscationem et
dissipabis eos emitte sagittas tuas et conturbabis eos **7**
emitte manum tuam de alto eripe me et libera me de aquis

multis de manu filiorum alienorum **8** quorum os locutum
est vanitatem et dextera eorum dextera iniquitatis **9**
Deus canticum novum cantabo tibi in psalterio decacordo
psallam tibi **10** qui das salutem regibus qui redimit David
servum suum de gladio maligno **11** eripe me et eripe me
de manu filiorum alienigenarum quorum os locutum
est vanitatem et dextera eorum dextera iniquitatis **12**
quorum filii sicut novella plantationis in iuventute sua
filiae eorum conpositae circumornatae ut similitudo
templi **13** promptuaria eorum plena eructantia ex hoc
in illud oves eorum fetosae abundantes in egressibus
suis **14** boves eorum crassi non est ruina maceriae neque
transitus neque clamor in plateis eorum **15** beatum
dixerunt populum cui haec sunt beatus populus cuius
Dominus Deus eius

145 laudatio David exaltabo te Deus meus rex et
benedicam nomini tuo in saeculum et in saeculum saeculi
2 per singulos dies benedicam tibi et laudabo nomen
tuum in saeculum et in saeculum saeculi **3** magnus
Dominus et laudabilis nimis et magnitudinis eius non
est finis **4** generatio et generatio laudabit opera tua et
potentiam tuam pronuntiabunt **5** magnificentiam gloriae
sanctitatis tuae loquentur et mirabilia tua narrabunt **6** et
virtutem terribilium tuorum dicent et magnitudinem
tuam narrabunt **7** memoriam abundantiae suavitatis
tuae eructabunt et iustitia tua exultabunt **8** miserator
et misericors Dominus patiens et multum misericors
9 suavis Dominus universis et miserationes eius super
omnia opera eius **10** confiteantur tibi Domine omnia opera

tua et sancti tui confiteantur tibi **11** gloriam regni tui
dicent et potentiam tuam loquentur **12** ut notam faciant
filiis hominum potentiam tuam et gloriam magnificentiae
regni tui **13** regnum tuum regnum omnium saeculorum
et dominatio tua in omni generatione et progenie fidelis
Dominus in omnibus verbis suis et sanctus in omnibus
operibus suis **14** adlevat Dominus omnes qui corruunt
et erigit omnes elisos **15** oculi omnium in te sperant et
tu das escam illorum in tempore oportuno **16** aperis tu
manum tuam et imples omne animal benedictione **17**
iustus Dominus in omnibus viis suis et sanctus in omnibus
operibus suis **18** prope est Dominus omnibus invocantibus
eum omnibus invocantibus eum in veritate **19** voluntatem
timentium se faciet et deprecationem eorum exaudiet et
salvos faciet eos **20** custodit Dominus omnes diligentes se
et omnes peccatores disperdet **21** laudationem Domini
loquetur os meum et benedicat omnis caro nomini sancto
eius in saeculum et in saeculum saeculi

146 alleluia Aggei et Zacchariae **2** lauda anima mea
Dominum laudabo Dominum in vita mea psallam Deo
meo quamdiu fuero nolite confidere in principibus **3** in
filiis hominum quibus non est salus **4** exibit spiritus eius
et revertetur in terram suam in illa die peribunt omnes
cogitationes eorum **5** beatus cuius Deus Iacob adiutor
eius spes eius in Domino Deo ipsius **6** qui fecit caelum et
terram mare et omnia quae in eis **7** qui custodit veritatem
in saeculum facit iudicium iniuriam patientibus dat
escam esurientibus Dominus solvit conpeditos **8** Dominus
inluminat caecos Dominus erigit adlisos Dominus diligit

iustos **9** Dominus custodit advenas pupillum et viduam
suscipiet et viam peccatorum disperdet **10** regnabit
Dominus in saecula Deus tuus Sion in generationem et
generationem

147 alleluia Aggei et Zacchariae laudate Dominum
quoniam bonum psalmus Deo nostro sit iucunda
decoraque; laudatio **2** aedificans Hierusalem Dominus
dispersiones Israhel congregabit **3** qui sanat contritos
corde et alligat contritiones illorum **4** qui numerat
multitudinem stellarum et omnibus eis nomina vocans **5**
magnus Dominus noster et magna virtus eius et sapientiae
eius non est numerus **6** suscipiens mansuetos Dominus
humilians autem peccatores usque ad terram **7** praecinite
Domino in confessione psallite Deo nostro in cithara
8 qui operit caelum nubibus et parat terrae pluviam
qui producit in montibus faenum et herbam servituti
hominum **9** et dat iumentis escam ipsorum et pullis
corvorum invocantibus eum **10** non in fortitudine equi
voluntatem habebit nec in tibiis viri beneplacitum erit
ei **11** beneplacitum est Domino super timentes eum et
in eis qui sperant super misericordia eius **12** alleluia
lauda Hierusalem Dominum lauda Deum tuum Sion **13**
quoniam confortavit seras portarum tuarum benedixit
filiis tuis in te **14** qui posuit fines tuos pacem et adipe
frumenti satiat te **15** qui emittit eloquium suum terrae
velociter currit sermo eius **16** qui dat nivem sicut lanam
nebulam sicut cinerem spargit **17** mittit cristallum suum
sicut buccellas ante faciem frigoris eius quis sustinebit
18 emittet verbum suum et liquefaciet ea flabit spiritus

eius et fluent aquae **19** qui adnuntiat verbum suum Iacob
iustitias et iudicia sua Israhel **20** non fecit taliter omni
nationi et iudicia sua non manifestavit eis

148 alleluia laudate Dominum de caelis laudate eum
in excelsis **2** laudate eum omnes angeli eius laudate
eum omnes virtutes eius **3** laudate eum sol et luna
laudate eum omnes stellae et lumen **4** laudate eum
caeli caelorum et aqua quae super caelum est **5** laudent
nomen Domini quia ipse dixit et facta sunt ipse mandavit
et creata sunt **6** statuit ea in saeculum et in saeculum
saeculi praeceptum posuit et non praeteribit **7** laudate
Dominum de terra dracones et omnes abyssi **8** ignis
grando nix glacies spiritus procellarum quae faciunt
verbum eius **9** montes et omnes colles ligna fructifera
et omnes cedri **10** bestiae et universa pecora serpentes
et volucres pinnatae **11** reges terrae et omnes populi
principes et omnes iudices terrae **12** iuvenes et virgines
senes cum iunioribus laudent nomen Domini **13** quia
exaltatum est nomen eius solius **14** confessio eius super
caelum et terram et exaltabit cornu populi sui hymnus
omnibus sanctis eius filiis Israhel populo adpropinquanti
sibi

149 alleluia cantate Domino canticum novum laus
eius in ecclesia sanctorum **2** laetetur Israhel in eo qui
fecit eum et filii Sion exultent in rege suo **3** laudent
nomen eius in choro in tympano et psalterio psallant
ei **4** quia beneplacitum est Domino in populo suo et
exaltabit mansuetos in salute **5** exultabunt sancti in
gloria laetabuntur in cubilibus suis **6** exaltationes Dei

in gutture eorum et gladii ancipites in manibus eorum
7 ad faciendam vindictam in nationibus increpationes
in populis 8 ad alligandos reges eorum in conpedibus
et nobiles eorum in manicis ferreis 9 ut faciant in eis
iudicium conscriptum gloria haec est omnibus sanctis
eius

150 alleluia laudate Dominum in sanctis eius laudate
eum in firmamento virtutis eius 2 laudate eum in
virtutibus eius laudate eum secundum multitudinem
magnitudinis eius 3 laudate eum in sono tubae laudate
eum in psalterio et cithara 4 laudate eum in tympano et
choro laudate eum in cordis et organo 5 laudate eum
in cymbalis bene sonantibus laudate eum in cymbalis
iubilationis 6 omne quod spirat laudet Dominum alleluia

Proverbiorum

1 parabolae Salomonis filii David regis Israhel **2** ad
sciendam sapientiam et disciplinam **3** ad intellegenda
verba prudentiae et suscipiendam eruditionem doctrinae
iustitiam et iudicium et aequitatem **4** ut detur parvulis
astutia adulescenti scientia et intellectus **5** audiens sapiens
sapientior erit et intellegens gubernacula possidebit
6 animadvertet parabolam et interpretationem verba
sapientium et enigmata eorum **7** timor Domini principium
scientiae sapientiam atque doctrinam stulti despiciunt **8**
audi fili mi disciplinam patris tui et ne dimittas legem
matris tuae **9** ut addatur gratia capiti tuo et torques collo
tuo **10** fili mi si te lactaverint peccatores ne adquiescas **11** si
dixerint veni nobiscum insidiemur sanguini abscondamus
tendiculas contra insontem frustra **12** degluttiamus eum
sicut infernus viventem et integrum quasi descendentem
in lacum **(Sheol h7585)** **13** omnem pretiosam substantiam
repperiemus implebimus domos nostras spoliis **14** sortem
mitte nobiscum marsuppium unum sit omnium nostrum
15 fili mi ne ambules cum eis prohibe pedem tuum a
semitis eorum **16** pedes enim illorum ad malum currunt et
festinant ut effundant sanguinem **17** frustra autem iacitur
rete ante oculos pinnatorum **18** ipsique contra sanguinem
suum insidiantur et moliuntur fraudes contra animas
suas **19** sic semitae omnis avari animas possidentium
rapiunt **20** sapientia foris praedicat in plateis dat vocem
suam **21** in capite turbarum clamitat in foribus portarum
urbis profert verba sua dicens **22** usquequo parvuli
diligitis infantiam et stulti ea quae sibi sunt noxia cupiunt

et inprudentes odibunt scientiam **23** convertimini ad
correptionem meam en proferam vobis spiritum meum
et ostendam verba mea **24** quia vocavi et rennuistis
extendi manum meam et non fuit qui aspiceret **25**
despexistis omne consilium meum et increpationes meas
neglexistis **26** ego quoque in interitu vestro ridebo et
subsannabo cum vobis quod timebatis advenerit **27** cum
inruerit repentina calamitas et interitus quasi tempestas
ingruerit quando venerit super vos tribulatio et angustia
28 tunc invocabunt me et non exaudiam mane consurgent
et non invenient me **29** eo quod exosam habuerint
disciplinam et timorem Domini non susceperint **30**
nec adquieverint consilio meo et detraxerint universae
correptioni meae **31** comedent igitur fructus viae suae
suisque consiliis saturabuntur **32** aversio parvulorum
interficiet eos et prosperitas stultorum perdet illos **33**
qui autem me audierit absque terrore requiescet et
abundantia perfruetur malorum timore sublato

2 fili mi si susceperis sermones meos et mandata mea
absconderis penes te **2** ut audiat sapientiam auris
tua inclina cor tuum ad noscendam prudentiam **3** si
enim sapientiam invocaveris et inclinaveris cor tuum
prudentiae **4** si quaesieris eam quasi pecuniam et sicut
thesauros effoderis illam **5** tunc intelleges timorem
Domini et scientiam Dei invenies **6** quia Dominus dat
sapientiam et ex ore eius scientia et prudentia **7** custodiet
rectorum salutem et proteget gradientes simpliciter **8**
servans semitas iustitiae et vias sanctorum custodiens **9**
tunc intelleges iustitiam et iudicium et aequitatem et

omnem semitam bonam **10** si intraverit sapientia cor
tuum et scientia animae tuae placuerit **11** consilium
custodiet te prudentia servabit te **12** ut eruaris de via
mala ab homine qui perversa loquitur **13** qui relinquunt
iter rectum et ambulant per vias tenebrosas **14** qui
laetantur cum malefecerint et exultant in rebus pessimis
15 quorum viae perversae et infames gressus eorum **16**
ut eruaris a muliere aliena et ab extranea quae mollit
sermones suos **17** et relinquit ducem pubertatis suae **18**
et pacti Dei sui oblita est inclinata est enim ad mortem
domus eius et ad impios semitae ipsius **19** omnes qui
ingrediuntur ad eam non revertentur nec adprehendent
semitas vitae **20** ut ambules in via bona et calles iustorum
custodias **21** qui enim recti sunt habitabunt in terra
et simplices permanebunt in ea **22** impii vero de terra
perdentur et qui inique agunt auferentur ex ea

3 fili mi ne obliviscaris legis meae et praecepta mea
custodiat cor tuum **2** longitudinem enim dierum et annos
vitae et pacem adponent tibi **3** misericordia et veritas
non te deserant circumda eas gutturi tuo et describe in
tabulis cordis tui **4** et invenies gratiam et disciplinam
bonam coram Deo et hominibus **5** habe fiduciam in
Domino ex toto corde tuo et ne innitaris prudentiae tuae
6 in omnibus viis tuis cogita illum et ipse diriget gressus
tuos **7** ne sis sapiens apud temet ipsum time Dominum
et recede a malo **8** sanitas quippe erit umbilico tuo et
inrigatio ossuum tuorum **9** honora Dominum de tua
substantia et de primitiis omnium frugum tuarum **10**
et implebuntur horrea tua saturitate et vino torcularia

redundabunt **11** disciplinam Domini fili mi ne abicias
nec deficias cum ab eo corriperis **12** quem enim diligit
Dominus corripit et quasi pater in filio conplacet sibi
13 beatus homo qui invenit sapientiam et qui affluit
prudentia **14** melior est adquisitio eius negotiatione
argenti et auro primo fructus eius **15** pretiosior est
cunctis opibus et omnia quae desiderantur huic non
valent conparari **16** longitudo dierum in dextera eius in
sinistra illius divitiae et gloria **17** viae eius viae pulchrae
et omnes semitae illius pacificae **18** lignum vitae est
his qui adprehenderint eam et qui tenuerit eam beatus
19 Dominus sapientia fundavit terram stabilivit caelos
prudentia **20** sapientia illius eruperunt abyssi et nubes
rore concrescunt **21** fili mi ne effluant haec ab oculis tuis
custodi legem atque consilium **22** et erit vita animae
tuae et gratia faucibus tuis **23** tunc ambulabis fiducialiter
in via tua et pes tuus non inpinget **24** si dormieris non
timebis quiesces et suavis erit somnus tuus **25** ne paveas
repentino terrore et inruentes tibi potentias impiorum
26 Dominus enim erit in latere tuo et custodiet pedem
tuum ne capiaris **27** noli prohibere benefacere eum qui
potest si vales et ipse benefac **28** ne dicas amico tuo vade
et revertere et cras dabo tibi cum statim possis dare **29** ne
moliaris amico tuo malum cum ille in te habeat fiduciam
30 ne contendas adversus hominem frustra cum ipse tibi
nihil mali fecerit **31** ne aemuleris hominem iniustum nec
imiteris vias eius **32** quia abominatio Domini est omnis
inlusor et cum simplicibus sermocinatio eius **33** egestas
a Domino in domo impii habitacula autem iustorum

benedicentur **34** inlusores ipse deludet et mansuetis dabit
gratiam **35** gloriam sapientes possidebunt stultorum
exaltatio ignominia

4 audite filii disciplinam patris et adtendite ut sciatis
prudentiam **2** donum bonum tribuam vobis legem meam
ne derelinquatis **3** nam et ego filius fui patris mei
tenellus et unigenitus coram matre mea **4** et docebat
me atque dicebat suscipiat verba mea cor tuum custodi
praecepta mea et vives **5** posside sapientiam posside
prudentiam ne obliviscaris neque declines a verbis oris
mei **6** ne dimittas eam et custodiet te dilige eam et
servabit te **7** principium sapientiae posside sapientiam et
in omni possessione tua adquire prudentiam **8** arripe
illam et exaltabit te glorificaberis ab ea cum eam fueris
amplexatus **9** dabit capiti tuo augmenta gratiarum et
corona inclita proteget te **10** audi fili mi et suscipe verba
mea ut multiplicentur tibi anni vitae **11** viam sapientiae
monstravi tibi duxi te per semitas aequitatis **12** quas cum
ingressus fueris non artabuntur gressus tui et currens
non habebis offendiculum **13** tene disciplinam ne dimittas
eam custodi illam quia ipsa est vita tua **14** ne delecteris
semitis impiorum nec tibi placeat malorum via **15** fuge
ab ea ne transeas per illam declina et desere eam **16** non
enim dormiunt nisi malefecerint et rapitur somnus ab eis
nisi subplantaverint **17** comedunt panem impietatis et
vinum iniquitatis bibunt **18** iustorum autem semita quasi
lux splendens procedit et crescit usque ad perfectam
diem **19** via impiorum tenebrosa nesciunt ubi corruant
20 fili mi ausculta sermones meos et ad eloquia mea

inclina aurem tuam **21** ne recedant ab oculis tuis custodi
ea in medio cordis tui **22** vita enim sunt invenientibus
ea et universae carni sanitas **23** omni custodia serva
cor tuum quia ex ipso vita procedit **24** remove a te os
pravum et detrahentia labia sint procul a te **25** oculi
tui recta videant et palpebrae tuae praecedant gressus
tuos **26** dirige semitam pedibus tuis et omnes viae tuae
stabilientur **27** ne declines ad dexteram et ad sinistram
averte pedem tuum a malo

5 fili mi adtende sapientiam meam et prudentiae meae
inclina aurem tuam **2** ut custodias cogitationes et
disciplinam labia tua conservent **3** favus enim stillans
labia meretricis et nitidius oleo guttur eius **4** novissima
autem illius amara quasi absinthium et acuta quasi
gladius biceps **5** pedes eius descendunt in mortem et ad
inferos gressus illius penetrant **(Sheol h7585)** **6** per semitam
vitae non ambulat vagi sunt gressus eius et investigabiles
7 nunc ergo fili audi me et ne recedas a verbis oris mei **8**
longe fac ab ea viam tuam et ne adpropinques foribus
domus eius **9** ne des alienis honorem tuum et annos tuos
crudeli **10** ne forte impleantur extranei viribus tuis et
labores tui sint in domo aliena **11** et gemas in novissimis
quando consumpseris carnes et corpus tuum et dicas **12**
cur detestatus sum disciplinam et increpationibus non
adquievit cor meum **13** nec audivi vocem docentium me
et magistris non inclinavi aurem meam **14** paene fui in
omni malo in medio ecclesiae et synagogae **15** bibe aquam
de cisterna tua et fluenta putei tui **16** deriventur fontes
tui foras et in plateis aquas tuas divide **17** habeto eas solus

nec sint alieni participes tui **18** sit vena tua benedicta
et laetare cum muliere adulescentiae tuae **19** cerva
carissima et gratissimus hinulus ubera eius inebrient
te omni tempore in amore illius delectare iugiter **20**
quare seduceris fili mi ab aliena et foveris sinu alterius
21 respicit Dominus vias hominis et omnes gressus illius
considerat **22** iniquitates suae capiunt impium et funibus
peccatorum suorum constringitur **23** ipse morietur quia
non habuit disciplinam et multitudine stultitiae suae
decipietur

6 fili mi si spoponderis pro amico tuo defixisti apud
extraneum manum tuam **2** inlaqueatus es verbis oris tui
et captus propriis sermonibus **3** fac ergo quod dico fili
mi et temet ipsum libera quia incidisti in manu proximi
tui discurre festina suscita amicum tuum **4** ne dederis
somnum oculis tuis nec dormitent palpebrae tuae **5**
eruere quasi dammula de manu et quasi avis de insidiis
aucupis **6** vade ad formicam o piger et considera vias eius
et disce sapientiam **7** quae cum non habeat ducem nec
praeceptorem nec principem **8** parat aestate cibum sibi
et congregat in messe quod comedat **9** usquequo piger
dormis quando consurges ex somno tuo **10** paululum
dormies paululum dormitabis paululum conseres manus
ut dormias **11** et veniet tibi quasi viator egestas et
pauperies quasi vir armatus **12** homo apostata vir inutilis
graditur ore perverso **13** annuit oculis terit pede digito
loquitur **14** pravo corde machinatur malum et in omni
tempore iurgia seminat **15** huic extemplo veniet perditio
sua et subito conteretur nec habebit ultra medicinam

16 sex sunt quae odit Dominus et septimum detestatur
anima eius **17** oculos sublimes linguam mendacem manus
effundentes innoxium sanguinem **18** cor machinans
cogitationes pessimas pedes veloces ad currendum in
malum **19** proferentem mendacia testem fallacem et eum
qui seminat inter fratres discordias **20** conserva fili mi
praecepta patris tui et ne dimittas legem matris tuae
21 liga ea in corde tuo iugiter et circumda gutturi tuo
22 cum ambulaveris gradiantur tecum cum dormieris
custodiant te et evigilans loquere cum eis **23** quia
mandatum lucerna est et lex lux et via vitae increpatio
disciplinae **24** ut custodiant te a muliere mala et a blanda
lingua extraneae **25** non concupiscat pulchritudinem eius
cor tuum nec capiaris nutibus illius **26** pretium enim
scorti vix unius est panis mulier autem viri pretiosam
animam capit **27** numquid abscondere potest homo
ignem in sinu suo ut vestimenta illius non ardeant **28** aut
ambulare super prunas et non conburentur plantae eius
29 sic qui ingreditur ad mulierem proximi sui non erit
mundus cum tetigerit eam **30** non grandis est culpae cum
quis furatus fuerit furatur enim ut esurientem impleat
animam **31** deprehensus quoque reddet septuplum et
omnem substantiam domus suae tradet **32** qui autem
adulter est propter cordis inopiam perdet animam
suam **33** turpitudinem et ignominiam congregat sibi et
obprobrium illius non delebitur **34** quia zelus et furor viri
non parcet in die vindictae **35** nec adquiescet cuiusquam
precibus nec suscipiet pro redemptione dona plurima

7 fili mi custodi sermones meos et praecepta mea
reconde tibi **2** serva mandata mea et vives et legem meam
quasi pupillam oculi tui **3** liga eam in digitis tuis scribe
illam in tabulis cordis tui **4** dic sapientiae soror mea es
et prudentiam voca amicam tuam **5** ut custodiat te a
muliere extranea et ab aliena quae verba sua dulcia facit
6 de fenestra enim domus meae per cancellos prospexi
7 et video parvulos considero vecordem iuvenem **8**
qui transit in platea iuxta angulum et propter viam
domus illius graditur **9** in obscuro advesperascente die
in noctis tenebris et caligine **10** et ecce mulier occurrit
illi ornatu meretricio praeparata ad capiendas animas
garrula et vaga **11** quietis inpatiens nec valens in domo
consistere pedibus suis **12** nunc foris nunc in plateis nunc
iuxta angulos insidians **13** adprehensumque deosculatur
iuvenem et procaci vultu blanditur dicens **14** victimas pro
salute debui hodie reddidi vota mea **15** idcirco egressa
sum in occursum tuum desiderans te videre et repperi
16 intexui funibus lectum meum stravi tapetibus pictis
ex Aegypto **17** aspersi cubile meum murra et aloe et
cinnamomo **18** veni inebriemur uberibus donec inlucescat
dies et fruamur cupitis amplexibus **19** non est enim vir
in domo sua abiit via longissima **20** sacculum pecuniae
secum tulit in die plenae lunae reversurus est domum
suam **21** inretivit eum multis sermonibus et blanditiis
labiorum protraxit illum **22** statim eam sequitur quasi bos
ductus ad victimam et quasi agnus lasciviens et ignorans
quod ad vincula stultus trahatur **23** donec transfigat
sagitta iecur eius velut si avis festinet ad laqueum et

nescit quia de periculo animae illius agitur **24** nunc ergo
fili audi me et adtende verba oris mei **25** ne abstrahatur in
viis illius mens tua neque decipiaris semitis eius **26** multos
enim vulneratos deiecit et fortissimi quique interfecti
sunt ab ea **27** viae inferi domus eius penetrantes interiora
mortis **(Sheol h7585)**

8 numquid non sapientia clamitat et prudentia dat
vocem suam **2** in summis excelsisque verticibus super
viam in mediis semitis stans **3** iuxta portas civitatis in
ipsis foribus loquitur dicens **4** o viri ad vos clamito et vox
mea ad filios hominum **5** intellegite parvuli astutiam et
insipientes animadvertite **6** audite quoniam de rebus
magnis locutura sum et aperientur labia mea ut recta
praedicent **7** veritatem meditabitur guttur meum et labia
mea detestabuntur impium **8** iusti sunt omnes sermones
mei non est in eis pravum quid neque perversum **9** recti
sunt intellegentibus et aequi invenientibus scientiam **10**
accipite disciplinam meam et non pecuniam doctrinam
magis quam aurum eligite **11** melior est enim sapientia
cunctis pretiosissimis et omne desiderabile ei non potest
conparari **12** ego sapientia habito in consilio et eruditis
intersum cogitationibus **13** timor Domini odit malum
arrogantiam et superbiam et viam pravam et os bilingue
detestor **14** meum est consilium et aequitas mea prudentia
mea est fortitudo **15** per me reges regnant et legum
conditores iusta decernunt **16** per me principes imperant
et potentes decernunt iustitiam **17** ego diligentes me
diligo et qui mane vigilant ad me invenient me **18** mecum
sunt divitiae et gloria opes superbae et iustitia **19** melior

est fructus meus auro et pretioso lapide et genimina
mea argento electo **20** in viis iustitiae ambulo in medio
semitarum iudicii **21** ut ditem diligentes me et thesauros
eorum repleam **22** Dominus possedit me initium viarum
suarum antequam quicquam faceret a principio **23** ab
aeterno ordita sum et ex antiquis antequam terra fieret
24 necdum erant abyssi et ego iam concepta eram necdum
fontes aquarum eruperant **25** necdum montes gravi mole
constiterant ante colles ego parturiebar **26** adhuc terram
non fecerat et flumina et cardines orbis terrae **27** quando
praeparabat caelos aderam quando certa lege et gyro
vallabat abyssos **28** quando aethera firmabat sursum et
librabat fontes aquarum **29** quando circumdabat mari
terminum suum et legem ponebat aquis ne transirent
fines suos quando adpendebat fundamenta terrae **30** cum
eo eram cuncta conponens et delectabar per singulos
dies ludens coram eo omni tempore **31** ludens in orbe
terrarum et deliciae meae esse cum filiis hominum **32**
nunc ergo filii audite me beati qui custodiunt vias meas
33 audite disciplinam et estote sapientes et nolite abicere
eam **34** beatus homo qui audit me qui vigilat ad fores
meas cotidie et observat ad postes ostii mei **35** qui me
invenerit inveniet vitam et hauriet salutem a Domino **36**
qui autem in me peccaverit laedet animam suam omnes
qui me oderunt diligunt mortem

9 sapientia aedificavit sibi domum excidit columnas
septem **2** immolavit victimas suas miscuit vinum et
proposuit mensam suam **3** misit ancillas suas ut vocarent
ad arcem et ad moenia civitatis **4** si quis est parvulus

veniat ad me et insipientibus locuta est **5** venite comedite
panem meum et bibite vinum quod miscui vobis **6**
relinquite infantiam et vivite et ambulate per vias
prudentiae **7** qui erudit derisorem ipse sibi facit iniuriam
et qui arguit impium generat maculam sibi **8** noli
arguere derisorem ne oderit te argue sapientem et diliget
te **9** da sapienti et addetur ei sapientia doce iustum
et festinabit accipere **10** principium sapientiae timor
Domini et scientia sanctorum prudentia **11** per me enim
multiplicabuntur dies tui et addentur tibi anni vitae **12** si
sapiens fueris tibimet ipsi eris si inlusor solus portabis
malum **13** mulier stulta et clamosa plenaque inlecebris et
nihil omnino sciens **14** sedit in foribus domus suae super
sellam in excelso urbis loco **15** ut vocaret transeuntes
viam et pergentes itinere suo **16** quis est parvulus declinet
ad me et vecordi locuta est **17** aquae furtivae dulciores
sunt et panis absconditus suavior **18** et ignoravit quod
gigantes ibi sint et in profundis inferni convivae eius
(Sheol h7585)

10 parabolae Salomonis filius sapiens laetificat patrem
filius vero stultus maestitia est matris suae **2** non
proderunt thesauri impietatis iustitia vero liberabit a
morte **3** non adfliget Dominus fame animam iusti et
insidias impiorum subvertet **4** egestatem operata est
manus remissa manus autem fortium divitias parat **5**
qui congregat in messe filius sapiens est qui autem
stertit aestate filius confusionis **6** benedictio super caput
iusti os autem impiorum operit iniquitatem **7** memoria
iusti cum laudibus et nomen impiorum putrescet **8**

sapiens corde praecepta suscipiet stultus caeditur labiis
9 qui ambulat simpliciter ambulat confidenter qui autem
depravat vias suas manifestus erit **10** qui annuit oculo
dabit dolorem stultus labiis verberabitur **11** vena vitae
os iusti et os impiorum operiet iniquitatem **12** odium
suscitat rixas et universa delicta operit caritas **13** in labiis
sapientis invenietur sapientia et virga in dorso eius qui
indiget corde **14** sapientes abscondunt scientiam os autem
stulti confusioni proximum est **15** substantia divitis urbs
fortitudinis eius pavor pauperum egestas eorum **16** opus
iusti ad vitam fructus impii ad peccatum **17** via vitae
custodienti disciplinam qui autem increpationes relinquit
errat **18** abscondunt odium labia mendacia qui profert
contumeliam insipiens est **19** in multiloquio peccatum
non deerit qui autem moderatur labia sua prudentissimus
est **20** argentum electum lingua iusti cor impiorum pro
nihilo **21** labia iusti erudiunt plurimos qui autem indocti
sunt in cordis egestate morientur **22** benedictio Domini
divites facit nec sociabitur ei adflictio **23** quasi per risum
stultus operatur scelus sapientia autem est viro prudentia
24 quod timet impius veniet super eum desiderium suum
iustis dabitur **25** quasi tempestas transiens non erit impius
iustus autem quasi fundamentum sempiternum **26** sicut
acetum dentibus et fumus oculis sic piger his qui miserunt
eum **27** timor Domini adponet dies et anni impiorum
breviabuntur **28** expectatio iustorum laetitia spes autem
impiorum peribit **29** fortitudo simplicis via Domini et
pavor his qui operantur malum **30** iustus in aeternum non
commovebitur impii autem non habitabunt in terram **31**

os iusti parturiet sapientiam lingua pravorum peribit **32**
labia iusti considerant placita et os impiorum perversa

11 statera dolosa abominatio apud Dominum et pondus
aequum voluntas eius **2** ubi fuerit superbia ibi erit
et contumelia ubi autem humilitas ibi et sapientia
3 simplicitas iustorum diriget eos et subplantatio
perversorum vastabit illos **4** non proderunt divitiae in
die ultionis iustitia autem liberabit a morte **5** iustitia
simplicis diriget viam eius et in impietate sua corruet
impius **6** iustitia rectorum liberabit eos et in insidiis
suis capientur iniqui **7** mortuo homine impio nulla
erit ultra spes et expectatio sollicitorum peribit **8**
iustus de angustia liberatus est et tradetur impius pro
eo **9** simulator ore decipit amicum suum iusti autem
liberabuntur scientia **10** in bonis iustorum exultabit civitas
et in perditione impiorum erit laudatio **11** benedictione
iustorum exaltabitur civitas et ore impiorum subvertetur
12 qui despicit amicum suum indigens corde est vir autem
prudens tacebit **13** qui ambulat fraudulenter revelat
arcana qui autem fidelis est animi celat commissum **14**
ubi non est gubernator populus corruet salus autem
ubi multa consilia **15** adfligetur malo qui fidem facit
pro extraneo qui autem cavet laqueos securus erit **16**
mulier gratiosa inveniet gloriam et robusti habebunt
divitias **17** benefacit animae suae vir misericors qui autem
crudelis est et propinquos abicit **18** impius facit opus
instabile seminanti autem iustitiam merces fidelis **19**
clementia praeparat vitam et sectatio malorum mortem
20 abominabile Domino pravum cor et voluntas eius in

his qui simpliciter ambulant **21** manus in manu non erit
innocens malus semen autem iustorum salvabitur **22**
circulus aureus in naribus suis mulier pulchra et fatua
23 desiderium iustorum omne bonum est praestolatio
impiorum furor **24** alii dividunt propria et ditiores fiunt
alii rapiunt non sua et semper in egestate sunt **25** anima
quae benedicit inpinguabitur et qui inebriat ipse quoque
inebriabitur **26** qui abscondit frumenta maledicetur in
populis benedictio autem super caput vendentium **27**
bene consurgit diluculo qui quaerit bona qui autem
investigator malorum est opprimetur ab eis **28** qui
confidet in divitiis suis corruet iusti autem quasi virens
folium germinabunt **29** qui conturbat domum suam
possidebit ventos et qui stultus est serviet sapienti **30**
fructus iusti lignum vitae et qui suscipit animas sapiens
est **31** si iustus in terra recipit quanto magis impius et
peccator

12 qui diligit disciplinam diligit scientiam qui autem
odit increpationes insipiens est **2** qui bonus est hauriet a
Domino gratiam qui autem confidit cogitationibus suis
impie agit **3** non roborabitur homo ex impietate et radix
iustorum non commovebitur **4** mulier diligens corona
viro suo et putredo in ossibus eius quae confusione res
dignas gerit **5** cogitationes iustorum iudicia et consilia
impiorum fraudulentia **6** verba impiorum insidiantur
sanguini os iustorum liberabit eos **7** verte impios et non
erunt domus autem iustorum permanebit **8** doctrina
sua noscetur vir qui autem vanus et excors est patebit
contemptui **9** melior est pauper et sufficiens sibi quam

gloriosus et indigens pane **10** novit iustus animas
iumentorum suorum viscera autem impiorum crudelia
11 qui operatur terram suam saturabitur panibus qui
autem sectatur otium stultissimus est **12** desiderium impii
munimentum est pessimorum radix autem iustorum
proficiet **13** propter peccata labiorum ruina proximat
malo effugiet autem iustus de angustia **14** de fructu oris
sui unusquisque replebitur bonis et iuxta opera manuum
suarum retribuetur ei **15** via stulti recta in oculis eius qui
autem sapiens est audit consilia **16** fatuus statim indicat
iram suam qui autem dissimulat iniuriam callidus est
17 qui quod novit loquitur index iustitiae est qui autem
mentitur testis est fraudulentus **18** est qui promittit
et quasi gladio pungitur conscientiae lingua autem
sapientium sanitas est **19** labium veritatis firmum erit in
perpetuum qui autem testis est repentinus concinnat
linguam mendacii **20** dolus in corde cogitantium mala qui
autem ineunt pacis consilia sequitur eos gaudium **21** non
contristabit iustum quicquid ei acciderit impii autem
replebuntur malo **22** abominatio Domino labia mendacia
qui autem fideliter agunt placent ei **23** homo versutus
celat scientiam et cor insipientium provocabit stultitiam
24 manus fortium dominabitur quae autem remissa est
tributis serviet **25** maeror in corde viri humiliabit illud
et sermone bono laetificabitur **26** qui neglegit damnum
propter amicum iustus est iter autem impiorum decipiet
eos **27** non inveniet fraudulentus lucrum et substantia
hominis erit auri pretium **28** in semita iustitiae vita iter
autem devium ducit ad mortem

13 filius sapiens doctrina patris qui autem inlusor
est non audit cum arguitur **2** de fructu oris homo
saturabitur bonis anima autem praevaricatorum iniqua **3**
qui custodit os suum custodit animam suam qui autem
inconsideratus est ad loquendum sentiet mala **4** vult et
non vult piger anima autem operantium inpinguabitur **5**
verbum mendax iustus detestabitur impius confundit et
confundetur **6** iustitia custodit innocentis viam impietas
vero peccato subplantat **7** est quasi dives cum nihil
habeat et est quasi pauper cum in multis divitiis sit **8**
redemptio animae viri divitiae suae qui autem pauper
est increpationem non sustinet **9** lux iustorum laetificat
lucerna autem impiorum extinguetur **10** inter superbos
semper iurgia sunt qui autem agunt cuncta consilio
reguntur sapientia **11** substantia festinata minuetur quae
autem paulatim colligitur manu multiplicabitur **12** spes
quae differtur adfligit animam lignum vitae desiderium
veniens **13** qui detrahit alicui rei ipse se in futurum obligat
qui autem timet praeceptum in pace versabitur **14** lex
sapientis fons vitae ut declinet a ruina mortis **15** doctrina
bona dabit gratiam in itinere contemptorum vorago **16**
astutus omnia agit cum consilio qui autem fatuus est
aperit stultitiam **17** nuntius impii cadet in malum legatus
fidelis sanitas **18** egestas et ignominia ei qui deserit
disciplinam qui autem adquiescit arguenti glorificabitur
19 desiderium si conpleatur delectat animam detestantur
stulti eos qui fugiunt mala **20** qui cum sapientibus
graditur sapiens erit amicus stultorum efficietur similis
21 peccatores persequetur malum et iustis retribuentur

bona 22 bonus relinquet heredes filios et nepotes et
custoditur iusto substantia peccatoris 23 multi cibi in
novalibus patrum et alii congregantur absque iudicio 24
qui parcit virgae suae odit filium suum qui autem diligit
illum instanter erudit 25 iustus comedit et replet animam
suam venter autem impiorum insaturabilis

14 sapiens mulier aedificavit domum suam insipiens
instructam quoque destruet manibus 2 ambulans recto
itinere et timens Deum despicitur ab eo qui infami
graditur via 3 in ore stulti virga superbiae labia sapientium
custodiunt eos 4 ubi non sunt boves praesepe vacuum
est ubi autem plurimae segetes ibi manifesta fortitudo
bovis 5 testis fidelis non mentietur profert mendacium
testis dolosus 6 quaerit derisor sapientiam et non
inveniet doctrina prudentium facilis 7 vade contra virum
stultum et nescito labia prudentiae 8 sapientia callidi est
intellegere viam suam et inprudentia stultorum errans 9
stultis inludet peccatum inter iustos morabitur gratia
10 cor quod novit amaritudinem animae suae in gaudio
eius non miscebitur extraneus 11 domus impiorum
delebitur tabernacula iustorum germinabunt 12 est via
quae videtur homini iusta novissima autem eius deducunt
ad mortem 13 risus dolore miscebitur et extrema gaudii
luctus occupat 14 viis suis replebitur stultus et super
eum erit vir bonus 15 innocens credit omni verbo astutus
considerat gressus suos 16 sapiens timet et declinat
malum stultus transilit et confidit 17 inpatiens operabitur
stultitiam et vir versutus odiosus est 18 possidebunt
parvuli stultitiam et astuti expectabunt scientiam 19

iacebunt mali ante bonos et impii ante portas iustorum
20 etiam proximo suo pauper odiosus erit amici vero
divitum multi **21** qui despicit proximum suum peccat
qui autem miseretur pauperi beatus erit **22** errant qui
operantur malum misericordia et veritas praeparant
bona **23** in omni opere erit abundantia ubi autem verba
sunt plurima frequenter egestas **24** corona sapientium
divitiae eorum fatuitas stultorum inprudentia **25** liberat
animas testis fidelis et profert mendacia versipellis **26**
in timore Domini fiducia fortitudinis et filiis eius erit
spes **27** timor Domini fons vitae ut declinet a ruina
mortis **28** in multitudine populi dignitas regis et in
paucitate plebis ignominia principis **29** qui patiens est
multa gubernatur prudentia qui autem inpatiens exaltat
stultitiam suam **30** vita carnium sanitas cordis putredo
ossuum invidia **31** qui calumniatur egentem exprobrat
factori eius honorat autem eum qui miseretur pauperis
32 in malitia sua expelletur impius sperat autem iustus
in morte sua **33** in corde prudentis requiescit sapientia
et indoctos quoque erudiet **34** iustitia elevat gentem
miseros facit populos peccatum **35** acceptus est regi
minister intellegens iracundiam eius inutilis sustinebit

15 responsio mollis frangit iram sermo durus suscitat
furorem **2** lingua sapientium ornat scientiam os
fatuorum ebullit stultitiam **3** in omni loco oculi Domini
contemplantur malos et bonos **4** lingua placabilis
lignum vitae quae inmoderata est conteret spiritum **5**
stultus inridet disciplinam patris sui qui autem custodit
increpationes astutior fiet **6** domus iusti plurima fortitudo

et in fructibus impii conturbatur **7** labia sapientium
disseminabunt scientiam cor stultorum dissimile erit **8**
victimae impiorum abominabiles Domino vota iustorum
placabilia **9** abominatio est Domino via impii qui sequitur
iustitiam diligetur ab eo **10** doctrina mala deserenti
viam qui increpationes odit morietur **11** infernus et
perditio coram Domino quanto magis corda filiorum
hominum **(Sheol h7585)** **12** non amat pestilens eum qui
se corripit nec ad sapientes graditur **13** cor gaudens
exhilarat faciem in maerore animi deicitur spiritus **14**
cor sapientis quaerit doctrinam et os stultorum pascetur
inperitia **15** omnes dies pauperis mali secura mens
quasi iuge convivium **16** melius est parum cum timore
Domini quam thesauri magni et insatiabiles **17** melius
est vocare ad holera cum caritate quam ad vitulum
saginatum cum odio **18** vir iracundus provocat rixas qui
patiens est mitigat suscitatas **19** iter pigrorum quasi
sepes spinarum via iustorum absque offendiculo **20**
filius sapiens laetificat patrem et stultus homo despicit
matrem suam **21** stultitia gaudium stulto et vir prudens
dirigit gressus **22** dissipantur cogitationes ubi non est
consilium ubi vero plures sunt consiliarii confirmantur
23 laetatur homo in sententia oris sui et sermo oportunus
est optimus **24** semita vitae super eruditum ut declinet
de inferno novissimo **(Sheol h7585)** **25** domum superborum
demolietur Dominus et firmos facit terminos viduae **26**
abominatio Domini cogitationes malae et purus sermo
pulcherrimus **27** conturbat domum suam qui sectatur
avaritiam qui autem odit munera vivet **28** mens iusti

meditatur oboedientiam os impiorum redundat malis
29 longe est Dominus ab impiis et orationes iustorum
exaudiet **30** lux oculorum laetificat animam fama bona
inpinguat ossa **31** auris quae audit increpationes vitae in
medio sapientium commorabitur **32** qui abicit disciplinam
despicit animam suam qui adquiescit increpationibus
possessor est cordis **33** timor Domini disciplina sapientiae
et gloriam praecedit humilitas

16 hominis est animum praeparare et Dei gubernare
linguam **2** omnes viae hominum patent oculis eius
spirituum ponderator est Dominus **3** revela Domino
opera tua et dirigentur cogitationes tuae **4** universa
propter semet ipsum operatus est Dominus impium
quoque ad diem malum **5** abominatio Domini omnis
arrogans etiam si manus ad manum fuerit non erit
innocens **6** misericordia et veritate redimitur iniquitas et
in timore Domini declinatur a malo **7** cum placuerint
Domino viae hominis inimicos quoque eius convertet
ad pacem **8** melius est parum cum iustitia quam multi
fructus cum iniquitate **9** cor hominis disponet viam
suam sed Domini est dirigere gressus eius **10** divinatio
in labiis regis in iudicio non errabit os eius **11** pondus
et statera iudicia Domini sunt et opera eius omnes
lapides sacculi **12** abominabiles regi qui agunt impie
quoniam iustitia firmatur solium **13** voluntas regum
labia iusta qui recta loquitur diligetur **14** indignatio
regis nuntii mortis et vir sapiens placabit eam **15** in
hilaritate vultus regis vita et clementia eius quasi imber
serotinus **16** posside sapientiam quia auro melior est

et adquire prudentiam quia pretiosior est argento **17**
semita iustorum declinat mala custos animae suae servat
viam suam **18** contritionem praecedit superbia et ante
ruinam exaltatur spiritus **19** melius est humiliari cum
mitibus quam dividere spolia cum superbis **20** eruditus
in verbo repperiet bona et qui in Domino sperat beatus
est **21** qui sapiens corde est appellabitur prudens et qui
dulcis eloquio maiora percipiet **22** fons vitae eruditio
possidentis doctrina stultorum fatuitas **23** cor sapientis
erudiet os eius et labiis illius addet gratiam **24** favus mellis
verba conposita dulcedo animae et sanitas ossuum **25** est
via quae videtur homini recta et novissimum eius ducit
ad mortem **26** anima laborantis laborat sibi quia conpulit
eum os suum **27** vir impius fodit malum et in labiis
eius ignis ardescit **28** homo perversus suscitat lites et
verbosus separat principes **29** vir iniquus lactat amicum
suum et ducit eum per viam non bonam **30** qui adtonitis
oculis cogitat prava mordens labia sua perficit malum **31**
corona dignitatis senectus in viis iustitiae repperietur **32**
melior est patiens viro forte et qui dominatur animo suo
expugnatore urbium **33** sortes mittuntur in sinu sed a
Domino temperantur

17 melior est buccella sicca cum gaudio quam domus
plena victimis cum iurgio **2** servus sapiens dominabitur
filiis stultis et inter fratres hereditatem dividet **3** sicut
igne probatur argentum et aurum camino ita corda
probat Dominus **4** malus oboedit linguae iniquae et fallax
obtemperat labiis mendacibus **5** qui despicit pauperem
exprobrat factori eius et qui in ruina laetatur alterius

non erit inpunitus **6** corona senum filii filiorum et gloria
filiorum patres sui **7** non decent stultum verba conposita
nec principem labium mentiens **8** gemma gratissima
expectatio praestolantis quocumque se verterit prudenter
intellegit **9** qui celat delictum quaerit amicitias qui
altero sermone repetit separat foederatos **10** plus proficit
correptio apud prudentem quam centum plagae apud
stultum **11** semper iurgia quaerit malus angelus autem
crudelis mittetur contra eum **12** expedit magis ursae
occurrere raptis fetibus quam fatuo confidenti sibi in
stultitia sua **13** qui reddit mala pro bonis non recedet
malum de domo eius **14** qui dimittit aquam caput est
iurgiorum et antequam patiatur contumeliam iudicium
deserit **15** et qui iustificat impium et qui condemnat
iustum abominabilis est uterque apud Dominum **16**
quid prodest habere divitias stultum cum sapientiam
emere non possit **17** omni tempore diligit qui amicus
est et frater in angustiis conprobatur **18** homo stultus
plaudet manibus cum spoponderit pro amico suo **19** qui
meditatur discordiam diligit rixas et qui exaltat ostium
quaerit ruinam **20** qui perversi cordis est non inveniet
bonum et qui vertit linguam incidet in malum **21** natus
est stultus in ignominiam suam sed nec pater in fatuo
laetabitur **22** animus gaudens aetatem floridam facit
spiritus tristis exsiccat ossa **23** munera de sinu impius
accipit ut pervertat semitas iudicii **24** in facie prudentis
lucet sapientia oculi stultorum in finibus terrae **25** ira
patris filius stultus et dolor matris quae genuit eum **26**
non est bonum damnum inferre iusto nec percutere

principem qui recta iudicat **27** qui moderatur sermones
suos doctus et prudens est et pretiosi spiritus vir eruditus
28 stultus quoque si tacuerit sapiens putabitur et si
conpresserit labia sua intellegens

18 occasiones quaerit qui vult recedere ab amico omni
tempore erit exprobrabilis **2** non recipit stultus verba
prudentiae nisi ea dixeris quae versantur in corde eius **3**
impius cum in profundum venerit peccatorum contemnit
sed sequitur eum ignominia et obprobrium **4** aqua
profunda verba ex ore viri et torrens redundans fons
sapientiae **5** accipere personam impii non est bonum ut
declines a veritate iudicii **6** labia stulti inmiscunt se rixis
et os eius iurgia provocat **7** os stulti contritio eius et labia
illius ruina animae eius **8** verba bilinguis quasi simplicia
et ipsa perveniunt usque ad interiora ventris **9** qui
mollis et dissolutus est in opere suo frater est sua opera
dissipantis **10** turris fortissima nomen Domini ad ipsum
currit iustus et exaltabitur **11** substantia divitis urbs
roboris eius et quasi murus validus circumdans eum **12**
antequam conteratur exaltatur cor hominis et antequam
glorificetur humiliatur **13** qui prius respondit quam
audiat stultum se esse demonstrat et confusione dignum
14 spiritus viri sustentat inbecillitatem suam spiritum
vero ad irascendum facilem quis poterit sustinere **15** cor
prudens possidebit scientiam et auris sapientium quaerit
doctrinam **16** donum hominis dilatat viam eius et ante
principes spatium ei facit **17** iustus prior est accusator sui
venit amicus eius et investigavit eum **18** contradictiones
conprimit sors et inter potentes quoque diiudicat **19**

frater qui adiuvatur a fratre quasi civitas firma et iudicia
quasi vectes urbium **20** de fructu oris viri replebitur
venter eius et genimina labiorum illius saturabunt eum **21**
mors et vita in manu linguae qui diligunt eam comedent
fructus eius **22** qui invenit mulierem invenit bonum et
hauriet iucunditatem a Domino **23** cum obsecrationibus
loquetur pauper et dives effabitur rigide **24** vir amicalis
ad societatem magis amicus erit quam frater

19 melior est pauper qui ambulat in simplicitate sua
quam torquens labia insipiens **2** ubi non est scientia
animae non est bonum et qui festinus est pedibus offendit
3 stultitia hominis subplantat gressus eius et contra Deum
fervet animo suo **4** divitiae addunt amicos plurimos a
paupere autem et hii quos habuit separantur **5** testis falsus
non erit inpunitus et qui mendacia loquitur non effugiet
6 multi colunt personam potentis et amici sunt dona
tribuenti **7** fratres hominis pauperis oderunt eum insuper
et amici procul recesserunt ab eo qui tantum verba
sectatur nihil habebit **8** qui autem possessor est mentis
diligit animam suam et custos prudentiae inveniet bona
9 testis falsus non erit inpunitus et qui loquitur mendacia
peribit **10** non decent stultum deliciae nec servum
dominari principibus **11** doctrina viri per patientiam
noscitur et gloria eius est iniqua praetergredi **12** sicut
fremitus leonis ita et regis ira et sicut ros super herbam
ita hilaritas eius **13** dolor patris filius stultus et tecta
iugiter perstillantia litigiosa mulier **14** domus et divitiae
dantur a patribus a Domino autem proprie uxor prudens
15 pigredo inmittit soporem et anima dissoluta esuriet **16**

qui custodit mandatum custodit animam suam qui autem
neglegit vias suas mortificabitur **17** feneratur Domino
qui miseretur pauperis et vicissitudinem suam reddet
ei **18** erudi filium tuum ne desperes ad interfectionem
autem eius ne ponas animam tuam **19** qui inpatiens
est sustinebit damnum et cum rapuerit aliud adponet
20 audi consilium et suscipe disciplinam ut sis sapiens
in novissimis tuis **21** multae cogitationes in corde viri
voluntas autem Domini permanebit **22** homo indigens
misericors est et melior pauper quam vir mendax **23** timor
Domini ad vitam et in plenitudine commorabitur absque
visitatione pessimi **24** abscondit piger manum suam
sub ascella nec ad os suum adplicat eam **25** pestilente
flagellato stultus sapientior erit sin autem corripueris
sapientem intelleget disciplinam **26** qui adfligit patrem et
fugat matrem ignominiosus est et infelix **27** non cesses
fili audire doctrinam nec ignores sermones scientiae **28**
testis iniquus deridet iudicium et os impiorum devorat
iniquitatem **29** parata sunt derisoribus iudicia et mallei
percutientes stultorum corporibus

20 luxuriosa res vinum et tumultuosa ebrietas
quicumque his delectatur non erit sapiens **2** sicut rugitus
leonis ita terror regis qui provocat eum peccat in animam
suam **3** honor est homini qui separat se a contentionibus
omnes autem stulti miscentur contumeliis **4** propter
frigus piger arare noluit mendicabit ergo aestate et
non dabitur ei **5** sicut aqua profunda sic consilium in
corde viri sed homo sapiens exhauriet illud **6** multi
homines misericordes vocantur virum autem fidelem quis

inveniet **7** iustus qui ambulat in simplicitate sua beatos
post se filios derelinquet **8** rex qui sedet in solio iudicii
dissipat omne malum intuitu suo **9** quis potest dicere
mundum est cor meum purus sum a peccato **10** pondus
et pondus mensura et mensura utrumque abominabile
est apud Deum **11** ex studiis suis intellegitur puer si
munda et si recta sint opera eius **12** aurem audientem
et oculum videntem Dominus fecit utrumque **13** noli
diligere somnum ne te egestas opprimat aperi oculos
tuos et saturare panibus **14** malum est malum est dicit
omnis emptor et cum recesserit tunc gloriabitur **15** est
aurum et multitudo gemmarum vas autem pretiosum
labia scientiae **16** tolle vestimentum eius qui fideiussor
extitit alieni et pro extraneis aufer pignus ab eo **17**
suavis est homini panis mendacii et postea implebitur
os eius calculo **18** cogitationes consiliis roborantur et
gubernaculis tractanda sunt bella **19** ei qui revelat
mysteria et ambulat fraudulenter et dilatat labia sua
ne commiscearis **20** qui maledicit patri suo et matri
extinguetur lucerna eius in mediis tenebris **21** hereditas
ad quam festinatur in principio in novissimo benedictione
carebit **22** ne dicas reddam malum expecta Dominum
et liberabit te **23** abominatio est apud Deum pondus
et pondus statera dolosa non est bona **24** a Domino
diriguntur gressus viri quis autem hominum intellegere
potest viam suam **25** ruina est hominis devorare sanctos et
post vota tractare **26** dissipat impios rex sapiens et curvat
super eos fornicem **27** lucerna Domini spiraculum hominis
quae investigat omnia secreta ventris **28** misericordia et

veritas custodiunt regem et roboratur clementia thronus
eius 29 exultatio iuvenum fortitudo eorum et dignitas
senum canities 30 livor vulneris absterget mala et plagae
in secretioribus ventris

21 sicut divisiones aquarum ita cor regis in manu Domini
quocumque voluerit inclinabit illud 2 omnis via viri
recta sibi videtur adpendit autem corda Dominus 3
facere misericordiam et iudicium magis placent Domino
quam victimae 4 exaltatio oculorum et dilatatio cordis
lucerna impiorum peccatum 5 cogitationes robusti
semper in abundantia omnis autem piger semper in
egestate 6 qui congregat thesauros lingua mendacii
vanus est et inpingetur ad laqueos mortis 7 rapinae
impiorum detrahent eos quia noluerunt facere iudicium 8
perversa via viri aliena est qui autem mundus est rectum
opus eius 9 melius est sedere in angulo domatis quam
cum muliere litigiosa et in domo communi 10 anima
impii desiderat malum non miserebitur proximo suo 11
multato pestilente sapientior erit parvulus et si sectetur
sapientem sumet scientiam 12 excogitat iustus de domo
impii ut detrahat impios in malum 13 qui obturat aurem
suam ad clamorem pauperis et ipse clamabit et non
exaudietur 14 munus absconditum extinguet iras et
donum in sinu indignationem maximam 15 gaudium iusto
est facere iudicium et pavor operantibus iniquitatem
16 vir qui erraverit a via doctrinae in coetu gigantum
commorabitur 17 qui diligit epulas in egestate erit qui
amat vinum et pinguia non ditabitur 18 pro iusto datur
impius et pro rectis iniquus 19 melius est habitare in

terra deserta quam cum muliere rixosa et iracunda **20**
thesaurus desiderabilis et oleum in habitaculo iusti et
inprudens homo dissipabit illud **21** qui sequitur iustitiam
et misericordiam inveniet vitam et iustitiam et gloriam
22 civitatem fortium ascendit sapiens et destruxit robur
fiduciae eius **23** qui custodit os suum et linguam suam
custodit ab angustiis animam suam **24** superbus et
arrogans vocatur indoctus qui in ira operatur superbiam
25 desideria occidunt pigrum noluerunt enim quicquam
manus eius operari **26** tota die concupiscit et desiderat
qui autem iustus est tribuet et non cessabit **27** hostiae
impiorum abominabiles quia offeruntur ex scelere **28**
testis mendax peribit vir oboediens loquitur victoriam **29**
vir impius procaciter obfirmat vultum suum qui autem
rectus est corrigit viam suam **30** non est sapientia non est
prudentia non est consilium contra Dominum **31** equus
paratur ad diem belli Dominus autem salutem tribuet

22 melius est nomen bonum quam divitiae multae
super argentum et aurum gratia bona **2** dives et pauper
obviaverunt sibi utriusque operator est Dominus **3**
callidus vidit malum et abscondit se innocens pertransiit
et adflictus est damno **4** finis modestiae timor Domini
divitiae et gloria et vita **5** arma et gladii in via perversi
custos animae suae longe recedit ab eis **6** proverbium
est adulescens iuxta viam suam etiam cum senuerit non
recedet ab ea **7** dives pauperibus imperat et qui accipit
mutuum servus est fenerantis **8** qui seminat iniquitatem
metet mala et virga irae suae consummabitur **9** qui pronus
est ad misericordiam benedicetur de panibus enim suis

dedit pauperi **10** eice derisorem et exibit cum eo iurgium
cessabuntque causae et contumeliae **11** qui diligit cordis
munditiam propter gratiam labiorum suorum habebit
amicum regem **12** oculi Domini custodiunt scientiam
et subplantantur verba iniqui **13** dicit piger leo foris in
medio platearum occidendus sum **14** fovea profunda os
alienae cui iratus est Dominus incidet in eam **15** stultitia
conligata est in corde pueri et virga disciplinae fugabit
eam **16** qui calumniatur pauperem ut augeat divitias suas
dabit ipse ditiori et egebit **17** inclina aurem tuam et audi
verba sapientium adpone autem cor ad doctrinam meam
18 quae pulchra erit tibi cum servaveris eam in ventre tuo
et redundabit in labiis tuis **19** ut sit in Domino fiducia tua
unde et ostendi eam tibi hodie **20** ecce descripsi eam tibi
tripliciter in cogitationibus et scientia **21** ut ostenderem
tibi firmitatem et eloquia veritatis respondere ex his illi
qui misit te **22** non facias violentiam pauperi quia pauper
est neque conteras egenum in porta **23** quia Dominus
iudicabit causam eius et configet eos qui confixerint
animam eius **24** noli esse amicus homini iracundo neque
ambules cum viro furioso **25** ne forte discas semitas eius
et sumas scandalum animae tuae **26** noli esse cum his qui
defigunt manus suas et qui vades se offerunt pro debitis
27 si enim non habes unde restituas quid causae est ut
tollat operimentum de cubili tuo **28** ne transgrediaris
terminos antiquos quos posuerunt patres tui **29** vidisti
virum velocem in opere suo coram regibus stabit nec erit
ante ignobiles

23 quando sederis ut comedas cum principe diligenter
adtende quae posita sunt ante faciem tuam **2** et statue
cultrum in gutture tuo si tamen habes in potestate
animam tuam **3** ne desideres de cibis eius in quo est
panis mendacii **4** noli laborare ut diteris sed prudentiae
tuae pone modum **5** ne erigas oculos tuos ad opes
quas habere non potes quia facient sibi pinnas quasi
aquilae et avolabunt in caelum **6** ne comedas cum
homine invido et ne desideres cibos eius **7** quoniam
in similitudinem arioli et coniectoris aestimat quod
ignorat comede et bibe dicet tibi et mens eius non est
tecum **8** cibos quos comederas evomes et perdes pulchros
sermones tuos **9** in auribus insipientium ne loquaris
quia despicient doctrinam eloquii tui **10** ne adtingas
terminos parvulorum et agrum pupillorum ne introeas
11 propinquus enim eorum Fortis est et ipse iudicabit
contra te causam illorum **12** ingrediatur ad doctrinam cor
tuum et aures tuae ad verba scientiae **13** noli subtrahere
a puero disciplinam si enim percusseris eum virga non
morietur **14** tu virga percuties eum et animam eius de
inferno liberabis **(Sheol h7585)** **15** fili mi si sapiens fuerit
animus tuus gaudebit tecum cor meum **16** et exultabunt
renes mei cum locuta fuerint rectum labia tua **17** non
aemuletur cor tuum peccatores sed in timore Domini esto
tota die **18** quia habebis spem in novissimo et praestolatio
tua non auferetur **19** audi fili mi et esto sapiens et dirige
in via animum tuum **20** noli esse in conviviis potatorum
nec in comesationibus eorum qui carnes ad vescendum
conferunt **21** quia vacantes potibus et dantes symbola

consumentur et vestietur pannis dormitatio **22** audi
patrem tuum qui genuit te et ne contemnas cum senuerit
mater tua **23** veritatem eme et noli vendere sapientiam et
doctrinam et intellegentiam **24** exultat gaudio pater iusti
qui sapientem genuit laetabitur in eo **25** gaudeat pater
tuus et mater tua et exultet quae genuit te **26** praebe fili
mi cor tuum mihi et oculi tui vias meas custodiant **27**
fovea enim profunda est meretrix et puteus angustus
aliena **28** insidiatur in via quasi latro et quos incautos
viderit interficit **29** cui vae cuius patri vae cui rixae cui
foveae cui sine causa vulnera cui suffusio oculorum **30**
nonne his qui morantur in vino et student calicibus
epotandis **31** ne intuearis vinum quando flavescit cum
splenduerit in vitro color eius ingreditur blande **32** sed in
novissimo mordebit ut coluber et sicut regulus venena
diffundet **33** oculi tui videbunt extraneas et cor tuum
loquetur perversa **34** et eris sicut dormiens in medio
mari et quasi sopitus gubernator amisso clavo **35** et dices
verberaverunt me sed non dolui traxerunt me et ego non
sensi quando evigilabo et rursum vina repperiam

24 ne aemuleris viros malos nec desideres esse cum
eis **2** quia rapinas meditatur mens eorum et fraudes
labia eorum loquuntur **3** sapientia aedificabitur domus et
prudentia roborabitur **4** in doctrina replebuntur cellaria
universa substantia pretiosa et pulcherrima **5** vir sapiens
et fortis est et vir doctus robustus et validus **6** quia cum
dispositione initur bellum et erit salus ubi multa consilia
sunt **7** excelsa stulto sapientia in porta non aperiet
os suum **8** qui cogitat malefacere stultus vocabitur **9**

cogitatio stulti peccatum est et abominatio hominum
detractor **10** si desperaveris lassus in die angustiae
inminuetur fortitudo tua **11** erue eos qui ducuntur ad
mortem et qui trahuntur ad interitum liberare ne cesses
12 si dixeris vires non suppetunt qui inspector est cordis
ipse intellegit et servatorem animae tuae nihil fallit
reddetque homini iuxta opera sua **13** comede fili mi
mel quia bonum est et favum dulcissimum gutturi tuo
14 sic et doctrina sapientiae animae tuae quam cum
inveneris habebis in novissimis et spes tua non peribit
15 ne insidieris et quaeras impietatem in domo iusti
neque vastes requiem eius **16** septies enim cadet iustus et
resurget impii autem corruent in malum **17** cum ceciderit
inimicus tuus ne gaudeas et in ruina eius ne exultet
cor tuum **18** ne forte videat Dominus et displiceat ei et
auferat ab eo iram suam **19** ne contendas cum pessimis
nec aemuleris impios **20** quoniam non habent futurorum
spem mali et lucerna impiorum extinguetur **21** time
Dominum fili mi et regem et cum detractoribus non
commiscearis **22** quoniam repente consurget perditio
eorum et ruinam utriusque quis novit **23** haec quoque
sapientibus cognoscere personam in iudicio non est
bonum **24** qui dicit impio iustus es maledicent ei populi
et detestabuntur eum tribus **25** qui arguunt laudabuntur
et super ipsos veniet benedictio **26** labia deosculabitur
qui recta verba respondet **27** praepara foris opus tuum et
diligenter exerce agrum tuum ut postea aedifices domum
tuam **28** ne sis testis frustra contra proximum tuum nec
lactes quemquam labiis tuis **29** ne dicas quomodo fecit

mihi sic faciam ei reddam unicuique secundum opus
suum **30** per agrum hominis pigri transivi et per vineam
viri stulti **31** et ecce totum repleverant urticae operuerant
superficiem eius spinae et maceria lapidum destructa
erat **32** quod cum vidissem posui in corde meo et exemplo
didici disciplinam **33** parum inquam dormies modicum
dormitabis pauxillum manus conseres ut quiescas **34** et
veniet quasi cursor egestas tua et mendicitas quasi vir
armatus

25 haec quoque parabolae Salomonis quas transtulerunt
viri Ezechiae regis Iuda **2** gloria Dei celare verbum et
gloria regum investigare sermonem **3** caelum sursum
et terra deorsum et cor regum inscrutabile **4** aufer
robiginem de argento et egredietur vas purissimum **5**
aufer impietatem de vultu regis et firmabitur iustitia
thronus eius **6** ne gloriosus appareas coram rege et in
loco magnorum ne steteris **7** melius est enim ut dicatur
tibi ascende huc quam ut humilieris coram principe **8**
quae viderunt oculi tui ne proferas in iurgio cito ne
postea emendare non possis cum dehonestaveris amicum
tuum **9** causam tuam tracta cum amico tuo et secretum
extraneo non reveles **10** ne forte insultet tibi cum audierit
et exprobrare non cesset **11** mala aurea in lectis argenteis
qui loquitur verbum in tempore suo **12** inauris aurea
et margaritum fulgens qui arguit sapientem et aurem
oboedientem **13** sicut frigus nivis in die messis ita legatus
fidelis ei qui misit eum animam illius requiescere facit **14**
nubes et ventus et pluviae non sequentes vir gloriosus et
promissa non conplens **15** patientia lenietur princeps

et lingua mollis confringet duritiam **16** mel invenisti
comede quod sufficit tibi ne forte saturatus evomas illud
17 subtrahe pedem tuum de domo proximi tui nequando
satiatus oderit te **18** iaculum et gladius et sagitta acuta
homo qui loquitur contra proximum suum testimonium
falsum **19** dens putridus et pes lapsus qui sperat super
infideli in die angustiae **20** et amittit pallium in die
frigoris acetum in nitro et qui cantat carmina cordi
pessimo **21** si esurierit inimicus tuus ciba illum et si
sitierit da ei aquam bibere **22** prunam enim congregabis
super caput eius et Dominus reddet tibi **23** ventus aquilo
dissipat pluvias et facies tristis linguam detrahentem **24**
melius est sedere in angulo domatis quam cum muliere
litigiosa et in domo communi **25** aqua frigida animae
sitienti et nuntius bonus de terra longinqua **26** fons
turbatus pede et vena corrupta iustus cadens coram
impio **27** sicut qui mel multum comedit non est ei bonum
sic qui scrutator est maiestatis opprimitur gloria **28** sicut
urbs patens et absque murorum ambitu ita vir qui non
potest in loquendo cohibere spiritum suum

26 quomodo nix aestate et pluvia in messe sic indecens
est stulto gloria **2** sicut avis ad alia transvolans et passer
quolibet vadens sic maledictum frustra prolatum in
quempiam superveniet **3** flagellum equo et camus asino
et virga dorso inprudentium **4** ne respondeas stulto iuxta
stultitiam suam ne efficiaris ei similis **5** responde stulto
iuxta stultitiam suam ne sibi sapiens esse videatur **6**
claudus pedibus et iniquitatem bibens qui mittit verba
per nuntium stultum **7** quomodo pulchras frustra habet

claudus tibias sic indecens est in ore stultorum parabola
8 sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurii ita qui
tribuit insipienti honorem **9** quomodo si spina nascatur in
manu temulenti sic parabola in ore stultorum **10** iudicium
determinat causas et qui inponit stulto silentium iras
mitigat **11** sicut canis qui revertitur ad vomitum suum sic
inprudens qui iterat stultitiam suam **12** vidisti hominem
sapientem sibi videri magis illo spem habebit stultus **13**
dicit piger leaena in via leo in itineribus **14** sicut ostium
vertitur in cardine suo ita piger in lectulo suo **15** abscondit
piger manus sub ascellas suas et laborat si ad os suum
eas converterit **16** sapientior sibi piger videtur septem
viris loquentibus sententias **17** sicut qui adprehendit
auribus canem sic qui transit et inpatiens commiscetur
rixae alterius **18** sicut noxius est qui mittit lanceas et
sagittas et mortem **19** sic vir qui fraudulenter nocet amico
suo et cum fuerit deprehensus dicit ludens feci **20** cum
defecerint ligna extinguetur ignis et susurrone subtracto
iurgia conquiescunt **21** sicut carbones ad prunam et ligna
ad ignem sic homo iracundus suscitat rixas **22** verba
susurronis quasi simplicia et ipsa perveniunt ad intima
ventris **23** quomodo si argento sordido ornare velis vas
fictile sic labia tumentia cum pessimo corde sociata **24**
labiis suis intellegitur inimicus cum in corde tractaverit
dolos **25** quando submiserit vocem suam ne credideris
ei quoniam septem nequitiae sunt in corde illius **26** qui
operit odium fraudulenter revelabitur malitia eius in
concilio **27** qui fodit foveam incidet in eam et qui volvit

lapidem revertetur ad eum 28 lingua fallax non amat
veritatem et os lubricum operatur ruinas

27 ne glorieris in crastinum ignorans quid superventura
pariat dies 2 laudet te alienus et non os tuum extraneus et
non labia tua 3 grave est saxum et onerosa harena sed ira
stulti utroque gravior 4 ira non habet misericordiam nec
erumpens furor et impetum concitati ferre quis poterit 5
melior est manifesta correptio quam amor absconditus 6
meliora sunt vulnera diligentis quam fraudulenta odientis
oscula 7 anima saturata calcabit favum anima esuriens et
amarum pro dulce sumet 8 sicut avis transmigrans de
nido suo sic vir qui relinquit locum suum 9 unguento et
variis odoribus delectatur cor et bonis amici consiliis
anima dulcoratur 10 amicum tuum et amicum patris
tui ne dimiseris et domum fratris tui ne ingrediaris
in die adflictionis tuae melior est vicinus iuxta quam
frater procul 11 stude sapientiae fili mi et laetifica cor
meum ut possim exprobranti respondere sermonem 12
astutus videns malum absconditus est parvuli transeuntes
sustinuere dispendia 13 tolle vestimentum eius qui
spopondit pro extraneo et pro alienis auferto pignus 14 qui
benedicit proximo suo voce grandi de nocte consurgens
maledicenti similis erit 15 tecta perstillantia in die frigoris
et litigiosa mulier conparantur 16 qui retinet eam quasi
qui ventum teneat et oleum dexterae suae vocabit 17
ferrum ferro acuitur et homo exacuit faciem amici sui 18
qui servat ficum comedet fructus eius et qui custos est
domini sui glorificabitur 19 quomodo in aquis resplendent
vultus prospicientium sic corda hominum manifesta

sunt prudentibus 20 infernus et perditio non replentur
similiter et oculi hominum insatiabiles (Sheol h7585) 21
quomodo probatur in conflatorio argentum et in fornace
aurum sic probatur homo ore laudantis 22 si contuderis
stultum in pila quasi tisanas feriente desuper pilo non
auferetur ab eo stultitia eius 23 diligenter agnosce vultum
pecoris tui tuosque greges considera 24 non enim habebis
iugiter potestatem sed corona tribuetur in generatione
generationum 25 aperta sunt prata et apparuerunt herbae
virentes et collecta sunt faena de montibus 26 agni ad
vestimentum tuum et hedi agri pretium 27 sufficiat tibi
lac caprarum in cibos tuos in necessaria domus tuae et
ad victum ancillis tuis

28 fugit impius nemine persequente iustus autem quasi
leo confidens absque terrore erit 2 propter peccata
terrae multi principes eius et propter hominis sapientiam
et horum scientiam quae dicuntur vita ducis longior
erit 3 vir pauper calumnians pauperes similis imbri
vehementi in quo paratur fames 4 qui derelinquunt
legem laudant impium qui custodiunt succenduntur
contra eum 5 viri mali non cogitant iudicium qui autem
requirunt Dominum animadvertunt omnia 6 melior
est pauper ambulans in simplicitate sua quam dives
pravis itineribus 7 qui custodit legem filius sapiens est
qui pascit comesatores confundit patrem suum 8 qui
coacervat divitias usuris et fenore liberali in pauperes
congregat eas 9 qui declinat aurem suam ne audiat legem
oratio eius erit execrabilis 10 qui decipit iustos in via
mala in interitu suo corruet et simplices possidebunt

bona **11** sapiens sibi videtur vir dives pauper autem
prudens scrutabitur eum **12** in exultatione iustorum
multa gloria regnantibus impiis ruinae hominum **13**
qui abscondit scelera sua non dirigetur qui confessus
fuerit et reliquerit ea misericordiam consequetur **14**
beatus homo qui semper est pavidus qui vero mentis
est durae corruet in malum **15** leo rugiens et ursus
esuriens princeps impius super populum pauperem **16**
dux indigens prudentia multos opprimet per calumniam
qui autem odit avaritiam longi fient dies eius **17** hominem
qui calumniatur animae sanguinem si usque ad lacum
fugerit nemo sustentet **18** qui ambulat simpliciter salvus
erit qui perversis ingreditur viis concidet semel **19** qui
operatur terram suam saturabitur panibus qui sectatur
otium replebitur egestate **20** vir fidelis multum laudabitur
qui autem festinat ditari non erit innocens **21** qui
cognoscit in iudicio faciem non facit bene iste et pro
buccella panis deserit veritatem **22** vir qui festinat ditari
et aliis invidet ignorat quod egestas superveniat ei **23**
qui corripit hominem gratiam postea inveniet apud eum
magis quam ille qui per linguae blandimenta decipit **24**
qui subtrahit aliquid a patre suo et matre et dicit hoc non
est peccatum particeps homicidae est **25** qui se iactat et
dilatat iurgia concitat qui sperat in Domino saginabitur
26 qui confidit in corde suo stultus est qui autem graditur
sapienter iste salvabitur **27** qui dat pauperi non indigebit
qui despicit deprecantem sustinebit penuriam **28** cum
surrexerint impii abscondentur homines cum illi perierint
multiplicabuntur iusti

29 viro qui corripientem dura cervice contemnit
repentinus superveniet interitus et eum sanitas non
sequitur **2** in multiplicatione iustorum laetabitur vulgus
cum impii sumpserint principatum gemet populus **3**
vir qui amat sapientiam laetificat patrem suum qui
autem nutrit scorta perdet substantiam **4** rex iustus
erigit terram vir avarus destruet eam **5** homo qui
blandis fictisque sermonibus loquitur amico suo rete
expandit gressibus eius **6** peccantem virum iniquum
involvet laqueus et iustus laudabit atque gaudebit **7**
novit iustus causam pauperum impius ignorat scientiam
8 homines pestilentes dissipant civitatem sapientes
avertunt furorem **9** vir sapiens si cum stulto contenderit
sive irascatur sive rideat non inveniet requiem **10** viri
sanguinum oderunt simplicem iusti quaerunt animam
eius **11** totum spiritum suum profert stultus sapiens
differt et reservat in posterum **12** princeps qui libenter
audit verba mendacii omnes ministros habebit impios
13 pauper et creditor obviam fuerunt sibi utriusque
inluminator est Dominus **14** rex qui iudicat in veritate
pauperes thronus eius in aeternum firmabitur **15** virga
atque correptio tribuet sapientiam puer autem qui
dimittitur voluntati suae confundet matrem suam **16**
in multiplicatione impiorum multiplicabuntur scelera
et iusti ruinas eorum videbunt **17** erudi filium tuum
et refrigerabit te et dabit delicias animae tuae **18** cum
prophetia defecerit dissipabitur populus qui custodit
legem beatus est **19** servus verbis non potest erudiri quia
quod dicis intellegit et respondere contemnit **20** vidisti

hominem velocem ad loquendum stulti magis speranda
est quam illius correptio **21** qui delicate a pueritia nutrit
servum suum postea illum sentiet contumacem **22** vir
iracundus provocat rixas et qui ad indignandum facilis
est erit ad peccata proclivior **23** superbum sequitur
humilitas et humilem spiritu suscipiet gloria **24** qui
cum fure partitur odit animam suam adiurantem audit
et non indicat **25** qui timet hominem cito corruet qui
sperat in Domino sublevabitur **26** multi requirunt faciem
principis et a Domino iudicium egreditur singulorum **27**
abominantur iusti virum impium et abominantur impii
eos qui in recta sunt via

30 verba Congregantis filii Vomentis visio quam locutus
est vir cum quo est Deus et qui Deo secum morante
confortatus ait **2** stultissimus sum virorum et sapientia
hominum non est mecum **3** non didici sapientiam et
non novi sanctorum scientiam **4** quis ascendit in caelum
atque descendit quis continuit spiritum manibus suis
quis conligavit aquas quasi in vestimento quis suscitavit
omnes terminos terrae quod nomen eius et quod nomen
filii eius si nosti **5** omnis sermo Dei ignitus clypeus
est sperantibus in se **6** ne addas quicquam verbis illius
et arguaris inveniarisque mendax **7** duo rogavi te ne
deneges mihi antequam moriar **8** vanitatem et verba
mendacia longe fac a me mendicitatem et divitias ne
dederis mihi tribue tantum victui meo necessaria **9**
ne forte saturatus inliciar ad negandum et dicam quis
est Dominus et egestate conpulsus furer et peierem
nomen Dei mei **10** ne accuses servum ad dominum suum

ne forte maledicat tibi et corruas **11** generatio quae
patri suo maledicit et quae non benedicit matri suae
12 generatio quae sibi munda videtur et tamen non est
lota a sordibus suis **13** generatio cuius excelsi sunt oculi
et palpebrae eius in alta subrectae **14** generatio quae
pro dentibus gladios habet et commandit molaribus suis
ut comedat inopes de terra et pauperes ex hominibus
15 sanguisugae duae sunt filiae dicentes adfer adfer
tria sunt insaturabilia et quartum quod numquam dicit
sufficit **16** infernus et os vulvae et terra quae non satiatur
aqua ignis vero numquam dicit sufficit **(Sheol h7585)** **17**
oculum qui subsannat patrem et qui despicit partum
matris suae effodiant corvi de torrentibus et comedant
illum filii aquilae **18** tria sunt difficilia mihi et quartum
penitus ignoro **19** viam aquilae in caelo viam colubri
super petram viam navis in medio mari et viam viri in
adulescentula **20** talis est via mulieris adulterae quae
comedit et tergens os suum dicit non sum operata
malum **21** per tria movetur terra et quartum non potest
sustinere **22** per servum cum regnaverit per stultum
cum saturatus fuerit cibo **23** per odiosam mulierem cum
in matrimonio fuerit adsumpta et per ancillam cum
heres fuerit dominae suae **24** quattuor sunt minima
terrae et ipsa sunt sapientiora sapientibus **25** formicae
populus infirmus quae praeparant in messe cibum sibi **26**
lepusculus plebs invalida quae conlocat in petra cubile
suum **27** regem lucusta non habet et egreditur universa
per turmas **28** stilio manibus nititur et moratur in aedibus
regis **29** tria sunt quae bene gradiuntur et quartum quod

incedit feliciter **30** leo fortissimus bestiarum ad nullius
pavebit occursum **31** gallus succinctus lumbos et aries nec
est rex qui resistat ei **32** et qui stultus apparuit postquam
elatus est in sublime si enim intellexisset ori inposuisset
manum **33** qui autem fortiter premit ubera ad eliciendum
lac exprimit butyrum et qui vehementer emungitur elicit
sanguinem et qui provocat iras producit discordias

31 verba Lamuhel regis visio qua erudivit eum mater
sua **2** quid dilecte mi quid dilecte uteri mei quid dilecte
votorum meorum **3** ne dederis mulieribus substantiam
tuam et vias tuas ad delendos reges **4** noli regibus o
Lamuhel noli regibus dare vinum quia nullum secretum
est ubi regnat ebrietas **5** ne forte bibat et obliviscatur
iudiciorum et mutet causam filiorum pauperis **6** date
siceram maerentibus et vinum his qui amaro sunt animo
7 bibant ut obliviscantur egestatis suae et doloris non
recordentur amplius **8** aperi os tuum muto et causis
omnium filiorum qui pertranseunt **9** aperi os tuum
decerne quod iustum est et iudica inopem et pauperem
10 aleph mulierem fortem quis inveniet procul et de
ultimis finibus pretium eius **11** beth confidit in ea cor viri
sui et spoliis non indigebit **12** gimel reddet ei bonum
et non malum omnibus diebus vitae suae **13** deleth
quaesivit lanam et linum et operata est consilio manuum
suarum **14** he facta est quasi navis institoris de longe
portat panem suum **15** vav et de nocte surrexit deditque
praedam domesticis suis et cibaria ancillis suis **16** zai
consideravit agrum et emit eum de fructu manuum
suarum plantavit vineam **17** heth accinxit fortitudine

lumbos suos et roboravit brachium suum **18** teth gustavit
quia bona est negotiatio eius non extinguetur in nocte
lucerna illius **19** ioth manum suam misit ad fortia et
digiti eius adprehenderunt fusum **20** caph manum suam
aperuit inopi et palmas suas extendit ad pauperem **21**
lameth non timebit domui suae a frigoribus nivis omnes
enim domestici eius vestiti duplicibus **22** mem stragulam
vestem fecit sibi byssus et purpura indumentum eius
23 nun nobilis in portis vir eius quando sederit cum
senatoribus terrae **24** samech sindonem fecit et vendidit
et cingulum tradidit Chananeo **25** ain fortitudo et decor
indumentum eius et ridebit in die novissimo **26** phe
os suum aperuit sapientiae et lex clementiae in lingua
eius **27** sade considerat semitas domus suae et panem
otiosa non comedet **28** coph surrexerunt filii eius et
beatissimam praedicaverunt vir eius et laudavit eam **29**
res multae filiae congregaverunt divitias tu supergressa
es universas **30** sin fallax gratia et vana est pulchritudo
mulier timens Dominum ipsa laudabitur **31** thau date
ei de fructu manuum suarum et laudent eam in portis
opera eius

Ecclesiastes

1 verba Ecclesiastes filii David regis Hierusalem **2** vanitas
vanitatum dixit Ecclesiastes vanitas vanitatum omnia
vanitas **3** quid habet amplius homo de universo labore suo
quod laborat sub sole **4** generatio praeterit et generatio
advenit terra vero in aeternum stat **5** oritur sol et occidit
et ad locum suum revertitur ibique renascens **6** gyrat per
meridiem et flectitur ad aquilonem lustrans universa
circuitu pergit spiritus et in circulos suos regreditur **7**
omnia flumina intrant mare et mare non redundat ad
locum unde exeunt flumina revertuntur ut iterum fluant
8 cunctae res difficiles non potest eas homo explicare
sermone non saturatur oculus visu nec auris impletur
auditu **9** quid est quod fuit ipsum quod futurum est
quid est quod factum est ipsum quod fiendum est **10**
nihil sub sole novum nec valet quisquam dicere ecce hoc
recens est iam enim praecessit in saeculis quae fuerunt
ante nos **11** non est priorum memoria sed nec eorum
quidem quae postea futura sunt erit recordatio apud
eos qui futuri sunt in novissimo **12** ego Ecclesiastes fui
rex Israhel in Hierusalem **13** et proposui in animo meo
quaerere et investigare sapienter de omnibus quae fiunt
sub sole hanc occupationem pessimam dedit Deus filiis
hominum ut occuparentur in ea **14** vidi quae fiunt cuncta
sub sole et ecce universa vanitas et adflictio spiritus
15 perversi difficile corriguntur et stultorum infinitus
est numerus **16** locutus sum in corde meo dicens ecce
magnus effectus sum et praecessi sapientia omnes qui
fuerunt ante me in Hierusalem et mens mea contemplata

est multa sapienter et didicit **17** dedique cor meum
ut scirem prudentiam atque doctrinam erroresque et
stultitiam et agnovi quod in his quoque esset labor et
adflictio spiritus **18** eo quod in multa sapientia multa sit
indignatio et qui addit scientiam addat et laborem

2 dixi ego in corde meo vadam et affluam deliciis et
fruar bonis et vidi quod hoc quoque esset vanitas **2** risum
reputavi errorem et gaudio dixi quid frustra deciperis **3**
cogitavi in corde meo abstrahere a vino carnem meam ut
animum meum transferrem ad sapientiam devitaremque
stultitiam donec viderem quid esset utile filiis hominum
quod facto opus est sub sole numero dierum vitae suae **4**
magnificavi opera mea aedificavi mihi domos plantavi
vineas **5** feci hortos et pomeria et consevi ea cuncti
generis arboribus **6** extruxi mihi piscinas aquarum ut
inrigarem silvam lignorum germinantium **7** possedi
servos et ancillas multamque familiam habui armenta
quoque et magnos ovium greges ultra omnes qui fuerunt
ante me in Hierusalem **8** coacervavi mihi argentum
et aurum et substantias regum ac provinciarum feci
mihi cantores et cantrices et delicias filiorum hominum
scyphos et urceos in ministerio ad vina fundenda **9** et
supergressus sum opibus omnes qui fuerunt ante me in
Hierusalem sapientia quoque perseveravit mecum **10** et
omnia quae desideraverunt oculi mei non negavi eis nec
prohibui cor quin omni voluptate frueretur et oblectaret
se in his quae paraveram et hanc ratus sum partem meam
si uterer labore meo **11** cumque me convertissem ad
universa opera quae fecerant manus meae et ad labores

in quibus frustra sudaveram vidi in omnibus vanitatem et
adflictionem animi et nihil permanere sub sole **12** transivi
ad contemplandam sapientiam erroresque et stultitiam
quid est inquam homo ut sequi possit regem factorem
suum **13** et vidi quia tantum praecederet sapientia
stultitiam quantum differt lux tenebris **14** sapientis oculi
in capite eius stultus in tenebris ambulat et didici quod
unus utriusque esset interitus **15** et dixi in corde meo
si unus et stulti et meus occasus erit quid mihi prodest
quod maiorem sapientiae dedi operam locutusque cum
mente mea animadverti quod hoc quoque esset vanitas
16 non enim erit memoria sapientis similiter ut stulti in
perpetuum et futura tempora oblivione cuncta pariter
obruent moritur doctus similiter et indoctus **17** et idcirco
taeduit me vitae meae videntem mala esse universa sub
sole et cuncta vanitatem atque adflictionem spiritus **18**
rursum detestatus sum omnem industriam meam quae
sub sole studiosissime laboravi habiturus heredem post
me **19** quem ignoro utrum sapiens an stultus futurus
sit et dominabitur in laboribus meis quibus desudavi
et sollicitus fui et est quicquam tam vanum **20** unde
cessavi renuntiavitque cor meum ultra laborare sub sole
21 nam cum alius laboret in sapientia et doctrina et
sollicitudine homini otioso quaesita dimittit et hoc ergo
vanitas et magnum malum **22** quid enim proderit homini
de universo labore suo et adflictione spiritus qua sub sole
cruciatus est **23** cuncti dies eius doloribus et aerumnis
pleni sunt nec per noctem mente requiescit et haec non
vanitas est **24** nonne melius est comedere et bibere et

ostendere animae suae bona de laboribus suis et hoc de
manu Dei est **25** quis ita vorabit et deliciis affluet ut ego
26 homini bono in conspectu suo dedit Deus sapientiam et
scientiam et laetitiam peccatori autem dedit adflictionem
et curam superfluam ut addat et congreget et tradat ei
qui placuit Deo sed et hoc vanitas et cassa sollicitudo
mentis

3 omnia tempus habent et suis spatiis transeunt universa
sub caelo **2** tempus nascendi et tempus moriendi tempus
plantandi et tempus evellendi quod plantatum est **3**
tempus occidendi et tempus sanandi tempus destruendi
et tempus aedificandi **4** tempus flendi et tempus ridendi
tempus plangendi et tempus saltandi **5** tempus spargendi
lapides et tempus colligendi tempus amplexandi et
tempus longe fieri a conplexibus **6** tempus adquirendi et
tempus perdendi tempus custodiendi et tempus abiciendi
7 tempus scindendi et tempus consuendi tempus tacendi
et tempus loquendi **8** tempus dilectionis et tempus odii
tempus belli et tempus pacis **9** quid habet amplius homo
de labore suo **10** vidi adflictionem quam dedit Deus filiis
hominum ut distendantur in ea **11** cuncta fecit bona in
tempore suo et mundum tradidit disputationi eorum ut
non inveniat homo opus quod operatus est Deus ab initio
usque ad finem **12** et cognovi quod non esset melius nisi
laetari et facere bene in vita sua **13** omnis enim homo
qui comedit et bibit et videt bonum de labore suo hoc
donum Dei est **14** didici quod omnia opera quae fecit Deus
perseverent in perpetuum non possumus eis quicquam
addere nec auferre quae fecit Deus ut timeatur **15** quod

factum est ipsum permanet quae futura sunt iam fuerunt
et Deus instaurat quod abiit **16** vidi sub sole in loco iudicii
impietatem et in loco iustitiae iniquitatem **17** et dixi in
corde meo iustum et impium iudicabit Deus et tempus
omni rei tunc erit **18** dixi in corde meo de filiis hominum
ut probaret eos Deus et ostenderet similes esse bestiis
19 idcirco unus interitus est hominis et iumentorum et
aequa utriusque condicio sicut moritur homo sic et illa
moriuntur similiter spirant omnia et nihil habet homo
iumento amplius cuncta subiacent vanitati **20** et omnia
pergunt ad unum locum de terra facta sunt et in terram
pariter revertentur **21** quis novit si spiritus filiorum Adam
ascendat sursum et si spiritus iumentorum descendat
deorsum **22** et deprehendi nihil esse melius quam laetari
hominem in opere suo et hanc esse partem illius quis
enim eum adducet ut post se futura cognoscat

4 verti me ad alia et vidi calumnias quae sub sole geruntur
et lacrimas innocentum et consolatorem neminem nec
posse resistere eorum violentiae cunctorum auxilio
destitutos **2** et laudavi magis mortuos quam viventes **3** et
feliciorem utroque iudicavi qui necdum natus est nec
vidit mala quae sub sole fiunt **4** rursum contemplatus
omnes labores hominum et industrias animadverti patere
invidiae proximi et in hoc ergo vanitas et cura superflua
est **5** stultus conplicat manus suas et comedit carnes
suas dicens **6** melior est pugillus cum requie quam
plena utraque manus cum labore et adflictione animi **7**
considerans repperi et aliam vanitatem sub sole **8** unus
est et secundum non habet non filium non fratrem et

tamen laborare non cessat nec satiantur oculi eius divitiis
nec recogitat dicens cui laboro et fraudo animam meam
bonis in hoc quoque vanitas est et adflictio pessima **9**
melius ergo est duos simul esse quam unum habent
enim emolumentum societatis suae **10** si unus ceciderit
ab altero fulcietur vae soli quia cum ruerit non habet
sublevantem **11** et si dormierint duo fovebuntur mutuo
unus quomodo calefiet **12** et si quispiam praevaluerit
contra unum duo resistent ei funiculus triplex difficile
rumpitur **13** melior est puer pauper et sapiens rege sene
et stulto qui nescit providere in posterum **14** quod et de
carcere catenisque interdum quis egrediatur ad regnum
et alius natus in regno inopia consumatur **15** vidi cunctos
viventes qui ambulant sub sole cum adulescente secundo
qui consurgit pro eo **16** infinitus numerus est populi
omnium qui fuerunt ante eum et qui postea futuri sunt
non laetabuntur in eo sed et hoc vanitas et adflictio
spiritus

5 custodi pedem tuum ingrediens domum Dei multo
enim melior est oboedientia quam stultorum victimae
qui nesciunt quid faciant mali **2** ne temere quid loquaris
neque cor tuum sit velox ad proferendum sermonem
coram Deo Deus enim in caelo et tu super terram idcirco
sint pauci sermones tui **3** multas curas sequuntur somnia
et in multis sermonibus invenitur stultitia **4** si quid vovisti
Deo ne moreris reddere displicet enim ei infidelis et stulta
promissio sed quodcumque voveris redde **5** multoque
melius est non vovere quam post votum promissa non
conplere **6** ne dederis os tuum ut peccare faciat carnem

tuam neque dicas coram angelo non est providentia
ne forte iratus Deus super sermone tuo dissipet cuncta
opera manuum tuarum **7** ubi multa sunt somnia plurimae
vanitates et sermones innumeri tu vero Deum time **8**
si videris calumnias egenorum et violenta iudicia et
subverti iustitiam in provincia non mireris super hoc
negotio quia excelso alius excelsior est et super hos
quoque eminentiores sunt alii **9** et insuper universae
terrae rex imperat servienti **10** avarus non implebitur
pecunia et qui amat divitias fructus non capiet ex eis et
hoc ergo vanitas **11** ubi multae sunt opes multi et qui
comedant eas et quid prodest possessori nisi quod cernit
divitias oculis suis **12** dulcis est somnus operanti sive
parum sive multum comedat saturitas autem divitis non
sinit dormire eum **13** est et alia infirmitas pessima quam
vidi sub sole divitiae conservatae in malum domini sui **14**
pereunt enim in adflictione pessima generavit filium qui
in summa egestate erit **15** sicut egressus est nudus de
utero matris suae sic revertetur et nihil auferet secum de
labore suo **16** miserabilis prorsus infirmitas quomodo
venit sic revertetur quid ergo prodest ei quod laboravit in
ventum **17** cunctis diebus vitae suae comedit in tenebris
et in curis multis et in aerumna atque tristitia **18** hoc
itaque mihi visum est bonum ut comedat quis et bibat et
fruatur laetitia ex labore suo quod laboravit ipse sub sole
numerum dierum vitae suae quos dedit ei Deus et haec
est pars illius **19** et omni homini cui dedit Deus divitias
atque substantiam potestatemque ei tribuit ut comedat
ex eis et fruatur parte sua et laetetur de labore suo hoc

est donum Dei **20** non enim satis recordabitur dierum
vitae suae eo quod Deus occupet deliciis cor eius

6 est et aliud malum quod vidi sub sole et quidem
frequens apud homines **2** vir cui dedit Deus divitias et
substantiam et honorem et nihil deest animae eius ex
omnibus quae desiderat nec tribuit ei potestatem Deus
ut comedat ex eo sed homo extraneus vorabit illud hoc
vanitas et magna miseria est **3** si genuerit quispiam
centum et vixerit multos annos et plures dies aetatis
habuerit et anima illius non utatur bonis substantiae
suae sepulturaque careat de hoc ego pronuntio quod
melior illo sit abortivus **4** frustra enim venit et pergit ad
tenebras et oblivione delebitur nomen eius **5** non vidit
solem neque cognovit distantiam boni et mali **6** etiam
si duobus milibus annis vixerit et non fuerit perfruitus
bonis nonne ad unum locum properant omnia **7** omnis
labor hominis in ore eius sed anima illius non impletur **8**
quid habet amplius sapiens ab stulto et quid pauper nisi
ut pergat illuc ubi est vita **9** melius est videre quod cupias
quam desiderare quod nescias sed et hoc vanitas est et
praesumptio spiritus **10** qui futurus est iam vocatum
est nomen eius et scitur quod homo sit et non possit
contra fortiorem se in iudicio contendere **11** verba sunt
plurima multa in disputando habentia vanitatem **12** quid
necesse est homini maiora se quaerere cum ignoret quid
conducat sibi in vita sua numero dierum peregrinationis
suae et tempore quo velut umbra praeterit aut quis ei
poterit indicare quid post eum futurum sub sole sit

7 melius est nomen bonum quam unguenta pretiosa et
dies mortis die nativitatis **2** melius est ire ad domum luctus
quam ad domum convivii in illa enim finis cunctorum
admonetur hominum et vivens cogitat quid futurum sit
3 melior est ira risu quia per tristitiam vultus corrigitur
animus delinquentis **4** cor sapientium ubi tristitia est et
cor stultorum ubi laetitia **5** melius est a sapiente corripi
quam stultorum adulatione decipi **6** quia sicut sonitus
spinarum ardentium sub olla sic risus stulti sed et hoc
vanitas **7** calumnia conturbat sapientem et perdet robur
cordis illius **8** melior est finis orationis quam principium
melior est patiens arrogante **9** ne velox sis ad irascendum
quia ira in sinu stulti requiescit **10** ne dicas quid putas
causae est quod priora tempora meliora fuere quam nunc
sunt stulta est enim huiuscemodi interrogatio **11** utilior
est sapientia cum divitiis et magis prodest videntibus
solem **12** sicut enim protegit sapientia sic protegit pecunia
hoc autem plus habet eruditio et sapientia quod vitam
tribuunt possessori suo **13** considera opera Dei quod
nemo possit corrigere quem ille despexerit **14** in die
bona fruere bonis et malam diem praecave sicut enim
hanc sic et illam fecit Deus ut non inveniat homo contra
eum iustas querimonias **15** haec quoque vidi in diebus
vanitatis meae iustus perit in iustitia sua et impius multo
vivit tempore in malitia sua **16** noli esse iustus multum
neque plus sapias quam necesse est ne obstupescas **17** ne
impie agas multum et noli esse stultus ne moriaris in
tempore non tuo **18** bonum est te sustentare iustum sed
et ab illo ne subtrahas manum tuam quia qui Deum timet

nihil neglegit **19** sapientia confortabit sapientem super
decem principes civitatis **20** non est enim homo iustus in
terra qui faciat bonum et non peccet **21** sed et cunctis
sermonibus qui dicuntur ne accommodes cor tuum ne
forte audias servum tuum maledicentem tibi **22** scit enim
tua conscientia quia et tu crebro maledixisti aliis **23**
cuncta temptavi in sapientia dixi sapiens efficiar et ipsa
longius recessit a me **24** multo magis quam erat et alta
profunditas quis inveniet eam **25** lustravi universa animo
meo ut scirem et considerarem et quaererem sapientiam
et rationem et ut cognoscerem impietatem stulti et
errorem inprudentium **26** et inveni amariorem morte
mulierem quae laqueus venatorum est et sagena cor eius
vincula sunt manus illius qui placet Deo effugiet eam qui
autem peccator est capietur ab illa **27** ecce hoc inveni
dicit Ecclesiastes unum et alterum ut invenirem rationem
28 quam adhuc quaerit anima mea et non inveni virum de
mille unum repperi mulierem ex omnibus non inveni
29 solummodo hoc inveni quod fecerit Deus hominem
rectum et ipse se infinitis miscuerit quaestionibus quis
talis ut sapiens est et quis cognovit solutionem verbi

8 sapientia hominis lucet in vultu eius et potentissimus
faciem illius commutavit **2** ego os regis observo et
praecepta iuramenti Dei **3** ne festines recedere a facie
eius neque permaneas in opere malo quia omne quod
voluerit faciet **4** et sermo illius potestate plenus est nec
dicere ei quisquam potest quare ita facis **5** qui custodit
praeceptum non experietur quicquam mali tempus et
responsionem cor sapientis intellegit **6** omni negotio

tempus est et oportunitas et multa hominis adflictio
7 quia ignorat praeterita et ventura nullo scire potest
nuntio **8** non est in hominis dicione prohibere spiritum
nec habet potestatem in die mortis nec sinitur quiescere
ingruente bello neque salvabit impietas impium **9** omnia
haec consideravi et dedi cor meum in cunctis operibus
quae fiunt sub sole interdum dominatur homo homini
in malum suum **10** vidi impios sepultos qui etiam cum
adviverent in loco sancto erant et laudabantur in civitate
quasi iustorum operum sed et hoc vanitas est **11** etenim
quia non profertur cito contra malos sententia absque
ullo timore filii hominum perpetrant mala **12** attamen ex
eo quod peccator centies facit malum et per patientiam
sustentatur ego cognovi quod erit bonum timentibus
Deum qui verentur faciem eius **13** non sit bonum impio
nec prolongentur dies eius sed quasi umbra transeant qui
non timent faciem Dei **14** est et alia vanitas quae fit super
terram sunt iusti quibus multa proveniunt quasi opera
egerint impiorum et sunt impii qui ita securi sunt quasi
iustorum facta habeant sed et hoc vanissimum iudico **15**
laudavi igitur laetitiam quod non esset homini bonum sub
sole nisi quod comederet et biberet atque gauderet et hoc
solum secum auferret de labore suo in diebus vitae quos
dedit ei Deus sub sole **16** et adposui cor meum ut scirem
sapientiam et intellegerem distentionem quae versatur in
terra est homo qui diebus ac noctibus somnum oculis non
capit **17** et intellexi quod omnium operum Dei nullam
possit homo invenire rationem eorum quae fiunt sub sole
et quanto plus laboraverit ad quaerendum tanto minus

inveniat etiam si dixerit sapiens se nosse non poterit
repperire

9 omnia haec tractavi in corde meo ut curiose
intellegerem sunt iusti atque sapientes et opera eorum in
manu Dei et tamen nescit homo utrum amore an odio
dignus sit **2** sed omnia in futuro servantur incerta eo
quod universa aeque eveniant iusto et impio bono et
malo mundo et inmundo immolanti victimas et sacrificia
contemnenti sicut bonus sic et peccator ut periurus
ita et ille qui verum deierat **3** hoc est pessimum inter
omnia quae sub sole fiunt quia eadem cunctis eveniunt
unde et corda filiorum hominum implentur malitia et
contemptu in vita sua et post haec ad inferos deducentur
(questioned) **4** nemo est qui semper vivat et qui huius rei
habeat fiduciam melior est canis vivens leone mortuo
5 viventes enim sciunt se esse morituros mortui vero
nihil noverunt amplius nec habent ultra mercedem quia
oblivioni tradita est memoria eorum **6** amor quoque et
odium et invidia simul perierunt nec habent partem in
hoc saeculo et in opere quod sub sole geritur **7** vade ergo
et comede in laetitia panem tuum et bibe cum gaudio
vinum tuum quia Deo placent opera tua **8** omni tempore
sint vestimenta tua candida et oleum de capite tuo non
deficiat **9** perfruere vita cum uxore quam diligis cunctis
diebus vitae instabilitatis tuae qui dati sunt tibi sub sole
omni tempore vanitatis tuae haec est enim pars in vita
et in labore tuo quod laboras sub sole **10** quodcumque
potest manus tua facere instanter operare quia nec opus
nec ratio nec scientia nec sapientia erunt apud inferos

quo tu properas **(Sheol h7585)** **11** verti me alio vidique sub
sole nec velocium esse cursum nec fortium bellum nec
sapientium panem nec doctorum divitias nec artificum
gratiam sed tempus casumque in omnibus **12** nescit homo
finem suum sed sicut pisces capiuntur hamo et sicut
aves conprehenduntur laqueo sic capiuntur homines
tempore malo cum eis extemplo supervenerit **13** hanc
quoque vidi sub sole sapientiam et probavi maximam
14 civitas parva et pauci in ea viri venit contra eam
rex magnus et vallavit eam extruxitque munitiones per
gyrum et perfecta est obsidio **15** inventusque in ea vir
pauper et sapiens liberavit urbem per sapientiam suam
et nullus deinceps recordatus est hominis illius pauperis
16 et dicebam ego meliorem esse sapientiam fortitudine
quomodo ergo sapientia pauperis contempta est et verba
eius non sunt audita **17** verba sapientium audiuntur
in silentio plus quam clamor principis inter stultos **18**
melior est sapientia quam arma bellica et qui in uno
peccaverit multa bona perdet

10 muscae morientes perdunt suavitatem unguenti
pretiosior est sapientia et gloria parva ad tempus stultitia
2 cor sapientis in dextera eius et cor stulti in sinistra illius
3 sed et in via stultus ambulans cum ipse insipiens sit
omnes stultos aestimat **4** si spiritus potestatem habentis
ascenderit super te locum tuum ne dimiseris quia curatio
cessare faciet peccata maxima **5** est malum quod vidi
sub sole quasi per errorem egrediens a facie principis **6**
positum stultum in dignitate sublimi et divites sedere
deorsum **7** vidi servos in equis et principes ambulantes

quasi servos super terram **8** qui fodit foveam incidet
in eam et qui dissipat sepem mordebit eum coluber
9 qui transfert lapides adfligetur in eis et qui scindit
ligna vulnerabitur ab eis **10** si retunsum fuerit ferrum
et hoc non ut prius sed hebetatum erit multo labore
exacuatur et post industriam sequitur sapientia **11** si
mordeat serpens in silentio nihil eo minus habet qui
occulte detrahit **12** verba oris sapientis gratia et labia
insipientis praecipitabunt eum **13** initium verborum
eius stultitia et novissimum oris illius error pessimus **14**
stultus verba multiplicat ignorat homo quid ante se fuerit
et quod post futurum est quis illi poterit indicare **15** labor
stultorum adfliget eos qui nesciunt in urbem pergere **16**
vae tibi terra cuius rex est puer et cuius principes mane
comedunt **17** beata terra cuius rex nobilis est et cuius
principes vescuntur in tempore suo ad reficiendum et non
ad luxuriam **18** in pigritiis humiliabitur contignatio et in
infirmitate manuum perstillabit domus **19** in risu faciunt
panem ac vinum ut epulentur viventes et pecuniae
oboedient omnia **20** in cogitatione tua regi ne detrahas et
in secreto cubiculi tui ne maledixeris diviti quia avis caeli
portabit vocem tuam et qui habet pinnas adnuntiabit
sententiam

11 mitte panem tuum super transeuntes aquas quia
post multa tempora invenies illum **2** da partem septem
necnon et octo quia ignoras quid futurum sit mali
super terram **3** si repletae fuerint nubes imbrem super
terram effundent si ceciderit lignum ad austrum aut ad
aquilonem in quocumque loco ceciderit ibi erit **4** qui

observat ventum non seminat et qui considerat nubes
numquam metet 5 quomodo ignoras quae sit via spiritus
et qua ratione conpingantur ossa in ventre praegnatis
sic nescis opera Dei qui fabricator est omnium 6 mane
semina sementem tuam et vespere ne cesset manus tua
quia nescis quid magis oriatur hoc an illud et si utrumque
simul melius erit 7 dulce lumen et delectabile est oculis
videre solem 8 si annis multis vixerit homo et in omnibus
his laetatus fuerit meminisse debet tenebrosi temporis et
dierum multorum qui cum venerint vanitatis arguentur
praeterita 9 laetare ergo iuvenis in adulescentia tua et in
bono sit cor tuum in diebus iuventutis tuae et ambula
in viis cordis tui et in intuitu oculorum tuorum et scito
quod pro omnibus his adducet te Deus in iudicium 10
aufer iram a corde tuo et amove malitiam a carne tua
adulescentia enim et voluptas vana sunt

12 memento creatoris tui in diebus iuventutis tuae
antequam veniat tempus adflictionis et adpropinquent
anni de quibus dicas non mihi placent 2 antequam
tenebrescat sol et lumen et luna et stellae et revertantur
nubes post pluviam 3 quando commovebuntur custodes
domus et nutabuntur viri fortissimi et otiosae erunt
molentes inminuto numero et tenebrescent videntes per
foramina 4 et claudent ostia in platea in humilitate vocis
molentis et consurgent ad vocem volucris et obsurdescent
omnes filiae carminis 5 excelsa quoque timebunt et
formidabunt in via florebit amigdalum inpinguabitur
lucusta et dissipabitur capparis quoniam ibit homo
in domum aeternitatis suae et circumibunt in platea

plangentes **6** antequam rumpatur funis argenteus et
recurrat vitta aurea et conteratur hydria super fontem et
confringatur rota super cisternam **7** et revertatur pulvis
in terram suam unde erat et spiritus redeat ad Deum
qui dedit illum **8** vanitas vanitatum dixit Ecclesiastes
omnia vanitas **9** cumque esset sapientissimus Ecclesiastes
docuit populum et enarravit quae fecerit et investigans
conposuit parabolas multas **10** quaesivit verba utilia et
conscripsit sermones rectissimos ac veritate plenos **11**
verba sapientium sicut stimuli et quasi clavi in altum
defixi quae per magistrorum concilium data sunt a
pastore uno **12** his amplius fili mi ne requiras faciendi
plures libros nullus est finis frequensque meditatio carnis
adflictio est **13** finem loquendi omnes pariter audiamus
Deum time et mandata eius observa hoc est enim omnis
homo **14** et cuncta quae fiunt adducet Deus in iudicium
pro omni errato sive bonum sive malum sit

Canticum Canticorum

1 **2** osculetur me osculo oris sui quia meliora sunt ubera
tua vino **3** fraglantia unguentis optimis oleum effusum
nomen tuum ideo adulescentulae dilexerunt te **4** trahe
me post te curremus introduxit me rex in cellaria sua
exultabimus et laetabimur in te memores uberum tuorum
super vinum recti diligunt te **5** nigra sum sed formonsa
filiae Hierusalem sicut tabernacula Cedar sicut pelles
Salomonis **6** nolite me considerare quod fusca sim quia
decoloravit me sol filii matris meae pugnaverunt contra
me posuerunt me custodem in vineis vineam meam
non custodivi **7** indica mihi quem diligit anima mea ubi
pascas ubi cubes in meridie ne vagari incipiam per greges
sodalium tuorum **8** si ignoras te o pulchra inter mulieres
egredere et abi post vestigia gregum et pasce hedos tuos
iuxta tabernacula pastorum **9** equitatui meo in curribus
Pharaonis adsimilavi te amica mea **10** pulchrae sunt
genae tuae sicut turturis collum tuum sicut monilia **11**
murenulas aureas faciemus tibi vermiculatas argento **12**
dum esset rex in accubitu suo nardus mea dedit odorem
suum **13** fasciculus murrae dilectus meus mihi inter ubera
mea commorabitur **14** botrus cypri dilectus meus mihi
in vineis Engaddi **15** ecce tu pulchra es amica mea ecce
tu pulchra oculi tui columbarum **16** ecce tu pulcher es
dilecte mi et decorus lectulus noster floridus **17** tigna
domorum nostrarum cedrina laquearia nostra cypressina

2 ego flos campi et lilium convallium **2** sicut lilium inter
spinas sic amica mea inter filias **3** sicut malum inter ligna
silvarum sic dilectus meus inter filios sub umbra illius

quam desideraveram sedi et fructus eius dulcis gutturi
meo **4** introduxit me in cellam vinariam ordinavit in me
caritatem **5** fulcite me floribus stipate me malis quia
amore langueo **6** leva eius sub capite meo et dextera
illius amplexabitur me **7** adiuro vos filiae Hierusalem
per capreas cervosque camporum ne suscitetis neque
evigilare faciatis dilectam quoadusque ipsa velit **8** vox
dilecti mei ecce iste venit saliens in montibus transiliens
colles **9** similis est dilectus meus capreae hinuloque
cervorum en ipse stat post parietem nostrum despiciens
per fenestras prospiciens per cancellos **10** et dilectus
meus loquitur mihi surge propera amica mea formonsa
mea et veni **11** iam enim hiemps transiit imber abiit et
recessit **12** flores apparuerunt in terra tempus putationis
advenit vox turturis audita est in terra nostra **13** ficus
protulit grossos suos vineae florent dederunt odorem
surge amica mea speciosa mea et veni **14** columba mea in
foraminibus petrae in caverna maceriae ostende mihi
faciem tuam sonet vox tua in auribus meis vox enim tua
dulcis et facies tua decora **15** capite nobis vulpes vulpes
parvulas quae demoliuntur vineas nam vinea nostra
floruit **16** dilectus meus mihi et ego illi qui pascitur
inter lilia **17** donec adspiret dies et inclinentur umbrae
revertere similis esto dilecte mi capreae aut hinulo
cervorum super montes Bether

3 in lectulo meo per noctes quaesivi quem diligit anima
mea quaesivi illum et non inveni **2** surgam et circuibo
civitatem per vicos et plateas quaeram quem diligit
anima mea quaesivi illum et non inveni **3** invenerunt me

vigiles qui custodiunt civitatem num quem dilexit anima
mea vidistis **4** paululum cum pertransissem eos inveni
quem diligit anima mea tenui eum nec dimittam donec
introducam illum in domum matris meae et in cubiculum
genetricis meae **5** adiuro vos filiae Hierusalem per capreas
cervosque camporum ne suscitetis neque evigilare faciatis
dilectam donec ipsa velit **6** quae est ista quae ascendit per
desertum sicut virgula fumi ex aromatibus murrae et turis
et universi pulveris pigmentarii **7** en lectulum Salomonis
sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis Israhel **8** omnes
tenentes gladios et ad bella doctissimi uniuscuiusque
ensis super femur suum propter timores nocturnos
9 ferculum fecit sibi rex Salomon de lignis Libani **10**
columnas eius fecit argenteas reclinatorium aureum
ascensum purpureum media caritate constravit propter
filias Hierusalem **11** egredimini et videte filiae Sion regem
Salomonem in diademate quo coronavit eum mater sua
in die disponsionis illius et in die laetitiae cordis eius

4 quam pulchra es amica mea quam pulchra es oculi tui
columbarum absque eo quod intrinsecus latet capilli tui
sicut greges caprarum quae ascenderunt de monte Galaad
2 dentes tui sicut greges tonsarum quae ascenderunt
de lavacro omnes gemellis fetibus et sterilis non est
inter eas **3** sicut vitta coccinea labia tua et eloquium
tuum dulce sicut fragmen mali punici ita genae tuae
absque eo quod intrinsecus latet **4** sicut turris David
collum tuum quae aedificata est cum propugnaculis mille
clypei pendent ex ea omnis armatura fortium **5** duo
ubera tua sicut duo hinuli capreae gemelli qui pascuntur

in liliis **6** donec adspiret dies et inclinentur umbrae
vadam ad montem murrae et ad collem turis **7** tota
pulchra es amica mea et macula non est in te **8** veni
de Libano sponsa veni de Libano veni coronaberis de
capite Amana de vertice Sanir et Hermon de cubilibus
leonum de montibus pardorum **9** vulnerasti cor meum
soror mea sponsa vulnerasti cor meum in uno oculorum
tuorum et in uno crine colli tui **10** quam pulchrae sunt
mammae tuae soror mea sponsa pulchriora ubera tua
vino et odor unguentorum tuorum super omnia aromata
11 favus distillans labia tua sponsa mel et lac sub lingua
tua et odor vestimentorum tuorum sicut odor turis **12**
hortus conclusus soror mea sponsa hortus conclusus
fons signatus **13** emissiones tuae paradisus malorum
punicorum cum pomorum fructibus cypri cum nardo **14**
nardus et crocus fistula et cinnamomum cum universis
lignis Libani murra et aloe cum omnibus primis unguentis
15 fons hortorum puteus aquarum viventium quae fluunt
impetu de Libano **16** surge aquilo et veni auster perfla
hortum meum et fluant aromata illius veniat dilectus
meus in hortum suum et comedat fructum pomorum
suorum

5 veni in hortum meum soror mea sponsa messui
murram meam cum aromatibus meis comedi favum cum
melle meo bibi vinum meum cum lacte meo comedite
amici bibite et inebriamini carissimi **2** ego dormio et
cor meum vigilat vox dilecti mei pulsantis aperi mihi
soror mea amica mea columba mea inmaculata mea
quia caput meum plenum est rore et cincinni mei guttis

noctium **3** expoliavi me tunica mea quomodo induar
illa lavi pedes meos quomodo inquinabo illos **4** dilectus
meus misit manum suam per foramen et venter meus
intremuit ad tactum eius **5** surrexi ut aperirem dilecto
meo manus meae stillaverunt murra digiti mei pleni
murra probatissima **6** pessulum ostii aperui dilecto meo
at ille declinaverat atque transierat anima mea liquefacta
est ut locutus est quaesivi et non inveni illum vocavi
et non respondit mihi **7** invenerunt me custodes qui
circumeunt civitatem percusserunt me vulneraverunt
me tulerunt pallium meum mihi custodes murorum
8 adiuro vos filiae Hierusalem si inveneritis dilectum
meum ut nuntietis ei quia amore langueo **9** qualis
est dilectus tuus ex dilecto o pulcherrima mulierum
qualis est dilectus tuus ex dilecto quia sic adiurasti
nos **10** dilectus meus candidus et rubicundus electus ex
milibus **11** caput eius aurum optimum comae eius sicut
elatae palmarum nigrae quasi corvus **12** oculi eius sicut
columbae super rivulos aquarum quae lacte sunt lotae et
resident iuxta fluenta plenissima **13** genae illius sicut
areolae aromatum consitae a pigmentariis labia eius lilia
distillantia murram primam **14** manus illius tornatiles
aureae plenae hyacinthis venter eius eburneus distinctus
sapphyris **15** crura illius columnae marmoreae quae
fundatae sunt super bases aureas species eius ut Libani
electus ut cedri **16** guttur illius suavissimum et totus
desiderabilis talis est dilectus meus et iste est amicus
meus filiae Hierusalem

6 quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum quo
declinavit dilectus tuus et quaeremus eum tecum **2**
dilectus meus descendit in hortum suum ad areolam
aromatis ut pascatur in hortis et lilia colligat **3** ego
dilecto meo et dilectus meus mihi qui pascitur inter lilia
4 pulchra es amica mea suavis et decora sicut Hierusalem
terribilis ut castrorum acies ordinata **5** averte oculos tuos
a me quia ipsi me avolare fecerunt capilli tui sicut grex
caprarum quae apparuerunt de Galaad **6** dentes tui sicut
grex ovium quae ascenderunt de lavacro omnes gemellis
fetibus et sterilis non est in eis **7** sicut cortex mali punici
genae tuae absque occultis tuis **8** sexaginta sunt reginae
et octoginta concubinae et adulescentularum non est
numerus **9** una est columba mea perfecta mea una est
matris suae electa genetrici suae viderunt illam filiae
et beatissimam praedicaverunt reginae et concubinae
et laudaverunt eam **10** quae est ista quae progreditur
quasi aurora consurgens pulchra ut luna electa ut sol
terribilis ut acies ordinata **11** descendi ad hortum nucum
ut viderem poma convallis ut inspicerem si floruisset
vinea et germinassent mala punica **12** nescivi anima mea
conturbavit me propter quadrigas Aminadab **13** revertere
revertere Sulamitis revertere revertere ut intueamur te
quid videbis in Sulamiten nisi choros castrorum
7 quam pulchri sunt gressus tui in calciamentis filia
principis iunctura feminum tuorum sicut monilia quae
fabricata sunt manu artificis **2** umbilicus tuus crater
tornatilis numquam indigens poculis venter tuus sicut
acervus tritici vallatus liliis **3** duo ubera tua sicut duo

hinuli gemelli capreae **4** collum tuum sicut turris eburnea
oculi tui sicut piscinae in Esebon quae sunt in porta
filiae multitudinis nasus tuus sicut turris Libani quae
respicit contra Damascum **5** caput tuum ut Carmelus et
comae capitis tui sicut purpura regis vincta canalibus **6**
quam pulchra es et quam decora carissima in deliciis **7**
statura tua adsimilata est palmae et ubera tua botris **8**
dixi ascendam in palmam adprehendam fructus eius et
erunt ubera tua sicut botri vineae et odor oris tui sicut
malorum **9** guttur tuum sicut vinum optimum dignum
dilecto meo ad potandum labiisque et dentibus illius
ruminandum **10** ego dilecto meo et ad me conversio eius
11 veni dilecte mi egrediamur in agrum commoremur in
villis **12** mane surgamus ad vineas videamus si floruit
vinea si flores fructus parturiunt si floruerunt mala
punica ibi dabo tibi ubera mea **13** mandragorae dederunt
odorem in portis nostris omnia poma nova et vetera
dilecte mi servavi tibi

8 quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera matris
meae ut inveniam te foris et deosculer et iam me nemo
despiciat **2** adprehendam te et ducam in domum matris
meae ibi me docebis et dabo tibi poculum ex vino condito
et mustum malorum granatorum meorum **3** leva eius sub
capite meo et dextera illius amplexabitur me **4** adiuro
vos filiae Hierusalem ne suscitetis et evigilare faciatis
dilectam donec ipsa velit **5** quae est ista quae ascendit de
deserto deliciis affluens et nixa super dilectum suum sub
arbore malo suscitavi te ibi corrupta est mater tua ibi
violata est genetrix tua **6** pone me ut signaculum super

cor tuum ut signaculum super brachium tuum quia fortis
est ut mors dilectio dura sicut inferus aemulatio lampades
eius lampades ignis atque flammarum **(Sheol h7585)** **7** aquae
multae non poterunt extinguere caritatem nec flumina
obruent illam si dederit homo omnem substantiam domus
suae pro dilectione quasi nihil despicient eum **8** soror
nostra parva et ubera non habet quid faciemus sorori
nostrae in die quando adloquenda est **9** si murus est
aedificemus super eum propugnacula argentea si ostium
est conpingamus illud tabulis cedrinis **10** ego murus et
ubera mea sicut turris ex quo facta sum coram eo quasi
pacem repperiens **11** vinea fuit Pacifico in ea quae habet
populos tradidit eam custodibus vir adfert pro fructu
eius mille argenteos **12** vinea mea coram me est mille tui
Pacifice et ducenti his qui custodiunt fructus eius **13** quae
habitas in hortis amici auscultant fac me audire vocem
tuam **14** fuge dilecte mi et adsimilare capreae hinuloque
cervorum super montes aromatum

Isaiæ

1 visio Isaiae filii Amos quam vidit super Iudam et
Hierusalem in diebus Oziae Ioatham Ahaz Ezechiae regum
Iuda **2** audite caeli et auribus percipe terra quoniam
Dominus locutus est filios enutrivi et exaltavi ipsi autem
spreverunt me **3** cognovit bos possessorem suum et
asinus praesepe domini sui Israhel non cognovit populus
meus non intellexit **4** vae genti peccatrici populo gravi
iniquitate semini nequam filiis sceleratis dereliquerunt
Dominum blasphemaverunt Sanctum Israhel abalienati
sunt retrorsum **5** super quo percutiam vos ultra addentes
praevaricationem omne caput languidum et omne cor
maerens **6** a planta pedis usque ad verticem non est
in eo sanitas vulnus et livor et plaga tumens non
est circumligata nec curata medicamine neque fota
oleo **7** terra vestra deserta civitates vestrae succensae
igni regionem vestram coram vobis alieni devorant et
desolabitur sicut in vastitate hostili **8** et derelinquetur
filia Sion ut umbraculum in vinea et sicut tugurium
in cucumerario sicut civitas quae vastatur **9** nisi
Dominus exercituum reliquisset nobis semen quasi
Sodoma fuissemus et quasi Gomorra similes essemus **10**
audite verbum Domini principes Sodomorum percipite
auribus legem Dei nostri populus Gomorrae **11** quo
mihi multitudinem victimarum vestrarum dicit Dominus
plenus sum holocausta arietum et adipem pinguium et
sanguinem vitulorum et agnorum et hircorum nolui **12**
cum veneritis ante conspectum meum quis quaesivit haec
de manibus vestris ut ambularetis in atriis meis **13** ne

adferatis ultra sacrificium frustra incensum abominatio
est mihi neomeniam et sabbatum et festivitates alias
non feram iniqui sunt coetus vestri **14** kalendas vestras
et sollemnitates vestras odivit anima mea facta sunt
mihi molesta laboravi sustinens **15** et cum extenderitis
manus vestras avertam oculos meos a vobis et cum
multiplicaveritis orationem non audiam manus vestrae
sanguine plenae sunt **16** lavamini mundi estote auferte
malum cogitationum vestrarum ab oculis meis quiescite
agere perverse **17** discite benefacere quaerite iudicium
subvenite oppresso iudicate pupillo defendite viduam
18 et venite et arguite me dicit Dominus si fuerint
peccata vestra ut coccinum quasi nix dealbabuntur et
si fuerint rubra quasi vermiculus velut lana erunt **19** si
volueritis et audieritis bona terrae comedetis **20** quod si
nolueritis et me provocaveritis ad iracundiam gladius
devorabit vos quia os Domini locutum est **21** quomodo
facta est meretrix civitas fidelis plena iudicii iustitia
habitavit in ea nunc autem homicidae **22** argentum tuum
versum est in scoriam vinum tuum mixtum est aqua
23 principes tui infideles socii furum omnes diligunt
munera sequuntur retributiones pupillo non iudicant
et causa viduae non ingreditur ad eos **24** propter hoc
ait Dominus exercituum Fortis Israhel heu consolabor
super hostibus meis et vindicabor de inimicis meis **25** et
convertam manum meam ad te et excoquam ad purum
scoriam tuam et auferam omne stagnum tuum **26** et
restituam iudices tuos ut fuerunt prius et consiliarios
tuos sicut antiquitus post haec vocaberis civitas iusti

urbs fidelis **27** Sion in iudicio redimetur et reducent
eam in iustitia **28** et conteret scelestos et peccatores
simul et qui dereliquerunt Dominum consumentur **29**
confundentur enim ab idolis quibus sacrificaverunt et
erubescetis super hortis quos elegeratis **30** cum fueritis
velut quercus defluentibus foliis et velut hortus absque
aqua **31** et erit fortitudo vestra ut favilla stuppae et opus
vestrum quasi scintilla et succendetur utrumque simul et
non erit qui extinguat

2 verbum quod vidit Isaias filius Amos super Iudam et
Hierusalem **2** et erit in novissimis diebus praeparatus
mons domus Domini in vertice montium et elevabitur
super colles et fluent ad eum omnes gentes **3** et ibunt
populi multi et dicent venite et ascendamus ad montem
Domini et ad domum Dei Iacob et docebit nos vias suas
et ambulabimus in semitis eius quia de Sion exibit lex
et verbum Domini de Hierusalem **4** et iudicabit gentes
et arguet populos multos et conflabunt gladios suos in
vomeres et lanceas suas in falces non levabit gens contra
gentem gladium nec exercebuntur ultra ad proelium **5**
domus Iacob venite et ambulemus in lumine Domini **6**
proiecisti enim populum tuum domum Iacob quia repleti
sunt ut olim et augures habuerunt ut Philisthim et pueris
alienis adheserunt **7** repleta est terra argento et auro
et non est finis thesaurorum eius **8** et repleta est terra
eius equis et innumerabiles quadrigae eius et repleta
est terra eius idolis opus manuum suarum adoraverunt
quod fecerunt digiti eorum **9** et incurvavit se homo et
humiliatus est vir ne ergo dimittas eis **10** ingredere in

petram abscondere fossa humo a facie timoris Domini et a
gloria maiestatis eius **11** oculi sublimis hominis humiliati
sunt et incurvabitur altitudo virorum exaltabitur autem
Dominus solus in die illa **12** quia dies Domini exercituum
super omnem superbum et excelsum et super omnem
arrogantem et humiliabitur **13** et super omnes cedros
Libani sublimes et erectas et super omnes quercus Basan
14 et super omnes montes excelsos et super omnes colles
elevatos **15** et super omnem turrem excelsam et super
omnem murum munitum **16** et super omnes naves Tharsis
et super omne quod visu pulchrum est **17** et incurvabitur
sublimitas hominum et humiliabitur altitudo virorum et
elevabitur Dominus solus in die illa **18** et idola penitus
conterentur **19** et introibunt in speluncas petrarum et in
voragines terrae a facie formidinis Domini et a gloria
maiestatis eius cum surrexerit percutere terram **20** in die
illa proiciet homo idola argenti sui et simulacra auri sui
quae fecerat sibi ut adoraret talpas et vespertiliones **21**
et ingredietur fissuras petrarum et cavernas saxorum a
facie formidinis Domini et a gloria maiestatis eius cum
surrexerit percutere terram **22** quiescite ergo ab homine
cuius spiritus in naribus eius quia excelsus reputatus est
ipse

3 ecce enim Dominator Deus exercituum auferet ab
Hierusalem et ab Iuda validum et fortem omne robur
panis et omne robur aquae **2** fortem et virum bellatorem
iudicem et prophetam et ariolum et senem **3** principem
super quinquaginta et honorabilem vultu et consiliarium
sapientem de architectis et prudentem eloquii mystici **4** et

dabo pueros principes eorum et effeminati dominabuntur
eis **5** et inruet populus vir ad virum unusquisque
ad proximum suum tumultuabitur puer contra senem
et ignobilis contra nobilem **6** adprehendet enim vir
fratrem suum domesticum patris sui vestimentum tibi
est princeps esto noster ruina autem haec sub manu
tua **7** respondebit in die illa dicens non sum medicus et
in domo mea non est panis neque vestimentum nolite
constituere me principem populi **8** ruit enim Hierusalem
et Iudas concidit quia lingua eorum et adinventiones
eorum contra Dominum ut provocarent oculos maiestatis
eius **9** agnitio vultus eorum respondit eis et peccatum
suum quasi Sodomae praedicaverunt nec absconderunt
vae animae eorum quoniam reddita sunt eis mala **10** dicite
iusto quoniam bene quoniam fructum adinventionum
suarum comedet **11** vae impio in malum retributio enim
manuum eius fiet ei **12** populum meum exactores sui
spoliaverunt et mulieres dominatae sunt eius popule
meus qui beatum te dicunt ipsi te decipiunt et viam
gressuum tuorum dissipant **13** stat ad iudicandum
Dominus et stat ad iudicandos populos **14** Dominus ad
iudicium veniet cum senibus populi sui et principibus
eius vos enim depasti estis vineam meam et rapina
pauperis in domo vestra **15** quare adteritis populum
meum et facies pauperum commolitis dicit Dominus Deus
exercituum **16** et dixit Dominus pro eo quod elevatae
sunt filiae Sion et ambulaverunt extento collo et nutibus
oculorum ibant et plaudebant ambulabant et in pedibus
suis conposito gradu incedebant **17** decalvabit Dominus

verticem filiarum Sion et Dominus crinem earum nudabit
18 in die illa auferet Dominus ornatum calciamentorum et
lunulas **19** et torques et monilia et armillas et mitras **20**
discriminalia et periscelidas et murenulas et olfactoriola
et inaures **21** et anulos et gemmas in fronte pendentes **22**
et mutatoria et pallia et linteamina et acus **23** et specula
et sindones et vittas et theristra **24** et erit pro suavi
odore fetor et pro zona funiculus et pro crispanti crine
calvitium et pro fascia pectorali cilicium **25** pulcherrimi
quoque viri tui gladio cadent et fortes tui in proelio **26**
et maerebunt atque lugebunt portae eius et desolata in
terra sedebit

4 et adprehendent septem mulieres virum unum in die
illa dicentes panem nostrum comedemus et vestimentis
nostris operiemur tantummodo vocetur nomen tuum
super nos aufer obprobrium nostrum **2** in die illa erit
germen Domini in magnificentia et in gloria et fructus
terrae sublimis et exultatio his qui salvati fuerint de
Israhel **3** et erit omnis qui relictus fuerit in Sion et
residuus in Hierusalem sanctus vocabitur omnis qui
scriptus est in vita in Hierusalem **4** si abluerit Dominus
sordem filiarum Sion et sanguinem Hierusalem laverit
de medio eius spiritu iudicii et spiritu ardoris **5** et
creabit Dominus super omnem locum montis Sion et ubi
invocatus est nubem per diem et fumum et splendorem
ignis flammantis in nocte super omnem enim gloriam
protectio **6** et tabernaculum erit in umbraculum diei ab
aestu et in securitatem et absconsionem a turbine et a
pluvia

5 cantabo dilecto meo canticum patruelis mei vineae suae
vinea facta est dilecto meo in cornu filio olei **2** et sepivit
eam et lapides elegit ex illa et plantavit eam electam
et aedificavit turrem in medio eius et torcular extruxit
in ea et expectavit ut faceret uvas et fecit labruscas **3**
nunc ergo habitator Hierusalem et vir Iuda iudicate inter
me et inter vineam meam **4** quid est quod debui ultra
facere vineae meae et non feci ei an quod expectavi
ut faceret uvas et fecit labruscas **5** et nunc ostendam
vobis quid ego faciam vineae meae auferam sepem eius
et erit in direptionem diruam maceriam eius et erit in
conculcationem **6** et ponam eam desertam non putabitur
et non fodietur et ascendent vepres et spinae et nubibus
mandabo ne pluant super eam imbrem **7** vinea enim
Domini exercituum domus Israhel et vir Iuda germen
delectabile eius et expectavi ut faceret iudicium et ecce
iniquitas et iustitiam et ecce clamor **8** vae qui coniungitis
domum ad domum et agrum agro copulatis usque ad
terminum loci numquid habitabitis soli vos in medio
terrae **9** in auribus meis sunt haec Domini exercituum
nisi domus multae desertae fuerint grandes et pulchrae
absque habitatore **10** decem enim iuga vinearum facient
lagunculam unam et triginta modii sementis facient
modios tres **11** vae qui consurgitis mane ad ebrietatem
sectandam et potandum usque ad vesperam ut vino
aestuetis **12** cithara et lyra et tympanum et tibia et vinum
in conviviis vestris et opus Domini non respicitis nec
opera manuum eius consideratis **13** propterea captivus
ductus est populus meus quia non habuit scientiam

et nobiles eius interierunt fame et multitudo eius siti
exaruit **14** propterea dilatavit infernus animam suam et
aperuit os suum absque ullo termino et descendent fortes
eius et populus eius et sublimes gloriosique eius ad eum
(Sheol h7585) **15** et incurvabitur homo et humiliabitur vir et
oculi sublimium deprimentur **16** et exaltabitur Dominus
exercituum in iudicio et Deus sanctus sanctificabitur
in iustitia **17** et pascentur agni iuxta ordinem suum et
deserta in ubertatem versa advenae comedent **18** vae
qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis et quasi
vinculum plaustri peccatum **19** qui dicitis festinet et
cito veniat opus eius ut videamus et adpropiet et veniat
consilium Sancti Israhel et sciemus illud **20** vae qui dicitis
malum bonum et bonum malum ponentes tenebras lucem
et lucem tenebras ponentes amarum in dulce et dulce
in amarum **21** vae qui sapientes estis in oculis vestris
et coram vobismet ipsis prudentes **22** vae qui potentes
estis ad bibendum vinum et viri fortes ad miscendam
ebrietatem **23** qui iustificatis impium pro muneribus
et iustitiam iusti aufertis ab eo **24** propter hoc sicut
devorat stipulam lingua ignis et calor flammae exurit sic
radix eorum quasi favilla erit et germen eorum ut pulvis
ascendet abiecerunt enim legem Domini exercituum
et eloquium Sancti Israhel blasphemaverunt **25** ideo
iratus est furor Domini in populo suo et extendit manum
suam super eum et percussit eum et conturbati sunt
montes et facta sunt morticina eorum quasi stercus in
medio platearum in omnibus his non est aversus furor
eius sed adhuc manus eius extenta **26** et levabit signum

nationibus procul et sibilabit ad eum de finibus terrae et
ecce festinus velociter veniet **27** non est deficiens neque
laborans in eo non dormitabit neque dormiet neque
solvetur cingulum renum eius nec rumpetur corrigia
calciamenti eius **28** sagittae eius acutae et omnes arcus
eius extenti ungulae equorum eius ut silex et rotae
eius quasi impetus tempestatis **29** rugitus eius ut leonis
rugiet ut catuli leonum et frendet et tenebit praedam et
amplexabitur et non erit qui eruat **30** et sonabit super
eum in die illa sicut sonitus maris aspiciemus in terram
et ecce tenebrae tribulationis et lux obtenebrata est in
caligine eius

6 in anno quo mortuus est rex Ozias vidi Dominum
sedentem super solium excelsum et elevatum et ea quae
sub eo erant implebant templum **2** seraphin stabant
super illud sex alae uni et sex alae alteri duabus velabant
faciem eius et duabus velabant pedes eius et duabus
volabant **3** et clamabant alter ad alterum et dicebant
sanctus sanctus sanctus Dominus exercituum plena est
omnis terra gloria eius **4** et commota sunt superliminaria
cardinum a voce clamantis et domus impleta est fumo **5**
et dixi vae mihi quia tacui quia vir pollutus labiis ego
sum et in medio populi polluta labia habentis ego habito
et Regem Dominum exercituum vidi oculis meis **6** et
volavit ad me unus de seraphin et in manu eius calculus
quem forcipe tulerat de altari **7** et tetigit os meum et
dixit ecce tetigit hoc labia tua et auferetur iniquitas tua
et peccatum tuum mundabitur **8** et audivi vocem Domini
dicentis quem mittam et quis ibit nobis et dixi ecce ego

sum mitte me **9** et dixit vade et dices populo huic audite
audientes et nolite intellegere et videte visionem et nolite
cognoscere **10** excaeca cor populi huius et aures eius
adgrava et oculos eius claude ne forte videat oculis suis et
auribus suis audiat et corde suo intellegat et convertatur
et sanem eum **11** et dixi usquequo Domine et dixit donec
desolentur civitates absque habitatore et domus sine
homine et terra relinquetur deserta **12** et longe faciet
Dominus homines et multiplicabitur quae derelicta fuerat
in medio terrae **13** et adhuc in ea decimatio et convertetur
et erit in ostensionem sicut terebinthus et sicuti quercus
quae expandit ramos suos semen sanctum erit id quod
steterit in ea

7 et factum est in diebus Ahaz filii Ioatham filii Oziae regis
Iuda ascendit Rasin rex Syriae et Phacee filius Romeliae
rex Israhel in Hierusalem ad proeliandum contra eam
et non potuerunt debellare eam **2** et nuntiaverunt
domui David dicentes requievit Syria super Ephraim et
commotum est cor eius et cor populi eius sicut moventur
ligna silvarum a facie venti **3** et dixit Dominus ad Isaiam
egredere in occursum Ahaz tu et qui derelictus est Iasub
filius tuus ad extremum aquaeductus piscinae superioris
in via agri Fullonis **4** et dices ad eum vide ut sileas
noli timere et cor tuum ne formidet a duobus caudis
titionum fumigantium istorum in ira furoris Rasin et
Syriae et filii Romeliae **5** eo quod consilium inierit contra
te Syria malum Ephraim et filius Romeliae dicentes **6**
ascendamus ad Iudam et suscitemus eum et avellamus
eum ad nos et ponamus regem in medio eius filium Tabeel

7 haec dicit Dominus Deus non stabit et non erit istud **8**
sed caput Syriae Damascus et caput Damasci Rasin et
adhuc sexaginta et quinque anni et desinet Ephraim esse
populus **9** et caput Ephraim Samaria et caput Samariae
filius Romeliae si non credideritis non permanebitis **10** et
adiecit Dominus loqui ad Ahaz dicens **11** pete tibi signum
a Domino Deo tuo in profundum inferni sive in excelsum
supra **(Sheol h7585)** **12** et dixit Ahaz non petam et non
temptabo Dominum **13** et dixit audite ergo domus David
numquid parum vobis est molestos esse hominibus quia
molesti estis et Deo meo **14** propter hoc dabit Dominus
ipse vobis signum ecce virgo concipiet et pariet filium
et vocabitis nomen eius Emmanuhel **15** butyrum et mel
comedet ut sciat reprobare malum et eligere bonum **16**
quia antequam sciat puer reprobare malum et eligere
bonum derelinquetur terra quam tu detestaris a facie
duum regum suorum **17** adducet Dominus super te et
super populum tuum et super domum patris tui dies qui
non venerunt a diebus separationis Ephraim a Iuda cum
rege Assyriorum **18** et erit in die illa sibilabit Dominus
muscae quae est in extremo fluminum Aegypti et api
quae est in terra Assur **19** et venient et requiescent omnes
in torrentibus vallium et cavernis petrarum et in omnibus
frutectis et in universis foraminibus **20** in die illa radet
Dominus in novacula conducta in his qui trans Flumen
sunt in rege Assyriorum caput et pilos pedum et barbam
universam **21** et erit in die illa nutriet homo vaccam
boum et duas oves **22** et prae ubertate lactis comedet
butyrum butyrum enim et mel manducabit omnis qui

relictus fuerit in medio terrae **23** et erit in die illa omnis
locus ubi fuerint mille vites mille argenteis et in spinas
et in vepres erunt **24** cum sagittis et arcu ingredientur
illuc vepres enim et spinae erunt in universa terra **25** et
omnes montes qui in sarculo sarientur non veniet illuc
terror spinarum et veprium et erit in pascua bovis et in
conculcationem pecoris

8 et dixit Dominus ad me sume tibi librum grandem
et scribe in eo stilo hominis Velociter spolia detrahe
Cito praedare **2** et adhibui mihi testes fideles Uriam
sacerdotem et Zacchariam filium Barachiae **3** et accessi
ad prophetissam et concepit et peperit filium et dixit
Dominus ad me voca nomen eius Adcelera spolia
detrahere Festina praedari **4** quia antequam sciat puer
vocare patrem suum et matrem suam auferetur fortitudo
Damasci et spolia Samariae coram rege Assyriorum **5**
et adiecit Dominus loqui ad me adhuc dicens **6** pro eo
quod abiecit populus iste aquas Siloae quae vadunt cum
silentio et adsumpsit magis Rasin et filium Romeliae
7 propter hoc ecce Dominus adducet super eos aquas
Fluminis fortes et multas regem Assyriorum et omnem
gloriam eius et ascendet super omnes rivos eius et fluet
super universas ripas eius **8** et ibit per Iudam inundans et
transiens usque ad collum veniet et erit extensio alarum
eius implens latitudinem terrae tuae o Emmanuhel **9**
congregamini populi et vincimini et audite universae
procul terrae confortamini et vincimini accingite vos et
vincimini **10** inite consilium et dissipabitur loquimini
verbum et non fiet quia nobiscum Deus **11** haec enim ait

Dominus ad me sicut in forti manu erudivit me ne irem in
via populi huius dicens **12** non dicatis coniuratio omnia
enim quae loquitur populus iste coniuratio est et timorem
eius ne timeatis neque paveatis **13** Dominum exercituum
ipsum sanctificate ipse pavor vester et ipse terror vester
14 et erit vobis in sanctificationem in lapidem autem
offensionis et in petram scandali duabus domibus Israhel
in laqueum et in ruinam habitantibus Hierusalem **15**
et offendent ex eis plurimi et cadent et conterentur et
inretientur et capientur **16** liga testimonium signa legem
in discipulis meis **17** et expectabo Dominum qui abscondit
faciem suam a domo Iacob et praestolabor eum **18** ecce
ego et pueri quos mihi dedit Dominus in signum et in
portentum Israhelis a Domino exercituum qui habitat
in monte Sion **19** et cum dixerint ad vos quaerite a
pythonibus et a divinis qui stridunt in incantationibus
suis numquid non populus a Deo suo requirit pro vivis a
mortuis **20** ad legem magis et ad testimonium quod si
non dixerint iuxta verbum hoc non erit eis matutina lux
21 et transibit per eam corruet et esuriet et cum esurierit
irascetur et maledicet regi suo et Deo suo et suspiciet
sursum **22** et ad terram intuebitur et ecce tribulatio et
tenebrae dissolutio angustia et caligo persequens et non
poterit avolare de angustia sua

9 primo tempore adleviata est terra Zabulon et terra
Nepthalim et novissimo adgravata est via maris trans
Iordanem Galileae gentium **2** populus qui ambulabat in
tenebris vidit lucem magnam habitantibus in regione
umbrae mortis lux orta est eis **3** multiplicasti gentem

non magnificasti laetitiam laetabuntur coram te sicut
laetantur in messe sicut exultant quando dividunt spolia **4**
iugum enim oneris eius et virgam umeri eius et sceptrum
exactoris eius superasti sicut in die Madian **5** quia omnis
violenta praedatio cum tumultu et vestimentum mixtum
sanguine erit in conbustionem et cibus ignis **6** parvulus
enim natus est nobis filius datus est nobis et factus est
principatus super umerum eius et vocabitur nomen eius
Admirabilis consiliarius Deus fortis Pater futuri saeculi
Princeps pacis **7** multiplicabitur eius imperium et pacis
non erit finis super solium David et super regnum eius
ut confirmet illud et corroboret in iudicio et iustitia
amodo et usque in sempiternum zelus Domini exercituum
faciet hoc **8** verbum misit Dominus in Iacob et cecidit in
Israhel **9** et sciet populus omnis Ephraim et habitantes
Samariam in superbia et magnitudine cordis dicentes **10**
lateres ceciderunt sed quadris lapidibus aedificabimus
sycomoros succiderunt sed cedros inmutabimus **11** et
elevabit Dominus hostes Rasin super eum et inimicos eius
in tumultum vertet **12** Syriam ab oriente et Philisthim ab
occidente et devorabunt Israhel toto ore in omnibus his
non est aversus furor eius sed adhuc manus eius extenta
13 et populus non est reversus ad percutientem se et
Dominum exercituum non inquisierunt **14** et disperdet
Dominus ab Israhel caput et caudam incurvantem et
refrenantem die una **15** longevus et honorabilis ipse est
caput et propheta docens mendacium ipse cauda est
16 et erunt qui beatificant populum istum seducentes
et qui beatificantur praecipitati **17** propter hoc super

adulescentulis eius non laetabitur Dominus et pupillorum
eius et viduarum non miserebitur quia omnis hypocrita
est et nequam et universum os locutum est stultitiam
in omnibus his non est aversus furor eius sed adhuc
manus eius extenta **18** succensa est enim quasi ignis
impietas veprem et spinam vorabit et succendetur in
densitate saltus et convolvetur superbia fumi **19** in ira
Domini exercituum conturbata est terra et erit populus
quasi esca ignis vir fratri suo non parcet **20** et declinabit
ad dexteram et esuriet et comedet ad sinistram et non
saturabitur unusquisque carnem brachii sui vorabit
Manasses Ephraim et Ephraim Manassen simul ipsi contra
Iudam **21** in omnibus his non est aversus furor eius sed
adhuc manus eius extenta

10 vae qui condunt leges iniquas et scribentes iniustitiam
scripserunt **2** ut opprimerent in iudicio pauperes et
vim facerent causae humilium populi mei ut essent
viduae praeda eorum et pupillos diriperent **3** quid facietis
in die visitationis et calamitatis de longe venientis ad
cuius fugietis auxilium et ubi derelinquetis gloriam
vestram **4** ne incurvemini sub vinculo et cum interfectis
cadatis super omnibus his non est aversus furor eius
sed adhuc manus eius extenta **5** vae Assur virga furoris
mei et baculus ipse in manu eorum indignatio mea **6**
ad gentem fallacem mittam eum et contra populum
furoris mei mandabo illi ut auferat spolia et diripiat
praedam et ponat illum in conculcationem quasi lutum
platearum **7** ipse autem non sic arbitrabitur et cor eius
non ita aestimabit sed ad conterendum erit cor eius

et ad internicionem gentium non paucarum **8** dicet
enim **9** numquid non principes mei simul reges sunt
numquid non ut Charchamis sic Chalanno et ut Arfad
sic Emath numquid non ut Damascus sic Samaria **10**
quomodo invenit manus mea regna idoli sic et simulacra
eorum de Hierusalem et de Samaria **11** numquid non
sicut feci Samariae et idolis eius sic faciam Hierusalem et
simulacris eius **12** et erit cum impleverit Dominus cuncta
opera sua in monte Sion et in Hierusalem visitabo super
fructum magnifici cordis regis Assur et super gloriam
altitudinis oculorum eius **13** dixit enim in fortitudine
manus meae feci et in sapientia mea intellexi et abstuli
terminos populorum et principes eorum depraedatus sum
et detraxi quasi potens in sublime residentes **14** et invenit
quasi nidum manus mea fortitudinem populorum et sicut
colliguntur ova quae derelicta sunt sic universam terram
ego congregavi et non fuit qui moveret pinnam et aperiret
os et ganniret **15** numquid gloriabitur securis contra eum
qui secat in ea aut exaltabitur serra contra eum a quo
trahitur quomodo si elevetur virga contra levantem se
et exaltetur baculus qui utique lignum est **16** propter
hoc mittet Dominator Deus exercituum in pinguibus
eius tenuitatem et subtus gloriam eius succensa ardebit
quasi conbustio ignis **17** et erit lumen Israhel in igne et
Sanctus eius in flamma et succendetur et devorabitur
spina eius et vepres in die una **18** et gloria saltus eius
et Carmeli eius ab anima usque ad carnem consumetur
et erit terrore profugus **19** et reliquiae ligni saltus eius
pro paucitate numerabuntur et puer scribet eos **20** et

erit in die illa non adiciet residuum Israhel et hii qui
fugerint de domo Iacob inniti super eo qui percutit eos
sed innitetur super Dominum Sanctum Israhel in veritate
21 reliquiae convertentur reliquiae inquam Iacob ad
Deum fortem **22** si enim fuerit populus tuus Israhel quasi
harena maris reliquiae convertentur ex eo consummatio
adbreviata inundabit iustitiam **23** consummationem enim
et adbreviationem Dominus Deus exercituum faciet in
medio omnis terrae **24** propter hoc haec dicit Dominus
Deus exercituum noli timere populus meus habitator
Sion ab Assur in virga percutiet te et baculum suum
levabit super te in via Aegypti **25** adhuc enim paululum
modicumque et consummabitur indignatio et furor meus
super scelus eorum **26** et suscitabit super eum Dominus
exercituum flagellum iuxta plagam Madian in petra Oreb
et virgam suam super mare et levabit eam in via Aegypti
27 et erit in die illa auferetur onus eius de umero tuo et
iugum eius de collo tuo et conputrescet iugum a facie
olei **28** veniet in Aiath transibit in Magron apud Machmas
commendabit vasa sua **29** transierunt cursim Gabee sedes
nostra obstipuit Rama Gabaath Saulis fugit **30** hinni voce
tua filia Gallim adtende Laisa paupercula Anathoth **31**
migravit Medemena habitatores Gebim confortamini **32**
adhuc dies est ut in Nob stetur agitabit manum suam
super montem filiae Sion collem Hierusalem **33** ecce
Dominator Dominus exercituum confringet lagunculam
in terrore et excelsi statura succidentur et sublimes
humiliabuntur **34** et subvertentur condensa saltus ferro
et Libanus cum excelsis cadet

11 et egredietur virga de radice Iesse et flos de radice
eius ascendet **2** et requiescet super eum spiritus Domini
spiritus sapientiae et intellectus spiritus consilii et
fortitudinis spiritus scientiae et pietatis **3** et replebit
eum spiritus timoris Domini non secundum visionem
oculorum iudicabit neque secundum auditum aurium
arguet **4** sed iudicabit in iustitia pauperes et arguet
in aequitate pro mansuetis terrae et percutiet terram
virga oris sui et spiritu labiorum suorum interficiet
impium **5** et erit iustitia cingulum lumborum eius et
fides cinctorium renis eius **6** habitabit lupus cum agno et
pardus cum hedo accubabit vitulus et leo et ovis simul
morabuntur et puer parvulus minabit eos **7** vitulus et
ursus pascentur simul requiescent catuli eorum et leo
quasi bos comedet paleas **8** et delectabitur infans ab
ubere super foramine aspidis et in caverna reguli qui
ablactatus fuerit manum suam mittet **9** non nocebunt et
non occident in universo monte sancto meo quia repleta
est terra scientia Domini sicut aquae maris operientes
10 in die illa radix Iesse qui stat in signum populorum
ipsum gentes deprecabuntur et erit sepulchrum eius
gloriosum **11** et erit in die illa adiciet Dominus secundo
manum suam ad possidendum residuum populi sui quod
relinquetur ab Assyriis et ab Aegypto et a Fetros et
ab Aethiopia et ab Aelam et a Sennaar et ab Emath
et ab insulis maris **12** et levabit signum in nationes et
congregabit profugos Israhel et dispersos Iuda colliget a
quattuor plagis terrae **13** et auferetur zelus Ephraim et
hostes Iuda peribunt Ephraim non aemulabitur Iudam et

Iudas non pugnabit contra Ephraim **14** et volabunt in
umeros Philisthim per mare simul praedabuntur filios
orientis Idumea et Moab praeceptum manus eorum et
filii Ammon oboedientes erunt **15** et desolabit Dominus
linguam maris Aegypti et levabit manum suam super
Flumen in fortitudine spiritus sui et percutiet eum in
septem rivis ita ut transeant per eum calciati **16** et erit
via residuo populo meo qui relinquetur ab Assyriis sicut
fuit Israhel in die qua ascendit de terra Aegypti

12 et dices in illa die confitebor tibi Domine quoniam
iratus es mihi conversus est furor tuus et consolatus es
me **2** ecce Deus salvator meus fiducialiter agam et non
timebo quia fortitudo mea et laus mea Dominus Deus et
factus est mihi in salutem **3** haurietis aquas in gaudio
de fontibus salvatoris **4** et dicetis in illa die confitemini
Domino et invocate nomen eius notas facite in populis
adinventiones eius mementote quoniam excelsum est
nomen eius **5** cantate Domino quoniam magnifice fecit
adnuntiate hoc in universa terra **6** exulta et lauda
habitatio Sion quia magnus in medio tui Sanctus Israhel

13 onus Babylonis quod vidit Isaias filius Amos **2**
super montem caligosum levate signum exaltate vocem
levate manum et ingrediantur portas duces **3** ego
mandavi sanctificatis meis et vocavi fortes meos in ira
mea exultantes in gloria mea **4** vox multitudinis in
montibus quasi populorum frequentium vox sonitus
regum gentium congregatarum Dominus exercituum
praecepit militiae belli **5** venientibus de terra procul a
summitate caeli Dominus et vasa furoris eius ut disperdat

omnem terram **6** ululate quia prope est dies Domini
quasi vastitas a Domino veniet **7** propter hoc omnes
manus dissolventur et omne cor hominis tabescet **8** et
conteretur tortiones et dolores tenebunt quasi parturiens
dolebunt unusquisque ad proximum suum stupebit facies
conbustae vultus eorum **9** ecce dies Domini venit crudelis
et indignationis plenus et irae furorisque ad ponendam
terram in solitudine et peccatores eius conterendos de ea
10 quoniam stellae caeli et splendor earum non expandent
lumen suum obtenebratus est sol in ortu suo et luna non
splendebit in lumine suo **11** et visitabo super orbis mala
et contra impios iniquitatem eorum et quiescere faciam
superbiam infidelium et arrogantiam fortium humiliabo
12 pretiosior erit vir auro et homo mundo obrizo **13**
super hoc caelum turbabo et movebitur terra de loco suo
propter indignationem Domini exercituum et propter
diem irae furoris eius **14** et erit quasi dammula fugiens
et quasi ovis et non erit qui congreget unusquisque ad
populum suum convertetur et singuli ad terram suam
fugient **15** omnis qui inventus fuerit occidetur et omnis
qui supervenerit cadet in gladio **16** infantes eorum
adlident in oculis eorum diripientur domus eorum et
uxores eorum violabuntur **17** ecce ego suscitabo super
eos Medos qui argentum non quaerant nec aurum velint
18 sed sagittis parvulos interficiant et lactantibus uteri
non misereantur et super filios non parcat oculus eorum
19 et erit Babylon illa gloriosa in regnis inclita in superbia
Chaldeorum sicut subvertit Deus Sodomam et Gomorram
20 non habitabitur usque in finem et non fundabitur usque

ad generationem et generationem nec ponet ibi tentoria
Arabs nec pastores requiescent ibi **21** sed requiescent
ibi bestiae et replebuntur domus eorum draconibus et
habitabunt ibi strutiones et pilosi saltabunt ibi **22** et
respondebunt ibi ululae in aedibus eius et sirenae in
delubris voluptatis

14 prope est ut veniat tempus eius et dies eius non
elongabuntur miserebitur enim Dominus Iacob et eliget
adhuc de Israhel et requiescere eos faciet super humum
suam adiungetur advena ad eos et adherebit domui Iacob
2 et tenebunt eos populi et adducent eos in locum suum
et possidebit eos domus Israhel super terram Domini in
servos et ancillas et erunt capientes eos qui se ceperant et
subicient exactores suos **3** et erit in die illa cum requiem
dederit tibi Deus a labore tuo et a concussione tua et
a servitute dura qua ante servisti **4** sumes parabolam
istam contra regem Babylonis et dices quomodo cessavit
exactor quievit tributum **5** contrivit Dominus baculum
impiorum virgam dominantium **6** caedentem populos
in indignatione plaga insanabili subicientem in furore
gentes persequentem crudeliter **7** conquievit et siluit
omnis terra gavisa est et exultavit **8** abietes quoque
laetatae sunt super te et cedri Libani ex quo dormisti non
ascendit qui succidat nos **9** infernus subter conturbatus
est in occursum adventus tui suscitavit tibi gigantas
omnes principes terrae surrexerunt de soliis suis omnes
principes nationum **(Sheol h7585)** **10** universi respondebunt
et dicent tibi et tu vulneratus es sicut nos nostri similis
effectus es **11** detracta est ad inferos superbia tua concidit

cadaver tuum subter te sternetur tinea et operimentum
tuum erunt vermes **(Sheol h7585)** **12** quomodo cecidisti de
caelo lucifer qui mane oriebaris corruisti in terram qui
vulnerabas gentes **13** qui dicebas in corde tuo in caelum
conscendam super astra Dei exaltabo solium meum
sedebo in monte testamenti in lateribus aquilonis **14**
ascendam super altitudinem nubium ero similis Altissimo
15 verumtamen ad infernum detraheris in profundum
laci **(Sheol h7585)** **16** qui te viderint ad te inclinabuntur
teque prospicient numquid iste est vir qui conturbavit
terram qui concussit regna **17** qui posuit orbem desertum
et urbes eius destruxit vinctis eius non aperuit carcerem
18 omnes reges gentium universi dormierunt in gloria vir
in domo sua **19** tu autem proiectus es de sepulchro tuo
quasi stirps inutilis pollutus et obvolutus qui interfecti
sunt gladio et descenderunt ad fundamenta laci quasi
cadaver putridum **20** non habebis consortium neque cum
eis in sepultura tu enim terram disperdisti tu populum
occidisti non vocabitur in aeternum semen pessimorum
21 praeparate filios eius occisioni in iniquitate patrum
eorum non consurgent nec hereditabunt terram neque
implebunt faciem orbis civitatum **22** et consurgam super
eos dicit Dominus exercituum et perdam Babylonis
nomen et reliquias et germen et progeniem ait Dominus
23 et ponam eam in possessionem ericii et in paludes
aquarum et scopabo eam in scopa terens dicit Dominus
exercituum **24** iuravit Dominus exercituum dicens si non
ut putavi ita erit et quomodo mente tractavi **25** sic eveniet
ut conteram Assyrium in terra mea et in montibus meis

conculcem eum et auferetur ab eis iugum eius et onus
illius ab umero eorum tolletur **26** hoc consilium quod
cogitavi super omnem terram et haec est manus extenta
super universas gentes **27** Dominus enim exercituum
decrevit et quis poterit infirmare et manus eius extenta
et quis avertet eam **28** in anno quo mortuus est rex Ahaz
factum est onus istud **29** ne laeteris Philisthea omnis tu
quoniam comminuta est virga percussoris tui de radice
enim colubri egredietur regulus et semen eius absorbens
volucrem **30** et pascentur primogeniti pauperum et
pauperes fiducialiter requiescent et interire faciam in
fame radicem tuam et reliquias tuas interficiam **31** ulula
porta clama civitas prostrata est Philisthea omnis ab
aquilone enim fumus venit et non est qui effugiat agmen
eius **32** et quid respondebitur nuntiis gentis quia Dominus
fundavit Sion et in ipsa sperabunt pauperes populi eius

15 onus Moab quia nocte vastata est Ar Moab conticuit
quia nocte vastatus est murus Moab conticuit **2** ascendit
domus et Dibon ad excelsa in planctum super Nabo et
super Medaba Moab ululabit in cunctis capitibus eius
calvitium omnis barba radetur **3** in triviis eius accincti
sunt sacco super tecta eius et in plateis eius omnis
ululat descendit in fletum **4** clamavit Esebon et Eleale
usque Iasa audita est vox eorum super hoc expediti
Moab ululabunt anima eius ululabit sibi **5** cor meum
ad Moab clamabit vectes eius usque ad Segor vitulam
conternantem per ascensum enim Luith flens ascendet et
in via Oronaim clamorem contritionis levabunt **6** aquae
enim Nemrim desertae erunt quia aruit herba defecit

germen viror omnis interiit **7** secundum magnitudinem
operis et visitatio eorum ad torrentem salicum ducent
eos **8** quoniam circumiit clamor terminum Moab usque
ad Gallim ululatus eius et usque ad puteum Helim clamor
eius **9** quia aquae Dibon repletae sunt sanguine ponam
enim super Dibon additamenta his qui fugerint de Moab
leonem et reliquiis terrae

16 emitte agnum dominatorem terrae de Petra deserti
ad montem filiae Sion **2** et erit sicut avis fugiens et pulli
de nido avolantes sic erunt filiae Moab in transcensu
Arnon **3** ini consilium coge concilium pone quasi noctem
umbram tuam in meridie absconde fugientes et vagos
ne prodas **4** habitabunt apud te profugi mei Moab esto
latibulum eorum a facie vastatoris finitus est enim pulvis
consummatus est miser defecit qui conculcabat terram
5 et praeparabitur in misericordia solium et sedebit
super eum in veritate in tabernaculo David iudicans et
quaerens iudicium et velociter reddens quod iustum
est **6** audivimus superbiam Moab superbus est valde
superbia eius et arrogantia eius et indignatio eius plus
quam fortitudo eius **7** idcirco ululabit Moab ad Moab
universus ululabit his qui laetantur super muro cocti
lateris loquimini plagas suas **8** quoniam suburbana Esebon
deserta sunt et vinea Sabama domini gentium exciderunt
flagella eius usque ad Iazer pervenerunt erraverunt
in deserto propagines eius relictae sunt transierunt
mare **9** super hoc plorabo in fletu Iazer vineam Sabama
inebriabo te lacrima mea Esebon et Eleale quoniam super
vindemiam tuam et super messem tuam vox calcantium

inruit **10** et auferetur laetitia et exultatio de Carmelo et
in vineis non exultabit neque iubilabit vinum in torculari
non calcabit qui calcare consueverat vocem calcantium
abstuli **11** super hoc venter meus ad Moab quasi cithara
sonabit et viscera mea ad murum cocti lateris **12** et erit
cum apparuerit quod laboravit Moab super excelsis suis
ingredietur ad sancta sua ut obsecret et non valebit **13**
hoc verbum quod locutus est Dominus ad Moab ex tunc
14 et nunc locutus est Dominus dicens in tribus annis
quasi anni mercennarii auferetur gloria Moab super
omni populo multo et relinquetur parvus et modicus
nequaquam multus

17 onus Damasci ecce Damascus desinet esse civitas et
erit sicut acervus lapidum in ruina **2** derelictae civitates
Aroer gregibus erunt et requiescent ibi et non erit qui
exterreat **3** et cessabit adiutorium ab Ephraim et regnum
a Damasco et reliquiae Syriae sicut gloria filiorum Israhel
erunt dicit Dominus exercituum **4** et erit in die illa
adtenuabitur gloria Iacob et pingue carnis eius marcescet
5 et erit sicut congregans in messe quod restiterit et
brachium eius spicas leget et erit sicut quaerens spicas in
valle Rafaim **6** et relinquetur in eo sicut racemus et sicut
excussio oleae duarum aut trium olivarum in summitate
rami sive quattuor aut quinque in cacuminibus eius
fructus eius dicit Dominus Deus Israhel **7** in die illa
inclinabitur homo ad factorem suum et oculi eius ad
Sanctum Israhel respicient **8** et non inclinabitur ad altaria
quae fecerunt manus eius et quae operati sunt digiti eius
non respiciet lucos et delubra **9** in die illa erunt civitates

fortitudinis eius derelictae sicut aratra et segetes quae
derelictae sunt a facie filiorum Israhel et erit deserta **10**
quia oblita es Dei salvatoris tui et Fortis adiutoris tui non
es recordata propterea plantabis plantationem fidelem et
germen alienum seminabis **11** in die plantationis tuae
labrusca et mane semen tuum florebit ablata est messis
in die hereditatis et dolebit graviter **12** vae multitudo
populorum multorum ut multitudo maris sonantis et
tumultus turbarum sicut sonitus aquarum multarum **13**
sonabunt populi sicut sonitus aquarum inundantium et
increpabit eum et fugiet procul et rapietur sicut pulvis
montium a facie venti et sicut turbo coram tempestate
14 in tempore vespere et ecce turbatio in matutino et non
subsistet haec est pars eorum qui vastaverunt nos et sors
diripientium nos

18 vae terrae cymbalo alarum quae est trans flumina
Aethiopiae **2** qui mittit in mari legatos et in vasis papyri
super aquas ite angeli veloces ad gentem convulsam et
dilaceratam ad populum terribilem post quem non est
alius gentem expectantem expectantem et conculcatam
cuius diripuerunt flumina terram eius **3** omnes habitatores
orbis qui moramini in terra cum elevatum fuerit signum
in montibus videbitis et clangorem tubae audietis **4** quia
haec dicit Dominus ad me quiescam et considerabo in loco
meo sicut meridiana lux clara est et sicut nubes roris in
die messis **5** ante messem enim totus effloruit et inmatura
perfectio germinabit et praecidentur ramusculi eius
falcibus et quae derelicta fuerint abscidentur excutientur
6 et relinquentur simul avibus montium et bestiis terrae

et aestate perpetua erunt super eum volucres et omnes
bestiae terrae super illum hiemabunt 7 in tempore illo
deferetur munus Domino exercituum a populo divulso
et dilacerato a populo terribili post quem non fuit
alius a gente expectante expectante et conculcata cuius
diripuerunt flumina terram eius ad locum nominis
Domini exercituum montem Sion

19 onus Aegypti ecce Dominus ascendet super nubem
levem et ingredietur Aegyptum et movebuntur simulacra
Aegypti a facie eius et cor Aegypti tabescet in medio eius
2 et concurrere faciam Aegyptios adversum Aegyptios et
pugnabit vir contra fratrem suum et vir contra amicum
suum civitas adversus civitatem regnum adversus regnum
3 et disrumpetur spiritus Aegypti in visceribus eius et
consilium eius praecipitabo et interrogabunt simulacra
sua et divinos suos et pythones et ariolos 4 et tradam
Aegyptum in manu dominorum crudelium et rex fortis
dominabitur eorum ait Dominus Deus exercituum 5
et arescet aqua de mari et fluvius desolabitur atque
siccabitur 6 et deficient flumina adtenuabuntur et
siccabuntur rivi aggerum calamus et iuncus marcescet
7 nudabitur alveus rivi a fonte suo et omnis sementis
inrigua siccabitur arescet et non erit 8 et maerebunt
piscatores et lugebunt omnes mittentes in flumen hamum
et expandentes rete super faciem aquae marcescent
9 confundentur qui operabantur linum pectentes et
texentes subtilia 10 et erunt inrigua eius flaccentia
omnes qui faciebant lacunas ad capiendos pisces 11 stulti
principes Taneos sapientes consiliarii Pharao dederunt

consilium insipiens quomodo dicetis Pharaoni filius
sapientium ego filius regum antiquorum **12** ubi sunt
nunc sapientes tui adnuntient tibi et indicent quid
cogitaverit Dominus exercituum super Aegyptum **13**
stulti facti sunt principes Taneos emarcuerunt principes
Mempheos deceperunt Aegyptum angulum populorum
eius **14** Dominus miscuit in medio eius spiritum vertiginis
et errare fecerunt Aegyptum in omni opere suo sicut
errat ebrius et vomens **15** et non erit Aegypto opus quod
faciat caput et caudam incurvantem et refrenantem **16**
in die illa erit Aegyptus quasi mulieres et stupebunt et
timebunt a facie commotionis manus Domini exercituum
quam ipse movebit super eam **17** et erit terra Iuda
Aegypto in festivitatem omnis qui illius fuerit recordatus
pavebit a facie consilii Domini exercituum quod ipse
cogitavit super eam **18** in die illa erunt quinque civitates
in terra Aegypti loquentes lingua Chanaan et iurantes
per Dominum exercituum civitas Solis vocabitur una **19**
in die illa erit altare Domini in medio terrae Aegypti et
titulus iuxta terminum eius Domini **20** et erit in signum
et in testimonium Domino exercituum in terra Aegypti
clamabunt enim ad Dominum a facie tribulantis et mittet
eis salvatorem et propugnatorem qui liberet eos **21** et
cognoscetur Dominus ab Aegypto et cognoscent Aegyptii
Dominum in die illa et colent eum in hostiis et muneribus
et vota vovebunt Domino et solvent **22** et percutiet
Dominus Aegyptum plaga et sanabit eam et revertentur
ad Dominum et placabitur eis et sanabit eos **23** in die
illa erit via de Aegypto in Assyrios et intrabit Assyrius

Aegyptum et Aegyptius in Assyrios et servient Aegyptii
Assur **24** in die illa erit Israhel tertius Aegyptio et Assyrio
benedictio in medio terrae **25** cui benedixit Dominus
exercituum dicens benedictus populus meus Aegypti et
opus manuum mearum Assyrio hereditas autem mea
Israhel

20 in anno quo ingressus est Tharthan in Azotum cum
misisset eum Sargon rex Assyriorum et pugnasset contra
Azotum et cepisset eam **2** in tempore illo locutus est
Dominus in manu Isaiae filii Amos dicens vade et solve
saccum de lumbis tuis et calciamenta tua tolle de pedibus
tuis et fecit sic vadens nudus et disculciatus **3** et dixit
Dominus sicut ambulavit servus meus Isaias nudus et
disculciatus trium annorum signum et portentum erit
super Aegyptum et super Aethiopiam **4** sic minabit rex
Assyriorum captivitatem Aegypti et transmigrationem
Aethiopiae iuvenum et senum nudam et disculciatam
discopertis natibus ignominiam Aegypti **5** et timebunt et
confundentur ab Aethiopia spe sua et ab Aegypto gloria
sua **6** et dicet habitator insulae huius in die illa ecce
haec erat spes nostra ad quos confugimus in auxilium
ut liberaret nos a facie regis Assyriorum et quomodo
effugere poterimus nos

21 onus deserti maris sicut turbines ab africo veniunt de
deserto venit de terra horribili **2** visio dura nuntiata est
mihi qui incredulus est infideliter agit et qui depopulator
est vastat ascende Aelam obside Mede omnem gemitum
eius cessare feci **3** propterea repleti sunt lumbi mei dolore
angustia possedit me sicut angustia parientis corrui cum

audirem conturbatus sum cum viderem **4** emarcuit cor
meum tenebrae stupefecerunt me Babylon dilecta mea
posita est mihi in miraculum **5** pone mensam contemplare
in specula comedentes bibentes surgite principes arripite
clypeum **6** haec enim dixit mihi Dominus vade et pone
speculatorem et quodcumque viderit adnuntiet **7** et vidit
currum duorum equitum ascensorem asini et ascensorem
cameli et contemplatus est diligenter multo intuitu **8**
et clamavit leo super specula Domini ego sum stans
iugiter per diem et super custodiam meam ego sum
stans totis noctibus **9** ecce iste venit ascensor vir bigae
equitum et respondit et dixit cecidit cecidit Babylon et
omnia sculptilia deorum eius contrita sunt in terram
10 tritura mea et fili areae meae quae audivi a Domino
exercituum Deo Israhel adnuntiavi vobis **11** onus Duma
ad me clamat ex Seir custos quid de nocte custos quid
de nocte **12** dixit custos venit mane et nox si quaeritis
quaerite convertimini venite **13** onus in Arabia in saltu ad
vesperam dormietis in semitis Dodanim **14** occurrentes
sitienti ferte aquam qui habitatis terram austri cum
panibus occurrite fugienti **15** a facie enim gladiorum
fugerunt a facie gladii inminentis a facie arcus extenti a
facie gravis proelii **16** quoniam haec dicit Dominus ad me
adhuc in uno anno quasi in anno mercennarii et auferetur
omnis gloria Cedar **17** et reliquiae numeri sagittariorum
fortium de filiis Cedar inminuentur Dominus enim Deus
Israhel locutus est

22 onus vallis Visionis quidnam tibi quoque est quia
ascendisti et tu omnis in tecta **2** clamoris plena urbs

frequens civitas exultans interfecti tui non interfecti
gladio nec mortui in bello **3** cuncti principes tui fugerunt
simul dureque ligati sunt omnes qui inventi sunt vincti
sunt pariter procul fugerunt **4** propterea dixi recedite
a me amare flebo nolite incumbere ut consolemini me
super vastitate filiae populi mei **5** dies enim interfectionis
et conculcationis et fletuum Domino Deo exercituum
in valle Visionis scrutans murum et magnificus super
montem **6** et Aelam sumpsit faretram currum hominis
equitis et parietem nudavit clypeus **7** et erunt electae
valles tuae plenae quadrigarum et equites ponent sedes
suas in porta **8** et revelabitur operimentum Iudae et
videbis in die illa armamentarium domus saltus **9** et
scissuras civitatis David videbitis quia multiplicatae
sunt et congregastis aquas piscinae inferioris **10** et
domos Hierusalem numerastis et destruxistis domos
ad muniendum murum **11** et lacum fecistis inter duos
muros et aquam piscinae veteris et non suspexistis ad
eum qui fecerat eam et operatorem eius de longe non
vidistis **12** et vocavit Dominus Deus exercituum in die illa
ad fletum et ad planctum ad calvitium et ad cingulum
sacci **13** et ecce gaudium et laetitia occidere vitulos
et iugulare arietes comedere carnes et bibere vinum
comedamus et bibamus cras enim moriemur **14** et revelata
est in auribus meis Domini exercituum si dimittetur
iniquitas haec vobis donec moriamini dicit Dominus
Deus exercituum **15** haec dicit Dominus Deus exercituum
vade ingredere ad eum qui habitat in tabernaculo ad
Sobnam praepositum templi **16** quid tu hic aut quasi

quis hic quia excidisti tibi hic sepulchrum excidisti in
excelso memoriam diligenter in petra tabernaculum tibi
17 ecce Dominus asportari te faciet sicut asportatur gallus
gallinacius et quasi amictum sic sublevabit te **18** coronans
coronabit te tribulatione quasi pilam mittet te in terram
latam et spatiosam ibi morieris et ibi erit currus gloriae
tuae ignominia domus Domini tui **19** et expellam te
de statione tua et de ministerio tuo deponam te **20** et
erit in die illa vocabo servum meum Eliachim filium
Helciae **21** et induam illum tunicam tuam et cingulo tuo
confortabo eum et potestatem tuam dabo in manu eius et
erit quasi pater habitantibus Hierusalem et domui Iuda
22 et dabo clavem domus David super umerum eius et
aperiet et non erit qui claudat et claudet et non erit qui
aperiat **23** et figam illum paxillum in loco fideli et erit in
solium gloriae domui patris sui **24** et suspendent super
eum omnem gloriam domus patris eius vasorum diversa
genera omne vas parvulum a vasis craterarum usque
ad omne vas musicorum **25** in die illo dicit Dominus
exercituum auferetur paxillus qui fixus fuerat in loco
fideli et frangetur et cadet et peribit quod pependerat in
eo quia Dominus locutus est

23 onus Tyri ululate naves maris quia vastata est domus
unde venire consueverant de terra Cetthim revelatum
est eis **2** tacete qui habitatis in insula negotiatio Sidonis
transfretantes mare repleverunt te **3** in aquis multis
semen Nili messis fluminis fruges eius et facta est
negotiatio gentium **4** erubesce Sidon ait enim mare
fortitudo maris dicens non parturivi et non peperi

et non enutrivi iuvenes nec ad incrementum perduxi
virgines **5** cum auditum fuerit in Aegypto dolebunt cum
audierint de Tyro **6** transite maria ululate qui habitatis in
insula **7** numquid non haec vestra est quae gloriabatur
a diebus pristinis in antiquitate sua ducent eam pedes
sui longe ad peregrinandum **8** quis cogitavit hoc super
Tyrum quondam coronatam cuius negotiatores principes
institores eius incliti terrae **9** Dominus exercituum
cogitavit hoc ut detraheret superbiam omnis gloriae
et ad ignominiam deduceret universos inclitos terrae
10 transi terram tuam quasi flumen filia maris non est
cingulum ultra tibi **11** manum suam extendit super mare
conturbavit regna Dominus mandavit adversum Chanaan
ut contereret fortes eius **12** et dixit non adicies ultra
ut glorieris calumniam sustinens virgo filia Sidonis in
Cetthim consurgens transfreta ibi quoque non erit requies
tibi **13** ecce terra Chaldeorum talis populus non fuit Assur
fundavit eam in captivitatem transduxerunt robustos
eius suffoderunt domos eius posuerunt eam in ruinam **14**
ululate naves maris quia devastata est fortitudo vestra
15 et erit in die illa in oblivione eris o Tyre septuaginta
annis sicut dies regis unius post septuaginta autem annos
erit Tyro quasi canticum meretricis **16** sume citharam
circui civitatem meretrix oblivioni tradita bene cane
frequenta canticum ut memoria tui sit **17** et erit post
septuaginta annos visitabit Dominus Tyrum et reducet
eam ad mercedes suas et rursum fornicabitur cum
universis regnis terrae super faciem terrae **18** et erunt
negotiatio eius et mercedes eius sanctificatae Domino non

condentur neque reponentur quia his qui habitaverint
coram Domino erit negotiatio eius ut manducent in
saturitatem et vestiantur usque ad vetustatem
24 ecce Dominus dissipabit terram et nudabit eam et
adfliget faciem eius et disperget habitatores eius **2** et erit
sicut populus sic sacerdos et sicut servus sic dominus
eius sicut ancilla sic domina eius sicut emens sic ille qui
vendit sicut fenerator sic is qui mutuum accipit sicut qui
repetit sic qui debet **3** dissipatione dissipabitur terra et
direptione praedabitur Dominus enim locutus est verbum
hoc **4** luxit et defluxit terra et infirmata est defluxit
orbis infirmata est altitudo populi terrae **5** et terra
interfecta est ab habitatoribus suis quia transgressi sunt
leges mutaverunt ius dissipaverunt foedus sempiternum
6 propter hoc maledictio vorabit terram et peccabunt
habitatores eius ideoque insanient cultores eius et
relinquentur homines pauci **7** luxit vindemia infirmata
est vitis ingemuerunt omnes qui laetabantur corde **8**
cessavit gaudium tympanorum quievit sonitus laetantium
conticuit dulcedo citharae **9** cum cantico non bibent
vinum amara erit potio bibentibus illam **10** adtrita est
civitas vanitatis clausa est omnis domus nullo introeunte
11 clamor erit super vino in plateis deserta est omnis
laetitia translatum est gaudium terrae **12** relicta est in
urbe solitudo et calamitas opprimet portas **13** quia haec
erunt in medio terrae in medio populorum quomodo
si paucae olivae quae remanserunt excutiantur ex olea
et racemi cum fuerit finita vindemia **14** hii levabunt
vocem suam atque laudabunt cum glorificatus fuerit

Dominus hinnient de mari **15** propter hoc in doctrinis
glorificate Dominum in insulis maris nomen Domini Dei
Israhel **16** a finibus terrae laudes audivimus gloriam iusti
et dixi secretum meum mihi secretum meum mihi vae
mihi praevaricantes praevaricati sunt et praevaricatione
transgressorum praevaricati sunt **17** formido et fovea
et laqueus super te qui habitator es terrae **18** et erit
qui fugerit a voce formidinis cadet in foveam et qui se
explicuerit de fovea tenebitur laqueo quia cataractae
de excelsis apertae sunt et concutientur fundamenta
terrae **19** confractione confringetur terra contritione
conteretur terra commotione commovebitur terra **20**
agitatione agitabitur terra sicut ebrius et auferetur quasi
tabernaculum unius noctis et gravabit eam iniquitas sua
et corruet et non adiciet ut resurgat **21** et erit in die illa
visitabit Dominus super militiam caeli in excelso et super
reges terrae qui sunt super terram **22** et congregabuntur
in congregationem unius fascis in lacum et cludentur
ibi in carcerem et post multos dies visitabuntur **23**
et erubescet luna et confundetur sol cum regnaverit
Dominus exercituum in monte Sion et in Hierusalem et
in conspectu senum suorum fuerit glorificatus

25 Domine Deus meus es tu exaltabo te confitebor nomini
tuo quoniam fecisti mirabilia cogitationes antiquas
fideles amen **2** quia posuisti civitatem in tumulum
urbem fortem in ruinam domum alienorum ut non sit
civitas et in sempiternum non aedificetur **3** super hoc
laudabit te populus fortis civitas gentium robustarum
timebit te **4** quia factus es fortitudo pauperi fortitudo

egeno in tribulatione sua spes a turbine umbraculum ab
aestu spiritus enim robustorum quasi turbo inpellens
parietem **5** sicut aestum in siti tumultum alienorum
humiliabis et quasi calore sub nube torrente propaginem
fortium marcescere facies **6** et faciet Dominus exercituum
omnibus populis in monte hoc convivium pinguium
convivium vindemiae pinguium medullatorum vindemiae
defecatae **7** et praecipitabit in monte isto faciem vinculi
conligati super omnes populos et telam quam orditus
est super universas nationes **8** praecipitabit mortem
in sempiternum et auferet Dominus Deus lacrimam ab
omni facie et obprobrium populi sui auferet de universa
terra quia Dominus locutus est **9** et dicet in die illa ecce
Deus noster iste expectavimus eum et salvabit nos iste
Dominus sustinuimus eum exultabimus et laetabimur
in salutari eius **10** quia requiescet manus Domini in
monte isto et triturabitur Moab sub eo sicuti teruntur
paleae in plaustro **11** et extendet manus suas sub eo
sicut extendit natans ad natandum et humiliabit gloriam
eius cum adlisione manuum eius **12** et munimenta
sublimium murorum tuorum concident et humiliabuntur
et detrahentur in terram usque ad pulverem

26 in die illa cantabitur canticum istud in terra Iuda
urbs fortitudinis nostrae salvator ponetur in ea murus et
antemurale **2** aperite portas et ingrediatur gens iusta
custodiens veritatem **3** vetus error abiit servabis pacem
pacem quia in te speravimus **4** sperastis in Domino in
saeculis aeternis in Domino Deo forti in perpetuum **5**
quia incurvabit habitantes in excelso civitatem sublimem

humiliabit humiliabit eam usque ad terram detrahet eam
usque ad pulverem **6** conculcabit eam pes pedes pauperis
gressus egenorum **7** semita iusti recta est rectus callis
iusti ad ambulandum **8** et in semita iudiciorum tuorum
Domine sustinuimus te nomen tuum et memoriale tuum
in desiderio animae **9** anima mea desideravit te in nocte
sed et spiritu meo in praecordiis meis de mane vigilabo
ad te cum feceris iudicia tua in terra iustitiam discent
habitatores orbis **10** misereamur impio et non discet
iustitiam in terra sanctorum inique gessit et non videbit
gloriam Domini **11** Domine exaltetur manus tua et non
videant videant et confundantur zelantes populi et ignis
hostes tuos devoret **12** Domine dabis pacem nobis omnia
enim opera nostra operatus es nobis **13** Domine Deus
noster possederunt nos domini absque te tantum in
te recordemur nominis tui **14** morientes non vivant
gigantes non resurgant propterea visitasti et contrivisti
eos et perdidisti omnem memoriam eorum **15** indulsisti
genti Domine indulsisti genti numquid glorificatus es
elongasti omnes terminos terrae **16** Domine in angustia
requisierunt te in tribulatione murmuris doctrina tua eis
17 sicut quae concipit cum adpropinquaverit ad partum
dolens clamat in doloribus suis sic facti sumus a facie
tua Domine **18** concepimus et quasi parturivimus et
peperimus spiritum salutes non fecimus in terra ideo
non ceciderunt habitatores terrae **19** vivent mortui tui
interfecti mei resurgent expergiscimini et laudate qui
habitatis in pulvere quia ros lucis ros tuus et terram
gigantum detrahes in ruinam **20** vade populus meus intra

in cubicula tua claude ostia tua super te abscondere
modicum ad momentum donec pertranseat indignatio
21 ecce enim Dominus egreditur de loco suo ut visitet
iniquitatem habitatoris terrae contra eum et revelabit
terra sanguinem suum et non operiet ultra interfectos
suos

27 in die illo visitabit Dominus in gladio suo duro et
grandi et forti super Leviathan serpentem vectem et
super Leviathan serpentem tortuosum et occidet cetum
qui in mari est 2 in die illa vinea meri cantabit ei 3 ego
Dominus qui servo eam repente propinabo ei ne forte
visitetur contra eam nocte et die servo eam 4 indignatio
non est mihi quis dabit me spinam et veprem in proelio
gradiar super eam succendam eam pariter 5 an potius
tenebit fortitudinem meam faciet pacem mihi pacem
faciet mihi 6 qui egrediuntur impetu ad Iacob florebit
et germinabit Israhel et implebunt faciem orbis semine
7 numquid iuxta plagam percutientis se percussit eum
aut sicut occidit interfectos eius sic occisus est 8 in
mensura contra mensuram cum abiecta fuerit iudicabis
eam meditata est in spiritu suo duro per diem aestus 9
idcirco super hoc dimittetur iniquitas domui Iacob et iste
omnis fructus ut auferatur peccatum eius cum posuerit
omnes lapides altaris sicut lapides cineris adlisos non
stabunt luci et delubra 10 civitas enim munita desolata
erit speciosa relinquetur et dimittetur quasi desertum ibi
pascetur vitulus et ibi accubabit et consumet summitates
eius 11 in siccitate messis illius conterentur mulieres
venientes et docentes eam non est enim populus sapiens

propterea non miserebitur eius qui fecit eum et qui
formavit eum non parcet ei **12** et erit in die illa percutiet
Dominus ab alveo Fluminis usque ad torrentem Aegypti
et vos congregabimini unus et unus filii Israhel **13** et
erit in die illa clangetur in tuba magna et venient qui
perditi fuerant de terra Assyriorum et qui eiecti erant in
terra Aegypti et adorabunt Dominum in monte sancto in
Hierusalem

28 vae coronae superbiae ebriis Ephraim et flori
decidenti gloriae exultationis eius qui erant in vertice
vallis pinguissimae errantes a vino **2** ecce validus et fortis
Domini sicut impetus grandinis turbo confringens sicut
impetus aquarum multarum inundantium et emissarum
super terram spatiosam **3** pedibus conculcabitur corona
superbiae ebriorum Ephraim **4** et erit flos decidens
gloriae exultationis eius qui est super verticem vallis
pinguium quasi temporaneum ante maturitatem autumni
quod cum aspexerit videns statim ut manu tenuerit
devorabit illud **5** in die illa erit Dominus exercituum
corona gloriae et sertum exultationis residuo populi sui
6 et spiritus iudicii sedenti super iudicium et fortitudo
revertentibus de bello ad portam **7** verum hii quoque prae
vino nescierunt et prae ebrietate erraverunt sacerdos et
propheta nescierunt prae ebrietate absorti sunt a vino
erraverunt in ebrietate nescierunt videntem ignoraverunt
iudicium **8** omnes enim mensae repletae sunt vomitu
sordiumque ita ut non esset ultra locus **9** quem docebit
scientiam et quem intellegere faciet auditum ablactatos a
lacte apulsos ab uberibus **10** quia manda remanda manda

remanda expecta reexpecta expecta reexpecta modicum
ibi modicum ibi **11** in loquella enim labii et lingua altera
loquetur ad populum istum **12** cui dixit haec requies
reficite lassum et hoc est meum refrigerium et noluerunt
audire **13** et erit eis verbum Domini manda remanda
manda remanda expecta reexpecta expecta reexpecta
modicum ibi modicum ibi ut vadant et cadant retrorsum
et conterantur et inlaqueentur et capiantur **14** propter
hoc audite verbum Domini viri inlusores qui dominamini
super populum meum qui est in Hierusalem **15** dixistis
enim percussimus foedus cum morte et cum inferno
fecimus pactum flagellum inundans cum transierit
non veniet super nos quia posuimus mendacium spem
nostram et mendacio protecti sumus **(Sheol h7585)** **16** idcirco
haec dicit Dominus Deus ecce ego mittam in fundamentis
Sion lapidem lapidem probatum angularem pretiosum in
fundamento fundatum qui crediderit non festinet **17** et
ponam iudicium in pondere et iustitiam in mensura et
subvertet grando spem mendacii et protectionem aquae
inundabunt **18** et delebitur foedus vestrum cum morte
et pactum vestrum cum inferno non stabit flagellum
inundans cum transierit eritis ei in conculcationem
(Sheol h7585) **19** quandocumque pertransierit tollet vos
quoniam mane diluculo pertransibit in die et in nocte et
tantummodo sola vexatio intellectum dabit auditui **20**
coangustatum est enim stratum ita ut alter decidat et
pallium breve utrumque operire non potest **21** sicut enim
in monte Divisionum stabit Dominus sicut in valle quae
est in Gabao irascetur ut faciat opus suum alienum opus

eius ut operetur opus suum peregrinum est opus ab eo
22 et nunc nolite inludere ne forte constringantur vincula
vestra consummationem enim et adbreviationem audivi
a Domino Deo exercituum super universam terram **23**
auribus percipite et audite vocem meam adtendite et
audite eloquium meum **24** numquid tota die arabit arans
ut serat proscindet et sariet humum suam **25** nonne
cum adaequaverit faciem eius seret gith et cyminum
sparget et ponet triticum per ordinem et hordeum et
milium et viciam in finibus suis **26** et erudiet eum illud
in iudicio Deus suus docebit eum illud **27** non enim in
serris triturabitur gith nec rota plaustri super cyminum
circumiet sed in virga excutietur gith et cyminum in
baculo **28** panis autem comminuetur verum non in
perpetuum triturans triturabit illum neque vexabit eum
rota plaustri nec in ungulis suis comminuet eum **29** et
hoc a Domino Deo exercituum exivit ut mirabile faceret
consilium et magnificaret iustitiam

29 vae Arihel Arihel civitas quam circumdedit David
additus est annus ad annum sollemnitates evolutae sunt
2 et circumvallabo Arihel et erit tristis et maerens et
erit mihi quasi Arihel **3** et circumdabo quasi spheram in
circuitu tuo et iaciam contra te aggerem et munimenta
ponam in obsidionem tuam **4** humiliaberis de terra
loqueris et de humo audietur eloquium tuum et erit
quasi pythonis de terra vox tua et de humo eloquium
tuum mussitabit **5** et erit sicut pulvis tenuis multitudo
ventilantium te et sicut favilla pertransiens multitudo
eorum qui contra te praevaluerunt **6** eritque repente

confestim a Domino exercituum visitabitur in tonitru et
commotione terrae et voce magna turbinis et tempestatis
et flammae ignis devorantis **7** et erit sicut somnium
visionis nocturnae multitudo omnium gentium quae
dimicaverunt contra Arihel et omnes qui militaverunt et
obsederunt et praevaluerunt adversus eam **8** et sicuti
somniat esuriens et comedit cum autem fuerit expertus
vacua est anima eius et sicut somniat sitiens et bibit
et postquam fuerit expergefactus lassus adhuc sitit et
anima eius vacua est sic erit multitudo omnium gentium
quae dimicaverunt contra montem Sion **9** obstupescite
et admiramini fluctuate et vacillate inebriamini et non
a vino movemini et non ebrietate **10** quoniam miscuit
vobis Dominus spiritum soporis claudet oculos vestros
prophetas et principes vestros qui vident visiones operiet
11 et erit vobis visio omnium sicut verba libri signati
quem cum dederint scienti litteras dicent lege istum et
respondebit non possum signatus est enim **12** et dabitur
liber nescienti litteras diceturque ei lege et respondebit
nescio litteras **13** et dixit Dominus eo quod adpropinquat
populus iste ore suo et labiis suis glorificat me cor autem
eius longe est a me et timuerunt me mandato hominum et
doctrinis **14** ideo ecce ego addam ut admirationem faciam
populo huic miraculo grandi et stupendo peribit enim
sapientia a sapientibus eius et intellectus prudentium eius
abscondetur **15** vae qui profundi estis corde ut a Domino
abscondatis consilium quorum sunt in tenebris opera et
dicunt quis videt nos et quis novit nos **16** perversa est
haec vestra cogitatio quasi lutum contra figulum cogitet

et dicat opus factori suo non fecisti me et figmentum
dicat fictori suo non intellegis **17** nonne adhuc in modico
et in brevi convertetur Libanus in Chermel et Chermel in
saltum reputabitur **18** et audient in die illa surdi verba
libri et de tenebris et caligine oculi caecorum videbunt
19 et addent mites in Domino laetitiam et pauperes
homines in Sancto Israhel exultabunt **20** quoniam defecit
qui praevalebat consummatus est inlusor et succisi
sunt omnes qui vigilabant super iniquitatem **21** qui
peccare faciebant homines in verbo et arguentem in
porta subplantabant et declinaverunt frustra a iusto **22**
propter hoc haec dicit Dominus ad domum Iacob qui
redemit Abraham non modo confundetur Iacob nec modo
vultus eius erubescet **23** sed cum viderit filios suos opera
manuum mearum in medio sui sanctificantes nomen
meum et sanctificabunt Sanctum Iacob et Deum Israhel
praedicabunt **24** et scient errantes spiritu intellectum et
mussitatores discent legem

30 vae filii desertores dicit Dominus ut faceretis
consilium et non ex me et ordiremini telam et non per
spiritum meum ut adderetur peccatum super peccatum **2**
qui ambulatis ut descendatis in Aegyptum et os meum non
interrogastis sperantes auxilium in fortitudine Pharao
et habentes fiduciam in umbra Aegypti **3** et erit vobis
fortitudo Pharaonis in confusionem et fiducia umbrae
Aegypti in ignominiam **4** erant enim in Tanis principes
tui et nuntii tui usque ad Anes pervenerunt **5** omnes
confusi sunt super populo qui eis prodesse non potuit
non fuerunt in auxilium et in aliquam utilitatem sed in

confusionem et obprobrium **6** onus iumentorum austri in
terra tribulationis et angustiae leaena et leo ex eis vipera
et regulus volans portantes super umeros iumentorum
divitias suas et super gibbum camelorum thesauros suos
ad populum qui eis prodesse non poterit **7** Aegyptus
enim frustra et vane auxiliabitur ideo clamavi super hoc
superbia tantum est quiesce **8** nunc ingressus scribe eis
super buxum et in libro diligenter exara illud et erit in die
novissimo in testimonium usque ad aeternum **9** populus
enim ad iracundiam provocans est et filii mendaces filii
nolentes audire legem Domini **10** qui dicunt videntibus
nolite videre et aspicientibus nolite aspicere nobis ea
quae recta sunt loquimini nobis placentia videte nobis
errores **11** auferte a me viam declinate a me semitam
cesset a facie nostra Sanctus Israhel **12** propterea haec
dicit Sanctus Israhel pro eo quod reprobastis verbum
hoc et sperastis in calumniam et tumultum et innixi
estis super eo **13** propterea erit vobis iniquitas haec sicut
interruptio cadens et requisita in muro excelso quoniam
subito dum non speratur veniet contritio eius **14** et
comminuetur sicut conteritur lagoena figuli contritione
pervalida et non invenietur de fragmentis eius testa in
qua portetur igniculus de incendio aut hauriatur parum
aquae de fovea **15** quia haec dicit Dominus Deus Sanctus
Israhel si revertamini et quiescatis salvi eritis in silentio
et in spe erit fortitudo vestra et noluistis **16** et dixistis
nequaquam sed ad equos fugiemus ideo fugietis et super
veloces ascendemus ideo veloces erunt qui persequentur
vos **17** mille homines a facie terroris unius et a facie

terroris quinque fugietis donec relinquamini quasi malus
navis in vertice montis et quasi signum super collem **18**
propterea expectat Dominus ut misereatur vestri et ideo
exaltabitur parcens vobis quia Deus iudicii Dominus beati
omnes qui expectant eum **19** populus enim Sion habitabit
in Hierusalem plorans nequaquam plorabis miserans
miserebitur tui ad vocem clamoris tui statim ut audierit
respondebit tibi **20** et dabit vobis Dominus panem artum
et aquam brevem et non faciet avolare a te ultra doctorem
tuum et erunt oculi tui videntes praeceptorem tuum **21**
et aures tuae audient verbum post tergum monentis haec
via ambulate in ea neque ad dexteram neque ad sinistram
22 et contaminabis lamminas sculptilium argenti tui et
vestimentum conflatilis auri tui et disperges ea sicut
inmunditiam menstruatae egredere dices ei **23** et dabitur
pluvia semini tuo ubicumque seminaveris in terra et
panis frugum terrae erit uberrimus et pinguis pascetur
in possessione tua in die illo agnus spatiose **24** et tauri
tui et pulli asinorum qui operantur terram commixtum
migma comedent sic in area ut ventilatum est **25** et erunt
super omnem montem excelsum et super omnem collem
elevatum rivi currentium aquarum in die interfectionis
multorum cum ceciderint turres **26** et erit lux lunae sicut
lux solis et lux solis erit septempliciter sicut lux septem
dierum in die qua alligaverit Dominus vulnus populi sui
et percussuram plagae eius sanaverit **27** ecce nomen
Domini venit de longinquo ardens furor eius et gravis
ad portandum labia eius repleta sunt indignatione et
lingua eius quasi ignis devorans **28** spiritus eius velut

torrens inundans usque ad medium colli ad perdendas
gentes in nihilum et frenum erroris quod erat in maxillis
populorum **29** canticum erit vobis sicut nox sanctificatae
sollemnitatis et laetitia cordis sicut qui pergit cum tibia
ut intret in montem Domini ad Fortem Israhel **30** et
auditam faciet Dominus gloriam vocis suae et terrorem
brachii sui ostendet in comminatione furoris et flamma
ignis devorantis adlidet in turbine et in lapide grandinis
31 a voce enim Domini pavebit Assur virga percussus
32 et erit transitus virgae fundatus quam requiescere
faciet Dominus super eum in tympanis et in citharis et in
bellis praecipuis expugnabit eos **33** praeparata est enim
ab heri Thofeth a rege praeparata profunda et dilatata
nutrimenta eius ignis et ligna multa flatus Domini sicut
torrens sulphuris succendens eam

31 vae qui descendunt in Aegyptum ad auxilium in
equis sperantes et habentes fiduciam super quadrigis
quia multae sunt et super equitibus quia praevalidi nimis
et non sunt confisi super Sanctum Israhel et Dominum
non requisierunt **2** ipse autem sapiens adduxit malum
et verba sua non abstulit et consurget contra domum
pessimorum et contra auxilium operantium iniquitatem
3 Aegyptus homo et non deus et equi eorum caro et non
spiritus et Dominus inclinabit manum suam et corruet
auxiliator et cadet cui praestatur auxilium simulque
omnes consumentur **4** quia haec dicit Dominus ad me
quomodo si rugiat leo et catulus leonis super praedam
suam cum occurrerit ei multitudo pastorum a voce eorum
non formidabit et a multitudine eorum non pavebit

sic descendet Dominus exercituum ut proelietur super
montem Sion et super collem eius **5** sicut aves volantes
sic proteget Dominus exercituum Hierusalem protegens
et liberans transiens et salvans **6** convertimini sicut in
profundum recesseratis filii Israhel **7** in die enim illa
abiciet vir idola argenti sui et idola auri sui quae fecerunt
vobis manus vestrae in peccatum **8** et cadet Assur in
gladio non viri et gladius non hominis vorabit eum et
fugiet non a facie gladii et iuvenes eius vectigales erunt **9**
et fortitudo eius a terrore transibit et pavebunt fugientes
principes eius dixit Dominus cuius ignis est in Sion et
caminus eius in Hierusalem

32 ecce in iustitia regnabit rex et principes in iudicio
praeerunt **2** et erit vir sicut qui absconditur a vento
et celat se a tempestate sicut rivi aquarum in siti
et umbra petrae prominentis in terra deserta **3** non
caligabunt oculi videntium et aures audientium diligenter
auscultabunt **4** et cor stultorum intelleget scientiam
et lingua balborum velociter loquetur et plane **5** non
vocabitur ultra is qui insipiens est princeps neque
fraudulentus appellabitur maior **6** stultus enim fatua
loquetur et cor eius faciet iniquitatem ut perficiat
simulationem et loquatur ad Dominum fraudulenter et
vacuefaciat animam esurientis et potum sitienti auferat
7 fraudulenti vasa pessima sunt ipse enim cogitationes
concinnavit ad perdendos mites in sermone mendacii
cum loqueretur pauper iudicium **8** princeps vero ea
quae digna sunt principe cogitavit et ipse super duces
stabit **9** mulieres opulentae surgite et audite vocem

meam filiae confidentes percipite auribus eloquium
meum **10** post dies et annum et vos conturbabimini
confidentes consummata est enim vindemia collectio
ultra non veniet **11** obstupescite opulentae conturbamini
confidentes exuite vos et confundimini accingite lumbos
vestros **12** super ubera plangite super regione desiderabili
super vinea fertili **13** super humum populi mei spina
et vepres ascendent quanto magis super omnes domos
gaudii civitatis exultantis **14** domus enim dimissa est
multitudo urbis relicta est tenebrae et palpatio factae sunt
super speluncas usque in aeternum gaudium onagrorum
pascua gregum **15** donec effundatur super nos spiritus
de excelso et erit desertum in Chermel et Chermel in
saltum reputabitur **16** et habitabit in solitudine iudicium
et iustitia in Chermel sedebit **17** et erit opus iustitiae
pax et cultus iustitiae silentium et securitas usque in
sempiternum **18** et sedebit populus meus in pulchritudine
pacis et in tabernaculis fiduciae et in requie opulenta
19 grando autem in descensione saltus et humilitate
humiliabitur civitas **20** beati qui seminatis super omnes
aquas inmittentes pedem bovis et asini

33 vae qui praedaris nonne et ipse praedaberis et qui
spernis nonne et ipse sperneris cum consummaveris
depraedationem depraedaberis cum fatigatus desiveris
contemnere contemneris **2** Domine miserere nostri te
expectavimus esto brachium eorum in mane et salus
nostra in tempore tribulationis **3** a voce angeli fugerunt
populi ab exaltatione tua dispersae sunt gentes **4** et
congregabuntur spolia vestra sicut colligitur brucus

velut cum fossae plenae fuerint de eo **5** magnificatus
est Dominus quoniam habitavit in excelso implevit Sion
iudicio et iustitia **6** et erit fides in temporibus tuis
divitiae salutis sapientia et scientia timor Domini ipse
thesaurus eius **7** ecce videntes clamabunt foris angeli
pacis amare flebunt **8** dissipatae sunt viae cessavit
transiens per semitam irritum factum est pactum proiecit
civitates non reputavit homines **9** luxit et elanguit terra
confusus est Libanus et obsorduit et factus est Saron
sicut desertum et concussa est Basan et Carmelus **10**
nunc consurgam dicit Dominus nunc exaltabor nunc
sublevabor **11** concipietis ardorem parietis stipulam
spiritus vester ut ignis vorabit vos **12** et erunt populi quasi
de incendio cinis spinae congregatae igni conburentur **13**
audite qui longe estis quae fecerim et cognoscite vicini
fortitudinem meam **14** conterriti sunt in Sion peccatores
possedit tremor hypocritas quis poterit habitare de vobis
cum igne devorante quis habitabit ex vobis cum ardoribus
sempiternis **15** qui ambulat in iustitiis et loquitur veritates
qui proicit avaritiam ex calumnia et excutit manus suas ab
omni munere qui obturat aures suas ne audiat sanguinem
et claudit oculos suos ne videat malum **16** iste in excelsis
habitabit munimenta saxorum sublimitas eius panis ei
datus est aquae eius fideles sunt **17** regem in decore
suo videbunt oculi eius cernent terram de longe **18** cor
tuum meditabitur timorem ubi est litteratus ubi legis
verba ponderans ubi doctor parvulorum **19** populum
inpudentem non videbis populum alti sermonis ita ut
non possis intellegere disertitudinem linguae eius in quo

nulla est sapientia **20** respice Sion civitatem sollemnitatis
nostrae oculi tui videbunt Hierusalem habitationem
opulentam tabernaculum quod nequaquam transferri
poterit nec auferentur clavi eius in sempiternum et
omnes funiculi eius non rumpentur **21** quia solummodo
ibi magnificus Dominus noster locus fluviorum rivi
latissimi et patentes non transibit per eum navis remigum
neque trieris magna transgredietur eum **22** Dominus
enim iudex noster Dominus legifer noster Dominus rex
noster ipse salvabit nos **23** laxati sunt funiculi tui sed non
praevalebunt sic erit malus tuus ut dilatare signum non
queas tunc dividentur spolia praedarum multarum claudi
diripient rapinam **24** nec dicet vicinus elangui populus
qui habitat in ea auferetur ab eo iniquitas

34 accedite gentes et audite et populi adtendite audiat
terra et plenitudo eius orbis et omne germen eius **2**
quia indignatio Domini super omnes gentes et furor
super universam militiam eorum interfecit eos et dedit
eos in occisionem **3** interfecti eorum proicientur et de
cadaveribus eorum ascendet fetor tabescent montes
sanguine eorum **4** et tabescet omnis militia caelorum
et conplicabuntur sicut liber caeli et omnis militia
eorum defluet sicut defluit folium de vinea et de ficu **5**
quoniam inebriatus est in caelo gladius meus ecce super
Idumeam descendet et super populum interfectionis
meae ad iudicium **6** gladius Domini repletus est sanguine
incrassatus est adipe de sanguine agnorum et hircorum de
sanguine medullatorum arietum victima enim Domini in
Bosra et interfectio magna in terra Edom **7** et descendent

unicornes cum eis et tauri cum potentibus inebriabitur
terra eorum sanguine et humus eorum adipe pinguium **8**
quia dies ultionis Domini annus retributionum iudicii
Sion **9** et convertentur torrentes eius in picem et humus
eius in sulphur et erit terra eius in picem ardentem **10**
nocte et die non extinguetur in sempiternum ascendet
fumus eius a generatione in generationem desolabitur
in saeculum saeculorum non erit transiens per eam
11 et possidebunt illam onocrotalus et ericius et ibis
et corvus habitabunt in ea et extendetur super eam
mensura ut redigatur ad nihilum et perpendiculum in
desolationem **12** nobiles eius non erunt ibi regem potius
invocabunt et omnes principes eius erunt in nihilum **13**
et orientur in domibus eius spinae et urticae et paliurus
in munitionibus eius et erit cubile draconum et pascua
strutionum **14** et occurrent daemonia onocentauris et
pilosus clamabit alter ad alterum ibi cubavit lamia et
invenit sibi requiem **15** ibi habuit foveam ericius et
enutrivit catulos et circumfodit et fovit in umbra eius
illuc congregati sunt milvi alter ad alterum **16** requirite
diligenter in libro Domini et legite unum ex eis non defuit
alter ad alterum non quaesivit quia quod ex ore meo
procedit ille mandavit et spiritus eius ipse congregavit
ea **17** et ipse misit eis sortem et manus eius divisit eam
illis in mensuram usque in aeternum possidebunt eam in
generatione et generatione habitabunt in ea

35 laetabitur deserta et invia et exultabit solitudo et
florebit quasi lilium **2** germinans germinabit et exultabit
laetabunda et laudans gloria Libani data est ei decor

Carmeli et Saron ipsi videbunt gloriam Domini et decorem
Dei nostri **3** confortate manus dissolutas et genua debilia
roborate **4** dicite pusillanimis confortamini nolite timere
ecce Deus vester ultionem adducet retributionis Deus ipse
veniet et salvabit vos **5** tunc aperientur oculi caecorum
et aures surdorum patebunt **6** tunc saliet sicut cervus
claudus et aperta erit lingua mutorum quia scissae sunt
in deserto aquae et torrentes in solitudine **7** et quae
erat arida in stagnum et sitiens in fontes aquarum in
cubilibus in quibus prius dracones habitabant orietur
viror calami et iunci **8** et erit ibi semita et via et via
sancta vocabitur non transibit per eam pollutus et haec
erit nobis directa via ita ut stulti non errent per eam **9**
non erit ibi leo et mala bestia non ascendet per eam nec
invenietur ibi et ambulabunt qui liberati fuerint **10** et
redempti a Domino convertentur et venient in Sion cum
laude et laetitia sempiterna super caput eorum gaudium
et laetitiam obtinebunt et fugiet dolor et gemitus

36 et factum est in quartodecimo anno regis Ezechiae
ascendit Sennacherib rex Assyriorum super omnes
civitates Iuda munitas et cepit eas **2** et misit rex
Assyriorum Rabsacen de Lachis in Hierusalem ad regem
Ezechiam in manu gravi et stetit in aquaeductu piscinae
superioris in via agri Fullonis **3** et egressus est ad eum
Eliachim filius Helciae qui erat super domum et Sobna
scriba et Ioae filius Asaph a commentariis **4** et dixit
ad eos Rabsaces dicite Ezechiae haec dicit rex magnus
rex Assyriorum quae est ista fiducia qua confidis **5** aut
quo consilio vel fortitudine rebellare disponis super

quem habes fiduciam quia recessisti a me **6** ecce confidis
super baculum harundineum confractum istum super
Aegyptum cui si innisus fuerit homo intrabit in manu
eius et perforabit eam sic Pharao rex Aegypti omnibus
qui confidunt in eo **7** quod si responderis mihi in Domino
Deo nostro confidimus nonne ipse est cuius abstulit
Ezechias excelsa et altaria et dixit Iudae et Hierusalem
coram altari isto adorabitis **8** et nunc trade te domino
meo regi Assyriorum et dabo tibi duo milia equorum nec
poteris ex te praebere ascensores eorum **9** et quomodo
sustinebis faciem iudicis unius loci ex servis domini mei
minoribus quod si confidis in Aegypto in quadriga et in
equitibus **10** et nunc numquid sine Domino ascendi ad
terram istam ut disperderem eam Dominus dixit ad me
ascende super terram istam et disperde eam **11** et dixit
Eliachim et Sobna et Ioae ad Rabsacen loquere ad servos
tuos syra lingua intellegimus enim ne loquaris ad nos
iudaice in auribus populi qui est super murum **12** et dixit
ad eos Rabsaces numquid ad dominum tuum et ad te
misit me dominus meus ut loquerer omnia verba ista
et non potius ad viros qui sedent in muro ut comedant
stercora sua et bibant urinam pedum suorum vobiscum
13 et stetit Rabsaces et clamavit voce magna iudaice
et dixit audite verba regis magni regis Assyriorum **14**
haec dicit rex non seducat vos Ezechias quia non poterit
eruere vos **15** et non vobis tribuat fiduciam Ezechias
super Domino dicens eruens liberabit nos Dominus non
dabitur civitas ista in manu regis Assyriorum **16** nolite
audire Ezechiam haec enim dicit rex Assyriorum facite

mecum benedictionem et egredimini ad me et comedite
unusquisque vineam suam et unusquisque ficum suam
et bibite unusquisque aquam cisternae suae **17** donec
veniam et tollam vos ad terram quae est ut terra vestra
terram frumenti et vini terram panum et vinearum **18**
ne conturbet vos Ezechias dicens Dominus liberabit nos
numquid liberaverunt dii gentium unusquisque terram
suam de manu regis Assyriorum **19** ubi est deus Emath
et Arfad ubi est deus Seffarvaim numquid liberaverunt
Samariam de manu mea **20** quis est ex omnibus diis
terrarum istarum qui eruerit terram suam de manu
mea ut eruat Dominus Hierusalem de manu mea **21** et
siluerunt et non responderunt ei verbum mandaverat
enim rex dicens ne respondeatis ei **22** et ingressus est
Eliachim filius Helciae qui erat super domum et Sobna
scriba et Ioae filius Asaph a commentariis ad Ezechiam
scissis vestibus et nuntiaverunt ei verba Rabsacis

37 et factum est cum audisset rex Ezechias scidit
vestimenta sua et obvolutus est sacco et intravit in
domum Domini **2** et misit Eliachim qui erat super domum
et Sobnam scribam et seniores de sacerdotibus opertos
saccis ad Isaiam filium Amos prophetam **3** et dixerunt ad
eum haec dicit Ezechias dies tribulationis et correptionis
et blasphemiae dies haec quia venerunt filii usque ad
partum et virtus non est parienti **4** si quo modo audiat
Dominus Deus tuus verba Rabsaces quem misit rex
Assyriorum dominus suus ad blasphemandum Deum
viventem et obprobrandum sermonibus quos audivit
Dominus Deus tuus leva ergo orationem pro reliquiis

quae reppertae sunt **5** et venerunt servi regis Ezechiae ad
Isaiam **6** et dixit ad eos Isaias haec dicetis domino vestro
haec dicit Dominus ne timeas a facie verborum quae
audisti quibus blasphemaverunt pueri regis Assyriorum
me **7** ecce ego dabo ei spiritum et audiet nuntium et
revertetur ad terram suam et corruere eum faciam gladio
in terra sua **8** reversus est autem Rabsaces et invenit
regem Assyriorum proeliantem adversus Lobna audierat
enim quia profectus esset de Lachis **9** et audivit de
Tharaca rege Aethiopiae dicentes egressus est ut pugnet
contra te quod cum audisset misit nuntios ad Ezechiam
dicens **10** haec dicetis Ezechiae regi Iudae loquentes
non te decipiat Deus tuus in quo tu confidis dicens
non dabitur Hierusalem in manu regis Assyriorum **11**
ecce tu audisti omnia quae fecerunt reges Assyriorum
omnibus terris quas subverterunt et tu poteris liberari **12**
numquid eruerunt eos dii gentium quos subverterunt
patres mei Gozan et Aran et Reseph et filios Eden qui
erant in Thalassar **13** ubi est rex Emath et rex Arfad et rex
urbis Seffarvaim Anahe et Ava **14** et tulit Ezechias libros
de manu nuntiorum et legit eos et ascendit in domum
Domini et expandit eos Ezechias coram Domino **15** et
oravit Ezechias ad Dominum dicens **16** Domine exercituum
Deus Israhel qui sedes super cherubin tu es Deus solus
omnium regnorum terrae tu fecisti caelum et terram
17 inclina Domine aurem tuam et audi aperi Domine
oculos tuos et vide et audi omnia verba Sennacherib
quae misit ad blasphemandum Deum viventem **18** vere
enim Domine desertas fecerunt reges Assyriorum terras

et regiones earum **19** et dederunt deos earum igni non
enim erant dii sed opera manuum hominum lignum
et lapis et comminuerunt eos **20** et nunc Domine Deus
noster salva nos de manu eius et cognoscant omnia
regna terrae quia tu es Dominus solus **21** et misit Isaias
filius Amos ad Ezechiam dicens haec dicit Dominus
Deus Israhel pro quibus rogasti me de Sennacherib rege
Assyriorum **22** hoc est verbum quod locutus est Dominus
super eum despexit te subsannavit te virgo filia Sion
post te caput movit filia Hierusalem **23** cui exprobrasti
et quem blasphemasti et super quem exaltasti vocem
et levasti altitudinem oculorum tuorum ad Sanctum
Israhel **24** in manu servorum tuorum exprobrasti Domino
et dixisti in multitudine quadrigarum mearum ego
ascendi altitudinem montium iuga Libani et succidam
excelsa cedrorum eius electas abietes illius et introibo
altitudinem summitatis eius saltum Carmeli eius **25** ego
fodi et bibi aquam et exsiccavi vestigio pedis mei omnes
rivos aggerum **26** numquid non audisti quae olim fecerim
ei ex diebus antiquis ego plasmavi illud et nunc adduxi
et factum est in eradicationem collium conpugnantium
et civitatum munitarum **27** habitatores earum breviata
manu contremuerunt et confusi sunt facti sunt sicut
faenum agri et gramen pascuae et herba tectorum quae
exaruit antequam maturesceret **28** habitationem tuam et
egressum tuum et introitum tuum cognovi et insaniam
tuam contra me **29** cum fureres adversum me superbia
tua ascendit in aures meas ponam ergo circulum in
naribus tuis et frenum in labiis tuis et reducam te in viam

per quam venisti **30** tibi autem hoc erit signum comede
hoc anno quae sponte nascuntur et in anno secundo
pomis vescere in anno autem tertio seminate et metite et
plantate vineas et comedite fructum earum **31** et mittet
id quod salvatum fuerit de domo Iuda et quod reliquum
est radicem deorsum et faciet fructum sursum **32** quia
de Hierusalem exibunt reliquiae et salvatio de monte
Sion zelus Domini exercituum faciet istud **33** propterea
haec dicit Dominus de rege Assyriorum non introibit
civitatem hanc et non iaciet ibi sagittam et non occupabit
eam clypeus et non mittet in circuitu eius aggerem **34**
in via qua venit per eam revertetur et civitatem hanc
non ingredietur dicit Dominus **35** et protegam civitatem
istam ut salvem eam propter me et propter David servum
meum **36** egressus est autem angelus Domini et percussit
in castris Assyriorum centum octoginta quinque milia et
surrexerunt mane et ecce omnes cadavera mortuorum **37**
et egressus est et abiit et reversus est Sennacherib rex
Assyriorum et habitavit in Nineve **38** et factum est cum
adoraret in templo Nesrach deum suum Adramelech et
Sarasar filii eius percusserunt eum gladio fugeruntque in
terram Ararat et regnavit Asoraddon filius eius pro eo

38 in diebus illis aegrotavit Ezechias usque ad mortem
et introivit ad eum Isaias filius Amos propheta et dixit ei
haec dicit Dominus dispone domui tuae quia morieris
tu et non vives **2** et convertit Ezechias faciem suam ad
parietem et oravit ad Dominum **3** et dixit obsecro Domine
memento quaeso quomodo ambulaverim coram te in
veritate et in corde perfecto et quod bonum est in oculis

tuis fecerim et flevit Ezechias fletu magno **4** et factum est
verbum Domini ad Isaiam dicens **5** vade et dic Ezechiae
haec dicit Dominus Deus David patris tui audivi orationem
tuam vidi lacrimam tuam ecce ego adiciam super dies
tuos quindecim annos **6** et de manu regis Assyriorum
eruam te et civitatem istam et protegam eam **7** hoc autem
tibi erit signum a Domino quia faciet Dominus verbum
hoc quod locutus est **8** ecce ego reverti faciam umbram
linearum per quas descenderat in horologio Ahaz in
sole retrorsum decem lineis et reversus est sol decem
lineis per gradus quos descenderat **9** scriptura Ezechiae
regis Iuda cum aegrotasset et convaluisset de infirmitate
sua **10** ego dixi in dimidio dierum meorum vadam ad
portas inferi quaesivi residuum annorum meorum **(Sheol
h7585)** **11** dixi non videbo Dominum Dominum in terra
viventium non aspiciam hominem ultra et habitatorem
quievit **12** generatio mea ablata est et convoluta est a
me quasi tabernaculum pastorum praecisa est velut a
texente vita mea dum adhuc ordirer succidit me de mane
usque ad vesperam finies me **13** sperabam usque ad mane
quasi leo sic contrivit omnia ossa mea de mane usque
ad vesperam finies me **14** sicut pullus hirundinis sic
clamabo meditabor ut columba adtenuati sunt oculi mei
suspicientes in excelsum Domine vim patior sponde pro
me **15** quid dicam aut quid respondebit mihi cum ipse
fecerit recogitabo omnes annos meos in amaritudine
animae meae **16** Domine sic vivitur et in talibus vita
spiritus mei corripies me et vivificabis me **17** ecce in pace
amaritudo mea amarissima tu autem eruisti animam

meam ut non periret proiecisti post tergum tuum omnia
peccata mea **18** quia non infernus confitebitur tibi neque
mors laudabit te non expectabunt qui descendunt in
lacum veritatem tuam **(Sheol h7585)** **19** vivens vivens ipse
confitebitur tibi sicut et ego hodie pater filiis notam
faciet veritatem tuam **20** Domine salvum me fac et
psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vitae nostrae
in domo Domini **21** et iussit Isaias ut tollerent massam de
ficis et cataplasmarent super vulnus et sanaretur **22** et
dixit Ezechias quod erit signum quia ascendam in domo
Domini

39 in tempore illo misit Marodach Baladan filius Baladan
rex Babylonis libros et munera ad Ezechiam audierat
enim quod aegrotasset et convaluisset **2** laetatus est
autem super eis Ezechias et ostendit eis cellam aromatum
et argenti et auri et odoramentorum et unguenti optimi
et omnes apothecas supellectilis suae et universa quae
inventa sunt in thesauris eius non fuit verbum quod non
ostenderet eis Ezechias in domo sua et in omni potestate
sua **3** introiit autem Isaias propheta ad regem Ezechiam
et dixit ei quid dixerunt viri isti et unde venerunt ad te
et dixit Ezechias de terra longinqua venerunt ad me de
Babylone **4** et dixit quid viderunt in domo tua et dixit
Ezechias omnia quae in domo mea sunt viderunt non
fuit res quam non ostenderim eis in thesauris meis **5** et
dixit Isaias ad Ezechiam audi verbum Domini exercituum
6 ecce dies venient et auferentur omnia quae in domo
tua sunt et quae thesaurizaverunt patres tui usque ad
diem hanc in Babylonem non relinquetur quicquam dicit

Dominus 7 et de filiis tuis qui exibunt de te quos genueris
tollent et erunt eunuchi in palatio regis Babylonis 8 et
dixit Ezechias ad Isaiam bonum verbum Domini quod
locutus est et dixit fiat tantum pax et veritas in diebus
meis

40 consolamini consolamini populus meus dicit Deus
vester 2 loquimini ad cor Hierusalem et avocate eam
quoniam conpleta est malitia eius dimissa est iniquitas
illius suscepit de manu Domini duplicia pro omnibus
peccatis suis 3 vox clamantis in deserto parate viam
Domini rectas facite in solitudine semitas Dei nostri
4 omnis vallis exaltabitur et omnis mons et collis
humiliabitur et erunt prava in directa et aspera in vias
planas 5 et revelabitur gloria Domini et videbit omnis caro
pariter quod os Domini locutum est 6 vox dicentis clama
et dixi quid clamabo omnis caro faenum et omnis gloria
eius quasi flos agri 7 exsiccatum est faenum et cecidit
flos quia spiritus Domini sufflavit in eo vere faenum est
populus 8 exsiccatum est faenum cecidit flos verbum
autem Dei nostri stabit in aeternum 9 super montem
excelsum ascende tu quae evangelizas Sion exalta in
fortitudine vocem tuam quae evangelizas Hierusalem
exalta noli timere dic civitatibus Iudae ecce Deus vester
10 ecce Dominus Deus in fortitudine veniet et brachium
eius dominabitur ecce merces eius cum eo et opus illius
coram eo 11 sicut pastor gregem suum pascet in brachio
suo congregabit agnos et in sinu suo levabit fetas ipse
portabit 12 quis mensus est pugillo aquas et caelos palmo
ponderavit quis adpendit tribus digitis molem terrae et

libravit in pondere montes et colles in statera **13** quis
adiuvit spiritum Domini aut quis consiliarius eius fuit
et ostendit illi **14** cum quo iniit consilium et instruxit
eum et docuit eum semitam iustitiae et erudivit eum
scientiam et viam prudentiae ostendit illi **15** ecce gentes
quasi stilla situlae et quasi momentum staterae reputatae
sunt ecce insulae quasi pulvis exiguus **16** et Libanus
non sufficiet ad succendendum et animalia eius non
sufficient ad holocaustum **17** omnes gentes quasi non sint
sic sunt coram eo et quasi nihilum et inane reputatae
sunt ei **18** cui ergo similem fecistis Deum aut quam
imaginem ponetis ei **19** numquid sculptile conflavit faber
aut aurifex auro figuravit illud et lamminis argenteis
argentarius **20** forte lignum et inputribile elegit artifex
sapiens quaerit quomodo statuat simulacrum quod non
moveatur **21** numquid non scietis numquid non audietis
numquid non adnuntiatum est ab initio vobis numquid
non intellexistis fundamenta terrae **22** qui sedet super
gyrum terrae et habitatores eius sunt quasi lucustae
qui extendit velut nihilum caelos et expandit eos sicut
tabernaculum ad inhabitandum **23** qui dat secretorum
scrutatores quasi non sint iudices terrae velut inane
fecit **24** et quidem neque plantatos neque satos neque
radicato in terra trunco eorum repente flavit in eos et
aruerunt et turbo quasi stipulam auferet eos **25** et cui
adsimilastis me et adaequastis dicit Sanctus **26** levate in
excelsum oculos vestros et videte quis creavit haec qui
educit in numero militiam eorum et omnes ex nomine
vocat prae multitudine fortitudinis et roboris virtutisque

eius neque unum reliquum fuit **27** quare dicis Iacob et
loqueris Israhel abscondita est via mea a Domino et a Deo
meo iudicium meum transibit **28** numquid nescis aut non
audisti Deus sempiternus Dominus qui creavit terminos
terrae non deficiet neque laborabit nec est investigatio
sapientiae eius **29** qui dat lasso virtutem et his qui
non sunt fortitudinem et robur multiplicat **30** deficient
pueri et laborabunt et iuvenes in infirmitate cadent **31**
qui autem sperant in Domino mutabunt fortitudinem
adsument pinnas sicut aquilae current et non laborabunt
ambulabunt et non deficient

41 taceant ad me insulae et gentes mutent fortitudinem
accedant et tunc loquantur simul ad iudicium
propinquemus **2** quis suscitavit ab oriente iustum vocavit
eum ut sequeretur se dabit in conspectu eius gentes et
reges obtinebit dabit quasi pulverem gladio eius sicut
stipulam vento raptam arcui eius **3** persequetur eos
transibit in pace semita in pedibus eius non apparebit
4 quis haec operatus est et fecit vocans generationes
ab exordio ego Dominus primus et novissimus ego
sum **5** viderunt insulae et timuerunt extrema terrae
obstipuerunt adpropinquaverunt et accesserunt **6**
unusquisque proximo suo auxiliatur et fratri suo dicit
confortare **7** confortabit faber aerarius percutiens malleo
eum qui cudebat tunc temporis dicens glutino bonum
est et confortavit eum in clavis ut non moveatur **8** et tu
Israhel serve meus Iacob quem elegi semen Abraham
amici mei **9** in quo adprehendi te ab extremis terrae
et a longinquis eius vocavi te et dixi tibi servus meus

es tu elegi te et non abieci te **10** ne timeas quia tecum
sum ego ne declines quia ego Deus tuus confortavi te
et auxiliatus sum tui et suscepi te dextera iusti mei **11**
ecce confundentur et erubescent omnes qui pugnant
adversum te erunt quasi non sint et peribunt viri qui
contradicunt tibi **12** quaeres eos et non invenies viros
rebelles tuos erunt quasi non sint et veluti consumptio
homines bellantes adversum te **13** quia ego Dominus Deus
tuus adprehendens manum tuam dicensque tibi ne timeas
ego adiuvi te **14** noli timere vermis Iacob qui mortui
estis ex Israhel ego auxiliatus sum tui dicit Dominus et
redemptor tuus Sanctus Israhel **15** ego posui te quasi
plaustrum triturans novum habens rostra serrantia
triturabis montes et comminues et colles quasi pulverem
pones **16** ventilabis eos et ventus tollet et turbo disperget
eos et tu exultabis in Domino in Sancto Israhel laetaberis
17 egeni et pauperes quaerunt aquas et non sunt lingua
eorum siti aruit ego Dominus exaudiam eos Deus Israhel
non derelinquam eos **18** aperiam in supinis collibus
flumina et in medio camporum fontes ponam desertum
in stagna aquarum et terram inviam in rivos aquarum **19**
dabo in solitudine cedrum et spinam et myrtum et lignum
olivae ponam in deserto abietem ulmum et buxum simul
20 ut videant et sciant et recogitent et intellegant pariter
quia manus Domini fecit hoc et Sanctus Israhel creavit
illud **21** prope facite iudicium vestrum dicit Dominus
adferte si quid forte habetis dixit Rex Iacob **22** accedant
et nuntient nobis quaecumque ventura sunt priora quae
fuerint nuntiate et ponemus cor nostrum et sciemus

novissima eorum et quae ventura sunt indicate nobis **23**
adnuntiate quae ventura sunt in futurum et sciemus quia
dii estis vos bene quoque aut male si potestis facite et
loquamur et videamus simul **24** ecce vos estis ex nihilo
et opus vestrum ex eo quod non est abominatio est qui
elegit vos **25** suscitavi ab aquilone et venit ab ortu solis
vocabit nomen meum et adducet magistratus quasi lutum
et velut plastes conculcans humum **26** quis adnuntiavit
ab exordio ut sciamus et a principio ut dicamus iustus
es non est neque adnuntians neque praedicens neque
audiens sermones vestros **27** primus ad Sion dicet ecce
adsunt et Hierusalem evangelistam dabo **28** et vidi et
non erat neque ex istis quisquam qui iniret consilium et
interrogatus responderet verbum **29** ecce omnes iniusti
et vana opera eorum ventus et inane simulacra eorum
42 ecce servus meus suscipiam eum electus meus
conplacuit sibi in illo anima mea dedi spiritum meum
super eum iudicium gentibus proferet **2** non clamabit
neque accipiet personam nec audietur foris vox eius **3**
calamum quassatum non conteret et linum fumigans
non extinguet in veritate educet iudicium **4** non erit
tristis neque turbulentus donec ponat in terra iudicium
et legem eius insulae expectabunt **5** haec dicit Dominus
Deus creans caelos et extendens eos firmans terram et
quae germinant ex ea dans flatum populo qui est super
eam et spiritum calcantibus eam **6** ego Dominus vocavi
te in iustitia et adprehendi manum tuam et servavi et
dedi te in foedus populi in lucem gentium **7** ut aperires
oculos caecorum et educeres de conclusione vinctum

de domo carceris sedentes in tenebris **8** ego Dominus
hoc est nomen meum gloriam meam alteri non dabo et
laudem meam sculptilibus **9** quae prima fuerant ecce
venerunt nova quoque ego adnuntio antequam oriantur
audita vobis faciam **10** cantate Domino canticum novum
laus eius ab extremis terrae qui descenditis in mare et
plenitudo eius insulae et habitatores earum **11** sublevetur
desertum et civitates eius in domibus habitabit Cedar
laudate habitatores Petrae de vertice montium clamabunt
12 ponent Domino gloriam et laudem eius in insulis
nuntiabunt **13** Dominus sicut fortis egredietur sicut vir
proeliator suscitabit zelum vociferabitur et clamabit
super inimicos suos confortabitur **14** tacui semper silui
patiens fui sicut pariens loquar dissipabo et absorbebo
simul **15** desertos faciam montes et colles et omne gramen
eorum exsiccabo et ponam flumina in insulas et stagna
arefaciam **16** et ducam caecos in via quam nesciunt in
semitis quas ignoraverunt ambulare eos faciam ponam
tenebras coram eis in lucem et prava in recta haec verba
feci eis et non dereliqui eos **17** conversi sunt retrorsum
confundantur confusione qui confidunt in sculptili qui
dicunt conflatili vos dii nostri **18** surdi audite et caeci
intuemini ad videndum **19** quis caecus nisi servus meus
et surdus nisi ad quem nuntios meos misi quis caecus
nisi qui venundatus est quis caecus nisi servus Domini
20 qui vides multa nonne custodies qui apertas habes
aures nonne audies **21** et Dominus voluit ut sanctificaret
eum et magnificaret legem et extolleret **22** ipse autem
populus direptus et vastatus laqueus iuvenum omnes

et in domibus carcerum absconditi sunt facti sunt in
rapinam nec est qui eruat in direptionem et non est qui
dicat redde **23** quis est in vobis qui audiat hoc adtendat
et auscultet futura **24** quis dedit in direptionem Iacob et
Israhel vastantibus nonne Dominus ipse cui peccavimus
et noluerunt in viis eius ambulare et non audierunt legem
eius **25** et effudit super eum indignationem furoris sui et
forte bellum et conbusit eum in circuitu et non cognovit
et succendit eum et non intellexit

43 et nunc haec dicit Dominus creans te Iacob et formans
te Israhel noli timere quia redemi te et vocavi nomine
tuo meus es tu **2** cum transieris per aquas tecum ero
et flumina non operient te cum ambulaveris in igne
non conbureris et flamma non ardebit in te **3** quia ego
Dominus Deus tuus Sanctus Israhel salvator tuus dedi
propitiationem tuam Aegyptum Aethiopiam et Saba
pro te **4** ex quo honorabilis factus es in oculis meis et
gloriosus ego dilexi te et dabo homines pro te et populos
pro anima tua **5** noli timere quoniam tecum ego sum ab
oriente adducam semen tuum et ab occidente congregabo
te **6** dicam aquiloni da et austro noli prohibere adfer
filios meos de longinquo et filias meas ab extremis terrae
7 et omnem qui invocat nomen meum in gloriam meam
creavi eum et formavi eum et feci eum **8** educ foras
populum caecum et oculos habentem surdum et aures ei
sunt **9** omnes gentes congregatae sunt simul et collectae
sunt tribus quis in vobis adnuntiet istud et quae prima
sunt audire nos faciat dent testes eorum et iustificentur
et audiant et dicant vere **10** vos testes mei dicit Dominus

et servus meus quem elegi ut sciatis et credatis mihi et
intellegatis quia ego ipse sum ante me non est formatus
deus et post me non erit **11** ego sum ego sum Dominus et
non est absque me salvator **12** ego adnuntiavi et salvavi
auditum feci et non fuit in vobis alienus vos testes mei
dicit Dominus et ego Deus **13** et ab initio ego ipse et non
est qui de manu mea eruat operabor et quis avertet illud
14 haec dicit Dominus redemptor vester Sanctus Israhel
propter vos emisi Babylonem et detraxi vectes universos
et Chaldeos in navibus suis gloriantes **15** ego Dominus
Sanctus vester creans Israhel Rex vester **16** haec dicit
Dominus qui dedit in mari viam et in aquis torrentibus
semitam **17** qui eduxit quadrigam et equum agmen et
robustum simul obdormierunt nec resurgent contriti
sunt quasi linum et extincti sunt **18** ne memineritis
priorum et antiqua ne intueamini **19** ecce ego facio nova
et nunc orientur utique cognoscetis ea ponam in deserto
viam et in invio flumina **20** glorificabit me bestia agri
dracones et strutiones quia dedi in deserto aquas flumina
in invio ut darem potum populo meo electo meo **21**
populum istum formavi mihi laudem meam narrabit **22**
non me invocasti Iacob nec laborasti in me Israhel **23**
non obtulisti mihi arietem holocausti tui et victimis tuis
non glorificasti me non te servire feci in oblatione nec
laborem tibi praebui in ture **24** non emisti mihi argento
calamum et adipe victimarum tuarum non inebriasti me
verumtamen servire me fecisti in peccatis tuis praebuisti
mihi laborem in iniquitatibus tuis **25** ego sum ego sum
ipse qui deleo iniquitates tuas propter me et peccatorum

tuorum non recordabor 26 reduc me in memoriam et
iudicemur simul narra si quid habes ut iustificeris 27
pater tuus primus peccavit et interpretes tui praevaricati
sunt in me 28 et contaminavi principes sanctos dedi ad
internicionem Iacob et Israhel in blasphemiam

44 et nunc audi Iacob serve meus et Israhel quem elegi
2 haec dicit Dominus faciens et formans te ab utero
auxiliator tuus noli timere serve meus Iacob et Rectissime
quem elegi 3 effundam enim aquas super sitientem et
fluenta super aridam effundam spiritum meum super
semen tuum et benedictionem meam super stirpem
tuam 4 et germinabunt inter herbas quasi salices iuxta
praeterfluentes aquas 5 iste dicet Domini ego sum et ille
vocabit in nomine Iacob et hic scribet manu sua Domino
et in nomine Israhel adsimilabitur 6 haec dicit Dominus
rex Israhel et redemptor eius Dominus exercituum ego
primus et ego novissimus et absque me non est deus 7 quis
similis mei vocet et adnuntiet et ordinem exponat mihi ex
quo constitui populum antiquum ventura et quae futura
sunt adnuntient eis 8 nolite timere neque conturbemini
ex tunc audire te feci et adnuntiavi vos estis testes mei
numquid est deus absque me et formator quem ego non
noverim 9 plastae idoli omnes nihil sunt et amantissima
eorum non proderunt eis ipsi sunt testes eorum quia
non vident neque intellegunt ut confundantur 10 quis
formavit deum et sculptile conflavit ad nihil utile 11 ecce
omnes participes eius confundentur fabri enim sunt ex
hominibus convenient omnes stabunt et pavebunt et
confundentur simul 12 faber ferrarius lima operatus est

in prunis et in malleis formavit illud et operatus est in
brachio fortitudinis suae esuriet et deficiet non bibet
aquam et lassescet **13** artifex lignarius extendit normam
formavit illud in runcina fecit illud in angularibus et
in circino tornavit illud et fecit imaginem viri quasi
speciosum hominem habitantem in domo **14** succidit
cedros tulit ilicem et quercum quae steterat inter ligna
saltus plantavit pinum quam pluvia nutrivit **15** et facta
est hominibus in focum sumpsit ex eis et calefactus est et
succendit et coxit panes de reliquo autem operatus est
deum et adoravit fecit sculptile et curvatus est ante illud
16 medium eius conbusit igni et de medio eius carnes
comedit coxit pulmentum et saturatus est et calefactus
est et dixit va calefactus sum vidi focum **17** reliquum
autem eius deum fecit sculptile sibi curvatur ante illud
et adorat illud et obsecrat dicens libera me quia deus
meus es tu **18** nescierunt neque intellexerunt lutati enim
sunt ne videant oculi eorum et ne intellegant corde
suo **19** non recogitant in mente sua neque cognoscunt
neque sentiunt ut dicant medietatem eius conbusi igne
et coxi super carbones eius panes coxi carnes et comedi
et de reliquo eius idolum faciam ante truncum ligni
procidam **20** pars eius cinis est cor insipiens adoravit
illud et non liberabit animam suam neque dicet forte
mendacium est in dextera mea **21** memento horum Iacob
et Israhel quoniam servus meus es tu formavi te servus
meus es tu Israhel non oblivisceris mei **22** delevi ut
nubem iniquitates tuas et quasi nebulam peccata tua
revertere ad me quoniam redemi te **23** laudate caeli

quoniam fecit Dominus iubilate extrema terrae resonate
montes laudationem saltus et omne lignum eius quoniam
redemit Dominus Iacob et Israhel gloriabitur **24** haec
dicit Dominus redemptor tuus et formator tuus ex utero
ego sum Dominus faciens omnia extendens caelos solus
stabiliens terram et nullus mecum **25** irrita faciens signa
divinorum et ariolos in furorem vertens convertens
sapientes retrorsum et scientiam eorum stultam faciens
26 suscitans verbum servi sui et consilium nuntiorum
suorum conplens qui dico Hierusalem habitaberis et
civitatibus Iuda aedificabimini et deserta eius suscitabo
27 qui dico profundo desolare et flumina tua arefaciam
28 qui dico Cyro pastor meus es et omnem voluntatem
meam conplebis qui dico Hierusalem aedificaberis et
templo fundaberis

45 haec dicit Dominus christo meo Cyro cuius adprehendi
dexteram ut subiciam ante faciem eius gentes et dorsa
regum vertam et aperiam coram eo ianuas et portae non
cludentur **2** ego ante te ibo et gloriosos terrae humiliabo
portas aereas conteram et vectes ferreos confringam **3** et
dabo tibi thesauros absconditos et arcana secretorum
ut scias quia ego Dominus qui voco nomen tuum Deus
Israhel **4** propter servum meum Iacob et Israhel electum
meum et vocavi te in nomine tuo adsimilavi te et non
cognovisti me **5** ego Dominus et non est amplius extra me
non est deus accinxi te et non cognovisti me **6** ut sciant
hii qui ab ortu solis et qui ab occidente quoniam absque
me non est ego Dominus et non est alter **7** formans
lucem et creans tenebras faciens pacem et creans malum

ego Dominus faciens omnia haec **8** rorate caeli desuper
et nubes pluant iustum aperiatur terra et germinet
salvatorem et iustitia oriatur simul ego Dominus creavi
eum **9** vae qui contradicit fictori suo testa de samiis
terrae numquid dicet lutum figulo suo quid facis et opus
tuum absque manibus est **10** vae qui dicit patri quid
generas et mulieri quid parturis **11** haec dicit Dominus
Sanctus Israhel plastes eius ventura interrogate me super
filios meos et super opus manuum mearum mandastis
mihi **12** ego feci terram et hominem super eam creavi
ego manus meae tetenderunt caelos et omni militiae
eorum mandavi **13** ego suscitavi eum ad iustitiam et
omnes vias eius dirigam ipse aedificabit civitatem meam
et captivitatem meam dimittet non in pretio neque
in muneribus dicit Dominus Deus exercituum **14** haec
dicit Dominus labor Aegypti et negotiatio Aethiopiae et
Sabaim viri sublimes ad te transibunt et tui erunt post te
ambulabunt vincti manicis pergent et te adorabunt teque
deprecabuntur tantum in te est Deus et non est absque
te deus **15** vere tu es Deus absconditus Deus Israhel
salvator **16** confusi sunt et erubuerunt omnes simul
abierunt in confusione fabricatores errorum **17** Israhel
salvatus est in Domino salute aeterna non confundemini
et non erubescetis usque in saeculum saeculi **18** quia
haec dicit Dominus creans caelos ipse Deus formans
terram et faciens eam ipse plastes eius non in vanum
creavit eam ut habitetur formavit eam ego Dominus et
non est alius **19** non in abscondito locutus sum in loco
terrae tenebroso non dixi semini Iacob frustra quaerite

me ego Dominus loquens iustitiam adnuntians recta **20**
congregamini et venite et accedite simul qui salvati estis
ex gentibus nescierunt qui levant lignum sculpturae suae
et rogant deum non salvantem **21** adnuntiate et venite et
consiliamini simul quis auditum fecit hoc ab initio ex
tunc praedixit illud numquid non ego Dominus et non
est ultra Deus absque me Deus iustus et salvans non est
praeter me **22** convertimini ad me et salvi eritis omnes
fines terrae quia ego Deus et non est alius **23** in memet
ipso iuravi egredietur de ore meo iustitiae verbum et non
revertetur quia mihi curvabunt omnia genu et iurabit
omnis lingua **24** ergo in Domino dicet meae sunt iustitiae
et imperium ad eum venient et confundentur omnes qui
repugnant ei **25** in Domino iustificabitur et laudabitur
omne semen Israhel

46 conflatus est Bel contritus est Nabo facta sunt
simulacra eorum bestiis et iumentis onera vestra gravi
pondere usque ad lassitudinem **2** contabuerunt et contrita
sunt simul non potuerunt salvare portantem et anima
eorum in captivitatem ibit **3** audite me domus Iacob et
omne residuum domus Israhel qui portamini a meo utero
qui gestamini a mea vulva **4** usque ad senectam ego ipse
et usque ad canos ego portabo ego feci et ego feram et ego
portabo et salvabo **5** cui adsimilastis me et adaequastis et
conparastis me et fecistis similem **6** qui confertis aurum
de sacculo et argentum statera ponderatis conducentes
aurificem ut faciat deum et procidunt et adorant **7**
portant illud in umeris gestantes et ponentes in loco
suo et stabit ac de loco suo non movebitur sed et cum

clamaverint ad eum non audiet de tribulatione non
salvabit eos **8** mementote istud et fundamini redite
praevaricatores ad cor **9** recordamini prioris saeculi
quoniam ego sum Deus et non est ultra Deus nec est
similis mei **10** adnuntians ab exordio novissimum et ab
initio quae necdum facta sunt dicens consilium meum
stabit et omnis voluntas mea fiet **11** vocans ab oriente
avem et de terra longinqua virum voluntatis meae et
locutus sum et adducam illud creavi et faciam illud **12**
audite me duro corde qui longe estis a iustitia **13** prope
feci iustitiam meam non elongabitur et salus mea non
morabitur dabo in Sion salutem et Israheli gloriam meam
47 descende sede in pulverem virgo filia Babylon sede
in terra non est solium filiae Chaldeorum quia ultra
non vocaberis mollis et tenera **2** tolle molam et mole
farinam denuda turpitudinem tuam discoperi umerum
revela crus transi flumina **3** revelabitur ignominia tua
et videbitur obprobrium tuum ultionem capiam et
non resistet mihi homo **4** redemptor noster Dominus
exercituum nomen illius Sanctus Israhel **5** sede tace et
intra in tenebras filia Chaldeorum quia non vocaberis
ultra domina regnorum **6** iratus sum super populum
meum contaminavi hereditatem meam et dedi eos in
manu tua non posuisti eis misericordias super senem
adgravasti iugum tuum valde **7** et dixisti in sempiternum
ero domina non posuisti haec super cor tuum neque
recordata es novissimi tui **8** et nunc audi haec delicata et
habitans confidenter quae dicis in corde tuo ego sum
et non est praeter me amplius non sedebo vidua et

ignorabo sterilitatem **9** venient tibi duo haec subito in
die una sterilitas et viduitas universa venerunt super te
propter multitudinem maleficiorum tuorum et propter
duritiam incantatorum tuorum vehementem **10** et
fiduciam habuisti in malitia tua et dixisti non est qui
videat me sapientia tua et scientia tua haec decepit te
et dixisti in corde tuo ego sum et praeter me non est
altera **11** veniet super te malum et nescies ortum eius
et inruet super te calamitas quam non poteris expiare
veniet super te repente miseria quam nescies **12** sta cum
incantatoribus tuis et cum multitudine maleficiorum
tuorum in quibus laborasti ab adulescentia tua si forte
quid prosit tibi aut si possis fieri fortior **13** defecisti
in multitudine consiliorum tuorum stent et salvent te
augures caeli qui contemplabantur sidera et supputabant
menses ut ex eis adnuntiarent ventura tibi **14** ecce facti
sunt quasi stipula ignis conbusit eos non liberabunt
animam suam de manu flammae non sunt prunae quibus
calefiant nec focus ut sedeant ad eum **15** sic facta sunt
tibi in quibuscumque laboraveras negotiatores tui ab
adulescentia tua unusquisque in via sua erraverunt non
est qui salvet te

48 audite hoc domus Iacob qui vocamini nomine Israhel
et de aquis Iuda existis qui iuratis in nomine Domini et
Dei Israhel recordamini non in veritate neque in iustitia
2 de civitate enim sancta vocati sunt et super Deum
Israhel constabiliti sunt Dominus exercituum nomen eius
3 priora ex tunc adnuntiavi et ex ore meo exierunt et
audita feci ea repente operatus sum et venerunt **4** scivi

enim quia durus es tu et nervus ferreus cervix tua et
frons tua aerea **5** praedixi tibi ex tunc antequam venirent
indicavi tibi ne forte diceres idola mea fecerunt haec
et sculptilia mea et conflatilia mandaverunt ista **6** quae
audisti vide omnia vos autem non adnuntiastis audita
feci tibi nova ex nunc et conservata quae nescis **7** nunc
creata sunt et non ex tunc et ante diem et non audisti ea
ne forte dicas ecce cognovi ea **8** neque audisti neque
cognovisti neque ex tunc aperta est auris tua scio enim
quia praevaricans praevaricabis et transgressorem ex
ventre vocavi te **9** propter nomen meum longe faciam
furorem meum et laude mea infrenabo te ne intereas
10 ecce excoxi te sed non quasi argentum elegi te in
camino paupertatis **11** propter me propter me faciam
ut non blasphemer et gloriam meam alteri non dabo
12 audi me Iacob et Israhel quem ego voco ego ipse
ego primus et ego novissimus **13** manus quoque mea
fundavit terram et dextera mea mensa est caelos ego
vocabo eos et stabunt simul **14** congregamini omnes vos
et audite quis de eis adnuntiavit haec Dominus dilexit
eum faciet voluntatem suam in Babylone et brachium
suum in Chaldeis **15** ego ego locutus sum et vocavi eum
adduxi eum et directa est via eius **16** accedite ad me et
audite hoc non a principio in abscondito locutus sum ex
tempore antequam fieret ibi eram et nunc Dominus Deus
misit me et spiritus eius **17** haec dicit Dominus redemptor
tuus Sanctus Israhel ego Dominus Deus tuus docens
te utilia gubernans te in via qua ambulas **18** utinam
adtendisses mandata mea facta fuisset sicut flumen pax

tua et iustitia tua sicut gurgites maris **19** et fuisset quasi
harena semen tuum et stirps uteri tui ut lapilli eius non
interisset et non fuisset adtritum nomen eius a facie
mea **20** egredimini de Babylone fugite a Chaldeis in voce
exultationis adnuntiate auditum facite hoc efferte illud
usque ad extrema terrae dicite redemit Dominus servum
suum Iacob **21** non sitierunt in deserto cum educeret eos
aquam de petra produxit eis et scidit petram et fluxerunt
aquae **22** non est pax dicit Dominus impiis

49 audite insulae et adtendite populi de longe Dominus
ab utero vocavit me de ventre matris meae recordatus
est nominis mei **2** et posuit os meum quasi gladium
acutum in umbra manus suae protexit me et posuit me
sicut sagittam electam in faretra sua abscondit me **3** et
dixit mihi servus meus es tu Israhel quia in te gloriabor
4 et ego dixi in vacuum laboravi sine causa et vane
fortitudinem meam consumpsi ergo iudicium meum cum
Domino et opus meum cum Deo meo **5** et nunc dicit
Dominus formans me ex utero servum sibi ut reducam
Iacob ad eum et Israhel non congregabitur et glorificatus
sum in oculis Domini et Deus meus factus est fortitudo
mea **6** et dixit parum est ut sis mihi servus ad suscitandas
tribus Iacob et feces Israhel convertendas dedi te in
lucem gentium ut sis salus mea usque ad extremum
terrae **7** haec dicit Dominus redemptor Israhel Sanctus
eius ad contemptibilem animam ad abominatam gentem
ad servum dominorum reges videbunt et consurgent
principes et adorabunt propter Dominum quia fidelis est
et Sanctum Israhel qui elegit te **8** haec dicit Dominus in

tempore placito exaudivi te et in die salutis auxiliatus
sum tui et servavi te et dedi te in foedus populi ut
suscitares terram et possideres hereditates dissipatas **9**
ut diceres his qui vincti sunt exite et his qui in tenebris
revelamini super vias pascentur et in omnibus planis
pascua eorum **10** non esurient neque sitient et non
percutiet eos aestus et sol quia miserator eorum reget
eos et ad fontes aquarum portabit eos **11** et ponam omnes
montes meos in viam et semitae meae exaltabuntur **12**
ecce isti de longe venient et ecce illi ab aquilone et mari
et isti de terra australi **13** laudate caeli et exulta terra
iubilate montes laudem quia consolatus est Dominus
populum suum et pauperum suorum miserebitur **14** et
dixit Sion dereliquit me Dominus et Dominus oblitus
est mei **15** numquid oblivisci potest mulier infantem
suum ut non misereatur filio uteri sui et si illa oblita
fuerit ego tamen non obliviscar tui **16** ecce in manibus
meis descripsi te muri tui coram oculis meis semper **17**
venerunt structores tui destruentes te et dissipantes
a te exibunt **18** leva in circuitu oculos tuos et vide
omnes isti congregati sunt venerunt tibi vivo ego dicit
Dominus quia omnibus his velut ornamento vestieris et
circumdabis tibi eos quasi sponsa **19** quia deserta tua et
solitudines tuae et terra ruinae tuae nunc angusta erunt
prae habitatoribus et longe fugabuntur qui absorbebant
te **20** adhuc dicent in auribus tuis filii sterilitatis tuae
angustus mihi est locus fac spatium mihi ut habitem **21**
et dices in corde tuo quis genuit mihi istos ego sterilis et
non pariens transmigrata et captiva et istos quis enutrivit

ego destituta et sola et isti ubi hic erant **22** haec dicit
Dominus Deus ecce levo ad gentes manum meam et ad
populos exaltabo signum meum et adferent filios tuos in
ulnis et filias tuas super umeros portabunt **23** et erunt
reges nutricii tui et reginae nutrices tuae vultu in terra
dimisso adorabunt te et pulverem pedum tuorum lingent
et scies quia ego Dominus super quo non confundentur
qui expectant eum **24** numquid tolletur a forte praeda aut
quod captum fuerit a robusto salvum esse poterit **25** quia
haec dicit Dominus equidem et captivitas a forte tolletur
et quod ablatum fuerit a robusto salvabitur eos vero qui
iudicaverunt te ego iudicabo et filios tuos ego salvabo
26 et cibabo hostes tuos carnibus suis et quasi musto
sanguine suo inebriabuntur et sciet omnis caro quia ego
Dominus salvans te et redemptor tuus Fortis Iacob

50 haec dicit Dominus quis est hic liber repudii matris
vestrae quo dimisi eam aut quis est creditor meus cui
vendidi vos ecce in iniquitatibus vestris venditi estis
et in sceleribus vestris dimisi matrem vestram **2** quia
veni et non erat vir vocavi et non erat qui audiret
numquid adbreviata et parvula facta est manus mea
ut non possim redimere aut non est in me virtus ad
liberandum ecce in increpatione mea desertum faciam
mare ponam flumina in siccum conputrescent pisces sine
aqua et morientur in siti **3** induam caelos tenebris et
saccum ponam operimentum eorum **4** Dominus dedit
mihi linguam eruditam ut sciam sustentare eum qui
lassus est verbo erigit mane mane erigit mihi aurem
ut audiam quasi magistrum **5** Dominus Deus aperuit

mihi aurem ego autem non contradico retrorsum non
abii **6** corpus meum dedi percutientibus et genas meas
vellentibus faciem meam non averti ab increpantibus
et conspuentibus **7** Dominus Deus auxiliator meus ideo
non sum confusus ideo posui faciem meam ut petram
durissimam et scio quoniam non confundar **8** iuxta est
qui iustificat me quis contradicet mihi stemus simul quis
est adversarius meus accedat ad me **9** ecce Dominus Deus
auxiliator meus quis est qui condemnet me ecce omnes
quasi vestimentum conterentur tinea comedet eos **10**
quis ex vobis timens Dominum audiens vocem servi sui
qui ambulavit in tenebris et non est lumen ei speret in
nomine Domini et innitatur super Deum suum **11** ecce
omnes vos accendentes ignem accincti flammis ambulate
in lumine ignis vestri et in flammis quas succendistis de
manu mea factum est hoc vobis in doloribus dormietis

51 audite me qui sequimini quod iustum est et quaeritis
Dominum adtendite ad petram unde excisi estis et
ad cavernam laci de qua praecisi estis **2** adtendite ad
Abraham patrem vestrum et ad Sarram quae peperit vos
quia unum vocavi eum et benedixi ei et multiplicavi eum
3 consolabitur ergo Dominus et Sion consolabitur omnes
ruinas eius et ponet desertum eius quasi delicias et
solitudinem eius quasi hortum Domini gaudium et laetitia
invenietur in ea gratiarum actio et vox laudis **4** adtendite
ad me populus meus et tribus mea me audite quia lex a me
exiet et iudicium meum in lucem populorum requiescet
5 prope est iustus meus egressus est salvator meus et
brachia mea populos iudicabunt me insulae expectabunt

et brachium meum sustinebunt **6** levate in caelum oculos
vestros et videte sub terra deorsum quia caeli sicut
fumus liquescent et terra sicut vestimentum adteretur et
habitatores eius sicut haec interibunt salus autem mea in
sempiternum erit et iustitia mea non deficiet **7** audite me
qui scitis iustum populus lex mea in corde eorum nolite
timere obprobrium hominum et blasphemias eorum ne
metuatis **8** sicut enim vestimentum sic comedet eos
vermis et sicut lanam sic devorabit eos tinea salus autem
mea in sempiternum erit et iustitia mea in generationes
generationum **9** consurge consurge induere fortitudinem
brachium Domini consurge sicut in diebus antiquis in
generationibus saeculorum numquid non tu percussisti
superbum vulnerasti draconem **10** numquid non tu
siccasti mare aquam abyssi vehementis qui posuisti
profundum maris viam ut transirent liberati **11** et nunc
qui redempti sunt a Domino revertentur et venient in
Sion laudantes et laetitia sempiterna super capita eorum
gaudium et laetitiam tenebunt fugiet dolor et gemitus **12**
ego ego ipse consolabor vos quis tu ut timeres ab homine
mortali et a filio hominis qui quasi faenum ita arescet
13 et oblitus es Domini factoris tui qui tetendit caelos
et fundavit terram et formidasti iugiter tota die a facie
furoris eius qui te tribulabat et paraverat ad perdendum
ubi nunc est furor tribulantis **14** cito veniet gradiens ad
aperiendum et non interficiet usque ad internicionem
nec deficiet panis eius **15** ego autem sum Dominus Deus
tuus qui conturbo mare et intumescunt fluctus eius
Dominus exercituum nomen meum **16** posui verba mea

in ore tuo et in umbra manus meae protexi te ut plantes
caelos et fundes terram et dicas ad Sion populus meus es
tu **17** elevare elevare consurge Hierusalem quae bibisti de
manu Domini calicem irae eius usque ad fundum calicis
soporis bibisti et epotasti usque ad feces **18** non est qui
sustentet eam ex omnibus filiis quos genuit et non est qui
adprehendat manum eius ex omnibus filiis quos enutrivit
19 duo sunt quae occurrerunt tibi quis contristabitur
super te vastitas et contritio et fames et gladius quis
consolabitur te **20** filii tui proiecti sunt dormierunt in
capite omnium viarum sicut bestia inlaqueata pleni
indignatione Domini increpatione Dei tui **21** idcirco
audi hoc paupercula et ebria non a vino **22** haec dicit
Dominator tuus Dominus et Deus tuus qui pugnavit pro
populo suo ecce tuli de manu tua calicem soporis fundum
calicis indignationis meae non adicies ut bibas illud ultra
23 et ponam illud in manu eorum qui te humiliaverunt et
dixerunt animae tuae incurvare ut transeamus et posuisti
ut terram corpus tuum et quasi viam transeuntibus

52 consurge consurge induere fortitudine tua Sion
induere vestimentis gloriae tuae Hierusalem civitas sancti
quia non adiciet ultra ut pertranseat per te incircumcisus
et inmundus **2** excutere de pulvere consurge sede
Hierusalem solve vincula colli tui captiva filia Sion **3** quia
haec dicit Dominus gratis venundati estis et sine argento
redimemini **4** quia haec dicit Dominus Deus in Aegyptum
descendit populus meus in principio ut colonus esset
ibi et Assur absque ulla causa calumniatus est eum **5** et
nunc quid mihi est hic dicit Dominus quoniam ablatus est

populus meus gratis dominatores eius inique agunt dicit
Dominus et iugiter tota die nomen meum blasphematur
6 propter hoc sciet populus meus nomen meum in die illa
quia ego ipse qui loquebar ecce adsum **7** quam pulchri
super montes pedes adnuntiantis et praedicantis pacem
adnuntiantis bonum praedicantis salutem dicentis Sion
regnavit Deus tuus **8** vox speculatorum tuorum levaverunt
vocem simul laudabunt quia oculum ad oculum videbunt
cum converterit Dominus Sion **9** gaudete et laudate
simul deserta Hierusalem quia consolatus est Dominus
populum suum redemit Hierusalem **10** paravit Dominus
brachium sanctum suum in oculis omnium gentium
et videbunt omnes fines terrae salutare Dei nostri **11**
recedite recedite exite inde pollutum nolite tangere exite
de medio eius mundamini qui fertis vasa Domini **12**
quoniam non in tumultu exibitis nec in fuga properabitis
praecedet enim vos Dominus et congregabit vos Deus
Israhel **13** ecce intelleget servus meus exaltabitur et
elevabitur et sublimis erit valde **14** sicut obstipuerunt
super te multi sic inglorius erit inter viros aspectus
eius et forma eius inter filios hominum **15** iste asperget
gentes multas super ipsum continebunt reges os suum
quia quibus non est narratum de eo viderunt et qui non
audierunt contemplati sunt

53 quis credidit auditui nostro et brachium Domini cui
revelatum est **2** et ascendet sicut virgultum coram eo et
sicut radix de terra sitienti non est species ei neque decor
et vidimus eum et non erat aspectus et desideravimus
eum **3** despectum et novissimum virorum virum dolorum

et scientem infirmitatem et quasi absconditus vultus eius
et despectus unde nec reputavimus eum **4** vere languores
nostros ipse tulit et dolores nostros ipse portavit et
nos putavimus eum quasi leprosum et percussum a
Deo et humiliatum **5** ipse autem vulneratus est propter
iniquitates nostras adtritus est propter scelera nostra
disciplina pacis nostrae super eum et livore eius sanati
sumus **6** omnes nos quasi oves erravimus unusquisque in
viam suam declinavit et Dominus posuit in eo iniquitatem
omnium nostrum **7** oblatus est quia ipse voluit et non
aperuit os suum sicut ovis ad occisionem ducetur et quasi
agnus coram tondente obmutescet et non aperiet os suum
8 de angustia et de iudicio sublatus est generationem
eius quis enarrabit quia abscisus est de terra viventium
propter scelus populi mei percussit eum **9** et dabit
impios pro sepultura et divitem pro morte sua eo quod
iniquitatem non fecerit neque dolus fuerit in ore eius **10**
et Dominus voluit conterere eum in infirmitate si posuerit
pro peccato animam suam videbit semen longevum et
voluntas Domini in manu eius dirigetur **11** pro eo quod
laboravit anima eius videbit et saturabitur in scientia sua
iustificabit ipse iustus servus meus multos et iniquitates
eorum ipse portabit **12** ideo dispertiam ei plurimos et
fortium dividet spolia pro eo quod tradidit in morte
animam suam et cum sceleratis reputatus est et ipse
peccatum multorum tulit et pro transgressoribus rogavit

54 lauda sterilis quae non paris decanta laudem et
hinni quae non pariebas quoniam multi filii desertae
magis quam eius quae habebat virum dicit Dominus

2 dilata locum tentorii tui et pelles tabernaculorum
tuorum extende ne parcas longos fac funiculos tuos et
clavos tuos consolida **3** ad dexteram enim et ad levam
penetrabis et semen tuum gentes hereditabit et civitates
desertas inhabitabit **4** noli timere quia non confunderis
neque erubescas non enim te pudebit quia confusionis
adulescentiae tuae oblivisceris et obprobrii viduitatis
tuae non recordaberis amplius **5** quia dominabitur tui qui
fecit te Dominus exercituum nomen eius et redemptor
tuus Sanctus Israhel Deus omnis terrae vocabitur **6** quia
ut mulierem derelictam et maerentem spiritu vocavit
te Dominus et uxorem ab adulescentia abiectam dixit
Deus tuus **7** ad punctum in modico dereliqui te et in
miserationibus magnis congregabo te **8** in momento
indignationis abscondi faciem meam parumper a te
et in misericordia sempiterna misertus sum tui dixit
redemptor tuus Dominus **9** sicut in diebus Noe istud
mihi est cui iuravi ne inducerem aquas Noe ultra super
terram sic iuravi ut non irascar tibi et non increpem te
10 montes enim commovebuntur et colles contremescent
misericordia autem mea non recedet et foedus pacis
meae non movebitur dixit miserator tuus Dominus **11**
paupercula tempestate convulsa absque ulla consolatione
ecce ego sternam per ordinem lapides tuos et fundabo te
in sapphyris **12** et ponam iaspidem propugnacula tua et
portas tuas in lapides sculptos et omnes terminos tuos in
lapides desiderabiles **13** universos filios tuos doctos a
Domino et multitudinem pacis filiis tuis **14** et in iustitia
fundaberis recede procul a calumnia quia non timebis et a

pavore quia non adpropinquabit tibi **15** ecce accola veniet
qui non erat mecum advena quondam tuus adiungetur
tibi **16** ecce ego creavi fabrum sufflantem in igne prunas et
proferentem vas in opus suum et ego creavi interfectorem
ad disperdendum **17** omne vas quod fictum est contra
te non dirigetur et omnem linguam resistentem tibi
in iudicio iudicabis haec hereditas servorum Domini et
iustitia eorum apud me dicit Dominus

55 o omnes sitientes venite ad aquas et qui non habetis
argentum properate emite et comedite venite emite
absque argento et absque ulla commutatione vinum
et lac **2** quare adpenditis argentum non in panibus et
laborem vestrum non in saturitate audite audientes
me et comedite bonum et delectabitur in crassitudine
anima vestra **3** inclinate aurem vestram et venite ad
me audite et vivet anima vestra et feriam vobis pactum
sempiternum misericordias David fideles **4** ecce testem
populis dedi eum ducem ac praeceptorem gentibus **5**
ecce gentem quam nesciebas vocabis et gentes quae
non cognoverunt te ad te current propter Dominum
Deum tuum et Sanctum Israhel quia glorificavit te **6**
quaerite Dominum dum inveniri potest invocate eum
dum prope est **7** derelinquat impius viam suam et vir
iniquus cogitationes suas et revertatur ad Dominum et
miserebitur eius et ad Deum nostrum quoniam multus
est ad ignoscendum **8** non enim cogitationes meae
cogitationes vestrae neque viae vestrae viae meae dicit
Dominus **9** quia sicut exaltantur caeli a terra sic exaltatae
sunt viae meae a viis vestris et cogitationes meae a

cogitationibus vestris **10** et quomodo descendit imber
et nix de caelo et illuc ultra non revertitur sed inebriat
terram et infundit eam et germinare eam facit et dat
semen serenti et panem comedenti **11** sic erit verbum
meum quod egredietur de ore meo non revertetur ad me
vacuum sed faciet quaecumque volui et prosperabitur in
his ad quae misi illud **12** quia in laetitia egrediemini et in
pace deducemini montes et colles cantabunt coram vobis
laudem et omnia ligna regionis plaudent manu **13** pro
saliunca ascendet abies et pro urtica crescet myrtus et
erit Dominus nominatus in signum aeternum quod non
auferetur

56 haec dicit Dominus custodite iudicium et facite
iustitiam quia iuxta est salus mea ut veniat et iustitia mea
ut reveletur **2** beatus vir qui facit hoc et filius hominis
qui adprehendit istud custodiens sabbatum ne polluat
illud custodiens manus suas ne faciat omne malum **3**
et non dicat filius advenae qui adheret Domino dicens
separatione dividet me Dominus a populo suo et non
dicat eunuchus ecce ego lignum aridum **4** quia haec
dicit Dominus eunuchis qui custodierint sabbata mea
et elegerint quae volui et tenuerint foedus meum **5**
dabo eis in domo mea et in muris meis locum et nomen
melius a filiis et filiabus nomen sempiternum dabo
eis quod non peribit **6** et filios advenae qui adherent
Domino ut colant eum et diligant nomen eius ut sint
ei in servos omnem custodientem sabbatum ne polluat
illud et tenentem foedus meum **7** adducam eos in
montem sanctum meum et laetificabo eos in domo

orationis meae holocausta eorum et victimae eorum
placebunt mihi super altari meo quia domus mea domus
orationis vocabitur cunctis populis **8** ait Dominus Deus
qui congregat dispersos Israhel adhuc congregabo ad
eum congregatos eius **9** omnes bestiae agri venite ad
devorandum universae bestiae saltus **10** speculatores eius
caeci omnes nescierunt universi canes muti non valentes
latrare videntes vana dormientes et amantes somnia
11 et canes inpudentissimi nescierunt saturitatem ipsi
pastores ignoraverunt intellegentiam omnes in viam
suam declinaverunt unusquisque ad avaritiam suam a
summo usque ad novissimum **12** venite sumamus vinum
et impleamur ebrietate et erit sicut hodie sic et cras et
multo amplius

57 iustus perit et nemo est qui recogitet in corde suo et
viri misericordiae colliguntur quia non est qui intellegat
a facie enim malitiae collectus est iustus **2** veniat pax
requiescat in cubili suo qui ambulavit in directione sua **3**
vos autem accedite huc filii auguratricis semen adulteri
et fornicariae **4** super quem lusistis super quem dilatastis
os et eiecistis linguam numquid non vos filii scelesti
semen mendax **5** qui consolamini in diis subter omne
lignum frondosum immolantes parvulos in torrentibus
subter inminentes petras **6** in partibus torrentis pars
tua haec est sors tua et ipsis effudisti libamen obtulisti
sacrificium numquid super his non indignabor **7** super
montem excelsum et sublimem posuisti cubile tuum et
illuc ascendisti ut immolares hostias **8** et post ostium
et retro postem posuisti memoriale tuum quia iuxta

me discoperuisti et suscepisti adulterum dilatasti cubile
tuum et pepigisti cum eis dilexisti stratum eorum manu
aperta **9** et ornasti te regi unguento et multiplicasti
pigmenta tua misisti legatos tuos procul et humiliata es
usque ad inferos **(Sheol h7585)** **10** in multitudine viae tuae
laborasti non dixisti quiescam vitam manus tuae invenisti
propterea non rogasti **11** pro quo sollicita timuisti quia
mentita es et mei non es recordata neque cogitasti in
corde tuo quia ego tacens et quasi non videns et mei oblita
es **12** ego adnuntiabo iustitiam tuam et opera tua non
proderunt tibi **13** cum clamaveris liberent te congregati
tui et omnes eos auferet ventus tollet aura qui autem
fiduciam habet mei hereditabit terram et possidebit
montem sanctum meum **14** et dicam viam facite praebete
iter declinate de semita auferte offendicula de via populi
mei **15** quia haec dicit Excelsus et Sublimis habitans
aeternitatem et sanctum nomen eius in excelso et in
sancto habitans et cum contrito et humili spiritu ut
vivificet spiritum humilium et vivificet cor contritorum
16 non enim in sempiternum litigabo neque usque ad
finem irascar quia spiritus a facie mea egredietur et flatus
ego faciam **17** propter iniquitatem avaritiae eius iratus
sum et percussi eum abscondi et indignatus sum et abiit
vagus in via cordis sui **18** vias eius vidi et dimisi eum et
reduxi eum et reddidi consolationes ipsi et lugentibus
eius **19** creavi fructum labiorum pacem pacem ei qui
longe est et qui prope dixit Dominus et sanavi eum **20**
impii autem quasi mare fervens quod quiescere non

potest et redundant fluctus eius in conculcationem et
lutum **21** non est pax dixit Deus meus impiis

58 clama ne cesses quasi tuba exalta vocem tuam et
adnuntia populo meo scelera eorum et domui Iacob
peccata eorum **2** me etenim de die in diem quaerunt
et scire vias meas volunt quasi gens quae iustitiam
fecerit et quae iudicium Dei sui non reliquerit rogant
me iudicia iustitiae adpropinquare Deo volunt **3** quare
ieiunavimus et non aspexisti humiliavimus animam
nostram et nescisti ecce in die ieiunii vestri invenitur
voluntas et omnes debitores vestros repetitis **4** ecce ad
lites et contentiones ieiunatis et percutitis pugno impie
nolite ieiunare sicut usque ad hanc diem ut audiatur
in excelso clamor vester **5** numquid tale est ieiunium
quod elegi per diem adfligere hominem animam suam
numquid contorquere quasi circulum caput suum et
saccum et cinerem sternere numquid istud vocabis
ieiunium et diem acceptabilem Domino **6** nonne hoc
est magis ieiunium quod elegi dissolve conligationes
impietatis solve fasciculos deprimentes dimitte eos qui
confracti sunt liberos et omne onus disrumpe **7** frange
esurienti panem tuum et egenos vagosque induc in
domum tuam cum videris nudum operi eum et carnem
tuam ne despexeris **8** tunc erumpet quasi mane lumen
tuum et sanitas tua citius orietur et anteibit faciem
tuam iustitia tua et gloria Domini colliget te **9** tunc
invocabis et Dominus exaudiet clamabis et dicet ecce
adsum si abstuleris de medio tui catenam et desieris
digitum extendere et loqui quod non prodest **10** cum

effuderis esurienti animam tuam et animam adflictam
repleveris orietur in tenebris lux tua et tenebrae tuae
erunt sicut meridies **11** et requiem tibi dabit Dominus
semper et implebit splendoribus animam tuam et ossa
tua liberabit et eris quasi hortus inriguus et sicut fons
aquarum cuius non deficient aquae **12** et aedificabuntur
in te deserta saeculorum fundamenta generationis et
generationis suscitabis et vocaberis aedificator sepium
avertens semitas in quietem **13** si averteris a sabbato
pedem tuum facere voluntatem tuam in die sancto meo
et vocaveris sabbatum delicatum et sanctum Domini
gloriosum et glorificaveris eum dum non facis vias tuas
et non invenitur voluntas tua ut loquaris sermonem **14**
tunc delectaberis super Domino et sustollam te super
altitudines terrae et cibabo te hereditate Iacob patris tui
os enim Domini locutum est

59 ecce non est adbreviata manus Domini ut salvare
nequeat neque adgravata est auris eius ut non exaudiat
2 sed iniquitates vestrae diviserunt inter vos et Deum
vestrum et peccata vestra absconderunt faciem eius a
vobis ne exaudiret **3** manus enim vestrae pollutae sunt
sanguine et digiti vestri iniquitate labia vestra locuta
sunt mendacium et lingua vestra iniquitatem fatur **4** non
est qui invocet iustitiam neque est qui iudicet vere sed
confidunt in nihili et loquuntur vanitates conceperunt
laborem et pepererunt iniquitatem **5** ova aspidum
ruperunt et telas araneae texuerunt qui comederit de
ovis eorum morietur et quod confotum est erumpet in
regulum **6** telae eorum non erunt in vestimentum neque

operientur operibus suis opera eorum opera inutilia et
opus iniquitatis in manibus eorum **7** pedes eorum ad
malum currunt et festinant ut effundant sanguinem
innocentem cogitationes eorum cogitationes inutiles
vastitas et contritio in viis eorum **8** viam pacis nescierunt
et non est iudicium in gressibus eorum semitae eorum
incurvatae sunt eis omnis qui calcat in ea ignorat pacem
9 propter hoc elongatum est iudicium a nobis et non
adprehendet nos iustitia expectavimus lucem et ecce
tenebrae splendorem et in tenebris ambulavimus **10**
palpavimus sicut caeci parietem et quasi absque oculis
adtrectavimus inpegimus meridie quasi in tenebris in
caligosis quasi mortui **11** rugiemus quasi ursi omnes
et quasi columbae meditantes gememus expectavimus
iudicium et non est salutem et elongata est a nobis **12**
multiplicatae sunt enim iniquitates nostrae coram te et
peccata nostra responderunt nobis quia scelera nostra
nobiscum et iniquitates nostras cognovimus **13** peccare
et mentiri contra Dominum et aversi sumus ne iremus
post tergum Dei nostri ut loqueremur calumniam et
transgressionem concepimus et locuti sumus de corde
verba mendacii **14** et conversum est retrorsum iudicium
et iustitia longe stetit quia corruit in platea veritas et
aequitas non potuit ingredi **15** et facta est veritas in
oblivione et qui recessit a malo praedae patuit et vidit
Dominus et malum apparuit in oculis eius quia non
est iudicium **16** et vidit quia non est vir et aporiatus
est quia non est qui occurrat et salvavit sibi brachium
suum et iustitia eius ipsa confirmavit eum **17** indutus est

iustitia ut lorica et galea salutis in capite eius indutus est
vestimentis ultionis et opertus est quasi pallio zeli **18**
sicut ad vindictam quasi ad retributionem indignationis
hostibus suis et vicissitudinem inimicis suis insulis vicem
reddet **19** et timebunt qui ab occidente nomen Domini et
qui ab ortu solis gloriam eius cum venerit quasi fluvius
violentus quem spiritus Domini cogit **20** et venerit Sion
redemptor et eis qui redeunt ab iniquitate in Iacob dicit
Dominus **21** hoc foedus meum cum eis dicit Dominus
spiritus meus qui est in te et verba mea quae posui in ore
tuo non recedent de ore tuo et de ore seminis tui et de
ore seminis seminis tui dixit Dominus amodo et usque in
sempiternum

60 surge inluminare quia venit lumen tuum et gloria
Domini super te orta est **2** quia ecce tenebrae operient
terram et caligo populos super te autem orietur Dominus
et gloria eius in te videbitur **3** et ambulabunt gentes
in lumine tuo et reges in splendore ortus tui **4** leva
in circuitu oculos tuos et vide omnes isti congregati
sunt venerunt tibi filii tui de longe venient et filiae tuae
in latere sugent **5** tunc videbis et afflues et mirabitur
et dilatabitur cor tuum quando conversa fuerit ad
te multitudo maris fortitudo gentium venerit tibi **6**
inundatio camelorum operiet te dromedariae Madian
et Efa omnes de Saba venient aurum et tus deferentes
et laudem Domino adnuntiantes **7** omne pecus Cedar
congregabitur tibi arietes Nabaioth ministrabunt tibi
offerentur super placabili altari meo et domum maiestatis
meae glorificabo **8** qui sunt isti qui ut nubes volant et

quasi columbae ad fenestras suas **9** me enim insulae
expectant et naves maris in principio ut adducam filios
tuos de longe argentum eorum et aurum eorum cum eis
nomini Domini Dei tui et Sancto Israhel quia glorificavit
te **10** et aedificabunt filii peregrinorum muros tuos et
reges eorum ministrabunt tibi in indignatione enim mea
percussi te et in reconciliatione mea misertus sum tui
11 et aperientur portae tuae iugiter die et nocte non
claudentur ut adferatur ad te fortitudo gentium et reges
earum adducantur **12** gens enim et regnum quod non
servierit tibi peribit et gentes solitudine vastabuntur
13 gloria Libani ad te veniet abies et buxus et pinus
simul ad ornandum locum sanctificationis meae et locum
pedum meorum glorificabo **14** et venient ad te curvi
filii eorum qui humiliaverunt te et adorabunt vestigia
pedum tuorum omnes qui detrahebant tibi et vocabunt
te civitatem Domini Sion Sancti Israhel **15** pro eo quod
fuisti derelicta et odio habita et non erat qui per te
transiret ponam te in superbiam saeculorum gaudium in
generationem et generationem **16** et suges lac gentium
et mamilla regum lactaberis et scies quia ego Dominus
salvans te et redemptor tuus Fortis Iacob **17** pro aere
adferam aurum et pro ferro adferam argentum et pro
lignis aes et pro lapidibus ferrum et ponam visitationem
tuam pacem et praepositos tuos iustitiam **18** non audietur
ultra iniquitas in terra tua vastitas et contritio in terminis
tuis et occupabit salus muros tuos et portas tuas laudatio
19 non erit tibi amplius sol ad lucendum per diem nec
splendor lunae inluminabit te sed erit tibi Dominus in

lucem sempiternam et Deus tuus in gloriam tuam **20**
non occidet ultra sol tuus et luna tua non minuetur quia
Dominus erit in lucem sempiternam et conplebuntur
dies luctus tui **21** populus autem tuus omnes iusti in
perpetuum hereditabunt terram germen plantationis
meae opus manus meae ad glorificandum **22** minimus erit
in mille et parvulus in gentem fortissimam ego Dominus
in tempore eius subito faciam istud

61 spiritus Domini super me eo quod unxerit Dominus
me ad adnuntiandum mansuetis misit me ut mederer
contritis corde et praedicarem captivis indulgentiam et
clausis apertionem **2** ut praedicarem annum placabilem
Domini et diem ultionis Deo nostro ut consolarer
omnes lugentes **3** ut ponerem lugentibus Sion et
darem eis coronam pro cinere oleum gaudii pro luctu
pallium laudis pro spiritu maeroris et vocabuntur in
ea fortes iustitiae plantatio Domini ad glorificandum
4 et aedificabunt deserta a saeculo et ruinas antiquas
erigent et instaurabunt civitates desertas dissipatas in
generationem et generationem **5** et stabunt alieni et
pascent pecora vestra et filii peregrinorum agricolae et
vinitores vestri erunt **6** vos autem sacerdotes Domini
vocabimini ministri Dei nostri dicetur vobis fortitudinem
gentium comedetis et in gloria earum superbietis **7** pro
confusione vestra duplici et rubore laudabunt partem
eorum propter hoc in terra sua duplicia possidebunt
laetitia sempiterna erit eis **8** quia ego Dominus diligens
iudicium odio habens rapinam in holocausto et dabo
opus eorum in veritate et foedus perpetuum feriam eis **9**

et scietur in gentibus semen eorum et germen eorum in
medio populorum omnes qui viderint eos cognoscent eos
quia isti sunt semen cui benedixit Dominus **10** gaudens
gaudebo in Domino et exultabit anima mea in Deo meo
quia induit me vestimentis salutis et indumento iustitiae
circumdedit me quasi sponsum decoratum corona et
quasi sponsam ornatam monilibus suis **11** sicut enim
terra profert germen suum et sicut hortus semen suum
germinat sic Dominus Deus germinabit iustitiam et
laudem coram universis gentibus

62 propter Sion non tacebo et propter Hierusalem non
quiescam donec egrediatur ut splendor iustus eius et
salvator eius ut lampas accendatur **2** et videbunt gentes
iustum tuum et cuncti reges inclitum tuum et vocabitur
tibi nomen novum quod os Domini nominabit **3** et eris
corona gloriae in manu Domini et diadema regni in manu
Dei tui **4** non vocaberis ultra Derelicta et terra tua non
vocabitur amplius Desolata sed vocaberis Voluntas mea
in ea et terra tua Inhabitata quia conplacuit Domino in te
et terra tua inhabitabitur **5** habitabit enim iuvenis cum
virgine et habitabunt in te filii tui et gaudebit sponsus
super sponsam gaudebit super te Deus tuus **6** super
muros tuos Hierusalem constitui custodes tota die et tota
nocte perpetuo non tacebunt qui reminiscimini Domini
ne taceatis **7** et ne detis silentium ei donec stabiliat
et donec ponat Hierusalem laudem in terra **8** iuravit
Dominus in dextera sua et in brachio fortitudinis suae
si dedero triticum tuum ultra cibum inimicis tuis et si
biberint filii alieni vinum tuum in quo laborasti **9** quia

qui congregabunt illud comedent et laudabunt Dominum
et qui conportant illud bibent in atriis sanctis meis **10**
transite transite per portas praeparate viam populo
planum facite iter et eligite lapides elevate signum ad
populos **11** ecce Dominus auditum fecit in extremis terrae
dicite filiae Sion ecce salvator tuus venit ecce merces
eius cum eo et opus eius coram illo **12** et vocabunt eos
Populus sanctus Redempti a Domino tu autem vocaberis
Quaesita civitas et non Derelicta

63 quis est iste qui venit de Edom tinctis vestibus de
Bosra iste formonsus in stola sua gradiens in multitudine
fortitudinis suae ego qui loquor iustitiam et propugnator
sum ad salvandum **2** quare ergo rubrum est indumentum
tuum et vestimenta tua sicut calcantium in torculari **3**
torcular calcavi solus et de gentibus non est vir mecum
calcavi eos in furore meo et conculcavi eos in ira mea
et aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea et
omnia indumenta mea inquinavi **4** dies enim ultionis in
corde meo annus redemptionis meae venit **5** circumspexi
et non erat auxiliator quaesivi et non fuit qui adiuvaret
et salvavit mihi brachium meum et indignatio mea ipsa
auxiliata est mihi **6** et conculcavi populos in furore meo
et inebriavi eos in indignatione mea et detraxi in terra
virtutem eorum **7** miserationum Domini recordabor
laudem Domini super omnibus quae reddidit nobis
Dominus et super multitudinem bonorum domui Israhel
quae largitus est eis secundum indulgentiam suam et
secundum multitudinem misericordiarum suarum **8** et
dixit verumtamen populus meus est filii non negantes

et factus est eis salvator **9** in omni tribulatione eorum
non est tribulatus et angelus faciei eius salvavit eos in
dilectione sua et in indulgentia sua ipse redemit eos
et portavit eos et levavit eos cunctis diebus saeculi **10**
ipsi autem ad iracundiam provocaverunt et adflixerunt
spiritum Sancti eius et conversus est eis in inimicum et
ipse debellavit eos **11** et recordatus est dierum saeculi
Mosi populi sui ubi est qui eduxit eos de mari cum
pastoribus gregis sui ubi est qui posuit in medio eius
spiritum Sancti sui **12** qui eduxit ad dexteram Mosen
brachio maiestatis suae qui scidit aquas ante eos ut
faceret sibi nomen sempiternum **13** qui duxit eos per
abyssos quasi equum in deserto non inpingentem **14** quasi
animal in campo descendens spiritus Domini ductor eius
fuit sic adduxisti populum tuum ut faceres tibi nomen
gloriae **15** adtende de caelo et vide de habitaculo sancto
tuo et gloriae tuae ubi est zelus tuus et fortitudo tua
multitudo viscerum tuorum et miserationum tuarum
super me continuerunt se **16** tu enim pater noster et
Abraham nescivit nos et Israhel ignoravit nos tu Domine
pater noster redemptor noster a saeculo nomen tuum
17 quare errare nos fecisti Domine de viis tuis indurasti
cor nostrum ne timeremus te convertere propter servos
tuos tribus hereditatis tuae **18** quasi nihilum possederunt
populum sanctum tuum hostes nostri conculcaverunt
sanctificationem tuam **19** facti sumus quasi in principio
cum non dominareris nostri neque invocaretur nomen
tuum super nos

64 utinam disrumperes caelos et descenderes a facie tua
montes defluerent **2** sicut exustio ignis tabescerent aquae
arderent igni ut notum fieret nomen tuum inimicis tuis
a facie tua gentes turbarentur **3** cum feceris mirabilia
non sustinebimus descendisti et a facie tua montes
defluxerunt **4** a saeculo non audierunt neque auribus
perceperunt oculus non vidit Deus absque te quae
praeparasti expectantibus te **5** occurristi laetanti et
facienti iustitiam in viis tuis recordabuntur tui ecce
tu iratus es et peccavimus in ipsis fuimus semper et
salvabimur **6** et facti sumus ut inmundus omnes nos
quasi pannus menstruatae universae iustitiae nostrae et
cecidimus quasi folium universi et iniquitates nostrae
quasi ventus abstulerunt nos **7** non est qui invocet nomen
tuum qui consurgat et teneat te abscondisti faciem tuam
a nobis et adlisisti nos in manu iniquitatis nostrae **8**
et nunc Domine pater noster es tu nos vero lutum et
fictor noster et opera manuum tuarum omnes nos **9** ne
irascaris Domine satis et ne ultra memineris iniquitatis
ecce respice populus tuus omnes nos **10** civitas sancti
tui facta est deserta Sion deserta facta est Hierusalem
desolata **11** domus sanctificationis nostrae et gloriae
nostrae ubi laudaverunt te patres nostri facta est in
exustionem ignis et omnia desiderabilia nostra versa sunt
in ruinas **12** numquid super his continebis te Domine
tacebis et adfliges nos vehementer

65 quaesierunt me qui ante non interrogabant
invenerunt qui non quaesierunt me dixi ecce ego ecce
ego ad gentem quae non vocabat nomen meum **2** expandi

manus meas tota die ad populum incredulum qui graditur
in via non bona post cogitationes suas **3** populus qui
ad iracundiam provocat me ante faciem meam semper
qui immolant in hortis et sacrificant super lateres **4** qui
habitant in sepulchris et in delubris idolorum dormiunt
qui comedunt carnem suillam et ius profanum in vasis
eorum **5** qui dicunt recede a me non adpropinques
mihi quia inmundus es isti fumus erunt in furore meo
ignis ardens tota die **6** ecce scriptum est coram me
non tacebo sed reddam et retribuam in sinu eorum
7 iniquitates vestras et iniquitates patrum vestrorum
simul dicit Dominus qui sacrificaverunt super montes
et super colles exprobraverunt mihi et remetiar opus
eorum primum in sinu eorum **8** haec dicit Dominus
quomodo si inveniatur granum in botro et dicatur ne
dissipes illud quoniam benedictio est sic faciam propter
servos meos ut non disperdam totum **9** et educam de
Iacob semen et de Iuda possidentem montes meos et
hereditabunt eam electi mei et servi mei habitabunt ibi
10 et erunt campestria in caulas gregum et vallis Achor in
cubile armentorum populo meo qui requisierunt me **11**
et vos qui dereliquistis Dominum qui obliti estis montem
sanctum meum qui ponitis Fortunae mensam et libatis
super eam **12** numerabo vos in gladio et omnes in caede
corruetis pro eo quod vocavi et non respondistis locutus
sum et non audistis et faciebatis malum in oculis meis et
quae nolui elegistis **13** propter hoc haec dicit Dominus
Deus ecce servi mei comedent et vos esurietis ecce servi
mei bibent et vos sitietis **14** ecce servi mei laetabuntur

et vos confundemini ecce servi mei laudabunt prae
exultatione cordis et vos clamabitis prae dolore cordis
et prae contritione spiritus ululabitis **15** et dimittetis
nomen vestrum in iuramentum electis meis et interficiet
te Dominus Deus et servos suos vocabit nomine alio
16 in quo qui benedictus est super terram benedicetur
in Deo amen et qui iurat in terra iurabit in Deo amen
quia oblivioni traditae sunt angustiae priores et quia
absconditae sunt ab oculis nostris **17** ecce enim ego creo
caelos novos et terram novam et non erunt in memoria
priora et non ascendent super cor **18** sed gaudebitis
et exultabitis usque in sempiternum in his quae ego
creo quia ecce ego creo Hierusalem exultationem et
populum eius gaudium **19** et exultabo in Hierusalem
et gaudebo in populo meo et non audietur in eo ultra
vox fletus et vox clamoris **20** non erit ibi amplius infans
dierum et senex qui non impleat dies suos quoniam puer
centum annorum morietur et peccator centum annorum
maledictus erit **21** et aedificabunt domos et habitabunt et
plantabunt vineas et comedent fructum earum **22** non
aedificabunt et alius habitabit non plantabunt et alius
comedet secundum dies enim ligni erunt dies populi mei
et opera manuum eorum inveterabunt **23** electis meis non
laborabunt frustra neque generabunt in conturbatione
quia semen benedictorum Domini est et nepotes eorum
cum eis **24** eritque antequam clament ego exaudiam
adhuc illis loquentibus ego audiam **25** lupus et agnus
pascentur simul et leo et bos comedent paleas et serpenti

pulvis panis eius non nocebunt neque occident in omni
monte sancto meo dicit Dominus

66 haec dicit Dominus caelum sedis mea et terra
scabillum pedum meorum quae ista domus quam
aedificabitis mihi et quis iste locus quietis meae **2** omnia
haec manus mea fecit et facta sunt universa ista dicit
Dominus ad quem autem respiciam nisi ad pauperculum
et contritum spiritu et trementem sermones meos **3** qui
immolat bovem quasi qui interficiat virum qui mactat
pecus quasi qui excerebret canem qui offert oblationem
quasi qui sanguinem suillum offerat qui recordatur turis
quasi qui benedicat idolo haec omnia elegerunt in viis
suis et in abominationibus suis anima eorum delectata est
4 unde et ego eligam inlusiones eorum et quae timebant
adducam eis quia vocavi et non erat qui responderet
locutus sum et non audierunt feceruntque malum in
oculis meis et quae nolui elegerunt **5** audite verbum
Domini qui tremetis ad verbum eius dixerunt fratres
vestri odientes vos et abicientes propter nomen meum
glorificetur Dominus et videbimus in laetitia vestra ipsi
autem confundentur **6** vox populi de civitate vox de
templo vox Domini reddentis retributionem inimicis suis
7 antequam parturiret peperit antequam veniret partus
eius peperit masculum **8** quis audivit umquam tale et
quis vidit huic simile numquid parturiet terra in die una
aut parietur gens simul quia parturivit et peperit Sion
filios suos **9** numquid ego qui alios parere facio ipse non
pariam dicit Dominus si ego qui generationem ceteris
tribuo sterilis ero ait Dominus Deus tuus **10** laetamini

cum Hierusalem et exultate in ea omnes qui diligitis
eam gaudete cum ea gaudio universi qui lugetis super
eam **11** ut sugatis et repleamini ab ubere consolationis
eius ut mulgeatis et deliciis affluatis ab omnimoda gloria
eius **12** quia haec dicit Dominus ecce ego declinabo super
eam quasi fluvium pacis et quasi torrentem inundantem
gloriam gentium quam sugetis ad ubera portabimini
et super genua blandientur vobis **13** quomodo si cui
mater blandiatur ita ego consolabor vos et in Hierusalem
consolabimini **14** videbitis et gaudebit cor vestrum et ossa
vestra quasi herba germinabunt et cognoscetur manus
Domini servis eius et indignabitur inimicis suis **15** quia
ecce Dominus in igne veniet et quasi turbo quadrigae eius
reddere in indignatione furorem suum et increpationem
suam in flamma ignis **16** quia in igne Dominus diiudicatur
et in gladio suo ad omnem carnem et multiplicabuntur
interfecti a Domino **17** qui sanctificabantur et mundos se
putabant in hortis post unam intrinsecus qui comedebant
carnem suillam et abominationem et murem simul
consumentur dicit Dominus **18** ego autem opera eorum
et cogitationes eorum venio ut congregem cum omnibus
gentibus et linguis et venient et videbunt gloriam meam
19 et ponam in eis signum et mittam ex eis qui salvati
fuerint ad gentes in mari in Africa in Lydia tenentes
sagittam in Italiam et Graeciam ad insulas longe ad eos
qui non audierunt de me et non viderunt gloriam meam
et adnuntiabunt gloriam meam gentibus **20** et adducent
omnes fratres vestros de cunctis gentibus donum Domino
in equis et in quadrigis et in lecticis et in mulis et in

carrucis ad montem sanctum meum Hierusalem dicit
Dominus quomodo si inferant filii Israhel munus in
vase mundo in domum Domini **21** et adsumam ex eis
in sacerdotes et in Levitas dicit Dominus **22** quia sicut
caeli novi et terra nova quae ego facio stare coram
me dicit Dominus sic stabit semen vestrum et nomen
vestrum **23** et erit mensis ex mense et sabbatum ex
sabbato veniet omnis caro ut adoret coram facie mea
dicit Dominus **24** et egredientur et videbunt cadavera
virorum qui praevaricati sunt in me vermis eorum non
morietur et ignis eorum non extinguetur et erunt usque
ad satietatem visionis omni carni

Jeremiæ

1 verba Hieremiae filii Helciae de sacerdotibus qui
fuerunt in Anathoth in terra Beniamin **2** quod factum
est verbum Domini ad eum in diebus Iosiae filii Amon
regis Iuda in tertiodecimo anno regni eius **3** et factum
est in diebus Ioachim filii Iosiae regis Iuda usque ad
consummationem undecimi anni Sedeciae filii Iosiae regis
Iuda usque ad transmigrationem Hierusalem in mense
quinto **4** et factum est verbum Domini ad me dicens **5**
priusquam te formarem in utero novi te et antequam
exires de vulva sanctificavi te prophetam gentibus dedi
te **6** et dixi a a a Domine Deus ecce nescio loqui quia
puer ego sum **7** et dixit Dominus ad me noli dicere puer
sum quoniam ad omnia quae mittam te ibis et universa
quaecumque mandavero tibi loqueris **8** ne timeas a facie
eorum quia tecum ego sum ut eruam te dicit Dominus **9**
et misit Dominus manum suam et tetigit os meum et
dixit Dominus ad me ecce dedi verba mea in ore tuo **10**
ecce constitui te hodie super gentes et super regna ut
evellas et destruas et disperdas et dissipes et aedifices et
plantes **11** et factum est verbum Domini ad me dicens
quid tu vides Hieremia et dixi virgam vigilantem ego
video **12** et dixit Dominus ad me bene vidisti quia vigilabo
ego super verbo meo ut faciam illud **13** et factum est
verbum Domini secundo ad me dicens quid tu vides et
dixi ollam succensam ego video et faciem eius a facie
aquilonis **14** et dixit Dominus ad me ab aquilone pandetur
malum super omnes habitatores terrae **15** quia ecce
ego convocabo omnes cognationes regnorum aquilonis

ait Dominus et venient et ponent unusquisque solium
suum in introitu portarum Hierusalem et super omnes
muros eius in circuitu et super universas urbes Iuda **16** et
loquar iudicia mea cum eis super omni malitia eorum qui
dereliquerunt me et libaverunt diis alienis et adoraverunt
opus manuum suarum **17** tu ergo accinge lumbos tuos et
surge et loquere ad eos omnia quae ego praecipio tibi
ne formides a facie eorum nec enim timere te faciam
vultum eorum **18** ego quippe dedi te hodie in civitatem
munitam et in columnam ferream et in murum aereum
super omnem terram regibus Iuda principibus eius et
sacerdotibus et populo terrae **19** et bellabunt adversum
te et non praevalebunt quia tecum ego sum ait Dominus
ut liberem te

2 et factum est verbum Domini ad me dicens **2** vade et
clama in auribus Hierusalem dicens haec dicit Dominus
recordatus sum tui miserans adulescentiam tuam et
caritatem disponsationis tuae quando secuta me es in
deserto in terra quae non seminatur **3** sanctus Israhel
Domino primitiae frugum eius omnes qui devorant eum
delinquunt mala venient super eos dicit Dominus **4**
audite verbum Domini domus Iacob et omnes cognationes
domus Israhel **5** haec dicit Dominus quid invenerunt
patres vestri in me iniquitatis quia elongaverunt a me
et ambulaverunt post vanitatem et vani facti sunt **6**
et non dixerunt ubi est Dominus qui ascendere nos
fecit de terra Aegypti qui transduxit nos per desertum
per terram inhabitabilem et inviam per terram sitis
et imaginem mortis per terram in qua non ambulavit

vir neque habitavit homo **7** et induxi vos in terram
Carmeli ut comederetis fructum eius et optima illius
et ingressi contaminastis terram meam et hereditatem
meam posuistis in abominationem **8** sacerdotes non
dixerunt ubi est Dominus et tenentes legem nescierunt
me et pastores praevaricati sunt in me et prophetae
prophetaverunt in Baal et idola secuti sunt **9** propterea
adhuc iudicio contendam vobiscum ait Dominus et cum
filiis vestris disceptabo **10** transite ad insulas Cetthim et
videte et in Cedar mittite et considerate vehementer et
videte si factum est huiuscemodi **11** si mutavit gens deos
et certe ipsi non sunt dii populus vero meus mutavit
Gloriam suam in idolum **12** obstupescite caeli super hoc et
portae eius desolamini vehementer dicit Dominus **13** duo
enim mala fecit populus meus me dereliquerunt fontem
aquae vivae ut foderent sibi cisternas cisternas dissipatas
quae continere non valent aquas **14** numquid servus est
Israhel aut vernaculus quare ergo est factus in praedam
15 super eum rugierunt leones et dederunt vocem suam
posuerunt terram eius in solitudinem civitates eius
exustae sunt et non est qui habitet in eis **16** filii quoque
Memfeos et Tafnes constupraverunt te usque ad verticem
17 numquid non istud factum est tibi quia dereliquisti
Dominum Deum tuum eo tempore quo ducebat te per
viam **18** et nunc quid tibi vis in via Aegypti ut bibas
aquam turbidam et quid tibi cum via Assyriorum ut
bibas aquam Fluminis **19** arguet te malitia tua et aversio
tua increpabit te scito et vide quia malum et amarum
est reliquisse te Dominum Deum tuum et non esse

timorem mei apud te dicit Dominus Deus exercituum **20** a
saeculo confregisti iugum meum rupisti vincula mea et
dixisti non serviam in omni enim colle sublimi et sub
omni ligno frondoso tu prosternebaris meretrix **21** ego
autem plantavi te vineam electam omne semen verum
quomodo ergo conversa es in pravum vinea aliena **22**
si laveris te nitro et multiplicaveris tibi herbam borith
maculata es in iniquitate tua coram me dicit Dominus
Deus **23** quomodo dicis non sum polluta post Baalim non
ambulavi vide vias tuas in convalle scito quid feceris
cursor levis explicans vias tuas **24** onager adsuetus in
solitudine in desiderio animae suae adtraxit ventum
amoris sui nullus avertet eam omnes qui quaerunt eam
non deficient in menstruis eius invenient eam **25** prohibe
pedem tuum a nuditate et guttur tuum a siti et dixisti
desperavi nequaquam faciam adamavi quippe alienos
et post eos ambulabo **26** quomodo confunditur fur
quando deprehenditur sic confusi sunt domus Israhel
ipsi et reges eorum principes et sacerdotes et prophetae
eorum **27** dicentes ligno pater meus es tu et lapidi tu
me genuisti verterunt ad me tergum et non faciem et
in tempore adflictionis suae dicent surge et libera nos
28 ubi sunt dii tui quos fecisti tibi surgant et liberent
te in tempore adflictionis tuae secundum numerum
quippe civitatum tuarum erant dii tui Iuda **29** quid vultis
mecum iudicio contendere omnes dereliquistis me dicit
Dominus **30** frustra percussi filios vestros disciplinam non
receperunt devoravit gladius vester prophetas vestros
quasi leo vastator **31** generatio vestra videte verbum

Domini numquid solitudo factus sum Israheli aut terra
serotina quare ergo dixit populus meus recessimus non
veniemus ultra ad te **32** numquid obliviscitur virgo
ornamenti sui sponsa fasciae pectoralis suae populus vero
meus oblitus est mei diebus innumeris **33** quid niteris
bonam ostendere viam tuam ad quaerendam dilectionem
quae insuper et malitias tuas docuisti vias tuas **34** et in
alis tuis inventus est sanguis animarum pauperum et
innocentium non in fossis inveni eos sed in omnibus
quae supra memoravi **35** et dixisti absque peccato et
innocens ego sum et propterea avertatur furor tuus a me
ecce ego iudicio contendam tecum eo quod dixeris non
peccavi **36** quam vilis es facta nimis iterans vias tuas et
ab Aegypto confunderis sicut confusa es ab Assur **37** nam
et ab ista egredieris et manus tuae erunt super caput
tuum quoniam obtrivit Dominus confidentiam tuam et
nihil habebis prosperum

3 vulgo dicitur si dimiserit vir uxorem suam et recedens
ab eo duxerit virum alterum numquid revertetur ad eam
ultra numquid non polluta et contaminata erit mulier
illa tu autem fornicata es cum amatoribus multis tamen
revertere ad me dicit Dominus **2** leva oculos tuos in
directum et vide ubi non prostrata sis in viis sedebas
expectans eos quasi latro in solitudine et polluisti terram
in fornicationibus tuis et in malitiis tuis **3** quam ob rem
prohibitae sunt stillae pluviarum et serotinus imber
non fuit frons mulieris meretricis facta est tibi noluisti
erubescere **4** ergo saltim amodo voca me pater meus dux
virginitatis meae tu es **5** numquid irasceris in perpetuum

aut perseverabis in finem ecce locuta es et fecisti mala
et potuisti **6** et dixit Dominus ad me in diebus Iosiae
regis numquid vidisti quae fecerit aversatrix Israhel abiit
sibimet super omnem montem excelsum et sub omne
lignum frondosum et fornicata est ibi **7** et dixi cum
fecisset haec omnia ad me convertere et non est reversa
et vidit praevaricatrix soror eius Iuda **8** quia pro eo quod
moechata esset aversatrix Israhel dimisissem eam et
dedissem ei libellum repudii et non timuit praevaricatrix
Iuda soror eius sed abiit et fornicata est etiam ipsa **9**
et facilitate fornicationis suae contaminavit terram et
moechata est cum lapide et cum ligno **10** et in omnibus
his non est reversa ad me praevaricatrix soror eius
Iuda in toto corde suo sed in mendacio ait Dominus
11 et dixit Dominus ad me iustificavit animam suam
aversatrix Israhel conparatione praevaricatricis Iuda
12 vade et clama sermones istos contra aquilonem et
dices revertere aversatrix Israhel ait Dominus et non
avertam faciem meam a vobis quia sanctus ego sum
dicit Dominus et non irascar in perpetuum **13** tamen
scito iniquitatem tuam quia in Dominum Deum tuum
praevaricata es et dispersisti vias tuas alienis sub omni
ligno frondoso et vocem meam non audisti ait Dominus
14 convertimini filii revertentes dicit Dominus quia ego
vir vester et adsumam vos unum de civitate et duos
de cognatione et introducam vos in Sion **15** et dabo
vobis pastores iuxta cor meum et pascent vos scientia
et doctrina **16** cumque multiplicati fueritis et creveritis
in terra in diebus illis ait Dominus non dicent ultra

arca testamenti Domini neque ascendet super cor neque
recordabuntur illius nec visitabitur nec fiet ultra **17**
in tempore illo vocabunt Hierusalem solium Domini et
congregabuntur ad eam omnes gentes in nomine Domini
in Hierusalem et non ambulabunt post pravitatem cordis
sui pessimi **18** in diebus illis ibit domus Iuda ad domum
Israhel et venient simul de terra aquilonis ad terram
quam dedi patribus vestris **19** ego autem dixi quomodo
ponam te in filiis et tribuam tibi terram desiderabilem
hereditatem praeclaram exercituum gentium et dixi
patrem vocabis me et post me ingredi non cessabis **20**
sed quomodo si contemnat mulier amatorem suum sic
contempsit me domus Israhel dicit Dominus **21** vox in viis
audita est ploratus et ululatus filiorum Israhel quoniam
iniquam fecerunt viam suam obliti sunt Domini Dei sui **22**
convertimini filii revertentes et sanabo aversiones vestras
ecce nos venimus ad te tu enim es Dominus Deus noster
23 vere mendaces erant colles multitudo montium vere in
Domino Deo nostro salus Israhel **24** confusio comedit
laborem patrum nostrorum ab adulescentia nostra greges
eorum et armenta eorum filios eorum et filias eorum **25**
dormiemus in confusione nostra et operiet nos ignominia
nostra quoniam Domino Deo nostro peccavimus nos et
patres nostri ab adulescentia nostra usque ad hanc diem
et non audivimus vocem Domini Dei nostri

4 si converteris Israhel ait Dominus ad me convertere si
abstuleris offendicula tua a facie mea non commoveberis
2 et iurabis vivit Dominus in veritate et in iudicio et in
iustitia et benedicent eum gentes ipsumque laudabunt **3**

haec enim dicit Dominus viro Iuda et Hierusalem novate
vobis novale et nolite serere super spinas **4** circumcidimini
Domino et auferte praeputia cordium vestrorum vir Iuda
et habitatores Hierusalem ne forte egrediatur ut ignis
indignatio mea et succendatur et non sit qui extinguat
propter malitiam cogitationum vestrarum **5** adnuntiate
in Iuda et in Hierusalem auditum facite loquimini et
canite tuba in terra clamate fortiter dicite congregamini
et ingrediamur civitates munitas **6** levate signum in
Sion confortamini nolite stare quia malum ego adduco
ab aquilone et contritionem magnam **7** ascendit leo de
cubili suo et praedo gentium se levavit egressus est de
loco suo ut ponat terram tuam in desolationem civitates
tuae vastabuntur remanentes absque habitatore **8** super
hoc accingite vos ciliciis plangite et ululate quia non
est aversa ira furoris Domini a nobis **9** et erit in die
illa dicit Dominus peribit cor regis et cor principum et
obstupescent sacerdotes et prophetae consternabuntur
10 et dixi heu heu heu Domine Deus ergone decepisti
populum istum et Hierusalem dicens pax erit vobis et
ecce pervenit gladius usque ad animam **11** in tempore
illo dicetur populo huic et Hierusalem ventus urens in
viis quae sunt in deserto viae filiae populi mei non ad
ventilandum et ad purgandum **12** spiritus plenus ex his
veniet mihi et nunc ego sed loquar iudicia mea cum eis
13 ecce quasi nubes ascendet et quasi tempestas currus
eius velociores aquilis equi illius vae nobis quoniam
vastati sumus **14** lava a malitia cor tuum Hierusalem
ut salva fias usquequo morabuntur in te cogitationes

noxiae **15** vox enim adnuntiantis a Dan et notum facientis
idolum de monte Ephraim **16** concitate gentes ecce
auditum est in Hierusalem custodes venire de terra
longinqua et dare super civitates Iuda vocem suam **17**
quasi custodes agrorum facti sunt super eam in gyro
quia me ad iracundiam provocavit ait Dominus **18** viae
tuae et cogitationes tuae fecerunt haec tibi ista malitia
tua quia amara quia tetigit cor tuum **19** ventrem meum
ventrem meum doleo sensus cordis mei turbati sunt in
me non tacebo quoniam vocem bucinae audivit anima
mea clamorem proelii **20** contritio super contritionem
vocata est et vastata est omnis terra repente vastata
sunt tabernacula mea subito pelles meae **21** usquequo
videbo fugientem audiam vocem bucinae **22** quia stultus
populus meus me non cognovit filii insipientes sunt
et vecordes sapientes sunt ut faciant mala bene autem
facere nescierunt **23** aspexi terram et ecce vacua erat et
nihili et caelos et non erat lux in eis **24** vidi montes et ecce
movebantur et omnes colles conturbati sunt **25** intuitus
sum et non erat homo et omne volatile caeli recessit **26**
aspexi et ecce Carmelus desertus et omnes urbes eius
destructae sunt a facie Domini et a facie irae furoris eius
27 haec enim dicit Dominus deserta erit omnis terra sed
tamen consummationem non faciam **28** lugebit terra et
maerebunt caeli desuper eo quod locutus sum cogitavi et
non paenituit me nec aversus sum ab eo **29** a voce equitis
et mittentis sagittam fugit omnis civitas ingressi sunt
ardua et ascenderunt rupes universae urbes derelictae
sunt et non habitat in eis homo **30** tu autem vastata quid

facies cum vestieris te coccino cum ornata fueris monili
aureo et pinxeris stibio oculos tuos frustra conponeris
contempserunt te amatores tui animam tuam quaerent
31 vocem enim quasi parturientis audivi angustias ut
puerperae vox filiae Sion intermorientis expandentisque
manus suas vae mihi quia defecit anima mea propter
interfectos

5 circuite vias Hierusalem et aspicite et considerate et
quaerite in plateis eius an inveniatis virum facientem
iudicium et quaerentem fidem et propitius ero eius 2
quod si etiam vivit Dominus dixerint et hoc falso iurabunt
3 Domine oculi tui respiciunt fidem percussisti eos et
non doluerunt adtrivisti eos et rennuerunt accipere
disciplinam induraverunt facies suas super petram
noluerunt reverti 4 ego autem dixi forsitan pauperes sunt
et stulti ignorantes viam Domini iudicium Dei sui 5 ibo
igitur ad optimates et loquar eis ipsi enim cognoverunt
viam Domini iudicium Dei sui et ecce magis hii simul
confregerunt iugum ruperunt vincula 6 idcirco percussit
eos leo de silva lupus ad vesperam vastavit eos pardus
vigilans super civitates eorum omnis qui egressus fuerit
ex eis capietur quia multiplicatae sunt praevaricationes
eorum confortatae sunt aversiones eorum 7 super quo
propitius tibi esse potero filii tui dereliquerunt me et
iurant in his qui non sunt dii saturavi eos et moechati
sunt et in domo meretricis luxuriabantur 8 equi amatores
et admissarii facti sunt unusquisque ad uxorem proximi
sui hinniebat 9 numquid super his non visitabo dicit
Dominus et in gente tali non ulciscetur anima mea

10 ascendite muros eius et dissipate consummationem
autem nolite facere auferte propagines eius quia non
sunt Domini **11** praevaricatione enim praevaricata est
in me domus Israhel et domus Iuda ait Dominus **12**
negaverunt Dominum et dixerunt non est ipse neque
veniet super nos malum gladium et famem non videbimus
13 prophetae fuerunt in ventum et responsum non fuit in
eis haec ergo evenient illis **14** haec dicit Dominus Deus
exercituum quia locuti estis verbum istud ecce ego do
verba mea in ore tuo in ignem et populum istum ligna et
vorabit eos **15** ecce ego adducam super vos gentem de
longinquo domus Israhel ait Dominus gentem robustam
gentem antiquam gentem cuius ignorabis linguam nec
intelleges quid loquatur **16** faretra eius quasi sepulchrum
patens universi fortes **17** et comedet segetes tuas et
panem tuum devorabit filios tuos et filias tuas comedet
gregem tuum et armenta tua comedet vineam tuam et
ficum tuam et conteret urbes munitas tuas in quibus tu
habes fiduciam gladio **18** verumtamen et diebus illis ait
Dominus non faciam vos in consummationem **19** quod
si dixeritis quare fecit Dominus Deus noster nobis haec
omnia dices ad eos sicut dereliquistis me et servistis
deo alieno in terra vestra sic servietis alienis in terra
non vestra **20** adnuntiate hoc domui Iacob et auditum
facite in Iuda dicentes **21** audi populus stulte qui non
habes cor qui habentes oculos non videtis et aures et
non auditis **22** me ergo non timebitis ait Dominus et a
facie mea non dolebitis qui posui harenam terminum
mari praeceptum sempiternum quod non praeteribit et

commovebuntur et non poterunt et intumescent fluctus
eius et non transibunt illud **23** populo autem huic factum
est cor incredulum et exasperans recesserunt et abierunt
24 et non dixerunt in corde suo metuamus Dominum
Deum nostrum qui dat nobis pluviam temporaneam et
serotinam in tempore suo plenitudinem annuae messis
custodientem nobis **25** iniquitates nostrae declinaverunt
haec et peccata nostra prohibuerunt bonum a nobis **26**
quia inventi sunt in populo meo impii insidiantes quasi
aucupes laqueos ponentes et pedicas ad capiendos viros
27 sicut decipula plena avibus sic domus eorum plenae
dolo ideo magnificati sunt et ditati **28** incrassati sunt
et inpinguati et praeterierunt sermones meos pessime
causam non iudicaverunt causam pupilli non direxerunt
et iudicium pauperum non iudicaverunt **29** numquid
super his non visitabo dicit Dominus aut super gentem
huiuscemodi non ulciscetur anima mea **30** stupor et
mirabilia facta sunt in terra **31** prophetae prophetabant
mendacium et sacerdotes adplaudebant manibus suis et
populus meus dilexit talia quid igitur fiet in novissimo
eius

6 confortamini filii Beniamin in medio Hierusalem et in
Thecua clangite bucina et super Bethaccharem levate
vexillum quia malum visum est ab aquilone et contritio
magna **2** speciosae et delicatae adsimilavi filiam Sion **3**
ad eam venient pastores et greges eorum fixerunt in ea
tentoria in circuitu pascet unusquisque eos qui sub manu
sua sunt **4** sanctificate super eam bellum consurgite et
ascendamus in meridie vae nobis quia declinavit dies

quia longiores factae sunt umbrae vesperi **5** surgite
et ascendamus in nocte et dissipemus domos eius **6**
quia haec dicit Dominus exercituum caedite lignum eius
et fundite circa Hierusalem aggerem haec est civitas
visitationis omnis calumnia in medio eius **7** sicut frigidam
facit cisterna aquam suam sic frigidam fecit malitiam
suam iniquitas et vastitas audietur in ea coram me
semper infirmitas et plaga **8** erudire Hierusalem ne forte
recedat anima mea a te ne forte ponam te desertam
terram inhabitabilem **9** haec dicit Dominus exercituum
usque ad racemum colligent quasi in vinea reliquias
Israhel converte manum tuam quasi vindemiator ad
cartallum **10** cui loquar et quem contestabor ut audiant
ecce incircumcisae aures eorum et audire non possunt
ecce verbum Domini factum est eis in obprobrium et
non suscipient illud **11** idcirco furore Domini plenus sum
laboravi sustinens effunde super parvulum foris et super
concilium iuvenum simul vir enim cum muliere capietur
senex cum pleno dierum **12** et transibunt domus eorum
ad alteros agri et uxores pariter quia extendam manum
meam super habitantes terram dicit Dominus **13** a minore
quippe usque ad maiorem omnes avaritiae student et a
propheta usque ad sacerdotem cuncti faciunt dolum **14** et
curabant contritionem filiae populi mei cum ignominia
dicentes pax pax et non erat pax **15** confusi sunt quia
abominationem fecerunt quin potius confusione non sunt
confusi et erubescere nescierunt quam ob rem cadent
inter ruentes in tempore visitationis suae corruent dicit
Dominus **16** haec dicit Dominus state super vias et videte

et interrogate de semitis antiquis quae sit via bona et
ambulate in ea et invenietis refrigerium animabus vestris
et dixerunt non ambulabimus **17** et constitui super
vos speculatores audite vocem tubae et dixerunt non
audiemus **18** ideo audite gentes et cognosce congregatio
quanta ego faciam eis **19** audi terra ecce ego adducam
mala super populum istum fructum cogitationum eius
quia verba mea non audierunt et legem meam proiecerunt
20 ut quid mihi tus de Saba adfertis et calamum suave
olentem de terra longinqua holocaustomata vestra non
sunt accepta et victimae vestrae non placuerunt mihi **21**
propterea haec dicit Dominus ecce ego dabo in populum
istum ruinas et ruent in eis patres et filii simul vicinus
et proximus et peribunt **22** haec dicit Dominus ecce
populus venit de terra aquilonis et gens magna consurget
a finibus terrae **23** sagittam et scutum arripiet crudelis
est et non miserebitur vox eius quasi mare sonabit et
super equos ascendent praeparati quasi vir ad proelium
adversum te filia Sion **24** audivimus famam eius dissolutae
sunt manus nostrae tribulatio adprehendit nos dolores
ut parturientem **25** nolite exire ad agros et in via ne
ambuletis quoniam gladius inimici pavor in circuitu **26**
filia populi mei accingere cilicio et conspergere cinere
luctum unigeniti fac tibi planctum amarum quia repente
veniet vastator super nos **27** probatorem dedi te in populo
meo robustum et scies et probabis viam eorum **28** omnes
isti principes declinantum ambulantes fraudulenter aes
et ferrum universi corrupti sunt **29** defecit sufflatorium
in igne consumptum est plumbum frustra conflavit

conflator malitiae enim eorum non sunt consumptae **30**
argentum reprobum vocate eos quia Dominus proiecit
illos

7 verbum quod factum est ad Hieremiam a Domino
dicens **2** sta in porta domus Domini et praedica ibi
verbum istud et dic audite verbum Domini omnis Iuda qui
ingredimini per portas has ut adoretis Dominum **3** haec
dicit Dominus exercituum Deus Israhel bonas facite vias
vestras et studia vestra et habitabo vobiscum in loco isto
4 nolite confidere in verbis mendacii dicentes templum
Domini templum Domini templum Domini est **5** quoniam
si bene direxeritis vias vestras et studia vestra si feceritis
iudicium inter virum et proximum eius **6** advenae et
pupillo et viduae non feceritis calumniam nec sanguinem
innocentem effuderitis in loco hoc et post deos alienos
non ambulaveritis in malum vobismet ipsis **7** habitabo
vobiscum in loco isto in terra quam dedi patribus vestris
a saeculo usque in saeculum **8** ecce vos confiditis vobis in
sermonibus mendacii qui non proderunt vobis **9** furari
occidere adulterare iurare mendaciter libare Baali et ire
post deos alienos quos ignoratis **10** et venistis et stetistis
coram me in domo hac in qua invocatum est nomen
meum et dixistis liberati sumus eo quod fecerimus omnes
abominationes istas **11** ergo spelunca latronum facta est
domus ista in qua invocatum est nomen meum in oculis
vestris ego ego sum ego vidi dicit Dominus **12** ite ad locum
meum in Silo ubi habitavit nomen meum a principio
et videte quae fecerim ei propter malitiam populi mei
Israhel **13** et nunc quia fecistis omnia opera haec dicit

Dominus et locutus sum ad vos mane consurgens et
loquens et non audistis et vocavi vos et non respondistis
14 faciam domui huic in qua invocatum est nomen meum
et in qua vos habetis fiduciam et loco quem dedi vobis
et patribus vestris sicut feci Silo **15** et proiciam vos a
facie mea sicut proieci omnes fratres vestros universum
semen Ephraim **16** tu ergo noli orare pro populo hoc nec
adsumas pro eis laudem et orationem et non obsistas
mihi quia non exaudiam te **17** nonne vides quid isti
faciant in civitatibus Iuda et in plateis Hierusalem **18** filii
colligunt ligna et patres succendunt ignem et mulieres
conspergunt adipem ut faciant placentas Reginae caeli
et libent diis alienis et me ad iracundiam provocent **19**
numquid me ad iracundiam provocant dicit Dominus
nonne semet ipsos in confusionem vultus sui **20** ideo
haec dicit Dominus Deus ecce furor meus et indignatio
mea conflatur super locum istum super viros et super
iumenta et super lignum regionis et super fruges terrae
et succendetur et non extinguetur **21** haec dicit Dominus
exercituum Deus Israhel holocaustomata vestra addite
victimis vestris et comedite carnes **22** quia non sum
locutus cum patribus vestris et non praecepi eis in die qua
eduxi eos de terra Aegypti de verbo holocaustomatum et
victimarum **23** sed hoc verbum praecepi eis dicens audite
vocem meam et ero vobis Deus et vos eritis mihi populus
et ambulate in omni via quam mandavi vobis ut bene
sit vobis **24** et non audierunt nec inclinaverunt aurem
suam sed abierunt in voluntatibus et pravitate cordis sui
mali factique sunt retrorsum et non in ante **25** a die qua

egressi sunt patres eorum de terra Aegypti usque ad diem
hanc et misi ad vos omnes servos meos prophetas per
diem consurgens diluculo et mittens **26** et non audierunt
me nec inclinaverunt aurem suam sed induraverunt
cervicem et peius operati sunt quam patres eorum **27** et
loqueris ad eos omnia verba haec et non audient te et
vocabis eos et non respondebunt tibi **28** et dices ad eos
haec est gens quae non audivit vocem Domini Dei sui nec
recepit disciplinam periit fides et ablata est de ore eorum
29 tonde capillum tuum et proice et sume in directum
planctum quia proiecit Dominus et reliquit generationem
furoris sui **30** quia fecerunt filii Iuda malum in oculis
meis dicit Dominus posuerunt offendicula sua in domo
in qua invocatum est nomen meum ut polluerent eam
31 et aedificaverunt excelsa Thofeth qui est in valle filii
Ennom ut incenderent filios suos et filias suas igni quae
non praecepi nec cogitavi in corde meo **32** ideo ecce dies
venient dicit Dominus et non dicetur amplius Thofeth et
vallis filii Ennom sed vallis Interfectionis et sepelient
in Thofeth eo quod non sit locus **33** et erit morticinum
populi huius in cibum volucribus caeli et bestiis terrae et
non erit qui abigat **34** et quiescere faciam de urbibus Iuda
et de plateis Hierusalem vocem gaudii et vocem laetitiae
vocem sponsi et vocem sponsae in desolatione enim erit
terra

8 in tempore illo ait Dominus eicient ossa regis Iuda
et ossa principum eius et ossa sacerdotum et ossa
prophetarum et ossa eorum qui habitaverunt Hierusalem
de sepulchris suis **2** et pandent ea ad solem et lunam

et omnem militiam caeli quae dilexerunt et quibus
servierunt et post quae ambulaverunt et quae quaesierunt
et adoraverunt non colligentur et non sepelientur in
sterquilinium super faciem terrae erunt **3** et eligent
magis mortem quam vitam omnes qui residui fuerint de
cognatione hac pessima in universis locis quae derelicta
sunt ad quae eieci eos dicit Dominus exercituum **4** et
dices ad eos haec dicit Dominus numquid qui cadet
non resurget et qui aversus est non revertetur **5** quare
ergo aversus est populus iste in Hierusalem aversione
contentiosa adprehenderunt mendacium et noluerunt
reverti **6** adtendi et auscultavi nemo quod bonum est
loquitur nullus est qui agat paenitentiam super peccato
suo dicens quid feci omnes conversi sunt ad cursum
suum quasi equus impetu vadens in proelio **7** milvus
in caelo cognovit tempus suum turtur et hirundo et
ciconia custodierunt tempus adventus sui populus autem
meus non cognovit iudicium Domini **8** quomodo dicitis
sapientes nos sumus et lex Domini nobiscum est vere
mendacium operatus est stilus mendax scribarum **9**
confusi sunt sapientes perterriti et capti sunt verbum
enim Domini proiecerunt et sapientia nulla est in eis
10 propterea dabo mulieres eorum exteris agros eorum
heredibus quia a minimo usque ad maximum omnes
avaritiam sequuntur a propheta usque ad sacerdotem
cuncti faciunt mendacium **11** et sanabant contritionem
filiae populi mei ad ignominiam dicentes pax pax cum non
esset pax **12** confusi sunt quia abominationem fecerunt
quinimmo confusione non sunt confusi et erubescere

nescierunt idcirco cadent inter corruentes in tempore
visitationis suae corruent dicit Dominus **13** congregans
congregabo eos ait Dominus non est uva in vitibus et
non sunt ficus in ficulnea folium defluxit et dedi eis
quae praetergressa sunt **14** quare sedemus convenite
et ingrediamur civitatem munitam et sileamus ibi quia
Dominus noster silere nos fecit et potum dedit nobis
aquam fellis peccavimus enim Domino **15** expectavimus
pacem et non erat bonum tempus medellae et ecce
formido **16** a Dan auditus est fremitus equorum eius a
voce hinnituum pugnatorum eius commota est omnis
terra et venerunt et devoraverunt terram et plenitudinem
eius urbem et habitatores eius **17** quia ecce ego mittam
vobis serpentes regulos quibus non est incantatio et
mordebunt vos ait Dominus **18** dolor meus super dolorem
in me cor meum maerens **19** ecce vox clamoris filiae
populi mei de terra longinqua numquid Dominus non
est in Sion aut rex eius non est in ea quare ergo me
ad iracundiam concitaverunt in sculptilibus suis et in
vanitatibus alienis **20** transiit messis finita est aestas et
nos salvati non sumus **21** super contritionem filiae populi
mei contritus sum et contristatus stupor obtinuit me **22**
numquid resina non est in Galaad aut medicus non est ibi
quare igitur non est obducta cicatrix filiae populi mei
9 quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fontem
lacrimarum et plorabo die et nocte interfectos filiae
populi mei **2** quis dabit me in solitudine diversorium
viatorum et derelinquam populum meum et recedam
ab eis quia omnes adulteri sunt coetus praevaricatorum

3 et extenderunt linguam suam quasi arcum mendacii
et non veritatis confortati sunt in terra quia de malo
ad malum egressi sunt et me non cognoverunt dicit
Dominus **4** unusquisque se a proximo suo custodiat et in
omni fratre suo non habeat fiduciam quia omnis frater
subplantans subplantabit et omnis amicus fraudulenter
incedet **5** et vir fratrem suum deridebit et veritatem
non loquentur docuerunt enim linguam suam loqui
mendacium ut inique agerent laboraverunt **6** habitatio
tua in medio doli in dolo rennuerunt scire me dicit
Dominus **7** propterea haec dicit Dominus exercituum
ecce ego conflabo et probabo eos quid enim aliud faciam
a facie filiae populi mei **8** sagitta vulnerans lingua eorum
dolum locuta est in ore suo pacem cum amico suo
loquitur et occulte ponit ei insidias **9** numquid super his
non visitabo dicit Dominus aut in gentem huiuscemodi
non ulciscetur anima mea **10** super montes adsumam
fletum ac lamentum et super speciosa deserti planctum
quoniam incensa sunt eo quod non sit vir pertransiens et
non audierunt vocem possidentis a volucre caeli usque
ad pecora transmigraverunt et recesserunt **11** et dabo
Hierusalem in acervos harenae et cubilia draconum et
civitates Iuda dabo in desolationem eo quod non sit
habitator **12** quis est vir sapiens qui intellegat hoc et ad
quem verbum oris Domini fiat ut adnuntiet istud quare
perierit terra exusta sit quasi desertum eo quod non sit
qui pertranseat **13** et dixit Dominus quia dereliquerunt
legem meam quam dedi eis et non audierunt vocem meam
et non ambulaverunt in ea **14** et abierunt post pravitatem

cordis sui et post Baalim quos didicerunt a patribus suis **15**
idcirco haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel ecce
ego cibabo eos populum istum absinthio et potum dabo
eis aquam fellis **16** et dispergam eos in gentibus quas non
noverunt ipsi et patres eorum et mittam post eos gladium
donec consumantur **17** haec dicit Dominus exercituum
contemplamini et vocate lamentatrices et veniant et ad
eas quae sapientes sunt mittite et properent **18** festinent
et adsumant super nos lamentum deducant oculi nostri
lacrimas et palpebrae nostrae defluant aquis **19** quia vox
lamentationis audita est de Sion quomodo vastati sumus
et confusi vehementer quia dereliquimus terram quoniam
deiecta sunt tabernacula nostra **20** audite ergo mulieres
verbum Domini et adsumat auris vestra sermonem oris
eius et docete filias vestras lamentum et unaquaeque
proximam suam planctum **21** quia ascendit mors per
fenestras nostras ingressa est domos nostras disperdere
parvulos de foris iuvenes de plateis **22** loquere haec dicit
Dominus et cadet morticinum hominis quasi stercus
super faciem regionis et quasi faenum post tergum
metentis et non est qui colligat **23** haec dicit Dominus non
glorietur sapiens in sapientia sua et non glorietur fortis
in fortitudine sua et non glorietur dives in divitiis suis **24**
sed in hoc glorietur qui gloriatur scire et nosse me quia
ego sum Dominus qui facio misericordiam et iudicium et
iustitiam in terra haec enim placent mihi ait Dominus
25 ecce dies veniunt dicit Dominus et visitabo super
omnem qui circumcisum habet praeputium **26** super
Aegyptum et super Iudam et super Edom et super filios

Ammon et super Moab et super omnes qui adtonsi sunt in
comam habitantes in deserto quia omnes gentes habent
praeputium omnis autem domus Israhel incircumcisi
sunt corde

10 audite verbum quod locutus est Dominus super vos
domus Israhel **2** haec dicit Dominus iuxta vias gentium
nolite discere et a signis caeli nolite metuere quae timent
gentes **3** quia leges populorum vanae sunt quia lignum de
saltu praecidit opus manuum artificis in ascia **4** argento
et auro decoravit illud clavis et malleis conpegit ut non
dissolvatur **5** in similitudinem palmae fabricata sunt et
non loquentur portata tollentur quia incedere non valent
nolite ergo timere ea quia nec male possunt facere nec
bene **6** non est similis tui Domine magnus tu et magnum
nomen tuum in fortitudine **7** quis non timebit te o rex
gentium tuum est enim decus inter cunctos sapientes
gentium et in universis regnis eorum nullus est similis
tui **8** pariter insipientes et fatui probabuntur doctrina
vanitatis eorum lignum est **9** argentum involutum de
Tharsis adfertur et aurum de Ofaz opus artificis et manus
aerarii hyacinthus et purpura indumentum eorum opus
artificum universa haec **10** Dominus autem Deus verus
est ipse Deus vivens et rex sempiternus ab indignatione
eius commovebitur terra et non sustinebunt gentes
comminationem eius **11** sic ergo dicetis eis dii qui caelos
et terram non fecerunt pereant de terra et de his quae sub
caelis sunt **12** qui facit terram in fortitudine sua praeparat
orbem in sapientia sua et prudentia sua extendit caelos
13 ad vocem suam dat multitudinem aquarum in caelo

et elevat nebulas ab extremitatibus terrae fulgura in
pluviam facit et educit ventum de thesauris suis **14** stultus
factus est omnis homo ab scientia confusus est omnis
artifex in sculptili quoniam falsum est quod conflavit et
non est spiritus in eis **15** vana sunt et opus risu dignum in
tempore visitationis suae peribunt **16** non est his similis
pars Iacob qui enim formavit omnia ipse est et Israhel
virga hereditatis eius Dominus exercituum nomen illi **17**
congrega de terra confusionem tuam quae habitas in
obsidione **18** quia haec dicit Dominus ecce ego longe
proiciam habitatores terrae in hac vice et tribulabo eos ita
ut inveniantur **19** vae mihi super contritione mea pessima
plaga mea ego autem dixi plane haec infirmitas mea est et
portabo illam **20** tabernaculum meum vastatum est omnes
funiculi mei disrupti sunt filii mei exierunt a me et non
subsistunt non est qui extendat ultra tentorium meum
et erigat pelles meas **21** quia stulte egerunt pastores et
Dominum non quaesierunt propterea non intellexerunt
et omnis grex eorum dispersus est **22** vox auditionis ecce
venit et commotio magna de terra aquilonis ut ponat
civitates Iuda solitudinem et habitaculum draconum **23**
scio Domine quia non est hominis via eius nec viri est ut
ambulet et dirigat gressus suos **24** corripe me Domine
verumtamen in iudicio et non in furore tuo ne forte ad
nihilum redigas me **25** effunde indignationem tuam super
gentes quae non cognoverunt te et super provincias quae
nomen tuum non invocaverunt quia comederunt Iacob et
devoraverunt eum et consumpserunt illum et decus eius
dissipaverunt

11 verbum quod factum est ad Hieremiam a Domino
dicens **2** audite verba pacti huius et loquimini ad viros
Iuda et habitatores Hierusalem **3** et dices ad eos haec dicit
Dominus Deus Israhel maledictus vir qui non audierit
verba pacti huius **4** quod praecepi patribus vestris in die
qua eduxi eos de terra Aegypti de fornace ferrea dicens
audite vocem meam et facite omnia quae praecipio vobis
et eritis mihi in populum et ego ero vobis in Deum **5**
ut suscitem iuramentum quod iuravi patribus vestris
daturum me eis terram fluentem lacte et melle sicut est
dies haec et respondi et dixi amen Domine **6** et dixit
Dominus ad me vociferare omnia verba haec in civitatibus
Iuda et foris Hierusalem dicens audite verba pacti huius
et facite illa **7** quia contestans contestatus sum patres
vestros in die qua eduxi eos de terra Aegypti usque
ad diem hanc mane surgens contestatus sum et dixi
audite vocem meam **8** et non audierunt nec inclinaverunt
aurem suam sed abierunt unusquisque in pravitate cordis
sui mali et induxi super eos omnia verba pacti huius
quod praecepi ut facerent et non fecerunt **9** et dixit
Dominus ad me inventa est coniuratio in viris Iuda et in
habitatoribus Hierusalem **10** reversi sunt ad iniquitates
patrum suorum priores qui noluerunt audire verba mea
et hii ergo abierunt post deos alienos ut servirent eis
irritum fecerunt domus Israhel et domus Iuda pactum
meum quod pepigi cum patribus eorum **11** quam ob
rem haec dicit Dominus ecce ego inducam super eos
mala de quibus exire non poterunt et clamabunt ad
me et non exaudiam eos **12** et ibunt civitates Iuda et

habitatores Hierusalem et clamabunt ad deos quibus
libant et non salvabunt eos in tempore adflictionis eorum
13 secundum numerum enim civitatum tuarum erant
dii tui Iuda et secundum numerum viarum Hierusalem
posuistis aras confusionis aras ad libandum Baali **14** tu
ergo noli orare pro populo hoc et ne adsumas pro eis
laudem et orationem quia non exaudiam in tempore
clamoris eorum ad me in tempore adflictionis eorum **15**
quid est quod dilectus meus in domo mea fecit scelera
multa numquid carnes sanctae auferent a te malitias
tuas in quibus gloriata es **16** olivam uberem pulchram
fructiferam speciosam vocavit Dominus nomen tuum ad
vocem loquellae grandis exarsit ignis in ea et conbusta
sunt frutecta eius **17** et Dominus exercituum qui plantavit
te locutus est super te malum pro malis domus Israhel et
domus Iuda quae fecerunt sibi ad inritandum me libantes
Baali **18** tu autem Domine demonstrasti mihi et cognovi
tunc ostendisti mihi studia eorum **19** et ego quasi agnus
mansuetus qui portatur ad victimam et non cognovi
quia super me cogitaverunt consilia mittamus lignum
in panem eius et eradamus eum de terra viventium
et nomen eius non memoretur amplius **20** tu autem
Domine Sabaoth qui iudicas iuste et probas renes et cor
videam ultionem tuam ex eis tibi enim revelavi causam
meam **21** propterea haec dicit Dominus ad viros Anathoth
qui quaerunt animam tuam et dicunt non prophetabis
in nomine Domini et non morieris in manibus nostris
22 propterea haec dicit Dominus exercituum ecce ego
visitabo super eos iuvenes morientur in gladio filii eorum

et filiae eorum morientur in fame **23** et reliquiae non
erunt ex eis inducam enim malum super viros Anathoth
annum visitationis eorum

12 iustus quidem tu es Domine si disputem tecum
verumtamen iusta loquar ad te quare via impiorum
prosperatur bene est omnibus qui praevaricantur et
inique agunt **2** plantasti eos et radicem miserunt
proficiunt et faciunt fructum prope es tu ori eorum et
longe a renibus eorum **3** et tu Domine nosti me vidisti me
et probasti cor meum tecum congrega eos quasi gregem
ad victimam et sanctifica eos in die occisionis **4** usquequo
lugebit terra et herba omnis regionis siccabitur propter
malitiam habitantium in ea consumptum est animal et
volucre quoniam dixerunt non videbit novissima nostra
5 si cum peditibus currens laborasti quomodo contendere
poteris cum equis cum autem in terra pacis secura fueris
quid facies in superbia Iordanis **6** nam et fratres tui et
domus patris tui etiam ipsi pugnaverunt adversum te
et clamaverunt post te plena voce ne credas eis cum
locuti fuerint tibi bona **7** reliqui domum meam dimisi
hereditatem meam dedi dilectam animam meam in manu
inimicorum eius **8** facta est mihi hereditas mea quasi leo
in silva dedit contra me vocem ideo odivi eam **9** numquid
avis discolor hereditas mea mihi numquid avis tincta
per totum venite congregamini omnes bestiae terrae
properate ad devorandum **10** pastores multi demoliti sunt
vineam meam conculcaverunt partem meam dederunt
portionem meam desiderabilem in desertum solitudinis
11 posuerunt eam in dissipationem luxitque super me

desolatione desolata est omnis terra quia nullus est qui
recogitet corde 12 super omnes vias deserti venerunt
vastatores quia gladius Domini devoravit ab extremo
terrae usque ad extremum eius non est pax universae
carni 13 seminaverunt triticum et spinas messuerunt
hereditatem acceperunt et non eis proderit confundemini
a fructibus vestris propter iram furoris Domini 14 haec
dicit Dominus adversum omnes vicinos meos pessimos
qui tangunt hereditatem quam distribui populo meo
Israhel ecce ego evellam eos de terra eorum et domum
Iuda evellam de medio eorum 15 et cum evellero eos
convertar et miserebor eorum et reducam eos virum
ad hereditatem suam et virum in terram suam 16 et
erit si eruditi didicerint vias populi mei ut iurent in
nomine meo vivit Dominus sicut docuerunt populum
meum iurare in Baal aedificabuntur in medio populi mei
17 quod si non audierint evellam gentem illam evulsione
et perditione ait Dominus

13 haec dicit Dominus ad me vade et posside tibi lumbare
lineum et pones illud super lumbos tuos et in aquam
non inferes illud 2 et possedi lumbare iuxta verbum
Domini et posui circa lumbos meos 3 et factus est sermo
Domini ad me secundo dicens 4 tolle lumbare quod
possedisti quod est circa lumbos tuos et surgens vade
ad Eufraten et absconde illud ibi in foramine petrae 5
et abii et abscondi illud in Eufraten sicut praeceperat
mihi Dominus 6 et factum est post dies plurimos dixit
Dominus ad me surge vade ad Eufraten et tolle inde
lumbare quod praecepi tibi ut absconderes illud ibi 7

et abii ad Eufraten et fodi et tuli lumbare de loco ubi
absconderam illud et ecce conputruerat lumbare ita ut
nullo usui aptum esset **8** et factum est verbum Domini ad
me dicens **9** haec dicit Dominus sic putrescere faciam
superbiam Iuda et superbiam Hierusalem multam **10**
populum istum pessimum qui nolunt audire verba mea
et ambulant in pravitate cordis sui abieruntque post
deos alienos ut servirent eis et adorarent eos et erunt
sicut lumbare istud quod nullo usui aptum est **11** sicut
enim adheret lumbare ad lumbos viri sic adglutinavi
mihi omnem domum Israhel et omnem domum Iuda
dicit Dominus ut esset mihi in populum et in nomen et in
laudem et in gloriam et non audierunt **12** dices ergo ad
eos sermonem istum haec dicit Dominus Deus Israhel
omnis laguncula implebitur vino et dicent ad te numquid
ignoramus quia omnis laguncula implebitur vino **13** et
dices ad eos haec dicit Dominus ecce ego implebo omnes
habitatores terrae huius et reges qui sedent de stirpe
David super thronum eius et sacerdotes et prophetas et
omnes habitatores Hierusalem ebrietate **14** et dispergam
eos virum a fratre suo et patres et filios pariter ait
Dominus non parcam et non concedam neque miserebor
ut non disperdam eos **15** audite et auribus percipite nolite
elevari quia Dominus locutus est **16** date Domino Deo
vestro gloriam antequam contenebrescat et antequam
offendant pedes vestri ad montes caligosos expectabitis
lucem et ponet eam in umbram mortis et in caliginem **17**
quod si hoc non audieritis in abscondito plorabit anima
mea a facie superbiae plorans plorabit et deducet oculus

meus lacrimam quia captus est grex Domini **18** dic regi
et dominatrici humiliamini sedete quoniam descendit
de capite vestro corona gloriae vestrae **19** civitates
austri clausae sunt et non est qui aperiat translata est
omnis Iudaea transmigratione perfecta **20** levate oculos
vestros et videte qui venitis ab aquilone ubi est grex qui
datus est tibi pecus inclitum tuum **21** quid dices cum
visitaverit te tu enim docuisti eos adversum te et erudisti
in caput tuum numquid non dolores adprehendent te
quasi mulierem parturientem **22** quod si dixeris in corde
tuo quare venerunt mihi haec propter multitudinem
iniquitatis tuae revelata sunt verecundiora tua pollutae
sunt plantae tuae **23** si mutare potest Aethiops pellem
suam aut pardus varietates suas et vos poteritis bene
facere cum didiceritis malum **24** et disseminabo eos quasi
stipulam quae vento raptatur in deserto **25** haec sors tua
parsque mensurae tuae a me dicit Dominus quia oblita
es mei et confisa es in mendacio **26** unde et ego nudavi
femora tua contra faciem tuam et apparuit ignominia
tua **27** adulteria tua et hinnitus tuus scelus fornicationis
tuae super colles in agro vidi abominationes tuas vae tibi
Hierusalem non mundaberis post me usquequo adhuc

14 quod factum est verbum Domini ad Hieremiam
de sermonibus siccitatis **2** luxit Iudaea et portae
eius corruerunt et obscuratae sunt in terra et clamor
Hierusalem ascendit **3** maiores miserunt minores suos ad
aquam venerunt ad hauriendum non invenerunt aquam
reportaverunt vasa sua vacua confusi sunt et adflicti
et operuerunt capita sua **4** propter terrae vastitatem

quia non venit pluvia in terra confusi sunt agricolae
operuerunt capita sua **5** nam et cerva in agro peperit
et reliquit quia non erat herba **6** et onagri steterunt in
rupibus traxerunt ventum quasi dracones defecerunt
oculi eorum quia non erat herba **7** si iniquitates nostrae
responderunt nobis Domine fac propter nomen tuum
quoniam multae sunt aversiones nostrae tibi peccavimus
8 expectatio Israhel salvator eius in tempore tribulationis
quare quasi colonus futurus es in terra et quasi viator
declinans ad manendum **9** quare futurus es velut vir
vagus ut fortis qui non potest salvare tu autem in nobis
es Domine et nomen tuum super nos invocatum est ne
derelinquas nos **10** haec dicit Dominus populo huic qui
dilexit movere pedes suos et non quievit et Domino
non placuit nunc recordabitur iniquitatum eorum et
visitabit peccata eorum **11** et dixit Dominus ad me noli
orare pro populo isto in bonum **12** cum ieiunaverint non
exaudiam preces eorum et si obtulerint holocaustomata
et victimas non suscipiam ea quoniam gladio et fame
et peste ego consumam eos **13** et dixi a a a Domine
Deus prophetae dicunt eis non videbitis gladium et
famis non erit in vobis sed pacem veram dabit vobis
in loco isto **14** et dixit Dominus ad me falso prophetae
vaticinantur in nomine meo non misi eos et non praecepi
eis neque locutus sum ad eos visionem mendacem et
divinationem et fraudulentiam et seductionem cordis
sui prophetant vobis **15** ideo haec dicit Dominus de
prophetis qui prophetant in nomine meo quos ego non
misi dicentes gladius et famis non erit in terra hac in

gladio et fame consumentur prophetae illi **16** et populi
quibus prophetant erunt proiecti in viis Hierusalem
prae fame et gladio et non erit qui sepeliat eos ipsi et
uxores eorum filii et filiae eorum et effundam super eos
malum suum **17** et dices ad eos verbum istud deducant
oculi mei lacrimam per noctem et diem et non taceant
quoniam contritione magna contrita est virgo filia populi
mei plaga pessima vehementer **18** si egressus fuero ad
agros ecce occisi gladio et si introiero in civitatem ecce
adtenuati fame propheta quoque et sacerdos abierunt in
terram quam ignorabant **19** numquid proiciens abiecisti
Iudam aut Sion abominata est anima tua quare ergo
percussisti nos ita ut nulla sit sanitas expectavimus pacem
et non est bonum et tempus curationis et ecce turbatio
20 cognovimus Domine impietates nostras iniquitatem
patrum nostrorum quia peccavimus tibi **21** ne nos des
in obprobrium propter nomen tuum neque facias nobis
contumeliam solii gloriae tuae recordare ne irritum facias
foedus tuum nobiscum **22** numquid sunt in sculptilibus
gentium qui pluant aut caeli possunt dare imbres nonne
tu es Domine Deus noster quem expectavimus tu enim
fecisti omnia haec

15 et dixit Dominus ad me si steterit Moses et Samuhel
coram me non est anima mea ad populum istum eice
illos a facie mea et egrediantur **2** quod si dixerint ad
te quo egrediemur dices ad eos haec dicit Dominus qui
ad mortem ad mortem et qui ad gladium ad gladium
et qui ad famem ad famem et qui ad captivitatem ad
captivitatem **3** et visitabo super eos quattuor species dicit

Dominus gladium ad occisionem et canes ad lacerandum
et volatilia caeli et bestias terrae ad devorandum et
dissipandum **4** et dabo eos in fervorem universis regnis
terrae propter Manassem filium Ezechiae regis Iuda super
omnibus quae fecit in Hierusalem **5** quis enim miserebitur
tui Hierusalem aut quis contristabitur pro te aut quis ibit
ad rogandum pro pace tua **6** tu reliquisti me dicit Dominus
retrorsum abisti et extendam manum meam super te
et interficiam te laboravi rogans **7** et dispergam eos
ventilabro in portis terrae interfeci et perdidi populum
meum et tamen a viis suis non sunt reversi **8** multiplicatae
sunt mihi viduae eius super harenam maris induxi eis
super matrem adulescentis vastatorem meridie misi
super civitates repente terrorem **9** infirmata est quae
peperit septem defecit anima eius occidit ei sol cum
adhuc esset dies confusa est et erubuit et residuos eius
in gladium dabo in conspectu inimicorum eorum ait
Dominus **10** vae mihi mater mea quare genuisti me virum
rixae virum discordiae in universa terra non feneravi nec
feneravit mihi quisquam omnes maledicunt mihi **11** dicit
Dominus si non reliquiae tuae in bonum si non occurri
tibi in tempore adflictionis et in tempore tribulationis
adversum inimicum **12** numquid foederabitur ferrum
ferro ab aquilone et aes **13** divitias tuas et thesauros
tuos in direptionem dabo gratis in omnibus peccatis
tuis et in omnibus terminis tuis **14** et adducam inimicos
tuos de terra qua nescis quia ignis succensus est in
furore meo super vos ardebit **15** tu scis Domine recordare
mei et visita me et tuere me ab his qui persequuntur

me noli in patientia tua suscipere me scito quoniam
sustinui pro te obprobrium **16** inventi sunt sermones
tui et comedi eos et factum est mihi verbum tuum in
gaudium et in laetitiam cordis mei quoniam invocatum
est nomen tuum super me Domine Deus exercituum
17 non sedi in concilio ludentium et gloriatus sum a
facie manus tuae solus sedebam quoniam comminatione
replesti me **18** quare factus est dolor meus perpetuus et
plaga mea desperabilis rennuit curari facta est mihi quasi
mendacium aquarum infidelium **19** propter hoc haec
dicit Dominus si converteris convertam te et ante faciem
meam stabis et si separaveris pretiosum a vili quasi os
meum eris convertentur ipsi ad te et tu non converteris
ad eos **20** et dabo te populo huic in murum aereum
fortem et bellabunt adversum te et non praevalebunt
quia ego tecum sum ut salvem te et eruam dicit Dominus
21 et liberabo te de manu pessimorum et redimam te de
manu fortium

16 et factum est verbum Domini ad me dicens **2** non
accipies uxorem et non erunt tibi filii et filiae in loco
isto **3** quia haec dicit Dominus super filios et filias qui
generantur in loco isto et super matres eorum quae
genuerunt eos et super patres eorum de quorum stirpe
sunt nati in terra hac **4** mortibus aegrotationum morientur
non plangentur et non sepelientur in sterquilinium super
faciem terrae erunt et gladio et fame consumentur et
erit cadaver eorum in escam volatilibus caeli et bestiis
terrae **5** haec enim dicit Dominus ne ingrediaris domum
convivii neque vadas ad plangendum neque consoleris

eos quia abstuli pacem meam a populo isto dicit Dominus
misericordiam et miserationes **6** et morientur grandes et
parvi in terra ista non sepelientur neque plangentur et
non se incident neque calvitium fiet pro eis **7** et non
frangent inter eos lugenti panem ad consolandum super
mortuo et non dabunt eis potum calicis ad consolandum
super patre suo et matre **8** et domum convivii non
ingredieris ut sedeas cum eis et comedas et bibas **9** quia
haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel ecce ego
auferam de loco isto in oculis vestris et in diebus vestris
vocem gaudii et vocem laetitiae vocem sponsi et vocem
sponsae **10** et cum adnuntiaveris populo huic omnia verba
haec et dixerint tibi quare locutus est Dominus super
nos omne malum grande istud quae iniquitas nostra
et quod peccatum nostrum quod peccavimus Domino
Deo nostro **11** dices ad eos quia dereliquerunt patres
vestri me ait Dominus et abierunt post deos alienos et
servierunt eis et adoraverunt eos et me dereliquerunt et
legem meam non custodierunt **12** sed et vos peius operati
estis quam patres vestri ecce enim ambulat unusquisque
post pravitatem cordis sui mali ut me non audiat **13** et
eiciam vos de terra hac in terram quam ignoratis vos et
patres vestri et servietis ibi diis alienis die ac nocte qui
non dabunt vobis requiem **14** propterea ecce dies veniunt
dicit Dominus et non dicetur ultra vivit Dominus qui
eduxit filios Israhel de terra Aegypti **15** sed vivit Dominus
qui eduxit filios Israhel de terra aquilonis et de universis
terris ad quas eieci eos et reducam eos in terram suam
quam dedi patribus eorum **16** ecce ego mittam piscatores

multos dicit Dominus et piscabuntur eos et post haec
mittam eis multos venatores et venabuntur eos de omni
monte et de omni colle et de cavernis petrarum **17** quia
oculi mei super omnes vias eorum non sunt absconditae
a facie mea et non fuit occulta iniquitas eorum ab oculis
meis **18** et reddam primum duplices iniquitates et peccata
eorum quia contaminaverunt terram meam in morticinis
idolorum suorum et abominationibus suis impleverunt
hereditatem meam **19** Domine fortitudo mea et robur
meum et refugium meum in die tribulationis ad te gentes
venient ab extremis terrae et dicent vere mendacium
possederunt patres nostri vanitatem quae eis non profuit
20 numquid faciet sibi homo deos et ipsi non sunt dii **21**
idcirco ecce ego ostendam eis per vicem hanc ostendam
eis manum meam et virtutem meam et scient quia nomen
mihi Dominus

17 peccatum Iuda scriptum est stilo ferreo in ungue
adamantino exaratum super latitudinem cordis eorum
et in cornibus ararum eorum **2** cum recordati fuerint
filii eorum ararum suarum et lucorum lignorumque
frondentium in montibus excelsis **3** sacrificantes in
agro fortitudinem tuam et omnes thesauros tuos in
direptionem dabo excelsa tua propter peccata in universis
finibus tuis **4** et relinqueris sola ab hereditate tua quam
dedi tibi et servire te faciam inimicis tuis in terra quam
ignoras quoniam ignem succendisti in furore meo usque
in aeternum ardebit **5** haec dicit Dominus maledictus
homo qui confidit in homine et ponit carnem brachium
suum et a Domino recedit cor eius **6** erit enim quasi

myrice in deserto et non videbit cum venerit bonum
sed habitabit in siccitate in deserto in terra salsuginis
et inhabitabili **7** benedictus vir qui confidit in Domino
et erit Dominus fiducia eius **8** et erit quasi lignum
quod transplantatur super aquas quod ad humorem
mittit radices suas et non timebit cum venerit aestus
et erit folium eius viride et in tempore siccitatis non
erit sollicitum nec aliquando desinet facere fructum **9**
pravum est cor omnium et inscrutabile quis cognoscet
illud **10** ego Dominus scrutans cor et probans renes qui
do unicuique iuxta viam et iuxta fructum adinventionum
suarum **11** perdix fovit quae non peperit fecit divitias et
non in iudicio in dimidio dierum suorum derelinquet
eas et in novissimo suo erit insipiens **12** solium gloriae
altitudinis a principio locus sanctificationis nostrae **13**
expectatio Israhel Domine omnes qui te derelinquunt
confundentur recedentes in terra scribentur quoniam
dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum **14**
sana me Domine et sanabor salvum me fac et salvus ero
quoniam laus mea tu es **15** ecce ipsi dicunt ad me ubi est
verbum Domini veniat **16** et ego non sum turbatus te
pastorem sequens et diem hominis non desideravi tu scis
quod egressum est de labiis meis rectum in conspectu
tuo fuit **17** non sis mihi tu formidini spes mea tu in
die adflictionis **18** confundantur qui persequuntur me
et non confundar ego paveant illi et non paveam ego
induc super eos diem adflictionis et duplici contritione
contere eos **19** haec dicit Dominus ad me vade et sta
in porta filiorum populi per quam ingrediuntur reges

Iuda et egrediuntur et in cunctis portis Hierusalem **20** et
dices ad eos audite verbum Domini reges Iuda et omnis
Iudaea cunctique habitatores Hierusalem qui ingredimini
per portas istas **21** haec dicit Dominus custodite animas
vestras et nolite portare pondera in die sabbati nec
inferatis per portas Hierusalem **22** et nolite eicere onera
de domibus vestris in die sabbati et omne opus non
facietis sanctificate diem sabbati sicut praecepi patribus
vestris **23** et non audierunt nec inclinaverunt aurem
suam sed induraverunt cervicem suam ne audirent me
et ne acciperent disciplinam **24** et erit si audieritis me
dicit Dominus ut non inferatis onera per portas civitatis
huius in die sabbati et si sanctificaveritis diem sabbati
ne faciatis in ea omne opus **25** ingredientur per portas
civitatis huius reges et principes sedentes super solium
David et ascendentes in curribus et equis ipsi et principes
eorum vir Iuda et habitatores Hierusalem et habitabitur
civitas haec in sempiternum **26** et venient de civitate
Iuda et de circuitu Hierusalem et de terra Beniamin et
de campestribus et de montuosis et ab austro portantes
holocaustum et victimam et sacrificium et tus et inferent
oblationem in domum Domini **27** si autem non audieritis
me ut sanctificetis diem sabbati et ne portetis onus et ne
inferatis per portas Hierusalem in die sabbati succendam
ignem in portis eius et devorabit domos Hierusalem et
non extinguetur

18 verbum quod factum est ad Hieremiam a Domino
dicens **2** surge et descende in domum figuli et ibi audies
verba mea **3** et descendi in domum figuli et ecce ipse

faciebat opus super rotam **4** et dissipatum est vas quod
ipse faciebat e luto manibus suis conversusque fecit illud
vas alterum sicut placuerat in oculis eius ut faceret **5** et
factum est verbum Domini ad me dicens **6** numquid sicut
figulus iste non potero facere vobis domus Israhel ait
Dominus ecce sicut lutum in manu figuli sic vos in manu
mea domus Israhel **7** repente loquar adversum gentem et
adversum regnum ut eradicem et destruam et disperdam
illud **8** si paenitentiam egerit gens illa a malo suo quod
locutus sum adversum eam agam et ego paenitentiam
super malo quod cogitavi ut facerem ei **9** et subito loquar
de gente et regno ut aedificem et ut plantem illud **10** si
fecerit malum in oculis meis ut non audiat vocem meam
paenitentiam agam super bono quod locutus sum ut
facerem ei **11** nunc ergo dic viro Iudae et habitatoribus
Hierusalem dicens haec dicit Dominus ecce ego fingo
contra vos malum et cogito contra vos cogitationem
revertatur unusquisque a via sua mala et dirigite vias
vestras et studia vestra **12** qui dixerunt desperavimus
post cogitationes enim nostras ibimus et unusquisque
pravitatem cordis sui mali faciemus **13** ideo haec dicit
Dominus interrogate gentes quis audivit talia horribilia
quae fecit nimis virgo Israhel **14** numquid deficiet de
petra agri nix Libani aut evelli possunt aquae erumpentes
frigidae et defluentes **15** quia oblitus est mei populus
meus frustra libantes et inpingentes in viis suis in semitis
saeculi ut ambularent per eas in itinere non trito **16**
ut fieret terra eorum in desolationem et in sibilum
sempiternum omnis qui praeterit per eam obstupescet et

movebit caput suum **17** sicut ventus urens dispergam
eos coram inimico dorsum et non faciem ostendam
eis in die perditionis eorum **18** et dixerunt venite et
cogitemus contra Hieremiam cogitationes non enim
peribit lex a sacerdote neque consilium a sapiente nec
sermo a propheta venite et percutiamus eum lingua et
non adtendamus ad universos sermones eius **19** adtende
Domine ad me et audi vocem adversariorum meorum **20**
numquid redditur pro bono malum quia foderunt foveam
animae meae recordare quod steterim in conspectu tuo ut
loquerer pro eis bonum et averterem indignationem tuam
ab eis **21** propterea da filios eorum in famem et deduc
eos in manus gladii fiant uxores eorum absque liberis
et viduae et viri earum interficiantur morte iuvenes
eorum confodiantur gladio in proelio **22** audiatur clamor
de domibus eorum adduces enim super eos latronem
repente quia foderunt foveam ut caperent me et laqueos
absconderunt pedibus meis **23** tu autem Domine scis
omne consilium eorum adversum me in mortem ne
propitieris iniquitati eorum et peccatum eorum a facie
tua non deleatur fiant corruentes in conspectu tuo in
tempore furoris tui abutere eis

19 haec dicit Dominus vade et accipe lagunculam figuli
testeam a senioribus populi et a senioribus sacerdotum **2**
et egredere ad vallem filii Ennom quae est iuxta introitum
portae Fictilis et praedicabis ibi verba quae ego loquar
ad te **3** et dices audite verbum Domini reges Iuda et
habitatores Hierusalem haec dicit Dominus exercituum
Deus Israhel ecce ego inducam adflictionem super locum

istum ita ut omnis qui audierit illam tinniant aures eius
4 eo quod dereliquerint me et alienum fecerint locum
istum et libaverint in eo diis alienis quos nescierunt ipsi
et patres eorum et reges Iuda et repleverunt locum istum
sanguine innocentium **5** et aedificaverunt excelsa Baali
ad conburendos filios suos igni in holocaustum Baali
quae non praecepi nec locutus sum nec ascenderunt in
cor meum **6** propterea ecce dies veniunt dicit Dominus et
non vocabitur locus iste amplius Thofeth et vallis filii
Ennom sed vallis Occisionis **7** et dissipabo consilium Iudae
et Hierusalem in loco isto et subvertam eos gladio in
conspectu inimicorum suorum et in manu quaerentium
animas eorum et dabo cadavera eorum escam volatilibus
caeli et bestiis terrae **8** et ponam civitatem hanc in
stuporem et in sibilum omnis qui praeterierit per eam
obstupescet et sibilabit super universa plaga eius **9** et
cibabo eos carnibus filiorum suorum et carnibus filiarum
suarum et unusquisque carnes amici sui comedet in
obsidione et in angustia in qua concludent eos inimici
eorum et qui quaerunt animas eorum **10** et conteres
lagunculam in oculis virorum qui ibunt tecum **11** et
dices ad eos haec dicit Dominus exercituum sic conteram
populum istum et civitatem istam sicut conteritur vas
figuli quod non potest ultra instaurari et in Thofeth
sepelientur eo quod non sit alius locus ad sepeliendum
12 sic faciam loco huic ait Dominus et habitatoribus eius
ut ponam civitatem istam sicut Thofeth **13** et erunt
domus Hierusalem et domus regum Iuda sicut locus
Thofeth inmundae omnes domus in quarum domatibus

sacrificaverunt omni militiae caeli et libaverunt libamina
diis alienis **14** venit autem Hieremias de Thofeth quo
miserat eum Dominus ad prophetandum et stetit in
atrio domus Domini et dixit ad omnem populum **15**
haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel ecce ego
inducam super civitatem hanc et super omnes urbes eius
universa mala quae locutus sum adversum eam quoniam
induraverunt cervicem suam ut non audirent sermones
meos

20 et audivit Phassur filius Emmer sacerdos qui
constitutus erat princeps in domo Domini Hieremiam
prophetantem sermones istos **2** et percussit Phassur
Hieremiam prophetam et misit eum in nervum quod erat
in porta Beniamin superiori in domo Domini **3** cumque
inluxisset in crastinum eduxit Phassur Hieremiam de
nervo et dixit ad eum Hieremias non Phassur vocavit
Dominus nomen tuum sed Pavorem undique **4** quia haec
dicit Dominus ecce ego dabo te in pavorem te et omnes
amicos tuos et corruent gladio inimicorum suorum et
oculi tui videbunt et omnem Iudam dabo in manu regis
Babylonis et traducet eos in Babylonem et percutiet eos
gladio **5** et dabo universam substantiam civitatis huius
et omnem laborem eius omneque pretium et cunctos
thesauros regum Iuda dabo in manu inimicorum eorum
et diripient eos et tollent et ducent in Babylonem **6** tu
autem Phassur et omnes habitatores domus tuae ibitis
in captivitatem et in Babylonem venies et ibi morieris
ibique sepelieris tu et omnes amici tui quibus prophetasti
mendacium **7** seduxisti me Domine et seductus sum

fortior me fuisti et invaluisti factus sum in derisum
tota die omnes subsannant me **8** quia iam olim loquor
vociferans iniquitatem et vastitatem clamito et factus est
mihi sermo Domini in obprobrium et in derisum tota
die **9** et dixi non recordabor eius neque loquar ultra
in nomine illius et factus est in corde meo quasi ignis
exaestuans claususque in ossibus meis et defeci ferre
non sustinens **10** audivi enim contumelias multorum et
terrorem in circuitu persequimini et persequamur eum ab
omnibus viris qui erant pacifici mei et custodientes latus
meum si quo modo decipiatur et praevaleamus adversus
eum et consequamur ultionem ex eo **11** Dominus autem
mecum est quasi bellator fortis idcirco qui persequuntur
me cadent et infirmi erunt confundentur vehementer
quia non intellexerunt obprobrium sempiternum quod
numquam delebitur **12** et tu Domine exercituum probator
iusti qui vides renes et cor videam quaeso ultionem tuam
ex eis tibi enim revelavi causam meam **13** cantate Domino
laudate Dominum quia liberavit animam pauperis de
manu malorum **14** maledicta dies in qua natus sum
dies in qua peperit me mater mea non sit benedicta **15**
maledictus vir qui adnuntiavit patri meo dicens natus est
tibi puer masculus et quasi gaudio laetificavit eum **16** sit
homo ille ut sunt civitates quas subvertit Dominus et
non paenituit eum audiat clamorem mane et ululatum in
tempore meridiano **17** qui non me interfecit a vulva ut
fieret mihi mater mea sepulchrum et vulva eius conceptus
aeternus **18** quare de vulva egressus sum ut viderem

laborem et dolorem et consumerentur in confusione dies
mei

21 verbum quod factum est ad Hieremiam a Domino
quando misit ad eum rex Sedecias Phassur filium Melchiae
et Sophoniam filium Maasiae sacerdotem dicens **2**
interroga pro nobis Dominum quia Nabuchodonosor rex
Babylonis proeliatur adversum nos si forte faciat Dominus
nobiscum secundum omnia mirabilia sua et recedat a
nobis **3** et dixit Hieremias ad eos sic dicetis Sedeciae **4**
haec dicit Dominus Deus Israhel ecce ego convertam
vasa belli quae in manibus vestris sunt et quibus vos
pugnatis adversum regem Babylonis et Chaldeos qui
obsident vos in circuitu murorum et congregabo ea in
medio civitatis huius **5** et debellabo ego vos in manu
extenta et brachio forti et in furore et in indignatione et
in ira grandi **6** et percutiam habitatores civitatis huius
homines et bestiae pestilentia magna morientur **7** et post
haec ait Dominus dabo Sedeciam regem Iuda et servos
eius et populum eius et qui derelicti sunt in civitate hac a
peste et gladio et fame in manu Nabuchodonosor regis
Babylonis et in manu inimicorum eorum et in manu
quaerentium animam eorum et percutiet eos in ore gladii
et non movebitur neque parcet nec miserebitur **8** et ad
populum hunc dices haec dicit Dominus ecce ego do
coram vobis viam vitae et viam mortis **9** qui habitaverit
in urbe hac morietur gladio et fame et peste qui autem
egressus fuerit et transfugerit ad Chaldeos qui obsident
vos vivet et erit ei anima sua quasi spolium **10** posui enim
faciem meam super civitatem hanc in malum et non in

bonum ait Dominus in manu regis Babylonis dabitur et
exuret eam igni **11** et domui regis Iuda audite verbum
Domini **12** domus David haec dicit Dominus iudicate mane
iudicium et eruite vi oppressum de manu calumniantis ne
forte egrediatur ut ignis indignatio mea et succendatur
et non sit qui extinguat propter malitiam studiorum
vestrorum **13** ecce ego ad te habitatricem vallis solidae
atque campestris ait Dominus qui dicitis quis percutiet
nos et quis ingredietur domos nostras **14** et visitabo super
vos iuxta fructum studiorum vestrorum dicit Dominus et
succendam ignem in saltu eius et devorabit omnia in
circuitu eius

22 haec dicit Dominus descende in domum regis Iuda et
loqueris ibi verbum hoc **2** et dices audi verbum Domini rex
Iuda qui sedes super solium David tu et servi tui et populus
tuus qui ingredimini per portas istas **3** haec dicit Dominus
facite iudicium et iustitiam et liberate vi oppressum de
manu calumniatoris et advenam et pupillum et viduam
nolite contristare neque opprimatis inique et sanguinem
innocentem ne effundatis in loco isto **4** si enim facientes
feceritis verbum istud ingredientur per portas domus
huius reges sedentes de genere David super thronum eius
et ascendentes currus et equos ipsi et servi et populus
eorum **5** quod si non audieritis verba haec in memet ipso
iuravi dicit Dominus quia in solitudinem erit domus haec
6 quia haec dicit Dominus super domum regis Iuda Galaad
tu mihi caput Libani si non posuero te solitudinem urbes
inhabitabiles **7** et sanctificabo super te interficientem
virum et arma eius et succident electam cedrum tuam

et praecipitabunt in ignem **8** et pertransibunt gentes
multae per civitatem hanc et dicet unusquisque proximo
suo quare fecit Dominus sic civitati huic grandi **9** et
respondebunt eo quod dereliquerint pactum Domini Dei
sui et adoraverint deos alienos et servierint eis **10** nolite
flere mortuum neque lugeatis super eum fletu plangite
eum qui egreditur quia non revertetur ultra nec videbit
terram nativitatis suae **11** quia haec dicit Dominus ad
Sellum filium Iosiae regem Iuda qui regnavit pro Iosia
patre suo qui egressus est de loco isto non revertetur
huc amplius **12** sed in loco ad quem transtuli eum ibi
morietur et terram istam non videbit amplius **13** vae qui
aedificat domum suam in iniustitia et cenacula sua non
in iudicio amicum suum opprimet frustra et mercedem
eius non reddet ei **14** qui dicit aedificabo mihi domum
latam et cenacula spatiosa qui aperit sibi fenestras et
facit laquearia cedrina pingitque sinopide **15** numquid
regnabis quoniam confers te cedro pater tuus numquid
non comedit et bibit et fecit iudicium et iustitiam tunc
cum bene erat ei **16** iudicavit causam pauperis et egeni
in bonum suum numquid non ideo quia cognovit me
dicit Dominus **17** tui vero oculi et cor ad avaritiam et ad
sanguinem innocentem fundendum et ad calumniam et
ad cursum mali operis **18** propterea haec dicit Dominus
ad Ioachim filium Iosiae regem Iuda non plangent eum
vae frater et vae fratres non concrepabunt ei vae domine
et vae inclite **19** sepultura asini sepelietur putrefactus et
proiectus extra portas Hierusalem **20** ascende Libanum et
clama et in Basan da vocem tuam et clama ad transeuntes

quia contriti sunt omnes amatores tui **21** locutus sum ad
te in abundantia tua dixisti non audiam haec est via tua
ab adulescentia tua quia non audisti vocem meam **22**
omnes pastores tuos pascet ventus et amatores tui in
captivitatem ibunt et tunc confunderis et erubesces ab
omni malitia tua **23** quae sedes in Libano et nidificas in
cedris quomodo congemuisti cum venissent tibi dolores
quasi dolores parturientis **24** vivo ego dicit Dominus quia
si fuerit Iechonias filius Ioachim regis Iuda anulus in
manu dextera mea inde avellam eum **25** et dabo te in
manu quaerentium animam tuam et in manu quorum
tu formidas faciem et in manu Nabuchodonosor regis
Babylonis et in manu Chaldeorum **26** et mittam te et
matrem tuam quae genuit te in terram alienam in qua
nati non estis ibique moriemini **27** et in terram ad
quam ipsi levant animam suam ut revertantur illuc non
revertentur **28** numquid vas fictile atque contritum vir
iste Iechonias numquid vas absque omni voluptate quare
abiecti sunt ipse et semen eius et proiecti in terram
quam ignoraverunt **29** terra terra terra audi sermonem
Domini **30** haec dicit Dominus scribe virum istum sterilem
virum qui in diebus suis non prosperabitur nec enim
erit de semine eius vir qui sedeat super solium David et
potestatem habeat ultra in Iuda

23 vae pastoribus qui disperdunt et dilacerant gregem
pascuae meae dicit Dominus **2** ideo haec dicit Dominus
Deus Israhel ad pastores qui pascunt populum meum vos
dispersistis gregem meum eiecistis eos et non visitastis
eos ecce ego visitabo super vos malitiam studiorum

vestrorum ait Dominus **3** et ego congregabo reliquias
gregis mei de omnibus terris ad quas eiecero eos illuc et
convertam eos ad rura sua et crescent et multiplicabuntur
4 et suscitabo super eos pastores et pascent eos non
formidabunt ultra et non pavebunt et nullus quaeretur ex
numero dicit Dominus **5** ecce dies veniunt ait Dominus et
suscitabo David germen iustum et regnabit rex et sapiens
erit et faciet iudicium et iustitiam in terra **6** in diebus
illius salvabitur Iuda et Israhel habitabit confidenter
et hoc est nomen quod vocabunt eum Dominus iustus
noster **7** propter hoc ecce dies veniunt dicit Dominus et
non dicent ultra vivit Dominus qui eduxit filios Israhel de
terra Aegypti **8** sed vivit Dominus qui eduxit et adduxit
semen domus Israhel de terra aquilonis et de cunctis
terris ad quas eieceram eos illuc et habitabunt in terra
sua **9** ad prophetas contritum est cor meum in medio
mei contremuerunt omnia ossa mea factus sum quasi
vir ebrius et quasi homo madidus a vino a facie Domini
et a facie verborum sanctorum eius **10** quia adulteris
repleta est terra quia a facie maledictionis luxit terra
arefacta sunt arva deserti factus est cursus eorum malus
et fortitudo eorum dissimilis **11** propheta namque et
sacerdos polluti sunt et in domo mea inveni malum eorum
ait Dominus **12** idcirco via eorum erit quasi lubricum in
tenebris inpellentur enim et corruent in ea adferam enim
super eos mala annum visitationis eorum ait Dominus **13**
et in prophetis Samariae vidi fatuitatem prophetabant
in Baal et decipiebant populum meum Israhel **14** et in
prophetis Hierusalem vidi similitudinem adulterium

et iter mendacii et confortaverunt manus pessimorum
ut non converteretur unusquisque a malitia sua facti
sunt mihi omnes Sodoma et habitatores eius quasi
Gomorra **15** propterea haec dicit Dominus exercituum ad
prophetas ecce ego cibabo eos absinthio et potabo eos
felle a prophetis enim Hierusalem est egressa pollutio
super omnem terram **16** haec dicit Dominus exercituum
nolite audire verba prophetarum qui prophetant vobis et
decipiunt vos visionem cordis sui loquuntur non de ore
Domini **17** dicunt his qui blasphemant me locutus est
Dominus pax erit vobis et omni qui ambulat in pravitate
cordis sui dixerunt non veniet super vos malum **18**
quis enim adfuit in consilio Domini et vidit et audivit
sermonem eius quis consideravit verbum illius et audivit
19 ecce turbo dominicae indignationis egredietur et
tempestas erumpens super caput impiorum veniet **20** non
revertetur furor Domini usque dum faciat et usque dum
conpleat cogitationem cordis sui in novissimis diebus
intellegetis consilium eius **21** non mittebam prophetas et
ipsi currebant non loquebar ad eos et ipsi prophetabant
22 si stetissent in consilio meo et nota fecissent verba
mea populo meo avertissem utique eos a via sua mala
et a pessimis cogitationibus suis **23** putasne Deus e
vicino ego sum dicit Dominus et non Deus de longe **24** si
occultabitur vir in absconditis et ego non videbo eum dicit
Dominus numquid non caelum et terram ego impleo ait
Dominus **25** audivi quae dixerunt prophetae prophetantes
in nomine meo mendacium atque dicentes somniavi
somniavi **26** usquequo istud in corde est prophetarum

vaticinantium mendacium et prophetantium seductiones
cordis sui **27** qui volunt facere ut obliviscatur populus
meus nominis mei propter somnia eorum quae narrant
unusquisque ad proximum suum sicut obliti sunt patres
eorum nominis mei propter Baal **28** propheta qui habet
somnium narret somnium et qui habet sermonem meum
loquatur sermonem meum vere quid paleis ad triticum
dicit Dominus **29** numquid non verba mea sunt quasi
ignis ait Dominus et quasi malleus conterens petram
30 propterea ecce ego ad prophetas ait Dominus qui
furantur verba mea unusquisque a proximo suo **31** ecce
ego ad prophetas ait Dominus qui adsumunt linguas
suas et aiunt dicit Dominus **32** ecce ego ad prophetas
somniantes mendacium ait Dominus qui narraverunt ea
et seduxerunt populum meum in mendacio suo et in
miraculis suis cum ego non misissem eos nec mandassem
eis qui nihil profuerunt populo huic dicit Dominus **33**
si igitur interrogaverit te populus iste vel propheta aut
sacerdos dicens quod est onus Domini dices ad eos ut
quid vobis onus proiciam quippe vos dicit Dominus **34** et
prophetes et sacerdos et populus qui dicit onus Domini
visitabo super virum illum et super domum eius **35** haec
dicetis unusquisque ad proximum et ad fratrem suum
quid respondit Dominus et quid locutus est Dominus **36**
et onus Domini ultra non memorabitur quia onus erit
unicuique sermo suus et pervertitis verba Dei viventis
Domini exercituum Dei nostri **37** haec dices ad prophetam
quid respondit tibi Dominus et quid locutus est Dominus
38 si autem onus Domini dixeritis propter hoc haec dicit

Dominus quia dixistis sermonem istum onus Domini
et misi ad vos dicens nolite dicere onus Domini **39**
propterea ecce ego tollam vos portans et derelinquam
vos et civitatem quam dedi vobis et patribus vestris a
facie mea **40** et dabo vos in obprobrium sempiternum
et in ignominiam aeternam quae numquam oblivione
delebitur

24 ostendit mihi Dominus et ecce duo calathi pleni
ficis positi ante templum Domini postquam transtulit
Nabuchodonosor rex Babylonis Iechoniam filium Ioachim
regem Iuda et principes eius et fabrum et inclusorem
de Hierusalem et adduxit eos in Babylonem **2** calathus
unus ficus bonas habebat nimis ut solent ficus esse primi
temporis et calathus unus ficus habebat malas nimis quae
comedi non poterant eo quod essent malae **3** et dixit
Dominus ad me quid tu vides Hieremia et dixi ficus ficus
bonas bonas valde et malas malas valde quae comedi
non possunt eo quod sint malae **4** et factum est verbum
Domini ad me dicens **5** haec dicit Dominus Deus Israhel
sicut ficus hae bonae sic cognoscam transmigrationem
Iuda quam emisi de loco isto in terram Chaldeorum in
bonum **6** et ponam oculos meos super eos ad placandum
et reducam eos in terram hanc et aedificabo eos et non
destruam et plantabo eos et non evellam **7** et dabo eis
cor ut sciant me quia ego sum Dominus et erunt mihi
in populum et ego ero eis in Deum quia revertentur
ad me in toto corde suo **8** et sicut ficus pessimae quae
comedi non possunt eo quod sint malae haec dicit
Dominus sic dabo Sedeciam regem Iuda et principes eius

et reliquos de Hierusalem qui remanserunt in urbe hac et
qui habitant in terra Aegypti **9** et dabo eos in vexationem
adflictionemque omnibus regnis terrae in obprobrium
et in parabolam et in proverbium et in maledictionem
in universis locis ad quos eieci eos **10** et mittam in eis
gladium et famem et pestem donec consumantur de terra
quam dedi eis et patribus eorum

25 verbum quod factum est ad Hieremiam de omni
populo Iudae in anno quarto Ioachim filii Iosiae regis Iuda
ipse est annus primus Nabuchodonosor regis Babylonis **2**
quae locutus est Hieremias propheta ad omnem populum
Iuda et ad universos habitatores Hierusalem dicens **3**
a tertiodecimo anno Iosiae filii Amon regis Iuda usque
ad diem hanc iste est tertius et vicesimus annus factum
est verbum Domini ad me et locutus sum ad vos de
nocte consurgens et loquens et non audistis **4** et misit
Dominus ad vos omnes servos suos prophetas consurgens
diluculo mittensque et non audistis neque inclinastis
aures vestras ut audiretis **5** cum diceret revertimini
unusquisque a via sua mala et a pessimis cogitationibus
vestris et habitabitis in terram quam dedit Dominus vobis
et patribus vestris a saeculo et usque in saeculum **6** et
nolite ire post deos alienos ut serviatis eis adoretisque
eos neque me ad iracundiam provocetis in operibus
manuum vestrarum et non adfligam vos **7** et non audistis
me dicit Dominus ut me ad iracundiam provocaretis
in operibus manuum vestrarum in malum vestrum
8 propterea haec dicit Dominus exercituum pro eo
quod non audistis verba mea **9** ecce ego mittam et

adsumam universas cognationes aquilonis ait Dominus et
ad Nabuchodonosor regem Babylonis servum meum et
adducam eos super terram istam et super habitatores
eius et super omnes nationes quae in circuitu illius sunt
et interficiam eos et ponam eos in stuporem et in sibilum
et in solitudines sempiternas **10** perdamque ex eis vocem
gaudii et vocem laetitiae vocem sponsae et vocem sponsi
vocem molae et lumen lucernae **11** et erit universa
terra eius in solitudinem et in stuporem et servient
omnes gentes istae regi Babylonis septuaginta annis **12**
cumque impleti fuerint anni septuaginta visitabo super
regem Babylonis et super gentem illam dicit Dominus
iniquitatem eorum et super terram Chaldeorum et ponam
illam in solitudines sempiternas **13** et adducam super
terram illam omnia verba mea quae locutus sum contra
eam omne quod scriptum est in libro isto quaecumque
prophetavit Hieremias adversum omnes gentes **14** quia
servierunt eis cum essent gentes multae et reges magni
et reddam eis secundum opera eorum et secundum facta
manuum suarum **15** quia sic dicit Dominus exercituum
Deus Israhel sume calicem vini furoris huius de manu
mea et propinabis de illo cunctis gentibus ad quas ego
mittam te **16** et bibent et turbabuntur et insanient a facie
gladii quem ego mittam inter eos **17** et accepi calicem de
manu Domini et propinavi cunctis gentibus ad quas misit
me Dominus **18** Hierusalem et civitatibus Iudae et regibus
eius et principibus eius ut darem eos in solitudinem et in
stuporem in sibilum et in maledictionem sicut est dies
ista **19** Pharaoni regi Aegypti et servis eius et principibus

eius et omni populo eius **20** et universis generaliter
cunctis regibus terrae Ausitidis et cunctis regibus terrae
Philisthim et Ascaloni et Gazae et Accaroni et reliquiis
Azoti **21** Idumeae et Moab et filiis Ammon **22** et cunctis
regibus Tyri et cunctis regibus Sidonis et regibus terrae
insularum qui sunt trans mare **23** et Dedan et Theman
et Buz et universis qui adtonsi sunt in comam **24** et
cunctis regibus Arabiae et cunctis regibus occidentis
qui habitant in deserto **25** et cunctis regibus Zambri et
cunctis regibus Aelam et cunctis regibus Medorum **26** et
cunctis regibus aquilonis de prope et de longe unicuique
contra fratrem suum et omnibus regnis terrae quae
super faciem eius sunt et rex Sesach bibet post eos **27** et
dices ad eos haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel
bibite et inebriamini et vomite et cadite neque surgatis
a facie gladii quem ego mittam inter vos **28** cumque
noluerint accipere calicem de manu ut bibant dices ad
eos haec dicit Dominus exercituum bibentes bibetis **29**
quia ecce in civitate in qua invocatum est nomen meum
ego incipio adfligere et vos quasi innocentes inmunes
eritis non eritis inmunes gladium enim ego voco super
omnes habitatores terrae dicit Dominus exercituum **30**
et tu prophetabis ad eos omnia verba haec et dices ad
illos Dominus de excelso rugiet et de habitaculo sancto
suo dabit vocem suam rugiens rugiet super decorem
suum celeuma quasi calcantium concinetur adversus
omnes habitatores terrae **31** pervenit sonitus usque ad
extrema terrae quia iudicium Domino cum gentibus
iudicatur ipse cum omni carne impios tradidit gladio

dicit Dominus **32** haec dicit Dominus exercituum ecce
adflictio egredietur de gente in gentem et turbo magnus
egredietur a summitatibus terrae **33** et erunt interfecti
Domini in die illa a summo terrae usque ad summum eius
non plangentur et non colligentur neque sepelientur in
sterquilinium super faciem terrae iacebunt **34** ululate
pastores et clamate et aspergite vos cinere optimates
gregis quia conpleti sunt dies vestri ut interficiamini et
dissipationes vestrae et cadetis quasi vasa pretiosa **35**
et peribit fuga a pastoribus et salvatio ab optimatibus
gregis **36** vox clamoris pastorum et ululatus optimatium
gregis quia vastavit Dominus pascuam eorum **37** et
conticuerunt arva pacis a facie irae furoris Domini **38**
dereliquit quasi leo umbraculum suum facta est terra
eorum in desolationem a facie irae columbae et a facie
irae furoris Domini

26 in principio regis Ioachim filii Iosiae regis Iuda
factum est verbum istud a Domino dicens **2** haec dicit
Dominus sta in atrio domus Domini et loqueris ad
omnes civitates Iuda de quibus veniunt ut adorent in
domo Domini universos sermones quos ego mandavi
tibi ut loquaris ad eos noli subtrahere verbum **3** si forte
audiant et convertantur unusquisque a via sua mala et
paeniteat me mali quod cogito facere eis propter malitias
studiorum eorum **4** et dices ad eos haec dicit Dominus
si non audieritis me ut ambuletis in lege mea quam
dedi vobis **5** ut audiatis sermones servorum meorum
prophetarum quos ego misi ad vos de nocte consurgens
et dirigens et non audistis **6** dabo domum istam sicut

Silo et urbem hanc dabo in maledictionem cunctis
gentibus terrae **7** et audierunt sacerdotes et prophetae
et omnis populus Hieremiam loquentem verba haec in
domo Domini **8** cumque conplesset Hieremias loquens
omnia quae praeceperat ei Dominus ut loqueretur ad
universum populum adprehenderunt eum sacerdotes et
prophetae et omnis populus dicens morte morietur **9**
quare prophetavit in nomine Domini dicens sicut Silo
erit domus haec et urbs ista desolabitur eo quod non sit
habitator et congregatus est omnis populus adversum
Hieremiam in domum Domini **10** et audierunt principes
Iuda verba haec et ascenderunt de domo regis in domum
Domini et sederunt in introitu portae Domini novae **11**
et locuti sunt sacerdotes et prophetae ad principes et
ad omnem populum dicentes iudicium mortis est viro
huic quia prophetavit adversum civitatem istam sicut
audistis auribus vestris **12** et ait Hieremias ad omnes
principes et ad universum populum dicens Dominus misit
me ut prophetarem ad domum istam et ad civitatem
hanc omnia verba quae audistis **13** nunc ergo bonas facite
vias vestras et studia vestra et audite vocem Domini
Dei vestri et paenitebit Dominum mali quod locutus est
adversum vos **14** ego autem ecce in manibus vestris sum
facite mihi ut bonum et rectum est in oculis vestris **15**
verumtamen scitote et cognoscite quod si occideritis me
sanguinem innocentem traditis contra vosmet ipsos et
contra civitatem istam et habitatores eius in veritate
enim misit me Dominus ad vos ut loquerer in auribus
vestris omnia verba haec **16** et dixerunt principes et

omnis populus ad sacerdotes et prophetas non est viro
huic iudicium mortis quia in nomine Domini Dei nostri
locutus est ad nos **17** surrexerunt ergo viri de senioribus
terrae et dixerunt ad omnem coetum populi loquentes **18**
Michas de Morasthim fuit propheta in diebus Ezechiae
regis Iudae et ait ad omnem populum Iudae dicens haec
dicit Dominus exercituum Sion quasi ager arabitur et
Hierusalem in acervum lapidum erit et mons domus in
excelsa silvarum **19** numquid morte condemnavit eum
Ezechias rex Iuda et omnis Iuda numquid non timuerunt
Dominum et deprecati sunt faciem Domini et paenituit
Dominum mali quod locutus erat adversum eos itaque
nos facimus malum grande contra animas nostras **20** fuit
quoque vir prophetans in nomine Domini Urias filius
Semei de Cariathiarim et prophetavit adversum civitatem
istam et adversum terram hanc iuxta universa verba
Hieremiae **21** et audivit rex Ioachim et omnes potentes
et principes eius verba haec et quaesivit rex interficere
eum et audivit Urias et timuit fugitque et ingressus est
Aegyptum **22** et misit rex Ioachim viros in Aegyptum
Elnathan filium Achobor et viros cum eo in Aegyptum
23 et eduxerunt Uriam de Aegypto et adduxerunt eum
ad regem Ioachim et percussit eum gladio et proiecit
cadaver eius in sepulchris vulgi ignobilis **24** igitur manus
Ahicam filii Saphan fuit cum Hieremia ut non traderetur
in manu populi et interficerent eum

27 in principio regni Ioachim filii Iosiae regis Iuda
factum est verbum istud ad Hieremiam a Domino dicens
2 haec dicit Dominus ad me fac tibi vincula et catenas et

pones eas in collo tuo **3** et mittes eas ad regem Edom
et ad regem Moab et ad regem filiorum Ammon et ad
regem Tyri et ad regem Sidonis in manu nuntiorum
qui venerunt Hierusalem ad Sedeciam regem Iuda **4**
et praecipies eis ut ad dominos suos loquantur haec
dicit Dominus exercituum Deus Israhel haec dicetis ad
dominos vestros **5** ego feci terram et hominem et iumenta
quae sunt super faciem terrae in fortitudine mea magna
et in brachio meo extento et dedi eam ei qui placuit
in oculis meis **6** et nunc itaque ego dedi omnes terras
istas in manu Nabuchodonosor regis Babylonis servi
mei insuper et bestias agri dedi ei ut serviant illi **7** et
servient ei omnes gentes et filio eius et filio filii eius
donec veniat tempus terrae eius et ipsius et servient ei
gentes multae et reges magni **8** gens autem et regnum
quod non servierit Nabuchodonosor regi Babylonis et
quicumque non curvaverit collum suum sub iugo regis
Babylonis in gladio et in fame et in peste visitabo super
gentem illam ait Dominus donec consumam eos in
manu eius **9** vos ergo nolite audire prophetas vestros et
divinos et somniatores et augures et maleficos qui dicunt
vobis non servietis regi Babylonis **10** quia mendacium
prophetant vobis ut longe faciant vos de terra vestra
et eiciant vos et pereatis **11** porro gens quae subiecerit
cervicem suam sub iugo regis Babylonis et servierit ei
dimittam eam in terra sua dicit Dominus et colet eam et
habitabit in ea **12** et ad Sedeciam regem Iuda locutus
sum secundum omnia verba haec dicens subicite colla
vestra sub iugo regis Babylonis et servite ei et populo

eius et vivetis **13** quare moriemini tu et populus tuus
gladio fame et peste sicut locutus est Dominus ad gentem
quae servire noluerit regi Babylonis **14** nolite audire
verba prophetarum dicentium vobis non servietis regi
Babylonis quia mendacium ipsi loquuntur vobis **15** quia
non misi eos ait Dominus et ipsi prophetant in nomine
meo mendaciter ut eiciant vos et pereatis tam vos quam
prophetae qui vaticinantur vobis **16** et ad sacerdotes
et ad populum istum locutus sum dicens haec dicit
Dominus nolite audire verba prophetarum vestrorum qui
prophetant vobis dicentes ecce vasa Domini revertentur
de Babylone nunc cito mendacium enim prophetant
vobis **17** nolite ergo audire eos sed servite regi Babylonis
ut vivatis quare datur haec civitas in solitudinem **18** et si
prophetae sunt et est verbum Domini in eis occurrant
Domino exercituum ut non veniant vasa quae derelicta
fuerant in domum Domini et in domum regis Iuda et in
Hierusalem in Babylonem **19** quia haec dicit Dominus
exercituum ad columnas et ad mare et ad bases et ad
reliqua vasorum quae remanserunt in civitate hac **20** quae
non tulit Nabuchodonosor rex Babylonis cum transferret
Iechoniam filium Ioachim regem Iuda de Hierusalem in
Babylonem et omnes optimates Iuda et Hierusalem **21**
quia haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel ad vasa
quae derelicta sunt in domum Domini et in domum regis
Iuda et Hierusalem **22** in Babylonem transferentur et ibi
erunt usque ad diem visitationis suae dicit Dominus et
adferri faciam ea et restitui in loco isto

28 et factum est in anno illo in principio regni Sedeciae
regis Iuda in anno quarto in mense quinto dixit ad
me Ananias filius Azur propheta de Gabaon in domo
Domini coram sacerdotibus et omni populo dicens **2** haec
dicit Dominus exercituum Deus Israhel contrivi iugum
regis Babylonis **3** adhuc duo anni dierum et ego referri
faciam ad locum istum omnia vasa Domini quae tulit
Nabuchodonosor rex Babylonis de loco isto et transtulit
ea in Babylonem **4** et Iechoniam filium Ioachim regem
Iuda et omnem transmigrationem Iudae qui ingressi
sunt in Babylonem ego convertam ad locum istum ait
Dominus conteram enim iugum regis Babylonis **5** et
dixit Hieremias propheta ad Ananiam prophetam in
oculis sacerdotum et in oculis omnis populi qui stabant
in domo Domini **6** et ait Hieremias propheta amen
sic faciat Dominus suscitet Dominus verba tua quae
prophetasti ut referantur vasa in domum Domini et omnis
transmigratio de Babylone ad locum istum **7** verumtamen
audi verbum hoc quod ego loquor in auribus tuis et in
auribus universi populi **8** prophetae qui fuerunt ante
me et te ab initio et prophetaverunt super terras multas
et super regna magna de proelio et de adflictione et de
fame **9** propheta qui vaticinatus est pacem cum venerit
verbum eius scietur propheta quem misit Dominus in
veritate **10** et tulit Ananias propheta catenam de collo
Hieremiae prophetae et confregit eam **11** et ait Ananias
in conspectu omnis populi dicens haec dicit Dominus
sic confringam iugum Nabuchodonosor regis Babylonis
post duos annos dierum de collo omnium gentium **12**

et abiit Hieremias prophetes in viam suam et factum
est verbum Domini ad Hieremiam postquam confregit
Ananias propheta catenam de collo Hieremiae prophetae
dicens **13** vade et dices Ananiae haec dicit Dominus
catenas ligneas contrivisti et facies pro eis catenas ferreas
14 quia haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel
iugum ferreum posui super collum cunctarum gentium
istarum ut serviant Nabuchodonosor regi Babylonis et
servient ei insuper et bestias terrae dedi ei **15** et dixit
Hieremias propheta ad Ananiam prophetam audi Anania
non misit te Dominus et tu confidere fecisti populum
istum in mendacio **16** idcirco haec dicit Dominus ecce
emittam te a facie terrae hoc anno morieris adversum
Dominum enim locutus es **17** et mortuus est Ananias
propheta in anno illo mense septimo

29 et haec sunt verba libri quae misit Hieremias propheta
de Hierusalem ad reliquias seniorum transmigrationis et
ad sacerdotes et ad prophetas et ad omnem populum
quem transduxerat Nabuchodonosor de Hierusalem in
Babylonem **2** postquam egressus est Iechonias rex et
domina et eunuchi et principes Iuda et Hierusalem et
faber et inclusor de Hierusalem **3** in manu Ellasa filii
Saphan et Gamaliae filii Helciae quos misit Sedecias rex
Iuda ad Nabuchodonosor regem Babylonis in Babylonem
dicens **4** haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel
omni transmigrationi quam transtuli de Hierusalem in
Babylonem **5** aedificate domos et habitate et plantate
hortos et comedite fructum eorum **6** accipite uxores et
generate filios et filias date filiis vestris uxores et filias

vestras date viris et pariant filios et filias et multiplicamini
ibi et nolite esse pauci numero **7** et quaerite pacem
civitatis ad quam transmigrare vos feci et orate pro ea
ad Dominum quia in pace illius erit pax vobis **8** haec
enim dicit Dominus exercituum Deus Israhel non vos
inducant prophetae vestri qui sunt in medio vestrum et
divini vestri et ne adtendatis ad somnia vestra quae vos
somniatis **9** quia falso ipsi prophetant vobis in nomine
meo et non misi eos dicit Dominus **10** quia haec dicit
Dominus cum coeperint impleri in Babylone septuaginta
anni visitabo vos et suscitabo super vos verbum meum
bonum ut reducam vos ad locum istum **11** ego enim
scio cogitationes quas cogito super vos ait Dominus
cogitationes pacis et non adflictionis ut dem vobis finem
et patientiam **12** et invocabitis me et ibitis et orabitis
me et exaudiam vos **13** quaeretis me et invenietis cum
quaesieritis me in toto corde vestro **14** et inveniar a
vobis ait Dominus et reducam captivitatem vestram
et congregabo vos de universis gentibus et de cunctis
locis ad quae expuli vos dicit Dominus et reverti vos
faciam de loco ad quem transmigrare vos feci **15** quia
dixistis suscitavit nobis Dominus prophetas in Babylone
16 quia haec dicit Dominus ad regem qui sedet super
solium David et ad omnem populum habitatorem urbis
huius ad fratres vestros qui non sunt egressi vobiscum
in transmigrationem **17** haec dicit Dominus exercituum
ecce mittam in eis gladium et famem et pestem et ponam
eos quasi ficus malas quae comedi non possunt eo quod
pessimae sint **18** et persequar eos in gladio in fame et in

pestilentia et dabo eos in vexationem universis regnis
terrae in maledictionem et in stuporem et in sibilum
et in obprobrium cunctis gentibus ad quas ego eieci
eos **19** eo quod non audierint verba mea dicit Dominus
quae misi ad eos per servos meos prophetas de nocte
consurgens et mittens et non audistis dicit Dominus **20**
vos ergo audite verbum Domini omnis transmigratio
quam emisi de Hierusalem in Babylonem **21** haec dicit
Dominus exercituum Deus Israhel ad Ahab filium Culia
et ad Sedeciam filium Maasiae qui prophetant vobis in
nomine meo mendaciter ecce ego tradam eos in manu
Nabuchodonosor regis Babylonis et percutiet eos in
oculis vestris **22** et adsumetur ex eis maledictio omni
transmigrationi Iuda quae est in Babylone dicentium
ponat te Dominus sicut Sedeciam et sicut Ahab quos frixit
rex Babylonis in igne **23** pro eo quod fecerint stultitiam
in Israhel et moechati sunt in uxores amicorum suorum
et locuti sunt verbum in nomine meo mendaciter quod
non mandavi eis ego sum iudex et testis dicit Dominus **24**
et ad Semeiam Neelamiten dices **25** haec dicit Dominus
exercituum Deus Israhel pro eo quod misisti in nomine
tuo libros ad omnem populum qui est in Hierusalem et
ad Sophoniam filium Maasiae sacerdotem et ad universos
sacerdotes dicens **26** Dominus dedit te sacerdotem pro
Ioiadae sacerdote ut sis dux in domo Domini super omnem
virum arrepticium et prophetantem ut mittas eum in
nervum et in carcerem **27** et nunc quare non increpasti
Hieremiam Anathothiten qui prophetat vobis **28** quia
super hoc misit ad nos in Babylonem dicens longum

est aedificate domos et habitate et plantate hortos et
comedite fructum eorum **29** legit ergo Sophonias sacerdos
librum istum in auribus Hieremiae prophetae **30** et
factum est verbum Domini ad Hieremiam dicens **31** mitte
ad omnem transmigrationem dicens haec dicit Dominus
ad Semeiam Neelamiten pro eo quod prophetavit vobis
Semeias et ego non misi eum et fecit vos confidere in
mendacio **32** idcirco haec dicit Dominus ecce ego visitabo
super Semeiam Neelamiten et super semen eius non
erit ei vir sedens in medio populi huius et non videbit
bonum quod ego faciam populo meo ait Dominus quia
praevaricationem locutus est adversum Dominum

30 hoc verbum quod factum est ad Hieremiam a Domino
dicens **2** haec dicit Dominus Deus Israhel dicens scribe
tibi omnia verba quae locutus sum ad te in libro **3**
ecce enim dies veniunt dicit Dominus et convertam
conversionem populi mei Israhel et Iuda ait Dominus
et convertam eos ad terram quam dedi patribus eorum
et possidebunt eam **4** et haec verba quae locutus est
Dominus ad Israhel et ad Iudam **5** quoniam haec dicit
Dominus vocem terroris audivimus formido et non est
pax **6** interrogate et videte si generat masculus quare
ergo vidi omnis viri manum super lumbum suum quasi
parientis et conversae sunt universae facies in auruginem
7 vae quia magna dies illa nec est similis eius tempusque
tribulationis est Iacob et ex ipso salvabitur **8** et erit in die
illa ait Dominus exercituum conteram iugum eius de collo
tuo et vincula illius disrumpam et non dominabuntur ei
amplius alieni **9** sed servient Domino Deo suo et David

regi suo quem suscitabo eis **10** tu ergo ne timeas serve
meus Iacob ait Dominus neque paveas Israhel quia ecce
ego salvo te de terra longinqua et semen tuum de terra
captivitatis eorum et revertetur Iacob et quiescet et
cunctis affluet et non erit quem formidet **11** quoniam
tecum ego sum ait Dominus ut salvem te faciam enim
consummationem in cunctis gentibus in quibus dispersi
te te autem non faciam in consummationem sed castigabo
te in iudicio ut non tibi videaris innoxius **12** quia haec
dicit Dominus insanabilis fractura tua pessima plaga
tua **13** non est qui iudicet iudicium tuum ad alligandum
curationum utilitas non est tibi **14** omnes amatores
tui obliti sunt tui te non quaerent plaga enim inimici
percussi te castigatione crudeli propter multitudinem
iniquitatis tuae dura facta sunt peccata tua **15** quid
clamas super contritione tua insanabilis est dolor tuus
propter multitudinem iniquitatis tuae et dura peccata
tua feci haec tibi **16** propterea omnes qui comedunt
te devorabuntur et universi hostes tui in captivitatem
ducentur et qui te vastant vastabuntur cunctosque
praedatores tuos dabo in praedam **17** obducam enim
cicatricem tibi et a vulneribus tuis sanabo te dicit
Dominus quia Eiectam vocaverunt te Sion haec est quae
non habebat requirentem **18** haec dicit Dominus ecce ego
convertam conversionem tabernaculorum Iacob et tectis
eius miserebor et aedificabitur civitas in excelso suo et
templum iuxta ordinem suum fundabitur **19** et egredietur
de eis laus voxque ludentium et multiplicabo eos et non
inminuentur et glorificabo eos et non adtenuabuntur **20**

et erunt filii eius sicut a principio et coetus eius coram
me permanebit et visitabo adversum omnes qui tribulant
eum **21** et erit dux eius ex eo et princeps de medio eius
producetur et adplicabo eum et accedet ad me quis enim
iste est qui adplicet cor suum ut adpropinquet mihi ait
Dominus **22** et eritis mihi in populum et ego ero vobis
in Deum **23** ecce turbo Domini furor egrediens procella
ruens in capite impiorum conquiescet **24** non avertet
iram indignationis Dominus donec faciat et conpleat
cogitationem cordis sui in novissimo dierum intellegetis
ea

31 in tempore illo dicit Dominus ero Deus universis
cognationibus Israhel et ipsi erunt mihi in populum **2**
haec dicit Dominus invenit gratiam in deserto populus
qui remanserat gladio vadet ad requiem suam Israhel
3 longe Dominus apparuit mihi et in caritate perpetua
dilexi te ideo adtraxi te miserans **4** rursumque aedificabo
te et aedificaberis virgo Israhel adhuc ornaberis tympanis
tuis et egredieris in choro ludentium **5** adhuc plantabis
vineas in montibus Samariae plantabunt plantantes et
donec tempus veniat non vindemiabunt **6** quia erit dies
in qua clamabunt custodes in monte Ephraim surgite
et ascendamus in Sion ad Dominum Deum nostrum **7**
quia haec dicit Dominus exultate in laetitia Iacob et
hinnite contra caput gentium personate canite et dicite
salva Domine populum tuum reliquias Israhel **8** ecce ego
adducam eos de terra aquilonis et congregabo eos ab
extremis terrae inter quos erunt caecus et claudus et
praegnans et pariens simul coetus magnus revertentium

huc **9** in fletu venient et in precibus deducam eos et
adducam eos per torrentes aquarum in via recta et
non inpingent in ea quia factus sum Israheli pater et
Ephraim primogenitus meus est **10** audite verbum Domini
gentes et adnuntiate insulis quae procul sunt et dicite qui
dispersit Israhel congregabit eum et custodiet eum sicut
pastor gregem suum **11** redemit enim Dominus Iacob
et liberavit eum de manu potentioris **12** et venient et
laudabunt in monte Sion et confluent ad bona Domini
super frumento et vino et oleo et fetu pecorum et
armentorum eritque anima eorum quasi hortus inriguus
et ultra non esurient **13** tunc laetabitur virgo in choro
iuvenes et senes simul et convertam luctum eorum in
gaudium et consolabor eos et laetificabo a dolore suo **14**
et inebriabo animam sacerdotum pinguedine et populus
meus bonis meis adimplebitur ait Dominus **15** haec
dicit Dominus vox in excelso audita est lamentationis
fletus et luctus Rachel plorantis filios suos et nolentis
consolari super eis quia non sunt **16** haec dicit Dominus
quiescat vox tua a ploratu et oculi tui a lacrimis quia
est merces operi tuo ait Dominus et revertentur de
terra inimici **17** et est spes novissimis tuis ait Dominus
et revertentur filii ad terminos suos **18** audiens audivi
Ephraim transmigrantem castigasti me et eruditus sum
quasi iuvenculus indomitus converte me et revertar quia
tu Dominus Deus meus **19** postquam enim convertisti me
egi paenitentiam et postquam ostendisti mihi percussi
femur meum confusus sum et erubui quoniam sustinui
obprobrium adulescentiae meae **20** si filius honorabilis

mihi Ephraim si puer delicatus quia ex quo locutus sum
de eo adhuc recordabor eius idcirco conturbata sunt
viscera mea super eum miserans miserebor eius ait
Dominus **21** statue tibi speculam pone tibi amaritudines
dirige cor tuum in viam directam in qua ambulasti
revertere virgo Israhel revertere ad civitates tuas istas
22 usquequo deliciis dissolveris filia vaga quia creavit
Dominus novum super terram femina circumdabit virum
23 haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel adhuc
dicent verbum istud in terra Iuda et in urbibus eius cum
convertero captivitatem eorum benedicat tibi Dominus
pulchritudo iustitiae mons sanctus **24** et habitabunt
in eo Iudas et omnes civitates eius simul agricolae et
minantes greges **25** quia inebriavi animam lassam et
omnem animam esurientem saturavi **26** ideo quasi de
somno suscitatus sum et vidi et somnus meus dulcis
mihi **27** ecce dies veniunt dicit Dominus et seminabo
domum Israhel et domum Iuda semine hominis et semine
iumentorum **28** et sicut vigilavi super eos ut evellerem et
demolirer et dissiparem et disperderem et adfligerem sic
vigilabo super eos ut aedificem et plantem ait Dominus
29 in diebus illis non dicent ultra patres comederunt
uvam acerbam et dentes filiorum obstipuerunt **30** sed
unusquisque in iniquitate sua morietur omnis homo qui
comederit uvam acerbam obstupescent dentes eius **31**
ecce dies veniunt dicit Dominus et feriam domui Israhel
et domui Iuda foedus novum **32** non secundum pactum
quod pepigi cum patribus vestris in die qua adprehendi
manum eorum ut educerem eos de terra Aegypti pactum

quod irritum fecerunt et ego dominatus sum eorum
dicit Dominus **33** sed hoc erit pactum quod feriam cum
domo Israhel post dies illos dicit Dominus dabo legem
meam in visceribus eorum et in corde eorum scribam
eam et ero eis in Deum et ipsi erunt mihi in populum
34 et non docebunt ultra vir proximum suum et vir
fratrem suum dicens cognoscite Dominum omnes enim
cognoscent me a minimo eorum usque ad maximum ait
Dominus quia propitiabor iniquitati eorum et peccati
eorum non ero memor amplius **35** haec dicit Dominus
qui dat solem in lumine diei ordinem lunae et stellarum
in lumine noctis qui turbat mare et sonant fluctus eius
Dominus exercituum nomen illi **36** si defecerint leges
istae coram me dicit Dominus tunc et semen Israhel
deficiet ut non sit gens coram me cunctis diebus **37** haec
dicit Dominus si mensurari potuerint caeli sursum et
investigari fundamenta terrae deorsum et ego abiciam
universum semen Israhel propter omnia quae fecerunt
dicit Dominus **38** ecce dies veniunt dicit Dominus et
aedificabitur civitas Domino a turre Ananehel usque ad
portam Anguli **39** et exibit ultra norma mensurae in
conspectu eius super collem Gareb et circuibit Goatha
40 et omnem vallem cadaverum et cineris et universam
regionem mortis usque ad torrentem Cedron et usque ad
angulum portae Equorum orientalis sanctum Domini non
evelletur et non destruetur ultra in perpetuum

32 verbum quod factum est ad Hieremiam a Domino
in anno decimo Sedeciae regis Iuda ipse est annus
octavusdecimus Nabuchodonosor **2** tunc exercitus regis

Babylonis obsidebat Hierusalem et Hieremias propheta
erat clausus in atrio carceris qui erat in domo regis Iuda
3 clauserat enim eum Sedecias rex Iuda dicens quare
vaticinaris dicens haec dicit Dominus ecce ego dabo
civitatem istam in manu regis Babylonis et capiet eam **4**
et Sedecias rex Iuda non effugiet de manu Chaldeorum
sed tradetur in manu regis Babylonis et loquetur os eius
cum ore illius et oculi eius oculos illius videbunt **5** et in
Babylonem ducet Sedeciam et ibi erit donec visitem eum
ait Dominus si autem dimicaveritis adversum Chaldeos
nihil prosperum habebitis **6** et dixit Hieremias factum
est verbum Domini ad me dicens **7** ecce Anamehel
filius Sellum patruelis tuus veniet ad te dicens eme tibi
agrum meum qui est in Anathoth tibi enim conpetit ex
propinquitate ut emas **8** et venit ad me Anamehel filius
patrui mei secundum verbum Domini ad vestibulum
carceris et ait ad me posside agrum meum qui est in
Anathoth in terra Beniamin quia tibi conpetit hereditas
et tu propinquus ut possideas intellexi autem quod
verbum Domini esset **9** et emi agrum ab Anamehel filio
patrui mei qui est in Anathoth et adpendi ei argentum
septem stateres et decem argenteos **10** et scripsi in
libro et signavi et adhibui testes et adpendi argentum
in statera **11** et accepi librum possessionis signatum
stipulationes et rata et signa forinsecus **12** et dedi librum
possessionis Baruch filio Neri filii Maasiae in oculis
Anamehel patruelis mei et in oculis testium qui scripti
erant in libro emptionis in oculis omnium Iudaeorum
qui sedebant in atrio carceris **13** et praecepi Baruch

coram eis dicens **14** haec dicit Dominus exercituum
Deus Israhel sume libros istos librum emptionis hunc
signatum et librum hunc qui apertus est et pones illos
in vase fictili ut permanere possint diebus multis **15**
haec enim dicit Dominus exercituum Deus Israhel adhuc
possidebuntur domus et agri et vineae in terra ista **16** et
oravi ad Dominum postquam tradidi librum possessionis
Baruch filio Neri dicens **17** heu heu heu Domine Deus
ecce tu fecisti caelum et terram in fortitudine tua magna
et in brachio tuo extento non erit tibi difficile omne
verbum **18** qui facis misericordiam in milibus et reddes
iniquitatem patrum in sinu filiorum eorum post eos
fortissime magne potens Dominus exercituum nomen
tibi **19** magnus consilio et inconprehensibilis cogitatu
cuius oculi aperti sunt super omnes vias filiorum Adam
ut reddas unicuique secundum vias suas et secundum
fructum adinventionum eius **20** qui posuisti signa et
portenta in terra Aegypti usque ad diem hanc et in
Israhel et in hominibus et fecisti tibi nomen sicut est
dies haec **21** et eduxisti populum tuum Israhel de terra
Aegypti in signis et in portentis et in manu robusta et
in brachio extento et in terrore magno **22** et dedisti
eis terram hanc quam iurasti patribus eorum ut dares
eis terram fluentem lacte et melle **23** et ingressi sunt
et possederunt eam et non oboedierunt voci tuae et in
lege tua non ambulaverunt omnia quae mandasti eis ut
facerent non fecerunt et evenerunt eis omnia mala haec
24 ecce munitiones extructae sunt adversum civitatem
ut capiatur et urbs data est in manu Chaldeorum qui

proeliantur adversum eam a facie gladii et famis et
pestilentiae et quaecumque locutus es acciderunt ut
ipse tu cernis **25** et tu dicis mihi Domine Deus eme
agrum argento et adhibe testes cum urbs data sit in
manu Chaldeorum **26** et factum est verbum Domini ad
Hieremiam dicens **27** ecce ego Dominus Deus universae
carnis numquid mihi difficile erit omne verbum **28**
propterea haec dicit Dominus ecce ego tradam civitatem
istam in manu Chaldeorum et in manu regis Babylonis et
capiet eam **29** et venient Chaldei proeliantes adversum
urbem hanc et succendent eam igni et conburent eam
et domos in quarum domatibus sacrificabant Baal et
libabant diis alienis libamina ad inritandum me **30**
erant enim filii Israhel et filii Iuda iugiter facientes
malum in oculis meis ab adulescentia sua filii Israhel qui
usque nunc exacerbant me in opere manuum suarum
dicit Dominus **31** quia in furore et in indignatione mea
facta est mihi civitas haec a die qua aedificaverunt eam
usque ad diem istam qua aufertur de conspectu meo
32 propter malitiam filiorum Israhel et filiorum Iuda
quam fecerunt ad iracundiam me provocantes ipsi et
reges eorum principes eorum et sacerdotes et prophetae
eorum vir Iuda et habitatores Hierusalem **33** et verterunt
ad me terga et non facies cum docerem eos diluculo et
erudirem et nollent audire ut acciperent disciplinam **34**
et posuerunt idola sua in domo in qua invocatum est
nomen meum ut polluerent eam **35** et aedificaverunt
excelsa Baal quae sunt in valle filii Ennom ut initiarent
filios suos et filias suas Moloch quod non mandavi eis nec

ascendit in cor meum ut facerent abominationem hanc
et in peccatum deducerent Iudam **36** et nunc propter ista
haec dicit Dominus Deus Israhel ad civitatem hanc de
qua vos dicitis quod tradatur in manu regis Babylonis
in gladio et in fame et in peste **37** ecce ego congregabo
eos de universis terris ad quas eieci eos in furore meo
et in ira mea et in indignatione grandi et reducam eos
ad locum istum et habitare eos faciam confidenter **38**
et erunt mihi in populum et ego ero eis in Deum **39** et
dabo eis cor unum et viam unam ut timeant me universis
diebus et bene sit eis et filiis eorum post eos **40** et feriam
eis pactum sempiternum et non desinam eis benefacere
et timorem meum dabo in corde eorum ut non recedant
a me **41** et laetabor super eis cum bene eis fecero et
plantabo eos in terra ista in veritate in toto corde meo
et in tota anima mea **42** quia haec dicit Dominus sicut
adduxi super populum istum omne malum hoc grande
sic adducam super eos omne bonum quod ego loquor
ad eos **43** et possidebuntur agri in terra ista de qua vos
dicitis quod deserta sit eo quod non remanserit homo et
iumentum et data sit in manu Chaldeorum **44** agri pecunia
ementur et scribentur in libro et inprimetur signum
et testis adhibebitur in terra Beniamin et in circuitu
Hierusalem in civitatibus Iuda et in civitatibus montanis
et in civitatibus campestribus et in civitatibus quae ad
austrum sunt quia convertam captivitatem eorum ait
Dominus

33 et factum est verbum Domini ad Hieremiam secundo
cum adhuc clausus esset in atrio carceris dicens **2** haec

dicit Dominus qui facturus est Dominus et formaturus
illud et paraturus Dominus nomen eius **3** clama ad me et
exaudiam te et adnuntiabo tibi grandia et firma quae
nescis **4** quia haec dicit Dominus Deus Israhel ad domos
urbis huius et ad domos regis Iuda quae destructae sunt
et ad munitiones et gladium **5** venientium ut dimicent
cum Chaldeis et impleant eas cadaveribus hominum
quas percussi in furore meo et in indignatione mea
abscondens faciem meam a civitate hac propter omnem
malitiam eorum **6** ecce ego obducam ei cicatricem et
sanitatem et curabo eos et revelabo illis deprecationem
pacis et veritatis **7** et convertam conversionem Iuda
et conversionem Hierusalem et aedificabo eos sicut
a principio **8** et emundabo illos ab omni iniquitate
sua in qua peccaverunt mihi et propitius ero cunctis
iniquitatibus eorum in quibus deliquerunt mihi et
spreverunt me **9** et erit mihi in nomen et in gaudium
et in laudem et in exultationem cunctis gentibus terrae
quae audierint omnia bona quae ego facturus sum eis et
pavebunt et turbabuntur in universis bonis et in omni
pace quam ego faciam ei **10** haec dicit Dominus adhuc
audietur in loco isto quem vos dicitis esse desertum eo
quod non sit homo et iumentum in civitatibus Iuda et
foris Hierusalem quae desolatae sunt absque homine
et absque habitatore et absque pecore **11** vox gaudii et
vox laetitiae vox sponsi et vox sponsae vox dicentium
confitemini Domino exercituum quoniam bonus Dominus
quoniam in aeternum misericordia eius et portantium
vota in domum Domini reducam enim conversionem

terrae sicut a principio dicit Dominus **12** haec dicit
Dominus exercituum adhuc erit in loco isto deserto
absque homine et absque iumento et in cunctis civitatibus
eius habitaculum pastorum accubantium gregum **13** in
civitatibus montuosis et in civitatibus campestribus et in
civitatibus quae ad austrum sunt et in terra Beniamin
et in circuitu Hierusalem et in civitatibus Iuda adhuc
transibunt greges ad manum numerantis ait Dominus
14 ecce dies veniunt dicit Dominus et suscitabo verbum
bonum quod locutus sum ad domum Israhel et ad domum
Iuda **15** in diebus illis et in tempore illo germinare faciam
David germen iustitiae et faciet iudicium et iustitiam
in terra **16** in diebus illis salvabitur Iuda et Hierusalem
habitabit confidenter et hoc est quod vocabit eam
Dominus iustus noster **17** quia haec dicit Dominus non
interibit de David vir qui sedeat super thronum domus
Israhel **18** et de sacerdotibus et Levitis non interibit
vir a facie mea qui offerat holocaustomata et incendat
sacrificium et caedat victimas cunctis diebus **19** et factum
est verbum Domini ad Hieremiam dicens **20** haec dicit
Dominus si irritum fieri potest pactum meum cum die
et pactum meum cum nocte ut non sit dies et nox in
tempore suo **21** et pactum meum irritum esse poterit
cum David servo meo ut non sit ex eo filius qui regnet
in throno eius et Levitae et sacerdotes ministri mei **22**
sicuti numerari non possunt stellae caeli et metiri harena
maris sic multiplicabo semen David servi mei et Levitas
ministros meos **23** et factum est verbum Domini ad
Hieremiam dicens **24** numquid non vidisti quid populus

hic locutus sit dicens duae cognationes quas elegerat
Dominus abiectae sunt et populum meum despexerunt eo
quod non sit ultra gens coram eis **25** haec dicit Dominus
si pactum meum inter diem et noctem et leges caelo et
terrae non posui **26** equidem et semen Iacob et David
servi mei proiciam ut non adsumam de semine eius
principes seminis Abraham et Isaac et Iacob reducam
enim conversionem eorum et miserebor eis

34 verbum quod factum est ad Hieremiam a Domino
quando Nabuchodonosor rex Babylonis et omnis exercitus
eius universaque regna terrae quae erant sub potestate
manus eius et omnes populi bellabant contra Hierusalem
et contra omnes urbes eius dicens **2** haec dicit Dominus
Deus Israhel vade et loquere ad Sedeciam regem Iuda
et dices ad eum haec dicit Dominus ecce ego tradam
civitatem hanc in manu regis Babylonis et succendet eam
igni **3** et tu non effugies de manu eius sed conprehensione
capieris et in manu eius traderis et oculi tui oculos regis
Babylonis videbunt et os eius cum ore tuo loquetur et
Babylonem introibis **4** attamen audi verbum Domini
Sedecia rex Iuda haec dicit Dominus ad te non morieris in
gladio **5** sed in pace morieris et secundum conbustiones
patrum tuorum regum priorum qui fuerunt ante te sic
conburent te et vae domine plangent te quia verbum ego
locutus sum dicit Dominus **6** et locutus est Hieremias
propheta ad Sedeciam regem Iuda universa verba haec
in Hierusalem **7** et exercitus regis Babylonis pugnabat
contra Hierusalem et contra omnes civitates Iuda quae
reliquae erant contra Lachis et contra Azeca haec enim

supererant de civitatibus Iuda urbes munitae **8** verbum
quod factum est ad Hieremiam a Domino postquam
percussit rex Sedecias foedus cum omni populo in
Hierusalem praedicans **9** ut dimitteret unusquisque
servum suum et unusquisque ancillam suam hebraeum
et hebraeam liberos et nequaquam dominarentur eis
id est in Iudaeo et fratre suo **10** audierunt ergo omnes
principes et universus populus qui inierant pactum ut
dimitteret unusquisque servum suum et unusquisque
ancillam suam liberos et ultra non dominarentur in
eis audierunt igitur et dimiserunt **11** et conversi sunt
deinceps et retraxerunt servos et ancillas suas quos
dimiserant liberos et subiugaverunt in famulos et in
famulas **12** et factum est verbum Domini ad Hieremiam
a Domino dicens **13** haec dicit Dominus Deus Israhel
ego percussi foedus cum patribus vestris in die qua
eduxi eos de terra Aegypti de domo servitutis dicens **14**
cum conpleti fuerint septem anni dimittat unusquisque
fratrem suum hebraeum qui venditus est ei et serviet tibi
sex annis et dimittes eum a te liberum et non audierunt
patres vestri me nec inclinaverunt aurem suam **15** et
conversi estis vos hodie et fecistis quod rectum est in
oculis meis ut praedicaretis libertatem unusquisque ad
amicum suum et inistis pactum in conspectu meo in
domo in qua invocatum est nomen meum super eam
16 et reversi estis et commaculastis nomen meum et
reduxistis unusquisque servum suum et unusquisque
ancillam suam quos dimiseratis ut essent liberi et suae
potestatis et subiugastis eos ut sint vobis servi et ancillae

17 propterea haec dicit Dominus vos non audistis me
ut praedicaretis libertatem unusquisque fratri suo et
unusquisque amico suo ecce ego praedico libertatem ait
Dominus ad gladium et pestem et famem et dabo vos
in commotionem cunctis regnis terrae 18 et dabo viros
qui praevaricantur foedus meum et non observaverunt
verba foederis quibus adsensi sunt in conspectu meo
vitulum quem ceciderunt in duas partes et transierunt
inter divisiones eius 19 principes Iuda et principes
Hierusalem eunuchi et sacerdotes et omnis populus
terrae qui transierunt inter divisiones vituli 20 et dabo
eos in manu inimicorum suorum et in manu quaerentium
animam eorum et erit morticinum eorum in escam
volucribus caeli et bestiis terrae 21 et Sedeciam regem
Iuda et principes eius dabo in manu inimicorum suorum
et in manu quaerentium animam eorum et in manu
exercituum regis Babylonis qui recesserunt a vobis 22 ecce
ego praecipio dicit Dominus et reducam eos in civitatem
hanc et proeliabuntur adversum eam et capient eam et
incendent igni et civitates Iuda dabo in solitudinem eo
quod non sit habitator

35 verbum quod factum est ad Hieremiam a Domino
in diebus Ioachim filii Iosiae regis Iuda dicens 2 vade
ad domum Rechabitarum et loquere eis et introduces
eos in domum Domini in unam exedram thesaurorum et
dabis eis bibere vinum 3 et adsumpsi Iezoniam filium
Hieremiae filii Absaniae et fratres eius et omnes filios
eius et universam domum Rechabitarum 4 et introduxi
eos in domum Domini ad gazofilacium filiorum Anan filii

Hiegedeliae hominis Dei quod erat iuxta gazofilacium
principum super thesaurum Maasiae filii Sellum qui
erat custos vestibuli **5** et posui coram filiis domus
Rechabitarum scyphos plenos vino et calices et dixi ad
eos bibite vinum **6** qui responderunt non bibemus vinum
quia Ionadab filius Rechab pater noster praecepit nobis
dicens non bibetis vinum vos et filii vestri usque in
sempiternum **7** et domum non aedificabitis et sementem
non seretis et vineas non plantabitis nec habebitis sed
in tabernaculis habitabitis cunctis diebus vestris ut
vivatis diebus multis super faciem terrae in qua vos
peregrinamini **8** oboedivimus ergo voci Ionadab filii
Rechab patris nostri in omnibus quae praecepit nobis
ita ut non biberemus vinum cunctis diebus nostris
nos et mulieres nostrae filii et filiae nostrae **9** et non
aedificaremus domos ad habitandum et vineam et agrum
et sementem non habuimus **10** sed habitavimus in
tabernaculis et oboedientes fecimus iuxta omnia quae
praecepit nobis Ionadab pater noster **11** cum autem
ascendisset Nabuchodonosor rex Babylonis ad terram
nostram diximus venite et ingrediamur Hierusalem a
facie exercitus Chaldeorum et a facie exercitus Syriae et
mansimus in Hierusalem **12** et factum est verbum Domini
ad Hieremiam dicens **13** haec dicit Dominus exercituum
Deus Israhel vade et dic viris Iuda et habitatoribus
Hierusalem numquid non recipietis disciplinam ut
oboediatis verbis meis dicit Dominus **14** praevaluerunt
sermones Ionadab filii Rechab quos praecepit filiis suis
ut non biberent vinum et non biberunt usque ad diem

hanc quia oboedierunt praecepto patris sui ego autem
locutus sum ad vos de mane consurgens et loquens et
non oboedistis mihi **15** misique ad vos omnes servos meos
prophetas consurgens diluculo mittensque et dicens
convertimini unusquisque a via sua pessima et bona
facite studia vestra et nolite sequi deos alienos neque
colatis eos et habitabitis in terra quam dedi vobis et
patribus vestris et non inclinastis aurem vestram neque
audistis me **16** firmaverunt igitur filii Ionadab filii Rechab
praeceptum patris sui quod praeceperat eis populus
autem iste non oboedivit mihi **17** idcirco haec dicit
Dominus exercituum Deus Israhel ecce ego adduco super
Iudam et super omnes habitatores Hierusalem universam
adflictionem quam locutus sum adversum eos eo quod
locutus sum ad illos et non audierunt vocavi illos et non
responderunt mihi **18** domui autem Rechabitarum dixit
Hieremias haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel
pro eo quod oboedistis praecepto Ionadab patris vestri
et custodistis omnia mandata eius et fecistis universa
quae praecepit vobis **19** propterea haec dicit Dominus
exercituum Deus Israhel non deficiet vir de stirpe Ionadab
filii Rechab stans in conspectu meo cunctis diebus

36 et factum est in anno quarto Ioachim filii Iosiae regis
Iuda factum est verbum hoc ad Hieremiam a Domino
dicens **2** tolle volumen libri et scribes in eo omnia verba
quae locutus sum tibi adversum Israhel et Iudam et
adversum omnes gentes a die qua locutus sum ad te ex
diebus Iosiae usque ad diem hanc **3** si forte audiente
domo Iuda universa mala quae ego cogito facere eis

revertatur unusquisque a via sua pessima et propitius
ero iniquitati et peccato eorum **4** vocavit ergo Hieremias
Baruch filium Neriae et scripsit Baruch ex ore Hieremiae
omnes sermones Domini quos locutus est ad eum in
volumine libri **5** et praecepit Hieremias Baruch dicens
ego clausus sum nec valeo ingredi domum Domini **6**
ingredere ergo tu et lege de volumine in quo scripsisti ex
ore meo verba Domini audiente populo in domo Domini
in die ieiunii insuper et audiente universo Iuda qui
veniunt de civitatibus suis leges eis **7** si forte cadat oratio
eorum in conspectu Domini et revertatur unusquisque
a via sua pessima quoniam magnus furor et indignatio
quam locutus est Dominus adversum populum hunc **8** et
fecit Baruch filius Neriae iuxta omnia quae praeceperat
ei Hieremias propheta legens ex volumine sermones
Domini in domo Domini **9** factum est autem in anno
quinto Ioachim filii Iosiae regis Iuda in mense nono
praedicaverunt ieiunium in conspectu Domini omni
populo in Hierusalem et universae multitudini quae
confluxerat de civitatibus Iuda in Hierusalem **10** legitque
Baruch ex volumine sermones Hieremiae in domo Domini
in gazofilacio Gamariae filii Saphan scribae in vestibulo
superiori in introitu portae novae domus Domini audiente
omni populo **11** cumque audisset Micheas filius Gamariae
filii Saphan omnes sermones Domini ex libro **12** descendit
in domum regis ad gazofilacium scribae et ecce ibi
omnes principes sedebant Elisama scriba et Dalaias filius
Semeiae et Elnathan filius Achobor et Gamarias filius
Saphan et Sedecias filius Ananiae et universi principes

13 et nuntiavit eis Micheas omnia verba quae audivit
legente Baruch ex volumine in auribus populi **14** miserunt
itaque omnes principes ad Baruch Iudi filium Nathaniae
filii Selemiae filii Chusi dicentes volumen ex quo legisti
audiente populo sume in manu tua et veni tulit ergo
Baruch filius Neriae volumen in manu sua et venit ad
eos **15** et dixerunt ad eum sede et lege haec in auribus
nostris et legit Baruch in auribus eorum **16** igitur cum
audissent omnia verba obstipuerunt unusquisque ad
proximum suum et dixerunt ad Baruch nuntiare debemus
regi omnes sermones istos **17** et interrogaverunt eum
dicentes indica nobis quomodo scripsisti omnes sermones
istos ex ore eius **18** dixit autem eis Baruch ex ore suo
loquebatur quasi legens ad me omnes sermones istos
et ego scribebam in volumine atramento **19** et dixerunt
principes ad Baruch vade et abscondere tu et Hieremias et
nemo sciat ubi sitis **20** et ingressi sunt ad regem in atrium
porro volumen commendaverunt in gazofilacio Elisamae
scribae et nuntiaverunt audiente rege omnes sermones
21 misitque rex Iudi ut sumeret volumen qui tollens illud
de gazofilacio Elisamae scribae legit audiente rege et
universis principibus qui stabant circa regem **22** rex
autem sedebat in domo hiemali in mense nono et posita
erat arula coram eo plena prunis **23** cumque legisset Iudi
tres pagellas vel quattuor scidit illud scalpello scribae et
proiecit in igne qui erat super arulam donec consumeretur
omne volumen igni qui erat in arula **24** et non timuerunt
neque sciderunt vestimenta sua rex et omnes servi eius
qui audierunt universos sermones istos **25** verumtamen

Elnathan et Dalaias et Gamarias contradixerunt regi ne
conbureret librum et non audivit eos **26** et praecepit
rex Hieremahel filio Ammelech et Saraiae filio Ezrihel
et Selemiae filio Abdehel ut conprehenderent Baruch
scribam et Hieremiam prophetam abscondit autem eos
Dominus **27** et factum est verbum Domini ad Hieremiam
postquam conbuserat rex volumen et sermones quos
scripserat Baruch ex ore Hieremiae dicens **28** rursum
tolle volumen aliud et scribe in eo omnes sermones
priores qui erant in volumine primo quod conbusit
Ioachim rex Iuda **29** et ad Ioachim regem Iuda dices haec
dicit Dominus tu conbusisti volumen illud dicens quare
scripsisti in eo adnuntians festinus veniet rex Babylonis
et vastabit terram hanc et cessare faciet ex illa hominem
et iumentum **30** propterea haec dicit Dominus contra
Ioachim regem Iuda non erit ex eo qui sedeat super
solium David et cadaver eius proicietur ad aestum per
diem et ad gelu per noctem **31** et visitabo contra eum et
contra semen eius et contra servos eius iniquitates suas
et adducam super eos et super habitatores Hierusalem et
super viros Iuda omne malum quod locutus sum ad eos
et non audierunt **32** Hieremias autem tulit volumen aliud
et dedit illud Baruch filio Neriae scribae qui scripsit in eo
ex ore Hieremiae omnes sermones libri quem conbuserat
Ioachim rex Iuda igni et insuper additi sunt sermones
multo plures quam ante fuerant

37 et regnavit rex Sedecias filius Iosiae pro Iechonia
filio Ioachim quem constituit regem Nabuchodonosor
rex Babylonis in terra Iuda **2** et non oboedivit ipse

et servi eius et populus terrae verbis Domini quae
locutus est in manu Hieremiae prophetae **3** et misit rex
Sedecias Iuchal filium Selemiae et Sophoniam filium
Maasiae sacerdotem ad Hieremiam prophetam dicens
ora pro nobis Dominum Deum nostrum **4** Hieremias
autem libere ambulabat in medio populi non enim
miserant eum in custodiam carceris **5** igitur exercitus
Pharao egressus est Aegyptum et audientes Chaldei qui
obsidebant Hierusalem huiuscemodi nuntium recesserunt
ab Hierusalem **6** et factum est verbum Domini ad
Hieremiam prophetam dicens **7** haec dicit Dominus
Deus Israhel sic dicetis regi Iuda qui misit vos ad me ad
interrogandum ecce exercitus Pharaonis qui egressus est
vobis in auxilium revertetur in terram suam in Aegyptum
8 et redient Chaldei et bellabunt contra civitatem hanc
et capient eam et incendent igni **9** haec dicit Dominus
nolite decipere animas vestras dicentes euntes abibunt
et recedent a nobis Chaldei quia non abibunt **10** sed
et si percusseritis omnem exercitum Chaldeorum qui
proeliantur adversum vos et derelicti fuerint ex eis
aliqui vulnerati singuli de tentorio suo consurgent et
incendent civitatem hanc igni **11** ergo cum recessisset
exercitus Chaldeorum ab Hierusalem propter exercitum
Pharaonis **12** egressus est Hieremias de Hierusalem ut
iret in terram Beniamin et divideret ibi possessionem
in conspectu civium **13** cumque pervenisset ad portam
Beniamin erat ibi custos portae per vices nomine Hierias
filius Selemiae filii Ananiae et adprehendit Hieremiam
prophetam dicens ad Chaldeos profugis **14** et respondit

Hieremias falsum est non fugio ad Chaldeos et non audivit
eum sed conprehendit Hierias Hieremiam et adduxit
eum ad principes **15** quam ob rem irati principes contra
Hieremiam caesum eum miserunt in carcerem qui erat in
domo Ionathan scribae ipse enim praepositus erat super
carcerem **16** itaque ingressus est Hieremias in domum
laci et in ergastula et sedit ibi Hieremias diebus multis **17**
mittens autem rex Sedecias tulit eum et interrogavit in
domo sua abscondite et dixit putasne est sermo a Domino
et dixit Hieremias est et ait in manu regis Babylonis
traderis **18** et dixit Hieremias ad regem Sedeciam quid
peccavi tibi et servis tuis et populo tuo quia misisti me
in domum carceris **19** ubi sunt prophetae vestri qui
prophetabant vobis et dicebant non veniet rex Babylonis
super vos et super terram hanc **20** nunc ergo audi obsecro
domine mi rex valeat deprecatio mea in conspectu tuo et
ne me remittas in domum Ionathan scribae ne moriar ibi
21 praecepit ergo rex Sedecias ut traderetur Hieremias
in vestibulo carceris et daretur ei torta panis cotidie
excepto pulmento donec consumerentur omnes panes de
civitate et mansit Hieremias in vestibulo carceris

38 audivit autem Saphatias filius Matthan et Gedelias
filius Phassur et Iuchal filius Selemiae et Phassur filius
Melchiae sermones quos Hieremias loquebatur ad omnem
populum dicens **2** haec dicit Dominus quicumque manserit
in civitate hac morietur gladio et fame et peste qui autem
profugerit ad Chaldeos vivet et erit anima eius sospes et
vivens **3** haec dicit Dominus tradenda tradetur civitas
haec in manu exercitus regis Babylonis et capiet eam **4** et

dixerunt principes regi rogamus ut occidatur homo iste
de industria enim dissolvit manus virorum bellantium
qui remanserunt in civitate hac et manus universi populi
loquens ad eos iuxta verba haec siquidem homo hic non
quaerit pacem populi huius sed malum **5** et dixit rex
Sedecias ecce ipse in manibus vestris est nec enim fas est
regem vobis quicquam negare **6** tulerunt ergo Hieremiam
et proiecerunt eum in lacu Melchiae filii Ammelech qui
erat in vestibulo carceris et submiserunt Hieremiam in
funibus et in lacum non erat aqua sed lutum descendit
itaque Hieremias in caenum **7** audivit autem Abdemelech
Aethiops vir eunuchus qui erat in domo regis quod
misissent Hieremiam in lacum porro rex sedebat in
porta Beniamin **8** et egressus est Abdemelech de domo
regis et locutus est ad regem dicens **9** domine mi rex
malefecerunt viri isti omnia quaecumque perpetrarunt
contra Hieremiam prophetam mittentes eum in lacum
ut moriatur ibi fame non sunt enim panes ultra in
civitate **10** praecepit itaque rex Abdemelech Aethiopi
dicens tolle tecum hinc triginta viros et leva Hieremiam
prophetam de lacu antequam moriatur **11** adsumptis
ergo Abdemelech secum viris ingressus est domum regis
quae erat sub cellario et tulit inde veteres pannos et
antiqua quae conputruerant et submisit ea ad Hieremiam
in lacum per funiculos **12** dixitque Abdemelech Aethiops
ad Hieremiam pone veteres pannos et haec scissa et
putrida sub cubitu manuum tuarum et subter funes fecit
ergo Hieremias sic **13** et extraxerunt Hieremiam funibus
et eduxerunt eum de lacu mansit autem Hieremias in

vestibulo carceris **14** et misit rex Sedecias et tulit ad se
Hieremiam prophetam ad ostium tertium quod erat in
domo Domini et dixit rex ad Hieremiam interrogo ego
te sermonem ne abscondas a me aliquid **15** dixit autem
Hieremias ad Sedeciam si adnuntiavero tibi numquid non
interficies me et si consilium tibi dedero non me audies
16 iuravit ergo rex Sedecias Hieremiae clam dicens vivit
Dominus qui fecit nobis animam hanc si occidero te et
si tradidero te in manu virorum istorum qui quaerunt
animam tuam **17** et dixit Hieremias ad Sedeciam haec dicit
Dominus exercituum Deus Israhel si profectus exieris ad
principes regis Babylonis vivet anima tua et civitas haec
non succendetur igni et salvus eris tu et domus tua **18** si
autem non exieris ad principes regis Babylonis tradetur
civitas haec in manu Chaldeorum et succendent eam
igni et tu non effugies de manu eorum **19** et dixit rex
Sedecias ad Hieremiam sollicitus sum propter Iudaeos
qui transfugerunt ad Chaldeos ne forte tradar in manus
eorum et inludant mihi **20** respondit autem Hieremias
non te tradent audi quaeso vocem Domini quam ego
loquor ad te et bene tibi erit et vivet anima tua **21** quod
si nolueris egredi iste est sermo quem ostendit mihi
Dominus **22** ecce omnes mulieres quae remanserunt in
domo regis Iuda educentur ad principes regis Babylonis
et ipsae dicent seduxerunt te et praevaluerunt adversum
te viri pacifici tui demerserunt in caeno et lubrico pedes
tuos et recesserunt a te **23** et omnes uxores tuae et filii
tui educentur ad Chaldeos et non effugies manus eorum
sed in manu regis Babylonis capieris et civitatem hanc

conburet igni **24** dixit ergo Sedecias ad Hieremiam nullus
sciat verba haec et non morieris **25** si autem audierint
principes quia locutus sum tecum et venerint ad te et
dixerint tibi indica nobis quid locutus sis cum rege ne
celes nos et non te interficiemus et quid locutus est tecum
rex **26** dices ad eos prostravi ego preces meas coram rege
ne me reduci iuberet in domum Ionathan et ibi morerer
27 venerunt ergo omnes principes ad Hieremiam et
interrogaverunt eum et locutus est eis iuxta omnia verba
quae praeceperat ei rex et cessaverunt ab eo nihil enim
fuerat auditum **28** mansit vero Hieremias in vestibulo
carceris usque ad diem quo capta est Hierusalem et
factum est ut caperetur Hierusalem

39 anno nono Sedeciae regis Iuda mense decimo venit
Nabuchodonosor rex Babylonis et omnis exercitus eius
ad Hierusalem et obsidebant eam **2** undecimo autem
anno Sedeciae mense quarto quinta mensis aperta est
civitas **3** et ingressi sunt omnes principes regis Babylonis
et sederunt in porta media Neregel Sereser Semegar
Nabu Sarsachim Rabsares Neregel Sereser Rebmag et
omnes reliqui principes regis Babylonis **4** cumque
vidisset eos Sedecias rex Iuda et omnes viri bellatores
fugerunt et egressi sunt nocte de civitate per viam
horti regis et per portam quae erat inter duos muros et
egressi sunt ad viam deserti **5** persecutus est autem eos
exercitus Chaldeorum et conprehenderunt Sedeciam in
campo solitudinis hiericuntinae et captum adduxerunt
ad Nabuchodonosor regem Babylonis in Reblatha quae
est in terra Emath et locutus est ad eum iudicia **6** et

occidit rex Babylonis filios Sedeciae in Reblatha in oculis
eius et omnes nobiles Iuda occidit rex Babylonis **7** oculos
quoque Sedeciae eruit et vinxit eum conpedibus ut
duceretur in Babylonem **8** domum quoque regis et domum
vulgi succenderunt Chaldei igni et murum Hierusalem
subverterunt **9** et reliquias populi quae remanserunt
in civitate et perfugas qui transfugerant ad eum et
superfluos vulgi qui remanserant transtulit Nabuzardan
magister militum in Babylonem **10** et de plebe pauperum
qui nihil penitus habebant dimisit Nabuzardan magister
militum in terra Iuda et dedit eis vineas et cisternas
in die illa **11** praeceperat autem Nabuchodonosor rex
Babylonis de Hieremia Nabuzardan magistro militiae
dicens **12** tolle illum et pone super eum oculos tuos
nihilque ei mali facias sed ut voluerit sic facies ei **13**
misit ergo Nabuzardan princeps militiae et Nabu et
Sesban et Rabsares et Neregel et Sereser et Rebmag et
omnes optimates regis Babylonis **14** miserunt et tulerunt
Hieremiam de vestibulo carceris et tradiderunt eum
Godoliae filio Ahicam filii Saphan ut intraret domum et
habitaret in populo **15** ad Hieremiam autem factus fuerat
sermo Domini cum clausus esset in vestibulo carceris
dicens **16** vade et dic Abdemelech Aethiopi dicens haec
dicit Dominus exercituum Deus Israhel ecce ego inducam
sermones meos super civitatem hanc in malum et non
in bonum et erunt in conspectu tuo in die illa **17** et
liberabo te in die illa ait Dominus et non traderis in
manus virorum quos tu formidas **18** sed eruens liberabo

te et gladio non cades sed erit tibi anima tua in salutem
quia in me habuisti fiduciam ait Dominus

40 sermo qui factus est ad Hieremiam a Domino
postquam dimissus est a Nabuzardan magistro militiae de
Rama quando tulit eum vinctum catenis in medio omnium
qui migrabant de Hierusalem et Iuda et ducebantur in
Babylonem **2** tollens ergo princeps militiae Hieremiam
dixit ad eum Dominus Deus tuus locutus est malum
hoc super locum istum **3** et adduxit et fecit Dominus
sicut locutus est quia peccastis Domino et non audistis
vocem eius et factus est vobis sermo hic **4** nunc ergo
ecce solvi te hodie de catenis quae sunt in manibus
tuis si placet tibi ut venias mecum in Babylonem veni
et ponam oculos meos super te si autem displicet tibi
venire mecum in Babylonem reside ecce omnis terra
in conspectu tuo quod elegeris et quo placuerit tibi ut
vadas illuc perge **5** et mecum noli venire sed habita apud
Godoliam filium Ahicam filii Saphan quem praeposuit
rex Babylonis civitatibus Iudaeae habita ergo cum eo in
medio populi vel quocumque placuerit tibi ut vadas vade
dedit quoque ei magister militiae cibaria et munuscula et
dimisit eum **6** venit autem Hieremias ad Godoliam filium
Ahicam in Masphat et habitavit cum eo in medio populi
qui relictus fuerat in terra **7** cum ergo audissent omnes
principes exercitus qui dispersi fuerant per regiones ipsi
et socii eorum quod praefecisset rex Babylonis Godoliam
filium Ahicam terrae et quod commendasset ei viros et
mulieres et parvulos et de pauperibus terrae qui non
fuerant translati in Babylonem **8** venerunt ad Godoliam

in Masphat et Ismahel filius Nathaniae et Iohanan et
Ionathan filii Caree et Sareas filius Thenoemeth et filii
Offi qui erat de Nethophathi et Iezonias filius Maachathi
ipsi et viri eorum **9** et iuravit eis Godolias filius Ahicam
filii Saphan et comitibus eorum dicens nolite timere
servire Chaldeis habitate in terra et servite regi Babylonis
et bene erit vobis **10** ecce ego habito in Masphat ut
respondeam praecepto Chaldeorum qui mittuntur ad
nos vos autem colligite vindemiam et messem et oleum
et condite in vasis vestris et manete in urbibus vestris
quas tenetis **11** sed et omnes Iudaei qui erant in Moab et
in filiis Ammon et in Idumea et in universis regionibus
audito quod dedisset rex Babylonis reliquias in Iudaeam
et quod praeposuisset super eos Godoliam filium Ahicam
filii Saphan **12** reversi sunt inquam omnes Iudaei de
universis locis ad quae profugerant et venerunt in terram
Iuda ad Godoliam in Masphat et collegerunt vinum et
messem multam nimis **13** Iohanan autem filius Caree et
omnes principes exercitus qui dispersi erant in regionibus
venerunt ad Godoliam in Masphat **14** et dixerunt ei
scito quia Baalis rex filiorum Ammon misit Ismahel
filium Nathaniae percutere animam tuam et non credidit
eis Godolias filius Ahicam **15** Iohanan vero filius Caree
dixit ad Godoliam seorsum in Masphat loquens ibo et
percutiam Ismahel filium Nathaniae nullo sciente ne
interficiat animam tuam et dissipentur omnes Iudaei qui
congregati sunt ad te et peribunt reliquiae Iuda **16** et
ait Godolias filius Ahicam ad Iohanan filium Caree noli
facere verbum hoc falsum enim tu loqueris de Ismahel

41 et factum est in mense septimo venit Ismahel filius
Nathaniae filii Elisama de semine regali et optimates
regis et decem viri cum eo ad Godoliam filium Ahicam in
Masphat et comederunt ibi panes simul in Masphat **2**
surrexit autem Ismahel filius Nathaniae et decem viri qui
erant cum eo et percusserunt Godoliam filium Ahicam
filii Saphan gladio et interfecerunt eum quem praefecerat
rex Babylonis terrae **3** omnes quoque Iudaeos qui erant
cum Godolia in Masphat et Chaldeos qui repperti sunt ibi
et viros bellatores percussit Ismahel **4** secundo autem
die postquam occiderat Godoliam nullo adhuc sciente
5 venerunt viri de Sychem et de Silo et de Samaria
octoginta viri rasi barbam et scissis vestibus et squalentes
munera et tus habebant in manu ut offerrent in domo
Domini **6** egressus ergo Ismahel filius Nathaniae in
occursum eorum de Masphat incedens et plorans ibat
cum autem occurrisset eis dixit ad eos venite ad Godoliam
filium Ahicam **7** qui cum venissent ad medium civitatis
interfecit eos Ismahel filius Nathaniae circa medium
laci ipse et viri qui erant cum eo **8** decem autem viri
repperti sunt inter eos qui dixerunt ad Ismahel noli
occidere nos quia habemus thesauros in agro frumenti
et hordei et olei et mellis et cessavit et non interfecit
eos cum fratribus suis **9** lacus autem in quem proiecerat
Ismahel omnia cadavera virorum quos percussit propter
Godoliam ipse est quem fecit rex Asa propter Baasa regem
Israhel ipsum replevit Ismahel filius Nathaniae occisis
10 et captivas duxit Ismahel omnes reliquias populi qui
erant in Masphat filias regis et universum populum qui

remanserat in Masphat quos commendarat Nabuzardan
princeps militiae Godoliae filio Ahicam et cepit eos
Ismahel filius Nathaniae et abiit ut transiret ad filios
Ammon **11** audivit autem Iohanan filius Caree et omnes
principes bellatorum qui erant cum eo omne malum quod
fecerat Ismahel filius Nathaniae **12** et adsumptis universis
viris profecti sunt ut bellarent adversum Ismahel filium
Nathaniae et invenerunt eum ad aquas Multas quae
sunt in Gabaon **13** cumque vidisset omnis populus qui
erat cum Ismahel Iohanan filium Caree et universos
principes bellatorum qui erant cum eo laetati sunt **14**
et reversus est omnis populus quem ceperat Ismahel in
Masphat reversusque abiit ad Iohanan filium Caree **15**
Ismahel autem filius Nathaniae fugit cum octo viris a facie
Iohanan et abiit ad filios Ammon **16** tulit ergo Iohanan
filius Caree et omnes principes bellatorum qui erant cum
eo universas reliquias vulgi quas reduxerat ab Ismahel
filio Nathaniae de Masphat postquam percussit Godoliam
filium Ahicam fortes viros ad proelium et mulieres et
pueros et eunuchos quos reduxerat de Gabaon **17** et
abierunt et sederunt peregrinantes in Chamaam quae est
iuxta Bethleem ut pergerent et introirent Aegyptum **18** a
facie Chaldeorum timebant enim eos quia percusserat
Ismahel filius Nathaniae Godoliam filium Ahicam quem
praeposuerat rex Babylonis in terra Iuda

42 et accesserunt omnes principes bellatorum et Iohanan
filius Caree et Iezonias filius Osaiae et reliquum vulgus a
parvo usque ad magnum **2** dixeruntque ad Hieremiam
prophetam cadat oratio nostra in conspectu tuo et ora

pro nobis ad Dominum Deum tuum pro universis reliquiis
istis quia derelicti sumus pauci de pluribus sicut oculi tui
nos intuentur **3** et adnuntiet nobis Dominus Deus tuus
viam per quam pergamus et verbum quod faciamus **4**
dixit autem ad eos Hieremias propheta audivi ecce ego
oro ad Dominum Deum vestrum secundum verba vestra
omne verbum quodcumque responderit mihi indicabo
vobis nec celabo vos quicquam **5** et illi dixerunt ad
Hieremiam sit Dominus inter nos testis veritatis et fidei si
non iuxta omne verbum in quo miserit te Dominus Deus
tuus ad nos sic faciemus **6** sive bonum est sive malum
voci Domini Dei nostri ad quem mittimus te oboediemus
ut bene sit nobis cum audierimus vocem Domini Dei
nostri **7** cum autem conpleti essent decem dies factum
est verbum Domini ad Hieremiam **8** vocavitque Iohanan
filium Caree et omnes principes bellatorum qui erant cum
eo et universum populum a minimo usque ad magnum **9**
et dixit ad eos haec dicit Dominus Deus Israhel ad quem
misistis me ut prosternerem preces vestras in conspectu
eius **10** si quiescentes manseritis in terra hac aedificabo
vos et non destruam plantabo et non evellam iam enim
placatus sum super malo quod feci vobis **11** nolite timere
a facie regis Babylonis quem vos pavidi formidatis nolite
eum metuere dicit Dominus quia vobiscum sum ego ut
salvos faciam vos et eruam de manu eius **12** et dabo vobis
misericordiam et miserebor vestri et habitare vos faciam
in terra vestra **13** si autem dixeritis vos non habitabimus
in terra ista nec audiemus vocem Domini Dei nostri **14**
dicentes nequaquam sed ad terram Aegypti pergemus ubi

non videbimus bellum et clangorem tubae non audiemus
et famem non sustinebimus et ibi habitabimus **15** propter
hoc nunc audite verbum Domini reliquiae Iuda haec
dicit Dominus exercituum Deus Israhel si posueritis
faciem vestram ut ingrediamini Aegyptum et intraveritis
ut ibi habitetis **16** gladium quem vos formidatis ibi
conprehendet vos in terra Aegypti et fames pro qua estis
solliciti adherebit vobis in Aegypto et ibi moriemini **17**
omnesque viri qui posuerint faciem suam ut ingrediantur
Aegyptum et habitent ibi morientur gladio et fame et
peste nullus de eis remanebit nec effugient a facie mali
quod ego adferam super eos **18** quia haec dicit Dominus
exercituum Deus Israhel sicut conflatus est furor meus
et indignatio mea super habitatores Hierusalem sic
conflabitur indignatio mea super vos cum ingressi fueritis
Aegyptum et eritis in iusiurandum et in stuporem et
in maledictum et in obprobrium et nequaquam ultra
videbitis locum istum **19** verbum Domini super vos
reliquiae Iuda nolite intrare Aegyptum scientes scietis
quia obtestatus sum vobis hodie **20** quia decepistis animas
vestras vos enim misistis me ad Dominum Deum nostrum
dicentes ora pro nobis ad Dominum Deum nostrum
et iuxta omnia quaecumque dixerit tibi Dominus Deus
noster sic adnuntia nobis et faciemus **21** et adnuntiavi
vobis hodie et non audistis vocem Domini Dei vestri
super universis pro quibus misit me ad vos **22** nunc ergo
scientes scietis quia gladio et fame et peste moriemini in
loco ad quem voluistis intrare ut habitaretis ibi

43 factum est autem cum conplesset Hieremias loquens
ad populum universos sermones Domini Dei eorum pro
quibus miserat eum Dominus Deus eorum ad illos omnia
verba haec **2** dixit Azarias filius Osaiae et Iohanan filius
Caree et omnes viri superbi dicentes ad Hieremiam
mendacium tu loqueris non misit te Dominus Deus noster
dicens ne ingrediamini Aegyptum ut habitetis illuc **3** sed
Baruch filius Neriae incitat te adversum nos ut tradat nos
in manibus Chaldeorum ut interficiat nos et transduci
faciat in Babylonem **4** et non audivit Iohanan filius Caree
et omnes principes bellatorum et universus populus
vocem Domini ut maneret in terra Iuda **5** sed tollens
Iohanan filius Caree et universi principes bellatorum
universos reliquiarum Iuda qui reversi fuerant de cunctis
gentibus ad quas fuerant ante dispersi ut habitarent
in terra Iuda **6** viros et mulieres et parvulos et filias
regis et omnem animam quam reliquerat Nabuzardan
princeps militiae cum Godolia filio Ahicam filii Saphan
et Hieremiam prophetam et Baruch filium Neriae **7** et
ingressi sunt terram Aegypti quia non oboedierunt voci
Domini et venerunt usque ad Tafnas **8** et factus est sermo
Domini ad Hieremiam in Tafnis dicens **9** sume in manu
tua lapides grandes et absconde eos in crypta quae est
sub muro latericio in porta domus Pharaonis in Tafnis
cernentibus viris iudaeis **10** et dices ad eos haec dicit
Dominus exercituum Deus Israhel ecce ego mittam et
adsumam Nabuchodonosor regem Babylonis servum
meum et ponam thronum eius super lapides istos quos
abscondi et statuet solium suum super eos **11** veniensque

percutiet terram Aegypti quos in morte in morte et quos
in captivitate in captivitate et quos in gladio in gladio
12 et succendet ignem in delubris deorum Aegypti et
conburet ea et captivos ducet illos et amicietur terra
Aegypti sicut amicitur pastor pallio suo et egredietur
inde in pace 13 et conteret statuas domus Solis quae sunt
in terra Aegypti et delubra deorum Aegypti conburet
igni

44 verbum quod factum est ad Hieremiam ad omnes
Iudaeos qui habitant in terra Aegypti habitantes in
Magdolo et in Tafnis et in Memphis et in terra Fatures
dicens 2 haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel vos
vidistis omne malum istud quod adduxi super Hierusalem
et super omnes urbes Iuda et ecce sunt desertae hodie et
non est in eis habitator 3 propter malitiam quam fecerunt
ut me ad iracundiam provocarent et irent et sacrificarent
et colerent deos alienos quos nesciebant et illi et vos et
patres vestri 4 et misi ad vos omnes servos meos prophetas
de nocte consurgens mittensque et dicens nolite facere
verbum abominationis huius quam odi 5 et non audierunt
nec inclinaverunt aurem suam ut converterentur a
malis suis et non sacrificarent diis alienis 6 et conflata
est indignatio mea et furor meus et succensa est in
civitatibus Iuda et in plateis Hierusalem et versae sunt in
solitudinem et vastitatem secundum diem hanc 7 et nunc
haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel quare vos
facitis malum grande contra animas vestras ut intereat ex
vobis vir et mulier parvulus et lactans de medio Iudae nec
relinquatur vobis quicquam residuum 8 provocantes me

in operibus manuum vestrarum sacrificando diis alienis
in terra Aegypti in quam ingressi estis ut habitetis ibi et
dispereatis et sitis in maledictionem et in obprobrium
cunctis gentibus terrae **9** numquid obliti estis mala
patrum vestrorum et mala regum Iuda et mala uxorum
eius et mala vestra et mala uxorum vestrarum quae
fecerunt in terra Iuda et in regionibus Hierusalem **10**
non sunt mundati usque ad diem hanc et non timuerunt
et non ambulaverunt in lege et in praeceptis meis quae
dedi coram vobis et coram patribus vestris **11** ideo haec
dicit Dominus exercituum Deus Israhel ecce ego pono
faciem meam in vobis in malum et disperdam omnem
Iudam **12** et adsumam reliquias Iudae qui posuerunt
facies suas ut ingrederentur terram Aegypti et habitarent
ibi et consumentur omnes in terra Aegypti cadent in
gladio et in fame consumentur a minimo usque ad
maximum in gladio et in fame morientur et erunt in
iusiurandum et in miraculum et in maledictionem et in
obprobrium **13** et visitabo habitatores terrae Aegypti
sicut visitavi super Hierusalem in gladio et in fame et in
peste **14** et non erit qui effugiat et sit residuus de reliquiis
Iudaeorum qui vadunt ut peregrinentur in terra Aegypti
et revertantur in terram Iuda ad quam ipsi elevant animas
suas ut revertantur et habitent ibi non revertentur
nisi qui fugerint **15** responderunt autem Hieremiae
omnes viri scientes quod sacrificarent uxores eorum diis
alienis et universae mulieres quarum stabat multitudo
grandis et omnis populus habitantium in terra Aegypti
in Fatures dicens **16** sermonem quem locutus es ad nos

in nomine Domini non audiemus ex te **17** sed facientes
faciemus omne verbum quod egreditur de ore nostro ut
sacrificemus Reginae caeli et libemus ei libamina sicut
fecimus nos et patres nostri reges nostri et principes
nostri in urbibus Iuda et in plateis Hierusalem et saturati
sumus panibus et bene nobis erat malumque non vidimus
18 ex eo autem quo cessavimus sacrificare Reginae caeli
et libare ei libamina indigemus omnibus et gladio et fame
consumpti sumus **19** quod si nos sacrificamus Reginae
caeli et libamus ei libamina numquid sine viris nostris
fecimus ei placentas ad colendum eam et liba libandi **20**
et dixit Hieremias ad omnem populum adversum viros
et adversum mulieres et adversum universam plebem
qui responderant ei verbum dicens **21** numquid non
sacrificium quod sacrificastis in civitatibus Iuda et in
plateis Hierusalem vos et patres vestri reges vestri et
principes vestri et populus terrae horum recordatus est
Dominus et ascendit super cor eius **22** et non poterat
Dominus ultra portare propter malitiam studiorum
vestrorum et propter abominationes quas fecistis et facta
est terra vestra in desolationem et in stuporem et in
maledictum eo quod non sit habitator sicut est dies haec
23 propterea quod sacrificaveritis idolis et peccaveritis
Domino et non audieritis vocem Domini et in lege et
in praeceptis et in testimoniis eius non ambulaveritis
idcirco evenerunt vobis mala haec sicut est dies haec
24 dixit autem Hieremias ad omnem populum et ad
universas mulieres audite verbum Domini omnis Iuda qui
estis in terra Aegypti **25** haec inquit Dominus exercituum

Deus Israhel dicens vos et uxores vestrae locuti estis ore
vestro et manibus vestris implestis dicentes faciamus
vota nostra quae vovimus ut sacrificemus Reginae caeli
et libemus ei libamina implestis vota vestra et opere
perpetrastis ea **26** ideo audite verbum Domini omnis Iuda
qui habitatis in terra Aegypti ecce ego iuravi in nomine
meo magno ait Dominus quia nequaquam ultra nomen
meum vocabitur ex ore omnis viri iudaei dicentis vivit
Dominus Deus in omni terra Aegypti **27** ecce ego vigilabo
super eos in malum et non in bonum et consumentur
omnes viri Iuda qui sunt in terra Aegypti gladio et fame
donec penitus consumantur **28** et qui fugerint gladium
revertentur de terra Aegypti in terram Iuda viri pauci
et scient omnes reliquiae Iuda ingredientium terram
Aegypti ut habitent ibi cuius sermo conpleatur meus
an illorum **29** et hoc vobis signum ait Dominus quod
visitem ego super vos in loco isto ut sciatis quia vere
conplebuntur sermones mei contra vos in malum **30**
haec dicit Dominus ecce ego tradam Pharaonem Efree
regem Aegypti in manu inimicorum eius et in manu
quaerentium animam illius sicut tradidi Sedeciam regem
Iuda in manu Nabuchodonosor regis Babylonis inimici
sui et quaerentis animam eius

45 verbum quod locutus est Hieremias propheta ad
Baruch filium Neri cum scripsisset verba haec in libro de
ore Hieremiae anno quarto Ioachim filii Iosiae regis Iuda
dicens **2** haec dicit Dominus Deus Israhel ad te Baruch
3 dixisti vae misero mihi quoniam addidit Dominus
dolorem dolori meo laboravi in gemitu meo et requiem

non inveni 4 haec dices ad eum sic dicit Dominus ecce
quos aedificavi ego destruo et quos plantavi ego evello et
universam terram hanc 5 et tu quaeris tibi grandia noli
quaerere quia ecce ego adducam malum super omnem
carnem ait Dominus et dabo tibi animam tuam in salutem
in omnibus locis ad quaecumque perrexeris

46 quod factum est verbum Domini ad Hieremiam
prophetam contra gentes 2 ad Aegyptum adversum
exercitum Pharaonis Nechao regis Aegypti qui erat
iuxta flumen Eufraten in Charchamis quem percussit
Nabuchodonosor rex Babylonis in quarto anno Ioachim
filii Iosiae regis Iuda 3 praeparate scutum et clypeum
et procedite ad bellum 4 iungite equos et ascendite
equites state in galeis polite lanceas induite vos loricis 5
quid igitur vidi ipsos pavidos et terga vertentes fortes
eorum caesos fugerunt conciti nec respexerunt terror
undique ait Dominus 6 non fugiat velox nec salvari se
putet fortis ad aquilonem iuxta flumen Eufraten victi
sunt et ruerunt 7 quis est iste qui quasi flumen ascendit
et veluti fluviorum intumescunt gurgites eius 8 Aegyptus
fluminis instar ascendet et velut flumina movebuntur
fluctus eius et dicet ascendens operiam terram perdam
civitatem et habitatores eius 9 ascendite equos et exultate
in curribus et procedant fortes Aethiopia et Lybies
tenentes scutum et Lydii arripientes et iacientes sagittas
10 dies autem ille Domini Dei exercituum dies ultionis
ut sumat vindictam de inimicis suis devorabit gladius
et saturabitur et inebriabitur sanguine eorum victima
enim Domini exercituum in terra aquilonis iuxta flumen

Eufraten **11** ascende in Galaad et tolle resinam virgo
filia Aegypti frustra multiplicas medicamina sanitas
non erit tibi **12** audierunt gentes ignominiam tuam
et ululatus tuus replevit terram quia fortis inpegit
in fortem ambo pariter conciderunt **13** verbum quod
locutus est Dominus ad Hieremiam prophetam super
eo quod venturus esset Nabuchodonosor rex Babylonis
et percussurus terram Aegypti **14** adnuntiate Aegypto
et auditum facite Magdolo et resonet in Memphis et in
Tafnis dicite sta et praepara te quia devoravit gladius
ea quae per circuitum tuum sunt **15** quare conputruit
fortis tuus non stetit quoniam Dominus subvertit eum **16**
multiplicavit ruentes ceciditque vir ad proximum suum
et dicent surge et revertamur ad populum nostrum et
ad terram nativitatis nostrae a facie gladii columbae **17**
vocate nomen Pharao regis Aegypti Tumultum adduxit
tempus **18** vivo ego inquit Rex Dominus exercituum
nomen eius quoniam sicut Thabor in montibus et sicut
Carmelus in mari veniet **19** vasa transmigrationis fac tibi
habitatrix filia Aegypti quia Memphis in solitudinem
erit et deseretur inhabitabilis **20** vitula eligans atque
formonsa Aegyptus stimulator ab aquilone veniet ei **21**
mercennarii quoque eius qui versabantur in medio eius
quasi vituli saginati versi sunt et fugerunt simul nec stare
potuerunt quia dies interfectionis eorum venit super eos
tempus visitationis eorum **22** vox eius quasi aeris sonabit
quoniam cum exercitu properabunt et cum securibus
venient ei quasi ligna caedentes **23** succiderunt saltum
eius ait Dominus qui supputari non potest multiplicati

sunt super lucustas et non est eis numerus **24** confusa
est filia Aegypti et tradita in manu populi aquilonis **25**
dixit Dominus exercituum Deus Israhel ecce ego visitabo
super tumultum Alexandriae et super Pharao et super
Aegyptum et super deos eius et super reges eius et super
Pharao et super eos qui confidunt in eo **26** et dabo
eos in manu quaerentium animam eorum et in manu
Nabuchodonosor regis Babylonis et in manu servorum
eius et post haec habitabitur sicut diebus pristinis ait
Dominus **27** et tu ne timeas serve meus Iacob et ne paveas
Israhel quia ecce ego salvum te faciam de longinquo et
semen tuum de terra captivitatis suae et revertetur Iacob
et quiescet et prosperabitur et non erit qui exterreat eum
28 et tu noli timere serve meus Iacob ait Dominus quia
tecum ego sum quia consumam ego cunctas gentes ad
quas eieci te te vero non consumam sed castigabo te in
iudicio nec quasi innocenti parcam tibi

47 quod factum est verbum Domini ad Hieremiam
prophetam contra Palestinos antequam percuteret Pharao
Gazam **2** haec dicit Dominus ecce aquae ascendunt ab
aquilone et erunt quasi torrens inundans et operient
terram et plenitudinem eius urbem et habitatores eius
clamabunt homines et ululabit omnis habitator terrae
3 ab strepitu pompae armorum et bellatorum eius a
commotione quadrigarum eius et multitudine rotarum
illius non respexerunt patres filios manibus dissolutis **4**
pro adventu diei in quo vastabuntur omnes Philisthim et
dissipabitur Tyrus et Sidon cum omnibus reliquis auxiliis
suis depopulatus est enim Dominus Palestinos reliquias

insulae Cappadociae **5** venit calvitium super Gazam
conticuit Ascalon et reliquiae vallis earum usquequo
concideris **6** o mucro Domini usquequo non quiescis
ingredere in vaginam tuam refrigerare et sile **7** quomodo
quiescet cum Dominus praeceperit ei adversus Ascalonem
et adversus maritimas eius regiones ibique condixerit illi
48 ad Moab haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel
vae super Nabo quoniam vastata est et confusa capta
est Cariathaim confusa est fortis et tremuit **2** non est
ultra exultatio in Moab contra Esebon cogitaverunt
malum venite et disperdamus eam de gente ergo silens
conticesces sequeturque te gladius **3** vox clamoris de
Oronaim vastitas et contritio magna **4** contrita est Moab
adnuntiate clamorem parvulis eius **5** per ascensum enim
Luaith plorans ascendet in fletu quoniam in descensu
Oronaim hostes ululatum contritionis audierunt **6** fugite
salvate animas vestras et eritis quasi myrice in deserto
7 pro eo enim quod habuisti fiduciam in munitionibus
tuis et in thesauris tuis tu quoque capieris et ibit
Chamos in transmigrationem sacerdotes eius et principes
eius simul **8** et veniet praedo ad omnem urbem et
urbs nulla salvabitur et peribit vallis et dissipabuntur
campestria quoniam dixit Dominus **9** date florem Moab
quia floriens egredietur et civitates eius desertae erunt
et inhabitabiles **10** maledictus qui facit opus Domini
fraudulenter et maledictus qui prohibet gladium suum
a sanguine **11** fertilis fuit Moab ab adulescentia sua et
requievit in fecibus suis nec transfusus est de vase in
vas et in transmigrationem non abiit idcirco permansit

gustus eius in eo et odor eius non est inmutatus **12**
propterea ecce dies veniunt dicit Dominus et mittam ei
ordinatores et stratores laguncularum et sternent eum et
vasa eius exhaurient et lagoenas eorum conlident **13** et
confundetur Moab a Chamos sicut confusa est domus
Israhel a Bethel in qua habebat fiduciam **14** quomodo
dicitis fortes sumus et viri robusti ad proeliandum
15 vastata est Moab et civitates illius ascenderunt et
electi iuvenes eius descenderunt in occisionem ait Rex
Dominus exercituum nomen ei **16** prope est interitus
Moab ut veniat et malum eius velociter adcurret nimis
17 consolamini eum omnes qui estis in circuitu eius et
universi qui scitis nomen eius dicite quomodo confracta
est virga fortis baculus gloriosus **18** descende de gloria
et sede in siti habitatio filiae Dibon quoniam vastator
Moab ascendet ad te dissipabit munitiones tuas **19** in
via sta et prospice habitatio Aroer interroga fugientem
et eum qui evasit dic quid accidit **20** confusus est Moab
quoniam victus est ululate et clamate adnuntiate in
Arnon quoniam vastata est Moab **21** et iudicium venit ad
terram campestrem super Helon et super Iaesa et super
Mefath **22** et super Dibon et super Nabo et super domum
Deblathaim **23** et super Cariathaim et super Bethgamul et
super Bethmaon **24** et super Carioth et super Bosra et
super omnes civitates terrae Moab quae longe et quae
prope sunt **25** abscisum est cornu Moab et brachium eius
contritum est ait Dominus **26** inebriate eum quoniam
contra Dominum erectus est et adlidet manum Moab in
vomitu suo et erit in derisum etiam ipse **27** fuit enim in

derisum tibi Israhel quasi inter fures repperisses eum
propter verba ergo tua quae adversum illum locutus es
captivus duceris **28** relinquite civitates et habitate in
petra habitatores Moab et estote quasi columba nidificans
in summo ore foraminis **29** audivimus superbiam Moab
superbus est valde sublimitatem eius et arrogantiam et
superbiam et altitudinem cordis illius **30** ego scio ait
Dominus iactantiam eius et quod non sit iuxta eam virtus
eius nec iuxta quod poterat conata sit facere **31** ideo
super Moab heiulabo et ad Moab universam clamabo
ad viros muri fictilis lamentantes **32** de planctu Iazer
plorabo tibi vinea Sobema propagines tuae transierunt
mare usque ad mare Iazer pervenerunt super messem
tuam et vindemiam tuam praedo inruit **33** ablata est
laetitia et exultatio de Carmelo et de terra Moab et vinum
de torcularibus sustuli nequaquam calcator uvae solitum
celeuma cantabit **34** de clamore Esebon usque Eleale et
Iaesa dederunt vocem suam a Segor usque ad Oronaim
vitula conternante aquae quoque Namrim pessimae erunt
35 et auferam de Moab ait Dominus offerentem in excelsis
et sacrificantem diis eius **36** propterea cor meum ad
Moab quasi tibiae resonabit et cor meum ad viros muri
fictilis dabit sonitum tibiarum quia plus fecit quam potuit
idcirco perierunt **37** omne enim caput calvitium et omnis
barba rasa erit in cunctis manibus conligatio et super
omne dorsum cilicium **38** super omnia tecta Moab et in
plateis eius omnis planctus quia contrivi Moab sicut vas
inutile ait Dominus **39** quomodo victa est et ululaverunt
quomodo deiecit cervicem Moab et confusus est eritque

Moab in derisum et in exemplum omnibus in circuitu
suo **40** haec dicit Dominus ecce quasi aquila evolabit
et extendet alas suas ad Moab **41** capta est Carioth et
munitiones conprehensae sunt et erit cor fortium Moab
in die illa sicut cor mulieris parturientis **42** et cessabit
Moab esse populus quoniam contra Dominum gloriatus
est **43** pavor et fovea et laqueus super te o habitator Moab
ait Dominus **44** qui fugit a facie pavoris cadet in foveam et
qui conscenderit de fovea capietur laqueo adducam enim
super Moab annum visitationis eorum dicit Dominus
45 in umbra Esebon steterunt de laqueo fugientes quia
ignis egressus est de Esebon et flamma de medio Seon et
devorabit partem Moab et verticem filiorum tumultus **46**
vae tibi Moab peristi popule Chamos quia conprehensi
sunt filii tui et filiae tuae in captivitatem **47** et convertam
captivitatem Moab in novissimis diebus ait Dominus
hucusque iudicia Moab

49 ad filios Ammon haec dicit Dominus numquid filii
non sunt Israhel aut heres non est ei cur igitur hereditate
possedit Melchom Gad et populus eius in urbibus eius
habitavit **2** ideo ecce dies veniunt dicit Dominus et
auditum faciam super Rabbath filiorum Ammon fremitum
proelii et erit in tumulum dissipata filiaeque eius igni
succendentur et possidebit Israhel possessores suos
dicit Dominus **3** ulula Esebon quoniam vastata est Ahi
clamate filiae Rabbath accingite vos ciliciis plangite et
circuite per sepes quia Melchom in transmigratione
ducetur sacerdotes eius et principes eius simul **4** quid
gloriaris in vallibus defluxit vallis tua filia delicata quae

confidebas in thesauris tuis et dicebas quis veniet ad
me **5** ecce ego inducam super te terrorem ait Dominus
Deus exercituum ab omnibus qui sunt in circuitu tuo
et dispergemini singuli a conspectu vestro nec erit
qui congreget fugientem **6** et post haec reverti faciam
captivos filiorum Ammon ait Dominus **7** ad Idumeam
haec dicit Dominus exercituum numquid non est ultra
sapientia in Theman periit consilium a filiis inutilis facta
est sapientia eorum **8** fugite terga vertite descendite
in voragine habitatores Dedan quoniam perditionem
Esau adduxi super eum tempus visitationis eius **9**
si vindemiatores venissent super te non reliquissent
racemum si fures in nocte rapuissent quod sufficeret sibi
10 ego vero discoperui Esau revelavi abscondita eius et
celari non poterit vastatum est semen eius et fratres eius
et vicini eius et non erit **11** relinque pupillos tuos ego eos
faciam vivere et viduae tuae in me sperabunt **12** quia haec
dicit Dominus ecce quibus non erat iudicium ut biberent
calicem bibentes bibent et tu quasi innocens relinqueris
non eris innocens sed bibens bibes **13** quia per memet
ipsum iuravi dicit Dominus quod in solitudinem et in
obprobrium et in desertum et in maledictionem erit Bosra
et omnes civitates eius erunt in solitudines sempiternas
14 auditum audivi a Domino et legatus ad gentes missus
est congregamini et venite contra eam et consurgamus
in proelium **15** ecce enim parvulum dedi te in gentibus
contemptibilem inter homines **16** arrogantia tua decepit
te et superbia cordis tui qui habitas in cavernis petrae et
adprehendere niteris altitudinem collis cum exaltaveris

quasi aquila nidum tuum inde detraham te dicit Dominus
17 et erit Idumea deserta omnis qui transibit per eam
stupebit et sibilabit super omnes plagas eius **18** sicuti
subversa est Sodoma et Gomorra et vicinae eius ait
Dominus non habitabit ibi vir et non incolet eam filius
hominis **19** ecce quasi leo ascendet de superbia Iordanis
ad pulchritudinem robustam quia subito currere eum
faciam ad illam et quis erit electus quem praeponam ei
quis enim similis mei et quis sustinebit me et quis est
iste pastor qui resistat vultui meo **20** propterea audite
consilium Domini quod iniit de Edom et cogitationes
eius quas cogitavit de habitatoribus Theman si non
deiecerint eos parvuli gregis nisi dissipaverint cum eis
habitaculum eorum **21** a voce ruinae eorum commota
est terra clamor in mari Rubro auditus est vocis eius
22 ecce quasi aquila ascendet et evolabit et expandet
alas suas super Bosram et erit cor fortium Idumeae in
die illa quasi cor mulieris parturientis **23** ad Damascum
confusa est Emath et Arfad quia auditum pessimum
audierunt turbati sunt in mari sollicitudine quiescere non
potuit **24** dissoluta est Damascus versa in fugam tremor
adprehendit eam angustia et dolores tenuerunt eam
quasi parturientem **25** quomodo dereliquerunt civitatem
laudabilem urbem laetitiae **26** ideo cadent iuvenes eius
in plateis eius et omnes viri proelii conticescent in die
illa ait Dominus exercituum **27** et succendam ignem
in muro Damasci et devorabit moenia Benadad **28** ad
Cedar et ad regna Asor quae percussit Nabuchodonosor
rex Babylonis haec dicit Dominus surgite ascendite ad

Cedar et vastate filios orientis **29** tabernacula eorum
et greges eorum capient pelles eorum et omnia vasa
eorum et camelos eorum tollent sibi et vocabunt super
eos formidinem in circuitu **30** fugite abite vehementer
in voraginibus sedete qui habitatis Asor ait Dominus
iniit enim contra vos Nabuchodonosor rex Babylonis
consilium et cogitavit adversum vos cogitationes **31**
consurgite et ascendite ad gentem quietam et habitantem
confidenter ait Dominus non ostia non vectes ei soli
habitant **32** et erunt cameli eorum in direptionem et
multitudo iumentorum in praedam et dispergam eos in
omnem ventum qui sunt adtonsi in comam et ex omni
confinio eorum adducam interitum super eos ait Dominus
33 et erit Asor in habitaculum draconum deserta usque
in aeternum non manebit ibi vir nec incolet eam filius
hominis **34** quod factum est verbum Domini ad Hieremiam
prophetam adversus Aelam in principio regni Sedeciae
regis Iuda dicens **35** haec dicit Dominus exercituum ecce
ego confringam arcum Aelam summam fortitudinem
eorum **36** et inducam super Aelam quattuor ventos a
quattuor plagis caeli et ventilabo eos in omnes ventos
istos et non erit gens ad quam non perveniant profugi
Aelam **37** et pavere faciam Aelam coram inimicis suis et
in conspectu quaerentium animam eorum et adducam
super eos malum iram furoris mei dicit Dominus et
emittam post eos gladium donec consumam eos **38** et
ponam solium meum in Aelam et perdam inde reges et
principes ait Dominus **39** in novissimis autem diebus
reverti faciam captivos Aelam dicit Dominus

50 verbum quod locutus est Dominus de Babylone et
de terra Chaldeorum in manu Hieremiae prophetae **2**
adnuntiate in gentibus et auditum facite levate signum
praedicate et nolite celare dicite capta est Babylon
confusus est Bel victus est Marodach confusa sunt
sculptilia eius superata sunt idola eorum **3** quoniam
ascendit contra eam gens ab aquilone quae ponet terram
eius in solitudinem et non erit qui habitet in ea ab
homine usque ad pecus et moti sunt et abierunt **4** in
diebus illis et in tempore illo ait Dominus venient filii
Israhel ipsi et filii Iuda simul ambulantes et flentes
properabunt et Dominum Deum suum quaerent **5** in
Sion interrogabunt viam huc facies eorum venient et
adponentur ad Dominum foedere sempiterno quod nulla
oblivione delebitur **6** grex perditus factus est populus
meus pastores eorum seduxerunt eos feceruntque vagari
in montibus de monte in collem transierunt obliti sunt
cubilis sui **7** omnes qui invenerunt comederunt eos et
hostes eorum dixerunt non peccavimus pro eo quod
peccaverunt Domino decori iustitiae et expectationi
patrum eorum Domino **8** recedite de medio Babylonis
et de terra Chaldeorum egredimini et estote quasi hedi
ante greges **9** quoniam ecce ego suscito et adducam
in Babylonem congregationem gentium magnarum de
terra aquilonis et praeparabuntur adversum eam et inde
capietur sagitta eius quasi viri fortis interfectoris non
revertetur vacua **10** et erit Chaldea in praedam omnes
vastantes eam replebuntur ait Dominus **11** quoniam
exultatis et magna loquimini diripientes hereditatem

meam quoniam effusi estis sicut vitulus super herbam
et mugistis ut tauri **12** confusa est mater vestra nimis
et adaequata pulveri quae genuit vos ecce novissima
erit in gentibus deserta invia et arens **13** ab ira Domini
non habitabitur sed redigetur tota in solitudinem omnis
qui transit per Babylonem stupebit et sibilabit super
universis plagis eius **14** praeparamini contra Babylonem
per circuitum omnes qui intenditis arcum debellate
eam non parcatis iaculis quia Domino peccavit **15**
clamate adversus eam ubique dedit manum ceciderunt
fundamenta eius destructi sunt muri eius quoniam ultio
Domini est ultionem accipite de ea sicut fecit facite ei **16**
disperdite satorem de Babylone et tenentem falcem in
tempore messis a facie gladii columbae unusquisque ad
populum suum convertetur et singuli ad terram suam
fugient **17** grex dispersus Israhel leones eiecerunt eum
primus comedit eum rex Assur iste novissimus exossavit
eum Nabuchodonosor rex Babylonis **18** propterea haec
dicit Dominus exercituum Deus Israhel ecce ego visitabo
regem Babylonis et terram eius sicut visitavi regem Assur
19 et reducam Israhel ad habitaculum suum et pascetur
Carmelum et Basan et in monte Ephraim et Galaad
saturabitur anima eius **20** in diebus illis et in tempore illo
ait Dominus quaeretur iniquitas Israhel et non erit et
peccatum Iuda et non invenietur quoniam propitius ero
eis quos reliquero **21** super terram dominantium ascende
et super habitatores eius visita dissipa et interfice quae
post eos sunt ait Dominus et fac iuxta omnia quae
praecepi tibi **22** vox belli in terra et contritio magna

23 quomodo confractus est et contritus est malleus
universae terrae quomodo versa est in desertum Babylon
in gentibus **24** inlaqueavi te et capta es Babylon et
nesciebas inventa es et adprehensa quoniam Dominum
provocasti **25** aperuit Dominus thesaurum suum et
protulit vasa irae suae quoniam opus est Domino Deo
exercituum in terra Chaldeorum **26** venite ad eam ab
extremis finibus aperite ut exeant qui conculcent eam
tollite de via lapides et redigite in acervos et interficite
eam nec sit quicquam reliquum **27** dissipate universos
fortes eius descendant in occisionem vae eis quia venit
dies eorum tempus visitationis eorum **28** vox fugientium
et eorum qui evaserunt de terra Babylonis ut adnuntient
in Sion ultionem Domini Dei nostri ultionem templi
eius **29** adnuntiate in Babylonem plurimis omnibus qui
tendunt arcum consistite adversum eam per gyrum et
nullus evadat reddite ei secundum opus suum iuxta omnia
quae fecit facite illi quia contra Dominum erecta est
adversum Sanctum Israhel **30** idcirco cadent iuvenes eius
in plateis eius et omnes viri bellatores eius conticescent
in die illa ait Dominus **31** ecce ego ad te superbe dicit
Dominus Deus exercituum quia venit dies tuus tempus
visitationis tuae **32** et cadet superbus et corruet et non
erit qui suscitet eum et succendam ignem in urbibus eius
et devorabit omnia in circuitu eius **33** haec dicit Dominus
exercituum calumniam sustinent filii Israhel et filii Iuda
simul omnes qui ceperunt eos tenent nolunt dimittere
eos **34** redemptor eorum Fortis Dominus exercituum
nomen eius iudicio defendet causam eorum ut exterreat

terram et commoveat habitatores Babylonis **35** gladius ad
Chaldeos ait Dominus et ad habitatores Babylonis et ad
principes et ad sapientes eius **36** gladius ad divinos eius
qui stulti erunt gladius ad fortes illius qui timebunt **37**
gladius ad equos eius et ad currus eius et ad omne vulgus
quod est in medio eius et erunt quasi mulieres gladius ad
thesauros eius qui diripientur **38** siccitas super aquas eius
erit et arescent quia terra sculptilium est et in portentis
gloriantur **39** propterea habitabunt dracones cum fatuis
ficariis et habitabunt in ea strutiones et non habitabitur
ultra usque ad sempiternum nec extruetur usque ad
generationem et generationem **40** sicut subvertit Deus
Sodomam et Gomorram et vicinas eius ait Dominus
non habitabit ibi vir nec incolet eam filius hominis
41 ecce populus venit ab aquilone et gens magna et
reges multi consurgent a finibus terrae **42** arcum et
scutum adprehendent crudeles sunt et inmisericordes
vox eorum quasi mare sonabit et super equos ascendent
sicut vir paratus ad proelium contra te filia Babylon
43 audivit rex Babylonis famam eorum et dissolutae
sunt manus eius angustia adprehendit eum dolor quasi
parturientem **44** ecce quasi leo ascendet de superbia
Iordanis ad pulchritudinem robustam quia subito currere
eum faciam ad illam et quis erit electus quem praeponam
ei quis enim similis mei et quis sustinebit me et quis
est iste pastor qui resistat vultui meo **45** propterea
audite consilium Domini quod mente concepit adversum
Babylonem et cogitationes eius quas cogitavit super
terram Chaldeorum nisi detraxerint eos parvuli gregum

nisi dissipatum fuerit cum ipsis habitaculum eorum **46** a
voce captivitatis Babylonis commota est terra et clamor
inter gentes auditus est

51 haec dicit Dominus ecce ego suscitabo super
Babylonem et super habitatores eius qui cor suum
levaverunt contra me quasi ventum pestilentem **2** et
mittam in Babylonem ventilatores et ventilabunt eam et
demolientur terram eius quoniam venerunt super eam
undique in die adflictionis eius **3** non tendat qui tendit
arcum suum et non ascendat loricatus nolite parcere
iuvenibus eius interficite omnem militiam eius **4** et
cadent interfecti in terra Chaldeorum et vulnerati in
regionibus eius **5** quoniam non fuit viduatus Israhel et
Iuda a Deo suo Domino exercituum terra autem eorum
repleta est delicto a Sancto Israhel **6** fugite de medio
Babylonis et salvet unusquisque animam suam nolite
tacere super iniquitatem eius quoniam tempus ultionis
est Domino vicissitudinem ipse retribuet ei **7** calix aureus
Babylon in manu Domini inebrians omnem terram de
vino eius biberunt gentes et ideo commotae sunt **8**
subito cecidit Babylon et contrita est ululate super
eam tollite resinam ad dolorem eius si forte sanetur **9**
curavimus Babylonem et non est sanata derelinquamus
eam et eamus unusquisque in terram suam quoniam
pervenit usque ad caelos iudicium eius et elevatum est
usque ad nubes **10** protulit Dominus iustitias nostras
venite et narremus in Sion opus Domini Dei nostri
11 acuite sagittas implete faretras suscitavit Dominus
spiritum regum Medorum et contra Babylonem mens

eius ut perdat eam quoniam ultio Domini est ultio
templi sui **12** super muros Babylonis levate signum
augete custodiam levate custodes praeparate insidias quia
cogitavit Dominus et fecit quaecumque locutus est contra
habitatores Babylonis **13** quae habitas super aquas multas
locuples in thesauris venit finis tuus pedalis praecisionis
tuae **14** iuravit Dominus exercituum per animam suam
quoniam replebo te hominibus quasi brucho et super
te celeuma cantabitur **15** qui fecit terram in fortitudine
sua praeparavit orbem in sapientia sua et prudentia
sua extendit caelos **16** dante eo vocem multiplicantur
aquae in caelo qui levat nubes ab extremo terrae fulgura
in pluviam fecit et produxit ventum de thesauris suis
17 stultus factus est omnis homo ab scientia confusus
est omnis conflator in sculptili quia mendax conflatio
eius nec est spiritus in eis **18** vana sunt opera et risu
digna in tempore visitationis suae peribunt **19** non sicut
haec pars Iacob quia qui fecit omnia ipse est et Israhel
sceptrum hereditatis eius Dominus exercituum nomen
eius **20** conlidis tu mihi vasa belli et ego conlidam in
te gentes et disperdam in te regna **21** et conlidam in
te equum et equitem eius et conlidam in te currum et
ascensorem eius **22** et conlidam in te virum et mulierem
et conlidam in te senem et puerum et conlidam in te
iuvenem et virginem **23** et conlidam in te pastorem et
gregem eius et conlidam in te agricolam et iugales eius
et conlidam in te duces et magistratus **24** et reddam
Babyloni et cunctis habitatoribus Chaldeae omne malum
suum quod fecerunt in Sion in oculis vestris ait Dominus

25 ecce ego ad te mons pestifer ait Dominus qui corrumpis
universam terram et extendam manum meam super te et
evolvam te de petris et dabo te in montem conbustionis
26 et non tollent de te lapidem in angulum et lapidem in
fundamenta sed perditus in aeternum eris ait Dominus
27 levate signum in terra clangite bucina in gentibus
sanctificate super eam gentes adnuntiate contra illam
regibus Ararat Menni et Aschenez numerate contra eam
Thapsar adducite equum quasi bruchum aculeatum **28**
sanctificate contra eam gentes reges Mediae duces eius et
universos magistratus eius cunctamque terram potestatis
eius **29** et commovebitur terra et turbabitur quia evigilavit
contra Babylonem cogitatio Domini ut ponat terram
Babylonis desertam et inhabitabilem **30** cessaverunt fortes
Babylonis a proelio habitaverunt in praesidiis devoratum
est robur eorum et facti sunt quasi mulieres incensa sunt
tabernacula eius contriti sunt vectes eius **31** currens
obviam currenti veniet et nuntius obvius nuntianti ut
adnuntiet regi Babylonis quia capta est civitas eius a
summo usque ad summum **32** et vada praeoccupata
sunt et paludes incensae sunt igni et viri bellatores
conturbati sunt **33** quia haec dicit Dominus exercituum
Deus Israhel filia Babylon quasi area tempus triturae
eius adhuc modicum et veniet tempus messionis eius **34**
comedit me devoravit me Nabuchodonosor rex Babylonis
reddidit me quasi vas inane absorbuit me sicut draco
replevit ventrem suum teneritudine mea et eiecit me **35**
iniquitas adversum me et caro mea super Babylonem dicit
habitatio Sion et sanguis meus super habitatores Chaldeae

dicit Hierusalem **36** propterea haec dicit Dominus ecce
ego iudicabo causam tuam et ulciscar ultionem tuam
et desertum faciam mare eius et siccabo venam eius **37**
et erit Babylon in tumulos habitatio draconum stupor
et sibilus eo quod non sit habitator **38** simul ut leones
rugient excutient comas velut catuli leonum **39** in calore
eorum ponam potus eorum et inebriabo eos ut sopiantur
et dormiant somnum sempiternum et non consurgant
dicit Dominus **40** deducam eos quasi agnos ad victimam
quasi arietes cum hedis **41** quomodo capta est Sesach et
conprehensa est inclita universae terrae quomodo facta
est in stuporem Babylon inter gentes **42** ascendit super
Babylonem mare multitudine fluctuum eius operta est **43**
factae sunt civitates eius in stuporem terra inhabitabilis
et deserta terra in qua nullus habitet nec transeat per
eam filius hominis **44** et visitabo super Bel in Babylone et
eiciam quod absorbuerat de ore eius et non confluent ad
eum ultra gentes siquidem et murus Babylonis corruit
45 egredimini de medio eius populus meus ut salvet
unusquisque animam suam ab ira furoris Domini **46** et
ne forte mollescat cor vestrum et timeatis auditum qui
audietur in terra et veniet in anno auditio et post hunc
annum auditio et iniquitas in terra et dominator super
dominatorem **47** propterea ecce dies veniunt et visitabo
super sculptilia Babylonis et omnis terra eius confundetur
et universi interfecti eius cadent in medio eius **48** et
laudabunt super Babylonem caeli et terra et omnia quae
in eis sunt quia ab aquilone venient ei praedones ait
Dominus **49** et quomodo fecit Babylon ut caderent occisi

in Israhel sic de Babylone cadent occisi in universa terra
50 qui fugistis gladium venite nolite stare recordamini
procul Domini et Hierusalem ascendat super cor vestrum
51 confusi sumus quoniam audivimus obprobrium operuit
ignominia facies nostras quia venerunt alieni super
sanctificationem domus Domini **52** propterea ecce dies
veniunt ait Dominus et visitabo super sculptilia eius et
in omni terra eius mugiet vulneratus **53** si ascenderit
Babylon in caelum et firmaverit in excelso robur suum a
me venient vastatores eius ait Dominus **54** vox clamoris
de Babylone et contritio magna de terra Chaldeorum **55**
quoniam vastavit Dominus Babylonem et perdidit ex ea
vocem magnam et sonabunt fluctus eorum quasi aquae
multae dedit sonitum vox eorum **56** quia venit super
eam id est super Babylonem praedo et adprehensi sunt
fortes eius et emarcuit arcus eorum quia fortis ultor
Dominus reddens retribuet **57** et inebriabo principes
eius et sapientes eius duces eius et magistratus eius et
fortes eius et dormient somnum sempiternum et non
expergiscentur ait Rex Dominus exercituum nomen eius
58 haec dicit Dominus exercituum murus Babylonis ille
latissimus suffossione suffodietur et portae eius excelsae
igni conburentur et labores populorum ad nihilum et
gentium in igne erunt et disperibunt **59** verbum quod
praecepit Hieremias prophetes Saraiae filio Neriae filii
Maasiae cum pergeret cum Sedecia rege in Babylonem
in anno quarto regni eius Saraias autem erat princeps
prophetiae **60** et scripsit Hieremias omne malum quod
venturum erat super Babylonem in libro uno omnia

verba haec quae scripta sunt contra Babylonem **61** et
dixit Hieremias ad Saraiam cum veneris Babylonem et
videris et legeris omnia verba haec **62** dices Domine tu
locutus es contra locum istum ut disperderes eum ne
sit qui in eo habitet ab homine usque ad pecus et ut sit
perpetua solitudo **63** cumque conpleveris legere librum
istum ligabis ad eum lapidem et proicies illum in medio
Eufraten **64** et dices sic submergetur Babylon et non
consurget a facie adflictionis quam ego adduco super
eam et dissolventur hucusque verba Hieremiae

52 filius viginti et unius anni Sedecias cum regnare
coepisset et undecim annis regnavit in Hierusalem et
nomen matris eius Amithal filia Hieremiae de Lobna **2** et
fecit malum in oculis Domini iuxta omnia quae fecerat
Ioachim **3** quoniam furor Domini erat in Hierusalem et
in Iuda usquequo proiceret eos a facie sua et recessit
Sedecias a rege Babylonis **4** factum est autem in
anno nono regni eius in mense decimo decima mensis
venit Nabuchodonosor rex Babylonis ipse et omnis
exercitus eius adversum Hierusalem et obsederunt eam
et aedificaverunt contra eam munitiones in circuitu **5** et
fuit civitas obsessa usque ad undecimum annum regis
Sedeciae **6** mense autem quarto nona mensis obtinuit
fames in civitate et non erant alimenta populo terrae **7**
et disrupta est civitas et omnes viri bellatores fugerunt
et exierunt de civitate nocte per viam portae quae est
inter duos muros et ducit ad hortum regis Chaldeis
obsidentibus urbem in gyro et abierunt per viam quae
ducit in heremum **8** persecutus est autem exercitus

Chaldeorum regem et adprehenderunt Sedeciam in
deserto quod est iuxta Hiericho et omnis comitatus
eius diffugit ab eo **9** cumque conprehendissent regem
adduxerunt eum ad regem Babylonis in Reblatha quae
est in terra Emath et locutus est ad eum iudicia **10** et
iugulavit rex Babylonis filios Sedeciae in oculis eius sed
et omnes principes Iudae occidit in Reblatha **11** et oculos
Sedeciae eruit et vinxit eum conpedibus et adduxit eum
rex Babylonis in Babylonem et posuit eum in domo
carceris usque ad diem mortis eius **12** in mense autem
quinto decima mensis ipse est annus nonusdecimus
Nabuchodonosor regis Babylonis venit Nabuzardan
princeps militiae qui stabat coram rege Babylonis in
Hierusalem **13** et incendit domum Domini et domum
regis et omnes domos Hierusalem et omnem domum
magnam igne conbusit **14** et totum murum Hierusalem
per circuitum destruxit cunctus exercitus Chaldeorum
qui erat cum magistro militiae **15** de pauperibus autem
populi et de reliquo vulgo quod remanserat in civitate
et de perfugis qui transfugerant ad regem Babylonis et
ceteros de multitudine transtulit Nabuzardan princeps
militiae **16** de pauperibus vero terrae reliquit Nabuzardan
princeps militiae in vinitores et in agricolas **17** columnas
quoque aereas quae erant in domo Domini et bases et
mare aereum quod erat in domo Domini confregerunt
Chaldei et tulerunt omne aes eorum in Babylonem **18** et
lebetas et creagras et psalteria et fialas et mortariola et
omnia vasa aerea quae in ministerio fuerant tulerunt
19 et hydrias et thymiamateria et urceos et pelves et

candelabra et mortaria et cyatos quotquot aurea aurea et
quotquot argentea argentea tulit magister militiae **20**
columnas duas et mare unum vitulos duodecim aereos
qui erant sub basibus quas fecerat rex Salomon in domo
Domini non erat pondus aeris omnium vasorum horum
21 de columnis autem decem et octo cubiti altitudinis
erant in columna una et funiculus duodecim cubitorum
circuibat eam porro grossitudo eius quattuor digitorum
et intrinsecus cava erat **22** et capitella super utramque
aerea altitudo capitelli unius quinque cubitorum et
retiacula et mala granata **23** nonaginta sex dependentia
omnia mala granata centum retiaculis circumdabantur
24 et tulit magister militiae Saraiam sacerdotem primum
et Sophoniam sacerdotem secundum et tres custodes
vestibuli **25** et de civitate tulit eunuchum unum qui erat
praepositus super viros bellatores et septem viros de his
qui videbant faciem regis qui inventi sunt in civitate
et scribam principem militum qui probabat tirones et
sexaginta viros de populo terrae qui inventi sunt in
medio civitatis **26** tulit autem eos Nabuzardan magister
militiae et duxit eos ad regem Babylonis in Reblatha
27 et percussit eos rex Babylonis et interfecit eos in
Reblatha in terra Emath et translatus est Iuda de terra
sua **28** iste est populus quem transtulit Nabuchodonosor
in anno septimo Iudaeos tria milia et viginti tres **29**
in anno octavodecimo Nabuchodonosor de Hierusalem
animas octingentas triginta duas **30** in anno vicesimo
tertio Nabuchodonosor transtulit Nabuzardan magister
militiae Iudaeorum animas septingentas quadraginta

quinque omnes ergo animae quattuor milia sescentae **31**
et factum est in tricesimo septimo anno transmigrationis
Ioachim regis Iudae duodecimo mense vicesima quinta
mensis elevavit Evilmerodach rex Babylonis ipso anno
regni sui caput Ioachim regis Iudae et eduxit eum de
domo carceris **32** et locutus est cum eo bona et posuit
thronum eius super thronos regum qui erant post se
in Babylone **33** et mutavit vestimenta carceris eius et
comedebat panem coram eo semper cunctis diebus vitae
suae **34** et cibaria eius cibaria perpetua dabantur ei a
rege Babylonis statuta per singulos dies usque ad diem
mortis suae cunctis diebus vitae eius

Lamentationes

1 ALEPH quomodo sedit sola civitas plena populo facta
est quasi vidua domina gentium princeps provinciarum
facta est sub tributo **2** BETH plorans ploravit in nocte
et lacrimae eius in maxillis eius non est qui consoletur
eam ex omnibus caris eius omnes amici eius spreverunt
eam et facti sunt ei inimici **3** GIMEL migravit Iuda
propter adflictionem et multitudinem servitutis habitavit
inter gentes nec invenit requiem omnes persecutores
eius adprehenderunt eam inter angustias **4** DELETH
viae Sion lugent eo quod non sint qui veniant ad
sollemnitatem omnes portae eius destructae sacerdotes
eius gementes virgines eius squalidae et ipsa oppressa
amaritudine **5** HE facti sunt hostes eius in capite inimici
illius locupletati sunt quia Dominus locutus est super eam
propter multitudinem iniquitatum eius parvuli eius ducti
sunt captivi ante faciem tribulantis **6** VAV et egressus est
a filia Sion omnis decor eius facti sunt principes eius
velut arietes non invenientes pascuam et abierunt absque
fortitudine ante faciem subsequentis **7** ZAI recordata est
Hierusalem dierum adflictionis suae et praevaricationis
omnium desiderabilium suorum quae habuerat a diebus
antiquis cum caderet populus eius in manu hostili et
non esset auxiliator viderunt eam hostes et deriserunt
sabbata eius **8** HETH peccatum peccavit Hierusalem
propterea instabilis facta est omnes qui glorificabant
eam spreverunt illam quia viderunt ignominiam eius ipsa
autem gemens et conversa retrorsum **9** TETH sordes
eius in pedibus eius nec recordata est finis sui deposita

est vehementer non habens consolatorem vide Domine
adflictionem meam quoniam erectus est inimicus **10**
IOTH manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia
eius quia vidit gentes ingressas sanctuarium suum de
quibus praeceperas ne intrarent in ecclesiam tuam **11**
CAPH omnis populus eius gemens et quaerens panem
dederunt pretiosa quaeque pro cibo ad refocilandam
animam vide Domine considera quoniam facta sum vilis
12 LAMED o vos omnes qui transitis per viam adtendite et
videte si est dolor sicut dolor meus quoniam vindemiavit
me ut locutus est Dominus in die irae furoris sui **13**
MEM de excelso misit ignem in ossibus meis et erudivit
me expandit rete pedibus meis convertit me retrorsum
posuit me desolatam tota die maerore confectam **14**
NUN vigilavit iugum iniquitatum mearum in manu eius
convolutae sunt et inpositae collo meo infirmata est
virtus mea dedit me Dominus in manu de qua non potero
surgere **15** SAMECH abstulit omnes magnificos meos
Dominus de medio mei vocavit adversum me tempus ut
contereret electos meos torcular calcavit Dominus virgini
filiae Iuda **16** AIN idcirco ego plorans et oculus meus
deducens aquam quia longe factus est a me consolator
convertens animam meam facti sunt filii mei perditi
quoniam invaluit inimicus **17** FE expandit Sion manus
suas non est qui consoletur eam mandavit Dominus
adversum Iacob in circuitu eius hostes eius facta est
Hierusalem quasi polluta menstruis inter eos **18** SADE
iustus est Dominus quia os eius ad iracundiam provocavi
audite obsecro universi populi et videte dolorem meum

virgines meae et iuvenes mei abierunt in captivitatem
19 COPH vocavi amicos meos et ipsi deceperunt me
sacerdotes mei et senes mei in urbe consumpti sunt
quia quaesierunt cibum sibi ut refocilarent animam
suam **20** RES vide Domine quoniam tribulor venter meus
conturbatus est subversum est cor meum in memet ipsa
quoniam amaritudine plena sum foris interfecit gladius
et domi mors similis est **21** SEN audierunt quia ingemesco
ego et non est qui consoletur me omnes inimici mei
audierunt malum meum laetati sunt quoniam tu fecisti
adduxisti diem consolationis et fient similes mei **22** THAU
ingrediatur omne malum eorum coram te et devindemia
eos sicut vindemiasti me propter omnes iniquitates meas
multi enim gemitus mei et cor meum maerens

2 ALEPH quomodo obtexit caligine in furore suo Dominus
filiam Sion proiecit de caelo terram inclitam Israhel et
non recordatus est scabilli pedum suorum in die furoris
sui **2** BETH praecipitavit Dominus nec pepercit omnia
speciosa Iacob destruxit in furore suo munitiones virginis
Iuda deiecit in terram polluit regnum et principes eius
3 GIMEL confregit in ira furoris omne cornu Israhel
avertit retrorsum dexteram suam a facie inimici et
succendit in Iacob quasi ignem flammae devorantis in
gyro **4** DELETH tetendit arcum suum quasi inimicus
firmavit dexteram suam quasi hostis et occidit omne
quod pulchrum erat visu in tabernaculo filiae Sion effudit
quasi ignem indignationem suam **5** HE factus est Dominus
velut inimicus praecipitavit Israhel praecipitavit omnia
moenia eius dissipavit munitiones eius et replevit in filia

Iuda humiliatum et humiliatam **6** VAV et dissipavit quasi
hortum tentorium suum demolitus est tabernaculum
suum oblivioni tradidit Dominus in Sion festivitatem
et sabbatum et obprobrio in indignatione furoris sui
regem et sacerdotem **7** ZAI reppulit Dominus altare suum
maledixit sanctificationi suae tradidit in manu inimici
muros turrium eius vocem dederunt in domo Domini
sicut in die sollemni **8** HETH cogitavit Dominus dissipare
murum filiae Sion tetendit funiculum suum et non
avertit manum suam a perditione luxitque antemurale et
murus pariter dissipatus est **9** TETH defixae sunt in terra
portae eius perdidit et contrivit vectes eius regem eius et
principes eius in gentibus non est lex et prophetae eius
non invenerunt visionem a Domino **10** IOTH sederunt
in terra conticuerunt senes filiae Sion consperserunt
cinere capita sua accincti sunt ciliciis abiecerunt in terra
capita sua virgines Hierusalem **11** CAPH defecerunt prae
lacrimis oculi mei conturbata sunt viscera mea effusum
est in terra iecur meum super contritione filiae populi
mei cum deficeret parvulus et lactans in plateis oppidi **12**
LAMED matribus suis dixerunt ubi est triticum et vinum
cum deficerent quasi vulnerati in plateis civitatis cum
exhalarent animas suas in sinu matrum suarum **13** MEM
cui conparabo te vel cui adsimilabo te filia Hierusalem
cui exaequabo te et consolabor te virgo filia Sion magna
enim velut mare contritio tua quis medebitur tui **14** NUN
prophetae tui viderunt tibi falsa et stulta nec aperiebant
iniquitatem tuam ut te ad paenitentiam provocarent
viderunt autem tibi adsumptiones falsas et eiectiones **15**

SAMECH plauserunt super te manibus omnes transeuntes
per viam sibilaverunt et moverunt caput suum super
filiam Hierusalem haecine est urbs dicentes perfecti
decoris gaudium universae terrae **16** FE aperuerunt
super te os suum omnes inimici tui sibilaverunt et
fremuerunt dentibus dixerunt devoravimus en ista est
dies quam expectabamus invenimus vidimus **17** AIN
fecit Dominus quae cogitavit conplevit sermonem suum
quem praeceperat a diebus antiquis destruxit et non
pepercit et laetificavit super te inimicum et exaltavit
cornu hostium tuorum **18** SADE clamavit cor eorum ad
Dominum super muros filiae Sion deduc quasi torrentem
lacrimas per diem et per noctem non des requiem tibi
neque taceat pupilla oculi tui **19** COPH consurge lauda
in nocte in principio vigiliarum effunde sicut aqua cor
tuum ante conspectum Domini leva ad eum manus tuas
pro anima parvulorum tuorum qui defecerunt in fame
in capite omnium conpetorum **20** RES vide Domine et
considera quem vindemiaveris ita ergone comedent
mulieres fructum suum parvulos ad mensuram palmae
si occidetur in sanctuario Domini sacerdos et propheta
21 SEN iacuerunt in terra foris puer et senex virgines
meae et iuvenes mei ceciderunt in gladio interfecisti
in die furoris tui percussisti nec misertus es **22** THAU
vocasti quasi ad diem sollemnem qui terrerent me de
circuitu et non fuit in die furoris Domini qui effugeret et
relinqueretur quos educavi et enutrivi inimicus meus
consumpsit eos

3 ALEPH ego vir videns paupertatem meam in virga
indignationis eius **2** ALEPH me minavit et adduxit in
tenebris et non in lucem **3** ALEPH tantum in me vertit et
convertit manum suam tota die **4** BETH vetustam fecit
pellem meam et carnem meam contrivit ossa mea **5**
BETH aedificavit in gyro meo et circumdedit me felle et
labore **6** BETH in tenebrosis conlocavit me quasi mortuos
sempiternos **7** GIMEL circumaedificavit adversum me ut
non egrediar adgravavit conpedem meam **8** GIMEL sed et
cum clamavero et rogavero exclusit orationem meam
9 GIMEL conclusit vias meas lapidibus quadris semitas
meas subvertit **10** DELETH ursus insidians factus est mihi
leo in absconditis **11** DELETH semitas meas subvertit et
confregit me posuit me desolatam **12** DELETH tetendit
arcum suum et posuit me quasi signum ad sagittam **13** HE
misit in renibus meis filias faretrae suae **14** HE factus sum
in derisu omni populo meo canticum eorum tota die **15**
HE replevit me amaritudinibus inebriavit me absinthio **16**
VAV et fregit ad numerum dentes meos cibavit me cinere
17 VAV et repulsa est anima mea oblitus sum bonorum **18**
VAV et dixi periit finis meus et spes mea a Domino **19** ZAI
recordare paupertatis et transgressionis meae absinthii et
fellis **20** ZAI memoria memor ero et tabescet in me anima
mea **21** ZAI hoc recolens in corde meo ideo sperabo **22**
HETH misericordiae Domini quia non sumus consumpti
quia non defecerunt miserationes eius **23** HETH novae
diluculo multa est fides tua **24** HETH pars mea Dominus
dixit anima mea propterea expectabo eum **25** TETH bonus
est Dominus sperantibus in eum animae quaerenti illum

26 TETH bonum est praestolari cum silentio salutare
Domini **27** TETH bonum est viro cum portaverit iugum ab
adulescentia sua **28** IOTH sedebit solitarius et tacebit quia
levavit super se **29** IOTH ponet in pulvere os suum si forte
sit spes **30** IOTH dabit percutienti se maxillam saturabitur
obprobriis **31** CAPH quia non repellet in sempiternum
Dominus **32** CAPH quia si abiecit et miserebitur secundum
multitudinem misericordiarum suarum **33** CAPH non
enim humiliavit ex corde suo et abiecit filios hominis **34**
LAMED ut contereret sub pedibus suis omnes vinctos
terrae **35** LAMED ut declinaret iudicium viri in conspectu
vultus Altissimi **36** LAMED ut perverteret hominem in
iudicio suo Dominus ignoravit **37** MEM quis est iste
qui dixit ut fieret Domino non iubente **38** MEM ex ore
Altissimi non egredientur nec mala nec bona **39** MEM
quid murmuravit homo vivens vir pro peccatis suis **40**
NUN scrutemur vias nostras et quaeramus et revertamur
ad Dominum **41** NUN levemus corda nostra cum manibus
ad Dominum in caelos **42** NUN nos inique egimus et ad
iracundiam provocavimus idcirco tu inexorabilis es **43**
SAMECH operuisti in furore et percussisti nos occidisti
nec pepercisti **44** SAMECH opposuisti nubem tibi ne
transeat oratio **45** SAMECH eradicationem et abiectionem
posuisti me in medio populorum **46** FE aperuerunt super
nos os suum omnes inimici **47** FE formido et laqueus
facta est nobis vaticinatio et contritio **48** FE divisiones
aquarum deduxit oculus meus in contritione filiae populi
mei **49** AIN oculus meus adflictus est nec tacuit eo quod
non esset requies **50** AIN donec respiceret et videret

Dominus de caelis **51** AIN oculus meus depraedatus est
animam meam in cunctis filiabus urbis meae **52** SADE
venatione ceperunt me quasi avem inimici mei gratis **53**
SADE lapsa est in lacu vita mea et posuerunt lapidem
super me **54** SADE inundaverunt aquae super caput
meum dixi perii **55** COPH invocavi nomen tuum Domine
de lacis novissimis **56** COPH vocem meam audisti ne
avertas aurem tuam a singultu meo et clamoribus **57**
COPH adpropinquasti in die quando invocavi te dixisti ne
timeas **58** RES iudicasti Domine causam animae meae
redemptor vitae meae **59** RES vidisti Domine iniquitatem
adversum me iudica iudicium meum **60** RES vidisti omnem
furorem universas cogitationes eorum adversum me **61**
SEN audisti obprobria eorum Domine omnes cogitationes
eorum adversum me **62** SEN labia insurgentium mihi
et meditationes eorum adversum me tota die **63** SEN
sessionem eorum et resurrectionem eorum vide ego sum
psalmus eorum **64** THAU reddes eis vicem Domine iuxta
opera manuum suarum **65** THAU dabis eis scutum cordis
laborem tuum **66** THAU persequeris in furore et conteres
eos sub caelis Domine

4 ALEPH quomodo obscuratum est aurum mutatus est
color optimus dispersi sunt lapides sanctuarii in capite
omnium platearum **2** BETH filii Sion incliti et amicti auro
primo quomodo reputati sunt in vasa testea opus manuum
figuli **3** GIMEL sed et lamiae nudaverunt mammam
lactaverunt catulos suos filia populi mei crudelis quasi
strutio in deserto **4** DELETH adhesit lingua lactantis
ad palatum eius in siti parvuli petierunt panem et non

erat qui frangeret eis **5** HE qui vescebantur voluptuose
interierunt in viis qui nutriebantur in croceis amplexati
sunt stercora **6** VAV et maior effecta est iniquitas filiae
populi mei peccato Sodomorum quae subversa est in
momento et non ceperunt in ea manus **7** ZAI candidiores
nazarei eius nive nitidiores lacte rubicundiores ebore
antiquo sapphyro pulchriores **8** HETH denigrata est
super carbones facies eorum et non sunt cogniti in
plateis adhesit cutis eorum ossibus aruit et facta est
quasi lignum **9** TETH melius fuit occisis gladio quam
interfectis fame quoniam isti extabuerunt consumpti ab
sterilitate terrae **10** IOTH manus mulierum misericordium
coxerunt filios suos facti sunt cibus earum in contritione
filiae populi mei **11** CAPH conplevit Dominus furorem
suum effudit iram indignationis suae et succendit ignem
in Sion et devoravit fundamenta eius **12** LAMED non
crediderunt reges terrae et universi habitatores orbis
quoniam ingrederetur hostis et inimicus per portas
Hierusalem **13** MEM propter peccata prophetarum eius
iniquitates sacerdotum eius qui effuderunt in medio eius
sanguinem iustorum **14** NUN erraverunt caeci in plateis
polluti sunt sanguine cumque non possent tenuerunt
lacinias suas **15** SAMECH recedite polluti clamaverunt
eis recedite abite nolite tangere iurgati quippe sunt
et commoti dixerunt inter gentes non addet ultra ut
habitet in eis **16** FE facies Domini divisit eos non addet ut
respiciat eos facies sacerdotum non erubuerunt neque
senum miserti sunt **17** AIN cum adhuc subsisteremus
defecerunt oculi nostri ad auxilium nostrum vanum cum

respiceremus adtenti ad gentem quae salvare non poterat
18 SADE lubricaverunt vestigia nostra in itinere platearum
nostrarum adpropinquavit finis noster conpleti sunt dies
nostri quia venit finis noster **19** COPH velociores fuerunt
persecutores nostri aquilis caeli super montes persecuti
sunt nos in deserto insidiati sunt nobis **20** RES spiritus
oris nostri christus dominus captus est in peccatis nostris
cui diximus in umbra tua vivemus in gentibus **21** SEN
gaude et laetare filia Edom quae habitas in terra Hus ad
te quoque perveniet calix inebriaberis atque nudaberis
22 THAU conpleta est iniquitas tua filia Sion non addet
ultra ut transmigret te visitavit iniquitatem tuam filia
Edom discoperuit peccata tua

5 recordare Domine quid acciderit nobis intuere et
respice obprobrium nostrum **2** hereditas nostra versa
est ad alienos domus nostrae ad extraneos **3** pupilli
facti sumus absque patre matres nostrae quasi viduae
4 aquam nostram pecunia bibimus ligna nostra pretio
conparavimus **5** cervicibus minabamur lassis non dabatur
requies **6** Aegypto dedimus manum et Assyriis ut
saturaremur pane **7** patres nostri peccaverunt et non sunt
et nos iniquitates eorum portavimus **8** servi dominati
sunt nostri non fuit qui redimeret de manu eorum **9**
in animabus nostris adferebamus panem nobis a facie
gladii in deserto **10** pellis nostra quasi clibanus exusta
est a facie tempestatum famis **11** mulieres in Sion
humiliaverunt virgines in civitatibus Iuda **12** principes
manu suspensi sunt facies senum non erubuerunt **13**
adulescentibus inpudice abusi sunt et pueri in ligno

corruerunt **14** senes de portis defecerunt iuvenes de
choro psallentium **15** defecit gaudium cordis nostri
versus est in luctu chorus noster **16** cecidit corona capitis
nostri vae nobis quia peccavimus **17** propterea maestum
factum est cor nostrum ideo contenebrati sunt oculi
nostri **18** propter montem Sion quia disperiit vulpes
ambulaverunt in eo **19** tu autem Domine in aeternum
permanebis solium tuum in generatione et generatione
20 quare in perpetuum oblivisceris nostri derelinques nos
in longitudinem dierum **21** converte nos Domine ad te et
convertemur innova dies nostros sicut a principio **22** sed
proiciens reppulisti nos iratus es contra nos vehementer

Hiezechielis Prophetæ

1 et factum est in tricesimo anno in quarto mense in
quinta mensis cum essem in medio captivorum iuxta
fluvium Chobar aperti sunt caeli et vidi visiones Dei **2** in
quinta mensis ipse est annus quintus transmigrationis
regis Ioachin **3** factum est verbum Domini ad Hiezecihel
filium Buzi sacerdotem in terra Chaldeorum secus flumen
Chobar et facta est super eum ibi manus Domini **4** et vidi
et ecce ventus turbinis veniebat ab aquilone et nubes
magna et ignis involvens et splendor in circuitu eius et
de medio eius quasi species electri id est de medio ignis **5**
et ex medio eorum similitudo quattuor animalium et hic
aspectus eorum similitudo hominis in eis **6** et quattuor
facies uni et quattuor pinnae uni **7** et pedes eorum pedes
recti et planta pedis eorum quasi planta pedis vituli
et scintillae quasi aspectus aeris candentis **8** et manus
hominis sub pinnis eorum in quattuor partibus et facies et
pinnas per quattuor partes habebant **9** iunctaeque erant
pinnae eorum alterius ad alterum non revertebantur
cum incederent sed unumquodque ante faciem suam
gradiebatur **10** similitudo autem vultus eorum facies
hominis et facies leonis a dextris ipsorum quattuor facies
autem bovis a sinistris ipsorum quattuor et facies aquilae
ipsorum quattuor **11** et facies eorum et pinnae eorum
extentae desuper duae pinnae singulorum iungebantur
et duae tegebant corpora eorum **12** et unumquodque
coram facie sua ambulabat ubi erat impetus spiritus illuc
gradiebantur nec revertebantur cum ambularent **13** et
similitudo animalium aspectus eorum quasi carbonum

ignis ardentium et quasi aspectus lampadarum haec
erat visio discurrens in medio animalium splendor ignis
et de igne fulgor egrediens **14** et animalia ibant et
revertebantur in similitudinem fulguris coruscantis **15**
cumque aspicerem animalia apparuit rota una super
terram iuxta animalia habens quattuor facies **16** et
aspectus rotarum et opus earum quasi visio maris et
una similitudo ipsarum quattuor et aspectus earum et
opera quasi sit rota in medio rotae **17** per quattuor
partes earum euntes ibant et non revertebantur cum
ambularent **18** statura quoque erat rotis et altitudo
et horribilis aspectus et totum corpus plenum oculis
in circuitu ipsarum quattuor **19** cumque ambularent
animalia ambulabant pariter et rotae iuxta ea et cum
elevarentur animalia de terra elevabantur simul et rotae
20 quocumque ibat spiritus illuc eunte spiritu et rotae
pariter levabantur sequentes eum spiritus enim vitae
erat in rotis **21** cum euntibus ibant et cum stantibus
stabant et cum elevatis a terra pariter elevabantur
et rotae sequentes ea quia spiritus vitae erat in rotis
22 et similitudo super caput animalium firmamenti
quasi aspectus cristalli horribilis et extenti super capita
eorum desuper **23** sub firmamento autem pinnae eorum
rectae alterius ad alterum unumquodque duabus alis
velabat corpus suum et alterum similiter velabatur **24** et
audiebam sonum alarum quasi sonum aquarum multarum
quasi sonum sublimis Dei cum ambularent quasi sonus
erat multitudinis ut sonus castrorum cumque starent
dimittebantur pinnae eorum **25** nam cum fieret vox supra

firmamentum quod erat super caput eorum stabant
et submittebant alas suas 26 et super firmamentum
quod erat inminens capiti eorum quasi aspectus lapidis
sapphyri similitudo throni et super similitudinem throni
similitudo quasi aspectus hominis desuper 27 et vidi
quasi speciem electri velut aspectum ignis intrinsecus
eius per circuitum a lumbis eius et desuper et a lumbis
eius usque deorsum vidi quasi speciem ignis splendentis
in circuitu 28 velut aspectum arcus cum fuerit in nube in
die pluviae hic erat aspectus splendoris per gyrum

2 haec visio similitudinis gloriae Domini et vidi et cecidi
in faciem meam et audivi vocem loquentis et dixit ad
me fili hominis sta supra pedes tuos et loquar tecum
2 et ingressus est in me spiritus postquam locutus est
mihi et statuit me supra pedes meos et audivi loquentem
ad me 3 et dicentem fili hominis mitto ego te ad filios
Israhel ad gentes apostatrices quae recesserunt a me
patres eorum praevaricati sunt pactum meum usque ad
diem hanc 4 et filii dura facie et indomabili corde sunt
ad quos ego mitto te et dices ad eos haec dicit Dominus
Deus 5 si forte vel ipsi audiant et si forte quiescant
quoniam domus exasperans est et scient quia propheta
fuerit in medio eorum 6 tu ergo fili hominis ne timeas
eos neque sermones eorum metuas quoniam increduli
et subversores sunt tecum et cum scorpionibus habitas
verba eorum ne timeas et vultus eorum ne formides quia
domus exasperans est 7 loqueris ergo verba mea ad eos
si forte audiant et quiescant quoniam inritatores sunt 8
tu autem fili hominis audi quaecumque loquor ad te et

noli esse exasperans sicut domus exasperatrix est aperi
os tuum et comede quaecumque ego do tibi **9** et vidi et
ecce manus missa ad me in qua erat involutus liber **10** et
expandit illum coram me qui erat scriptus intus et foris
et scriptae erant in eo lamentationes et carmen et vae

3 et dixit ad me fili hominis quodcumque inveneris
comede comede volumen istud et vadens loquere ad
filios Israhel **2** et aperui os meum et cibavit me volumine
illo **3** et dixit ad me fili hominis venter tuus comedet
et viscera tua conplebuntur volumine isto quod ego do
tibi et comedi illud et factum est in ore meo sicut mel
dulce **4** et dixit ad me fili hominis vade ad domum Israhel
et loqueris verba mea ad eos **5** non enim ad populum
profundi sermonis et ignotae linguae tu mitteris ad
domum Israhel **6** neque ad populos multos profundi
sermonis et ignotae linguae quorum non possis audire
sermones et si ad illos mittereris ipsi audirent te **7** domus
autem Israhel nolent audire te quia nolunt audire me
omnis quippe domus Israhel adtrita fronte est et duro
corde **8** ecce dedi faciem tuam valentiorem faciebus
eorum et frontem tuam duriorem frontibus eorum **9** ut
adamantem et ut silicem dedi faciem tuam ne timeas eos
neque metuas a facie eorum quia domus exasperans est
10 et dixit ad me fili hominis omnes sermones meos quos
loquor ad te adsume in corde tuo et auribus tuis audi **11**
et vade ingredere ad transmigrationem ad filios populi
tui et loqueris ad eos et dices eis haec dicit Dominus Deus
si forte audiant et quiescant **12** et adsumpsit me spiritus
et audivi post me vocem commotionis magnae benedicta

gloria Domini de loco suo **13** et vocem alarum animalium
percutientium alteram ad alteram et vocem rotarum
sequentium animalia et vocem commotionis magnae **14**
spiritus quoque levavit me et adsumpsit me et abii amarus
in indignatione spiritus mei manus enim Domini erat
mecum confortans me **15** et veni ad transmigrationem
acervum novarum frugum ad eos qui habitabant iuxta
flumen Chobar et sedi ubi illi sedebant et mansi ibi
septem diebus maerens in medio eorum **16** cum autem
pertransissent septem dies factum est verbum Domini ad
me dicens **17** fili hominis speculatorem dedi te domui
Israhel et audies de ore meo verbum et adnuntiabis eis
ex me **18** si dicente me ad impium morte morieris non
adnuntiaveris ei neque locutus fueris ut avertatur a via
sua impia et vivat ipse impius in iniquitate sua morietur
sanguinem autem eius de manu tua requiram **19** si autem
tu adnuntiaveris impio et ille non fuerit conversus ab
impietate sua et via sua impia ipse quidem in iniquitate
sua morietur tu autem animam tuam liberasti **20** sed
et si conversus iustus a iustitia sua fecerit iniquitatem
ponam offendiculum coram eo ipse morietur quia non
adnuntiasti ei in peccato suo morietur et non erunt in
memoria iustitiae eius quas fecit sanguinem vero eius de
manu tua requiram **21** si autem tu adnuntiaveris iusto
ut non peccet iustus et ille non peccaverit vivens vivet
quia adnuntiasti ei et tu animam tuam liberasti **22** et
facta est super me manus Domini et dixit ad me surgens
egredere in campum et ibi loquar tecum **23** et surgens
egressus sum in campum et ecce ibi gloria Domini stabat

quasi gloria quam vidi iuxta fluvium Chobar et cecidi in
faciem meam **24** et ingressus est in me spiritus et statuit
me super pedes meos et locutus est mihi et dixit ad me
ingredere et includere in medio domus tuae **25** et tu fili
hominis ecce data sunt super te vincula et ligabunt te
in eis et non egredieris in medio eorum **26** et linguam
tuam adherescere faciam palato tuo et eris mutus nec
quasi vir obiurgans quia domus exasperans est **27** cum
autem locutus fuero tibi aperiam os tuum et dices ad eos
haec dicit Dominus Deus qui audit audiat et qui quiescit
quiescat quia domus exasperans est

4 et tu fili hominis sume tibi laterem et pones eum coram
te et describes in eo civitatem Hierusalem **2** et ordinabis
adversus eam obsidionem et aedificabis munitiones et
conportabis aggerem et dabis contra eam castra et pones
arietes in gyro **3** et tu sume tibi sartaginem ferream et
pones eam murum ferreum inter te et inter civitatem et
obfirmabis faciem tuam ad eam et erit in obsidionem et
circumdabis eam signum est domui Israhel **4** et tu dormies
super latus tuum sinistrum et pones iniquitates domus
Israhel super eo numero dierum quibus dormies super
illud et adsumes iniquitatem eorum **5** ego autem dedi
tibi annos iniquitatis eorum numero dierum trecentos et
nonaginta dies et portabis iniquitatem domus Israhel **6** et
cum conpleveris haec dormies super latus tuum dextrum
secundo et adsumes iniquitatem domus Iuda quadraginta
diebus diem pro anno diem inquam pro anno dedi tibi **7**
et ad obsidionem Hierusalem convertes faciem tuam et
brachium tuum erit exertum et prophetabis adversus

eam 8 ecce circumdedi te vinculis et non te convertes a
latere tuo in latus aliud donec conpleas dies obsidionis
tuae 9 et tu sume tibi frumentum et hordeum et fabam
et lentem et milium et viciam et mittes ea in vas unum et
facies tibi panes numero dierum quibus dormies super
latus tuum trecentis et nonaginta diebus comedes illud
10 cibus autem tuus quo vesceris erit in pondere viginti
stateres in die a tempore usque ad tempus comedes
illud 11 et aquam in mensura bibes sextam partem
hin a tempore usque ad tempus bibes illud 12 et quasi
subcinericium hordiacium comedes illud et stercore quod
egredietur de homine operies illud in oculis eorum 13
et dixit Dominus sic comedent filii Israhel panem suum
pollutum inter gentes ad quas eiciam eos 14 et dixi ha
ha ha Domine Deus ecce anima mea non est polluta et
morticinum et laceratum a bestiis non comedi ab infantia
mea usque nunc et non est ingressa os meum omnis caro
inmunda 15 et dixit ad me ecce dedi tibi fimum boum
pro stercoribus humanis et facies panem tuum in eo 16
et dixit ad me fili hominis ecce ego conteram baculum
panis in Hierusalem et comedent panem in pondere et in
sollicitudine et aquam in mensura et in angustia bibent
17 ut deficientibus pane et aqua corruat unusquisque ad
fratrem suum et contabescant in iniquitatibus suis

5 et tu fili hominis sume tibi gladium acutum radentem
pilos adsumes eum et duces per caput tuum et per barbam
tuam et adsumes tibi stateram ponderis et divides eos 2
tertiam partem igni conbures in medio civitatis iuxta
conpletionem dierum obsidionis et adsumens tertiam

partem concides gladio in circuitu eius tertiam vero aliam
disperges in ventum et gladium nudabo post eos **3** et
sumes inde parvum numerum et ligabis eos in summitate
pallii tui **4** et ex eis rursum tolles et proicies in medio
ignis et conbures eos igni ex eo egredietur ignis in
omnem domum Israhel **5** haec dicit Dominus Deus ista
est Hierusalem in medio gentium posui eam et in circuitu
eius terras **6** et contempsit iudicia mea ut plus esset impia
quam gentes et praecepta mea ultra quam terrae quae in
circuitu eius sunt iudicia enim mea proiecerunt et in
praeceptis meis non ambulaverunt **7** idcirco haec dicit
Dominus Deus quia superastis gentes quae in circuitu
vestro sunt in praeceptis meis non ambulastis et iudicia
mea non fecistis et iuxta iudicia gentium quae in circuitu
vestro sunt non estis operati **8** ideo haec dicit Dominus
Deus ecce ego ad te et ipse ego faciam in medio tui
iudicia in oculis gentium **9** et faciam in te quae non
feci et quibus similia ultra non faciam propter omnes
abominationes tuas **10** ideo patres comedent filios in
medio tui et filii comedent patres suos et faciam in te
iudicia et ventilabo universas reliquias tuas in omnem
ventum **11** idcirco vivo ego dicit Dominus Deus nisi pro eo
quod sanctum meum violasti in omnibus offensionibus
tuis et in omnibus abominationibus tuis ego quoque
confringam et non parcet oculus meus et non miserebor
12 tertia tui pars peste morietur et fame consumetur in
medio tui et tertia tui pars gladio cadet in circuitu tuo
tertiam vero partem tuam in omnem ventum dispergam
et gladium evaginabo post eos **13** et conpleam furorem

meum et requiescere faciam indignationem meam in eis
et consolabor et scient quia ego Dominus locutus sum in
zelo meo cum implevero indignationem meam in eis **14**
et dabo te in desertum et in obprobrium in gentibus quae
in circuitu tuo sunt in conspectu omnis praetereuntis **15**
et eris obprobrium et blasphemia exemplum et stupor
in gentibus quae in circuitu tuo sunt cum fecero in te
iudicia in furore et in indignatione et in increpationibus
irae **16** ego Dominus locutus sum quando misero sagittas
famis pessimas in eos quae erunt mortiferae et quas
mittam ut disperdam vos et famem congregabo super
vos et conteram vobis baculum panis **17** et inmittam in
vos famem et bestias pessimas usque ad internicionem
et pestilentia et sanguis transibunt per te et gladium
inducam super te ego Dominus locutus sum

6 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili hominis
pone faciem tuam ad montes Israhel et prophetabis ad
eos **3** et dices montes Israhel audite verbum Domini Dei
haec dicit Dominus Deus montibus et collibus rupibus et
vallibus ecce ego inducam super vos gladium et disperdam
excelsa vestra **4** et demoliar aras vestras et confringentur
simulacra vestra et deiciam interfectos vestros ante idola
vestra **5** et dabo cadavera filiorum Israhel ante faciem
simulacrorum vestrorum et dispergam ossa vestra circum
aras vestras **6** in omnibus habitationibus vestris urbes
desertae erunt et excelsa demolientur et dissipabuntur
et interibunt arae vestrae et confringentur et cessabunt
idola vestra et conterentur delubra vestra et delebuntur
opera vestra **7** et cadet interfectus in medio vestri et

scietis quoniam ego Dominus **8** et relinquam in vobis eos
qui fugerint gladium in gentibus cum dispersero vos in
terris **9** et recordabuntur mei liberati vestri in gentibus ad
quas captivi ducti sunt quia contrivi cor eorum fornicans
et recedens a me et oculos eorum fornicantes post idola
sua et displicebunt sibimet super malis quae fecerunt
in universis abominationibus suis **10** et scient quia ego
Dominus non frustra locutus sum ut facerem eis malum
hoc **11** haec dicit Dominus Deus percute manu tua et
adlide pedem tuum et dic eheu ad omnes abominationes
malorum domus Israhel qui gladio fame peste ruituri
sunt **12** qui longe est peste morietur qui autem prope
gladio corruet et qui relictus fuerit et obsessus fame
morietur et conpleam indignationem meam in eis **13**
et scietis quia ego Dominus cum fuerint interfecti
vestri in medio idolorum vestrorum in circuitu ararum
vestrarum in omni colle excelso in cunctis summitatibus
montium et subtus omne lignum nemorosum et subtus
universam quercum frondosam locum ubi accenderunt
tura redolentia universis idolis suis **14** et extendam
manum meam super eos et faciam terram desolatam et
destitutam a deserto Deblatha in omnibus habitationibus
eorum et scient quia ego Dominus

7 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** et tu fili
hominis haec dicit Dominus Deus terrae Israhel finis
venit finis super quattuor plagas terrae **3** nunc finis super
te et emittam furorem meum in te et iudicabo te iuxta
vias tuas et ponam contra te omnes abominationes tuas
4 et non parcet oculus meus super te et non miserebor

sed vias tuas ponam super te et abominationes tuae in
medio tui erunt et scietis quia ego Dominus **5** haec dicit
Dominus Deus adflictio una adflictio ecce venit **6** finis
venit venit finis evigilavit adversum te ecce venit **7** venit
contractio super te qui habitas in terra venit tempus
prope est dies occisionis et non gloriae montium **8** nunc
de propinquo effundam iram meam super te et conpleam
furorem meum in te et iudicabo te iuxta vias tuas et
inponam tibi omnia scelera tua **9** et non parcet oculus
meus neque miserebor sed vias tuas inponam tibi et
abominationes tuae in medio tui erunt et scietis quia
ego sum Dominus percutiens **10** ecce dies ecce venit
egressa est contractio floruit virga germinavit superbia
11 iniquitas surrexit in virga impietatis non ex eis et non
ex populo neque ex sonitu eorum et non erit requies in
eis **12** venit tempus adpropinquavit dies qui emit non
laetetur et qui vendit non lugeat quia ira super omnem
populum eius **13** quia qui vendit ad id quod vendidit
non revertetur et adhuc in viventibus vita eorum visio
enim ad omnem multitudinem eius non regredietur
et vir in iniquitate vitae suae non confortabitur **14**
canite tuba praeparentur omnes et non est qui vadat
ad proelium ira enim mea super universum populum
eius **15** gladius foris pestis et fames intrinsecus qui in
agro est gladio morietur et qui in civitate pestilentia
et fame devorabuntur **16** et salvabuntur qui fugerint
ex eis et erunt in montibus quasi columbae convallium
omnes trepidi unusquisque in iniquitate sua **17** omnes
manus dissolventur et omnia genua fluent aquis **18** et

accingent se ciliciis et operiet eos formido et in omni
facie confusio et in universis capitibus eorum calvitium
19 argentum eorum foris proicietur et aurum eorum in
sterquilinium erit argentum eorum et aurum eorum
non valebit liberare eos in die furoris Domini animam
suam non saturabunt et ventres eorum non implebuntur
quia scandalum iniquitatis eorum factum est **20** et
ornamentum monilium suorum in superbiam posuerunt
et imagines abominationum suarum et simulacrorum
fecerunt ex eo propter hoc dedi eis illud in inmunditiam
21 et dabo illud in manus alienorum ad diripiendum
et impiis terrae in praedam et contaminabunt illud **22**
et avertam faciem meam ab eis et violabunt arcanum
meum et introibunt in illud emissarii et contaminabunt
illud **23** fac conclusionem quoniam terra plena est iudicio
sanguinum et civitas plena iniquitate **24** et adducam
pessimos de gentibus et possidebunt domos eorum et
quiescere faciam superbiam potentium et possidebunt
sanctuaria eorum **25** angustia superveniente requirent
pacem et non erit **26** conturbatio super conturbationem
veniet et auditus super auditum et quaerent visionem
de propheta et lex peribit a sacerdote et consilium a
senioribus **27** rex lugebit et princeps induetur maerore et
manus populi terrae conturbabuntur secundum viam
eorum faciam eis et secundum iudicia eorum iudicabo
eos et scient quia ego Dominus

8 et factum est in anno sexto in sexto mense in quinta
mensis ego sedebam in domo mea et senes Iuda sedebant
coram me et cecidit super me ibi manus Domini Dei **2** et

vidi et ecce similitudo quasi aspectus ignis ab aspectu
lumborum eius et deorsum ignis et a lumbis eius et
sursum quasi aspectus splendoris ut visio electri **3** et
emissa similitudo manus adprehendit me in cincinno
capitis mei et elevavit me spiritus inter terram et caelum
et adduxit in Hierusalem in visione Dei iuxta ostium
interius quod respiciebat aquilonem ubi erat statutum
idolum zeli ad provocandam aemulationem **4** et ecce ibi
gloria Dei Israhel secundum visionem quam videram in
campo **5** et dixit ad me fili hominis leva oculos tuos ad
viam aquilonis et levavi oculos meos ad viam aquilonis
et ecce ab aquilone portae altaris idolum zeli in ipso
introitu **6** et dixit ad me fili hominis putasne vides tu quid
isti faciant abominationes magnas quas domus Israhel
facit hic ut procul recedam a sanctuario meo et adhuc
conversus videbis abominationes maiores **7** et introduxit
me ad ostium atrii et vidi et ecce foramen unum in
pariete **8** et dixit ad me fili hominis fode parietem et
cum perfodissem parietem apparuit ostium unum **9** et
dixit ad me ingredere et vide abominationes pessimas
quas isti faciunt hic **10** et ingressus vidi et ecce omnis
similitudo reptilium et animalium abominatio et universa
idola domus Israhel depicta erant in pariete in circuitu
per totum **11** et septuaginta viri de senioribus domus
Israhel et Hiezonias filius Saphan stabat in medio eorum
stantium ante picturas et unusquisque habebat turibulum
in manu sua et vapor nebulae de ture consurgebat **12** et
dixit ad me certe vides fili hominis quae seniores domus
Israhel faciunt in tenebris unusquisque in abscondito

cubiculi sui dicunt enim non videt Dominus nos dereliquit
Dominus terram **13** et dixit ad me adhuc conversus
videbis abominationes maiores quas isti faciunt **14** et
introduxit me per ostium portae domus Domini quod
respiciebat ad aquilonem et ecce ibi mulieres sedebant
plangentes Adonidem **15** et dixit ad me certe vidisti fili
hominis adhuc conversus videbis abominationes maiores
his **16** et introduxit me in atrium domus Domini interius
et ecce in ostio templi Domini inter vestibulum et altare
quasi viginti quinque viri dorsa habentes contra templum
Domini et facies ad orientem et adorabant ad ortum solis
17 et dixit ad me certe vidisti fili hominis numquid leve
est hoc domui Iuda ut facerent abominationes istas quas
fecerunt hic quia replentes terram iniquitate conversi
sunt ad inritandum me et ecce adplicant ramum ad nares
suas **18** ergo et ego faciam in furore non parcet oculus
meus nec miserebor et cum clamaverint ad aures meas
voce magna non exaudiam eos

9 et clamavit in auribus meis voce magna dicens
adpropinquaverunt visitationes urbis et unusquisque
vas interfectionis habet in manu sua **2** et ecce sex
viri veniebant de via portae superioris quae respicit
ad aquilonem et uniuscuiusque vas interitus in manu
eius vir quoque unus in medio eorum vestitus lineis
et atramentarium scriptoris ad renes eius et ingressi
sunt et steterunt iuxta altare aereum **3** et gloria Domini
Israhel adsumpta est de cherub quae erat super eum
ad limen domus et vocavit virum qui indutus erat
lineis et atramentarium scriptoris habebat in lumbis

suis 4 et dixit Dominus ad eum transi per mediam
civitatem in medio Hierusalem et signa thau super
frontes virorum gementium et dolentium super cunctis
abominationibus quae fiunt in medio eius 5 et illis dixit
audiente me transite per civitatem sequentes eum et
percutite non parcat oculus vester neque misereamini 6
senem adulescentulum et virginem parvulum et mulieres
interficite usque ad internicionem omnem autem super
quem videritis thau ne occidatis et a sanctuario meo
incipite coeperunt ergo a viris senioribus qui erant ante
faciem domus 7 et dixit ad eos contaminate domum et
implete atria interfectis egredimini et egressi sunt et
percutiebant eos qui erant in civitate 8 et caede conpleta
remansi ego ruique super faciem meam et clamans aio heu
heu heu Domine Deus ergone disperdes omnes reliquias
Israhel effundens furorem tuum super Hierusalem 9 et
dixit ad me iniquitas domus Israhel et Iuda magna est
nimis valde et repleta est terra sanguinibus et civitas
repleta est aversione dixerunt enim dereliquit Dominus
terram et Dominus non videt 10 igitur et meus non parcet
oculus neque miserebor viam eorum super caput eorum
reddam 11 et ecce vir qui indutus erat lineis qui habebat
atramentarium in dorso suo respondit verbum dicens
feci sicut praecepisti mihi

10 et vidi et ecce in firmamento quod erat super caput
cherubin quasi lapis sapphyrus quasi species similitudinis
solii apparuit super ea 2 et dixit ad virum qui indutus
erat lineis et ait ingredere in medio rotarum quae
sunt subtus cherub et imple manum tuam prunis ignis

quae sunt inter cherubin et effunde super civitatem
ingressusque est in conspectu meo **3** cherubin autem
stabant a dextris domus cum ingrederetur vir et nubes
implevit atrium interius **4** et elevata est gloria Domini
desuper cherub ad limen domus et repleta est domus
nube et atrium repletum est splendore gloriae Domini **5**
et sonitus alarum cherubin audiebatur usque ad atrium
exterius quasi vox Dei omnipotentis loquentis **6** cumque
praecepisset viro qui indutus erat lineis dicens sume
ignem de medio rotarum quae sunt inter cherubin
ingressus ille stetit iuxta rotam **7** et extendit cherub
manum de medio cherubin ad ignem qui erat inter
cherubin et sumpsit et dedit in manus eius qui indutus
erat lineis qui accipiens egressus est **8** et apparuit in
cherubin similitudo manus hominis subtus pinnas eorum
9 et vidi et ecce quattuor rotae iuxta cherubin rota una
iuxta cherub unum et rota alia iuxta cherub unum species
autem erat rotarum quasi visio lapidis chrysoliti **10** et
aspectus earum similitudo una quattuor quasi sit rota in
medio rotae **11** cumque ambularent in quattuor partes
gradiebantur non revertebantur ambulantes sed ad locum
ad quem ire declinabat quae prima erat sequebantur et
ceterae nec convertebantur **12** et omne corpus earum
et colla et manus et pinnae et circuli plena erant oculis
in circuitu quattuor rotarum **13** et rotas istas vocavit
volubiles audiente me **14** quattuor autem facies habebat
unum facies una facies cherub et facies secunda facies
hominis et in tertio facies leonis et in quarto facies
aquilae **15** et elevata sunt cherubin ipsum est animal quod

videram iuxta flumen Chobar **16** cumque ambularent
cherubin ibant pariter et rotae iuxta ea et cum levarent
cherubin alas suas ut exaltarentur de terra non residebant
rotae sed et ipsae iuxta erant **17** stantibus illis stabant et
cum elevatis elevabantur spiritus enim vitae erat in eis
18 et egressa est gloria Domini a limine templi et stetit
super cherubin **19** et elevantia cherubin alas suas exaltata
sunt a terra coram me et illis egredientibus rotae quoque
subsecutae sunt et stetit in introitu portae domus Domini
orientalis et gloria Dei Israhel erat super ea **20** ipsum
est animal quod vidi subter Deum Israhel iuxta fluvium
Chobar et intellexi quia cherubin essent **21** quattuor per
quattuor vultus uni et quattuor alae uni et similitudo
manus hominis sub alis eorum **22** et similitudo vultuum
eorum ipsi vultus quos videram iuxta fluvium Chobar et
intuitus eorum et impetus singulorum ante faciem suam
ingredi

11 et elevavit me spiritus et introduxit me ad portam
domus Domini orientalem quae respicit solis ortum et
ecce in introitu portae viginti quinque viri et vidi in medio
eorum Hiezoniam filium Azur et Pheltiam filium Banaiae
principes populi **2** dixitque ad me fili hominis hii viri qui
cogitant iniquitatem et tractant consilium pessimum in
urbe ista **3** dicentes nonne dudum aedificatae sunt domus
haec est lebes nos autem carnes **4** idcirco vaticinare de eis
vaticinare fili hominis **5** et inruit in me spiritus Domini
et dixit ad me loquere haec dicit Dominus sic locuti estis
domus Israhel et cogitationes cordis vestri ego novi **6**
plurimos occidistis in urbe hac et implestis vias eius

interfectis **7** propterea haec dicit Dominus Deus interfecti
vestri quos posuistis in medio eius hii sunt carnes et
haec est lebes et educam vos de medio eius **8** gladium
metuistis et gladium inducam super vos ait Dominus
Deus **9** et eiciam vos de medio eius daboque vos in manu
hostium et faciam in vobis iudicia **10** gladio cadetis in
finibus Israhel iudicabo vos et scietis quia ego Dominus **11**
haec non erit vobis in lebetem et vos non eritis in medio
eius in carnes in finibus Israhel iudicabo vos **12** et scietis
quia ego Dominus qui in praeceptis meis non ambulastis
et iudicia mea non fecistis sed iuxta iudicia gentium
quae in circuitu vestro sunt estis operati **13** et factum est
cum prophetarem Pheltias filius Banaiae mortuus est
et cecidi in faciem meam clamans voce magna et dixi
heu heu heu Domine Deus consummationem tu facis
reliquiarum Israhel **14** et factum est verbum Domini
ad me dicens **15** fili hominis fratres tui fratres tui viri
propinqui tui et omnis domus Israhel universi quibus
dixerunt habitatores Hierusalem longe recedite a Domino
nobis data est terra in possessionem **16** propterea haec
dicit Dominus Deus quia longe feci eos in gentibus et
quia dispersi eos in terris ero eis in sanctificationem
modicam in terris ad quas venerunt **17** propterea loquere
haec dicit Dominus Deus congregabo vos de populis
et adunabo de terris in quibus dispersi estis daboque
vobis humum Israhel **18** et ingredientur illuc et auferent
omnes offensiones cunctasque abominationes eius de
illa **19** et dabo eis cor unum et spiritum novum tribuam
in visceribus eorum et auferam cor lapideum de carne

eorum et dabo eis cor carneum **20** ut in praeceptis meis
ambulent et iudicia mea custodiant faciantque ea et sint
mihi in populum et ego sim eis in Deum **21** quorum cor
post offendicula et abominationes suas ambulat horum
viam in capite suo ponam dicit Dominus Deus **22** et
elevaverunt cherubin alas suas et rotae cum eis et gloria
Dei Israhel erat super ea **23** et ascendit gloria Domini
de medio civitatis stetitque super montem qui est ad
orientem urbis **24** et spiritus levavit me adduxitque in
Chaldeam ad transmigrationem in visione in spiritu Dei
et sublata est a me visio quam videram **25** et locutus
sum ad transmigrationem omnia verba Domini quae
ostenderat mihi

12 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili
hominis in medio domus exasperantis tu habitas qui
oculos habent ad videndum et non vident et aures ad
audiendum et non audiunt quia domus exasperans est
3 tu ergo fili hominis fac tibi vasa transmigrationis et
transmigrabis per diem coram eis transmigrabis autem
de loco tuo ad locum alterum in conspectu eorum si
forte aspiciant quia domus exasperans est **4** et efferes
foras vasa tua quasi vasa transmigrantis per diem in
conspectu eorum tu autem egredieris vespere coram eis
sicut egreditur migrans **5** ante oculos eorum perfodi tibi
parietem et egredieris per eum **6** in conspectu eorum
in umeris portaberis in caligine effereris faciem tuam
velabis et non videbis terram quia portentum dedi te
domui Israhel **7** feci ergo sicut praeceperat mihi vasa mea
protuli quasi vasa transmigrantis per diem et vespere

perfodi mihi parietem manu in caligine egressus sum et
in umeris portatus in conspectu eorum **8** et factus est
sermo Domini ad me mane dicens **9** fili hominis numquid
non dixerunt ad te domus Israhel domus exasperans
quid tu facis **10** dic ad eos haec dicit Dominus Deus
super ducem onus istud qui est in Hierusalem et super
omnem domum Israhel quae est in medio eorum **11**
dic ego portentum vestrum quomodo feci sic fiet illis
in transmigrationem et captivitatem ibunt **12** et dux
qui est in medio eorum in umeris portabitur in caligine
egredietur parietem perfodient ut educant eum facies
eius operietur ut non videat oculo terram **13** et extendam
rete meum super illum et capietur in sagena mea et
adducam eum in Babylonem in terram Chaldeorum et
ipsam non videbit ibique morietur **14** et omnes qui circa
eum sunt praesidium eius et agmina eius dispergam
in omnem ventum et gladium evaginabo post eos **15**
et scient quia ego Dominus quando dispersero illos in
gentibus et disseminavero eos in terris **16** et relinquam ex
eis viros paucos a gladio et fame et pestilentia ut narrent
omnia scelera eorum in gentibus ad quas ingredientur et
scient quia ego Dominus **17** et factus est sermo Domini ad
me dicens **18** fili hominis panem tuum in conturbatione
comede sed et aquam tuam in festinatione et maerore
bibe **19** et dices ad populum terrae haec dicit Dominus
Deus ad eos qui habitant in Hierusalem in terra Israhel
panem suum in sollicitudine comedent et aquam suam in
desolatione bibent ut desoletur terra a multitudine sua
propter iniquitatem omnium qui habitant in ea **20** et

civitates quae nunc habitantur desolatae erunt terraque
deserta et scietis quia ego Dominus **21** et factus est
sermo Domini ad me dicens **22** fili hominis quod est
proverbium istud vobis in terra Israhel dicentium in
longum differentur dies et peribit omnis visio **23** ideo
dic ad eos haec dicit Dominus Deus quiescere faciam
proverbium istud neque vulgo dicetur ultra in Israhel et
loquere ad eos quod adpropinquaverint dies et sermo
omnis visionis **24** non enim erit ultra omnis visio cassa
neque divinatio ambigua in medio filiorum Israhel **25**
quia ego Dominus loquar quodcumque locutus fuero
verbum et fiet non prolongabitur amplius sed in diebus
vestris domus exasperans loquar verbum et faciam illud
dicit Dominus Deus **26** et factus est sermo Domini ad me
dicens **27** fili hominis ecce domus Israhel dicentium visio
quam hic videt in dies multos et in tempora longa iste
prophetat **28** propterea dic ad eos haec dicit Dominus
Deus non prolongabitur ultra omnis sermo meus verbum
quod locutus fuero conplebitur dicit Dominus Deus

13 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili hominis
vaticinare ad prophetas Israhel qui prophetant et dices
prophetantibus de corde suo audite verbum Domini **3**
haec dicit Dominus Deus vae prophetis insipientibus qui
sequuntur spiritum suum et nihil vident **4** quasi vulpes in
desertis prophetae tui Israhel erant **5** non ascendistis ex
adverso neque opposuistis murum pro domo Israhel ut
staretis in proelio in die Domini **6** vident vana et divinant
mendacium dicentes ait Dominus cum Dominus non
miserit eos et perseveraverunt confirmare sermonem **7**

numquid non visionem cassam vidistis et divinationem
mendacem locuti estis et dicitis ait Dominus cum ego non
sim locutus **8** propterea haec dicit Dominus Deus quia
locuti estis vana et vidistis mendacium ideo ecce ego ad
vos ait Dominus Deus **9** et erit manus mea super prophetas
qui vident vana et divinant mendacium in concilio
populi mei non erunt et in scriptura domus Israhel non
scribentur nec in terra Israhel ingredientur et scietis
quia ego Dominus Deus **10** eo quod deceperint populum
meum dicentes pax et non est pax et ipse aedificabat
parietem illi autem liniebant eum luto absque paleis **11**
dic ad eos qui liniunt absque temperatura quod casurus
sit erit enim imber inundans et dabo lapides praegrandes
desuper inruentes et ventum procellae dissipantem **12**
siquidem ecce cecidit paries numquid non dicetur vobis
ubi est litura quam levistis **13** propterea haec dicit
Dominus Deus et erumpere faciam spiritum tempestatum
in indignatione mea et imber inundans in furore meo
erit et lapides grandes in ira in consummationem **14** et
destruam parietem quem levistis absque temperamento
et adaequabo eum terrae et revelabitur fundamentum
eius et cadet et consumetur in medio eius et scietis quia
ego sum Dominus **15** et conplebo indignationem meam in
parietem et in his qui linunt eum absque temperamento
dicamque vobis non est paries et non sunt qui linunt eum
16 prophetae Israhel qui prophetant ad Hierusalem et
vident ei visionem pacis et non est pax ait Dominus Deus
17 et tu fili hominis pone faciem tuam contra filias populi
tui quae prophetant de corde suo et vaticinare super

eas **18** et dic haec ait Dominus Deus vae quae consuunt
pulvillos sub omni cubito manus et faciunt cervicalia
sub capite universae aetatis ad capiendas animas cum
caperent animas populi mei vivificabant animas eorum
19 et violabant me ad populum meum propter pugillum
hordei et fragmen panis ut interficerent animas quae
non moriuntur et vivificarent animas quae non vivunt
mentientes populo meo credenti mendaciis **20** propter
hoc haec dicit Dominus Deus ecce ego ad pulvillos vestros
quibus vos capitis animas volantes et disrumpam eos
de brachiis vestris et dimittam animas quas vos capitis
animas ad volandum **21** et disrumpam cervicalia vestra et
liberabo populum meum de manu vestra neque erunt
ultra in manibus vestris ad praedandum et scietis quia
ego Dominus **22** pro eo quod maerere fecistis cor iusti
mendaciter quem ego non contristavi et confortastis
manus impii ut non reverteretur a via sua mala et viveret
23 propterea vana non videbitis et divinationes non
divinabitis amplius et eruam populum meum de manu
vestra et scietis quoniam ego Dominus

14 et venerunt ad me viri seniorum Israhel et sederunt
coram me **2** et factus est sermo Domini ad me dicens
3 fili hominis viri isti posuerunt inmunditias suas in
cordibus suis et scandalum iniquitatis suae statuerunt
contra faciem suam numquid interrogatus respondebo
eis **4** propter hoc loquere eis et dices ad eos haec
dicit Dominus Deus homo homo de domo Israhel qui
posuerit inmunditias suas in corde suo et scandalum
iniquitatis suae statuerit contra faciem suam et venerit

ad prophetam interrogans per eum me ego Dominus
respondebo ei in multitudine inmunditiarum suarum **5**
ut capiatur domus Israhel in corde suo quo recesserunt
a me in cunctis idolis suis **6** propterea dic ad domum
Israhel haec dicit Dominus Deus convertimini et recedite
ab idolis vestris et ab universis contaminationibus vestris
avertite facies vestras **7** quia homo homo de domo Israhel
et de proselytis quicumque advena fuerit in Israhel si
alienatus fuerit a me et posuerit idola sua in corde suo
et scandalum iniquitatis suae statuerit contra faciem
suam et venerit ad prophetam ut interroget per eum
me ego Dominus respondebo ei per me **8** et ponam
faciem meam super hominem illum et faciam eum in
exemplum et in proverbium et disperdam eum de medio
populi mei et scietis quia ego Dominus **9** et propheta
cum erraverit et locutus fuerit verbum ego Dominus
decepi prophetam illum et extendam manum meam
super eum et delebo eum de medio populi mei Israhel
10 et portabunt iniquitatem suam iuxta iniquitatem
interrogantis sic iniquitas prophetae erit **11** ut non erret
ultra domus Israhel a me neque polluatur in universis
praevaricationibus suis sed sit mihi in populum et ego
sim eis in Deum ait Dominus exercituum **12** et factus est
sermo Domini ad me dicens **13** fili hominis terra cum
peccaverit mihi ut praevaricetur praevaricans extendam
manum meam super eam et conteram virgam panis
eius et inmittam in eam famem et interficiam de ea
hominem et iumentum **14** et si fuerint tres viri isti in
medio eius Noe Danihel et Iob ipsi iustitia sua liberabunt

animas suas ait Dominus exercituum **15** quod si et bestias
pessimas induxero super terram ut vastem eam et fuerit
invia eo quod non sit pertransiens propter bestias **16**
tres viri isti qui fuerint in ea vivo ego dicit Dominus
Deus quia nec filios nec filias liberabunt sed ipsi soli
liberabuntur terra autem desolabitur **17** vel si gladium
induxero super terram illam et dixero gladio transi
per terram et interfecero de ea hominem et iumentum
18 et tres viri isti fuerint in medio eius vivo ego dicit
Dominus Deus non liberabunt filios neque filias sed ipsi
soli liberabuntur **19** si autem et pestilentiam inmisero
super terram illam et effudero indignationem meam
super eam in sanguine ut auferam ex ea hominem et
iumentum **20** et Noe et Danihel et Iob fuerint in medio
eius vivo ego dicit Dominus Deus quia filium et filiam non
liberabunt sed ipsi iustitia sua liberabunt animas suas **21**
quoniam haec dicit Dominus Deus quod si et quattuor
iudicia mea pessima gladium et famem et bestias malas
et pestilentiam misero in Hierusalem ut interficiam
de ea hominem et pecus **22** tamen relinquetur in ea
salvatio educentium filios et filias ecce ipsi egredientur
ad vos et videbitis viam eorum et adinventiones eorum et
consolabimini super malo quod induxi in Hierusalem in
omnibus quae inportavi super eam **23** et consolabuntur
vos cum videritis viam eorum et adinventiones eorum et
cognoscetis quod non frustra fecerim omnia quae feci in
ea ait Dominus Deus

15 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili hominis
quid fiet ligno vitis ex omnibus lignis nemorum quae sunt

inter ligna silvarum **3** numquid tolletur de ea lignum ut
fiat opus aut fabricabitur de ea paxillus ut dependeat
in eo quodcumque vas **4** ecce igni datum est in escam
utramque partem eius consumpsit ignis et medietas eius
redacta est in favillam numquid utile erit ad opus **5** etiam
cum esset integrum non erat aptum ad opus quanto
magis cum ignis illud devoraverit et conbuserit nihil
ex eo fiet operis **6** propterea haec dicit Dominus Deus
quomodo lignum vitis inter ligna silvarum quod dedi
igni ad devorandum sic tradidi habitatores Hierusalem
7 et ponam faciem meam in eos de igne egredientur
et ignis consumet eos et scietis quia ego Dominus cum
posuero faciem meam in eos **8** et dedero terram inviam
et desolatam eo quod praevaricatores extiterint dicit
Dominus Deus

16 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili hominis
notas fac Hierusalem abominationes suas **3** et dices haec
dicit Dominus Deus Hierusalem radix tua et generatio
tua de terra chananea pater tuus Amorreus et mater
tua Cetthea **4** et quando nata es in die ortus tui non
est praecisus umbilicus tuus et in aqua non es lota in
salutem nec sale salita nec involuta pannis **5** non pepercit
super te oculus ut facerem tibi unum de his miseratus
tui sed proiecta es super faciem terrae in abiectione
animae tuae in die qua nata es **6** transiens autem per
te vidi te conculcari in sanguine tuo et dixi tibi cum
esses in sanguine tuo vive dixi inquam tibi in sanguine
tuo vive **7** multiplicatam quasi germen agri dedi te
et multiplicata es et grandis effecta et ingressa es et

pervenisti ad mundum muliebrem ubera tua intumuerunt
et pilus tuus germinavit et eras nuda et confusionis
plena **8** et transivi per te et vidi te et ecce tempus tuum
tempus amantium et expandi amictum meum super te
et operui ignominiam tuam et iuravi tibi et ingressus
sum pactum tecum ait Dominus Deus et facta es mihi **9**
et lavi te aqua et emundavi sanguinem tuum ex te et
unxi te oleo **10** et vestivi te discoloribus et calciavi te
ianthino et cinxi te bysso et indui te subtilibus **11** et
ornavi te ornamento et dedi armillas in manibus tuis et
torquem circa collum tuum **12** et dedi inaurem super
os tuum et circulos auribus tuis et coronam decoris in
capite tuo **13** et ornata es auro et argento et vestita es
bysso et polymito et multicoloribus similam et mel et
oleum comedisti et decora facta es vehementer nimis et
profecisti in regnum **14** et egressum est nomen tuum
in gentes propter speciem tuam quia perfecta eras in
decore meo quem posueram super te dicit Dominus Deus
15 et habens fiduciam in pulchritudine tua fornicata es
in nomine tuo et exposuisti fornicationem tuam omni
transeunti ut eius fieres **16** et sumens de vestimentis
meis fecisti tibi excelsa hinc inde consuta et fornicata es
super eis sicut non est factum neque futurum est **17** et
tulisti vasa decoris tui de auro meo et argento meo quae
dedi tibi et fecisti tibi imagines masculinas et fornicata
es in eis **18** et sumpsisti vestimenta tua multicoloria et
vestita es eis et oleum meum et thymiama meum posuisti
coram eis **19** et panem meum quem dedi tibi similam et
oleum et mel quibus enutrivi te posuisti in conspectu

eorum in odorem suavitatis et factum est ait Dominus
Deus **20** et tulisti filios tuos et filias tuas quas generasti
mihi et immolasti eis ad devorandum numquid parva
est fornicatio tua **21** immolantis filios meos et dedisti
illos consecrans eis **22** et post omnes abominationes tuas
et fornicationes non es recordata dierum adulescentiae
tuae quando eras nuda et confusione plena conculcata
in sanguine tuo **23** et accidit post omnem malitiam
tuam vae vae tibi ait Dominus Deus **24** et aedificasti tibi
lupanar et fecisti tibi prostibulum in cunctis plateis **25**
ad omne caput viae aedificasti signum prostitutionis
tuae et abominabilem fecisti decorem tuum et divisisti
pedes tuos omni transeunti et multiplicasti fornicationes
tuas **26** et fornicata es cum filiis Aegypti vicinis tuis
magnarum carnium et multiplicasti fornicationem tuam
ad inritandum me **27** ecce ego extendi manum meam
super te et auferam ius tuum et dabo te in animam
odientium te filiarum Palestinarum quae erubescunt in
via tua scelerata **28** et fornicata es in filiis Assyriorum
eo quod necdum fueris expleta et postquam fornicata
es nec sic es satiata **29** et multiplicasti fornicationem
tuam in terra Chanaan cum Chaldeis et nec sic satiata
es **30** in quo mundabo cor tuum ait Dominus Deus cum
facias omnia haec opera mulieris meretricis et procacis
31 quia fabricasti lupanar tuum in capite omnis viae
et excelsum tuum fecisti in omni platea nec facta es
quasi meretrix fastidio augens pretium **32** sed quasi
mulier adultera quae super virum suum inducit alienos
33 omnibus meretricibus dantur mercedes tu autem

dedisti mercedes cunctis amatoribus tuis et donabas eis
ut intrarent ad te undique ad fornicandum tecum **34**
factumque in te est contra consuetudinem mulierum in
fornicationibus tuis et post te non erit fornicatio in eo
enim quod dedisti mercedes et mercedes non accepisti
factum est in te contrarium **35** propterea meretrix
audi verbum Domini **36** haec dicit Dominus Deus quia
effusum est aes tuum et revelata est ignominia tua in
fornicationibus tuis super amatores tuos et super idola
abominationum tuarum in sanguine filiorum tuorum
quos dedisti eis **37** ecce ego congregabo omnes amatores
tuos quibus commixta es et omnes quos dilexisti cum
universis quos oderas et congregabo eos super te undique
et nudabo ignominiam tuam coram eis et videbunt
omnem turpitudinem tuam **38** et iudicabo te iudiciis
adulterarum et effundentium sanguinem et dabo te in
sanguinem furoris et zeli **39** et dabo te in manus eorum
et destruent lupanar tuum et demolientur prostibulum
tuum et denudabunt te vestimentis tuis et auferent
vasa decoris tui et derelinquent te nudam plenamque
ignominia **40** et adducent super te multitudinem et
lapidabunt te lapidibus et trucidabunt te gladiis suis **41** et
conburent domos tuas igni et facient in te iudicia in oculis
mulierum plurimarum et desines fornicari et mercedes
ultra non dabis **42** et requiescet indignatio mea in te et
auferetur zelus meus a te et quiescam nec irascar amplius
43 eo quod non fueris recordata dierum adulescentiae
tuae et provocasti me in omnibus his quapropter et ego
vias tuas in capite tuo dedi ait Dominus Deus et non feci

iuxta scelera tua in omnibus abominationibus tuis **44** ecce
omnis qui dicit vulgo proverbium in te adsumet illud
dicens sicut mater ita et filia eius **45** filia matris tuae es tu
quae proiecit virum suum et filios suos et soror sororum
tuarum tu quae proiecerunt viros suos et filios suos mater
vestra Cetthea et pater vester Amorreus **46** et soror tua
maior Samaria ipsa et filiae eius quae habitat ad sinistram
tuam soror autem tua minor te quae habitat a dextris tuis
Sodoma et filiae eius **47** sed nec in viis earum ambulasti
neque secundum scelera earum fecisti pauxillum minus
paene sceleratiora fecisti illis in omnibus viis tuis **48** vivo
ego dicit Dominus Deus quia non fecit Sodoma soror tua
ipsa et filiae eius sicut fecisti tu et filiae tuae **49** ecce haec
fuit iniquitas Sodomae sororis tuae superbia saturitas
panis et abundantia et otium ipsius et filiarum eius et
manum egeno et pauperi non porrigebant **50** et elevatae
sunt et fecerunt abominationes coram me et abstuli
eas sicut vidisti **51** et Samaria dimidium peccatorum
tuorum non peccavit sed vicisti eas sceleribus tuis et
iustificasti sorores tuas in omnibus abominationibus tuis
quas operata es **52** ergo et tu porta confusionem tuam
quae vicisti sorores tuas peccatis tuis sceleratius agens
ab eis iustificatae sunt enim a te ergo et tu confundere et
porta ignominiam tuam quae iustificasti sorores tuas **53**
et convertam restituens eas conversione Sodomorum
cum filiabus suis et conversione Samariae et filiarum
eius et convertam reversionem tuam in medio earum **54**
ut portes ignominiam tuam et confundaris in omnibus
quae fecisti consolans eas **55** et soror tua Sodoma et

filiae eius revertentur ad antiquitatem suam et Samaria
et filiae eius revertentur ad antiquitatem suam et tu et
filiae tuae revertimini ad antiquitatem vestram **56** non
fuit autem Sodoma soror tua audita in ore tuo in die
superbiae tuae **57** antequam revelaretur malitia tua sicut
hoc tempore in obprobrium filiarum Syriae et cunctarum
in circuitu tuo filiarum Palestinarum quae ambiunt te per
gyrum **58** scelus tuum et ignominiam tuam tu portasti
ait Dominus Deus **59** quia haec dicit Dominus Deus et
faciam tibi sicut dispexisti iuramentum ut irritum faceres
pactum **60** et recordabor ego pacti mei tecum in diebus
adulescentiae tuae et suscitabo tibi pactum sempiternum
61 et recordaberis viarum tuarum et confunderis cum
receperis sorores tuas te maiores cum minoribus tuis et
dabo eas tibi in filias sed non ex pacto tuo **62** et suscitabo
ego pactum meum tecum et scies quia ego Dominus **63** ut
recorderis et confundaris et non sit tibi ultra aperire os
prae confusione tua cum placatus fuero tibi in omnibus
quae fecisti ait Dominus Deus

17 et factum est verbum Domini ad me dicens **2** fili
hominis propone enigma et narra parabolam ad domum
Israhel **3** et dices haec dicit Dominus Deus aquila grandis
magnarum alarum longo membrorum ductu plena plumis
et varietate venit ad Libanum et tulit medullam cedri
4 summitatem frondium eius avellit et transportavit
eam in terram Chanaan in urbem negotiatorum posuit
illam **5** et tulit de semente terrae et posuit illud in terra
pro semine ut firmaret radicem super aquas multas in
superficie posuit illud **6** cumque germinasset crevit in

vineam latiorem humili statura respicientibus ramis
eius ad eam et radices eius sub illa erunt facta est ergo
vinea et fructificavit in palmites et emisit propagines **7**
et facta est aquila altera grandis magnis alis multisque
plumis et ecce vinea ista quasi mittens radices suas ad
eam palmites suos extendit ad illam ut inrigaret eam de
areolis germinis sui **8** in terra bona super aquas multas
plantata est ut faciat frondes et portet fructum et sit in
vineam grandem **9** dic haec dicit Dominus Deus ergone
prosperabitur nonne radices eius evellet et fructum eius
distringet et siccabit omnes palmites germinis eius et
arescet et non in brachio grandi neque in populo multo
ut evelleret eam radicitus **10** ecce plantata est ergone
prosperabitur nonne cum tetigerit eam ventus urens
siccabitur et in areis germinis sui arescet **11** et factum
est verbum Domini ad me dicens **12** dic ad domum
exasperantem nescitis quid ista significent dic ecce venit
rex Babylonis Hierusalem et adsumet regem et principes
eius et adducet eos ad semet ipsum in Babylonem **13**
et tollet de semine regni ferietque cum eo foedus et
accipiet ab eo iusiurandum sed et fortes terrae tollet
14 ut sit regnum humile et non elevetur sed custodiat
pactum eius et servet illud **15** qui recedens ab eo misit
nuntios ad Aegyptum ut daret sibi equos et populum
multum numquid prosperabitur vel consequetur salutem
qui fecit haec et qui dissolvit pactum numquid effugiet
16 vivo ego dicit Dominus Deus quoniam in loco regis qui
constituit eum regem cuius fecit irritum iuramentum et
solvit pactum quod habebat cum eo in medio Babylonis

morietur **17** et non in exercitu grandi neque in populo
multo faciet contra eum Pharao proelium in iactu aggeris
et in extructione vallorum ut interficiat animas multas
18 spreverat enim iuramentum ut solveret foedus et
ecce dedit manum suam et cum omnia haec fecerit
non effugiet **19** propterea haec dicit Dominus Deus vivo
ego quoniam iuramentum quod sprevit et foedus quod
praevaricatus est ponam in caput eius **20** et expandam
super eum rete meum et conprehendetur sagena mea
et adducam eum in Babylonem et iudicabo illum ibi in
praevaricatione qua despexit me **21** et omnes profugi
eius cum universo agmine gladio cadent residui autem in
omnem ventum dispergentur et scietis quia ego Dominus
locutus sum **22** haec dicit Dominus Deus et sumam ego de
medulla cedri sublimis et ponam de vertice ramorum
eius tenerum distringam et plantabo super montem
excelsum et eminentem **23** in monte sublimi Israhel
plantabo illud et erumpet in germen et faciet fructum
et erit in cedrum magnam et habitabunt sub eo omnes
volucres universum volatile sub umbra frondium eius
nidificabit **24** et scient omnia ligna regionis quia ego
Dominus humiliavi lignum sublime et exaltavi lignum
humile et siccavi lignum viride et frondere feci lignum
aridum ego Dominus locutus sum et feci

18 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** quid est
quod inter vos parabolam vertitis in proverbium istud in
terra Israhel dicentes patres comederunt uvam acerbam
et dentes filiorum obstupescunt **3** vivo ego dicit Dominus
Deus si erit vobis ultra parabola haec in proverbium

in Israhel **4** ecce omnes animae meae sunt ut anima
patris ita et anima filii mea est anima quae peccaverit
ipsa morietur **5** et vir si fuerit iustus et fecerit iudicium
et iustitiam **6** in montibus non comederit et oculos
suos non levaverit ad idola domus Israhel et uxorem
proximi sui non violaverit et ad mulierem menstruatam
non accesserit **7** et hominem non contristaverit pignus
debitori reddiderit per vim nihil rapuerit panem suum
esurienti dederit et nudum operuerit vestimento **8** ad
usuram non commodaverit et amplius non acceperit ab
iniquitate averterit manum suam iudicium verum fecerit
inter virum et virum **9** in praeceptis meis ambulaverit et
iudicia mea custodierit ut faciat veritatem hic iustus est
vita vivet ait Dominus Deus **10** quod si genuerit filium
latronem effundentem sanguinem et fecerit unum de
istis **11** et haec quidem omnia non facientem sed in
montibus comedentem et uxorem proximi sui polluentem
12 egenum et pauperem contristantem rapientem rapinas
pignus non reddentem et ad idola levantem oculos
suos abominationem facientem **13** ad usuram dantem
et amplius accipientem numquid vivet non vivet cum
universa detestanda haec fecerit morte morietur sanguis
eius in ipso erit **14** quod si genuerit filium qui videns
omnia peccata patris sui quae fecit timuerit et non fecerit
simile eis **15** super montes non comederit et oculos
suos non levaverit ad idola domus Israhel et uxorem
proximi sui non violaverit **16** et virum non contristaverit
pignus non retinuerit et rapinam non rapuerit panem
suum esurienti dederit et nudum operuerit vestimento

17 a pauperis iniuria averterit manum suam usuram et
superabundantiam non acceperit iudicia mea fecerit
in praeceptis meis ambulaverit hic non morietur in
iniquitate patris sui sed vita vivet **18** pater eius quia
calumniatus est et vim fecit fratri et malum operatus est
in medio populi sui ecce mortuus est in iniquitate sua
19 et dicitis quare non portavit filius iniquitatem patris
videlicet quia filius iudicium et iustitiam operatus est
omnia praecepta mea custodivit et fecit illa vita vivet **20**
anima quae peccaverit ipsa morietur filius non portabit
iniquitatem patris et pater non portabit iniquitatem
filii iustitia iusti super eum erit et impietas impii erit
super eum **21** si autem impius egerit paenitentiam ab
omnibus peccatis suis quae operatus est et custodierit
universa praecepta mea et fecerit iudicium et iustitiam
vita vivet non morietur **22** omnium iniquitatum eius
quas operatus est non recordabor in iustitia sua quam
operatus est vivet **23** numquid voluntatis meae est mors
impii dicit Dominus Deus et non ut convertatur a viis
suis et vivat **24** si autem averterit se iustus a iustitia sua
et fecerit iniquitatem secundum omnes abominationes
quas operari solet impius numquid vivet omnes iustitiae
eius quas fecerat non recordabuntur in praevaricatione
qua praevaricatus est et in peccato suo quod peccavit in
ipsis morietur **25** et dixistis non est aequa via Domini
audite domus Israhel numquid via mea non est aequa
et non magis viae vestrae pravae sunt **26** cum enim
averterit se iustus a iustitia sua et fecerit iniquitatem
morietur in eis in iniustitia quam operatus est morietur

27 et cum averterit se impius ab impietate sua quam
operatus est et fecerit iudicium et iustitiam ipse animam
suam vivificabit 28 considerans enim et avertens se
ab omnibus iniquitatibus suis quas operatus est vita
vivet et non morietur 29 et dicunt filii Israhel non est
aequa via Domini numquid viae meae non sunt aequae
domus Israhel et non magis viae vestrae pravae 30 idcirco
unumquemque iuxta vias suas iudicabo domus Israhel
ait Dominus Deus convertimini et agite paenitentiam ab
omnibus iniquitatibus vestris et non erit vobis in ruinam
iniquitas 31 proicite a vobis omnes praevaricationes
vestras in quibus praevaricati estis et facite vobis cor
novum et spiritum novum et quare moriemini domus
Israhel 32 quia nolo mortem morientis dicit Dominus
Deus revertimini et vivite

19 et tu adsume planctum super principes Israhel 2
et dices quare mater tua leaena inter leones cubavit in
medio leunculorum enutrivit catulos suos 3 et eduxit
unum de leunculis suis leo factus est et didicit capere
praedam hominemque comedere 4 et audierunt de eo
gentes et non absque vulneribus suis ceperunt eum et
adduxerunt eum in catenis in terram Aegypti 5 quae cum
vidisset quoniam infirmata est et periit expectatio eius
tulit unum de leunculis suis leonem constituit eum 6 qui
incedebat inter leones et factus est leo didicit praedam
capere et homines devorare 7 didicit viduas facere
et civitates eorum in desertum adducere et desolata
est terra et plenitudo eius a voce rugitus illius 8 et
convenerunt adversum eum gentes undique de provinciis

et expanderunt super eum rete suum in vulneribus
earum captus est **9** et miserunt eum in caveam in catenis
adduxerunt eum ad regem Babylonis miseruntque eum
in carcerem ne audiretur vox eius ultra super montes
Israhel **10** mater tua quasi vinea in sanguine tuo super
aquam plantata fructus eius et frondes eius creverunt ex
aquis multis **11** et factae sunt ei virgae solidae in sceptra
dominantium et exaltata est statura eius inter frondes et
vidit altitudinem suam in multitudine palmitum suorum
12 et evulsa est in ira in terramque proiecta et ventus
urens siccavit fructum eius marcuerunt et arefactae
sunt virgae roboris eius ignis comedit eam **13** et nunc
transplantata est in desertum in terra invia et sitienti **14**
et egressus est ignis de virga ramorum eius qui fructum
eius comedit et non fuit in ea virga fortis sceptrum
dominantium planctus est et erit in planctum

20 et factum est in anno septimo in quinto mense in
decima mensis venerunt viri de senioribus Israhel ut
interrogarent Dominum et sederunt coram me **2** et factus
est sermo Domini ad me dicens **3** fili hominis loquere
senioribus Israhel et dices ad eos haec dicit Dominus
Deus num ad interrogandum me vos venistis vivo ego
quia non respondebo vobis ait Dominus Deus **4** si iudicas
eos si iudicas fili hominis abominationes patrum eorum
ostende eis **5** et dices ad eos haec dicit Dominus Deus in
die qua elegi Israhel et levavi manum meam pro stirpe
domus Iacob et apparui eis in terra Aegypti et levavi
manum meam pro eis dicens ego Dominus Deus vester **6**
in die illa levavi manum meam pro eis ut educerem eos

de terra Aegypti in terram quam provideram eis fluentem
lacte et melle quae est egregia inter omnes terras **7** et dixi
ad eos unusquisque offensiones oculorum suorum abiciat
et in idolis Aegypti nolite pollui ego Dominus Deus vester
8 et inritaverunt me nolueruntque audire unusquisque
abominationes oculorum suorum non proiecit nec idola
Aegypti reliquerunt et dixi ut effunderem indignationem
meam super eos et implerem iram meam in eis in medio
terrae Aegypti **9** et feci propter nomen meum ut non
violaretur coram gentibus in quarum medio erant et
inter quas apparui eis ut educerem eos de terra Aegypti
10 eieci ergo eos de terra Aegypti et eduxi in desertum
11 et dedi eis praecepta mea et iudicia mea ostendi eis
quae faciat homo et vivat in eis **12** insuper et sabbata
mea dedi eis ut esset signum inter me et eos et scirent
quia ego Dominus sanctificans eos **13** et inritaverunt
me domus Israhel in deserto in praeceptis meis non
ambulaverunt et iudicia mea proiecerunt quae faciens
homo vivet in eis et sabbata mea violaverunt vehementer
dixi ergo ut effunderem furorem meum super eos in
deserto et consumerem eos **14** et feci propter nomen
meum ne violaretur coram gentibus de quibus eieci eos
in conspectu earum **15** ego igitur levavi manum meam
super eos in deserto ne inducerem eos in terram quam
dedi eis fluentem lacte et melle praecipuam terrarum
omnium **16** quia iudicia mea proiecerunt et in praeceptis
meis non ambulaverunt et sabbata mea violaverunt post
idola enim cor eorum gradiebatur **17** et pepercit oculus
meus super eos ut non interficerem eos nec consumpsi

eos in deserto **18** dixi autem ad filios eorum in solitudine
in praeceptis patrum vestrorum nolite incedere nec
iudicia eorum custodiatis nec in idolis eorum polluamini
19 ego Dominus Deus vester in praeceptis meis ambulate
et iudicia mea custodite et facite ea **20** et sabbata mea
sanctificate ut sit signum inter me et vos et sciatur quia
ego Dominus Deus vester **21** et exacerbaverunt me filii in
praeceptis meis non ambulaverunt et iudicia mea non
custodierunt ut facerent ea quae cum fecerit homo vivet
in eis et sabbata mea violaverunt et comminatus sum ut
effunderem furorem meum super eos et implerem iram
meam in eis in deserto **22** averti autem manum meam
et feci propter nomen meum ut non violaretur coram
gentibus de quibus eieci eos in oculis earum **23** iterum
levavi manum meam in eos in solitudine ut dispergerem
illos in nationes et ventilarem in terras **24** eo quod iudicia
mea non fecissent et praecepta mea reprobassent et
sabbata mea violassent et post idola patrum suorum
fuissent oculi eorum **25** ergo et ego dedi eis praecepta
non bona et iudicia in quibus non vivent **26** et pollui
eos in muneribus suis cum offerrent omne quod aperit
vulvam propter delicta sua et scient quia ego Dominus **27**
quam ob rem loquere ad domum Israhel fili hominis et
dices ad eos haec dicit Dominus Deus adhuc et in hoc
blasphemaverunt me patres vestri cum sprevissent me
contemnentes **28** et induxissem eos in terram super quam
levavi manum meam ut darem eis viderunt omnem collem
excelsum et omne lignum nemorosum et immolaverunt
ibi victimas suas et dederunt ibi inritationem oblationis

suae et posuerunt ibi odorem suavitatis suae et libaverunt
libationes suas **29** et dixi ad eos quid est excelsum
ad quod vos ingredimini et vocatum est nomen eius
Excelsum usque ad hanc diem **30** propterea dic ad domum
Israhel haec dicit Dominus Deus certe in via patrum
vestrorum vos polluimini et post offendicula eorum vos
fornicamini **31** et in oblatione donorum vestrorum cum
transducitis filios vestros per ignem vos polluimini in
omnibus idolis vestris usque hodie et ego respondebo
vobis domus Israhel vivo ego dicit Dominus Deus quia
non respondebo vobis **32** neque cogitatio mentis vestrae
fiet dicentium erimus sicut gentes et sicut cognationes
terrae ut colamus ligna et lapides **33** vivo ego dicit
Dominus Deus quoniam in manu forti et brachio extento
et in furore effuso regnabo super vos **34** et educam
vos de populis et congregabo vos de terris in quibus
dispersi estis in manu valida et brachio extento et in
furore effuso regnabo super vos **35** et adducam vos in
desertum populorum et iudicabor vobiscum ibi facie ad
faciem **36** sicut iudicio contendi adversum patres vestros
in deserto terrae Aegypti sic iudicabo vos dicit Dominus
Deus **37** et subiciam vos sceptro meo et inducam vos in
vinculis foederis **38** et eligam de vobis transgressores
et impios et de terra incolatus eorum educam eos et
terram Israhel non ingredientur et scietis quia ego
Dominus **39** et vos domus Israhel haec dicit Dominus
Deus singuli post idola vestra ambulate et servite eis
quod si et in hoc non audieritis me et nomen meum
sanctum pollueritis ultra in muneribus vestris et in

idolis vestris **40** in monte sancto meo in monte excelso
Israhel ait Dominus Deus ibi serviet mihi omnis domus
Israhel omnes inquam in terra in qua placebunt mihi
et ibi quaeram primitias vestras et initium decimarum
vestrarum in omnibus sanctificationibus vestris **41** in
odorem suavitatis suscipiam vos cum eduxero vos de
populis et congregavero vos de terris in quas dispersi
estis et sanctificabor in vobis in oculis nationum **42** et
scietis quia ego Dominus cum induxero vos ad terram
Israhel in terram pro qua levavi manum meam ut darem
eam patribus vestris **43** et recordabimini ibi viarum
vestrarum et omnium scelerum vestrorum quibus polluti
estis in eis et displicebitis vobis in conspectu vestro
in omnibus malitiis vestris quas fecistis **44** et scietis
quia ego Dominus cum benefecero vobis propter nomen
meum non secundum vias vestras malas neque secundum
scelera vestra pessima domus Israhel ait Dominus Deus
45 et factus est sermo Domini ad me dicens **46** fili hominis
pone faciem tuam contra viam austri et stilla ad africum
et propheta ad saltum agri meridiani **47** et dices saltui
meridiano audi verbum Domini haec dicit Dominus Deus
ecce ego succendam in te ignem et conburam in te omne
lignum viride et omne lignum aridum non extinguetur
flamma succensionis et conburetur in ea omnis facies ab
austro usque ad aquilonem **48** et videbit universa caro
quia ego Dominus succendi eam nec extinguetur **49** et
dixi ha ha ha Domine Deus ipsi dicunt de me numquid
non per parabolas loquitur iste

21 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili
hominis pone faciem tuam ad Hierusalem et stilla ad
sanctuaria et propheta contra humum Israhel **3** et dices
terrae Israhel haec dicit Dominus Deus ecce ego ad te
et eiciam gladium meum de vagina sua et occidam in
te iustum et impium **4** pro eo autem quod occidi in te
iustum et impium idcirco egredietur gladius meus de
vagina sua ad omnem carnem ab austro ad aquilonem
5 ut sciat omnis caro quia ego Dominus eduxi gladium
meum de vagina sua inrevocabilem **6** et tu fili hominis
ingemesce in contritione lumborum et in amaritudinibus
ingemesce coram eis **7** cumque dixerint ad te quare tu
gemis dices pro auditu quia venit et tabescet omne cor
et dissolventur universae manus et infirmabitur omnis
spiritus et per cuncta genua fluent aquae ecce venit et
fiet ait Dominus Deus **8** et factus est sermo Domini ad
me dicens **9** fili hominis propheta et dices haec dicit
Dominus Deus loquere gladius gladius exacutus est et
limatus **10** ut caedat victimas exacutus est ut splendeat
limatus est qui moves sceptrum filii mei succidisti omne
lignum **11** et dedi eum ad levigandum ut teneatur manu
iste exacutus est gladius et iste limatus ut sit in manu
interficientis **12** clama et ulula fili hominis quia hic factus
est in populo meo hic in cunctis ducibus Israhel qui
fugerant gladio traditi sunt cum populo meo idcirco
plaude super femur **13** quia probatus est et hoc cum
sceptrum subverterit et non erit dicit Dominus Deus **14** tu
ergo fili hominis propheta et percute manu ad manum et
duplicetur gladius ac triplicetur gladius interfectorum hic

est gladius occisionis magnae qui obstupescere eos facit
15 et corde tabescere et multiplicat ruinas in omnibus
portis eorum dedi conturbationem gladii acuti et limati
ad fulgendum amicti ad caedem **16** exacuere vade ad
dextram sive ad sinistram quocumque faciei tuae est
appetitus **17** quin et ego plaudam manu ad manum et
implebo indignationem meam ego Dominus locutus sum
18 et factus est sermo Domini ad me dicens **19** et tu
fili hominis pone tibi duas vias ut veniat gladius regis
Babylonis de terra una egredientur ambo et manu capiet
coniecturam in capite viae civitatis coniciet **20** viam
pones ut veniat gladius ad Rabbath filiorum Ammon et
ad Iudam in Hierusalem munitissimam **21** stetit enim rex
Babylonis in bivio in capite duarum viarum divinationem
quaerens commiscens sagittas interrogavit idola exta
consuluit **22** ad dextram eius facta est divinatio super
Hierusalem ut ponat arietes ut aperiat os in caede ut
elevet vocem in ululatu ut ponat arietes contra portas ut
conportet aggerem ut aedificet munitiones **23** eritque
quasi consulens frustra oraculum in oculis eorum et
sabbatorum otium imitans ipse autem recordabitur
iniquitatis ad capiendum **24** idcirco haec dicit Dominus
Deus pro eo quod recordati estis iniquitatis vestrae et
revelastis praevaricationes vestras et apparuerunt peccata
vestra in omnibus cogitationibus vestris pro eo inquam
quod recordati estis manu capiemini **25** tu autem profane
impie dux Israhel cuius venit dies in tempore iniquitatis
praefinita **26** haec dicit Dominus Deus aufer cidarim
tolle coronam nonne haec est quae humilem sublevavit

et sublimem humiliavit **27** iniquitatem iniquitatem
iniquitatem ponam eam et hoc nunc factum est donec
veniret cuius est iudicium et tradam ei **28** et tu fili
hominis propheta et dic haec dicit Dominus Deus ad
filios Ammon et ad obprobrium eorum et dices mucro
mucro evaginate ad occidendum limate ut interficias
et fulgeas **29** cum tibi viderentur vana et divinarentur
mendacia ut dareris super colla vulneratorum impiorum
quorum venit dies in tempore iniquitatis praefinita **30**
revertere ad vaginam tuam in loco in quo creatus es in
terra nativitatis tuae iudicabo te **31** et effundam super
te indignationem meam in igne furoris mei sufflabo
in te daboque te in manus hominum insipientium et
fabricantium interitum **32** igni eris cibus sanguis tuus
erit in medio terrae oblivioni traderis quia ego Dominus
locutus sum

22 et factum est verbum Domini ad me dicens **2** et tu fili
hominis num iudicas num iudicas civitatem sanguinum
3 et ostendes ei omnes abominationes suas et dices
haec dicit Dominus Deus civitas effundens sanguinem
in medio sui ut veniat tempus eius et quae fecit idola
contra semet ipsam ut pollueretur **4** in sanguine tuo
qui a te effusus est deliquisti et in idolis tuis quae
fecisti polluta es et adpropinquare fecisti dies tuos et
adduxisti tempus annorum tuorum propterea dedi te
obprobrium gentibus et inrisionem universis terris **5**
quae iuxta sunt et quae procul a te triumphabunt de te
sordida nobilis grandis interitu **6** ecce principes Israhel
singuli in brachio suo fuerunt in te ad effundendum

sanguinem **7** patrem et matrem contumeliis adfecerunt
in te advenam calumniati sunt in medio tui pupillum
et viduam contristaverunt apud te **8** sanctuaria mea
sprevistis et sabbata mea polluistis **9** viri detractores
fuerunt in te ad effundendum sanguinem et super montes
comederunt in te scelus operati sunt in medio tui **10**
verecundiora patris discoperuerunt in te inmunditiam
menstruatae humiliaverunt in te **11** et unusquisque in
uxorem proximi sui operatus est abominationem et socer
nurum suam polluit nefarie frater sororem suam filiam
patris sui oppressit in te **12** munera acceperunt apud te ad
effundendum sanguinem usuram et superabundantiam
accepisti et avare proximos tuos calumniabaris meique
oblita es ait Dominus Deus **13** ecce conplosi manus meas
super avaritiam tuam quam fecisti et super sanguinem qui
effusus est in medio tui **14** numquid sustinebit cor tuum
aut praevalebunt manus tuae in diebus quos ego faciam
tibi ego Dominus locutus sum et faciam **15** et dispergam
te in nationes et ventilabo te in terras et deficere faciam
inmunditiam tuam a te **16** et possidebo te in conspectu
gentium et scies quia ego Dominus **17** et factum est
verbum Domini ad me dicens **18** fili hominis versa est mihi
domus Israhel in scoriam omnes isti aes et stagnum et
ferrum et plumbum in medio fornacis scoria argenti facti
sunt **19** propterea haec dicit Dominus Deus eo quod versi
estis omnes in scoriam propterea ecce ego congregabo
vos in medium Hierusalem **20** congregatione argenti et
aeris et ferri et stagni et plumbi in medium fornacis ut
succendam in eam ignem ad conflandum sic congregabo

in furore meo et in ira mea et requiescam et conflabo vos
21 et congregabo vos et succendam vos in igne furoris mei
et conflabimini in medio eius **22** ut conflatur argentum
in medio fornacis sic eritis in medio eius et scietis quia
ego Dominus effuderim indignationem meam super vos
23 et factum est verbum Domini ad me dicens **24** fili
hominis dic ei tu es terra inmunda et non conpluta in die
furoris **25** coniuratio prophetarum in medio eius sicut
leo rugiens capiensque praedam animam devoraverunt
opes et pretium acceperunt viduas eius multiplicaverunt
in medio illius **26** sacerdotes eius contempserunt legem
meam et polluerunt sanctuaria mea inter sanctum et
profanum non habuere distantiam et inter pollutum et
mundum non intellexerunt et a sabbatis meis averterunt
oculos suos et coinquinabar in medio eorum **27** principes
eius in medio illius quasi lupi rapientes praedam ad
effundendum sanguinem et perdendas animas et avare
sectanda lucra **28** prophetae autem eius liniebant eos
absque temperamento videntes vana et divinantes eis
mendacium dicentes haec dicit Dominus Deus cum
Dominus non sit locutus **29** populi terrae calumniabantur
calumniam et rapiebant violenter egenum et pauperem
adfligebant et advenam opprimebant calumnia absque
iudicio **30** et quaesivi de eis virum qui interponeret sepem
et staret oppositus contra me pro terra ne dissiparem
eam et non inveni **31** et effudi super eos indignationem
meam in igne irae meae consumpsi eos viam eorum in
caput eorum reddidi ait Dominus Deus

23 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili hominis
duae mulieres filiae matris unius fuerunt **3** et fornicatae
sunt in Aegypto in adulescentia sua fornicatae sunt
ibi subacta sunt ubera earum et fractae sunt mammae
pubertatis earum **4** nomina autem earum Oolla maior et
Ooliba soror eius et habui eas et pepererunt filios et filias
porro earum nomina Samaria Oolla et Hierusalem Ooliba **5**
fornicata est igitur Oolla super me et insanivit in amatores
suos in Assyrios propinquantes **6** vestitos hyacintho
principes et magistratus iuvenes cupidinis universos
equites ascensores equorum **7** et dedit fornicationes
suas super eos electos filios Assyriorum universos et in
omnibus in quos insanivit in inmunditiis eorum polluta
est **8** insuper et fornicationes suas quas habuerat in
Aegypto non reliquit nam et illi dormierant cum ea in
adulescentia eius et illi confregerant ubera pubertatis
eius et effuderant fornicationem suam super eam **9**
propterea tradidi eam in manu amatorum suorum in
manus filiorum Assur super quorum insanivit libidinem
10 ipsi discoperuerunt ignominiam eius filios et filias
illius tulerunt et ipsam occiderunt gladio et factae sunt
famosae mulieres et iudicia perpetrarunt in ea **11** quod
cum vidisset soror eius Ooliba plus quam illa insanivit
libidine et fornicationem suam super fornicationem
sororis suae **12** ad filios Assyriorum praebuit inpudenter
ducibus et magistratibus ad se venientibus indutis veste
varia equitibus qui vectabantur equis et adulescentibus
forma cunctis egregia **13** et vidi quod polluta esset via una
ambarum **14** et auxit fornicationes suas cumque vidisset

viros depictos in pariete imagines Chaldeorum expressas
coloribus **15** et accinctos balteis renes et tiaras tinctas in
capitibus eorum formam ducum omnium similitudinem
filiorum Babylonis terraeque Chaldeorum in qua orti sunt
16 et insanivit super eos concupiscentia oculorum suorum
et misit nuntios ad eos in Chaldeam **17** cumque venissent
ad eam filii Babylonis ad cubile mammarum polluerunt
eam stupris suis et polluta est ab eis et saturata est anima
eius ab illis **18** denudavit quoque fornicationes suas et
discoperuit ignominiam suam et recessit anima mea ab ea
sicut recesserat anima mea a sorore eius **19** multiplicavit
enim fornicationes suas recordans dies adulescentiae
suae quibus fornicata est in terra Aegypti **20** et insanivit
libidine super concubitu eorum quorum carnes sunt ut
carnes asinorum et sicut fluxus equorum fluxus eorum **21**
et visitasti scelus adulescentiae tuae quando subacta sunt
in Aegypto ubera tua et confractae mammae pubertatis
tuae **22** propterea Ooliba haec dicit Dominus Deus ecce
ego suscitabo omnes amatores tuos contra te de quibus
satiata est anima tua et congregabo eos adversum te
in circuitu **23** filios Babylonis et universos Chaldeos
nobiles tyrannosque et principes omnes filios Assyriorum
iuvenes forma egregia duces et magistratus universos
principes principum et nominatos ascensores equorum
24 et venient super te instructi curru et rota multitudo
populorum lorica et clypeo et galea armabuntur contra
te undique et dabo coram eis iudicium et iudicabunt
te iudiciis suis **25** et ponam zelum meum in te quem
exercent tecum in furore nasum tuum et aures tuas

praecident et quae remanserint gladio concident ipsi
filios tuos et filias tuas capient et novissimum tuum
devorabitur igni **26** et denudabunt te vestimentis tuis et
tollent vasa gloriae tuae **27** et requiescere faciam scelus
tuum de te et fornicationem tuam de terra Aegypti nec
levabis oculos tuos ad eos et Aegypti non recordaberis
amplius **28** quia haec dicit Dominus Deus ecce ego tradam
te in manu eorum quos odisti in manu de quibus satiata
est anima tua **29** et agent tecum in odio et tollent omnes
labores tuos et dimittent te nudam et ignominia plenam
revelabitur ignominia fornicationum tuarum scelus tuum
et fornicationes tuae **30** fecerunt haec tibi quia fornicata
es post gentes inter quas polluta es in idolis eorum **31** in
via sororis tuae ambulasti et dabo calicem eius in manu
tua **32** haec dicit Dominus Deus calicem sororis tuae bibes
profundum et latum eris in derisum et in subsannationem
quae es capacissima **33** ebrietate et dolore repleberis
calice maeroris et tristitiae calice sororis tuae Samariae
34 et bibes illum et epotabis usque ad feces et fragmenta
eius devorabis et ubera tua lacerabis quia ego locutus
sum ait Dominus Deus **35** propterea haec dicit Dominus
Deus quia oblita es mei et proiecisti me post corpus
tuum tu quoque porta scelus tuum et fornicationes tuas
36 et ait Dominus ad me dicens fili hominis numquid
iudicas Oollam et Oolibam et adnuntias eis scelera earum
37 quia adulterae sunt et sanguis in manibus earum et
cum idolis suis fornicatae sunt insuper et filios suos
quos genuerunt mihi obtulerunt eis ad devorandum
38 sed et hoc fecerunt mihi polluerunt sanctuarium

meum in die illa et sabbata mea profanaverunt **39**
cumque immolarent filios suos idolis suis et ingrederentur
sanctuarium meum in die illa ut polluerent illud etiam
haec fecerunt in medio domus meae **40** miserunt ad viros
venientes de longe ad quos nuntium miserant itaque ecce
venerunt quibus te lavisti et circumlevisti stibio oculos
tuos et ornata es mundo muliebri **41** sedisti in lecto
pulcherrimo et mensa ordinata est ante te thymiama
meum et unguentum meum posuisti super eam **42** et
vox multitudinis exultantis erat in ea et in viris qui de
multitudine hominum adducebantur et veniebant de
deserto posuerunt armillas in manibus eorum et coronas
speciosas in capitibus eorum **43** et dixi ei quae adtrita
est in adulteriis nunc fornicabitur in fornicatione sua
etiam haec **44** et ingressi sunt ad eam quasi ad mulierem
meretricem sic ingrediebantur ad Oollam et ad Oolibam
mulieres nefarias **45** viri ergo iusti sunt hii iudicabunt eas
iudicio adulterarum et iudicio effundentium sanguinem
quia adulterae sunt et sanguis in manibus earum **46** haec
enim dicit Dominus Deus adduc ad eas multitudinem et
trade eas in tumultum et in rapinam **47** et lapidentur
lapidibus populorum et confodiantur gladiis eorum
filios et filias earum interficient et domos earum igne
succendent **48** et auferam scelus de terra et discent
omnes mulieres ne faciant secundum scelus earum **49** et
dabunt scelus vestrum super vos et peccata idolorum
vestrorum portabitis et scietis quia ego Dominus Deus
24 et factum est verbum Domini ad me in anno nono
in mense decimo decima mensis dicens **2** fili hominis

scribe tibi nomen diei huius in qua confirmatus est
rex Babylonis adversum Hierusalem hodie **3** et dices
per proverbium ad domum inritatricem parabolam et
loqueris ad eos haec dicit Dominus Deus pone ollam pone
inquam et mitte in ea aquam **4** congere frusta eius in ea
omnem partem bonam femur et armum electa et ossibus
plena **5** pinguissimum pecus adsume conpone quoque
struices ossuum sub ea efferbuit coctio eius et discocta
sunt ossa illius in medio eius **6** propterea haec dicit
Dominus Deus vae civitati sanguinum ollae cuius rubigo
in ea est et rubigo eius non exivit de ea per partes et per
partes suas eice eam non cecidit super eam sors **7** sanguis
enim eius in medio eius est super limpidissimam petram
effudit illum non effudit illum super terram ut possit
operiri pulvere **8** ut superducerem indignationem meam
et vindicta ulciscerer dedi sanguinem eius super petram
limpidissimam ne operiretur **9** propterea haec dicit
Dominus Deus vae civitati sanguinum cuius ego grandem
faciam pyram **10** congere ossa quae igne succendam
consumentur carnes et concoquetur universa conpositio
et ossa tabescent **11** pone quoque eam super prunas
vacuam ut incalescat et liquefiat aes eius et confletur in
medio eius inquinamentum eius et consumatur rubigo
eius **12** multo labore sudatum est et non exibit de ea nimia
rubigo eius neque per ignem **13** inmunditia tua execrabilis
quia mundare te volui et non es mundata a sordibus
tuis sed nec mundaberis prius donec quiescere faciam
indignationem meam in te **14** ego Dominus locutus sum
venit et faciam non transeam nec parcam nec placabor

iuxta vias tuas et iuxta adinventiones tuas iudicavi te dicit
Dominus **15** et factum est verbum Domini ad me dicens
16 fili hominis ecce ego tollo a te desiderabile oculorum
tuorum in plaga et non planges neque plorabis neque
fluent lacrimae tuae **17** ingemesce tacens mortuorum
luctum non facies corona tua circumligata sit tibi et
calciamenta tua erunt in pedibus tuis nec amictu ora
velabis nec cibos lugentium comedes **18** locutus sum
ergo ad populum mane et mortua est uxor mea vesperi
fecique mane sicut praeceperat mihi **19** et dixit ad me
populus quare non indicas nobis quid ista significent
quae tu facis **20** et dixi ad eos sermo Domini factus est ad
me dicens **21** loquere domui Israhel haec dicit Dominus
Deus ecce ego polluam sanctuarium meum superbiam
imperii vestri et desiderabile oculorum vestrorum et
super quo pavet anima vestra et filii vestri et filiae
quas reliquistis gladio cadent **22** et facietis sicut feci ora
amictu non velabitis et cibos lugentium non comedetis
23 coronas habebitis in capitibus vestris et calciamenta in
pedibus non plangetis neque flebitis sed tabescetis in
iniquitatibus vestris et unusquisque gemet ad fratrem
suum **24** eritque Hiezecihel vobis in portentum iuxta
omnia quae fecit facietis cum venerit istud et scietis quia
ego Dominus Deus **25** et tu fili hominis ecce in die quo
tollam ab eis fortitudinem eorum et gaudium dignitatis
et desiderium oculorum eorum super quo requiescunt
animae eorum filios et filias eorum **26** in die illa cum
venerit fugiens ad te ut adnuntiet tibi **27** in die inquam
illa aperietur os tuum cum eo qui fugit et loqueris et non

silebis ultra erisque eis in portentum et scietis quia ego
Dominus

25 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili hominis
pone faciem tuam contra filios Ammon et prophetabis de
eis **3** et dices filiis Ammon audite verbum Domini Dei
haec dicit Dominus Deus pro eo quod dixisti euge euge
super sanctuarium meum quia pollutum est et super
terram Israhel quoniam desolata est et super domum Iuda
quoniam ducti sunt in captivitatem **4** idcirco ego tradam
te filiis orientalibus in hereditatem et conlocabunt caulas
suas in te et ponent in te tentoria sua ipsi comedent
fruges tuas et ipsi bibent lac tuum **5** daboque Rabbath
in habitaculum camelorum et filios Ammon in cubile
pecorum et scietis quia ego Dominus **6** quia haec dicit
Dominus Deus pro eo quod plausisti manu et percussisti
pede et gavisa es ex toto affectu super terram Israhel **7**
idcirco ecce ego extendam manum meam super te et
tradam te in direptionem gentium et interficiam te de
populis et perdam de terris et conteram et scies quia ego
Dominus **8** haec dicit Dominus Deus pro eo quod dixerunt
Moab et Seir ecce sicut omnes gentes domus Iuda **9**
idcirco ecce ego aperiam umerum Moab de civitatibus de
civitatibus inquam eius et de finibus eius inclitas terrae
Bethiesimoth et Beelmeon et Cariathaim **10** filiis orientis
cum filiis Ammon et dabo eam in hereditatem ut non
sit memoria ultra filiorum Ammon in gentibus **11** et in
Moab faciam iudicia et scient quia ego Dominus **12** haec
dicit Dominus Deus pro eo quod fecit Idumea ultionem
ut se vindicaret de filiis Iuda peccavitque delinquens et

vindictam expetivit de eis **13** idcirco haec dicit Dominus
Deus extendam manum meam super Idumeam et auferam
de ea hominem et iumentum et faciam eam desertum ab
austro et qui sunt in Daedan gladio cadent **14** et dabo
ultionem meam super Idumeam per manum populi mei
Israhel et facient in Edom iuxta iram meam et furorem
meum et scient vindictam meam dicit Dominus Deus **15**
haec dicit Dominus Deus pro eo quod fecerunt Palestini
in vindictam et ulti se sunt toto animo interficientes
et implentes inimicitias veteres **16** propterea haec dicit
Dominus Deus ecce ego extendam manum meam super
Palestinos et interficiam interfectores et perdam reliquias
maritimae regionis **17** faciamque in eis ultiones magnas
arguens in furore et scient quia ego Dominus cum dedero
vindictam meam super eos

26 et factum est in undecimo anno prima mensis factus
est sermo Domini ad me dicens **2** fili hominis pro eo quod
dixit Tyrus de Hierusalem euge confractae sunt portae
populorum conversa est ad me implebor deserta est **3**
propterea haec dicit Dominus Deus ecce ego super te Tyre
et ascendere faciam ad te gentes multas sicut ascendit
mare fluctuans **4** et dissipabunt muros Tyri et destruent
turres eius et radam pulverem eius de ea et dabo eam in
limpidissimam petram **5** siccatio sagenarum erit in medio
maris quia ego locutus sum ait Dominus Deus et erit in
direptionem gentibus **6** filiae quoque eius quae sunt in
agro gladio interficientur et scient quia ego Dominus
7 quia haec dicit Dominus Deus ecce ego adducam ad
Tyrum Nabuchodonosor regem Babylonis ab aquilone

regem regum cum equis et curribus et equitibus et coetu
populoque magno **8** filias tuas quae sunt in agro gladio
interficiet et circumdabit te munitionibus et conportabit
aggerem in gyro et levabit contra te clypeum **9** et vineas
et arietes temperabit in muros tuos et turres tuas destruet
in armatura sua **10** inundatione equorum eius operiet te
pulvis eorum a sonitu equitum et rotarum et curruum
movebuntur muri tui dum ingressus fuerit portas tuas
quasi per introitus urbis dissipatae **11** ungulis equorum
suorum conculcabit omnes plateas tuas populum tuum
gladio caedet et statuae tuae nobiles in terram corruent
12 vastabunt opes tuas diripient negotiationes tuas et
destruent muros tuos et domos tuas praeclaras subvertent
et lapides tuos et ligna tua et pulverem tuum in medio
aquarum ponent **13** et quiescere faciam multitudinem
canticorum tuorum et sonitus cithararum tuarum non
audietur amplius **14** et dabo te in limpidissimam petram
siccatio sagenarum eris nec aedificaberis ultra quia ego
locutus sum dicit Dominus Deus **15** haec dicit Dominus
Deus Tyro numquid non a sonitu ruinae tuae et gemitu
interfectorum tuorum cum occisi fuerint in medio tui
commovebuntur insulae **16** et descendent de sedibus
suis omnes principes maris et auferent exuvias suas
et vestimenta sua varia abicient et induentur stupore
in terra sedebunt et adtoniti super repentino casu tuo
admirabuntur **17** et adsumentes super te lamentum
dicent tibi quomodo peristi quae habitas in mari urbs
inclita quae fuisti fortis in mari cum habitatoribus tuis
quos formidabant universi **18** nunc stupebunt naves in

die pavoris tui et turbabuntur insulae in mari eo quod
nullus egrediatur ex te **19** quia haec dicit Dominus Deus
cum dedero te urbem desolatam sicut civitates quae non
habitantur et adduxero super te abyssum et operuerint te
aquae multae **20** et detraxero te cum his qui descendunt
in lacum ad populum sempiternum et conlocavero te
in terra novissima sicut solitudines veteres cum his qui
deducuntur in lacum ut non habiteris porro dedero
gloriam in terra viventium **21** in nihilum redigam te et
non eris et requisita non invenieris ultra in sempiternum
dicit Dominus Deus

27 et factum est verbum Domini ad me dicens **2** tu
ergo fili hominis adsume super Tyrum lamentum **3** et
dices Tyro quae habitat in introitu maris negotiationi
populorum ad insulas multas haec dicit Dominus Deus o
Tyre tu dixisti perfecti decoris ego sum **4** et in corde
maris sita finitimi tui qui te aedificaverunt impleverunt
decorem tuum **5** abietibus de Sanir extruxerunt te cum
omnibus tabulatis maris cedrum de Libano tulerunt ut
facerent tibi malum **6** quercus de Basan dolaverunt in
remos tuos transtra tua fecerunt tibi ex ebore indico et
praetoriola de insulis Italiae **7** byssus varia de Aegypto
texta est tibi in velum ut poneretur in malo hyacinthus
et purpura de insulis Elisa facta sunt operimentum
tuum **8** habitatores Sidonis et Aradii fuerunt remiges tui
sapientes tui Tyre facti sunt gubernatores tui **9** senes
Bibli et prudentes eius habuerunt nautas ad ministerium
variae supellectilis tuae omnes naves maris et nautae
earum fuerunt in populo negotiationis tuae **10** Persae

et Lydi et Lybies erant in exercitu tuo viri bellatores
tui clypeum et galeam suspenderunt in te pro ornatu
tuo **11** filii Aradii cum exercitu tuo erant super muros
tuos in circuitu sed et Pigmei qui erant in turribus tuis
faretras suas suspenderunt in muris tuis per gyrum ipsi
conpleverunt pulchritudinem tuam **12** Carthaginienses
negotiatores tui a multitudine cunctarum divitiarum
argento ferro stagno plumboque repleverunt nundinas
tuas **13** Graecia Thubal et Mosoch ipsi institores tui
mancipia et vasa aerea adduxerunt populo tuo **14** de
domo Thogorma equos et equites et mulos adduxerunt ad
forum tuum **15** filii Dadan negotiatores tui insulae multae
negotiatio manus tuae dentes eburneos et hebeninos
commutaverunt in pretio tuo **16** Syrus negotiator
tuus propter multitudinem operum tuorum gemmam
purpuram et scutulata et byssum et sericum et chodchod
proposuerunt in mercatu tuo **17** Iuda et terra Israhel
ipsi institores tui in frumento primo balsamum et mel
et oleum et resinam proposuerunt in nundinis tuis **18**
Damascenus negotiator tuus in multitudine operum
tuorum in multitudine diversarum opum in vino pingui
in lanis coloris optimi **19** Dan et Graecia et Mozel in
nundinis tuis proposuerunt ferrum fabrefactum stacte
et calamus in negotiatione tua **20** Dadan institores
tui in tapetibus ad sedendum **21** Arabia et universi
principes Cedar ipsi negotiatores manus tuae cum agnis
et arietibus et hedis venerunt ad te negotiatores tui
22 venditores Saba et Reema ipsi negotiatores tui cum
universis primis aromatibus et lapide pretioso et auro

quod proposuerunt in mercatu tuo **23** Aran et Chenne et
Eden negotiatores Saba Assur Chelmad venditores tui **24**
ipsi negotiatores tui multifariam involucris hyacinthi et
polymitorum gazarumque pretiosarum quae obvolutae
et adstrictae erant funibus cedros quoque habebant in
negotiationibus tuis **25** naves maris principes tuae in
negotiatione tua et repleta es et glorificata nimis in
corde maris **26** in aquis multis adduxerunt te remiges
tui ventus auster contrivit te in corde maris **27** divitiae
tuae et thesauri tui et multiplex instrumentum tuum
nautae tui et gubernatores tui qui tenebant supellectilem
tuam et populo tuo praeerant viri quoque bellatores tui
qui erant in te cum universa multitudine tua quae est in
medio tui cadent in corde maris in die ruinae tuae **28** a
sonitu clamoris gubernatorum tuorum conturbabuntur
classes **29** et descendent de navibus suis omnes qui
tenebant remum nautae et universi gubernatores maris
in terra stabunt **30** et heiulabunt super te voce magna et
clamabunt amare et superiacient pulverem capitibus suis
et cinere conspergentur **31** et radent super te calvitium et
accingentur ciliciis et plorabunt te in amaritudine animae
ploratu amarissimo **32** et adsument super te carmen
lugubre et plangent te quae est ut Tyrus quae obmutuit
in medio maris **33** quae in exitu negotiationum tuarum de
mari implesti populos multos in multitudine divitiarum
tuarum et populorum tuorum ditasti reges terrae **34**
nunc contrita es a mari in profundis aquarum opes tuae
et omnis multitudo tua quae erat in medio tui ceciderunt
35 universi habitatores insularum obstipuerunt super te

et reges earum omnes tempestate perculsi mutaverunt
vultus 36 negotiatores populorum sibilaverunt super te
ad nihilum deducta es et non eris usque in perpetuum
28 et factus est sermo Domini ad me dicens 2 fili
hominis dic principi Tyri haec dicit Dominus Deus
eo quod elevatum est cor tuum et dixisti Deus ego
sum et in cathedra Dei sedi in corde maris cum sis
homo et non Deus et dedisti cor tuum quasi cor Dei
3 ecce sapientior es tu Danihele omne secretum non
est absconditum a te 4 in sapientia et prudentia tua
fecisti tibi fortitudinem et adquisisti aurum et argentum
in thesauris tuis 5 in multitudine sapientiae tuae et
in negotiatione tua multiplicasti tibi fortitudinem et
elevatum est cor tuum in robore tuo 6 propterea haec
dicit Dominus Deus eo quod elevatum est cor tuum quasi
cor Dei 7 idcirco ecce ego adducam super te alienos
robustissimos gentium et nudabunt gladios suos super
pulchritudinem sapientiae tuae et polluent decorem
tuum 8 interficient et detrahent te et morieris interitu
occisorum in corde maris 9 numquid dicens loqueris Deus
ego sum coram interficientibus te cum sis homo et non
Deus in manu occidentium te 10 morte incircumcisorum
morieris in manu alienorum quia ego locutus sum ait
Dominus Deus 11 et factus est sermo Domini ad me dicens
fili hominis leva planctum super regem Tyri 12 et dices
ei haec dicit Dominus Deus tu signaculum similitudinis
plenus sapientia et perfectus decore 13 in deliciis paradisi
Dei fuisti omnis lapis pretiosus operimentum tuum
sardius topazius et iaspis chrysolitus et onyx et berillus

sapphyrus et carbunculus et zmaragdus aurum opus
decoris tui et foramina tua in die qua conditus es
praeparata sunt **14** tu cherub extentus et protegens et
posui te in monte sancto Dei in medio lapidum ignitorum
ambulasti **15** perfectus in viis tuis a die conditionis
tuae donec inventa est iniquitas in te **16** in multitudine
negotiationis tuae repleta sunt interiora tua iniquitate et
peccasti et eieci te de monte Dei et perdidi te o cherub
protegens de medio lapidum ignitorum **17** elevatum est
cor tuum in decore tuo perdidisti sapientiam tuam in
decore tuo in terram proieci te ante faciem regum dedi
te ut cernerent te **18** in multitudine iniquitatum tuarum
et iniquitate negotiationis tuae polluisti sanctificationem
tuam producam ergo ignem de medio tui qui comedat
te et dabo te in cinerem super terram in conspectu
omnium videntium te **19** omnes qui viderint te in gentibus
obstupescent super te nihili factus es et non eris in
perpetuum **20** et factus est sermo Domini ad me dicens
21 fili hominis pone faciem tuam contra Sidonem et
prophetabis de ea **22** et dices haec dicit Dominus Deus
ecce ego ad te Sidon et glorificabor in medio tui et scient
quia ego Dominus cum fecero in ea iudicia et sanctificatus
fuero in ea **23** et inmittam ei pestilentiam et sanguinem
in plateis eius et corruent interfecti in medio eius gladio
per circuitum et scient quia ego Dominus **24** et non
erit ultra domui Israhel offendiculum amaritudinis et
spina dolorem inferens undique per circuitum eorum qui
adversantur eis et scient quia ego Dominus Deus **25** haec
dicit Dominus Deus quando congregavero domum Israhel

de populis in quibus dispersi sunt sanctificabor in eis
coram gentibus et habitabunt in terra sua quam dedi servo
meo Iacob **26** et habitabunt in ea securi et aedificabunt
domos plantabuntque vineas et habitabunt confidenter
cum fecero iudicia in omnibus qui adversantur eis per
circuitum et scient quia ego Dominus Deus eorum
29 in anno decimo in decimo mense undecima mensis
factum est verbum Domini ad me dicens **2** fili hominis
pone faciem tuam contra Pharaonem regem Aegypti et
prophetabis de eo et de Aegypto universa **3** loquere et
dices haec dicit Dominus Deus ecce ego ad te Pharao
rex Aegypti draco magne qui cubas in medio fluminum
tuorum et dicis meus est fluvius et ego feci memet ipsum
4 et ponam frenum in maxillis tuis et adglutinabo pisces
fluminum tuorum squamis tuis et extraham te de medio
fluminum tuorum et universi pisces tui squamis tuis
adherebunt **5** et proiciam te in desertum et omnes pisces
fluminis tui super faciem terrae cades non colligeris
neque congregaberis bestiis terrae et volatilibus caeli
dedi te ad devorandum **6** et scient omnes habitatores
Aegypti quia ego Dominus pro eo quod fuisti baculus
harundineus domui Israhel **7** quando adprehenderunt
te manu et confractus es et lacerasti omnem umerum
eorum et innitentibus eis super te comminutus es et
dissolvisti omnes renes eorum **8** propterea haec dicit
Dominus Deus ecce ego adducam super te gladium et
interficiam de te hominem et iumentum **9** et erit terra
Aegypti in desertum et solitudinem et scient quia ego
Dominus eo quod dixerit fluvius meus est et ego feci **10**

idcirco ecce ego ad te et ad flumina tua daboque terram
Aegypti in solitudines gladio dissipatam a turre Syenes
usque ad terminos Aethiopiae **11** non pertransibit eam
pes hominis neque pes iumenti gradietur in ea et non
habitabitur quadraginta annis **12** daboque terram Aegypti
desertam in medio terrarum desertarum et civitates
eius in medio urbium subversarum erunt desolatae
quadraginta annis et dispergam Aegyptios in nationes et
ventilabo eos in terras **13** quia haec dicit Dominus Deus
post finem quadraginta annorum congregabo Aegyptum
de populis in quibus dispersi fuerunt **14** et reducam
captivitatem Aegypti et conlocabo eos in terra Fatures in
terra nativitatis suae et erunt ibi in regnum humile **15**
inter regna cetera erit humillima et non elevabitur ultra
super nationes et inminuam eos ne imperent gentibus **16**
neque erunt ultra domui Israhel in confidentia docentes
iniquitatem ut fugiant et sequantur eos et scient quia
ego Dominus Deus **17** et factum est in vicesimo et
septimo anno in primo in una mensis factum est verbum
Domini ad me dicens **18** fili hominis Nabuchodonosor
rex Babylonis servire fecit exercitum suum servitute
magna adversum Tyrum omne caput decalvatum et
omnis umerus depilatus est et merces non est reddita ei
neque exercitui eius de Tyro pro servitute qua servivit
mihi adversum eam **19** propterea haec dicit Dominus Deus
ecce ego dabo Nabuchodonosor regem Babylonis in terra
Aegypti et accipiet multitudinem eius et depraedabitur
manubias eius et diripiet spolia eius et erit merces
exercitui illius **20** et operi pro quo servivit adversum eam

dedi ei terram Aegypti pro eo quod laboraverunt mihi
ait Dominus Deus **21** in die illo pullulabit cornu domui
Israhel et tibi dabo apertum os in medio eorum et scient
quoniam ego Dominus

30 et factum est verbum Domini ad me dicens **2** fili
hominis propheta et dic haec dicit Dominus Deus ululate
vae vae diei **3** quia iuxta est dies et adpropinquavit dies
Domini dies nubis tempus gentium erit **4** et veniet gladius
in Aegyptum et erit pavor in Aethiopia cum ceciderint
vulnerati in Aegypto et ablata fuerit multitudo illius et
destructa fundamenta eius **5** Aethiopia et Lybia et Lydii et
omne reliquum vulgus et Chub et filii terrae foederis cum
eis gladio cadent **6** haec dicit Dominus Deus et corruent
fulcientes Aegyptum et destruetur superbia imperii eius a
turre Syenes gladio cadent in ea ait Dominus exercituum
7 et dissipabuntur in medio terrarum desolatarum et
urbes eius in medio civitatum desertarum erunt **8** et
scient quoniam ego Dominus cum dedero ignem in
Aegyptum et adtriti fuerint omnes auxiliatores eius **9**
in die illa egredientur nuntii a facie mea in trieribus ad
conterendam Aethiopiae confidentiam et erit pavor in
eis in die Aegypti quia absque dubio veniet **10** haec dicit
Dominus Deus et cessare faciam multitudinem Aegypti
in manu Nabuchodonosor regis Babylonis **11** ipse et
populus eius cum eo fortissimi gentium adducentur
ad disperdendam terram et evaginabunt gladios suos
super Aegyptum et implebunt terram interfectis **12** et
faciam alveos fluminum aridos et tradam terram in manu
pessimorum et dissipabo terram et plenitudinem eius in

manu alienorum ego Dominus locutus sum **13** haec dicit
Dominus Deus et disperdam simulacra et cessare faciam
idola de Memphis et dux de terra Aegypti non erit amplius
et dabo terrorem in terra Aegypti **14** et disperdam terram
Fatures et dabo ignem in Tafnis et faciam iudicia in
Alexandriam **15** et effundam indignationem meam super
Pelusium robur Aegypti et interficiam multitudinem
Alexandriae **16** et dabo ignem in Aegypto quasi parturiens
dolebit Pelusium et Alexandria erit dissipata et in
Memphis angustiae cotidianae **17** iuvenes Eliupoleos et
Bubasti gladio cadent et ipsae captivae ducentur **18** et in
Tafnis nigrescet dies cum contrivero ibi sceptra Aegypti
et defecerit in ea superbia potentiae eius ipsam nubes
operiet filiae autem eius in captivitatem ducentur **19** et
faciam iudicia in Aegypto et scient quia ego Dominus **20** et
factum est in undecimo anno in primo in septima mensis
factum est verbum Domini ad me dicens **21** fili hominis
brachium Pharao regis Aegypti confregi et ecce non est
obvolutum ut restitueretur ei sanitas ut ligaretur pannis
et farciretur linteolis et recepto robore posset tenere
gladium **22** propterea haec dicit Dominus Deus ecce
ego ad Pharao regem Aegypti et comminuam brachium
eius forte sed confractum et deiciam gladium de manu
eius **23** et dispergam Aegyptum in gentibus et ventilabo
eos in terris **24** et confortabo brachia regis Babylonis
daboque gladium meum in manu eius et confringam
brachia Pharaonis et gement gemitibus interfecti coram
facie eius **25** et confortabo brachia regis Babylonis et
brachia Pharaonis concident et scient quia ego Dominus

cum dedero gladium meum in manu regis Babylonis et
extenderit eum super terram Aegypti **26** et dispergam
Aegyptum in nationes et ventilabo eos in terris et scient
quia ego Dominus

31 et factum est in undecimo anno tertio una mensis
factum est verbum Domini ad me dicens **2** fili hominis
dic Pharaoni regi Aegypti et populo eius cui similis factus
es in magnitudine tua **3** ecce Assur quasi cedrus in
Libano pulcher ramis et frondibus nemorosus excelsusque
altitudine et inter condensas frondes elevatum est
cacumen eius **4** aquae nutrierunt illum abyssus exaltavit
eum flumina eius manabant in circuitu radicum eius et
rivos suos emisit ad universa ligna regionis **5** propterea
elevata est altitudo eius super omnia ligna regionis et
multiplicata sunt arbusta eius et elevati sunt rami eius
prae aquis multis **6** cumque extendisset umbram suam in
ramis eius fecerunt nidos omnia volatilia caeli et sub
frondibus eius genuerunt omnes bestiae saltuum et sub
umbraculo illius habitabat coetus gentium plurimarum **7**
eratque pulcherrimus in magnitudine sua et in dilatatione
arbustorum suorum erat enim radix illius iuxta aquas
multas **8** cedri non fuerunt altiores illo in paradiso Dei
abietes non adaequaverunt summitatem eius et platani
non fuerunt aequae frondibus illius omne lignum paradisi
Dei non est adsimilatum illi et pulchritudini eius **9**
quoniam speciosum feci eum et multis condensisque
frondibus et aemulata sunt eum omnia ligna voluptatis
quae erant in paradiso Dei **10** propterea haec dicit
Dominus Deus pro eo quod sublimatus est in altitudine

et dedit summitatem suam virentem atque condensam
et elevatum est cor eius in altitudine sua **11** tradidi
eum in manu fortissimi gentium faciens faciet ei iuxta
impietatem eius eieci eum **12** et succident illum alieni et
crudelissimi nationum et proicient eum super montes et
in cunctis convallibus corruent rami eius et confringentur
arbusta eius in universis rupibus terrae et recedent de
umbraculo eius omnes populi terrae et relinquent eum **13**
in ruina eius habitaverunt omnia volatilia caeli et in ramis
eius fuerunt universae bestiae regionis **14** quam ob rem
non elevabuntur in altitudine sua omnia ligna aquarum
neque ponent sublimitatem suam inter nemorosa atque
frondosa nec stabunt in sublimitate eorum omnia quae
inrigantur aquis quia omnes traditi sunt in mortem ad
terram ultimam in medio filiorum hominum ad eos qui
descendunt in lacum **15** haec dicit Dominus Deus in die
quando descendit ad inferos indixi luctum operui eum
abysso et prohibui flumina eius et coercui aquas multas
contristatus est super eum Libanus et omnia ligna agri
concussa sunt **(Sheol h7585)** **16** a sonitu ruinae eius commovi
gentes cum deducerem eum ad infernum cum his qui
descendebant in lacum et consolata sunt in terra infima
omnia ligna voluptatis egregia atque praeclara in Libano
universa quae inrigabantur aquis **(Sheol h7585)** **17** nam
et ipsi cum ea descendent ad infernum ad interfectos
gladio et brachium uniuscuiusque sedebit sub umbraculo
eius in medio nationum **(Sheol h7585)** **18** cui adsimilatus
es o inclite atque sublimis inter ligna voluptatis ecce
deductus es cum lignis voluptatis ad terram ultimam in

medio incircumcisorum dormies cum his qui interfecti
sunt gladio ipse est Pharao et omnis multitudo eius dicit
Dominus Deus
32 et factum est duodecimo anno in mense duodecimo
in una mensis factum est verbum Domini ad me dicens
2 fili hominis adsume lamentum super Pharao regem
Aegypti et dices ad eum leoni gentium adsimilatus es et
draconi qui est in mari et ventilabas cornu in fluminibus
tuis et conturbabas aquas pedibus tuis et conculcabas
flumina eorum **3** propterea haec dicit Dominus Deus
expandam super te rete meum in multitudine populorum
multorum et extrahent te in sagena mea **4** et proiciam te
in terram super faciem agri abiciam te et habitare faciam
super te omnia volatilia caeli et saturabo de te bestias
universae terrae **5** et dabo carnes tuas super montes et
implebo colles tuos sanie tua **6** et inrigabo terram pedore
sanguinis tui super montes et valles implebuntur ex te **7** et
operiam cum extinctus fueris caelos et nigrescere faciam
stellas eius solem nube tegam et luna non dabit lumen
suum **8** omnia luminaria caeli maerere faciam super te et
dabo tenebras super terram tuam dicit Dominus Deus
9 et inritabo cor populorum multorum cum induxero
contritionem tuam in gentibus super terras quas nescis
10 et stupescere faciam super te populos multos et reges
eorum horrore nimio formidabunt super te cum volare
coeperit gladius meus super facies eorum et obstupescent
repente singuli pro anima sua in die ruinae suae **11**
quia haec dicit Dominus Deus gladius regis Babylonis
veniet tibi **12** in gladiis fortium deiciam multitudinem

tuam inexpugnabiles gentes omnes heae et vastabunt
superbiam Aegypti et dissipabitur multitudo eius **13** et
perdam omnia iumenta eius quae erant super aquas
plurimas et non conturbabit eas pes hominis ultra neque
ungula iumentorum turbabit eas **14** tunc purissimas
reddam aquas eorum et flumina eorum quasi oleum
adducam ait Dominus Deus **15** cum dedero terram Aegypti
desolatam deseretur autem terra a plenitudine sua quando
percussero omnes habitatores eius et scient quia ego
Dominus **16** planctus est et plangent eum filiae gentium
plangent eum super Aegypto et super multitudine eius
plangent eum ait Dominus Deus **17** et factum est in
duodecimo anno in quintadecima mensis factum est
verbum Domini ad me dicens **18** fili hominis cane lugubre
super multitudine Aegypti et detrahe eam ipsam et filias
gentium robustarum ad terram ultimam cum his qui
descendunt in lacum **19** quo pulchrior es descende et
dormi cum incircumcisis **20** in medio interfectorum
gladio cadent gladius datus est adtraxerunt eam et omnes
populos eius **21** loquentur ei potentissimi robustorum de
medio inferni qui cum auxiliatoribus eius descenderunt
et dormierunt incircumcisi interfecti gladio **(Sheol h7585)**
22 ibi Assur et omnis multitudo eius in circuitu illius
sepulchra eius omnes interfecti et qui ceciderunt gladio **23**
quorum data sunt sepulchra in novissimis laci et facta est
multitudo eius per gyrum sepulchri eius universi interfecti
cadentesque gladio qui dederant quondam formidinem
in terra viventium **24** ibi Aelam et omnis multitudo
eius per gyrum sepulchri sui omnes hii interfecti

ruentesque gladio qui descenderunt incircumcisi ad
terram ultimam qui posuerunt terrorem suum in terra
viventium et portaverunt ignominiam suam cum his qui
descendunt in lacum **25** in medio interfectorum posuerunt
cubile eius in universis populis eius in circuitu eius
sepulchrum illius omnes hii incircumcisi interfectique
gladio dederant enim terrorem in terra viventium et
portaverunt ignominiam suam cum his qui descendunt in
lacum in medio interfectorum positi sunt **26** ibi Mosoch
et Thubal et omnis multitudo eius in circuitu illius
sepulchra eius omnes hii incircumcisi interfectique et
cadentes gladio quia dederunt formidinem suam in terra
viventium **27** et non dormient cum fortibus cadentibusque
et incircumcisis qui descenderunt ad infernum cum
armis suis et posuerunt gladios suos sub capitibus suis
et fuerunt iniquitates eorum in ossibus eorum quia
terror fortium facti sunt in terra viventium **(Sheol h7585)**
28 et tu ergo in medio incircumcisorum contereris et
dormies cum interfectis gladio **29** ibi Idumea et reges eius
omnes duces eius qui dati sunt cum exercitu suo cum
interfectis gladio et qui cum incircumcisis dormierunt
et cum his qui descenderunt in lacum **30** ibi principes
aquilonis omnes et universi venatores qui deducti sunt
cum interfectis paventes et in sua fortitudine confusi
qui dormierunt incircumcisi cum interfectis gladio et
portaverunt confusionem suam cum his qui descendunt
in lacum **31** vidit eos Pharao et consolatus est super
universa multitudine sua quae interfecta est gladio
Pharao et omnis exercitus eius ait Dominus Deus **32** quia

dedi terrorem meum in terra viventium et dormivit in
medio incircumcisorum cum interfectis gladio Pharao et
omnis multitudo eius ait Dominus Deus
33 et factum est verbum Domini ad me dicens **2** fili
hominis loquere ad filios populi tui et dices ad eos terra
cum induxero super eam gladium et tulerit populus
terrae virum unum de novissimis suis et constituerit eum
super se speculatorem **3** et ille viderit gladium venientem
super terram et cecinerit bucina et adnuntiaverit populo
4 audiens autem quisquis ille est sonum bucinae non se
observaverit veneritque gladius et tulerit eum sanguis
ipsius super caput eius erit **5** sonum bucinae audivit
et non se observavit sanguis eius in ipso erit si autem
custodierit animam suam salvavit **6** quod si speculator
viderit gladium venientem et non insonuerit bucina et
populus non se custodierit veneritque gladius et tulerit
de eis animam ille quidem in iniquitate sua captus est
sanguinem autem eius de manu speculatoris requiram **7**
et tu fili hominis speculatorem dedi te domui Israhel
audiens ergo ex ore meo sermonem adnuntiabis eis ex
me **8** si me dicente ad impium impie morte morieris non
fueris locutus ut se custodiat impius a via sua ipse impius
in iniquitate sua morietur sanguinem autem eius de
manu tua requiram **9** si autem adnuntiante te ad impium
ut a viis suis convertatur non fuerit conversus a via sua
ipse in iniquitate sua morietur porro tu animam tuam
liberasti **10** tu ergo fili hominis dic ad domum Israhel sic
locuti estis dicentes iniquitates nostrae et peccata nostra
super nos sunt et in ipsis nos tabescimus quomodo ergo

vivere poterimus **11** dic ad eos vivo ego dicit Dominus
Deus nolo mortem impii sed ut revertatur impius a via
sua et vivat convertimini a viis vestris pessimis et quare
moriemini domus Israhel **12** tu itaque fili hominis dic
ad filios populi tui iustitia iusti non liberabit eum in
quacumque die peccaverit et impietas impii non nocebit
ei in quacumque die conversus fuerit ab impietate sua et
iustus non poterit vivere in iustitia sua in quacumque
die peccaverit **13** etiam si dixero iusto quod vita vivat
et confisus in iustitia sua fecerit iniquitatem omnes
iustitiae eius oblivioni tradentur et in iniquitate sua
quam operatus est in ipsa morietur **14** sin autem dixero
impio morte morieris et egerit paenitentiam a peccato
suo feceritque iudicium et iustitiam **15** pignus restituerit
ille impius rapinamque reddiderit in mandatis vitae
ambulaverit nec fecerit quicquam iniustum vita vivet et
non morietur **16** omnia peccata eius quae peccavit non
inputabuntur ei iudicium et iustitiam fecit vita vivet **17**
et dixerunt filii populi tui non est aequi ponderis via
Domini et ipsorum via iniusta est **18** cum enim recesserit
iustus a iustitia sua feceritque iniquitatem morietur in eis
19 et cum recesserit impius ab impietate sua feceritque
iudicium et iustitiam vivet in eis **20** et dicitis non est recta
via Domini unumquemque iuxta vias suas iudicabo de
vobis domus Israhel **21** et factum est in duodecimo anno
in duodecimo mense in quinta mensis transmigrationis
nostrae venit ad me qui fugerat de Hierusalem dicens
vastata est civitas **22** manus autem Domini facta fuerat ad
me vespere antequam veniret qui fugerat aperuitque os

meum donec veniret ad me mane et aperto ore meo non
silui amplius **23** et factum est verbum Domini ad me dicens
24 fili hominis qui habitant in ruinosis his super humum
Israhel loquentes aiunt unus erat Abraham et hereditate
possedit terram nos autem multi nobis data est terra in
possessionem **25** idcirco dices ad eos haec dicit Dominus
Deus qui in sanguine comeditis et oculos vestros levatis
ad inmunditias vestras et sanguinem funditis numquid
terram hereditate possidebitis **26** stetistis in gladiis
vestris fecistis abominationes et unusquisque uxorem
proximi sui polluit et terram hereditate possidebitis
27 haec dices ad eos sic dicit Dominus Deus vivo ego
quia qui in ruinosis habitant gladio cadent et qui in
agro est bestiis tradetur ad devorandum qui autem in
praesidiis et in speluncis sunt peste morientur **28** et dabo
terram in solitudinem et desertum et deficiet superba
fortitudo eius et desolabuntur montes Israhel eo quod
nullus sit qui per eos transeat **29** et scient quia ego
Dominus cum dedero terram desolatam et desertam
propter universas abominationes suas quas operati sunt
30 et tu fili hominis filii populi tui qui loquuntur de
te iuxta muros et in ostiis domorum et dicunt unus
ad alterum vir ad proximum suum loquentes venite
et audiamus qui sit sermo egrediens a Domino **31** et
veniunt ad te quasi si ingrediatur populus et sedent
coram te populus meus et audiunt sermones tuos et non
faciunt eos quia in canticum oris sui vertunt illos et
avaritiam suam sequitur cor eorum **32** et es eis quasi
carmen musicum quod suavi dulcique sono canitur et

audient verba tua et non facient ea **33** et cum venerit
quod praedictum est ecce enim venit tunc scient quod
prophetes fuerit inter eos

34 et factum est verbum Domini ad me dicens **2** fili
hominis propheta de pastoribus Israhel propheta et dices
pastoribus haec dicit Dominus Deus vae pastoribus Israhel
qui pascebant semet ipsos nonne greges pascuntur a
pastoribus **3** lac comedebatis et lanis operiebamini et
quod crassum erat occidebatis gregem autem meum non
pascebatis **4** quod infirmum fuit non consolidastis et quod
aegrotum non sanastis quod fractum est non alligastis
et quod abiectum est non reduxistis quod perierat non
quaesistis sed cum austeritate imperabatis eis et cum
potentia **5** et dispersae sunt oves meae eo quod non esset
pastor et factae sunt in devorationem omnium bestiarum
agri et dispersae sunt **6** erraverunt greges mei in cunctis
montibus et in universo colle excelso et super omnem
faciem terrae dispersi sunt greges mei et non erat qui
requireret non erat inquam qui requireret **7** propterea
pastores audite verbum Domini **8** vivo ego dicit Dominus
Deus quia pro eo quod facti sunt greges mei in rapinam
et oves meae in devorationem omnium bestiarum agri eo
quod non esset pastor neque enim quaesierunt pastores
gregem meum sed pascebant pastores semet ipsos et
greges meos non pascebant **9** propterea pastores audite
verbum Domini **10** haec dicit Dominus Deus ecce ego
ipse super pastores requiram gregem meum de manu
eorum et cessare eos faciam ut ultra non pascant gregem
nec pascant amplius pastores semet ipsos et liberabo

gregem meum de ore eorum et non erunt ultra eis
in escam **11** quia haec dicit Dominus Deus ecce ego
ipse requiram oves meas et visitabo eas **12** sicut visitat
pastor gregem suum in die quando fuerit in medio ovium
suarum dissipatarum sic visitabo oves meas et liberabo
eas de omnibus locis quo dispersae fuerant in die nubis et
caliginis **13** et educam eas de populis et congregabo eas
de terris et inducam eas in terram suam et pascam eas in
montibus Israhel in rivis et in cunctis sedibus terrae **14**
in pascuis uberrimis pascam eas et in montibus excelsis
Israhel erunt pascuae eorum ibi requiescent in herbis
virentibus et in pascuis pinguibus pascentur super montes
Israhel **15** ego pascam oves meas et ego eas accubare
faciam dicit Dominus Deus **16** quod perierat requiram
et quod abiectum erat reducam et quod confractum
fuerat alligabo et quod infirmum erat consolidabo et
quod pingue et forte custodiam et pascam illas in iudicio
17 vos autem greges mei haec dicit Dominus Deus ecce
ego iudico inter pecus et pecus arietum et hircorum **18**
nonne satis vobis erat pascuam bonam depasci insuper
et reliquias pascuarum vestrarum conculcastis pedibus
vestris et cum purissimam aquam biberetis reliquam
pedibus vestris turbabatis **19** et oves meae his quae
conculcata pedibus vestris fuerant pascebantur et quae
pedes vestri turbaverant haec bibebant **20** propterea haec
dicit Dominus Deus ad eos ecce ego ipse iudico inter
pecus pingue et macilentum **21** pro eo quod lateribus et
umeris inpingebatis et cornibus vestris ventilabatis omnia
infirma pecora donec dispergerentur foras **22** salvabo

gregem meum et non erit ultra in rapinam et iudicabo
inter pecus et pecus **23** et suscitabo super ea pastorem
unum qui pascat ea servum meum David ipse pascet ea
et ipse erit eis in pastorem **24** ego autem Dominus ero
eis in Deum et servus meus David princeps in medio
eorum ego Dominus locutus sum **25** et faciam cum eis
pactum pacis et cessare faciam bestias pessimas de terra
et qui habitant in deserto securi dormient in saltibus
26 et ponam eos in circuitu collis mei benedictionem et
deducam imbrem in tempore suo pluviae benedictionis
erunt **27** et dabit lignum agri fructum suum et terra dabit
germen suum et erunt in terra sua absque timore et
scient quia ego Dominus cum contrivero catenas iugi
eorum et eruero eos de manu imperantium sibi **28** et non
erunt ultra in rapinam gentibus neque bestiae terrae
devorabunt eos sed habitabunt confidenter absque ullo
terrore **29** et suscitabo eis germen nominatum et non
erunt ultra inminuti fame in terra neque portabunt
amplius obprobria gentium **30** et scient quia ego Dominus
Deus eorum cum eis et ipsi populus meus domus Israhel
ait Dominus Deus **31** vos autem greges mei greges pascuae
meae homines estis et ego Dominus Deus vester dicit
Dominus Deus

35 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili hominis
pone faciem tuam adversum montem Seir et prophetabis
de eo et dices illi **3** haec dicit Dominus Deus ecce ego
ad te mons Seir et extendam manum meam super te
et dabo te desolatum atque desertum **4** urbes tuas
demoliar et tu desertus eris et scies quia ego Dominus

5 eo quod fueris inimicus sempiternus et concluseris
filios Israhel in manus gladii in tempore adflictionis
eorum in tempore iniquitatis extremae 6 propterea vivo
ego dicit Dominus Deus quoniam sanguini tradam te et
sanguis te persequetur et cum sanguinem oderis sanguis
persequetur te 7 et dabo montem Seir desolatum et
desertum et auferam de eo euntem et redeuntem 8 et
implebo montes eius occisorum suorum in collibus tuis
et in vallibus tuis atque in torrentibus interfecti gladio
cadent 9 in solitudines sempiternas tradam te et civitates
tuae non habitabuntur et scietis quoniam ego Dominus
10 eo quod dixeris duae gentes et duae terrae meae erunt
et hereditate possidebo eas cum Dominus esset ibi 11
propterea vivo ego dicit Dominus Deus quia faciam iuxta
iram tuam et secundum zelum tuum quem fecisti odio
habens eos et notus efficiar per eos cum te iudicavero
12 et scies quia ego Dominus audivi universa obprobria
tua quae locutus es de montibus Israhel dicens deserti
nobis dati sunt ad devorandum 13 et insurrexistis super
me ore vestro et rogastis adversum me verba vestra ego
audivi 14 haec dicit Dominus Deus laetante universa
terra in solitudinem te redigam 15 sicuti gavisus es super
hereditatem domus Israhel eo quod fuerit dissipata sic
faciam tibi dissipatus eris mons Seir et Idumea omnis et
scient quia ego Dominus

36 tu autem fili hominis propheta super montes Israhel
et dices montes Israhel audite verbum Domini 2 haec dicit
Dominus Deus eo quod dixerit inimicus de vobis euge
altitudines sempiternae in hereditatem datae sunt nobis

3 propterea vaticinare et dic haec dicit Dominus Deus
pro eo quod desolati estis et conculcati per circuitum et
facti in hereditatem reliquis gentibus et ascendistis super
labium linguae et obprobrium populi **4** propterea montes
Israhel audite verbum Domini Dei haec dicit Dominus
Deus montibus et collibus torrentibus vallibusque et
desertis parietinis et urbibus derelictis quae depopulatae
sunt et subsannatae a reliquis gentibus per circuitum
5 propterea haec dicit Dominus Deus quoniam in igne
zeli mei locutus sum de reliquis gentibus et de Idumea
universa qui dederunt terram meam sibi in hereditatem
cum gaudio et toto corde ex animo et eiecerunt eam ut
vastarent **6** idcirco vaticinare super humum Israhel et
dices montibus et collibus iugis et vallibus haec dicit
Dominus Deus ecce ego in zelo meo et in furore meo
locutus sum eo quod confusionem gentium sustinueritis **7**
idcirco haec dicit Dominus Deus ego levavi manum meam
ut gentes quae in circuitu vestro sunt ipsae confusionem
suam portent **8** vos autem montes Israhel ramos vestros
germinetis et fructum vestrum adferatis populo meo
Israhel prope est enim ut veniat **9** quia ecce ego ad vos et
convertar ad vos et arabimini et accipietis sementem **10** et
multiplicabo in vobis homines omnemque domum Israhel
et habitabuntur civitates et ruinosa instaurabuntur **11** et
replebo vos hominibus et iumentis et multiplicabuntur et
crescent et habitari vos faciam sicut a principio bonisque
donabo maioribus quam habuistis ab initio et scietis
quia ego Dominus **12** et adducam super vos homines
populum meum Israhel et hereditate possidebunt te et

eris eis in hereditatem et non addes ultra ut absque
eis sis **13** haec dicit Dominus Deus pro eo quod dicunt
de vobis devoratrix hominum es et suffocans gentem
tuam **14** propterea homines non comedes amplius et
gentem tuam non necabis ultra ait Dominus Deus **15** nec
auditam faciam in te amplius confusionem gentium et
obprobrium populorum nequaquam portabis et gentem
tuam non amittes amplius ait Dominus Deus **16** et factum
est verbum Domini ad me dicens **17** fili hominis domus
Israhel habitaverunt in humo sua et polluerunt eam in
viis suis et in studiis suis iuxta inmunditiam menstruatae
facta est via eorum coram me **18** et effudi indignationem
meam super eos pro sanguine quem fuderunt super
terram et in idolis suis polluerunt eam **19** et dispersi
eos in gentes et ventilati sunt in terris iuxta vias eorum
et adinventiones iudicavi eos **20** et ingressi sunt ad
gentes ad quas introierunt et polluerunt nomen sanctum
meum cum diceretur de eis populus Domini iste est et
de terra eius egressi sunt **21** et peperci nomini meo
sancto quod polluerat domus Israhel in gentibus ad quas
ingressi sunt **22** idcirco dices domui Israhel haec dicit
Dominus Deus non propter vos ego faciam domus Israhel
sed propter nomen sanctum meum quod polluistis in
gentibus ad quas intrastis **23** et sanctificabo nomen meum
magnum quod pollutum est inter gentes quod polluistis
in medio earum ut sciant gentes quia ego Dominus ait
Dominus exercituum cum sanctificatus fuero in vobis
coram eis **24** tollam quippe vos de gentibus et congregabo
de universis terris et adducam vos in terram vestram **25**

et effundam super vos aquam mundam et mundabimini
ab omnibus inquinamentis vestris et ab universis idolis
vestris mundabo vos **26** et dabo vobis cor novum et
spiritum novum ponam in medio vestri et auferam cor
lapideum de carne vestra et dabo vobis cor carneum **27**
et spiritum meum ponam in medio vestri et faciam ut in
praeceptis meis ambuletis et iudicia mea custodiatis et
operemini **28** et habitabitis in terra quam dedi patribus
vestris et eritis mihi in populum et ego ero vobis in
Deum **29** et salvabo vos ex universis inquinamentis
vestris et vocabo frumentum et multiplicabo illud
et non inponam in vobis famem **30** et multiplicabo
fructum ligni et genimina agri ut non portetis ultra
obprobrium famis in gentibus **31** et recordabimini viarum
vestrarum pessimarum studiorumque non bonorum et
displicebunt vobis iniquitates vestrae et scelera vestra **32**
non propter vos ego faciam ait Dominus Deus notum
sit vobis confundimini et erubescite super viis vestris
domus Israhel **33** haec dicit Dominus Deus in die qua
mundavero vos ex omnibus iniquitatibus vestris et
habitari fecero urbes et instauravero ruinosa **34** et terra
deserta fuerit exculta quae quondam erat desolata in
oculis omnis viatoris **35** dicent terra illa inculta facta est
ut hortus voluptatis et civitates desertae et destitutae
atque suffossae munitae sederunt **36** et scient gentes
quaecumque derelictae fuerint in circuitu vestro quia
ego Dominus aedificavi dissipata plantavique inculta ego
Dominus locutus sum et fecerim **37** haec dicit Dominus
Deus adhuc in hoc invenient me domus Israhel ut faciam

eis multiplicabo eos sicut gregem hominum **38** ut gregem
sanctum ut gregem Hierusalem in sollemnitatibus eius
sic erunt civitates desertae plenaeque gregibus hominum
et scient quia ego Dominus

37 facta est super me manus Domini et eduxit me in
spiritu Domini et dimisit me in medio campi qui erat
plenus ossibus **2** et circumduxit me per ea in gyro
erant autem multa valde super faciem campi siccaque
vehementer **3** et dixit ad me fili hominis putasne vivent
ossa ista et dixi Domine Deus tu nosti **4** et dixit ad
me vaticinare de ossibus istis et dices eis ossa arida
audite verbum Domini **5** haec dicit Dominus Deus ossibus
his ecce ego intromittam in vos spiritum et vivetis **6**
et dabo super vos nervos et succrescere faciam super
vos carnes et superextendam in vobis cutem et dabo
vobis spiritum et vivetis et scietis quia ego Dominus **7**
et prophetavi sicut praeceperat mihi factus est autem
sonitus prophetante me et ecce commotio et accesserunt
ossa ad ossa unumquodque ad iuncturam suam **8** et vidi
et ecce super ea nervi et carnes ascenderunt et extenta
est in eis cutis desuper et spiritum non habebant **9** et
dixit ad me vaticinare ad spiritum vaticinare fili hominis
et dices ad spiritum haec dicit Dominus Deus a quattuor
ventis veni spiritus et insufla super interfectos istos
et revivescant **10** et prophetavi sicut praeceperat mihi
et ingressus est in ea spiritus et vixerunt steteruntque
super pedes suos exercitus grandis nimis valde **11** et dixit
ad me fili hominis ossa haec universa domus Israhel est
ipsi dicunt aruerunt ossa nostra et periit spes nostra et

abscisi sumus **12** propterea vaticinare et dices ad eos haec
dicit Dominus Deus ecce ego aperiam tumulos vestros
et educam vos de sepulchris vestris populus meus et
inducam vos in terram Israhel **13** et scietis quia ego
Dominus cum aperuero sepulchra vestra et eduxero vos
de tumulis vestris populus meus **14** et dedero spiritum
meum in vobis et vixeritis et requiescere vos faciam super
humum vestram et scietis quia ego Dominus locutus sum
et feci ait Dominus Deus **15** et factus est sermo Domini
ad me dicens **16** et tu fili hominis sume tibi lignum
unum et scribe super illud Iudae et filiorum Israhel sociis
eius et tolle lignum alterum et scribe super eum Ioseph
lignum Ephraim et cunctae domui Israhel sociorumque
eius **17** et adiunge illa unum ad alterum tibi in lignum
unum et erunt in unionem in manu tua **18** cum autem
dixerint ad te filii populi tui loquentes nonne indicas
nobis quid in his tibi velis **19** loqueris ad eos haec dicit
Dominus Deus ecce ego adsumam lignum Ioseph quod est
in manu Ephraim et tribus Israhel quae iunctae sunt ei et
dabo eas pariter cum ligno Iuda et faciam eas in lignum
unum et erunt unum in manu eius **20** erunt autem ligna
super quae scripseris in manu tua in oculis eorum **21** et
dices ad eos haec dicit Dominus Deus ecce ego adsumam
filios Israhel de medio nationum ad quas abierunt et
congregabo eos undique et adducam eos ad humum
suam **22** et faciam eos gentem unam in terra in montibus
Israhel et rex unus erit omnibus imperans et non erunt
ultra duae gentes nec dividentur amplius in duo regna **23**
neque polluentur ultra in idolis suis et abominationibus

suis et in cunctis iniquitatibus suis et salvos eos faciam de
universis sedibus suis in quibus peccaverunt et mundabo
eos et erunt mihi populus et ego ero eis Deus **24** et servus
meus David rex super eos et pastor unus erit omnium
eorum in iudiciis meis ambulabunt et mandata mea
custodient et facient ea **25** et habitabunt super terram
quam dedi servo meo Iacob in qua habitaverunt patres
vestri et habitabunt super eam ipsi et filii eorum et filii
filiorum eorum usque in sempiternum et David servus
meus princeps eorum in perpetuum **26** et percutiam illis
foedus pacis pactum sempiternum erit eis et fundabo eos
et multiplicabo et dabo sanctificationem meam in medio
eorum in perpetuum **27** et erit tabernaculum meum in
eis et ero eis Deus et ipsi erunt mihi populus **28** et scient
gentes quia ego Dominus sanctificator Israhel cum fuerit
sanctificatio mea in medio eorum in perpetuum

38 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili hominis
pone faciem tuam contra Gog terram Magog principem
capitis Mosoch et Thubal et vaticinare de eo **3** et dices
ad eum haec dicit Dominus Deus ecce ego ad te Gog
principem capitis Mosoch et Thubal **4** et circumagam
te et ponam frenum in maxillis tuis et educam te et
omnem exercitum tuum equos et equites vestitos loricis
universos multitudinem magnam hastam et clypeum
arripientium et gladium **5** Persae Aethiopes et Lybies
cum eis omnes scutati et galeati **6** Gomer et universa
agmina eius domus Thogorma latera aquilonis et totum
robur eius populique multi tecum **7** praepara et instrue te
et omnem multitudinem tuam quae coacervata est ad te

et esto eis in praeceptum **8** post dies multos visitaberis in
novissimo annorum venies ad terram quae reversa est a
gladio congregata est de populis multis ad montes Israhel
qui fuerunt deserti iugiter haec de populis educta est
et habitaverunt in ea confidenter universi **9** ascendens
autem quasi tempestas venies et quasi nubes ut operias
terram tu et omnia agmina tua et populi multi tecum **10**
haec dicit Dominus Deus in die illa ascendent sermones
super cor tuum et cogitabis cogitationem pessimam **11**
et dices ascendam ad terram absque muro veniam ad
quiescentes habitantesque secure omnes habitant sine
muro vectes et portae non sunt eis **12** ut diripias spolia et
invadas praedam ut inferas manum tuam super eos qui
deserti fuerant et postea restituti et super populum qui
est congregatus ex gentibus qui possidere coepit et esse
habitator umbilici terrae **13** Seba et Dedan et negotiatores
Tharsis et omnes leones eius dicent tibi numquid ad
sumenda spolia tu venis ecce ad diripiendam praedam
congregasti multitudinem tuam ut tollas argentum et
aurum auferas supellectilem atque substantiam et diripias
manubias infinitas **14** propterea vaticinare fili hominis et
dices ad Gog haec dicit Dominus Deus numquid non in
die illo cum habitaverit populus meus Israhel confidenter
scies **15** et venies de loco tuo a lateribus aquilonis tu et
populi multi tecum ascensores equorum universi coetus
magnus et exercitus vehemens **16** et ascendes super
populum meum Israhel quasi nubes ut operias terram in
novissimis diebus eris et adducam te super terram meam
ut sciant gentes me cum sanctificatus fuero in te in oculis

eorum o Gog **17** haec dicit Dominus Deus tu ergo ille es
de quo locutus sum in diebus antiquis in manu servorum
meorum prophetarum Israhel qui prophetaverunt in
diebus illorum temporum ut adducerem te super eos
18 et erit in die illa in die adventus Gog super terram
Israhel ait Dominus Deus ascendet indignatio mea in
furore meo **19** et in zelo meo in igne irae meae locutus
sum quia in die illa erit commotio magna super terram
Israhel **20** et commovebuntur a facie mea pisces maris
et volucres caeli et bestiae agri et omne reptile quod
movetur super humum cunctique homines qui sunt super
faciem terrae et subvertentur montes et cadent sepes et
omnis murus in terra corruet **21** et convocabo adversum
eum in cunctis montibus meis gladium ait Dominus Deus
gladius uniuscuiusque in fratrem suum dirigetur **22** et
iudicabo eum peste et sanguine et imbre vehementi et
lapidibus inmensis ignem et sulphur pluam super eum et
super exercitum eius et super populos multos qui sunt
cum eo **23** et magnificabor et sanctificabor et notus ero
in oculis gentium multarum et scient quia ego Dominus

39 tu autem fili hominis vaticinare adversum Gog et
dices haec dicit Dominus Deus ecce ego super te Gog
principem capitis Mosoch et Thubal **2** et circumagam te
et seducam te et ascendere faciam de lateribus aquilonis
et adducam te super montes Israhel **3** et percutiam
arcum tuum in manu sinistra tua et sagittas tuas de manu
dextera tua deiciam **4** super montes Israhel cades tu et
omnia agmina tua et populi qui sunt tecum feris avibus
omnique volatili et bestiis terrae dedi te devorandum **5**

super faciem agri cades quia ego locutus sum ait Dominus
Deus **6** et emittam ignem in Magog et in his qui habitant
in insulis confidenter et scient quia ego Dominus **7** et
nomen sanctum meum notum faciam in medio populi mei
Israhel et non polluam nomen sanctum meum amplius
et scient gentes quia ego Dominus Sanctus Israhel **8**
ecce venit et factum est ait Dominus Deus haec est
dies de qua locutus sum **9** et egredientur habitatores
de civitatibus Israhel et succendent et conburent arma
clypeum et hastas arcum et sagittas et baculos manus et
contos et succendent ea igne septem annis **10** et non
portabunt ligna de regionibus neque succident de saltibus
quoniam arma succendent igne et depraedabuntur eos
quibus praedae fuerant et diripient vastatores suos ait
Dominus Deus **11** et erit in die illa dabo Gog locum
nominatum sepulchrum in Israhel vallem Viatorum ad
orientem maris quae obstupescere facit praetereuntes
et sepelient ibi Gog et omnem multitudinem eius et
vocabitur vallis Multitudinis Gog **12** et sepelient eos
domus Israhel ut mundent terram septem mensibus **13**
sepeliet autem omnis populus terrae et erit eis nominata
dies in qua glorificatus sum ait Dominus Deus **14** et viros
iugiter constituent lustrantes terram qui sepeliant et
requirant eos qui remanserant super faciem terrae ut
emundent eam post menses autem septem quaerere
incipient **15** et circumibunt peragrantes terram cumque
viderint os hominis statuent iuxta illud titulum donec
sepeliant illud pollinctores in valle Multitudinis Gog **16**
nomen autem civitatis Amona et mundabunt terram

17 tu ergo fili hominis haec dicit Dominus Deus dic
omni volucri et universis avibus cunctisque bestiis agri
convenite properate concurrite undique ad victimam
meam quam ego immolo vobis victimam grandem super
montes Israhel ut comedatis carnes et bibatis sanguinem
18 carnes fortium comedetis et sanguinem principum
terrae bibetis arietum agnorum et hircorum taurorumque
altilium et pinguium omnium **19** et comedetis adipem in
saturitate et bibetis sanguinem in ebrietate de victima
quam ego immolabo vobis **20** et saturabimini super
mensam meam de equo et de equite forti et de universis
viris bellatoribus ait Dominus Deus **21** et ponam gloriam
meam in gentibus et videbunt omnes gentes iudicium
meum quod fecerim et manum meam quam posuerim
super eos **22** et scient domus Israhel quia ego Dominus
Deus eorum a die illa et deinceps **23** et scient gentes
quoniam in iniquitate sua capta sit domus Israhel eo
quod reliquerint me et absconderim faciem meam ab
eis et tradiderim eos in manu hostium et ceciderint in
gladio universi **24** iuxta inmunditiam eorum et scelus feci
eis et abscondi faciem meam ab illis **25** propterea haec
dicit Dominus Deus nunc reducam captivitatem Iacob et
miserebor omnis domus Israhel et adsumam zelum pro
nomine sancto meo **26** et portabunt confusionem suam
et omnem praevaricationem quam praevaricati sunt in
me cum habitaverint in terra sua confidenter neminem
formidantes **27** et reduxero eos de populis et congregavero
de terris inimicorum suorum et sanctificatus fuero in
eis in oculis gentium plurimarum **28** et scient quia

ego Dominus Deus eorum eo quod transtulerim eos in
nationes et congregavero eos super terram suam et non
dereliquerim quemquam ex eis ibi **29** et non abscondam
ultra faciem meam ab eis eo quod effuderim spiritum
meum super omnem domum Israhel ait Dominus Deus

40 in vicesimo et quinto anno transmigrationis nostrae
in exordio anni decima mensis quartodecimo anno
postquam percussa est civitas in ipsa hac die facta
est super me manus Domini et adduxit me illuc **2** in
visionibus Dei adduxit me in terram Israhel et dimisit me
super montem excelsum nimis super quem erat quasi
aedificium civitatis vergentis ad austrum **3** et introduxit
me illuc et ecce vir cuius erat species quasi species aeris
et funiculus lineus in manu eius et calamus mensurae
in manu eius stabat autem in porta **4** et locutus est ad
me idem vir fili hominis vide oculis tuis et auribus tuis
audi et pone cor tuum in omnia quae ego ostendam
tibi quia ut ostendantur tibi adductus es huc adnuntia
omnia quae tu vides domui Israhel **5** et ecce murus
forinsecus in circuitu domus undique et in manu viri
calamus mensurae sex cubitorum et palmo et mensus
est latitudinem aedificii calamo uno altitudinem quoque
calamo uno **6** et venit ad portam quae respiciebat viam
orientalem et ascendit per gradus eius et mensus est
limen portae calamo uno latitudinem id est limen unum
calamo uno in latitudine **7** et thalamum uno calamo
in longum et uno calamo in latum et inter thalamos
quinque cubitos **8** et limen portae iuxta vestibulum
portae intrinsecus calamo uno **9** et mensus est vestibulum

portae octo cubitorum et frontem eius duobus cubitis
vestibulum autem portae erat intrinsecus **10** porro
thalami portae ad viam orientalem tres hinc et tres inde
mensura una trium et mensura una frontium ex utraque
parte **11** et mensus est latitudinem liminis portae decem
cubitorum et longitudinem portae tredecim cubitorum
12 et marginem ante thalamos cubiti unius et cubitus
unus finis utrimque thalami autem sex cubitorum erant
hinc et inde **13** et mensus est portam a tecto thalami
usque ad tectum eius latitudinem viginti et quinque
cubitorum ostium contra ostium **14** et fecit frontes per
sexaginta cubitos et ad frontem atrium portae undique
per circuitum **15** et ante faciem portae quae pertingebat
usque ad faciem vestibuli portae interioris quinquaginta
cubitos **16** et fenestras obliquas in thalamis et in frontibus
eorum quae erant intra portam undique per circuitum
similiter autem erant et in vestibulis fenestrae per
gyrum intrinsecus et ante frontes pictura palmarum **17**
et eduxit me ad atrium exterius et ecce gazofilacia et
pavimentum stratum lapide in atrio per circuitum triginta
gazofilacia in circuitu pavimenti **18** et pavimentum in
fronte portarum secundum longitudinem portarum erat
inferius **19** et mensus est latitudinem a facie portae
inferioris usque ad frontem atrii interioris extrinsecus
centum cubitos ad orientem et ad aquilonem **20** portam
quoque quae respiciebat viam aquilonis atrii exterioris
mensus est tam in longitudine quam in latitudine **21**
et thalamos eius tres hinc et tres inde et frontem eius
et vestibulum eius secundum mensuram portae prioris

quinquaginta cubitorum longitudinem eius et latitudinem
viginti quinque cubitorum **22** fenestrae autem eius et
vestibulum et scalpturae secundum mensuram portae
quae respiciebat ad orientem et septem graduum erat
ascensus eius et vestibulum ante eam **23** et porta atrii
interioris contra portam aquilonis et orientalem et
mensus est a porta usque ad portam centum cubitos **24** et
duxit me ad viam australem et ecce porta quae respiciebat
ad austrum et mensus est frontem eius et vestibulum
eius iuxta mensuras superiores **25** et fenestras eius et
vestibula in circuitu sicut fenestras ceteras quinquaginta
cubitorum longitudine et latitudine viginti quinque
cubitorum **26** et in gradibus septem ascendebatur ad
eam et vestibulum ante fores eius et celatae palmae
erant una hinc et altera inde in fronte eius **27** et porta
atrii interioris in via australi et mensus est a porta
usque ad portam in via australi centum cubitos **28** et
introduxit me in atrium interius ad portam australem
et mensus est portam iuxta mensuras superiores **29**
thalamum eius et frontem eius et vestibulum eius hisdem
mensuris et fenestras eius et vestibulorum eius in
circuitu quinquaginta cubitos longitudinis et latitudinis
viginti quinque cubitos **30** et vestibulum per gyrum
longitudine viginti quinque cubitorum et latitudine
quinque cubitorum **31** et vestibulum eius ad atrium
exterius et palmas eius in fronte et octo gradus erant
quibus ascendebatur per eam **32** et introduxit me in
atrium interius per viam orientalem et mensus est
portam secundum mensuras superiores **33** thalamum

eius et frontem eius et vestibula eius sicut supra et
fenestras eius et vestibuli eius in circuitu longitudine
quinquaginta cubitorum et latitudine viginti quinque
cubitorum **34** et vestibulum eius id est atrii exterioris
et palmae celatae in fronte eius hinc et inde et in
octo gradibus ascensus eius **35** et introduxit me ad
portam quae respiciebat ad aquilonem et mensus est
secundum mensuras superiores **36** thalamum eius frontem
eius vestibulum eius et fenestras eius per circuitum
longitudine quinquaginta cubitorum et latitudine viginti
quinque cubitorum **37** vestibulum eius in atrium exterius
et celatura palmarum in fronte illius hinc et inde et in octo
gradibus ascensus eius **38** et per singula gazofilacia ostium
in frontibus portarum ibi lavabunt holocaustum **39** et in
vestibulo portae duae mensae hinc et duae mensae inde
ut immoletur super eas holocaustum et pro peccato et
pro delicto **40** et ad latus exterius quod ascendit ad ostium
portae quae pergit ad aquilonem duae mensae et ad latus
alterum ante vestibulum portae duae mensae **41** quattuor
mensae hinc et quattuor mensae inde per latera portae
octo mensae erunt super quas immolabunt **42** quattuor
autem mensae ad holocaustum de lapidibus quadris
extructae longitudine cubiti unius et dimidii et latitudine
cubiti unius et dimidii et altitudine cubiti unius super
quas ponant vasa in quibus immolatur holocaustum et
victima **43** et labia earum palmi unius reflexa intrinsecus
per circuitum super mensas autem carnes oblationis
44 et extra portam interiorem gazofilacia cantorum in
atrio interiori quod erat in latere portae respicientis

ad aquilonem et facies eorum contra viam australem
una ex latere portae orientalis quae respiciebat ad viam
aquilonis **45** et dixit ad me hoc est gazofilacium quod
respicit viam meridianam sacerdotum qui excubant in
custodiis templi **46** porro gazofilacium quod respicit
ad viam aquilonis sacerdotum erit qui excubant ad
ministerium altaris isti sunt filii Sadoc qui accedunt de
filiis Levi ad Dominum ut ministrent ei **47** et mensus
est atrium longitudine centum cubitorum et latitudine
centum cubitorum per quadrum et altare ante faciem
templi **48** et introduxit me in vestibulum templi et
mensus est vestibulum quinque cubitis hinc et quinque
cubitis inde et latitudinem portae trium cubitorum hinc
et trium cubitorum inde **49** longitudinem autem vestibuli
viginti cubitorum et latitudinem undecim cubitorum et
octo gradibus ascendebatur ad eam et columnae erant in
frontibus una hinc et altera inde

41 et introduxit me in templum et mensus est frontes
sex cubitos latitudinis hinc et sex cubitos latitudinis
inde latitudinem tabernaculi **2** et latitudo portae decem
cubitorum erat et latera portae quinque cubitis hinc et
quinque cubitis inde et mensus est longitudinem eius
quadraginta cubitorum et latitudinem viginti cubitorum
3 et introgressus intrinsecus mensus est in fronte portae
duos cubitos et portam sex cubitorum et latitudinem
portae septem cubitorum **4** et mensus est longitudinem
eius viginti cubitorum et latitudinem viginti cubitorum
ante faciem templi et dixit ad me hoc est sanctum
sanctorum **5** et mensus est parietem domus sex cubitorum

et latitudinem lateris quattuor cubitorum undique per
circuitum domus **6** latera autem latus ad latus bis triginta
tria et erant eminentia quae ingrederentur per parietem
domus in lateribus per circuitum ut continerent et
non adtingerent parietem templi **7** et platea erat in
rotundum ascendens sursum per cocleam et in cenaculum
templi deferebat per gyrum idcirco latius erat templum
in superioribus et sic de inferioribus ascendebatur ad
superiora in medium **8** et vidi in domo altitudinem
per circuitum fundata latera ad mensuram calami sex
cubitorum spatio **9** et latitudinem per parietem lateris
forinsecus quinque cubitorum et interior domus in
lateribus domus **10** et inter gazofilacia latitudinem viginti
cubitorum in circuitu domus undique **11** et ostium lateris
ad orationem ostium unum ad viam aquilonis et ostium
unum ad viam australem et latitudinem loci ad orationem
quinque cubitorum in circuitu **12** et aedificium quod
erat separatum versumque ad viam respicientem ad
mare latitudinis septuaginta cubitorum paries autem
aedificii quinque cubitorum latitudinis per circuitum
et longitudo eius nonaginta cubitorum **13** et mensus
est domus longitudinem centum cubitorum et quod
separatum erat aedificium et parietes eius longitudinis
centum cubitorum **14** latitudo autem ante faciem domus
et eius quod erat separatum contra orientem centum
cubitorum **15** et mensus est longitudinem aedificii contra
faciem eius quod erat separatum ad dorsum ekthetas ex
utraque parte centum cubitorum et templum interius et
vestibula atrii **16** limina et fenestras obliquas et ekthetas

in circuitu per tres partes contra uniuscuiusque limen
stratumque ligno per gyrum in circuitu terra autem usque
ad fenestras et fenestrae clausae super ostia **17** et usque
ad domum interiorem et forinsecus per omnem parietem
in circuitu intrinsecus et forinsecus ad mensuram **18** et
fabrefacta cherubin et palmae et palma inter cherub et
cherub duasque facies habebat cherub **19** faciem hominis
iuxta palmam ex hac parte et faciem leonis iuxta palmam
ex alia parte expressam per omnem domum in circuitu
20 de terra usque ad superiora portae cherubin et palmae
celatae erant in pariete templi **21** limen quadrangulum
et facies sanctuarii aspectus contra aspectum **22** altaris
lignei trium cubitorum altitudo et longitudo eius duo
cubitorum et anguli eius et longitudo eius et parietes
eius lignei et locutus est ad me haec est mensa coram
Domino **23** et duo ostia erant in templo et in sanctuario
24 et in duobus ostiis ex utraque parte bina erant ostiola
quae in se invicem plicabantur bina enim ostia erant
ex utraque parte ostiorum **25** et celata erant in ipsis
ostiis templi cherubin et scalptura palmarum sicut in
parietibus quoque expressa erat quam ob rem erant et
grossiora ligna in vestibuli fronte forinsecus **26** super
quae fenestrae obliquae et similitudo palmarum hinc
atque inde in umerulis vestibuli secundum latera domus
latitudinemque parietum

42 et eduxit me in atrium exterius per viam ducentem
ad aquilonem et eduxit me in gazofilacium quod erat
contra separatum aedificium et contra aedem vergentem
ad aquilonem **2** in facie longitudinis centum cubitos ostii

aquilonis et latitudinis quinquaginta cubitos **3** contra
viginti cubitos atrii interioris et contra pavimentum
stratum lapide atrii exterioris ubi erat porticus iuncta
porticui triplici **4** et ante gazofilacia deambulatio decem
cubitorum latitudinis ad interiora respiciens viae cubiti
unius et ostia earum ad aquilonem **5** ubi erant gazofilacia
in superioribus humiliora quia subportabant porticus
quae ex illis eminebant de inferioribus et de mediis
aedificii **6** tristega enim erant et non habebant columnas
sicut erant columnae atriorum propterea eminebant
de inferioribus et de mediis a terra **7** et peribolus
exterior secundum gazofilacia quae erant in via atrii
exterioris ante gazofilacia longitudo eius quinquaginta
cubitorum **8** quia longitudo erat gazofilaciorum atrii
exterioris quinquaginta cubitorum et longitudo ante
faciem templi centum cubitorum **9** et erat subter
gazofilacia haec introitus ab oriente ingredientium in
ea de atrio exteriori **10** in latitudine periboli atrii
quod erat contra viam orientalem in facie aedificii
separati et erant ante aedificium gazofilacia **11** et via
ante faciem eorum iuxta similitudinem gazofilaciorum
quae erant in via aquilonis secundum longitudinem
eorum sic et latitudo eorum et omnis introitus eorum
et similitudines et ostia eorum **12** secundum ostia
gazofilaciorum quae erant in via respiciente ad notum
ostium in capite viae quae via erat ante vestibulum
separatum per viam orientalem ingredientibus **13** et dixit
ad me gazofilacia aquilonis et gazofilacia austri quae
sunt ante aedificium separatum haec sunt gazofilacia

sancta in quibus vescuntur sacerdotes qui adpropinquant
ad Dominum in sancta sanctorum ibi ponent sancta
sanctorum et oblationem pro peccato et pro delicto locus
enim sanctus est **14** cum autem ingressi fuerint sacerdotes
non egredientur de sanctis in atrium exterius et ibi
reponent vestimenta sua in quibus ministrant quia sancta
sunt vestienturque vestimentis aliis et sic procedent
ad populum **15** cumque conplesset mensuras domus
interioris eduxit me per viam portae quae respiciebat ad
viam orientalem et mensus est eam undique per circuitum
16 mensus autem est contra ventum orientalem calamo
mensurae quingentos calamos in calamo mensurae per
circuitum **17** et mensus est contra ventum aquilonem
quingentos calamos in calamo mensurae per gyrum
18 et ad ventum australem mensus est quingentos
calamos in calamo mensurae per circuitum **19** et ad
ventum occidentalem mensus est quingentos calamos
in calamo mensurae **20** per quattuor ventos mensus est
illud murum eius undique per circuitum longitudine
quingentorum cubitorum et latitudine quingentorum
cubitorum dividentem inter sanctuarium et vulgi locum
43 et duxit me ad portam quae respiciebat ad viam
orientalem **2** et ecce gloria Dei Israhel ingrediebatur
per viam orientalem et vox erat ei quasi vox aquarum
multarum et terra splendebat a maiestate eius **3** et
vidi visionem secundum speciem quam videram quando
venit ut disperderet civitatem et species secundum
aspectum quem videram iuxta fluvium Chobar et cecidi
super faciem meam **4** et maiestas Domini ingressa est

templum per viam portae quae respiciebat ad orientem
5 et levavit me spiritus et introduxit me in atrium
interius et ecce repleta erat gloria Domini domus **6**
et audivi loquentem ad me de domo et vir qui stabat
iuxta me **7** dixit ad me fili hominis locus solii mei et
locus vestigiorum pedum meorum ubi habito in medio
filiorum Israhel in aeternum et non polluent ultra domus
Israhel nomen sanctum meum ipsi et reges eorum in
fornicationibus suis et in ruinis regum suorum et in
excelsis **8** qui fabricati sunt limen suum iuxta limen
meum et postes suos iuxta postes meos et murus erat
inter me et eos et polluerunt nomen sanctum meum in
abominationibus quas fecerunt propter quod consumpsi
eos in ira mea **9** nunc ergo repellant procul fornicationem
suam et ruinas regum suorum a me et habitabo in medio
eorum semper **10** tu autem fili hominis ostende domui
Israhel templum et confundantur ab iniquitatibus suis
et metiantur fabricam **11** et erubescant ex omnibus
quae fecerunt figuram domus et fabricae eius exitus
et introitus et omnem descriptionem eius et universa
praecepta eius cunctumque ordinem eius et omnes leges
eius ostende eis et scribes in oculis eorum et custodiant
omnes descriptiones eius et praecepta illius et faciant ea
12 ista est lex domus in summitate montis omnes fines
eius in circuitu sanctum sanctorum est haec ergo est lex
domus **13** istae autem mensurae altaris in cubito verissimo
qui habebat cubitum et palmum in sinu eius erat cubitus
et cubitus in latitudine et definitio usque ad labium eius
in circuitu palmus unus haec quoque erat fossa altaris

14 et de sinu terrae usque ad crepidinem novissimam
duo cubiti et latitudo cubiti unius et a crepidine maiori
usque ad crepidinem minorem quattuor cubiti et latitudo
unius cubiti **15** ipse autem arihel quattuor cubitorum
et ab arihel usque sursum cornua quattuor **16** et arihel
duodecim cubitorum in longitudine per duodecim cubitos
latitudinis quadrangulatum aequis lateribus **17** et crepido
quattuordecim cubitorum longitudinis per quattuordecim
latitudinis in quattuor angulis eius et corona in circuitu
eius dimidii cubitus et sinus eius unius cubiti per
circuitum gradus autem eius versi ad orientem **18** et
dixit ad me fili hominis haec dicit Dominus Deus hii
sunt ritus altaris in quacumque die fuerit fabricatum ut
offeratur super illud holocaustum et effundatur sanguis
19 et dabis sacerdotibus Levitis qui sunt de semine Sadoc
qui accedunt ad me ait Dominus Deus ut offerant mihi
vitulum de armento pro peccato **20** et adsumens de
sanguine eius pones super quattuor cornua eius et super
quattuor angulos crepidinis et super coronam in circuitu
et mundabis illud et expiabis **21** et tolles vitulum qui
oblatus fuerit pro peccato et conbures illum in separato
loco domus extra sanctuarium **22** et in die secunda offeres
hircum caprarum inmaculatum pro peccato et expiabunt
altare sicut expiaverunt in vitulo **23** cumque conpleveris
expians illud offeres vitulum de armento inmaculatum
et arietem de grege inmaculatum **24** et offeres eos in
conspectu Domini et mittent sacerdotes super eos sal
et offerent eos holocaustum Domino **25** septem diebus
facies hircum pro peccato cotidie et vitulum de armento

et arietem de pecoribus inmaculatos offerent **26** septem
diebus expiabunt altare et mundabunt illud et implebunt
manum eius **27** expletis autem diebus in die octava et
ultra facient sacerdotes super altare holocausta vestra et
quae pro pace offerunt et placatus ero vobis ait Dominus
Deus

44 et convertit me ad viam portae sanctuarii exterioris
quae respiciebat ad orientem et erat clausa **2** et dixit
Dominus ad me porta haec clausa erit non aperietur et
vir non transiet per eam quoniam Dominus Deus Israhel
ingressus est per eam eritque clausa **3** principi princeps
ipse sedebit in ea ut comedat panem coram Domino
per viam vestibuli portae ingredietur et per viam eius
egredietur **4** et adduxit me per viam portae aquilonis in
conspectu domus et vidi et ecce implevit gloria Domini
domum Domini et cecidi in faciem meam **5** et dixit ad
me Dominus fili hominis pone cor tuum et vide oculis
tuis et auribus tuis audi omnia quae ego loquor ad te
de universis caerimoniis domus Domini et de cunctis
legibus eius et pones cor tuum in viis templi per omnes
exitus sanctuarii **6** et dices ad exasperantem me domum
Israhel haec dicit Dominus Deus sufficiant vobis omnia
scelera vestra domus Israhel **7** eo quod inducitis filios
alienos incircumcisos corde et incircumcisos carne ut
sint in sanctuario meo et polluant domum meam et
offertis panes meos adipem et sanguinem et dissolvitis
pactum meum in omnibus sceleribus vestris **8** et non
servastis praecepta sanctuarii mei et posuistis custodes
observationum mearum in sanctuario meo vobismet ipsis

9 haec dicit Dominus Deus omnis alienigena incircumcisus
corde et incircumcisus carne non ingredietur sanctuarium
meum omnis filius alienus qui est in medio filiorum
Israhel **10** sed et Levitae qui longe recesserunt a me in
errore filiorum Israhel et erraverunt a me post idola sua
et portaverunt iniquitatem suam **11** erunt in sanctuario
meo aeditui et ianitores portarum domus et ministri
domus ipsi mactabunt holocaustosin et victimas populi
et ipsi stabunt in conspectu eorum ut ministrent eis **12**
pro eo quod ministraverunt illis in conspectu idolorum
suorum et facti sunt domui Israhel in offendiculum
iniquitatis idcirco levavi manum meam super eos dicit
Dominus Deus et portaverunt iniquitatem suam **13** et
non adpropinquabunt ad me ut sacerdotio fungantur
mihi neque accedent ad omne sanctuarium meum iuxta
sancta sanctorum sed portabunt confusionem suam et
scelera sua quae fecerunt **14** et dabo eos ianitores domus
in omni ministerio eius et universis quae fiunt in ea **15**
sacerdotes autem Levitae filii Sadoc qui custodierunt
caerimonias sanctuarii mei cum errarent filii Israhel a
me ipsi accedent ad me ut ministrent mihi et stabunt in
conspectu meo ut offerant mihi adipem et sanguinem ait
Dominus Deus **16** ipsi ingredientur sanctuarium meum et
ipsi accedent ad mensam meam ut ministrent mihi et
custodiant caerimonias meas **17** cumque ingredientur
portas atrii interioris vestibus lineis induentur nec
ascendet super eos quicquam laneum quando ministrant
in portis atrii interioris et intrinsecus **18** vittae lineae
erunt in capitibus eorum et feminalia linea erunt in

lumbis eorum et non accingentur in sudore **19** cumque
egredientur atrium exterius ad populum exuent se
vestimenta sua in quibus ministraverunt et reponent
ea in gazofilacio sanctuarii et vestient se vestimentis
aliis et non sanctificabunt populum in vestibus suis **20**
caput autem suum non radent neque comam nutrient
sed tondentes adtondent capita sua **21** et vinum non
bibet omnis sacerdos quando ingressurus est atrium
interius **22** et viduam et repudiatam non accipient uxores
sed virgines de semine domus Israhel sed et viduam
quae fuerit vidua a sacerdote accipient **23** et populum
meum docebunt quid sit inter sanctum et pollutum et
inter mundum et inmundum ostendent eis **24** et cum
fuerit controversia stabunt in iudiciis meis et iudicabunt
leges meas et praecepta mea in omnibus sollemnitatibus
meis custodient et sabbata mea sanctificabunt **25** et
ad mortuum hominem non ingredientur ne polluantur
nisi ad patrem et matrem et filium et filiam et fratrem
et sororem quae alterum virum non habuit in quibus
contaminabuntur **26** et postquam fuerit emundatus
septem dies numerabuntur ei **27** et in die introitus sui
in sanctuarium ad atrium interius ut ministret mihi in
sanctuario offeret pro peccato suo ait Dominus Deus **28** erit
autem eis hereditas ego hereditas eorum et possessionem
non dabitis eis in Israhel ego enim possessio eorum **29**
victimam et pro peccato et pro delicto ipsi comedent
et omne votum in Israhel ipsorum erit **30** et primitiva
omnium primogenitorum et omnia libamenta ex omnibus
quae offeruntur sacerdotum erunt et primitiva ciborum

vestrorum dabitis sacerdoti ut reponat benedictionem
domui suae 31 omne morticinum et captum a bestia de
avibus et de pecoribus non comedent sacerdotes

45 cumque coeperitis terram dividere sortito separate
primitias Domino sanctificatum de terra longitudine
viginti quinque milia et latitudine decem milia
sanctificatum erit in omni termino eius per circuitum
2 et erit ex omni parte sanctificatum quingentos per
quingentos quadrifariam per circuitum et quinquaginta
cubitis in suburbana eius per gyrum 3 et a mensura
ista mensurabis longitudinem viginti quinque milium
et latitudinem decem milium et in ipso erit templum
sanctumque sanctorum 4 sanctificatum de terra erit
sacerdotibus ministris sanctuarii qui accedunt ad
ministerium Domini et erit eis locus in domos et
in sanctuarium sanctitatis 5 viginti quinque autem
milia longitudinis et decem milia latitudinis erunt
Levitis qui ministrant domui ipsi possidebunt viginti
gazofilacia 6 et possessionem civitatis dabitis quinque
milia latitudinis et longitudinis viginti quinque milia
secundum separationem sanctuarii omni domui Israhel 7
principi quoque hinc et inde in separationem sanctuarii
et in possessionem civitatis contra faciem separationis
sanctuarii et contra faciem possessionis urbis a latere
maris usque ad mare et a latere orientis usque ad orientem
longitudinem autem iuxta unamquamque partium a
termino occidentali usque ad terminum orientalem 8 de
terra erit ei possessio in Israhel et non depopulabuntur
ultra principes populum meum sed terram dabunt domui

Israhel secundum tribus eorum **9** haec dicit Dominus Deus
sufficiat vobis principes Israhel iniquitatem et rapinas
intermittite et iudicium et iustitiam facite separate
confinia vestra a populo meo ait Dominus Deus **10** statera
iusta et oephi iustum et batus iustus erit vobis **11** oephi
et batus aequalia et unius mensurae erunt ut capiat
decimam partem chori batus et decimam partem chori
oephi iuxta mensuram chori erit aequa libratio eorum **12**
siclus autem viginti obolos habeat porro viginti sicli et
viginti quinque sicli et quindecim sicli minam facient **13** et
haec sunt primitiae quas tolletis sextam partem oephi de
choro frumenti et sextam partem oephi de choro hordei
14 mensura quoque olei batus olei decima pars chori est
et decem bati chorum faciunt quia decem bati implent
chorum **15** et arietem unum de grege ducentorum de his
quae nutriunt Israhel in sacrificium et in holocaustum
et in pacifica ad expiandum pro eis ait Dominus Deus
16 omnis populus terrae tenebitur primitiis his principi
in Israhel **17** et super principem erunt holocausta et
sacrificium et libamina in sollemnitatibus et in kalendis
et in sabbatis in universis sollemnitatibus domus Israhel
ipse faciat pro peccato sacrificium et holocaustum et
pacifica ad expiandum pro domo Israhel **18** haec dicit
Dominus Deus in primo mense una mensis sumes vitulum
de armento inmaculatum et expiabis sanctuarium **19**
et tollet sacerdos de sanguine quod erit pro peccato et
ponet in postibus domus et in quattuor angulis crepidinis
altaris et in postibus portae atrii interioris **20** et sic facies
in septima mensis pro unoquoque qui ignoravit et errore

deceptus est et expiabitis pro domo **21** in primo mense
quartadecima die mensis erit vobis paschae sollemnitas
septem diebus azyma comedentur **22** et faciet princeps
in die illa pro se et pro universo populo terrae vitulum
pro peccato **23** et in septem dierum sollemnitate faciet
holocaustum Domino septem vitulos et septem arietes
inmaculatos cotidie septem diebus et pro peccato hircum
caprarum cotidie **24** et sacrificium oephi per vitulum et
oephi per arietem faciet et olei hin per singula oephi **25**
septimo mense quintadecima die mensis in sollemnitate
faciet sicut supra dicta sunt per septem dies tam pro
peccato quam pro holocausto et in sacrificio et in oleo
46 haec dicit Dominus Deus porta atrii interioris quae
respicit ad orientem erit clausa sex diebus in quibus opus
fit die autem sabbati aperietur sed et in die kalendarum
aperietur **2** et intrabit princeps per viam vestibuli portae
de foris et stabit in limine portae et facient sacerdotes
holocaustum eius et pacifica eius et adorabit super limen
portae et egredietur porta autem non claudetur usque
ad vesperam **3** et adorabit populus terrae ad ostium
portae illius in sabbatis et in kalendis coram Domino **4**
holocaustum autem hoc offeret princeps Domino in die
sabbati sex agnos inmaculatos et arietem inmaculatum **5**
et sacrificium oephi per arietem agnis autem sacrificium
quod dederit manus eius et olei hin per singula oephi **6** in
die autem kalendarum vitulum de armento inmaculatum
et sex agni et arietes inmaculati erunt **7** et oephi per
vitulum oephi quoque per arietem faciet sacrificium
agnis autem sicut invenerit manus eius et olei hin per

singula oephi **8** cumque ingressurus est princeps per viam
vestibuli portae ingrediatur et per eandem viam exeat **9**
et cum intrabit populus terrae in conspectu Domini in
sollemnitatibus qui ingreditur per portam aquilonis ut
adoret egrediatur per viam portae meridianae porro qui
ingreditur per viam portae meridianae egrediatur per
viam portae aquilonis non revertetur per viam portae
per quam ingressus est sed e regione illius egredietur
10 princeps autem in medio eorum cum ingredientibus
ingredietur et cum egredientibus egredietur **11** et in
nundinis et in sollemnitatibus erit sacrificium oephi
per vitulum et oephi per arietem agnis autem erit
sacrificium sicut invenerit manus eius et olei hin per
singula oephi **12** cum autem fecerit princeps spontaneum
holocaustum aut pacifica voluntaria Domino aperietur ei
porta quae respicit ad orientem et faciet holocaustum
suum et pacifica sua sicut fieri solet in die sabbati et
egredietur claudeturque porta postquam exierit **13** et
agnum eiusdem anni inmaculatum faciet holocaustum
cotidie Domino semper mane faciet illud **14** et sacrificium
faciet super eo cata mane mane sextam partem oephi
et de oleo tertiam partem hin ut misceatur similae
sacrificium Domino legitimum iuge atque perpetuum **15**
faciet agnum et sacrificium et oleum cata mane mane
holocaustum sempiternum **16** haec dicit Dominus Deus
si dederit princeps donum alicui de filiis suis hereditas
eius filiorum suorum erit possidebunt ea hereditarie
17 si autem dederit legatum de hereditate sua uni
servorum suorum erit illius usque ad annum remissionis

et revertetur ad principem hereditas autem eius filiis eius
erit **18** et non accipiet princeps de hereditate populi per
violentiam et de possessione eorum sed de possessione
sua hereditatem dabit filiis suis ut non dispergatur
populus meus unusquisque a possessione sua **19** et
introduxit me per ingressum qui erat ex latere portae in
gazofilacia sanctuarii ad sacerdotes quae respiciebant
ad aquilonem et erat ibi locus vergens ad occidentem
20 et dixit ad me iste est locus ubi coquent sacerdotes
pro delicto et pro peccato ubi coquent sacrificium ut
non efferant in atrio exteriori et sanctificetur populus **21**
et eduxit me in atrium exterius et circumduxit me per
quattuor angulos atrii et ecce atriolum erat in angulo
atrii atriola singula per angulos atrii **22** in quattuor
angulos atrii atriola disposita quadraginta cubitorum per
longum et triginta per latum mensurae unius quattuor
erant **23** et paries per circuitum ambiens quattuor atriola
et culinae fabricatae erant subter porticus per gyrum **24**
et dixit ad me haec est domus culinarum in qua coquent
ministri domus Domini victimas populi

47 et convertit me ad portam domus et ecce aquae
egrediebantur subter limen domus ad orientem facies
enim domus respiciebat ad orientem aquae autem
descendebant in latus templi dextrum ad meridiem
altaris **2** et eduxit me per viam portae aquilonis et
convertit me ad viam foras portam exteriorem viam quae
respiciebat ad orientem et ecce aquae redundantes a
latere dextro **3** cum egrederetur vir ad orientem qui
habebat funiculum in manu sua et mensus est mille

cubitos et transduxit me per aquam usque ad talos **4**
rursumque mensus est mille et transduxit me per aquam
usque ad genua **5** et mensus est mille et transduxit me
per aquam usque ad renes et mensus est mille torrentem
quem non potui pertransire quoniam intumuerant aquae
profundae torrentis qui non potest transvadari **6** et dixit
ad me certe vidisti fili hominis et duxit me et convertit
ad ripam torrentis **7** cumque me convertissem ecce
in ripa torrentis ligna multa nimis ex utraque parte **8**
et ait ad me aquae istae quae egrediuntur ad tumulos
sabuli orientalis et descendunt ad plana deserti intrabunt
mare et exibunt et sanabuntur aquae **9** et omnis anima
vivens quae serpit quocumque venerit torrens vivet et
erunt pisces multi satis postquam venerint illuc aquae
istae et sanabuntur et vivent omnia ad quae venerit
torrens **10** vivent et stabunt super illa piscatores ab
Engaddi usque ad Engallim siccatio sagenarum erunt
plurimae species erunt piscium eius sicut pisces maris
magni multitudinis nimiae **11** in litoribus autem eius et
in palustribus non sanabuntur quia in salinas dabuntur
12 et super torrentem orietur in ripis eius ex utraque
parte omne lignum pomiferum non defluet folium ex eo
et non deficiet fructus eius per singulos menses adferet
primitiva quia aquae eius de sanctuario egredientur et
erunt fructus eius in cibum et folia eius ad medicinam
13 haec dicit Dominus Deus hic est terminus in quo
possidebitis terram in duodecim tribubus Israhel quia
Ioseph duplicem funiculum habet **14** possidebitis autem
eam singuli aeque ut frater suus quam levavi manum

meam ut darem patribus vestris et cadet terra haec vobis
in possessionem **15** hic est autem terminus terrae ad
plagam septentrionalem a mari magno via Bethalon
venientibus Sadada **16** Emath Berotha Sabarim quae est
inter terminum Damasci et confinium Emath domus
Atticon quae est iuxta terminos Auran **17** et erit terminus
a mari usque ad atrium Aenon terminus Damasci et
ab aquilone ad aquilonem et terminus Emath plaga
autem septentrionalis **18** porro plaga orientalis de medio
Auran et de medio Damasci et de medio Galaad et de
medio terrae Israhel Iordanis disterminans ad mare
orientale metiemini etiam plagam orientalem **19** plaga
autem australis meridiana a Thamar usque ad aquas
Contradictionis Cades et torrens usque ad mare magnum
et plaga ad meridiem australis **20** et plaga maris mare
magnum a confinio per directum donec venias Emath
haec est plaga maris **21** et dividetis terram istam vobis
per tribus Israhel **22** et mittetis eam in hereditatem vobis
et advenis qui accesserint ad vos qui genuerint filios
in medio vestrum et erunt vobis sicut indigenae inter
filios Israhel vobiscum divident possessionem in medio
tribuum Israhel **23** in tribu autem quacumque fuerit
advena ibi dabitis possessionem illi ait Dominus Deus

48 et haec nomina tribuum a finibus aquilonis iuxta
viam Aethlon pergentibus Emath atrium Aenon terminus
Damasci ad aquilonem iuxta Emath et erit ei plaga
orientalis mare Dan una **2** et ad terminum Dan a plaga
orientali usque ad plagam maris Aser una **3** et super
terminum Aser a plaga orientali usque ad plagam maris

Nepthalim una **4** et super terminum Nepthalim a plaga
orientali usque ad plagam maris Manasse una **5** et super
terminum Manasse a plaga orientali usque ad plagam
maris Ephraim una **6** et super terminum Ephraim a plaga
orientali usque ad plagam maris Ruben una **7** et super
terminum Ruben a plaga orientali usque ad plagam maris
Iuda una **8** et super terminum Iuda a plaga orientali
usque ad plagam maris erunt primitiae quas separabitis
viginti quinque milibus latitudinis et longitudinis sicuti
singulae partes a plaga orientali usque ad plagam maris
et erit sanctuarium in medio eius **9** primitiae quas
separastis Domino longitudo viginti quinque milibus et
latitudo decem milibus **10** hae autem erunt primitiae
sanctuarii sacerdotum ad aquilonem viginti quinque milia
et ad mare latitudinis decem milia sed et ad orientem
latitudinis decem milia et ad meridiem longitudinis
viginti quinque milia et erit sanctuarium Domini in medio
eius **11** sacerdotibus sanctuarium erit de filiis Sadoc qui
custodierunt caerimonias meas et non erraverunt cum
errarent filii Israhel sicut erraverunt et Levitae **12** et
erunt eis primitiae de primitiis terrae sanctum sanctorum
iuxta terminum Levitarum **13** sed et Levitis similiter
iuxta fines sacerdotum viginti quinque milia longitudinis
et latitudinis decem milia omnis longitudo viginti et
quinque milium et latitudo decem milium **14** et non
venundabunt ex eo neque mutabunt nec transferentur
primitiae terrae quia sanctificatae sunt Domino **15**
quinque milia autem quae supersunt in latitudine per
viginti quinque milia profana erunt urbis in habitaculum

et in suburbana et erit civitas in medio eius **16** et heae
mensurae eius ad plagam septentrionalem quingenti et
quattuor milia et ad plagam meridianam quingenti et
quattuor milia et ad plagam orientalem quingenti et
quattuor milia et ad plagam occidentalem quingenti et
quattuor milia **17** erunt autem suburbana civitatis ad
aquilonem ducenti quinquaginta et in meridie ducenti
quinquaginta et ad orientem ducenti quinquaginta et
ad mare ducenti quinquaginta **18** quod autem reliquum
fuerit in longitudine secundum primitias sanctuarii
decem milia in orientem et decem milia ad occidentem
erunt sicut primitiae sanctuarii et erunt fruges eius in
panes his qui serviunt civitati **19** servientes autem civitati
operabuntur ex omnibus tribubus Israhel **20** omnes
primitiae viginti quinque milium per viginti quinque
milia in quadrum separabuntur in primitias sanctuarii et
possessionem civitatis **21** quod autem reliquum fuerit
principis erit ex omni parte primitiarum sanctuarii et
possessionis civitatis e regione viginti quinque milium
primitiarum usque ad terminum orientalem sed et
ad mare e regione viginti quinque milium usque ad
terminum maris similiter in partibus principis erit et
erunt primitiae sanctuarii et sanctuarium templi in
medio eius **22** de possessione autem Levitarum et de
possessione civitatis in medio partium principis erit
inter terminum Iuda et inter terminum Beniamin et
ad principem pertinebit **23** et reliquis tribubus a plaga
orientali usque ad plagam occidentalem Beniamin una **24**
et contra terminum Beniamin a plaga orientali usque ad

plagam occidentalem Symeon una **25** et super terminum
Symeonis a plaga orientali usque ad plagam occidentis
Isachar una **26** et super terminum Isachar a plaga orientali
usque ad plagam occidentalem Zabulon una **27** et super
terminum Zabulon a plaga orientali usque ad plagam
maris Gad una **28** et super terminum Gad ad plagam
austri in meridiem et erit finis de Thamar usque ad aquas
Contradictionis Cades hereditas contra mare magnum **29**
haec est terra quam mittetis in sortem tribubus Israhel et
hae partitiones earum ait Dominus Deus **30** et hii egressus
civitatis a plaga septentrionali quingentos et quattuor
milia mensurabis **31** et portae civitatis in nominibus
tribuum Israhel portae tres a septentrione porta Ruben
una porta Iudae una porta Levi una **32** et ad plagam
orientalem quingentos et quattuor milia et portae tres
porta Ioseph una porta Beniamin una porta Dan una **33**
et ad plagam meridianam quingentos et quattuor milia
metieris portam Symeonis unam portam Isachar unam
portam Zabulon unam **34** et ad plagam occidentalem
quingenti et quattuor milia portae eorum tres porta
Gad una porta Aser una porta Nepthalim una **35** per
circuitum decem et octo milia et nomen civitatis ex illa
die Dominus ibidem

Danihelis Prophetæ

1 anno tertio regni Ioachim regis Iuda venit
Nabuchodonosor rex Babylonis Hierusalem et obsedit
eam **2** et tradidit Dominus in manu eius Ioachim regem
Iudae et partem vasorum domus Dei et asportavit ea
in terram Sennaar in domum dei sui et vasa intulit in
domum thesauri dei sui **3** et ait rex Asfanaz praeposito
eunuchorum suorum ut introduceret de filiis Israhel et de
semine regio et tyrannorum **4** pueros in quibus nulla esset
macula decoros forma et eruditos omni sapientia cautos
scientia et doctos disciplina et qui possent stare in palatio
regis ut doceret eos litteras et linguam Chaldeorum **5**
et constituit eis rex annonam per singulos dies de cibis
suis et de vino unde bibebat ipse ut enutriti tribus annis
postea starent in conspectu regis **6** fuerunt ergo inter
eos de filiis Iuda Danihel Ananias Misahel et Azarias **7** et
inposuit eis praepositus eunuchorum nomina Daniheli
Balthasar et Ananiae Sedrac Misaheli Misac et Azariae
Abdenago **8** proposuit autem Danihel in corde suo ne
pollueretur de mensa regis neque de vino potus eius et
rogavit eunuchorum praepositum ne contaminaretur
9 dedit autem Deus Daniheli gratiam et misericordiam
in conspectu principis eunuchorum **10** et ait princeps
eunuchorum ad Danihel timeo ego dominum meum
regem qui constituit vobis cibum et potum qui si viderit
vultus vestros macilentiores prae ceteris adulescentibus
coaevis vestris condemnabitis caput meum regi **11** et
dixit Danihel ad Malassar quem constituerat princeps
eunuchorum super Danihel Ananiam Misahel et Azariam

12 tempta nos obsecro servos tuos diebus decem et dentur
nobis legumina ad vescendum et aqua ad bibendum **13**
et contemplare vultus nostros et vultus puerorum qui
vescuntur cibo regio et sicut videris facies cum servis tuis
14 qui audito sermone huiuscemodi temptavit eos diebus
decem **15** post dies autem decem apparuerunt vultus
eorum meliores et corpulentiores prae omnibus pueris qui
vescebantur cibo regio **16** porro Malassar tollebat cibaria
et vinum potus eorum dabatque eis legumina **17** pueris
autem his dedit Deus scientiam et disciplinam in omni
libro et sapientia Daniheli autem intellegentiam omnium
visionum et somniorum **18** conpletis itaque diebus
post quos dixerat rex ut introducerentur introduxit eos
praepositus eunuchorum in conspectu Nabuchodonosor
19 cumque locutus eis fuisset rex non sunt inventi de
universis tales ut Danihel Ananias Misahel et Azarias
et steterunt in conspectu regis **20** et omne verbum
sapientiae et intellectus quod sciscitatus est ab eis rex
invenit in eis decuplum super cunctos ariolos et magos
qui erant in universo regno eius **21** fuit autem Danihel
usque ad annum primum Cyri regis

2 in anno secundo regni Nabuchodonosor vidit
Nabuchodonosor somnium et conterritus est spiritus
eius et somnium eius fugit ab eo **2** praecepit ergo rex ut
convocarentur arioli et magi et malefici et Chaldei et
indicarent regi somnia sua qui cum venissent steterunt
coram rege **3** et dixit ad eos rex vidi somnium et mente
confusus ignoro quid viderim **4** responderuntque Chaldei
regi syriace rex in sempiternum vive dic somnium

servis tuis et interpretationem eius indicabimus **5** et
respondens rex ait Chaldeis sermo recessit a me nisi
indicaveritis mihi somnium et coniecturam eius peribitis
vos et domus vestrae publicabuntur **6** si autem somnium
et coniecturam eius narraveritis praemia et dona et
honorem multum accipietis a me somnium igitur et
interpretationem eius indicate mihi **7** responderunt
secundo atque dixerunt rex somnium dicat servis suis et
interpretationem illius indicabimus **8** respondit rex et ait
certo novi quia tempus redimitis scientes quod recesserit
a me sermo **9** si ergo somnium non indicaveritis mihi una
est de vobis sententia quod interpretationem quoque
fallacem et deceptione plenam conposueritis ut loquamini
mihi donec tempus pertranseat somnium itaque dicite
mihi ut sciam quod interpretationem quoque eius veram
loquamini **10** respondentes ergo Chaldei coram rege
dixerunt non est homo super terram qui sermonem
tuum rex possit implere sed neque regum quisquam
magnus et potens verbum huiuscemodi sciscitatur ab
omni ariolo et mago et Chaldeo **11** sermo enim quem
tu rex quaeris gravis est nec repperietur quisquam qui
indicet illum in conspectu regis exceptis diis quorum
non est cum hominibus conversatio **12** quo audito rex
in furore et in ira magna praecepit ut perirent omnes
sapientes Babylonis **13** et egressa sententia sapientes
interficiebantur quaerebaturque Danihel et socii eius ut
perirent **14** tunc Danihel requisivit de lege atque sententia
ab Arioch principe militiae regis qui egressus fuerat ad
interficiendos sapientes Babylonis **15** et interrogavit eum

qui a rege acceperat potestatem quam ob causam tam
crudelis sententia a facie esset regis egressa cum ergo rem
indicasset Arioch Daniheli **16** Danihel ingressus rogavit
regem ut tempus daret sibi ad solutionem indicandam
regi **17** et ingressus est domum suam Ananiaeque Misaheli
et Azariae sociis suis indicavit negotium **18** ut quaererent
misericordiam a facie Dei caeli super sacramento isto et
non perirent Danihel et socii eius cum ceteris sapientibus
Babylonis **19** tunc Daniheli per visionem nocte mysterium
revelatum est et Danihel benedixit Deo caeli **20** et
locutus ait sit nomen Domini benedictum a saeculo
et usque in saeculum quia sapientia et fortitudo eius
sunt **21** et ipse mutat tempora et aetates transfert regna
atque constituit dat sapientiam sapientibus et scientiam
intellegentibus disciplinam **22** ipse revelat profunda et
abscondita et novit in tenebris constituta et lux cum eo
est **23** tibi Deus patrum meorum confiteor teque laudo
quia sapientiam et fortitudinem dedisti mihi et nunc
ostendisti mihi quae rogavimus te quia sermonem regis
aperuisti nobis **24** post haec Danihel ingressus ad Arioch
quem constituerat rex ut perderet sapientes Babylonis
sic ei locutus est sapientes Babylonis ne perdas introduc
me in conspectu regis et solutionem regi enarrabo **25**
tunc Arioch festinus introduxit Danihelem ad regem et
dixit ei inveni hominem de filiis transmigrationis Iudae
qui solutionem regi adnuntiet **26** respondit rex et dixit
Daniheli cuius nomen erat Balthasar putasne vere potes
indicare mihi somnium quod vidi et interpretationem
eius **27** et respondens Danihel coram rege ait mysterium

quod rex interrogat sapientes magi et arioli et aruspices
non queunt indicare regi **28** sed est Deus in caelo revelans
mysteria qui indicavit tibi rex Nabuchodonosor quae
ventura sunt novissimis temporibus somnium tuum et
visiones capitis tui in cubili tuo huiuscemodi sunt **29** tu
rex cogitare coepisti in stratu tuo quid esset futurum
post haec et qui revelat mysteria ostendit tibi quae
ventura sunt **30** mihi quoque non in sapientia quae est
in me plus quam in cunctis viventibus sacramentum
hoc revelatum est sed ut interpretatio regi manifesta
fieret et cogitationes mentis tuae scires **31** tu rex videbas
et ecce quasi statua una grandis statua illa magna et
statura sublimis stabat contra te et intuitus eius erat
terribilis **32** huius statuae caput ex auro optimo erat
pectus autem et brachia de argento porro venter et
femora ex aere **33** tibiae autem ferreae pedum quaedam
pars erat ferrea quaedam fictilis **34** videbas ita donec
abscisus est lapis sine manibus et percussit statuam in
pedibus eius ferreis et fictilibus et comminuit eos **35** tunc
contrita sunt pariter ferrum testa aes argentum et aurum
et redacta quasi in favillam aestivae areae rapta sunt
vento nullusque locus inventus est eis lapis autem qui
percusserat statuam factus est mons magnus et implevit
universam terram **36** hoc est somnium interpretationem
quoque eius dicemus coram te rex **37** tu rex regum es et
Deus caeli regnum fortitudinem et imperium et gloriam
dedit tibi **38** et omnia in quibus habitant filii hominum et
bestiae agri volucresque caeli dedit in manu tua et sub
dicione tua universa constituit tu es ergo caput aureum

39 et post te consurget regnum aliud minus te et regnum
tertium aliud aereum quod imperabit universae terrae **40**
et regnum quartum erit velut ferrum quomodo ferrum
comminuit et domat omnia sic comminuet omnia haec
et conteret **41** porro quia vidisti pedum et digitorum
partem testae figuli et partem ferream regnum divisum
erit quod tamen de plantario ferri orietur secundum
quod vidisti ferrum mixtum testae ex luto **42** et digitos
pedum ex parte ferreos et ex parte fictiles ex parte
regnum erit solidum et ex parte contritum **43** quia autem
vidisti ferrum mixtum testae ex luto commiscebuntur
quidem humano semine sed non adherebunt sibi sicuti
ferrum misceri non potest testae **44** in diebus autem
regnorum illorum suscitabit Deus caeli regnum quod in
aeternum non dissipabitur et regnum eius populo alteri
non tradetur comminuet et consumet universa regna
haec et ipsum stabit in aeternum **45** secundum quod
vidisti quod de monte abscisus est lapis sine manibus
et comminuit testam et ferrum et aes et argentum et
aurum Deus magnus ostendit regi quae futura sunt postea
et verum est somnium et fidelis interpretatio eius **46**
tunc rex Nabuchodonosor cecidit in faciem suam et
Danihelum adoravit et hostias et incensum praecepit ut
sacrificarent ei **47** loquens ergo rex ait Daniheli vere Deus
vester Deus deorum est et Dominus regum et revelans
mysteria quoniam potuisti aperire sacramentum hoc **48**
tunc rex Danihelum in sublime extulit et munera multa
et magna dedit ei et constituit eum principem super
omnes provincias Babylonis et praefectum magistratuum

super cunctos sapientes Babylonis **49** Danihel autem
postulavit a rege et constituit super opera provinciae
Babylonis Sedrac Misac et Abdenago ipse autem Danihel
erat in foribus regis

3 Nabuchodonosor rex fecit statuam auream altitudine
cubitorum sexaginta latitudine cubitorum sex et statuit
eam in campo Duram provinciae Babylonis **2** itaque
Nabuchodonosor rex misit ad congregandos satrapas
magistratus et iudices duces et tyrannos et praefectos
omnesque principes regionum ut convenirent ad
dedicationem statuae quam erexerat Nabuchodonosor
rex **3** tunc congregati sunt satrapae magistratus et
iudices duces et tyranni et optimates qui erant in
potestatibus constituti et universi principes regionum
ut convenirent ad dedicationem statuae quam erexerat
Nabuchodonosor rex stabant autem in conspectu statuae
quam posuerat Nabuchodonosor **4** et praeco clamabat
valenter vobis dicitur populis tribubus et linguis **5** in
hora qua audieritis sonitum tubae et fistulae et citharae
sambucae et psalterii et symphoniae et universi generis
musicorum cadentes adorate statuam auream quam
constituit Nabuchodonosor rex **6** si quis autem non
prostratus adoraverit eadem hora mittetur in fornacem
ignis ardentis **7** post haec igitur statim ut audierunt
omnes populi sonitum tubae fistulae et citharae sambucae
et psalterii et symphoniae et omnis generis musicorum
cadentes omnes populi et tribus et linguae adoraverunt
statuam auream quam constituerat Nabuchodonosor rex
8 statimque et in ipso tempore accedentes viri chaldei

accusaverunt Iudaeos **9** dixeruntque Nabuchodonosor
regi rex in aeternum vive **10** tu rex posuisti decretum
ut omnis homo qui audierit sonitum tubae fistulae et
citharae sambucae et psalterii et symphoniae et universi
generis musicorum prosternat se et adoret statuam
auream **11** si quis autem non procidens adoraverit
mittatur in fornacem ignis ardentem **12** sunt ergo viri
iudaei quos constituisti super opera regionis Babyloniae
Sedrac Misac et Abdenago viri isti contempserunt rex
decretum tuum deos tuos non colunt et statuam auream
quam erexisti non adorant **13** tunc Nabuchodonosor in
furore et in ira praecepit ut adducerentur Sedrac Misac
et Abdenago qui confestim adducti sunt in conspectu
regis **14** pronuntiansque Nabuchodonosor rex ait eis
verene Sedrac Misac et Abdenago deos meos non colitis
et statuam auream quam constitui non adoratis **15**
nunc ergo si estis parati quacumque hora audieritis
sonitum tubae fistulae et citharae sambucae psalterii et
symphoniae omnisque generis musicorum prosternite
vos et adorate statuam quam feci quod si non adoraveritis
eadem hora mittemini in fornacem ignis ardentem et quis
est Deus qui eripiat vos de manu mea **16** respondentes
Sedrac Misac et Abdenago dixerunt regi Nabuchodonosor
non oportet nos de hac re respondere tibi **17** ecce enim
Deus noster quem colimus potest eripere nos de camino
ignis ardentis et de manibus tuis rex liberare **18** quod si
noluerit notum tibi sit rex quia deos tuos non colimus et
statuam auream quam erexisti non adoramus **19** tunc
Nabuchodonosor repletus est furore et aspectus faciei

illius inmutatus est super Sedrac Misac et Abdenago
et praecepit ut succenderetur fornax septuplum quam
succendi consuerat **20** et viris fortissimis de exercitu
suo iussit ut ligatis pedibus Sedrac Misac et Abdenago
mitterent eos in fornacem ignis ardentem **21** et confestim
viri illi vincti cum bracis suis et tiaris et calciamentis et
vestibus missi sunt in medium fornacis ignis ardentis **22**
nam iussio regis urguebat fornax autem succensa erat
nimis porro viros illos qui miserant Sedrac Misac et
Abdenago interfecit flamma ignis **23** Viri autem hi tres
id est Sidrach Misach et Abdenago ceciderunt in medio
camino ignis ardentis colligati **24** Tunc Nabuchodonosor
rex obstupuit et surrexit propere et ait optimatibus suis
Nonne tres viros misimus in medium ignis compeditos
Qui respondentes regi dixerunt Vere rex **25** Respondit et
ait Ecce ego video quattuor viros solutos et ambulantes
in medio ignis et nihil corruptionis in eis est et species
quarti similis filio Dei **26** Tunc accessit Nabuchodonosor
ad ostium fornacis ignis ardentis et ait Sidrach Misach et
Abdenago servi Dei excelsi egredimini et venite Statimque
egressi sunt Sidrach Misach et Abdenago de medio ignis
27 Et congregati satrapae et magistratus et iudices et
potentes regis contemplabantur viros illos quoniam nihil
potestatis habuisset ignis in corporibus eorum et capillus
capitis eorum non esset adustus et sarabala eorum non
fuissent immutata et odor ignis non transisset per eos **28**
Et erumpens Nabuchodonosor ait Benedictus Deus eorum
Sidrach videlicet Misach et Abdenago qui misit angelum
suum et eruit servos suos qui crediderunt in eum et

verbum regis immutaverunt et tradiderunt corpora sua
ne servirent et ne adorarent omnem deum excepto
Deo suo **29** A me ergo positum est hoc decretum ut
omnis populus tribus et lingua quaecumque locuta fuerit
blasphemiam contra Deum Sidrach Misach et Abdenago
dispereat et domus eius vastetur neque enim est alius
Deus qui possit ita salvare **30** Tunc rex promovit Sidrach
Misach et Abdenago in provincia Babylonis

4 NABUCHODONOSOR rex omnibus populis gentibus
et linguis qui habitant in universa terra pax vobis
multiplicetur **2** Signa et mirabilia fecit apud me Deus
excelsus Placuit ergo mihi praedicare **3** signa eius quia
magna sunt et mirabilia eius quia fortia et regnum eius
regnum sempiternum et potestas eius in generationem
et generationem **4** Ego Nabuchodonosor quietus eram
in domo mea et florens in palatio meo **5** somnium
vidi quod perterruit me et cogitationes meae in strato
meo et visiones capitis mei conturbaverunt me **6** Et
per me propositum est decretum ut introducerentur
in conspectu meo cuncti sapientes Babylonis et ut
solutionem somnii indicarent mihi **7** Tunc ingrediebantur
arioli magi Chaldaei et aruspices et somnium narravi in
conspectu eorum et solutionem eius non indicaverunt
mihi **8** donec collega ingressus est in conspectu meo
Daniel cui nomen Baltassar secundum nomen Dei mei
qui habet spiritum deorum sanctorum in semetipso et
somnium coram ipso locutus sum **9** Baltassar princeps
ariolorum quoniam ego scio quod spiritum sanctorum
deorum habeas in te et omne sacramentum non est

impossibile tibi visiones somniorum meorum quas vidi et
solutionem earum narra **10** Visio capitis mei in cubili
meo Videbam et ecce arbor in medio terrae et altitudo
eius nimia **11** Magna arbor et fortis et proceritas eius
contingens caelum aspectus illius erat usque ad terminos
universae terrae **12** Folia eius pulcherrima et fructus eius
nimius et esca universorum in ea subter eam habitabant
animalia et bestiae et in ramis eius conversabantur
volucres caeli et ex ea vescebatur omnis caro **13** Videbam
in visione capitis mei super stratum meum et ecce
vigil et sanctus de caelo descendit **14** Clamavit fortiter
et sic ait Succidite arborem et praecidite ramos eius
excutite folia eius et dispergite fructus eius fugiant
bestiae quae subter eam sunt et volucres de ramis eius
15 Verumtamen germen radicum eius in terra sinite et
alligetur vinculo ferreo et aereo in herbis quae foris sunt
et rore caeli tingatur et cum feris pars eius in herba
terrae **16** Cor eius ab humano commutetur et cor ferae
detur ei et septem tempora mutentur super eum **17** In
sententia vigilum decretum est et sermo sanctorum et
petitio donec cognoscant viventes quoniam dominatur
Excelsus in regno hominum et cuicumque voluerit dabit
illud et humillimum hominem constituet super eum
18 Hoc somnium vidi ego Nabuchodonosor rex tu ergo
Baltassar interpretationem narra festinus quia omnes
sapientes regni mei non queunt solutionem edicere
mihi tu autem potes quia spiritus deorum sanctorum
in te est **19** Tunc Daniel cuius nomen Baltassar coepit
intra semetipsum tacitus cogitare quasi una hora et

cogitationes eius conturbabant eum Respondens autem
rex ait Baltassar somnium et interpretatio eius non
conturbent te Respondit Baltassar et dixit Domine mi
somnium his qui te oderunt et interpretatio eius hostibus
tuis sit **20** Arborem quam vidisti sublimem atque robustam
cuius altitudo pertingit ad caelum et aspectus illius in
omnem terram **21** et rami eius pulcherrimi et fructus
eius nimius et esca omnium in ea subter eam habitantes
bestiae agri et in ramis eius commorantes aves caeli **22**
Tu es rex qui magnificatus es et invaluisti et magnitudo
tua crevit et pervenit usque ad caelum et potestas
tua in terminos universae terrae **23** Quod autem vidit
rex vigilem et sanctum descendere de caelo et dicere
Succidite arborem et dissipate illam attamen germen
radicum eius in terra dimittite et vinciatur ferro et
aere in herbis foris et rore caeli conspergatur et cum
feris sit pabulum eius donec septem tempora mutentur
super eum **24** Haec est interpretatio sententiae Altissimi
quae pervenit super dominum meum regem **25** Eiicient
te ab hominibus et cum bestiis ferisque erit habitatio
tua et foenum ut bos comedes et rore caeli infunderis
septem quoque tempora mutabuntur super te donec scias
quod dominetur Excelsus super regnum hominum et
cuicumque voluerit det illud **26** Quod autem praecepit ut
relinqueretur germen radicum eius id est arboris regnum
tuum tibi manebit postquam cognoveris potestatem esse
caelestem **27** Quam ob rem rex consilium meum placeat
tibi et peccata tua eleemosynis redime et iniquitates tuas
misericordiis pauperum forsitan ignoscet delictis tuis

28 Omnia haec venerunt super Nabuchodonosor regem
29 Post finem mensium duodecim in aula Babylonis
deambulabat **30** Responditque rex et ait Nonne haec
est Babylon magna quam ego aedificavi in domum
regni in robore fortitudinis meae et in gloria decoris
mei **31** Cumque sermo adhuc esset in ore regis vox de
caelo ruit Tibi dicitur Nabuchodonosor rex Regnum
tuum transibit a te **32** et ab hominibus eiicient te et
cum bestiis et feris erit habitatio tua foenum quasi
bos comedes et septem tempora mutabuntur super te
donec scias quod dominetur Excelsus in regno hominum
et cuicumque voluerit det illud **33** Eadem hora sermo
completus est super Nabuchodonosor et ex hominibus
abiectus est et foenum ut bos comedit et rore caeli corpus
eius infectum est donec capilli eius in similitudinem
aquilarum crescerent et ungues eius quasi avium **34** Igitur
post finem dierum ego Nabuchodonosor oculos meos
ad caelum levavi et sensus meus redditus est mihi et
Altissimo benedixi et viventem in sempiternum laudavi
et glorificavi quia potestas eius potestas sempiterna et
regnum eius in generationem et generationem **35** Et
omnes habitatores terrae apud eum in nihilum reputati
sunt iuxta voluntatem enim suam facit tam in virtutibus
caeli quam in habitatoribus terrae et non est qui resistat
manui eius et dicat ei Quare fecisti **36** In ipso tempore
sensus meus reversus est ad me et ad honorem regni mei
decoremque perveni et figura mea reversa est ad me et
optimates mei et magistratus mei requisierunt me et
in regno meo restitutus sum et magnificentia amplior

addita est mihi 37 Nunc igitur ego Nabuchodonosor laudo
et magnifico et glorifico regem caeli quia omnia opera
eius vera et viae eius iudicia et gradientes in superbia
potest humiliare

5 Baltassar rex fecit grande convivium optimatibus suis
mille et unusquisque secundum suam bibebat aetatem 2
Praecepit ergo iam temulentus ut afferrentur vasa aurea
et argentea quae asportaverat Nabuchodonosor pater
eius de templo quod fuit in Ierusalem ut biberent in eis
rex et optimates eius uxoresque eius et concubinae 3
Tunc allata sunt vasa aurea et argentea quae asportaverat
de templo quod fuerat in Ierusalem et biberunt in
eis rex et optimates eius uxores et concubinae illius
4 Bibebant vinum et laudabant deos suos aureos et
argenteos aereos ferreos ligneosque et lapideos 5 In
eadem hora apparuerunt digiti quasi manus hominis
scribentis contra candelabrum in superficie parietis aulae
regiae et rex aspiciebat articulos manus scribentis 6
Tunc facies regis commutata est et cogitationes eius
conturbabant eum et compages renum eius solvebantur
et genua eius ad seinvicem collidebantur 7 Exclamavit
itaque rex fortiter ut introducerent magos Chaldaeos et
aruspices Et proloquens rex ait sapientibus Babylonis
Quicumque legerit scripturam hanc et interpretationem
eius manifestam mihi fecerit purpura vestietur et torquem
auream habebit in collo et tertius in regno meo erit 8
Tunc ingressi omnes sapientes regis non potuerunt nec
scripturam legere nec interpretationem indicare regi 9
Unde rex Baltassar satis conturbatus est et vultus illius

immutatus est sed et optimates eius turbabantur **10** Regina autem pro re quae acciderat regi et optimatibus eius domum convivii ingressa est et proloquens ait Rex in aeternum vive non te conturbent cogitationes tuae neque facies tua immutetur **11** Est vir in regno tuo qui spiritum deorum sanctorum habet in se et in diebus patris tui scientia et sapientia inventae sunt in eo nam et rex Nabuchodonosor pater tuus principem magorum incantatorum Chaldaeorum et aruspicum constituit eum pater inquam tuus o rex **12** quia spiritus amplior et prudentia intelligentiaque et interpretatio somniorum et ostensio secretorum ac solutio ligatorum inventae sunt in eo hoc est in Daniele cui rex posuit nomen Baltassar nunc itaque Daniel vocetur et interpretationem narrabit **13** Igitur introductus est Daniel coram rege Ad quem praefatus rex ait Tu es Daniel de filiis captivitatis Iudae quem adduxit pater meus rex de Iudaea **14** Audivi de te quoniam spiritum deorum habeas et scientia intelligentiaque ac sapientia ampliores inventae sunt in te **15** Et nunc introgressi sunt in conspectu meo sapientes magi ut scripturam hanc legerent et interpretationem eius indicarent mihi et nequiverunt sensum huius sermonis edicere **16** Porro ego audivi de te quod possis obscura interpretari et ligata dissolvere si ergo vales scripturam legere et interpretationem eius indicare mihi purpura vestieris et torquem auream circa collum tuum habebis et tertius in regno meo princeps eris **17** Ad quae respondens Daniel ait coram rege Munera tua sint tibi et dona domus tuae alteri da scripturam autem legam

tibi rex et interpretationem eius ostendam tibi **18** O rex
Deus altissimus regnum et magnificentiam gloriam et
honorem dedit Nabuchodonosor patri tuo **19** Et propter
magnificentiam quam dederat ei universi populi tribus
et linguae tremebant et metuebant eum quos volebat
interficiebat et quos volebat percutiebat et quos volebat
exaltabat et quos volebat humiliabat **20** Quando autem
elevatum est cor eius et spiritus illius obfirmatus est ad
superbiam depositus est de solio regni sui et gloria eius
ablata est **21** et a filiis hominum eiectus est sed et cor eius
cum bestiis positum est et cum onagris erat habitatio eius
foenum quoque ut bos comedebat et rore caeli corpus
eius infectum est donec cognosceret quod potestatem
haberet Altissimus in regno hominum et quemcumque
voluerit suscitabit super illud **22** Tu quoque filius eius
Baltassar non humiliasti cor tuum cum scires haec omnia
23 sed adversum Dominatorem caeli elevatus es et vasa
domus eius allata sunt coram te et tu et optimates tui et
uxores tuae et concubinae tuae vinum bibistis in eis deos
quoque argenteos et aureos et aereos ferreos ligneosque
et lapideos qui non vident neque audiunt neque sentiunt
laudasti porro Deum qui habet flatum tuum in manu sua
et omnes vias tuas non glorificasti **24** Idcirco ab eo missus
est articulus manus quae scripsit hoc quod exaratum
est **25** Haec est autem scriptura quae digesta est MANE
THECEL PHARES **26** Et haec est interpretatio sermonis
MANE numeravit Deus regnum tuum et complevit illud
27 THECEL appensus es in statera et inventus es minus
habens **28** PHARES divisum est regnum tuum et datum

est Medis et Persis **29** Tunc iubente rege indutus est
Daniel purpura et circumdata est torques aurea collo eius
et praedicatum est de eo quod haberet potestatem tertius
in regno suo **30** Eadem nocte interfectus est Baltassar rex
Chaldaeus **31** Et Darius Medus successit in regnum annos
natus sexagintaduos

6 Placuit Dario et constituit super regnum satrapas
centum viginti ut essent in toto regno suo **2** Et super eos
principes tres ex quibus Daniel unus erat ut satrapae illis
redderent rationem et rex non sustineret molestiam **3**
Igitur Daniel superabat omnes principes et satrapas quia
spiritus Dei amplior erat in illo **4** Porro rex cogitabat
constituere eum super omne regnum unde principes et
satrapae quaerebant occasionem ut invenirent Danieli ex
latere regis nullamque causam et suspicionem reperire
potuerunt eo quod fidelis esset et omnis culpa et suspicio
non inveniretur in eo **5** Dixerunt ergo viri illi Non
inveniemus Danieli huic aliquam occasionem nisi forte in
lege Dei sui **6** Tunc principes et satrapae surripuerunt regi
et sic locuti sunt ei Dari rex in aeternum vive **7** consilium
inierunt omnes principes regni tui magistratus et satrapae
senatores et iudices ut decretum imperatorium exeat
et edictum Ut omnis qui petierit aliquam petitionem a
quocumque deo et homine usque ad triginta dies nisi a te
rex mittatur in lacum leonum **8** Nunc itaque rex confirma
sententiam et scribe decretum ut non immutetur quod
statutum est a Medis et Persis nec praevaricari cuiquam
liceat **9** Porro rex Darius proposuit edictum et statuit
10 Quod cum Daniel comperisset id est constitutam

legem ingressus est domum suam et fenestris apertis in
coenaculo suo contra Ierusalem tribus temporibus in die
flectebat genua sua et adorabat confitebaturque coram
Deo suo sicut et ante facere consueverat **11** Viri ergo illi
curiosius inquirentes invenerunt Danielem orantem et
obscerantem Deum suum **12** Et accedentes locuti sunt
regi super edicto Rex numquid non constituisti ut omnis
homo qui rogaret quemquam de diis et hominibus usque
ad dies triginta nisi te rex mitteretur in lacum leonum Ad
quos respondens rex ait verus est sermo iuxta decretum
Medorum atque Persarum quod praevaricari non licet **13**
Tunc respondentes dixerunt coram rege Daniel de filiis
captivitatis Iuda non curavit de lege tua et de edicto
quod constituisti sed tribus temporibus per diem orat
obsecratione sua **14** Quod verbum cum audisset rex satis
contristatus est et pro Daniele posuit cor ut liberaret
eum et usque ad occasum solis laborabat ut erueret
illum **15** Viri autem illi intelligentes regem dixerunt ei
Scito rex quia lex Medorum atque Persarum est ut omne
decretum quod constituerit rex non liceat immutari **16**
Tunc rex praecepit et adduxerunt Danielem et miserunt
eum in lacum leonum Dixitque rex Danieli Deus tuus
quem colis semper ipse liberabit te **17** Allatusque est
lapis unus et positus est super os laci quem obsignavit
rex annulo suo et annulo optimatum suorum nequid
fieret contra Danielem **18** Et abiit rex in domum suam
et dormivit incoenatus cibique non sunt allati coram
eo insuper et somnus recessit ab eo **19** Tunc rex primo
diluculo consurgens festinus ad lacum leonum perrexit

20 appropinquansque lacui Danielem voce lacrymabili
inclamavit et affatus est eum Daniel serve Dei viventis
Deus tuus cui tu servis semper putasne valuit te liberare a
leonibus **21** Et Daniel regi respondens ait Rex in aeternum
vive **22** Deus meus misit angelum suum et conclusit ora
leonum et non nocuerunt mihi quia coram eo iustitia
inventa est in me sed et coram te rex delictum non feci
23 Tunc vehementer rex gavisus est super eo et Danielem
praecepit educi de lacu eductusque est Daniel de lacu et
nulla laesio inventa est in eo quia credidit Deo suo **24**
Iubente autem rege adducti sunt viri illi qui accusaverant
Danielem et in lacum leonum missi sunt ipsi et filii et
uxores eorum et non pervenerunt usque ad pavimentum
laci donec arriperent eos leones et omnia ossa eorum
comminuerunt **25** Tunc Darius rex scripsit universis
populis tribubus et linguis habitantibus in universa
terra PAX vobis multiplicetur **26** A me constitutum est
decretum ut in universo imperio et regno meo tremiscant
et paveant Deum Danielis ipse est enim Deus vivens et
aeternus in saecula et regnum eius non dissipabitur et
potestas eius usque in aeternum **27** Ipse liberator atque
salvator faciens signa et mirabilia in caelo et in terra
qui liberavit Danielem de lacu leonum **28** Porro Daniel
perseveravit usque ad regnum Darii regnumque Cyri
Persae

7 Anno primo Baltassar regis Babylonis Daniel somnium
vidit visio autem capitis eius in cubili suo et somnium
scribens brevi sermone comprehendit summatimque
perstringens ait **2** Videbam in visione mea nocte et

ecce quattuor venti caeli pugnabant in mari magno **3** Et
quattuor bestiae grandes ascendebant de mari diversae
inter se **4** Prima quasi leaena et alas habebat aquilae
aspiciebam donec evulsae sunt alae eius et sublata est de
terra et super pedes quasi homo stetit et cor hominis
datum est ei **5** Et ecce bestia alia similis urso in parte stetit
et tres ordines erant in ore eius et in dentibus eius et sic
dicebant ei Surge comede carnes plurimas **6** Post haec
aspiciebam et ecce alia quasi pardus et alas habebat quasi
avis quattuor super se et quattuor capita erant in bestia
et potestas data est ei **7** Post haec aspiciebam in visione
noctis et ecce bestia quarta terribilis atque mirabilis et
fortis nimis dentes ferreos habebat magnos comedens
atque comminuens et reliqua pedibus suis conculcans
dissimilis autem erat ceteris bestiis quas videram ante
eam et habebat cornua decem **8** Considerabam cornua
et ecce cornu aliud parvulum ortum est de medio
eorum et tria de cornibus primis evulsa sunt a facie
eius et ecce oculi quasi oculi hominis erant in cornu
isto et os loquens ingentia **9** Aspiciebam donec throni
positi sunt et antiquus dierum sedit vestimentum eius
candidum quasi nix et capilli capitis eius quasi lana
munda thronus eius flammae ignis rotae eius ignis
accensus **10** Fluvius igneus rapidusque egrediebatur a
facie eius millia millium ministrabant ei et decies millies
centena millia assistebant ei iudicium sedit et libri aperti
sunt **11** Aspiciebam propter vocem sermonum grandium
quos cornu illud loquebatur et vidi quoniam interfecta
esset bestia et perisset corpus eius et traditum esset ad

comburendum igni **12** aliarum quoque bestiarum ablata
esset potestas et tempora vitae constituta essent eis
usque ad tempus et tempus **13** Aspiciebam ergo in visione
noctis et ecce cum nubibus caeli quasi filius hominis
veniebat et usque ad antiquum dierum pervenit et in
conspectu eius obtulerunt eum **14** Et dedit ei potestatem
et honorem et regnum et omnes populi tribus et linguae
ipsi servient potestas eius potestas aeterna quae non
auferetur et regnum eius quod non corrumpetur **15**
Horruit spiritus meus ego Daniel territus sum in his et
visiones capitis mei conturbaverunt me **16** Accessi ad
unum de assistentibus et veritatem quaerebam ab eo de
omnibus his Qui dixit mihi interpretationem sermonum
et docuit me **17** Hae quattuor bestiae magnae quattuor
sunt regna quae consurgent de terra **18** Suscipient autem
regnum sancti Dei altissimi et obtinebunt regnum usque
in saeculum et saeculum saeculorum **19** Post hoc volui
diligenter discere de bestia quarta quae erat dissimilis
valde ab omnibus et terribilis nimis dentes et ungues eius
ferrei comedebat et comminuebat et reliqua pedibus suis
conculcabat **20** et de cornibus decem quae habebat in
capite et de alio quod ortum fuerat ante quod ceciderant
tria cornua et de cornu illo quod habebat oculos et os
loquens grandia et maius erat ceteris **21** Aspiciebam
et ecce cornu illud faciebat bellum adversus sanctos
et praevalebat eis **22** donec venit antiquus dierum et
iudicium dedit sanctis Excelsi et tempus advenit et
regnum obtinuerunt sancti **23** Et sic ait Bestia quarta
regnum quartum erit in terra quod maius erit omnibus

regnis et devorabit universam terram et conculcabit et
comminuet eam **24** Porro cornua decem ipsius regni
decem reges erunt et alius consurget post eos et ipse
potentior erit prioribus et tres reges humiliabit **25** Et
sermones contra Excelsum loquetur et sanctos Altissimi
conteret et putabit quod possit mutare tempora et leges
et tradentur in manu eius usque ad tempus et tempora et
dimidium temporis **26** Et iudicium sedebit ut auferatur
potentia et conteratur et dispereat usque in finem **27**
Regnum autem et potestas et magnitudo regni quae est
subter omne caelum detur populo sanctorum Altissimi
cuius regnum regnum sempiternum est et omnes reges
servient ei et obedient **28** Hucusque finis verbi Ego Daniel
multum cogitationibus meis conturbabar et facies mea
mutata est in me verbum autem in corde meo conservavi

8 Anno tertio regni Baltassar regis visio apparuit mihi
Ego Daniel post id quod videram in principio **2** vidi
in visione mea cum essem in Susis castro quod est in
Aelam regione vidi autem in visione esse me super
portam Ulai **3** Et lavavi oculus meos et vidi et ecce
aries unus stabat ante paludem habens cornua excelsa
et unum excelsius altero atque succrescens Postea **4**
vidi arietem cornibus ventilantem contra Occidentem et
contra Aquilonem et contra Meridiem et omnes bestiae
non poterant resistere ei neque liberari de manu eius
fecitque secundum voluntatem suam et magnificatus
est **5** Et ego intelligebam ecce autem hircus caprarum
veniebat ab Occidente super faciem totius terrae et non
tangebat terram porro hircus habebat cornu insigne inter

oculos suos **6** Et venit usque ad arietem illum cornutum
quem videram stantem ante portam et cucurrit ad eum
in impetu fortitudinis suae **7** Cumque appropinquasset
prope arietem efferatus est in eum et percussit arietem et
comminuit duo cornua eius et non poterat aries resistere
ei cumque eum misisset in terram conculcavit et nemo
quibat liberare arietem de manu eius **8** Hircus autem
caprarum magnus factus est nimis cumque crevisset
fractum est cornu magnum et orta sunt quattour cornua
subter illud per quattuor ventos caeli **9** De uno autem
ex eis egressum est cornu unum modicum et factum
est grande contra Meridiem et contra Orientem et
contra fortitudinem **10** Et magnificatum est usque ad
fortitudinem caeli et deiecit de fortitudine et de stellis et
conculcavit eas **11** Et usque ad principem fortitudinis
magnificatum est et ab eo tulit iuge sacrificium et
deiecit locum sanctificationis eius **12** Robur autem
datum est ei contra iuge sacrificium propter peccata et
prosternetur veritas in terra et faciet et prosperabitur
13 Et audivi unum de sanctis loquentem et dixit unus
sanctus alteri nescio cui loquenti Usquequo visio et iuge
sacrificium et peccatum desolationis quae facta est et
sanctuarium et fortitudo conculcabitur **14** Et dixit ei
Usque ad vesperam at mane dies duo millia trecenti
et mundabitur sanctuarium **15** Factum est autem cum
viderem ego Daniel visionem et quaererem intelligentiam
ecce stetit in conspectu meo quasi species viri **16** Et
audivi vocem viri inter Ulai et clamavit et ait Gabriel
fac intelligere istum visionem **17** Et venit et stetit iuxta

ubi ego stabam cumque venisset pavens corrui in faciem
meam et ait ad me Intellige fili hominis quoniam in
tempore finis complebitur visio **18** Cumque loqueretur
ad me collapsus sum pronus in terram et tetigit me et
statuit me in gradu meo **19** dixitque mihi Ego ostendam
tibi quae futura sunt in novissimo maledictionis quoniam
habet tempus finem suum **20** Aries quem vidisti habere
cornua rex Medorum est atque Persarum **21** Porro hircus
caprarum rex Graecorum est et cornu grande quod erat
inter oculos eius ipse est rex primus **22** Quod autem
fracto illo surrexerunt quattuor pro eo quattuor reges de
gente eius consurgent sed non in fortitudine eius **23** Et
post regnum eorum cum creverint iniquitates consurget
rex impundes facie et intelligens propositiones **24** et
roborabitur fortitudo eius sed non in viribus suis et supra
quam credi potest universa vastabit et prosperabitur
et faciet Et interficiet robustos et populum sanctorum
25 secundum voluntatem suam et dirigetur dolus in
manu eius et cor suum magnificabit et in copia rerum
omnium occidet plurimos et contra principem principum
consurget et sine manu conteretur **26** Et visio vespere et
mane quae dicta est vera est tu ergo visionem signa quia
post multos dies erit **27** Et ego Daniel langui et aegrotavi
per dies cumque surrexissem faciebam opera regis et
stupebam ad visionem et non erat qui interpretaretur

9 In anno primo Darii filii Assueri de semine Medorum
qui imperavit super regnum Chaldaeorum **2** Anno uno
regni eius ego Daniel intellexi in libris numerum annorum
de quo factus est sermo Domini ad Ieremiam prophetam

ut complerentur desolationis Ierusalem septuaginta
anni **3** Et posui faciem meam ad Dominum Deum meum
rogare et deprecari in ieiuniis sacco et cinere **4** Et oravi
Dominum Deum meum et confessus sum et dixi Obsecro
Domine Deus magne et terribilis custodiens pactum et
misericordiam diligentibus te et custodientibus mandata
tua **5** Peccavimus iniquitatem fecimus impie egimus et
recessimus et declinavimus a mandatis tuis ac iudiciis **6**
Non obedivimus servis tuis prophetis qui locuti sunt in
nomine tuo regibus nostris principibus nostris patribus
nostris omnique populo terrae **7** Tibi Domine iustitia
nobis autem confusio faciei sicut est hodie viro Iuda
et habitatoribus Ierusalem et omni Israel his qui prope
sunt et his qui procul in universis terris ad quas eiecisti
eos propter iniquitates eorum in quibus peccaverunt
in te **8** Domine nobis confusio faciei regibus nostris
principibus nostris et patribus nostris qui peccaverunt **9**
Tibi autem Domino Deo nostro misericordia et propitiatio
quia recessimus a te **10** et non audivimus vocem Domini
Dei nostri ut ambularemus in lege eius quam posuit nobis
per servos suos prophetas **11** Et omnis Israel praevaricati
sunt legem tuam et declinaverunt ne audirent vocem
tuam et stillavit super nos maledictio et detestatio quae
scripta est in libro Moysi servi Dei quia peccavimus
ei **12** Et statuit sermones suos quos locutus est super
nos et super principes nostros qui iudicaverunt nos ut
superinduceret in nos magnum malum quale numquam
fuit sub omni caelo secundum quod factum est in
Ierusalem **13** Sicut scriptum est in lege Moysi omne

malum hoc venit super nos et non rogavimus faciem tuam
Domine Deus noster ut reverteremur ab iniquitatibus
nostris et cogitaremus veritatem tuam **14** Et vigilavit
Dominus super malitiam et adduxit eam super nos
iustus Dominus Deus noster in omnibus operibus suis
quae fecit non enim audivimus vocem eius **15** Et nunc
Domine Deus noster qui eduxisti populum tuum de Terra
Aegypti in manu forti et fecisti tibi nomen secundum
diem hanc peccavimus iniquitatem fecimus **16** Domine
in omnem iustitiam tuam avertatur obsecro ira tua et
furor tuus a civitate tua Ierusalem et monte sancto
tuo Propter peccata enim nostra et iniquitates patrum
nostrorum Ierusalem et populus tuus in opprobrium sunt
omnibus per circuitum nostrum **17** Nunc ergo exaudi
Deus noster orationem servi tui et preces eius et ostende
faciem tuam super sanctuarium tuum quod desertum est
propter temetipsum **18** Inclina Deus meus aurem tuam
et audi aperi oculos tuos et vide desolationem nostram
et civitatem super quam invocatum est nomen tuum
neque enim in iustificationibus nostris prosternimus
preces ante faciem tuam sed in miserationibus tuis multis
19 Exaudi Domine placare Domine attende et fac ne
moreris propter temetipsum Deus meus quia nomen
tuum invocatum est super civitatem et super populum
tuum **20** Cumque adhuc loquerer et orarem et confiterer
peccata mea et peccata populi mei Israel et prosternerem
preces meas in conspectu Dei mei pro monte sancto Dei
mei **21** Adhuc me loquente in oratione ecce vir Gabriel
quem videram in visione a principio cito volans tetigit

me in tempore sacrificii vespertini **22** Et docuit me et
locutus est mihi dixitque Daniel nunc egressus sum ut
docerem te et intelligeres **23** Ab exordio precum tuarum
egressus est sermo ego autem veni ut indicarem tibi
quia vir desideriorum es tu ergo animadverte sermonem
et intellige visionem **24** Septuaginta hebdomades
abbreviatae sunt super populum tuum et super urbem
sanctam tuam ut consummetur praevaricatio et finem
accipiat peccatum et deleatur iniquitas et adducatur
iustitia sempiterna et impleatur visio et prophetia et
ungatur Sanctus sanctorum **25** Scito ergo et animadverte
Ab exitu sermonis ut iterum aedificetur Ierusalem usque
ad Christum ducem hebdomades septem et hebdomades
sexaginta duae erunt et rursum aedificabitur platea et
muri in angustia temporum **26** Et post hebdomades
sexaginta duas occidetur Christus et non erit eius populus
qui eum negaturus est Et civitatem et sanctuarium
dissipabit populus cum duce venturo et finis eius vastitas
et post finem belli statuta desolatio **27** Confirmabit autem
pactum multis hebdomada una et in dimidio hebdomadis
deficiet hostia et sacrificium et erit in templo abominatio
desolationis et usque ad consummationem et finem
perseverabit desolatio

10 Anno tertio Cyri regis Persarum verbum revelatum
est Danieli cognomento Baltassar et verbum verum et
fortitudo magna intellexitque sermonem intelligentia
enim est opus in visione **2** In diebus illis ego
Daniel lugebam trium hebdomadarum diebus **3** panem
desiderabilem non comedi et caro et vinum non

introierunt in os meum sed neque unguento unctus
sum donec complerentur trium hebdomadarum dies **4**
Die autem vigesima et quarta mensis primi eram iuxta
fluvium magnum qui est Tigris **5** Et levavi oculos meos et
vidi et ecce vir unus vestitus lineis et renes eius accincti
auro obrizo **6** et corpus eius quasi chrysolithus et facies
eius velut species fulguris et oculi eius ut lampas ardens
et brachia eius et quae deorsum sunt usque ad pedes
quasi species aeris candentis et vox sermonum eius ut
vox multitudinis **7** Vidi autem ego Daniel solus visionem
porro viri qui erant mecum non viderunt sed terror
nimus irruit super eos et fugerunt in absconditum **8**
Ego autem relictus solus vidi visionem grandem hanc
et non remansit in me fortitudo sed et species mea
immutata est in me et emarcui nec habui quidquam
virium **9** Et audivi vocem sermonum eius et audiens
iacebam consternatus super faciem meam et vultus meus
haerebat terrae **10** Et ecce manus tetigit me et erexit me
super genua mea et super articulos manuum mearum **11**
Et dixit ad me Daniel vir desideriorum intellige verba
quae ego loquor ad te et sta in gradu tuo nunc enim sum
missus ad te Cumque dixisset mihi sermonem istum steti
tremens **12** Et ait ad me Noli metuere Daniel quia ex
die primo quo posuisti cor tuum ad intelligendum ut te
affligeres in conspectu Dei tui exaudita sunt verba tua
et ego veni propter sermones tuos **13** Princeps autem
regni Persarum restitit mihi viginti et uno diebus et ecce
Michael unus de principibus primis venit in adiutorium
meum et ego remansi ibi iuxta regem Persarum **14** Veni

autem ut docerem te quae ventura sunt populo tuo in
novissimis diebus quoniam adhuc visio in dies **15** Cumque
loqueretur mihi huiuscemodi verbis deieci vultum meum
ad terram et tacui **16** Et ecce quasi similitudo filii
hominis tetigit labia mea et aperiens os meum locutus
sum et dixi ad eum qui stabat contra me Domine mi
in visione tua dissolutae sunt compages meae et nihil
in me remansit virium **17** Et quomodo poterit servus
Domini mei loqui cum Domino meo nihil enim in me
remansit virium sed et halitus meus intercluditur **18**
Rursum ergo tetigit me quasi visio hominis et confortavit
me **19** et dixit Noli timere vir desideriorum pax tibi
confortare et esto robustus Cumque loqueretur mecum
convalui et dixi Loquere Domine mi quia confortasti
me **20** Et ait Numquid scis quare venerim ad te et nunc
revertar ut praelier adversum principem Persarum cum
ego egrederer apparuit princeps Graecorum veniens **21**
Verumtamen annunciabo tibi quod expressum est in
scriptura veritatis et nemo est adiutor meus in omnibus
his nisi Michael princeps vester

11 Ego autem ab anno primo Darii Medi stabam ut
confortaretur et roboraretur **2** Et nunc veritatem
annunciabo tibi Ecce adhuc tres reges stabunt in Perside
et quartus ditabitur opibus nimiis super omnes et cum
invaluerit divitiis suis concitabit omnes adversum regnum
Graeciae **3** Surget vero rex fortis et dominabitur potestate
multa et faciet quod placuerit ei **4** Et cum steterit
conteretur regnum eius et dividetur in quattuor ventos
caeli sed non in posteros eius neque secundum potentiam

illius qua dominatus est lacerabitur enim regnum eius
etiam in externos exceptis his **5** Et confortabitur rex
Austri et de principibus eius praevalebit super eum
et dominabitur ditione multa enim dominatio eius **6**
Et post finem annorum foederabuntur filiaque regis
Austri veniet ad regem Aquilonis facere amicitiam et non
obtinebit fortitudinem brachii nec stabit semen eius et
tradetur ipsa et qui adduxerunt eam adolescentes eius
et qui confortabant eam in temporibus **7** Et stabit de
germine radicum eius plantatio et veniet cum exercitu et
ingredietur provinciam regis Aquilonis et abutetur eis
et obtinebit **8** Insuper et deos eorum et sculptilia vasa
quoque pretiosa argenti et auri captiva ducet in Aegyptum
ipse praevalebit adversus regem Aquilonis **9** Et intrabit in
regnum rex Austri et revertetur ad terram suam **10** Filii
autem eius provocabuntur et congregabunt multitudinem
exercituum plurimorum et veniet properans et inundans
et revertetur et concitabitur et congredietur cum robere
eius **11** Et provocatus rex Austri egredietur et pugnabit
adversus regem Aquilonis et praeparabit multitudinem
nimiam et dabitur multitudo in manu eius **12** Et capiet
multitudinem et exaltabitur cor eius et deiiciet multa
millia sed non praevalebit **13** Convertetur enim rex
Aquilonis et praeparabit multitudinem multo maiorem
quam prius et in fine temporum annorumque veniet
properans cum exercitu magno et opibus nimiis **14** Et in
temporibus illis multi consurgent adversus regem Austri
filii quoque praevaricatorum populi tui extollentur ut
impleant visionem et corruent **15** Et venit rex Aquilonis

et comportabit aggerem et capiet urbes munitissimas
et brachia Austri non sustinebunt et consurgent electi
eius ad resistendum et non erit fortitudo **16** Et faciet
veniens super eum iuxta placitum suum et non erit
qui stet contra faciem eius et stabit in terra inclyta et
consumetur in manu eius **17** Et ponet faciem suam ut
veniat ad tenendum universum regnum eius et recta
faciet cum eo et filiam feminarum dabit ei ut evertat illud
et non stabit nec illius erit **18** Et convertet faciem suam
ad insulas et capiet multas et cessare faciet principem
opprobrii sui et opprobrium eius convertetur in eum
19 Et convertet faciem suam ad imperium terrae suae
et impinget et corruet et non invenietur **20** Et stabit
in loco eius vilissimus et indignus decore regio et in
paucis diebus conteretur non in furore nec in praelio
21 Et stabit in loco eius despectus et non tribuetur ei
honor regius et veniet clam et obtinebit regnum in
fraudulentia **22** Et brachia pugnantis expugnabuntur
a facie eius et conterentur insuper et dux foederis **23**
Et post amicitias cum eo faciet dolum et ascendet et
superabit in modico populo **24** Et abundantes et uberes
urbes ingredietur et faciet quae non fecerunt patres eius
et patres patrum eius rapinas et praedam et divinitas
eorum dissipabit et contra firmissimas cogitationes inibit
et hoc usque ad tempus **25** Et concitabitur fortitudo
eius et cor eius adversum regem Austri in exercitu
magno et rex Austri provocabitur ad bellum multis
auxiliis et fortibus nimis et non stabunt quia inibunt
adversus eum consilia **26** Et comedentes panem cum eo

conterent illum exercitusque eius opprimetur et cadent
interfecti plurimi **27** Duorum quoque regnum cor erit ut
malefaciant et ad mensam unam mendacium loquentur
et non proficient quia adhuc finis in aliud tempus **28** Et
revertetur in terram suam cum opibus multis et cor eius
adversum testamentum sanctum et faciet et revertetur
in terram suam **29** Statuto tempore revertetur et veniet
ad Austrum et non erit priori simile novissimum **30** Et
veniet super eum Trieres et Romani et percutietur et
revertetur et indignabitur contra testamentum sanctuarii
et faciet reverteturque et cogitabit adversum eos qui
dereliquerunt testamentum sanctuarii **31** Et brachia
ex eo stabunt et polluent sanctuarium fortitudinis et
auferent iuge sacrificium et dabunt abominationem in
desolationem **32** Et impii in testamentum simulabunt
fraudulenter populus autem sciens Deum suum obtinebit
et faciet **33** Et docti in populo docebunt plurimos et
ruent in gladio et in flamma et in captivitate et in
rapina dierum **34** Cumque corruerint sublevabuntur
auxilio parvulo et applicabuntur eis plurimi fraudulenter
35 Et de eruditis ruent ut conflentur et eligantur et
dealbentur usque ad tempus praefinitum quia adhuc
aliud tempus erit **36** Et faciet iuxta voluntatem suam
rex et elevabitur et magnificabitur adversus omnem
deum et adversus Deum deorum loquetur magnifica et
dirigetur donec compleatur iracundia perpetrata quippe
est definitio **37** Et Deum patrum suorum non reputabit
et erit in concupiscentiis feminarum nec quemquam
deorum curabit quia adversum universa consurget **38**

Deum autem Maozim in loco suo venerabitur et Deum
quem ignoraverunt patres eius colet auro et argento et
lapide pretioso rebusque pretiosis **39** Et faciet ut muniat
Maozim cum Deo alieno quem cognovit et multiplicabit
gloriam et dabit eis potestatem in multis et terram
dividet gratuito **40** Et in tempore praefinito praeliabitur
adversus eum rex Austri et quasi tempestas veniet contra
illum rex Aquilonis in curribus et in equitibus et in classe
magna et ingredietur terras et conteret et pertransiet **41**
Et introibit in terram gloriosam et multae corruent hae
autem solae salvabuntur de manu eius Edom et Moab et
principium filiorum Ammon **42** Et mittet manum suam in
terras et Terra Aegypti non effugiet **43** Et dominabitur
thesaurorum auri et argenti et in omnibus pretiosis
Aegypti per Libyam quoque et Aethiopiam transibit
44 Et fama turbabit eum ab Oriente et ab Aquilone et
veniet in multitudine magna ut conterat et interficiat
plurimos **45** Et figet tabernaculum suum Apadno inter
maria super montem inclytum et sanctum et veniet
usque ad summitatem eius et nemo auxiliabitur ei

12 In tempore autem illo consurget Michael princeps
magnus qui stat pro filiis populi tui et veniet tempus
quale non fuit ab eo ex quo gentes esse coeperunt usque
ad tempus illud Et in tempore illo salvabitur populus
tuus omnis qui inventus fuerit scriptus in libro **2** Et multi
de his qui dormiunt in terrae pulvere evigilabunt alii in
vitam aeternam et alii in opprobrium ut videant semper
3 Qui autem docti fuerint fulgebunt quasi splendor
firmamenti et qui ad iustitiam erudiunt multos quasi

stellae in perpetuas aeternitates **4** Tu autem Daniel claude
sermones et signa librum usque ad tempus statutum
plurimi pertransibunt et multiplex erit scientia **5** Et
vidi ego Daniel et ecce quasi duo alii stabant unus hinc
super ripam fluminis et alius inde ex altera ripa fluminis
6 Et dixi viro qui erat indutus lineis qui stabat super
aquas fluminis Usquequo finis horum mirabilium **7** Et
audivi virum qui indutus erat lineis qui stabat super
aquas fluminis cum elevasset dexteram et sinistram
suam in caelum et iurasset per viventem in aeternum
quia in tempus et tempora et dimidium temporis Et
cum completa fuerit dispersio manus populi sancti
complebuntur universa haec **8** Et ego audivi et non
intellexi Et dixi Domine mi quid erit post haec **9** Et ait
Vade Daniel quia clausi sunt signatique sermones usque
ad praefinitum tempus **10** Eligentur et dealbabuntur et
quasi ignis probabuntur multi et impie agent impii neque
intelligent omnes impii porro docti intelligent **11** Et a
tempore cum ablatum fuerit iuge sacrificium et posita
fuerit abominatio in desolationem dies mille ducenti
nonaginta **12** Beatus qui expectat et pervenit usque ad
dies mille trecentos trigintaquinque **13** Tu autem vade ad
praefinitum et requiesces et stabis in sorte tua in finem
dierum

Osee Propheta

1 verbum Domini quod factum est ad Osee filium Beeri
in diebus Oziae Ioatham Ahaz Ezechiae regum Iuda et in
diebus Hieroboam filii Ioas regis Israhel **2** principium
loquendi Dominum in Osee et dixit Dominus ad Osee vade
sume tibi uxorem fornicationum et filios fornicationum
quia fornicans fornicabitur terra a Domino **3** et abiit et
accepit Gomer filiam Debelaim et concepit et peperit
filium **4** et dixit Dominus ad eum voca nomen eius
Hiezrahel quoniam adhuc modicum et visitabo sanguinem
Hiezrahel super domum Hieu et quiescere faciam regnum
domus Israhel **5** et in illa die conteram arcum Israhel
in valle Hiezrahel **6** et concepit adhuc et peperit filiam
et dixit ei voca nomen eius Absque misericordia quia
non addam ultra misereri domui Israhel sed oblivione
obliviscar eorum **7** et domui Iuda miserebor et salvabo
eos in Domino Deo suo et non salvabo eos in arcu et
gladio et in bello et in equis et in equitibus **8** et ablactavit
eam quae erat absque misericordia et concepit et peperit
filium **9** et dixit voca nomen eius Non populus meus
quia vos non populus meus et ego non ero vester **10** et
erit numerus filiorum Israhel quasi harena maris quae
sine mensura est et non numerabitur et erit in loco ubi
dicetur eis non populus meus vos dicetur eis filii Dei
viventis **11** et congregabuntur filii Iuda et filii Israhel
pariter et ponent sibimet caput unum et ascendent de
terra quia magnus dies Hiezrahel

2 dicite fratribus vestris Populus meus et sorori vestrae
Misericordiam consecuta **2** iudicate matrem vestram

iudicate quoniam ipsa non uxor mea et ego non vir
eius auferat fornicationes suas a facie sua et adulteria
sua de medio uberum suorum **3** ne forte expoliem eam
nudam et statuam eam secundum diem nativitatis suae
et ponam eam quasi solitudinem et statuam eam velut
terram inviam et interficiam eam siti **4** et filiorum illius
non miserebor quoniam filii fornicationum sunt **5** quia
fornicata est mater eorum confusa est quae concepit eos
quia dixit vadam post amatores meos qui dant panes
mihi et aquas meas lanam meam et linum meum oleum
meum et potum meum **6** propter hoc ecce ego sepiam
viam tuam spinis et sepiam eam maceria et semitas
suas non inveniet **7** et sequetur amatores suos et non
adprehendet eos et quaeret eos et non inveniet et dicet
vadam et revertar ad virum meum priorem quia bene
mihi erat tunc magis quam nunc **8** et haec nescivit quia
ego dedi ei frumentum et vinum et oleum et argentum
multiplicavi ei et aurum quae fecerunt Baal **9** idcirco
convertar et sumam frumentum meum in tempore suo et
vinum meum in tempore suo et liberabo lanam meam
et linum meum quae operiebant ignominiam eius **10** et
nunc revelabo stultitiam eius in oculis amatorum eius et
vir non eruet eam de manu mea **11** et cessare faciam
omne gaudium eius sollemnitatem eius neomeniam
eius sabbatum eius et omnia festa tempora eius **12** et
corrumpam vineam eius et ficum eius de quibus dixit
mercedes hae meae sunt quas dederunt mihi amatores
mei et ponam eam in saltu et comedet illam bestia agri
13 et visitabo super eam dies Baalim quibus accendebat

incensum et ornabatur inaure sua et monili suo et ibat
post amatores suos et mei obliviscebatur dicit Dominus
14 propter hoc ecce ego lactabo eam et ducam eam in
solitudinem et loquar ad cor eius **15** et dabo ei vinitores
eius ex eodem loco et vallem Achor ad aperiendam
spem et canet ibi iuxta dies iuventutis suae et iuxta dies
ascensionis suae de terra Aegypti **16** et erit in die illo
ait Dominus vocabit me Vir meus et non vocabit me
ultra Baali **17** et auferam nomina Baalim de ore eius et
non recordabitur ultra nominis eorum **18** et percutiam
eis foedus in die illa cum bestia agri et cum volucre
caeli et cum reptili terrae et arcum et gladium et bellum
conteram de terra et dormire eos faciam fiducialiter **19** et
sponsabo te mihi in sempiternum et sponsabo te mihi in
iustitia et iudicio et in misericordia et miserationibus **20**
et sponsabo te mihi in fide et scies quia ego Dominus **21**
et erit in illa die exaudiam dicit Dominus exaudiam caelos
et illi exaudient terram **22** et terra exaudiet triticum
et vinum et oleum et haec exaudient Hiezrahel **23** et
seminabo eam mihi in terram et miserebor eius quae fuit
absque misericordia et dicam non populo meo populus
meus tu et ipse dicet Dominus meus es tu

3 et dixit Dominus ad me adhuc vade dilige mulierem
dilectam amico et adulteram sicut diligit Dominus filios
Israhel et ipsi respectant ad deos alienos et diligunt
vinacea uvarum **2** et fodi eam mihi quindecim argenteis
et choro hordei et dimidio choro hordei **3** et dixi ad eam
dies multos expectabis me non fornicaberis et non eris
viro sed et ego expectabo te **4** quia dies multos sedebunt

filii Israhel sine rege et sine principe et sine sacrificio
et sine altari et sine ephod et sine therafin **5** et post
haec revertentur filii Israhel et quaerent Dominum Deum
suum et David regem suum et pavebunt ad Dominum et
ad bonum eius in novissimo dierum

4 audite verbum Domini filii Israhel quia iudicium
Domino cum habitatoribus terrae non est enim veritas et
non est misericordia et non est scientia Dei in terra **2**
maledictum et mendacium et homicidium et furtum et
adulterium inundaverunt et sanguis sanguinem tetigit
3 propter hoc lugebit terra et infirmabitur omnis qui
habitat in ea in bestia agri et in volucre caeli sed et
pisces maris congregabuntur **4** verumtamen unusquisque
non iudicet et non arguatur vir populus enim tuus sicut
hii qui contradicunt sacerdoti **5** et corrues hodie et
corruet etiam propheta tecum nocte tacere feci matrem
tuam **6** conticuit populus meus eo quod non habuerit
scientiam quia tu scientiam reppulisti repellam te ne
sacerdotio fungaris mihi et oblita es legis Dei tui obliviscar
filiorum tuorum et ego **7** secundum multitudinem eorum
sic peccaverunt mihi gloriam eorum in ignominiam
commutabo **8** peccata populi mei comedent et ad
iniquitatem eorum sublevabunt animas eorum **9** et erit
sicut populus sic sacerdos et visitabo super eum vias
eius et cogitationes eius reddam ei **10** et comedent
et non saturabuntur fornicati sunt et non cessaverunt
quoniam Dominum reliquerunt in non custodiendo **11**
fornicatio et vinum et ebrietas aufert cor **12** populus
meus in ligno suo interrogavit et baculus eius adnuntiavit

ei spiritus enim fornicationum decepit eos et fornicati
sunt a Deo suo **13** super capita montium sacrificabant et
super colles accendebant thymiama subtus quercum et
populum et terebinthum quia bona erat umbra eius ideo
fornicabuntur filiae vestrae et sponsae vestrae adulterae
erunt **14** non visitabo super filias vestras cum fuerint
fornicatae et super sponsas vestras cum adulteraverint
quoniam ipsi cum meretricibus versabantur et cum
effeminatis sacrificabant et populus non intellegens
vapulabit **15** si fornicaris tu Israhel non delinquat saltim
Iuda et nolite ingredi in Galgala et ne ascenderitis in
Bethaven neque iuraveritis vivit Dominus **16** quoniam
sicut vacca lasciviens declinavit Israhel nunc pascet eos
Dominus quasi agnum in latitudine **17** particeps idolorum
Ephraim dimitte eum **18** separatum est convivium eorum
fornicatione fornicati sunt dilexerunt adferre ignominiam
protectores eius **19** ligavit spiritus eam in alis suis et
confundentur a sacrificiis suis

5 audite hoc sacerdotes et adtendite domus Israhel et
domus regis auscultate quia vobis iudicium est quoniam
laqueus facti estis speculationi et rete expansum super
Thabor **2** et victimas declinastis in profundum et
ego eruditor omnium eorum **3** ego scio Ephraim et
Israhel non est absconditus a me quia nunc fornicatus
est Ephraim contaminatus est Israhel **4** non dabunt
cogitationes suas ut revertantur ad Dominum suum
quia spiritus fornicationis in medio eorum et Dominum
non cognoverunt **5** et respondebit arrogantia Israhel
in facie eius et Israhel et Ephraim ruent in iniquitate

sua ruet etiam Iudas cum eis **6** in gregibus suis et in
armentis suis vadent ad quaerendum Dominum et non
invenient ablatus est ab eis **7** in Domino praevaricati
sunt quia filios alienos genuerunt nunc devorabit eos
mensis cum partibus suis **8** clangite bucina in Gabaa tuba
in Rama ululate in Bethaven post tergum tuum Beniamin
9 Ephraim in desolatione erit in die correptionis in
tribubus Israhel ostendi fidem **10** facti sunt principes
Iuda quasi adsumentes terminum super eos effundam
quasi aquam iram meam **11** calumniam patiens Ephraim
fractus iudicio quoniam coepit abire post sordem **12** et
ego quasi tinea Ephraim et quasi putredo domui Iuda
13 et vidit Ephraim languorem suum et Iudas vinculum
suum et abiit Ephraim ad Assur et misit ad regem ultorem
et ipse non poterit sanare vos nec solvere poterit a vobis
vinculum **14** quoniam ego quasi leaena Ephraim et quasi
catulus leonis domui Iuda ego ego capiam et vadam
tollam et non est qui eruat **15** vadens revertar ad locum
meum donec deficiatis et quaeratis faciem meam

6 in tribulatione sua mane consurgunt ad me venite et
revertamur ad Dominum **2** quia ipse cepit et sanabit
nos percutiet et curabit nos **3** vivificabit nos post
duos dies in die tertia suscitabit nos et vivemus in
conspectu eius sciemus sequemurque ut cognoscamus
Dominum quasi diluculum praeparatus est egressus eius
et veniet quasi imber nobis temporaneus et serotinus
terrae **4** quid faciam tibi Ephraim quid faciam tibi Iuda
misericordia vestra quasi nubes matutina et quasi ros
mane pertransiens **5** propter hoc dolavi in prophetis

occidi eos in verbis oris mei et iudicia tua quasi lux
egredientur 6 quia misericordiam volui et non sacrificium
et scientiam Dei plus quam holocausta 7 ipsi autem sicut
Adam transgressi sunt pactum ibi praevaricati sunt in me
8 Galaad civitas operantium idolum subplantata sanguine
9 et quasi fauces virorum latronum particeps sacerdotum
in via interficientium pergentes de Sychem quia scelus
operati sunt 10 in domo Israhel vidi horrendum ibi
fornicationes Ephraim contaminatus est Israhel 11 sed
et Iuda pone messem tibi cum convertero captivitatem
populi mei

7 cum sanare vellem Israhel revelata est iniquitas
Ephraim et malitia Samariae quia operati sunt mendacium
et fur ingressus est spolians latrunculus foris 2 et ne
forte dicant in cordibus suis omnem malitiam eorum
me recordatum nunc circumdederunt eos adinventiones
suae coram facie mea factae sunt 3 in malitia sua
laetificaverunt regem et in mendaciis suis principes 4
omnes adulterantes quasi clibanus succensus a coquente
quievit paululum civitas a commixtione fermenti donec
fermentaretur totum 5 dies regis nostri coeperunt
principes furere a vino extendit manum suam cum
inlusoribus 6 quia adplicuerunt quasi clibanum cor
suum cum insidiaretur eis tota nocte dormivit coquens
eos mane ipse succensus quasi ignis flammae 7 omnes
calefacti sunt quasi clibanus et devoraverunt iudices suos
omnes reges eorum ceciderunt non est qui clamet in eis
ad me 8 Ephraim in populis ipse commiscebatur Ephraim
factus est subcinericius qui non reversatur 9 comederunt

alieni robur eius et ipse nescivit sed et cani effusi sunt in
eo et ipse ignoravit **10** et humiliabitur superbia Israhel
in facie eius nec reversi sunt ad Dominum Deum suum
et non quaesierunt eum in omnibus his **11** et factus
est Ephraim quasi columba seducta non habens cor
Aegyptum invocabant ad Assyrios abierunt **12** et cum
profecti fuerint expandam super eos rete meum quasi
volucrem caeli detraham eos caedam eos secundum
auditionem coetus eorum **13** vae eis quoniam recesserunt
a me vastabuntur quia praevaricati sunt in me et ego
redemi eos et ipsi locuti sunt contra me mendacia **14**
et non clamaverunt ad me in corde suo sed ululabant
in cubilibus suis super triticum et vinum ruminabant
recesserunt a me **15** et ego erudivi et confortavi brachia
eorum et in me cogitaverunt malitiam **16** reversi sunt ut
essent absque iugo facti sunt quasi arcus dolosus cadent
in gladio principes eorum a furore linguae suae ista
subsannatio eorum in terra Aegypti

8 in gutture tuo sit tuba quasi aquila super domum
Domini pro eo quod transgressi sunt foedus meum et
legem meam praevaricati sunt **2** me invocabunt Deus
meus cognovimus te Israhel **3** proiecit Israhel bonum
inimicus persequetur eum **4** ipsi regnaverunt et non
ex me principes extiterunt et non cognovi argentum
suum et aurum suum fecerunt sibi idola ut interirent
5 proiectus est vitulus tuus Samaria iratus est furor
meus in eis usquequo non poterunt emundari **6** quia
ex Israhel et ipse est artifex fecit illum et non est Deus
quoniam in aranearum telas erit vitulus Samariae **7**

quia ventum seminabunt et turbinem metent culmus
stans non est in eis germen non faciet farinam quod si
et fecerit alieni comedent eam **8** devoratus est Israhel
nunc factus est in nationibus quasi vas inmundum **9**
quia ipsi ascenderunt ad Assur onager solitarius sibi
Ephraim munera dederunt amatoribus **10** sed et cum
mercede conduxerint nationes nunc congregabo eos
et quiescent paulisper ab onere regis et principum **11**
quia multiplicavit Ephraim altaria ad peccandum factae
sunt ei arae in delictum **12** scribam ei multiplices leges
meas quae velut alienae conputatae sunt **13** hostias adfer
adfer immolabunt carnes et comedent Dominus non
suscipiet eas nunc recordabitur iniquitatis eorum et
visitabit peccata eorum ipsi in Aegyptum convertentur
14 et oblitus est Israhel factoris sui et aedificavit delubra
et Iudas multiplicavit urbes munitas et mittam ignem in
civitates eius et devorabit aedes illius

9 noli laetari Israhel noli exultare sicut populi quia
fornicatus es a Deo tuo dilexisti mercedem super omnes
areas tritici **2** area et torcular non pascet eos et
vinum mentietur eis **3** non habitabunt in terra Domini
reversus est Ephraim Aegyptum et in Assyriis pollutum
comedit **4** non libabunt Domino vinum et non placebunt
ei sacrificia eorum quasi panis lugentium omnes qui
comedunt eum contaminabuntur quia panis eorum
animae ipsorum non intrabit in domum Domini **5** quid
facietis in die sollemni in die festivitatis Domini **6** ecce
enim profecti sunt a vastitate Aegyptus congregavit eos
Memphis sepeliet eos desiderabile argenti eorum urtica

hereditabit lappa in tabernaculis eorum **7** venerunt dies
visitationis venerunt dies retributionis scitote Israhel
stultum prophetam insanum virum spiritalem propter
multitudinem iniquitatis tuae et multitudo amentiae
8 speculator Ephraim cum Deo meo propheta laqueus
ruinae super omnes vias eius insania in domo Dei eius **9**
profunde peccaverunt sicut in diebus Gabaa recordabitur
iniquitatis eorum et visitabit peccata eorum **10** quasi uvas
in deserto inveni Israhel quasi prima poma ficulneae in
cacumine eius vidi patres eorum ipsi autem intraverunt
ad Beelphegor et abalienati sunt in confusione et facti
sunt abominabiles sicut ea quae dilexerunt **11** Ephraim
quasi avis avolavit gloria eorum a partu et ab utero et a
conceptu **12** quod si et enutrierint filios suos absque liberis
eos faciam in hominibus sed et vae eis cum recessero ab
eis **13** Ephraim ut vidi Tyrus erat fundata in pulchritudine
et Ephraim educit ad interfectorem filios suos **14** da
eis Domine quid dabis eis da eis vulvam sine liberis et
ubera arentia **15** omnes nequitiae eorum in Galgal quia
ibi exosos habui eos propter malitiam adinventionum
eorum de domo mea eiciam eos non addam ut diligam
eos omnes principes eorum recedentes **16** percussus est
Ephraim radix eorum exsiccata est fructum nequaquam
facient quod si et genuerint interficiam amantissima
uteri eorum **17** abiciet eos Deus meus quia non audierunt
eum et erunt vagi in nationibus

10 vitis frondosa Israhel fructus adaequatus est ei
secundum multitudinem fructus sui multiplicavit altaria
iuxta ubertatem terrae suae exuberavit simulacris **2**

divisum est cor eorum nunc interibunt ipse confringet
simulacra eorum depopulabitur aras eorum **3** quia nunc
dicent non est rex nobis non enim timemus Dominum
et rex quid faciet nobis **4** loquimini verba visionis
inutilis et ferietis foedus et germinabit quasi amaritudo
iudicium super sulcos agri **5** vaccas Bethaven coluerunt
habitatores Samariae quia luxit super eum populus
eius et aeditui eius super eum exultaverunt in gloria
eius quia migravit ab eo **6** siquidem et ipse in Assur
delatus est munus regi ultori confusio Ephraim capiet
et confundetur Israhel in voluntate sua **7** transire fecit
Samaria regem suum quasi spumam super faciem aquae
8 et disperdentur excelsa idoli peccatum Israhel lappa et
tribulus ascendet super aras eorum et dicent montibus
operite nos et collibus cadite super nos **9** ex diebus
Gabaa peccavit Israhel ibi steterunt non conprehendet
eos in Gabaa proelium super filios iniquitatis **10** iuxta
desiderium meum corripiam eos congregabuntur super
eos populi cum corripientur propter duas iniquitates suas
11 Ephraim vitula docta diligere trituram et ego transivi
super pulchritudinem colli eius ascendam super Ephraim
arabit Iudas confringet sibi sulcos Iacob **12** seminate
vobis in iustitia metite in ore misericordiae innovate
vobis novale tempus autem requirendi Dominum cum
venerit qui docebit vos iustitiam **13** arastis impietatem
iniquitatem messuistis comedistis frugem mendacii quia
confisus es in viis tuis in multitudine fortium tuorum **14**
consurget tumultus in populo tuo et omnes munitiones
tuae vastabuntur sicut vastatus est Salman a domo eius

qui iudicavit Baal in die proelii matre super filios adlisa
15 sic fecit vobis Bethel a facie malitiae nequitiarum
vestrarum
11 sicuti mane transit pertransiit rex Israhel quia puer
Israhel et dilexi eum et ex Aegypto vocavi filium meum
2 vocaverunt eos sic abierunt a facie eorum Baalim
immolabant et simulacris sacrificabant 3 et ego quasi
nutricius Ephraim portabam eos in brachiis meis et
nescierunt quod curarem eos 4 in funiculis Adam traham
eos in vinculis caritatis et ero eis quasi exaltans iugum
super maxillas eorum et declinavi ad eum ut vesceretur
5 non revertetur in terram Aegypti et Assur ipse rex eius
quoniam noluerunt converti 6 coepit gladius in civitatibus
eius et consumet electos eius et comedet capita eorum
7 et populus meus pendebit ad reditum meum iugum
autem inponetur ei simul quod non auferetur 8 quomodo
dabo te Ephraim protegam te Israhel quomodo dabo te
sicut Adama ponam te ut Seboim conversum est in me cor
meum pariter conturbata est paenitudo mea 9 non faciam
furorem irae meae non convertar ut disperdam Ephraim
quoniam Deus ego et non homo in medio tui Sanctus et
non ingrediar civitatem 10 post Dominum ambulabunt
quasi leo rugiet quia ipse rugiet et formidabunt filii maris
11 et avolabunt quasi avis ex Aegypto et quasi columba de
terra Assyriorum et conlocabo eos in domibus suis dicit
Dominus 12 circumdedit me in negatione Ephraim et in
dolo domus Israhel Iudas autem testis descendit cum Deo
et cum sanctis fidelis

12 Ephraim pascit ventum et sequitur aestum tota die
mendacium et vastitatem multiplicat et foedus cum
Assyriis iniit et oleum in Aegyptum ferebat **2** iudicium
ergo Domini cum Iuda et visitatio super Iacob iuxta
vias eius et iuxta adinventiones eius reddet ei **3** in
utero subplantavit fratrem suum et in fortitudine sua
directus est cum angelo **4** et invaluit ad angelum et
confortatus est flevit et rogavit eum in Bethel invenit
eum et ibi locutus est nobiscum **5** et Dominus Deus
exercituum Dominus memoriale eius **6** et tu ad Deum
tuum converteris misericordiam et iudicium custodi et
spera in Deo tuo semper **7** Chanaan in manu eius statera
dolosa calumniam dilexit **8** et dixit Ephraim verumtamen
dives effectus sum inveni idolum mihi omnes labores
mei non invenient mihi iniquitatem quam peccavi **9** et
ego Dominus Deus tuus ex terra Aegypti adhuc sedere te
faciam in tabernaculis sicut in diebus festivitatis **10** et
locutus sum super prophetas et ego visionem multiplicavi
et in manu prophetarum adsimilatus sum **11** si Galaad
idolum tamen frustra erant in Galgal bubus immolantes
nam et altaria eorum quasi acervi super sulcos agri **12**
fugit Iacob in regionem Syriae et servivit Israhel in uxore
et in uxore servavit **13** in propheta autem eduxit Dominus
Israhel de Aegypto et in propheta servatus est **14** ad
iracundiam me provocavit Ephraim in amaritudinibus
suis et sanguis eius super eum veniet et obprobrium eius
restituet ei Dominus suus

13 loquente Ephraim horror invasit Israhel et deliquit
in Baal et mortuus est **2** et nunc addiderunt ad

peccandum feceruntque sibi conflatile de argento suo
quasi similitudinem idolorum factura artificum totum
est his ipsi dicunt immolate homines vitulos adorantes **3**
idcirco erunt quasi nubes matutina et sicut ros matutinus
praeteriens sicut pulvis turbine raptus ex area et sicut
fumus de fumario **4** ego autem Dominus Deus tuus ex
terra Aegypti et Deum absque me nescies et salvator
non est praeter me **5** ego cognovi te in deserto in
terra solitudinis **6** iuxta pascua sua et adimpleti sunt
et saturati elevaverunt cor suum et obliti sunt mei **7**
et ero eis quasi leaena sicut pardus in via Assyriorum
8 occurram eis quasi ursa raptis catulis et disrumpam
interiora iecoris eorum et consumam eos ibi quasi leo
bestia agri scindet eos **9** perditio tua Israhel tantummodo
in me auxilium tuum **10** ubi est rex tuus maxime nunc
salvet te in omnibus urbibus tuis et iudices tui de quibus
dixisti da mihi regem et principes **11** dabo tibi regem in
furore meo et auferam in indignatione mea **12** conligata
est iniquitas Ephraim absconditum peccatum eius **13**
dolores parturientis venient ei ipse filius non sapiens
nunc enim non stabit in contritione filiorum **14** de manu
mortis liberabo eos de morte redimam eos ero mors tua
o mors ero morsus tuus inferne consolatio abscondita
est ab oculis meis **(Sheol h7585)** **15** quia ipse inter fratres
dividet adducet urentem ventum Dominus de deserto
ascendentem et siccabit venas eius et desolabit fontem
eius et ipse diripiet thesaurum omnis vasis desiderabilis
16 pereat Samaria quoniam ad amaritudinem concitavit

Dominum suum in gladio pereat parvuli eorum elidantur
et fetae eius discindantur

14 convertere Israhel ad Dominum Deum tuum quoniam
corruisti in iniquitate tua **2** tollite vobiscum verba
et convertimini ad Dominum dicite ei omnem aufer
iniquitatem et accipe bonum et reddemus vitulos labiorum
nostrorum **3** Assur non salvabit nos super equum non
ascendemus nec dicemus ultra dii nostri opera manuum
nostrarum quia eius qui in te est misereberis pupilli **4**
sanabo contritiones eorum diligam eos spontanee quia
aversus est furor meus ab eo **5** ero quasi ros Israhel
germinabit quasi lilium et erumpet radix eius ut Libani
6 ibunt rami eius et erit quasi oliva gloria eius et odor
eius ut Libani **7** convertentur sedentes in umbra eius
vivent tritico et germinabunt quasi vinea memoriale eius
sicut vinum Libani **8** Ephraim quid mihi ultra idola ego
exaudiam et dirigam eum ego ut abietem virentem ex me
fructus tuus inventus est **9** quis sapiens et intelleget ista
intellegens et sciet haec quia rectae viae Domini et iusti
ambulabunt in eis praevaricatores vero corruent in eis

Joël Propheta

1 verbum Domini quod factum est ad Iohel filium Fatuhel
2 audite hoc senes et auribus percipite omnes habitatores
terrae si factum est istud in diebus vestris aut in diebus
patrum vestrorum **3** super hoc filiis vestris narrate et
filii vestri filiis suis et filii eorum generationi alterae **4**
residuum erucae comedit lucusta et residuum lucustae
comedit bruchus et residuum bruchi comedit rubigo **5**
expergescimini ebrii et flete et ululate omnes qui bibitis
vinum in dulcedine quoniam periit ab ore vestro **6** gens
enim ascendit super terram meam fortis et innumerabilis
dentes eius ut dentes leonis et molares eius ut catuli
leonis **7** posuit vineam meam in desertum et ficum meam
decorticavit nudans spoliavit eam et proiecit albi facti
sunt rami eius **8** plange quasi virgo accincta sacco super
virum pubertatis suae **9** periit sacrificium et libatio de
domo Domini luxerunt sacerdotes ministri Domini **10**
depopulata est regio luxit humus quoniam devastatum est
triticum confusum est vinum elanguit oleum **11** confusi
sunt agricolae ululaverunt vinitores super frumento et
hordeo quia periit messis agri **12** vinea confusa est et
ficus elanguit malogranatum et palma et malum et omnia
ligna agri aruerunt quia confusum est gaudium a filiis
hominum **13** accingite vos et plangite sacerdotes ululate
ministri altaris ingredimini cubate in sacco ministri Dei
mei quoniam interiit de domo Dei vestri sacrificium et
libatio **14** sanctificate ieiunium vocate coetum congregate
senes omnes habitatores terrae in domum Dei vestri et
clamate ad Dominum **15** a a a diei quia prope est dies

Domini et quasi vastitas a potente veniet **16** numquid
non coram oculis vestris alimenta perierunt de domo
Dei nostri laetitia et exultatio **17** conputruerunt iumenta
in stercore suo demolita sunt horrea dissipatae sunt
apothecae quoniam confusum est triticum **18** quid
ingemuit animal mugierunt greges armenti quia non est
pascua eis sed et greges pecorum disperierunt **19** ad te
Domine clamabo quia ignis comedit speciosa deserti et
flamma succendit omnia ligna regionis **20** sed et bestiae
agri quasi area sitiens imbrem suspexerunt ad te quoniam
exsiccati sunt fontes aquarum et ignis devoravit speciosa
deserti

2 canite tuba in Sion ululate in monte sancto meo
conturbentur omnes habitatores terrae quia venit dies
Domini quia prope est **2** dies tenebrarum et caliginis dies
nubis et turbinis quasi mane expansum super montes
populus multus et fortis similis ei non fuit a principio
et post eum non erit usque in annos generationis et
generationis **3** ante faciem eius ignis vorans et post eum
exurens flamma quasi hortus voluptatis terra coram eo
et post eum solitudo deserti neque est qui effugiat eum **4**
quasi aspectus equorum aspectus eorum et quasi equites
sic current **5** sicut sonitus quadrigarum super capita
montium exilient sicut sonitus flammae ignis devorantis
stipulam velut populus fortis praeparatus ad proelium **6** a
facie eius cruciabuntur populi omnes vultus redigentur in
ollam **7** sicut fortes current quasi viri bellatores ascendent
murum vir in viis suis gradietur et non declinabunt a
semitis suis **8** unusquisque fratrem suum non coartabit

singuli in calle suo ambulabunt sed et per fenestras
cadent et non demolientur **9** urbem ingredientur in muro
current domos conscendent per fenestras intrabunt quasi
fur **10** a facie eius contremuit terra moti sunt caeli sol et
luna obtenebrati sunt et stellae retraxerunt splendorem
suum **11** et Dominus dedit vocem suam ante faciem
exercitus sui quia multa sunt nimis castra eius quia fortia
et facientia verbum eius magnus enim dies Domini et
terribilis valde et quis sustinebit eum **12** nunc ergo dicit
Dominus convertimini ad me in toto corde vestro in
ieiunio et in fletu et in planctu **13** et scindite corda vestra
et non vestimenta vestra et convertimini ad Dominum
Deum vestrum quia benignus et misericors est patiens
et multae misericordiae et praestabilis super malitia
14 quis scit si convertatur et ignoscat et relinquat post
se benedictionem sacrificium et libamen Domino Deo
nostro **15** canite tuba in Sion sanctificate ieiunium vocate
coetum **16** congregate populum sanctificate ecclesiam
coadunate senes congregate parvulos et sugentes ubera
egrediatur sponsus de cubili suo et sponsa de thalamo
suo **17** inter vestibulum et altare plorabunt sacerdotes
ministri Domini et dicent parce Domine populo tuo et
ne des hereditatem tuam in obprobrium ut dominentur
eis nationes quare dicunt in populis ubi est Deus eorum
18 zelatus est Dominus terram suam et pepercit populo
suo **19** et respondit Dominus et dixit populo suo ecce
ego mittam vobis frumentum et vinum et oleum et
replebimini eo et non dabo vos ultra obprobrium in
gentibus **20** et eum qui ab aquilone est procul faciam

a vobis et expellam eum in terram inviam et desertam
faciem eius contra mare orientale et extremum eius
ad mare novissimum et ascendet fetor eius et ascendet
putredo eius quia superbe egit **21** noli timere terra exulta
et laetare quoniam magnificavit Dominus ut faceret
22 nolite timere animalia regionis quia germinaverunt
speciosa deserti quia lignum adtulit fructum suum ficus
et vinea dederunt virtutem suam **23** et filii Sion exultate
et laetamini in Domino Deo vestro quia dedit vobis
doctorem iustitiae et descendere faciet ad vos imbrem
matutinum et serotinum in principio **24** et implebuntur
areae frumento et redundabunt torcularia vino et oleo **25**
et reddam vobis annos quos comedit lucusta bruchus et
rubigo et eruca fortitudo mea magna quam misi in vos
26 et comedetis vescentes et saturabimini et laudabitis
nomen Domini Dei vestri qui fecit vobiscum mirabilia et
non confundetur populus meus in sempiternum **27** et
scietis quia in medio Israhel ego sum et ego Dominus
Deus vester et non est amplius et non confundetur
populus meus in aeternum **28** et erit post haec effundam
spiritum meum super omnem carnem et prophetabunt
filii vestri et filiae vestrae senes vestri somnia somniabunt
et iuvenes vestri visiones videbunt **29** sed et super servos
et ancillas in diebus illis effundam spiritum meum **30** et
dabo prodigia in caelo et in terra sanguinem et ignem
et vaporem fumi **31** sol vertetur in tenebras et luna
in sanguinem antequam veniat dies Domini magnus et
horribilis **32** et erit omnis qui invocaverit nomen Domini
salvus erit quia in monte Sion et in Hierusalem erit

salvatio sicut dixit Dominus et in residuis quos Dominus
vocaverit

3 quia ecce in diebus illis et in tempore illo cum
convertero captivitatem Iuda et Hierusalem **2** congregabo
omnes gentes et deducam eas in valle Iosaphat et
disceptabo cum eis ibi super populo meo et hereditate
mea Israhel quos disperserunt in nationibus et terram
meam diviserunt **3** et super populum meum miserunt
sortem et posuerunt puerum in prostibulum et puellam
vendiderunt pro vino ut biberent **4** verum quid vobis
et mihi Tyrus et Sidon et omnis terminus Palestinorum
numquid ultionem vos redditis mihi et si ulciscimini vos
contra me cito velociter reddam vicissitudinem vobis
super caput vestrum **5** argentum enim meum et aurum
tulistis et desiderabilia mea et pulcherrima intulistis
in delubra vestra **6** et filios Iuda et filios Hierusalem
vendidistis filiis Graecorum ut longe faceretis eos de
finibus suis **7** ecce ego suscitabo eos de loco in quo
vendidistis eos et convertam retributionem vestram in
caput vestrum **8** et vendam filios vestros et filias vestras
in manibus filiorum Iuda et venundabunt eos Sabeis genti
longinquae quia Dominus locutus est **9** clamate hoc in
gentibus sanctificate bellum suscitate robustos accedant
ascendant omnes viri bellatores **10** concidite aratra vestra
in gladios et ligones vestros in lanceas infirmus dicat quia
fortis ego sum **11** erumpite et venite omnes gentes de
circuitu et congregamini ibi occumbere faciet Dominus
robustos tuos **12** consurgant et ascendant gentes in
vallem Iosaphat quia ibi sedebo ut iudicem omnes gentes

in circuitu **13** mittite falces quoniam maturavit messis
venite et descendite quia plenum est torcular exuberant
torcularia quia multiplicata est malitia eorum **14** populi
populi in valle concisionis quia iuxta est dies Domini
in valle concisionis **15** sol et luna obtenebricata sunt
et stellae retraxerunt splendorem suum **16** et Dominus
de Sion rugiet et de Hierusalem dabit vocem suam et
movebuntur caeli et terra et Dominus spes populi sui et
fortitudo filiorum Israhel **17** et scietis quia ego Dominus
Deus vester habitans in Sion in monte sancto meo et
erit Hierusalem sancta et alieni non transibunt per eam
amplius **18** et erit in die illa stillabunt montes dulcedinem
et colles fluent lacte et per omnes rivos Iuda ibunt aquae
et fons de domo Domini egredietur et inrigabit torrentem
Spinarum **19** Aegyptus in desolatione erit et Idumea in
desertum perditionis pro eo quod inique egerint in filios
Iuda et effuderint sanguinem innocentem in terra sua
20 et Iudaea in aeternum habitabitur et Hierusalem in
generatione et generationem **21** et mundabo sanguinem
eorum quem non mundaveram et Dominus commorabitur
in Sion

Amos Propheta

1 verba Amos qui fuit in pastoralibus de Thecuae quae
vidit super Israhel in diebus Oziae regis Iuda et in
diebus Hieroboam filii Ioas regis Israhel ante duos annos
terraemotus **2** et dixit Dominus de Sion rugiet et de
Hierusalem dabit vocem suam et luxerunt speciosa
pastorum et exsiccatus est vertex Carmeli **3** haec
dicit Dominus super tribus sceleribus Damasci et super
quattuor non convertam eum eo quod trituraverint in
plaustris ferreis Galaad **4** et mittam ignem in domum
Azahel et devorabit domos Benadad **5** et conteram vectem
Damasci et disperdam habitatorem de campo Idoli et
tenentem sceptrum de domo Voluptatis et transferetur
populus Syriae Cyrenen dicit Dominus **6** haec dicit
Dominus super tribus sceleribus Gazae et super quattuor
non convertam eum eo quod transtulerit captivitatem
perfectam ut concluderet eam in Idumea **7** et mittam
ignem in murum Gazae et devorabit aedes eius **8** et
disperdam habitatorem de Azoto et tenentem sceptrum
de Ascalone et convertam manum meam super Accaron
et peribunt reliqui Philisthinorum dicit Dominus Deus
9 haec dicit Dominus super tribus sceleribus Tyri et
super quattuor non convertam eum eo quod concluserint
captivitatem perfectam in Idumea et non sint recordati
foederis fratrum **10** et emittam ignem in murum Tyri et
devorabit aedes eius **11** haec dicit Dominus super tribus
sceleribus Edom et super quattuor non convertam eum eo
quod persecutus sit in gladio fratrem suum et violaverit
misericordiam eius et tenuerit ultra furorem suum et

indignationem suam servaverit usque in finem **12** mittam
ignem in Theman et devorabit aedes Bosrae **13** haec
dicit Dominus super tribus sceleribus filiorum Ammon et
super quattuor non convertam eum eo quod dissecuerit
praegnantes Galaad ad dilatandum terminum suum **14** et
succendam ignem in muro Rabbae et devorabit aedes eius
in ululatu in die belli et in turbine in die commotionis **15**
et ibit Melchom in captivitatem ipse et principes eius
simul dicit Dominus

2 haec dicit Dominus super tribus sceleribus Moab et
super quattuor non convertam eum eo quod incenderit
ossa regis Idumeae usque ad cinerem **2** et mittam ignem
in Moab et devorabit aedes Carioth et morietur in sonitu
Moab in clangore tubae **3** et disperdam iudicem de
medio eius et omnes principes eius interficiam cum
eo dicit Dominus **4** haec dicit Dominus super tribus
sceleribus Iuda et super quattuor non convertam eum
eo quod abiecerint legem Domini et mandata eius non
custodierint deceperunt enim eos idola sua post quae
abierant patres eorum **5** et mittam ignem in Iuda et
devorabit aedes Hierusalem **6** haec dicit Dominus super
tribus sceleribus Israhel et super quattuor non convertam
eum pro eo quod vendiderit argento iustum et pauperem
pro calciamentis **7** qui conterunt super pulverem terrae
capita pauperum et viam humilium declinant et filius ac
pater eius ierunt ad puellam ut violarent nomen sanctum
meum **8** et super vestimentis pigneratis accubuerunt
iuxta omne altare et vinum damnatorum bibebant in
domo Dei sui **9** ego autem exterminavi Amorreum a facie

eorum cuius altitudo cedrorum altitudo eius et fortis
ipse quasi quercus et contrivi fructum eius desuper et
radices eius subter **10** ego sum qui ascendere vos feci de
terra Aegypti et eduxi vos in deserto quadraginta annis
ut possideretis terram Amorrei **11** et suscitavi de filiis
vestris in prophetas et de iuvenibus vestris nazarenos
numquid non ita est filii Israhel dicit Dominus **12** et
propinabatis nazarenis vino et prophetis mandabatis
dicentes ne prophetetis **13** ecce ego stridebo super vos
sicut stridet plaustrum onustum faeno **14** et peribit fuga a
veloce et fortis non obtinebit virtutem suam et robustus
non salvabit animam suam **15** et tenens arcum non stabit
et velox pedibus suis non salvabitur et ascensor equi non
salvabit animam suam **16** et robustus corde inter fortes
nudus fugiet in die illa dicit Dominus

3 audite verbum quod locutus est Dominus super vos
filii Israhel super omni cognatione quam eduxi de terra
Aegypti dicens **2** tantummodo vos cognovi ex omnibus
cognationibus terrae idcirco visitabo super vos omnes
iniquitates vestras **3** numquid ambulabunt duo pariter
nisi convenerit eis **4** numquid rugiet leo in saltu nisi
habuerit praedam numquid dabit catulus leonis vocem
de cubili suo nisi aliquid adprehenderit **5** numquid
cadet avis in laqueum terrae absque aucupe numquid
auferetur laqueus de terra antequam quid ceperit **6** si
clanget tuba in civitate et populus non expavescet si erit
malum in civitate quod Dominus non fecit **7** quia non
faciet Dominus Deus verbum nisi revelaverit secretum
suum ad servos suos prophetas **8** leo rugiet quis non

timebit Dominus Deus locutus est quis non prophetabit
9 auditum facite in aedibus Azoti et in aedibus terrae
Aegypti et dicite congregamini super montes Samariae
et videte insanias multas in medio eius et calumniam
patientes in penetrabilibus eius **10** et nescierunt facere
rectum dicit Dominus thesaurizantes iniquitatem et
rapinas in aedibus suis **11** propterea haec dicit Dominus
Deus tribulabitur et circumietur terra et detrahetur ex
te fortitudo tua et diripientur aedes tuae **12** haec dicit
Dominus quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura
aut extremum auriculae sic eruentur filii Israhel qui
habitant in Samaria in plaga lectuli et in Damasco grabatti
13 audite et contestamini in domo Iacob dicit Dominus
Deus exercituum **14** quia in die cum visitare coepero
praevaricationes Israhel super eum visitabo et super
altaria Bethel et amputabuntur cornua altaris et cadent
in terram **15** et percutiam domum hiemalem cum domo
aestiva et peribunt domus eburneae et dissipabuntur
aedes multae dicit Dominus

4 audite verbum hoc vaccae pingues quae estis in monte
Samariae quae calumniam facitis egenis et confringitis
pauperes quae dicitis dominis vestris adferte et bibemus
2 iuravit Dominus Deus in sancto suo quia ecce dies
venient super vos et levabunt vos in contis et reliquias
vestras in ollis ferventibus **3** et per aperturas exibitis
altera contra alteram et proiciemini in Armon dicit
Dominus **4** venite ad Bethel et impie agite ad Galgalam et
multiplicate praevaricationem et offerte mane victimas
vestras tribus diebus decimas vestras **5** et sacrificate de

fermentato laudem et vocate voluntarias oblationes et
adnuntiate sic enim voluistis filii Israhel dicit Dominus
Deus **6** unde et ego dedi vobis stuporem dentium in
cunctis urbibus vestris et indigentiam panum in omnibus
locis vestris et non estis reversi ad me dicit Dominus **7**
ego quoque prohibui a vobis imbrem cum adhuc tres
menses superessent usque ad messem et plui super
civitatem unam et super civitatem alteram non plui pars
una conpluta est et pars super quam non plui aruit **8**
et venerunt duae et tres civitates ad civitatem unam ut
biberent aquam et non sunt satiatae et non redistis ad
me dicit Dominus **9** percussi vos in vento urente et in
aurugine multitudinem hortorum vestrorum et vinearum
vestrarum oliveta vestra et ficeta vestra comedit eruca et
non redistis ad me dicit Dominus **10** misi in vos mortem
in via Aegypti percussi in gladio iuvenes vestros usque
ad captivitatem equorum vestrorum et ascendere feci
putredinem castrorum vestrorum in nares vestras et
non redistis ad me dicit Dominus **11** subverti vos sicut
subvertit Deus Sodomam et Gomorram et facti estis quasi
torris raptus de incendio et non redistis ad me dicit
Dominus **12** quapropter haec faciam tibi Israhel postquam
autem haec fecero tibi praeparare in occursum Dei tui
Israhel **13** quia ecce formans montes et creans ventum et
adnuntians homini eloquium suum faciens matutinam
nebulam et gradiens super excelsa terrae Dominus Deus
exercituum nomen eius

5 audite verbum istud quod ego levo super vos planctum
domus Israhel cecidit non adiciet ut resurgat **2** virgo

Israhel proiecta est in terram suam non est qui suscitet
eam **3** quia haec dicit Dominus Deus urbs de qua
egrediebantur mille relinquentur in ea centum et de
qua egrediebantur centum relinquentur in ea decem in
domo Israhel **4** quia haec dicit Dominus domui Israhel
quaerite me et vivetis **5** et nolite quaerere Bethel et
in Galgala nolite intrare et in Bersabee non transibitis
quia Galgala captiva ducetur et Bethel erit inutilis **6**
quaerite Dominum et vivite ne forte conburatur ut ignis
domus Ioseph et devorabit et non erit qui extinguat
Bethel **7** qui convertitis in absinthium iudicium et
iustitiam in terra relinquitis **8** facientem Arcturum et
Orionem et convertentem in mane tenebras et diem
nocte mutantem qui vocat aquas maris et effundit eas
super faciem terrae Dominus nomen eius **9** qui subridet
vastitatem super robustum et depopulationem super
potentem adfert **10** odio habuerunt in porta corripientem
et loquentem perfecte abominati sunt **11** idcirco pro eo
quod diripiebatis pauperem et praedam electam tollebatis
ab eo domos quadro lapide aedificabitis et non habitabitis
in eis vineas amantissimas plantabitis et non bibetis
vinum earum **12** quia cognovi multa scelera vestra et
fortia peccata vestra hostes iusti accipientes munus
et pauperes in porta deprimentes **13** ideo prudens in
tempore illo tacebit quia tempus malum est **14** quaerite
bonum et non malum ut vivatis et erit Dominus Deus
exercituum vobiscum sicut dixistis **15** odite malum
et diligite bonum et constituite in porta iudicium si
forte misereatur Dominus Deus exercituum reliquiis

Ioseph **16** propterea haec dicit Dominus Deus exercituum
Dominator in omnibus plateis planctus et in cunctis
quae foris sunt dicetur vae vae et vocabunt agricolam
ad luctum et ad planctum eos qui sciunt plangere **17**
et in omnibus vineis erit planctus quia pertransibo in
medio tui dicit Dominus **18** vae desiderantibus diem
Domini ad quid eam vobis dies Domini ista tenebrae
et non lux **19** quomodo si fugiat vir a facie leonis et
occurrat ei ursus et ingrediatur domum et innitatur
manu sua super parietem et mordeat eum coluber **20**
numquid non tenebrae dies Domini et non lux et caligo
et non splendor in ea **21** odi et proieci festivitates vestras
et non capiam odorem coetuum vestrorum **22** quod si
adtuleritis mihi holocaustomata et munera vestra non
suscipiam et vota pinguium vestrorum non respiciam **23**
aufer a me tumultum carminum tuorum et cantica lyrae
tuae non audiam **24** et revelabitur quasi aqua iudicium
et iustitia quasi torrens fortis **25** numquid hostias et
sacrificium obtulistis mihi in deserto quadraginta annis
domus Israhel **26** et portastis tabernaculum Moloch vestro
et imaginem idolorum vestrorum sidus dei vestri quae
fecistis vobis **27** et migrare vos faciam trans Damascum
dixit Dominus Deus exercituum nomen eius

6 vae qui opulenti estis in Sion et confiditis in monte
Samariae optimates capita populorum ingredientes
pompatice domum Israhel **2** transite in Chalanne et
videte et ite inde in Emath magnam et descendite in
Geth Palestinorum et ad optima quaeque regna horum si
latior terminus eorum termino vestro est **3** qui separati

estis in diem malum et adpropinquatis solio iniquitatis
4 qui dormitis in lectis eburneis et lascivitis in stratis
vestris qui comeditis agnum de grege et vitulos de medio
armenti 5 qui canitis ad vocem psalterii sicut David
putaverunt se habere vasa cantici 6 bibentes in fialis
vinum et optimo unguento delibuti et nihil patiebantur
super contritione Ioseph 7 quapropter nunc migrabunt in
capite transmigrantium et auferetur factio lascivientium
8 iuravit Dominus Deus in anima sua dicit Dominus Deus
exercituum detestor ego superbiam Iacob et domos eius
odi et tradam civitatem cum habitatoribus suis 9 quod si
reliqui fuerint decem viri in domo una et ipsi morientur
10 et tollet eum propinquus suus et conburet eum ut
efferat ossa de domo et dicet ei qui in penetrabilibus
domus est numquid adhuc est apud te et respondebit
finis est et dicet ei tace et non recorderis nominis Domini
11 quia ecce Dominus mandabit et percutiet domum
maiorem ruinis et domum minorem scissionibus 12
numquid currere queunt in petris equi aut arari potest in
bubalis quoniam convertistis in amaritudinem iudicium
et fructum iustitiae in absinthium 13 qui laetamini in
nihili qui dicitis numquid non in fortitudine nostra
adsumpsimus nobis cornua 14 ecce enim suscitabo super
vos domus Israhel dicit Dominus Deus exercituum gentem
et conterent vos ab introitu Emath usque ad torrentem
Deserti

7 haec ostendit mihi Dominus Deus et ecce fictor
lucustae in principio germinantium serotini imbris et
ecce serotinus post tonsorem regis 2 et factum est cum

consummasset comedere herbam terrae et dixi Domine
Deus propitius esto obsecro quis suscitabit Iacob quia
parvulus est **3** misertus est Dominus super hoc non erit
dixit Dominus **4** haec ostendit mihi Dominus Deus et ecce
vocabat iudicium ad ignem Dominus Deus et devoravit
abyssum multam et comedit simul partem **5** et dixi
Domine Deus quiesce obsecro quis suscitabit Iacob quia
parvulus est **6** misertus est Dominus super hoc sed et
istud non erit dixit Dominus Deus **7** haec ostendit mihi
et ecce Dominus stans super murum litum et in manu
eius trulla cementarii **8** et dixit Dominus ad me quid tu
vides Amos et dixi trullam cementarii et dixit Dominus
ecce ego ponam trullam in medio populi mei Israhel
non adiciam ultra superinducere eum **9** et demolientur
excelsa idoli et sanctificationes Israhel desolabuntur et
consurgam super domum Hieroboam in gladio **10** et misit
Amasias sacerdos Bethel ad Hieroboam regem Israhel
dicens rebellavit contra te Amos in medio domus Israhel
non poterit terra sustinere universos sermones eius **11**
haec enim dicit Amos in gladio morietur Hieroboam
et Israhel captivus migrabit de terra sua **12** et dixit
Amasias ad Amos qui vides gradere fuge in terram Iuda
et comede ibi panem et ibi prophetabis **13** et in Bethel
non adicies ultra ut prophetes quia sanctificatio regis
est et domus regni est **14** et respondit Amos et dixit ad
Amasiam non sum propheta et non sum filius prophetae
sed armentarius ego sum vellicans sycomoros **15** et
tulit me Dominus cum sequerer gregem et dixit ad me
Dominus vade propheta ad populum meum Israhel **16** et

nunc audi verbum Domini tu dicis non prophetabis super
Israhel et non stillabis super domum idoli **17** propter
hoc haec dicit Dominus uxor tua in civitate fornicabitur
et filii tui et filiae tuae in gladio cadent et humus tua
funiculo metietur et tu in terra polluta morieris et Israhel
captivus migrabit de terra sua

8 haec ostendit mihi Dominus Deus et ecce uncinus
pomorum **2** et dixit quid tu vides Amos et dixi uncinum
pomorum et dixit Dominus ad me venit finis super
populum meum Israhel non adiciam ultra ut pertranseam
eum **3** et stridebunt cardines templi in die illa dicit
Dominus Deus multi morientur in omni loco proicietur
silentium **4** audite hoc qui conteritis pauperem et deficere
facitis egenos terrae **5** dicentes quando transibit mensis
et venundabimus merces et sabbatum et aperiemus
frumentum ut inminuamus mensuram et augeamus
siclum et subponamus stateras dolosas **6** ut possideamus
in argento egenos et pauperes pro calciamentis et
quisquilias frumenti vendamus **7** iuravit Dominus in
superbia Iacob si oblitus fuero usque ad finem omnia
opera eorum **8** numquid super isto non commovebitur
terra et lugebit omnis habitator eius et ascendet quasi
fluvius universus et eicietur et defluet quasi rivus Aegypti
9 et erit in die illa dicit Dominus occidet sol meridie
et tenebrescere faciam terram in die luminis **10** et
convertam festivitates vestras in luctum et omnia cantica
vestra in planctum et inducam super omne dorsum
vestrum saccum et super omne caput calvitium et ponam
eam quasi luctum unigeniti et novissima eius quasi diem

amarum **11** ecce dies veniunt dicit Dominus et mittam
famem in terram non famem panis neque sitim aquae
sed audiendi verbum Domini **12** et commovebuntur a
mari usque ad mare et ab aquilone usque ad orientem
circumibunt quaerentes verbum Domini et non invenient
13 in die illa deficient virgines pulchrae et adulescentes in
siti **14** qui iurant in delicto Samariae et dicunt vivit deus
tuus Dan et vivit via Bersabee et cadent et non resurgent
ultra

9 vidi Dominum stantem super altare et dixit percute
cardinem et commoveantur superliminaria avaritia
enim in capite omnium et novissimum eorum in gladio
interficiam non erit fuga eis fugiet et non salvabitur ex
eis qui fugerit **2** si descenderint usque ad infernum inde
manus mea educet eos et si ascenderint usque ad caelum
inde detraham eos **(Sheol h7585)** **3** et si absconditi fuerint in
vertice Carmeli inde scrutans auferam eos et si celaverint
se ab oculis meis in fundo maris ibi mandabo serpenti
et mordebit eos **4** et si abierint in captivitatem coram
inimicis suis ibi mandabo gladio et occidet eos et ponam
oculos meos super eos in malum et non in bonum **5** et
Dominus Deus exercituum qui tangit terram et tabescet
et lugebunt omnes habitantes in ea et ascendet sicut
rivus omnis et defluet sicut fluvius Aegypti **6** qui aedificat
in caelo ascensionem suam et fasciculum suum super
terram fundavit qui vocat aquas maris et effundit eas
super faciem terrae Dominus nomen eius **7** numquid non
ut filii Aethiopum vos estis mihi filii Israhel ait Dominus
numquid non Israhel ascendere feci de terra Aegypti

et Palestinos de Cappadocia et Syros de Cyrene **8** ecce
oculi Domini Dei super regnum peccans et conteram
illud a facie terrae verumtamen conterens non conteram
domum Iacob dicit Dominus **9** ecce enim ego mandabo
et concutiam in omnibus gentibus domum Israhel sicut
concutitur in cribro et non cadet lapillus super terram
10 in gladio morientur omnes peccatores populi mei
qui dicunt non adpropinquabit et non veniet super nos
malum **11** in die illo suscitabo tabernaculum David quod
cecidit et reaedificabo aperturas murorum eius et ea quae
corruerant instaurabo et reaedificabo eum sicut diebus
antiquis **12** ut possideant reliquias Idumeae et omnes
nationes eo quod invocatum sit nomen meum super eos
dicit Dominus faciens haec **13** ecce dies veniunt dicit
Dominus et conprehendet arator messorem et calcator
uvae mittentem semen et stillabunt montes dulcedinem
et omnes colles culti erunt **14** et convertam captivitatem
populi mei Israhel et aedificabunt civitates desertas
et habitabunt et plantabunt vineas et bibent vinum
earum et facient hortos et comedent fructus eorum **15**
et plantabo eos super humum suam et non evellam eos
ultra de terra sua quam dedi eis dicit Dominus Deus tuus

Abdias Propheta

1 visio Abdiae haec dicit Dominus Deus ad Edom auditum
audivimus a Domino et legatum ad gentes misit surgite
et consurgamus adversum eum in proelium **2** ecce
parvulum te dedi in gentibus contemptibilis tu es valde
3 superbia cordis tui extulit te habitantem in scissuris
petrae exaltantem solium suum qui dicit in corde suo quis
detrahet me in terram **4** si exaltatus fueris ut aquila et si
inter sidera posueris nidum tuum inde detraham te dicit
Dominus **5** si fures introissent ad te si latrones per noctem
quomodo conticuisses nonne furati essent sufficientia
sibi si vindemiatores introissent ad te numquid saltim
racemos reliquissent tibi **6** quomodo scrutati sunt Esau
investigaverunt abscondita eius **7** usque ad terminum
emiserunt te omnes viri foederis tui inluserunt tibi
invaluerunt adversum te viri pacis tuae qui comedunt
tecum ponent insidias subter te non est prudentia in eo **8**
numquid non in die illa dicit Dominus perdam sapientes
de Idumea et prudentiam de monte Esau **9** et timebunt
fortes tui a meridie ut intereat vir de monte Esau **10**
propter interfectionem et propter iniquitatem in fratrem
tuum Iacob operiet te confusio et peribis in aeternum
11 in die cum stares adversus quando capiebant alieni
exercitum eius et extranei ingrediebantur portas eius
et super Hierusalem mittebant sortem tu quoque eras
quasi unus ex eis **12** et non despicies in die fratris tui
in die peregrinationis eius et non laetaberis super filios
Iuda in die perditionis eorum et non magnificabis os
tuum in die angustiae **13** neque ingredieris portam populi

mei in die ruinae eorum neque despicies et tu in malis
eius in die vastitatis illius et non emitteris adversum
exercitum eius in die vastitatis illius **14** neque stabis in
exitibus ut interficias eos qui fugerint et non concludes
reliquos eius in die tribulationis **15** quoniam iuxta est
dies Domini super omnes gentes sicut fecisti fiet tibi
retributionem tuam convertet in caput tuum **16** quomodo
enim bibisti super montem sanctum meum bibent omnes
gentes iugiter et bibent et absorbent et erunt quasi non
sint **17** et in monte Sion erit salvatio et erit sanctus et
possidebit domus Iacob eos qui se possederant **18** et erit
domus Iacob ignis et domus Ioseph flamma et domus
Esau stipula et succendentur in eis et devorabunt eos et
non erunt reliquiae domus Esau quia Dominus locutus est
19 et hereditabunt hii qui ad austrum montem Esau et
qui in campestribus Philisthim et possidebunt regionem
Ephraim et regionem Samariae et Beniamin possidebit
Galaad **20** et transmigratio exercitus huius filiorum
Israhel omnia Chananeorum usque ad Saraptham et
transmigratio Hierusalem quae in Bosforo est possidebit
civitates austri **21** et ascendent salvatores in montem
Sion iudicare montem Esau et erit Domino regnum

Jonas Propheta

1 et factum est verbum Domini ad Ionam filium Amathi
dicens **2** surge vade in Nineven civitatem grandem et
praedica in ea quia ascendit malitia eius coram me **3**
et surrexit Iona ut fugeret in Tharsis a facie Domini et
descendit Ioppen et invenit navem euntem in Tharsis
et dedit naulum eius et descendit in eam ut iret cum
eis in Tharsis a facie Domini **4** Dominus autem misit
ventum magnum in mari et facta est tempestas magna
in mari et navis periclitabatur conteri **5** et timuerunt
nautae et clamaverunt viri ad deum suum et miserunt
vasa quae erant in navi in mare ut adleviaretur ab eis et
Iona descendit ad interiora navis et dormiebat sopore
gravi **6** et accessit ad eum gubernator et dixit ei quid
tu sopore deprimeris surge invoca Deum tuum si forte
recogitet Deus de nobis et non pereamus **7** et dixit vir
ad collegam suum venite et mittamus sortes et sciamus
quare hoc malum sit nobis et miserunt sortes et cecidit
sors super Ionam **8** et dixerunt ad eum indica nobis cuius
causa malum istud sit nobis quod est opus tuum quae
terra tua et quo vel ex quo populo es tu **9** et dixit ad eos
Hebraeus ego sum et Dominum Deum caeli ego timeo qui
fecit mare et aridam **10** et timuerunt viri timore magno
et dixerunt ad eum quid hoc fecisti cognoverunt enim
viri quod a facie Domini fugeret quia indicaverat eis **11**
et dixerunt ad eum quid faciemus tibi et cessabit mare
a nobis quia mare ibat et intumescebat **12** et dixit ad
eos tollite me et mittite in mare et cessabit mare a vobis
scio enim ego quoniam propter me tempestas grandis

haec super vos **13** et remigabant viri ut reverterentur ad
aridam et non valebant quia mare ibat et intumescebat
super eos **14** et clamaverunt ad Dominum et dixerunt
quaesumus Domine ne pereamus in anima viri istius et
ne des super nos sanguinem innocentem quia tu Domine
sicut voluisti fecisti **15** et tulerunt Ionam et miserunt
in mare et stetit mare a fervore suo **16** et timuerunt
viri timore magno Dominum et immolaverunt hostias
Domino et voverunt vota **17** et praeparavit Dominus
piscem grandem ut degluttiret Ionam et erat Iona in
ventre piscis tribus diebus et tribus noctibus

2 et oravit Iona ad Dominum Deum suum de utero piscis
2 et dixit clamavi de tribulatione mea ad Dominum et
exaudivit me de ventre inferni clamavi et exaudisti vocem
meam **(Sheol h7585)** **3** et proiecisti me in profundum in
corde maris et flumen circumdedit me omnes gurgites
tui et fluctus tui super me transierunt **4** et ego dixi
abiectus sum a conspectu oculorum tuorum verumtamen
rursus videbo templum sanctum tuum **5** circumdederunt
me aquae usque ad animam abyssus vallavit me pelagus
operuit caput meum **6** ad extrema montium descendi
terrae vectes concluserunt me in aeternum et sublevabis
de corruptione vitam meam Domine Deus meus **7** cum
angustiaretur in me anima mea Domini recordatus sum
ut veniat ad te oratio mea ad templum sanctum tuum
8 qui custodiunt vanitates frustra misericordiam suam
derelinquunt **9** ego autem in voce laudis immolabo tibi
quaecumque vovi reddam pro salute Domino **10** et dixit
Dominus pisci et evomuit Ionam in aridam

3 et factum est verbum Domini ad Ionam secundo dicens
2 surge vade ad Nineven civitatem magnam et praedica
in ea praedicationem quam ego loquor ad te **3** et surrexit
Iona et abiit in Nineven iuxta verbum Domini et Nineve
erat civitas magna Dei itinere dierum trium **4** et coepit
Iona introire in civitatem itinere diei unius et clamavit et
dixit adhuc quadraginta dies et Nineve subvertetur **5**
et crediderunt viri ninevitae in Deo et praedicaverunt
ieiunium et vestiti sunt saccis a maiore usque ad minorem
6 et pervenit verbum ad regem Nineve et surrexit de
solio suo et abiecit vestimentum suum a se et indutus est
sacco et sedit in cinere **7** et clamavit et dixit in Nineve ex
ore regis et principum eius dicens homines et iumenta et
boves et pecora non gustent quicquam nec pascantur
et aquam non bibant **8** et operiantur saccis homines
et iumenta et clament ad Dominum in fortitudine et
convertatur vir a via sua mala et ab iniquitate quae est
in manibus eorum **9** quis scit si convertatur et ignoscat
Deus et revertatur a furore irae suae et non peribimus **10**
et vidit Deus opera eorum quia conversi sunt a via sua
mala et misertus est Deus super malitiam quam locutus
fuerat ut faceret eis et non fecit

4 et adflictus est Iona adflictione magna et iratus est **2** et
oravit ad Dominum et dixit obsecro Domine numquid
non hoc est verbum meum cum adhuc essem in terra
mea propter hoc praeoccupavi ut fugerem in Tharsis
scio enim quia tu Deus clemens et misericors es patiens
et multae miserationis et ignoscens super malitia **3** et
nunc Domine tolle quaeso animam meam a me quia

melior est mihi mors quam vita **4** et dixit Dominus
putasne bene irasceris tu **5** et egressus est Iona de civitate
et sedit contra orientem civitatis et fecit sibimet ibi
umbraculum et sedebat subter eum in umbra donec
videret quid accideret civitati **6** et praeparavit Dominus
Deus hederam et ascendit super caput Ionae ut esset
umbra super caput eius et protegeret eum laboraverat
enim et laetatus est Iona super hedera laetitia magna **7**
et paravit Deus vermem ascensu diluculo in crastinum et
percussit hederam et exaruit **8** et cum ortus fuisset sol
praecepit Dominus vento calido et urenti et percussit sol
super caput Ionae et aestuabat et petivit animae suae ut
moreretur et dixit melius est mihi mori quam vivere **9** et
dixit Dominus ad Ionam putasne bene irasceris tu super
hederam et dixit bene irascor ego usque ad mortem **10**
et dixit Dominus tu doles super hederam in qua non
laborasti neque fecisti ut cresceret quae sub una nocte
nata est et una nocte periit **11** et ego non parcam Nineve
civitati magnae in qua sunt plus quam centum viginti
milia hominum qui nesciunt quid sit inter dexteram et
sinistram suam et iumenta multa

Micha Propheta

1 verbum Domini quod factum est ad Micham
Morasthiten in diebus Ioatham Ahaz Ezechiae regum Iuda
quod vidit super Samariam et Hierusalem **2** audite populi
omnes et adtendat terra et plenitudo eius et sit Dominus
Deus vobis in testem Dominus de templo sancto suo **3**
quia ecce Dominus egreditur de loco suo et descendet et
calcabit super excelsa terrae **4** et consumentur montes
subtus eum et valles scindentur sicut cera a facie ignis
sicut aquae quae decurrunt in praeceps **5** in scelere Iacob
omne istud et in peccatis domus Israhel quod scelus Iacob
nonne Samaria et quae excelsa Iudae nonne Hierusalem
6 et ponam Samariam quasi acervum lapidum in agro
cum plantatur vinea et detraham in vallem lapides
eius et fundamenta eius revelabo **7** et omnia sculptilia
eius concidentur et omnes mercedes eius conburentur
igni et omnia idola eius ponam in perditionem quia
de mercedibus meretricis congregata sunt et usque ad
mercedem meretricis revertentur **8** super hoc plangam
et ululabo vadam spoliatus et nudus faciam planctum
velut draconum et luctum quasi strutionum **9** quia
desperata est plaga eius quia venit usque ad Iudam
tetigit portam populi mei usque ad Hierusalem **10** in
Geth nolite adnuntiare lacrimis ne ploretis in domo
Pulveris pulvere vos conspergite **11** et transite vobis
habitatio Pulchra confusa ignominia non est egressa
quae habitat in Exitu planctum domus Vicinae accipiet
ex vobis quae stetit sibimet **12** quia infirmata est in
bonum quae habitat in Amaritudinibus quia descendit

malum a Domino in portam Hierusalem **13** tumultus
quadrigae stuporis habitanti Lachis principium peccati
est filiae Sion quia in te inventa sunt scelera Israhel
14 propterea dabit emissarios super hereditatem Geth
domus Mendacii in deceptionem regibus Israhel **15** adhuc
heredem adducam tibi quae habitas in Maresa usque
Adollam veniet gloria Israhel **16** decalvare et tondere
super filios deliciarum tuarum dilata calvitium tuum
sicut aquila quoniam captivi ducti sunt ex te

2 vae qui cogitatis inutile et operamini malum in
cubilibus vestris in luce matutina faciunt illud quoniam
contra Deum est manus eorum **2** et concupierunt agros et
violenter tulerunt et domos rapuerunt et calumniabantur
virum et domum eius virum et hereditatem eius **3** idcirco
haec dicit Dominus ecce ego cogito super familiam istam
malum unde non auferetis colla vestra et non ambulabitis
superbi quoniam tempus pessimum est **4** in die illa
sumetur super vos parabola et cantabitur canticum cum
suavitate dicentium depopulatione vastati sumus pars
populi mei commutata est quomodo recedet a me cum
revertatur qui regiones nostras dividat **5** propter hoc
non erit tibi mittens funiculum sortis in coetu Domini
6 ne loquamini loquentes non stillabit super istos non
conprehendet confusio **7** dicit domus Iacob numquid
adbreviatus est spiritus Domini aut tales sunt cogitationes
eius nonne verba mea bona sunt cum eo qui recte graditur
8 et e contrario populus meus in adversarium consurrexit
desuper tunica pallium sustulistis eos qui transiebant
simpliciter convertistis in bellum **9** mulieres populi mei

eiecistis de domo deliciarum suarum a parvulis earum
tulistis laudem meam in perpetuum **10** surgite et ite
quia non habetis hic requiem propter inmunditiam eius
corrumpetur putredine pessima **11** utinam non essem vir
habens spiritum et mendacium potius loquerer stillabo
tibi in vinum et in ebrietatem et erit super quem stillatur
populus iste **12** congregatione congregabo Iacob totum te
in unum conducam reliquias Israhel pariter ponam illum
quasi gregem in ovili quasi pecus in medio caularum
tumultuabuntur a multitudine hominum **13** ascendet
enim pandens iter ante eos divident et transibunt portam
et egredientur per eam et transibit rex eorum coram eis
et Dominus in capite eorum

3 et dixi audite principes Iacob et duces domus Israhel
numquid non vestrum est scire iudicium **2** qui odio habetis
bonum et diligitis malum qui violenter tollitis pelles
eorum desuper eos et carnem eorum desuper ossibus
eorum **3** qui comederunt carnem populi mei et pellem
eorum desuper excoriaverunt et ossa eorum confregerunt
et conciderunt sicut in lebete et quasi carnem in medio
ollae **4** tunc clamabunt ad Dominum et non exaudiet eos
et abscondet faciem suam ab eis in tempore illo sicut
nequiter egerunt in adinventionibus suis **5** haec dicit
Dominus super prophetas qui seducunt populum meum
qui mordent dentibus suis et praedicant pacem et si
quis non dederit in ore eorum quippiam sanctificant
super eum proelium **6** propterea nox vobis pro visione
erit et tenebrae vobis pro divinatione et occumbet sol
super prophetas et obtenebrabitur super eos dies **7** et

confundentur qui vident visiones et confundentur divini
et operient vultus suos omnes quia non est responsum
Dei **8** verumtamen ego repletus sum fortitudine spiritus
Domini iudicio et virtute ut adnuntiem Iacob scelus suum
et Israhel peccatum suum **9** audite haec principes domus
Iacob et iudices domus Israhel qui abominamini iudicium
et omnia recta pervertitis **10** qui aedificatis Sion in
sanguinibus et Hierusalem in iniquitate **11** principes eius
in muneribus iudicabant et sacerdotes eius in mercede
docebant et prophetae eius in pecunia divinabant et
super Dominum requiescebant dicentes numquid non
Dominus in medio nostrum non venient super nos mala
12 propter hoc causa vestri Sion quasi ager arabitur et
Hierusalem quasi acervus lapidum erit et mons templi in
excelsa silvarum

4 et in novissimo dierum erit mons domus Domini
praeparatus in vertice montium et sublimis super colles
et fluent ad eum populi **2** et properabunt gentes multae
et dicent venite ascendamus ad montem Domini et ad
domum Dei Iacob et docebit nos de viis suis et ibimus in
semitis eius quia de Sion egredietur lex et verbum Domini
de Hierusalem **3** et iudicabit inter populos multos et
corripiet gentes fortes usque in longinquum et concident
gladios suos in vomeres et hastas suas in ligones non
sumet gens adversus gentem gladium et non discent ultra
belligerare **4** et sedebit vir subtus vineam suam et subtus
ficum suam et non erit qui deterreat quia os Domini
exercituum locutum est **5** quia omnes populi ambulabunt
unusquisque in nomine dei sui nos autem ambulabimus

in nomine Domini Dei nostri in aeternum et ultra **6**
in die illa dicit Dominus congregabo claudicantem et
eam quam eieceram colligam et quam adflixeram **7** et
ponam claudicantem in reliquias et eam quae laboraverat
in gentem robustam et regnabit Dominus super eos in
monte Sion ex hoc nunc et usque in aeternum **8** et tu
turris Gregis nebulosa filiae Sion usque ad te veniet et
veniet potestas prima regnum filiae Hierusalem **9** nunc
quare maerore contraheris numquid rex non est tibi
aut consiliarius tuus periit quia conprehendit te dolor
sicut parturientem **10** dole et satage filia Sion quasi
parturiens quia nunc egredieris de civitate et habitabis
in regione et venies usque ad Babylonem ibi liberaberis
ibi redimet te Dominus de manu inimicorum tuorum **11**
et nunc congregatae sunt super te gentes multae quae
dicunt lapidetur et aspiciat in Sion oculus noster **12**
ipsi autem non cognoverunt cogitationes Domini et non
intellexerunt consilium eius quia congregavit eos quasi
faenum areae **13** surge et tritura filia Sion quia cornu
tuum ponam ferreum et ungulas tuas ponam aereas
et comminues populos multos et interficiam Domino
rapinas eorum et fortitudinem eorum Domino universae
terrae

5 nunc vastaberis filia latronis obsidionem posuerunt
super nos in virga percutient maxillam iudicis Israhel **2**
et tu Bethleem Ephrata parvulus es in milibus Iuda ex te
mihi egredietur qui sit dominator in Israhel et egressus
eius ab initio a diebus aeternitatis **3** propter hoc dabit
eos usque ad tempus in quo parturiens pariet reliquiae

fratrum eius convertentur ad filios Israhel **4** et stabit
et pascet in fortitudine Domini in sublimitate nominis
Domini Dei sui et convertentur quia nunc magnificabitur
usque ad terminos terrae **5** et erit iste pax Assyrius
cum venerit in terram nostram et quando calcaverit
in domibus nostris et suscitabimus super eum septem
pastores et octo primates homines **6** et pascent terram
Assur in gladio et terram Nemrod in lanceis eius et
liberabit ab Assur cum venerit in terram nostram et cum
calcaverit in finibus nostris **7** et erunt reliquiae Iacob in
medio populorum multorum quasi ros a Domino et quasi
stillae super herbam quae non expectat virum et non
praestolatur filios hominum **8** et erunt reliquiae Iacob
in gentibus in medio populorum multorum quasi leo in
iumentis silvarum et quasi catulus leonis in gregibus
pecorum qui cum transierit et conculcaverit et ceperit
non est qui eruat **9** exaltabitur manus tua super hostes
tuos et omnes inimici tui interibunt **10** et erit in die
illa dicit Dominus auferam equos tuos de medio tui et
disperdam quadrigas tuas **11** et perdam civitates terrae
tuae et destruam omnes munitiones tuas **12** et auferam
maleficia de manu tua et divinationes non erunt in te **13**
et perire faciam sculptilia tua et statuas tuas de medio
tui et non adorabis ultra opera manuum tuarum **14** et
evellam lucos tuos de medio tui et conteram civitates
tuas **15** et faciam in furore et in indignatione ultionem in
omnibus gentibus quae non audierunt

6 audite quae Dominus loquitur surge contende iudicio
adversum montes et audiant colles vocem tuam **2** audiant

montes iudicium Domini et fortia fundamenta terrae
quia iudicium Domini cum populo suo et cum Israhel
diiudicabitur **3** populus meus quid feci tibi et quid
molestus fui tibi responde mihi **4** quia eduxi te de terra
Aegypti et de domo servientium liberavi te et misi ante
faciem tuam Mosen et Aaron et Mariam **5** populus
meus memento quaeso quid cogitaverit Balac rex Moab
et quid responderit ei Balaam filius Beor de Setthim
usque ad Galgalam ut cognosceret iustitias Domini **6**
quid dignum offeram Domino curvem genu Deo excelso
numquid offeram ei holocaustomata et vitulos anniculos
7 numquid placari potest Dominus in milibus arietum
aut in multis milibus hircorum pinguium numquid dabo
primogenitum meum pro scelere meo fructum ventris
mei pro peccato animae meae **8** indicabo tibi o homo
quid sit bonum et quid Dominus quaerat a te utique
facere iudicium et diligere misericordiam et sollicitum
ambulare cum Deo tuo **9** vox Domini ad civitatem clamat
et salus erit timentibus nomen tuum audite tribus et
quis adprobabit illud **10** adhuc ignis in domo impii
thesauri iniquitatis et mensura minor irae plena **11**
numquid iustificabo stateram impiam et saccelli pondera
dolosa **12** in quibus divites eius repleti sunt iniquitate
et habitantes in ea loquebantur mendacium et lingua
eorum fraudulenta in ore eorum **13** et ego ergo coepi
percutere te perditione super peccatis tuis **14** tu comedes
et non saturaberis et humiliatio tua in medio tui et
adprehendes et non salvabis et quos salvaveris in gladium
dabo **15** tu seminabis et non metes tu calcabis olivam

et non ungueris oleo et mustum et non bibes vinum
16 et custodisti praecepta Omri et omne opus domus
Achab et ambulasti in voluntatibus eorum ut darem te in
perditionem et habitantes in ea in sibilum et obprobrium
populi mei portabitis

7 vae mihi quia factus sum sicut qui colligit in autumno
racemos vindemiae non est botrus ad comedendum
praecoquas ficus desideravit anima mea 2 periit sanctus
de terra et rectus in hominibus non est omnes in sanguine
insidiantur vir fratrem suum venatur ad mortem 3 malum
manuum suarum dicunt bonum princeps postulat et
iudex in reddendo est et magnus locutus est desiderium
animae suae et conturbaverunt eam 4 qui optimus
in eis est quasi paliurus et qui rectus quasi spina de
sepe dies speculationis tuae visitatio tua venit nunc
erit vastitas eorum 5 nolite credere amico et nolite
confidere in duce ab ea quae dormit in sinu tuo custodi
claustra oris tui 6 quia filius contumeliam facit patri filia
consurgit adversus matrem suam nurus contra socrum
suam inimici hominis domestici eius 7 ego autem ad
Dominum aspiciam expectabo Deum salvatorem meum
audiet me Deus meus 8 ne laeteris inimica mea super me
quia cecidi consurgam cum sedero in tenebris Dominus
lux mea est 9 iram Domini portabo quoniam peccavi ei
donec iudicet causam meam et faciat iudicium meum
educet me in lucem videbo in iustitiam eius 10 et aspiciet
inimica mea et operietur confusione quae dicit ad me ubi
est Dominus Deus tuus oculi mei videbunt in eam nunc
erit in conculcationem ut lutum platearum 11 dies ut

aedificentur maceriae tuae in die illa longe fiet lex **12** in
die illa et usque ad te veniet Assur et usque ad civitates
munitas et a civitatibus munitis usque ad flumen et ad
mare de mari et ad montem de monte **13** et erit terra in
desolationem propter habitatores suos et propter fructum
cogitationum eorum **14** pasce populum tuum in virga tua
gregem hereditatis tuae habitantes solos in saltu in medio
Carmeli pascentur Basan et Galaad iuxta dies antiquos
15 secundum dies egressionis tuae de terra Aegypti
ostendam ei mirabilia **16** videbunt gentes et confundentur
super omni fortitudine sua ponent manus super os aures
eorum surdae erunt **17** lingent pulverem sicut serpens
velut reptilia terrae proturbabuntur de aedibus suis
Dominum Deum nostrum desiderabunt et timebunt te **18**
quis Deus similis tui qui aufers iniquitatem et transis
peccatum reliquiarum hereditatis tuae non inmittet
ultra furorem suum quoniam volens misericordiam est
19 revertetur et miserebitur nostri deponet iniquitates
nostras et proiciet in profundum maris omnia peccata
nostra **20** dabis veritatem Iacob misericordiam Abraham
quae iurasti patribus nostris a diebus antiquis

Nahum Propheta

1 onus Nineve liber visionis Naum Helcesei **2** Deus
aemulator et ulciscens Dominus ulciscens Dominus et
habens furorem ulciscens Dominus in hostes suos et
irascens ipse inimicis suis **3** Dominus patiens et magnus
fortitudine et mundans non faciet innocentem Dominus
in tempestate et turbine viae eius et nebulae pulvis
pedum eius **4** increpans mare et exsiccans illud et
omnia flumina ad desertum deducens infirmatus est
Basan et Carmelus et flos Libani elanguit **5** montes
commoti sunt ab eo et colles adsolati sunt et contremuit
terra a facie eius et orbis et omnes habitantes in eo
6 ante faciem indignationis eius quis stabit et quis
resistet in ira furoris eius indignatio eius effusa est ut
ignis et petrae dissolutae sunt ab eo **7** bonus Dominus
et confortans in die tribulationis et sciens sperantes
in se **8** et in diluvio praetereunte consummationem
faciet loci eius et inimicos eius persequentur tenebrae
9 quid cogitatis contra Dominum consummationem
ipse faciet non consurget duplex tribulatio **10** quia
sicut spinae se invicem conplectuntur sic convivium
eorum pariter potantium consumentur quasi stipula
ariditate plena **11** ex te exivit cogitans contra Dominum
malitiam mente pertractans praevaricationem **12** haec
dicit Dominus si perfecti fuerint et ita plures sic quoque
adtondentur et pertransibit adflixi te et non adfligam
te ultra **13** et nunc conteram virgam eius de dorso tuo
et vincula tua disrumpam **14** et praecipiet super te
Dominus non seminabitur ex nomine tuo amplius de

domo Dei tui interficiam sculptile et conflatile ponam
sepulchrum tuum quia inhonoratus es **15** ecce super
montes pedes evangelizantis et adnuntiantis pacem
celebra Iuda festivitates tuas et redde vota tua quia non
adiciet ultra ut pertranseat in te Belial universus interiit

2 ascendit qui dispergat coram te qui custodit obsidionem
contemplare viam conforta lumbos robora virtutem
valde **2** quia reddidit Dominus superbiam Iacob sicut
superbiam Israhel quia vastatores dissipaverunt eos
et propagines eorum corruperunt **3** clypeus fortium
eius ignitus viri exercitus in coccineis igneae habenae
currus in die praeparationis eius et agitatores consopiti
sunt **4** in itineribus conturbati sunt quadrigae conlisae
sunt in plateis aspectus eorum quasi lampades quasi
fulgura discurrentia **5** recordabitur fortium suorum
ruent in itineribus suis velociter ascendent muros eius et
praeparabitur umbraculum **6** portae fluviorum apertae
sunt et templum ad solum dirutum **7** et miles captivus
abductus est et ancillae eius minabantur gementes ut
columbae murmurantes in cordibus suis **8** et Nineve
quasi piscina aquarum aquae eius ipsi vero fugerunt
state state et non est qui revertatur **9** diripite argentum
diripite aurum et non est finis divitiarum ex omnibus
vasis desiderabilibus **10** dissipata et scissa et dilacerata et
cor tabescens et dissolutio geniculorum et defectio in
cunctis renibus et facies omnium sicut nigredo ollae **11**
ubi est habitaculum leonum et pascua catulorum leonum
ad quam ivit leo ut ingrederetur illuc catulus leonis et
non est qui exterreat **12** leo cepit sufficienter catulis suis

et necavit leaenis suis et implevit praeda speluncas suas
et cubile suum rapina **13** ecce ego ad te dicit Dominus
exercituum et succendam usque ad fumum quadrigas
eius et leunculos tuos comedet gladius et exterminabo de
terra praedam tuam et non audietur ultra vox nuntiorum
tuorum

3 vae civitas sanguinum universa mendacii dilaceratione
plena non recedet a te rapina **2** vox flagelli et vox impetus
rotae et equi frementis et quadrigae ferventis equitis
ascendentis **3** et micantis gladii et fulgurantis hastae et
multitudinis interfectae et gravis ruinae nec est finis
cadaverum et corruent in corporibus suis **4** propter
multitudinem fornicationum meretricis speciosae et
gratae et habentis maleficia quae vendidit gentes in
fornicationibus suis et familias in maleficiis suis **5** ecce
ego ad te dicit Dominus exercituum et revelabo pudenda
tua in facie tua et ostendam gentibus nuditatem tuam
et regnis ignominiam tuam **6** et proiciam super te
abominationes et contumeliis te adficiam et ponam te
in exemplum **7** et erit omnis qui viderit te resiliet a te
et dicet vastata est Nineve quis commovebit super te
caput unde quaeram consolatorem tibi **8** numquid melior
es ab Alexandria populorum quae habitat in fluminibus
aqua in circuitu eius cuius divitiae mare aquae muri
eius **9** Aethiopia fortitudo et Aegyptus et non est finis
Africa et Lybies fuerunt in auxilio tuo **10** sed et ipsa in
transmigrationem ducta est in captivitatem parvuli eius
elisi sunt in capite omnium viarum et super inclitos eius
miserunt sortem et omnes optimates eius confixi sunt in

conpedibus **11** et tu ergo inebriaberis eris despecta et tu
quaeres auxilium ab inimico **12** omnes munitiones tuae
sicuti ficus cum grossis suis si concussae fuerint cadent in
os comedentis **13** ecce populus tuus mulieres in medio tui
inimicis tuis adapertione pandentur portae terrae tuae
devorabit ignis vectes tuos **14** aquam propter obsidionem
hauri tibi extrue munitiones tuas intra in lutum et calca
subigens tene laterem **15** ibi comedet te ignis peribis
gladio devorabit te ut bruchus congregare ut bruchus
multiplicare ut lucusta **16** plures fecisti negotiationes
tuas quam stellae sunt caeli bruchus expansus est et
avolavit **17** custodes tui quasi lucustae et parvuli tui quasi
lucustae lucustarum quae considunt in sepibus in die
frigoris sol ortus est et avolaverunt et non est cognitus
locus earum ubi fuerint **18** dormitaverunt pastores tui
rex Assur sepelientur principes tui latitavit populus tuus
in montibus et non est qui congreget **19** non est obscura
contritio tua pessima est plaga tua omnes qui audierunt
auditionem tuam conpresserunt manum super te quia
super quem non transiit malitia tua semper

Habacuc Propheta

1 onus quod vidit Abacuc propheta **2** usquequo Domine
clamabo et non exaudies vociferabor ad te vim patiens
et non salvabis **3** quare ostendisti mihi iniquitatem
et laborem videre praeda et iniustitia contra me et
factum est iudicium et contradictio potentior **4** propter
hoc lacerata est lex et non pervenit usque ad finem
iudicium quia impius praevalet adversus iustum propterea
egreditur iudicium perversum **5** aspicite in gentibus et
videte et admiramini et obstupescite quia opus factum
est in diebus vestris quod nemo credet cum narrabitur
6 quia ecce ego suscitabo Chaldeos gentem amaram
et velocem ambulantem super latitudinem terrae ut
possideat tabernacula non sua **7** horribilis et terribilis
est ex semet ipsa iudicium et onus eius egredietur **8**
leviores pardis equi eius et velociores lupis vespertinis et
diffundentur equites eius equites namque eius de longe
venient volabunt quasi aquila festinans ad comedendum
9 omnes ad praedam venient facies eorum ventus urens
et congregabit quasi harenam captivitatem **10** et ipse
de regibus triumphabit et tyranni ridiculi eius erunt
ipse super omnem munitionem ridebit et conportabit
aggerem et capiet eam **11** tunc mutabitur spiritus et
pertransibit et corruet haec est fortitudo eius dei sui **12**
numquid non tu a principio Domine Deus meus Sancte
meus et non moriemur Domine in iudicium posuisti eum
et fortem ut corriperes fundasti eum **13** mundi sunt oculi
tui ne videas malum et respicere ad iniquitatem non
poteris quare non respicis super inique agentes et taces

devorante impio iustiorem se **14** et facies homines quasi
pisces maris et quasi reptile non habens principem **15**
totum in hamo sublevavit traxit illud in sagena sua et
congregavit in rete suo super hoc laetabitur et exultabit
16 propterea immolabit sagenae suae et sacrificabit reti
suo quia in ipsis incrassata est pars eius et cibus eius
electus **17** propter hoc ergo expandit sagenam suam et
semper interficere gentes non parcet

2 super custodiam meam stabo et figam gradum super
munitionem et contemplabor ut videam quid dicatur
mihi et quid respondeam ad arguentem me **2** et respondit
mihi Dominus et dixit scribe visum et explana eum super
tabulas ut percurrat qui legerit eum **3** quia adhuc visus
procul et apparebit in finem et non mentietur si moram
fecerit expecta illum quia veniens veniet et non tardabit **4**
ecce qui incredulus est non erit recta anima eius in semet
ipso iustus autem in fide sua vivet **5** et quomodo vinum
potantem decipit sic erit vir superbus et non decorabitur
qui dilatavit quasi infernus animam suam et ipse quasi
mors et non adimpletur et congregabit ad se omnes
gentes et coacervabit ad se omnes populos **(Sheol h7585)** **6**
numquid non omnes isti super eum parabolam sument et
loquellam enigmatum eius et dicetur vae ei qui multiplicat
non sua usquequo et adgravat contra se densum lutum
7 numquid non repente consurgent qui mordeant te
et suscitabuntur lacerantes te et eris in rapinam eis **8**
quia tu spoliasti gentes multas spoliabunt te omnes qui
reliqui fuerint de populis propter sanguinem hominis et
iniquitatem terrae civitatis et omnium habitantium in ea

9 vae qui congregat avaritiam malam domui suae ut sit
in excelso nidus eius et liberari se putat de manu mali
10 cogitasti confusionem domui tuae concidisti populos
multos et peccavit anima tua **11** quia lapis de pariete
clamabit et lignum quod inter iuncturas aedificiorum est
respondebit **12** vae qui aedificat civitatem in sanguinibus
et praeparat urbem in iniquitate **13** numquid non haec
a Domino sunt exercituum laborabunt enim populi in
multo igni et gentes in vacuum et deficient **14** quia
replebitur terra ut cognoscat gloriam Domini quasi
aquae operientes mare **15** vae qui potum dat amico
suo mittens fel suum et inebrians ut aspiciat nuditatem
eius **16** repletus est ignominia pro gloria bibe tu quoque
et consopire circumdabit te calix dexterae Domini et
vomitus ignominiae super gloriam tuam **17** quia iniquitas
Libani operiet te et vastitas animalium deterrebit eos de
sanguinibus hominis et iniquitate terrae et civitatis et
omnium habitantium in ea **18** quid prodest sculptile quia
sculpsit illud fictor suus conflatile et imaginem falsam
quia speravit in figmento fictor eius ut faceret simulacra
muta **19** vae qui dicit ligno expergiscere surge lapidi
tacenti numquid ipse docere poterit ecce iste coopertus
est auro et argento et omnis spiritus non est in visceribus
eius **20** Dominus autem in templo sancto suo sileat a facie
eius omnis terra

3 oratio Abacuc prophetae pro ignorationibus **2** Domine
audivi auditionem tuam et timui Domine opus tuum
in medio annorum vivifica illud in medio annorum
notum facies cum iratus fueris misericordiae recordaberis

3 Deus ab austro veniet et Sanctus de monte Pharan
semper operuit caelos gloria eius et laudis eius plena
est terra **4** splendor eius ut lux erit cornua in manibus
eius ibi abscondita est fortitudo eius **5** ante faciem
eius ibit mors et egredietur diabolus ante pedes eius **6**
stetit et mensus est terram aspexit et dissolvit gentes
et contriti sunt montes saeculi incurvati sunt colles
mundi ab itineribus aeternitatis eius **7** pro iniquitate vidi
tentoria Aethiopiae turbabuntur pelles terrae Madian **8**
numquid in fluminibus iratus es Domine aut in fluminibus
furor tuus vel in mari indignatio tua quia ascendes
super equos tuos et quadrigae tuae salvatio **9** suscitans
suscitabis arcum tuum iuramenta tribubus quae locutus
es semper fluvios scindes terrae **10** viderunt te et
doluerunt montes gurges aquarum transiit dedit abyssus
vocem suam altitudo manus suas levavit **11** sol et
luna steterunt in habitaculo suo in luce sagittarum
tuarum ibunt in splendore fulgurantis hastae tuae **12**
in fremitu conculcabis terram in furore obstupefacies
gentes **13** egressus es in salutem populi tui in salutem cum
christo tuo percussisti caput de domo impii denudasti
fundamentum usque ad collum semper **14** maledixisti
sceptris eius capiti bellatorum eius venientibus ut turbo
ad dispergendum me exultatio eorum sicut eius qui
devorat pauperem in abscondito **15** viam fecisti in
mari equis tuis in luto aquarum multarum **16** audivi et
conturbatus est venter meus ad vocem contremuerunt
labia mea ingrediatur putredo in ossibus meis et subter
me scateat ut requiescam in die tribulationis ut ascendam

ad populum accinctum nostrum **17** ficus enim non florebit
et non erit germen in vineis mentietur opus olivae et
arva non adferent cibum abscidetur de ovili pecus et
non erit armentum in praesepibus **18** ego autem in
Domino gaudebo exultabo in Deo Iesu meo **19** Dominus
Deus fortitudo mea et ponet pedes meos quasi cervorum
et super excelsa mea deducet me victori in psalmis
canentem

Sofonias Propheta

1 verbum Domini quod factum est ad Sofoniam filium
Chusi filium Godoliae filii Amariae filii Ezechiae in diebus
Iosiae filii Amon regis Iuda **2** congregans congregabo
omnia a facie terrae dicit Dominus **3** congregans hominem
et pecus congregans volatile caeli et pisces maris et ruinae
impiorum erunt et disperdam homines a facie terrae
dicit Dominus **4** et extendam manum meam super Iudam
et super omnes habitantes Hierusalem et disperdam
de loco hoc reliquias Baal et nomina aedituorum cum
sacerdotibus **5** et eos qui adorant super tecta militiam
caeli et adorant et iurant in Domino et iurant in Melchom
6 et qui avertuntur de post tergum Domini et qui non
quaesierunt Dominum nec investigaverunt eum **7** silete
a facie Domini Dei quia iuxta est dies Domini quia
praeparavit Dominus hostiam sanctificavit vocatos suos
8 et erit in die hostiae Domini visitabo super principes et
super filios regis et super omnes qui induti sunt veste
peregrina **9** et visitabo omnem qui arroganter ingreditur
super limen in die illa qui conplent domum Domini Dei
sui iniquitate et dolo **10** et erit in die illa dicit Dominus
vox clamoris a porta Piscium et ululatus a secunda et
contritio magna a collibus **11** ululate habitatores pilae
conticuit omnis populus Chanaan disperierunt omnes
involuti argento **12** et erit in tempore illo scrutabor
Hierusalem in lucernis et visitabo super viros defixos
in fecibus suis qui dicunt in cordibus suis non faciet
bene Dominus et non faciet male **13** et erit fortitudo
eorum in direptionem et domus eorum in desertum et

aedificabunt domos et non habitabunt et plantabunt
vineas et non bibent vinum earum **14** iuxta est dies
Domini magnus iuxta et velox nimis vox diei Domini
amara tribulabitur ibi fortis **15** dies irae dies illa dies
tribulationis et angustiae dies calamitatis et miseriae
dies tenebrarum et caliginis dies nebulae et turbinis **16**
dies tubae et clangoris super civitates munitas et super
angulos excelsos **17** et tribulabo homines et ambulabunt
ut caeci quia Domino peccaverunt et effundetur sanguis
eorum sicut humus et corpus eorum sicut stercora **18** sed
et argentum eorum et aurum eorum non poterit liberare
eos in die irae Domini in igne zeli eius devorabitur omnis
terra quia consummationem cum festinatione faciet
cunctis habitantibus terram

2 convenite congregamini gens non amabilis **2** priusquam
pariat iussio quasi pulverem transeuntem diem antequam
veniat super vos ira furoris Domini antequam veniat
super vos dies furoris Domini **3** quaerite Dominum omnes
mansueti terrae qui iudicium eius estis operati quaerite
iustum quaerite mansuetum si quo modo abscondamini
in die furoris Domini **4** quia Gaza destructa erit et Ascalon
in desertum Azotum in meridie eicient et Accaron
eradicabitur **5** vae qui habitatis funiculum maris gens
perditorum verbum Domini super vos Chanaan terra
Philisthinorum et disperdam te ita ut non sit inhabitator
6 et erit funiculus maris requies pastorum et caulae
pecorum **7** et erit funiculus eius qui remanserit de domo
Iuda ibi pascentur in domibus Ascalonis ad vesperam
requiescent quia visitabit eos Dominus Deus eorum et

avertet captivitatem eorum **8** audivi obprobrium Moab
et blasphemias filiorum Ammon quae exprobraverunt
populo meo et magnificati sunt super terminos eorum
9 propterea vivo ego dicit Dominus exercituum Deus
Israhel quia Moab ut Sodoma erit et filii Ammon quasi
Gomorra siccitas spinarum et acervi salis et desertum
usque in aeternum reliquiae populi mei diripient illos
residui gentis meae possidebunt eos **10** hoc eis eveniet
pro superbia sua quia blasphemaverunt et magnificati
sunt super populum Domini exercituum **11** horribilis
Dominus super eos et adtenuabit omnes deos terrae et
adorabunt eum vir de loco suo omnes insulae gentium **12**
sed et vos Aethiopes interfecti gladio meo eritis **13** et
extendet manum suam super aquilonem et perdet Assur
et ponet speciosam in solitudinem et in invium et quasi
desertum **14** et accubabunt in medio eius greges omnes
bestiae gentium et onocrotalus et ericius in liminibus
eius morabuntur vox cantantis in fenestra corvus in
superliminari quoniam adtenuabo robur eius **15** haec
est civitas gloriosa habitans in confidentia quae dicebat
in corde suo ego sum et extra me non est alia amplius
quomodo facta est in desertum cubile bestiae omnis qui
transit per eam sibilabit et movebit manum suam

3 vae provocatrix et redempta civitas columba **2** non
audivit vocem et non suscepit disciplinam in Domino non
est confisa ad Deum suum non adpropiavit **3** principes
eius in medio eius quasi leones rugientes iudices eius lupi
vespere non relinquebant in mane **4** prophetae eius vesani
viri infideles sacerdotes eius polluerunt sanctum iniuste

egerunt contra legem **5** Dominus iustus in medio eius non
faciet iniquitatem mane mane iudicium suum dabit in luce
et non abscondetur nescivit autem iniquus confusionem
6 disperdi gentes et dissipati sunt anguli earum desertas
feci vias eorum dum non est qui transeat desolatae sunt
civitates eorum non remanente viro nec ullo habitatore
7 dixi attamen timebis me suscipies disciplinam et
non peribit habitaculum eius propter omnia in quibus
visitavi eam verumtamen diluculo surgentes corruperunt
omnes cogitationes suas **8** quapropter expecta me dicit
Dominus in die resurrectionis meae in futurum quia
iudicium meum ut congregem gentes et colligam regna
ut effundam super eas indignationem meam omnem
iram furoris mei in igne enim zeli mei devorabitur omnis
terra **9** quia tunc reddam populis labium electum ut
vocent omnes in nomine Domini et serviant ei umero
uno **10** ultra flumina Aethiopiae inde supplices mei filii
dispersorum meorum deferent munus mihi **11** in die
illa non confunderis super cunctis adinventionibus tuis
quibus praevaricata es in me quia tunc auferam de medio
tui magniloquos superbiae tuae et non adicies exaltari
amplius in monte sancto meo **12** et derelinquam in medio
tui populum pauperem et egenum et sperabunt in nomine
Domini **13** reliquiae Israhel non facient iniquitatem nec
loquentur mendacium et non invenietur in ore eorum
lingua dolosa quoniam ipsi pascentur et accubabunt
et non erit qui exterreat **14** lauda filia Sion iubilate
Israhel laetare et exulta in omni corde filia Hierusalem
15 abstulit Dominus iudicium tuum avertit inimicos tuos

rex Israhel Dominus in medio tui non timebis malum
ultra **16** in die illa dicetur Hierusalem noli timere Sion
non dissolvantur manus tuae **17** Dominus Deus tuus
in medio tui Fortis ipse salvabit gaudebit super te in
laetitia silebit in dilectione tua exultabit super te in laude
18 nugas qui a lege recesserant congregabo quia ex te
erant ut non ultra habeas super eis obprobrium **19** ecce
ego interficiam omnes qui adflixerunt te in tempore
illo et salvabo claudicantem et eam quae eiecta fuerat
congregabo et ponam eos in laudem et in nomen in omni
terra confusionis eorum **20** in tempore illo quo adducam
vos et in tempore quo congregabo vos dabo enim vos
in nomen et in laudem omnibus populis terrae cum
convertero captivitatem vestram coram oculis vestris
dicit Dominus

Aggæi Prophetæ

1 in anno secundo Darii regis in mense sexto in die
una mensis factum est verbum Domini in manu Aggei
prophetae ad Zorobabel filium Salathihel ducem Iuda et
ad Iesum filium Iosedech sacerdotem magnum dicens **2**
haec ait Dominus exercituum dicens populus iste dicit
nondum venit tempus domus Domini aedificandae **3** et
factum est verbum Domini in manu Aggei prophetae
dicens **4** numquid tempus vobis est ut habitetis in
domibus laqueatis et domus ista deserta **5** et nunc
haec dicit Dominus exercituum ponite corda vestra
super vias vestras **6** seminastis multum et intulistis
parum comedistis et non estis satiati bibistis et non
estis inebriati operuistis vos et non estis calefacti et qui
mercedes congregavit misit eas in sacculum pertusum **7**
haec dicit Dominus exercituum ponite corda vestra super
vias vestras **8** ascendite in montem portate lignum et
aedificate domum et acceptabilis mihi erit et glorificabor
dicit Dominus **9** respexistis ad amplius et ecce factum
est minus et intulistis in domum et exsuflavi illud quam
ob causam dicit Dominus exercituum quia domus mea
deserta est et vos festinatis unusquisque in domum suam
10 propter hoc super vos prohibiti sunt caeli ne darent
rorem et terra prohibita est ne daret germen suum **11** et
vocavi siccitatem super terram et super montes et super
triticum et super vinum et super oleum et quaecumque
profert humus et super homines et super iumenta et
super omnem laborem manuum **12** et audivit Zorobabel
filius Salathihel et Iesus filius Iosedech sacerdos magnus

et omnes reliquiae populi vocem Dei sui et verba Aggei
prophetae sicut misit eum Dominus Deus eorum ad ipsos
et timuit populus a facie Domini **13** et dixit Aggeus
nuntius Domini de nuntiis Domini populo dicens ego
vobiscum dicit Dominus **14** et suscitavit Dominus spiritum
Zorobabel filii Salathihel ducis Iuda et spiritum Iesu filii
Iosedech sacerdotis magni et spiritum reliquorum de
omni populo et ingressi sunt et faciebant opus in domo
Domini exercituum Dei sui **15** in die vicesima et quarta
mensis in sexto mense in anno secundo Darii regis

2 in septimo mense vicesima et prima mensis factum
est verbum Domini in manu Aggei prophetae dicens **2**
loquere ad Zorobabel filium Salathihel ducem Iuda et
ad Iesum filium Iosedech sacerdotem magnum et ad
reliquos populi dicens **3** quis in vobis est derelictus qui
vidit domum istam in gloria sua prima et quid vos videtis
hanc nunc numquid non ita est quasi non sit in oculis
vestris **4** et nunc confortare Zorobabel dicit Dominus et
confortare Iesu fili Iosedech sacerdos magne et confortare
omnis popule terrae dicit Dominus exercituum et facite
quoniam ego vobiscum sum dicit Dominus exercituum **5**
verbum quod placui vobiscum cum egrederemini de terra
Aegypti et spiritus meus erit in medio vestrum nolite
timere **6** quia haec dicit Dominus exercituum adhuc unum
modicum est et ego commovebo caelum et terram et mare
et aridam **7** et movebo omnes gentes et veniet desideratus
cunctis gentibus et implebo domum istam gloria dicit
Dominus exercituum **8** meum est argentum et meum est
aurum dicit Dominus exercituum **9** magna erit gloria

domus istius novissimae plus quam primae dicit Dominus
exercituum et in loco isto dabo pacem dicit Dominus
exercituum **10** in vicesima et quarta noni mensis in anno
secundo Darii factum est verbum Domini ad Aggeum
prophetam dicens **11** haec dicit Dominus exercituum
interroga sacerdotes legem dicens **12** si tulerit homo
carnem sanctificatam in ora vestimenti sui et tetigerit
de summitate eius panem aut pulmentum aut vinum
aut oleum aut omnem cibum numquid sanctificabitur
respondentes autem sacerdotes dixerunt non **13** et dixit
Aggeus si tetigerit pollutus in anima ex omnibus his
numquid contaminabitur et responderunt sacerdotes
et dixerunt contaminabitur **14** et respondit Aggeus et
dixit sic populus iste et sic gens ista ante faciem meam
dicit Dominus et sic omne opus manuum eorum et omnia
quae obtulerint ibi contaminata erunt **15** et nunc ponite
corda vestra a die hac et supra antequam poneretur lapis
super lapidem in templo Domini **16** cum accederetis ad
acervum viginti modiorum et fierent decem intraretis
ad torcular ut exprimeretis quinquaginta lagoenas et
fiebant viginti **17** percussi vos vento urente et aurugine
et grandine omnia opera manuum vestrarum et non fuit
in vobis qui reverteretur ad me dicit Dominus **18** ponite
corda vestra ex die ista et in futurum a die vicesima et
quarta noni mensis a die qua fundamenta iacta sunt
templi Domini ponite super cor vestrum **19** numquid
iam semen in germine est et adhuc vinea et ficus et
malogranatum et lignum olivae non floruit ex die ista
benedicam **20** et factum est verbum Domini secundo ad

Aggeum in vicesima et quarta mensis dicens **21** loquere
ad Zorobabel ducem Iuda dicens ego movebo caelum
pariter et terram **22** et subvertam solium regnorum
et conteram fortitudinem regni gentium et subvertam
quadrigam et ascensorem eius et descendent equi et
ascensores eorum vir in gladio fratris sui **23** in die illo
dicit Dominus exercituum adsumam te Zorobabel fili
Salathihel serve meus dicit Dominus et ponam te quasi
signaculum quia te elegi dicit Dominus exercituum

Zaccharias Propheta

1 in mense octavo in anno secundo Darii factum est
verbum Domini ad Zacchariam filium Barachiae filium
Addo prophetam dicens **2** iratus est Dominus super patres
vestros iracundia **3** et dices ad eos haec dicit Dominus
exercituum convertimini ad me ait Dominus exercituum
et convertar ad vos dicit Dominus exercituum **4** ne sitis
sicut patres vestri ad quos clamabant prophetae priores
dicentes haec dicit Dominus exercituum convertimini de
viis vestris malis et cogitationibus vestris pessimis et
non audierunt neque adtenderunt ad me dicit Dominus
5 patres vestri ubi sunt et prophetae numquid in
sempiternum vivent **6** verumtamen verba mea et legitima
mea quae mandavi servis meis prophetis numquid non
conprehenderunt patres vestros et conversi sunt et
dixerunt sicut cogitavit Dominus exercituum facere
nobis secundum vias nostras et secundum adinventiones
nostras fecit nobis **7** in die vicesima et quarta undecimo
mense sabath in anno secundo Darii factum est verbum
Domini ad Zacchariam filium Barachiae filium Addo
prophetam dicens **8** vidi per noctem et ecce vir ascendens
super equum rufum et ipse stabat inter myrteta quae
erant in profundo et post eum equi rufi varii et albi **9**
et dixi quid sunt isti domine mi et dixit ad me angelus
qui loquebatur in me ego ostendam tibi quid sint
haec **10** et respondit vir qui stabat inter myrteta et
dixit isti sunt quos misit Dominus ut perambularent
terram **11** et responderunt angelo Domini qui stabat
inter myrteta et dixerunt perambulavimus terram et

ecce omnis terra habitatur et quiescit **12** et respondit
angelus Domini et dixit Domine exercituum usquequo
tu non misereberis Hierusalem et urbium Iuda quibus
iratus es iste septuagesimus annus est **13** et respondit
Dominus angelo qui loquebatur in me verba bona verba
consolatoria **14** et dixit ad me angelus qui loquebatur in
me clama dicens haec dicit Dominus exercituum zelatus
sum Hierusalem et Sion zelo magno **15** et ira magna
ego irascor super gentes opulentas quia ego iratus sum
parum ipsi vero adiuverunt in malum **16** propterea haec
dicit Dominus revertar ad Hierusalem in misericordiis
domus mea aedificabitur in ea ait Dominus exercituum et
perpendiculum extendetur super Hierusalem **17** adhuc
clama dicens haec dicit Dominus exercituum adhuc
affluent civitates meae bonis et consolabitur Dominus
adhuc Sion et eliget adhuc Hierusalem **18** et levavi
oculos meos et vidi et ecce quattuor cornua **19** et dixi ad
angelum qui loquebatur in me quid sunt haec et dixit ad
me haec sunt cornua quae ventilaverunt Iudam et Israhel
et Hierusalem **20** et ostendit mihi Dominus quattuor
fabros **21** et dixi quid isti veniunt facere qui ait dicens
haec sunt cornua quae ventilaverunt Iudam per singulos
viros et nemo eorum levavit caput suum et venerunt isti
deterrere ea ut deiciant cornua gentium quae levaverunt
cornu super terram Iuda ut dispergerent eam

2 et levavi oculos meos et vidi et ecce vir et in manu eius
funiculus mensorum **2** et dixi quo tu vadis et dixit ad me
ut metiar Hierusalem et videam quanta sit latitudo eius
et quanta longitudo eius **3** et ecce angelus qui loquebatur

in me egrediebatur et angelus alius egrediebatur in
occursum eius **4** et dixit ad eum curre loquere ad puerum
istum dicens absque muro habitabitur Hierusalem prae
multitudine hominum et iumentorum in medio eius **5** et
ego ero ei ait Dominus murus ignis in circuitu et in gloria
ero in medio eius **6** o o fugite de terra aquilonis dicit
Dominus quoniam in quattuor ventos caeli dispersi vos
dicit Dominus **7** o Sion fuge quae habitas apud filiam
Babylonis **8** quia haec dicit Dominus exercituum post
gloriam misit me ad gentes quae spoliaverunt vos qui
enim tetigerit vos tangit pupillam oculi eius **9** quia ecce
ego levo manum meam super eos et erunt praedae his qui
serviebant sibi et cognoscetis quia Dominus exercituum
misit me **10** lauda et laetare filia Sion quia ecce ego venio
et habitabo in medio tui ait Dominus **11** et adplicabuntur
gentes multae ad Dominum in die illa et erunt mihi in
populum et habitabo in medio tui et scies quia Dominus
exercituum misit me ad te **12** et possidebit Dominus
Iudam partem suam in terra sanctificata et eliget adhuc
Hierusalem **13** sileat omnis caro a facie Domini quia
consurrexit de habitaculo sancto suo

3 et ostendit mihi Iesum sacerdotem magnum stantem
coram angelo Domini et Satan stabat a dextris eius ut
adversaretur ei **2** et dixit Dominus ad Satan increpet
Dominus in te Satan et increpet Dominus in te qui elegit
Hierusalem numquid non iste torris est erutus de igne
3 et Iesus erat indutus vestibus sordidis et stabat ante
faciem angeli **4** qui respondit et ait ad eos qui stabant
coram se dicens auferte vestimenta sordida ab eo et dixit

ad eum ecce abstuli a te iniquitatem tuam et indui te
mutatoriis **5** et dixit ponite cidarim mundam super caput
eius et posuerunt cidarim mundam super caput eius
et induerunt eum vestibus et angelus Domini stabat **6**
et contestabatur angelus Domini Iesum dicens **7** haec
dicit Dominus exercituum si in viis meis ambulaveris et
custodiam meam custodieris tu quoque iudicabis domum
meam et custodies atria mea et dabo tibi ambulantes de
his qui nunc hic adsistunt **8** audi Iesu sacerdos magne tu
et amici tui qui habitant coram te quia viri portendentes
sunt ecce enim ego adducam servum meum orientem
9 quia ecce lapis quem dedi coram Iesu super lapidem
unum septem oculi sunt ecce ego celabo sculpturam eius
ait Dominus exercituum et auferam iniquitatem terrae
illius in die una **10** in die illa dicit Dominus exercituum
vocabit vir amicum suum subter vineam et subter ficum

4 et reversus est angelus qui loquebatur in me et
suscitavit me quasi virum qui suscitatur de somno suo **2** et
dixit ad me quid tu vides et dixi vidi et ecce candelabrum
aureum totum et lampas eius super caput ipsius et septem
lucernae eius super illud septem et septem infusoria
lucernis quae erant super caput illius **3** et duae olivae
super illud una a dextris lampadis et una a sinistris eius
4 et respondi et aio ad angelum qui loquebatur in me
dicens quid sunt haec domine mi **5** et respondit angelus
qui loquebatur in me et dixit ad me numquid nescis
quid sunt haec et dixi non domine mi **6** et respondit et
ait ad me dicens hoc est verbum Domini ad Zorobabel
dicens non in exercitu nec in robore sed in spiritu meo

dicit Dominus exercituum **7** quis tu mons magne coram
Zorobabel in planum et educet lapidem primarium et
exaequabit gratiam gratiae eius **8** et factum est verbum
Domini ad me dicens **9** manus Zorobabel fundaverunt
domum istam et manus eius perficient eam et scietis
quia Dominus exercituum misit me ad vos **10** quis enim
despexit dies parvos et laetabuntur et videbunt lapidem
stagneum in manu Zorobabel septem isti oculi Domini
qui discurrunt in universa terra **11** et respondi et dixi ad
eum quid sunt duae olivae istae ad dextram candelabri
et ad sinistram eius **12** et respondi secundo et dixi ad
eum quid sunt duae spicae olivarum quae sunt iuxta
duo rostra aurea in quibus sunt suffusoria ex auro **13** et
ait ad me dicens numquid nescis quid sunt haec et dixi
non domine **14** et dixit isti duo filii olei qui adsistunt
Dominatori universae terrae

5 et conversus sum et levavi oculos meos et vidi et ecce
volumen volans **2** et dixit ad me quid tu vides et dixi ego
video volumen volans longitudo eius viginti cubitorum
et latitudo eius decem cubitorum **3** et dixit ad me haec
est maledictio quae egreditur super faciem omnis terrae
quia omnis fur sicut ibi scriptum est iudicabitur et
omnis iurans ex hoc similiter iudicabitur **4** educam illud
dicit Dominus exercituum et veniet ad domum furis
et ad domum iurantis in nomine meo mendaciter et
commorabitur in medio domus eius et consumet eam
et ligna eius et lapides eius **5** et egressus est angelus
qui loquebatur in me et dixit ad me leva oculos tuos
et vide quid est hoc quod egreditur **6** et dixi quidnam

est et ait haec est amphora egrediens et dixit haec
est oculus eorum in universa terra 7 et ecce talentum
plumbi portabatur et ecce mulier una sedens in medio
amphorae 8 et dixit haec est impietas et proiecit eam
in medio amphorae et misit massam plumbeam in os
eius 9 et levavi oculos meos et vidi et ecce duae mulieres
egredientes et spiritus in alis earum et habebant alas
quasi alas milvi et levaverunt amphoram inter terram et
caelum 10 et dixi ad angelum qui loquebatur in me quo
istae deferunt amphoram 11 et dixit ad me ut aedificetur
ei domus in terra Sennaar et stabiliatur et ponatur ibi
super basem suam

6 et conversus sum et levavi oculos meos et vidi et
ecce quattuor quadrigae egredientes de medio duorum
montium et montes montes aerei 2 in quadriga prima
equi rufi et in quadriga secunda equi nigri 3 et in quadriga
tertia equi albi et in quadriga quarta equi varii fortes
4 et respondi et dixi ad angelum qui loquebatur in me
quid sunt haec domine mi 5 et respondit angelus et ait
ad me isti sunt quattuor venti caeli qui egrediuntur ut
stent coram Dominatore omnis terrae 6 in quo erant
equi nigri egrediebantur in terra aquilonis et albi egressi
sunt post eos et varii egressi sunt ad terram austri 7 qui
autem erant robustissimi exierunt et quaerebant ire et
discurrere per omnem terram et dixit ite perambulate
terram et perambulaverunt terram 8 et vocavit me et
locutus est ad me dicens ecce qui egrediuntur in terram
aquilonis requiescere fecerunt spiritum meum in terra
aquilonis 9 et factum est verbum Domini ad me dicens 10

sume a transmigratione ab Oldai et a Tobia et ab Idaia et
venies tu in die illa et intrabis domum Iosiae filii Sofoniae
qui venerunt de Babylone **11** et sumes argentum et aurum
et facies coronas et pones in capite Iesu filii Iosedech
sacerdotis magni **12** et loqueris ad eum dicens haec ait
Dominus exercituum dicens ecce vir Oriens nomen eius
et subter eum orietur et aedificabit templum Domino **13**
et ipse extruet templum Domino et ipse portabit gloriam
et sedebit et dominabitur super solio suo et erit sacerdos
super solio suo et consilium pacis erit inter duos illos **14**
et coronae erunt Helem et Tobiae et Idaiae et Hen filio
Sofoniae memoriale in templo Domini **15** et qui procul
sunt venient et aedificabunt in templo Domini et scietis
quia Dominus exercituum misit me ad vos erit autem hoc
si auditu audieritis vocem Domini Dei vestri

7 et factum est in anno quarto Darii regis factum est
verbum Domini ad Zacchariam in quarta mensis noni
qui est casleu **2** et miserunt ad domum Dei Sarasar et
Rogomelech et viri qui erant cum eo ad deprecandam
faciem Domini **3** ut dicerent sacerdotibus domus Domini
exercituum et prophetis loquentes numquid flendum
mihi est in mense quinto vel sanctificare me debeo
sicuti feci iam multis annis **4** et factum est verbum
Domini exercituum ad me dicens **5** loquere ad omnem
populum terrae et ad sacerdotes dicens cum ieiunaretis
et plangeretis in quinto et septimo per hos septuaginta
annos numquid ieiunium ieiunastis mihi **6** et cum
comedistis et cum bibistis numquid non vobis comedistis
et vobismet ipsis bibistis **7** numquid non sunt verba

quae locutus est Dominus in manu prophetarum priorum
cum adhuc Hierusalem habitaretur et esset opulenta
ipsa et urbes in circuitu eius et ad austrum et in
campestribus habitaretur **8** et factum est verbum Domini
ad Zacchariam dicens **9** haec ait Dominus exercituum
dicens iudicium verum iudicate et misericordiam et
miserationes facite unusquisque cum fratre suo **10** et
viduam et pupillum et advenam et pauperem nolite
calumniari et malum vir fratri suo non cogitet in corde
suo **11** et noluerunt adtendere et verterunt scapulam
recedentem et aures suas adgravaverunt ne audirent **12**
et cor suum posuerunt adamantem ne audirent legem et
verba quae misit Dominus exercituum in spiritu suo per
manum prophetarum priorum et facta est indignatio
magna a Domino exercituum **13** et factum est sicut locutus
est et non audierunt sic clamabunt et non exaudiam
dicit Dominus exercituum **14** et dispersi eos per omnia
regna quae nesciunt et terra desolata est ab eis eo quod
non esset transiens et revertens et posuerunt terram
desiderabilem in desertum

8 et factum est verbum Domini exercituum dicens **2** haec
dicit Dominus exercituum zelatus sum Sion zelo magno
et indignatione magna zelatus sum eam **3** haec dicit
Dominus exercituum reversus sum ad Sion et habitabo
in medio Hierusalem et vocabitur Hierusalem civitas
veritatis et mons Domini exercituum mons sanctificatus
4 haec dicit Dominus exercituum adhuc habitabunt
senes et anus in plateis Hierusalem et viri baculus
in manu eius prae multitudine dierum **5** et plateae

civitatis conplebuntur infantibus et puellis ludentibus in
plateis eius **6** haec dicit Dominus exercituum si difficile
videbitur in oculis reliquiarum populi huius in diebus
illis numquid in oculis meis difficile erit dicit Dominus
exercituum **7** haec dicit Dominus exercituum ecce ego
salvabo populum meum de terra orientis et de terra
occasus solis **8** et adducam eos et habitabunt in medio
Hierusalem et erunt mihi in populum et ego ero eis
in Deum in veritate et iustitia **9** haec dicit Dominus
exercituum confortentur manus vestrae qui auditis in
diebus his sermones istos per os prophetarum in die
qua fundata est domus Domini exercituum ut templum
aedificaretur **10** siquidem ante dies illos merces hominum
non erat nec merces iumentorum erat neque introeunti
et exeunti erat pax prae tribulatione et dimisi omnes
homines unumquemque contra proximum suum **11** nunc
autem non iuxta dies priores ego faciam reliquiis populi
huius dicit Dominus exercituum **12** sed semen pacis
erit vinea dabit fructum suum et terra dabit germen
suum et caeli dabunt rorem suum et possidere faciam
reliquias populi huius universa haec **13** et erit sicut
eratis maledictio in gentibus domus Iuda et domus
Israhel sic salvabo vos et eritis benedictio nolite timere
confortentur manus vestrae **14** quia haec dicit Dominus
exercituum sicut cogitavi ut adfligerem vos cum ad
iracundiam provocassent patres vestri me dicit Dominus
15 et non sum misertus sic conversus cogitavi in diebus
istis ut benefaciam Hierusalem et domui Iuda nolite
timere **16** haec sunt ergo verba quae facietis loquimini

veritatem unusquisque cum proximo suo veritatem et
iudicium pacis iudicate in portis vestris **17** et unusquisque
malum contra amicum suum ne cogitetis in cordibus
vestris et iuramentum mendax ne diligatis omnia enim
haec sunt quae odi dicit Dominus **18** et factum est
verbum Domini exercituum ad me dicens **19** haec dicit
Dominus exercituum ieiunium quarti et ieiunium quinti
et ieiunium septimi et ieiunium decimi erit domui Iuda
in gaudium et in laetitiam et in sollemnitates praeclaras
veritatem tantum et pacem diligite **20** haec dicit Dominus
exercituum usquequo veniant populi et habitent in
civitatibus multis **21** et vadant habitatores unus ad
alterum dicentes eamus et deprecemur faciem Domini et
quaeramus Dominum exercituum vadam etiam ego **22** et
venient populi multi et gentes robustae ad quaerendum
Dominum exercituum in Hierusalem et deprecandam
faciem Domini **23** haec dicit Dominus exercituum in
diebus illis in quibus adprehendent decem homines ex
omnibus linguis gentium et adprehendent fimbriam
viri iudaei dicentes ibimus vobiscum audivimus enim
quoniam Deus vobiscum est

9 onus verbi Domini in terra Adrach et Damasci requiei
eius quia Domini est oculus hominis et omnium tribuum
Israhel **2** Emath quoque in terminis eius et Tyrus et
Sidon adsumpserunt quippe sibi sapientiam valde **3**
et aedificavit Tyrus munitionem suam et coacervavit
argentum quasi humum et aurum ut lutum platearum
4 ecce Dominus possidebit eam et percutiet in mari
fortitudinem eius et haec igni devorabitur **5** videbit

Ascalon et timebit et Gaza et dolebit nimis et Accaron
quoniam confusa est spes eius et peribit rex de Gaza et
Ascalon non habitabitur **6** et sedebit separator in Azoto
et disperdam superbiam Philisthinorum **7** et auferam
sanguinem eius de ore eius et abominationes eius de
medio dentium eius et relinquetur etiam ipse Deo nostro
et erit quasi dux in Iuda et Accaron quasi Iebuseus **8**
et circumdabo domum meam ex his qui militant mihi
euntes et revertentes et non transibit super eos ultra
exactor quia nunc vidi in oculis meis **9** exulta satis filia
Sion iubila filia Hierusalem ecce rex tuus veniet tibi
iustus et salvator ipse pauper et ascendens super asinum
et super pullum filium asinae **10** et disperdam quadrigam
ex Ephraim et equum de Hierusalem et dissipabitur arcus
belli et loquetur pacem gentibus et potestas eius a mari
usque ad mare et a fluminibus usque ad fines terrae **11**
tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vinctos
tuos de lacu in quo non est aqua **12** convertimini ad
munitionem vincti spei hodie quoque adnuntians duplicia
reddam tibi **13** quoniam extendi mihi Iudam quasi arcum
implevi Ephraim et suscitabo filios tuos Sion super filios
tuos Graecia et ponam te quasi gladium fortium **14** et
Dominus Deus super eos videbitur et exibit ut fulgur
iaculum eius et Dominus Deus in tuba canet et vadet in
turbine austri **15** Dominus exercituum proteget eos et
devorabunt et subicient lapidibus fundae et bibentes
inebriabuntur quasi vino et replebuntur ut fialae et
quasi cornua altaris **16** et salvabit eos Dominus Deus
eorum in die illa ut gregem populi sui quia lapides sancti

elevantur super terram eius 17 quid enim bonum eius
est et quid pulchrum eius nisi frumentum electorum et
vinum germinans virgines

10 petite a Domino pluviam in tempore serotino et
Dominus faciet nives et pluviam imbris dabit eis singulis
herbam in agro 2 quia simulacra locuta sunt inutile
et divini viderunt mendacium et somniatores frustra
locuti sunt vane consolabantur idcirco abducti sunt
quasi grex adfligentur quia non est eis pastor 3 super
pastores iratus est furor meus et super hircos visitabo
quia visitavit Dominus exercituum gregem suum domum
Iuda et posuit eos quasi equum gloriae suae in bello 4 ex
ipso angulus ex ipso paxillus ex ipso arcus proelii ex ipso
egredietur omnis exactor simul 5 et erunt quasi fortes
conculcantes lutum viarum in proelio et bellabunt quia
Dominus cum eis et confundentur ascensores equorum 6
et confortabo domum Iuda et domum Ioseph salvabo
et convertam eos quia miserebor eorum et erunt sicut
fuerunt quando non proieceram eos ego enim Dominus
Deus eorum et exaudiam eos 7 et erunt quasi fortes
Ephraim et laetabitur cor eorum quasi a vino et filii
eorum videbunt et laetabuntur et exultabit cor eorum in
Domino 8 sibilabo eis et congregabo illos quia redemi eos
et multiplicabo eos sicut ante fuerant multiplicati 9 et
seminabo eos in populis et de longe recordabuntur mei
et vivent cum filiis suis et revertentur 10 et reducam
eos de terra Aegypti et de Assyriis congregabo eos et ad
terram Galaad et Libani adducam eos et non invenietur
eis locus 11 et transibit in maris freto et percutiet in

mari fluctus et confundentur omnia profunda Fluminis
et humiliabitur superbia Assur et sceptrum Aegypti
recedet **12** confortabo eos in Domino et in nomine eius
ambulabunt dicit Dominus

11 aperi Libane portas tuas et comedat ignis cedros
tuas **2** ulula abies quia cecidit cedrus quoniam magnifici
vastati sunt ululate quercus Basan quoniam succisus est
saltus munitus **3** vox ululatus pastorum quia vastata
est magnificentia eorum vox rugitus leonum quoniam
vastata est superbia Iordanis **4** haec dicit Dominus Deus
meus pasce pecora occisionis **5** quae qui possederant
occidebant et non dolebant et vendebant ea dicentes
benedictus Dominus divites facti sumus et pastores
eorum non parcebant eis **6** et ego non parcam ultra
super habitantes terram dicit Dominus ecce ego tradam
homines unumquemque in manu proximi sui et in manu
regis sui et concident terram et non eruam de manu
eorum **7** et pascam pecus occisionis propter hoc o
pauperes gregis et adsumpsi mihi duas virgas unam
vocavi Decorem et alteram vocavi Funiculos et pavi
gregem **8** et succidi tres pastores in mense uno et
contracta est anima mea in eis siquidem anima eorum
variavit in me **9** et dixi non pascam vos quod moritur
moriatur et quod succiditur succidatur et reliqui vorent
unusquisque carnem proximi sui **10** et tuli virgam meam
quae vocabatur Decus et abscidi eam ut irritum facerem
foedus meum quod percussi cum omnibus populis **11**
et in irritum deductum est in die illa et cognoverunt
sic pauperes gregis qui custodiunt mihi quia verbum

Domini est 12 et dixi ad eos si bonum est in oculis
vestris adferte mercedem meam et si non quiescite et
adpenderunt mercedem meam triginta argenteos 13 et
dixit Dominus ad me proice illud ad statuarium decorum
pretium quod adpretiatus sum ab eis et tuli triginta
argenteos et proieci illos in domo Domini ad statuarium
14 et praecidi virgam meam secundam quae appellabatur
Funiculus ut dissolverem germanitatem inter Iudam et
inter Israhel 15 et dixit Dominus ad me adhuc sume
tibi vasa pastoris stulti 16 quia ecce ego suscitabo
pastorem in terra qui derelicta non visitabit dispersum
non quaeret et contritum non sanabit et id quod stat non
enutriet et carnes pinguium comedet et ungulas eorum
dissolvet 17 o pastor et idolum derelinquens gregem
gladius super brachium eius et super oculum dextrum
eius brachium eius ariditate siccabitur et oculus dexter
eius tenebrescens obscurabitur

12 onus verbi Domini super Israhel dixit Dominus
extendens caelum et fundans terram et fingens spiritum
hominis in eo 2 ecce ego ponam Hierusalem superliminare
crapulae omnibus populis in circuitu sed et Iuda erit in
obsidione contra Hierusalem 3 et erit in die illa ponam
Hierusalem lapidem oneris cunctis populis omnes qui
levabunt eam concisione lacerabuntur et colligentur
adversum eam omnia regna terrae 4 in die illa dicit
Dominus percutiam omnem equum in stuporem et
ascensorem eius in amentiam et super domum Iuda
aperiam oculos meos et omnem equum populorum
percutiam in caecitate 5 et dicent duces Iuda in corde

suo confortentur mihi habitatores Hierusalem in Domino
exercituum Deo eorum **6** in die illo ponam duces Iuda
sicut caminum ignis in lignis et sicut facem ignis in faeno
et devorabunt ad dextram et ad sinistram omnes populos
in circuitu et habitabitur Hierusalem rursum in loco
suo in Hierusalem **7** et salvabit Dominus tabernacula
Iuda sicut in principio ut non magnifice glorietur domus
David et gloria habitantium Hierusalem contra Iudam
8 in die illo proteget Dominus habitatores Hierusalem
et erit qui offenderit ex eis in die illa quasi David et
domus David quasi Dei sicut angelus Domini in conspectu
eius **9** et erit in die illa quaeram conterere omnes gentes
quae veniunt contra Hierusalem **10** et effundam super
domum David et super habitatores Hierusalem spiritum
gratiae et precum et aspicient ad me quem confixerunt
et plangent eum planctu quasi super unigenitum et
dolebunt super eum ut doleri solet in morte primogeniti
11 in die illa magnus erit planctus in Hierusalem sicut
planctus Adadremmon in campo Mageddon **12** et planget
terra familiae et familiae seorsum familiae domus David
seorsum et mulieres eorum seorsum **13** familiae domus
Nathan seorsum et mulieres eorum seorsum familiae
domus Levi seorsum et mulieres eorum seorsum familiae
Semei seorsum et mulieres eorum seorsum **14** omnes
familiae reliquae familiae et familiae seorsum et mulieres
eorum seorsum

13 in die illa erit fons patens domus David et habitantibus
Hierusalem in ablutionem peccatoris et menstruatae **2**
et erit in die illa dicit Dominus exercituum disperdam

nomina idolorum de terra et non memorabuntur ultra et
prophetas et spiritum inmundum auferam de terra **3** et
erit cum prophetaverit quispiam ultra dicent ei pater
eius et mater eius qui genuerunt eum non vives quia
mendacium locutus es in nomine Domini et configent eum
pater eius et mater eius genitores eius cum prophetaverit
4 et erit in die illa confundentur prophetae unusquisque
ex visione sua cum prophetaverit nec operientur pallio
saccino ut mentiantur **5** sed dicet non sum propheta
homo agricola ego sum quoniam Adam exemplum meum
ab adulescentia mea **6** et dicetur ei quid sunt plagae istae
in medio manuum tuarum et dicet his plagatus sum in
domo eorum qui diligebant me **7** framea suscitare super
pastorem meum et super virum coherentem mihi dicit
Dominus exercituum percute pastorem et dispergantur
oves et convertam manum meam ad parvulos **8** et
erunt in omni terra dicit Dominus partes duae in ea
disperdentur et deficient et tertia pars relinquetur in ea
9 et ducam tertiam partem per ignem et uram eas sicut
uritur argentum et probabo eos sicut probatur aurum
ipse vocabit nomen meum et ego exaudiam eum dicam
populus meus es et ipse dicet Dominus Deus meus

14 ecce dies veniunt Domini et dividentur spolia tua in
medio tui **2** et congregabo omnes gentes ad Hierusalem
in proelium et capietur civitas et vastabuntur domus et
mulieres violabuntur et egredietur media pars civitatis
in captivitatem et reliquum populi non auferetur ex
urbe **3** et egredietur Dominus et proeliabitur contra
gentes illas sicut proeliatus est in die certaminis **4** et

stabunt pedes eius in die illa super montem Olivarum qui
est contra Hierusalem ad orientem et scindetur mons
Olivarum ex media parte sui ad orientem et occidentem
praerupto grandi valde et separabitur medium montis ad
aquilonem et medium eius ad meridiem **5** et fugietis ad
vallem montium meorum quoniam coniungetur vallis
montium usque ad proximum et fugietis sicut fugistis a
facie terraemotus in diebus Oziae regis Iuda et veniet
Dominus Deus meus omnesque sancti cum eo **6** et erit in
die illa non erit lux sed frigus et gelu **7** et erit dies una
quae nota est Domino non dies neque nox et in tempore
vesperae erit lux **8** et erit in die illa exibunt aquae
vivae de Hierusalem medium earum ad mare orientale
et medium earum ad mare novissimum in aestate et
in hieme erunt **9** et erit Dominus rex super omnem
terram in die illa erit Dominus unus et erit nomen eius
unum **10** et revertetur omnis terra usque ad desertum de
colle Remmon ad austrum Hierusalem et exaltabitur et
habitabit in loco suo a porta Beniamin usque ad locum
portae Prioris usque ad portam Angulorum et a turre
Ananehel usque ad torcularia regis **11** et habitabunt in ea
et anathema non erit amplius sed sedebit Hierusalem
secura **12** et haec erit plaga qua percutiet Dominus omnes
gentes quae pugnaverunt adversus Hierusalem tabescet
caro uniuscuiusque stantis super pedes suos et oculi
eius contabescent in foraminibus suis et lingua eorum
contabescet in ore suo **13** in die illo erit tumultus Domini
magnus in eis et adprehendet vir manum proximi sui et
conseretur manus eius super manum proximi sui **14** sed et

Iudas pugnabit adversus Hierusalem et congregabuntur
divitiae omnium gentium in circuitu aurum et argentum
et vestes multae satis **15** et sic erit ruina equi et muli
cameli et asini et omnium iumentorum quae fuerint in
castris illis sicut ruina haec **16** et omnes qui reliqui fuerint
de universis gentibus quae venerint contra Hierusalem
ascendent ab anno in annum ut adorent regem Dominum
exercituum et celebrent festivitatem tabernaculorum **17**
et erit qui non ascenderit de familiis terrae ad Hierusalem
ut adoret regem Dominum exercituum non erit super
eos imber **18** quod si et familia Aegypti non ascenderit
et non venerit nec super eos erit sed erit ruina qua
percutiet Dominus omnes gentes quae non ascenderint
ad celebrandam festivitatem tabernaculorum **19** hoc erit
peccatum Aegypti et hoc peccatum omnium gentium
quae non ascenderint ad celebrandam festivitatem
tabernaculorum **20** in die illo erit quod super frenum
equi est sanctum Domino et erunt lebetes in domo
Domini quasi fialae coram altari **21** et erit omnis lebes in
Hierusalem et in Iuda sanctificatus Domino exercituum et
venient omnes immolantes et sument ex eis et coquent in
eis et non erit mercator ultra in domo Domini exercituum
in die illo

Malachi Propheta

1 onus verbi Domini ad Israhel in manu Malachi **2** dilexi
vos dicit Dominus et dixistis in quo dilexisti nos nonne
frater erat Esau Iacob dicit Dominus et dilexi Iacob **3** Esau
autem odio habui et posui montes eius in solitudinem et
hereditatem eius in dracones deserti **4** quod si dixerit
Idumea destructi sumus sed revertentes aedificabimus
quae deserta sunt haec dicit Dominus exercituum isti
aedificabunt et ego destruam et vocabuntur Termini
impietatis et Populus cui iratus est Dominus usque
in aeternum **5** et oculi vestri videbunt et vos dicetis
magnificetur Dominus super terminum Israhel **6** filius
honorat patrem et servus dominum suum si ergo pater
ego sum ubi est honor meus et si dominus ego sum
ubi est timor meus dicit Dominus exercituum ad vos
o sacerdotes qui despicitis nomen meum et dixistis in
quo despeximus nomen tuum **7** offertis super altare
meum panem pollutum et dicitis in quo polluimus te
in eo quod dicitis mensa Domini despecta est **8** si
offeratis caecum ad immolandum nonne malum est et si
offeratis claudum et languidum nonne malum est offer
illud duci tuo si placuerit ei aut si susceperit faciem
tuam dicit Dominus exercituum **9** et nunc deprecamini
vultum Dei ut misereatur vestri de manu enim vestra
factum est hoc si quo modo suscipiat facies vestras dicit
Dominus exercituum **10** quis est in vobis qui claudat
ostia et incendat altare meum gratuito non est mihi
voluntas in vobis dicit Dominus exercituum et munus
non suscipiam de manu vestra **11** ab ortu enim solis

usque ad occasum magnum est nomen meum in gentibus
et in omni loco sacrificatur et offertur nomini meo
oblatio munda quia magnum nomen meum in gentibus
dicit Dominus exercituum **12** et vos polluistis illud in
eo quod dicitis mensa Domini contaminata est et quod
superponitur contemptibile est cum igni qui illud devorat
13 et dixistis ecce de labore et exsuflastis illud dicit
Dominus exercituum et intulistis de rapinis claudum et
languidum et intulistis munus numquid suscipiam illud
de manu vestra dicit Dominus **14** maledictus dolosus qui
habet in grege suo masculum et votum faciens immolat
debile Domino quia rex magnus ego dicit Dominus
exercituum et nomen meum horribile in gentibus

2 et nunc ad vos mandatum hoc o sacerdotes **2** si
nolueritis audire et si nolueritis ponere super cor ut detis
gloriam nomini meo ait Dominus exercituum mittam in
vos egestatem et maledicam benedictionibus vestris et
maledicam illis quoniam non posuistis super cor **3** ecce
ego proiciam vobis brachium et dispergam super vultum
vestrum stercus sollemnitatum vestrarum et adsumet vos
secum **4** et scietis quia misi ad vos mandatum istud ut
esset pactum meum cum Levi dicit Dominus exercituum
5 pactum meum fuit cum eo vitae et pacis et dedi ei
timorem et timuit me et a facie nominis mei pavebat **6**
lex veritatis fuit in ore eius et iniquitas non est inventa
in labiis eius in pace et in aequitate ambulavit mecum
et multos avertit ab iniquitate **7** labia enim sacerdotis
custodient scientiam et legem requirent ex ore eius quia
angelus Domini exercituum est **8** vos autem recessistis

de via et scandalizastis plurimos in lege irritum fecistis
pactum Levi dicit Dominus exercituum **9** propter quod
et ego dedi vos contemptibiles et humiles omnibus
populis sicut non servastis vias meas et accepistis faciem
in lege **10** numquid non pater unus omnium nostrum
numquid non Deus unus creavit nos quare ergo despicit
unusquisque nostrum fratrem suum violans pactum
patrum nostrorum **11** transgressus est Iuda et abominatio
facta est in Israhel et in Hierusalem quia contaminavit
Iudas sanctificationem Domini quam dilexit et habuit
filiam dei alieni **12** disperdat Dominus virum qui fecerit
hoc magistrum et discipulum de tabernaculis Iacob et
offerentem munus Domino exercituum **13** et hoc rursum
fecistis operiebatis lacrimis altare Domini fletu et mugitu
ita ut ultra non respiciam ad sacrificium nec accipiam
placabile quid de manu vestra **14** et dixistis quam ob
causam quia Dominus testificatus est inter te et uxorem
pubertatis tuae quam tu despexisti et haec particeps tua et
uxor foederis tui **15** nonne unus fecit et residuum spiritus
eius est et quid unus quaerit nisi semen Dei custodite
ergo spiritum vestrum et uxorem adulescentiae tuae noli
despicere **16** cum odio habueris dimitte dicit Dominus
Deus Israhel operiet autem iniquitas vestimentum eius
dicit Dominus exercituum custodite spiritum vestrum
et nolite despicere **17** laborare fecistis Dominum in
sermonibus vestris et dixistis in quo eum fecimus laborare
in eo cum diceretis omnis qui facit malum bonus est in
conspectu Domini et tales ei placent aut certe ubi est
Deus iudicii

3 ecce ego mittam angelum meum et praeparabit viam
ante faciem meam et statim veniet ad templum suum
dominator quem vos quaeritis et angelus testamenti
quem vos vultis ecce venit dicit Dominus exercituum
2 et quis poterit cogitare diem adventus eius et quis
stabit ad videndum eum ipse enim quasi ignis conflans et
quasi herba fullonum **3** et sedebit conflans et emundans
argentum et purgabit filios Levi et colabit eos quasi
aurum et quasi argentum et erunt Domino offerentes
sacrificia in iustitia **4** et placebit Domino sacrificium Iuda
et Hierusalem sicut dies saeculi et sicut anni antiqui **5** et
accedam ad vos in iudicio et ero testis velox maleficis
et adulteris et periuris et qui calumniantur mercedem
mercennarii viduas et pupillos et opprimunt peregrinum
nec timuerunt me dicit Dominus exercituum **6** ego
enim Dominus et non mutor et vos filii Iacob non estis
consumpti **7** a diebus enim patrum vestrorum recessistis
a legitimis meis et non custodistis revertimini ad me
et revertar ad vos dicit Dominus exercituum et dixistis
in quo revertemur **8** si adfiget homo Deum quia vos
configitis me et dixistis in quo confiximus te in decimis
et in primitivis **9** et in penuria vos maledicti estis et me
vos configitis gens tota **10** inferte omnem decimam in
horreum et sit cibus in domo mea et probate me super
hoc dicit Dominus si non aperuero vobis cataractas caeli
et effudero vobis benedictionem usque ad abundantiam
11 et increpabo pro vobis devorantem et non corrumpet
fructum terrae vestrae nec erit sterilis vinea in agro
dicit Dominus exercituum **12** et beatos vos dicent omnes

gentes eritis enim vos terra desiderabilis dicit Dominus
exercituum **13** invaluerunt super me verba vestra dicit
Dominus **14** et dixistis quid locuti sumus contra te
dixistis vanus est qui servit Deo et quod emolumentum
quia custodivimus praecepta eius et quia ambulavimus
tristes coram Domino exercituum **15** ergo nunc beatos
dicimus arrogantes siquidem aedificati sunt facientes
impietatem et temptaverunt Deum et salvi facti sunt
16 tunc locuti sunt timentes Deum unusquisque cum
proximo suo et adtendit Dominus et audivit et scriptus
est liber monumenti coram eo timentibus Dominum et
cogitantibus nomen eius **17** et erunt mihi ait Dominus
exercituum in die qua ego facio in peculium et parcam eis
sicut parcit vir filio suo servienti sibi **18** et convertemini
et videbitis quid sit inter iustum et impium et inter
servientem Deo et non servientem ei

4 ecce enim dies veniet succensa quasi caminus et
erunt omnes superbi et omnes facientes impietatem
stipula et inflammabit eos dies veniens dicit Dominus
exercituum quae non relinquet eis radicem et germen **2**
et orietur vobis timentibus nomen meum sol iustitiae
et sanitas in pinnis eius et egrediemini et salietis sicut
vituli de armento **3** et calcabitis impios cum fuerint cinis
sub planta pedum vestrorum in die qua ego facio dicit
Dominus exercituum **4** mementote legis Mosi servi mei
quam mandavi ei in Choreb ad omnem Israhel praecepta
et iudicia **5** ecce ego mittam vobis Heliam prophetam
antequam veniat dies Domini magnus et horribilis **6** et

convertet cor patrum ad filios et cor filiorum ad patres
eorum ne forte veniam et percutiam terram anathemate

NOVUM TESTAMENTUM

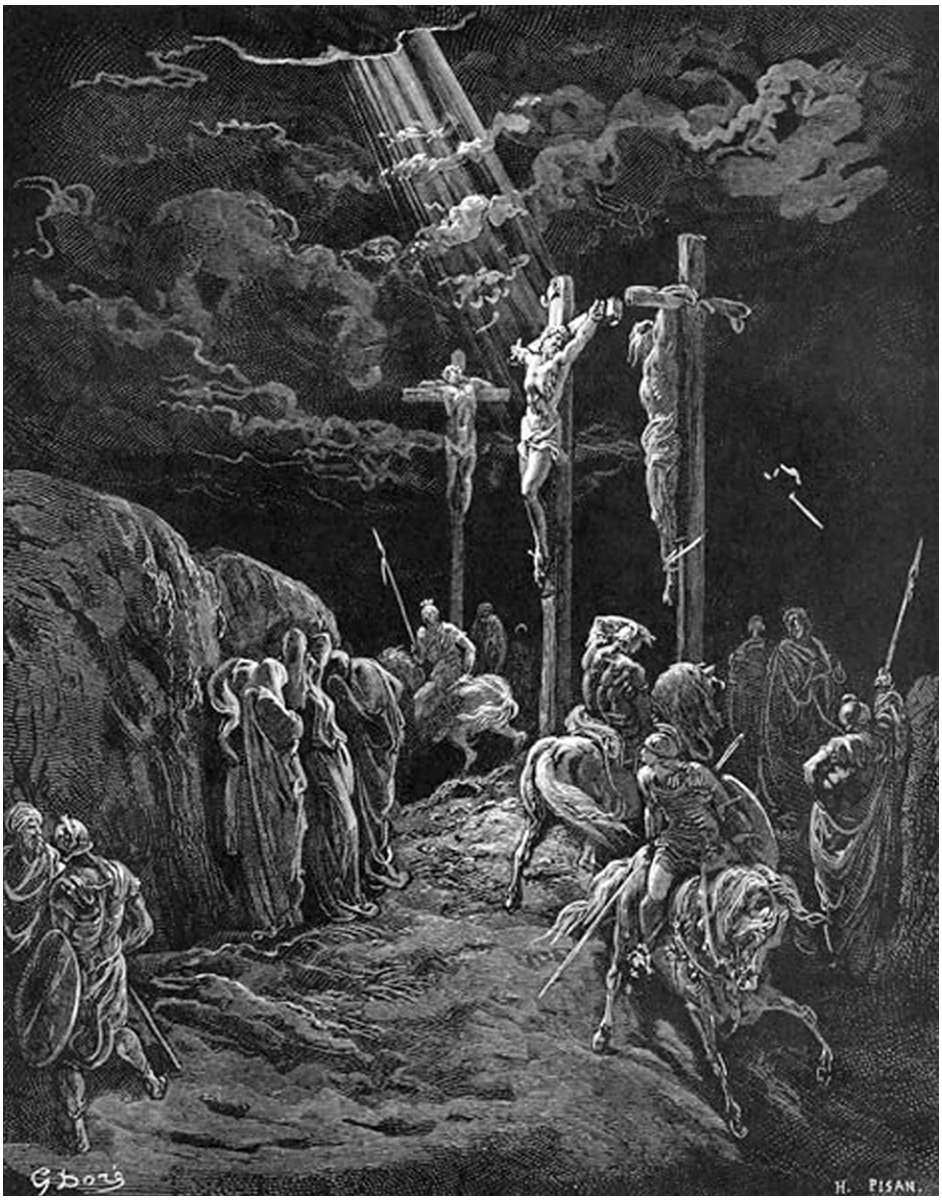

Iesus autem dicebat Pater dimitte illis non enim sciunt quid faciunt
dividentes vero vestimenta eius miserunt sortes
Lucam 23:34

Mattheum

1 liber generationis Iesu Christi filii David filii Abraham
2 Abraham genuit Isaac Isaac autem genuit Iacob Iacob
autem genuit Iudam et fratres eius **3** Iudas autem
genuit Phares et Zara de Thamar Phares autem genuit
Esrom Esrom autem genuit Aram **4** Aram autem genuit
Aminadab Aminadab autem genuit Naasson Naasson
autem genuit Salmon **5** Salmon autem genuit Booz de
Rachab Booz autem genuit Obed ex Ruth Obed autem
genuit Iesse Iesse autem genuit David regem **6** David
autem rex genuit Salomonem ex ea quae fuit Uriae **7**
Salomon autem genuit Roboam Roboam autem genuit
Abiam Abia autem genuit Asa **8** Asa autem genuit Iosaphat
Iosaphat autem genuit Ioram Ioram autem genuit Oziam
9 Ozias autem genuit Ioatham Ioatham autem genuit
Achaz Achaz autem genuit Ezechiam **10** Ezechias autem
genuit Manassen Manasses autem genuit Amon Amon
autem genuit Iosiam **11** Iosias autem genuit Iechoniam
et fratres eius in transmigratione Babylonis **12** et post
transmigrationem Babylonis Iechonias genuit Salathihel
Salathihel autem genuit Zorobabel **13** Zorobabel autem
genuit Abiud Abiud autem genuit Eliachim Eliachim
autem genuit Azor **14** Azor autem genuit Saddoc Saddoc
autem genuit Achim Achim autem genuit Eliud **15** Eliud
autem genuit Eleazar Eleazar autem genuit Matthan
Matthan autem genuit Iacob **16** Iacob autem genuit
Ioseph virum Mariae de qua natus est Iesus qui vocatur
Christus **17** omnes ergo generationes ab Abraham usque
ad David generationes quattuordecim et a David usque ad

transmigrationem Babylonis generationes quattuordecim
et a transmigratione Babylonis usque ad Christum
generationes quattuordecim **18** Christi autem generatio
sic erat cum esset desponsata mater eius Maria Ioseph
antequam convenirent inventa est in utero habens de
Spiritu Sancto **19** Ioseph autem vir eius cum esset iustus
et nollet eam traducere voluit occulte dimittere eam **20**
haec autem eo cogitante ecce angelus Domini in somnis
apparuit ei dicens Ioseph fili David noli timere accipere
Mariam coniugem tuam quod enim in ea natum est
de Spiritu Sancto est **21** pariet autem filium et vocabis
nomen eius Iesum ipse enim salvum faciet populum
suum a peccatis eorum **22** hoc autem totum factum
est ut adimpleretur id quod dictum est a Domino per
prophetam dicentem **23** ecce virgo in utero habebit et
pariet filium et vocabunt nomen eius Emmanuhel quod
est interpretatum Nobiscum Deus **24** exsurgens autem
Ioseph a somno fecit sicut praecepit ei angelus Domini et
accepit coniugem suam **25** et non cognoscebat eam donec
peperit filium suum primogenitum et vocavit nomen
eius Iesum

2 cum ergo natus esset Iesus in Bethleem Iudaeae in
diebus Herodis regis ecce magi ab oriente venerunt
Hierosolymam **2** dicentes ubi est qui natus est rex
Iudaeorum vidimus enim stellam eius in oriente et
venimus adorare eum **3** audiens autem Herodes rex
turbatus est et omnis Hierosolyma cum illo **4** et
congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi
sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur **5** at illi

dixerunt ei in Bethleem Iudaeae sic enim scriptum est
per prophetam **6** et tu Bethleem terra Iuda nequaquam
minima es in principibus Iuda ex te enim exiet dux
qui reget populum meum Israhel **7** tunc Herodes clam
vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus stellae
quae apparuit eis **8** et mittens illos in Bethleem dixit
ite et interrogate diligenter de puero et cum inveneritis
renuntiate mihi ut et ego veniens adorem eum **9** qui cum
audissent regem abierunt et ecce stella quam viderant in
oriente antecedebat eos usque dum veniens staret supra
ubi erat puer **10** videntes autem stellam gavisi sunt gaudio
magno valde **11** et intrantes domum invenerunt puerum
cum Maria matre eius et procidentes adoraverunt eum et
apertis thesauris suis obtulerunt ei munera aurum tus et
murram **12** et responso accepto in somnis ne redirent ad
Herodem per aliam viam reversi sunt in regionem suam
13 qui cum recessissent ecce angelus Domini apparuit in
somnis Ioseph dicens surge et accipe puerum et matrem
eius et fuge in Aegyptum et esto ibi usque dum dicam
tibi futurum est enim ut Herodes quaerat puerum ad
perdendum eum **14** qui consurgens accepit puerum et
matrem eius nocte et recessit in Aegyptum **15** et erat ibi
usque ad obitum Herodis ut adimpleretur quod dictum
est a Domino per prophetam dicentem ex Aegypto vocavi
filium meum **16** tunc Herodes videns quoniam inlusus
esset a magis iratus est valde et mittens occidit omnes
pueros qui erant in Bethleem et in omnibus finibus eius
a bimatu et infra secundum tempus quod exquisierat
a magis **17** tunc adimpletum est quod dictum est per

Hieremiam prophetam dicentem **18** vox in Rama audita
est ploratus et ululatus multus Rachel plorans filios suos
et noluit consolari quia non sunt **19** defuncto autem
Herode ecce apparuit angelus Domini in somnis Ioseph
in Aegypto **20** dicens surge et accipe puerum et matrem
eius et vade in terram Israhel defuncti sunt enim qui
quaerebant animam pueri **21** qui surgens accepit puerum
et matrem eius et venit in terram Israhel **22** audiens
autem quod Archelaus regnaret in Iudaea pro Herode
patre suo timuit illo ire et admonitus in somnis secessit
in partes Galilaeae **23** et veniens habitavit in civitate quae
vocatur Nazareth ut adimpleretur quod dictum est per
prophetas quoniam Nazareus vocabitur

3 in diebus autem illis venit Iohannes Baptista praedicans
in deserto Iudaeae **2** et dicens paenitentiam agite
adpropinquavit enim regnum caelorum **3** hic est enim qui
dictus est per Esaiam prophetam dicentem vox clamantis
in deserto parate viam Domini rectas facite semitas eius
4 ipse autem Iohannes habebat vestimentum de pilis
camelorum et zonam pelliciam circa lumbos suos esca
autem eius erat lucustae et mel silvestre **5** tunc exiebat
ad eum Hierosolyma et omnis Iudaea et omnis regio circa
Iordanen **6** et baptizabantur in Iordane ab eo confitentes
peccata sua **7** videns autem multos Pharisaeorum et
Sadducaeorum venientes ad baptismum suum dixit eis
progenies viperarum quis demonstravit vobis fugere a
futura ira **8** facite ergo fructum dignum paenitentiae **9**
et ne velitis dicere intra vos patrem habemus Abraham
dico enim vobis quoniam potest Deus de lapidibus istis

suscitare filios Abrahae **10** iam enim securis ad radicem
arborum posita est omnis ergo arbor quae non facit
fructum bonum exciditur et in ignem mittitur **11** ego
quidem vos baptizo in aqua in paenitentiam qui autem
post me venturus est fortior me est cuius non sum dignus
calciamenta portare ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto
et igni **12** cuius ventilabrum in manu sua et permundabit
aream suam et congregabit triticum suum in horreum
paleas autem conburet igni inextinguibili **13** tunc venit
Iesus a Galilaea in Iordanen ad Iohannem ut baptizaretur
ab eo **14** Iohannes autem prohibebat eum dicens ego
a te debeo baptizari et tu venis ad me **15** respondens
autem Iesus dixit ei sine modo sic enim decet nos implere
omnem iustitiam tunc dimisit eum **16** baptizatus autem
confestim ascendit de aqua et ecce aperti sunt ei caeli
et vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam
venientem super se **17** et ecce vox de caelis dicens hic est
Filius meus dilectus in quo mihi conplacui

4 tunc Iesus ductus est in desertum ab Spiritu ut
temptaretur a diabolo **2** et cum ieiunasset quadraginta
diebus et quadraginta noctibus postea esuriit **3** et
accedens temptator dixit ei si Filius Dei es dic ut lapides
isti panes fiant **4** qui respondens dixit scriptum est
non in pane solo vivet homo sed in omni verbo quod
procedit de ore Dei **5** tunc adsumit eum diabolus in
sanctam civitatem et statuit eum supra pinnaculum
templi **6** et dixit ei si Filius Dei es mitte te deorsum
scriptum est enim quia angelis suis mandabit de te
et in manibus tollent te ne forte offendas ad lapidem

pedem tuum **7** ait illi Iesus rursum scriptum est non
temptabis Dominum Deum tuum **8** iterum adsumit eum
diabolus in montem excelsum valde et ostendit ei omnia
regna mundi et gloriam eorum **9** et dixit illi haec tibi
omnia dabo si cadens adoraveris me **10** tunc dicit ei
Iesus vade Satanas scriptum est Dominum Deum tuum
adorabis et illi soli servies **11** tunc reliquit eum diabolus
et ecce angeli accesserunt et ministrabant ei **12** cum
autem audisset quod Iohannes traditus esset secessit
in Galilaeam **13** et relicta civitate Nazareth venit et
habitavit in Capharnaum maritimam in finibus Zabulon
et Nepthalim **14** ut adimpleretur quod dictum est per
Esaiam prophetam **15** terra Zabulon et terra Nepthalim
via maris trans Iordanen Galilaeae gentium **16** populus
qui sedebat in tenebris lucem vidit magnam et sedentibus
in regione et umbra mortis lux orta est eis **17** exinde
coepit Iesus praedicare et dicere paenitentiam agite
adpropinquavit enim regnum caelorum **18** ambulans
autem iuxta mare Galilaeae vidit duos fratres Simonem
qui vocatur Petrus et Andream fratrem eius mittentes
rete in mare erant enim piscatores **19** et ait illis venite
post me et faciam vos fieri piscatores hominum **20**
at illi continuo relictis retibus secuti sunt eum **21** et
procedens inde vidit alios duos fratres Iacobum Zebedaei
et Iohannem fratrem eius in navi cum Zebedaeo patre
eorum reficientes retia sua et vocavit eos **22** illi autem
statim relictis retibus et patre secuti sunt eum **23** et
circumibat Iesus totam Galilaeam docens in synagogis
eorum et praedicans evangelium regni et sanans omnem

languorem et omnem infirmitatem in populo **24** et abiit
opinio eius in totam Syriam et obtulerunt ei omnes male
habentes variis languoribus et tormentis conprehensos
et qui daemonia habebant et lunaticos et paralyticos et
curavit eos **25** et secutae sunt eum turbae multae de
Galilaea et Decapoli et Hierosolymis et Iudaea et de trans
Iordanen

5 videns autem turbas ascendit in montem et cum
sedisset accesserunt ad eum discipuli eius **2** et aperiens os
suum docebat eos dicens **3** beati pauperes spiritu quoniam
ipsorum est regnum caelorum **4** beati mites quoniam
ipsi possidebunt terram **5** beati qui lugent quoniam ipsi
consolabuntur **6** beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam
quoniam ipsi saturabuntur **7** beati misericordes quia
ipsi misericordiam consequentur **8** beati mundo corde
quoniam ipsi Deum videbunt **9** beati pacifici quoniam
filii Dei vocabuntur **10** beati qui persecutionem patiuntur
propter iustitiam quoniam ipsorum est regnum caelorum
11 beati estis cum maledixerint vobis et persecuti vos
fuerint et dixerint omne malum adversum vos mentientes
propter me **12** gaudete et exultate quoniam merces vestra
copiosa est in caelis sic enim persecuti sunt prophetas
qui fuerunt ante vos **13** vos estis sal terrae quod si sal
evanuerit in quo sallietur ad nihilum valet ultra nisi ut
mittatur foras et conculcetur ab hominibus **14** vos estis
lux mundi non potest civitas abscondi supra montem
posita **15** neque accendunt lucernam et ponunt eam sub
modio sed super candelabrum ut luceat omnibus qui in
domo sunt **16** sic luceat lux vestra coram hominibus ut

videant vestra bona opera et glorificent Patrem vestrum
qui in caelis est **17** nolite putare quoniam veni solvere
legem aut prophetas non veni solvere sed adimplere **18**
amen quippe dico vobis donec transeat caelum et terra
iota unum aut unus apex non praeteribit a lege donec
omnia fiant **19** qui ergo solverit unum de mandatis istis
minimis et docuerit sic homines minimus vocabitur in
regno caelorum qui autem fecerit et docuerit hic magnus
vocabitur in regno caelorum **20** dico enim vobis quia
nisi abundaverit iustitia vestra plus quam scribarum et
Pharisaeorum non intrabitis in regnum caelorum **21**
audistis quia dictum est antiquis non occides qui autem
occiderit reus erit iudicio **22** ego autem dico vobis quia
omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio qui autem
dixerit fratri suo racha reus erit concilio qui autem dixerit
fatue reus erit gehennae ignis **(Geenna g1067)** **23** si ergo
offeres munus tuum ad altare et ibi recordatus fueris
quia frater tuus habet aliquid adversum te **24** relinque
ibi munus tuum ante altare et vade prius reconciliare
fratri tuo et tunc veniens offers munus tuum **25** esto
consentiens adversario tuo cito dum es in via cum eo
ne forte tradat te adversarius iudici et iudex tradat te
ministro et in carcerem mittaris **26** amen dico tibi non
exies inde donec reddas novissimum quadrantem **27**
audistis quia dictum est antiquis non moechaberis **28** ego
autem dico vobis quoniam omnis qui viderit mulierem
ad concupiscendum eam iam moechatus est eam in
corde suo **29** quod si oculus tuus dexter scandalizat te
erue eum et proice abs te expedit enim tibi ut pereat

unum membrorum tuorum quam totum corpus tuum
mittatur in gehennam **(Geenna g1067)** **30** et si dextera manus
tua scandalizat te abscide eam et proice abs te expedit
tibi ut pereat unum membrorum tuorum quam totum
corpus tuum eat in gehennam **(Geenna g1067)** **31** dictum
est autem quicumque dimiserit uxorem suam det illi
libellum repudii **32** ego autem dico vobis quia omnis
qui dimiserit uxorem suam excepta fornicationis causa
facit eam moechari et qui dimissam duxerit adulterat **33**
iterum audistis quia dictum est antiquis non peierabis
reddes autem Domino iuramenta tua **34** ego autem dico
vobis non iurare omnino neque per caelum quia thronus
Dei est **35** neque per terram quia scabillum est pedum
eius neque per Hierosolymam quia civitas est magni Regis
36 neque per caput tuum iuraveris quia non potes unum
capillum album facere aut nigrum **37** sit autem sermo
vester est est non non quod autem his abundantius est a
malo est **38** audistis quia dictum est oculum pro oculo et
dentem pro dente **39** ego autem dico vobis non resistere
malo sed si quis te percusserit in dextera maxilla tua
praebe illi et alteram **40** et ei qui vult tecum iudicio
contendere et tunicam tuam tollere remitte ei et pallium
41 et quicumque te angariaverit mille passus vade cum
illo alia duo **42** qui petit a te da ei et volenti mutuari a te
ne avertaris **43** audistis quia dictum est diliges proximum
tuum et odio habebis inimicum tuum **44** ego autem dico
vobis diligite inimicos vestros benefacite his qui oderunt
vos et orate pro persequentibus et calumniantibus vos **45**
ut sitis filii Patris vestri qui in caelis est qui solem suum

oriri facit super bonos et malos et pluit super iustos et
iniustos **46** si enim diligatis eos qui vos diligunt quam
mercedem habebitis nonne et publicani hoc faciunt **47**
et si salutaveritis fratres vestros tantum quid amplius
facitis nonne et ethnici hoc faciunt **48** estote ergo vos
perfecti sicut et Pater vester caelestis perfectus est

6 adtendite ne iustitiam vestram faciatis coram
hominibus ut videamini ab eis alioquin mercedem non
habebitis apud Patrem vestrum qui in caelis est **2**
cum ergo facies elemosynam noli tuba canere ante
te sicut hypocritae faciunt in synagogis et in vicis ut
honorificentur ab hominibus amen dico vobis receperunt
mercedem suam **3** te autem faciente elemosynam nesciat
sinistra tua quid faciat dextera tua **4** ut sit elemosyna
tua in abscondito et Pater tuus qui videt in abscondito
reddet tibi **5** et cum oratis non eritis sicut hypocritae qui
amant in synagogis et in angulis platearum stantes orare
ut videantur ab hominibus amen dico vobis receperunt
mercedem suam **6** tu autem cum orabis intra in cubiculum
tuum et cluso ostio tuo ora Patrem tuum in abscondito et
Pater tuus qui videt in abscondito reddet tibi **7** orantes
autem nolite multum loqui sicut ethnici putant enim quia
in multiloquio suo exaudiantur **8** nolite ergo adsimilari
eis scit enim Pater vester quibus opus sit vobis antequam
petatis eum **9** sic ergo vos orabitis Pater noster qui in
caelis es sanctificetur nomen tuum **10** veniat regnum
tuum fiat voluntas tua sicut in caelo et in terra **11** panem
nostrum supersubstantialem da nobis hodie **12** et dimitte
nobis debita nostra sicut et nos dimisimus debitoribus

nostris **13** et ne inducas nos in temptationem sed libera
nos a malo **14** si enim dimiseritis hominibus peccata
eorum dimittet et vobis Pater vester caelestis delicta
vestra **15** si autem non dimiseritis hominibus nec Pater
vester dimittet peccata vestra **16** cum autem ieiunatis
nolite fieri sicut hypocritae tristes demoliuntur enim
facies suas ut pareant hominibus ieiunantes amen dico
vobis quia receperunt mercedem suam **17** tu autem cum
ieiunas ungue caput tuum et faciem tuam lava **18** ne
videaris hominibus ieiunans sed Patri tuo qui est in
abscondito et Pater tuus qui videt in abscondito reddet
tibi **19** nolite thesaurizare vobis thesauros in terra ubi
erugo et tinea demolitur ubi fures effodiunt et furantur
20 thesaurizate autem vobis thesauros in caelo ubi neque
erugo neque tinea demolitur et ubi fures non effodiunt
nec furantur **21** ubi enim est thesaurus tuus ibi est et
cor tuum **22** lucerna corporis est oculus si fuerit oculus
tuus simplex totum corpus tuum lucidum erit **23** si
autem oculus tuus nequam fuerit totum corpus tuum
tenebrosum erit si ergo lumen quod in te est tenebrae
sunt tenebrae quantae erunt **24** nemo potest duobus
dominis servire aut enim unum odio habebit et alterum
diliget aut unum sustinebit et alterum contemnet non
potestis Deo servire et mamonae **25** ideo dico vobis
ne solliciti sitis animae vestrae quid manducetis neque
corpori vestro quid induamini nonne anima plus est quam
esca et corpus plus est quam vestimentum **26** respicite
volatilia caeli quoniam non serunt neque metunt neque
congregant in horrea et Pater vester caelestis pascit illa

nonne vos magis pluris estis illis **27** quis autem vestrum
cogitans potest adicere ad staturam suam cubitum unum
28 et de vestimento quid solliciti estis considerate lilia
agri quomodo crescunt non laborant nec nent **29** dico
autem vobis quoniam nec Salomon in omni gloria sua
coopertus est sicut unum ex istis **30** si autem faenum agri
quod hodie est et cras in clibanum mittitur Deus sic vestit
quanto magis vos minimae fidei **31** nolite ergo solliciti
esse dicentes quid manducabimus aut quid bibemus aut
quo operiemur **32** haec enim omnia gentes inquirunt scit
enim Pater vester quia his omnibus indigetis **33** quaerite
autem primum regnum et iustitiam eius et omnia haec
adicientur vobis **34** nolite ergo esse solliciti in crastinum
crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipse sufficit diei
malitia sua

7 nolite iudicare ut non iudicemini **2** in quo enim iudicio
iudicaveritis iudicabimini et in qua mensura mensi
fueritis metietur vobis **3** quid autem vides festucam in
oculo fratris tui et trabem in oculo tuo non vides **4**
aut quomodo dicis fratri tuo sine eiciam festucam de
oculo tuo et ecce trabis est in oculo tuo **5** hypocrita
eice primum trabem de oculo tuo et tunc videbis eicere
festucam de oculo fratris tui **6** nolite dare sanctum
canibus neque mittatis margaritas vestras ante porcos ne
forte conculcent eas pedibus suis et conversi disrumpant
vos **7** petite et dabitur vobis quaerite et invenietis pulsate
et aperietur vobis **8** omnis enim qui petit accipit et qui
quaerit invenit et pulsanti aperietur **9** aut quis est ex
vobis homo quem si petierit filius suus panem numquid

lapidem porriget ei **10** aut si piscem petet numquid
serpentem porriget ei **11** si ergo vos cum sitis mali nostis
bona dare filiis vestris quanto magis Pater vester qui
in caelis est dabit bona petentibus se **12** omnia ergo
quaecumque vultis ut faciant vobis homines et vos facite
eis haec est enim lex et prophetae **13** intrate per angustam
portam quia lata porta et spatiosa via quae ducit ad
perditionem et multi sunt qui intrant per eam **14** quam
angusta porta et arta via quae ducit ad vitam et pauci
sunt qui inveniunt eam **15** adtendite a falsis prophetis qui
veniunt ad vos in vestimentis ovium intrinsecus autem
sunt lupi rapaces **16** a fructibus eorum cognoscetis eos
numquid colligunt de spinis uvas aut de tribulis ficus
17 sic omnis arbor bona fructus bonos facit mala autem
arbor fructus malos facit **18** non potest arbor bona fructus
malos facere neque arbor mala fructus bonos facere **19**
omnis arbor quae non facit fructum bonum exciditur et in
ignem mittitur **20** igitur ex fructibus eorum cognoscetis
eos **21** non omnis qui dicit mihi Domine Domine intrabit
in regnum caelorum sed qui facit voluntatem Patris mei
qui in caelis est ipse intrabit in regnum caelorum **22**
multi dicent mihi in illa die Domine Domine nonne in
nomine tuo prophetavimus et in tuo nomine daemonia
eiecimus et in tuo nomine virtutes multas fecimus **23** et
tunc confitebor illis quia numquam novi vos discedite a
me qui operamini iniquitatem **24** omnis ergo qui audit
verba mea haec et facit ea adsimilabitur viro sapienti qui
aedificavit domum suam supra petram **25** et descendit
pluvia et venerunt flumina et flaverunt venti et inruerunt

in domum illam et non cecidit fundata enim erat super
petram 26 et omnis qui audit verba mea haec et non
facit ea similis erit viro stulto qui aedificavit domum
suam supra harenam 27 et descendit pluvia et venerunt
flumina et flaverunt venti et inruerunt in domum illam
et cecidit et fuit ruina eius magna 28 et factum est cum
consummasset Iesus verba haec admirabantur turbae
super doctrinam eius 29 erat enim docens eos sicut
potestatem habens non sicut scribae eorum et Pharisaei
8 cum autem descendisset de monte secutae sunt eum
turbae multae 2 et ecce leprosus veniens adorabat
eum dicens Domine si vis potes me mundare 3 et
extendens manum tetigit eum Iesus dicens volo mundare
et confestim mundata est lepra eius 4 et ait illi Iesus vide
nemini dixeris sed vade ostende te sacerdoti et offer
munus quod praecepit Moses in testimonium illis 5 cum
autem introisset Capharnaum accessit ad eum centurio
rogans eum 6 et dicens Domine puer meus iacet in domo
paralyticus et male torquetur 7 et ait illi Iesus ego veniam
et curabo eum 8 et respondens centurio ait Domine non
sum dignus ut intres sub tectum meum sed tantum dic
verbo et sanabitur puer meus 9 nam et ego homo sum
sub potestate habens sub me milites et dico huic vade
et vadit et alio veni et venit et servo meo fac hoc et
facit 10 audiens autem Iesus miratus est et sequentibus
se dixit amen dico vobis non inveni tantam fidem in
Israhel 11 dico autem vobis quod multi ab oriente et
occidente venient et recumbent cum Abraham et Isaac et
Iacob in regno caelorum 12 filii autem regni eicientur in

tenebras exteriores ibi erit fletus et stridor dentium **13** et
dixit Iesus centurioni vade et sicut credidisti fiat tibi et
sanatus est puer in hora illa **14** et cum venisset Iesus in
domum Petri vidit socrum eius iacentem et febricitantem
15 et tetigit manum eius et dimisit eam febris et surrexit
et ministrabat eis **16** vespere autem facto obtulerunt
ei multos daemonia habentes et eiciebat spiritus verbo
et omnes male habentes curavit **17** ut adimpleretur
quod dictum est per Esaiam prophetam dicentem ipse
infirmitates nostras accepit et aegrotationes portavit **18**
videns autem Iesus turbas multas circum se iussit ire
trans fretum **19** et accedens unus scriba ait illi magister
sequar te quocumque ieris **20** et dicit ei Iesus vulpes
foveas habent et volucres caeli tabernacula Filius autem
hominis non habet ubi caput reclinet **21** alius autem de
discipulis eius ait illi Domine permitte me primum ire et
sepelire patrem meum **22** Iesus autem ait illi sequere
me et dimitte mortuos sepelire mortuos suos **23** et
ascendente eo in navicula secuti sunt eum discipuli eius
24 et ecce motus magnus factus est in mari ita ut navicula
operiretur fluctibus ipse vero dormiebat **25** et accesserunt
et suscitaverunt eum dicentes Domine salva nos perimus
26 et dicit eis quid timidi estis modicae fidei tunc surgens
imperavit ventis et mari et facta est tranquillitas magna
27 porro homines mirati sunt dicentes qualis est hic quia
et venti et mare oboediunt ei **28** et cum venisset trans
fretum in regionem Gerasenorum occurrerunt ei duo
habentes daemonia de monumentis exeuntes saevi nimis
ita ut nemo posset transire per viam illam **29** et ecce

clamaverunt dicentes quid nobis et tibi Fili Dei venisti
huc ante tempus torquere nos **30** erat autem non longe
ab illis grex porcorum multorum pascens **31** daemones
autem rogabant eum dicentes si eicis nos mitte nos
in gregem porcorum **32** et ait illis ite at illi exeuntes
abierunt in porcos et ecce impetu abiit totus grex per
praeceps in mare et mortui sunt in aquis **33** pastores
autem fugerunt et venientes in civitatem nuntiaverunt
omnia et de his qui daemonia habuerant **34** et ecce tota
civitas exiit obviam Iesu et viso eo rogabant ut transiret
a finibus eorum

9 et ascendens in naviculam transfretavit et venit in
civitatem suam **2** et ecce offerebant ei paralyticum
iacentem in lecto et videns Iesus fidem illorum dixit
paralytico confide fili remittuntur tibi peccata tua **3** et
ecce quidam de scribis dixerunt intra se hic blasphemat
4 et cum vidisset Iesus cogitationes eorum dixit ut quid
cogitatis mala in cordibus vestris **5** quid est facilius
dicere dimittuntur tibi peccata aut dicere surge et
ambula **6** ut sciatis autem quoniam Filius hominis habet
potestatem in terra dimittendi peccata tunc ait paralytico
surge tolle lectum tuum et vade in domum tuam **7**
et surrexit et abiit in domum suam **8** videntes autem
turbae timuerunt et glorificaverunt Deum qui dedit
potestatem talem hominibus **9** et cum transiret inde
Iesus vidit hominem sedentem in teloneo Mattheum
nomine et ait illi sequere me et surgens secutus est eum
10 et factum est discumbente eo in domo ecce multi
publicani et peccatores venientes discumbebant cum

Iesu et discipulis eius **11** et videntes Pharisaei dicebant
discipulis eius quare cum publicanis et peccatoribus
manducat magister vester **12** at Iesus audiens ait non
est opus valentibus medico sed male habentibus **13**
euntes autem discite quid est misericordiam volo et non
sacrificium non enim veni vocare iustos sed peccatores
14 tunc accesserunt ad eum discipuli Iohannis dicentes
quare nos et Pharisaei ieiunamus frequenter discipuli
autem tui non ieiunant **15** et ait illis Iesus numquid
possunt filii sponsi lugere quamdiu cum illis est sponsus
venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus et tunc
ieiunabunt **16** nemo autem inmittit commissuram panni
rudis in vestimentum vetus tollit enim plenitudinem
eius a vestimento et peior scissura fit **17** neque mittunt
vinum novum in utres veteres alioquin rumpuntur utres
et vinum effunditur et utres pereunt sed vinum novum
in utres novos mittunt et ambo conservantur **18** haec illo
loquente ad eos ecce princeps unus accessit et adorabat
eum dicens filia mea modo defuncta est sed veni inpone
manum super eam et vivet **19** et surgens Iesus sequebatur
eum et discipuli eius **20** et ecce mulier quae sanguinis
fluxum patiebatur duodecim annis accessit retro et tetigit
fimbriam vestimenti eius **21** dicebat enim intra se si
tetigero tantum vestimentum eius salva ero **22** at Iesus
conversus et videns eam dixit confide filia fides tua te
salvam fecit et salva facta est mulier ex illa hora **23** et cum
venisset Iesus in domum principis et vidisset tibicines
et turbam tumultuantem **24** dicebat recedite non est
enim mortua puella sed dormit et deridebant eum **25** et

cum eiecta esset turba intravit et tenuit manum eius et
surrexit puella **26** et exiit fama haec in universam terram
illam **27** et transeunte inde Iesu secuti sunt eum duo caeci
clamantes et dicentes miserere nostri Fili David **28** cum
autem venisset domum accesserunt ad eum caeci et dicit
eis Iesus creditis quia possum hoc facere vobis dicunt
ei utique Domine **29** tunc tetigit oculos eorum dicens
secundum fidem vestram fiat vobis **30** et aperti sunt oculi
illorum et comminatus est illis Iesus dicens videte ne
quis sciat **31** illi autem exeuntes diffamaverunt eum in
tota terra illa **32** egressis autem illis ecce obtulerunt ei
hominem mutum daemonium habentem **33** et eiecto
daemone locutus est mutus et miratae sunt turbae
dicentes numquam paruit sic in Israhel **34** Pharisaei
autem dicebant in principe daemoniorum eicit daemones
35 et circumibat Iesus civitates omnes et castella docens
in synagogis eorum et praedicans evangelium regni et
curans omnem languorem et omnem infirmitatem **36**
videns autem turbas misertus est eis quia erant vexati
et iacentes sicut oves non habentes pastorem **37** tunc
dicit discipulis suis messis quidem multa operarii autem
pauci **38** rogate ergo dominum messis ut eiciat operarios
in messem suam

10 et convocatis duodecim discipulis suis dedit illis
potestatem spirituum inmundorum ut eicerent eos et
curarent omnem languorem et omnem infirmitatem **2**
duodecim autem apostolorum nomina sunt haec primus
Simon qui dicitur Petrus et Andreas frater eius **3**
Iacobus Zebedaei et Iohannes frater eius Philippus

et Bartholomeus Thomas et Mattheus publicanus et
Iacobus Alphei et Thaddeus **4** Simon Cananeus et Iudas
Scariotes qui et tradidit eum **5** hos duodecim misit
Iesus praecipiens eis et dicens in viam gentium ne
abieritis et in civitates Samaritanorum ne intraveritis **6**
sed potius ite ad oves quae perierunt domus Israhel **7**
euntes autem praedicate dicentes quia adpropinquavit
regnum caelorum **8** infirmos curate mortuos suscitate
leprosos mundate daemones eicite gratis accepistis gratis
date **9** nolite possidere aurum neque argentum neque
pecuniam in zonis vestris **10** non peram in via neque
duas tunicas neque calciamenta neque virgam dignus
enim est operarius cibo suo **11** in quamcumque civitatem
aut castellum intraveritis interrogate quis in ea dignus
sit et ibi manete donec exeatis **12** intrantes autem
in domum salutate eam **13** et siquidem fuerit domus
digna veniat pax vestra super eam si autem non fuerit
digna pax vestra ad vos revertatur **14** et quicumque non
receperit vos neque audierit sermones vestros exeuntes
foras de domo vel de civitate excutite pulverem de
pedibus vestris **15** amen dico vobis tolerabilius erit terrae
Sodomorum et Gomorraeorum in die iudicii quam illi
civitati **16** ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum
estote ergo prudentes sicut serpentes et simplices sicut
columbae **17** cavete autem ab hominibus tradent enim
vos in conciliis et in synagogis suis flagellabunt vos
18 et ad praesides et ad reges ducemini propter me in
testimonium illis et gentibus **19** cum autem tradent vos
nolite cogitare quomodo aut quid loquamini dabitur

enim vobis in illa hora quid loquamini **20** non enim vos
estis qui loquimini sed Spiritus Patris vestri qui loquitur
in vobis **21** tradet autem frater fratrem in mortem et
pater filium et insurgent filii in parentes et morte eos
adficient **22** et eritis odio omnibus propter nomen meum
qui autem perseveraverit in finem hic salvus erit **23**
cum autem persequentur vos in civitate ista fugite in
aliam amen enim dico vobis non consummabitis civitates
Israhel donec veniat Filius hominis **24** non est discipulus
super magistrum nec servus super dominum suum **25**
sufficit discipulo ut sit sicut magister eius et servus sicut
dominus eius si patrem familias Beelzebub vocaverunt
quanto magis domesticos eius **26** ne ergo timueritis eos
nihil enim opertum quod non revelabitur et occultum
quod non scietur **27** quod dico vobis in tenebris dicite in
lumine et quod in aure auditis praedicate super tecta **28**
et nolite timere eos qui occidunt corpus animam autem
non possunt occidere sed potius eum timete qui potest et
animam et corpus perdere in gehennam **(Geenna g1067)** **29**
nonne duo passeres asse veneunt et unus ex illis non
cadet super terram sine Patre vestro **30** vestri autem et
capilli capitis omnes numerati sunt **31** nolite ergo timere
multis passeribus meliores estis vos **32** omnis ergo qui
confitebitur me coram hominibus confitebor et ego eum
coram Patre meo qui est in caelis **33** qui autem negaverit
me coram hominibus negabo et ego eum coram Patre
meo qui est in caelis **34** nolite arbitrari quia venerim
mittere pacem in terram non veni pacem mittere sed
gladium **35** veni enim separare hominem adversus patrem

suum et filiam adversus matrem suam et nurum adversus
socrum suam **36** et inimici hominis domestici eius **37**
qui amat patrem aut matrem plus quam me non est me
dignus et qui amat filium aut filiam super me non est me
dignus **38** et qui non accipit crucem suam et sequitur me
non est me dignus **39** qui invenit animam suam perdet
illam et qui perdiderit animam suam propter me inveniet
eam **40** qui recipit vos me recipit et qui me recipit recipit
eum qui me misit **41** qui recipit prophetam in nomine
prophetae mercedem prophetae accipiet et qui recipit
iustum in nomine iusti mercedem iusti accipiet **42** et
quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem
aquae frigidae tantum in nomine discipuli amen dico
vobis non perdet mercedem suam

11 et factum est cum consummasset Iesus praecipiens
duodecim discipulis suis transiit inde ut doceret et
praedicaret in civitatibus eorum **2** Iohannes autem
cum audisset in vinculis opera Christi mittens duos
de discipulis suis **3** ait illi tu es qui venturus es an
alium expectamus **4** et respondens Iesus ait illis euntes
renuntiate Iohanni quae auditis et videtis **5** caeci vident
claudi ambulant leprosi mundantur surdi audiunt mortui
resurgunt pauperes evangelizantur **6** et beatus est qui
non fuerit scandalizatus in me **7** illis autem abeuntibus
coepit Iesus dicere ad turbas de Iohanne quid existis
in desertum videre harundinem vento agitatam **8** sed
quid existis videre hominem mollibus vestitum ecce qui
mollibus vestiuntur in domibus regum sunt **9** sed quid
existis videre prophetam etiam dico vobis et plus quam

prophetam **10** hic enim est de quo scriptum est ecce ego
mitto angelum meum ante faciem tuam qui praeparabit
viam tuam ante te **11** amen dico vobis non surrexit
inter natos mulierum maior Iohanne Baptista qui autem
minor est in regno caelorum maior est illo **12** a diebus
autem Iohannis Baptistae usque nunc regnum caelorum
vim patitur et violenti rapiunt illud **13** omnes enim
prophetae et lex usque ad Iohannem prophetaverunt
14 et si vultis recipere ipse est Helias qui venturus
est **15** qui habet aures audiendi audiat **16** cui autem
similem aestimabo generationem istam similis est pueris
sedentibus in foro qui clamantes coaequalibus **17** dicunt
cecinimus vobis et non saltastis lamentavimus et non
planxistis **18** venit enim Iohannes neque manducans
neque bibens et dicunt daemonium habet **19** venit Filius
hominis manducans et bibens et dicunt ecce homo vorax
et potator vini publicanorum et peccatorum amicus
et iustificata est sapientia a filiis suis **20** tunc coepit
exprobrare civitatibus in quibus factae sunt plurimae
virtutes eius quia non egissent paenitentiam **21** vae tibi
Corazain vae tibi Bethsaida quia si in Tyro et Sidone
factae essent virtutes quae factae sunt in vobis olim in
cilicio et cinere paenitentiam egissent **22** verumtamen
dico vobis Tyro et Sidoni remissius erit in die iudicii
quam vobis **23** et tu Capharnaum numquid usque in
caelum exaltaberis usque in infernum descendes quia
si in Sodomis factae fuissent virtutes quae factae sunt
in te forte mansissent usque in hunc diem **(Hadēs g86)** **24**
verumtamen dico vobis quia terrae Sodomorum remissius

erit in die iudicii quam tibi **25** in illo tempore respondens
Iesus dixit confiteor tibi Pater Domine caeli et terrae quia
abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et revelasti
ea parvulis **26** ita Pater quoniam sic fuit placitum ante te
27 omnia mihi tradita sunt a Patre meo et nemo novit
Filium nisi Pater neque Patrem quis novit nisi Filius et
cui voluerit Filius revelare **28** venite ad me omnes qui
laboratis et onerati estis et ego reficiam vos **29** tollite
iugum meum super vos et discite a me quia mitis sum et
humilis corde et invenietis requiem animabus vestris **30**
iugum enim meum suave est et onus meum leve est

12 in illo tempore abiit Iesus sabbato per sata discipuli
autem eius esurientes coeperunt vellere spicas et
manducare **2** Pharisaei autem videntes dixerunt ei ecce
discipuli tui faciunt quod non licet eis facere sabbatis **3**
at ille dixit eis non legistis quid fecerit David quando
esuriit et qui cum eo erant **4** quomodo intravit in domum
Dei et panes propositionis comedit quos non licebat ei
edere neque his qui cum eo erant nisi solis sacerdotibus
5 aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in
templo sabbatum violant et sine crimine sunt **6** dico
autem vobis quia templo maior est hic **7** si autem sciretis
quid est misericordiam volo et non sacrificium numquam
condemnassetis innocentes **8** dominus est enim Filius
hominis etiam sabbati **9** et cum inde transisset venit in
synagogam eorum **10** et ecce homo manum habens aridam
et interrogabant eum dicentes si licet sabbatis curare ut
accusarent eum **11** ipse autem dixit illis quis erit ex vobis
homo qui habeat ovem unam et si ceciderit haec sabbatis

in foveam nonne tenebit et levabit eam **12** quanto magis
melior est homo ove itaque licet sabbatis benefacere
13 tunc ait homini extende manum tuam et extendit
et restituta est sanitati sicut altera **14** exeuntes autem
Pharisaei consilium faciebant adversus eum quomodo
eum perderent **15** Iesus autem sciens recessit inde et
secuti sunt eum multi et curavit eos omnes **16** et praecepit
eis ne manifestum eum facerent **17** ut adimpleretur
quod dictum est per Esaiam prophetam dicentem **18**
ecce puer meus quem elegi dilectus meus in quo bene
placuit animae meae ponam spiritum meum super eum
et iudicium gentibus nuntiabit **19** non contendet neque
clamabit neque audiet aliquis in plateis vocem eius **20**
harundinem quassatam non confringet et linum fumigans
non extinguet donec eiciat ad victoriam iudicium **21** et
in nomine eius gentes sperabunt **22** tunc oblatus est ei
daemonium habens caecus et mutus et curavit eum ita
ut loqueretur et videret **23** et stupebant omnes turbae
et dicebant numquid hic est Filius David **24** Pharisaei
autem audientes dixerunt hic non eicit daemones nisi in
Beelzebub principe daemoniorum **25** Iesus autem sciens
cogitationes eorum dixit eis omne regnum divisum contra
se desolatur et omnis civitas vel domus divisa contra
se non stabit **26** et si Satanas Satanan eicit adversus
se divisus est quomodo ergo stabit regnum eius **27** et
si ego in Beelzebub eicio daemones filii vestri in quo
eiciunt ideo ipsi iudices erunt vestri **28** si autem ego
in Spiritu Dei eicio daemones igitur pervenit in vos
regnum Dei **29** aut quomodo potest quisquam intrare in

domum fortis et vasa eius diripere nisi prius alligaverit
fortem et tunc domum illius diripiat **30** qui non est
mecum contra me est et qui non congregat mecum
spargit **31** ideo dico vobis omne peccatum et blasphemia
remittetur hominibus Spiritus autem blasphemia non
remittetur **32** et quicumque dixerit verbum contra Filium
hominis remittetur ei qui autem dixerit contra Spiritum
Sanctum non remittetur ei neque in hoc saeculo neque in
futuro **(aiōn g165)** **33** aut facite arborem bonam et fructum
eius bonum aut facite arborem malam et fructum eius
malum siquidem ex fructu arbor agnoscitur **34** progenies
viperarum quomodo potestis bona loqui cum sitis mali
ex abundantia enim cordis os loquitur **35** bonus homo
de bono thesauro profert bona et malus homo de malo
thesauro profert mala **36** dico autem vobis quoniam omne
verbum otiosum quod locuti fuerint homines reddent
rationem de eo in die iudicii **37** ex verbis enim tuis
iustificaberis et ex verbis tuis condemnaberis **38** tunc
responderunt ei quidam de scribis et Pharisaeis dicentes
magister volumus a te signum videre **39** qui respondens
ait illis generatio mala et adultera signum quaerit et
signum non dabitur ei nisi signum Ionae prophetae **40**
sicut enim fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus et tribus
noctibus sic erit Filius hominis in corde terrae tribus
diebus et tribus noctibus **41** viri ninevitae surgent in
iudicio cum generatione ista et condemnabunt eam quia
paenitentiam egerunt in praedicatione Ionae et ecce plus
quam Iona hic **42** regina austri surget in iudicio cum
generatione ista et condemnabit eam quia venit a finibus

terrae audire sapientiam Salomonis et ecce plus quam
Salomon hic 43 cum autem inmundus spiritus exierit ab
homine ambulat per loca arida quaerens requiem et non
invenit 44 tunc dicit revertar in domum meam unde exivi
et veniens invenit vacantem scopis mundatam et ornatam
45 tunc vadit et adsumit septem alios spiritus secum
nequiores se et intrantes habitant ibi et fiunt novissima
hominis illius peiora prioribus sic erit et generationi huic
pessimae 46 adhuc eo loquente ad turbas ecce mater
eius et fratres stabant foris quaerentes loqui ei 47 dixit
autem ei quidam ecce mater tua et fratres tui foris stant
quaerentes te 48 at ipse respondens dicenti sibi ait quae
est mater mea et qui sunt fratres mei 49 et extendens
manum in discipulos suos dixit ecce mater mea et fratres
mei 50 quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei
qui in caelis est ipse meus et frater et soror et mater est
13 in illo die exiens Iesus de domo sedebat secus mare
2 et congregatae sunt ad eum turbae multae ita ut in
naviculam ascendens sederet et omnis turba stabat in
litore 3 et locutus est eis multa in parabolis dicens
ecce exiit qui seminat seminare 4 et dum seminat
quaedam ceciderunt secus viam et venerunt volucres et
comederunt ea 5 alia autem ceciderunt in petrosa ubi
non habebat terram multam et continuo exorta sunt
quia non habebant altitudinem terrae 6 sole autem orto
aestuaverunt et quia non habebant radicem aruerunt 7
alia autem ceciderunt in spinas et creverunt spinae et
suffocaverunt ea 8 alia vero ceciderunt in terram bonam
et dabant fructum aliud centesimum aliud sexagesimum

aliud tricesimum **9** qui habet aures audiendi audiat **10**
et accedentes discipuli dixerunt ei quare in parabolis
loqueris eis **11** qui respondens ait illis quia vobis datum
est nosse mysteria regni caelorum illis autem non est
datum **12** qui enim habet dabitur ei et abundabit qui
autem non habet et quod habet auferetur ab eo **13** ideo in
parabolis loquor eis quia videntes non vident et audientes
non audiunt neque intellegunt **14** et adimpletur eis
prophetia Esaiae dicens auditu audietis et non intellegetis
et videntes videbitis et non videbitis **15** incrassatum est
enim cor populi huius et auribus graviter audierunt et
oculos suos cluserunt nequando oculis videant et auribus
audiant et corde intellegant et convertantur et sanem
eos **16** vestri autem beati oculi quia vident et aures
vestrae quia audiunt **17** amen quippe dico vobis quia
multi prophetae et iusti cupierunt videre quae videtis et
non viderunt et audire quae auditis et non audierunt
18 vos ergo audite parabolam seminantis **19** omnis qui
audit verbum regni et non intellegit venit malus et rapit
quod seminatum est in corde eius hic est qui secus viam
seminatus est **20** qui autem supra petrosa seminatus est
hic est qui verbum audit et continuo cum gaudio accipit
illud **21** non habet autem in se radicem sed est temporalis
facta autem tribulatione et persecutione propter verbum
continuo scandalizatur **22** qui autem est seminatus in
spinis hic est qui verbum audit et sollicitudo saeculi
istius et fallacia divitiarum suffocat verbum et sine fructu
efficitur **(aiōn g165)** **23** qui vero in terra bona seminatus est
hic est qui audit verbum et intellegit et fructum adfert

et facit aliud quidem centum aliud autem sexaginta
porro aliud triginta **24** aliam parabolam proposuit illis
dicens simile factum est regnum caelorum homini qui
seminavit bonum semen in agro suo **25** cum autem
dormirent homines venit inimicus eius et superseminavit
zizania in medio tritici et abiit **26** cum autem crevisset
herba et fructum fecisset tunc apparuerunt et zizania
27 accedentes autem servi patris familias dixerunt ei
domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo unde
ergo habet zizania **28** et ait illis inimicus homo hoc fecit
servi autem dixerunt ei vis imus et colligimus ea **29** et ait
non ne forte colligentes zizania eradicetis simul cum eis
et triticum **30** sinite utraque crescere usque ad messem
et in tempore messis dicam messoribus colligite primum
zizania et alligate ea fasciculos ad conburendum triticum
autem congregate in horreum meum **31** aliam parabolam
proposuit eis dicens simile est regnum caelorum grano
sinapis quod accipiens homo seminavit in agro suo **32**
quod minimum quidem est omnibus seminibus cum
autem creverit maius est omnibus holeribus et fit arbor
ita ut volucres caeli veniant et habitent in ramis eius
33 aliam parabolam locutus est eis simile est regnum
caelorum fermento quod acceptum mulier abscondit in
farinae satis tribus donec fermentatum est totum **34**
haec omnia locutus est Iesus in parabolis ad turbas et
sine parabolis non loquebatur eis **35** ut impleretur quod
dictum erat per prophetam dicentem aperiam in parabolis
os meum eructabo abscondita a constitutione mundi
36 tunc dimissis turbis venit in domum et accesserunt

ad eum discipuli eius dicentes dissere nobis parabolam
zizaniorum agri **37** qui respondens ait qui seminat bonum
semen est Filius hominis **38** ager autem est mundus
bonum vero semen hii sunt filii regni zizania autem filii
sunt nequam **39** inimicus autem qui seminavit ea est
diabolus messis vero consummatio saeculi est messores
autem angeli sunt **(aiōn g165)** **40** sicut ergo colliguntur
zizania et igni conburuntur sic erit in consummatione
saeculi **(aiōn g165)** **41** mittet Filius hominis angelos suos
et colligent de regno eius omnia scandala et eos qui
faciunt iniquitatem **42** et mittent eos in caminum ignis
ibi erit fletus et stridor dentium **43** tunc iusti fulgebunt
sicut sol in regno Patris eorum qui habet aures audiat
44 simile est regnum caelorum thesauro abscondito in
agro quem qui invenit homo abscondit et prae gaudio
illius vadit et vendit universa quae habet et emit agrum
illum **45** iterum simile est regnum caelorum homini
negotiatori quaerenti bonas margaritas **46** inventa autem
una pretiosa margarita abiit et vendidit omnia quae
habuit et emit eam **47** iterum simile est regnum caelorum
sagenae missae in mare et ex omni genere congreganti **48**
quam cum impleta esset educentes et secus litus sedentes
elegerunt bonos in vasa malos autem foras miserunt
49 sic erit in consummatione saeculi exibunt angeli et
separabunt malos de medio iustorum **(aiōn g165)** **50** et
mittent eos in caminum ignis ibi erit fletus et stridor
dentium **51** intellexistis haec omnia dicunt ei etiam **52** ait
illis ideo omnis scriba doctus in regno caelorum similis
est homini patri familias qui profert de thesauro suo

nova et vetera **53** et factum est cum consummasset Iesus
parabolas istas transiit inde **54** et veniens in patriam
suam docebat eos in synagogis eorum ita ut mirarentur
et dicerent unde huic sapientia haec et virtutes **55** nonne
hic est fabri filius nonne mater eius dicitur Maria et
fratres eius Iacobus et Ioseph et Simon et Iudas **56** et
sorores eius nonne omnes apud nos sunt unde ergo huic
omnia ista **57** et scandalizabantur in eo Iesus autem dixit
eis non est propheta sine honore nisi in patria sua et
in domo sua **58** et non fecit ibi virtutes multas propter
incredulitatem illorum

14 in illo tempore audiit Herodes tetrarcha famam
Iesu **2** et ait pueris suis hic est Iohannes Baptista ipse
surrexit a mortuis et ideo virtutes inoperantur in eo
3 Herodes enim tenuit Iohannem et alligavit eum et
posuit in carcere propter Herodiadem uxorem fratris
sui **4** dicebat enim illi Iohannes non licet tibi habere
eam **5** et volens illum occidere timuit populum quia sicut
prophetam eum habebant **6** die autem natalis Herodis
saltavit filia Herodiadis in medio et placuit Herodi **7**
unde cum iuramento pollicitus est ei dare quodcumque
postulasset ab eo **8** at illa praemonita a matre sua da
mihi inquit hic in disco caput Iohannis Baptistae **9** et
contristatus est rex propter iuramentum autem et eos qui
pariter recumbebant iussit dari **10** misitque et decollavit
Iohannem in carcere **11** et adlatum est caput eius in disco
et datum est puellae et tulit matri suae **12** et accedentes
discipuli eius tulerunt corpus et sepelierunt illud et
venientes nuntiaverunt Iesu **13** quod cum audisset Iesus

secessit inde in navicula in locum desertum seorsum et
cum audissent turbae secutae sunt eum pedestres de
civitatibus **14** et exiens vidit turbam multam et misertus
est eius et curavit languidos eorum **15** vespere autem
facto accesserunt ad eum discipuli eius dicentes desertus
est locus et hora iam praeteriit dimitte turbas ut euntes
in castella emant sibi escas **16** Iesus autem dixit eis
non habent necesse ire date illis vos manducare **17**
responderunt ei non habemus hic nisi quinque panes
et duos pisces **18** qui ait eis adferte illos mihi huc **19** et
cum iussisset turbam discumbere supra faenum acceptis
quinque panibus et duobus piscibus aspiciens in caelum
benedixit et fregit et dedit discipulis panes discipuli
autem turbis **20** et manducaverunt omnes et saturati sunt
et tulerunt reliquias duodecim cofinos fragmentorum
plenos **21** manducantium autem fuit numerus quinque
milia virorum exceptis mulieribus et parvulis **22** et statim
iussit discipulos ascendere in navicula et praecedere
eum trans fretum donec dimitteret turbas **23** et dimissa
turba ascendit in montem solus orare vespere autem
facto solus erat ibi **24** navicula autem in medio mari
iactabatur fluctibus erat enim contrarius ventus **25** quarta
autem vigilia noctis venit ad eos ambulans supra mare **26**
et videntes eum supra mare ambulantem turbati sunt
dicentes quia fantasma est et prae timore clamaverunt **27**
statimque Iesus locutus est eis dicens habete fiduciam
ego sum nolite timere **28** respondens autem Petrus dixit
Domine si tu es iube me venire ad te super aquas **29** at
ipse ait veni et descendens Petrus de navicula ambulabat

super aquam ut veniret ad Iesum **30** videns vero ventum
validum timuit et cum coepisset mergi clamavit dicens
Domine salvum me fac **31** et continuo Iesus extendens
manum adprehendit eum et ait illi modicae fidei quare
dubitasti **32** et cum ascendissent in naviculam cessavit
ventus **33** qui autem in navicula erant venerunt et
adoraverunt eum dicentes vere Filius Dei es **34** et cum
transfretassent venerunt in terram Gennesar **35** et cum
cognovissent eum viri loci illius miserunt in universam
regionem illam et obtulerunt ei omnes male habentes
36 et rogabant eum ut vel fimbriam vestimenti eius
tangerent et quicumque tetigerunt salvi facti sunt
15 tunc accesserunt ad eum ab Hierosolymis scribae et
Pharisaei dicentes **2** quare discipuli tui transgrediuntur
traditionem seniorum non enim lavant manus suas cum
panem manducant **3** ipse autem respondens ait illis quare
et vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem
vestram **4** nam Deus dixit honora patrem et matrem
et qui maledixerit patri vel matri morte moriatur **5**
vos autem dicitis quicumque dixerit patri vel matri
munus quodcumque est ex me tibi proderit **6** et non
honorificabit patrem suum aut matrem et irritum fecistis
mandatum Dei propter traditionem vestram **7** hypocritae
bene prophetavit de vobis Esaias dicens **8** populus hic
labiis me honorat cor autem eorum longe est a me **9**
sine causa autem colunt me docentes doctrinas mandata
hominum **10** et convocatis ad se turbis dixit eis audite et
intellegite **11** non quod intrat in os coinquinat hominem
sed quod procedit ex ore hoc coinquinat hominem **12** tunc

accedentes discipuli eius dixerunt ei scis quia Pharisaei
audito verbo scandalizati sunt **13** at ille respondens ait
omnis plantatio quam non plantavit Pater meus caelestis
eradicabitur **14** sinite illos caeci sunt duces caecorum
caecus autem si caeco ducatum praestet ambo in foveam
cadunt **15** respondens autem Petrus dixit ei edissere nobis
parabolam istam **16** at ille dixit adhuc et vos sine intellectu
estis **17** non intellegitis quia omne quod in os intrat in
ventrem vadit et in secessum emittitur **18** quae autem
procedunt de ore de corde exeunt et ea coinquinant
hominem **19** de corde enim exeunt cogitationes malae
homicidia adulteria fornicationes furta falsa testimonia
blasphemiae **20** haec sunt quae coinquinant hominem
non lotis autem manibus manducare non coinquinat
hominem **21** et egressus inde Iesus secessit in partes
Tyri et Sidonis **22** et ecce mulier chananea a finibus
illis egressa clamavit dicens ei miserere mei Domine Fili
David filia mea male a daemonio vexatur **23** qui non
respondit ei verbum et accedentes discipuli eius rogabant
eum dicentes dimitte eam quia clamat post nos **24** ipse
autem respondens ait non sum missus nisi ad oves quae
perierunt domus Israhel **25** at illa venit et adoravit eum
dicens Domine adiuva me **26** qui respondens ait non
est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus
27 at illa dixit etiam Domine nam et catelli edunt de
micis quae cadunt de mensa dominorum suorum **28** tunc
respondens Iesus ait illi o mulier magna est fides tua
fiat tibi sicut vis et sanata est filia illius ex illa hora **29**
et cum transisset inde Iesus venit secus mare Galilaeae

et ascendens in montem sedebat ibi **30** et accesserunt
ad eum turbae multae habentes secum mutos clodos
caecos debiles et alios multos et proiecerunt eos ad pedes
eius et curavit eos **31** ita ut turbae mirarentur videntes
mutos loquentes clodos ambulantes caecos videntes et
magnificabant Deum Israhel **32** Iesus autem convocatis
discipulis suis dixit misereor turbae quia triduo iam
perseverant mecum et non habent quod manducent et
dimittere eos ieiunos nolo ne deficiant in via **33** et dicunt
ei discipuli unde ergo nobis in deserto panes tantos ut
saturemus turbam tantam **34** et ait illis Iesus quot panes
habetis at illi dixerunt septem et paucos pisciculos **35**
et praecepit turbae ut discumberet super terram **36** et
accipiens septem panes et pisces et gratias agens fregit
et dedit discipulis suis et discipuli dederunt populo **37** et
comederunt omnes et saturati sunt et quod superfuit
de fragmentis tulerunt septem sportas plenas **38** erant
autem qui manducaverant quattuor milia hominum extra
parvulos et mulieres **39** et dimissa turba ascendit in
naviculam et venit in fines Magedan

16 et accesserunt ad eum Pharisaei et Sadducaei
temptantes et rogaverunt eum ut signum de caelo
ostenderet eis **2** at ille respondens ait eis facto vespere
dicitis serenum erit rubicundum est enim caelum **3** et
mane hodie tempestas rutilat enim triste caelum **4** faciem
ergo caeli diiudicare nostis signa autem temporum non
potestis generatio mala et adultera signum quaerit et
signum non dabitur ei nisi signum Ionae et relictis illis
abiit **5** et cum venissent discipuli eius trans fretum obliti

sunt panes accipere **6** qui dixit illis intuemini et cavete
a fermento Pharisaeorum et Sadducaeorum **7** at illi
cogitabant inter se dicentes quia panes non accepimus **8**
sciens autem Iesus dixit quid cogitatis inter vos modicae
fidei quia panes non habetis **9** nondum intellegitis neque
recordamini quinque panum quinque milium hominum
et quot cofinos sumpsistis **10** neque septem panum
quattuor milium hominum et quot sportas sumpsistis
11 quare non intellegitis quia non de pane dixi vobis
cavete a fermento Pharisaeorum et Sadducaeorum **12**
tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum a fermento
panum sed a doctrina Pharisaeorum et Sadducaeorum
13 venit autem Iesus in partes Caesareae Philippi et
interrogabat discipulos suos dicens quem dicunt homines
esse Filium hominis **14** at illi dixerunt alii Iohannem
Baptistam alii autem Heliam alii vero Hieremiam aut
unum ex prophetis **15** dicit illis vos autem quem me esse
dicitis **16** respondens Simon Petrus dixit tu es Christus
Filius Dei vivi **17** respondens autem Iesus dixit ei beatus
es Simon Bar Iona quia caro et sanguis non revelavit tibi
sed Pater meus qui in caelis est **18** et ego dico tibi quia
tu es Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam
meam et portae inferi non praevalebunt adversum
eam **(Hadēs g86)** **19** et tibi dabo claves regni caelorum
et quodcumque ligaveris super terram erit ligatum in
caelis et quodcumque solveris super terram erit solutum
in caelis **20** tunc praecepit discipulis suis ut nemini
dicerent quia ipse esset Iesus Christus **21** exinde coepit
Iesus ostendere discipulis suis quia oporteret eum ire

Hierosolymam et multa pati a senioribus et scribis et
principibus sacerdotum et occidi et tertia die resurgere
22 et adsumens eum Petrus coepit increpare illum dicens
absit a te Domine non erit tibi hoc 23 qui conversus dixit
Petro vade post me Satana scandalum es mihi quia non
sapis ea quae Dei sunt sed ea quae hominum 24 tunc Iesus
dixit discipulis suis si quis vult post me venire abneget
semet ipsum et tollat crucem suam et sequatur me 25 qui
enim voluerit animam suam salvam facere perdet eam
qui autem perdiderit animam suam propter me inveniet
eam 26 quid enim prodest homini si mundum universum
lucretur animae vero suae detrimentum patiatur aut
quam dabit homo commutationem pro anima sua 27
Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum
angelis suis et tunc reddet unicuique secundum opus
eius 28 amen dico vobis sunt quidam de hic stantibus qui
non gustabunt mortem donec videant Filium hominis
venientem in regno suo

17 et post dies sex adsumpsit Iesus Petrum et Iacobum et
Iohannem fratrem eius et ducit illos in montem excelsum
seorsum 2 et transfiguratus est ante eos et resplenduit
facies eius sicut sol vestimenta autem eius facta sunt
alba sicut nix 3 et ecce apparuit illis Moses et Helias cum
eo loquentes 4 respondens autem Petrus dixit ad Iesum
Domine bonum est nos hic esse si vis faciamus hic tria
tabernacula tibi unum et Mosi unum et Heliae unum 5
adhuc eo loquente ecce nubes lucida obumbravit eos et
ecce vox de nube dicens hic est Filius meus dilectus in
quo mihi bene conplacuit ipsum audite 6 et audientes

discipuli ceciderunt in faciem suam et timuerunt valde **7**
et accessit Iesus et tetigit eos dixitque eis surgite et nolite
timere **8** levantes autem oculos suos neminem viderunt
nisi solum Iesum **9** et descendentibus illis de monte
praecepit Iesus dicens nemini dixeritis visionem donec
Filius hominis a mortuis resurgat **10** et interrogaverunt
eum discipuli dicentes quid ergo scribae dicunt quod
Heliam oporteat primum venire **11** at ille respondens ait
eis Helias quidem venturus est et restituet omnia **12** dico
autem vobis quia Helias iam venit et non cognoverunt
eum sed fecerunt in eo quaecumque voluerunt sic et
Filius hominis passurus est ab eis **13** tunc intellexerunt
discipuli quia de Iohanne Baptista dixisset eis **14** et
cum venisset ad turbam accessit ad eum homo genibus
provolutus ante eum dicens **15** Domine miserere filii mei
quia lunaticus est et male patitur nam saepe cadit in
ignem et crebro in aquam **16** et obtuli eum discipulis
tuis et non potuerunt curare eum **17** respondens Iesus
ait o generatio incredula et perversa quousque ero
vobiscum usquequo patiar vos adferte huc illum ad me
18 et increpavit ei Iesus et exiit ab eo daemonium et
curatus est puer ex illa hora **19** tunc accesserunt discipuli
ad Iesum secreto et dixerunt quare nos non potuimus
eicere illum **20** dicit illis propter incredulitatem vestram
amen quippe dico vobis si habueritis fidem sicut granum
sinapis dicetis monti huic transi hinc et transibit et nihil
inpossibile erit vobis **21** hoc autem genus non eicitur nisi
per orationem et ieiunium **22** conversantibus autem eis
in Galilaea dixit illis Iesus Filius hominis tradendus est in

manus hominum **23** et occident eum et tertio die resurget
et contristati sunt vehementer **24** et cum venissent
Capharnaum accesserunt qui didragma accipiebant ad
Petrum et dixerunt magister vester non solvit didragma
25 ait etiam et cum intrasset domum praevenit eum Iesus
dicens quid tibi videtur Simon reges terrae a quibus
accipiunt tributum vel censum a filiis suis an ab alienis
26 et ille dixit ab alienis dixit illi Iesus ergo liberi sunt filii
27 ut autem non scandalizemus eos vade ad mare et mitte
hamum et eum piscem qui primus ascenderit tolle et
aperto ore eius invenies staterem illum sumens da eis
pro me et te

18 in illa hora accesserunt discipuli ad Iesum dicentes
quis putas maior est in regno caelorum **2** et advocans
Iesus parvulum statuit eum in medio eorum **3** et dixit
amen dico vobis nisi conversi fueritis et efficiamini sicut
parvuli non intrabitis in regnum caelorum **4** quicumque
ergo humiliaverit se sicut parvulus iste hic est maior in
regno caelorum **5** et qui susceperit unum parvulum talem
in nomine meo me suscipit **6** qui autem scandalizaverit
unum de pusillis istis qui in me credunt expedit ei ut
suspendatur mola asinaria in collo eius et demergatur in
profundum maris **7** vae mundo ab scandalis necesse est
enim ut veniant scandala verumtamen vae homini per
quem scandalum venit **8** si autem manus tua vel pes tuus
scandalizat te abscide eum et proice abs te bonum tibi est
ad vitam ingredi debilem vel clodum quam duas manus
vel duos pedes habentem mitti in ignem aeternum **(aiōnios g166)** **9** et si oculus tuus scandalizat te erue eum et proice

abs te bonum tibi est unoculum in vitam intrare quam
duos oculos habentem mitti in gehennam ignis **(Geenna**
g1067) **10** videte ne contemnatis unum ex his pusillis dico
enim vobis quia angeli eorum in caelis semper vident
faciem Patris mei qui in caelis est **11** venit enim Filius
hominis salvare quod perierat **12** quid vobis videtur si
fuerint alicui centum oves et erraverit una ex eis nonne
relinquet nonaginta novem in montibus et vadit quaerere
eam quae erravit **13** et si contigerit ut inveniat eam amen
dico vobis quia gaudebit super eam magis quam super
nonaginta novem quae non erraverunt **14** sic non est
voluntas ante Patrem vestrum qui in caelis est ut pereat
unus de pusillis istis **15** si autem peccaverit in te frater
tuus vade et corripe eum inter te et ipsum solum si te
audierit lucratus es fratrem tuum **16** si autem non te
audierit adhibe tecum adhuc unum vel duos ut in ore
duorum testium vel trium stet omne verbum **17** quod si
non audierit eos dic ecclesiae si autem et ecclesiam non
audierit sit tibi sicut ethnicus et publicanus **18** amen dico
vobis quaecumque alligaveritis super terram erunt ligata
et in caelo et quaecumque solveritis super terram erunt
soluta et in caelo **19** iterum dico vobis quia si duo ex
vobis consenserint super terram de omni re quacumque
petierint fiet illis a Patre meo qui in caelis est **20** ubi
enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo ibi
sum in medio eorum **21** tunc accedens Petrus ad eum
dixit Domine quotiens peccabit in me frater meus et
dimittam ei usque septies **22** dicit illi Iesus non dico
tibi usque septies sed usque septuagies septies **23** ideo

adsimilatum est regnum caelorum homini regi qui voluit
rationem ponere cum servis suis **24** et cum coepisset
rationem ponere oblatus est ei unus qui debebat decem
milia talenta **25** cum autem non haberet unde redderet
iussit eum dominus venundari et uxorem eius et filios
et omnia quae habebat et reddi **26** procidens autem
servus ille orabat eum dicens patientiam habe in me
et omnia reddam tibi **27** misertus autem dominus servi
illius dimisit eum et debitum dimisit ei **28** egressus autem
servus ille invenit unum de conservis suis qui debebat ei
centum denarios et tenens suffocabat eum dicens redde
quod debes **29** et procidens conservus eius rogabat eum
dicens patientiam habe in me et omnia reddam tibi **30** ille
autem noluit sed abiit et misit eum in carcerem donec
redderet debitum **31** videntes autem conservi eius quae
fiebant contristati sunt valde et venerunt et narraverunt
domino suo omnia quae facta erant **32** tunc vocavit illum
dominus suus et ait illi serve nequam omne debitum
dimisi tibi quoniam rogasti me **33** non ergo oportuit
et te misereri conservi tui sicut et ego tui misertus
sum **34** et iratus dominus eius tradidit eum tortoribus
quoadusque redderet universum debitum **35** sic et Pater
meus caelestis faciet vobis si non remiseritis unusquisque
fratri suo de cordibus vestris

19 et factum est cum consummasset Iesus sermones
istos migravit a Galilaea et venit in fines Iudaeae trans
Iordanen **2** et secutae sunt eum turbae multae et curavit
eos ibi **3** et accesserunt ad eum Pharisaei temptantes
eum et dicentes si licet homini dimittere uxorem suam

quacumque ex causa **4** qui respondens ait eis non legistis
quia qui fecit ab initio masculum et feminam fecit eos **5**
et dixit propter hoc dimittet homo patrem et matrem
et adherebit uxori suae et erunt duo in carne una **6**
itaque iam non sunt duo sed una caro quod ergo Deus
coniunxit homo non separet **7** dicunt illi quid ergo Moses
mandavit dari libellum repudii et dimittere **8** ait illis
quoniam Moses ad duritiam cordis vestri permisit vobis
dimittere uxores vestras ab initio autem non sic fuit **9**
dico autem vobis quia quicumque dimiserit uxorem suam
nisi ob fornicationem et aliam duxerit moechatur et qui
dimissam duxerit moechatur **10** dicunt ei discipuli eius si
ita est causa homini cum uxore non expedit nubere **11**
qui dixit non omnes capiunt verbum istud sed quibus
datum est **12** sunt enim eunuchi qui de matris utero sic
nati sunt et sunt eunuchi qui facti sunt ab hominibus et
sunt eunuchi qui se ipsos castraverunt propter regnum
caelorum qui potest capere capiat **13** tunc oblati sunt
ei parvuli ut manus eis inponeret et oraret discipuli
autem increpabant eis **14** Iesus vero ait eis sinite parvulos
et nolite eos prohibere ad me venire talium est enim
regnum caelorum **15** et cum inposuisset eis manus abiit
inde **16** et ecce unus accedens ait illi magister bone quid
boni faciam ut habeam vitam aeternam **(aiōnios g166)** **17**
qui dixit ei quid me interrogas de bono unus est bonus
Deus si autem vis ad vitam ingredi serva mandata **18** dicit
illi quae Iesus autem dixit non homicidium facies non
adulterabis non facies furtum non falsum testimonium
dices **19** honora patrem et matrem et diliges proximum

tuum sicut te ipsum **20** dicit illi adulescens omnia haec
custodivi quid adhuc mihi deest **21** ait illi Iesus si vis
perfectus esse vade vende quae habes et da pauperibus
et habebis thesaurum in caelo et veni sequere me **22**
cum audisset autem adulescens verbum abiit tristis erat
enim habens multas possessiones **23** Iesus autem dixit
discipulis suis amen dico vobis quia dives difficile intrabit
in regnum caelorum **24** et iterum dico vobis facilius
est camelum per foramen acus transire quam divitem
intrare in regnum caelorum **25** auditis autem his discipuli
mirabantur valde dicentes quis ergo poterit salvus esse
26 aspiciens autem Iesus dixit illis apud homines hoc
inpossibile est apud Deum autem omnia possibilia sunt
27 tunc respondens Petrus dixit ei ecce nos reliquimus
omnia et secuti sumus te quid ergo erit nobis **28** Iesus
autem dixit illis amen dico vobis quod vos qui secuti
estis me in regeneratione cum sederit Filius hominis
in sede maiestatis suae sedebitis et vos super sedes
duodecim iudicantes duodecim tribus Israhel **29** et omnis
qui reliquit domum vel fratres aut sorores aut patrem aut
matrem aut uxorem aut filios aut agros propter nomen
meum centuplum accipiet et vitam aeternam possidebit
(aiōnios g166) **30** multi autem erunt primi novissimi et
novissimi primi

20 simile est enim regnum caelorum homini patri
familias qui exiit primo mane conducere operarios in
vineam suam **2** conventione autem facta cum operariis
ex denario diurno misit eos in vineam suam **3** et egressus
circa horam tertiam vidit alios stantes in foro otiosos **4**

et illis dixit ite et vos in vineam et quod iustum fuerit
dabo vobis **5** illi autem abierunt iterum autem exiit
circa sextam et nonam horam et fecit similiter **6** circa
undecimam vero exiit et invenit alios stantes et dicit
illis quid hic statis tota die otiosi **7** dicunt ei quia nemo
nos conduxit dicit illis ite et vos in vineam **8** cum sero
autem factum esset dicit dominus vineae procuratori
suo voca operarios et redde illis mercedem incipiens a
novissimis usque ad primos **9** cum venissent ergo qui
circa undecimam horam venerant acceperunt singulos
denarios **10** venientes autem et primi arbitrati sunt quod
plus essent accepturi acceperunt autem et ipsi singulos
denarios **11** et accipientes murmurabant adversus patrem
familias **12** dicentes hii novissimi una hora fecerunt et
pares illos nobis fecisti qui portavimus pondus diei et
aestus **13** at ille respondens uni eorum dixit amice non
facio tibi iniuriam nonne ex denario convenisti mecum **14**
tolle quod tuum est et vade volo autem et huic novissimo
dare sicut et tibi **15** aut non licet mihi quod volo facere an
oculus tuus nequam est quia ego bonus sum **16** sic erunt
novissimi primi et primi novissimi multi sunt enim vocati
pauci autem electi **17** et ascendens Iesus Hierosolymam
adsumpsit duodecim discipulos secreto et ait illis **18** ecce
ascendimus Hierosolymam et Filius hominis tradetur
principibus sacerdotum et scribis et condemnabunt eum
morte **19** et tradent eum gentibus ad deludendum et
flagellandum et crucifigendum et tertia die resurget **20**
tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedaei cum filiis
suis adorans et petens aliquid ab eo **21** qui dixit ei quid vis

ait illi dic ut sedeant hii duo filii mei unus ad dexteram
tuam et unus ad sinistram in regno tuo 22 respondens
autem Iesus dixit nescitis quid petatis potestis bibere
calicem quem ego bibiturus sum dicunt ei possumus 23
ait illis calicem quidem meum bibetis sedere autem ad
dexteram meam et sinistram non est meum dare vobis
sed quibus paratum est a Patre meo 24 et audientes decem
indignati sunt de duobus fratribus 25 Iesus autem vocavit
eos ad se et ait scitis quia principes gentium dominantur
eorum et qui maiores sunt potestatem exercent in eos 26
non ita erit inter vos sed quicumque voluerit inter vos
maior fieri sit vester minister 27 et qui voluerit inter vos
primus esse erit vester servus 28 sicut Filius hominis non
venit ministrari sed ministrare et dare animam suam
redemptionem pro multis 29 et egredientibus eis ab
Hiericho secuta est eum turba multa 30 et ecce duo caeci
sedentes secus viam audierunt quia Iesus transiret et
clamaverunt dicentes Domine miserere nostri Fili David
31 turba autem increpabat eos ut tacerent at illi magis
clamabant dicentes Domine miserere nostri Fili David 32
et stetit Iesus et vocavit eos et ait quid vultis ut faciam
vobis 33 dicunt illi Domine ut aperiantur oculi nostri
34 misertus autem eorum Iesus tetigit oculos eorum et
confestim viderunt et secuti sunt eum

21 et cum adpropinquassent Hierosolymis et venissent
Bethfage ad montem Oliveti tunc Iesus misit duos
discipulos 2 dicens eis ite in castellum quod contra vos
est et statim invenietis asinam alligatam et pullum cum
ea solvite et adducite mihi 3 et si quis vobis aliquid

dixerit dicite quia Dominus his opus habet et confestim
dimittet eos **4** hoc autem factum est ut impleretur quod
dictum est per prophetam dicentem **5** dicite filiae Sion
ecce rex tuus venit tibi mansuetus et sedens super asinam
et pullum filium subiugalis **6** euntes autem discipuli
fecerunt sicut praecepit illis Iesus **7** et adduxerunt asinam
et pullum et inposuerunt super eis vestimenta sua et
eum desuper sedere fecerunt **8** plurima autem turba
straverunt vestimenta sua in via alii autem caedebant
ramos de arboribus et sternebant in via **9** turbae autem
quae praecedebant et quae sequebantur clamabant
dicentes osanna Filio David benedictus qui venturus est
in nomine Domini osanna in altissimis **10** et cum intrasset
Hierosolymam commota est universa civitas dicens quis
est hic **11** populi autem dicebant hic est Iesus propheta
a Nazareth Galilaeae **12** et intravit Iesus in templum
Dei et eiciebat omnes vendentes et ementes in templo
et mensas nummulariorum et cathedras vendentium
columbas evertit **13** et dicit eis scriptum est domus
mea domus orationis vocabitur vos autem fecistis eam
speluncam latronum **14** et accesserunt ad eum caeci
et claudi in templo et sanavit eos **15** videntes autem
principes sacerdotum et scribae mirabilia quae fecit et
pueros clamantes in templo et dicentes osanna Filio David
indignati sunt **16** et dixerunt ei audis quid isti dicant
Iesus autem dicit eis utique numquam legistis quia ex ore
infantium et lactantium perfecisti laudem **17** et relictis
illis abiit foras extra civitatem in Bethaniam ibique
mansit **18** mane autem revertens in civitatem esuriit **19**

et videns fici arborem unam secus viam venit ad eam et
nihil invenit in ea nisi folia tantum et ait illi numquam
ex te fructus nascatur in sempiternum et arefacta est
continuo ficulnea (aiōn g165) 20 et videntes discipuli mirati
sunt dicentes quomodo continuo aruit 21 respondens
autem Iesus ait eis amen dico vobis si habueritis fidem et
non haesitaveritis non solum de ficulnea facietis sed et
si monti huic dixeritis tolle et iacta te in mare fiet 22
et omnia quaecumque petieritis in oratione credentes
accipietis 23 et cum venisset in templum accesserunt
ad eum docentem principes sacerdotum et seniores
populi dicentes in qua potestate haec facis et quis tibi
dedit hanc potestatem 24 respondens Iesus dixit illis
interrogabo vos et ego unum sermonem quem si dixeritis
mihi et ego vobis dicam in qua potestate haec facio 25
baptismum Iohannis unde erat e caelo an ex hominibus
at illi cogitabant inter se dicentes si dixerimus e caelo
dicet nobis quare ergo non credidistis illi 26 si autem
dixerimus ex hominibus timemus turbam omnes enim
habent Iohannem sicut prophetam 27 et respondentes
Iesu dixerunt nescimus ait illis et ipse nec ego dico vobis
in qua potestate haec facio 28 quid autem vobis videtur
homo habebat duos filios et accedens ad primum dixit fili
vade hodie operare in vinea mea 29 ille autem respondens
ait nolo postea autem paenitentia motus abiit 30 accedens
autem ad alterum dixit similiter at ille respondens ait eo
domine et non ivit 31 quis ex duobus fecit voluntatem
patris dicunt novissimus dicit illis Iesus amen dico vobis
quia publicani et meretrices praecedunt vos in regno

Dei **32** venit enim ad vos Iohannes in via iustitiae et non
credidistis ei publicani autem et meretrices crediderunt ei
vos autem videntes nec paenitentiam habuistis postea ut
crederetis ei **33** aliam parabolam audite homo erat pater
familias qui plantavit vineam et sepem circumdedit ei et
fodit in ea torcular et aedificavit turrem et locavit eam
agricolis et peregre profectus est **34** cum autem tempus
fructuum adpropinquasset misit servos suos ad agricolas
ut acciperent fructus eius **35** et agricolae adprehensis
servis eius alium ceciderunt alium occiderunt alium vero
lapidaverunt **36** iterum misit alios servos plures prioribus
et fecerunt illis similiter **37** novissime autem misit ad
eos filium suum dicens verebuntur filium meum **38**
agricolae autem videntes filium dixerunt intra se hic est
heres venite occidamus eum et habebimus hereditatem
eius **39** et adprehensum eum eiecerunt extra vineam et
occiderunt **40** cum ergo venerit dominus vineae quid
faciet agricolis illis **41** aiunt illi malos male perdet et
vineam locabit aliis agricolis qui reddant ei fructum
temporibus suis **42** dicit illis Iesus numquam legistis in
scripturis lapidem quem reprobaverunt aedificantes hic
factus est in caput anguli a Domino factum est istud
et est mirabile in oculis nostris **43** ideo dico vobis quia
auferetur a vobis regnum Dei et dabitur genti facienti
fructus eius **44** et qui ceciderit super lapidem istum
confringetur super quem vero ceciderit conteret eum
45 et cum audissent principes sacerdotum et Pharisaei
parabolas eius cognoverunt quod de ipsis diceret **46** et

quaerentes eum tenere timuerunt turbas quoniam sicut
prophetam eum habebant

22 et respondens Iesus dixit iterum in parabolis eis
dicens **2** simile factum est regnum caelorum homini
regi qui fecit nuptias filio suo **3** et misit servos suos
vocare invitatos ad nuptias et nolebant venire **4** iterum
misit alios servos dicens dicite invitatis ecce prandium
meum paravi tauri mei et altilia occisa et omnia parata
venite ad nuptias **5** illi autem neglexerunt et abierunt
alius in villam suam alius vero ad negotiationem suam **6**
reliqui vero tenuerunt servos eius et contumelia adfectos
occiderunt **7** rex autem cum audisset iratus est et missis
exercitibus suis perdidit homicidas illos et civitatem
illorum succendit **8** tunc ait servis suis nuptiae quidem
paratae sunt sed qui invitati erant non fuerunt digni **9** ite
ergo ad exitus viarum et quoscumque inveneritis vocate
ad nuptias **10** et egressi servi eius in vias congregaverunt
omnes quos invenerunt malos et bonos et impletae sunt
nuptiae discumbentium **11** intravit autem rex ut videret
discumbentes et vidit ibi hominem non vestitum veste
nuptiali **12** et ait illi amice quomodo huc intrasti non
habens vestem nuptialem at ille obmutuit **13** tunc dixit
rex ministris ligatis pedibus eius et manibus mittite
eum in tenebras exteriores ibi erit fletus et stridor
dentium **14** multi autem sunt vocati pauci vero electi **15**
tunc abeuntes Pharisaei consilium inierunt ut caperent
eum in sermone **16** et mittunt ei discipulos suos cum
Herodianis dicentes magister scimus quia verax es et
viam Dei in veritate doces et non est tibi cura de aliquo

non enim respicis personam hominum **17** dic ergo nobis
quid tibi videatur licet censum dare Caesari an non **18**
cognita autem Iesus nequitia eorum ait quid me temptatis
hypocritae **19** ostendite mihi nomisma census at illi
obtulerunt ei denarium **20** et ait illis Iesus cuius est
imago haec et suprascriptio **21** dicunt ei Caesaris tunc
ait illis reddite ergo quae sunt Caesaris Caesari et quae
sunt Dei Deo **22** et audientes mirati sunt et relicto eo
abierunt **23** in illo die accesserunt ad eum Sadducaei
qui dicunt non esse resurrectionem et interrogaverunt
eum **24** dicentes magister Moses dixit si quis mortuus
fuerit non habens filium ut ducat frater eius uxorem
illius et suscitet semen fratri suo **25** erant autem apud
nos septem fratres et primus uxore ducta defunctus est
et non habens semen reliquit uxorem suam fratri suo
26 similiter secundus et tertius usque ad septimum **27**
novissime autem omnium et mulier defuncta est **28** in
resurrectione ergo cuius erit de septem uxor omnes
enim habuerunt eam **29** respondens autem Iesus ait
illis erratis nescientes scripturas neque virtutem Dei **30**
in resurrectione enim neque nubent neque nubentur
sed sunt sicut angeli Dei in caelo **31** de resurrectione
autem mortuorum non legistis quod dictum est a Deo
dicente vobis **32** ego sum Deus Abraham et Deus Isaac
et Deus Iacob non est Deus mortuorum sed viventium
33 et audientes turbae mirabantur in doctrina eius **34**
Pharisaei autem audientes quod silentium inposuisset
Sadducaeis convenerunt in unum **35** et interrogavit eum
unus ex eis legis doctor temptans eum **36** magister quod

est mandatum magnum in lege **37** ait illi Iesus diliges
Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et in tota anima
tua et in tota mente tua **38** hoc est maximum et primum
mandatum **39** secundum autem simile est huic diliges
proximum tuum sicut te ipsum **40** in his duobus mandatis
universa lex pendet et prophetae **41** congregatis autem
Pharisaeis interrogavit eos Iesus **42** dicens quid vobis
videtur de Christo cuius filius est dicunt ei David **43** ait
illis quomodo ergo David in spiritu vocat eum Dominum
dicens **44** dixit Dominus Domino meo sede a dextris meis
donec ponam inimicos tuos scabillum pedum tuorum
45 si ergo David vocat eum Dominum quomodo filius
eius est **46** et nemo poterat respondere ei verbum neque
ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare

23 tunc Iesus locutus est ad turbas et discipulos suos
2 dicens super cathedram Mosi sederunt scribae et
Pharisaei **3** omnia ergo quaecumque dixerint vobis
servate et facite secundum opera vero eorum nolite
facere dicunt enim et non faciunt **4** alligant autem
onera gravia et inportabilia et inponunt in umeros
hominum digito autem suo nolunt ea movere **5** omnia
vero opera sua faciunt ut videantur ab hominibus dilatant
enim phylacteria sua et magnificant fimbrias **6** amant
autem primos recubitus in cenis et primas cathedras in
synagogis **7** et salutationes in foro et vocari ab hominibus
rabbi **8** vos autem nolite vocari rabbi unus enim est
magister vester omnes autem vos fratres estis **9** et
patrem nolite vocare vobis super terram unus enim est
Pater vester qui in caelis est **10** nec vocemini magistri

quia magister vester unus est Christus **11** qui maior est
vestrum erit minister vester **12** qui autem se exaltaverit
humiliabitur et qui se humiliaverit exaltabitur **13** vae
autem vobis scribae et Pharisaei hypocritae quia clauditis
regnum caelorum ante homines vos enim non intratis
nec introeuntes sinitis intrare **15** vae vobis scribae et
Pharisaei hypocritae quia circuitis mare et aridam ut
faciatis unum proselytum et cum fuerit factus facitis
eum filium gehennae duplo quam vos **(Geenna g1067)** **16**
vae vobis duces caeci qui dicitis quicumque iuraverit
per templum nihil est qui autem iuraverit in aurum
templi debet **17** stulti et caeci quid enim maius est aurum
an templum quod sanctificat aurum **18** et quicumque
iuraverit in altari nihil est quicumque autem iuraverit
in dono quod est super illud debet **19** caeci quid enim
maius est donum an altare quod sanctificat donum **20** qui
ergo iurat in altare iurat in eo et in omnibus quae super
illud sunt **21** et qui iuraverit in templo iurat in illo et
in eo qui inhabitat in ipso **22** et qui iurat in caelo iurat
in throno Dei et in eo qui sedet super eum **23** vae vobis
scribae et Pharisaei hypocritae quia decimatis mentam et
anethum et cyminum et reliquistis quae graviora sunt
legis iudicium et misericordiam et fidem haec oportuit
facere et illa non omittere **24** duces caeci excolantes
culicem camelum autem gluttientes **25** vae vobis scribae
et Pharisaei hypocritae quia mundatis quod de foris est
calicis et parapsidis intus autem pleni sunt rapina et
inmunditia **26** Pharisaee caece munda prius quod intus est
calicis et parapsidis ut fiat et id quod de foris est mundum

27 vae vobis scribae et Pharisaei hypocritae quia similes
estis sepulchris dealbatis quae a foris parent hominibus
speciosa intus vero plena sunt ossibus mortuorum et omni
spurcitia **28** sic et vos a foris quidem paretis hominibus
iusti intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate **29**
vae vobis scribae et Pharisaei hypocritae quia aedificatis
sepulchra prophetarum et ornatis monumenta iustorum
30 et dicitis si fuissemus in diebus patrum nostrorum non
essemus socii eorum in sanguine prophetarum **31** itaque
testimonio estis vobismet ipsis quia filii estis eorum
qui prophetas occiderunt **32** et vos implete mensuram
patrum vestrorum **33** serpentes genimina viperarum
quomodo fugietis a iudicio gehennae **(Geenna g1067)** **34** ideo
ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes et scribas
ex illis occidetis et crucifigetis et ex eis flagellabitis in
synagogis vestris et persequemini de civitate in civitatem
35 ut veniat super vos omnis sanguis iustus qui effusus est
super terram a sanguine Abel iusti usque ad sanguinem
Zacchariae filii Barachiae quem occidistis inter templum
et altare **36** amen dico vobis venient haec omnia super
generationem istam **37** Hierusalem Hierusalem quae
occidis prophetas et lapidas eos qui ad te missi sunt
quotiens volui congregare filios tuos quemadmodum
gallina congregat pullos suos sub alas et noluisti **38** ecce
relinquitur vobis domus vestra deserta **39** dico enim vobis
non me videbitis amodo donec dicatis benedictus qui
venit in nomine Domini

24 et egressus Iesus de templo ibat et accesserunt
discipuli eius ut ostenderent ei aedificationes templi

2 ipse autem respondens dixit eis videtis haec omnia
amen dico vobis non relinquetur hic lapis super lapidem
qui non destruatur **3** sedente autem eo super montem
Oliveti accesserunt ad eum discipuli secreto dicentes dic
nobis quando haec erunt et quod signum adventus tui et
consummationis saeculi **(aiōn g165)** **4** et respondens Iesus
dixit eis videte ne quis vos seducat **5** multi enim venient
in nomine meo dicentes ego sum Christus et multos
seducent **6** audituri autem estis proelia et opiniones
proeliorum videte ne turbemini oportet enim haec fieri
sed nondum est finis **7** consurget enim gens in gentem
et regnum in regnum et erunt pestilentiae et fames
et terraemotus per loca **8** haec autem omnia initia
sunt dolorum **9** tunc tradent vos in tribulationem et
occident vos et eritis odio omnibus gentibus propter
nomen meum **10** et tunc scandalizabuntur multi et
invicem tradent et odio habebunt invicem **11** et multi
pseudoprophetae surgent et seducent multos **12** et
quoniam abundabit iniquitas refrigescet caritas multorum
13 qui autem permanserit usque in finem hic salvus erit
14 et praedicabitur hoc evangelium regni in universo
orbe in testimonium omnibus gentibus et tunc veniet
consummatio **15** cum ergo videritis abominationem
desolationis quae dicta est a Danihelo propheta stantem in
loco sancto qui legit intellegat **16** tunc qui in Iudaea sunt
fugiant ad montes **17** et qui in tecto non descendat tollere
aliquid de domo sua **18** et qui in agro non revertatur
tollere tunicam suam **19** vae autem praegnatibus et
nutrientibus in illis diebus **20** orate autem ut non fiat

fuga vestra hieme vel sabbato **21** erit enim tunc tribulatio
magna qualis non fuit ab initio mundi usque modo
neque fiet **22** et nisi breviati fuissent dies illi non fieret
salva omnis caro sed propter electos breviabuntur dies
illi **23** tunc si quis vobis dixerit ecce hic Christus aut
illic nolite credere **24** surgent enim pseudochristi et
pseudoprophetae et dabunt signa magna et prodigia ita ut
in errorem inducantur si fieri potest etiam electi **25** ecce
praedixi vobis **26** si ergo dixerint vobis ecce in deserto est
nolite exire ecce in penetrabilibus nolite credere **27** sicut
enim fulgur exit ab oriente et paret usque in occidente
ita erit et adventus Filii hominis **28** ubicumque fuerit
corpus illuc congregabuntur aquilae **29** statim autem
post tribulationem dierum illorum sol obscurabitur et
luna non dabit lumen suum et stellae cadent de caelo et
virtutes caelorum commovebuntur **30** et tunc parebit
signum Filii hominis in caelo et tunc plangent omnes
tribus terrae et videbunt Filium hominis venientem in
nubibus caeli cum virtute multa et maiestate **31** et mittet
angelos suos cum tuba et voce magna et congregabunt
electos eius a quattuor ventis a summis caelorum usque
ad terminos eorum **32** ab arbore autem fici discite
parabolam cum iam ramus eius tener fuerit et folia nata
scitis quia prope est aestas **33** ita et vos cum videritis haec
omnia scitote quia prope est in ianuis **34** amen dico vobis
quia non praeteribit haec generatio donec omnia haec
fiant **35** caelum et terra transibunt verba vero mea non
praeteribunt **36** de die autem illa et hora nemo scit neque
angeli caelorum nisi Pater solus **37** sicut autem in diebus

Noe ita erit et adventus Filii hominis **38** sicut enim erant
in diebus ante diluvium comedentes et bibentes nubentes
et nuptum tradentes usque ad eum diem quo introivit in
arcam Noe **39** et non cognoverunt donec venit diluvium
et tulit omnes ita erit et adventus Filii hominis **40** tunc
duo erunt in agro unus adsumetur et unus relinquetur **41**
duae molentes in mola una adsumetur et una relinquetur
42 vigilate ergo quia nescitis qua hora Dominus vester
venturus sit **43** illud autem scitote quoniam si sciret pater
familias qua hora fur venturus esset vigilaret utique
et non sineret perfodiri domum suam **44** ideoque et
vos estote parati quia qua nescitis hora Filius hominis
venturus est **45** quis putas est fidelis servus et prudens
quem constituit dominus suus supra familiam suam ut
det illis cibum in tempore **46** beatus ille servus quem cum
venerit dominus eius invenerit sic facientem **47** amen
dico vobis quoniam super omnia bona sua constituet eum
48 si autem dixerit malus servus ille in corde suo moram
facit dominus meus venire **49** et coeperit percutere
conservos suos manducet autem et bibat cum ebriis **50**
veniet dominus servi illius in die qua non sperat et hora
qua ignorat **51** et dividet eum partemque eius ponet cum
hypocritis illic erit fletus et stridor dentium

25 tunc simile erit regnum caelorum decem virginibus
quae accipientes lampadas suas exierunt obviam sponso
et sponsae **2** quinque autem ex eis erant fatuae et quinque
prudentes **3** sed quinque fatuae acceptis lampadibus non
sumpserunt oleum secum **4** prudentes vero acceperunt
oleum in vasis suis cum lampadibus **5** moram autem

faciente sponso dormitaverunt omnes et dormierunt **6**
media autem nocte clamor factus est ecce sponsus venit
exite obviam ei **7** tunc surrexerunt omnes virgines illae
et ornaverunt lampades suas **8** fatuae autem sapientibus
dixerunt date nobis de oleo vestro quia lampades nostrae
extinguntur **9** responderunt prudentes dicentes ne forte
non sufficiat nobis et vobis ite potius ad vendentes et
emite vobis **10** dum autem irent emere venit sponsus
et quae paratae erant intraverunt cum eo ad nuptias
et clausa est ianua **11** novissime veniunt et reliquae
virgines dicentes domine domine aperi nobis **12** at ille
respondens ait amen dico vobis nescio vos **13** vigilate
itaque quia nescitis diem neque horam **14** sicut enim
homo proficiscens vocavit servos suos et tradidit illis
bona sua **15** et uni dedit quinque talenta alii autem duo
alii vero unum unicuique secundum propriam virtutem
et profectus est statim **16** abiit autem qui quinque talenta
acceperat et operatus est in eis et lucratus est alia quinque
17 similiter qui duo acceperat lucratus est alia duo **18** qui
autem unum acceperat abiens fodit in terra et abscondit
pecuniam domini sui **19** post multum vero temporis venit
dominus servorum illorum et posuit rationem cum eis **20**
et accedens qui quinque talenta acceperat obtulit alia
quinque talenta dicens domine quinque talenta mihi
tradidisti ecce alia quinque superlucratus sum **21** ait illi
dominus eius euge bone serve et fidelis quia super pauca
fuisti fidelis super multa te constituam intra in gaudium
domini tui **22** accessit autem et qui duo talenta acceperat
et ait domine duo talenta tradidisti mihi ecce alia duo

lucratus sum **23** ait illi dominus eius euge serve bone
et fidelis quia super pauca fuisti fidelis supra multa te
constituam intra in gaudium domini tui **24** accedens
autem et qui unum talentum acceperat ait domine scio
quia homo durus es metis ubi non seminasti et congregas
ubi non sparsisti **25** et timens abii et abscondi talentum
tuum in terra ecce habes quod tuum est **26** respondens
autem dominus eius dixit ei serve male et piger sciebas
quia meto ubi non semino et congrego ubi non sparsi **27**
oportuit ergo te mittere pecuniam meam nummulariis
et veniens ego recepissem utique quod meum est cum
usura **28** tollite itaque ab eo talentum et date ei qui
habet decem talenta **29** omni enim habenti dabitur et
abundabit ei autem qui non habet et quod videtur habere
auferetur ab eo **30** et inutilem servum eicite in tenebras
exteriores illic erit fletus et stridor dentium **31** cum
autem venerit Filius hominis in maiestate sua et omnes
angeli cum eo tunc sedebit super sedem maiestatis suae
32 et congregabuntur ante eum omnes gentes et separabit
eos ab invicem sicut pastor segregat oves ab hedis **33**
et statuet oves quidem a dextris suis hedos autem a
sinistris **34** tunc dicet rex his qui a dextris eius erunt
venite benedicti Patris mei possidete paratum vobis
regnum a constitutione mundi **35** esurivi enim et dedistis
mihi manducare sitivi et dedistis mihi bibere hospes
eram et collexistis me **36** nudus et operuistis me infirmus
et visitastis me in carcere eram et venistis ad me **37**
tunc respondebunt ei iusti dicentes Domine quando te
vidimus esurientem et pavimus sitientem et dedimus

tibi potum **38** quando autem te vidimus hospitem et
colleximus te aut nudum et cooperuimus **39** aut quando
te vidimus infirmum aut in carcere et venimus ad te **40**
et respondens rex dicet illis amen dico vobis quamdiu
fecistis uni de his fratribus meis minimis mihi fecistis
41 tunc dicet et his qui a sinistris erunt discedite a me
maledicti in ignem aeternum qui paratus est diabolo et
angelis eius **(aiōnios g166)** **42** esurivi enim et non dedistis
mihi manducare sitivi et non dedistis mihi potum **43**
hospes eram et non collexistis me nudus et non operuistis
me infirmus et in carcere et non visitastis me **44** tunc
respondebunt et ipsi dicentes Domine quando te vidimus
esurientem aut sitientem aut hospitem aut nudum aut
infirmum vel in carcere et non ministravimus tibi **45**
tunc respondebit illis dicens amen dico vobis quamdiu
non fecistis uni de minoribus his nec mihi fecistis **46** et
ibunt hii in supplicium aeternum iusti autem in vitam
aeternam **(aiōnios g166)**

26 et factum est cum consummasset Iesus sermones
hos omnes dixit discipulis suis **2** scitis quia post biduum
pascha fiet et Filius hominis tradetur ut crucifigatur **3**
tunc congregati sunt principes sacerdotum et seniores
populi in atrium principis sacerdotum qui dicebatur
Caiaphas **4** et consilium fecerunt ut Iesum dolo tenerent
et occiderent **5** dicebant autem non in die festo ne forte
tumultus fieret in populo **6** cum autem esset Iesus in
Bethania in domo Simonis leprosi **7** accessit ad eum
mulier habens alabastrum unguenti pretiosi et effudit
super caput ipsius recumbentis **8** videntes autem discipuli

indignati sunt dicentes ut quid perditio haec **9** potuit
enim istud venundari multo et dari pauperibus **10** sciens
autem Iesus ait illis quid molesti estis mulieri opus
bonum operata est in me **11** nam semper pauperes habetis
vobiscum me autem non semper habetis **12** mittens enim
haec unguentum hoc in corpus meum ad sepeliendum me
fecit **13** amen dico vobis ubicumque praedicatum fuerit
hoc evangelium in toto mundo dicetur et quod haec fecit
in memoriam eius **14** tunc abiit unus de duodecim qui
dicitur Iudas Scarioth ad principes sacerdotum **15** et
ait illis quid vultis mihi dare et ego vobis eum tradam
at illi constituerunt ei triginta argenteos **16** et exinde
quaerebat oportunitatem ut eum traderet **17** prima autem
azymorum accesserunt discipuli ad Iesum dicentes ubi
vis paremus tibi comedere pascha **18** at Iesus dixit ite in
civitatem ad quendam et dicite ei magister dicit tempus
meum prope est apud te facio pascha cum discipulis
meis **19** et fecerunt discipuli sicut constituit illis Iesus et
paraverunt pascha **20** vespere autem facto discumbebat
cum duodecim discipulis **21** et edentibus illis dixit amen
dico vobis quia unus vestrum me traditurus est **22** et
contristati valde coeperunt singuli dicere numquid ego
sum Domine **23** at ipse respondens ait qui intinguit
mecum manum in parapside hic me tradet **24** Filius
quidem hominis vadit sicut scriptum est de illo vae autem
homini illi per quem Filius hominis traditur bonum erat
ei si natus non fuisset homo ille **25** respondens autem
Iudas qui tradidit eum dixit numquid ego sum rabbi ait illi
tu dixisti **26** cenantibus autem eis accepit Iesus panem et

benedixit ac fregit deditque discipulis suis et ait accipite
et comedite hoc est corpus meum **27** et accipiens calicem
gratias egit et dedit illis dicens bibite ex hoc omnes **28**
hic est enim sanguis meus novi testamenti qui pro multis
effunditur in remissionem peccatorum **29** dico autem
vobis non bibam amodo de hoc genimine vitis usque in
diem illum cum illud bibam vobiscum novum in regno
Patris mei **30** et hymno dicto exierunt in montem Oliveti
31 tunc dicit illis Iesus omnes vos scandalum patiemini in
me in ista nocte scriptum est enim percutiam pastorem et
dispergentur oves gregis **32** postquam autem resurrexero
praecedam vos in Galilaeam **33** respondens autem Petrus
ait illi et si omnes scandalizati fuerint in te ego numquam
scandalizabor **34** ait illi Iesus amen dico tibi quia in
hac nocte antequam gallus cantet ter me negabis **35**
ait illi Petrus etiam si oportuerit me mori tecum non
te negabo similiter et omnes discipuli dixerunt **36** tunc
venit Iesus cum illis in villam quae dicitur Gethsemani et
dixit discipulis suis sedete hic donec vadam illuc et orem
37 et adsumpto Petro et duobus filiis Zebedaei coepit
contristari et maestus esse **38** tunc ait illis tristis est anima
mea usque ad mortem sustinete hic et vigilate mecum **39**
et progressus pusillum procidit in faciem suam orans et
dicens mi Pater si possibile est transeat a me calix iste
verumtamen non sicut ego volo sed sicut tu **40** et venit
ad discipulos et invenit eos dormientes et dicit Petro
sic non potuistis una hora vigilare mecum **41** vigilate et
orate ut non intretis in temptationem spiritus quidem
promptus est caro autem infirma **42** iterum secundo abiit

et oravit dicens Pater mi si non potest hic calix transire
nisi bibam illum fiat voluntas tua **43** et venit iterum et
invenit eos dormientes erant enim oculi eorum gravati
44 et relictis illis iterum abiit et oravit tertio eundem
sermonem dicens **45** tunc venit ad discipulos suos et dicit
illis dormite iam et requiescite ecce adpropinquavit hora
et Filius hominis traditur in manus peccatorum **46** surgite
eamus ecce adpropinquavit qui me tradit **47** adhuc ipso
loquente ecce Iudas unus de duodecim venit et cum
eo turba multa cum gladiis et fustibus a principibus
sacerdotum et senioribus populi **48** qui autem tradidit
eum dedit illis signum dicens quemcumque osculatus
fuero ipse est tenete eum **49** et confestim accedens ad
Iesum dixit have rabbi et osculatus est eum **50** dixitque
illi Iesus amice ad quod venisti tunc accesserunt et
manus iniecerunt in Iesum et tenuerunt eum **51** et
ecce unus ex his qui erant cum Iesu extendens manum
exemit gladium suum et percutiens servum principis
sacerdotum amputavit auriculam eius **52** tunc ait illi Iesus
converte gladium tuum in locum suum omnes enim qui
acceperint gladium gladio peribunt **53** an putas quia non
possum rogare Patrem meum et exhibebit mihi modo
plus quam duodecim legiones angelorum **54** quomodo
ergo implebuntur scripturae quia sic oportet fieri **55** in
illa hora dixit Iesus turbis tamquam ad latronem existis
cum gladiis et fustibus conprehendere me cotidie apud
vos sedebam docens in templo et non me tenuistis **56**
hoc autem totum factum est ut implerentur scripturae
prophetarum tunc discipuli omnes relicto eo fugerunt **57**

at illi tenentes Iesum duxerunt ad Caiaphan principem
sacerdotum ubi scribae et seniores convenerant **58** Petrus
autem sequebatur eum a longe usque in atrium principis
sacerdotum et ingressus intro sedebat cum ministris ut
videret finem **59** principes autem sacerdotum et omne
concilium quaerebant falsum testimonium contra Iesum
ut eum morti traderent **60** et non invenerunt cum multi
falsi testes accessissent novissime autem venerunt duo
falsi testes **61** et dixerunt hic dixit possum destruere
templum Dei et post triduum aedificare illud **62** et
surgens princeps sacerdotum ait illi nihil respondes ad
ea quae isti adversum te testificantur **63** Iesus autem
tacebat et princeps sacerdotum ait illi adiuro te per
Deum vivum ut dicas nobis si tu es Christus Filius Dei **64**
dicit illi Iesus tu dixisti verumtamen dico vobis amodo
videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis et
venientem in nubibus caeli **65** tunc princeps sacerdotum
scidit vestimenta sua dicens blasphemavit quid adhuc
egemus testibus ecce nunc audistis blasphemiam **66**
quid vobis videtur at illi respondentes dixerunt reus est
mortis **67** tunc expuerunt in faciem eius et colaphis eum
ceciderunt alii autem palmas in faciem ei dederunt **68**
dicentes prophetiza nobis Christe quis est qui te percussit
69 Petrus vero sedebat foris in atrio et accessit ad eum
una ancilla dicens et tu cum Iesu Galilaeo eras **70** at
ille negavit coram omnibus dicens nescio quid dicis **71**
exeunte autem illo ianuam vidit eum alia et ait his qui
erant ibi et hic erat cum Iesu Nazareno **72** et iterum
negavit cum iuramento quia non novi hominem **73** et

post pusillum accesserunt qui stabant et dixerunt Petro
vere et tu ex illis es nam et loquella tua manifestum te
facit **74** tunc coepit detestari et iurare quia non novisset
hominem et continuo gallus cantavit **75** et recordatus est
Petrus verbi Iesu quod dixerat priusquam gallus cantet
ter me negabis et egressus foras ploravit amare

27 mane autem facto consilium inierunt omnes principes
sacerdotum et seniores populi adversus Iesum ut eum
morti traderent **2** et vinctum adduxerunt eum et
tradiderunt Pontio Pilato praesidi **3** tunc videns Iudas
qui eum tradidit quod damnatus esset paenitentia ductus
rettulit triginta argenteos principibus sacerdotum et
senioribus **4** dicens peccavi tradens sanguinem iustum
at illi dixerunt quid ad nos tu videris **5** et proiectis
argenteis in templo recessit et abiens laqueo se suspendit
6 principes autem sacerdotum acceptis argenteis dixerunt
non licet mittere eos in corbanan quia pretium sanguinis
est **7** consilio autem inito emerunt ex illis agrum figuli
in sepulturam peregrinorum **8** propter hoc vocatus
est ager ille Acheldemach ager sanguinis usque in
hodiernum diem **9** tunc impletum est quod dictum est per
Hieremiam prophetam dicentem et acceperunt triginta
argenteos pretium adpretiati quem adpretiaverunt a
filiis Israhel **10** et dederunt eos in agrum figuli sicut
constituit mihi Dominus **11** Iesus autem stetit ante
praesidem et interrogavit eum praeses dicens tu es rex
Iudaeorum dicit ei Iesus tu dicis **12** et cum accusaretur
a principibus sacerdotum et senioribus nihil respondit
13 tunc dicit illi Pilatus non audis quanta adversum te

dicant testimonia **14** et non respondit ei ad ullum verbum
ita ut miraretur praeses vehementer **15** per diem autem
sollemnem consueverat praeses dimittere populo unum
vinctum quem voluissent **16** habebat autem tunc vinctum
insignem qui dicebatur Barabbas **17** congregatis ergo
illis dixit Pilatus quem vultis dimittam vobis Barabban
an Iesum qui dicitur Christus **18** sciebat enim quod
per invidiam tradidissent eum **19** sedente autem illo
pro tribunali misit ad illum uxor eius dicens nihil tibi
et iusto illi multa enim passa sum hodie per visum
propter eum **20** princeps autem sacerdotum et seniores
persuaserunt populis ut peterent Barabban Iesum vero
perderent **21** respondens autem praeses ait illis quem
vultis vobis de duobus dimitti at illi dixerunt Barabban
22 dicit illis Pilatus quid igitur faciam de Iesu qui dicitur
Christus **23** dicunt omnes crucifigatur ait illis praeses
quid enim mali fecit at illi magis clamabant dicentes
crucifigatur **24** videns autem Pilatus quia nihil proficeret
sed magis tumultus fieret accepta aqua lavit manus
coram populo dicens innocens ego sum a sanguine iusti
huius vos videritis **25** et respondens universus populus
dixit sanguis eius super nos et super filios nostros **26**
tunc dimisit illis Barabban Iesum autem flagellatum
tradidit eis ut crucifigeretur **27** tunc milites praesidis
suscipientes Iesum in praetorio congregaverunt ad eum
universam cohortem **28** et exuentes eum clamydem
coccineam circumdederunt ei **29** et plectentes coronam
de spinis posuerunt super caput eius et harundinem in
dextera eius et genu flexo ante eum inludebant dicentes

have rex Iudaeorum **30** et expuentes in eum acceperunt
harundinem et percutiebant caput eius **31** et postquam
inluserunt ei exuerunt eum clamydem et induerunt eum
vestimentis eius et duxerunt eum ut crucifigerent **32**
exeuntes autem invenerunt hominem cyreneum nomine
Simonem hunc angariaverunt ut tolleret crucem eius
33 et venerunt in locum qui dicitur Golgotha quod est
Calvariae locus **34** et dederunt ei vinum bibere cum felle
mixtum et cum gustasset noluit bibere **35** postquam
autem crucifixerunt eum diviserunt vestimenta eius
sortem mittentes **36** et sedentes servabant eum **37** et
inposuerunt super caput eius causam ipsius scriptam
hic est Iesus rex Iudaeorum **38** tunc crucifixi sunt cum
eo duo latrones unus a dextris et unus a sinistris **39**
praetereuntes autem blasphemabant eum moventes
capita sua **40** et dicentes qui destruit templum et in
triduo illud reaedificat salva temet ipsum si Filius Dei es
descende de cruce **41** similiter et principes sacerdotum
inludentes cum scribis et senioribus dicentes **42** alios
salvos fecit se ipsum non potest salvum facere si rex
Israhel est descendat nunc de cruce et credemus ei **43**
confidet in Deo liberet nunc eum si vult dixit enim quia
Dei Filius sum **44** id ipsum autem et latrones qui fixi erant
cum eo inproperabant ei **45** a sexta autem hora tenebrae
factae sunt super universam terram usque ad horam
nonam **46** et circa horam nonam clamavit Iesus voce
magna dicens Heli Heli lema sabacthani hoc est Deus
meus Deus meus ut quid dereliquisti me **47** quidam autem
illic stantes et audientes dicebant Heliam vocat iste **48**

et continuo currens unus ex eis acceptam spongiam
implevit aceto et inposuit harundini et dabat ei bibere
49 ceteri vero dicebant sine videamus an veniat Helias
liberans eum **50** Iesus autem iterum clamans voce magna
emisit spiritum **51** et ecce velum templi scissum est in
duas partes a summo usque deorsum et terra mota est
et petrae scissae sunt **52** et monumenta aperta sunt et
multa corpora sanctorum qui dormierant surrexerunt **53**
et exeuntes de monumentis post resurrectionem eius
venerunt in sanctam civitatem et apparuerunt multis
54 centurio autem et qui cum eo erant custodientes
Iesum viso terraemotu et his quae fiebant timuerunt
valde dicentes vere Dei Filius erat iste **55** erant autem
ibi mulieres multae a longe quae secutae erant Iesum
a Galilaea ministrantes ei **56** inter quas erat Maria
Magdalene et Maria Iacobi et Ioseph mater et mater
filiorum Zebedaei **57** cum sero autem factum esset venit
quidam homo dives ab Arimathia nomine Ioseph qui et
ipse discipulus erat Iesu **58** hic accessit ad Pilatum et
petiit corpus Iesu tunc Pilatus iussit reddi corpus **59** et
accepto corpore Ioseph involvit illud sindone munda **60**
et posuit illud in monumento suo novo quod exciderat in
petra et advolvit saxum magnum ad ostium monumenti
et abiit **61** erat autem ibi Maria Magdalene et altera Maria
sedentes contra sepulchrum **62** altera autem die quae
est post parasceven convenerunt principes sacerdotum
et Pharisaei ad Pilatum **63** dicentes domine recordati
sumus quia seductor ille dixit adhuc vivens post tres dies
resurgam **64** iube ergo custodiri sepulchrum usque in

diem tertium ne forte veniant discipuli eius et furentur
eum et dicant plebi surrexit a mortuis et erit novissimus
error peior priore **65** ait illis Pilatus habetis custodiam ite
custodite sicut scitis **66** illi autem abeuntes munierunt
sepulchrum signantes lapidem cum custodibus

28 vespere autem sabbati quae lucescit in primam
sabbati venit Maria Magdalene et altera Maria videre
sepulchrum **2** et ecce terraemotus factus est magnus
angelus enim Domini descendit de caelo et accedens
revolvit lapidem et sedebat super eum **3** erat autem
aspectus eius sicut fulgur et vestimentum eius sicut nix **4**
prae timore autem eius exterriti sunt custodes et facti
sunt velut mortui **5** respondens autem angelus dixit
mulieribus nolite timere vos scio enim quod Iesum qui
crucifixus est quaeritis **6** non est hic surrexit enim sicut
dixit venite videte locum ubi positus erat Dominus **7** et
cito euntes dicite discipulis eius quia surrexit et ecce
praecedit vos in Galilaeam ibi eum videbitis ecce praedixi
vobis **8** et exierunt cito de monumento cum timore et
magno gaudio currentes nuntiare discipulis eius **9** et ecce
Iesus occurrit illis dicens havete illae autem accesserunt
et tenuerunt pedes eius et adoraverunt eum **10** tunc ait
illis Iesus nolite timere ite nuntiate fratribus meis ut
eant in Galilaeam ibi me videbunt **11** quae cum abissent
ecce quidam de custodibus venerunt in civitatem et
nuntiaverunt principibus sacerdotum omnia quae facta
fuerant **12** et congregati cum senioribus consilio accepto
pecuniam copiosam dederunt militibus **13** dicentes dicite
quia discipuli eius nocte venerunt et furati sunt eum

nobis dormientibus **14** et si hoc auditum fuerit a praeside
nos suadebimus ei et securos vos faciemus **15** at illi
accepta pecunia fecerunt sicut erant docti et divulgatum
est verbum istud apud Iudaeos usque in hodiernum diem
16 undecim autem discipuli abierunt in Galilaeam in
montem ubi constituerat illis Iesus **17** et videntes eum
adoraverunt quidam autem dubitaverunt **18** et accedens
Iesus locutus est eis dicens data est mihi omnis potestas
in caelo et in terra **19** euntes ergo docete omnes gentes
baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti
20 docentes eos servare omnia quaecumque mandavi
vobis et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque
ad consummationem saeculi **(aiōn g165)**

Marcum

1 initium evangelii Iesu Christi Filii Dei **2** sicut scriptum
est in Esaia propheta ecce mitto angelum meum ante
faciem tuam qui praeparabit viam tuam **3** vox clamantis
in deserto parate viam Domini rectas facite semitas
eius **4** fuit Iohannes in deserto baptizans et praedicans
baptismum paenitentiae in remissionem peccatorum
5 et egrediebatur ad illum omnis Iudaeae regio et
Hierosolymitae universi et baptizabantur ab illo in
Iordane flumine confitentes peccata sua **6** et erat Iohannes
vestitus pilis cameli et zona pellicia circa lumbos eius
et lucustas et mel silvestre edebat **7** et praedicabat
dicens venit fortior me post me cuius non sum dignus
procumbens solvere corrigiam calciamentorum eius **8** ego
baptizavi vos aqua ille vero baptizabit vos Spiritu Sancto
9 et factum est in diebus illis venit Iesus a Nazareth
Galilaeae et baptizatus est in Iordane ab Iohanne **10** et
statim ascendens de aqua vidit apertos caelos et Spiritum
tamquam columbam descendentem et manentem in ipso
11 et vox facta est de caelis tu es Filius meus dilectus in te
conplacui **12** et statim Spiritus expellit eum in desertum
13 et erat in deserto quadraginta diebus et quadraginta
noctibus et temptabatur a Satana eratque cum bestiis et
angeli ministrabant illi **14** postquam autem traditus est
Iohannes venit Iesus in Galilaeam praedicans evangelium
regni Dei **15** et dicens quoniam impletum est tempus
et adpropinquavit regnum Dei paenitemini et credite
evangelio **16** et praeteriens secus mare Galilaeae vidit
Simonem et Andream fratrem eius mittentes retia in

mare erant enim piscatores **17** et dixit eis Iesus venite
post me et faciam vos fieri piscatores hominum **18** et
protinus relictis retibus secuti sunt eum **19** et progressus
inde pusillum vidit Iacobum Zebedaei et Iohannem
fratrem eius et ipsos in navi conponentes retia **20** et
statim vocavit illos et relicto patre suo Zebedaeo in navi
cum mercennariis secuti sunt eum **21** et ingrediuntur
Capharnaum et statim sabbatis ingressus synagogam
docebat eos **22** et stupebant super doctrina eius erat
enim docens eos quasi potestatem habens et non sicut
scribae **23** et erat in synagoga eorum homo in spiritu
inmundo et exclamavit **24** dicens quid nobis et tibi Iesu
Nazarene venisti perdere nos scio qui sis Sanctus Dei
25 et comminatus est ei Iesus dicens obmutesce et exi
de homine **26** et discerpens eum spiritus inmundus et
exclamans voce magna exivit ab eo **27** et mirati sunt
omnes ita ut conquirerent inter se dicentes quidnam est
hoc quae doctrina haec nova quia in potestate et spiritibus
inmundis imperat et oboediunt ei **28** et processit rumor
eius statim in omnem regionem Galilaeae **29** et protinus
egredientes de synagoga venerunt in domum Simonis et
Andreae cum Iacobo et Iohanne **30** decumbebat autem
socrus Simonis febricitans et statim dicunt ei de illa
31 et accedens elevavit eam adprehensa manu eius et
continuo dimisit eam febris et ministrabat eis **32** vespere
autem facto cum occidisset sol adferebant ad eum omnes
male habentes et daemonia habentes **33** et erat omnis
civitas congregata ad ianuam **34** et curavit multos qui
vexabantur variis languoribus et daemonia multa eiciebat

et non sinebat loqui ea quoniam sciebant eum **35** et
diluculo valde surgens egressus abiit in desertum locum
ibique orabat **36** et persecutus est eum Simon et qui cum
illo erant **37** et cum invenissent eum dixerunt ei quia
omnes quaerunt te **38** et ait illis eamus in proximos vicos
et civitates ut et ibi praedicem ad hoc enim veni **39** et
erat praedicans in synagogis eorum et omni Galilaea et
daemonia eiciens **40** et venit ad eum leprosus deprecans
eum et genu flexo dixit si vis potes me mundare **41** Iesus
autem misertus eius extendit manum suam et tangens
eum ait illi volo mundare **42** et cum dixisset statim
discessit ab eo lepra et mundatus est **43** et comminatus
ei statim eiecit illum **44** et dicit ei vide nemini dixeris
sed vade ostende te principi sacerdotum et offer pro
emundatione tua quae praecepit Moses in testimonium
illis **45** at ille egressus coepit praedicare et diffamare
sermonem ita ut iam non posset manifeste in civitatem
introire sed foris in desertis locis esse et conveniebant ad
eum undique

2 et iterum intravit Capharnaum post dies **2** et auditum
est quod in domo esset et convenerunt multi ita ut non
caperet neque ad ianuam et loquebatur eis verbum **3** et
venerunt ferentes ad eum paralyticum qui a quattuor
portabatur **4** et cum non possent offerre eum illi prae
turba nudaverunt tectum ubi erat et patefacientes
submiserunt grabattum in quo paralyticus iacebat **5**
cum vidisset autem Iesus fidem illorum ait paralytico fili
dimittuntur tibi peccata **6** erant autem illic quidam de
scribis sedentes et cogitantes in cordibus suis **7** quid hic

sic loquitur blasphemat quis potest dimittere peccata nisi
solus Deus **8** quo statim cognito Iesus spiritu suo quia sic
cogitarent intra se dicit illis quid ista cogitatis in cordibus
vestris **9** quid est facilius dicere paralytico dimittuntur
tibi peccata an dicere surge et tolle grabattum tuum et
ambula **10** ut autem sciatis quia potestatem habet Filius
hominis in terra dimittendi peccata ait paralytico **11** tibi
dico surge tolle grabattum tuum et vade in domum tuam
12 et statim ille surrexit et sublato grabatto abiit coram
omnibus ita ut admirarentur omnes et honorificarent
Deum dicentes quia numquam sic vidimus **13** et egressus
est rursus ad mare omnisque turba veniebat ad eum et
docebat eos **14** et cum praeteriret vidit Levin Alphei
sedentem ad teloneum et ait illi sequere me et surgens
secutus est eum **15** et factum est cum accumberet in domo
illius multi publicani et peccatores simul discumbebant
cum Iesu et discipulis eius erant enim multi qui et
sequebantur eum **16** et scribae et Pharisaei videntes quia
manducaret cum peccatoribus et publicanis dicebant
discipulis eius quare cum publicanis et peccatoribus
manducat et bibit magister vester **17** hoc audito Iesus
ait illis non necesse habent sani medicum sed qui male
habent non enim veni vocare iustos sed peccatores **18** et
erant discipuli Iohannis et Pharisaei ieiunantes et veniunt
et dicunt illi cur discipuli Iohannis et Pharisaeorum
ieiunant tui autem discipuli non ieiunant **19** et ait illis
Iesus numquid possunt filii nuptiarum quamdiu sponsus
cum illis est ieiunare quanto tempore habent secum
sponsum non possunt ieiunare **20** venient autem dies

cum auferetur ab eis sponsus et tunc ieiunabunt in illa
die **21** nemo adsumentum panni rudis adsuit vestimento
veteri alioquin aufert supplementum novum a veteri et
maior scissura fit **22** et nemo mittit vinum novellum in
utres veteres alioquin disrumpet vinum utres et vinum
effunditur et utres peribunt sed vinum novum in utres
novos mitti debet **23** et factum est iterum cum sabbatis
ambularet per sata et discipuli eius coeperunt praegredi
et vellere spicas **24** Pharisaei autem dicebant ei ecce quid
faciunt sabbatis quod non licet **25** et ait illis numquam
legistis quid fecerit David quando necessitatem habuit et
esuriit ipse et qui cum eo erant **26** quomodo introiit in
domum Dei sub Abiathar principe sacerdotum et panes
propositionis manducavit quos non licet manducare nisi
sacerdotibus et dedit eis qui cum eo erant **27** et dicebat
eis sabbatum propter hominem factum est et non homo
propter sabbatum **28** itaque dominus est Filius hominis
etiam sabbati

3 et introivit iterum synagogam et erat ibi homo habens
manum aridam **2** et observabant eum si sabbatis curaret
ut accusarent illum **3** et ait homini habenti manum aridam
surge in medium **4** et dicit eis licet sabbatis bene facere an
male animam salvam facere an perdere at illi tacebant **5** et
circumspiciens eos cum ira contristatus super caecitatem
cordis eorum dicit homini extende manum tuam et
extendit et restituta est manus illi **6** exeuntes autem
statim Pharisaei cum Herodianis consilium faciebant
adversus eum quomodo eum perderent **7** et Iesus cum
discipulis suis secessit ad mare et multa turba a Galilaea

et Iudaea secuta est eum **8** et ab Hierosolymis et ab
Idumea et trans Iordanen et qui circa Tyrum et Sidonem
multitudo magna audientes quae faciebat venerunt ad
eum **9** et dixit discipulis suis ut navicula sibi deserviret
propter turbam ne conprimerent eum **10** multos enim
sanabat ita ut inruerent in eum ut illum tangerent
quotquot habebant plagas **11** et spiritus inmundi cum
illum videbant procidebant ei et clamabant dicentes
12 tu es Filius Dei et vehementer comminabatur eis
ne manifestarent illum **13** et ascendens in montem
vocavit ad se quos voluit ipse et venerunt ad eum **14**
et fecit ut essent duodecim cum illo et ut mitteret eos
praedicare **15** et dedit illis potestatem curandi infirmitates
et eiciendi daemonia **16** et inposuit Simoni nomen Petrus
17 et Iacobum Zebedaei et Iohannem fratrem Iacobi et
inposuit eis nomina Boanerges quod est Filii tonitrui **18**
et Andream et Philippum et Bartholomeum et Mattheum
et Thomam et Iacobum Alphei et Thaddeum et Simonem
Cananeum **19** et Iudam Scarioth qui et tradidit illum **20** et
veniunt ad domum et convenit iterum turba ita ut non
possent neque panem manducare **21** et cum audissent
sui exierunt tenere eum dicebant enim quoniam in
furorem versus est **22** et scribae qui ab Hierosolymis
descenderant dicebant quoniam Beelzebub habet et quia
in principe daemonum eicit daemonia **23** et convocatis
eis in parabolis dicebat illis quomodo potest Satanas
Satanan eicere **24** et si regnum in se dividatur non
potest stare regnum illud **25** et si domus super semet
ipsam dispertiatur non poterit domus illa stare **26** et si

Satanas consurrexit in semet ipsum dispertitus est et non
potest stare sed finem habet 27 nemo potest vasa fortis
ingressus in domum diripere nisi prius fortem alliget et
tunc domum eius diripiet 28 amen dico vobis quoniam
omnia dimittentur filiis hominum peccata et blasphemiae
quibus blasphemaverint 29 qui autem blasphemaverit in
Spiritum Sanctum non habet remissionem in aeternum
sed reus erit aeterni delicti (aiōn g165, aiōnios g166) 30
quoniam dicebant spiritum inmundum habet 31 et
veniunt mater eius et fratres et foris stantes miserunt
ad eum vocantes eum 32 et sedebat circa eum turba et
dicunt ei ecce mater tua et fratres tui foris quaerunt te
33 et respondens eis ait quae est mater mea et fratres
mei 34 et circumspiciens eos qui in circuitu eius sedebant
ait ecce mater mea et fratres mei 35 qui enim fecerit
voluntatem Dei hic frater meus et soror mea et mater est
4 et iterum coepit docere ad mare et congregata est ad
eum turba multa ita ut in navem ascendens sederet in
mari et omnis turba circa mare super terram erat 2 et
docebat eos in parabolis multa et dicebat illis in doctrina
sua 3 audite ecce exiit seminans ad seminandum 4 et dum
seminat aliud cecidit circa viam et venerunt volucres et
comederunt illud 5 aliud vero cecidit super petrosa ubi
non habuit terram multam et statim exortum est quoniam
non habebat altitudinem terrae 6 et quando exortus
est sol exaestuavit et eo quod non haberet radicem
exaruit 7 et aliud cecidit in spinas et ascenderunt spinae
et offocaverunt illud et fructum non dedit 8 et aliud
cecidit in terram bonam et dabat fructum ascendentem et

crescentem et adferebat unum triginta et unum sexaginta
et unum centum **9** et dicebat qui habet aures audiendi
audiat **10** et cum esset singularis interrogaverunt eum hii
qui cum eo erant cum duodecim parabolas **11** et dicebat
eis vobis datum est mysterium regni Dei illis autem qui
foris sunt in parabolis omnia fiunt **12** ut videntes videant
et non videant et audientes audiant et non intellegant
nequando convertantur et dimittantur eis peccata **13**
et ait illis nescitis parabolam hanc et quomodo omnes
parabolas cognoscetis **14** qui seminat verbum seminat **15**
hii autem sunt qui circa viam ubi seminatur verbum et
cum audierint confestim venit Satanas et aufert verbum
quod seminatum est in corda eorum **16** et hii sunt
similiter qui super petrosa seminantur qui cum audierint
verbum statim cum gaudio accipiunt illud **17** et non
habent radicem in se sed temporales sunt deinde orta
tribulatione et persecutione propter verbum confestim
scandalizantur **18** et alii sunt qui in spinis seminantur
hii sunt qui verbum audiunt **19** et aerumnae saeculi
et deceptio divitiarum et circa reliqua concupiscentiae
introeuntes suffocant verbum et sine fructu efficitur **(aiōn
g165)** **20** et hii sunt qui super terram bonam seminati sunt
qui audiunt verbum et suscipiunt et fructificant unum
triginta et unum sexaginta et unum centum **21** et dicebat
illis numquid venit lucerna ut sub modio ponatur aut
sub lecto nonne ut super candelabrum ponatur **22** non
enim est aliquid absconditum quod non manifestetur
nec factum est occultum sed ut in palam veniat **23** si
quis habet aures audiendi audiat **24** et dicebat illis videte

quid audiatis in qua mensura mensi fueritis remetietur
vobis et adicietur vobis **25** qui enim habet dabitur illi et
qui non habet etiam quod habet auferetur ab illo **26** et
dicebat sic est regnum Dei quemadmodum si homo iaciat
sementem in terram **27** et dormiat et exsurgat nocte
ac die et semen germinet et increscat dum nescit ille
28 ultro enim terra fructificat primum herbam deinde
spicam deinde plenum frumentum in spica **29** et cum se
produxerit fructus statim mittit falcem quoniam adest
messis **30** et dicebat cui adsimilabimus regnum Dei aut
cui parabolae conparabimus illud **31** sicut granum sinapis
quod cum seminatum fuerit in terra minus est omnibus
seminibus quae sunt in terra **32** et cum seminatum fuerit
ascendit et fit maius omnibus holeribus et facit ramos
magnos ita ut possint sub umbra eius aves caeli habitare
33 et talibus multis parabolis loquebatur eis verbum prout
poterant audire **34** sine parabola autem non loquebatur
eis seorsum autem discipulis suis disserebat omnia **35**
et ait illis illa die cum sero esset factum transeamus
contra **36** et dimittentes turbam adsumunt eum ita ut
erat in navi et aliae naves erant cum illo **37** et facta est
procella magna venti et fluctus mittebat in navem ita ut
impleretur navis **38** et erat ipse in puppi supra cervical
dormiens et excitant eum et dicunt ei magister non ad te
pertinet quia perimus **39** et exsurgens comminatus est
vento et dixit mari tace obmutesce et cessavit ventus et
facta est tranquillitas magna **40** et ait illis quid timidi estis
necdum habetis fidem **41** et timuerunt magno timore et

dicebant ad alterutrum quis putas est iste quia et ventus
et mare oboediunt ei

5 et venerunt trans fretum maris in regionem
Gerasenorum **2** et exeunti ei de navi statim occurrit ei de
monumentis homo in spiritu inmundo **3** qui domicilium
habebat in monumentis et neque catenis iam quisquam
eum poterat ligare **4** quoniam saepe conpedibus et catenis
vinctus disrupisset catenas et conpedes comminuisset et
nemo poterat eum domare **5** et semper nocte ac die in
monumentis et in montibus erat clamans et concidens
se lapidibus **6** videns autem Iesum a longe cucurrit et
adoravit eum **7** et clamans voce magna dicit quid mihi et
tibi Iesu Fili Dei summi adiuro te per Deum ne me torqueas
8 dicebat enim illi exi spiritus inmunde ab homine **9** et
interrogabat eum quod tibi nomen est et dicit ei Legio
nomen mihi est quia multi sumus **10** et deprecabatur
eum multum ne se expelleret extra regionem **11** erat
autem ibi circa montem grex porcorum magnus pascens
12 et deprecabantur eum spiritus dicentes mitte nos in
porcos ut in eos introeamus **13** et concessit eis statim
Iesus et exeuntes spiritus inmundi introierunt in porcos
et magno impetu grex praecipitatus est in mare ad duo
milia et suffocati sunt in mare **14** qui autem pascebant
eos fugerunt et nuntiaverunt in civitatem et in agros
et egressi sunt videre quid esset facti **15** et veniunt
ad Iesum et vident illum qui a daemonio vexabatur
sedentem vestitum et sanae mentis et timuerunt **16** et
narraverunt illis qui viderant qualiter factum esset ei
qui daemonium habuerat et de porcis **17** et rogare eum

coeperunt ut discederet de finibus eorum **18** cumque
ascenderet navem coepit illum deprecari qui daemonio
vexatus fuerat ut esset cum illo **19** et non admisit eum
sed ait illi vade in domum tuam ad tuos et adnuntia illis
quanta tibi Dominus fecerit et misertus sit tui **20** et abiit
et coepit praedicare in Decapoli quanta sibi fecisset Iesus
et omnes mirabantur **21** et cum transcendisset Iesus in
navi rursus trans fretum convenit turba multa ad illum
et erat circa mare **22** et venit quidam de archisynagogis
nomine Iairus et videns eum procidit ad pedes eius **23**
et deprecabatur eum multum dicens quoniam filia mea
in extremis est veni inpone manus super eam ut salva
sit et vivat **24** et abiit cum illo et sequebatur eum turba
multa et conprimebant illum **25** et mulier quae erat in
profluvio sanguinis annis duodecim **26** et fuerat multa
perpessa a conpluribus medicis et erogaverat omnia sua
nec quicquam profecerat sed magis deterius habebat
27 cum audisset de Iesu venit in turba retro et tetigit
vestimentum eius **28** dicebat enim quia si vel vestimentum
eius tetigero salva ero **29** et confestim siccatus est fons
sanguinis eius et sensit corpore quod sanata esset a plaga
30 et statim Iesus cognoscens in semet ipso virtutem quae
exierat de eo conversus ad turbam aiebat quis tetigit
vestimenta mea **31** et dicebant ei discipuli sui vides
turbam conprimentem te et dicis quis me tetigit **32** et
circumspiciebat videre eam quae hoc fecerat **33** mulier
autem timens et tremens sciens quod factum esset in se
venit et procidit ante eum et dixit ei omnem veritatem
34 ille autem dixit ei filia fides tua te salvam fecit vade

in pace et esto sana a plaga tua **35** adhuc eo loquente
veniunt ab archisynagogo dicentes quia filia tua mortua
est quid ultra vexas magistrum **36** Iesus autem verbo
quod dicebatur audito ait archisynagogo noli timere
tantummodo crede **37** et non admisit quemquam sequi se
nisi Petrum et Iacobum et Iohannem fratrem Iacobi **38** et
veniunt in domum archisynagogi et videt tumultum et
flentes et heiulantes multum **39** et ingressus ait eis quid
turbamini et ploratis puella non est mortua sed dormit
40 et inridebant eum ipse vero eiectis omnibus adsumit
patrem et matrem puellae et qui secum erant et ingreditur
ubi erat puella iacens **41** et tenens manum puellae ait illi
talitha cumi quod est interpretatum puella tibi dico surge
42 et confestim surrexit puella et ambulabat erat autem
annorum duodecim et obstipuerunt stupore maximo **43**
et praecepit illis vehementer ut nemo id sciret et dixit
dari illi manducare

6 et egressus inde abiit in patriam suam et sequebantur
illum discipuli sui **2** et facto sabbato coepit in synagoga
docere et multi audientes admirabantur in doctrina eius
dicentes unde huic haec omnia et quae est sapientia
quae data est illi et virtutes tales quae per manus eius
efficiuntur **3** nonne iste est faber filius Mariae frater
Iacobi et Ioseph et Iudae et Simonis nonne et sorores
eius hic nobiscum sunt et scandalizabantur in illo **4**
et dicebat eis Iesus quia non est propheta sine honore
nisi in patria sua et in cognatione sua et in domo sua
5 et non poterat ibi virtutem ullam facere nisi paucos
infirmos inpositis manibus curavit **6** et mirabatur propter

incredulitatem eorum **7** et circumibat castella in circuitu
docens et convocavit duodecim et coepit eos mittere
binos et dabat illis potestatem spirituum inmundorum
8 et praecepit eis ne quid tollerent in via nisi virgam
tantum non peram non panem neque in zona aes **9** sed
calciatos sandaliis et ne induerentur duabus tunicis **10** et
dicebat eis quocumque introieritis in domum illic manete
donec exeatis inde **11** et quicumque non receperint
vos nec audierint vos exeuntes inde excutite pulverem
de pedibus vestris in testimonium illis **12** et exeuntes
praedicabant ut paenitentiam agerent **13** et daemonia
multa eiciebant et unguebant oleo multos aegrotos et
sanabant **14** et audivit Herodes rex manifestum enim
factum est nomen eius et dicebat quia Iohannes Baptista
resurrexit a mortuis et propterea inoperantur virtutes
in illo **15** alii autem dicebant quia Helias est alii vero
dicebant propheta est quasi unus ex prophetis **16** quo
audito Herodes ait quem ego decollavi Iohannem hic a
mortuis resurrexit **17** ipse enim Herodes misit ac tenuit
Iohannem et vinxit eum in carcere propter Herodiadem
uxorem Philippi fratris sui quia duxerat eam **18** dicebat
enim Iohannes Herodi non licet tibi habere uxorem fratris
tui **19** Herodias autem insidiabatur illi et volebat occidere
eum nec poterat **20** Herodes enim metuebat Iohannem
sciens eum virum iustum et sanctum et custodiebat eum
et audito eo multa faciebat et libenter eum audiebat **21**
et cum dies oportunus accidisset Herodes natalis sui
cenam fecit principibus et tribunis et primis Galilaeae
22 cumque introisset filia ipsius Herodiadis et saltasset

et placuisset Herodi simulque recumbentibus rex ait
puellae pete a me quod vis et dabo tibi **23** et iuravit illi
quia quicquid petieris dabo tibi licet dimidium regni
mei **24** quae cum exisset dixit matri suae quid petam et
illa dixit caput Iohannis Baptistae **25** cumque introisset
statim cum festinatione ad regem petivit dicens volo
ut protinus des mihi in disco caput Iohannis Baptistae
26 et contristatus rex propter iusiurandum et propter
simul recumbentes noluit eam contristare **27** sed misso
speculatore praecepit adferri caput eius in disco et
decollavit eum in carcere **28** et adtulit caput eius in disco
et dedit illud puellae et puella dedit matri suae **29** quo
audito discipuli eius venerunt et tulerunt corpus eius
et posuerunt illud in monumento **30** et convenientes
apostoli ad Iesum renuntiaverunt illi omnia quae egerant
et docuerant **31** et ait illis venite seorsum in desertum
locum et requiescite pusillum erant enim qui veniebant
et rediebant multi et nec manducandi spatium habebant
32 et ascendentes in navi abierunt in desertum locum
seorsum **33** et viderunt eos abeuntes et cognoverunt
multi et pedestre et de omnibus civitatibus concurrerunt
illuc et praevenerunt eos **34** et exiens vidit multam
turbam Iesus et misertus est super eos quia erant sicut
oves non habentes pastorem et coepit docere illos multa
35 et cum iam hora multa fieret accesserunt discipuli eius
dicentes desertus est locus hic et iam hora praeterivit **36**
dimitte illos ut euntes in proximas villas et vicos emant
sibi cibos quos manducent **37** et respondens ait illis date
illis manducare et dixerunt ei euntes emamus denariis

ducentis panes et dabimus eis manducare **38** et dicit eis
quot panes habetis ite et videte et cum cognovissent
dicunt quinque et duos pisces **39** et praecepit illis ut
accumbere facerent omnes secundum contubernia super
viride faenum **40** et discubuerunt in partes per centenos
et per quinquagenos **41** et acceptis quinque panibus et
duobus piscibus intuens in caelum benedixit et fregit
panes et dedit discipulis suis ut ponerent ante eos et
duos pisces divisit omnibus **42** et manducaverunt omnes
et saturati sunt **43** et sustulerunt reliquias fragmentorum
duodecim cofinos plenos et de piscibus **44** erant autem
qui manducaverunt quinque milia virorum **45** et statim
coegit discipulos suos ascendere navem ut praecederent
eum trans fretum ad Bethsaidam dum ipse dimitteret
populum **46** et cum dimisisset eos abiit in montem orare
47 et cum sero esset erat navis in medio mari et ipse
solus in terra **48** et videns eos laborantes in remigando
erat enim ventus contrarius eis et circa quartam vigiliam
noctis venit ad eos ambulans super mare et volebat
praeterire eos **49** at illi ut viderunt eum ambulantem
super mare putaverunt fantasma esse et exclamaverunt
50 omnes enim eum viderunt et conturbati sunt et statim
locutus est cum eis et dixit illis confidite ego sum nolite
timere **51** et ascendit ad illos in navem et cessavit ventus
et plus magis intra se stupebant **52** non enim intellexerant
de panibus erat enim cor illorum obcaecatum **53** et cum
transfretassent pervenerunt in terram Gennesareth et
adplicuerunt **54** cumque egressi essent de navi continuo
cognoverunt eum **55** et percurrentes universam regionem

illam coeperunt in grabattis eos qui se male habebant
circumferre ubi audiebant eum esse **56** et quocumque
introibat in vicos vel in villas aut civitates in plateis
ponebant infirmos et deprecabantur eum ut vel fimbriam
vestimenti eius tangerent et quotquot tangebant eum
salvi fiebant

7 et conveniunt ad eum Pharisaei et quidam de scribis
venientes ab Hierosolymis **2** et cum vidissent quosdam
ex discipulis eius communibus manibus id est non lotis
manducare panes vituperaverunt **3** Pharisaei enim et
omnes Iudaei nisi crebro lavent manus non manducant
tenentes traditionem seniorum **4** et a foro nisi baptizentur
non comedunt et alia multa sunt quae tradita sunt illis
servare baptismata calicum et urceorum et aeramentorum
et lectorum **5** et interrogant eum Pharisaei et scribae
quare discipuli tui non ambulant iuxta traditionem
seniorum sed communibus manibus manducant panem **6**
at ille respondens dixit eis bene prophetavit Esaias de
vobis hypocritis sicut scriptum est populus hic labiis me
honorat cor autem eorum longe est a me **7** in vanum
autem me colunt docentes doctrinas praecepta hominum
8 relinquentes enim mandatum Dei tenetis traditionem
hominum baptismata urceorum et calicum et alia similia
his facitis multa **9** et dicebat illis bene irritum facitis
praeceptum Dei ut traditionem vestram servetis **10** Moses
enim dixit honora patrem tuum et matrem tuam et qui
maledixerit patri aut matri morte moriatur **11** vos autem
dicitis si dixerit homo patri aut matri corban quod est
donum quodcumque ex me tibi profuerit **12** et ultra

non dimittitis eum quicquam facere patri suo aut matri
13 rescindentes verbum Dei per traditionem vestram
quam tradidistis et similia huiusmodi multa facitis **14** et
advocans iterum turbam dicebat illis audite me omnes
et intellegite **15** nihil est extra hominem introiens in
eum quod possit eum coinquinare sed quae de homine
procedunt illa sunt quae communicant hominem **16** si
quis habet aures audiendi audiat **17** et cum introisset
in domum a turba interrogabant eum discipuli eius
parabolam **18** et ait illis sic et vos inprudentes estis non
intellegitis quia omne extrinsecus introiens in hominem
non potest eum communicare **19** quia non introit in
cor eius sed in ventrem et in secessum exit purgans
omnes escas **20** dicebat autem quoniam quae de homine
exeunt illa communicant hominem **21** ab intus enim de
corde hominum cogitationes malae procedunt adulteria
fornicationes homicidia **22** furta avaritiae nequitiae dolus
inpudicitia oculus malus blasphemia superbia stultitia **23**
omnia haec mala ab intus procedunt et communicant
hominem **24** et inde surgens abiit in fines Tyri et Sidonis
et ingressus domum neminem voluit scire et non potuit
latere **25** mulier enim statim ut audivit de eo cuius
habebat filia spiritum inmundum intravit et procidit ad
pedes eius **26** erat autem mulier gentilis Syrophoenissa
genere et rogabat eum ut daemonium eiceret de filia
eius **27** qui dixit illi sine prius saturari filios non est enim
bonum sumere panem filiorum et mittere canibus **28** at
illa respondit et dicit ei utique Domine nam et catelli sub
mensa comedunt de micis puerorum **29** et ait illi propter

hunc sermonem vade exiit daemonium de filia tua **30**
et cum abisset domum suam invenit puellam iacentem
supra lectum et daemonium exisse **31** et iterum exiens de
finibus Tyri venit per Sidonem ad mare Galilaeae inter
medios fines Decapoleos **32** et adducunt ei surdum et
mutum et deprecantur eum ut inponat illi manum **33**
et adprehendens eum de turba seorsum misit digitos
suos in auriculas et expuens tetigit linguam eius **34** et
suspiciens in caelum ingemuit et ait illi eppheta quod
est adaperire **35** et statim apertae sunt aures eius et
solutum est vinculum linguae eius et loquebatur recte
36 et praecepit illis ne cui dicerent quanto autem eis
praecipiebat tanto magis plus praedicabant **37** et eo
amplius admirabantur dicentes bene omnia fecit et
surdos facit audire et mutos loqui

8 in illis diebus iterum cum turba multa esset nec
haberent quod manducarent convocatis discipulis ait illis
2 misereor super turba quia ecce iam triduo sustinent
me nec habent quod manducent **3** et si dimisero eos
ieiunos in domum suam deficient in via quidam enim ex
eis de longe venerunt **4** et responderunt ei discipuli sui
unde istos poterit quis hic saturare panibus in solitudine
5 et interrogavit eos quot panes habetis qui dixerunt
septem **6** et praecepit turbae discumbere supra terram
et accipiens septem panes gratias agens fregit et dabat
discipulis suis ut adponerent et adposuerunt turbae
7 et habebant pisciculos paucos et ipsos benedixit et
iussit adponi **8** et manducaverunt et saturati sunt et
sustulerunt quod superaverat de fragmentis septem

sportas **9** erant autem qui manducaverunt quasi quattuor
milia et dimisit eos **10** et statim ascendens navem cum
discipulis suis venit in partes Dalmanutha **11** et exierunt
Pharisaei et coeperunt conquirere cum eo quaerentes ab
illo signum de caelo temptantes eum **12** et ingemescens
spiritu ait quid generatio ista quaerit signum amen dico
vobis si dabitur generationi isti signum **13** et dimittens
eos ascendens iterum abiit trans fretum **14** et obliti sunt
sumere panes et nisi unum panem non habebant secum in
navi **15** et praecipiebat eis dicens videte cavete a fermento
Pharisaeorum et fermento Herodis **16** et cogitabant ad
alterutrum dicentes quia panes non habemus **17** quo
cognito Iesus ait illis quid cogitatis quia panes non habetis
nondum cognoscitis nec intellegitis adhuc caecatum
habetis cor vestrum **18** oculos habentes non videtis et
aures habentes non auditis nec recordamini **19** quando
quinque panes fregi in quinque milia et quot cofinos
fragmentorum plenos sustulistis dicunt ei duodecim **20**
quando et septem panes in quattuor milia quot sportas
fragmentorum tulistis et dicunt ei septem **21** et dicebat
eis quomodo nondum intellegitis **22** et veniunt Bethsaida
et adducunt ei caecum et rogabant eum ut illum tangeret
23 et adprehendens manum caeci eduxit eum extra
vicum et expuens in oculos eius inpositis manibus suis
interrogavit eum si aliquid videret **24** et aspiciens ait
video homines velut arbores ambulantes **25** deinde
iterum inposuit manus super oculos eius et coepit videre
et restitutus est ita ut videret clare omnia **26** et misit
illum in domum suam dicens vade in domum tuam et

si in vicum introieris nemini dixeris **27** et egressus est
Iesus et discipuli eius in castella Caesareae Philippi et
in via interrogabat discipulos suos dicens eis quem me
dicunt esse homines **28** qui responderunt illi dicentes
Iohannem Baptistam alii Heliam alii vero quasi unum de
prophetis **29** tunc dicit illis vos vero quem me dicitis esse
respondens Petrus ait ei tu es Christus **30** et comminatus
est eis ne cui dicerent de illo **31** et coepit docere illos
quoniam oportet Filium hominis multa pati et reprobari a
senioribus et a summis sacerdotibus et scribis et occidi et
post tres dies resurgere **32** et palam verbum loquebatur
et adprehendens eum Petrus coepit increpare eum **33** qui
conversus et videns discipulos suos comminatus est Petro
dicens vade retro me Satana quoniam non sapis quae
Dei sunt sed quae sunt hominum **34** et convocata turba
cum discipulis suis dixit eis si quis vult post me sequi
deneget se ipsum et tollat crucem suam et sequatur me
35 qui enim voluerit animam suam salvam facere perdet
eam qui autem perdiderit animam suam propter me et
evangelium salvam eam faciet **36** quid enim proderit
homini si lucretur mundum totum et detrimentum faciat
animae suae **37** aut quid dabit homo commutationem
pro anima sua **38** qui enim me confusus fuerit et mea
verba in generatione ista adultera et peccatrice et Filius
hominis confundetur eum cum venerit in gloria Patris
sui cum angelis sanctis

9 et dicebat illis amen dico vobis quia sunt quidam de
hic stantibus qui non gustabunt mortem donec videant
regnum Dei veniens in virtute **2** et post dies sex adsumit

Iesus Petrum et Iacobum et Iohannem et ducit illos in
montem excelsum seorsum solos et transfiguratus est
coram ipsis **3** et vestimenta eius facta sunt splendentia
candida nimis velut nix qualia fullo super terram non
potest candida facere **4** et apparuit illis Helias cum Mose
et erant loquentes cum Iesu **5** et respondens Petrus
ait Iesu rabbi bonum est hic nos esse et faciamus tria
tabernacula tibi unum et Mosi unum et Heliae unum **6**
non enim sciebat quid diceret erant enim timore exterriti
7 et facta est nubes obumbrans eos et venit vox de nube
dicens hic est Filius meus carissimus audite illum **8**
et statim circumspicientes neminem amplius viderunt
nisi Iesum tantum secum **9** et descendentibus illis de
monte praecepit illis ne cui quae vidissent narrarent
nisi cum Filius hominis a mortuis resurrexerit **10** et
verbum continuerunt apud se conquirentes quid esset
cum a mortuis resurrexerit **11** et interrogabant eum
dicentes quid ergo dicunt Pharisaei et scribae quia Heliam
oporteat venire primum **12** qui respondens ait illis Helias
cum venerit primo restituet omnia et quomodo scriptum
est in Filium hominis ut multa patiatur et contemnatur
13 sed dico vobis quia et Helias venit et fecerunt illi
quaecumque voluerunt sicut scriptum est de eo **14** et
veniens ad discipulos suos vidit turbam magnam circa
eos et scribas conquirentes cum illis **15** et confestim
omnis populus videns eum stupefactus est et adcurrentes
salutabant eum **16** et interrogavit eos quid inter vos
conquiritis **17** et respondens unus de turba dixit magister
adtuli filium meum ad te habentem spiritum mutum

18 qui ubicumque eum adprehenderit adlidit eum et
spumat et stridet dentibus et arescit et dixi discipulis tuis
ut eicerent illum et non potuerunt **19** qui respondens
eis dicit o generatio incredula quamdiu apud vos ero
quamdiu vos patiar adferte illum ad me **20** et adtulerunt
eum et cum vidisset illum statim spiritus conturbavit eum
et elisus in terram volutabatur spumans **21** et interrogavit
patrem eius quantum temporis est ex quo hoc ei accidit
at ille ait ab infantia **22** et frequenter eum et in ignem et
in aquas misit ut eum perderet sed si quid potes adiuva
nos misertus nostri **23** Iesus autem ait illi si potes credere
omnia possibilia credenti **24** et continuo exclamans pater
pueri cum lacrimis aiebat credo adiuva incredulitatem
meam **25** et cum videret Iesus concurrentem turbam
comminatus est spiritui inmundo dicens illi surde et
mute spiritus ego tibi praecipio exi ab eo et amplius ne
introeas in eum **26** et clamans et multum discerpens eum
exiit ab eo et factus est sicut mortuus ita ut multi dicerent
quia mortuus est **27** Iesus autem tenens manum eius
elevavit illum et surrexit **28** et cum introisset in domum
discipuli eius secreto interrogabant eum quare nos non
potuimus eicere eum **29** et dixit illis hoc genus in nullo
potest exire nisi in oratione et ieiunio **30** et inde profecti
praetergrediebantur Galilaeam nec volebat quemquam
scire **31** docebat autem discipulos suos et dicebat illis
quoniam Filius hominis tradetur in manus hominum
et occident eum et occisus tertia die resurget **32** at illi
ignorabant verbum et timebant eum interrogare **33** et
venerunt Capharnaum qui cum domi esset interrogabat

eos quid in via tractabatis **34** at illi tacebant siquidem
inter se in via disputaverant quis esset illorum maior
35 et residens vocavit duodecim et ait illis si quis vult
primus esse erit omnium novissimus et omnium minister
36 et accipiens puerum statuit eum in medio eorum
quem cum conplexus esset ait illis **37** quisquis unum ex
huiusmodi pueris receperit in nomine meo me recipit
et quicumque me susceperit non me suscipit sed eum
qui me misit **38** respondit illi Iohannes dicens magister
vidimus quendam in nomine tuo eicientem daemonia qui
non sequitur nos et prohibuimus eum **39** Iesus autem ait
nolite prohibere eum nemo est enim qui faciat virtutem
in nomine meo et possit cito male loqui de me **40** qui
enim non est adversum vos pro vobis est **41** quisquis
enim potum dederit vobis calicem aquae in nomine meo
quia Christi estis amen dico vobis non perdet mercedem
suam **42** et quisquis scandalizaverit unum ex his pusillis
credentibus in me bonum est ei magis si circumdaretur
mola asinaria collo eius et in mare mitteretur **43** et si
scandalizaverit te manus tua abscide illam bonum est tibi
debilem introire in vitam quam duas manus habentem
ire in gehennam in ignem inextinguibilem **(Geenna g1067)**
44 ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur
45 et si pes tuus te scandalizat amputa illum bonum est
tibi claudum introire in vitam aeternam quam duos pedes
habentem mitti in gehennam ignis inextinguibilis **(Geenna
g1067)** **46** ubi vermis eorum non moritur et ignis non
extinguitur **47** quod si oculus tuus scandalizat te eice eum
bonum est tibi luscum introire in regnum Dei quam duos

oculos habentem mitti in gehennam ignis (Geenna g1067) 48
ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur
49 omnis enim igne sallietur et omnis victima sallietur 50
bonum est sal quod si sal insulsum fuerit in quo illud
condietis habete in vobis sal et pacem habete inter vos

10 et inde exsurgens venit in fines Iudaeae ultra
Iordanen et conveniunt iterum turbae ad eum et
sicut consueverat iterum docebat illos 2 et accedentes
Pharisaei interrogabant eum si licet viro uxorem dimittere
temptantes eum 3 at ille respondens dixit eis quid vobis
praecepit Moses 4 qui dixerunt Moses permisit libellum
repudii scribere et dimittere 5 quibus respondens Iesus
ait ad duritiam cordis vestri scripsit vobis praeceptum
istud 6 ab initio autem creaturae masculum et feminam
fecit eos Deus 7 propter hoc relinquet homo patrem suum
et matrem et adherebit ad uxorem suam 8 et erunt duo in
carne una itaque iam non sunt duo sed una caro 9 quod
ergo Deus iunxit homo non separet 10 et in domo iterum
discipuli eius de eodem interrogaverunt eum 11 et dicit
illis quicumque dimiserit uxorem suam et aliam duxerit
adulterium committit super eam 12 et si uxor dimiserit
virum suum et alii nupserit moechatur 13 et offerebant illi
parvulos ut tangeret illos discipuli autem comminabantur
offerentibus 14 quos cum videret Iesus indigne tulit et
ait illis sinite parvulos venire ad me et ne prohibueritis
eos talium est enim regnum Dei 15 amen dico vobis
quisque non receperit regnum Dei velut parvulus non
intrabit in illud 16 et conplexans eos et inponens manus
super illos benedicebat eos 17 et cum egressus esset in

viam procurrens quidam genu flexo ante eum rogabat
eum magister bone quid faciam ut vitam aeternam
percipiam (aiōnios g166) 18 Iesus autem dixit ei quid me dicis
bonum nemo bonus nisi unus Deus 19 praecepta nosti ne
adulteres ne occidas ne fureris ne falsum testimonium
dixeris ne fraudem feceris honora patrem tuum et
matrem 20 et ille respondens ait illi magister omnia haec
conservavi a iuventute mea 21 Iesus autem intuitus eum
dilexit eum et dixit illi unum tibi deest vade quaecumque
habes vende et da pauperibus et habebis thesaurum in
caelo et veni sequere me 22 qui contristatus in verbo
abiit maerens erat enim habens possessiones multas 23 et
circumspiciens Iesus ait discipulis suis quam difficile qui
pecunias habent in regnum Dei introibunt 24 discipuli
autem obstupescebant in verbis eius at Iesus rursus
respondens ait illis filioli quam difficile est confidentes in
pecuniis regnum Dei introire 25 facilius est camelum per
foramen acus transire quam divitem intrare in regnum
Dei 26 qui magis admirabantur dicentes ad semet ipsos
et quis potest salvus fieri 27 et intuens illos Iesus ait
apud homines inpossibile est sed non apud Deum omnia
enim possibilia sunt apud Deum 28 coepit Petrus ei
dicere ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te
29 respondens Iesus ait amen dico vobis nemo est qui
reliquerit domum aut fratres aut sorores aut matrem
aut patrem aut filios aut agros propter me et propter
evangelium 30 qui non accipiat centies tantum nunc in
tempore hoc domos et fratres et sorores et matres et
filios et agros cum persecutionibus et in saeculo futuro

vitam aeternam (aiōn g165, aiōnios g166) 31 multi autem erunt
primi novissimi et novissimi primi 32 erant autem in via
ascendentes in Hierosolyma et praecedebat illos Iesus et
stupebant et sequentes timebant et adsumens iterum
duodecim coepit illis dicere quae essent ei ventura 33
quia ecce ascendimus in Hierosolyma et Filius hominis
tradetur principibus sacerdotum et scribis et senioribus
et damnabunt eum morti et tradent eum gentibus 34
et inludent ei et conspuent eum et flagellabunt eum et
interficient eum et tertia die resurget 35 et accedunt ad
illum Iacobus et Iohannes filii Zebedaei dicentes magister
volumus ut quodcumque petierimus facias nobis 36 at ille
dixit eis quid vultis ut faciam vobis 37 et dixerunt da
nobis ut unus ad dexteram tuam et alius ad sinistram
tuam sedeamus in gloria tua 38 Iesus autem ait eis
nescitis quid petatis potestis bibere calicem quem ego
bibo aut baptismum quo ego baptizor baptizari 39 at illi
dixerunt ei possumus Iesus autem ait eis calicem quidem
quem ego bibo bibetis et baptismum quo ego baptizor
baptizabimini 40 sedere autem ad dexteram meam vel ad
sinistram non est meum dare sed quibus paratum est
41 et audientes decem coeperunt indignari de Iacobo et
Iohanne 42 Iesus autem vocans eos ait illis scitis quia
hii qui videntur principari gentibus dominantur eis et
principes eorum potestatem habent ipsorum 43 non ita
est autem in vobis sed quicumque voluerit fieri maior
erit vester minister 44 et quicumque voluerit in vobis
primus esse erit omnium servus 45 nam et Filius hominis
non venit ut ministraretur ei sed ut ministraret et daret

animam suam redemptionem pro multis **46** et veniunt
Hierichum et proficiscente eo de Hiericho et discipulis
eius et plurima multitudine filius Timei Bartimeus caecus
sedebat iuxta viam mendicans **47** qui cum audisset quia
Iesus Nazarenus est coepit clamare et dicere Fili David
Iesu miserere mei **48** et comminabantur illi multi ut
taceret at ille multo magis clamabat Fili David miserere
mei **49** et stans Iesus praecepit illum vocari et vocant
caecum dicentes ei animaequior esto surge vocat te **50**
qui proiecto vestimento suo exiliens venit ad eum **51**
et respondens illi Iesus dixit quid vis tibi faciam caecus
autem dixit ei rabboni ut videam **52** Iesus autem ait
illi vade fides tua te salvum fecit et confestim vidit et
sequebatur eum in via

11 et cum adpropinquarent Hierosolymae et Bethaniae
ad montem Olivarum mittit duos ex discipulis suis **2** et
ait illis ite in castellum quod est contra vos et statim
introeuntes illuc invenietis pullum ligatum super quem
nemo adhuc hominum sedit solvite illum et adducite **3**
et si quis vobis dixerit quid facitis dicite quia Domino
necessarius est et continuo illum dimittet huc **4** et
abeuntes invenerunt pullum ligatum ante ianuam foris
in bivio et solvunt eum **5** et quidam de illic stantibus
dicebant illis quid facitis solventes pullum **6** qui dixerunt
eis sicut praeceperat illis Iesus et dimiserunt eis **7** et
duxerunt pullum ad Iesum et inponunt illi vestimenta sua
et sedit super eo **8** multi autem vestimenta sua straverunt
in via alii autem frondes caedebant de arboribus et
sternebant in via **9** et qui praeibant et qui sequebantur

clamabant dicentes osanna benedictus qui venit in
nomine Domini **10** benedictum quod venit regnum patris
nostri David osanna in excelsis **11** et introivit Hierosolyma
in templum et circumspectis omnibus cum iam vespera
esset hora exivit in Bethania cum duodecim **12** et alia
die cum exirent a Bethania esuriit **13** cumque vidisset a
longe ficum habentem folia venit si quid forte inveniret
in ea et cum venisset ad eam nihil invenit praeter folia
non enim erat tempus ficorum **14** et respondens dixit
ei iam non amplius in aeternum quisquam fructum ex
te manducet et audiebant discipuli eius **(aiōn g165)** **15**
et veniunt Hierosolymam et cum introisset templum
coepit eicere vendentes et ementes in templo et mensas
nummulariorum et cathedras vendentium columbas
evertit **16** et non sinebat ut quisquam vas transferret
per templum **17** et docebat dicens eis non scriptum est
quia domus mea domus orationis vocabitur omnibus
gentibus vos autem fecistis eam speluncam latronum **18**
quo audito principes sacerdotum et scribae quaerebant
quomodo eum perderent timebant enim eum quoniam
universa turba admirabatur super doctrina eius **19** et
cum vespera facta esset egrediebatur de civitate **20** et
cum mane transirent viderunt ficum aridam factam a
radicibus **21** et recordatus Petrus dicit ei rabbi ecce ficus
cui maledixisti aruit **22** et respondens Iesus ait illis habete
fidem Dei **23** amen dico vobis quicumque dixerit huic
monti tollere et mittere in mare et non haesitaverit in
corde suo sed crediderit quia quodcumque dixerit fiat fiet
ei **24** propterea dico vobis omnia quaecumque orantes

petitis credite quia accipietis et veniet vobis **25** et cum
stabitis ad orandum dimittite si quid habetis adversus
aliquem ut et Pater vester qui in caelis est dimittat vobis
peccata vestra **26** quod si vos non dimiseritis nec Pater
vester qui in caelis est dimittet vobis peccata vestra **27**
et veniunt rursus Hierosolymam et cum ambularet in
templo accedunt ad eum summi sacerdotes et scribae
et seniores **28** et dicunt illi in qua potestate haec facis
et quis tibi dedit hanc potestatem ut ista facias **29**
Iesus autem respondens ait illis interrogabo vos et ego
unum verbum et respondete mihi et dicam vobis in qua
potestate haec faciam **30** baptismum Iohannis de caelo
erat an ex hominibus respondete mihi **31** at illi cogitabant
secum dicentes si dixerimus de caelo dicet quare ergo
non credidistis ei **32** sed dicemus ex hominibus timebant
populum omnes enim habebant Iohannem quia vere
propheta esset **33** et respondentes dicunt Iesu nescimus
respondens Iesus ait illis neque ego dico vobis in qua
potestate haec faciam

12 et coepit illis in parabolis loqui vineam pastinavit
homo et circumdedit sepem et fodit lacum et aedificavit
turrem et locavit eam agricolis et peregre profectus
est **2** et misit ad agricolas in tempore servum ut ab
agricolis acciperet de fructu vineae **3** qui adprehensum
eum ceciderunt et dimiserunt vacuum **4** et iterum misit
ad illos alium servum et illum capite vulneraverunt
et contumeliis adfecerunt **5** et rursum alium misit et
illum occiderunt et plures alios quosdam caedentes
alios vero occidentes **6** adhuc ergo unum habens filium

carissimum et illum misit ad eos novissimum dicens quia
reverebuntur filium meum **7** coloni autem dixerunt ad
invicem hic est heres venite occidamus eum et nostra
erit hereditas **8** et adprehendentes eum occiderunt et
eiecerunt extra vineam **9** quid ergo faciet dominus vineae
veniet et perdet colonos et dabit vineam aliis **10** nec
scripturam hanc legistis lapidem quem reprobaverunt
aedificantes hic factus est in caput anguli **11** a Domino
factum est istud et est mirabile in oculis nostris **12** et
quaerebant eum tenere et timuerunt turbam cognoverunt
enim quoniam ad eos parabolam hanc dixerit et relicto
eo abierunt **13** et mittunt ad eum quosdam ex Pharisaeis
et Herodianis ut eum caperent in verbo **14** qui venientes
dicunt ei magister scimus quoniam verax es et non curas
quemquam nec enim vides in faciem hominis sed in
veritate viam Dei doces licet dari tributum Caesari an
non dabimus **15** qui sciens versutiam eorum ait illis
quid me temptatis adferte mihi denarium ut videam
16 at illi adtulerunt et ait illis cuius est imago haec et
inscriptio dicunt illi Caesaris **17** respondens autem Iesus
dixit illis reddite igitur quae sunt Caesaris Caesari et
quae sunt Dei Deo et mirabantur super eo **18** et venerunt
ad eum Sadducaei qui dicunt resurrectionem non esse
et interrogabant eum dicentes **19** magister Moses nobis
scripsit ut si cuius frater mortuus fuerit et dimiserit
uxorem et filios non reliquerit accipiat frater eius uxorem
ipsius et resuscitet semen fratri suo **20** septem ergo
fratres erant et primus accepit uxorem et mortuus est
non relicto semine **21** et secundus accepit eam et mortuus

est et nec iste reliquit semen et tertius similiter **22** et
acceperunt eam similiter septem et non reliquerunt
semen novissima omnium defuncta est et mulier **23**
in resurrectione ergo cum resurrexerint cuius de his
erit uxor septem enim habuerunt eam uxorem **24** et
respondens Iesus ait illis non ideo erratis non scientes
scripturas neque virtutem Dei **25** cum enim a mortuis
resurrexerint neque nubent neque nubentur sed sunt
sicut angeli in caelis **26** de mortuis autem quod resurgant
non legistis in libro Mosi super rubum quomodo dixerit
illi Deus inquiens ego sum Deus Abraham et Deus Isaac et
Deus Iacob **27** non est Deus mortuorum sed vivorum vos
ergo multum erratis **28** et accessit unus de scribis qui
audierat illos conquirentes et videns quoniam bene illis
responderit interrogavit eum quod esset primum omnium
mandatum **29** Iesus autem respondit ei quia primum
omnium mandatum est audi Israhel Dominus Deus noster
Deus unus est **30** et diliges Dominum Deum tuum ex toto
corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente tua et ex
tota virtute tua hoc est primum mandatum **31** secundum
autem simile illi diliges proximum tuum tamquam te
ipsum maius horum aliud mandatum non est **32** et ait
illi scriba bene magister in veritate dixisti quia unus
est et non est alius praeter eum **33** et ut diligatur ex
toto corde et ex toto intellectu et ex tota anima et ex
tota fortitudine et diligere proximum tamquam se ipsum
maius est omnibus holocaustomatibus et sacrificiis **34**
Iesus autem videns quod sapienter respondisset dixit
illi non es longe a regno Dei et nemo iam audebat eum

interrogare **35** et respondens Iesus dicebat docens in
templo quomodo dicunt scribae Christum Filium esse
David **36** ipse enim David dicit in Spiritu Sancto dixit
Dominus Domino meo sede a dextris meis donec ponam
inimicos tuos scabillum pedum tuorum **37** ipse ergo David
dicit eum Dominum et unde est filius eius et multa turba
eum libenter audivit **38** et dicebat eis in doctrina sua
cavete a scribis qui volunt in stolis ambulare et salutari
in foro **39** et in primis cathedris sedere in synagogis
et primos discubitus in cenis **40** qui devorant domos
viduarum sub obtentu prolixae orationis hii accipient
prolixius iudicium **41** et sedens Iesus contra gazofilacium
aspiciebat quomodo turba iactaret aes in gazofilacium et
multi divites iactabant multa **42** cum venisset autem una
vidua pauper misit duo minuta quod est quadrans **43**
et convocans discipulos suos ait illis amen dico vobis
quoniam vidua haec pauper plus omnibus misit qui
miserunt in gazofilacium **44** omnes enim ex eo quod
abundabat illis miserunt haec vero de penuria sua omnia
quae habuit misit totum victum suum

13 et cum egrederetur de templo ait illi unus ex discipulis
suis magister aspice quales lapides et quales structurae
2 et respondens Iesus ait illi vides has omnes magnas
aedificationes non relinquetur lapis super lapidem qui
non destruatur **3** et cum sederet in montem Olivarum
contra templum interrogabant eum separatim Petrus et
Iacobus et Iohannes et Andreas **4** dic nobis quando ista
fient et quod signum erit quando haec omnia incipient
consummari **5** et respondens Iesus coepit dicere illis

videte ne quis vos seducat **6** multi enim venient in
nomine meo dicentes quia ego sum et multos seducent
7 cum audieritis autem bella et opiniones bellorum ne
timueritis oportet enim fieri sed nondum finis **8** exsurget
autem gens super gentem et regnum super regnum et
erunt terraemotus per loca et fames initium dolorum
haec **9** videte autem vosmet ipsos tradent enim vos
conciliis et in synagogis vapulabitis et ante praesides et
reges stabitis propter me in testimonium illis **10** et in
omnes gentes primum oportet praedicari evangelium
11 et cum duxerint vos tradentes nolite praecogitare
quid loquamini sed quod datum vobis fuerit in illa hora
id loquimini non enim estis vos loquentes sed Spiritus
Sanctus **12** tradet autem frater fratrem in mortem et pater
filium et consurgent filii in parentes et morte adficient
eos **13** et eritis odio omnibus propter nomen meum qui
autem sustinuerit in finem hic salvus erit **14** cum autem
videritis abominationem desolationis stantem ubi non
debet qui legit intellegat tunc qui in Iudaea sunt fugiant
in montes **15** et qui super tectum ne descendat in domum
nec introeat ut tollat quid de domo sua **16** et qui in agro
erit non revertatur retro tollere vestimentum suum **17**
vae autem praegnatibus et nutrientibus in illis diebus
18 orate vero ut hieme non fiant **19** erunt enim dies illi
tribulationes tales quales non fuerunt ab initio creaturae
quam condidit Deus usque nunc neque fient **20** et nisi
breviasset Dominus dies non fuisset salva omnis caro sed
propter electos quos elegit breviavit dies **21** et tunc si quis
vobis dixerit ecce hic est Christus ecce illic ne credideritis

22 exsurgent enim pseudochristi et pseudoprophetae et
dabunt signa et portenta ad seducendos si potest fieri
etiam electos **23** vos ergo videte ecce praedixi vobis
omnia **24** sed in illis diebus post tribulationem illam sol
contenebrabitur et luna non dabit splendorem suum **25**
et erunt stellae caeli decidentes et virtutes quae sunt in
caelis movebuntur **26** et tunc videbunt Filium hominis
venientem in nubibus cum virtute multa et gloria **27**
et tunc mittet angelos suos et congregabit electos suos
a quattuor ventis a summo terrae usque ad summum
caeli **28** a ficu autem discite parabolam cum iam ramus
eius tener fuerit et nata fuerint folia cognoscitis quia in
proximo sit aestas **29** sic et vos cum videritis haec fieri
scitote quod in proximo sit in ostiis **30** amen dico vobis
quoniam non transiet generatio haec donec omnia ista
fiant **31** caelum et terra transibunt verba autem mea non
transibunt **32** de die autem illo vel hora nemo scit neque
angeli in caelo neque Filius nisi Pater **33** videte vigilate et
orate nescitis enim quando tempus sit **34** sicut homo qui
peregre profectus reliquit domum suam et dedit servis
suis potestatem cuiusque operis et ianitori praecipiat ut
vigilet **35** vigilate ergo nescitis enim quando dominus
domus veniat sero an media nocte an galli cantu an mane
36 ne cum venerit repente inveniat vos dormientes **37**
quod autem vobis dico omnibus dico vigilate

14 erat autem pascha et azyma post biduum et
quaerebant summi sacerdotes et scribae quomodo eum
dolo tenerent et occiderent **2** dicebant enim non in die
festo ne forte tumultus fieret populi **3** et cum esset

Bethaniae in domo Simonis leprosi et recumberet venit
mulier habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi
et fracto alabastro effudit super caput eius **4** erant autem
quidam indigne ferentes intra semet ipsos et dicentes
ut quid perditio ista unguenti facta est **5** poterat enim
unguentum istud veniri plus quam trecentis denariis et
dari pauperibus et fremebant in eam **6** Iesus autem dixit
sinite eam quid illi molesti estis bonum opus operata
est in me **7** semper enim pauperes habetis vobiscum
et cum volueritis potestis illis benefacere me autem
non semper habetis **8** quod habuit haec fecit praevenit
unguere corpus meum in sepulturam **9** amen dico
vobis ubicumque praedicatum fuerit evangelium istud
in universum mundum et quod fecit haec narrabitur in
memoriam eius **10** et Iudas Scariotis unus de duodecim
abiit ad summos sacerdotes ut proderet eum illis **11** qui
audientes gavisi sunt et promiserunt ei pecuniam se
daturos et quaerebat quomodo illum oportune traderet
12 et primo die azymorum quando pascha immolabant
dicunt ei discipuli quo vis eamus et paremus tibi ut
manduces pascha **13** et mittit duos ex discipulis suis et
dicit eis ite in civitatem et occurret vobis homo laguenam
aquae baiulans sequimini eum **14** et quocumque introierit
dicite domino domus quia magister dicit ubi est refectio
mea ubi pascha cum discipulis meis manducem **15** et
ipse vobis demonstrabit cenaculum grande stratum
et illic parate nobis **16** et abierunt discipuli eius et
venerunt in civitatem et invenerunt sicut dixerat illis et
praeparaverunt pascha **17** vespere autem facto venit cum

duodecim **18** et discumbentibus eis et manducantibus
ait Iesus amen dico vobis quia unus ex vobis me tradet
qui manducat mecum **19** at illi coeperunt contristari et
dicere ei singillatim numquid ego **20** qui ait illis unus
ex duodecim qui intinguit mecum in catino **21** et Filius
quidem hominis vadit sicut scriptum est de eo vae autem
homini illi per quem Filius hominis traditur bonum ei si
non esset natus homo ille **22** et manducantibus illis accepit
Iesus panem et benedicens fregit et dedit eis et ait sumite
hoc est corpus meum **23** et accepto calice gratias agens
dedit eis et biberunt ex illo omnes **24** et ait illis hic est
sanguis meus novi testamenti qui pro multis effunditur
25 amen dico vobis quod iam non bibam de genimine vitis
usque in diem illum cum illud bibam novum in regno
Dei **26** et hymno dicto exierunt in montem Olivarum
27 et ait eis Iesus omnes scandalizabimini in nocte ista
quia scriptum est percutiam pastorem et dispergentur
oves **28** sed posteaquam resurrexero praecedam vos in
Galilaeam **29** Petrus autem ait ei et si omnes scandalizati
fuerint sed non ego **30** et ait illi Iesus amen dico tibi
quia tu hodie in nocte hac priusquam bis gallus vocem
dederit ter me es negaturus **31** at ille amplius loquebatur
et si oportuerit me simul conmori tibi non te negabo
similiter autem et omnes dicebant **32** et veniunt in
praedium cui nomen Gethsemani et ait discipulis suis
sedete hic donec orem **33** et adsumit Petrum et Iacobum
et Iohannem secum et coepit pavere et taedere **34** et ait
illis tristis est anima mea usque ad mortem sustinete
hic et vigilate **35** et cum processisset paululum procidit

super terram et orabat ut si fieri posset transiret ab eo
hora **36** et dixit Abba Pater omnia possibilia tibi sunt
transfer calicem hunc a me sed non quod ego volo sed
quod tu **37** et venit et invenit eos dormientes et ait Petro
Simon dormis non potuisti una hora vigilare **38** vigilate
et orate ut non intretis in temptationem spiritus quidem
promptus caro vero infirma **39** et iterum abiens oravit
eundem sermonem dicens **40** et reversus denuo invenit
eos dormientes erant enim oculi illorum ingravati et
ignorabant quid responderent ei **41** et venit tertio et
ait illis dormite iam et requiescite sufficit venit hora
ecce traditur Filius hominis in manus peccatorum **42**
surgite eamus ecce qui me tradit prope est **43** et adhuc eo
loquente venit Iudas Scarioth unus ex duodecim et cum
illo turba cum gladiis et lignis a summis sacerdotibus
et a scribis et a senioribus **44** dederat autem traditor
eius signum eis dicens quemcumque osculatus fuero
ipse est tenete eum et ducite **45** et cum venisset statim
accedens ad eum ait rabbi et osculatus est eum **46**
at illi manus iniecerunt in eum et tenuerunt eum **47**
unus autem quidam de circumstantibus educens gladium
percussit servum summi sacerdotis et amputavit illi
auriculam **48** et respondens Iesus ait illis tamquam ad
latronem existis cum gladiis et lignis conprehendere
me **49** cotidie eram apud vos in templo docens et non
me tenuistis sed ut adimpleantur scripturae **50** tunc
discipuli eius relinquentes eum omnes fugerunt **51**
adulescens autem quidam sequebatur illum amictus
sindone super nudo et tenuerunt eum **52** at ille reiecta

sindone nudus profugit ab eis **53** et adduxerunt Iesum ad
summum sacerdotem et conveniunt omnes sacerdotes
et scribae et seniores **54** Petrus autem a longe secutus
est eum usque intro in atrium summi sacerdotis et
sedebat cum ministris et calefaciebat se ad ignem **55**
summi vero sacerdotes et omne concilium quaerebant
adversum Iesum testimonium ut eum morti traderent nec
inveniebant **56** multi enim testimonium falsum dicebant
adversus eum et convenientia testimonia non erant
57 et quidam surgentes falsum testimonium ferebant
adversus eum dicentes **58** quoniam nos audivimus eum
dicentem ego dissolvam templum hoc manufactum et
per triduum aliud non manufactum aedificabo **59** et non
erat conveniens testimonium illorum **60** et exsurgens
summus sacerdos in medium interrogavit Iesum dicens
non respondes quicquam ad ea quae tibi obiciuntur
ab his **61** ille autem tacebat et nihil respondit rursum
summus sacerdos interrogabat eum et dicit ei tu es
Christus Filius Benedicti **62** Iesus autem dixit illi ego sum
et videbitis Filium hominis a dextris sedentem Virtutis et
venientem cum nubibus caeli **63** summus autem sacerdos
scindens vestimenta sua ait quid adhuc desideramus
testes **64** audistis blasphemiam quid vobis videtur qui
omnes condemnaverunt eum esse reum mortis **65** et
coeperunt quidam conspuere eum et velare faciem eius et
colaphis eum caedere et dicere ei prophetiza et ministri
alapis eum caedebant **66** et cum esset Petrus in atrio
deorsum venit una ex ancillis summi sacerdotis **67** et cum
vidisset Petrum calefacientem se aspiciens illum ait et tu

cum Iesu Nazareno eras **68** at ille negavit dicens neque
scio neque novi quid dicas et exiit foras ante atrium et
gallus cantavit **69** rursus autem cum vidisset illum ancilla
coepit dicere circumstantibus quia hic ex illis est **70** at
ille iterum negavit et post pusillum rursus qui adstabant
dicebant Petro vere ex illis es nam et Galilaeus es **71**
ille autem coepit anathematizare et iurare quia nescio
hominem istum quem dicitis **72** et statim iterum gallus
cantavit et recordatus est Petrus verbi quod dixerat ei
Iesus priusquam gallus cantet bis ter me negabis et coepit
flere

15 et confestim mane consilium facientes summi
sacerdotes cum senioribus et scribis et universo concilio
vincientes Iesum duxerunt et tradiderunt Pilato **2** et
interrogavit eum Pilatus tu es rex Iudaeorum at ille
respondens ait illi tu dicis **3** et accusabant eum summi
sacerdotes in multis **4** Pilatus autem rursum interrogavit
eum dicens non respondes quicquam vide in quantis te
accusant **5** Iesus autem amplius nihil respondit ita ut
miraretur Pilatus **6** per diem autem festum dimittere
solebat illis unum ex vinctis quemcumque petissent **7**
erat autem qui dicebatur Barabbas qui cum seditiosis erat
vinctus qui in seditione fecerant homicidium **8** et cum
ascendisset turba coepit rogare sicut semper faciebat illis
9 Pilatus autem respondit eis et dixit vultis dimittam vobis
regem Iudaeorum **10** sciebat enim quod per invidiam
tradidissent eum summi sacerdotes **11** pontifices autem
concitaverunt turbam ut magis Barabban dimitteret eis
12 Pilatus autem iterum respondens ait illis quid ergo

vultis faciam regi Iudaeorum **13** at illi iterum clamaverunt
crucifige eum **14** Pilatus vero dicebat eis quid enim mali
fecit at illi magis clamabant crucifige eum **15** Pilatus
autem volens populo satisfacere dimisit illis Barabban
et tradidit Iesum flagellis caesum ut crucifigeretur **16**
milites autem duxerunt eum intro in atrium praetorii
et convocant totam cohortem **17** et induunt eum
purpuram et inponunt ei plectentes spineam coronam
18 et coeperunt salutare eum have rex Iudaeorum **19**
et percutiebant caput eius harundine et conspuebant
eum et ponentes genua adorabant eum **20** et postquam
inluserunt ei exuerunt illum purpuram et induerunt eum
vestimentis suis et educunt illum ut crucifigerent eum **21**
et angariaverunt praetereuntem quempiam Simonem
Cyreneum venientem de villa patrem Alexandri et Rufi ut
tolleret crucem eius **22** et perducunt illum in Golgotha
locum quod est interpretatum Calvariae locus **23** et
dabant ei bibere murratum vinum et non accepit **24** et
crucifigentes eum diviserunt vestimenta eius mittentes
sortem super eis quis quid tolleret **25** erat autem hora
tertia et crucifixerunt eum **26** et erat titulus causae
eius inscriptus rex Iudaeorum **27** et cum eo crucifigunt
duos latrones unum a dextris et alium a sinistris eius
28 et adimpleta est scriptura quae dicit et cum iniquis
reputatus est **29** et praetereuntes blasphemabant eum
moventes capita sua et dicentes va qui destruit templum
et in tribus diebus aedificat **30** salvum fac temet ipsum
descendens de cruce **31** similiter et summi sacerdotes
ludentes ad alterutrum cum scribis dicebant alios salvos

fecit se ipsum non potest salvum facere **32** Christus rex
Israhel descendat nunc de cruce ut videamus et credamus
et qui cum eo crucifixi erant conviciabantur ei **33** et
facta hora sexta tenebrae factae sunt per totam terram
usque in horam nonam **34** et hora nona exclamavit Iesus
voce magna dicens Heloi Heloi lama sabacthani quod est
interpretatum Deus meus Deus meus ut quid dereliquisti
me **35** et quidam de circumstantibus audientes dicebant
ecce Heliam vocat **36** currens autem unus et implens
spongiam aceto circumponensque calamo potum dabat ei
dicens sinite videamus si veniat Helias ad deponendum
eum **37** Iesus autem emissa voce magna exspiravit **38** et
velum templi scissum est in duo a sursum usque deorsum
39 videns autem centurio qui ex adverso stabat quia sic
clamans exspirasset ait vere homo hic Filius Dei erat **40**
erant autem et mulieres de longe aspicientes inter quas
et Maria Magdalene et Maria Iacobi minoris et Ioseph
mater et Salome **41** et cum esset in Galilaea sequebantur
eum et ministrabant ei et aliae multae quae simul cum
eo ascenderant Hierosolyma **42** et cum iam sero esset
factum quia erat parasceve quod est ante sabbatum **43**
venit Ioseph ab Arimathia nobilis decurio qui et ipse erat
expectans regnum Dei et audacter introiit ad Pilatum
et petiit corpus Iesu **44** Pilatus autem mirabatur si iam
obisset et accersito centurione interrogavit eum si iam
mortuus esset **45** et cum cognovisset a centurione donavit
corpus Ioseph **46** Ioseph autem mercatus sindonem
et deponens eum involvit sindone et posuit eum in
monumento quod erat excisum de petra et advolvit

lapidem ad ostium monumenti **47** Maria autem Magdalene
et Maria Ioseph aspiciebant ubi poneretur

16 et cum transisset sabbatum Maria Magdalene et
Maria Iacobi et Salome emerunt aromata ut venientes
unguerent eum **2** et valde mane una sabbatorum veniunt
ad monumentum orto iam sole **3** et dicebant ad invicem
quis revolvet nobis lapidem ab ostio monumenti **4**
et respicientes vident revolutum lapidem erat quippe
magnus valde **5** et introeuntes in monumento viderunt
iuvenem sedentem in dextris coopertum stola candida et
obstipuerunt **6** qui dicit illis nolite expavescere Iesum
quaeritis Nazarenum crucifixum surrexit non est hic ecce
locus ubi posuerunt eum **7** sed ite et dicite discipulis
eius et Petro quia praecedit vos in Galilaeam ibi eum
videbitis sicut dixit vobis **8** at illae exeuntes fugerunt de
monumento invaserat enim eas tremor et pavor et nemini
quicquam dixerunt timebant enim **9** **(note: The most reliable
and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)** surgens autem
mane prima sabbati apparuit primo Mariae Magdalenae
de qua eiecerat septem daemonia **10** illa vadens nuntiavit
his qui cum eo fuerant lugentibus et flentibus **11** et illi
audientes quia viveret et visus esset ab ea non crediderunt
12 post haec autem duobus ex eis ambulantibus ostensus
est in alia effigie euntibus in villam **13** et illi euntes
nuntiaverunt ceteris nec illis crediderunt **14** novissime
recumbentibus illis undecim apparuit et exprobravit
incredulitatem illorum et duritiam cordis quia his qui
viderant eum resurrexisse non crediderant **15** et dixit eis
euntes in mundum universum praedicate evangelium

omni creaturae **16** qui crediderit et baptizatus fuerit
salvus erit qui vero non crediderit condemnabitur **17** signa
autem eos qui crediderint haec sequentur in nomine meo
daemonia eicient linguis loquentur novis **18** serpentes
tollent et si mortiferum quid biberint non eos nocebit
super aegrotos manus inponent et bene habebunt **19** et
Dominus quidem postquam locutus est eis adsumptus
est in caelum et sedit a dextris Dei **20** illi autem profecti
praedicaverunt ubique Domino cooperante et sermonem
confirmante sequentibus signis

Lucam

1 quoniam quidem multi conati sunt ordinare
narrationem quae in nobis conpletae sunt rerum **2**
sicut tradiderunt nobis qui ab initio ipsi viderunt et
ministri fuerunt sermonis **3** visum est et mihi adsecuto
a principio omnibus diligenter ex ordine tibi scribere
optime Theophile **4** ut cognoscas eorum verborum de
quibus eruditus es veritatem **5** fuit in diebus Herodis
regis Iudaeae sacerdos quidam nomine Zaccharias de
vice Abia et uxor illi de filiabus Aaron et nomen eius
Elisabeth **6** erant autem iusti ambo ante Deum incedentes
in omnibus mandatis et iustificationibus Domini sine
querella **7** et non erat illis filius eo quod esset Elisabeth
sterilis et ambo processissent in diebus suis **8** factum est
autem cum sacerdotio fungeretur in ordine vicis suae
ante Deum **9** secundum consuetudinem sacerdotii sorte
exiit ut incensum poneret ingressus in templum Domini
10 et omnis multitudo erat populi orans foris hora incensi
11 apparuit autem illi angelus Domini stans a dextris
altaris incensi **12** et Zaccharias turbatus est videns et
timor inruit super eum **13** ait autem ad illum angelus ne
timeas Zaccharia quoniam exaudita est deprecatio tua et
uxor tua Elisabeth pariet tibi filium et vocabis nomen
eius Iohannem **14** et erit gaudium tibi et exultatio et
multi in nativitate eius gaudebunt **15** erit enim magnus
coram Domino et vinum et sicera non bibet et Spiritu
Sancto replebitur adhuc ex utero matris suae **16** et multos
filiorum Israhel convertet ad Dominum Deum ipsorum **17**
et ipse praecedet ante illum in spiritu et virtute Heliae

ut convertat corda patrum in filios et incredibiles ad
prudentiam iustorum parare Domino plebem perfectam
18 et dixit Zaccharias ad angelum unde hoc sciam ego
enim sum senex et uxor mea processit in diebus suis
19 et respondens angelus dixit ei ego sum Gabrihel qui
adsto ante Deum et missus sum loqui ad te et haec
tibi evangelizare **20** et ecce eris tacens et non poteris
loqui usque in diem quo haec fiant pro eo quod non
credidisti verbis meis quae implebuntur in tempore suo
21 et erat plebs expectans Zacchariam et mirabantur
quod tardaret ipse in templo **22** egressus autem non
poterat loqui ad illos et cognoverunt quod visionem
vidisset in templo et ipse erat innuens illis et permansit
mutus **23** et factum est ut impleti sunt dies officii eius
abiit in domum suam **24** post hos autem dies concepit
Elisabeth uxor eius et occultabat se mensibus quinque
dicens **25** quia sic mihi fecit Dominus in diebus quibus
respexit auferre obprobrium meum inter homines **26**
in mense autem sexto missus est angelus Gabrihel a
Deo in civitatem Galilaeae cui nomen Nazareth **27** ad
virginem desponsatam viro cui nomen erat Ioseph de
domo David et nomen virginis Maria **28** et ingressus
angelus ad eam dixit have gratia plena Dominus tecum
benedicta tu in mulieribus **29** quae cum vidisset turbata
est in sermone eius et cogitabat qualis esset ista salutatio
30 et ait angelus ei ne timeas Maria invenisti enim gratiam
apud Deum **31** ecce concipies in utero et paries filium et
vocabis nomen eius Iesum **32** hic erit magnus et Filius
Altissimi vocabitur et dabit illi Dominus Deus sedem

David patris eius **33** et regnabit in domo Iacob in aeternum
et regni eius non erit finis **(aiōn g165)** **34** dixit autem
Maria ad angelum quomodo fiet istud quoniam virum
non cognosco **35** et respondens angelus dixit ei Spiritus
Sanctus superveniet in te et virtus Altissimi obumbrabit
tibi ideoque et quod nascetur sanctum vocabitur Filius
Dei **36** et ecce Elisabeth cognata tua et ipsa concepit
filium in senecta sua et hic mensis est sextus illi quae
vocatur sterilis **37** quia non erit inpossibile apud Deum
omne verbum **38** dixit autem Maria ecce ancilla Domini
fiat mihi secundum verbum tuum et discessit ab illa
angelus **39** exsurgens autem Maria in diebus illis abiit
in montana cum festinatione in civitatem Iuda **40** et
intravit in domum Zacchariae et salutavit Elisabeth **41**
et factum est ut audivit salutationem Mariae Elisabeth
exultavit infans in utero eius et repleta est Spiritu Sancto
Elisabeth **42** et exclamavit voce magna et dixit benedicta
tu inter mulieres et benedictus fructus ventris tui **43** et
unde hoc mihi ut veniat mater Domini mei ad me **44** ecce
enim ut facta est vox salutationis tuae in auribus meis
exultavit in gaudio infans in utero meo **45** et beata quae
credidit quoniam perficientur ea quae dicta sunt ei a
Domino **46** et ait Maria magnificat anima mea Dominum
47 et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo **48**
quia respexit humilitatem ancillae suae ecce enim ex
hoc beatam me dicent omnes generationes **49** quia fecit
mihi magna qui potens est et sanctum nomen eius **50** et
misericordia eius in progenies et progenies timentibus
eum **51** fecit potentiam in brachio suo dispersit superbos

mente cordis sui **52** deposuit potentes de sede et exaltavit
humiles **53** esurientes implevit bonis et divites dimisit
inanes **54** suscepit Israhel puerum suum memorari
misericordiae **55** sicut locutus est ad patres nostros
Abraham et semini eius in saecula **(aiōn g165)** **56** mansit
autem Maria cum illa quasi mensibus tribus et reversa
est in domum suam **57** Elisabeth autem impletum est
tempus pariendi et peperit filium **58** et audierunt vicini
et cognati eius quia magnificavit Dominus misericordiam
suam cum illa et congratulabantur ei **59** et factum est in
die octavo venerunt circumcidere puerum et vocabant
eum nomine patris eius Zacchariam **60** et respondens
mater eius dixit nequaquam sed vocabitur Iohannes **61** et
dixerunt ad illam quia nemo est in cognatione tua qui
vocetur hoc nomine **62** innuebant autem patri eius quem
vellet vocari eum **63** et postulans pugillarem scripsit
dicens Iohannes est nomen eius et mirati sunt universi
64 apertum est autem ilico os eius et lingua eius et
loquebatur benedicens Deum **65** et factus est timor super
omnes vicinos eorum et super omnia montana Iudaeae
divulgabantur omnia verba haec **66** et posuerunt omnes
qui audierant in corde suo dicentes quid putas puer iste
erit etenim manus Domini erat cum illo **67** et Zaccharias
pater eius impletus est Spiritu Sancto et prophetavit
dicens **68** benedictus Deus Israhel quia visitavit et fecit
redemptionem plebi suae **69** et erexit cornu salutis nobis
in domo David pueri sui **70** sicut locutus est per os
sanctorum qui a saeculo sunt prophetarum eius **(aiōn g165)**
71 salutem ex inimicis nostris et de manu omnium qui

oderunt nos 72 ad faciendam misericordiam cum patribus
nostris et memorari testamenti sui sancti 73 iusiurandum
quod iuravit ad Abraham patrem nostrum 74 daturum se
nobis ut sine timore de manu inimicorum nostrorum
liberati serviamus illi 75 in sanctitate et iustitia coram
ipso omnibus diebus nostris 76 et tu puer propheta
Altissimi vocaberis praeibis enim ante faciem Domini
parare vias eius 77 ad dandam scientiam salutis plebi
eius in remissionem peccatorum eorum 78 per viscera
misericordiae Dei nostri in quibus visitavit nos oriens
ex alto 79 inluminare his qui in tenebris et in umbra
mortis sedent ad dirigendos pedes nostros in viam pacis
80 puer autem crescebat et confortabatur spiritu et erat
in deserto usque in diem ostensionis suae ad Israhel

2 factum est autem in diebus illis exiit edictum a Caesare
Augusto ut describeretur universus orbis 2 haec descriptio
prima facta est praeside Syriae Cyrino 3 et ibant omnes ut
profiterentur singuli in suam civitatem 4 ascendit autem
et Ioseph a Galilaea de civitate Nazareth in Iudaeam
civitatem David quae vocatur Bethleem eo quod esset
de domo et familia David 5 ut profiteretur cum Maria
desponsata sibi uxore praegnate 6 factum est autem
cum essent ibi impleti sunt dies ut pareret 7 et peperit
filium suum primogenitum et pannis eum involvit et
reclinavit eum in praesepio quia non erat eis locus in
diversorio 8 et pastores erant in regione eadem vigilantes
et custodientes vigilias noctis supra gregem suum 9
et ecce angelus Domini stetit iuxta illos et claritas Dei
circumfulsit illos et timuerunt timore magno 10 et dixit

illis angelus nolite timere ecce enim evangelizo vobis
gaudium magnum quod erit omni populo **11** quia natus est
vobis hodie salvator qui est Christus Dominus in civitate
David **12** et hoc vobis signum invenietis infantem pannis
involutum et positum in praesepio **13** et subito facta
est cum angelo multitudo militiae caelestis laudantium
Deum et dicentium **14** gloria in altissimis Deo et in terra
pax in hominibus bonae voluntatis **15** et factum est ut
discesserunt ab eis angeli in caelum pastores loquebantur
ad invicem transeamus usque Bethleem et videamus
hoc verbum quod factum est quod fecit Dominus et
ostendit nobis **16** et venerunt festinantes et invenerunt
Mariam et Ioseph et infantem positum in praesepio **17**
videntes autem cognoverunt de verbo quod dictum erat
illis de puero hoc **18** et omnes qui audierunt mirati
sunt et de his quae dicta erant a pastoribus ad ipsos **19**
Maria autem conservabat omnia verba haec conferens
in corde suo **20** et reversi sunt pastores glorificantes et
laudantes Deum in omnibus quae audierant et viderant
sicut dictum est ad illos **21** et postquam consummati
sunt dies octo ut circumcideretur vocatum est nomen
eius Iesus quod vocatum est ab angelo priusquam in
utero conciperetur **22** et postquam impleti sunt dies
purgationis eius secundum legem Mosi tulerunt illum in
Hierusalem ut sisterent eum Domino **23** sicut scriptum
est in lege Domini quia omne masculinum adaperiens
vulvam sanctum Domino vocabitur **24** et ut darent
hostiam secundum quod dictum est in lege Domini par
turturum aut duos pullos columbarum **25** et ecce homo

erat in Hierusalem cui nomen Symeon et homo iste
iustus et timoratus expectans consolationem Israhel et
Spiritus Sanctus erat in eo **26** et responsum acceperat ab
Spiritu Sancto non visurum se mortem nisi prius videret
Christum Domini **27** et venit in Spiritu in templum et
cum inducerent puerum Iesum parentes eius ut facerent
secundum consuetudinem legis pro eo **28** et ipse accepit
eum in ulnas suas et benedixit Deum et dixit **29** nunc
dimittis servum tuum Domine secundum verbum tuum
in pace **30** quia viderunt oculi mei salutare tuum **31**
quod parasti ante faciem omnium populorum **32** lumen
ad revelationem gentium et gloriam plebis tuae Israhel
33 et erat pater eius et mater mirantes super his quae
dicebantur de illo **34** et benedixit illis Symeon et dixit
ad Mariam matrem eius ecce positus est hic in ruinam
et resurrectionem multorum in Israhel et in signum
cui contradicetur **35** et tuam ipsius animam pertransiet
gladius ut revelentur ex multis cordibus cogitationes **36**
et erat Anna prophetissa filia Phanuhel de tribu Aser
haec processerat in diebus multis et vixerat cum viro
suo annis septem a virginitate sua **37** et haec vidua
usque ad annos octoginta quattuor quae non discedebat
de templo ieiuniis et obsecrationibus serviens nocte
ac die **38** et haec ipsa hora superveniens confitebatur
Domino et loquebatur de illo omnibus qui expectabant
redemptionem Hierusalem **39** et ut perfecerunt omnia
secundum legem Domini reversi sunt in Galilaeam in
civitatem suam Nazareth **40** puer autem crescebat et
confortabatur plenus sapientia et gratia Dei erat in illo

41 et ibant parentes eius per omnes annos in Hierusalem
in die sollemni paschae **42** et cum factus esset annorum
duodecim ascendentibus illis in Hierosolymam secundum
consuetudinem diei festi **43** consummatisque diebus
cum redirent remansit puer Iesus in Hierusalem et non
cognoverunt parentes eius **44** existimantes autem illum
esse in comitatu venerunt iter diei et requirebant eum
inter cognatos et notos **45** et non invenientes regressi
sunt in Hierusalem requirentes eum **46** et factum est post
triduum invenerunt illum in templo sedentem in medio
doctorum audientem illos et interrogantem **47** stupebant
autem omnes qui eum audiebant super prudentia et
responsis eius **48** et videntes admirati sunt et dixit mater
eius ad illum fili quid fecisti nobis sic ecce pater tuus et
ego dolentes quaerebamus te **49** et ait ad illos quid est
quod me quaerebatis nesciebatis quia in his quae Patris
mei sunt oportet me esse **50** et ipsi non intellexerunt
verbum quod locutus est ad illos **51** et descendit cum
eis et venit Nazareth et erat subditus illis et mater
eius conservabat omnia verba haec in corde suo **52** et
Iesus proficiebat sapientia aetate et gratia apud Deum et
homines

3 anno autem quintodecimo imperii Tiberii Caesaris
procurante Pontio Pilato Iudaeam tetrarcha autem
Galilaeae Herode Philippo autem fratre eius tetrarcha
Itureae et Trachonitidis regionis et Lysania Abilinae
tetrarcha **2** sub principibus sacerdotum Anna et Caiapha
factum est verbum Dei super Iohannem Zacchariae filium
in deserto **3** et venit in omnem regionem Iordanis

praedicans baptismum paenitentiae in remissionem
peccatorum **4** sicut scriptum est in libro sermonum Esaiae
prophetae vox clamantis in deserto parate viam Domini
rectas facite semitas eius **5** omnis vallis implebitur et
omnis mons et collis humiliabitur et erunt prava in
directa et aspera in vias planas **6** et videbit omnis caro
salutare Dei **7** dicebat ergo ad turbas quae exiebant ut
baptizarentur ab ipso genimina viperarum quis ostendit
vobis fugere a ventura ira **8** facite ergo fructus dignos
paenitentiae et ne coeperitis dicere patrem habemus
Abraham dico enim vobis quia potest Deus de lapidibus
istis suscitare filios Abrahae **9** iam enim securis ad
radicem arborum posita est omnis ergo arbor non faciens
fructum exciditur et in ignem mittitur **10** et interrogabant
eum turbae dicentes quid ergo faciemus **11** respondens
autem dicebat illis qui habet duas tunicas det non habenti
et qui habet escas similiter faciat **12** venerunt autem et
publicani ut baptizarentur et dixerunt ad illum magister
quid faciemus **13** at ille dixit ad eos nihil amplius quam
quod constitutum est vobis faciatis **14** interrogabant
autem eum et milites dicentes quid faciemus et nos et
ait illis neminem concutiatis neque calumniam faciatis
et contenti estote stipendiis vestris **15** existimante
autem populo et cogitantibus omnibus in cordibus suis
de Iohanne ne forte ipse esset Christus **16** respondit
Iohannes dicens omnibus ego quidem aqua baptizo vos
venit autem fortior me cuius non sum dignus solvere
corrigiam calciamentorum eius ipse vos baptizabit in
Spiritu Sancto et igni **17** cuius ventilabrum in manu

eius et purgabit aream suam et congregabit triticum in
horreum suum paleas autem conburet igni inextinguibili
18 multa quidem et alia exhortans evangelizabat populum
19 Herodes autem tetrarcha cum corriperetur ab illo
de Herodiade uxore fratris sui et de omnibus malis
quae fecit Herodes **20** adiecit et hoc supra omnia et
inclusit Iohannem in carcere **21** factum est autem cum
baptizaretur omnis populus et Iesu baptizato et orante
apertum est caelum **22** et descendit Spiritus Sanctus
corporali specie sicut columba in ipsum et vox de caelo
facta est tu es Filius meus dilectus in te conplacuit mihi
23 et ipse Iesus erat incipiens quasi annorum triginta ut
putabatur filius Ioseph qui fuit Heli **24** qui fuit Matthat
qui fuit Levi qui fuit Melchi qui fuit Iannae qui fuit Ioseph
25 qui fuit Matthathiae qui fuit Amos qui fuit Naum
qui fuit Esli qui fuit Naggae **26** qui fuit Maath qui fuit
Matthathiae qui fuit Semei qui fuit Iosech qui fuit Ioda **27**
qui fuit Iohanna qui fuit Resa qui fuit Zorobabel qui fuit
Salathihel qui fuit Neri **28** qui fuit Melchi qui fuit Addi
qui fuit Cosam qui fuit Helmadam qui fuit Her **29** qui
fuit Iesu qui fuit Eliezer qui fuit Iorim qui fuit Matthat
qui fuit Levi **30** qui fuit Symeon qui fuit Iuda qui fuit
Ioseph qui fuit Iona qui fuit Eliachim **31** qui fuit Melea
qui fuit Menna qui fuit Matthata qui fuit Nathan qui fuit
David **32** qui fuit Iesse qui fuit Obed qui fuit Booz qui fuit
Salmon qui fuit Naasson **33** qui fuit Aminadab qui fuit
Aram qui fuit Esrom qui fuit Phares qui fuit Iudae **34** qui
fuit Iacob qui fuit Isaac qui fuit Abraham qui fuit Thare
qui fuit Nachor **35** qui fuit Seruch qui fuit Ragau qui fuit

Phalec qui fuit Eber qui fuit Sale **36** qui fuit Cainan qui
fuit Arfaxat qui fuit Sem qui fuit Noe qui fuit Lamech **37**
qui fuit Mathusalae qui fuit Enoch qui fuit Iared qui fuit
Malelehel qui fuit Cainan **38** qui fuit Enos qui fuit Seth
qui fuit Adam qui fuit Dei

4 Iesus autem plenus Spiritu Sancto regressus est ab
Iordane et agebatur in Spiritu in desertum **2** diebus
quadraginta et temptabatur a diabolo et nihil manducavit
in diebus illis et consummatis illis esuriit **3** dixit autem
illi diabolus si Filius Dei es dic lapidi huic ut panis fiat
4 et respondit ad illum Iesus scriptum est quia non in
pane solo vivet homo sed in omni verbo Dei **5** et duxit
illum diabolus et ostendit illi omnia regna orbis terrae in
momento temporis **6** et ait ei tibi dabo potestatem hanc
universam et gloriam illorum quia mihi tradita sunt et
cui volo do illa **7** tu ergo si adoraveris coram me erunt
tua omnia **8** et respondens Iesus dixit illi scriptum est
Dominum Deum tuum adorabis et illi soli servies **9** et
duxit illum in Hierusalem et statuit eum supra pinnam
templi et dixit illi si Filius Dei es mitte te hinc deorsum
10 scriptum est enim quod angelis suis mandabit de te ut
conservent te **11** et quia in manibus tollent te ne forte
offendas ad lapidem pedem tuum **12** et respondens Iesus
ait illi dictum est non temptabis Dominum Deum tuum
13 et consummata omni temptatione diabolus recessit
ab illo usque ad tempus **14** et regressus est Iesus in
virtute Spiritus in Galilaeam et fama exiit per universam
regionem de illo **15** et ipse docebat in synagogis eorum
et magnificabatur ab omnibus **16** et venit Nazareth

ubi erat nutritus et intravit secundum consuetudinem
suam die sabbati in synagogam et surrexit legere **17**
et traditus est illi liber prophetae Esaiae et ut revolvit
librum invenit locum ubi scriptum erat **18** Spiritus Domini
super me propter quod unxit me evangelizare pauperibus
misit me **19** praedicare captivis remissionem et caecis
visum dimittere confractos in remissionem praedicare
annum Domini acceptum et diem retributionis **20** et cum
plicuisset librum reddidit ministro et sedit et omnium in
synagoga oculi erant intendentes in eum **21** coepit autem
dicere ad illos quia hodie impleta est haec scriptura in
auribus vestris **22** et omnes testimonium illi dabant et
mirabantur in verbis gratiae quae procedebant de ore
ipsius et dicebant nonne hic filius est Ioseph **23** et ait illis
utique dicetis mihi hanc similitudinem medice cura te
ipsum quanta audivimus facta in Capharnaum fac et hic
in patria tua **24** ait autem amen dico vobis quia nemo
propheta acceptus est in patria sua **25** in veritate dico
vobis multae viduae erant in diebus Heliae in Israhel
quando clusum est caelum annis tribus et mensibus sex
cum facta est fames magna in omni terra **26** et ad nullam
illarum missus est Helias nisi in Sareptha Sidoniae ad
mulierem viduam **27** et multi leprosi erant in Israhel
sub Heliseo propheta et nemo eorum mundatus est nisi
Neman Syrus **28** et repleti sunt omnes in synagoga ira
haec audientes **29** et surrexerunt et eiecerunt illum
extra civitatem et duxerunt illum usque ad supercilium
montis supra quem civitas illorum erat aedificata ut
praecipitarent eum **30** ipse autem transiens per medium

illorum ibat **31** et descendit in Capharnaum civitatem
Galilaeae ibique docebat illos sabbatis **32** et stupebant in
doctrina eius quia in potestate erat sermo ipsius **33** et
in synagoga erat homo habens daemonium inmundum
et exclamavit voce magna **34** dicens sine quid nobis et
tibi Iesu Nazarene venisti perdere nos scio te qui sis
Sanctus Dei **35** et increpavit illi Iesus dicens obmutesce
et exi ab illo et cum proiecisset illum daemonium in
medium exiit ab illo nihilque illum nocuit **36** et factus
est pavor in omnibus et conloquebantur ad invicem
dicentes quod est hoc verbum quia in potestate et virtute
imperat inmundis spiritibus et exeunt **37** et divulgabatur
fama de illo in omnem locum regionis **38** surgens autem
de synagoga introivit in domum Simonis socrus autem
Simonis tenebatur magnis febribus et rogaverunt illum
pro ea **39** et stans super illam imperavit febri et dimisit
illam et continuo surgens ministrabat illis **40** cum sol
autem occidisset omnes qui habebant infirmos variis
languoribus ducebant illos ad eum at ille singulis manus
inponens curabat eos **41** exiebant autem etiam daemonia
a multis clamantia et dicentia quia tu es Filius Dei et
increpans non sinebat ea loqui quia sciebant ipsum esse
Christum **42** facta autem die egressus ibat in desertum
locum et turbae requirebant eum et venerunt usque ad
ipsum et detinebant illum ne discederet ab eis **43** quibus
ille ait quia et aliis civitatibus oportet me evangelizare
regnum Dei quia ideo missus sum **44** et erat praedicans in
synagogis Galilaeae

5 factum est autem cum turbae inruerent in eum ut
audirent verbum Dei et ipse stabat secus stagnum
Gennesareth **2** et vidit duas naves stantes secus stagnum
piscatores autem descenderant et lavabant retia **3**
ascendens autem in unam navem quae erat Simonis
rogavit eum a terra reducere pusillum et sedens docebat
de navicula turbas **4** ut cessavit autem loqui dixit ad
Simonem duc in altum et laxate retia vestra in capturam
5 et respondens Simon dixit illi praeceptor per totam
noctem laborantes nihil cepimus in verbo autem tuo
laxabo rete **6** et cum hoc fecissent concluserunt piscium
multitudinem copiosam rumpebatur autem rete eorum
7 et annuerunt sociis qui erant in alia navi ut venirent
et adiuvarent eos et venerunt et impleverunt ambas
naviculas ita ut mergerentur **8** quod cum videret Simon
Petrus procidit ad genua Iesu dicens exi a me quia homo
peccator sum Domine **9** stupor enim circumdederat
eum et omnes qui cum illo erant in captura piscium
quam ceperant **10** similiter autem Iacobum et Iohannem
filios Zebedaei qui erant socii Simonis et ait ad Simonem
Iesus noli timere ex hoc iam homines eris capiens **11** et
subductis ad terram navibus relictis omnibus secuti sunt
illum **12** et factum est cum esset in una civitatum et ecce
vir plenus lepra et videns Iesum et procidens in faciem
rogavit eum dicens Domine si vis potes me mundare **13** et
extendens manum tetigit illum dicens volo mundare et
confestim lepra discessit ab illo **14** et ipse praecepit illi ut
nemini diceret sed vade ostende te sacerdoti et offer pro
emundatione tua sicut praecepit Moses in testimonium

illis **15** perambulabat autem magis sermo de illo et
conveniebant turbae multae ut audirent et curarentur ab
infirmitatibus suis **16** ipse autem secedebat in deserto et
orabat **17** et factum est in una dierum et ipse sedebat
docens et erant Pharisaei sedentes et legis doctores
qui venerant ex omni castello Galilaeae et Iudaeae et
Hierusalem et virtus erat Domini ad sanandum eos **18** et
ecce viri portantes in lecto hominem qui erat paralyticus
et quaerebant eum inferre et ponere ante eum **19** et
non invenientes qua parte illum inferrent prae turba
ascenderunt supra tectum per tegulas submiserunt illum
cum lecto in medium ante Iesum **20** quorum fidem ut vidit
dixit homo remittuntur tibi peccata tua **21** et coeperunt
cogitare scribae et Pharisaei dicentes quis est hic qui
loquitur blasphemias quis potest dimittere peccata nisi
solus Deus **22** ut cognovit autem Iesus cogitationes eorum
respondens dixit ad illos quid cogitatis in cordibus vestris
23 quid est facilius dicere dimittuntur tibi peccata an
dicere surge et ambula **24** ut autem sciatis quia Filius
hominis potestatem habet in terra dimittere peccata ait
paralytico tibi dico surge tolle lectum tuum et vade in
domum tuam **25** et confestim surgens coram illis tulit in
quo iacebat et abiit in domum suam magnificans Deum
26 et stupor adprehendit omnes et magnificabant Deum
et repleti sunt timore dicentes quia vidimus mirabilia
hodie **27** et post haec exiit et vidit publicanum nomine
Levi sedentem ad teloneum et ait illi sequere me **28**
et relictis omnibus surgens secutus est eum **29** et fecit
ei convivium magnum Levi in domo sua et erat turba

multa publicanorum et aliorum qui cum illis erant
discumbentes 30 et murmurabant Pharisaei et scribae
eorum dicentes ad discipulos eius quare cum publicanis
et peccatoribus manducatis et bibitis 31 et respondens
Iesus dixit ad illos non egent qui sani sunt medico sed
qui male habent 32 non veni vocare iustos sed peccatores
in paenitentiam 33 at illi dixerunt ad eum quare discipuli
Iohannis ieiunant frequenter et obsecrationes faciunt
similiter et Pharisaeorum tui autem edunt et bibunt 34
quibus ipse ait numquid potestis filios sponsi dum cum
illis est sponsus facere ieiunare 35 venient autem dies et
cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt in
illis diebus 36 dicebat autem et similitudinem ad illos
quia nemo commissuram a vestimento novo inmittit in
vestimentum vetus alioquin et novum rumpit et veteri
non convenit commissura a novo 37 et nemo mittit
vinum novum in utres veteres alioquin rumpet vinum
novum utres et ipsum effundetur et utres peribunt 38 sed
vinum novum in utres novos mittendum est et utraque
conservantur 39 et nemo bibens vetus statim vult novum
dicit enim vetus melius est

6 factum est autem in sabbato secundoprimo cum
transiret per sata vellebant discipuli eius spicas et
manducabant confricantes manibus 2 quidam autem
Pharisaeorum dicebant illis quid facitis quod non licet in
sabbatis 3 et respondens Iesus ad eos dixit nec hoc legistis
quod fecit David cum esurisset ipse et qui cum eo erant 4
quomodo intravit in domum Dei et panes propositionis
sumpsit et manducavit et dedit his qui cum ipso erant

quos non licet manducare nisi tantum sacerdotibus **5**
et dicebat illis quia dominus est Filius hominis etiam
sabbati **6** factum est autem et in alio sabbato ut intraret
in synagogam et doceret et erat ibi homo et manus eius
dextra erat arida **7** observabant autem scribae et Pharisaei
si in sabbato curaret ut invenirent accusare illum **8** ipse
vero sciebat cogitationes eorum et ait homini qui habebat
manum aridam surge et sta in medium et surgens stetit
9 ait autem ad illos Iesus interrogo vos si licet sabbato
bene facere an male animam salvam facere an perdere **10**
et circumspectis omnibus dixit homini extende manum
tuam et extendit et restituta est manus eius **11** ipsi
autem repleti sunt insipientia et conloquebantur ad
invicem quidnam facerent Iesu **12** factum est autem in
illis diebus exiit in montem orare et erat pernoctans in
oratione Dei **13** et cum dies factus esset vocavit discipulos
suos et elegit duodecim ex ipsis quos et apostolos
nominavit **14** Simonem quem cognominavit Petrum et
Andream fratrem eius Iacobum et Iohannem Philippum
et Bartholomeum **15** Mattheum et Thomam Iacobum
Alphei et Simonem qui vocatur Zelotes **16** Iudam Iacobi
et Iudam Scarioth qui fuit proditor **17** et descendens cum
illis stetit in loco campestri et turba discipulorum eius et
multitudo copiosa plebis ab omni Iudaea et Hierusalem
et maritimae Tyri et Sidonis **18** qui venerunt ut audirent
eum et sanarentur a languoribus suis et qui vexabantur
ab spiritibus inmundis curabantur **19** et omnis turba
quaerebant eum tangere quia virtus de illo exiebat et
sanabat omnes **20** et ipse elevatis oculis in discipulos

suos dicebat beati pauperes quia vestrum est regnum
Dei **21** beati qui nunc esuritis quia saturabimini beati qui
nunc fletis quia ridebitis **22** beati eritis cum vos oderint
homines et cum separaverint vos et exprobraverint
et eiecerint nomen vestrum tamquam malum propter
Filium hominis **23** gaudete in illa die et exultate ecce
enim merces vestra multa in caelo secundum haec enim
faciebant prophetis patres eorum **24** verumtamen vae
vobis divitibus quia habetis consolationem vestram **25**
vae vobis qui saturati estis quia esurietis vae vobis
qui ridetis nunc quia lugebitis et flebitis **26** vae cum
bene vobis dixerint omnes homines secundum haec
faciebant prophetis patres eorum **27** sed vobis dico qui
auditis diligite inimicos vestros benefacite his qui vos
oderunt **28** benedicite maledicentibus vobis orate pro
calumniantibus vos **29** ei qui te percutit in maxillam
praebe et alteram et ab eo qui aufert tibi vestimentum
etiam tunicam noli prohibere **30** omni autem petenti
te tribue et qui aufert quae tua sunt ne repetas **31** et
prout vultis ut faciant vobis homines et vos facite illis
similiter **32** et si diligitis eos qui vos diligunt quae vobis
est gratia nam et peccatores diligentes se diligunt **33** et si
benefeceritis his qui vobis benefaciunt quae vobis est
gratia siquidem et peccatores hoc faciunt **34** et si mutuum
dederitis his a quibus speratis recipere quae gratia
est vobis nam et peccatores peccatoribus fenerantur
ut recipiant aequalia **35** verumtamen diligite inimicos
vestros et benefacite et mutuum date nihil desperantes
et erit merces vestra multa et eritis filii Altissimi quia

ipse benignus est super ingratos et malos **36** estote
ergo misericordes sicut et Pater vester misericors est **37**
nolite iudicare et non iudicabimini nolite condemnare
et non condemnabimini dimittite et dimittemini **38**
date et dabitur vobis mensuram bonam confersam et
coagitatam et supereffluentem dabunt in sinum vestrum
eadem quippe mensura qua mensi fueritis remetietur
vobis **39** dicebat autem illis et similitudinem numquid
potest caecus caecum ducere nonne ambo in foveam
cadent **40** non est discipulus super magistrum perfectus
autem omnis erit sicut magister eius **41** quid autem
vides festucam in oculo fratris tui trabem autem quae
in oculo tuo est non consideras **42** et quomodo potes
dicere fratri tuo frater sine eiciam festucam de oculo
tuo ipse in oculo tuo trabem non videns hypocrita eice
primum trabem de oculo tuo et tunc perspicies ut educas
festucam de oculo fratris tui **43** non est enim arbor
bona quae facit fructus malos neque arbor mala faciens
fructum bonum **44** unaquaeque enim arbor de fructu
suo cognoscitur neque enim de spinis colligunt ficus
neque de rubo vindemiant uvam **45** bonus homo de
bono thesauro cordis sui profert bonum et malus homo
de malo profert malum ex abundantia enim cordis os
loquitur **46** quid autem vocatis me Domine Domine et
non facitis quae dico **47** omnis qui venit ad me et audit
sermones meos et facit eos ostendam vobis cui similis est
48 similis est homini aedificanti domum qui fodit in altum
et posuit fundamenta supra petram inundatione autem
facta inlisum est flumen domui illi et non potuit eam

movere fundata enim erat supra petram **49** qui autem
audivit et non fecit similis est homini aedificanti domum
suam supra terram sine fundamento in quam inlisus est
fluvius et continuo concidit et facta est ruina domus
illius magna

7 cum autem implesset omnia verba sua in aures plebis
intravit Capharnaum **2** centurionis autem cuiusdam
servus male habens erat moriturus qui illi erat pretiosus **3**
et cum audisset de Iesu misit ad eum seniores Iudaeorum
rogans eum ut veniret et salvaret servum eius **4** at illi
cum venissent ad Iesum rogabant eum sollicite dicentes
ei quia dignus est ut hoc illi praestes **5** diligit enim
gentem nostram et synagogam ipse aedificavit nobis **6**
Iesus autem ibat cum illis et cum iam non longe esset a
domo misit ad eum centurio amicos dicens Domine noli
vexari non enim dignus sum ut sub tectum meum intres **7**
propter quod et me ipsum non sum dignum arbitratus ut
venirem ad te sed dic verbo et sanabitur puer meus **8** nam
et ego homo sum sub potestate constitutus habens sub
me milites et dico huic vade et vadit et alio veni et venit
et servo meo fac hoc et facit **9** quo audito Iesus miratus
est et conversus sequentibus se turbis dixit amen dico
vobis nec in Israhel tantam fidem inveni **10** et reversi qui
missi fuerant domum invenerunt servum qui languerat
sanum **11** et factum est deinceps ibat in civitatem quae
vocatur Naim et ibant cum illo discipuli eius et turba
copiosa **12** cum autem adpropinquaret portae civitatis
et ecce defunctus efferebatur filius unicus matri suae
et haec vidua erat et turba civitatis multa cum illa **13**

quam cum vidisset Dominus misericordia motus super ea
dixit illi noli flere **14** et accessit et tetigit loculum hii
autem qui portabant steterunt et ait adulescens tibi dico
surge **15** et resedit qui erat mortuus et coepit loqui et
dedit illum matri suae **16** accepit autem omnes timor
et magnificabant Deum dicentes quia propheta magnus
surrexit in nobis et quia Deus visitavit plebem suam **17** et
exiit hic sermo in universam Iudaeam de eo et omnem
circa regionem **18** et nuntiaverunt Iohanni discipuli eius
de omnibus his **19** et convocavit duos de discipulis suis
Iohannes et misit ad Dominum dicens tu es qui venturus
es an alium expectamus **20** cum autem venissent ad eum
viri dixerunt Iohannes Baptista misit nos ad te dicens tu
es qui venturus es an alium expectamus **21** in ipsa autem
hora curavit multos a languoribus et plagis et spiritibus
malis et caecis multis donavit visum **22** et respondens
dixit illis euntes nuntiate Iohanni quae vidistis et audistis
quia caeci vident claudi ambulant leprosi mundantur
surdi audiunt mortui resurgunt pauperes evangelizantur
23 et beatus est quicumque non fuerit scandalizatus in
me **24** et cum discessissent nuntii Iohannis coepit dicere
de Iohanne ad turbas quid existis in desertum videre
harundinem vento moveri **25** sed quid existis videre
hominem mollibus vestimentis indutum ecce qui in
veste pretiosa sunt et deliciis in domibus regum sunt
26 sed quid existis videre prophetam utique dico vobis
et plus quam prophetam **27** hic est de quo scriptum
est ecce mitto angelum meum ante faciem tuam qui
praeparabit viam tuam ante te **28** dico enim vobis maior

inter natos mulierum propheta Iohanne Baptista nemo
est qui autem minor est in regno Dei maior est illo **29**
et omnis populus audiens et publicani iustificaverunt
Deum baptizati baptismo Iohannis **30** Pharisaei autem
et legis periti consilium Dei spreverunt in semet ipsos
non baptizati ab eo **31** cui ergo similes dicam homines
generationis huius et cui similes sunt **32** similes sunt
pueris sedentibus in foro et loquentibus ad invicem
et dicentibus cantavimus vobis tibiis et non saltastis
lamentavimus et non plorastis **33** venit enim Iohannes
Baptista neque manducans panem neque bibens vinum
et dicitis daemonium habet **34** venit Filius hominis
manducans et bibens et dicitis ecce homo devorator et
bibens vinum amicus publicanorum et peccatorum **35** et
iustificata est sapientia ab omnibus filiis suis **36** rogabat
autem illum quidam de Pharisaeis ut manducaret cum illo
et ingressus domum Pharisaei discubuit **37** et ecce mulier
quae erat in civitate peccatrix ut cognovit quod accubuit
in domo Pharisaei adtulit alabastrum unguenti **38** et stans
retro secus pedes eius lacrimis coepit rigare pedes eius
et capillis capitis sui tergebat et osculabatur pedes eius
et unguento unguebat **39** videns autem Pharisaeus qui
vocaverat eum ait intra se dicens hic si esset propheta
sciret utique quae et qualis mulier quae tangit eum quia
peccatrix est **40** et respondens Iesus dixit ad illum Simon
habeo tibi aliquid dicere at ille ait magister dic **41** duo
debitores erant cuidam feneratori unus debebat denarios
quingentos alius quinquaginta **42** non habentibus illis
unde redderent donavit utrisque quis ergo eum plus

diliget 43 respondens Simon dixit aestimo quia is cui plus
donavit at ille dixit ei recte iudicasti 44 et conversus
ad mulierem dixit Simoni vides hanc mulierem intravi
in domum tuam aquam pedibus meis non dedisti haec
autem lacrimis rigavit pedes meos et capillis suis tersit
45 osculum mihi non dedisti haec autem ex quo intravit
non cessavit osculari pedes meos 46 oleo caput meum
non unxisti haec autem unguento unxit pedes meos
47 propter quod dico tibi remittentur ei peccata multa
quoniam dilexit multum cui autem minus dimittitur
minus diligit 48 dixit autem ad illam remittuntur tibi
peccata 49 et coeperunt qui simul accumbebant dicere
intra se quis est hic qui etiam peccata dimittit 50 dixit
autem ad mulierem fides tua te salvam fecit vade in pace

8 et factum est deinceps et ipse iter faciebat per civitatem
et castellum praedicans et evangelizans regnum Dei et
duodecim cum illo 2 et mulieres aliquae quae erant
curatae ab spiritibus malignis et infirmitatibus Maria quae
vocatur Magdalene de qua daemonia septem exierant 3
et Iohanna uxor Chuza procuratoris Herodis et Susanna
et aliae multae quae ministrabant eis de facultatibus suis
4 cum autem turba plurima conveniret et de civitatibus
properarent ad eum dixit per similitudinem 5 exiit qui
seminat seminare semen suum et dum seminat aliud
cecidit secus viam et conculcatum est et volucres caeli
comederunt illud 6 et aliud cecidit supra petram et
natum aruit quia non habebat humorem 7 et aliud cecidit
inter spinas et simul exortae spinae suffocaverunt illud 8
et aliud cecidit in terram bonam et ortum fecit fructum

centuplum haec dicens clamabat qui habet aures audiendi
audiat **9** interrogabant autem eum discipuli eius quae
esset haec parabola **10** quibus ipse dixit vobis datum est
nosse mysterium regni Dei ceteris autem in parabolis ut
videntes non videant et audientes non intellegant **11**
est autem haec parabola semen est verbum Dei **12** qui
autem secus viam sunt qui audiunt deinde venit diabolus
et tollit verbum de corde eorum ne credentes salvi fiant
13 nam qui supra petram qui cum audierint cum gaudio
suscipiunt verbum et hii radices non habent qui ad
tempus credunt et in tempore temptationis recedunt
14 quod autem in spinis cecidit hii sunt qui audierunt
et a sollicitudinibus et divitiis et voluptatibus vitae
euntes suffocantur et non referunt fructum **15** quod
autem in bonam terram hii sunt qui in corde bono et
optimo audientes verbum retinent et fructum adferunt
in patientia **16** nemo autem lucernam accendens operit
eam vaso aut subtus lectum ponit sed supra candelabrum
ponit ut intrantes videant lumen **17** non enim est
occultum quod non manifestetur nec absconditum quod
non cognoscatur et in palam veniat **18** videte ergo
quomodo auditis qui enim habet dabitur illi et quicumque
non habet etiam quod putat se habere auferetur ab illo
19 venerunt autem ad illum mater et fratres eius et non
poterant adire ad eum prae turba **20** et nuntiatum est illi
mater tua et fratres tui stant foris volentes te videre **21**
qui respondens dixit ad eos mater mea et fratres mei hii
sunt qui verbum Dei audiunt et faciunt **22** factum est
autem in una dierum et ipse ascendit in naviculam et

discipuli eius et ait ad illos transfretemus trans stagnum
et ascenderunt **23** navigantibus autem illis obdormiit et
descendit procella venti in stagnum et conplebantur et
periclitabantur **24** accedentes autem suscitaverunt eum
dicentes praeceptor perimus at ille surgens increpavit
ventum et tempestatem aquae et cessavit et facta est
tranquillitas **25** dixit autem illis ubi est fides vestra qui
timentes mirati sunt dicentes ad invicem quis putas hic
est quia et ventis imperat et mari et oboediunt ei **26**
enavigaverunt autem ad regionem Gerasenorum quae
est contra Galilaeam **27** et cum egressus esset ad terram
occurrit illi vir quidam qui habebat daemonium iam
temporibus multis et vestimento non induebatur neque
in domo manebat sed in monumentis **28** is ut vidit Iesum
procidit ante illum et exclamans voce magna dixit quid
mihi et tibi est Iesu Fili Dei altissimi obsecro te ne me
torqueas **29** praecipiebat enim spiritui inmundo ut exiret
ab homine multis enim temporibus arripiebat illum et
vinciebatur catenis et conpedibus custoditus et ruptis
vinculis agebatur a daemonio in deserta **30** interrogavit
autem illum Iesus dicens quod tibi nomen est at ille dixit
Legio quia intraverunt daemonia multa in eum **31** et
rogabant illum ne imperaret illis ut in abyssum irent
(Abyssos g12) **32** erat autem ibi grex porcorum multorum
pascentium in monte et rogabant eum ut permitteret
eos in illos ingredi et permisit illos **33** exierunt ergo
daemonia ab homine et intraverunt in porcos et impetu
abiit grex per praeceps in stagnum et suffocatus est
34 quod ut viderunt factum qui pascebant fugerunt

et nuntiaverunt in civitatem et in villas **35** exierunt
autem videre quod factum est et venerunt ad Iesum et
invenerunt hominem sedentem a quo daemonia exierant
vestitum ac sana mente ad pedes eius et timuerunt **36**
nuntiaverunt autem illis et qui viderant quomodo sanus
factus esset a Legione **37** et rogaverunt illum omnis
multitudo regionis Gerasenorum ut discederet ab ipsis
quia timore magno tenebantur ipse autem ascendens
navem reversus est **38** et rogabat illum vir a quo daemonia
exierant ut cum eo esset dimisit autem eum Iesus dicens
39 redi domum tuam et narra quanta tibi fecit Deus et
abiit per universam civitatem praedicans quanta illi
fecisset Iesus **40** factum est autem cum redisset Iesus
excepit illum turba erant enim omnes expectantes eum
41 et ecce venit vir cui nomen Iairus et ipse princeps
synagogae erat et cecidit ad pedes Iesu rogans eum ut
intraret in domum eius **42** quia filia unica erat illi fere
annorum duodecim et haec moriebatur et contigit dum
iret a turbis conprimebatur **43** et mulier quaedam erat
in fluxu sanguinis ab annis duodecim quae in medicos
erogaverat omnem substantiam suam nec ab ullo potuit
curari **44** accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius
et confestim stetit fluxus sanguinis eius **45** et ait Iesus quis
est qui me tetigit negantibus autem omnibus dixit Petrus
et qui cum illo erant praeceptor turbae te conprimunt
et adfligunt et dicis quis me tetigit **46** et dixit Iesus
tetigit me aliquis nam ego novi virtutem de me exisse **47**
videns autem mulier quia non latuit tremens venit et
procidit ante pedes illius et ob quam causam tetigerit

eum indicavit coram omni populo et quemadmodum
confestim sanata sit 48 at ipse dixit illi filia fides tua te
salvam fecit vade in pace 49 adhuc illo loquente venit
a principe synagogae dicens ei quia mortua est filia
tua noli vexare illum 50 Iesus autem audito hoc verbo
respondit patri puellae noli timere crede tantum et salva
erit 51 et cum venisset domum non permisit intrare
secum quemquam nisi Petrum et Iohannem et Iacobum
et patrem et matrem puellae 52 flebant autem omnes et
plangebant illam at ille dixit nolite flere non est mortua
sed dormit 53 et deridebant eum scientes quia mortua
esset 54 ipse autem tenens manum eius clamavit dicens
puella surge 55 et reversus est spiritus eius et surrexit
continuo et iussit illi dari manducare 56 et stupuerunt
parentes eius quibus praecepit ne alicui dicerent quod
factum erat

9 convocatis autem duodecim apostolis dedit illis
virtutem et potestatem super omnia daemonia et ut
languores curarent 2 et misit illos praedicare regnum Dei
et sanare infirmos 3 et ait ad illos nihil tuleritis in via
neque virgam neque peram neque panem neque pecuniam
neque duas tunicas habeatis 4 et in quamcumque domum
intraveritis ibi manete et inde ne exeatis 5 et quicumque
non receperint vos exeuntes de civitate illa etiam
pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium
supra illos 6 egressi autem circumibant per castella
evangelizantes et curantes ubique 7 audivit autem
Herodes tetrarcha omnia quae fiebant ab eo et haesitabat
eo quod diceretur 8 a quibusdam quia Iohannes surrexit

a mortuis a quibusdam vero quia Helias apparuit ab aliis
autem quia propheta unus de antiquis surrexit **9** et ait
Herodes Iohannem ego decollavi quis autem est iste
de quo audio ego talia et quaerebat videre eum **10** et
reversi apostoli narraverunt illi quaecumque fecerunt et
adsumptis illis secessit seorsum in locum desertum qui
est Bethsaida **11** quod cum cognovissent turbae secutae
sunt illum et excepit illos et loquebatur illis de regno
Dei et eos qui cura indigebant sanabat **12** dies autem
coeperat declinare et accedentes duodecim dixerunt illi
dimitte turbas ut euntes in castella villasque quae circa
sunt devertant et inveniant escas quia hic in loco deserto
sumus **13** ait autem ad illos vos date illis manducare at
illi dixerunt non sunt nobis plus quam quinque panes et
duo pisces nisi forte nos eamus et emamus in omnem
hanc turbam escas **14** erant autem fere viri quinque milia
ait autem ad discipulos suos facite illos discumbere per
convivia quinquagenos **15** et ita fecerunt et discumbere
fecerunt omnes **16** acceptis autem quinque panibus et
duobus piscibus respexit in caelum et benedixit illis
et fregit et distribuit discipulis suis ut ponerent ante
turbas **17** et manducaverunt omnes et saturati sunt et
sublatum est quod superfuit illis fragmentorum cofini
duodecim **18** et factum est cum solus esset orans erant
cum illo et discipuli et interrogavit illos dicens quem me
dicunt esse turbae **19** at illi responderunt et dixerunt
Iohannem Baptistam alii autem Heliam alii quia propheta
unus de prioribus surrexit **20** dixit autem illis vos autem
quem me esse dicitis respondens Simon Petrus dixit

Christum Dei **21** at ille increpans illos praecepit ne cui
dicerent hoc **22** dicens quia oportet Filium hominis multa
pati et reprobari a senioribus et principibus sacerdotum
et scribis et occidi et tertia die resurgere **23** dicebat
autem ad omnes si quis vult post me venire abneget
se ipsum et tollat crucem suam cotidie et sequatur
me **24** qui enim voluerit animam suam salvam facere
perdet illam nam qui perdiderit animam suam propter
me salvam faciet illam **25** quid enim proficit homo si
lucretur universum mundum se autem ipsum perdat et
detrimentum sui faciat **26** nam qui me erubuerit et meos
sermones hunc Filius hominis erubescet cum venerit
in maiestate sua et Patris et sanctorum angelorum **27**
dico autem vobis vere sunt aliqui hic stantes qui non
gustabunt mortem donec videant regnum Dei **28** factum
est autem post haec verba fere dies octo et adsumpsit
Petrum et Iohannem et Iacobum et ascendit in montem
ut oraret **29** et factum est dum oraret species vultus
eius altera et vestitus eius albus refulgens **30** et ecce
duo viri loquebantur cum illo erant autem Moses et
Helias **31** visi in maiestate et dicebant excessum eius
quem conpleturus erat in Hierusalem **32** Petrus vero et
qui cum illo gravati erant somno et evigilantes viderunt
maiestatem eius et duos viros qui stabant cum illo **33** et
factum est cum discederent ab illo ait Petrus ad Iesum
praeceptor bonum est nos hic esse et faciamus tria
tabernacula unum tibi et unum Mosi et unum Heliae
nesciens quid diceret **34** haec autem illo loquente facta
est nubes et obumbravit eos et timuerunt intrantibus illis

in nubem **35** et vox facta est de nube dicens hic est Filius
meus electus ipsum audite **36** et dum fieret vox inventus
est Iesus solus et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt in
illis diebus quicquam ex his quae viderant **37** factum
est autem in sequenti die descendentibus illis de monte
occurrit illi turba multa **38** et ecce vir de turba exclamavit
dicens magister obsecro te respice in filium meum quia
unicus est mihi **39** et ecce spiritus adprehendit illum et
subito clamat et elidit et dissipat eum cum spuma et vix
discedit dilanians eum **40** et rogavi discipulos tuos ut
eicerent illum et non potuerunt **41** respondens autem
Iesus dixit o generatio infidelis et perversa usquequo
ero apud vos et patiar vos adduc huc filium tuum **42**
et cum accederet elisit illum daemonium et dissipavit
43 et increpavit Iesus spiritum inmundum et sanavit
puerum et reddidit illum patri eius **44** stupebant autem
omnes in magnitudine Dei omnibusque mirantibus in
omnibus quae faciebat dixit ad discipulos suos ponite vos
in cordibus vestris sermones istos Filius enim hominis
futurum est ut tradatur in manus hominum **45** at illi
ignorabant verbum istud et erat velatum ante eos ut
non sentirent illud et timebant interrogare eum de hoc
verbo **46** intravit autem cogitatio in eos quis eorum
maior esset **47** at Iesus videns cogitationes cordis illorum
adprehendens puerum statuit eum secus se **48** et ait
illis quicumque susceperit puerum istum in nomine
meo me recipit et quicumque me recipit recipit eum
qui me misit nam qui minor est inter omnes vos hic
maior est **49** respondens autem Iohannes dixit praeceptor

vidimus quendam in nomine tuo eicientem daemonia et
prohibuimus eum quia non sequitur nobiscum **50** et ait ad
illum Iesus nolite prohibere qui enim non est adversum
vos pro vobis est **51** factum est autem dum conplerentur
dies adsumptionis eius et ipse faciem suam firmavit ut
iret Hierusalem **52** et misit nuntios ante conspectum
suum et euntes intraverunt in civitatem Samaritanorum
ut pararent illi **53** et non receperunt eum quia facies
eius erat euntis Hierusalem **54** cum vidissent autem
discipuli eius Iacobus et Iohannes dixerunt Domine vis
dicimus ut ignis descendat de caelo et consumat illos
55 et conversus increpavit illos **56** et abierunt in aliud
castellum **57** factum est autem ambulantibus illis in via
dixit quidam ad illum sequar te quocumque ieris **58** et
ait illi Iesus vulpes foveas habent et volucres caeli nidos
Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet **59** ait
autem ad alterum sequere me ille autem dixit Domine
permitte mihi primum ire sepelire patrem meum **60**
dixitque ei Iesus sine ut mortui sepeliant mortuos suos
tu autem vade adnuntia regnum Dei **61** et ait alter sequar
te Domine sed primum permitte mihi renuntiare his qui
domi sunt **62** ait ad illum Iesus nemo mittens manum
suam in aratrum et aspiciens retro aptus est regno Dei

10 post haec autem designavit Dominus et alios
septuaginta duos et misit illos binos ante faciem suam
in omnem civitatem et locum quo erat ipse venturus
2 et dicebat illis messis quidem multa operarii autem
pauci rogate ergo Dominum messis ut mittat operarios
in messem **3** ite ecce ego mitto vos sicut agnos inter

lupos **4** nolite portare sacculum neque peram neque
calciamenta et neminem per viam salutaveritis **5** in
quamcumque domum intraveritis primum dicite pax
huic domui **6** et si ibi fuerit filius pacis requiescet
super illam pax vestra sin autem ad vos revertetur **7** in
eadem autem domo manete edentes et bibentes quae
apud illos sunt dignus enim est operarius mercede sua
nolite transire de domo in domum **8** et in quamcumque
civitatem intraveritis et susceperint vos manducate quae
adponuntur vobis **9** et curate infirmos qui in illa sunt
et dicite illis adpropinquavit in vos regnum Dei **10** in
quamcumque civitatem intraveritis et non receperint vos
exeuntes in plateas eius dicite **11** etiam pulverem qui
adhesit nobis de civitate vestra extergimus in vos tamen
hoc scitote quia adpropinquavit regnum Dei **12** dico vobis
quia Sodomis in die illa remissius erit quam illi civitati
13 vae tibi Corazain vae tibi Bethsaida quia si in Tyro
et Sidone factae fuissent virtutes quae in vobis factae
sunt olim in cilicio et cinere sedentes paeniterent **14**
verumtamen Tyro et Sidoni remissius erit in iudicio quam
vobis **15** et tu Capharnaum usque in caelum exaltata
usque ad infernum demergeris **(Hadēs g86)** **16** qui vos
audit me audit et qui vos spernit me spernit qui autem
me spernit spernit eum qui me misit **17** reversi sunt
autem septuaginta duo cum gaudio dicentes Domine
etiam daemonia subiciuntur nobis in nomine tuo **18** et
ait illis videbam Satanan sicut fulgur de caelo cadentem
19 ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes
et scorpiones et supra omnem virtutem inimici et nihil

vobis nocebit **20** verumtamen in hoc nolite gaudere quia
spiritus vobis subiciuntur gaudete autem quod nomina
vestra scripta sunt in caelis **21** in ipsa hora exultavit
Spiritu Sancto et dixit confiteor tibi Pater Domine caeli et
terrae quod abscondisti haec a sapientibus et prudentibus
et revelasti ea parvulis etiam Pater quia sic placuit ante
te **22** omnia mihi tradita sunt a Patre meo et nemo scit
qui sit Filius nisi Pater et qui sit Pater nisi Filius et cui
voluerit Filius revelare **23** et conversus ad discipulos suos
dixit beati oculi qui vident quae videtis **24** dico enim
vobis quod multi prophetae et reges voluerunt videre
quae vos videtis et non viderunt et audire quae auditis et
non audierunt **25** et ecce quidam legis peritus surrexit
temptans illum et dicens magister quid faciendo vitam
aeternam possidebo **(aiōnios g166)** **26** at ille dixit ad eum in
lege quid scriptum est quomodo legis **27** ille respondens
dixit diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et
ex tota anima tua et ex omnibus viribus tuis et ex omni
mente tua et proximum tuum sicut te ipsum **28** dixitque
illi recte respondisti hoc fac et vives **29** ille autem volens
iustificare se ipsum dixit ad Iesum et quis est meus
proximus **30** suscipiens autem Iesus dixit homo quidam
descendebat ab Hierusalem in Hiericho et incidit in
latrones qui etiam despoliaverunt eum et plagis inpositis
abierunt semivivo relicto **31** accidit autem ut sacerdos
quidam descenderet eadem via et viso illo praeterivit **32**
similiter et Levita cum esset secus locum et videret eum
pertransiit **33** Samaritanus autem quidam iter faciens
venit secus eum et videns eum misericordia motus est

34 et adpropians alligavit vulnera eius infundens oleum
et vinum et inponens illum in iumentum suum duxit
in stabulum et curam eius egit 35 et altera die protulit
duos denarios et dedit stabulario et ait curam illius
habe et quodcumque supererogaveris ego cum rediero
reddam tibi 36 quis horum trium videtur tibi proximus
fuisse illi qui incidit in latrones 37 at ille dixit qui fecit
misericordiam in illum et ait illi Iesus vade et tu fac
similiter 38 factum est autem dum irent et ipse intravit in
quoddam castellum et mulier quaedam Martha nomine
excepit illum in domum suam 39 et huic erat soror
nomine Maria quae etiam sedens secus pedes Domini
audiebat verbum illius 40 Martha autem satagebat circa
frequens ministerium quae stetit et ait Domine non est
tibi curae quod soror mea reliquit me solam ministrare
dic ergo illi ut me adiuvet 41 et respondens dixit illi
Dominus Martha Martha sollicita es et turbaris erga
plurima 42 porro unum est necessarium Maria optimam
partem elegit quae non auferetur ab ea

11 et factum est cum esset in loco quodam orans ut
cessavit dixit unus ex discipulis eius ad eum Domine doce
nos orare sicut et Iohannes docuit discipulos suos 2 et ait
illis cum oratis dicite Pater sanctificetur nomen tuum
adveniat regnum tuum 3 panem nostrum cotidianum da
nobis cotidie 4 et dimitte nobis peccata nostra siquidem
et ipsi dimittimus omni debenti nobis et ne nos inducas
in temptationem 5 et ait ad illos quis vestrum habebit
amicum et ibit ad illum media nocte et dicit illi amice
commoda mihi tres panes 6 quoniam amicus meus venit

de via ad me et non habeo quod ponam ante illum **7**
et ille de intus respondens dicat noli mihi molestus
esse iam ostium clausum est et pueri mei mecum sunt
in cubili non possum surgere et dare tibi **8** dico vobis
et si non dabit illi surgens eo quod amicus eius sit
propter inprobitatem tamen eius surget et dabit illi
quotquot habet necessarios **9** et ego vobis dico petite et
dabitur vobis quaerite et invenietis pulsate et aperietur
vobis **10** omnis enim qui petit accipit et qui quaerit
invenit et pulsanti aperietur **11** quis autem ex vobis
patrem petet panem numquid lapidem dabit illi aut
piscem numquid pro pisce serpentem dabit illi **12** aut si
petierit ovum numquid porriget illi scorpionem **13** si
ergo vos cum sitis mali nostis bona data dare filiis vestris
quanto magis Pater vester de caelo dabit spiritum bonum
petentibus se **14** et erat eiciens daemonium et illud erat
mutum et cum eiecisset daemonium locutus est mutus et
admiratae sunt turbae **15** quidam autem ex eis dixerunt
in Beelzebub principe daemoniorum eicit daemonia **16** et
alii temptantes signum de caelo quaerebant ab eo **17** ipse
autem ut vidit cogitationes eorum dixit eis omne regnum
in se ipsum divisum desolatur et domus supra domum
cadet **18** si autem et Satanas in se ipsum divisus est
quomodo stabit regnum ipsius quia dicitis in Beelzebub
eicere me daemonia **19** si autem ego in Beelzebub eicio
daemonia filii vestri in quo eiciunt ideo ipsi iudices vestri
erunt **20** porro si in digito Dei eicio daemonia profecto
praevenit in vos regnum Dei **21** cum fortis armatus
custodit atrium suum in pace sunt ea quae possidet **22**

si autem fortior illo superveniens vicerit eum universa
arma eius aufert in quibus confidebat et spolia eius
distribuit **23** qui non est mecum adversum me est et qui
non colligit mecum dispergit **24** cum inmundus spiritus
exierit de homine perambulat per loca inaquosa quaerens
requiem et non inveniens dicit revertar in domum meam
unde exivi **25** et cum venerit invenit scopis mundatam **26**
et tunc vadit et adsumit septem alios spiritus nequiores
se et ingressi habitant ibi et sunt novissima hominis illius
peiora prioribus **27** factum est autem cum haec diceret
extollens vocem quaedam mulier de turba dixit illi beatus
venter qui te portavit et ubera quae suxisti **28** at ille
dixit quippini beati qui audiunt verbum Dei et custodiunt
29 turbis autem concurrentibus coepit dicere generatio
haec generatio nequam est signum quaerit et signum
non dabitur illi nisi signum Ionae **30** nam sicut Ionas fuit
signum Ninevitis ita erit et Filius hominis generationi isti
31 regina austri surget in iudicio cum viris generationis
huius et condemnabit illos quia venit a finibus terrae
audire sapientiam Salomonis et ecce plus Salomone hic
32 viri ninevitae surgent in iudicio cum generatione hac
et condemnabunt illam quia paenitentiam egerunt ad
praedicationem Ionae et ecce plus Iona hic **33** nemo
lucernam accendit et in abscondito ponit neque sub
modio sed supra candelabrum ut qui ingrediuntur lumen
videant **34** lucerna corporis tui est oculus tuus si oculus
tuus fuerit simplex totum corpus tuum lucidum erit si
autem nequam fuerit etiam corpus tuum tenebrosum
erit **35** vide ergo ne lumen quod in te est tenebrae sint **36**

si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit non habens
aliquam partem tenebrarum erit lucidum totum et sicut
lucerna fulgoris inluminabit te **37** et cum loqueretur
rogavit illum quidam Pharisaeus ut pranderet apud se et
ingressus recubuit **38** Pharisaeus autem coepit intra se
reputans dicere quare non baptizatus esset ante prandium
39 et ait Dominus ad illum nunc vos Pharisaei quod de
foris est calicis et catini mundatis quod autem intus est
vestrum plenum est rapina et iniquitate **40** stulti nonne
qui fecit quod de foris est etiam id quod de intus est fecit
41 verumtamen quod superest date elemosynam et ecce
omnia munda sunt vobis **42** sed vae vobis Pharisaeis quia
decimatis mentam et rutam et omne holus et praeteritis
iudicium et caritatem Dei haec autem oportuit facere et
illa non omittere **43** vae vobis Pharisaeis quia diligitis
primas cathedras in synagogis et salutationes in foro
44 vae vobis quia estis ut monumenta quae non parent
et homines ambulantes supra nesciunt **45** respondens
autem quidam ex legis peritis ait illi magister haec
dicens etiam nobis contumeliam facis **46** at ille ait et
vobis legis peritis vae quia oneratis homines oneribus
quae portari non possunt et ipsi uno digito vestro non
tangitis sarcinas **47** vae vobis quia aedificatis monumenta
prophetarum patres autem vestri occiderunt illos **48**
profecto testificamini quod consentitis operibus patrum
vestrorum quoniam quidem ipsi eos occiderunt vos autem
aedificatis eorum sepulchra **49** propterea et sapientia
Dei dixit mittam ad illos prophetas et apostolos et ex
illis occident et persequentur **50** ut inquiratur sanguis

omnium prophetarum qui effusus est a constitutione
mundi a generatione ista **51** a sanguine Abel usque ad
sanguinem Zacchariae qui periit inter altare et aedem
ita dico vobis requiretur ab hac generatione **52** vae
vobis legis peritis quia tulistis clavem scientiae ipsi non
introistis et eos qui introibant prohibuistis **53** cum haec
ad illos diceret coeperunt Pharisaei et legis periti graviter
insistere et os eius opprimere de multis **54** insidiantes et
quaerentes capere aliquid ex ore eius ut accusarent eum
12 multis autem turbis circumstantibus ita ut se invicem
conculcarent coepit dicere ad discipulos suos adtendite a
fermento Pharisaeorum quae est hypocrisis **2** nihil autem
opertum est quod non reveletur neque absconditum
quod non sciatur **3** quoniam quae in tenebris dixistis in
lumine dicentur et quod in aurem locuti estis in cubiculis
praedicabitur in tectis **4** dico autem vobis amicis meis
ne terreamini ab his qui occidunt corpus et post haec
non habent amplius quod faciant **5** ostendam autem
vobis quem timeatis timete eum qui postquam occiderit
habet potestatem mittere in gehennam ita dico vobis
hunc timete **(Geenna g1067)** **6** nonne quinque passeres
veneunt dipundio et unus ex illis non est in oblivione
coram Deo **7** sed et capilli capitis vestri omnes numerati
sunt nolite ergo timere multis passeribus pluris estis **8**
dico autem vobis omnis quicumque confessus fuerit in
me coram hominibus et Filius hominis confitebitur in
illo coram angelis Dei **9** qui autem negaverit me coram
hominibus denegabitur coram angelis Dei **10** et omnis
qui dicit verbum in Filium hominis remittetur illi ei

autem qui in Spiritum Sanctum blasphemaverit non
remittetur **11** cum autem inducent vos in synagogas et
ad magistratus et potestates nolite solliciti esse qualiter
aut quid respondeatis aut quid dicatis **12** Spiritus enim
Sanctus docebit vos in ipsa hora quae oporteat dicere **13**
ait autem quidam ei de turba magister dic fratri meo
ut dividat mecum hereditatem **14** at ille dixit ei homo
quis me constituit iudicem aut divisorem super vos **15**
dixitque ad illos videte et cavete ab omni avaritia quia
non in abundantia cuiusquam vita eius est ex his quae
possidet **16** dixit autem similitudinem ad illos dicens
hominis cuiusdam divitis uberes fructus ager adtulit **17** et
cogitabat intra se dicens quid faciam quod non habeo quo
congregem fructus meos **18** et dixit hoc faciam destruam
horrea mea et maiora faciam et illuc congregabo omnia
quae nata sunt mihi et bona mea **19** et dicam animae
meae anima habes multa bona posita in annos plurimos
requiesce comede bibe epulare **20** dixit autem illi Deus
stulte hac nocte animam tuam repetunt a te quae autem
parasti cuius erunt **21** sic est qui sibi thesaurizat et non
est in Deum dives **22** dixitque ad discipulos suos ideo dico
vobis nolite solliciti esse animae quid manducetis neque
corpori quid vestiamini **23** anima plus est quam esca et
corpus quam vestimentum **24** considerate corvos quia
non seminant neque metunt quibus non est cellarium
neque horreum et Deus pascit illos quanto magis vos
pluris estis illis **25** quis autem vestrum cogitando potest
adicere ad staturam suam cubitum unum **26** si ergo
neque quod minimum est potestis quid de ceteris solliciti

estis **27** considerate lilia quomodo crescunt non laborant
non nent dico autem vobis nec Salomon in omni gloria
sua vestiebatur sicut unum ex istis **28** si autem faenum
quod hodie in agro est et cras in clibanum mittitur
Deus sic vestit quanto magis vos pusillae fidei **29** et
vos nolite quaerere quid manducetis aut quid bibatis
et nolite in sublime tolli **30** haec enim omnia gentes
mundi quaerunt Pater autem vester scit quoniam his
indigetis **31** verumtamen quaerite regnum Dei et haec
omnia adicientur vobis **32** nolite timere pusillus grex quia
conplacuit Patri vestro dare vobis regnum **33** vendite
quae possidetis et date elemosynam facite vobis sacculos
qui non veterescunt thesaurum non deficientem in caelis
quo fur non adpropiat neque tinea corrumpit **34** ubi
enim thesaurus vester est ibi et cor vestrum erit **35**
sint lumbi vestri praecincti et lucernae ardentes **36** et
vos similes hominibus expectantibus dominum suum
quando revertatur a nuptiis ut cum venerit et pulsaverit
confestim aperiant ei **37** beati servi illi quos cum venerit
dominus invenerit vigilantes amen dico vobis quod
praecinget se et faciet illos discumbere et transiens
ministrabit illis **38** et si venerit in secunda vigilia et si in
tertia vigilia venerit et ita invenerit beati sunt servi illi **39**
hoc autem scitote quia si sciret pater familias qua hora fur
veniret vigilaret utique et non sineret perfodiri domum
suam **40** et vos estote parati quia qua hora non putatis
Filius hominis venit **41** ait autem ei Petrus Domine ad
nos dicis hanc parabolam an et ad omnes **42** dixit autem
Dominus quis putas est fidelis dispensator et prudens

quem constituet dominus super familiam suam ut det illis
in tempore tritici mensuram **43** beatus ille servus quem
cum venerit dominus invenerit ita facientem **44** vere dico
vobis quia supra omnia quae possidet constituet illum
45 quod si dixerit servus ille in corde suo moram facit
dominus meus venire et coeperit percutere pueros et
ancillas et edere et bibere et inebriari **46** veniet dominus
servi illius in die qua non sperat et hora qua nescit et
dividet eum partemque eius cum infidelibus ponet **47**
ille autem servus qui cognovit voluntatem domini sui et
non praeparavit et non fecit secundum voluntatem eius
vapulabit multas **48** qui autem non cognovit et fecit digna
plagis vapulabit paucis omni autem cui multum datum
est multum quaeretur ab eo et cui commendaverunt
multum plus petent ab eo **49** ignem veni mittere in terram
et quid volo si accendatur **50** baptisma autem habeo
baptizari et quomodo coartor usque dum perficiatur **51**
putatis quia pacem veni dare in terram non dico vobis
sed separationem **52** erunt enim ex hoc quinque in domo
una divisi tres in duo et duo in tres **53** dividentur pater in
filium et filius in patrem suum mater in filiam et filia
in matrem socrus in nurum suam et nurus in socrum
suam **54** dicebat autem et ad turbas cum videritis nubem
orientem ab occasu statim dicitis nimbus venit et ita fit
55 et cum austrum flantem dicitis quia aestus erit et fit
56 hypocritae faciem terrae et caeli nostis probare hoc
autem tempus quomodo non probatis **57** quid autem et a
vobis ipsis non iudicatis quod iustum est **58** cum autem
vadis cum adversario tuo ad principem in via da operam

liberari ab illo ne forte trahat te apud iudicem et iudex
tradat te exactori et exactor mittat te in carcerem **59** dico
tibi non exies inde donec etiam novissimum minutum
reddas

13 aderant autem quidam ipso in tempore nuntiantes
illi de Galilaeis quorum sanguinem Pilatus miscuit cum
sacrificiis eorum **2** et respondens dixit illis putatis quod
hii Galilaei prae omnibus Galilaeis peccatores fuerunt quia
talia passi sunt **3** non dico vobis sed nisi paenitentiam
habueritis omnes similiter peribitis **4** sicut illi decem
et octo supra quos cecidit turris in Siloam et occidit
eos putatis quia et ipsi debitores fuerunt praeter omnes
homines habitantes in Hierusalem **5** non dico vobis sed si
non paenitentiam egeritis omnes similiter peribitis **6**
dicebat autem hanc similitudinem arborem fici habebat
quidam plantatam in vinea sua et venit quaerens fructum
in illa et non invenit **7** dixit autem ad cultorem vineae
ecce anni tres sunt ex quo venio quaerens fructum in
ficulnea hac et non invenio succide ergo illam ut quid
etiam terram occupat **8** at ille respondens dixit illi domine
dimitte illam et hoc anno usque dum fodiam circa illam
et mittam stercora **9** et si quidem fecerit fructum sin
autem in futurum succides eam **10** erat autem docens in
synagoga eorum sabbatis **11** et ecce mulier quae habebat
spiritum infirmitatis annis decem et octo et erat inclinata
nec omnino poterat sursum respicere **12** quam cum
videret Iesus vocavit ad se et ait illi mulier dimissa es
ab infirmitate tua **13** et inposuit illi manus et confestim
erecta est et glorificabat Deum **14** respondens autem

archisynagogus indignans quia sabbato curasset Iesus
dicebat turbae sex dies sunt in quibus oportet operari
in his ergo venite et curamini et non in die sabbati **15**
respondit autem ad illum Dominus et dixit hypocritae
unusquisque vestrum sabbato non solvit bovem suum
aut asinum a praesepio et ducit adaquare **16** hanc autem
filiam Abrahae quam alligavit Satanas ecce decem et octo
annis non oportuit solvi a vinculo isto die sabbati **17** et
cum haec diceret erubescebant omnes adversarii eius
et omnis populus gaudebat in universis quae gloriose
fiebant ab eo **18** dicebat ergo cui simile est regnum Dei
et cui simile esse existimabo illud **19** simile est grano
sinapis quod acceptum homo misit in hortum suum et
crevit et factum est in arborem magnam et volucres
caeli requieverunt in ramis eius **20** et iterum dixit cui
simile aestimabo regnum Dei **21** simile est fermento quod
acceptum mulier abscondit in farinae sata tria donec
fermentaretur totum **22** et ibat per civitates et castella
docens et iter faciens in Hierusalem **23** ait autem illi
quidam Domine si pauci sunt qui salvantur ipse autem
dixit ad illos **24** contendite intrare per angustam portam
quia multi dico vobis quaerunt intrare et non poterunt **25**
cum autem intraverit pater familias et cluserit ostium et
incipietis foris stare et pulsare ostium dicentes Domine
aperi nobis et respondens dicet vobis nescio vos unde
sitis **26** tunc incipietis dicere manducavimus coram te et
bibimus et in plateis nostris docuisti **27** et dicet vobis
nescio vos unde sitis discedite a me omnes operarii
iniquitatis **28** ibi erit fletus et stridor dentium cum

videritis Abraham et Isaac et Iacob et omnes prophetas
in regno Dei vos autem expelli foras **29** et venient ab
oriente et occidente et aquilone et austro et accumbent
in regno Dei **30** et ecce sunt novissimi qui erunt primi et
sunt primi qui erunt novissimi **31** in ipsa die accesserunt
quidam Pharisaeorum dicentes illi exi et vade hinc quia
Herodes vult te occidere **32** et ait illis ite dicite vulpi illi
ecce eicio daemonia et sanitates perficio hodie et cras
et tertia consummor **33** verumtamen oportet me hodie
et cras et sequenti ambulare quia non capit prophetam
perire extra Hierusalem **34** Hierusalem Hierusalem quae
occidis prophetas et lapidas eos qui mittuntur ad te
quotiens volui congregare filios tuos quemadmodum avis
nidum suum sub pinnis et noluisti **35** ecce relinquitur
vobis domus vestra dico autem vobis quia non videbitis
me donec veniat cum dicetis benedictus qui venit in
nomine Domini

14 et factum est cum intraret in domum cuiusdam
principis Pharisaeorum sabbato manducare panem et
ipsi observabant eum **2** et ecce homo quidam hydropicus
erat ante illum **3** et respondens Iesus dixit ad legis
peritos et Pharisaeos dicens si licet sabbato curare **4**
at illi tacuerunt ipse vero adprehensum sanavit eum
ac dimisit **5** et respondens ad illos dixit cuius vestrum
asinus aut bos in puteum cadet et non continuo extrahet
illum die sabbati **6** et non poterant ad haec respondere
illi **7** dicebat autem et ad invitatos parabolam intendens
quomodo primos accubitus eligerent dicens ad illos **8**
cum invitatus fueris ad nuptias non discumbas in primo

loco ne forte honoratior te sit invitatus ab eo **9** et veniens
is qui te et illum vocavit dicat tibi da huic locum et tunc
incipias cum rubore novissimum locum tenere **10** sed cum
vocatus fueris vade recumbe in novissimo loco ut cum
venerit qui te invitavit dicat tibi amice ascende superius
tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus **11** quia
omnis qui se exaltat humiliabitur et qui se humiliat
exaltabitur **12** dicebat autem et ei qui se invitaverat cum
facis prandium aut cenam noli vocare amicos tuos neque
fratres tuos neque cognatos neque vicinos divites ne
forte et ipsi te reinvitent et fiat tibi retributio **13** sed cum
facis convivium voca pauperes debiles claudos caecos **14**
et beatus eris quia non habent retribuere tibi retribuetur
enim tibi in resurrectione iustorum **15** haec cum audisset
quidam de simul discumbentibus dixit illi beatus qui
manducabit panem in regno Dei **16** at ipse dixit ei homo
quidam fecit cenam magnam et vocavit multos **17** et misit
servum suum hora cenae dicere invitatis ut venirent
quia iam parata sunt omnia **18** et coeperunt simul omnes
excusare primus dixit ei villam emi et necesse habeo
exire et videre illam rogo te habe me excusatum **19** et
alter dixit iuga boum emi quinque et eo probare illa rogo
te habe me excusatum **20** et alius dixit uxorem duxi et
ideo non possum venire **21** et reversus servus nuntiavit
haec domino suo tunc iratus pater familias dixit servo
suo exi cito in plateas et vicos civitatis et pauperes ac
debiles et caecos et claudos introduc huc **22** et ait servus
domine factum est ut imperasti et adhuc locus est **23**
et ait dominus servo exi in vias et sepes et conpelle

intrare ut impleatur domus mea **24** dico autem vobis
quod nemo virorum illorum qui vocati sunt gustabit
cenam meam **25** ibant autem turbae multae cum eo et
conversus dixit ad illos **26** si quis venit ad me et non odit
patrem suum et matrem et uxorem et filios et fratres
et sorores adhuc autem et animam suam non potest
esse meus discipulus **27** et qui non baiulat crucem suam
et venit post me non potest esse meus discipulus **28**
quis enim ex vobis volens turrem aedificare non prius
sedens conputat sumptus qui necessarii sunt si habet ad
perficiendum **29** ne posteaquam posuerit fundamentum
et non potuerit perficere omnes qui vident incipiant
inludere ei **30** dicentes quia hic homo coepit aedificare et
non potuit consummare **31** aut qui rex iturus committere
bellum adversus alium regem non sedens prius cogitat si
possit cum decem milibus occurrere ei qui cum viginti
milibus venit ad se **32** alioquin adhuc illo longe agente
legationem mittens rogat ea quae pacis sunt **33** sic ergo
omnis ex vobis qui non renuntiat omnibus quae possidet
non potest meus esse discipulus **34** bonum est sal si
autem sal quoque evanuerit in quo condietur **35** neque in
terram neque in sterquilinium utile est sed foras mittetur
qui habet aures audiendi audiat

15 erant autem adpropinquantes ei publicani et
peccatores ut audirent illum **2** et murmurabant Pharisaei
et scribae dicentes quia hic peccatores recipit et manducat
cum illis **3** et ait ad illos parabolam istam dicens **4** quis ex
vobis homo qui habet centum oves et si perdiderit unam ex
illis nonne dimittit nonaginta novem in deserto et vadit ad

illam quae perierat donec inveniat illam **5** et cum invenerit
eam inponit in umeros suos gaudens **6** et veniens domum
convocat amicos et vicinos dicens illis congratulamini
mihi quia inveni ovem meam quae perierat **7** dico vobis
quod ita gaudium erit in caelo super uno peccatore
paenitentiam habente quam super nonaginta novem
iustis qui non indigent paenitentia **8** aut quae mulier
habens dragmas decem si perdiderit dragmam unam
nonne accendit lucernam et everrit domum et quaerit
diligenter donec inveniat **9** et cum invenerit convocat
amicas et vicinas dicens congratulamini mihi quia inveni
dragmam quam perdideram **10** ita dico vobis gaudium
erit coram angelis Dei super uno peccatore paenitentiam
agente **11** ait autem homo quidam habuit duos filios
12 et dixit adulescentior ex illis patri pater da mihi
portionem substantiae quae me contingit et divisit illis
substantiam **13** et non post multos dies congregatis
omnibus adulescentior filius peregre profectus est in
regionem longinquam et ibi dissipavit substantiam suam
vivendo luxuriose **14** et postquam omnia consummasset
facta est fames valida in regione illa et ipse coepit
egere **15** et abiit et adhesit uni civium regionis illius
et misit illum in villam suam ut pasceret porcos **16** et
cupiebat implere ventrem suum de siliquis quas porci
manducabant et nemo illi dabat **17** in se autem reversus
dixit quanti mercennarii patris mei abundant panibus
ego autem hic fame pereo **18** surgam et ibo ad patrem
meum et dicam illi pater peccavi in caelum et coram te
19 et iam non sum dignus vocari filius tuus fac me sicut

unum de mercennariis tuis **20** et surgens venit ad patrem
suum cum autem adhuc longe esset vidit illum pater
ipsius et misericordia motus est et adcurrens cecidit
supra collum eius et osculatus est illum **21** dixitque ei
filius pater peccavi in caelum et coram te iam non sum
dignus vocari filius tuus **22** dixit autem pater ad servos
suos cito proferte stolam primam et induite illum et date
anulum in manum eius et calciamenta in pedes **23** et
adducite vitulum saginatum et occidite et manducemus
et epulemur **24** quia hic filius meus mortuus erat et
revixit perierat et inventus est et coeperunt epulari **25**
erat autem filius eius senior in agro et cum veniret et
adpropinquaret domui audivit symphoniam et chorum
26 et vocavit unum de servis et interrogavit quae haec
essent **27** isque dixit illi frater tuus venit et occidit
pater tuus vitulum saginatum quia salvum illum recepit
28 indignatus est autem et nolebat introire pater ergo
illius egressus coepit rogare illum **29** at ille respondens
dixit patri suo ecce tot annis servio tibi et numquam
mandatum tuum praeterii et numquam dedisti mihi
hedum ut cum amicis meis epularer **30** sed postquam
filius tuus hic qui devoravit substantiam suam cum
meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum **31** at
ipse dixit illi fili tu semper mecum es et omnia mea tua
sunt **32** epulari autem et gaudere oportebat quia frater
tuus hic mortuus erat et revixit perierat et inventus est

16 dicebat autem et ad discipulos suos homo quidam
erat dives qui habebat vilicum et hic diffamatus est apud
illum quasi dissipasset bona ipsius **2** et vocavit illum et ait

illi quid hoc audio de te redde rationem vilicationis tuae
iam enim non poteris vilicare **3** ait autem vilicus intra se
quid faciam quia dominus meus aufert a me vilicationem
fodere non valeo mendicare erubesco **4** scio quid faciam
ut cum amotus fuero a vilicatione recipiant me in domos
suas **5** convocatis itaque singulis debitoribus domini sui
dicebat primo quantum debes domino meo **6** at ille dixit
centum cados olei dixitque illi accipe cautionem tuam
et sede cito scribe quinquaginta **7** deinde alio dixit tu
vero quantum debes qui ait centum choros tritici ait
illi accipe litteras tuas et scribe octoginta **8** et laudavit
dominus vilicum iniquitatis quia prudenter fecisset quia
filii huius saeculi prudentiores filiis lucis in generatione
sua sunt **(aiōn g165)** **9** et ego vobis dico facite vobis amicos
de mamona iniquitatis ut cum defeceritis recipiant vos
in aeterna tabernacula **(aiōnios g166)** **10** qui fidelis est in
minimo et in maiori fidelis est et qui in modico iniquus
est et in maiori iniquus est **11** si ergo in iniquo mamona
fideles non fuistis quod verum est quis credet vobis **12** et
si in alieno fideles non fuistis quod vestrum est quis dabit
vobis **13** nemo servus potest duobus dominis servire aut
enim unum odiet et alterum diliget aut uni adherebit et
alterum contemnet non potestis Deo servire et mamonae
14 audiebant autem omnia haec Pharisaei qui erant avari
et deridebant illum **15** et ait illis vos estis qui iustificatis
vos coram hominibus Deus autem novit corda vestra quia
quod hominibus altum est abominatio est ante Deum **16**
lex et prophetae usque ad Iohannem ex eo regnum Dei
evangelizatur et omnis in illud vim facit **17** facilius est

autem caelum et terram praeterire quam de lege unum
apicem cadere **18** omnis qui dimittit uxorem suam et
ducit alteram moechatur et qui dimissam a viro ducit
moechatur **19** homo quidam erat dives et induebatur
purpura et bysso et epulabatur cotidie splendide **20** et
erat quidam mendicus nomine Lazarus qui iacebat ad
ianuam eius ulceribus plenus **21** cupiens saturari de micis
quae cadebant de mensa divitis sed et canes veniebant et
lingebant ulcera eius **22** factum est autem ut moreretur
mendicus et portaretur ab angelis in sinum Abrahae
mortuus est autem et dives **23** et sepultus est in inferno
elevans oculos suos cum esset in tormentis videbat
Abraham a longe et Lazarum in sinu eius **(Hadēs g86)** **24** et
ipse clamans dixit pater Abraham miserere mei et mitte
Lazarum ut intinguat extremum digiti sui in aqua ut
refrigeret linguam meam quia crucior in hac flamma **25** et
dixit illi Abraham fili recordare quia recepisti bona in vita
tua et Lazarus similiter mala nunc autem hic consolatur
tu vero cruciaris **26** et in his omnibus inter nos et vos
chasma magnum firmatum est ut hii qui volunt hinc
transire ad vos non possint neque inde huc transmeare
27 et ait rogo ergo te pater ut mittas eum in domum
patris mei **28** habeo enim quinque fratres ut testetur
illis ne et ipsi veniant in locum hunc tormentorum **29**
et ait illi Abraham habent Mosen et prophetas audiant
illos **30** at ille dixit non pater Abraham sed si quis ex
mortuis ierit ad eos paenitentiam agent **31** ait autem
illi si Mosen et prophetas non audiunt neque si quis ex
mortuis resurrexerit credent

17 et ad discipulos suos ait inpossibile est ut non veniant
scandala vae autem illi per quem veniunt **2** utilius est illi
si lapis molaris inponatur circa collum eius et proiciatur
in mare quam ut scandalizet unum de pusillis istis **3**
adtendite vobis si peccaverit frater tuus increpa illum
et si paenitentiam egerit dimitte illi **4** et si septies in
die peccaverit in te et septies in die conversus fuerit ad
te dicens paenitet me dimitte illi **5** et dixerunt apostoli
Domino adauge nobis fidem **6** dixit autem Dominus si
haberetis fidem sicut granum sinapis diceretis huic arbori
moro eradicare et transplantare in mare et oboediret
vobis **7** quis autem vestrum habens servum arantem
aut pascentem qui regresso de agro dicet illi statim
transi recumbe **8** et non dicet ei para quod cenem et
praecinge te et ministra mihi donec manducem et bibam
et post haec tu manducabis et bibes **9** numquid gratiam
habet servo illi quia fecit quae sibi imperaverat non
puto **10** sic et vos cum feceritis omnia quae praecepta
sunt vobis dicite servi inutiles sumus quod debuimus
facere fecimus **11** et factum est dum iret in Hierusalem
transiebat per mediam Samariam et Galilaeam **12** et cum
ingrederetur quoddam castellum occurrerunt ei decem
viri leprosi qui steterunt a longe **13** et levaverunt vocem
dicentes Iesu praeceptor miserere nostri **14** quos ut vidit
dixit ite ostendite vos sacerdotibus et factum est dum
irent mundati sunt **15** unus autem ex illis ut vidit quia
mundatus est regressus est cum magna voce magnificans
Deum **16** et cecidit in faciem ante pedes eius gratias
agens et hic erat Samaritanus **17** respondens autem Iesus

dixit nonne decem mundati sunt et novem ubi sunt **18**
non est inventus qui rediret et daret gloriam Deo nisi
hic alienigena **19** et ait illi surge vade quia fides tua te
salvum fecit **20** interrogatus autem a Pharisaeis quando
venit regnum Dei respondit eis et dixit non venit regnum
Dei cum observatione **21** neque dicent ecce hic aut ecce
illic ecce enim regnum Dei intra vos est **22** et ait ad
discipulos venient dies quando desideretis videre unum
diem Filii hominis et non videbitis **23** et dicent vobis ecce
hic ecce illic nolite ire neque sectemini **24** nam sicut
fulgur coruscans de sub caelo in ea quae sub caelo sunt
fulget ita erit Filius hominis in die sua **25** primum autem
oportet illum multa pati et reprobari a generatione hac
26 et sicut factum est in diebus Noe ita erit et in diebus
Filii hominis **27** edebant et bibebant uxores ducebant et
dabantur ad nuptias usque in diem qua intravit Noe in
arcam et venit diluvium et perdidit omnes **28** similiter
sicut factum est in diebus Loth edebant et bibebant
emebant et vendebant plantabant aedificabant **29** qua
die autem exiit Loth a Sodomis pluit ignem et sulphur
de caelo et omnes perdidit **30** secundum haec erit qua
die Filius hominis revelabitur **31** in illa hora qui fuerit
in tecto et vasa eius in domo ne descendat tollere illa
et qui in agro similiter non redeat retro **32** memores
estote uxoris Loth **33** quicumque quaesierit animam suam
salvare perdet illam et qui perdiderit illam vivificabit
eam **34** dico vobis illa nocte erunt duo in lecto uno unus
adsumetur et alter relinquetur **35** duae erunt molentes in
unum una adsumetur et altera relinquetur duo in agro

unus adsumetur et alter relinquetur **36** respondentes
dicunt illi ubi Domine **37** qui dixit eis ubicumque fuerit
corpus illuc congregabuntur aquilae

18 dicebat autem et parabolam ad illos quoniam oportet
semper orare et non deficere **2** dicens iudex quidam erat
in quadam civitate qui Deum non timebat et hominem
non verebatur **3** vidua autem quaedam erat in civitate illa
et veniebat ad eum dicens vindica me de adversario meo
4 et nolebat per multum tempus post haec autem dixit
intra se et si Deum non timeo nec hominem revereor **5**
tamen quia molesta est mihi haec vidua vindicabo illam
ne in novissimo veniens suggillet me **6** ait autem Dominus
audite quid iudex iniquitatis dicit **7** Deus autem non
faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die
ac nocte et patientiam habebit in illis **8** dico vobis quia
cito faciet vindictam illorum verumtamen Filius hominis
veniens putas inveniet fidem in terra **9** dixit autem
et ad quosdam qui in se confidebant tamquam iusti et
aspernabantur ceteros parabolam istam **10** duo homines
ascenderunt in templum ut orarent unus Pharisaeus et
alter publicanus **11** Pharisaeus stans haec apud se orabat
Deus gratias ago tibi quia non sum sicut ceteri hominum
raptores iniusti adulteri vel ut etiam hic publicanus **12**
ieiuno bis in sabbato decimas do omnium quae possideo
13 et publicanus a longe stans nolebat nec oculos ad
caelum levare sed percutiebat pectus suum dicens Deus
propitius esto mihi peccatori **14** dico vobis descendit hic
iustificatus in domum suam ab illo quia omnis qui se
exaltat humiliabitur et qui se humiliat exaltabitur **15**

adferebant autem ad illum et infantes ut eos tangeret
quod cum viderent discipuli increpabant illos **16** Iesus
autem convocans illos dixit sinite pueros venire ad me
et nolite eos vetare talium est enim regnum Dei **17**
amen dico vobis quicumque non acceperit regnum Dei
sicut puer non intrabit in illud **18** et interrogavit eum
quidam princeps dicens magister bone quid faciens vitam
aeternam possidebo **(aiōnios g166)** **19** dixit autem ei Iesus
quid me dicis bonum nemo bonus nisi solus Deus **20**
mandata nosti non occides non moechaberis non furtum
facies non falsum testimonium dices honora patrem tuum
et matrem **21** qui ait haec omnia custodivi a iuventute
mea **22** quo audito Iesus ait ei adhuc unum tibi deest
omnia quaecumque habes vende et da pauperibus et
habebis thesaurum in caelo et veni sequere me **23** his ille
auditis contristatus est quia dives erat valde **24** videns
autem illum Iesus tristem factum dixit quam difficile qui
pecunias habent in regnum Dei intrabunt **25** facilius est
enim camelum per foramen acus transire quam divitem
intrare in regnum Dei **26** et dixerunt qui audiebant et
quis potest salvus fieri **27** ait illis quae inpossibilia sunt
apud homines possibilia sunt apud Deum **28** ait autem
Petrus ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te
29 qui dixit eis amen dico vobis nemo est qui reliquit
domum aut parentes aut fratres aut uxorem aut filios
propter regnum Dei **30** et non recipiat multo plura in hoc
tempore et in saeculo venturo vitam aeternam **(aiōn g165,
aiōnios g166)** **31** adsumpsit autem Iesus duodecim et ait
illis ecce ascendimus Hierosolyma et consummabuntur

omnia quae scripta sunt per prophetas de Filio hominis
32 tradetur enim gentibus et inludetur et flagellabitur et
conspuetur **33** et postquam flagellaverint occident eum et
die tertia resurget **34** et ipsi nihil horum intellexerunt et
erat verbum istud absconditum ab eis et non intellegebant
quae dicebantur **35** factum est autem cum adpropinquaret
Hiericho caecus quidam sedebat secus viam mendicans
36 et cum audiret turbam praetereuntem interrogabat
quid hoc esset **37** dixerunt autem ei quod Iesus Nazarenus
transiret **38** et clamavit dicens Iesu Fili David miserere
mei **39** et qui praeibant increpabant eum ut taceret
ipse vero multo magis clamabat Fili David miserere mei
40 stans autem Iesus iussit illum adduci ad se et cum
adpropinquasset interrogavit illum **41** dicens quid tibi vis
faciam at ille dixit Domine ut videam **42** et Iesus dixit illi
respice fides tua te salvum fecit **43** et confestim vidit et
sequebatur illum magnificans Deum et omnis plebs ut
vidit dedit laudem Deo

19 et ingressus perambulabat Hiericho **2** et ecce vir
nomine Zaccheus et hic erat princeps publicanorum
et ipse dives **3** et quaerebat videre Iesum quis esset et
non poterat prae turba quia statura pusillus erat **4** et
praecurrens ascendit in arborem sycomorum ut videret
illum quia inde erat transiturus **5** et cum venisset ad
locum suspiciens Iesus vidit illum et dixit ad eum Zacchee
festinans descende quia hodie in domo tua oportet me
manere **6** et festinans descendit et excepit illum gaudens
7 et cum viderent omnes murmurabant dicentes quod ad
hominem peccatorem devertisset **8** stans autem Zaccheus

dixit ad Dominum ecce dimidium bonorum meorum
Domine do pauperibus et si quid aliquem defraudavi
reddo quadruplum **9** ait Iesus ad eum quia hodie salus
domui huic facta est eo quod et ipse filius sit Abrahae **10**
venit enim Filius hominis quaerere et salvum facere quod
perierat **11** haec illis audientibus adiciens dixit parabolam
eo quod esset prope Hierusalem et quia existimarent quod
confestim regnum Dei manifestaretur **12** dixit ergo homo
quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere
sibi regnum et reverti **13** vocatis autem decem servis
suis dedit illis decem mnas et ait ad illos negotiamini
dum venio **14** cives autem eius oderant illum et miserunt
legationem post illum dicentes nolumus hunc regnare
super nos **15** et factum est ut rediret accepto regno
et iussit vocari servos quibus dedit pecuniam ut sciret
quantum quisque negotiatus esset **16** venit autem primus
dicens domine mna tua decem mnas adquisivit **17** et
ait illi euge bone serve quia in modico fidelis fuisti eris
potestatem habens supra decem civitates **18** et alter venit
dicens domine mna tua fecit quinque mnas **19** et huic ait
et tu esto supra quinque civitates **20** et alter venit dicens
domine ecce mna tua quam habui repositam in sudario
21 timui enim te quia homo austeris es tollis quod non
posuisti et metis quod non seminasti **22** dicit ei de ore
tuo te iudico serve nequam sciebas quod ego austeris
homo sum tollens quod non posui et metens quod non
seminavi **23** et quare non dedisti pecuniam meam ad
mensam et ego veniens cum usuris utique exegissem illud
24 et adstantibus dixit auferte ab illo mnam et date illi qui

decem mnas habet **25** et dixerunt ei domine habet decem
mnas **26** dico autem vobis quia omni habenti dabitur ab
eo autem qui non habet et quod habet auferetur ab eo
27 verumtamen inimicos meos illos qui noluerunt me
regnare super se adducite huc et interficite ante me **28** et
his dictis praecedebat ascendens in Hierosolyma **29** et
factum est cum adpropinquasset ad Bethfage et Bethania
ad montem qui vocatur Oliveti misit duos discipulos
suos **30** dicens ite in castellum quod contra est in quod
introeuntes invenietis pullum asinae alligatum cui nemo
umquam hominum sedit solvite illum et adducite **31**
et si quis vos interrogaverit quare solvitis sic dicetis ei
quia Dominus operam eius desiderat **32** abierunt autem
qui missi erant et invenerunt sicut dixit illis stantem
pullum **33** solventibus autem illis pullum dixerunt domini
eius ad illos quid solvitis pullum **34** at illi dixerunt
quia Dominus eum necessarium habet **35** et duxerunt
illum ad Iesum et iactantes vestimenta sua supra pullum
inposuerunt Iesum **36** eunte autem illo substernebant
vestimenta sua in via **37** et cum adpropinquaret iam
ad descensum montis Oliveti coeperunt omnes turbae
discentium gaudentes laudare Deum voce magna super
omnibus quas viderant virtutibus **38** dicentes benedictus
qui venit rex in nomine Domini pax in caelo et gloria in
excelsis **39** et quidam Pharisaeorum de turbis dixerunt ad
illum magister increpa discipulos tuos **40** quibus ipse ait
dico vobis quia si hii tacuerint lapides clamabunt **41** et ut
adpropinquavit videns civitatem flevit super illam dicens
42 quia si cognovisses et tu et quidem in hac die tua quae

ad pacem tibi nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis
43 quia venient dies in te et circumdabunt te inimici tui
vallo et circumdabunt te et coangustabunt te undique 44
ad terram prosternent te et filios qui in te sunt et non
relinquent in te lapidem super lapidem eo quod non
cognoveris tempus visitationis tuae 45 et ingressus in
templum coepit eicere vendentes in illo et ementes 46
dicens illis scriptum est quia domus mea domus orationis
est vos autem fecistis illam speluncam latronum 47 et erat
docens cotidie in templo principes autem sacerdotum et
scribae et principes plebis quaerebant illum perdere 48
et non inveniebant quid facerent illi omnis enim populus
suspensus erat audiens illum

20 et factum est in una dierum docente illo populum
in templo et evangelizante convenerunt principes
sacerdotum et scribae cum senioribus 2 et aiunt dicentes
ad illum dic nobis in qua potestate haec facis aut quis est
qui dedit tibi hanc potestatem 3 respondens autem dixit
ad illos interrogabo vos et ego verbum respondete mihi 4
baptismum Iohannis de caelo erat an ex hominibus 5 at
illi cogitabant inter se dicentes quia si dixerimus de caelo
dicet quare ergo non credidistis illi 6 si autem dixerimus
ex hominibus plebs universa lapidabit nos certi sunt enim
Iohannem prophetam esse 7 et responderunt se nescire
unde esset 8 et Iesus ait illis neque ego dico vobis in qua
potestate haec facio 9 coepit autem dicere ad plebem
parabolam hanc homo plantavit vineam et locavit eam
colonis et ipse peregre fuit multis temporibus 10 et in
tempore misit ad cultores servum ut de fructu vineae

darent illi qui caesum dimiserunt eum inanem **11** et
addidit alterum servum mittere illi autem hunc quoque
caedentes et adficientes contumelia dimiserunt inanem
12 et addidit tertium mittere qui et illum vulnerantes
eiecerunt **13** dixit autem dominus vineae quid faciam
mittam filium meum dilectum forsitan cum hunc viderint
verebuntur **14** quem cum vidissent coloni cogitaverunt
inter se dicentes hic est heres occidamus illum ut nostra
fiat hereditas **15** et eiectum illum extra vineam occiderunt
quid ergo faciet illis dominus vineae **16** veniet et perdet
colonos istos et dabit vineam aliis quo audito dixerunt illi
absit **17** ille autem aspiciens eos ait quid est ergo hoc quod
scriptum est lapidem quem reprobaverunt aedificantes
hic factus est in caput anguli **18** omnis qui ceciderit
supra illum lapidem conquassabitur supra quem autem
ceciderit comminuet illum **19** et quaerebant principes
sacerdotum et scribae mittere in illum manus illa hora et
timuerunt populum cognoverunt enim quod ad ipsos
dixerit similitudinem istam **20** et observantes miserunt
insidiatores qui se iustos simularent ut caperent eum
in sermone et traderent illum principatui et potestati
praesidis **21** et interrogaverunt illum dicentes magister
scimus quia recte dicis et doces et non accipis personam
sed in veritate viam Dei doces **22** licet nobis dare
tributum Caesari an non **23** considerans autem dolum
illorum dixit ad eos quid me temptatis **24** ostendite
mihi denarium cuius habet imaginem et inscriptionem
respondentes dixerunt Caesaris **25** et ait illis reddite ergo
quae Caesaris sunt Caesari et quae Dei sunt Deo **26** et

non potuerunt verbum eius reprehendere coram plebe et
mirati in responso eius tacuerunt **27** accesserunt autem
quidam Sadducaeorum qui negant esse resurrectionem et
interrogaverunt eum **28** dicentes magister Moses scripsit
nobis si frater alicuius mortuus fuerit habens uxorem et
hic sine filiis fuerit ut accipiat eam frater eius uxorem et
suscitet semen fratri suo **29** septem ergo fratres erant et
primus accepit uxorem et mortuus est sine filiis **30** et
sequens accepit illam et ipse mortuus est sine filio **31** et
tertius accepit illam similiter et omnes septem et non
reliquerunt semen et mortui sunt **32** novissima omnium
mortua est et mulier **33** in resurrectione ergo cuius
eorum erit uxor siquidem septem habuerunt eam uxorem
34 et ait illis Iesus filii saeculi huius nubunt et traduntur
ad nuptias **(aiōn g165)** **35** illi autem qui digni habebuntur
saeculo illo et resurrectione ex mortuis neque nubunt
neque ducunt uxores **(aiōn g165)** **36** neque enim ultra mori
poterunt aequales enim angelis sunt et filii sunt Dei cum
sint filii resurrectionis **37** quia vero resurgant mortui et
Moses ostendit secus rubum sicut dicit Dominum Deum
Abraham et Deum Isaac et Deum Iacob **38** Deus autem
non est mortuorum sed vivorum omnes enim vivunt
ei **39** respondentes autem quidam scribarum dixerunt
magister bene dixisti **40** et amplius non audebant eum
quicquam interrogare **41** dixit autem ad illos quomodo
dicunt Christum Filium David esse **42** et ipse David dicit
in libro Psalmorum dixit Dominus Domino meo sede a
dextris meis **43** donec ponam inimicos tuos scabillum
pedum tuorum **44** David ergo Dominum illum vocat et

quomodo filius eius est **45** audiente autem omni populo
dixit discipulis suis **46** adtendite a scribis qui volunt
ambulare in stolis et amant salutationes in foro et primas
cathedras in synagogis et primos discubitus in conviviis
47 qui devorant domos viduarum simulantes longam
orationem hii accipient damnationem maiorem

21 respiciens autem vidit eos qui mittebant munera sua
in gazofilacium divites **2** vidit autem et quandam viduam
pauperculam mittentem aera minuta duo **3** et dixit vere
dico vobis quia vidua haec pauper plus quam omnes misit
4 nam omnes hii ex abundanti sibi miserunt in munera
Dei haec autem ex eo quod deest illi omnem victum suum
quem habuit misit **5** et quibusdam dicentibus de templo
quod lapidibus bonis et donis ornatum esset dixit **6** haec
quae videtis venient dies in quibus non relinquetur lapis
super lapidem qui non destruatur **7** interrogaverunt
autem illum dicentes praeceptor quando haec erunt et
quod signum cum fieri incipient **8** qui dixit videte ne
seducamini multi enim venient in nomine meo dicentes
quia ego sum et tempus adpropinquavit nolite ergo ire
post illos **9** cum autem audieritis proelia et seditiones
nolite terreri oportet primum haec fieri sed non statim
finis **10** tunc dicebat illis surget gens contra gentem et
regnum adversus regnum **11** terraemotus magni erunt
per loca et pestilentiae et fames terroresque de caelo
et signa magna erunt **12** sed ante haec omnia inicient
vobis manus suas et persequentur tradentes in synagogas
et custodias trahentes ad reges et praesides propter
nomen meum **13** continget autem vobis in testimonium

14 ponite ergo in cordibus vestris non praemeditari
quemadmodum respondeatis **15** ego enim dabo vobis os
et sapientiam cui non poterunt resistere et contradicere
omnes adversarii vestri **16** trademini autem a parentibus
et fratribus et cognatis et amicis et morte adficient ex
vobis **17** et eritis odio omnibus propter nomen meum **18**
et capillus de capite vestro non peribit **19** in patientia
vestra possidebitis animas vestras **20** cum autem videritis
circumdari ab exercitu Hierusalem tunc scitote quia
adpropinquavit desolatio eius **21** tunc qui in Iudaea sunt
fugiant in montes et qui in medio eius discedant et qui in
regionibus non intrent in eam **22** quia dies ultionis hii
sunt ut impleantur omnia quae scripta sunt **23** vae autem
praegnatibus et nutrientibus in illis diebus erit enim
pressura magna supra terram et ira populo huic **24** et
cadent in ore gladii et captivi ducentur in omnes gentes
et Hierusalem calcabitur a gentibus donec impleantur
tempora nationum **25** et erunt signa in sole et luna et
stellis et in terris pressura gentium prae confusione
sonitus maris et fluctuum **26** arescentibus hominibus prae
timore et expectatione quae supervenient universo orbi
nam virtutes caelorum movebuntur **27** et tunc videbunt
Filium hominis venientem in nube cum potestate magna
et maiestate **28** his autem fieri incipientibus respicite et
levate capita vestra quoniam adpropinquat redemptio
vestra **29** et dixit illis similitudinem videte ficulneam et
omnes arbores **30** cum producunt iam ex se fructum scitis
quoniam prope est aestas **31** ita et vos cum videritis haec
fieri scitote quoniam prope est regnum Dei **32** amen dico

vobis quia non praeteribit generatio haec donec omnia
fiant 33 caelum et terra transibunt verba autem mea non
transient 34 adtendite autem vobis ne forte graventur
corda vestra in crapula et ebrietate et curis huius vitae
et superveniat in vos repentina dies illa 35 tamquam
laqueus enim superveniet in omnes qui sedent super
faciem omnis terrae 36 vigilate itaque omni tempore
orantes ut digni habeamini fugere ista omnia quae futura
sunt et stare ante Filium hominis 37 erat autem diebus
docens in templo noctibus vero exiens morabatur in
monte qui vocatur Oliveti 38 et omnis populus manicabat
ad eum in templo audire eum

22 adpropinquabat autem dies festus azymorum qui
dicitur pascha 2 et quaerebant principes sacerdotum et
scribae quomodo eum interficerent timebant vero plebem
3 intravit autem Satanas in Iudam qui cognominatur
Scarioth unum de duodecim 4 et abiit et locutus est cum
principibus sacerdotum et magistratibus quemadmodum
illum traderet eis 5 et gavisi sunt et pacti sunt pecuniam
illi dare 6 et spopondit et quaerebat oportunitatem ut
traderet illum sine turbis 7 venit autem dies azymorum
in qua necesse erat occidi pascha 8 et misit Petrum
et Iohannem dicens euntes parate nobis pascha ut
manducemus 9 at illi dixerunt ubi vis paremus 10 et dixit
ad eos ecce introeuntibus vobis in civitatem occurret
vobis homo amphoram aquae portans sequimini eum in
domum in qua intrat 11 et dicetis patri familias domus
dicit tibi magister ubi est diversorium ubi pascha cum
discipulis meis manducem 12 et ipse vobis ostendet

cenaculum magnum stratum et ibi parate **13** euntes
autem invenerunt sicut dixit illis et paraverunt pascha **14**
et cum facta esset hora discubuit et duodecim apostoli
cum eo **15** et ait illis desiderio desideravi hoc pascha
manducare vobiscum antequam patiar **16** dico enim vobis
quia ex hoc non manducabo illud donec impleatur in
regno Dei **17** et accepto calice gratias egit et dixit accipite
et dividite inter vos **18** dico enim vobis quod non bibam de
generatione vitis donec regnum Dei veniat **19** et accepto
pane gratias egit et fregit et dedit eis dicens hoc est
corpus meum quod pro vobis datur hoc facite in meam
commemorationem **20** similiter et calicem postquam
cenavit dicens hic est calix novum testamentum in
sanguine meo quod pro vobis funditur **21** verumtamen
ecce manus tradentis me mecum est in mensa **22** et
quidem Filius hominis secundum quod definitum est
vadit verumtamen vae illi homini per quem traditur **23** et
ipsi coeperunt quaerere inter se quis esset ex eis qui hoc
facturus esset **24** facta est autem et contentio inter eos
quis eorum videretur esse maior **25** dixit autem eis reges
gentium dominantur eorum et qui potestatem habent
super eos benefici vocantur **26** vos autem non sic sed qui
maior est in vobis fiat sicut iunior et qui praecessor est
sicut ministrator **27** nam quis maior est qui recumbit an
qui ministrat nonne qui recumbit ego autem in medio
vestrum sum sicut qui ministrat **28** vos autem estis qui
permansistis mecum in temptationibus meis **29** et ego
dispono vobis sicut disposuit mihi Pater meus regnum
30 ut edatis et bibatis super mensam meam in regno

et sedeatis super thronos iudicantes duodecim tribus
Israhel **31** ait autem Dominus Simon Simon ecce Satanas
expetivit vos ut cribraret sicut triticum **32** ego autem
rogavi pro te ut non deficiat fides tua et tu aliquando
conversus confirma fratres tuos **33** qui dixit ei Domine
tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire **34** et
ille dixit dico tibi Petre non cantabit hodie gallus donec
ter abneges nosse me **35** et dixit eis quando misi vos sine
sacculo et pera et calciamentis numquid aliquid defuit
vobis at illi dixerunt nihil **36** dixit ergo eis sed nunc qui
habet sacculum tollat similiter et peram et qui non habet
vendat tunicam suam et emat gladium **37** dico enim vobis
quoniam adhuc hoc quod scriptum est oportet impleri in
me et quod cum iniustis deputatus est etenim ea quae
sunt de me finem habent **38** at illi dixerunt Domine ecce
gladii duo hic at ille dixit eis satis est **39** et egressus ibat
secundum consuetudinem in montem Olivarum secuti
sunt autem illum et discipuli **40** et cum pervenisset ad
locum dixit illis orate ne intretis in temptationem **41** et
ipse avulsus est ab eis quantum iactus est lapidis et positis
genibus orabat **42** dicens Pater si vis transfer calicem
istum a me verumtamen non mea voluntas sed tua fiat **43**
apparuit autem illi angelus de caelo confortans eum et
factus in agonia prolixius orabat **44** et factus est sudor
eius sicut guttae sanguinis decurrentis in terram **45** et
cum surrexisset ab oratione et venisset ad discipulos suos
invenit eos dormientes prae tristitia **46** et ait illis quid
dormitis surgite orate ne intretis in temptationem **47**
adhuc eo loquente ecce turba et qui vocabatur Iudas unus

de duodecim antecedebat eos et adpropinquavit Iesu ut
oscularetur eum **48** Iesus autem dixit ei Iuda osculo Filium
hominis tradis **49** videntes autem hii qui circa ipsum erant
quod futurum erat dixerunt ei Domine si percutimus
in gladio **50** et percussit unus ex illis servum principis
sacerdotum et amputavit auriculam eius dextram **51**
respondens autem Iesus ait sinite usque huc et cum
tetigisset auriculam eius sanavit eum **52** dixit autem
Iesus ad eos qui venerant ad se principes sacerdotum et
magistratus templi et seniores quasi ad latronem existis
cum gladiis et fustibus **53** cum cotidie vobiscum fuerim
in templo non extendistis manus in me sed haec est
hora vestra et potestas tenebrarum **54** conprehendentes
autem eum duxerunt ad domum principis sacerdotum
Petrus vero sequebatur a longe **55** accenso autem igni
in medio atrio et circumsedentibus illis erat Petrus in
medio eorum **56** quem cum vidisset ancilla quaedam
sedentem ad lumen et eum fuisset intuita dixit et hic
cum illo erat **57** at ille negavit eum dicens mulier non
novi illum **58** et post pusillum alius videns eum dixit et tu
de illis es Petrus vero ait o homo non sum **59** et intervallo
facto quasi horae unius alius quidam adfirmabat dicens
vere et hic cum illo erat nam et Galilaeus est **60** et
ait Petrus homo nescio quod dicis et continuo adhuc
illo loquente cantavit gallus **61** et conversus Dominus
respexit Petrum et recordatus est Petrus verbi Domini
sicut dixit quia priusquam gallus cantet ter me negabis
62 et egressus foras Petrus flevit amare **63** et viri qui
tenebant illum inludebant ei caedentes **64** et velaverunt

eum et percutiebant faciem eius et interrogabant eum
dicentes prophetiza quis est qui te percussit **65** et alia
multa blasphemantes dicebant in eum **66** et ut factus est
dies convenerunt seniores plebis et principes sacerdotum
et scribae et duxerunt illum in concilium suum dicentes
si tu es Christus dic nobis **67** et ait illis si vobis dixero
non creditis mihi **68** si autem et interrogavero non
respondebitis mihi neque dimittetis **69** ex hoc autem erit
Filius hominis sedens a dextris virtutis Dei **70** dixerunt
autem omnes tu ergo es Filius Dei qui ait vos dicitis
quia ego sum **71** at illi dixerunt quid adhuc desideramus
testimonium ipsi enim audivimus de ore eius

23 et surgens omnis multitudo eorum duxerunt illum ad
Pilatum **2** coeperunt autem accusare illum dicentes hunc
invenimus subvertentem gentem nostram et prohibentem
tributa dari Caesari et dicentem se Christum regem
esse **3** Pilatus autem interrogavit eum dicens tu es rex
Iudaeorum at ille respondens ait tu dicis **4** ait autem
Pilatus ad principes sacerdotum et turbas nihil invenio
causae in hoc homine **5** at illi invalescebant dicentes
commovet populum docens per universam Iudaeam et
incipiens a Galilaea usque huc **6** Pilatus autem audiens
Galilaeam interrogavit si homo Galilaeus esset **7** et ut
cognovit quod de Herodis potestate esset remisit eum
ad Herodem qui et ipse Hierosolymis erat illis diebus
8 Herodes autem viso Iesu gavisus est valde erat enim
cupiens ex multo tempore videre eum eo quod audiret
multa de illo et sperabat signum aliquod videre ab eo
fieri **9** interrogabat autem illum multis sermonibus at

ipse nihil illi respondebat **10** stabant etiam principes
sacerdotum et scribae constanter accusantes eum **11**
sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo et inlusit
indutum veste alba et remisit ad Pilatum **12** et facti sunt
amici Herodes et Pilatus in ipsa die nam antea inimici
erant ad invicem **13** Pilatus autem convocatis principibus
sacerdotum et magistratibus et plebe **14** dixit ad illos
obtulistis mihi hunc hominem quasi avertentem populum
et ecce ego coram vobis interrogans nullam causam
inveni in homine isto ex his in quibus eum accusatis **15**
sed neque Herodes nam remisi vos ad illum et ecce nihil
dignum morte actum est ei **16** emendatum ergo illum
dimittam **17** necesse autem habebat dimittere eis per
diem festum unum **18** exclamavit autem simul universa
turba dicens tolle hunc et dimitte nobis Barabban **19**
qui erat propter seditionem quandam factam in civitate
et homicidium missus in carcerem **20** iterum autem
Pilatus locutus est ad illos volens dimittere Iesum **21**
at illi succlamabant dicentes crucifige crucifige illum
22 ille autem tertio dixit ad illos quid enim mali fecit
iste nullam causam mortis invenio in eo corripiam ergo
illum et dimittam **23** at illi instabant vocibus magnis
postulantes ut crucifigeretur et invalescebant voces
eorum **24** et Pilatus adiudicavit fieri petitionem eorum
25 dimisit autem illis eum qui propter homicidium et
seditionem missus fuerat in carcerem quem petebant
Iesum vero tradidit voluntati eorum **26** et cum ducerent
eum adprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem
venientem de villa et inposuerunt illi crucem portare

post Iesum **27** sequebatur autem illum multa turba populi
et mulierum quae plangebant et lamentabant eum **28**
conversus autem ad illas Iesus dixit filiae Hierusalem
nolite flere super me sed super vos ipsas flete et super
filios vestros **29** quoniam ecce venient dies in quibus
dicent beatae steriles et ventres qui non genuerunt et
ubera quae non lactaverunt **30** tunc incipient dicere
montibus cadite super nos et collibus operite nos **31**
quia si in viridi ligno haec faciunt in arido quid fiet
32 ducebantur autem et alii duo nequam cum eo ut
interficerentur **33** et postquam venerunt in locum qui
vocatur Calvariae ibi crucifixerunt eum et latrones unum
a dextris et alterum a sinistris **34** Iesus autem dicebat
Pater dimitte illis non enim sciunt quid faciunt dividentes
vero vestimenta eius miserunt sortes **35** et stabat populus
expectans et deridebant illum principes cum eis dicentes
alios salvos fecit se salvum faciat si hic est Christus Dei
electus **36** inludebant autem ei et milites accedentes et
acetum offerentes illi **37** dicentes si tu es rex Iudaeorum
salvum te fac **38** erat autem et superscriptio inscripta
super illum litteris graecis et latinis et hebraicis hic est
rex Iudaeorum **39** unus autem de his qui pendebant
latronibus blasphemabat eum dicens si tu es Christus
salvum fac temet ipsum et nos **40** respondens autem alter
increpabat illum dicens neque tu times Deum quod in
eadem damnatione es **41** et nos quidem iuste nam digna
factis recipimus hic vero nihil mali gessit **42** et dicebat
ad Iesum Domine memento mei cum veneris in regnum
tuum **43** et dixit illi Iesus amen dico tibi hodie mecum

eris in paradiso 44 erat autem fere hora sexta et tenebrae
factae sunt in universa terra usque in nonam horam 45 et
obscuratus est sol et velum templi scissum est medium
46 et clamans voce magna Iesus ait Pater in manus tuas
commendo spiritum meum et haec dicens exspiravit 47
videns autem centurio quod factum fuerat glorificavit
Deum dicens vere hic homo iustus erat 48 et omnis turba
eorum qui simul aderant ad spectaculum istud et videbant
quae fiebant percutientes pectora sua revertebantur 49
stabant autem omnes noti eius a longe et mulieres quae
secutae erant eum a Galilaea haec videntes 50 et ecce vir
nomine Ioseph qui erat decurio vir bonus et iustus 51 hic
non consenserat consilio et actibus eorum ab Arimathia
civitate Iudaeae qui expectabat et ipse regnum Dei 52 hic
accessit ad Pilatum et petiit corpus Iesu 53 et depositum
involvit sindone et posuit eum in monumento exciso
in quo nondum quisquam positus fuerat 54 et dies erat
parasceves et sabbatum inlucescebat 55 subsecutae autem
mulieres quae cum ipso venerant de Galilaea viderunt
monumentum et quemadmodum positum erat corpus
eius 56 et revertentes paraverunt aromata et unguenta et
sabbato quidem siluerunt secundum mandatum

24 una autem sabbati valde diluculo venerunt ad
monumentum portantes quae paraverant aromata 2
et invenerunt lapidem revolutum a monumento 3 et
ingressae non invenerunt corpus Domini Iesu 4 et factum
est dum mente consternatae essent de isto ecce duo viri
steterunt secus illas in veste fulgenti 5 cum timerent
autem et declinarent vultum in terram dixerunt ad illas

quid quaeritis viventem cum mortuis **6** non est hic sed
surrexit recordamini qualiter locutus est vobis cum adhuc
in Galilaea esset **7** dicens quia oportet Filium hominis
tradi in manus hominum peccatorum et crucifigi et die
tertia resurgere **8** et recordatae sunt verborum eius **9**
et regressae a monumento nuntiaverunt haec omnia
illis undecim et ceteris omnibus **10** erat autem Maria
Magdalene et Iohanna et Maria Iacobi et ceterae quae
cum eis erant quae dicebant ad apostolos haec **11** et
visa sunt ante illos sicut deliramentum verba ista et
non credebant illis **12** Petrus autem surgens cucurrit
ad monumentum et procumbens videt linteamina sola
posita et abiit secum mirans quod factum fuerat **13** et ecce
duo ex illis ibant ipsa die in castellum quod erat in spatio
stadiorum sexaginta ab Hierusalem nomine Emmaus
14 et ipsi loquebantur ad invicem de his omnibus quae
acciderant **15** et factum est dum fabularentur et secum
quaererent et ipse Iesus adpropinquans ibat cum illis
16 oculi autem illorum tenebantur ne eum agnoscerent
17 et ait ad illos qui sunt hii sermones quos confertis
ad invicem ambulantes et estis tristes **18** et respondens
unus cui nomen Cleopas dixit ei tu solus peregrinus
es in Hierusalem et non cognovisti quae facta sunt in
illa his diebus **19** quibus ille dixit quae et dixerunt de
Iesu Nazareno qui fuit vir propheta potens in opere
et sermone coram Deo et omni populo **20** et quomodo
eum tradiderunt summi sacerdotum et principes nostri
in damnationem mortis et crucifixerunt eum **21** nos
autem sperabamus quia ipse esset redempturus Israhel et

nunc super haec omnia tertia dies hodie quod haec facta
sunt **22** sed et mulieres quaedam ex nostris terruerunt
nos quae ante lucem fuerunt ad monumentum **23** et
non invento corpore eius venerunt dicentes se etiam
visionem angelorum vidisse qui dicunt eum vivere **24**
et abierunt quidam ex nostris ad monumentum et ita
invenerunt sicut mulieres dixerunt ipsum vero non
viderunt **25** et ipse dixit ad eos o stulti et tardi corde
ad credendum in omnibus quae locuti sunt prophetae
26 nonne haec oportuit pati Christum et ita intrare
in gloriam suam **27** et incipiens a Mose et omnibus
prophetis interpretabatur illis in omnibus scripturis
quae de ipso erant **28** et adpropinquaverunt castello
quo ibant et ipse se finxit longius ire **29** et coegerunt
illum dicentes mane nobiscum quoniam advesperascit et
inclinata est iam dies et intravit cum illis **30** et factum est
dum recumberet cum illis accepit panem et benedixit ac
fregit et porrigebat illis **31** et aperti sunt oculi eorum et
cognoverunt eum et ipse evanuit ex oculis eorum **32** et
dixerunt ad invicem nonne cor nostrum ardens erat in
nobis dum loqueretur in via et aperiret nobis scripturas
33 et surgentes eadem hora regressi sunt in Hierusalem
et invenerunt congregatos undecim et eos qui cum ipsis
erant **34** dicentes quod surrexit Dominus vere et apparuit
Simoni **35** et ipsi narrabant quae gesta erant in via et
quomodo cognoverunt eum in fractione panis **36** dum
haec autem loquuntur Iesus stetit in medio eorum et dicit
eis pax vobis ego sum nolite timere **37** conturbati vero
et conterriti existimabant se spiritum videre **38** et dixit

eis quid turbati estis et cogitationes ascendunt in corda
vestra **39** videte manus meas et pedes quia ipse ego sum
palpate et videte quia spiritus carnem et ossa non habet
sicut me videtis habere **40** et cum hoc dixisset ostendit
eis manus et pedes **41** adhuc autem illis non credentibus
et mirantibus prae gaudio dixit habetis hic aliquid quod
manducetur **42** at illi obtulerunt ei partem piscis assi et
favum mellis **43** et cum manducasset coram eis sumens
reliquias dedit eis **44** et dixit ad eos haec sunt verba
quae locutus sum ad vos cum adhuc essem vobiscum
quoniam necesse est impleri omnia quae scripta sunt in
lege Mosi et prophetis et psalmis de me **45** tunc aperuit
illis sensum ut intellegerent scripturas **46** et dixit eis
quoniam sic scriptum est et sic oportebat Christum pati
et resurgere a mortuis die tertia **47** et praedicari in
nomine eius paenitentiam et remissionem peccatorum
in omnes gentes incipientibus ab Hierosolyma **48** vos
autem estis testes horum **49** et ego mitto promissum
Patris mei in vos vos autem sedete in civitate quoadusque
induamini virtutem ex alto **50** eduxit autem eos foras
in Bethaniam et elevatis manibus suis benedixit eis **51**
et factum est dum benediceret illis recessit ab eis et
ferebatur in caelum **52** et ipsi adorantes regressi sunt in
Hierusalem cum gaudio magno **53** et erant semper in
templo laudantes et benedicentes Deum amen

Iohannem

1 in principio erat Verbum et Verbum erat apud Deum
et Deus erat Verbum **2** hoc erat in principio apud Deum
3 omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est
nihil quod factum est **4** in ipso vita erat et vita erat lux
hominum **5** et lux in tenebris lucet et tenebrae eam non
conprehenderunt **6** fuit homo missus a Deo cui nomen
erat Iohannes **7** hic venit in testimonium ut testimonium
perhiberet de lumine ut omnes crederent per illum **8** non
erat ille lux sed ut testimonium perhiberet de lumine **9**
erat lux vera quae inluminat omnem hominem venientem
in mundum **10** in mundo erat et mundus per ipsum factus
est et mundus eum non cognovit **11** in propria venit et
sui eum non receperunt **12** quotquot autem receperunt
eum dedit eis potestatem filios Dei fieri his qui credunt
in nomine eius **13** qui non ex sanguinibus neque ex
voluntate carnis neque ex voluntate viri sed ex Deo nati
sunt **14** et Verbum caro factum est et habitavit in nobis
et vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a Patre
plenum gratiae et veritatis **15** Iohannes testimonium
perhibet de ipso et clamat dicens hic erat quem dixi vobis
qui post me venturus est ante me factus est quia prior
me erat **16** et de plenitudine eius nos omnes accepimus et
gratiam pro gratia **17** quia lex per Mosen data est gratia
et veritas per Iesum Christum facta est **18** Deum nemo
vidit umquam unigenitus Filius qui est in sinu Patris ipse
enarravit **19** et hoc est testimonium Iohannis quando
miserunt Iudaei ab Hierosolymis sacerdotes et Levitas ad
eum ut interrogarent eum tu quis es **20** et confessus est et

non negavit et confessus est quia non sum ego Christus
21 et interrogaverunt eum quid ergo Helias es tu et dicit
non sum propheta es tu et respondit non **22** dixerunt ergo
ei quis es ut responsum demus his qui miserunt nos quid
dicis de te ipso **23** ait ego vox clamantis in deserto dirigite
viam Domini sicut dixit Esaias propheta **24** et qui missi
fuerant erant ex Pharisaeis **25** et interrogaverunt eum
et dixerunt ei quid ergo baptizas si tu non es Christus
neque Helias neque propheta **26** respondit eis Iohannes
dicens ego baptizo in aqua medius autem vestrum stetit
quem vos non scitis **27** ipse est qui post me venturus
est qui ante me factus est cuius ego non sum dignus ut
solvam eius corrigiam calciamenti **28** haec in Bethania
facta sunt trans Iordanen ubi erat Iohannes baptizans
29 altera die videt Iohannes Iesum venientem ad se et
ait ecce agnus Dei qui tollit peccatum mundi **30** hic
est de quo dixi post me venit vir qui ante me factus
est quia prior me erat **31** et ego nesciebam eum sed
ut manifestaretur Israhel propterea veni ego in aqua
baptizans **32** et testimonium perhibuit Iohannes dicens
quia vidi Spiritum descendentem quasi columbam de
caelo et mansit super eum **33** et ego nesciebam eum sed
qui misit me baptizare in aqua ille mihi dixit super quem
videris Spiritum descendentem et manentem super eum
hic est qui baptizat in Spiritu Sancto **34** et ego vidi et
testimonium perhibui quia hic est Filius Dei **35** altera die
iterum stabat Iohannes et ex discipulis eius duo **36** et
respiciens Iesum ambulantem dicit ecce agnus Dei **37** et
audierunt eum duo discipuli loquentem et secuti sunt

Iesum **38** conversus autem Iesus et videns eos sequentes
dicit eis quid quaeritis qui dixerunt ei rabbi quod dicitur
interpretatum magister ubi habitas **39** dicit eis venite et
videte venerunt et viderunt ubi maneret et apud eum
manserunt die illo hora autem erat quasi decima **40** erat
autem Andreas frater Simonis Petri unus ex duobus qui
audierant ab Iohanne et secuti fuerant eum **41** invenit
hic primum fratrem suum Simonem et dicit ei invenimus
Messiam quod est interpretatum Christus **42** et adduxit
eum ad Iesum intuitus autem eum Iesus dixit tu es Simon
filius Iohanna tu vocaberis Cephas quod interpretatur
Petrus **43** in crastinum voluit exire in Galilaeam et invenit
Philippum et dicit ei Iesus sequere me **44** erat autem
Philippus a Bethsaida civitate Andreae et Petri **45** invenit
Philippus Nathanahel et dicit ei quem scripsit Moses
in lege et prophetae invenimus Iesum filium Ioseph a
Nazareth **46** et dixit ei Nathanahel a Nazareth potest
aliquid boni esse dicit ei Philippus veni et vide **47** vidit
Iesus Nathanahel venientem ad se et dicit de eo ecce vere
Israhelita in quo dolus non est **48** dicit ei Nathanahel
unde me nosti respondit Iesus et dixit ei priusquam te
Philippus vocaret cum esses sub ficu vidi te **49** respondit
ei Nathanahel et ait rabbi tu es Filius Dei tu es rex
Israhel **50** respondit Iesus et dixit ei quia dixi tibi vidi
te sub ficu credis maius his videbis **51** et dicit ei amen
amen dico vobis videbitis caelum apertum et angelos Dei
ascendentes et descendentes supra Filium hominis

2 et die tertio nuptiae factae sunt in Cana Galilaeae et
erat mater Iesu ibi **2** vocatus est autem ibi et Iesus et

discipuli eius ad nuptias **3** et deficiente vino dicit mater
Iesu ad eum vinum non habent **4** et dicit ei Iesus quid
mihi et tibi est mulier nondum venit hora mea **5** dicit
mater eius ministris quodcumque dixerit vobis facite **6**
erant autem ibi lapideae hydriae sex positae secundum
purificationem Iudaeorum capientes singulae metretas
binas vel ternas **7** dicit eis Iesus implete hydrias aqua
et impleverunt eas usque ad summum **8** et dicit eis
Iesus haurite nunc et ferte architriclino et tulerunt **9**
ut autem gustavit architriclinus aquam vinum factam
et non sciebat unde esset ministri autem sciebant qui
haurierant aquam vocat sponsum architriclinus **10** et
dicit ei omnis homo primum bonum vinum ponit et cum
inebriati fuerint tunc id quod deterius est tu servasti
bonum vinum usque adhuc **11** hoc fecit initium signorum
Iesus in Cana Galilaeae et manifestavit gloriam suam et
crediderunt in eum discipuli eius **12** post hoc descendit
Capharnaum ipse et mater eius et fratres eius et discipuli
eius et ibi manserunt non multis diebus **13** et prope erat
pascha Iudaeorum et ascendit Hierosolyma Iesus **14** et
invenit in templo vendentes boves et oves et columbas et
nummularios sedentes **15** et cum fecisset quasi flagellum
de funiculis omnes eiecit de templo oves quoque et boves
et nummulariorum effudit aes et mensas subvertit **16**
et his qui columbas vendebant dixit auferte ista hinc
nolite facere domum Patris mei domum negotiationis
17 recordati vero sunt discipuli eius quia scriptum est
zelus domus tuae comedit me **18** responderunt ergo
Iudaei et dixerunt ei quod signum ostendis nobis quia

haec facis **19** respondit Iesus et dixit eis solvite templum
hoc et in tribus diebus excitabo illud **20** dixerunt ergo
Iudaei quadraginta et sex annis aedificatum est templum
hoc et tu tribus diebus excitabis illud **21** ille autem
dicebat de templo corporis sui **22** cum ergo resurrexisset
a mortuis recordati sunt discipuli eius quia hoc dicebat
et crediderunt scripturae et sermoni quem dixit Iesus
23 cum autem esset Hierosolymis in pascha in die festo
multi crediderunt in nomine eius videntes signa eius
quae faciebat **24** ipse autem Iesus non credebat semet
ipsum eis eo quod ipse nosset omnes **25** et quia opus ei
non erat ut quis testimonium perhiberet de homine ipse
enim sciebat quid esset in homine

3 erat autem homo ex Pharisaeis Nicodemus nomine
princeps Iudaeorum **2** hic venit ad eum nocte et dixit
ei rabbi scimus quia a Deo venisti magister nemo enim
potest haec signa facere quae tu facis nisi fuerit Deus
cum eo **3** respondit Iesus et dixit ei amen amen dico tibi
nisi quis natus fuerit denuo non potest videre regnum
Dei **4** dicit ad eum Nicodemus quomodo potest homo
nasci cum senex sit numquid potest in ventrem matris
suae iterato introire et nasci **5** respondit Iesus amen
amen dico tibi nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu
non potest introire in regnum Dei **6** quod natum est
ex carne caro est et quod natum est ex Spiritu spiritus
est **7** non mireris quia dixi tibi oportet vos nasci denuo
8 Spiritus ubi vult spirat et vocem eius audis sed non
scis unde veniat et quo vadat sic est omnis qui natus est
ex Spiritu **9** respondit Nicodemus et dixit ei quomodo

possunt haec fieri **10** respondit Iesus et dixit ei tu es
magister Israhel et haec ignoras **11** amen amen dico tibi
quia quod scimus loquimur et quod vidimus testamur et
testimonium nostrum non accipitis **12** si terrena dixi
vobis et non creditis quomodo si dixero vobis caelestia
credetis **13** et nemo ascendit in caelum nisi qui descendit
de caelo Filius hominis qui est in caelo **14** et sicut Moses
exaltavit serpentem in deserto ita exaltari oportet Filium
hominis **15** ut omnis qui credit in ipso non pereat sed
habeat vitam aeternam **(aiōnios g166)** **16** sic enim dilexit
Deus mundum ut Filium suum unigenitum daret ut omnis
qui credit in eum non pereat sed habeat vitam aeternam
(aiōnios g166) **17** non enim misit Deus Filium suum in
mundum ut iudicet mundum sed ut salvetur mundus
per ipsum **18** qui credit in eum non iudicatur qui autem
non credit iam iudicatus est quia non credidit in nomine
unigeniti Filii Dei **19** hoc est autem iudicium quia lux
venit in mundum et dilexerunt homines magis tenebras
quam lucem erant enim eorum mala opera **20** omnis enim
qui mala agit odit lucem et non venit ad lucem ut non
arguantur opera eius **21** qui autem facit veritatem venit
ad lucem ut manifestentur eius opera quia in Deo sunt
facta **22** post haec venit Iesus et discipuli eius in iudaeam
terram et illic demorabatur cum eis et baptizabat **23** erat
autem et Iohannes baptizans in Aenon iuxta Salim quia
aquae multae erant illic et adveniebant et baptizabantur
24 nondum enim missus fuerat in carcerem Iohannes
25 facta est ergo quaestio ex discipulis Iohannis cum
Iudaeis de purificatione **26** et venerunt ad Iohannem

et dixerunt ei rabbi qui erat tecum trans Iordanen cui
tu testimonium perhibuisti ecce hic baptizat et omnes
veniunt ad eum **27** respondit Iohannes et dixit non potest
homo accipere quicquam nisi fuerit ei datum de caelo
28 ipsi vos mihi testimonium perhibetis quod dixerim
ego non sum Christus sed quia missus sum ante illum **29**
qui habet sponsam sponsus est amicus autem sponsi qui
stat et audit eum gaudio gaudet propter vocem sponsi
hoc ergo gaudium meum impletum est **30** illum oportet
crescere me autem minui **31** qui desursum venit supra
omnes est qui est de terra de terra est et de terra loquitur
qui de caelo venit supra omnes est **32** et quod vidit et
audivit hoc testatur et testimonium eius nemo accipit **33**
qui accipit eius testimonium signavit quia Deus verax
est **34** quem enim misit Deus verba Dei loquitur non
enim ad mensuram dat Deus Spiritum **35** Pater diligit
Filium et omnia dedit in manu eius **36** qui credit in Filium
habet vitam aeternam qui autem incredulus est Filio non
videbit vitam sed ira Dei manet super eum **(aiōnios g166)**

4 ut ergo cognovit Iesus quia audierunt Pharisaei quia
Iesus plures discipulos facit et baptizat quam Iohannes
2 quamquam Iesus non baptizaret sed discipuli eius **3**
reliquit Iudaeam et abiit iterum in Galilaeam **4** oportebat
autem eum transire per Samariam **5** venit ergo in
civitatem Samariae quae dicitur Sychar iuxta praedium
quod dedit Iacob Ioseph filio suo **6** erat autem ibi fons
Iacob Iesus ergo fatigatus ex itinere sedebat sic super
fontem hora erat quasi sexta **7** venit mulier de Samaria
haurire aquam dicit ei Iesus da mihi bibere **8** discipuli

enim eius abierant in civitatem ut cibos emerent **9** dicit
ergo ei mulier illa samaritana quomodo tu Iudaeus cum
sis bibere a me poscis quae sum mulier samaritana non
enim coutuntur Iudaei Samaritanis **10** respondit Iesus
et dixit ei si scires donum Dei et quis est qui dicit tibi
da mihi bibere tu forsitan petisses ab eo et dedisset
tibi aquam vivam **11** dicit ei mulier Domine neque in
quo haurias habes et puteus altus est unde ergo habes
aquam vivam **12** numquid tu maior es patre nostro Iacob
qui dedit nobis puteum et ipse ex eo bibit et filii eius
et pecora eius **13** respondit Iesus et dixit ei omnis qui
bibit ex aqua hac sitiet iterum **14** qui autem biberit ex
aqua quam ego dabo ei non sitiet in aeternum sed aqua
quam dabo ei fiet in eo fons aquae salientis in vitam
aeternam **(aiōn g165, aiōnios g166)** **15** dicit ad eum mulier
Domine da mihi hanc aquam ut non sitiam neque veniam
huc haurire **16** dicit ei Iesus vade voca virum tuum et veni
huc **17** respondit mulier et dixit non habeo virum dicit ei
Iesus bene dixisti quia non habeo virum **18** quinque enim
viros habuisti et nunc quem habes non est tuus vir hoc
vere dixisti **19** dicit ei mulier Domine video quia propheta
es tu **20** patres nostri in monte hoc adoraverunt et vos
dicitis quia Hierosolymis est locus ubi adorare oportet **21**
dicit ei Iesus mulier crede mihi quia veniet hora quando
neque in monte hoc neque in Hierosolymis adorabitis
Patrem **22** vos adoratis quod nescitis nos adoramus quod
scimus quia salus ex Iudaeis est **23** sed venit hora et nunc
est quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu
et veritate nam et Pater tales quaerit qui adorent eum

24 spiritus est Deus et eos qui adorant eum in spiritu
et veritate oportet adorare **25** dicit ei mulier scio quia
Messias venit qui dicitur Christus cum ergo venerit ille
nobis adnuntiabit omnia **26** dicit ei Iesus ego sum qui
loquor tecum **27** et continuo venerunt discipuli eius et
mirabantur quia cum muliere loquebatur nemo tamen
dixit quid quaeris aut quid loqueris cum ea **28** reliquit
ergo hydriam suam mulier et abiit in civitatem et dicit
illis hominibus **29** venite videte hominem qui dixit mihi
omnia quaecumque feci numquid ipse est Christus **30**
exierunt de civitate et veniebant ad eum **31** interea
rogabant eum discipuli dicentes rabbi manduca **32** ille
autem dixit eis ego cibum habeo manducare quem vos
nescitis **33** dicebant ergo discipuli ad invicem numquid
aliquis adtulit ei manducare **34** dicit eis Iesus meus cibus
est ut faciam voluntatem eius qui misit me ut perficiam
opus eius **35** nonne vos dicitis quod adhuc quattuor
menses sunt et messis venit ecce dico vobis levate oculos
vestros et videte regiones quia albae sunt iam ad messem
36 et qui metit mercedem accipit et congregat fructum
in vitam aeternam ut et qui seminat simul gaudeat et
qui metit **(aiōnios g166)** **37** in hoc enim est verbum verum
quia alius est qui seminat et alius est qui metit **38** ego
misi vos metere quod vos non laborastis alii laboraverunt
et vos in laborem eorum introistis **39** ex civitate autem
illa multi crediderunt in eum Samaritanorum propter
verbum mulieris testimonium perhibentis quia dixit mihi
omnia quaecumque feci **40** cum venissent ergo ad illum
Samaritani rogaverunt eum ut ibi maneret et mansit

ibi duos dies **41** et multo plures crediderunt propter
sermonem eius **42** et mulieri dicebant quia iam non
propter tuam loquellam credimus ipsi enim audivimus
et scimus quia hic est vere salvator mundi **43** post duos
autem dies exiit inde et abiit in Galilaeam **44** ipse enim
Iesus testimonium perhibuit quia propheta in sua patria
honorem non habet **45** cum ergo venisset in Galilaeam
exceperunt eum Galilaei cum omnia vidissent quae
fecerat Hierosolymis in die festo et ipsi enim venerant in
diem festum **46** venit ergo iterum in Cana Galilaeae ubi
fecit aquam vinum et erat quidam regulus cuius filius
infirmabatur Capharnaum **47** hic cum audisset quia Iesus
adveniret a Iudaea in Galilaeam abiit ad eum et rogabat
eum ut descenderet et sanaret filium eius incipiebat enim
mori **48** dixit ergo Iesus ad eum nisi signa et prodigia
videritis non creditis **49** dicit ad eum regulus Domine
descende priusquam moriatur filius meus **50** dicit ei
Iesus vade filius tuus vivit credidit homo sermoni quem
dixit ei Iesus et ibat **51** iam autem eo descendente servi
occurrerunt ei et nuntiaverunt dicentes quia filius eius
viveret **52** interrogabat ergo horam ab eis in qua melius
habuerit et dixerunt ei quia heri hora septima reliquit
eum febris **53** cognovit ergo pater quia illa hora erat
in qua dixit ei Iesus filius tuus vivit et credidit ipse et
domus eius tota **54** hoc iterum secundum signum fecit
Iesus cum venisset a Iudaea in Galilaeam

5 post haec erat dies festus Iudaeorum et ascendit
Iesus Hierosolymis **2** est autem Hierosolymis super
Probatica piscina quae cognominatur hebraice Bethsaida

quinque porticus habens **3** in his iacebat multitudo
magna languentium caecorum claudorum aridorum
expectantium aquae motum **5** erat autem quidam homo
ibi triginta et octo annos habens in infirmitate sua **6**
hunc cum vidisset Iesus iacentem et cognovisset quia
multum iam tempus habet dicit ei vis sanus fieri **7**
respondit ei languidus Domine hominem non habeo ut
cum turbata fuerit aqua mittat me in piscinam dum
venio enim ego alius ante me descendit **8** dicit ei Iesus
surge tolle grabattum tuum et ambula **9** et statim
sanus factus est homo et sustulit grabattum suum et
ambulabat erat autem sabbatum in illo die **10** dicebant
Iudaei illi qui sanatus fuerat sabbatum est non licet tibi
tollere grabattum tuum **11** respondit eis qui me fecit
sanum ille mihi dixit tolle grabattum tuum et ambula **12**
interrogaverunt ergo eum quis est ille homo qui dixit tibi
tolle grabattum tuum et ambula **13** is autem qui sanus
fuerat effectus nesciebat quis esset Iesus enim declinavit
turba constituta in loco **14** postea invenit eum Iesus in
templo et dixit illi ecce sanus factus es iam noli peccare
ne deterius tibi aliquid contingat **15** abiit ille homo et
nuntiavit Iudaeis quia Iesus esset qui fecit eum sanum
16 propterea persequebantur Iudaei Iesum quia haec
faciebat in sabbato **17** Iesus autem respondit eis Pater
meus usque modo operatur et ego operor **18** propterea
ergo magis quaerebant eum Iudaei interficere quia non
solum solvebat sabbatum sed et Patrem suum dicebat
Deum aequalem se faciens Deo respondit itaque Iesus et
dixit eis **19** amen amen dico vobis non potest Filius a

se facere quicquam nisi quod viderit Patrem facientem
quaecumque enim ille fecerit haec et Filius similiter facit
20 Pater enim diligit Filium et omnia demonstrat ei quae
ipse facit et maiora his demonstrabit ei opera ut vos
miremini **21** sicut enim Pater suscitat mortuos et vivificat
sic et Filius quos vult vivificat **22** neque enim Pater
iudicat quemquam sed iudicium omne dedit Filio **23** ut
omnes honorificent Filium sicut honorificant Patrem qui
non honorificat Filium non honorificat Patrem qui misit
illum **24** amen amen dico vobis quia qui verbum meum
audit et credit ei qui misit me habet vitam aeternam et
in iudicium non venit sed transit a morte in vitam **(aiōnios**
g166) **25** amen amen dico vobis quia venit hora et nunc est
quando mortui audient vocem Filii Dei et qui audierint
vivent **26** sicut enim Pater habet vitam in semet ipso sic
dedit et Filio vitam habere in semet ipso **27** et potestatem
dedit ei et iudicium facere quia Filius hominis est **28**
nolite mirari hoc quia venit hora in qua omnes qui in
monumentis sunt audient vocem eius **29** et procedent
qui bona fecerunt in resurrectionem vitae qui vero mala
egerunt in resurrectionem iudicii **30** non possum ego a
me ipso facere quicquam sicut audio iudico et iudicium
meum iustum est quia non quaero voluntatem meam
sed voluntatem eius qui misit me **31** si ego testimonium
perhibeo de me testimonium meum non est verum **32**
alius est qui testimonium perhibet de me et scio quia
verum est testimonium quod perhibet de me **33** vos
misistis ad Iohannem et testimonium perhibuit veritati **34**
ego autem non ab homine testimonium accipio sed haec

dico ut vos salvi sitis **35** ille erat lucerna ardens et lucens
vos autem voluistis exultare ad horam in luce eius **36** ego
autem habeo testimonium maius Iohanne opera enim
quae dedit mihi Pater ut perficiam ea ipsa opera quae ego
facio testimonium perhibent de me quia Pater me misit
37 et qui misit me Pater ipse testimonium perhibuit de me
neque vocem eius umquam audistis neque speciem eius
vidistis **38** et verbum eius non habetis in vobis manens
quia quem misit ille huic vos non creditis **39** scrutamini
scripturas quia vos putatis in ipsis vitam aeternam habere
et illae sunt quae testimonium perhibent de me **(aiōnios**
g166) **40** et non vultis venire ad me ut vitam habeatis **41**
claritatem ab hominibus non accipio **42** sed cognovi vos
quia dilectionem Dei non habetis in vobis **43** ego veni in
nomine Patris mei et non accipitis me si alius venerit
in nomine suo illum accipietis **44** quomodo potestis vos
credere qui gloriam ab invicem accipitis et gloriam quae
a solo est Deo non quaeritis **45** nolite putare quia ego
accusaturus sim vos apud Patrem est qui accuset vos
Moses in quo vos speratis **46** si enim crederetis Mosi
crederetis forsitan et mihi de me enim ille scripsit **47** si
autem illius litteris non creditis quomodo meis verbis
credetis

6 post haec abiit Iesus trans mare Galilaeae quod est
Tiberiadis **2** et sequebatur eum multitudo magna quia
videbant signa quae faciebat super his qui infirmabantur
3 subiit ergo in montem Iesus et ibi sedebat cum discipulis
suis **4** erat autem proximum pascha dies festus Iudaeorum
5 cum sublevasset ergo oculos Iesus et vidisset quia

multitudo maxima venit ad eum dicit ad Philippum unde
ememus panes ut manducent hii **6** hoc autem dicebat
temptans eum ipse enim sciebat quid esset facturus **7**
respondit ei Philippus ducentorum denariorum panes
non sufficiunt eis ut unusquisque modicum quid accipiat
8 dicit ei unus ex discipulis eius Andreas frater Simonis
Petri **9** est puer unus hic qui habet quinque panes
hordiacios et duos pisces sed haec quid sunt inter tantos
10 dixit ergo Iesus facite homines discumbere erat autem
faenum multum in loco discubuerunt ergo viri numero
quasi quinque milia **11** accepit ergo panes Iesus et cum
gratias egisset distribuit discumbentibus similiter et ex
piscibus quantum volebant **12** ut autem impleti sunt dixit
discipulis suis colligite quae superaverunt fragmenta ne
pereant **13** collegerunt ergo et impleverunt duodecim
cofinos fragmentorum ex quinque panibus hordiaciis
quae superfuerunt his qui manducaverunt **14** illi ergo
homines cum vidissent quod fecerat signum dicebant quia
hic est vere propheta qui venturus est in mundum **15** Iesus
ergo cum cognovisset quia venturi essent ut raperent
eum et facerent eum regem fugit iterum in montem ipse
solus **16** ut autem sero factum est descenderunt discipuli
eius ad mare **17** et cum ascendissent navem venerunt
trans mare in Capharnaum et tenebrae iam factae erant
et non venerat ad eos Iesus **18** mare autem vento magno
flante exsurgebat **19** cum remigassent ergo quasi stadia
viginti quinque aut triginta vident Iesum ambulantem
super mare et proximum navi fieri et timuerunt **20**
ille autem dicit eis ego sum nolite timere **21** voluerunt

ergo accipere eum in navi et statim fuit navis ad terram
quam ibant **22** altera die turba quae stabat trans mare
vidit quia navicula alia non erat ibi nisi una et quia
non introisset cum discipulis suis Iesus in navem sed
soli discipuli eius abissent **23** aliae vero supervenerunt
naves a Tiberiade iuxta locum ubi manducaverant panem
gratias agente Domino **24** cum ergo vidisset turba quia
Iesus non esset ibi neque discipuli eius ascenderunt
naviculas et venerunt Capharnaum quaerentes Iesum **25**
et cum invenissent eum trans mare dixerunt ei rabbi
quando huc venisti **26** respondit eis Iesus et dixit amen
amen dico vobis quaeritis me non quia vidistis signa
sed quia manducastis ex panibus et saturati estis **27**
operamini non cibum qui perit sed qui permanet in
vitam aeternam quem Filius hominis vobis dabit hunc
enim Pater signavit Deus **(aiōnios g166)** **28** dixerunt ergo ad
eum quid faciemus ut operemur opera Dei **29** respondit
Iesus et dixit eis hoc est opus Dei ut credatis in eum
quem misit ille **30** dixerunt ergo ei quod ergo tu facis
signum ut videamus et credamus tibi quid operaris **31**
patres nostri manna manducaverunt in deserto sicut
scriptum est panem de caelo dedit eis manducare **32** dixit
ergo eis Iesus amen amen dico vobis non Moses dedit
vobis panem de caelo sed Pater meus dat vobis panem de
caelo verum **33** panis enim Dei est qui descendit de caelo
et dat vitam mundo **34** dixerunt ergo ad eum Domine
semper da nobis panem hunc **35** dixit autem eis Iesus
ego sum panis vitae qui veniet ad me non esuriet et qui
credit in me non sitiet umquam **36** sed dixi vobis quia et

vidistis me et non creditis **37** omne quod dat mihi Pater
ad me veniet et eum qui venit ad me non eiciam foras **38**
quia descendi de caelo non ut faciam voluntatem meam
sed voluntatem eius qui misit me **39** haec est autem
voluntas eius qui misit me Patris ut omne quod dedit
mihi non perdam ex eo sed resuscitem illum novissimo
die **40** haec est enim voluntas Patris mei qui misit me ut
omnis qui videt Filium et credit in eum habeat vitam
aeternam et resuscitabo ego eum in novissimo die **(aiōnios g166)** **41** murmurabant ergo Iudaei de illo quia dixisset ego
sum panis qui de caelo descendi **42** et dicebant nonne
hic est Iesus filius Ioseph cuius nos novimus patrem et
matrem quomodo ergo dicit hic quia de caelo descendi
43 respondit ergo Iesus et dixit eis nolite murmurare in
invicem **44** nemo potest venire ad me nisi Pater qui misit
me traxerit eum et ego resuscitabo eum novissimo die **45**
est scriptum in prophetis et erunt omnes docibiles Dei
omnis qui audivit a Patre et didicit venit ad me **46** non
quia Patrem vidit quisquam nisi is qui est a Deo hic vidit
Patrem **47** amen amen dico vobis qui credit in me habet
vitam aeternam **(aiōnios g166)** **48** ego sum panis vitae **49**
patres vestri manducaverunt in deserto manna et mortui
sunt **50** hic est panis de caelo descendens ut si quis ex
ipso manducaverit non moriatur **51** ego sum panis vivus
qui de caelo descendi si quis manducaverit ex hoc pane
vivet in aeternum et panis quem ego dabo caro mea est
pro mundi vita **(aiōn g165)** **52** litigabant ergo Iudaei ad
invicem dicentes quomodo potest hic nobis carnem suam
dare ad manducandum **53** dixit ergo eis Iesus amen amen

dico vobis nisi manducaveritis carnem Filii hominis et
biberitis eius sanguinem non habetis vitam in vobis **54** qui
manducat meam carnem et bibit meum sanguinem habet
vitam aeternam et ego resuscitabo eum in novissimo die
(aiōnios g166) **55** caro enim mea vere est cibus et sanguis
meus vere est potus **56** qui manducat meam carnem et
bibit meum sanguinem in me manet et ego in illo **57** sicut
misit me vivens Pater et ego vivo propter Patrem et qui
manducat me et ipse vivet propter me **58** hic est panis qui
de caelo descendit non sicut manducaverunt patres vestri
manna et mortui sunt qui manducat hunc panem vivet in
aeternum **(aiōn g165)** **59** haec dixit in synagoga docens in
Capharnaum **60** multi ergo audientes ex discipulis eius
dixerunt durus est hic sermo quis potest eum audire **61**
sciens autem Iesus apud semet ipsum quia murmurarent
de hoc discipuli eius dixit eis hoc vos scandalizat **62** si
ergo videritis Filium hominis ascendentem ubi erat prius
63 spiritus est qui vivificat caro non prodest quicquam
verba quae ego locutus sum vobis spiritus et vita sunt **64**
sed sunt quidam ex vobis qui non credunt sciebat enim
ab initio Iesus qui essent credentes et quis traditurus
esset eum **65** et dicebat propterea dixi vobis quia nemo
potest venire ad me nisi fuerit ei datum a Patre meo **66**
ex hoc multi discipulorum eius abierunt retro et iam non
cum illo ambulabant **67** dixit ergo Iesus ad duodecim
numquid et vos vultis abire **68** respondit ergo ei Simon
Petrus Domine ad quem ibimus verba vitae aeternae
habes **(aiōnios g166)** **69** et nos credidimus et cognovimus
quia tu es Christus Filius Dei **70** respondit eis Iesus nonne

ego vos duodecim elegi et ex vobis unus diabolus est **71**
dicebat autem Iudam Simonis Scariotis hic enim erat
traditurus eum cum esset unus ex duodecim

7 post haec ambulabat Iesus in Galilaeam non enim
volebat in Iudaeam ambulare quia quaerebant eum Iudaei
interficere **2** erat autem in proximo dies festus Iudaeorum
scenopegia **3** dixerunt autem ad eum fratres eius transi
hinc et vade in Iudaeam ut et discipuli tui videant opera
tua quae facis **4** nemo quippe in occulto quid facit et
quaerit ipse in palam esse si haec facis manifesta te ipsum
mundo **5** neque enim fratres eius credebant in eum **6** dicit
ergo eis Iesus tempus meum nondum advenit tempus
autem vestrum semper est paratum **7** non potest mundus
odisse vos me autem odit quia ego testimonium perhibeo
de illo quia opera eius mala sunt **8** vos ascendite ad diem
festum hunc ego non ascendo ad diem festum istum quia
meum tempus nondum impletum est **9** haec cum dixisset
ipse mansit in Galilaea **10** ut autem ascenderunt fratres
eius tunc et ipse ascendit ad diem festum non manifeste
sed quasi in occulto **11** Iudaei ergo quaerebant eum in die
festo et dicebant ubi est ille **12** et murmur multus de eo
erat in turba; quidam enim dicebant quia bonus est alii
autem dicebant non sed seducit turbas **13** nemo tamen
palam loquebatur de illo propter metum Iudaeorum **14**
iam autem die festo mediante ascendit Iesus in templum
et docebat **15** et mirabantur Iudaei dicentes quomodo hic
litteras scit cum non didicerit **16** respondit eis Iesus et
dixit mea doctrina non est mea sed eius qui misit me
17 si quis voluerit voluntatem eius facere cognoscet de

doctrina utrum ex Deo sit an ego a me ipso loquar **18**
qui a semet ipso loquitur gloriam propriam quaerit qui
autem quaerit gloriam eius qui misit illum hic verax est
et iniustitia in illo non est **19** nonne Moses dedit vobis
legem et nemo ex vobis facit legem **20** quid me quaeritis
interficere respondit turba et dixit daemonium habes
quis te quaerit interficere **21** respondit Iesus et dixit eis
unum opus feci et omnes miramini **22** propterea Moses
dedit vobis circumcisionem non quia ex Mose est sed
ex patribus et in sabbato circumciditis hominem **23** si
circumcisionem accipit homo in sabbato ut non solvatur
lex Mosi mihi indignamini quia totum hominem sanum
feci in sabbato **24** nolite iudicare secundum faciem sed
iustum iudicium iudicate **25** dicebant ergo quidam ex
Hierosolymis nonne hic est quem quaerunt interficere
26 et ecce palam loquitur et nihil ei dicunt numquid
vere cognoverunt principes quia hic est Christus **27** sed
hunc scimus unde sit Christus autem cum venerit nemo
scit unde sit **28** clamabat ergo docens in templo Iesus
et dicens et me scitis et unde sim scitis et a me ipso
non veni sed est verus qui misit me quem vos non scitis
29 ego scio eum quia ab ipso sum et ipse me misit **30**
quaerebant ergo eum adprehendere et nemo misit in
illum manus quia nondum venerat hora eius **31** de turba
autem multi crediderunt in eum et dicebant Christus
cum venerit numquid plura signa faciet quam quae hic
facit **32** audierunt Pharisaei turbam murmurantem de
illo haec et miserunt principes et Pharisaei ministros ut
adprehenderent eum **33** dixit ergo Iesus adhuc modicum

tempus vobiscum sum et vado ad eum qui misit me
34 quaeretis me et non invenietis et ubi sum ego vos
non potestis venire **35** dixerunt ergo Iudaei ad se ipsos
quo hic iturus est quia non inveniemus eum numquid
in dispersionem gentium iturus est et docturus gentes
36 quis est hic sermo quem dixit quaeretis me et non
invenietis et ubi sum ego non potestis venire **37** in
novissimo autem die magno festivitatis stabat Iesus et
clamabat dicens si quis sitit veniat ad me et bibat **38**
qui credit in me sicut dixit scriptura flumina de ventre
eius fluent aquae vivae **39** hoc autem dixit de Spiritu
quem accepturi erant credentes in eum non enim erat
Spiritus quia Iesus nondum fuerat glorificatus **40** ex illa
ergo turba cum audissent hos sermones eius dicebant
hic est vere propheta **41** alii dicebant hic est Christus
quidam autem dicebant numquid a Galilaea Christus
venit **42** nonne scriptura dicit quia ex semine David
et Bethleem castello ubi erat David venit Christus **43**
dissensio itaque facta est in turba propter eum **44** quidam
autem ex ipsis volebant adprehendere eum sed nemo
misit super illum manus **45** venerunt ergo ministri ad
pontifices et Pharisaeos et dixerunt eis illi quare non
adduxistis eum **46** responderunt ministri numquam sic
locutus est homo sicut hic homo **47** responderunt ergo
eis Pharisaei numquid et vos seducti estis **48** numquid
aliquis ex principibus credidit in eum aut ex Pharisaeis
49 sed turba haec quae non novit legem maledicti sunt
50 dicit Nicodemus ad eos ille qui venit ad eum nocte
qui unus erat ex ipsis **51** numquid lex nostra iudicat

hominem nisi audierit ab ipso prius et cognoverit quid
faciat 52 responderunt et dixerunt ei numquid et tu
Galilaeus es scrutare et vide quia propheta a Galilaea non
surgit 53 et reversi sunt unusquisque in domum suam

8 Iesus autem perrexit in montem Oliveti 2 et diluculo
iterum venit in templum et omnis populus venit ad
eum et sedens docebat eos 3 adducunt autem scribae
et Pharisaei mulierem in adulterio deprehensam et
statuerunt eam in medio 4 et dixerunt ei magister
haec mulier modo deprehensa est in adulterio 5 in lege
autem Moses mandavit nobis huiusmodi lapidare tu ergo
quid dicis 6 haec autem dicebant temptantes eum ut
possent accusare eum Iesus autem inclinans se deorsum
digito scribebat in terra 7 cum autem perseverarent
interrogantes eum erexit se et dixit eis qui sine peccato
est vestrum primus in illam lapidem mittat 8 et iterum se
inclinans scribebat in terra 9 audientes autem unus post
unum exiebant incipientes a senioribus et remansit solus
et mulier in medio stans 10 erigens autem se Iesus dixit ei
mulier ubi sunt nemo te condemnavit 11 quae dixit nemo
Domine dixit autem Iesus nec ego te condemnabo vade
et amplius iam noli peccare 12 iterum ergo locutus est
eis Iesus dicens ego sum lux mundi qui sequitur me non
ambulabit in tenebris sed habebit lucem vitae 13 dixerunt
ergo ei Pharisaei tu de te ipso testimonium perhibes
testimonium tuum non est verum 14 respondit Iesus
et dixit eis et si ego testimonium perhibeo de me ipso
verum est testimonium meum quia scio unde veni et quo
vado vos autem nescitis unde venio aut quo vado 15 vos

secundum carnem iudicatis ego non iudico quemquam **16**
et si iudico ego iudicium meum verum est quia solus non
sum sed ego et qui me misit Pater **17** et in lege vestra
scriptum est quia duorum hominum testimonium verum
est **18** ego sum qui testimonium perhibeo de me ipso
et testimonium perhibet de me qui misit me Pater **19**
dicebant ergo ei ubi est Pater tuus respondit Iesus neque
me scitis neque Patrem meum si me sciretis forsitan
et Patrem meum sciretis **20** haec verba locutus est in
gazofilacio docens in templo et nemo adprehendit eum
quia necdum venerat hora eius **21** dixit ergo iterum
eis Iesus ego vado et quaeretis me et in peccato vestro
moriemini quo ego vado vos non potestis venire **22**
dicebant ergo Iudaei numquid interficiet semet ipsum
quia dicit quo ego vado vos non potestis venire **23** et
dicebat eis vos de deorsum estis ego de supernis sum vos
de mundo hoc estis ego non sum de hoc mundo **24** dixi
ergo vobis quia moriemini in peccatis vestris si enim non
credideritis quia ego sum moriemini in peccato vestro **25**
dicebant ergo ei tu quis es dixit eis Iesus principium quia
et loquor vobis **26** multa habeo de vobis loqui et iudicare
sed qui misit me verax est et ego quae audivi ab eo haec
loquor in mundo **27** et non cognoverunt quia Patrem eis
dicebat **28** dixit ergo eis Iesus cum exaltaveritis Filium
hominis tunc cognoscetis quia ego sum et a me ipso
facio nihil sed sicut docuit me Pater haec loquor **29** et
qui me misit mecum est non reliquit me solum quia ego
quae placita sunt ei facio semper **30** haec illo loquente
multi crediderunt in eum **31** dicebat ergo Iesus ad eos qui

crediderunt ei Iudaeos si vos manseritis in sermone meo
vere discipuli mei eritis **32** et cognoscetis veritatem et
veritas liberabit vos **33** responderunt ei semen Abrahae
sumus et nemini servivimus umquam quomodo tu dicis
liberi eritis **34** respondit eis Iesus amen amen dico vobis
quia omnis qui facit peccatum servus est peccati **35** servus
autem non manet in domo in aeternum filius manet in
aeternum **(aiōn g165)** **36** si ergo Filius vos liberaverit vere
liberi eritis **37** scio quia filii Abrahae estis sed quaeritis
me interficere quia sermo meus non capit in vobis **38** ego
quod vidi apud Patrem loquor et vos quae vidistis apud
patrem vestrum facitis **39** responderunt et dixerunt ei
pater noster Abraham est dicit eis Iesus si filii Abrahae
estis opera Abrahae facite **40** nunc autem quaeritis me
interficere hominem qui veritatem vobis locutus sum
quam audivi a Deo hoc Abraham non fecit **41** vos facitis
opera patris vestri dixerunt itaque ei nos ex fornicatione
non sumus nati unum patrem habemus Deum **42** dixit
ergo eis Iesus si Deus pater vester esset diligeretis utique
me ego enim ex Deo processi et veni neque enim a me
ipso veni sed ille me misit **43** quare loquellam meam non
cognoscitis quia non potestis audire sermonem meum
44 vos ex patre diabolo estis et desideria patris vestri
vultis facere ille homicida erat ab initio et in veritate non
stetit quia non est veritas in eo cum loquitur mendacium
ex propriis loquitur quia mendax est et pater eius **45**
ego autem quia veritatem dico non creditis mihi **46**
quis ex vobis arguit me de peccato si veritatem dico
quare vos non creditis mihi **47** qui est ex Deo verba

Dei audit propterea vos non auditis quia ex Deo non
estis 48 responderunt igitur Iudaei et dixerunt ei nonne
bene dicimus nos quia Samaritanus es tu et daemonium
habes 49 respondit Iesus ego daemonium non habeo
sed honorifico Patrem meum et vos inhonoratis me 50
ego autem non quaero gloriam meam est qui quaerit et
iudicat 51 amen amen dico vobis si quis sermonem meum
servaverit mortem non videbit in aeternum (aiōn g165) 52
dixerunt ergo Iudaei nunc cognovimus quia daemonium
habes Abraham mortuus est et prophetae et tu dicis si
quis sermonem meum servaverit non gustabit mortem in
aeternum (aiōn g165) 53 numquid tu maior es patre nostro
Abraham qui mortuus est et prophetae mortui sunt quem
te ipsum facis 54 respondit Iesus si ego glorifico me
ipsum gloria mea nihil est est Pater meus qui glorificat
me quem vos dicitis quia Deus noster est 55 et non
cognovistis eum ego autem novi eum et si dixero quia
non scio eum ero similis vobis mendax sed scio eum et
sermonem eius servo 56 Abraham pater vester exultavit
ut videret diem meum et vidit et gavisus est 57 dixerunt
ergo Iudaei ad eum quinquaginta annos nondum habes
et Abraham vidisti 58 dixit eis Iesus amen amen dico
vobis antequam Abraham fieret ego sum 59 tulerunt ergo
lapides ut iacerent in eum Iesus autem abscondit se et
exivit de templo

9 et praeteriens vidit hominem caecum a nativitate 2 et
interrogaverunt eum discipuli sui rabbi quis peccavit
hic aut parentes eius ut caecus nasceretur 3 respondit
Iesus neque hic peccavit neque parentes eius sed ut

manifestetur opera Dei in illo **4** me oportet operari opera
eius qui misit me donec dies est venit nox quando nemo
potest operari **5** quamdiu in mundo sum lux sum mundi
6 haec cum dixisset expuit in terram et fecit lutum ex
sputo et linuit lutum super oculos eius **7** et dixit ei vade
lava in natatoria Siloae quod interpretatur Missus abiit
ergo et lavit et venit videns **8** itaque vicini et qui videbant
eum prius quia mendicus erat dicebant nonne hic est qui
sedebat et mendicabat alii dicebant quia hic est **9** alii
autem nequaquam sed similis est eius ille dicebat quia
ego sum **10** dicebant ergo ei quomodo aperti sunt oculi
tibi **11** respondit ille homo qui dicitur Iesus lutum fecit
et unxit oculos meos et dixit mihi vade ad natatoriam
Siloae et lava et abii et lavi et vidi **12** dixerunt ei ubi est
ille ait nescio **13** adducunt eum ad Pharisaeos qui caecus
fuerat **14** erat autem sabbatum quando lutum fecit Iesus
et aperuit oculos eius **15** iterum ergo interrogabant eum
Pharisaei quomodo vidisset ille autem dixit eis lutum
posuit mihi super oculos et lavi et video **16** dicebant
ergo ex Pharisaeis quidam non est hic homo a Deo quia
sabbatum non custodit alii dicebant quomodo potest
homo peccator haec signa facere et scisma erat in eis **17**
dicunt ergo caeco iterum tu quid dicis de eo qui aperuit
oculos tuos ille autem dixit quia propheta est **18** non
crediderunt ergo Iudaei de illo quia caecus fuisset et
vidisset donec vocaverunt parentes eius qui viderat **19** et
interrogaverunt eos dicentes hic est filius vester quem
vos dicitis quia caecus natus est quomodo ergo nunc
videt **20** responderunt eis parentes eius et dixerunt

scimus quia hic est filius noster et quia caecus natus est
21 quomodo autem nunc videat nescimus aut quis eius
aperuit oculos nos nescimus ipsum interrogate aetatem
habet ipse de se loquatur **22** haec dixerunt parentes eius
quia timebant Iudaeos iam enim conspiraverant Iudaei
ut si quis eum confiteretur Christum extra synagogam
fieret **23** propterea parentes eius dixerunt quia aetatem
habet ipsum interrogate **24** vocaverunt ergo rursum
hominem qui fuerat caecus et dixerunt ei da gloriam
Deo nos scimus quia hic homo peccator est **25** dixit ergo
ille si peccator est nescio unum scio quia caecus cum
essem modo video **26** dixerunt ergo illi quid fecit tibi
quomodo aperuit tibi oculos **27** respondit eis dixi vobis
iam et audistis quid iterum vultis audire numquid et vos
vultis discipuli eius fieri **28** maledixerunt ei et dixerunt
tu discipulus illius es nos autem Mosi discipuli sumus
29 nos scimus quia Mosi locutus est Deus hunc autem
nescimus unde sit **30** respondit ille homo et dixit eis
in hoc enim mirabile est quia vos nescitis unde sit et
aperuit meos oculos **31** scimus autem quia peccatores
Deus non audit sed si quis Dei cultor est et voluntatem
eius facit hunc exaudit **32** a saeculo non est auditum quia
aperuit quis oculos caeci nati **(aiōn g165)** **33** nisi esset hic a
Deo non poterat facere quicquam **34** responderunt et
dixerunt ei in peccatis natus es totus et tu doces nos et
eiecerunt eum foras **35** audivit Iesus quia eiecerunt eum
foras et cum invenisset eum dixit ei tu credis in Filium
Dei **36** respondit ille et dixit quis est Domine ut credam
in eum **37** et dixit ei Iesus et vidisti eum et qui loquitur

tecum ipse est **38** at ille ait credo Domine et procidens
adoravit eum **39** dixit ei Iesus in iudicium ego in hunc
mundum veni ut qui non vident videant et qui vident
caeci fiant **40** et audierunt ex Pharisaeis qui cum ipso
erant et dixerunt ei numquid et nos caeci sumus **41** dixit
eis Iesus si caeci essetis non haberetis peccatum nunc
vero dicitis quia videmus peccatum vestrum manet

10 amen amen dico vobis qui non intrat per ostium in
ovile ovium sed ascendit aliunde ille fur est et latro **2** qui
autem intrat per ostium pastor est ovium **3** huic ostiarius
aperit et oves vocem eius audiunt et proprias oves vocat
nominatim et educit eas **4** et cum proprias oves emiserit
ante eas vadit et oves illum sequuntur quia sciunt vocem
eius **5** alienum autem non sequuntur sed fugient ab eo
quia non noverunt vocem alienorum **6** hoc proverbium
dixit eis Iesus illi autem non cognoverunt quid loqueretur
eis **7** dixit ergo eis iterum Iesus amen amen dico vobis
quia ego sum ostium ovium **8** omnes quotquot venerunt
fures sunt et latrones sed non audierunt eos oves **9**
ego sum ostium per me si quis introierit salvabitur et
ingredietur et egredietur et pascua inveniet **10** fur non
venit nisi ut furetur et mactet et perdat ego veni ut
vitam habeant et abundantius habeant **11** ego sum pastor
bonus bonus pastor animam suam dat pro ovibus **12**
mercennarius et qui non est pastor cuius non sunt oves
propriae videt lupum venientem et dimittit oves et fugit
et lupus rapit et dispergit oves **13** mercennarius autem
fugit quia mercennarius est et non pertinet ad eum de
ovibus **14** ego sum pastor bonus et cognosco meas et

cognoscunt me meae **15** sicut novit me Pater et ego
agnosco Patrem et animam meam pono pro ovibus **16**
et alias oves habeo quae non sunt ex hoc ovili et illas
oportet me adducere et vocem meam audient et fiet
unum ovile unus pastor **17** propterea me Pater diligit quia
ego pono animam meam ut iterum sumam eam **18** nemo
tollit eam a me sed ego pono eam a me ipso potestatem
habeo ponendi eam et potestatem habeo iterum sumendi
eam hoc mandatum accepi a Patre meo **19** dissensio
iterum facta est inter Iudaeos propter sermones hos
20 dicebant autem multi ex ipsis daemonium habet et
insanit quid eum auditis **21** alii dicebant haec verba non
sunt daemonium habentis numquid daemonium potest
caecorum oculos aperire **22** facta sunt autem encenia in
Hierosolymis et hiemps erat **23** et ambulabat Iesus in
templo in porticu Salomonis **24** circumdederunt ergo
eum Iudaei et dicebant ei quousque animam nostram
tollis si tu es Christus dic nobis palam **25** respondit eis
Iesus loquor vobis et non creditis opera quae ego facio in
nomine Patris mei haec testimonium perhibent de me **26**
sed vos non creditis quia non estis ex ovibus meis **27**
oves meae vocem meam audiunt et ego cognosco eas et
sequuntur me **28** et ego vitam aeternam do eis et non
peribunt in aeternum et non rapiet eas quisquam de
manu mea **(aiōn g165, aiōnios g166)** **29** Pater meus quod dedit
mihi maius omnibus est et nemo potest rapere de manu
Patris mei **30** ego et Pater unum sumus **31** sustulerunt
lapides Iudaei ut lapidarent eum **32** respondit eis Iesus
multa opera bona ostendi vobis ex Patre meo propter

quod eorum opus me lapidatis **33** responderunt ei Iudaei
de bono opere non lapidamus te sed de blasphemia et
quia tu homo cum sis facis te ipsum Deum **34** respondit
eis Iesus nonne scriptum est in lege vestra quia ego dixi
dii estis **35** si illos dixit deos ad quos sermo Dei factus est
et non potest solvi scriptura **36** quem Pater sanctificavit
et misit in mundum vos dicitis quia blasphemas quia dixi
Filius Dei sum **37** si non facio opera Patris mei nolite
credere mihi **38** si autem facio et si mihi non vultis
credere operibus credite ut cognoscatis et credatis quia
in me est Pater et ego in Patre **39** quaerebant ergo eum
prendere et exivit de manibus eorum **40** et abiit iterum
trans Iordanen in eum locum ubi erat Iohannes baptizans
primum et mansit illic **41** et multi venerunt ad eum et
dicebant quia Iohannes quidem signum fecit nullum **42**
omnia autem quaecumque dixit Iohannes de hoc vera
erant et multi crediderunt in eum

11 erat autem quidam languens Lazarus a Bethania de
castello Mariae et Marthae sororis eius **2** Maria autem
erat quae unxit Dominum unguento et extersit pedes
eius capillis suis cuius frater Lazarus infirmabatur **3**
miserunt ergo sorores ad eum dicentes Domine ecce
quem amas infirmatur **4** audiens autem Iesus dixit eis
infirmitas haec non est ad mortem sed pro gloria Dei ut
glorificetur Filius Dei per eam **5** diligebat autem Iesus
Martham et sororem eius Mariam et Lazarum **6** ut ergo
audivit quia infirmabatur tunc quidem mansit in eodem
loco duobus diebus **7** deinde post haec dicit discipulis
suis eamus in Iudaeam iterum **8** dicunt ei discipuli rabbi

nunc quaerebant te Iudaei lapidare et iterum vadis illuc
9 respondit Iesus nonne duodecim horae sunt diei si quis
ambulaverit in die non offendit quia lucem huius mundi
videt **10** si autem ambulaverit nocte offendit quia lux
non est in eo **11** haec ait et post hoc dicit eis Lazarus
amicus noster dormit sed vado ut a somno exsuscitem
eum **12** dixerunt ergo discipuli eius Domine si dormit
salvus erit **13** dixerat autem Iesus de morte eius illi autem
putaverunt quia de dormitione somni diceret **14** tunc
ergo dixit eis Iesus manifeste Lazarus mortuus est **15**
et gaudeo propter vos ut credatis quoniam non eram
ibi sed eamus ad eum **16** dixit ergo Thomas qui dicitur
Didymus ad condiscipulos eamus et nos ut moriamur
cum eo **17** venit itaque Iesus et invenit eum quattuor dies
iam in monumento habentem **18** erat autem Bethania
iuxta Hierosolyma quasi stadiis quindecim **19** multi
autem ex Iudaeis venerant ad Martham et Mariam ut
consolarentur eas de fratre suo **20** Martha ergo ut audivit
quia Iesus venit occurrit illi Maria autem domi sedebat
21 dixit ergo Martha ad Iesum Domine si fuisses hic
frater meus non fuisset mortuus **22** sed et nunc scio
quia quaecumque poposceris a Deo dabit tibi Deus **23**
dicit illi Iesus resurget frater tuus **24** dicit ei Martha scio
quia resurget in resurrectione in novissima die **25** dixit
ei Iesus ego sum resurrectio et vita qui credit in me et
si mortuus fuerit vivet **26** et omnis qui vivit et credit
in me non morietur in aeternum credis hoc **(aiōn g165)**
27 ait illi utique Domine ego credidi quia tu es Christus
Filius Dei qui in mundum venisti **28** et cum haec dixisset

abiit et vocavit Mariam sororem suam silentio dicens
magister adest et vocat te **29** illa ut audivit surgit cito et
venit ad eum **30** nondum enim venerat Iesus in castellum
sed erat adhuc in illo loco ubi occurrerat ei Martha **31**
Iudaei igitur qui erant cum ea in domo et consolabantur
eam cum vidissent Mariam quia cito surrexit et exiit
secuti sunt eam dicentes quia vadit ad monumentum
ut ploret ibi **32** Maria ergo cum venisset ubi erat Iesus
videns eum cecidit ad pedes eius et dixit ei Domine si
fuisses hic non esset mortuus frater meus **33** Iesus ergo
ut vidit eam plorantem et Iudaeos qui venerant cum
ea plorantes fremuit spiritu et turbavit se ipsum **34** et
dixit ubi posuistis eum dicunt ei Domine veni et vide
35 et lacrimatus est Iesus **36** dixerunt ergo Iudaei ecce
quomodo amabat eum **37** quidam autem dixerunt ex ipsis
non poterat hic qui aperuit oculos caeci facere ut et hic
non moreretur **38** Iesus ergo rursum fremens in semet
ipso venit ad monumentum erat autem spelunca et lapis
superpositus erat ei **39** ait Iesus tollite lapidem dicit ei
Martha soror eius qui mortuus fuerat Domine iam fetet
quadriduanus enim est **40** dicit ei Iesus nonne dixi tibi
quoniam si credideris videbis gloriam Dei **41** tulerunt
ergo lapidem Iesus autem elevatis sursum oculis dixit
Pater gratias ago tibi quoniam audisti me **42** ego autem
sciebam quia semper me audis sed propter populum qui
circumstat dixi ut credant quia tu me misisti **43** haec
cum dixisset voce magna clamavit Lazare veni foras **44**
et statim prodiit qui fuerat mortuus ligatus pedes et
manus institis et facies illius sudario erat ligata dicit

Iesus eis solvite eum et sinite abire **45** multi ergo ex
Iudaeis qui venerant ad Mariam et viderant quae fecit
crediderunt in eum **46** quidam autem ex ipsis abierunt ad
Pharisaeos et dixerunt eis quae fecit Iesus **47** collegerunt
ergo pontifices et Pharisaei concilium et dicebant quid
facimus quia hic homo multa signa facit **48** si dimittimus
eum sic omnes credent in eum et venient Romani et
tollent nostrum et locum et gentem **49** unus autem ex
ipsis Caiaphas cum esset pontifex anni illius dixit eis vos
nescitis quicquam **50** nec cogitatis quia expedit nobis
ut unus moriatur homo pro populo et non tota gens
pereat **51** hoc autem a semet ipso non dixit sed cum esset
pontifex anni illius prophetavit quia Iesus moriturus
erat pro gente **52** et non tantum pro gente sed et ut
filios Dei qui erant dispersi congregaret in unum **53** ab
illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum **54** Iesus
ergo iam non in palam ambulabat apud Iudaeos sed abiit
in regionem iuxta desertum in civitatem quae dicitur
Efrem et ibi morabatur cum discipulis **55** proximum
autem erat pascha Iudaeorum et ascenderunt multi
Hierosolyma de regione ante pascha ut sanctificarent
se ipsos **56** quaerebant ergo Iesum et conloquebantur
ad invicem in templo stantes quid putatis quia non
veniat ad diem festum **57** dederant autem pontifices et
Pharisaei mandatum ut si quis cognoverit ubi sit indicet
ut adprehendant eum

12 Iesus ergo ante sex dies paschae venit Bethaniam ubi
fuerat Lazarus mortuus quem suscitavit Iesus **2** fecerunt
autem ei cenam ibi et Martha ministrabat Lazarus vero

unus erat ex discumbentibus cum eo **3** Maria ergo accepit
libram unguenti nardi pistici pretiosi unxit pedes Iesu et
extersit capillis suis pedes eius et domus impleta est ex
odore unguenti **4** dicit ergo unus ex discipulis eius Iudas
Scariotis qui erat eum traditurus **5** quare hoc unguentum
non veniit trecentis denariis et datum est egenis **6** dixit
autem hoc non quia de egenis pertinebat ad eum sed quia
fur erat et loculos habens ea quae mittebantur portabat
7 dixit ergo Iesus sine illam ut in die sepulturae meae
servet illud **8** pauperes enim semper habetis vobiscum
me autem non semper habetis **9** cognovit ergo turba
multa ex Iudaeis quia illic est et venerunt non propter
Iesum tantum sed ut Lazarum viderent quem suscitavit a
mortuis **10** cogitaverunt autem principes sacerdotum
ut et Lazarum interficerent **11** quia multi propter illum
abibant ex Iudaeis et credebant in Iesum **12** in crastinum
autem turba multa quae venerat ad diem festum cum
audissent quia venit Iesus Hierosolyma **13** acceperunt
ramos palmarum et processerunt obviam ei et clamabant
osanna benedictus qui venit in nomine Domini rex Israhel
14 et invenit Iesus asellum et sedit super eum sicut
scriptum est **15** noli timere filia Sion ecce rex tuus venit
sedens super pullum asinae **16** haec non cognoverunt
discipuli eius primum sed quando glorificatus est Iesus
tunc recordati sunt quia haec erant scripta de eo et haec
fecerunt ei **17** testimonium ergo perhibebat turba quae
erat cum eo quando Lazarum vocavit de monumento
et suscitavit eum a mortuis **18** propterea et obviam
venit ei turba quia audierunt eum fecisse hoc signum

19 Pharisaei ergo dixerunt ad semet ipsos videtis quia
nihil proficimus ecce mundus totus post eum abiit **20**
erant autem gentiles quidam ex his qui ascenderant
ut adorarent in die festo **21** hii ergo accesserunt ad
Philippum qui erat a Bethsaida Galilaeae et rogabant eum
dicentes domine volumus Iesum videre **22** venit Philippus
et dicit Andreae Andreas rursum et Philippus dixerunt
Iesu **23** Iesus autem respondit eis dicens venit hora ut
clarificetur Filius hominis **24** amen amen dico vobis
nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit
ipsum solum manet si autem mortuum fuerit multum
fructum adfert **25** qui amat animam suam perdet eam et
qui odit animam suam in hoc mundo in vitam aeternam
custodit eam **(aiōnios g166)** **26** si quis mihi ministrat me
sequatur et ubi sum ego illic et minister meus erit si quis
mihi ministraverit honorificabit eum Pater meus **27** nunc
anima mea turbata est et quid dicam Pater salvifica me
ex hora hac sed propterea veni in horam hanc **28** Pater
clarifica tuum nomen venit ergo vox de caelo et clarificavi
et iterum clarificabo **29** turba ergo quae stabat et audierat
dicebant tonitruum factum esse alii dicebant angelus ei
locutus est **30** respondit Iesus et dixit non propter me vox
haec venit sed propter vos **31** nunc iudicium est mundi
nunc princeps huius mundi eicietur foras **32** et ego si
exaltatus fuero a terra omnia traham ad me ipsum **33** hoc
autem dicebat significans qua morte esset moriturus **34**
respondit ei turba nos audivimus ex lege quia Christus
manet in aeternum et quomodo tu dicis oportet exaltari
Filium hominis quis est iste Filius hominis **(aiōn g165)**

35 dixit ergo eis Iesus adhuc modicum lumen in vobis
est ambulate dum lucem habetis ut non tenebrae vos
conprehendant et qui ambulat in tenebris nescit quo
vadat **36** dum lucem habetis credite in lucem ut filii lucis
sitis haec locutus est Iesus et abiit et abscondit se ab eis **37**
cum autem tanta signa fecisset coram eis non credebant
in eum **38** ut sermo Esaiae prophetae impleretur quem
dixit Domine quis credidit auditui nostro et brachium
Domini cui revelatum est **39** propterea non poterant
credere quia iterum dixit Esaias **40** excaecavit oculos
eorum et induravit eorum cor ut non videant oculis et
intellegant corde et convertantur et sanem eos **41** haec
dixit Esaias quando vidit gloriam eius et locutus est de
eo **42** verumtamen et ex principibus multi crediderunt
in eum sed propter Pharisaeos non confitebantur ut de
synagoga non eicerentur **43** dilexerunt enim gloriam
hominum magis quam gloriam Dei **44** Iesus autem
clamavit et dixit qui credit in me non credit in me sed in
eum qui misit me **45** et qui videt me videt eum qui misit
me **46** ego lux in mundum veni ut omnis qui credit in
me in tenebris non maneat **47** et si quis audierit verba
mea et non custodierit ego non iudico eum non enim
veni ut iudicem mundum sed ut salvificem mundum
48 qui spernit me et non accipit verba mea habet qui
iudicet eum sermo quem locutus sum ille iudicabit eum
in novissimo die **49** quia ego ex me ipso non sum locutus
sed qui misit me Pater ipse mihi mandatum dedit quid
dicam et quid loquar **50** et scio quia mandatum eius vita

aeterna est quae ergo ego loquor sicut dixit mihi Pater
sic loquor **(aiōnios g166)**

13 ante diem autem festum paschae sciens Iesus quia
venit eius hora ut transeat ex hoc mundo ad Patrem cum
dilexisset suos qui erant in mundo in finem dilexit eos
2 et cena facta cum diabolus iam misisset in corde ut
traderet eum Iudas Simonis Scariotis **3** sciens quia omnia
dedit ei Pater in manus et quia a Deo exivit et ad Deum
vadit **4** surgit a cena et ponit vestimenta sua et cum
accepisset linteum praecinxit se **5** deinde mittit aquam in
pelvem et coepit lavare pedes discipulorum et extergere
linteo quo erat praecinctus **6** venit ergo ad Simonem
Petrum et dicit ei Petrus Domine tu mihi lavas pedes **7**
respondit Iesus et dicit ei quod ego facio tu nescis modo
scies autem postea **8** dicit ei Petrus non lavabis mihi
pedes in aeternum respondit Iesus ei si non lavero te non
habes partem mecum **(aiōn g165)** **9** dicit ei Simon Petrus
Domine non tantum pedes meos sed et manus et caput
10 dicit ei Iesus qui lotus est non indiget ut lavet sed
est mundus totus et vos mundi estis sed non omnes **11**
sciebat enim quisnam esset qui traderet eum propterea
dixit non estis mundi omnes **12** postquam ergo lavit
pedes eorum et accepit vestimenta sua cum recubuisset
iterum dixit eis scitis quid fecerim vobis **13** vos vocatis me
magister et Domine et bene dicitis sum etenim **14** si ergo
ego lavi vestros pedes Dominus et magister et vos debetis
alter alterius lavare pedes **15** exemplum enim dedi vobis
ut quemadmodum ego feci vobis ita et vos faciatis **16**
amen amen dico vobis non est servus maior domino suo

neque apostolus maior eo qui misit illum **17** si haec scitis
beati eritis si feceritis ea **18** non de omnibus vobis dico
ego scio quos elegerim sed ut impleatur scriptura qui
manducat mecum panem levavit contra me calcaneum
suum **19** amodo dico vobis priusquam fiat ut credatis cum
factum fuerit quia ego sum **20** amen amen dico vobis qui
accipit si quem misero me accipit qui autem me accipit
accipit eum qui me misit **21** cum haec dixisset Iesus
turbatus est spiritu et protestatus est et dixit amen amen
dico vobis quia unus ex vobis tradet me **22** aspiciebant
ergo ad invicem discipuli haesitantes de quo diceret
23 erat ergo recumbens unus ex discipulis eius in sinu
Iesu quem diligebat Iesus **24** innuit ergo huic Simon
Petrus et dicit ei quis est de quo dicit **25** itaque cum
recubuisset ille supra pectus Iesu dicit ei Domine quis
est **26** respondit Iesus ille est cui ego intinctum panem
porrexero et cum intinxisset panem dedit Iudae Simonis
Scariotis **27** et post buccellam tunc introivit in illum
Satanas dicit ei Iesus quod facis fac citius **28** hoc autem
nemo scivit discumbentium ad quid dixerit ei **29** quidam
enim putabant quia loculos habebat Iudas quia dicit
ei Iesus eme ea quae opus sunt nobis ad diem festum
aut egenis ut aliquid daret **30** cum ergo accepisset ille
buccellam exivit continuo erat autem nox **31** cum ergo
exisset dicit Iesus nunc clarificatus est Filius hominis et
Deus clarificatus est in eo **32** si Deus clarificatus est in
eo et Deus clarificabit eum in semet ipso et continuo
clarificabit eum **33** filioli adhuc modicum vobiscum sum
quaeretis me et sicut dixi Iudaeis quo ego vado vos non

potestis venire et vobis dico modo **34** mandatum novum
do vobis ut diligatis invicem sicut dilexi vos ut et vos
diligatis invicem **35** in hoc cognoscent omnes quia mei
discipuli estis si dilectionem habueritis ad invicem **36**
dicit ei Simon Petrus Domine quo vadis respondit Iesus
quo ego vado non potes me modo sequi sequeris autem
postea **37** dicit ei Petrus quare non possum sequi te modo
animam meam pro te ponam **38** respondit Iesus animam
tuam pro me ponis amen amen dico tibi non cantabit
gallus donec me ter neges

14 non turbetur cor vestrum creditis in Deum et in me
credite **2** in domo Patris mei mansiones multae sunt si
quo minus dixissem vobis quia vado parare vobis locum
3 et si abiero et praeparavero vobis locum iterum venio et
accipiam vos ad me ipsum ut ubi sum ego et vos sitis **4**
et quo ego vado scitis et viam scitis **5** dicit ei Thomas
Domine nescimus quo vadis et quomodo possumus viam
scire **6** dicit ei Iesus ego sum via et veritas et vita nemo
venit ad Patrem nisi per me **7** si cognovissetis me et
Patrem meum utique cognovissetis et amodo cognoscitis
eum et vidistis eum **8** dicit ei Philippus Domine ostende
nobis Patrem et sufficit nobis **9** dicit ei Iesus tanto
tempore vobiscum sum et non cognovistis me Philippe
qui vidit me vidit et Patrem quomodo tu dicis ostende
nobis Patrem **10** non credis quia ego in Patre et Pater in
me est verba quae ego loquor vobis a me ipso non loquor
Pater autem in me manens ipse facit opera **11** non creditis
quia ego in Patre et Pater in me est **12** alioquin propter
opera ipsa credite amen amen dico vobis qui credit in me

opera quae ego facio et ipse faciet et maiora horum faciet
quia ego ad Patrem vado **13** et quodcumque petieritis
in nomine meo hoc faciam ut glorificetur Pater in Filio
14 si quid petieritis me in nomine meo hoc faciam **15** si
diligitis me mandata mea servate **16** et ego rogabo Patrem
et alium paracletum dabit vobis ut maneat vobiscum in
aeternum **(aiōn g165)** **17** Spiritum veritatis quem mundus
non potest accipere quia non videt eum nec scit eum
vos autem cognoscitis eum quia apud vos manebit et in
vobis erit **18** non relinquam vos orfanos veniam ad vos **19**
adhuc modicum et mundus me iam non videt vos autem
videtis me quia ego vivo et vos vivetis **20** in illo die vos
cognoscetis quia ego sum in Patre meo et vos in me et
ego in vobis **21** qui habet mandata mea et servat ea ille
est qui diligit me qui autem diligit me diligetur a Patre
meo et ego diligam eum et manifestabo ei me ipsum **22**
dicit ei Iudas non ille Scariotis Domine quid factum est
quia nobis manifestaturus es te ipsum et non mundo **23**
respondit Iesus et dixit ei si quis diligit me sermonem
meum servabit et Pater meus diliget eum et ad eum
veniemus et mansiones apud eum faciemus **24** qui non
diligit me sermones meos non servat et sermonem quem
audistis non est meus sed eius qui misit me Patris **25**
haec locutus sum vobis apud vos manens **26** paracletus
autem Spiritus Sanctus quem mittet Pater in nomine
meo ille vos docebit omnia et suggeret vobis omnia
quaecumque dixero vobis **27** pacem relinquo vobis pacem
meam do vobis non quomodo mundus dat ego do vobis
non turbetur cor vestrum neque formidet **28** audistis

quia ego dixi vobis vado et venio ad vos si diligeretis me
gauderetis utique quia vado ad Patrem quia Pater maior
me est **29** et nunc dixi vobis priusquam fiat ut cum factum
fuerit credatis **30** iam non multa loquar vobiscum venit
enim princeps mundi huius et in me non habet quicquam
31 sed ut cognoscat mundus quia diligo Patrem et sicut
mandatum dedit mihi Pater sic facio surgite eamus hinc

15 ego sum vitis vera et Pater meus agricola est **2**
omnem palmitem in me non ferentem fructum tollet
eum et omnem qui fert fructum purgabit eum ut fructum
plus adferat **3** iam vos mundi estis propter sermonem
quem locutus sum vobis **4** manete in me et ego in vobis
sicut palmes non potest ferre fructum a semet ipso nisi
manserit in vite sic nec vos nisi in me manseritis **5** ego
sum vitis vos palmites qui manet in me et ego in eo hic
fert fructum multum quia sine me nihil potestis facere **6**
si quis in me non manserit mittetur foras sicut palmes
et aruit et colligent eos et in ignem mittunt et ardent
7 si manseritis in me et verba mea in vobis manserint
quodcumque volueritis petetis et fiet vobis **8** in hoc
clarificatus est Pater meus ut fructum plurimum adferatis
et efficiamini mei discipuli **9** sicut dilexit me Pater et
ego dilexi vos manete in dilectione mea **10** si praecepta
mea servaveritis manebitis in dilectione mea sicut et ego
Patris mei praecepta servavi et maneo in eius dilectione
11 haec locutus sum vobis ut gaudium meum in vobis sit
et gaudium vestrum impleatur **12** hoc est praeceptum
meum ut diligatis invicem sicut dilexi vos **13** maiorem
hac dilectionem nemo habet ut animam suam quis ponat

pro amicis suis **14** vos amici mei estis si feceritis quae
ego praecipio vobis **15** iam non dico vos servos quia
servus nescit quid facit dominus eius vos autem dixi
amicos quia omnia quaecumque audivi a Patre meo nota
feci vobis **16** non vos me elegistis sed ego elegi vos et
posui vos ut eatis et fructum adferatis et fructus vester
maneat ut quodcumque petieritis Patrem in nomine meo
det vobis **17** haec mando vobis ut diligatis invicem **18**
si mundus vos odit scitote quia me priorem vobis odio
habuit **19** si de mundo fuissetis mundus quod suum erat
diligeret quia vero de mundo non estis sed ego elegi vos
de mundo propterea odit vos mundus **20** mementote
sermonis mei quem ego dixi vobis non est servus maior
domino suo si me persecuti sunt et vos persequentur
si sermonem meum servaverunt et vestrum servabunt
21 sed haec omnia facient vobis propter nomen meum
quia nesciunt eum qui misit me **22** si non venissem et
locutus fuissem eis peccatum non haberent nunc autem
excusationem non habent de peccato suo **23** qui me odit
et Patrem meum odit **24** si opera non fecissem in eis quae
nemo alius fecit peccatum non haberent nunc autem et
viderunt et oderunt et me et Patrem meum **25** sed ut
impleatur sermo qui in lege eorum scriptus est quia odio
me habuerunt gratis **26** cum autem venerit paracletus
quem ego mittam vobis a Patre Spiritum veritatis qui a
Patre procedit ille testimonium perhibebit de me **27** et
vos testimonium perhibetis quia ab initio mecum estis
16 haec locutus sum vobis ut non scandalizemini **2**
absque synagogis facient vos sed venit hora ut omnis qui

interficit vos arbitretur obsequium se praestare Deo **3**
et haec facient quia non noverunt Patrem neque me **4**
sed haec locutus sum vobis ut cum venerit hora eorum
reminiscamini quia ego dixi vobis **5** haec autem vobis ab
initio non dixi quia vobiscum eram at nunc vado ad eum
qui me misit et nemo ex vobis interrogat me quo vadis **6**
sed quia haec locutus sum vobis tristitia implevit cor
vestrum **7** sed ego veritatem dico vobis expedit vobis
ut ego vadam si enim non abiero paracletus non veniet
ad vos si autem abiero mittam eum ad vos **8** et cum
venerit ille arguet mundum de peccato et de iustitia
et de iudicio **9** de peccato quidem quia non credunt in
me **10** de iustitia vero quia ad Patrem vado et iam non
videbitis me **11** de iudicio autem quia princeps mundi
huius iudicatus est **12** adhuc multa habeo vobis dicere
sed non potestis portare modo **13** cum autem venerit
ille Spiritus veritatis docebit vos in omnem veritatem
non enim loquetur a semet ipso sed quaecumque audiet
loquetur et quae ventura sunt adnuntiabit vobis **14** ille
me clarificabit quia de meo accipiet et adnuntiabit vobis
15 omnia quaecumque habet Pater mea sunt propterea
dixi quia de meo accipit et adnuntiabit vobis **16** modicum
et iam non videbitis me et iterum modicum et videbitis
me quia vado ad Patrem **17** dixerunt ergo ex discipulis
eius ad invicem quid est hoc quod dicit nobis modicum
et non videbitis me et iterum modicum et videbitis me et
quia vado ad Patrem **18** dicebant ergo quid est hoc quod
dicit modicum nescimus quid loquitur **19** cognovit autem
Iesus quia volebant eum interrogare et dixit eis de hoc

quaeritis inter vos quia dixi modicum et non videbitis
me et iterum modicum et videbitis me **20** amen amen
dico vobis quia plorabitis et flebitis vos mundus autem
gaudebit vos autem contristabimini sed tristitia vestra
vertetur in gaudium **21** mulier cum parit tristitiam habet
quia venit hora eius cum autem peperierit puerum iam
non meminit pressurae propter gaudium quia natus est
homo in mundum **22** et vos igitur nunc quidem tristitiam
habetis iterum autem videbo vos et gaudebit cor vestrum
et gaudium vestrum nemo tollit a vobis **23** et in illo die
me non rogabitis quicquam amen amen dico vobis si quid
petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis **24** usque
modo non petistis quicquam in nomine meo petite et
accipietis ut gaudium vestrum sit plenum **25** haec in
proverbiis locutus sum vobis venit hora cum iam non in
proverbiis loquar vobis sed palam de Patre adnuntiabo
vobis **26** illo die in nomine meo petetis et non dico vobis
quia ego rogabo Patrem de vobis **27** ipse enim Pater amat
vos quia vos me amastis et credidistis quia ego a Deo
exivi **28** exivi a Patre et veni in mundum iterum relinquo
mundum et vado ad Patrem **29** dicunt ei discipuli eius
ecce nunc palam loqueris et proverbium nullum dicis
30 nunc scimus quia scis omnia et non opus est tibi ut
quis te interroget in hoc credimus quia a Deo existi **31**
respondit eis Iesus modo creditis **32** ecce venit hora et
iam venit ut dispergamini unusquisque in propria et me
solum relinquatis et non sum solus quia Pater mecum est
33 haec locutus sum vobis ut in me pacem habeatis in
mundo pressuram habetis sed confidite ego vici mundum

17 haec locutus est Iesus et sublevatis oculis in caelum
dixit Pater venit hora clarifica Filium tuum ut Filius tuus
clarificet te **2** sicut dedisti ei potestatem omnis carnis ut
omne quod dedisti ei det eis vitam aeternam **(aiōnios g166)**
3 haec est autem vita aeterna ut cognoscant te solum
verum Deum et quem misisti Iesum Christum **(aiōnios g166)**
4 ego te clarificavi super terram opus consummavi quod
dedisti mihi ut faciam **5** et nunc clarifica me tu Pater apud
temet ipsum claritatem quam habui priusquam mundus
esset apud te **6** manifestavi nomen tuum hominibus quos
dedisti mihi de mundo tui erant et mihi eos dedisti et
sermonem tuum servaverunt **7** nunc cognoverunt quia
omnia quae dedisti mihi abs te sunt **8** quia verba quae
dedisti mihi dedi eis et ipsi acceperunt et cognoverunt
vere quia a te exivi et crediderunt quia tu me misisti **9**
ego pro eis rogo non pro mundo rogo sed pro his quos
dedisti mihi quia tui sunt **10** et mea omnia tua sunt et tua
mea sunt et clarificatus sum in eis **11** et iam non sum
in mundo et hii in mundo sunt et ego ad te venio Pater
sancte serva eos in nomine tuo quos dedisti mihi ut sint
unum sicut et nos **12** cum essem cum eis ego servabam
eos in nomine tuo quos dedisti mihi custodivi et nemo ex
his perivit nisi filius perditionis ut scriptura impleatur
13 nunc autem ad te venio et haec loquor in mundo ut
habeant gaudium meum impletum in semet ipsis **14** ego
dedi eis sermonem tuum et mundus odio eos habuit quia
non sunt de mundo sicut et ego non sum de mundo **15**
non rogo ut tollas eos de mundo sed ut serves eos ex malo
16 de mundo non sunt sicut et ego non sum de mundo **17**

sanctifica eos in veritate sermo tuus veritas est **18** sicut
me misisti in mundum et ego misi eos in mundum **19** et
pro eis ego sanctifico me ipsum ut sint et ipsi sanctificati
in veritate **20** non pro his autem rogo tantum sed et pro
eis qui credituri sunt per verbum eorum in me **21** ut
omnes unum sint sicut tu Pater in me et ego in te ut et
ipsi in nobis unum sint ut mundus credat quia tu me
misisti **22** et ego claritatem quam dedisti mihi dedi eis ut
sint unum sicut nos unum sumus **23** ego in eis et tu in
me ut sint consummati in unum et cognoscat mundus
quia tu me misisti et dilexisti eos sicut me dilexisti **24**
Pater quos dedisti mihi volo ut ubi ego sum et illi sint
mecum ut videant claritatem meam quam dedisti mihi
quia dilexisti me ante constitutionem mundi **25** Pater
iuste et mundus te non cognovit ego autem te cognovi et
hii cognoverunt quia tu me misisti **26** et notum feci eis
nomen tuum et notum faciam ut dilectio qua dilexisti me
in ipsis sit et ego in ipsis

18 haec cum dixisset Iesus egressus est cum discipulis
suis trans torrentem Cedron ubi erat hortus in quem
introivit ipse et discipuli eius **2** sciebat autem et Iudas
qui tradebat eum ipsum locum quia frequenter Iesus
convenerat illuc cum discipulis suis **3** Iudas ergo cum
accepisset cohortem et a pontificibus et Pharisaeis
ministros venit illuc cum lanternis et facibus et armis **4**
Iesus itaque sciens omnia quae ventura erant super eum
processit et dicit eis quem quaeritis **5** responderunt ei
Iesum Nazarenum dicit eis Iesus ego sum stabat autem et
Iudas qui tradebat eum cum ipsis **6** ut ergo dixit eis ego

sum abierunt retrorsum et ceciderunt in terram **7** iterum
ergo eos interrogavit quem quaeritis illi autem dixerunt
Iesum Nazarenum **8** respondit Iesus dixi vobis quia ego
sum si ergo me quaeritis sinite hos abire **9** ut impleretur
sermo quem dixit quia quos dedisti mihi non perdidi ex
ipsis quemquam **10** Simon ergo Petrus habens gladium
eduxit eum et percussit pontificis servum et abscidit eius
auriculam dextram erat autem nomen servo Malchus **11**
dixit ergo Iesus Petro mitte gladium in vaginam calicem
quem dedit mihi Pater non bibam illum **12** cohors ergo et
tribunus et ministri Iudaeorum conprehenderunt Iesum
et ligaverunt eum **13** et adduxerunt eum ad Annam
primum erat enim socer Caiaphae qui erat pontifex
anni illius **14** erat autem Caiaphas qui consilium dederat
Iudaeis quia expedit unum hominem mori pro populo **15**
sequebatur autem Iesum Simon Petrus et alius discipulus
discipulus autem ille erat notus pontifici et introivit
cum Iesu in atrium pontificis **16** Petrus autem stabat ad
ostium foris exivit ergo discipulus alius qui erat notus
pontifici et dixit ostiariae et introduxit Petrum **17** dicit
ergo Petro ancilla ostiaria numquid et tu ex discipulis
es hominis istius dicit ille non sum **18** stabant autem
servi et ministri ad prunas quia frigus erat et calefiebant
erat autem cum eis et Petrus stans et calefaciens se **19**
pontifex ergo interrogavit Iesum de discipulis suis et de
doctrina eius **20** respondit ei Iesus ego palam locutus sum
mundo ego semper docui in synagoga et in templo quo
omnes Iudaei conveniunt et in occulto locutus sum nihil
21 quid me interrogas interroga eos qui audierunt quid

locutus sum ipsis ecce hii sciunt quae dixerim ego **22** haec
autem cum dixisset unus adsistens ministrorum dedit
alapam Iesu dicens sic respondes pontifici **23** respondit ei
Iesus si male locutus sum testimonium perhibe de malo
si autem bene quid me caedis **24** et misit eum Annas
ligatum ad Caiaphan pontificem **25** erat autem Simon
Petrus stans et calefaciens se dixerunt ergo ei numquid
et tu ex discipulis eius es negavit ille et dixit non sum **26**
dicit unus ex servis pontificis cognatus eius cuius abscidit
Petrus auriculam nonne ego te vidi in horto cum illo
27 iterum ergo negavit Petrus et statim gallus cantavit
28 adducunt ergo Iesum a Caiapha in praetorium erat
autem mane et ipsi non introierunt in praetorium ut non
contaminarentur sed manducarent pascha **29** exivit ergo
Pilatus ad eos foras et dixit quam accusationem adfertis
adversus hominem hunc **30** responderunt et dixerunt ei
si non esset hic malefactor non tibi tradidissemus eum **31**
dixit ergo eis Pilatus accipite eum vos et secundum legem
vestram iudicate eum dixerunt ergo ei Iudaei nobis non
licet interficere quemquam **32** ut sermo Iesu impleretur
quem dixit significans qua esset morte moriturus **33**
introivit ergo iterum in praetorium Pilatus et vocavit
Iesum et dixit ei tu es rex Iudaeorum **34** et respondit
Iesus a temet ipso hoc dicis an alii tibi dixerunt de me **35**
respondit Pilatus numquid ego Iudaeus sum gens tua et
pontifices tradiderunt te mihi quid fecisti **36** respondit
Iesus regnum meum non est de mundo hoc si ex hoc
mundo esset regnum meum ministri mei decertarent ut
non traderer Iudaeis nunc autem meum regnum non est

hinc **37** dixit itaque ei Pilatus ergo rex es tu respondit
Iesus tu dicis quia rex sum ego ego in hoc natus sum et ad
hoc veni in mundum ut testimonium perhibeam veritati
omnis qui est ex veritate audit meam vocem **38** dicit ei
Pilatus quid est veritas et cum hoc dixisset iterum exivit
ad Iudaeos et dicit eis ego nullam invenio in eo causam
39 est autem consuetudo vobis ut unum dimittam vobis
in pascha vultis ergo dimittam vobis regem Iudaeorum
40 clamaverunt rursum omnes dicentes non hunc sed
Barabban erat autem Barabbas latro

19 tunc ergo adprehendit Pilatus Iesum et flagellavit **2** et
milites plectentes coronam de spinis inposuerunt capiti
eius et veste purpurea circumdederunt eum **3** et veniebant
ad eum et dicebant have rex Iudaeorum et dabant ei
alapas **4** exiit iterum Pilatus foras et dicit eis ecce adduco
vobis eum foras **5** ut cognoscatis quia in eo nullam causam
invenio et purpureum vestimentum et dicit eis ecce
homo **6** cum ergo vidissent eum pontifices et ministri
clamabant dicentes crucifige crucifige dicit eis Pilatus
accipite eum vos et crucifigite ego enim non invenio in
eo causam **7** responderunt ei Iudaei nos legem habemus
et secundum legem debet mori quia Filium Dei se fecit **8**
cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem magis timuit
9 et ingressus est praetorium iterum et dicit ad Iesum
unde es tu Iesus autem responsum non dedit ei **10** dicit
ergo ei Pilatus mihi non loqueris nescis quia potestatem
habeo crucifigere te et potestatem habeo dimittere te **11**
respondit Iesus non haberes potestatem adversum me
ullam nisi tibi esset datum desuper propterea qui tradidit

me tibi maius peccatum habet **12** exinde quaerebat
Pilatus dimittere eum Iudaei autem clamabant dicentes
si hunc dimittis non es amicus Caesaris omnis qui se
regem facit contradicit Caesari **13** Pilatus ergo cum
audisset hos sermones adduxit foras Iesum et sedit
pro tribunali in locum qui dicitur Lithostrotus hebraice
autem Gabbatha **14** erat autem parasceve paschae hora
quasi sexta et dicit Iudaeis ecce rex vester **15** illi autem
clamabant tolle tolle crucifige eum dixit eis Pilatus
regem vestrum crucifigam responderunt pontifices non
habemus regem nisi Caesarem **16** tunc ergo tradidit
eis illum ut crucifigeretur susceperunt autem Iesum et
eduxerunt **17** et baiulans sibi crucem exivit in eum qui
dicitur Calvariae locum hebraice Golgotha **18** ubi eum
crucifixerunt et cum eo alios duos hinc et hinc medium
autem Iesum **19** scripsit autem et titulum Pilatus et posuit
super crucem erat autem scriptum Iesus Nazarenus
rex Iudaeorum **20** hunc ergo titulum multi legerunt
Iudaeorum quia prope civitatem erat locus ubi crucifixus
est Iesus et erat scriptum hebraice graece et latine **21**
dicebant ergo Pilato pontifices Iudaeorum noli scribere
rex Iudaeorum sed quia ipse dixit rex sum Iudaeorum
22 respondit Pilatus quod scripsi scripsi **23** milites ergo
cum crucifixissent eum acceperunt vestimenta eius et
fecerunt quattuor partes unicuique militi partem et
tunicam erat autem tunica inconsutilis desuper contexta
per totum **24** dixerunt ergo ad invicem non scindamus
eam sed sortiamur de illa cuius sit ut scriptura impleatur
dicens partiti sunt vestimenta mea sibi et in vestem

meam miserunt sortem et milites quidem haec fecerunt
25 stabant autem iuxta crucem Iesu mater eius et soror
matris eius Maria Cleopae et Maria Magdalene **26** cum
vidisset ergo Iesus matrem et discipulum stantem quem
diligebat dicit matri suae mulier ecce filius tuus **27** deinde
dicit discipulo ecce mater tua et ex illa hora accepit
eam discipulus in sua **28** postea sciens Iesus quia iam
omnia consummata sunt ut consummaretur scriptura
dicit sitio **29** vas ergo positum erat aceto plenum illi
autem spongiam plenam aceto hysopo circumponentes
obtulerunt ori eius **30** cum ergo accepisset Iesus acetum
dixit consummatum est et inclinato capite tradidit
spiritum **31** Iudaei ergo quoniam parasceve erat ut non
remanerent in cruce corpora sabbato erat enim magnus
dies ille sabbati rogaverunt Pilatum ut frangerentur
eorum crura et tollerentur **32** venerunt ergo milites et
primi quidem fregerunt crura et alterius qui crucifixus
est cum eo **33** ad Iesum autem cum venissent ut viderunt
eum iam mortuum non fregerunt eius crura **34** sed unus
militum lancea latus eius aperuit et continuo exivit
sanguis et aqua **35** et qui vidit testimonium perhibuit et
verum est eius testimonium et ille scit quia vera dicit
ut et vos credatis **36** facta sunt enim haec ut scriptura
impleatur os non comminuetis ex eo **37** et iterum alia
scriptura dicit videbunt in quem transfixerunt **38** post
haec autem rogavit Pilatum Ioseph ab Arimathia eo quod
esset discipulus Iesu occultus autem propter metum
Iudaeorum ut tolleret corpus Iesu et permisit Pilatus venit
ergo et tulit corpus Iesu **39** venit autem et Nicodemus

qui venerat ad Iesum nocte primum ferens mixturam
murrae et aloes quasi libras centum **40** acceperunt ergo
corpus Iesu et ligaverunt eum linteis cum aromatibus
sicut mos Iudaeis est sepelire **41** erat autem in loco ubi
crucifixus est hortus et in horto monumentum novum in
quo nondum quisquam positus erat **42** ibi ergo propter
parasceven Iudaeorum quia iuxta erat monumentum
posuerunt Iesum

20 una autem sabbati Maria Magdalene venit mane cum
adhuc tenebrae essent ad monumentum et videt lapidem
sublatum a monumento **2** cucurrit ergo et venit ad
Simonem Petrum et ad alium discipulum quem amabat
Iesus et dicit eis tulerunt Dominum de monumento et
nescimus ubi posuerunt eum **3** exiit ergo Petrus et ille
alius discipulus et venerunt ad monumentum **4** currebant
autem duo simul et ille alius discipulus praecucurrit
citius Petro et venit primus ad monumentum **5** et cum se
inclinasset videt posita linteamina non tamen introivit
6 venit ergo Simon Petrus sequens eum et introivit in
monumentum et videt linteamina posita **7** et sudarium
quod fuerat super caput eius non cum linteaminibus
positum sed separatim involutum in unum locum **8** tunc
ergo introivit et ille discipulus qui venerat primus ad
monumentum et vidit et credidit **9** nondum enim sciebant
scripturam quia oportet eum a mortuis resurgere **10**
abierunt ergo iterum ad semet ipsos discipuli **11** Maria
autem stabat ad monumentum foris plorans dum ergo
fleret inclinavit se et prospexit in monumentum **12** et
vidit duos angelos in albis sedentes unum ad caput et

unum ad pedes ubi positum fuerat corpus Iesu **13** dicunt
ei illi mulier quid ploras dicit eis quia tulerunt Dominum
meum et nescio ubi posuerunt eum **14** haec cum dixisset
conversa est retrorsum et videt Iesum stantem et non
sciebat quia Iesus est **15** dicit ei Iesus mulier quid ploras
quem quaeris illa existimans quia hortulanus esset dicit
ei domine si tu sustulisti eum dicito mihi ubi posuisti
eum et ego eum tollam **16** dicit ei Iesus Maria conversa
illa dicit ei rabboni quod dicitur magister **17** dicit ei
Iesus noli me tangere nondum enim ascendi ad Patrem
meum vade autem ad fratres meos et dic eis ascendo
ad Patrem meum et Patrem vestrum et Deum meum et
Deum vestrum **18** venit Maria Magdalene adnuntians
discipulis quia vidi Dominum et haec dixit mihi **19** cum
esset ergo sero die illo una sabbatorum et fores essent
clausae ubi erant discipuli propter metum Iudaeorum
venit Iesus et stetit in medio et dicit eis pax vobis **20** et
hoc cum dixisset ostendit eis manus et latus gavisi sunt
ergo discipuli viso Domino **21** dixit ergo eis iterum pax
vobis sicut misit me Pater et ego mitto vos **22** hoc cum
dixisset insuflavit et dicit eis accipite Spiritum Sanctum
23 quorum remiseritis peccata remittuntur eis quorum
retinueritis detenta sunt **24** Thomas autem unus ex
duodecim qui dicitur Didymus non erat cum eis quando
venit Iesus **25** dixerunt ergo ei alii discipuli vidimus
Dominum ille autem dixit eis nisi videro in manibus eius
figuram clavorum et mittam digitum meum in locum
clavorum et mittam manum meam in latus eius non
credam **26** et post dies octo iterum erant discipuli eius

intus et Thomas cum eis venit Iesus ianuis clausis et stetit
in medio et dixit pax vobis **27** deinde dicit Thomae infer
digitum tuum huc et vide manus meas et adfer manum
tuam et mitte in latus meum et noli esse incredulus sed
fidelis **28** respondit Thomas et dixit ei Dominus meus
et Deus meus **29** dicit ei Iesus quia vidisti me credidisti
beati qui non viderunt et crediderunt **30** multa quidem et
alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum
quae non sunt scripta in libro hoc **31** haec autem scripta
sunt ut credatis quia Iesus est Christus Filius Dei et ut
credentes vitam habeatis in nomine eius

21 postea manifestavit se iterum Iesus ad mare Tiberiadis
manifestavit autem sic **2** erant simul Simon Petrus et
Thomas qui dicitur Didymus et Nathanahel qui erat a
Cana Galilaeae et filii Zebedaei et alii ex discipulis eius duo
3 dicit eis Simon Petrus vado piscari dicunt ei venimus
et nos tecum et exierunt et ascenderunt in navem et
illa nocte nihil prendiderunt **4** mane autem iam facto
stetit Iesus in litore non tamen cognoverunt discipuli
quia Iesus est **5** dicit ergo eis Iesus pueri numquid
pulmentarium habetis responderunt ei non **6** dixit eis
mittite in dexteram navigii rete et invenietis miserunt
ergo et iam non valebant illud trahere a multitudine
piscium **7** dicit ergo discipulus ille quem diligebat Iesus
Petro Dominus est Simon Petrus cum audisset quia
Dominus est tunicam succinxit se erat enim nudus et
misit se in mare **8** alii autem discipuli navigio venerunt
non enim longe erant a terra sed quasi a cubitis ducentis
trahentes rete piscium **9** ut ergo descenderunt in terram

viderunt prunas positas et piscem superpositum et panem
10 dicit eis Iesus adferte de piscibus quos prendidistis
nunc **11** ascendit Simon Petrus et traxit rete in terram
plenum magnis piscibus centum quinquaginta tribus et
cum tanti essent non est scissum rete **12** dicit eis Iesus
venite prandete et nemo audebat discentium interrogare
eum tu quis es scientes quia Dominus esset **13** et venit
Iesus et accepit panem et dat eis et piscem similiter
14 hoc iam tertio manifestatus est Iesus discipulis cum
surrexisset a mortuis **15** cum ergo prandissent dicit
Simoni Petro Iesus Simon Iohannis diligis me plus his
dicit ei etiam Domine tu scis quia amo te dicit ei pasce
agnos meos **16** dicit ei iterum Simon Iohannis diligis me
ait illi etiam Domine tu scis quia amo te dicit ei pasce
agnos meos **17** dicit ei tertio Simon Iohannis amas me
contristatus est Petrus quia dixit ei tertio amas me et
dicit ei Domine tu omnia scis tu scis quia amo te dicit
ei pasce oves meas **18** amen amen dico tibi cum esses
iunior cingebas te et ambulabas ubi volebas cum autem
senueris extendes manus tuas et alius te cinget et ducet
quo non vis **19** hoc autem dixit significans qua morte
clarificaturus esset Deum et hoc cum dixisset dicit ei
sequere me **20** conversus Petrus vidit illum discipulum
quem diligebat Iesus sequentem qui et recubuit in cena
super pectus eius et dixit Domine quis est qui tradit te
21 hunc ergo cum vidisset Petrus dicit Iesu Domine hic
autem quid **22** dicit ei Iesus si sic eum volo manere donec
veniam quid ad te tu me sequere **23** exivit ergo sermo iste
in fratres quia discipulus ille non moritur et non dixit

ei Iesus non moritur sed si sic eum volo manere donec
venio quid ad te **24** hic est discipulus qui testimonium
perhibet de his et scripsit haec et scimus quia verum est
testimonium eius **25** sunt autem et alia multa quae fecit
Iesus quae si scribantur per singula nec ipsum arbitror
mundum capere eos qui scribendi sunt libros amen

Actuum Apostolorum

1 primum quidem sermonem feci de omnibus o Theophile
quae coepit Iesus facere et docere **2** usque in diem qua
praecipiens apostolis per Spiritum Sanctum quos elegit
adsumptus est **3** quibus et praebuit se ipsum vivum
post passionem suam in multis argumentis per dies
quadraginta apparens eis et loquens de regno Dei **4** et
convescens praecepit eis ab Hierosolymis ne discederent
sed expectarent promissionem Patris quam audistis per
os meum **5** quia Iohannes quidem baptizavit aqua vos
autem baptizabimini Spiritu Sancto non post multos
hos dies **6** igitur qui convenerant interrogabant eum
dicentes Domine si in tempore hoc restitues regnum
Israhel **7** dixit autem eis non est vestrum nosse tempora
vel momenta quae Pater posuit in sua potestate **8**
sed accipietis virtutem supervenientis Spiritus Sancti
in vos et eritis mihi testes in Hierusalem et in omni
Iudaea et Samaria et usque ad ultimum terrae **9** et
cum haec dixisset videntibus illis elevatus est et nubes
suscepit eum ab oculis eorum **10** cumque intuerentur in
caelum eunte illo ecce duo viri adstiterunt iuxta illos
in vestibus albis **11** qui et dixerunt viri galilaei quid
statis aspicientes in caelum hic Iesus qui adsumptus est a
vobis in caelum sic veniet quemadmodum vidistis eum
euntem in caelum **12** tunc reversi sunt Hierosolymam
a monte qui vocatur Oliveti qui est iuxta Hierusalem
sabbati habens iter **13** et cum introissent in cenaculum
ascenderunt ubi manebant Petrus et Iohannes Iacobus et
Andreas Philippus et Thomas Bartholomeus et Mattheus

Iacobus Alphei et Simon Zelotes et Iudas Iacobi **14** hii
omnes erant perseverantes unianimiter in oratione cum
mulieribus et Maria matre Iesu et fratribus eius **15** et
in diebus illis exsurgens Petrus in medio fratrum dixit
erat autem turba nominum simul fere centum viginti **16**
viri fratres oportet impleri scripturam quam praedixit
Spiritus Sanctus per os David de Iuda qui fuit dux eorum
qui conprehenderunt Iesum **17** quia connumeratus erat
in nobis et sortitus est sortem ministerii huius **18** et
hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis et
suspensus crepuit medius et diffusa sunt omnia viscera
eius **19** et notum factum est omnibus habitantibus
Hierusalem ita ut appellaretur ager ille lingua eorum
Acheldemach hoc est ager Sanguinis **20** scriptum est
enim in libro Psalmorum fiat commoratio eius deserta et
non sit qui inhabitet in ea et episcopatum eius accipiat
alius **21** oportet ergo ex his viris qui nobiscum congregati
sunt in omni tempore quo intravit et exivit inter nos
Dominus Iesus **22** incipiens a baptismate Iohannis usque
in diem qua adsumptus est a nobis testem resurrectionis
eius nobiscum fieri unum ex istis **23** et statuerunt duos
Ioseph qui vocabatur Barsabban qui cognominatus est
Iustus et Matthiam **24** et orantes dixerunt tu Domine qui
corda nosti omnium ostende quem elegeris ex his duobus
unum **25** accipere locum ministerii huius et apostolatus
de quo praevaricatus est Iudas ut abiret in locum suum
26 et dederunt sortes eis et cecidit sors super Matthiam
et adnumeratus est cum undecim apostolis

2 et cum conplerentur dies pentecostes erant omnes
pariter in eodem loco **2** et factus est repente de caelo sonus
tamquam advenientis spiritus vehementis et replevit
totam domum ubi erant sedentes **3** et apparuerunt
illis dispertitae linguae tamquam ignis seditque supra
singulos eorum **4** et repleti sunt omnes Spiritu Sancto
et coeperunt loqui aliis linguis prout Spiritus Sanctus
dabat eloqui illis **5** erant autem in Hierusalem habitantes
Iudaei viri religiosi ex omni natione quae sub caelo sunt
6 facta autem hac voce convenit multitudo et mente
confusa est quoniam audiebat unusquisque lingua sua
illos loquentes **7** stupebant autem omnes et mirabantur
dicentes nonne omnes ecce isti qui loquuntur Galilaei
sunt **8** et quomodo nos audivimus unusquisque lingua
nostra in qua nati sumus **9** Parthi et Medi et Elamitae et
qui habitant Mesopotamiam et Iudaeam et Cappadociam
Pontum et Asiam **10** Frygiam et Pamphiliam Aegyptum
et partes Lybiae quae est circa Cyrenen et advenae
romani **11** Iudaei quoque et proselyti Cretes et Arabes
audivimus loquentes eos nostris linguis magnalia Dei
12 stupebant autem omnes et mirabantur ad invicem
dicentes quidnam hoc vult esse **13** alii autem inridentes
dicebant quia musto pleni sunt isti **14** stans autem Petrus
cum undecim levavit vocem suam et locutus est eis viri
iudaei et qui habitatis Hierusalem universi hoc vobis
notum sit et auribus percipite verba mea **15** non enim
sicut vos aestimatis hii ebrii sunt cum sit hora diei tertia
16 sed hoc est quod dictum est per prophetam Iohel
17 et erit in novissimis diebus dicit Dominus effundam

de Spiritu meo super omnem carnem et prophetabunt
filii vestri et filiae vestrae et iuvenes vestri visiones
videbunt et seniores vestri somnia somniabunt **18** et
quidem super servos meos et super ancillas meas in
diebus illis effundam de Spiritu meo et prophetabunt
19 et dabo prodigia in caelo sursum et signa in terra
deorsum sanguinem et ignem et vaporem fumi **20** sol
convertetur in tenebras et luna in sanguinem antequam
veniat dies Domini magnus et manifestus **21** et erit omnis
quicumque invocaverit nomen Domini salvus erit **22** viri
israhelitae audite verba haec Iesum Nazarenum virum
adprobatum a Deo in vobis virtutibus et prodigiis et
signis quae fecit per illum Deus in medio vestri sicut
vos scitis **23** hunc definito consilio et praescientia Dei
traditum per manus iniquorum adfigentes interemistis
24 quem Deus suscitavit solutis doloribus inferni iuxta
quod inpossibile erat teneri illum ab eo **(questioned)** **25**
David enim dicit in eum providebam Dominum coram
me semper quoniam a dextris meis est ne commovear
26 propter hoc laetatum est cor meum et exultavit
lingua mea insuper et caro mea requiescet in spe **27**
quoniam non derelinques animam meam in inferno
neque dabis Sanctum tuum videre corruptionem **(Hadēs g86)** **28** notas fecisti mihi vias vitae replebis me iucunditate
cum facie tua **29** viri fratres liceat audenter dicere ad
vos de patriarcha David quoniam et defunctus est et
sepultus est et sepulchrum eius est apud nos usque in
hodiernum diem **30** propheta igitur cum esset et sciret
quia iureiurando iurasset illi Deus de fructu lumbi eius

sedere super sedem eius **31** providens locutus est de
resurrectione Christi quia neque derelictus est in inferno
neque caro eius vidit corruptionem **(Hadēs g86)** **32** hunc
Iesum resuscitavit Deus cui omnes nos testes sumus **33**
dextera igitur Dei exaltatus et promissione Spiritus Sancti
accepta a Patre effudit hunc quem vos videtis et audistis
34 non enim David ascendit in caelos dicit autem ipse dixit
Dominus Domino meo sede a dextris meis **35** donec ponam
inimicos tuos scabillum pedum tuorum **36** certissime
ergo sciat omnis domus Israhel quia et Dominum eum et
Christum Deus fecit hunc Iesum quem vos crucifixistis
37 his auditis conpuncti sunt corde et dixerunt ad
Petrum et ad reliquos apostolos quid faciemus viri fratres
38 Petrus vero ad illos paenitentiam inquit agite et
baptizetur unusquisque vestrum in nomine Iesu Christi
in remissionem peccatorum vestrorum et accipietis
donum Sancti Spiritus **39** vobis enim est repromissio
et filiis vestris et omnibus qui longe sunt quoscumque
advocaverit Dominus Deus noster **40** aliis etiam verbis
pluribus testificatus est et exhortabatur eos dicens
salvamini a generatione ista prava **41** qui ergo receperunt
sermonem eius baptizati sunt et adpositae sunt in illa die
animae circiter tria milia **42** erant autem perseverantes
in doctrina apostolorum et communicatione fractionis
panis et orationibus **43** fiebat autem omni animae timor
multa quoque prodigia et signa per apostolos fiebant in
Hierusalem et metus erat magnus in universis **44** omnes
etiam qui credebant erant pariter et habebant omnia
communia **45** possessiones et substantias vendebant et

dividebant illa omnibus prout cuique opus erat **46** cotidie
quoque perdurantes unianimiter in templo et frangentes
circa domos panem sumebant cibum cum exultatione et
simplicitate cordis **47** conlaudantes Deum et habentes
gratiam ad omnem plebem Dominus autem augebat qui
salvi fierent cotidie in id ipsum

3 Petrus autem et Iohannes ascendebant in templum
ad horam orationis nonam **2** et quidam vir qui erat
claudus ex utero matris suae baiulabatur quem ponebant
cotidie ad portam templi quae dicitur Speciosa ut peteret
elemosynam ab introeuntibus in templum **3** is cum
vidisset Petrum et Iohannem incipientes introire in
templum rogabat ut elemosynam acciperet **4** intuens
autem in eum Petrus cum Iohanne dixit respice in nos **5**
at ille intendebat in eos sperans se aliquid accepturum
ab eis **6** Petrus autem dixit argentum et aurum non
est mihi quod autem habeo hoc tibi do in nomine Iesu
Christi Nazareni surge et ambula **7** et adprehensa ei
manu dextera adlevavit eum et protinus consolidatae
sunt bases eius et plantae **8** et exiliens stetit et ambulabat
et intravit cum illis in templum ambulans et exiliens
et laudans Dominum **9** et vidit omnis populus eum
ambulantem et laudantem Deum **10** cognoscebant autem
illum quoniam ipse erat qui ad elemosynam sedebat
ad Speciosam portam templi et impleti sunt stupore et
extasi in eo quod contigerat illi **11** cum teneret autem
Petrum et Iohannem concurrit omnis populus ad eos ad
porticum qui appellatur Salomonis stupentes **12** videns
autem Petrus respondit ad populum viri israhelitae

quid miramini in hoc aut nos quid intuemini quasi
nostra virtute aut pietate fecerimus hunc ambulare **13**
Deus Abraham et Deus Isaac et Deus Iacob Deus patrum
nostrorum glorificavit Filium suum Iesum quem vos
quidem tradidistis et negastis ante faciem Pilati iudicante
illo dimitti **14** vos autem sanctum et iustum negastis
et petistis virum homicidam donari vobis **15** auctorem
vero vitae interfecistis quem Deus suscitavit a mortuis
cuius nos testes sumus **16** et in fide nominis eius hunc
quem videtis et nostis confirmavit nomen eius et fides
quae per eum est dedit integram sanitatem istam in
conspectu omnium vestrum **17** et nunc fratres scio quia
per ignorantiam fecistis sicut et principes vestri **18** Deus
autem quae praenuntiavit per os omnium prophetarum
pati Christum suum implevit sic **19** paenitemini igitur
et convertimini ut deleantur vestra peccata **20** ut cum
venerint tempora refrigerii a conspectu Domini et miserit
eum qui praedicatus est vobis Iesum Christum **21** quem
oportet caelum quidem suscipere usque in tempora
restitutionis omnium quae locutus est Deus per os
sanctorum suorum a saeculo prophetarum **(aiōn g165)** **22**
Moses quidem dixit quia prophetam vobis suscitabit
Dominus Deus vester de fratribus vestris tamquam me
ipsum audietis iuxta omnia quaecumque locutus fuerit
vobis **23** erit autem omnis anima quae non audierit
prophetam illum exterminabitur de plebe **24** et omnes
prophetae a Samuhel et deinceps qui locuti sunt et
adnuntiaverunt dies istos **25** vos estis filii prophetarum
et testamenti quod disposuit Deus ad patres vestros

dicens ad Abraham et in semine tuo benedicentur omnes
familiae terrae **26** vobis primum Deus suscitans Filium
suum misit eum benedicentem vobis ut convertat se
unusquisque a nequitia sua

4 loquentibus autem illis ad populum supervenerunt
sacerdotes et magistratus templi et Sadducaei **2**
dolentes quod docerent populum et adnuntiarent in
Iesu resurrectionem ex mortuis **3** et iniecerunt in eis
manus et posuerunt eos in custodiam in crastinum erat
enim iam vespera **4** multi autem eorum qui audierant
verbum crediderunt et factus est numerus virorum
quinque milia **5** factum est autem in crastinum ut
congregarentur principes eorum et seniores et scribae in
Hierusalem **6** et Annas princeps sacerdotum et Caiphas
et Iohannes et Alexander et quotquot erant de genere
sacerdotali **7** et statuentes eos in medio interrogabant in
qua virtute aut in quo nomine fecistis hoc vos **8** tunc
Petrus repletus Spiritu Sancto dixit ad eos principes
populi et seniores **9** si nos hodie diiudicamur in benefacto
hominis infirmi in quo iste salvus factus est **10** notum
sit omnibus vobis et omni plebi Israhel quia in nomine
Iesu Christi Nazareni quem vos crucifixistis quem Deus
suscitavit a mortuis in hoc iste adstat coram vobis sanus
11 hic est lapis qui reprobatus est a vobis aedificantibus
qui factus est in caput anguli **12** et non est in alio
aliquo salus nec enim nomen aliud est sub caelo datum
hominibus in quo oportet nos salvos fieri **13** videntes
autem Petri constantiam et Iohannis conperto quod
homines essent sine litteris et idiotae admirabantur et

cognoscebant eos quoniam cum Iesu fuerant **14** hominem
quoque videntes stantem cum eis qui curatus fuerat
nihil poterant contradicere **15** iusserunt autem eos foras
extra concilium secedere et conferebant ad invicem **16**
dicentes quid faciemus hominibus istis quoniam quidem
notum signum factum est per eos omnibus habitantibus
in Hierusalem manifestum et non possumus negare **17**
sed ne amplius divulgetur in populum comminemur eis
ne ultra loquantur in nomine hoc ulli hominum **18** et
vocantes eos denuntiaverunt ne omnino loquerentur
neque docerent in nomine Iesu **19** Petrus vero et Iohannes
respondentes dixerunt ad eos si iustum est in conspectu
Dei vos potius audire quam Deum iudicate **20** non enim
possumus quae vidimus et audivimus non loqui **21**
at illi comminantes dimiserunt eos non invenientes
quomodo punirent eos propter populum quia omnes
clarificabant Deum in eo quod acciderat **22** annorum
enim erat amplius quadraginta homo in quo factum
erat signum istud sanitatis **23** dimissi autem venerunt
ad suos et adnuntiaverunt eis quanta ad eos principes
sacerdotum et seniores dixissent **24** qui cum audissent
unianimiter levaverunt vocem ad Deum et dixerunt
Domine tu qui fecisti caelum et terram et mare et omnia
quae in eis sunt **25** qui Spiritu Sancto per os patris
nostri David pueri tui dixisti quare fremuerunt gentes et
populi meditati sunt inania **26** adstiterunt reges terrae
et principes convenerunt in unum adversus Dominum
et adversus Christum eius **27** convenerunt enim vere
in civitate ista adversus sanctum puerum tuum Iesum

quem unxisti Herodes et Pontius Pilatus cum gentibus et
populis Israhel **28** facere quae manus tua et consilium
decreverunt fieri **29** et nunc Domine respice in minas
eorum et da servis tuis cum omni fiducia loqui verbum
tuum **30** in eo cum manum tuam extendas sanitates et
signa et prodigia fieri per nomen sancti Filii tui Iesu **31** et
cum orassent motus est locus in quo erant congregati et
repleti sunt omnes Spiritu Sancto et loquebantur verbum
Dei cum fiducia **32** multitudinis autem credentium erat
cor et anima una nec quisquam eorum quae possidebant
aliquid suum esse dicebat sed erant illis omnia communia
33 et virtute magna reddebant apostoli testimonium
resurrectionis Iesu Christi Domini et gratia magna erat in
omnibus illis **34** neque enim quisquam egens erat inter
illos quotquot enim possessores agrorum aut domorum
erant vendentes adferebant pretia eorum quae vendebant
35 et ponebant ante pedes apostolorum dividebantur
autem singulis prout cuique opus erat **36** Ioseph autem
qui cognominatus est Barnabas ab apostolis quod est
interpretatum Filius consolationis Levites Cyprius genere
37 cum haberet agrum vendidit illum et adtulit pretium
et posuit ante pedes apostolorum

5 vir autem quidam nomine Ananias cum Saffira uxore
sua vendidit agrum **2** et fraudavit de pretio agri
conscia uxore sua et adferens partem quandam ad pedes
apostolorum posuit **3** dixit autem Petrus Anania cur
temptavit Satanas cor tuum mentiri te Spiritui Sancto et
fraudare de pretio agri **4** nonne manens tibi manebat
et venundatum in tua erat potestate quare posuisti in

corde tuo hanc rem non es mentitus hominibus sed Deo
5 audiens autem Ananias haec verba cecidit et exspiravit
et factus est timor magnus in omnes qui audierant **6**
surgentes autem iuvenes amoverunt eum et efferentes
sepelierunt **7** factum est autem quasi horarum trium
spatium et uxor ipsius nesciens quod factum fuerat
introiit **8** respondit autem ei Petrus dic mihi si tanti
agrum vendidistis at illa dixit etiam tanti **9** Petrus autem
ad eam quid utique convenit vobis temptare Spiritum
Domini ecce pedes eorum qui sepelierunt virum tuum
ad ostium et efferent te **10** confestim cecidit ante pedes
eius et exspiravit intrantes autem iuvenes invenerunt
illam mortuam et extulerunt et sepelierunt ad virum
suum **11** et factus est timor magnus in universa ecclesia
et in omnes qui audierunt haec **12** per manus autem
apostolorum fiebant signa et prodigia multa in plebe
et erant unianimiter omnes in porticu Salomonis **13**
ceterorum autem nemo audebat coniungere se illis sed
magnificabat eos populus **14** magis autem augebatur
credentium in Domino multitudo virorum ac mulierum **15**
ita ut in plateas eicerent infirmos et ponerent in lectulis et
grabattis ut veniente Petro saltim umbra illius obumbraret
quemquam eorum **16** concurrebat autem et multitudo
vicinarum civitatum Hierusalem adferentes aegros et
vexatos ab spiritibus inmundis qui curabantur omnes **17**
exsurgens autem princeps sacerdotum et omnes qui cum
illo erant quae est heresis Sadducaeorum repleti sunt zelo
18 et iniecerunt manus in apostolos et posuerunt illos in
custodia publica **19** angelus autem Domini per noctem

aperiens ianuas carceris et educens eos dixit **20** ite et
stantes loquimini in templo plebi omnia verba vitae huius
21 qui cum audissent intraverunt diluculo in templum
et docebant adveniens autem princeps sacerdotum et
qui cum eo erant convocaverunt concilium et omnes
seniores filiorum Israhel et miserunt in carcerem ut
adducerentur **22** cum venissent autem ministri et aperto
carcere non invenissent illos reversi nuntiaverunt **23**
dicentes carcerem quidem invenimus clausum cum omni
diligentia et custodes stantes ad ianuas aperientes autem
neminem intus invenimus **24** ut audierunt autem hos
sermones magistratus templi et principes sacerdotum
ambigebant de illis quidnam fieret **25** adveniens autem
quidam nuntiavit eis quia ecce viri quos posuistis in
carcere sunt in templo stantes et docentes populum **26**
tunc abiit magistratus cum ministris et adduxit illos sine
vi timebant enim populum ne lapidarentur **27** et cum
adduxissent illos statuerunt in concilio et interrogavit eos
princeps sacerdotum **28** dicens praecipiendo praecepimus
vobis ne doceretis in nomine isto et ecce replestis
Hierusalem doctrina vestra et vultis inducere super nos
sanguinem hominis istius **29** respondens autem Petrus
et apostoli dixerunt oboedire oportet Deo magis quam
hominibus **30** Deus patrum nostrorum suscitavit Iesum
quem vos interemistis suspendentes in ligno **31** hunc Deus
principem et salvatorem exaltavit dextera sua ad dandam
paenitentiam Israhel et remissionem peccatorum **32** et
nos sumus testes horum verborum et Spiritus Sanctus
quem dedit Deus omnibus oboedientibus sibi **33** haec cum

audissent dissecabantur et cogitabant interficere illos **34**
surgens autem quidam in concilio Pharisaeus nomine
Gamalihel legis doctor honorabilis universae plebi iussit
foras ad breve homines fieri **35** dixitque ad illos viri
israhelitae adtendite vobis super hominibus istis quid
acturi sitis **36** ante hos enim dies extitit Theodas dicens
esse se aliquem cui consensit virorum numerus circiter
quadringentorum qui occisus est et omnes quicumque
credebant ei dissipati sunt et redactus est ad nihilum **37**
post hunc extitit Iudas Galilaeus in diebus professionis et
avertit populum post se et ipse periit et omnes quotquot
consenserunt ei dispersi sunt **38** et nunc itaque dico vobis
discedite ab hominibus istis et sinite illos quoniam si
est ex hominibus consilium hoc aut opus dissolvetur **39**
si vero ex Deo est non poteritis dissolvere eos ne forte
et Deo repugnare inveniamini consenserunt autem illi
40 et convocantes apostolos caesis denuntiaverunt ne
loquerentur in nomine Iesu et dimiserunt eos **41** et illi
quidem ibant gaudentes a conspectu concilii quoniam
digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati **42**
omni autem die in templo et circa domos non cessabant
docentes et evangelizantes Christum Iesum

6 in diebus autem illis crescente numero discipulorum
factus est murmur Graecorum adversus Hebraeos eo quod
dispicerentur in ministerio cotidiano viduae eorum **2**
convocantes autem duodecim multitudinem discipulorum
dixerunt non est aequum nos derelinquere verbum
Dei et ministrare mensis **3** considerate ergo fratres
viros ex vobis boni testimonii septem plenos Spiritu

et sapientia quos constituamus super hoc opus **4** nos
vero orationi et ministerio verbi instantes erimus **5**
et placuit sermo coram omni multitudine et elegerunt
Stephanum virum plenum fide et Spiritu Sancto et
Philippum et Prochorum et Nicanorem et Timonem et
Parmenam et Nicolaum advenam Antiochenum **6** hos
statuerunt ante conspectum apostolorum et orantes
inposuerunt eis manus **7** et verbum Dei crescebat et
multiplicabatur numerus discipulorum in Hierusalem
valde multa etiam turba sacerdotum oboediebat fidei **8**
Stephanus autem plenus gratia et fortitudine faciebat
prodigia et signa magna in populo **9** surrexerunt autem
quidam de synagoga quae appellatur Libertinorum et
Cyrenensium et Alexandrinorum et eorum qui erant
a Cilicia et Asia disputantes cum Stephano **10** et non
poterant resistere sapientiae et Spiritui quo loquebatur
11 tunc submiserunt viros qui dicerent se audisse eum
dicentem verba blasphemiae in Mosen et Deum **12**
commoverunt itaque plebem et seniores et scribas et
concurrentes rapuerunt eum et adduxerunt in concilium
13 et statuerunt testes falsos dicentes homo iste non
cessat loqui verba adversus locum sanctum et legem **14**
audivimus enim eum dicentem quoniam Iesus Nazarenus
hic destruet locum istum et mutabit traditiones quas
tradidit nobis Moses **15** et intuentes eum omnes qui
sedebant in concilio viderunt faciem eius tamquam
faciem angeli

7 dixit autem princeps sacerdotum si haec ita se habent
2 qui ait viri fratres et patres audite Deus gloriae apparuit

patri nostro Abraham cum esset in Mesopotamiam
priusquam moraretur in Charram **3** et dixit ad illum exi
de terra tua et de cognatione tua et veni in terram quam
tibi monstravero **4** tunc exiit de terra Chaldeorum et
habitavit in Charram et inde postquam mortuus est pater
eius transtulit illum in terram istam in qua nunc vos
habitatis **5** et non dedit illi hereditatem in ea nec passum
pedis et repromisit dare illi eam in possessionem et
semini eius post ipsum cum non haberet filium **6** locutus
est autem Deus quia erit semen eius accola in terra aliena
et servituti eos subicient et male tractabunt eos annis
quadringentis **7** et gentem cui servierint iudicabo ego
dixit Deus et post haec exibunt et deservient mihi in
loco isto **8** et dedit illi testamentum circumcisionis et sic
genuit Isaac et circumcidit eum die octava et Isaac Iacob et
Iacob duodecim patriarchas **9** et patriarchae aemulantes
Ioseph vendiderunt in Aegyptum et erat Deus cum eo **10**
et eripuit eum ex omnibus tribulationibus eius et dedit
ei gratiam et sapientiam in conspectu Pharaonis regis
Aegypti et constituit eum praepositum super Aegyptum
et super omnem domum suam **11** venit autem fames in
universam Aegyptum et Chanaan et tribulatio magna
et non inveniebant cibos patres nostri **12** cum audisset
autem Iacob esse frumentum in Aegypto misit patres
nostros primum **13** et in secundo cognitus est Ioseph
a fratribus suis et manifestatum est Pharaoni genus
eius **14** mittens autem Ioseph accersivit Iacob patrem
suum et omnem cognationem in animabus septuaginta
quinque **15** et descendit Iacob in Aegyptum et defunctus

est ipse et patres nostri **16** et translati sunt in Sychem
et positi sunt in sepulchro quod emit Abraham pretio
argenti a filiis Emmor filii Sychem **17** cum adpropinquaret
autem tempus repromissionis quam confessus erat Deus
Abrahae crevit populus et multiplicatus est in Aegypto **18**
quoadusque surrexit rex alius in Aegypto qui non sciebat
Ioseph **19** hic circumveniens genus nostrum adflixit
patres ut exponerent infantes suos ne vivificarentur
20 eodem tempore natus est Moses et fuit gratus Deo
qui nutritus est tribus mensibus in domo patris sui
21 exposito autem illo sustulit eum filia Pharaonis et
enutrivit eum sibi in filium **22** et eruditus est Moses
omni sapientia Aegyptiorum et erat potens in verbis et in
operibus suis **23** cum autem impleretur ei quadraginta
annorum tempus ascendit in cor eius ut visitaret fratres
suos filios Israhel **24** et cum vidisset quendam iniuriam
patientem vindicavit illum et fecit ultionem ei qui
iniuriam sustinebat percusso Aegyptio **25** existimabat
autem intellegere fratres quoniam Deus per manum ipsius
daret salutem illis at illi non intellexerunt **26** sequenti
vero die apparuit illis litigantibus et reconciliabat eos in
pacem dicens viri fratres estis ut quid nocetis alterutrum
27 qui autem iniuriam faciebat proximo reppulit eum
dicens quis te constituit principem et iudicem super
nos **28** numquid interficere me tu vis quemadmodum
interfecisti heri Aegyptium **29** fugit autem Moses in verbo
isto et factus est advena in terra Madiam ubi generavit
filios duos **30** et expletis annis quadraginta apparuit illi
in deserto montis Sina angelus in igne flammae rubi **31**

Moses autem videns admiratus est visum et accedente
illo ut consideraret facta est vox Domini **32** ego Deus
patrum tuorum Deus Abraham et Deus Isaac et Deus
Iacob tremefactus autem Moses non audebat considerare
33 dixit autem illi Dominus solve calciamentum pedum
tuorum locus enim in quo stas terra sancta est **34**
videns vidi adflictionem populi mei qui est in Aegypto
et gemitum eorum audivi et descendi liberare eos et
nunc veni et mittam te in Aegyptum **35** hunc Mosen
quem negaverunt dicentes quis te constituit principem
et iudicem hunc Deus principem et redemptorem misit
cum manu angeli qui apparuit illi in rubo **36** hic eduxit
illos faciens prodigia et signa in terra Aegypti et in Rubro
mari et in deserto annis quadraginta **37** hic est Moses
qui dixit filiis Israhel prophetam vobis suscitabit Deus
de fratribus vestris tamquam me **38** hic est qui fuit in
ecclesia in solitudine cum angelo qui loquebatur ei in
monte Sina et cum patribus nostris qui accepit verba
vitae dare nobis **39** cui noluerunt oboedire patres nostri
sed reppulerunt et aversi sunt cordibus suis in Aegyptum
40 dicentes ad Aaron fac nobis deos qui praecedant nos
Moses enim hic qui eduxit nos de terra Aegypti nescimus
quid factum sit ei **41** et vitulum fecerunt in illis diebus et
obtulerunt hostiam simulacro et laetabantur in operibus
manuum suarum **42** convertit autem Deus et tradidit
eos servire militiae caeli sicut scriptum est in libro
Prophetarum numquid victimas aut hostias obtulistis
mihi annis quadraginta in deserto domus Israhel **43**
et suscepistis tabernaculum Moloch et sidus dei vestri

Rempham figuras quas fecistis adorare eas et transferam
vos trans Babylonem **44** tabernaculum testimonii fuit
patribus nostris in deserto sicut disposuit loquens ad
Mosen ut faceret illud secundum formam quam viderat
45 quod et induxerunt suscipientes patres nostri cum
Iesu in possessionem gentium quas expulit Deus a facie
patrum nostrorum usque in diebus David **46** qui invenit
gratiam ante Deum et petiit ut inveniret tabernaculum
Deo Iacob **47** Salomon autem aedificavit illi domum **48** sed
non Excelsus in manufactis habitat sicut propheta dicit
49 caelum mihi sedis est terra autem scabillum pedum
meorum quam domum aedificabitis mihi dicit Dominus
aut quis locus requietionis meae est **50** nonne manus mea
fecit haec omnia **51** dura cervice et incircumcisi cordibus
et auribus vos semper Spiritui Sancto resistitis sicut patres
vestri et vos **52** quem prophetarum non sunt persecuti
patres vestri et occiderunt eos qui praenuntiabant de
adventu Iusti cuius vos nunc proditores et homicidae
fuistis **53** qui accepistis legem in dispositionem angelorum
et non custodistis **54** audientes autem haec dissecabantur
cordibus suis et stridebant dentibus in eum **55** cum autem
esset plenus Spiritu Sancto intendens in caelum vidit
gloriam Dei et Iesum stantem a dextris Dei **56** et ait ecce
video caelos apertos et Filium hominis a dextris stantem
Dei **57** exclamantes autem voce magna continuerunt
aures suas et impetum fecerunt unianimiter in eum **58**
et eicientes eum extra civitatem lapidabant et testes
deposuerunt vestimenta sua secus pedes adulescentis qui
vocabatur Saulus **59** et lapidabant Stephanum invocantem

et dicentem Domine Iesu suscipe spiritum meum **60**
positis autem genibus clamavit voce magna Domine ne
statuas illis hoc peccatum et cum hoc dixisset obdormivit

8 Saulus autem erat consentiens neci eius facta est
autem in illa die persecutio magna in ecclesia quae
erat Hierosolymis et omnes dispersi sunt per regiones
Iudaeae et Samariae praeter apostolos **2** curaverunt
autem Stephanum viri timorati et fecerunt planctum
magnum super illum **3** Saulus vero devastabat ecclesiam
per domos intrans et trahens viros ac mulieres tradebat
in custodiam **4** igitur qui dispersi erant pertransiebant
evangelizantes verbum **5** Philippus autem descendens
in civitatem Samariae praedicabat illis Christum **6**
intendebant autem turbae his quae a Philippo dicebantur
unianimiter audientes et videntes signa quae faciebat
7 multi enim eorum qui habebant spiritus inmundos
clamantes voce magna exiebant multi autem paralytici et
claudi curati sunt **8** factum est ergo magnum gaudium
in illa civitate **9** vir autem quidam nomine Simon qui
ante fuerat in civitate magus seducens gentem Samariae
dicens esse se aliquem magnum **10** cui auscultabant
omnes a minimo usque ad maximum dicentes hic est
virtus Dei quae vocatur Magna **11** adtendebant autem eum
propter quod multo tempore magicis suis dementasset
eos **12** cum vero credidissent Philippo evangelizanti
de regno Dei et nomine Iesu Christi baptizabantur viri
ac mulieres **13** tunc Simon et ipse credidit et cum
baptizatus esset adherebat Philippo videns etiam signa
et virtutes maximas fieri stupens admirabatur **14** cum

autem audissent apostoli qui erant Hierosolymis quia
recepit Samaria verbum Dei miserunt ad illos Petrum
et Iohannem **15** qui cum venissent oraverunt pro ipsis
ut acciperent Spiritum Sanctum **16** nondum enim in
quemquam illorum venerat sed baptizati tantum erant in
nomine Domini Iesu **17** tunc inponebant manus super illos
et accipiebant Spiritum Sanctum **18** cum vidisset autem
Simon quia per inpositionem manus apostolorum daretur
Spiritus Sanctus obtulit eis pecuniam **19** dicens date et
mihi hanc potestatem ut cuicumque inposuero manus
accipiat Spiritum Sanctum Petrus autem dixit ad eum **20**
pecunia tua tecum sit in perditionem quoniam donum
Dei existimasti pecunia possideri **21** non est tibi pars
neque sors in sermone isto cor enim tuum non est rectum
coram Deo **22** paenitentiam itaque age ab hac nequitia
tua et roga Deum si forte remittatur tibi haec cogitatio
cordis tui **23** in felle enim amaritudinis et obligatione
iniquitatis video te esse **24** respondens autem Simon dixit
precamini vos pro me ad Dominum ut nihil veniat super
me horum quae dixistis **25** et illi quidem testificati et
locuti verbum Domini rediebant Hierosolymam et multis
regionibus Samaritanorum evangelizabant **26** angelus
autem Domini locutus est ad Philippum dicens surge
et vade contra meridianum ad viam quae descendit ab
Hierusalem in Gazam haec est deserta **27** et surgens
abiit et ecce vir aethiops eunuchus potens Candacis
reginae Aethiopum qui erat super omnes gazas eius
venerat adorare in Hierusalem **28** et revertebatur sedens
super currum suum legensque prophetam Esaiam **29**

dixit autem Spiritus Philippo accede et adiunge te ad
currum istum **30** adcurrens autem Philippus audivit illum
legentem Esaiam prophetam et dixit putasne intellegis
quae legis **31** qui ait et quomodo possum si non aliquis
ostenderit mihi rogavitque Philippum ut ascenderet et
sederet secum **32** locus autem scripturae quam legebat
erat hic tamquam ovis ad occisionem ductus est et
sicut agnus coram tondente se sine voce sic non aperuit
os suum **33** in humilitate iudicium eius sublatum est
generationem illius quis enarrabit quoniam tollitur de
terra vita eius **34** respondens autem eunuchus Philippo
dixit obsecro te de quo propheta dicit hoc de se an
de alio aliquo **35** aperiens autem Philippus os suum et
incipiens ab scriptura ista evangelizavit illi Iesum **36** et
dum irent per viam venerunt ad quandam aquam et ait
eunuchus ecce aqua quid prohibet me baptizari **38** et
iussit stare currum et descenderunt uterque in aquam
Philippus et eunuchus et baptizavit eum **39** cum autem
ascendissent de aqua Spiritus Domini rapuit Philippum
et amplius non vidit eum eunuchus ibat enim per viam
suam gaudens **40** Philippus autem inventus est in Azoto
et pertransiens evangelizabat civitatibus cunctis donec
veniret Caesaream

9 Saulus autem adhuc inspirans minarum et caedis in
discipulos Domini accessit ad principem sacerdotum **2**
et petiit ab eo epistulas in Damascum ad synagogas ut
si quos invenisset huius viae viros ac mulieres vinctos
perduceret in Hierusalem **3** et cum iter faceret contigit ut
adpropinquaret Damasco et subito circumfulsit eum lux

de caelo **4** et cadens in terram audivit vocem dicentem
sibi Saule Saule quid me persequeris **5** qui dixit quis
es Domine et ille ego sum Iesus quem tu persequeris
6 sed surge et ingredere civitatem et dicetur tibi quid
te oporteat facere **7** viri autem illi qui comitabantur
cum eo stabant stupefacti audientes quidem vocem
neminem autem videntes **8** surrexit autem Saulus de
terra apertisque oculis nihil videbat ad manus autem
illum trahentes introduxerunt Damascum **9** et erat tribus
diebus non videns et non manducavit neque bibit **10**
erat autem quidam discipulus Damasci nomine Ananias
et dixit ad illum in visu Dominus Anania at ille ait
ecce ego Domine **11** et Dominus ad illum surgens vade
in vicum qui vocatur Rectus et quaere in domo Iudae
Saulum nomine Tarsensem ecce enim orat **12** et vidit
virum Ananiam nomine introeuntem et inponentem sibi
manus ut visum recipiat **13** respondit autem Ananias
Domine audivi a multis de viro hoc quanta mala sanctis
tuis fecerit in Hierusalem **14** et hic habet potestatem a
principibus sacerdotum alligandi omnes qui invocant
nomen tuum **15** dixit autem ad eum Dominus vade
quoniam vas electionis est mihi iste ut portet nomen
meum coram gentibus et regibus et filiis Israhel **16** ego
enim ostendam illi quanta oporteat eum pro nomine
meo pati **17** et abiit Ananias et introivit in domum et
inponens ei manus dixit Saule frater Dominus misit me
Iesus qui apparuit tibi in via qua veniebas ut videas et
implearis Spiritu Sancto **18** et confestim ceciderunt ab
oculis eius tamquam squamae et visum recepit et surgens

baptizatus est **19** et cum accepisset cibum confortatus
est fuit autem cum discipulis qui erant Damasci per dies
aliquot **20** et continuo in synagogis praedicabat Iesum
quoniam hic est Filius Dei **21** stupebant autem omnes qui
audiebant et dicebant nonne hic est qui expugnabat in
Hierusalem eos qui invocabant nomen istud et huc ad hoc
venit ut vinctos illos duceret ad principes sacerdotum
22 Saulus autem magis convalescebat et confundebat
Iudaeos qui habitabant Damasci adfirmans quoniam
hic est Christus **23** cum implerentur autem dies multi
consilium fecerunt Iudaei ut eum interficerent **24** notae
autem factae sunt Saulo insidiae eorum custodiebant
autem et portas die ac nocte ut eum interficerent
25 accipientes autem discipuli eius nocte per murum
dimiserunt eum submittentes in sporta **26** cum autem
venisset in Hierusalem temptabat iungere se discipulis et
omnes timebant eum non credentes quia esset discipulus
27 Barnabas autem adprehensum illum duxit ad apostolos
et narravit illis quomodo in via vidisset Dominum et quia
locutus est ei et quomodo in Damasco fiducialiter egerit
in nomine Iesu **28** et erat cum illis intrans et exiens in
Hierusalem et fiducialiter agens in nomine Domini **29**
loquebatur quoque et disputabat cum Graecis illi autem
quaerebant occidere eum **30** quod cum cognovissent
fratres deduxerunt eum Caesaream et dimiserunt Tarsum
31 ecclesia quidem per totam Iudaeam et Galilaeam et
Samariam habebat pacem et aedificabatur ambulans in
timore Domini et consolatione Sancti Spiritus replebatur
32 factum est autem Petrum dum pertransiret universos

devenire et ad sanctos qui habitabant Lyddae **33** invenit
autem ibi hominem quendam nomine Aeneam ab annis
octo iacentem in grabatto qui erat paralyticus **34** et ait
illi Petrus Aeneas sanat te Iesus Christus surge et sterne
tibi et continuo surrexit **35** et viderunt illum omnes
qui habitabant Lyddae et Saronae qui conversi sunt ad
Dominum **36** in Ioppe autem fuit quaedam discipula
nomine Tabitas quae interpretata dicitur Dorcas haec
erat plena operibus bonis et elemosynis quas faciebat **37**
factum est autem in diebus illis ut infirmata moreretur
quam cum lavissent posuerunt eam in cenaculo **38** cum
autem prope esset Lydda ab Ioppe discipuli audientes quia
Petrus esset in ea miserunt duos viros ad eum rogantes
ne pigriteris venire usque ad nos **39** exsurgens autem
Petrus venit cum illis et cum advenisset duxerunt illum
in cenaculum et circumsteterunt illum omnes viduae
flentes et ostendentes tunicas et vestes quas faciebat illis
Dorcas **40** eiectis autem omnibus foras Petrus ponens
genua oravit et conversus ad corpus dixit Tabita surge
at illa aperuit oculos suos et viso Petro resedit **41** dans
autem illi manum erexit eam et cum vocasset sanctos et
viduas adsignavit eam vivam **42** notum autem factum est
per universam Ioppen et crediderunt multi in Domino
43 factum est autem ut dies multos moraretur in Ioppe
apud quendam Simonem coriarium

10 vir autem quidam erat in Caesarea nomine Cornelius
centurio cohortis quae dicitur Italica **2** religiosus et
timens Deum cum omni domo sua faciens elemosynas
multas plebi et deprecans Deum semper **3** vidit in visu

manifeste quasi hora nona diei angelum Dei introeuntem
ad se et dicentem sibi Corneli **4** at ille intuens eum timore
correptus dixit quid est domine dixit autem illi orationes
tuae et elemosynae tuae ascenderunt in memoriam
in conspectu Dei **5** et nunc mitte viros in Ioppen et
accersi Simonem quendam qui cognominatur Petrus **6**
hic hospitatur apud Simonem quendam coriarium cuius
est domus iuxta mare **7** et cum discessisset angelus qui
loquebatur illi vocavit duos domesticos suos et militem
metuentem Dominum ex his qui illi parebant **8** quibus
cum narrasset omnia misit illos in Ioppen **9** postera
autem die iter illis facientibus et adpropinquantibus
civitati ascendit Petrus in superiora ut oraret circa horam
sextam **10** et cum esuriret voluit gustare parantibus
autem eis cecidit super eum mentis excessus **11** et
videt caelum apertum et descendens vas quoddam velut
linteum magnum quattuor initiis submitti de caelo in
terram **12** in quo erant omnia quadrupedia et serpentia
terrae et volatilia caeli **13** et facta est vox ad eum surge
Petre et occide et manduca **14** ait autem Petrus absit
Domine quia numquam manducavi omne commune
et inmundum **15** et vox iterum secundo ad eum quae
Deus purificavit ne tu commune dixeris **16** hoc autem
factum est per ter et statim receptum est vas in caelum
17 et dum intra se haesitaret Petrus quidnam esset
visio quam vidisset ecce viri qui missi erant a Cornelio
inquirentes domum Simonis adstiterunt ad ianuam **18** et
cum vocassent interrogabant si Simon qui cognominatur
Petrus illic haberet hospitium **19** Petro autem cogitante

de visione dixit Spiritus ei ecce viri tres quaerunt te **20**
surge itaque et descende et vade cum eis nihil dubitans
quia ego misi illos **21** descendens autem Petrus ad
viros dixit ecce ego sum quem quaeritis quae causa est
propter quam venistis **22** qui dixerunt Cornelius centurio
vir iustus et timens Deum et testimonium habens ab
universa gente Iudaeorum responsum accepit ab angelo
sancto accersire te in domum suam et audire verba abs
te **23** introducens igitur eos recepit hospitio sequenti
autem die surgens profectus est cum eis et quidam ex
fratribus ab Ioppe comitati sunt eum **24** altera autem
die introivit Caesaream Cornelius vero expectabat illos
convocatis cognatis suis et necessariis amicis **25** et
factum est cum introisset Petrus obvius ei Cornelius
et procidens ad pedes adoravit **26** Petrus vero levavit
eum dicens surge et ego ipse homo sum **27** et loquens
cum illo intravit et invenit multos qui convenerant **28**
dixitque ad illos vos scitis quomodo abominatum sit
viro iudaeo coniungi aut accedere ad alienigenam et
mihi ostendit Deus neminem communem aut inmundum
dicere hominem **29** propter quod sine dubitatione veni
accersitus interrogo ergo quam ob causam accersistis me
30 et Cornelius ait a nudius quartana die usque in hanc
horam orans eram hora nona in domo mea et ecce vir
stetit ante me in veste candida et ait **31** Corneli exaudita
est oratio tua et elemosynae tuae commemoratae sunt
in conspectu Dei **32** mitte ergo in Ioppen et accersi
Simonem qui cognominatur Petrus hic hospitatur in
domo Simonis coriarii iuxta mare **33** confestim igitur

misi ad te et tu bene fecisti veniendo nunc ergo omnes
nos in conspectu tuo adsumus audire omnia quaecumque
tibi praecepta sunt a Domino **34** aperiens autem Petrus
os dixit in veritate conperi quoniam non est personarum
acceptor Deus **35** sed in omni gente qui timet eum et
operatur iustitiam acceptus est illi **36** verbum misit
filiis Israhel adnuntians pacem per Iesum Christum hic
est omnium Dominus **37** vos scitis quod factum est
verbum per universam Iudaeam incipiens enim a Galilaea
post baptismum quod praedicavit Iohannes **38** Iesum a
Nazareth quomodo unxit eum Deus Spiritu Sancto et
virtute qui pertransivit benefaciendo et sanando omnes
oppressos a diabolo quoniam Deus erat cum illo **39** et nos
testes sumus omnium quae fecit in regione Iudaeorum
et Hierusalem quem et occiderunt suspendentes in
ligno **40** hunc Deus suscitavit tertia die et dedit eum
manifestum fieri **41** non omni populo sed testibus
praeordinatis a Deo nobis qui manducavimus et bibimus
cum illo postquam resurrexit a mortuis **42** et praecepit
nobis praedicare populo et testificari quia ipse est qui
constitutus est a Deo iudex vivorum et mortuorum **43** huic
omnes prophetae testimonium perhibent remissionem
peccatorum accipere per nomen eius omnes qui credunt
in eum **44** adhuc loquente Petro verba haec cecidit
Spiritus Sanctus super omnes qui audiebant verbum **45**
et obstipuerunt ex circumcisione fideles qui venerant
cum Petro quia et in nationes gratia Spiritus Sancti
effusa est **46** audiebant enim illos loquentes linguis et
magnificantes Deum **47** tunc respondit Petrus numquid

aquam quis prohibere potest ut non baptizentur hii qui
Spiritum Sanctum acceperunt sicut et nos **48** et iussit eos
in nomine Iesu Christi baptizari tunc rogaverunt eum ut
maneret aliquot diebus

11 audierunt autem apostoli et fratres qui erant in
Iudaea quoniam et gentes receperunt verbum Dei **2** cum
ascendisset autem Petrus in Hierosolymam disceptabant
adversus illum qui erant ex circumcisione **3** dicentes quare
introisti ad viros praeputium habentes et manducasti
cum illis **4** incipiens autem Petrus exponebat illis ordinem
dicens **5** ego eram in civitate Ioppe orans et vidi in
excessu mentis visionem descendens vas quoddam velut
linteum magnum quattuor initiis submitti de caelo et
venit usque ad me **6** in quod intuens considerabam et vidi
quadrupedia terrae et bestias et reptilia et volatilia caeli
7 audivi autem et vocem dicentem mihi surgens Petre
occide et manduca **8** dixi autem nequaquam Domine
quia commune aut inmundum numquam introivit in os
meum **9** respondit autem vox secundo de caelo quae Deus
mundavit tu ne commune dixeris **10** hoc autem factum est
per ter et recepta sunt rursum omnia in caelum **11** et ecce
confestim tres viri adstiterunt in domo in qua eram missi
a Caesarea ad me **12** dixit autem Spiritus mihi ut irem cum
illis nihil haesitans venerunt autem mecum et sex fratres
isti et ingressi sumus in domum viri **13** narravit autem
nobis quomodo vidisset angelum in domo sua stantem
et dicentem sibi mitte in Ioppen et accersi Simonem
qui cognominatur Petrus **14** qui loquetur tibi verba in
quibus salvus eris tu et universa domus tua **15** cum autem

coepissem loqui decidit Spiritus Sanctus super eos sicut
et in nos in initio **16** recordatus sum autem verbi Domini
sicut dicebat Iohannes quidem baptizavit aqua vos autem
baptizabimini Spiritu Sancto **17** si ergo eandem gratiam
dedit illis Deus sicut et nobis qui credidimus in Dominum
Iesum Christum ego quis eram qui possem prohibere
Deum **18** his auditis tacuerunt et glorificaverunt Deum
dicentes ergo et gentibus Deus paenitentiam ad vitam
dedit **19** et illi quidem qui dispersi fuerant a tribulatione
quae facta fuerat sub Stephano perambulaverunt usque
Foenicen et Cyprum et Antiochiam nemini loquentes
verbum nisi solis Iudaeis **20** erant autem quidam ex eis
viri cyprii et cyrenei qui cum introissent Antiochiam
loquebantur et ad Graecos adnuntiantes Dominum Iesum
21 et erat manus Domini cum eis multusque numerus
credentium conversus est ad Dominum **22** pervenit autem
sermo ad aures ecclesiae quae erat Hierosolymis super
istis et miserunt Barnaban usque Antiochiam **23** qui
cum pervenisset et vidisset gratiam Dei gavisus est et
hortabatur omnes proposito cordis permanere in Domino
24 quia erat vir bonus et plenus Spiritu Sancto et fide
et adposita est turba multa Domino **25** profectus est
autem Tarsum ut quaereret Saulum quem cum invenisset
perduxit Antiochiam **26** et annum totum conversati
sunt in ecclesia et docuerunt turbam multam ita ut
cognominarentur primum Antiochiae discipuli Christiani
27 in his autem diebus supervenerunt ab Hierosolymis
prophetae Antiochiam **28** et surgens unus ex eis nomine
Agabus significabat per Spiritum famem magnam futuram

in universo orbe terrarum quae facta est sub Claudio **29**
discipuli autem prout quis habebat proposuerunt singuli
eorum in ministerium mittere habitantibus in Iudaea
fratribus **30** quod et fecerunt mittentes ad seniores per
manus Barnabae et Sauli

12 eodem autem tempore misit Herodes rex manus
ut adfligeret quosdam de ecclesia **2** occidit autem
Iacobum fratrem Iohannis gladio **3** videns autem quia
placeret Iudaeis adposuit adprehendere et Petrum erant
autem dies azymorum **4** quem cum adprehendisset misit
in carcerem tradens quattuor quaternionibus militum
custodire eum volens post pascha producere eum populo
5 et Petrus quidem servabatur in carcere oratio autem
fiebat sine intermissione ab ecclesia ad Deum pro eo
6 cum autem producturus eum esset Herodes in ipsa
nocte erat Petrus dormiens inter duos milites vinctus
catenis duabus et custodes ante ostium custodiebant
carcerem **7** et ecce angelus Domini adstitit et lumen
refulsit in habitaculo percussoque latere Petri suscitavit
eum dicens surge velociter et ceciderunt catenae de
manibus eius **8** dixit autem angelus ad eum praecingere et
calcia te gallicas tuas et fecit sic et dixit illi circumda tibi
vestimentum tuum et sequere me **9** et exiens sequebatur
et nesciebat quia verum est quod fiebat per angelum
aestimabat autem se visum videre **10** transeuntes autem
primam et secundam custodiam venerunt ad portam
ferream quae ducit ad civitatem quae ultro aperta est
eis et exeuntes processerunt vicum unum et continuo
discessit angelus ab eo **11** et Petrus ad se reversus dixit

nunc scio vere quia misit Dominus angelum suum et
eripuit me de manu Herodis et de omni expectatione
plebis Iudaeorum **12** consideransque venit ad domum
Mariae matris Iohannis qui cognominatus est Marcus ubi
erant multi congregati et orantes **13** pulsante autem eo
ostium ianuae processit puella ad audiendum nomine
Rhode **14** et ut cognovit vocem Petri prae gaudio non
aperuit ianuam sed intro currens nuntiavit stare Petrum
ante ianuam **15** at illi dixerunt ad eam insanis illa autem
adfirmabat sic se habere illi autem dicebant angelus eius
est **16** Petrus autem perseverabat pulsans cum autem
aperuissent viderunt eum et obstipuerunt **17** annuens
autem eis manu ut tacerent enarravit quomodo Dominus
eduxisset eum de carcere dixitque nuntiate Iacobo et
fratribus haec et egressus abiit in alium locum **18** facta
autem die erat non parva turbatio inter milites quidnam
de Petro factum esset **19** Herodes autem cum requisisset
eum et non invenisset inquisitione facta de custodibus
iussit eos duci descendensque a Iudaea in Caesaream ibi
commoratus est **20** erat autem iratus Tyriis et Sidoniis
at illi unianimes venerunt ad eum et persuaso Blasto
qui erat super cubiculum regis postulabant pacem eo
quod alerentur regiones eorum ab illo **21** statuto autem
die Herodes vestitus veste regia sedit pro tribunali et
contionabatur ad eos **22** populus autem adclamabat dei
voces et non hominis **23** confestim autem percussit eum
angelus Domini eo quod non dedisset honorem Deo et
consumptus a vermibus exspiravit **24** verbum autem
Domini crescebat et multiplicabatur **25** Barnabas autem

et Saulus reversi sunt ab Hierosolymis expleto ministerio
adsumpto Iohanne qui cognominatus est Marcus

13 erant autem in ecclesia quae erat Antiochiae
prophetae et doctores in quibus Barnabas et Symeon
qui vocabatur Niger et Lucius Cyrenensis et Manaen
qui erat Herodis tetrarchae conlactaneus et Saulus **2**
ministrantibus autem illis Domino et ieiunantibus dixit
Spiritus Sanctus separate mihi Barnaban et Saulum in
opus quod adsumpsi eos **3** tunc ieiunantes et orantes
inponentesque eis manus dimiserunt illos **4** et ipsi
quidem missi ab Spiritu Sancto abierunt Seleuciam et
inde navigaverunt Cyprum **5** et cum venissent Salamina
praedicabant verbum Dei in synagogis Iudaeorum
habebant autem et Iohannem in ministerio **6** et cum
perambulassent universam insulam usque Paphum
invenerunt quendam virum magum pseudoprophetam
Iudaeum cui nomen erat Bariesu **7** qui erat cum
proconsule Sergio Paulo viro prudente hic accitis Barnaba
et Saulo desiderabat audire verbum Dei **8** resistebat
autem illis Elymas magus sic enim interpretatur nomen
eius quaerens avertere proconsulem a fide **9** Saulus
autem qui et Paulus repletus Spiritu Sancto intuens in
eum **10** dixit o plene omni dolo et omni fallacia fili
diaboli inimice omnis iustitiae non desinis subvertere
vias Domini rectas **11** et nunc ecce manus Domini
super te et eris caecus non videns solem usque ad
tempus et confestim cecidit in eum caligo et tenebrae
et circumiens quaerebat qui ei manum daret **12** tunc
proconsul cum vidisset factum credidit admirans super

doctrinam Domini **13** et cum a Papho navigassent Paulus
et qui cum eo venerunt Pergen Pamphiliae Iohannes
autem discedens ab eis reversus est Hierosolymam **14**
illi vero pertranseuntes Pergen venerunt Antiochiam
Pisidiae et ingressi synagogam die sabbatorum sederunt
15 post lectionem autem legis et prophetarum miserunt
principes synagogae ad eos dicentes viri fratres si quis
est in vobis sermo exhortationis ad plebem dicite **16**
surgens autem Paulus et manu silentium indicens ait
viri israhelitae et qui timetis Deum audite **17** Deus plebis
Israhel elegit patres nostros et plebem exaltavit cum
essent incolae in terra Aegypti et in brachio excelso
eduxit eos ex ea **18** et per quadraginta annorum tempus
mores eorum sustinuit in deserto **19** et destruens gentes
septem in terra Chanaan sorte distribuit eis terram eorum
20 quasi post quadringentos et quinquaginta annos et post
haec dedit iudices usque ad Samuhel prophetam **21** et
exinde postulaverunt regem et dedit illis Deus Saul filium
Cis virum de tribu Beniamin annis quadraginta **22** et
amoto illo suscitavit illis David regem cui et testimonium
perhibens dixit inveni David filium Iesse virum secundum
cor meum qui faciet omnes voluntates meas **23** huius
Deus ex semine secundum promissionem eduxit Israhel
salvatorem Iesum **24** praedicante Iohanne ante faciem
adventus eius baptismum paenitentiae omni populo
Israhel **25** cum impleret autem Iohannes cursum suum
dicebat quem me arbitramini esse non sum ego sed ecce
venit post me cuius non sum dignus calciamenta pedum
solvere **26** viri fratres filii generis Abraham et qui in

vobis timent Deum vobis verbum salutis huius missum
est **27** qui enim habitabant Hierusalem et principes eius
hunc ignorantes et voces prophetarum quae per omne
sabbatum leguntur iudicantes impleverunt **28** et nullam
causam mortis invenientes in eum petierunt a Pilato ut
interficerent eum **29** cumque consummassent omnia quae
de eo scripta erant deponentes eum de ligno posuerunt
in monumento **30** Deus vero suscitavit eum a mortuis qui
visus est per dies multos his **31** qui simul ascenderant
cum eo de Galilaea in Hierusalem qui usque nunc sunt
testes eius ad plebem **32** et nos vobis adnuntiamus ea
quae ad patres nostros repromissio facta est **33** quoniam
hanc Deus adimplevit filiis nostris resuscitans Iesum sicut
et in psalmo secundo scriptum est Filius meus es tu ego
hodie genui te **34** quod autem suscitaverit eum a mortuis
amplius iam non reversurum in corruptionem ita dixit
quia dabo vobis sancta David fidelia **35** ideoque et alias
dicit non dabis Sanctum tuum videre corruptionem **36**
David enim sua generatione cum administrasset voluntati
Dei dormivit et adpositus est ad patres suos et vidit
corruptionem **37** quem vero Deus suscitavit non vidit
corruptionem **38** notum igitur sit vobis viri fratres quia
per hunc vobis remissio peccatorum adnuntiatur ab
omnibus quibus non potuistis in lege Mosi iustificari
39 in hoc omnis qui credit iustificatur **40** videte ergo
ne superveniat quod dictum est in prophetis **41** videte
contemptores et admiramini et disperdimini quia opus
operor ego in diebus vestris opus quod non credetis si quis
enarraverit vobis **42** exeuntibus autem illis rogabant ut

sequenti sabbato loquerentur sibi verba haec **43** cumque
dimissa esset synagoga secuti sunt multi Iudaeorum et
colentium advenarum Paulum et Barnaban qui loquentes
suadebant eis ut permanerent in gratia Dei **44** sequenti
vero sabbato paene universa civitas convenit audire
verbum Domini **45** videntes autem turbas Iudaei repleti
sunt zelo et contradicebant his quae a Paulo dicebantur
blasphemantes **46** tunc constanter Paulus et Barnabas
dixerunt vobis oportebat primum loqui verbum Dei sed
quoniam repellitis illud et indignos vos iudicastis aeternae
vitae ecce convertimur ad gentes **(aiōnios g166)** **47** sic enim
praecepit nobis Dominus posui te in lumen gentibus ut
sis in salutem usque ad extremum terrae **48** audientes
autem gentes gavisae sunt et glorificabant verbum
Domini et crediderunt quotquot erant praeordinati ad
vitam aeternam **(aiōnios g166)** **49** disseminabatur autem
verbum Domini per universam regionem **50** Iudaei autem
concitaverunt religiosas mulieres et honestas et primos
civitatis et excitaverunt persecutionem in Paulum et
Barnaban et eiecerunt eos de finibus suis **51** at illi excusso
pulvere pedum in eos venerunt Iconium **52** discipuli
quoque replebantur gaudio et Spiritu Sancto

14 factum est autem Iconii ut simul introirent
synagogam Iudaeorum et loquerentur ita ut crederet
Iudaeorum et Graecorum copiosa multitudo **2** qui vero
increduli fuerunt Iudaei suscitaverunt et ad iracundiam
concitaverunt animas gentium adversus fratres **3** multo
igitur tempore demorati sunt fiducialiter agentes in
Domino testimonium perhibente verbo gratiae suae dante

signa et prodigia fieri per manus eorum **4** divisa est autem
multitudo civitatis et quidam quidem erant cum Iudaeis
quidam vero cum apostolis **5** cum autem factus esset
impetus gentilium et Iudaeorum cum principibus suis ut
contumeliis adficerent et lapidarent eos **6** intellegentes
confugerunt ad civitates Lycaoniae Lystram et Derben et
universam in circuitu regionem **7** et ibi evangelizantes
erant **8** et quidam vir in Lystris infirmus pedibus sedebat
claudus ex utero matris suae qui numquam ambulaverat
9 hic audivit Paulum loquentem qui intuitus eum et
videns quia haberet fidem ut salvus fieret **10** dixit
magna voce surge super pedes tuos rectus et exilivit
et ambulabat **11** turbae autem cum vidissent quod
fecerat Paulus levaverunt vocem suam lycaonice dicentes
dii similes facti hominibus descenderunt ad nos **12**
et vocabant Barnaban Iovem Paulum vero Mercurium
quoniam ipse erat dux verbi **13** sacerdos quoque Iovis
qui erat ante civitatem tauros et coronas ante ianuas
adferens cum populis volebat sacrificare **14** quod ubi
audierunt apostoli Barnabas et Paulus conscissis tunicis
suis exilierunt in turbas clamantes **15** et dicentes viri
quid haec facitis et nos mortales sumus similes vobis
homines adnuntiantes vobis ab his vanis converti ad
Deum vivum qui fecit caelum et terram et mare et omnia
quae in eis sunt **16** qui in praeteritis generationibus
dimisit omnes gentes ingredi in vias suas **17** et quidem
non sine testimonio semet ipsum reliquit benefaciens
de caelo dans pluvias et tempora fructifera implens
cibo et laetitia corda vestra **18** et haec dicentes vix

sedaverunt turbas ne sibi immolarent **19** supervenerunt
autem quidam ab Antiochia et Iconio Iudaei et persuasis
turbis lapidantesque Paulum traxerunt extra civitatem
aestimantes eum mortuum esse **20** circumdantibus autem
eum discipulis surgens intravit civitatem et postera
die profectus est cum Barnaba in Derben **21** cumque
evangelizassent civitati illi et docuissent multos reversi
sunt Lystram et Iconium et Antiochiam **22** confirmantes
animas discipulorum exhortantes ut permanerent in fide
et quoniam per multas tribulationes oportet nos intrare
in regnum Dei **23** et cum constituissent illis per singulas
ecclesias presbyteros et orassent cum ieiunationibus
commendaverunt eos Domino in quem crediderunt **24**
transeuntesque Pisidiam venerunt Pamphiliam **25** et
loquentes in Pergen verbum Domini descenderunt in
Attaliam **26** et inde navigaverunt Antiochiam unde erant
traditi gratiae Dei in opus quod conpleverunt **27** cum
autem venissent et congregassent ecclesiam rettulerunt
quanta fecisset Deus cum illis quia aperuisset gentibus
ostium fidei **28** morati sunt autem tempus non modicum
cum discipulis

15 et quidam descendentes de Iudaea docebant fratres
quia nisi circumcidamini secundum morem Mosi non
potestis salvi fieri **2** facta ergo seditione non minima Paulo
et Barnabae adversum illos statuerunt ut ascenderent
Paulus et Barnabas et quidam alii ex illis ad apostolos
et presbyteros in Hierusalem super hac quaestione **3**
illi igitur deducti ab ecclesia pertransiebant Foenicen et
Samariam narrantes conversionem gentium et faciebant

gaudium magnum omnibus fratribus **4** cum autem
venissent Hierosolymam suscepti sunt ab ecclesia et
ab apostolis et senioribus adnuntiantes quanta Deus
fecisset cum illis **5** surrexerunt autem quidam de heresi
Pharisaeorum qui crediderant dicentes quia oportet
circumcidi eos praecipere quoque servare legem Mosi
6 conveneruntque apostoli et seniores videre de verbo
hoc **7** cum autem magna conquisitio fieret surgens
Petrus dixit ad eos viri fratres vos scitis quoniam ab
antiquis diebus in nobis elegit Deus per os meum audire
gentes verbum evangelii et credere **8** et qui novit corda
Deus testimonium perhibuit dans illis Spiritum Sanctum
sicut et nobis **9** et nihil discrevit inter nos et illos fide
purificans corda eorum **10** nunc ergo quid temptatis
Deum inponere iugum super cervicem discipulorum quod
neque patres nostri neque nos portare potuimus **11** sed
per gratiam Domini Iesu credimus salvari quemadmodum
et illi **12** tacuit autem omnis multitudo et audiebant
Barnaban et Paulum narrantes quanta fecisset Deus
signa et prodigia in gentibus per eos **13** et postquam
tacuerunt respondit Iacobus dicens viri fratres audite
me **14** Simeon narravit quemadmodum primum Deus
visitavit sumere ex gentibus populum nomini suo **15** et
huic concordant verba prophetarum sicut scriptum est
16 post haec revertar et aedificabo tabernaculum David
quod decidit et diruta eius reaedificabo et erigam illud **17**
ut requirant ceteri hominum Dominum et omnes gentes
super quas invocatum est nomen meum dicit Dominus
faciens haec **18** notum a saeculo est Domino opus suum

(aiōn g165) 19 propter quod ego iudico non inquietari eos
qui ex gentibus convertuntur ad Deum 20 sed scribere ad
eos ut abstineant se a contaminationibus simulacrorum
et fornicatione et suffocatis et sanguine 21 Moses enim
a temporibus antiquis habet in singulis civitatibus qui
eum praedicent in synagogis ubi per omne sabbatum
legitur 22 tunc placuit apostolis et senioribus cum omni
ecclesia eligere viros ex eis et mittere Antiochiam cum
Paulo et Barnaba Iudam qui cognominatur Barsabban et
Silam viros primos in fratribus 23 scribentes per manus
eorum apostoli et seniores fratres his qui sunt Antiochiae
et Syriae et Ciliciae fratribus ex gentibus salutem 24
quoniam audivimus quia quidam ex nobis exeuntes
turbaverunt vos verbis evertentes animas vestras quibus
non mandavimus 25 placuit nobis collectis in unum eligere
viros et mittere ad vos cum carissimis nostris Barnaba
et Paulo 26 hominibus qui tradiderunt animas suas pro
nomine Domini nostri Iesu Christi 27 misimus ergo Iudam
et Silam qui et ipsi vobis verbis referent eadem 28 visum
est enim Spiritui Sancto et nobis nihil ultra inponere
vobis oneris quam haec necessario 29 ut abstineatis
vos ab immolatis simulacrorum et sanguine suffocato
et fornicatione a quibus custodientes vos bene agetis
valete 30 illi igitur dimissi descenderunt Antiochiam
et congregata multitudine tradiderunt epistulam 31
quam cum legissent gavisi sunt super consolatione 32
Iudas autem et Silas et ipsi cum essent prophetae verbo
plurimo consolati sunt fratres et confirmaverunt 33 facto
autem ibi tempore dimissi sunt cum pace a fratribus

ad eos qui miserant illos **35** Paulus autem et Barnabas
demorabantur Antiochiae docentes et evangelizantes
cum aliis pluribus verbum Domini **36** post aliquot autem
dies dixit ad Barnaban Paulus revertentes visitemus
fratres per universas civitates in quibus praedicavimus
verbum Domini quomodo se habeant **37** Barnabas autem
volebat secum adsumere et Iohannem qui cognominatur
Marcus **38** Paulus autem rogabat eum qui discessisset
ab eis a Pamphilia et non isset cum eis in opus non
debere recipi eum **39** facta est autem dissensio ita ut
discederent ab invicem et Barnabas adsumpto Marco
navigaret Cyprum **40** Paulus vero electo Sila profectus
est traditus gratiae Domini a fratribus **41** perambulabat
autem Syriam et Ciliciam confirmans ecclesias

16 pervenit autem in Derben et Lystram et ecce
discipulus quidam erat ibi nomine Timotheus filius
mulieris iudaeae fidelis patre gentili **2** huic testimonium
reddebant qui in Lystris erant et Iconii fratres **3** hunc
voluit Paulus secum proficisci et adsumens circumcidit
eum propter Iudaeos qui erant in illis locis sciebant
enim omnes quod pater eius gentilis esset **4** cum autem
pertransirent civitates tradebant eis custodire dogmata
quae erant decreta ab apostolis et senioribus qui essent
Hierosolymis **5** et ecclesiae quidem confirmabantur fide
et abundabant numero cotidie **6** transeuntes autem
Frygiam et Galatiae regionem vetati sunt a Sancto Spiritu
loqui verbum in Asia **7** cum venissent autem in Mysiam
temptabant ire Bithyniam et non permisit eos Spiritus
Iesu **8** cum autem pertransissent Mysiam descenderunt

Troadem **9** et visio per noctem Paulo ostensa est vir
macedo quidam erat stans et deprecans eum et dicens
transiens in Macedoniam adiuva nos **10** ut autem visum
vidit statim quaesivimus proficisci in Macedoniam certi
facti quia vocasset nos Deus evangelizare eis **11** navigantes
autem a Troade recto cursu venimus Samothraciam et
sequenti die Neapolim **12** et inde Philippis quae est
prima partis Macedoniae civitas colonia eramus autem
in hac urbe diebus aliquot conferentes **13** die autem
sabbatorum egressi sumus foras portam iuxta flumen ubi
videbatur oratio esse et sedentes loquebamur mulieribus
quae convenerant **14** et quaedam mulier nomine Lydia
purpuraria civitatis Thyatirenorum colens Deum audivit
cuius Dominus aperuit cor intendere his quae dicebantur
a Paulo **15** cum autem baptizata esset et domus eius
deprecata est dicens si iudicastis me fidelem Domino
esse introite in domum meam et manete et coegit
nos **16** factum est autem euntibus nobis ad orationem
puellam quandam habentem spiritum pythonem obviare
nobis quae quaestum magnum praestabat dominis suis
divinando **17** haec subsecuta Paulum et nos clamabat
dicens isti homines servi Dei excelsi sunt qui adnuntiant
vobis viam salutis **18** hoc autem faciebat multis diebus
dolens autem Paulus et conversus spiritui dixit praecipio
tibi in nomine Iesu Christi exire ab ea et exiit eadem hora
19 videntes autem domini eius quia exivit spes quaestus
eorum adprehendentes Paulum et Silam perduxerunt in
forum ad principes **20** et offerentes eos magistratibus
dixerunt hii homines conturbant civitatem nostram cum

sint Iudaei **21** et adnuntiant morem quem non licet
nobis suscipere neque facere cum simus Romani **22** et
concurrit plebs adversus eos et magistratus scissis tunicis
eorum iusserunt virgis caedi **23** et cum multas plagas
eis inposuissent miserunt eos in carcerem praecipientes
custodi ut diligenter custodiret eos **24** qui cum tale
praeceptum accepisset misit eos in interiorem carcerem
et pedes eorum strinxit in ligno **25** media autem nocte
Paulus et Silas adorantes laudabant Deum et audiebant
eos qui in custodia erant **26** subito vero terraemotus
factus est magnus ita ut moverentur fundamenta carceris
et aperta sunt statim ostia omnia et universorum vincula
soluta sunt **27** expergefactus autem custos carceris et
videns apertas ianuas carceris evaginato gladio volebat se
interficere aestimans fugisse vinctos **28** clamavit autem
Paulus magna voce dicens nihil feceris tibi mali universi
enim hic sumus **29** petitoque lumine introgressus est
et tremefactus procidit Paulo et Silae **30** et producens
eos foras ait domini quid me oportet facere ut salvus
fiam **31** at illi dixerunt crede in Domino Iesu et salvus
eris tu et domus tua **32** et locuti sunt ei verbum Domini
cum omnibus qui erant in domo eius **33** et tollens eos in
illa hora noctis lavit plagas eorum et baptizatus est ipse
et omnes eius continuo **34** cumque perduxisset eos in
domum suam adposuit eis mensam et laetatus est cum
omni domo sua credens Deo **35** et cum dies factus esset
miserunt magistratus lictores dicentes dimitte homines
illos **36** nuntiavit autem custos carceris verba haec Paulo
quia miserunt magistratus ut dimittamini nunc igitur

exeuntes ite in pace 37 Paulus autem dixit eis caesos
nos publice indemnatos homines romanos miserunt in
carcerem et nunc occulte nos eiciunt non ita sed veniant
38 et ipsi nos eiciant nuntiaverunt autem magistratibus
lictores verba haec timueruntque audito quod Romani
essent 39 et venientes deprecati sunt eos et educentes
rogabant ut egrederentur urbem 40 exeuntes autem de
carcere introierunt ad Lydiam et visis fratribus consolati
sunt eos et profecti sunt

17 cum autem perambulassent Amphipolim et
Apolloniam venerunt Thessalonicam ubi erat synagoga
Iudaeorum 2 secundum consuetudinem autem Paulus
introivit ad eos et per sabbata tria disserebat eis de
scripturis 3 adaperiens et insinuans quia Christum
oportuit pati et resurgere a mortuis et quia hic est
Christus Iesus quem ego adnuntio vobis 4 et quidam ex eis
crediderunt et adiuncti sunt Paulo et Silae et de colentibus
gentilibusque multitudo magna et mulieres nobiles non
paucae 5 zelantes autem Iudaei adsumentesque de
vulgo viros quosdam malos et turba facta concitaverunt
civitatem et adsistentes domui Iasonis quaerebant eos
producere in populum 6 et cum non invenissent eos
trahebant Iasonem et quosdam fratres ad principes
civitatis clamantes quoniam hii qui orbem concitant
et huc venerunt 7 quos suscepit Iason et hii omnes
contra decreta Caesaris faciunt regem alium dicentes
esse Iesum 8 concitaverunt autem plebem et principes
civitatis audientes haec 9 et accepto satis ab Iasone et
a ceteris dimiserunt eos 10 fratres vero confestim per

noctem dimiserunt Paulum et Silam in Beroeam qui cum
advenissent in synagogam Iudaeorum introierunt **11** hii
autem erant nobiliores eorum qui sunt Thessalonicae
qui susceperunt verbum cum omni aviditate cotidie
scrutantes scripturas si haec ita se haberent **12** et
multi quidem crediderunt ex eis et gentilium mulierum
honestarum et viri non pauci **13** cum autem cognovissent
in Thessalonica Iudaei quia et Beroeae praedicatum
est a Paulo verbum Dei venerunt et illuc commoventes
et turbantes multitudinem **14** statimque tunc Paulum
dimiserunt fratres ut iret usque ad mare Silas autem et
Timotheus remanserunt ibi **15** qui autem deducebant
Paulum perduxerunt usque Athenas et accepto mandato
ab eo ad Silam et Timotheum ut quam celeriter venirent
ad illum profecti sunt **16** Paulus autem cum Athenis
eos expectaret incitabatur spiritus eius in ipso videns
idolatriae deditam civitatem **17** disputabat igitur in
synagoga cum Iudaeis et colentibus et in foro per omnes
dies ad eos qui aderant **18** quidam autem epicurei et
stoici philosophi disserebant cum eo et quidam dicebant
quid vult seminiverbius hic dicere alii vero novorum
daemoniorum videtur adnuntiator esse quia Iesum et
resurrectionem adnuntiabat eis **19** et adprehensum
eum ad Ariopagum duxerunt dicentes possumus scire
quae est haec nova quae a te dicitur doctrina **20** nova
enim quaedam infers auribus nostris volumus ergo scire
quidnam velint haec esse **21** Athenienses autem omnes
et advenae hospites ad nihil aliud vacabant nisi aut
dicere aut audire aliquid novi **22** stans autem Paulus

in medio Ariopagi ait viri athenienses per omnia quasi
superstitiosiores vos video **23** praeteriens enim et videns
simulacra vestra inveni et aram in qua scriptum erat
ignoto deo quod ergo ignorantes colitis hoc ego adnuntio
vobis **24** Deus qui fecit mundum et omnia quae in
eo sunt hic caeli et terrae cum sit Dominus non in
manufactis templis inhabitat **25** nec manibus humanis
colitur indigens aliquo cum ipse det omnibus vitam et
inspirationem et omnia **26** fecitque ex uno omne genus
hominum inhabitare super universam faciem terrae
definiens statuta tempora et terminos habitationis eorum
27 quaerere Deum si forte adtractent eum aut inveniant
quamvis non longe sit ab unoquoque nostrum **28** in ipso
enim vivimus et movemur et sumus sicut et quidam
vestrum poetarum dixerunt ipsius enim et genus sumus
29 genus ergo cum simus Dei non debemus aestimare auro
aut argento aut lapidi sculpturae artis et cogitationis
hominis divinum esse simile **30** et tempora quidem huius
ignorantiae despiciens Deus nunc adnuntiat hominibus
ut omnes ubique paenitentiam agant **31** eo quod statuit
diem in qua iudicaturus est orbem in aequitate in viro
in quo statuit fidem praebens omnibus suscitans eum
a mortuis **32** cum audissent autem resurrectionem
mortuorum quidam quidem inridebant quidam vero
dixerunt audiemus te de hoc iterum **33** sic Paulus exivit
de medio eorum **34** quidam vero viri adherentes ei
crediderunt in quibus et Dionisius Ariopagita et mulier
nomine Damaris et alii cum eis

18 post haec egressus ab Athenis venit Corinthum **2** et
inveniens quendam Iudaeum nomine Aquilam Ponticum
genere qui nuper venerat ab Italia et Priscillam uxorem
eius eo quod praecepisset Claudius discedere omnes
Iudaeos a Roma accessit ad eos **3** et quia eiusdem
erat artis manebat apud eos et operabatur erat autem
scenofactoriae artis **5** cum venissent autem de Macedonia
Silas et Timotheus instabat verbo Paulus testificans
Iudaeis esse Christum Iesum **6** contradicentibus autem
eis et blasphemantibus excutiens vestimenta dixit ad
eos sanguis vester super caput vestrum mundus ego
ex hoc ad gentes vadam **7** et migrans inde intravit
in domum cuiusdam nomine Titi Iusti colentis Deum
cuius domus erat coniuncta synagogae **8** Crispus autem
archisynagogus credidit Domino cum omni domo sua et
multi Corinthiorum audientes credebant et baptizabantur
9 dixit autem Dominus nocte per visionem Paulo noli
timere sed loquere et ne taceas **10** propter quod ego sum
tecum et nemo adponetur tibi ut noceat te quoniam
populus est mihi multus in hac civitate **11** sedit autem
annum et sex menses docens apud eos verbum Dei **12**
Gallione autem proconsule Achaiae insurrexerunt uno
animo Iudaei in Paulum et adduxerunt eum ad tribunal
13 dicentes quia contra legem hic persuadet hominibus
colere Deum **14** incipiente autem Paulo aperire os dixit
Gallio ad Iudaeos si quidem esset iniquum aliquid aut
facinus pessimum o viri iudaei recte vos sustinerem **15**
si vero quaestiones sunt de verbo et nominibus et legis
vestrae vos ipsi videritis iudex ego horum nolo esse **16**

et minavit eos a tribunali **17** adprehendentes autem
omnes Sosthenen principem synagogae percutiebant
ante tribunal et nihil eorum Gallioni curae erat **18**
Paulus vero cum adhuc sustinuisset dies multos fratribus
valefaciens navigavit Syriam et cum eo Priscilla et
Aquila qui sibi totonderat in Cencris caput habebat enim
votum **19** devenitque Ephesum et illos ibi reliquit ipse
vero ingressus synagogam disputavit cum Iudaeis **20**
rogantibus autem eis ut ampliori tempore maneret non
consensit **21** sed valefaciens et dicens iterum revertar ad
vos Deo volente profectus est ab Epheso **22** et descendens
Caesaream ascendit et salutavit ecclesiam et descendit
Antiochiam **23** et facto ibi aliquanto tempore profectus est
perambulans ex ordine galaticam regionem et Frygiam
confirmans omnes discipulos **24** Iudaeus autem quidam
Apollo nomine Alexandrinus natione vir eloquens devenit
Ephesum potens in scripturis **25** hic erat edoctus viam
Domini et fervens spiritu loquebatur et docebat diligenter
ea quae sunt Iesu sciens tantum baptisma Iohannis **26**
hic ergo coepit fiducialiter agere in synagoga quem
cum audissent Priscilla et Aquila adsumpserunt eum et
diligentius exposuerunt ei viam Dei **27** cum autem vellet
ire Achaiam exhortati fratres scripserunt discipulis ut
susciperent eum qui cum venisset contulit multum his
qui crediderant **28** vehementer enim Iudaeos revincebat
publice ostendens per scripturas esse Christum Iesum

19 factum est autem cum Apollo esset Corinthi ut Paulus
peragratis superioribus partibus veniret Ephesum et
inveniret quosdam discipulos **2** dixitque ad eos si Spiritum

Sanctum accepistis credentes at illi ad eum sed neque si
Spiritus Sanctus est audivimus **3** ille vero ait in quo ergo
baptizati estis qui dixerunt in Iohannis baptismate **4** dixit
autem Paulus Iohannes baptizavit baptisma paenitentiae
populum dicens in eum qui venturus esset post ipsum ut
crederent hoc est in Iesum **5** his auditis baptizati sunt in
nomine Domini Iesu **6** et cum inposuisset illis manum
Paulus venit Spiritus Sanctus super eos et loquebantur
linguis et prophetabant **7** erant autem omnes viri fere
duodecim **8** introgressus autem synagogam cum fiducia
loquebatur per tres menses disputans et suadens de regno
Dei **9** cum autem quidam indurarentur et non crederent
maledicentes viam coram multitudine discedens ab eis
segregavit discipulos cotidie disputans in scola Tyranni
10 hoc autem factum est per biennium ita ut omnes qui
habitabant in Asia audirent verbum Domini Iudaei atque
gentiles **11** virtutesque non quaslibet Deus faciebat per
manus Pauli **12** ita ut etiam super languidos deferrentur
a corpore eius sudaria vel semicintia et recedebant
ab eis languores et spiritus nequam egrediebantur **13**
temptaverunt autem quidam et de circumeuntibus iudaeis
exorcistis invocare super eos qui habebant spiritus malos
nomen Domini Iesu dicentes adiuro vos per Iesum quem
Paulus praedicat **14** erant autem quidam Scevae Iudaei
principis sacerdotum septem filii qui hoc faciebant **15**
respondens autem spiritus nequam dixit eis Iesum novi
et Paulum scio vos autem qui estis **16** et insiliens homo
in eos in quo erat daemonium pessimum et dominatus
amborum invaluit contra eos ita ut nudi et vulnerati

effugerent de domo illa **17** hoc autem notum factum est
omnibus Iudaeis atque gentilibus qui habitabant Ephesi
et cecidit timor super omnes illos et magnificabatur
nomen Domini Iesu **18** multique credentium veniebant
confitentes et adnuntiantes actus suos **19** multi autem
ex his qui fuerant curiosa sectati contulerunt libros et
conbuserunt coram omnibus et conputatis pretiis illorum
invenerunt pecuniam denariorum quinquaginta milium
20 ita fortiter verbum Dei crescebat et confirmabatur
21 his autem expletis posuit Paulus in Spiritu transita
Macedonia et Achaia ire Hierosolymam dicens quoniam
postquam fuero ibi oportet me et Romam videre **22**
mittens autem in Macedoniam duos ex ministrantibus
sibi Timotheum et Erastum ipse remansit ad tempus
in Asia **23** facta est autem in illo tempore turbatio
non minima de via **24** Demetrius enim quidam nomine
argentarius faciens aedes argenteas Dianae praestabat
artificibus non modicum quaestum **25** quos convocans et
eos qui eiusmodi erant opifices dixit viri scitis quia de
hoc artificio adquisitio est nobis **26** et videtis et auditis
quia non solum Ephesi sed paene totius Asiae Paulus
hic suadens avertit multam turbam dicens quoniam non
sunt dii qui manibus fiunt **27** non solum autem haec
periclitabitur nobis pars in redargutionem venire sed et
magnae deae Dianae templum in nihilum reputabitur
sed et destrui incipiet maiestas eius quam tota Asia et
orbis colit **28** his auditis repleti sunt ira et exclamaverunt
dicentes magna Diana Ephesiorum **29** et impleta est civitas
confusione et impetum fecerunt uno animo in theatrum

rapto Gaio et Aristarcho Macedonibus comitibus Pauli **30**
Paulo autem volente intrare in populum non permiserunt
discipuli **31** quidam autem et de Asiae principibus qui
erant amici eius miserunt ad eum rogantes ne se daret in
theatrum **32** alii autem aliud clamabant erat enim ecclesia
confusa et plures nesciebant qua ex causa convenissent **33**
de turba autem detraxerunt Alexandrum propellentibus
eum Iudaeis Alexander ergo manu silentio postulato
volebat rationem reddere populo **34** quem ut cognoverunt
Iudaeum esse vox facta est una omnium quasi per
horas duas clamantium magna Diana Ephesiorum **35**
et cum sedasset scriba turbas dixit viri ephesii quis
enim est hominum qui nesciat Ephesiorum civitatem
cultricem esse magnae Dianae Iovisque prolis **36** cum
ergo his contradici non possit oportet vos sedatos esse
et nihil temere agere **37** adduxistis enim homines istos
neque sacrilegos neque blasphemantes deam vestram **38**
quod si Demetrius et qui cum eo sunt artifices habent
adversus aliquem causam conventus forenses aguntur
et pro consulibus sunt accusent invicem **39** si quid
autem alterius rei quaeritis in legitima ecclesia poterit
absolvi **40** nam et periclitamur argui seditionis hodiernae
cum nullus obnoxius sit de quo non possimus reddere
rationem concursus istius **41** et cum haec dixisset dimisit
ecclesiam

20 postquam autem cessavit tumultus vocatis Paulus
discipulis et exhortatus eos valedixit et profectus est
ut iret in Macedoniam **2** cum autem perambulasset
partes illas et exhortatus eos fuisset multo sermone

venit ad Graeciam **3** ubi cum fecisset menses tres
factae sunt illi insidiae a Iudaeis navigaturo in Syriam
habuitque consilium ut reverteretur per Macedoniam
4 comitatus est autem eum Sopater Pyrri Beroensis
Thessalonicensium vero Aristarchus et Secundus et
Gaius Derbeus et Timotheus Asiani vero Tychicus et
Trophimus **5** hii cum praecessissent sustinebant nos
Troade **6** nos vero navigavimus post dies azymorum a
Philippis et venimus ad eos Troadem in diebus quinque
ubi demorati sumus diebus septem **7** in una autem
sabbati cum convenissemus ad frangendum panem Paulus
disputabat eis profecturus in crastinum protraxitque
sermonem usque in mediam noctem **8** erant autem
lampades copiosae in cenaculo ubi eramus congregati
9 sedens autem quidam adulescens nomine Eutychus
super fenestram cum mergeretur somno gravi disputante
diu Paulo eductus somno cecidit de tertio cenaculo
deorsum et sublatus est mortuus **10** ad quem cum
descendisset Paulus incubuit super eum et conplexus dixit
nolite turbari anima enim ipsius in eo est **11** ascendens
autem frangensque panem et gustans satisque adlocutus
usque in lucem sic profectus est **12** adduxerunt autem
puerum viventem et consolati sunt non minime **13** nos
autem ascendentes navem enavigavimus in Asson inde
suscepturi Paulum sic enim disposuerat ipse per terram
iter facturus **14** cum autem convenisset nos in Asson
adsumpto eo venimus Mytilenen **15** et inde navigantes
sequenti die venimus contra Chium et alia adplicuimus
Samum et sequenti venimus Miletum **16** proposuerat

enim Paulus transnavigare Ephesum ne qua mora illi
fieret in Asia festinabat enim si possibile sibi esset ut
diem pentecosten faceret Hierosolymis **17** a Mileto autem
mittens Ephesum vocavit maiores natu ecclesiae **18**
qui cum venissent ad eum et simul essent dixit eis vos
scitis a prima die qua ingressus sum in Asiam qualiter
vobiscum per omne tempus fuerim **19** serviens Domino
cum omni humilitate et lacrimis et temptationibus quae
mihi acciderunt ex insidiis Iudaeorum **20** quomodo
nihil subtraxerim utilium quo minus adnuntiarem vobis
et docerem vos publice et per domos **21** testificans
Iudaeis atque gentilibus in Deum paenitentiam et fidem
in Dominum nostrum Iesum Christum **22** et nunc
ecce alligatus ego Spiritu vado in Hierusalem quae in
ea eventura sint mihi ignorans **23** nisi quod Spiritus
Sanctus per omnes civitates protestatur mihi dicens
quoniam vincula et tribulationes me manent **24** sed nihil
horum vereor nec facio animam pretiosiorem quam me
dummodo consummem cursum meum et ministerium
quod accepi a Domino Iesu testificari evangelium gratiae
Dei **25** et nunc ecce ego scio quia amplius non videbitis
faciem meam vos omnes per quos transivi praedicans
regnum Dei **26** quapropter contestor vos hodierna die
quia mundus sum a sanguine omnium **27** non enim
subterfugi quo minus adnuntiarem omne consilium
Dei vobis **28** adtendite vobis et universo gregi in quo
vos Spiritus Sanctus posuit episcopos regere ecclesiam
Dei quam adquisivit sanguine suo **29** ego scio quoniam
intrabunt post discessionem meam lupi graves in vos

non parcentes gregi **30** et ex vobis ipsis exsurgent viri
loquentes perversa ut abducant discipulos post se **31**
propter quod vigilate memoria retinentes quoniam per
triennium nocte et die non cessavi cum lacrimis monens
unumquemque vestrum **32** et nunc commendo vos
Deo et verbo gratiae ipsius qui potens est aedificare et
dare hereditatem in sanctificatis omnibus **33** argentum
aut aurum aut vestem nullius concupivi **34** ipsi scitis
quoniam ad ea quae mihi opus erant et his qui mecum
sunt ministraverunt manus istae **35** omnia ostendi vobis
quoniam sic laborantes oportet suscipere infirmos ac
meminisse verbi Domini Iesu quoniam ipse dixit beatius
est magis dare quam accipere **36** et cum haec dixisset
positis genibus suis cum omnibus illis oravit **37** magnus
autem fletus factus est omnium et procumbentes super
collum Pauli osculabantur eum **38** dolentes maxime in
verbo quo dixerat quoniam amplius faciem eius non
essent visuri et deducebant eum ad navem

21 cum autem factum esset ut navigaremus abstracti
ab eis recto cursu venimus Cho et sequenti die
Rhodum et inde Patara **2** et cum invenissemus navem
transfretantem in Foenicen ascendentes navigavimus
3 cum paruissemus autem Cypro et relinquentes eam
ad sinistram navigabamus in Syriam et venimus Tyrum
ibi enim navis erat expositura onus **4** inventis autem
discipulis mansimus ibi diebus septem qui Paulo dicebant
per Spiritum ne ascenderet Hierosolymam **5** et explicitis
diebus profecti ibamus deducentibus nos omnibus cum
uxoribus et filiis usque foras civitatem et positis genibus

in litore oravimus **6** et cum valefecissemus invicem
ascendimus in navem illi autem redierunt in sua **7**
nos vero navigatione explicita a Tyro descendimus
Ptolomaida et salutatis fratribus mansimus die una apud
illos **8** alia autem die profecti venimus Caesaream et
intrantes in domum Philippi evangelistae qui erat de
septem mansimus apud eum **9** huic autem erant filiae
quattuor virgines prophetantes **10** et cum moraremur
per dies aliquot supervenit quidam a Iudaea propheta
nomine Agabus **11** is cum venisset ad nos tulit zonam
Pauli et alligans sibi pedes et manus dixit haec dicit
Spiritus Sanctus virum cuius est zona haec sic alligabunt
in Hierusalem Iudaei et tradent in manus gentium **12**
quod cum audissemus rogabamus nos et qui loci illius
erant ne ascenderet Hierosolymam **13** tunc respondit
Paulus et dixit quid facitis flentes et adfligentes cor
meum ego enim non solum alligari sed et mori in
Hierusalem paratus sum propter nomen Domini Iesu
14 et cum ei suadere non possemus quievimus dicentes
Domini voluntas fiat **15** post dies autem istos praeparati
ascendebamus Hierusalem **16** venerunt autem et ex
discipulis a Caesarea nobiscum adducentes apud quem
hospitaremur Mnasonem quendam Cyprium antiquum
discipulum **17** et cum venissemus Hierosolymam libenter
exceperunt nos fratres **18** sequenti autem die introibat
Paulus nobiscum ad Iacobum omnesque collecti sunt
seniores **19** quos cum salutasset narrabat per singula
quae fecisset Deus in gentibus per ministerium ipsius **20**
at illi cum audissent magnificabant Deum dixeruntque ei

vides frater quot milia sint in Iudaeis qui crediderunt
et omnes aemulatores sunt legis **21** audierunt autem
de te quia discessionem doceas a Mose eorum qui per
gentes sunt Iudaeorum dicens non debere circumcidere
eos filios suos neque secundum consuetudinem ingredi
22 quid ergo est utique oportet convenire multitudinem
audient enim te supervenisse **23** hoc ergo fac quod tibi
dicimus sunt nobis viri quattuor votum habentes super
se **24** his adsumptis sanctifica te cum illis et inpende
in illis ut radant capita et scient omnes quia quae de
te audierunt falsa sunt sed ambulas et ipse custodiens
legem **25** de his autem qui crediderunt ex gentibus
nos scripsimus iudicantes ut abstineant se ab idolis
immolato et sanguine et suffocato et fornicatione **26**
tunc Paulus adsumptis viris postera die purificatus cum
illis intravit in templum adnuntians expletionem dierum
purificationis donec offerretur pro unoquoque eorum
oblatio **27** dum autem septem dies consummarentur
hii qui de Asia erant Iudaei cum vidissent eum in
templo concitaverunt omnem populum et iniecerunt
ei manus clamantes **28** viri israhelitae adiuvate hic est
homo qui adversus populum et legem et locum hunc
omnes ubique docens insuper et gentiles induxit in
templum et violavit sanctum locum istum **29** viderant
enim Trophimum Ephesium in civitate cum ipso quem
aestimaverunt quoniam in templum induxisset Paulus
30 commotaque est civitas tota et facta est concursio
populi et adprehendentes Paulum trahebant eum extra
templum et statim clausae sunt ianuae **31** quaerentibus

autem eum occidere nuntiatum est tribuno cohortis quia
tota confunditur Hierusalem **32** qui statim adsumptis
militibus et centurionibus decucurrit ad illos qui cum
vidissent tribunum et milites cessaverunt percutere
Paulum **33** tunc accedens tribunus adprehendit eum et
iussit alligari catenis duabus et interrogabat quis esset
et quid fecisset **34** alii autem aliud clamabant in turba
et cum non posset certum cognoscere prae tumultu
iussit duci eum in castra **35** et cum venisset ad gradus
contigit ut portaretur a militibus propter vim populi **36**
sequebatur enim multitudo populi clamans tolle eum **37**
et cum coepisset induci in castra Paulus dicit tribuno
si licet mihi loqui aliquid ad te qui dixit graece nosti
38 nonne tu es Aegyptius qui ante hos dies tumultum
concitasti et eduxisti in desertum quattuor milia virorum
sicariorum **39** et dixit ad eum Paulus ego homo sum
quidem iudaeus a Tarso Ciliciae non ignotae civitatis
municeps rogo autem te permitte mihi loqui ad populum
40 et cum ille permisisset Paulus stans in gradibus annuit
manu ad plebem et magno silentio facto adlocutus est
hebraea lingua dicens

22 viri fratres et patres audite quam ad vos nunc reddo
rationem **2** cum audissent autem quia hebraea lingua
loquitur ad illos magis praestiterunt silentium **3** et dixit
ego sum vir iudaeus natus Tarso Ciliciae nutritus autem
in ista civitate secus pedes Gamalihel eruditus iuxta
veritatem paternae legis aemulator legis sicut et vos
omnes estis hodie **4** qui hanc viam persecutus sum
usque ad mortem alligans et tradens in custodias viros

ac mulieres **5** sicut princeps sacerdotum testimonium
mihi reddit et omnes maiores natu a quibus et epistulas
accipiens ad fratres Damascum pergebam ut adducerem
inde vinctos in Hierusalem uti punirentur **6** factum
est autem eunte me et adpropinquante Damasco media
die subito de caelo circumfulsit me lux copiosa **7** et
decidens in terram audivi vocem dicentem mihi Saule
Saule quid me persequeris **8** ego autem respondi quis es
Domine dixitque ad me ego sum Iesus Nazarenus quem tu
persequeris **9** et qui mecum erant lumen quidem viderunt
vocem autem non audierunt eius qui loquebatur mecum
10 et dixi quid faciam Domine Dominus autem dixit ad me
surgens vade Damascum et ibi tibi dicetur de omnibus
quae te oporteat facere **11** et cum non viderem prae
claritate luminis illius ad manum deductus a comitibus
veni Damascum **12** Ananias autem quidam vir secundum
legem testimonium habens ab omnibus habitantibus
Iudaeis **13** veniens ad me et adstans dixit mihi Saule frater
respice et ego eadem hora respexi in eum **14** at ille dixit
Deus patrum nostrorum praeordinavit te ut cognosceres
voluntatem eius et videres Iustum et audires vocem ex
ore eius **15** quia eris testis illius ad omnes homines eorum
quae vidisti et audisti **16** et nunc quid moraris exsurge
baptizare et ablue peccata tua invocato nomine ipsius **17**
factum est autem revertenti mihi in Hierusalem et oranti
in templo fieri me in stupore mentis **18** et videre illum
dicentem mihi festina et exi velociter ex Hierusalem
quoniam non recipient testimonium tuum de me **19** et
ego dixi Domine ipsi sciunt quia ego eram concludens in

carcerem et caedens per synagogas eos qui credebant in
te **20** et cum funderetur sanguis Stephani testis tui ego
adstabam et consentiebam et custodiebam vestimenta
interficientium illum **21** et dixit ad me vade quoniam ego
in nationes longe mittam te **22** audiebant autem eum
usque ad hoc verbum et levaverunt vocem suam dicentes
tolle de terra eiusmodi non enim fas est eum vivere **23**
vociferantibus autem eis et proicientibus vestimenta
sua et pulverem iactantibus in aerem **24** iussit tribunus
induci eum in castra et flagellis caedi et torqueri eum ut
sciret propter quam causam sic adclamarent ei **25** et cum
adstrinxissent eum loris dixit adstanti sibi centurioni
Paulus si hominem romanum et indemnatum licet vobis
flagellare **26** quo audito centurio accessit ad tribunum et
nuntiavit dicens quid acturus es hic enim homo civis
romanus est **27** accedens autem tribunus dixit illi dic
mihi tu Romanus es at ille dixit etiam **28** et respondit
tribunus ego multa summa civitatem hanc consecutus
sum et Paulus ait ego autem et natus sum **29** protinus
ergo discesserunt ab illo qui eum torturi erant tribunus
quoque timuit postquam rescivit quia civis romanus
esset et quia alligasset eum **30** postera autem die volens
scire diligentius qua ex causa accusaretur a Iudaeis solvit
eum et iussit sacerdotes convenire et omne concilium et
producens Paulum statuit inter illos

23 intendens autem concilium Paulus ait viri fratres
ego omni conscientia bona conversatus sum ante Deum
usque in hodiernum diem **2** princeps autem sacerdotum
Ananias praecepit adstantibus sibi percutere os eius **3**

tunc Paulus ad eum dixit percutiet te Deus paries dealbate
et tu sedens iudicas me secundum legem et contra legem
iubes me percuti **4** et qui adstabant dixerunt summum
sacerdotem Dei maledicis **5** dixit autem Paulus nesciebam
fratres quia princeps est sacerdotum scriptum est enim
principem populi tui non maledices **6** sciens autem Paulus
quia una pars esset Sadducaeorum et altera Pharisaeorum
exclamavit in concilio viri fratres ego Pharisaeus sum
filius Pharisaeorum de spe et resurrectione mortuorum
ego iudicor **7** et cum haec dixisset facta est dissensio
inter Pharisaeos et Sadducaeos et soluta est multitudo **8**
Sadducaei enim dicunt non esse resurrectionem neque
angelum neque spiritum Pharisaei autem utrumque
confitentur **9** factus est autem clamor magnus et
surgentes quidam Pharisaeorum pugnabant dicentes
nihil mali invenimus in homine isto quod si spiritus
locutus est ei aut angelus **10** et cum magna dissensio
facta esset timens tribunus ne discerperetur Paulus ab
ipsis iussit milites descendere et rapere eum de medio
eorum ac deducere eum in castra **11** sequenti autem
nocte adsistens ei Dominus ait constans esto sicut enim
testificatus es de me Hierusalem sic te oportet et Romae
testificari **12** facta autem die collegerunt se quidam ex
Iudaeis et devoverunt se dicentes neque manducaturos
neque bibituros donec occiderent Paulum **13** erant autem
plus quam quadraginta qui hanc coniurationem fecerant
14 qui accesserunt ad principes sacerdotum et seniores et
dixerunt devotione devovimus nos nihil gustaturos donec
occidamus Paulum **15** nunc ergo vos notum facite tribuno

cum concilio ut producat illum ad vos tamquam aliquid
certius cognituri de eo nos vero priusquam adpropiet
parati sumus interficere illum **16** quod cum audisset
filius sororis Pauli insidias venit et intravit in castra
nuntiavitque Paulo **17** vocans autem Paulus ad se unum ex
centurionibus ait adulescentem hunc perduc ad tribunum
habet enim aliquid indicare illi **18** et ille quidem adsumens
eum duxit ad tribunum et ait vinctus Paulus vocans
rogavit me hunc adulescentem perducere ad te habentem
aliquid loqui tibi **19** adprehendens autem tribunus
manum illius secessit cum eo seorsum et interrogavit
illum quid est quod habes indicare mihi **20** ille autem
dixit Iudaeis convenit rogare te ut crastina die Paulum
producas in concilium quasi aliquid certius inquisituri
sint de illo **21** tu vero ne credideris illis insidiantur enim
ei ex eis viri amplius quadraginta qui se devoverunt
non manducare neque bibere donec interficiant eum
et nunc parati sunt expectantes promissum tuum **22**
tribunus igitur dimisit adulescentem praecipiens ne
cui loqueretur quoniam haec nota sibi fecisset **23** et
vocatis duobus centurionibus dixit illis parate milites
ducentos ut eant usque Caesaream et equites septuaginta
et lancearios ducentos a tertia hora noctis **24** et iumenta
praeparate ut inponentes Paulum salvum perducerent ad
Felicem praesidem **26** scribens epistulam continentem
haec Claudius Lysias optimo praesidi Felici salutem **27**
virum hunc conprehensum a Iudaeis et incipientem
interfici ab eis superveniens cum exercitu eripui cognito
quia Romanus est **28** volensque scire causam quam

obiciebant illi deduxi eum in concilium eorum **29** quem
inveni accusari de quaestionibus legis ipsorum nihil vero
dignum morte aut vinculis habentem crimen **30** et cum
mihi perlatum esset de insidiis quas paraverunt ei misi
ad te denuntians et accusatoribus ut dicant apud te
31 milites ergo secundum praeceptum sibi adsumentes
Paulum duxerunt per noctem in Antipatridem **32** et
postera die dimissis equitibus ut irent cum eo reversi sunt
ad castra **33** qui cum venissent Caesaream et tradidissent
epistulam praesidi statuerunt ante illum et Paulum **34**
cum legisset autem et interrogasset de qua provincia
esset et cognoscens quia de Cilicia **35** audiam te inquit
cum et accusatores tui venerint iussitque in praetorio
Herodis custodiri eum

24 post quinque autem dies descendit princeps
sacerdotum Ananias cum senioribus quibusdam et
Tertullo quodam oratore qui adierunt praesidem adversus
Paulum **2** et citato Paulo coepit accusare Tertullus dicens
cum in multa pace agamus per te et multa corrigantur
per tuam providentiam **3** semper et ubique suscipimus
optime Felix cum omni gratiarum actione **4** ne diutius
autem te protraham oro breviter audias nos pro tua
clementia **5** invenimus hunc hominem pestiferum et
concitantem seditiones omnibus Iudaeis in universo orbe
et auctorem seditionis sectae Nazarenorum **6** qui etiam
templum violare conatus est quem et adprehendimus **8** a
quo poteris ipse iudicans de omnibus istis cognoscere
de quibus nos accusamus eum **9** adiecerunt autem et
Iudaei dicentes haec ita se habere **10** respondit autem

Paulus annuente sibi praeside dicere ex multis annis
esse te iudicem genti huic sciens bono animo pro me
satisfaciam **11** potes enim cognoscere quia non plus sunt
dies mihi quam duodecim ex quo ascendi adorare in
Hierusalem **12** et neque in templo invenerunt me cum
aliquo disputantem aut concursum facientem turbae
neque in synagogis neque in civitate **13** neque probare
possunt tibi de quibus nunc accusant me **14** confiteor
autem hoc tibi quod secundum sectam quam dicunt
heresim sic deservio patrio Deo meo credens omnibus
quae in lege et prophetis scripta sunt **15** spem habens in
Deum quam et hii ipsi expectant resurrectionem futuram
iustorum et iniquorum **16** in hoc et ipse studeo sine
offendiculo conscientiam habere ad Deum et ad homines
semper **17** post annos autem plures elemosynas facturus
in gentem meam veni et oblationes et vota **18** in quibus
invenerunt me purificatum in templo non cum turba
neque cum tumultu **19** quidam autem ex Asia Iudaei
quos oportebat apud te praesto esse et accusare si quid
haberent adversum me **20** aut hii ipsi dicant si quid
invenerunt in me iniquitatis cum stem in concilio **21** nisi
de una hac solummodo voce qua clamavi inter eos stans
quoniam de resurrectione mortuorum ego iudicor hodie
a vobis **22** distulit autem illos Felix certissime sciens de
via dicens cum tribunus Lysias descenderit audiam vos
23 iussitque centurioni custodiri eum et habere requiem
nec quemquam prohibere de suis ministrare ei **24** post
aliquot autem dies veniens Felix cum Drusilla uxore sua
quae erat Iudaea vocavit Paulum et audivit ab eo fidem

quae est in Iesum Christum **25** disputante autem illo
de iustitia et castitate et de iudicio futuro timefactus
Felix respondit quod nunc adtinet vade tempore autem
oportuno accersiam te **26** simul et sperans quia pecunia
daretur a Paulo propter quod et frequenter accersiens
eum loquebatur cum eo **27** biennio autem expleto accepit
successorem Felix Porcium Festum volens autem gratiam
praestare Iudaeis Felix reliquit Paulum vinctum

25 Festus ergo cum venisset in provinciam post triduum
ascendit Hierosolymam a Caesarea **2** adieruntque eum
principes sacerdotum et primi Iudaeorum adversus
Paulum et rogabant eum **3** postulantes gratiam adversum
eum ut iuberet perduci eum Hierusalem insidias
tendentes ut eum interficerent in via **4** Festus autem
respondit servari Paulum in Caesarea se autem maturius
profecturum **5** qui ergo in vobis ait potentes sunt
descendentes simul si quod est in viro crimen accusent
eum **6** demoratus autem inter eos dies non amplius
quam octo aut decem descendit Caesaream et altera die
sedit pro tribunali et iussit Paulum adduci **7** qui cum
perductus esset circumsteterunt eum qui ab Hierosolyma
descenderant Iudaei multas et graves causas obicientes
quas non poterant probare **8** Paulo autem rationem
reddente quoniam neque in legem Iudaeorum neque in
templum neque in Caesarem quicquam peccavi **9** Festus
autem volens Iudaeis gratiam praestare respondens
Paulo dixit vis Hierosolymam ascendere et ibi de his
iudicari apud me **10** dixit autem Paulus ad tribunal
Caesaris sto ubi me oportet iudicari Iudaeis non nocui

sicut tu melius nosti **11** si enim nocui aut dignum
morte aliquid feci non recuso mori si vero nihil est
eorum quae hii accusant me nemo potest me illis donare
Caesarem appello **12** tunc Festus cum consilio locutus
respondit Caesarem appellasti ad Caesarem ibis **13** et
cum dies aliquot transacti essent Agrippa rex et Bernice
descenderunt Caesaream ad salutandum Festum **14** et
cum dies plures ibi demorarentur Festus regi indicavit
de Paulo dicens vir quidam est derelictus a Felice
vinctus **15** de quo cum essem Hierosolymis adierunt me
principes sacerdotum et seniores Iudaeorum postulantes
adversus illum damnationem **16** ad quos respondi quia
non est consuetudo Romanis donare aliquem hominem
priusquam is qui accusatur praesentes habeat accusatores
locumque defendendi accipiat ad abluenda crimina **17**
cum ergo huc convenissent sine ulla dilatione sequenti
die sedens pro tribunali iussi adduci virum **18** de quo
cum stetissent accusatores nullam causam deferebant
de quibus ego suspicabar malum **19** quaestiones vero
quasdam de sua superstitione habebant adversus eum
et de quodam Iesu defuncto quem adfirmabat Paulus
vivere **20** haesitans autem ego de huiusmodi quaestione
dicebam si vellet ire Hierosolymam et ibi iudicari de
istis **21** Paulo autem appellante ut servaretur ad Augusti
cognitionem iussi servari eum donec mittam eum ad
Caesarem **22** Agrippa autem ad Festum volebam et
ipse hominem audire cras inquit audies eum **23** altera
autem die cum venisset Agrippa et Bernice cum multa
ambitione et introissent in auditorium cum tribunis et

viris principalibus civitatis et iubente Festo adductus
est Paulus **24** et dixit Festus Agrippa rex et omnes qui
simul adestis nobiscum viri videtis hunc de quo omnis
multitudo Iudaeorum interpellavit me Hierosolymis
petens et hic clamantes non oportere eum vivere amplius
25 ego vero conperi nihil dignum eum morte admisisse
ipso autem hoc appellante Augustum iudicavi mittere **26**
de quo quid certum scribam domino non habeo propter
quod produxi eum ad vos et maxime ad te rex Agrippa ut
interrogatione facta habeam quid scribam **27** sine ratione
enim mihi videtur mittere vinctum et causas eius non
significare

26 Agrippa vero ad Paulum ait permittitur tibi loqui pro
temet ipso tunc Paulus extenta manu coepit rationem
reddere **2** de omnibus quibus accusor a Iudaeis rex
Agrippa aestimo me beatum apud te cum sim defensurus
me hodie **3** maxime te sciente omnia quae apud Iudaeos
sunt consuetudines et quaestiones propter quod obsecro
patienter me audias **4** et quidem vitam meam a iuventute
quae ab initio fuit in gente mea in Hierosolymis noverunt
omnes Iudaei **5** praescientes me ab initio si velint
testimonium perhibere quoniam secundum certissimam
sectam nostrae religionis vixi Pharisaeus **6** et nunc in
spe quae ad patres nostros repromissionis facta est a
Deo sto iudicio subiectus **7** in quam duodecim tribus
nostrae nocte ac die deservientes sperant devenire de
qua spe accusor a Iudaeis rex **8** quid incredibile iudicatur
apud vos si Deus mortuos suscitat **9** et ego quidem
existimaveram me adversus nomen Iesu Nazareni debere

multa contraria agere **10** quod et feci Hierosolymis et
multos sanctorum ego in carceribus inclusi a principibus
sacerdotum potestate accepta et cum occiderentur detuli
sententiam **11** et per omnes synagogas frequenter puniens
eos conpellebam blasphemare et amplius insaniens in eos
persequebar usque in exteras civitates **12** in quibus dum
irem Damascum cum potestate et permissu principum
sacerdotum **13** die media in via vidi rex de caelo supra
splendorem solis circumfulsisse me lumen et eos qui
mecum simul erant **14** omnesque nos cum decidissemus
in terram audivi vocem loquentem mihi hebraica lingua
Saule Saule quid me persequeris durum est tibi contra
stimulum calcitrare **15** ego autem dixi quis es Domine
Dominus autem dixit ego sum Iesus quem tu persequeris
16 sed exsurge et sta super pedes tuos ad hoc enim
apparui tibi ut constituam te ministrum et testem eorum
quae vidisti et eorum quibus apparebo tibi **17** eripiens te
de populo et gentibus in quas nunc ego mitto te **18** aperire
oculos eorum ut convertantur a tenebris ad lucem et de
potestate Satanae ad Deum ut accipiant remissionem
peccatorum et sortem inter sanctos per fidem quae
est in me **19** unde rex Agrippa non fui incredulus
caelestis visionis **20** sed his qui sunt Damasci primum et
Hierosolymis et in omnem regionem Iudaeae et gentibus
adnuntiabam ut paenitentiam agerent et converterentur
ad Deum digna paenitentiae opera facientes **21** hac ex
causa me Iudaei cum essem in templo conprehensum
temptabant interficere **22** auxilio autem adiutus Dei usque
in hodiernum diem sto testificans minori atque maiori

nihil extra dicens quam ea quae prophetae sunt locuti
futura esse et Moses **23** si passibilis Christus si primus
ex resurrectione mortuorum lumen adnuntiaturus est
populo et gentibus **24** haec loquente eo et rationem
reddente Festus magna voce dixit insanis Paule multae te
litterae ad insaniam convertunt **25** at Paulus non insanio
inquit optime Feste sed veritatis et sobrietatis verba
eloquor **26** scit enim de his rex ad quem et constanter
loquor latere enim eum nihil horum arbitror neque enim
in angulo quicquam horum gestum est **27** credis rex
Agrippa prophetis scio quia credis **28** Agrippa autem ad
Paulum in modico suades me Christianum fieri **29** et
Paulus opto apud Deum et in modico et in magno non
tantum te sed et omnes hos qui audiunt hodie fieri tales
qualis et ego sum exceptis vinculis his **30** et exsurrexit
rex et praeses et Bernice et qui adsidebant eis **31** et cum
secessissent loquebantur ad invicem dicentes quia nihil
morte aut vinculorum dignum quid facit homo iste **32**
Agrippa autem Festo dixit dimitti poterat homo hic si
non appellasset Caesarem

27 ut autem iudicatum est eum navigare in Italiam et
tradi Paulum cum reliquis custodiis centurioni nomine
Iulio cohortis Augustae **2** ascendentes autem navem
hadrumetinam incipientem navigare circa Asiae loca
sustulimus perseverante nobiscum Aristarcho Macedone
Thessalonicense **3** sequenti autem die devenimus
Sidonem humane autem tractans Iulius Paulum permisit
ad amicos ire et curam sui agere **4** et inde cum
sustulissemus subnavigavimus Cypro propterea quod

essent venti contrarii **5** et pelagus Ciliciae et Pamphiliae
navigantes venimus Lystram quae est Lyciae **6** et ibi
inveniens centurio navem alexandrinam navigantem in
Italiam transposuit nos in eam **7** et cum multis diebus
tarde navigaremus et vix devenissemus contra Cnidum
prohibente nos vento adnavigavimus Cretae secundum
Salmonem **8** et vix iuxta navigantes venimus in locum
quendam qui vocatur Boni portus cui iuxta erat civitas
Thalassa **9** multo autem tempore peracto et cum iam non
esset tuta navigatio eo quod et ieiunium iam praeterisset
consolabatur Paulus **10** dicens eis viri video quoniam
cum iniuria et multo damno non solum oneris et navis
sed etiam animarum nostrarum incipit esse navigatio **11**
centurio autem gubernatori et nauclerio magis credebat
quam his quae a Paulo dicebantur **12** et cum aptus portus
non esset ad hiemandum plurimi statuerunt consilium
navigare inde si quo modo possent devenientes Phoenice
hiemare portum Cretae respicientem ad africum et
ad chorum **13** adspirante autem austro aestimantes
propositum se tenere cum sustulissent de Asson legebant
Cretam **14** non post multum autem misit se contra
ipsam ventus typhonicus qui vocatur euroaquilo **15**
cumque arrepta esset navis et non posset conari in
ventum data nave flatibus ferebamur **16** insulam autem
quandam decurrentes quae vocatur Caudam potuimus
vix obtinere scapham **17** qua sublata adiutoriis utebantur
accingentes navem timentes ne in Syrtim inciderent
submisso vase sic ferebantur **18** valide autem nobis
tempestate iactatis sequenti die iactum fecerunt **19** et

tertia die suis manibus armamenta navis proiecerunt
20 neque sole autem neque sideribus apparentibus per
plures dies et tempestate non exigua inminente iam
ablata erat spes omnis salutis nostrae **21** et cum multa
ieiunatio fuisset tunc stans Paulus in medio eorum dixit
oportebat quidem o viri audito me non tollere a Creta
lucrique facere iniuriam hanc et iacturam **22** et nunc
suadeo vobis bono animo esse amissio enim nullius
animae erit ex vobis praeterquam navis **23** adstitit enim
mihi hac nocte angelus Dei cuius sum ego et cui deservio
24 dicens ne timeas Paule Caesari te oportet adsistere
et ecce donavit tibi Deus omnes qui navigant tecum **25**
propter quod bono animo estote viri credo enim Deo quia
sic erit quemadmodum dictum est mihi **26** in insulam
autem quandam oportet nos devenire **27** sed posteaquam
quartadecima nox supervenit navigantibus nobis in
Hadria circa mediam noctem suspicabantur nautae
apparere sibi aliquam regionem **28** qui submittentes
invenerunt passus viginti et pusillum inde separati
invenerunt passus quindecim **29** timentes autem ne in
aspera loca incideremus de puppi mittentes anchoras
quattuor optabant diem fieri **30** nautis vero quaerentibus
fugere de navi cum misissent scapham in mare sub
obtentu quasi a prora inciperent anchoras extendere
31 dixit Paulus centurioni et militibus nisi hii in navi
manserint vos salvi fieri non potestis **32** tunc absciderunt
milites funes scaphae et passi sunt eam excidere **33** et
cum lux inciperet fieri rogabat Paulus omnes sumere
cibum dicens quartadecima hodie die expectantes ieiuni

permanetis nihil accipientes **34** propter quod rogo vos
accipere cibum pro salute vestra quia nullius vestrum
capillus de capite peribit **35** et cum haec dixisset sumens
panem gratias egit Deo in conspectu omnium et cum
fregisset coepit manducare **36** animaequiores autem
facti omnes et ipsi adsumpserunt cibum **37** eramus vero
universae animae in navi ducentae septuaginta sex **38** et
satiati cibo adleviabant navem iactantes triticum in mare
39 cum autem dies factus esset terram non agnoscebant
sinum vero quendam considerabant habentem litus
in quem cogitabant si possent eicere navem **40** et
cum anchoras abstulissent committebant se mari simul
laxantes iuncturas gubernaculorum et levato artemone
secundum flatum aurae tendebant ad litus **41** et cum
incidissemus in locum bithalassum inpegerunt navem
et prora quidem fixa manebat inmobilis puppis vero
solvebatur a vi maris **42** militum autem consilium fuit ut
custodias occiderent ne quis cum enatasset effugeret **43**
centurio autem volens servare Paulum prohibuit fieri
iussitque eos qui possent natare mittere se primos et
evadere et ad terram exire **44** et ceteros alios in tabulis
ferebant quosdam super ea quae de navi essent et sic
factum est ut omnes animae evaderent ad terram

28 et cum evasissemus tunc cognovimus quia Militene
insula vocatur barbari vero praestabant non modicam
humanitatem nobis **2** accensa enim pyra reficiebant nos
omnes propter imbrem qui inminebat et frigus **3** cum
congregasset autem Paulus sarmentorum aliquantam
multitudinem et inposuisset super ignem vipera a

calore cum processisset invasit manum eius **4** ut vero
viderunt barbari pendentem bestiam de manu eius ad
invicem dicebant utique homicida est homo hic qui
cum evaserit de mari Ultio non sinit vivere **5** et ille
quidem excutiens bestiam in ignem nihil mali passus est
6 at illi existimabant eum in tumorem convertendum et
subito casurum et mori diu autem illis sperantibus et
videntibus nihil mali in eo fieri convertentes se dicebant
eum esse deum **7** in locis autem illis erant praedia
principis insulae nomine Publii qui nos suscipiens triduo
benigne exhibuit **8** contigit autem patrem Publii febribus
et dysenteria vexatum iacere ad quem Paulus intravit
et cum orasset et inposuisset ei manus salvavit eum **9**
quo facto et omnes qui in insula habebant infirmitates
accedebant et curabantur **10** qui etiam multis honoribus
nos honoraverunt et navigantibus inposuerunt quae
necessaria erant **11** post menses autem tres navigavimus
in nave alexandrina quae in insula hiemaverat cui erat
insigne Castorum **12** et cum venissemus Syracusam
mansimus ibi triduo **13** inde circumlegentes devenimus
Regium et post unum diem flante austro secunda die
venimus Puteolos **14** ubi inventis fratribus rogati sumus
manere apud eos dies septem et sic venimus Romam **15**
et inde cum audissent fratres occurrerunt nobis usque ad
Appii Forum et Tribus Tabernis quos cum vidisset Paulus
gratias agens Deo accepit fiduciam **16** cum venissemus
autem Romam permissum est Paulo manere sibimet
cum custodiente se milite **17** post tertium autem diem
convocavit primos Iudaeorum cumque convenissent

dicebat eis ego viri fratres nihil adversus plebem faciens
aut morem paternum vinctus ab Hierosolymis traditus
sum in manus Romanorum **18** qui cum interrogationem
de me habuissent voluerunt me dimittere eo quod
nulla causa esset mortis in me **19** contradicentibus
autem Iudaeis coactus sum appellare Caesarem non
quasi gentem meam habens aliquid accusare **20** propter
hanc igitur causam rogavi vos videre et adloqui propter
spem enim Israhel catena hac circumdatus sum **21** at
illi dixerunt ad eum nos neque litteras accepimus de
te a Iudaea neque adveniens aliquis fratrum nuntiavit
aut locutus est quid de te malum **22** rogamus autem
a te audire quae sentis nam de secta hac notum est
nobis quia ubique ei contradicitur **23** cum constituissent
autem illi diem venerunt ad eum in hospitium plures
quibus exponebat testificans regnum Dei suadensque
eos de Iesu ex lege Mosi et prophetis a mane usque ad
vesperam **24** et quidam credebant his quae dicebantur
quidam vero non credebant **25** cumque invicem non
essent consentientes discedebant dicente Paulo unum
verbum quia bene Spiritus Sanctus locutus est per Esaiam
prophetam ad patres nostros **26** dicens vade ad populum
istum et dic aure audietis et non intellegetis et videntes
videbitis et non perspicietis **27** incrassatum est enim cor
populi huius et auribus graviter audierunt et oculos suos
conpresserunt ne forte videant oculis et auribus audiant
et corde intellegant et convertantur et sanem illos **28**
notum ergo sit vobis quoniam gentibus missum est hoc
salutare Dei ipsi et audient **30** mansit autem biennio toto

in suo conducto et suscipiebat omnes qui ingrediebantur
ad eum **31** praedicans regnum Dei et docens quae sunt de
Domino Iesu Christo cum omni fiducia sine prohibitione

Romanos

1 Paulus servus Christi Iesu vocatus apostolus segregatus
in evangelium Dei **2** quod ante promiserat per prophetas
suos in scripturis sanctis **3** de Filio suo qui factus est ex
semine David secundum carnem **4** qui praedestinatus est
Filius Dei in virtute secundum Spiritum sanctificationis ex
resurrectione mortuorum Iesu Christi Domini nostri **5** per
quem accepimus gratiam et apostolatum ad oboediendum
fidei in omnibus gentibus pro nomine eius **6** in quibus
estis et vos vocati Iesu Christi **7** omnibus qui sunt Romae
dilectis Dei vocatis sanctis gratia vobis et pax a Deo Patre
nostro et Domino Iesu Christo **8** primum quidem gratias
ago Deo meo per Iesum Christum pro omnibus vobis
quia fides vestra adnuntiatur in universo mundo **9** testis
enim mihi est Deus cui servio in spiritu meo in evangelio
Filii eius quod sine intermissione memoriam vestri facio
10 semper in orationibus meis obsecrans si quo modo
tandem aliquando prosperum iter habeam in voluntate
Dei veniendi ad vos **11** desidero enim videre vos ut
aliquid inpertiar gratiae vobis spiritalis ad confirmandos
vos **12** id est simul consolari in vobis per eam quae
invicem est fidem vestram atque meam **13** nolo autem
vos ignorare fratres quia saepe proposui venire ad vos
et prohibitus sum usque adhuc ut aliquem fructum
habeam et in vobis sicut et in ceteris gentibus **14** Graecis
ac barbaris sapientibus et insipientibus debitor sum
15 ita quod in me promptum est et vobis qui Romae
estis evangelizare **16** non enim erubesco evangelium
virtus enim Dei est in salutem omni credenti Iudaeo

primum et Graeco **17** iustitia enim Dei in eo revelatur
ex fide in fidem sicut scriptum est iustus autem ex fide
vivit **18** revelatur enim ira Dei de caelo super omnem
impietatem et iniustitiam hominum eorum qui veritatem
in iniustitiam detinent **19** quia quod notum est Dei
manifestum est in illis Deus enim illis manifestavit **20**
invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea quae facta
sunt intellecta conspiciuntur sempiterna quoque eius
virtus et divinitas ut sint inexcusabiles **(aïdios g126)** **21** quia
cum cognovissent Deum non sicut Deum glorificaverunt
aut gratias egerunt sed evanuerunt in cogitationibus
suis et obscuratum est insipiens cor eorum **22** dicentes
enim se esse sapientes stulti facti sunt **23** et mutaverunt
gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis
corruptibilis hominis et volucrum et quadrupedum
et serpentium **24** propter quod tradidit illos Deus in
desideria cordis eorum in inmunditiam ut contumeliis
adficiant corpora sua in semet ipsis **25** qui commutaverunt
veritatem Dei in mendacio et coluerunt et servierunt
creaturae potius quam creatori qui est benedictus in
saecula amen **(aiōn g165)** **26** propterea tradidit illos Deus in
passiones ignominiae nam feminae eorum inmutaverunt
naturalem usum in eum usum qui est contra naturam **27**
similiter autem et masculi relicto naturali usu feminae
exarserunt in desideriis suis in invicem masculi in
masculos turpitudinem operantes et mercedem quam
oportuit erroris sui in semet ipsis recipientes **28** et sicut
non probaverunt Deum habere in notitia tradidit eos Deus
in reprobum sensum ut faciant quae non conveniunt **29**

repletos omni iniquitate malitia fornicatione avaritia
nequitia plenos invidia homicidio contentione dolo
malignitate susurrones 30 detractores Deo odibiles
contumeliosos superbos elatos inventores malorum
parentibus non oboedientes 31 insipientes inconpositos
sine affectione absque foedere sine misericordia 32
qui cum iustitiam Dei cognovissent non intellexerunt
quoniam qui talia agunt digni sunt morte non solum ea
faciunt sed et consentiunt facientibus

2 propter quod inexcusabilis es o homo omnis qui iudicas
in quo enim iudicas alterum te ipsum condemnas eadem
enim agis qui iudicas 2 scimus enim quoniam iudicium
Dei est secundum veritatem in eos qui talia agunt 3
existimas autem hoc o homo qui iudicas eos qui talia
agunt et facis ea quia tu effugies iudicium Dei 4 an divitias
bonitatis eius et patientiae et longanimitatis contemnis
ignorans quoniam benignitas Dei ad paenitentiam te
adducit 5 secundum duritiam autem tuam et inpaenitens
cor thesaurizas tibi iram in die irae et revelationis iusti
iudicii Dei 6 qui reddet unicuique secundum opera eius 7
his quidem qui secundum patientiam boni operis gloriam
et honorem et incorruptionem quaerentibus vitam
aeternam (aiōnios g166) 8 his autem qui ex contentione et
qui non adquiescunt veritati credunt autem iniquitati ira
et indignatio 9 tribulatio et angustia in omnem animam
hominis operantis malum Iudaei primum et Graeci 10
gloria autem et honor et pax omni operanti bonum Iudaeo
primum et Graeco 11 non est enim personarum acceptio
apud Deum 12 quicumque enim sine lege peccaverunt

sine lege et peribunt et quicumque in lege peccaverunt
per legem iudicabuntur **13** non enim auditores legis iusti
sunt apud Deum sed factores legis iustificabuntur **14**
cum enim gentes quae legem non habent naturaliter
quae legis sunt faciunt eiusmodi legem non habentes
ipsi sibi sunt lex **15** qui ostendunt opus legis scriptum
in cordibus suis testimonium reddente illis conscientia
ipsorum et inter se invicem cogitationum accusantium
aut etiam defendentium **16** in die cum iudicabit Deus
occulta hominum secundum evangelium meum per
Iesum Christum **17** si autem tu Iudaeus cognominaris
et requiescis in lege et gloriaris in Deo **18** et nosti
voluntatem et probas utiliora instructus per legem **19**
confidis te ipsum ducem esse caecorum lumen eorum qui
in tenebris sunt **20** eruditorem insipientium magistrum
infantium habentem formam scientiae et veritatis in lege
21 qui ergo alium doces te ipsum non doces qui praedicas
non furandum furaris **22** qui dicis non moechandum
moecharis qui abominaris idola sacrilegium facis **23**
qui in lege gloriaris per praevaricationem legis Deum
inhonoras **24** nomen enim Dei per vos blasphematur
inter gentes sicut scriptum est **25** circumcisio quidem
prodest si legem observes si autem praevaricator legis
sis circumcisio tua praeputium facta est **26** si igitur
praeputium iustitias legis custodiat nonne praeputium
illius in circumcisionem reputabitur **27** et iudicabit quod
ex natura est praeputium legem consummans te qui
per litteram et circumcisionem praevaricator legis es **28**
non enim qui in manifesto Iudaeus est neque quae in

manifesto in carne circumcisio **29** sed qui in abscondito
Iudaeus et circumcisio cordis in spiritu non littera cuius
laus non ex hominibus sed ex Deo est

3 quid ergo amplius est Iudaeo aut quae utilitas
circumcisionis **2** multum per omnem modum primum
quidem quia credita sunt illis eloquia Dei **3** quid enim si
quidam illorum non crediderunt numquid incredulitas
illorum fidem Dei evacuabit absit **4** est autem Deus
verax omnis autem homo mendax sicut scriptum est ut
iustificeris in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris
5 si autem iniquitas nostra iustitiam Dei commendat
quid dicemus numquid iniquus Deus qui infert iram
secundum hominem dico **6** absit alioquin quomodo
iudicabit Deus mundum **7** si enim veritas Dei in meo
mendacio abundavit in gloriam ipsius quid adhuc et ego
tamquam peccator iudicor **8** et non sicut blasphemamur
et sicut aiunt nos quidam dicere faciamus mala ut
veniant bona quorum damnatio iusta est **9** quid igitur
praecellimus eos nequaquam causati enim sumus Iudaeos
et Graecos omnes sub peccato esse **10** sicut scriptum
est quia non est iustus quisquam **11** non est intellegens
non est requirens Deum **12** omnes declinaverunt simul
inutiles facti sunt non est qui faciat bonum non est usque
ad unum **13** sepulchrum patens est guttur eorum linguis
suis dolose agebant venenum aspidum sub labiis eorum
14 quorum os maledictione et amaritudine plenum est
15 veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem **16**
contritio et infelicitas in viis eorum **17** et viam pacis non
cognoverunt **18** non est timor Dei ante oculos eorum **19**

scimus autem quoniam quaecumque lex loquitur his qui
in lege sunt loquitur ut omne os obstruatur et subditus
fiat omnis mundus Deo **20** quia ex operibus legis non
iustificabitur omnis caro coram illo per legem enim
cognitio peccati **21** nunc autem sine lege iustitia Dei
manifestata est testificata a lege et prophetis **22** iustitia
autem Dei per fidem Iesu Christi super omnes qui credunt
non enim est distinctio **23** omnes enim peccaverunt et
egent gloriam Dei **24** iustificati gratis per gratiam ipsius
per redemptionem quae est in Christo Iesu **25** quem
proposuit Deus propitiationem per fidem in sanguine
ipsius ad ostensionem iustitiae suae propter remissionem
praecedentium delictorum **26** in sustentatione Dei ad
ostensionem iustitiae eius in hoc tempore ut sit ipse
iustus et iustificans eum qui ex fide est Iesu **27** ubi est ergo
gloriatio exclusa est per quam legem factorum non sed
per legem fidei **28** arbitramur enim iustificari hominem
per fidem sine operibus legis **29** an Iudaeorum Deus
tantum nonne et gentium immo et gentium **30** quoniam
quidem unus Deus qui iustificabit circumcisionem ex fide
et praeputium per fidem **31** legem ergo destruimus per
fidem absit sed legem statuimus

4 quid ergo dicemus invenisse Abraham patrem nostrum
secundum carnem **2** si enim Abraham ex operibus
iustificatus est habet gloriam sed non apud Deum **3** quid
enim scriptura dicit credidit Abraham Deo et reputatum
est illi ad iustitiam **4** ei autem qui operatur merces non
inputatur secundum gratiam sed secundum debitum
5 ei vero qui non operatur credenti autem in eum qui

iustificat impium reputatur fides eius ad iustitiam **6** sicut
et David dicit beatitudinem hominis cui Deus accepto fert
iustitiam sine operibus **7** beati quorum remissae sunt
iniquitates et quorum tecta sunt peccata **8** beatus vir cui
non inputabit Dominus peccatum **9** beatitudo ergo haec
in circumcisione an etiam in praeputio dicimus enim
quia reputata est Abrahae fides ad iustitiam **10** quomodo
ergo reputata est in circumcisione an in praeputio
non in circumcisione sed in praeputio **11** et signum
accepit circumcisionis signaculum iustitiae fidei quae
est in praeputio ut sit pater omnium credentium per
praeputium ut reputetur et illis ad iustitiam **12** et sit pater
circumcisionis non his tantum qui sunt ex circumcisione
sed et his qui sectantur vestigia quae est in praeputio
fidei patris nostri Abrahae **13** non enim per legem
promissio Abrahae aut semini eius ut heres esset mundi
sed per iustitiam fidei **14** si enim qui ex lege heredes
sunt exinanita est fides abolita est promissio **15** lex enim
iram operatur ubi enim non est lex nec praevaricatio **16**
ideo ex fide ut secundum gratiam ut firma sit promissio
omni semini non ei qui ex lege est solum sed et ei qui ex
fide est Abrahae qui est pater omnium nostrum **17** sicut
scriptum est quia patrem multarum gentium posui te
ante Deum cui credidit qui vivificat mortuos et vocat
quae non sunt tamquam ea quae sunt **18** qui contra
spem in spem credidit ut fieret pater multarum gentium
secundum quod dictum est sic erit semen tuum **19** et non
infirmatus fide consideravit corpus suum emortuum cum
fere centum annorum esset et emortuam vulvam Sarrae

20 in repromissione etiam Dei non haesitavit diffidentia
sed confortatus est fide dans gloriam Deo 21 plenissime
sciens quia quaecumque promisit potens est et facere 22
ideo et reputatum est illi ad iustitiam 23 non est autem
scriptum tantum propter ipsum quia reputatum est illi
24 sed et propter nos quibus reputabitur credentibus in
eum qui suscitavit Iesum Dominum nostrum a mortuis
25 qui traditus est propter delicta nostra et resurrexit
propter iustificationem nostram

5 iustificati igitur ex fide pacem habeamus ad Deum
per Dominum nostrum Iesum Christum 2 per quem
et accessum habemus fide in gratiam istam in qua
stamus et gloriamur in spe gloriae filiorum Dei 3 non
solum autem sed et gloriamur in tribulationibus scientes
quod tribulatio patientiam operatur 4 patientia autem
probationem probatio vero spem 5 spes autem non
confundit quia caritas Dei diffusa est in cordibus nostris
per Spiritum Sanctum qui datus est nobis 6 ut quid enim
Christus cum adhuc infirmi essemus secundum tempus
pro impiis mortuus est 7 vix enim pro iusto quis moritur
nam pro bono forsitan quis et audeat mori 8 commendat
autem suam caritatem Deus in nos quoniam cum adhuc
peccatores essemus 9 Christus pro nobis mortuus est
multo igitur magis iustificati nunc in sanguine ipsius salvi
erimus ab ira per ipsum 10 si enim cum inimici essemus
reconciliati sumus Deo per mortem Filii eius multo magis
reconciliati salvi erimus in vita ipsius 11 non solum autem
sed et gloriamur in Deo per Dominum nostrum Iesum
Christum per quem nunc reconciliationem accepimus 12

propterea sicut per unum hominem in hunc mundum
peccatum intravit et per peccatum mors et ita in omnes
homines mors pertransiit in quo omnes peccaverunt **13**
usque ad legem enim peccatum erat in mundo peccatum
autem non inputatur cum lex non est **14** sed regnavit
mors ab Adam usque ad Mosen etiam in eos qui non
peccaverunt in similitudinem praevaricationis Adae qui
est forma futuri **15** sed non sicut delictum ita et donum si
enim unius delicto multi mortui sunt multo magis gratia
Dei et donum in gratiam unius hominis Iesu Christi in
plures abundavit **16** et non sicut per unum peccantem
ita et donum nam iudicium ex uno in condemnationem
gratia autem ex multis delictis in iustificationem **17** si
enim in unius delicto mors regnavit per unum multo
magis abundantiam gratiae et donationis et iustitiae
accipientes in vita regnabunt per unum Iesum Christum
18 igitur sicut per unius delictum in omnes homines in
condemnationem sic et per unius iustitiam in omnes
homines in iustificationem vitae **19** sicut enim per
inoboedientiam unius hominis peccatores constituti sunt
multi ita et per unius oboeditionem iusti constituentur
multi **20** lex autem subintravit ut abundaret delictum ubi
autem abundavit delictum superabundavit gratia **21** ut
sicut regnavit peccatum in morte ita et gratia regnet
per iustitiam in vitam aeternam per Iesum Christum
Dominum nostrum **(aiōnios g166)**

6 quid ergo dicemus permanebimus in peccato ut gratia
abundet **2** absit qui enim mortui sumus peccato quomodo
adhuc vivemus in illo **3** an ignoratis quia quicumque

baptizati sumus in Christo Iesu in morte ipsius baptizati
sumus **4** consepulti enim sumus cum illo per baptismum
in mortem ut quomodo surrexit Christus a mortuis per
gloriam Patris ita et nos in novitate vitae ambulemus
5 si enim conplantati facti sumus similitudini mortis
eius simul et resurrectionis erimus **6** hoc scientes quia
vetus homo noster simul crucifixus est ut destruatur
corpus peccati ut ultra non serviamus peccato **7** qui
enim mortuus est iustificatus est a peccato **8** si autem
mortui sumus cum Christo credimus quia simul etiam
vivemus cum Christo **9** scientes quod Christus surgens ex
mortuis iam non moritur mors illi ultra non dominabitur
10 quod enim mortuus est peccato mortuus est semel
quod autem vivit vivit Deo **11** ita et vos existimate vos
mortuos quidem esse peccato viventes autem Deo in
Christo Iesu **12** non ergo regnet peccatum in vestro
mortali corpore ut oboediatis concupiscentiis eius **13** sed
neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato
sed exhibete vos Deo tamquam ex mortuis viventes et
membra vestra arma iustitiae Deo **14** peccatum enim
vobis non dominabitur non enim sub lege estis sed sub
gratia **15** quid ergo peccavimus quoniam non sumus sub
lege sed sub gratia absit **16** nescitis quoniam cui exhibetis
vos servos ad oboediendum servi estis eius cui oboeditis
sive peccati sive oboeditionis ad iustitiam **17** gratias
autem Deo quod fuistis servi peccati oboedistis autem
ex corde in eam formam doctrinae in qua traditi estis
18 liberati autem a peccato servi facti estis iustitiae **19**
humanum dico propter infirmitatem carnis vestrae sicut

enim exhibuistis membra vestra servire inmunditiae
et iniquitati ad iniquitatem ita nunc exhibete membra
vestra servire iustitiae in sanctificationem **20** cum enim
servi essetis peccati liberi fuistis iustitiae **21** quem
ergo fructum habuistis tunc in quibus nunc erubescitis
nam finis illorum mors est **22** nunc vero liberati a
peccato servi autem facti Deo habetis fructum vestrum
in sanctificationem finem vero vitam aeternam **(aiōnios g166)** **23** stipendia enim peccati mors gratia autem Dei
vita aeterna in Christo Iesu Domino nostro **(aiōnios g166)**

7 an ignoratis fratres scientibus enim legem loquor quia
lex in homine dominatur quanto tempore vivit **2** nam
quae sub viro est mulier vivente viro alligata est legi si
autem mortuus fuerit vir soluta est a lege viri **3** igitur
vivente viro vocabitur adultera si fuerit cum alio viro
si autem mortuus fuerit vir eius liberata est a lege ut
non sit adultera si fuerit cum alio viro **4** itaque fratres
mei et vos mortificati estis legi per corpus Christi ut
sitis alterius qui ex mortuis resurrexit ut fructificaremus
Deo **5** cum enim essemus in carne passiones peccatorum
quae per legem erant operabantur in membris nostris
ut fructificarent morti **6** nunc autem soluti sumus a
lege morientes in quo detinebamur ita ut serviamus in
novitate spiritus et non in vetustate litterae **7** quid ergo
dicemus lex peccatum est absit sed peccatum non cognovi
nisi per legem nam concupiscentiam nesciebam nisi
lex diceret non concupisces **8** occasione autem accepta
peccatum per mandatum operatum est in me omnem
concupiscentiam sine lege enim peccatum mortuum

erat **9** ego autem vivebam sine lege aliquando sed cum
venisset mandatum peccatum revixit **10** ego autem
mortuus sum et inventum est mihi mandatum quod erat
ad vitam hoc esse ad mortem **11** nam peccatum occasione
accepta per mandatum seduxit me et per illud occidit
12 itaque lex quidem sancta et mandatum sanctum et
iustum et bonum **13** quod ergo bonum est mihi factum
est mors absit sed peccatum ut appareat peccatum per
bonum mihi operatum est mortem ut fiat supra modum
peccans peccatum per mandatum **14** scimus enim quod
lex spiritalis est ego autem carnalis sum venundatus sub
peccato **15** quod enim operor non intellego non enim
quod volo hoc ago sed quod odi illud facio **16** si autem
quod nolo illud facio consentio legi quoniam bona **17**
nunc autem iam non ego operor illud sed quod habitat in
me peccatum **18** scio enim quia non habitat in me hoc est
in carne mea bonum nam velle adiacet mihi perficere
autem bonum non invenio **19** non enim quod volo bonum
hoc facio sed quod nolo malum hoc ago **20** si autem quod
nolo illud facio non ego operor illud sed quod habitat in
me peccatum **21** invenio igitur legem volenti mihi facere
bonum quoniam mihi malum adiacet **22** condelector
enim legi Dei secundum interiorem hominem **23** video
autem aliam legem in membris meis repugnantem legi
mentis meae et captivantem me in lege peccati quae est
in membris meis **24** infelix ego homo quis me liberabit de
corpore mortis huius **25** gratia Dei per Iesum Christum
Dominum nostrum igitur ego ipse mente servio legi Dei
carne autem legi peccati

8 nihil ergo nunc damnationis est his qui sunt in Christo
Iesu qui non secundum carnem ambulant **2** lex enim
Spiritus vitae in Christo Iesu liberavit me a lege peccati
et mortis **3** nam quod inpossibile erat legis in quo
infirmabatur per carnem Deus Filium suum mittens in
similitudinem carnis peccati et de peccato damnavit
peccatum in carne **4** ut iustificatio legis impleretur
in nobis qui non secundum carnem ambulamus sed
secundum Spiritum **5** qui enim secundum carnem sunt
quae carnis sunt sapiunt qui vero secundum Spiritum
quae sunt Spiritus sentiunt **6** nam prudentia carnis
mors prudentia autem Spiritus vita et pax **7** quoniam
sapientia carnis inimicitia est in Deum legi enim Dei
non subicitur nec enim potest **8** qui autem in carne
sunt Deo placere non possunt **9** vos autem in carne
non estis sed in Spiritu si tamen Spiritus Dei habitat
in vobis si quis autem Spiritum Christi non habet hic
non est eius **10** si autem Christus in vobis est corpus
quidem mortuum est propter peccatum spiritus vero
vita propter iustificationem **11** quod si Spiritus eius qui
suscitavit Iesum a mortuis habitat in vobis qui suscitavit
Iesum Christum a mortuis vivificabit et mortalia corpora
vestra propter inhabitantem Spiritum eius in vobis **12**
ergo fratres debitores sumus non carni ut secundum
carnem vivamus **13** si enim secundum carnem vixeritis
moriemini si autem Spiritu facta carnis mortificatis
vivetis **14** quicumque enim Spiritu Dei aguntur hii filii
sunt Dei **15** non enim accepistis spiritum servitutis iterum
in timore sed accepistis Spiritum adoptionis filiorum in

quo clamamus Abba Pater **16** ipse Spiritus testimonium
reddit spiritui nostro quod sumus filii Dei **17** si autem
filii et heredes heredes quidem Dei coheredes autem
Christi si tamen conpatimur ut et conglorificemur **18**
existimo enim quod non sunt condignae passiones huius
temporis ad futuram gloriam quae revelabitur in nobis
19 nam expectatio creaturae revelationem filiorum Dei
expectat **20** vanitati enim creatura subiecta est non
volens sed propter eum qui subiecit in spem **21** quia
et ipsa creatura liberabitur a servitute corruptionis in
libertatem gloriae filiorum Dei **22** scimus enim quod
omnis creatura ingemescit et parturit usque adhuc **23**
non solum autem illa sed et nos ipsi primitias Spiritus
habentes et ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum
expectantes redemptionem corporis nostri **24** spe enim
salvi facti sumus spes autem quae videtur non est spes
nam quod videt quis quid sperat **25** si autem quod
non videmus speramus per patientiam expectamus **26**
similiter autem et Spiritus adiuvat infirmitatem nostram
nam quid oremus sicut oportet nescimus sed ipse Spiritus
postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus **27** qui
autem scrutatur corda scit quid desideret Spiritus quia
secundum Deum postulat pro sanctis **28** scimus autem
quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum
his qui secundum propositum vocati sunt sancti **29** nam
quos praescivit et praedestinavit conformes fieri imaginis
Filii eius ut sit ipse primogenitus in multis fratribus
30 quos autem praedestinavit hos et vocavit et quos
vocavit hos et iustificavit quos autem iustificavit illos et

glorificavit **31** quid ergo dicemus ad haec si Deus pro
nobis quis contra nos **32** qui etiam Filio suo non pepercit
sed pro nobis omnibus tradidit illum quomodo non etiam
cum illo omnia nobis donabit **33** quis accusabit adversus
electos Dei Deus qui iustificat **34** quis est qui condemnet
Christus Iesus qui mortuus est immo qui resurrexit qui et
est ad dexteram Dei qui etiam interpellat pro nobis **35**
quis nos separabit a caritate Christi tribulatio an angustia
an persecutio an fames an nuditas an periculum an
gladius **36** sicut scriptum est quia propter te mortificamur
tota die aestimati sumus ut oves occisionis **37** sed in
his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos **38**
certus sum enim quia neque mors neque vita neque
angeli neque principatus neque instantia neque futura
neque fortitudines **39** neque altitudo neque profundum
neque creatura alia poterit nos separare a caritate Dei
quae est in Christo Iesu Domino nostro

9 veritatem dico in Christo non mentior testimonium
mihi perhibente conscientia mea in Spiritu Sancto **2**
quoniam tristitia est mihi magna et continuus dolor cordi
meo **3** optabam enim ipse ego anathema esse a Christo pro
fratribus meis qui sunt cognati mei secundum carnem **4**
qui sunt Israhelitae quorum adoptio est filiorum et gloria
et testamenta et legislatio et obsequium et promissa **5**
quorum patres et ex quibus Christus secundum carnem
qui est super omnia Deus benedictus in saecula amen
(aiōn g165) **6** non autem quod exciderit verbum Dei non
enim omnes qui ex Israhel hii sunt Israhel **7** neque quia
semen sunt Abrahae omnes filii sed in Isaac vocabitur tibi

semen **8** id est non qui filii carnis hii filii Dei sed qui filii
sunt promissionis aestimantur in semine **9** promissionis
enim verbum hoc est secundum hoc tempus veniam et
erit Sarrae filius **10** non solum autem sed et Rebecca
ex uno concubitum habens Isaac patre nostro **11** cum
enim nondum nati fuissent aut aliquid egissent bonum
aut malum ut secundum electionem propositum Dei
maneret **12** non ex operibus sed ex vocante dictum
est ei quia maior serviet minori **13** sicut scriptum est
Iacob dilexi Esau autem odio habui **14** quid ergo dicemus
numquid iniquitas apud Deum absit **15** Mosi enim dicit
miserebor cuius misereor et misericordiam praestabo
cuius miserebor **16** igitur non volentis neque currentis
sed miserentis Dei **17** dicit enim scriptura Pharaoni quia
in hoc ipsum excitavi te ut ostendam in te virtutem
meam et ut adnuntietur nomen meum in universa terra
18 ergo cuius vult miseretur et quem vult indurat **19** dicis
itaque mihi quid adhuc queritur voluntati enim eius quis
resistit **20** o homo tu quis es qui respondeas Deo numquid
dicit figmentum ei qui se finxit quid me fecisti sic **21** an
non habet potestatem figulus luti ex eadem massa facere
aliud quidem vas in honorem aliud vero in contumeliam
22 quod si volens Deus ostendere iram et notam facere
potentiam suam sustinuit in multa patientia vasa irae
aptata in interitum **23** ut ostenderet divitias gloriae suae
in vasa misericordiae quae praeparavit in gloriam **24** quos
et vocavit nos non solum ex Iudaeis sed etiam ex gentibus
25 sicut in Osee dicit vocabo non plebem meam plebem
meam et non misericordiam consecutam misericordiam

consecutam 26 et erit in loco ubi dictum est eis non
plebs mea vos ibi vocabuntur filii Dei vivi 27 Esaias
autem clamat pro Israhel si fuerit numerus filiorum
Israhel tamquam harena maris reliquiae salvae fient 28
verbum enim consummans et brevians in aequitate quia
verbum breviatum faciet Dominus super terram 29 et
sicut praedixit Esaias nisi Dominus Sabaoth reliquisset
nobis semen sicut Sodoma facti essemus et sicut Gomorra
similes fuissemus 30 quid ergo dicemus quod gentes quae
non sectabantur iustitiam adprehenderunt iustitiam
iustitiam autem quae ex fide est 31 Israhel vero sectans
legem iustitiae in legem iustitiae non pervenit 32 quare
quia non ex fide sed quasi ex operibus offenderunt in
lapidem offensionis 33 sicut scriptum est ecce pono in
Sion lapidem offensionis et petram scandali et omnis qui
credit in eum non confundetur

10 fratres voluntas quidem cordis mei et obsecratio
ad Deum fit pro illis in salutem 2 testimonium enim
perhibeo illis quod aemulationem Dei habent sed non
secundum scientiam 3 ignorantes enim Dei iustitiam et
suam quaerentes statuere iustitiae Dei non sunt subiecti
4 finis enim legis Christus ad iustitiam omni credenti 5
Moses enim scripsit quoniam iustitiam quae ex lege est
qui fecerit homo vivet in ea 6 quae autem ex fide est
iustitia sic dicit ne dixeris in corde tuo quis ascendit in
caelum id est Christum deducere 7 aut quis descendit in
abyssum hoc est Christum ex mortuis revocare (Abyssos
g12) 8 sed quid dicit prope est verbum in ore tuo et
in corde tuo hoc est verbum fidei quod praedicamus

9 quia si confitearis in ore tuo Dominum Iesum et in
corde tuo credideris quod Deus illum excitavit ex mortuis
salvus eris 10 corde enim creditur ad iustitiam ore
autem confessio fit in salutem 11 dicit enim scriptura
omnis qui credit in illum non confundetur 12 non
enim est distinctio Iudaei et Graeci nam idem Dominus
omnium dives in omnes qui invocant illum 13 omnis enim
quicumque invocaverit nomen Domini salvus erit 14
quomodo ergo invocabunt in quem non crediderunt aut
quomodo credent ei quem non audierunt quomodo autem
audient sine praedicante 15 quomodo vero praedicabunt
nisi mittantur sicut scriptum est quam speciosi pedes
evangelizantium pacem evangelizantium bona 16 sed non
omnes oboedierunt evangelio Esaias enim dicit Domine
quis credidit auditui nostro 17 ergo fides ex auditu
auditus autem per verbum Christi 18 sed dico numquid
non audierunt et quidem in omnem terram exiit sonus
eorum et in fines orbis terrae verba eorum 19 sed dico
numquid Israhel non cognovit primus Moses dicit ego ad
aemulationem vos adducam in non gentem in gentem
insipientem in iram vos mittam 20 Esaias autem audet et
dicit inventus sum non quaerentibus me palam apparui
his qui me non interrogabant 21 ad Israhel autem dicit
tota die expandi manus meas ad populum non credentem
et contradicentem

11 dico ergo numquid reppulit Deus populum suum
absit nam et ego Israhelita sum ex semine Abraham
tribu Beniamin 2 non reppulit Deus plebem suam
quam praesciit an nescitis in Helia quid dicit scriptura

quemadmodum interpellat Deum adversus Israhel **3**
Domine prophetas tuos occiderunt altaria tua suffoderunt
et ego relictus sum solus et quaerunt animam meam **4**
sed quid dicit illi responsum divinum reliqui mihi septem
milia virorum qui non curvaverunt genu Baal **5** sic ergo
et in hoc tempore reliquiae secundum electionem gratiae
factae sunt **6** si autem gratia non ex operibus alioquin
gratia iam non est gratia **7** quid ergo quod quaerebat
Israhel hoc non est consecutus electio autem consecuta
est ceteri vero excaecati sunt **8** sicut scriptum est dedit
illis Deus spiritum conpunctionis oculos ut non videant et
aures ut non audiant usque in hodiernum diem **9** et David
dicit fiat mensa eorum in laqueum et in captionem et in
scandalum et in retributionem illis **10** obscurentur oculi
eorum ne videant et dorsum illorum semper incurva **11**
dico ergo numquid sic offenderunt ut caderent absit sed
illorum delicto salus gentibus ut illos aemulentur **12** quod
si delictum illorum divitiae sunt mundi et deminutio
eorum divitiae gentium quanto magis plenitudo eorum
13 vobis enim dico gentibus quamdiu quidem ego sum
gentium apostolus ministerium meum honorificabo **14** si
quo modo ad aemulandum provocem carnem meam et
salvos faciam aliquos ex illis **15** si enim amissio eorum
reconciliatio est mundi quae adsumptio nisi vita ex
mortuis **16** quod si delibatio sancta est et massa et si
radix sancta et rami **17** quod si aliqui ex ramis fracti
sunt tu autem cum oleaster esses insertus es in illis
et socius radicis et pinguidinis olivae factus es **18** noli
gloriari adversus ramos quod si gloriaris non tu radicem

portas sed radix te **19** dices ergo fracti sunt rami ut ego
inserar **20** bene propter incredulitatem fracti sunt tu
autem fide stas noli altum sapere sed time **21** si enim Deus
naturalibus ramis non pepercit ne forte nec tibi parcat **22**
vide ergo bonitatem et severitatem Dei in eos quidem
qui ceciderunt severitatem in te autem bonitatem Dei si
permanseris in bonitate alioquin et tu excideris **23** sed
et illi si non permanserint in incredulitate inserentur
potens est enim Deus iterum inserere illos **24** nam si tu
ex naturali excisus es oleastro et contra naturam insertus
es in bonam olivam quanto magis hii secundum naturam
inserentur suae olivae **25** nolo enim vos ignorare fratres
mysterium hoc ut non sitis vobis ipsis sapientes quia
caecitas ex parte contigit in Israhel donec plenitudo
gentium intraret **26** et sic omnis Israhel salvus fieret
sicut scriptum est veniet ex Sion qui eripiat avertet
impietates ab Iacob **27** et hoc illis a me testamentum
cum abstulero peccata eorum **28** secundum evangelium
quidem inimici propter vos secundum electionem autem
carissimi propter patres **29** sine paenitentia enim sunt
dona et vocatio Dei **30** sicut enim aliquando et vos non
credidistis Deo nunc autem misericordiam consecuti
estis propter illorum incredulitatem **31** ita et isti nunc
non crediderunt in vestram misericordiam ut et ipsi
misericordiam consequantur **32** conclusit enim Deus
omnia in incredulitatem ut omnium misereatur **(eleēsē
g1653)** **33** o altitudo divitiarum sapientiae et scientiae Dei
quam inconprehensibilia sunt iudicia eius et investigabiles
viae eius **34** quis enim cognovit sensum Domini aut

quis consiliarius eius fuit 35 aut quis prior dedit illi et
retribuetur ei 36 quoniam ex ipso et per ipsum et in ipso
omnia ipsi gloria in saecula amen (aiōn g165)
12 obsecro itaque vos fratres per misericordiam Dei ut
exhibeatis corpora vestra hostiam viventem sanctam Deo
placentem rationabile obsequium vestrum 2 et nolite
conformari huic saeculo sed reformamini in novitate
sensus vestri ut probetis quae sit voluntas Dei bona et
placens et perfecta (aiōn g165) 3 dico enim per gratiam quae
data est mihi omnibus qui sunt inter vos non plus sapere
quam oportet sapere sed sapere ad sobrietatem unicuique
sicut Deus divisit mensuram fidei 4 sicut enim in uno
corpore multa membra habemus omnia autem membra
non eundem actum habent 5 ita multi unum corpus
sumus in Christo singuli autem alter alterius membra 6
habentes autem donationes secundum gratiam quae data
est nobis differentes sive prophetiam secundum rationem
fidei 7 sive ministerium in ministrando sive qui docet in
doctrina 8 qui exhortatur in exhortando qui tribuit in
simplicitate qui praeest in sollicitudine qui miseretur in
hilaritate 9 dilectio sine simulatione odientes malum
adherentes bono 10 caritatem fraternitatis invicem
diligentes honore invicem praevenientes 11 sollicitudine
non pigri spiritu ferventes Domino servientes 12 spe
gaudentes in tribulatione patientes orationi instantes 13
necessitatibus sanctorum communicantes hospitalitatem
sectantes 14 benedicite persequentibus benedicite et
nolite maledicere 15 gaudere cum gaudentibus flere
cum flentibus 16 id ipsum invicem sentientes non

alta sapientes sed humilibus consentientes nolite esse
prudentes apud vosmet ipsos **17** nulli malum pro malo
reddentes providentes bona non tantum coram Deo sed
etiam coram omnibus hominibus **18** si fieri potest quod
ex vobis est cum omnibus hominibus pacem habentes **19**
non vosmet ipsos defendentes carissimi sed date locum
irae scriptum est enim mihi vindictam ego retribuam
dicit Dominus **20** sed si esurierit inimicus tuus ciba illum
si sitit potum da illi hoc enim faciens carbones ignis
congeres super caput eius **21** noli vinci a malo sed vince
in bono malum

13 omnis anima potestatibus sublimioribus subdita
sit non est enim potestas nisi a Deo quae autem sunt
a Deo ordinatae sunt **2** itaque qui resistit potestati
Dei ordinationi resistit qui autem resistunt ipsi sibi
damnationem adquirunt **3** nam principes non sunt timori
boni operis sed mali vis autem non timere potestatem
bonum fac et habebis laudem ex illa **4** Dei enim minister
est tibi in bonum si autem male feceris time non enim sine
causa gladium portat Dei enim minister est vindex in iram
ei qui malum agit **5** ideo necessitate subditi estote non
solum propter iram sed et propter conscientiam **6** ideo
enim et tributa praestatis ministri enim Dei sunt in hoc
ipsum servientes **7** reddite omnibus debita cui tributum
tributum cui vectigal vectigal cui timorem timorem cui
honorem honorem **8** nemini quicquam debeatis nisi
ut invicem diligatis qui enim diligit proximum legem
implevit **9** nam non adulterabis non occides non furaberis
non concupisces et si quod est aliud mandatum in hoc

verbo instauratur diliges proximum tuum tamquam te
ipsum **10** dilectio proximo malum non operatur plenitudo
ergo legis est dilectio **11** et hoc scientes tempus quia hora
est iam nos de somno surgere nunc enim propior est
nostra salus quam cum credidimus **12** nox praecessit dies
autem adpropiavit abiciamus ergo opera tenebrarum et
induamur arma lucis **13** sicut in die honeste ambulemus
non in comesationibus et ebrietatibus non in cubilibus et
inpudicitiis non in contentione et aemulatione **14** sed
induite Dominum Iesum Christum et carnis curam ne
feceritis in desideriis

14 infirmum autem in fide adsumite non in
disceptationibus cogitationum **2** alius enim credit
manducare omnia qui autem infirmus est holus manducat
3 is qui manducat non manducantem non spernat et qui
non manducat manducantem non iudicet Deus enim
illum adsumpsit **4** tu quis es qui iudices alienum servum
suo domino stat aut cadit stabit autem potens est enim
Deus statuere illum **5** nam alius iudicat diem plus inter
diem alius iudicat omnem diem unusquisque in suo sensu
abundet **6** qui sapit diem Domino sapit et qui manducat
Domino manducat gratias enim agit Deo et qui non
manducat Domino non manducat et gratias agit Deo **7**
nemo enim nostrum sibi vivit et nemo sibi moritur **8** sive
enim vivimus Domino vivimus sive morimur Domino
morimur sive ergo vivimus sive morimur Domini sumus
9 in hoc enim Christus et mortuus est et revixit ut et
mortuorum et vivorum dominetur **10** tu autem quid
iudicas fratrem tuum aut tu quare spernis fratrem tuum

omnes enim stabimus ante tribunal Dei **11** scriptum
est enim vivo ego dicit Dominus quoniam mihi flectet
omne genu et omnis lingua confitebitur Deo **12** itaque
unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo **13** non
ergo amplius invicem iudicemus sed hoc iudicate magis
ne ponatis offendiculum fratri vel scandalum **14** scio et
confido in Domino Iesu quia nihil commune per ipsum
nisi ei qui existimat quid commune esse illi commune est
15 si enim propter cibum frater tuus contristatur iam non
secundum caritatem ambulas noli cibo tuo illum perdere
pro quo Christus mortuus est **16** non ergo blasphemetur
bonum nostrum **17** non est regnum Dei esca et potus sed
iustitia et pax et gaudium in Spiritu Sancto **18** qui enim in
hoc servit Christo placet Deo et probatus est hominibus
19 itaque quae pacis sunt sectemur et quae aedificationis
sunt in invicem **20** noli propter escam destruere opus Dei
omnia quidem munda sunt sed malum est homini qui per
offendiculum manducat **21** bonum est non manducare
carnem et non bibere vinum neque in quo frater tuus
offendit aut scandalizatur aut infirmatur **22** tu fidem
habes penes temet ipsum habe coram Deo beatus qui
non iudicat semet ipsum in eo quo probat **23** qui autem
discernit si manducaverit damnatus est quia non ex fide
omne autem quod non ex fide peccatum est

15 debemus autem nos firmiores inbecillitates
infirmorum sustinere et non nobis placere **2** unusquisque
vestrum proximo suo placeat in bonum ad aedificationem
3 etenim Christus non sibi placuit sed sicut scriptum
est inproperia inproperantium tibi ceciderunt super

me **4** quaecumque enim scripta sunt ad nostram
doctrinam scripta sunt ut per patientiam et consolationem
scripturarum spem habeamus **5** Deus autem patientiae
et solacii det vobis id ipsum sapere in alterutrum
secundum Iesum Christum **6** ut unianimes uno ore
honorificetis Deum et Patrem Domini nostri Iesu Christi
7 propter quod suscipite invicem sicut et Christus
suscepit vos in honorem Dei **8** dico enim Christum Iesum
ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem Dei
ad confirmandas promissiones patrum **9** gentes autem
super misericordiam honorare Deum sicut scriptum
est propter hoc confitebor tibi in gentibus et nomini
tuo cantabo **10** et iterum dicit laetamini gentes cum
plebe eius **11** et iterum laudate omnes gentes Dominum
et magnificate eum omnes populi **12** et rursus Esaias
ait erit radix Iesse et qui exsurget regere gentes in
eo gentes sperabunt **13** Deus autem spei repleat vos
omni gaudio et pace in credendo ut abundetis in spe
in virtute Spiritus Sancti **14** certus sum autem fratres
mei et ego ipse de vobis quoniam et ipsi pleni estis
dilectione repleti omni scientia ita ut possitis alterutrum
monere **15** audacius autem scripsi vobis fratres ex parte
tamquam in memoriam vos reducens propter gratiam
quae data est mihi a Deo **16** ut sim minister Christi Iesu
in gentibus sanctificans evangelium Dei ut fiat oblatio
gentium accepta sanctificata in Spiritu Sancto **17** habeo
igitur gloriam in Christo Iesu ad Deum **18** non enim
audeo aliquid loqui eorum quae per me non effecit
Christus in oboedientiam gentium verbo et factis **19** in

virtute signorum et prodigiorum in virtute Spiritus Sancti
ita ut ab Hierusalem per circuitum usque in Illyricum
repleverim evangelium Christi **20** sic autem hoc praedicavi
evangelium non ubi nominatus est Christus ne super
alienum fundamentum aedificarem **21** sed sicut scriptum
est quibus non est adnuntiatum de eo videbunt et qui
non audierunt intellegent **22** propter quod et inpediebar
plurimum venire ad vos **23** nunc vero ulterius locum
non habens in his regionibus cupiditatem autem habens
veniendi ad vos ex multis iam annis **24** cum in Hispaniam
proficisci coepero spero quod praeteriens videam vos et
a vobis deducar illuc si vobis primum ex parte fruitus
fuero **25** nunc igitur proficiscar in Hierusalem ministrare
sanctis **26** probaverunt enim Macedonia et Achaia
conlationem aliquam facere in pauperes sanctorum qui
sunt in Hierusalem **27** placuit enim eis et debitores sunt
eorum nam si spiritalium eorum participes facti sunt
gentiles debent et in carnalibus ministrare eis **28** hoc
igitur cum consummavero et adsignavero eis fructum
hunc proficiscar per vos in Hispaniam **29** scio autem
quoniam veniens ad vos in abundantia benedictionis
Christi veniam **30** obsecro igitur vos fratres per Dominum
nostrum Iesum Christum et per caritatem Spiritus ut
adiuvetis me in orationibus pro me ad Deum **31** ut liberer
ab infidelibus qui sunt in Iudaea et obsequii mei oblatio
accepta fiat in Hierosolyma sanctis **32** ut veniam ad vos
in gaudio per voluntatem Dei et refrigerer vobiscum **33**
Deus autem pacis sit cum omnibus vobis amen

16 commendo autem vobis Phoebem sororem nostram
quae est in ministerio ecclesiae quae est Cenchris **2** ut
eam suscipiatis in Domino digne sanctis et adsistatis ei in
quocumque negotio vestri indiguerit etenim ipsa quoque
adstitit multis et mihi ipsi **3** salutate Priscam et Aquilam
adiutores meos in Christo Iesu **4** qui pro anima mea
suas cervices subposuerunt quibus non solus ego gratias
ago sed et cunctae ecclesiae gentium **5** et domesticam
eorum ecclesiam salutate Ephaenetum dilectum mihi
qui est primitivus Asiae in Christo **6** salutate Mariam
quae multum laboravit in vobis **7** salutate Andronicum et
Iuniam cognatos et concaptivos meos qui sunt nobiles in
apostolis qui et ante me fuerunt in Christo **8** salutate
Ampliatum dilectissimum mihi in Domino **9** salutate
Urbanum adiutorem nostrum in Christo et Stachyn
dilectum meum **10** salutate Apellen probum in Christo **11**
salutate eos qui sunt ex Aristoboli salutate Herodionem
cognatum meum salutate eos qui sunt ex Narcissi qui
sunt in Domino **12** salutate Tryfenam et Tryfosam quae
laborant in Domino salutate Persidam carissimam quae
multum laboravit in Domino **13** salutate Rufum electum in
Domino et matrem eius et meam **14** salutate Asyncritum
Flegonta Hermen Patrobam Hermam et qui cum eis
sunt fratres **15** salutate Filologum et Iuliam Nereum et
sororem eius et Olympiadem et omnes qui cum eis sunt
sanctos **16** salutate invicem in osculo sancto salutant
vos omnes ecclesiae Christi **17** rogo autem vos fratres ut
observetis eos qui dissensiones et offendicula praeter
doctrinam quam vos didicistis faciunt et declinate ab illis

18 huiusmodi enim Christo Domino nostro non serviunt
sed suo ventri et per dulces sermones et benedictiones
seducunt corda innocentium **19** vestra enim oboedientia
in omnem locum divulgata est gaudeo igitur in vobis sed
volo vos sapientes esse in bono et simplices in malo **20**
Deus autem pacis conteret Satanan sub pedibus vestris
velociter gratia Domini nostri Iesu Christi vobiscum **21**
salutat vos Timotheus adiutor meus et Lucius et Iason et
Sosipater cognati mei **22** saluto vos ego Tertius qui scripsi
epistulam in Domino **23** salutat vos Gaius hospes meus et
universae ecclesiae salutat vos Erastus arcarius civitatis et
Quartus frater **25** ei autem qui potens est vos confirmare
iuxta evangelium meum et praedicationem Iesu Christi
secundum revelationem mysterii temporibus aeternis
taciti **(aiōnios g166)** **26** quod nunc patefactum est per
scripturas prophetarum secundum praeceptum aeterni
Dei ad oboeditionem fidei in cunctis gentibus cognito
(aiōnios g166) **27** solo sapienti Deo per Iesum Christum cui
honor in saecula saeculorum amen **(aiōn g165)**

Corinthios I

1 Paulus vocatus apostolus Christi Iesu per voluntatem
Dei et Sosthenes frater **2** ecclesiae Dei quae est Corinthi
sanctificatis in Christo Iesu vocatis sanctis cum omnibus
qui invocant nomen Domini nostri Iesu Christi in omni
loco ipsorum et nostro **3** gratia vobis et pax a Deo Patre
nostro et Domino Iesu Christo **4** gratias ago Deo meo
semper pro vobis in gratia Dei quae data est vobis in
Christo Iesu **5** quia in omnibus divites facti estis in illo
in omni verbo et in omni scientia **6** sicut testimonium
Christi confirmatum est in vobis **7** ita ut nihil vobis
desit in ulla gratia expectantibus revelationem Domini
nostri Iesu Christi **8** qui et confirmabit vos usque ad
finem sine crimine in die adventus Domini nostri Iesu
Christi **9** fidelis Deus per quem vocati estis in societatem
Filii eius Iesu Christi Domini nostri **10** obsecro autem
vos fratres per nomen Domini nostri Iesu Christi ut id
ipsum dicatis omnes et non sint in vobis scismata sitis
autem perfecti in eodem sensu et in eadem sententia
11 significatum est enim mihi de vobis fratres mei ab
his qui sunt Chloes quia contentiones inter vos sunt **12**
hoc autem dico quod unusquisque vestrum dicit ego
quidem sum Pauli ego autem Apollo ego vero Cephae ego
autem Christi **13** divisus est Christus numquid Paulus
crucifixus est pro vobis aut in nomine Pauli baptizati
estis **14** gratias ago Deo quod neminem vestrum baptizavi
nisi Crispum et Gaium **15** ne quis dicat quod in nomine
meo baptizati sitis **16** baptizavi autem et Stephanae
domum ceterum nescio si quem alium baptizaverim **17**

non enim misit me Christus baptizare sed evangelizare
non in sapientia verbi ut non evacuetur crux Christi **18**
verbum enim crucis pereuntibus quidem stultitia est
his autem qui salvi fiunt id est nobis virtus Dei est **19**
scriptum est enim perdam sapientiam sapientium et
prudentiam prudentium reprobabo **20** ubi sapiens ubi
scriba ubi conquisitor huius saeculi nonne stultam fecit
Deus sapientiam huius mundi **(aiōn g165)** **21** nam quia
in Dei sapientia non cognovit mundus per sapientiam
Deum placuit Deo per stultitiam praedicationis salvos
facere credentes **22** quoniam et Iudaei signa petunt et
Graeci sapientiam quaerunt **23** nos autem praedicamus
Christum crucifixum Iudaeis quidem scandalum gentibus
autem stultitiam **24** ipsis autem vocatis Iudaeis atque
Graecis Christum Dei virtutem et Dei sapientiam **25** quia
quod stultum est Dei sapientius est hominibus et quod
infirmum est Dei fortius est hominibus **26** videte enim
vocationem vestram fratres quia non multi sapientes
secundum carnem non multi potentes non multi nobiles
27 sed quae stulta sunt mundi elegit Deus ut confundat
sapientes et infirma mundi elegit Deus ut confundat
fortia **28** et ignobilia mundi et contemptibilia elegit
Deus et quae non sunt ut ea quae sunt destrueret **29** ut
non glorietur omnis caro in conspectu eius **30** ex ipso
autem vos estis in Christo Iesu qui factus est sapientia
nobis a Deo et iustitia et sanctificatio et redemptio **31** ut
quemadmodum scriptum est qui gloriatur in Domino
glorietur

2 et ego cum venissem ad vos fratres veni non per
sublimitatem sermonis aut sapientiae adnuntians vobis
testimonium Christi **2** non enim iudicavi scire me aliquid
inter vos nisi Iesum Christum et hunc crucifixum **3**
et ego in infirmitate et timore et tremore multo fui
apud vos **4** et sermo meus et praedicatio mea non
in persuasibilibus sapientiae verbis sed in ostensione
Spiritus et virtutis **5** ut fides vestra non sit in sapientia
hominum sed in virtute Dei **6** sapientiam autem loquimur
inter perfectos sapientiam vero non huius saeculi neque
principum huius saeculi qui destruuntur **(aiōn g165)** **7** sed
loquimur Dei sapientiam in mysterio quae abscondita
est quam praedestinavit Deus ante saecula in gloriam
nostram **(aiōn g165)** **8** quam nemo principum huius saeculi
cognovit si enim cognovissent numquam Dominum
gloriae crucifixissent **(aiōn g165)** **9** sed sicut scriptum est
quod oculus non vidit nec auris audivit nec in cor hominis
ascendit quae praeparavit Deus his qui diligunt illum **10**
nobis autem revelavit Deus per Spiritum suum Spiritus
enim omnia scrutatur etiam profunda Dei **11** quis enim
scit hominum quae sint hominis nisi spiritus hominis
qui in ipso est ita et quae Dei sunt nemo cognovit nisi
Spiritus Dei **12** nos autem non spiritum mundi accepimus
sed Spiritum qui ex Deo est ut sciamus quae a Deo donata
sunt nobis **13** quae et loquimur non in doctis humanae
sapientiae verbis sed in doctrina Spiritus spiritalibus
spiritalia conparantes **14** animalis autem homo non
percipit ea quae sunt Spiritus Dei stultitia est enim illi et
non potest intellegere quia spiritaliter examinatur **15**

spiritalis autem iudicat omnia et ipse a nemine iudicatur
16 quis enim cognovit sensum Domini qui instruat eum
nos autem sensum Christi habemus
3 et ego fratres non potui vobis loqui quasi spiritalibus
sed quasi carnalibus tamquam parvulis in Christo 2 lac
vobis potum dedi non escam nondum enim poteratis sed
ne nunc quidem potestis adhuc enim estis carnales 3
cum enim sit inter vos zelus et contentio nonne carnales
estis et secundum hominem ambulatis 4 cum enim
quis dicit ego quidem sum Pauli alius autem ego Apollo
nonne homines estis quid igitur est Apollo quid vero
Paulus 5 ministri eius cui credidistis et unicuique sicut
Dominus dedit 6 ego plantavi Apollo rigavit sed Deus
incrementum dedit 7 itaque neque qui plantat est aliquid
neque qui rigat sed qui incrementum dat Deus 8 qui
plantat autem et qui rigat unum sunt unusquisque autem
propriam mercedem accipiet secundum suum laborem
9 Dei enim sumus adiutores Dei agricultura estis Dei
aedificatio estis 10 secundum gratiam Dei quae data est
mihi ut sapiens architectus fundamentum posui alius
autem superaedificat unusquisque autem videat quomodo
superaedificet 11 fundamentum enim aliud nemo potest
ponere praeter id quod positum est qui est Christus
Iesus 12 si quis autem superaedificat supra fundamentum
hoc aurum argentum lapides pretiosos ligna faenum
stipulam 13 uniuscuiusque opus manifestum erit dies
enim declarabit quia in igne revelabitur et uniuscuiusque
opus quale sit ignis probabit 14 si cuius opus manserit
quod superaedificavit mercedem accipiet 15 si cuius opus

arserit detrimentum patietur ipse autem salvus erit sic
tamen quasi per ignem **16** nescitis quia templum Dei estis
et Spiritus Dei habitat in vobis **17** si quis autem templum
Dei violaverit disperdet illum Deus templum enim Dei
sanctum est quod estis vos **18** nemo se seducat si quis
videtur inter vos sapiens esse in hoc saeculo stultus fiat
ut sit sapiens **(aiōn g165)** **19** sapientia enim huius mundi
stultitia est apud Deum scriptum est enim conprehendam
sapientes in astutia eorum **20** et iterum Dominus novit
cogitationes sapientium quoniam vanae sunt **21** itaque
nemo glorietur in hominibus omnia enim vestra sunt **22**
sive Paulus sive Apollo sive Cephas sive mundus sive vita
sive mors sive praesentia sive futura omnia enim vestra
sunt **23** vos autem Christi Christus autem Dei

4 sic nos existimet homo ut ministros Christi et
dispensatores mysteriorum Dei **2** hic iam quaeritur inter
dispensatores ut fidelis quis inveniatur **3** mihi autem
pro minimo est ut a vobis iudicer aut ab humano die
sed neque me ipsum iudico **4** nihil enim mihi conscius
sum sed non in hoc iustificatus sum qui autem iudicat
me Dominus est **5** itaque nolite ante tempus iudicare
quoadusque veniat Dominus qui et inluminabit abscondita
tenebrarum et manifestabit consilia cordium et tunc laus
erit unicuique a Deo **6** haec autem fratres transfiguravi
in me et Apollo propter vos ut in nobis discatis ne supra
quam scriptum est unus adversus alterum infletur pro
alio **7** quis enim te discernit quid autem habes quod
non accepisti si autem accepisti quid gloriaris quasi non
acceperis **8** iam saturati estis iam divites facti estis sine

nobis regnastis et utinam regnaretis ut et nos vobiscum
regnaremus **9** puto enim Deus nos apostolos novissimos
ostendit tamquam morti destinatos quia spectaculum
facti sumus mundo et angelis et hominibus **10** nos stulti
propter Christum vos autem prudentes in Christo nos
infirmi vos autem fortes vos nobiles nos autem ignobiles
11 usque in hanc horam et esurimus et sitimus et nudi
sumus et colaphis caedimur et instabiles sumus **12** et
laboramus operantes manibus nostris maledicimur et
benedicimus persecutionem patimur et sustinemus **13**
blasphemamur et obsecramus tamquam purgamenta
huius mundi facti sumus omnium peripsima usque adhuc
14 non ut confundam vos haec scribo sed ut filios meos
carissimos moneo **15** nam si decem milia pedagogorum
habeatis in Christo sed non multos patres nam in Christo
Iesu per evangelium ego vos genui **16** rogo ergo vos
imitatores mei estote **17** ideo misi ad vos Timotheum
qui est filius meus carissimus et fidelis in Domino qui
vos commonefaciat vias meas quae sunt in Christo
sicut ubique in omni ecclesia doceo **18** tamquam non
venturus sim ad vos sic inflati sunt quidam **19** veniam
autem cito ad vos si Dominus voluerit et cognoscam non
sermonem eorum qui inflati sunt sed virtutem **20** non
enim in sermone est regnum Dei sed in virtute **21** quid
vultis in virga veniam ad vos an in caritate et spiritu
mansuetudinis

5 omnino auditur inter vos fornicatio et talis fornicatio
qualis nec inter gentes ita ut uxorem patris aliquis habeat
2 et vos inflati estis et non magis luctum habuistis ut

tollatur de medio vestrum qui hoc opus fecit **3** ego quidem
absens corpore praesens autem spiritu iam iudicavi ut
praesens eum qui sic operatus est **4** in nomine Domini
nostri Iesu Christi congregatis vobis et meo spiritu cum
virtute Domini Iesu **5** tradere huiusmodi Satanae in
interitum carnis ut spiritus salvus sit in die Domini
Iesu **6** non bona gloriatio vestra nescitis quia modicum
fermentum totam massam corrumpit **7** expurgate vetus
fermentum ut sitis nova consparsio sicut estis azymi
etenim pascha nostrum immolatus est Christus **8** itaque
epulemur non in fermento veteri neque in fermento
malitiae et nequitiae sed in azymis sinceritatis et veritatis
9 scripsi vobis in epistula ne commisceamini fornicariis
10 non utique fornicariis huius mundi aut avaris aut
rapacibus aut idolis servientibus alioquin debueratis
de hoc mundo exisse **11** nunc autem scripsi vobis non
commisceri si is qui frater nominatur est fornicator aut
avarus aut idolis serviens aut maledicus aut ebriosus aut
rapax cum eiusmodi nec cibum sumere **12** quid enim
mihi de his qui foris sunt iudicare nonne de his qui intus
sunt vos iudicatis **13** nam eos qui foris sunt Deus iudicabit
auferte malum ex vobis ipsis

6 audet aliquis vestrum habens negotium adversus
alterum iudicari apud iniquos et non apud sanctos **2** an
nescitis quoniam sancti de mundo iudicabunt et si in
vobis iudicabitur mundus indigni estis qui de minimis
iudicetis **3** nescitis quoniam angelos iudicabimus quanto
magis saecularia **4** saecularia igitur iudicia si habueritis
contemptibiles qui sunt in ecclesia illos constituite ad

iudicandum **5** ad verecundiam vestram dico sic non est
inter vos sapiens quisquam qui possit iudicare inter
fratrem suum **6** sed frater cum fratre iudicio contendit et
hoc apud infideles **7** iam quidem omnino delictum est
in vobis quod iudicia habetis inter vos quare non magis
iniuriam accipitis quare non magis fraudem patimini **8**
sed vos iniuriam facitis et fraudatis et hoc fratribus **9** an
nescitis quia iniqui regnum Dei non possidebunt nolite
errare neque fornicarii neque idolis servientes neque
adulteri **10** neque molles neque masculorum concubitores
neque fures neque avari neque ebriosi neque maledici
neque rapaces regnum Dei possidebunt **11** et haec quidam
fuistis sed abluti estis sed sanctificati estis sed iustificati
estis in nomine Domini nostri Iesu Christi et in Spiritu
Dei nostri **12** omnia mihi licent sed non omnia expediunt
omnia mihi licent sed ego sub nullius redigar potestate
13 esca ventri et venter escis Deus autem et hunc et haec
destruet corpus autem non fornicationi sed Domino et
Dominus corpori **14** Deus vero et Dominum suscitavit et
nos suscitabit per virtutem suam **15** nescitis quoniam
corpora vestra membra Christi sunt tollens ergo membra
Christi faciam membra meretricis absit **16** an nescitis
quoniam qui adheret meretrici unum corpus efficitur
erunt enim inquit duo in carne una **17** qui autem adheret
Domino unus spiritus est **18** fugite fornicationem omne
peccatum quodcumque fecerit homo extra corpus est qui
autem fornicatur in corpus suum peccat **19** an nescitis
quoniam membra vestra templum est Spiritus Sancti
qui in vobis est quem habetis a Deo et non estis vestri

20 empti enim estis pretio magno glorificate et portate
Deum in corpore vestro

7 de quibus autem scripsistis bonum est homini mulierem
non tangere 2 propter fornicationes autem unusquisque
suam uxorem habeat et unaquaeque suum virum habeat
3 uxori vir debitum reddat similiter autem et uxor viro 4
mulier sui corporis potestatem non habet sed vir similiter
autem et vir sui corporis potestatem non habet sed
mulier 5 nolite fraudare invicem nisi forte ex consensu
ad tempus ut vacetis orationi et iterum revertimini in id
ipsum ne temptet vos Satanas propter incontinentiam
vestram 6 hoc autem dico secundum indulgentiam non
secundum imperium 7 volo autem omnes homines esse
sicut me ipsum sed unusquisque proprium habet donum
ex Deo alius quidem sic alius vero sic 8 dico autem non
nuptis et viduis bonum est illis si sic maneant sicut
et ego 9 quod si non se continent nubant melius est
enim nubere quam uri 10 his autem qui matrimonio
iuncti sunt praecipio non ego sed Dominus uxorem
a viro non discedere 11 quod si discesserit manere
innuptam aut viro suo reconciliari et vir uxorem ne
dimittat 12 nam ceteris ego dico non Dominus si quis
frater uxorem habet infidelem et haec consentit habitare
cum illo non dimittat illam 13 et si qua mulier habet
virum infidelem et hic consentit habitare cum illa non
dimittat virum 14 sanctificatus est enim vir infidelis in
muliere fideli et sanctificata est mulier infidelis per virum
fidelem alioquin filii vestri inmundi essent nunc autem
sancti sunt 15 quod si infidelis discedit discedat non est

enim servituti subiectus frater aut soror in eiusmodi in
pace autem vocavit nos Deus **16** unde enim scis mulier
si virum salvum facies aut unde scis vir si mulierem
salvam facies **17** nisi unicuique sicut divisit Dominus
unumquemque sicut vocavit Deus ita ambulet et sic in
omnibus ecclesiis doceo **18** circumcisus aliquis vocatus est
non adducat praeputium in praeputio aliquis vocatus est
non circumcidatur **19** circumcisio nihil est et praeputium
nihil est sed observatio mandatorum Dei **20** unusquisque
in qua vocatione vocatus est in ea permaneat **21** servus
vocatus es non sit tibi curae sed et si potes liber fieri
magis utere **22** qui enim in Domino vocatus est servus
libertus est Domini similiter qui liber vocatus est servus
est Christi **23** pretio empti estis nolite fieri servi hominum
24 unusquisque in quo vocatus est fratres in hoc maneat
apud Deum **25** de virginibus autem praeceptum Domini
non habeo consilium autem do tamquam misericordiam
consecutus a Domino ut sim fidelis **26** existimo ergo hoc
bonum esse propter instantem necessitatem quoniam
bonum est homini sic esse **27** alligatus es uxori noli
quaerere solutionem solutus es ab uxore noli quaerere
uxorem **28** si autem acceperis uxorem non peccasti
et si nupserit virgo non peccavit tribulationem tamen
carnis habebunt huiusmodi ego autem vobis parco **29**
hoc itaque dico fratres tempus breve est reliquum est
ut qui habent uxores tamquam non habentes sint **30** et
qui flent tamquam non flentes et qui gaudent tamquam
non gaudentes et qui emunt tamquam non possidentes
31 et qui utuntur hoc mundo tamquam non utantur

praeterit enim figura huius mundi **32** volo autem vos sine
sollicitudine esse qui sine uxore est sollicitus est quae
Domini sunt quomodo placeat Deo **33** qui autem cum
uxore est sollicitus est quae sunt mundi quomodo placeat
uxori et divisus est **34** et mulier innupta et virgo cogitat
quae Domini sunt ut sit sancta et corpore et spiritu
quae autem nupta est cogitat quae sunt mundi quomodo
placeat viro **35** porro hoc ad utilitatem vestram dico non
ut laqueum vobis iniciam sed ad id quod honestum est et
quod facultatem praebeat sine inpedimento Dominum
observandi **36** si quis autem turpem se videri existimat
super virgine sua quod sit superadulta et ita oportet fieri
quod vult faciat non peccat nubat **37** nam qui statuit in
corde suo firmus non habens necessitatem potestatem
autem habet suae voluntatis et hoc iudicavit in corde
suo servare virginem suam bene facit **38** igitur et qui
matrimonio iungit virginem suam bene facit et qui non
iungit melius facit **39** mulier alligata est quanto tempore
vir eius vivit quod si dormierit vir eius liberata est cui
vult nubat tantum in Domino **40** beatior autem erit si
sic permanserit secundum meum consilium puto autem
quod et ego Spiritum Dei habeo

8 de his autem quae idolis sacrificantur scimus quia
omnes scientiam habemus scientia inflat caritas vero
aedificat **2** si quis se existimat scire aliquid nondum
cognovit quemadmodum oporteat eum scire **3** si quis
autem diligit Deum hic cognitus est ab eo **4** de escis autem
quae idolis immolantur scimus quia nihil est idolum in
mundo et quod nullus Deus nisi unus **5** nam et si sunt qui

dicantur dii sive in caelo sive in terra siquidem sunt dii
multi et domini multi **6** nobis tamen unus Deus Pater
ex quo omnia et nos in illum et unus Dominus Iesus
Christus per quem omnia et nos per ipsum **7** sed non in
omnibus est scientia quidam autem conscientia usque
nunc idoli quasi idolothytum manducant et conscientia
ipsorum cum sit infirma polluitur **8** esca autem nos
non commendat Deo neque si non manducaverimus
deficiemus neque si manducaverimus abundabimus **9**
videte autem ne forte haec licentia vestra offendiculum
fiat infirmibus **10** si enim quis viderit eum qui habet
scientiam in idolio recumbentem nonne conscientia eius
cum sit infirma aedificabitur ad manducandum idolothyta
11 et peribit infirmus in tua scientia frater propter quem
Christus mortuus est **12** sic autem peccantes in fratres et
percutientes conscientiam eorum infirmam in Christo
peccatis **13** quapropter si esca scandalizat fratrem meum
non manducabo carnem in aeternum ne fratrem meum
scandalizem **(aiōn g165)**

9 non sum liber non sum apostolus nonne Iesum
Dominum nostrum vidi non opus meum vos estis in
Domino **2** si aliis non sum apostolus sed tamen vobis sum
nam signaculum apostolatus mei vos estis in Domino
3 mea defensio apud eos qui me interrogant haec est
4 numquid non habemus potestatem manducandi et
bibendi **5** numquid non habemus potestatem sororem
mulierem circumducendi sicut et ceteri apostoli et fratres
Domini et Cephas **6** aut solus ego et Barnabas non
habemus potestatem hoc operandi **7** quis militat suis

stipendiis umquam quis plantat vineam et fructum eius
non edit quis pascit gregem et de lacte gregis non
manducat **8** numquid secundum hominem haec dico an
et lex haec non dicit **9** scriptum est enim in lege Mosi
non alligabis os bovi trituranti numquid de bubus cura
est Deo **10** an propter nos utique dicit nam propter nos
scripta sunt quoniam debet in spe qui arat arare et qui
triturat in spe fructus percipiendi **11** si nos vobis spiritalia
seminavimus magnum est si nos carnalia vestra metamus
12 si alii potestatis vestrae participes sunt non potius nos
sed non usi sumus hac potestate sed omnia sustinemus
ne quod offendiculum demus evangelio Christi **13** nescitis
quoniam qui in sacrario operantur quae de sacrario sunt
edunt qui altario deserviunt cum altario participantur **14**
ita et Dominus ordinavit his qui evangelium adnuntiant
de evangelio vivere **15** ego autem nullo horum usus
sum non scripsi autem haec ut ita fiant in me bonum
est enim mihi magis mori quam ut gloriam meam quis
evacuet **16** nam si evangelizavero non est mihi gloria
necessitas enim mihi incumbit vae enim mihi est si non
evangelizavero **17** si enim volens hoc ago mercedem
habeo si autem invitus dispensatio mihi credita est **18**
quae est ergo merces mea ut evangelium praedicans sine
sumptu ponam evangelium ut non abutar potestate mea
in evangelio **19** nam cum liber essem ex omnibus omnium
me servum feci ut plures lucri facerem **20** et factus sum
Iudaeis tamquam Iudaeus ut Iudaeos lucrarer **21** his qui
sub lege sunt quasi sub lege essem cum ipse non essem
sub lege ut eos qui sub lege erant lucri facerem his qui

sine lege erant tamquam sine lege essem cum sine lege
Dei non essem sed in lege essem Christi ut lucri facerem
eos qui sine lege erant **22** factus sum infirmis infirmus
ut infirmos lucri facerem omnibus omnia factus sum
ut omnes facerem salvos **23** omnia autem facio propter
evangelium ut particeps eius efficiar **24** nescitis quod hii
qui in stadio currunt omnes quidem currunt sed unus
accipit bravium sic currite ut conprehendatis **25** omnis
autem qui in agone contendit ab omnibus se abstinet
et illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant nos
autem incorruptam **26** ego igitur sic curro non quasi in
incertum sic pugno non quasi aerem verberans **27** sed
castigo corpus meum et in servitutem redigo ne forte
cum aliis praedicaverim ipse reprobus efficiar

10 nolo enim vos ignorare fratres quoniam patres nostri
omnes sub nube fuerunt et omnes mare transierunt **2**
et omnes in Mose baptizati sunt in nube et in mari **3**
et omnes eandem escam spiritalem manducaverunt **4**
et omnes eundem potum spiritalem biberunt bibebant
autem de spiritali consequenti eos petra petra autem
erat Christus **5** sed non in pluribus eorum beneplacitum
est Deo nam prostrati sunt in deserto **6** haec autem in
figura facta sunt nostri ut non simus concupiscentes
malorum sicut et illi concupierunt **7** neque idolorum
cultores efficiamini sicut quidam ex ipsis quemadmodum
scriptum est sedit populus manducare et bibere et
surrexerunt ludere **8** neque fornicemur sicut quidam
ex ipsis fornicati sunt et ceciderunt una die viginti
tria milia **9** neque temptemus Christum sicut quidam

eorum temptaverunt et a serpentibus perierunt **10** neque
murmuraveritis sicut quidam eorum murmuraverunt et
perierunt ab exterminatore **11** haec autem omnia in figura
contingebant illis scripta sunt autem ad correptionem
nostram in quos fines saeculorum devenerunt **(aiōn g165)** **12**
itaque qui se existimat stare videat ne cadat **13** temptatio
vos non adprehendat nisi humana fidelis autem Deus
qui non patietur vos temptari super id quod potestis
sed faciet cum temptatione etiam proventum ut possitis
sustinere **14** propter quod carissimi mihi fugite ab
idolorum cultura **15** ut prudentibus loquor vos iudicate
quod dico **16** calicem benedictionis cui benedicimus
nonne communicatio sanguinis Christi est et panis quem
frangimus nonne participatio corporis Domini est **17**
quoniam unus panis unum corpus multi sumus omnes
quidem de uno pane participamur **18** videte Israhel
secundum carnem nonne qui edunt hostias participes
sunt altaris **19** quid ergo dico quod idolis immolatum sit
aliquid aut quod idolum sit aliquid **20** sed quae immolant
gentes daemoniis immolant et non Deo nolo autem vos
socios fieri daemoniorum non potestis calicem Domini
bibere et calicem daemoniorum **21** non potestis mensae
Domini participes esse et mensae daemoniorum **22**
an aemulamur Dominum numquid fortiores illo sumus
omnia licent sed non omnia expediunt **23** omnia licent sed
non omnia aedificant **24** nemo quod suum est quaerat sed
quod alterius **25** omne quod in macello venit manducate
nihil interrogantes propter conscientiam **26** Domini est
terra et plenitudo eius **27** si quis vocat vos infidelium et

vultis ire omne quod vobis adponitur manducate nihil
interrogantes propter conscientiam **28** si quis autem
dixerit hoc immolaticium est idolis nolite manducare
propter illum qui indicavit et propter conscientiam **29**
conscientiam autem dico non tuam sed alterius ut quid
enim libertas mea iudicatur ab alia conscientia **30** si
ego cum gratia participo quid blasphemor pro eo quod
gratias ago **31** sive ergo manducatis sive bibitis vel aliud
quid facitis omnia in gloriam Dei facite **32** sine offensione
estote Iudaeis et gentilibus et ecclesiae Dei **33** sicut et ego
per omnia omnibus placeo non quaerens quod mihi utile
est sed quod multis ut salvi fiant

11 imitatores mei estote sicut et ego Christi **2** laudo
autem vos fratres quod omnia mei memores estis et sicut
tradidi vobis praecepta mea tenetis **3** volo autem vos
scire quod omnis viri caput Christus est caput autem
mulieris vir caput vero Christi Deus **4** omnis vir orans aut
prophetans velato capite deturpat caput suum **5** omnis
autem mulier orans aut prophetans non velato capite
deturpat caput suum unum est enim atque si decalvetur
6 nam si non velatur mulier et tondeatur si vero turpe
est mulieri tonderi aut decalvari velet caput suum **7** vir
quidem non debet velare caput quoniam imago et gloria
est Dei mulier autem gloria viri est **8** non enim vir ex
muliere est sed mulier ex viro **9** etenim non est creatus vir
propter mulierem sed mulier propter virum **10** ideo debet
mulier potestatem habere supra caput propter angelos
11 verumtamen neque vir sine muliere neque mulier sine
viro in Domino **12** nam sicut mulier de viro ita et vir per

mulierem omnia autem ex Deo **13** vos ipsi iudicate decet
mulierem non velatam orare Deum **14** nec ipsa natura
docet vos quod vir quidem si comam nutriat ignominia
est illi **15** mulier vero si comam nutriat gloria est illi
quoniam capilli pro velamine ei dati sunt **16** si quis autem
videtur contentiosus esse nos talem consuetudinem non
habemus neque ecclesiae Dei **17** hoc autem praecipio non
laudans quod non in melius sed in deterius convenitis
18 primum quidem convenientibus vobis in ecclesia
audio scissuras esse et ex parte credo **19** nam oportet
et hereses esse ut et qui probati sunt manifesti fiant in
vobis **20** convenientibus ergo vobis in unum iam non
est dominicam cenam manducare **21** unusquisque enim
suam cenam praesumit ad manducandum et alius quidem
esurit alius autem ebrius est **22** numquid domos non
habetis ad manducandum et bibendum aut ecclesiam
Dei contemnitis et confunditis eos qui non habent quid
dicam vobis laudo vos in hoc non laudo **23** ego enim
accepi a Domino quod et tradidi vobis quoniam Dominus
Iesus in qua nocte tradebatur accepit panem **24** et gratias
agens fregit et dixit hoc est corpus meum pro vobis hoc
facite in meam commemorationem **25** similiter et calicem
postquam cenavit dicens hic calix novum testamentum
est in meo sanguine hoc facite quotienscumque bibetis
in meam commemorationem **26** quotienscumque enim
manducabitis panem hunc et calicem bibetis mortem
Domini adnuntiatis donec veniat **27** itaque quicumque
manducaverit panem vel biberit calicem Domini indigne
reus erit corporis et sanguinis Domini **28** probet autem se

ipsum homo et sic de pane illo edat et de calice bibat
29 qui enim manducat et bibit indigne iudicium sibi
manducat et bibit non diiudicans corpus **30** ideo inter vos
multi infirmes et inbecilles et dormiunt multi **31** quod
si nosmet ipsos diiudicaremus non utique iudicaremur
32 dum iudicamur autem a Domino corripimur ut non
cum hoc mundo damnemur **33** itaque fratres mei cum
convenitis ad manducandum invicem expectate **34** si quis
esurit domi manducet ut non in iudicium conveniatis
cetera autem cum venero disponam

12 de spiritalibus autem nolo vos ignorare fratres **2**
scitis quoniam cum gentes essetis ad simulacra muta
prout ducebamini euntes **3** ideo notum vobis facio
quod nemo in Spiritu Dei loquens dicit anathema Iesu
et nemo potest dicere Dominus Iesus nisi in Spiritu
Sancto **4** divisiones vero gratiarum sunt idem autem
Spiritus **5** et divisiones ministrationum sunt idem autem
Dominus **6** et divisiones operationum sunt idem vero
Deus qui operatur omnia in omnibus **7** unicuique autem
datur manifestatio Spiritus ad utilitatem **8** alii quidem
per Spiritum datur sermo sapientiae alii autem sermo
scientiae secundum eundem Spiritum **9** alteri fides in
eodem Spiritu alii gratia sanitatum in uno Spiritu **10** alii
operatio virtutum alii prophetatio alii discretio spirituum
alii genera linguarum alii interpretatio sermonum **11** haec
autem omnia operatur unus atque idem Spiritus dividens
singulis prout vult **12** sicut enim corpus unum est et
membra habet multa omnia autem membra corporis cum
sint multa unum corpus sunt ita et Christus **13** etenim

in uno Spiritu omnes nos in unum corpus baptizati
sumus sive Iudaei sive gentiles sive servi sive liberi et
omnes unum Spiritum potati sumus **14** nam et corpus
non est unum membrum sed multa **15** si dixerit pes
quoniam non sum manus non sum de corpore non
ideo non est de corpore **16** et si dixerit auris quia non
sum oculus non sum de corpore non ideo non est de
corpore **17** si totum corpus oculus ubi auditus si totum
auditus ubi odoratus **18** nunc autem posuit Deus membra
unumquodque eorum in corpore sicut voluit **19** quod si
essent omnia unum membrum ubi corpus **20** nunc autem
multa quidem membra unum autem corpus **21** non potest
dicere oculus manui opera tua non indigeo aut iterum
caput pedibus non estis mihi necessarii **22** sed multo
magis quae videntur membra corporis infirmiora esse
necessariora sunt **23** et quae putamus ignobiliora membra
esse corporis his honorem abundantiorem circumdamus
et quae inhonesta sunt nostra abundantiorem honestatem
habent **24** honesta autem nostra nullius egent sed
Deus temperavit corpus ei cui deerat abundantiorem
tribuendo honorem **25** ut non sit scisma in corpore sed id
ipsum pro invicem sollicita sint membra **26** et si quid
patitur unum membrum conpatiuntur omnia membra
sive gloriatur unum membrum congaudent omnia
membra **27** vos autem estis corpus Christi et membra de
membro **28** et quosdam quidem posuit Deus in ecclesia
primum apostolos secundo prophetas tertio doctores
deinde virtutes exin gratias curationum opitulationes
gubernationes genera linguarum **29** numquid omnes

apostoli numquid omnes prophetae numquid omnes
doctores 30 numquid omnes virtutes numquid omnes
gratiam habent curationum numquid omnes linguis
loquuntur numquid omnes interpretantur 31 aemulamini
autem charismata maiora et adhuc excellentiorem viam
vobis demonstro

13 si linguis hominum loquar et angelorum caritatem
autem non habeam factus sum velut aes sonans aut
cymbalum tinniens 2 et si habuero prophetiam et noverim
mysteria omnia et omnem scientiam et habuero omnem
fidem ita ut montes transferam caritatem autem non
habuero nihil sum 3 et si distribuero in cibos pauperum
omnes facultates meas et si tradidero corpus meum ut
ardeam caritatem autem non habuero nihil mihi prodest
4 caritas patiens est benigna est caritas non aemulatur
non agit perperam non inflatur 5 non est ambitiosa non
quaerit quae sua sunt non inritatur non cogitat malum 6
non gaudet super iniquitatem congaudet autem veritati
7 omnia suffert omnia credit omnia sperat omnia sustinet
8 caritas numquam excidit sive prophetiae evacuabuntur
sive linguae cessabunt sive scientia destruetur 9 ex parte
enim cognoscimus et ex parte prophetamus 10 cum
autem venerit quod perfectum est evacuabitur quod ex
parte est 11 cum essem parvulus loquebar ut parvulus
sapiebam ut parvulus cogitabam ut parvulus quando
factus sum vir evacuavi quae erant parvuli 12 videmus
nunc per speculum in enigmate tunc autem facie ad
faciem nunc cognosco ex parte tunc autem cognoscam

sicut et cognitus sum **13** nunc autem manet fides spes
caritas tria haec maior autem his est caritas

14 sectamini caritatem aemulamini spiritalia magis
autem ut prophetetis **2** qui enim loquitur lingua
non hominibus loquitur sed Deo nemo enim audit
Spiritu autem loquitur mysteria **3** nam qui prophetat
hominibus loquitur aedificationem et exhortationem et
consolationes **4** qui loquitur lingua semet ipsum aedificat
qui autem prophetat ecclesiam aedificat **5** volo autem
omnes vos loqui linguis magis autem prophetare nam
maior est qui prophetat quam qui loquitur linguis nisi si
forte ut interpretetur ut ecclesia aedificationem accipiat
6 nunc autem fratres si venero ad vos linguis loquens
quid vobis prodero nisi si vobis loquar aut in revelatione
aut scientia aut prophetia aut in doctrina **7** tamen quae
sine anima sunt vocem dantia sive tibia sive cithara
nisi distinctionem sonituum dederint quomodo scietur
quod canitur aut quod citharizatur **8** etenim si incertam
vocem det tuba quis parabit se ad bellum **9** ita et vos per
linguam nisi manifestum sermonem dederitis quomodo
scietur id quod dicitur eritis enim in aera loquentes **10**
tam multa ut puta genera linguarum sunt in mundo et
nihil sine voce est **11** si ergo nesciero virtutem vocis
ero ei cui loquor barbarus et qui loquitur mihi barbarus
12 sic et vos quoniam aemulatores estis spirituum ad
aedificationem ecclesiae quaerite ut abundetis **13** et ideo
qui loquitur lingua oret ut interpretetur **14** nam si orem
lingua spiritus meus orat mens autem mea sine fructu
est **15** quid ergo est orabo spiritu orabo et mente psallam

spiritu psallam et mente **16** ceterum si benedixeris spiritu
qui supplet locum idiotae quomodo dicet amen super
tuam benedictionem quoniam quid dicas nescit **17** nam
tu quidem bene gratias agis sed alter non aedificatur **18**
gratias ago Deo quod omnium vestrum lingua loquor **19**
sed in ecclesia volo quinque verba sensu meo loqui ut et
alios instruam quam decem milia verborum in lingua **20**
fratres nolite pueri effici sensibus sed malitia parvuli
estote sensibus autem perfecti estote **21** in lege scriptum
est quoniam in aliis linguis et labiis aliis loquar populo
huic et nec sic exaudient me dicit Dominus **22** itaque
linguae in signum sunt non fidelibus sed infidelibus
prophetia autem non infidelibus sed fidelibus **23** si ergo
conveniat universa ecclesia in unum et omnes linguis
loquantur intrent autem idiotae aut infideles nonne
dicent quod insanitis **24** si autem omnes prophetent
intret autem quis infidelis vel idiota convincitur ab
omnibus diiudicatur ab omnibus **25** occulta cordis eius
manifesta fiunt et ita cadens in faciem adorabit Deum
pronuntians quod vere Deus in vobis est **26** quid ergo est
fratres cum convenitis unusquisque vestrum psalmum
habet doctrinam habet apocalypsin habet linguam habet
interpretationem habet omnia ad aedificationem fiant **27**
sive lingua quis loquitur secundum duos aut ut multum
tres et per partes et unus interpretetur **28** si autem non
fuerit interpres taceat in ecclesia sibi autem loquatur et
Deo **29** prophetae duo aut tres dicant et ceteri diiudicent
30 quod si alii revelatum fuerit sedenti prior taceat **31**
potestis enim omnes per singulos prophetare ut omnes

discant et omnes exhortentur **32** et spiritus prophetarum
prophetis subiecti sunt **33** non enim est dissensionis
Deus sed pacis sicut in omnibus ecclesiis sanctorum **34**
mulieres in ecclesiis taceant non enim permittitur eis
loqui sed subditas esse sicut et lex dicit **35** si quid autem
volunt discere domi viros suos interrogent turpe est
enim mulieri loqui in ecclesia **36** an a vobis verbum Dei
processit aut in vos solos pervenit **37** si quis videtur
propheta esse aut spiritalis cognoscat quae scribo vobis
quia Domini sunt mandata **38** si quis autem ignorat
ignorabitur **39** itaque fratres aemulamini prophetare et
loqui linguis nolite prohibere **40** omnia autem honeste et
secundum ordinem fiant

15 notum autem vobis facio fratres evangelium quod
praedicavi vobis quod et accepistis in quo et statis **2** per
quod et salvamini qua ratione praedicaverim vobis si
tenetis nisi si frustra credidistis **3** tradidi enim vobis in
primis quod et accepi quoniam Christus mortuus est pro
peccatis nostris secundum scripturas **4** et quia sepultus
est et quia resurrexit tertia die secundum scripturas **5** et
quia visus est Cephae et post haec undecim **6** deinde
visus est plus quam quingentis fratribus simul ex quibus
multi manent usque adhuc quidam autem dormierunt
7 deinde visus est Iacobo deinde apostolis omnibus **8**
novissime autem omnium tamquam abortivo visus est
et mihi **9** ego enim sum minimus apostolorum qui non
sum dignus vocari apostolus quoniam persecutus sum
ecclesiam Dei **10** gratia autem Dei sum id quod sum et
gratia eius in me vacua non fuit sed abundantius illis

omnibus laboravi non ego autem sed gratia Dei mecum **11**
sive enim ego sive illi sic praedicamus et sic credidistis **12**
si autem Christus praedicatur quod resurrexit a mortuis
quomodo quidam dicunt in vobis quoniam resurrectio
mortuorum non est **13** si autem resurrectio mortuorum
non est neque Christus resurrexit **14** si autem Christus
non resurrexit inanis est ergo praedicatio nostra inanis
est et fides vestra **15** invenimur autem et falsi testes
Dei quoniam testimonium diximus adversus Deum quod
suscitaverit Christum quem non suscitavit si mortui non
resurgunt **16** nam si mortui non resurgunt neque Christus
resurrexit **17** quod si Christus non resurrexit vana est
fides vestra adhuc enim estis in peccatis vestris **18** ergo
et qui dormierunt in Christo perierunt **19** si in hac vita
tantum in Christo sperantes sumus miserabiliores sumus
omnibus hominibus **20** nunc autem Christus resurrexit a
mortuis primitiae dormientium **21** quoniam enim per
hominem mors et per hominem resurrectio mortuorum
22 et sicut in Adam omnes moriuntur ita et in Christo
omnes vivificabuntur **23** unusquisque autem in suo ordine
primitiae Christus deinde hii qui sunt Christi in adventu
eius **24** deinde finis cum tradiderit regnum Deo et Patri
cum evacuaverit omnem principatum et potestatem et
virtutem **25** oportet autem illum regnare donec ponat
omnes inimicos sub pedibus eius **26** novissima autem
inimica destruetur mors omnia enim subiecit sub pedibus
eius cum autem dicat **27** omnia subiecta sunt sine
dubio praeter eum qui subiecit ei omnia **28** cum autem
subiecta fuerint illi omnia tunc ipse Filius subiectus

erit illi qui sibi subiecit omnia ut sit Deus omnia in
omnibus **29** alioquin quid facient qui baptizantur pro
mortuis si omnino mortui non resurgunt ut quid et
baptizantur pro illis **30** ut quid et nos periclitamur omni
hora **31** cotidie morior per vestram gloriam fratres quam
habeo in Christo Iesu Domino nostro **32** si secundum
hominem ad bestias pugnavi Ephesi quid mihi prodest
si mortui non resurgunt manducemus et bibamus cras
enim moriemur **33** nolite seduci corrumpunt mores
bonos conloquia mala **34** evigilate iuste et nolite peccare
ignorantiam enim Dei quidam habent ad reverentiam
vobis loquor **35** sed dicet aliquis quomodo resurgunt
mortui quali autem corpore veniunt **36** insipiens tu
quod seminas non vivificatur nisi prius moriatur **37** et
quod seminas non corpus quod futurum est seminas sed
nudum granum ut puta tritici aut alicuius ceterorum
38 Deus autem dat illi corpus sicut voluit et unicuique
seminum proprium corpus **39** non omnis caro eadem
caro sed alia hominum alia pecorum alia caro volucrum
alia autem piscium **40** et corpora caelestia et corpora
terrestria sed alia quidem caelestium gloria alia autem
terrestrium **41** alia claritas solis alia claritas lunae et alia
claritas stellarum stella enim ab stella differt in claritate
42 sic et resurrectio mortuorum seminatur in corruptione
surgit in incorruptione **43** seminatur in ignobilitate surgit
in gloria seminatur in infirmitate surgit in virtute **44**
seminatur corpus animale surgit corpus spiritale si est
corpus animale est et spiritale sic et scriptum est **45** factus
est primus homo Adam in animam viventem novissimus

Adam in spiritum vivificantem **46** sed non prius quod
spiritale est sed quod animale est deinde quod spiritale
47 primus homo de terra terrenus secundus homo de
caelo caelestis **48** qualis terrenus tales et terreni et qualis
caelestis tales et caelestes **49** igitur sicut portavimus
imaginem terreni portemus et imaginem caelestis **50** hoc
autem dico fratres quoniam caro et sanguis regnum Dei
possidere non possunt neque corruptio incorruptelam
possidebit **51** ecce mysterium vobis dico omnes quidem
resurgemus sed non omnes inmutabimur **52** in momento
in ictu oculi in novissima tuba canet enim et mortui
resurgent incorrupti et nos inmutabimur **53** oportet
enim corruptibile hoc induere incorruptelam et mortale
hoc induere inmortalitatem **54** cum autem mortale hoc
induerit inmortalitatem tunc fiet sermo qui scriptus est
absorta est mors in victoria **55** ubi est mors victoria tua
ubi est mors stimulus tuus **(Hadēs g86)** **56** stimulus autem
mortis peccatum est virtus vero peccati lex **57** Deo autem
gratias qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum
Iesum Christum **58** itaque fratres mei dilecti stabiles
estote et inmobiles abundantes in opere Domini semper
scientes quod labor vester non est inanis in Domino

16 de collectis autem quae fiunt in sanctos sicut ordinavi
ecclesiis Galatiae ita et vos facite **2** per unam sabbati
unusquisque vestrum apud se ponat recondens quod
ei beneplacuerit ut non cum venero tunc collectae
fiant **3** cum autem praesens fuero quos probaveritis
per epistulas hos mittam perferre gratiam vestram in
Hierusalem **4** quod si dignum fuerit ut et ego eam

mecum ibunt **5** veniam autem ad vos cum Macedoniam
pertransiero nam Macedoniam pertransibo **6** apud vos
autem forsitan manebo vel etiam hiemabo ut vos me
deducatis quocumque iero **7** nolo enim vos modo in
transitu videre spero enim me aliquantum temporis
manere apud vos si Dominus permiserit **8** permanebo
autem Ephesi usque ad pentecosten **9** ostium enim mihi
apertum est magnum et evidens et adversarii multi **10**
si autem venerit Timotheus videte ut sine timore sit
apud vos opus enim Domini operatur sicut et ego **11** ne
quis ergo illum spernat deducite autem illum in pace ut
veniat ad me expecto enim illum cum fratribus **12** de
Apollo autem fratre multum rogavi eum ut veniret ad vos
cum fratribus et utique non fuit voluntas ut nunc veniret
veniet autem cum ei vacuum fuerit **13** vigilate state in
fide viriliter agite et confortamini **14** omnia vestra in
caritate fiant **15** obsecro autem vos fratres nostis domum
Stephanae et Fortunati quoniam sunt primitiae Achaiae
et in ministerium sanctorum ordinaverunt se ipsos **16**
ut et vos subditi sitis eiusmodi et omni cooperanti et
laboranti **17** gaudeo autem in praesentia Stephanae et
Fortunati et Achaici quoniam id quod vobis deerat ipsi
suppleverunt **18** refecerunt enim et meum spiritum et
vestrum cognoscite ergo qui eiusmodi sunt **19** salutant
vos ecclesiae Asiae salutant vos in Domino multum
Aquila et Prisca cum domestica sua ecclesia **20** salutant
vos fratres omnes salutate invicem in osculo sancto **21**
salutatio mea manu Pauli **22** si quis non amat Dominum
Iesum Christum sit anathema maranatha **23** gratia Domini

Iesu vobiscum **24** caritas mea cum omnibus vobis in
Christo Iesu amen

Corinthios Ii

1 Paulus apostolus Iesu Christi per voluntatem Dei et
Timotheus frater ecclesiae Dei quae est Corinthi cum
sanctis omnibus qui sunt in universa Achaia **2** gratia
vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Iesu Christo
3 benedictus Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi
Pater misericordiarum et Deus totius consolationis
4 qui consolatur nos in omni tribulatione nostra ut
possimus et ipsi consolari eos qui in omni pressura
sunt per exhortationem qua exhortamur et ipsi a Deo
5 quoniam sicut abundant passiones Christi in nobis
ita et per Christum abundat consolatio nostra **6** sive
autem tribulamur pro vestra exhortatione et salute sive
exhortamur pro vestra exhortatione quae operatur in
tolerantia earundem passionum quas et nos patimur **7** et
spes nostra firma pro vobis scientes quoniam sicut socii
passionum estis sic eritis et consolationis **8** non enim
volumus ignorare vos fratres de tribulatione nostra quae
facta est in Asia quoniam supra modum gravati sumus
supra virtutem ita ut taederet nos etiam vivere **9** sed
ipsi in nobis ipsis responsum mortis habuimus ut non
simus fidentes in nobis sed in Deo qui suscitat mortuos
10 qui de tantis periculis eripuit nos et eruet in quem
speramus quoniam et adhuc eripiet **11** adiuvantibus et
vobis in oratione pro nobis ut ex multis personis eius
quae in nobis est donationis per multos gratiae agantur
pro nobis **12** nam gloria nostra haec est testimonium
conscientiae nostrae quod in simplicitate et sinceritate
Dei et non in sapientia carnali sed in gratia Dei conversati

sumus in mundo abundantius autem ad vos **13** non enim
alia scribimus vobis quam quae legistis et cognoscitis
spero autem quod usque in finem cognoscetis **14** sicut
et cognovistis nos ex parte quia gloria vestra sumus
sicut et vos nostra in die Domini nostri Iesu Christi **15** et
hac confidentia volui prius venire ad vos ut secundam
gratiam haberetis **16** et per vos transire in Macedoniam
et iterum a Macedonia venire ad vos et a vobis deduci in
Iudaeam **17** cum hoc ergo voluissem numquid levitate
usus sum aut quae cogito secundum carnem cogito ut sit
apud me est et non **18** fidelis autem Deus quia sermo
noster qui fit apud vos non est in illo est et non **19** Dei
enim Filius Iesus Christus qui in vobis per nos praedicatus
est per me et Silvanum et Timotheum non fuit est et non
sed est in illo fuit **20** quotquot enim promissiones Dei sunt
in illo est ideo et per ipsum amen Deo ad gloriam nostram
21 qui autem confirmat nos vobiscum in Christum et qui
unxit nos Deus **22** et qui signavit nos et dedit pignus
Spiritus in cordibus nostris **23** ego autem testem Deum
invoco in animam meam quod parcens vobis non veni
ultra Corinthum **24** non quia dominamur fidei vestrae
sed adiutores sumus gaudii vestri nam fide stetistis

2 statui autem hoc ipse apud me ne iterum in tristitia
venirem ad vos **2** si enim ego contristo vos et quis est qui
me laetificet nisi qui contristatur ex me **3** et hoc ipsum
scripsi ut non cum venero tristitiam super tristitiam
habeam de quibus oportuerat me gaudere confidens in
omnibus vobis quia meum gaudium omnium vestrum est
4 nam ex multa tribulatione et angustia cordis scripsi

vobis per multas lacrimas non ut contristemini sed ut
sciatis quam caritatem habeo abundantius in vobis **5** si
quis autem contristavit non me contristavit sed ex parte
ut non onerem omnes vos **6** sufficit illi qui eiusmodi est
obiurgatio haec quae fit a pluribus **7** ita ut e contra magis
donetis et consolemini ne forte abundantiori tristitia
absorbeatur qui eiusmodi est **8** propter quod obsecro vos
ut confirmetis in illum caritatem **9** ideo enim et scripsi
ut cognoscam experimentum vestrum an in omnibus
oboedientes sitis **10** cui autem aliquid donatis et ego nam
et ego quod donavi si quid donavi propter vos in persona
Christi **11** ut non circumveniamur a Satana non enim
ignoramus cogitationes eius **12** cum venissem autem
Troadem propter evangelium Christi et ostium mihi
apertum esset in Domino **13** non habui requiem spiritui
meo eo quod non invenerim Titum fratrem meum sed
valefaciens eis profectus sum in Macedoniam **14** Deo
autem gratias qui semper triumphat nos in Christo Iesu
et odorem notitiae suae manifestat per nos in omni
loco **15** quia Christi bonus odor sumus Deo in his qui
salvi fiunt et in his qui pereunt **16** aliis quidem odor
mortis in mortem aliis autem odor vitae in vitam et ad
haec quis tam idoneus **17** non enim sumus sicut plurimi
adulterantes verbum Dei sed ex sinceritate sed sicut ex
Deo coram Deo in Christo loquimur

3 incipimus iterum nosmet ipsos commendare aut
numquid egemus sicut quidam commendaticiis epistulis
ad vos aut ex vobis **2** epistula nostra vos estis scripta
in cordibus nostris quae scitur et legitur ab omnibus

hominibus **3** manifestati quoniam epistula estis Christi
ministrata a nobis et scripta non atramento sed Spiritu
Dei vivi non in tabulis lapideis sed in tabulis cordis
carnalibus **4** fiduciam autem talem habemus per Christum
ad Deum **5** non quod sufficientes simus cogitare aliquid a
nobis quasi ex nobis sed sufficientia nostra ex Deo est **6**
qui et idoneos nos fecit ministros novi testamenti non
litterae sed Spiritus littera enim occidit Spiritus autem
vivificat **7** quod si ministratio mortis litteris deformata in
lapidibus fuit in gloria ita ut non possent intendere filii
Israhel in faciem Mosi propter gloriam vultus eius quae
evacuatur **8** quomodo non magis ministratio Spiritus
erit in gloria **9** nam si ministratio damnationis gloria
est multo magis abundat ministerium iustitiae in gloria
10 nam nec glorificatum est quod claruit in hac parte
propter excellentem gloriam **11** si enim quod evacuatur
per gloriam est multo magis quod manet in gloria est
12 habentes igitur talem spem multa fiducia utimur
13 et non sicut Moses ponebat velamen super faciem
suam ut non intenderent filii Israhel in faciem eius quod
evacuatur **14** sed obtusi sunt sensus eorum usque in
hodiernum enim diem id ipsum velamen in lectione
veteris testamenti manet non revelatum quoniam in
Christo evacuatur **15** sed usque in hodiernum diem cum
legitur Moses velamen est positum super cor eorum **16**
cum autem conversus fuerit ad Deum aufertur velamen
17 Dominus autem Spiritus est ubi autem Spiritus Domini
ibi libertas **18** nos vero omnes revelata facie gloriam

Domini speculantes in eandem imaginem transformamur
a claritate in claritatem tamquam a Domini Spiritu

4 ideo habentes hanc ministrationem iuxta quod
misericordiam consecuti sumus non deficimus **2** sed
abdicamus occulta dedecoris non ambulantes in astutia
neque adulterantes verbum Dei sed in manifestatione
veritatis commendantes nosmet ipsos ad omnem
conscientiam hominum coram Deo **3** quod si etiam
opertum est evangelium nostrum in his qui pereunt
est opertum **4** in quibus deus huius saeculi excaecavit
mentes infidelium ut non fulgeat inluminatio evangelii
gloriae Christi qui est imago Dei **(aiōn g165)** **5** non enim
nosmet ipsos praedicamus sed Iesum Christum Dominum
nos autem servos vestros per Iesum **6** quoniam Deus
qui dixit de tenebris lucem splendescere qui inluxit in
cordibus nostris ad inluminationem scientiae claritatis
Dei in facie Christi Iesu **7** habemus autem thesaurum
istum in vasis fictilibus ut sublimitas sit virtutis Dei
et non ex nobis **8** in omnibus tribulationem patimur
sed non angustiamur aporiamur sed non destituimur **9**
persecutionem patimur sed non derelinquimur deicimur
sed non perimus **10** semper mortificationem Iesu in
corpore nostro circumferentes ut et vita Iesu in corporibus
nostris manifestetur **11** semper enim nos qui vivimus
in mortem tradimur propter Iesum ut et vita Iesu
manifestetur in carne nostra mortali **12** ergo mors in
nobis operatur vita autem in vobis **13** habentes autem
eundem spiritum fidei sicut scriptum est credidi propter
quod locutus sum et nos credimus propter quod et

loquimur **14** scientes quoniam qui suscitavit Iesum
et nos cum Iesu suscitabit et constituet vobiscum **15**
omnia enim propter vos ut gratia abundans per multos
gratiarum actione abundet in gloriam Dei **16** propter
quod non deficimus sed licet is qui foris est noster homo
corrumpitur tamen is qui intus est renovatur de die in
diem **17** id enim quod in praesenti est momentaneum et
leve tribulationis nostrae supra modum in sublimitatem
aeternum gloriae pondus operatur nobis **(aiōnios g166)** **18**
non contemplantibus nobis quae videntur sed quae non
videntur quae enim videntur temporalia sunt quae autem
non videntur aeterna sunt **(aiōnios g166)**
5 scimus enim quoniam si terrestris domus nostra huius
habitationis dissolvatur quod aedificationem ex Deo
habeamus domum non manufactam aeternam in caelis
(aiōnios g166) **2** nam et in hoc ingemescimus habitationem
nostram quae de caelo est superindui cupientes **3** si
tamen vestiti non nudi inveniamur **4** nam et qui sumus
in tabernaculo ingemescimus gravati eo quod nolumus
expoliari sed supervestiri ut absorbeatur quod mortale
est a vita **5** qui autem efficit nos in hoc ipsum Deus qui
dedit nobis pignus Spiritus **6** audentes igitur semper et
scientes quoniam dum sumus in corpore peregrinamur a
Domino **7** per fidem enim ambulamus et non per speciem
8 audemus autem et bonam voluntatem habemus magis
peregrinari a corpore et praesentes esse ad Deum **9** et
ideo contendimus sive absentes sive praesentes placere
illi **10** omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal
Christi ut referat unusquisque propria corporis prout

gessit sive bonum sive malum **11** scientes ergo timorem
Domini hominibus suademus Deo autem manifesti sumus
spero autem et in conscientiis vestris manifestos nos esse
12 non iterum nos commendamus vobis sed occasionem
damus vobis gloriandi pro nobis ut habeatis ad eos qui
in facie gloriantur et non in corde **13** sive enim mente
excedimus Deo sive sobrii sumus vobis **14** caritas enim
Christi urget nos aestimantes hoc quoniam si unus pro
omnibus mortuus est ergo omnes mortui sunt **15** et pro
omnibus mortuus est ut et qui vivunt iam non sibi vivant
sed ei qui pro ipsis mortuus est et resurrexit **16** itaque
nos ex hoc neminem novimus secundum carnem et si
cognovimus secundum carnem Christum sed nunc iam
non novimus **17** si qua ergo in Christo nova creatura
vetera transierunt ecce facta sunt nova **18** omnia autem
ex Deo qui reconciliavit nos sibi per Christum et dedit
nobis ministerium reconciliationis **19** quoniam quidem
Deus erat in Christo mundum reconcilians sibi non
reputans illis delicta ipsorum et posuit in nobis verbum
reconciliationis **20** pro Christo ergo legationem fungimur
tamquam Deo exhortante per nos obsecramus pro Christo
reconciliamini Deo **21** eum qui non noverat peccatum pro
nobis peccatum fecit ut nos efficeremur iustitia Dei in
ipso

6 adiuvantes autem et exhortamur ne in vacuum gratiam
Dei recipiatis **2** ait enim tempore accepto exaudivi te et
in die salutis adiuvavi te ecce nunc tempus acceptabile
ecce nunc dies salutis **3** nemini dantes ullam offensionem
ut non vituperetur ministerium **4** sed in omnibus

exhibeamus nosmet ipsos sicut Dei ministros in multa
patientia in tribulationibus in necessitatibus in angustiis
5 in plagis in carceribus in seditionibus in laboribus in
vigiliis in ieiuniis **6** in castitate in scientia in longanimitate
in suavitate in Spiritu Sancto in caritate non ficta **7** in
verbo veritatis in virtute Dei per arma iustitiae a dextris
et sinistris **8** per gloriam et ignobilitatem per infamiam et
bonam famam ut seductores et veraces sicut qui ignoti et
cogniti **9** quasi morientes et ecce vivimus ut castigati et
non mortificati **10** quasi tristes semper autem gaudentes
sicut egentes multos autem locupletantes tamquam nihil
habentes et omnia possidentes **11** os nostrum patet
ad vos o Corinthii cor nostrum dilatatum est **12** non
angustiamini in nobis angustiamini autem in visceribus
vestris **13** eandem autem habentes remunerationem
tamquam filiis dico dilatamini et vos **14** nolite iugum
ducere cum infidelibus quae enim participatio iustitiae
cum iniquitate aut quae societas luci ad tenebras **15**
quae autem conventio Christi ad Belial aut quae pars
fideli cum infidele **16** qui autem consensus templo Dei
cum idolis vos enim estis templum Dei vivi sicut dicit
Deus quoniam inhabitabo in illis et inambulabo et ero
illorum Deus et ipsi erunt mihi populus **17** propter quod
exite de medio eorum et separamini dicit Dominus et
inmundum ne tetigeritis **18** et ego recipiam vos et ero
vobis in patrem et vos eritis mihi in filios et filias dicit
Dominus omnipotens

7 has igitur habentes promissiones carissimi mundemus
nos ab omni inquinamento carnis et spiritus perficientes

sanctificationem in timore Dei **2** capite nos neminem
laesimus neminem corrupimus neminem circumvenimus
3 non ad condemnationem dico praedixi enim quod
in cordibus nostris estis ad conmoriendum et ad
convivendum **4** multa mihi fiducia est apud vos multa
mihi gloriatio pro vobis repletus sum consolatione
superabundo gaudio in omni tribulatione nostra **5** nam
et cum venissemus Macedoniam nullam requiem habuit
caro nostra sed omnem tribulationem passi foris pugnae
intus timores **6** sed qui consolatur humiles consolatus
est nos Deus in adventu Titi **7** non solum autem in
adventu eius sed etiam in solacio quo consolatus est
in vobis referens nobis vestrum desiderium vestrum
fletum vestram aemulationem pro me ita ut magis
gauderem **8** quoniam et si contristavi vos in epistula
non me paenitet et si paeniteret videns quod epistula
illa et si ad horam vos contristavit **9** nunc gaudeo
non quia contristati estis sed quia contristati estis ad
paenitentiam contristati enim estis secundum Deum
ut in nullo detrimentum patiamini ex nobis **10** quae
enim secundum Deum tristitia est paenitentiam in
salutem stabilem operatur saeculi autem tristitia mortem
operatur **11** ecce enim hoc ipsum secundum Deum
contristari vos quantam in vobis operatur sollicitudinem
sed defensionem sed indignationem sed timorem sed
desiderium sed aemulationem sed vindictam in omnibus
exhibuistis vos incontaminatos esse negotio **12** igitur
et si scripsi vobis non propter eum qui fecit iniuriam
nec propter eum qui passus est sed ad manifestandam

sollicitudinem nostram quam pro vobis habemus ad vos
coram Deo 13 ideo consolati sumus in consolatione autem
nostra abundantius magis gavisi sumus super gaudium
Titi quia refectus est spiritus eius ab omnibus vobis 14
et si quid apud illum de vobis gloriatus sum non sum
confusus sed sicut omnia vobis in veritate locuti sumus
ita et gloriatio nostra quae fuit ad Titum veritas facta est
15 et viscera eius abundantius in vos sunt reminiscentis
omnium vestrum oboedientiam quomodo cum timore
et tremore excepistis eum 16 gaudeo quod in omnibus
confido in vobis

8 notam autem facimus vobis fratres gratiam Dei
quae data est in ecclesiis Macedoniae 2 quod in
multo experimento tribulationis abundantia gaudii
ipsorum et altissima paupertas eorum abundavit in
divitias simplicitatis eorum 3 quia secundum virtutem
testimonium illis reddo et supra virtutem voluntarii
fuerunt 4 cum multa exhortatione obsecrantes nos
gratiam et communicationem ministerii quod fit in
sanctos 5 et non sicut speravimus sed semet ipsos
dederunt primum Domino deinde nobis per voluntatem
Dei 6 ita ut rogaremus Titum ut quemadmodum coepit
ita et perficiat in vos etiam gratiam istam 7 sed sicut in
omnibus abundatis fide et sermone et scientia et omni
sollicitudine et caritate vestra in nos ut et in hac gratia
abundetis 8 non quasi imperans dico sed per aliorum
sollicitudinem etiam vestrae caritatis ingenitum bonum
conprobans 9 scitis enim gratiam Domini nostri Iesu
Christi quoniam propter vos egenus factus est cum esset

dives ut illius inopia vos divites essetis **10** et consilium in
hoc do hoc enim vobis utile est qui non solum facere
sed et velle coepistis ab anno priore **11** nunc vero et
facto perficite ut quemadmodum promptus est animus
voluntatis ita sit et perficiendi ex eo quod habetis **12**
si enim voluntas prompta est secundum id quod habet
accepta est non secundum quod non habet **13** non
enim ut aliis sit remissio vobis autem tribulatio sed ex
aequalitate **14** in praesenti tempore vestra abundantia
illorum inopiam suppleat ut et illorum abundantia
vestrae inopiae sit supplementum ut fiat aequalitas
sicut scriptum est **15** qui multum non abundavit et qui
modicum non minoravit **16** gratias autem Deo qui dedit
eandem sollicitudinem pro vobis in corde Titi **17** quoniam
exhortationem quidem suscepit sed cum sollicitior esset
sua voluntate profectus est ad vos **18** misimus etiam cum
illo fratrem cuius laus est in evangelio per omnes ecclesias
19 non solum autem sed et ordinatus ab ecclesiis comes
peregrinationis nostrae in hac gratia quae ministratur
a nobis ad Domini gloriam et destinatam voluntatem
nostram **20** devitantes hoc ne quis nos vituperet in hac
plenitudine quae ministratur a nobis **21** providemus enim
bona non solum coram Deo sed etiam coram hominibus
22 misimus autem cum illis et fratrem nostrum quem
probavimus in multis saepe sollicitum esse nunc autem
multo sollicitiorem confidentia multa in vos **23** sive pro
Tito qui est socius meus et in vos adiutor sive fratres
nostri apostoli ecclesiarum gloriae Christi **24** ostensionem

ergo quae est caritatis vestrae et nostrae gloriae pro
vobis in illos ostendite in faciem ecclesiarum

9 nam de ministerio quod fit in sanctos ex abundanti
est mihi scribere vobis **2** scio enim promptum animum
vestrum pro quo de vobis glorior apud Macedonas
quoniam Achaia parata est ab anno praeterito et vestra
aemulatio provocavit plurimos **3** misi autem fratres ut
ne quod gloriamur de vobis evacuetur in hac parte ut
quemadmodum dixi parati sitis **4** ne cum venerint mecum
Macedones et invenerint vos inparatos erubescamus nos
ut non dicamus vos in hac substantia **5** necessarium
ergo existimavi rogare fratres ut praeveniant ad vos et
praeparent repromissam benedictionem hanc paratam
esse sic quasi benedictionem non quasi avaritiam **6**
hoc autem qui parce seminat parce et metet et qui
seminat in benedictionibus de benedictionibus et metet
7 unusquisque prout destinavit corde suo non ex tristitia
aut ex necessitate hilarem enim datorem diligit Deus **8**
potens est autem Deus omnem gratiam abundare facere
in vobis ut in omnibus semper omnem sufficientiam
habentes abundetis in omne opus bonum **9** sicut scriptum
est dispersit dedit pauperibus iustitia eius manet in
aeternum **(aiōn g165)** **10** qui autem administrat semen
seminanti et panem ad manducandum praestabit et
multiplicabit semen vestrum et augebit incrementa
frugum iustitiae vestrae **11** ut in omnibus locupletati
abundetis in omnem simplicitatem quae operatur per nos
gratiarum actionem Deo **12** quoniam ministerium huius
officii non solum supplet ea quae desunt sanctis sed

etiam abundat per multas gratiarum actiones in Domino
13 per probationem ministerii huius glorificantes Deum
in oboedientia confessionis vestrae in evangelium Christi
et simplicitate communicationis in illos et in omnes 14
et ipsorum obsecratione pro vobis desiderantium vos
propter eminentem gratiam Dei in vobis 15 gratias Deo
super inenarrabili dono eius

10 ipse autem ego Paulus obsecro vos per
mansuetudinem et modestiam Christi qui in facie quidem
humilis inter vos absens autem confido in vobis 2
rogo autem ne praesens audeam per eam confidentiam
qua existimo audere in quosdam qui arbitrantur nos
tamquam secundum carnem ambulemus 3 in carne enim
ambulantes non secundum carnem militamus 4 nam
arma militiae nostrae non carnalia sed potentia Deo ad
destructionem munitionum consilia destruentes 5 et
omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam
Dei et in captivitatem redigentes omnem intellectum
in obsequium Christi 6 et in promptu habentes ulcisci
omnem inoboedientiam cum impleta fuerit vestra
oboedientia 7 quae secundum faciem sunt videte si quis
confidit sibi Christi se esse hoc cogitet iterum apud se quia
sicut ipse Christi est ita et nos 8 nam et si amplius aliquid
gloriatus fuero de potestate nostra quam dedit Dominus
in aedificationem et non in destructionem vestram non
erubescam 9 ut autem non existimer tamquam terrere
vos per epistulas 10 quoniam quidem epistulae inquiunt
graves sunt et fortes praesentia autem corporis infirma
et sermo contemptibilis 11 hoc cogitet qui eiusmodi est

quia quales sumus verbo per epistulas absentes tales
et praesentes in facto **12** non enim audemus inserere
aut conparare nos quibusdam qui se ipsos commendant
sed ipsi in nobis nosmet ipsos metientes et conparantes
nosmet ipsos nobis **13** nos autem non in inmensum
gloriabimur sed secundum mensuram regulae quam
mensus est nobis Deus mensuram pertingendi usque
ad vos **14** non enim quasi non pertingentes ad vos
superextendimus nos usque ad vos enim pervenimus
in evangelio Christi **15** non in inmensum gloriantes in
alienis laboribus spem autem habentes crescentis fidei
vestrae in vobis magnificari secundum regulam nostram
in abundantiam **16** etiam in illa quae ultra vos sunt
evangelizare non in aliena regula in his quae praeparata
sunt gloriari **17** qui autem gloriatur in Domino glorietur
18 non enim qui se ipsum commendat ille probatus est
sed quem Dominus commendat

11 utinam sustineretis modicum quid insipientiae meae
sed et subportate me **2** aemulor enim vos Dei aemulatione
despondi enim vos uni viro virginem castam exhibere
Christo **3** timeo autem ne sicut serpens Evam seduxit
astutia sua ita corrumpantur sensus vestri et excidant
a simplicitate quae est in Christo **4** nam si is qui venit
alium Christum praedicat quem non praedicavimus aut
alium spiritum accipitis quem non accepistis aut aliud
evangelium quod non recepistis recte pateremini **5**
existimo enim nihil me minus fecisse magnis apostolis
6 et si inperitus sermone sed non scientia in omnibus
autem manifestatus sum vobis **7** aut numquid peccatum

feci me ipsum humilians ut vos exaltemini quoniam
gratis evangelium Dei evangelizavi vobis **8** alias ecclesias
expoliavi accipiens stipendium ad ministerium vestrum
9 et cum essem apud vos et egerem nulli onerosus fui
nam quod mihi deerat suppleverunt fratres qui venerunt
a Macedonia et in omnibus sine onere me vobis servavi
et servabo **10** est veritas Christi in me quoniam haec
gloria non infringetur in me in regionibus Achaiae **11**
quare quia non diligo vos Deus scit **12** quod autem facio
et faciam ut amputem occasionem eorum qui volunt
occasionem ut in quo gloriantur inveniantur sicut et
nos **13** nam eiusmodi pseudoapostoli operarii subdoli
transfigurantes se in apostolos Christi **14** et non mirum
ipse enim Satanas transfigurat se in angelum lucis **15**
non est ergo magnum si ministri eius transfigurentur
velut ministri iustitiae quorum finis erit secundum opera
ipsorum **16** iterum dico ne quis me putet insipientem
alioquin velut insipientem accipite me ut et ego modicum
quid glorier **17** quod loquor non loquor secundum
Dominum sed quasi in insipientia in hac substantia
gloriae **18** quoniam multi gloriantur secundum carnem
et ego gloriabor **19** libenter enim suffertis insipientes
cum sitis ipsi sapientes **20** sustinetis enim si quis vos
in servitutem redigit si quis devorat si quis accipit si
quis extollitur si quis in faciem vos caedit **21** secundum
ignobilitatem dico quasi nos infirmi fuerimus in quo
quis audet in insipientia dico audeo et ego **22** Hebraei
sunt et ego Israhelitae sunt et ego semen Abrahae sunt
et ego **23** ministri Christi sunt minus sapiens dico plus

ego in laboribus plurimis in carceribus abundantius in
plagis supra modum in mortibus frequenter **24** a Iudaeis
quinquies quadragenas una minus accepi **25** ter virgis
caesus sum semel lapidatus sum ter naufragium feci
nocte et die in profundo maris fui **26** in itineribus saepe
periculis fluminum periculis latronum periculis ex genere
periculis ex gentibus periculis in civitate periculis in
solitudine periculis in mari periculis in falsis fratribus
27 in labore et aerumna in vigiliis multis in fame et siti
in ieiuniis multis in frigore et nuditate **28** praeter illa
quae extrinsecus sunt instantia mea cotidiana sollicitudo
omnium ecclesiarum **29** quis infirmatur et non infirmor
quis scandalizatur et ego non uror **30** si gloriari oportet
quae infirmitatis meae sunt gloriabor **31** Deus et Pater
Domini Iesu scit qui est benedictus in saecula quod
non mentior **(aiōn g165)** **32** Damasci praepositus gentis
Aretae regis custodiebat civitatem Damascenorum ut me
conprehenderet **33** et per fenestram in sporta dimissus
sum per murum et effugi manus eius

12 si gloriari oportet non expedit quidem veniam autem
ad visiones et revelationes Domini **2** scio hominem in
Christo ante annos quattuordecim sive in corpore nescio
sive extra corpus nescio Deus scit raptum eiusmodi usque
ad tertium caelum **3** et scio huiusmodi hominem sive in
corpore sive extra corpus nescio Deus scit **4** quoniam
raptus est in paradisum et audivit arcana verba quae
non licet homini loqui **5** pro eiusmodi gloriabor pro me
autem nihil gloriabor nisi in infirmitatibus meis **6** nam
et si voluero gloriari non ero insipiens veritatem enim

dicam parco autem ne quis in me existimet supra id quod
videt me aut audit ex me **7** et ne magnitudo revelationum
extollat me datus est mihi stimulus carnis meae angelus
Satanae ut me colaphizet **8** propter quod ter Dominum
rogavi ut discederet a me **9** et dixit mihi sufficit tibi gratia
mea nam virtus in infirmitate perficitur libenter igitur
gloriabor in infirmitatibus meis ut inhabitet in me virtus
Christi **10** propter quod placeo mihi in infirmitatibus
in contumeliis in necessitatibus in persecutionibus in
angustiis pro Christo cum enim infirmor tunc potens
sum **11** factus sum insipiens vos me coegistis ego enim
debui a vobis commendari nihil enim minus fui ab his qui
sunt supra modum apostoli tametsi nihil sum **12** signa
tamen apostoli facta sunt super vos in omni patientia
signis et prodigiis et virtutibus **13** quid est enim quod
minus habuistis prae ceteris ecclesiis nisi quod ego ipse
non gravavi vos donate mihi hanc iniuriam **14** ecce tertio
hoc paratus sum venire ad vos et non ero gravis vobis
non enim quaero quae vestra sunt sed vos nec enim
debent filii parentibus thesaurizare sed parentes filiis
15 ego autem libentissime inpendam et superinpendar
ipse pro animabus vestris licet plus vos diligens minus
diligar **16** sed esto ego vos non gravavi sed cum essem
astutus dolo vos cepi **17** numquid per aliquem eorum
quos misi ad vos circumveni vos **18** rogavi Titum et misi
cum illo fratrem numquid Titus vos circumvenit nonne
eodem spiritu ambulavimus nonne hisdem vestigiis **19**
olim putatis quod excusemus nos apud vos coram Deo in
Christo loquimur omnia autem carissimi propter vestram

aedificationem **20** timeo enim ne forte cum venero
non quales volo inveniam vos et ego inveniar a vobis
qualem non vultis ne forte contentiones aemulationes
animositates dissensiones detractiones susurrationes
inflationes seditiones sint inter vos **21** ne iterum cum
venero humiliet me Deus apud vos et lugeam multos ex
his qui ante peccaverunt et non egerunt paenitentiam
super inmunditia et fornicatione et inpudicitia quam
gesserunt

13 ecce tertio hoc venio ad vos in ore duorum vel trium
testium stabit omne verbum **2** praedixi et praedico ut
praesens bis et nunc absens his qui ante peccaverunt et
ceteris omnibus quoniam si venero iterum non parcam
3 an experimentum quaeritis eius qui in me loquitur
Christi qui in vos non infirmatur sed potens est in vobis **4**
nam et si crucifixus est ex infirmitate sed vivit ex virtute
Dei nam et nos infirmi sumus in illo sed vivemus cum
eo ex virtute Dei in vobis **5** vosmet ipsos temptate si
estis in fide ipsi vos probate an non cognoscitis vos ipsos
quia Christus Iesus in vobis est nisi forte reprobi estis
6 spero autem quod cognoscetis quia nos non sumus
reprobi **7** oramus autem Deum ut nihil mali faciatis non
ut nos probati pareamus sed ut vos quod bonum est
faciatis nos autem ut reprobi simus **8** non enim possumus
aliquid adversus veritatem sed pro veritate **9** gaudemus
enim quando nos infirmi sumus vos autem potentes estis
hoc et oramus vestram consummationem **10** ideo haec
absens scribo ut non praesens durius agam secundum
potestatem quam Dominus dedit mihi in aedificationem

et non in destructionem **11** de cetero fratres gaudete
perfecti estote exhortamini idem sapite pacem habete
et Deus dilectionis et pacis erit vobiscum **12** salutate
invicem in osculo sancto **13** salutant vos sancti omnes
14 gratia Domini nostri Iesu Christi et caritas Dei et
communicatio Sancti Spiritus cum omnibus vobis amen

Galatas

1 Paulus apostolus non ab hominibus neque per hominem
sed per Iesum Christum et Deum Patrem qui suscitavit
eum a mortuis **2** et qui mecum sunt omnes fratres ecclesiis
Galatiae **3** gratia vobis et pax a Deo Patre et Domino nostro
Iesu Christo **4** qui dedit semet ipsum pro peccatis nostris
ut eriperet nos de praesenti saeculo nequam secundum
voluntatem Dei et Patris nostri **(aiōn g165)** **5** cui est gloria in
saecula saeculorum amen **(aiōn g165)** **6** miror quod sic tam
cito transferimini ab eo qui vos vocavit in gratiam Christi
in aliud evangelium **7** quod non est aliud nisi sunt aliqui
qui vos conturbant et volunt convertere evangelium
Christi **8** sed licet nos aut angelus de caelo evangelizet
vobis praeterquam quod evangelizavimus vobis anathema
sit **9** sicut praediximus et nunc iterum dico si quis vobis
evangelizaverit praeter id quod accepistis anathema sit
10 modo enim hominibus suadeo aut Deo aut quaero
hominibus placere si adhuc hominibus placerem Christi
servus non essem **11** notum enim vobis facio fratres
evangelium quod evangelizatum est a me quia non est
secundum hominem **12** neque enim ego ab homine accepi
illud neque didici sed per revelationem Iesu Christi
13 audistis enim conversationem meam aliquando in
iudaismo quoniam supra modum persequebar ecclesiam
Dei et expugnabam illam **14** et proficiebam in iudaismo
supra multos coetaneos in genere meo abundantius
aemulator existens paternarum mearum traditionum **15**
cum autem placuit ei qui me segregavit de utero matris
meae et vocavit per gratiam suam **16** ut revelaret Filium

suum in me ut evangelizarem illum in gentibus continuo
non adquievi carni et sanguini **17** neque veni Hierosolyma
ad antecessores meos apostolos sed abii in Arabiam et
iterum reversus sum Damascum **18** deinde post annos
tres veni Hierosolyma videre Petrum et mansi apud
eum diebus quindecim **19** alium autem apostolorum vidi
neminem nisi Iacobum fratrem Domini **20** quae autem
scribo vobis ecce coram Deo quia non mentior **21** deinde
veni in partes Syriae et Ciliciae **22** eram autem ignotus
facie ecclesiis Iudaeae quae erant in Christo **23** tantum
autem auditum habebant quoniam qui persequebatur
nos aliquando nunc evangelizat fidem quam aliquando
expugnabat **24** et in me clarificabant Deum

2 deinde post annos quattuordecim iterum ascendi
Hierosolyma cum Barnaba adsumpto et Tito **2** ascendi
autem secundum revelationem et contuli cum illis
evangelium quod praedico in gentibus seorsum autem
his qui videbantur ne forte in vacuum currerem aut
cucurrissem **3** sed neque Titus qui mecum erat cum
esset gentilis conpulsus est circumcidi **4** sed propter
subintroductos falsos fratres qui subintroierunt explorare
libertatem nostram quam habemus in Christo Iesu ut
nos in servitutem redigerent **5** quibus neque ad horam
cessimus subiectioni ut veritas evangelii permaneat apud
vos **6** ab his autem qui videbantur esse aliquid quales
aliquando fuerint nihil mea interest Deus personam
hominis non accipit mihi enim qui videbantur nihil
contulerunt **7** sed e contra cum vidissent quod creditum
est mihi evangelium praeputii sicut Petro circumcisionis **8**

qui enim operatus est Petro in apostolatum circumcisionis
operatus est et mihi inter gentes **9** et cum cognovissent
gratiam quae data est mihi Iacobus et Cephas et Iohannes
qui videbantur columnae esse dextras dederunt mihi
et Barnabae societatis ut nos in gentes ipsi autem
in circumcisionem **10** tantum ut pauperum memores
essemus quod etiam sollicitus fui hoc ipsum facere **11**
cum autem venisset Cephas Antiochiam in faciem ei
restiti quia reprehensibilis erat **12** prius enim quam
venirent quidam ab Iacobo cum gentibus edebat cum
autem venissent subtrahebat et segregabat se timens
eos qui ex circumcisione erant **13** et simulationi eius
consenserunt ceteri Iudaei ita ut et Barnabas duceretur
ab eis in illa simulatione **14** sed cum vidissem quod non
recte ambularent ad veritatem evangelii dixi Cephae
coram omnibus si tu cum Iudaeus sis gentiliter et non
iudaice vivis quomodo gentes cogis iudaizare **15** nos
natura Iudaei et non ex gentibus peccatores **16** scientes
autem quod non iustificatur homo ex operibus legis nisi
per fidem Iesu Christi et nos in Christo Iesu credidimus
ut iustificemur ex fide Christi et non ex operibus legis
propter quod ex operibus legis non iustificabitur omnis
caro **17** quod si quaerentes iustificari in Christo inventi
sumus et ipsi peccatores numquid Christus peccati
minister est absit **18** si enim quae destruxi haec iterum
aedifico praevaricatorem me constituo **19** ego enim per
legem legi mortuus sum ut Deo vivam Christo confixus
sum cruci **20** vivo autem iam non ego vivit vero in me
Christus quod autem nunc vivo in carne in fide vivo

Filii Dei qui dilexit me et tradidit se ipsum pro me **21**
non abicio gratiam Dei si enim per legem iustitia ergo
Christus gratis mortuus est

3 o insensati Galatae quis vos fascinavit ante quorum
oculos Iesus Christus proscriptus est crucifixus **2** hoc
solum volo a vobis discere ex operibus legis Spiritum
accepistis an ex auditu fidei **3** sic stulti estis cum Spiritu
coeperitis nunc carne consummamini **4** tanta passi estis
sine causa si tamen sine causa **5** qui ergo tribuit vobis
Spiritum et operatur virtutes in vobis ex operibus legis an
ex auditu fidei **6** sicut Abraham credidit Deo et reputatum
est ei ad iustitiam **7** cognoscitis ergo quia qui ex fide sunt
hii sunt filii Abrahae **8** providens autem scriptura quia ex
fide iustificat gentes Deus praenuntiavit Abrahae quia
benedicentur in te omnes gentes **9** igitur qui ex fide sunt
benedicentur cum fideli Abraham **10** quicumque enim
ex operibus legis sunt sub maledicto sunt scriptum est
enim maledictus omnis qui non permanserit in omnibus
quae scripta sunt in libro legis ut faciat ea **11** quoniam
autem in lege nemo iustificatur apud Deum manifestum
est quia iustus ex fide vivit **12** lex autem non est ex fide
sed qui fecerit ea vivet in illis **13** Christus nos redemit
de maledicto legis factus pro nobis maledictum quia
scriptum est maledictus omnis qui pendet in ligno **14** ut
in gentibus benedictio Abrahae fieret in Christo Iesu ut
pollicitationem Spiritus accipiamus per fidem **15** fratres
secundum hominem dico tamen hominis confirmatum
testamentum nemo spernit aut superordinat **16** Abrahae
dictae sunt promissiones et semini eius non dicit et

seminibus quasi in multis sed quasi in uno et semini
tuo qui est Christus **17** hoc autem dico testamentum
confirmatum a Deo quae post quadringentos et triginta
annos facta est lex non irritam facit ad evacuandam
promissionem **18** nam si ex lege hereditas iam non ex
repromissione Abrahae autem per promissionem donavit
Deus **19** quid igitur lex propter transgressiones posita est
donec veniret semen cui promiserat ordinata per angelos
in manu mediatoris **20** mediator autem unius non est
Deus autem unus est **21** lex ergo adversus promissa Dei
absit si enim data esset lex quae posset vivificare vere
ex lege esset iustitia **22** sed conclusit scriptura omnia
sub peccato ut promissio ex fide Iesu Christi daretur
credentibus **23** prius autem quam veniret fides sub lege
custodiebamur conclusi in eam fidem quae revelanda
erat **24** itaque lex pedagogus noster fuit in Christo ut ex
fide iustificemur **25** at ubi venit fides iam non sumus
sub pedagogo **26** omnes enim filii Dei estis per fidem in
Christo Iesu **27** quicumque enim in Christo baptizati estis
Christum induistis **28** non est Iudaeus neque Graecus
non est servus neque liber non est masculus neque
femina omnes enim vos unum estis in Christo Iesu **29** si
autem vos Christi ergo Abrahae semen estis secundum
promissionem heredes

4 dico autem quanto tempore heres parvulus est nihil
differt servo cum sit dominus omnium **2** sed sub tutoribus
est et actoribus usque ad praefinitum tempus a patre
3 ita et nos cum essemus parvuli sub elementis mundi
eramus servientes **4** at ubi venit plenitudo temporis

misit Deus Filium suum factum ex muliere factum sub
lege **5** ut eos qui sub lege erant redimeret ut adoptionem
filiorum reciperemus **6** quoniam autem estis filii misit
Deus Spiritum Filii sui in corda nostra clamantem Abba
Pater **7** itaque iam non es servus sed filius quod si
filius et heres per Deum **8** sed tunc quidem ignorantes
Deum his qui natura non sunt dii serviebatis **9** nunc
autem cum cognoveritis Deum immo cogniti sitis a
Deo quomodo convertimini iterum ad infirma et egena
elementa quibus denuo servire vultis **10** dies observatis
et menses et tempora et annos **11** timeo vos ne forte sine
causa laboraverim in vobis **12** estote sicut et ego quia et
ego sicut vos fratres obsecro vos nihil me laesistis **13**
scitis autem quia per infirmitatem carnis evangelizavi
vobis iam pridem **14** et temptationem vestram in carne
mea non sprevistis neque respuistis sed sicut angelum
Dei excepistis me sicut Christum Iesum **15** ubi est ergo
beatitudo vestra testimonium enim perhibeo vobis quia
si fieri posset oculos vestros eruissetis et dedissetis mihi
16 ergo inimicus vobis factus sum verum dicens vobis **17**
aemulantur vos non bene sed excludere vos volunt ut illos
aemulemini **18** bonum autem aemulamini in bono semper
et non tantum cum praesens sum apud vos **19** filioli mei
quos iterum parturio donec formetur Christus in vobis
20 vellem autem esse apud vos modo et mutare vocem
meam quoniam confundor in vobis **21** dicite mihi qui sub
lege vultis esse legem non legistis **22** scriptum est enim
quoniam Abraham duos filios habuit unum de ancilla et
unum de libera **23** sed qui de ancilla secundum carnem

natus est qui autem de libera per repromissionem **24** quae
sunt per allegoriam dicta haec enim sunt duo testamenta
unum quidem a monte Sina in servitutem generans quae
est Agar **25** Sina enim mons est in Arabia qui coniunctus
est ei quae nunc est Hierusalem et servit cum filiis eius
26 illa autem quae sursum est Hierusalem libera est quae
est mater nostra **27** scriptum est enim laetare sterilis
quae non paris erumpe et exclama quae non parturis quia
multi filii desertae magis quam eius quae habet virum
28 nos autem fratres secundum Isaac promissionis filii
sumus **29** sed quomodo tunc qui secundum carnem natus
fuerat persequebatur eum qui secundum spiritum ita et
nunc **30** sed quid dicit scriptura eice ancillam et filium
eius non enim heres erit filius ancillae cum filio liberae
31 itaque fratres non sumus ancillae filii sed liberae qua
libertate nos Christus liberavit

5 state et nolite iterum iugo servitutis contineri **2** ecce
ego Paulus dico vobis quoniam si circumcidamini Christus
vobis nihil proderit **3** testificor autem rursum omni
homini circumcidenti se quoniam debitor est universae
legis faciendae **4** evacuati estis a Christo qui in lege
iustificamini a gratia excidistis **5** nos enim spiritu ex fide
spem iustitiae expectamus **6** nam in Christo Iesu neque
circumcisio aliquid valet neque praeputium sed fides
quae per caritatem operatur **7** currebatis bene quis vos
inpedivit veritati non oboedire **8** persuasio non est ex
eo qui vocat vos **9** modicum fermentum totam massam
corrumpit **10** ego confido in vobis in Domino quod nihil
aliud sapietis qui autem conturbat vos portabit iudicium

quicumque est ille **11** ego autem fratres si circumcisionem
adhuc praedico quid adhuc persecutionem patior ergo
evacuatum est scandalum crucis **12** utinam et abscidantur
qui vos conturbant **13** vos enim in libertatem vocati
estis fratres tantum ne libertatem in occasionem detis
carnis sed per caritatem servite invicem **14** omnis enim
lex in uno sermone impletur diliges proximum tuum
sicut te ipsum **15** quod si invicem mordetis et comeditis
videte ne ab invicem consumamini **16** dico autem
spiritu ambulate et desiderium carnis non perficietis **17**
caro enim concupiscit adversus spiritum spiritus autem
adversus carnem haec enim invicem adversantur ut
non quaecumque vultis illa faciatis **18** quod si spiritu
ducimini non estis sub lege **19** manifesta autem sunt
opera carnis quae sunt fornicatio inmunditia luxuria
20 idolorum servitus veneficia inimicitiae contentiones
aemulationes irae rixae dissensiones sectae **21** invidiae
homicidia ebrietates comesationes et his similia quae
praedico vobis sicut praedixi quoniam qui talia agunt
regnum Dei non consequentur **22** fructus autem Spiritus
est caritas gaudium pax longanimitas bonitas benignitas
23 fides modestia continentia adversus huiusmodi non
est lex **24** qui autem sunt Christi carnem crucifixerunt
cum vitiis et concupiscentiis **25** si vivimus spiritu spiritu
et ambulemus **26** non efficiamur inanis gloriae cupidi
invicem provocantes invicem invidentes

6 fratres et si praeoccupatus fuerit homo in aliquo delicto
vos qui spiritales estis huiusmodi instruite in spiritu
lenitatis considerans te ipsum ne et tu tempteris **2** alter

alterius onera portate et sic adimplebitis legem Christi **3**
nam si quis existimat se aliquid esse cum sit nihil ipse se
seducit **4** opus autem suum probet unusquisque et sic in
semet ipso tantum gloriam habebit et non in altero **5**
unusquisque enim onus suum portabit **6** communicet
autem is qui catecizatur verbum ei qui se catecizat in
omnibus bonis **7** nolite errare Deus non inridetur quae
enim seminaverit homo haec et metet **8** quoniam qui
seminat in carne sua de carne et metet corruptionem qui
autem seminat in spiritu de spiritu metet vitam aeternam
(aiōnios g166) **9** bonum autem facientes non deficiamus
tempore enim suo metemus non deficientes **10** ergo dum
tempus habemus operemur bonum ad omnes maxime
autem ad domesticos fidei **11** videte qualibus litteris
scripsi vobis mea manu **12** quicumque volunt placere
in carne hii cogunt vos circumcidi tantum ut crucis
Christi persecutionem non patiantur **13** neque enim
qui circumciduntur legem custodiunt sed volunt vos
circumcidi ut in carne vestra glorientur **14** mihi autem
absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi per
quem mihi mundus crucifixus est et ego mundo **15** in
Christo enim Iesu neque circumcisio aliquid valet neque
praeputium sed nova creatura **16** et quicumque hanc
regulam secuti fuerint pax super illos et misericordia et
super Israhel Dei **17** de cetero nemo mihi molestus sit
ego enim stigmata Iesu in corpore meo porto **18** gratia
Domini nostri Iesu Christi cum spiritu vestro fratres
amen

Ephesios

1 Paulus apostolus Christi Iesu per voluntatem Dei sanctis
omnibus qui sunt Ephesi et fidelibus in Christo Iesu **2**
gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Iesu
Christo **3** benedictus Deus et Pater Domini nostri Iesu
Christi qui benedixit nos in omni benedictione spiritali
in caelestibus in Christo **4** sicut elegit nos in ipso ante
mundi constitutionem ut essemus sancti et inmaculati
in conspectu eius in caritate **5** qui praedestinavit nos
in adoptionem filiorum per Iesum Christum in ipsum
secundum propositum voluntatis suae **6** in laudem gloriae
gratiae suae in qua gratificavit nos in dilecto **7** in quo
habemus redemptionem per sanguinem eius remissionem
peccatorum secundum divitias gratiae eius **8** quae
superabundavit in nobis in omni sapientia et prudentia
9 ut notum faceret nobis sacramentum voluntatis suae
secundum bonum placitum eius quod proposuit in eo **10**
in dispensationem plenitudinis temporum instaurare
omnia in Christo quae in caelis et quae in terra sunt in
ipso **11** in quo etiam sorte vocati sumus praedestinati
secundum propositum eius qui omnia operatur secundum
consilium voluntatis suae **12** ut simus in laudem gloriae
eius qui ante speravimus in Christo **13** in quo et vos cum
audissetis verbum veritatis evangelium salutis vestrae in
quo et credentes signati estis Spiritu promissionis Sancto
14 qui est pignus hereditatis nostrae in redemptionem
adquisitionis in laudem gloriae ipsius **15** propterea et
ego audiens fidem vestram quae est in Domino Iesu et
dilectionem in omnes sanctos **16** non cesso gratias agens

pro vobis memoriam vestri faciens in orationibus meis
17 ut Deus Domini nostri Iesu Christi Pater gloriae det
vobis spiritum sapientiae et revelationis in agnitione
eius 18 inluminatos oculos cordis vestri ut sciatis quae
sit spes vocationis eius quae divitiae gloriae hereditatis
eius in sanctis 19 et quae sit supereminens magnitudo
virtutis eius in nos qui credidimus secundum operationem
potentiae virtutis eius 20 quam operatus est in Christo
suscitans illum a mortuis et constituens ad dexteram
suam in caelestibus 21 supra omnem principatum et
potestatem et virtutem et dominationem et omne nomen
quod nominatur non solum in hoc saeculo sed et in futuro
(aiōn g165) 22 et omnia subiecit sub pedibus eius et ipsum
dedit caput supra omnia ecclesiae 23 quae est corpus
ipsius plenitudo eius qui omnia in omnibus adimpletur
2 et vos cum essetis mortui delictis et peccatis vestris
2 in quibus aliquando ambulastis secundum saeculum
mundi huius secundum principem potestatis aeris huius
spiritus qui nunc operatur in filios diffidentiae (aiōn g165)
3 in quibus et nos omnes aliquando conversati sumus in
desideriis carnis nostrae facientes voluntates carnis et
cogitationum et eramus natura filii irae sicut et ceteri 4
Deus autem qui dives est in misericordia propter nimiam
caritatem suam qua dilexit nos 5 et cum essemus mortui
peccatis convivificavit nos Christo gratia estis salvati 6
et conresuscitavit et consedere fecit in caelestibus in
Christo Iesu 7 ut ostenderet in saeculis supervenientibus
abundantes divitias gratiae suae in bonitate super nos in
Christo Iesu (aiōn g165) 8 gratia enim estis salvati per fidem

et hoc non ex vobis Dei enim donum est **9** non ex operibus
ut ne quis glorietur **10** ipsius enim sumus factura creati in
Christo Iesu in operibus bonis quae praeparavit Deus ut
in illis ambulemus **11** propter quod memores estote quod
aliquando vos gentes in carne qui dicimini praeputium
ab ea quae dicitur circumcisio in carne manufacta **12** quia
eratis illo in tempore sine Christo alienati a conversatione
Israhel et hospites testamentorum promissionis spem
non habentes et sine Deo in mundo **13** nunc autem in
Christo Iesu vos qui aliquando eratis longe facti estis
prope in sanguine Christi **14** ipse est enim pax nostra
qui fecit utraque unum et medium parietem maceriae
solvens inimicitiam in carne sua **15** legem mandatorum
decretis evacuans ut duos condat in semet ipsum in unum
novum hominem faciens pacem **16** et reconciliet ambos
in uno corpore Deo per crucem interficiens inimicitiam
in semet ipso **17** et veniens evangelizavit pacem vobis
qui longe fuistis et pacem his qui prope **18** quoniam per
ipsum habemus accessum ambo in uno Spiritu ad Patrem
19 ergo iam non estis hospites et advenae sed estis cives
sanctorum et domestici Dei **20** superaedificati super
fundamentum apostolorum et prophetarum ipso summo
angulari lapide Christo Iesu **21** in quo omnis aedificatio
constructa crescit in templum sanctum in Domino **22** in
quo et vos coaedificamini in habitaculum Dei in Spiritu

3 huius rei gratia ego Paulus vinctus Christi Iesu pro
vobis gentibus **2** si tamen audistis dispensationem gratiae
Dei quae data est mihi in vobis **3** quoniam secundum
revelationem notum mihi factum est sacramentum sicut

supra scripsi in brevi **4** prout potestis legentes intellegere
prudentiam meam in mysterio Christi **5** quod aliis
generationibus non est agnitum filiis hominum sicuti
nunc revelatum est sanctis apostolis eius et prophetis
in Spiritu **6** esse gentes coheredes et concorporales et
conparticipes promissionis in Christo Iesu per evangelium
7 cuius factus sum minister secundum donum gratiae Dei
quae data est mihi secundum operationem virtutis eius **8**
mihi omnium sanctorum minimo data est gratia haec in
gentibus evangelizare ininvestigabiles divitias Christi
9 et inluminare omnes quae sit dispensatio sacramenti
absconditi a saeculis in Deo qui omnia creavit **(aiōn g165)**
10 ut innotescat principibus et potestatibus in caelestibus
per ecclesiam multiformis sapientia Dei **11** secundum
praefinitionem saeculorum quam fecit in Christo Iesu
Domino nostro **(aiōn g165)** **12** in quo habemus fiduciam et
accessum in confidentia per fidem eius **13** propter quod
peto ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis quae
est gloria vestra **14** huius rei gratia flecto genua mea
ad Patrem Domini nostri Iesu Christi **15** ex quo omnis
paternitas in caelis et in terra nominatur **16** ut det vobis
secundum divitias gloriae suae virtute corroborari per
Spiritum eius in interiore homine **17** habitare Christum
per fidem in cordibus vestris in caritate radicati et fundati
18 ut possitis conprehendere cum omnibus sanctis quae sit
latitudo et longitudo et sublimitas et profundum **19** scire
etiam supereminentem scientiae caritatem Christi ut
impleamini in omnem plenitudinem Dei **20** ei autem qui
potens est omnia facere superabundanter quam petimus

aut intellegimus secundum virtutem quae operatur in
nobis 21 ipsi gloria in ecclesia et in Christo Iesu in omnes
generationes saeculi saeculorum amen (aiōn g165)
4 obsecro itaque vos ego vinctus in Domino ut digne
ambuletis vocatione qua vocati estis 2 cum omni
humilitate et mansuetudine cum patientia subportantes
invicem in caritate 3 solliciti servare unitatem spiritus in
vinculo pacis 4 unum corpus et unus spiritus sicut vocati
estis in una spe vocationis vestrae 5 unus Dominus una
fides unum baptisma 6 unus Deus et Pater omnium qui
super omnes et per omnia et in omnibus nobis 7 unicuique
autem nostrum data est gratia secundum mensuram
donationis Christi 8 propter quod dicit ascendens in
altum captivam duxit captivitatem dedit dona hominibus
9 quod autem ascendit quid est nisi quia et descendit
primum in inferiores partes terrae 10 qui descendit
ipse est et qui ascendit super omnes caelos ut impleret
omnia 11 et ipse dedit quosdam quidem apostolos
quosdam autem prophetas alios vero evangelistas alios
autem pastores et doctores 12 ad consummationem
sanctorum in opus ministerii in aedificationem corporis
Christi 13 donec occurramus omnes in unitatem fidei
et agnitionis Filii Dei in virum perfectum in mensuram
aetatis plenitudinis Christi 14 ut iam non simus parvuli
fluctuantes et circumferamur omni vento doctrinae in
nequitia hominum in astutia ad circumventionem erroris
15 veritatem autem facientes in caritate crescamus in
illo per omnia qui est caput Christus 16 ex quo totum
corpus conpactum et conexum per omnem iuncturam

subministrationis secundum operationem in mensuram
uniuscuiusque membri augmentum corporis facit in
aedificationem sui in caritate **17** hoc igitur dico et
testificor in Domino ut iam non ambuletis sicut gentes
ambulant in vanitate sensus sui **18** tenebris obscuratum
habentes intellectum alienati a vita Dei per ignorantiam
quae est in illis propter caecitatem cordis ipsorum **19**
qui desperantes semet ipsos tradiderunt inpudicitiae
in operationem inmunditiae omnis in avaritia **20** vos
autem non ita didicistis Christum **21** si tamen illum
audistis et in ipso edocti estis sicut est veritas in Iesu
22 deponere vos secundum pristinam conversationem
veterem hominem qui corrumpitur secundum desideria
erroris **23** renovamini autem spiritu mentis vestrae **24** et
induite novum hominem qui secundum Deum creatus
est in iustitia et sanctitate veritatis **25** propter quod
deponentes mendacium loquimini veritatem unusquisque
cum proximo suo quoniam sumus invicem membra
26 irascimini et nolite peccare sol non occidat super
iracundiam vestram **27** nolite locum dare diabolo **28**
qui furabatur iam non furetur magis autem laboret
operando manibus quod bonum est ut habeat unde
tribuat necessitatem patienti **29** omnis sermo malus ex ore
vestro non procedat sed si quis bonus ad aedificationem
oportunitatis ut det gratiam audientibus **30** et nolite
contristare Spiritum Sanctum Dei in quo signati estis in
die redemptionis **31** omnis amaritudo et ira et indignatio
et clamor et blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia

32 estote autem invicem benigni misericordes donantes
invicem sicut et Deus in Christo donavit nobis

5 estote ergo imitatores Dei sicut filii carissimi **2** et
ambulate in dilectione sicut et Christus dilexit nos et
tradidit se ipsum pro nobis oblationem et hostiam Deo in
odorem suavitatis **3** fornicatio autem et omnis inmunditia
aut avaritia nec nominetur in vobis sicut decet sanctos
4 aut turpitudo aut stultiloquium aut scurrilitas quae
ad rem non pertinent sed magis gratiarum actio **5** hoc
enim scitote intellegentes quod omnis fornicator aut
inmundus aut avarus quod est idolorum servitus non
habet hereditatem in regno Christi et Dei **6** nemo vos
seducat inanibus verbis propter haec enim venit ira Dei
in filios diffidentiae **7** nolite ergo effici participes eorum
8 eratis enim aliquando tenebrae nunc autem lux in
Domino ut filii lucis ambulate **9** fructus enim lucis est in
omni bonitate et iustitia et veritate **10** probantes quid sit
beneplacitum Deo **11** et nolite communicare operibus
infructuosis tenebrarum magis autem et redarguite **12**
quae enim in occulto fiunt ab ipsis turpe est et dicere **13**
omnia autem quae arguuntur a lumine manifestantur
omne enim quod manifestatur lumen est **14** propter quod
dicit surge qui dormis et exsurge a mortuis et inluminabit
tibi Christus **15** videte itaque fratres quomodo caute
ambuletis non quasi insipientes sed ut sapientes **16**
redimentes tempus quoniam dies mali sunt **17** propterea
nolite fieri inprudentes sed intellegentes quae sit voluntas
Domini **18** et nolite inebriari vino in quo est luxuria sed
implemini Spiritu **19** loquentes vobismet ipsis in psalmis

et hymnis et canticis spiritalibus cantantes et psallentes
in cordibus vestris Domino **20** gratias agentes semper pro
omnibus in nomine Domini nostri Iesu Christi Deo et
Patri **21** subiecti invicem in timore Christi **22** mulieres
viris suis subditae sint sicut Domino **23** quoniam vir
caput est mulieris sicut Christus caput est ecclesiae ipse
salvator corporis **24** sed ut ecclesia subiecta est Christo
ita et mulieres viris suis in omnibus **25** viri diligite uxores
sicut et Christus dilexit ecclesiam et se ipsum tradidit
pro ea **26** ut illam sanctificaret mundans lavacro aquae in
verbo **27** ut exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam non
habentem maculam aut rugam aut aliquid eiusmodi sed
ut sit sancta et inmaculata **28** ita et viri debent diligere
uxores suas ut corpora sua qui suam uxorem diligit se
ipsum diligit **29** nemo enim umquam carnem suam odio
habuit sed nutrit et fovet eam sicut et Christus ecclesiam
30 quia membra sumus corporis eius de carne eius et de
ossibus eius **31** propter hoc relinquet homo patrem et
matrem suam et adherebit uxori suae et erunt duo in
carne una **32** sacramentum hoc magnum est ego autem
dico in Christo et in ecclesia **33** verumtamen et vos singuli
unusquisque suam uxorem sicut se ipsum diligat uxor
autem ut timeat virum

6 filii oboedite parentibus vestris in Domino hoc enim
est iustum **2** honora patrem tuum et matrem quod est
mandatum primum in promissione **3** ut bene sit tibi et sis
longevus super terram **4** et patres nolite ad iracundiam
provocare filios vestros sed educate illos in disciplina et
correptione Domini **5** servi oboedite dominis carnalibus

cum timore et tremore in simplicitate cordis vestri sicut
Christo **6** non ad oculum servientes quasi hominibus
placentes sed ut servi Christi facientes voluntatem Dei ex
animo **7** cum bona voluntate servientes sicut Domino
et non hominibus **8** scientes quoniam unusquisque
quodcumque fecerit bonum hoc percipiet a Domino sive
servus sive liber **9** et domini eadem facite illis remittentes
minas scientes quia et illorum et vester Dominus est in
caelis et personarum acceptio non est apud eum **10** de
cetero fratres confortamini in Domino et in potentia
virtutis eius **11** induite vos arma Dei ut possitis stare
adversus insidias diaboli **12** quia non est nobis conluctatio
adversus carnem et sanguinem sed adversus principes et
potestates adversus mundi rectores tenebrarum harum
contra spiritalia nequitiae in caelestibus **(aiōn g165)** **13**
propterea accipite armaturam Dei ut possitis resistere
in die malo et omnibus perfectis stare **14** state ergo
succincti lumbos vestros in veritate et induti loricam
iustitiae **15** et calciati pedes in praeparatione evangelii
pacis **16** in omnibus sumentes scutum fidei in quo possitis
omnia tela nequissimi ignea extinguere **17** et galeam
salutis adsumite et gladium Spiritus quod est verbum
Dei **18** per omnem orationem et obsecrationem orantes
omni tempore in Spiritu et in ipso vigilantes in omni
instantia et obsecratione pro omnibus sanctis **19** et pro
me ut detur mihi sermo in apertione oris mei cum fiducia
notum facere mysterium evangelii **20** pro quo legatione
fungor in catena ita ut in ipso audeam prout oportet
me loqui **21** ut autem et vos sciatis quae circa me sunt

quid agam omnia nota vobis faciet Tychicus carissimus
frater et fidelis minister in Domino **22** quem misi ad
vos in hoc ipsum ut cognoscatis quae circa nos sunt et
consoletur corda vestra **23** pax fratribus et caritas cum
fide a Deo Patre et Domino Iesu Christo **24** gratia cum
omnibus qui diligunt Dominum nostrum Iesum Christum
in incorruptione

Philippenses

1 Paulus et Timotheus servi Iesu Christi omnibus sanctis
in Christo Iesu qui sunt Philippis cum episcopis et
diaconis **2** gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et
Domino Iesu Christo **3** gratias ago Deo meo in omni
memoria vestri **4** semper in cunctis orationibus meis pro
omnibus vobis cum gaudio deprecationem faciens **5** super
communicatione vestra in evangelio a prima die usque
nunc **6** confidens hoc ipsum quia qui coepit in vobis
opus bonum perficiet usque in diem Christi Iesu **7** sicut
est mihi iustum hoc sentire pro omnibus vobis eo quod
habeam in corde vos et in vinculis meis et in defensione et
confirmatione evangelii socios gaudii mei omnes vos esse
8 testis enim mihi est Deus quomodo cupiam omnes vos in
visceribus Christi Iesu **9** et hoc oro ut caritas vestra magis
ac magis abundet in scientia et omni sensu **10** ut probetis
potiora ut sitis sinceres et sine offensa in diem Christi **11**
repleti fructu iustitiae per Christum Iesum in gloriam et
laudem Dei **12** scire autem vos volo fratres quia quae
circa me sunt magis ad profectum venerunt evangelii **13**
ita ut vincula mea manifesta fierent in Christo in omni
praetorio et in ceteris omnibus **14** et plures e fratribus in
Domino confidentes vinculis meis abundantius audere
sine timore verbum Dei loqui **15** quidam quidem et
propter invidiam et contentionem quidam autem et
propter bonam voluntatem Christum praedicant **16**
quidam ex caritate scientes quoniam in defensionem
evangelii positus sum **17** quidam autem ex contentione
Christum adnuntiant non sincere existimantes pressuram

se suscitare vinculis meis **18** quid enim dum omni
modo sive per occasionem sive per veritatem Christus
adnuntiatur et in hoc gaudeo sed et gaudebo **19** scio
enim quia hoc mihi proveniet in salutem per vestram
orationem et subministrationem Spiritus Iesu Christi **20**
secundum expectationem et spem meam quia in nullo
confundar sed in omni fiducia sicut semper et nunc
magnificabitur Christus in corpore meo sive per vitam
sive per mortem **21** mihi enim vivere Christus est et
mori lucrum **22** quod si vivere in carne hic mihi fructus
operis est et quid eligam ignoro **23** coartor autem e
duobus desiderium habens dissolvi et cum Christo esse
multo magis melius **24** permanere autem in carne magis
necessarium est propter vos **25** et hoc confidens scio
quia manebo et permanebo omnibus vobis ad profectum
vestrum et gaudium fidei **26** ut gratulatio vestra abundet
in Christo Iesu in me per meum adventum iterum ad vos
27 tantum digne evangelio Christi conversamini ut sive
cum venero et videro vos sive absens audiam de vobis
quia stetistis uno spiritu unianimes conlaborantes fide
evangelii **28** et in nullo terreamini ab adversariis quae
est illis causa perditionis vobis autem salutis et hoc a
Deo **29** quia vobis donatum est pro Christo non solum
ut in eum credatis sed ut etiam pro illo patiamini **30**
eundem certamen habentes qualem et vidistis in me et
nunc audistis de me

2 si qua ergo consolatio in Christo si quod solacium
caritatis si qua societas spiritus si quid viscera et
miserationes **2** implete gaudium meum ut idem

sapiatis eandem caritatem habentes unianimes id ipsum
sentientes **3** nihil per contentionem neque per inanem
gloriam sed in humilitate superiores sibi invicem
arbitrantes **4** non quae sua sunt singuli considerantes
sed et ea quae aliorum **5** hoc enim sentite in vobis quod
et in Christo Iesu **6** qui cum in forma Dei esset non
rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo **7** sed semet
ipsum exinanivit formam servi accipiens in similitudinem
hominum factus et habitu inventus ut homo **8** humiliavit
semet ipsum factus oboediens usque ad mortem mortem
autem crucis **9** propter quod et Deus illum exaltavit et
donavit illi nomen super omne nomen **10** ut in nomine
Iesu omne genu flectat caelestium et terrestrium et
infernorum **11** et omnis lingua confiteatur quia Dominus
Iesus Christus in gloria est Dei Patris **12** itaque carissimi
mei sicut semper oboedistis non ut in praesentia mei
tantum sed multo magis nunc in absentia mea cum
metu et tremore vestram salutem operamini **13** Deus est
enim qui operatur in vobis et velle et perficere pro bona
voluntate **14** omnia autem facite sine murmurationibus
et haesitationibus **15** ut sitis sine querella et simplices
filii Dei sine reprehensione in medio nationis pravae et
perversae inter quos lucetis sicut luminaria in mundo **16**
verbum vitae continentes ad gloriam meam in die Christi
quia non in vacuum cucurri neque in vacuum laboravi **17**
sed et si immolor supra sacrificium et obsequium fidei
vestrae gaudeo et congratulor omnibus vobis **18** id ipsum
autem et vos gaudete et congratulamini mihi **19** spero
autem in Domino Iesu Timotheum cito me mittere ad

vos ut et ego bono animo sim cognitis quae circa vos
sunt **20** neminem enim habeo tam unianimem qui sincera
affectione pro vobis sollicitus sit **21** omnes enim sua
quaerunt non quae sunt Christi Iesu **22** experimentum
autem eius cognoscite quoniam sicut patri filius mecum
servivit in evangelium **23** hunc igitur spero me mittere
mox ut videro quae circa me sunt **24** confido autem
in Domino quoniam et ipse veniam ad vos cito **25**
necessarium autem existimavi Epafroditum fratrem et
cooperatorem et commilitonem meum vestrum autem
apostolum et ministrum necessitatis meae mittere ad vos
26 quoniam quidem omnes vos desiderabat et maestus
erat propterea quod audieratis illum infirmatum **27** nam
et infirmatus est usque ad mortem sed Deus misertus
est eius non solum autem eius verum etiam et mei ne
tristitiam super tristitiam haberem **28** festinantius ergo
misi illum ut viso eo iterum gaudeatis et ego sine tristitia
sim **29** excipite itaque illum cum omni gaudio in Domino
et eiusmodi cum honore habetote **30** quoniam propter
opus Christi usque ad mortem accessit tradens animam
suam ut impleret id quod ex vobis deerat erga meum
obsequium

3 de cetero fratres mei gaudete in Domino eadem
vobis scribere mihi quidem non pigrum vobis autem
necessarium **2** videte canes videte malos operarios
videte concisionem **3** nos enim sumus circumcisio
qui spiritu Deo servimus et gloriamur in Christo Iesu
et non in carne fiduciam habentes **4** quamquam ego
habeam confidentiam et in carne si quis alius videtur

confidere in carne ego magis **5** circumcisus octava die ex
genere Israhel de tribu Beniamin Hebraeus ex Hebraeis
secundum legem Pharisaeus **6** secundum aemulationem
persequens ecclesiam Dei secundum iustitiam quae in
lege est conversatus sine querella **7** sed quae mihi
fuerunt lucra haec arbitratus sum propter Christum
detrimenta **8** verumtamen existimo omnia detrimentum
esse propter eminentem scientiam Iesu Christi Domini
mei propter quem omnia detrimentum feci et arbitror
ut stercora ut Christum lucri faciam **9** et inveniar in
illo non habens meam iustitiam quae ex lege est sed
illam quae ex fide est Christi quae ex Deo est iustitia in
fide **10** ad agnoscendum illum et virtutem resurrectionis
eius et societatem passionum illius configuratus morti
eius **11** si quo modo occurram ad resurrectionem quae
est ex mortuis **12** non quod iam acceperim aut iam
perfectus sim sequor autem si conprehendam in quo et
conprehensus sum a Christo Iesu **13** fratres ego me non
arbitror conprehendisse unum autem quae quidem retro
sunt obliviscens ad ea vero quae sunt in priora extendens
me **14** ad destinatum persequor ad bravium supernae
vocationis Dei in Christo Iesu **15** quicumque ergo perfecti
hoc sentiamus et si quid aliter sapitis et hoc vobis Deus
revelabit **16** verumtamen ad quod pervenimus ut idem
sapiamus et in eadem permaneamus regula **17** imitatores
mei estote fratres et observate eos qui ita ambulant sicut
habetis formam nos **18** multi enim ambulant quos saepe
dicebam vobis nunc autem et flens dico inimicos crucis
Christi **19** quorum finis interitus quorum deus venter

et gloria in confusione ipsorum qui terrena sapiunt
20 nostra autem conversatio in caelis est unde etiam
salvatorem expectamus Dominum Iesum Christum 21
qui reformabit corpus humilitatis nostrae configuratum
corpori claritatis suae secundum operationem qua possit
etiam subicere sibi omnia

4 itaque fratres mei carissimi et desiderantissimi gaudium
meum et corona mea sic state in Domino carissimi 2
Euhodiam rogo et Syntychen deprecor id ipsum sapere in
Domino 3 etiam rogo et te germane conpar adiuva illas
quae mecum laboraverunt in evangelio cum Clemente
et ceteris adiutoribus meis quorum nomina sunt in
libro vitae 4 gaudete in Domino semper iterum dico
gaudete 5 modestia vestra nota sit omnibus hominibus
Dominus prope 6 nihil solliciti sitis sed in omni oratione
et obsecratione cum gratiarum actione petitiones vestrae
innotescant apud Deum 7 et pax Dei quae exsuperat
omnem sensum custodiat corda vestra et intellegentias
vestras in Christo Iesu 8 de cetero fratres quaecumque sunt
vera quaecumque pudica quaecumque iusta quaecumque
sancta quaecumque amabilia quaecumque bonae famae si
qua virtus si qua laus haec cogitate 9 quae et didicistis et
accepistis et audistis et vidistis in me haec agite et Deus
pacis erit vobiscum 10 gavisus sum autem in Domino
vehementer quoniam tandem aliquando refloruistis pro
me sentire sicut et sentiebatis occupati autem eratis
11 non quasi propter penuriam dico ego enim didici
in quibus sum sufficiens esse 12 scio et humiliari scio
et abundare ubique et in omnibus institutus sum et

satiari et esurire et abundare et penuriam pati **13**
omnia possum in eo qui me confortat **14** verumtamen
bene fecistis communicantes tribulationi meae **15** scitis
autem et vos Philippenses quod in principio evangelii
quando profectus sum a Macedonia nulla mihi ecclesia
communicavit in ratione dati et accepti nisi vos soli
16 quia et Thessalonicam et semel et bis in usum mihi
misistis **17** non quia quaero datum sed requiro fructum
abundantem in rationem vestram **18** habeo autem omnia
et abundo repletus sum acceptis ab Epafrodito quae
misistis odorem suavitatis hostiam acceptam placentem
Deo **19** Deus autem meus impleat omne desiderium
vestrum secundum divitias suas in gloria in Christo Iesu
20 Deo autem et Patri nostro gloria in saecula saeculorum
amen **(aiōn g165)** **21** salutate omnem sanctum in Christo
Iesu salutant vos qui mecum sunt fratres **22** salutant vos
omnes sancti maxime autem qui de Caesaris domo sunt
23 gratia Domini Iesu Christi cum spiritu vestro amen

Colossenes

1 Paulus apostolus Christi Iesu per voluntatem Dei et
Timotheus frater **2** his qui sunt Colossis sanctis et
fidelibus fratribus in Christo Iesu gratia vobis et pax a Deo
Patre nostro **3** gratias agimus Deo et Patri Domini nostri
Iesu Christi semper pro vobis orantes **4** audientes fidem
vestram in Christo Iesu et dilectionem quam habetis in
sanctos omnes **5** propter spem quae reposita est vobis
in caelis quam audistis in verbo veritatis evangelii **6**
quod pervenit ad vos sicut et in universo mundo est et
fructificat et crescit sicut in vobis ex ea die qua audistis
et cognovistis gratiam Dei in veritate **7** sicut didicistis ab
Epaphra carissimo conservo nostro qui est fidelis pro
vobis minister Christi Iesu **8** qui etiam manifestavit nobis
dilectionem vestram in Spiritu **9** ideo et nos ex qua die
audivimus non cessamus pro vobis orantes et postulantes
ut impleamini agnitione voluntatis eius in omni sapientia
et intellectu spiritali **10** ut ambuletis digne Deo per
omnia placentes in omni opere bono fructificantes et
crescentes in scientia Dei **11** in omni virtute confortati
secundum potentiam claritatis eius in omni patientia et
longanimitate cum gaudio **12** gratias agentes Patri qui
dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine
13 qui eripuit nos de potestate tenebrarum et transtulit
in regnum Filii dilectionis suae **14** in quo habemus
redemptionem remissionem peccatorum **15** qui est imago
Dei invisibilis primogenitus omnis creaturae **16** quia in
ipso condita sunt universa in caelis et in terra visibilia et
invisibilia sive throni sive dominationes sive principatus

sive potestates omnia per ipsum et in ipso creata sunt
17 et ipse est ante omnes et omnia in ipso constant **18**
et ipse est caput corporis ecclesiae qui est principium
primogenitus ex mortuis ut sit in omnibus ipse primatum
tenens **19** quia in ipso conplacuit omnem plenitudinem
habitare **20** et per eum reconciliare omnia in ipsum
pacificans per sanguinem crucis eius sive quae in terris
sive quae in caelis sunt **21** et vos cum essetis aliquando
alienati et inimici sensu in operibus malis **22** nunc
autem reconciliavit in corpore carnis eius per mortem
exhibere vos sanctos et inmaculatos et inreprehensibiles
coram ipso **23** si tamen permanetis in fide fundati et
stabiles et inmobiles ab spe evangelii quod audistis quod
praedicatum est in universa creatura quae sub caelo est
cuius factus sum ego Paulus minister **24** qui nunc gaudeo
in passionibus pro vobis et adimpleo ea quae desunt
passionum Christi in carne mea pro corpore eius quod
est ecclesia **25** cuius factus sum ego minister secundum
dispensationem Dei quae data est mihi in vos ut impleam
verbum Dei **26** mysterium quod absconditum fuit a
saeculis et generationibus nunc autem manifestatum
est sanctis eius **(aiōn g165)** **27** quibus voluit Deus notas
facere divitias gloriae sacramenti huius in gentibus
quod est Christus in vobis spes gloriae **28** quem nos
adnuntiamus corripientes omnem hominem et docentes
omnem hominem in omni sapientia ut exhibeamus
omnem hominem perfectum in Christo Iesu **29** in quo
et laboro certando secundum operationem eius quam
operatur in me in virtute

2 volo enim vos scire qualem sollicitudinem habeam
pro vobis et pro his qui sunt Laodiciae et quicumque
non viderunt faciem meam in carne **2** ut consolentur
corda ipsorum instructi in caritate et in omnes divitias
plenitudinis intellectus in agnitionem mysterii Dei Patris
Christi Iesu **3** in quo sunt omnes thesauri sapientiae
et scientiae absconditi **4** hoc autem dico ut nemo vos
decipiat in subtilitate sermonum **5** nam et si corpore
absens sum sed spiritu vobiscum sum gaudens et videns
ordinem vestrum et firmamentum eius quae in Christo
est fidei vestrae **6** sicut ergo accepistis Christum Iesum
Dominum in ipso ambulate **7** radicati et superaedificati
in ipso et confirmati fide sicut et didicistis abundantes
in gratiarum actione **8** videte ne quis vos decipiat per
philosophiam et inanem fallaciam secundum traditionem
hominum secundum elementa mundi et non secundum
Christum **9** quia in ipso inhabitat omnis plenitudo
divinitatis corporaliter **10** et estis in illo repleti qui
est caput omnis principatus et potestatis **11** in quo
et circumcisi estis circumcisione non manufacta in
expoliatione corporis carnis in circumcisione Christi **12**
consepulti ei in baptismo in quo et resurrexistis per
fidem operationis Dei qui suscitavit illum a mortuis
13 et vos cum mortui essetis in delictis et praeputio
carnis vestrae convivificavit cum illo donans vobis omnia
delicta **14** delens quod adversum nos erat chirografum
decretis quod erat contrarium nobis et ipsum tulit de
medio adfigens illud cruci **15** expolians principatus et
potestates traduxit palam triumphans illos in semet

ipso **16** nemo ergo vos iudicet in cibo aut in potu aut in
parte diei festi aut neomeniae aut sabbatorum **17** quae
sunt umbra futurorum corpus autem Christi **18** nemo
vos seducat volens in humilitate et religione angelorum
quae non vidit ambulans frustra inflatus sensu carnis
suae **19** et non tenens caput ex quo totum corpus per
nexus et coniunctiones subministratum et constructum
crescit in augmentum Dei **20** si mortui estis cum Christo
ab elementis mundi quid adhuc tamquam viventes in
mundo decernitis **21** ne tetigeris neque gustaveris neque
contrectaveris **22** quae sunt omnia in interitu ipso usu
secundum praecepta et doctrinas hominum **23** quae sunt
rationem quidem habentia sapientiae in superstitione et
humilitate et ad non parcendum corpori non in honore
aliquo ad saturitatem carnis

3 igitur si conresurrexistis Christo quae sursum sunt
quaerite ubi Christus est in dextera Dei sedens **2** quae
sursum sunt sapite non quae supra terram **3** mortui enim
estis et vita vestra abscondita est cum Christo in Deo **4**
cum Christus apparuerit vita vestra tunc et vos apparebitis
cum ipso in gloria **5** mortificate ergo membra vestra
quae sunt super terram fornicationem inmunditiam
libidinem concupiscentiam malam et avaritiam quae
est simulacrorum servitus **6** propter quae venit ira Dei
super filios incredulitatis **7** in quibus et vos ambulastis
aliquando cum viveretis in illis **8** nunc autem deponite et
vos omnia iram indignationem malitiam blasphemiam
turpem sermonem de ore vestro **9** nolite mentiri invicem
expoliantes vos veterem hominem cum actibus eius **10**

et induentes novum eum qui renovatur in agnitionem
secundum imaginem eius qui creavit eum **11** ubi non est
gentilis et Iudaeus circumcisio et praeputium barbarus et
Scytha servus et liber sed omnia et in omnibus Christus
12 induite vos ergo sicut electi Dei sancti et dilecti viscera
misericordiae benignitatem humilitatem modestiam
patientiam **13** subportantes invicem et donantes vobis
ipsis si quis adversus aliquem habet querellam sicut
et Dominus donavit vobis ita et vos **14** super omnia
autem haec caritatem quod est vinculum perfectionis
15 et pax Christi exultet in cordibus vestris in qua et
vocati estis in uno corpore et grati estote **16** verbum
Christi habitet in vobis abundanter in omni sapientia
docentes et commonentes vosmet ipsos psalmis hymnis
canticis spiritalibus in gratia cantantes in cordibus
vestris Deo **17** omne quodcumque facitis in verbo aut
in opere omnia in nomine Domini Iesu gratias agentes
Deo et Patri per ipsum **18** mulieres subditae estote
viris sicut oportet in Domino **19** viri diligite uxores et
nolite amari esse ad illas **20** filii oboedite parentibus
per omnia hoc enim placitum est in Domino **21** patres
nolite ad indignationem provocare filios vestros ut non
pusillo animo fiant **22** servi oboedite per omnia dominis
carnalibus non ad oculum servientes quasi hominibus
placentes sed in simplicitate cordis timentes Dominum
23 quodcumque facitis ex animo operamini sicut Domino
et non hominibus **24** scientes quod a Domino accipietis
retributionem hereditatis Domino Christo servite **25** qui

enim iniuriam facit recipiet id quod inique gessit et non
est personarum acceptio

4 domini quod iustum est et aequum servis praestate
scientes quoniam et vos Dominum habetis in caelo **2**
orationi instate vigilantes in ea in gratiarum actione **3**
orantes simul et pro nobis ut Deus aperiat nobis ostium
sermonis ad loquendum mysterium Christi propter quod
etiam vinctus sum **4** ut manifestem illud ita ut oportet
me loqui **5** in sapientia ambulate ad eos qui foris sunt
tempus redimentes **6** sermo vester semper in gratia sale
sit conditus ut sciatis quomodo oporteat vos unicuique
respondere **7** quae circa me sunt omnia vobis nota
faciet Tychicus carissimus frater et fidelis minister et
conservus in Domino **8** quem misi ad vos ad hoc ipsum ut
cognoscat quae circa vos sunt et consoletur corda vestra
9 cum Onesimo carissimo et fideli fratre qui est ex vobis
omnia quae hic aguntur nota facient vobis **10** salutat vos
Aristarchus concaptivus meus et Marcus consobrinus
Barnabae de quo accepistis mandata si venerit ad vos
excipite illum **11** et Iesus qui dicitur Iustus qui sunt
ex circumcisione hii soli sunt adiutores in regno Dei
qui mihi fuerunt solacio **12** salutat vos Epaphras qui
ex vobis est servus Christi Iesu semper sollicitus pro
vobis in orationibus ut stetis perfecti et pleni in omni
voluntate Dei **13** testimonium enim illi perhibeo quod
habet multum laborem pro vobis et pro his qui sunt
Laodiciae et qui Hierapoli **14** salutat vos Lucas medicus
carissimus et Demas **15** salutate fratres qui sunt Laodiciae
et Nympham et quae in domo eius est ecclesiam **16** et cum

lecta fuerit apud vos epistula facite ut et in Laodicensium
ecclesia legatur et eam quae Laodicensium est vos legatis
17 et dicite Archippo vide ministerium quod accepisti in
Domino ut illud impleas **18** salutatio mea manu Pauli
memores estote vinculorum meorum gratia vobiscum
amen

Thessalonicenses I

1 Paulus et Silvanus et Timotheus ecclesiae
Thessalonicensium in Deo Patre et Domino Iesu Christo
gratia vobis et pax **2** gratias agimus Deo semper pro
omnibus vobis memoriam facientes in orationibus nostris
sine intermissione **3** memores operis fidei vestrae et
laboris et caritatis et sustinentiae spei Domini nostri Iesu
Christi ante Deum et Patrem nostrum **4** scientes fratres
dilecti a Deo electionem vestram **5** quia evangelium
nostrum non fuit ad vos in sermone tantum sed et in
virtute et in Spiritu Sancto et in plenitudine multa
sicut scitis quales fuerimus vobis propter vos **6** et vos
imitatores nostri facti estis et Domini excipientes verbum
in tribulatione multa cum gaudio Spiritus Sancti **7** ita ut
facti sitis forma omnibus credentibus in Macedonia et
in Achaia **8** a vobis enim diffamatus est sermo Domini
non solum in Macedonia et in Achaia sed in omni loco
fides vestra quae est ad Deum profecta est ita ut non
sit nobis necesse quicquam loqui **9** ipsi enim de nobis
adnuntiant qualem introitum habuerimus ad vos et
quomodo conversi estis ad Deum a simulacris servire
Deo vivo et vero **10** et expectare Filium eius de caelis
quem suscitavit ex mortuis Iesum qui eripuit nos ab ira
ventura

2 nam ipsi scitis fratres introitum nostrum ad vos quia
non inanis fuit **2** sed ante passi et contumeliis affecti sicut
scitis in Philippis fiduciam habuimus in Deo nostro loqui
ad vos evangelium Dei in multa sollicitudine **3** exhortatio
enim nostra non de errore neque de inmunditia neque

in dolo **4** sed sicut probati sumus a Deo ut crederetur
nobis evangelium ita loquimur non quasi hominibus
placentes sed Deo qui probat corda nostra **5** neque
enim aliquando fuimus in sermone adulationis sicut
scitis neque in occasione avaritiae Deus testis est **6** nec
quaerentes ab hominibus gloriam neque a vobis neque ab
aliis **7** cum possimus oneri esse ut Christi apostoli sed
facti sumus lenes in medio vestrum tamquam si nutrix
foveat filios suos **8** ita desiderantes vos cupide volebamus
tradere vobis non solum evangelium Dei sed etiam animas
nostras quoniam carissimi nobis facti estis **9** memores
enim estis fratres laborem nostrum et fatigationem
nocte et die operantes ne quem vestrum gravaremus
praedicavimus in vobis evangelium Dei **10** vos testes estis
et Deus quam sancte et iuste et sine querella vobis qui
credidistis fuimus **11** sicut scitis qualiter unumquemque
vestrum tamquam pater filios suos **12** deprecantes vos
et consolantes testificati sumus ut ambularetis digne
Deo qui vocavit vos in suum regnum et gloriam **13** ideo
et nos gratias agimus Deo sine intermissione quoniam
cum accepissetis a nobis verbum auditus Dei accepistis
non ut verbum hominum sed sicut est vere verbum
Dei qui operatur in vobis qui credidistis **14** vos enim
imitatores facti estis fratres ecclesiarum Dei quae sunt
in Iudaea in Christo Iesu quia eadem passi estis et
vos a contribulibus vestris sicut et ipsi a Iudaeis **15**
qui et Dominum occiderunt Iesum et prophetas et nos
persecuti sunt et Deo non placent et omnibus hominibus
adversantur **16** prohibentes nos gentibus loqui ut salvae

fiant ut impleant peccata sua semper praevenit autem
ira Dei super illos usque in finem **17** nos autem fratres
desolati a vobis ad tempus horae aspectu non corde
abundantius festinavimus faciem vestram videre cum
multo desiderio **18** quoniam voluimus venire ad vos ego
quidem Paulus et semel et iterum et inpedivit nos Satanas
19 quae est enim nostra spes aut gaudium aut corona
gloriae nonne vos ante Dominum nostrum Iesum estis in
adventu eius **20** vos enim estis gloria nostra et gaudium
3 propter quod non sustinentes amplius placuit nobis
remanere Athenis solis **2** et misimus Timotheum fratrem
nostrum et ministrum Dei in evangelio Christi ad
confirmandos vos et exhortandos pro fide vestra **3** ut
nemo moveatur in tribulationibus istis ipsi enim scitis
quod in hoc positi sumus **4** nam et cum apud vos essemus
praedicebamus vobis passuros nos tribulationes sicut
et factum est et scitis **5** propterea et ego amplius non
sustinens misi ad cognoscendam fidem vestram ne forte
temptaverit vos is qui temptat et inanis fiat labor noster
6 nunc autem veniente Timotheo ad nos a vobis et
adnuntiante nobis fidem et caritatem vestram et quia
memoriam nostri habetis bonam semper desiderantes
nos videre sicut nos quoque vos **7** ideo consolati sumus
fratres in vobis in omni necessitate et tribulatione nostra
per vestram fidem **8** quoniam nunc vivimus si vos
statis in Domino **9** quam enim gratiarum actionem
possumus Deo retribuere pro vobis in omni gaudio quo
gaudemus propter vos ante Deum nostrum **10** nocte et
die abundantius orantes ut videamus faciem vestram

et conpleamus ea quae desunt fidei vestrae **11** ipse
autem Deus et Pater noster et Dominus Iesus dirigat
viam nostram ad vos **12** vos autem Dominus multiplicet
et abundare faciat caritatem in invicem et in omnes
quemadmodum et nos in vobis **13** ad confirmanda corda
vestra sine querella in sanctitate ante Deum et Patrem
nostrum in adventu Domini nostri Iesu cum omnibus
sanctis eius amen

4 de cetero ergo fratres rogamus vos et obsecramus
in Domino Iesu ut quemadmodum accepistis a nobis
quomodo vos oporteat ambulare et placere Deo sicut
et ambulatis ut abundetis magis **2** scitis enim quae
praecepta dederimus vobis per Dominum Iesum **3** haec
est enim voluntas Dei sanctificatio vestra **4** ut abstineatis
vos a fornicatione ut sciat unusquisque vestrum suum vas
possidere in sanctificatione et honore **5** non in passione
desiderii sicut et gentes quae ignorant Deum **6** ut ne quis
supergrediatur neque circumveniat in negotio fratrem
suum quoniam vindex est Dominus de his omnibus sicut
et praediximus vobis et testificati sumus **7** non enim
vocavit nos Deus in inmunditia sed in sanctificatione **8**
itaque qui spernit non hominem spernit sed Deum qui
etiam dedit Spiritum suum Sanctum in vobis **9** de caritate
autem fraternitatis non necesse habemus scribere vobis
ipsi enim vos a Deo didicistis ut diligatis invicem **10** etenim
facitis illud in omnes fratres in universa Macedonia
rogamus autem vos fratres ut abundetis magis **11** et
operam detis ut quieti sitis et ut vestrum negotium agatis
et operemini manibus vestris sicut praecepimus vobis **12**

et ut honeste ambuletis ad eos qui foris sunt et nullius
aliquid desideretis **13** nolumus autem vos ignorare fratres
de dormientibus ut non contristemini sicut et ceteri
qui spem non habent **14** si enim credimus quod Iesus
mortuus est et resurrexit ita et Deus eos qui dormierunt
per Iesum adducet cum eo **15** hoc enim vobis dicimus in
verbo Domini quia nos qui vivimus qui residui sumus in
adventum Domini non praeveniemus eos qui dormierunt
16 quoniam ipse Dominus in iussu et in voce archangeli et
in tuba Dei descendet de caelo et mortui qui in Christo
sunt resurgent primi **17** deinde nos qui vivimus qui
relinquimur simul rapiemur cum illis in nubibus obviam
Domino in aera et sic semper cum Domino erimus **18**
itaque consolamini invicem in verbis istis

5 de temporibus autem et momentis fratres non indigetis
ut scribamus vobis **2** ipsi enim diligenter scitis quia dies
Domini sicut fur in nocte ita veniet **3** cum enim dixerint
pax et securitas tunc repentinus eis superveniet interitus
sicut dolor in utero habenti et non effugient **4** vos autem
fratres non estis in tenebris ut vos dies ille tamquam fur
conprehendat **5** omnes enim vos filii lucis estis et filii
diei non sumus noctis neque tenebrarum **6** igitur non
dormiamus sicut ceteri sed vigilemus et sobrii simus **7**
qui enim dormiunt nocte dormiunt et qui ebrii sunt nocte
ebrii sunt **8** nos autem qui diei sumus sobrii simus induti
loricam fidei et caritatis et galeam spem salutis **9** quoniam
non posuit nos Deus in iram sed in adquisitionem salutis
per Dominum nostrum Iesum Christum **10** qui mortuus
est pro nobis ut sive vigilemus sive dormiamus simul

cum illo vivamus **11** propter quod consolamini invicem et
aedificate alterutrum sicut et facitis **12** rogamus autem
vos fratres ut noveritis eos qui laborant inter vos et
praesunt vobis in Domino et monent vos **13** ut habeatis
illos abundantius in caritate propter opus illorum pacem
habete cum eis **14** rogamus autem vos fratres corripite
inquietos consolamini pusillianimes suscipite infirmos
patientes estote ad omnes **15** videte ne quis malum pro
malo alicui reddat sed semper quod bonum est sectamini
et in invicem et in omnes **16** semper gaudete **17** sine
intermissione orate **18** in omnibus gratias agite haec
enim voluntas Dei est in Christo Iesu in omnibus vobis **19**
Spiritum nolite extinguere **20** prophetias nolite spernere
21 omnia autem probate quod bonum est tenete **22** ab
omni specie mala abstinete vos **23** ipse autem Deus pacis
sanctificet vos per omnia et integer spiritus vester et
anima et corpus sine querella in adventu Domini nostri
Iesu Christi servetur **24** fidelis est qui vocavit vos qui
etiam faciet **25** fratres orate pro nobis **26** salutate fratres
omnes in osculo sancto **27** adiuro vos per Dominum
ut legatur epistula omnibus sanctis fratribus **28** gratia
Domini nostri Iesu Christi vobiscum amen

Thessalonicenses Ii

1 Paulus et Silvanus et Timotheus ecclesiae
Thessalonicensium in Deo Patre nostro et Domino Iesu
Christo **2** gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et
Domino Iesu Christo **3** gratias agere debemus Deo semper
pro vobis fratres ita ut dignum est quoniam supercrescit
fides vestra et abundat caritas uniuscuiusque omnium
vestrum in invicem **4** ita ut et nos ipsi in vobis gloriemur
in ecclesiis Dei pro patientia vestra et fide in omnibus
persecutionibus vestris et tribulationibus quas sustinetis
5 in exemplum iusti iudicii Dei ut digni habeamini regno
Dei pro quo et patimini **6** si tamen iustum est apud
Deum retribuere tribulationem his qui vos tribulant **7** et
vobis qui tribulamini requiem nobiscum in revelatione
Domini Iesu de caelo cum angelis virtutis eius **8** in
flamma ignis dantis vindictam his qui non noverunt
Deum et qui non oboediunt evangelio Domini nostri
Iesu **9** qui poenas dabunt in interitu aeternas a facie
Domini et a gloria virtutis eius **(aiōnios g166)** **10** cum venerit
glorificari in sanctis suis et admirabilis fieri in omnibus
qui crediderunt quia creditum est testimonium nostrum
super vos in die illo **11** in quo etiam oramus semper
pro vobis ut dignetur vos vocatione sua Deus et impleat
omnem voluntatem bonitatis et opus fidei in virtute **12**
ut clarificetur nomen Domini nostri Iesu Christi in vobis
et vos in illo secundum gratiam Dei nostri et Domini Iesu
Christi

2 rogamus autem vos fratres per adventum Domini
nostri Iesu Christi et nostrae congregationis in ipsum

2 ut non cito moveamini a sensu neque terreamini
neque per spiritum neque per sermonem neque per
epistulam tamquam per nos quasi instet dies Domini
3 ne quis vos seducat ullo modo quoniam nisi venerit
discessio primum et revelatus fuerit homo peccati filius
perditionis **4** qui adversatur et extollitur supra omne
quod dicitur Deus aut quod colitur ita ut in templo Dei
sedeat ostendens se quia sit Deus **5** non retinetis quod
cum adhuc essem apud vos haec dicebam vobis **6** et
nunc quid detineat scitis ut reveletur in suo tempore **7**
nam mysterium iam operatur iniquitatis tantum ut qui
tenet nunc donec de medio fiat **8** et tunc revelabitur
ille iniquus quem Dominus Iesus interficiet spiritu oris
sui et destruet inlustratione adventus sui **9** eum cuius
est adventus secundum operationem Satanae in omni
virtute et signis et prodigiis mendacibus **10** et in omni
seductione iniquitatis his qui pereunt eo quod caritatem
veritatis non receperunt ut salvi fierent **11** ideo mittit
illis Deus operationem erroris ut credant mendacio **12**
ut iudicentur omnes qui non crediderunt veritati sed
consenserunt iniquitati **13** nos autem debemus gratias
agere Deo semper pro vobis fratres dilecti a Deo quod
elegerit nos Deus primitias in salutem in sanctificatione
Spiritus et fide veritatis **14** ad quod et vocavit vos per
evangelium nostrum in adquisitionem gloriae Domini
nostri Iesu Christi **15** itaque fratres state et tenete
traditiones quas didicistis sive per sermonem sive per
epistulam nostram **16** ipse autem Dominus noster Iesus
Christus et Deus et Pater noster qui dilexit nos et dedit

consolationem aeternam et spem bonam in gratia (aiōnios g166) 17 exhortetur corda vestra et confirmet in omni opere et sermone bono

3 de cetero fratres orate pro nobis ut sermo Domini currat et clarificetur sicut et apud vos 2 et ut liberemur ab inportunis et malis hominibus non enim omnium est fides 3 fidelis autem Dominus est qui confirmabit vos et custodiet a malo 4 confidimus autem de vobis in Domino quoniam quae praecipimus et facitis et facietis 5 Dominus autem dirigat corda vestra in caritate Dei et patientia Christi 6 denuntiamus autem vobis fratres in nomine Domini nostri Iesu Christi ut subtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinate et non secundum traditionem quam acceperunt a nobis 7 ipsi enim scitis quemadmodum oporteat imitari nos quoniam non inquieti fuimus inter vos 8 neque gratis panem manducavimus ab aliquo sed in labore et fatigatione nocte et die operantes ne quem vestrum gravaremus 9 non quasi non habuerimus potestatem sed ut nosmet ipsos formam daremus vobis ad imitandum nos 10 nam et cum essemus apud vos hoc denuntiabamus vobis quoniam si quis non vult operari nec manducet 11 audimus enim inter vos quosdam ambulare inquiete nihil operantes sed curiose agentes 12 his autem qui eiusmodi sunt denuntiamus et obsecramus in Domino Iesu Christo ut cum silentio operantes suum panem manducent 13 vos autem fratres nolite deficere benefacientes 14 quod si quis non oboedit verbo nostro per epistulam hunc notate et non commisceamini cum illo ut confundatur

15 et nolite quasi inimicum existimare sed corripite ut
fratrem **16** ipse autem Dominus pacis det vobis pacem
sempiternam in omni loco Dominus cum omnibus vobis
17 salutatio mea manu Pauli quod est signum in omni
epistula ita scribo **18** gratia Domini nostri Iesu Christi
cum omnibus vobis amen

Timotheum I

1 Paulus apostolus Christi Iesu secundum imperium
Dei salvatoris nostri et Christi Iesu spei nostrae **2**
Timotheo dilecto filio in fide gratia misericordia pax a
Deo Patre et Christo Iesu Domino nostro **3** sicut rogavi
te ut remaneres Ephesi cum irem in Macedoniam ut
denuntiares quibusdam ne aliter docerent **4** neque
intenderent fabulis et genealogiis interminatis quae
quaestiones praestant magis quam aedificationem Dei
quae est in fide **5** finis autem praecepti est caritas de
corde puro et conscientia bona et fide non ficta **6** a
quibus quidam aberrantes conversi sunt in vaniloquium **7**
volentes esse legis doctores non intellegentes neque quae
loquuntur neque de quibus adfirmant **8** scimus autem
quia bona est lex si quis ea legitime utatur **9** sciens hoc
quia iusto lex non est posita sed iniustis et non subditis
impiis et peccatoribus sceleratis et contaminatis patricidis
et matricidis homicidis **10** fornicariis masculorum
concubitoribus plagiariis mendacibus periuris et si
quid aliud sanae doctrinae adversatur **11** quae est
secundum evangelium gloriae beati Dei quod creditum
est mihi **12** gratias ago ei qui me confortavit Christo Iesu
Domino nostro quia fidelem me existimavit ponens in
ministerio **13** qui prius fui blasphemus et persecutor et
contumeliosus sed misericordiam consecutus sum quia
ignorans feci in incredulitate **14** superabundavit autem
gratia Domini nostri cum fide et dilectione quae est in
Christo Iesu **15** fidelis sermo et omni acceptione dignus
quia Christus Iesus venit in mundum peccatores salvos

facere quorum primus ego sum **16** sed ideo misericordiam
consecutus sum ut in me primo ostenderet Christus
Iesus omnem patientiam ad deformationem eorum qui
credituri sunt illi in vitam aeternam **(aiōnios g166)** **17** regi
autem saeculorum inmortali invisibili soli Deo honor
et gloria in saecula saeculorum amen **(aiōn g165)** **18** hoc
praeceptum commendo tibi fili Timothee secundum
praecedentes in te prophetias ut milites in illis bonam
militiam **19** habens fidem et bonam conscientiam quam
quidam repellentes circa fidem naufragaverunt **20** ex
quibus est Hymeneus et Alexander quos tradidi Satanae
ut discant non blasphemare

2 obsecro igitur primo omnium fieri obsecrationes
orationes postulationes gratiarum actiones pro omnibus
hominibus **2** pro regibus et omnibus qui in sublimitate
sunt ut quietam et tranquillam vitam agamus in omni
pietate et castitate **3** hoc enim bonum est et acceptum
coram salutari nostro Deo **4** qui omnes homines vult
salvos fieri et ad agnitionem veritatis venire **5** unus
enim Deus unus et mediator Dei et hominum homo
Christus Iesus **6** qui dedit redemptionem semet ipsum pro
omnibus testimonium temporibus suis **7** in quo positus
sum ego praedicator et apostolus veritatem dico non
mentior doctor gentium in fide et veritate **8** volo ergo
viros orare in omni loco levantes puras manus sine ira et
disceptatione **9** similiter et mulieres in habitu ornato
cum verecundia et sobrietate ornantes se non in tortis
crinibus aut auro aut margaritis vel veste pretiosa **10** sed
quod decet mulieres promittentes pietatem per opera

bona **11** mulier in silentio discat cum omni subiectione
12 docere autem mulieri non permitto neque dominari in
virum sed esse in silentio **13** Adam enim primus formatus
est deinde Eva **14** et Adam non est seductus mulier
autem seducta in praevaricatione fuit **15** salvabitur autem
per filiorum generationem si permanserint in fide et
dilectione et sanctificatione cum sobrietate

3 fidelis sermo si quis episcopatum desiderat bonum opus
desiderat **2** oportet ergo episcopum inreprehensibilem
esse unius uxoris virum sobrium prudentem ornatum
hospitalem doctorem **3** non vinolentum non percussorem
sed modestum non litigiosum non cupidum **4** suae
domui bene praepositum filios habentem subditos cum
omni castitate **5** si quis autem domui suae praeesse
nescit quomodo ecclesiae Dei diligentiam habebit **6** non
neophytum ne in superbia elatus in iudicium incidat
diaboli **7** oportet autem illum et testimonium habere
bonum ab his qui foris sunt ut non in obprobrium incidat
et laqueum diaboli **8** diaconos similiter pudicos non
bilingues non multo vino deditos non turpe lucrum
sectantes **9** habentes mysterium fidei in conscientia
pura **10** et hii autem probentur primum et sic ministrent
nullum crimen habentes **11** mulieres similiter pudicas
non detrahentes sobrias fideles in omnibus **12** diacones
sint unius uxoris viri qui filiis suis bene praesunt et suis
domibus **13** qui enim bene ministraverint gradum sibi
bonum adquirent et multam fiduciam in fide quae est in
Christo Iesu **14** haec tibi scribo sperans venire ad te cito
15 si autem tardavero ut scias quomodo oporteat te in

domo Dei conversari quae est ecclesia Dei vivi columna
et firmamentum veritatis **16** et manifeste magnum est
pietatis sacramentum quod manifestatum est in carne
iustificatum est in spiritu apparuit angelis praedicatum
est gentibus creditum est in mundo adsumptum est in
gloria

4 Spiritus autem manifeste dicit quia in novissimis
temporibus discedent quidam a fide adtendentes
spiritibus erroris et doctrinis daemoniorum **2** in hypocrisi
loquentium mendacium et cauteriatam habentium suam
conscientiam **3** prohibentium nubere abstinere a cibis
quos Deus creavit ad percipiendum cum gratiarum
actione fidelibus et his qui cognoverunt veritatem **4** quia
omnis creatura Dei bona et nihil reiciendum quod cum
gratiarum actione percipitur **5** sanctificatur enim per
verbum Dei et orationem **6** haec proponens fratribus
bonus eris minister Christi Iesu enutritus verbis fidei et
bonae doctrinae quam adsecutus es **7** ineptas autem et
aniles fabulas devita exerce te ipsum ad pietatem **8** nam
corporalis exercitatio ad modicum utilis est pietas autem
ad omnia utilis est promissionem habens vitae quae
nunc est et futurae **9** fidelis sermo et omni acceptione
dignus **10** in hoc enim laboramus et maledicimur quia
speravimus in Deum vivum qui est salvator omnium
hominum maxime fidelium **11** praecipe haec et doce **12**
nemo adulescentiam tuam contemnat sed exemplum
esto fidelium in verbo in conversatione in caritate in fide
in castitate **13** dum venio adtende lectioni exhortationi
doctrinae **14** noli neglegere gratiam quae in te est quae

data est tibi per prophetiam cum inpositione manuum
presbyterii **15** haec meditare in his esto ut profectus tuus
manifestus sit omnibus **16** adtende tibi et doctrinae insta
in illis hoc enim faciens et te ipsum salvum facies et qui
te audiunt

5 seniorem ne increpaveris sed obsecra ut patrem
iuvenes ut fratres **2** anus ut matres iuvenculas ut sorores
in omni castitate **3** viduas honora quae vere viduae
sunt **4** si qua autem vidua filios aut nepotes habet
discant primum domum suam regere et mutuam vicem
reddere parentibus hoc enim acceptum est coram Deo
5 quae autem vere vidua est et desolata speravit in
Deum et instat obsecrationibus et orationibus nocte
ac die **6** nam quae in deliciis est vivens mortua est
7 et hoc praecipe ut inreprehensibiles sint **8** si quis
autem suorum et maxime domesticorum curam non
habet fidem negavit et est infideli deterior **9** vidua
eligatur non minus sexaginta annorum quae fuerit unius
viri uxor **10** in operibus bonis testimonium habens si
filios educavit si hospitio recepit si sanctorum pedes
lavit si tribulationem patientibus subministravit si omne
opus bonum subsecuta est **11** adulescentiores autem
viduas devita cum enim luxuriatae fuerint in Christo
nubere volunt **12** habentes damnationem quia primam
fidem irritam fecerunt **13** simul autem et otiosae discunt
circumire domos non solum otiosae sed et verbosae
et curiosae loquentes quae non oportet **14** volo ergo
iuveniores nubere filios procreare matres familias esse
nullam occasionem dare adversario maledicti gratia

15 iam enim quaedam conversae sunt retro Satanan
16 si qua fidelis habet viduas subministret illis et non
gravetur ecclesia ut his quae vere viduae sunt sufficiat
17 qui bene praesunt presbyteri duplici honore digni
habeantur maxime qui laborant in verbo et doctrina **18**
dicit enim scriptura non infrenabis os bovi trituranti et
dignus operarius mercede sua **19** adversus presbyterum
accusationem noli recipere nisi sub duobus et tribus
testibus **20** peccantes coram omnibus argue ut et ceteri
timorem habeant **21** testor coram Deo et Christo Iesu et
electis angelis ut haec custodias sine praeiudicio nihil
faciens in aliam partem declinando **22** manus cito nemini
inposueris neque communicaveris peccatis alienis te
ipsum castum custodi **23** noli adhuc aquam bibere sed vino
modico utere propter stomachum tuum et frequentes
tuas infirmitates **24** quorundam hominum peccata
manifesta sunt praecedentia ad iudicium quosdam autem
et subsequuntur **25** similiter et facta bona manifesta sunt
et quae aliter se habent abscondi non possunt

6 quicumque sunt sub iugo servi dominos suos omni
honore dignos arbitrentur ne nomen Domini et doctrina
blasphemetur **2** qui autem fideles habent dominos non
contemnant quia fratres sunt sed magis serviant quia
fideles sunt et dilecti qui beneficii participes sunt haec
doce et exhortare **3** si quis aliter docet et non adquiescit
sanis sermonibus Domini nostri Iesu Christi et ei quae
secundum pietatem est doctrinae **4** superbus nihil sciens
sed languens circa quaestiones et pugnas verborum
ex quibus oriuntur invidiae contentiones blasphemiae

suspiciones malae **5** conflictationes hominum mente
corruptorum et qui veritate privati sunt existimantium
quaestum esse pietatem **6** est autem quaestus magnus
pietas cum sufficientia **7** nihil enim intulimus in mundum
haut dubium quia nec auferre quid possumus **8** habentes
autem alimenta et quibus tegamur his contenti sumus **9**
nam qui volunt divites fieri incidunt in temptationem
et laqueum et desideria multa inutilia et nociva quae
mergunt homines in interitum et perditionem **10**
radix enim omnium malorum est cupiditas quam
quidam appetentes erraverunt a fide et inseruerunt
se doloribus multis **11** tu autem o homo Dei haec
fuge sectare vero iustitiam pietatem fidem caritatem
patientiam mansuetudinem **12** certa bonum certamen
fidei adprehende vitam aeternam in qua vocatus es et
confessus bonam confessionem coram multis testibus
(aiōnios g166) **13** praecipio tibi coram Deo qui vivificat omnia
et Christo Iesu qui testimonium reddidit sub Pontio Pilato
bonam confessionem **14** ut serves mandatum sine macula
inreprehensibile usque in adventum Domini nostri Iesu
Christi **15** quem suis temporibus ostendet beatus et solus
potens rex regum et Dominus dominantium **16** qui solus
habet inmortalitatem lucem habitans inaccessibilem
quem vidit nullus hominum sed nec videre potest cui
honor et imperium sempiternum amen **(aiōnios g166)** **17**
divitibus huius saeculi praecipe non sublime sapere
neque sperare in incerto divitiarum sed in Deo qui
praestat nobis omnia abunde ad fruendum **(aiōn g165)** **18**
bene agere divites fieri in operibus bonis facile tribuere

communicare **19** thesaurizare sibi fundamentum bonum
in futurum ut adprehendant veram vitam **20** o Timothee
depositum custodi devitans profanas vocum novitates
et oppositiones falsi nominis scientiae **21** quam quidam
promittentes circa fidem exciderunt gratia tecum

Timotheum Ii

1 Paulus apostolus Christi Iesu per voluntatem Dei
secundum promissionem vitae quae est in Christo Iesu **2**
Timotheo carissimo filio gratia misericordia pax a Deo
Patre et Christo Iesu Domino nostro **3** gratias ago Deo cui
servio a progenitoribus in conscientia pura quam sine
intermissione habeam tui memoriam in orationibus meis
nocte ac die **4** desiderans te videre memor lacrimarum
tuarum ut gaudio implear **5** recordationem accipiens eius
fidei quae est in te non ficta quae et habitavit primum in
avia tua Loide et matre tua Eunice certus sum autem
quod et in te **6** propter quam causam admoneo te ut
resuscites gratiam Dei quae est in te per inpositionem
manuum mearum **7** non enim dedit nobis Deus spiritum
timoris sed virtutis et dilectionis et sobrietatis **8** noli
itaque erubescere testimonium Domini nostri neque me
vinctum eius sed conlabora evangelio secundum virtutem
Dei **9** qui nos liberavit et vocavit vocatione sancta non
secundum opera nostra sed secundum propositum suum
et gratiam quae data est nobis in Christo Iesu ante
tempora saecularia **(aiōnios g166)** **10** manifestata est autem
nunc per inluminationem salvatoris nostri Iesu Christi
qui destruxit quidem mortem inluminavit autem vitam
et incorruptionem per evangelium **11** in quo positus sum
ego praedicator et apostolus et magister gentium **12** ob
quam causam etiam haec patior sed non confundor scio
enim cui credidi et certus sum quia potens est depositum
meum servare in illum diem **13** formam habe sanorum
verborum quae a me audisti in fide et dilectione in

Christo Iesu **14** bonum depositum custodi per Spiritum
Sanctum qui habitat in nobis **15** scis hoc quod aversi sunt
a me omnes qui in Asia sunt ex quibus est Phygelus et
Hermogenes **16** det misericordiam Dominus Onesifori
domui quia saepe me refrigeravit et catenam meam non
erubuit **17** sed cum Romam venisset sollicite me quaesivit
et invenit **18** det illi Dominus invenire misericordiam a
Domino in illa die et quanta Ephesi ministravit melius tu
nosti

2 tu ergo fili mi confortare in gratia quae est in Christo
Iesu **2** et quae audisti a me per multos testes haec
commenda fidelibus hominibus qui idonei erunt et alios
docere **3** labora sicut bonus miles Christi Iesu **4** nemo
militans inplicat se negotiis saecularibus ut ei placeat cui
se probavit **5** nam et qui certat in agone non coronatur
nisi legitime certaverit **6** laborantem agricolam oportet
primum de fructibus accipere **7** intellege quae dico dabit
enim tibi Dominus in omnibus intellectum **8** memor
esto Iesum Christum resurrexisse a mortuis ex semine
David secundum evangelium meum **9** in quo laboro
usque ad vincula quasi male operans sed verbum Dei non
est alligatum **10** ideo omnia sustineo propter electos ut
et ipsi salutem consequantur quae est in Christo Iesu
cum gloria caelesti **(aiōnios g166)** **11** fidelis sermo nam si
conmortui sumus et convivemus **12** si sustinemus et
conregnabimus si negabimus et ille negabit nos **13** si
non credimus ille fidelis manet negare se ipsum non
potest **14** haec commone testificans coram Domino
noli verbis contendere in nihil utile ad subversionem

audientium **15** sollicite cura te ipsum probabilem exhibere
Deo operarium inconfusibilem recte tractantem verbum
veritatis **16** profana autem inaniloquia devita multum
enim proficient ad impietatem **17** et sermo eorum ut
cancer serpit ex quibus est Hymeneus et Philetus **18**
qui a veritate exciderunt dicentes resurrectionem iam
factam et subvertunt quorundam fidem **19** sed firmum
fundamentum Dei stetit habens signaculum hoc cognovit
Dominus qui sunt eius et discedat ab iniquitate omnis
qui nominat nomen Domini **20** in magna autem domo
non solum sunt vasa aurea et argentea sed et lignea et
fictilia et quaedam quidem in honorem quaedam autem
in contumeliam **21** si quis ergo emundaverit se ab istis
erit vas in honorem sanctificatum et utile Domino ad
omne opus bonum paratum **22** iuvenilia autem desideria
fuge sectare vero iustitiam fidem caritatem pacem cum
his qui invocant Dominum de corde puro **23** stultas autem
et sine disciplina quaestiones devita sciens quia generant
lites **24** servum autem Domini non oportet litigare sed
mansuetum esse ad omnes docibilem patientem **25** cum
modestia corripientem eos qui resistunt nequando det
illis Deus paenitentiam ad cognoscendam veritatem **26**
et resipiscant a diaboli laqueis a quo capti tenentur ad
ipsius voluntatem

3 hoc autem scito quod in novissimis diebus instabunt
tempora periculosa **2** et erunt homines se ipsos
amantes cupidi elati superbi blasphemi parentibus
inoboedientes ingrati scelesti **3** sine affectione sine
pace criminatores incontinentes inmites sine benignitate

4 proditores protervi tumidi voluptatium amatores
magis quam Dei 5 habentes speciem quidem pietatis
virtutem autem eius abnegantes et hos devita 6 ex
his enim sunt qui penetrant domos et captivas ducunt
mulierculas oneratas peccatis quae ducuntur variis
desideriis 7 semper discentes et numquam ad scientiam
veritatis pervenientes 8 quemadmodum autem Iannes
et Mambres restiterunt Mosi ita et hii resistunt veritati
homines corrupti mente reprobi circa fidem 9 sed ultra
non proficient insipientia enim eorum manifesta erit
omnibus sicut et illorum fuit 10 tu autem adsecutus
es meam doctrinam institutionem propositum fidem
longanimitatem dilectionem patientiam 11 persecutiones
passiones qualia mihi facta sunt Antiochiae Iconii Lystris
quales persecutiones sustinui et ex omnibus me eripuit
Dominus 12 et omnes qui volunt pie vivere in Christo
Iesu persecutionem patientur 13 mali autem homines
et seductores proficient in peius errantes et in errorem
mittentes 14 tu vero permane in his quae didicisti et
credita sunt tibi sciens a quo didiceris 15 et quia ab
infantia sacras litteras nosti quae te possint instruere
ad salutem per fidem quae est in Christo Iesu 16 omnis
scriptura divinitus inspirata et utilis ad docendum ad
arguendum ad corrigendum ad erudiendum in iustitia
17 ut perfectus sit homo Dei ad omne opus bonum
instructus

4 testificor coram Deo et Christo Iesu qui iudicaturus
est vivos ac mortuos et adventum ipsius et regnum
eius 2 praedica verbum insta oportune inportune argue

obsecra increpa in omni patientia et doctrina **3** erit enim
tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt sed ad
sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes
auribus **4** et a veritate quidem auditum avertent ad
fabulas autem convertentur **5** tu vero vigila in omnibus
labora opus fac evangelistae ministerium tuum imple
6 ego enim iam delibor et tempus meae resolutionis
instat **7** bonum certamen certavi cursum consummavi
fidem servavi **8** in reliquo reposita est mihi iustitiae
corona quam reddet mihi Dominus in illa die iustus iudex
non solum autem mihi sed et his qui diligunt adventum
eius **9** festina venire ad me cito **10** Demas enim me
dereliquit diligens hoc saeculum et abiit Thessalonicam
Crescens in Galliam Titus in Dalmatiam **(aiōn g165)** **11** Lucas
est mecum solus Marcum adsume et adduc tecum est
enim mihi utilis in ministerium **12** Tychicum autem misi
Ephesum **13** paenulam quam reliqui Troade apud Carpum
veniens adfers et libros maxime autem membranas **14**
Alexander aerarius multa mala mihi ostendit reddat ei
Dominus secundum opera eius **15** quem et tu devita valde
enim restitit verbis nostris **16** in prima mea defensione
nemo mihi adfuit sed omnes me dereliquerunt non illis
reputetur **17** Dominus autem mihi adstitit et confortavit
me ut per me praedicatio impleatur et audiant omnes
gentes et liberatus sum de ore leonis **18** liberabit me
Dominus ab omni opere malo et salvum faciet in regnum
suum caeleste cui gloria in saecula saeculorum amen **(aiōn
g165)** **19** saluta Priscam et Aquilam et Onesifori domum
20 Erastus remansit Corinthi Trophimum autem reliqui

infirmum Mileti **21** festina ante hiemem venire salutat te
Eubulus et Pudens et Linus et Claudia et fratres omnes **22**
Dominus Iesus cum spiritu tuo gratia nobiscum amen

Titum

1 Paulus servus Dei apostolus autem Iesu Christi
secundum fidem electorum Dei et agnitionem veritatis
quae secundum pietatem est **2** in spem vitae aeternae
quam promisit qui non mentitur Deus ante tempora
saecularia **(aiōnios g166)** **3** manifestavit autem temporibus
suis verbum suum in praedicatione quae credita est mihi
secundum praeceptum salvatoris nostri Dei **4** Tito dilecto
filio secundum communem fidem gratia et pax a Deo
Patre et Christo Iesu salvatore nostro **5** huius rei gratia
reliqui te Cretae ut ea quae desunt corrigas et constituas
per civitates presbyteros sicut ego tibi disposui **6** si quis
sine crimine est unius uxoris vir filios habens fideles non
in accusatione luxuriae aut non subditos **7** oportet enim
episcopum sine crimine esse sicut Dei dispensatorem
non superbum non iracundum non vinolentum non
percussorem non turpilucri cupidum **8** sed hospitalem
benignum sobrium iustum sanctum continentem **9**
amplectentem eum qui secundum doctrinam est fidelem
sermonem ut potens sit et exhortari in doctrina sana
et eos qui contradicunt arguere **10** sunt enim multi et
inoboedientes vaniloqui et seductores maxime qui de
circumcisione sunt **11** quos oportet redargui qui universas
domos subvertunt docentes quae non oportet turpis lucri
gratia **12** dixit quidam ex illis proprius ipsorum propheta
Cretenses semper mendaces malae bestiae ventres pigri
13 testimonium hoc verum est quam ob causam increpa
illos dure ut sani sint in fide **14** non intendentes iudaicis
fabulis et mandatis hominum aversantium se a veritate

15 omnia munda mundis coinquinatis autem et infidelibus
nihil mundum sed inquinatae sunt eorum et mens et
conscientia 16 confitentur se nosse Deum factis autem
negant cum sunt abominati et incredibiles et ad omne
opus bonum reprobi

2 tu autem loquere quae decet sanam doctrinam 2
senes ut sobrii sint pudici prudentes sani fide dilectione
patientia 3 anus similiter in habitu sancto non
criminatrices non vino multo servientes bene docentes
4 ut prudentiam doceant adulescentulas ut viros suos
ament filios diligant 5 prudentes castas domus curam
habentes benignas subditas suis viris ut non blasphemetur
verbum Dei 6 iuvenes similiter hortare ut sobrii sint 7 in
omnibus te ipsum praebe exemplum bonorum operum
in doctrina integritatem gravitatem 8 verbum sanum
inreprehensibilem ut is qui ex adverso est vereatur nihil
habens malum dicere de nobis 9 servos dominis suis
subditos esse in omnibus placentes non contradicentes 10
non fraudantes, sed in omnibus fidem bonam ostendentes
ut doctrinam salutaris nostri Dei ornent in omnibus 11
apparuit enim gratia Dei salutaris omnibus hominibus
12 erudiens nos ut abnegantes impietatem et saecularia
desideria sobrie et iuste et pie vivamus in hoc saeculo
(aiōn g165) 13 expectantes beatam spem et adventum
gloriae magni Dei et salvatoris nostri Iesu Christi 14
qui dedit semet ipsum pro nobis ut nos redimeret ab
omni iniquitate et mundaret sibi populum acceptabilem
sectatorem bonorum operum 15 haec loquere et exhortare
et argue cum omni imperio nemo te contemnat

3 admone illos principibus et potestatibus subditos esse
dicto oboedire ad omne opus bonum paratos esse **2**
neminem blasphemare non litigiosos esse modestos
omnem ostendentes mansuetudinem ad omnes homines
3 eramus enim et nos aliquando insipientes increduli
errantes servientes desideriis et voluptatibus variis in
malitia et invidia agentes odibiles odientes invicem **4**
cum autem benignitas et humanitas apparuit salvatoris
nostri Dei **5** non ex operibus iustitiae quae fecimus
nos sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit
per lavacrum regenerationis et renovationis Spiritus
Sancti **6** quem effudit in nos abunde per Iesum Christum
salvatorem nostrum **7** ut iustificati gratia ipsius heredes
simus secundum spem vitae aeternae **(aiōnios g166)** **8** fidelis
sermo est et de his volo te confirmare ut curent bonis
operibus praeesse qui credunt Deo haec sunt bona et utilia
hominibus **9** stultas autem quaestiones et genealogias et
contentiones et pugnas legis devita sunt enim inutiles et
vanae **10** hereticum hominem post unam et secundam
correptionem devita **11** sciens quia subversus est qui
eiusmodi est et delinquit proprio iudicio condemnatus
12 cum misero ad te Arteman aut Tychicum festina ad
me venire Nicopolim ibi enim statui hiemare **13** Zenan
legis peritum et Apollo sollicite praemitte ut nihil illis
desit **14** discant autem et nostri bonis operibus praeesse
ad usus necessarios ut non sint infructuosi **15** salutant
te qui mecum sunt omnes saluta qui nos amant in fide
gratia Dei cum omnibus vobis amen

Philemonem

1 Paulus vinctus Iesu Christi et Timotheus frater
Philemoni dilecto et adiutori nostro **2** et Appiae sorori et
Archippo commilitoni nostro et ecclesiae quae in domo
tua est **3** gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino
Iesu Christo **4** gratias ago Deo meo semper memoriam
tui faciens in orationibus meis **5** audiens caritatem
tuam et fidem quam habes in Domino Iesu et in omnes
sanctos **6** ut communicatio fidei tuae evidens fiat in
agnitione omnis boni in nobis in Christo Iesu **7** gaudium
enim magnum habui et consolationem in caritate tua
quia viscera sanctorum requieverunt per te frater **8**
propter quod multam fiduciam habentes in Christo Iesu
imperandi tibi quod ad rem pertinet **9** propter caritatem
magis obsecro cum sis talis ut Paulus senex nunc autem
et vinctus Iesu Christi **10** obsecro te de meo filio quem
genui in vinculis Onesimo **11** qui tibi aliquando inutilis
fuit nunc autem et tibi et mihi utilis **12** quem remisi
tu autem illum id est mea viscera suscipe **13** quem ego
volueram mecum detinere ut pro te mihi ministraret in
vinculis evangelii **14** sine consilio autem tuo nihil volui
facere uti ne velut ex necessitate bonum tuum esset sed
voluntarium **15** forsitan enim ideo discessit ad horam a
te ut aeternum illum recipere **(aiōnios g166)** **16** iam non
ut servum sed plus servo carissimum fratrem maxime
mihi quanto autem magis tibi et in carne et in Domino
17 si ergo habes me socium suscipe illum sicut me **18** si
autem aliquid nocuit tibi aut debet hoc mihi inputa **19**
ego Paulus scripsi mea manu ego reddam ut non dicam

tibi quod et te ipsum mihi debes **20** ita frater ego te fruar
in Domino refice viscera mea in Domino **21** confidens
oboedientia tua scripsi tibi sciens quoniam et super id
quod dico facies **22** simul autem et para mihi hospitium
nam spero per orationes vestras donari me vobis **23**
salutat te Epaphras concaptivus meus in Christo Iesu **24**
Marcus Aristarchus Demas Lucas adiutores mei **25** gratia
Domini nostri Iesu Christi cum spiritu vestro amen

Hebræos

1 multifariam et multis modis olim Deus loquens patribus
in prophetis **2** novissime diebus istis locutus est nobis in
Filio quem constituit heredem universorum per quem
fecit et saecula **(aiōn g165)** **3** qui cum sit splendor gloriae et
figura substantiae eius portansque omnia verbo virtutis
suae purgationem peccatorum faciens sedit ad dexteram
Maiestatis in excelsis **4** tanto melior angelis effectus
quanto differentius prae illis nomen hereditavit **5** cui
enim dixit aliquando angelorum Filius meus es tu ego
hodie genui te et rursum ego ero illi in Patrem et ipse erit
mihi in Filium **6** et cum iterum introducit primogenitum
in orbem terrae dicit et adorent eum omnes angeli
Dei **7** et ad angelos quidem dicit qui facit angelos suos
spiritus et ministros suos flammam ignis **8** ad Filium
autem thronus tuus Deus in saeculum saeculi et virga
aequitatis virga regni tui **(aiōn g165)** **9** dilexisti iustitiam et
odisti iniquitatem propterea unxit te Deus Deus tuus oleo
exultationis prae participibus tuis **10** et tu in principio
Domine terram fundasti et opera manuum tuarum sunt
caeli **11** ipsi peribunt tu autem permanebis et omnes ut
vestimentum veterescent **12** et velut amictum involves eos
et mutabuntur tu autem idem es et anni tui non deficient
13 ad quem autem angelorum dixit aliquando sede a
dextris meis quoadusque ponam inimicos tuos scabillum
pedum tuorum **14** nonne omnes sunt administratorii
spiritus in ministerium missi propter eos qui hereditatem
capient salutis

2 propterea abundantius oportet observare nos ea quae
audivimus ne forte pereffluamus **2** si enim qui per angelos
dictus est sermo factus est firmus et omnis praevaricatio
et inoboedientia accepit iustam mercedis retributionem **3**
quomodo nos effugiemus si tantam neglexerimus salutem
quae cum initium accepisset enarrari per Dominum ab
eis qui audierunt in nos confirmata est **4** contestante
Deo signis et portentis et variis virtutibus et Spiritus
Sancti distributionibus secundum suam voluntatem **5**
non enim angelis subiecit orbem terrae futurum de quo
loquimur **6** testatus est autem in quodam loco quis dicens
quid est homo quod memor es eius aut filius hominis
quoniam visitas eum **7** minuisti eum paulo minus ab
angelis gloria et honore coronasti eum et constituisti
eum super opera manuum tuarum **8** omnia subiecisti
sub pedibus eius in eo enim quod ei omnia subiecit
nihil dimisit non subiectum ei nunc autem necdum
videmus omnia subiecta ei **9** eum autem qui modico quam
angeli minoratus est videmus Iesum propter passionem
mortis gloria et honore coronatum ut gratia Dei pro
omnibus gustaret mortem **10** decebat enim eum propter
quem omnia et per quem omnia qui multos filios in
gloriam adduxerat auctorem salutis eorum per passiones
consummare **11** qui enim sanctificat et qui sanctificantur
ex uno omnes propter quam causam non confunditur
fratres eos vocare dicens **12** nuntiabo nomen tuum
fratribus meis in medio ecclesiae laudabo te **13** et iterum
ego ero fidens in eum et iterum ecce ego et pueri mei quos
mihi dedit Deus **14** quia ergo pueri communicaverunt

sanguini et carni et ipse similiter participavit hisdem ut
per mortem destrueret eum qui habebat mortis imperium
id est diabolum **15** et liberaret eos qui timore mortis per
totam vitam obnoxii erant servituti **16** nusquam enim
angelos adprehendit sed semen Abrahae adprehendit **17**
unde debuit per omnia fratribus similare ut misericors
fieret et fidelis pontifex ad Deum ut repropitiaret delicta
populi **18** in eo enim in quo passus est ipse temptatus
potens est eis qui temptantur auxiliari

3 unde fratres sancti vocationis caelestis participes
considerate apostolum et pontificem confessionis nostrae
Iesum **2** qui fidelis est ei qui fecit illum sicut et Moses
in omni domo illius **3** amplioris enim gloriae iste prae
Mose dignus habitus est quanto ampliorem honorem
habet domus qui fabricavit illam **4** omnis namque domus
fabricatur ab aliquo qui autem omnia creavit Deus **5** et
Moses quidem fidelis erat in tota domo eius tamquam
famulus in testimonium eorum quae dicenda erant **6**
Christus vero tamquam filius in domo sua quae domus
sumus nos si fiduciam et gloriam spei usque ad finem
firmam retineamus **7** quapropter sicut dicit Spiritus
Sanctus hodie si vocem eius audieritis **8** nolite obdurare
corda vestra sicut in exacerbatione secundum diem
temptationis in deserto **9** ubi temptaverunt me patres
vestri probaverunt et viderunt opera mea **10** quadraginta
annos propter quod infensus fui generationi huic et
dixi semper errant corde ipsi autem non cognoverunt
vias meas **11** sicut iuravi in ira mea si introibunt in
requiem meam **12** videte fratres ne forte sit in aliquo

vestrum cor malum incredulitatis discedendi a Deo vivo
13 sed adhortamini vosmet ipsos per singulos dies donec
hodie cognominatur ut non obduretur quis ex vobis
fallacia peccati 14 participes enim Christi effecti sumus
si tamen initium substantiae usque ad finem firmum
retineamus 15 dum dicitur hodie si vocem eius audieritis
nolite obdurare corda vestra quemadmodum in illa
exacerbatione 16 quidam enim audientes exacerbaverunt
sed non universi qui profecti sunt ab Aegypto per Mosen
17 quibus autem infensus est quadraginta annos nonne
illis qui peccaverunt quorum cadavera prostrata sunt in
deserto 18 quibus autem iuravit non introire in requiem
ipsius nisi illis qui increduli fuerunt 19 et videmus quia
non potuerunt introire propter incredulitatem

4 timeamus ergo ne forte relicta pollicitatione introeundi
in requiem eius existimetur aliqui ex vobis deesse 2
etenim et nobis nuntiatum est quemadmodum et illis
sed non profuit illis sermo auditus non admixtis fidei
ex his quae audierunt 3 ingrediemur enim in requiem
qui credidimus quemadmodum dixit sicut iuravi in ira
mea si introibunt in requiem meam et quidem operibus
ab institutione mundi factis 4 dixit enim quodam loco
de die septima sic et requievit Deus die septima ab
omnibus operibus suis 5 et in isto rursum si introibunt
in requiem meam 6 quoniam ergo superest quosdam
introire in illam et hii quibus prioribus adnuntiatum
est non introierunt propter incredulitatem 7 iterum
terminat diem quendam hodie in David dicendo post
tantum temporis sicut supra dictum est hodie si vocem

eius audieritis nolite obdurare corda vestra **8** nam si eis
Iesus requiem praestitisset numquam de alio loqueretur
posthac die **9** itaque relinquitur sabbatismus populo
Dei **10** qui enim ingressus est in requiem eius etiam
ipse requievit ab operibus suis sicut a suis Deus **11**
festinemus ergo ingredi in illam requiem ut ne in id
ipsum quis incidat incredulitatis exemplum **12** vivus est
enim Dei sermo et efficax et penetrabilior omni gladio
ancipiti et pertingens usque ad divisionem animae ac
spiritus conpagum quoque et medullarum et discretor
cogitationum et intentionum cordis **13** et non est ulla
creatura invisibilis in conspectu eius omnia autem nuda
et aperta sunt oculis eius ad quem nobis sermo **14**
habentes ergo pontificem magnum qui penetraverit
caelos Iesum Filium Dei teneamus confessionem **15**
non enim habemus pontificem qui non possit conpati
infirmitatibus nostris temptatum autem per omnia pro
similitudine absque peccato **16** adeamus ergo cum fiducia
ad thronum gratiae ut misericordiam consequamur et
gratiam inveniamus in auxilio oportuno

5 omnis namque pontifex ex hominibus adsumptus pro
hominibus constituitur in his quae sunt ad Deum ut offerat
dona et sacrificia pro peccatis **2** qui condolere possit his
qui ignorant et errant quoniam et ipse circumdatus est
infirmitate **3** et propter eam debet quemadmodum et
pro populo ita etiam pro semet ipso offerre pro peccatis
4 nec quisquam sumit sibi honorem sed qui vocatur a
Deo tamquam Aaron **5** sic et Christus non semet ipsum
clarificavit ut pontifex fieret sed qui locutus est ad eum

Filius meus es tu ego hodie genui te 6 quemadmodum
et in alio dicit tu es sacerdos in aeternum secundum
ordinem Melchisedech (aiōn g165) 7 qui in diebus carnis
suae preces supplicationesque ad eum qui possit salvum
illum a morte facere cum clamore valido et lacrimis
offerens et exauditus pro sua reverentia 8 et quidem cum
esset Filius didicit ex his quae passus est oboedientiam 9
et consummatus factus est omnibus obtemperantibus
sibi causa salutis aeternae (aiōnios g166) 10 appellatus a
Deo pontifex iuxta ordinem Melchisedech 11 de quo
grandis nobis sermo et ininterpretabilis ad dicendum
quoniam inbecilles facti estis ad audiendum 12 etenim
cum deberetis magistri esse propter tempus rursum
indigetis ut vos doceamini quae sint elementa exordii
sermonum Dei et facti estis quibus lacte opus sit non
solido cibo 13 omnis enim qui lactis est particeps expers
est sermonis iustitiae parvulus enim est 14 perfectorum
autem est solidus cibus eorum qui pro consuetudine
exercitatos habent sensus ad discretionem boni ac mali

6 quapropter intermittentes inchoationis Christi
sermonem ad perfectionem feramur non rursum iacientes
fundamentum paenitentiae ab operibus mortuis et fidei
ad Deum 2 baptismatum doctrinae inpositionis quoque
manuum ac resurrectionis mortuorum et iudicii aeterni
(aiōnios g166) 3 et hoc faciemus siquidem permiserit Deus
4 inpossibile est enim eos qui semel sunt inluminati
gustaverunt etiam donum caeleste et participes sunt
facti Spiritus Sancti 5 gustaverunt nihilominus bonum
Dei verbum virtutesque saeculi venturi (aiōn g165) 6

et prolapsi sunt renovari rursus ad paenitentiam
rursum crucifigentes sibimet ipsis Filium Dei et ostentui
habentes **7** terra enim saepe venientem super se bibens
imbrem et generans herbam oportunam illis a quibus
colitur accipit benedictionem a Deo **8** proferens autem
spinas ac tribulos reproba est et maledicto proxima
cuius consummatio in conbustionem **9** confidimus
autem de vobis dilectissimi meliora et viciniora saluti
tametsi ita loquimur **10** non enim iniustus Deus ut
obliviscatur operis vestri et dilectionis quam ostendistis
in nomine ipsius qui ministrastis sanctis et ministratis
11 cupimus autem unumquemque vestrum eandem
ostentare sollicitudinem ad expletionem spei usque in
finem **12** ut non segnes efficiamini verum imitatores
eorum qui fide et patientia hereditabunt promissiones **13**
Abrahae namque promittens Deus quoniam neminem
habuit per quem iuraret maiorem iuravit per semet ipsum
14 dicens nisi benedicens benedicam te et multiplicans
multiplicabo te **15** et sic longanimiter ferens adeptus est
repromissionem **16** homines enim per maiorem sui iurant
et omnis controversiae eorum finis ad confirmationem
est iuramentum **17** in quo abundantius volens Deus
ostendere pollicitationis heredibus inmobilitatem consilii
sui interposuit iusiurandum **18** ut per duas res inmobiles
quibus inpossibile est mentiri Deum fortissimum solacium
habeamus qui confugimus ad tenendam propositam
spem **19** quam sicut anchoram habemus animae tutam ac
firmam et incedentem usque in interiora velaminis **20** ubi

praecursor pro nobis introiit Iesus secundum ordinem
Melchisedech pontifex factus in aeternum **(aiōn g165)**

7 hic enim Melchisedech rex Salem sacerdos Dei summi
qui obviavit Abrahae regresso a caede regum et benedixit
ei **2** cui decimas omnium divisit Abraham primum
quidem qui interpretatur rex iustitiae deinde autem
et rex Salem quod est rex pacis **3** sine patre sine
matre sine genealogia neque initium dierum neque
finem vitae habens adsimilatus autem Filio Dei manet
sacerdos in perpetuum **4** intuemini autem quantus
sit hic cui et decimam dedit de praecipuis Abraham
patriarcha **5** et quidem de filiis Levi sacerdotium
accipientes mandatum habent decimas sumere a populo
secundum legem id est a fratribus suis quamquam et ipsi
exierunt de lumbis Abrahae **6** cuius autem generatio non
adnumeratur in eis decimas sumpsit Abraham et hunc
qui habebat repromissiones benedixit **7** sine ulla autem
contradictione quod minus est a meliore benedicitur
8 et hic quidem decimas morientes homines accipiunt
ibi autem contestatus quia vivit **9** et ut ita dictum sit
per Abraham et Levi qui decimas accipit decimatus est
10 adhuc enim in lumbis patris erat quando obviavit ei
Melchisedech **11** si ergo consummatio per sacerdotium
leviticum erat populus enim sub ipso legem accepit quid
adhuc necessarium secundum ordinem Melchisedech
alium surgere sacerdotem et non secundum ordinem
Aaron dici **12** translato enim sacerdotio necesse est ut
et legis translatio fiat **13** in quo enim haec dicuntur
de alia tribu est de qua nullus altario praesto fuit

14 manifestum enim quod ex Iuda ortus sit Dominus
noster in qua tribu nihil de sacerdotibus Moses locutus
est **15** et amplius adhuc manifestum est si secundum
similitudinem Melchisedech exsurgit alius sacerdos **16**
qui non secundum legem mandati carnalis factus est
sed secundum virtutem vitae insolubilis **17** contestatur
enim quoniam tu es sacerdos in aeternum secundum
ordinem Melchisedech **(aiōn g165)** **18** reprobatio quidem
fit praecedentis mandati propter infirmitatem eius et
inutilitatem **19** nihil enim ad perfectum adduxit lex
introductio vero melioris spei per quam proximamus
ad Deum **20** et quantum est non sine iureiurando alii
quidem sine iureiurando sacerdotes facti sunt **21** hic
autem cum iureiurando per eum qui dixit ad illum iuravit
Dominus et non paenitebit tu es sacerdos in aeternum
(aiōn g165) **22** in tantum melioris testamenti sponsor factus
est Iesus **23** et alii quidem plures facti sunt sacerdotes
idcirco quod morte prohiberentur permanere **24** hic
autem eo quod maneat in aeternum sempiternum habet
sacerdotium **(aiōn g165)** **25** unde et salvare in perpetuo
potest accedentes per semet ipsum ad Deum semper
vivens ad interpellandum pro eis **26** talis enim decebat
ut nobis esset pontifex sanctus innocens inpollutus
segregatus a peccatoribus et excelsior caelis factus **27**
qui non habet cotidie necessitatem quemadmodum
sacerdotes prius pro suis delictis hostias offerre deinde
pro populi hoc enim fecit semel se offerendo **28** lex enim
homines constituit sacerdotes infirmitatem habentes

sermo autem iurisiurandi qui post legem est Filium in
aeternum perfectum (aiōn g165)

8 capitulum autem super ea quae dicuntur talem
habemus pontificem qui consedit in dextera sedis
Magnitudinis in caelis **2** sanctorum minister et tabernaculi
veri quod fixit Dominus et non homo **3** omnis enim
pontifex ad offerenda munera et hostias constituitur
unde necesse est et hunc habere aliquid quod offerat **4** si
ergo esset super terram nec esset sacerdos cum essent
qui offerrent secundum legem munera **5** qui exemplari et
umbrae deserviunt caelestium sicut responsum est Mosi
cum consummaret tabernaculum vide inquit omnia facito
secundum exemplar quod tibi ostensum est in monte
6 nunc autem melius sortitus est ministerium quanto
et melioris testamenti mediator est quod in melioribus
repromissionibus sanctum est **7** nam si illud prius
culpa vacasset non utique secundi locus inquireretur **8**
vituperans enim eos dicit ecce dies veniunt dicit Dominus
et consummabo super domum Israhel et super domum
Iuda testamentum novum **9** non secundum testamentum
quod feci patribus eorum in die qua adprehendi manum
illorum ut educerem illos de terra Aegypti quoniam ipsi
non permanserunt in testamento meo et ego neglexi eos
dicit Dominus **10** quia hoc testamentum quod disponam
domui Israhel post dies illos dicit Dominus dando leges
meas in mentem eorum et in corde eorum superscribam
eas et ero eis in Deum et ipsi erunt mihi in populum **11** et
non docebit unusquisque proximum suum et unusquisque
fratrem suum dicens cognosce Dominum quoniam omnes

scient me a minore usque ad maiorem eorum **12** quia
propitius ero iniquitatibus eorum et peccatorum illorum
iam non memorabor **13** dicendo autem novum veteravit
prius quod autem antiquatur et senescit prope interitum
est

9 habuit quidem et prius iustificationes culturae et
sanctum saeculare **2** tabernaculum enim factum est
primum in quo inerant candelabra et mensa et propositio
panum quae dicitur sancta **3** post velamentum autem
secundum tabernaculum quod dicitur sancta sanctorum
4 aureum habens turibulum et arcam testamenti
circumtectam ex omni parte auro in qua urna aurea
habens manna et virga Aaron quae fronduerat et tabulae
testamenti **5** superque eam cherubin gloriae obumbrantia
propitiatorium de quibus non est modo dicendum per
singula **6** his vero ita conpositis in priori quidem
tabernaculo semper introibant sacerdotes sacrificiorum
officia consummantes **7** in secundo autem semel in anno
solus pontifex non sine sanguine quem offert pro sua
et populi ignorantia **8** hoc significante Spiritu Sancto
nondum propalatam esse sanctorum viam adhuc priore
tabernaculo habente statum **9** quae parabola est temporis
instantis iuxta quam munera et hostiae offeruntur
quae non possunt iuxta conscientiam perfectum facere
servientem **10** solummodo in cibis et in potibus et variis
baptismis et iustitiis carnis usque ad tempus correctionis
inpositis **11** Christus autem adsistens pontifex futurorum
bonorum per amplius et perfectius tabernaculum non
manufactum id est non huius creationis **12** neque per

sanguinem hircorum et vitulorum sed per proprium
sanguinem introivit semel in sancta aeterna redemptione
inventa (aiōnios g166) 13 si enim sanguis hircorum et
taurorum et cinis vitulae aspersus inquinatos sanctificat
ad emundationem carnis 14 quanto magis sanguis
Christi qui per Spiritum Sanctum semet ipsum obtulit
inmaculatum Deo emundabit conscientiam vestram ab
operibus mortuis ad serviendum Deo viventi (aiōnios
g166) 15 et ideo novi testamenti mediator est ut morte
intercedente in redemptionem earum praevaricationum
quae erant sub priore testamento repromissionem
accipiant qui vocati sunt aeternae hereditatis (aiōnios g166)
16 ubi enim testamentum mors necesse est intercedat
testatoris 17 testamentum enim in mortuis confirmatum
est alioquin nondum valet dum vivit qui testatus est 18
unde ne primum quidem sine sanguine dedicatum est 19
lecto enim omni mandato legis a Mose universo populo
accipiens sanguinem vitulorum et hircorum cum aqua et
lana coccinea et hysopo ipsum quoque librum et omnem
populum aspersit 20 dicens hic sanguis testamenti quod
mandavit ad vos Deus 21 etiam tabernaculum et omnia
vasa ministerii sanguine similiter aspersit 22 et omnia
paene in sanguine mundantur secundum legem et sine
sanguinis fusione non fit remissio 23 necesse est ergo
exemplaria quidem caelestium his mundari ipsa autem
caelestia melioribus hostiis quam istis 24 non enim in
manufactis sanctis Iesus introiit exemplaria verorum sed
in ipsum caelum ut appareat nunc vultui Dei pro nobis
25 neque ut saepe offerat semet ipsum quemadmodum

pontifex intrat in sancta per singulos annos in sanguine
alieno 26 alioquin oportebat eum frequenter pati ab
origine mundi nunc autem semel in consummatione
saeculorum ad destitutionem peccati per hostiam suam
apparuit (aiōn g165) 27 et quemadmodum statutum est
hominibus semel mori post hoc autem iudicium 28 sic
et Christus semel oblatus ad multorum exhaurienda
peccata secundo sine peccato apparebit expectantibus se
in salutem

10 umbram enim habens lex bonorum futurorum non
ipsam imaginem rerum per singulos annos hisdem
ipsis hostiis quas offerunt indesinenter numquam
potest accedentes perfectos facere 2 alioquin non
cessassent offerri ideo quod nullam haberent ultra
conscientiam peccati cultores semel mundati 3 sed in
ipsis commemoratio peccatorum per singulos annos fit
4 inpossibile enim est sanguine taurorum et hircorum
auferri peccata 5 ideo ingrediens mundum dicit hostiam
et oblationem noluisti corpus autem aptasti mihi 6
holocaustomata et pro peccato non tibi placuit 7 tunc dixi
ecce venio in capitulo libri scriptum est de me ut faciam
Deus voluntatem tuam 8 superius dicens quia hostias et
oblationes et holocaustomata et pro peccato noluisti nec
placita sunt tibi quae secundum legem offeruntur 9 tunc
dixit ecce venio ut faciam Deus voluntatem tuam aufert
primum ut sequens statuat 10 in qua voluntate sanctificati
sumus per oblationem corporis Christi Iesu in semel 11 et
omnis quidem sacerdos praesto est cotidie ministrans et
easdem saepe offerens hostias quae numquam possunt

auferre peccata **12** hic autem unam pro peccatis offerens
hostiam in sempiternum sedit in dextera Dei **13** de cetero
expectans donec ponantur inimici eius scabillum pedum
eius **14** una enim oblatione consummavit in sempiternum
sanctificatos **15** contestatur autem nos et Spiritus Sanctus
postquam enim dixit **16** hoc autem testamentum quod
testabor ad illos post dies illos dicit Dominus dando leges
meas in cordibus eorum et in mente eorum superscribam
eas **17** et peccatorum et iniquitatium eorum iam non
recordabor amplius **18** ubi autem horum remissio iam non
oblatio pro peccato **19** habentes itaque fratres fiduciam
in introitu sanctorum in sanguine Christi **20** quam
initiavit nobis viam novam et viventem per velamen
id est carnem suam **21** et sacerdotem magnum super
domum Dei **22** accedamus cum vero corde in plenitudine
fidei aspersi corda a conscientia mala et abluti corpus
aqua munda **23** teneamus spei nostrae confessionem
indeclinabilem fidelis enim est qui repromisit **24** et
consideremus invicem in provocationem caritatis et
bonorum operum **25** non deserentes collectionem nostram
sicut est consuetudinis quibusdam sed consolantes et
tanto magis quanto videritis adpropinquantem diem
26 voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam
notitiam veritatis iam non relinquitur pro peccatis hostia
27 terribilis autem quaedam expectatio iudicii et ignis
aemulatio quae consumptura est adversarios **28** irritam
quis faciens legem Mosi sine ulla miseratione duobus
vel tribus testibus moritur **29** quanto magis putatis
deteriora mereri supplicia qui Filium Dei conculcaverit

et sanguinem testamenti pollutum duxerit in quo
sanctificatus est et Spiritui gratiae contumeliam fecerit
30 scimus enim qui dixit mihi vindictam ego reddam
et iterum quia iudicabit Dominus populum suum **31**
horrendum est incidere in manus Dei viventis **32**
rememoramini autem pristinos dies in quibus inluminati
magnum certamen sustinuistis passionum **33** et in
altero quidem obprobriis et tribulationibus spectaculum
facti in altero autem socii taliter conversantium effecti
34 nam et vinctis conpassi estis et rapinam bonorum
vestrorum cum gaudio suscepistis cognoscentes vos
habere meliorem et manentem substantiam **35** nolite
itaque amittere confidentiam vestram quae magnam
habet remunerationem **36** patientia enim vobis necessaria
est ut voluntatem Dei facientes reportetis promissionem
37 adhuc enim modicum quantulum qui venturus est
veniet et non tardabit **38** iustus autem meus ex fide vivit
quod si subtraxerit se non placebit animae meae **39** nos
autem non sumus subtractionis in perditionem sed fidei
in adquisitionem animae

11 est autem fides sperandorum substantia rerum
argumentum non parentum **2** in hac enim testimonium
consecuti sunt senes **3** fide intellegimus aptata esse
saecula verbo Dei ut ex invisibilibus visibilia fierent
(aiōn g165) **4** fide plurimam hostiam Abel quam Cain
obtulit Deo per quam testimonium consecutus est esse
iustus testimonium perhibente muneribus eius Deo
et per illam defunctus adhuc loquitur **5** fide Enoch
translatus est ne videret mortem et non inveniebatur

quia transtulit illum Deus ante translationem enim
testimonium habebat placuisse Deo **6** sine fide autem
inpossibile placere credere enim oportet accedentem
ad Deum quia est et inquirentibus se remunerator fit
7 fide Noe responso accepto de his quae adhuc non
videbantur metuens aptavit arcam in salutem domus
suae per quam damnavit mundum et iustitiae quae
per fidem est heres est institutus **8** fide qui vocatur
Abraham oboedivit in locum exire quem accepturus
erat in hereditatem et exiit nesciens quo iret **9** fide
moratus est in terra repromissionis tamquam in aliena
in casulis habitando cum Isaac et Iacob coheredibus
repromissionis eiusdem **10** expectabat enim fundamenta
habentem civitatem cuius artifex et conditor Deus **11**
fide et ipsa Sarra sterilis virtutem in conceptionem
seminis accepit etiam praeter tempus aetatis quoniam
fidelem credidit esse qui promiserat **12** propter quod et
ab uno orti sunt et haec emortuo tamquam sidera caeli
in multitudinem et sicut harena quae est ad oram maris
innumerabilis **13** iuxta fidem defuncti sunt omnes isti
non acceptis repromissionibus sed a longe eas aspicientes
et salutantes et confitentes quia peregrini et hospites
sunt supra terram **14** qui enim haec dicunt significant se
patriam inquirere **15** et si quidem illius meminissent de
qua exierunt habebant utique tempus revertendi **16** nunc
autem meliorem appetunt id est caelestem ideo non
confunditur Deus vocari Deus eorum paravit enim illis
civitatem **17** fide obtulit Abraham Isaac cum temptaretur
et unigenitum offerebat qui susceperat repromissiones

18 ad quem dictum est quia in Isaac vocabitur tibi semen
19 arbitrans quia et a mortuis suscitare potens est Deus
unde eum et in parabola accepit **20** fide et de futuris
benedixit Isaac Iacob et Esau **21** fide Iacob moriens
singulis filiorum Ioseph benedixit et adoravit fastigium
virgae eius **22** fide Ioseph moriens de profectione filiorum
Israhel memoratus est et de ossibus suis mandavit
23 fide Moses natus occultatus est mensibus tribus a
parentibus suis eo quod vidissent elegantem infantem
et non timuerunt regis edictum **24** fide Moses grandis
factus negavit se esse filium filiae Pharaonis **25** magis
eligens adfligi cum populo Dei quam temporalis peccati
habere iucunditatem **26** maiores divitias aestimans
thesauro Aegyptiorum inproperium Christi aspiciebat
enim in remunerationem **27** fide reliquit Aegyptum non
veritus animositatem regis invisibilem enim tamquam
videns sustinuit **28** fide celebravit pascha et sanguinis
effusionem ne qui vastabat primitiva tangeret eos **29** fide
transierunt mare Rubrum tamquam per aridam terram
quod experti Aegyptii devorati sunt **30** fide muri Hiericho
ruerunt circuiti dierum septem **31** fide Raab meretrix
non periit cum incredulis excipiens exploratores cum
pace **32** et quid adhuc dicam deficiet enim me tempus
enarrantem de Gedeon Barac Samson Iepthae David
et Samuhel et prophetis **33** qui per fidem devicerunt
regna operati sunt iustitiam adepti sunt repromissiones
obturaverunt ora leonum **34** extinxerunt impetum ignis
effugerunt aciem gladii convaluerunt de infirmitate
fortes facti sunt in bello castra verterunt exterorum

35 acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos
alii autem distenti sunt non suscipientes redemptionem
ut meliorem invenirent resurrectionem 36 alii vero
ludibria et verbera experti insuper et vincula et carceres
37 lapidati sunt secti sunt temptati sunt in occisione
gladii mortui sunt circumierunt in melotis in pellibus
caprinis egentes angustiati adflicti 38 quibus dignus non
erat mundus in solitudinibus errantes et montibus et
speluncis et in cavernis terrae 39 et hii omnes testimonio
fidei probati non acceperunt repromissionem 40 Deo
pro nobis melius aliquid providente ut ne sine nobis
consummarentur

12 ideoque et nos tantam habentes inpositam nubem
testium deponentes omne pondus et circumstans
nos peccatum per patientiam curramus propositum
nobis certamen 2 aspicientes in auctorem fidei et
consummatorem Iesum qui pro proposito sibi gaudio
sustinuit crucem confusione contempta atque in dextera
sedis Dei sedit 3 recogitate enim eum qui talem sustinuit
a peccatoribus adversum semet ipsos contradictionem ut
ne fatigemini animis vestris deficientes 4 nondum usque
ad sanguinem restitistis adversus peccatum repugnantes
5 et obliti estis consolationis quae vobis tamquam filiis
loquitur dicens fili mi noli neglegere disciplinam Domini
neque fatigeris dum ab eo argueris 6 quem enim diligit
Dominus castigat flagellat autem omnem filium quem
recipit 7 in disciplina perseverate tamquam filiis vobis
offert Deus quis enim filius quem non corripit pater
8 quod si extra disciplinam estis cuius participes facti

sunt omnes ergo adulteri et non filii estis **9** deinde
patres quidem carnis nostrae habuimus eruditores et
reverebamur non multo magis obtemperabimus Patri
spirituum et vivemus **10** et illi quidem in tempore
paucorum dierum secundum voluntatem suam erudiebant
nos hic autem ad id quod utile est in recipiendo
sanctificationem eius **11** omnis autem disciplina in
praesenti quidem videtur non esse gaudii sed maeroris
postea autem fructum pacatissimum exercitatis per eam
reddit iustitiae **12** propter quod remissas manus et soluta
genua erigite **13** et gressus rectos facite pedibus vestris
ut non claudicans erret magis autem sanetur **14** pacem
sequimini cum omnibus et sanctimoniam sine qua nemo
videbit Dominum **15** contemplantes ne quis desit gratiae
Dei ne qua radix amaritudinis sursum germinans inpediat
et per illam inquinentur multi **16** ne quis fornicator
aut profanus ut Esau qui propter unam escam vendidit
primitiva sua **17** scitote enim quoniam et postea cupiens
hereditare benedictionem reprobatus est non enim
invenit paenitentiae locum quamquam cum lacrimis
inquisisset eam **18** non enim accessistis ad tractabilem et
accensibilem ignem et turbinem et caliginem et procellam
19 et tubae sonum et vocem verborum quam qui audierunt
excusaverunt se ne eis fieret verbum **20** non enim
portabant quod dicebatur et si bestia tetigerit montem
lapidabitur **21** et ita terribile erat quod videbatur Moses
dixit exterritus sum et tremebundus **22** sed accessistis
ad Sion montem et civitatem Dei viventis Hierusalem
caelestem et multorum milium angelorum frequentiae

23 et ecclesiam primitivorum qui conscripti sunt in
caelis et iudicem omnium Deum et spiritus iustorum
perfectorum 24 et testamenti novi mediatorem Iesum et
sanguinis sparsionem melius loquentem quam Abel 25
videte ne recusetis loquentem si enim illi non effugerunt
recusantes eum qui super terram loquebatur multo magis
nos qui de caelis loquentem nobis avertimur 26 cuius
vox movit terram tunc modo autem repromittit dicens
adhuc semel ego movebo non solum terram sed et caelum
27 quod autem adhuc semel dicit declarat mobilium
translationem tamquam factorum ut maneant ea quae
sunt inmobilia 28 itaque regnum inmobile suscipientes
habemus gratiam per quam serviamus placentes Deo
cum metu et reverentia 29 etenim Deus noster ignis
consumens est

13 caritas fraternitatis maneat 2 hospitalitatem nolite
oblivisci per hanc enim latuerunt quidam angelis hospitio
receptis 3 mementote vinctorum tamquam simul vincti
et laborantium tamquam et ipsi in corpore morantes 4
honorabile conubium in omnibus et torus inmaculatus
fornicatores enim et adulteros iudicabit Deus 5 sint
mores sine avaritia contenti praesentibus ipse enim dixit
non te deseram neque derelinquam 6 ita ut confidenter
dicamus Dominus mihi adiutor non timebo quid faciat
mihi homo 7 mementote praepositorum vestrorum qui
vobis locuti sunt verbum Dei quorum intuentes exitum
conversationis imitamini fidem 8 Iesus Christus heri et
hodie ipse et in saecula (aiōn g165) 9 doctrinis variis et
peregrinis nolite abduci optimum enim est gratia stabiliri

cor non escis quae non profuerunt ambulantibus in eis
10 habemus altare de quo edere non habent potestatem
qui tabernaculo deserviunt **11** quorum enim animalium
infertur sanguis pro peccato in sancta per pontificem
horum corpora cremantur extra castra **12** propter quod et
Iesus ut sanctificaret per suum sanguinem populum extra
portam passus est **13** exeamus igitur ad eum extra castra
inproperium eius portantes **14** non enim habemus hic
manentem civitatem sed futuram inquirimus **15** per ipsum
ergo offeramus hostiam laudis semper Deo id est fructum
labiorum confitentium nomini eius **16** beneficientiae
autem et communionis nolite oblivisci talibus enim
hostiis promeretur Deus **17** oboedite praepositis vestris
et subiacete eis ipsi enim pervigilant quasi rationem pro
animabus vestris reddituri ut cum gaudio hoc faciant
et non gementes hoc enim non expedit vobis **18** orate
pro nobis confidimus enim quia bonam conscientiam
habemus in omnibus bene volentes conversari **19** amplius
autem deprecor vos hoc facere ut quo celerius restituar
vobis **20** Deus autem pacis qui eduxit de mortuis pastorem
magnum ovium in sanguine testamenti aeterni Dominum
nostrum Iesum **(aiōnios g166)** **21** aptet vos in omni bono ut
faciatis voluntatem eius faciens in vobis quod placeat
coram se per Iesum Christum cui gloria in saecula
saeculorum amen **(aiōn g165)** **22** rogo autem vos fratres
sufferatis verbum solacii etenim perpaucis scripsi vobis
23 cognoscite fratrem nostrum Timotheum dimissum
cum quo si celerius venerit videbo vos **24** salutate omnes

praepositos vestros et omnes sanctos salutant vos de
Italia **25** gratia cum omnibus vobis amen

Iacobi

1 Iacobus Dei et Domini nostri Iesu Christi servus
duodecim tribubus quae sunt in dispersione salutem
2 omne gaudium existimate fratres mei cum in
temptationibus variis incideritis **3** scientes quod probatio
fidei vestrae patientiam operatur **4** patientia autem opus
perfectum habeat ut sitis perfecti et integri in nullo
deficientes **5** si quis autem vestrum indiget sapientiam
postulet a Deo qui dat omnibus affluenter et non
inproperat et dabitur ei **6** postulet autem in fide nihil
haesitans qui enim haesitat similis est fluctui maris qui a
vento movetur et circumfertur **7** non ergo aestimet homo
ille quod accipiat aliquid a Domino **8** vir duplex animo
inconstans in omnibus viis suis **9** glorietur autem frater
humilis in exaltatione sua **10** dives autem in humilitate sua
quoniam sicut flos faeni transibit **11** exortus est enim sol
cum ardore et arefecit faenum et flos eius decidit et decor
vultus eius deperiit ita et dives in itineribus suis marcescet
12 beatus vir qui suffert temptationem quia cum probatus
fuerit accipiet coronam vitae quam repromisit Deus
diligentibus se **13** nemo cum temptatur dicat quoniam a
Deo temptor Deus enim intemptator malorum est ipse
autem neminem temptat **14** unusquisque vero temptatur
a concupiscentia sua abstractus et inlectus **15** dein
concupiscentia cum conceperit parit peccatum peccatum
vero cum consummatum fuerit generat mortem **16**
nolite itaque errare fratres mei dilectissimi **17** omne
datum optimum et omne donum perfectum desursum
est descendens a Patre luminum apud quem non est

transmutatio nec vicissitudinis obumbratio **18** voluntarie
genuit nos verbo veritatis ut simus initium aliquod
creaturae eius **19** scitis fratres mei dilecti sit autem omnis
homo velox ad audiendum tardus autem ad loquendum
et tardus ad iram **20** ira enim viri iustitiam Dei non
operatur **21** propter quod abicientes omnem inmunditiam
et abundantiam malitiae in mansuetudine suscipite
insitum verbum quod potest salvare animas vestras **22**
estote autem factores verbi et non auditores tantum
fallentes vosmet ipsos **23** quia si quis auditor est verbi et
non factor hic conparabitur viro consideranti vultum
nativitatis suae in speculo **24** consideravit enim se et
abiit et statim oblitus est qualis fuerit **25** qui autem
perspexerit in lege perfecta libertatis et permanserit non
auditor obliviosus factus sed factor operis hic beatus
in facto suo erit **26** si quis autem putat se religiosum
esse non refrenans linguam suam sed seducens cor suum
huius vana est religio **27** religio munda et inmaculata
apud Deum et Patrem haec est visitare pupillos et viduas
in tribulatione eorum inmaculatum se custodire ab hoc
saeculo

2 fratres mei nolite in personarum acceptione habere
fidem Domini nostri Iesu Christi gloriae **2** etenim si
introierit in conventu vestro vir aureum anulum habens
in veste candida introierit autem et pauper in sordido
habitu **3** et intendatis in eum qui indutus est veste
praeclara et dixeritis tu sede hic bene pauperi autem
dicatis tu sta illic aut sede sub scabillo pedum meorum **4**
nonne iudicatis apud vosmet ipsos et facti estis iudices

cogitationum iniquarum **5** audite fratres mei dilectissimi
nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo divites in
fide et heredes regni quod repromisit Deus diligentibus
se **6** vos autem exhonorastis pauperem nonne divites
per potentiam opprimunt vos et ipsi trahunt vos ad
iudicia **7** nonne ipsi blasphemant bonum nomen quod
invocatum est super vos **8** si tamen legem perficitis
regalem secundum scripturas diliges proximum tuum
sicut te ipsum bene facitis **9** si autem personas accipitis
peccatum operamini redarguti a lege quasi transgressores
10 quicumque autem totam legem servaverit offendat
autem in uno factus est omnium reus **11** qui enim
dixit non moechaberis dixit et non occides quod si non
moechaberis occides autem factus es transgressor legis
12 sic loquimini et sic facite sicut per legem libertatis
incipientes iudicari **13** iudicium enim sine misericordia
illi qui non fecit misericordiam superexultat autem
misericordia iudicio **14** quid proderit fratres mei si fidem
quis dicat se habere opera autem non habeat numquid
poterit fides salvare eum **15** si autem frater aut soror
nudi sunt et indigent victu cotidiano **16** dicat autem
aliquis de vobis illis ite in pace calefacimini et saturamini
non dederitis autem eis quae necessaria sunt corporis
quid proderit **17** sic et fides si non habeat opera mortua
est in semet ipsam **18** sed dicet quis tu fidem habes et ego
opera habeo ostende mihi fidem tuam sine operibus et
ego ostendam tibi ex operibus fidem meam **19** tu credis
quoniam unus est Deus bene facis et daemones credunt et
contremescunt **20** vis autem scire o homo inanis quoniam

fides sine operibus otiosa est **21** Abraham pater noster
nonne ex operibus iustificatus est offerens Isaac filium
suum super altare **22** vides quoniam fides cooperabatur
operibus illius et ex operibus fides consummata est **23** et
suppleta est scriptura dicens credidit Abraham Deo et
reputatum est illi ad iustitiam et amicus Dei appellatus est
24 videtis quoniam ex operibus iustificatur homo et non
ex fide tantum **25** similiter autem et Raab meretrix nonne
ex operibus iustificata est suscipiens nuntios et alia via
eiciens **26** sicut enim corpus sine spiritu emortuum est
ita et fides sine operibus mortua est

3 nolite plures magistri fieri fratres mei scientes quoniam
maius iudicium sumitis **2** in multis enim offendimus
omnes si quis in verbo non offendit hic perfectus est
vir potens etiam freno circumducere totum corpus **3** si
autem equorum frenos in ora mittimus ad consentiendum
nobis et omne corpus illorum circumferimus **4** ecce
et naves cum magnae sint et a ventis validis minentur
circumferuntur a modico gubernaculo ubi impetus
dirigentis voluerit **5** ita et lingua modicum quidem
membrum est et magna exultat ecce quantus ignis quam
magnam silvam incendit **6** et lingua ignis est universitas
iniquitatis lingua constituitur in membris nostris quae
maculat totum corpus et inflammat rotam nativitatis
nostrae inflammata a gehenna **(Geenna g1067)** **7** omnis
enim natura bestiarum et volucrum et serpentium etiam
ceterorum domantur et domita sunt a natura humana **8**
linguam autem nullus hominum domare potest inquietum
malum plena veneno mortifero **9** in ipsa benedicimus

Dominum et Patrem et in ipsa maledicimus homines qui
ad similitudinem Dei facti sunt **10** ex ipso ore procedit
benedictio et maledictio non oportet fratres mei haec
ita fieri **11** numquid fons de eodem foramine emanat
dulcem et amaram aquam **12** numquid potest fratres mei
ficus olivas facere aut vitis ficus sic neque salsa dulcem
potest facere aquam **13** quis sapiens et disciplinatus inter
vos ostendat ex bona conversatione operationem suam
in mansuetudine sapientiae **14** quod si zelum amarum
habetis et contentiones in cordibus vestris nolite gloriari
et mendaces esse adversus veritatem **15** non est ista
sapientia desursum descendens sed terrena animalis
diabolica **16** ubi enim zelus et contentio ibi inconstantia
et omne opus pravum **17** quae autem desursum est
sapientia primum quidem pudica est deinde pacifica
modesta suadibilis plena misericordia et fructibus bonis
non iudicans sine simulatione **18** fructus autem iustitiae
in pace seminatur facientibus pacem

4 unde bella et lites in vobis nonne hinc ex
concupiscentiis vestris quae militant in membris vestris
2 concupiscitis et non habetis occiditis et zelatis et
non potestis adipisci litigatis et belligeratis non habetis
propter quod non postulatis **3** petitis et non accipitis eo
quod male petatis ut in concupiscentiis vestris insumatis
4 adulteri nescitis quia amicitia huius mundi inimica est
Dei quicumque ergo voluerit amicus esse saeculi huius
inimicus Dei constituitur **5** aut putatis quia inaniter
scriptura dicat ad invidiam concupiscit Spiritus qui
inhabitat in nobis **6** maiorem autem dat gratiam propter

quod dicit Deus superbis resistit humilibus autem dat
gratiam **7** subditi igitur estote Deo resistite autem diabolo
et fugiet a vobis **8** adpropiate Domino et adpropinquabit
vobis emundate manus peccatores et purificate corda
duplices animo **9** miseri estote et lugete et plorate risus
vester in luctum convertatur et gaudium in maerorem
10 humiliamini in conspectu Domini et exaltabit vos **11**
nolite detrahere de alterutrum fratres qui detrahit fratri
aut qui iudicat fratrem suum detrahit legi et iudicat
legem si autem iudicas legem non es factor legis sed
iudex **12** unus est legislator et iudex qui potest perdere
et liberare tu autem quis es qui iudicas proximum **13**
ecce nunc qui dicitis hodie aut crastino ibimus in illam
civitatem et faciemus quidem ibi annum et mercabimur
et lucrum faciemus **14** qui ignoratis quid erit in crastinum
quae enim est vita vestra vapor est ad modicum parens
deinceps exterminatur **15** pro eo ut dicatis si Dominus
voluerit et vixerimus faciemus hoc aut illud **16** nunc
autem exultatis in superbiis vestris omnis exultatio talis
maligna est **17** scienti igitur bonum facere et non facienti
peccatum est illi

5 age nunc divites plorate ululantes in miseriis quae
advenient vobis **2** divitiae vestrae putrefactae sunt
et vestimenta vestra a tineis comesta sunt **3** aurum
et argentum vestrum eruginavit et erugo eorum in
testimonium vobis erit et manducabit carnes vestras
sicut ignis thesaurizastis in novissimis diebus **4** ecce
merces operariorum qui messuerunt regiones vestras
qui fraudatus est a vobis clamat et clamor ipsorum

in aures Domini Sabaoth introiit **5** epulati estis super
terram et in luxuriis enutristis corda vestra in die
occisionis **6** addixistis occidistis iustum non resistit
vobis **7** patientes igitur estote fratres usque ad adventum
Domini ecce agricola expectat pretiosum fructum terrae
patienter ferens donec accipiat temporivum et serotinum
8 patientes estote et vos confirmate corda vestra quoniam
adventus Domini adpropinquavit **9** nolite ingemescere
fratres in alterutrum ut non iudicemini ecce iudex ante
ianuam adsistit **10** exemplum accipite fratres laboris et
patientiae prophetas qui locuti sunt in nomine Domini
11 ecce beatificamus qui sustinuerunt sufferentiam Iob
audistis et finem Domini vidistis quoniam misericors est
Dominus et miserator **12** ante omnia autem fratres mei
nolite iurare neque per caelum neque per terram neque
aliud quodcumque iuramentum sit autem vestrum est est
non non uti non sub iudicio decidatis **13** tristatur aliquis
vestrum oret aequo animo est psallat **14** infirmatur quis
in vobis inducat presbyteros ecclesiae et orent super
eum unguentes eum oleo in nomine Domini **15** et oratio
fidei salvabit infirmum et adlevabit eum Dominus et si in
peccatis sit dimittentur ei **16** confitemini ergo alterutrum
peccata vestra et orate pro invicem ut salvemini multum
enim valet deprecatio iusti adsidua **17** Helias homo erat
similis nobis passibilis et oratione oravit ut non plueret
super terram et non pluit annos tres et menses sex **18**
et rursum oravit et caelum dedit pluviam et terra dedit
fructum suum **19** fratres mei si quis ex vobis erraverit a
veritate et converterit quis eum **20** scire debet quoniam

qui converti fecerit peccatorem ab errore viae suae salvabit animam eius a morte et operit multitudinem peccatorum

Petri I

1 Petrus apostolus Iesu Christi electis advenis dispersionis
Ponti Galatiae Cappadociae Asiae et Bithyniae **2** secundum
praescientiam Dei Patris in sanctificatione Spiritus in
oboedientiam et aspersionem sanguinis Iesu Christi
gratia vobis et pax multiplicetur **3** benedictus Deus et
Pater Domini nostri Iesu Christi qui secundum magnam
misericordiam suam regeneravit nos in spem vivam per
resurrectionem Iesu Christi ex mortuis **4** in hereditatem
incorruptibilem et incontaminatam et inmarcescibilem
conservatam in caelis in vobis **5** qui in virtute Dei
custodimini per fidem in salutem paratam revelari
in tempore novissimo **6** in quo exultatis modicum
nunc si oportet contristati in variis temptationibus **7**
ut probatum vestrae fidei multo pretiosius sit auro
quod perit per ignem probato inveniatur in laudem
et gloriam et honorem in revelatione Iesu Christi
8 quem cum non videritis diligitis in quem nunc
quoque non videntes credentes autem exultatis laetitia
inenarrabili et glorificata **9** reportantes finem fidei
vestrae salutem animarum **10** de qua salute exquisierunt
atque scrutati sunt prophetae qui de futura in vobis
gratia prophetaverunt **11** scrutantes in quod vel quale
tempus significaret in eis Spiritus Christi praenuntians
eas quae in Christo sunt passiones et posteriores glorias
12 quibus revelatum est quia non sibi ipsis vobis autem
ministrabant ea quae nunc nuntiata sunt vobis per eos
qui evangelizaverunt vos Spiritu Sancto misso de caelo
in quae desiderant angeli prospicere **13** propter quod

succincti lumbos mentis vestrae sobrii perfecte sperate in
eam quae offertur vobis gratiam in revelatione Iesu Christi
14 quasi filii oboedientiae non configurati prioribus
ignorantiae vestrae desideriis **15** sed secundum eum qui
vocavit vos sanctum et ipsi sancti in omni conversatione
sitis **16** quoniam scriptum est sancti eritis quia ego sanctus
sum **17** et si Patrem invocatis eum qui sine acceptione
personarum iudicat secundum uniuscuiusque opus in
timore incolatus vestri tempore conversamini **18** scientes
quod non corruptibilibus argento vel auro redempti estis
de vana vestra conversatione paternae traditionis **19** sed
pretioso sanguine quasi agni incontaminati et inmaculati
Christi **20** praecogniti quidem ante constitutionem mundi
manifestati autem novissimis temporibus propter vos **21**
qui per ipsum fideles estis in Deo qui suscitavit eum a
mortuis et dedit ei gloriam ut fides vestra et spes esset
in Deo **22** animas vestras castificantes in oboedientia
caritatis in fraternitatis amore simplici ex corde invicem
diligite adtentius **23** renati non ex semine corruptibili
sed incorruptibili per verbum Dei vivi et permanentis
(aiōn g165) **24** quia omnis caro ut faenum et omnis gloria
eius tamquam flos faeni exaruit faenum et flos decidit **25**
verbum autem Domini manet in aeternum hoc est autem
verbum quod evangelizatum est in vos **(aiōn g165)**
2 deponentes igitur omnem malitiam et omnem dolum
et simulationes et invidias et omnes detractiones **2**
sicut modo geniti infantes rationale sine dolo lac
concupiscite ut in eo crescatis in salutem **3** si gustastis
quoniam dulcis Dominus **4** ad quem accedentes lapidem

vivum ab hominibus quidem reprobatum a Deo autem
electum honorificatum **5** et ipsi tamquam lapides vivi
superaedificamini domus spiritalis sacerdotium sanctum
offerre spiritales hostias acceptabiles Deo per Iesum
Christum **6** propter quod continet in scriptura ecce
pono in Sion lapidem summum angularem electum
pretiosum et qui crediderit in eo non confundetur **7**
vobis igitur honor credentibus non credentibus autem
lapis quem reprobaverunt aedificantes hic factus est
in caput anguli **8** et lapis offensionis et petra scandali
qui offendunt verbo nec credunt in quod et positi sunt
9 vos autem genus electum regale sacerdotium gens
sancta populus adquisitionis ut virtutes adnuntietis
eius qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen
suum **10** qui aliquando non populus nunc autem
populus Dei qui non consecuti misericordiam nunc autem
misericordiam consecuti **11** carissimi obsecro tamquam
advenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desideriis
quae militant adversus animam **12** conversationem
vestram inter gentes habentes bonam ut in eo quod
detractant de vobis tamquam de malefactoribus ex
bonis operibus considerantes glorificent Deum in die
visitationis **13** subiecti estote omni humanae creaturae
propter Dominum sive regi quasi praecellenti **14** sive
ducibus tamquam ab eo missis ad vindictam malefactorum
laudem vero bonorum **15** quia sic est voluntas Dei
ut benefacientes obmutescere faciatis inprudentium
hominum ignorantiam **16** quasi liberi et non quasi
velamen habentes malitiae libertatem sed sicut servi

Dei 17 omnes honorate fraternitatem diligite Deum
timete regem honorificate 18 servi subditi in omni
timore dominis non tantum bonis et modestis sed etiam
discolis 19 haec est enim gratia si propter conscientiam
Dei sustinet quis tristitias patiens iniuste 20 quae enim
gloria est si peccantes et colaphizati suffertis sed si
benefacientes et patientes sustinetis haec est gratia apud
Deum 21 in hoc enim vocati estis quia et Christus passus
est pro vobis vobis relinquens exemplum ut sequamini
vestigia eius 22 qui peccatum non fecit nec inventus
est dolus in ore ipsius 23 qui cum malediceretur non
maledicebat cum pateretur non comminabatur tradebat
autem iudicanti se iniuste 24 qui peccata nostra ipse
pertulit in corpore suo super lignum ut peccatis mortui
iustitiae viveremus cuius livore sanati estis 25 eratis enim
sicut oves errantes sed conversi estis nunc ad pastorem
et episcopum animarum vestrarum

3 similiter mulieres subditae suis viris ut et si qui
non credunt verbo per mulierum conversationem
sine verbo lucri fiant 2 considerantes in timore
castam conversationem vestram 3 quarum sit non
extrinsecus capillaturae aut circumdatio auri aut
indumenti vestimentorum cultus 4 sed qui absconditus
cordis est homo in incorruptibilitate quieti et modesti
spiritus quod est in conspectu Dei locuples 5 sic enim
aliquando et sanctae mulieres sperantes in Deo ornabant
se subiectae propriis viris 6 sicut Sarra oboediebat Abrahae
dominum eum vocans cuius estis filiae benefacientes
et non timentes ullam perturbationem 7 viri similiter

cohabitantes secundum scientiam quasi infirmiori vaso
muliebri inpertientes honorem tamquam et coheredibus
gratiae vitae uti ne inpediantur orationes vestrae **8** in
fine autem omnes unianimes conpatientes fraternitatis
amatores misericordes humiles **9** non reddentes malum
pro malo vel maledictum pro maledicto sed e contrario
benedicentes quia in hoc vocati estis ut benedictionem
hereditate possideatis **10** qui enim vult vitam diligere et
videre dies bonos coerceat linguam suam a malo et labia
eius ne loquantur dolum **11** declinet autem a malo et
faciat bonum inquirat pacem et persequatur eam **12** quia
oculi Domini super iustos et aures eius in preces eorum
vultus autem Domini super facientes mala **13** et quis est
qui vobis noceat si boni aemulatores fueritis **14** sed et si
quid patimini propter iustitiam beati timorem autem
eorum ne timueritis et non conturbemini **15** Dominum
autem Christum sanctificate in cordibus vestris parati
semper ad satisfactionem omni poscenti vos rationem de
ea quae in vobis est spe **16** sed cum modestia et timore
conscientiam habentes bonam ut in eo quod detrahunt
vobis confundantur qui calumniantur vestram bonam in
Christo conversationem **17** melius est enim benefacientes
si velit voluntas Dei pati quam malefacientes **18** quia
et Christus semel pro peccatis mortuus est iustus pro
iniustis ut nos offerret Deo mortificatus carne vivificatus
autem spiritu **19** in quo et his qui in carcere erant
spiritibus veniens praedicavit **20** qui increduli fuerant
aliquando quando expectabat Dei patientia in diebus
Noe cum fabricaretur arca in qua pauci id est octo

animae salvae factae sunt per aquam 21 quod et vos nunc
similis formae salvos facit baptisma non carnis depositio
sordium sed conscientiae bonae interrogatio in Deum
per resurrectionem Iesu Christi 22 qui est in dextera Dei
profectus in caelum subiectis sibi angelis et potestatibus
et virtutibus

4 Christo igitur passo in carne et vos eadem cogitatione
armamini quia qui passus est carne desiit a peccatis
2 ut iam non hominum desideriis sed voluntate
Dei quod reliquum est in carne vivat temporis 3
sufficit enim praeteritum tempus ad voluntatem
gentium consummandam qui ambulaverunt in luxuriis
desideriis vinolentiis comesationibus potationibus et
inlicitis idolorum cultibus 4 in quo peregrinantur non
concurrentibus vobis in eandem luxuriae confusionem
blasphemantes 5 qui reddent rationem ei qui paratus est
iudicare vivos et mortuos 6 propter hoc enim et mortuis
evangelizatum est ut iudicentur quidem secundum
homines in carne vivant autem secundum Deum spiritu
7 omnium autem finis adpropinquavit estote itaque
prudentes et vigilate in orationibus 8 ante omnia mutuam
in vosmet ipsos caritatem continuam habentes quia
caritas operit multitudinem peccatorum 9 hospitales
invicem sine murmuratione 10 unusquisque sicut accepit
gratiam in alterutrum illam administrantes sicut boni
dispensatores multiformis gratiae Dei 11 si quis loquitur
quasi sermones Dei si quis ministrat tamquam ex virtute
quam administrat Deus ut in omnibus honorificetur Deus
per Iesum Christum cui est gloria et imperium in saecula

saeculorum amen (aiōn g165) 12 carissimi nolite peregrinari
in fervore qui ad temptationem vobis fit quasi novi
aliquid vobis contingat 13 sed communicantes Christi
passionibus gaudete ut et in revelatione gloriae eius
gaudeatis exultantes 14 si exprobramini in nomine Christi
beati quoniam gloriae Dei Spiritus in vobis requiescit
15 nemo enim vestrum patiatur quasi homicida aut fur
aut maledicus aut alienorum appetitor 16 si autem ut
Christianus non erubescat glorificet autem Deum in isto
nomine 17 quoniam tempus ut incipiat iudicium de domo
Dei si autem primum a nobis qui finis eorum qui non
credunt Dei evangelio 18 et si iustus vix salvatur impius
et peccator ubi parebit 19 itaque et hii qui patiuntur
secundum voluntatem Dei fideli creatori commendant
animas suas in benefactis

5 seniores ergo qui in vobis sunt obsecro consenior
et testis Christi passionum qui et eius quae in futuro
revelanda est gloriae communicator 2 pascite qui est in
vobis gregem Dei providentes non coacto sed spontanee
secundum Deum neque turpis lucri gratia sed voluntarie
3 neque ut dominantes in cleris sed formae facti gregi
et ex animo 4 et cum apparuerit princeps pastorum
percipietis inmarcescibilem gloriae coronam 5 similiter
adulescentes subditi estote senioribus omnes autem
invicem humilitatem insinuate quia Deus superbis resistit
humilibus autem dat gratiam 6 humiliamini igitur sub
potenti manu Dei ut vos exaltet in tempore visitationis
7 omnem sollicitudinem vestram proicientes in eum
quoniam ipsi cura est de vobis 8 sobrii estote vigilate

quia adversarius vester diabolus tamquam leo rugiens
circuit quaerens quem devoret **9** cui resistite fortes fide
scientes eadem passionum ei quae in mundo est vestrae
fraternitati fieri **10** Deus autem omnis gratiae qui vocavit
nos in aeternam suam gloriam in Christo Iesu modicum
passos ipse perficiet confirmabit solidabit **(aiōnios g166)** **11**
ipsi imperium in saecula saeculorum amen **(aiōn g165)** **12**
per Silvanum vobis fidelem fratrem ut arbitror breviter
scripsi obsecrans et contestans hanc esse veram gratiam
Dei in qua state **13** salutat vos quae est in Babylone
cumelecta et Marcus filius meus **14** salutate invicem in
osculo sancto gratia vobis omnibus qui estis in Christo

Petri Ii

1 Simon Petrus servus et apostolus Iesu Christi his qui
coaequalem nobis sortiti sunt fidem in iustitia Dei nostri et
salvatoris Iesu Christi **2** gratia vobis et pax adimpleatur in
cognitione Domini nostri **3** quomodo omnia nobis divinae
virtutis suae quae ad vitam et pietatem donata est per
cognitionem eius qui vocavit nos propria gloria et virtute
4 per quae maxima et pretiosa nobis promissa donavit ut
per haec efficiamini divinae consortes naturae fugientes
eius quae in mundo est concupiscentiae corruptionem
5 vos autem curam omnem subinferentes ministrate
in fide vestra virtutem in virtute autem scientiam **6**
in scientia autem abstinentiam in abstinentia autem
patientiam in patientia autem pietatem **7** in pietate
autem amorem fraternitatis in amore autem fraternitatis
caritatem **8** haec enim vobis cum adsint et superent
non vacuos nec sine fructu vos constituent in Domini
nostri Iesu Christi cognitione **9** cui enim non praesto
sunt haec caecus est et manu temptans oblivionem
accipiens purgationis veterum suorum delictorum **10**
quapropter fratres magis satagite ut per bona opera
certam vestram vocationem et electionem faciatis haec
enim facientes non peccabitis aliquando **11** sic enim
abundanter ministrabitur vobis introitus in aeternum
regnum Domini nostri et salvatoris Iesu Christi **(aiōnios
g166)** **12** propter quod incipiam vos semper commonere
de his et quidem scientes et confirmatos in praesenti
veritate **13** iustum autem arbitror quamdiu sum in hoc
tabernaculo suscitare vos in commonitione **14** certus

quod velox est depositio tabernaculi mei secundum
quod et Dominus noster Iesus Christus significavit mihi
15 dabo autem operam et frequenter habere vos post
obitum meum ut horum memoriam faciatis **16** non enim
doctas fabulas secuti notam fecimus vobis Domini nostri
Iesu Christi virtutem et praesentiam sed speculatores
facti illius magnitudinis **17** accipiens enim a Deo Patre
honorem et gloriam voce delapsa ad eum huiuscemodi
a magnifica gloria hic est Filius meus dilectus in quo
mihi conplacui **18** et hanc vocem nos audivimus de caelo
adlatam cum essemus cum ipso in monte sancto **19** et
habemus firmiorem propheticum sermonem cui bene
facitis adtendentes quasi lucernae lucenti in caliginoso
loco donec dies inlucescat et lucifer oriatur in cordibus
vestris **20** hoc primum intellegentes quod omnis prophetia
scripturae propria interpretatione non fit **21** non enim
voluntate humana adlata est aliquando prophetia sed
Spiritu Sancto inspirati locuti sunt sancti Dei homines
2 fuerunt vero et pseudoprophetae in populo sicut
et in vobis erunt magistri mendaces qui introducent
sectas perditionis et eum qui emit eos Dominum
negant superducentes sibi celerem perditionem **2** et
multi sequentur eorum luxurias per quos via veritatis
blasphemabitur **3** et in avaritia fictis verbis de vobis
negotiabuntur quibus iudicium iam olim non cessat et
perditio eorum non dormitat **4** si enim Deus angelis
peccantibus non pepercit sed rudentibus inferni detractos
in tartarum tradidit in iudicium cruciatos reservari
(Tartaroō g5020) **5** et originali mundo non pepercit sed

octavum Noe iustitiae praeconem custodivit diluvium
mundo impiorum inducens **6** et civitates Sodomorum et
Gomorraeorum in cinerem redigens eversione damnavit
exemplum eorum qui impie acturi sunt ponens **7** et iustum
Loth oppressum a nefandorum iniuria conversatione
eruit **8** aspectu enim et auditu iustus erat habitans apud
eos qui diem de die animam iustam iniquis operibus
cruciabant **9** novit Dominus pios de temptatione eripere
iniquos vero in diem iudicii cruciandos reservare **10**
magis autem eos qui post carnem in concupiscentia
inmunditiae ambulant dominationemque contemnunt
audaces sibi placentes sectas non metuunt blasphemantes
11 ubi angeli fortitudine et virtute cum sint maiores
non portant adversum se execrabile iudicium **12** hii
vero velut inrationabilia pecora naturaliter in captionem
et in perniciem in his quae ignorant blasphemantes
in corruptione sua et peribunt **13** percipientes
mercedem iniustitiae voluptatem existimantes diei
delicias coinquinationes et maculae deliciis affluentes in
conviviis suis luxuriantes vobiscum **14** oculos habentes
plenos adulterio et incessabiles delicti pellicentes
animas instabiles cor exercitatum avaritiae habentes
maledictionis filii **15** derelinquentes rectam viam
erraverunt secuti viam Balaam ex Bosor qui mercedem
iniquitatis amavit **16** correptionem vero habuit suae
vesaniae subiugale mutum in hominis voce loquens
prohibuit prophetae insipientiam **17** hii sunt fontes
sine aqua et nebulae turbinibus exagitatae quibus
caligo tenebrarum reservatur **18** superba enim vanitatis

loquentes pellicent in desideriis carnis luxuriae eos
qui paululum effugiunt qui in errore conversantur
19 libertatem illis promittentes cum ipsi servi sint
corruptionis a quo enim quis superatus est huius et
servus est 20 si enim refugientes coinquinationes
mundi in cognitione Domini nostri et salvatoris Iesu
Christi his rursus inpliciti superantur facta sunt eis
posteriora deteriora prioribus 21 melius enim erat illis
non cognoscere viam iustitiae quam post agnitionem
retrorsum converti ab eo quod illis traditum est sancto
mandato 22 contigit enim eis illud veri proverbii canis
reversus ad suum vomitum et sus lota in volutabro luti
3 hanc ecce vobis carissimi secundam scribo epistulam
in quibus excito vestram in commonitione sinceram
mentem 2 ut memores sitis eorum quae praedixi
verborum a sanctis prophetis et apostolorum vestrorum
praeceptorum Domini et salvatoris 3 hoc primum scientes
quod venient in novissimis diebus in deceptione inlusores
iuxta proprias concupiscentias ambulantes 4 dicentes
ubi est promissio aut adventus eius ex quo enim patres
dormierunt omnia sic perseverant ab initio creaturae 5
latet enim eos hoc volentes quod caeli erant prius et terra
de aqua et per aquam consistens Dei verbo 6 per quae
ille tunc mundus aqua inundatus periit 7 caeli autem
qui nunc sunt et terra eodem verbo repositi sunt igni
servati in diem iudicii et perditionis impiorum hominum
8 unum vero hoc non lateat vos carissimi quia unus
dies apud Dominum sicut mille anni et mille anni sicut
dies unus 9 non tardat Dominus promissi sed patienter

agit propter vos nolens aliquos perire sed omnes ad
paenitentiam reverti **10** adveniet autem dies Domini ut
fur in qua caeli magno impetu transient elementa vero
calore solventur **11** cum haec igitur omnia dissolvenda
sint quales oportet esse vos in sanctis conversationibus
et pietatibus **12** expectantes et properantes in adventum
Dei diei per quam caeli ardentes solventur et elementa
ignis ardore tabescent **13** novos vero caelos et novam
terram et promissa ipsius expectamus in quibus iustitia
habitat **14** propter quod carissimi haec expectantes satis
agite inmaculati et inviolati ei inveniri in pace **15** et
Domini nostri longanimitatem salutem arbitramini sicut
et carissimus frater noster Paulus secundum datam sibi
sapientiam scripsit vobis **16** sicut et in omnibus epistulis
loquens in eis de his in quibus sunt quaedam difficilia
intellectu quae indocti et instabiles depravant sicut et
ceteras scripturas ad suam ipsorum perditionem **17** vos
igitur fratres praescientes custodite ne insipientium
errore transducti excidatis a propria firmitate **18** crescite
vero in gratia et in cognitione Domini nostri et salvatoris
Iesu Christi ipsi gloria et nunc et in die aeternitatis amen
(aiōn g165)

Iohannis I

1 quod fuit ab initio quod audivimus quod vidimus oculis
nostris quod perspeximus et manus nostrae temptaverunt
de verbo vitae **2** et vita manifestata est et vidimus et
testamur et adnuntiamus vobis vitam aeternam quae
erat apud Patrem et apparuit nobis **(aiōnios g166)** **3** quod
vidimus et audivimus adnuntiamus et vobis ut et vos
societatem habeatis nobiscum et societas nostra sit cum
Patre et cum Filio eius Iesu Christo **4** et haec scribimus
vobis ut gaudium nostrum sit plenum **5** et haec est
adnuntiatio quam audivimus ab eo et adnuntiamus vobis
quoniam Deus lux est et tenebrae in eo non sunt ullae **6**
si dixerimus quoniam societatem habemus cum eo et in
tenebris ambulamus mentimur et non facimus veritatem
7 si autem in luce ambulemus sicut et ipse est in luce
societatem habemus ad invicem et sanguis Iesu Filii eius
mundat nos ab omni peccato **8** si dixerimus quoniam
peccatum non habemus ipsi nos seducimus et veritas in
nobis non est **9** si confiteamur peccata nostra fidelis est
et iustus ut remittat nobis peccata et emundet nos ab
omni iniquitate **10** si dixerimus quoniam non peccavimus
mendacem facimus eum et verbum eius non est in nobis

2 filioli mei haec scribo vobis ut non peccetis sed et si
quis peccaverit advocatum habemus apud Patrem Iesum
Christum iustum **2** et ipse est propitiatio pro peccatis
nostris non pro nostris autem tantum sed etiam pro
totius mundi **3** et in hoc scimus quoniam cognovimus
eum si mandata eius observemus **4** qui dicit se nosse
eum et mandata eius non custodit mendax est in hoc

veritas non est **5** qui autem servat verbum eius vere in
hoc caritas Dei perfecta est in hoc scimus quoniam in
ipso sumus **6** qui dicit se in ipso manere debet sicut ille
ambulavit et ipse ambulare **7** carissimi non mandatum
novum scribo vobis sed mandatum vetus quod habuistis
ab initio mandatum vetus est verbum quod audistis **8**
iterum mandatum novum scribo vobis quod est verum
et in ipso et in vobis quoniam tenebrae transeunt et
lumen verum iam lucet **9** qui dicit se in luce esse et
fratrem suum odit in tenebris est usque adhuc **10** qui
diligit fratrem suum in lumine manet et scandalum in eo
non est **11** qui autem odit fratrem suum in tenebris est et
in tenebris ambulat et nescit quo eat quoniam tenebrae
obcaecaverunt oculos eius **12** scribo vobis filioli quoniam
remittuntur vobis peccata propter nomen eius **13** scribo
vobis patres quoniam cognovistis eum qui ab initio est
scribo vobis adulescentes quoniam vicistis malignum **14**
scripsi vobis infantes quoniam cognovistis Patrem scripsi
vobis patres quia cognovistis eum qui ab initio scripsi
vobis adulescentes quia fortes estis et verbum Dei in vobis
manet et vicistis malignum **15** nolite diligere mundum
neque ea quae in mundo sunt si quis diligit mundum
non est caritas Patris in eo **16** quoniam omne quod est in
mundo concupiscentia carnis et concupiscentia oculorum
est et superbia vitae quae non est ex Patre sed ex mundo
est **17** et mundus transit et concupiscentia eius qui autem
facit voluntatem Dei manet in aeternum **(aiōn g165)** **18** filioli
novissima hora est et sicut audistis quia antichristus venit
nunc antichristi multi facti sunt unde scimus quoniam

novissima hora est **19** ex nobis prodierunt sed non erant
ex nobis nam si fuissent ex nobis permansissent utique
nobiscum sed ut manifesti sint quoniam non sunt omnes
ex nobis **20** sed vos unctionem habetis a Sancto et nostis
omnia **21** non scripsi vobis quasi ignorantibus veritatem
sed quasi scientibus eam et quoniam omne mendacium
ex veritate non est **22** quis est mendax nisi is qui negat
quoniam Iesus non est Christus hic est antichristus qui
negat Patrem et Filium **23** omnis qui negat Filium nec
Patrem habet qui confitetur Filium et Patrem habet **24**
vos quod audistis ab initio in vobis permaneat si in vobis
permanserit quod ab initio audistis et vos in Filio et Patre
manebitis **25** et haec est repromissio quam ipse pollicitus
est nobis vitam aeternam **(aiōnios g166)** **26** haec scripsi
vobis de eis qui seducunt vos **27** et vos unctionem quam
accepistis ab eo manet in vobis et non necesse habetis
ut aliquis doceat vos sed sicut unctio eius docet vos de
omnibus et verum est et non est mendacium et sicut
docuit vos manete in eo **28** et nunc filioli manete in eo ut
cum apparuerit habeamus fiduciam et non confundamur
ab eo in adventu eius **29** si scitis quoniam iustus est
scitote quoniam et omnis qui facit iustitiam ex ipso natus
est

3 videte qualem caritatem dedit nobis Pater ut filii Dei
nominemur et sumus propter hoc mundus non novit
nos quia non novit eum **2** carissimi nunc filii Dei sumus
et nondum apparuit quid erimus scimus quoniam cum
apparuerit similes ei erimus quoniam videbimus eum
sicuti est **3** et omnis qui habet spem hanc in eo sanctificat

se sicut et ille sanctus est **4** omnis qui facit peccatum
et iniquitatem facit et peccatum est iniquitas **5** et scitis
quoniam ille apparuit ut peccata tolleret et peccatum in
eo non est **6** omnis qui in eo manet non peccat omnis qui
peccat non vidit eum nec cognovit eum **7** filioli nemo
vos seducat qui facit iustitiam iustus est sicut et ille
iustus est **8** qui facit peccatum ex diabolo est quoniam
ab initio diabolus peccat in hoc apparuit Filius Dei ut
dissolvat opera diaboli **9** omnis qui natus est ex Deo
peccatum non facit quoniam semen ipsius in eo manet et
non potest peccare quoniam ex Deo natus est **10** in hoc
manifesti sunt filii Dei et filii diaboli omnis qui non est
iustus non est de Deo et qui non diligit fratrem suum **11**
quoniam haec est adnuntiatio quam audistis ab initio
ut diligamus alterutrum **12** non sicut Cain ex maligno
erat et occidit fratrem suum et propter quid occidit
eum quoniam opera eius maligna erant fratris autem
eius iusta **13** nolite mirari fratres si odit vos mundus **14**
nos scimus quoniam translati sumus de morte in vitam
quoniam diligimus fratres qui non diligit manet in morte
15 omnis qui odit fratrem suum homicida est et scitis
quoniam omnis homicida non habet vitam aeternam in
se manentem **(aiōnios g166)** **16** in hoc cognovimus caritatem
quoniam ille pro nobis animam suam posuit et nos
debemus pro fratribus animas ponere **17** qui habuerit
substantiam mundi et viderit fratrem suum necesse
habere et clauserit viscera sua ab eo quomodo caritas Dei
manet in eo **18** filioli non diligamus verbo nec lingua
sed opere et veritate **19** in hoc cognoscimus quoniam ex

veritate sumus et in conspectu eius suadeamus corda
nostra **20** quoniam si reprehenderit nos cor maior est
Deus corde nostro et novit omnia **21** carissimi si cor
non reprehenderit nos fiduciam habemus ad Deum **22**
et quodcumque petierimus accipiemus ab eo quoniam
mandata eius custodimus et ea quae sunt placita coram
eo facimus **23** et hoc est mandatum eius ut credamus in
nomine Filii eius Iesu Christi et diligamus alterutrum
sicut dedit mandatum nobis **24** et qui servat mandata
eius in illo manet et ipse in eo et in hoc scimus quoniam
manet in nobis de Spiritu quem nobis dedit

4 carissimi nolite omni spiritui credere sed probate
spiritus si ex Deo sint quoniam multi pseudoprophetae
exierunt in mundum **2** in hoc cognoscitur Spiritus Dei
omnis spiritus qui confitetur Iesum Christum in carne
venisse ex Deo est **3** et omnis spiritus qui solvit Iesum ex
Deo non est et hoc est antichristi quod audistis quoniam
venit et nunc iam in mundo est **4** vos ex Deo estis filioli
et vicistis eos quoniam maior est qui in vobis est quam
qui in mundo **5** ipsi de mundo sunt ideo de mundo
loquuntur et mundus eos audit **6** nos ex Deo sumus qui
novit Deum audit nos qui non est ex Deo non audit nos in
hoc cognoscimus Spiritum veritatis et spiritum erroris **7**
carissimi diligamus invicem quoniam caritas ex Deo est
et omnis qui diligit ex Deo natus est et cognoscit Deum **8**
qui non diligit non novit Deum quoniam Deus caritas est
9 in hoc apparuit caritas Dei in nobis quoniam Filium
suum unigenitum misit Deus in mundum ut vivamus
per eum **10** in hoc est caritas non quasi nos dilexerimus

Deum sed quoniam ipse dilexit nos et misit Filium suum
propitiationem pro peccatis nostris **11** carissimi si sic
Deus dilexit nos et nos debemus alterutrum diligere **12**
Deum nemo vidit umquam si diligamus invicem Deus in
nobis manet et caritas eius in nobis perfecta est **13** in hoc
intellegimus quoniam in eo manemus et ipse in nobis
quoniam de Spiritu suo dedit nobis **14** et nos vidimus
et testificamur quoniam Pater misit Filium salvatorem
mundi **15** quisque confessus fuerit quoniam Iesus est
Filius Dei Deus in eo manet et ipse in Deo **16** et nos
cognovimus et credidimus caritati quam habet Deus
in nobis Deus caritas est et qui manet in caritate in
Deo manet et Deus in eo **17** in hoc perfecta est caritas
nobiscum ut fiduciam habeamus in die iudicii quia sicut
ille est et nos sumus in hoc mundo **18** timor non est
in caritate sed perfecta caritas foras mittit timorem
quoniam timor poenam habet qui autem timet non est
perfectus in caritate **19** nos ergo diligamus quoniam Deus
prior dilexit nos **20** si quis dixerit quoniam diligo Deum
et fratrem suum oderit mendax est qui enim non diligit
fratrem suum quem vidit Deum quem non vidit quomodo
potest diligere **21** et hoc mandatum habemus ab eo ut qui
diligit Deum diligat et fratrem suum

5 omnis qui credit quoniam Iesus est Christus ex Deo
natus est et omnis qui diligit eum qui genuit diligit
eum qui natus est ex eo **2** in hoc cognoscimus quoniam
diligimus natos Dei cum Deum diligamus et mandata eius
faciamus **3** haec est enim caritas Dei ut mandata eius
custodiamus et mandata eius gravia non sunt **4** quoniam

omne quod natum est ex Deo vincit mundum et haec est
victoria quae vincit mundum fides nostra **5** quis est qui
vincit mundum nisi qui credit quoniam Iesus est Filius Dei
6 hic est qui venit per aquam et sanguinem Iesus Christus
non in aqua solum sed in aqua et sanguine et Spiritus est
qui testificatur quoniam Christus est veritas **7** quia tres
sunt qui testimonium dant **8** Spiritus et aqua et sanguis
et tres unum sunt **9** si testimonium hominum accipimus
testimonium Dei maius est quoniam hoc est testimonium
Dei quod maius est quia testificatus est de Filio suo **10** qui
credit in Filio Dei habet testimonium Dei in se qui non
credit Filio mendacem facit eum quoniam non credidit
in testimonio quod testificatus est Deus de Filio suo **11**
et hoc est testimonium quoniam vitam aeternam dedit
nobis Deus et haec vita in Filio eius est **(aiōnios g166)** **12** qui
habet Filium habet vitam qui non habet Filium Dei vitam
non habet **13** haec scripsi vobis ut sciatis quoniam vitam
habetis aeternam qui creditis in nomine Filii Dei **(aiōnios
g166)** **14** et haec est fiducia quam habemus ad eum quia
quodcumque petierimus secundum voluntatem eius audit
nos **15** et scimus quoniam audit nos quicquid petierimus
scimus quoniam habemus petitiones quas postulavimus
ab eo **16** qui scit fratrem suum peccare peccatum non
ad mortem petet et dabit ei vitam peccantibus non ad
mortem est peccatum ad mortem non pro illo dico ut
roget **17** omnis iniquitas peccatum est et est peccatum
non ad mortem **18** scimus quoniam omnis qui natus est
ex Deo non peccat sed generatio Dei conservat eum et
malignus non tangit eum **19** scimus quoniam ex Deo

sumus et mundus totus in maligno positus est **20** et scimus quoniam Filius Dei venit et dedit nobis sensum ut cognoscamus verum Deum et simus in vero Filio eius hic est verus Deus et vita aeterna **(aiōnios g166)** **21** filioli custodite vos a simulacris

Iohannis Ii

1 senior electae dominae et natis eius quos ego diligo in
veritate et non ego solus sed et omnes qui cognoverunt
veritatem **2** propter veritatem quae permanet in nobis
et nobiscum erit in aeternum **(aiōn g165)** **3** sit nobiscum
gratia misericordia pax a Deo Patre et a Christo Iesu
Filio Patris in veritate et caritate **4** gavisus sum valde
quoniam inveni de filiis tuis ambulantes in veritate sicut
mandatum accepimus a Patre **5** et nunc rogo te domina
non tamquam mandatum novum scribens tibi sed quod
habuimus ab initio ut diligamus alterutrum **6** et haec
est caritas ut ambulemus secundum mandata eius hoc
mandatum est ut quemadmodum audistis ab initio in
eo ambuletis **7** quoniam multi seductores exierunt in
mundum qui non confitentur Iesum Christum venientem
in carne hic est seductor et antichristus **8** videte vosmet
ipsos ne perdatis quae operati estis sed ut mercedem
plenam accipiatis **9** omnis qui praecedit et non manet
in doctrina Christi Deum non habet qui permanet in
doctrina hic et Filium et Patrem habet **10** si quis venit
ad vos et hanc doctrinam non adfert nolite recipere
eum in domum nec have ei dixeritis **11** qui enim dicit
illi have communicat operibus illius malignis **12** plura
habens vobis scribere nolui per cartam et atramentum
spero enim me futurum apud vos et os ad os loqui ut
gaudium vestrum plenum sit **13** salutant te filii sororis
tuae electae

Iohannis Iii

1 senior Gaio carissimo quem ego diligo in veritate **2**
carissime de omnibus orationem facio prospere te ingredi
et valere sicut prospere agit anima tua **3** gavisus sum
valde venientibus fratribus et testimonium perhibentibus
veritati tuae sicut tu in veritate ambulas **4** maiorem
horum non habeo gratiam quam ut audiam filios meos in
veritate ambulantes **5** carissime fideliter facis quicquid
operaris in fratres et hoc in peregrinos **6** qui testimonium
reddiderunt caritati tuae in conspectu ecclesiae quos
bene facies deducens digne Deo **7** pro nomine enim
profecti sunt nihil accipientes a gentibus **8** nos ergo
debemus suscipere huiusmodi ut cooperatores simus
veritatis **9** scripsissem forsitan ecclesiae sed is qui amat
primatum gerere in eis Diotrepes non recipit nos **10**
propter hoc si venero commoneam eius opera quae
facit verbis malignis garriens in nos et quasi non ei ista
sufficiant nec ipse suscipit fratres et eos qui cupiunt
prohibet et de ecclesia eicit **11** carissime noli imitari
malum sed quod bonum est qui benefacit ex Deo est
qui malefacit non vidit Deum **12** Demetrio testimonium
redditur ab omnibus et ab ipsa veritate et nos autem
testimonium perhibemus et nosti quoniam testimonium
nostrum verum est **13** multa habui scribere tibi sed nolui
per atramentum et calamum scribere tibi **14** spero autem
protinus te videre et os ad os loquemur pax tibi salutant
te amici saluta amicos per nomen

Iudæ

1 Iudas Iesu Christi servus frater autem Iacobi his
qui in Deo Patre dilectis et Iesu Christo conservatis
vocatis **2** misericordia vobis et pax et caritas adimpleatur
3 carissimi omnem sollicitudinem faciens scribendi
vobis de communi vestra salute necesse habui scribere
vobis deprecans supercertari semel traditae sanctis
fidei **4** subintroierunt enim quidam homines qui olim
praescripti sunt in hoc iudicium impii Dei nostri
gratiam transferentes in luxuriam et solum Dominatorem
et Dominum nostrum Iesum Christum negantes **5**
commonere autem vos volo scientes semel omnia
quoniam Iesus populum de terra Aegypti salvans secundo
eos qui non crediderunt perdidit **6** angelos vero qui
non servaverunt suum principatum sed dereliquerunt
suum domicilium in iudicium magni diei vinculis aeternis
sub caligine reservavit **(aïdios g126)** **7** sicut Sodoma et
Gomorra et finitimae civitates simili modo exfornicatae
et abeuntes post carnem alteram factae sunt exemplum
ignis aeterni poenam sustinentes **(aiōnios g166)** **8** similiter
et hii carnem quidem maculant dominationem autem
spernunt maiestates autem blasphemant **9** cum Michahel
archangelus cum diabolo disputans altercaretur de Mosi
corpore non est ausus iudicium inferre blasphemiae sed
dixit imperet tibi Dominus **10** hii autem quaecumque
quidem ignorant blasphemant quaecumque autem
naturaliter tamquam muta animalia norunt in his
corrumpuntur **11** vae illis quia via Cain abierunt et
errore Balaam mercede effusi sunt et contradictione

Core perierunt **12** hii sunt in epulis suis maculae
convivantes sine timore semet ipsos pascentes nubes sine
aqua quae a ventis circumferuntur arbores autumnales
infructuosae bis mortuae eradicatae **13** fluctus feri maris
despumantes suas confusiones sidera errantia quibus
procella tenebrarum in aeternum servata est **(aiōn g165)**
14 prophetavit autem et his septimus ab Adam Enoc
dicens ecce venit Dominus in sanctis milibus suis **15**
facere iudicium contra omnes et arguere omnes impios
de omnibus operibus impietatis eorum quibus impie
egerunt et de omnibus duris quae locuti sunt contra eum
peccatores impii **16** hii sunt murmuratores querellosi
secundum desideria sua ambulantes et os illorum loquitur
superba mirantes personas quaestus causa **17** vos autem
carissimi memores estote verborum quae praedicta sunt
ab apostolis Domini nostri Iesu Christi **18** quia dicebant
vobis quoniam in novissimo tempore venient inlusores
secundum sua desideria ambulantes impietatum **19** hii
sunt qui segregant animales Spiritum non habentes
20 vos autem carissimi superaedificantes vosmet ipsos
sanctissimae vestrae fidei in Spiritu Sancto orantes **21**
ipsos vos in dilectione Dei servate **(aiōnios g166)** **22** et hos
quidem arguite iudicatos **23** illos vero salvate de igne
rapientes aliis autem miseremini in timore odientes et
eam quae carnalis est maculatam tunicam **24** ei autem
qui potest vos conservare sine peccato et constituere
ante conspectum gloriae suae inmaculatos in exultatione
25 soli Deo salvatori nostro per Iesum Christum Dominum
nostrum gloria magnificentia imperium et potestas ante

omne saeculum et nunc et in omnia saecula amen **(aiōn g165)**

Apocalypsis

1 apocalypsis Iesu Christi quam dedit illi Deus palam
facere servis suis quae oportet fieri cito et significavit
mittens per angelum suum servo suo Iohanni **2** qui
testimonium perhibuit verbo Dei et testimonium Iesu
Christi quaecumque vidit **3** beatus qui legit et qui audiunt
verba prophetiae et servant ea quae in ea scripta sunt
tempus enim prope est **4** Iohannes septem ecclesiis quae
sunt in Asia gratia vobis et pax ab eo qui est et qui erat et
qui venturus est et a septem spiritibus qui in conspectu
throni eius sunt **5** et ab Iesu Christo qui est testis fidelis
primogenitus mortuorum et princeps regum terrae qui
dilexit nos et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo
6 et fecit nostrum regnum sacerdotes Deo et Patri suo ipsi
gloria et imperium in saecula saeculorum amen **(aiōn g165)**
7 ecce venit cum nubibus et videbit eum omnis oculus et
qui eum pupugerunt et plangent se super eum omnes
tribus terrae etiam amen **8** ego sum Alpha et Omega
principium et finis dicit Dominus Deus qui est et qui erat
et qui venturus est Omnipotens **9** ego Iohannes frater
vester et particeps in tribulatione et regno et patientia
in Iesu fui in insula quae appellatur Patmos propter
verbum Dei et testimonium Iesu **10** fui in spiritu in
dominica die et audivi post me vocem magnam tamquam
tubae **11** dicentis quod vides scribe in libro et mitte
septem ecclesiis Ephesum et Zmyrnam et Pergamum et
Thyatiram et Sardis et Philadelphiam et Laodiciam **12**
et conversus sum ut viderem vocem quae loquebatur
mecum et conversus vidi septem candelabra aurea **13** et

in medio septem candelabrorum similem Filio hominis
vestitum podere et praecinctum ad mamillas zonam
auream **14** caput autem eius et capilli erant candidi
tamquam lana alba tamquam nix et oculi eius velut
flamma ignis **15** et pedes eius similes orichalco sicut
in camino ardenti et vox illius tamquam vox aquarum
multarum **16** et habebat in dextera sua stellas septem et
de ore eius gladius utraque parte acutus exiebat et facies
eius sicut sol lucet in virtute sua **17** et cum vidissem
eum cecidi ad pedes eius tamquam mortuus et posuit
dexteram suam super me dicens noli timere ego sum
primus et novissimus **18** et vivus et fui mortuus et ecce
sum vivens in saecula saeculorum et habeo claves mortis
et inferni **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** scribe ergo quae vidisti et
quae sunt et quae oportet fieri post haec **20** sacramentum
septem stellarum quas vidisti in dextera mea et septem
candelabra aurea septem stellae angeli sunt septem
ecclesiarum et candelabra septem septem ecclesiae sunt
2 angelo Ephesi ecclesiae scribe haec dicit qui tenet
septem stellas in dextera sua qui ambulat in medio
septem candelabrorum aureorum **2** scio opera tua et
laborem et patientiam tuam et quia non potes sustinere
malos et temptasti eos qui se dicunt apostolos et non
sunt et invenisti eos mendaces **3** et patientiam habes
et sustinuisti propter nomen meum et non defecisti **4**
sed habeo adversus te quod caritatem tuam primam
reliquisti **5** memor esto itaque unde excideris et age
paenitentiam et prima opera fac sin autem venio tibi et
movebo candelabrum tuum de loco suo nisi paenitentiam

egeris **6** sed hoc habes quia odisti facta Nicolaitarum quae
et ego odi **7** qui habet aurem audiat quid Spiritus dicat
ecclesiis vincenti dabo ei edere de ligno vitae quod est in
paradiso Dei mei **8** et angelo Zmyrnae ecclesiae scribe
haec dicit primus et novissimus qui fuit mortuus et vivit
9 scio tribulationem tuam et paupertatem tuam sed dives
es et blasphemaris ab his qui se dicunt Iudaeos esse et non
sunt sed sunt synagoga Satanae **10** nihil horum timeas
quae passurus es ecce missurus est diabolus ex vobis
in carcerem ut temptemini et habebitis tribulationem
diebus decem esto fidelis usque ad mortem et dabo tibi
coronam vitae **11** qui habet aurem audiat quid Spiritus
dicat ecclesiis qui vicerit non laedetur a morte secunda
12 et angelo Pergami ecclesiae scribe haec dicit qui habet
rompheam utraque parte acutam **13** scio ubi habitas ubi
sedes est Satanae et tenes nomen meum et non negasti
fidem meam et in diebus Antipas testis meus fidelis qui
occisus est apud vos ubi Satanas habitat **14** sed habeo
adversus te pauca quia habes illic tenentes doctrinam
Balaam qui docebat Balac mittere scandalum coram filiis
Israhel edere et fornicari **15** ita habes et tu tenentes
doctrinam Nicolaitarum **16** similiter paenitentiam age si
quo minus venio tibi cito et pugnabo cum illis in gladio
oris mei **17** qui habet aurem audiat quid Spiritus dicat
ecclesiis vincenti dabo ei manna absconditum et dabo illi
calculum candidum et in calculo nomen novum scriptum
quod nemo scit nisi qui accipit **18** et angelo Thyatirae
ecclesiae scribe haec dicit Filius Dei qui habet oculos
ut flammam ignis et pedes eius similes orichalco **19**

novi opera tua et caritatem et fidem et ministerium et
patientiam tuam et opera tua novissima plura prioribus
20 sed habeo adversus te quia permittis mulierem Hiezabel
quae se dicit propheten docere et seducere servos meos
fornicari et manducare de idolothytis 21 et dedi illi
tempus ut paenitentiam ageret et non vult paeniteri
a fornicatione sua 22 ecce mitto eam in lectum et qui
moechantur cum ea in tribulationem maximam nisi
paenitentiam egerint ab operibus eius 23 et filios eius
interficiam in morte et scient omnes ecclesiae quia ego
sum scrutans renes et corda et dabo unicuique vestrum
secundum opera vestra 24 vobis autem dico ceteris qui
Thyatirae estis quicumque non habent doctrinam hanc
qui non cognoverunt altitudines Satanae quemadmodum
dicunt non mittam super vos aliud pondus 25 tamen
id quod habetis tenete donec veniam 26 et qui vicerit
et qui custodierit usque in finem opera mea dabo illi
potestatem super gentes 27 et reget illas in virga ferrea
tamquam vas figuli confringentur 28 sicut et ego accepi a
Patre meo et dabo illi stellam matutinam 29 qui habet
aurem audiat quid Spiritus dicat ecclesiis

3 et angelo ecclesiae Sardis scribe haec dicit qui habet
septem spiritus Dei et septem stellas scio opera tua quia
nomen habes quod vivas et mortuus es 2 esto vigilans et
confirma cetera quae moritura erant non enim invenio
opera tua plena coram Deo meo 3 in mente ergo habe
qualiter acceperis et audieris et serva et paenitentiam
age si ergo non vigilaveris veniam tamquam fur et nescies
qua hora veniam ad te 4 sed habes pauca nomina in Sardis

qui non inquinaverunt vestimenta sua et ambulabunt
mecum in albis quia digni sunt **5** qui vicerit sic vestietur
vestimentis albis et non delebo nomen eius de libro vitae
et confitebor nomen eius coram Patre meo et coram
angelis eius **6** qui habet aurem audiat quid Spiritus dicat
ecclesiis **7** et angelo Philadelphiae ecclesiae scribe haec
dicit sanctus et verus qui habet clavem David qui aperit
et nemo cludit et cludit et nemo aperit **8** scio opera tua
ecce dedi coram te ostium apertum quod nemo potest
cludere quia modicam habes virtutem et servasti verbum
meum et non negasti nomen meum **9** ecce dabo de
synagoga Satanae qui dicunt se Iudaeos esse et non sunt
sed mentiuntur ecce faciam illos ut veniant et adorent
ante pedes tuos et scient quia ego dilexi te **10** quoniam
servasti verbum patientiae meae et ego te servabo ab
hora temptationis quae ventura est in orbem universum
temptare habitantes in terra **11** venio cito tene quod
habes ut nemo accipiat coronam tuam **12** qui vicerit
faciam illum columnam in templo Dei mei et foras non
egredietur amplius et scribam super eum nomen Dei
mei et nomen civitatis Dei mei novae Hierusalem quae
descendit de caelo a Deo meo et nomen meum novum
13 qui habet aurem audiat quid Spiritus dicat ecclesiis
14 et angelo Laodiciae ecclesiae scribe haec dicit Amen
testis fidelis et verus qui est principium creaturae Dei
15 scio opera tua quia neque frigidus es neque calidus
utinam frigidus esses aut calidus **16** sed quia tepidus
es et nec frigidus nec calidus incipiam te evomere ex
ore meo **17** quia dicis quod dives sum et locupletatus et

nullius egeo et nescis quia tu es miser et miserabilis et
pauper et caecus et nudus **18** suadeo tibi emere a me
aurum ignitum probatum ut locuples fias et vestimentis
albis induaris et non appareat confusio nuditatis tuae et
collyrio inungue oculos tuos ut videas **19** ego quos amo
arguo et castigo aemulare ergo et paenitentiam age **20**
ecce sto ad ostium et pulso si quis audierit vocem meam
et aperuerit ianuam introibo ad illum et cenabo cum illo
et ipse mecum **21** qui vicerit dabo ei sedere mecum in
throno meo sicut et ego vici et sedi cum Patre meo in
throno eius **22** qui habet aurem audiat quid Spiritus dicat
ecclesiis

4 post haec vidi et ecce ostium apertum in caelo et vox
prima quam audivi tamquam tubae loquentis mecum
dicens ascende huc et ostendam tibi quae oportet fieri
post haec **2** statim fui in spiritu et ecce sedis posita erat in
caelo et supra sedem sedens **3** et qui sedebat similis erat
aspectui lapidis iaspidis et sardini et iris erat in circuitu
sedis similis visioni zmaragdinae **4** et in circuitu sedis
sedilia viginti quattuor et super thronos viginti quattuor
seniores sedentes circumamictos vestimentis albis et in
capitibus eorum coronas aureas **5** et de throno procedunt
fulgura et voces et tonitrua et septem lampades ardentes
ante thronum quae sunt septem spiritus Dei **6** et in
conspectu sedis tamquam mare vitreum simile cristallo et
in medio sedis et in circuitu sedis quattuor animalia plena
oculis ante et retro **7** et animal primum simile leoni et
secundum animal simile vitulo et tertium animal habens
faciem quasi hominis et quartum animal simile aquilae

volanti **8** et quattuor animalia singula eorum habebant
alas senas et in circuitu et intus plena sunt oculis et
requiem non habent die et nocte dicentia sanctus sanctus
sanctus Dominus Deus omnipotens qui erat et qui est et
qui venturus est **9** et cum darent illa animalia gloriam
et honorem et benedictionem sedenti super thronum
viventi in saecula saeculorum **(aiōn g165)** **10** procident
viginti quattuor seniores ante sedentem in throno et
adorabunt viventem in saecula saeculorum et mittent
coronas suas ante thronum dicentes **(aiōn g165)** **11** dignus
es Domine et Deus noster accipere gloriam et honorem et
virtutem quia tu creasti omnia et propter voluntatem
tuam erant et creata sunt

5 et vidi in dextera sedentis super thronum librum
scriptum intus et foris signatum sigillis septem **2** et
vidi angelum fortem praedicantem voce magna quis est
dignus aperire librum et solvere signacula eius **3** et nemo
poterat in caelo neque in terra neque subtus terram
aperire librum neque respicere illum **4** et ego flebam
multum quoniam nemo dignus inventus est aperire
librum nec videre eum **5** et unus de senioribus dicit
mihi ne fleveris ecce vicit leo de tribu Iuda radix David
aperire librum et septem signacula eius **6** et vidi et
ecce in medio throni et quattuor animalium et in medio
seniorum agnum stantem tamquam occisum habentem
cornua septem et oculos septem qui sunt spiritus Dei
missi in omnem terram **7** et venit et accepit de dextera
sedentis de throno **8** et cum aperuisset librum quattuor
animalia et viginti quattuor seniores ceciderunt coram

agno habentes singuli citharas et fialas aureas plenas
odoramentorum quae sunt orationes sanctorum **9** et
cantant novum canticum dicentes dignus es accipere
librum et aperire signacula eius quoniam occisus es et
redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omni tribu et lingua
et populo et natione **10** et fecisti eos Deo nostro regnum
et sacerdotes et regnabunt super terram **11** et vidi et
audivi vocem angelorum multorum in circuitu throni et
animalium et seniorum et erat numerus eorum milia
milium **12** dicentium voce magna dignus est agnus qui
occisus est accipere virtutem et divinitatem et sapientiam
et fortitudinem et honorem et gloriam et benedictionem
13 et omnem creaturam quae in caelo est et super terram
et sub terram et quae sunt in mari et quae in ea omnes
audivi dicentes sedenti in throno et agno benedictio et
honor et gloria et potestas in saecula saeculorum **(aiōn
g165)** **14** et quattuor animalia dicebant amen et seniores
ceciderunt et adoraverunt

6 et vidi quod aperuisset agnus unum de septem
signaculis et audivi unum de quattuor animalibus
dicentem tamquam vocem tonitrui veni **2** et vidi et ecce
equus albus et qui sedebat super illum habebat arcum
et data est ei corona et exivit vincens ut vinceret **3**
et cum aperuisset sigillum secundum audivi secundum
animal dicens veni **4** et exivit alius equus rufus et qui
sedebat super illum datum est ei ut sumeret pacem
de terra et ut invicem se interficiant et datus est illi
gladius magnus **5** et cum aperuisset sigillum tertium
audivi tertium animal dicens veni et vidi et ecce equus

niger et qui sedebat super eum habebat stateram in
manu sua **6** et audivi tamquam vocem in medio quattuor
animalium dicentem bilibris tritici denario et tres bilibres
hordei denario et vinum et oleum ne laeseris **7** et cum
aperuisset sigillum quartum audivi vocem quarti animalis
dicentis veni et vidi **8** et ecce equus pallidus et qui
sedebat desuper nomen illi Mors et inferus sequebatur
eum et data est illi potestas super quattuor partes terrae
interficere gladio fame et morte et bestiis terrae **(Hadēs**
g86) **9** et cum aperuisset quintum sigillum vidi subtus
altare animas interfectorum propter verbum Dei et
propter testimonium quod habebant **10** et clamabant
voce magna dicentes usquequo Domine sanctus et verus
non iudicas et vindicas sanguinem nostrum de his qui
habitant in terra **11** et datae sunt illis singulae stolae
albae et dictum est illis ut requiescerent tempus adhuc
modicum donec impleantur conservi eorum et fratres
eorum qui interficiendi sunt sicut et illi **12** et vidi cum
aperuisset sigillum sextum et terraemotus factus est
magnus et sol factus est niger tamquam saccus cilicinus
et luna tota facta est sicut sanguis **13** et stellae caeli
ceciderunt super terram sicut ficus mittit grossos suos
cum vento magno movetur **14** et caelum recessit sicut
liber involutus et omnis mons et insulae de locis suis
motae sunt **15** et reges terrae et principes et tribuni et
divites et fortes et omnis servus et liber absconderunt se
in speluncis et petris montium **16** et dicunt montibus et
petris cadite super nos et abscondite nos a facie sedentis

super thronum et ab ira agni **17** quoniam venit dies
magnus irae ipsorum et quis poterit stare

7 post haec vidi quattuor angelos stantes super quattuor
angulos terrae tenentes quattuor ventos terrae ne flaret
ventus super terram neque super mare neque in ullam
arborem **2** et vidi alterum angelum ascendentem ab
ortu solis habentem signum Dei vivi et clamavit voce
magna quattuor angelis quibus datum est nocere terrae
et mari **3** dicens nolite nocere terrae neque mari neque
arboribus quoadusque signemus servos Dei nostri in
frontibus eorum **4** et audivi numerum signatorum centum
quadraginta quattuor milia signati ex omni tribu filiorum
Israhel **5** ex tribu Iuda duodecim milia signati ex tribu
Ruben duodecim milia ex tribu Gad duodecim milia **6** ex
tribu Aser duodecim milia ex tribu Nepthalim duodecim
milia ex tribu Manasse duodecim milia **7** ex tribu Symeon
duodecim milia ex tribu Levi duodecim milia ex tribu
Issachar duodecim milia **8** ex tribu Zabulon duodecim
milia ex tribu Ioseph duodecim milia ex tribu Beniamin
duodecim milia signati **9** post haec vidi turbam magnam
quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus et
tribubus et populis et linguis stantes ante thronum et in
conspectu agni amicti stolas albas et palmae in manibus
eorum **10** et clamabant voce magna dicentes salus Deo
nostro qui sedet super thronum et agno **11** et omnes
angeli stabant in circuitu throni et seniorum et quattuor
animalium et ceciderunt in conspectu throni in facies
suas et adoraverunt Deum **12** dicentes amen benedictio et
claritas et sapientia et gratiarum actio et honor et virtus

et fortitudo Deo nostro in saecula saeculorum amen (aiōn g165) 13 et respondit unus de senioribus dicens mihi hii
qui amicti sunt stolis albis qui sunt et unde venerunt 14
et dixi illi domine mi tu scis et dixit mihi hii sunt qui
veniunt de tribulatione magna et laverunt stolas suas
et dealbaverunt eas in sanguine agni 15 ideo sunt ante
thronum Dei et serviunt ei die ac nocte in templo eius et
qui sedet in throno habitabit super illos 16 non esurient
neque sitient amplius neque cadet super illos sol neque
ullus aestus 17 quoniam agnus qui in medio throni est
reget illos et deducet eos ad vitae fontes aquarum et
absterget Deus omnem lacrimam ex oculis eorum

8 et cum aperuisset sigillum septimum factum est
silentium in caelo quasi media hora 2 et vidi septem
angelos stantes in conspectu Dei et datae sunt illis septem
tubae 3 et alius angelus venit et stetit ante altare habens
turibulum aureum et data sunt illi incensa multa ut daret
orationibus sanctorum omnium super altare aureum
quod est ante thronum 4 et ascendit fumus incensorum
de orationibus sanctorum de manu angeli coram Deo 5
et accepit angelus turibulum et implevit illud de igne
altaris et misit in terram et facta sunt tonitrua et voces et
fulgora et terraemotus 6 et septem angeli qui habebant
septem tubas paraverunt se ut tuba canerent 7 et primus
tuba cecinit et facta est grando et ignis mixta in sanguine
et missum est in terram et tertia pars terrae conbusta
est et tertia pars arborum conbusta est et omne faenum
viride conbustum est 8 et secundus angelus tuba cecinit
et tamquam mons magnus igne ardens missus est in

mare et facta est tertia pars maris sanguis **9** et mortua
est tertia pars creaturae quae habent animas et tertia
pars navium interiit **10** et tertius angelus tuba cecinit et
cecidit de caelo stella magna ardens tamquam facula et
cecidit in tertiam partem fluminum et in fontes aquarum
11 et nomen stellae dicitur Absinthius et facta est tertia
pars aquarum in absinthium et multi hominum mortui
sunt de aquis quia amarae factae sunt **12** et quartus
angelus tuba cecinit et percussa est tertia pars solis et
tertia pars lunae et tertia pars stellarum ut obscuraretur
tertia pars eorum et diei non luceret pars tertia et nox
similiter **13** et vidi et audivi vocem unius aquilae volantis
per medium caelum dicentis voce magna vae vae vae
habitantibus in terra de ceteris vocibus tubae trium
angelorum qui erant tuba canituri

9 et quintus angelus tuba cecinit et vidi stellam de caelo
cecidisse in terram et data est illi clavis putei abyssi
(Abyssos g12) **2** et aperuit puteum abyssi et ascendit fumus
putei sicut fumus fornacis magnae et obscuratus est sol
et aer de fumo putei **(Abyssos g12)** **3** et de fumo exierunt
lucustae in terram et data est illis potestas sicut habent
potestatem scorpiones terrae **4** et praeceptum est illis
ne laederent faenum terrae neque omne viride neque
omnem arborem nisi tantum homines qui non habent
signum Dei in frontibus **5** et datum est illis ne occiderent
eos sed ut cruciarentur mensibus quinque et cruciatus
eorum ut cruciatus scorpii cum percutit hominem **6**
et in diebus illis quaerent homines mortem et non
invenient eam et desiderabunt mori et fugiet mors ab

ipsis **7** et similitudines lucustarum similes equis paratis
in proelium et super capita earum tamquam coronae
similes auro et facies earum sicut facies hominum **8**
et habebant capillos sicut capillos mulierum et dentes
earum sicut leonum erant **9** et habebant loricas sicut
loricas ferreas et vox alarum earum sicut vox curruum
equorum multorum currentium in bellum **10** et habebant
caudas similes scorpionum et aculei in caudis earum
potestas earum nocere hominibus mensibus quinque
11 et habebant super se regem angelum abyssi cui
nomen hebraice Abaddon graece autem Apollyon et
latine habet nomen Exterminans **(Abyssos g12)** **12** vae
unum abiit ecce veniunt adhuc duo vae post haec **13**
et sextus angelus tuba cecinit et audivi vocem unum
ex cornibus altaris aurei quod est ante oculos Dei **14**
dicentem sexto angelo qui habebat tubam solve quattuor
angelos qui alligati sunt in flumine magno Eufrate **15** et
soluti sunt quattuor angeli qui parati erant in horam
et diem et mensem et annum ut occiderent tertiam
partem hominum **16** et numerus equestris exercitus
vicies milies dena milia audivi numerum eorum **17**
et ita vidi equos in visione et qui sedebant super eos
habentes loricas igneas et hyacinthinas et sulphureas
et capita equorum erant tamquam capita leonum et de
ore ipsorum procedit ignis et fumus et sulphur **18** ab
his tribus plagis occisa est tertia pars hominum de igne
et fumo et sulphure qui procedebat ex ore ipsorum **19**
potestas enim equorum in ore eorum est et in caudis
eorum nam caudae illorum similes serpentibus habentes

capita et in his nocent **20** et ceteri homines qui non
sunt occisi in his plagis neque paenitentiam egerunt de
operibus manuum suarum ut non adorarent daemonia et
simulacra aurea et argentea et aerea et lapidea et lignea
quae neque videre possunt neque audire neque ambulare
21 et non egerunt paenitentiam ab homicidiis suis neque
a veneficiis suis neque a fornicatione sua neque a furtis
suis

10 et vidi alium angelum fortem descendentem de caelo
amictum nube et iris in capite eius et facies eius erat ut
sol et pedes eius tamquam columna ignis **2** et habebat
in manu sua libellum apertum et posuit pedem suum
dextrum supra mare sinistrum autem super terram **3** et
clamavit voce magna quemadmodum cum leo rugit et
cum clamasset locuta sunt septem tonitrua voces suas **4**
et cum locuta fuissent septem tonitrua scripturus eram
et audivi vocem de caelo dicentem signa quae locuta
sunt septem tonitrua et noli ea scribere **5** et angelum
quem vidi stantem supra mare et supra terram levavit
manum suam ad caelum **6** et iuravit per viventem in
saecula saeculorum qui creavit caelum et ea quae in illo
sunt et terram et ea quae in ea sunt et mare et quae in
eo sunt quia tempus amplius non erit **(aiōn g165)** **7** sed in
diebus vocis septimi angeli cum coeperit tuba canere et
consummabitur mysterium Dei sicut evangelizavit per
servos suos prophetas **8** et vox quam audivi de caelo
iterum loquentem mecum et dicentem vade accipe librum
apertum de manu angeli stantis supra mare et supra
terram **9** et abii ad angelum dicens ei ut daret mihi librum

et dicit mihi accipe et devora illum et faciet amaricare
ventrem tuum sed in ore tuo erit dulce tamquam mel **10**
et accepi librum de manu angeli et devoravi eum et erat
in ore meo tamquam mel dulce et cum devorassem eum
amaricatus est venter meus **11** et dicunt mihi oportet
te iterum prophetare populis et gentibus et linguis et
regibus multis

11 et datus est mihi calamus similis virgae dicens surge
et metire templum Dei et altare et adorantes in eo **2**
atrium autem quod est foris templum eice foras et ne
metieris eum quoniam datum est gentibus et civitatem
sanctam calcabunt mensibus quadraginta duobus **3** et
dabo duobus testibus meis et prophetabunt diebus mille
ducentis sexaginta amicti saccos **4** hii sunt duo olivae et
duo candelabra in conspectu Domini terrae stantes **5** et
si quis eos voluerit nocere ignis exiet de ore illorum et
devorabit inimicos eorum et si quis voluerit eos laedere
sic oportet eum occidi **6** hii habent potestatem cludendi
caelum ne pluat diebus prophetiae ipsorum et potestatem
habent super aquas convertendi eas in sanguinem et
percutere terram omni plaga quotienscumque voluerint
7 et cum finierint testimonium suum bestia quae ascendit
de abysso faciet adversus illos bellum et vincet eos et
occidet illos **(Abyssos g12)** **8** et corpora eorum in plateis
civitatis magnae quae vocatur spiritaliter Sodoma et
Aegyptus ubi et Dominus eorum crucifixus est **9** et
videbunt de populis et tribubus et linguis et gentibus
corpora eorum per tres dies et dimidium et corpora
eorum non sinunt poni in monumentis **10** et inhabitantes

terram gaudebunt super illis et iucundabuntur et munera
mittent invicem quoniam hii duo prophetae cruciaverunt
eos qui inhabitant super terram **11** et post dies tres et
dimidium spiritus vitae a Deo intravit in eos et steterunt
super pedes suos et timor magnus cecidit super eos qui
viderunt eos **12** et audierunt vocem magnam de caelo
dicentem illis ascendite huc et ascenderunt in caelum in
nube et viderunt illos inimici eorum **13** et in illa hora
factus est terraemotus magnus et decima pars civitatis
cecidit et occisi sunt in terraemotu nomina hominum
septem milia et reliqui in timore sunt missi et dederunt
gloriam Deo caeli **14** vae secundum abiit ecce vae tertium
veniet cito **15** et septimus angelus tuba cecinit et factae
sunt voces magnae in caelo dicentes factum est regnum
huius mundi Domini nostri et Christi eius et regnabit
in saecula saeculorum **(aiōn g165)** **16** et viginti quattuor
seniores qui in conspectu Dei sedent in sedibus suis
ceciderunt in facies suas et adoraverunt Deum **17** dicentes
gratias agimus tibi Domine Deus omnipotens qui es et qui
eras quia accepisti virtutem tuam magnam et regnasti
18 et iratae sunt gentes et advenit ira tua et tempus
mortuorum iudicari et reddere mercedem servis tuis
prophetis et sanctis et timentibus nomen tuum pusillis
et magnis et exterminandi eos qui corruperunt terram
19 et apertum est templum Dei in caelo et visa est arca
testamenti eius in templo eius et facta sunt fulgora et
voces et terraemotus et grando magna

12 et signum magnum paruit in caelo mulier amicta sole
et luna sub pedibus eius et in capite eius corona stellarum

duodecim **2** et in utero habens et clamat parturiens et
cruciatur ut pariat **3** et visum est aliud signum in caelo et
ecce draco magnus rufus habens capita septem et cornua
decem et in capitibus suis septem diademata **4** et cauda
eius trahebat tertiam partem stellarum caeli et misit eas
in terram et draco stetit ante mulierem quae erat paritura
ut cum peperisset filium eius devoraret **5** et peperit
filium masculum qui recturus erit omnes gentes in virga
ferrea et raptus est filius eius ad Deum et ad thronum
eius **6** et mulier fugit in solitudinem ubi habet locum
paratum a Deo ut ibi pascant illam diebus mille ducentis
sexaginta **7** et factum est proelium in caelo Michahel et
angeli eius proeliabantur cum dracone et draco pugnabat
et angeli eius **8** et non valuerunt neque locus inventus
est eorum amplius in caelo **9** et proiectus est draco
ille magnus serpens antiquus qui vocatur Diabolus et
Satanas qui seducit universum orbem proiectus est in
terram et angeli eius cum illo missi sunt **10** et audivi
vocem magnam in caelo dicentem nunc facta est salus et
virtus et regnum Dei nostri et potestas Christi eius quia
proiectus est accusator fratrum nostrorum qui accusabat
illos ante conspectum Dei nostri die ac nocte **11** et ipsi
vicerunt illum propter sanguinem agni et propter verbum
testimonii sui et non dilexerunt animam suam usque
ad mortem **12** propterea laetamini caeli et qui habitatis
in eis vae terrae et mari quia descendit diabolus ad vos
habens iram magnam sciens quod modicum tempus
habet **13** et postquam vidit draco quod proiectus est in
terram persecutus est mulierem quae peperit masculum

14 et datae sunt mulieri duae alae aquilae magnae ut
volaret in desertum in locum suum ubi alitur per tempus
et tempora et dimidium temporis a facie serpentis 15 et
misit serpens ex ore suo post mulierem aquam tamquam
flumen ut eam faceret trahi a flumine 16 et adiuvit terra
mulierem et aperuit terra os suum et absorbuit flumen
quod misit draco de ore suo 17 et iratus est draco in
mulierem et abiit facere proelium cum reliquis de semine
eius qui custodiunt mandata Dei et habent testimonium
Iesu

13 et stetit super harenam maris et vidi de mare bestiam
ascendentem habentem capita septem et cornua decem
et super cornua eius decem diademata et super capita
eius nomina blasphemiae 2 et bestiam quam vidi similis
erat pardo et pedes eius sicut ursi et os eius sicut os leonis
et dedit illi draco virtutem suam et potestatem magnam
3 et unum de capitibus suis quasi occisum in mortem
et plaga mortis eius curata est et admirata est universa
terra post bestiam 4 et adoraverunt draconem quia dedit
potestatem bestiae et adoraverunt bestiam dicentes quis
similis bestiae et quis poterit pugnare cum ea 5 et datum
est ei os loquens magna et blasphemiae et data est illi
potestas facere menses quadraginta duo 6 et aperuit os
suum in blasphemias ad Deum blasphemare nomen eius
et tabernaculum eius et eos qui in caelo habitant 7 et
datum est illi bellum facere cum sanctis et vincere illos
et data est ei potestas in omnem tribum et populum
et linguam et gentem 8 et adorabunt eum omnes qui
inhabitant terram quorum non sunt scripta nomina in

libro vitae agni qui occisus est ab origine mundi **9** si quis
habet aurem audiat **10** qui in captivitatem in captivitatem
vadit qui in gladio occiderit oportet eum gladio occidi
hic est patientia et fides sanctorum **11** et vidi aliam
bestiam ascendentem de terra et habebat cornua duo
similia agni et loquebatur sicut draco **12** et potestatem
prioris bestiae omnem faciebat in conspectu eius et facit
terram et inhabitantes in eam adorare bestiam primam
cuius curata est plaga mortis **13** et fecit signa magna
ut etiam ignem faceret de caelo descendere in terram
in conspectu hominum **14** et seducit habitantes terram
propter signa quae data sunt illi facere in conspectu
bestiae dicens habitantibus in terra ut faciant imaginem
bestiae quae habet plagam gladii et vixit **15** et datum est
illi ut daret spiritum imagini bestiae ut et loquatur imago
bestiae et faciat quicumque non adoraverint imaginem
bestiae occidantur **16** et faciet omnes pusillos et magnos
et divites et pauperes et liberos et servos habere caracter
in dextera manu aut in frontibus suis **17** et ne quis possit
emere aut vendere nisi qui habet caracter nomen bestiae
aut numerum nominis eius **18** hic sapientia est qui habet
intellectum conputet numerum bestiae numerus enim
hominis est et numerus eius est sescenti sexaginta sex

14 et vidi et ecce agnus stabat supra montem Sion et
cum illo centum quadraginta quattuor milia habentes
nomen eius et nomen Patris eius scriptum in frontibus
suis **2** et audivi vocem de caelo tamquam vocem aquarum
multarum et tamquam vocem tonitrui magni et vocem
quam audivi sicut citharoedorum citharizantium in

citharis suis **3** et cantabant quasi canticum novum ante
sedem et ante quattuor animalia et seniores et nemo
poterat discere canticum nisi illa centum quadraginta
quattuor milia qui empti sunt de terra **4** hii sunt qui
cum mulieribus non sunt coinquinati virgines enim
sunt hii qui sequuntur agnum quocumque abierit hii
empti sunt ex hominibus primitiae Deo et agno **5** et in
ore ipsorum non est inventum mendacium sine macula
sunt **6** et vidi alterum angelum volantem per medium
caelum habentem evangelium aeternum ut evangelizaret
sedentibus super terram et super omnem gentem et
tribum et linguam et populum **(aiōnios g166)** **7** dicens
magna voce timete Deum et date illi honorem quia venit
hora iudicii eius et adorate eum qui fecit caelum et
terram et mare et fontes aquarum **8** et alius angelus
secutus est dicens cecidit cecidit Babylon illa magna
quae a vino irae fornicationis suae potionavit omnes
gentes **9** et alius angelus tertius secutus est illos dicens
voce magna si quis adoraverit bestiam et imaginem eius
et acceperit caracterem in fronte sua aut in manu sua
10 et hic bibet de vino irae Dei qui mixtus est mero
in calice irae ipsius et cruciabitur igne et sulphure in
conspectu angelorum sanctorum et ante conspectum agni
11 et fumus tormentorum eorum in saecula saeculorum
ascendit nec habent requiem die ac nocte qui adoraverunt
bestiam et imaginem eius et si quis acceperit caracterem
nominis eius **(aiōn g165)** **12** hic patientia sanctorum est qui
custodiunt mandata Dei et fidem Iesu **13** et audivi vocem
de caelo dicentem scribe beati mortui qui in Domino

moriuntur amodo iam dicit Spiritus ut requiescant a
laboribus suis opera enim illorum sequuntur illos **14** et
vidi et ecce nubem candidam et supra nubem sedentem
similem Filio hominis habentem in capite suo coronam
auream et in manu sua falcem acutam **15** et alter angelus
exivit de templo clamans voce magna ad sedentem super
nubem mitte falcem tuam et mete quia venit hora ut
metatur quoniam aruit messis terrae **16** et misit qui
sedebat supra nubem falcem suam in terram et messa est
terra **17** et alius angelus exivit de templo quod est in
caelo habens et ipse falcem acutam **18** et alius angelus de
altari qui habet potestatem supra ignem et clamavit voce
magna qui habebat falcem acutam dicens mitte falcem
tuam acutam et vindemia botros vineae terrae quoniam
maturae sunt uvae eius **19** et misit angelus falcem suam
in terram et vindemiavit vineam terrae et misit in lacum
irae Dei magnum **20** et calcatus est lacus extra civitatem
et exivit sanguis de lacu usque ad frenos equorum per
stadia mille sescenta

15 et vidi aliud signum in caelo magnum et mirabile
angelos septem habentes plagas septem novissimas
quoniam in illis consummata est ira Dei **2** et vidi tamquam
mare vitreum mixtum igne et eos qui vicerunt bestiam
et imaginem illius et numerum nominis eius stantes
supra mare vitreum habentes citharas Dei **3** et cantant
canticum Mosi servi Dei et canticum agni dicentes magna
et mirabilia opera tua Domine Deus omnipotens iustae
et verae viae tuae rex saeculorum **4** quis non timebit
Domine et magnificabit nomen tuum quia solus pius

quoniam omnes gentes venient et adorabunt in conspectu
tuo quoniam iudicia tua manifestata sunt **5** et post
haec vidi et ecce apertum est templum tabernaculi
testimonii in caelo **6** et exierunt septem angeli habentes
septem plagas de templo vestiti lapide mundo candido et
praecincti circa pectora zonis aureis **7** et unus ex quattuor
animalibus dedit septem angelis septem fialas aureas
plenas iracundiae Dei viventis in saecula saeculorum **(aiōn
g165)** **8** et impletum est templum fumo a maiestate Dei et
de virtute eius et nemo poterat introire in templum donec
consummarentur septem plagae septem angelorum

16 et audivi vocem magnam de templo dicentem septem
angelis ite et effundite septem fialas irae Dei in terram
2 et abiit primus et effudit fialam suam in terram et
factum est vulnus saevum ac pessimum in homines
qui habent caracterem bestiae et eos qui adoraverunt
imaginem eius **3** et secundus effudit fialam suam in
mare et factus est sanguis tamquam mortui et omnis
anima vivens mortua est in mari **4** et tertius effudit
fialam suam super flumina et super fontes aquarum et
factus est sanguis **5** et audivi angelum aquarum dicentem
iustus es qui es et qui eras sanctus quia haec iudicasti **6**
quia sanguinem sanctorum et prophetarum fuderunt
et sanguinem eis dedisti bibere digni sunt **7** et audivi
altare dicens etiam Domine Deus omnipotens vera et
iusta iudicia tua **8** et quartus effudit fialam suam in
solem et datum est illi aestu adficere homines et igni **9** et
aestuaverunt homines aestu magno et blasphemaverunt
nomen Dei habentis potestatem super has plagas neque

egerunt paenitentiam ut darent illi gloriam **10** et quintus
effudit fialam suam super sedem bestiae et factum est
regnum eius tenebrosum et conmanducaverunt linguas
suas prae dolore **11** et blasphemaverunt Deum caeli prae
doloribus et vulneribus suis et non egerunt paenitentiam
ex operibus suis **12** et sextus effudit fialam suam in
flumen illud magnum Eufraten et siccavit aquam eius ut
praepararetur via regibus ab ortu solis **13** et vidi de ore
draconis et de ore bestiae et de ore pseudoprophetae
spiritus tres inmundos in modum ranarum **14** sunt enim
spiritus daemoniorum facientes signa et procedunt ad
reges totius terrae congregare illos in proelium ad diem
magnum Dei omnipotentis **15** ecce venio sicut fur beatus
qui vigilat et custodit vestimenta sua ne nudus ambulet
et videant turpitudinem eius **16** et congregavit illos in
locum qui vocatur hebraice Hermagedon **17** et septimus
effudit fialam suam in aerem et exivit vox magna de
templo a throno dicens factum est **18** et facta sunt
fulgora et voces et tonitrua et terraemotus factus est
magnus qualis numquam fuit ex quo homines fuerunt
super terram talis terraemotus sic magnus **19** et facta
est civitas magna in tres partes et civitates gentium
ceciderunt et Babylon magna venit in memoriam ante
Deum dare ei calicem vini indignationis irae eius **20**
et omnis insula fugit et montes non sunt inventi **21**
et grando magna sicut talentum descendit de caelo in
homines et blasphemaverunt homines Deum propter
plagam grandinis quoniam magna facta est vehementer

17 et venit unus de septem angelis qui habebant septem
fialas et locutus est mecum dicens veni ostendam tibi
damnationem meretricis magnae quae sedet super aquas
multas **2** cum qua fornicati sunt reges terrae et inebriati
sunt qui inhabitant terram de vino prostitutionis eius **3**
et abstulit me in desertum in spiritu et vidi mulierem
sedentem super bestiam coccineam plenam nominibus
blasphemiae habentem capita septem et cornua decem
4 et mulier erat circumdata purpura et coccino et
inaurata auro et lapide pretioso et margaritis habens
poculum aureum in manu sua plenum abominationum et
inmunditia fornicationis eius **5** et in fronte eius nomen
scriptum mysterium Babylon magna mater fornicationum
et abominationum terrae **6** et vidi mulierem ebriam de
sanguine sanctorum et de sanguine martyrum Iesu et
miratus sum cum vidissem illam admiratione magna
7 et dixit mihi angelus quare miraris ego tibi dicam
sacramentum mulieris et bestiae quae portat eam quae
habet capita septem et decem cornua **8** bestiam quam
vidisti fuit et non est et ascensura est de abysso et in
interitum ibit et mirabuntur inhabitantes terram quorum
non sunt scripta nomina in libro vitae a constitutione
mundi videntes bestiam quia erat et non est **(Abyssos
g12)** **9** et hic est sensus qui habet sapientiam septem
capita septem montes sunt super quos mulier sedet
et reges septem sunt **10** quinque ceciderunt unus est
alius nondum venit et cum venerit oportet illum breve
tempus manere **11** et bestia quae erat et non est et ipsa
octava est et de septem est et in interitum vadit **12** et

decem cornua quae vidisti decem reges sunt qui regnum
nondum acceperunt sed potestatem tamquam reges
una hora accipiunt post bestiam **13** hii unum consilium
habent et virtutem et potestatem suam bestiae tradunt
14 hii cum agno pugnabunt et agnus vincet illos quoniam
Dominus dominorum est et rex regum et qui cum illo
sunt vocati et electi et fideles **15** et dixit mihi aquas quas
vidisti ubi meretrix sedet populi sunt et gentes et linguae
16 et decem cornua quae vidisti et bestiam hii odient
fornicariam et desolatam facient illam et nudam et carnes
eius manducabunt et ipsam igni concremabunt **17** Deus
enim dedit in corda eorum ut faciant quod illi placitum
est ut dent regnum suum bestiae donec consummentur
verba Dei **18** et mulier quam vidisti est civitas magna
quae habet regnum super reges terrae

18 et post haec vidi alium angelum descendentem de
caelo habentem potestatem magnam et terra inluminata
est a gloria eius **2** et exclamavit in forti voce dicens cecidit
cecidit Babylon magna et facta est habitatio daemoniorum
et custodia omnis spiritus inmundi et custodia omnis
volucris inmundae **3** quia de ira fornicationis eius
biberunt omnes gentes et reges terrae cum illa fornicati
sunt et mercatores terrae de virtute deliciarum eius
divites facti sunt **4** et audivi aliam vocem de caelo
dicentem exite de illa populus meus ut ne participes sitis
delictorum eius et de plagis eius non accipiatis **5** quoniam
pervenerunt peccata eius usque ad caelum et recordatus
est Deus iniquitatum eius **6** reddite illi sicut ipsa reddidit
et duplicate duplicia secundum opera eius in poculo quo

miscuit miscite illi duplum **7** quantum glorificavit se
et in deliciis fuit tantum date illi tormentum et luctum
quia in corde suo dicit sedeo regina et vidua non sum et
luctum non videbo **8** ideo in una die venient plagae eius
mors et luctus et fames et igni conburetur quia fortis est
Deus qui iudicavit illam **9** et flebunt et plangent se super
illam reges terrae qui cum illa fornicati sunt et in deliciis
vixerunt cum viderint fumum incendii eius **10** longe
stantes propter timorem tormentorum eius dicentes
vae vae civitas illa magna Babylon civitas illa fortis
quoniam una hora venit iudicium tuum **11** et negotiatores
terrae flebunt et lugebunt super illam quoniam merces
eorum nemo emet amplius **12** mercem auri et argenti
et lapidis pretiosi et margaritis et byssi et purpurae et
serici et cocci et omne lignum thyinum et omnia vasa
eboris et omnia vasa de lapide pretioso et aeramento
et ferro et marmore **13** et cinnamomum et amomum et
odoramentorum et unguenti et turis et vini et olei et
similae et tritici et iumentorum et ovium et equorum et
raedarum et mancipiorum et animarum hominum **14** et
poma tua desiderii animae discessit a te et omnia pinguia
et clara perierunt a te et amplius illa iam non invenient
15 mercatores horum qui divites facti sunt ab ea longe
stabunt propter timorem tormentorum eius flentes ac
lugentes **16** et dicentes vae vae civitas illa magna quae
amicta erat byssino et purpura et cocco et deaurata est
auro et lapide pretioso et margaritis **17** quoniam una
hora destitutae sunt tantae divitiae et omnis gubernator
et omnis qui in locum navigat et nautae et qui maria

operantur longe steterunt **18** et clamaverunt videntes
locum incendii eius dicentes quae similis civitati huic
magnae **19** et miserunt pulverem super capita sua et
clamaverunt flentes et lugentes dicentes vae vae civitas
magna in qua divites facti sunt omnes qui habent naves
in mari de pretiis eius quoniam una hora desolata est
20 exulta super eam caelum et sancti et apostoli et
prophetae quoniam iudicavit Deus iudicium vestrum
de illa **21** et sustulit unus angelus fortis lapidem quasi
molarem magnum et misit in mare dicens hoc impetu
mittetur Babylon magna illa civitas et ultra iam non
invenietur **22** et vox citharoedorum et musicorum et
tibia canentium et tuba non audietur in te amplius et
omnis artifex omnis artis non invenietur in te amplius et
vox molae non audietur in te amplius **23** et lux lucernae
non lucebit tibi amplius et vox sponsi et sponsae non
audietur adhuc in te quia mercatores tui erant principes
terrae quia in veneficiis tuis erraverunt omnes gentes **24**
et in ea sanguis prophetarum et sanctorum inventus est
et omnium qui interfecti sunt in terra

19 post haec audivi quasi vocem magnam turbarum
multarum in caelo dicentium alleluia salus et gloria et
virtus Deo nostro est **2** quia vera et iusta iudicia sunt eius
quia iudicavit de meretrice magna quae corrupit terram
in prostitutione sua et vindicavit sanguinem servorum
suorum de manibus eius **3** et iterum dixerunt alleluia
et fumus eius ascendit in saecula saeculorum **(aiōn g165)**
4 et ceciderunt seniores viginti quattuor et quattuor
animalia et adoraverunt Deum sedentem super thronum

dicentes amen alleluia **5** et vox de throno exivit dicens
laudem dicite Deo nostro omnes servi eius et qui timetis
eum pusilli et magni **6** et audivi quasi vocem turbae
magnae et sicut vocem aquarum multarum et sicut
vocem tonitruum magnorum dicentium alleluia quoniam
regnavit Dominus Deus noster omnipotens **7** gaudeamus
et exultemus et demus gloriam ei quia venerunt nuptiae
agni et uxor eius praeparavit se **8** et datum est illi ut
cooperiat se byssinum splendens candidum byssinum
enim iustificationes sunt sanctorum **9** et dicit mihi scribe
beati qui ad cenam nuptiarum agni vocati sunt et dicit
mihi haec verba vera Dei sunt **10** et cecidi ante pedes eius
ut adorarem eum et dicit mihi vide ne feceris conservus
tuus sum et fratrum tuorum habentium testimonium
Iesu Deum adora testimonium enim Iesu est spiritus
prophetiae **11** et vidi caelum apertum et ecce equus albus
et qui sedebat super eum vocabatur Fidelis et Verax
vocatur et iustitia iudicat et pugnat **12** oculi autem eius
sicut flamma ignis et in capite eius diademata multa
habens nomen scriptum quod nemo novit nisi ipse **13**
et vestitus erat vestem aspersam sanguine et vocatur
nomen eius Verbum Dei **14** et exercitus qui sunt in caelo
sequebantur eum in equis albis vestiti byssinum album
mundum **15** et de ore ipsius procedit gladius acutus ut in
ipso percutiat gentes et ipse reget eos in virga ferrea et
ipse calcat torcular vini furoris irae Dei omnipotentis
16 et habet in vestimento et in femore suo scriptum
rex regum et Dominus dominantium **17** et vidi unum
angelum stantem in sole et clamavit voce magna dicens

omnibus avibus quae volabant per medium caeli venite
congregamini ad cenam magnam Dei **18** ut manducetis
carnes regum et carnes tribunorum et carnes fortium et
carnes equorum et sedentium in ipsis et carnes omnium
liberorum ac servorum et pusillorum ac magnorum
19 et vidi bestiam et reges terrae et exercitus eorum
congregatos ad faciendum proelium cum illo qui sedebat
in equo et cum exercitu eius **20** et adprehensa est bestia
et cum illo pseudopropheta qui fecit signa coram ipso
quibus seduxit eos qui acceperunt caracterem bestiae
qui et adorant imaginem eius vivi missi sunt hii duo
in stagnum ignis ardentis sulphure **(Limnē Pyr g3041 g4442)**
21 et ceteri occisi sunt in gladio sedentis super equum
qui procedit de ore ipsius et omnes aves saturatae sunt
carnibus eorum

20 et vidi angelum descendentem de caelo habentem
clavem abyssi et catenam magnam in manu sua **(Abyssos**
g12) **2** et adprehendit draconem serpentem antiquum qui
est diabolus et Satanas et ligavit eum per annos mille **3**
et misit eum in abyssum et clusit et signavit super illum
ut non seducat amplius gentes donec consummentur
mille anni post haec oportet illum solvi modico tempore
(Abyssos g12) **4** et vidi sedes et sederunt super eas
et iudicium datum est illis et animas decollatorum
propter testimonium Iesu et propter verbum Dei et
qui non adoraverunt bestiam neque imaginem eius nec
acceperunt caracterem in frontibus aut in manibus suis et
vixerunt et regnaverunt cum Christo mille annis **5** ceteri
mortuorum non vixerunt donec consummentur mille

anni haec est resurrectio prima **6** beatus et sanctus qui
habet partem in resurrectione prima in his secunda mors
non habet potestatem sed erunt sacerdotes Dei et Christi
et regnabunt cum illo mille annis **7** et cum consummati
fuerint mille anni solvetur Satanas de carcere suo **8**
et exibit et seducet gentes quae sunt super quattuor
angulos terrae Gog et Magog et congregabit eos in
proelium quorum numerus est sicut harena maris **9** et
ascenderunt super latitudinem terrae et circumierunt
castra sanctorum et civitatem dilectam et descendit
ignis a Deo de caelo et devoravit eos **10** et diabolus qui
seducebat eos missus est in stagnum ignis et sulphuris
ubi et bestia et pseudoprophetes et cruciabuntur die
ac nocte in saecula saeculorum **(aiōn g165, Limnē Pyr g3041
g4442)** **11** et vidi thronum magnum candidum et sedentem
super eum a cuius aspectu fugit terra et caelum et locus
non est inventus ab eis **12** et vidi mortuos magnos et
pusillos stantes in conspectu throni et libri aperti sunt
et alius liber apertus est qui est vitae et iudicati sunt
mortui ex his quae scripta erant in libris secundum opera
ipsorum **13** et dedit mare mortuos qui in eo erant et
mors et inferus dederunt mortuos qui in ipsis erant et
iudicatum est de singulis secundum opera ipsorum **(Hadēs
g86)** **14** et inferus et mors missi sunt in stagnum ignis haec
mors secunda est stagnum ignis **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041
g4442)** **15** et qui non est inventus in libro vitae scriptus
missus est in stagnum ignis **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 et vidi caelum novum et terram novam primum enim
caelum et prima terra abiit et mare iam non est **2** et

civitatem sanctam Hierusalem novam vidi descendentem
de caelo a Deo paratam sicut sponsam ornatam viro
suo **3** et audivi vocem magnam de throno dicentem
ecce tabernaculum Dei cum hominibus et habitabit cum
eis et ipsi populus eius erunt et ipse Deus cum eis erit
eorum Deus **4** et absterget Deus omnem lacrimam ab
oculis eorum et mors ultra non erit neque luctus neque
clamor neque dolor erit ultra quae prima abierunt **5**
et dixit qui sedebat in throno ecce nova facio omnia et
dicit scribe quia haec verba fidelissima sunt et vera **6** et
dixit mihi factum est ego sum Alpha et Omega initium
et finis ego sitienti dabo de fonte aquae vivae gratis **7**
qui vicerit possidebit haec et ero illi Deus et ille erit
mihi filius **8** timidis autem et incredulis et execratis et
homicidis et fornicatoribus et veneficis et idolatris et
omnibus mendacibus pars illorum erit in stagno ardenti
igne et sulphure quod est mors secunda **(Limnē Pyr g3041
g4442)** **9** et venit unus de septem angelis habentibus
fialas plenas septem plagis novissimis et locutus est
mecum dicens veni ostendam tibi sponsam uxorem
agni **10** et sustulit me in spiritu in montem magnum et
altum et ostendit mihi civitatem sanctam Hierusalem
descendentem de caelo a Deo **11** habentem claritatem Dei
lumen eius simile lapidi pretioso tamquam lapidi iaspidis
sicut cristallum **12** et habebat murum magnum et altum
habens portas duodecim et in portis angelos duodecim et
nomina inscripta quae sunt nomina duodecim tribuum
filiorum Israhel **13** ab oriente portae tres et ab aquilone
portae tres et ab austro portae tres et ab occasu portae

tres **14** et murus civitatis habens fundamenta duodecim
et in ipsis duodecim nomina duodecim apostolorum
agni **15** et qui loquebatur mecum habebat mensuram
harundinem auream ut metiretur civitatem et portas eius
et murum **16** et civitas in quadro posita est et longitudo
eius tanta est quanta et latitudo et mensus est civitatem
de harundine per stadia duodecim milia longitudo et
latitudo et altitudo eius aequalia sunt **17** et mensus est
murus eius centum quadraginta quattuor cubitorum
mensura hominis quae est angeli **18** et erat structura muri
eius ex lapide iaspide ipsa vero civitas auro mundo simile
vitro mundo **19** fundamenta muri civitatis omni lapide
pretioso ornata fundamentum primum iaspis secundus
sapphyrus tertius carcedonius quartus zmaragdus **20**
quintus sardonix sextus sardinus septimus chrysolitus
octavus berillus nonus topazius decimus chrysoprassus
undecimus hyacinthus duodecimus amethistus **21** et
duodecim portae duodecim margaritae sunt per singulas
et singulae portae erant ex singulis margaritis et platea
civitatis aurum mundum tamquam vitrum perlucidum **22**
et templum non vidi in ea Dominus enim Deus omnipotens
templum illius est et agnus **23** et civitas non eget sole
neque luna ut luceant in ea nam claritas Dei inluminavit
eam et lucerna eius est agnus **24** et ambulabunt gentes
per lumen eius et reges terrae adferent gloriam suam et
honorem in illam **25** et portae eius non cludentur per
diem nox enim non erit illic **26** et adferent gloriam et
honorem gentium in illam **27** nec intrabit in ea aliquid

coinquinatum et faciens abominationem et mendacium
nisi qui scripti sunt in libro vitae agni

22 et ostendit mihi fluvium aquae vitae splendidum
tamquam cristallum procedentem de sede Dei et agni **2**
in medio plateae eius et ex utraque parte fluminis lignum
vitae adferens fructus duodecim per menses singula
reddentia fructum suum et folia ligni ad sanitatem
gentium **3** et omne maledictum non erit amplius et
sedes Dei et agni in illa erunt et servi eius servient illi
4 et videbunt faciem eius et nomen eius in frontibus
eorum **5** et nox ultra non erit et non egebunt lumine
lucernae neque lumine solis quoniam Dominus Deus
inluminat illos et regnabunt in saecula saeculorum **(aiōn**
g165) **6** et dixit mihi haec verba fidelissima et vera sunt et
Dominus Deus spirituum prophetarum misit angelum
suum ostendere servis suis quae oportet fieri cito **7** et
ecce venio velociter beatus qui custodit verba prophetiae
libri huius **8** et ego Iohannes qui audivi et vidi haec
et postquam audissem et vidissem cecidi ut adorarem
ante pedes angeli qui mihi haec ostendebat **9** et dicit
mihi vide ne feceris conservus tuus sum et fratrum
tuorum prophetarum et eorum qui servant verba libri
huius Deum adora **10** et dicit mihi ne signaveris verba
prophetiae libri huius tempus enim prope est **11** qui
nocet noceat adhuc et qui in sordibus est sordescat adhuc
et iustus iustitiam faciat adhuc et sanctus sanctificetur
adhuc **12** ecce venio cito et merces mea mecum est
reddere unicuique secundum opera sua **13** ego Alpha et
Omega primus et novissimus principium et finis **14** beati

qui lavant stolas suas ut sit potestas eorum in ligno vitae
et portis intrent in civitatem **15** foris canes et venefici
et inpudici et homicidae et idolis servientes et omnis
qui amat et facit mendacium **16** ego Iesus misi angelum
meum testificari vobis haec in ecclesiis ego sum radix et
genus David stella splendida et matutina **17** et Spiritus
et sponsa dicunt veni et qui audit dicat veni et qui sitit
veniat qui vult accipiat aquam vitae gratis **18** contestor
ego omni audienti verba prophetiae libri huius si quis
adposuerit ad haec adponet Deus super illum plagas
scriptas in libro isto **19** et si quis deminuerit de verbis
libri prophetiae huius auferet Deus partem eius de ligno
vitae et de civitate sancta et de his quae scripta sunt
in libro isto **20** dicit qui testimonium perhibet istorum
etiam venio cito amen veni Domine Iesu **21** gratia Domini
nostri Iesu Christi cum omnibus

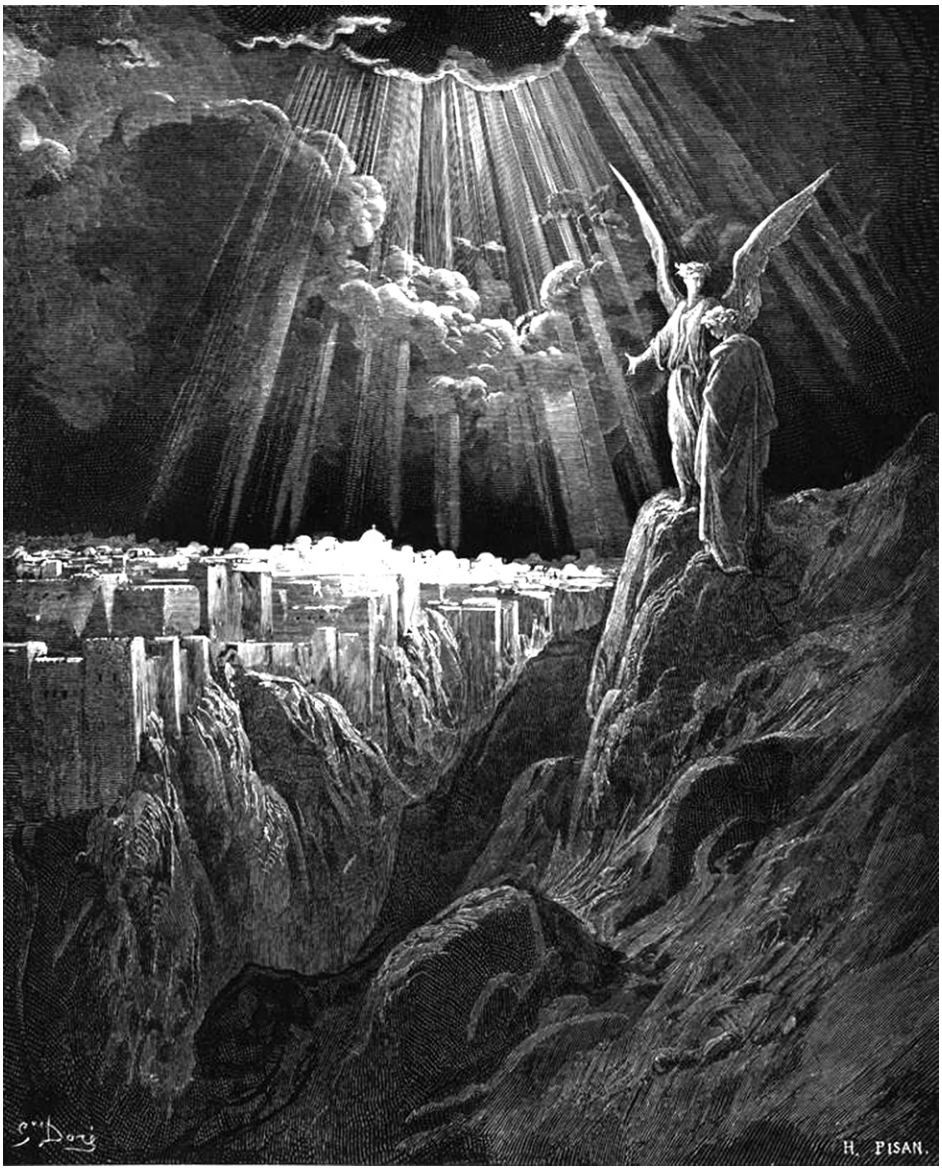

Et civitatem sanctam Hierusalem novam vidi descendentem de caelo a Deo paratam sicut
sponsam ornatam viro suo et audivi vocem magnam de throno dicentem ecce tabernaculum
Dei cum hominibus et habitabit cum eis et ipsi populus eius erunt
et ipse Deus cum eis erit eorum Deus
Apocalypsis 21:2-3

Adiutorium Lectoris

Latine at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossarium

Latine at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossarium +

AionianBible.org/Bibles/Latin---Vulgate-Jerome/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lucam 8:31
Romanos 10:7
Apocalypsis 9:1
Apocalypsis 9:2
Apocalypsis 9:11
Apocalypsis 11:7
Apocalypsis 17:8
Apocalypsis 20:1
Apocalypsis 20:3

aïdios

Romanos 1:20
Iudæ 1:6

aiōn

Mattheum 12:32
Mattheum 13:22
Mattheum 13:39
Mattheum 13:40
Mattheum 13:49
Mattheum 21:19
Mattheum 24:3
Mattheum 28:20
Marcum 3:29
Marcum 4:19
Marcum 10:30
Marcum 11:14
Lucam 1:33
Lucam 1:55
Lucam 1:70
Lucam 16:8
Lucam 18:30
Lucam 20:34
Lucam 20:35
Iohannem 4:14
Iohannem 6:51
Iohannem 6:58
Iohannem 8:35
Iohannem 8:51
Iohannem 8:52
Iohannem 9:32
Iohannem 10:28
Iohannem 11:26
Iohannem 12:34
Iohannem 13:8
Iohannem 14:16
Actuum Apostolorum 3:21
Actuum Apostolorum 15:18
Romanos 1:25
Romanos 9:5
Romanos 11:36
Romanos 12:2
Romanos 16:27
Corinthios I 1:20
Corinthios I 2:6
Corinthios I 2:7
Corinthios I 2:8
Corinthios I 3:18
Corinthios I 8:13
Corinthios I 10:11
Corinthios Ii 4:4
Corinthios Ii 9:9
Corinthios Ii 11:31
Galatas 1:4
Galatas 1:5
Ephesios 1:21
Ephesios 2:2
Ephesios 2:7
Ephesios 3:9
Ephesios 3:11
Ephesios 3:21
Ephesios 6:12
Philippenses 4:20
Colossenes 1:26
Timotheum I 1:17
Timotheum I 6:17
Timotheum Ii 4:10
Timotheum Ii 4:18
Titum 2:12
Hebræos 1:2
Hebræos 1:8
Hebræos 5:6
Hebræos 6:5
Hebræos 6:20
Hebræos 7:17
Hebræos 7:21
Hebræos 7:24
Hebræos 7:28
Hebræos 9:26
Hebræos 11:3
Hebræos 13:8
Hebræos 13:21
Petri I 1:23
Petri I 1:25
Petri I 4:11
Petri I 5:11
Petri Ii 3:18
Iohannis I 2:17
Iohannis Ii 1:2
Iudæ 1:13
Iudæ 1:25
Apocalypsis 1:6
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 4:9
Apocalypsis 4:10
Apocalypsis 5:13
Apocalypsis 7:12
Apocalypsis 10:6
Apocalypsis 11:15
Apocalypsis 14:11
Apocalypsis 15:7
Apocalypsis 19:3
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 22:5

aiōnios

Mattheum 18:8
Mattheum 19:16
Mattheum 19:29
Mattheum 25:41
Mattheum 25:46
Marcum 3:29
Marcum 10:17
Marcum 10:30
Lucam 10:25
Lucam 16:9
Lucam 18:18
Lucam 18:30
Iohannem 3:15
Iohannem 3:16
Iohannem 3:36
Iohannem 4:14
Iohannem 4:36
Iohannem 5:24
Iohannem 5:39
Iohannem 6:27
Iohannem 6:40
Iohannem 6:47
Iohannem 6:54
Iohannem 6:68
Iohannem 10:28
Iohannem 12:25
Iohannem 12:50
Iohannem 17:2

Iohannem 17:3
Actuum Apostolorum 13:46
Actuum Apostolorum 13:48
Romanos 2:7
Romanos 5:21
Romanos 6:22
Romanos 6:23
Romanos 16:25
Romanos 16:26
Corinthios Ii 4:17
Corinthios Ii 4:18
Corinthios Ii 5:1
Galatas 6:8
Thessalonicenses Ii 1:9
Thessalonicenses Ii 2:16
Timotheum I 1:16
Timotheum I 6:12
Timotheum I 6:16
Timotheum Ii 1:9
Timotheum Ii 2:10
Titum 1:2
Titum 3:7
Philemonem 1:15
Hebræos 5:9
Hebræos 6:2
Hebræos 9:12
Hebræos 9:14
Hebræos 9:15
Hebræos 13:20
Petri I 5:10
Petri Ii 1:11
Iohannis I 1:2
Iohannis I 2:25
Iohannis I 3:15
Iohannis I 5:11
Iohannis I 5:13
Iohannis I 5:20
Iudæ 1:7
Iudæ 1:21
Apocalypsis 14:6

eleēsē

Romanos 11:32

Geenna

Mattheum 5:22
Mattheum 5:29
Mattheum 5:30
Mattheum 10:28
Mattheum 18:9
Mattheum 23:15
Mattheum 23:33
Marcum 9:43
Marcum 9:45
Marcum 9:47
Lucam 12:5
Iacobi 3:6

Hadēs

Mattheum 11:23
Mattheum 16:18
Lucam 10:15
Lucam 16:23
Actuum Apostolorum 2:27
Actuum Apostolorum 2:31
Corinthios I 15:55
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 6:8
Apocalypsis 20:13
Apocalypsis 20:14

Limnē Pyr

Apocalypsis 19:20
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 20:14
Apocalypsis 20:15
Apocalypsis 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Liber Numeri 16:30
Liber Numeri 16:33
Deuteronomii 32:22
I Samuelis 2:6
Ii Samuelis 22:6
I Regum 2:6
I Regum 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalmorum 6:5
Psalmorum 9:17
Psalmorum 16:10
Psalmorum 18:5
Psalmorum 30:3
Psalmorum 31:17
Psalmorum 49:14
Psalmorum 49:15
Psalmorum 55:15
Psalmorum 86:13
Psalmorum 88:3
Psalmorum 89:48
Psalmorum 116:3
Psalmorum 139:8
Psalmorum 141:7
Proverbiorum 1:12
Proverbiorum 5:5
Proverbiorum 7:27
Proverbiorum 9:18
Proverbiorum 15:11
Proverbiorum 15:24
Proverbiorum 23:14
Proverbiorum 27:20
Proverbiorum 30:16
Ecclesiastes 9:10
Canticum Canticorum 8:6
Isaiæ 5:14
Isaiæ 7:11
Isaiæ 14:9
Isaiæ 14:11
Isaiæ 14:15
Isaiæ 28:15
Isaiæ 28:18
Isaiæ 38:10
Isaiæ 38:18
Isaiæ 57:9
Hiezechielis Prophetæ 31:15
Hiezechielis Prophetæ 31:16
Hiezechielis Prophetæ 31:17
Hiezechielis Prophetæ 32:21
Hiezechielis Prophetæ 32:27
Osee Propheta 13:14
Amos Propheta 9:2
Jonas Propheta 2:2
Habacuc Propheta 2:5

Tartaroō

Petri Ii 2:4

Questioned

Psalmorum 94:17
Psalmorum 115:17
Ecclesiastes 9:3
Actuum Apostolorum 2:24

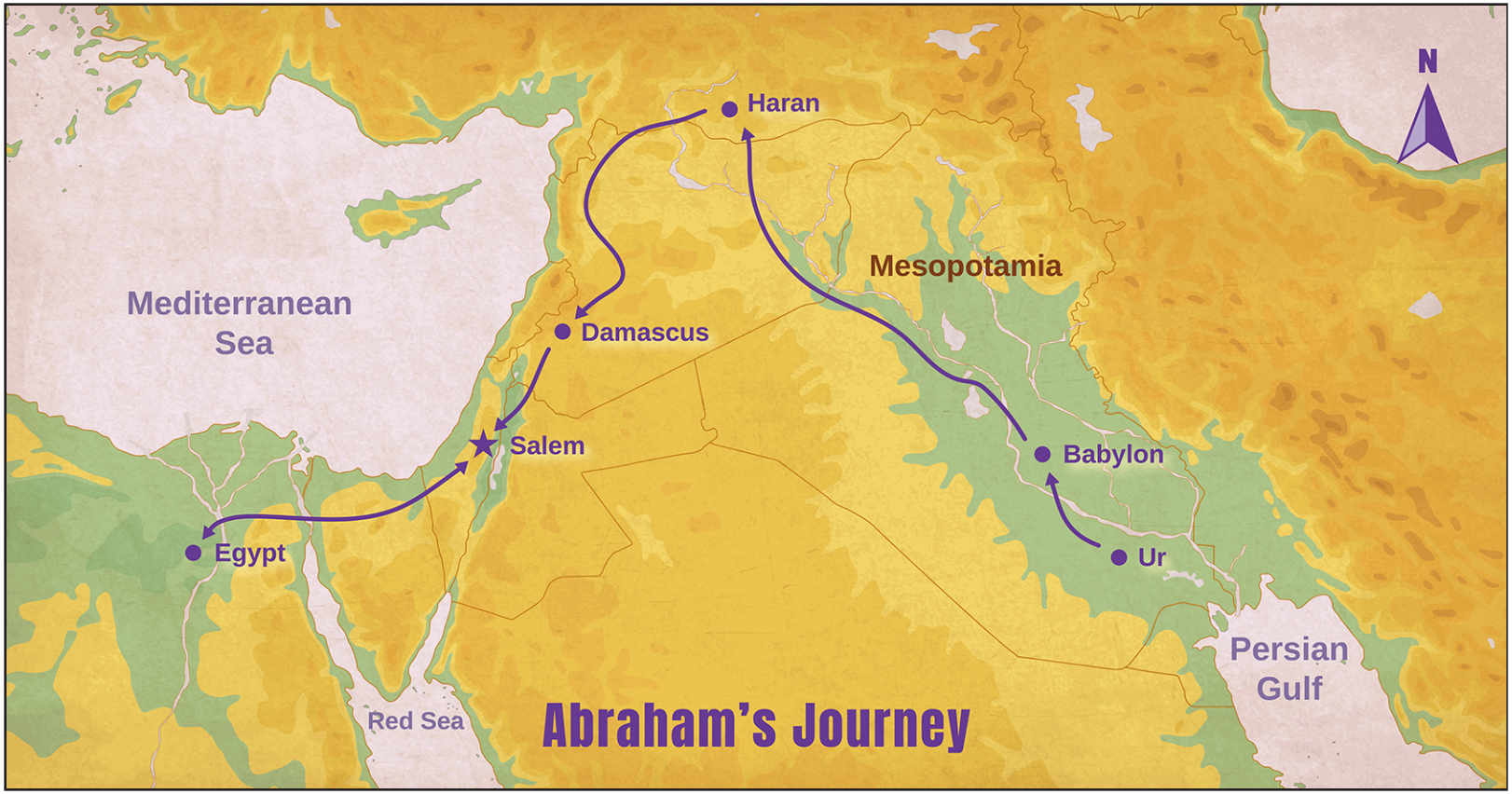

Fide qui vocatur Abraham oboedivit in locum exire quem accepturus erat in hereditatem et exiit nesciens quo iret - Hebræos 11:8

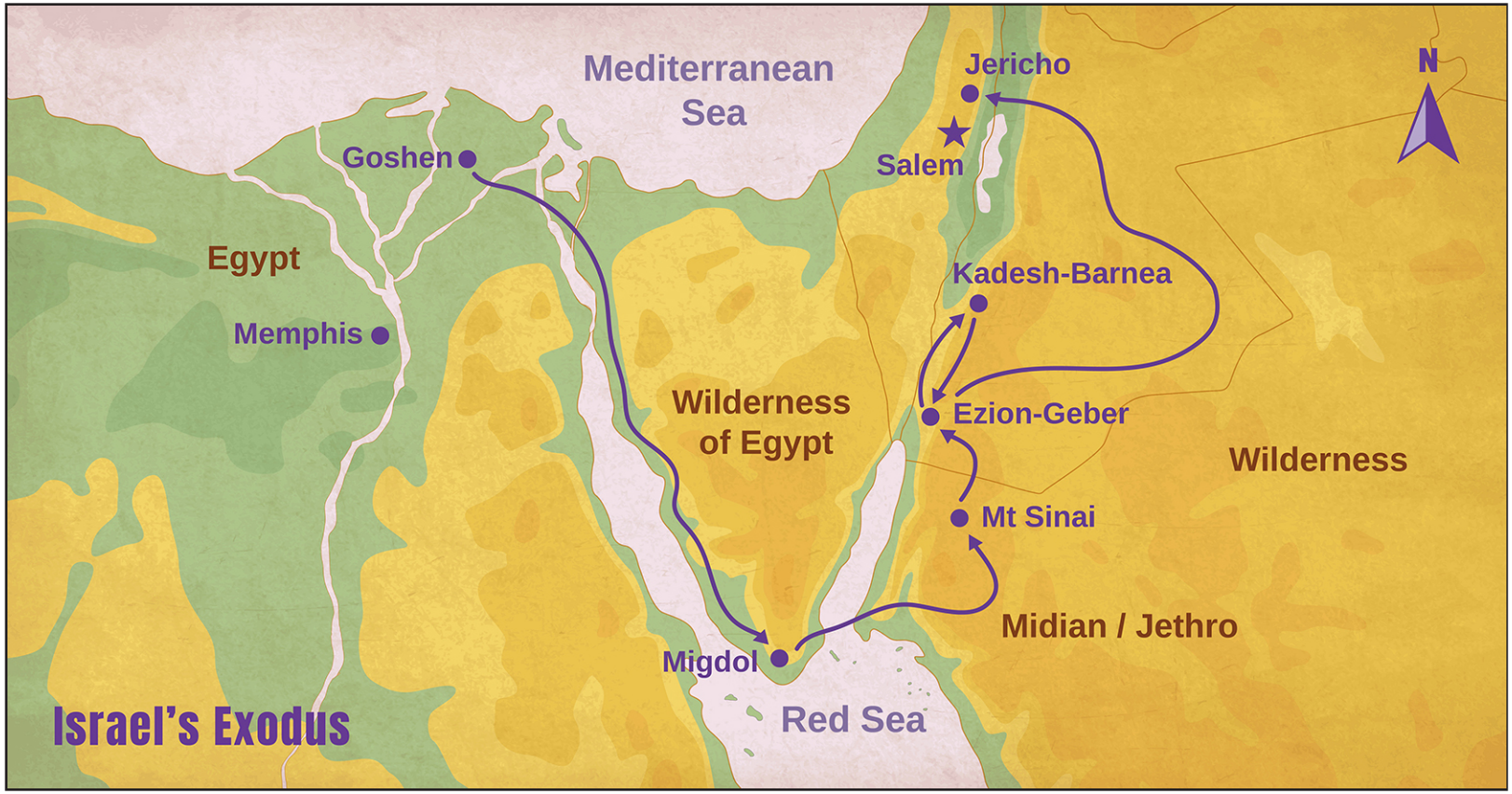

Igitur cum emisisset Pharao populum non eos duxit Dominus per viam terrae Philisthim quae vicina est reputans ne forte paeniteret eum si vidisset adversum se bella consurgere et reverteretur in Aegyptum - Exodus 13:17

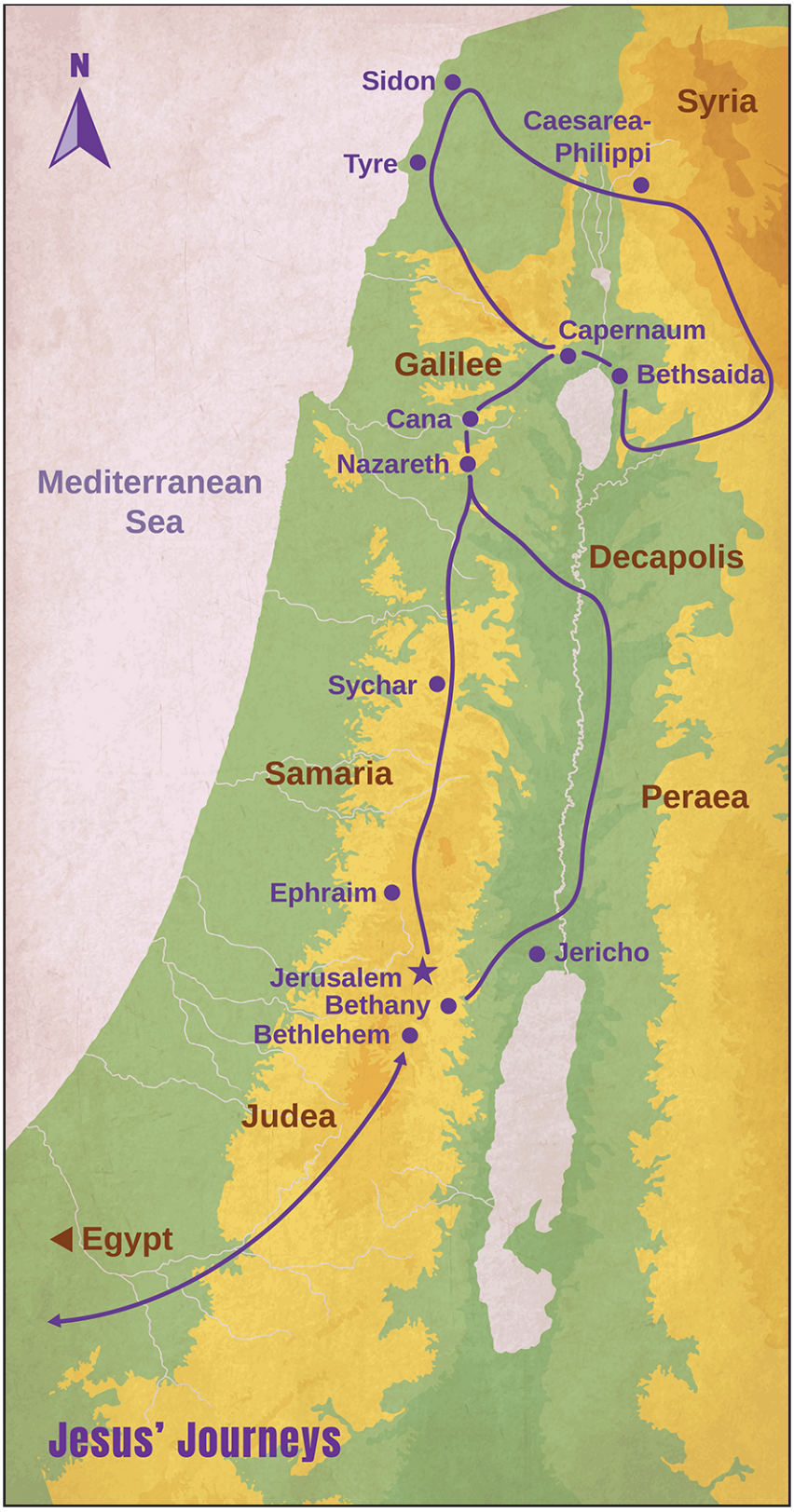

Nam et Filius hominis non venit ut ministraretur ei sed ut ministraret et daret animam suam redemptionem pro multis - Marcum 10:45

Paulus servus Christi Iesu vocatus apostolus segregatus in evangelium Dei - Romanos 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Where?			When?							
			Innocence		Fallen				Glory	
			Eternity Past	4000 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 0-33 AD	Church Age Kingdom Age	Great White Throne	New Heaven and Earth
Who?	God	Father	God's Perfect Fellowship John 10:30	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden No Fall No Death Gen 1:31	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16				God's Perfectly Restored Fellowship with All Mankind in the Holy City No Hades No Dead Rev 20:3	All Restored Acts 3:21
		Son			Pre-Incarnate, John 8:58		Incarnate, John 1:14	Paradise, Luke 23:43		
		Holy Spirit			Everywhere, Psalm 139:7		Indwelling Believers, John 14:17			
	Mankind	Living Mankind	No Creation No people Gen 1:1		Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5					
		Deceased Believing Mankind			Blessed in Paradise, Luke 16:22					
		Deceased Unbelieving Mankind			Punished in Hades until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13					
	Angels	Holy Angels			Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14					
		Imprisoned Angels		No Fall No Unholy Angels Gen 1:31	Imprisoned in Tartarus, 2 Peter 2:4 and Jude 6				Lake of Fire Prepared for the Devil and his Angels Mat 25:41 Rev 20:10	Fallen Angels Forgiven? Col 1:20 Yes? Heb 2:16 No?
		Fugitive Angels			Rebelling Against Christ Accusing Mankind 1 Peter 5:8 and Revelation 12:10			Thalaasa, Rev 20:13		
		First Beast Demon						Lake of Fire Revelation 19:20		
		False Prophet Demon								
		Satan						Abyss Revelation 20:2		

Sors

Latine at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

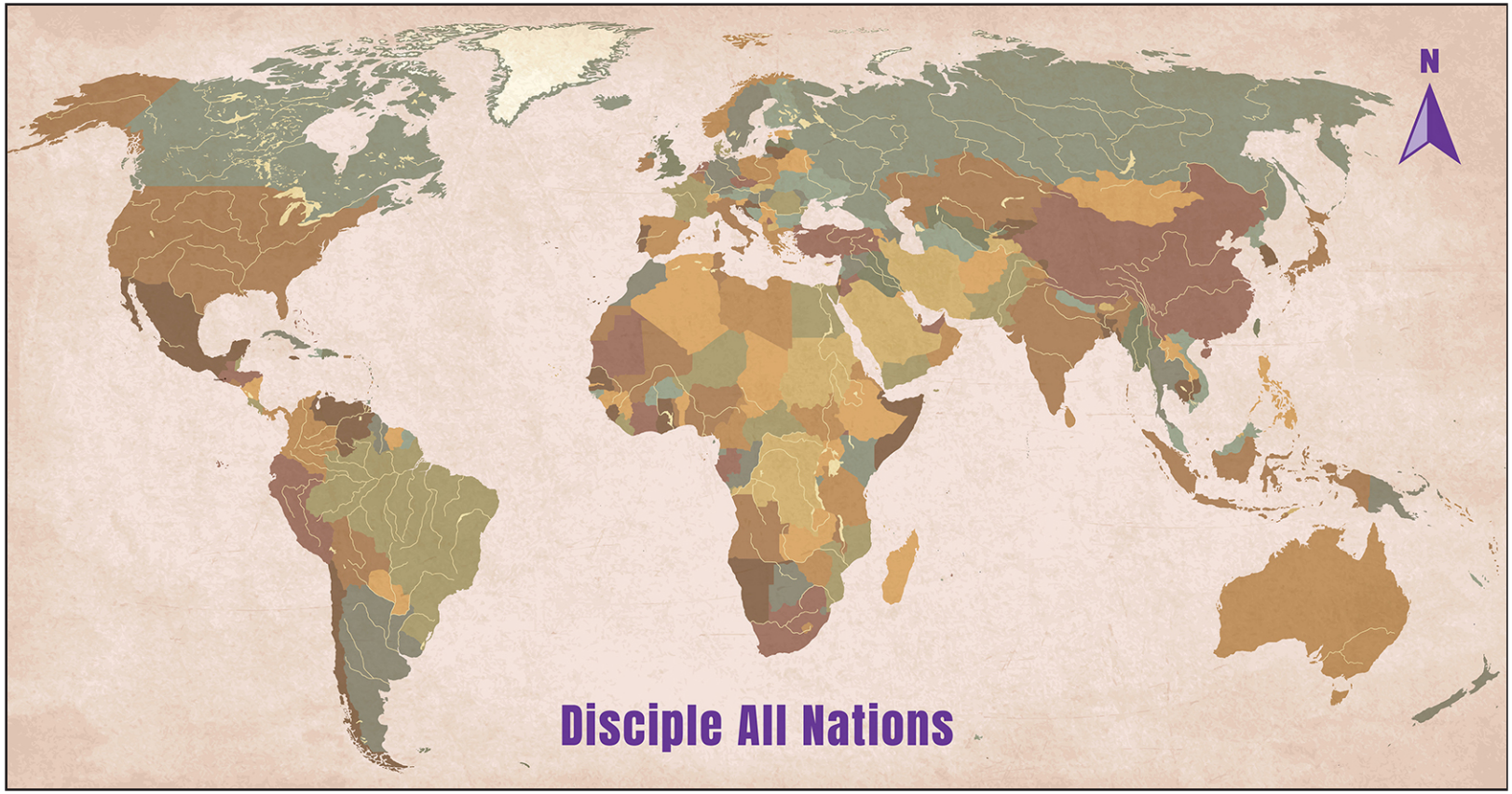

Euntes ergo docete omnes gentes baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti - Mattheum 28:19